ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΤΡΑΓΩΔΙΑΙ Ζ.

SOPHOCLIS TRAGOEDIÆ VII.

Unà cum omnibus græcis Scholiis ad calcem adnexis.

Editio Postrema.

CANTABRIGIÆ,
Excudebat *Johannes Field,* Celeberrimæ Academiæ Typographus. 1669.
Prostant venales apud *Jonam Hart* ibidem Bibliopolam.

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΤΡΑΓΩΔΙΑΙ Ζ.

SOPHOCLIS TRAGOEDIÆ VII.

Unà cum omnibus græcis Scholiis ad calcem adnexis.

Editio Postrema.

CANTABRIGIÆ.
Excudebat *Johannes Field*, Celeberrimæ Academiæ Typographus. 1669.
Prostant venales apud *Joann. Hart* ibidem Bibliopolam.

SOPHOCLIS
Tragœdiarum personæ.

AJAX FLAGELLIFER.

ELECTRA.

OEDIPUS TYRANNUS.

ANTIGONE.

OEDIPUS COLONEUS.

TRACHINIÆ.

PHILOCTETES.

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ
Τραγῳδιῶν ὀνόματα.

ΑΙΑΣ ΜΑΣΤΙΓΟΦΟΡΟΣ.

ΗΛΕΚΤΡΑ.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΤΥΡΑΝΝΟΣ.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΕΠΙ ΚΟΛΩΝΩ.

ΤΡΑΧΙΝΙΑΙ.

ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ.

ARGUMENTUM FABULÆ
ex Græco traductum.

Fabula ad res Trojanas spectat, quemadmodum Antenoridæ, Captivæ, Helenæ raptus, & Memnon. Nam cæso in pugna Achille, inter Ajacem & Ulyssem de corpore ferendo incidit controversia, quòd alter altero in hoc munere obeundo sibi videretur præstantior. Ac quum in judicio de armis ejus contenderent, Ulysses illa obtinuit. Unde Ajax, quòd causâ cecidisset, nimio dolore in furorem actus invasit gregem, existimans se Græcos trucidare, ac alias quidem ex quadrupedibus jugulat, alias verò colligatas in tentoria abducit. Inter quas eximia quadam magnitudine aries est, quem Ulyssem esse suspicans, ligatum flagellat: unde titulus huic tragœdiæ inditus est Ajax μαστιγοφόρος, id est flagellifer: aut ad differentiam Locri. Dicæarchus autem titulum præfigit, Ajacis mors. Sed quum exhibetur fabula, Ajax simpliciter inscribitur. Hæc igitur facit Ajax. Ulyssem autem in tentoriis deprehendit Minerva speculantem quidnam agat Ajax ac quæcunque gesta sunt ei narrat: vocátq; tandem ut foras prodeat, Ajacem etiamnum furiosum & superbè se efferentem gloriantémq; de interfectis hostibus suis. Deinde se in ædes recipit, Ulyssem flagris cæsurus. Accedit interea chorus ex nautis Salaminiis, sciens quidem mactatum esse Græcorum gregem, autorem verò ignorans. Egreditur etiam Tecmessa quam bello captam Ajax pro concubina habebat, sciens quidem ab Ajace stragem gregis editam: verùm cujusnam gregis, ignara. Uterq; igitur quod ignorabat ab utroq; edoctus: chorus quidem à Tecmessa, quòd Ajax cædis esset autor: Tecmessa vicissim Græci exercitus esse gregem: lugent, maximè chorus. Deinde Ajax jam ad se reversus mentisq; compos egreditur, & sua facta deplorat. Tecmessa cum ut iram remittat, obsecrat. Ille vero jam se remisisse simulans, exit tanquam se cædémq; expiaturus, ac mortem sibi consciscit. Sub finem fabulæ contentiones sunt, Teucri adversus Agamemnonem non permittentem cadaver sepeliri, tandem autem sepultum Teucer luget. Porrò fabula hoc innuit, ex ira nimiáq; vincendi cupiditate hujuscemodi morbos existere. Quemadmodum Ajax sperans se armis potiturum & frustratus, ipse sibi manus adfert. Atque id genus contentiones ne ipsis quidem qui videntur superiores evasisse sunt utiles. Vide quid Homerus de hac Ajacis calamitate breviter quidem sed patheticè scribat, Sola sed Ajacis reliquis procul umbra recessit, Arma ob Pelidæ magno commota furore. Deinde audi quid victor dicat. O utinam haud essem tali in certamine victor. Nihil igitur utilitatis attulit ei victoria tanti viri morte redempta.

Fabulæ actio constituitur prope tentoria Ajacis in navalibus. Mirè autem inducit Minervam initio loquentem. Absurdum enim fuisset A-

jacem

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΑΙ-
ΑΝΤΟΣ
ΜΑΣΤΙΓΟΦΟΡΟΥ.

Τὸ δρᾶμα τῆς Τρωικῆς ἐστι πραγματείας, ὥσπερ οἱ Ἀντηνορίδαι, καὶ Αἰχμαλωτίδες, καὶ Ἑλένης ἁρπαγή, καὶ Μέμνων· πεπτωκότος γὰρ ἐν τῇ μάχῃ τοῦ Ἀχιλλέως, ἐδόκουν Αἴας τε καὶ Ὀδυσσεὺς ἐπ' αὐτῷ πλέον τι ἀριστεύειν περὶ τὴν τοῦ σώματος κομιδήν· καὶ κρινομένων περὶ τῶν ὅπλων, κρατεῖ Ὀδυσσεύς· ὅθεν ὁ Αἴας τῆς κρίσεως μὴ τυχὼν παρακινεῖται καὶ διέφθαρται τὴν γνώμην, ὥστε ἐφαπτόμενος τῶν ποιμνίων καὶ τέμνων, δοκεῖν τοὺς Ἕλληνας διαχειρίζεσθαι· καὶ τὰ μὲν ἀνεῖλε τῶν τετραπόδων, τὰ δὲ δήσας, ἀπάγει ἐπὶ τὴν σκηνήν· ἐν οἷς ἐστι καὶ κριός τις ἔξοχος, ὃν ᾤετο εἶναι Ὀδυσσέα· ὃν δήσας ἐμαστίγωσεν· ὅθεν καὶ τῇ ἐπιγραφῇ πρόσκειται Αἴας μαστιγοφόρος· ἢ πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ Λοκροῦ Αἴαντος. Δικαίαρχος δὲ Αἴαντος θάνατον ἐπιγράφει· ἐν δὲ ταῖς διδασκαλίαις ψιλῶς Αἴας ἀναγέγραπται· ταῦτα μὲν οὖν πράττει ὁ Αἴας· καταλαμβάνει δὲ Ἀθηνᾶ τὸν Ὀδυσσέα ἐπὶ τῆς σκηνῆς διοπτεύοντα τί ἄρα ποτὲ πράττει ὁ Αἴας· καὶ δηλοῖ αὐτῷ τὰ πραχθέντα, καὶ προσκαλεῖται εἰς τοὐμφανὲς τὸν Αἴαντα ἔτι ἐμμανῆ ὄντα, καὶ ἐπικομπάζοντα ὡς τῶν ἐχθρῶν ἀνῃρημένων· καὶ ὁ μὲν εἰσέρχεται ὡς ἐπὶ τὸ μαστιγοῦν τὸν Ὀδυσσέα· παραγίνεται δὲ χορὸς Σαλαμινίων ναυτῶν, εἰδὼς μὲν τὸ γεγονός, ὅτι ποίμνια ἐσφάγη Ἑλληνικά, ἀγνοῶν δὲ τὸν δράσαντα· ἔξεισι δὲ καὶ Τέκμησσα τοῦ Αἴαντος αἰχμάλωτος παλλακίς, εἰδυῖα μὲν τὸν σφαγέα τῶν ποιμνίων ὅτι Αἴας ἐστίν, ἀγνοοῦσα δὲ τίνος εἴη τὰ ποίμνια· μαθόντες οὖν παρ' ἀλλήλων τὸ ἀγνοούμενον, ὁ χορὸς μὲν παρὰ Τεκμήσσης, ὅτι Αἴας ταῦτ' ἔδρασε, Τέκμησσα δὲ παρὰ τοῦ χοροῦ, ὅτι Ἑλληνικὰ τὰ σφαγέντα ποίμνια, ἀπολοφύρονται, καὶ μάλιστα ὁ χορός· ἐν τούτῳ δὲ ὁ Αἴας προελθών, καὶ ἔμφρων γενόμενος, ἑαυτὸν ἀπολοφύρεται, καὶ τούτου Τέκμησσα δεῖται παύσασθαι τῆς ὀργῆς· ὁ δ' ἀποκριθεὶς πεπαῦσθαι, ἔξεισι δῆθεν καθαρσίων ἕνεκεν, καὶ ἑαυτὸν διαχειρίζεται· εἰσὶ δὲ καὶ ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ δράματος λόγοι τινὲς Τεύκρου πρὸς Μενέλαον, καὶ πρὸς Ἀγαμέμνονα οὐκ ἐῶντας θάπτειν τὸ σῶμα· τὸ δὲ πέρας, θάψας αὐτὸν ὁ Τεῦκρος, ἀπολοφύρεται· πρόκειται δὲ ὁ λόγος τῆς τραγῳδίας, ὅτι ἐξ ὀργῆς καὶ λύπης ἄκρατοι ἄνθρωποι εἰς μανίαν περιτρέπονται· ὃ δὴ καὶ Αἴας πέπονθε, τῶν Ἀχιλλείων ὅπλων ἀποτυχών.

Ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ἐν τῷ ναυστάθμῳ κεῖται πρὸς τῇ σκηνῇ τοῦ Αἴαντος· δαιμονίως δὲ εἰσφέρει προλογίζουσαν τὴν Ἀθηνᾶν· ἀπίθανον γὰρ τὸν Αἴαντα προειδόντα, εἰπεῖν περὶ τῶν αὐτῷ πεπραγμένων, ὥσπερ ἐξελέγχοντα ἑαυτόν· οὐδὲ μὴν ἕτερός τις ἠπίστατο τὰ τοιαῦτα, ἐν ἀπορρήτῳ καὶ νυκτὸς Αἴαντος δράσαντος· θεοῦ οὖν ἦν τὸ ταῦτα διασαφῆσαι· περὶ δὲ τοῦ θανάτου τοῦ Αἴαντος διαφόρως ἱστορήκασιν· οἱ μὲν γάρ φασιν ὅτι ὑπὸ Πάριδος τρωθεὶς

jacem egressum narrare quæ à se fuerant gesta, & ipsum se reprehendere: neque quisquam alius potuisset rescire quæ secretò & noctu ab Ajace designata erant. Dei fuerat ista palàm facere, & quidem Minervæ, quæ Ulyssis partes studiosè fovebat, ut in fabula est: Et hanc ideo prodii in viam Custos tibi & tuo favens venatui. *De morte Ajacis variant a ud autores sententiæ. Alii aiunt à Paride vulneratum venisse in castra sua sanguine diffluentem: alii Trojanis oraculum editum, ut luto eum cœnóque peterent, (ferro enim vulnerari non poterat) & hoc modo obiisse: alii rursus, ipsum sibi mortem conscivisse asserunt, quorum est in numero Sophocles. De latere verò quòd illud solùm vulnerabile esset, Pindarus meminit: Corpus quidem quâ parte leonino tegebatur exuvio, vulnerari non potuisse: qua verò patebat fuisse vulneribus obnoxium.*

PERSONÆ FABULÆ.

MINERVA,
ULYSSES,
AJAX,
CHORUS senum Salaminiorum,
TECMESSA,
NUNCIUS,
SEMICHORUS,
TEUCER,
MENELAUS,
AGAMEMNON.

SOPHOC-

ἦλθεν εἰς τὰς ναῦς αἱμόῤῥοων· οἱ δὲ, ὅτι χρησμὸς ἐδόθη Τρωσὶ πηλὸν κατ᾽ αὐτοῦ βαλεῖν· (σιδήρῳ γὰρ οὐκ ἦν τρωτός) καὶ οὕτω τελευτῆσαι· οἱ δὲ ὅτι αὐτόχειρ αὐτοῦ γέγονεν, ὧν ἐστι καὶ Σοφοκλῆς· περὶ δὲ τῆς πλευρᾶς, ὅτι μόνην αὐτὴν τρωτὴν εἶχεν, ἱστορεῖ καὶ Πίνδαρος, ὅτι τὸ μὲν σῶμα (ὅσον ἐκάλυπτεν ἡ τοῦ Ἡρακλέους λεοντῆ) ἄτρωτον ἦν· τὸ δὲ μὴ καλυφθὲν (ὅπερ ἦν ἡ πλευρά) τρωτὸν ἦν· τὸ κεφάλαιον δὲ τοῦ δράματος, Αἴαντος μανία καὶ τελευτή.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΑΘΗΝΑ,

ΟΔΥΣΣΕΥΣ,

ΑΙΑΣ,

ΧΟΡΟΣ ἐκ Σαλαμινίων ναυτῶν,

ΤΕΚΜΗΣΣΑ,

ΑΓΓΕΛΟΣ,

ΗΜΙΧΟΡΟΣ,

ΤΕΥΚΡΟΣ,

ΜΕΝΕΛΑΟΣ,

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

SOPHOCLIS

AJAX

FLAGELLIFER.

Iambi.

Min. SEmper, ô fili Laertis, video te
Insidias quasdam hostium præripere captantē.
Et nunc inter tabernacula nautica te cerno
Ajacis, ubi locum extremum tenet,
Jampridem venantem, & metientem
Vestigia illius recens impressa, ut videas
Utrum intus an verò non intus sit. Sed bene ducit te
Quasi sagacis Laconicæ canis vestigatio.
Intus enim jam vir hic est. Caput
Stillans sudore, & manus cæde respersas.
Nec te intra hanc portam introspectare
Amplius opus est, dicere autem cujus causa (cognoscas.
Operam hanc susceperis ut à me sciente ipsum adesse
Uly. O vox Minervæ charissimæ mihi ex Diis, (attamen
Quam facile perceptibilis: tuam, & si inconspicua eras,
Vocem exaudio, & apprehendo mente
Tanquam sonum tubæ Tyrrhenicæ.
Et nunc intelligis me propter virum inimicum
Hîc ambulare, Ajacem dico scutiferum.
Nam illum, nec quenquam alium, quæro jamdudum.
Hac nocte enim rem inopinatam contra nos
Perpetravit, ut quidem hæc facta sunt:
Nam nihil certi habemus sed adhuc dubitamus:
Et ego mea sponte suscepi hunc explorandi laborem.
Nam corruptam jam esse deprehendimus
Prædam omnem, & greges pecorum jugulatos
Manu, unà cum ipsis pastoribus:
In Ajacem verò omnes culpam conferunt.
Et mihi quidam, qui fuit spectator, & ipsum vidit solū
Exultantem per campum cum recenti cruore manante
Retulit, ac significavit. Ego vero statim (gladio
Ejus cœpi vestigia persequi, & quædam animadverto:
Quibusdam vero perturbor, nec possum scire cujus sint
Sed tu opportunè ades. Nam, ut omnia priora,

Ita

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

ΑΙΑΣ

ΜΑΣΤΙΓΟΦΟΡΟΣ.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΑΘ. Ἀεὶ μὲν, ὦ παῖ λαρτίου, δέδορκά σε
Πεῖράν τιν' ἐχθρῶν ἁρπάσαι θηρώμενον·
Καὶ νῦν ἐπὶ σκηναῖς σε ναυτικαῖς ὁρῶ
αἴαντος, ἔνθα τάξιν ἐσχάτην ἔχει,
πάλαι κυνηγετοῦντα, καὶ μετρούμενον
ἴχνη τὰ κείνου νεοχάραχθ', ὅπως ἴδῃς
εἴτ' ἔνδον, εἴτ' οὐκ ἔνδον. εὖ δέ σ' ἐκφέρει
κυνὸς λακαίνης ὥς τις εὔρινος βάσις·
ἔνδον γὰρ ἀνὴρ ἄρτι τυγχάνει, κάρα
στάζων ἱδρῶτι καὶ χέρας ξιφοκτόνους·
καί σ' οὐδὲν εἴσω τῆσδε παπταίνειν πύλης
ἔτ' ἔργον ἐστὶν, ἐννέπειν δ' ὅτου χάριν
σπουδὴν ἔθου τήνδ', ὡς παρ' εἰδυίας μάθῃς.

ΟΔ. Ὦ φθέγμ' ἀθάνας φιλτάτης ἐμοὶ θεῶν,
ὡς εὐμαθές σου, κἂν ἄποπτος ᾖς, ὅμως
φώνημ' ἀκούω, καὶ ξυναρπάζω φρενὶ,
χαλκοστόμου κώδωνος ὡς τυρσηνικῆς.
καὶ νῦν ἐπέγνως εὖ μ' ἐπ' ἀνδρὶ δυσμενεῖ
βάσιν κυκλοῦντ' αἴαντι τῷ σακεσφόρῳ·
κεῖνον γὰρ, οὐδὲν ἄλλον, ἰχνεύω πάλαι.
νυκτὸς γὰρ ἡμᾶς τῆσδε πρᾶγος ἄσκοπον
ἔχει περάνας, εἴπερ εἴργασται τάδε.
ἴσμεν γὰρ οὐδὲν τρανὲς, ἀλλ' ἀλώμεθα.
κἀγὼ θελοντὴς τῷδ' ὑπεζύγην πόνῳ.
ἐφθαρμένας γὰρ ἀρτίως εὑρίσκομεν
λείας ἁπάσας, καὶ κατηναρισμένας
ἐκ χειρὸς αὐτοῖς ποιμνίων ἐπιστάταις.
τήνδ' οὖν ἐκείνῳ πᾶς τις αἰτίαν τρέπει.
καί μοι τις ὀπτὴρ αὐτὸν εἰσιδὼν μόνον
πηδῶντα πεδία σὺν νεοῤῥάντῳ ξίφει,
φράζει τε, κἀδήλωσεν, εὐθέως δ' ἐγὼ
κατ' ἴχνος ᾄσσω· καὶ τὰ μὲν σημαίνομαι,
τὰ δ' ἐκπέπληγμαι, κοὐκ ἔχω μαθεῖν ὅτου.
καιρὸν δ' ἐφήκεις· πάντα γὰρ τά τ' οὖν πάρος,

τάτ'

Ita & futura, te duce, geram.
Min. Scio Ulysse, & jampridem custos prodii
In viam, tuæ favens venationi.
Uly. Utrum chara domina tempestivè hanc operam sumo?
Min. Ut quidem ab Ajace hæc facta sunt.
Uly. Quidnam ad rem tam inopinatam impulit manum?
Min. Incensus ira propter arma Achillis.
Uly. Cur igitur in greges fecit impetum?
Min. Putans se cæde Principum polluere manum.
Uly. An erat hoc ejus consilium, quasi in Græcos ista faceret?
Min. Et quidem perfecisset, si ego neglexissem.
Uly. Qua audacia, vel qua mentis ferocia?
Min. Nocte solus ex insidiis coortus contra vos tendebat.
Uly. Utrum & propius accessit, atque ad metam pervenit?
Min. Et quidem jam juxta principales castrorum portas erat.
Uly. Quomodo igitur cohibuit à cæde furentem manum?
Min. Ego repressi eum, oculis ambiguas
Opiniones objiciens, ab illo immenso gaudio,
Et ad greges converto, ac varias pecudes
Prædæ, quæ non divisæ à pastoribus custodiebantur.
In eas irruens cæde inter cornutas bestias sæviebat,
Passim mactans: ac videbatur sibi nunc
Geminos Atridas manu suâ occidere,
Nunc alios ex ducibus irruens.
Ego verò grassantem furenti morbo
Impuli, & in mala septa deduxi.
Tandem ubi à cæde conquievit,
Quosdam boves vivos ligavit vinculis,
Et omnem gregem captivum abducit domum,
Quasi viros, ac non prædam cornutam cepisset:
Et domi vinctos flagris cædit.
Ostendam verò tibi hunc manifestum morbum,
Ut ubi videris rem omnibus Græcis narrare possis.
Fortiter veò sustine conspectum viri, nec perturberis.
Ego enim oculorum ipsius aversos
Radios arcebo, ne te videant.
Heus tu te voco, qui manus captas
Vinculis coerces, ut accedas huc.
Ajacem appello, progredere huc, ante vestibulum.
Uly. Quid agis Minerva: nequaquam ipsum foras evoces.
Min. Non tacebis, neque metum demes?
Uly. Non per Deum, sed intus satis sit ut maneat.
Min. Quare hoc non fiat? an non & antè hic vir fuit?
Uly. Hostis quidem mihi etiam nunc est.

τά τ' εἰσέπειτα, σῇ κυβερνῶμαι χερί.
Αθ. Ἔγνων Ὀδυσσεῦ, καὶ πάλαι φύλαξ ἔβην
τῇ σῇ πρόθυμος εἰς ὁδὸν κυνηγίᾳ.
Οδ. Ἦ καὶ φίλη δέσποινα πρὸς καιρὸν πονῶ;
Αθ. Ὡς ἐστιν ἀνδρὸς τοῦδε τἄργα ταῦτά σοι.
Οδ. Καὶ πρὸς τί δυσλόγιστον ὧδ' ᾖξεν χέρα;
Αθ. Χόλῳ βαρυνθεὶς τῶν Ἀχιλλείων ὅπλων.
Οδ. Τί δῆτα ποίμναις τήνδ' ἐπεμπίπτει βάσιν;
Αθ. Δοκῶν ἐν ὑμῖν χεῖρα χραίνεσθαι φόνῳ.
Οδ. Ἦ καὶ τὸ βούλημ' ὡς ἐπ' Ἀργείοις τόδ' ἦν;
Αθ. Κἂν ἐξέπραξεν, εἰ κατημέλησ' ἐγώ.
Οδ. Ποίαισι τόλμαις ταῖσδε καὶ φρενῶν θράσει;
Αθ. Νύκτωρ ἐφ' ὑμᾶς δόλιος ὁρμᾶται μόνος.
Οδ. Ἦ καὶ παρέστη, κἀπὶ τέρμ' ἀφίκετο;
Αθ. Καὶ δὴ ἐπὶ δισσαῖς ἦν στρατηγίσιν πύλαις.
Οδ. Καὶ πῶς ἐπέσχε χεῖρα μαιμῶσαν φόνου;
Αθ. Ἐγώ σφ' ἀπείργω, δυσφόρους ἐπ' ὄμμασι
γνώμας βαλοῦσα, τῆς ἀνηκέστου χαρᾶς·
καὶ πρὸς τὰς ποίμνας ἐκτρέπω, σύμμικτά τε
λείας, ἄδαστα βουκόλων φρουρήματα.
ἔνθ' εἰσπεσὼν ἔκειρε πολύκερων φόνον
κύκλῳ ῥαχίζων· κἀδόκει μὲν ἔσθ' ὅτε
δισσοὺς Ἀτρείδας αὐτόχειρ κτείνειν ἔχων,
ὅτ' ἄλλοτ' ἄλλον, ἐμπίτνων, στρατηλατῶν.
ἐγὼ δὲ φοιτῶντ' ἄνδρα μανιάσιν νόσοις,
ὤτρυνον, εἰσέβαλλον εἰς ἕρκη κακά.
κἄπειτ' ἐπειδὴ τοῦδ' ἐλώφησεν φόνου,
τοὺς ζῶντας αὖ δεσμοῖσι συνδήσας βοῶν,
ποίμνας τε πάσας, εἰς δόμους κομίζεται,
ὡς ἄνδρας, οὐχ ὡς εὔκερων ἄγραν ἔχων.
καὶ νῦν κατ' οἴκους συνδέτους αἰκίζεται,
δείξω δὲ καὶ σοὶ τήνδε περιφανῆ νόσον,
ὡς πᾶσιν Ἀργείοισιν εἰσιδὼν θροῇς.
θαρσῶν δὲ μίμνε, μηδὲ συμφορὰν δέχου
τὸν ἄνδρ'· ἐγὼ γὰρ ὀμμάτων ἀποστρόφους
αὐγὰς ἀπείρξω σὴν πρόσοψιν εἰσιδεῖν.
οὗτος, σὲ τὸν τὰς αἰχμαλωτίδας χέρας
δεσμοῖς ἀπευθύνοντα, προσμολεῖν καλῶ.
Αἴαντα φωνῶ· στεῖχε δωμάτων πάρος.
Οδ. Τί δρᾷς Ἀθάνα; μηδαμῶς σφ' ἔξω κάλει.
Αθ. Οὐ σῖγ' ἀνέξῃ, μηδὲ δειλίαν ἀρεῖς;
Οδ. Μὴ πρὸς θεῶν, ἀλλ' ἔνδον ἀρκείτω μένων.
Αθ. Τί μὴ γένηται; πρόσθεν οὐκ ἀνὴρ ὅδ' ἦν;
Οδ. Ἐχθρός γε τῷδε τἀνδρί, καὶ τανῦν ἔτι.

Οὐκοῦν

Min. An non dulcissimus risus est in calamitate inimici ridere
Uly. Mihi satis est ut in domo maneat.
Min. Utrum manifestè furentem times aspicere ?
Uly. Sanum eum non timerem.
Min. Sed nunc te non videbit, & si prope adsis.
Uly. Quomodo, siquidem oculis iisdem utetur ?
Min. Ego caliginem palpebris etiam videntibus objiciam.
Uly. Fiant omnia Deo gubernante.
Min. Tace nunc, & mane sic in isto loco consistens.
Uly. Manebo, & si malim procul abesse.
Min. Heus tu Ajax, iterum te evoco.
Quid adeo parum revereris auxiliatricem tuam ?
Aja. O salve Minerva, Salve Jovis filia.
Quàm opportunè ades: te aureis ego
Ornabo spoliis, propter hanc venationem.
Min. Pulchrè dixisti, sed hoc mihi narra,
Tinxisti hastam probè in Græcorum exercitum?
Aja. Est quod glorier, neque me fecisse nego.
Min. An & adversus Atridas armasti manum ?
Aja. Ita ut non amplius Ajacem contumelia sint affecturi.
Min. Mortui sunt viri quantum tuum verbum intelligo.
Aja Mortui. Jam mea mihi, sibi libet eripiant arma.
Min. Age, quid filius Laërtis,
In qua fortuna tibi constitutus est, utrum è manibus effugit tuis ?
Aja. De astutissima vulpecula interrogas me ubi sit?
Min. Ego quidem Ulyssem tuum adversarium dico.
Aja. Jucundissimus, ô domina, intus captivus
Sedet, mori enim eum nondum volo.
Min. Quid igitur ei pejus facies, aut quid lucri capies ?
Aja. Prius alligatus ad columnam vestibuli.
Min. Quid igitur infelici infliges mali ?
Aja. Flagris primum cruentato tergo, deinde morietur.
Min. Ne miserum sic flagelles.
Aja. Sine me in hac re gaudere ô Minerva :
Ipse verò hanc & non aliam pœnam dabit.
Min. Tu igitur, quandoquidem tibi voluptas est ista facere,
Utere manu, nec peperceris, quemadmodum in animo habes.
Aja. Accedo ad opus, in hoc tibi pareo, & peto
Ut semper mihi talis adsis auxiliatrix.
Min. Vides Ulysse quanta sit potentia divina.
Hoc viro enim quis prudentior ?
Aut ad res præclarè gerendas paratior inventus est ?
Uly. Ego quidem neminem scio : miseret me verò ejus,

Cum

Αθ. Οὔκουν γέλως ἥδιστος εἰς ἐχθροὺς γελᾶν.
Οδ. Ἐμοὶ μὲν ἀρκεῖ τοῦτον εἰς δόμους μένειν.
Αθ. Μεμηνότ' ἄνδρα περιφανῶς ὀκνεῖς ἰδεῖν;
Οδ. Φρονοῦντα γάρ νιν ὀκνῶν 'ξέστην ἰδεῖν.
Αθ. Ἀλλ' οὐδὲ νῦν σε μὴ παρόντ' ἴδῃ πέλας.
Οδ. Πῶς, εἴπερ ὀφθαλμοῖς γε τοῖς αὐτοῖς ὁρᾷ;
Αθ. Ἐγὼ σκοτώσω βλέφαρα καὶ δεδορκότα.
Οδ. Γένοιτο μέντ' ἂν πᾶν, θεοῦ τεχνωμένου.
Αθ. Σίγα νῦν ἑστὼς, καὶ μέν' ὡς κυρεῖς ἔχων.
Οδ. Μένοιμ' ἄν· ἤθελον δ' ἂν ἐκτὸς ὢν τυχεῖν.
Αθ. Ὦ οὗτος, Αἶαν, δεύτερόν σε προσκαλῶ.
τί βαιὸν οὕτως ἐντρέπῃ τῆς συμμάχου;
Αι. Ὦ χαῖρ' Ἀθάνα, χαῖρε διογενὲς τέκνον,
ὡς εὖ παρέστης· καί σε παγχρύσοις ἐγὼ
στέψω λαφύροις τῆσδε τῆς ἄγρας χάριν.
Αθ. Καλῶς ἔλεξας· ἀλλ' ἐκεῖνό μοι φράσον,
ἔβαψας ἔγχος εὖ πρὸς Ἀργείων στρατῷ.
Αι. Κόμπος πάρεστι, κοὐκ ἀπαρνοῦμαι τὸ μή.
Αθ. Ἦ καὶ πρὸς Ἀτρείδαισιν ᾔχμασας χέρα;
Αι. Ὥστ' οὔποτ' Αἴανθ' οἵδ' ἀτιμάσουσ' ἔτι.
Αθ. Τεθνᾶσιν ἄνδρες, ὡς τὸ σὸν ξυνῆκ' ἐγώ.
Αι. Θανόντες, ἤδη τἄμ' ἀφαιρείσθων ὅπλα.
Αθ. Εἶεν· τί γὰρ δὴ παῖς ὁ τοῦ Λαερτίου,
ποῦ σοι τύχης ἕστηκεν; ἢ πέφευγέ σε;
Αι. Ἦ τοὐπίτριπτον κίναδος 'ξήρου μ' ὅπου;
Αθ. Ἔγωγ' Ὀδυσσέα τὸν σὸν ἐνστάτην λέγω.
Αι. Ἥδιστος ὦ δέσποινα δεσμώτης ἔσω
θακεῖ· θανεῖν γὰρ αὐτὸν οὔ τί πω θέλω.
Αθ. Πρὶν ἂν τί δράσῃς, ἢ τί κερδάνῃς πλέον;
Αι. Πρὶν ἂν δεθεὶς πρὸς κίον' ἑρκίου στέγης.
Αθ. Τί δῆτα τὸν δύστηνον ἐργάσῃ κακόν;
Αι. Μάστιγι πρῶτον νῶτα φοινιχθεὶς θάνῃ.
Αθ. Μὴ δῆτα τὸν δύστηνον ὧδέ γ' αἰκίσῃ.
Αι. Χαίρειν Ἀθάνα τἄλλ' ἐγώ σ' ἐφίεμαι·
κεῖνος δὲ τίσει τήνδε, κοὐκ ἄλλην δίκην.
Αθ. Σὺ δ' οὖν, ἐπειδὴ τέρψις ἥδε σοι τὸ δρᾶν,
χρῶ χειρί, φείδου μηδὲν ὧνπερ ἐννοεῖς.
Αι. Χωρῶ πρὸς ἔργον· τοῦτό σοι δ' ἐφίεμαι,
τοιάνδ' ἀεί μοι σύμμαχον παρεστάναι.
Αθ. Ὁρᾷς Ὀδυσσεῦ τὴν θεῶν ἰσχὺν ὅση,
τούτου τίς ἂν σοι τἀνδρὸς ἢ προνούστερος,
ἢ δρᾶν ἀμείνων ηὑρέθη τὰ καίρια; —
Οδ. Ἐγὼ μὲν οὐδέν' οἶδ', ἐποικτείρω δέ νιν

Cum ita miserè affectum video, quamvis mihi infensum esse sciam,
Propterea quòd noxæ copulatus est malæ:
Et ejus exemplum me meæ conditionis quoq; admonet.
Video enim nos homines nihil aliud esse quàm
Simulachra, quicunq; vivimus, & inanem umbram.
Min. Hæc igitur exempla te moveant, superbè
Ne quid dicas adversus Deum,
Neque insolescas, si fortè plus aliis
Vel manu polles, vel magnarum opum pondere:
Quia dies inclinat, & excitat rursum
Omnia humana: modestos verò
Dii amant & oderunt malos.

ANAPÆSTI.

Cho. O fili Telamonis, qui tenes sedem
Salaminiæ insulæ maritimæ:
Quando bene tecum agitur, tunc tibi gratulor.
Et contrà, cùm aliqua plaga divinitus te oppressit,
Aut Græci maledicta in te jactant,
Sic trepido, & in metum propter te conjicior,
Ut volucris trepidat columba.
Sicut & præterita nocte
Magni tumultus nos terruerunt
In mala fama, quòd ferebant te furentem
Egressũ in cãpos perdidisse Græcorũ pecora & prædã,
Quæ in bello capta adhuc reliqua erat:
Ac interfecisse lucenti ferro.
Tales sermones calumniosè confingens
In aures omnium insusurrat Ulysses,
Et admodum persuadet: de te enim nunc
Plausibilia dicit, & quicunque audiunt
Hæc ipsum dicentem, valde gaudent,
Et tuis ærumnis insultant.
Nam qui maledicta jaciunt in magnos viros,
Facilè inveniunt applausores: si quis autem ad me
Talia diceret, non persuaderet:
Nam qui habet, is invidiæ obnoxius est.
Sed cives humiles præstantium virorum ope destituti,
Infirmum sunt propugnaculum.
Verùm cum magnis viris tenues optimè
Simul erigunt, ac sustentant se,
Et magni cum tenuibus.

Sed

δύστηνον ἔμπης, καίπερ ὄντα δυσμενῆ,
ὁθούνεκ' ἄτῃ συγκατέζευκται κακῇ,
οὐδὲν τὸ τούτου μᾶλλον ἢ τοὐμὸν σκοπῶν.
ὁρῶ γὰρ ἡμᾶς οὐδὲν ὄντας ἄλλο πλὴν
εἴδωλ', ὅσοι περ ζῶμεν, ἢ κούφην σκιάν.---
Αθ. Τοιαῦτα τοίνυν εἰσορῶν, ὑπέρκοπον
μηδέν ποτ' εἴπῃς αὐτὸς εἰς θεοὺς ἔπος,
μηδ' ὄγκον ἄρῃς μηδέν', εἴ τινος πλέον
ἢ χειρὶ βρίθεις, ἢ μακροῦ πλούτου βάθει.
ὡς ἡμέρα κλίνει τε κἀνάγει πάλιν
ἅπαντα τἀνθρώπεια· τοὺς δὲ σώφρονας
θεοὶ φιλοῦσι, καὶ στυγοῦσι τοὺς κακούς.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Τελαμώνιε παῖ, τῆς ἀμφιρύτου
σαλαμῖνος ἔχων βάθρον ἀγχιάλου,
σὲ μὲν εὖ πράσσοντ' ἐπιχαίρω·
σὲ δ' ὅταν πληγὴ Διός, ἢ ζαμενὴς
λόγος ἐκ Δαναῶν κακόθρους ἐπιβῇ,
μέγαν ὄκνον ἔχω, καὶ πεφόβημαι
πτηνῆς ὡς ὄμμα πελείας.---
ὡς καὶ τῆς νῦν φθιμένης νυκτὸς,
μεγάλοι θόρυβοι κατέχουσ' ἡμᾶς
ἐπὶ δυσκλείᾳ, σὲ τὸν ἱππομανῆ
λειμῶν' ἐπιβάντ', ὀλέσαι Δαναῶν
βοτὰ, καὶ λείαν,
ἥπερ δορίληπτος ἔτ' ἦν λοιπή.
κτείνοντ' αἴθωνι σιδήρῳ.----
τοιούσδε λόγους ψιθύρους πλάττων
εἰς ὦτα φέρει πᾶσιν Ὀδυσσεύς,
καὶ σφόδρα πείθει· περὶ γὰρ σοῦ νῦν
εὔπειστα λέγει· καὶ πᾶς ὁ κλύων
τοῦ λέξαντος χαίρει μᾶλλον,
τοῖς σοῖς ἄχεσιν καθυβρίζων.---
τῶν γὰρ μεγάλων ψυχῶν ἱεὶς
οὐκ ἂν ἁμάρτοι, κατὰ δ' ἄν τις ἐμοῦ
τοιαῦτα λέγων, οὐκ ἂν πείθοι.
πρὸς γὰρ τὸν ἔχονθ' ὁ φθόνος ἕρπει.
καίτοι σμικροὶ μεγάλων χωρὶς,
σφαλερὸν πύργου ῥῦμα πέλονται.
μετὰ γὰρ μεγάλων βαιὸς ἄριστ' ἄν,
καὶ μέγας ὀρθοῖθ' ὑπὸ μικρῶν.---

ἀλλ'

Sed non facilè est stultis
Hæc vera esse persuadere,
Propter hominum talium clamores.
Et nos nihil possumus his rebus
Opis afferre, sine te, ô Rex noster.
Sed quando illi, qui nunc maledicunt, faciẽ tuam vident,
Trepidant, velut avium greges
Magnam aquilam vel vulturem metuentes.
Sed si tu fortè subitò illis conspectus fueris,
Multi silentio & metu perculsi tacebunt.

EPODICA. strophe.

Sin autem, quæ in Tauris colitur,
Filia Jovis Diana,
(O fama ingens,
O Diana hujus dedecoris nostri mater)
Si ea te impulit, ut in publicos boves sævires,
Indignans fortè victoriæ causa gratiā non esse relatam:
Vel ex inclytis spoliis se esse
Frustratam sua parte, vel ex venatione.
Aut ferreus Mars aliquam cor succenseat
Causam habens ex bello, nocturnis insidiis
Te exercet, propter acceptam injuriam.

Antistrophe.

Nunquam enim mentis compos ad sinistra,
O fili Telamonis, processisses,
Ita in greges irruens.
Potest incidere morbus divinitus, sed arceant precor
Jupiter & Apollo malam inter Græcos famam.
Si verò à subornatis hominibus
Captant sermones magni reges,
Aut à scelerato genere Sisyphi,
Ne mihi, ne Rex amplius
Ita in nauticis tentoriis abditus,
Malam famam in te recipias.

EPODOS.

Sed surge & progredere isto ex loco, ubi jam diu
Hæres, in hoc longo & molesto otio, (accendis:
Atque interim noxam, quæ te divinitus affligit, magis
Et

ἀλλ' οὐ δυνατὸν τοὺς ἀνοήτους
τούτων γνώμας προδιδάσκειν.
ὑπὸ τοιούτων ἀνδρῶν θορυβῇ.
χ' ἡμεῖς οὐδὲν σθένομεν πρὸς ταῦ-
τ' ἀπαλέξασθαι, σοῦ χωρίς.
ἀλλ' ὅτε γὰρ δὴ τὸ σὸν ὄμμ' ἀπέδραν,
παταγοῦσιν, ἅτε πτηνῶν ἀγέλαι
μέγαν αἰγυπιὸν ὑποδείσαντες
τάχ' ἂν ἐξαίφνης εἰ σὺ φανείης,
σιγῇ πτήξειαν ἄφωνοι.

ΕΠΩΔΙΚΑ. στροφή.

1 ἦ ῥά σε ταυροπόλα διὸς ἄρτεμις,
2 (ὦ μεγάλα φάτις, ὦ
3 μᾶτερ αἰσχύνας ἐμᾶς)
4 ὥρμασε πανδάμους ἐπὶ βοῦς ἀγελαίας,
5 ἦ πού τινος νίκας ἀκάρπωτον χάριν,
6 ἢ ῥα κλυτῶν ἐνάρων
7 ψευσθεῖσα δώροις, ἤτ' ἐλαφηβολίαις.
8 ἢ χαλκοθώραξ, ἤ τιν' ἐνυάλιος
9 μομφὰν ἔχων
10 ξυνοῦ δορὸς ἐννυχίοις μαχαναῖς
11 ἐτίσατο λώβαν;

ἀντιστροφή.

1 οὔποτε γὰρ φρενόθεν γ' ἐπ' ἀριστερὰ
2 παῖ τελαμῶνος ἔβας,
3 τόσσον ἐν ποίμναις πίτνων.
4 ἥκοι γὰρ ἂν θεία νόσος· ἀλλ' ἀπερύκοι
5 καὶ ζεὺς κακὰν καὶ φοῖβος ἀργείων φάτιν.
6 εἰ δ' ὑποβαλλόμενοι
7 κλέπτουσι μύθους οἱ μεγάλοι βασιλῆς,
8 ἢ τᾶς ἀσώτου σισυφιδᾶν γενεᾶς,
9 μὴ μή μ' ἄναξ,
10 ἔθ' ὧδ' ἐφάλοις κλισίαις ὄμμ' ἔχων,
11 κακὰν φάτιν ἄρῃς.

ΕΠΩΔΟΣ.

1 ἀλλ' ἄνα ἐξ ἑδράνων, ὅπου μακραίωνι
2 στηρίζῃ ποτὲ τᾷδ' ἀγωνίῳ σχολᾷ,
3 ἄταν οὐρανίαν φλέγων.

Et inimicorum petulantia absque metu libere,
Ac velut apertis vallibus, contra te erumpit.
Semper rident te, & linguis de te
Tristia spargunt, quæ me dolore afficiunt.

ANAPAESTI.

Tec. O socii navis Ajacis,
Genere ab indigenis ac nobilibus Atheniensibus orti.
Nos conflictamur cum dolore gravi, qui curamus
Telamonis filium, procul à patria.
Nunc enim ille acer & magnus & fortis
Ajax, atra
Jacet oppressus tempestate.
Cho. Quod pro tranquillitate priore
Nox hæc attulit calamitatum onus,
O filia Phrygii Teleutantis,
Narra nobis, quoniam te conjugem bello captam
Amans sustinet Martius Ajax:
Quapropter hæc non ignara dixeris,
Tec. Quomodo vero narrabo rem infandam?
Nam non minus morte triste malum audies.
Furore enim captus nobis inclitus
Hac nocte Ajax rem fœdam perpetravit.
Hæc videre poteris in tabernaculo:
Nempe manu cæsas pecudes cruentas,
Quæ sunt hujus viri facinora.

ANTISTROPHICA. strophe.

Cho. Qualem affers de viro
Incenso nuncium ac famam,
Intolerandam, nec evitabilem,
Et ab exercitu magno Græcorum
Rumoribus antè sparsam,
Quam multorum sermo in immensum auget,
Hei mihi metuo impendens malum:
Vir enim hic inclytus & illustris
Per furorem ipse sibi furentes
Afferet manus, postquam interfecit
Cruento gladio pecudes,
Et pastores gregibus præfectos.

ANA-

4 ἐχθρῶν δ' ὕβρις ὧδ' ἀτάρβητα
5 ὁρμᾶται ἐν εὐανέμοις βάσσαις,
6 πάντων καγχαζόντων γλώσσαις
7 βαρυάλγητ'. ἐμοὶ δ' ἄχος ἕστακε.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Τε. Ναὸς ἀρωγοὶ τῆς Αἴαντος,
γενεᾶς χθονίων ἀπ' Ἐρεχθειδᾶν,
ἔχομεν στοναχὰς οἱ κηδόμενοι
τοῦ Τελαμῶνος τηλόθεν οἴκου.
νῦν γὰρ ὁ δεινός, ὁ μέγας ὠμοκρατὴς
Αἴας, θολερῷ
κεῖται χειμῶνι νοσήσας.--
Χο. Τί δ' ἐνήλλακται τῆς ἀμερίας
νὺξ ἥδε βάρος,
παῖ τοῦ Φρυγίου Τελεύταντος,
λέγ', ἐπεὶ σε λέχος δουριάλωτον
στέρξας ἀνέχει θούριος Αἴας.
ὥστ' οὐκ ἂν ἄϊδρις ὑπείποις.--
Τε. Πῶς δῆτα λέγω λόγον ἄρρητον;
θανάτῳ γὰρ ἴσον βάρος ἐκπεύσῃ.
μανίᾳ γὰρ ἁλοὺς ἡμὶν ὁ κλεινὸς
νύκτερος Αἴας ἀπελωβήθη.
τοιαῦτ' ἂν ἴδοις σκηνῆς ἔνδον
χειροδάϊκτα σφάγι' αἱμοβαφῆ,
κείνου χρηστήρια τἀνδρός.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. στροφή.

Χο. 1 Οἵαν ἐδήλωσας ἀνδρὸς
2 αἴθωνος ἀγγελίαν
3 ἄτλατον, οὐδὲ φευκτάν,
4 τῶν μεγάλων Δαναῶν
5 ὑποκληϊζομέναν,
6 τὰν ὁ μέγας μῦθος ἀέξει.
7 ὤ μοι, φοβοῦμαι τὸ προσέρπον.
8 περίφαντος ἀνὴρ
9 θανεῖται, παραπλήκτῳ
10 χειρὶ συγκατακτὰς
11 κελαινοῖς ξίφεσιν βοτά,
12 καὶ βοτῆρας ἱππονόμους.--

ANAPAESTI.

Tec. Hei mihi, hinc nobis
Captivas pecudes ducens venit,
Ex quibus alias intus humi ſtratas jugulavit,
Alias cæſas in duas partes diſſecuit.
Duos vero arietes candidos accipiens
Alterius caput & extremam linguam
Abjecit præcidens, Alterum rectum ſurſum
Ad columnam alligans
Accepto grandi loro equeſtri
Cædit miſere duplici ſcutica,
Mala convicia addens, quæ furor illi
Et nemo hominum ſubjiciebat,

ANTISTROPHE I.

Cho. Nunc tempus eſt ut quiſque noſtrum caput
Operiat & involvat velis,
Ac pedibus ſe in fugam conjiciat,
Aut celeri remigio
Nauticis tranſtris inſidens
Pontigradæ navi habenas laxet,
Tales movent minas
Gemini Atridæ, qui rerum potiuntur,
Adverſus nos: nunc metuo
Sententiam, qua condemnati lapidibus obruamur,
Ut ſimul cum illo pœnam luamus,
Quem furor inſanabilis tenet.

ANAPAESTI.

Tec. Atqui non furit amplius, ſed
Velut ex coruſco fulgure
Vehemens ventus coortus deſiit tandem,
Et nunc ſanus novo dolore angitur.
Nam propriorum malorum conſideratio,
Cum neminem habeas cui poſſis imputare,
Ingentes dolores parit.

IAMBI.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Τε. Ὤμοι· κεῖθεν κεῖθεν ἄρ' ἡμῖν
δεσμώτιν ἄγων ἤλυθε ποίμναν·
ὧν τὴν μὲν ἔσω σφάζ' ἐπὶ γαίας,
τὰ δὲ πλευροκοπῶν, δίχ' ἀνερρήγνυ.
δύο δ' ἀργίποδας κριοὺς ἀνελὼν,
τοῦ μὲν κεφαλὴν καὶ γλῶσσαν ἄκραν
ῥιπτεῖ θείσας, τὸν δ' ὀρθὸν ἄνω
κίονι δήσας,
μέγαν ἱπποδέτην ῥυτῆρα λαβὼν,
παίει λιγυρᾷ μάστιγι διπλῇ·
κακὰ δεννάζων ῥήμαθ', ἃ δαίμων
κοὐδεὶς ἀνδρῶν ἐδίδαξεν.--

ἀντιστροφή.

Χο. Ὥρα τιν' ἤδη κάρα κα-
λύμμασι κρυψάμενον,
ποδοῖν κλοπὰν ἀρέσθαι,
ἢ θοὸν εἰρεσίας
ζυγὸν ἑζόμενον
ποντοπόρῳ ναῒ μεθεῖναι.
τοίας ἐρέσσουσιν ἀπειλὰς
δικρατεῖς Ἀτρεῖδαι
καθ' ἡμῶν, πεφόβημαι
λιθόλευστον ἄρη,
ξυναλγεῖν μετὰ τοῦδε τυ-
πείς, τὸν αἶσ' ἄπλατος ἔχει.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Τε. Οὐκέτι· λαμπρᾶς γὰρ ἄτερ στεροπῆς
ἄξας ὀξὺς νότος ὣς, λήγει.
καὶ νῦν φρόνιμος νέον ἄλγος ἔχει.
τὸ γὰρ ἐσλεύσσειν οἰκεῖα πάθη,
μηδενὸς ἄλλου παραπράξαντος,
μεγάλας ὀδύνας ὑποτείνει.--

IAMBI.

Cho. Sed si conquievit furor, tunc præclare nobiscum agitur
Minor enim sublato malo cura est.
Tec. Utrum vero si quis optionem det eliges?
An afflictis amicis etiam lætari malis,
Quam una cum illis affici communi dolore simul?
Cho. Geminum malum ô Mulier, gravius est.
Tec. Nos igitur absque morbo nunc miseri sumus.
Cho. Quid hoc rei est? non enim intelligo quod dixisti.
Tec. Sic est: cum hic vir morbo oppressus esset,
Ipse quidem lætabatur illis malis, quibus tenebatur,
Nos vero sanos magna tristitia afficiebat.
Nunc ut desiit furere, ac respiravit à morbo,
Ipse totus affligitur dolore,
Et nos simul ingenti tristitia,
Non minus quam ante, afficit.
Sunt ergo hæc duplicia ex simplicibus mala.
Cho. Assentior tibi, & metuo ne à Deo
Aliqua plaga immineat. Sed qui fit, ut laxato morbo,
Non magis quam cum ægrotaret lætetur?
Tec. Oportet te scire, ut hæc res se habeat.
Cho. Quomodo igitur hoc malum incepit?
Indica nobis infortunium, non minus enim & nos dolemus
Tec. Rem totam cognosces, siquidem & tu communi dolore afficeris
Ipse nocte summa, quo tempore vespertini
Lychni non amplius lucebant, ancipitem arripiens
Hastam volebat temere exire.
Cumque ego increparem, ac dicerem, quam rem agis
Ajax? cur hanc injussus, & à nullo nuncio
Vocatus suscipis explorationẽ? neq; tubæ signũ audisti:
Et nunc quidem universus exercitus dormit.
Tunc ad me brevem hunc sed usitatum sermonem dixit
Mulier, Silentium decus affert mulieribus.
Quo ego sermone admonita destiti, ipse autem foras
Neque quid ibi gesserit dicere possum. erupit solus,
Intro vero rediens captivos adduxit simul,
Tauros, canes pastorales, & cornutam prædam,
Ex quibus alias pecudes decollavit: alias sursum alligatas
Mactabat ac dissecabat: alias ceu captivos homines
Flagris cædebat, & sic in pecora sæviebat.
Tandem ad fores procurrens, cum umbra quadam
Sermones habuit: nunc quasi de Atridis,

Nunc

ΙΑΜΒΟΙ.

Χο. Ἀλλ' εἰ πέπαυται, κάρτ' ἂν εὐτυχεῖν δοκῶ·
φρούδου γὰρ ἤδη τοῦ κακοῦ μείων λόγος.
Τε. Πότερα δ' ἄν, εἰ νέμοι τις αἵρεσιν, λάβοις,
φίλους ἀνιῶν αὐτὸς ἡδονὰς ἔχειν,
ἢ κοινὸς ἐν κοινοῖσι λυπεῖσθαι ξυνών.
Χο. Τό τοι διπλάζον, ὦ γύναι, μεῖζον κακόν.
Τε. Ἡμεῖς ἄρ' οὐ νοσοῦντες, ἀτώμεσθα νῦν.
Χο. Πῶς τοῦτ' ἔλεξας; οὐ κάτοιδ' ὅπως λέγεις.
Τε. Ἀνὴρ ἐκεῖνος ἡνίκ' ἦν ἐν τῇ νόσῳ,
αὐτὸς μὲν ἥδεθ' οἷσιν εἴχετ' ἐν κακοῖς,
ἡμᾶς δὲ τοὺς φρονοῦντας ἠνία ξυνών·
νῦν δ' ὡς ἔληξε, κἀνέπνευσε τῆς νόσου,
κεῖνός τε λύπῃ πᾶς ἐλήλαται κακῇ,
ἡμεῖς θ' ὁμοίως οὐδὲν ἧσσον, ἢ πάρος.
ἆρ' ἐστὶ ταῦτα δὶς τόσ' ἐξ ἁπλῶν κακά;
Χο. Ξύμφημι δή σοι, καὶ δέδοικα μὴ 'κ θεοῦ
πληγή τις ἥκοι· πῶς γάρ, εἰ πεπαυμένος
μηδέν τι μᾶλλον ἢ νοσῶν εὐφραίνεται.--
Τε. Ὡς ὧδ' ἐχόντων τῶνδ' ἐπίστασθαί σε χρή.
Χο. Τίς γάρ ποτ' ἀρχὴ τοῦ κακοῦ προσέπτατο;
δήλωσον ἡμῖν τοῖς ξυναλγοῦσιν τύχας.
Τε. Ἅπαν μαθήσῃ τοὔργον, ὡς κοινωνὸς ὤν·
κεῖνος γὰρ ἄκρας νυκτὸς, ἡνίχ' ἕσπεροι
λαμπτῆρες οὐκέτ' ᾖθον, ἄμφηκες λαβὼν
ἐμαίετ' ἔγχος ἐξόδους ἕρπειν κενάς.
κἀγὼ 'πιπλήσσω, καὶ λέγω, τί χρῆμα δρᾷς
Αἶας; τί τήνδ' ἄκλητος, οὔθ' ὑπ' ἀγγέλων
κληθεὶς, ἀφορμᾷς πεῖραν, οὔτέ του κλύων
σάλπιγγος· ἀλλὰ νῦν γε πᾶς εὕδει στρατός.
ὁ δ' εἶπε πρός με βαί', ἀεὶ δ' ὑμνούμενα,
γύναι, γυναιξὶ κόσμον ἡ σιγὴ φέρει.
κἀγὼ μαθοῦσ', ἔληξ'· ὁ δ' ἐσσύθη μόνος.
καὶ τὰς ἐκεῖ μὲν οὐκ ἔχω λέγειν τύχας·
ἔσω δ' ἐσῆλθε συνδέτους ἄγων ὁμοῦ
ταύρους, κύνας βοτῆρας, εὔκερών τ' ἄγραν.
καὶ τοὺς μὲν ηὐχένιζε, τοὺς δ' ἄνω τρέπων,
ἔσφαζε, κἀρράχιζε· τοὺς δὲ δεσμίους
ᾐκίζεθ' ὥστε φῶτας, ἐν ποίμναις πίτνων.
τέλος δ' ἐπαΐξας διὰ θυρῶν σκιᾷ τινὶ
λόγους ἀνέσπα, τοὺς μὲν Ἀτρειδῶν κάτα,

Nunc de Ulysse loquens, magnosque risus edebat,
Commemorans quam eos ulcisceretur ob acceptam injuriam.
Deinde, cum rursum huc intro irrupisset,
Ad sese vix tandem rediit.
Atque ut cæde pecorum plenam vidit domum,
Pulsans caput exclamavit, inque cadaverum strage
Volutus, recubuit in illa ovium cæde,
Comam manibus acerrime vellens,
Et diu sic tacitus sedit.
Postea mihi atrociter comminatus est,
Nisi, ut hæc calamitas accidisset, commemorarem,
Quærens in quod negotium incidisset.
Atque ego, amici, metuens, rem ut acta erat
Exposui totam quantum quidem noram.
Ipse vero statim cœpit ejulare vociferatione tristi,
Cujusmodi lamentationes antehac nunquam ex eo audivi.
Nam viri timidi, & pusilli animi, luctus
Tales esse, semper antea solebat dicere.
Et prius cum aliquid ægre erat, temperans à claris ejulatibus
Gemebat tantum, ut Taurus fremens.
Nunc vero ista calamitate tristissima oppressus,
Absque cibo potuque inter media pecora
Ferro contrucidata tacitus jacet prolapsus:
Et manifeste præ se fert, quasi aliquid moliens mali,
Tales sermones, questusque edit.
Sed ô amici, nam ob hanc causam huc prodii,
Huc introite. & ferte opem, si quid potestis.
Ab amicis enim viri tales flecti solent.

Cho. Horribilia narras nobis, ô Tecmessa,
Quæ dicis Ajacem ex rebus adversis insanire,

Aja. Hei mihi.

Tec. Statim acrius, ut videtur, vociferabitur. An non audistis
Ajacem? quales clamores ciet?

Aja. Hei mihi.

Cho. Hic vir videtur vel jam affligi morbo,
Vel à priore ægritudine adhuc dolore affici.

Aja. Ah Puer, Puer.

Tec. Me miseram, Eurysaces, de te clamat,
Quam rem agit? Ubi tandem es? miseram me!

Aja. Teucrum voco, ubi es Teucer? An ille perpetuo
Prædas aget? Ego vero pereo.

Cho. Hic vir jam apud se esse videtur. Sed aperite:
Fortasse enim me conspecto verebitur.

τοὺς δ' ἀμφ' Ὀδυσσεῖ, συνθεὶς γέλων πολύν,
ὅσην κατ' αὐτῶν ὕβριν ἐκτίσαιτ' ἰών.
κἄπειτ' ἐπάξας αὖθις ἐς δόμους πάλιν
ἔμφρων μόλις πως ξὺν χρόνῳ καθίσταται·
καὶ πλῆρες ἄτης ὡς διοπτεύει στέγος,
παίσας κάρα, θώϋξεν· ἐν δ' ἐρειπίοις
νεκρῶν ἐρειφθεὶς ἕζετ' ἀρνείου φόνου,
κόμην ἀπρὶξ ὄνυξι συλλαβὼν χερί.
καὶ τὸν μὲν ἧστο πλεῖστον ἄφθογγος χρόνον,
ἔπειτ' ἐμοὶ τὰ δείν' ἐπηπείλησ' ἔπη,
εἰ μὴ φανείην πᾶν τὸ συντυχὸν πάθος·
κἀνήρετ' ἐν τῷ πράγματος κυρεῖ ποτέ.
κἀγὼ φίλοι δείσασα, τοὐξειργασμένον
ἔλεξα πᾶν ὅσον περ ἐξηπιστάμην.
ὁ δ' αὐτίκ' ἐξῴμωξεν οἰμωγὰς λυγράς,
ἃς οὔποτ' αὐτοῦ πρόσθεν εἰσήκουσ' ἐγώ·
πρὸς γὰρ κακοῦ τε καὶ βαρυψύχου γόους,
τοιούσδ' ἀεί ποτ' ἀνδρὸς ἐξηγεῖτ' ἔχειν·
ἀλλ' ἀψόφητος ὀξέων κωκυμάτων,
ὑπεστέναζε ταῦρος ὡς μυκώμενος.
νῦν δ' ἐν τοιᾷδε κείμενος κακῇ τύχῃ,
ἄσιτος ἀνήρ, ἄποτος, ἐν μέσοις βοτοῖς
σιδηροκμῆσιν ἥσυχος θακεῖ πεσών.
καὶ δῆλός ἐστιν ὥς τι δρασείων κακόν.
τοιαῦτα γάρ πως καὶ λέγει κὠδύρεται.
ἀλλ' ὦ φίλοι, (τούτων γὰρ οὕνεκ' ἐστάλην)
ἀρήξατ' εἰσελθόντες, εἰ δύνασθέ τι.
φίλων γὰρ οἱ τοιοίδε νικῶνται φίλοι.

Χο. Τέκμησσα δεινὰ παῖ Τελεύταντος λέγεις
ἡμῖν, τὸν ἄνδρα διαπεφοιβάσθαι κακοῖς.

Αι. Ἰώ μοι μοι.

Τε. Τάχ' ὡς ἔοικε μᾶλλον· ἢ οὐκ ἠκούσατε
Αἴαντος, οἵαν τήνδε θωΰσσει βοήν;

Αι. Ἰώ μοι μοι

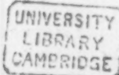
Χο. Ἀνὴρ ἔοικεν ἢ νοσεῖν, ἢ τοῖς πάλαι
νοσήμασι ξυνοῦσι λυπεῖσθαι παρών.

Αι. Ἰώ, παῖ, παῖ.

Τε. Ὤ μοι τάλαιν', Εὐρύσακες, ἀμφὶ σοὶ βοᾷ.
τί ποτε μενοινᾷ; ποῦ ποτ' εἶ; τάλαιν' ἐγώ.

Αι. Τεῦκρον καλῶ· ποῦ Τεῦκρος; ἢ τὸν εἰσαεὶ
λεηλατήσει χρόνον; ἐγὼ δ' ἀπόλλυμαι.

Χο. Ἀνὴρ φρονεῖν ἔοικεν· ἀλλ' ἀνοίγετε.
τάχ' ἄν τιν' αἰδῶ κἀπ' ἐμοὶ βλέψας λάβοι.

Tec. Ecce aperio, licet tibi videre
Quomodo rem gesserit, & quomodo ipse affectus sit.

ANTISTROPHICA. strophe 1.

Ajax. O Socii navales, soli mihi amici,
Et soli manentes in recta lege,
Videtis ne, quanta tempestas
Purpureo velut è mari
Undique me oppresserit?
Cho. Hei mihi, quam nimis vera dixisti Tecmessa,
Res ipsa ostendit Ajacem furere.

ANTISTROPHE 1.

Aja. O socii genus Nauticæ artis,
Qui nâves ascendistis & agitastis remos in mari,
Vos, vos, inquam solos video
Ex proceribus curantes me:
Sed me simul interficite.
Ch. Bona verba, quæso, nec malo malum addens
Remedium, damnum in majus accumules:

STROPHE 2.

Ajax. Vides hunc ferocem, hunc magnanimum,
Inque bellicis præliis imperterritum,
Interque feras intrepidas manibus acrem?
Hei mihi quantos risus præbebo, quanto me probro (contaminavi.
Tec. Ne Ajax Here, ne quæso ista dicas.
Ajax. Non tu hunc abis? non foras effers pedem?
Cho. Per deum oro, ut flecti te patiaris, & rectius sapias.

STROPHE 3.

Ajax. O ego infœlix qui ex manibus meis
Emisi illos execrabiles,
Inque armenta boum,
Et greges innoxios incurrens,
Atrum sanguinem fudi.
Cho. Quid adeo doles ob facta,
Quæ jam infecta fieri non possunt?

AN-

Τε. Ἰδοὺ διοίγω· προσβλέπειν δ' ἔξεστί σοι
τὰ τοῦδε πράγη, καὐτὸς ὡς ἔχων κυρεῖ.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. στροφὴ α'.

1 Ἰώ μοι φίλοι ναυβάται,
2 μόνοι ἐμῶν φίλων, μόνοι
3 τ' ἐμμένοντες ὀρθῷ νόμῳ·
4 ἴδεσθέ μ' οἷον ἄρτι κῦμα
5 φοινίας ὑπὸ ζάλης
6 ἀμφίδρομον κυκλεῖται---
Χο. Οἴμ', ὡς ἔοικας ὀρθὰ μαρτυρεῖν ἄγαν.
δηλοῖ δὲ τοὔργον ὡς ἀφροντίστως ἔχει.---

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ α'.

Αι. 1 Ἰώ μοι γένος ναΐας
2 ἀρωγὸν τέχνας, ἁλίαν
3 ὃς ἐπέβας ἑλίσσων πλάταν·
4 σέ τοι σέ τοι μόνον δέδορ-
5 κα ποιμένων ἐπαρκέσον-
6 τ'· ἀλλά με συνδάϊξον.--
Χο. Εὔφημα φώνει· μὴ κακὸν κακῷ διδοὺς
ἄκος, πλέον τὸ πῆμα τῆς ἄτης τίθει.--

ΣΤΡΟΦΗ β'.

Αι. 1 Ὁρᾷς τὸν θρασὺν, τὸν εὐκάρδιον,
2 τὸν ἐν δαΐοις ἄτρεστον μάχαις,
3 ἐν ἀφόβοις με θηρσὶ δεινὸν χέρας;
4 ὤ μοι γέλωτος, οἷον ὑβρίσθην ἄρα--
Τε. Μὴ δέσποτ' Αἶας, λίσσομαί σ', αὔδα τάδε.
Αι. Οὐκ ἐκτός; οὐκ ἄψορρον ἐκνεμῇ πόδα;
αἶ, αἶ, αἶ, αἶ.
Χο. Ὦ πρὸς θεῶν ὕπεικε, καὶ φρόνησον εὖ.---

ΣΤΡΟΦΗ γ'

Αι. 1 Ἰὼ δύσμορος, ὃς χεροῖν
2 μεθῆκα τοὺς ἀλάστορας,
3 ἐν δ' ἑλίκεσσι βουσὶ καὶ
4 κλυτοῖς πεσὼν αἰπολίοις,
5 ἐρεμνὸν αἷμ' ἔδευσα.--
Χο. Τί δῆτ' ἂν ἀλγοίης ἐπ' ἐξειργασμένοις;
οὐ γὰρ γένοιτ' ἂν ταῦθ' ὅπως οὐχ ὧδ' ἔχειν.--

ΑΝ-

ANTISTROPHE 2.

Ajax. O qui omnia vides, & omnium qui es
Malorum organum, fili Laertis,
Sordidissime impostor exercitus,
Cho. Quam tu suaviter & cum voluptate alicubi nunc rides.
Ajax. Omnes, Deo volente, vel rident, vel lugent.
Utinam videam ipsum, quamvis ita afflictus,
Hei mihi misero.
Cho. Ne quid elate dicas, an non vides quantũ mali habeas?

ANTISTROPHE 3.

Ajax. O Jupiter majorum meorum progenitor,
Utinam occiso garrulo
Veteratore & geminis
Regibus prius perditis,
Deinde & ipse moriar.
Tec. Quando hæc imprecaris, simul & mihi mortem
Opta: ad quid enim me vivere oportet te mortuo?

STROPHE 4.

Ajax.
O lux mea, quàm in tenebras mutata es:
O lux olim clarissima mihi, ut nunc atra nox facta es.
Tollite me dominum vestrum,
Tollite. non enim deorum
Genus neque mansuetorum
Amplius dignus sum ut intuear
Hominum, cum aliqua utilitate mea.
Sed me filia Jovis, potens dea,
Noxium excruciat.
Nam quo quis effugerit?
Quo curram? aut ubi manebo?
Siquidem prior gloria & fama periit.
Et jam simul alia instant,
Egoque in ista infami venatione jaceo,
Totusque exercitus jam ambabus manibus,
Ut me interficiat, concurret.
Tec. Me miseram, hunc tantum virum
Ista loqui, quæ ante hoc tempus non sustinuisset?

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β'

Αἰ. 1 Ἰὼ πάνθ' ὁρῶν, ἁπάντων τ' ἀεὶ
2 κακῶν ὄργανον τέκνον λαρτίου,
3 κακοπινέστατόν τ' ἄλημα στρατοῦ,
Χο. 4 ἦ που πολὺν γέλωθ' ὑφ' ἡδονῆς ἄγεις.--
Αἰ. Ξὺν τῷ θεῷ πᾶς καὶ γελᾷ κὠδύρεται.
Ἴδοιμι δή νιν, καίπερ ὧδ' ἀτώμενος.
Ἰώ μοί μοι.
Χο. Μηδὲν μέγ' εἴπῃς· οὐχ ὁρᾷς ἵν' εἶ κακοῦ;

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ γ'

Αἰ.
1 Ἰὼ Ζεῦ προγόνων πάτερ.
2 πῶς ἂν τὸν αἱμυλώτατον,
3 ἐχθρὸν, ἄλημα, τούς τε δισ--
4 σάρχας ὀλέσας βασιλῆς,
5 τέλος θάνοιμι καὐτός;
Τε. Ὅταν κατεύχῃ ταῦτ', ὁμοῦ κἀμοὶ θανεῖν
εὔχου· τί γὰρ δεῖ ζῆν με σοῦ τεθνηκότος;

ΣΤΡΟΦΗ δ'.

Αἰ. 1 Ἰὼ σκότος, ἐμὸν φάος, ἔρεβος
2 ὦ φαεννὸν ὡς ἐμοὶ,
3 ἕλεσθ' ἕλεσθ' οἰκήτορα,
4 ἕλεσθέ μ'· οὔτε γὰρ θεῶν
5 γένος, οὔθ' ἁμερίων
6 ἔτ' ἄξιος βλέπειν τ-
7 ν' εἰς ὄνησιν ἀνθρώπων.
8 ἀλλά μ' ἁ Διός γ' ἀλκίμα θεὸς
9 ὀλέθριον αἰκίζει.
10 ποῖ τις οὖν φύγῃ;
11 ποῖ μολὼν μενῶ;
12 εἰ τὰ μὲν φθίνει φίλοι,
13 τοῖς δ' ὁμοῦ πέλας,
14 μωραῖς δ' ἄγραις προσκείμεθα.
14 πᾶς δὲ στρατὸς δίπαλτος
16 ἄν με χειρὶ φονεύοι.---
Τε. Ὦ δυστάλαινα, τοιάδ' ἄνδρα χρήσιμον
φωνεῖν, ἃ πρόσθεν οὗτος οὐκ ἔτλη ποτ' ἄν;

ΑΝ-

ANTISTROPHE 4.

Ajax. O fluvii in mare labentes, & antra maritima,
Ac nemus littorale,
Longo, longo tempore, diuque me
Tenuistis ad Trojam,
Sed non amplius me, non amplius
Habentem spiritum tenebitis.
Hoc sciat, qui ista intelligit.
O Scamandri vicinæ undæ,
Faventes Græcis,
Non amplius me virum
Huncvidebitis, Verbum
Dicam magnum, Qualem non alium
Troja in exercitu
Vidit à terra profectum
Græca, Sed nunc ita inglorius
Contemptusque hic jaceo.

IAMBI.

Cho. Neque quomodo prohibeam, neque ut sinam te ista di-
Invenio, cum in tanta incideris mala. (cere
Ajax. Ah, ah, Quis unquam putasset sic consentiens
Meum convenire nomen malis meis?
Nunc enim tempus est, quo bis lugere me
Et ter oporteat, in tantis demersum malis.
Cujus Pater ex hac ipsa Idæa terra,
Re præclare gesta, primos honores in exercitu
Domum retulit, parta ingenti gloria.
Ego verò illius filius in eundem locum
Veni non minore virtute præditus:
Neque minoribus rebus manu gestis,
Infamis inter Græcos ita pereo,
Sed & hoc satis certo scio,
Si vivus Achilles de suis armis
Et de virtutis primatu sententiam dicturus esset,
Non aliquis ea mihi ornamenta præripuisset.
Nunc vero Atridæ homini impostori
Hunc honorem tribuerunt, neglecta mea virtute.
Et nisi oculi mei atque mens alio versa
A meo proposito me avertissent, Non illi amplius
Posthac sententiam contra quenquam talem ferrent.

Sed

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ δʹ

Αι. 1 Πόροι ἁλίρροθοι, πάραλά τ' ἄντρα,
2 καὶ νέμος ἐπάκτιον,
3 πολὺν πολὺν δαρόν τέ με
4 κατείχετ' ἀμφὶ τροίαν
5 χρόνον· ἀλλ' οὐκέτι μ' οὐ-
6 κέτ' ἀμπνοὰς ἔχοντα·
7 τοῦτό τις φρονῶν ἴστω.
8 ὦ σκαμάνδριοι γείτονες ῥοαὶ
9 εὔφρονες ἀργείοις,
10 οὐκέτ' ἄνδρα μὴ
11 τόνδ' ἴδητ' (ἔπος
12 ἐξερέω μέγ') οἷον οὔ-
13 τινα τροία στρατοῦ
14 δέρχθη, χθονὸς μολόντ' ἄπο
15 ἑλλανίδος· τανῦν δ' ἄ-
16 τιμος ὧδε πρόκειται.

ΙΑΜΒΟΙ.

Χο. ΟΥ'τοι σ' ἀπείργειν, οὐδ' ὅπως ἐῶ λέγειν
ἔχω, κακοῖς τοιοῖσδε συμπεπτωκότα.--
Αι. Αἰαῖ, τίς ἄν ποτ' ᾤεθ' ὧδ' ἐπώνυμον
τοὐμὸν ξυνοίσειν ὄνομα τοῖς ἐμοῖς κακοῖς;
νῦν γὰρ πάρεστι καὶ δὶς αἰάζειν ἐμοί,
καὶ τρίς· τοιούτοις γὰρ κακοῖς ἐντυγχάνω.
ὅτου πατὴρ μὲν τῆσδ' ἀπ' ἰδαίας χθονὸς
τὰ πρῶτα καλλιστεῖ' ἀριστεύσας στρατοῦ,
πρὸς οἶκον ἦλθε πᾶσαν εὔκλειαν φέρων·
ἐγὼ δ' ὁ κείνου παῖς τὸν αὐτὸν εἰς τόπον
τροίας ἐπελθὼν οὐκ ἐλάσσονι σθένει
οὐδ' ἔργα μείω χειρὸς ἀρκέσας ἐμῆς,
ἄτιμος ἀργείοισιν ὧδ' ἀπόλλυμαι.
καίτοι τοσοῦτόν γ' ἐξεπίστασθαι δοκῶ,
εἰ ζῶν ἀχιλλεὺς τῶν ὅπλων τῶν ὧν πέρι
κρίνειν ἔμελλε κάρτος ἀριστείας τινὶ,
οὐκ ἄν τις αὔτ' ἔμαρψεν ἄλλος ἀντ' ἐμοῦ·
νῦν δ' αὔτ' ἀτρεῖδαι φωτὶ παντουργῷ φρένας
ἔπραξαν, ἀνδρὸς τοῦδ' ἀπώσαντες κράτη.
κεἰ μὴ τόδ' ὄμμα καὶ φρένες διάστροφοι
γνώμης ἀπῇξαν τῆς ἐμῆς, οὐκ ἄν ποτε
δίκην κατ' ἄλλου φωτὸς ὧδ' ἐψήφισαν.

Sed Pallas terrifica & invicta Dea
Me jam illis manum intentantem
Fefellit, objiciens animo rabiem,
Ut pecudum cæde manus contaminarem.
Illi vero nunc irrident, elapsi
Me invito. Sed cum Deus (fortium.
Adversatur, tunc etiã ignavi effugiunt è manib. virorũ
Nunc igitur quid oportet me facere, cum manifeste diis
Invisus sim? Oditque me Græcorum exercitus,
Odit & universa Troja, atque hæc ipsa terra.
Utrum patriam petens, relictis his nauticis castris,
Et relictis solis Atridis Ægæum mare trajiciam?
At quo vultu ad Patrem redibo
Telamonem? Quomodo me sustinebit aspicere, (nero
Si nudus, & absq; primis præmiis virtutis ad illum ve-
Quorum ipse obtinuit coronam gloriæ magnam.
Non possum ista perpeti. Sed quid si irruens
Ad stationes hostium, & solus cum illis conserta manu
Aliquid præclare geram, atq; ita tandẽ & ipse moriar?
Sed hoc si fecero gratificabor Atridis.
Non igitur faciam. Verum aliquid tentandum est
Tale, quo seni ostendam patri
Me ex illo neutiquam degenerem natum esse:
Turpe enim est homini longam expetere vitam,
Qui non liberatur à calamitatibus & malis.
Quid enim dies ad diem juvare potest
Addita, quæ differt mortem?
Pro nihilo enim hominem puto,
Qui inani spe concepta incalescit,
Sed vel honeste vivere, vel honeste mori
Generosum oportet: Hæc summa est sermonum meorũ.
Cho. Nemo hoc dixerit, quod indigna *Xo.*
Locutus sis. Attamen istum animi tui impetum
Reprime quæso & da hoc amicis,
Ut ipsorum sententia vincat, atque hanc curam omitte.
Tec. O Here, Necessitate fortunæ *Tı.*
Non est aliud majus hominibus malum.
Ego ex patre nata sum libero,
Isq; opibus affluebat, ut quisquam alius inter Phrygas.
Nunc serva sum, sic fortè Deo visum est,
Et tuæ virtuti. Sed postquam
Veni ad lectum tuum, te unice amo.
Quapropter te obtestor per Jovem Ephestium,
Et per connubium, quo junctus es mihi,

Ne

νῦν δ' ἡ διὸς γοργῶπις ἀδάμαστος θεὰ
ἤδη μ' ἐπ' αὐτοῖς χεῖρ' ἐπευθύνοντ' ἐμὴν,
ἔσφηλεν, ἐμβαλοῦσα λυσσώδη νόσον,
ὥστ' ἐν τοιοῖσδε χεῖρας αἱμάξαι βοτοῖς.
κεῖνοι δ' ἐπεγγελῶσιν ἐκπεφευγότες,
ἐμοῦ μὲν οὐχ ἑκόντος· εἰ δέ τις θεῶν
βλάπτοι, φύγοι γ' ἂν χὠ κακὸς τὸν κρείσσονα.
καὶ νῦν τί χρὴ δρᾶν, ὅστις ἐμφανῶς θεοῖς
ἐχθαίρομαι· μισεῖ δέ μ' ἑλλήνων στρατός·
ἔχθει δὲ τροία πᾶσα, καὶ πεδία τάδε
πότερα πρὸς οἴκους, ναυλόχους λιπὼν ἕδρας,
μόνους τ' ἀτρείδας, πέλαγος αἰγαῖον περῶ;
καὶ ποῖον ὄμμα πατρὶ δηλώσω φανεὶς
τελαμῶνι; πῶς με τλήσεταί ποτ' εἰσιδεῖν
γυμνὸν φανέντα τῶν ἀριστείων ἄτερ,
ὧν αὐτὸς ἔσχε στέφανον εὐκλείας μέγαν;
οὐκ ἔστι τοὔργον τλητόν· ἀλλὰ δῆτ' ἰὼν
πρὸς ἔρυμα τρώων, ξυμπεσὼν μόνος μόνοις,
καὶ δρῶν τι χρηστὸν, εἶτα λοίσθιον θάνω;
ἀλλ' ὧδέ γ' ἀτρείδας ἂν εὐφράνοιμί που.
οὐκ ἔστι ταῦτα· πεῖρά τις ζητητέα
τοιάδ', ἀφ' ἧς γέροντι δηλώσω πατρί.
μήτοι φύσιν γ' ἄσπλαγχνος ἐκ κείνου γεγώς.
αἰσχρὸν γὰρ ἄνδρα τοῦ μακροῦ χρῄζειν βίου,
κακοῖσιν ὅστις μηδὲν ἐξαλλάσσεται.
τί γὰρ παρ' ἦμαρ ἡμέρα τέρπειν ἔχει,
προσθεῖσα κἀναθεῖσα τοῦ γε κατθανεῖν;
οὐκ ἂν πριαίμην οὐδενὸς λόγου βροτὸν,
ὅστις κεναῖσιν ἐλπίσιν θερμαίνεται·
ἀλλ' ἢ καλῶς ζῆν, ἢ καλῶς τεθνηκέναι
τὸν εὐγενῆ χρή· πάντ' ἀκήκοας λόγον·

Χο. Οὐδεὶς ἐρεῖ ποθ' ὡς ὑπόβλητον λόγον
αἴας ἔλεξας, ἀλλὰ τῆς σαυτοῦ φρενός.
παῦσαί γε μέντοι, καὶ δὸς ἀνδράσιν φίλοις
γνώμης κρατῆσαι, τάσδε φροντίδας μεθείς.

Τε. Ω δέσποτ' αἴας, τῆς ἀναγκαίας τύχης
οὐκ ἔστιν οὐδὲν μεῖζον ἀνθρώποις κακόν.
ἐγὼ δ' ἐλευθέρου μὲν ἐξέφυν πατρὸς,
εἴπερ τινὸς, σθένοντος ἐν πλούτῳ φρυγῶν·
νῦν δ' εἰμὶ δούλη· θεοῖς γὰρ ὧδ' ἔδοξέ που,
καὶ σῇ μάλιστα χειρί· τοιγαροῦν ἐπεὶ
τὸ σὸν λέχος ξυνῆλθον, εὖ φρονῶ τὰ σὰ,
καί σ' ἀντιάζω πρός τ' ἐφεστίου διὸς,
εὐνῆς τε τῆς σῆς ᾗ συνηλλάχθης ἐμοί,

Ne me sinas tristem fabulam fieri,
Cùm alicui inimicorum captivam relinques.
Nam si te mortuo relicta fuero,
Hoc certo statuas, quod illo ipso die
Me Græci vi abripient,
Unà cum filio tuo, ac duram in servitutem tradent.
Et aliquis acerbè de nobis herus loquetur,
Talibus sermonibus perstringens: Videte Ajacis conjugem,
Qui fuit vir in exercitu præstantissimus.
In qua nunc est servitute, pro illa priore gloria.
Sic dicet aliquis: at ego fato quidem meo afflicta ero,
Tibi autem & tuo generi hæc indecora erunt.
Sed reverere quæso patrem tuum, quem tristi
Senio confectum relinquis: reverere matrem
Multos jam annos sortitam, quæ multiplicibus votis
Deos precatur, ut domum salvus redeas.
Misereat te, ô Rex, filii tui, puerili
Educatione destitutus, te patre orbatus, ac solus,
Sub iniquis tutoribus erit. Quantum miseriarum
Illi & mihi, si moriere, relinques.
Nam mihi quidem nihil est, quò respiciam,
Præter te. Tu enim mihi patriam vastasti bello,
Matrem sustulisti, mors verò patrem
Abripuit ad manes, qui apud inferos sunt.
Quæ mihi posthac pro te patria erit?
Quæ divitiæ? in te enim omnis mihi spes salutis posita est.
Sed memento quæso mei. Decet enim virum
Memorem esse, si quid illi suave accidit:
Gratia semper parit gratiam.
Si cui verò excidit accepti beneficii memoria,
Is neutiquam vir generosus est.
Ch. Utinam sic affectus esses, ut ego sum,
Haud dubiè hæc istius verba laudares.
Ajax. Et quidem valde laudabitur à me,
Si modo id quod jussero audebit exequi.
Tec. Chare Ajax, omnibus mandatis tuis obediam.
Ajax. Adduc mihi nunc puerum meum, ut videam.
Tec. Atqui propter metum ipsum ablegaveram.
Ajax. Utrum ob hanc calamitatem meam, an ob aliã causam?
Tec. Eò feci, ne miser tibi occurrens moreretur.
Ajax. Conveniens hoc meæ fortunæ fuit.
Tec. Itaque ego intenta fui, hoc ut præstarem.
Ajax. Laudo factum, & diligentiam, qua usa es.
Tec. Quid igitur hac in re tibi potero gratificari?

Concede

μή μ᾽ ἀξιώσῃς βάξιν ἀλγεινὴν λαβεῖν
τῶν σῶν ὑπ᾽ ἐχθρῶν, χειρίαν ἀφεὶς τινί.
ἣν γὰρ θάνῃς σὺ, καὶ τελευτήσας ἀφῇς,
ταύτῃ νόμιζε κἀμὲ τῇ τόθ᾽ ἡμέρᾳ,
βίᾳ ξυναρπασθεῖσαν Ἀργείων ὕπο,
ξὺν παιδὶ τῷ σῷ δουλίαν ἕξειν τροφήν.
καί τις πικρὸν πρόσφθεγμα δεσποτῶν ἐρεῖ,
λόγοις ἰάπτων, ἴδετε τὴν ὁμευνέτιν
Αἴαντος, ὃς μέγιστον ἴσχυσε στρατοῦ,
οἵας λατρείας ἀνθ᾽ ὅσου ζήλου τρέφει.
τοιαῦτ᾽ ἐρεῖ τις· κἀμὲ μὲν δαίμων ἐλᾷ,
σοὶ δ᾽ αἰσχρὰ τἄπη ταῦτα καὶ τῷ σῷ γένει.
ἀλλ᾽ αἴδεσαι μὲν πατέρα τὸν σὸν, ἐν λυγρῷ
γήρᾳ προλείπων· αἴδεσαι δὲ μητέρα
πολλῶν ἐτῶν κληροῦχον, ἥ σε πολλάκις
θεοῖς ἀρᾶται ζῶντα πρὸς δόμους μολεῖν.
οἴκτειρε δ᾽ ὦναξ παῖδα τὸν σὸν, εἰ νέας
τροφῆς στερηθεὶς, σοῦ διοίσεται μόνος
ὑπ᾽ ὀρφανιστῶν μὴ φίλων· ὅσον κακὸν
κείνῳ τε κἀμοὶ τοῦθ᾽, ὅταν θάνῃς, νεμεῖς.
ἐμοὶ γὰρ οὐκέτ᾽ ἔστιν εἰς ὅ, τι βλέπω
πλὴν σοῦ, σὺ γάρ μου πατρίδ᾽ ἠΐστωσας δορὶ,
καὶ μητέρ᾽, ἀλλ᾽ ἡ μοῖρα τὸν φύσαντά με
καθεῖλεν ᾅδου θανασίμους οἰκήτορας.
τίς δῆτ᾽ ἐμοὶ γένοιτ᾽ ἂν ἀντὶ σοῦ πατρίς;
τίς πλοῦτος; ἐν σοὶ πᾶσ᾽ ἔγωγε σώζομαι.
ἀλλ᾽ ἴσχε κἀμοῦ μνῆσιν· ἀνδρί τοι χρεὼν
μνήμην προσεῖναι, τερπνὸν εἴ τί που πάθοι.
χάρις χάριν γάρ ἐστιν ἡ τίκτουσ᾽ ἀεί.
ὅπου δ᾽ ἀπορρεῖ μνῆστις εὖ πεπονθότος,
οὐκ ἂν γένοιτό ποθ᾽ οὗτος εὐγενὴς ἀνήρ·----
Χο. Αἴας, ἔχειν σ᾽ ἂν οἶκτον ὡς κἀγὼ φρενὶ,
θέλοιμ᾽ ἄν· αἰνοίης γὰρ ἂν τὰ τῆσδ᾽ ἔπη.
Αι. Καὶ κάρτ᾽ ἐπαίνου τεύξεται πρὸς γοῦν ἐμοῦ,
ἐὰν μόνον τὸ ταχθὲν εὖ τολμᾷ τελεῖν.
Τε. Ἀλλ᾽ ὦ φίλ᾽ αἴας, πάντ᾽ ἔγωγε πείσομαι.
Αι. Κόμιζε νῦν μοι παῖδα τὸν ἐμὸν, ὡς ἴδω.
Τε. Καὶ μὴν φόβοισί γ᾽ αὐτὸν ἐξελυσάμην.
Αι. Ἐν τοῖσδε τοῖς κακοῖσιν; ἢ τί μοι λέγεις;
Τε. Μή σοι γέ που δύστηνος ἀντήσας θάνοι.
Αι. Πρέπον γέ τ᾽ ἦν ἂν δαίμονος τοὐμοῦ τόδε.
Τε. Ἀλλ᾽ οὖν ἐγὼ φύλαξα, τοῦτό γ᾽ ἀρκέσαι.
Αι. Ἐπῄνεσ᾽ ἔργον, καὶ πρόνοιαν ἣν ἔθου.
Τε. Τί δῆτ᾽ ἂν ὡς ἐκ τῶνδ᾽ ἂν ὠφελοῖμί σε;

Ajax. Concede ut puerum videam & alloquar.
Tec. Atqui prope hic à ministris custoditur.
Ajax. Quid igitur obstat, cur non præsto adsit ?
Tec. O puer, pater vocat te, Huc minister
Ipsum adduc, qui manibus nunc eum regis.
Ajax. Utrum à te vocatus venit, an non audit?
Tec. Jam vero huc prope ipsum minister adducit.
Ajax. Leva puerum, leva, non enim expavescet
Intuens hanc recentem pecorum cædem,
Siquidem verè meus est à paterna origine,
Sed statim à primis annis in mores patrios
Erudiri ipsum convenit, & similem fieri natura.
O nate, utinam patre fortunatior fias,
In aliis verò rebus similis, & eris non malus,
Sed nunc ob hoc te beatum duco,
Quòd nihil horum malorum intelligis : (ta est.
In non sentiendo enim præsentia mala dulcissima vi-
Siquidem desipere malum est non dolens.
Donec gaudere ac dolere discas.
Quæ ætas cùm accesserit, tunc te oportebit
Inter hostes ostendere, quali ex patre natus sis.
Interim hunc tenerum spiritum sic alens
Puerilem animam sustentes, matríque sis gaudio.
Nemo, sat scio, Græcorum te afficiet
Odiosa contumelia, & si ego abs te absim.
Talem custodem Teucrum tibi
Relinquam. educationis tuæ sedulũ curatorẽ, etsi nunc
Procul abest prædam agens ex agro hostili.
Sed à vobis, milites, Nautica turba,
Hoc beneficium communiter peto,
Ut fratri hoc meum mandatum nuncietis,
Puerum in patriam ad domum meam deducat,
Patríque Telamoni exhibeat, & matri Eribœæ,
Qui ipsis erit senectæ præsidium semper,
Donec & ipsi ad inferos subierint.
Atque arma mea nemo, ut de illis certetur,
Proponat Græcis, Neque id faciat Pestis mea.
Sed tu puer accipe Clypeum,qui nomen tuum habet,
Eurysaces, ac tene per multiplex vertens
Lorum, septemplicem & invictum clypeum,
Cætera arma una mecum sepeliri volo.
Sed quàm primum puerum hunc accipe,
Ac foras educito, neque in tentorio luge,
Valde enim luctu & misericordia afficitur mulier.

Αἰ. Δός μοι προσειπεῖν αὐτὸν, ἐμφανῆ τ' ἰδεῖν.
Τε. Καὶ μὴν πέλας γε προσπόλοις φυλάσσεται.
Αἰ. Τί δῆτα μέλλει μὴ οὐ παρουσίαν ἔχειν;
Τε. Ὦ παῖ, πατὴρ καλεῖ σε. δεῦρο προσπόλων
ἄγ' αὐτὸν ὅσπερ χερσὶν εὐθύνων κυρεῖς.
Αἰ. Ἕρποντι φωνεῖς ἢ λελειμμένῳ λόγου;
Τε. Καὶ δὴ κομίζει προσπόλων ὅδ' ἐγγύθεν.
Αἰ. Αἶρ' αὐτὸν αἶρε δεῦρο· ταρβήσει γὰρ οὒ
νεοσφαγῆ τοῦτόν γε προσλεύσσων φόνον,
εἴπερ δικαίως ἔστ' ἐμὸς τὰ πατρόθεν.
ἀλλ' αὐτίκ' ὠμοῖς αὐτὸν ἐν νόμοις πατρὸς
δεῖ πωλοδαμνεῖν, κἀξομοιοῦσθαι φύσιν.
ὦ παῖ, γένοιο πατρὸς εὐτυχέστερος,
τὰ δ' ἄλλ' ὅμοιος· καὶ γένοι' ἂν οὐ κακός.
καίτοι σε καὶ νῦν τοῦτό γε ζηλοῦν ἔχω,
ὁθ' οὕνεκ' οὐδὲν τῶνδ' ἐπαισθάνῃ κακῶν.
ἐν τῷ φρονεῖν γὰρ μηδὲν, ἥδιστος βίος.
τὸ μὴ φρονεῖν γὰρ, κάρτ' ἀνώδυνον κακόν,
ἕως τὸ χαίρειν καὶ τὸ λυπεῖσθαι μάθῃς·
ὅταν δ' ἵκῃ πρὸς τοῦτο, δεῖ σ' ὅπως πατρὸς
δείξῃς ἐν ἐχθροῖς οἷος ἐξ οἵου 'τράφης.
τέως δὲ, κούφοις πνεύμασιν βόσκου, νέαν
ψυχὴν ἀτάλλων μητρὶ τῇδε χαρμονήν.
οὔ τοι σ' Ἀχαιῶν οἶδα μή τις ὑβρίσῃ
στυγναῖσι λώβαις, οὐδὲ χωρὶς ὄντ' ἐμοῦ.
τοῖον πυλωρὸν φύλακα Τεῦκρον ἀμφὶ σοὶ
λείψω, τροφῆς ἄοκνον ἔμπα κεἰ τανῦν
τηλωπὸς οἰχνεῖ, δυσμενῶν θήραν ἔχων.
ἀλλ' ἄνδρες ἀσπιστῆρες, ἐνάλιος λεὼς,
ὑμῖν τε κοινὴν τήνδ' ἐπισκήπτω χάριν,
κείνῳ τ' ἐμὴν ἀγγείλατ' ἐντολὴν, ὅπως
τὸν παῖδα τόνδε πρὸς δόμους ἐμοὺς ἄγων,
Τελαμῶνι δείξῃ, μητρί τ' Ἐριβοίᾳ λέγω,
ὥς σφιν γένηται γηροβοσκὸς εἰσαεὶ,
μέχρις ἂν μυχοὺς κίχωσι τοῦ κάτω θεοῦ.
καὶ τἀμὰ τεύχη μήτ' ἀγωνάρχαι τινὲς
θήσουσ' Ἀχαιοῖς, μήθ' ὁ λυμεὼν ἐμός.
ἀλλ' αὐτό μοι σὺ παῖ λαβὼν ἐπώνυμον
Εὐρύσακες, ἴσχε διὰ πολυρράφου στρέφων
πόρπακος ἑπτάβοιον ἄρρηκτον σάκος.
τὰ δ' ἄλλα τεύχη κοίν' ἐμοὶ τεθάψεται.
ἀλλ' ὡς τάχος τὸν παῖδα τόνδ' ἤδη δέχου,
καὶ δῶμ' ἀπάκτου, μηδ' ἐπισκήνους γόους
δάκρυε· κάρτα τοι φιλοίκτιστον γυνή.

Obfirma fores celeriter. Non eſt ſapientis medici
Incantationes recitare in morbo,qui habet opus ſecti-
Cho. Metuo cùm audio iſtam promptitudinem : (one.
Non enim mihi placet lingua tua ſic acuminata.
Tec. O Domine Ajax, quam rem agis? quid moliris?
Ajax. Ne judica, ne exquire. Modeſtia pulchra eſt.
Tec. Hei mjhi, quàm animo angor, & te per filium,
Atque per deos oro, ne nos perditum eas.
Ajax. Valde quidem me perturbas an non ſcis quòd diis
Nihil amplius præſtare debeo?
Tec. Ne quæſo iſta abominanda dicas.
Ajax. Loquere audienti.
Tec. Tu verò an non obtemperabis?
Ajax. Multum ac nimis jam vociferaris.
Tec. Metuo enim, ô Rex.
Ajax. Non jam hanc alicubi concludetis quàm celerrimè?
Tec. Per deum oro, ut flecti te patiaris.
Ajax. Stulta mihi videris,
Quæ ingenium meum nunc mitigare cogites.

ANTISTROPHICA. ſtrophe 1.

Ch. O inclyta Salamis, tu quidem
Sita in mari, beata es,
Et ab omnibus celebrata ſemper:
Ego verò infelix.
Jam longum eſt tempus, ex quo
Ad montem Idam hìc maneo
In pratis, ubi pecora paſcuntur
Inglorius, in locis ubi ſemper paſcua ſunt,
Confectus longi temporis militia,
Ac ſemper expectans, quando migrare oporteat
Ad abominandum
Obſcurum Plutonem.

ANTISTROPHE 1.

Jam mihi ad illa mala incurabilis Ajax
Accedit ſucceſſor, Hei mihi,
In furore divinitus immiſſo perſeverans,
Quem tu Salamis emiſiſti
Prius bellicis
Victorem in præliis.
At nunc animo à commercio hominum refugiens,
Luctum amicis parat,

πύκαζε θᾶσσον· οὐ πρὸς ἰατροῦ σοφοῦ
θρηνεῖν ἐπῳδὰς πρὸς τομῶντι πήματι.
Χο. Δέδοικ᾽ ἀκούων τήνδε τὴν προθυμίαν.
οὐ γάρ μ᾽ ἀρέσκει γλῶσσά σου τεθηγμένη.
Τε. Ὦ δέσποτ᾽ αἴας, τί ποτε δρασείεις φρενί;
Αι. Μὴ κρῖνε, μὴ ᾽ξέταζε· σωφρονεῖν καλόν.
Τε. Οἴμ᾽ ὡς ἀθυμῶ, καί σε πρὸς τοῦ σοῦ τέκνου,
καὶ θεῶν ἱκνοῦμαι, μὴ προδοὺς ἡμᾶς γένῃ.
Αι. Ἄγαν γε λυπεῖς· οὐ κάτοισθ᾽ ἐγὼ θεοῖς
ὡς οὐδὲν ἀρκεῖν εἰμ᾽ ὀφειλέτης ἔτι;
Τε. Εὔφημα φώνει.
Αι. Τοῖς ἀκούουσιν λέγε.
Τε. Σὺ δ᾽ οὐχὶ πείσῃ;
Αι. Πόλλ᾽ ἄγαν ἤδη θροεῖς.
Τε. Ταρβῶ γὰρ ὦναξ.
Αι. Οὐ ξυνέρξεθ᾽ ὡς τάχος;
Τε. Πρὸς θεῶν μαλάσσου.
Αι. Μῶρά μοι δοκεῖς φρονεῖν,
εἰ τοὐμὸν ἦθος ἄρτι παιδεύειν νοεῖς.

ΑΝΤΙΣΡΟΦΙΚΑ. στροφὴ α΄.

Χο. 1 Ὦ κλεινὰ σαλαμὶς σὺ μέν που
2 ναίεις ἁλίπλακτος εὐδαίμων,
4 πᾶσιν περίφαντος αἰεί·
3 ἐγὼ δ᾽ ὁ τλάμων.
5 παλαιὸς ἀφ᾽ οὗ χρόνος
6 ἰδαῖα μίμνων
7 λειμώνια μήλων πόᾳ
8 ἀνήριθμος, αἰὲν εὐνῶμαι
9 χρόνῳ τρυχόμενος·
10 κακὰν ἐλπίδ᾽ ἔχων
11 ἔτι μέ ποτ᾽ ἀνύσειν
12 τὸν ἀπότροπον
13 ἀΐδηλον ᾅδαν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ. α΄.

1 καί μοι δυσθεράπευτος αἴας
2 ξύνεστιν ἔφεδρος, ὤ μοι μοι,
3 θείᾳ μανίᾳ ξύναυλος,
4 ὃν ἐξεπέμψω
5 πρὶν εὖ ποτὲ θουρίῳ
6 νικῶντ᾽ ἐν ἄρει·
7 νῦν δ᾽ αὖ φρενός γ᾽ οἰοβώτας
8 φίλοις μέγα πένθος εὕρηται.

Et priora facta manuum ipsius maxima,
Ac virtutis decora ingrata apud ingratos
Jacent, jacent,
Apud infœlices Atridas.

STROPHE 2.

Quàm tu multis annis,
Et cano confecta senio,
Mater, quando ipsum ægrotum,
Et animo desipientem audieris,
Miserabiliter, miserabiliter,
Non miseræ in modum aviculæ luscinlæ,
Infœlix plorabis, sed
In magnos ejulatus
Erumpes, & manuum planctus
In pectus tuum irruent:
Et lacerationes cani capillitii fient.

ANTISTROPHE 2.

Satius enim est mori, quàm incurabili morbo teneri.
Nam Ajax ex familia paterna progressus
Achæorum, qui res magnas gesserunt,
Non amplius usitatis
Moribus afficitur, sed versatur extra sese,
O infœlix Pater, qualem
Auditurus es
De filio tristissimam calamitatem,
Qualem nulla unquam vidit
Ætas in familia Æacidarum, excepto hoc unico.

I A M B I.

Omnia longum & infinitum tempus
Occulta in lucem producit, & abolet præsentia,
Nec quidquã est quod quis fieri nõ posse credat: omnia
Etiã grave jusjurandũ, & obstinatæ mentes. (vincuntur
Ita ego qui dudum vehementer obdurueram,
Ut ferrum tinctum, nunc mollius loqui coactus sum
Ab ista muliere. Miseret enim me ejus, (num relinquo.
Quòd & ipsam viduam inter hostes, & filium orpha-
Sed

9 τὰ πρὶν δ' ἔργα χεροῖν
10 μεγίστας ἀρετᾶς
11 ἄφιλα παρ' ἀφίλοις
12 ἔπεσ' ἔπεσεν
13 μελέοις ἀτρείδαις.----

ΣΤΡΟΦΗ. β.

1 ἦ που παλαιᾷ μὲν
2 ἔντροφος ἁμέρᾳ,
3 λευκῷ τε γήρᾳ
4 μάτηρ νιν ὅταν νοσοῦντα
5 φρενομόρως ἀκούσῃ,
6 αἴλινον αἴλινον,
7 οὐδ' οἰκτρᾶς γόον
8 ὄρνιθος ἀηδοῦς
9 ἥσει δύσμορος·
10 ἀλλ' ὀξυτόνους μὲν ᾠδὰς
11 θρηνήσει· χερόπληκτοι
12 δ' ἐν στέρνοισι πεσοῦνται
13 δοῦποι, καὶ πολιᾶς
14 ἀμύγματα χαίτας.----

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ. β.

1 κρείσσων γὰρ ἅδᾳ κεύ-
2 θων, ἢ νοσῶν μάταν,
3 ὃς ἐκ πατρῴας
4 ἥκων γενεᾶς ἄριστος
5 πολυπόνων ἀχαιῶν,
6 οὐκέτι συντρόφοις
7 ὀργαῖς ἔμπεδος,
8 ἀλλ' ἐκτὸς ὁμιλεῖ.
9 ὦ τλᾶμον πάτερ,
10 οἵαν σε μένει πυθέσθαι
11 παιδὸς δύσφορον ἄταν,
12 ἂν οὔπω τις ἔθρεψεν
13 αἰὼν αἰακιδᾶν
14 ἄτερθε γε τοῦδε.

ΙΑΜΒΟΙ.

Αι. Ἅπανθ' ὁ μακρὸς κἀναρίθμητος χρόνος
φύει τ' ἄδηλα, καὶ φανέντα κρύπτεται.
κοὐκ ἔστ' ἄελπτον οὐδέν, ἀλλ' ἁλίσκεται
χὠ δεινὸς ὅρκος, καὶ περισκελεῖς φρένες.
κἀγὼ γὰρ ὃς τὰ δείν' ἐκαρτέρουν τότε,
βαφῇ σίδηρος ὥς, ἐθηλύνθην στόμα
πρὸς τῆσδε τῆς γυναικός· οἰκτείρω δέ νιν
χήραν παρ' ἐχθροῖς, παῖδά τ' ὀρφανὸν λιπεῖν.

ἀλλ'

Sed eo ad undam, & littoralia
Prata, ut cædem qua contaminatus sum abluens
Gravem iram Deæ effugiam.
Et ibo donec inveniam aliquem solum locum,
Ubi hunc meũ gladium occultabo, quem ex omnibus telis (maximè odi,
In effossa terra, Ne quis videat.
Sed nox atque inferi sub terra ipsum servabunt.
Ego enim ab illo die, quo hunc accepi gladium
Dono ab Hectore viro inimicissimo,
Omnem apud Achivos effudi gratiam.
Sed verum est, quod vulgo fertur proverbium,
Hostium dona non dona, nec utilia sunt.
Nos igitur posthac sciemus Diis
Cedere, ac di cemus Atridas venerari.
Duces sunt, quare illis obtemperandum est: quid ni?
Nam & quæ firmissima ac potentissima sunt
Magistratibus cedere solent: faciunt hoc nivosæ
Hyemes: nam frugiferæ æstati cedunt.
Cedit & noctis obscuræ circulus,
Cùm lucida dies orbem illuminat.
Et sævorum Nimborum flatus aliquando sopiunt
Frementem Pontum: atque ipse validus somnus
Nunc membra ligat, nunc eadem rursum dimittit.
Cur igitur & nos non discamus esse modestiores?
Ego verò scio nunc, quòd
Cùm hostis essem, ita eram odio habendus,
Ut qui rursus amicus fieri possem, Porrò amicitias
Ita colendas esse censeo,
Ut cogitemus eas non fore perpetuas: nam multi
Non fidelem amicitiæ Portum experti sunt.
Sed hæc rectè se habebunt. Tu verò
Mulier intro abi, atque deos sedulo
Comprecare, ut conficiant ea quæ cupio.
At vos socii eodem modo Deos precemini,
Et Teucro ubi venerit significate,
Nos ut curet, & vobis sit benevolus.
Ego enim eò vado, quò eundum est mihi.
Vos verò quæ dico facite: & fortè paulò post
Cognoscetis, & si nunc miser sum, tamen ab his malis
me esse liberatum.

ANTISTROPHICA. Strophe.

Ch. Commotus est amore erga mulierem, quàm lætus exilui.
Jo Pan, pan.

O pan

ἀλλ' εἶμι πρός τε λουτρὰ καὶ παρακτίους
λειμῶνας, ὡς ἂν λύμαθ' ἁγνίσας ἐμά,
μῆνιν βαρεῖαν ἐξαλύσωμαι θεᾶς.
μολὼν δὲ χῶρον ἔνθ' ἂν ἀστιβῆ κίχω,
κρύψω τόδ' ἔγχος τοὐμὸν ἔχθιστον βελῶν,
γαίας ὀρύξας ἔνθα μή τις ὄψεται,
ἀλλ' αὐτὸ νὺξ ᾅδης τε σωζόντων κάτω.
ἐγὼ γὰρ ἐξ οὗ χειρὶ τοῦτ' ἐδεξάμην
παρ' ἕκτορος δώρημα δυσμενεστάτου,
οὔπω τι κεδνὸν ἔσχον ἀργείων πάρα.
ἀλλ' ἔστ' ἀληθὴς ἡ βροτῶν παροιμία,
ἐχθρῶν ἄδωρα δῶρα, κοὐκ ὀνήσιμα.
τοι γὰρ τὸ λοιπὸν εἰσόμεσθα μὲν θεοῖς
εἴκειν, μαθησόμεσθα δ' ἀτρείδας σέβειν.
ἄρχοντές εἰσιν, ὥσθ' ὑπεικτέον· τί μή;
καὶ γὰρ τὰ δεινὰ καὶ τὰ καρτερώτατα
τιμαῖς ὑπείκει· τοῦτο μὲν νιφοστιβεῖς
χειμῶνες ἐκχωροῦσιν εὐκάρπῳ θέρει.
ἐξίσταται δὲ νυκτὸς αἰανῆς κύκλος,
τῇ λευκοπώλῳ φέγγος ἡμέρᾳ φλέγειν.
δεινῶν τ' ἄημα πνευμάτων ἐκοίμισε
στένοντα πόντον· ἐν δ' ὁ παγκρατὴς ὕπνος
λύει πεδήσας, οὐδ' αἰεὶ λαβὼν ἔχει.
ἡμεῖς δὲ πῶς οὐ γνωσόμεσθα σωφρονεῖν;
ἐγὼ δ' ἐπίσταμαι γὰρ ἀρτίως ὅτι,
ὅτ' ἐχθρὸς ἡμῖν ἐς τοσόνδ' ἐχθαρτέος
ὡς καὶ φιλήσων αὖθις· ἔς τε τὸν φίλον
τοσαῦθ' ὑπουργῶν ὠφελεῖν βουλήσομαι
ὡς αἰὲν οὐ μενοῦντα· τοῖς πολλοῖσι γὰρ
βροτῶν ἄπιστός ἐσθ' ἑταιρείας λιμήν.
ἀλλ' ἀμφὶ μὲν τούτοισιν εὖ σχήσει· σὺ δὲ
ἔσω θεοῖς ἐλθοῦσα, διὰ τέλους γύναι
εὔχου τελεῖσθαι τοὐμὸν ὧν ἐρᾷ κέαρ.
ὑμεῖς θ' ἑταῖροι ταὐτὰ τῇδέ μοι τάδε
τιμᾶτε· τεύκρῳ τ' ἢν μόλῃ, σημήνατε,
μέλειν μὲν ἡμῶν, εὐνοεῖν δ' ὑμῖν ἅμα.
ἐγὼ γὰρ εἶμ' ἐκεῖσ' ὅποι πορευτέον.
ὑμεῖς δ' ἃ φράζω δρᾶτε, καὶ τάχ' ἄν μ' ἴσως
πύθοισθε, κεἰ νῦν δυστυχῶ, σεσωσμένον.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. Στροφή.

Χο. 1 Ἔφριξ' ἔρωτι, περιχαρὴς δ' ἀνεπτάμην.
2 ἰὼ, ἰὼ, πὰν πὰν ὦ

3 πάν,

O pan marine, à Cyllenio,
Nivibus consperso
Vertice nobis adpareas,
Chorearum dux, ut mihi
Quales saltationes in Nyssa, in Cnosso fiunt spontaneæ,
Tales immittas.
Nunc enim me choreas ducere juvat.
Túque per mare Icarium
Qui ambulas, Rex Apollo,
Delie mihi dexter adsis, ad omnia benevolus.

ANTISTROPHE.

Nam tristis dolor furórque mitigatus est.
Io, io, nunc rursum
Nunc ô Jupiter adest lux candida,
Diésque tranquilla, qua nobis licet
Rursus ad naves Græcorum accedere. Nam ipse Ajax
Sui oblitus doloris, Deorum rursum
Ritè jura servans, pietate
Colit ea maxima.
Omnia longum tempus consumit atque accendit,
Et nihil insperandum amplius dixero,
Siquidem præter spem & expectationem
Ajax mutatus est
Animo erga Atridas, ex ingenti contentione atque

IAMBI.

Nu. Amici hoc primum nunciare volo.----
Teucer jam recens advenit à Mysiis
Rupibus, & media vadens per castra,
Conviciis urgetur ab omnibus Argivis simul.
Procedentem enim eum ulterius, undique
Circumsteterunt, ubi ipsum agnoverunt, atq; maledictis
Proscindebant ab omni parte, neque quisquam erat, qui
Ipsum furentis & insidiantis exercitui (non
Fratrem adpellaret, ut parum abesset,
Quin saxis totus laceratus occumberet:
Eóque res processerat, ut jam manibus
E vaginis stricti educerentur gladii.
Conquievit tamē contentio, cùm vehementer exarsisset
In commutatione sermonum inter Seniores.
Verùm ubi est Ajax? ut quæ mihi dicenda sunt dicam.

Nam

3 πάν' πὰν ἁλίπλαγκτε,
4 κυλλανίας χιονοκτύπου
5 πετραίας ἀπὸ δειράδος φάνηθ', ὦ
6 θεῶν χοροποί' ἄναξ, ὅπως μοι
7 νύσια κνώσια
8 ὀρχήματα αὐτοδαῆ
9 ξυνὼν ἰάψῃς.
10 νῦν γὰρ ἐμοὶ μέλει χορεῦσαι.
11 ἰκαρίων δ' ὑπὲρ πελαγίων
12 μολὼν ἄναξ ἀπόλλων
13 ὁ δάλιος, εὔγνωστος
14 ἐμοὶ ξυνείης διὰ παντὸς εὔφρων.----

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ.

1 ἔλυσε γὰρ αἰνὸν ἄχος ἀπ' ὀμμάτων ἄρης.
2 ἰὼ, ἰὼ νῦν αὖ νῦν.
3 ὦ ζεῦ, πάρα λευκὸν
4 εὐάμερον πελάσαι φάος
5 θοῶν ὠκυάλων νεῶν, ὅτ' αἴας
6 λαθίπονος πάλιν, θεῶν δ' αὖ
7 πάνθυτα θέσμια
8 ἐξήνυσεν, εὐνομίᾳ
9 σέβων μεγίστᾳ.
10 πάνθ' ὁ μέγας χρόνος μαραίνει
11 τε καὶ φλέγει· κοὐδὲν ἀναύδη-
12 τον, εὖτέ γ' ἐξ ἀέλπτων
13 αἴας μετανεγνώσθη
14 θυμῶν ἀτρείδαις μεγάλων τε νεικέων.

ΙΑΜΒΟΙ.

Αγ. Ἄνδρες φίλοι, τὸ πρῶτον ἀγγεῖλαι θέλω·
τεῦκρος πάρεστιν ἄρτι μυσίων ἄπο
κρημνῶν· μέσον δὲ προσμολὼν στρατήγιον,
κυδάζεται τοῖς πᾶσιν ἀργείοις ὁμοῦ.
στείχοντα γὰρ πρόσωθεν αὐτὸν ἐν κύκλῳ
μαθόντες, ἀμφέστησαν, εἶτ' ὀνείδεσιν
ἤρασσον ἔνθεν κἄνθεν· οὔτις ἔσθ' ὃς οὔ,
τὸν τοῦ μανέντος κἀπιβουλευτοῦ στρατοῦ
ξύναιμον ἀποκαλοῦντες, ὥς οὐκ ἀρκέσοι
τὸ μὴ οὐ πέτροισι πᾶς καταξανθεὶς θανεῖν·
ὥστ' εἰς τοσοῦτον ἦλθον, ὥστε καὶ χεροῖν
κουλεῶν ἐρυστὰ διεπεραιώθη ξίφη.
λήγει δ' ἔρις δραμοῦσα τοῦ προσωτάτου,
ἀνδρῶν γερόντων ἐν ξυναλλαγῇ λόγου.
ἀλλ' ἡμὶν αἴας ποῦ 'στιν, ὡς φράσω τάδε;

τοῖς

Nam Dominis oportet rem omnem narrare.
Ch. Non est intus, sed jam abiit nova
Consilia novis componens moribus.
Nu. Heu, heu
Tardè ne ergo hac via
Teucer huc me misit? an ego tardius veni?
Ch. Quid igitur commodi interceptum est?
Nu. Teucer edixit, ut hic vir intra tectum
Retineretur, nec prius exiret foras, quam ipse veniret.
Ch. Sed abiit jam conversus ad meliorem mentem,
Deorum ut iram expiaret,
Nu. Hic est sermo dementiæ plenus,
Siquidem Calchas vera vaticinatur.
Ch. Quod hoc est? aut quid ille hac de re scit?
Nu. Tantum scio, & præsens adfui:
Ex consilio enim & consessu Regum
Calchas secedens, relictis Atridis,
Dextra Teucrum amanter
Excipiens dixit, & mandavit, omnibus artibus
Cohibere per hunc præsentem diem
Ajacem intra tentorium, neque foras dimittere,
Si vivum ipsum videre unquàm vellet.
Agitat enim hac die sola eum
Inclytæ Minervæ ira, ut ille ait.
Nam homines magni & immodesti
Incidunt in graves pœnas Deorum.
Sic inquit vates. Si quis conditione mortali
Natus est, nec juxta humanum morem sapit.
Ajax verò statim initio cum à domo proficisceretur,
Patri bene monenti, ut homo amens respondit.
Pater enim: mi fili, inquit, Virtute
Velis vincere, Sed, auxiliante Deo, semper velis vincere.
Ipse verò superbè ac stultè respondebat:
Adiuvante Deo, inquit, etiam ignavi
Vincere solent, Ego vero vel absque
Auxilio divino, confido me istā attractu:ū esse gloriam.
Tam superbos jactabit sermones. Atq; deinde iterum,
Cùm Minerva ipsum hortaretur,
Jubens, ut contra hostes manum cruentam verteret,
Tunc atrocem & infandam vocem emisit:
Domina, inquit, aliis Græcis auxilio
Adsistas, nostro loco non unquam perrumpent hostes.
Talibus sermonibus implacabilem
Deæ in se concitavit iram, non ut hominē decet sapiens.

τοῖς κυρίοις γὰρ πάντα χρὴ δηλοῦν λόγον.
Χο. Οὐκ ἔνδον, ἀλλὰ φροῦδος ἀρτίως, νέας
βουλὰς νέοισιν ἐγκαταζεύξας τρόποις.
Αγ. Ἰοὺ, ἰού——————
βραδεῖαν ἡμᾶς ἆρ' ὁ τήνδε τὴν ὁδὸν
πέμπων ἔπεμψεν, ἢ φάνην ἐγὼ βραδύς;
Χο. Τί δ' ἐστὶ χρείας τῆσδ' ὑπεσπανισμένον;
Αγ. Τὸν ἄνδρ' ἀπηύδα Τεῦκρος ἔνδοθεν στέγης
μὴ ἔξω παρήκειν, πρὶν παρὼν αὐτὸς τύχῃ.
Χο. Ἀλλ' οἴχεταί τοι πρὸς τὸ κέρδιστον τραπεὶς
γνώμης, θεοῖσιν ὡς καταλλαχθῇ χόλου.
Αγ. Ταῦτ' ἐστὶ τἄπη μωρίας πολλῆς πλέα,
εἴπερ τι Κάλχας εὖ φρονῶν μαντεύεται.
Χο. Ποῖον; τί δ' εἰδὼς τοῦδε πράγματος πάρει;
Αγ. Τοσοῦτον οἶδα, καὶ παρὼν ἐτύγχανον.
ἐκ γὰρ συνέδρου καὶ τυραννικοῦ κύκλου
Κάλχας μεταστὰς οἶος Ἀτρειδῶν δίχα,
εἰς χεῖρα Τεύκρου δεξιὰν φιλοφρόνως
θεὶς, εἶπε, κἀπέσκηψε παντοίᾳ τέχνῃ
εἶρξαι κατ' ἦμαρ τοὐμφανὲς τὸ νῦν τόδε
Αἴανθ' ὑπὸ σκηναῖσι, μηδ' ἀφέντ' ἐᾶν,
εἰ ζῶντ' ἐκεῖνον εἰσιδεῖν θέλοι ποτέ.
ἐλᾷ γὰρ αὐτὸν τῇδ' ἔθ' ἡμέρᾳ μόνῃ
δίας Ἀθάνας μῆνις, ὡς ἔφη λέγων.
τὰ γὰρ περισσὰ κἀνόνητα σώματα
πίπτειν βαρείαις πρὸς θεῶν δυσπραξίαις
ἔφασχ' ὁ μάντις, ὅς τις ἀνθρώπου φύσιν
βλαστὼν, ἔπειτα μὴ κατ' ἄνθρωπον φρονεῖ.
κεῖνος δ' ἀπ' οἴκων εὐθὺς ἐξορμώμενος,
ἄνους καλῶς λέγοντος εὑρέθη πατρός.
ὁ μὲν γὰρ αὐτὸν ἐννέπει, τέκνον, δορὶ
βούλου κρατεῖν μὲν, σὺν θεῷ δ' ἀεὶ κρατεῖν.
ὁ δ' ὑψικόμπως κἀφρόνως ἠμείψατο,
πάτερ, θεοῖς μὲν κἂν ὁ μηδὲν ὢν ὁμοῦ,
κράτος κατακτήσαιτ'· ἐγὼ δὲ καὶ δίχα
κείνων, πέποιθα τοῦτ' ἐπισπάσειν κλέος.
τοσόνδ' ἐκόμπει μῦθον· εἶτα δεύτερον
δίας Ἀθάνας, ἡνίκ' ὀτρύνουσά νιν
ηὔδατ' ἐπ' ἐχθροῖς χεῖρα φοινίαν τρέπειν,
τότ' ἀντιφωνεῖ δεινὸν ἄρρητόν τ' ἔπος,
ἄνασσα, τοῖς ἄλλοισιν Ἀργείων πέλας
ἵστω, καθ' ἡμᾶς δ' οὔποτ' ἐκρήξει μάχη.
τοιοῖσδε τοῖς λόγοισιν ἀστεργῆ θεᾶς
ἐκτήσατ' ὀργὴν, οὐ κατ' ἄνθρωπον φρονῶν.

ἀλλ'

Sed si per hunc diem vivet, tum fortè
Auxiliante Deo poterimus ipsum servare incolumem,
Sic vates ait: Ille verò statim ex eo loco
Mittit me, ut tibi hæc mandata feram, (strati sumus,
Teucer, nempe ut adserves Ajacem. Si verò jam fru-
Non amplius vivit vir ille, si non rectè sapit Calchas.
Ch. O misera Tecmessa, infelix genus,
Prodi ac vide, quos iste sermones affert: (calamitas.
Prope enim & in ipso articulo oppressit nos tristissima
Tec. Quid me miseram jam defatigatam
Malis assiduis, ex sede rursum excitatis?
Ch. Hunc audi virum, qui venit nuncians,
Ut cum Ajace agatur, quod me dolore afficit.
Tec. Hei mihi quid narras? num nam periimus?
Nu. De te quid fiat, non scio, verùm de Ajace.
Si jam foras egressus est, spem habeo non bonam.
Tec. Est ille quidem jam foris, quam verò doleo, quid narras:
Nu. Illum cohibere mandat Teucer
Intra tentorium, neque solum dimittere.
Tec. Ubi est Teucer? & quare dicit ista?
Nu. Jam inquam aderit ipse hunc vero exitum
Exitialem Ajaci existimat fore.
Tec. O me miseram, à quo id homine cognovit?
Nu. A Calchante audivit, Quòd hæc dies
Ajaci vel mortem esset allatura, vel vitam
Tec. Hei mihi, amici, opem ferte in hac inevitabili fortuna,
Et ex vobis alii properent Teucrum celeriter advocare:
Alii ad occidentalia montium juga, alii ad orientalia
Currentes, quærant infœlicem exitum viri.
Animadverto enim me ab eo deceptam esse,
Et à veteri apud ipsum gratia excidisse.
Me miserã, quid ago, fili, non nũc tempus est quiescendi,
Sed curram & ego quocunque potero: (sedere,
Eamus, in pulvere fatigemur, non est nunc opportunum
Qui servare cupimus ad mortem festinantem virum.
Verùm celeritas facti & pedum simul aderit.
Jam gladius mactator adstat, qua parte maximè acutus
Esse potest, si cui & hoc considerare vacat.
Donum quidem Hectoris, quem ex peregrinis
Omnium maximè odi, & cujus aspectus mihi tristis-
simus fuit.
Fixus verò est in hac terra hostili,
Acie penetrante recens acuminatus:
Quem ego fixi, undique bene obmuniens

Gratissimum

ἀλλ' εἴπερ ἔστι τῇδ' ἡμέρᾳ, τάχ' ἂν
γενοίμεθ' αὐτοῦ σὺν θεῷ σωτήριοι.
τοσαῦθ' ὁ μάντις εἶφ'· ὁ δ' εὐθὺς ἐξ ἕδρας
πέμπει με σοὶ φέροντα τάς γ' ἐπιστολὰς
Τεῦκρος φυλάσσειν. εἰ δ' ἀπεστερήμεθα,
οὐκ ἔστιν ἀνὴρ κεῖνος, εἰ Κάλχας σοφός.

Χο. Ὦ δαΐα Τέκμησσα, δύσμορον γένος,
ὅρα μολοῦσα τόνδ', ὁποῖ' ἔπη θροεῖ.
ξυρεῖ γὰρ ἐν χρῷ τοῦτο μὴ χαίρειν τινά.--

Τε. Τί μ' αὖ τάλαιναν, ἀρτίως πεπαυμένην
κακῶν ἀτρύτων ἐξ ἕδρας ἀνίστατε;

Χο. Τοῦδ' εἰσάκουε τἀνδρός, ὡς ἥκει φέρων
Αἴαντος ἡμῖν πρᾶξιν, ἣν ἤλγησ' ἐγώ.

Τε. Οἴμοι, τί φὴς ἄνθρωπε; μῶν ὀλώλαμεν;

Αγ. Οὐκ οἶδα τὴν σὴν πρᾶξιν· Αἴαντος δ' ὅτι
θυραῖος εἴπερ ἐστὶν, οὐ θαρσῶ πέρι.

Τε. Καὶ μὴν θυραῖος, ὥστε μ' ὠδίνειν, τί φῄς;

Αγ. Ἐκεῖνον εἴργειν Τεῦκρος ἐξεφίεται
σκηνῆς ὕπαυλον, μηδ' ἀφιέναι μόνον.

Τε. Ποῦ δ' ἐστὶ Τεῦκρος, κἀπὶ τῷ λέγει τάδε;

Αγ. Πάρεστι κεῖνος ἄρτι· τήνδε δ' ἔξοδον
ὀλεθρίαν Αἴαντος ἐλπίζει φέρειν.

Τε. Οἴμοι τάλαινα, τοῦ ποτ' ἀνθρώπων μαθών;

Αγ. Τοῦ θεστορείου μάντεως καθ' ἡμέραν
τὴν νῦν, ὅτ' αὐτῷ θάνατον ἢ βίον φέρει.

Τε. Οἲ 'γώ, φίλοι, πρόστητ' ἀναγκαίας τύχης·
καὶ σπεύσαθ' οἱ μὲν, Τεῦκρον ἐν τάχει μολεῖν,
οἱ δ', ἑσπέρους ἀγκῶνας, οἱ δ', ἀντηλίους
ζητεῖτ' ἰόντες τἀνδρὸς ἔξοδον κακήν.
ἔγνωκα γὰρ δὴ φωτὸς ἠπατημένη,
καὶ τῆς παλαιᾶς χάριτος ἐκβεβλημένη.
οἴμοι τί δράσω τέκνον; οὐχ ἱδρυτέον.
ἀλλ' εἶμι κἀγὼ κεῖσ' ὅποι περ ἂν σθένω.
χωρῶμεν, ἐγκονῶμεν (οὐχ ἕδρας ἀκμή)
σώζειν θέλοντες ἄνδρα γ' ὃς σπεύδει θανεῖν.--

Χο. Χωρεῖν ἕτοιμος, κοὐ λόγῳ δείξω μόνον.
τάχος γὰρ ἔργου καὶ ποδῶν ἅμ' ἕψεται.--

Αι. Ὁ μὲν σφαγεὺς ἕστηκεν ᾗ τομώτατος
γένοιτ' ἄν, εἴτῳ καὶ λογίζεσθαι σχολή.
δῶρον μὲν ἀνδρὸς Ἕκτορος, ξένων ἐμοὶ
μάλιστα μισηθέντος, ἐχθίστου θ' ὁρᾶν.
πέπηγε δ' ἐν γῇ πολεμίᾳ τῇ Τρωάδι,
σιδηροβρῶτι θηγάνῃ νεηκονής.
ἔπηξα δ' αὐτὸν εὖ περιστείλας ἐγὼ

Gratissimum mihi telum, ut eo celeriter vitam finiam,
Sic quidem parati sumus. Jam vero me
Tu primus ô Jupiter, sic enim decet, juva,
Petam verò à te non magnum beneficium,
Mitte aliquem nuncium, qui hanc tristem famam
Teucro ferat, ut ille me primus asportet
Collapsum in hunc cruentum gladium
Ne ab aliquo ex inimicis conspectus prius
Objiciar canibus & vulturibus laniandus.
Hæc tibi, ô Jupiter. committo, atque advoco simul
Mercuriũ deductorẽ animarum subterran. ut me suavi-
Et facili ac celeri saltu ad inferos deducat, (ter sopiat
Ubi latus hoc gladio perrupero.
Atque in auxilium advoco illas semper virgines
Et semper aspicientes calamitates mortalium,
Graves Erinnyas celerrimas ut videant
Quàm miserè me perdant Atridæ,
Illosque sceleratos, & malos, male
Perdant, quemadmodum vident me
Manu mea cadere, ita & ipsi hujus cædis authores
Manibus charissimorum pignorum intereant.
Ite veloces ultrices furiæ,
Gustate, nec parcite universo exercitui.
Tuque per altum cœlum, qui currum agis
Sol, cum terram quæ me genuit
Aspicies, paulisper cohibe aureas habenas,
Meámque cladem, ac infœlicem interitum nuncia
Grandævo patri, ac miserrimæ genitrici.
Quæ infœlix ubi hanc audierit famam,
Ingenti luctu totam complebit urbem.
Sed nihil attinet hæc frustra deplorare,
Verum rem incipere oportet celeriter.
O mors mors, nunc accede ac me specta:
Nam & posthac tecum mihi conversatio erit.
Teque adeo lux hujus diei,
Et te Solem Aurigam nunc appello
Postremum quidem, & nunquam posthac amplius.
O lumen, ô sacrum patriæ solum
Salaminos, ô paterni penates,
Atque inclytæ Athenæ, nobis cognatum genus,
Fontesque & flumina & hi Trojani
Campi, vos appello: valete mihi ô parentes mei,
Jam vobis Ajax vocem postremam emittit:
Nam cætera in inferno inferis dicam.

ἀνύσατον τῷδ' ἀνδρὶ διὰ τάχους θανεῖν·
οὕτω μὲν ἀσκευοῦμεν· ἐκ τῶνδε δέ μοι
σὺ πρῶτος ὦ Ζεῦ (καὶ γὰρ εἰκὸς) ἄρκεσον·
αἰτήσομαι δέ σ' οὐ μακρὸν γέρας λαβεῖν,
πέμψόν τιν' ἡμῖν ἄγγελον, κακὴν φάτιν
Τεύκρῳ φέροντα, πρῶτος ὥς με βαστάσῃ
πεπτῶτα τῷδε περὶ νεορράντῳ ξίφει,
καὶ μὴ πρὸς ἐχθρῶν του κατοπτευθεὶς πάρος,
ῥιφθῶ κυσὶ πρόβλητος, οἰωνοῖς θ' ἕλωρ.
τοσαῦτά σ' ὦ Ζεῦ προστρέπω· καλῶ δ' ἅμα
πομπαῖον Ἑρμῆν χθόνιον εὖ με κοιμίσαι,
ξὺν ἀσφαδάστῳ καὶ ταχεῖ πηδήματι
πλευρὰν διαρρήξαντα τῷδε φασγάνῳ.
καλῶ δ' ἀρωγοὺς τὰς ἀεί τε παρθένους,
ἀεί θ' ὁρώσας πάντα τἀν βροτοῖς πάθη,
σεμνὰς ἐριννῦς, τανύποδας· μαθεῖν ἐμὲ
πρὸς τῶν Ἀτρειδῶν ὡς διόλλυμαι τάλας.
καί σφας κακοὺς κάκιστα καὶ πανωλέθρους
ξυναρπάσειαν· ὥσπερ εἰσορῶσ' ἐμὲ
αὐτοσφαγῆ πίπτοντα, τὼς αὐτοσφαγεῖς
πρὸς τῶν φιλίστων ἐκγόνων ὀλοίατο.
ἴτ' ὦ ταχεῖαι ποίνιμοί τ' ἐριννύες,
γεύεσθε, μὴ φείδεσθε πανδήμου στρατοῦ.
σὺ δ' ὦ τὸν αἰπὺν οὐρανὸν διφρηλατῶν
ἥλιε, πατρῴαν τὴν ἐμὴν ὅταν χθόνα
ἴδῃς, ἐπισχὼν χρυσόνωτον ἡνίαν,
ἄγγειλον ἄτας τὰς ἐμὰς μόρον τ' ἐμὸν
γέροντι πατρὶ, τῇ τε δυστήνῳ τροφῷ.
ἦ που τάλαινα τήνδ' ὅταν κλύῃ φάτιν,
ἥσει μέγαν κωκυτὸν ἐν πάσῃ πόλει.
ἀλλ' οὐδὲν ἔργον ταῦτα θρηνεῖσθαι μάτην.
ἀλλ' ἀρκτέον τὸ πρᾶγμα σὺν τάχει τινί.
ὦ θάνατε θάνατε νῦν μ' ἐπίσκεψαι μολών.
καίτοι σὲ μὲν κἀκεῖ προσαυδήσω ξυνών.
σὲ δ' ὦ φαεννῆς ἡμέρας τὸ νῦν σέλας,
καὶ τὸν διφρευτὴν ἥλιον προσεννέπω
πανύστατον δὴ, κοὔποτ' αὖθις ὕστερον·
ὦ φέγγος, ὦ γῆς ἱερὸν οἰκείας πέδον
Σαλαμῖνος, ὦ πατρῷον ἑστίας βάθρον,
κλειναί τ' Ἀθῆναι, καὶ τὸ σύντροφον γένος,
κρῆναί τε, ποταμοί θ' οἵδε, καὶ τὰ Τρωϊκὰ
πεδία προσαυδῶ· χαίρετ' ὦ τροφεῖς ἐμοί,
τοῦθ' ὑμῖν Αἴας τοὔπος ὕστατον θροεῖ·
τὰ δ' ἄλλ' ἐν ᾅδου τοῖς κάτω μυθήσομαι.

Sem. Labor labori laborem cumulat.
Quo, quo,
Quonam non ambulavi ego?
Neque ullus me locus docere poteſt:
Sed ecce ſtrepitum quendam audio.
Sem. Et quidem navis noſtræ ſocium cœtum.
Sem. Quid nam igitur?
Sem. Totum mihi peragratum eſt latus occidentale caſtrorū.
Sem. Habes ne igitur?
Sem. Laborem quidē habeo, neq; aliquid præterea quidquã.
Sem. Sed neque mihi in via versus ortum Solis
Vir hic uſquam apparuit.

PERICOMMATA *ſtrophe* I.

Cho. Quis igitur mihi, quis nam
Ex laborioſis numinibus maris,
Habens irrequietam ſedem,
Aut ex diis ſuperis, aut perenniter fluentibus
Ad Boſphorum fluminibus, ſciens
Sævum oſtendet Ajacem errantem,
Cumque ipſe viderit nobis eum judicabit?
Miſerum enim eſt, cum tanto oberraverim
Cum labore, me irritos peregiſſe curſus,
Neque hominem, qui evanuit, uſquam potuiſſe videre.

SYSTEMA I.

Tec. Hei mihi.
Cho. Cujus nam vox è ſylva ad caſtra uſq; inſonuit?
Tec. Heu me infœlicem
Cho. Captivam miſeram ſponſam video
Tecmeſſam hoc luctu conſternatam.
Tec. Actum eſt, perii, expugnata ſum, amici.
Cho. Quid vero eſt?
Tec. Ajax nobis recens jugulatus
Jacet, & occulto ſeſe induit gladio.

STROPHE 2.

Cho. O meum reditum,
Hei mihi occidiſti Rex
Me tuum ſocium Navalem,
Heu me miſerum, teque infœlicem mulierem.

SYSTEMA

Ημ. Πόνος πόνῳ πόνον φέρει.
πᾷ πᾷ γὰρ οὐκ ἔβαν ἐγώ;
κοὐδεὶς ἐπίσταταί με συμμαθεῖν τόπος·
ἰδού, ἰδού· δοῦπον γὰρ κλύω τινά.
Ημ. Ἡμῶν γε ναὸς κοινόπλουν ὁμιλίαν.
Ημ. Τί οὖν δή;
Ημ. Πᾶν ἐστίβηται πλευρὸν ἕσπερον νεῶν.
Ημ. Ἔχεις οὖν;
Ημ. Πόνου γε πλῆθος, κοὐδὲν εἰς ὄψιν πλέον.
Ημ. Ἀλλ' οὐδ' ἐμοὶ δὴ τὴν ἀφ' ἡλίου μολὼν
κέλευθον ἀνὴρ οὐδαμοῦ δηλοῖ φανείς.

ΠΕΡΙΚΟΜΜΑΤΑ. στροφὴ α'.

Χο. 1 Τίς ἂν δή μοι, τίς ἂν
2 φιλοπόνων ἁλιαδᾶν,
3 ἔχων ἀΰπνους ἄγρας,
4 ἢ τίς ὀλυμπιάδων
5 θεᾶν, ἢ ῥυτῶν
6 βοσπορίων ποταμῶν
7 ἴδρις, τὸν ὠμόθυμόν γε,
8 εἴ ποθι πλάζοιτ', ἂν
9 προσβλέπων ἀπύοι;
10 σχέτλια γὰρ ἐμοί, τὸν
11 μακρῶν πόνων οὐρίῳ
12 μὴ πελάσαι δρόμῳ.
13 ἀλλ' ἀμενηνὸν ἄνδρα μὴ λεύσσειν ὅπου.

ΣΥΣΤΗΜΑ α'.

Τε. 1 Ἰώ μοί μοι.
Χο. 2 Τίνος βοὴ πάραυλος ἐξέβη νάπους;
Τε. 3 Ἰὼ τλήμων.
Χο. 4 Τὴν δουρίληπτον δύσμορον νύμφην ὁρῶ
5 Τέκμησσαν οἴκτῳ τῷδε συγκεκραμένην.
Τε. 6 Οἴχωκ', ὄλωλα, διαπεπόρθημαι φίλοι.
Χο. 7 Τί δ' ἐστίν;
Τε. 8 Αἴας ὅδ' ἡμῖν ἀρτίως νεοσφαγὴς
9 κεῖται, κρυφαίῳ φασγάνῳ περιπτυχής.

ΣΤΡΟΦΗ β'.

Χο. 1 Ὤ μοι ἐμῶν νόστων·
2 ὤμοι κατέπεφνες
3 ἄναξ τόνδε τὸν συν-
4 ναύταν, ὦ τάλας,
5 ὦ ταλαίφρον γύναι.

SYSTEMA 2.

Tec. Nunc ut res se habet, lugendi tempus est.
Cho. Cujus manu rem infœlix perpetravit?
Tec. Manifestum est propria ipsum manu concidisse, Nam in
Fixus ensis, in quem prolapsus est, hoc arguit. (terra

STROPHE 3.

Cho. Heu culpam meam, quantus vir occidisti,
Destitutus amicorum præsidio?
Et ego ille omnium Stolidissimus,
Atque omnium inscientissimus, neglexi.
Ubi igitur, ubinam
Jacet ille intractabilis,
Ille infausti nominis Ajax.

SYSTEMA 3.

Tec. Non est aspiciendus, sed ipsum circumjecta
Veste operiam hac undique. Etenim
Nemo amicorum ipsum videre sustinuerit,
Spirantem graviter naribus, & ex cruento
Vulnere, quod ipse sibi inflixit, atrũ exhalantẽ cruorem
Hei mihi, quid faciam? quis te sustollet amicorum?
Ubi Teucer est? quam nunc in ipso tempore veniret,
Ut fratrem extinctum componeret. (jaces
O Miserrime Ajax, Quantus vir, quã misere nũc affect.
Cujus aspectus etiam hosti lacrymas excutere possit.

ANTISTROPHE 1.

Cho. Ah satis apparebat te esse miserum,
Et satis apparebat te pertinacia tua diuturna
Confecturum esse malum
Tristissimum, ita mihi
Per totas noctes ac dies
Sævo animo ingemiscens edebas
Inimicas voces contra Atridas,
Diro cum affectu.
Illud nimirum tempus initium fuit
Malorum, quo nobile
De armis propositum est certamen.

AN-

ΣΥΣΤΗΜΑ β.

Τε. 1 Ὡς ὧδε τοῦδ' ἔχοντος, αἰάζειν πάρα.
Χο. 2 Τίνος πότ' ἆρ' ἔπραξε χειρὶ δύσμορος;
Τε. 3 Αὐτὸς πρὸς αὑτοῦ δῆλον, ἐν γάρ οἱ χθονὶ
4 πικτὸν τόδ' ἔγχος περιπετὲς κατηγορεῖ. -

ΣΤΡΟΦΗ γ'.

Χο. 1 Ὤ μοι ἐμᾶς ἄτας.
2 οἷος ἄρ' ἡμάχθης,
3 ἄφρακτος τῶν φίλων.
4 ἐγὼ δ' ὁ πάντα κωφός, ὁ πάν-
5 τ' ἄϊδρις, κατημέλησα.
6 πᾶ πᾶ
7 κεῖται ὁ δυστράπελος, ὁ
8 δυσώνυμος αἴας

ΣΥΣΤΗΜΑ γ'

Τε. 1 Οὔτοι θεατός· ἀλλά νιν περιπτυχεῖ
2 φάρει καλύψω τῷδε παμπήδην, ἐπεὶ
3 οὐδεὶς ἂν ὅς τις καὶ φίλος τλαίη βλέπειν
4 φυσῶντ' ἄνω πρὸς ῥῖνας, ἔκ τε φοινίας
5 πληγῆς μελανθὲν αἷμ' ἀπ' οἰκείας σφαγῆς.
6 οἴμοι, τί δράσω; τίς σε βαστάσει φίλων;
7 ποῦ τεῦκρος; ὡς ἀκμαῖος, εἰ βαίη, μόλοι,
8 πεπτῶτ' ἀδελφὸν τόνδε συγκαθαρμόσαι.
9 ὦ δύσμορ' αἴας, οἷος ὤν, οἵως ἔχεις
10 ὡς καὶ παρ' ἐχθροῖς ἄξιος θρηνῶν τυχεῖν. -

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ α'

Χο. 1 Ἔμελλες δὴ τάλας,
2 ποτὲ χρόνῳ στερεόφρων
3 ἄρ' ἐξανύσειν κακὰν
4 μοῖραν ἀπειρεσίων
5 πόνων· τοῖά μοι
6 πάννυχα καὶ φαέθον-
7 τ' ἀνεστέναζες ὠμόφρων
8 ἐχθοδόπ' ἀτρείδαις
9 οὐλίῳ σὺν πάθει.
10 μέγας ἄρα γ' ἐκεῖνος
11 ἄρχων χρόνος πημάτων
12 ἦμος ἀριστόχειρ
13 ἀχιλλέως ὅπλων ἔπειτ' ἀγὼν πέρι.

ANTISTSTEMA 1.

Tec. Hei mihi.
Cho. Ad hepar penetrat generosum vulnus.
Tec. Hei mihi.
Cho. Non miror te lugere, mulier,
Tali amico jam orbatam,
Tec. Tu hoc cogitas, ego vero sentio.
Cho. Assentior tibi.
Tec. Hei mihi nate, quod nunc servitutis jugum
Subituri sumus: quos nunc habituri curatores?

ANTISTROPHE 2.

Cho. Hei mihi de crudeli
Facto dixisti
Atridarum in hoc luctu,
Sed Deus prohibeat.

ANTISTSTEMA 2.

Tec. Hæc quidem sic acta sunt non sine Deo.
Cho. Nimis vero atroces pœnas sumpserunt dii.
Tec. Talem quidem pœnam sæva Jovis filia
Pallas inflixit, Ulyssi gratificans.

ANTISTROPHE 3.

Cho. Certe virulento
Animo injuriam facit
Varie exercitatus Ulysses:
Et ridet Ajacem furentem
Multo risu: Ah ah:
Unaque gemini Reges
Audientes hæc Atridæ.

ANTISTSTEMA. 3.

Tec. Rideant illi sanè, & alienis gaudeant
Malis, forte & si vivum desiderarunt minus,
Mortuum lugebunt, in necessitate pugnæ.

Nam

ΑΝΤΙΣΥΣΤΗΜΑ α.

Τε. Ἰώ μοι μοι.
Χο. Χωρεῖ πρὸς ἧπαρ (οἶδα) γνησία δύη.
Τε. Ἰώ μοι μοι.
Χο. Οὐδέν σ' ἀπιστῶ καὶ δὶς οἰμῶξαι γύναι,
τοιοῦδ' ἀποβλαφθεῖσαν ἀρτίως φίλου.
Τε. Σοὶ μὲν δοκεῖν ταῦτ' ἔστ', ἐμοὶ δ' ἄγαν φρονεῖν.
Χο. Ξυναυδῶ.
Τε. Οἴμοι τέκνον, πρὸς οἷα δουλείας ζυγὰ
χωροῦμεν· οἷοι νῷν ἐφεστᾶσι σκοποί.--

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β'

Χο. Ὤ μοι ἀναλγήτων
δισσῶν ἐθρόησας
ἄναυδον γ' ἀτρειδῶν
ἔργον τῷδ' ἄχει.
ἀλλ' ἀπείργοι θεός.--

ΑΝΤΙΣΥΣΤΗΜΑ β'.

Τε. Οὐκ ἂν τάδ' ἔστη τῇδε, μὴ θεῶν μέτα.
Χο. Καὶ μὴν ἄγαν ὑπερβαρὲς ἄχθος ἤνυσαν.
Τε. Τοιόνδε μέντοι ζηνὸς ἡ δεινὴ θεὸς
παλλὰς φυτεύει πῆμ' ὀδυσσέως χάριν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ γ.

Χο. Ἦ ῥα κελαινώπαν
θυμὸν ἐφυβρίζει
ὁ πολύτλας ἀνήρ.
γελᾷ δὲ τοῖσι μαινομένοις
ἄχεσιν πολὺν γέλωτα.
φεῦ φεῦ,
ξύν τε διπλοῖ βασιλέες
κλύοντες ἀτρεῖδαι.

ΑΝΤΙΣΥΣΤΗΜΑ γ'.

Τε. Οἱ δ' οὖν γελώντων, κἀπιχαιρόντων κακοῖς
τοῖς τοῦδ', ἴσως τοι, κεἰ βλέποντα μὴ 'πόθουν
θανόντ' ἂν οἰμώξειαν ἐν χρείᾳ δορός.

Nam homines ſtulti bonum in manibus
Cum habent, non ſentiunt prius quàm amiſerint.
Mihi ejus mors magis dolori eſt quam illis voluptati eſſe
Ipſi quidem Ajaci optata fuit: nã id quod optav. (potest
Adeptus eſt, ſibi mortem, quemadmodũ voluit.
Quid igitur habent quod irrideant.
Deo n. volente ſic mortuus eſt, & nequaquam per illos.

IAMBI.

Cho. Inſultet ergo Ulyſſes, ſi libet, mortuo.
Ajax enim illis non amplius eſt, ſed mihi
Relinquens dolorem & luctum periit.
Teu. Hei mihi miſero.
Cho. Tace, vocem Teucri mihi videor audire--
Edentis clamorem his malis conſentaneum.
Teu. O amantiſſime Ajax, ô fraternum caput.
An vero ita, ut fama fert, tecum actum eſt?
Cho. Periit vir iſte, hoc ſcito.
Teu. O miſeram meam fortunam.
Cho. Rebus quidem ſic ſe habentibus.
Teu. O me multipliciter infœlicem.
Cho. Nunc quidem lugendi tempus eſt.
Teu. Heu malum repentinum.
Cho. Nimium quidem.
Teu. Hei miſer, ubi filius
Hujus eſt? Quonam in loco Troadis inveniam ipſum?
Cho. Solus quidem in tentoriis eſt.
Teu. Cur non eum quam primum
Huc adducis? ne quis tanquam mortuæ
Catulum leænæ inimicorum rapiat.
Vade, feſtina, labora: mortuis enim
Et jacentibus omnes inſultare ſolent.
Cho. Et quidem cum viveret ille, ut tibi curæ eſſet
Filius mandabat, Quemadmodum & curæ eſt.
Teu. O ſpectaculum ſpectaculorum omnium
Quæ unquam hiſce oculis vidi miſerrimum.
O viam triſtiſſimam
Cordi meo, qua huc veni.
O chariſſime Ajax, ut tuam reſcivi
Mortem, perſequens ac inveſtigans:
Nam fama de te vehemens tanquam à Deo aliquo
Per totum exercitum ſparſa eſt, quod interiiſſes.
Quam ego miſer, etſi procul aberam, tamen audiens
Ingemui

4 οἱ γὰρ κακοὶ γνώμαισι, τἀγαθὸν χεροῖν
5 ἔχοντες οὐκ ἴσασι, πρίν τις ἐκβάλῃ.
6 ἐμοὶ πικρὸς τέθνηκεν, ἢ κείνοις γλυκύς
7 αὑτῷ δὲ τερπνός· ὧν γὰρ ἠράσθη τυχεῖν,
8 ἐκτήσαθ' αὑτῷ, θάνατον ὅνπερ ἤθελε.
9 τί δῆτα τοῦδ' ἐπεγγελῷεν ἂν κάτα;
10 θεοῖς τέθνηκεν οὗτος, οὐ κείνοισιν, οὔ.

ΙΑΜΒΟΙ.

Πρὸς ταῦτ' Ὀδυσσεὺς ἐν κενοῖς ὑβριζέτω.
Χο. αἴας γὰρ αὐτοῖς οὐκέτ' ἐστὶν, ἀλλ' ἐμοὶ
λιπὼν ἀνίας τε καὶ γόους διοίχεται.---
Τε. Ἰώ μοι μοι.
Σίγησον· αὐδὴν γὰρ δοκῶ Τεύκρου κλύειν,
Χο. βοῶντος ἄτης δ' ἐπίσκοπον μέλος.
Ὦ φίλτατ' αἴας, ὦ ξύναιμον ὄμμ' ἐμοὶ,
Τε. ἆρ' ἠμπόληκας ὥσπερ ἡ φάτις κρατεῖ;
Ὄλωλεν ἀνὴρ Τεῦκρε, τοῦτ' ἐπίστασο.
Χο. Ὤ μοι βαρείας ἆρα τῆς ἐμῆς τύχης.
Τε. Ὡς ὧδ' ἐχόντων.
Χο. Ὦ τάλας ἐγὼ, τάλας.
Τε. Πάρα στενάζειν.
Χο. Ὢ περισπερχὲς πάθος.
Τε. Ἄγαν γε Τεῦκρε.
Χο. Φεῦ τάλας· τί γὰρ τέκνον
Τε. τὸ τοῦδε, ποῦ μοι γῆς κυρεῖ τῆς Τρῳάδος;
Χο. Μόνος παρὰ σκηναῖσιν.
Τε. ΟΥ'χ ὅσον τάχος
δῆτ' αὐτὸν ἄξεις δεῦρο; μή τις ὡς κενῆς
σκύμνον λεαίνης δυσμενῶν ἀναρπάσῃ·
ἴθ', ἐγκόνει, σύγκαμνε· τοῖς θανοῦσί τοι
φιλοῦσι πάντες κειμένοις ἐπεγγελᾶν.---
Χο. Καὶ μὴν ἔτι ζῶν, Τεῦκρε, τοῦδέ σοι μέλειν
ἐφίετ' ἀνὴρ κεῖνος, ὥσπερ οὖν μέλει.---
Τευ. Ὦ τῶν ἁπάντων δὴ θεαμάτων ἐμοὶ
ἄλγιστον, ὧν προσεῖδον ὀφθαλμοῖς ἐγώ·
ὁδός τ' ἀνιάσασα δὴ πασῶν ὁδῶν
μάλιστα τοὐμὸν σπλάγχνον, ἣν δὴ νῦν ἔβην,
ὦ φίλτατ' αἴας, τὸν σὸν ὡς ἐπῃσθόμην
μόρον, διώκων κἀξιχνοσκοπούμενος.
ὀξεῖα γάρ σου βάξις ὡς θεοῦ τινὸς
διῆλθ' ἀχαιοὺς πάντας, ὡς οἴχῃ θανών.
ἃ 'γὼ κλυὼν δύστηνος, ἐκποδὼν μὲν ὢν,

Ingemui, nunc vero rem ipsam videns dolore cõficior.
Vade, retege, ut totum hoc malum videam. (Hei mihi
O miserum aspectum, & horribilem audaciam,
Quantum miseriarum mihi moriens relinquis?
Quo enim aut ad quos homines confugiam?
Cum tibi in his malis non præsidio fuerim.
An vero tuus Pater meusque simul
Læto me vultu, & placato accipiet
Venientem sine te? Quid ni? Cui hic mos est
Ut ne lætis quidem in rebus ridere soleat unquam,
Ille quid reticebit? quid mali, probrique de me non
Me ex matre bello capta susceptum nothum (dicet?
Ignavia & timiditate prodidisse
Te amantissime Ajax, aut etiam dolo, ut tuas
Opes emortui ac domum possiderem tuam.
Talia vir iracundus, & propter senectutem morosus,
Ad me ob rem nullam dicet, ad contentionem irritat.
Futurum itaque est, ut tandem ex solo paterno ejiciar,
Atq; pro libero servus propter convicia patris habear
Sic domi mecum agetur. Hic vero in Troade mihi
Multi sunt infensi, pauci vero qui me adjutum velint:
Et hæc omnia te mortuo mihi accidunt.
Hei mihi quid faciam: quonam modo te avellam ab im-
Et cruento isto gladio, O miserà quali (mani
Occisore expirasti, Non te fefellit quod aliquando
Hector etiam mortuus te esset occisurus.
Videte propter Deum fortunam duorum virorum,
Hector quidem eodem illo, quem ab hoc dono accepe-
Balteo lacer ab equestri curru (rat
Raptatus est, usque donec exhalavit animam.
Hic vero ensem ab illo donatum habens,
Eo ipso concidit letali affectus vulnere.
An non Erinnys hunc fabrefecit gladium,
Et illum Balteum sævus Pluto opifex?
Ego igitur & hæc, & alia omnia
Hominibus accidere consilio divino judico.
Quibus vero hæc non placent,
Hi suas opiniones ament, mihi ista probantur.
Cho. Ne producas rem in longum, sed ut sepulchro condas
Hunc virum cogita, & quid tam subito responsurus sis:
Video enim hominem inimicum huc venire, & fortasse in his nostris malis
Ridens, ea dicet, quæ vir improbus dixerit.
Teu. Quis vero ille vir est de exercitu, quem te videre ais?

Menelaus

ἀνεστέναζον· νῦν δ' ὁρῶν ἀπόλλυμαι.
οἴμοι.--
ἴθ' ἐκκάλυψον, ὡς ἴδω τὸ πᾶν κακόν.
ὦ δυσθέατον ὄμμα, καὶ τόλμης πικρᾶς,
ὅσας ἀνίας μοι καταστείρας, φθίνεις.
ποῖ γὰρ μολεῖν μοι δυνατόν, εἰς ποίους βροτούς,
τοῖς σοῖς ἀρήξαντ' ἐν πόνοισι μηδαμοῦ;
ἦ πού Τελαμών, σὸς πατὴρ ἐμός θ' ἅμα,
δέξαιτ' ἂν εὐπρόσωπος ἵλεώς τ' ἴσως
χωροῦντ' ἄνευ σοῦ; πῶς γὰρ οὐχ ὅτῳ πάρα
μηδ' εὐτυχοῦντι, μηδὲν ἥδιον γελᾶν.
οὗτος, τί κρύψει; ποῖον οὐκ ἐρεῖ κακόν;
τὸν ἐκ δορὸς γεγῶτα πολεμίου νόθον,
τὸν δειλίᾳ προδόντα καὶ κακανδρίᾳ
σὲ φίλταθ' Αἴας, ἢ δόλοισιν, ὡς τὰ σὰ
κράτη θανόντος, καὶ δόμους νέμοιμι σούς.
τοιαῦθ' ἀνὴρ δύσοργος ἐν γήρᾳ βαρὺς
ἐρεῖ πρὸς οὐδέν, εἰς ἔριν θυμούμενος.
τέλος δ' ἀπωστὸς γῆς ἀπορριφθήσομαι,
δοῦλος λόγοισιν ἀνθ' ἐλευθέρου φανείς.
τοιαῦτα μὲν κατ' οἶκον· ἐν Τροίᾳ δέ μοι
πολλοὶ μὲν ἐχθροί, παῦρα δ' ὠφελήσιμοι.
καὶ ταῦτα πάντα, σοῦ θανόντος, εὑρόμην.
οἴμοι, τί δράσω; πῶς σ' ἀποσπάσω πικροῦ
τοῦδ' αἰόλου κνώδοντος, ὦ τάλας, ὑφ' οὗ
φονέως ἄρ' ἐξέπνευσας; εἶδες ὡς χρόνῳ
ἔμελλέ σ' Ἕκτωρ, καὶ θανών, ἀποφθίσειν;
σκέψασθε πρὸς θεῶν τὴν τύχην δυοῖν βροτοῖν.
Ἕκτωρ μέν, ᾧ δὴ τοῦδ' ἐδωρήθη πάρα,
ζωστῆρι πεισθεὶς, ἱππικῶν ἐξ ἀντύγων
ἐγνάπτετ' αἰέν, ἔστ' ἀπέψυξεν βίον.
οὗτος δ' ἐκείνου τήνδε δωρεὰν ἔχων,
πρὸς τοῦδ' ὄλωλε θανασίμῳ πεσήματι.
ἆρ' οὐκ Ἐρινὺς τοῦτ' ἐχάλκευσε ξίφος,
κἀκεῖνον ᾅδης δημιουργὸς ἄγριος.
ἐγὼ μὲν οὖν καὶ ταῦτα καὶ τὰ πάντ' ἀεὶ
φάσκοιμ' ἂν ἀνθρώποισι μηχανᾶν θεούς.
ὅτῳ δὲ μὴ τάδ' ἐστὶν ἐν γνώμῃ φίλα,
κεῖνός τ' ἐκεῖνα στεργέτω, κἀγὼ τάδε.--

Χο. Μὴ τεῖνε μακράν, ἀλλ' ὅπως κρύψεις τάφῳ
φράζου τὸν ἄνδρα, χ' ὅ, τι μυθήσῃ τάχα.
βλέπω γὰρ ἐχθρὸν φῶτα, καὶ τάχ' ἂν κακοῖς
γελῶν, ἃ δὴ κακοῦργος ἐξίκοιτ' ἀνήρ.--

Τε. Τίς δ' ἐστὶν ὅντιν' ἄνδρα προσλεύσσεις στρατοῦ;

Μενέλαος

Cho. Menelaus, cujus cauſa huc navigavimus.
Teu. Video, nam prope exiſtens facile agnoſci poteſt.
Me. Heus tu, tibi dico hoc cadaver manibus
Ne componas, ſed ſinas ita ut eſt.
Teu. Quam ob cauſam edictum tam durum proponis?
Me. Quia ſic mihi placet, & illi qui præeſt exercitui.
Teu. An non & cauſam, cur hoc fiat, dices?
Me. Propterea quod cum ſperaremus nos ipſum ex patria
Adduxiſſe confœderatum & amicum,
Re ipſa magis inimicum, quam Trojan. expe i ſumus.
Qui exercitui univerſo machinatus necem,
De nocte hoſtiliter contra nos irruit, ut armis oppri-
Et niſi Deus aliquis has inſidias avertiſſet, (meret
Nos hac ipſa fortuna, quam ipſe ſortitus eſt,
Cæſi jaceremus fœdiſſima morte,
Ipſe vero viveret: nunc autem mutavit Deus
Hujus violentiam, fecitque ut pro nobis in pecudes ſæ-
Quapropter nemini quantumvis ſit potens (viret.
Permittetur, ut hoc ſepulchro condat cadaver,
Sed in viridem arenam abjectum
Avibus marinis erit pabulum.
Neque eſt ut ob hoc valde ſuccenſeas:
Nam ſi viventem reprimere non potuimus,
Mortuo certe imperabimus, etiam te invito,
Ac vi coercebimus: nunquam enim
Vivus mandata mea audire voluit.
Et hocquidem viri mali eſt, cum ſubditus ſit,
Non velle audire eos qui præſunt.
Non enim unquam in civitate leges
Bene ſe habebunt, ſi abſit metus.
Neq; exercitus moderato imperio regi poterit,
Si nullum metûs aut pudoris munimentum habeat.
Sed oportet virum ut ut magnis viribus præditus eſt,
Cogitare tamen, quod aliquando, & quidem levi mo.
Metus n. cui adeſt & pudor ſimul, (cadere poſſit.
Hunc poſſe ſalvum eſſe ſcito.
Ubi vero injuriæ prævalent, & quiſq; quod vult facit,
Eam urbem tandem exiſtima
Ex ſecundo curſu præcipitem ruituram eſſe.
Conſtituatur itaque opportunus metus,
Et non putemus, cum quæ jucunda nobis fuerunt fece-
Nos non viciſſim, quæ triſtia ſunt, paſſuros eſſe. (rimus
Hæc inter ſe mutua ſunt, Nam ante hic erat
Clarus & contumax, nunc ego viciſſim ſuperbio,

Χο. Μενέλαος, ᾧ δὴ τόνδε πλοῦν ἐστείλαμεν.
Τευ. Ὁρῶ· μαθεῖν γὰρ, ἐγγὺς ὢν, οὐ δυσπετής.
Με. Οὗτος, σὲ φωνῶ τόνδε τὸν νεκρὸν χεροῖν
μὴ συγκομίζειν, ἀλλ' ἐᾶν ὅπως ἔχει.
Τευ. Τίνος χάριν τοσόνδ' ἀνήλωσας λόγον;
Με. Δοκοῦντ' ἐμοί, δοκοῦντα δ' ὃς κραίνει στρατοῦ.
Τευ. Οὔκουν ἂν εἴποις ἥντιν' αἰτίαν προθείς;
Με. Οθ' οὕνεκ' αὐτὸν ἐλπίσαντες οἴκοθεν
ἄξειν Ἀχαιοῖς ξύμμαχόν τε καὶ φίλον,
ἐξεύρομεν ζητοῦντες ἐχθίω Φρυγῶν·
ὅστις στρατῷ ξύμπαντι βουλεύσας φόνον,
νύκτωρ ἐπεστράτευσεν, ὡς ἕλοι δορί.
κεἰ μὴ θεῶν τις τήνδε πεῖραν ἔσβεσεν,
ἡμεῖς μὲν ἂν τήνδ' ἣν ὅδ' εἴληχεν τύχην,
θανόντες ἂν προὐκείμεθ' ἐχθίστῳ μόρῳ·
οὗτος δ' ἂν ἔζη· νῦν δ' ἐνήλλαξεν θεὸς
τὴν τοῦδ' ὕβριν πρὸς μῆλα καὶ ποίμνας πεσεῖν.
ὧν οὕνεκ' αὐτὸν οὔτις ἔστ' ἀνὴρ σθένων
τοσοῦτον, ὥστε σῶμα τυμβεῦσαι τάφῳ·
ἀλλ' ἀμφὶ χλωρὰν ψάμαθον ἐκβεβλημένος,
ὄρνισι φορβὴ παραλίοις γενήσεται.
πρὸς ταῦτα μηδὲν δεινὸν ἐξάρῃς μένος.
εἰ γὰρ βλέποντος μὴ 'δυνήθημεν κρατεῖν,
πάντως θανόντος ἄρξομεν, κἂν μὴ θέλῃς,
χερσὶν παρευθύνοντες. οὐ γάρ ἐσθ' ὅπου
λόγων ἀκοῦσαι ζῶν ποτ' ἠθέλησ' ἐμῶν·
καίτοι κακοῦ πρὸς ἀνδρὸς, ἄνδρα δημότην
μηδὲν δικαιοῦν τῶν ἐφεστώτων κλύειν.
οὐ γάρ ποτ' οὔτ' ἂν ἐν πόλει νόμοι καλῶς
φέροιντ' ἂν ἔνθα μὴ καθεστήκοι δέος,
οὔτ' ἂν στρατός γε σωφρόνως ἄρχοιτ' ἔτι,
μηδὲν φόβου πρόβλημα μηδ' αἰδοῦς ἔχων.
ἀλλ' ἄνδρα χρή, κἂν σῶμα γεννήσῃ μέγα,
δοκεῖν πεσεῖν ἂν, κἂν ἀπὸ σμικροῦ κακοῦ.
δέος γὰρ ᾧ πρόσεστιν, αἰσχύνη θ' ὁμοῦ,
σωτηρίαν ἔχοντα τόνδ' ἐπίστασο.
ὅπου δ' ὑβρίζειν, δρᾶν θ' ἃ βούλεται πάρα,
ταύτην νόμιζε τὴν πόλιν χρόνῳ ποτὲ,
ἐξ οὐρίων δραμοῦσαν, εἰς βυθὸν πεσεῖν.
ἀλλ' ἑστάτω μοι καὶ δέος τι καίριον,
καὶ μὴ δοκῶμεν, δρῶντες ἂν ἡδώμεθα,
οὐκ ἀντιτίσειν αὖθις, ἂν λυπώμεθα.
ἕρπει παραλλὰξ ταῦτα· πρόσθεν οὗτος ἦν
αἴθων ὑβριστής· νῦν δ' ἐγὼ μέγ' αὖ φρονῶ,

καὶ

Ac tibi denuncio, ne hunc sepelias,
Ne forte istum sepeliens ipse sepeliendus sis.
Cho. Menelae, vide ne dum hæc gravia dicta allegas,
Interim ipse contumeliosus sis in mortuos.
Teu. Non ego amplius mirabor
Cum peccant, qui genere ignobiles sunt,
Quando hi, qui summo loco nati videntur,
Peccant, ita stulte loquentes.
Sed age repete sermonem ab initio: An non te hunc
Ut socium Græcis & fœdere junctum? (adduxisse ais
An non ipse navigavit tanquam sui compos?
Ubi tu dux illius fuisti unquam? Aut quo jure tibi pop.
Imperare licet, quorum ille a domo usque dux fuit?
Venisti huc Dominus Spartæ non nobis imperans?
Neque est in hunc regendum
Plus tibi juris, quam huic in te.
Aliorum imperio subjectus huc navigasti, non univer-
Imperator, ut Ajaci præesses unquam: (sorum
Sed tuis subditis impera, & istis severis dictis
Illos coerce: Hunc vero sive tu prohibeas,
Seu aliis ex ducibus, tamen ego in sepulchro
Ut justum est ponam, nihil metuens os tuum.
Non enim ille propter tuam hic militavit
Uxorem, ut mercede conducti milites,
Sed propter jusjurandum, quo tenebatur obligatus,
Tua vero causa nequaquam: nemini enim ille supplex
factus est (vel neminem dignum duxit, cujus causa
Præter hæc præcones plures adducens, (huc veniret
Et peculiare imperium habens, advenit: ob tuum verò
Non manũ verterim, utcunq; fueris talis, qualis es. (stre.
Me. Non amo linguam talem in rebus adversis.
Teu. Nam dura, etsi valde justa, tamen acerba sunt!
Me. Iste levis armaturæ jaculator non leviter superb. videt.
Teu. Non enim sordidam artem didici.
Me. Quam insolens esses si scutum ferres.
Teu. Etiam leviter armatus non fugerim te totum armatum
Me. Lingua tua præse fert non parvam ferociam.
Teu. In causa justa decet esse ingenti animo.
Me. An hoc justum est, bene agi cum eo, qui me occiderit?
Teu. Qui occid. mira narras, si occisus es, & tamẽ adhuc viv.
Me. Deus me conser. nam quod ad hunc atti. jam perierã.
Teu. Ne igitur cõtumelia afficias deos, quorũ ope servatus es.
Me. An tu me leges deorum violare dices?
Teu. Dico equidem, si mortuos sepultura prohibes.

Eos

καὶ σοὶ προφωνῶ τόνδε μὴ θάπτειν, ὅπως
μὴ τόνδε θάπτων, αὐτὸς εἰς ταφὰς πέσῃς.
Χο. Μενέλαε, μὴ γνώμας ὑποστήσας σοφὰς,
εἶτ' αὐτὸς ἐν θανοῦσιν ὑβριστὴς γένῃ.----
Τευ. Οὐκ ἄν ποτ' ἄνδρες ἄνδρα θαυμάσαιμ' ἔτι,
ὃς μηδὲν ὢν γοναῖσιν, εἶθ' ἁμαρτάνει·
ὅθ' οἱ δοκοῦντες εὐγενεῖς πεφυκέναι,
τοιαῦθ' ἁμαρτάνουσιν ἐν λόγοις ἔπη.
ἄγ' εἴπ' ἀπ' ἀρχῆς αὖθις, ἢ σὺ φῂς ἄγειν
τὸν ἄνδρ' ἀχαιοῖς δεῦρο σύμμαχον λαβών;
οὐκ αὐτὸς ἐξέπλευσεν ὡς αὑτοῦ κρατῶν;
ποῦ σὺ στρατηγεῖς τοῦδε; ποῦ δὲ σοὶ λεῶν
ἔξεσ' ἀνάσσειν ὧν ὅδ' ἡγεῖτ' οἴκοθεν;
σπάρτης ἀνάσσων ἦλθες, οὐχ ἡμῶν κρατῶν·
οὐδ' ἔσθ' ὅπου σοὶ τόνδε κοσμῆσαι πλέον
ἀρχῆς ἔκειτο θεσμὸς, ἢ καὶ τῷδε σε.
ὕπαρχος ἄλλων δεῦρ' ἔπλευσας, οὐχ ὅλων
στρατηγὸς, ὥστ' Αἴαντος ἡγεῖσθαί ποτε.
ἀλλ' ὧνπερ ἄρχεις, ἄρχε, καὶ τὰ σέμν' ἔπη
κόλαζ' ἐκείνους· τόνδε δ', εἴτε μὴ σὺ φῂς,
εἴθ' ἅτερος στρατηγὸς, εἰς ταφὰς ἐγὼ
θήσω δικαίως, οὐ τὸ σὸν δείσας στόμα.
οὐ γάρ τι τῆς σῆς οὕνεκ' ἐστρατεύσατο
γυναικὸς, ὥσπερ οἱ πόνου πολλοῦ πλέῳ.
ἀλλ' οὕνεχ' ὅρκων οἷσιν ἦν ἐπώμοτος,
σοῦ δ' οὐδέν· οὐ γὰρ ἠξίου τοὺς μηδένας.
πρὸς ταῦτα, πλείους δεῦρο κήρυκας λαβὼν,
καὶ τὸν στρατηγὸν, ἧκε· τοῦ δὲ σοῦ ψόφου
οὐκ ἂν στραφείην, ὡς ἂν ᾖς οἷός περ εἶ.---
Με. Οὐκ αὖ τοιαύτην γλῶσσαν ἐν κακοῖς φιλῶ.
Τευ. Τὰ σκληρὰ γάρ τοι κἂν ὑπέρδικ' ᾖ, δάκνει.
Με. Ὁ τοξότης ἔοικεν οὐ σμικρὰ φρονεῖν.
Τευ. Οὐ γὰρ βάναυσον τὴν τέχνην ἐκτησάμην.
Με. Μέγ' ἄν τι κομπάσειας, ἀσπίδ' εἰ λάβοις.
Τευ. Κἂν ψιλὸς ἀρκέσαιμι σοί γ' ὡπλισμένῳ.
Με. Ἡ γλῶσσά σου τὸν θυμὸν ὡς μέγαν τρέφει.
Τευ. Ξὺν τῷ δικαίῳ γὰρ μέγ' ἔξεστι φρονεῖν.
Με. Δίκαια γὰρ τόνδ' εὐτυχεῖν κτείναντά με;
Τευ. Κτείναντα; δεινόν γ' εἶπας, εἰ καὶ ζῇς θανών.
Με. Θεὸς γὰρ ἐκσώζει με, τῷδε δ' οἴχομαι.
Τευ. Μή νυν ἀτίμα θεοὺς, θεοῖς σεσωσμένος.
Με. Ἐγὼ γὰρ ἂν ψέξαιμι δαιμόνων νόμους;
Τευ. Εἰ τοὺς θανόντας οὐκ ἐᾷς θάπτειν παρών.

Me. Eos qui mei hostes sunt, quàm malè factum.
Teu. An tibi Ajax hostis fuit unquam ?
Me. Infensum sibi oderat, hoc tibi denuncio :
Teu. Deceperas enim ipsum, injustè dicta sententia.
Me. Hoc judicum, non mea culpa factum est. (diceres.
Teu. Sic multa clam furari posses, ut postea te non fecisse
Me. Hic sermo ad quendam irritandum pertinet
Teu. Non nunc acerba dico, sed postea fortè dicturus.
Me. Unum hoc tibi denuncio, ne vir hic sepeliatur.
Teu. Et tibi contra denuncio,quod hic quidē citò sepelietur,
Me. Vidi ego aliquando virum lingua ferocem,
Qui nautas impellebat, ut in hyeme navigarent,
Cujus vocem tu non audires, cùm sævâ
Tempestate oppressus esset,sed sub stragulis latitans
Proculcandum se præbuit cuivis ex nautis.
Sic & te & hoc tuum protervum os
Aliqua ex parva nubecula coorta
Tempestas facilè compresserit,& feroces istos clamores.
Ego verò etiam virum vidi stultitiæ plenum,
Qui in rebus adversis petulanter insultabat sociis,
Tunc eum aliquis intuens, similis mei,
Et similiter indignans, tali sermone redarguit :
O homo inquit : noli contumelia afficere mortuos,
Nam si facies scito te Deo pœnas daturum esse.
Sic stolidum illum monebat alter, qui aderat,
Aspicio verò jam illum, nec est ut mihi videtur
Alius quisquam quam tu,num rectè conjectavi ?
Me. Abeo, nam turpe auditu fuerit
Verbis cum eo rixari, quem vi coercere possis.
Teu. Apage te, nam & mihi turpissimum est audire
Hominem stolidum inania verba effutientem.

ANAPAESTI.

Ch. Instat magnæ contentionis certamen :
Verùm quantum potes Teucer properans,
Festina fossam aliquam circumspicere
Huic, ubi ad posteros celebre
Monumentum sub terra habeat.

JAMBI.

Teu. Et quidem in ipso tempore
Adsunt hujus viri filius & conjux,

Με. Τούς γ' αὐτὸς αὐτοῦ πολεμίους. οὐ γὰρ καλόν.
Τεῦ. Ἢ σοὶ γὰρ Αἴας πολέμιος προὔστη ποτέ;
Με. Μισοῦντ' ἐμίσει· καὶ σὺ τοῦτ' ἠπίστασο.
Τεῦ. Κλέπτης γὰρ αὐτοῦ ψηφοποιὸς εὑρέθης.
Με. Ἐν τοῖς δικασταῖς οὐκ ἐμοὶ τόδ' ἐσφάλη.
Τεῦ. Πόλλ' ἂν καλῶς λάθρᾳ σὺ κλέψειας κακά.
Με. Τοῦτ' εἰς ἀνίαν τοὔπος ἔρχεταί τινι.
Τεῦ. Οὐ μᾶλλον, ὡς ἔοικεν, ἢ λυπήσομεν.
Με. Ἕν σοι φράσω· τόνδ' ἐστὶν οὐχὶ θαπτέον.
Τεῦ. Σὺ δ' ἀντακούσῃ τοῦτον, ὡς τεθάψεται.
Με. Ἤδη ποτ' εἶδον ἄνδρ' ἐγὼ γλώσσῃ θρασὺν
ναύτας ἐφορμήσαντα χειμῶνος τὸ πλεῖν,
ᾧ φθέγμ' ἂν οὐκ εὗρες, ἡνίκ' ἐν κακῷ
χειμῶνος εἴχετ', ἀλλ' ὑφ' εἵματος κρυφεὶς
πατεῖν παρεῖχε τῷ θέλοντι ναυτίλων·
οὕτω δὲ καὶ σὲ καὶ τὸ σὸν λάβρον στόμα
σμικροῦ νέφους τάχ' ἄν τις ἐκπνεύσας μέγας
χειμὼν κατασβέσειε τὴν πολλὴν βοήν.---
Τεῦ. Ἐγὼ δέ γ' ἄνδρ' ὄπωπα μωρίας πλέων,
ὃς ἐν κακοῖς ὕβριζε τοῖσι τῶν πέλας·
κᾆτ' αὐτὸν εἰσιδών τις ἐμφερὴς ἐμοὶ,
ὀργήν θ' ὅμοιος, εἶπε τοιοῦτον λόγον,
ὤνθρωπε μὴ δρᾶ τοὺς τεθνηκότας κακῶς.
εἰ γὰρ ποιήσεις, ἴσθι πημανούμενος·
τοιαῦτ' ἄνολβον ἄνδρ' ἐνουθέτει παρών.
ὁρῶ δέ τοι νιν· κἄστιν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ,
οὐδείς ποτ' ἄλλος ἢ σύ. μῶν ᾐνιξάμην;---
Με. Ἄπειμι· καὶ γὰρ αἰσχρὸν εἰ πύθοιτό τις
λόγοις κολάζειν, ᾧ βιάζεσθαι πάρα.
Τεῦ. Ἄφερπέ νυν· κἀμοὶ γὰρ αἴσχιστον κλύειν
ἀνδρὸς ματαίου φλαῦρ' ἔπη μυθουμένου.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Ἔσται μεγάλης ἔριδός τις ἀγών,
ἀλλ' ὡς δύνασαι Τεῦκρε ταχύνας
σπεῦσον κοίλην κάπετόν τιν' ἰδεῖν
τῷδ', ἔνθα βροτοῖς τὸν ἀείμνηστον
τάφον εὐρώεντα καθέξει.

ΙΑΜΒΟΙ.

Τεῦ. Καὶ μὴν ἐς αὐτὸν καιρὸν οἵδε πλησίον
πάρεισιν ἀνδρὸς τοῦδε παῖς τε καὶ γυνή,

Ut exequias parent infœlici mortuo,
O puer huc accede, ac prope hic consiste,
Atque ut supplex, apprehende patrem, qui te genuit.
Procumbens verò flexis genibus, manu tene
Capillos meos, & matris, & tuos
More supplicantium. Quòd si de exercitu
Aliquis vi te avellet ab isto funere,
Malus malè insepultus abjiciatur ex terra
Radicitus cum toto genere suo extirpatus,
Impunè, quemadmodum ego hunc præcido capillum.
Tene hunc, & serva, neque te
Moveat quisquam, sed adhærens tene.
Vos verò mulieres ne pro viris propius
Accesseritis, sed juvate, donec ego eo
Ac sepulchrum paro, etsi nemo me sinit.

ANTISTROPHICA. Strophe 1.

Ch. Quis ultimus mihi finiet
Errantium numerus annorum
Semper inexhaustos
Militiæ labores,
Cui ærumnæ cumulantur
In hac caliginosa terra Troadis,
Quæ probro est Græciæ.

ANTISTROPHE 1.

Utinam prius vel aerem subjisset
Densum, vel communes inferos,
Ille vir, qui tristium
Ostendit armorum Græcis communem usum,
Heu labores alii ex aliis nati:
Ille vir enim exitium invenit hominibus.

STROPHE 2.

Ille neque coronarum,
Neque gratam poculorum
Concedit oblectationem,
Neque dulcem tibiarum cantum
Infœlix, neque nocturnæ
Delicias quietis.

τάφον περιστελοῦντε δυστήνου νεκροῦ.
ὦ παῖ, πρόσελθε δεῦρο, καὶ σταθεὶς πέλας,
ἱκέτης ἔφαψαι πατρὸς ὅς σ᾽ ἐγείνατο.
θάκει δὲ προστρόπαιος, ἐν χεροῖν ἔχων
κόμας ἐμὰς καὶ τῆσδε καὶ σαυτοῦ τρίτου,
ἱκτήριον θησαυρόν· εἰ δέ τις στρατοῦ
βίᾳ σ᾽ ἀποσπάσειε τοῦδε τοῦ νεκροῦ,
κακὸς κακῶς ἄθαπτος ἐκπέσοι χθονός,
γένους ἅπαντος ῥίζαν ἐξημημένος,
αὔτως ὅπωσπερ τόνδ᾽ ἐγὼ τέμνω πλόκον,
ἔχ᾽ αὐτὸν ὦ παῖ, καὶ φύλασσε, μηδέ σε
κινησάτω τις, ἀλλὰ προσπεσὼν ἔχου.
ὑμεῖς τε μὴ γυναῖκες ἀντ᾽ ἀνδρῶν πέλας
παρέστατ᾽, ἀλλ᾽ ἀρήγεθ᾽, ἔστ᾽ ἐγὼ μόλω,
τάφου μεληθεὶς τῷδε, κἂν μηδεὶς ἐᾷ.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. Στροφὴ α΄.

Χο. 1 Τίς ἄρα νέατος ἐς πότε λήξει
2 πολυπλάγκτων ἐτέων ἀριθμός,
3 τὰν ἄπαυστόν γ᾽ αἰὲν ἐμοὶ
4 δορυσσόντων μόχθων
5 ἄταν ἐπάγων
6 ἀνὰ τὰν εὐρώδη Τροίαν,
7 δύστανον ὄνειδος ἑλλάνων; ----

ΑΝΤΙΣΤΣΟΦΗ. α΄.

1 Ὄφελε πρότερον αἰθέρα δῦναι
2 μέγαν, ἢ τὸν πολύκοινον ἅδαν
3 κεῖνος ἀνήρ, ὃς στυγερῶν
4 ἔδειξ᾽ ὅπλων ἕλλα----
5 σι κοινὸν ἄρην.
6 ὦ πόνοι πρόγονοι πόνων·
7 κεῖνος γὰρ ἔπερσεν ἀνθρώπους.----

ΣΤΡΟΦΗ. β΄.

1 κεῖνος οὔτε στεφάνων,
2 οὔτε βαθειᾶν κυλίκων
3 νεῖμεν ἐμοὶ τέρψιν ὁμιλεῖν,
4 οὔτε γλυκὺν αὐλῶν ὄτοβον,
5 δύσμορος, οὔτ᾽ ἐννυχίαν
6 τέρψιν ἰαύειν ἐρώτων,

Amores vero
Amores prorſum ſuſtulit. Hei mihi,
Jaceo incuratus temere,
Semper erebro rore
Coma miſerè madefacta.
Hæc ſunt monumenta Trojæ.

ANTISTROPHE 2.

Et prius quidem adverſus nocturnos
Metus erat mihi munimentum,
Et adverſus tela Martius Ajax.
Nunc ille jacet extinctus triſti
Fato, Quænam igitur, Quænam poſthac
Erit recreatio?
Utinam eſſem in illo loco,
Ubi ſylvoſa imminet ponto
Rupes maritimi promontorii,
Sub alta terra Sunii,
Sacras ubi ſalutare
Liceat Athenas.

J A M B I.

Teu. Properavi, nam videbam ducem
Agamemnonem ad nos huc tendentem,
Quem apparet afferre convicia.
Aga. Nunciatur mihi te atrocia dicta
Contra nos impune effudiſſe,
Te inquam dico, qui ex bello capta natus es.
Si te mater nobilis peperiſſet,
Quàm ſuperbè loquereris, & quàm altè incederes:
Quando nunc homo nobili, pro eo qui non eſt, adeo de-
Et nos neque duces eſſe nec gubernatores (pugnas,
Græcorum, aut tuos, dejeraſti,
Sed Ajax ipſe dux, ut tu ais, fuit.
Hæc, an non turpe eſt, ex homine ſervo audiri?
De quo viro ita ſuperbè vociferari auſus es? (terim?
Quid ille geſſit? aut ubi ille conſtitit, ubi non & ego ſte-
An Græcis nulli alii viri ſunt præter hunc?
Triſte videmur de armis Achilleis
Principibus certamen propoſuiſſe.
Si ab eo tempore prorſus, te judice, mali videbimur,
An ne victis quidem aliquando libebit
Cedere, cùm contra vos tot pronunciàrint Judices?
Sed ſemper in nos vel jaculabimini convitia,

7 ἐρώτων δ' ἀπέπαυσεν, ὤ μοι,
8 κεῖμαι δ' ἀμέριμνος οὕτως,
9 ἀεὶ πυκιναῖς δρόσοις
10 τεγγόμενος κόμας λυγρᾶς·
11 μνήματα Τροίας.---

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ. β'.

1 πρὶν μὲν οὖν ἐννυχίου
2 δείματος ἦν μοι προβολὰ
3 καὶ βελέων θούριος Αἴας·
4 νῦν δ' οὗτος ἀνεῖται στυγερῷ
5 δαίμονι· τίς μοι, τίς ἔτ' οὖν
6 τέρψις ἐπέσται; γενοίμαν
7 ἵν' ὑλᾶεν ἔπεστι πόντῳ
8 πρόβλημ' ἁλίκλυστον, ἄκραν
9 ὑπὸ πλάκα σουνίου,
10 τὰς ἱερὰς ὅπως προσεί--
11 ποιμεν ἀθάνας.

ΙΑΜΒΟΙ.

Τευ. Καὶ μὴν ἰδὼν ἔσπευσα τὸν στρατηλάτην
ἀγαμέμνον' ἡμῖν δεῦρο τόνδ' ὁρμώμενον.
δῆλος δέ μοι 'στὶ σκαιὸν ἐκλύσων στόμα.

Αγα. Σὲ δὴ τὰ δεινὰ ῥήματ' ἀγγέλλουσί μοι
τλῆναι καθ' ἡμῶν ὧδ' ἀνοιμωκτεὶ χανεῖν,
σέ τοι τὸν ἐκ τῆς αἰχμαλώτιδος λέγω.
ἦ που τραφεὶς ἂν μητρὸς εὐγενοῦς ἄπο,
ὑψήλ' ἐκόμπεις, κἀπ' ἄκρων ὡδοιπόρεις,
ὅτ' οὐδὲν ὢν, τοῦ μηδὲν ἀντέστης ὕπερ,
κοὔτε στρατηγοὺς οὔτε ναυάρχους μολεῖν
ἡμᾶς ἀχαιῶν, οὔτε σοῦ, διωμόσω,
ἀλλ' αὐτὸς ἄρχων, ὡς σὺ φῄς, Αἴας ἔπλει.
ταῦτ' οὐκ ἀκούειν μεγάλα πρὸς δούλων κακά;
ποίου κέκραγας ἀνδρὸς ὧδ' ὑπέρφρονα;
ποῦ βάντος, ἢ ποῦ στάντος, οὗπερ οὐκ ἐγώ;
οὐκ ἆρ' ἀχαιοῖς ἄνδρες εἰσὶ πλὴν ὅδε;
πικροὺς ἔοιγμεν τῶν ἀχιλλείων ὅπλων
ἀγῶνας ἀργείοισι κηρῦξαι τότε,
εἰ πανταχοῦ φανούμεθ' ἐκ τεύκρου κακοί·
κοὐκ ἀρκέσει ποθ' ὑμῖν οὐδ' ἡσσημένοις
εἴκειν ἃ τοῖς πολλοῖσιν ἤρεσκε κριταῖς·
ἀλλ' αἰὲν ἡμᾶς ἢ κακοῖς βαλεῖτέ που,

Vel insidiose nos pungetis victi?
Et his quidem moribus nunquam
Ullæ bonæ leges poterunt constitui,
Si qui judicio superiores fuerunt, cedere cogentur,
Et qui superati sunt, potiore loco habebuntur:
Sed prohibenda hæc sunt. Neque grandia
Semper & vasta corpora sunt firmissima,
Sed qui ingenio valent dominantur ubique.
Nam & amplissimi corporis bos, ab exigua tamen
Scutica, ut rectè in via incedat, perpellitur.
Et tibi ego fore, ut hoc remedium adhibeatur,
Denuncio, ac statim quidem, nisi modestior eris:
Qui viro non amplius vivente
Fretus, contra nos contumeliose loqueris, & lingua petulanter uteris.
An non modestiâ aliquando disces? nec expendes unde natus sis?
Quin huc adducis virum aliquem ingenuum
Ad nos, qui pro te verba faciat.
Nam te quidem dicentem non intelligo:
Neque hanc Barbaricam vocem audire possum.

Ch. Utinam uterque vestrum rectius sapiat,
Neque quidquam melius quod nunc vobis optem habeo

Teu. Hei mihi quàm cito apud homines emortui
Gratia perit, & prodita deprehenditur.
Siquidem hic vir adeo levem amplius
O Ajax tui memoriam ducit, pro quo tu quam sæpe
Animam tuam periculo exposuisti, cum hoste dimicans:
Sed perierunt etiam illa beneficia.
O quàm multa jam & stulta verba effudisti
Neque amplius memor es illius temporis, quando
Nos intra vallum ille conclusos & obsessos,
Iámque fusos ac fugatos prælio,
Solus suo eripuit adventu, cùm jam in navium
Summis tabulatis
Arderet ignis, & in nostra navigia
Prorsum insiliret Hector superatis fossis.
Quis ea pericula propulsavit? nonne hic solus fecit?
Quem nunc ais nusquam congressum esse pede:
Nam hic quidem hæc egregia facinora effecit.
Et quemadmodum rursum cum Hectore solo solus
Sortitus, & injussus depugnavit.
Non fraude in sortiendo usus,
Neque ex humido limo calculum immittens, sed eum qui ex cristata
Galea primus mox prosiliret foras.
Hic erat qui ea faciebat, egóque simul.

ἢ σὺν δόλῳ κεντήσεθ᾽ οἱ λελειμμένοι.
ἐκ τῶνδε μέντοι τῶν τρόπων οὐκ ἄν ποτε
κατάστασις γένοιτ᾽ ἂν οὐδενὸς νόμου,
εἰ τοὺς δίκῃ νικῶντας ἐξωθήσομεν,
καὶ τοὺς ὄπισθεν εἰς τὸ πρόσθεν ἄξομεν.
ἀλλ᾽ εἰρκτέον τάδ᾽ ἐστίν· οὐ γὰρ οἱ πλατεῖς
οὐδ᾽ εὐρύνωτοι φῶτες ἀσφαλέστατοι·
ἀλλ᾽ οἱ φρονοῦντες εὖ, κρατοῦσι πανταχοῦ.
μέγας δὲ πλευρὰς βοῦς ὑπὸ σμικρᾶς ὅμως
μάστιγος ὀρθὸς εἰς ὁδὸν πορεύεται.
καί σοι προσέρπον τοῦτ᾽ ἐγὼ τὸ φάρμακον
ὁρῶ τάχ᾽, εἰ μὴ νοῦν κατακτήσῃ τινά·
ὃς ἀνδρὸς οὐκέτ᾽ ὄντος, ἀλλ᾽ ἤδη σκιᾶς,
θαρσῶν ὑβρίζεις, κἀξελευθεροστομεῖς.
οὐ σωφρονήσεις; οὐ μαθὼν ὃς εἶ φύσιν,
ἄλλον τιν᾽ ἄξεις ἄνδρα δεῦρ᾽ ἐλεύθερον,
ὅστις πρὸς ἡμᾶς ἀντὶ σοῦ λέξει τὰ σά;
σοῦ γὰρ λέγοντος οὐκέτ᾽ ἂν μάθοιμ᾽ ἐγώ.
τὴν βάρβαρον γὰρ γλῶσσαν οὐκ ἐπαΐω.
Χο. Εἴθ᾽ ὑμὶν ἀμφοῖν νοῦς γένοιτο σωφρονεῖν.
τούτου γὰρ οὐδὲν σφῷν ἔχω λῷον φράσαι.——
Τευ. Φεῦ, τοῦ θανόντος ὡς ταχεῖά τις βροτοῖς
χάρις διαρρεῖ, καὶ προδοῦσ᾽ ἁλίσκεται.
εἰ σοῦ γ᾽ ὅδ᾽ ἀνὴρ οὐδ᾽ ἐπὶ σμικρῶν πόνων
Αἴας ἔτ᾽ ἴσχει μνῆστιν, οὗ σὺ πολλάκις
τὴν σὴν προτείνων προὔκαμες ψυχὴν δορί·
ἀλλ᾽ οἴχεται δὴ πάντα ταῦτ᾽ ἐρριμμένα.
ὦ πολλὰ λέξας ἄρτι κἀνόνητ᾽ ἔπη·
οὐ μνημονεύεις οὐκέτ᾽ οὐδὲν, ἡνίκα
ἑρκέων ποθ᾽ ὑμᾶς οὗτος ἐγκεκλεισμένους,
ἤδη τὸ μηδὲν ὄντας ἐν τροπῇ δορὸς
ἐρρύσατ᾽ ἐλθὼν μοῦνος· ἀμφὶ μὲν νεῶν
ἄκροισιν ἤδη ναυτικοῖς ἑδωλίοις
πυρὸς φλέγοντος, εἰς δὲ ναυτικὰ σκάφη
πηδῶντος ἄρδην Ἕκτορος τάφρων ὕπερ;
τίς ταῦτ᾽ ἀπεῖρξεν; οὐχ ὅδ᾽ ἦν ὁ δρῶν τάδε,
ὃν οὐδαμοῦ φῂς οὐδὲ συμβῆναι ποδί;
ἆρ᾽ ὑμὶν οὗτος ταῦτ᾽ ἔδρασεν ἔνδικα;
χὤτ᾽ αὖθις αὐτὸς Ἕκτορος μόνος μόνου
λαχών τε κἀκέλευστος ἦλθεν ἀντίος,
οὐ δραπέτην τὸν κλῆρον εἰς μέσον καθεὶς
ὑγρᾶς ἀρούρας βῶλον, ἀλλ᾽ ὃς εὐλόφου
κυνῆς ἔμελλε πρῶτος ἅλμα κουφιεῖν;
ὅδ᾽ ἦν ὁ πράσσων ταῦτα· σὺν δ᾽ ἐγὼ παρὼν

ὁ δοῦλος,

Qui nunc tibi Barbarus, & ex peregrina matre natus
Infoelix quò respectabas cùm ista diceres? (sum.
Non tibi in mentem venit tui patris progenitorem
Antiquum illum Pelopem Barbarum ac Phrygē fuisse:
Atrea verò, qui te genuit, hominem impientissimum,
Qui fratri apposuit epulandos proprios liberos.
Túque adeo ex Cretensi matre natus es, apud quam
Cùm pater tuus adulterum deprehendisset,
Jussit eam mutis piscibus laniandam in mare abjici.
Tali tu ex genere natus, tali viro genus exprobras,
Qui patre Telamone natus sum, (habitus est,
Cui propter egregiam præ cæteris virtutem hic honos
Ut matrem meam acciperet, quæ genere erat
Regina filia Laomedontis: extra sortem vero
Hoc donum patri præbuit Hercules.
Cum itaq; vir præstans ex optimis duobus parentibus
Natus sim, dedecorarem sanguine junctos?
Quos tu nunc in his ærumnis jacentes
Abjici insepultos jubes, neque pudet te ista dicere.
Hoc itaque scito, si quò hunc abjeceritis,
Eodem & nos tres unà abjicietis.
Nam mihi honestius est pro isto decertanti
Præclarè occumbere, potius quàm pro tua
Aut tui fratris conjuge. (quod ad me:
Proinde non minus expende ad te quod attinet, quàm
Nam si in me delinques, optabis aliquando
Te timidum magis quàm ferocem adversus me fuisse.
Cho. O rex Ulysse in tempore ipso ades, (venis.
Siquidem non ut committas certamen, sed ut solvas ad-
Ul. Quid verò est viri? nam procul hinc audivi
Clamorem Atridarum circa hoc egregii viri cadaver.
Aga. Non enim dignum est, nos audire turpissimos sermones
O Ulysse ab hoc homine.
Ul. Quales? nam ego quidem illi ignosco,
Qui maledictis provocatus remaledicit.
Teu. Male audivit: nam mihi malefaciebat.
Aga. Quid igitur fecit, quamobrem hanc pœnam commeruit?
Ul. Ait se non passurum ut hoc cadaver insepultum
Jaceat, sed vi, & me invito in sepulchro positurum esse.
Aga. Licetne mihi amico vera dicenti
Apud te ut antea conversari?
Ul. Dic, nam hoc nisi finerem, valde desiperem:
Ex Græcis enim te maximum amicum judico.
Aga. Audi igitur: Virum hunc per Deos

ὁ δοῦλος, οὐκ τῆς βαρβάρου μητρὸς γεγώς.
δύστηνε, ποῦ βλέπων ποτ' αὐτὰ καὶ θροεῖς;
οὐκ οἶσθα, σοῦ πατρὸς μὲν ὃς προὔφυ πατὴρ,
ἀρχαῖον ὄντα Πέλοπα βάρβαρον φρύγα;
Ἀτρέα δ' ὃς αὖ σ' ἔσπειρε, δυσσεβέστατον,
προθέντ' ἀδελφῷ δεῖπνον οἰκείων τέκνων;
αὐτὸς δὲ μητρὸς ἐξέφυς κρήσσης, ἐφ' ᾗ
λαβὼν ἐπακτὸν ἄνδρ' ὁ φιτύσας πατὴρ,
ἐφῆκεν ἐλλοῖς ἰχθύσιν διαφθοράν·
τοιοῦτος ὢν τοιῷδ' ὀνειδίζεις σποράν;
ὃς ἐκ πατρὸς μέν εἰμι Τελαμῶνος γεγώς,
ὅστις στρατοῦ τὰ πρῶτ' ἀριστεύσας, ἐμὴν
ἴσχει ξύνευνον μητέρ'· ἣ φύσει μὲν ἦν
βασίλεια Λαομέδοντος· ἔκκριτον δέ νιν
δώρημα κείνῳ δῶκεν Ἀλκμήνης τόκος·
ἆρ' ὧδ' ἄριστος ἐξ ἀριστέοιν δυοῖν
βλαστὼν ἂν αἰσχύνοιμι τοὺς πρὸς αἵματος,
οὓς νῦν σὺ τοιοῖσδ' ἐν πόνοισι κειμένους
ὠθεῖς ἀθάπτους, οὐδ' ἐπαισχύνῃ λέγων;
εὖ νυν τόδ' ἴσθι, τοῦτον εἰ βαλεῖτέ που,
βαλεῖτε χ' ἡμᾶς τρεῖς ὁμοῦ συγκειμένους.
ἐπεὶ καλόν μοι τοῦδ' ὑπερπονουμένῳ
θανεῖν προδήλως μᾶλλον ἢ τῆς σῆς ὑπὲρ
γυναικὸς, ἢ τοῦ σοῦ θ' ὁμαίμονος λέγω.
πρὸς ταῦθ', ὅρα μὴ τοὐμὸν ἀλλὰ καὶ τὸ σόν·
ὡς εἴ με πημανεῖς τι, βουλήσῃ ποτὲ
καὶ δειλὸς εἶναι μᾶλλον, ἢ 'ν ἐμοὶ θρασύς--
Χο. Ἄναξ Ὀδυσσεῦ, καιρὸν ἴσθ' ἐληλυθώς,
εἰ μὴ ξυνάψων ἀλλὰ συλλύσων πάρει.
Οδ. Τί δ' ἔστιν ἄνδρες; τηλόθεν γὰρ ᾐσθόμην
βοὴν Ἀτρειδῶν τῷδ' ἐπ' ἀλκίμῳ νεκρῷ.
Αγα. Οὐ γὰρ κλύοντές ἐσμεν αἰσχίστους λόγους
ἄναξ Ὀδυσσεῦ τοῦδ' ὑπ' ἀνδρὸς ἀρτίως;
Οδ. Ποίους; ἐγὼ γὰρ ἀνδρὶ συγγνώμην ἔχω
κλύοντι φλαῦρα, συμβαλεῖν ἔπη κακά.
Αγα. Ἤκουσεν αἰσχρά· δρῶν γὰρ ἦν τοιαῦτά με.
Οδ. Τί γάρ σ' ἔδρασεν ὥστε καὶ βλάβην ἔχειν;
Αγα. Οὔ φησ' ἐάσειν τόνδε τὸν νεκρὸν ταφῆς
ἄμοιρον, ἀλλὰ πρὸς βίαν θάψειν ἐμοῦ.
Οδ. Ἔξεστιν οὖν εἰπόντι τἀληθῆ φίλῳ
σοὶ μηδὲν ἧσσον ἢ πάρος ξυνηρετεῖν;
Αγα. Εἴπ'· ἦ γὰρ εἴην οὐκ ἂν εὖ φρονῶν, ἐπεὶ
φίλον σ' ἐγὼ μέγιστον ἀργείων νέμω.
Οδ. Ἄκουέ νυν· τὸν ἄνδρα τόνδε πρὸς θεῶν

Ne ſinas inſepultum ita crudeliter abjici.
Neque te ſæva uſque adeo vincat violentia,
In tantũ ut oderis ut etiã divina jura pedibus proculces.
Nam & mihi hic vir fuit inimiciſſimus in exercitu,
Poſtquam vici in certamine de armis Achillis,
Sed ipſum quamvis tali erga me animo affectus fuerit,
Nolim tamen probro afficere, quin dicam
Me unum hunc virum vidiſſe præſtantiſſimũ ex omnibus
Qui ad Trojam pervenerunt excepto Achille.
Quare non rectè à te honore ſuo privatur:
Non enim hunc, ſed divinas leges
Violas: neque juſtum eſt mortuum
Lædere, virum præſtantem, ne ſi quidem ei infenſus ſis.
Aga. Túne igitur Ulyſſe mecum pro iſto depugnas?
Ul. Pugno inquam, & oderam tunc, cùm odiſſe fas erat.
Aga. An non & mortuo te inſultare conveniebat?
Ul. Ne gaudeas Atrida turpi lucro.
Aga. Regi non ſemper facile eſt pietatem colere. (tribuendũ.
Ul. Sed præclarè dicitur, amicis bene monẽtibus honorẽ eſſe
Aga. Virum bonum decet tamen obedire magiſtratibus.
Ul. Quieſce, tunc vinces, cùm vincêris ab amicis.
Aga. Memento cui jam viro tribuas beneficium.
Ul. Erat quidẽ ille aliquãdo inimicus, attamẽ vir præſtans.
Aga. Quid ita inimicum mortuum tanti facis?
Ul. Nam virtus apud me plus valet, quàm inimicitia.
Aga. Tales verò homines ſunt inconſtantes.
Ul. Multi nunc ſunt amici, mox deinde acerbè inimici.
Aga. An tales amicos ſi habeas laudabis?
Ul. Durum & præfractum ingenium non laudo.
Aga. Tu quidem facies ut hodie timidi videamur.
Ul. Faciam ut exercitui toti videamur viri juſti.
Aga. Jubes ne igitur, ut hoc cadaver ſepeliri ſinam?
Ul. Jubeo, nam & ipſe unà ibo.
Aga. Ut quiſque ſibi quæ congruunt facit.
Ul. Cui enim magis, quam mihi conſulere me convenit?
Aga. Tuum quidem Hercle hoc opus non meum vocabitur:
Ul. Ut itaque facies, ita ubique bonus habeberis.
Aga. Verùm hoc ſcito, quòd tibi ego
Etiam majore in re obſecundarem.
Nam hic quidem mortuus & vivus mihi pariter
Inviſus erit, tibi verò facere, quæ voles, licebit.
Cho. Si quis Ulyſſe te negat virum ſapientem
Eſſe, hunc ego valde ſtultum judico.
Ul. Et jam Teucro hoc denuncio,

μὴ τλῇς ἄθαπτον ὧδ' ἀναλγήτως βαλεῖν·
μηδ' ἡ βία σε μηδαμῶς νικησάτω
τοσόνδε μισεῖν ὥστε τὴν δίκην πατεῖν.
κἀμοὶ γὰρ ἦν ποθ' οὗτος ἔχθιστος στρατοῦ,
ἐξ οὗ 'κράτησα τῶν Ἀχιλλείων ὅπλων·
ἀλλ' αὐτὸν ἔμπας ὄντ' ἐγὼ τοιόνδ' ἐμοί,
οὐκ ἂν γ' ἀτιμάσαιμ' ἄν, ὥστε μὴ λέγειν
ἕν' ἄνδρ' ἰδεῖν ἄριστον Ἀργείων ὅσοι
Τροίαν ἀφικόμεσθα, πλὴν Ἀχιλλέως.
ὥστ' οὐκ ἂν ἐνδίκως ἀτιμάζοιτό σοι.
οὐ γάρ τι τοῦτον ἀλλὰ τοὺς θεῶν νόμους
φθείροις ἄν· ἄνδρα δ' οὐ δίκαιον, εἰ θάνοι,
βλάπτειν τὸν ἐσθλόν, οὐδ' ἐὰν μισῶν κυρῇς.——
Αγα. Σὺ ταῦτ' Ὀδυσσεῦ τοῦδ' ὑπερμαχεῖς ἐμοί;
Οδ. Ἔγωγ'· ἐμίσουν δ' ἡνίκ' ἦν μισεῖν καλόν.
Αγα. Οὐ γὰρ θανόντι καὶ προσεμβῆναί σε χρή;
Οδ. Μὴ χαῖρ' Ἀτρείδη κέρδεσιν τοῖς μὴ καλοῖς.
Αγα. Τόν τοι τύραννον εὐσεβεῖν οὐ ῥᾴδιον.
Οδ. Ἀλλ' εὖ λέγουσι τοῖς φίλοις τιμὰς νέμειν.
Αγα. Κλύειν τὸν ἐσθλὸν ἄνδρα χρὴ τῶν ἐν τέλει.
Οδ. Παῦσαι· κρατεῖς τοι τῶν φίλων νικώμενος.
Αγα. Μέμνησ' ὁποίῳ φωτὶ τὴν χάριν δίδως.
Οδ. Ὅδ' ἐχθρὸς ἀνήρ, ἀλλὰ γενναῖός ποτ' ἦν.
Αγα. Τί ποτε ποιήσεις; ἐχθρὸν ὧδ' αἰδῇ νέκυν;
Οδ. Νικᾷ γὰρ ἡ ἀρετή με τῆς ἔχθρας πολύ.
Αγα. Τοιοίδε μέντοι φῶτες ἔμπληκτοι βροτῶν.
Οδ. Ἦ κάρτα πολλοὶ νῦν φίλοι, καὖθις πικροί.
Αγα. Τοιούσδ' ἐπαινεῖς δῆτα σὺ κτᾶσθαι φίλους;
Οδ. Σκληρὰν ἐπαινεῖν οὐ φιλῶ ψυχὴν ἐγώ.
Αγα. Ἡμᾶς σὺ δειλοὺς τῇδε θ' ἡμέρᾳ φανεῖς.
Οδ. Ἄνδρας μὲν οὖν Ἕλλησι πᾶσιν ἐνδίκους.
Αγα. Ἄνωγας οὖν με τὸν νεκρὸν θάπτειν ἐᾶν;
Οδ. Ἔγωγε· καὶ γὰρ αὐτὸς ἐνθάδ' ἵξομαι.
Αγα. Ἦ πάνθ' ὅμοια· πᾶς ἀνὴρ αὑτῷ πονεῖ.
Οδ. Τῷ γάρ με μᾶλλον εἰκὸς ἢ 'μαυτῷ πονεῖν;
Αγα. Σὸν ἆρα τοὔργον οὐκ ἐμὸν κεκλήσεται.
Οδ. Ὡς ἂν ποιήσῃς, πανταχοῦ χρηστός γ' ἔσῃ.
Αγα. Ἀλλ' εὖ γε μέντοι τοῦτ' ἐπίστασ', ὡς ἐγὼ
σοὶ μὲν νέμοιμ' ἂν τῆσδε καὶ μείζω χάριν·
οὗτος δὲ κἀκεῖ κἀνθάδ' ὢν, ἔμοιγ' ὅμως
ἔχθιστος ἔσται· σοὶ δὲ δρᾶν ἔξεσθ' ἃ χρῇς.——
Χο. Ὅστις σ' Ὀδυσσεῦ μὴ λέγει γνώμῃ σοφὸν
φῦναι τοιοῦτον ὄντα, μῶρός ἐστ' ἀνήρ.——
Οδ. Καὶ νῦν γε Τεύκρῳ τἀπὸ τοῦδ' ἀγγέλλομαι,

ὅσον

Me quam tunc inimicus fuerim, tam nunc amicum esse:
Et simul, ut hic sepeliatur adiuvabo,
Nec ullum laborem aut officiũ prætermittã, quantum
Decet viris præstantissimis laboris impendere homines

Teu. Optime Ulysse, omnino tibi laudem tribuo:
Nam alium te quàm putâram invenio.
Quamvis enim huic ex Græcis inimicissimus esses,
Solus tamen ei opitulatus es, neque sustinuisti,
Ut ipse vivus mortuum contumelia afficeres,
Quemadmodum ille furiosus dux
Ipse & frater in animo habebant,
Cum probro hunc insepultum abjicere.
Utinam illos qui cœlum regit Jupiter,
Et memores diræ, & pœnarum exactrix vindicta
Malos male perdant: sicut voluerunt ipsi
Hunc virum probro affectum indignè abjicere.
Te verò Ulysse
Pati, hoc funus attingere vereor,
Ne quid, quod huic mortuo triste sit, faciam (citu alium
In cæteris verò rebus nos adjuva, & si quem de exer-
Curare pro te voles, non grave nobis fuerit.
Nam ego reliqua administrabo: Et tu quidem
Viri boni erga nos officio functus es.

Uly. Atqui volebã quidẽ adjuvare, quia verò tibi non placet
A nobis ista fieri, abeo, nec tuam improbo sententiam.

ANAPAESTI.

Teu. Satis est, jam enim multum præteriit
Temporis. Sed vos alii fossam concavam
Manibus celeriter parate. Alii vero altum
Tripodem in igne, ad sacra lavacra
Sistite idoneum: una vero ex castris
Militum turma, armorum
Ornatum efferat.
Tu, fili, patrem quantum potes
Amanter apprehende, & latera unà mecum
Hæc alleva: adhuc enim calidæ
Venæ sursum efflant atrum
Sanguinem. Sed agite quicumque amici
Adestis, adjuvate manibus, movete vos, ite,
Operam date huic præstanti viro,
Quo non alius melior fuit mortalium,
Ajace inquam, donec vixit, hoc affirmo.

Ch. Quàm multa homines experientia
Docet, priusquam verò eventum videas, nullus vates
Tibi quò res sit processura dixerit.

ARGUMEN-

ὅσον τότ' ἐχθρὸς ἦν, τοσόνδ' εἶναι φίλος·
καὶ τὸν θανόντα τόνδε συνθάπτειν θέλω,
καὶ ξυμπονεῖν, καὶ μηδὲν ἐλλείπειν ὅσον
χρὴ τοῖς ἀρίστοις ἀνδράσιν πονεῖν βροτούς.---

Τευ. Ἄριστ' Ὀδυσσεῦ, πάντ' ἔχω σ' ἐπαινέσαι
λόγοισι· καί μ' ἔψευσας ἐλπίδος πολύ.
τούτῳ γὰρ ὢν ἔχθιστος Ἀργείων ἀνὴρ,
μόνος παρέστης χερσὶν, οὐδ' ἔτλης παρὼν
θανόντι τῷδε ζῶν ἐφυβρίσαι μέγα.
ὡς ὁ στρατηγὸς οὑπιβρόντητος μολὼν,
αὐτός τε χὠ ξύναιμος ἠθελησάτην
λωβητὸν αὐτὸν ἐκβαλεῖν, ταφῆς ἄτερ.
τοιγάρ σφ' Ὀλύμπου τοῦδ' ὁ πρεσβεύων πατὴρ,
μνήμων τ' Ἐρινὺς, καὶ τελεσφόρος Δίκη,
κακοὺς κακῶς φθείρειαν, ὥσπερ ἤθελον
τὸν ἄνδρα λώβαις ἐκβαλεῖν ἀναξίως.
σὲ δ' ὦ γεραιοῦ σπέρμα Λαέρτου πατρὸς,
τάφου μὲν ὀκνῶ τοῦδ' ἐπιψαύειν ἐᾶν,
μὴ τῷ θανόντι τοῦτο δυσχερὲς ποιῶ·
τὰ δ' ἄλλα καὶ ξύμπρασσε, κεἴ τινα στρατοῦ
θέλεις κομίζειν, οὐδὲν ἄλγος ἕξομεν.
ἐγὼ δὲ τἄλλα πάντα πορσυνῶ· σὺ δὲ
ἀνὴρ καθ' ἡμᾶς ἐσθλὸς ὢν ἐπίστασο.---

Οδ. Ἀλλ' ἤθελον μέν· εἰ δὲ μή 'στι σοι φίλον
πράσσειν τάδ' ἡμᾶς, εἶμ' ἐπαινέσας τὸ σόν.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Τευ. Ἅλις· ἤδη γὰρ πολὺς ἐκτέταται
χρόνος· ἀλλ' οἱ μὲν κοίλην κάπετον
χερσὶ ταχύνατε, τοὶ δ' ὑψίβατον
τρίποδ' ἀμφίπυρον λουτρῶν ὁσίων
θέσθ' ἐπίκαιρον· μία δ' ἐκ κλισίας
ἀνδρῶν ἴλη τὸν ὑπασπίδιον
κόσμον φερέτω.
σὺ δὲ παῖ τοῦ πατρὸς ὅσον ἰσχύεις,
φιλότητι θιγὼν, πλευρὰς σὺν ἐμοὶ
τάσδ' ἐπικούφιζ'· ἔτι γὰρ θερμαὶ
σύριγγες ἄνω φυσῶσι μέλαν
μένος· ἀλλ' ἄγε πᾶς φίλος ὅστις ἀνὴρ
φησὶ παρεῖναι, σούσθω, βάτω,
τῷδ' ἀνδρὶ πονῶν τῷ πάντ' ἀγαθῷ·
κοὐδενί πω λῴονι θνητῶν
Αἴαντος· ὅτ' ἦν, τότε φωνῶ.---

Χο. Ἦ πολλὰ βροτοῖς ἐστὶν ἰδοῦσι
γνῶναι· πρὶν ἰδεῖν δ', οὐδεὶς μάντις
τῶν μελλόντων ὅ,τι πράξει.

ARGUMENTUM FABULÆ quæ inſcribitur Electra.

HAC fabula ſenex educator ſive pædagogus proponitur, qui, quæ Argis patrata fuerant, Oreſti aperit. Electra enim generoſi animi virgo fratrem Oreſtem etiamdum infantem clàm ſurreptum, educatori traditum, ne cum patre interficeretur, in Phocidem ad Strophium ablegat. Vigeſimo tandem poſt interemptum patrem anno, Argos reverſus, patris mortem ulciſcitur.

Fabulæ Actio Argis fingitur. Chorus ex Indigenis virginibus conſtat, præloquitur pædagogus.

PERSONÆ FABULÆ.

PÆDAGOGUS.
ORESTES.
ELECTRA.
CHORUS conſtat ex virginibus indigenis.
CHRYSOTHEMIS.
CLYTEMNESTRA.
ÆGISTHUS.

SOPHOC-

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΗΛΕΚΤΡΑΣ.

Υπόκειται ὧδε τροφεὺς πρεσβύτης, ἤτοι παιδαγωγὸς, δεικνὺς τῷ ὀρέστῃ, τὰ ἐν ἄργει· μικρὸν γὰρ αὐτὸν ὄντα κλέψασα ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ ἠλέκτρα, ἡνίκα ὁ πατὴρ αὐτῶν ἐσφάζετο, δέδωκε τῷ τροφεῖ, φοβουμένη μὴ καὶ αὐτὸν φονεύσωσι σὺν τῷ πατρί· ὁ δὲ τροφεὺς ὑπεξέθετο τὸν ὀρέστην εἰς τὸν φωκίδα πρὸς τὸν στρόφιον, καὶ διὰ εἴκοσιν ἐτῶν ἐπανελθὼν εἰς τὸ ἄργος μετ' αὐτοῦ, δείκνυσιν αὐτῷ (ὡς εἴρηται) τὰ ἐν αὐτῷ.

Η μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν ἄργει· ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἐξ ἐπιχωρείων παρθένων· προλογίζει δὲ ὁ παιδαγωγὸς ὀρέστου.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ τροφεύς,

ΟΡΕΣΤΗΣ,

ΗΛΕΚΤΡΑ,

ΧΟΡΟΣ ἐξ ἐπιχωρείων, παρθένων

ΧΡΥΣΟΘΕΜΙΣ,

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ,

ΑΙΓΙΣΤΟΣ.

SOPHOCLIS

ELECTRA.

IAMBI.

FILI Agamemnonis, qui duxit exerci-
Nunc tibi licet corā videre (tū ad Trojā,
Ea, quorum antea cupidus eras:
Hoc enim est antiquū Argos, quod desy.
Hic lucus œstro percitæ puellæ Inachi.
Hoc porro Dei Apollinis
Forum Lycæum: ad sinistram vero hic
Inclytum illud Junonis templum est: & hoc ipso in loco
Existimabis te opulentas Mycenas videre, (ubi sumus
Atque hanc plenam exitio Pelopidarum domum,
Unde ego te, cum pater interficeretur olim
A sorore tua acceptum,
Abstuli, & servavi atque eduxi,
Donec ea ætas esset, ut patris necem ulcisci posses.
Nunc igitur Oreste, & tu charissime hospes
Pylade, deliberandum est celeriter quid faciendum sit:
Nam nobis jam splendidum Solis jubar
Excitat matutinos avium cantus,
Et nox atra reliquit astra.
Priusquam igitur aliquis ex ædibus prodeat
Conferenda sunt consilia: in eo enim jam loco sumus,
Ubi non amplius tardare nos oportet, sed facto opus est

Ore. Charissime minister quam mihi certa
Signa ostendis & amanter erga me affectus es
Quemadmodum enim generosus equus, etsi jam con-
In periculo tamen non deficit animo, (senuit
Sed aures arrigi; sic & tu
Nos incitas, atque ipse primus rem aggrederis.
Exponam tibi ergo consilium meum, tu vero
Auribus diligenter attende,
Et si quid displicebit, corrige.
Nam ego cum profectus Delphos
Oraculum consulerem, quonam modo
Patris necem ulcisci possem,
Tum mihi Apollo respondit hæc, quæ jam audies:
Nempe ut imparatus ab armis & exercitu
Insidiis aggressus pœnas justas sumerem,

Hoc

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

ΗΛΕΚΤΡΑ.

ΙΑΜΒΟΙ.

Παι. Ω τοῦ στρατηγήσαντος ἐν Τροίᾳ ποτὲ
Ἀγαμέμνονος παῖ, νῦν ἐκεῖν' ἔξεστί σοι
παρόντι λεύσσειν ὧν πρόθυμος ἦσθ' ἀεί.
τὸ γὰρ παλαιὸν Ἄργος οὑπόθεις, τόδε·
τῆς οἰστροπλῆγος ἄλσος Ἰνάχου κόρης·
αὕτη δ' Ὀρέστα τοῦ λυκοκτόνου θεοῦ
ἀγορὰ λύκειος· οὑξ ἀριστερᾶς δ' ὅδε,
Ἥρας ὁ κλεινὸς ναός· οἷ δ' ἱκάνομεν,
φάσκειν μυκήνας τὰς πολυχρύσους ὁρᾶν,
πολύφθορόν τε δῶμα πελοπιδῶν τόδε·
ὅθεν σε πατρὸς ἐκ φόνων ἐγώ ποτε
πρὸς σῆς ὁμαίμου καὶ κασιγνήτης λαβὼν,
ἤνεγκα, κἀξέσωσα, κἀξεθρεψάμην
τοσόνδ' ἐς ἥβης, πατρὶ τιμωρὸν φόνου.
νῦν οὖν ὀρέστα, καὶ σὺ φίλτατε ξένων
πυλάδη, τί χρὴ δρᾶν ἐν τάχει βουλευτέον·
ὡς ἡμῖν ἤδη λαμπρὸν ἡλίου σέλας
ἑῷα κινεῖ φθέγματ' ὀρνίθων σαφῆ·
μέλαινά τ' ἄστρων ἐκλέλοιπεν εὐφρόνη.
πρὶν οὖν τιν' ἀνδρῶν ἐξοδοιπορεῖν στέγης,
ξυνάπτετον λόγοισιν· ὡς ἐνταῦθ' ἐμέν.
ἵν' οὐκέτ' ὀκνεῖν καιρὸς, ἀλλ' ἔργων ἀκμή.

Ορ. Ω φίλτατ' ἀνδρῶν προσπόλων, ὥς μοι σαφῆ
σημεῖα φαίνεις ἐσθλὸς εἰς ἡμᾶς γεγώς.
ὥσπερ γὰρ ἵππος εὐγενὴς, κἂν ᾖ γέρων,
ἐν τοῖσι δεινοῖς θυμὸν οὐκ ἀπώλεσεν,
ἀλλ' ὀρθὸν οὖς ἵστησιν· ὡσαύτως δὲ σὺ
ἡμᾶς τ' ὀτρύνεις, καὐτὸς ἐν πρώτοις ἕπῃ
τοιγὰρ, τὰ μὲν δόξαντα δηλώσω· σὺ δὲ
ὀξεῖαν ἀκοὴν τοῖς ἐμοῖς λόγοις διδοὺς,
εἰ μή τι καιροῦ τυγχάνω, μεθάρμοσον.
ἐγὼ γὰρ ἡνίχ' ἱκόμην τὸ πυθικὸν
μαντεῖον, ὡς μάθοιμ' ὅτῳ τρόπῳ πατρὶ
δίκας ἀροίμην τῶν φονευσάντων πάρα,
χρῇ μοι τοιαῦθ' ὁ φοῖβος, ὧν πεύσῃ τάχα.
ἄσκευον αὐτὸν ἀσπίδων τε καὶ στρατοῦ,
δόλοισι κλέψαι χειρὸς ἐνδίκους σφαγάς.

Hoc igitur audito oraculo,
Tu captata opportunitate intrabis
In has ædes, atque explorabis omnia quæ fiunt,
Ut rem cognitam nobis certo renuncies.
Non enim te jam senem post tam longum tempus
Agnoscent, neq; suspicabuntur aliquid, præsertim cũ sic
Hac vero oratione utere: dic te hospitẽ esse (ornat.sis.
Phocensem, à Phanotensi viro missum, is enim
Maximus ipsis socius belli est.
Nuncia vero ipsis juramento dicta confirmans,
Quod Orestes violento fato extinctus sit,
In Pythico certamine curribus
Delapsus: hæc summa sit consilii:
Nos vero patris tumulum, ut Apollo præcepit,
Ubi libatione & capite desectis capillis
Coronaverimus, rursum huc revertemur,
Vas æreum manibus ferentes,
Quod tu scis quo loco virgultis tectum lateat,
Ut verbis decipientes, jucundam famam
Afferamus ipsis, quemadmodum meum perierit corpus
Flamma consumptum jam & in cinerem redactum.
Quid enim hoc me moverit, si verbis mortuus
Dicar, re ipsa autem vivam, & consequar gloriam.
Existimo enim nullum verbum commodum & utile tur-
Nam scio sæpe & sapientes (pe esse.
Mortem simulasse, qui deinde ubi domum
Redierunt vivi majorem ea ex re gloriam adepti sunt.
Ita & me spero post hanc famam
Conspectum inimicis ut astrum effulsurum esse.
Sed tu ô patria terra, & Dii patrii
Suscipite me, & efficite ut hoc iter mihi faustum sit.
Tuque ô paterna domus, nam propter te advenio,
Ut probrum de te auferam, à diis ad hoc excitatus,
Nec me indecorem ex hac terra dimitte,
Sed efficite, ut opes regni possideam, & constituã domũ
Hæc satis sit dixisse. Tibi vero senex
Curæ sit ut rem commissam diligenter administres.
Nos vero ibimus, nam tempus adest, quod inter homines
Omnibus in rebus dominatur maxime.

El. Heu me miseram.

Pæd. Visus sum domi ex ministris aliquam
Audire gementem ô fili.

Ore. Num misera Electra est? vis ne
Maneamus hîc, donec luctum certius cognoscamus?

Minime,

ὅτ' οὖν τοιόνδε χρησμὸν εἰσηκούσαμεν,
σὺ μὲν μολὼν, ὅταν σε καιρὸς εἰσάγῃ,
δόμων ἔσω τῶνδ', ἴσθι πᾶν τὸ δρώμενον.
ὅπως ἂν εἰδὼς, ἡμὶν ἀγγείλῃς σαφῆ.
οὐ γάρ σε μὴ γήρᾳ τε καὶ χρόνῳ μακρῷ
γνῶσ', οὐδ' ὑποπτεύσωσιν ὧδ' ἠνθισμένον.
λόγῳ δὲ χρῶ τοιῷδ', ὅτι ξένος μὲν εἶ
φωκεὺς, παρ' ἀνδρὸς φανοτέως ἥκων· ὁ γὰρ
μέγιστος αὐτοῖς τυγχάνει δορυξένων.
ἄγγελλε δ' ὅρκῳ προστιθεὶς, ὅθ' οὕνεκα
τέθνηκ' ὀρέστης ἐξ ἀναγκαίας τύχης,
ἄθλοισι πυθικοῖσιν ἐκ τροχηλάτων
δίφρων κυλισθεὶς· ὧδ' ὁ μῦθος ἑστάτω·
ἡμεῖς δὲ πατρὸς τύμβον, ὡς ἐφίετο,
λοιβαῖσι πρῶτον καὶ καρατόμοις χλιδαῖς
στέψαντες, εἶτ' ἄψορρον ἥξομεν πάλιν
τύπωμα χαλκόπλευρον ἠρμένοι χεροῖν,
ὃ καὶ σὺ θάμνοις οἶσθά που κεκρυμμένον·
ὅπως λόγῳ κλέπτοντες, ἡδεῖαν φάτιν
φέροιμεν αὐτοῖς, τοὐμὸν ὡς ἔρρει δέμας
φλογιστὸν ἤδη καὶ κατηνθρακωμένον·
τί γάρ με λυπεῖ τοῦθ' ὅταν λόγῳ θανὼν,
ἔργοισι σωθῶ, κἀξενέγκωμαι κλέος;
δοκῶ μὲν οὐδὲν ῥῆμα σὺν κέρδει κακόν.
ἤδη γὰρ εἶδον πολλάκις καὶ τοὺς σοφοὺς
λόγῳ μάτην θνήσκοντας· εἶθ' ὅταν δόμους
ἔλθωσιν, αὖθις ἐκτετίμηνται πλέον·
ὡς κἀμ' ἐπαυχῶ τῆσδε τῆς φήμης ἄπο
δεδορκότ' ἐχθροῖς ἄστρον ὣς, λάμψειν ἔτι.
ἀλλ' ὦ πατρῴα γῆ, θεοί τ' ἐγχώριοι,
δέξασθέ μ' εὐτυχοῦντα ταῖσδε ταῖς ὁδοῖς,
σύ τ' ὦ πατρῷον δῶμα· σοῦ γὰρ ἔρχομαι,
δίκῃ καθαρτὴς πρὸς θεῶν ὡρμημένος.
καὶ μή μ' ἄτιμον τῆσδ' ἀποστείλητε γῆς,
ἀλλ' ἀρχέπλουτον καὶ καταστάτην δόμων.
εἴρηκα μὲν νῦν ταῦτα· σοὶ δ' ἤδη γέρον
τὸ σὸν μελέσθω βάντι φρουρῆσαι χρέος·
νῷ δ' ἔξιμεν· καιρὸς γὰρ ὅσπερ ἀνδράσι
μέγιστος ἔργου παντός ἐστ' ἐπιστάτης.--

Ἠλ. Ἰώ μοί μοι δύστηνος.

Παι. Καὶ μὴν θυρῶν ἔδοξα προσπόλων τινὸς
ὑποστενούσης ἔνδον αἰσθέσθαι τέκνον.

Ορε. Ἆρ' ἐστὶν ἡ δύστηνος ἠλέκτρα; θέλεις
μείνωμεν αὐτοῦ, κἀνακούσωμεν γόων;

Ἤκουσα

Pæd, Minime, nihil n. prævortat, quin Apollinis mandata
Exequi conemur, & ab eis initium fieri debet,
Nempè ab inferiis patris, ita conſequemur
Victoriam, & in rebus gerendis robur.

ANAPAESTI.

O lux alma & terram ambiens
Æqualis aer, quam multas lamentationes noſtras
Et crebros adverſi pectoris
Planctus audiſtis cruentos,
Cum nox atra præteriit,
Nam ea quæ tota nocte fiunt, odioſa
Norunt cubilia triſtiſſimæ domus,
Quam infœlicem meum lugeam
Patrem, quem in Barbarica terra
Cruentus Mars non ſuſtulit,
Sed mater mea & conſors lecti
Ægiſthus, ut quercum ſolent lignorum ſectores,
Ita caput ipſius diſſecuerunt cruenta ſecuri.
Neque quiſquam alius deplorat
Præterquam ego pater mortem tuam
Ita injuſte miſereque perempti.
Sed nequaquam deſinam lugere,
Nec acerbos ploratus finiam, donec
Aſpiciam lucidos aſtrorum
Radios, & hoc diurnum cœli lumen,
Quin ſicut Luſcinia, quæ amiſit liberos ſuos,
Ita luctus ante haſce patrias
Fores cum vociferatione coram omnibus edam:
O domus Plutonis & Proſerpinæ,
O Mercuri deductor animarum ô veneranda execra-
Voſque ſeveræ deorum filiæ Erinnyes, (tio
Quæ injuſtas cædes intuemini,
Et furtivos concubitus,
Venite, opitulamini, ulciſcimini patris
Noſtri necem,
Et mihi mittite fratrem meum:
Sola enim ſuſtinere non valeo
Ingraveſcens triſtitiæ onus.

Παι. Ἥκιστα· μηδὲν πρόσθεν ἢ τὰ Λοξίου
πειρώμεθ᾽ ἔρδειν, κἀπὸ τῶνδ᾽ ἀρχηγετεῖν,
πατρὸς χέοντες λουτρά· ταῦτα γὰρ φέρει
νίκην τ᾽ ἐφ᾽ ἡμῖν καὶ κράτος τῶν δρωμένων.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Ηλ. Ω φάος ἁγνὸν, καὶ γῆς
ἰσόμοιρος ἀὴρ, ὥς μοι
πολλὰς μὲν θρήνων ᾠδὰς,
πολλὰς δ᾽ ἀντήρεις ᾔσθου
στέρνων πλαγὰς αἱμασσομένων,
ὁπόταν δνοφερὰ νὺξ ὑπολειφθῇ·
τὰ δὲ παννυχίδων ἤδη στυγεραὶ
ξυνίσασ᾽ εὐναὶ μογερῶν οἴκων,
ὅσα τὸν δύστηνον ἐμὸν θρηνῶ
πατέρ᾽, ὃν κατὰ μὲν βάρβαρον αἶαν
φοίνιος ἄρης οὐκ ἐξένισε.
μήτηρ δ᾽ ἡ ᾽μὴ χὠ κοινολεχὴς
αἴγισθος, ὅπως δρῦν ὑλοτόμοι,
σχίζουσι κάρα φονίῳ πελέκει.
κοὐδεὶς τούτων οἶκτος ἀπ᾽ ἄλλης
ἢ μοῦ φέρεται, σοῦ πάτερ οὕτως
ἀδίκως οἰκτρῶς τε θανόντος.--
ἀλλ᾽ οὐ μὲν δὴ λήξω θρήνων
στυγερῶν τε γόων, ἔστ᾽ ἂν
λεύσσω παμφεγγεῖς ἄστρων
ῥιπὰς, λεύσσω δὲ τόδ᾽ ἦμαρ, μὴ
οὐ τεκνολέτειρ᾽ ὥς τις ἀηδὼν
ἐπὶ κωκυτῷ τῶνδε πατρῴων
πρὸ θυρῶν ἠχὼ πᾶσι προφωνεῖν.--
ὦ δῶμ᾽ ἀΐδου καὶ περσεφόνης,
ὦ χθόνι᾽ ἑρμῆ, καὶ πότνι᾽ ἀρὰ,
σεμναί τε θεῶν παῖδες ἐριννύες,
τοὺς ἀδίκως θνήσκοντας ὁρᾶτε,
τοὺς τὰς εὐνὰς ὑποκλεπτομένους.
ἔλθετ᾽, ἀρήξατε, τίσασθε πατρὸς
φόνον ἡμετέρου·
καί μοι τὸν ἐμὸν πέμψατ᾽ ἀδελφόν.
μούνη γὰρ ἄγειν οὐκέτι σωκῶ
λύπης ἀντίρροπον ἄχθος.---

ANTISTROPHICA *strophe* 1.

Cho. Heu filia infœlicissimæ
Electra matris, quam semper
Tabescis inexhausto luctu,
Deplorans eum qui olim insidiis impientissimæ
Matris tuæ interiit, Agamemnonem,
Atque à scelerata manu peremptus est. Utinam
Qui ista gessit
Male pereat, si mihi hæc optare fas est.

STROPHE 2.

Ele. O soboles generosorum parentum.
Venitis ut meas miserias consolando leniatis:
Novi & intelligo ista, neque me fugiunt,
Sed non tamen hoc prætermittam,
Quin patrem meum miserum lugeam.
Sed, amantissimæ puellæ, quæ mihi multifariæ
Benevolentiæ rependitis gratiam,
Sinite me ita luctu contabescere,
Hei hei obsecro vos,

ANTISTROPHE 1.

Cho Sed tamen ab inferorum
Communi palude patrem
Nullo luctu, nullis precibus revocare poteris,
Sed ex mediocribus malis in insanabilem
Mœrorem delapsa te ipsam perdis,
Neque illis tamen malis luctu mederi potes,
Cur rerum impossibilium tanta tibi cupido est?

ANTISTROPHE 2.

Ele. Non est sanæ mentis homo, qui misere
Mortuorum parentum obliviscitur.
Sed mihi, quo magis libeat lugere, animum addit
Misera, quæ Ityn, semper Ityn deplorat
Avicula mœsta, Jovis nuncia.
O multis modis infœlicissima
Niobe, te ego ut Deam colo,

Quæ

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. στροφὴ α′.

Χο. 1 Ὦ παῖ παῖ δυστανοτάτας
2 ἠλέκτρα ματρὸς, τίν' ἀεὶ
3 τάκεις ὧδ' ἀκόρεστον οἰμωγὰν,
4 τὸν πάλαι ἐκ δολερᾶς ἀθεωτάτας
5 ματρὸς ἁλόντ' ἀπάταις ἀγαμέμνονα,
6 κακᾷ τε χειρὶ πρόδοτον;
7 ὡς ὁ τάδε πορὼν
8 ὄλοιτ', εἴ μοι θέμις τάδ' αὐδᾶν.--

ΣΤΡΟΦΗ β′.

Ηλ. 1 Ὦ γένεθλα γενναίων πατέρων,
2 ἥκετ' ἐμῶν καμάτων παραμύθιον.
8 οἶδά τε καὶ ξυνίημι τάδ', οὔτι με
4 φυγγάνει, οὐδ' ἐθέλω προλιπεῖν τόγε,
5 μὴ οὐ τὸν ἐμὸν στοναχεῖν πατέρ' ἄθλιον.
6 ἀλλ' ὦ παντοίας
7 φιλότητος ἀμειβόμεναι χάριν,
8 ἐᾶτέ μ' ὧδ' ἀλύειν,
9 αἰαῖ ἱκνοῦμαι.--

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ α′.

Χο. 1 Ἀλλ' οὔτοι τόν γ' ἐξ ἀΐδα
2 παγκοίνου λίμνας πατέρ' ἀν-
3 στάσεις, οὔτε γόοισιν, οὐ λιταῖς.
4 ἀλλ' ἀπὸ τῶν μετρίων, ἐπ' ἀμήχανον
5 ἄλγος ἀεὶ στενάχουσα διόλλυσαι,
6 ἐν οἷς ἀνάλυσίς ἐστιν
7 οὐδεμία κακῶν.
8 τί μοι τῶν δυσφόρων ἐφίῃ;

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β′

Ηλ. 1 Νήπιος ὅστις τῶν οἰκτρῶς
2 οἰχομένων γονέων ἐπιλάθεται.
3 ἀλλ' ἐμέ γ' ἁ στονόεσσ' ἄραρε φρένας,
4 ἃ Ἴτυν αἰὲν Ἴτυν ὀλοφύρεται
5 ὄρνις ἀτυζομένη διὸς ἄγγελος.
6 ἰὼ παντλάμων
7 νιόβα, σὲ δ' ἔγωγε νέμω θεόν,

8 ἅτ'

Quæ in lapidem mutata
Hei hei semper luges.

MONOSTROPHICA.

Cho. Non tibi soli, filia,
Ex hominibus tristia acciderunt,
Quid igitur tu magis, quam cæteri te affligis,
Qui eodem gradu sanguinis juncti sunt?
Quemadmodum Chrysothemis
Vivit, aut Iphianassi,
Et qui occulte alitur Orestes, & qui occultatus dolet.
El. O te fœlicem, Oreste, quem inclyta
Terra olim Mycenarum
Optimis parentibus prognatum excipiet, felici à Deo
Itinere profectum, in hanc terram,
Quem ego indefesso studio
Expectans, absque liberis,
Misera & connubii expers semper obambulo
Lachrymis humida, ineluctabilem
Hanc sortem malorum sustinens: ille vero obliviscitur
Et injuriarum & beneficiorum: nam quem de illo
Nuncium non falsum accipio? (teneri,
Semper enim nunciatur mihi, nostri desiderio ipsum
Cumque adeo desideret, non dignatur tamen aliquan-
Cho. Bono animo esto filia, (do venire.
Est enim magnus in cœlo
Juppiter, qui intuetur omnia, & gubernat,
Illi vehementem iram tuam committe,
Neque inimicis tuis
Nimium succenseas, nec obliviscaris injuriæ tamen:
Tempus enim celeriter transit.
Nec qui nunc Crisam tenet,
In littore sitam pascuo,
Filius Agamemnonis, absque reditu erit:
Nec qui apud inferos regnat scelus impunitũ relinquet
El. Sed mihi multum
Defluxit jam
Temporis absque effectu spei, neque amplius perferre possum,
Quæ parentibus orbata luctu contabesco,
Quamque nullus amicus tuetur,
Sed velut inquilinus indignè
Vitam dego in domo paterna, in isto

Fœdo

8 ἅτ' ἐν τάφῳ πετραίῳ
αἰαῖ δακρύεις.--

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΗ

Χο. ΟΥ'τοι σοὶ μόνᾳ τέκνον
ἄχος ἐφάνη βροτῶν,
πρὸς ὅ, τι σὺ τῶν ἔνδον εἶ περισσά,
οἷς ὁμόθεν εἶ, καὶ γονᾷ ξύναιμος·
οἵα χρυσόθεμις
ζώει, καὶ ἰφιάνασσα,
κρυπτᾷ τ' ἀχέων ἐν ἥβᾳ.--
Ηλ. Ὄλβιος ὃν ἁ κλεινὰ
γᾶ ποτὲ μυκηναίων
δέξεται εὐπατρίδαν διὸς εὔφρονι
βήματι μολόντα τάνδε γᾶν
ὀρέσταν, ὃν ἔγωγ' ἀκάματα
προσμένουσ', ἄτεκνος,
τάλαιν' ἀνύμφευτος αἰὲν οἰχνῶ,
δάκρυσι μυδαλέα, τὸν ἀνήνυτον
οἶτον ἔχουσα κακῶν· ὁ δὲ λάθεται
ὧν τ' ἔπαθ', ὧν τ' ἐδάη· τί γὰρ οὐκ ἐμοὶ
ἔρχεται ἀγγελίας ἀπατώμενον
αἰεὶ μὲν γὰρ ποθεῖ,
ποθῶν δ' οὐκ ἀξιοῖ φανῆναι.--
Χο. Θάρσει μοι, θάρσει τέκνον·
ἔστι μέγας ἐν οὐρανῷ
ζεύς, ὃς ἐφορᾷ πάντα καὶ κρατύνει·
ᾧ τὸν ὑπεραλγῆ χόλον νέμουσα,
μήθ' οἷς ἐχθαίρεις
ὑπεράχθεο, μήτ' ἐπιλάθου.
χρόνος γὰρ εὐμαρὴς θεός.
οὔτε γὰρ ὁ τὰν κρίσαν
βουνόμον ἔχων ἀκτὰν
παῖς ἀγαμεμνονίδας ἀπερίτροπος,
οὔθ' ὁ παρὰ τὸν ἀχέροντα θεὸς ἀνάσσων.--
Ηλ. Ἀλλ' ἐμὲ μὲν ὁ πολὺς
ἀπολέλοιπεν ἤδη
βίοτος ἀνέλπιστος,
οὐδ' ἔτ' ἀρκῶ·
ἅτις ἄνευ τοκέων κατατάκομαι,
ἇς φίλος οὔτις ἀνὴρ ὑπερίσταται·
1 ἀλλ' ἁπερεί τις ἔποικος, ἀναξία
οἰκονομῶ θαλάμους πατρὸς ὧδε μὲν,

Fœdo amictu,
Et vacuis assisto mensis.

ANTISTROPHICA. strophe 1.

Ch. O tristem famam de reditu patris ex bello,
Et tristem mentionem cubiculi paterni,
Quando tibi ab ærea, ex adverso,
Securi incussa est plaga:
Dolus consilium præbuit, amor vero occidit,
Et quidem horribilem seminarunt
Facti speciem, sive dii, sive homines
Ista confecerunt.

STROPHE 2.

Ele. O dies illa, quæ ex omnibus maxime
Acerba illuxisti mihi:
O nox, ô infandæ cœnæ
Dira calamitas,
Cum meus pater periit
Fœda morte peremptus manibus duorum,
Quæ manus & meam vitam
Proditam abstulerunt, meque perdiderunt:
Quos Deus, qui cœlum gubernat,
Justis pœnis afficiat,
Neque unquam illis bene sit,
Qui tam dirum facinus perpetrarunt.

ANTISTROPHE 1.

Ch. Vide ne longius provehare maledicendo,
Non tibi in mentem venit, ex quo statu rerum
In præsentia proprias ærumnas
Tibi accersieris ita indigne?
Multum enim malorum cumulasti
Tuo impatienti semper gignens
Animo contentiones, hoc vero conandum non est,
Ut quis cum potentiore pugnet.

ANTISTROPHE 2.

Ele. Rei atrocitas me coegit, rei atrocitas
Scio, nec mihi ira mea ignota est,

Attamen

ἀεικεῖ σὺν στολᾷ,
κεναῖς δ' ἐφίσταμαι τραπέζαις.--

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. στροφὴ α'.

Χο. 1 Οἰκτρὰ μὲν νόστοις αὐδά,
2 οἰκτρὰ δ' ἐν κοίταις πατρῴαις,
3 ὅτε σοὶ παγχάλκων ἀνταία
4 γενύων ὡρμάθη πλαγά,
5 δόλος ἦν ὁ φράσας, ἔρος ὁ κτείνας,
6 δεινὰν δεινῶς προφυτεύσαντες
7 μορφάν, εἴτ' οὖν θεὸς, εἴτε βροτῶν
8 ἦν ὁ ταῦτα πράσσων.--

ΣΤΡΟΦΗ β'.

Ηλ. 1 Ὦ πασᾶν κείνα πλέον ἁμέ-
2 ρα ἐλθοῦσ' ἐχθίστα δή μοι·
3 ὦ νύξ, ὦ δείπνων ἀρρήτων
4 ἔκπαγλ' ἄχθη·
5 τοὺς ἐμὸς εἶδε πατὴρ
6 θανάτους ἀεικεῖς διδύμαιν χεροῖν,
7 αἳ τὸν ἐμὸν εἷλον βίον
8 πρόδοτον. αἵ μ' ἀπώλεσαν·
9 οἷς ὁ μέγας θεὸς Ὀλύμπιος
10 ποίνιμα πάθεα παθεῖν πόροι.
11 μηδέ ποτ' ἀγλαΐας ἀπονάιατο,
12 τοιάδ' ἀνύσαντες ἔργα.--

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ α'.

Χο. 1 Φράζου μὴ πόρσω φωνεῖν.
2 οὐ γνώμαν ἴσχεις ἐξ οἵων
3 τὰ παρόντ', οἰκείας εἰς ἄτας
4 ἐμπίπτεις οὕτως ἀεικῶς;
5 πολὺ γάρ τι κακῶν ὑπερεκτήσω,
6 σᾷ δυσθύμῳ τίκτουσ' αἰεὶ
7 ψυχᾷ πολέμους· τὰ δὲ, τοῖς δυνατοῖς
8 οὐκ ἐριστὰ πλάθειν.--

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β'.

Ηλ. 1 Ἐν δεινοῖς ἠναγκάσθην δή,
2 ἔξοιδ'· οὐ λάθει μ' ὀργά.

Attamen in rebus ita atrocibus non mihi temperare
A talibus imprecationibus (possum
Donec vivo.
A quo enim unquam, ô charum genus,
Audiat aliquis sermonem benignum?
A quo qui recte sapiat?
Dimittite me, dimittite consolatrices:
Nam hæc mihi nunquam intermittentur: neque
Unquam dolore desinam,
Quin perpetuo lugeam.

ANAPAESTI.

Cho. Atqui benevolentia adducta ista dico,
Ut fida mater tibi consulens,
Ne malum malo sic accumules.
El. Quis modus calamitatum fuit cedo? (possum?
Aut quomodo eos, qui perierunt, negligere honeste
Qualem hominem esse, qui tali ingenio præditus sit existimas?
Non ego à talibus honorem expeto,
Neque si cui nupta essem viro bono,
Cum eo quieta vivere possem, ita ut parentibus
Propter metum non persolverem
Justos demortuis luctus.
Si. n. ille mortuus, in pulverem & ad nihil redactus,
Jacebit miser, neque autores cædis
Pœnas justas dabunt:
Perierit pudor, & omnium
Pietas mortalium.

IAMBI.

Cho. Ego quidem, ô filia, & tua causa simul
Et mea ipsius huc veni, si vero non recte
Dico, tu viceris, tibi enim cedo,
El. Pudet me, ô mulieres, si videor vobis
Nimis imbecillo animo indulgere luctui,
Sed me necessitas ut hoc faciam cogit,
Quare ignoscetis mihi: quomodo. n. generosa mulier
Patris mala cernens non lugeat?
Quæ ego diebus singulis & noctibus semper
Crescentia magis quam decrescentia video:

Cui

3 ἀλλ' ἐν γὰρ δεινοῖς οὐ σχήσω
4 ταύτας ἄτας,
5 ὄφρα μ' ἔχῃ βίοτος.
6 τίνι γάρ ποτ' ἂν ὦ φίλα γενέθλα
7 πρόσφορον ἀκούσαιμ' ἔπος;
8 τίνι φρονοῦντι καίρια;
9 ἄνετέ μ', ἄνετε παράγοροι.
10 ταῦτα γὰρ ἄλυτα κεκλήσεται.
11 οὐδέποτ' ἐκ καμάτων ἀποπαύσομαι,
12 ἀνάριθμος ὧδε θρήνων.-

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Ἀλλ' οὖν εὐνοίᾳ γ' αὐδῶ,
μάτηρ ὡσεί τις πιστὰ,
μὴ τίκτειν σ' ἄταν ἄταις.--
Ηλ. Καὶ τί μέτρον κακότητος ἔφυ; φέρε,
πῶς ἐπὶ τοῖς φθιμένοις ἀμελεῖν καλόν;
ἐν τίνι τοῦτ' ἔβλαστ' ἀνθρώπων;
μήτ' εἴην ἔντιμος τούτοις·
μήτ' εἴ τῳ πρόσκειμαι χρηστῷ,
ξυναίοιμ' εὔκηλος, γονέων
ἐκτίμους ἴσχουσα πτέρυγας
ὀξυτόνων γόων·
εἰ γὰρ ὁ μὲν θανὼν
γᾶ τε καὶ οὐδὲν ὢν,
κείσεται τάλας·
οἱ δὲ μὴ πάλιν
δώσουσ' ἀντιφόνους δίκας,
ἔρροι τ' ἂν αἰδὼς, ἁπάντων
τ' εὐσέβεια θνητῶν.

ΙΑΜΒΟΙ.

Χο. Ἐγὼ μὲν ὦ παῖ, καὶ τὸ σὸν σπεύδουσ' ἅμα,
καὶ τοὐμὸν αὐτῆς, ἦλθον· εἰ δὲ μὴ καλῶς
λέγω, σὺ νίκα· σοὶ γὰρ ἑψόμεσθ' ἅμα.--
Ηλ. Αἰσχύνομαι μὲν ὦ γυναῖκες, εἰ δοκῶ
πολλοῖσι θρήνοις δυσφορεῖν ὑμῖν ἄγαν.
ἀλλ', ἡ βία γὰρ ταῦτ' ἀναγκάζει με δρᾶν,
σύγγνωτε· πῶς γὰρ ἥτις εὐγενὴς γυνὴ,
πατρῷ' ὁρῶσα πήματ', οὐ δρῴη τάδ' ἂν,
ἅ 'γὼ κατ' ἦμαρ καὶ κατ' εὐφρόνην ἀεὶ
θάλλοντα μᾶλλον ἢ καταφθίνονθ' ὁρῶ.

Cui primum à matre, quæ me genuit,
Omnia inimicissima contigerunt: deinde in domo
Mea apud occisores patris
Habitare cogor, & hi mihi dominantur, & ab his
Accipere me atque ali oportet.
Quales igitur me dies agere putas,
Quando in solio Ægisthum sedentem video
Paterno, & aspicio vestibus
Iisdem, quibus pater indutus erat, exornatũ, & penatib.
Litantem nostris, eo in loco, ubi illum interfecit.
Video vero hoc extremum probrum domus
Parricidam in lecto patris
Cum perdita matre, matrem si fas est
Eam dicere, quæ cum isto cubat.
Illa vero eo usque profligata est, ut cum scelesto
Cohabitet, nec furiarum ullam metuat,
Verum insuper insultans in tanta scelerum immanitate
Cum nacta est illum diem, quo patrem olim
Meum ex insidiis interfecit,
Eodem die choreas instituit & sacrificat
Diis servatoribus ut ipsa ait, menstrua sacra celebrant.
Ego vero misera ista videns in domo
Interea luctu tabesco, & deploro patris
De nomine dictum infœlix convivium,
Sola mecum, neque enim palam plorare licet
Tantum, quantum mihi animus cupit.
Ipsa enim dictis generosa mater
Increpans, talia mihi exprobat mala,
O Diis invisum caput, tibi soli pater
Mortuus est, alius nemo in luctu est?
Male pereas, neque ex luctibus
His unquam te liberent Dii infernales.
Talia contumeliose in me dicit, præterquã cum audit
Venturum Orestem, tum vero furibunda (ex aliquo
Vociferatur adstans mihi: an non tu mihi horũ causa es?
An non tuum hoc est opus? quæ ex manibus meis
Furtim subduxisti Orestem, atque alendum exposuisti
Sed scito te daturam esse dignas poenas.
Talia latrat, Et simul incitat prope adstans
Egregius ille sponsus ipsam ad talia.
Ille inquam prorsum effœminatus, qui nihil est nisi
Qui cum mulieribus prælia conserit. (probrum,
Ego vero Orestẽ misera expectans, qui me ab his malis
Liberet, interea pereo.

ἣ πρῶτα μὲν τὰ μητρὸς ἥ μ' ἐγείνατο
ἔχθιστα συμβέβηκεν· εἶτα δώμασιν
ἐν τοῖς ἐμαυτῆς, τοῖς φονεῦσι τοῦ πατρὸς
ξύνειμι· κἀκ τῶνδ' ἄρχομαι, κἀκ τῶνδέ μοι
λαβεῖν θ' ὁμοίως καὶ τὸ τητᾶσθαι πέλει.
ἔπειτα ποίας ἡμέρας δοκεῖς μ' ἄγειν,
ὅταν θρόνοις αἴγισθον ἐνθακοῦντ' ἴδω
τοῖσιν πατρῴοις; εἰσίδω δ' ἐσθήματα
φοροῦντ' ἐκείνῳ ταὐτά, καὶ παρεστίους
σπένδοντα λοιβάς, ἔνθ' ἐκεῖνον ὤλεσεν·
ἴδω δὲ τούτων τὴν τελευταίαν ὕβριν,
τὸν αὐτοφόντην ἡμῖν ἐν κοίτῃ πατρὸς
ξὺν τῇ ταλαίνῃ μητρί, μητέρ' εἰ χρεὼν
ταύτην προσαυδᾶν τῷδε συγκοιμωμένην·
ἡ δ' ὧδε τλήμων ὥστε τῷ μιάστορι
ξύνεστ', ἐριννὺν οὔτιν' ἐκφοβουμένη·
ἀλλ' ὥσπερ ἐγγελῶσα τοῖς ποιουμένοις,
εὑροῦσ' ἐκείνην ἡμέραν ἐν ᾗ τότε
πατέρα τὸν ἁμὸν ἐκ δόλου κατέκτανε,
ταύτῃ χοροὺς ἵστησι, καὶ μηλοσφαγεῖ
θεοῖσιν ἔμμην' ἱερὰ τοῖς σωτηρίοις.
ἐγὼ δ' ὁρῶσ' ἡ δύσμορος κατὰ στέγας
κλαίω, τέτηκα, κἀπικωκύω πατρὸς
τὴν δυστάλαιναν δαῖτ' ἐπωνομασμένην,
αὐτὴ πρὸς αὐτήν· οὐδὲ γὰρ κλαῦσαι πάρα
τοσόνδ' ὅσον μοι θυμὸς ἡδονὴν φέρει.
αὕτη γὰρ ἡ λόγοισι γενναία γυνὴ
φωνοῦσα, τοιάδ' ἐξονειδίζει κακά.
ὦ δύσθεον μίσημα, σοὶ μόνῃ πατὴρ
τέθνηκεν, ἄλλος δ' οὔτις ἐν πένθει βροτῶν;
κακῶς ὄλοιο· μηδέ σ' ἐκ γόων ποτὲ
τῶν νῦν ἀπαλλάξειαν οἱ κάτω θεοί.
τάδ' ἐξυβρίζει· πλὴν ὅταν κλύῃ τινὸς
ἥξοντ' ὀρέστην, τηνικαῦτα δ' ἐμμανὴς
βοᾷ παραστᾶσ', οὐ σύ μοι τῶνδ' αἰτία;
οὐ σὸν τόδ' ἐστὶ τοὔργον, ἥτις ἐκ χερῶν
κλέψασ' ὀρέστην τῶν ἐμῶν ὑπεξέθου;
ἀλλ' ἴσθι τοι τίσουσά γ' ἀξίαν δίκην·
τοιαῦθ' ὑλακτεῖ· σὺν δ' ἐποτρύνει πέλας
ὁ κλεινὸς αὐτῇ ταῦτα νυμφίος παρών,
ὁ πάντ' ἄναλκις οὗτος, ἡ πᾶσα βλάβη,
ὁ σὺν γυναιξὶ τὰς μάχας ποιούμενος.
ἐγὼ δ' ὀρέστην τῶνδε προσμένουσ' ἀεὶ
παυστῆρ' ἐφήξειν ἡ τάλαιν' ἀπόλλυμαι,

Dum enim ille cunctatur, interim mihi & præsens
Spes & futura corrumpitur.
In talibus igitur ærumnis neque moderatè agere,
Nec pietatem colere licet, sed in malis
Necessitas subigit homines, ut male consulant.
Ch. Age dic mihi, utrum prope alicubi existente
Ægistho ista loqueris, an peregrè abest à domo?
Ele. Sanè ne putes me, si ille adesset
Ita ante fores obambulare, nunc vero ruri est.
Ch. Ergo & ego animo recepto liberius tecum sermones
Conferam, siquidem ista sic se habent.
Ele. Ille quidem abest proinde quære si quid voles.
Ch. Dic igitur mihi de fratris quid narras
Adventu, vel mora? nam hoc scire cupio.
Ele. Ait quidem, sed nihil eorum quæ promisit præstat.
Ch. Solet cunctari vir, qui rem magnam molitur.
Ele. Atqui ego ipsum nequaquam cunctata servavi. (feret.
Ch. Bono animo esto, natus est ex bonis, ideo amicos nō de-
Ele. Spero adhuc, alioqui non diu possem vivere.
Ch. Ne quid amplius dixeris, nam video ex ædibus
Tuam sororem patre eodem prognatam
Et matre eadem Chrysothemin sepulchrales inferias
Ferentem, quæ manibus apud inferos offerri solent.
Chr. Quos tu rursum hîc ante vestibuli fores
Progressa ô soror clamores cies?
Neque te longum tempus docere potest,
Ut impotenti animo non nimis indulgeas.
Nam & ego, quæ mihi conscia sum, scio,
Quàm rebus præsentibus doleam, & si vires (essem.
Mihi essent, ostenderem quo animo erga illos affecta
Nūc verò me victā malis, navig. oport. velis cōtractiorib.
Et non sic existimare, quòd aliquid absq; damno effice-
Sic te velim esse affectam, (re possim.
Quamvis justum est, non quidem quemadmodum ego,
Sed ut tu judicas: si vero libera debeo (dum est.
Vivere, his qui dominantur omnibus in rebus obedien-
Ele. Indignum est, te patris ex quo nata es,
Oblivisci, & matri gratificari.
Nam omnia hæc, quæ admonendi mei causa dixisti,
Ex ore illius, non tuo, locuta es. (desipere videaris,
Quapropter ex his duobus utrum voles elige, aut ut
Aut recte sapere & amicos deserere:
Quæ jam dicebas, quòd si vires haberes,
Tunc odium tuum erga illos ostensura esses,

μέλλων γὰρ αἰεὶ δρᾶν τι, τὰς οὔσας τέ μου
καὶ τὰς ἀπούσας ἐλπίδας διέφθορεν.
ἐν οὖν τοιούτοις, οὔτε σωφρονεῖν, φίλαι,
οὔτ' εὐσεβεῖν πάρεστιν, ἀλλ' ἐν τοῖς κακοῖς
πολλή γ' ἀνάγκη κἀπιτηδεύειν κακά.---

Χο. Φέρ' εἰπὲ, πότερον ὄντος Αἰγίσθου πέλας
λέγεις τάδ' ἡμῖν, ἢ βεβῶτος ἐκ δόμων;

Ηλ. Ἦ κάρτα· μὴ δόκει μ' ἂν, εἴπερ ἦν πέλας,
θυραῖον οἰχνεῖν· νῦν δ' ἀγροῖσι τυγχάνει.

Χο. Ἦ κἂν ἐγὼ θαρσοῦσα, μᾶλλον ἐς λόγους
τοὺς σοὺς ἱκοίμην, εἴπερ ὧδε ταῦτ' ἔχει.

Ηλ. Ὡς νῦν ἀπόντος, ἱστόρει τί σοι φίλον.

Χο. Καὶ δή σ' ἐρωτῶ· τοῦ κασιγνήτου τί φῄς,
ἥξοντος, ἢ μέλλοντος, εἰδέναι θέλω.

Ηλ. Φησίν γε· φάσκων δ', οὐδὲν ὧν λέγει ποιεῖ.

Χο. Φιλεῖ γὰρ ὀκνεῖν πρᾶγμ' ἀνὴρ πράσσων μέγα.

Ηλ. Καὶ μὴν ἔγωγ' ἔσωσ' ἐκεῖνον οὐκ ὄκνῳ.

Χο. Θάρσει· πέφυκεν ἐσθλὸς, ὥστ' ἀρκεῖν φίλοις.

Ηλ. Πέποιθ', ἐπεί τ' ἂν οὐ μακρὰν ἔζων ἐγώ.

Χο. Μὴ νῦν ἔτ' εἴπῃς μηδέν· ὡς δόμων ὁρῶ
τὴν σὴν ὅμαιμον ἐκ πατρὸς ταὐτοῦ φύσιν
Χρυσόθεμιν, ἔκ τε μητρὸς, ἐντάφια χεροῖν
φέρουσαν οἷα τοῖς κάτω νομίζεται ----

Χρ. Τίν' αὖ σὺ τήνδε πρὸς θυρῶνος ἐξόδοις
ἐλθοῦσα φωνεῖς, ὦ κασιγνήτη, φάτιν;
κοὐδ' ἐν χρόνῳ μακρῷ διδαχθῆναι θέλεις,
θυμῷ ματαίῳ μὴ χαρίζεσθαι κενά.
καίτοι τοσοῦτόν γ' οἶδα κἀμαυτὴν, ὅτι
ἀλγῶ 'πὶ τοῖς παροῦσιν· ὥς ἂν, εἰ σθένος
λάβοιμι, δηλώσαιμ' ἂν οἷ' αὐτοῖς φρονῶ.
νῦν δ' ἐν κακοῖς μοι πλεῖν ὑφειμένῃ δοκεῖ·
καὶ μὴ δοκεῖν μὲν δρᾶν τι, πημαίνειν δὲ μή.
τοιαῦτα δ' ἀλλὰ καὶ σὲ βούλομαι ποιεῖν·
καίτοι τὸ μὲν δίκαιον, οὐχ ᾗ 'γὼ λέγω,
ἀλλ' ᾗ σὺ κρίνεις· εἰ δ' ἐλευθέραν με δεῖ
ζῆν, τῶν κρατούντων ἐστὶ πάντ' ἀκουστέα.---

Ηλ. Δεινόν γε σ' οὖσαν πατρὸς οὗ σὺ παῖς ἔφυς,
κείνου λελῆσθαι, τῆς δὲ τικτούσης μέλειν.
ἅπαντα γάρ σοι τἀμὰ νουθετήματα,
κείνης διδακτὰ, κοὐδὲν ἐκ σαυτῆς λέγεις.
ἐπείθ' ἑλοῦ γε θάτερον, ἢ φρονεῖν κακῶς,
ἢ τῶν φίλων φρονοῦσα, μὴ μνήμην ἔχειν.
ἥτις λέγεις μὲν ἀρτίως, ὡς εἰ λάβοις
σθένος, τὸ τούτων μῖσος ἐκδείξειας ἄν·

Me verò patris necem ulciſci cupientem
Nō adjuvas, ſed magis ne faciā dehortaris: (tuā arguūt?
An non hæc præter alia noſtra mala, etiam timiditatem
Quamobrem aut doce me, aut ipſa diſce: quid enim
Lucri conſequar, ſi patrem lugere deſinam?
An non vivo? male quidem: attamen ſufficienter mihi.
Moleſta verò illis ſum, & mortuo (ros eſt.
Hunc honorem tribuo, ſi qua gratia horum apud infe-
Tu verò, quæ te odiſſe ais, verbis quidem odiſti,
Re ipſa autem cum parricidis converſaris.
Ego igitur neque unquam, ſi quis mihi
Afferret hæc dona, quæ tibi in deliciis ſunt,
Propter ea me illis ſubjicere velim: tibi lauta
Conſiſtat menſa, & affluas victu,
Mihi tantum ſit, quod me non excruciet,
Pabulum, tuum honorem non deſidero.
Neque tu ſi ſana eſſes cuperes: nunc verò cùm poſſes
Optimi patris filia vocari voceris
Filia matris: ſic plurimis videbere mala,
Ut pote quæ mortuum patrem & amicos prodis tuos.
Cho. Ne quid iracundè propter Deum, nam ſermoni
Utriuſque ineſt magna utilitas, ſi tu ſcias
Hujus ſermone uti, & hæc viciſſim tuo.
Chr. Ego quidem jam olim talia audire
Ex hac aſſuefacta ſum: neq; unquam mentio ejus ſit,
Quin aliquid magni mali ei imminere audiam,
Quod ne diutius lugeat, coercebit ipſam.
Ele. Age dic quid hoc calamitatis eſt? ſi enim mihi aliquid
His malis gravius annunciâris, non contradicam,
Chr. Eloquar rem totam, quantum quidem ego ſcio.
Decreverunt enim te, ſi non lugere deſines,
Eò ablegare, ubi non amplius unquam
Solis lumen aſpicias, viva vero in communito
Ædificio extra hanc terram, tuam decantes miſeriam,
Hæc igitur expende, nec me poſtea (num eſt.
Malo accepto accuſes, nunc enim ſapere tibi opportu-
Ele. Serióne hæc de me decreta ſunt? (redierit.
Chr. Planè, & quidem fient quàm primum Ægiſthus domum
Ele. Atqui mea cauſa quàm primum revertatur.
Chr. Quamobrem hoc miſera optas?
Ele. Ut veniat, ſi quid tale in animo habet.
Chr. An ut aliquid triſte patiaris? Quid ita mente deerras?
Ele. Ut à vobis quàm longiſſimè aufugiam.
Chr. Nec præſentis vitæ memoria ſubit tibi?

Mirum

ἐμοῦ δὲ πατρὶ πάντα τιμωρουμένης,
οὔτε ξυνέρδεις, τήν τε δρῶσαν ἐκτρέπεις.
οὐ ταῦτα πρὸς κακοῖσι δειλίαν ἔχει;
ἐπεὶ δίδαξον, ἢ μάθ᾽ ἐξ ἐμοῦ, τί μοι
κέρδος γένοιτ᾽ ἂν τῶνδε ληξάσῃ γόων.
οὐ ζῶ; κακῶς μὲν, οἶδ᾽, ἐπαρκούντως δέ μοι·
λυπῶ δὲ τούτους, ὥστε τῷ τεθνηκότι
τιμὰς προσάπτειν, εἴ τις ἔστ᾽ ἐκεῖ χάρις.
σὺ δ᾽ ἡμὶν ἡ μισοῦσα, μισεῖς μὲν λόγῳ,
ἔργῳ δὲ τοῖς φονεῦσι τοῦ πατρὸς ξύνει.
ἐγὼ μὲν οὖν οὐκ ἄν ποτ᾽, οὐδ᾽ εἴ μοι τὰ σὰ
μέλλοι τις οἴσειν δῶρ᾽, ἐφ᾽ οἷσι νῦν χλιδᾷς,
τούτοις ὑπεικάθοιμι· σοὶ δὲ πλουσία
τράπεζα κείσθω, καὶ περιρρείτω βίος.
ἐμοὶ γὰρ ἔστω τοὐμὲ μὴ λυπεῖν μόνον
βόσκημα· τῆς σῆς δ᾽ οὐκ ἐρῶ τιμῆς τυχεῖν.
οὐδ᾽ ἂν σὺ, σώφρων γ᾽ οὖσα· νῦν δ᾽ ἐξὸν πατρὸς
πάντων ἀρίστου παῖδα κεκλῆσθαι, καλοῦ
τῆς μητρός· οὕτω γὰρ φανῇ πλείστοις κακὴ,
θανόντα πατέρα καὶ φίλους προδοῦσα σούς.--

Χο. Μηδὲν πρὸς ὀργήν, πρὸς θεῶν· ὡς τοῖς λόγοις
ἔνεστιν ἀμφοῖν κέρδος, εἰ σὺ μὲν μάθοις
τοῖς τῆσδε χρῆσθαι, τοῖς δὲ σοῖς αὕτη πάλιν.--

Χρ. Εγὼ μὲν, ὦ γυναῖκες, ἠθάς εἰμί πως
τῶν τῆσδε μύθων· οὐδ᾽ ἂν ἐμνήσθην ποτὲ,
εἰ μὴ κακὸν μέγιστον εἰς αὐτὴν ἰὸν
ἤκουσ᾽, ὃ ταύτην τῶν μακρῶν σχήσει γόων.--

Ηλ. Φέρ᾽ εἰπὲ δὴ τὸ δεινόν· εἰ γὰρ τῶνδέ μοι
μεῖζόν τι λέξεις, οὐκ ἂν ἀντείποιμ᾽ ἔτι.--

Χρ. Αλλ᾽ ἐξερῶ τοι πᾶν ὅσον κάτοιδ᾽ ἐγώ.
μέλλουσι γάρ σ᾽, εἰ τῶνδε μὴ λήξοις γόων,
ἐνταῦθα πέμψειν ἔνθα μήποθ᾽ ἡλίου
φέγγος προσόψει· ζῶσα δ᾽ ἐν κατηρεφεῖ
στέγῃ, χθονὸς τῆσδ᾽ ἐκτὸς ὑμνήσεις κακά.
πρὸς ταῦτα φράζου, καί με μήποθ᾽ ὕστερον
παθοῦσα μέμψῃ· νῦν γὰρ ἐν καλῷ φρονεῖν.

Ηλ. Η ταῦτα δή μοι καὶ βεβούλευνται ποιεῖν;

Χρ. Μάλισθ᾽· ὅταν περ οἴκαδ᾽ Αἴγισθος μόλῃ.

Ηλ. Αλλ᾽ ἐξίκοιτο τοῦδέ γ᾽ οὕνεκ᾽ ἐν τάχει.

Χρ. Τίν᾽ ὦ τάλαινα τόνδ᾽ ἐπηράσω λόγον;

Ηλ. Ελθεῖν ἐκεῖνον, εἴ τι τῶνδε δρᾶν νοεῖ.

Χρ. Οπως πάθης τί χρῆμα; ποῦ ποτ᾽ εἶ φρενῶν;

Ηλ. Οπως ἀφ᾽ ὑμῶν ὡς προσωτάτω ᾽κφύγω.

Χρ. Βίου δὲ τοῦ παρόντος οὐ μνείαν ἔχεις;

Ele. Mirum vero quàm nunc suavem vitam agam
Chr. Sed ageres quidem, si tu rectè sapere didicisses:
Ele. Ne doce me ut amicis parum fida sim.
Chr. Non hoc doceo, sed ut potentioribus cedas.
Ele. Tu illis assentare, alienum hoc est à moribus meis.
Chr. Hoc nempe decet non temeritate quadam ruere.
Ele. Ruamus siquidem oportet, modo patris necem ulcisca-
Chr. Pater scio ipse tibi veniam concedet. (mur.
Ele. Hæc sunt consilia, quæ ignavi probant.
Chr. Tu igitur non obedies neque auscultabis mihi?
Ele. Non sanè, nondum enim ita sum destituta mente
Chr. Pergam igitur ire eò quò missa sum.
Ele. Quonam vadis? aut quo fers ista sacra?
Chr. Mater mittit me, ut patris tumulo inferias afferam.
Ele. Quid narras, num invisissimo hominum?
Chr. Quem occidit ipsa, hoc enim dicere volebas.
Ele. Num ab amicis persuasa facit hoc? quis autor est?
Chr. Terriculamento nocturno mota, ut mihi videtur.
Ele. O dii patrii adeste nunc quæso maximè.
Chr. An spem aliquam concepisti ex isto pavore?
Ele. Ubi visionem expones mihi, tunc dicam
Chr. Sed parum est, quod hac de re dicere possum.
Ele. Dic ergo, sæpe enim brevia dicta
Deceperunt, & erexerunt homines.
Chr. Aiunt ipsam vidisse patrem
Tuum ac meum quasi iterum reviviscentem
In lucem hanc redijsse, deinde in domo
Fixisse sceptrum acceptum, quod olim gestare solebat,
Nunc vero illud Ægisthus gerit: ex illo autem
In altum succrevisse germinantem ramum, quo
Tota Mycenarum terra obumbrata sit.
Hoc mihi quidam, qui tunc audivit, cùm ipsa soli
Narravit somnium, indicavit:
Plura his non novi, præterquam quòd (misit.
Ad patris sepulchrum ipsa me propter hunc terrorem
Ele. Per Deos patrios te obsecro
Ut mihi auscultes, nec imprudentia ruas.
Nam si me nunc repelles, postea malo coacta revocabis.
Sed ô chara soror, horum quæ manibus portas,
Nihil sepulchro admoveas, non enim fas est
Nec pium, ab inimica muliere afferre
Inferias aut libationes patri,
Sed vel abjice, vel sub alio pulvere
Alicubi occulta, ut nunquam ad sepulchrum patris

Ηλ. Καλὸς γὰρ οὑμὸς βίοτος, ὥστε θαυμάσαι.
Χρ. Αλλ' ἦν ἄν, εἰ σύ γ' εὖ φρονεῖν ἠπίστασο.
Ηλ. Μή μ' ἐκδίδασκε τοῖς φίλοις εἶναι κακήν.
Χρ. Αλλ' οὐ διδάσκω· τοῖς κρατοῦσι δ' εἰκαθεῖν.
Ηλ. Σὺ ταῦτα θώπευ'· οὐκ ἐμοὺς τρόπους λέγεις.
Χρ. Καλόν γε μέντοι μὴ 'ξ ἀβουλίας πεσεῖν.
Ηλ. Πεσούμεθ' εἰ χρὴ πατρὶ τιμωρούμενοι.
Χρ. Πατὴρ δὲ τούτων (οἶδα) συγγνώμην ἔχει.
Ηλ. Ταῦτ' ἐστὶ τἄπη πρὸς κακῶν ἐπαινέσαι.
Χρ. Σὺ δ' οὐχὶ πείσῃ καὶ συναινέσεις ἐμοί;
Ηλ. Ου δῆτα· μή πω νοῦ τοσόνδ' εἴην κενή.
Χρ. Χωρήσομαί τ' ἄρ' οἷπερ ἐστάλην ὁδόν.
Ηλ. Ποῖ δ' ἐμπορεύῃ; τῷ φέρεις τάδ' ἔμπυρα;
Χρ. Μήτηρ με πέμπει πατρὶ τυμβεῦσαι χοάς.
Ηλ. Πῶς εἶπας; ἦ τῷ δυσμενεστάτῳ βροτῶν;
Χρ. Ον ἔκταν' αὐτή· τοῦτο γὰρ λέξαι θέλεις.
Ηλ. Εκ τοῦ φίλων πεισθεῖσα; τῷ τοῦτ' ἤρεσεν;
Χρ. Εκ δείματός του νυκτέρου, δοκεῖν ἐμοί.
Ηλ. Ω θεοὶ πατρῷοι, συγγένεσθέ γ' ἀλλὰ νῦν.
Χρ. Εχεις τι θάρσος τοῦδε τοῦ τάρβους πέρι;
Ηλ. Εἴ μοι λέγοις τὴν ὄψιν, εἴποιμ' ἂν τότε.
Χρ. Αλλ' οὐ κάτοιδα, πλὴν ἐπὶ σμικρὸν φράσαι.
Ηλ. Λέγ' ἀλλὰ τοῦτο· πολλά τοι σμικροὶ λόγοι
ἔσφηλαν ἤδη καὶ κατώρθωσαν βροτούς.--
Χρ. Λόγος τις αὐτὴν ἐστὶν εἰσιδεῖν πατρὸς
τοῦ σοῦ τε κἀμοῦ δευτέραν ὁμιλίαν,
ἐλθόντος ἐς φῶς· εἶτα τόνδ' ἐφέστιον
πῆξαι λαβόντα σκῆπτρον, οὑ φόρει ποτὲ
αὐτός, τανῦν δ' Αἴγισθος· ἔκ τε τοῦδ' ἄνω
βλαστεῖν βρύοντα θαλλόν, ᾧ κατάσκιον
πᾶσαν γενέσθαι τὴν μυκηναίων χθόνα.
τοιαῦτά του παρόντος, ἡνίχ' ἡλίῳ
δείκνυσι τοὔναρ, ἔκλυον ἐξηγουμένου.
πλείω δὲ τούτων οὐ κάτοιδα, πλὴν ὅτι
πέμπει με κείνη τοῦδε τοῦ φόβου χάριν.
πρὸς νῦν θεῶν σε λίσσομαι τῶν ἐγγενῶν,
ἐμοὶ πιθέσθαι, μηδ' ἀβουλίᾳ πεσεῖν·
εἰ γάρ μ' ἀπώσῃ, σὺν κακῷ μέτει πάλιν.--
Ηλ. Αλλ' ὦ φίλη, τούτων μὲν ὧν ἔχεις χεροῖν,
τύμβῳ προσάψῃς μηδέν· οὐ γάρ σοι θέμις,
οὐδ' ὅσιον, ἐχθρᾶς ἀπὸ γυναικὸς ἱστάναι
κτερίσματ', οὐδὲ λουτρὰ προσφέρειν πατρί.
ἀλλ' ἢ πνοαῖσιν, ἢ βαθυσκαφεῖ κόνει
κρύψον νιν, ἔνθα μή ποτ' εἰς εὐνὴν πατρὸς

Quidquam horũ perveniat, verùm donec moriatur ipsa
Sub terra ei iste thesaurus asservetur.
Et nisi omnino ipsa profligatissima mulier
Omnium esset, has inimicas libationes
Nunquam ei, quem interfecit, adornasset:
Cogita enim quàm benigne ab ipsa
Hæc munera in sepulchro mortuus pater accepturus sit,
A qua ipse tam indigne & hostiliter
Obtruncatus est,& in lustrali aqua(An igitur existimas
Vulnera, quæ mater capiti ipsius inflixit, abluta sunt.
Hæc illam à reatu cædis liberatura esse?
Non fiet. Proinde tu ista omitte.
Verùm præcide capitis extremos cincinnos tui,
Atq; mei, parva hæc quidem, sed tamen (pillum.
Qualia nunc habemus,& affer patri hunc squalidum ca-
Et cingulum meum non delicate fabrefactum,
Ac supplex ipsum precare, ut ex tumulo benignus
Adiutor nobis veniat adversus hostes:
Et ut puer Orestes superstite manu
Ac vivus adoriatur inimicos,
Ut in posterum ditioribus
Manibus ejus tumulum ornare possimus.
Arbitror enim ipsum cura istarum rerum
Misisse matri hæc tristia somnia.
Tu verò, soror, in hac re opitulare
Mihi, & amantissimo hominum,
Qui nunc apud inferos est, communi nostro parenti:

Cho. Piè loquitur hæc puella, proinde tu
Si sapies, illi obtemperabis.

Chr. Faciam: nam cùm causa justa est, nihil attinet
Disputare, sed decet rem exequi.
Vos verò quando hoc ago,
Silentium quæso præstate mihi.
Nam si mater rescisceret, tristem
Hunc conatum mihi suscepissem.

EPODICA. Strophe.

Cho. Nisi ego à vero deerrans
Vates sum, & mente
Destituta sana,
Venit prænuncia
Nemesis justas afferens
Manuum vires, aderitque,

O filia,

τούτων προσείη μηδέν· ἀλλ' ὅταν θάνῃ,
κειμήλι' αὐτῇ ταῦτα σωζέσθω κάτω.
ἀρχὴν γὰρ, εἰ μὴ τλημονεστάτη γυνὴ
πασῶν ἔβλαστε, τάσδε δυσμενεῖς χοὰς
οὐκ ἄν ποθ' ὅν γ' ἔκτεινε, τῷδ' ἐπίστεφε.
σκέψαι γὰρ εἴ σοι προσφιλῶς αὐτῇ δοκεῖ
γέρα τάδ' οὑν τάφοισι δέξασθαι νέκυς,
ὑφ' ἧς θανὼν ἄτιμος ὥστε δυσμενὴς
ἐμασχαλίσθη, κἀπὶ λουτροῖσιν κάρα
κηλῖδας ἐξέμαξεν· ἆρα μὴ δοκεῖς
λυτήρι' αὐτῇ ταῦτα τοῦ φόνου φέρειν;
οὐκ ἔστιν· ἀλλὰ ταῦτα μὲν μέθες· σὺ δὲ
τεμοῦσα κρατὸς βοστρύχων ἄκρας φόβας,
κἀμοῦ ταλαίνης, σμικρὰ μὲν τάδ', ἀλλ' ὅμως
ἅ 'χω, δὸς αὐτῷ τήνδ' ἀλιπαρῆ τρίχα,
καὶ ζῶμα τοὐμὸν, οὐ χλιδαῖς ἠσκημένον.
αἰτοῦ δὲ προσπίτνουσα, γῆθεν εὐμενῆ
ἡμῖν ἀρωγὸν αὐτὸν εἰς ἐχθροὺς μολεῖν.--
καὶ παῖδ' Ὀρέστην ἐξ ὑπερτέρας χερὸς
ἐχθροῖσιν αὐτοῦ ζῶντ' ἐπεμβῆναι ποδὶ,
ὅπως τὸ λοιπὸν αὐτὸν ἀφνεωτέραις
χερσὶ στέφωμεν ἢ τανῦν δωρούμεθα.
οἶμαι μὲν οὖν, οἶμαί τι κἀκείνῳ μέλον
πέμψαι τάδ' αὐτῇ δυσπρόσοπτ' ὀνείρατα·
ὅμως δ' ἀδελφὴ, σοί θ' ὑπούργησον τάδε
κἀμοί τ' ἀρωγὰ, τῷ τε φιλτάτῳ βροτῶν
πάντων ἐν ᾅδου κειμένῳ κοινῷ πατρί.--

Χο. Πρὸς εὐσέβειαν ἡ κόρη λέγει· σὺ δὲ
εἰ σωφρονήσεις ὦ φίλη, δράσεις τάδε.--

Χρ. Δράσω· τὸ γὰρ δίκαιον οὐκ ἔχει λόγον
δυοῖν ἐρίζειν, ἀλλ' ἐπισπεύδειν τὸ δρᾶν.
πειρωμένῃ δὲ τῶνδε τῶν ἔργων ἐμοὶ
σιγὴ παρ' ὑμῶν πρὸς θεῶν ἔστω φίλαι.
ὡς εἰ τάδ' ἡ τεκοῦσα πεύσεται, πικρὰν
δοκῶ με πεῖραν τήνδε τολμήσειν ἔτι.

ΕΠΩΔΙΚΑ. Στροφή.

Χο. 1 Εἰ μὴ 'γὼ παράφρων
2 μάντις ἔφυν, καὶ γνώμας
3 λειπομένα σοφᾶς,
4 εἶσιν ἁ πρόμαντις
5 δίκα, δίκαια φερομένα
6 χεροῖν κράτη· μέτεισιν ὦ

7 τέκνον

O filia, post tempus non longum
Jam enim spem concipio,
Postquàm audivi jucundam auditu
Famam de somnio:
Nec enim pater immemor erit,
Græcorum Rex,
Neque vetus illa ferrea
Anceps bipennis, qua ipsum interfecit
Immani supplicio.

ANTISTROPHÉ.

Aderit enim cum multis pedibus
Et manibus horribili
Tecta caligine ferrea Erinnys.
Nam ipsa non connubialia, non sponsam decentia
Parricidialis conjugii aggressa est certamina,
Qualia non decent.
Quapropter me magis, quàm istos, spes tenet,
Non unquam nobis
Irritum fore hoc prodigium,
In eos qui scelus perpetrarunt & qui adjuverunt,
Aut prædictiones humanæ
Nullæ sunt in interpretandis somniis,
Et in divinis oraculis,
Si non hoc nocturnum spectrum
Nobis aliquid boni afferet.

EPODOS.

O Pelopis olim
Infœlix aurigatio,
Quam multarum calamitatum causa
Huic terræ fuisti.
Ex quo enim submersus
Myrtilus interiit
Ex aureo curru
Tristi contumelia
Præceps dejectus,
Ab eo tempore nunquam
Ab hac domo recessit
Plena ærumnarum calamitas.

IAMBI

7 τέκνον οὐ μακροῦ χρόνου·
8 ὕπεστί μοι θράσος,
9 ἁδυπνόων κλύουσαν
10 ἀρτίως ὀνειράτων·
11 οὐ γάρ ποτ' ἀμναστεῖ γ' ὁ φύσας
12 ἑλλάνων ἄναξ,
13 οὐδ' ἁ παλαιὰ χαλκόπληκτος
14 ἀμφήκης γένυς,
15 ἅ νιν κατέπεφνεν αἰ-
16 σχίσταις ἐν αἰκίαις.---

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ.

1 ἥξει καὶ πολύπους
2 καὶ πολύχειρ ἁ δεινοῖς
3 κρυπτομένα λόχοις
4 χαλκόπους ἐρινύς.
5 ἄλεκτρ', ἄνυμφα γὰρ ἐπέβα·
6 μιαιφόνων γάμων ἁμιλ-
7 λήμαθ' οἷσιν οὐ θέμις·
8 πρὸ τῶνδέ τοι μ' ἔχει,
9 μήποτε, μήποθ' ἡμῖν
10 ἀψεγὲς πελᾶν τέρας
11 τοῖς δρῶσι καὶ συνδρῶσιν.
12 ἤτοι μαντεῖαι βροτῶν
13 οὐκ εἰσὶν ἐν δεινοῖς ὀνείροις,
14 οὐδ' ἐν θεσφάτοις,
15 εἰ μὴ τόδε φάσμα νυ--
16 κτὸς εὖ κατασχήσει ---

ΕΠΩΔΟΣ.

1 ὦ πέλοπος ἁ πρόσθεν
2 πολύπονος ἱππεία,
3 ὡς ἔμολες αἰανὴ
4 τᾷδε γᾷ.
5 εὖτε γὰρ ὁ ποντισθεὶς
6 μυρτίλος ἐκοιμάθη
7 παγχρύσων δίφρων
8 δυστάνοισιν αἰκίαις
9 πρόρριζος ἐκριφθεὶς,
10 οὔτις πω
11 ἔλειπεν ἐκ τοῦδ' οἴκου
12 πολύπονος αἰκία.

IAMBI.

Cly. Soluta rursum videris circumvagari,
Quia Ægisthus abest, qui te cohibere solebat,
Ne foris obambulans amicos maledictis tuis deformares.
Nunc quia ille non adest, nihil vereris
Me matrem, & quidem multa ad multos
Dixisti de me, quam petulanter & injuste
Imperare soleam, teque ac tuos contumelia afficere
Ego vero contumeliosa non sum: maledico autem
Tibi, maledictis prius à te sæpe lacerata.
Pater enim tibi unicus prætextus est,
Qui à me occisus est, à me inquam: honeste
Quod scio, Nec est causa cur hæc facta negem.
Justa enim ultio ipsum interfecit, non ego sola,
Cui te, si saperes, opem ferre conveniebat.
Quoniam idem iste tuus pater, quem perpetuo deploras,
Tuam Germanam solus ex Græcis ausus fuit
Mactare diis: Non enim ille parem sustinuit
Laborem gignendo, sicut ego parturiendo
Age dic mihi, ob quam causam, aut cujus gratia,
Mactavit eam? An propter Græcos dices? (tur filia,
Sed non conveniebat, ut propter eos mea interficere-
At propter fratrẽ opinor fecit. Verum cum interfecerit
Filiam meam, an non debuit mihi dare pœnas?
An Menelao ipsi non erant gemini liberi? (ex patre illo
Quos magis quã nostrã filiam conveniebat mori, ut pote
Et matre natos, cujus gratia suscepta erat expeditio.
An Pluto meos liberos magis,
Quam illius devorare appetebat?
An perditissimo patri liberi ex me suscepti
Curæ non erant, frater autem curæ erat?
An non hoc patris est stulti ac mali?
Ego quidem sic statuo, quamvis tu non mecum sentis,
Quod & illa perẽpta soror affirmaret, si loqui posset.
Ego igitur propter hoc facinus
Minime doleo. Si verò tibi non recte sentire videor,
Cũ causã justam habeã, reprehẽdas sane propinq. tuos.
Elc. Nõ quidẽ hoc dicere potes, quòd à me prius irritata, ista
Sed si tu permiseris mihi, de patre mortuo (dixeris.
Recte respondebo tibi, ac de sorore simul.
Cly. Age permitto: nam si ad hunc modum sermone

ΙΑΜΒΟΙ.

Κλ. Ἀνειμένη μὲν (ὡς ἔοικας) αὖ στρέφῃ.
οὐ γὰρ πάρεστ' Αἴγισθος, ὅς σ' ἐπεῖχ' ἀεὶ
μή τοι θυραίαν γ' οὖσαν αἰσχύνειν φίλους·
νῦν δ' ὡς ἄπεστ' ἐκεῖνος, οὐδὲν ἐντρέπῃ
ἐμοῦ γε· καίτοι πολλὰ πρὸς πολλούς με δὴ
ἐξεῖπας, ὡς θρασεῖα καὶ πέρα δίκης
ἄρχω καθυβρίζουσα καὶ σὲ καὶ τὰ σά.
ἐγὼ δ' ὕβριν μὲν οὐκ ἔχω· κακῶς δέ σε
λέγω, κακῶς κλύουσα πρὸς σέθεν θαμά.
πατὴρ γὰρ, οὐδὲν ἄλλο σοὶ πρόσχημ' ἀεὶ,
ὡς ἐξ ἐμοῦ τέθνηκεν· ἐξ ἐμοῦ· καλῶς
ἔξοιδα· τῶνδ' ἄρνησις οὐκ ἔνεστί μοι.
ἡ γὰρ δίκη νιν εἷλε, κοὐκ ἐγὼ μόνη·
ᾗ χρῆν σ' ἀρήγειν, εἰ φρονοῦσ' ἐτύγχανες.
ἐπεὶ πατὴρ οὗτος σὸς ὃν θρηνεῖς ἀεὶ,
τὴν σὴν ὅμαιμον μοῦνος Ἑλλήνων ἔτλη
θῦσαι θεοῖσιν, οὐκ ἴσον καμὼν ἐμοὶ
λύπης ὅτ' ἔσπειρ', ὥσπερ ἡ τίκτουσ' ἐγώ.
εἶεν· δίδαξον δή με τοῦ χάριν τίνων
ἔθυσεν αὐτήν· πότερον Ἀργείων ἐρεῖς;
ἀλλ' οὐ μετῆν αὐτοῖσι τήν γ' ἐμὴν κτανεῖν.
ἀλλ' ἀντ' ἀδελφοῦ δῆτα Μενέλεω; κτανὼν
τἄμ', οὐκ ἔμελλε τῶνδέ μοι δώσειν δίκην;
πότερον ἐκείνῳ παῖδες οὐκ ἦσαν διπλοῖ,
οὓς τῆσδε μᾶλλον εἰκὸς ἦν θνήσκειν, πατρὸς
καὶ μητρὸς ὄντας, ἧς ὁ πλοῦς ὅδ' ἦν χάριν;
ἢ τῶν ἐμῶν ᾅδης τίν' ἵμερον τέκνων
ἢ τῶν ἐκείνης ἔσχε δαίσασθαι πλέον;
ἢ τῷ πανώλει πατρὶ τῶν μὲν ἐξ ἐμοῦ
παίδων πόθος παρεῖτο, Μενέλεω δ' ἐνῆν;
οὐ ταῦτ' ἀβούλου καὶ κακοῦ γνώμην πατρός;
δοκῶ μὲν, εἰ καὶ σῆς δίχα γνώμης λέγω.
φαίη δ' ἂν ἡ θανοῦσά γ', εἰ φωνὴν λάβοι.
ἐγὼ μὲν οὖν οὐκ εἰμὶ τοῖς πεπραγμένοις
δύσθυμος· εἰ δέ σοι δοκῶ φρονεῖν κακῶς,
γνώμην δικαίαν σχοῦσα, τοὺς πέλας ψέγε.

Ηλ. Ἐρεῖς μὲν οὐχὶ νῦν γέ μ' ὡς ἄρξασά τι
λυπηρὸν, εἶτα σοῦ τάδ' ἐξήκουσ' ὕπο·
ἀλλ' ἢν ἐφῇς μοι, τοῦ τεθνηκότος θ' ὕπερ
λέξαιμ' ἂν ὀρθῶς, τῆς κασιγνήτης θ' ὁμοῦ.

Κλ. Καὶ μὴν ἐφίημ'· εἰ δέ μ' ὧδ' ἀεὶ λόγους

ἐξῆρχες,

Me semper adorta fuisses, nequaquam ista tristia audi-
Ele. Audi igitur. Patrem ais te interfecisse, (visses.
Quo quid turpius dici potest,
Sive juste seu injuste feceris? Ostendam verò tibi
Quam non juste interfeceris, sed tibi ut faceres
Persuasit vir malus, quicum nunc habitas.
Interroga verò venatricem Dianam, propter cujus
Pœnam retinuerit classem in Aulide,
Aut ipsa dicam, nam ex illa non fas est audire,
Pater meus aliquando, ut ego audivi,
Cùm in luco Dianæ luderet, excitavit pedibus,
Notis signatum cervum, Quem cùm mactaret,
Exultans sermonem quendam jactasse dicitur,
Propter quem sermonem indignata Latonæ filia
Detinuit Græcos, donec pater pro compensatione
Feræ, suam mactaret filiam.
Sic res acta est. Non enim dimissio
Erat exercitui, neq; domum nec ad Ilium. (vix tandem
Propter quam causam ipse coactus, diúque repugnans
Perpulsus est ut eã mactaret, nõ in hoc Mẽelao gratificãs.
Quòd si, dicam. n. quod etiam ad te attinet, ut fratrem
Juvaret, id fecisset, An ob eam causam
A te ipsum interfici oportebat? Qua lege?
Nam vide, si statues istam legem hominibus,
Ne malum tibi ipsi & pœnitentiam accersas.
Si.n.alium pro alio occidere oportebat, tu quidem
Prima morieris, ut justas pœnas persolvas.
Sed vide ne excusationem, quæ nulla est, afferas:
Dic enim mihi, nisi grave est, propter quam causam
Nunc in tanta turpitudine vivis, (quo adiuta
Et concumbis cum isto conscelerato ac devoto capite,
Patrem prius meum interfecisti?
Et liberos procreas, ac priores illos legitimos
Et ex legitimè conjunctis prognatos ejicis.
Quomodo quis talia laudet? An hoc fortè dices,
Quod ita peremptam filiam ulciscaris?
Male quidem, si sic dicis: non enim honestum est
Inimicis filiæ causa nubere.
Neque admoneri te sinis,
Sed statim hoc in ore habes, quòd te matrem
Contumeliis traducimus, Egóque adeo te dominam
Non minus quàm matrem erga nos esse judico:
Quæ vitam miseram vivo, & à te
Injuriis multis afficior, & à tuo cohabitatore.

Atque

ἐξῆρχες, οὐκ ἂν ἦσθα λυπηρὰ κλύειν.---
ΗΛ. Καὶ δὴ λέγω σοι· πατέρα φῂς κτεῖναι; τίς ἂν
τούτου λόγος γένοιτ᾽ ἂν αἰσχίων ἔτι,
εἴτ᾽ οὖν δικαίως, εἴτε μή; λέξω δέ σοι
ὡς οὐ δίκῃ γ᾽ ἔκτεινας, ἀλλά σ᾽ ἔσπασε
πειθὼ κακοῦ πρὸς ἀνδρός, ᾧ τανῦν ξύνει.
ἐροῦ δὲ τὴν κυναγὸν ἄρτεμιν, τίνος
ποινῆς, τὰ πολλὰ πνεύματ᾽ ἔσχ᾽ ἐν αὐλίδι·
ἢ 'γὼ φράσω· κείνης γὰρ οὐ θέμις μαθεῖν.
πατὴρ ποθ᾽ οὑμὸς (ὡς ἐγὼ κλύω) θεᾶς
παίζων κατ᾽ ἄλσος, ἐξεκίνησεν ποδοῖν
στικτὸν κεράστην ἔλαφον, οὗ κατὰ σφαγὰς
ἐκκομπάσας, ἔπος τι τυγχάνει βαλών.
κἀκ τοῦδε μηνίσασα λητῴα κόρη
κατεῖχ᾽ Ἀχαιοὺς, ὡς πατὴρ ἀντίσταθμον
τοῦ θηρὸς ἐκθύσειε τὴν αὑτοῦ κόρην.
ὧδ᾽ ἦν τὰ κείνης θύματ᾽· οὐ γὰρ ἦν λύσις
ἄλλη στρατῷ πρὸς οἶκον, οὐδ᾽ εἰς ἴλιον.
ἀνθ᾽ ὧν βιασθεὶς πολλὰ, κἀντιβὰς, μόλις
ἔθυσεν αὐτὴν, οὐχὶ μενέλεω χάριν.
εἰ δ᾽ οὖν (ἐρῶ γὰρ καὶ τὸ σὸν) κεῖνον θέλων
ἐπωφελῆσαι, ταῦτ᾽ ἔδρα, τούτου θανεῖν
χρῆν αὐτὸν οὕνεκ᾽ ἐκ σέθεν; ποίῳ νόμῳ;
ὅρα τιθεῖσα τόνδε τὸν νόμον βροτοῖς,
μὴ πῆμα σαυτῇ καὶ μετάγνοιαν τιθῇς.
εἰ γὰρ κτενοῦμεν ἄλλον ἀντ᾽ ἄλλου, σύ τοι
πρώτη θάνοις ἄν, εἰ δίκης γε τυγχάνοις.
ἀλλ᾽ εἰσόρα μὴ σκῆψιν οὐκ οὖσαν τιθῇς.
εἰ γὰρ θέλεις, δίδαξον ἀνθ᾽ ὅτου τανῦν
αἴσχιστα πάντων ἔργα δρῶσα τυγχάνεις,
ἥτις ξυνεύδεις τῷ παλαμναίῳ, μεθ᾽ οὗ
πατέρα τὸν ἁμὸν πρόσθεν ἐξαπώλεσας,
καὶ παιδοποιεῖς· τοὺς δὲ πρόσθεν εὐσεβεῖς
κἀξ εὐσεβῶν βλαστόντας, ἐκβαλοῦσ᾽ ἔχεις.
πῶς ταῦτ᾽ ἐπαινέσαιμ᾽ ἄν; ἢ καὶ τοῦτ᾽ ἐρεῖς,
ὡς τῆς θυγατρὸς ἀντίποινα λαμβάνεις;
αἰσχρῶς δ᾽, ἐάνπερ καὶ λέγῃς· οὐ γὰρ καλὸν
ἐχθροῖς γαμεῖσθαι τῆς θυγατρὸς οὕνεκα.
ἀλλ᾽ οὐ γὰρ οὐδὲ νουθετεῖν ἔξεστί σε,
ἣ πᾶσαν ἵης γλῶσσαν ὡς τὴν μητέρα
κακοστομοῦμεν· καί σ᾽ ἔγωγε δεσπότιν
ἢ μητέρ᾽ οὐκ ἔλασσον εἰς ἡμᾶς νέμω,
ἣ ζῶ βίον μοχθηρὸν, ἔκ τε σοῦ κακοῖς
πολλοῖς ἀεὶ ξυνοῦσα, τοῦ τε συννόμου.

Atque ille alter in exilio, qui manus tuas ægrè effugit,
Infœlix Orestes miserrime vivit,
Quem sæpe à me ali, ut te interficiat,
Objicere soles, & id quidem si potuissem,
Fecissem sanè, quod scias. Ob hanc igitur causam
Prædica de me, si vis, apud omnes, quod sim mala,
Et petulanter maledica, & impudens.
Nam si his viciis obnoxia sum,
Propemodum non degenero à tua natura.
Cho. Video ipsam ira tumescentem, utrum verò justè
Irascatur, rationem non capio.
Cly. Quo consilio me adversus hanc uti oportet
Quæ adhunc modum matrem contumelia afficit?
Præsertim hac ætate. An verò non videtur (recundia?
Ad quodvis facinus hæc progressura esse absq; omni ve-
Ele. Imo, ut scias, me quidem horum pudet,
Et si tu non credis: atque satis agnosco
Quàm importuna hæc sint, méque parum deceant,
Sed acerbitas animi tui, & tua facinora
Mihi per vim istas voces exprimunt:
A turpibus enim turpia discuntur.
Cly. O bestia impudens, an mea dicta
Et facta te multa dicere cogunt?
Ele. Tu dicis hoc, non ego: Tu enim
Ista facis ex factis vero sermo oritur,
Cly. Atqui per Dianam, hanc audaciam
Non feres impunitam, ubi Ægisthus domum redierit.
Ele. Vide nunc ira incenderis, quæ mihi permisisti prius
Ut dicerem quæ vellem, neque potes audire.
Cly. Non igitur me sines, ut fausto omine (diceres?
Rem divinam faciam, postquam tibi permisi ut omnia
Ele. Sino jubeo, sacrifica, neq; est quod accuses
Os meum, non enim efferar sermone amplius.
Cly. Tu ancilla, quæ ades, effer incensa,
Ex variis frugibus, ut Phœbo preces,
Quæ me his terroribus liberent, effundam
Audi nunc Apollo, qui in foribus sedem habes,
Occultã hanc meã precationẽ, non enim ut inter amicos
Loqui tutum est, neque omnia revelare oportet
Palàm, cùm hæc prope adstet,
Ne propter invidiam, & linguæ petulantiam
Seminet rumores inanes totam per urbem.
Verùm sic audi, quemadmodum & ego dicam,
Nam quæ hac nocte spectra vidi,

Gemino-

ὁ δ' ἄλλος ἔξω χεῖρα σὴν μόλις φυγὼν
τλήμων Ὀρέστης δυστυχῆ τρίβει βίον.
ὃν πολλὰ δή με σοὶ τρέφειν μιάστορα
ἐπῃτιάσω· καὶ τόδ', εἴπερ ἔσθενον,
ἔδρων ἄν, εὖ τοῦτ' ἴσθι· τοῦδέ γ' οὕνεκα
κήρυσσέ μ' εἰς ἅπαντας, εἴτε χρὴ κακήν,
εἴτε στόμαργον, εἴτ' ἀναιδείας πλέαν.
εἰ γὰρ πέφυκα τῶνδε τῶν ἔργων ἴδρις,
σχεδόν τι τὴν σὴν οὐ καταισχύνω φύσιν.

Χο. Ὁρῶ μένος πνέουσαν· εἰ δὲ σὺν δίκῃ
ξύνεστι, τοῦδε φροντίδ' οὐκέτ' εἰσορῶ.

Κλ. Ποίας δέ μοι δεῖ πρός γε τήνδε φροντίδος,
ἥτις τοιαῦτα τὴν τεκοῦσαν ὕβρισε,
καὶ ταῦτα τηλικοῦτος; ἆρ' οὐ σοὶ δοκεῖ
χωρεῖν ἂν εἰς πᾶν ἔργον αἰσχύνης ἄτερ;

Ηλ. Εὖ νῦν ἐπίστω τῶνδέ μ' αἰσχύνην ἔχειν,
κεἰ μὴ δοκῶ σοι· μανθάνω δ' ὁθ' οὕνεκα
ἔξωρα πράσσω κοὐκ ἐμοὶ προσεικότα.
ἀλλ' ἡ γὰρ ἐκ σοῦ δυσμένεια καὶ τὰ σὰ
ἔργ' ἐξαναγκάζει με ταῦτα δρᾶν βίᾳ.
αἰσχροῖς γὰρ αἰσχρὰ πράγματ' ἐκδιδάσκεται.

Κλ. Ὦ θρέμμ' ἀναιδές, ἦ σ' ἐγὼ καὶ τἄμ' ἔπη,
καὶ τἄργα τἀμὰ πόλλ' ἄγαν λέγειν ποιεῖ;

Ηλ. Σύ τοι λέγεις νιν, οὐκ ἐγώ· σὺ γὰρ ποιεῖς
τοὔργον· τὰ δ' ἔργα τοὺς λόγους εὑρίσκεται.

Κλ. Ἀλλ' οὐ μὰ τὴν δέσποιναν Ἄρτεμιν, θράσους
τοῦδ' οὐκ ἀλύξεις, εὖτ' ἂν Αἴγισθος μόλῃ.

Ηλ. Ὁρᾷς; πρὸς ὀργὴν ἐκφέρῃ, μεθεῖσά μοι
λέγειν ἃ χρῄζοιμ', οὐδ' ἐπίστασαι κλύειν;

Κλ. Οὔκουν ἐάσεις οὐδ' ὑπ' εὐφήμου βοῆς
θῦσαί μ', ἐπειδὴ σοί γ' ἐφῆκα πᾶν λέγειν;

Ηλ. Ἐῶ, κελεύω, θῦε, μηδ' ἐπαιτιῶ
τοὐμὸν στόμ', ὡς οὐκ ἂν πέρα λέξαιμ' ἔτι.

Κλ. Ἔπαιρε δὴ σὺ θύμαθ' ἡ παροῦσά μοι
πάγκαρπ', ἄνακτι τῷδ' ὅπως λυτηρίους
εὐχὰς ἀνάσχω δειμάτων ἃ νῦν ἔχω.
κλύοις ἂν ἤδη Φοῖβε προστατήριε
κεκρυμμένην μου βάξιν· οὐ γὰρ ἐν φίλοις
ὁ μῦθος, οὐδὲ πᾶν ἀναπτύξαι πρέπει
πρὸς φῶς, παρούσης τῆσδε πλησίας ἐμοί.
μὴ σὺν φθόνῳ τε καὶ πολυγλώσσῳ βοῇ
σπείρῃ ματαίαν βάξιν ἐς πᾶσαν πόλιν·
ἀλλ' ὧδ' ἄκουε· τῇδε γὰρ κἀγὼ φράσω.
ἃ γὰρ προσεῖδον νυκτὶ τῇδε φάσματα

Geminorum somniorum, hæc mihi ô Rex
Si quidem fausta sunt, fac ut rata eveniant:
Sin autem adversa, ad inimicos meos illa transmitte,
Et, ne me his opibus, si qui forte
Insidias struunt, dejici patiaris,
Sed præsta, ut sic semper incolumis
Domum Atridarum, & hæc regna administrem,
Et fruar consuetudine amicorum, cum quibus nunc cō-
Placidosq; dies ut agam, cum liberis qui erga me (versor
Non malevolentia, aut odio acerbo affecti sunt.
Hæc ô Apollo Lycene clementer audi,
Da omnibus nobis ut precamur.
Cætera vero omnia etiam me tacente
Existimo, te, cum deus sis, intelligere.
Nam qui ex Jove prognati sunt, eos consentaneum est
Pæd. O mulieres hospites, quis mihi certū dicet (omnia vid.
Utrum hæc domus regia Ægisthi sit?
Cho. Est ita ut dicis, recte conjectasti.
Pæd. Num & hæc regia conjux, ut conjicio,
Illius? nam ipso aspectu regium quiddam præ se fert.
Cho. Maximè, hæc ipsa adest tibi.
Pæd. Salve, ô Regina, tibi affero nuncium
Jucundum ab amico, & Ægistho simul.
Cly. Amplector hoc dictum. Scire vero ex te
Hoc primum cupio, quis nam huc te miserit.
Pæd. Phanoteus Phocensis, rem magnam tibi denuncians.
Cly. Quid nam hospes? nam cum avito amico
Venias, haud dubiè aliquid boni affers.
Pæd. Mortuus est Orestes, rem paucis absolvam.
Ele. Heu me miseram, nunc primum perii.
Cly. Quid ais, quid ais, hospes? ne istam audias.
Pæd. Mortuum inquam esse Oresten, ut prius ita & nunc de-
Ele. Occidi misera, nulla sum amplius. (nuncio.
Cly Tu rem tuam age: mihi vero hospes
Dic verum, quo pacto interiit?
Pæd. Et ad hoc missus sum, & rem totam exponam.
Profectus ille est ad celebrem Græciæ
Certaminis occasionem, nempe ad ludos Delphicos,
Cumque audisset præconis voce
Cursum proclamari cujus prima erat denunciatio,
Progress. est splendid. cū magna omniū qui aderāt admi.
Cum præstantia naturæ certamini par esse videretur,
Prodiit inquam ferens magnificum victoriæ præmium.
Atque ut ex multis pauca tibi dicam,

Nam

διπτῶν ὀνείρων, ταῦτά μοι, λύκει' ἄναξ,
εἰ μὲν πέφηνεν ἐσθλά, δὸς τελεσφόρα·
εἰ δ' ἐχθρά, τοῖς ἐχθροῖσιν ἔμπαλιν μέθες.
καὶ μή με πλούτου τοῦ παρόντος εἴ τινες
δόλοισι βουλεύουσιν ἐκβαλεῖν, ἐφῇς·
ἀλλ' ὧδέ μ' αἰεὶ ζῶσαν ἀβλαβεῖ βίῳ,
δόμους ἀτρειδῶν σκῆπτρά τ' ἀμφέπειν τάδε,
φίλοισί τε ξυνοῦσαν οἷς ξύνειμι νῦν,
εὐημεροῦσαν, καὶ τέκνων ὅσων ἐμοὶ
δύσνοια μὴ πρόσεστιν, ἢ λύπη πικρά.
ταῦτ' ὦ λύκει' ἄπολλον ἵλεως κλυών,
δὸς πᾶσιν ἡμῖν, ὥσπερ ἐξαιτούμεθα·
τὰ δ' ἄλλα πάντα, καὶ σιωπώσης ἐμοῦ,
ἐπαξιῶ σε δαίμον' ὄντ' ἐξειδέναι·
τοὺς ἐκ διὸς γὰρ εἰκός ἐστι πάνθ' ὁρᾶν.
Παι. Ξέναι γυναῖκες, πῶς ἂν εἰδείην σαφῶς
εἰ τοῦ τυράννου δώματ' αἰγίσθου τάδε;
Χο. Τάδ' ἐστίν, ὦ ξέν', αὐτὸς εἴκασας καλῶς.
Παι. Ἦ καὶ δάμαρτα τήνδ' ἐπεικάζων κυρῶ
κείνου; πρέπει γὰρ ὡς τύραννος εἰσορᾶν.
Χο. Μάλιστα πάντων ἥδε σοι κείνη πάρα.
Παι. Ὦ χαῖρ' ἄνασσα· σοὶ φέρων ἥκω λόγους
ἡδεῖς φίλου παρ' ἀνδρὸς, αἰγίσθῳ θ' ὁμοῦ.
Κλ. Ἐδεξάμην τὸ ῥηθέν· εἰδέναι δὲ σοῦ
πρώτιστα χρῄζω τίς σ' ἀπέστειλε βροτῶν.
Παι. Φανοτεὺς ὁ φωκεὺς, πρᾶγμα πορσύνων μέγα.
Κλ. Τὸ ποῖον, ὦ ξέν', εἰπέ. παρὰ φίλου γὰρ ὢν
ἀνδρὸς, σάφ' οἶδα, προσφιλεῖς λέξεις λόγους.
Παι. Τέθνηκ' ὀρέστης· ἐν βραχεῖ ξυνθεὶς λέγω.
Ηλ. Οἴ 'γὼ τάλαιν', ὄλωλα τῇδ' ἐν ἡμέρᾳ.
Κλ. Τί φῄς, τί φῄς, ὦ ξεῖνε; μὴ ταύτης κλύε.
Παι. Θανόντ' ὀρέστην νῦν τε καὶ τότ' ἐννέπω.
Ηλ. Ἀπωλόμην δύστην', οὐδέν εἰμ' ἔτι.
Κλ. Σὺ μὲν τὰ σαυτῆς πρᾶσσ', ἐμοὶ δὲ σὺ ξένε
τἀληθὲς εἰπέ, τῷ τρόπῳ διόλλυται.
Παι. Κἀπεμπόμην πρὸς ταῦτα, καὶ τὸ πᾶν φράσω.
κεῖνος γὰρ ἐλθὼν εἰς τὸ κλεινὸν ἑλλάδος
πρόσχημ' ἀγῶνος, δελφικῶν ἄθλων χάριν,
ὅτ' ᾔσθετ' ἀνδρὸς ὀρθίων κηρυγμάτων
δρόμον προκηρύξαντος, οὗ πρώτη κρίσις,
εἰσῆλθε λαμπρὸς, πᾶσι τοῖς ἐκεῖ σέβας·
δρόμου δ' ἰσώσας τῇ φύσει τὰ τέρματα,
νίκης ἔχων ἐξῆλθε πάντιμον γέρας.
χὤπως μὲν ἐν πολλοῖσι παῦρά σοι λέγω,

Nam ejus facta ac virtus mihi nota non erant,
Sed quorumcunque præfecti ludorum constituerunt
Cursuum spaciosorum certamina, ut mos est,
Horum omnium præmia victoriæ referens
Suspiciebatur, & Argivum ipsum vocabant
Nomine Oresten, ac filium Agamemnonis,
Qui celebrem illum exercitum collegisset olim,
Et hæc ita se habebant. Quando vero Deus
Affligit aliquem, tunc ne fortes quidem effugere possũt
Nam ille altero die, cum equestre
Certamen erat, Sole jam primum orto,
Progressus est, una cum multis aliis curruum ductoribus
Ex quibus Argivus unus erat, Spartanus unus, duo
Libyci curruum compactorum aurigæ,
Et ipse inter eos Thessalicos equos
Ducens quintus erat: sextus vero Ætolus
Flavos equos habebat, septimus ex Magnesia,
Octavus Leucippus Æniensis genere,
Nonus ab Athenis divinitus conditis advenerat,
Bœotius quidam decimum ducebat currum:
Hi stantes, cum ordinati ludorum perfecti
Sorte loca curribus assignarent,
Ad æreæ tubæ cantum prosiluerunt, atque simul
Equos hortantur, & lora manibus
Quatiunt, totumque curriculum impletur
Fremitu à currib. perstrepentibus, & pulvis in altum
Glomeratur, simulque omnes inter se mixti
Non parcebant stimulis, ut aliquis ex ipsis
Alterius rotas & equorum flatus superare posset.
Nam circa terga & rotarum orbitas
Spumabant, irruebant equini flatus.
Orestes autem versus extremam columnam
Flectebat semper modiolum rotæ. Dextro vero laxans
Equo Siræo frenum, attrahebat lora alteri proximo:
Et tamdiu quidem currus omnes erecti stabant,
Donec viri Æniensis equi indomiti
Vi abripiunt se, & ex adverso
Conficientes jam sextum septimumque curriculum
Frontibus concurrunt cum Libycis curribus.
Ex hoc malo deinde alius in alium
Impingere ac irruere cœpit: totus vero implebatur
Crissæus campus equestribus naufragiis.
Quod animadvertens Atticus acer auriga
Extra

οὐκ οἶδα τοιοῦδ' ἀνδρὸς ἔργα καὶ κράτη·
ἓν δ' ἴσθ'· ὅσων γὰρ εἰσεκήρυξαν βραβεῖς
δρόμων διαύλων πένταθλ' ἃ νομίζεται,
τούτων ἐνεγκὼν πάντα τἀπινίκια
ὠλβίζετ', ἀργεῖος μὲν ἀνακαλούμενος,
ὄνομα δ' ὀρέστης, τοῦ τὸ κλεινὸν ἑλλάδος
ἀγαμέμνονος στράτευμ' ἀγείραντός ποτε.
καὶ ταῦτα μὲν τοιαῦθ'· ὅταν δέ τις θεῶν
βλάπτῃ, δύναιτ' ἂν οὐδ' ἂν ἰσχύων φυγεῖν.
κεῖνος γὰρ ἄλλης ἡμέρας ὅθ' ἱππικῶν
ἦν ἡλίου τέλλοντες ὠκύπους ἀγών,
εἰσῆλθε πολλῶν ἁρματηλατῶν μέτα·
εἷς ἦν ἀχαιός, εἷς ἀπὸ σπάρτης, δύο
λίβυες ζυγωτῶν ἁρμάτων ἐπιστάται.
κἀκεῖνος ἐν τούτοισι, θεσσαλὰς ἔχων
ἵππους ὁ πέμπτος· ἕκτος, ἐξ αἰτωλίας
ξανθαῖσι πώλοις· ἕβδομος, μάγνης ἀνήρ.
ὁ δ' ὄγδοος, λεύκιππος αἰνιὰν γένος.
ἔνατος, ἀθηνῶν τῶν θεοδμήτων ἄπο.
βοιωτὸς ἄλλος δέκατον ἐκπληρῶν ὄχον.
στάντες δ' ὅτ' αὐτοὺς οἱ τεταγμένοι βραβεῖς
κλήροις ἔπηλαν, καὶ κατέστησαν δίφρους,
χαλκῆς ὑπαὶ σάλπιγγος ἦξαν. οἱ δ' ἅμα
ἵπποις ὁμοκλήσαντες, ἡνίας χεροῖν
ἔσεισαν· ἐν δὲ πᾶς ἐμεστώθη δρόμος
κτύπου κροτητῶν ἁρμάτων· κόνις δ' ἄνω
φορεῖθ'· ὁμοῦ δὲ πάντες ἀναμεμιγμένοι,
φείδοντο κέντρων οὐδέν, ὡς ὑπερβάλοι
χνόας τις αὐτῶν καὶ φρυάγμαθ' ἱππικά.
ὁμοῦ γὰρ ἀμφὶ νῶτα καὶ τροχῶν βάσεις
ἤφριζον, εἰσέβαλλον ἱππικαὶ πνοαί.
κεῖνος δ' ὑπ' αὐτὴν ἐσχάτην στήλην ἔχων,
ἔχριμπτ' ἀεὶ σύριγγα, δεξιόν τ' ἀνεὶς
σειραῖον ἵππον, εἶργε τὸν προσκείμενον.
καὶ πρὶν μὲν ὀρθοὶ πάντες ἕστασαν δίφροι.
ἔπειτα δ' αἰνιᾶνος ἀνδρὸς ἄστομοι
πῶλοι βίᾳ φέρουσιν, ἐκ δ' ὑποστροφῆς
τελοῦντες ἕκτον ἕβδομόν τ' ἤδη δρόμον,
μέτωπα συμπαίουσι βαρκαίοις ὄχοις·
κἀντεῦθεν ἄλλος ἄλλον ἐξ ἑνὸς κακοῦ
ἔθραυε, κἀνέπιπτε· πᾶν δ' ἐπίμπλατο
ναυαγίων κρισαῖον ἱππικῶν πέδον.
γνοὺς δ' οὑξ ἀθηνῶν δεινὸς ἡνιοστρόφος,
ἔξω παρασπᾷ, κἀνακωχεύει, παρεὶς

Extra declinat, fræna inhibens, finitque prætervehi
Procellam equestrem, confusam in medio.
Orestes vero postremus erat, ultimoque loco
Tenebat equos, in fine se victurum sperans,
Qui cum videret Atticum solum relictum,
Strepitu flagrorum insonuit circa aures velocium
Equorum, illumque persequitur, & ambo æquatis jugis
Ferebantur, nunc hic, nunc iste
Frontibus equorum præcurrens.
Et reliquum quidem totum cursum tuto
Confecerat infœlix Orestes, stans erecto in curru,
Donec tandem, dum laxat sinistrum lorum,
Equo flectente se, imprudens in extremam columnam
Impingit, & affligit medios rotarum modiolos,
Ita curru delapsus humi volvitur
Una cum sectilibus loris illo vero in terram dejecto,
Equi medio in cursu dissipati sunt.
Et multitudo, ut adolescentem prolapsum vidit
Ex curru, deplorare ipsum cœpit,
Quod tantis rebus effectis ita infeliciter concidisset.
Ipse vero raptatus per terram, interdum ad cœlum
Crura extendebat, donec ipsum cæteri aurigæ
Ægre cohibito equorum cursu,
Solverunt cruentatum, ut à nemine
Amicorum amplius miserum corpus agnosci posset,
Quem statim rogo impositum combusserunt, atq; in parv.
Urna de magno corpore cinerem colligentes,
Attulerunt viri Phocenses ad id ordinati,
Ut in patria sepeliatur.
Talia hæc sunt, quæ affero, relatu quidem
Tristia, nobis vero qui vidimus
Visa atrocissima mala ex omnibus, quæ unquã vidimus

Cho. Ut veterum dominorum à radice penitus interiit genus.

Cly. O Jupiter! Quid hæc? utrum bona dicam
An mala? Utilia quidem sunt, attamen hoc triste est,
Quod per mala mea vitam servo.

Pæd. Quid ita animo angeris ex isto sermone?

Cly. Miserum est liberos parere: neque enim gravi injuria
Læsi, eos quos peperimus odisse possumus,

Pæd. Frustra igitur, ut videtur, huc venimus.

Cly. Minime frustra quomodo enim frustra dixeris.
Quando mihi de mortuo certa afferens judicia
Ades. Qui ex me prognatus,
Ab uberibus meis, & educatione mea descivit,

Atque

κλύδων' ἔφιππον ἐν μέσῳ κυκώμενον.
ἤλαυνε δ' ἔσχατος μὲν, ὑστέρας δ' ἔχων
πώλους ὀρέξεις, τῷ τέλει πίστιν φέρων.
ὁ δ' ὡς ὁρᾷ μόνον νιν ἐλλελειμμένον,
ὀξὺν δι' ὤτων κέλαδον ἐνσείσας θοαῖς
πώλοις, διώκει· κἀξισώσαντες ζυγὰ
ἠλαυνέτην· τότ' ἄλλος, ἄλλοθ' ἅτερος
κάρα προβάλλων ἱππικῶν ὀχημάτων.
καὶ τοὺς μὲν ἄλλους πάντας ἀσφαλεῖς δρόμους
ὤρθουθ' ὁ τλήμων ὀρθὸς ἐξ ὀρθῶν δίφρων·
ἔπειτα, λύων ἡνίαν ἀριστερὰν,
κάμπτοντος ἵππου, λανθάνει στήλην ἄκραν
παίσας, ἔθραυσε δ' ἄξονος μέσας χνόας
κἀξ ἀντύγων ὤλισθε· σὺν δ' ἑλίσσεται
τμητοῖς ἱμᾶσι· τοῦ δὲ πίπτοντος πέδῳ,
πῶλοι διεσπάρησαν εἰς μέσον δρόμον.
στρατὸς δ' ὅπως ὁρᾷ νιν ἐκπεπτωκότα
δίφρων, ἀνωλόλυξε τὸν νεανίαν,
οἷ' ἔργα δράσας, οἷα λαγχάνει κακά.
φορούμενος πρὸς οὖδας, ἄλλοτ' οὐρανῷ
σκέλη προφαίνων· ἕς τέ νιν διφρηλάται,
μόλις κατασχεθόντες ἱππικὸν δρόμον,
ἔλυσαν αἱματηρὸν, ὥστε μηδένα
γνῶναι φίλων ἰδόντ' ἂν ἄθλιον δέμας.
καί νιν πυρᾷ κοίαντες εὐθὺς, ἐν βραχεῖ
χαλκῷ μέγιστον σῶμα δειλαίας σποδοῦ
φέρουσιν ἄνδρες Φωκέων τεταγμένοι,
ὅπως πατρῴας τύμβον ἐκλάχοι χθονός.
τοιαῦτά σοι ταῦτ' ἐστὶν, ὡς μὲν ἐν λόγοις,
ἀλγεινὰ, τοῖς δ' ἰδοῦσιν οἵπερ εἴδομεν,
μέγιστα πάντων ὧν ὄπωπ' ἐγὼ κακῶν.--
Χο. Φεῦ φεῦ, τὸ πᾶν δὴ δεσπόταισι τοῖς πάλαι
πρόρριζον, ὡς ἔοικεν, ἔφθαρται γένος.
Κλ. Ὦ Ζεῦ, τί ταῦτα, πότερον εὐτυχῆ λέγω,
ἢ δεινὰ μὲν, κέρδη δέ; λυπηρῶς δ' ἔχει
εἰ τοῖς ἐμαυτῆς τὸν βίον σώζω κακοῖς.
Παι. Τί δ' ὧδ' ἀθυμεῖς, ὦ γύναι, τῷ νῦν λόγῳ;
Κλ. Δεινὸν τὸ τίκτειν ἐστίν· οὐδὲ γὰρ κακῶς
πάσχοντι μῖσος ὧν τέκῃ προσγίνεται.
Παι. Μάτην ἄρ' ἡμεῖς ὡς ἔοικεν ἥκομεν.--
Κλ. Οὔτοι μάτην γε· πῶς γὰρ ἂν μάτην λέγοις;
εἴ μοι θανόντος πίστ' ἔχων τεκμήρια
προσῆλθες, ὅς τις τῆς ἐμῆς ψυχῆς γεγὼς,
μαστῶν ἀποστὰς καὶ τροφῆς ἐμῆς, φυγὰς

Atque exul inter peregrinos vitam egit, Neq; postquam
Abiit, me vidit unquam: accusans vero me (ex hac ter.
Propter necem patris, atrocia mihi comminatus est.
Ut neque de nocte, nec interdiu
Suaviter dormire possem, sed tempus imminens
Me semper quasi media in morte jactatã cruciabat.
Hæc vero dies me liberavit periculo,
Ne hanc vel illum amplius metuã: nam hæc major cala.
Cohabitat mihi, meum semper exhauriens
Sanguinem: posthac vero, ut opinor, secure
Quod ad hujus minas attinet, vitam transigemus.
Ele. Væ mihi miseræ, nunc deploranda est
Tua Oreste calamitas, siquidē cum ita misere interieris
Insuper etiã probris à matre afficeris: num sic bene agit.
Cly. Non quidē, quod ad te attinet, sed cum illo bene actũ est
Ele. Audi divina ultio eum qui jam recens interiit.
Cly. Audivit: eos quos oportuit, & decrevit recte.
Ele. Esto sane contumeliosa, nunc enim fælix es.
Cly. At nunquid Orestes, & tu ista sedabitis?
Ele. Sedati sumus, non te sedabimus
Cly. Vel ob hanc causam ô hospes ingentia meritus es
Præmia quod hujus petulantem linguam compescuisti.
Pæd. Abibo igitur, quando ista bene se habent,
Minime, neque enim hoc me dignum esset,
Neque hospite illo, qui huc te misit.
Sed ingredere intro, hanc vero foris deplorare
Suas & amicorum suorum miserias sine.
Ele. An vos istam dolore aut cura affici
Aut omnino lugere existimatis,
Quod filius ipsi ita miserabiliter periit? (miseram,
Sed in his malis adhuc perditissima mulier ridet: Heu me
O charissime frater, quam tuo interitu me perdidisti.
Nam moriens simul abstulisti tecum
Quæ mihi sola spes erat reliqua.
Te enim necis paternæ aliquando vindicem
Et meum adventurum sperabã, nunc vero quo me ver-
Sola enim ac deserta sum te fratre amisso, (tam?
Et patre. Nunc me rursum servire oportet
Hominibus inimicissimis,
Interfectoribus patris mei: an bene mecum agitur?
Sed neque ego in posterum illis
Cohabitare potero, sed in his ipsis foribus,
Abjiciens me deserta ab amicis, ita luctu contabescam:
Hoc si cui eorum qui intus sunt displicebit, occidat me:

Magnum

ἀπεξενοῦτο· καί μ', ἐπεὶ τῆσδε χθονὸς
ἐξῆλθεν, οὐκέτ' εἶδεν· ἐγκαλῶν δέ μοι
φόνους πατρῴους, δείν' ἐπηπείλει τελεῖν.
ὥς' οὔτε νυκτὸς ὕπνον οὔτ' ἐξ ἡμέρας
ἐμὲ στεγάζει ἡδύν· ἀλλ' ὁ προστατῶν
χρόνος διῆγέ μ' αἰὲν ὡς θανουμένην.
νῦν δ' ἡμέρᾳ γὰρ τῇδ' ἀπήλλαγμαι φόβου
πρὸς τῆσδ' ἐκείνου θ'· ἥδε γὰρ μείζων βλάβη
ξύνοικος ἦν μοι, τοὐμὸν ἐκπίνουσ' αἰεὶ
ψυχῆς ἄκρατον αἷμα· νῦν δ' ἕκηλά που
τῶν τῆσδ' ἀπειλῶν οὕνεχ' ἡμερεύσομεν--

Ηλ. Οἴμοι τάλαινα· νῦν γὰρ οἰμῶξαι πάρα
Ὀρέστα τὴν σὴν ξυμφορὰν, ὅθ' ὧδ' ἔχων
πρὸς τῆσδ' ὑβρίζῃ μητρός· ἆρ' ἔχει καλῶς;

Κλ. Οὔτοι σύ, κεῖνος δ' ὡς ἔχει, καλῶς ἔχει.

Ηλ. Ἄκουε νέμεσις τοῦ θανόντος ἀρτίως.

Κλ. Ἤκουσεν ὧν δεῖ, κἀπεκύρωσεν καλῶς.

Ηλ. Ὕβριζε· νῦν γὰρ εὐτυχοῦσα τυγχάνεις.

Κλ. Οὔκουν Ὀρέστης καὶ σὺ παύσετον τάδε;

Ηλ. Πεπαύμεθ' ἡμεῖς, οὐχ ὅπως σε παύσομεν.
πολλῶν ἂν ἥκοις ὦ ξέν' ἄξιος τυχεῖν,
εἰ τήνδ' ἔπαυσας τῆς πολυγλώσσου βοῆς.

Παι. Οὐκοῦν ἀποστείχοιμ' ἂν εἰ τάδ' εὖ κυρεῖ

Κλ. Ἥκιστ'· ἐπείπερ οὔτ' ἐμοῦ καταξίως
πράξειας, οὔτε τοῦ πορεύσαντος ξένου.
ἀλλ' εἴσιθ' εἴσω· τήνδε δ' ἔκτοθεν βοᾶν
ἔα τά θ' αὑτῆς καὶ τὰ τῶν φίλων κακά--

Ηλ. Ἆρ' ὑμὶν ὡς ἀλγοῦσα κὠδυνωμένη
δεινῶς δακρῦσαι κἀπικωκῦσαι δοκεῖ
τὸν υἱὸν ἡ δύστηνος ὧδ' ὀλωλότα,
ἀλλ' ἐγγελῶσα φροῦδος· ὢ τάλαιν' ἐγώ,
Ὀρέστα φίλταθ' ὥς μ' ἀπώλεσας θανών.
ἀποσπάσας γὰρ τῆς ἐμῆς οἴχῃ φρενὸς
αἵ μοι μόναι παρῆσαν ἐλπίδων ἔτι,
σὲ πατρὸς ἥξειν ζῶντα τιμωρόν ποτε,
κἀμοῦ ταλαίνης· νῦν δὲ ποῖ με χρὴ μολεῖν;
μόνη γάρ εἰμι, σοῦ τ' ἀπεστερημένη
καὶ πατρὸς ἤδη, δεῖ με δουλεύειν πάλιν
ἐν τοῖσιν ἐχθίστοισιν ἀνθρώπων ἐμοὶ
φονεῦσι πατρός· ἆρά μοι καλῶς ἔχει;
ἀλλ' οὔ τι μὴν, ἔγωγε τοῦ λοιποῦ χρόνου
ξύνοικος ἔσομ'· ἀλλὰ τῇδε πρὸς πύλῃ
παρεῖσ' ἐμαυτὴν, ἄφιλος αὑανῶ βίον·
πρὸς ταῦτα, καινέτω τις εἰ βαρύνεται

τῶν

Magnum enim beneficium erit, si quis interficiet,
Pœna vero si vivam: jam nullo vivendi desyd. teneor.

ANTISTROPHICA strophe 1.

Cho. Ubi tandem fulmina Jovis sunt? aut ubi lucens
Sol est? An dii ista videntes
Quieti dissimulare possunt?
Ele. Heu heu,
Cho. Filia quid ploras?
Ele. Hei mihi,
Cho. Ne quid gravius dicas.
Ele. Enecas me.
Cho. Quomodo?
Ele. Si de illis qui certo
Mortui sunt,
Spem aliquam propones mihi,
Quæ dolore conficior,
Magis molesta eris.

ANTISTROPHE 1.

Scio regem Amphiaraum
Propter aureum
Monile, cum esset occultatus, proditum esse
Dolo mulierum,
Ele. Qui nunc etiam apud inferos,
Cho. Hei mihi, eheu.
Ele. Perpetuo vivens regnat.
Cho. Heu.
Ele. Sic sane, sunt enim hæc exitialia.
Cho. Deditne pœnas?
Ele. Sane dedit.
Scio, scio: apparuit enim
Qui curaret
Defunctum: at mihi nemo est,
Nam qui erat,
Interiit, præreptus est.

STROPHE 2.

Cho. Infælix quas miserias sustines.
Ele. Id equidem scio, ac nimium experta sum,
Accumulatis, perpetuis, multis

Atrocibus

τῶν ἔνδον ὄντων· ὡς χάρις μέν, ἢν κτάνῃ·
λύπη δ', ἐὰν ζῶ· τοῦ βίου δ' οὐδεὶς πόθος.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. στροφὴ α'.

Χο. 1 Ποῦ ποτε κεραυνοὶ Διός, ἢ
2 ποῦ φαέθων ἅλιος,
3 εἰ ταῦτ' ἐφορῶντες
4 κρύπτουσιν ἕκηλοι;
Ηλ. 5 Ἒ ἔ, αἶ αἶ.
Χο. 6 Ὦ παῖ, τί δακρύεις;
Ηλ. 7 Φεῦ.
Χο. 8 Μηδὲν μέγ' ἀΰσῃς.
Ηλ. 9 Ἀπολεῖς με.
Χο. 10 Πῶς;
Ηλ. 11 Εἰ τῶν φανερῶς οἰ---
12 χομένων εἰς ἀΐδαν
13 ἐλπίδ' ὑποίσεις, κατ' ἐμοῦ
14 τακομένας
15 μᾶλλον ἐπεμβάσῃ.--

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ α'.

Χο. 1 Οἶδα γὰρ ἄνακτ' ἀμφιάρεων
2 χρυσοδέτοις ἕρκεσι
3 κρυφθέντ' ἀπάταισι·
4 καὶ νῦν ὑπὸ γαίας]
(Ηλ. 5 Ἒ ἔ, ἰώ.)
Χο. 6 Πάμψυχος ἀνάσσει.
Ηλ. 7 Φεῦ·
Χο. 8 Φεῦ δῆτ'· ὀλοὰ γάρ.
Ηλ. 9 Ἐδάμη γάρ.
Χο. 10 Ναί.
Ηλ. 11 Οἶδ', οἶδ'· ἐφάνη γὰρ
12 μαλέτωρ ἀμφὶ τὸν ἐν
13 πένθει· ἐμοὶ δ' οὔτις ἔτ' ἔ-
14 σθ'· ὃς γὰρ ἔτ' ἦν,
15 φροῦδος ἀναρπασθείς.--

ΣΤΡΟΦΗ β'.

Χο. 1 Δειλαία δειλαίων κυρεῖς.
Ηλ. 2 Κἀγὼ τοῦδ' ἴστωρ, ὑπερίστωρ,
3 πανσύρτῳ παμμήνῳ πολλῶν

Atrocibus, & tristissimis malis.
Ch. Scio quid deplores,
Ele. Ne igitur, ne amplius
Me consoleris, ubi non
Quid ais, quid dixisti ?
Adest spes, ab illis, qui iisdem ex parentibus
Optime nati sunt, auxiliatrix.

ANTISTROPHE 2.

Ch. Omnibus hominibus naturaliter mors est destinata.
Ele. An & hoc omnibus destinatum est, ut in incitatis cer-
Quemadmodum ille miser, (taminibus
Sectilibus loris discerpantur ?
Cho. Inopinatum malum.
Ele. Quid ni ? quando ipse in terra peregrina
Absque officio manuum mearum
Cho. Papæ.
Ele. Occubuit, neque sepulchro,
Nec luctu à nobis potitus.

IAMBI.

Chr. Præ lætitia, ô charissima, impellor
Ut præter decorum festinanter curram.
Affero enim voluptatem, & liberationem à malis,
Quæ hactenus sustinere ac deplorare solebas.
Ele. Quo pacto tu invenias mearum calamitatum
Remedium, quibus ut medendum sit non video ?
Chr. Adest nobis Orestes, hoc tam certum (spicis.
Esse credas, cum ex me audis, quam qui nunc me a-
Ele. An tu misera insanis, & in his
Tuis meisque malis adhuc rides ?
Chr. Non per patrios lares : contumeliæ causa
Ista dico, sed dico illum præsto adesse nobis.
Ele. Me miseram, cujus nam sermone
Audito ita facilè credidisti ?
Chr. Non ab alio audivi.
Sed ipsa hanc conjecturam feci, (do.
Cum certa signa perspexerã id circo hæc vero esse cre-
Ele. Quo misera conspecto argumento ? quid nam
Vidisti, unde tanta spe incaluisti ?
Chr. Audi per deos, ut re cognita
Deinde vel sapere me, vel desipere dicas.

Dic

4 δεινῶν συγνῶντ' ἀχαιῶν
Χο. 5 Εἴδομεν ἃ θροεῖς
Ηλ. 6 Μή με νῦν μηκέτι
7 παραγάγῃς ἵν' οὐ.
8 Τί φῇς;
Χο. 9 Πάρεισιν ἐλπίδων
Ηλ. 10 οὐκέτι κοινοτόκων
11 ἀπ' εὐπατρίδαν τ' ἀρωγοί.—

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β'.

Χο. 1 Πᾶσι θνατοῖς ἔφυ μόρος.
Ηλ. 2 Ἢ καὶ χαλαργοῖς ἐν ἁμίλλαις
3 οὕτως ὡς κείνῳ δυστάνῳ
4 τμητοῖς ὁλκοῖς ἐγκῦρσαι;
Χο. 5 Ἄσκοπος ἁ λώβα.
Ηλ. 6 Πῶς γὰρ οὔκ, εἰ ξένος,
7 ἄτερ ἐμαῖν χεροῖν;
Χο. 8 Παπαῖ. Ηλ. Κέκευθεν οὔτε του
9 τάφου ἀντιάσας,
10 οὔτε γόων παρ' ἡμῶν.—

ΙΑΜΒΟΙ.

Χρ. Ὑφ' ἡδονῆς τοι φιλτάτη διώκομαι,
τὸ κόσμιον μεθεῖσα σὺν τάχει μολεῖν.
φέρω γὰρ ἡδονάς τε, κἀνάπαυλαν ὧν
πάροιθεν εἶχες καὶ κατέστενες κακῶν.
Ηλ. Πόθεν δ' ἂν εὕροις τῶν ἐμῶν σὺ πημάτων
ἄρηξιν, οἷς ἴασιν οὐκ ἔνεστ' ἰδεῖν;
Χρ. Πάρεστ' Ὀρέστης ἡμῖν· ἴσθι τοῦτ' ἐμοῦ
κλύουσ' ἐναργῶς, ὥσπερ εἰσορᾷς ἐμέ.
Ηλ. Ἀλλ' ἦ μέμηνας ὦ τάλαινα, κἀπὶ τοῖς
σαυτῆς κακοῖσι, κἀπὶ τοῖς ἐμοῖς γελᾷς;
Χρ. Μὰ τὴν πατρῴαν ἑστίαν, ἀλλ' οὐχ ὕβρει
λέγω τάδ', ἀλλ' ἐκεῖνον ὡς παρόντα νῷν.
Ηλ. Οἴμοι τάλαινα· καὶ τίνος βροτῶν λόγον
τόνδ' εἰσακούσασ', ὧδε πιστεύεις ἄγαν;
Χρ. Ἐγὼ μὲν ἐξ ἐμοῦ τε κοὐκ ἄλλου σαφῆ
σημεῖ' ἰδοῦσα τῷδε πιστεύω λόγῳ.
Ηλ. Τίν' ὦ τάλαιν' ἰδοῦσα πίστιν, ἐς τί μοι
βλέψασα, θάλπῃ τῷδ' ἀνηκέστῳ πυρί;
Χρ. Πρός νυν θεῶν ἄκουσον, ὡς μαθοῦσά μου,
τὸ λοιπὸν ἢ φρονοῦσαν ἢ μώραν λέγῃς.

Ele. Dic igitur, siquidem tibi voluptati est, hoc narrare,
Chr. Atqui dicam rem omnem, quantum scio.
Nam ubi ad vetus patris sepulchrum veni,
Video ex summo tumulo recentes
Fontes lactis, & ornatum undique
Bustum patris omni florum genere.
Quod cum video admirans circumspecto,
Ne quis forte homo interveniat.
Ut veró omnia tuta esse video:
Ad tumulum accedo propius, cum in extrema conspicor
Pyra recens præsectum capillum:
Et statim ut misera vidi, occurrit mihi
Consueta animo meo charissimi fratris imago.
Dum hoc indicium aspicio,
Et manibus tollens non male ominabar?
Præ gaudio vero lachrymis oculos implebam,
Et ut tunc, ita adhuc, pro certo hoc habeo,
A nullo alio quam ab Oreste hoc ornamentum venire.
A quo enim convenit hæc offerri præterquam à te, vel (à me.
Et ego quidem non feci, hoc certo scio,
Neque tu: nam qui potuisses, cui ad delubra deorum
Non sine plagis licet abire ab hac domo?
Sed neque mater eo animo est,
Ut talia faciat, neque id celare potuisset.
Orestis itaque hæc sunt ornamenta.
Quare ô chara soror bono animo sis: non iisdem enim
Semper idem adest Deus.
Qui nobis antehac adversus fuit: hæc autem forsan
Dies certum auspicium erit multorum bonorum.
Ele. O stultitiam! quam me jam pridem miseret tui.
Cry. Quid est? an quæ dico non grata sunt tibi?
Ele. Neque ubi sis, neque quod cogites scis.
Chr. Quid? non sciam ea quæ palam vidi?
Ele. Interiit ille, atque hæc spes salutis
Periit, non est enim ut expectes.
Chr. Me miseram, ex quo id audisti homine?
Ele. Ex eo qui prope adfuit tunc, quando ille interiit,
Chr. Ubinam is est? admiratio quædam me subit.
Ele. Domi est, jucundus & non molestus matri.
Chr. Heu me miseram, à quo igitur homine
Inferiæ illæ ad sepulchrum patris allatæ sunt?
Ele. Existimo aliquem demortui Orestis
Hæc monumenta apposuisse.
Chr. O me infælicem, quam ego cum gaudio

Hunc

Ηλ. Σὺ δ' οὖν λέγ', εἴ σοι τῷ λόγῳ τις ἡδονή.
Χρ. Καὶ δὴ λέγω σοι πᾶν ὅσον κατειδόμην.
ἐπεὶ γὰρ ἦλθον πατρὸς ἀρχαῖον τάφον,
ὁρῶ κολώνης ἐξ ἄκρας νεορρύτους
πηγὰς γάλακτος, καὶ περιστεφῆ κύκλῳ
πάντων ὅσ' ἔστιν ἀνθέων θήκην πατρός.
ἰδοῦσα δ' ἔσχον θαῦμα, καὶ περισκοπῶ
μή πού τις ἡμῖν ἐγγὺς ἐγχρίμπτῃ βροτῶν.
ὡς δ' ἐν γαλήνῃ πάντ' ἐδερκόμην τόπον,
τύμβου προσεῖρπον ἆσσον· ἐσχάτης δ' ὁρῶ
πυρᾶς νεώρη βόστρυχον τετμημένον·
κεὐθὺς τάλαιν' ὡς εἶδον, ἐμπαίει τί μοι
ψυχῇ σύνηθες ὄμμα, φιλτάτου βροτῶν
πάντων Ὀρέστου τοῦθ' ὁρᾶν τεκμήριον·
καὶ χερσὶ βαστάσασα, δυσφημῶ μὲν οὔ,
χαρᾷ δὲ πίμπλημ' εὐθὺς ὄμμα δακρύων.
καὶ νῦν θ' ὁμοίως καὶ τότ' ἐξεπίσταμαι,
μή του τόδ' ἀγλάϊσμα πλὴν κείνου μολεῖν.
τῷ γὰρ προσήκει πλήν γ' ἐμοῦ καὶ σοῦ τόδε;
κἀγὼ μὲν οὐκ ἔδρασα, τοῦτ' ἐπίσταμαι,
οὐδ' αὖ σύ· πῶς γὰρ, ᾗ γε μηδὲ πρὸς θεοὺς
ἔξεστ' ἀκλαύστῳ τῆσδ' ἀποστῆναι στέγης;
ἀλλ' οὐδὲ μὲν δὴ μητρὸς οὔθ' ὁ νοῦς φιλεῖ
τοιαῦτα πράσσειν, οὔτε δρῶσ' ἐλάνθανεν·
ἀλλ' ἔστ' Ὀρέστου ταῦτα τἀπιτίμια.
ἀλλ' ὦ φίλη θάρσυνε· τοῖς αὐτοῖσί τοι
οὐχ αὑτὸς αἰεὶ δαιμόνων παραστατεῖ.
νῷν δ' ἦν τὰ πρόσθεν στυγνός· ἡ δὲ νῦν ἴσως
πολλῶν ὑπάρξει κῦρος ἡμέρα καλῶν --
Ηλ. Φεῦ τῆς ἀνοίας ὥς σ' ἐποικτείρω πάλαι.
Χρ. Τί δ' ἔστιν; οὐ πρὸς ἡδονὴν λέγω τάδε;
Ηλ. Οὐκ οἶσθ' ὅποι γῆς οὐδ' ὅποι γνώμης φέρῃ.
Χρ. Πῶς δ' οὐκ ἐγὼ κάτοιδ' ἅ γ' εἶδον ἐμφανῶς;
Ηλ. Τέθνηκεν ὦ τάλαινα· τἀκείνου δέ σοι
σωτήρι' ἔρρει· μηδὲν ἐς κεῖνόν γ' ὅρα.
Χρ. Οἴμοι τάλαινα· τοῦ τάδ' ἤκουσας βροτῶν;
Ηλ. Τοῦ πλησίον παρόντος ἡνίκ' ὤλλυτο.
Χρ. Καὶ ποῦ 'στιν οὗτος; θαῦμά τοί μ' ὑπέρχεται.
Ηλ. Κατ' οἶκον, ἡδὺς, οὐδὲ μητρὶ δυσχερής.
Χρ. Οἴμοι τάλαινα· τοῦ γὰρ ἀνθρώπων ποτ' ἦν
τὰ πολλὰ πατρὸς πρὸς τάφον κτερίσματα;
Ηλ. Οἶμαι μάλιστ' ἔγωγε τοῦ τεθνηκότος
μνημεῖ' Ὀρέστου ταῦτα προσθεῖναί τινα.
Χρ. Ὢ δυστυχής· ἐγὼ δὲ σὺν χαρᾷ λόγους

Hunc nuncium afferens festinabam, nescia
Quibus in malis versaremur: sed nunc ubi veni,
Et illa priora & alia nova invenio mala.
Ele. Hæc quidem sic se habent, sed si auscultabis mihi,
Præsentium miseriarum onere nos levabis.
Chr. An mortuos ego resuscitabo?
Ele. Non hoc est quod postulo, neq; enim ita demens sum,
Chr. Quid igitur petis quod ego præstare possim?
Ele. Ut quæ jubebo, audacter exequaris,
Chr. Atqui si quid erit utile, non recusabo.
Ele. Vide, absque labore nihil fæliciter geritur.
Chr. Video, conferam quidquid potero.
Ele. Audi igitur, quo pacto rem gerere decreverim.
Auxilio amicorum, & tu nosti,
Quemadmodum destitutæ simus: mors enim
Eos abripuit, solæque relictæ sumus,
Ego vero donec fratrem vivere adhuc
Audiebam spem habui,
Fore, ut ille aliquando ultor paternæ necis veniret.
Nunc autem, postquam ille non amplius superstes est, ad te respicio
Ut eum qui manu sua patrem occidit,
Mecum una non dubites interficere:
Ægisthum dico, nihil enim attinet ut te celem amplius
Quid enim expectas ignava aut quam spem
Respectas firmam? Cui nihil restat nisi lugere,
Dejectæ paternis opibus,
Cuique hoc reliquum est, ut in mœrore longo tempore
Innupta consenescas, expers nuptiarum,
Quas quidem nunquam consequeris.
Non enim ita stolidus est
Ægisthus, ut tuum unquam aut meum genus
Sinat pullulare, unde illi certum exitium immineat.
Atqui si meum consilium secuta fueris,
Primum pietatem erga patrem mortuum
Conservabis, & erga fratrem simul.
Deinde, quemadmodum libera nata es, ita
Libera in posterum vocaberis, & cum te digno marito
Nupta eris: Quilibet enim honestatem spectare solet.
Famæ vero non vides quantam celebritatem
Tibi & mihi si auscultes, confectura sis?
Quis enim civium aut peregrinorũ non aspiciens,
Non tali cum laude excipiet?
Videtis ne amici has duas sorores,
Quæ patriam domum servarunt:

Quæ

ταύτας δ' ἔχουσ' ἔσπευδον, οὐκ εἰδυῖ' ἄρα
ἵν' ἦμεν ἄτης· ἀλλὰ νῦν ἔθ' ἱκόμην,
τά τ' ὄντα πρόσθεν ἄλλα θ' εὑρίσκω κακά.
Ηλ. Οὕτως ἔχει σοι ταῦτ'· ἐὰν δέ μοι πίθῃ,
τῆς νῦν παρούσης πημονῆς λύσεις βάρος.
Χρ. Ἦ τοὺς θανόντας ἐξαναστήσω ποτέ;
Ηλ. Οὐκ ἔσθ' ὅ γ' εἶπον· οὐ γὰρ ὧδ' ἄφρων ἔφυν.
Χρ. Τί γὰρ κελεύεις ὧν ἐγὼ φερέγγυος;
Ηλ. Τλῆναί σε δρῶσαν ἂν ἐγὼ παραινέσω.
Χρ. Ἀλλ' εἴ τις ὠφέλειά γ', οὐκ ἀπώσομαι.
Ηλ. Ὅρα, πόνου τοι χωρὶς, οὐδὲν εὐτυχεῖ.
Χρ. Ὁρῶ. ξυνοίσω πᾶν ὅσονπερ ἂν σθένω.
Ηλ. Ἄκουε δή νυν ᾗ βεβούλευμαι τελεῖν.
παρουσίαν μὲν οἶσθα καὶ σύ που φίλων,
ὡς οὔ τις ἡμῖν ἐστιν, ἀλλ' ᾅδης λαβὼν
ἀπεστέρηκε, καὶ μόνα λελείμμεθον.
ἐγὼ δ' ἕως μὲν τὸν κασίγνητον βίῳ
θάλλοντά τ' εἰσήκουον, εἶχον ἐλπίδας
φόνου ποτ' αὐτὸν πράκτορ' ἵξεσθαι πατρός·
νῦν δ' ἡνίκ' οὐκέτ' ἐστιν, εἰς σὲ δὴ βλέπω
ὅπως τὸν αὐτόχειρα πατρῴου φόνου
ξὺν τῇδ' ἀδελφῇ μὴ κατοκνήσεις κτανεῖν
Αἴγισθον· οὐδὲν γάρ σε δεῖ κρύπτειν μ' ἔτι.
ποῖ γὰρ μενεῖς ῥᾴθυμος; εἰς τίν' ἐλπίδων
βλέψασ' ἔτ' ὀρθήν; ᾗ πάρεστι μὲν στένειν
πλούτου πατρῴου κτῆσιν ἐστερημένῃ,
πάρεστι δ' ἀλγεῖν ἐς τοσόνδε τοῦ χρόνου
ἄλεκτρα γηράσκουσαν ἀνυμέναιά τε.
καὶ τῶνδε μέντοι μηκέτ' ἐλπίσῃς ὅπως
τεύξῃ ποτ'· οὐ γὰρ ὧδ' ἄβουλός ἐστ' ἀνὴρ
Αἴγισθος, ὥστε σόν ποτ' ἢ κἀμὸν γένος
βλαστεῖν ἐᾶσαι, πημονὴν αὑτῷ σαφῆ.
ἀλλ' ἢν ἐπίσπῃ τοῖς ἐμοῖς βουλεύμασι,
πρῶτον μὲν εὐσέβειαν ἐκ πατρὸς κάτω
θανόντος οἴσῃ, τοῦ κασιγνήτου θ' ἅμα·
ἔπειτα δ' ὥσπερ ἐξέφυς, ἐλευθέρα
καλῇ τὸ λοιπὸν, καὶ γάμων ἐπαξίων
τεύξῃ· φιλεῖ γὰρ πρὸς τὰ χρηστὰ πᾶς ὁρᾶν.
λόγῳ γε μὴν εὔκλειαν οὐχ ὁρᾷς ὅσην
σαυτῇ τε κἀμοὶ προσβαλεῖς πεισθεῖσ' ἐμοί;
τίς γάρ ποτ' ἀστῶν ἢ ξένων ἡμᾶς ἰδὼν
τοιοῖσδ' ἐπαίνοις οὐχὶ δεξιώσεται,
ἴδεσθε τώδε τὼ κασιγνήτω, φίλοι,
ὣ τὸν πατρῷον οἶκον ἐξεσωσάτην·

Quæ inimicos successu fortunæ elatos
Spreto vitæ periculo oppresserunt:
Hæ dignæ sunt amore, hæ dignæ, quæ ab omnibus co-
Has in diebus festis, & populi conventu, (lantur:
Propter virtutem omni honore affici convenit.
Talia de nobis quilibet homo dicet,
Dõec vivemus: morientiũ verò decus nunquã interibit.
Quapropt. amãtissima soror, auscul. mihi opitular. patri,
Suscipe laborem fratris causa, libera me ex his malis,
Libera & te ipsam, hoc expendens,
Quam turpe sit, eos qui bene nati sunt, turpiter vivere
Cho. In talibus rebus prudentia
Et dicenti & audienti multum prodest.
Chr. O mulieres, priusquam hæc loqui inciperet,
Si mentis compos esset, conservasset
Providentiam, sicut eam non servare videtis,
Nam quo tandem respiciens tanta audacia
Et ipsa armas te, & me opitulari jubes?
Nec tibi in mentẽ venit, quòd mulier, & non vir nata es,
Et multo minus quam inimici viribus vales.
Fortuna autem illis indies magis magisque aspirat,
Nosque destituit ac penitus deserit.
Quis enim talem virum opprimere volens,
Non cum ingenti malo inde discedat?
Vide, ne nobis jam ante afflictis majora mala
Accersamus, si quis forte istos excipiat sermones:
Nam hoc nos nihil relevat neque juvat,
Si cum bona fama fœde moriamur.
Non enim mori tristissimum est, sed quod cum quis
Mori cupit, id ne quidem consequi potest. (tuum
Proinde te obsecro, ut priusquam omni genere crucia-
Funditus pereamus, & genus nostrum totum vastetur,
Iram tuam cohibeas, & quæ dicta jam sunt,
Secreta ego tibi atque irrita servabo.
Ipsa verò ad te redi, & tandem aliquando (disce.
Imbecillitatem tuam agnoscere ac potentioribus cedere
Cho. Obtempera. Prudentia enim, & mente sana
Nihil hominibus utilius est.
Elc. Inexpectatum nihil dixisti Nam probe
Noram, te repudiaturum esse mea consilia.
Sed his manibus solique mihi aggrediendum est
Hoc facinus, nequaquam enim irritum relinquemus.
Chr. Heu, utinam tali animo prædita fuisses,
Tunc cum pater interficeretur, rem omnẽ confecisses.

Atqui

ὣ τοῖσιν ἐχθροῖς εὖ βεβηκόσιν ποτὲ,
ψυχῆς ἀφειδήσαντε, προὐστήτην φόνου.
τούτω φιλεῖν χρὴ, τώδε χρὴ πάντας σέβειν·
τώδ' ἔν θ' ἑορταῖς ἔν τε πανδήμῳ πόλει
τιμᾶν ἅπαντας οὕνεκ' ἀνδρείας χρεών.
τοιαῦτά τοι νῷ πᾶς τις ἐξερεῖ βροτῶν,
ζώσαιν θανούσαιν θ' ὥστε μὴ 'κλιπεῖν κλέος.
ἀλλ' ὦ φίλη πείσθητι, συμπόνει πατρί.
σύγκαμν' ἀδελφῷ· παῦσον ἐκ κακῶν ἐμέ.
παῦσον δὲ σαυτὴν, τοῦτο γινώσκουσ', ὅτι
ζῆν αἰσχρὸν αἰσχρῶς τοῖς καλῶς πεφυκόσιν.--

Χο. Ἐν τοῖς τοιούτοις ἐστὶν ἡ προμηθία
καὶ τῷ λέγοντι καὶ κλύοντι σύμμαχος.--

Χρ. Καὶ πρίν γε φωνεῖν, ὦ γυναῖκες, εἰ φρενῶν
ἐτύγχαν' αὕτη μὴ κακῶν, ἐσώζετ' ἂν
τὴν εὐλάβειαν, ὥσπερ οὐχὶ σώζεται.
ποῖ γάρ ποτ' ἐμβλέψασα, τοιοῦτον θράσος
αὐτή θ' ὁπλίζῃ, κἀμ' ὑπηρετεῖν καλεῖς;
οὐκ εἰσορᾷς; γυνὴ μὲν, οὐδ' ἀνὴρ ἔφυς.
σθένεις δ' ἔλαττον τῶν ἐναντίων χερῖν.
δαίμων δὲ τοῖς μὲν εὐτυχὴς καθ' ἡμέραν,
ἡμῖν δ' ἀπορρεῖ, κἀπὶ μηδὲν ἔρχεται.
τίς οὖν τοιοῦτον ἄνδρα βουλεύων ἑλεῖν,
ἄλυπος ἄτης ἐξαπαλλαχθήσεται;
ὅρα, κακῶς πράσσοντε, μὴ μείζω κακὰ
κτησώμεθ', εἴ τις τούσδ' ἀκούσεται λόγους.
λύει γὰρ ἡμᾶς οὐδὲν, οὐδ' ἐπωφελεῖ,
βάξιν καλὴν λαβόντε, δυσκλεῶς θανεῖν.
οὐ γὰρ θανεῖν ἔχθιστον, ἀλλ' ὅταν θανεῖν
χρήζων τις, εἶτα μηδὲ τοῦτ' ἔχῃ λαβεῖν.
ἀλλ' ἀντιάζω, πρὶν πανωλέθρους τὸ πᾶν
ἡμᾶς τ' ὀλέσθαι, κἀξερημῶσαι γένος,
κατάσχες ὀργήν· καὶ τὰ μὲν λελεγμένα
ἄρρητ' ἐγώ σοι κἀτελῆ φυλάξομαι·
αὐτὴ δὲ νοῦν σχὲς ἀλλὰ τῷ χρόνῳ ποτὲ,
σθένουσα μηδὲν, τοῖς κρατοῦσιν εἰκαθεῖν.--

Χο. Πείθου· προνοίας οὐδὲν ἀνθρώποις ἔφυ
κέρδος λαβεῖν ἄμεινον, οὐδὲ νοῦ σοφοῦ.

Ηλ. Ἀπροσδόκητον οὐδὲν εἴρηκας· καλῶς
δ' ᾔδειν σ' ἀπορρίψουσαν ἁπηγγελλόμην.
ἀλλ' αὐτόχειρί μοι μόνῃ τε δραστέον
τοὔργον τόδ'· οὐ γὰρ δὴ κενόν γ' ἀφήσομεν.

Χρ. Φεῦ, εἴθ' ὤφελες τοιάδε τὴν γνώμην πατρὸς
θνήσκοντος εἶναι· πάντα γὰρ κατειργάσω.

Ele. Atqui erā quidē natura talis, animo autē tūc fortaſſe im-
Chr. Da operā ut iſto animo perpetuo prædita ſis. (becilliore.
Ele. Bene mones, ſed nihil me juvas.
Chr. Decet res magnas ſuſcipientem etiā periculū ſuſtinere.
Ele. Amo ſententiam tuam, timiditatem vero odi.
Chr. Patienter audiam etiam cum aliquando me laudabis.
Ele. Atqui ex me quidem id nunquam conſequeris.
Chr. Reliquum eſt tempus longum, quod hoc judicabit.
Ele. Abi hinc: in te enim nihil eſt auxilii.
Chr. Ineſt, tibi verò non eſt animus, qui auſcultare ac diſcere
Ele. Vade & matri tuæ hæc omnia narrato, (velit.
Chr. Nondum ita atroci odio erga te incenſa ſum
Ele. Sed vide ad quam infamiam me adducas.
Chr. Nō ad infamiā, ſed ad providentiam, ut tibi ipſi caveas.
Ele. Quod igitur tibi juſtum videbitur, id me ſequi oportet?
Chr. Quando tu aliquādo ſapies, tunc & tu dux noſter eris.
Ele. Quam odioſum eſt pulchre dicentem ita deerrare.
Chr. Recte loqueris de eo malo, quo tu affecta es.
Ele. Quid igitur? an non hæc juſte videor dicere?
Chr. Verum, ſed aliquando juſtitia damnum affert.
Ele. Juxta has leges ego non volo vivere.
Chr. Verùm ſi feceris iſta, laudabis me.
Ele. Atqui faciam equidem, nihil verita te.
Chr. An hoc tibi decretum eſt, neque mutabis conſilium?
Ele. Conſilio enim malo nihil eſt nocentius.
Chr. Nihil eorum, quæ ego dico, intelligere videris.
Ele. Hæc jam olim non nuper, decreta ſunt mihi
Chr. Abeo igitur, neque enim tu meos ſermones
Probare potes, neque ego tuos mores.
Ele. Abi intro: non enim tecum communicabo amplius,
Ne ſi quidem valde cupias. Eſt enim
Magna ſtultitia venari inania.
Chr. Tu quæ videris tibi ſapere
Sapias, cùm verò malis oppreſſa eris,
Tunc meum laudabis conſilium.

ANTISTROPHICA. Strophe 1.

Cho. Quid eſt, quod ſapientiſſimas in aëre volucres
Contemplamur, quæ alunt
Parentes à quibus prognatæ ſunt, & educatæ?
Nos vèro contrarium facimus.
Sed non per Jovis fulgur,

Et

Ηλ. Αλλ' ἦν φύσιν γε, τὸν δὲ νοῦν, ἥσσων τότε.
Χρ. Ασκει τοιαύτη νοῦν δι' αἰῶνος μένειν.
Ηλ. Ως οὐχὶ συνδράσουσα νουθετεῖς τάδε;
Χρ. Εἰκὸς γὰρ ἐγχειροῦντα καὶ πράττειν κακῶς.
Ηλ. Ζηλῶ σε τοῦ νοῦ, τῆς δὲ δειλίας στυγῶ.
Χρ. Ανέξομαι κλύουσα, χ' ὤταν εὖ λέγῃς.
Ηλ. Αλλ' οὔποτ' ἐξ ἐμοῦ γε μὴ μάθῃς τόδε.
Χρ. Μακρὸς τὸ κρῖναι ταῦτα χ' ὡ λοιπὸς χρόνος.
Ηλ. Απελθε· σοὶ γὰρ ὠφέλησις οὐκ ἔνι.
Χρ. Ενεστιν· ἀλλὰ σοὶ μάθησις οὐ πάρα.
Ηλ. Ελθοῦσα μητρὶ ταῦτα πάντ' ἔξειπε σῇ.
Χρ. Οὐδ' αὖ τοσοῦτον ἔχθος ἐχθαίρω σ' ἐγώ.
Ηλ. Αλλ' οὖν ἐπίστω γ' οἷ μ' ἀτιμίας ἄγεις.
Χρ. Ατιμίας μὲν οὔ, προμηθείας δὲ σοῦ.
Ηλ. Τῷ σῷ δικαίῳ δῆτ' ἐπισπέσθαι με δεῖ;
Χρ. Οταν γὰρ εὖ φρονῇς, τόθ' ἡγήσῃ σὺ νῷν.
Ηλ. Η δεινὸν εὖ λέγουσαν ἐξαμαρτάνειν.
Χρ. Εἴρηκας ὀρθῶς ᾧ σὺ πρόσκεισαι κακῷ.
Ηλ. Τί δ'; οὐ δοκῶ σοι ταῦτα σὺν δίκῃ λέγειν;
Χρ. Αλλ' ἔστιν ἔνθα χ' ἡ δίκη βλάβην φέρει.
Ηλ. Τούτοις ἐγὼ ζῆν τοῖς νόμοις οὐ βούλομαι.
Χρ. Αλλ' εἰ ποιήσεις ταῦτ', ἐπαινέσεις ἐμέ.
Ηλ. Καὶ μὴν ποιήσω γ', οὐδὲν ἐκπλαγεῖσά σε.
Χρ. Καὶ τοῦτ' ἀληθὲς, οὐδὲ βουλεύσῃ πάλιν;
Ηλ. Βουλῆς γὰρ οὐδέν ἐστιν ἔχθιον κακῆς.
Χρ. Φρονεῖν ἔοικας οὐδὲν ὧν ἐγὼ λέγω.
Ηλ. Πάλαι δέδοκται ταῦτα, κοὐ νεωστί μοι.
Χρ. Απειμι τοίνυν· οὔτε γὰρ σὺ τἄμ' ἔπη
τολμᾷς ἐπαινεῖν, οὔτ' ἐγὼ τοὺς σοὺς τρόπους.
Ηλ. Αλλ' εἴσιθ'· οὔ σοι μὴ μεθέψομαί ποτε
οὐδ' εἰ σφόδρ' ἱμείρουσα τυγχάνεις· ἐπεὶ
πολλῆς ἀνοίας καὶ τὸ θηρᾶσθαι κενά.
Χρ. Αλλ' εἰ σαυτῇ τυγχάνεις δοκοῦσά τι
φρονεῖν, φρόνει τοιαῦθ'· ὅταν γὰρ ἐν κακοῖς
ἤδη βεβήκῃς, τἄμ' ἐπαινέσεις ἔπη.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. Στροφὴ α.

Χο. 1 Τί τοὺς ἄνωθεν φρονιμωτάτους
2 οἰωνοὺς ἐσορώμενοι
3 τροφᾶς κηδομένους, ἀφ' ὧν τε
4 βλαστῶσιν, ἀφ' ὧν τ' ὄνησιν εὕρω-
5 σι, τάδ' οὐκ ἐπ' ἴσης τελοῦμεν;
6 ἀλλ' οὐ τὰν Διὸς ἀστραπὰν,

Et cœlo habitantem justitiam,
Diu impune erit,
O subterranea fama
Ad inferos mihi perfer tristem
Nuncium ad Atridas,
De atrocissimis flagitiis.

ANTISTROPHE 1.

Et quod jam ipsorum in domo
Res sunt afflictæ. Nam liberi inter se dissident
Duplici discordia, nec amplius
Familiaris convictus eos conjungit.
Deserta vero ac sola fluctuat
Electra patris necem
Perpetuo misera lugens,
Ceu querula Luscinia:
Nec mortis periculo movetur,
Quin mori etiam ipsa parata est,
Dum illos ulciscatur modo.
Quis bonis prognatus sic vivere queat.

STROPHE 2.

Nemo enim generosus adversis rebus
Dignitatem suam vult deformari,
Obscurus ut fiat, ô filia,
Quemadmodum tu lacrhymabilem
Vitam assiduè egisti,
Dum turpitudinem oppugnas,
Duplicem laudem consecuta.
Ut & sapiens & optima filia dicaris?

ANTISTROPHICA. 2.

Utinam vivas mihi superésque manu
Et opibus inimicos tantum,
Quantum nunc ab illis opprimeris.
Nam te video indignè
Adversa fortuna
Jactari, cùm quæ summa justitia
Et optima est eam colueris,
Nempe pietatem erga Deum.

7 καὶ τὰν οὐρανίαν Θέμιν,
8 δαρὸν γὰρ οὐκ ἀπόνητοι.
9 ὦ χθονία βροτοῖσι φάμα,
10 κατά μοι βόασον οἰκτρὰν
11 ὄπα τοῖς ἔνερθ' Ἀτρείδαις,
12 ἀχόρευτα φέρουσ' ὀνείδη.—

ΑΝΤΙΣΤΣΟΦΗ α.

1 Ὅτι σφὶν ἤδη τὰ μὲν ἐκ δόμων
2 νοσεῖ δή· τὰ δὲ πρὸς τέκνων,
3 διπλῆ φύλοπις οὐκέτ' ἐξι-
4 σοῦται φιλοτασίῳ διαίτᾳ,
5 πρόδοτος δὲ μόνα σαλεύει
6 Ἠλέκτρα τὸν ἀεὶ πατρὸς
7 δειλαία στενάχουσ', ὅπως
3 ἁ πανόδυρτος ἀηδών,
9 οὔτε τι τοῦ θανεῖν προμηθής,
10 τό, τε μὴ βλέπειν ἑτοίμα
11 διδύμαν ἑλοῦσ' Ἐρινύν.
12 τίς ἂν εὔπατρις ὧδε βλαστοῖ;—

ΣΤΡΟΦΗ β'.

1 Οὐδεὶς τῶν ἀγαθῶν ζῶν κακῶς,
2 εὔκλειαν αἰσχῦναι θέλει
3 νώνυμος ὦ παῖ παῖ· ὡς
4 τε καὶ σὺ πάγκλαυτον αἰ-
5 ῶνα κοινὸν εἵλου,
6 τὸ μὴ καλὸν καθοπλίσασα
7 δύο φέρειν ἐνὶ γὰρ λόγῳ,
8 σοφά τ' ἀρίστα τε παῖς κεκλῆσθαι.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ. β.

1 ζώης μοι καθύπερθεν χειρὶ
2 πλούτῳ τε τῶν ἐχθρῶν, ὅσον
3 νῦν ὑπὸ χεῖρα ναίεις.
4 ἐπεί σ' ἐφεύρηκα μοί-
5 ρᾳ μὲν οὐκ ἐν ἐσθλᾷ
6 βεβῶσαν· ἃ δὲ μέγιστ' ἔβλαστε
7 νόμιμα, τῶνδε φερομέναν
8 ἄριστα τᾷ Ζηνὸς εὐσεβείᾳ.

IAMBI.

Ore. Num, ò mulieres, rectè accepimus,
Et num rectè venimus eò quò volebamus?
Cho. Quid quæris, aut quid est quod est cupis?
Ore. Ægisthi ædes jamdudum quæro.
Cho. Rectè huc venisti; & index rectè te docuit.
Ore. Quis igitur ex vobis intro renuntiabit (quoq; pertinētē
Nos adesse rem gratā afferentes, & communiter ad ipsos
Cho. Hæc faciet, si quidem aliquem ex propinquis nunciare
Ore. Vade ò mulier, dic eis, (oportet.
Phocenses quosdam adesse qui quærant Ægisthum.
Ele. Hei mihi, num de fama quam audivimus
Affertis certa indicia?
Ore. Nihil novi de ista fama, sed mihi senex
Strophius quædam de Oreste nuncianda mandavit?
Ele. Quid igitur est, mi hospes? quàm metuo male.
Ore. Afferimus exiguas reliquias in parvo
Vasculo mortui ut vides.
Ele. Heu me miseram, jam illam manifestè
Videre est calamitatem.
Ore. Si quid commoveris malis Orestis
Hoc vasculo scito corpus ipsius conditum esse,
Ele. O hospes, da mihi quæso, si quidem
Hoc vasculum ipsum continet, ut in manus accipiam,
Et me atque universum genus meum simul
Cum hoc cinere lugeam ac deplorem.
Ore. Date huic, quæcunque est, non enim
Inimico animo postulat,
Sed est vel ex amicis quæpiam, vel sanguine junctis.
Ele. O monumentum hominis mihi amantissimi
De anima Orestis reliquum, quàm longe dissimili spe,
Ac te misi, nunc accipio.
Nunc enim te porto manibus nihil amplius existentem,
Cùm ex hac domo splendidum dimiserim.
Utinam prius hanc vitam reliquisses,
Quā ego te in terrā peregrinā ablegarē, hisce manibus
Subducens ac servans à cæde.
Si enim illo tempore mortuus esses,
Communi cum patre sepulchro potitus fuisses.
Nunc exul in peregrina terra
Malè periisti, procul à tua sorore;
Neque ego misera te caris manibus

Lavi,

ΙΑΜΒΟΙ.

Ορ. Ἆρ' ὦ γυναῖκες ὀρθά τ' εἰσηκούσαμεν,
ὀρθῶς θ' ὁδοιποροῦμεν ἔνθα χρῄζομεν;
Χο. Τί δ' ἐξερευνᾷς, καὶ τί βουληθεὶς πάρει;
Ορ. Αἴγισθον ἔνθ' ᾤκηκεν ἱστορῶ πάλαι.
Χο. Ἀλλ' εὖ γ' ἱκάνεις, χ' ὡ φράσας ἀζήμιος.
Ορ. Τίς οὖν ἂν ὑμῶν τοῖς ἔσω φράσειεν ἂν
ἡμῶν ποθεινὴν κοινόπουν παρουσίαν;
Χο. Ἥδ'· εἰ τὸν ἄγχιστόν γε κηρύσσειν χρεών.
Ορ. Ἴθ' ὦ γύναι, δήλωσον εἰσελθοῦσ' ὅτι
Φωκῆς ματεύουσ' ἄνδρες Αἴγισθόν τινες.
Ηλ. Οἴμοι τάλαιν'· οὐ δή ποθ' ἧς ἠκούσαμεν
φήμης φέροντες ἐμφανῆ τεκμήρια;
Ορ. Οὐκ οἶδα τὴν σὴν κληδόν', ἀλλά μοι γέρων
ἐφεῖτ' Ὀρέστου Στρόφιος ἀγγεῖλαι πέρι.
Ηλ. Τί δ' ἔστιν ὦ ξέν'; ὥς μ' ὑπέρχεται φόβος.
Ορ. Φέροντες αὐτοῦ σμικρὰ λείψαν' ἐν βραχεῖ
τεύχει θανόντος, ὡς ὁρᾷς, κομίζομεν.
Ηλ. Οἲ 'γὼ τάλαινα· τοῦτ' ἐκεῖν' ἤδη σαφές.
πρόχειρον ἄχθος ὡς ἔοικε δέρκομαι.
Ορ. Εἴπερ τι κλαίεις τῶν Ὀρεστείων κακῶν,
τόδ' ἄγγος ἴσθι σῶμα τοὐκείνου στέγον.
Ηλ. Ὦ ξεῖνε· δός νυν πρὸς θεῶν εἴπερ τόδε
κέκευθεν αὐτὸν τεῦχος εἰς χεῖρας λαβεῖν·
ὅπως ἐμαυτὴν καὶ γένος τὸ πᾶν ὁμοῦ
ξὺν τῇδε κλαύσω κἀποδύρωμαι σποδῷ.
Ορ. Δόθ', ἥτις ἐστί, προσφέροντες· οὐ γὰρ ὡς
ἐν δυσμενείᾳ γ' οὖσ' ἐπαιτεῖται τόδε·
ἀλλ' ἢ φίλων τις, ἢ πρὸς αἵματος φύσιν. –
Ηλ. Ὦ φιλτάτου μνημεῖον ἀνθρώπων ἐμοί,
ψυχῆς Ὀρέστου λοιπόν· ὡς ἀπ' ἐλπίδων
οὐχ ὧνπερ ἐξέπεμπον εἰσεδεξάμην.
νῦν μὲν γὰρ οὐδὲν ὄντα βαστάζω χεροῖν.
δόμων δέ σ', ὦ παῖ, λαμπρὸν ἐξέπεμψ' ἐγώ.
ὡς ὤφελον πάροιθεν ἐκλιπεῖν βίον
πρὶν ἐς ξένην σε γαῖαν ἐκπέμψαι χεροῖν
κλέψασα ταῖνδε, κἀνασώσασθαι φόνου·
ὅπως θανὼν ἔκεισο τῇ τόθ' ἡμέρᾳ,
τύμβου πατρῴου κοινὸν εἰληχὼς μέρος.
νῦν δ' ἐκτὸς οἴκων, κἀπὶ γῆς ἄλλης φυγάς,
κακῶς ἀπώλου σῆς κασιγνήτης δίχα.
κοὔτ' ἐν φίλαισι χερσὶν ἡ τάλαιν' ἐγὼ

λουτροῖς

Lavi, neque in ignem
Juxta morem levavi miserum cadaver:
Sed hominum peregrinorũ manibus compositus miser,
Exiguum onus ades exiguo in vasculo.
O infœlicem meam educationem,
Atque inutilem: quàm ego sæpe olim tibi
Dulci labore cibum præbui: neq; enim unquam
Magis matri quàm mihi curæ fuisti:
Neque familia, sed ego te alebam:
Egóque soror tua condormire tibi solebam.
Nunc verò illa omnia una dies sustulit,
Te mortuo: omnia enim moriens simul abripuisti
Velut procella. Interiit pater,
Extincta sum & ego, Tu evanuisti,
Rident inimici, insanit præ lætitia
Impientissima mater, de qua tu mihi sæpe
Clam nunciũ misisti, significans, teipsum affuturum esse
Ultorem. Sed hæc infœlix fortuna
Tua & mea irrita fecit,
Quæ te sic mihi huc misit, nempe pro charissimo
Aspectu cinerem atque umbram inanem.
Heu me infœlicem.
O corpus miserabile.
O quàm infausto
Ablegatus es itinere frater charissime: ut me perdidisti,
Perdidisti inquam ô fratris germanum caput.
Accipe ergo & me unà tecum in hoc vasculum.
Ut cinis fiam, quæ nihil sum, utque tecum infra
Posthac habitem. Cum enim viveres,
Æquali tecum sorte fruebar: quapropter & nunc
Tibi sepulto superstes esse non volo,
Nã mea sententia non malè agitur cũ his, qui moriũtur.
Cho. Memineris te natam mortali ex patre, (doleas.
Natus est mortalis & Orestes: quapropter ne nimium
Omnibus enim nobis hoc necesse est ferre.
Ore. Hei mihi quid dicam? in quos sermones inevitabiles
Incidi? Linguæ amplius temperare non possum
Ele. Quid te sollicitat, aut quamobrem ista dicis?
Ore. An ne hæc est illa inclyta Electræ species?
Ele. Est, & quidem miserè afflicta.
Ore. Heu infœlicem hanc fortunam.
Ele. Cur quæso hospes mea causa ita ingemiscis?
Ore. O corpus indignè atq; impiè deformatum.
Ele. Non equidem aliter sum, quàm ut me miserans deploras.

Heu

λουτροῖς ἐκόσμησ', οὔτε παμφλέκτου πυρὸς
ἀνειλόμην ὡς εἰκὸς ἄθλιον βάρος.
ἀλλ' ἐν ξένῃσι χερσὶ κηδευθεὶς τάλας,
σμικρὸς προσήκεις ὄγκος ἐν σμικρῷ κύτει.
οἴμοι τάλαινα τῆς ἐμῆς πάλαι τροφῆς
ἀνωφελήτου, τὴν ἐγὼ θάμ' ἀμφὶ σοὶ
πόνῳ γλυκεῖ παρέσχον· οὔτε γάρ ποτε
μητρὸς σύ γ' ἦσθα μᾶλλον ἢ κἀμοῦ φίλος,
οὔθ' οἱ κατ' οἶκον ἦσαν, ἀλλ' ἐγὼ τροφός.
ἐγὼ δ' ἀδελφὴ σὴ προσηυδώμην ἀεί.
νῦν δ' ἐκλέλοιπε ταῦτ' ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ
θανόντα σὺν σοί· πάντα γὰρ συναρπάσας,
θύελλ' ὅπως, βέβηκας· οἴχεται πατήρ.
τέθνηκ' ἐγὼ σοί· φροῦδος αὐτὸς εἶ θανών.
γελῶσι δ' ἐχθροί· μαίνεται δ' ὑφ' ἡδονῆς
μήτηρ ἀμήτωρ, ἧς ἐμοὶ σὺ πολλάκις
φήμας λάθρᾳ προὔπεμπες ὡς φανούμενος
τιμωρὸς αὐτός· ἀλλὰ ταῦθ' ὁ δυστυχὴς
δαίμων ὁ σός τε κἀμὸς ἐξαφείλετο·
ὅς σ' ὧδέ μοι προὔπεμψεν ἀντὶ φιλτάτης
μορφῆς, σποδόν τε καὶ σκιὰν ἀνωφελῆ.
Οἴμοι οἴμοι
ὦ δέμας οἰκτρόν· φεῦ, φεῦ.
ὦ δεινοτάτας, οἴμοι οἴμοι,
πεμφθεὶς κελεύθους φίλταθ', ὥς μ' ἀπώλεσας.
ἀπώλεσας δῆτ' ὦ κασίγνητον κάρα.
τοιγάρ, σὺ δέξαι μ' ἐς τὸ σὸν τόδε στέγος,
τὴν μηδὲν, εἰς τὸ μηδὲν, ὡς σὺν σοὶ κάτω
ναίω τὸ λοιπόν. καὶ γὰρ ἡνίκ' ἦσθ' ἄνω,
ξὺν σοὶ μετεῖχον τῶν ἴσων· καὶ νῦν ποθῶ
τοῦ σοῦ θανοῦσα μὴ πολείπεσθαι τάφου.
τοὺς γὰρ θανόντας οὐχ ὁρῶ λυπουμένους.--

Χο. Θνητοῦ πέφυκας πατρὸς Ἠλέκτρα, φρόνει.
θνητὸς δ' Ὀρέστης· ὥστε μὴ λίαν στένε.
πᾶσιν γὰρ ἡμῖν τοῦτ' ὀφείλεται παθεῖν.--

Ορ. Φεῦ, φεῦ· τί λέξω; ποῖ λόγων ἀμηχάνων
ἔλθω; κρατεῖν γὰρ οὐκέτι γλώσσης σθένω.

Ηλ. Τί δ' ἔσχες ἄλγος; πρὸς τί τοῦτ' εἰπὼν κυρεῖς;

Ορ. Ἦ σὸν τὸ κλεινὸν εἶδος Ἠλέκτρας τόδε;

Ηλ. Τόδ' ἔστ' ἐκεῖνο, καὶ μάλ' ἀθλίως ἔχον.

Ορ. Οἴμοι ταλαίνης ἆρα τῆσδε συμφορᾶς.

Ηλ. Τί δή ποτ' ὦ ξέν' ἀμφ' ἐμοὶ στένεις τάδε;

Ηλ. Ὦ σῶμ' ἀτίμως κἀθέως ἐφθαρμένον.

Ορ. Οὔτοι ποτ' ἄλλην ἢ 'μὲ δυσφημεῖς ξένε.

Ore. Heu vitam innuptam atque calamitosam.
Ele. O hospes quare me sic intuens ingemiscis?
Ore. Quam nihil meorum malorum noveram.
Ele. Ex quibus igitur nostris dictis ea cognovisti?
Ore. Quum video te insigniter oppressam multis miseriis:
Ele. Sed vides tu quidem pauca ex meis malis.
Ore. Et quomodo aliquis his tristiora videre posset?
Ele. Quia cogor interfectoribus cohabitare.
Ore. Quibus? Cujus? Quid hoc mali est quod indicas?
Ele. Interfector. inquã patris, & his necessitas me cogit servire.
Ore. Quæ necessitas te ut servias cogit?
Ele. Mater vocatur, sed nihil maternum habet.
Ore. Quomodo? utrum vi cogit? an subducendo cibum?
Ele. Et vi, & fame, & omnibus malis
Ore. Nec tibi quisquam est, qui opem ferat, aut prohibeat?
Ele. Non sanè: nam qui erat, pro eo tu mihi cinerẽ attulisti.
Ore. O miseram te, quàm me jampridem miseret tui.
Ele. Solus tu quidem es, quem mea mala movent.
Ore. Et solus venio dolens tuis miseriis.
Ele. An tu nobis cognatus alicunde advenis?
Ore. Dicerem tibi, si has fidas esse scirem.
Ele. Est illis mens fida, proinde tutò dices.
Ore. Hoc interim vasculũ depone, ut rem totam cognoscas.
Ele. Ne mihi hoc per Deum facias.
Ore. Ausculta mihi, non enim peccabis
Ele. Ne per barbam tuam, ne quæso charissime mihi eripias.
Ore. Non inquam sino.
Ele. Heu me miseram,
Oreste, si tua privabor sepultura.
Ore. Melius ominare, non enim recte doles.
Ele. Quid? an fratrem defunctum non juste deploro?
Ore. Non te decet ista loqui.
Ele. Itane indigna sum fratre mortuo?
Ore. Non indigna, sed ista te non decent.
Ele. Siquidem Orestis hoc corpus porto.
Ore. Non est revera corpus Orestis, sed tantum verbis assimulatum
Ele. Ubi igitur illius miseri sepulchrum est?
Ore. Nusquam: nam viventis non est sepulchrum,
Ele. Quomodo narras ô fili?
Ore. Nihil equidem falsi dico.
Ele. Quid? an vivit ille?
Ore. Si quidem ego vivo.
Ele. An tu ille es?
Ore. Aspicias hoc patris mei

Sigillum,

Ορ. Φεῦ τῆς ἀνύμφου δυσμόρου τε σῆς τροφῆς.
Ηλ. Τί δή ποτ' ὦ ξέν' ὧδ' ἐπισκοπῶν στένεις;
Ορ. Ως οὐκ ἄρ' ᾔδειν τῶν ἐμῶν οὐδὲν κακῶν.
Ηλ. Εν τῷ διέγνως τοῦτο τῶν εἰρημένων;
Ορ. Ορῶν σε πολλοῖς ἐμπρέπουσαν ἄλγεσι.
Ηλ. Καὶ μὴν ὁρᾷς γε παῦρα τῶν ἐμῶν κακῶν.
Ορ. Καὶ πῶς γένοιτ' ἂν τῶνδ' ἔτ' ἐχθίω βλέπειν;
Ηλ. Οθ' οὕνεκ' εἰμὶ τοῖς φονεῦσι σύντροφος.
Ορ. Τοῖς τοῦ; πόθεν τοῦτ' ἐξεσήμηνας κακόν;
Ηλ. Τοῖς πατρός, εἶτα τοῖσδε δουλεύω βίᾳ.
Ορ. Τίς γάρ σ' ἀνάγκη τῇδε προτρέπει βροτῶν;
Ηλ. Μήτηρ καλεῖται, μητρὶ δ' οὐδὲν ἐξισοῖ.
Ορ. Τί δρῶσα; πότερα χερσίν, ἢ λύμῃ βίου;
Ηλ. Καὶ χερσί, καὶ λύμαισι, καὶ πᾶσιν κακοῖς.
Ορ. Οὐδ' οὑπαρήξων, οὐδ' ὁ κωλύσων πάρα;
Ηλ. Οὐ δῆθ'· ὃς ἦν γάρ μοι, σὺ προὔθηκας σποδόν.
Ορ. Ω δύσποτμ', ὡς ὁρῶν σ' ἐποικτείρω πάλαι.
Ηλ. Μόνος βροτῶν νυν ἴσθ' ἐποικτείρας ποτέ.
Ορ. Μόνος γὰρ ἥκω τοῖσι σοῖς ἀλγῶν κακοῖς.
Ηλ. Οὐ δή ποθ' ἡμῖν ξυγγενὴς ἥκεις ποθέν;
Ορ. Εγὼ φράσαιμ' ἄν, εἰ τὸ τῶνδ' εὔνουν πάρα.
Ηλ. Αλλ' ἐστὶν εὔνουν· ὥστε πρὸς πιστὰς ἐρεῖς.
Ορ. Μέθες τόδ' ἄγγος νῦν, ὅπως τὸ πᾶν μάθῃς.
Ηλ. Μὴ δῆτα πρὸς θεῶν τοῦτό μ' ἐργάσῃ ξένε.
Ορ. Πείθου λέγοντι, κοὐχ ἁμαρτήσῃ ποτέ.
Ηλ. Μή, πρὸς γενείου, μὴ 'ξέλῃ τὰ φίλτατα.
Ορ. ΟΥ φημ' ἐάσειν.
Ηλ. Ω τάλαιν' ἐγὼ σέθεν
ὀρέστα, τῆς σῆς εἰ στερήσομαι ταφῆς.
Ορ. ΕΥφημα φώνει· πρὸς δίκης γὰρ οὐ στένεις.
Ηλ. Πῶς τὸν θανόντ' ἀδελφὸν οὐ δίκῃ στένω;
Ορ. ΟΥ σοι προσήκει τήνδε προσφωνεῖν φάτιν.
Ηλ. ΟΥτως ἄτιμός εἰμι τοῦ τεθνηκότος;
Ορ. Ατιμος οὐδενὸς σύ· τοῦτο δ' οὐχὶ σόν.
Ηλ. ΕΙπερ γ' ὀρέστου σῶμα βαστάζω τόδε.
Ορ. Αλλ' οὐκ ὀρέστου, πλὴν λόγῳ γ' ἠσκημένον.
Ηλ. Ποῦ δ' ἔστ' ἐκείνου τοῦ ταλαιπώρου τάφος;
Ορ. ΟΥκ ἔστι· τοῦ γὰρ ζῶντος οὐκ ἔστι τάφος.
Ηλ. Πῶς εἶπας ὦ παῖ;
Ορ. Ψεῦδος οὐδὲν ὧν λέγω.
Ηλ. Η ζῇ γὰρ ἁνήρ;
Ορ. ΕΙπερ ἔμψυχός γ' ἐγώ.
Ηλ. Η γὰρ σὺ κεῖνος;
Ορ. Τήνδε προσβλέψασά μου

Sigillum, & me vera dicere intelliges.
Ele. O dulcissima lux.
Ore. Dulcissima, fateor & ego.
Ele. O vox fraterna, venisti aliquando?
Ore. Non amplius ex aliis quæras.
Ele. Teneone te manibus?
Ore. Ut sic in posterum semper teneas,
Ele. O charissimæ mulieres, ô cives,
Videtis Oresten hunc arte
Mortuum simulatum, & eundem arte servatum?
Cho. Videmus ô filia, & quidem in hoc casu lachrymæ
Præ gaudio nobis ex oculis erumpunt.

PERICOMMATA. Strophe 1.

Ele. O soboles charissimorum corporum,
Venisti tandem?
Invenisti? venisti? vides quos volebas?

SYSTEMA 1.

Ore. Adsumus, sed tacita expecta.
Ele. Quid est?
Ore. Tacere melius erit, ne quis intus audiat.

STROPHE 2.

Ele. Atqui non per Dianam semper innuptam,
Non judico metuendum, esse
Hoc inutile pondus mulierum, quæ sunt intus.

SYSTEMA 2.

Ore. Vide sis, nam etiam mulieribus Martius
Est animus, quod tu quidem olim experta es.

STROPHE 3.

Ele. Heu, heu,
Manifestum subjecisti,
Inexplicabile,
Nulla oblivione delebile,
Nostrum,
Sicut est, malum.

SYST-

σφραγῖδα πατρὸς, ἔκμαθ' εἰ σαφῆ λέγω.
Ηλ. Ὦ φίλτατον φῶς.
Ορ. Φίλτατον συμμαρτυρῶ.
Ηλ. Ὦ φθέγμ' ἀφίκου.
Ορ. Μηκέτ' ἄλλοθεν πύθῃ.
Ηλ. Ἔχω σε χερσίν.
Ορ. Ὡς τὰ λοίπ' ἔχοις ἀεί.
Ηλ. Ὦ φίλταται γυναῖκες, ὦ πολίτιδες,
ὁρᾶτ' Ὀρέστην τόνδε μηχαναῖσι μὲν
θανόντα· νῦν δὲ μηχαναῖς σεσωσμένον;--
Χο. Ὁρῶμεν ὦ παῖ, κἀπὶ συμφοραῖσί μοι
γεγηθὸς ἕρπει δάκρυον ὀμμάτων ἄπο.

ΠΕΡΙΚΟΜΜΑΤΑ. Στροφὴ α'.

Ηλ. 1 Ἰὼ γοναὶ γοναὶ σω-
2 μάτων ἐμοὶ φιλτάτων,
3 ἐμόλετ' ἀρτίως.
4 ἐφεύρετ' ἤλθετ' εἴδεθ' οὓς ἐχρῄζετε.--

ΣΥΣΤΗΜΑ α'.

Ορ. 1 Πάρεσμεν· ἀλλὰ σῖγ' ἔχουσα πρόσμενε.
Ηλ. 2 Τί δ' ἔστιν;
Ορ. 3 Σιγᾶν ἄμεινον, μή τις ἔνδοθεν κλύῃ.--

ΣΤΡΟΦΗ β'.

Ηλ. 1 Ἀλλ' οὐ τὰν Ἄρτεμιν
2 τὰν αἰὲν ἀδμήταν,
3 τόδε μὲν οὔ ποτ' ἀξιώσω τρέσαι,
4 περισσὸν ἄχθος ἔνδον
5 γυναικῶν ὂν ἀεί.--

ΣΥΣΤΗΜΑ β'.

Ορ. 1 Ὅρα γε μὲν δὴ κἀν γυναιξὶν ὡς Ἄρης.--

ΣΤΡΟΦΗ γ'.

Ηλ. 1 Ὀτοτοτοτοῖ.
2 ἀνέφελον ἐπέβαλες,
3 οὔποτε καταλύσιμον,
4 οὐδέποτε λησόμενον,
5 ἁμέτερον οἷον ἔφυ κακόν.--

SYSTEMA.

Ore. Novi hæc, ſed cùm aliquando vacabit,
Tunc horum meminiſſe oportebit.

ANTISTROPHE 1.

Ele. Omne convenit tempus præſens
Ad dicendum ea, quæ juſta ſunt.
Vix enim antehac compreſſi linguæ libertatem.

ANTISYSTEMA 1.

Ore. Idem ſentio. Tu igitur moderare linguam.
Ele. Quid faciam?
Ore. Non nunc opportunum eſt multa dicere.

ANTISTROPHE 2.

Ele. Quis verò, cum tu adveneris,
Linguam tenere poſſit, ut non loquatur?
Cùm te ita ex improviſo
Et præter ſpem intueor.

ANTISYSTEMA 2.

Ore. Tunc me vidiſti, cùm dii me impulerunt, ut venirem.

ANTISTROPHE.

Ele. Rem gratam nuncias
Supra priorem lætitiam,
Si quidem te Deus incitavit,
Ad noſtras ut venires ædes,
Divinum
Et ego illud judico.

ANTISYSTEMA 3.

Ore. Non libenter te gaudere veto,
Et tamen vereor ne nimium indulgeas animo.

ΣΥΣΤΗΜΑ γ'

Ορ. 1 Ἔξοιδα καὶ ταῦτ'· ἀλλ' ὅταν παρουσία
2 φράζῃ, τότ' ἔργων τῶνδε μεμνῆσθαι χρεών.-

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ α'.

Ηλ. 1 Ὁ πᾶς ἐμοὶ ὁ πᾶς ἂν
2 πρέπει παρὼν ἐννέπειν
3 τάδε δίκᾳ χρόνος,
4 μόλις γὰρ ἔσχον νῦν ἐλεύθερον στόμα.

ΑΝΤΙΣΥΣΤΗΜΑ α'.

Ορ. 1 Ξύμφημι κἀγώ· τοιγαροῦν σῷζε τόδε.
Ηλ. Τί δρῶσα;
Ορ. 3 Οὗ μὴ 'στι καιρὸς, μὴ μακρὰν βούλου λέγειν.--

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β'

Ηλ. 1 Τίς δῆτ' οὖν ἀξίαν
2 σοῦ μοι φανέντος νῦν
3 μεταβάλοιτ' ἂν ὧδε σιγὰν λόγων;
4 ἐπεί σε νῦν ἀφράστως
5 ἀέλπτως τ' ἐσεῖδον.---

ΑΝΤΙΣΥΣΤΗΜΑ γ'.

Ορ. 1 Τότ' εἶδες, ὅτε θεοί γέ μ' ὤτρυναν μολεῖν.--

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ γ'.

Ηλ. 1 Ὀτοτοτοῖ·
2 ἔφρασας ὑπερτέραν
3 τᾶς πάρος ἔτι χάριτος·
4 εἴ σε θεὸς ἐς μέλαθρα,
5 δαιμόνιον αὐτὸ τίθημ' ἐγώ.---

ΑΝΤΙΣΥΣΤΗΜΑ γ'.

Ορ. 1 Τὰ μὲν σ' ὀκνῶ χαίρουσαν εἰργάθειν· τὸ δὲ
2 δέδοικά σε λίαν ἡδονῇ νικωμένην.--

MONOSTROPHICA

Ele, Heu qui dignum duxisti post longum tempus
Exoptatissimo adventu mihi sic apparere,
Ne ita misere afflictam me intuens.
Ore. Quid non faciam?
Ele. Ne inquam prohibeas,
Quum te conspecto gaudeam.
Ore. Certe etiam in aliis ista videns indignarer,
Ele. Approbas?
Ore. Quid ni?
Ele. O amicæ, audivi vocem,
Quam me non sperabam audituram esse,
Ardebam ira tacita,
Neque cum audivissem vociferari ausa eram.
Nunc vero teneo te, apparuisti,
Dulcissimum præbens aspectum,
Cujus ego nullis ærumnis victa oblivisci potero.

IAMBI.

Ore. Omitte supervacua dicere,
Nec est ut me doceas quam mater improba sit,
Et quam nostras opes exhauriat Ægisthus,
Easque effundat, ac frustra dissipet,
Dum enim hæc narras, interim occasio rei gerēdæ amit-
Quæ vero conveniunt in præsens tempus (titur:
Ea dicas: quomodo? palam ne, an ex insidiis
Insultantes inimicos opprimere possimus.
Tu vide ne mater resciscat
Te lætam esse, nobis ingredientibus in ædes,
Sed velut ob tristem illum falso nunciatum casum
Ingemiscas. Ubi vero rem fæliciter effecerimus,
Tunc & gaudere nobis, & ridere licebit libere.
Ele. Fiat, ut tu vis, mi frater,
Ita enim agam: nam lætitiam hanc
Ex tuo adventu cepi, cum antea tristis essem.
Neque vero tibi vel parum molesta esse
Cum meo magno bono velim: non enim bene
Huic præsenti me accomodarem fortunæ.
Sed scis hic quæ fiant, quid ni? cum audieris,
Quod Ægisthus à domo abest,
Mater vero adest, quam non est ut metuas

Ne

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Ηλ. Ἰὼ χρόνῳ μακρῷ γε φιλτάταν ὁδὸν
ἐπαξιώσας ὧδέ μοι φανῆναι,
μή τί με πολύστονον ὧδ' ἰδών.
Ορ. Τί μὴ ποιήσω;
Ηλ. Μή μ' ἀποστερήσῃς
τῶν σῶν προσώπων ἡδονὰν μεθέσθαι.
Ορ. Ἦ κάρτα κἂν ἄλλοισι θυμοίμην ἰδών.
Ηλ. Ξυναινεῖς;
Ορ. Τί μὴ οὔ;
Ηλ. Ὦ φίλαι, ἔκλυον ἂν
ἐγὼ οὐδ' ἂν ἤλπισ' αὐδάν.
ἔσχον ὀργὰν ἄναυδον,
οὐδὲ σὺν βοᾷ κλύουσα τάλαινα.
νῦν δ' ἔχω σε· προὐφάνης δὲ
φιλτάταν ἔχων πρόσοψιν,
ἇς ἐγὼ οὐδ' ἂν ἐν κακοῖς λαθοίμαν.

ΙΑΜΒΟΙ.

Ορ. Τὰ μὲν περισσεύοντα τῶν λόγων ἄφες·
καὶ μήτε μήτηρ ὡς κακὴ δίδασκέ με,
μήθ' ὡς πατρῴαν κτῆσιν Αἴγισθος δόμων
ἀντλεῖ· τὰ δ' ἐκχεῖ, τὰ δὲ διασπείρει μάτην.
χρόνου γὰρ ἄν σοι καιρὸν ἐξείργοι λόγος.
ἃ δ' ἁρμόσει μοι τῷ παρόντι νῦν χρόνῳ,
σήμαιν', ὅπη φανέντες, ἢ κεκρυμμένοι,
γελῶντας ἐχθροὺς παύσομεν τῇ νῦν ὁδῷ.
οὕτως δ', ὅπως μήτηρ σε μὴ 'πιγνώσεται
φαιδρὸν προσώπῳ, νῷν ἐπελθόντοιν δόμους.
ἀλλ' ὡς ἐπ' ἄτῃ τῇ μάτην λελεγμένῃ,
στέναζ'. ὅταν γὰρ εὐτυχήσωμεν, τότε
χαίρειν παρέσται καὶ γελᾶν ἐλευθέρως.
Ηλ. Ἀλλ' ὦ κασίγνηθ', ὧδ', ὅπως καὶ σοὶ φίλον
καὶ τοὐμὸν ἔσται τῇδ'· ἐπεὶ τὰς ἡδονὰς
πρὸς σοῦ λαβοῦσα κοὐκ ἐμὰς ἐκτησάμην.
κοὐδ' ἄν σε λυπήσασα βουλοίμην βραχὺ,
αὐτὴ μέγ' εὑρεῖν κέρδος· οὐ γὰρ ἂν καλῶς
ὑπηρετοίην τῷ παρόντι δαίμονι·
ἀλλ' οἶσθα μὲν τἀνθένδε, πῶς γὰρ οὔ; κλύων
ὅθ' οὕνεκ' Αἴγισθος μὲν οὐ κατὰ στέγας,
μήτηρ δ' ἐν οἴκοις· ἣν σὺ μὴ δείσῃς ποθ' ὡς,

Ne me lætam videat,
Nam odium erga illam vetus in me consenuit
Postquam vero te aspexi, nunquam gaudere desinam,
Præ gaudio illachrymãs. Quomodo enim desinere queã?
Quæ te una eademque via hac mortuum
Et vivum aspexi, ita insperato gaudio me affecisti,
Ut si pater jam reviviscat, non id amplius
Pro miraculo sim habitura, sed creditura.
Quamobrem quando jam huc advenisti,
Rem administra, tibi ut videtur: Nam ego sola
Ab utroque illorum non aberrassem, & vel præclare
Me liberassem, vel honeste occubuissem.
Ore. Jussi ut taceres, nam in exitu domus
Aliquem foras prodire audio.
Elc. Intrate, ô hospites,
Affertis enim nuncium, quem nemo
A domo repellit, neq; quisquã tamen gaudet accipiens
Pæd. O plurimum stulti, & mente capti,
An de salute nihil amplius solliciti estis?
An sensu & ratione omnino estis destituti?
Qui vos non prope periculum, sed in ipsis
Jam maximis periculis versari non expenditis,
Et nisi ego in hisce foribus jampridem
Excubarem, essent vestra in ædibus
Consilia prius quam corpora.
Verum ego ne id fieret, providentiam opposui meam,
Quare nunc his longis sermonibus,
Et immodicis gaudiis ac vociferationibus omissis
Huc intro intrate. Nam mora mala est
In talibus rebus, opportunum vero ut nos absolvamus.
Ore. Quomodo igitur res se habebit, si ingrediar?
Pæd. Bene, nemo enim te novit.
Ore. Nunciasti videlicet me esse mortuum.
Pæd Apud illos scias te unum ex mortuis esse:
Ore. Gaudentne igitur aut quid tandem dicunt?
Pæd. Re confecta narrabo. Nam ut nunc res habet,
Bene est, quod ad illos attinet, & si non bene est.
Elc. Per deum, frater, dic mihi quisnam est iste?
Ore. An non agnoscis?
Elc. Non mihi in mentem venit.
Ore. An nescis cujus in manus me olim tradidisti?
Elc. Cui? Quid narras?
Cujus in terram Phocensem
Delatus sum tua providentia manibus.

γέλωτι φαιδρὸν τοὐμὸν ὄψεται κάρα.
μῖσός τε γὰρ παλαιὸν ἐντέτηκέ μοι,
κἀπεί σ' ἐσεῖδον, οὔ ποτ' ἐκλήξω χαρᾶς
δακρυρροοῦσα. πῶς γὰρ ἂν λήξαιμ' ἐγώ,
ἥτις μιᾷ σε τῇδ' ὁδῷ θανόντα τε
καὶ ζῶντ' ἐσεῖδον; εἴργασαι δέ μ' ἄσκοπα.
ὥστ' εἰ πατήρ μοι ζῶν ἵκοιτο, μηκέτ' ἂν
τέρας νομίζειν αὐτό, πιστεύειν δ' ὁρᾶν.
ὅτ' οὖν τοιαύτην ἡμὶν ἐξήκεις ὁδόν,
ἄρχ' αὐτὸς, ὥς σοι θυμός· ὡς ἐγὼ μόνη
οὐκ ἂν δυοῖν ἥμαρτον· ἢ γὰρ ἂν καλῶς
ἔσωσ' ἐμαυτήν, ἢ καλῶς ἀπωλόμην.

Ορ. Σιγᾶν ἐπήνεσ'· ὡς ἐπ' ἐξόδῳ κλύω
τῶν ἔνδοθεν χωρούντων.

Ηλ. Εἴσιτ' ὦ ξένοι,
ἄλλως τε καὶ φέροντες οἷ' ἂν οὔτε τις
δόμων ἀπώσαιτ', οὔτ' ἂν ἡσθείη λαβών.

Παι. Ὦ πλεῖστα μῶροι, καὶ φρενῶν τητώμενοι,
πότερα παρ' οὐδὲν τοῦ βίου κήδεσθ' ἔτι,
ἢ νοῦς ἔνεστιν οὔτις ὑμὶν ἐγγενής,
ὅτ' οὐ παρ' αὐτοῖς ἀλλ' ἐν αὐτοῖσιν κακοῖς
τοῖσιν μεγίστοις ὄντες οὐ γιγνώσκετε;
ἀλλ' εἰ σταθμοῖσι τοῖσδε μὴ 'κύρουν ἐγὼ
πάλαι φυλάσσων, ἦν ἂν ὑμὶν ἐν δόμοις
τὰ δρώμεν' ὑμῶν πρόσθεν ἢ τὰ σώματα·
νῦν δ' εὐλάβειαν τῶνδε προὐθέμην ἐγώ.
καὶ νῦν ἀπαλλαχθέντε τῶν μακρῶν λόγων
καὶ τῆς ἀπλήστου τῆσδε σὺν χαρᾷ βοῆς,
εἴσω παρέλθεθ'· ὡς τὸ μὲν μέλλειν, κακὸν
ἐν τοῖς τοιούτοις ἔστ', ἀπηλλάχθαι δ' ἀκμή.

Ορ. Πῶς οὖν ἔχει τἀντεῦθεν εἰσιόντι μοι;

Παι. Καλῶς· ὑπάρχει γάρ σε μὴ γνῶναί τινα.

Ορ. Ἤγγειλας, ὡς ἔοικεν, ὡς τεθνηκότα.

Παι. Εἷς τῶν ἐν ᾅδου μάνθαν' ἐνθάδ' ὢν ἀνήρ.

Ορ. Χαίρουσιν οὖν τούτοισιν; ἢ τίνες λόγοι;

Παι. Τελουμένων, εἴποιμ' ἄν· ὡς δὲ νῦν ἔχει,
καλῶς τὰ κείνων πάντα, καὶ τὰ μὴ καλῶς.

Ηλ. Τίς οὗτός ἐστ', ἀδελφέ; πρὸς θεῶν φράσον.

Ορ. Οὐχὶ ξυνίης;

Ηλ. Οὐδέ γ' ἐς θυμὸν φέρω.

Ορ. Οὐκ οἶσθ' ὅτῳ μ' ἔδωκας εἰς χεῖράς ποτε;

Ηλ. Ποίῳ; τί φωνεῖς;

Ορ. Οὗ τὸ Φωκέων πέδον
ὑπεξεπέμφθην σῇ προμηθείᾳ χεροῖν.

Ele. An hic ille est quem ego ex multis
Solum inveni fidum, cum pater interficeretur?
Ore. Hic inquam est, ne quæras plura.
Ele. O dulcissima lux, ô solus columen domus
Agamemnoniæ, quomodo huc venisti? an tu ille es,
Qui hunc & me servasti in multis malis?
O manus amantissimæ, quam exoptato pede
Fers opem. Quare jampridem,
Cum adesses, me fefellisti, nec te indicabas, Sed me
Sermone tuo enecabas, cum afferres dulcissimũ nunciũ
Salve ô pater patrem n. mihi jam videre videor,
Salve: scias vero, quod te ex omnibus hominibus maxime
Oderim & amaverim in uno die.
Pæd. Satis est: nam sermones reliquos
Multæ volvent noctes, & dies pariter,
Quibus hæc tibi certa commemorari possunt,
Vobis autem edico, qui adstatis, quod
Nunc tempus rei gerendæ: nunc enim Clytemnestra sola est,
Nunc vir nullus est intus: si vero differetis,
Cogitate, quod & cum his, & prudentioribus aliis,
Cumque pluribus vobis deinde dimicandum erit.
Ore. Non hic longo sermone amplius
Pylade opus est, verum ut quam primum
Intremus, atque patrios salutemus
Penates, qui huic præsunt vestibulo,
Ele. O Rex Apollo, clementer istos exaudi
Et me simul, quæ tuam ad aram sæpe
Ut potui munifica adstiti manu.
Nunc ô Apollo affero id quod habeo, nempe preces:
Supplex ad te venio, te adoro, adsis volens
Nobis auxilio, in his consiliis,
Et ostende hominibus, pœnam
Pro impietate qualem statuant dii.

ANTISTROPHICA strophe.

Cho. Videte quomodo appetit
Inimicum sanguinem, furorem spirans Mars.
Ambulant jam in ædibus
Comites immanium facinorum
Inevitabiles furiæ:
Quare non diu aberit
Eventus ab eo, quod animo ominabar.

Ηλ. Η κεῖνος οὗτος ὅν ποτ' ἐκ πολλῶν ἐγὼ
μόνον προσηῦρον τῶνδ' ἐν πατρὸς φόνῳ;
Ορ. Οδ' ἐςί· μή μ' ἔλεγχε πλείοσιν λόγοις.
Ηλ. Ω φίλτατον φῶς, ὦ μόνος σωτὴρ δόμων
ἀγαμέμνονος· πῶς ἦλθες; ἦ σὺ κεῖνος εἶ
ὃς τόνδε κἄμ' ἔσωσας ἐκ πολλῶν πόνων;
ὦ φίλταται μὲν χεῖρες, ἥδιστον δ' ἔχων
ποδῶν ὑπηρέτημα· πῶς οὕτω πάλαι
ξυνών μ' ἔληθες, οὐδ' ἔφαινες; ἀλλά με
λόγοις ἀπώλλυς, ἔργ' ἔχων ἥδιστ' ἐμοί.
χαῖρ' ὦ πάτερ (πατέρα γὰρ εἰσορᾶν δοκῶ)
χαῖρ'· ἴσθι δ' ὡς μάλιστά σ' ἀνθρώπων ἐγὼ
ἤχθηρα κἀφίλησ' ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ.
Παι. Αρκεῖν δοκεῖ μοι· τοὺς γὰρ ἐν μέσῳ λόγους
πολλαὶ κυκλοῦνται νύκτες ἡμέραι τ' ἴσαι,
αἳ ταῦτά σοι δείξουσιν ἠλέκτρα σαφῆ.
σφῷν δ' ἐννέπω γε τοῖν παρεστώτοιν, ὅτι
νῦν καιρὸς ἔρδειν· νῦν κλυταιμνήστρα μόνη,
νῦν οὔτις ἀνδρῶν ἔνδον· εἰ δ' ἐφέξετον,
φροντίζεθ' ὡς τούτοις τε καὶ σοφωτέροις
ἄλλοισι, τούτων πλείοσιν μαχούμενοι.
Ορ. ΟΥκ, ἂν μακρῶν ἔθ' ἡμὶν οὐδὲν ἂν λόγων
πυλάδη τόδ' εἴη τοὔργον ἀλλ' ὅσον τάχος
χωρεῖν ἔσω, πατρῷα προσκύσανθ' ἕδη
θεῶν, ὅσοιπερ πρόπυλα ναίουσιν τάδε.
Ηλ. Αναξ ἄπολλον, ἵλεως αὐτοῖν κλύε,
ἐμοῦ τε πρὸς τούτοισιν, ἥ σε πολλὰ δὴ
ἀφ' ὧν ἔχοιμι, λιπαρεῖ προὔστην χερί.
νῦν δ' ὦ λύκει' ἄπολλον ἐξ οἵων ἔχω,
αἰτῶ, προπίτνω, λίσσομαι· γενοῦ πρόφρων
ἡμῖν ἀρωγὸς τῶνδε τῶν βουλευμάτων.
καὶ δεῖξον ἀνθρώποισι τἀπιτίμια
τῆς δυσσεβείας οἷα δωροῦνται θεοί.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. στροφή.

Χο. 1 Ιδεθ' ὅπη προνέμεται
2 τὸ δυσέριστον αἷμα φυσῶν ἄρης·
3 βεβᾶσι δ' ἄρτι δωμάτων ὑπόστεγοι
4 μετάδρομοι κακῶν πανουργημάτων,
5 ἄφυκτοι κύνες.
6 ὥστ' οὐ μακρὰν γ' ἔτ' ἀμμένει
7 τοὐμὸν φρενῶν ὄνειρον αἰωρούμενον.

ANTISTROPHE.

Intrat enim in ædes, mortuorum
Vindex insidioso pede
In divitem patris domum,
Cruentum manibus gladium vibrans.
Maiæ vero filius
Mercurius, insidias caligine
Occultans usque ad exitum rei, non diu aberit.

IAMBI.

Ele. O charissimæ mulieres, dum viri statim
Rem peragunt, vos silentium præstate.
Cho. Quomodo? aut quid nunc agunt?
Ele. Illa quidem funeri
Lebetem apparat, ipsi autem prope adstant.
Cho. Quare tu foras prosiluisti?
Ele. Observabo ne
Ægisthus ignorantibus nobis ingrediatur.
Cly. Eheu, ô tecta
Amicis destituta, & plena percussorum.
Ele. Clamat aliquis intus, an non auditis amicæ?

PERICOMMATA *strophe* 1.

Cho. Audivi infanda, adeo
Ut infœlix exhorrescam.

SYSTEMA 1.

Cly. Væ mihi miseræ, Ægisthe, ubi tandem abes?
Ele. Ecce rursum clamat quispiam.
Cly. O nate, nate,
Misereat te matris.
Ele. Verum non à te
Misericordiam neq; hic consecutus, neq; qui eum genuit (pater

STROPHE 2.

Cho. O civitas ô miserum genus,
Nunc te unius diei fatum opprimit.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ

1 παράγεται γὰρ ἐνέρων
2 δολιόπους ἀρωγὸς εἴσω στέγης,
3 ἀρχαιόπλουτα πατρὸς εἰς ἑδράσματα.
4 νεακόνητον αἷμα χειρῶν ἔχων·
5 ὁ μαίας δὲ παῖς
6 ἑρμῆς σφ' ἄγει δόλον σκότῳ
7 κρύψας πρὸς αὐτὸ τέρμα, κοὐκέτ' ἀμμένει.

ΙΑΜΒΟΙ.

Ηλ. Ὦ φίλταται γυναῖκες, ἄνδρες αὐτίκα
τελοῦσι τοὔργον· ἀλλὰ σῖγα, προσμένε.
Χο. Πῶς δή; τί νῦν πράσσουσιν;
Ηλ. Ἡ μὲν ἐς τάφον
λέβητα κοσμεῖ, τὼ δ' ἐφέστατον πέλας.
Χο. Σὺ δ' ἐκτὸς ᾖξας πρὸς τί;
Ηλ. Φρουρήσουσ' ὅπως
αἴγισθος αὐτοὺς μὴ λάθῃ μολὼν ἔσω.
Κλ. Αἶ αἶ αἶ αἶ· ἰὼ στέγαι
φίλων ἔρημοι, τῶν δ' ἀπολλύντων πλέαι.
Ηλ. Βοᾷ τις ἔνδον· οὐκ ἀκούετ' ὦ φίλαι,

ΠΕΡΙΚΟΜΜΑΤΑ. στροφὴ α'.

Χο. 1 Ἤκουσ' ἀνήκουστα
2 δύστανος, ὥστε φρῖξαι.--

ΣΥΣΤΗΜΑ α'.

Κλ. 1 Οἴμοι τάλαιν', αἴγισθε, ποῦ ποτ' ὢν κυρεῖς;
2 Ἰδοὺ μάλ' αὖ θροεῖ τις.
3 Ὦ τέκνον, τέκνον,
4 οἴκτειρε τὴν τεκοῦσαν.
5 ἀλλ' οὐκ ἐκ σέθεν
6 ᾠκτείρεθ' οὗτος, οὐθ' ὁ γεννήσας πατήρ.

ΣΤΡΟΦΗ β'.

Χο. 1 Ὦ πόλις, ὦ γενεὰ
2 τάλαινα· νῦν σε
3 μοῖρα καθημερία
4 φθίνει, φθίνει.--

SYSTEMA 2.

Cly. Hei mihi icta sum.
Ele. Duplica si potes plagam.
Cly. Væ mihi jam iterum.
Ele. Utinam idem simul Ægistho fiat.

STROPHE 3.

Cho. Ratæ sunt imprecationes, reviviscunt
Qui sub terra sepulti jacent:
Nam multo cum sanguine se ulciscuntur,
Hi, qui jam olim extincti sunt.

SYSTEMA 3.

Ele. Sed egrediuntur jam illi, quorum cruenta manus
Stillat à primitiis Martis: Non dicere possum
Frater, ut res se habeat.
Ore. In domo quidem recte se res habet,
Si modo Apollo rectè vaticinatus est.
Occubuit infælix illa, nec est ut metuas
Scelus matris ne te deformet amplius.

ANTISTROPHE 1.

Cho. Desinite, video enim
Manifeste Ægisthum.

ANTISYSTEMA 1.

Ele. O filii non hinc retro ibitis?
An non videtis
Hunc virum vobis occurrere,
Qui nunc ex suburbio
Incedit plenus gaudio?

ANTISTROPHE 2.

Cho. Secedite ad vestibulum quam primum.
Utinam sicut priora, ita & hæc fælicitet efficiatis,

AN-

ΣΥΣΤΗΜΑ β'.

Κλ. 1 Ὦ μοι, πέπληγμαι.
2 Παῖσον, εἰ σθένεις, διπλῆν.
3 Ὦ μοι μάλ' αὖθις.
4 Εἰ γὰρ Αἰγίσθῳ θ' ὁμοῦ.

ΣΤΡΟΦΗ γ'.

Χο. 1 Τελοῦσ' ἀραί· ζῶσιν οἱ
2 γᾶς ὑποκείμενοι.
3 πολύῤῥυτον γὰρ αἷμ' ὑπεξαιροῦσι τῶν
4 κτανόντων οἱ πάλαι θανόντες.--

ΣΥΣΤΗΜΑ γ'.

Ηλ. 1 Καὶ μὴν πάρεισιν οἵδε· φοινία δὲ χεὶρ
2 στάζει θυηλῆς Ἄρεος· οὐδ' ἔχω λέγειν
3 Ὀρέστα πῶς κυρεῖ γε
4 Τἀν δόμοισι μὲν
5 καλῶς, Ἀπόλλων εἰ καλῶς ἐθέσπισε.
6 τέθνηκεν ἡ τάλαινα· μηκέτ' ἐκφοβοῦ
7 μητρῷον ὥς σε λῆμ' ἀτιμάσῃ ποτέ.--

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β'.

Χο. 1 Παύσασθε· λεύσσω γὰρ
2 Αἴγισθον ἐκ προδήλου.--

ΑΝΤΙΣΥΣΤΗΜΑ α'.

Ηλ. 1 Ὦ παῖδες οὐκ ἄψοῤῥον;
Ορ. 2 Εἰσορᾶτέ που
3 τὸν ἄνδρ' ἐφ' ὑμῖν;
Ηλ. 4 Οὗτος ἐκ προαστίου
5 χωρεῖ γεγηθώς.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ϛ'.

Χο. 1 Βᾶτε κατ' ἀντιθύρων
2 ὅσον τάχιστα,
3 νῦν τὰ πρὶν εὖ θέμενοι,
4 τάδ' ὡς πάλιν.

ΑΝ-

ANTISYSTEMA 2.

Ore. Bono animo sis, perficiemus, ut optas.
Ele. Propera.
Ore. Atqui jam secessi.
Ele. Cæterum, quæ hic agenda sunt, curæ mihi erunt,

ANTISTROPHE 3.

Clo. Nam ut in aurem
Pauca blande dicam,
Huic viro commodum erit
Ut imprudens ruat
In pœnas & certamen.

ANTISYSTEMA. 3.

Æg. Quis vestrum scit, ubi sint Phocenses hospites,
Quos ferunt nobis attulisse nunciũ de Oreste, quomodo
Perierit in equestri certamine?
Te rogo, te, quæ prius
Ferox eras, nam maxime tibi id curæ esse
Existimo, & id præcipuè dicere potes.

IAMBI.

Ele. Scio, quid enim nesciam casum
Ejus, qui ex meis mihi fuit charissimus.
Æg. Ubi igitur sunt hospites, dic mihi.
Ele. Intus: nam hospitam amicam adepti sunt.
Æg. Si quidem mortuum esse certo renunciarunt.
Ele. Non sermone tantum, sed etiam re ostenderunt.
Æg. Licet igitur nobis jam manifestam rem cognoscere.
Ele. Licet, & quidem spectaculum est minime invidiosum.
Æg. Certe gaudium magnũ mihi præter morem tuũ nuncias
Ele. Gaudeas sane, si quidem hæc tibi læta evenerunt.
Æg. Nunc ego edico, ut quisq; taceat, & fores apertæ sint
Omnibus Mycenæis atque Argivis, ut videre queant,
Ut si quis ex eis vana spe prius
Elatus fuit, cum viri hujus viderit cadaver,
Frenum jam accipiat nostrum, neque à me violenter
Castigatus, cristas attollat, aut repugnet.
Ele. Fit hoc quidem à me: nam tempus me docuit
Sapere, & potentioribus obedire.

O Jupiter

ΑΝΤΣΤΣΤΗΜΑ β'.

Ορ. 1 Θάρσει· τελοῦμεν ᾗ νοεῖς.
Ηλ. 2 Ἐπείγε νυν.
Ορ. 3 καὶ δὴ βέβηκα.
Ηλ. 4 Τἀνθάδ' ἂν μέλοι γ' ἐμοί.--

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ γ'.

Χο. 1 Δι' ὠτὸς ἂν παῦρά γ' ὡς
2 ἤπιον ἐννέπειν,
3 πρὸς ἄνδρα τόνδε συμφέρει, λαθραῖον ὡς
4 ὀρούσῃ πρὸς δίκας ἀγῶνα.

ΑΝΤΙΣΤΣΤΗΜΑ γ'.

Αἰ. 1 Τίς οἶδεν ὑμῶν ποῦ ποθ' οἱ Φωκεῖς ξένοι,
2 οὕς φασ' Ὀρέστην ἡμὶν ἀγγεῖλαι βίον
3 λελοιπόθ' ἱππικοῖσιν ἐν ναυαγίοις;
4 σέ τοι σὲ κρίνω, καὶ σὲ τὴν ἐν τῷ πάρος
5 χρόνῳ θρασεῖαν, ὡς μάλιστά σοι μέλειν
6 οἶμαι· μάλιστα δ' ἂν κατειδυῖαν φράσαι

ΙΑΜΒΟΙ.

Ηλ. Ἐξοιδα· πῶς γὰρ οὐχί; συμφορᾶς γὰρ ἂν
ἔξωθεν εἴην τῆς ἐμῆς τῆς φιλτάτης.
Αἰ. Ποῦ δῆτ' ἂν εἶεν οἱ ξένοι; δίδασκέ με.
Ηλ. Ἔνδον· φίλης γὰρ προξένου κατήνυσαν.
Αἰ. Ἦ καὶ θανόντ' ἤγγειλαν ὡς ἐτητύμως;
Ηλ. Οὐκ· (ἀλλὰ κἀπέδειξαν) οὐ λόγῳ μόνον.
Αἰ. Πάρεστ' ἄρ' ἡμῖν ὥστε κἀμφανῆ μαθεῖν;
Ηλ. Πάρεστι δῆτα καὶ μάλ' ἄζηλος θέα.
Αἰ. Ἦ πολλὰ χαίρειν μ' εἶπας οὐκ εἰωθότως.
Ηλ. Χαίροις ἂν, εἴ σοι χαρτὰ τυγχάνει τάδε.
Αἰ. Σιγᾶν ἄνωγα κἀναδεικνύναι πύλας
πᾶσιν Μυκηναίοισιν Ἀργείοις θ' ὁρᾶν,
ὡς, εἴ τις αὐτῶν ἐλπίσιν κεναῖς πάρος
ἐξῄρετ', ἀνδρὸς τοῦδε νῦν ὁρῶν νεκρὸν,
στόμια δέχηται τἀμὰ, μηδὲ πρὸς βίαν
ἐμοῦ κολαστοῦ προστυχὼν, φύσῃ φρένας.-- 46
Καὶ δὴ τελεῖται τἀπ' ἐμοῦ· τῷ γὰρ χρόνῳ
νοῦν ἔσχον ὥστε συμφέρειν τοῖς κρείσσοσιν.

Æg. O Jupiter, video spectaculum. quod non invidia
Caret: utrum vero adsit Nemesis non affirmare possum
Laxate omnia operimenta ab oculis, ut
Cadaver cognati lachrymas à me consequatur.
Ore. Tu ipse tolle, non meum hoc est, sed te decet
Hoc aspicere & compellare.
Æg. Bene mones. & quidem parebo, tu vero
Sicubi in ædibus Clytemnestra est, eam voces.
Ore. Prope te est, non alibi circumspectes.
Æg. Hei mihi, quid video,
Ore. Quem metuis? aut quem non agnoscis?
Æg. In quorum hominum retia
Incidi infælix?
Ore. Non intelligis jamdudum
Te vivum cum mortuis loqui?
Æg Hei mihi intelligo: non enim dubium est,
Quin Orestes hic sit, qui me appellat.
Ore. At cum vates optimus esses, errasti dudum.
Æg. Perii miser, sed permitte mihi
Ut pauca dicam.
Ele. Ne ulterius sinas eum loqui
Per Deum frater, aut sermonem in longum producere.
Quid enim hominem malis oppressum,
Et morti destinatum, brevis mora juvare potest?
Sed quam primum jugula, & interfectum objice
Canibus, ut dignus est sepeliendum,
Ut hoc unum sit mihi malorum,
Quæ diu sustinui, insperatum remedium,
Ore. Intro eas statim: nam non hic sermonum
Certamen est, sed de tuo capite.
Æg. Quid attinet in domum me duci? nam si honestum est
Quod agitis, cur tenebris opus est? quin statim interficis
Ore. Ne impera, sed vade ad eum locum ubi interfecisti
Patrem meum, ut ibidem & tu cadas.
Æg. Itane omnino necesse est hanc domum videre
Et præsentia & futura Pelopidarum mala?
Ore. Quod ad te attinet, necesse est, quod ego tibi certo præ-
Æg. Atqui non hoc paternum jactas. (nuncio
Ore. Multum obstrepis, interim iter impeditur.
Sed perge.
Æg. Tu præcede.
Ore. Tibi eundum est prius.
Æg. Certe non fugiam.
Ore. Ne itaque suaviter occumbas

Αἰ. Ὦ Ζεῦ, δέδορκα φάσμ', ἄνευ φθόνου μὲν οὐ
πεπτωκός· εἰ δ' ἔπεστι νέμεσις, οὐ λέγω.
χαλᾶτε πᾶν κάλυμμ' ἀπ' ὀφθαλμῶν, ὅπως
τὸ συγγενές γε κἀπ' ἐμοῦ θρήνων τύχῃ.
Ορ. Αὐτὸς σὺ βάσταζ'· οὐκ ἐμὸν τόδ', ἀλλὰ σόν,
τὸ ταῦθ' ὁρᾶν τε καὶ προσηγορεῖν φίλως.
Αἰ. Ἀλλ' εὖ παραινεῖς, κἀπιπείσομαι· σὺ δὲ,
εἴπου κατ' οἶκόν μοι Κλυταιμνήστρα, κάλει.
Ορ. Αὕτη πέλας σοῦ· μηκέτ' ἄλλοσε σκόπει.
Αἰ. Οἴμοι τί λεύσσω;
Ορ. Τίνα φοβῇ; τίν' ἀγνοεῖς;
Αἰ. Τίνων ποτ' ἀνδρῶν ἐν μέσοις ἀρκυστάτοις
πέπτωχ' ὁ τλήμων;
Ορ. Οὐ γὰρ αἰσθάνῃ πάλαι
ζῶν τοῖς θανοῦσιν οὕνεκ' ἀνταυδᾷς ἴσα,
Αἰ. Οἴμοι, ξυνῆκα τοὔπος· οὐ γάρ ἐσθ' ὅπως
ὅδ' οὐκ Ὀρέστης ἔσθ' ὁ προσφωνῶν ἐμέ.
Ορ. Καὶ μάντις ὢν ἄριστος, ἐσφάλλου πάλαι.
Αἰ. Ὄλωλα δὴ δείλαιος· ἀλλά μοι πάρες
κἂν σμικρὸν εἰπεῖν.
Ηλ. Μὴ πέρα λέγειν ἔα
πρὸς θεῶν ἀδελφὲ, μηδὲ μηκύνειν λόγους.
τί γὰρ βροτῶν ἂν σὺν κακοῖς μεμιγμένων
θνήσκειν ὁ μέλλων τοῦ χρόνου κέρδος φέροι;
ἀλλ' ὡς τάχιστα κτεῖνε· καὶ κτανὼν πρόθες
ταφεῦσιν ὧν τόνδ' εἰκός ἐστι τυγχάνειν,
ἄποπτον ἡμῶν· ὡς ἐμοὶ τόδ' ἂν κακῶν
μόνον γένοιτο τῶν πάλαι λυτήριον.
Ορ. Χωροῖς ἂν εἴσω σὺν τάχει· λόγων γὰρ οὐ
νῦν ἐστὶν ἀγὼν, ἀλλὰ σῆς ψυχῆς πέρι.
Αἰ. Τί δ' ἐς δόμους ἄγεις με; πῶς τόδ' εἰ καλὸν
τοὔργον, σκότου δεῖ, κοὐ πρόχειρος εἶ κτανεῖν;
Ορ. Μὴ τάσσε· χώρει δ' ἔνθαπερ κατέκτανες
πατέρα τὸν ἀμὸν, ὡς ἂν ἐν ταὐτῷ θάνῃς.
Αἰ. Ἦ πᾶσ' ἀνάγκη τήνδε τὴν στέγην ἰδεῖν
τά τ' ὄντα καὶ μέλλοντα Πελοπιδῶν κακά;
Ορ. Τὰ γοῦν σ'· ἐγώ σοι μάντις εἰμὶ τῶνδ' ἄκρος.
Αἰ. Ἀλλ' οὐ πατρῴαν τὴν τέχνην ἐκόμπασας.
Ορ. Πόλλ' ἀντιφωνεῖς, ἡ δ' ὁδὸς βραδύνεται.
ἀλλ' ἕρφ'.
Αἰ. Ὑφηγοῦ.
Ορ. Σοὶ βαδιστέον πάρος.
Αἰ. Ἦ μὴ φύγω σε;
Ορ. Μὴ μὲν οὖν καθ' ἡδονὴν

Curandum est mihi, sed acerbe ut intereas.
Debebant vero omnes statim talem pœnam luere,
Quicunque contra jus scelerate agere student,
Ut interficerentur, tunc flagitia minus crebra forent.

ANAPAESTI.

Cho. O familia Atrei, quam multis exercita malis
Te vix tandem in libertatem vindicasti,
Hoc præsenti impetu
Ipsam assecuta.

ARGUMENTUM
Autore Aristophane Grammatico.

Linquit Corinthum per probrum OEdipus, nothus
Polybi vocatus, Delphicumque oraculum
De parte consultum, & genere petit suo,
Ibique factus obviam angusta via
Patri, interemit inscius ignotum miser.
Posthac solutis Sphingicis ænigmatis
Fœdavit & matris suæ cubilia.
At pestis & morbi Thebas vexant mali,
Tum missus ad oracula Creo Delphica,
Pausam mali allatum & medelam pestilis,
Monetur à divinitus misso sono
Placent ut interfecti manes Laii-
Acto paterna perpetratore ex humo.
Ex eo quis esset, ut rescivit OEdipus,
Ipse sibi lumina manibus effodit suis.
At mater uxor fune vitam finiit.

θάνῃς, φυλάξαι δεῖ με τοῦτό σοι πικρόν.
χρὴ δ' εὐθὺς εἶναι τήνδε τοῖς πᾶσιν δίκην,
ὅστις πέρα πράσσειν γε τῶν νόμων θέλει,
κτείνειν· τὸ γὰρ πανοῦργον οὐκ ἂν ἦν πολύ.—

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Ω σπέρμ' ἀτρέως, ὡς πολλὰ παθὸν
δι' ἐλευθερίας μόλις ἐξῆλθες,
τῇ νῦν ὁρμῇ τελεωθέν.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΟΙΔΙΠΟΔΟΣ

τυράννου ἔμμετρος Ἀριστοφάνους γραμματικοῦ.

Λιπὼν κόρινθον Οἰδίπους πατρὸς νόθος
Πρὸς τῶν ἁπάντων λοιδορούμενος ξένος,
Ηλθεν πυθέσθαι πυθικῶν θεσπισμάτων,
Ζητῶν ἑαυτὸν, καὶ γένους φυτοσπόρον.
Εὑρὼν δὲ τλήμων ἐν στεναῖς ἀμαξιτοῖς
Ακων ἔπεφνε λάϊον γεννήτορα.
Σφιγγὸς δὲ δεινῆς θανάσιμον λύσας μέλος.
Ησχυνε μητρὸς ἀγνοουμένης λέχος.
Λοιμὸς δὲ θήβας εἷλε, καὶ νόσος μακρά·
Κρέων δὲ πεμφθεὶς δελφικὴν πρὸς ἑστίαν,
Ο πως πύθηται τοῦ κακοῦ παυστήριον,
Ηκουσε φωνῆς μαντικῆς θεοῦ πάρα,
Τὸν λάϊειον ἐκδικηθῆναι φόνον.
Οθεν μαθὼν ἑαυτὸν Οἰδίπους τάλας,
Διπταῖσι χερσὶν ἐξετύφλωσεν κόρας·
Αὐτὴ δὲ μήτηρ ἀγχόναις διώλετο.

CUR HÆC FABULA
Inſcribatur OEdipus Tyrannus.

H*ÆC fabula, ad alterius differentiam, OEdipus Tyrannus inſcribitur. Scitè autem omnes eam fabulam Tyrannum deſcripſerunt, utpote quæ omnes Sophoclis poëſes ſuperet, etiamſi eum victum fuiſſe à Philocle author ſit Dicæarchus. Superiores verò hanc tyranni nomine, propter rerum in ea declaratarum tempora, moleſtiáſque quibus affectus fuit OEdipus, inſcripſerunt. Mendicum enim ac cæcum OEdipum Coloneum Athenas veniſſe aiunt. Poëtis verò, qui Homerum ſequuti ſunt peculiare quippam uſu venit, qui reges ante bellum Trojanum Tyrrannos appellaverunt. Hoc nomen tandem à Græcis eſt uſurpatum, Archilochi temporibus, ut Hippias Sophiſta teſtatur. Homerus Echetum omnium ſceleratiſſimum regem, non Tyrannum appellat, cujus hæc ſunt verba.*

In Echetum regem omnium hominum peſſimum.

Tyrannum autem à Tyrrhenis dictum ferunt. Hi enim latrociniis regionem infeſtabant. Quidam à Tyro urbe deductum tradunt. Dictus eſt autem Tyrannus ex verbi notatione, ex eo quod cruciaret populos, iiſque dolores inferret, dolóſque adverſus ſubjectos ſtrueret. Conſtat autem recentius eſſe Tyranni nomen: neque enim Homerus, nequa Heſiodus neque alius ullus ex veteribus in ſuo carmine Tyranni mentionem facit. Ariſtoteles verò in Cumanorum Rep. Tyrannos priùs Æſymnetas appellatos fuiſſe ait. Erat *enim illud nomen plauſibilius.*

ALITER.

O*Edipus Tyrannus ad differentiam OEdipi Colonei inſcribitur. Præcipua fabulæ capita ſunt, Cognitio propriorum malorum OEdipi, Oculorum cæcitas, & Jocaſtes mors quæ ſibi laqueo vitam finivit.*

Oraculum editum Loio Thebano.

Laïe Labdacide ſobolem me ſupplice poſcis
Voce: tibi ſed ego natum promitto petenti.
In fatis tamen eſt, dulcem illius tibi lucem
Ereptum ire manu. Pelopi ſic Jupiter olim
Annuit oranti, cujus natum rapuiſſes.

Ænigma Sphingis.

Nutrit humus bipedem, mox quadrupedem unius oris,
Et tripedem varia contra ac animalia voce
Omnia ſunt, Pelagi, cœli, telluris alumna:
Iámque ubi multiplici vadit pede, quo magis ire
Pergit, eo minus eſt per membra effœta vigoris.

PERSONÆ

ΔΙΑ ΤΙ ΟΙΔΙΠΟΥΣ

ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΕΠΙΓΕΓΡΑΠΤΑΙ.

Ὁ Τύραννος Οἰδίπους ἐπὶ διακρίσει θατέρου ἐπιγέγραπται· χαριέντως δὲ τύραννον ἅπαντες αὐτὸν ἀπέγραφον, ὡς ἐξέχοντα πάσης τῆς Σοφοκλέους ποιήσεως· καίπερ ἡττηθέντα ὑπὸ Φιλοκλέους, ὥς φησι Δικαίαρχος· εἰσὶ δὲ καὶ οἱ πρότερον αὐτὸν οὐ τύραννον ἐπιγράφοντες, διὰ τοὺς χρόνους τῶν διδασκαλιῶν, καὶ διὰ τὰ πράγματα· ἀλήτην γὰρ καὶ πηρὸν Οἰδίποδα τὸν ἐπὶ Κολωνῷ εἰς τὰς Ἀθήνας ἀφικνεῖσθαι· ἴδιον δέ τι πεπόνθασιν οἱ μεθ' Ὅμηρον ποιηταί, τοὺς πρὸ τῶν Τρωϊκῶν βασιλεῖς τυράννους προσαγορεύοντες, ὀψέ ποτε τοῦδε τοῦ ὀνόματος εἰς τοὺς Ἕλληνας διαδοθέντος, κατὰ τοὺς Ἀρχιλόχου χρόνους, καθάπερ Ἱππίας ὁ σοφιστής φησιν. Ὅμηρος γοῦν τὸν πάντων παρανομώτατον Ἔχετον, βασιλέα φησί, καὶ οὐ τύραννον. Εἰς Ἔχετον βασιλῆα βροτῶν δηλήμονα· προσαγορευθῆναι δέ φασι τὸν τύραννον ἀπὸ τῶν Τυρρηνῶν· χαλεπούς γάρ τινας περὶ λῃστείαν τούτους γενέσθαι· οἱ δὲ, λέγουσιν αὐτὸν γεννηθῆναι ἀπὸ Τύρου πόλεως· εἴρηται δὲ τύραννος κατὰ τὸ ἔτυμον οἱονεὶ τύρων τοὺς λαοὺς, καὶ ἀνίας ἐπιφέρων, καὶ τυρεύων δόλους κατὰ τῶν ὑπ' αὐτόν· ὅτι δὲ νεώτερον τὸ τοῦ τυράννου ὄνομα, δῆλον· οὔτε γὰρ Ὅμηρος, οὔτε Ἡσίοδος, οὔτε ἄλλος οὐδεὶς τῶν παλαιῶν, τύραννον ἐν τοῖς ποιήμασιν ὀνομάζει· ὁ δ' Ἀριστοτέλης ἐν Κυμαίων πολιτείᾳ, τοὺς τυράννους φησὶ τοπρότερον αἰσυμνήτας προσαγορεύεσθαι· εὐφημότερον γ' ἐκεῖνο τοὔνομα.

ΑΛΛΩΣ.

Ὁ Τύραννος Οἰδίπους πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ ἐν τῷ Κολωνῷ ἐπιγέγραπται. Τὸ κεφάλαιον δὲ τοῦ δράματος, γνῶσις τῶν ἰδίων κακῶν Οἰδίποδος, πήρωσίς τε τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ δι' ἀγχόνης θάνατος Ἰοκάστης.

Χρησμὸς δοθεὶς Λαΐῳ τῷ Θηβαίῳ.

Λάϊε Λαβδακίδη, παίδων γένος ὄλβιον αἰτεῖς.
Δώσω τοι φίλον υἱόν· ἀτὰρ πεπρωμένον ἐστὶ
Σοῦ παιδὸς χείρεσσι λιπεῖν φάος· ὡς γὰρ ἔνευσε
Ζεὺς Κρονίδης, Πέλοπος στυγεραῖς ἀραῖσι πιθήσας,
Οὗ φίλον ἥρπασας υἱόν· ὁ δ' ηὔξατό σοι τάδε πάντα.

Τὸ αἴνιγμα τῆς Σφιγγός.

Ἔστι δίπουν ἐπὶ γῆς καὶ τετράπον, οὗ μία φωνή,
Καὶ τρίπον· ἀλλάσσει δὲ βοὴν μόνον, ὅσσ' ἐπὶ γαῖαν
Ἑρπετὰ κινεῖται, ἀνά τ' αἰθέρα καὶ κατὰ πόντον·
Ἀλλ' ὁπόταν πλείστοισιν ἐπειγόμενον ποσὶ βαίνῃ,
Ἔνθα τάχος γυίοισιν ἀφαυρότατον πέλει αὐτοῦ.

PERSONÆ HUJUS FABULÆ.

OEDIPUS.

SACERDOS senex Jovis.

CREON.

CHORUS constat ex Thebanis senibus.

TIRESIAS.

JOCASTE.

NUNCIUS.

MINISTER Polybi.

ALIUS NUNCIUS.

Præfatur OEdipus.

SOPHOCLIS OEDIPUS TYRANNUS.

IAMBI.

Nova Soboles antiqui Cadmi,
Quid hoc in loco consedistis,
Supplicibus ramis coronati?
Urbs verò tota thure incenso fumat,
Precibúsque ac gemitu omnia resonant:
Quæ ego cùm judicarem non ex alio nunciante mihi
Cognoscenda esse, ipse huc prodii,
Ille omnium sermonibus celebratus OEdipus.
Sed tu ô senex dic: nam te dignum est
Præ aliis ut dicas, quid est quòd hîc consedistis, (animo
Utrum metus causa, an injuria affecti? Cupio enim ex
Vobis opitulari. Nam certe durus essem,
Si me iste consessus non commoveret.

O Princeps

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ.

ΙΕΡΕΥΣ.

ΚΡΕΩΝ.

ΧΟΡΟΣ, ἐκ Θηβαίων γερόντων.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ.

ΙΟΚΑΣΤΗ.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ΘΕΡΑΠΩΝ Πολύβου.

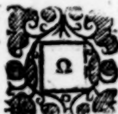
ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ.

Προλογίζει δὲ ὁ Οἰδίπους.

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΤΥΡΑΝΝΟΣ.

ΙΑΜΒΟΙ. Οἰ.

Τέκνα, Κάδμου τοῦ πάλαι νέα τροφή,
τίνας ποθ' ἕδρας τάσδε μοι θοάζετε
ἱκτηρίοις κλάδοισιν ἐξεστεμμένοι;
πόλις δ' ὁμοῦ μὲν θυμιαμάτων γέμει,
ὁμοῦ δὲ παιάνων τε καὶ στεναγμάτων.
ἁγὼ δικαιῶν μὴ παρ' ἀγγέλων τέκνα
ἄλλων ἀκούειν, αὐτὸς ὧδ' ἐλήλυθα,
ὁ πᾶσι κλεινὸς Οἰδίπους καλούμενος.
ἀλλ' ὦ γεραιὲ, φράζ' (ἐπεὶ πρέπων ἔφυς
πρὸ τῶνδε φωνεῖν) τίνι τρόπῳ καθέστατε,
δείσαντες, ἢ στέξαντες· ὡς θέλοντος ἂν
ἐμοῦ προσαρκεῖν πᾶν· δυσάλγητος γὰρ ἂν
εἴην, τούσδε μὴ οὐ κατοικτείρων ἕδραν.--

Sac. O Princeps patriæ meæ.
Vides qualis turba consederit
Ad aras tuas, ex quibus aliqui non procul
Volare possunt, alii annis gravati sunt
Sacerdotes, Jovis ego sacerdos sum, hæc juvenum
Manus est : nam reliqua multitudo coronata
In foro sedet, juxta gemium Palladis
Delubrum : & ad Ismeni aras fatidicas.
Urbs enim, quemadmodum ipse vides, ingenti
Fluctu quassatur, nec levare caput
Amplius potest ex profundis procellis
Interierunt enim jam frugiferi folliculi terræ,
Interiit soboles armentorum, unà cum immaturis
Fœtibus mulierum : febrili verò tabe
Grassans sævissima pestis populatur urbem,
A qua vastantur domus, & ater
Pluto gemitu luctúque ditescit.
Diis quidem nunc non æquantes te, ego
Et hi pueri sedemus hic ad aram :
Sed inter homines eximium, in calamitate vitæ,
Judicantes, & ad reconciliandum Deum,
Qui liberasti urbem tuo adventu
A tributo sævæ vatis, quod pendebamus,
Neque à nobis admonitus,
Vel edoctus, sed ope divina,
Diceris itaque & judicaris nobis restituisse vitam.
Nunc verò ô præstantissimum OEdipi caput
Te precamur omnes ad te conversi,
Ut auxilium aliquod invenias, sive divina
Voce admonitus, seu ab homine quopiam edoctus.
Video enim sapientibus viris etiam eventus
Consiliorum quàm maximè respondere.
Age igitur, præstantissime princeps, erige urbem,
Prospice, Quemadmodum hæc terra
Te servatorem vocat propter priorem virtutem, (mus
Nā priorū rerū à te gestarū neutiquā meminisse poteri-
Si à te erecti prius, postea corruemus;
Sed urbs in tuto ut collocetur vide.
Fœlici enim auspicio rem nobis prius
Administrasti, fac ut & nunc tui similis sis.
Nam si, ut facis, huic terræ dominaberis,
Plenam viris quàm vacuam regere pulchrius est
Quid enim vel arx est, vel navis,
Si vasta sit, nec à viris habitetur.

Ἱε. Ἀλλ' ὦ κρατύνων Οἰδίπους χώρας ἐμῆς,
ὁρᾷς μὲν ἡμᾶς ἡλίκοι προσήμεθα
βωμοῖσι τοῖς σοῖς· οἱ μὲν οὐδέπω μακρὰν
πτέσθαι σθένοντες· οἱ δὲ σὺν γήρᾳ βαρεῖς
ἱερεῖς, ἐγὼ μὲν Ζηνός· οἱ δὲ τ' ἠϊθέων
λεκτοί· τὸ δ' ἄλλο φῦλον ἐξεστεμμένον
ἀγοραῖσι θακεῖ, πρός τε Παλλάδος διπλοῖς
ναοῖς, ἐπ' Ἰσμηνοῦ τε μαντείᾳ σποδῷ.
πόλις γάρ, ὥσπερ καὐτὸς εἰσορᾷς, ἄγαν
ἤδη σαλεύει, κἀνακουφίσαι κάρα
βυθῶν ἔτ' οὐχ οἵα τε φοινίου σάλου.
φθίνουσα μὲν κάλυξιν ἐγκάρποις χθονός,
φθίνουσα δ' ἀγέλαις βουνόμοις, τόκοισί τε
ἀγόνοις γυναικῶν· ἐν δ' ὁ πυρφόρος θεὸς
σκήψας ἐλαύνει λοιμὸς ἔχθιστος πόλιν,
ὑφ' οὗ κενοῦται δῶμα Καδμεῖον· μέλας
δ' ᾅδης στεναγμοῖς καὶ γόοις πλουτίζεται.
θεοῖσι μέν νυν οὐκ ἰσούμενόν σ' ἐγώ,
οὐδ' οἵδε παῖδες, ἑζόμεσθ' ἐφέστιοι,
ἀνδρῶν δὲ πρῶτον ἔν τε συμφοραῖς βίου
κρίνοντες, ἔν τε δαιμόνων ξυναλλαγαῖς.
ὅς γ' ἐξέλυσας ἄστυ Καδμεῖον μολὼν,
σκληρᾶς ἀοιδοῦ δασμὸν ὃν παρείχομεν.
καὶ ταῦθ' ὑφ' ἡμῶν οὐδὲν ἐξειδὼς πλέον,
οὐδ' ἐκδιδαχθείς· ἀλλὰ προσθήκῃ θεοῦ
λέγῃ νομίζῃ θ' ἡμῖν ὀρθῶσαι βίον.
νῦν τ', ὦ κράτιστον πᾶσιν Οἰδίπου κάρα,
ἱκετεύομέν σε πάντες οἵδε πρόστροποι,
ἀλκήν τιν' εὑρεῖν ἡμῖν, εἴτε του θεῶν
φήμην ἀκούσας, εἴτ' ἀπ' ἀνδρὸς οἶσθά που.
ὡς τοῖσιν ἐμπείροισι καὶ τὰς ξυμφορὰς
ζώσας ὁρῶ μάλιστα τῶν βουλευμάτων.
ἴθ' ὦ βροτῶν ἄριστ', ἀνόρθωσον πόλιν
ἴθ', εὐλαβήθηθ'· ὡς σὲ νῦν μὲν ἥδε γῆ
σωτῆρα κλῄζει τῆς πάρος προθυμίας
ἀρχῆς δὲ τῆς σῆς μηδαμῶς μεμνώμεθα,
στάντες γ' ἐς ὀρθὸν, καὶ πεσόντες ὕστερον.
ἀλλ' ἀσφαλείᾳ τήνδ' ἀνόρθωσον πόλιν.
ὄρνιθι γὰρ καὶ τὴν τότ' αἰσίῳ τύχην
παρέσχες ἡμῖν, καὶ τανῦν ἴσος γενοῦ.
ὡς εἴπερ ἄρξεις τῆσδε γῆς, ὥσπερ κρατεῖς,
ξὺν ἀνδράσιν κάλλιον ἢ κενῆς κρατεῖν.
ὡς οὐδέν ἐστιν οὔτε πύργος, οὔτε ναῦς,
ἔρημος ἀνδρῶν μὴ ξυνοικούντων ἔσω.

OEd. O miseri pueri, Nota, non ignota mihi
Petitis, nimis enim scio quod
Graviter laboratis omnes: cúmque vos dolore conficiamini,
Non tamen quisquã est, cui ista magis, quã mihi doleant.
Nam vester dolor omnium in me unum redundat,
Me inquam solum & neminem alium hæc cura exercet.
Anima.n.mea & urbis, & meam, & vestrã vicem gemit,
Neque me dormientem excitastis unquàm:
Et quàm multas lachrymas profuderim scitis,
Quámque varias cogitando vias quæsiverim.
Quod verò unicum his malis remedium dispicere potui,
Eo usus sum: Nam filium Menœcei
Creontem affinem meum ad Delphicum
Misi Apollinis oraculum, ut exquirat, quid nam
Faciam, dicamve, quo hanc urbem liberem.
Et cùm juxta dies tempus dinumero,
Mora mihi molesta est non scienti quid agat: nam ultra
Debitum jam tempus abest.
Qui cùm venerit, tunc verò ego admodum malus
Sim, si non exequar omnia quæ præcipiat Deus,
Sac. Rectè ut ais, nam hi mihi jam
Creontem advenire nunciant.
OEd. O Apollo, utinam ille ita fœlici
Auspicio veniat, ut vultu læto adest.
Sac. Aspectu quidem hilaris apparet, quod nisi esset, non ita
Coronatus incederet Lauri frondibus.
OEd. Statim sciemus, tantum enim abest, audire ut possit:
O Rex affinis, fili Menœcei,
Quem nobis à Deo affers nuncium?
Cre. Bonum: nam etiam ea quæ gravia sunt, si rectè sint
Administrata, facilè in melius converti possunt.
OEd. Quid hoc sermonis est? neque enim fiduciam,
Vel metum ex his dictis concipio.
Cre. Si his præsentibus me vis dicere,
Paratus sum, sive intrò potius imus.
OEd. Dic omnibus præsentibus Nam propter hos majore
Cura conficior, quàm propriæ salutis causa.
Cre. Dicam ea quæ audivi à Dèo:
Nam nos Apollo manifeste jussit
Piaculum quod in hac terra nutritur
Tollere, neque cum immedicabili malo conflictari.
OEd. Quæ est expiatio? aut quid hoc ærumnæ est?
Cre. Ut vel exilio multemus, vel cædem cæde
Expiemus, Hic enim sanguis turbat civitatem

Οἰ. Ὦ παῖδες οἰκτροὶ, γνωτὰ κοὐκ ἄγνωτά μοι
προσήλθεθ' ἱμείροντες· εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι
νοσεῖτε πάντες, καὶ νοσοῦντες, ὡς ἐγὼ
οὐκ ἔστιν ὑμῶν ὅστις ἐξ ἴσου νοσεῖ.
τὸ μὲν γὰρ ὑμῶν ἄλγος εἰς ἕν' ἔρχεται
μόνον καθ' αὑτὸν, κοὐδέν' ἄλλον· ἡ δ' ἐμὴ
ψυχὴ πόλιν τε κἀμὲ καί σ' ὁμοῦ στένει.
ὥς οὐχ ὕπνῳ γ' εὕδοντά μ' ἐξεγείρετε,
ἀλλ' ἴστε πολλὰ μέν με δακρύσαντα δὴ,
πολλὰς δ' ὁδοὺς ἐλθόντα φροντίδος πλάναις.
ἣν δ' εὖ σκοπῶν εὕρισκον ἴασιν μόνην,
ταύτην ἔπραξα· παῖδα γὰρ Μενοικέως
Κρέοντ', ἐμαυτοῦ γαμβρὸν, ἐς τὰ Πυθικὰ
ἔπεμψα Φοίβου δώμαθ', ὡς πύθοιθ' ὅ, τι
δρῶν, ἢ τί φωνῶν, τήνδε ῥυσαίμην πόλιν.
καί μ' ἦμαρ ἤδη ξυμμετρούμενον χρόνῳ,
λυπεῖ, τί πράσσει· τοῦ γὰρ εἰκότος πέρα,
ἄπεστι πλείω τοῦ καθήκοντος χρόνου.
ὅταν δ' ἵκηται, τηνικαῦτ' ἐγὼ κακὸς
μὴ δρῶν ἂν εἴην πάνθ' ὅσ' ἂν δηλοῖ θεός.
Ἱε. Ἀλλ' εἰς καλὸν σύ τ' εἶπας· οἵδε τ' ἀρτίως
Κρέοντα προσστείχοντα σημαίνουσί μοι.
Οἰ. Ὦναξ Ἄπολλον· εἰ γὰρ ἐν τύχῃ γέ τῳ
σωτῆρι βαίη λαμπρὸς ὥσπερ ὄμματι.
Ἱε. Ἀλλ' εἰκάσαι μὲν, ἡδύς· οὐ γὰρ ἂν κάρα
πολυστεφὴς ὧδ' εἷρπε παγκάρπου δάφνης.
Οἰ. Τάχ' εἰσόμεσθα· ξύμμετρος γὰρ ὡς κλύειν.
ἄναξ, ἐμὸν κήδευμα, παῖ Μενοικέως,
τίν' ἡμὶν ἥκεις τοῦ θεοῦ φήμην φέρων;
Κρ. Ἐσθλήν· λέγω γὰρ καὶ τὰ δύσφορ', εἰ τύχοι
κατ' ὀρθὸν ἐξελθόντα, πάντ' ἂν εὐτυχεῖν.
Οἰ. Ἔστιν δὲ ποῖον τοὔπος; οὔτε γὰρ θρασύς,
οὔτ' οὖν προδείσας εἰμὶ τῷ γε νῦν λόγῳ.
Κρ. Εἰ τῶνδε χρῄζεις πλησιαζόντων κλύειν,
ἕτοιμος εἰπεῖν, εἴτε καὶ στείχειν ἔσω.
Οἰ. Ἐς πάντας αὔδα· τῶνδε γὰρ πλέον φέρω
τὸ πένθος ἢ καὶ τῆς ἐμῆς ψυχῆς πέρι.
Κρ. Λέγοιμ' ἂν οἷ' ἤκουσα τοῦ θεοῦ πάρα.
ἄνωγεν ἡμᾶς Φοῖβος ἐμφανῶς ἄναξ,
μίασμα χώρας, ὡς τεθραμμένον χθονὶ
ἐν τῇδ', ἐλαύνειν, μηδ' ἀνήκεστον τρέφειν.
Οἰ. Ποίῳ καθαρμῷ; τίς ὁ τρόπος τῆς ξυμφορᾶς;
Κρ. Ἀνδρηλατοῦντας, ἢ φόνῳ φόνον πάλιν
λύοντας, ὡς τόδ' αἷμα χειμάζον πόλιν.

OEd. Ad quemnā igitur pertinet hæc calamitas, quā Apollo
Cre. Fuit nobis ô Rex, aliquādo Laius gubernator (significat?
Hujus terræ, priusquàm tu hanc regeres urbem.
OEd. Scio, audivi enim, & si ipsum nunquam vidi.
Cre. Hujus extincti nunc mandat apertè
Apollo, ut autores cædis puniamus.
OEd. Ubi nam illi sunt? aut ubi deprehendentur
Veteris sceleris vestigia inventu difficilia?
Cre. In hac terra, ut ipse aiebat: quod enim quæritur,
Hoc inveniri potest: facile elabitur, si quid neglectum sit.
OEd. Sed dic mihi, utrum domi, an in agro Laius,
An vero in alia terra interfectus sit?
Cre. Cùm ut aliquid inquireret profectus esset.
Neque postquam abiit, domum amplius reversus est.
OEd. Nec nuncius, aut comes itineris
Quisquam vidit, unde aliquis inquirere possit?
Cre. Perierunt omnes, uno excepto, qui cum aufugisset metu
Nihil à se visum nisi unū quiddā commemorare potuit,
OEd. Quidnā id est? ex uno enim multa investigari possint,
Cum parvum initium spei oblatum est,
Cre. A latronibus ajebat non paucis
Sed multis oppressum interiisse.
OEd. Quomodo latrones, si ille non pecunia
Onustus iter faciebat, hoc ausi sunt?
Cre. Fuit suspicio. Laio verò pereunti
Nemo opem tulit in periculo,
OEd. Quid verò mali obstitit, cùm Rex ita
Miserè interiret, ut non fieret inquisitio?
Cre. Perplexa ænigmata Sphingis, ea, quæ ante pedes erant
Curare nos cogebant, omissis incertis.
OEd. Sed ab initio rursum hanc rem exigam.
Rectè Apollo, rectè & tu,
Pro Rege extincto hanc curam suscepistis,
Quare & ego vobis adiutor ero,
Ac propugnator pro hac terra & divino oraculo.
Non enim pro remotioribus amicis,
Sed pro me ipso, hoc discutiam odium.
Nam qui illum oppressit fortasse
Etiam in me eodem modo impetum facere posset:
Dum igitur illi opitulor, mihi ipsi pro'um.
Quare quàm celerrimè pueri ex hoc loco surgite,
Et sublatis his supplicibus ramis,
Aliqui ex vobis populum Cadmi huc congregent,
Omnia experiemur: vel enim fœlices

Οἰ. Ποίου γὰρ ἀνδρὸς τήνδε μηνύει τύχην;
Κρ. Ἦν ἡμίν, ὦ 'ναξ, Λάϊός ποθ' ἡγεμὼν
γῆς τῆσδε, πρὶν σὲ τήνδ' ἀπευθύνειν πόλιν.
Οἰ. Ἔξοιδ' ἀκούων· οὐ γὰρ εἰσεῖδόν γέ πω.
Κρ. Τούτου θανόντος, νῦν ἐπιστέλλει σαφῶς
τοὺς αὐτοέντας χειρὶ τιμωρεῖν τινάς.
Οἰ. Οἱ δ' εἰσὶ ποῦ γῆς; ποῦ τόδ' εὑρεθήσεται
ἴχνος παλαιᾶς δυστέκμαρτον αἰτίας;
Κρ. Ἐν τῇδ' ἔφασκε γῇ· τὸ δὲ ζητούμενον,
ἁλωτόν· ἐκφεύγει δὲ τἀμελούμενον.
Οἰ. Πότερα δ' ἐν οἴκοις ἢ 'ν ἀγροῖς ὁ Λάϊος,
ἢ γῆς ἐπ' ἄλλης τῷδε συμπίπτει φόνῳ;
Κρ. Θεωρὸς (ὡς ἔφασκεν) ἐκδημῶν, πάλιν
πρὸς οἶκον οὐκέθ' ἵκεθ' ὡς ἀπεστάλη.
Οἰ. Οὐδ' ἄγγελός τις, οὐδὲ συμπράκτωρ ὁδοῦ
κατεῖδ' ὅτε τις ἐκμαθὼν ἐχρήσατ' ἄν;
Κρ. Θνῄσκουσι γάρ, πλὴν εἷς τις, ὃς φόβῳ φυγών,
ὧν εἶδε, πλὴν ἕν, οὐδὲν εἶχ' εἰδὼς φράσαι.
Οἰ. Τὸ ποῖον; ἓν γὰρ πόλλ' ἂν ἐξεύροι μαθεῖν,
ἀρχὴν βραχεῖαν εἰ λάβοιμεν ἐλπίδος.
Κρ. Λῃστὰς ἔφασκε συντυχόντας, οὐ μιᾷ
ῥώμῃ κτανεῖν νιν, ἀλλὰ σὺν πλήθει χερῶν.
Οἰ. Πῶς οὖν ὁ λῃστής, εἴ τι μὴ ξὺν ἀργύρῳ
ἐπράσσετ', ἐνθένδ' ἐς τόδ' ἂν τόλμης ἔβη;
Κρ. Δοκοῦντα ταῦτ' ἦν· Λαΐου δ' ὀλωλότος
οὐδεὶς ἀρωγὸς ἐν κακοῖς ἐγίνετο.
Οἰ. Κακὸν δὲ ποῖον ἐμποδών, τυραννίδος
οὕτω πεσούσης, εἶργε τοῦτ' ἐξειδέναι;
Κρ. Ἡ ποικιλῳδὸς Σφὶγξ τὸ πρὸς ποσὶ σκοπεῖν,
μεθέντας ἡμᾶς τἀφανῆ, προσήγετο.
Οἰ. Ἀλλ' ἐξ ὑπαρχῆς αὖθις αὔτ' ἐγὼ φανῶ.
ἐπαξίως γὰρ Φοῖβος, ἀξίως δὲ σὺ
πρὸς τοῦ θανόντος τήνδ' ἔθεσθ' ἐπιστροφήν.
ὥστ' ἐνδίκως ὄψεσθε κἀμὲ σύμμαχον,
γῇ τῇδε τιμωροῦντα, τῷ θεῷ θ' ἅμα.
ὑπὲρ γὰρ οὐχὶ τῶν ἀπωτέρω φίλων,
ἀλλ' αὐτὸς αὑτοῦ τοῦτ' ἀποσκεδῶ μύσος.
ὅστις γὰρ ἦν ἐκεῖνον ὁ κτανών, τάχ' ἂν
κἄμ' ἂν τοιαύτῃ χειρὶ τιμωρεῖν θέλοι.
κείνῳ προσαρκῶν οὖν, ἐμαυτὸν ὠφελῶ.
ἀλλ' ὡς τάχιστα παῖδες, ὑμεῖς μὲν βάθρων
ἵστασθε, τούσδ' ἄραντες ἱκτῆρας κλάδους·
ἄλλος δὲ Κάδμου λαὸν ὧδ' ἀθροιζέτω.
ὡς πᾶν ἐμοῦ δράσοντος· ἢ γὰρ εὐτυχεῖς

Σὺν

Deo duce erimus, vel corruemus.
Sac. O filii surgamus: hanc enim ob causam
Huc venimus, quam hic commemorat.
Et Phœbus qui hoc oraculum misit, simul
Servator nobis adsit, morbúmque depellat.

MONOSTROPHICA.

Cho. O dulce Jovis oraculum, quale tandem
Ab opulento Pythico templo
Ad celebrem venisti Thebarum urbem.
Animo trepido perculsus sum,
Metuque tremo:
O Apollo morborum depulsor, Delie, Pæan,
Te religiose veneror.
Quid mihi vel nunc vel in posterum
Novæ rei conficies?
Dic mihi ô aureæ filia
Spei, immortalis fama
Invocanti primum te.
Teque invoco filia Jovis Minerva
Et terræ præsidem sororem tuam
Dianam, quæ in rotundo fori
Throno celebrem sedem habet.
Et Apollinem simul jaculatorem,
Vos tres malorum depulsores, apparete mihi,
Quando & prioris cladis,
Quæ urbem premebat, pepulistis
Ex terra noxium incendium,
Adeste & nunc, ô Dii,
Innumera enim fero mala.
Nam morbo laborat totus populus.
Neque est mihi consilii copia,
Quo quis opitulari queat.
Nam fruges inclytæ terræ
Intereunt Neque in partu
Lucinæ labores perferunt
Mulieres. Alium verò
Super alium videas
Ceu volucrem avem,
Celerius indefesso igne

σὺν τῷ θεῷ φανούμεθ', ἢ πεπτωκότες.--
Ιε. Ὦ παῖδες, ἱστώμεσθα· τῶνδε γὰρ χάριν
καὶ δεῦρ' ἔβημεν ὧν ὅδ' ἐξαγγέλλεται·
Φοῖβος δ' ὁ πέμψας τάσδε μαντείας, ἅμα
σωτήρ θ' ἵκοιτο, καὶ νόσου παυστήριος.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Χο. Ὦ διὸς ἁδυεπὴς φάτι, τίς ποτε
τᾶς πολυχρύσου πυθῶνος
ἀγλαὰς ἔβας θήβας,
ἐκτέταμαι φοβερὰν φρένα,
δείματι πάλλων,
ἰήιε δάλιε παιὰν
ἀμφὶ σοὶ ἁζόμενος·
τί μοι ἢ νέον
ἢ περιτελλομέναις
ὥραις πάλιν ἐξανύσεις χρέος,
εἰπέ μοι ὦ χρυσέας τέκνον
ἐλπίδος ἄμβροτε φάμα·
πρῶτά σε κεκλόμενος
θύγατερ διὸς
ἄμβροτ' ἀθάνα.
γαιάοχόν τ' ἀδελφεὰν
ἄρτεμιν, ἃ κυκλόεντ' ἀγορᾶς
θρόνον εὐκλεᾶ θάσσει.
καὶ φοῖβον ἑκαβόλον.
ἰώ, ἰώ.
τρισσοὶ ἀλεξίμοροι προφάνητέ μοι
εἴποτε καὶ προτέρας ἄτας ὕπερ
ὀρνυμένας πόλει, ἠνύσατε
ἐκτοπίαν φλόγα πήματος,
ἔλθετε νῦν, ὦ πόποι.
ἀνάριθμα γὰρ φέρω πήματα.
νοσεῖ δέ μοι πρόπας στόλος.
οὐδ' ἔνι φροντίδος ἔγχος,
ᾧ τις ἀλέξεται· οὔτε γὰρ
ἔκγονα κλυτᾶς χθονὸς
αὔξεται, οὔτε τόκοισιν
ἰηΐων καμάτων ἀνέχουσι
γυναῖκες. Ἄλλον δ' ἂν
ἄλλῳ προσίδοις,
ἅπερ εὔπτερον ὄρνιν,
κρεῖσσον ἀμαιμακέτου πυρὸς

Ruentem ad littus atri
Plutonis, qui ex urbe innumeri
Pereunt. Misera verò turba
In campo cadaveribus pleno
Jacet indefleta: interque eos conjuges
Et canæ matres
Ad aras in littore positas,
Hîc & illic tristium malorum
Deprecatrices, gemitus cient.
Invocatio Apollinis fervet, & luctuosa vox
Simul consonat. Quamobrem ô aurea
Jovis filia, pulchro aspectu, fer nobis
Auxilium, Martémque pestiferum,
Qui nunc absque armis, & scutis
Me vastat, ingenti clade opprimens,
In fugam actum cedere coge,
Atque ex hac terra pelle, sive in magnum
Thalamum Amphitrites,
Sive in Euxini scopulos,
Thraciíque maris fluctus.
Nam si quid reliqui nox fecit,
Id insequens dies absumit.
Hunc igitur Martem, ô qui ignea fulgura
Dispensas Jupiter,
Tuo confice fulmine.
O Rex Lycee, utinam ab aureo
Arcu tuas sagittas
Invictas distribueres,
Ad opem ferendam directas.
Atque utinam Diana igneos
Spargat radios, quibus Lyceos montes
Percurrit. Te qui aurea mitra ornatus es,
Et idem cum hac terra nomen habes
Vinosum invoco Bacchum,
Mænadum ducem,
Ut venias & comburas lucenti face
Hunc ignominiosum ac pestiferum deum.

IAMBI

ὅρμενον ἀκτὰν πρὸς ἑσπέρου
θεοῦ, ὧν πόλις ἀνάριθμος
ὄλλυται· νηλέα δὲ γένεθλα
πρὸς πέδῳ θανατηφόρῳ
κεῖται ἀνοίκτως· ἐν δ' ἄλοχοι
πολιαί τ' ἐπὶ ματέρες
ἀκτὰν παρὰ βώμιον
ἄλλοθεν ἄλλοι λυγρῶν πόνων
ἱκτῆρες ἐπιστενάχουσι.
παιὼν δὲ λάμπει στονόεσσά τε γῆρυς
ὅμαυλος· ὧν ὕπερ, ὦ χρυσέα
θύγατερ Διὸς εὐῶπα, πέμψον
ἀλκάν, ἄρεά τε τὸν μαλερόν,
ὃς νῦν ἄχαλκος ἀσπίδων
φλέγει με περιβόητος ἀντιάζων,
παλίσσυτον δράμημα νωτίσαι
πάτρας ἔπουρον· εἴτ' ἐς μέγαν
θάλαμον Ἀμφιτρίτας,
εἴτ' ἐς τὸν ἀπόξενον ὅρμον
Θρηΐκιον κλύδωνα.
τέλει γὰρ εἴ τι νὺξ ἀφῇ,
τοῦτ' ἐπ' ἦμαρ ἔρχεται.
τόν, ὦ πυρφόρων ἀστραπᾶν
κράτη νέμων, ὦ Ζεῦ πάτερ,
ὑπὸ σῷ φθίσον κεραυνῷ.
λύκει' ἄναξ, τά τε σὰ χρυσοστρόφων
ἀπ' ἀγκύλων βέλεα θέλοιμ' ἂν
ἀδάμας' ἐνδατεῖσθαι,
ἀρωγὰ προσταθέντα,
τάς τε πυρφόρους Ἀρτέμιδος
αἴγλας, ξὺν αἷς λύκει' ὄρεα
διάσσει, τὸν χρυσομίτραν
τε κικλήσκω· τᾶσδ' ἐπώνυμον
γᾶς οἰνῶπα Βάκχον εὔιον
μαινάδων ὁμόστολον,
πελασθῆναι φλέγοντ' ἀγλαῶπι πεύκᾳ
ἐπὶ τὸν ἀπότιμον ἐν θεοῖς θεόν.

IAMBI.

OEd. Audio quid petas: si autem voles meo sermoni
Auscultare, & huic morbo succurrere,
Remedium consequêris & levationem mali,
Quod ego, qui jam primum hoc audio, dicam,
Quíque à re ipsa alienus sum: Non enim diu
Investigarem, nisi aliqua indicia haberem.
Nunc verò (nam & ipse civium numero ascitus sum)
Omnibus hujus urbis civibus hoc denuncio:
Quicunque vidit à quo viro
Laius Labdacides interfectus est,
Huic ego impero ut rem omnem mihi indicet.
Et si fortè, ne in crimen veniat, metuit, libero
Eum metu de seipso: Nam aliud nihil patietur
Triste præterquam ut ex hac terra incolumis abeat,
Si autem quis alium novit peregrinum
Authorem cædis, ne taceat: nam præmium
Ego tribuam, & gratia ipsi reposita erit.
Sin autem tacebitis & aliquis vel amico
Metuens, vel sibi ipsi, non obediet huic sermoni,
Quid deinde facturus sim audite:
Eum ego virum edico quicunq; est, ne quis in terra
Hac, cujus ego Rex sum,
Recipiat, neque in sermone,
Aut precationibus, aut sacrificiis (illi attribuat
Quidquam cum eo commune habeat, neq; sacrâ aquam
Sed omnes à domo ipsum arceant: Nam ille homo nobis
Piaculum est, quemadmodum Delphicum
Apollinis oraculum mihi ostendit.
Hoc igitur modo decrevi & divinam vocem,
Et illum mortuum defendere.
Execror autem cædis autorem, sive is
Unus cùm esset latuit, sive à pluribus adiutus est,
Ut malus malè excommunicatus vitam exigat.
Et imprecor etiam meis ædibus, si
In illis me conscio delitescit,
Eadem, quæ paulò antè precatus sum,
Vobísque omnia ista, ut exequamini, committo,
Mea causa, & Dei,
Et hujus terræ, quæ ita sterilis atq; impiè perdita est.
Neque nos, & si Deus id non præcepisset,
Hoc inexpiatum relinquere conveniebat,

Cùm

ΙΑΜΒΟΙ.

Αἰτεῖς· ἃ δ' αἰτεῖς, τἄμ' ἐὰν θέλῃς ἔπη
κλύων δέχεσθαι, τῇ νόσῳ θ' ὑπηρετεῖν,
ἀλκὴν λάβοις ἂν κἀνακούφισιν κακῶν.
ἁ 'γὼ ξένος μὲν τοῦ λόγου τοῦδ' ἐξερῶ,
ξένος δὲ τοῦ πραχθέντος· οὐ γὰρ ἂν μακρὰν
ἴχνευον αὐτὸς, μὴ οὐκ ἔχων τι σύμβολον·
νῦν δ' (ὕστερος γὰρ ἀστὸς εἰς ἀστοὺς τελῶ)
ὑμῖν προφωνῶ πᾶσι Καδμείοις τάδε·
ὅς τις ποθ' ὑμῶν Λάϊον τὸν Λαβδάκου
κάτοιδεν, ἀνδρὸς ἐκ τίνος διώλετο,
τοῦτον κελεύω πάντα σημαίνειν ἐμοί.
κεἰ μὲν φοβεῖται τοὐπίκλημ', ὑπεξελὼν
αὐτὸς καθ' αὑτοῦ· πείσεται γὰρ ἄλλο μὲν
ἀστεργὲς οὐδὲν, γῆς δ' ἄπεισιν ἀβλαβής.
εἰ δ' αὖ τις ἄλλον οἶδεν ἐξ ἄλλης χθονὸς
τὸν αὐτόχειρα, μὴ σιωπάτω· τὸ γὰρ
κέρδος τελῶ 'γὼ, χ' ἡ χάρις προσκείσεται.
εἰ δ' αὖ σιωπήσεσθε, καί τις ἢ φίλου
δείσας ἀπώσῃ τοὔπος ἢ χ' αὐτοῦ τόδε,
ἃ 'κ τῶνδε δράσω, ταῦτα χρὴ κλύειν ἐμοῦ.
τὸν ἄνδρ' ἀπαυδῶ τοῦτον ὅστις ἐστὶ, γῆς
τῆσδ', ἧς ἐγὼ κράτη τε καὶ θρόνους νέμω,
μήτ' εἰσδέχεσθαι μήτε προσφωνεῖν τινὰ,
μήτ' ἐν θεῶν εὐχαῖσι μήτε θύμασι
κοινὸν ποιεῖσθαι, μήτε χέρνιβας νέμειν·
ὠθεῖν δ' ἀπ' οἴκων πάντας, ὡς μιάσματος
τοῦδ' ἡμὶν ὄντος, ὡς τὸ πυθικὸν θεοῦ
μαντεῖον ἐξέφηνεν ἀρτίως ἐμοί.
ἐγὼ μὲν οὖν τοιόσδε τῷ τε δαίμονι
τῷ τ' ἀνδρὶ τῷ θανόντι σύμμαχος πέλω.
κατεύχομαι δὲ τὸν δεδρακότ', εἴτε τις
εἷς ὢν λέληθεν, εἴτε πλειόνων μέτα,
κακὸν κακῶς νιν ἄμοιρον ἐκτρῖψαι βίον.
ἐπεύχομαι δ' οἴκοισιν εἰ ξυνέστιος
ἐν τοῖς ἐμοῖς γένοιτ' ἐμοῦ συνειδότος,
παθεῖν ἅπερ τοῖσδ' ἀρτίως ἠρασάμην.
ὑμῖν δὲ ταῦτα πάντ' ἐπισκήπτω τελεῖν,
ὑπέρ τ' ἐμαυτοῦ, τοῦ θεοῦ τε, τῆσδέ τε
γῆς, ὧδ' ἀκάρπως κἀθέως ἐφθαρμένης.
οὐδ' εἰ γὰρ ἦν τὸ πρᾶγμα μὴ θεήλατον,
ἀκάθαρτον ὑμᾶς εἰκὸς ἦν οὕτως ἐᾶν,

Cum & optimus vir & rex interierit,
Sed inquirere dicebat. Nunc vero ego autor sum.
Qui & regnum administro, quod ab illo prius admini-
Et ejus cōjugē habeo cōsortē procreādæ sob. (strat. est
Et communes cum eo liberos, si non ille
Infœlix in sobole procreanda fuisset, suscepissem.
Nunc in ipsius caput ingruit adversa fortuna:
Quapropter ego pro illo, ut pro meo parente
Enitar, & omnia experiar,
Donec inquiram cædis autorem
Filii Labdaci, ac Polydori,
Et deinceps Cadmi, atque antiqui Agenoris.
Et hæc non obedientibus à diis imprecor,
Ne illis unquam terra fruges ferat,
Neve mulieres sobolem gignant, sed ut leto
Tali moriantur, aut etiam tristiore.
Vobis autem cæteris civibus Thebanis precor, quicūq;
Ista approbatis, ut sit adiutrix divina justitia,
Et ut omnes vobis Dii semper faventes adsint,
Cho. Quemadmodū me execratione obstrinxisti rex, ita dicā
Neque enim vel ipse occidi, vel cædis autorem
Indicare possum: sed hæc quæstio ab eo qui proposuit,
Nempe ab Apolline explicari debebat, quisnam id fe-
OEd. Recte dixisti, sed cogere Deos (cisset,
Si non ipsi velint, nemo potest,
Cho. Dicam secundū consilium, quod mihi de hac re in mē-
OEd. Vel tertium si fuerit, ne reticueris. (tem venit.
Cho. Scio Tiresiam eandem divinandi vim habere,
Quæ Phœbo est, à quo si quis
Inquirat rem exploret certissime,
OEd. Ne hoc quidem à me neglectum est,
Nam de sententia Creontis ad ipsum misi duos
Nuncios, quamobrem cur adhuc absit miror.
Cho. Nam alii quidem sermones nihili & inanes sunt.
OEd. Quinam? Omnes enim sermones consydero.
Cho Mortuum esse quidam viatores retulerunt.
OEd. Audivi & ego, sed qui viderit, nondum apparuit.
Cho. Atqui si forte quid metuit
Ubi has tuas imprecationes audierit, non aberit diutius
OEd. Qui non metuit facinus committere, is verba minus me
Cho. Sed adest qui redarguat: nam hi (tuet.
Vatem huc adducunt
Qui solus ex hominibus vera dicere solet.
OEd. O qui consyderas omnia vates, & quæ addisci possunt.

ἀνδρός γ' ἀρίστου βασιλέως τ' ὀλωλότος,
ἀλλ' ἐξερευνᾶν· νῦν δ' ἐπικυρῶ τ' ἐγώ,
ἔχων μὲν ἀρχὰς ἃς ἐκεῖνος εἶχε πρίν,
ἔχων δὲ λέκτρα, καὶ γυναῖχ' ὁμόσπορον,
κοινῶν τε παίδων κοίν' ἄν, εἰ κείνῳ γένος
μὴ 'δυστύχησεν, ἦν ἂν ἐκπεφυκότα.
νῦν δ' ἐς τὸ κείνου κρᾶτ' ἐνήλαθ' ἡ τύχη.
ἀνθ' ὧν ἐγὼ τάδ' ὡσπερεὶ τοὐμοῦ πατρὸς
ὑπερμαχοῦμαι, κἀπὶ πάντ' ἀφίξομαι
ζητῶν τὸν αὐτόχειρα τοῦ φόνου λαβεῖν,
τῷ Λαβδακείῳ παιδὶ, Πολυδώρου τε καὶ
τοῦ πρόσθε Κάδμου, τοῦ πάλαι τ' Ἀγήνορος.
καὶ ταῦτα τοῖς μὴ δρῶσιν, εὔχομαι θεοὺς
μήτ' ἄροτον αὐτοῖς γῆν ἀνιέναι τινὰ,
μήτ' οὖν γυναικῶν παῖδας· ἀλλὰ τῷ πότμῳ
τῷ νῦν φθερεῖσθαι, κἄτι τοῦδ' ἐχθίονι.
ὑμῖν δὲ τοῖς ἄλλοισι Καδμείοις, ὅσοις
τάδ' ἔστ' ἀρέσκονθ', ἥ τε σύμμαχος δίκη,
χ' οἱ πάντες εὖ ξυνεῖεν εἰσαεὶ θεοί.--

Xo. Ὥσπερ μ' ἀραῖον ἔλαβες, ὧδ' ἄναξ ἐρῶ·
οὔτ' ἔκτανον γὰρ οὔτε τὸν κτανόντ' ἔχω
δεῖξαι· τὸ δὲ ζήτημα, τοῦ πέμψαντος ἦν
Φοίβου τόδ' εἰπεῖν, ὅς τις εἴργασταί ποτε.--

Oι. Δίκαι' ἔλεξας· ἀλλ' ἀναγκάσαι θεοὺς,
ἂν μὴ θέλωσιν, οὐδὲ εἷς δύναιτ' ἀνήρ.

Xo. Τὰ δεύτερ' ἐκ τῶνδ' ἂν λέγοιμ', ἅ μοι δοκεῖ.

Oι. Εἰ καὶ τρίτ' ἐστὶ, μὴ παρῇς τὸ μὴ οὐ φράσαι.

Xo. Ἄνακτ' ἄνακτι ταὔθ' ὁρῶντ' ἐπίσταμαι
μάλιστα Φοίβῳ Τειρεσίαν· παρ' οὗ τις ἂν
σκοπῶν τάδ' ὦναξ ἐκμάθοι σαφέστατα.

Oι. Ἀλλ' οὐκ ἐν ἀργοῖς οὐδὲ τοῦτ' ἐπραξάμην.
ἔπεμψα γὰρ Κρέοντος εἰπόντος, διπλοῦς
πομπούς· πάλαι δὲ μὴ παρὼν, θαυμάζεται.

Xo. Καὶ μὴν τά γ' ἄλλα κωφὰ καὶ παλαί' ἔπη.

Oι. Τὰ ποῖα ταῦτα; πάντα γὰρ σκοπῶ λόγον.

Xo. Θανεῖν ἐλέχθη πρός τινων ὁδοιπόρων.

Oι. Ἤκουσα κἀγώ· τὸν δ' ἰδόντ' οὐδεὶς ὁρᾷ.

Xo. Ἀλλ' εἴ τι μὲν δὴ δείματός γ' ἔχει μέρος,
τὰς σὰς ἀκούων οὐ μενεῖ τοιάσδ' ἀράς.

Oι. Ὧ μή 'στι δρῶντι τάρβος, οὐδ' ἔπος φοβεῖ.

Xo. Ἀλλ' οὐξελέγχων αὐτὸν ἔστιν· οἵδε γὰρ
τὸν θεῖον ἤδη μάντιν ὧδ' ἄγουσιν, ᾧ
τἀληθὲς ἐμπέφυκεν ἀνθρώπων μόνῳ.--

Oι. Ὦ πάντα νωμῶν Τειρεσία, διδακτά τε,

Et arcana, cœlestia, ac subterranea,
Et si non vides, attamen nosti quemadmodum hæc urbs
Gravi morbo infestetur, cui te auxiliatorem,
Et Servatorem ô Rex solum speramus.
Nam Phœbus, si forte nescis, cum nuncios
Misissemus, responsum hoc remisit, liberationem
Hanc solam à morbo futuram esse,
Si inquisitos Laii interfectores
Vel supplicio capitis, vel exilio puniamus.
Tu igitur ne celes nos, sive augurium
Seu aliud quidpiam divinationis habes:
Libera quæso te ipsum, urbemque, libera & me,
Et libera mortuum isto piaculo:
In te enim omnes spes nobis sitæ sunt: Nam hom. juvare
Prout possis præclarissimus labor est.
Tir. Hei mihi quam grave est sapere, ubi
Non expedit sapienti: hæc enim cum probe scirem,
Perii, neque huc venire debui.
OEd. Quid rei est, quod ita tristis huc advenisti?
Tir. Dimitte me, facile enim & tu tuam,
Et ego meam feram fortunam, si mihi obtemperaveris
OEd. Hoc neque justum est, nec utile urbi,
Quæ te enutrivit, si eam oraculo destituis.
Tir. Video te haudquaquam opportune loqui,
Quare & mihi idem ne accidat, metuo.
Cho. Ne per Deum, si scis, recuses, Quoniam
Omnes te supplices deprecamur.
Tir. Omnes enim non sapitis, ego vero nequaquam
Ita loquar, tua ut aperiam mala.
OEd. Quid ais? cum scias, non dices? an in animo habes
Nos prodere, ac perdere hanc urbem?
Tir. Ego neque me nec te molestia afficiã: quid ob hanc rẽ
Temere me accusas? non enim auscultabis mihi.
OEd. Scelesté an non (nam vel saxum
Irritare queas) aliquando dices?
Pergesque ita immitis ac præfractus esse?
Tir. Iram accusas meam, sed eam quæ tecum
Habitat non vides, me vero vituperas.
OEd. Quis enim non indignetur ista audiens,
Quemadmodum tu hanc urbem contumelia afficis?
Tir. Evenient enim hæc, & si ego taceam
Tir. Quæ igitur eventura sunt, ea te mihi dicere oportet.
OEd. Non ulterius dicam, quamobrem tu
Si libet vel gravissime irascere.

Atqui

ἄρρητά τ', οὐράνιά τε, καὶ χθονοστιβῆ,
πόλιν μὲν, εἰ καὶ μὴ βλέπεις, φρονεῖς δ' ὅμως
οἵᾳ νόσῳ σύνεστιν· ἧς σὲ προστάτην
σωτῆρά τ', ὦ ἄναξ, μοῦνον ἐξευρίσκομεν.
φοῖβος γὰρ εἰ καὶ μὴ κλύεις τῶν ἀγγέλων,
πέμψασιν ἡμῖν ἀντέπεμψεν, ἔκλυσιν
μόνην ἂν ἐλθεῖν τοῦδε τοῦ νοσήματος,
εἰ τοὺς κτανόντας λάϊον μαθόντες εὖ,
κτείναιμεν, ἢ γῆς φυγάδας ἐκπεμψαίμεθα.
σὺ δ' οὐ φθονήσας μήτ' ἀπ' οἰωνῶν φάτιν,
μήτ' εἴ τιν' ἄλλην μαντικῆς ἔχεις ὁδὸν,
ῥῦσαι σεαυτὸν καὶ πόλιν· ῥῦσαι δ' ἐμέ.
ῥῦσαι δὲ πᾶν μίασμα τοῦ τεθνηκότος.
ἐν σοὶ γάρ ἐσμεν· ἄνδρα δ' ὠφελεῖν ἀφ' ὧν
ἔχοι τε καὶ δύναιτο, κάλλιστος πόνων.

Τει. Φεῦ φεῦ· φρονεῖν ὡς δεινὸν, ἔνθα μὴ τέλη
λύει φρονοῦντι· ταῦτα γὰρ καλῶς ἐγὼ
εἰδὼς, διώλεσ'· οὐ γὰρ ἂν δεῦρ' ἱκόμην.

Οι. Τί δ' ἔστιν; ὡς ἄθυμος εἰσελήλυθας.

Τι. Ἄφες μ' ἐς οἴκους· ῥᾶστα γὰρ τὸ σόν τε σὺ,
κἀγὼ διοίσω τοὐμὸν, ἢν ἐμοὶ πίθῃ.

Οι. Οὔτ' ἔννομ' εἶπες, οὔτε προσφιλὲς πόλει
τῇδ', ἥ σ' ἔθρεψε, τήνδ' ἀποστερῶν φάτιν.

Τι. Ὁρῶ γὰρ οὐδέ σοι τὸ σὸν φώνημ' ἰὸν
πρὸς καιρὸν, ὡς οὖν μηδ' ἐγὼ ταυτὸν πάθω.

Χο. Μὴ πρὸς θεῶν, φρονῶν γ' ἀποστραφῇς· ἐπεὶ
πάντες σε προσκυνοῦμεν οἵδ' ἱκτήριοι.

Οι. Πάντες γὰρ οὐ φρονεῖτ'· ἐγὼ δ' οὐ μήποτε
τἄμ', ὡς ἂν εἴπω, μὴ τὰ σ' ἐκφήνω κακά.

Τι. Τί φής; ξυνειδὼς οὐ φράσεις, ἀλλ' ἐννοεῖς
ἡμᾶς προδοῦναι καὶ καταφθεῖραι πόλιν;

Οι. Ἐγὼ τ' ἐμαυτὸν οὔτε σ' ἀλγυνῶ. τί ταῦ-
τ' ἄλλως ἐλέγχεις; οὐ γὰρ ἂν πύθοιό μου.

Τι. Οὐκ, ὦ κακῶν κάκιστε (καὶ γὰρ ἂν πέτρου
φύσιν σύ γ' ὀργάνειας) ἐξερεῖς ποτέ.
ἀλλ' ὧδ' ἄτεγκτος κἀπελεύτητος φανῇ;

Οι. Ὀργὴν ἐμέμψω τὴν ἐμήν· τὴν σὴν δ' ὁμοῦ
ναίουσαν οὐ κατεῖδες, ἀλλ' ἐμὲ ψέγεις.

Τι. Τίς γὰρ τοιαῦτ' ἂν οὐκ ἂν ὀργίζοιτ' ἔπη
κλύων, ἃ νῦν σὺ τήνδ' ἀτιμάζεις πόλιν;

Οι. Ἥξει γὰρ αὐτὰ, κἂν ἐγὼ σιγῇ στέγω.

Τι. Οὐκοῦν ἅ γ' ἥξει, καὶ σὲ χρὴ λέγειν ἐμοί.

Οι. Οὐκ ἂν πέρα φράσαιμι· πρὸς τάδ', εἰ θέλεις,
θυμοῦ δι' ὀργῆς ἥτις ἀγριωτάτη.

OEd. Atqui nihil prætermittam, quemadmodū nunc iratus
Quin ea quæ sentio dicam. Tu enim videris mihi (sum
Adiutor facti hujus esse, ac tantum non
Tuis manibus ipse cædem fecisse: si vero vidisti
Facinus perpetrari, & hoc tuum solius esse dico,
Tir. Verum, At ego te dico illi edicto
Quod proposuisti ipsum obnoxium esse, nec tibi post
Fas esse alloqui vel hos cives vel me, ((hunc diem
Ut qui impius sis, & hujus terræ piaculum.
OEd. Ita impudentur movisti
Hunc sermonem? an te pœnas effugiturum putas?
Tir. Effugi, veritatem enim quæ fortior est, alo.
OEd. A quo edoctus ista dicis? non utique ab arte divinandi,
Tir. A te. nam tu me, ut dicerem, impulisti.
OEd. Quidnam? Dic rursum ut melius audiam.
Tir. Non intellexisti antea? an tentandi causa quæris?
OEd. Non de te nota quæro sed dic rursum.
Tir. Te ejus viri interfectorem esse dico, cujus interfectorē
OEd At non impune bis convicium facies. (quæris.
Tir. Dicam igitur & alia, ut magis irascaris?
OEd. Dic quantum voles, frustra quidem dixeris.
Tir. Nescientem te dico cum charissimis (sis malis.
Turpissime consuetudinem habere, neq; vid. in quibus
OEd An te impune hæc semper dicturum esse existimas?
Tir. Existimo si modo aliquid in veritate est roboris.
OEd. Est quidem sed tibi non inest veritas, Quoniam
Tu & auribus, & mente, & oculis cæcus es,
Tir. Tu miser mihi hoc exprobras, quod idem
Paulo post nemo non exprobrabit tibi.
OEd. Solæ tenebræ te tuentur alioqui effecissem,
Ut neque me, nec alium quenquam eorum, qui lucem in-
Tir. Non est in fatis à te ut interficiar, (tuētur amplius aspi.
Nam Apollini id curæ erit.
OEd. Tuum ne an Creontis hoc commentum est?
Tir. Non Creon tibi mali causa est, sed tu ipse.
OEd. O divitiæ, & regnum, & ars artem
Exuperans, in quadam vitæ fœlicitate,
Quantum vobis invidiæ subest?
Si quidem hoc regno, quod civitas mihi
Sponte sua non petenti dono detulit,
Creon ille, qui initio fidus amicus erat,
Clam per insidias me dejicicere studet,
Subornato hoc præstigiatore, malefico,
Fraudulento, circumforaneo, qui nihil videt

Nisi

Οἰ. Καὶ μὴν παρήσω γ' οὐδέν, ὡς ὀργῆς ἔχω,
ἅπερ ξυνίημ'· ἴσθι γὰρ δοκῶν ἐμοὶ
καὶ ξυμφυτεῦσαι τοὔργον, εἰργάσθαι θ' ὅσον
μὴ χερσὶ καίνων· εἰ δ' ἐτύγχανες βλέπων,
καὶ τοὔργον ἂν σοῦ τοῦτ' ἔφην εἶναι μόνου.
Τει. Ἀληθές; ἐννέπω σὲ τῷ κηρύγματι
ᾧπερ προεῖπας ἐμμένειν, κἀφ' ἡμέρας
τῆς νῦν προσαυδᾶν μήτε τούσδε, μήτ' ἐμέ,
ὡς ὄντι γῆς τῆσδ' ἀνοσίῳ μιάστορι.
Οἰ. Οὕτως ἀναιδῶς ἐξεκίνησας τόδε
τὸ ῥῆμα; καὶ ποῦ τοῦτο φεύξεσθαι δοκεῖς;
Τει. Πέφευγα· τἀληθὲς γὰρ ἰσχῦον τρέφω.
Οἰ. Πρὸς τοῦ διδαχθείς; οὐ γὰρ ἔκ γε τῆς τέχνης.
Τει. Πρὸς σοῦ· σὺ γάρ μ' ἄκοντα προὐτρέψω λέγειν.
Οἰ. Ποῖον λόγον; λέγ' αὖθις, ὡς μᾶλλον μάθω.
Τει. Οὐχὶ ξυνῆκας πρόσθεν; ἢ 'κπειρᾷ λέγειν;
Οἰ. Οὐχ ὥστε γ' εἰπεῖν γνωστόν· ἀλλ' αὖθις φράσον.
Τει. Φονέα σέ φημι τἀνδρὸς οὗ ζητεῖς κυρεῖν.
Οἰ. Ἀλλ' οὔτι χαίρων, δίς γε πημονὰς ἐρεῖς.
Τει. Εἴπω τι δῆτα κἄλλ', ἵν' ὀργίζῃ πλέον;
Οἰ. Ὅσον γε χρῄζεις· ὡς μάτην εἰρήσεται.
Τει. Λεληθέναι σέ φημι σὺν τοῖς φιλτάτοις
αἴσχισθ' ὁμιλοῦντ', οὐδ' ὁρᾶν ἵν' εἶ κακοῦ.
Οἰ. Ἦ καὶ γεγηθὼς ταῦτ' ἀεὶ λέξειν δοκεῖς;
Τει. Εἴπερ τί γ' ἐστὶ τῆς ἀληθείας σθένος.
Οἰ. Ἀλλ' ἔστι, πλὴν σοί· σοὶ δὲ τοῦτ' οὐκ ἔστ', ἐπεὶ
τυφλὸς τά τ' ὦτα, τόν τε νοῦν, τά τ' ὄμματ' εἶ.
Τει. Σὺ δ' ἄθλιός γε ταῦτ' ὀνειδίζων, ἃ σοὶ
οὐδεὶς ὃς οὐχὶ τῶνδ' ὀνειδιεῖ τάχα.
Οἰ. Μιᾶς τρέφῃ πρὸς νυκτός, ὥστε μήτ' ἐμέ,
μήτ' ἄλλον, ὅστις φῶς ὁρᾷ, βλέψαι ποτ' ἄν.
Τει. Οὐ γάρ με μοῖρα πρός γε σοῦ πεσεῖν, ἐπεὶ
ἱκανὸς Ἀπόλλων, ᾧ τάδ' ἐκπρᾶξαι μέλει.
Οἰ. Κρέοντος ἢ σοῦ ταῦτα τἀξευρήματα;
Τει. Κρέων δέ σοι πῆμ' οὐδέν· ἀλλ' αὐτὸς σὺ σοί.
Οἰ. Ὦ πλοῦτε, καὶ τύραννοι, καὶ τέχνη τέχνης
ὑπερφέρουσα τῷ πολυζήλῳ βίῳ,
ὅσος παρ' ὑμῖν ὁ φθόνος φυλάσσεται.
εἰ τῆσδέ γ' ἀρχῆς οὕνεχ', ἣν ἐμοὶ πόλις
δωρητὸν οὐκ αἰτητὸν εἰσεχείρισε,
ταύτης Κρέων ὁ πιστός, οὐξ ἀρχῆς φίλος,
λάθρα μ' ὑπελθὼν ἐκβαλεῖν ἱμείρεται,
ὑφεὶς μάγον τοιόνδε μηχανορράφον,
δόλιον, ἀγύρτην, ὅστις ἐν τοῖς κέρδεσιν

Nisi lucrum, ad artem vero cæcus est.
Age enim dic mihi, Quomodo tu vates certus es?
Quare tunc cum adesset Sphinx, quæ carmina compo-
Non afferebas aliquod civibus remedium? (nebat,
Et illud quidem ænigma interpretari
Non erat vulgaris viri, sed divinatione opus erat,
Quam neque tu auspicio cognitam protulisti,
Neq; ab aliquo deo revelatam, sed ego adveniens
Ego inquam ille ignarus OEdipus compescui ipsam
Acie mentis rem assecutus, non ab avibus edoctus,
Quem tu conaris ejicere. sperans ad thronum deinde
Creontis te proximum adsiturum esse. (fuit,
Cum magno malo mihi videris & tu, & qui ista compo-
Regnaturus esse: & nisi propter senium tibi parcerem,
Malo edoctus cognovisses ea quæ agis.
Cho. Nobis conjectantibus & hujus sermones
Per iram dicti, & tui videntur.
Neq; vero sic oportet, sed potius quemadmodũ divinũ
Oraculum optime interpretemur, cogitandum est.
Tir. Etsi regnum obtines, hoc tamen æquari oportet
Ex æquo ut dicas atq; audias: hoc jus mihi tecum com-
Neque enim tibi servio, sed Apollini, (mune est.
Nec patrocinio Creontis utar.
Hoc vero tibi dico, quod cum cæcitatẽ exprobres mihi,
Tuque oculis valeas, non tamen vides in quibus verse-
Neque ubi, nec apud quos habites, (ris malis
An nescis ex quibus natus sis? teque hostem (vivunt
Tuis esse pariter, & qui mortui sunt, & qui adhuc
Et te undiq; impetentes maternæ pariter ac paternæ
Exigunt tandem ex hac terra horribiles diræ.
Qui nunc quidem recte vides, paulo post cæcus eris,
Et tuis questibus quis portus
Quisque mons non resonabit?
Quum rescisces, quales nuptias domi
Infœliciter occasione usus contraxeris.
Et reliquum malorũ agmen, quod tibi adhuc ignotũ est
Quæ in te pariter ac liberos tuos redundabunt.
Jam, si libet, & Creontem, & os meum
Contumeliose tracta, Te enim non erit
Alius homo scereratior, qui peribit unquam.
OEd. An hoc ferendum est, ut ista ex eo audiamus?
An non in malam rem hinc ibis? an non domum
Mox rursum ab his discedes ædibus?
Tir. Non utique venissem ego, nisi tu vocasses.

Non

μόνον δέδορκε, τὴν τέχνην δ' ἔφυ τυφλός.
ἐπεὶ, φέρ' εἰπὲ, ποῦ σὺ μάντις εἶ σαφής;
πῶς οὐχ' ὅθ' ἡ ῥαψῳδὸς ἐνθάδ' ἦν κύων
ηὔδας τι τοῖσδ' ἀστοῖσιν ἐκλυτήριον;
καίτοι τόγ' αἴνιγμ' οὐχὶ τοὐπιόντος ἦν
ἀνδρὸς διειπεῖν, ἀλλὰ μαντείας ἔδει·
ἣν οὔτ' ἀπ' οἰωνῶν σὺ προὐφάνης ἔχων
οὔτ' ἐκ θεῶν του γνωτόν· ἀλλ' ἐγὼ μολὼν
ὁ μηδὲν εἰδὼς Οἰδίπους, ἔπαυσά νιν
γνώμῃ κυρήσας, οὐδ' οἰωνῶν μαθών·
ὃν δὴ σὺ πειρᾷς ἐκβαλεῖν, δοκῶν θρόνοις
παραστατήσειν τοῖς Κρεοντείοις πέλας·
κλαίων δοκεῖς μοι καὶ σὺ, χὠ συνθεὶς τάδε,
ἀγηλατήσειν· εἰ δὲ μὴ 'δόκεις γέρων
εἶναι, παθὼν ἔγνως ἂν οἷάπερ φρονεῖς.

Χο. Ἡμῖν μὲν εἰκάζουσι, καὶ τὰ τοῦδ' ἔπη
ὀργῇ λελέχθαι καὶ τὰ σ' Οἰδίπου δοκεῖ.
δεῖ δ' οὐ τοιούτων, ἀλλ' ὅπως τὰ τοῦ θεοῦ
μαντεῖ' ἄριστα λύσομεν, τόδε σκοπεῖν.

ΕΙ καὶ τυραννεῖς, ἐξισωτέον τὸ γοῦν
ἴσ' ἀντιλέξαι, τοῦδε γὰρ κἀγὼ κρατῶ.
οὐ γάρ τι σοὶ ζῶ δοῦλος, ἀλλὰ λοξίᾳ.
ὥστ' οὐ Κρέοντος προστάτου γεγράψομαι.
λέγω δ' ἐπειδὴ καὶ τυφλόν μ' ὠνείδισας,
σὺ καὶ δέδορκας, κοὐ βλέπεις ἵν' εἶ κακοῦ,
οὐδ' ἔνθα ναίεις, οὐδ' ὅτων οἰκεῖς μέτα.
ἆρ' οἶσθ' ἀφ' ὧν εἶ; καὶ λέληθας ἐχθρὸς ὢν
τοῖς σοῖσιν αὐτοῦ νέρθε, κἀπὶ γῆς ἄνω;
καὶ σ' ἀμφιπλὴξ μητρός τε καὶ τοῦ σοῦ πατρὸς
ἐλᾷ ποτ' ἐκ γῆς τῆσδε δεινόπους ἀρά,
βλέποντα νῦν μὲν ὄρθ', ἔπειτα δὲ σκότον·
βοῆς δὲ τῆς σῆς ποῖος οὐκ ἔσται λιμὴν,
ποῖος Κιθαιρὼν οὐχὶ σύμφωνος τάχα,
ὅταν καταίσθῃ τὸν ὑμέναιον, ὃν δόμοις
ἄνορμον εἰσέπλευσας εὐπλοίας τυχών;
ἄλλων δὲ πλῆθος οὐκ ἐπαισθάνῃ κακῶν,
ἅ σ' ἐξισώσει σοί τε καὶ τοῖς σοῖς τέκνοις.
πρὸς ταῦτα, καὶ Κρέοντα καὶ τοὐμὸν στόμα
προπηλάκιζε· σοῦ γὰρ οὐκ ἔστι βροτῶν
κάκιον ὅστις ἐκτριβήσεταί ποτε.

Οι. Ἦ ταῦτα δῆτ' ἀνεκτὰ πρὸς τούτου κλύειν;
οὐκ εἰς ὄλεθρον; οὐχὶ θᾶσσον; οὐ πάλιν
ἄψορρος οἴκων τῶνδ' ἀποστραφεὶς ἄπει;

Τι. Οὐδ' ἱκόμην ἔγωγ' ἂν, εἰ σὺ μὴ 'κάλεις.

Οὐ

OEd. Non enim sciebam te stulta hæc locuturum esse.
Alioqui tarde te ad nos accersivissem.
Tir. Nos tibi quidem videmur stulti.
Tuis vero parentibus visi sapientes.
OEd. Quibus? mane, dic mihi quis me genuit?
Tir. Hic dies & gignet te & evertet.
OEd. Ut omnia valde obscura & perplexa loqueris.
Tir. At tu optimus talium ænigmatum interpres es,
OEd Hæc mihi exprobras, quæ laudem merentur,
Tir. Ipsa utique fortuna te perdidit.
OEd. Verum quando urbem servavi, non curo.
Tir. Abeo igitur, & tu puer duc me.
OEd. Ducat sane, nam præsens tu impedis,
Ac inturturbas,quare amotus non perinde molestus eris
Tir. Abeo, postquam dixi ea propter quæ huc veni, non tuũ
Os veritus, non enim tu me occides,
Dico vero tibi, quod ille vir quem jamdudum
Quæris interminans, & edicta proponens,
De cæde Laii ille inquam hic est,
Peregrinus falso & advena dictus, reipsa vero indigena
Et Thebanus civis ejus esse videbitur: nec gaudebit
Calamitate, cæcus enim pro vidente factus
Et mendicus pro divite in peregrinam
Terram baculo nixus abibit,
Palam enim fiet, ipsum filiis suis
Fratrem esse, & patrem simul, & ex qua natus est,
Eidem esse filium & maritum. Patris vero
Adulterum & occisorem. Jam si videtur intro
Abi, atq; ista exquire. Et si me falsum deprehendes,
Tum dicas me divinando nihil sapere.

ANTISTROPHICA. strophe 1.

Cho. Quisnam ille est, de quo vaticinatrix
Delphica rupes loquitur,
Qui omnium maxime infanda perpetravit.
Cruentis manibus.
Tempus est, ut ille jam velocibus equis
Celerius fugiat.
Armatus enim in ipsum
Impetum facit,
Igni & fulgure,
Jovis filius, sævumque
Simul ac inevitabile fatum sequitur,

AN-

Οι. Οὐ γάρ τι σ' ᾔδειν μῶρα φωνήσοντ', ἐπεὶ
σχολῇ σ' ἂν οἴκους τοὺς ἐμοὺς ἐστειλάμην.
Τει. Ἡμεῖς τοιοίδ' ἔφυμεν, ὡς μὲν σοὶ δοκεῖ,
μῶροι, γονεῦσι δ', οἵ σ' ἔφυσαν, ἔμφρονες.
Οι. Ποίοισι; μεῖνον· τίς δέ μ' ἐκφύει βροτῶν;
Τει. Ἡδ' ἡμέρα φύσει σε καὶ διαφθερεῖ.
Οι. Ὡς πάντ' ἄγαν γ' αἰνικτὰ κἀσαφῆ λέγεις.
Τει. Οὔκουν σὺ ταῦτ' ἄριστος εὑρίσκειν ἔφυς.
Οι. Τοιαῦτ' ὀνείδιζ' οἷς ἔμ' εὑρήσεις μέγαν.
Τει. Αὕτη γε μέντοι σ' ἡ τύχη διώλεσεν.
Οι. Ἀλλ' εἰ πόλιν τήνδ' ἐξέσωσ', οὔ μοι μέλει.
Τει. Ἄπειμι τοίνυν· καὶ σὺ παῖ κόμιζέ με.
Οι. Κομιζέτω δῆθ'· ὡς παρὼν τύ γ' ἐμποδὼν
ὀχλεῖς· συθείς τ' ἂν, οὐκ ἂν ἀλγύνοις πλέον.
Τει. Ε Ι πὼν ἄπειμ' ὧν οὕνεκ' ἦλθον, οὐ τὸ σὸν
δείσας πρόσωπον· οὐ γάρ ἐσθ' ὅπου μ' ὀλεῖς·
λέγω δέ σοι τὸν ἄνδρα τοῦτον, ὃν πάλαι
ζητεῖς, ἀπειλῶν κἀνακηρύσσων φόνον
τὸν λαΐειον· οὗτός ἐστιν ἐνθάδε,
ξένος λόγῳ μέτοικος· εἶτα δ' ἐγγενὴς
φανήσεται Θηβαῖος· οὐδ' ἡσθήσεται
τῇ ξυμφορᾷ· τυφλὸς γὰρ ἐκ δεδορκότος,
καὶ πτωχὸς ἀντὶ πλουσίου, ξένην ἔπι
σκήπτρῳ προδεικνὺς γαῖαν ἐμπορεύσεται
φανήσεται δὲ παισὶ τοῖς αὑτοῦ ξυνὼν
ἀδελφὸς αὐτὸς καὶ πατὴρ, κἀξ ἧς ἔφυ
γυναικὸς, υἱὸς καὶ πόσις, καὶ τοῦ πατρὸς
ὁμόσπορός τε καὶ φονεύς· καὶ ταῦτ' ἰὼν
εἴσω λογίζου· κἂν λάβῃς μ' ἐψευσμένον,
φάσκειν ἔμ' ἤδη μαντικῇ μηδὲν φρονεῖν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. στροφὴ ά.

Χο. 1 Τίς ὅντιν' ἁ θεσπιέπεια
2 Δελφὶς εἶπε πέτρα
3 ἄρρητ' ἀρρήτων
4 τελέσαντα φοινίαισι χερσίν;
5 ὥρα νιν ἀελλοπόδων ἵππων
6 σθεναρώτερον φυγᾷ πόδα νωμᾶν.
7 ἔνοπλος γὰρ ἐπ' αὐτὸν ἐπενθρώσκει
8 πυρὶ καὶ στεροπαῖσι Διὸς γενέτας.
9 δειναὶ δ' ἅμ' ἕπονται
10 κῆρες ἀναπλάκητοι.

ANTISTROPHE 2.

Nam incenſa eſt à nivoſo
Jam recens fama Parnaſſo,
Ut quiſque illum occultantem ſe inveſtiget,
Qui latet in ſolis ſylvis
Antriſque ac rupibus ut Taurus,
Et miſer, miſero pede ſolitarius vagatur,
Ex medio orbe prodita fugiens
Oracula, at illa viva circumvolitans.

STROPHE 2.

Horribilia vero movet
Sapiens vates,
Quæ nequeunt credi, neque ut negari poſſint video.
Quid igitur dicam, dubito,
Et ſpe ambigua pendeo,
Neque ſtatuere poſſum huc ne an illuc reſpiciàm:
Quæ enim inter Labdacidis
Et filium Polybi contentio fuerit,
Neque antehac unquam audivi,
Nec nunc intelligo.
Quali igitur.
Indicio adducar ut huic peregrino
Rumori credam contra OEdipodem?
Fiamque adiutor Labdacidis
Ad inquirendum ignotæ cædis autorem?

ANTISYSTEMA 2.

Sed Juppiter & Apollo
Sapientes ſunt, reſque hominum norunt.
Inter homines vero quod vates
Plus aliis intelligant,
Non ſatis conſtat.
Ingenia quidem alia aliis
Præſtantiora ſunt hominum.
Quapropter ego niſi prius audiero
Firmiora argumenta, non temere accuſantibus regem
Aſſentiar. Nam hoc manifeſtum eſt,

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ α΄.

ἔλαμψε γὰρ τοῦ νιφόεντος
ἀρτίως φανεῖσα
φάμα Παρνασοῦ,
τὸν ἄδηλον ἄνδρα πάντ᾽ ἰχνεύειν.
φοιτᾷ γὰρ ὑπ᾽ ἀγρίαν ὕλαν,
ἀνά τ᾽ ἄντρα καὶ πέτρας, ὡς ταῦρος,
μέλεος μελέῳ ποδὶ χηρεύων,
τὰ μεσόμφαλα γᾶς ἀπονοσφίζων
μαντεῖα· τὰ δ᾽ αἰεὶ
ζῶντα περιποτᾶται.

ΣΤΡΟΦΗ β.

δεινὰ μὲν οὖν δεινὰ ταράσσει
σοφὸς οἰωνοθέτας·
οὔτε δοκοῦντ᾽, οὔτ᾽, ἀποφάσκον--
θ᾽ ὅ, τι λέξω δ᾽ ἀπορῶ.
πέτομαι δ᾽ ἐλπίσιν, οὔτ᾽ ἐν-
θάδ᾽ ὁρῶν, οὔτ᾽ ὀπίσω.
τί γὰρ ἢ Λαβδακίδαις,
ἢ τῷ Πολύβου νεῖκος ἔκει-
τ᾽ οὔτε πάροιθέν ποτ᾽ ἐγὼ,
οὔτε τανῦν πω ἔμαθον
τι, πρὸς ὅτου δὴ βασάνῳ,
ἐπὶ τὰν ἐπίδαμον
φάτιν εἶμ᾽ Οἰδιπόδα,
Λαβδακίδαις ἐπίκουρος
ἀδήλων θανάτων.--

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β

ἀλλ᾽ ὁ μὲν οὖν Ζεὺς, ὅ, τ᾽ Ἀπόλλων,
ξυνετοὶ, καὶ τὰ βροτῶν
εἰδότες· ἀνδρῶν δ᾽ ὅτι μάντις
πλέον ἢ ᾽γὼ φέρεται,
κρίσις οὐκ ἔστιν ἀληθής·
σοφίᾳ δ᾽ ἂν σοφίαν
παραμείψειεν ἀνήρ.
ἀλλ᾽ οὔποτ᾽ ἔγωγ᾽ ἂν πρὶν ἴδοι-
μ᾽ ὀρθὸν ἔπος, μεμφομένων
ἂν καταφαίην φανερά.

Quod eum invasit alata puella,
Et tunc sapientiam suam declaravit,
Ac urbi reipsa profuit. Quamobrem
Me judice nunquam
Censebitur malus.

IAMBI.

Cre. O cives, audivi Regem
Atrociter me accusare,
Adsum igitur id graviter ferens. Si enim in his malis
Præsentibus existimat aliquid à me
Dictum factum ve esse gravius
Non mihi vitæ longioris desiderium est,
Sustinenti talem famam Non enim levem
Maculam hic sermo inurit mihi,
Sed maximam si quidem civis malus & noxius urbi
A te atque ab amicis vocabor,
Cho. Sed hoc probrum fortasse
Ira expressit, neque serio dictum est.
Cre. Quisnam hoc asseveravit, quod consilio meo
Persuasus vates, falsa responderit?
Cho. Dicta quidem hæc sunt, sed quo animo nescio.
Cre. An vultu vero, atque serio
Hujus me criminis reum fecit?
Cho. Nescio: Nam Principum facta non video,
Sed ipse jam ex domo huc prodit.
OEd. Heus tu, quid huc venisti? eo ne audaciæ
Processisti, ut ausis ad mea tecta venire,
Cum sis interfector hujus viri manifeste,
Et prædo perspicue regni mei?
Age dic mihi per Deum, timidum ne me, an stultum
Existimabas esse, cum id consilii caperes?
Aut me putabas non persensurum esse
Cum insidiæ struerentur, nec propulsaturum?
An non insanus est iste conatus tuus,
Absque populo & amicis regnum captare-
Quod favore multitudinis & opibus obtineri solet:
Cre. Scis quid facias? Pro his, quæ jam dixisti,
Vicissim audi, & deinde re cognita judica,
OEd. Orator tu quidem vehemens es sed ego auditor malus.
Nam te infensum gravemque deprehendi mihi.
Cre. Hoc ipsum primum audi, quod dicam.
OEd. Hoc ipsum ne mihi dicas, quod non sis malus,

Si

γὰρ πτερόεσσ' ἦλθε κόρα
ποτὲ, καὶ σοφὸς ὤφθη,
βασάνῳ θ' ἡδύπολις.
τῶδ' ἀπ' ἐμᾶς φρενὸς οὔπο-
τ' ὀφλήσει κακίαν.

ΙΑΜΒΙ.

Κρ. Ἄνδρες πολῖται, δείν' ἔπη πεπυσμένος
κατηγορεῖν μου τὸν τύραννον Οἰδίπουν,
πάρειμι ἀτλητῶν· εἰ γὰρ ἐν ταῖς ξυμφοραῖς
ταῖς νῦν νομίζει πρός γ' ἐμοῦ πεπονθέναι,
λόγοισιν εἴτ' ἔργοισιν εἰς βλάβην φέρον,
οὔτοι βίου μοι τοῦ μακραίωνος πόθος,
φέροντι τήνδε βάξιν· οὐ γὰρ εἰς ἁπλοῦν
ἡ ζημία μοι τοῦ λόγου τούτου φέρει,
ἀλλ' ἐς μέγιστον, εἰ κακὸς μὲν ἐν πόλει,
κακὸς δὲ πρὸς σοῦ καὶ φίλων κεκλήσομαι.
Χο. Ἀλλ' ἦλθε μὲν δὴ τοῦτο τοὔνειδος τάχ' ἂν
ὀργῇ βιασθὲν μᾶλλον ἢ γνώμῃ φρενῶν.
Κρ. Πρὸς τοῦ δ' ἐφάνθη, ταῖς ἐμαῖς γνώμαις ὅτι
πεισθεὶς ὁ μάντις τοὺς λόγους ψευδεῖς λέγει.
Χο. Ηὐδᾶτο μὲν τάδ', οἶδα δ' οὐ γνώμῃ τίνι.
Κρ. Ἐξ ὀμμάτων ὀρθῶν δὲ κἀξ ὀρθῆς φρενὸς
κατηγορεῖτο τοὐπίκλημα τοῦτό μου;
Χο. Οὐκ οἶδ', ἃ γὰρ δρῶσ' οἱ κρατοῦντες, οὐχ ὁρῶ.
αὐτὸς δ' ὅδ' ἤδη δωμάτων ἔξω περᾷ.
Οι. Οὗτος σὺ, πῶς δεῦρ' ἦλθες; ἢ τοσόνδ' ἔχεις
τόλμης πρόσωπον, ὥστε τὰς ἐμὰς στέγας
ἵκου, φονεὺς ὢν τοῦδε τἀνδρὸς ἐμφανῶς,
λῃστής τ' ἐναργὴς τῆς ἐμῆς τυραννίδος;
φέρ' εἰπὲ πρὸς θεῶν, δειλίαν ἢ μωρίαν
ἰδών τιν' ἐν ἐμοὶ, ταῦτ' ἐβουλεύσω ποιεῖν;
ἢ τοὔργον ὡς οὐ γνωρίσοιμί σου τόδε,
δόλῳ προσέρπον, κοὐκ ἀλεξοίμην μαθών;
ἆρ' οὐχὶ μῶρόν ἐστι τοὐγχείρημά σου,
ἄνευ τε πλήθους καὶ φίλων τυραννίδα
θηρᾶν, ὃ πλήθει χρήμασίν θ' ἁλίσκεται;
Κρ. Οἶσθ' ὡς ποίησον; ἀντὶ τῶν εἰρημένων
ἴσ' ἀντάκουσον, κᾆτα κρῖν' αὐτὸς μαθών.
Οι. Λέγειν σὺ δεινὸς, μανθάνειν δ' ἐγὼ κακὸς
σοῦ· δυσμενῆ γὰρ καὶ βαρύν σ' εὕρηκ' ἐμοί.
Κρ. Τοῦτ' αὐτὸ νῦν μου πρῶτ' ἄκουσον ὡς ἐρῶ.
Οι. Τοῦτ' αὐτὸ μή μοι φράζ', ὅπως οὐκ εἶ κακός.

Cre. Si quid boni putas pertinaciam eſſe
Abſque mente, nimium quidem erras.
OEd. Si exiſtimas te, cum amicum injuria afficias,
Non daturum eſſe pœnas, nimium etiam erras,
Cre. Aſſentior tibi iſta vere dici. Sed quænam
Hæc injuria eſt, qua te affectum ais, dic mihi?
OEd. Perſuaſiſti, an non perſuaſiſti, quod oportet me
Ad præclarum illum vatem mittere aliquem?
Cre. Et nunc quidem ſentio idem.
OEd. Quam diu eſt ex quo Laius?
Cre. Quid fecit? nam non intelligo,
OEd. Interfectus periit?
Cre. Longum & antiquum tempus numerari poſſet,
OEd. An tunc iſte vates exercebat hanc artem?
Cre. Eodem modo ſapiens, & pari honore fuit.
OEd. Mentionem ne tunc de me aliquam fecit?
Cre. Non, quod quidem ego ſciam, ut audiverim unquam.
OEd. At nunquid tum autorem cædis inquirebatis?
Cre. Inquirebamus, quid ni, ſed non invenimus.
OEd. Quare ergo tunc hic ſapiens vates iſta non dicebat?
Cre. Non ſcio, de his vero quæ neſcio tacere ſoleo,
OEd. Tantum utique ſciebas, & gratum facies ſi dices.
Cre. Quid hoc eſt? ſi enim ſciam, non negabo.
OEd. Quod niſi ille tecum congreſſus fuiſſet, nunquam me
Cædis Laii autorem eſſe dixiſſet.
Cre. Utrum hæc dicat, tu noſti, ego vero ex te
Quærere cupio eadem, quæ tu ex me quæris,
OEd. Exquire, non enim unquã ego interfector deprehẽdar,
Cre. An non ſororem meam habes uxorem?
OEd. Non nego hoc quod interrogas, (frueris terra?
Cre. Regnumq; æqualiter cum ea adminiſtras, & æqualiter
OEd. Quæ quatenus voluit: omnia à me conſecuta eſt.
Cre. Non igitur ego ex æquo inter vos tertius ero.
OEd. In hoc inquam male fidum apparet te eſſe amicum.
Cre. Non, ſi me audies ibidem, ut ego te.
Hoc enim primum expende, an tu quemquam exiſtimas
Præoptare regnum cum metu magis, quam ut
Secure dormiat præditus eadem potentia?
Ego igitur non tali ingenio ſum,
Regnare ut ipſe malim, quam imperata facere,
Ita moderatiſſimus quiſque affectus eſt.
Nunc enim à te omnia abſque metu habeo:
Si vero ipſe imperarem, multa vel invitus facere coge-
Quomodo igitur regnum mihi dulcius eſſe poteſt, (rer.

Quam

Κρ. Εἴ τοι νομίζεις κτῆμα τὴν αὐθαδίαν
εἶναί τι τοῦ νοῦ χωρὶς, οὐκ ὀρθῶς φρονεῖς.
Οἰ. Εἴ τοι νομίζεις ἄνδρα συγγενῆ κακῶς
δρῶν, οὐχ ὑφέξειν τὴν δίκην, οὐκ εὖ φρονεῖς.
Κρ. Ξύμφημί σοι ταῦτ' ἔνδικ' εἰρῆσθαι· τὸ δὲ
πάθημ' ὁποῖον φῂς παθεῖν, δίδασκέ με.
Οἰ. Ἔπειθες, ἢ οὐκ ἔπειθες; ὡς χρεῖ' ἦν μ' ἐπὶ
τὸν σεμνόμαντιν ἄνδρα πέμψασθαί τινα.
Κρ. Καὶ νῦν ἔτ' αὐτός εἰμι τῷ βουλεύματι.
Οἰ. Πόσον τιν' ἤδη δῆθ' ὁ Λάϊος χρόνον;
Κρ. Δέδρακε ποῖον ἔργον; οὐ γὰρ ἐννοῶ.
Οἰ. Ἄφαντος ἔρρει θανασίμῳ χειρώματι.
Κρ. Μακροὶ παλαιοί τ' ἂν μετρηθεῖεν χρόνοι.
Οἰ. Τότ' οὖν ὁ μάντις οὗτος ἦν ἐν τῇ τέχνῃ;
Κρ. Σοφός γ' ὁμοίως, κἀξ ἴσου τιμώμενος.
Οἰ. Ἐμνήσατ' οὖν ἐμοῦ τι τῷ τότ' ἐν χρόνῳ;
Κρ. Οὔκουν, ἐμοῦ γ' ἑστῶτος οὐδαμοῦ πέλας.
Οἰ. Ἀλλ' οὐκ ἔρευναν τοῦ θανόντος ἔσχετε;
Κρ. Παρέσχομεν· πῶς δ' οὐχί; κοὐκ ἠκούσαμεν.
Οἰ. Πῶς οὖν τόθ' οὗτος ὁ σοφὸς οὐκ ηὔδα τάδε;
Κρ. Οὐκ οἶδ'· ἐφ' οἷς γὰρ μὴ φρονῶ, σιγᾶν φιλῶ.
Οἰ. Τὸ σὸν δέ γ' οἶσθα, καὶ λέγοις ἂν εὖ φρονῶν.
Κρ. Ποῖον τόδ'; εἰ γὰρ οἶδά γ', οὐκ ἀρνήσομαι.
Οἰ. Ὁθ' οὕνεκ' εἰ μὴ σοὶ ξυνῆλθε, τὰς ἐμὰς
οὐκ ἄν ποτ' εἶπε Λαΐου διαφθοράς.
Κρ. Εἰ μὲν λέγει τάδ', αὐτὸς οἶσθ'· ἐγὼ δέ σου
μαθεῖν δικαιῶ ταῦθ' ἅπερ κἀμοῦ σὺ νῦν.
Οἰ. Ἐκμάνθαν'· οὐ γὰρ δὴ φονεὺς ἁλώσομαι.
Κρ. Τί δῆτ' ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν γήμας ἔχεις;
Οἰ. Ἄρνησις οὐκ ἔνεστιν ὧν ἀνιστορεῖς.
Κρ. Ἄρχεις δ' ἐκείνῃ ταὐτὰ, γῆς ἴσον νέμων;
Οἰ. Ἃν ᾖ θέλουσα, πάντ' ἐμοῦ κομίζεται.
Κρ. Οὔκουν ἰσοῦμαι σφῷν ἐγὼ δυοῖν τρίτος;
Οἰ. Ἐνταῦθα γὰρ δὴ καὶ κακὸς φαίνῃ φίλος.
Κρ. Οὐκ, εἰ διδοίης γ', ὡς ἐγὼ, σαυτῷ λόγον.
σκέψαι δὲ τοῦτο πρῶτον, εἴ τιν' ἂν δοκεῖς
ἄρχειν ἑλέσθαι ξὺν φόβοισι μᾶλλον, ἢ
ἄτρεστον εὕδοντ', εἰ τά γ' αὔθ' ἕξει κράτη.
ἐγὼ μὲν οὖν οὔτ' αὐτὸς ἱμείρων ἔφυν
τύραννος εἶναι μᾶλλον ἢ τύραννα δρᾶν,
οὔτ' ἄλλος ὅστις σωφρονεῖν ἐπίσταται.
νῦν μὲν γὰρ ἐκ σοῦ πάντ' ἄνευ φόβου φέρω.
εἰ δ' αὐτὸς ἦρχον, πολλὰ κἂν ἄκων ἔδρων.
πῶς δῆτ' ἐμοὶ τυραννὶς ἡδίων ἔχειν

Quàm imperium & potentia absque molestia?
Non enim ita demens sum.
Ut nō ea bona, quæ lucro sint, magis amplectenda ducā.
Nunc omnibus delector, nunc me omnes amplectūtur,
Nunc qui tuo patrocinio opus habent, me invocant,
Per me enim apud te assequuntur omnia.
Quomodo igitur his commodis amissis regnū appetā?
Mens mala non rectè sapit.
Sed neque ego unquam hoc consilium amplexus sum.
Neque cuiquam ea in re adiutor esse velim.
Et firmum argumentum si quæris, à Delphico oraculo
Rem exquire, utrū oraculum rectè renunciaverim,
Et si me cum vate deprehendes
Aliquid contulisse, non unius calculo convictum
Occidas, sed meo tuóque simul.
Propter suspicionem verò incertam ne me privatim crimineris.
Non enim justum est, sive malos temere
Bonos judicare, seu eos, qui boni sunt, malos,
Amicum.n.bonum ejicere æquè grave crimen duco
Ut propriam vitam prodere, quæ charissima est.
Sed tempus ista indicabit tutó.
Tempus enim virum bonum declarat solum,
Malum verò vel una die cognoveris.

Cho. Rectè dixit, cavendum esse ne temere ruas
O Rex: nam subitò qui sapit, non tutò sapit,

OEd. Quando aliquis celeriter furtim insidias
Struit, tunc & me celeriter consilium capere oportet.
Nam si quietus manebo, ille rem suam
Confecerit, ego verò excidero.

Cre. Quid igitur postulas, an me vis hac terra excedere?

OEd. Minime sed mori, non enim volo ut effugias.

Cre. Quando ostendes, quæ sit causa odii.

OEd. Non igitur cedes neque concedes mihi?

Cre. Non enim te rectè consulere video.

OEd. Mihi utique rectè.

Cre. Sed eodem modo & me mihi consulere oportet.

OEd. Sed malus es.

Cre. Quid si rem non intelligas?

OEd. Attamen imperandum est.

Cre. Non, si malè imperes

OEd. O urbs, urbs.

Cre. Etiam ad me urbs hæc pertinet, non tantum ad te.

Cho. Desinite reges, in tempore enim video
Ex ædibus Jocasten huc prodeuntem, cujus adventu

Litem

ἀρχῆς ἀλύπου καὶ δυναστείας ἔφυ;
οὔπω τοσοῦτον ἠπατημένος κυρῶ,
ὥστ' ἄλλα χρήζειν ἢ τὰ σὺν κέρδει καλά.
νῦν πᾶσι χαίρω, νῦν με πᾶς ἀσπάζεται·
νῦν οἱ σέθεν χρήζοντες ἐκκαλοῦσί με.
τὸ γὰρ τυχεῖν αὐτοῖς ἅπαντ' ἐνταῦτ' ἔνι.
πῶς δῆτ' ἐγὼ κεῖν' ἂν λάβοιμ', ἀφεὶς τάδε;
οὐκ ἂν γένοιτο νοῦς κακὸς καλῶς φρονῶν.
ἀλλ' οὔτ' ἐραστὴς τῆσδε τῆς γνώμης ἔφυν,
οὔτ' ἂν μετ' ἄλλου δρῶντος ἂν τλαίην ποτέ.
καὶ τῶνδ' ἔλεγχον, τοῦτο μὲν Πυθώδ' ἰὼν,
πεύθου τὰ χρησθέντ' εἰ σαφῶς ἤγγειλά σοι
ταῦτ'· ἀλλ' ἐάν με τῷ τερασκόπῳ λάβῃς
κοινῇ τι βουλεύσαντα, μή μ' ἁπλῇ κτάνῃς
ψήφῳ, διπλῇ δὲ τῇ τ' ἐμῇ καὶ σῇ, λαβών.
γνώμῃ δ' ἀδήλῳ μή με χωρὶς αἰτιῶ.
οὐ γὰρ δίκαιον οὔτε τοὺς κακοὺς μάτην
χρηστοὺς νομίζειν, οὔτε τοὺς χρηστοὺς, κακούς.
φίλον γὰρ ἐσθλὸν ἐκβαλεῖν, ἴσον λέγω,
καὶ τὸν παρ' αὐτῷ βίοτον, ὃν πλεῖστον φιλεῖ.
ἀλλ' ἐν χρόνῳ γνώσῃ τάδ' ἀσφαλῶς· ἐπεὶ
χρόνος δίκαιον ἄνδρα δείκνυσιν μόνος.
κακὸν δὲ κἂν ἐν ἡμέρᾳ γνοίης μιᾷ.--

Χο. Καλῶς ἔλεξεν εὐλαβουμένῳ πεσεῖν
ἄναξ· φρονεῖν γὰρ οἱ ταχεῖς, οὐκ ἀσφαλεῖς.

Οι. Οταν ταχύς τις οὑπιβουλεύων λάθρα
χωρῇ, ταχὺν δεῖ κἀμὲ βουλεύειν πάλιν.
εἰ δ' ἡσυχάζων προσμενῶ, τὰ τοῦδε μὲν
πεπραγμέν' ἔσται, τἀμὰ δ' ἡμαρτημένα.--

Κρ. Τί δῆτα χρήζεις, ἤ με γῆς ἔξω βαλεῖν;

Οι. Ηκιστα· θνήσκειν, οὐ φυγεῖν σε βούλομαι.

Κρ. Οταν προδείξῃς οἷόν ἐστι τὸ φθονεῖν.

Οι. Ως οὐχ ὑπείξων, οὐδὲ πιστεύσων, λέγεις;

Κρ. Οὐ γὰρ φρονοῦντά σ' εὖ βλέπω.

Οι. Τὸ γοῦν ἐμόν.

Κρ. Αλλ' ἐξ ἴσου δεῖ κἀμόν.

Οι. Αλλ' ἔφυς κακός.

Κρ. Εἰ δὲ ξυνίης μηδέν;

Οι. Αρκτέον γ' ὅμως.

Κρ. Οὔτι κακῶς γ' ἄρχοντος.

Οι. Ω πόλις, πόλις.

Κρ. Κἀμοὶ πόλεως μέτεστι τῆσδ', οὐ σοὶ μόνῳ.

Χο. Παύσασθ' ἄνακτες· καιρίαν δ' ὑμῖν ὁρῶ
τήνδ' ἐκ δόμων στείχουσαν Ἰοκάστην, μεθ' ἧς

Litem hanc dirimi æquum eſt,
Joc. Quid hunc infœlices temere tumultum
Sermonibus excitaſtis nec vos pudet: terra
Sic laborante de privatis malis rixari?
Quin tu domũ abis, túque Creon ad tuas ædes te recipis
Et non ex levi dolore majus malum excitetis.
Cre. Atrocia, ô ſoror, OEdipus maritus tuus
Adverſus me molitur, ad alterũ me horũ condemnans,
Vel ut convictũ me hac terra expellat, vel ut interficiat.
Joc. Confiteor, malè enim facere eum
Deprehendi mihi, idque ex inſidiis.
Cre. Non bene ſit mihi, ſed devotus peream, ſi quid
In te commiſi eorum, de quibus me accuſas.
Joc Crede huic per Deum, marite,
Atque hoc jusjurandum Deorum reverere,
Méque adeo, & hos præſentes cives.

PERICOMMATA. Strophe 1.

Cho. Auſculta volens, rémque expende,
O Rex, obſecro te.
OEd. Quid ergo poſtulas? an ut cedam?
Cho. Eum qui ante hac nunquam ſtultus habitus eſt,
Et nunc ſancte juravit,
Quæſo reverere.

SYSTEMA 1.

OEd. Scis igitur quid velis?
Cho. Scio,
OEd. Dic quid eſt?
Cho. Amicum innocentem, ne ob cauſam
Dubiam cum ignominia ejicias.
OEd. Hoc ſcito, te cùm iſta petis, mihi
Exitium moliri, aut fugam ex hac terra

STROPHE 2.

Cho. Non per Deorum omnium
Primum Solem hoc ago,
Aut deſtitutus ope Dei & amicorum
Peſſimo exitio peream,
Si hoc animo ſum.

Sed

τὸ νῦν παρεστὼς νεῖκος εὖ θέσθαι χρεών.--
Ιο. Τί τὴν ἄβουλον ὦ ταλαίπωροι στάσιν
γλώσσης ἐπήρασθ᾽, οὐδ᾽ ἐπαισχύνεσθε γῆς
οὕτω νοσούσης, ἴδια κινοῦντες κακά;
οὐκ εἶ σύ τ᾽ εἰς οἴκους, σύ τε Κρέων στέγας,
καὶ μὴ τὸ μηδὲν ἄλγος εἰς μέγ᾽ οἴσετε;--
Κρ. Ὅμαιμε, δεινά μ᾽ Οἰδίπους ὁ σὸς πόσις
δρᾶσαι δικαιοῖ, δυοῖν ἀποκρίνας κακοῖν,
ἢ γῆς ἀπῶσαι πατρίδος, ἢ κτεῖναι λαβών.
Οι. Ξύμφημι· δρῶντα γάρ νιν ὦ γύναι κακῶς
εἴληφα τοὐμὸν σῶμα σὺν τέχνῃ κακῇ.
Κρ. Μή νυν ὀναίμην, ἀλλ᾽ ἀραῖος, εἴ σέ τι
δέδρακ᾽, ὀλοίμην, ὧν ἐπαιτιᾷ με δρᾶν.
Ιο. Ὦ πρὸς θεῶν πίστευσον Οἰδίπους τάδε,
μάλιστα μὲν τόνδ᾽ ὅρκον αἰδεσθεὶς θεῶν,
ἔπειτα κἀμὲ τούσδε θ᾽ οἳ πάρεισί σοι.

ΠΕΡΙΚΟΜΜΑΤΑ. Στροφὴ α΄.

Χο. 1 Πιθοῦ θελήσας φρονήσας
2 τ᾽ ἄναξ, λίσσομαι.
Οι. 3 Τί σοι θέλεις δῆτ᾽ εἰκάθω;
Χο. 4 Τὸν οὔτε πρὶν νήπιον,
5 νῦν τ᾽ ἐν ὅρκῳ μέγαν,
6 καταίδεσαι.--

ΣΥΣΤΕΜΑ α΄.

Οι. 1 Οἶσθ᾽ οὖν ἃ χρῄζεις;
Χο. 2 Οἶδα.
Οι. 3 Φράζε δὴ τί φῄς.
Χο. 4 Τὸν ἐναγῆ φίλον μήποτ᾽ ἐν αἰτίᾳ
5 σύ γ᾽ ἀφανεῖ λόγῳ ἄτιμον βαλεῖν.
Οι. 6 Εὖ νῦν ἐπίστω, ταῦθ᾽ ὅταν ζητῇς, ἐμοὶ
7 ζητῶν ὄλεθρον ἢ φυγὴν ἐκ τῆσδε γῆς.--

ΣΤΡΟΦΗ β΄.

Χο. 1 Οὐ τὸν πάντων θεῶν,
2 θεὸν πρόμον ἅλιον.
3 ἐπεὶ ἄθεος, ἄφιλος,
4 ὅ,τι πύματον ὀλοίμαν,
5 φρόνησιν εἰ τάνδ᾽ ἔχω·

Sed mihi infœlici
Patriæ calamitas excruciat animum,
Quodque malis prioribus
Hæc mala à vobis accedunt.

SYSTEMA 2.

OEd. Ille igitur abeat, & si me oportet omnino perire,
Aut cum ignominia hac terra per vim expelli,
Tuum enim miserabile, non hujus os revereor:
Nam hic ubicunque erit, odio à me habebitur.
Cre. Durus es dum cedis, sed gravius esset, si iræ
Indulgeres, Nam talia ingenia
Sibi ipsis maximè molesta esse solent.
OEd. Quin igitur me dimittis, ac foras abis?
Cre. Abibo.
Tibi quidem futurus alienus, inter hos verò æquali con-(ditione.

ANTISTROPHE 1.

Cho. Domina, quid hunc cunctaris
Ab his ædibus abducere?
Joca. Præsertim cùm videam quæ sit præsens fortuna
Cho. Incerta opinio sermonum
Orta est, mordétque animum
Injusta criminatio.

ANTISYSTEMA 1.

Joca. Utriusque ab utroque?
Cho. Utique.
Joca. Et quid erat sermonis?
Cho. Satis, mihi, satis, cùm terra ita afflicta sit,
Videtur, ut hîc desinam, ubi ipsi desierunt.
OEd. Vides quò progrediare, cùm vir bonus sis
Me negligis, ac perturbas meum animum.

ANTISTROPHE 2.

Cho. Dixi antea, ô Rex,
Non semel, tum verò
Demens ac non intelligens
Rerum utilium essem,

Si

6 ἀλλά μοι δυσμόρῳ
7 γᾶ φθίνουσα τρύχει
8 ψυχάν· καὶ τάδ' εἰ κακοῖς
9 κακὰ προσάψει
10 τοῖς πάλαι τὰ πρὸς σφῷν.--

ΣΥΣΤΗΜΑ β'.

Οἰ. 1 Ὁ δ' οὖν ἴτω, κεἰ χρή με παντελῶς θανεῖν,
2 ἢ γῆς ἄτιμον τῆσδ' ἀπωσθῆναι βίᾳ.
3 τὸ γὰρ σὸν, οὐ τὸ τοῦδ', ἐποικτείρω στόμα
4 ἐλεεινόν· οὗτος δ' ἔνθ' ἂν ᾖ, στυγήσεται.
Κρ. 5 Στυγνὸς μὲν εἴκων δῆλος εἶ, βαρὺς δ', ὅταν
6 θυμοῦ περάσῃς· αἱ δὲ τοιαῦται φύσεις
7 αὑταῖς δικαίως εἰσὶν ἄλγισται φέρειν.
Οἰ. 8 Οὔκουν μ' ἐάσεις, κἀκτὸς εἶ;
Κρ. 9 Πορεύσομαι,
10 σοῦ μὲν τυχὼν ἀγνῶτος.
11 ἐν δὲ τοῖσδ' ἴσος.--

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ. α'.

Χο. 1 Γύναι, τί μέλλεις κομίζειν
2 δόμων τόνδ' ἔσω;
Ιο. 3 Μαθοῦσά γ' ἥτις ἡ τύχη.
Χο. 4 Δόκησις ἀγνὼς λόγων
5 ἦλθε, δάπτει δὲ καὶ
6 τὸ μὴ 'νδικον.--

ΑΝΤΙΣΥΣΤΗΜΑ α'.

Ιο. 1 Ἀμφοῖν ἀπ' αὐτοῖν;
Χο. 2 Ναιχί.
Ιο. 3 Καὶ τίς ἦν λόγος;
Χο. 4 Ἅλις ἔμοιγ', ἅλις, γᾶς προπονουμένας
5 φαίνεται, ἔνθ' ἔληξεν, αὐτοῦ μένειν.
Οἰ. 6 Ὁρᾷς ἵν' ἥκεις, ἀγαθὸς ὢν γνώμην ἀνήρ,
7 τοὐμὸν παριεὶς καὶ καταμβλύνων κέαρ;--

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β'.

Χο. 1 Ἄναξ, εἶπον μὲν οὐ-
2 χ ἅπαξ μόνον, ἴσθι δὲ
3 παραφρόνιμον, ἄπορον
4 ἐπὶ φρόνιμα πεφάνθαι

Si me à te sejungerem.
Nam tu charam patriam meam
Ærumnis oppressam
Erexisti ac servasti,
Et nunc boni Principis, si posses, officium præstares.

ANTISYSTEMA 2.

Joca. Per Deum dic & mihi rex, quam ob causam
Tantam iram concepisti ?
OEd. Dicam, nam te omnium maximè veneror,
De Creonte qualia contra me consilia ceperit.
Joca. Dic, si modo justa de causa ipsum in crimen vocas.
OEd. Interfectorem me Laii esse ait.
Joca. Utrum ex se hoc dicit, an ex alio audivit ?
OEd. Vatem illum maleficum subornavit,
Nam quantum potest, omnium ille ora laxat.

IAMBI.

Joca. Omitte jam ea quæ de te ais,
Méque audi, & disce, quòd
Nemo mortalis divinandi artem rectè tenet,
Cujus rei evidentia signa tibi ostendam.
Oraculũ enim Laius olim accepit, de quo nihil dicam.
Nisi quod ab Apolline datum est, vel à ministris ipsius,
Quod in fatis esset, ut ipse à filio interficeretur,
Qui ex me illóque natus esset,
Et illum quidẽ, quemadmodũ fama ferebat, peregrini
Latrones interfecerunt, in eo loco ubi tres viæ coeunt.
Filium verò cùm genuisset, nondum exacto
Triduo, fune per pedes trajecto
Dedit ministris exponendum in aviis montibus.
Atque ibi Apollo neque id effecit,
Ut patrem ille interficere posset, aut Laius,
Quod graviter metuebat, ut filii manu caderet.
Et quidem hæc definiebantur oraculis,
Quorum tu nihil cura. Nam quæ Deus
Necessaria ducit, ea facilè ipse aperiet.
OEd. Quàm ò mulier ista audiens,
Nunc animo fluctuo ac perturbor.
Joca Qui cura commotus ista dicis ?
OEd. Sic mihi visus sum ex te audire, quòd Laius

μ' ἂν, εἴ σε νοσφίζομαι,
ὅς γ' ἐμὰν γᾶν φίλαν
ἐν πόνοις ἀλύ-
σαν, κατ' ὀρθὸν οὔρισας.
τανῦν δ' εὔπομπος,
εἰ δύναιο, γίνου.

ΑΝΤΙΣΥΣΤΗΜΑ β'.

Io. Πρὸς θεῶν δίδαξον κἄμ' ἄναξ ὅτου ποτὲ
μῆνιν τοσήνδε πράγματος στήσας ἔχεις.
Oi. Ἐρῶ (σὲ γὰρ τῶνδ' ἐς πλέον γύναι σέβω)
Κρέοντος, οἷά μοι βεβουλευκὼς ἔχει.
Io. Λέγ', εἰ σαφῶς τὸ νεῖκος ἐγκαλῶν ἐρεῖς.
Oi. Φονέα με φησὶ Λαΐου καθεστάναι.
Io. Αὐτὸς ξυνειδὼς, ἢ μαθὼν ἄλλου πάρα;
Oi. Μάντιν μὲν οὖν κακοῦργον εἰσπέμψας· ἐπεὶ
τό γ' εἰς ἑαυτὸν, πᾶν ἐλευθεροῖ στόμα. --

ΙΑΜΒΟΙ.

Io. Σύ νυν ἀφεὶς σεαυτὸν, ὧν λέγεις πέρι,
ἐμοῦ 'πάκουσον, καὶ μάθ' οὕνεκ' ἐστί σοι
βρότειον οὐδὲν, μαντικῆς ἔχον τέχνης.
φανῶ δέ σοι σημεῖα τῶνδε σύντομα.
χρησμὸς γὰρ ἦλθε Λαΐῳ ποτ', (οὐκ ἐρῶ
Φοίβου γ' ἀπ' αὐτοῦ, τῶν δ' ὑπηρετῶν ἄπο)
ὡς αὐτὸν ἥξοι μοῖρα πρὸς παιδὸς θανεῖν
ὅστις γένοιτ' ἐμοῦ τε κἀκείνου πάρα.
καὶ τὸν μὲν, ὥσπερ γ' ἡ φάτις, ξένοι ποτὲ
λῃσταὶ φονεύουσ' ἐν τριπλαῖς ἁμαξιτοῖς.
παιδὸς δὲ βλάστας, οὐ διέσχον ἡμέραι
τρεῖς· καί νιν ἄρθρα κεῖνος ἐνζεύξας ποδοῖν,
ἔρριψεν ἄλλων χερσὶν εἰς ἄβατον ὄρος.
κἀνταῦθ' Ἀπόλλων οὔτ' ἐκεῖνον ἤνυσε
φονέα γενέσθαι πατρὸς, οὔτε Λάϊον
τὸ δεινὸν οὑφοβεῖτο πρὸς παιδὸς θανεῖν.
τοιαῦτα φῆμαι μαντικαὶ διώρισαν.
ὧν ἐντρέπου σὺ μηδέν· ὧν γὰρ ἂν θεὸς
χρείαν ἐρευνᾷ, ῥᾳδίως αὐτὸς φανεῖ.
Oi. Οἷόν μ' ἀκούσαντ' ἀρτίως ἔχει, γύναι,
ψυχῆς πλάνημα, κἀνακίνησις φρενῶν.
Io. Ποίας μερίμνης τοῦθ' ὑποστραφεὶς λέγεις;
Oi. Ἔδοξ' ἀκοῦσαι σοῦ τόδ', ὡς ὁ Λάϊος

κατασ-

In trivio interfectus sit.
Foca. Ferebantur ista, neque adhuc ea fama desiit.
OEd. Et ubinam est locus ille, in quo ea calamitas accidit?
Foca. In terra Phocensi est, & via divisa
A Delphis atque Daulia eodem in loco coit.
OEd. Quam diu verò est, ex quo ista facta sunt?
Foca. Paulò antè, quàm in hac terra
Regnare cœpisti, hæc denunciata sunt urbi.
OEd. O Jupiter, quid de me facere decrevisti?
Foca. Quare hæc cogitatio animo tuo subit?
OEd. Nondum quære, sed quæ fuerit Laii statura
Dic mihi, & quæ illius ætas?
Foca. Grandis erat, cui caput prima canicie pubescebat:
Forma autem tibi non admodum absimilis erat.
OEd. Hei mihi, meipsum, ut videtur, in horribiles
Imprecationes jam conjeci insciens.
Foca. Quid ais? timeo enim, dum te intueor Rex.
OEd. Valde metuo, ne nimium viderit vates.
Ostendes verò rem magis, si unum adhuc dixeris.
Foca. Atqui horreo quidem, quæ verò quæres, si sciam dicam.
OEd. Utrum ibat cum parvo comitatu an multos habebat
Satellites ut Rex & Magistratu præditus?
Foca. Omnes simul quinque fuerunt, inter eos autem erat
Et præco, & rheda Laium vehebat una.
OEd. Heu, heu, hæc jam evidentia sunt, sed quis tandem
Istos sermones renunciavit vobis?
Foca. Famulus, qui solus evasit incolumis.
OEd. Utrum is jam præsto adest domi?
Foca. Non, sed cùm illinc rediisset, postquam te regem
Factum videt, ac Laium interiisse,
Apprehensa manu mea obsecravit,
Rus ut se ad pascendos greges ablegarem,
Quàm rarissimè in urbe ut consipiceretur.
Et dimisi ego ipsum: nam dignus erat
Servus qui majore beneficio afficeretur.
OEd. Fac quàm primum ad nos huc ut veniat.
Foca. Licet, sed quamobrem hoc expetis?
OEd. Timeo mea causa, ne nimis multa
Dicta mihi sint, quæ nunc explorare volo.
Foca. Sed veniet ille. At nunquid & me oportet
Scire ea quæ te animo excruciant?
OEd. Non ignorabis, cùm eò spei
Pervenerim: cui enim potius
Ista narrarẽ, quàm tibi, quãdo talis nobis fortũa cõgit?

Pater

κατασφαγείη πρὸς τριπλαῖς ἁμαξιτοῖς.
Ιο. Ηὐδᾶτο γὰρ ταῦτ᾽, οὐδέπω λήξαντ᾽ ἔχει.
Οι. Καὶ ποῦ ᾽σθ᾽ ὁ χῶρος οὗτος οὗ τόδ᾽ ἦν πάθος;
Ιο. Φωκὶς μὲν ἡ γῆ κλήζεται· σχιστὴ δ᾽ ὁδὸς
ἐς ταυτὸ Δελφῶν κἀπὸ Δαυλίας ἄγει.
Οι. Καὶ τίς χρόνος τοῖσδ᾽ ἐστὶν οὐξεληλυθώς;
Ιο. Σχεδόν τι πρόσθεν ἢ σὺ τῆσδ᾽ ἔχων χθονὸς
ἀρχὴν ἐφαίνου, ταῦτ᾽ ἐκηρύχθη πόλει.
Οι. Ὦ Ζεῦ, τί μου δρᾶσαι βεβούλευσαι πέρι;
Ιο. Τί δ᾽ ἐστί σοι τοῦτ᾽ Οἰδίπους ἐνθύμιον;
Οι. Μή πω μ᾽ ἐρώτα· τὸν δὲ Λάϊον, φύσιν
τίν᾽ εἶχε, φράζε· τίνα δ᾽ ἀκμὴν ἥβης ἔχων.
Ιο. Μέγας, χνοάζων ἄρτι λευκανθὲς κάρα·
μορφῆς δὲ τῆς σῆς οὐκ ἀπεστάτει πολύ.
Οι. Οἴμοι τάλας· ἔοικ᾽ ἐμαυτὸν εἰς ἀρὰς
δεινὰς προβάλλων ἀρτίως οὐκ εἰδέναι.
Ιο. Πῶς φής; ὀκνῶ τοι πρὸς σ᾽ ἀποσκοποῦσ᾽ ἄναξ.
Οι. Δεινῶς ἀθυμῶ μὴ βλέπων ὁ μάντις ᾖ.
δείξεις δὲ μᾶλλον ἢν ἓν ἐξείπῃς ἔτι.
Ιο. Καὶ μὴν ὀκνῶ μέν· ἃ δ᾽ ἂν ἔρῃ μαθοῦσ᾽ ἐρῶ.
Οι. Πότερον ἐχώρει βαιός, ἢ πολλοὺς ἔχων
ἄνδρας λοχίτας, οἷ᾽ ἀνὴρ ἀρχηγέτης;
Ιο. Πέντ᾽ ἦσαν οἱ ξύμπαντες, ἐν δ᾽ αὐτοῖσιν ἦν
κήρυξ· ἀπήνη δ᾽ ἦγε Λάϊον μία.
Οι. Αἶ, αἶ, τάδ᾽ ἤδη διαφανῆ. τίς ἦν ποτε
ὁ τούσδε λέξας τοὺς λόγους ὑμῖν γύναι;
Ιο. Οἰκεύς τις, ὅσπερ ἵκετ᾽ ἐκσωθεὶς μόνος.
Οι. Ἦ κἀν δόμοισι τυγχάνει τανῦν παρών;
Ιο. Οὐ δῆτ᾽· ἀφ᾽ οὗ γὰρ κεῖθεν ἦλθε, καὶ κράτη
σέ τ᾽ εἶδ᾽ ἔχοντα, Λάϊόν τ᾽ ὀλωλότα,
ἐξικέτευσε, τῆς ἐμῆς χειρὸς θιγών,
ἀγρούς σφε πέμψαι κἀπὶ ποιμνίων νομάς,
ὡς πλεῖστον εἴη τοῦδ᾽ ἄποπτος ἄστεος.
κἄπεμψ᾽ ἐγώ νιν· ἄξιος γὰρ ὅδ᾽ ἔγ᾽ ἀνὴρ
δοῦλος φέρειν ἦν τῆσδε καὶ μείζω χάριν.
Οι. Πῶς ἂν μόλοι δῆθ᾽ ἡμὶν ἐν τάχει πάλιν;
Ιο. Πάρεστιν· ἀλλὰ πρὸς τί τοῦτ᾽ ἐφίεσαι;
Οι. Δέδοικ᾽ ἐμαυτὸν ὦ γύναι, μὴ πόλλ᾽ ἄγαν
εἰρημέν᾽ ᾖ μοι, δι᾽ ἅ νιν εἰσιδεῖν θέλω.
Ιο. Ἀλλ᾽ ἵξεται μέν· ἀξία δέ που μαθεῖν
κἀγὼ τά γ᾽ ἐν σοὶ δυσφόρως ἔχοντ᾽ ἄναξ.
Οι. Κοὐ μὴ στερηθῇς γ᾽ ἐς τοσοῦτον ἐλπίδων
ἐμοῦ βεβῶτος· τῷ γὰρ ἂν καὶ μείζονι
λέξαιμ᾽ ἂν ἢ σοί, διὰ τύχης τοιᾶσδ᾽ ἰών;

ἐμοὶ

Pater mihi fuit Polybus Corinthius,
Mater Merope Dorica: habebar verò
Vir primarius inter cives, donec hoc fortè
Mihi evenit, admiratione quidem dignum,
Attamen non dignum moribus meis.
Nam vir quidam in convivio valde ebrius
Inter pocula me subdititium patris filium vocat.
Idque ego ægrè ferens, illo quidem die
Vix me continebã postridie verò accedens (brũ ferẽtes
Ad matrẽ ac patrem, rem inquiro, illi graviter hoc pro-
Succensebant illi, qui hunc sermonem sparserat.
Atque ego etsi illis delectabar parentibus, attamen
Clam sermone isto angebar: altè enim in animum de-
Proficiscor igitur clàm parentibus (scenderat.
Ad Pythicum oraculum, & mihi Apollo de his, quorum
Respondet nihil, alia verò misera (gratia veneram,
Et horrenda denunciat,
Nempe quod in fatis esset, ut cum matre concumberem,
Et sobolem infandam in lucem producerem,
Patrémque occiderem, qui me genuisset.
Quæ cùm audissem terram Corinthiam
Post id tempus juxta astra metiri cœpi.
Tandem fugi, ne mihi tristium
Oraculorum probra unquam evenirent
Abiens verò in ea loca venio, inquibus
Tu regem periisse ais.
Et tibi verum fatebor, cùm in itinere
Ad locum ubi tres viæ coëunt pervenissem,
Ibi mihi præco & in rheda, quæ à jumentis ducebatur
Vir quidam talis, qualem tu describis,
Occurrunt, & ex via me is quæ præcedebat
Atque ipse senex per vim pellunt,
Egóque illum qui me protrudebat aurigam
Ira concitus ferio: tunc me senex ut videt
Ad currum accedentem proprius, observans, medio
Capiti bis stimulum impegit meo,
Neque parem pœnam luit, sed breviter uno ictu
Sceptro percussus ab hac manu, præceps
Ex medio statim curru devolvitur,
Deinde comites omnes interficio. Si verò huic hospiti
Aliqua intercedit cum Laio cognatio,
Quis hoc viro est miserior?
Quis æquè superis invisus homo vivit?
Quem neque peregrino fas est, nec civi cuiquam,

Domo

ἐμοὶ πατὴρ μὲν Πόλυβος ἦν Κορίνθιος,
μήτηρ δὲ, Μερόπη Δωρίς· ἠγόμην δ' ἀνὴρ
ἀστῶν μέγιστος τῶν ἐκεῖ, πρίν μοι τύχη
τοιάδ' ἐπέστη, θαυμάσαι μὲν ἀξία,
σπουδῆς γε μέν τοι τῆς ἐμῆς οὐκ ἀξία.
ἀνὴρ γὰρ ἐν δείπνοις μ' ὑπερπλησθεὶς μέθης,
καλεῖ παρ' οἴνῳ πλαστὸς ὡς εἴην πατρί.
κἀγὼ βαρυνθεὶς, τὴν μὲν οὖσαν ἡμέραν
μόλις κατέσχον· θατέρᾳ δ' ἰὼν πέλας
μητρὸς πατρός τ', ἤλεγχον· οἱ δὲ δυσφόρως
τοὔνειδος ἦγον τῷ μεθέντι τὸν λόγον.
κἀγὼ τὰ μὲν κείνοιν ἐτερπόμην, ὅμως
δ' ἔκνιζέ μ' αἰεὶ τοῦθ'· ὑφεῖρπε γὰρ πολύ.
λάθρᾳ δὲ μητρὸς καὶ πατρὸς πορεύομαι
Πυθῶδε· καί μ' ὁ Φοῖβος ὧν μὲν ἱκόμην,
ἄτιμον ἐξέπεμψεν, ἀλλὰ δ' ἄθλια
καὶ δεινὰ καὶ δύστηνα προὐφάνη λέγων,
ὡς μητρὶ μὲν χρεῖ ἤ με μιχθῆναι, γένος
δ' ἄτλητον ἀνθρώποισι δηλώσοιμ' ὁρᾶν·
φονεὺς δ' ἐσοίμην τοῦ φυτεύσαντος πατρός.
κἀγὼ 'πακούσας ταῦτα, τὴν Κορινθίαν
ἄστροις τὸ λοιπὸν ἐκμετρούμενος χθόνα,
ἔφευγον ἔνθα μή ποτ' ὀψοίμην κακῶν
χρησμῶν ὀνείδη τῶν ἐμῶν τελούμενα.
στείχων δ' ἱκνοῦμαι τούσδε τοὺς χώρους, ἐν οἷς
σὺ τὸν τύραννον τοῦτον ὄλλυσθαι λέγεις.
καί σοι γύναι τἀληθὲς ἐξερῶ· τριπλῆς
ὅτ' ἦν κελεύθου τῆσδε ὁδοιπορῶν πέλας,
ἐνταῦθά μοι κῆρυξ τε, κἀπὶ πωλικῆς
ἀνὴρ ἀπήνης ἐμβεβώς, οἷον σὺ φῄς,
συνηντίαζον· κἀξ ὁδοῦ μ' ὅθ' ἡγεμὼν
αὐτός θ' ὁ πρέσβυς πρὸς βίαν ἐλαυνέτην.
κἀγὼ τὸν ἐκτρέποντα τὸν τροχηλάτην
παίω δι' ὀργῆς· καί μ' ὁ πρέσβυς ὡς ὁρᾷ
ὄχου παραστείχοντα, τηρήσας μέσον
κάρα, διπλοῖς κέντροισί μου καθίκετο.
οὐ μὴν ἴσην γ' ἔτισεν· ἀλλὰ συντόμως
σκήπτρῳ τυπεὶς ἐκ τῆσδε χειρὸς, ὕπτιος
μέσης ἀπήνης εὐθὺς ἐκκυλίνδεται.
κτείνω δὲ τοὺς ξύμπαντας· εἰ δὲ τῷ ξένῳ
τούτῳ προσήκει Λαΐῳ τι συγγενὲς,
τίς τοῦδέ γ' ἀνδρὸς ἐστὶν ἀθλιώτερος;
τίς ἐχθροδαίμων μᾶλλον ἂν γένοιτ' ἀνήρ;
ᾧ μὴ ξένων ἔξεστι μηδ' ἀστῶν τινὰ

Domo recipere vel sermone alloqui
Sed ab ædibus pellor, atque has alius nemo,
Verùm ego ipse diras mihi imprecatus sum,
Et thorum mortui manibus meis
Contamino, quibus ille concidit, quis est me sceleratior?
An non totus pollutus sum? jam si me fugere oportet.
Neque mihi exulanti meos videre fas erit,
Neq; in patriã redire, si modo non connubio me oportet
Matri jungi, & occidere patrem
Polybum, qui me genuit, atque enutrivit,
An non, qui à crudeli fortuna hæc nobis immitti
Judicet, rectè sentiat?
Me utique, ne ô sancta Deorum pietas
Istum diem videam, sed ex hac vita
Discedam prius, quàm tali videam
Calamitatis macula me pollutum.
Cho. Sunt hæc quidem nobis molesta, donec verò
Ex illo rem inquisieris, ne desperes.
OEd. Et hæc quidem spes mihi reliqua est,
Pastorem illum ut expectem solum.
Joca. Ubi ille aderit, quid tandem facere cogitas?
OEd. Ego dicam, si enim dicet
Eadem, quæ tu, tunc ego liberatus ero hac calamitate
Joca. Quem igitur ex me præcipuum audisti sermonem?
OEd. Ipsum retulisse ajebas, quòd à latronibus
Interfectus esset, quòd si eum adhuc
Numerum dicet, non ego occidi.
Non enim vir unus idem est, quod multi.
Sin autem ab uno factum esse dicet, tunc manifestè
Hujus facinoris ego reus censebor.
Joca. Atqui pro certo hunc sermonem habeto,
Neque ille potest mutare rursum,
Nam tota civitas audivit non ego sola.
Atque ut sanè aliquid deflectat à sermone priore,
Non tamen de cæde Laii loquetur
Rectè ita quemadmodum Apollo
Retulit, à filio ipsum meo interfici oportere.
Nam ille miser nequaquam
Interfecit, sed ipse prius interiit,
Quapropter ego divinationum causa neque huc
Me verterem neque illuc.
OEd. Rectè dicis, attamen mercenarium
Mitte aliquem qui accersat: ne illud omiseris,
Joca. Mittam, sed intro in ædes eamus (gam.
Nihil enim faciam, nisi quod tibi gratum esse intelli-

δόμοις δέχεσθαι, μηδὲ προσφωνεῖν τινά,
ὠθεῖν δ' ἀπ' οἴκων· καὶ τάδ', οὔτις ἄλλος ἦν
ἢ 'γὼ 'π' ἐμαυτῷ τὰς δ' ἀρὰς ὁ προστιθείς.
λέχη δὲ τοῦ θανόντος ἐν χεροῖν ἐμαῖν
χραίνω, δι' ὧνπερ ὤλετ'· ἆρ' ἔφυν κακός;
ἆρ' οὐχὶ πᾶς ἄναγνος; εἴ με χρὴ φυγεῖν,
καί μοι φυγόντι, μήτε τοὺς ἐμοὺς ἰδεῖν,
μήτ' ἐμβατεύειν πατρίδος· ἢ γάμοις με δεῖ
μητρὸς ζυγῆναι, καὶ πατέρα κατακτανεῖν
Πόλυβον, ὃς ἐξέφυσε κἀξέθρεψέ με.
ἆρ' οὐκ ἀπ' ὠμοῦ ταῦτα δαίμονος, τίς ἂν
κρίνων ἐπ' ἀνδρὶ τῷδ' ἀνορθοίη λόγον;
μὴ δῆτα, μὴ δῆτ', ὦ θεῶν ἁγνὸν σέβας,
ἴδοιμι ταύτην ἡμέραν· ἀλλ' ἐκ βροτῶν
βαίην ἄφαντος πρόσθεν ἢ τοιάνδ' ἰδεῖν
κηλῖδ' ἐμαυτοῦ συμφορᾶς ἀφιγμένην.—

Χο. Ἡμῖν μὲν ὦ 'ναξ ταῦτ' ὀκνήρ'· ἕως δ' ἂν οὖν
πρὸς τοῦ παρόντος ἐκμάθῃς, ἔχ' ἐλπίδα.

Οἰ. Καὶ μὴν τοσοῦτόν γ' ἐστί μοι τῆς ἐλπίδος,
τὸν ἄνδρα τὸν βοτῆρα προσμεῖναι μόνον.

Ιο. Πεφασμένου δὲ, τίς ποθ' ἡ προθυμία;

Οἰ. Ἐγὼ διδάξω σ'· ἢν γὰρ εὑρεθῇ λέγων
σοὶ ταὔτ', ἔγωγ' ἂν ἐκπεφευγοίην πάθος.

Ιο. Ποῖον δέ μου περισσὸν ἤκουσας λόγον;

Οἰ. Λῃστὰς ἔφασκες αὐτὸν ἄνδρας ἐννέπειν,
ὥς νιν κατακτείναιεν· εἰ μὲν οὖν ἔτι
λέξει τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν, οὐκ ἐγὼ 'κτανον·
(οὐ γὰρ γένοιτ' ἂν εἷς γε τοῖς πολλοῖς ἴσος)
εἰ δ' ἄνδρ' ἕν' οἰόζωνον αὐδήσει, σαφῶς
τοῦτ' ἐστὶν ἤδη τοὔργον εἰς ἡμᾶς ῥέπον.—

Ιο. Ἀλλ' ὡς φανέν γε τοὔπος ὧδ' ἐπίστασο·
κοὐκ ἔστιν αὐτῷ τοῦτό γ' ἐκβαλεῖν πάλιν.
πόλις γὰρ ἤκουσ', οὐκ ἐγὼ μόνη τάδε.
εἰ δ' οὖν τι κἀκτρέποιτο τοῦ πρόσθεν λόγου,
οὔτοι ποτ' ὦ 'ναξ τόν γε Λαΐου φόνον
φανεῖ δικαίως ὀρθὸν, ὅν γε Λοξίας
διεῖπε, χρῆναι παιδὸς ἐξ ἐμοῦ θανεῖν.
καί τοι νιν οὐ κεῖνός γ' ὁ δύστηνος ποτὲ
κατέκταν', ἀλλ' αὐτὸς πάροιθεν ὤλετο.
ὥστ' οὐχὶ μαντείας γ' ἂν, οὔτε τῇδ' ἐγὼ
βλέψαιμ' ἂν οὕνεκ', οὔτε τῇδ' ἂν ὕστερον.—

Οἰ. Καλῶς νομίζεις, ἀλλ' ὅμως τὸν ἐργάτην
πέμψον τινὰ στελοῦντα· μηδὲ τοῦτ' ἀφῇς.

Ιο. Πέμψω ταχύνασ'· ἀλλ' ἴωμεν ἐς δόμους.
οὐδὲν γὰρ ἂν πράξαιμ' ἂν ὧν οὐ σοὶ φίλον.

ANTISTROPHICA. 1.

Cho. Utinam mihi fato contingat, ut retineam
Venerandam sanctitatem sermonum,
Operúmque omnium, quæ leges
Definierunt excelsæ, quæ cœlitus
Datæ sunt, quarum
Solus Deus pater est, neque eas
Mortalis hominum natura peperit.
Neque enim oblivione sopiuntur,
Neque senescunt.

ANTISTROPHE 1.

Injustitia peperit tyrannidem : injustitia
Ubi multa cumulavit temere
Importuna facta & noxia,
Atq; ad summum ubi evecta est,in præcipitem tandem
Necessitatem impellit,
Quando non incedit rectè pedibus.
Ut verò hoc præclarum urbis certamen,
Non dissolvat unquam, Deum precor.
Deum enim semper præsidem habere volo.

STROPHE 2.

Qui vero contemptim facto dictóve
Sacra violat, nec jus reveretur,
Nec Deorum sedes veneratur,
Is malo fato pereat,
Si propter infœlices delicias
Injusta captat lucra,
Nec ab impiis factis abstinet.
Nec manus à non tangendis cohibet demens.
Quis enim posthac hominum, si sic fiat,
Ratione tela reprimet,
Animæque impetum coercebit,
Si impia facta honorem obtinebunt ?
Quid attinet me choros ducere ?

ANTI-

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ στροφὴ α΄.

Χο. 1 Εἴ μοι ξυνείη φέροντι μοῖρα τὰν
2 εὔσεπτον ἁγνείαν λόγων
3 ἔργων τε πάντων, ὧν νόμοι πρόκεινται
4 ὑψίποδες γ' οὐρανίαν δι' αἰθέρα
5 τεκνωθέντες, ὧν ὄλυμπος
6 πατὴρ μόνος, οὐδέ νιν θνατὰ
7 φύσις ἀνέρων ἔτικτεν, οὐδὲ
8 μήν ποτε λάθα κατακοιμάσει.
9 μέγας ἐν τούτοις θεὸς,
10 οὐδὲ γηράσκει.--

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ α΄.

1 ὕβρις φυτεύει τύραννον· ὕβρις, εἰ
2 πολλῶν ὑπερπλησθῇ μάταν,
3 ἃ μὴ 'πίκαιρα μηδὲ συμφέροντα
4 ἀκροτάταν εἰσαναβᾶσ' ἀπότομον,
5 ἀνώρουσεν εἰς ἀνάγκαν·
6 ὅθ' οὐ ποδὶ χρησίμῳ χρῆται.
7 τὸ καλῶς δ' ἔχον πόλει πάλαισμα
8 μήποτε λῦσαι θεὸν αἰτοῦμαι
9 θεὸν οὐ λήξω ποτὲ
10 προστάταν ἴσχων.--

ΣΤΡΟΦΗ β΄.

1 εἰ δέ τις ὑπέροπτα χερσὶν
2 ἢ λόγῳ πορεύεται
3 δίκας ἀφόβητος, οὐδὲ
4 δαιμόνων ἕδη σέβων,
5 κακά νιν ἕλοιτο μοῖρα,
6 δυσπότμου χάριν χλιδᾶς,
7 εἰ μὴ τὸ κέρδος κερδανεῖ δικαίως,
8 καὶ τῶν ἀσέπτων ἔρξεται,
9 ἢ τῶν ἀθίκτων ἕξεται ματάζων.
10 τίς ἔτι ποτ' ἐν τούτοις ἀνὴρ --
11 θυμῷ βέλη ἔρξε
12 ψυχᾶς ἀμύνειν; εἰ γὰρ αἱ
13 τοιαίδε πράξεις τίμιαι,
14 τί δεῖ με χορεύειν;

ANTISTROPHE 2.

Non est ut ad sanctum posthac eam
Terræ umbilicum religionis causa,
Neque ad delubrum quod est Abis,
Neque ad Olympiam, si non ista
Palam ostensa omnibus erunt hominibus.
Sed tu qui imperas, siquidem ista audis,
Jupiter omnia regens, ne hæc lateant
Tuum immortale imperium.
Pro nihilo enim antiqua oracula Laio data
Jam ducunt, & nequaquam
Honor Apollini amplius tribuitur,
Intereunt vero divina.

IAMBI.

Principes terræ, decretum mihi est
Jo. Templa adire Deorum, acceptis his manu
Coronis & Thymiamatis,
Nimis enim animo perturbatur OEdipus
Variis curis, neque ut virum decet
Cordatum, præsentia cum prioribus confert,
Sed pendet ab ore ejus qui aliquem terrorem nunciat:
Quando igitur ego admonendo nihil proficio,
Ad te Apollo, tu enim proximus es,
Cum hac precatione supplex confugio,
Ut nos liberes.
Omnes enim metuimus, cum illum consternatum
Ceu gubernatorem navis videmus.
Nu. Nunquid me hospites docere potestis, ubi nam
Regia domus OEdipi sit?
Præcipue vero ubi ipse sit, si scitis, dicite.
Chr. Hæc tecta sunt, & ipse, ô hospes, intus est.
Hæc mulier mater illius est liberorum.
Nu. Precor illi ut fælix sit, & apud fœlices
Semper degat, siquidem plane illius est conjunx.
Jo. Eodem modo & tu fœlix sis, ô hospes, dignus enim es
Ob hunc boni ominis sermonem. Sed dic, quamobrem
Nu. Huc veneris, & quid feras
Bona domui & marito tuo.

Quænam

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β'.

1 Οὐκέτι τὸν ἄθικτον εἶμι
2 γᾶς ἐπ' ὀμφαλὸν σέβων,
3 οὐδ' εἰς τὸν ἀβαῖσι ναόν,
4 οὐδὲ τὰν ὀλυμπίαν,
5 εἰ μὴ τάδε χειρόδεικτα
6 πᾶσιν ἁρμόσει βροτοῖς.
7 ἀλλ' ὦ κρατύνων, εἴπερ ὄρθ' ἀκούεις,
8 ζεῦ, πάντ' ἀνάσσων, μὴ λάθῃ
9 σε τάν τε σὰν ἀθάνατον αἰὲν ἀρχάν.
10 φθίνοντα δ', ὡς ἐμοὶ δοκεῖ,
11 τὰ λαΐου θέσφατ' ἐ--
12 ξαίρουσιν ἤδη, κοὐδαμοῦ
13 τιμαῖς ἀπόλλων ἐμφανής·
14 ἔρρει δὲ τὰ θεῖα.

ΙΑΜΒΟΙ.

Ιο. Χώρας ἄνακτες, δόξα μοι παρεστάθη
ναοὺς ἱκέσθαι δαιμόνων, τάδ' ἐν χεροῖν
στέφη λαβούσῃ κἀπιθυμιάματα,
ὑψοῦ γὰρ αἴρει θυμὸν οἰδίπους ἄγαν
λύπαισι παντοίαισιν· οὐδ' ὁποῖ' ἀνὴρ
ἔννους, τὰ καινὰ τοῖς πάλαι τεκμαίρεται.
ἀλλ' ἐστὶ τοῦ λέγοντος, εἰ φόβους λέγοι.
ὅτ' οὖν παραινοῦσ', οὐδὲν ἐς πλέον ποιῶ,
πρὸς σ' ὦ λύκει' Ἄπολλον (ἄγχιστος γὰρ εἶ)
ἱκέτις ἀφῖγμαι τοῖσδε σὺν κατεύγμασιν,
ὅπως λύσιν τιν' ἡμὶν εὐαγῆ πόρῃς.
ὡς νῦν ὀκνοῦμεν πάντες, ἐκπεπληγμένον
κεῖνον βλέποντες ὡς κυβερνήτην νεώς.-
Αγ. Ἆρ' ἂν παρ' ὑμῶν ὦ ξένοι μάθοιμ' ὅπου
τὰ τοῦ τυράννου δώματ' ἐστὶν οἰδίπου;
μάλιστα δ' αὐτὸν εἴπατ', εἰ κάτισθ' ὅπου.
Χο. Στέγαι μὲν αἵδε· καὐτὸς ἔνδον, ὦ ξένε,
γυνὴ δὲ μήτηρ ἥδε τῶν κείνου τέκνων.
Αγ. Ἀλλ' ὀλβία τε καὶ ξὺν ὀλβίοις ἀεὶ
γένοιτ' ἐκείνου γ' οὖσα παντελὴς δάμαρ.
Ιο. Αὔτως δὲ καὶ σύ γ' ὦ ξέν'· ἄξιος γὰρ εἶ
τῆς εὐεπείας οὕνεκ'· ἀλλὰ φράζ' ὅτου
χρῄζων ἀφῖξαι, χὤ τι σημῆναι θέλων.
Αγ. Ἀγαθὰ δόμοις τε καὶ πόσει τῷ σῷ γύναι.

Joc. Quænam hæc bona ſunt, & unde nobis advenis?
Nu. Ex Corintho, hoc verbum breviter eloquar,
Affero nuncium partim lætum, partim triſtem.
Joc. Quid vero eſt, quid hic ſibi ambiguus ſermo vult
Nu. Regem ipſum populus terræ
Iſthmiæ conſtituent, ut ferebatur illic.
Joc. Quid? an non ſenex Polybus adhuc rerum potitur?
Nu. Non ſane, nam mortuus ac ſepultus eſt.
Joc. Quid narras? an mortuus eſt Polybus?
Nu. Si non dico verum, non recuſo mori.
Joc. Quid ceſſas famula Domino celeriter
Hoc dicere: ô divina oracula
Ubi nunc eſtis? Hunc virum jam olim metuens
Ne occideret OEdipus, in exilium abiit
Qui nunc fato ſuo interiit, non ab hoc peremptus.
OEd. O chariſſimum Jocaſtæ conjugis caput,
Quid me vocaſti huc foras ex ædibus?
Joc. Audi hunc virum, & cum audieris, cogita
Ubi maneant veneranda illa vaticinia.
OEd. Hic vero, quis nam eſt? aut quid affert mihi?
Jo. Ex Corintho patrem tuum Polybum nunciat
Non vivere amplius, ſed mortuum eſſe,
OEd. Quid narras hoſpes? tu ipſe rem mihi expone.
Nu. Si hoc primum certo me nunciare oportet,
Scito illum extinctum eſſe.
OEd. Utrum inſidiis, an morbi commutatione?
Nu. Parva inclinatio ſopit corpora ſenilia,
OEd. Morbo infœlix, ut videtur, conſumptus eſt.
Nu. Et longo tempore, quod vivendo emenſus eſt.
OEd. Heu, heu, quid adhuc ſpectamus
Vaticinantes aras, & in aere
Clangentes aves, quibus autoribus ego
Occidere debui patrem meum, ille vero extinctus
Jam conditus eſt ſub terra, egoque hic ſum,
Neque arma attigi, niſi forte deſiderio mei
Contabuit? nam tunc quoque à me interfectus eſſet.
Secum igitur quæ data ſunt oracula auferens
Apud inferos jacet, neque ullo ex eis potitus eſt.
Joc. An non iſta tibi prædixi jam pridem?
OEd. Diximi, ſed ego metu movebar,
Joc. Ne igitur nunc poſthac quicquã eorum in animum inducas.
OEd. Et quomodo matris thalamum non me fugere oportet?
Quid metuat homo, cui fortuna Dominatur.
Providentia nulla in re certa eſt,

Temere

Ιο. Τὰ ποῖα ταῦτα; πρὸς τίνος δ' ἀφιγμένος;
Αγ. Ἐκ τῆς Κορίνθου· τὸ δ' ἔπος οὐξερῶ τάχα,
ἥδοιο μέν· πῶς δ' οὐκ ἄν, ἀσχάλλοις δ' ἴσως.
Ιο. Τί δ' ἐστί; ποίαν δύναμιν ὧδ' ἔχει διπλῆν;
Αγ. Τύραννον αὐτὸν οὑπιχώριοι χθονὸς
τῆς ἰσθμίας στήσουσιν, ὡς ηὐδᾶτ' ἐκεῖ.
Ιο. Τί δ' οὐχ ὁ πρέσβυς Πόλυβος ἐγκρατὴς ἔτι;
Αγ. Οὐ δῆτ'· ἐπεί νιν θάνατος ἐν τάφοις ἔχει.
Ιο. Πῶς εἶπας; ἦ τέθνηκέ που Πόλυβος γέρων;
Αγ. Εἰ μὴ λέγω τἀληθές, ἀξιῶ θανεῖν.
Ιο. Ω πρόσπολ', οὐχὶ δεσπότῃ τάδ' ὡς τάχος
μολοῦσα λέξεις; ὦ θεῶν μαντεύματα,
ἵν' ἐστέ· τοῦτον Οἰδίπους πάλαι τρέμων
τὸν ἄνδρ' ἔφευγε μὴ κτάνοι· καὶ νῦν ὅδε
πρὸς τῆς τύχης ὄλωλεν, οὐδὲ τοῦδ' ὕπο.--
Οι. Ο φίλτατον γυναικὸς Ἰοκάστης κάρα,
τί μ' ἐξεπέμψω δεῦρο τῶνδε δωμάτων;
Ιο. Ἄκουε τἀνδρὸς τοῦδε, καὶ σκόπει κλύων
τὰ σέμν' ἵν' ἥκει τοῦ θεοῦ μαντεύματα.
Οι. Οὗτος δὲ τίς ποτ' ἐστὶ, καὶ τί μοι λέγει;
Ιο. Ἐκ τῆς Κορίνθου, πατέρα τὸν σὸν ἀγγελῶν
ὡς οὐκέτ' ὄντα Πόλυβον, ἀλλ' ὀλωλότα.
Οι. Τί φὴς ξέν'; αὐτός μοι σὺ σημάντωρ γενοῦ.
Αγ. Εἰ τοῦτο πρῶτον δεῖ μ' ἀπαγγεῖλαι σαφῶς,
εὖ ἴσθ' ἐκεῖνον θανάσιμον βεβηκότα.
Οι. Πότερα δόλοισιν, ἢ νόσου ξυναλλαγῇ;
Αγ. Σμικρὰ παλαιὰ σώματ' εὐνάζει ῥοπή.
Οι. Νόσοις ὁ τλήμων ὡς ἔοικεν ἔφθιτο.
Αγ. Καὶ τῷ μακρῷ γε συμμετρούμενος χρόνῳ.
Οι. Φεῦ φεῦ, τί δῆτ' ἂν ὦ γύναι σκοποῖτό τις
τὴν πυθόμαντιν ἑστίαν, ἢ τοὺς ἄνω
κλάζοντας ὄρνις; ὧν ὑφηγητῶν ἐγὼ
κτανεῖν ἔμελλον πατέρα τὸν ἐμόν· ὁ δὲ, θανὼν
κεύθει κάτω δὴ γῆς, ἐγὼ δ' ὅδ' ἐνθάδε,
ἄψαυστος ἔγχους, εἴ τι μὴ τὠμῷ πόθῳ
κατέφθιθ'· οὕτω δ' ἂν θανὼν εἴη 'ξ ἐμοῦ.
τὰ δ' οὖν παρόντα συλλαβὼν θεσπίσματα,
κεῖται παρ' ᾅδῃ Πόλυβος, ἄξι' οὐδενός.
Ιο. Οὔκουν ἐγώ σοι ταῦτα προὔλεγον πάλαι;
Οι. Ηὔδας· ἐγὼ δὲ τῷ φόβῳ παρηγόμην.
Ιο. Μὴ νῦν ἔτ' αὐτῶν μηδὲν ἐς θυμὸν βάλῃς.
Οι. Καὶ πῶς τὸ μητρὸς λέκτρον οὐκ ὀκνεῖν με δεῖ;
Τί δ' ἂν φοβοῖτ' ἄνθρωπος, ᾧ τὰ τῆς τύχης
κρατεῖ, πρόνοια δ' ἐστὶν οὐδενὸς σαφής;

Temere vivere optimum est, ut quisque possit.
Tu vero matris nuptias non est ut vereare.
Multi enim homines per somnium
Cum matre concubuerunt. Sed hæc si quis
Pro nihilo ducit, is facillimam vitam agit.
OEd. Recte hæc à te dicta essent,
Si non viveret quæ me genuit, sed quando
Illa adhuc vivit omnino, & si bene loqueris, tamē cavere
Joc. Atqui magnus oculus est, sepulchrum patris (neces.est
OEd. Magnus, intelligo, attamen dum vivit metuendum est.
Nu. Cujus mulieris causa metuere te dicis?
OEd. Meropes, ô senex, quæ cum Polybo nupta fuit.
Nu, Quæ causa nobis est, ut illam metuatis?
OEd. Oraculum divinum horribile ô hospes.
Nu. Utrum tale quod dici possit? an non fas est alium scire?
OEd. Imo maxime. Dixit enim me Apollo aliquando
Cum matre mea concubiturum esse, & sanguinem
Paternum manibus meis hausturum.
Quamobrem jam olim à Corintho
Procul habitare cœpi, & si fœliciter, attamen
Parentum oculos intueri dulcissimum est.
At nunquid hoc metuens inde fuisti extorris?
Nu. Hoc cavens ne patris occisor essem.
OEd. Quin igitur te hoc metu, Rex,
Nu. Quando bene tibi cupio, libero?
OEd. Atqui gratiam quidem dignam referam.
Nu. Et ob hanc quidem causam potissimum huc veni,
Ut meo adventu tibi aliquid benefacerem.
OEd. Sed nunquam tamen ad parentes meos eo.
Nu. O fili manifeste apparet, te nescire quid agas.
OEd. Quomodo ô senex? per Deum doce me.
Nu. Si ob hanc causam à domo refugis.
OEd. Metuo utique ne de me vera Apollo dixerit.
Nu. An metuis, ne quid piaculi à parentibus contrahas?
OEd. Isthuc ispum est, quod me semper sollicitum habet.
Nu. Atqui temere quidem metuis.
OEd. Quid temere, siquidem his parentibus natus sum?
Nu. Quia te Polybus nihil attingit genere.
OEd. Quid narras an non Polybus me genuit?
Nu. Non magis te quam me, sed æque ut me ita & te genuit
OEd. At quomodo is qui pater est, nullius pater esse potest?
Nu. Sed non te genuit ille, ut neque ego.
OEd. Quare igitur me filium nominabat?
Nu, Dono te olim à manibus meis accepit,

Et

εἰκῆ κράτιστον ζῆν ὅπως δύναιτό τις.
σὺ δ' εἰς τὰ μητρὸς μὴ φοβοῦ νυμφεύματα.
πολλοὶ γὰρ ἤδη κἀν ὀνείρασι βροτῶν
μητρὶ ξυνευνάσθησαν· ἀλλὰ ταῦθ' ὅτῳ
παρ' οὐδέν ἐστι, ῥᾷστα τὸν βίον φέρει.--
Οἰ. Καλῶς ἅπαντα ταῦτ' ἂν ἐξείρητό σοι,
εἰ μὴ 'κύρει ζῶσ' ἡ τεκοῦσα· νῦν δ' ἐπεὶ
ζῇ, πᾶσ' ἀνάγκη, κεἰ καλῶς λέγεις, ὀκνεῖν.
Ἰο. Καὶ μὴν μέγας ὀφθαλμὸς οἱ πατρὸς τάφοι,
Οἰ. Μέγας, ξυνίημ'· ἀλλὰ τῆς ζώσης φόβος.
Ἀγ. Ποίας δὲ καὶ γυναικὸς ἐκφοβεῖσθ' ὕπερ;
Οἰ. Μερόπης, γεραιέ, Πόλυβος ἧς ᾤκει μέτα.
Ἀγ. Τί δ' ἔστ' ἐκείνης ὑμὶν ἐς φόβον φέρον;
Οἰ. Θεήλατον μάντευμα δεινόν, ὦ ξένε.
Ἀγ. Ἢ ῥητόν, ἢ οὐ θεμιστὸν ἄλλον εἰδέναι;
Οἰ. Μάλιστά γ'· εἶπε γάρ με Λοξίας ποτὲ
χρῆναι μιγῆναι μητρὶ τῇ 'μαυτοῦ, τό, τε
πατρῷον αἷμα χερσὶ ταῖς ἐμαῖς ἑλεῖν.
ὧν οὕνεχ' ἡ Κόρινθος ἐξ ἐμοῦ πάλαι
μακρὰν ἀπῳκεῖτ'· εὐτυχῶς μέν, ἀλλ' ὅμως
τὰ τῶν τεκόντων ὄμμαθ' ἥδιστον βλέπειν.--
Ἀγ. Η γὰρ τάδ' ὀκνῶν, κεῖθεν ἦσθ' ἀπόπτολις;
Οἰ. Πατρός τε χρῄζων μὴ φονεὺς εἶναι, γέρον.
Ἀγ. Τί δῆτ' ἔγωγ' οὐ τοῦδε τοῦ φόβου σ' ἄναξ,
ἐπείπερ εὔνους ἦλθον, ἐξελυσάμην;
Οἰ. Καὶ μὴν χάριν γ' ἂν ἀξίαν λάβοις ἐμοῦ.
Ἀγ. Καὶ μὴν μάλιστα τοῦτ' ἀφικόμην, ὅπως
σοῦ πρὸς δόμους ἐλθόντος, εὖ πράξαιμί τι.
Οἰ. Ἀλλ' οὔποτ' εἶμι τοῖς φυτεύσασίν γ' ὁμοῦ.
Ἀγ. Ὦ παῖ, καλῶς εἶ δῆλος οὐκ εἰδὼς τί δρᾷς.
Οἰ. Πῶς ὦ γεραιέ; πρὸς θεῶν δίδασκέ με.
Ἀγ. Εἰ τῶνδε φεύγεις οὕνεκ' εἰς οἴκους μολεῖν.
Οἰ. Ταρβῶ γε μή μοι Φοῖβος ἐξέλθῃ σαφής.
Ἀγ. Η μὴ μίασμα τῶν φυτευσάντων λάβῃς;
Οἰ. Τοῦτ' αὐτό, πρέσβυ, τοῦτό μ' εἰσαεὶ φοβεῖ.
Ἀγ. Ἆρ' οἶσθα δῆτα πρὸς δίκης οὐδὲν τρέμων;
Οἰ. Πῶς δ' οὐχί, παῖς γ' εἰ τῶνδε γεννητῶν ἔφυν;
Ἀγ. Ὁθ' οὕνεκ' ἦν σοι Πόλυβος οὐδὲν ἐν γένει.
Οἰ. Πῶς εἶπας; οὐ γὰρ Πόλυβος ἐξέφυσέ με;
Ἀγ. Οὐ μᾶλλον οὐδὲν τοῦδε τἀνδρός, ἀλλ' ἴσον.
Οἰ. Καὶ πῶς ὁ φύσας ἐξ ἴσου τῷ μηδενί;
Ἀγ. Ἀλλ' οὔ σ' ἐγείνατ' οὔτ' ἐκεῖνος, οὔτ' ἐγώ.
Οἰ. Ἀλλ' ἀντὶ τοῦ δὴ παῖδά μ' ὠνομάζετο;
Ἀγ. Δῶρόν ποτ' ἴσθι τῶν ἐμῶν χειρῶν λαβών.

OEd. Et adeo dilexit quod ab aliena manu acceperat?
Nu. Inopia liberorum, hoc ut faceret, persuasit.
OEd. Tu autem utrum me emeras, an ex tuis liberis illi donasti?
Nu. Inveni te in sylvosis vallibus Cithæronis.
OEd. Quam ob causam tu in ea loca venisti?
Nu. Montanis pascuis ibi præeram.
OEd. Pastor itaq; eras, & pro servitio huc illuc errabas?
Nu. Tuus utique servator fui illo tempore,
OEd. Quid vero calamitatis mihi acciderat, cum me servares?
Nu. Id articuli pedum tuorum indicare possunt.
OEd. Hei mihi, quid hoc vetus malum commemoras?
Nu. Solvebam te habentem perforatas pedum summitates.
OEd. Grave probrum fasciarum sustinui in cunis.
Nu. Ab hoc igitur casu nomen quod habes sortitus es.
OEd. Per Deum oro à patre an matre, dic mihi?
Nu. Non scio, sed qui te mihi dedit, is melius norit.
OEd. An ab alio me accepisti, neque ipse invenisti?
Nu. Non, sed pastor alius te mihi præbuit.
OEd. Quis nam ille est? an memorare potes?
Nu. Quidam ex familia Laii dicebatur esse.
OEd. An ejus, qui olim hujus terræ Rex fuit?
Nu. Maxime, ejus viri hic fuit pastor.
OEd. Utrum ille adhuc vivit, ut ipsum videre possim?
Nu. Id vos populares hujus terræ scire potestis,
OEd. Si quis inter vos adstantes est,
Qui pastorem illum, quem hic memorat, novit,
Sive ruri, seu hic in urbe aliquando conspexit,
Is indicet, nam nunc maxime id tempus postulat.
Cho. Non puto de alio loqui, quam de eo ipso, qui est ruri,
Quem & prius requirebas,
Sed regina id omnium optime dixerit.
OEd. Mulier, nosti ne illum quem jam
Venire jubebamus, utrum eum iste dicit?
Joc. Quis vero sit, quem dixit? ne quid verearis,
Neque temere hæc dicta memineris.
OEd. Non fiet hoc modo, nam quando hæc signa
Deprehendi, non desinam inquirere meum genus.
Joc. Non per Deum, si quidem tua vita
Tibi curæ est, inquiras, satis est me esse afflictam.
OEd. Bonum animum habe, tu n. etsi ego à tertia inde usq;
Matre tripliciter servus esse apparebo, nihilo deterior eris.
Joc. Attamen obtempera quæso mihi, ne facias.
OEd. Non faciam, quin ista exquiram certo,
Joc. Atqui recte sentiens, ea quæ optima sunt tibi consulo.

Οἰ. Κἀθ' ὧδ' ἀπ' ἄλλης χειρὸς ἔστερξεν μέγα;
Αγ. Η γὰρ πρὶν αὐτὸν ἐξέπεισ' ἀπαιδία.
Οἰ. Σὺ δ' ἐμπολήσας ἢ τεκών μ' αὐτῷ δίδως;
Αγ. Εὑρὼν ναπαίαις ἐν κιθαιρῶνος πτυχαῖς.
Οἰ. Ωδοιπόρεις δὲ πρὸς τί τούσδε τοὺς τόπους;
Αγ. Ενταῦθ' ὀρείοις ποιμνίοις ἐπεστάτουν.
Οἰ. Ποιμὴν γὰρ ἦσθα, κἀπὶ θητείᾳ πλάνης;
Αγ. Σοῦ γ' ὦ τέκνον σωτήρ γε τῷ τότ' ἐν χρόνῳ.
Οἰ. Τί δ' ἄλγος ἴσχοντ' ἐν κακοῖς με λαμβάνεις;
Αγ. Ποδῶν ἂν ἄρθρα μαρτυρήσειεν τὰ σά.
Οἰ. Οἴμοι· τί τοῦτ' ἀρχαῖον ἐννέπεις κακόν;
Αγ. Λύω σ' ἔχοντα διατόρους ποδοῖν ἀκμάς.
Οἰ. Δεινόν γ' ὄνειδος σπαργάνων ἀνειλόμην.
Αγ. Ωστ' ὠνομάσθης ἐκ τύχης ταύτης, ὃς εἶ.
Οἰ. Ω πρὸς θεῶν, πρὸς μητρός, ἢ πατρός, φράσον.
Αγ. Οὐκ οἶδ'· ὁ δοὺς δὲ ταῦτ', ἐμοῦ λῷον φρονεῖ.
Οἰ. Η γὰρ παρ' ἄλλου μ' ἔλαβες, οὐδ' αὐτὸς τυχών;
Αγ. Οὔκ· ἀλλὰ ποιμὴν ἄλλος ἐκδίδωσί μοι.
Οἰ. Τίς οὗτος; ἦ κάτοισθα δηλῶσαι λόγῳ;
Αγ. Τῶν λαΐου δήπου τις ὠνομάζετο.
Οἰ. Η τοῦ τυράννου τῆσδε γῆς πάλαι ποτέ;
Αγ. Μάλιστα· τούτου τἀνδρὸς οὗτος ἦν βοτήρ.
Οἰ. Η κἄστ' ἔτι ζῶν οὗτος ὥστ' ἰδεῖν ἐμέ;
Αγ. Υμεῖς γ' ἄριστ' εἰδῆτ' ἂν οἱ 'πιχώριοι.
Οἰ. Εστιν τις ὑμῶν τῶν παρεστώτων πέλας,
ὅστις κάτοιδε τὸν βοτῆρ' ὃν ἐννέπει,
εἴτ' οὖν ἐπ' ἀγρῶν, εἴτε κἀνθάδ' εἰσιδών
σημήναθ'· ὡς ὁ καιρὸς εὑρῆσθαι τάδε.
Χο. Οἶμαι μὲν οὐδέν' ἄλλον ἢ τὸν 'ξ ἀγρῶν,
ὃν καὶ 'μάτευες πρόσθεν εἰσιδεῖν· ἀτὰρ
ἥδ' ἂν τάδ' οὐχ ἥκιστ' ἂν Ιοκάστη λέγοι.
Οἰ. Γύναι, νοεῖς ἐκεῖνον ὅντιν' ἀρτίως
μολεῖν ἐφιέμεσθα, τόνθ' οὗτος λέγει;
Ιο. Τίς δ' ὅντιν' εἶπε; μηδὲν ἐντραπῇς, τὰ δὲ
ῥηθέντα βούλου μηδὲ μεμνῆσθαι μάτην.
Οἰ. Οὐκ ἂν γένοιτο τοῦθ', ὅπως ἐγὼ λαβὼν
σημεῖα τοιαῦτ', οὐ φανῶ τοὐμὸν γένος.
Ιο. Μὴ πρὸς θεῶν, εἴπερ τι τοῦ σαυτοῦ βίου
κήδῃ, ματεύσῃς τοῦθ'· ἅλις νοσοῦσ' ἐγώ.
Οἰ. Θάρρει· σὺ μὲν γὰρ, οὐδ' ἂν ἐκ τρίτης ἐγὼ
μητρὸς φανῶ τρίδουλος, ἐκφανῇ κακή.
Ιο. Ομως πιθοῦ μοι λίσσομαι, μὴ δρᾶν τάδε.
Οἰ. Οὐκ ἂν πιθοίμην μὴ οὐ τάδ' ἐκμαθεῖν σαφῶς
Ιο. Καὶ μὴν φρονοῦσά γ' εὖ, τὰ λῷστά σοι λέγω.

OEd. Verum hæc optima jam olim mihi molesta fuerunt.
Joc. Heu infœlix, utinam unquam rescifcas, qui sis.
OEd. Eat aliquis & pastorem illum adducat mihi,
Hanc vero finite superbire propter opulentiam generis
(sui.
Joc. O te infœlicem, hoc enim solum habeo
Quod tibi dicam, & nihil amplius.
Cho. Quare tandem hæc abiit, ingenti
Affecta dolore ? metuo ne
Ex silentio hoc aliquid proferat mali.
OEd. Proferat, quæ vult, meum tamen
Etsi humile est genus cognoscere volo,
Ipsam vero forte, ut mulierem superbam,
Pudet ignobilitatis generis mei.
Ego autem me fortunæ filium judicans,
Quæ mihi benefecit, nihil moror istam infamiam:
Hac enim matre natus sum, & cognati
Menses me parvum ac magnum declararunt.
Quare cum huc usque progressus sim, non discedam
Aliter, quam cognito prius genere meo.

ANTISTROPHICA strophe. 3.

Cho. Si ego vates sum
Animo non deerrans,
Non per Jovem ignarus
Eris, ô Cithæron,
Quin ante crastinam lucem
OEdipi populum unde natus.
Et alumnum,
Et matrem indicaturus sis, ut Choro celebretur
A nobis, & in hoc gratum
Facturus es meo regi :
O Phœbe auxiliator, ita tibi placet.

ANTISTROPHE 2.

Quis te fili quis genuit
Immortalium Deorum? An me
Cum Pane montano congressa
Te aliqua Phœbi filia genuit?
Huic enim montium rupes
Omnes gratæ sunt.
An qui in monte Cyllene

Regnat

Οἰ. Τὰ λῷστα τοίνυν ταῦτά μ' ἀλγύνει πάλαι.
Ἰο. Ὦ δύσποτμ', εἴθε μή ποτε γνοίης ὃς εἶ.
Οἰ. Ἄξει τις ἐλθὼν δεῦρο τὸν βοτῆρά μοι;
ταύτην δ' ἐᾶτε πλουσίῳ χαίρειν γένει.
Ἰο. Ἰοὺ, ἰοὺ δύστηνε· τοῦτο γάρ σ' ἔχω
μόνον προσειπεῖν, ἄλλο δ' οὔποθ' ὕστερον.
Χο. Τί ποτε βέβηκεν, Οἰδίπους, ὑπ' ἀγρίας
ἀΐξασα λύπης ἡ γυνή· δέδοιχ' ὅπως
μὴ 'κ τῆς σιωπῆς τῆσδ' ἀναρρήξῃ κακά.
Οἰ. Ὁποῖα χρήζει ῥηγνύτω· τοὐμὸν δ' ἐγὼ
κεἰ σμικρόν ἐστι σπέρμ', ἰδεῖν βουλήσομαι.
αὕτη δ' ἴσως (φρονεῖ γὰρ ὡς γυνὴ μέγα)
τὴν δυσγένειαν τὴν ἐμὴν αἰσχύνεται.
ἐγὼ δ' ἐμαυτὸν παῖδα τῆς τύχης νέμων
τῆς εὖ διδούσης, οὐκ ἀτιμασθήσομαι.
τῆς γὰρ πέφυκα μητρός· οἱ δὲ συγγενεῖς
μῆνές με μικρὸν καὶ μέγαν διώρισαν.
τοιόσδε δ' ἐκφὺς, οὐκ ἂν ἐξέλθοιμ' ἔτι
ποτ' ἄλλος, ὥστε μὴ 'κμαθεῖν τοὐμὸν γένος.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. στροφή.

Χο. 1 Εἴπερ ἐγὼ μάντις εἰμὶ,
2 καὶ κατὰ γνώμην ἴδρις,
3 οὐ τὸν Ὄλυμπον ἀπεί-
4 ρων κιθαιρὼν οὐκ ἔσῃ
5 τὰν αὔριον πανσέληνον,
6 μὴ οὐ σέ γε καὶ πατριώταν
7 Οἰδίπου, καὶ τροφὸν, καὶ μη-
8 τέρ' αὔξειν, καὶ χορεύεσθαι
9 πρὸς ἡμῶν, ὡς ἐπίηρα φέρον-
10 τα τοῖς ἐμοῖσι τυράννοις.
11 ἰήϊε Φοῖβε,
12 σοὶ δὲ ταῦτ' ἀρέστ' εἴη.---

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ.

1 τίς σε τέκνον, τίς σ' ἔτικτε
2 τῶν μακραιώνων; ἄρα
3 Πανὸς ὀρεσσιβάτα
4 προσπελασθεῖσα, ἤ σέ γε
5 τίς θυγάτηρ Λοξίου; τῷ
6 γὰρ πλάκες ἀγρονόμοι πᾶ-
7 σαι φίλαι· εἴθ' Κυλλάνας

8 ἀνάσσων,

Regnat Mercurius, sive Bacchus,
Qui montium cacumina colit,
Te suscepit ex aliqua Nympharum
Degentium in Helicone, quibuscum frequenter ludit?

IAMBI.

OEd. Si me opportet ante congressum (videor,
De senibus conjecturam facere, Pastorem illum videre
Quem jampridem requirimus, nam longa senectus
Congruit, & huic viro æqualis est,
Præsertim cum qui ducunt, ministros meos
Noverim. Tu melius me fortasse nosti,
Ut qui alicubi videris prius.

Cho. Novi, nam Laii hic fuit
Ut quisquam alius fidelis pastor.

OEd. Te primum rogo Corinthie hospes,
An hunc dicis?

Nu. Hunc quidem quem intueris.

OEd. Heus tu senex, huc aspice, ac dic mihi
Ea quæ te rogo, Laii aliquando fuisti tu?

Ser. Eram servus non emptus sed domi educatus.

OEd. Quid exercebas? aut qualis tibi vita fuit?

Ser. Greges pavi, per præcipuum vitæ meæ tempus.

OEd. In quibus locis præcipue commorabare?

Ser. In Cithærone & vicinis locis.

OEd. Hunccine igitur virum novisti, aut ante illic vidisti ali- (cubi?

Ser. Quid ille fecit? quem virum dicis?

OEd. Hunc inquam qui præsto adest, an cum eo alicubi congressus es?

Ser. Non subito in memoriam revocare queo.

Nu. Nihil mirum est Domine at ego facile
Eorum quæ exciderunt, ipsum admonebo: nam satis scio
Ipsum meminisse, quando in Cithæronis locis,
Ut ille duobus gregibus præerat, ego vero uni,
Conversatus sum cum hoc viro, per tres totos
Menses, à tempore veris, usque sub ortum Arcturi,
Cumque jam hyems immineret, ego in mea stabula
Pecora agebam, ipse vero in Laii septa.
Sunt ne hæc ita ut dico facta, an non?

Ser. Vera dicis, & si à longo tempore.

Nu. Age dic mihi, meministi etiam te mihi puerum quendã
Dedisse, quem ego ut meum alumnum educarem?

Quid

ἀνάσσων, εἴθ' ὁ Βακχεῖος
θεὸς ναίων ἐπ' ἄκρων ὀρέων,
εὕρημα δέξατο νυμφᾶν
ἑλικωνιάδων,
αἷσι πλεῖστα συμπαίζει.

ΙΑΜΒΟΙ.

Οι. Εἰ χρή τι κἀμὲ, μὴ συναλλάξαντά πω,
πρέσβεις, σταθμᾶσθαι, τὸν βοτῆρ' ὁρᾶν δοκῶ
ὅνπερ πάλαι ζητοῦμεν· ἔν τε γὰρ μακρῷ
γήρᾳ ξυνάδει, τῷδέ τ' ἀνδρὶ ξύμμετρος.
ἄλλως τε, τοὺς ἄγοντας, ὥσπερ οἰκέτας
ἔγνωκ' ἐμαυτοῦ, τῇ δ' ἐπιστήμῃ σύ μου
προὔχοις, τάχ' ἄν που τὸν βοτῆρ' ἰδὼν πάρος.
Χο. Ἔγνωκα γάρ, σάφ' ἴσθι· Λαΐου γὰρ ἦν
εἴπερ τις ἄλλος πιστὸς, ὡς νομεὺς ἀνήρ.
Οι. Σὲ πρῶτ' ἐρωτῶ τὸν Κορίνθιον ξένον
ἦ τόνδε φράζεις;
Αγ. Τοῦτον, ὅνπερ εἰσορᾷς.
Οι. Οὗτος σὺ πρέσβυ, δεῦρό μοι φώνει βλέπων
ὅσ' ἄν σ' ἐρωτῶ· Λαΐου ποτ' ἦσθα σύ;
Θε. Ἦν δοῦλος, οὐκ ὠνητὸς, ἀλλ' οἴκοι τραφείς.
Οι. Ἔργον μεριμνῶν ποῖον ἢ βίον τίνα;
Θε. Ποίμναις τὰ πλεῖστα τοῦ βίου ξυνειπόμην.
Οι. Χώροις μάλιστα πρὸς τίσι ξύναυλος ὤν;
Θε. Ἦν μὲν Κιθαιρὼν, ἦν δὲ πρόσχωρος τόπος.
Οι. Τὸν ἄνδρα τόνδ' οὖν οἶσθα τῇδέ που μαθὼν
Θε. Τί χρῆμα δρῶντα, ποῖον ἄνδρα καὶ λέγεις;
Οι. Τόνδ' ὃς πάρεστιν· ἢ ξυναλλάξας τί πω;
Θε. Οὐχ ὥστε γ' εἰπεῖν ἐν τάχει μνήμης ὕπο.
Αγ. Κοὐδέν γε θαῦμα δέσποτ'· ἀλλ' ἐγὼ σαφῶς
ἀγνῶτ' ἀναμνήσω νιν· εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι
κάτοιδεν ἦμος τὸν Κιθαιρῶνος τόπον
ὁ μὲν διπλοῖσι ποιμνίοις, ἐγὼ δ' ἑνὶ
ἐπλησίαζον τῷδε τἀνδρὶ τρεῖς ὅλους
ἐξ ἦρος εἰς ἀρκτοῦρον ἐμμήνους χρόνους.
χειμῶνι δ' ἤδη, τἀμά τ' εἰς ἔπαυλ' ἐγὼ
ἤλαυνον, οὗτος τ' εἰς τὰ Λαΐου σταθμά.
λέγω τι τούτων ἢ οὐ λέγω πεπραγμένον;
Θε. Λέγεις ἀληθῆ, καίπερ ἐκ μακροῦ χρόνου.
Αγ. Φέρ' εἰπὲ νῦν, τότ' οἶσθα παῖδά μοί τινα
δοὺς, ὡς ἐμαυτῷ θρέμμα θρεψαίμην ἐγώ;

Τίδ'

Ser. Quid est, quamobrem tu istam rem inquiris ?
Nu. Hic ille est, ô amice, qui tunc infans erat.
Ser. Non in malam rem hinc ibis ? non tacebis ?
OEd. Ah ne castiga senem hunc, nam ea quæ tu dicis
Magis castigatione digna sunt, quam quæ ille jam dixit
Ser. Quid ego optime Domine deliqui ?
OEd. Quia non respondes de puero, quem iste requirit.
Ser. Nescit enim quid dicat, & temere ista movet.
OEd. Tu cum bona gratia non dices, malo vero accepto dices
Ser. Ne per Deum senem verberes.
OEd. Non aliquis quam primum hujus manus ligabit ?
Ser. Infœlix ego, quamobrem? quid tandem est quod quæris
OEd Puerum ne huic dedisti, de quo iste quærit ?
Ser. Dedi, utinam illo die periissem.
OEd. At hoc ipsum eveniet tibi, nisi quod æquum est dixeris
Ser. Multo magis si dico pereo.
OEd Hic homo, ut videtur, tantum moras nectit.
Ser. Non utique, nam dixi, me dedisse olim.
OEd. Unde nactus, de tuis ne, an ab alio accepisti ?
Ser. Non meus erat, sed ab alio accepi.
OEd. A quo igitur ex civibus, & ex qua domo ?
Ser. O Domine, obsecro per Deum, ne quære amplius.
OEd. Periisti, si hæc à te iterum quæram.
Ser. Erat quidam ex genere Laii.
OEd. Servus ne an illius proles ?
Ser. Hei mihi in eodem periculo versor, si dico.
OEd. Et ego quidem, qui audio, attamen audiendum est.
Ser. Illius filius dicebatur esse, quæ vero intus est
Domina hoc facillime dixerit, ut se habeat.
OEd. An ipsa tibi dedit ?
Ser. O Rex dedit.
OEd. Quam ob causam ?
Ser. Ut interficerem.
OEd. Eane, quæ pepererat infœlix?
Ser. Metu mali oraculi.
OEd. Quale illud erat ?
Ser. Dicebatur interfecturus esse parentes.
OEd. Quare igitur præbuisti huic seni ?
Ser. Misericordia motus ô Domine, cum sperarem fore, ut
In aliam terram deportaretur, unde ipse natus erat,
Ipse vero ad maxima mala servavit. Nam si tu is es,
Quem iste dicit, certe infœlici fato natus es.
OEd. Hei, hei, jam tota res manifesta est.
O lux te jam extremum aspicio,

Qui

Θε. Τί δ' ἐστί; πρὸς τί τοῦτο τοὖπος ἱστορεῖς;
Αγ. Ὅδ' ἐστὶν ὦ τᾶν κεῖνος ὃς τότ' ἦν νέος.
Θε. Οὐκ εἰς ὄλεθρον; οὐ σιωπήσας ἔσῃ;
Οι. Ἆ, μὴ κόλαζε πρέσβυ τόνδ'· ἐπεὶ τὰ σὰ
δεῖται κολαστοῦ μᾶλλον ἢ τὰ τοῦδ' ἔπη.
Θε. Τί δ' ὦ φέριστε δεσποτῶν ἁμαρτάνω;
Οι. Οὐκ ἐννέπων τὸν παῖδ' ὃν οὗτος ἱστορεῖ.
Θε. Λέγει γὰρ εἰδὼς οὐδὲν, ἀλλ' ἄλλως πονεῖ.
Οι. Σὺ πρὸς χάριν μὲν οὐκ ἐρεῖς, κλαίων δ' ἐρεῖς.
Θε. Μὴ δῆτα πρὸς θεῶν τὸν γέροντά μ' αἰκίσῃ.
Οι. Οὐχ ὡς τάχος τις τοῦδ' ἀποστρέψει χέρας;
Θε. Δύστηνος· ἀντὶ τοῦ; τί προσχρῄζων μαθεῖν;
Οι. Τὸν παῖδ' ἔδωκας τῷδ', ὃν οὗτος ἱστορεῖ;
Θε. Ἔδωκ'· ὀλέσθαι δ' ὤφελον τῇδ' ἡμέρᾳ.
Οι. Ἀλλ' εἰς τόδ' ἥξεις μὴ λέγων γε τοὔνδικον.
Θε. Πολλῷ γε μᾶλλον ἢν φράσω διόλλυμαι.
Οι. Ἀνὴρ ὅδ', ὡς ἔοικεν, ἐς τριβὰς ἐλᾷ.
Θε. Οὐ δῆτ' ἔγωγ'· ἀλλ' εἶπον ὡς δοίην πάλαι.
Οι. Πόθεν λαβών; οἰκεῖον, ἢ 'ξ ἄλλου τινός;
Θε. Ἐμὸν μὲν οὐκ ἔγωγ', ἐδεξάμην δέ του.
Οι. Τίνος πολιτῶν τῶνδε, κἀκ ποίας στέγης;
Θε. Μὴ πρὸς θεῶν, μὴ δέσποθ', ἱστόρει πλέον.
Οι. Ὄλωλας, εἴ σε ταῦτ' ἐρήσομαι πάλιν.
Θε. Τῶν Λαΐου τοίνυν τις ἦν γεννημάτων.
Οι. Ἦ δοῦλος, ἢ κείνου τις ἐγγενὴς γεγώς;
Θε. Οἴμοι· πρὸς αὐτῷ γ' εἰμὶ τῷ δεινῷ λέγειν.
Οι. Κἄγωγ' ἀκούειν· ἀλλ' ὅμως ἀκουστέον.
Κείνου γέ τοι δὴ παῖς ἐκλήζεθ'· ἡ δ' ἔσω
Θε. κάλλιστ' ἂν εἴποι σὴ γυνὴ τάδ' ὡς ἔχει.
Οι. Ἦ γὰρ δίδωσιν ἥδε σοι;
Θε. Μάλιστ' ἄναξ.
Οι. Ὡς πρὸς τί χρείας;
Θε. Ὡς ἀναλώσαιμί νιν.
Οι. Τεκοῦσα τλήμων.
Θε. Θεσφάτων ὄκνῳ κακῶν.
Οι. Ποίων;
Θε. Κτενεῖν νιν τοὺς τεκόντας ἦν λόγος.
Οι. Πῶς δῆτ' ἀφῆκας τῷ γέροντι τῷδε σύ;
Θε. Κατοικτίσας ὦ δέσποτ'· εἰς ἄλλην χθόνα
δοκῶν ἀποίσειν, αὐτὸς ἔνθεν ἦν· ὁ δὲ
κάκ' εἰς μέγιστ' ἔσωσεν· εἰ γὰρ οὗτος εἶ
ὅν φησιν οὗτος, ἴσθι δύσποτμος γεγώς.--
Οι. Ἰοὺ, ἰού· τὰ πάντ' ἂν ἐξήκοι σαφῆ.
Ὦ φῶς, τελευταῖόν σε προσβλέψαιμι νῦν

Qui natus sum ex quibus me non oport. & cum quibus
Non oportuit habito, & quos non oportuit interfeci.

MONOSTROPHICA

Cho. O genus hominum,
Ut te pro eo quod nihil est.
Dum vivis, duco.
Cui enim hominum unquam major
Fœlicitas obtigit,
Quam quantam opinione obtinuit,
Et ea ipsa statim mutata est.
Tuo exemplo admonitus,
Tua fortuna, tua inquam ô infœlix
OEdipe, mortalium neminem beatum judico.
Nam tu nimium successu evectus,
Usus es magna fœlicitate,
O Juppiter, cum occideres armatam unguibus
Puellam carmina edentem,
Et à cædibus terram nostram liberares,
Unde & regium nomen sortitus es,
Ac honore summo potitus
In præclara urbe regnasti.
Quantum vero nunc audimus, quis miserior?
Quis æque in ærumnis & horribili noxa
Demersus vicissitudine vitæ?
O inclytum OEdipi caput,
Qui iisdem cum patre nuptiis
Potitus concidisti,
Quomodo te idem thorus, quomodo
Infœlix ferre potuit
Tacite tam diu?
Deprehendit te tandem invitum, quod omnia intuetur tempus,
Idque nefariis nuptias damnat,
Cum sis ejusdem maritus & filius
O Laii proles,
Utinam te non aspicerem,
Te enim vehementer deploro
Lugubri voce.
Utque verum fatear, propter te, caput erexi,
Et propter eundem rursum inclinavi.

ὅστις πέφασμαι φύς τ' ἀφ' ὧν οὐ χρῆν, ξὺν οἷς
τ' οὐ χρῆν μ' ὁμιλῶν, οὕς τέ μ' οὐκ ἔδει κτανών.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Χο. Ὦ γενεαὶ βροτῶν, ὡς ὑμᾶς ἴσα καὶ τὸ μηδὲν
ζώσας ἐναριθμῶ.
τίς γὰρ τίς ἀνὴρ πλέον
τᾶς εὐδαιμονίας φέρει,
ἢ τοσοῦτον ὅσον δοκεῖν,
καὶ δόξαντ', ἀποκλῖναι;
τὸ σόν τοι παράδειγμ' ἔχων,
τὸν σὸν δαίμονα, τὸν σὸν, ὦ τλᾶμον
Οἰδιπόδα, βροτῶν οὐδένα μακαρίζω.
ὅστις καθ' ὑπερβολὰν τοξεύσας,
ἐκράτησας τοῦ πάντ' εὐδαίμονος ὄλβου.
φεῦ κατὰ μὲν φθίσας τὰν γαμψώνυχα
παρθένον χρησμῳδόν.
θανάτων δ' ἐμᾷ χώρᾳ πύργος ἀνέστας,
ἐξ οὗ καὶ βασιλεὺς καλῇ ἐμός
καὶ τὰ μέγιστ' ἐτιμάθης,
ταῖς μεγάλαισιν ἐν Θήβαις ἀνάσσων·
τανῦν δ' ἀκούειν, τίς ἀθλιώτερος;
τίς ἐν πόνοις, τίς ἄταις ἀγρίαις
ξύνοικος ἀλλαγᾷ βίου;
ὦ κλεινὸν Οἰδίπου κάρα,
ᾧ μέγας λιμὴν αὐτὸς ἤρκεσε
παιδὶ καὶ πατρὶ θαλαμηπόλῳ πεσεῖν.
πῶς ποτε, πῶς ποθ' αἱ πατρῷαί
σ' ἄλοκες φέρειν τάλας
σῖγ' ἐδυνάθησαν ἐς τοσόνδε;
ἐφεῦρέ σ' ἄκονθ' ὁ πάνθ' ὁρῶν χρόνος,
δικάζει τὸν ἄγαμον γάμον πάλαι,
τεκνοῦντα καὶ τεκνούμενον.
ὦ Λάϊον τέκνον,
εἴθε σ' εἴθε μήποτ' ἴδομαν.
ὀδύρομαι γὰρ ὡς περίαλλα
ἰαχέων ἐκ στομάτων.
τὸ δ' ὀρθὸν εἰπεῖν,
ἀνέπνευσά τ' ἐκ σέθεν, καὶ
κατεκοίμησα τοὐμὸν ὄμμα.

IAMBI.

Nu. O qui præcipuum in hac terra honorem obtinetis,
Quæ facta audietis, quæque videbitis? Et quanto
Dolore afficiemini, si modo serio adhuc
Labdacidarum familia vobis curæ est.
Existimo enim neque Istrum nec Phasin
Abluere atq; expiare posse facinora, quæ in hac domo
Latent, quæq; mox in lucem proferentur,
Sponte, & non sponte perpetrata, malorum verò
Ea quæ sponte contrahuntur, maximè dolent.
Cho. Nihil deest his, quæ prius scimus, quin sint
Atrocissima, ad hæc igitur quid tu commemoras?
Nu. Ut paucissimis & ego dicam, & vos
Intelligatis, interiit divinum Jocastes caput.
Cho. O multipliciter miseram quonam autore?
Nu. Ipsa sibi conscivit letum, quódque in hac re
Tristissimum est, id abest, non enim res oculis cernitur.
Attamen quantum ego memoria teneo,
Audies illius miseræ miserias.
Cùm enim ardens ira ingressa esset
Intra domum, statim ad connubialem
Thorum accessit, capillos utraque manu lanians,
Cúmque clausisset fores
Vocat Laium jam olim mortuum,
Veteris conjugii memoriam repetens, quæ illi causa
Mortis fuerit, se verò parentem relictam
Filio suo ad infœlicem liberorum procreationem.
Deplorabat itaq; Thalamum, ubi ipsa infœlix, utrumq;
Et ex marito maritos, & ex liberis liberos peperisset.
Ut verò deinde mortuo sit non scio,
Nam cum clamore OEdipus erupit, præ quo
Non licebat illius inspectare casum,
Sed in eum discurrentem oculi nostri defixi erant.
Obambulabat enim à nobis arma postulans,
Ac quærens ubi infœlicem conjugem matrémq;
Et suam & liberorum suorum inveniret.
Dum ita furit, nescio quis Deorum indicat ei:
Nam nostrum nemo, qui aderamus, id faciebat.
Horribiliter verò exclamãs, quasi ab aliquo raptaretur,
Irruit per geminas fores: imò ex fundo
Evulsis claustris, ac conjicit se intra Thalamum.
Ibi reginam ipsam pendentem vidimus,

Tortili

ΙΑΜΒΟΙ.

Εξ. Ὦ γῆς μέγιστα τῆσδ' ἀεὶ τιμώμενοι,
οἷ' ἔργ' ἀκούσεσθ', οἷα δ' εἰσόψεσθ', ὅσον
δ' ἀρεῖσθε πένθος, εἴπερ ἐγγενῶς ἔτι
τῶν Λαβδακείων ἐντρέπεσθε δωμάτων.
οἶμαι γὰρ οὔτ' ἂν Ἴστρον οὔτε Φᾶσιν ἂν
νίψαι καθαρμῷ τήνδε τὴν στέγην, ὅσα
κεύθει· τὰ δ' αὐτίκα εἰς τὸ φῶς φανεῖ κακὰ
ἑκόντα, κοὐκ ἄκοντα· τῶν δὲ πημονῶν
μάλιστα λυποῦσ' αἳ 'ν φανῶσ' αὐθαίρετοι.
Χο. Λείπει μὲν οὐδ' ἃ πρόσθεν ᾔδειμεν τὸ μὴ οὐ
βαρύστον' εἶναι· πρὸς δ' ἐκείνοισιν, τί φής;
Αγ. Ὁ μὲν τάχιστος τῶν λόγων εἰπεῖν τε καὶ
μαθεῖν, τέθνηκε θεῖον Ἰοκάστης κάρα.
Χο. Ὦ δυστάλαινα· πρὸς τίνος ποτ' αἰτίας;
Αγ. Αὐτὴ πρὸς αὑτῆς. τῶν δὲ πραχθέντων τὰ μὲν
ἄλγιστ' ἄπεστιν· ἡ γὰρ ὄψις οὐ πάρα·
ὅμως δ' ὅσον γε κἂν ἐμοὶ μνήμης ἔνι,
πεύσῃ τὰ κείνης ἀθλίας παθήματα.
ὅπως γὰρ ὀργῇ χρωμένη παρῆλθ' ἔσω
θυρῶνος, ἵετ' εὐθὺ πρὸς τὰ νυμφικὰ
λέχη, κόμην σπῶσ' ἀμφιδεξίοις ἀκμαῖς.
πύλας δ' ὅπως εἰσῆλθ', ἐπιρρήξασ' ἔσω,
καλεῖ τὸν ἤδη Λάϊον πάλαι νεκρὸν,
μνήμην παλαιῶν σπερμάτων ἔχουσ', ὑφ' ὧν
θάνοι μὲν αὐτὸς, τὴν δὲ τίκτουσαν λίποι
τοῖς οἷσιν αὐτοῦ δύστεκνον παιδουργίαν.
γοᾶτο δ' εὐνὰς, ἔνθα δύστηνος διπλοῦς
ἐξ ἀνδρὸς ἄνδρα, καὶ τέκν' ἐκ τέκνων τέκοι.
χὤπως μὲν ἐκ τῶνδ' οὐκέτ' οἶδ' ἀπόλλυται.
βοῶν γὰρ εἰσέπαισεν Οἰδίπους, ὑφ' οὗ
οὐκ ἦν τὸ κείνης ἐκθεάσασθαι κακόν.
ἀλλ' εἰς ἐκεῖνον περιπολοῦντ' ἐλεύσσομεν.
φοιτᾷ γὰρ ἡμᾶς ἔγχος ἐξαιτῶν πορεῖν
γυναῖκά τ' οὐ γυναῖκα, μητρῴαν δ' ὅπου
κίχοι διπλῆν ἄρουραν, οὗ τε καὶ τέκνων.
λυσσῶντι δ' αὐτῷ δαιμόνων δείκνυσί τις·
οὐδεὶς γὰρ ἀνδρῶν οἳ παρῆμεν ἐγγύθεν.
δεινὸν δ' ἀΰσας ὡς ὑφ' ἡγητοῦ τινὸς,
πύλαις διπλαῖς ἐνήλατ'· ἐκ δὲ πυθμένων
ἔκλινε κοῖλα κλεῖθρα, κἀμπίπτει στέγῃ.
οὗ δὴ κρεμαστὴν τὴν γυναῖκ' εἰσείδομεν,

Tortili ſuſpendio implicitam, & ipſe
Ut eam intuitus eſt horribiliter infremuit miſer,
Laxátque pendentem reſtim, & humi
Se proſternit infœlix, ibi erat miſerabile ſpectaculum.
Nam cùm avulſiſſet à veſtibus aureas
Fibulas, quibus illa ornata erat,
Cœpit iis arreptis oculorum orbes fodere,
Sic dicens, ſe non amplius intueri illam poſſe,
Neque mala ſua, nec ſcelera quæ perpetraſſet,
Sed lumine orbatum poſthac, neque quos fas non eſſet
Viſurum eſſe, nec quibus indigeret, agniturum.
Talia iterum iterúmque vociferando,
Elevabat palpebras, & oculos laniabat, à cruore verò
Pupularũ facies madefiebat: neq; enim tantũ ſtillabant
Sanguinis humentes guttæ, ſed ſimul ater
Cruor in modum imbris aut grandinis manabat,
Hæcque non ab utroque tantum orta ſunt mala,
Sed inter ſe calãitates viri ac mulieris ſimul cõmiſtæ ſũt.
Quæque fuit prius fœlicitas, ut fuit
Fœlicitas juſtè: ea hoc die facta eſt
Gemitus, noxa, mors, probrum, & malorum
Quidquid nominari poteſt, non abeſt.
Cho. In quo verò malo nunc miſer verſatur?
Nu. Clamat, ut fores laxentur, & ut aliquis
Omnibus Thebanis oſtendat patris occiſorem,
Et matris, addens impias, & infandas voces.
Et ſe exiturum hac terra ait, neque amplius
In ædibus manſurum ita devotum, ut ſe ipſe devoverit.
Auxilio utique & ductore aliquo
Indiget: nã hic morbus, major eſt, quàm ut ferri poſſit,
Oſtendet verò ipſe tibi, nam fores
Aperiuntur, & ſpectaculum ſtatim videbis
Tale, quod vel hoſtẽ ad miſericordiã commovere queat.

ANAPÆSTI.

Cho. O triſtem aſpectu calamitatem.
O triſtiſſimum ſpectaculum ex omnibus, quæ ego
Unquam vidi. Quis te ô miſer
Corripuit furor? quæ in te irruit
Adverſa fortuna, quæ majora maximis mala
Ad tuam infœlicitatem accumulavit?
Heu heu te infœlicem. Sed neque aſpicere
Te poſſum, cùm multa quærere cupiam,

Multa

πλεκταῖς ἑώραις ἐμπεπλεγμένην· ὁ δὲ,
ὅπως ὁρᾷ νιν, δεινὰ βρυχηθεὶς τάλας,
χαλᾷ κρεμαστὴν ἀρτάνην· ἐπεὶ δὲ γῆ
ἔκειτο τλήμων, δεινὰ δ' ἦν τἀνθένδ' ὁρᾶν.
ἀποσπάσας γὰρ εἱμάτων χρυσηλάτους
περόνας ἀπ' αὐτῆς, αἷσιν ἐξεστέλλετο,
ἄρας ἔπαισεν ἄρθρα τῶν αὐτοῦ κύκλων,
αὐδῶν τοιαῦθ'· ὅθ' οὕνεκ' οὐκ ὄψοιτό νιν,
οὔθ' οἷ' ἔπασχεν, οὔθ' ὁποῖ' ἔδρα κακά·
ἀλλ' ἐν σκότῳ τὸ λοιπὸν οὓς μὲν οὐκ ἔδει
ὀψοίαθ'· οὓς δ' ἔχρῃζεν, οὐ γνωσοίατο.
τοιαῦτ' ἐφυμνῶν πολλάκις τε κοὐχ ἅπαξ,
ἤρασσ' ἐπαίρων βλέφαρα· φοίνιαι δ' ὁμοῦ
γλῆναι γένει' ἔτεγγον· οὐδ' ἀνίεσαν
φόνου μυδώσας σταγόνας· ἀλλ' ὁμοῦ μέλας
ὄμβρος χαλάζης αἵματος ἐτέγγετο.
τάδ' ἐκ δυεῖν ἔρρωγεν οὐ μόνου κακά·
ἀλλ' ἀνδρὶ καὶ γυναικὶ συμμιγῆ κακά,
ὁ πρὶν παλαιὸς δ' ὄλβος ἦν πάροιθε μὲν
ὄλβος δικαίως, νῦν δὲ τῇδε θ' ἡμέρᾳ
στεναγμὸς, ἄτη, θάνατος, αἰσχύνη· κακῶν
ὅσ' ἐστὶ πάντων ὀνόματ' οὐδέν ἐστ' ἀπόν.--

Xo. Νῦν δ' ἔσθ' ὁ τλήμων ἐν τίνι σχολῇ κακοῦ;

Αγ. Βοᾷ διοίγειν κλεῖθρα, καὶ δηλοῦν τινὰ
τοῖς πᾶσι Καδμείοισι τὸν πατροκτόνον,
τὸν μητρὸς αὐδῶν ἀνόσι', οὐδὲ ῥητά μοι·
ὡς ἐκ χθονὸς ῥίψων ἑαυτὸν, οὐδ' ἔτι
μενῶν δόμοις ἀραῖος ὡς ἠράσατο.
ῥώμης γε μέντοι καὶ προηγητοῦ τινὸς
δεῖται· τὸ γὰρ νόσημα μεῖζον ἢ φέρειν.
δείξει δὲ καὶ σοί· κλεῖθρα γὰρ πυλῶν τάδε
διοίγεται· θέαμα δ' εἰσόψει τάχα
τοιοῦτον, οἷον καὶ στυγοῦντ' ἐποικτίσαι.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Xo. Ὦ δεινὸν ἰδεῖν πάθος ἀνθρώποις,
ὦ δεινότατον πάντων ὅσ' ἐγὼ
προσέκυρσ' ἤδη· τίς σ' ὦ τλῆμον
προσέβη μανία; τίς ὁ πηδήσας
δαίμων μείζονα τῶν μηκίστων
πρὸς σῇ δυσδαίμονι μοίρᾳ;
φεῦ, φεῦ, δύσταν'· ἀλλ' οὐδ' ἐσιδεῖν
δύναμαί σε θέλων πόλλ' ἀνερέσθαι,

Multa audire, multa item dicere,
Ita me perturbat tua calamitas.

OEd. Heu, heu,
Væ mihi misero, ubi nam
Sum infœlix? quò mihi vox
Dispergitur, impetu sublata?
O fortuna quo nam abiisti?

Cho. Abiit in eventum tristem, nec auditu, nec visu facilem.

PERICOMMATA. Strophe 1.

OEd. O tenebræ & caligo abominabilis
Opprimens, infanda,
Invicta, & infinita, Hei mihi,
Hei mihi iterum, quam sævus me subiit simul
Stimulus furoris, & memoria malorum.

SYSTEMA 1.

Cho. Et quidem nihil mirum est in tantis ærumnis
Dupliciter te lugere, & duplicibus malis angi.

ANTISTROPHE 1.

OEd. O amice, tu quidem meus
Curator adhuc esse perseveras:
Adhuc ades mihi,
Et cæcum curas, Heu, heu,
Non enim me fallis, sed bene novi
Tuam vocem, & si lumine privatus.

ANTISYSTEMA 1

Cho. Heu, quàm crudeliter sæviisti: quomodo potuisti sic
Affligere oculos? quis te incitavit Deorum?

STROPHE 2.

OEd. Apollo ista, ô amici, Apollo
Mala confecit,
Et hasce meas miserias,
Sed oculos manu sua percussit
Nemo, præterquam ego ipse.
Quid enim attinebat me videre,
Cui nihil non tristissimum quod viderem erat?

SYST-

πολλὰ πυθέσθαι, πολλὰ δ' ἀθρῆσαι·
ποίαν φρίκην παρέχεις μοι.–
Οἰ. Αἶ αἶ αἶ αἶ.
φεῦ, φεῦ, δύστηνος ἐγὼ· ποῖ γᾶς
φέρομαι τλάμων; ποῖ μοι φθογγὰ
διαπέτεται φοράδην;
ὦ δαῖμον, ἵν' ἐξήλου.
Χο. Ἐς δεινὸν, οὐδ' ἀκουστὸν, οὐδ' ἐπόψιμον.–

ΠΕΡΙΚΟΜΜΑΤΑ. Στροφὴ α'.

Οἰ. 1 Ἰὼ σκότου νέφος ἐμὸν
2 ἀπότροπον ἐπιπλόμενον,
3 ἄφατον ἀδάμαστόν τε
4 καὶ δυσούριστον· οἴ μοι,
5 οἴ μοι μάλ' αὖθις· οἷον εἰσέδυ μ' ἅμα
6 κέντρων τε τῶνδ' οἴστρημα, καὶ μνήμη κακῶν.–

ΣΥΣΤΕΜΑ α'.

Χο. 1 Καὶ θαῦμά γ' οὐδὲν ἐν τοσοῖσδε πήμασι,
2 διπλᾶ σε πενθεῖν, καὶ διπλᾶ φέρειν κακά.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ. α'.

Οἰ. 1 Ἰὼ φίλος, σὺ μὲν ἐμὸς
2 ἐπίπολος ἔτι μόνιμος.
3 σὺ γὰρ ὑπομένεις τόν γε
4 τυφλὸν κηδεύων· φεῦ φεῦ.
5 οὐ γάρ με λήθεις, ἀλλὰ γινώσκω σαφῶς,
6 καίπερ σκοτεινὸς, τήν γε σὴν αὐδὴν ὅμως

ΑΝΤΙΣΥΣΤΗΜΑ α'.

Χο. 1 Ὦ δεινὰ δράσας, πῶς ἔτλης τοιαῦτα σὰς
2 ὄψεις μαρᾶναι; τίς σ' ἐπῆρε δαιμόνων;–

ΣΤΡΟΦΗ β'.

Οἰ. 1 Ἄπολλων τάδ' ἦν, Ἄπολλων, φίλοι,
2 ὁ κακὰ τελῶν τάδ' ἐμὰ πάθεα.
3 ἔπαισε δ' αὐτόχειρ νιν οὔτις, ἀλλ' ἐγὼ
4 τλάμων· τί γὰρ ἔδει μ' ὁρᾶν,
5 ὅτῳ γ' ὁρῶντι, μηδὲν ἦν ἰδεῖν γλυκύ;–

SYSTEMA 2.

Cho. Est ita ut dicis.

STROPHE 3.

OEd. Quid mihi quod videre, amare, aut alloqui,
Aut cum voluptate audiri possim restat amici?
Ejicite extorrem quàm primum me
O amici, consceleratum valde,
Et maximè execrabilem, atque etiam
Diis & omnibus hominibus invisissimum.

SYSTEMA 3.

Cho. Infœlix ob istum animum & calamitatem pariter.
Utinam te nunquam cognovissem.

ANTISTROPHE 3.

OEd. Pereat, quicunque is fuit, qui à pedibus meis
Sæva vincula in sylvestribus pascuis
Solvit, & à morte me
Liberavit, ac servavit: nihil ille mihi gratum
Fecit: tunc enim cum minore poteram
Et amicorum, & meo dolore mori.

ANTISYSTEMA 2.

Cho. Idem & ego optarim.

ANTISTROPHE 1.

OEd. Tunc neque patrem interfecissem,
Nec matrem duxissem uxorem.
Nunc verò & ipse miser sum, & contaminatorum filius,
Et ex qua natus sum, ex eadem filios suscepi.
Denique si quod unquam atrox malum fuit,
Id sortitus est OEdipus.

ANTI-

ΣΥΣΤΗΜΑ β'.

Κο. 1 Ἦν ταῦθ', ὅπως περ καὶ σὺ φῄς.

ΣΤΡΟΦΗ γ'.

Οἰ. 1 Τί δῆτ' ἐμοὶ βλεπτὸν ἢ
2 στερκτὸν ἢ προσήγορον
3 ἔτ' ἔστ' ἀκούειν ἡδονᾷ, φίλοι;
4 ἀπάγετ' ἐκτόπιον ὅτι τάχιστά με.
5 ἀπάγετ' ὦ φίλοι, τὸν ὄλεθρον μέγαν,
6 τὸν καταρατότατον, ἔτι δέ γε καὶ
7 θεοῖς ἐχθρότατον βροτῶν.

ΣΥΣΤΗΜΑ γ'.

Χο. 1 Δείλαιε τοῦ νοῦ, τῆς τε συμφορᾶς ἴσον,
2 ὥς σ' ἠθέλησα μηδ' ἀναγνῶναί ποτ' ἄν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ. β'.

Οἰ. 1 Ὄλοιθ' ὅστις ἦν ὃς ἀγρίας πέδας
2 ἐπιποδίας μ' ἀπό τε φόνου
3 ἔρρυτο κἀνέσωσεν, οὐδὲν εἰς χάριν
4 πράσσων· τότε γὰρ ἂν θανὼν
5 οὐκ ἦν φίλοισιν οὐδ' ἐμοὶ τοσόνδ' ἄχος.

ΑΝΤΙΣΥΣΤΗΜΑ β'.

Χο. 1 Θέλοντι κἀμοὶ τοῦτ' ἂν ἦν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ γ'.

Οἰ. 1 Οὔκουν πατρός γ' ἂν φονεὺς
2 ἦλθον, οὐδὲ νυμφίος
3 βροτοῖς ἐκλήθην ὧν ἔφυν ἄπο.
4 νῦν δ' ἄθλιος μέν εἰμ', ἀνοσίων δὲ παῖς,
5 ὁμογενὴς δ' ἀφ' ὧν αὐτός γ' ἔφυν τάλας.
6 εἰ δέ τι πρεσβύτερον ἔφυ κακοῦ
7 κακόν, ἔλαχ' Οἰδίπους.

ANTISYSTEMA 3.

Cho. Non video quomodo te dicam bene consuluisse,
Cui melius erat non vivere quàm cæcum vivere.

IAMBI.

OEd. Quòd hæc si non optimè facta sint,
Ne me doceas, neque consulas amplius.
Quibus enim oculis ego unquam aspicerem
Patrem meum apud inferos?
Aut miseram matrem, quorum duorum morte
Atrociora à me facta sunt facinora.
Sed liberorum aspectus dulcis erat,
Accrescētiū, ut & aspiciēdi voluptas accresceret mihi.
Non utique oculis meis aspicere possem
Hanc urbem, vel turres, vel Deorum
Simulacra, quibus infœlicissimus ego
Vir in hac urbe honestissimè enutritus
Meipsum privavi facto decreto,
Ut omnes pellerent impium illum, & à Diis ipsis,
Pollutum judicatum, & à genere Laii,
Hoc ego dedecus meum cùm ostenderim,
Rectis ne oculis hosce intueri poteram?
Minime. Sed si aliquod etiam auditus
Et aurium septum esset, non possem facere
Quin & ab ea parte obstruerem infœlix corpus,
Ut essem pariter oculis & auribus captus,
Nam sensu carere in malis solatium est.
O Cithæron, quare me accepisti, & quare acceptum
Non statim interfecisti? ut nunquam palam fieret
Hominibus, unde natus essem
O Polybe & Corinthe, & patria
Falso credita domus, Quale me
Sub pulchra specie purulentum malum enutriistis?
Nunc.n.& ipse malus, & ex malis ortus deprehendor.
O via in trivium divisa. & umbrosæ sylvæ,
Arbustúmque, & angustus in trivio locus,
Quæ sanguinem à manibus meis
Paternum bibistis, An adhuc meministis, qualia
Facinora ibi fecerim, & inde huc veniens
Quæ perpetrarim? O nuptiæ nuptiæ
Genuistis nos, & postquam genuistis, rursum

Remittitis

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ γ.

Χο. 1 Οὐκ οἶδ' ὅπως σε φῶ βεβουλεῦσθαι καλῶς.
2 κρείσσων γὰρ ἦσθα μηκέτ' ὤν, ἢ ζῶν τυφλός.--

ΙΑΜΒΟΙ.

Οι. Ὡς μὲν τάδ' οὐχ ὧδ' ἔστ' ἄριστ' εἰργασμένα,
μή μ' ἐκδίδασκε, μηδὲ συμβούλευ' ἔτι.
ἐγὼ γὰρ οὐκ οἶδ' ὄμμασιν ποίοις βλέπων
πατέρα πότ' ἂν προσεῖδον εἰς ᾅδου μολών,
οὐδ' αὖ τάλαιναν μητέρ', οἷν ἐμοὶ δυοῖν
ἔργ', ἐστὶ κρείσσον' ἀγχόνης εἰργασμένα.
ἀλλ' ἡ τέκνων δῆτ' ὄψις ἦν ἐφήμερος,
βλαστοῦσ' ὅπως ἔβλαστε προσλεύσσειν ἐμοί.
οὐ δῆτα, τοῖς γ' ἐμοῖσιν ὀφθαλμοῖς ποτε,
οὐδ' ἄστυ γ', οὐδὲ πύργος, οὐδὲ δαιμόνων
ἀγάλμαθ' ἱερά, τῶν ὁ παντλήμων ἐγὼ
κάλλιστ' ἀνὴρ εἷς, ἔν γε ταῖς Θήβαις τραφείς,
ἀπεστέρησ' ἐμαυτόν, αὐτὸς ἐννέπων
ὠθεῖν ἅπαντας, τὸν ἀσεβῆ, τὸν ἐκ θεῶν
φανέντ' ἄναγνον, καὶ γένους τοῦ Λαΐου.
τοιάνδ' ἐγὼ κηλῖδα μηνύσας ἐμὴν,
ὀρθοῖς ἔμελλον ὄμμασιν τούτους ὁρᾶν;
ἥκιστά γ'· ἀλλ' εἰ τῆς ἀκουούσης ἔτ' ἦν
πηγῆς δι' ὤτων φραγμός, οὐκ ἂν ἐσχόμην
τὸ μὴ 'ποκλεῖσαι τοὐμὸν ἄθλιον δέμας,
ἵν' ἦ τυφλός τε καὶ κλύων μηδέν· τὸ γὰρ
τὴν φροντίδ' ἔξω τῶν κακῶν οἰκεῖν, γλυκύ.
ἰὼ Κιθαιρών, τί μ' ἐδέχου; τί μ' οὐ λαβὼν
ἔκτεινας εὐθύς; ὡς ἔδειξα μήποτε
ἐμαυτὸν ἀνθρώποισιν ἔνθεν ἦ γεγώς.
ὦ Πόλυβε, καὶ Κόρινθε, καὶ τὰ πάτρια
λόγῳ παλαιὰ δώμαθ', οἷον ἆρά με
κάλλος κακῶν ὕπουλον ἐξεθρέψατε.
νῦν γὰρ κακός τ' ὢν κἀκ κακῶν εὑρίσκομαι.
ὦ τρεῖς κέλευθοι, καὶ κεκρυμμένη νάπη,
δρυμός τε καὶ στενωπὸς ἐν τριπλαῖς ὁδοῖς,
αἳ τοὐμὸν αἷμα τῶν ἐμῶν χειρῶν ἄπο
ἐπίετε πατρός, ἆρά μου μέμνησθ' ἔτι,
οἷ' ἔργα δράσας ὑμὶν, εἶτα δεῦρ' ἰὼν
ὁποῖ' ἔπρασσον αὖθις; ὦ γάμοι, γάμοι,
ἐφύσαθ' ἡμᾶς, καὶ φυτεύσαντες, πάλιν

ἀνεῖτε

Remittitis idem semen, atque exhibuistis
Patres, fratres, liberos, sanguinem cognatum,
Sponsas, uxores, matrésque, & quæ
Turpissima inter homines censentur.
Sed neq; pulchrum est dicere, ea quæ factu turpia sunt.
Quàm primum, per Deum, me alicubi
Vel occultate, vel occidite, vel in mare
Abjicite, ubi non amplius aspiciatis.
Ite, injicite manus in virum infœlicem,
Obtemperate, ne revereamini, nam mea mala
Præter me nemo alius ferre potest.

Cre. Sed Creon adest in tempore, qui de his quæ petis
Commodè & statuere potest, & rem exequi,
Nam ille pro te solus jam hujus terræ custos relictus est.

OEd. Hei mihi, quid jam dicemus adhuc?
Quæ mihi apud illum justa fides esse potest?
Quãdo jam antè erga eũ omnino injustus invẽtus sum.

Cre. Non huc veni, te ut derideam,
Aut insultem tuis malis.
Sed si genus humanum non curatis, saltem
Omnia depascentem flammam
Solis reveremini, qui tale piaculum
Detexit, atque ostendit, quod neque terra
Nec imber cœlestis, neque hæc ipsa feret.
Sed quàm primum intra domum hunc auferte.
Nam cognatos sanguine, maximè cognatorum mala
Solos videre ac cognoscere decet.

OEd. Per Deum, quando meam de te opinionem fefellisti,
Et vir optimus venisti ad me sceleratissimum hominem,
Obtempera mihi, nam quod ad te attinet, non ad me
(dicam.

Cre. Quid est quod à me ita enixè petis?

OEd. Ejice me ex hac terra quàm primum, ut sim ubi
Neminem hominum alloqui possim.

Cre. Fecissem hoc utique, quod scias, nisi prius
A Deo quærere libuisset quid sit faciendum.

OEd. Sed illius omnino jam patefactum est oraculum,
Ut parricida & impius ego perdar.

Cre. Ita hæc dicta sunt, attamen ut præsens est
Rerum status, melius est quærere, quid sit faciendum,

OEd. Ita ne de infœlici homine Deum consulere decretũ est?

Cre. Tua enim fortuna facit ut Deo credatur.

OEd. Tibi verò mando, téque adhortor,
Ut eam, quæ domi jacet sepeliri cures,
Decet enim te tuis hoc officium præstare,

Me

ἀνεῖτε ταυτὸν σπέρμα, κἀπεδείξατε
πατέρας, ἀδελφούς, παῖδας, αἷμ' ἐμφύλιον;
νύμφας, γυναῖκας, μητέρας τε, χὡπόσα
αἴσχιστ' ἐν ἀνθρώποισιν ἔργα γίνεται.
ἀλλ' οὐ γὰρ αὐδᾶν ἔσθ' ἃ μηδὲ δρᾶν καλόν.
ὅπως τάχιστα πρὸς θεῶν ἔξω μέ που
καλύψατ', ἢ φονεύσατ', ἢ θαλάσσιον
ἐκρίψατ' ἔνθα μήποτ' εἰσόψεσθ' ἔτι.
ἴτ' ἀξιώσατ' ἀνδρὸς ἀθλίου θιγεῖν.
πείθεσθε, μὴ δείσητε· τἀμὰ γὰρ κακὰ
οὐδεὶς οἷός τε πλὴν ἐμοῦ φέρειν βροτῶν.--

Χο. Ἀλλ' ὧν ἐπαιτεῖς ἐς δέον πάρεσθ' ὅδε
Κρέων, τὸ πράσσειν καὶ τὸ βουλεύειν· ἐπεὶ
χώρας λέλειπται μοῦνος ἀντὶ σοῦ φύλαξ.--

Οι. Οἴμοι· τί δῆτα λέξομεν πρὸς τόνδ' ἔπος;
τίς μοι φανεῖται πίστις ἔνδικος; τὰ γὰρ
πάρος πρὸς αὐτὸν πάντ' ἐφεύρημαι κακός.

Κρ. Οὐχ ὡς γελαστής, Οἰδίπους, ἐλήλυθα,
οὐθ' ὡς ὀνειδιῶν τι τῶν πάρος κακῶν.
ἀλλ' εἰ τὰ θνητῶν μὴ καταισχύνεσθ' ἔτι
γένεθλα, τὴν γοῦν πάντα βόσκουσαν φλόγα
αἰδεῖσθ' ἄνακτος ἡλίου, τοιόνδ' ἄγος
ἀκάλυπτον οὕτω δεικνύναι, τὸ μήτε γῆ,
μήτ' ὄμβρος ἱερός, μήτε φῶς προσδέξεται.
ἀλλ' ὡς τάχιστ' ἐς οἶκον ἐσκομίζετε.
τοῖς ἐν γένει γὰρ τἀγγενῆ μάλισθ' ὁρᾶν
μόνοις τ' ἀκούειν εὐσεβῶς ἔχει κακά.--

Οι. Πρὸς θεῶν, ἐπείπερ ἐλπίδος μ' ἀπέσπασας
ἄριστος ἐλθὼν πρὸς κάκιστον ἄνδρ' ἐμέ,
πιθοῦ τί μοι· πρὸς σοῦ γάρ, οὐδ' ἐμοῦ, φράσω.

Κρ. Καὶ τοῦ με χρείας ὧδε λιπαρεῖς τυχεῖν;

Οι. Ῥίψον με γῆς ἐκ τῆσδ' ὅσον τάχισθ' ὅπου
θνητῶν φανοῦμαι μηδενὸς προσήγορος.

Κρ. Ἔδρασ' ἂν (εὖ τοῦτ' ἴσθ' ἄν) εἰ μὴ τοῦ θεοῦ
πρώτιστ' ἔχρῃζον ἐκμαθεῖν τί πρακτέον.

Οι. Ἀλλ' ἥ γ' ἐκείνου πᾶσ' ἐδηλώθη φάτις,
τὸν πατροφόντην τὸν ἀσεβῆ μ' ἀπολλύναι.

Κρ. Οὕτως ἐλέχθη ταῦθ'· ὅμως δ' ἵν' ἕσταμεν
χρείας, ἄμεινον ἐκμαθεῖν τί δραστέον.

Οι. Οὕτως ἄρ' ἀνδρὸς ἀθλίου πεύσεσθ' ὕπερ;

Κρ. Καὶ γὰρ σὺ νῦν τἂν τῷ θεῷ πίστιν φέροις.

Οι. Καὶ σοί γ' ἐπισκήπτω τε, καὶ προστρέψομαι,
τῆς μὲν κατ' οἴκους αὐτὸς ὃν θέλεις τάφον
θοῦ (καὶ γὰρ ὀρθῶς τῶν γε σῶν τελεῖς ὕπερ)

ἐμοῦ

Me verò non est ut postulet hæc urbs
Patria, viventem habere civem,
Sed sine me habitare in montibus quo loco dicitur
Meus Cithæron, quem mater mihi
Et pater constituerunt viventes proprium sepulchrum
Ut sicut illi morti me destinaverunt moriar.
Nam hoc satis certò scio, me neque morbo,
Nec alio modo interire potuisse:non enim unquam
A morte liberatus essē,si nō ad aliquod magnū malū es-
Sed nostra quidē fortūa eò quò vadit,eat(sē reservatus.
Liberorū verò meorū,qui mares sūt,eorū ne mihi Creō
Curam subjice, viri sunt: quibus non existimo
Quidquam defuturum esse ad vitam,ubicunq; fuerint.
Meas verò miseras & miserabiles virgines.
Quibus cibus mea de mensa nunquam defuit,
Cùm ego abessem, verùm quæcunque ego
Attingebam,eorum & illæ participes semper fuerunt,
Eas tuæ commēdo fidei:& præcipuè te oro,ut manibus.
Illas attingere me ita finas, ac deplorare mala.
Vade ô Rex,
Vade fili optimorū parentum: nam si manibus attigero,
Putabo me illas tenere,ut cùm viderem.
Quid dico?
Nunquid audio charas filias
Lachrymantes, & misertus Creon
Ad me misit amantissima pignora ex liberis meis?
Quid inquam dico?
Cre. Rectè dicis, nam ego, qui hæc tibi præbeo, adsum,
Cognito desiderio tuo, quo jampridem teneris.
OEd. Sis fœlix, & te ob hanc viam
Deus melius custodiat quàm me.
O filiæ ubinam estis? huc adeste, accedite
Ad has fratris vestri manus,
Quæ genitoris vestri oculos antea lucentes
Sic, ut nunc sunt, affecerunt.
Quàm ego vobis ô filiæ re neque visa nec cognita
Prodii pater ex ea, qua ipse natus sum.
Vos deploro, nam videre non possum,
Expendens quam tristem posthac vitam
Apud homines acturæ sitis.
Ad quos enim civium congressus,
Ad quæ festa ibitis, unde non pro spectandi voluptate
Cum lachrymis domum reversuræ sitis?
Et ubi jam tempus nuptiis maturum aderit,

ἐμοῦ δὲ μήποτ' ἀξιωθήτω τόδε
πατρῷον ἄστυ ζῶντος οἰκητοῦ τυχεῖν·
ἀλλ' ἔα με ναίειν ὄρεσιν ἔνθα κλῄζεται
οὑμὸς Κιθαιρὼν οὗτος, ὃν μήτηρ τέ μοι
πατήρ τ' ἐθέσθην ζῶντε κύριον τάφον.
ἵν' ἐξ ἐκείνων οἵ μ' ἀπωλλύτην θάνω.
καίτοι τοσοῦτόν γ' οἶδα, μήτε μ' ἂν νόσον,
μήτ' ἄλλο πέρσαι μηδέν· οὐ γὰρ ἄν ποτε
θνῄσκων ἐσώθην, μὴ 'πὶ τῷ δεινῷ κακῷ.
ἀλλ' ἡ μὲν ἡμῶν μοῖρ', ὅποιπερ εἶσ' ἴτω,
παίδων δὲ τῶν μὲν ἀρσένων μή μοι Κρέων
προσθῇ μέριμναν· ἄνδρες εἰσίν, ὥστε μὴ
σπάνιν ποτὲ σχεῖν ἔνθ' ἂν ὦσι, τοῦ βίου.
ταῖν δ' ἀθλίαιν οἰκτραῖν τε παρθένοιν ἐμαῖν,
αἷν οὔποθ' ἡ 'μὴ χωρὶς ἐστάθη βορᾶς
τράπεζ' ἄνευ τοῦδ' ἀνδρός· ἀλλ' ὅσων ἐγὼ
ψαύοιμι, πάντων τῶνδ' ἀεὶ μετειχέτην.
αἷν μοι μέλεσθαι, καὶ μάλιστα μὲν χεροῖν
ψαῦσαί μ' ἔασον, κἀποκλαύσασθαι κακά.
ἴθ' ὦναξ.
ἴθ' ὦ γονῇ γενναῖε· χερσὶ δ' ἂν θιγών,
δοκοῖμ' ἔχειν σφᾶς, ὥσπερ ἡνίκ' ἔβλεπον.
τί φημί;
οὐ δὴ κλύω που πρὸς θεῶν τοῖν μοι φίλοιν
δακρυρροούντοιν; καί μ' ἐποικτείρας Κρέων,
ἔπεμψέ μοι τὰ φίλτατ' ἐκγόνοιν ἐμοῖν;
λέγω τι; —

Κρ. Λέγεις· ἐγὼ γάρ εἰμ' ὁ πορσύνας τάδε,
γνοὺς τὴν παροῦσαν τέρψιν, ἧς εἶχες πάλαι.

Οι. Ἀλλ' εὐτυχοίης, καί σε τῆσδε τῆς ὁδοῦ
δαίμων ἄμεινον ἢ 'μὲ φρουρήσας τύχοι.
ὦ τέκνα ποῦ ποτ' ἐστέ; δεῦρ' ἴτ', ἔλθετε
ὡς τὰς ἀδελφὰς τάσδε τὰς ἐμὰς χέρας,
αἳ τοῦ φυτουργοῦ πατρὸς ὑμὶν ὧδ' ὁρᾶν
τὰ πρόσθε λαμπρὰ προὐξένησαν ὄμματα.
ὃς ὑμίν ὦ τέκν', οὔθ' ὁρῶν, οὔθ' ἱστορῶν,
πατὴρ ἐφάνθην ἔνθεν αὐτὸς ἠρόθην·
καὶ σφὼ δακρύω· προσβλέπειν γὰρ οὐ σθένω,
νοούμενος τὰ λοιπὰ τοῦ πικροῦ βίου,
οἷον βιῶναι σφὼ πρὸς ἀνθρώπων χρεών.
ποίας γὰρ ἀστῶν ἥξετ' εἰς ὁμιλίας;
ποίας δ' ἑορτάς, ἔνθεν οὐ κεκλαυμέναι
πρὸς οἶκον ἵξεσθ' ἀντὶ τῆς θεωρίας;
ἀλλ' ἡνίκ' ἂν δὴ πρὸς γάμων ἥκητ' ἀκμάς,

Quis ille erit, qui ita volet abjicere liberos,
Ut talia probra suscepturus sit, qualia meis
Vestrísque parentibus incumbunt dedecora ?
Quid enim mali abest ? Patrem pater vester
Occidit, ex matre liberos suscepit,
Unde ipse natus est, & ex iisdem
Sustulit vos, ex quibus ipse prognatus est.
Hæc vobis per probum objicientur. Quis igitur vos ducere volet ?
Non erit ô filiæ. Sed vos
Steriles innuptásque contabescere oportebit.
Tu verò, ô fili Menœcei quoniam solus pater
His relictus es, nos enim qui genuimus
Ambo periimus, ne istas neglectas patiaris,
Mendicas, absq; viris, cognatas, huc illuc errantes,
Néve meis ærumnis eas æquaveris,
Sed miserere earum. Quæ sit harum ætas vides,
Et ab omnib. destitutas esse vides, præterquá quod ad te attinet.
Annue, ô generose, manúmque porrige.
Vobis autem, ô filiæ, si per ætatem intelligere possetis,
Multa præcepta traderem: nunc verò precemini Deum,
Ut vitam, quæ vobis semper vivenda erit, meliorem
Quàm qualem pater exegit, concedat.

TROCHÆI.

Cre. Satis est. Nam quò te luctus abripit ?
Sed huc intra tectum vade.
OEd. Obtemperandum est, & si nihil jucundum est.
Cre. Omnia tempestiva pulchra sunt,
OEd. Scis quid nunc velim ?
Cre. Ubi ex te dicente audiero, tunc sciam :
OEd. Ut me ab ædibus hujus terræ releges.
Cre. Hoc à me petis, quod Dei donum est.
OEd. Sed Diis sum maximè invisus.
Cre. Consequeris igitur id statim,
OEd. Affirmasne hoc ?
Cre. Quod non sentio, non soleo dicere.
OEd. Aufer nunc me ex hoc loco.
Cre. Abi jam, & liberos dimitte.
OEd. Nequaquam omnes auellas à me.
Cre. Ne cupias omnia obtinere.
Cho. Nam quæ hactenus obtinuisti, ea te non per totam vitam secuta sunt.
O patriæ meæ Thebãæ terræ cives, videtis, OEdipus iste,

Qui

τίς οὗτος ἔσται; τίς παραῤῥίψει τέκνα,
τοιαῦτ' ὀνείδη λαμβάνων, ἃ τοῖς ἐμοῖς
γονεῦσιν ἔσται σφῷν δ' ὁμοῦ δηλήματα;
τί γὰρ κακῶν ἄπεστι; τὸν πατέρα πατὴρ
ὑμῶν ἔπεφνε· τὴν τεκοῦσαν ἤροσεν
ὅθεν περ αὐτὸς ἐσπάρη, κἀκ τῶν ἴσων
ἐκτήσαθ' ὑμᾶς, ὧνπερ αὐτὸς ἐξέφυ.
τοιαῦτ' ὀνειδιεῖσθε· κᾆτα τίς γαμεῖ;
οὐκ ἔστιν οὐδεὶς ὦ τέκν'· ἀλλὰ δηλαδὴ
χέρσους φθαρῆναι κἀγάμους ὑμᾶς χρεών.
ὦ παῖ Μενοικέως, ἀλλ' ἐπεὶ μόνος πατὴρ
ταύταιν λέλειψαι, (νὼ γὰρ, ὣ φυτεύσαμεν,
ὀλώλαμεν δύ' ὄντε) μή σφε παρίδῃς
πτωχὰς, ἀνάνδρους, ἐγγενεῖς ἀλωμένας.
μηδ' ἐξισώσῃς τάσδε τοῖς ἐμοῖς κακοῖς·
ἀλλ' οἴκτισον σφᾶς, ὧδε τηλικάσδ' ὁρῶν,
πάντων ἐρήμους, πλὴν ὅσον τὸ σὸν μέρος.
ξύννευσον ὦ γενναῖε σῇ ψαύσας χερί.
σφῷν δ' ὦ τέκν', εἰ μὲν εἰχέτην ἤδη φρένας,
πόλλ' ἂν παρῄνουν· νῦν δὲ τοῦτ' εὔχεσθέ μοι,
οὗ καιρὸς ἀεὶ ζῆν, βίου δὲ λῴονος
ὑμᾶς κυρῆσαι τοῦ φυτεύσαντος πατρός.--

ΤΡΟΧΑΙΟΙ.

Κρ. Ἅλις ἵν' ἐξήκεις δακρύων· ἀλλ' ἴθι στέγης ἔσω.
Οἰ. Πειστέον, κεἰ μηδὲν ἡδύ.
Κρ. Πάντα γὰρ καιρῷ καλά.
Οἰ. Οἶσθ' ἐφ' οἷς οὖν εἶμι;
Κρ. Λέξεις, καὶ τότ' εἴσομαι κλύων.
Οἰ. Γῆς μ' ὅπως πέμψεις ἄποικον.
Κρ. Τοῦ θεοῦ μ' αἰτεῖς δόσιν.
Οἰ. Ἀλλὰ θεοῖς γ' ἔχθιστος ἥκω.
Κρ. Τοιγαροῦν τεύξῃ τάχα.
Οἰ. Φῂς τάδ' οὖν;
Κρ. Ἃ μὴ φρονῶ γὰρ, οὐ φιλῶ λέγειν μάτην.
Οἰ. Ἄπαγέ νύν μ' ἐντεῦθεν ἤδη.
Κρ. Στεῖχε νῦν, τέκνων δ' ἀφοῦ.
Οἰ. Μηδαμῶς ταύτας γ' ἕλῃ μου.
Κρ. Πάντα μὴ βούλου κρατεῖν.
καὶ γὰρ ἃ 'κράτησας, οὔ σοι τῷ βίῳ ξυνέσπετο.
Χο. Ὦ πάτρας Θήβης ἔνοικοι λεύσσετ', Οἰδίπους ὅδε,

Qui inclyta Sphingis ænigmata solvebat, & præstantissimus vir erat,
Qui non favorem civium, nec fortunas respiciebat,
In quantam tempestatẽ horrendæ calamitatis inciderit.
Quamobrem tu qui mortalis es, supremum illum diem specta,
Et memineris, ne quem unquam beatum prædices, priusquam
Extremam vitæ metam absque calamitate transierit.

IN SOPOCLIS ANTIGONEN

Argumentum.

Mortuum Polynicem in singulari certamine cum fratre, Creon insepultum abjicit, atque edicit ne quis eum sepeliat, mortem violatæ legis pœnam interminatus. Quem soror Antigone sepelire conata clam custodibus, terra obruit: quibus mortem minatur Creon, nisi autorem facinoris indicent. Abstersο itaque pulvere, ut ante, excubias agunt. Reversa autem Antigone quum retectum cadaver viderat, ejulatu ipsa se prodit: ac mox à custodibus tradita, sententiaque Creontis condemnata, viva in sepulchrum concluditur. Hæc quum perquam dolenti ferret animo Æmon, cui ea desponsata erat, sibi ipse juxta virginem laqueo strangulatam manus affert, quum hæc omnia ante vaticinatus esset Tiresias. Uxor vero Creontis Euridice tam tristi casu commota se interimit. Postremo luget Creon & filii sui & uxoris necem.

Aliud

ὃς τὰ κλεῖν' αἰνίγματ' ᾔδει, καὶ κράτιστος ἦν ἀνήρ.
ὅς τις οὐ ζήλῳ πολιτῶν καὶ τύχαις ἐπιβλέπων,
εἰς ὅσον κλύδωνα δεινῆς συμφορᾶς ἐλήλυθεν;
ὥστε, θνητὸν ὄντ', ἐκείνην τὴν τελευταίαν ἰδεῖν
ἡμέραν ἐπισκοποῦντα, μηδὲν ὀλβίζειν, πρὶν ἂν
τέρμα τοῦ βίου περάσῃ, μηδὲν ἀλγεινὸν παθών.

August-23 I will finish this book

ΥΠΟΘΕΣΙΣ
ΑΝΤΙΓΟΝΗΣ.

ἈΠεθανόντα Πολυνείκην ἐν τῇ πρὸς τὸν ἀδελφὸν μονομαχίᾳ, Κρέων ἄταφον ἐκβαλὼν, κηρύττει μηδένα αὐτὸν θάπτειν, θάνατον τὴν ζημίαν ἀπειλήσας· τοῦτον Ἀντιγόνη ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ θάπτειν πειρᾶται· καὶ δὴ λαθοῦσα τοὺς φύλακας, ἐπιβάλλει τῷ νεκρῷ χῶμα· οἷς ἐπαπειλεῖ θάνατον ὁ Κρέων εἰ μὴ τὸν τοῦτο δράσαντα ἐξεύροιεν· οὗτοι δὲ τὴν κόνιν τὴν ἐπιβεβλημένην καθάραντες, οὐδὲν ἧττον ἐφρούρουν· ἐπελθοῦσα δὲ ἡ Ἀντιγόνη, καὶ γυμνὸν εὑροῦσα τὸν νεκρὸν, ἀνοιμώξασα, ἑαυτὴν εἰσαγγέλλει· ταύτην δὲ ὑπὸ τῶν φυλάκων παραδεδομένην Κρέων καταδικάζει, καὶ ζῶσαν εἰς τύμβον καθεῖρξεν· ἐπὶ τούτοις Αἵμων ὁ Κρέοντος, ὃς ἐμνᾶτο αὐτὴν, ἀγανακτήσας, ἑαυτὸν προσεπισφάζει τῇ κόρῃ ἀπολομένῃ ἀγχόνῃ, Τειρεσίου ταῦτα προθεσπίσαντος· ἐφ' ᾧ λυπηθεῖσα Εὐρυδίκη ἡ τοῦ Κρέοντος γαμετὴ, ἑαυτὴν ἀποσφάζει· καὶ τέλος, θρηνεῖ Κρέων τὸν τοῦ παιδὸς καὶ τῆς γαμετῆς θάνατον.

Aliud argumentum Ariſtophanis Grammatici.

ANtigone præter edictum civitatis ſepelire fratrem deprehenſa, i ſubterraneum ſpecum concluſa, à Creonte necatur. Qua de re Æmo dolore, & vehementi erga virginem amore concitatus, enſe ſe configit. Cujus etiam morte mater perculſa ſeipſam occidit.

Fabula ab Euripede eadem tractata eſt in Antigone. Sed ibi cum Æmone deprehenſa, illi in matrimonium datur, & Mæmonem parit.

Fabulæ actio Thebis Bœotiæ conſtituitur. Chorus ex indigenis ſenibu conſtat. Præfatur Antigone. Finguntur autem geri hæc regnante Creon. Hujus Fabulæ capita ſunt, ſepultura Polynicis, Antigones ſupplicium, & mors Euridices matris Æmonis. Aiunt Sophoclem magno ſibi parato ex edi tione Antigones nomine præfecturam Sami obtinuiſſe. Acta eſt Fabul bis & tricies.

PERSONÆ HUJUS TRAGOEDIÆ.

ANTIGONE.

ISMENE.

CHORUS. *Thebanorum ſenum.*

CREON.

NUNCIUS *excubitorum unus,*

HÆMON.

TIRESIAS.

NUNCIUS *alius.*

EURYDICE.

FAMULUS.

Proloquitur Antigone.

Ἄλλως, Ἀριστοφάνους τοῦ Γραμματικοῦ.

Ἀντιγόνη παρὰ τὴν πρόσταξιν τῆς πόλεως θάψασα τὸν Πολυνείκην, ἐφωράθη, καὶ εἰς μνημεῖον κατάγειον ἐντεθεῖσα παρὰ τοῦ Κρέοντος ἀνήρτηται· ἐφ᾽ ᾗ καὶ Αἵμων δυσπαθήσας διὰ τὸν εἰς αὐτὴν ἔρωτα, ξίφει ἑαυτὸν διεχρήσατο· ἐπὶ δὲ τῷ τούτου θανάτῳ καὶ ἡ μήτηρ Εὐρυδίκη ἑαυτὴν ἀνεῖλε. Κεῖται δὲ ἡ μυθοποιΐα αὕτη καὶ ἐν Εὐριπίδου Ἀντιγόνῃ· πλὴν ἐκεῖ φωραθεῖσα τῷ Αἵμονι δίδοται πρὸς γάμου κοινωνίαν, καὶ τέκνον τίκτει τὸν Μαίμονα. Ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Θήβαις ταῖς Βοιωτικαῖς· ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἐξ ἐπιχωρίων γερόντων· προλογίζει δὲ ἡ Ἀντιγόνη· ὑπόκειται δὲ τὰ πράγματα ἐπὶ τῶν Κρέοντος βασιλείων· τὸ δὲ κεφάλαιόν ἐστι, τάφος Πολυνείκους, καὶ Ἀντιγόνης ἀναίρεσις, καὶ θάνατος Αἵμονος καὶ Εὐρυδίκης τῆς Αἵμονος μητρός· φασὶ δὲ τὸν Σοφοκλέα ἠξιῶσθαι τῆς ἐν Σάμῳ στρατηγίας, εὐδοκιμήσαντα ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῆς Ἀντιγόνης· λέλεκται δὲ τὸ δρᾶμα τοῦτο τριακοστὸν δεύτερον.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

ΙΣΜΗΝΗ.

ΧΟΡΟΣ ἐκ Θηβαίων γερόντων.

ΚΡΕΩΝ.

ΦΥΛΑΞ ἄγγελος.

ΑΙΜΩΝ.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ.

ΑΛΛΟΣ ΑΓΓΕΛΟΣ.

ΕΥΡΥΔΙΚΗ.

ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ.

Προλογίζει δὲ ἡ Ἀντιγόνη.

SOPHOCLIS

ANTIGONE.

IAMBI.

Ant. O Charum germanum Ismenes caput,
Num scis quidnã familiæ OEdipi malorũ
Quod non Jupiter nobis adhuc viventibus faciat?
Nihil enim triste, neque noxium.
Neque turpe, neque ignominiosum est, quod non
In tuis & meis malis viderim,
Et nunc quid hoc dicunt universæ urbi
Edictum proposuisse Ducem nuper,
Tenes aliquid? audisti? an te latent
Ad amicos euntia hostium mala?
Ism. Ad me nullus sermo Antigone de amicis
Neque lætus neque tristis venit, ex quo
Duobus fratribus privatæ sumus ambæ,
Mortuus una die mutuis manibus.
Postquam autem deletus est Argivorum exercitus
Hac nocte, nihil scio præterea,
Neque magis fortunata, neque magis misera.
Ant. Sciebam, & te extra audire aulæ portas
Ideo eduxi, ut audires sola.
Ism. Quid est? ostendis enim te aliquid meditantem.
Ant. Nonne sepulchro fratres nostros Creon
Alterum honorans, alterum contumelia afficiens habet?
Et eodem, ut dicunt, jure usus justo
Et lege, sub terram condidit,
Subterraneis honoratum mortuis.
Alterum misere mortuum Polynicis cadaver
Civibus aiunt interdixisse, ne
Sepulchro tegant, neque lugeat quisquam,
Sed sinant indeploratum, insepultum,
Avibus dulcem thesaurum, metuentibus ad gratiam laniationis
Hæc dicunt bonum Creonta tibi & mihi,
Dico enim & me, edixisse.
Et huc venire, hæc nescientibus.
Clare edicturum, & hanc rem agere,
Non tanquam levem, sed qui horum aliquid fecerit,
Mortem propositam esse publicam in urbe.

Sic

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

Ὦ κοινὸν αὐτάδελφον Ἰσμήνης κάρα,
ἆρ' οἶσθ' ὅ, τι Ζεὺς τῶν ἀπ' Οἰδίπου κακῶν
ὁποῖον οὐχὶ νῷν ἔτι ζώσαιν τελεῖ,
οὐδὲν γὰρ οὔτ' ἀλγεινὸν, οὔτ' ἄτης ἄτερ,
οὔτ' αἰσχρὸν, οὔτ' ἄτιμόν ἐσθ' ὁποῖον οὐ
τῶν σῶν τε κἀμῶν οὐκ ὄπωπ' ἐγὼ κακῶν.
καὶ νῦν τί τοῦτ' αὖ φασὶ πανδήμῳ πόλει
κήρυγμα θεῖναι τὸν στρατηγὸν ἀρτίως.
ἔχεις τι, κεἰσήκουσας; ἤ σε λανθάνει
πρὸς τοὺς φίλους στείχοντα τῶν ἐχθρῶν κακά;--
Ισμ. Ἐμοὶ μὲν οὐδεὶς μῦθος, ἀντιγόνη, φίλων
οὔθ' ἡδὺς οὔτ' ἀλγεινὸς ἵκετ', ἐξότου
δυοῖν ἀδελφοῖν ἐστερήθημεν δύο,
μιᾷ θανόντων ἡμέρᾳ διπλῇ χερί.
ἐπεὶ δὲ φροῦδός ἐστιν ἀργεῖος στρατὸς
ἐν νυκτὶ τῇ νῦν, οὐδὲν οἶδ' ὑπέρτερον,
οὔτ' εὐτυχοῦσα μᾶλλον, οὔτ' ἀτωμένη.--
Αν. Ἤδειν καλῶς, καί σ' ἐκτὸς αὐλείων πυλῶν
τοῦδ' οὕνεκ' ἐξέπεμπον ὡς μόνη κλύοις.
Αν. Τί δ' ἔστι; δηλοῖς γάρ τι καλχαίνουσ' ἔπος.
Ισμ. Οὐ γὰρ τάφου νῷν τὼ κασιγνήτω κρέων,
τὸν μὲν προτίσας, τὸν δ' ἀτιμάσας ἔχει;
ἐτεοκλέα μὲν, ὡς λέγουσι, σὺν δίκῃ
χρησθεὶς δικαίᾳ καὶ νόμῳ, κατὰ χθονὸς
ἔκρυψε, τοῖς ἔνερθεν ἔντιμον νεκροῖς·
τὸν δ' ἀθλίως θανόντα πολυνείκους νέκυν
ἀστοῖσι φασὶν ἐκκεκηρῦχθαι τὸ μὴ
τάφῳ καλύψαι, μηδὲ κωκῦσαι τινά·
ἐᾶν δ' ἄκλαυστον, ἄταφον, οἰωνοῖς γλυκὺν
θησαυρὸν, εἰσορῶσι πρὸς χάριν βορᾶς.
τοιαῦτα φασὶ τὸν ἀγαθὸν κρέοντά σοι,
κἀμοὶ, (λέγω γὰρ κἀμὲ) κηρύξαντ' ἔχειν·
καὶ δεῦρο νεῖσθαι ταῦτα τοῖς μὴ εἰδόσι
σαφῆ προκηρύξοντα· καὶ τὸ πρᾶγμ' ἄγειν
οὐχ ὡς παρ' οὐδὲν, ἀλλ' ὃς ἂν τούτων τι δρᾷ,
φόνον προκεῖσθαι δημόλευστον ἐν πόλει

Sic tibi hæc habent. & ostendes cito,
An generosa sis, an vero ex bonis ignava.
Ism. Quid misera, si hæc ita se habent, ego
Solvens aut sepeliens queam efficere?
Ant. An me velis adiuvare, considera,
Ism. Quale facinus? ubi mens tua est?
Ant. An mortuum cum hac allevabis manu.
Ism. An vero cogitas sepelire prohibitum urbi?
Ant. Meum & tuum, vel si nolis.
Fratrem, non enim negabo fuisse fratrem.
Ism. O misera, Creonte prohibente?
Ant. At non licet ei me arcere à meis.
Ism. Heu cogita soror, pater quomodo nobis
Invisus & inglorius perierit,
Propter deprehensa peccata, duos
Oculos effodiens ipse sua manu.
Deinde mater & eadem conjux, duplex malum,
Nexis laqueis perdidit vitam.
Tertium malum fratres duo uno die
Seipsos interficientes miseri, mortem
Mutuam sibi attulerunt mutuis manibus,
Nunc nos solæ reliquæ sumus considera,
Quanto pejus perituræ simus, si lege violata
Edictum Tyranni aut potestatem violaverimus,
Sed hoc oportet cogitare, quod mulieres
Sumus natæ, quæ non possunt cum viris pugnare
Deinde quia imperant nobis potentiores
Cogita hæc audire nos oportere, & his tristiora.
Ego igitur petens à mortuis veniam,
Quia vi cogor hæc sustinere,
His qui sunt cum imperio obediam,
Nam supervacanea, vel non necessaria, facere, non ha-
Ant. Ne jubeo quidem, nec si velis (bet ullam rationem
Agere mecum, facile feceris,
Sed sentias, ut tibi videtur, illum ego
Sepeliam honestum mihi est hoc facienti mori,
Chara cum eo jacebo, cum charo
Sancta faciens: nam longius tempus est. (hic sunt
Quo oportet me placere subterraneis, quam his qui
Ibi enim semper jacebo: tibi autem si videtur
Divinas res dedecorato
Ism. Ego vero non facio irreligiose,
Verum publicum negocium agere mihi impossibile est.
Ant. Tu quidem ista excusato, ego vero sepulchrum

Paratura

οὕτως ἔχει σοι ταῦτα· καὶ δείξεις τάχα
εἴτ' εὐγενὴς πέφυκας, εἴτ' ἐσθλῶν κακή.
Ισ. Τί δ' ὦ ταλαῖφρον, εἰ τάδ' ἐν τούτοις, ἐγὼ
λύουσ' ἂν ἢ θάπτουσα προσθείμην πλέον;
Αν. Εἰ ξυμπονήσεις καὶ ξυνεργάσῃ σκόπει.
Ισ. Ποῖόν τι κινδύνευμα; ποῖ γνώμης ποτ' εἶ;
Αν. Εἰ τὸν νεκρὸν ξὺν τῇδε κουφιεῖς χερί.
Ισ. Ἦ γὰρ νοεῖς θάπτειν σφ' ἀπόρρητον πόλει;
Αν. Τὸν γοῦν ἐμὸν καὶ τὸν σὸν, ἢν σὺ μὴ θέλῃς,
ἀδελφόν· οὐ γὰρ δὴ προδοῦσ' ἁλώσομαι.
Ισ. Ὦ σχετλία, κρέοντος ἀντειρηκότος;
Αν. Ἀλλ' οὐδὲν αὐτῷ τῶν ἐμῶν εἴργειν μέτα.
Ισ. Οἴμοι φρόνησον ὦ κασιγνήτη, πατὴρ
ὡς νῷν ἀπεχθὴς δυσκλεής τ' ἀπώλετο,
πρὸς αὐτοφώρων ἀμπλακημάτων διπλᾶς
ὄψεις ἀράξας αὐτὸς αὐτουργῷ χερί.
ἔπειτα μήτηρ καὶ γυνὴ, διπλοῦν πάθος,
πλεκταῖσιν ἀρτάναισι λωβᾶται βίον·
τρίτον δ' ἀδελφὼ δύο μίαν καθ' ἡμέραν
αὐτοκτονοῦντε τὼ ταλαιπώρω, μόρον
κοινὸν κατειργάσαντ' ἐπ' ἀλλήλοιν χεροῖν.
νῦν δ' αὖ μόνα δὴ νὼ λελειμμένα, σκόπει
ὅσῳ κάκιστ' ὀλούμεθ', εἰ νόμου βίᾳ
ψῆφον τυράννων ἢ κράτη παρέξιμεν.
ἀλλ' ἐννοεῖν χρὴ τοῦτο μὲν, γυναῖχ' ὅτι
ἔφυμεν ὡς πρὸς ἄνδρας οὐ μαχουμένα·
ἔπειτα δ' οὕνεκ' ἀρχόμεσθ' ἐκ κρεισσόνων·
καὶ ταῦτ' ἀκούειν, κἄτι τῶνδ' ἀλγίονα·
ἐγὼ μὲν οὖν, αἰτοῦσα τοὺς ὑπὸ χθονὸς
ξύγγνοιαν ἴσχειν ὡς βιάζομαι τάδε,
τοῖς ἐν τέλει βεβῶσι πείσομαι· τὸ γὰρ
περισσὰ πράσσειν, οὐκ ἔχει νοῦν οὐδένα.
Αν. Οὔτ' ἂν κελεύσαιμ', οὔτ' ἂν, εἰ θέλοις ἔτι
πράσσειν, ἐμοῦ γ' ἂν ἡδέως δρῴης μέτα.
ἀλλ' ἴσθ' ὁποία σοι δοκεῖ· κεῖνον δ' ἐγὼ
θάψω· καλόν μοι τοῦτο ποιούσῃ θανεῖν.
φίλη μετ' αὐτοῦ κείσομαι, φίλου μέτα,
ὅσια πανουργήσασ', ἐπεὶ πλείων χρόνος
ὃν δεῖ μ' ἀρέσκειν τοῖς κάτω, τῶν ἐνθάδε·
ἐκεῖ γὰρ αἰεὶ κείσομαι· σοὶ δ' εἰ δοκεῖ,
τὰ τῶν θεῶν ἔντιμ' ἀτιμάσασ' ἔχε.
Ισ. Ἐγὼ μὲν οὐκ ἄτιμα ποιοῦμαι· τὸ δὲ
βίᾳ πολιτῶν δρᾶν, ἔφυν ἀμήχανος.
Αν Σὺ μὲν τάδ' ἂν προὔχοι'· ἐγὼ δὲ δὴ τάφον

χώσουσ'

Paratura fratri charissimo ibo:
Ism. Hei miseram, quam metuo tibi,
Ant. Ne mea causa metuas, tuam cures vitam.
Ism. Sed indicato nemini
Hoc facinus, verum occulta, & ego tecum celabo.
Ant. Hei effare, multo eris odiosior
Tacens, si non omnibus hæc denuncies,
Ism. Calidum in re tristi cor habes.
Ant. Sed decrevi placere quibus maxime me oportet place-
Ism. Si quidem poteris, sed impossibilia cupis. (re,
Ant. Ego cum nihil facere potero cessabo.
Ism. Atqui omnino venari impossibilia non decet.
Ant. Si hæc dices, invisa eris propter me,
Invisa & mortuo jacebis juste.
Sed sine me mea stultitia
Pati hæc tristia, patiar enim
Nihil tantum, quin honeste moriar.
Ism. Sed si ita videtur vade, hoc autem scito.
Stulta facis, amicis vero amica.

ANTISTROPHICA. strophe 1.

Cho. O radius solis
Pulchrius urbi apparens
Thebæ quam antea lumen.
Apparuisti tandem ô aureæ
Diei oculus,
Super Thebana
Flumina currens
Scutatum Argivum virum
Euntem in toto apparatu,
Fugientem & currentem veloci,
Movens freno.

ANAPAESTI.

Quem in nostram terram Polynices
Incitatus jurgiis ambiguis adduxit,
Velut celeriter clangens aquila
In terram volat,
Nivea ala tectus,
Cum multis armis.
Et comatis galeis,

χώσουσ' ἀδελφῷ φιλτάτῳ πορεύσομαι.
Ισ. Οἴμοι, ταλαίνης ὡς ὑπερδέδοικά σου.
Αν. Μή μου προτάρβει, τὸν σὸν ἐξόρθου βίον.
Ισ. Ἀλλ' οὖν προμηνύσεις γε τοῦτο μηδενὶ
τοὔργον· κρυφῇ δὲ κεῦθε· σὺν δ' αὔτως ἐγώ.
Αν. Οἴμοι, καταύδα· πολλὸν ἐχθίων ἔσῃ
σιγῶσ', ἐὰν μὴ πᾶσι κηρύξῃς τάδε.
Ισ. Θερμὴν ἐπὶ ψυχροῖσι καρδίαν ἔχεις.
Αν. Ἀλλ' οἶδ' ἀρέσκουσ' οἷς μάλιστ' ἁδεῖν με χρή.
Ισ. Εἰ καὶ δυνήσῃ γ'· ἀλλ' ἀμηχάνων ἐρᾷς.
Αν. Οὐκοῦν ὅταν δὴ μὴ σθένω, πεπαύσομαι.
Ισ. Ἀρχὴν δὲ θηρᾶν οὐ πρέπει τἀμήχανα.
Αν. Εἰ ταῦτα λέξεις, ἐχθαρῇ μὲν ἐξ ἐμοῦ,
ἐχθρὰ δὲ τῷ θανόντι προσκείσῃ δίκῃ.
ἀλλ' ἔα με καὶ τὴν ἐξ ἐμοῦ δυσβουλίαν
παθεῖν τὸ δεινὸν τοῦτο· πείσομαι γὰρ οὐ
τοσοῦτον οὐδὲν ὥστε μὴ οὐ καλῶς θανεῖν.
Ισ. Ἀλλ' εἰ δοκεῖ σοι, στεῖχε· τοῦτο δ' ἴσθ', ὅτι
ἄνους μὲν ἔρχῃ, τοῖς φίλοις δ' ὀρθῶς φίλη.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. στροφὴ ά.

Χο. 1 Ἀκτὶς ἀελίου, τὸ κάλ-
2 λιστον ἑπταπύλῳ φανὲν
3 Θήβᾳ τῶν προτέρων φάος,
4 ἐφάνθης ποτ' ὦ χρυσέας
5 ἁμέρας βλέφαρον,
6 Διρκαίων ὑπὲρ
7 ῥεέθρων μολοῦσα.
8 τὸν λεύκασπιν ἀργόθεν πρὶν
9 φῶτα βάντα πανσαγίᾳ
10 φυγάδα πρόδρομον, ὀξυτόρῳ
11 κινήσασα χαλινῷ.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ὃν ἐφ' ἁμετέρᾳ γᾷ Πολυνείκης
ἀρθεὶς νεικέων ἐξ ἀμφιλόγων
ὀξέα κλάζων αἰετὸς ἐς γᾶν
ὥς, ὑπερέπτα,
λευκῆς χιόνος πτέρυγι στεγανὸς
πολλῶν μεθ' ὅπλων
ξύν θ' ἱπποκόμοις κορύθεσσι.

ANTISTROPHE 1.

Stans autem ſuper arcem
Cum cruentis inhians undique
Haſtis ad urbis portas,
Abiit priuſquam noſtro
Sanguine genas
Impleret, &
Priuſquam turres
Piceus Vulcanus deſtrueret.
Talis in tergum extenſus eſt
Terror mortis adverſario
Propugnaculum Draconi.

ANAPÆSTI.

Jupiter enim ſuperbæ linguæ jactantiam
Valde odit, & eos cernens
Magno impetu accedentes
Cum aureo crepitu, & ſuperbia,
Vibrato ſtravit fulmine,
In extremis metis
Victoriam cupientem celebrare.

STROPHE 2.

In contrariam terram cecidit quaſſatus
Dux, qui furioſo impetu
Inſaniens flatu ſuo incitabat
Impetus vehementium ventorum,
Erat autem alias alibi,
Nunc hic, nunc contra alios
Movebat quatiens
Mars in dextro cornu.

ANAPÆSTI.

Septem duces ad ſeptem portas
Ordinati, pares contra pares, reliquerunt
Jovi fugatori ænea tributa.
Præter miſeros fratres,
Qui contra ſeſe

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ α.

1 στὰς δ' ὑπὲρ μελάθρων φονί--
2 αισιν ἀμφιχανὼν κύκλῳ
3 λόγχαις ἑπτάπυλον στόμα
4 ἔβα, πρίν ποθ' ἁμετέρων
5 αἱμάτων γένυσι
6 πλησθῆναί τε, καὶ
7 στεφάνωμα πύργων
8 πευκάενθ' ἥφαιστον ἑλεῖν.
9 τοῖος ἀμφὶ νῶτ' ἐτάθη
10 πάταγος ἄρεος ἀντιπάλῳ
11 δυσχείρωμα δράκοντι.--

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Ζεὺς γὰρ μεγάλης γλώσσης κόμπους
ὑπερεχθαίρει· καί σφας εἰσιδὼν
πολλῷ ῥεύματι προσνισσομένους
χρυσοῦ καναχῆς ὑπεροπτίαις,
παλτῷ ῥιπτεῖ πυρί, βαλβίδων
ἐπ' ἄκρων ἤδη
νίκην ὁρμῶντ' ἀλαλάξαι.

ΣΤΡΟΦΗ β.

1 ἀντίτυπος δ' ἐπὶ γᾶν
2 πέσε ταντάλωθεὶς
3 πυρφόρος, ὃς τότε
4 μαινομένᾳ ξὺν ὁρμᾷ
5 βακχεύων ἐπέπνει
6 ῥιπαῖς ἐχθίστων ἀνέμων.
7 εἶχε δ' ἄλλῃ τάδ'· ἄλλα δ' ἐπ' ἄλλοις
8 ἐπενώμα στυφελίζων
9 μέγας ἄρης δεξιόσειρος.--

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ἑπτὰ λοχαγοὶ γὰρ ἐφ' ἑπτὰ πύλαις
ταχθέντες ἴσοι πρὸς ἴσους, ἔλιπον
Ζηνὶ τροπαίῳ πάγχαλκα τέλη.
πλὴν τοῖν στυγεροῖν, ὣ πατρὸς ἑνὸς
μητρός τε μιᾶς φύντε, καθ' αὑτοῖν

Utrinque hastas dirigentes
Habent simul mortem ambo.

ANTISTROPHE 2.

Sed gloriosa venit victoria
Armatæ ac lætæ urbi.
Nunc bella
Hæc obliviscamini,
Deorum vero templa Choris nocturnis
Omnia adeamus, Sed Thebarum
Congregator Bacchus incipiat.

ANAPAESTI.

Sed Rex urbis
Creon novus Dux
Novis Deorum auspiciis,
Procedit aliquam sententiam remigans,
Quia convocatum
Senum indixit colloquium
Communi præconio convocans.

IAMBI.

Cre. Viri, civitatem secure Dii
Magis quassatam fluctibus erexerunt iterum.
Vos ego nunciis delectos
Ex omnibus missis accersivi, primum Laii
Sciens vos coluisse imperium.
Deinde quando OEdipus regebat urbem,
Et quando periit, filiis illorum
Mansisse fidos constanter.
Postquam igitur illi gemino fato
Uno die perierunt. ferientes
Et icti, manu propria impie,
Ego imperium obtineo
Juxta propinquitatem generis eorum qui perierunt,
Impossibile est viri cognoscere
Mentem ac voluntatem, priusquam
In magistratibus versans apparet.
Mihi enim quisquis regens civitatem

Hic locus citatur à Demo in παραπρεσβ.

Non

δικρατεῖς λόγχας στήσαντ' ἔχετον,
κοινοῦ θανάτου μέρος ἄμφω.--

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β'

1 Ἀλλὰ γὰρ ἁ μεγαλώ--
2 νυμος ἦλθε νίκα,
3 τᾷ πολυαρμάτῳ
4 ἀντιχαρεῖσα θήβᾳ.
5 ἐκ μὲν δὴ πολέμων
6 τῶν νῦν θέσθαι λησμοσύναν·
7 θεῶν δὲ ναοὺς χοροῖς παννύχοις πάν-
8 τας ἐπέλθωμεν· ὁ θήβας
9 δ' ἐλελίχθων βακχεῖος ἄρχοι.--

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ἀλλ' ὅδε γὰρ δὴ βασιλεὺς χώρας
κρέων ὁ μενοικέως, νεοχμὸς
νεαραῖσι θεῶν ἐπὶ συντυχίαις
χωρεῖ, τινὰ δὴ μῆτιν ἐρέσσων.
ὅτι σύγκλητον τήνδε γερόντων
προὔθετο λέσχην,
κοινῷ κηρύγματι πέμψας.

ΙΑΜΒΟΙ.

Κρ. Ἄνδρες, τὰ μὲν δὴ πόλεος ἀσφαλῶς θεοὶ
πολλῷ σάλῳ σείσαντες, ὤρθωσαν πάλιν·
ὑμᾶς δ' ἐγὼ πομποῖσιν ἐκ πάντων δίχα
ἔστειλ' ἱκέσθαι· τοῦτο μὲν, τὰ λαΐου
σέβοντας εἰδὼς εὖ θρόνων ἀεὶ κράτη·
τοῦτ' αὖθις, ἡνίκ' οἰδίπους ὤρθου πόλιν,
κἀπεὶ διώλετ' ἀμφὶ τοὺς κείνων ἔτι
παῖδας μένοντας ἐμπέδοις φρονήμασιν.
ὅτ' οὖν ἐκεῖνοι πρὸς διπλῆς μοίρας μίαν
καθ' ἡμέραν ὤλοντο, παίσαντές τε καὶ
πληγέντες αὐτόχειρι σὺν μιάσματι,
ἐγὼ κράτη δὴ πάντα καὶ θρόνους ἔχω
γένους κατ' ἀγχιστεῖα τῶν ὀλωλότων.
ἀμήχανον δὲ παντὸς ἀνδρὸς ἐκμαθεῖν
ψυχήν τε καὶ φρόνημα καὶ γνώμην, πρὶν ἂν
ἀρχαῖς τε καὶ νόμοισιν ἐντριβὴς φανῇ.
ἐμοὶ γὰρ, ὅστις πᾶσαν εὐθύνων πόλιν,

Non optima apprehendit consilia,
Sed metu linguam clausam habet,
Pessimus esse nunc & jam olim videtur,
Et qui pluris quam suam patriam
Amicum ducit, hunc nequaquam amicum duco.
Ego enim, quod sciat Jupiter,
Nec tacere velim damnum videns
Impendere civibus pro salute,
Neque hostem patriæ mihi amicum
Faciam, hoc sentiens, quod
Hæc sit quæ servat cunctos, hac incolumi
Navigantes amicos facere possumus.
His ego legibus hanc augebo civitatem.
Et nunc consentanea his edicta proponam
Civibus, de OEdipi filiis,
Ut Eteoclem, qui pro urbe pugnans
Interiit, rem fortiter gerens, sepeliant,
Et omnia simul obruant,
Quæ claris adduntur mortuis.
Sed fratrem Polynicen,
Qui patriam & Deos Penates
Exul veniens voluit igni
Incendere prorsus, & voluit fraterno
Sanguine saturari, & hos servos facere,
Hunc interdico civibus,
Ne quisquam sepeliat aut lugeat,
Sed sinat insepultum corpus avibus
Et canibus edendum contumelia affectum.
Hæc est mea sententia: nunquam à me
Honore afficientur improbi, qui probis competit.
Sed amicus civitati, moriens.
Et vivens, pariter honore afficietur.

Cho. Tibi hæc placent Creon,
De hoc inimico, & de illo amico civitatis.
Leges ferre de omnibus tibi licet,
De mortuis & de nobis.

Cho. Vos igitur custodes estote mandatorum.

Cre. Juvenibus hoc onus impone.

Cho. Sed eunt parati cadaveris custodes.

Cre. Quid igitur aliis mandas?

Cre. Non juvare illos, qui non obtemperant.

Cho. Non est adeo stultus, qui mori cupiat.

Cre. Est quidem hæc merces, sed propter spem
Homines facinus sæpe perdidit.

μὴ τῶν ἀρίστων ἅπτεται βουλευμάτων,
ἀλλ' ἐκ φόβου του γλῶσσαν ἐγκλείσας ἔχει,
κάκιστος εἶναι νῦν τε καὶ πάλαι δοκεῖ·
καὶ μείζον' ὅστις ἀντὶ τῆς αὑτοῦ πάτρας
φίλον νομίζει, τοῦτον οὐδαμοῦ λέγω.
ἐγὼ γὰρ (ἴστω Ζεὺς ὁ πάνθ' ὁρῶν ἀεὶ)
οὔτ' ἂν σιωπήσαιμι τὴν ἄτην ὁρῶν
στείχουσαν ἀστοῖς ἀντὶ τῆς σωτηρίας,
οὔτ' ἂν φίλον ποτ' ἄνδρα δυσμενῆ χθονὸς
θείμην ἐμαυτῷ· τοῦτο γινώσκων, ὅτι
ἥδ' ἐστὶν ἡ σώζουσα, καὶ ταύτης ἔπι
πλέοντες ὀρθῆς, τοὺς φίλους ποιούμεθα.
τοιοῖσδ' ἐγὼ νόμοισι τήνδ' αὔξω πόλιν,
καὶ νῦν ἀδελφὰ τῶνδε κηρύξας ἔχω
ἀστοῖσι, παίδων τῶν ἀπ' Οἰδίπου πέρι.
ἐτεοκλέα μὲν, ὃς πόλεως ὑπερμαχῶν
ὄλωλε τῆσδε, πάντ' ἀριστεύσας δορὶ,
τάφῳ τε κρύψαι· καὶ τὰ πάντ' ἀφανίσαι
ἃ τοῖς ἀρίστοις ἔρχεται κάτω νεκροῖς·
τὸν δ' αὖ ξύναιμον τοῦδε, (πολυνείκην λέγω)
ὃς γῆν πατρῴαν καὶ θεοὺς τοὺς ἐγγενεῖς,
φυγὰς κατελθὼν, ἠθέλησε μὲν πυρὶ
πρῆσαι κατάκρας, ἠθέλησε δ' αἵματος
κοινοῦ πάσασθαι, τοὺς δὲ δουλώσας ἄγειν.
τοῦτον πόλει τῇδ' ἐκκεκηρῦχθαι, τάφῳ
μήτε κτερίζειν, μήτε κωκῦσαι τινά,
ἐᾶν δ' ἄθαπτον, καὶ πρὸς οἰωνῶν δέμας
καὶ πρὸς κυνῶν ἐδεστὸν αἰκισθέντ' ἰδεῖν.
τοιόνδ' ἐμὸν φρόνημα· κοὔποτ' ἔκ γ' ἐμοῦ
τιμὴν προέξουσ' οἱ κακοὶ τῶν ἐνδίκων·
ἀλλ' ὅστις εὔνους τῇδε τῇ πόλει, θανὼν
καὶ ζῶν ὁμοίως ἐξ ἐμοῦ τιμήσεται—

Χο. Σοὶ ταῦτ' ἀρέσκει παῖ μενοικέως κρέον,
τὸν τῇδε δύσνουν καὶ τὸν εὐμενῆ πόλει.
νόμῳ δὲ χρῆσθαι παντί που τ' ἔνεστί σοι,
καὶ τῶν θανόντων, χὠπόσοι ζῶμεν πέρι.

Κρ. Ὡς ἂν σκοποὶ νῦν ἦτε τῶν εἰρημένων.

Χο. Νεωτέρῳ τῳ τοῦτο βαστάζειν πρόθες.

Κρ. Ἀλλ' εἴσ' ἕτοιμοι τοῦ νεκροῦ γ' ἐπίσκοποι.

Χο. Τί δῆτ' ἂν ἄλλῳ τοῦτ' ἐπεντέλλοις ἔτι;

Κρ. Τὸ μὴ 'πιχωρεῖν τοῖς ἀπιστοῦσιν τάδε.

Χο. Οὐκ ἔστιν οὕτω μῶρος ὃς θανεῖν ἐρᾷ.

Κρ. Καὶ μὴν ὁ μισθός γ' οὗτος· ἀλλ' ὑπ' ἐλπίδων
ἄνδρας τὸ κέρδος πολλάκις διώλεσεν—

Nu. Rex non dicam, ut celeriter
Anhelans veniam levem tollens pedem.
Nam varias habui curas adverſantes,
In via circumagens me in reditum.
Mens enim dicebat mihi multa loquens:
Miſer quò vadis? quò currens pœnam dabis?
Infœlix: ſed ſi remanſeris, reſciſcet tamen Creon
Ab alio: deinde an non dolebis tu?
Talia volvens confeci iter tardius,
Et ſic via brevis fit longa.
Tandem vicit animus, ut huc currerem,
Vel ſi nihil proficiam, dicam tibi tamen.
Nam hac ſpe venio captus,
Quòd nihil patiar niſi fatale ſit.
Cre. Quid eſt, de quo uſque adeo ſollicitus es?
Nu. Dicam primum pro me: Nam ego
Non feci, neque vidi qui fecerit,
Nec juſtè pœna afficerer.
Cre. Bene provides & munis undique
Cauſam tuam: ſignificas autem te aliquid afferre novi
Nu. Nam pericula augent metum.
Cre. Ergo dic tandem, deinde liberatus abi.
Nu. Dico igitur tibi. Cadaver aliquis jam
Sepeliens abiit, & ſuper corpus aridum
Pulverem ſpargens, & fecit funebria, quæ oportet.
Cre. Quid ais? quis vir hoc auſus eſt?
Nu. Neſcio. Ibi enim neque ferramenti
Veſtigium erat, neque ligonis, terra plana
Et non rupta neque ſciſſa
Rotis, & autor notari non potuit.
Ut autem nobis illius diei cuſtos
Monſtrat, omnibus miraculum erat.
Nihil enim erat obrutum, neque erat tumulus,
Sed tenuis arena injecta erat ut fugientis piaculum.
Nec ſigna erant beſtiarum aut canum
Venientium, nec rapientium.
Sermones inter nos ſonabant mali,
Cuſtos arguebat cuſtodem, & poterant fieri
Plagæ tandem, neque aderat quiſquam prohibens.
Unus quiſque enim erat, qui feciſſe videbatur,
Et nullus certus, ſed excuſabat ſe neſcire unuſquiſque.
Eramus autem parati ignitum ferrum manu capere,
Et ire per ignem & jurare
Quod non feciſſemus, nec ſciremus quenquam

Feciſſe

Αγ. Ἄναξ, ἐρῶ μὲν οὐχ ὅπως τάχους ὕπο
δύσπνους ἱκάνω κοῦφον ἐξάρας πόδα.
πολλὰς γὰρ ἔσχον φροντίδων ἐπιστάσεις,
ὁδοῖς κυκλῶν ἐμαυτὸν εἰς ἀναστροφήν.
ψυχὴ γὰρ ηὔδα πολλά μοι μυθουμένη,
τάλας, τί χωρεῖς, οἷ μολὼν δώσεις δίκην;
τλῆμον, μένεις αὖ; κεἰ τάδ᾽ εἴσεται Κρέων
ἄλλου παρ᾽ ἀνδρὸς, πῶς σὺ δῆτ᾽ οὐκ ἀλγυνῇ;
τοιαῦθ᾽ ἑλίσσων, ἤνυτον σχολῇ βραδύς·
χ᾽ οὕτως ὁδὸς βραχεῖα, γίγνεται μακρά.
τέλος γε μέν τοι δεῦρ᾽ ἐνίκησεν μολεῖν.
σοὶ κεἰ τὸ μηδὲν ἐξερῶ, φράσω δ᾽ ὅμως.
τῆς ἐλπίδος γὰρ ἔρχομαι δεδραγμένος,
τὸ μὴ παθεῖν ἂν ἄλλο πλὴν τὸ μόρσιμον.--
Κρ. Τί δ᾽ ἐστὶν ἀνθ᾽ οὗ τήνδ᾽ ἔχεις ἀθυμίαν;
Αγ. Φράσαι θέλω σοὶ πάντα τἀμαυτοῦ, τὸ γὰρ
πρᾶγμ᾽ οὔτ᾽ ἔδρασ᾽, οὔτ᾽ εἶδον ὅστις ἦν ὁ δρῶν·
οὐδ᾽ ἂν δικαίως ἐς κακὸν πέσοιμί τι.
Κρ. Εὖ γε στοχάζῃ, κἀποφάργνυσαι κύκλῳ
τὸ πρᾶγμα· δηλοῖς δ᾽ ὥς τι σημαίνων νέον.
Αγ. Τὰ δεινὰ γάρ τοι προστίθησ᾽ ὄκνον πολύν.
Κρ. Οὔκουν ἐρεῖς ποτ᾽, εἶτ᾽ ἀπαλλαχθεὶς ἄπει;
Αγ. Καὶ δὴ λέγω σοι· τὸν νεκρόν τις ἀρτίως
θάψας βέβηκε· κἀπὶ χρωτὶ διψίαν
κόνιν παλύνας, κἀφαγιστεύσας ἃ χρή.
Κρ. Τί φής; τίς ἀνδρῶν ἦν ὁ τολμήσας τάδε;
Αγ. Οὐκ οἶδ᾽· ἐκεῖ γὰρ οὔτε του γενῇδος ἦν
πλῆγμ᾽, οὐ δικέλλης ἐκβολή· στύφλος δὲ γῆ
καὶ χέρσος ἀρρὼξ, οὐδ᾽ ἐπημαξευμένη
τροχοῖσιν, ἀλλ᾽ ἄσημος οὑργάτης τις ἦν.
ὅπως δ᾽ ὁ πρῶτος ἡμὶν ἡμεροσκόπος
δείκνυσι, πᾶσι θαῦμα δυσχερὲς παρῆν.
ὁ μὲν γὰρ ἠφάνιστο, τυμβήρης μὲν οὔ.
λεπτὴ δ᾽ ἄγος φεύγοντος ὡς ἐπῆν κόνις.
σημεῖα δ᾽ οὔτε θηρὸς, οὔτε του κυνῶν
ἐλθόντος, οὐ σπάσαντος ἐξεφαίνετο.
λόγοι δ᾽ ἐν ἀλλήλοισιν ἐρρόθουν κακοί,
φύλαξ ἐλέγχων φύλακα· κἂν ἐγίνετο
πληγὴ τελευτῶσ᾽· οὐδ᾽ ὁ κωλύσων παρῆν.
εἷς γάρ τις ἦν ἕκαστος οὑξειργασμένος,
κοὐδεὶς ἐναργὴς, ἀλλ᾽ ἔφευγε τὸ μὴ εἰδέναι.
ἦμεν δ᾽ ἕτοιμοι καὶ μύδρους αἴρειν χεροῖν,
καὶ πῦρ διέρπειν, καὶ θεοὺς ὁρκωμοτεῖν,
τὸ μήτε δρᾶσαι, μήτε τῳ ξυνειδέναι

Fecisse nostro consilio.
Tandem cùm nihil inveniunt amplius,
Dicit aliquis, qui omnes caput ad terram
Demittere metu coegit,
Non enim potuimus respondere, neq; aliud rectè
Facere. Erat autem hujus consilium, patefaciendum esse
Tibi negotium, & non celandum.
Et hæc sententia vicit, & me infœlicem
Sors elegit ut hoc bonum acciperem.
Adsum igitur invitus apud invitos;
Nemo enim amat malum nuncium.
Mihi verò ne divinitus accidat
Hoc negotium, disputat mens jam diu.

Cre. Desine, priusquam ira me impleas loquens,
Ne deprehendaris, & stultus & senex.
Dicis enim non toleranda, Deos
Curare hunc mortuum.
An honore afficerent, ut benefactorem?
Sepelientes eum, qui columnas habentia templa
Inflammaturus venit, & donaria,
Et terram eorum, & leges dissipans?
Num Dii malos honore afficiunt?
Non est. Sed etiam antea
Cives ægreferentes, obmurmurabant mihi,
Clam capita moventes, nec sub jugo
Cristam habebant, ut me amplecterentur.
Inter hoc satis scio
Aliquos esse deceptos mercede, ut hæc facerent.
Nulla enim hominibus, velut argentum,
Tam mala res nata est. Hoc urbes
Expugnat, & viros facit extorres domo.
Hoc docet, & mutat mentes
Bonas, ad turpia negotia accedere:
Ostendit hominibus habere dolos,
Et impietatem nosse.
Qui autem conducti mercede fecerunt hoc
Tempore, adepti sunt, ut pœnam dent.
Sed si Jupiter habet à me reverentiam,
Hoc scito, juratus tibi dico,
Nisi autorem hujus sepulchri
Inventum ostenderitis,
Non vobis una mors sufficiet,
Sed vivi pendentes hanc ostendetis injuriam,
Ut sciatis lucrum quale auferendum,

Deinceps

τὸ πρᾶγμα βουλεύσαντι, μήτ' εἰργασμένῳ.
τέλος δ' ὅτ' οὐδὲν ἦν ἐρευνῶσι πλέον,
λέγει τις εἷς, ὃς πάντας ἐς πέδον κάρα
νεῦσαι φόβῳ προὔτρεψεν· οὐ γὰρ εἴχομεν
οὔτ' ἀντιφωνεῖν, οὔθ' ὅπως δρῶντες καλῶς
πράξαιμεν· ἦν δ' ὁ μῦθος, ὡς ἀνοιστέον
σοὶ τοὔργον εἴη τοῦτο, κοὐχὶ κρυπτέον.
καὶ ταῦτ' ἐνίκα, κἀμὲ τὸν δυσδαίμονα
πάλος καθαιρεῖ τοῦτο τἀγαθὸν λαβεῖν.
πάρειμι δ' ἄκων οὐχ ἑκοῦσιν οἶδ' ὅτι.
στέργει γὰρ οὐδεὶς ἄγγελον κακῶν ἐπῶν.

Χο. Ἄναξ, ἐμοί τοι μή τι καὶ θεήλατον
τοὔργον τόδ', ἡ ξύννοια βουλεύει πάλαι.--

Κρ. Παῦσαι πρὶν ὀργῆς κἀμὲ μεστῶσαι λέγων,
μὴ 'φευρεθῇς ἄνους τε καὶ γέρων ἅμα.
λέγεις γὰρ οὐκ ἀνεκτά, δαίμονας λέγων
πρόνοιαν ἴσχειν τοῦδε τοῦ νεκροῦ πέρι.
πότερον ὑπερτιμῶντες ὡς εὐεργέτην
ἔκρυπτον αὐτόν, ὅστις ἀμφικίονας
ναοὺς πυρώσων ἦλθε κἀναθήματα,
καὶ γῆν ἐκείνων καὶ νόμους διασκεδῶν;
ἢ τοὺς κακοὺς τιμῶντας εἰσορᾷς θεούς;
οὐκ ἔστιν· ἀλλὰ ταῦτα καὶ πάλαι πόλεως
ἄνδρες μόλις φέροντες ἐρρόθουν ἐμοί,
κρυφῆ κάρα σείοντες, οὐδ' ὑπὸ ζυγῷ
λόφον δικαίως εἶχον ὡς στέργειν ἐμέ.
ἐκ τῶνδε τούτους ἐξεπίσταμαι καλῶς
παρηγμένους μισθοῖσιν εἰργάσθαι τάδε.
οὐδὲν γὰρ ἀνθρώποισιν οἷον ἄργυρος
κακὸν νόμισμ' ἔβλαστε· τοῦτο καὶ πόλεις
πορθεῖ, τόδ' ἄνδρας ἐξανίστησιν δόμων.
τόδ' ἐκδιδάσκει καὶ παραλλάσσει φρένας
χρηστὰς πρὸς αἰσχρὰ πράγμαθ' ἵστασθαι βροτῶν.
πανουργίας δ' ἔδειξεν ἀνθρώποις ἔχειν,
καὶ παντὸς ἔργου δυσσέβειαν εἰδέναι·
ὅσοι δὲ μισθαρνοῦντες ἤνυσαν τάδε,
χρόνῳ ποτ' ἐξέπραξαν ὡς δοῦναι δίκην.
ἀλλ' εἴπερ ἴσχει Ζεὺς ἔτ' ἐξ ἐμοῦ σέβας,
εὖ τοῦτ' ἐπίστασ', (ὅρκιος δέ σοι λέγω)
εἰ μὴ τὸν αὐτόχειρα τοῦδε τοῦ τάφου
εὑρόντες ἐκφανεῖτ' ἐς ὀφθαλμοὺς ἐμούς,
οὐχ ὑμὶν ᾅδης μοῦνος ἀρκέσει πρὶν ἂν
ζῶντες κρεμαστοὶ τήνδε δηλώσηθ' ὕβριν.
ἵν' εἰδότες τὸ κέρδος, ἔνθεν οἰστέον,--

Deinceps capiatis, & discatis,
Quòd non ex qualibet re lucrum amandum sit.
Nam ex turpibus lucris plures
Damno affici videas, quàm juvari.

Nu. Jubes ne aliquid renunciari, an conversus hinc abeo?
Cre. Non scis ut nunc molestè loqueris?
Nu. In auribus an animo morderis?
Cre. Quare discernis meum dolorem, ubi sit?
Nu. Autor contristat mentem, aures ego.
Cre. Hei quàm garrulus es.
Nu. Num hoc opus ego feci?
Cre. Et quidem pecunia vitam prodidisti.
Nu. Malum est, si sic videtur falsa suspicari.
Cre. Orna tuam opinionem: si autem
Non monstrabitis mihi autores,
Dicetis, quòd mala lucra afferant damna.
Nu. Utinam verò inveniatur: sive autem
Deprehensus fuerit, sive non,
Hoc enim fortuna dijudicat,
Non videbis me iterum huc revertentem.
Nunc præter spem & opinionem meam
Servatus debeo Diis gratiam.

ANTISTROPHICA. *Strophe* 1.

Cho. Multa sunt mala, sed homine
Nihil atrocius est.
Homo trans glaucum
Mare hyberno vento
Pergit in madidis
Alarum undis.
Et summam Deorum terram
Immortalem, indefessam,
Proscindit circumactis aratris,
Singulis annis
Equorum genere exercens.

ANTISTROPHE 1.

Et levium genus avium,
Circundans ducit,
Et bestiarum ferarum gentes.
Ducit & maris pisces
Funibus retium

Calli-

τὸ λοιπὸν ἁρπάζητε, καὶ μάθηθ' ὅτι
οὐκ ἐξ ἅπαντος δεῖ τὸ κερδαίνειν φιλεῖν.
ἐκ τῶν γὰρ αἰσχρῶν λημμάτων τοὺς πλείονας
ἀτωμένους ἴδοις ἂν ἢ σεσωσμένους.

Αγ. Εἰπεῖν τι δώσεις; ἢ στραφεὶς οὕτως ἴω;
Κρ. Οὐκ οἶσθα καὶ νῦν ὡς ἀνιαρῶς λέγεις;
Αγ. Ἐν τοῖσιν ὠσὶν ἢ 'πὶ τῇ ψυχῇ δάκνῃ;
Κρ. Τί δαὶ, ῥυθμίζεις τὴν ἐμὴν λύπην ὅπου;
Αγ. Ὁ δρῶν σ' ἀνιᾷ τὰς φρένας, τὰ δ' ὦτ' ἐγώ.
Κρ. Οἴμ', ὡς λάλημα δῆλον ἐκπεφυκὸς εἶ.
Αγ. Οὔκουν τόδ' ἔργον τοῦτο ποιήσας ποτέ.
Κρ. Καὶ ταῦτ' ἐπ' ἀργύρῳ γε τὴν ψυχὴν προδούς.
Αγ. Φεῦ, ἦ δεινὸν ᾧ δοκῇ γε, καὶ ψευδῆ δοκεῖν.
Κρ. Κόμψευε νῦν τὴν δόξαν· εἰ δὲ ταῦτα μὴ
φανεῖτέ μοι τοὺς δρῶντας, ἐξερεῖθ' ὅτι
τὰ δεινὰ κέρδη πημονὰς ἐργάζεται.--
Αγ. Ἀλλ' εὑρεθείη μὲν μάλιστ'· ἐὰν δέ τοι
ληφθῇ τε καὶ μὴ, (τοῦτο γὰρ τύχη κρινεῖ)
οὐκ ἔσθ' ὅπως ὄψει σὺ δεῦρ' ἐλθόντα με.
καὶ νῦν γὰρ ἐκτὸς ἐλπίδος γνώμης τ' ἐμῆς
σωθεὶς, ὀφείλω τοῖς θεοῖς πολλὴν χάριν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. Στροφὴ ά.

Χο. 1 Πολλὰ τὰ δεινὰ, κοὐδὲν ἀν-
2 θρώπου δεινότερον πέλει.
3 τοῦτο καὶ πολιοῦ πέραν
4 πόντου χειμερίῳ νότῳ
5 χωρεῖ περιβρυχίοισι
6 περῶν ὑπ' οἴδμασι·
7 θεῶν τε τὰν ὑπερτάταν γᾶν
8 ἄφθιτον ἀκαμάταν
9 ἀποτρύεται ἰλλομένων
10 ἀρότρων ἔτους εἰς ἔτος,
11 ἱππείῳ γένει πολεύων.--

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ά.

1 κουφονέων τε φῦλον ὀρ-
2 νίθων ἀμφιβαλὼν ἄγει,
3 θηρείων τ' ἀγρίων ἔθνη,
4 πόντου τ' εἰναλίαν φύσιν
5 σπείραισι δικτυοκλώστοις

Callidus homo.
Capit autem machinis ſylveſtrem
Beſtiam montanam.
Et hirſutum equum ducit
Circa jubam ſub jugum,
Et montanum indomitum taurum.

STROPHE 2.

Et eloquentiam, & ventoſa
Conſilia & civiles rixas
Docuit: & fugere malas
Habitationes ſubdiales,
Et pluvioſas, ad omnia callidus,
Et ad nihil non inſtructus,
Tantum futuræ morti
Effugium non invenit.
Morborum tamen difficilium
Effugia excogitavit.

ANTISTROPHE 2.

Sapientiam & inventionem artium
Supra ſpem habens,
Aliquando ad malum, interdum ad bonum vertit,
Leges violans patrias
Et jusjurandum, fit ſuperbus,
Et hoſtis, qui non curat honeſtum
Propter audaciam.
Ne mihi amicus neque ſocius
Sit, qui hæc facit.

ANAPAESTI.

Magnum miraculum conſidero,
Hoc quomodo ſciens negabo,
Hanc non eſſe Antigonen,
O miſera, & miſeri
Patris OEdipi filia. Quid? Nunquid
Te rebellem

6 περιφραδὴς ἀνήρ·
7 κρατεῖ δὲ μηχαναῖς ἀγραύλου
8 θηρὸς ὀρεσσιβάτα.
9 λασιαύχενά θ' ἵππον ἑλὼν,
10 ἄγει ἀμφίλοφον ζυγὸν,
11 οὔρειόν τ' ἀδμῆτα ταῦρον.--

ΣΤΡΟΦΗ β'.

1 καὶ φθέγμα, καὶ ἠνεμόεν
2 φρόνημα, καὶ ἀστυνόμους
3 ὀργὰς ἐδιδάξατο, καὶ
4 δυσαύλων πάγων αἴθεια καὶ
5 δύσομβρα φεύγειν βέλη·
6 παντοπόρος, ἄπορος
7 ἐπ' οὐδὲν ἔρχεται
8 τὸ μέλλον, ἅιδα μόνον
9 φεῦξιν οὐκ ἐπάξεται.
10 νόσων δ' ἀμηχάνων
11 φυγὰς ξυμπέφρασται.--

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ. β'.

1 δεινόν τι τὸ μηχανόεν
2 τέχνας ὑπὲρ ἐλπίδ' ἔχων.
3 καὶ γὰρ ποτὲ μὲν κακὸν, ἄλ-
4 λοτ' αὖθις δ' ἐπ' ἐσθλὸν ἕρπει
5 νόμους παρείρων χθονὸς,
6 ὑψίπολις· ἄπολις
7 δ' ὅτῳ τὸ μὴ καλὸν
8 ξυνέστι τόλμας χάριν.
9 μήτ' ἐμοὶ παρέστιος
10 γένοιτο, μήτ' ἴσον
11 φρονῶν, ὃς τάδ' ἔρδει.--

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

1 ἐς δαιμόνιον τέρας ἀμφινοῶ
2 τόδε, πῶς εἰδὼς ἀντιλογήσω
3 τήνδ' οὐκ εἶναι παῖδ' Ἀντιγόνην.
4 ὦ δύστηνος καὶ δυστήνου
5 πατρὸς Οἰδιπόδα, τί ποτ' οὐ δή που
6 σέγ' ἀπιστοῦσαν τοῖς βασιλείοις

Edicto regio dicunt,
Et in temeritate captam?

IAMBI.

Nu. Hæc est, quæ facinus fecit,
Hanc cepimus sepelientem. Sed ubi est Creon?
OEd. Hic ex ædibus rediens opportunè advenit.
Cre. Quid est? quæ justa pœna accidit?
Nu. Rex: Homines non jurent se non mutaturos esse sententiam:
Mutat enim sequens cogitatio priorem.
Juravi enim me nunquam rediturum esse,
Propter tuas minas, quibus turbatus fuisti.
Sed recens & insperatum gaudium
Non est simile illi voluptati magnitudine.
Venio fide publica, quamvis aliter juravi,
Adducens puellam, quæ deprehensa est
Sepulchrum faciens: sors nunc non delegit me,
Sed nihil contigit hoc lucrum non alteri
Et nunc rex hanc ut voles acceptam
Judica & convince, ego liber
Jure absolvar suspicione hujus criminis.
Cre. Adducis hanc, quomodo? unde?
Nu. Hæc sepeliit virum, omnia scias.
Cre. Num intelligis, quæ dicis?
Nu. Hanc vidi sepelire cadaver
Quod prohibuisti, quare nota & manifesta dico.
Cre. Quomodo conspecta, & deprehensa est?
Nu. Sic acta res est. Ut à te redii,
Minis illis perterrefacti pulverem
Verrentes, quo tenebatur cadaver,
Et squalens corpus nudantes,
Sedimus in summis locis, sub dio,
Fugientes, ne quem odorem ederet,
Excitando movebat vir virum assiduis
Convitiis, si quis huic labori parceret
Hæc tam diu fiebant, donec in aëre
Medio stetit splendens sol,
Et æstus calefaciebat, tunc à terra
Ventus ciens turbinem. aëris perturbatorem,
Implet campum, totam flagellans comam
Sylvarum in campis, & impletus est aer.

Et

7 τὴν ἄγουσι νόμοις,
8 καὶ ἐν ἀφροσύνῃ καθελόντες.—

ΙΑΜΒΟΙ.

Αγ. Η δ' ἔς' ἐκείν' ἡ τοὔργον ἐξειργασμένη·
τήνδ' εἵλομεν θάπτουσαν. ἀλλὰ ποῦ Κρέων;
Χο. Ο δ' ἐκ δόμων ἄψορρος εἰς δέον περᾷ.
Κρ. Τί δ' ἐστί; ποία ξύμμετρος προὔβη τύχη;
Αγ. Αναξ, βροτοῖσιν οὐδέν ἐς' ἀπώμοτον.
ψεύδει γὰρ ἡ 'πίνοια τὴν γνώμην· ἐπεὶ
σχολῇ ποθ' ἥξειν δεῦρ' ἂν ἐξηύχουν ἐγώ,
ταῖς σαῖς ἀπειλαῖς αἷς ἐχειμάσθην τότε·
ἀλλ' ἡ γὰρ ἐκτὸς καὶ παρ' ἐλπίδας χαρὰ
ἔοικεν ἄλλῃ μῆκος οὐδὲν ἡδονῇ,
ἥκω δι' ὅρκων, καίπερ ὢν ἀπώμοτος,
κόρην ἄγων τήνδ', ἣ καθευρέθη τάφον
κοσμοῦσα· κλῆρος ἐνθάδ' οὐκ ἐπάλλετο.
ἀλλ' ἐς' ἐμὸν θ' οὔρμαιον, οὐκ ἄλλου τόδε·
καὶ νῦν ἄναξ, τήνδ' αὐτὸς ὡς θέλεις λαβὼν,
καὶ κρῖνε κἀξέλεγχ'· ἐγὼ δ' ἐλεύθερος
δίκαιός εἰμι τῶνδ' ἀπηλλάχθαι κακῶν,
Κρ. Αγεις δὲ τήνδε, τῷ τρόπῳ, πόθεν λαβών;
Αγ. Αὕτη τὸν ἄνδρ' ἔθαπτε· πάντ' ἐπίστασο.
Κρ. Η καὶ ξυνίεις καὶ λέγεις ὀρθῶς ἃ φής;
Αγ. Ταύτην γ' ἰδὼν θάπτουσαν ὃν σὺ τὸν νεκρὸν
ἀπεῖπας· ἆρ' ἔνδηλα καὶ σαφῆ λέγω;
Κρ. Καὶ πῶς ὁρᾶται κἀπίληπτος ᾑρέθη;
Αγ. Τοιοῦτον ἦν τὸ πρᾶγμ'· ὅπως γὰρ ἥκομεν
πρὸς σοῦ τὰ δείν' ἐκεῖν' ἐπηπειλημένοι,
πᾶσαν κόνιν σήραντες ἣ κατεῖχε τὸν
νέκυν, μυδῶν τε σῶμα γυμνώσαντες εὖ,
καθήμεθ' ἄκρων ἐκ πάγων ὑπήνεμοι,
ὀσμὴν ἀπ' αὐτοῦ μὴ βάλοι πεφευγότες,
ἐγερτὶ κινῶν ἄνδρ' ἀνὴρ ἐπιρρόθοις
κακοῖσιν, εἴ τις τοῦδ' ἀφειδήσοι πόνου·
χρόνον τάδ' ἦν τοσοῦτον ἔστ' ἐν αἰθέρι
μέσῳ κατέστη λαμπρὸς ἡλίου κύκλος,
καὶ καῦμ' ἔθαλπε· καὶ τότ' ἐξαίφνης χθονὸς
τυφὼς ἀείρας σκηπτὸν, οὐράνιον ἄχος,
πίμπλησι πεδίον· πᾶσαν αἰκίζων φόβην
ὕλης πεδιάδος· ἐν δ' ἐμεστώθη μέγας
αἰθήρ. μύσαντες δ' εἴχομεν θείαν νόσον·
καὶ τοῦδ' ἀπαλλαγέντος ἐν χρόνῳ μακρῷ,

ἢ πῶς

Et nos divinitus cæcutiebamus.
Et hoc vento ſublato diu
Puella cernitur, & ejulat triſtis (vacuum
In modum aviculæ, aſperam vocem emittens, ut quando
Cubile, & pullis orbatum videt.
Sic & iſta, ut videt nudum cadaver,
Ejulat & diris devovet autores,
Et manibus ſiccum fert pulverem,
Et ex laudati fabri copioſe vaſculo,
Inferiis cadaver ornat.
Et nos conſpicientes imus & venamur.
Statim imperterritam
Et de priore & hoc interrogamus
Facto, illa nihil negat
Et mihi audire jucundum erat ac triſte ſimul.
Nam quod ipſe ſuſpicione liberatus eram
Fuit gratum, ſed amicorum periculo
Dolebam, Sed hæc minoris facere
Mea ſalute ſoleo.

Cre. Te verò intuentem terram
Affirmas, aut negas feciſſe hæc?

Ant. Et affirmo, & non nego.

Cre. Tu auferas te, quocunque voles,
Sine culpa, liberum.
Tu verò dic mihi breviter,
Noras edictum, ne hæc faceres?

Ant. Noram? quî enim non noſſem? erant enim manifeſta.

Cre. Et auſa es has leges violare?

Ant. Non enim Jupiter hæc mandaverat,
Neque ſocia inferorum deorum, Vindicta,
Qui has leges hominibus dederunt.
Neque poſſe tantum putavi
Tua edicta, ut non ſcriptas, & certas deorum
Leges poſſit mortalis violare.
Non enim nunc & heri, ſed ſemper
Valent, & nullus ſcit unde editæ ſint.
Has ego non debui metu cujuſquam
Violare, & apud Deos pœnas dare.
Sciebam enim me morituram eſſe, Quid ni?
Etiamſi id non propoſuiſſes in edicto. Jam ſi aliquando
Citius moriar, lucrum hoc dixero.
Nam qui in magnis malis, ut ego,
Vivit huic mors pro lucro eſt.
Sic & mihi hoc fato mori
Nullus dolor eſt. Sed ſi

Fratrem

ἡ παῖς ὁρᾶται κἀνακωκύει πικρᾶς
ὄρνιθος ὀξὺν φθόγγον, ὡς ὅταν κενῆς
εὐνῆς νεοσσῶν ὀρφανὸν βλέψῃ λέχος·
οὕτω δὲ χ᾽ αὕτη ψιλὸν ὡς ὁρᾷ νέκυν,
γόοισιν ἐξῴμωξεν, ἐκ δ᾽ ἀρὰς κακὰς
ἠρᾶτο τοῖσι τοὔργον ἐξειργασμένοις.
καὶ χερσὶν εὐθὺς διψίαν φέρει κόνιν,
ἔκ τ᾽ εὐκροτήτου χαλκέως ἄρδην πρόχου
χοαῖσι τρισπόνδοισι τὸν νέκυν στέφει.
χ᾽ ἡμεῖς δ᾽ ἰδόντες, ἱέμεσθα· σὺν δέ νιν
θηρώμεθ᾽ εὐθὺς οὐδὲν ἐκπεπληγμένην·
καὶ τάς τε πρόσθεν τάς τε νῦν ἠλέγχομεν
πράξεις· ἄπαρνος δ᾽ οὐδενὸς καθίστατο·
ἀλλ᾽ ἡδέως ἔμοιγε κἀλγεινῶς ἅμα.
τὸ μὲν γὰρ αὐτὸν ἐκ κακῶν πεφευγέναι,
ἥδιστον· ἐς κακὸν δὲ τοὺς φίλους ἄγειν,
ἀλγεινόν· ἀλλὰ πάντα ταῦθ᾽ ἥσσω λαβεῖν
ἐμοὶ πέφυκε τῆς ἐμῆς σωτηρίας.
Κρ. Σὲ δή σε τὴν νεύουσαν ἐς πέδον κάρα
φῂς, ἢ καταρνῇ μὴ δεδρακέναι τάδε;
Αν. Καὶ φημὶ δρᾶσαι, κοὐκ ἀπαρνοῦμαι τὸ μή.
Κρ. Σὺ μὲν κομίζοις ἂν σεαυτὸν ᾗ θέλεις
ἔξω βαρείας αἰτίας ἐλεύθερον.
σὺ δ᾽ εἰπέ μοι μὴ μῆκος, ἀλλὰ συντόμως.
ᾔδεις τὰ κηρυχθέντα, μὴ πράσσειν τάδε;
Αν. Ἤδειν· τί δ᾽ οὐκ ἔμελλον; ἐμφανῆ γὰρ ἦν.
Κρ. Καὶ δῆτ᾽ ἐτόλμας τούσδ᾽ ὑπερβαίνειν νόμους;
Αν. Οὐ γάρ τι μοι ζεὺς ἦν ὁ κηρύξας τάδε,
οὐδ᾽ ἡ ξύνοικος τῶν κάτω θεῶν δίκη,
οἳ τούσδ᾽ ἐν ἀνθρώποισιν ὥρισαν νόμους.
οὐδὲ σθένειν τοσοῦτον ᾠόμην τὰ σὰ
κηρύγμαθ᾽, ὥστ᾽ ἄγραπτα κἀσφαλῆ θεῶν
νόμιμα δύνασθαι θνητὸν ὄνθ᾽ ὑπερδραμεῖν.
οὐ γάρ τι νῦν γε κἀχθὲς, ἀλλ᾽ ἀεί ποτε
ζῇ ταῦτα, κοὐδεὶς οἶδεν ἐξ ὅτου ᾽φάνη.
τούτων ἐγὼ οὐκ ἔμελλον, ἀνδρὸς οὐδενὸς
φρόνημα δείσασ᾽, ἐν θεοῖσι τὴν δίκην
δώσειν· θανουμένη γὰρ ἐξήδειν, (τί δ᾽ οὔ;)
κεἰ μὴ σὺ προὐκήρυξας· εἰ δὲ τοῦ χρόνου
πρόσθεν θανοῦμαι, κέρδος αὔτ᾽ ἐγὼ λέγω.
ὅστις γὰρ ἐν πολλοῖσιν, ὡς ἐγὼ, κακοῖς
ζῇ, πῶς ὅδ᾽ οὐχὶ κατθανὼν κέρδος φέρει;
οὕτως ἔμοιγε τοῦδε τοῦ μόρου τυχεῖν,
παρ᾽ οὐδὲν ἄλγος· ἀλλ᾽ ἄν, εἰ τὸν ἐξ ἐμῆς

Fratrem insepultum reliquissem mortuum,
Hac re dolorem, illud non dolet.
Tibi verò si stulta facere videor,
Propemodum stulti judicio stulta sum.
Cho. Apparet genus durum ex duro patre
Puellæ, nam cedere nescit malis,
Cre. Sed scis nimis duri sensus
Cadunt maximè, & durissimum
Ferrum assatum igni undique,
Contritum & fractum sæpe videas.
Et parvo frœno scio iratos equos
Regi: Non enim convenit
Superbire his, qui serviunt aliis.
Hæc autem contumeliosa esse ausa est.
Leges violans propositas.
Contumelia autem hæc fuerit altera,
Postquam fecit gloriari ac redire.
Certe nunc ego non sim vir, sed illa,
Si hæc incepta impunè tulerit.
Sed sive ex sorore nata sit, sive magis propinqua,
Quàm cuivis Jupiter custos est,
Hæc & ipsius soror non effugient
Mortem pessimam: nam & illam
Accuso sociam consilii esse de sepulchro,
Et evocate eam, intus enim vidi jam
Rabiosam, nec compotem mentis.
Solet animus prius capi fraudator,
Eorum qui prava machinantur.
Odi, quando aliquis in malis
Deprehensus, ea vult excusare.
Ant. Vis ne quid amplius, quàm me captam occidere?
Cre. Nihil, ubi hoc effecero, contentus ero.
Ant. Quid igitur contaris? cùm nec mihi tui sermones
Placeant nec placituri sint,
Nec tibi mei placeant.
Atqui unde majorem gloriam
Consequerer, quàm quòd fratrem sepelii?
His omnibus hoc placere
Dici possit, nisi linguam claudat metus.
Sed tyrannis cùm aliis in rebus beata est,
Tum quia licet ei dicere & facere quæ vult.
Cre. Hoc tu sola civium vides?
Ant. Vident & isti, sed tibi continent os.
Cre. Te autem non pudet ab istis dissentire?

μητρὸς θανόντ' ἄθαπτον ἠνσχόμην νέκυν,
κείνοις ἂν ἤλγουν, τοῖσδε δ' οὐκ ἀλγύνομαι.
σοὶ δ' εἰ δοκῶ νῦν μῶρα δρῶσα τυγχάνειν,
σχεδόν τι μώρα μωρίαν ὀφλισκάνω. —

Χο. Δηλοῖ τὸ γέννημ' ὠμὸν ἐξ ὠμοῦ πατρὸς
τῆς παιδός· εἴκειν δ' οὐκ ἐπίσταται κακοῖς. —

Κρ. Ἀλλ' ἴσθι τοι, τὰ σκλήρ' ἄγαν φρονήματα
πίπτειν μάλιστα· καὶ τὸν ἐγκρατέστατον
σίδηρον ὀπτὸν ἐκ πυρὸς περισκελῆ,
θραυσθέντα καὶ ῥαγέντα πλεῖστ' ἂν εἰσίδοις.
σμικρῷ χαλινῷ δ' οἶδα τοὺς θυμουμένους
ἵππους καταρτυθέντας· οὐ γὰρ ἐκπέλει
φρονεῖν μέγ' ὅστις δοῦλός ἐστι τῶν πέλας.
αὕτη δ' ὑβρίζειν μὲν τότ' ἐξηπίστατο,
νόμους ὑπερβαίνουσα τοὺς προκειμένους.
ὕβρις δ', ἐπεὶ δέδρακεν, ἥδε δευτέρα,
τούτοις ἐπαυχεῖν, καὶ δεδρακυῖαν γελᾶν.
ἦ νῦν γ' ἐγὼ μὲν οὐκ ἀνήρ, αὕτη δ' ἀνήρ,
εἰ ταῦτ' ἀνατεὶ τῇδε κείσεται κράτη.
ἀλλ' εἴτ' ἀδελφῆς, εἴθ' ὁμαιμονεστέρας
τοῦ παντὸς ἡμῖν Ζηνὸς ἑρκείου κυρεῖ,
αὐτή τε χ' ἡ ξύναιμος οὐκ ἀλύξετον
μόρου κακίστου· καὶ γὰρ οὖν κείνην ἴσον
ἐπαιτιῶμαι τοῦδε βουλεῦσαι τάφου.
καί νιν καλεῖτ'· ἔσω γὰρ εἶδον ἀρτίως
λυσσῶσαν αὐτήν, οὐδ' ἐπήβολον φρενῶν.
φιλεῖ δ' ὁ θυμὸς πρόσθεν ᾑρῆσθαι κλοπεὺς
τῶν μηδὲν ὀρθῶς ἐν σκότῳ τεχνωμένων.
μισῶ γε μέντοι χὤταν ἐν κακοῖσί τις
ἁλοὺς, ἔπειτα τοῦτο καλλύνειν θέλῃ —

Αν. Θέλεις τι μεῖζον ἢ κατακτεῖναί μ' ἑλών;

Κρ. Ἐγὼ μὲν οὐδέν· τοῦτ' ἔχων, ἅπαντ' ἔχω.

Αν. Τί δῆτα μέλλεις; ὡς ἐμοὶ τῶν σῶν λόγων
ἀρεστὸν οὐδέν, μηδ' ἀρεσθείη ποτέ.
οὕτω δὲ καὶ σοὶ τἄμ' ἀφανδάνοντ' ἔφυ.
καίτοι, πόθεν κλέος γ' ἂν εὐκλεέστερον
κατέσχον, ἢ τὸν αὐτάδελφον ἐν τάφῳ
τιθεῖσα; τούτοις τοῦτο πᾶσιν ἁνδάνειν
λέγοιτ' ἄν, εἰ μὴ γλῶσσαν ἐγκλείσοι φόβος.
ἀλλ' ἡ τυραννὶς πολλά τ' ἄλλ' εὐδαιμονεῖ,
κἄξεστιν αὐτῇ δρᾶν λέγειν θ' ἃ βούλεται. —

Κρ. Σὺ τοῦτο μούνη τῶνδε Καδμείων ὁρᾷς;

Αν. Ὁρῶσι χ' οὗτοι, σοὶ δ' ὑπίλλουσι στόμα.

Κρ. Σὺ δ' οὐκ ἐπαιδῇ τῶνδε χωρὶς εἰ φρονεῖς;

Οὐδὲν

Ant. Non eſt turpe cognatos colere.
Cre. Nonne & alter fuit frater?
Ant. Frater germanus.
Cre. Quare igitur iſti impio tribuis honorem?
Ant. Ne quidem alter frater ſic judicat.
Cre. Si quidem eum honoras velut impium.
Ant. Non enim ſervus illius, ſed frater fuit.
Cre. Oppugnans patriam cùm alter defenderet.
Ant. Et tamen mors has leges flagitat.
Cre. At boni non ſunt dicendi pares malis.
Ant. Quis ſcit an hæc ſint pia apud inferos?
Cre. Nunquam hoſtis ſit amicus, ne mortuus quidem.
Ant. Non odiſſe tecum, ſed ſimul amare debeo.
Cre. Cùm deſcenderis, amato
Illos, me verò vivo nunquam regnabit mulier.

A N A P AE S T I.

Cho. At ante portam eſt Iſmene,
Sororias lachrymas ſtillans,
Nube ſupercilii purpuream faciem
Deformans, & triſti aſpectu
Madefaciens formoſas genas.

I A M B I.

Cre. Tu, quæ domi velut vipera dimiſſa
Clàm me exuxiſti, nec ſciebam
Alere me duas peſtes regni,
Age dic mihi, num & tu hujus ſepulturæ
Sociam te eſſe fateris? aut jurabis te neſcire?
Iſm. Feci hoc: Si quidem iſta conſentit,
Fio ſocia, & fero culpam.
Ant. Sed non ſinet hoc juſtitia, quia
Nec voluiſti, nec ego tecum communicavi.
Iſm. Sed me malorum tuorum non pudet
Sociam me periculi facio.
Ant. Quorum ſit factum, Dii teſtes ſunt,
Verbis amantem non amo.
Iſm. Ne ſoror me deſpicito, an non ſines
Unà mori & mortuum honore afficerer
Ant. Nec ſimul moriare, nec ea quæ non attigiſti
Iſm. Fac tua, ſatis eſt me mori.
Quæ verò vita mihi ſine te erit?

Creon-

Αν. Οὐδὲν γὰρ αἰσχρὸν τοὺς ὁμοσπλάγχνους σέβειν.
Κρ. Οὔκουν ὅμαιμος χὠ κατὰ χθονὸς θανών;
Αν. Ὅμαιμος ἐκ μιᾶς τε καὶ ταυτοῦ πατρός.
Κρ. Πῶς δῆτ᾽ ἐκείνῳ δυσσεβῆ τιμᾷς χάριν;
Αν. Οὐ μαρτυρήσει ταῦθ᾽ ὁ κατθανὼν νέκυς.
Κρ. Εἴ τοι σφε τιμᾷς ἐξίσου τῷ δυσσεβεῖ.
Αν. Οὐ γάρ τι δοῦλος, ἀλλ᾽ ἀδελφὸς ὤλετο.
Κρ. Πορθῶν γε τήνδε γῆν· ὁ δ᾽, ἀντιστὰς ὕπερ,
Αν. Ὅμως ὅγ᾽ ᾅδης τοὺς νόμους τούτους ποθεῖ.
Κρ. Ἀλλ᾽ οὐχ ὁ χρηστὸς τῷ κακῷ λαχεῖν ἴσον.
Αν. Τίς δ᾽ οἶδεν εἰ κάτω ᾽στὶν εὐαγῆ τάδε;
Κρ. Οὔτοι ποθ᾽ οὑχθρός, οὐδ᾽ ὅταν θάνῃ, φίλος.
Αν. Οὔτοι συνέχθειν ἀλλὰ συμφιλεῖν ἔφυν.
Κρ. Κάτω νῦν ἐλθοῦσ᾽, εἰ φιλητέον, φίλει
κείνους· ἐμοῦ δὲ ζῶντος οὐκ ἄρξει γυνή.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Καὶ μὴν πρὸ πυλῶν ἥδ᾽ Ἰσμήνη.
φιλάδελφα κάτω δάκρυ᾽ εἰβομένη
νεφέλη δ᾽ ὀφρύων ὕπερ, αἱματόεν
ῥέθος αἰσχύνει,
τέγγουσ᾽ εὐῶπα παρειάν--

ΙΑΜΒΟΙ.

Κρ. Σὺ δ᾽, ἣ κατ᾽ οἴκους ὡς ἔχιδν᾽ ὑφειμένη
λήθουσά μ᾽ ἐξέπινες (οὐδ᾽ ἐμάνθανον
τρέφων δύ᾽ ἄτα, κἀπαναστάσεις θρόνων)
φέρ᾽ εἰπὲ δή μοι, καὶ σὺ τοῦδε τοῦ τάφου
φήσεις μετασχεῖν, ἢ ᾽ξομῇ τὸ μὴ εἰδέναι;
Ισ. Δέδρακα τοὔργον, εἴπερ ἥδ᾽ ὁμορροθεῖ.
καὶ ξυμμετίσχω καὶ φέρω τῆς αἰτίας.
Αν. Ἀλλ᾽ οὐκ ἐάσει τοῦτό γ᾽ ἡ δίκη σ᾽· ἐπεὶ
οὔτ᾽ ἠθέλησας, οὔτ᾽ ἐγὼ κοινωσάμην.
Ισ. Ἀλλ᾽ ἐν κακοῖς τοῖς σοῖσιν οὐκ αἰσχύνομαι
ξύμπλουν ἐμαυτὴν τοῦ πάθους ποιουμένη.
Αν. Ὧν τοὔργον, ᾅδης χ᾽ οἱ κάτω ξυνίστορες.
λόγοις δ᾽ ἐγὼ φιλοῦσαν οὐ στέργω φίλην.
Ισ. Μήτοι κασιγνήτη μ᾽ ἀτιμάσῃς τὸ μὴ οὐ
θανεῖν τε σὺν σοὶ τὸν θανόντα θ᾽ ἁγνίσαι.
Αν. Μή μοι θάνῃς σὺ κοινά, μηθ᾽ ἃ μὴ θίγες
ποιοῦ σεαυτῆς· ἀρκέσω θνήσκουσ᾽ ἐγώ.
Ισ. Καὶ τίς βίος μοι σοῦ λελειμμένῃ φίλος;

Ant. Creontem interrroga, hujus enim tu propinqua es.
Ism. Quid me crucias nihil juvans?
Ant. Dolet mihi, & si te derideo,
Ism. Qua igitur alia in re te juvem?
Ant. Serves te ipsam, non enim invideo tibi salutem,
Ism. Hei mihi miseræ, & non ero consors tuæ mortis?
Ant. Tu elegisti vitam, ego mortem
Ism. At prædicente me.
Ant. Recte tu istis, ego illis sapere videor.
Ism. At commune utriusque peccatum est.
Ant. Confide, tu enim vives. nam mea anima jampridem
Mortua est, ut mortuis benefaciat,
Cre. Altera harum puellarum nunc primum
Amens apparet, altera vero inde usque ab initio,
Ism. Nunquam enim, quæ erat, manet
Mens miseris sed excidit,
Cre. Itaque & tibi excidit. cum vis esse misera.
Ism. Quid enim, me in vita delectet sine ista?
Cre. Sed ista. ne cures, non est amplius,
Ism. An occides sponsam filii?
Cre. Suscipi liberi possunt etiam ex aliis.
Ism. Non sic inter illum & hanc transactum est,
Cre. Malas nubere filiis nolo.
Ant. O charissime Hæmon, sic te contemnit pater.
Cre. Valde contristaris & tu & tuæ nuptiæ.
Ism. An eripies hanc tuo filio?
Cre. Mors finiet has nuptias.
Ism. Decretum est hanc mori?
Cre. Et tibi & mihi ne moras affer.
Ducite eam intro. postea erunt
Mulieres non liberæ.
Nam & audaces fugiunt,
Quando prope
Jam mortem vident.

ANTISTROPHICA strophe. 1.

Cho. Beati qui non gustant mala.
Quibus enim mota est domus,
Nulla deest calamitas.
Ad posteros pergens.
Sicut maris tumor quando

Αν. Κρέοντ' ἐρώτα· τοῦδε γὰρ σὺ κηδεμών.
Ισμ. Τί ταῦτ' ἀνιᾷς μ', οὐδὲν ὠφελουμένη;
Αν. Ἀλγοῦσα μὲν δῆτ' εἰ γέλωτ' ἐν σοὶ γελῶ.
Ισμ. Τί δῆτ' ἂν ἀλλὰ νῦν σ' ἔτ' ὠφελοῖμ' ἐγώ;
Αν. Σῶσον σεαυτήν· οὐ φθονῶ σ' ὑπεκφυγεῖν.
Ισ. Οἴμοι τάλαινα, κἀμπλάκω τοῦ σοῦ μόρου;
Αν. Σὺ μὲν γὰρ εἵλου ζῆν, ἐγὼ δὲ, κατθανεῖν.
Ισ. Ἀλλ' οὐκ ἐπ' ἀῤῥήτοις γε τοῖς ἐμοῖς λόγοις.
Αν. Καλῶς σὺ μὲν τοῖς, τοῖς δ' ἐγὼ 'δόκουν φρονεῖν.
Ισ. Καὶ μὴν ἴση νῷν ἐστιν ἡ 'ξαμαρτία.
Αν. Θάρσει, σὺ μὲν ζῇς· ἡ δ' ἐμὴ ψυχὴ πάλαι
τέθνηκεν, ὥστε τοῖς θανοῦσιν ὠφελεῖν.
Κρ. Τὼ παῖδε φημὶ τώδε, τὴν μὲν ἀρτίως
ἄνουν πεφάνθαι, τὴν δ' ἀφ' οὗ τὰ πρῶτ' ἔφυ.
Ισ. Οὐ γάρ ποτ' ὦ 'ναξ οὐδ' ὃς ἂν βλάστῃ μένει
νοῦς τοῖς κακῶς πράττουσιν, ἀλλ' ἐξίσταται.
Κρ. Σοὶ γοῦν, ὅθ' εἵλου σὺν κακοῖς πράσσειν κακά.
Ισ. Τί γὰρ μόνῃ μοι τῆσδ' ἄτερ βιώσιμον;
Κρ. Ἀλλ' ἥδε μὲν σοὶ μὴ λέγ'· οὐ γὰρ ἔστ' ἔτι.
Ισ. Ἀλλὰ κτενεῖς νυμφεῖα τοῦ σαυτοῦ τέκνου;
Κρ. Ἀρώσιμοι γὰρ χἀτέρων εἰσὶν γύαι.
Ισ. Οὐχ ὥς γ' ἐκείνῳ τῇδέ τ' ἦν ἡρμοσμένα.
Κρ. Κακὰς ἐγὼ γυναῖκας υἱέσι στυγῶ.
Αν. Ὦ φίλταθ' Αἷμον, ὥς σ' ἀτιμάζει πατήρ.
Κρ. Ἄγαν γε λυπεῖς καὶ σὺ καὶ τὸ σὸν λέχος.
Ισ. Ἦ γὰρ στερήσεις τῆσδε τὸν σαυτοῦ γόνον;
Κρ. Ἅδης ὁ παύσων τούσδε τοὺς γάμους ἔφυ.
Ισ. Δεδογμέν', ὡς ἔοικε, τήνδε κατθανεῖν.
Κρ. Καὶ σοί γε κἀμοί· μὴ τριβὰς ἔτ', ἀλλά νιν
κομίζετ' εἴσω δμῶες· ἐκ δὲ τοῦδε χρὴ
γυναῖκας εἶναι τάσδε, μηδ' ἀνειμένας·
φεύγουσι γάρ τοι χ' οἱ θρασεῖς, ὅταν πέλας
ἤδη τὸν ᾅδην εἰσορῶσι τοῦ βίου.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. στροφὴ α΄.

Χο. 1 Εὐδαίμονες, οἷσι κακῶν
2 ἄγευστος αἰών.
3 οἷς γὰρ ἂν θεόθεν
4 σεισθῇ δόμος, ἄτας
5 οὐδὲν ἐλλείπει γενεᾶς
6 ἐπὶ πλῆθος ἕρπον·
7 ὅμοιον ὥστε ποντίαις
8 ἄλδος οἶδμα δυσπνόοις

Thracio vento occurrit profundum mare,
Volvit ex imo nigrum
Sabulum, & turbidum,
Et fremit repercutiens littus.

ANTISTROPHE 1.

Veteres Labdaci familiæ video
Calamitates alias super alias,
Nec posteri liberant genus,
Sed evertit Deus aliquis,
Nec desinit.
Nunc enim reliquum erat
Lumen extremæ radicis in hac familia,
Hoc letalis Deorum
Inferorum pulvis extinguit,
Et amentia & furiæ.

STROPHE 2.

Tuam potentiam, Jupiter.
Quis potest cohibere?
Quam nec somnus capit æternus,
Nec perpetui Deorum
Menses: perpetuo Princeps
Tenes Olympi
Nitidum fulgorem,
Futurum & præteritum adest tibi;
Hæc lex communis venit
Ad omnium vitam,
Ne sit sine malis.

ANTISTROPHE 2.

Nam incerta spes
Multos consolatur,
Multos autem decipiunt leves cupiditates,
Et ignari opprimuntur,
Priusquam in igne pedem posuerint.

Sapienter

9 θρήσσαις ὅταν ἔρεβος ἐπιδράμῃ πνοαῖς,
10 κυλίνδει βυσσόθεν κελαινὰν
11 θῖνα καὶ δυσήνεμον,
12 στόνῳ βρέμουσι δ' ἀντιπλῆγες ἀκταί.--

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ α'.

1 ἀρχαῖα τὰ λαβδακιδᾶν
2 οἴκων ὁρῶμαι
3 πήματα φθιμένων
4 ἐπὶ πήμασι πίπτον--
5 τ' οὐδ' ἀπαλλάσσει γενεὰν
6 γένος, ἀλλ' ἐρείπει
7 θεῶν τις, οὐδ' ἔχει λύσιν.
8 νῦν γὰρ ἐσχάτας ὑπὲρ
9 ῥίζας τέτατο φάος ἐν οἰδίπου δόμοις·
10 κατ' αὖ νιν φοινία θεῶν τῶν
11 νερτέρων ἀμᾷ κόνις,
12 λόγου τ' ἄνοι, καὶ φρενῶν ἐριννύς.--

ΣΤΡΟΦΗ β.

1 τὰν σὰν ζεῦ δύναμιν τίς ἀνδρῶν
2 ὑπερβασία κατάσχοι,
3 τὰν οὔθ' ὕπνος αἱ--
4 ρεῖ ποθ' ὁ παντογήρως,
5 ἀκάματοί τε θεῶν
6 μῆνες; ἀγήρως δὲ χρόνῳ δυνάστας
7 κατέχεις ὀλύμπου
8 μαρμαρόεσσαν αἴγλαν.
9 τό, τ' ἔπειτα, καὶ τὸ μέλλον,
10 καὶ τὸ πρὶν ἐπαρκέσει.
11 νόμος ὅδ' οὐδὲν ἕρπει
12 θνατῶν βιότῳ πάμ--
13 πολις ἐκτὸς ἄτας.--

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β'

1 ἁ γὰρ δὴ πολύπλαγκτος ἐλπὶς
2 πολλοῖς μὲν ὄνησις ἀνδρῶν,
3 πολλοῖς δ' ἀπάτα
4 κουφονόων ἐρώτων.
5 εἰδότι δ' οὐδὲν, ἕρπει,
6 πρὶν πυρὶ θερμῷ πόδα τις προσαύσῃ.

Sapienter à quodam
Dictum apparet :
Malum videtur esse bonum
Illi, cui mentem
Deus impellit ad exitium.
Sed versatur brevi
Tempore extra malum.

ANAPAESTI.

Sed Hæmon liberorum tuorum
Novissimum germen, utique dolens
Futuræ sponsæ,
Desponsatæ propter mortem,
Defraudarique sua conjuge dolens.

I*AMBI.*

Cre. Cito sciemus melius quam vates,
O fili num audita sententia de futura sponsa,
Venis ut patri irascaris ?
Sumus nec tibi omnibus in rebus chari ?
Hæ. Pater, tuus sum, & tu recte sentiens,
Me corrigas, teque sequar.
Nullas enim nuptias merito
Antiferam tibi recte ducenti.
Cre. Sic oportet fili sentire ex animo,
Paternæ voluntati omnia postponenda esse :
Ideo enim homines optant liberos
Obedientes domi suscipere,
Ut & inimicos ulciscantur,
Et amicos colant pariter ut parentes.
Sed qui gignit inutiles liberos,
Quid dicas hunc aliud, nisi molestiam sibi
Genuisse, & inimicis risum
Ne mentem per amorem
Mulieris causa abjicias, sciens
Quod frigidus hic amplexus est
Mulieris malæ. Quod enim
Majus ulcus quam malus amicus ?
Sed despuens velut inimicum, sine
Puellam apud inferos nubere.
Postquam enim manifeste deprehendi,
Solam rebellem in tanta urbe,

7 σοφίᾳ γὰρ ἔκ του
8 κλεινὸν ἔπος πέφανται,
9 τὸ κακὸν δοκεῖν ποτ' ἐσθλὸν
10 τῷδ' ἔμμεν' ὅτῳ φρένας
11 θεὸς ἄγει πρὸς ἄταν.
12 πράσσει δ' ὀλιγοστὸν
13 χρόνον ἐκτὸς ἄτας.--

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ὅδε μὴν αἵμων, παίδων τῶν σῶν
νέατον γέννημ', ἆρ' ἀχνύμενος
τάλιδος ἥκει μόρον ἀντιγόνης,
ἀπάτας λεχέων ὑπεραλγῶν

ΙΑΜΒΟΙ.

Κρ. Τάχ' εἰσόμεσθα μάντεων ὑπέρτερον.
ὦ παῖ, τελείαν ψῆφον ἆρα μὴ κλύων
τῆς μελλονύμφου πατρὶ λυσσαίνων πάρει;
ἢ σοὶ μὲν ἡμεῖς πανταχῇ δρῶντες φίλοι;
Αι. Πάτερ, σός εἰμι· καὶ σύ μοι γνώμας ἔχων
χρηστὰς ἀπορθοῖς, αἷς ἔγωγ' ἐφέψομαι.
ἐμοὶ γὰρ οὐδεὶς ἀξίως ἔσται γάμος
μείζων φέρεσθαι σοῦ καλῶς ἡγουμένου.--
Κρ. Οὕτω γὰρ, ὦ παῖ, χρὴ διὰ στέρνων ἔχειν,
γνώμης πατρῴας πάντ' ὄπισθεν ἑστάναι.
τούτου γὰρ οὕνεκ' ἄνδρες εὔχονται γονὰς
κατηκόους φύσαντες ἐν δόμοις ἔχειν,
ὡς καὶ τὸν ἐχθρὸν ἀνταμύνωνται κακοῖς,
καὶ τὸν φίλον τιμῶσιν ἐξίσου πατρί.
ὅστις δ' ἀνωφέλητα φυτεύει τέκνα,
τί τόνδ' ἂν εἴποις ἄλλο πλὴν αὑτῷ πόνους
φῦσαι, πολὺν δὲ τοῖσιν ἐχθροῖσιν γέλων;
μή νύν ποτ', ὦ παῖ, τὰς φρένας ὑφ' ἡδονῆς
γυναικὸς οὕνεκ' ἐκβάλῃς, εἰδὼς ὅτι
ψυχρὸν παραγκάλισμα τοῦτο γίνεται,
γυνὴ κακὴ ξύνευνος ἐν δόμοις. τί γὰρ
γένοιτ' ἂν ἕλκος μεῖζον ἢ φίλος κακός;
ἀλλὰ πτύσας ὡσεί τε δυσμενῆ, μέθες
τὴν παῖδ' ἐν ἅδου τήνδε νυμφεύειν τινί.
ἐπεὶ γὰρ αὐτὴν εἷλον ἐμφανῶς ἐγὼ
πόλεως ἀπιστήσασαν ἐκ πάσης μόνην,

Non mentiar civitati,
Sed interficiam eam. ad hæc imploret Jovem
Cognationis præsidem: si enim cognati
Mali sunt, alam potius alienos.
Inter propinquos, si quis est bonus,
Erit etiam Reip. bonus.
Qui autem leges violat,
Atque imperare Magistratibus cogitat,
Hunc non laudabo:
Sed quem urbs præfecit, hic audiendus est,
De parvis, justis, & injustis:
Et hunc virum confidam ego
Bene imperare & bene parere velle,
Et in pugnæ tempestate ordinatum,
Manere fortem socium.
Nam inobedientia nullum majus malum est.
Hæc urbes perdidit, & vastas
Domos facit, & in pugna fugas
Efficit: sed subditorum
Servat multos obedientia.
Hæc sic defendenda est bonis,
Et non à muliere vincenda.
Satius est enim à viris everti,
Ne deteriores mulieribus dicamur,
Clo. Nobis nisi ætate erramus
Dicere sapienter videris.
Hæ. Pater, Dii dant mentem hominibus,
Id summum bonum est,
Ego, quod non recte hæc dicas,
Neque possum neque sciam dicere,
Alteri fortasse secus videatur:
Tibi vero omnia debeo prospicere,
Quæ dicunt, aut faciunt, aut reprehendunt homines.
Tuus enim aspectus terribilis est civibus,
Si quid dicunt, quo non delectaris
Ego autem mussitantes audio,
Quomodo deploret civitas hanc puellam,
Quod illa ex omnibus mulieribus indignissime
Et pessime propter egregia facta pereat,
Quæ fratem in cæde mortuum insepultum
A canibus cruda vorantibus
Noluit perdi neque ab avibus.
An non hæc digna est aureo honore?
Talis obscura tacite fama vagatur.

ψευδῆ γ' ἐμαυτὸν οὐ καταστήσω πόλει,
ἀλλὰ κτενῶ. πρὸς ταῦτ' ἐφυμνείτω Δία
ξυναίμον· εἰ γὰρ δὴ τά γ' ἐγγενῆ φύσει
ἄκοσμα, θρέψω κάρτα τοὺς γ' ἔξω γένους.
ἐν τοῖς γὰρ οἰκείοισιν ὅστις ἐστ' ἀνὴρ
χρηστὸς, φανεῖται κἀν πόλει δίκαιος ὤν·
ὅστις δ' ὑπερβὰς, ἢ νόμους βιάζεται
ἢ τοὐπιτάσσειν τοῖς κρατοῦσιν ἐννοεῖ,
οὐκ ἔστ' ἐπαίνου τοῦτον ἐξ ἐμοῦ τυχεῖν.
ἀλλ' ὃν πόλις στήσειε, τοῦδε χρὴ κλύειν
καὶ σμικρὰ καὶ δίκαια, καὶ τἀναντία.
καὶ τοῦτον ἂν τὸν ἄνδρα θαρσοίην ἐγὼ
καλῶς μὲν ἄρχειν, εὖ δ' ἂν ἄρχεσθαι θέλειν,
δορός τ' ἂν ἐν χειμῶνι προστεταγμένον,
μένειν δίκαιον κἀγαθὸν παραστάτην.
ἀναρχίας γὰρ μεῖζον οὐκ ἔστιν κακόν.
αὕτη πόλεις τ' ὄλλυσιν, ἥδ' ἀναστάτους
οἴκους τίθησιν· ἥδε σὺν μάχῃ δορὸς
τροπὰς καταρρήγνυσι· τῶν δ' ὀρθουμένων
σώζει τὰ πολλὰ σώμαθ' ἡ πειθαρχία.
οὕτως ἀμυντέ' ἐστὶ τοῖς κοσμουμένοις,
κοὔτοι γυναικὸς οὐδαμῶς ἡσσητέα.
κρεῖσσον γὰρ, εἴπερ δεῖ, πρὸς ἀνδρὸς ἐκπεσεῖν.
κοὐκ ἂν γυναικῶν ἥσσονες καλοίμεθ' ἄν.

Χο. Ἡμῖν μὲν, εἰ μὴ τῷ χρόνῳ κεκλέμμεθα,
λέγειν φρονούντως ὧν λέγεις δοκεῖς πέρι.

Αι. Πάτερ, θεοὶ φύουσιν ἀνθρώποις φρένας,
πάντων ὅσ' ἐστὶ χρημάτων ὑπέρτατον.
ἐγὼ δ' ὅπως σὺ μὴ λέγεις ὀρθῶς τάδε,
οὔτ' ἂν δυναίμην, μήτ' ἐπισταίμην λέγειν.
γένοιτο μέντ' ἂν χἀτέρῳ καλῶς ἔχον.
σοῦ δ' οὖν πέφυκα πάντα προσκοπεῖν, ὅσα
λέγει τις ἢ πράσσει τις, ἢ ψέγειν ἔχει.
τὸ γὰρ σὸν ὄμμα δεινὸν ἀνδρὶ δημότῃ
λόγοις τοιούτοις οἷς σὺ μὴ τέρψῃ κλύων·
ἐμοὶ δ' ἀκούειν ἔσθ' ὑπὸ σκότου τάδε,
τὴν παῖδα ταύτην οἷ' ὀδύρεται πόλις.
πασῶν γυναικῶν ὡς ἀναξιωτάτη
κάκιστ' ἀπ' ἔργων εὐκλεεστάτων φθίνει·
ἥτις τὸν αὐτῆς αὐτάδελφον ἐν φοναῖς
πεπτῶτ' ἄθαπτον, μήθ' ὑπ' ὠμηστῶν κυνῶν
εἴασ' ὀλέσθαι, μήθ' ὑπ' οἰωνῶν τινός.
οὐχ ἥδε χρυσῆς ἀξία τιμῆς λαχεῖν;
τοιάδ' ἐρεμνὴ σῖγ' ἐπέρχεται φάτις.

ἐμοὶ

Mihi tua fælicitate nihil est optabilius.
Quod enim gloria patris florentis
Gaudium majus liberis sit, aut patri à liberis?
Ne unum hunc morem tantum retineas,
Ut putes nihil rectum esse, nisi quod tu dicis.
Qui enim solus sapere videtur,
Aut linguam aut mentem habere, quam nemo habeat
Is retectus inanis deprehensus est,
Sed etiam sapientem virum discere
Multa non est turpe, & non nimium repugnare.
Vides quæ exundantibus fluminibus
Arbores cedunt, ramos servare,
Sed renitentes radicitus pereunt.
Eodem modo gubernator in navi, qui pedem
Tendit & non cedit, eversis postea
Tabulis navigat fracta navi.
Tu vero cede iræ, & muta sententiam.
Si quid enim sapio juvenis,
Equidem fateor, excellere
Virum plenum sapientia:
Sed si secus est, raro enim hoc accidere solet,
Honestum est alios etiam audire.

Cho. Rex, convenit te, si quid recte dicitur,
Discere, & hunc vicissim, recte enim dictum est, audire

Cre. An tali ætate discemus
Sapere à juvene?

Hæ. Nihil injusti: si vero juvenis sum,
Non ætatem, sed rem considera.
Res est scilicet, improbos honore afficere.

Cre. Non jubeo te malos tolere.

Hæ. Nonne ista deprehensa est in tali morbo?

Cre. Non hoc dicit populus Thebanus.

Hæ. Civitas vero statuet,

Cre. Quid imperare debeam

Hæ. Vides, quam hoc pueriliter dixisti?

Cre. Alius igitur non ego hic regnet.

Hæ. Civitas non est, quæ est unius viri,

Cre. An non Principis est civitas?

Hæ. Scilicet tu voles in deserta urbe regnare?

Cre. Iste mulierem adiuvat.

Hæ. Siquidem tu es mulier, nam pro te sollicitus sum,

Cre. Pessime litigas cum patre.

Hæ. Video enim te injusta facere.

Cre. An pecco dum principatum meum honore afficio?

ἐμοὶ δὲ, σοῦ πράσσοντος εὐτυχῶς πάτερ,
οὐκ ἔστιν οὐδὲν κτῆμα τιμιώτερον.
τί γὰρ πατρὸς θάλλοντος, εὐκλείας τέκνοις
ἄγαλμα μεῖζον, ἢ τί πρὸς παίδων πατρί;
μὴ νῦν ἓν ἦθος μοῦνον ἐν σαυτῷ φόρει.
ὡς φῂς σὺ, κοὐδὲν ἄλλο, τοῦτ᾽ ὀρθῶς ἔχειν.
ὅστις γὰρ αὐτὸς ἢ φρονεῖν μόνος δοκεῖ.
ἢ γλῶσσαν ἣν οὐκ ἄλλος ἢ ψυχὴν ἔχειν
οὗτοι διαπτυχθέντες, ὤφθησαν κενοί.
ἀλλ᾽ ἄνδρα κἤν τις ἦ σοφὸς, τὸ μανθάνειν
πόλλ᾽ αἰσχρὸν οὐδὲν, καὶ τὸ μὴ τείνειν ἄγαν.
ὁρᾷς παραρρείθροισι χειμάρροις ὅσα
δένδρων ὑπείκει, κλῶνας ὡς ἐκσώζεται.
τὰ δ᾽ ἀντιτείνοντ᾽, αὐτόπρεμν᾽ ἀπόλλυται;
αὔτως δὲ, ναὸς ὅστις ἐγκρατὴς, πόδα
τείνας ὑπείκει μηδὲν, ὑπτίοις κάτω
στρέψας τὸ λοιπὸν σέλμασιν, ναυτίλλεται.
ἀλλ᾽ εἶκε θυμοῦ, καὶ μετάστασιν δίδου.
γνώμη γὰρ εἴ τις κἀπ᾽ ἐμοῦ νεωτέρου
πρόσεστι, φήμ᾽ ἔγωγε πρεσβεύειν πολὺ
φῦναι τὸν ἄνδρα πάντ᾽ ἐπιστήμης πλέω·
εἰ δ᾽ οὖν, (φιλεῖ γὰρ τοῦτο μὴ ταύτῃ ῥέπειν)
καὶ τῶν λεγόντων εὖ, καλὸν τὸ μανθάνειν.
Χο. Ἄναξ, σέ τ᾽ εἰκὸς, εἴ τι καίριον λέγει,
μαθεῖν, σέ τ᾽ αὖ τοῦδ᾽· εὖ γὰρ εἴρηται διπλᾷ.
Κρ. Οἱ τηλικοίδε καὶ διδαξόμεσθα δὴ
φρονεῖν πρὸς ἀνδρὸς τηλικοῦδε τὴν φύσιν;
Αἱ. Μηδὲν τὸ μὴ δίκαιον· εἰ δ᾽ ἐγὼ νέος,
οὐ τὸν χρόνον χρὴ μᾶλλον ἢ τἄργα σκοπεῖν.
Κρ. Ἔργον γάρ ἐστι τοὺς ἀκοσμοῦντας σέβειν;
Αἱ. Οὐδ᾽ ἂν κελεύσαιμ᾽ εὐσεβεῖν εἰς τοὺς κακούς.
Κρ. Οὐχ ἥδε γὰρ τοιᾷδ᾽ ἐπείληπται νόσῳ;
Αἱ. Οὔ φησι Θήβης τῆσδ᾽ ὁμόπτολις λεώς.
Κρ. Πόλις γὰρ ἡμῖν ἃ ἂν με χρὴ τάσσειν ἐρεῖ;
Αἱ. Ὁρᾷς τόδ᾽ ὡς εἴρηκας ὡς ἄγαν νέος;
Κρ. Ἄλλῳ γὰρ ἢ 'μοὶ χρή γε τῆσδ᾽ ἄρχειν χθονός;
Αἱ. Πόλις γὰρ οὐκ ἔσθ᾽ ἥτις ἀνδρός ἐσθ᾽ ἑνός.
Κρ. Οὐ τοῦ κρατοῦντος ἡ πόλις νομίζεται;
Αἱ. Καλῶς ἐρήμης γ᾽ ἂν σὺ γῆς ἄρχοις μόνος.
Κρ. Ὅδ᾽, ὡς ἔοικε, τῇ γυναικὶ ξυμμαχεῖ,
Αἱ. Εἴπερ γυνὴ σύ. σοῦ γὰρ οὖν προκήδομαι.
Κρ. Ὦ παγκάκιστε διὰ δίκης ἰὼν πατρί.
Αἱ. Οὐ γὰρ δίκαιά σ᾽ ἐξαμαρτάνονθ᾽ ὁρῶ.
Κρ. Ἁμαρτάνω γὰρ τὰς ἐμὰς ἀρχὰς σέβων;

Cre. Non honoras, dum honorem Dei conculcas.
Hæ. O execrabile ingenium & muliere deterius.
Hæ. Non deprehendes me succumbere turpitudini.
Cre. An non tu pro illa dicis?
Hæ Et pro te, & pro me, & pro Diis inferis,
Cre. Hanc non duces vivam amplius,
Hæ. Illa igitur morietur, & mortua interficiet aliquem,
Cre. An minandi causa sic loqueris ferociter?
Hæ An minæ sunt ad inania verba respondere?
Cre. Malo accepto cognosces quam nunc sis demens.
Hæ. Nisi pater esses dicerem te delirare.
Cre. Mulieris mancipium ne mihi convicia dicito.
Hæ, Vis loqui, & loquens neminem vis audire.
Cre. Verum per Olympum scito,
Non gaudebis me deridendo.
Abducite istam odiosam, ut ob oculos
Coram sponso moriatur.
Hæ. Non fiet, ne putes hoc,
Non peribit me inspectante,
Nec tu meum aspicies caput,
Itaque apud amicos mane, qui te ferre possunt,
Cho. Rex, homo fit vehemens ex ira,
Tale ingenium dolore fit atrocius.
Cre. Faciat, ausit, plus quam pro virili,
Has puellas non eripiet morti,
Cho. An ambas occidere decrevisti?
Cre. Non illam, quæ non attigit, recte mones.
Cho. Qua morte eam vis interficere?
Cre. Ducens eam ubi solitaria est via,
Occultabo in subterraneo specu,
Tantum cibi addens manipulum,
Ut scelus ex urbe auferatur:
Ibi Plutonem, quem solum colit,
Orans impetrabit ne moriatur:
Aut discet ibi. quod inutilis labor
Sit, Deos inferos colere.

ANTISTROPHICA *strophe*

Cho. Amor invicte,
Amor, qui irruis in fortunas,
Qui in mollibus genis
Puellæ dormis,
Incedis supra mare,

Et

Αι. Οὐ γὰρ σέβεις, τιμάς γε τὰς θεῶν πατῶν.
Κρ. Ὦ μιαρὸν ἦθος, καὶ γυναικὸς ὕστερον.
Αι. Οὐκ ἂν γ' ἕλοις ἥσσω γε τῶν αἰσχρῶν ἐμέ.
Κρ. Ὁ γοῦν λόγος σοι πᾶς ὑπὲρ κείνης ὅδε.
Αι. Καὶ σοῦ τε κἀμοῦ, καὶ θεῶν τῶν νερτέρων.
Κρ. Ταύτην ποτ' οὐκ ἔσθ' ὡς ἔτι ζῶσαν γαμεῖς.
Αι. Ἡ δ' οὖν θανεῖται καὶ θανοῦσ' ὀλεῖ τινά.
Κρ. Ἦ κἀπαπειλῶν ὧδ' ἐπεξέρχῃ θρασύς;
Αι. Τίς δ' ἔστ' ἀπειλὴ πρὸς κενὰς γνώμας λέγειν;
Κρ. Κλαίων φρενώσεις, ὢν φρενῶν αὐτὸς κενός.
Αι. Εἰ μὴ πατὴρ ἦσθ', εἶπον ἄν σ' οὐκ εὖ φρονεῖν.
Κρ. Γυναικὸς ὢν δούλευμα, μὴ κώτιλλέ με.
Αι. Βούλει λέγειν τι, καὶ λέγων μηδὲν κλύειν;
Κρ. Ἄληθες· ἀλλ' οὐ τόνδ' ὄλυμπον, ἴσθ' ὅτι
χαίρων ἐπὶ ψόγοισι δεννάσεις ἐμέ.
ἄγετε τὸ μῖσος, ὡς κατ' ὄμματ' αὐτίκα
παρόντι θνήσκῃ πλησία τῷ νυμφίῳ.
Αι. Οὐ δῆτ' ἔμοιγε· τοῦτο μὴ δόξῃς ποτέ.
οὔθ' ἥδ' ὀλεῖται πλησία, σύ τ' οὐδαμὰ
τοὐμὸν προσόψει κρᾶτ' ἐν ὀφθαλμοῖς ὁρῶν.
ὡς τοῖς θέλουσι τῶν φίλων μαίνῃ ξυνών.
Χο. Ἀνὴρ ἄναξ βέβηκεν ἐξ ὀργῆς ταχύς.
νοῦς δ' ἐστὶ τηλικοῦτος ἀλγήσας, βαρύς.
Κρ. Δράτω, φρονείτω μεῖζον ἢ κατ' ἄνδρ' ἰών.
τὰ δ' οὖν κόρα τάδ' οὐκ ἀπαλλάξει μόρου.
Χο. Ἄμφω γὰρ αὐτὰ καὶ κατακτεῖναι νοεῖς;
Κρ. Οὐ τήν γε μὴ θιγοῦσαν· εὖ γὰρ οὖν λέγεις.
Χο. Μόρῳ δὲ ποίῳ καί σφε βουλεύῃ κτανεῖν;
Κρ. Ἄγων ἐρῆμος ἔνθ' ἂν ᾖ βροτῶν στίβος,
κρύψω πετρώδει ζῶσαν ἐν κατώρυχι,
φορβῆς τοσοῦτον ὡς ἄγος μόνον προθείς,
ὅπως μίασμα πᾶσ' ὑπεκφύγοι πόλις.
κἀκεῖ τὸν ἅδην, ὃν μόνον σέβει θεῶν,
αἰτουμένη που, τεύξεται τὸ μὴ θανεῖν.
ἢ γνώσεται γοῦν ἀλλὰ τηνικαῦθ' ὅτι
πόνος περισσός ἐστι τὰν ἅδου σέβειν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. στροφή.

Αν. 1 Ἔρως ἀνίκατε μάχαν,
2 ἔρως, ὃς ἐν κτήμασι πίπτεις,
3 ὃς ἐν μαλακαῖς παρειαῖς
4 νεάνιδος ἐννυχεύεις·
5 φοιτᾷς δ' ὑπερπόντιος, ἐν

Et per agrestia stabula,
Neque te Deorum quisquam effugit,
Neque mortalium hominum.
Qui te habet, furit.

ANTISTROPHE

Tu etiam justorum injustas
Mentes corrumpis ad nocendum bonis.
Tu & hoc dissidium
Domesticum excitasti.
Vincit præsens amor
Oculorum sponsæ
Magnarum legum Principem.
Insuperabilis enim
Illudit ei Venus.

ANAPAESTI.

Nunc autem & ipse extra leges
Feror, hoc videns, cohibere
Fontes lachrymarum non possum,
Cum video ad Thalamum omnes sepelientem
Antigonen ire.

ANTISTROPHICA. strophe 1.

Ant. Videte me cives
Ultimam viam euntem,
Ultimam lucem videntem Solis,
Et non rursus: sed me
Qui omnes sepelit, vivam ducit
Ad Acherontis littus: neque hymenæi
Participem: neque mihi nuptialis
Hymnus decantatus est.
Sed despondebor Acheronti.

6 τ' ἀγρονόμοις αὐλαῖς
7 καὶ σ' οὔτ' ἀθανάτων
8 φύξιμος οὐδεὶς,
9 οὔθ' ἁμερίων ἐπ' ἀν--
10 θρώπων· ὁ δ' ἔχων, μέμηνεν.--

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ

1 Σὺ καὶ δικαίων ἀδίκους
2 φρένας παρασπᾷς ἐπὶ λώβᾳ·
3 Σὺ καὶ τόδε νεῖκος ἀνδρῶν
4 ξύναιμον ἔχεις ταράξας.
5 νικᾷ δ' ἐναργὴς βλεφάρων
6 ἵμερος εὐλέκτρου
7 νύμφας, τῶν μεγάλων
8 πάρεδρος ἐν ἀρχαῖς
9 θεσμῶν· ἄμαχος γὰρ ἐμ--
10 παίζει θεὸς Ἀφροδίτα.--

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

1 νῦν δ' ἤδη 'γὼ κ' αὐτὸς θεσμῶν
2 ἔξω φέρομαι τάδ' ὁρῶν, ἴσχειν
3 δ' οὐκέτι πηγὰς δύναμαι δακρύων
4 τὸν παγκοίταν ὅθ' ὁρῶ θάλαμον
5 τήνδ' Ἀντιγόνην ἀνύτουσαν.--

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. στροφὴ α'.

Αν. 1 Ὁρᾶτέ μ' ὦ γᾶς πατρίας πολῖται
2 τὰν νεάταν ὁδὸν
3 στείχουσαν, νέατον δὲ φέγγος
4 λεύσσουσαν ἀελίου,
5 κοὔποτ' αὖθις· ἀλλά μ' ὁ παγκοίτας
6 Ἅιδας ζῶσαν ἄγει
7 τὰν Ἀχέροντος
8 ἀκτάν, οὔθ' ὑμεναίων
9 ἔγκληρον, οὔτ' ἐπινυμφίδιος
10 πώ μέ τις ὕμνος ὕμνησεν,
11 ἀλλ' Ἀχέροντι νυμφεύσω.--

ANAPÆSTI.

Cho. Ergo clara & laudem habens
In hunc abibis ſpecum mortuorum,
Neque abſumentibus vexata morbis,
Neque gladio percuſſa,
Sed libera, viva, ſola
Mortalium ad inferos deſcendis.

ANTISTROPHE 1.

Ant. Audivi miſeram periiſſe
Phrygiam hoſpitam,
Tantali filiam ad Sipylum ſaxum.
Quam velut hedera adhærens,
Domuit petræ ramus,
Et imbre tabeſcentem,
Ut aiunt, nix nunquam deſerit,
Sed madefacit ſub ſuperciliis lachrymabundis
Colla: hei me
Deus ſimiliter cubare facit.

ANAPÆSTI.

Cho. At illa erat Dea, & Diis genita,
Nos mortales, & nati mortalibus:
Et tibi pereunti præclarum eſt audire,
Diis ſimilia accidiſſe.

STROPHE 2.

Ant. Hei mihi irrideor, quid me
Per Deos patrios
Nondum mortuam contumelia afficis ſed præſentem?
O urbs, & urbis
Opulenti cives,
O Dircæi fontes
Et Thebanum nemus, ſimul
Teſtes vos facio,
Quomodo indeplorata ab amicis, quali lege

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. ν' Οὐκοῦν κλεινὴ καὶ ἔπαινον ἔχου-
σ' ἐς τόδ' ἀπέρχῃ κεῦθος νεκύων,
οὔτε φθινάσι πληγεῖσα νόσοις,
οὔτε ξιφέων ἐπίχειρα λαχοῦ-
σ'· ἀλλ' αὐτόνομος ζῶσα μόνη δὴ
θνατῶν ἀΐδαν καταβήσῃ.--

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ. α'.

Αν. 1 Ἤκουσα δὴ λυγροτάταν ὀλέσθαι
2 τὰν φρυγίαν ξέναν
3 ταντάλου, σιπύλῳ πρὸς ἄκρῳ·
4 τὰν, κισσὸς ὡς ἀτενὴς,
5 πετραία βλάστα δάμασεν· καί νιν
6 ὄμβρω τακομέναν,
7 ὡς φάτις ἀνδρῶν,
8 χιών τ' οὐδαμὰ λείπει·
9 τέγγει θ' ὑπ' ὀφρύσι παγκλαύτοις
10 δειράδας· ᾇ με δαίμων ὁ-
μοιοτάταν κατευνάζει.--

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Ἀλλὰ θεός τοι καὶ θεογεννής.
ἡμεῖς δὲ, βροτοὶ καὶ θνητογενεῖς.
καί τοι γε φθιμένῃ, μέγ' ἀκοῦσαι
τοῖς ἰσοθέοις ἔγκληρα λαχεῖν
ζῶσαν καὶ ἔπειτα θανοῦσαν.--

ΣΤΡΟΦΗ β'.

Αν. 1 Οἴμοι, γελῶμαι. τί με πρὸς
2 θεῶν πατρῴων
3 οὐκ οἰχομέναν ὑβρίζεις,
4 ἀλλ' ἐπίφαντον;
5 ὦ πόλις, ὦ πόλεως
6 πολυκτήμονες ἄνδρες·
7 ἰὼ διρκαῖαι κρῆναι,
8 θήβας τ' εὐαρμάτου ἄλσος· ἔμπας
9 ξυμμάρτυρας ὔμμ' ἐπικτῶμαι,
10 οἵα φίλων ἄκλαυτος, οἵοις νόμοις

Ad carcerem effossum
Vado sepulchri insueti.
O me miseram
Quæ neque viva sum, nec mortua,
Inquilina non vivorum, non mortuorum.

IAMBI.

Cho. Progressa ad extremam contumaciam,
In summam pœnæ incidisti.
Multum, ô puella,
Paternum sustines certamen.

ANTISTROPHE 2.

Ant. Tetigisti acerbissimas
Mihi curas,
Multiplicem luctum
Et totius prioris
Nostræ calamitatis
Labdacidarum.
O maternæ conjugii
Furiæ, concubitus cognati,
Mei patris & miseræ matris,
Ex qualibus ego misera nata sum,
Ad quos devota, innupta:
Inquilina veniam.
O miserum frater,
Nacte conjugium,
Mortuus vivam me occidisti.

IAMBI.

Cho. Piè facere, pietas quædam est.
Sed autoritas non est violanda
Eorum qui tenent imperium.
Te autem propter fratrem perdidit indignatio.

SYSTEMA.

Ant. Indeplorata, sine amicis, innupta,
Misera abducor,
Hanc paratam viam.
Non amplius mihi fas est

11 πρὸς ἕρμα τυμβόχωστον ἔρ-
12 χομαι τάφου ποταινίου.
13 ἰὼ δύστανος,
14 οὔτ' ἐν βροτοῖς οὔτ' ἐν νεκροῖσι
15 μέτοικος, οὐ ζῶσιν, οὐ θανοῦσι.--

ΙΑΜΒΟΙ.

Χο. Προβᾶσ' ἐπ' ἔσχατον θράσους,
ὑψηλὸν ἐς δίκας βάθρον
προσέπαισας ὦ τέκνον πολύ·
πατρῷον ἐκτίνεις τιν' ἆθλον.--

ΣΤΡΟΦΗ β'.

Αν. 1 Εψαυσας ἀλγεινοτάτας
2 ἐμοὶ μερίμνας
3 πατρὸς τριπόλιστον οἶκτον,
4 τοῦ τε πρόπαντος
5 ἁμετέρου πότμου
6 κλεινοῖς Λαβδακίδαισιν.
7 ἰὼ ματρῷαι λέκτρων
8 ἆται, κοιμήματ' αὐτογέννητ'
9 ἀμῷ πατρὶ δυσμόρου ματρός,
10 οἵων ἐγώ ποθ' ἁ ταλαίφρων ἔφυν,
11 πρὸς οὓς ἀραῖος ἄγαμος ἅ-
12 δ' ἐγὼ μέτοικος ἔρχομαι.
13 ἰὼ δυσπότμων
14 κασίγνητε γάμων κυρήσας,
15 θανὼν ἔτ' οὖσαν κατήναρές με.

ΙΑΜΒΟΙ.

Χο. Σέβειν μὲν, εὐσέβειά τις·
κράτος δ', ὅτῳ κράτος μέλει,
παραβατὸν οὐδαμῇ πέλει.
σὲ δ' αὐτόγνωτος ὤλεσ' ὀργά.--

ΣΥΣΤΗΜΑ.

Αν. Ακλαυτος, ἄφιλος, ἀνυμέναιος,
ταλαίφρων ἄγομαι
τάνδ' ἑτοίμαν ὁδόν· οὐκέτι
μοι τόδε λαμπάδος ἱερὸν ὄμμα

Solis ſacrum oculum videre:
Et meam mortem
Nullus amicus gemit.

IAMBI.

Cre. Sed ſcitis, quòd querelarum & luctuum ante mortem
Nemo finem faciat, ſi liceat.
Non ducetis quàm celerrimè, & tecto
Sepulchro includentes, ut dixi,
Solam relinquetis, ſive moriatur,
Sive vivens in illo ſpecu maneat:
Nos enim impolluti ſumus, quod ad hanc attinet,
Sed noſtra converſatione privabitur.
Ant. O ſepulchrum, ô Thalame, ô effoſſa
Habitatio perpetua, quo vado,
Ad meos, quorum numerum inter mortuos
Maximum recepit Proſerpina,
Quorum poſtrema ego & miſerrima
Deſcendo ante fatale tempus.
Veniens autem ſpero
Me charam patri & matri venturam eſſe,
Et tibi charam frater,
Poſtquam mortuos ego mea manu lavi,
Ornavi, & ſepulchrales inferias dedi.
Nunc Polynices tuum corpus curans,
Talem mercedem repeto.
At te honore affeci, apud eos qui rectè judicant.
Non ſi mater eſſem,
Non ſi maritus mihi mortuus eſſet,
Contra publicum edictum hoc periculum ſuſcepiſſem.
Hæc cujus legis cauſa dico?
Marito mortuo alius eſſet:
Et alius gnatus, ſi hunc amitterem.
Sed matre & patre ſepultis,
Non poteſt iterum naſci frater:
Ideo te præferens contra Creontem feci,
Et ſæva auſa ſum ô frater.
Nunc verò ducit me manibus innuptam,
Expertem nuptiarum & liberorum,
Sed huc deſerta ab amicis
Viva in mortuorum ſepulchra venio.

θέμις ὁρᾶν ταλαίνᾳ.
τὸν δ' ἐμὸν πότμον ἀδάκρυτον
οὐδεὶς φίλων στενάζει.

ΙΑΜΒΟΙ.

Κρ. Ἆρ' ἴστ', ἀοιδὰς καὶ γόους πρὸ τοῦ θανεῖν
ὡς οὐδ' ἂν εἷς παύσαιτ' ἄν, εἰ χρείη, λέγειν;
οὐκ ἄξεθ' ὡς τάχιστα, καὶ κατηρεφεῖ
τύμβῳ περιπτύξαντες, ὡς εἴρηκ' ἐγώ,
μόνην ἀφεῖτ' ἔρημον, εἴτε χρὴ θανεῖν,
εἴτ' ἐν τοιαύτῃ ζῶσα τυμβεύσει στέγῃ;
ἡμεῖς γὰρ ἁγνοὶ τοὐπὶ τήνδε τὴν κόρην.
μετοικίας δ' οὖν τῆς ἄνω στερήσεται.--

Αν. Ὦ τύμβος, ὦ νυμφεῖον, ὦ κατασκαφὴς
οἴκησις αἰείφρουρος, οἷ πορεύομαι
πρὸς τοὺς ἐμαυτῆς, ὧν ἀριθμὸν ἐν νεκροῖς
πλεῖστον δέδεκται Φερσέφασσ' ὀλωλότων.
ὧν λοισθία 'γὼ καὶ κάκιστα δὴ μακρῷ
κάτειμι, πρίν μοι μοῖραν ἐξήκειν βίου.
ἐλθοῦσα μέντοι, κάρτ' ἐν ἐλπίσι τρέφω
φίλη μὲν ἥξειν πατρί, προσφιλὴς δέ σοι
μῆτερ, φίλη δέ σοι κασίγνητον κάρα.
ἐπεὶ θανόντας αὐτόχειρ ὑμᾶς ἐγὼ
ἔλουσα κἀκόσμησα, κἀπιτυμβίους
χοὰς ἔδωκα· νῦν δὲ Πολύνεικες, τὸ σὸν
δέμας περιστέλλουσα, τοιάδ' ἄρνυμαι.
καίτοι σ' ἐγὼ τίμησα τοῖς φρονοῦσιν εὖ.
οὐ γάρ ποτ' οὔτ' ἂν εἰ τέκνων μήτηρ ἔφυν,
οὔτ' εἰ πόσις μοι κατθανὼν ἐτήκετο,
βίᾳ πολιτῶν τόνδ' ἂν ᾐρόμην πόνον.
τίνος νόμου δὴ ταῦτα πρὸς χάριν λέγω;
πόσις μὲν ἄν μοι κατθανόντος, ἄλλος ἦν,
καὶ παῖς ἀπ' ἄλλου φωτός, εἰ τοῦδ' ἤμπλακον.
μητρὸς δ' ἐν ᾅδου καὶ πατρὸς κεκευθότοιν,
οὐκ ἔστ' ἀδελφὸς ὅστις ἂν βλάστοι ποτέ.
τοιῷδε μέντοι σ' ἐκπροτιμήσασ' ἐγὼ
νόμῳ, Κρέοντι ταῦτ' ἔδοξ' ἁμαρτάνειν,
καὶ δεινὰ τολμᾶν, ὦ κασίγνητον κάρα.
καὶ νῦν ἄγει με διὰ χερῶν οὕτω λαβὼν,
ἄλεκτρον, ἀνυμέναιον, οὔτε τοῦ γάμου
μέρος λαχοῦσαν, οὔτε παιδείου τροφῆς·
ἀλλ' ὧδ' ἔρημος πρὸς φίλων ἡ δύσμορος,
ζῶσ' εἰς θανόντων ἔρχομαι κατασκαφάς.

Quod jus Deorum violans?
Quid misera aspiciam Deos?
Quæ invocem auxilia?
Cùm propter pium factum impietatis rea sim.
Sed si hæc placent Diis,
Si quid peccavi, ipsa veniá dedero quòd afficior supplicio.
Sin autem isti peccant, tantundem
Mali patiantur? quantum mihi injustè inferunt.

ANAPÆSTI.

Cho. Adhuc eorundem ventorum
Impetus, iidem animi, hanc habent.
Cre. Ergo ductores plorabunt
Propter tarditatem.
Ant. Hei de morte jam
Sententia dicta est.
Cre. Non consolor te ut speres
Hæc non fore rata.
Ant. O Thebæ urbs patria,
Et Dii patrii,
Ducor, & non ero amplius.
Videte Thebarum Principes,
Reginam solam reliquam,
Qualia patior,
Propterea, quòd piè feci,

ANTISTROPHICA. *Strophe* 1.

Cho. Sustinuit & Danaes corpus
Mutare lumen, in ferreis
Vinculis occultata,
In sepulchrali Thalamo vincta est.
Et nobilis erat,
Et Jovis custodiebat
Aureum germen,
Sed fatalis potentia potens est,
Nec eam imber aut Mars,
Nec turris, nec stridentes,
Celeres naves effugerunt.

ANTI-

ποίαν παρεξελθοῦσα δαιμόνων δίκην;
τί χρή με τὴν δύστηνον ἐς θεοὺς ἔτι
βλέπειν; τίν' αὐδᾶν ξυμμάχων; ἐπεί γε δὴ
τὴν δυσσέβειαν εὐσεβοῦσ' ἐκτησάμην.
ἀλλ' εἰ μὲν οὖν τάδ' ἐστὶν ἐν θεοῖς καλά,
παθόντες ἂν ξυγγνοῖμεν ἡμαρτηκότες·
εἰ δ' οἵδ' ἁμαρτάνουσι, μὴ πλείω κακὰ
πάθοιεν ἢ καὶ δρῶσιν ἐκδίκως ἐμέ.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Ἔτι τῶν αὐτῶν ἀνέμων αὑταὶ
ψυχῆς ῥιπαὶ τήνδε γ' ἔχουσι.
Κρ. Τοιγὰρ τούτων τοῖσιν ἄγουσι
κλαύμαθ' ὑπάρξει βραδυτῆτος ὕπερ.
Χο. Οἴμοι, θανάτου τοῦτ' ἐγγυτάτω
τοὔπος ἀφῖκται.
Κρ. Θαρσεῖν οὐδὲν παραμυθοῦμαι
μὴ οὐ τάδε ταύτῃ κατακυροῦσθαι.
Αν. Ὦ γῆς Θήβης ἄστυ πατρῷον,
καὶ θεοὶ προγενεῖς.
ἄγομαι δὴ 'γώ, κοὐκέτι μέλλω.
λεύσσετε Θήβης οἱ κοιρανίδαι,
τὴν βασίλειαν μούνην λοιπήν,
οἷα πρὸς οἵων ἀνδρῶν πάσχω,
τὴν εὐσεβίαν σεβίσασα.--

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. Στροφὴ ά.

Χο. 1 Ἔτλα καὶ Δανάας οὐράνιον φῶς
2 ἀλλάξαι δέμας ἐν χαλκοδέτοις
3 αὐλαῖς· κρυπτομένα δ' ἐν
4 τυμβήρει θαλάμῳ κατεζεύχθη.
5 καίτοι χρυσέᾳ τίμιος ὦ παῖ, παῖ,
6 καὶ Ζηνὸς ταμιεύε-
7 σκε γονὰς χρυσορρύτους.
8 ἀλλ' ἁ μοιριδία τις δύνασις, δεινά·
9 οὔτ' ἄν νιν ὄμβρος, οὔτ' ἄρης,
10 οὐ πύργος, οὐχ ἁλίκτυποι
11 κελαιναὶ νᾶες ἐκφύγοιεν.--

ANTISTROPHICA. 1.

Vinctus est iracundus filius Dryantis
Thracum Rex, propter convicia,
A Baccho affixus scopulo.
Sic furorem suum amittit,
Et florentem animum,
Agnoscit se per furorem attigisse Deum,
Conviciatrice lingua.
Prohibuit enim afflatas
Mulieres, & Bacchi ignem,
Et irritavit musas.

STROPHE 2.

Ad Cyanea saxa
Gemini maris
Littus Bosphori,
Et Thracius sinus est Salmydessus,
Ibi vicinus Mars duobus Phinei filiis
Vidit execrandum vulnus
Factum, propter sævam conjugem,
Cæcum in miseris orbibus oculorum,
Laceratum hastis à cruentis manibus
Et radiis textoriis.

ANTISTROPHE 2.

Tabefacti autem miseri
Miseram cladem
Deplorabant matris,
Infœlici fato geniti.
Hæc semen nobilium
Fuit Erechthidarum.
Et longinquis in antris
Nutrita est inter patrias procellas
Boreæ filia equestri celeritate, in celso saxo,
Deorum filia, verùm hanc etiam fata
Divina vicerunt.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ α'.

ζεύχθη δ' ὀξύχολος παῖς ὁ Δρύαντος,
ἠδωνῶν βασιλεύς, κερτομίοις
ὀργαῖς ἐκ Διονύσου,
πετρώδει κατάφρακτος ἐν δεσμῷ.
οὕτω μανίας δεινὸν ἀποστάζει
ἀνθηρόν τε μένος· κεῖ-
νος ἐπέγνω μανίαις
ψαύων τὸν θεὸν ἐν κερτομίαις γλώσσαις.
παύεσκε μὲν γὰρ ἐνθέους
γυναῖκας, εὔιόν τε πῦρ,
φιλαύλους τ' ἠρέθιζε μούσας.--

ΣΤΡΟΦΗ β'.

παρὰ δὲ κυανέων πετρῶν
διδύμας ἁλὸς τ' ἀκταὶ βοσπόρειαι,
ἰδ' ὁ Θρηκῶν σαλμυδησσός,
ἵν' ἀγχίπολις ἄρης,
δισσοῖσι φινείδαις
εἶδεν ἀρατὸν ἕλκος
τυφλωθὲν ἐξ ἀγρίας δάμαρτος,
ἀλαὸν ἀλαστόροις ὀμμάτων
κύκλοις ἀραχθὲν οὐκ ἐγχέων,
ἀλλ' ὑφ' αἱματηραῖς χερσὶ
τε καὶ κερκίδων ἀκμαῖς.--

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ. β'.

κατὰ δὲ τακόμενοι μέλεοι
μελέαν πάθαν κλαῖον ματρὸς, ἔχον-
τες ἀνύμφευτον γονάν· ἃ
δὲ, σπέρμ' ἀρχαιογόνων
ἄντασ' ἐρεχθειδᾶν,
τηλεπόροις δ' ἐν ἄντροις
τράφη θυέλλησιν ἐν πατρῴαις
βορέας ἅμιππος, ὀρθόποδος
ὑπὲρ πάγου θεῶν ἡ παῖς.
ἀλλὰ κἀπ' ἐκείνᾳ μοῖραι
μακραίωνες ἔσχον παῖ.--

IAMBI.

Tir. Thebani Principes, venimus communi via
Duo videntes per unum: cæcis enim
Iter cum duce est.
Cre. Quid novi est?
Tir. Dicam, tu modo vati obtemperes.
Cre. Num hactenus discessi à tuis monitis?
Tir. Ergo fœliciter regis urbem.
Cre. Agnosco me affectum esse beneficiis.
Tir. Sapias ergo nunc in ipso discrimine.
Cre. Quid est? quàm ego horreo tua dicta.
Tir. Scies artis meæ signa audiens.
Nam in veterem sedem augurii
Sedens, ubi erat mihi augurii portus,
Ignotam audio avium vocem.
Malo impetu clangentium,
Et lacerantes se mutuo unguibus.
Agnovi, nam strepitus alarum non erat sine signo.
Statim verò metuens sacrificia tentavi.
In aris flammantibus ex hostiis
Ignis non fulsit, sed in cinere
Fumabat, expuebat, & levata
Exta dissipabantur, & corrupta
Femora jacebant extra tectum adipem,
Hæc à puero audivi
Irrita esse sacrificii signa.
Nam hic mihi monitor est, aliis ego.
Propter te urbs male habet.
Aræ enim & foci sunt
Pleni cadaveribus volucrum & canum.
Post interitum filiorum OEdipi:
Et deinde non recipiunt sacrificii preces
Dii à nobis, neque femorum flammam.
Neque aves sonant faustas voces,
Postquam comederunt cadaverum pinguedinem.
Hæc cogita: nam hominibus
Omnibus commune est peccare.
Postquam autem peccavit aliquis,
Non est stultus aut infœlix, qui
Remedium quærit, & non manet pertinax.
Nam pertinacia stulta & infœlix est.

ΙΑΜΒΟΙ.

Τει. Θήβης ἄνακτες ἥκομεν κοινὴν ὁδὸν
δύ' ἐξ ἑνὸς βλέποντε. τοῖς τυφλοῖσι γὰρ
αὕτη κέλευθος ἐκ προηγητοῦ πέλει --
Κρ. Τί δ' ἔστιν ὦ γεραιὲ τειρεσία νέον;
Τει. Ἐγὼ διδάξω· καὶ σὺ τῷ μάντει πιθοῦ.
Κρ. Οὔκουν πάρος γε σῆς ἀπεστάτουν φρενός.
Τει. Τοι γὰρ δι' ὀρθῆς τήνδε ναυκληρεῖς πόλιν.
Κρ. Ἔχω πεπονθὼς μαρτυρεῖν ὀνήσιμα.
Τει. Φρόνει βεβὼς αὖ νῦν ἐπὶ ξυροῦ τύχης.
Κρ. Τί δ' ἔστιν; ὡς ἐγὼ τὸ σὸν φρίττω στόμα.
Τει. Γνώσῃ, τέχνης σημεῖα τῆς ἐμῆς κλύων.
εἰς γὰρ παλαιὸν θῶκον ὀρνιθοσκόπον
ἵζων, ἵν' ἦν μοι παντὸς οἰωνοῦ λιμήν,
ἀγνῶτ' ἀκούω φθόγγον ὀρνίθων κακῷ
κλάζοντας οἴστρῳ καὶ βεβαρβαρωμένῳ,
καὶ σπῶντας ἐν χηλαῖσιν ἀλλήλους φοναῖς.
ἔγνων· πτερῶν γὰρ ῥοῖβδος οὐκ ἄσημος ἦν.
εὐθὺς δὲ δείσας, ἐμπύρων ἐγευόμην,
βωμοῖσι παμφλέκτοισιν· ἐκ δὲ θυμάτων
ἥφαιστος οὐκ ἔλαμπεν, ἀλλ' ἐπὶ σποδῷ
μυδῶσα κηκὶς μηρίων ἐτήκετο,
κἄτυφε, κἀνέπτυε· καὶ μετάρσιοι
χολαὶ διεσπείροντο, καὶ καταρρυεῖς
μηροὶ καλυπτῆς ἐξέκειντο πιμελῆς.
τοιαῦτα παιδὸς τοῦδ' ἐμάνθανον πάρα,
φθίνοντ' ἀσήμων ὀργίων μαντεύματα.
ἐμοὶ γὰρ οὗτος ἡγεμών, ἄλλοις δ' ἐγώ.
καὶ ταῦτα, τῆς σῆς ἐκ φρενὸς νοσεῖ πόλις.
βωμοὶ γὰρ ἡμῖν, ἐσχάραι τε παντελεῖς,
πλήρεις ὑπ' οἰωνῶν τε καὶ κυνῶν βορᾶς,
τοῦ δυσμόρου πεπτῶτος Οἰδίπου γόνου,
κᾆτ' οὐ δέχονται θυστάδας λιτὰς ἔτι
θεοὶ παρ' ἡμῶν, οὐδὲ μηρίων φλόγα,
οὐδ' ὄρνις εὐσήμους ἀπορροιβδεῖ βοάς,
ἀνδροφθόρου βεβρῶτες αἵματος λίπος.
ταῦτ' οὖν τέκνον φρόνησον· ἀνθρώποισι γὰρ
τοῖς πᾶσι κοινόν ἐστι τοὐξαμαρτάνειν.
ἐπεὶ δ' ἁμάρτῃ, κεῖνος οὐκέτ' ἔστ' ἀνὴρ
ἄβουλος οὐδ' ἄνολβος, ὅστις ἐς κακὸν
πεσὼν ἀκεῖται, μηδ' ἀκίνητος πέλει.
αὐθαδία τοι σκαιότητ' ὀφλισκάνει.

ἀλλ'

Sed cede mortuo ne extinctum
Pungito: qualis fortitudo est in mortuum sævire?
Bene tibi volens suadeo:
Prodest autem audire bene monentem.
Cre. O senex, omnes velut ad scopum
Jaculamini contra hunc virum, & vates
Etiam mihi negotium facit, propter hanc familiam
Venditus & exportatus sum.
Lucramini, precium accipite, Sardense electrum
Si vultis & Indicum aurum,
Tamen hunc non sepelietis,
Nec si aquilæ cadauer ferant
Rapientes ad Jovis sedem:
Ne illud quidem piaculum timens
Sepeliri hunc permitterem. Bene scio
Deos pollui ab hominibus non posse.
Cadunt autem multi ô senex
Quanquam præstantes viri turpiter,
Cùm turpis lucri causa dicunt turpia.
Tir. Num scit quispiam, aut cogitat hoc?
Cre. Quidnam rem notam omnibus dicis?
Tir. Quanto præstantius est sapere?
Cre. Quanto plus mali est desipere.
Tir. Hic tuus est morbus,
Cre. Nolo recriminari vatem.
Tir. Atqui dicis me falsa vaticinari.
Cre. Vates omnes captant pecuniam.
Tir. Imo tyranni amant turpia lucra.
Cre. An scis quæ dicis, te dicere contra Principes?
Tir. Scio, per me regis hanc urbem.
Cre. Sapiens vates es, sed soles iniquè agere.
Tir. Jubebis me, ut dicam oracula.
Cre. Move, modo ne lucri causa.
Tir. Sic tibi videbor sanè, quod ad te attinet.
Cre. Scito te non lucraturum esse meum animum.
Tir. Scito non multos
Circulos solis confici,
In quibus unum ex tuis
Mortuum dabis pro cadaveribus,
Pro quibus vivam ignominiose
In sepulchrum inclusisti.
Aliud verò habes cadaver
Divinorum expers sine funere profanatum,
Quod neque tibi licet, nec superi probant.

Sed

ἀλλ' εἶκε τῷ θανόντι, μηδ' ὀλωλότα
κέντει· τίς ἀλκὴ τὸν θανόντ' ἐπικτανεῖν;
εὖ σοι φρονήσας, εὖ λέγω· τὸ μανθάνειν
δ' ἥδιστον εὖ λέγοντος, εἰ κέρδος λέγει.

Κρ. Ὦ πρέσβυ, πάντες ὥστε τοξόται σκοποῦ
τοξεύετ' ἀνδρὸς τοῦδε, κοὐδὲ μαντικῆς
ἄπρακτος ὑμῖν εἰμι, τῶν δ' ὑπαὶ γένους
ἐξημπόλημαι κἀκπεφόρτισμαι πάλαι.
κερδαίνετ', ἐμπολᾶτε τὸν πρὸ Σάρδεων
ἤλεκτρον, εἰ βούλεσθε, καὶ τὸν Ἰνδικὸν
χρυσόν· τάφῳ δ' ἐκεῖνον οὐχὶ κρύψετε.
οὐδ' εἰ θέλουσ' οἱ Ζηνὸς αἰετοὶ βορὰν
φέρειν νιν ἁρπάζοντες ἐς Διὸς θρόνους,
οὐδ' ὣς μίασμα τοῦτο μὴ τρέσας ἐγὼ
θάπτειν παρήσω κεῖνον· εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι
θεοὺς μιαίνειν οὔτις ἀνθρώπων σθένει.
πίπτουσι δ' ὦ γεραιὲ Τειρεσία βροτῶν
χ' οἱ πολλὰ δεινοὶ, πτώματ' αἴσχρ', ὅταν λόγους
αἰσχροὺς καλῶς λέγωσι τοῦ κέρδους χάριν.

Τει. Φεῦ· ἆρ' οἶδεν ἀνθρώπων τις; ἆρα φράζεται

Κρ. Τί χρῆμα; ποῖον τοῦτο πάγκοινον λέγεις;

Τει. Ὅσῳ κράτιστον κτημάτων εὐβουλία;

Κρ. Ὅσῳπερ οἶμαι, μὴ φρονεῖν, πλείστη βλάβη.

Τει. Ταύτης σὺ μέντοι τῆς νόσου πλήρης ἔφυς.

Κρ. Οὐ βούλομαι τὸν μάντιν ἀντειπεῖν κακῶς.

Τει. Καὶ μὴν λέγεις, ψευδῆ με θεσπίζειν λέγων.

Κρ. Τὸ μαντικὸν γὰρ πᾶν φιλάργυρον γένος.

Τει. Τὸ δ' ἐκ τυράννων, αἰσχροκέρδειαν φιλεῖ.

Κρ. Ἆρ' οἶσθα ταγοὺς ὄντας, ἃν λέγῃς, λέγων;

Τει. Οἶδ'· ἐξ ἐμοῦ γὰρ τήνδ' ἔχεις σώσας πόλιν.

Κρ. Σοφὸς σὺ μάντις, ἀλλὰ τἀδικεῖν φιλῶν.

Τει. Ὄρσεις με τἀκίνητα διὰ φρενῶν φράσαι·

Κρ. Κίνει· μόνον δὲ μὴ 'πὶ κέρδεσιν λέγων.

Τει. Οὕτω γὰρ ἤδη καὶ δοκῶ τὸ σὸν μέρος.

Κρ. Ὡς μὴ 'μπολήσων ἴσθι τὴν ἐμὴν φρένα.

Τει. Ἀλλ' εὖ γέ τοι κάτισθι μὴ πολλοὺς ἔτι
τρόχους ἁμιλλητῆρας ἡλίου τελῶν,
ἐν οἷσι τῶν σῶν αὐτὸς ἐκ σπλάγχνων ἕνα
νέκυν νεκρῶν ἀμοιβὸν ἀντιδοὺς ἔσῃ.
ἀνθ' ὧν ἔχεις μὲν τῶν ἄνω βαλὼν κάτω,
ψυχήν τ' ἀτίμως ἐν τάφῳ κατῴκισας·
ἔχεις δὲ τῶν κάτωθεν ἐνθάδ' αὖ θεῶν
ἄμοιρον, ἀκτέριστον, ἀνόσιον νέκυν.
ὧν οὔτε σοὶ μέτεστιν οὔτε τοῖς ἄνω

Sed tu violenter ista facis.
Horum vindices postea
Puniturae latent furiae,
Ut te capiant in iisdem malis,
Haec vide an corruptus pecunia
Dicam : erunt enim brevi
Domi tuae luctus,
Et hostiles urbes turbabuntur,
Ex quibus cadavera canes polluerunt,
Aut ferae aut volucres, ferentes
Polluta busta in aras urbis.
Haec contra te velut jaculator
Emisi cum indignatione jacula
Valida, quorum vim non evitabis.
Puer abduc nos domum,
Ut iram iste in juniores emittat,
Et norit linguam erudire, ut sit modestior,
Et mentem ut sit melior, quàm nunc est,

Cho. Vates abiit.
Scimus autem donec
Canos ego ex nigris capillos habeo,
Nunquam eum mentitum esse.

Cre. Scio ipse, & sum consternatus,
Difficile est cedere : si autem resisto.
Damno affici in periculo praesto est.

Cho. Prudentia opus est.

Cre. Quid faciendum est, dic, ego obtemperabo,

Cho. Puellam ex subterraneo specu
Dimitte, & alterum cadaver sepelito.

Cre. Hoccine approbas, & jubes cedere ?

Cho. Quam celerrimè,
Opprimunt enim poenae celeriter malos.

Cre. Hei, vix muto animum, ut faciam.
At non possum pugnare cum necessitate.

Cho. Fac ista, nec manda aliis.

Cre. Sic statim vado : ministri
Qui adsunt & absunt, secures
Properè capientes eant in altum locum.
Ego autem postquam mea mens conversa est,
Ipse ligavi, & solvam ipse.
Metuo enim ne sit melius
Usitatis legibus parere.

ANTI-

θεοῖσιν, ἀλλ' ἐκ σοῦ βιάζονται τάδε.
τούτων σε λωβητῆρες ὑστεροφθόροι
λοχῶσιν ᾅδου, καὶ θεῶν ἐριννύες,
ἐν τοῖσιν αὐτοῖς τοῖσδε ληφθῆναι κακοῖς.
καὶ ταῦθ' ἄθρησον εἰ κατηργυρωμένος
λέγω· φανεῖ γὰρ οὐ μακροῦ χρόνου τριβή,
ἀνδρῶν, γυναικῶν σοῖς δόμοις κωκύματα.
ἐχθραὶ δὲ πᾶσαι συνταράσσονται πόλεις,
ὅσων σπαράγματ' ἢ κύνες καθήγνισαν,
ἢ θῆρες, ἤ τις πτηνὸς οἰωνός, φέρων
ἀνόσιον ὀσμὴν ἑστιοῦχον ἐς πόλιν.
τοιαῦτά σου (λυπεῖς γὰρ) ὥστε τοξότης
ἀφῆκα θυμῷ καρδίας τοξεύματα
βέβαια, τῶν σὺ θάλπος οὐχ ὑπεκδραμῇ.
ὦ παῖ, σὺ δ' ἡμᾶς ἄπαγε πρὸς δόμους, ἵνα
τὸν θυμὸν οὗτος ἐς νεωτέρους ἀφῇ,
καὶ γνῷ τρέφειν τὴν γλῶσσαν ἡσυχωτέραν,
τὸν νοῦν τ' ἀμείνω τῶν φρενῶν ἢ νῦν φέρει.--

Χο. Ἀνήρ, ἄναξ, βέβηκε δεινὰ θεσπίσας.
ἐπιστάμεσθα δ' ἐξ ὅτου λευκὴν ἐγὼ
τήνδ' ἐκ μελαίνης ἀμφιβάλλομαι τρίχα,
μή πώποτ' αὐτὸν ψεῦδος ἐς πόλιν λακεῖν.

Κρ. Ἔγνωκα καὐτός, καὶ ταράσσομαι φρένας.
τό τ' εἰκάθειν γὰρ δεινόν· ἀντιστάντα δὲ
ἄτῃ πατάξαι θυμόν, ἐν δεινῷ πάρα.--

Χο. Εὐβουλίας δεῖ παῖ Μενοικέως κρέον.

Κρ. Τί δῆτα χρὴ δρᾶν; φράζε· πείσομαι δ' ἐγώ.

Χο. Ἐλθὼν κόρην μὲν ἐκ κατώρυχος στέγης
ἄνες· κτίσον δὲ τῷ προκειμένῳ τάφον.

Χο. Καὶ ταῦτ' ἐπαινεῖς, καὶ δοκεῖς παρεικάθειν;

Κρ. Ὅσον γ' ἄναξ τάχιστα· συντέμνουσι γὰρ
θεῶν ποδώκεις τοὺς κακόφρονας βλάβαι.

Χο. Οἴμοι, μόλις μέν, καρδίας δ' ἐξίσταμαι
τὸ δρᾶν· ἀνάγκῃ δ' οὐχὶ δυσμαχητέον.

Κρ. Δρᾶ νῦν τάδ' ἐλθών, μηδ' ἐπ' ἄλλοισι τρέπε.
Ὧδ' ὡς ἔχω στείχοιμ' ἄν· οἵ τ' ὀπάονες,
οἵ τ' ὄντες, οἵ τ' ἀπόντες, ἀξίνας χεροῖν
ὁρμᾶσθ' ἑλόντες εἰς ἐπόψιον τόπον.
ἐγὼ δ' ἐπειδὴ δόξα τῇδ' ἐπεστράφη,
αὐτός τ' ἔδησα, καὶ παρὼν ἐκλύσομαι.
δέδοικα γὰρ μὴ τοὺς καθεστῶτας νόμους
ἄριστον ᾖ σώζοντα τὸν βίον τελεῖν.

ANTISTROPHICA. Strophe 1.

Cho. Bacche Cadmeæ
Puellæ decus,
Et Jovis tonantis genus,
Inclytam qui regis
Italiam, & curas
Eleusina communem
In sinu Cereris,
O Bacche, qui Baccharum metropolin Theben
Incolis ad flumen Ismenen,
Apud natos Dracone.

ANTISTROPHE 1.

Te supra bicipitem petram
Fulgens videt fumus,
Ubi Coryciæ
Nymphæ ambulant,
Et Castalius fons,
Et Nyssæorum montium
Hederacei tumuli, & virides colles,
Vitiferi deducunt te,
Sonantibus Hymnis,
Thebanæ urbis præsidem.

STROPHE 2.

Quam præ omnibus
Urbibus honoras
Cum matre tua, quæ fulmine icta est:
Et nunc violento
Tota urbs morbo laborat.
Adesto salutari pede
Super Parnassi rupem,
Aut super sonans littus.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ στροφὴ α'.

Χο. 1 Πολυώνυμε, καδμείας
2 νύμφας ἄγαλμα, καὶ διὸς
3 βαρυβρεμέτα γένος,
4 κλυτὰν ὃς ἀμφέπεις
5 ἰταλίαν, μέδεις δὲ παγ-
6 κοίνοις ἐλευσινίας
7 δηοῦς ἐν κόλποις,
8 βακχεῦ βακχᾶν
9 μητρόπολιν θήβαν ναίων,
10 παρ' ὑγρῶν ἰσμηνοῦ
11 ῥεέθρων, ἀγρίου
12 τ' ἐπὶ σπορᾷ δράκοντος.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ α'.

1 σὲ δ' ὑπὲρ διλόφου πέτρας
2 στέροψ ὄπωπε λιγνύς, ἔν-
3 θα κωρύκιαι νύμφαι
4 στείχουσι βακχίδες,
5 κασταλίας τε νᾶμα, καὶ
6 σε νυσαίων ὀρέων
7 κισσήρεις ὄχθαι,
8 χλωρά τ' ἀκτὰ
9 καὶ πολυστάφυλος πέμπει
10 ἀβρότων ἐπέων εὐ-
11 αζόντων θηβαίας
12 ἐπισκοποῦντ' ἀγυιάς.

ΣΤΡΟΦΗ β'.

1 τὰν ἐξ ἁπασᾶν τιμᾷς
2 ὑπερτάταν πόλεων,
3 ματρὶ σὺν κεραυνίᾳ.
4 καὶ νῦν ὡς βιαίας
5 ἔχεται πάνδημος πόλις
6 νῦν ἐπὶ νόσου, μολεῖν
7 καθαρσίῳ ποδὶ παρ-
8 νησίαν ὑπὲρ κλιτὺν,
9 ἢ στονόεντα πορθμόν

ANTISTROPHE 2.

O ignivomarum
Dux stellarum,
Et nocturnarum vociferationum Patrone,
Nate Jovis,
Appare una cum
Naxiis ancillis,
Quæ te furentes
Per totam noctem
Celebrant præsidem Jacchum.

IAMBI.

Nu, Cadmi cives & Amphionis,
Nunquam hominum vitam
Laudabo, nec reprehendam.
Fortuna enim facit florentes,
Et rursus facit miseros,
Nec præsciri casus possunt.
Creon erat beatus paulo ante,
Liberata hac urbe ab hostibus,
Et potitus regno,
Abundabat liberis,
Nunc perierunt omnia : nam voluptates
Cum perdidit homo, non statuo eum vivere.
Sis sane dives, quantum voles,
Et vivas regnum tenens, Si vero abiit
Ab his lætitia, reliqua ceu fumi umbram
Non ego emerim ad voluptatem.
Cho. Quod onus regum affers ?
Nu. Mortui sunt, & causam mortis præbuere quidam viventes
Cho. Quis occidit ? quis periit ?
Nu. Hæmon periit à seipso interfectus.
Cho. Patris ne, an sua manu ?
Nu. Ipse sibi conscivit mortem iratus patri,
Propter mortem Antigones.
Cho. O vates verum prædixisti,
Nu. Hæc cum ita sint, alia impendent.
Cho. Video miseram Eurydicen uxorem Creontis
Ex ædibus egredi,
Vel quia audiunt, vel casu.
Eur. O cives, audivi nuncium

Egrediens,

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β'.

ὦ πῦρ πνεόντων ἄστρων
χοραγὲ, καὶ νυχίων
φθεγμάτων ἐπίσκοπε,
παῖ Διὸς γένεθλον,
προφάνηθι ξὺν Ναξίαις
σαῖς θυάσι περιπόλοις,
αἵ σε μαινόμεναι
πάννυχοι χορεύουσι
τὸν ταμίαν Ἴακχον.

ΙΑΜΒΟΙ.

Αγ. Κάδμου πάροικοι καὶ δόμων Ἀμφίονος,
οὐκ ἔσθ' ὁποῖον στάντ' ἂν ἀνθρώπου βίον
οὔτ' αἰνέσαιμ' ἂν οὔτε μεμψαίμην ποτέ.
τύχη γὰρ ὀρθοῖ καὶ τύχη καταρρέπει
τὸν εὐτυχοῦντα τόν τε δυστυχοῦντ' ἀεί.
καὶ μάντις οὐδεὶς τῶν καθεστώτων βροτοῖς.
Κρέων γὰρ ἦν ζηλωτὸς, ὡς ἐμοί ποτε,
σώσας μὲν ἐχθρῶν τήνδε Καδμείαν χθόνα,
λαβών τε χώρας παντελῆ μοναρχίαν,
εὔθυνε, θάλλων εὐγενεῖ τέκνων σπορᾷ·
καὶ νῦν ἀφεῖται πάντα· τὰς γὰρ ἡδονὰς
ὅταν προδῶσιν ἄνδρες, οὐ τίθημ' ἐγὼ
ζῆν τοῦτον, ἀλλ' ἔμψυχον ἡγοῦμαι νεκρόν.
πλούτει τε γὰρ κατ' οἶκον, εἰ βούλει, μέγα,
καὶ ζῆ τύραννον σχῆμ' ἔχων· ἐὰν δ' ἀπῇ
τούτων τὸ χαίρειν, τἄλλ' ἐγὼ καπνοῦ σκιᾶς
οὐκ ἂν πριαίμην ἀνδρὶ πρὸς τὴν ἡδονήν.
Χο. Τί δ' αὖ τόδ' ἄχθος βασιλέων ἥκεις φέρων;
Αγ. Τεθνᾶσιν· οἱ δὲ ζῶντες, αἴτιοι θανεῖν.
Χο. Καὶ τίς φονεύει; τίς δ' ὁ κείμενος; λέγε.
Αγ. Αἵμων ὄλωλεν, αὐτόχειρ δ' αἱμάσσεται.
Χο. Πότερα πατρῴας, ἢ πρὸς οἰκείας χερός;
Αγ. Αὐτὸς πρὸς αὑτοῦ, πατρὶ μηνίσας φόνου.
Χο. Ὦ μάντι τοὔπος ὡς ἄρ' ὀρθὸν ἤνυσας.
Αγ. Ὡς ὧδ' ἐχόντων, τἄλλα βουλεύειν πάρα.
Χο. Καὶ μὴν ὁρῶ τάλαιναν Εὐρυδίκην ὁμοῦ
δάμαρτα τὴν Κρέοντος· ἐκ δὲ δωμάτων
ἤτοι κλύουσα παιδὸς, ἢ τύχῃ πάρα.
Ευ. Ὦ πάντες ἀστοὶ, τοῦ λόγου γ' ἐπησθόμην

Egrediens, ut Palladi
Supplicatum irem.
Et cum fores patefactæ januæ aperio,
Domeſtici mali vox perculit
Aures meas: ibi ſupina cecidi,
Metuens inter ancillas, & exanimata ſum.
Sed rurſus eundem ſermonem dicito.
Audiam enim non imperita malorum.
Nu. Ego domina præſens dicam,
Et nihil veri omittam.
Quare enim demulcerem te, cum poſtea
Mendax deprehenderer : veritas. n, mutari non poteſt.
Ego tuum comitabar virum
In campum, ubi jacet
Miſerum laceratum corpus Polynicis,
Et ab eo precantes ut Proſerpina
Et Pluto benigni iram cohibeant,
Lavantes ſacris undis in novis
Ramis, quod reliquum erat combuſſimus.
Et buſtum altum in terra
Fodientes, iterum ad carcerem puellæ
Thalamum Plutonis acceſſimus,
Vocem procul lugubrem
Audit aliquis circa thalamum,
Et ſignificat Creonti currens.
Huic offertur obſcurus ſonus
Accedenti magis. Plorans autem vocem
Emittit triſtem : ô miſer,
Num vates ſum ? num miſerrimam
Eo viam ?
Filii me pepulit vox. Sed famuli
Celeriter ite ad ſepulchrum,
Videte ſtruem tumuli
Subeuntes ad oſtium, an Hæmonis
Vocem agnoſco, aut à Diis decipior.
Hæc juſſu Domini
Conſideravimus : in extremo ſepulchro
Puellam pendentem collo vidimus,
Laqueo ex faſcia facto ligatam,
Et circa hanc jacentem Hæmonem
Lugentem interitum puellæ,
Et patris factum, & infælices nuptias.
Ille autem ut vidit enim, intro accedit
Ad eum, & vocat.

Miſer

πρὸς ἔξοδον στείχουσα παλλάδος θεᾶς,
ὅπως ἱκοίμην εὐγμάτων προσήγορος.
καὶ τυγχάνω γε κλεῖθρ' ἀνασπαστοῦ πύλης
χαλῶσα, καί με φθόγγος οἰκείου κακοῦ
βάλλει, δι' ὤτων· ὑπτία δὲ κλίνομαι
δείσασα πρὸς δμωαῖσι, κἀποπλήσσομαι.
ἀλλ' ὅστις ἦν ὁ μῦθος, αὖθις εἴπατε.
κακῶν γὰρ οὐκ ἄπειρος οὖσ' ἀκούσομαι.

Αγ. Ἐγώ, φίλη δέσποινα, καὶ παρών, ἐρῶ,
κοὐδὲν παρήσω τῆς ἀληθείας ἔπος.
τί γάρ σε μαλθάσσοιμ' ἂν ὧν ἐς ὕστερον
ψεῦσται φανούμεθ'; ὀρθὸν ἡ ἀλήθει' ἀεί.
ἐγὼ δὲ σῷ ποδαγὸς ἑσπόμην πόσει
πεδίον ἐπ' ἄκρον, ἔνθ' ἔκειτο νηλεὲς
κυνοσπάρακτον σῶμα πολυνείκους ἔτι·
καὶ τὸν μέν, αἰτήσαντες ἐνοδίαν θεὸν
πλούτωνά τ' ὀργὰς εὐμενεῖς κατασχεθεῖν,
λούσαντες ἁγνὸν λουτρόν, ἐν νεοσπάσι
θαλλοῖς, ὃ δὴ λέλειπτο, συγκατήθομεν.
καὶ τύμβον ὀρθόκρανον οἰκείας χθονὸς
χώσαντες, αὖθις πρὸς λιθόστρωτον κόρης
νυμφεῖον ἅδου κοῖλον εἰσεβαίνομεν.
φωνῆς δ' ἄπωθεν ὀρθίων κωκυμάτων
κλύει τις ἀκτέριστον ἀμφὶ παστάδα,
καὶ δεσπότῃ κρέοντι σημαίνει μολών.
τῷ δ' ἀθλίας ἄσημα περιβαίνει βοῆς
ἕρποντι μᾶλλον ἆσσον· οἰμώξας δ' ἔπος
ἵησι δυσθρήνητον· ὦ τάλας ἐγώ.
ἆρ' εἰμὶ μάντις; ἆρα δυστυχεστάτην
κέλευθον ἕρπω τῶν παρελθουσῶν ὁδῶν;
παιδός με σαίνει φθόγγος· ἀλλὰ πρόσπολοι
ἴτ' ἆσσον ὠκεῖς, καὶ παραστάντες τάφῳ,
ἀθρήσαθ' ἁρμὸν χώματος λιθοσπαδῆ,
δύντες πρὸς αὐτὸ στόμιον, εἰ τὸν αἵμονος
φθόγγον συνίημ', ἢ θεοῖσι κλέπτομαι.
τάδ' ἐξ ἀθύμου δεσπότου κελεύσμασιν
ἠθροῦμεν· ἐν δὲ λοισθίῳ τυμβεύματι
τὴν μὲν, κρεμαστὴν αὐχένος κατείδομεν,
βρόχῳ μιτώδει σινδόνος καθημμένην.
τὸν δ' ἀμφὶ μέσσῃ περιπετῆ προσκείμενον
εὐνῆς ἀποιμώζοντα τῆς κάτω φθοράν,
καὶ πατρὸς ἔργα, καὶ τὸ δύστηνον λέχος.
ὁ δ' ὡς ὁρᾷ σφε, στυγνὸν οἰμώξας, ἔσω
χωρεῖ πρὸς αὐτόν, κἀνακωκύσας, καλεῖ·

Miser quid agis. quare te perdis?
Quid animi habes? quæ te calamitas ad hoc perpulit
Egredere, supplex te rogo.
Hunc trucibus oculis intuens filius,
Respuens vultu, nec respondens,
Stringit gladium ancipitem & elapso
Patre per fugam deerravit: Deinde miser
Sibi iratus statim incumbens
Infixit lateri ensem,
Et pendentem cubitum virginis amplexus,
Cum flatu celerem ejicit halitum,
Pallida gena, cruenti sanguinis.
Jacet mortuus apud mortuam, Nuptiale
Sacrum nactus apud inferos.
Ostendens insipientiam
Maximum esse malum hominibus.
Cho. Quid hoc significat, quod mulier
Abiit priusquam quidquam dixit?
Nu. Et ego obstupui, sed spe nutrior,
Audita filii morte publice non vult
Lugere. sed domi ancillis
Imperabit luctum:
Non est adeo stulta ut peccet.
Cho. Nescio, sed hoc nimium silentium
Grave videtur esse, & si clamor frustra est.
Nu. Sed sciemus, ne quid prohibendum
Clam occultet irata,
Ingressi, recte enim dicis,
Nimium enim silentium grave est.

ANAPÆSTI.

Cho. Atqui Rex ipse venit
Cadaver in manibus habens,
Si fas est dicere, non aliena
Culpa, sed ipsius culpa perditum.

PERICOMMATA strophe 3.

Nu. O stultæ mentis
Peccata magna,
Letalia, interfectores
Et mortuos videtis
Cognatos.
O infælicia consilia.
O fili juvenis cum socia mortua

Hei

ὦ τλῆμον, οἷον ἔργον εἴργασαι; τίνα
νοῦν ἔσχες; ἐν τῷ ξυμφορᾶς διεφθάρης;
ἔξελθε τέκνον' ἱκέσιός σε λίσσομαι.
τὸν δ' ἀγρίοις ὄσσοισι παπτήνας ὁ παῖς
πτύσας προσώπῳ, κοὐδὲν ἀντειπὼν, ξίφους
ἕλκει διπλοῦς κνώδοντας· ἐκ δ' ὁρμωμένου
πατρὸς φυγαῖσιν, ἤμπλακ'· εἶθ' ὁ δύσμορος
αὑτῷ χολωθεὶς, ὥσπερ εἶχ' ἐπενταθεὶς,
ἤρεισε πλευραῖς μέσσον ἔγχος, ἐς δ' ὑγρὸν
ἀγκῶν' ἔτ' ἔμφρων παρθένῳ προσπλύσσεται,
καὶ φυσιῶν ὀξεῖαν ἐκβάλλει πνοὴν
λευκῇ παρειᾷ φοινίου σταλάγματος.
κεῖται δὲ νεκρὸς περὶ νεκρῷ, τὰ νυμφικὰ
τέλη λαχὼν δείλαιος εἰν ᾅδου δόμοις,
δείξας ἐν ἀνθρώποισι τὴν ἀβουλίαν,
ὅσῳ μέγιστον ἀνδρὶ πρόσκειται κακόν.--

Χο. Τί τοῦτ' ἂν εἰκάσειας; ἡ γυνὴ πάλιν
φρούδη, πρὶν εἰπεῖν ἐσθλὸν ἢ κακὸν λόγον.

Αγ. Καὐτὸς τεθάμβηκ'. ἐλπίσιν δὲ βόσκομαι,
ἄχη τέκνου κλύουσαν ἐς πόλιν γόους
οὐκ ἀξιώσειν, ἀλλ' ὑπὸ στέγης ἔσω
δμωαῖς προθήσειν πένθος οἰκεῖον στένειν.
γνώμης γὰρ οὐκ ἄπειρος, ὥσθ' ἁμαρτάνειν.--

Χο. Οὐκ οἶδ'· ἐμοὶ δ' οὖν ἥ τ' ἄγαν σιγὴ, βαρὺ
δοκεῖ προσεῖναι, χἡ μάτην πολλὴ βοή.

Αγ. Ἀλλ' εἰσόμεσθα μή τι καὶ κατάσχετον
κρυφῇ καλύπτει καρδίᾳ θυμουμένῃ,
δόμους παραστείχοντες· εὖ γὰρ οὖν λέγεις,
καὶ τῆς ἄγαν γάρ ἐστί που σιγῆς βάρος.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Καὶ μὴν ὅδ' ἄναξ αὐτὸς ἐφήκει
μνῆμ' ἐπίσημον διὰ χειρὸς ἔχων,
εἰ θέμις εἰπεῖν, οὐκ ἀλλοτρίαν
ἄτην, ἀλλ' αὐτὸς ἁμαρτών.--

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ στροφὴ α'.

Κρ. 1 Ἰὼ φρενῶν δυσφρόνων ἁμαρτήματα
2 στερεὰ, θανατόεντ'· ὦ κτανόντας τε καὶ
3 θανόντας βλέποντες ἐμφυλίους.
4 ὤ μοι ἐμῶν ἄνολβα βουλευμάτων.
5 ἰὼ παῖ παῖ, νέος νέῳ ξὺν μόρῳ

Hei mortuus es periisti
Mea, non tua stultitia.

SYSTEMA. 1.

Cho. Hei mihi quam sero vides pœnam.

STROPHE 2.

Cre. Agnôsco miser, nam meo capiti
Deus magnum hoc
Onus imponens
Perculit me & in malas vias impulit,
Hei vulgatam evertens lætitiam,
O labores infælices hominum,

SYSTEMA 2.

Fam. Habes mala quædam in conspectu,
Alia manibus gestas, & domi
Alia visurus es.
Cre. An potest esse aliud majus malum ?
Uxor mortua est mater hujus infælix
Novis plagis.

ANTISTROPHE 1.

Cho. O nefaria
Plutonis domus quid me perdis ?
Infausta nuncians quem edis sermonem ?
Hei mortuum interfecisti
Quid ais ? quid novi dicis ?
Cadaver propter exitium Hæmonis
Jacere muliebre.

ANTISYSTEMA 1.

Nu. Licet videre, non enim intus abdita est.

ANTISTROPHE 2.

Cre. Hei malum aliud miser video.
Quod fatum præterea mihi misero restat ?
Habeo hic natum in manibus

Miser

6 αἲ αἲ αἲ ἔθανες, ἀπελύθης
7 ἐμαῖς οὐδὲ σαῖσι δυσβουλίαις.

ΣΥΣΤΗΜΑ α΄.

Χο. 1 Οἴμ᾽, ὡς ἔοικας ὀψὲ τὴν δίκην ἰδεῖν.

ΣΤΡΟΦΗ β΄.

Κρ. 1 Οἴμοι,
2 ἔχω μαθὼν δείλαιος, ἐν δ᾽ ἐμῷ κάρᾳ
3 θεὸς τότ᾽ ἄρα τότε μέγα βάρος ἔχων
4 ἔπαισεν, ἐν δ᾽ ἔσεισεν ἀγρίαις ὁδοῖς
5 οἴμοι λακπάτητον ἀντρέπων χαράν.
6 φεῦ φεῦ, ὦ πόνοι βροτῶν δύσπονοι

ΣΥΣΤΗΜΑ β΄.

Εξ. 1 Ὦ δέσποθ᾽, ὡς ἔχων τε καὶ κεκτημένος
2 τὰ μὲν πρὸ χειρῶν, τὰ δὲ φέρων, τὰ δ᾽ ἐν δόμοις
3 ἔοικας ἥκειν· καὶ τάδ᾽ ὄψεσθαι κακά.
Κρ. 4 Τί δ᾽ ἐστὶν αὖ κάκιον ἢ κακῶν ἔτι;
Εξ. 5 Γυνὴ τέθνηκε, τοῦδε παμμήτωρ νεκροῦ,
6 δύστηνος ἄρτι νεοτόμοισι πλήγμασιν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ α΄.

Κρ. 1 Ἰὼ ἰὼ δυσκάθαρτος ἅδου λιμήν,
2 τί μ᾽ ἄρα τί μ᾽ ὀλέκεις; ὦ κακάγγελτά μοι
3 προπέμψας ἄχη, τίν᾽ αὐδᾷς λόγον;
Χο. 4 Αἲ αἲ, ὀλωλότ᾽ ἄνδρ᾽ ἐπεξειργάσω.
Κρ. 5 Τί φῄς ὦ παῖ; λέγεις νέον μοι λόγον
6 αἲ αἲ αἲ σφάγιον ἐπ᾽ ὀλέθρῳ
7 γυναικεῖον ἀμφικεῖσθαι μόρον;

ΑΝΤΙΣΥΣΤΗΜΑ α΄.

Εξ. 1 Ὁρᾶν πάρεστιν· οὐ γὰρ ἐν μυχοῖς ἔτι.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β΄.

Κρ. 1 Οἴμοι
2 κακὸν τόδ᾽ ἄλλο δεύτερον βλέπω τάλας.
3 τίς ἄρα τίς με πότμος ἔτι περιμένει;
4 ἔχω μὲν ἐν χείρεσσιν ἀρτίως τέκνον

5 τάλας

Miser, aliud cadaver istic est,
Hei mater misera, hei nate.

ANTISYSTEMA 2.

Cho Hæc cito periit, hæc circa aram periit.
Solvit obscuras palpebras post luctum.
Nu. Deplorans prioris conjugis inclytum thorum.
Post nati deplorans nuptias. Postremo tuas
Actiones execrans, tanquam parricidæ.

STROPHE 3.

Cre. Hei trepido metu.
Quare me non hostiliter
Ferit aliquis ancipiti gladio
Me miserum. Heu heu,
Ex miserabili calamitate conflatus sum.

SYSTEMA 3.

Nu. Tanquam qui causam illis, & his præbueris,
Nam à mortua hac cædis reus agebaris.
Cre. Quomodo vero seipsam interfecit?
Nu. Percutiens hepar sua manu,
Postquam mortem filii audivit.

STROPHE 2.

Cre. Hei mihi, hæc culpa
Non trasfertur in alium.
Ego te interfeci, ô me stultum, ô infælicem,
Ego inquam verum dico: ô vos famuli
Ducite me cito, ducite, removete
Non existentem amplius, imo nullum.

SYSTEMA 4.

Cho. Bene mones, si quid boni in malis est,
Nam præsentia mala maxima celerrime fugienda sunt

ANTISTROPHE 3.

Cre. Eat, eat,
Appareat mors mihi ultimum
Agens diem,
Postrema eat,
Ut non videam alium diem.

AN-

5 πάλαι, τὸν δ' ἔναντι προσβλέπω νεκρὸν
6 φεῦ φεῦ μᾶτερ ἀθλία, φεῦ τέκνον.

ΑΝΤΣΥΣΤΗΜΑ β'.

Εξ. 1 Ἡ δ' ὀξυθήκτῳ ἥδε βωμία πέριξ
2 λύει κελαινὰ βλέφαρα, κωκύσασα μὲν
3 τοῦ πρὶν θανόντος Μεγαρέως κλεινὸν λέχος,
4 αὖθις δὲ τοῦδε, λοίσθιον δὲ σοὶ κακὰς
5 πράξεις ἐφυμνήσασα τῷ παιδοκτόνῳ.

ΣΤΡΟΦΗ β'.

Κρ. 1 Αἶ αἶ αἶ αἶ,
2 ἀνέπταν φόβῳ τί μ' οὐκ ἀνταίαν
3 ἔπαισέν τις ἀμφιθήκτῳ ξίφει;
4 ἄθλιος ἐγώ, φεῦ φεῦ,
5 δειλαίᾳ δὲ συγκέκραμαι δύᾳ.

ΣΥΣΤΗΜΑ γ'.

Εξ. 1 Ὡς αἰτίαν γε τῶνδε κἀκείνων ἔχων
1 πρὸς τῆς θανούσης τῆσδ' ἐπεσκήπτου μόρων
Κρ. 3 Ποίῳ δὲ κἀπελύσατ' ἐν φοναῖς τρόπῳ;
Εξ. 4 Παίσασ' ὑφ' ἧπαρ αὐτόχειρ αὑτήν, ὅπως
5 παιδὸς τόδ' ᾔσθετ' ὀξυκώκυτον πάθος.

ΣΤΡΟΦΗ δ'.

Κρ. 1 Ὤ μοί μοι, τάδ' οὐκ ἐπ' ἄλλον βροτῶν
2 ἐμᾶς ἁρμόσει ποτ' ἐξ αἰτίας.
3 ἐγὼ γάρ σ' ἐγὼ ἔκανον μέλεος.
4 ἐγὼ φαμ' ἔτυμον. ἰὼ πρόσπολοι
5 ἄγετέ μ' ὅτι τάχος, ἄγετέ μ' ἐκ ποδῶν
6 τὸν οὐκ ὄντα μᾶλλον ἢ μηδένα.

ΣΥΣΤΗΜΑ δ'.

Χο. 1 Κέρδη παραινεῖς, εἴ τι κέρδος ἐν κακοῖς.
2 βράχιστα γὰρ κράτιστα τὰν ποσὶν κακά.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ γ.

Κρ. 1 Ἴτω ἴτω,
2 φανήτω μόρων ὁ κάλλιστ' ἐμῶν
3 ἐμοὶ τερμίαν ἄγων ἡμέραν
4 ὕπατος· ἴτω ἴτω,
5 ὅπως μηκέτ' ἆμαρ ἄλλ' εἰσίδω.

ANTISYSTEMA. 3.

Nu. Omitte futura, præsentia cura,
Illa erunt Diis curæ.
Cre. Sed hæc optavi quæ cupio.
Nu. Ne optes, nam fatale malum
Nemo potest effugere.

ANTISTROPHE 4.

Cre. Ducite procul inutilem virum,
Qui te, fili, non volens interfeci,
Et te conjugem. Hei miser,
Non video quo me vertam, aut ubi ponam.
Omnia enim turbata sunt,
Fatum intolerabile invasit.

ANAPAESTI.

Cho. Sapere ad beatudinem
Præcipuum est: oportet vero divina
Non afficere contumelia,
Superbi enim sermones
Gloriosorum dum puniuntur ingentibus malis,
Docent ad extremum sapere.

ARGUMENTUM FABULÆ quæ inscribitur OEdipus Coloneus.

OEdipi Colonei fabula quodammodo convenit cum fabula OEdipi tyranni. is enim jam senex patria pulsus, Athenas proficiscitur, manu ab Antigone filia deductus Erant enim filiæ in parentem amore naturali maribus propensiores Idque oraculo monitus, quod ipse testatur, ut apud Deas venerandas vel terribiles ex hac vita migraret. Tunc igitur veniunt, & cum eo colloquuntur. Quo quum advenisset Ismene, nunciat dissidia inter filios coorta esse, Creontis adventum instare Qui quum advenisset OEdipum abducturus, re infecta discessit. Exposito autem oraculo Duci Theseo, ita è vita migravit apud Deas.

Hæc autem fabula magna est in admiratione. quam Sophocles jam senex edidit, gratificans non tantum patriæ, sed etiam populo suo. Erat enim oriundus Colono. Populum nobilem declaravit, maxime vero gratificatus est Atheniensibus. Quibus populum invictum fore, ipsosque devicturos hostes proponit OEdipus, prædicens fore, ut adversus Thebanos tandem in seditionem compellantur, ac victoriam de ipsis reportent, ut editum est in oraculis propter ipsius sepulchrum ibi extructum. *Aliud*

ΑΝΤΙΣΥΣΤΗΜΑ γ΄.

Εξ. 1 Μέλλοντα ταῦτα τῶν προκειμένων τί χρὴ
2 πράσσειν; μέλει γὰρ τῶν δ᾽ ὅτοισι χρὴ μέλειν,
Κρ. 3 Ἀλλ᾽ ὧν ἐρῶ μὲν, ταῦτα συγκατηυξάμην.
Αγ. 4 Μὴ νῦν προσεύχου μηδέν· ὡς πεπρωμένης
5 οὐκ ἔστι θνητοῖς συμφορᾶς ἀπαλλαγή.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ δ΄.

Κρ. 1 Ἄγοιτ᾽ ἂν μάταιον ἄνδρ᾽ ἐκ ποδών.
2 ὅς ὦ παῖ σέ γ᾽ οὐχ ἑκὼν κατέκτα,
3 ὅς σέ τ᾽ αὐτὰν, ὦ μέλεος, οὐδ᾽ ἔχω
4 ὅπα πρὸς πότερον ἴδω, πᾶ καὶ θῶ.
5 τὰ τ᾽ ἐν χεροῖν γὰρ τὰ τ᾽ ἐπὶ κρατί μοι
6 πότμος δυσκόμιστος εἰσήλατο.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Πολλῷ τὸ φρονεῖν εὐδαιμονίας
πρῶτον ὑπάρχει· χρὴ δὲ τά γ᾽ εἰς θεοὺς
μηδὲν ἀσεπτεῖν· μεγάλοι δὲ λόγοι
μεγάλας πληγὰς τῶν ὑπεραύχων
ἀποτίσαντες,
γήρᾳ τὸ φρονεῖν ἐδίδαξαν.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΕΠΙ ΚΟΛΩ

νῷ οἰδίποδος.

Ο Ἐπὶ κολωνῷ οἰδίπους συνημμένος πως ἐστὶ τῷ τυράννῳ· τῆς γὰρ πατρίδος ἐκπεσὼν οἰδίπους ἤδη γηραιὸς ὤν, ἀφικνεῖται εἰς ἀθήνας, ὑπὸ τῆς θυγατρὸς ἀντιγόνης χειραγωγούμενος· ἦσαν γὰρ τῶν ἀρσένων πρὸς τὸν πατέρα φιλοστοργότεραι· ἀφικνεῖται δὲ εἰς ἀθήνας κατὰ τὸ πυθόχρηστον, ὡς αὐτός φησι χρησθὲν αὐτῷ παρὰ ταῖς σεμναῖς καλουμέναις θεαῖς μεταλλάξαι τὸν βίον· πρῶτον μὲν οὖν ἔρχονται, καὶ διαλέγονται πρὸς αὐτόν· ἔπειτα δὲ ἰσμήνη παραγενομένη τὰ κατὰ τὴν στάσιν ἀπαγγέλλει τῶν παίδων, καὶ τὴν γενομένην ἄφιξιν τοῦ κρέοντος πρὸς αὐτόν· ὃς καὶ παραγενόμενος ἐπὶ τῷ ἀπαγαγεῖν αὐτὸν εἰς τὴν πατρίδα, ἄπρακτος ἀπαλλάττεται· ὁ δὲ, πρὸς τὸν θησέα διελθὼν τὸν χρησμὸν οὕτω τὸν βίον καταστρέφει παρὰ ταῖς θεαῖς.

Τὸ δὲ δρᾶμα, τῶν θαυμαστῶν· ὃ καὶ ἤδη γεγηρακὼς ὁ σοφοκλῆς ἐποίησε, χαριζόμενος οὐ μόνον τῇ πατρίδι, ἀλλὰ καὶ τῷ ἑαυτοῦ δήμῳ· ἦν γὰρ κολωνόθεν· ὥστε τὸν μὲν δῆμον, ἐπίσημον ἀποδεῖξαι, χαρίσασθαι δὲ, καὶ τὰ μέγιστα τοῖς ἀθηναίοις δι᾽ ὧν ὑπορθήτους ἔσεσθαι καὶ τῶν ἐχθρῶν αὐτοὺς κρατήσειν ὑποτίθεται ὁ οἰδίπους, προαναφωνῶν ὅτι διαστασιάσουσι πρὸς θηβαίους ποτὲ, καὶ τούτων κρατήσουσιν ἐκ χρησμῶν διὰ τὸν αὐτοῦ τάφον.

ΑΛΛΩΣ

Aliud Argumentum.

OMnia quæ acciderunt OEdipo Coloneo magnam habent affinitatem cum iis quæ in altera OEdipi tyranni fabula continentur. Excæcatus enim venit in Atticam, ab Antigone altera ex filiabus per viam deductus. Estque in delubro terribilium Dearum, quod est in loco qui vocatur Equestris Colonus. Eamque habet denominationem, quoniam Neptuni Equestris ibi est sacellum, & Promethei, quique ejus mulorum curam gerunt, ibi considunt. Accepit enim oraculum OEdipum ibi sepeliendum esse. Ubi non est alteri profano locus, ibi consistit. Habes particulatim quæ ad argumentum pertinent. Videt enim eum quilibet eorum qui illic consident, ac nunciaturus abit, quemlibet ad eum locum circumstare. Ac veniunt qui in loco sunt Chori personam agentes ut omnia discant. Primus est qui jam itinere confecto cum filia colloquitur. Hujus fabulæ dispositio in genere non potest enarrari, ut neque aliarum quarumlibet.

Actio fabulæ constituitur in Attica in Equestri, ad templum venerandarum Dearum. Chorus vero constat ex viris Atheniensibus.

PERSONÆ HUJUS FABULÆ.

OEDIPUS.

ANTIGONE.

HOSPES *errans*.

CHORUS *senum Atheniensium.*

ISMENE..

THESEUS.

CREON.

POLYNICES.

NUNCIUS.

OEdipus præfatur.

SOPHO-

ΑΛΛΩΣ.

Τὰ πραχθέντα περὶ τὸν οἰδίπουν ἴσμεν ἅπαντα τὰ ἐν τῷ ἑτέρῳ οἰδίποδι· πεπήρωται γάρ, καὶ ἀφῖκται εἰς τὴν ἀττικήν, ὁδηγούμενος ἐκ μιᾶς τῶν θυγατέρων ἀντιγόνης· καὶ ἔστιν ἐν τῷ τεμένει τῶν σεμνῶν ἐριννύων. ὅ ἐστιν ἐν τῷ χαλκέῳ ἱππείῳ κολωνῷ, οὕτω κληθέντι, ἐπεὶ καὶ ποσειδῶνός ἐστιν ἱερὸν ἱππείου καὶ προμηθέως, καὶ αὐτοῦ οἱ ὀρεωκόμοι ἵστανται· ἔστι γὰρ αὐτῷ πυθόχρηστον, ἐνταῦθα δεῖν αὐτὸν ταφῆς τυχεῖν οὗ μή ἐστιν ἑτέρῳ βεβήλῳ τί-νος· αὐτόθι κάθηται, καὶ κατὰ μικρὸν αὐτῷ τὰ τῆς ὑποθέσεως προέρχεται· ὁρᾷ γάρ τις αὐτὸν τῶν ἐντεῦθεν, καὶ πορεύεται ἀγγέλλων ὅτι τις παρὰ τῷ χωρίῳ τούτῳ προσκάθηται καὶ ἔρχονται οἱ ἐν τῷ τόπῳ ἐν χοροῦ σχήματι μαθησόμενοι τὰ πάντα· πρῶτος οὖν ἐστι καταλύων τὸν ὁδοιπορείαν, καὶ τῇ θυγατρὶ διαλεγόμενος· ἄφαλος δέ ἐστι καθόλου ἡ οἰκονομία ἐν δράματι, ὡς οὐδενὶ ἄλλῳ σχεδόν.

Ἡ σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν τῇ ἀττικῇ ἐν τῷ ἱππείῳ, πρὸς τῷ ναῷ τῶν σεμνῶν θεῶν· ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἐξ ἀθηναίων ἀνδρῶν.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

ΞΕΝΟΣ *ἀλήτης*,

ΧΟΡΟΣ *γερόντων ἀττικῶν*,

ΙΣΜΗΝΗ.

ΘΗΣΕΥΣ.

ΚΡΕΩΝ.

ΠΟΛΥΝΕΙΚΗΣ.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

Προλογίζει δὲ ὁ οἰδίπους.

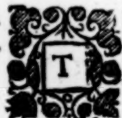
SOPHOCLIS OEDIPUS COLONEUS.

IAMBI.

OEd.
Cæci senis filia Antigone,
Ad quænam loca, aut quam urbem tandem pervenimus?
Quis exulem OEdipum hodie
Exiguis excipiet donis?
Modicum petentem,. & adhuc modico (hi sufficit?
Magis modicum accipientem, atq; id quidem tamen mi-
Nam ut boni consulam ærumnæ me, & longa ætas
Docuerunt, & præterea generosa animi patientia.
Sed ô filia, si quem locum vides
Vel profanum, vel consecratum Deo,
In eo me siste, & colloca, ut audiamus
Ubi tandem loci simus: nam hospites
A civibus discere convenit, quid agendum sit.
Ant. O miserande pater, Turres hic
Urbem cingunt, quantum procul videre licet.
Et locus sacer est. ut conjicio: nam
Lauro olea, & vitibus crebris consitus est.
Et lusciniæ in locis interioribus frequentes canunt.
Hic conside in isto impolito saxo.
Longam enim, ut vir senio confectus, jam confecisti
OEd. Colloca nunc me & custodi cæcum. (viam
Ant. Ea temporum fortuna est, ut non opus sit me id moneri
OEd. Potes ne mihi dicere, quo loco tandem constiterimus?
Ant. Athenas quidem novi, sed hunc locum non novi.
Nam hanc esse Atticam omnes viatores dixere nobis:
Sed quis hic locus sit, vis ne ut eam & exquiram?
OEd. Ita filia, si quidem locus est habitabilis.
Ant. Est habitatus, sed arbitror non opus esse:
Video enim virum quendam prope ad nos accedere,
OEd. Huc ne accedentem & properantem?
Ant. Et quidem jam præsto adest, proinde si quid voles
Opportunum est quærere, nam vir jam adest.
OEd. O hospes, cognovi ex hac, quæ pro me
Et pro se videt, te in tempore
Advenire speculatorem. Dic ergo nobis quæso ea quæ
Hos. Priusquam plura quæras, ex isto loco (interrogabimus

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΕΠΙ ΚΟΛΩΝΩ.

ΙΑΜΒΟΙ.

Οι. Τέκνον τυφλοῦ γέροντος Ἀντιγόνη, τίνας
χώρους ἀφίγμεθ', ἢ τίνων ἀνδρῶν πόλιν;
τίς τὸν πλανήτην Οἰδίπουν καθ' ἡμέραν
τὴν νῦν σπανιστοῖς δέξεται δωρήμασι;
σμικρὸν μὲν ἐξαιτοῦντα, τοῦ σμικροῦ δ' ἔτι
μεῖον φέροντα, καὶ τόδ' ἐξαρκοῦν ἐμοί.
στέργειν γὰρ αἱ πάθαι με χὠ χρόνος ξυνὼν
μακρὸς διδάσκει, καὶ τὸ γενναῖον, τρίτον.
ἀλλ' ὦ τέκνον, θάκοισιν εἴ τινα βλέπεις
ἢ πρὸς βεβήλοις, ἢ πρὸς ἄλσεσιν θεῶν,
στῆσόν με κἀξίδρυσον, ὡς πυθοίμεθα
ὅπου ποτ' ἐσμέν· μανθάνειν γὰρ ἥκομεν
ξένοι πρὸς ἀστῶν χἂν ἀκούσωμεν, τελεῖν.

Αν. Πάτερ ταλαίπωρ' Οἰδίπους, πύργοι μὲν, οἳ
πόλιν στέφουσιν, ὡς ἀπ' ὀμμάτων πρόσω·
χῶρος δ' ὅδ' ἱερὸς, ὡς ἀπεικάσαι, βρύων
δάφνης, ἐλαίας, ἀμπέλου· πυκνόπτεροι
δ' εἴσω κατ' αὐτὸν εὐστομοῦσ' ἀηδόνες.
οὗ κῶλα κάμψον τοῦδ' ἐπ' ἀξέστου πέτρου·
μακρὰν γὰρ ὡς γέροντι προυστάλης ὁδόν.

Οι. Κάθιζέ νύν με καὶ φύλασσε τὸν τυφλόν.

Αν. Χρόνου μὲν οὕνεκ' οὐ μαθεῖν με δεῖ τόδε.

Οι. Ἔχεις διδάξαι δή μ' ὅποι καθέσταμεν;

Αν. Τὰς γοῦν Ἀθήνας οἶδα, τὸν δὲ χῶρον, οὔ.

Οι. Πᾶς γάρ τις ηὔδα τοῦτον ἡμῖν ἐμπόρων.

Αν. Ἀλλ' ὅστις ὁ τόπος ἦ μάθω μολοῦσά ποι;

Οι. Ναὶ τέκνον, εἴπερ ἐστί γ' ἐξοικήσιμος.

Αν. Ἀλλ' ἐστὶ μὴν γ' οἰκητός· οἴομαι δὲ δεῖν
οὐδέν· πέλας γὰρ ἄνδρα τόνδε νῷν ὁρῶ.

Οι. Ἦ δεῦρο προστείχοντα κἀξορμώμενον;

Αν. Καὶ δὴ μὲν οὖν παρόντα. χὤ τι σοι λέγειν
εὔκαιρόν ἐστιν, ἔννεφ', ὡς ἁνὴρ ὅδε.

Οι. Ὦ ξεῖν', ἀκούων τῆσδε τῆς ὑπέρ τ' ἐμοῦ
αὐτῆς θ' ὁρώσης, οὕνεχ' ἡμῖν αἴσιος
σκοπὸς προσήκεις τῶν ἀδηλοῦμεν φράσαι.

Ξε. Πρὶν νῦν τὰ πλείον' ἱστορεῖν, ἐκ τῆσδ' ἕδρας

Excede, nam tenes locum, quem nefas est attingere.
OEd. Qualis ergo locus est? aut cui Deorum sacer?
Hos. Est locus quem neque attingere, nec habitare fas est.
Nam terribiles Deæ eum tenent, terræ & noctis filiæ.
OEd. Quæ nam sunt? nā venerandarũ nomen optarim audire.
Hos. Populus qui hîc habitat vocat eas
Eumenidas, omnia videntes: sed alia alibi pulchra sunt.
OEd. Utinam propitiæ hunc supplicem accipiant:
Nam ex hoc loco non excessero amplius.
Hos. Quid hoc rei est?
OEd. Indicium meæ calamitatis.
Hos. Sed non ausim diutius abesse ab urbe
Quin indicem, quid sit agendum.
OEd. Per Deum obtestor, ne me contemnas
Talem exulem, quin ea quæ mandabo, nuncies.
Hos. Dic, non enim à me contemptus eris,
OEd. Quis igitur hic locus est, in quo constitimus?
Hos. Quæ quidem ego scio, ex me audies omnia.
Nam hic locus totus sacer est: tenet verò eum
Reverendus Neptunus, & ignifer Deus
Prometheus, Quemque calcas locum,
Is vocatur in hac terra ferri via, (tis habitāt agricolæ,
Estq; urbis Atheãrũ propugnac. & qui in vicinis cõpi-
Hunc equestrem Colonum precantur sibi
Præsidem esse, atque inde nomen
Commune habent, ac Coloniatæ vocantur.
Hæc ita sunt ut dico hospes, non sermonibus
Celebrata magis, quàm ipsa experientia.
OEd. An aliqui homines in hisce locis habitant?
Hos. Certè, & quidem à Deo denominati. (perium est?
OEd. Regnũ ne quispiam hîc tenet, an penes multitudinẽ im-
Hos. Hæc loca à Rege, qui urbi præest, gubernantur.
OEd. Is verò quisnã est, qui viribus & sapientia dominatur?
Hos. Theseus vocatur prioris regis filius.
OEd. An non igitur aliquis ex vobis nuncius ad eum ibit?
Hos. Quid ille dicet? an ut veniat hortabitur ipsum
OEd. Ut suppeditans parum, lucretur multum.
Hos. Quid opis à viro cæco afferri potest?
OEd. Quæ illi dicturi sumus, ea non erunt cæca, sed videntia.
Hos. Sic accipe, ne erres, si quidem es,
Ut videris, generosus, præter fortunam,
Istic mane ubi apparuisti, donec ego
Popularibus, qui hîc & non in urbe degunt,
Hæc nunciem: illi enim judicabunt,

Utrum

ἐξέλθ'· ἔχεις γὰρ χῶρον οὐχ ἁγνὸν πατεῖν.
Οι. Τίς δ' ἔσθ' ὁ χῶρος; τοῦ θεῶν νομίζεται;
Ξε. Ἄθικτος, οὐδ' οἰκητός· αἱ γὰρ ἔμφοβοι
θεαί σφ' ἔχουσι, γῆς τε καὶ σκότου κόραι.
Οι. Τίνων; τὸ σεμνὸν ὄνομ' ἂν εὐξαίμην κλύων.
Ξε. Τὰς πάνθ' ὁρώσας εὐμενίδας ὅ γ' ἐνθάδ' ὢν
εἴποι λεὼς νιν· ἄλλα δ' ἀλλαχοῦ καλά.
Οι. Ἀλλ' ἵλεῳ μὲν τόνδ' ἱκέτην δεξαίατο.
ὥστ' οὐχ ἕδρας γῆς τῆσδ' ἂν ἐξέλθοιμ' ἔτι.
Ξε. Τί δ' ἐστὶ τοῦτο;
Οι. Ξυμφορᾶς ξύνθημ' ἐμῆς.
Ξε. Ἀλλ' οὐδὲ μέντοι τοὐξανιστάναι πόλεως
δίχ' ἐστὶ θάρσος, πρίν γ' ἂν ἐνδείξω τί δρῶ.
Οι. Πρός νυν θεῶν ὦ ξεῖνε μή μ' ἀτιμάσῃς
τοιόνδ' ἀλήτην ὧν σε προστρέπω φράσαι.
Ξε. Σήμαινε· κοὐκ ἄτιμος ἐξ ἐμοῦ φανῇ.
Οι. Τίς δ' ἔσθ' ὁ χῶρος δῆτ', ἐν ᾧ βεβήκαμεν;
Ξε. Ὅσ' οἶδα κἀγὼ, πάντ' ἐπιστήσῃ κλύων.
χῶρος μὲν ἱερὸς πᾶς ὅδ' ἔστ', ἔχει δέ νιν
σεμνὸς ποσειδῶν· ἐν δ' ὁ πυρφόρος θεὸς
τιτὰν προμηθεύς· ὃν δ' ἐπιστείβεις τόπον
χθονὸς καλεῖται τῆσδε χαλκόπους ὁδὸς,
ἔρεισμ' ἀθηνῶν· οἱ δὲ πλησίοι γύαι,
τόνδ' ἱππότην κολωνὸν εὔχονται σφίσιν
ἀρχηγὸν εἶναι, καὶ φέρουσι τοὔνομα
τὸ τοῦδε κοινὸν πάντες ὠνομασμένον.
τοιαῦτά σοι ταῦτ' ἐστὶν ὦ ξέν', οὐ λόγοις
τιμώμεν', ἀλλὰ τῇ ξυνουσίᾳ πλέον.
Οι. Ἦ γάρ τινες ναίουσι τούσδε τοὺς τόπους;
Ξε. Καὶ κάρτα τοῦδε τοῦ θεοῦ γ' ἐπώνυμοι.
Οι. Ἄρχει τις αὐτῶν, ἢ 'πὶ τῷ πλήθει λόγος;
Ξε. Ἐκ τοῦ κατ' ἄστυ βασιλέως τάδ' ἄρχεται.
Οι. Οὗτος δὲ τίς λόγῳ τε καὶ σθένει κρατεῖ;
Ξε. Θησεὺς καλεῖται, τοῦ πρὶν αἰγέως τόκος.
Οι. Ἆρ' ἄν τις αὐτῷ πομπὸς ἐξ ὑμῶν μόλοι;
Ξε. Ὡς πρὸς τί λέξων, ἢ καταρτύσων μόλοι;
Οι. Ὡς ἂν προσαρκῶν σμικρὰ, κερδάνῃ μέγα.
Ξε. Καὶ τίς πρὸς ἀνδρὸς μὴ βλέποντος ἄρκεσις;
Οι. Ὅσ' ἂν λέγωμεν, πάνθ' ὁρῶντα λέξομεν.
Ξε. Οἶσθ' ὦ ξέν', ὡς νῦν μὴ σφαλῇς· ἐπείπερ εἶ
γενναῖος ὡς ἰδόντι, πλὴν τοῦ δαίμονος,
αὐτοῦ μέν' οὗπερ κἀφάνης, ἕως ἐγὼ
τοῖσδ' ἐνθάδ' αὐτοῦ μὴ κατ' ἄστυ δημόταις
λέξω τάδ' ἐλθών· οἵδε γὰρ κρινοῦσί γε

Utrum oporteat te manere, an hinc rursum discedere.
OEd. O filia, an ne abiit jam hospes?
Ant. Abiit, licet igitur tibi, pater, jam tutò
Loqui: nam ego sola adsum.
OEd. O venerandæ Deæ, terribili aspectu, postquam ego
In vestra hìc sede primum consedi,
Ne Apollini, & mihi parum sitis propitiæ,
Qui cùm mihi multa prænunciaret mala,
Hanc prædixit post longũ tempus requiem malorũ fore.
Ubi pervenissem in extremam regionem, ac dearum
Venerandarum sedem attigissem, & hoc hospitium,
Ibi me finiturum esse ærumnosam vitam,
Cum lucro quidem eorum qui me reciperent,
Cum damno verò eorum qui me ejecissent.
Et confirmat signa mihi horum eventura esse,
Vel terræ motum, vel tonitru, vel Jovis fulgur.
Nunc verò cognosco, quòd me hac via
Haud dubiè prosperum augurium à vobis
Adduxit in hunc locum: non enim temere factum est,
Quòd dum iter facio, primùm in vos incidi,
Et sobrius ad vos sobrias perveni, atq; in hac venerãda
Et impolita sede consedi. Quare mihi ô deæ,
Juxta oraculi vocem date hìc vitæ
Exitum, & catastrophen tandem.
Nisi adhuc non satis malorum habere videor,
Qui sustinui ea, quæ quidem sunt gravissima ex humanis malis.
Adeste ô dulces filiæ antiquæ caliginis,
Adsis, ô quæ à magna Pallade nomen habes,
Athenarum nobilissima civitas.
Misereat vos hujus miserrimæ umbræ
OEdipi: non enim hoc meum pristinum corpus est.
Ant. Tace, jam veniunt quidam senes
Inspectores tuæ sedis
OEd. Tacebo, & tu me ex via hac ducas,
Atque in luco occultes, donec cognoscam
Horum sermones: nam in explorando
Inest cautio eorum quæ agenda sunt.

ANTISTROPHICA. Strophe.

Cho. Vide, quis nam erat, ubi moratur, ubi existit,
Extorris, ejectus, ille omnium
Hominum avidissimus?
Circumspice, aspice.

Allo-

εἰ χρή σε μίμνειν, ἢ πορεύεσθαι πάλιν.

Οι. Ὦ τέκνον, ἦ βέβηκεν ἡμῖν ὁ ξένος,

Αν. Βέβηκεν· ὥστε πᾶν ἐν ἡσύχῳ πάτερ
ἔξεστι φωνεῖν, ὡς ἐμοῦ μόνης πέλας.—

Οι. Ὦ πότνιαι δεινῶπες, εὖτε νῦν ἕδρας
πρώτων ἐφ' ὑμῶν τῆσδε γῆς ἔκαμψ' ἐγώ,
Φοίβῳ τε κἀμοὶ μὴ γένησθ' ἀγνώμονες,
ὅς μοι τὰ πόλλ' ἐκεῖν' ὅτ' ἐξέχρη κακά,
ταύτην ἔλεξε παῦλαν ἐν χρόνῳ μακρῷ,
ἐλθόντι χώραν τερμίαν, ὅπου θεῶν
σεμνῶν ἕδραν λάβοιμι καὶ ξενόστασιν,
ἐνταῦθα κάμψειν τὸν ταλαίπωρον βίον.
κέρδη μὲν οἰκήσοντα τοῖς δεδεγμένοις,
ἄτην δὲ τοῖς πέμψασιν, οἵ μ' ἀπήλασαν,
σημεῖα δ' ἥξειν τῶνδέ μοι παρηγγύα,
ἢ σεισμὸν, ἢ βροντήν τιν', ἢ Διὸς σέλας.
ἔγνωκα μέν νυν ὥς με τήνδε τὴν ὁδὸν
οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ πιστὸν ἐξ ὑμῶν πτερὸν
ἐξήγαγ' εἰς τόδ' ἄλσος· οὐ γὰρ ἄν ποτε
πρώταισιν ὑμῶν ἀντέκυρσ' ὁδοιπορῶν,
νήφων ἀοίνοις, κἀπὶ σεμνὸν ἑζόμην
βάθρον τόδ' ἀσκέπαρνον· ἀλλά μοι θεαὶ
βίου, κατ' ὀμφὰς τὰς Ἀπόλλωνος, δότε
πέρασιν ἤδη καὶ καταστροφήν τινα,
εἰ μὴ δοκῶ τι μειόνως ἔχειν, ἀεὶ
μόχθοις λατρεύων τοῖς ὑπερτάτοις βροτῶν.
Ἴτ' ὦ γλυκεῖαι παῖδες ἀρχαίου Σκότου,
ἴτ' ὦ μεγίστης Παλλάδος καλούμεναι
πασῶν Ἀθῆναι τιμιωτάτη πόλις,
οἰκτείρατ' ἀνδρὸς Οἰδίπου τόδ' ἄθλιον
εἴδωλον· οὐ γὰρ δὴ τόδ' ἀρχαῖον δέμας.—

Αν. Σίγα· πορεύονται γὰρ ὧδε δή τινες
χρόνῳ παλαιοὶ σῆς ἕδρας ἐπίσκοποι.

Οι. Σιγήσομαί τε, καὶ σύ μ' ἐξ ὁδοῦ πόδα
κρύψον κατ' ἄλσος, τῶνδ' ἕως ἂν ἐκμάθω
τίνας λόγους ἐροῦσιν· ἐν γὰρ τῷ μαθεῖν
ἔνεστιν ἡὐλάβεια τῶν ποιουμένων.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. Στροφή.

Χο. 1 Ὅρα· τίς ἄρ' ἦν; ποῦ ναίει; ποῦ κυρεῖ,
2 ἐκτόπιος συθεὶς ὁ πάντων
3 ὁ πάντων ἀκορέστατος;
4 λεύσσετ' αὐτόν, προσδέρκου,

Alloquere, ubi ubi est,
Oberrans exul,
Vagus senex,
Neque incola. Nunquam enim
Accessisset ad inaccessum lucum
Dearum inexpugnabilium,
Quas exhorrescimus nominare,
Et præterimus,
Non aspicientes,
Non alloquentes, non cogitantes de eis,
Voce tantùm boni ominis
Emissa. Nunc verò aliquem venisse
Ferunt, nihil ista reverentem,
Quem ego circumspectans per omne
Nemus nondum possum
Videre, ubinam moratur.

ANAPÆSTI.

OEd. Hîc ego sum, voce enim video
Hoc quod à vobis dicitur.
Cho. Heu, heu,
Difficilis aspectu, difficilis & auditu.
OEd. Ne me consceleratum quæso aspicite.
Cho. Jupiter propulsator. Quisnam hic est senex?
OEd. Non valde suspiciendus
Ob veterem fortunam, ô terræ hujus præsides.
Et hoc re ipsa ostendo: non enim sic alienis
Oculis arrepsissem,
Nec à parva puella tam grandis ducerer.

ANTISTROPHE.

Cho. Heu, heu, ob hanc cæcitatem sanè
Infœliciter natus es,
Et senex, quantum conjicio.
Sed non utique mihi
Imputabis has imprecationes.
Transis enim, transis,
Sed ne ad hoc infandum
Accesseris nemus
Herbidum, ubi undosus
Crater dulcis aquæ
Confluit:

Hanc

5 προσφθέγγου πανταχῆ πλανάτας,
6 πλανάτας τις ὁ πρέσβυς, οὐ-
7 δ' ἔγχώριος· προσέβα γὰρ οὐ-
8 κ' ἄν ποτ' ἀστιβὲς ἄλσος ἐς
9 τᾶν δ' ἀμαιμακετᾶν κορᾶν,
10 ἃς τρέμομεν λέγειν,
11 καὶ παραμειβόμεσθ' ἀδέρκτως,
12 ἀφώνως, ἀλόγως, τὸ τᾶς
13 εὐφήμου στόμα φροντίδος
14 ἱέντες· τὰ δὲ νῦν τιν' ἥκειν
15 λόγος, οὐδὲν ἅζον-
16 θ', ὃν ἐγὼ λεύσσων περὶ πᾶν οὔπω
17 δύναμαι τέμενος
18 γνῶναι ποῦ μοι ποτὲ ναίει.--

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Οἰ. Ὅδ' ἐκεῖνος ἐγώ· φωνῇ γὰρ ὁρῶ
τὸ φατιζόμενον.
Χο. Ἰὼ ἰώ.
δεινὸς μὲν ὁρᾶν, δεινὸς δὲ κλύειν.
Οἰ. Μή μ' ἱκετεύω προσίδητ' ἄνομον.
Χο. Ζεῦ ἀλεξήτωρ, τίς ποθ' ὁ πρέσβυς;
Οἰ. Οὐ πάνυ μοίρας εὐδαιμονίσαι
πρώτης, ὦ τῆσδ' ἔφοροι χώρας.
δῆλον δ'· οὐ γὰρ ἂν ὧδ' ἀλλοτρίοις
ὄμμασιν εἷρπον,
κἀπὶ σμικροῖς μέγας ὥρμουν.--

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ.

Χο. 1 Ἒ ἔ, ἀλαῶν ὀμμάτων ἄρα καὶ
2 ἦσθα φυτάλμιος, δυσαίων
3 μακραίων τ' ἔθ', ὡς ἐπεικάσαι.
4 ἀλλὰ γ' οὐ μὰν ἔν γ' ἡμῖν
5 προσθήσεις τάσδ' ἀράς· περᾷς γὰρ
6 περᾷς· ἀλλ' ἵνα τῷδ' ἐν ἀ-
7 φθέγκτῳ μὴ προσπέσῃς νάπει
8 ποιάεντι, κάθυδρος οὐ
9 κρατὴρ μειλιχίων ποτῶν
10 ῥεύματι συντρέχει.

Hanc, hospes infœlix,
Diligenter vita transfer te, abi,
Longa via arcet.
Audis ne, ô ærumnose exul ?
Animum si advertis
Ad meum sermonem, ex inaccessis locis abi :
Et ex eo loco, unde fas est
Loquere, prius verò te contine.

ANAPAESTI.

OEd. Quid animi jam nobis erit filia ?
Ant. O pater, civium moribus est obtemperandum,
Et cedere illis oportet, etiam si non sis admonitus.
OEd. Apprehende igitur me.
Ant. Apprehendo quidem.
OEd. O Hospites, ne quæso injuria afficiar,
Cùm vobis obtemperans ex hoc loco transeam.
Cho. Minimè : nam te ex isto loco
O senex invitum abducet nemo.

MONOSTROPHICA.

OEd. Ulterius igitur adhuc progredior ?
Ant. Procede longius.
OEd. Adhucne ?
Cho. Promove, puella,
Ulterius tu enim audis.
Ant. Sequere huc,
Infirmo pede, pater, quò te duco, sustine,
O miserande pater, quod civitas odiosum ducit,
Idem & tu odisse, atque colere, quod ipsa colit,
OEd. Duc me filia, ut in loco pio
Constituti dicamus vicissim
Et audiamus, & ne cum necessitate bellum geramus.
Cho. Istic consiste, neque extra saxi, quod ex adverso est,
Viam pedem amplius promoveas.
Ant. Siccine ?
Cho. Satis est inquam,
OEd. Ubi igitur sedebo ?
Cho. Obliquè in summo
Lapide, modicè te inclinans.

11 τῶ ξένε πάμμορ' εὖ φύλαξαι.
12 μετάσταθ', ἀπόβαθι· πολ-
13 λὰ κέλευθος ἐρητύει.
14 κλύεις ὦ πολύμοχθ' ἀλᾶτα;
15 λόγον εἴ τιν' ἔχεις
16 πρὸς ἐμὰν λέσχαν, ἀβάτων ἀποβὰς,
17 ἵνα πᾶσι νόμος,
18 φώνει· πρόσθεν δ' ἀπείργου.--

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Οι. Θύγατερ, ποῖ τις φροντίδος ἔλθῃ;
Αν. Ὦ πάτερ, ἀστοῖς ἴσα χρὴ μελετᾶν,
εἴκοντας ἃ δεῖ, κοὐκ ἄκοντας
πρόσθιγέ νυν μου.
Οι. Ψαῦε καὶ δή.
ὦ ξεῖνοι, μὴ δῆτ' ἀδικηθῶ
σοὶ πιστεύσας, καὶ μεταναστάς.
Χο. Οὔτοι μή ποτέ σ' ἐκ τῶνδ' ἑδράνων
ὦ γέρον ἄκοντά τις ἄξει.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Οι. Ἔτ' οὖν ἔτι προβῶ;
Χο. Ἐπίβαινε πρόσω.
Χο. Ἔτι;
Οι. Προσβίβαζε κόρα
πρόσω· σὺ γὰρ ἀΐεις.
Αν. Ἕσπεο μάν, ἕσπε' ὧδ' ἀμαυρῷ
κώλῳ πάτερ ᾇ σ' ἄγω. τόλμα ξεῖνος
ἐπὶ ξείνης, ὦ τλᾶμον, ὅ, τι
καὶ πόλις τέτροφεν ἄφιλον
ἀποστυγεῖν καὶ τὸ φίλον σέβεσθαι.
Οι. Ἄγε νυν σύ με παῖ, ἵν' ἂν εὐσεβίας
ἐπιβαίνοντες, τὸ μὲν εἴπωμεν,
τὸ δ' ἀκούσωμεν,
καὶ μὴ χρείᾳ πολεμῶμεν.
Χο. Αὐτοῦ μηκέτι τοῦδ' ἀντιπέτρου
βήματος ἔξω πόδα κλίνῃς.
Αν. Οὕτως;
Χο. Ἅλις, ὡς ἀκούεις.
Οι. Ἡσθῶ.
Χο. Λέχριός γ' ἐπ' ἄκρου
λᾶος βραχὺς ὀκλάσας.

Πάτερ,

Ant. Pater, hoc meum officium est, ita placidè,
Hei mihi,
Gradum gradui aptare,
Dum tuum senile corpus
Hac chara manu inclino.
OEd. Heu infœlicem calamitatem.
Cho. O miser, quando nunc acquiescis,
Dic, quis te genuit hominum?
Quis es, qui ita miser ductaris?
Quæ nam tibi patria est?
OEd. O hospites extorris sum, sed ne.
Cho. Quare hoc abnuis senex?
OEd. Ne me interroges quis sim,
Neque ulterius procedas inquirendo.
Cho. Quid hoc rei est?
OEd. Calamitosum genus.
Cho. Narra quæso.
OEd. Hei mihi, filia quid dicam?
Cho. Ex quo semine natus es?
Dic hospes de patre.
OEd. Heu filia, quid mihi accidet?
Ant. Dic, jam enim extrema sustines.
OEd. Atqui dicam, non enim celare possum.
Cho. Diu differtis, sed properate.
OEd. Laii ne prolem novistis?
Cho. Hei mihi.
OEd. De genere Labdacidarum?
Cho. O Jupiter.
OEd. Infœlicem OEdipum?
Cho. Túne ille es?
OEd. Ne quid metuas, quod tecum loquor.
Cho. Hei, hei.
OEd. Infœlix ego.
Cho. Ah, ah.
OEd. O filia quid nobis accidet?
Cho. Excedite, abite, ex hac regione.
OEd. Cæterùm, quæ promisistis, ubi ea manebunt?
Cho. Non meretur pœnam divinam,
Qui injuria affectus ulciscitur.
Et fraus pro fraude
Retributa autori
Laborem non gratiam refert.
Tu verò ex his locis

Digressum

Αν. Πάτερ, ἐμὸν τόδ᾽, ἐν ἡσυχίᾳ
(ἰώ μοι μοι)
βάσει βάσιν ἁρμόσαι.
γεραιὸν ἐς χέρα σῶμα σὸν
προσκλινον φιλίαν ἐμάν.
Οι. Ὤ μοι δύσφρονος ἄτας.
Χο. Ὦ τλάμων, ὅτε νῦν χαλᾷς,
αὔδασον τίς ἔφυς βροτῶν,
τίς ὁ πολύπονος ἄγῃ, τίνα σου
πατρίδ᾽ ἐκπυθοίμαν.
Οι. Ὦ ξένοι, ἀπόπτολις· ἀλλὰ μή.
Χο. Τί τόδ᾽ ἀνέπεις γέρον;
Οι. Μὴ, μὴ μή μ᾽ ἀνέρῃ τίς γ᾽ εἰμί,
μηδ᾽ ἐξετάσῃς πέρα ματεύων.
Χο. Τί τόδε;
Οι. Δεινὰ φύσις.
Χο. Αὔδα.
Οι. Τέκνον, ὤ μοι, τί γεγωνῶ;
Χο. Τίνος εἶ σπέρματος,
ξένε φώνει, πατρόθεν.
Οι. Ὤ μοι ἐγὼ τί πάθω, τέκνον ἐμόν;
Αν. Λέγ᾽, ἐπείπερ ἐπ᾽ ἔσχατα μένεις.
Οι. Ἀλλ᾽ ἐρῶ· οὐ γὰρ ἔχω κατακρυφάν.
Χο. Μακρὰ μέλλετέ γ᾽, ἀλλὰ ταχύνετε.
Οι. Λαΐου ἴστε τιν᾽ ἀπόγονον;
Χο. Ὢ ὤ, ἰοὺ ἰού.
Οι. Τό, τε Λαβδακιδᾶν γένος;
Χο. Ὦ Ζεῦ.
Οι. Ἄθλιον Οἰδιπόδαν;
Χο. Σὺ γὰρ ὅδ᾽ εἶ;
Οι. Δέος ἴσχετε μηδὲν, ὅσ᾽ αὐδῶ.
Χο. Ἰώ ὤ, ὤ.
Οι. Δύσμορος. Χο. Ὢ ὤ.
Οι. Θύγατερ, τί ποτ᾽ αὐτίκα κύρσει;
Χο. Ἔξω πόρσω βαίνετε χώρας.
Οι. Ἃ δ᾽ ὑπέσχεο, ποῖ καταθήσεις;
Χο. Οὐδενὶ μοιριδία τίσις ἔρχεται,
ὧν προπάθῃ, τὸ τίνειν.
ἀπάτα δ᾽ ἀπάταις
ἑτέραις ἑτέρα παραβαλλομένα,
πόνον οὐ χάριν ἀντιδίδωσιν ἔχειν.
σὺ δὲ τῶνδ᾽ ἑδράνων

πάλιν

Digressus abi rursum,
Meam terram relinquens,
Ne quam necessitatem amplius
Urbi meæ afferas.

Ant. O hospites venerantes honestatem, quoniam
Senio confecti patris mei
Non sustinetis de factis
Non voluntariis audire vocem,
Saltem mei infœlicis, obsecro,
Vos misereat, quæ pro solo
Patre deprecor, non cæcis
Vos intuens oculis,
Sed quasi aliqua ex sanguine
Vestro prognata precor ut hunc miserum
Revereamini: nam in vobis tanquam in Deo
Spes nobis posita est. Sed agite, ne denegate
Insperatum beneficium,
Obsecro te, per si quid charum tibi est.
Sive filius, sive oratio, sive res, sive Deus.
Non enim quisquam est hominum
Qui, Deo impellente,
Effugere queat.

IAMBI.

Cho. Miseret quidem nos, ô filia OEdipi,
Et tui, & hujus, propter calamitatem,
Sed religione moti, non possumus
Aliud tibi respondere, quàm quod diximus.

OEd. Quid gloria aut famæ celebritas,
Si vana est, juvat.
Quídve prodest, quòd Athenarũ urbẽ dicũt piẽtissimam
Esse, quæque sola afflictos hospites
Servare soleat, & illis opitulari,
Nam hoc mihi accidit, postquam ex illo loco
Submovistis, nunc me pellitis.
Nomen solum, non corpus hoc
Aut facta mea metuentes: nam quod ad facta attinet,
Passus sum verius quàm feci quidquam.
Si enim de matre ac patre dicendum est,
Propter quos me abominaris, quod satis scio,
Non quidem malus natura sum,
Qui oppressus violenter, me defendi, ut si sciens
Facinus perpetrassem, venia tamen dignus essem.

Nunc

πάλιν ἔκτοπος, αὖτις ἄφορμος ἐμᾶς
χθονὸς ἔκθορε, μή τι πέρα χρέος
ἐμᾷ πόλει προσάψῃς.--

Αν. Ὦ ξένοι αἰδόφρονες, ἀλλ' ἐπεὶ
γεραὸν ἀλαὸν πατέρα τόνδ' ἐμὸν
οὐκ ἀνέτλατ' ἔργων
ἀκόντων ἀΐοντες αὐδάν,
ἀλλ' ἐμὲ τὰν μελέαν, ἱκετεύομαι
ὦ ξένοι, οἰκτείρατ', ἃ πατρὸς ὑπὲρ
τοῦ μοῦ ἄντομαι, ἄντομαι οὐκ ἀ-
λαοῖς προσορωμένα ὄμμα σὸν ὄμμασιν,
ὥς τις ἀφ' αἵματος
ὑμετέρου προφανεῖσα, τὸν ἄθλιον
αἰδοῦς κῦρσαι· ἐν ὑμῖν γὰρ ὡς θεῷ
κείμεθα τλάμονες· ἀλλ' ἴτε, νεύσατε
τὰν ἀδόκητον χάριν,
πρός σ' ὅ, τι σοὶ φίλον ἐκ σέθεν ἄντομαι,
ἢ τέκνον, ἢ λόγος, ἢ χρέος, ἢ θεός.
οὐ γὰρ ἴδοις ἂν ἀθρῶν βροτὸν ὅστις ἄν, εἰ
θεὸς ἄγοι γ', ἐκφυγεῖν δύναιτο.

ΙΑΜΒΟΙ.

Χο. Ἀλλ' ἴσθι τέκνον Οἰδίπου, σέ τ' ἐξ ἴσου
οἰκτείρομεν καὶ τόνδε συμφορᾶς χάριν.
τὰ δ' ἐκ θεῶν τρέμοντες, οὐ σθένοιμεν ἂν
φωνεῖν πέρα τῶν πρὸς σε νῦν εἰρημένων.--

Οἰ. Τί δῆτα δόξης ἢ τί κληδόνος καλῆς
μάτην ῥεούσης ὠφέλημα γίνεται)
εἰ τὰς ἀθήνας φασὶ θεοσεβεστάτας
εἶναι, μόνας δὲ τὸν κακούμενον ξένον
σώζειν οἵας τε, καὶ μόνας ἀρκεῖν ἔχειν,
κἀμοί γε ποῦ ταῦτ' ἐστίν; οἵτινες βάθρων
ἐκ τῶνδέ μ' ἐξάραντες, εἶτ' ἐλαύνετε,
ὄνομα μόνον δείσαντες; οὐ γὰρ δὴ τό γε
σῶμ', οὐδὲ τἄργα τἄμ'· ἐπεὶ τά γ' ἔργα μου
πεπονθότ' ἐστὶ μᾶλλον ἢ δεδρακότα,
εἴ σοι τὰ μητρὸς καὶ πατρὸς χρεὴ λέγειν,
ὧν οὕνεκ' ἐκφοβῇ με· τοῦτ' ἐγὼ καλῶς
ἔξοιδα· καίτοι πῶς ἐγὼ κακὸς φύσιν,
ὅστις παθὼν μὲν ἀντέδρων, ὥστ' εἰ φρονῶν
ἔπρασσον, οὐδ' ἂν ὧδ' ἐγιγνόμην κακός·

νῦν δ'

Nunc verò inſcius in iſta mala incidi,
Et qui me ejecerunt, ſcientes fecerunt.
Quapropter per Deos vos obteſtor, hoſpites,
Quādo ex illo loco vobis obtēperans ceſſi,ut me ſervetis,
Et ne dum Deos colere vos dicitis, Deos
Negligatis, ſed exiſtimetis
Ipſos reſpicere pios homines,
Et impios quoque videre, neq; adhuc quemquam
Impiorum pœnam divinam effugiſſe.
Prætextu igitur Deorum ne deformes fœlicem
Athenarum urbem, auxilium ferens ad impia facta,
Sed quemadmodum ſupplicem accepiſti, fide data,
Serva me ac tuere, neque hoc caput
Ærumnis oppreſſum aſpiciens, contumelia afficiat.
Venio enim ſacer, & pius, & afferens
Emolumenta civibus hiſce: cùm Dominus
Aderit, qui hujus terræ princeps eſt,
Ille omnia ex me audiet, & cognoſcet,
Interea ne quæſo in me ſævias.
Cho. Revereri, ô ſenex, nos argumenta tua
Neceſſe eſt, quæ verbis non paucis
Commēmoraſti, & contentus ero,
Modò Regi iſta indicentur.
OEd. Ubi nam eſt Rex hujus terræ?
Cho. Paternam urbem tenet, ſed nuncius ipſum,
Qui me huc accivit, abiit vocaturus.
OEd. An putatis eam reverentiam
Aut curā hōinis cæci habiturū, ut nō gravatim veniat?
Cho. Sanè, ſi modo nomen audierit tuum.
OEd. Quis verò hoc ei nunciabit?
Cho. Longa via eſt, & multi viatorum ſermones
Spargi ſolent, quibus ille auditis:
Ne metuas, veniet: nam rumor de te
Apud multos percrebuit: ut etiam ſi lentus dormiat,
Nomine tuo audito, celeriter adventurus ſit.
OEd. Utinam auſpicato veniat, & urbi ſuæ
Et mihi: quis enim bonus non ſeipſum amat?
Ant. O pater, quid dicam? aut quid cogitabo?
OEd. Quid verò eſt filia?
Cho. Mulierem video
Ad nos prope accedentem, quæ grandi
Equo vectatur, & lato galero
Theſſalico caput tectum habet,
Quid dicam?
Eſt ne? an non eſt? an verò erro?

νῦν δ᾽ οὐδὲν εἰδὼς ἱκόμην ἵν᾽ ἱκόμην·
ὑφ᾽ ὧν δ᾽ ἔπασχον, εἰδότων ἀπωλλύμην.
ἀνθ᾽ ὧν ἱκνοῦμαι πρὸς θεῶν ὑμᾶς ξένοι,
ὥσπερ με κἀνεστήσαθ᾽, ὧδε σώσατε.
καὶ μὴ θεοὺς τιμῶντες, εἶτα τοὺς θεοὺς
μοῖραν ποιεῖσθε μηδαμῶς· ἡγεῖσθε δὲ
βλέπειν μὲν αὐτοὺς πρὸς τὸν εὐσεβῆ βροτῶν.
βλέπειν δὲ πρὸς τοὺς δυσσεβεῖς· φυγὴν δέ του
μήπω γενέσθαι φωτὸς ἀνοσίου βροτῶν.
ξὺν οἷς σὺ μὴ κάλυπτε τὰς εὐδαίμονας
ἔργοις ἀθλίας ἀνοσίοις ὑπηρετῶν·
ἀλλ᾽ ὥσπερ ἔλαβες τὸν ἱκέτην ἐχέγγυον,
ῥύου με, κἀκφύλασσε· μηδέ μου κάρα
τὸ δυσπρόσωπον εἰσορῶν ἀτιμάσῃς.
ἥκω γὰρ ἱερὸς εὐσεβής τε, καὶ φέρων
ὄνησιν ἀστοῖς τοῖσδ᾽· ὅταν δ᾽ ὁ κύριος
παρῇ τις ὑμῶν, ὅστις ἐστὶν ἡγεμών.
τότ᾽ εἰσακούων πάντ᾽ ἐπιστήσῃ· τὰ δὲ
μεταξὺ τούτου, μηδαμῶς γίνου κακός.—

Χο. Ταρβεῖν μὲν ὦ γεραιὲ τἀνθυμήματα
πολλή γ᾽ ἀνάγκη τἀπὸ σοῦ· λόγοισι γὰρ
οὐκ ὠνόμασται βραχέσι· τοὺς δὲ τῆσδε γῆς
ἄνακτας ἀρκεῖ ταῦτά μοι διειδέναι.—

Οι. Καὶ ποῦ ᾽σθ᾽ ὁ κραίνων τῆσδε τῆς χώρας, ξένοι;

Χο. Πατρῷον ἄστυ γῆς ἔχει· σκοπὸς δὲ νιν,
ὃς κἀμὲ δεῦρ᾽ ἔπεμψεν, οἴχεται στελῶν.

Οι. Ἦ καὶ δοκεῖτε τοῦ τυφλοῦ τιν᾽ ἐντροπὴν
ἢ φροντίδ᾽ ἕξειν, κἀπίνως ἐλθεῖν πέλας;

Χο. Καὶ κάρθ᾽, ὅταν περ τοὔνομ᾽ αἴσθηται τὸ σόν.

Οι. Τίς δ᾽ ἔσθ᾽ ὁ κείνῳ τοῦτο τοὔπος ἀγγελῶν;

Χο. Μακρὰ κέλευθος· πολλὰ δ᾽ ἐμπόρων ἔπη
φιλεῖ πλανᾶσθαι, τῶν ἐκεῖνος ἀΐων,
(θάρσει) παρέσται· πολὺ γὰρ, ὦ γέρον, τὸ σὸν
ὄνομα διήκει πάντας, ὥστε κεἰ βραδὺς
εὕδει, κλύων σοῦ δεῦρ᾽ ἀφίξεται ταχύς.—

Οι. Ἀλλ᾽ εὐτυχὴς ἵκοιτο τῇ θ᾽ αὑτοῦ πόλει,
ἐμοί τε· τίς γὰρ ἐσθλὸς οὐχ αὑτῷ φίλος;

Αν. Ὦ Ζεῦ, τί λέξω; ποῖ φρενῶν ἔλθω πάτερ;

Οι. Τί δ᾽ ἐστι, τέκνον Ἀντιγόνη; Αν. Γυναῖχ᾽ ὁρῶ
στείχουσαν ἆσσον ἡμῶν, Αἰτναίας ἐπὶ
πώλου βεβῶσαν· κρατὶ δ᾽ ἡλιοστερὴς
κυνῆ πρόσωπα Θεσσαλίς νιν ἀμπέχει.
τί φῶ;
ἆρ᾽ ἔστιν; ἆρ᾽ οὐκ ἔστιν; ἢ γνώμη πλανᾷ;

Aio, & rursum nego, neque quid dicam habeo :
Infœlix,
Non est alia : nam luculento oculorum aspectu
Indicat accedens, indicat, inquam, quòd
Solius hoc est clarum Ismenes caput.
OEd. Quid ais filia ?
Ant. Filiam tuam, meámque me videre
Sororem, ex voce verò statim cognoscere licebit.
Ism. O amborum Patris & sororis mihi
Dulcissima congressio, quàm vos ægrè
Inveni, & nunc cum dolore aspicio.
OEd. O filia venisti ? *Ism.* O pater misero aspectu. (menta,
OEd. O filia ex eodẽ sanguine prognata. *Ism.* O infœlicia ali-
OEd. Filia apparuisti ? *Ism.* Non absque labore quidem meo.
OEd. Attinge me, ô filia. *Ism.* Ambos simul amplector.
OEd. Hanc ne & me ? *Ism.* Et me quidem infœlicem tertiam.
OEd. Filia quare huc venisti ? *Ism.* Tibi pater prospiciens.
OEd. Utrum desiderio nostri ? *Ism.* Ut coràm tibi nunciarem,
Cum hoc uno fideli ministro huc veni.
OEd. Fratres adolescentes odiosi, ubi nam sunt ?
Ism. Sunt, ubi quidem sunt : nam atrocia nunc inter eos ex-
OEd. O quàm omnino illi legibus Ægyptiis (orta sunt.
Similes facti sunt, ingenio, & vivendi modo.
Nam illic viri intra tecta
Sedent telam operantes, uxores verò
Foris administrant ea, quæ ad vitam pertinent.
Sic ex vobis quos laborare conveniebat,
Hi domi desident quasi virgines,
Vos autem pro illis mea causa in his ærumnis
Laborẽ sustinetis : nam hæc postquam ex puerili ætate
Progressa, cofirmavit corpus,
Semper infœlix meorum comes errorum fuit,
Senémque duxit : sæpe mecum in horridis sylvis
Jejuna, & nudis pedibus ambulavit :
Sæpe imbribus, aut solis æstu
Confecta, ocium & vitæ commoda domi
Neglexit, ut patri victum quæreret.
Tu verò, filia, etiam prius egressa es, ut patri
Oracula clam indicare posses
De meo capite data : & custos fidelis
Mihi semper fuisti, cùm in exilium pellebar.
Nunc ergo quem mihi nuncium
Ismene affers ? quis motus bellicus domi exortus est ?
Quin aliquem semper terrorem mihi nuncies.

Ego

καὶ φημὶ κἀπόφημι κοὐκ ἔχω τί φῶ, τάλαινα.
οὐκ ἔστιν ἄλλη· φαιδρὰ γοῦν ἀπ' ὀμμάτων
σαίνει με προσστείχουσα· σημαίνει δ' ὅτι
μόνης τόδ' ἐστὶ δῆλον Ἰσμήνης κάρα.
Οι. Πῶς εἶπας ὦ παῖ;
Αν. Παῖδα σὴν, ἐμὴν δ' ὁρᾶν
ὅμαιμον· αὐδῇ δ' αὐτίκ' ἔξεστιν μαθεῖν.
Ισ. Ὦ δισσὰ πατρὸς καὶ κασιγνήτης ἐμοὶ
ἥδιστα προσφωνήμαθ', ὡς ὑμᾶς μόλις
εὑροῦσα λύπῃ δεύτερον μόλις βλέπω.
Οι. Ὦ τέκνον ἥκεις; Ισ. Ὦ πάτερ δύσμοιρ' ὁρᾶν.
Οι. Ὦ σπέρμ' ὅμαιμον. Ισ. Ὦ δυσάθλιαι τροφαί.
Οι. Τέκνον πέφηνας; Ισ. Οὐκ ἄνευ μόχθου γέ μοι.
Οι. Πρόσψαυσον ὦ παῖ. Ισ. Θιγγάνω δυοῖν ὁμοῦ.
Οι. Ἡ τῆσδε κἀμοῦ; Ισ. Δυσμόρου δ' ἐμοῦ τρίτης.
Οι. Τέκνον, τί δ' ἦλθες; Ισ. Σῇ πάτερ προμηθίᾳ.
Οι. Πότερα πόθοισι; Ισ. Καὶ λόγοις αὐτάγγελος
ξὺν ᾧπερ εἶχον οἰκετῶν πιστῷ μόνῳ.
Οι. Οἱ δ' αὐθόμαιμοι, ποῖ νεανίαι πονεῖν;
Ισ. Εἴσ' οὗπέρ εἰσι· δεινὰ δ' ἐν κείνοις τὰ νῦν.
Οι. Ὦ πάντ' ἐκείνω τοῖς ἐν Αἰγύπτῳ νόμοις
φύσιν κατεικαθέντε καὶ βίου τροφάς.
ἐκεῖ γὰρ οἱ μὲν ἄρσενες κατὰ στέγας
θακοῦσιν ἱστουργοῦντες· αἱ δὲ σύννομοι
τἄξω βίου τροφεῖα πορσύνουσ' ἀεί.
σφῷν δ' ὦ τέκν' οὓς μὲν εἰκὸς ἦν πονεῖν τάδε,
κατ' οἶκον οἰκουροῦσιν ὥστε παρθένοι,
σφὼ δ' ἀντ' ἐκείνων τἀμὰ δυστήνου κακὰ
ὑπερπονεῖτον. ἡ μὲν, ἐξ ὅτου νέας
τροφῆς ἔληξε, καὶ κατίσχυσεν δέμας,
ἀεὶ μεθ' ἡμῶν δύσμορος πλανωμένη,
γερονταγωγεῖ, πολλὰ μὲν κατ' ἀγρίαν
ὕλην ἄσιτος νηλίπους τ' ἀλωμένη
πολλοῖσι δ' ὄμβροις ἡλίου τε καύμασι
μοχθοῦσα τλήμων, δεύτερ' ἡγεῖται τὰ τῆς
οἴκοι διαίτης, εἰ πατὴρ τροφὴν ἔχοι.
σὺ δ' ὦ τέκνον πρόσθεν μὲν ἐξίκου πατρὶ
μαντεῖ' ἄγουσα πάντα Καδμείων λάθρᾳ,
ἃ τοῦδ' ἐχρήσθη σώματος· φύλαξ δέ μου
πιστὴ κατέστης, γῆς ὅτ' ἐξηλαυνόμην.
νῦν δ' αὖ, τίν' ἥκεις μῦθον Ἰσμήνη πατρὶ
φέρουσα; τίς σ' ἐξῆρεν οἴκοθεν στόλος;
ἥκεις γὰρ οὐ κενή γε, τοῦτ' ἐγὼ σαφῶς
ἔξοιδα, μὴ οὐχὶ δεῖμ' ἐμοὶ φέρουσά τι,

Ego labores, quos sustinui, pater,
Dum te, ubi esses, quæro,
Non commemorabo non enim libet
Dolorem præteritum commemorando duplicare.
Quæ vero inter tuos infælices filios
Mala exorta sunt, ea ut tibi narrarem, huc veni.
Prius enim contentio inter ipsos erat utrum Creonti
Regnum concederent, nec polluerent urbem
Cum recta ratione expenderent antiquam generis labẽ
Qua tua infælix domus contaminata fuit
Nunc vero à Deo aliquo & exitiali cupiditate
Exorta est inter infælices contentio mala,
De regno & potentia tyrannica,
Et ille junior, quique natu minor est,
Majori fratri Polynici regnum
Eripuit, eumque ex patria in exilium expulit,
Qui, ut apud nos fama est,
Ad Argos profectus exul, adjunxit
Affines novos sibi & amicorum auxilia,
Ut vel Argivos, vel Thebanos
Detrimentis afficiat, vel gloria in cœlum evehat.
Atque hi non sermones tantum sunt,
Sed facta atrocia. Tuorum autem laborum.
Quando Dii miserebuntur, dicere non possum.

OEd. Speras ne igitur fore, ut aliquando
Dii me liberaturi sint?

Ism. Spero pater, ex oraculis jam datis.

OEd. Quibus? Quid de me oraculo responsum est?

Ism. Fore ut te illi requirant aliquando
Mortuum & viventem, roboris causa.

OEd. Quis vero à tali viro successum habeat?

Ism In te positum esse dicunt robur suum.

OEd. Quando non amplius sum, an tunc primum vir sum?

Ism. Nunc enim Dii te erigunt, prius afflixerunt.

OEd. Irritum est erigere senem, qui juvenis concidit.

Ism. Atqui scias Creontem ob hanc causam
Intra tempus breve non longum, affuturum esse.

OEd. Quidnam facturus est filia, expone mihi?

Ism. Ut te prope ter Thebanam statuant, (ingrediaris
Tuique compotes ut fiant, non tamen ut fines terræ

OEd. Quid vero utilitatis capient, si prope in aditu jacebo?

Ism. Sepulchrum tuum in exilio illis grave futurum est,

OEd. Quomodo hæc in mẽtẽ alicui veniãt, nisi sit admonit. à

Ism. Ob hanc causã te prope fines terræ collocabũt, (Deo?

Ισ. Ἐγὼ τὰ μὲν παθήμαθ᾽ ἃ 'παθον, πάτερ,
ζητοῦσα τὴν σὴν ποῦ κατοικοίης τροφήν,
παρεῖσ᾽ ἐάσω· (δὶς γὰρ οὐχὶ βούλομαι
πονοῦσά τ᾽ ἀλγεῖν καὶ λέγουσ᾽ αὖθις πάλιν)
ἃ δ᾽ ἀμφὶ τοῖν σοῖν δυσμόροιν παίδοιν κακὰ
νῦν ἐστι, ταῦτα σημανοῦσ᾽ ἐλήλυθα.
πρὶν μὲν γὰρ αὐτοῖς ἦν ἔρις, Κρέοντί τε
θρόνους ἐᾶσθαι, μηδὲ χραίνεσθαι πόλιν·
λόγῳ σκοποῦσι τὴν πάλαι γένους φθοράν,
οἵα κατέσχε τὸν σὸν ἄθλιον δόμον.
νῦν δ᾽ ἐκ θεῶν τε κἀξ ἀλιτηροῦ φρενός,
εἰσῆλθε τοῖν τρισαθλίοιν ἔρις κακή,
ἀρχῆς λαβέσθαι καὶ κράτους τυραννικοῦ.
χὠ μὲν νεάζων καὶ χρόνῳ μείων γεγὼς
τὸν πρόσθε γεννηθέντα Πολυνείκην θρόνων
ἀποστερίσκει, κἀξελήλακεν πάτρας
ὁ δ᾽, (ὡς καθ᾽ ἡμᾶς ἔσθ᾽ ὁ πληθύνων λόγος)
τὸ κοῖλον Ἄργος βὰς φυγάς, προσλαμβάνει
κῆδός τε καινὸν καὶ ξυνασπιστὰς φίλους,
ὡς αὐτίκ᾽ Ἄργος ἢ τὸ Καδμείων πέδον
τιμῇ καθέξων, ἢ πρὸς οὐρανὸν βιβῶν.
ταῦτ᾽ οὐκ ἀριθμός ἐστιν, ὦ πάτερ, λόγων,
ἀλλ᾽ ἔργα δεινά· τοὺς δὲ σοὺς ὅποι θεοὶ
πόνους κατοικτιοῦσιν οὐκ ἔχω μαθεῖν.
Οι. Ἤδη γὰρ ἔσχες ἐλπίδ᾽ ὡς ἐμοῦ θεοὺς
ὤραν τιν᾽ ἕξειν, ὥστε σωθῆναί ποτε;
Ισ. Ἔγωγε, τοῖς νῦν γ᾽, ὦ πάτερ, μαντεύμασι.
Οι. Ποίοισι τούτοις; τί δὲ τεθέσπισται, τέκνον;
Ισ. Σὲ τοῖς ἐκεῖ ζητητὸν ἀνθρώποις ποτὲ
θανόντ᾽ ἔσεσθαι ζῶντά τ᾽, εὐνοίας χάριν.
Οι. Τίς δ᾽ ἂν τοιοῦδ᾽ ὑπ᾽ ἀνδρὸς εὖ πράξειεν ἄν;
Ισ. Ἐν σοὶ τὰ κείνων φασὶ γίγνεσθαι κράτη.
Οι. Ὅτ᾽ οὐκέτ᾽ εἰμί, τηνικαῦτ᾽ ἄρ᾽ εἴμ᾽ ἀνήρ;
Ισ. Νῦν γὰρ θεοί σ᾽ ὀρθοῦσι, πρόσθε δ᾽ ὤλλυσαν.
Οι. Γέροντα δ᾽ ὀρθοῦν, φλαῦρον, ὃς νέος πέσοι,
Ισ. Καὶ μὴν Κρέοντά γ᾽ ἴσθι σοι τούτων χάριν
ἥξοντα βαιοῦ κοὐχὶ μυρίου χρόνου.
Οι. Ὅπως τί δράσῃ θύγατερ; ἑρμήνευέ μοι.
Ισμ. Ὥς σ᾽ ἄγχι γῆς στήσωσι Καδμείας, ὅπως
κρατῶσι μὲν σοῦ, γῆς δὲ μὴ 'μβαίνῃς ὅρων.
Οι. Ἡ δ᾽ ὠφέλησις τίς θύραισι κειμένου;
Ισμ. Κείνοις ὁ τύμβος δυστυχῶν ὁ σὸς βαρύς.
Οι. Κἄνευ θεοῦ, τίς τοῦτό γ᾽ ἂν γνώμῃ μάθοι;
Ισ. Τούτου χάριν τοίνυν σε προσθέσθαι πέλας

Ne liber aut tuæ spontis sis.
OEd. An & in Thebano pulvere sepelient?
Ism. Non concedit hoc sanguis cognatus.
OEd. Non utique illi meo corpore potientur,
Ism. Erit hoc enim Thebanis grave.
OEd. Quanam rerum vicissitudine id fiat?
Ism. Propter iram tuam, quando in tuo sepulchro consistent.
OEd. Hæc quæ dicis à quonam audisti filia?
Ism. A legatis qui redierant ab ara Delphica.
OEd. Et hæc de me Phœbus vaticinatus est?
Ism. Ita dicunt, qui redierunt in Thebanam terram.
OEd. Anne filiorum meorum aliquis ista audivit?
Ism. Ambo simul, & sciunt probe.
OEd. Quumque hæc audierint pessimi,
Præ desiderio patris regnum appetunt?
Ism. Doleo ista audiens, sed fero tamen.
OEd. Sed utinam Dii fatale hoc
Bellum extingui non sinant, & penes me
Præliorum sit inter ipsos finis,
Quibus nunc detinentur, & arma movent:
Nec qui nunc regnum ac sceptra tenet
Obtineat, neque qui in exilium pulsus est
In patriam redeat unquam, quia me patrem
Ita indigne patria pulsum
Non retinuerunt nec defenderunt, sed loco motus
Ab ipsis ejectus, & exul renunciatus sum,
Sed dixeris forte, quod volenti mihi & petenti
Urbs exilium merito decreverit.
Non ita est Nam illis primis diebus
Cum dolor maxime sæviret, & mihi dulcissimum
Esset mori, ac lapidibus obrui, (ventus est
Tunc nemo qui illud meum desiderium expleret in-
Post intervallum vero temporis, cum ægritudo jam leni-
Et cum me viderent animi dolore provectū (ta esset,
Mihi ipsi graves pœnas irrogasse priorum delictorum,
Tunc primum urbs violenter
Me in exilium pepulit post longum tempus neque illi
Auxilio patrem sublevare cum possent,
Voluerunt, sed propter levem offensionem,
Exul illis, & mendicus apud exteros erro.
Ab his vero virginibus, quantum ab hoc sexu
Fieri potest, alimenta vitæ habeo.
Et loci securitatem, & subsidium generis,
Illi præ patre thronos regios,

Et

χώρας θέλουσι, μηδ' ἵν' ἂν σαυτοῦ κρατῇς.
Οι. Ἦ καὶ κατασκιῶσι Θηβαίᾳ κόνει;
Ισ. Ἀλλ' οὐκ ἐᾷ τοὔμφυλον αἷμά σ', ὦ πάτερ.
Οι. Οὐκ ἄρ' ἐμοῦ γε μὴ κρατήσωσίν ποτε;
Ισ. Ἔσται ποτ' ἄρα τοῦτο Καδμείοις βάρος.
Οι. Ποίας φανείσης ὦ τέκνον συναλλαγῆς;
Ισ. Τῆς σῆς ὑπ' ὀργῆς, σοῖς ὅταν στῶσιν τάφοις.
Οι. Ἃ δ' ἐννέπεις, κλύουσα τοῦ λέγεις, τέκνον;
Ισ. Ἀνδρῶν θεωρῶν Δελφικῆς ἀφ' ἑστίας.
Οι. Καὶ ταῦτ' ἐφ' ἡμῖν Φοῖβος εἰρηκὼς κυρεῖ;
Ισ. Ὥς φασιν οἱ μολόντες εἰς Θήβης πέδον.
Οι. Παίδων τις οὖν ἤκουσε τῶν ἐμῶν τάδε;
Ισ. Ἄμφω γ' ὁμοίως, κἀξεπίστασθον καλῶς.
Οι. Κᾆθ' οἱ κάκιστοι τῶνδ' ἀκούσαντες, πάρος
τοὐμοῦ πόθου προὔθεντο τὴν τυραννίδα;
Ισ. Ἀλγῶ κλύουσα ταῦτ' ἐγώ· φέρω δ' ὅμως.
Οι. Ἀλλ' οἱ θεοί σφι μήτε τὴν πεπρωμένην
ἔριν κατασβέσειαν, ἐν δ' ἐμοὶ τέλος
αὐτοῖν γένοιτο τῆσδε τῆς μάχης πέρι,
ἧς νῦν ἔχονται, κἀπαναιροῦνται δόρυ.
ὡς οὔτ' ἂν ὃς νῦν σκῆπτρα καὶ θρόνους ἔχει,
μείνειεν, οὔτ' ἂν οὐξεληλυθὼς πάλιν
ἔλθοι ποτ' αὖθις, οἵ γε τὸν φύσαντ' ἐμὲ
οὕτως ἀτίμως πατρίδος ἐξωθούμενον
οὐκ ἔσχον, οὐδ' ἤμυναν· ἀλλ' ἀνάστατος
αὐτοῖν ἐπέμφθην, κἀξεκηρύχθην φυγάς.
εἴποις ἂν ὡς θέλοντι τοῦτ' ἐμοὶ τότε
πόλις τὸ δῶρον εἰκότως κατῄνυσεν
οὐ δῆτ', ἐπεί τοι τὴν μὲν αὐτίχ' ἡμέραν
ὁπηνίκ' ἔζει θυμός, ἥδιστον δέ μοι
τὸ κατθανεῖν ἦν καὶ τὸ λευσθῆναι πέτροις,
οὐδεὶς ἔρωτος τοῦδ' ἐφαίνετ' ὠφελῶν·
χρόνῳ δ' ὅτ' ἤδη πᾶς ὁ μόχθος ἦν πέπων,
κἀμάνθανον τὸν θυμὸν ἐκδραμόντα μοι
μείζω κολαστὴν τῶν πρὶν ἡμαρτημένων,
τοτηνίκ' ἤδη, τοῦτο μὲν πόλις βίᾳ
ἤλαυνέ μ' ἐκ γῆς χρόνιον· οἱ δ' ἐπωφελεῖν
οἱ τοῦ πατρὸς τῷ πατρὶ δυνάμενοι, τὸ δρᾶν
οὐκ ἠθέλησαν· ἀλλ' ἔπους μικροῦ χάριν
φυγάς σφιν ἔξω πτωχὸς ἠλώμην ἐγώ.
κἀκ ταῖνδε δ' οὔσαιν παρθένοιν, ὅσον φύσις
δίδωσιν αὐταῖν, καὶ τροφὰς ἔχω βίου,
καὶ γῆς ἄδειαν, καὶ γένους ἐπάρκεσιν·
τὼ δ' ἀντὶ τοῦ φύσαντος εἱλέσθην θρόνους

Et sceptra, & regnum in terra elegerunt.
Sed illis ego auxiliator nunquam ero,
Nec regno Thebano
Potientur, quantum ego ex hac
Oracula audivi de me, & reputo
Jam olim data, quæ mihi Phœbus respondit olim.
Mittant igitur vel Creontem, qui me inquirat,
Vel alium potentem in urbe.
Nam si vos hospites volueritis mihi
Una cum venerandis his popularibus deabus
Opem ferre, tum huic urbi magnum
Defensorem parabitis, & hostibus meis labores.
Cho. Dignus quidem OEdipus est commiseratione,
Et ipse & hæ filiæ. Quando vero terræ hujus
Servatorem te promittis fore,
Admonebo te utiliter,
OEd. O charissime consule mihi, nam exequar omnia.
Cho. Constitue jam expiationem Dearum, ad quas
Primum accessisti, & quarum pede pressisti terram.
OEd. Quonam modo, hoc me docete hospites?
Cho. Primum sacram undam ex perenni
Fonte puris manibus affer.
OEd. Quid postquam eas libationes accepero?
Cho. Sunt crateres viri ingeniosi arte fabrefacti,
Quorum caput coronabis & ansas ab utraque parte,
OEd. Floribus ne, aut filo, aut quo tandem modo?
Cho. Ovis juvenculæ nova lana ornabis, (tet?
OEd. Esto quod vero intus, quomodo me administrare opor-
Cho. Libationes effunde conversus ad primam auroram.
OEd. An hisce hydriis effundam de quibus dicis?
Cho. Aquam de tribus fontibus fundes, ultimam autem to-
OEd. Unde hanc hydriam implebo, doce & hoc? (tã effundes
Cho. Aqua mulsa, vinum vero non addideris.
OEd. Verum ubi terra frondosa has libationes acceperit, quid
Cho. Ter novẽ ramos oleæ ambabus manibus (deinde faciã
Offer, & has precationes adde.
OEd. Hæc cupio audire, quæ sunt præcipua. (gno
Cho. Quemadmodum eas vocamus Eumenidas, ut ita beni-
Pectore accipiant supplicem, eumque servent.
Precare ipse, & si quis alius est, qui pro te precetur;
Submisse loquens, neque dilatans vocem,
Deinde aversus abi. Et si hæc faceres,
Tum confidenti animo assisterem tibi,
Alias tibi hospes metuerem.

O

καὶ σκῆπτρα κραίνειν, καὶ τυραννεύειν χθονός.
ἀλλ' οὔτι μὴ λάχωσι τοῦδε συμμάχου,
οὔτε σφιν ἀρχῆς τῆσδε καδμείας ποτὲ
ὄνησις ἥξει· τοῦτ' ἐγ' ᾦδα τῆσδέ γε
μαντεῖ' ἀκούων, συννοῶν τά τ' ἐξ ἐμοῦ
παλαίφαθ', ἅ μοι φοῖβος ἤνυσέν ποτε.
πρὸς ταῦτα, καὶ κρέοντα πεμπόντων ἐμοῦ
μαστῆρα, κεἴ τις ἄλλος ἐν πόλει σθένει.
ἐὰν γὰρ ὑμεῖς ὦ ξένοι θέλητέ μου
σὺν ταῖσι ταῖς σεμναῖσι δημούχοις θεαῖς
ἀλκὴν ποιεῖσθαι, τῇδε μὲν πόλει μέγαν
σωτῆρ' ἀρεῖσθε, τοῖς δ' ἐμοῖς ἐχθροῖς πόνους.
Χο. Ἐπάξιος μὲν οἰδίπους κατοικτίσαι
αὐτός τε, παῖδές θ' αἵδ'· ἐπεὶ δὲ τῆσδε γῆς
σωτῆρα σαυτὸν τῷδ' ἐπεμβάλλεις λόγῳ,
παραινέσαι σοι βούλομαι τὰ ξύμφορα.
Οἰ. Ὦ φίλταθ', ὡς νῦν πᾶν τελοῦντι προξένει.
Χο. Θοῦ νῦν καθαρμὸν τῶνδε δαιμόνων, ἐφ' ἃς
τὸ πρῶτον ἵκου καὶ κατέστειψας πέδον.
Οἰ. Τρόποισι ποίοις; ὦ ξένοι, διδάσκετε.
Χο. Πρῶτον μὲν, ἱερὰς ἐξ ἀειρρύτου χοὰς
κρήνης ἐνεγκοῦ δι' ὁσίων χειρῶν θιγών.
Οἰ. Ὅταν δὲ τοῦτο χεῦμ' ἀκήρατον λάβω;
Χο. Κρατῆρές εἰσιν, ἀνδρὸς εὔχειρος τέχνη,
ὧν κρᾶτ' ἔρεψον καὶ λαβὰς ἀμφιστόμους.
Οἰ. Θαλλοῖσιν, ἢ κρόκαισιν; ἢ ποίῳ τρόπῳ;
Χο. Οἰὸς νεαρᾶς οἰοπόκῳ μαλλῷ λαβών.
Οἰ. Εἶεν· τὸ δ' ἔνθεν ποῖ τελευτῆσαί με χρή;
Χο. Χοὰς χέασθαι στάντα πρὸς πρώτην ἕω.
Οἰ. Ἦ τοῖσδε κρωσσοῖς οἷς λέγεις χέω τάδε;
Χο. Τρισσάς γε πηγάς, τὸν τελευταῖον δ' ὅλον.
Οἰ. Τοῦ τόνδε πλήσας θῶ; δίδασκε καὶ τόδε.
Χο. Ὕδατος, μελίσσης· μηδὲ προσφέρειν μέθυ.
Οἰ. Ὅταν δὲ τούτων γῆ μελάμφυλλος τύχῃ;
Χο. Τρὶς ἐννέ' αὐτῇ κλῶνας ἐξ ἀμφοῖν χεροῖν
τιθεὶς ἐλαίας, τάσδ' ἐπεύχεσθαι λιτάς.
Οἰ. Τούτων ἀκοῦσαι βούλομαι· μέγιστα γάρ
Χο. Ὥς σφας καλοῦμεν εὐμενίδας, ἐξ εὐμενῶν
στέρνων δέχεσθαι τὸν ἱκέτην σωτήριον,
αἰτοῦ σύ γ' αὐτὸς, κεἴ τις ἄλλος ἀντὶ σοῦ,
ἄπυστα φωνῶν μηδὲ μηκύνων βοήν.
ἔπειτ' ἀφέρπειν ἄστροφος· καὶ ταῦτά σοι
δράσαντι, θαρρῶν ἂν παρασταίην ἐγώ.
ἄλλως δὲ δειμαίνοιμ' ἂν ὦ ξέν' ἀμφὶ σοί.

OEd. O filiæ, audiſtis ne hos incolas hoſpites ?
Iſm. Audivimus, tu vero quæ agenda ſunt impera.
OEd. Hæc mihi obeunda non ſunt : deſtituor enim
Propter duplex malum, & quod vires deſunt, & quia
Ex vobis vero altera eat, & adminiſtret hæc,(cæcus ſũ
Nam ſufficere exiſtimo. pro multis una
Anima, ſi hæc perficiat, quæ benevola ſit.
Sed celeriter hæc facite: tantum vero me
Ne deſerite. Nam hoc corpus non poteſt
Derelictum ambulare & abſque duce.
Iſm. Sed abeo ego peractura hæc : locum vero
Quem me oportet invenire,mihi demonſtrari cupio.
Cho. Hic juxta illud nemus : ſi vero aliqua re
Indigebis, eſt incola qui te docebit.
Iſm. Eo igitur ad hoc efficiendum Antigone, tu vero hic
Patrem cura : nam parentum cauſa
Etſi quis laborat, laborũ tamen meminiſſe non debet.

MONOSTROPHICA.

Cho. Grave eſt, malum diu ſopitum,
O hoſpes, movere.
Attamen audire cupio. *OEd.* Quid ergo ?
Cho. De miſerabili & periculoſa
Calamitate tua, in quam incidiſti.
OEd. Ne per hoſpitium, obſecro, tuum
Quære : nam turpia facta acciderunt mihi.
Cho. Sed quæ late vagata eſt, neque adhuc deſinit,
Eam cupio hoſpes famam recte cognoſcere.
OEd. Hei mihi. *Cho.* Boni conſule obſecro. *OEd.* Ah, ah.
Cho. Obſequere, egoque viciſſim tibi, quantum opus eſt.
OEd. Quæ peſſima ſunt hoſpites, ea ſuſtinui,
Attamen non volens, novit Deus :
Nam ex his voluntarium nihil fuit,
Cho. Quid itaque ?
OEd. Civitas ignara me malo thoro
Fœdarum nuptiarum copulavit.
Cho. Utrum matris, ut audio,
Infandos thalamos ingreſſus es ?
OEd. Hei mihi mors eſt iſta audire : Hæ vero duæ ex me.
Cho. Quid ais? *OEd.* Filiæ, & duæ noxæ. *Cho.* O Jupiter.
OEd. Matris communis
Natæ ſunt partu.
Cho. Sunt igitur filiæ tuæ,

Οι. Ω παῖδε, κλύετον τῶνδε προσχώρων ξένων;
Ισ. Ηκούσαμέν τε, χὤ, τι δεῖ προστάσσε δρᾶν.
Οι. Εμοὶ μὲν οὐχ ὁδωτά· λείπομαι γὰρ ἐν
τῷ μὴ δύνασθαι μήθ' ὁρᾶν, δυοῖν κακοῖν.
σφῷν δ' ἡτέρα μολοῦσα πραξάτω τάδε.
ἀρκεῖν γὰρ οἶμαι κἀντὶ μυρίων μίαν
ψυχὴν τάδ' ἐκτείνουσαν, ἢν εὔνους παρῇ.
ἀλλ' ἐν τάχει τι πράξατον· μόνον δέ με
μὴ λείπετ'· οὐ γὰρ ἂν σθένοι τοὐμὸν δέμας
ἔρημον ἕρπειν, οὐδ' ὑφηγητοῦ γ' ἄνευ.
Ισ. Αλλ' εἶμ' ἐγὼ τελοῦσα· τὸν τόπον δ' ἵνα
χρῆσταί μ' ἐφευρεῖν, τοῦτο βούλομαι μαθεῖν.
Χο. Τοὐκεῖθεν ἄλσους ὦ ξένη, τοῦδ'· ἢν δέ του
σπάνιν τιν' ἴσχῃς, ἔστ' ἔποικος ὃς φράσει.
Ισ. Χωροῖμ' ἂν εἰς τόδ' Ἀντιγόνη· σὺ δ' ἐνθάδε
φύλασσε πατέρα τόνδε· τοῖς τεκοῦσι γὰρ
οὐδ' εἰ πονεῖ τις, δεῖ πόνου μνήμην ἔχειν.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Χο. Δεινὸν μὲν τὸ πάλαι κείμενον ἤδη κακὸν
ὦ ξεῖν' ἐπεγείρειν,
ὅμως δ' ἔραμαι πυθέσθαι. Οι. Τί τοῦτο;
Χο. Τᾶς δειλαίας ἀπόρου φανείσας
ἀλγηδόνος, ᾇ ξυνέστας.
Οι. Μὴ πρὸς ξενίας ἀνοίξῃς
τᾶς σᾶς· πέπονθ' ἔργ' ἀναιδῆ.
Χο. Τό τοι πολὺ καὶ μηδαμᾶ λῆγον
χρῄζω ξεῖν' ὀρθὸν ἄκουσμ' ἀκοῦσαι.
Οι. Ιώ μοι. Χο. Στέρξον, ἱκετεύω. Οι. Φεῦ, φεῦ.
Χο. Πείθου· κἀγὼ γὰρ ὅσον σὺ προσχρῄζεις.
Οι. Ηνεγκον κακότητ' ὦ ξένοι, ἤνεγ-
κον, ἄκων μέν, θεὸς ἴστω.
τούτων δ' αὐθαίρετον οὐδέν.
Χο. Αλλ' ἐς τί;
Οι. Κακᾷ μὲν εὐνᾷ πόλις οὐδὲν ἴδεις
γάμων ἐνέδησεν ἄτᾳ.
Χο. Η μητρόθεν, ὡς ἀκούω,
δυσώνυμα λέκτρ' ἐπλήσω;
Οι. Ω μοι θάνατος μὲν τάδ' ἀκούειν
ὦ ξεῖν', αὗται δὲ δύ' ἐξ ἐμοῦ.
Χο. Πῶς φῄς; Οι. Παῖδες, δύο δ' ἄτα. Χο. Ω Ζεῦ.
Οι. Ματρὸς κοινᾶς ἀπέβλαστον ὠδῖνος.
Χο. Αὗταί γ' εἰσὶν ἀπόγονοί τε καὶ

κοιναὶ

Et simul patris sorores.
OEd. Heu. *Cho.* Heu utique.
OEd. Infinitorum cumuli malorum.
Cho. Sustinuisti? *OEd.* Intolerabilia inquam sustinui.
Cho. Perpetrasti? *OEd.* Non pepetravi.
Cho. Quid itaque? *OEd.* Donum accepi.
Quod utinam infælix
Nunquam ab urbe accepissem.
Cho. Miser, sed quare fecisti cædem?
OEd. Quid hoc? Quid est quod quæris? *Cho.* Patris.
OEd. Heu dolorem super dolorem cumulas.
Cho. Occidisti? OEd, Occidi, sed habeo mihi.
Cho. Quid id est? *OEd.* Aliquid excusationis justæ.
Cho. Quid ergo? OEd. Ego dicam.
Nam & cæteros occidi, ac perdidi.
Jure vero purus ac inscius ad hoc veni.

I*AMBI*.

Cho. Sed Rex nobis Ægei filius
Theseus, fama de te accitus, adest.
The. Quia ex multis audivi antea,
De cruenta oculorum tuorum læsione,
Cognovi te, fili Laii: nunc vero in via
Sermone audito, certius rescivi.
Nam hic habitus & ærumnosum caput
Te nobis indicant, qui sis. Et misertus tui
Aliquid ex te quæram, calamitose *O*Edipe:
Quid à me, vel ab urbe petis,
Vel tu, vel hæc misera, quæ tibi ministrat?
Expone, admodum enim grave aliquid
Dixeris, quod à me non sis impetraturus,
Scio enim, & didici ipse, peregrinus existens,
Sicut tu nunc es & ut quisquam alius in peregrina terra
Plurima sustinui pericula capite meo (nunc es
Quapropter nullum hospitem, quemadmodum tu
Præteribo, quo minus illi opem feram. Novi enim,
Homo cum sim, quod de crastino
Die non certior ego sum quam tu.
OEd. Tua virtus, Theseu, brevi sermone
Ostensa est, ut mihi non multis verbis opus sit.
Tu n. de me, & qui sim, & quo patre prognatus,
Et unde huc advenerim, dixisti.
Non igitur aliud mihi restat, quam ut

Quam

κοιναί γε πατρὸς ἀδελφαί.
Οι. Ἰώ. Χο. Ἰὼ δῆτα
Οι. Μυρίων ἐπιστροφαὶ κακῶν.
Χο. Ἔπαθες; Οι. Ἔπαθον ἄλαστ' ἔχειν.
Χο. Ἔρεξας· Οι. Οὐκ ἔρεξα.
Χο. Τί γάρ; Οι. Ἐδεξάμην δῶρον,
ὃ μήποτ' ἐγὼ ταλακάρδιος
ἐπωφέλησα πόλεως ἐξελέσθαι.
Χο. Δύστανε, τί γάρ; ἔθου φόνον;
Οι. Τί τοῦτο; τί δ' ἐθέλεις μαθεῖν; Χο. Πατρός;
Οι. Παπαῖ· δευτέραν ἔπαισας ἐπὶ νόσῳ νόσον.
Χο. Ἔκανες; Οι. Ἔκανον· ἔχει δέ μοι.
Χο. Τί τοῦτο; Οι. Πρὸς δίκας τι.
Χο. Τί γάρ. Οι. Ἐγὼ φράσω.
καὶ γὰρ ἄλλους ἐφόνευσα κἀπώλεσα,
νόμῳ δὲ καθαρὸς, ἄιδρεις εἰς τόδ' ἦλθον.

ΙΑΜΒΟΙ.

Χο. Καὶ μὴν ἄναξ ὅδ' ἡμὶν αἰγέως γόνος
Θησεὺς κατ' ὀμφὴν σὴν ἀποσταλεὶς πάρα.
Θη. Πολλῶν ἀκούων ἔν τε τῷ πάρος χρόνῳ
τὰς αἱματηρὰς ὀμμάτων διαφθορὰς,
ἔγνωκά σ' ὦ παῖ Λαΐου, τανῦν θ' ὁδοῖς
ἐν ταῖσδ' ἀκούων μᾶλλον ἐξεπίσταμαι.
σκευή τε γάρ σε καὶ τὸ δύστηνον κάρα
δηλοῦτον ἡμῖν ὄνθ' ὃς εἶ· καί σ' οἰκτίσας
θέλω σ' ἐρέσθαι, δύσμορ' Οἰδίπου, τίνα
πόλεως ἐπέστης προστροπὴν ἐμοῦ τ' ἔχων
αὐτός τε χἠ σὴ δύσμορος παραστάτις,
δίδασκε· δεινὴν γάρ τιν' ἂν πρᾶξιν τύχοις
λέξας ὁποίας ἐξαφισταίμην ἐγώ.
ὡς οἶδά γ' αὐτὸς ὡς ἐπαιδεύθην ξένος,
ὥσπερ σὺ, χὤστις πλεῖστ' ἀνὴρ ἐπὶ ξένης
ἤθλησα κινδυνεύματ' ἐν τῷ 'μῷ κάρᾳ.
ὥστε ξένον γὰρ οὐδέν' ὄνθ', ὥσπερ σὺ νῦν,
ὑπεκτραποίμην μὴ οὐ συνεκσώζειν σ' ἐπεί.
ἔξοιδ' ἀνὴρ ὢν, χὤτι τῆς ἐς αὔριον
οὐδὲν πλέον μοι σοῦ μέτεστιν ἡμέρας.
Οι. Θησεῦ, τὸ σὸν γενναῖον ἐν σμικρῷ λόγῳ
παρῆκεν, ὥστε βραχέ' ἐμοὶ δεῖσθαι φράσαι.
σὺ γάρ μ' ὃς εἰμὶ, κἀφ' ὅτου πατρὸς γεγὼς,
καὶ γῆς ὁποίας ἦλθον, εἰρηκὼς κυρεῖς.
ὥσθ' ἐστί μοι τὸ λοιπὸν οὐδὲν ἄλλο, πλὴν

Quid petam dicam, & oratio consummata erit.
The. Id ipsum jam expone, ut sciam.
OEd. Venio daturus hoc meum miserum corpus
Tibi dono, non tale cujus aspectu quis delectetur,
Utilitas vero ex eo potior est, quam formæ species.
The. Quid utilitatis te afferre dicis?
OEd. Postea, non hoc tempore, cognosces.
The. Quomodo commodum ex te declarabitur?
OEd. Quando mortuus fuero, tuque me sepelieris
The. Petis, quæ postrema sunt vitæ, ea vero quæ in medio sint
Vel oblivione præteris, vel nihil curas.
OEd. Hic enim mihi illa simul præbebuntur.
The. Sed breviter hoc beneficium petis à me?
OEd. Sed vide, non enim exiguum hoc certamen erit,
The. Utrum de tuis dicis an de me?
OEd. Illi me cogent illuc proficisci.
The. Sed si volunt, non tibi exulare honestum est.
OEd. Tunc vero cum ego vellem, illi non concedebant.
The. O stulte, ira homini calamitoso non est utilis.
OEd. Ubi me audieris, tunc admone, nunc vero sine.
The. Doce: jam nisi re cognita, non decet me dicere.
OEd. O Theseu, mala atrocia alia super alia pertuli.
The. An de veteri calamitate generis dicis?
OEd. Non: nam ea omnibus Græcis in ore est.
The. Quid igitur gravius pateris quam pro humano more?
OEd. Sic mihi res se habet. Ex patria pulsus sum
A mea sobole, neque mihi unquam
Eo redire licet, tanquam parricidæ.
The. Quare igitur accersent te? ut seorsim habites?
OEd. Divinum oraculum eos adigit,
The. Quid mali metuunt ex oraculo?
OEd. Quia necesse est eos in hac terra cladem accipere.
The. Quomodo hæc tristia inter me & ipsos accidere possunt?
OEd. O charissime Theseu: Solis Diis non venit
Senectus, aut mors unquam,
Cætera vero omnia confundit miscetq; tempus potens,
Perit enim vigor terræ, perit & corporum,
Moriturque fides, & repullulat perfidia:
Et spiritus idem nunquam, neque in hominibus
Amicis manet neque erga urbem urbi.
Aliis enim statim aliis post intervallum temporis
Amara fiunt, quæ grata erant, & eadem rursum grata.
Sic & Thebanis, & si nunc res tranquillæ sunt,
Ac inter vos recte se habet, innumeras infinitum

Tempus

εἰπεῖν ἃ χρῄζω χὠ λόγος διέρχεται.
Θη. Τοῦτ' αὐτὸ νῦν δίδαξ' ὅπως ἂν ἐκμάθω.
Οι. Δώσων ἱκάνω τοὐμὸν ἄθλιον δέμας
σοὶ δῶρον, οὐ σπουδαῖον εἰς ὄψιν· τὰ δὲ
κέρδη παρ' αὐτοῦ κρείσσον' ἢ μορφὴ καλή.
Θη. Ποῖον δὲ κέρδος ἀξιοῖς ἥκειν φέρων;
Οι. Χρόνῳ μάθοις ἄν, οὐχὶ τῷ παρόντι που.
Θη. Ποίῳ γὰρ ἡ σὴ προσφορὰ δηλώσεται;
Οι. Οταν θάνω 'γὼ, καὶ σύ μου ταφεὺς γένῃ.
Θη. Τὰ λοίσθι' αἰτῇ τοῦ βίου· τὰ δ' ἐν μέσῳ
ἢ λῆστιν ἴσχεις, ἢ δι' οὐδενὸς ποιῇ.
Οι. Ενταῦθα γάρ μοι κεῖνα συγκομίζεται.
Θη. Αλλ' ἐν βραχεῖ δὴ τήνδε μ' ἐξαιτῇ χάριν.
Οι. Ορα γε μήν· οὐ σμικρὸς οὐχ' ἀγὼν ὅδε.
Θη. Πότερα δὲ τῶν σῶν ἐκγόνων ἢ 'μοῦ λέγεις;
Οι. Κεῖνοι κομίζειν κεῖσ' ἀναγκάζουσί με.
Θη. Αλλ' εἰ θέλοιεν, οὐδέ σοι φεύγειν καλόν.
Οι. Αλλ' οὐδ', ὅτ' αὐτὸς ἤθελον, παρίεσαν.
Θη. Ω μῶρε· θυμὸς δ' ἐν κακοῖς οὐ ξύμφορον.
Οι. Οταν μάθῃς μου, νουθέτει· τανῦν δ' ἔα.
Θη. Δίδασκ'· ἄνευ γνώμης γὰρ οὔ με χρὴ λέγειν.
Οι. Πέπονθα, Θησεῦ, δεινὰ πρὸς κακοῖς κακά.
Θη. Η τὴν παλαιὰν ξυμφορὰν γένους ἐρεῖς;
Οι. Οὐ δῆτ'· ἐπεὶ πᾶς τοῦτό γ' Ἑλλήνων θροεῖ.
Θη. Τί γὰρ τὸ μεῖζον ἢ κατ' ἄνθρωπον νοσεῖς;
Οι. Οὕτως ἔχει μοι· γῆς ἐμῆς ἀπηλάθην
πρὸς τῶν ἐμαυτοῦ σπερμάτων· ἔστιν δέ μοι
πάλιν κατελθεῖν μήποθ', ὡς πατροκτόνῳ.
Θη. Πῶς δῆτά σ' ἂν πεμψαίαθ' ὥστ' οἰκεῖν δίχα;
Οι. Τὸ θεῖον αὐτοὺς ἐξαναγκάσει στόμα.
Θη. Ποῖον πάθος δείσαντας ἐκ χρηστηρίων;
Οι. Οτι σφ' ἀνάγκη τῇδε πληγῆναι χθονί.
Θη. Καὶ πῶς γένοιτ' ἂν τἀμὰ κἀκείνων πικρά;
Οι. Ω φίλτατ' Αἰγέως παῖ, μόνοις οὐ γίνεται
θεοῖς τὸ γῆρας, οὐδὲ κατθανεῖν ποτε.
τὰ δ' ἄλλα συγχεῖ πάνθ' ὁ παγκρατὴς χρόνος.
φθίνει μὲν ἰσχὺς γῆς, φθίνει δὲ σώματος·
θνήσκει δὲ πίστις, βλαστάνει δ' ἀπιστία.
καὶ πνεῦμα ταὐτὸν οὔποτ' οὔτ' ἐν ἀνδράσι
φίλοις βέβηκεν, οὔτε πρὸς πόλιν πόλις.
τοῖς μὲν γὰρ ἤδη, τοῖς δ' ἐν ὑστέρῳ χρόνῳ
τὰ τερπνὰ πικρὰ γίνεται, κἆυθις φίλα.
καὶ ταῖσι Θήβαις εἰ τανῦν εὐημερεῖ
καλῶς τὰ πρὸς σέ, μυρίας ὁ μυρίος

χρόνος

Tempus procedens noctes dieſque adducere poteſt,
In quibus præſentem conſenſum & concordiam
Bello diſſipaturi ſunt, ob levem offenſam,
Quando meum dormiens, ac terra obrutum cadaver,
Jam diu frigidum, ipſorum calidum ſanguinem bibet,
Si modo Jupiter adhuc eſt Jupiter & Apollo verax.
Sed non jucundum eſt arcana proferre.
Sine me quæ cœperam proloqui tuamque ſolum
Fidem mihi præſta, neque unquam dices OEdipum
Te recepiſſe inutilem incolam his locis,
Si modo Dii non fallunt me.
Cho. Jamdudum hic vir hæc, & conſimilia
Huic terræ denunciavit.
The. Quis reſpuat talis viri benevolentiam?
Cujus primum teſtis fœderis
Communis ſemper apud nos eſt ara:
Deinde his deabus ſupplex adeſt,
Et huic terræ ac mihi tributum non exiguum pendit.
Hæc igitur colens non abjiciam benevolentiam
Hujus, ſed in hac terra ipſi præbebo ſedem.
Sive hic manere libebit, tibi impero
Ut ipſum cuſtodias, ſeu mecum ire
Volet: ex his tibi OEdipe optionem
Permitto: hoc modo enim opitulabor tibi,
OEd. Jupiter benefac obſecro talibus.
The. Quid itaque vis? an ad domum meam ire?
OEd. Si mihi fas eſſet: ſed hic locus eſt.
The. In quo quid facies? non enim refragabor.
OEd. Hic ſuperabo eos, qui me expulerunt,
The. Magnum hoc eſſet beneficium hujus manſionis
OEd. Si quidem rata erunt, quæ mihi dixiſti. (deſertũ patiar
The. Bonum animum habe, quod ad me attinet, non enim te
OEd. Neque te ut hominem malum juramento obſtringam.
The. Non à me jurato plus acceperis, quam ſi promittam ſo-
OEd. Quomodo igitur rem inſtitues? (lum.
The. Quid præcipue metuis?
OEd. Venient viri,
The. Illud vero hiſce curæ erit.
OEd. Reſpice me. ſi abis me relicto,
The. Ne doce quæ mihi agenda ſunt,
OEd. Metuentem neceſſe eſt, *The.* At ego non metuo.
OEd. Non tu ſcis, quæ minati ſint *The.* Hoc ſcio, neminem
Te hic per vim abrepturum eſſe.
Multæ vero minæ, multa inania verba,

Per

χρόνος· τεκνοῦται νύκτας ἡμέρας τ' ἰών,
ἐν αἷς τὰ νῦν ξύμφωνα δεξιώματα
ἐν δορὶ διασκεδῶσιν ἐκ σμικροῦ λόγου·
ἵν' οὑμὸς εὕδων καὶ κεκρυμμένος νέκυς
ψυχρός ποτ' αὐτῶν θερμὸν αἷμα πίεται,
εἰ Ζεὺς ἔτι Ζεὺς, χὠ Διὸς Φοῖβος σαφής.
ἀλλ' οὐ γὰρ αὐδᾶν ἡδὺ τἀκίνητ' ἔπη
ἔα μ' ἐν οἷσιν ἠρξάμην, τὸ σὸν μόνον
πιστὸν φυλάσσων· κοὔποτ' Οἰδίπουν ἐρεῖς
ἀχρεῖον οἰκητῆρα δέξασθαι τόπων
τῶν ἐνθάδ', εἴπερ μὴ θεοὶ ψεύσουσί με.

Χο. Ἄναξ, πάλαι καὶ ταῦτα καὶ τοιαῦτ' ἔπη
γῇ τῇδ' ὅδ' ἀνὴρ ὡς τελῶν ἐφαίνετο.

Θη. Τίς δῆτ' ἂν ἀνδρὸς εὐμένειαν ἐκβάλοι
τοιοῦδ', ὅτου πρῶτον μὲν ἡ δορύξενος
κοινή τ' ἄρ' ἡμῖν αἰὲν ἐστὶν ἑστία;
ἔπειτα δ' ἱκέτης δαιμόνων ἀφιγμένος
γῇ τῇδε, κἀμοὶ δασμὸν οὐ σμικρὸν τίνει.
ἃ 'γὼ σεβασθεὶς, οὔποτ' ἐκβαλῶ χάριν
τὴν τοῦδε, χώρᾳ δ' ἔμπαλιν κατοικιῶ.
εἰ δ' ἐνθάδ' ἡδὺ τῷ ξένῳ μίμνειν, σέ νιν
τάξω φυλάσσειν· εἰ δ' ἐμοῦ στείχειν μέτα
τόδ' ἡδὺ, τούτων Οἰδίπους δίδωμί σοι
κρίναντι χρῆσθαι· τῇδε γὰρ ξυνοίσομαι.

Οι. Ὦ Ζεῦ, διδοίης τοῖσι τοιούτοισιν εὖ.

Θη. Τί δῆτα χρῄζεις; ἐς δόμους στείχειν ἐμούς;

Οι. Εἴ μοι θέμις γ' ἦν· ἀλλ' ὁ χῶρός ἐσθ' ὅδε.

Θη. Ἐν ᾧ τί πράξεις; οὐ γὰρ ἀντιστήσομαι.

Οι. Ἐν ᾧ κρατήσω τῶν ἔμ' ἐκβεβληκότων·

Θη. Μέγ' ἂν λέγοις δώρημα τῆς ξυνουσίας.

Οι. Εἰ σοί γ' ἅπερ φῂς ἐμμενεῖ τελοῦντί μοι.

Θη. Θάρσει τὸ τοῦδέ γ' ἀνδρὸς, οὔ σε μὴ προδῶ.

Οι. Οὔτοι σ' ὑφ' ὅρκου γ' ὡς κακὸν πιστώσομαι.

Θη. Οὔκουν πέρα γ' ἂν οὐδὲν ἢ λόγῳ φέροις.

Οι. Πῶς οὖν ποιήσεις;

Θη. Τοῦ μάλιστ' ὄκνος σ' ἔχει.

Οι. Ἥξουσιν ἄνδρες.

Θη. Ἀλλὰ τοῖσδ' ἔσται μέλον.

Οι. Ὅρα με λείπων

Θη. Μὴ δίδασχ' ἃ χρή με δρᾶν

Οι. Ὀκνοῦντ' ἀνάγκη. Θη. Τοὐμὸν οὐκ ὀκνεῖ κέαρ

Οι. Οὐκ οἶσθ' ἀπειλάς; Θη. Οἶδ' ἐγώ σε μή τινα
ἐνθένδ' ἀπάξοντ' ἄνδρα πρὸς βίαν ἐμοῦ.
πολλαὶ δ' ἀπειλαὶ, πολλὰ δὴ μάτην ἔπη

Per iram effunduntur sed mens quando
Ad sese rediit evanescunt tales minaces voces.
Illis autem, etsi fortasse grandia commoti jactarunt
De te abducendo, sat scio, videbitur
Longum per mare iter, nec facile navigabile.
Bono igitur animo ut sis, vel absque meo consilio
Te adhortor, si quidem Apollo te huc misit.
Nam me etiam absente scio quod
Solum nomen meum te defendet ab injuria.

ANTISTROPHICA strophe. I.

Cho. Venisti hospes in hanc equestrem terram,
Loca optima obtinens,
Nempe splendidum colonum,
Ubi canoroe frequentes
Cantu personant luscinix,
In virentibus vallibus,
Sub umbrosa sedentes hedera
Et ubi densæ Bacchi
Frondes multiplicem fructum ferunt, qui nec à sole ad- (uritur,
Nec ab ullis ventis,
Aut tempestate læditur: ubi Bacchus
Semper inambulat
Inter divinas nutrices.

ANTISTROPHE I.

Floret vero à rore cœlesti
Narcissus, pulchros flores gignens quotidie.
Unde magnis Deabus
Coronæ de more veteri nectuntur.
Ubi & aureo colore
Crocus nascitur. Neque perennes
Fontes deficiunt,
Loca pascua irrigantes circa Cephisum,
Qui jugi flumine
Fœcundas terram, per agros labitur,
Liquidis undarum imbribus,
Soli campestris. Neque Musarum Chori
Hæc loca despiciunt,
Neque aurea Venus.

STRO-

θυμῷ κατηπείλησαν· ἀλλ' ὁ νοῦς ὅταν
αὑτοῦ γένηται, φροῦδα τἀπειλήματα.
κείνοις δ' ἴσως κεἰ δείν' ἐπερρώσθη λέγειν,
τῆς σῆς ἀγωγῆς (οἶδ' ἐγὼ) φανήσεται
μακρὸν τὸ δεῦρο πέλαγος οὐδὲ πλώσιμον.
θαρσεῖν μὲν οὖν ἔγωγε κἄνευ τῆς ἐμῆς
γνώμης ἐπαινῶ, Φοῖβος εἰ προὔπεμψέ σε.
ὅμως δὲ κἀμοῦ μὴ παρόντος, οἶδ' ὅτι
τοὐμὸν φυλάξει σ' ὄνομα μὴ πάσχειν κακῶς.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. Στροφὴ α'.

Χο. 1 Εὐΐππου ξένε τᾶσδε χώρας
2 ἵκου τὰ κράτιστα γᾶς ἔπαυλα,
3 τὸν ἀργῆτα κολωνόν·
4 ἔνθα λίγεια μινύρεται
5 θαμίζουσα μάλιστ' ἀηδὼν
6 χλωραῖς ὑπὸ βάσσαις
7 τὸν οἰνωπὸν ἀνέχουσα κισσὸν,
8 καὶ τὰν ἄβατον θεοῦ
9 φυλλάδα μυριόκαρπον, ἀνάλιον,
10 ἀνήνεμόν τε πάντων
11 χειμώνων· ἵν' ὁ βακχιώτας ἀεὶ
12 Διόνυσος ἐμβατεύει,
13 θείαις ἀμφιπολῶν τιθήναις.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ. α'.

1 θάλλει δ' οὐρανίας ὑπ' ἄχνας
2 ὁ καλλίβοτρυς κατ' ἦμαρ αἰεὶ
3 νάρκισσος, μεγάλαιν θεαῖν
4 ἀρχαῖον στεφάνωμ', ὅ, τε
5 χρυσαυγὴς κρόκος· οὐδ' ἄυπνοι
6 κρῆναι μινύθουσι,
7 κηφισοῦ νομάδες ῥεέθρων,
8 ἀλλ' αἰὲν ἐπ' ἤματι
9 ὠκυτόκος πεδίων ἐπινίσσεται,
10 ἀκηράτῳ ξὺν ὄμβρῳ
11 στερνούχου χθονός· οὐδὲ μουσᾶν χοροὶ
12 νιν ἀπεστύγησαν, οὐδ' αὖ
13 ἁ χρυσάνιος ἀφροδίτα.

STROPHE 2.

Est verò hìc, quale neque in Asia,
Nec in magna Dorica insula
Pelopis esse unquam audivi, germen
Quod sponte nascitur, & sine cultura,
Hostíque terrorem incutit,
Id germen in hac præcipuè terra floret,
Nempe glaucæ folium oleæ:
Hoc neque juvenum, nec senum quisquam
Imperans, manibus excidere audet:
Nam ut hoc custodiant intenti sunt
Jovis Morii oculi,
Et cæsia Minerva.

ANTISTROPHE 2.

Sed & aliam laudem commemorare possum,
Qua vel præcipuè hæc urbs commendatur,
Beneficio magni Dei,
Equis & apparatu navali præstans,
O Neptune: tu enim huic urbi
Hoc decus contulisti,
Qui primus frænos equis regendis
In his regionibus invenisti:
Remi verò nautici
Manibus tractati, mirabili
Celeritate currunt ita ut
Vel Nereïdas assequi videantur.

IAMBI.

Ant. O terra Attica multiplici laude celebrata,
Nunc te decet istam virtutem tuam declarare.
OEd. Quid verò novi accidit filia?
Ant. Jam prope accedit
Creon ad nos, non absque satellitio.
OEd. O charissimi senes, vos mihi
Jam ostendite auxilium salutis.
Cho. Bono animo esto, aderit: & si enim senex sum,

Attamen

ΣΤΡΟΦΗ β'.

1 ἔστιν δ' οἷον ἐγὼ
2 γᾶς ἀσίας οὐκ ἐπακούω.
3 οὐδ' ἐν τᾷ μεγάλᾳ δωρίδι νάσῳ
4 πέλοπός ποτε βλαστὸν,
5 φύτευμ' ἀχείρωτον αὐτόποιον
6 ἐγχέων φόβημα δαΐων,
7 ὃ τᾷδε θάλλει μέγιστα χώρᾳ.
8 γλαυκᾶς παιδοτρόφου φύλλον ἐλαίας.
9 τὸ μέν τις οὔτε νέος, οὔτε γήρᾳ
10 σημαίνων ἁλιώσει χερὶ πέρσας.
11 ὁ γὰρ εἰσαιὲν ὁρῶν κύκλος
12 λεύσσει νιν μορίου διὸς,
13 χἀ γλαυκῶπις ἀθάνα.--

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ. β'.

1 ἄλλον δ' αἶνον ἔχω
2 ματροπόλει τᾷδε κράτιστον
3 δῶρον τοῦ μεγάλου δαίμονος εἰπεῖν,
4 αὔχημα μέγιστον,
5 εὔιππον, εὔπωλον, εὐθάλασσον.
6 ὦ παῖ κρόνου, σὺ γάρ νιν εἰς
7 τόδ' εἷσας αὔχημ' ἄναξ ποσειδάν.
8 ἵπποισιν τὸν ἀκεστῆρα χαλινὸν
9 πρώταισι ταῖσδ' ἔκτισας ἀγυιαῖς.
10 ἁ δ' εὐήρετμος ἔκπαγλ' ἁλία χερ-
11 σὶ παραπτομένα πλάτα
12 θρώσκει τῶν ἑκατομπόδων
13 νηρήδων ἀκόλουθος.

ΙΑΜΒΟΙ.

Αν. Ω πλεῖστ' ἐπαίνοις εὐλογούμενον πέδον,
νῦν σοὶ τὰ λαμπρὰ ταῦτα δεῖ φαίνειν ἔπη.
Οι. Τί δ' ἐστὶν ὦ παῖ καινόν;
Αν. Ασσον ἔρχεται
κρέων ὅδ' ἡμῖν οὐκ ἄνευ πομπῶν, πάτερ.
Οι. Ω φίλτατοι γέροντες, ἐξ ὑμῶν ἐμοὶ
φαίνοιτ' ἂν ἤδη τέρμα τῆς σωτηρίας.
Οι. Θάρσει, παρέσται· καὶ γὰρ εἰ γέρων κυρῶ,

Attamen hujus terræ robur non consenuit.
Cre. Viri nobiles, qui hanc terram colitis,
Video vos oculis concepisse
Jam metum aliquem, ab adventu meo,
Quę nō est opus ut metuatis, aut ut aliquid triste dicatis.
Non enim huc veni, quasi aliquid vi facturus:
Jam enim senex sum, & non ignoro
Me venire ad urbem Græciæ in primis potentem.
Sed ablegatus sum, ut huic viro
Persuadeam, me ut sequatur ad terram Thebanam.
Neque ab uno privatim missus sum, sed à civibus
Universis. Decet enim me propter sanguinis cōjūctionē
Hujus ærumnis præcipuè commoveri.
Tu verò miserrime OEdipe, ausculato mihi,
Redi domum: totus te populus Thebanus
Revocat merito, & ex omnibus ego maxime:
Quo magis, nisi omnium pessimus sim.
Propter tuas ærumnas, ut dolore afficiar, necesse est.
Video enim te infœlicem in exilio
Huc, illuc, vagari & unius tantum puellæ
Ministerio uti, victúque egere, quam ego infœlix
Nunquam ita miserè affectam fore
Existimavi sicut nunc esse video,
Dum te curat, & tibi sedulo
Cibū mendicando quærit, tam grādis jam: Neq; nuptū
Elocatur, sed injuriæ cujusvis exposita est:
Quàm miserum & turpe id est, Heu me infœlicem,
Probrum objicio tibi, mihíque, & generi nostro:
Sed quæ manifesta sunt, ea occultari non possunt.
Tu verò, per Deos patrios obtempera mihi,
Téq; abde, ac volens ad nos, & in domū paternam redi.
Huic verò urbi amanter valedicito:
Digna enim est: sed pietas erga patriam
Plus valeat apud te, quæ jam olim te aluit.
OEd. O qui nihil non audes, & sub cujusque
Sermonis justi specie insidias struis,
Quid me ita tentas? & denuo capere vis,
Ut deinde captus maximè doleam.
Prius enim cùm malis domesticis cruciarer,
Cúmque exoptarem ex patria discedere,
Non voluisti petenti id beneficium præstare:
Sed cùm doloribus saturatus essem,
Et jam domi consumere vitā mihi jucundum videretur,
Ac sentiebam dolore me nimium provectum esse,

Tunc

τὸ τῆσδε χώρας οὐ γεγήρακε σθένος.--
Κρ. Ἄνδρες χθονὸς τῆσδ' εὐγενεῖς οἰκήτορες,
ὁρῶ τιν' ὑμᾶς ὀμμάτων εἰληφότας
φόβον νεωρῆ τῆς ἐμῆς ἐπεισόδου,
ὃν μή ποτ' ὀκνεῖτε, μήτ' ἀφεῖτ' ἔπος κακόν.
ἥκω γὰρ οὐχ ὡς δρᾶν τι βουληθείς· ἐπεὶ
γέρων μέν εἰμι, πρὸς πόλιν δ' ἐπίσταμαι
σθένουσαν ἥκων, εἴ τιν' Ἑλλάδος, μέγα.
ἀλλ' ἄνδρα τόνδε τηλίκον ἀπεστάλην
πείσων ἕπεσθαι πρὸς τὸ Καδμείων πέδον·
οὐκ ἐξ ἑνὸς στείλαντος, ἀλλ' ἀνδρῶν ὕπο
πάντων κελευσθεὶς, οὕνεχ' ἧκέ μοι γένει
τὰ τοῦδε πενθεῖν πήματ', ἢ πλεῖστον πόλεως.
ἀλλ' ὦ ταλαίπωρ' Οἰδίπους, κλύων ἐμοῦ,
ἱκοῦ πρὸς οἴκους· πᾶς σε Καδμείων λεὼς
καλεῖ δικαίως· ἐκ δὲ τῶν πάντων ἐγὼ,
ὅσῳπερ (εἰ μὴ πλεῖστον ἀνθρώπων ἔφυν
κάκιστος) ἀλγῶ τοῖσι σοῖς κακοῖς γέρον,
ὁρῶν σε τὸν δύστηνον ὄντα μὲν ξένον,
ἀεὶ δ' ἀλήτην, κἀπὶ προσπόλου μιᾶς
βιοστερῆ χωροῦντα· τὴν ἐγὼ τάλας
οὐκ ἄν ποτ' ἐς τοσοῦτον αἰκίας πεσεῖν
ἔδοξ', ὅσον πέπτωκεν ἥδ' ἡ δύσμορος,
ἀεί σε κηδεύουσα καὶ τὸ σὸν κάρα
πτωχῇ διαίτῃ, τηλικοῦτος, οὐ γάμων
ἔμπειρος, ἀλλὰ τοῦ 'πιόντος ἁρπάσαι.
ἆρ' ἄθλιον τοὔνειδος, ὢ τάλας ἐγὼ,
ὠνείδισ' εἰς σὲ, κἀμὲ, καὶ τὸ πᾶν γένος;
ἀλλ' οὐ γὰρ ἔστι τἀμφανῆ κρύπτειν· σύ νυν
πρὸς θεῶν πατρῴων Οἰδίπους πεισθεὶς ἐμοὶ,
κρύψον, θελήσας ἄστυ καὶ δόμους μολεῖν
τοὺς σοὺς πατρῴους, τήνδε τὴν πόλιν φίλως
εἰπών· ἐπαξία γάρ· ἡ δ' οἴκοι πλέον
δίκῃ σέβοιτ' ἂν οὖσα σὴ πάλαι τροφός.-
Οι. Ὦ πάντα τολμῶν, κἀπὸ παντὸς ἂν φέρων
λόγου δικαίου μηχάνημα ποικίλον,
τί ταῦτα πειρᾷ, κἀμὲ δεύτερον θέλεις
ἑλεῖν ἐν οἷς μάλιστ' ἂν ἀλγοίην ἁλούς;
πρόσθεν τε γάρ με τοῖσιν οἰκείοις κακοῖς
νοσοῦνθ', ὅτ' ἦν μοι τέρψις ἐκπεσεῖν χθονὸς,
οὐκ ἤθελες θέλοντι προσθέσθαι χάριν.
ἀλλ' ἡνίκ' ἤδη μεστὸς ἦν θυμούμενος,
καὶ τοὐν δόμοισιν ἦν διαιτᾶσθαι γλυκὺ,
κἀμάνθανον τὸν θυμὸν ἐκδεδραμόντα μοι,

Tunc me extrusisti, ac pepulisti, neque apud te
Conjunctio illa sanguinis quidquam valuit.
Nunc verò rursum, quando vides hanc urbem
Me amanter complecti, & totum populum,
Avellere inde conaris, & animo acerbo blãdè loqueris:
Tantæ voluptati tibi est invitos amare.
Perinde ac si quis tibi petenti atque indigenti
Nihil det, neque opitulari velit,
Sed jam abundanti iis quæ petebas prius, tunc primum
Offerat cùm jam beneficium neutiquam gratum sit,
An non stultum id beneficium dicas?
Talia & tu offers mihi jam dona,
Verbis quidem bona, reipsa autem mala. (malus sis.
Dicam verò etiam his præsentibus, & ostendam quàm
Venis ut me abducas, non quidem domi meæ.
Sed in finibus ut colloces, atque urbs tibi
Ut immũis à malis, quæ ab hac terra impendent, evadat.
Non hoc consequeris, sed illa evenient, nempe
Meus malus genius vos infestabit semper
Et filii mei tantum de terra mea obtinebunt,
Ut in ea moriantur solum.
Nunquid melius tibi fata Thebarum scire videor
Quam tu? Multo quidem: nam certiores autores audio,
Nempe Phœbum & Jovem qui ejus pater est.
Tu verò tuum mendax os hîc ostendis
Probè aculeatum: sed tua dicta
Plus mali tibi afferent, quàm boni.
Ergo abi: non enim persuadebis,
Méque sine hic vivere: non enim malè
Ne sic quidem vivemus, quando hæc vita jucunda est.
Cre. An existimas me infœlicem magis esse propter te,
An verò te propter teipsum, cùm ista dicas?
OEd. Mihi valde jucundum erit, si tu neque me
Movere poteris, neque hos, qui apud me sunt:
Cre. O te miserum, quem neque tempus docuit
Sapere, sed senectutis etiam delirio laboras.
OEd. Lingua tu quidem acer es, sed neminem ego scio
Tam justum, qui ubique rectè loquatur.
Cre. Diversa sunt hæc, multa dicere, & opportuna.
OEd. Quàm hæc breviter quidem, sed opportunè dicis.
Cre. Non illis, qui ita sentiunt, sicut tu.
OEd. Apage te, dicam enim & pro his, neque me
Observa, aut mone, ubi habitare me oporteat.
Cre. Testor hosce, non te, præterea amicos,

τότ' ἐξεώθεις, κἀξέβαλλες· οὐδέ σοι
τὸ συγγενὲς τοῦτ' οὐδαμῶς τότ' ἦν φίλον.
νῦν τ' αὖθις ἡνίκ' εἰσορᾷς πόλιν τέ μοι
ξυνοῦσαν εὔνουν τήνδε, καὶ γένος τὸ πᾶν,
πειρᾷ μετασπᾶν, σκληρὰ μαλθακῶς λέγων.
καίτοι τοσαύτη τέρψις ἄκοντας φιλεῖν.
ὥσπερ τις εἴ σοι λιπαροῦντι μὲν τυχεῖν,
μηδὲν διδοίη, μηδ' ἐπαρκέσαι θέλοι,
πλήρη δ' ἔχοντι θυμὸν ὧν χρήζεις, τότε
δωροῖθ', ὅτ' οὐδὲν ἡ χάρις χάριν φέροι,
ἆρ' ἂν ματαίου τῆσδ' ἂν ἡδονῆς τύχοις;
τοιαῦτα μέντοι καὶ σὺ προσφέρεις ἐμοί,
λόγῳ μὲν ἐσθλά, τοῖσι δ' ἔργοισιν κακά.
φράσω δὲ καὶ τοῖσδ', ὥς σε δηλώσω κακόν.
ἥκεις ἔμ' ἄξων, οὐχ ἵν' εἰς δόμους ἄγῃς,
ἀλλ' ὡς πάραυλον οἰκίσῃς· πόλις δέ σοι
κακῶν ἄνατος τῆσδ' ἀπαλλαχθῇ χθονός.
οὐκ ἔστι σοι ταῦτ'· ἀλλά σοι τάδ' ἔστ', ἐκεῖ
χώρας ἀλάστωρ οὑμὸς ἐνναίων ἀεί.
ἔστιν δὲ παισὶ τοῖς ἐμοῖσι τῆς ἐμῆς
χθονὸς λαχεῖν τοσοῦτον, ἐνθανεῖν μόνον.
ἆρ' οὐκ ἄμεινον ἢ σὺ τἀν Θήβαις φρονῶ;
πολλῷ γ', ὅσῳ περ ἐκ σαφεστέρων κλύω,
Φοίβου τε, καὐτοῦ Ζηνός, ὃς κείνου πατήρ.
τὸ σὸν δ' ἀφῖκται δεῦρ' ὑπόβλητον στόμα
πολλὴν ἔχον στόμωσιν· ἐν δὲ τῷ λέγειν,
κάκ' ἂν λάβοις τὰ πλείον' ἢ σωτήρια.
ἀλλ' οἶδα γάρ σε ταῦτα μὴ πείθων, ἴθι,
ἡμᾶς δ' ἔα ζῆν ἐνθάδ'· οὐ γὰρ ἂν κακῶς
οὐδ' ὧδ' ἔχοντες ζῷμεν, εἰ τερποίμεθα.--

Κρ. Πότερα νομίζεις δυστυχεῖν ἔμ' εἰς τὰ σά,
ἢ σ' εἰς τὰ σαυτοῦ μᾶλλον ἐν τῷ νῦν λόγῳ;

Οι. Εμοὶ μέν ἐσθ' ἥδιστον εἰ σὺ μήτ' ἐμὲ
πείθειν οἷός τ' εἶ, μήτε τούσδε τοὺς πέλας.

Κρ. Ω δύσμορ', οὐδὲ τῷ χρόνῳ φύσας φανῇ
φρένας ποτ', ἀλλὰ λῦμα τῷ γήρᾳ τρέφῃ;

Οι. Γλώσσῃ σὺ δεινός· ἄνδρα δ' οὐδέν' οἶδ' ἐγὼ
δίκαιον, ὅστις ἐξ ἅπαντος εὖ λέγει.

Κρ. Χωρὶς τό τ' εἰπεῖν πολλά, καὶ τὰ καίρια.

Οι. Ως δὴ σὺ βραχέα, ταῦτα δ' ἐν καιρῷ λέγεις.

Κρ. Οὐ δῆθ' ὅτῳ γε νοῦς ἴσος καὶ σοὶ πάρα.

Οι. Απελθ'· ἐρῶ γὰρ καὶ πρὸ τῶνδε· μηδέ με
φυλάσσ' ἐφορμῶν ἔνθα χρὴ ναίειν ἐμέ.

Κρ. Μαρτύρομαι τούσδ', οὐ σέ· πρὸς δὲ τοὺς φίλους,

Si te aliquando cepero, ut nunc mihi responderis:
OEd. Quis verò me his sociis invitis eripiat?
Cre. At tu quidem etiam absque his dolebis.
OEd. Quo pacto hoc minitaris?
Cre. Ex filiabus duabus alteram enim jam abreptam
Domum misi, alteram verò statim abducam.
OEd. Hei mihi. *Cre.* Mox magis quod plores habebis.
OEd. Filiã ne meã habes? *Cre.* Hãc sanè post non longũ tẽpus
OEd. O hospites quid facietis? an me deseretis? (habebo,
Non expelletis ex hac terra hunc impium?
Cho. Discede hospes hinc celeriter: non enim in præsentia
Quæ facis justa sunt, nec quæ fecisti antea.
Cre. Vos ministri jam hanc abducite,
Vel invitam, si volens recusabit ire.
Ant. Heu me miseram quò fugiam? quod auxilium deorum
Implorabo aut hominum? *Cho.* Quid agis hospes?
Cre. Non hunc attingam virum, sed meam.
OEd. O principes terræ. *Cho.* Hospes injustè agis.
Cre. Justè. *Cho.* Quomodo justè?
Cre. Meos duco.

ANTISTROPHICA. Strophe.

Cho. O civitas.
Ant. Quid agis hospes, non dimittes? statim
Experieris certamen manuum. *Cre.* Prohibe.
Cho. Prohibebo ita ut ne tu quidem vituperare queas.
OEd. Civitati enim resistis, si quid me lædis.
Cho. An non prædixi hæc fore? *Cre.* Dimitte è manibus
Puellã statim *Cho.* Nõ Mãdes ea quæ in tua potestate non
Cre. Dimitte inquam. *Cho.* Et tibi ego dico ut eas. (sunt.
Adeste huc, adeste, venite incolæ,
Civitas vastatur, civitas mea per vim,
Venite huc auxilio mihi.

IAMBI.

Ant. Abripior infœlix, ô hospites, hospites.
OEd Ubi filia mihi es? *Ant.* Per vim abducor.
OEd. Porrige manum ô filia. *Ant.* At non possum.
Cre. Quin abducitis illam. *OEd.* O infœlix ego, infœlix.
Cre. Non amplius posthac his scipionibus nixus
Ambulabis: sed quando utique vis vincere,
Patriam tuam, & amicos, à quibus ego.
Jussus hæc facio, & simul rex existens,

οἷ' ἀνταμείβῃ ῥήματ' ἣν σ' ἕλω ποτέ.
Οι. Τίς δ' ἄν με τῶνδε συμμάχων ἕλοι βίᾳ;
Κρ. Ἦ μὴν σὺ κἄνευ τῶνδε λυπηθεὶς ἔσῃ.
Οι. Ποίῳ σὺν ἔργῳ τοῦτ' ἀπειλήσας ἔχεις;
Κρ. Παίδοιν δυοῖν σοι τὴν μὲν ἀρτίως ἐγὼ
ξυναρπάσας ἔπεμψα, τὴν δ' ἄξω τάχα.
Οι. Ὤ μοι. Κρ. Τάχ' ἕξεις μᾶλλον οἰμώζειν τάδε.
Οι. Τὴν παῖδ' ἔχεις μου; Κρ. Τήνδε γ' οὐ μακροῦ χρόνου.
Οι. Ἰὼ ξένοι, τί δράσετ'; ἢ προδώσετε;
κοὐκ ἐξελᾶτε τὸν ἀσεβῆ τῆσδε χθονός;
Χο. Χώρει ξέν' ἔξω θᾶσσον· οὔτε γὰρ τὰ νῦν
δίκαια πράσσεις, οὔθ' ἃ πρόσθεν εἴργασαι.
Κρ. Ὑμῖν ἂν εἴη τήνδε καιρὸς ἐξάγειν.
ἄκουσαν, εἰ θέλουσα μὴ πορεύσεται.
Αν. Οἴμοι τάλαινα, ποῖ φύγω; ποίαν λάβω
θεῶν ἄρηξιν, ἢ βροτῶν; Χο. Τί δρᾷς ξένε;
Κρ. Οὐχ ἅψομαι τοῦδ' ἀνδρὸς, ἀλλὰ τῆς ἐμῆς.
Οι. Ὦ γῆς ἄνακτες. Χο. Ὦ ξέν', οὐ δίκαια δρᾷς.
Κρ. Δίκαια. Χο. Πῶς δίκαια; Κρ. Τοὺς ἐμοὺς ἄγω.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. Στροφή.

Αν. 1 Ἰὼ πόλις.
Χο. 2 Τί δρᾷς ὦ ξέν'; οὐκ ἀφήσεις; τάχ' εἰς
3 βάσανον εἶ χερῶν. Κρ. Εἴργου.
Χο. 4 Σοῦ μὲν οὔ, τάδε γε μωμένου.
Οι. 5 Πόλει μάχῃ γὰρ, εἴ τι πημαίνεις ἐμέ.
Χο. 6 Οὐκ ἠγόρευον ταῦτ' ἐγώ; Κρ. Μέθες χεροῖν
7 τὴν παῖδα θᾶσσον. Χο. Μὴ 'πίτασσ' ἃ μὴ κρατεῖς.
Κρ. 8 Χαλᾶν λέγω σοί. Χο. Σοὶ δ' ἔγωγ' ὁδοιπορεῖν.
9 προβᾶθ' ὧδε, βᾶτε, βᾶτ' ἔντοποι.
10 πόλις ἐναίρεται, πόλις ἐμὰ σθένει,
11 προβᾶτέ μ' ὧδε.—

ΙΑΜΒΟΙ.

Αν. Ἀφέλκομαι δύστηνος, ὦ ξένοι, ξένοι.
Οι. Ποῦ τέκνον εἶ μοι; Αν. Πρὸς βίαν πορεύομαι.
Οι. Ὄρεξον ὦ παῖ χεῖρας. Αν. Ἀλλ' οὐδὲν σθένω.
Κρ. Οὐκ ἄξεθ' ὑμεῖς; Οι. Ὦ τάλας ἐγώ, τάλας.
Κρ. Οὔκουν ποτ' ἐκ τούτοιν γε μὴ σκήπτροιν ἔτι
ὁδοιπορήσῃς· ἀλλ' ἐπεὶ νικᾶν θέλεις
πατρίδα τε τὴν σὴν καὶ φίλους, ὑφ' ὧν ἐγὼ
ταχθεὶς τάδ' ἔρδω, καὶ τύραννος ὢν ὅμως,

Vincas ſane: veniet ſat ſcio, tempus, cum hæc cognoſces,
Quòd & nunc in te iſta malè conſulis,
Et prius invitis amicis feciſti.
Iræ indulgens, quæ tibi ſemper plurimum nocet.
Cho. Contine hic te hoſpes. *Cre.* Edico, ne quis attingat.
Cho. Non te dimittam hiſce ereptis.
Cre. Jam majus precium pro redimendo capto urbi
Conficies, attingam enim non has ſolas.
Cho. Quid nam igitur acturus? *Cre.* Hunc abreptum abducã.
Cho. Atrox eſt quod dicis. *Cre.* Hoc quidem tam peragetur,
Niſi me rex prohibebit.
OEd. O impudens os, ſi quidem tu me attinges.
Cre. Edico tibi ut taceas. *OEd.* Non enim Deæ (precer,
Hujus terræ mutũ me facient, quo minus tibi male im-
Qui me ſceleratiſſime, unico oculo, filiæ ſpoliaſti
Per vim, ſupra illam priorem cæcitatem.
At tibi ipſi & generi tuo
Sol omnia videns, det talem
Vitam exigere in ſenectute, qualem ego exigo.
Cre. Videtis iſta terræ hujus incolæ?
OEd. Vident & te & me, & intelligunt
Quòd facto læſus verbis te ulciſcor.
Cre. Non amplius moderabor iræ, quin per vim abducam,
Etſi & ſolus ſum & propter annos gravis.

ANTISTROPHE.

OEd. Heu me miſerum.
Cho. Qua fiducia huc veniſti,
Quòd te hoc effecturum ſperas? *OEd.* Arbitror.
Cho. Hanc non amplius exiſtimabo eſſe civitatem.
Cre. In cauſa juſta etiam parvus vincit magnum.
OEd. Auditis quæ loquitur? *Cho.* Sed hæc non perficiet.
Cre. Deus hoc novit, non tu. (renda tamen,
Cho. An non hæc contumelia eſt? *Cre.* Eſt contumelia, ſed fe-
Cho. O cives univerſi, ô terræ principes,
Adeſte, properè adeſte: ultra enim fas & juſtum
Proceditur jam.

THROCHÆI.

Th. Quid hoc clamoris eſt? quid rei? quemnam ob metum
Revocatis me ſacrificantem ad aram Neptuno
Præſidi

νικᾷ· χρόνῳ γὰρ (οἶδ' ἐγὼ) γνώσῃ τάδε,
ὅθ' οὕνεκ' αὐτὸς αὑτὸν οὔτε νῦν καλὰ
δρᾷς, οὔτε πρόσθεν εἰργάσω βίᾳ φίλων,
ὀργῇ χάριν δοὺς, ἥ σ' ἀεὶ λυμαίνεται.--
Οι. Ἐπίσχες αὐτοῦ ξεῖνε. Κρ. Μὴ ψαύειν λέγω.--
Χο. Οὔτοι σ' ἀφήσω, τῶνδέ γ' ἐστερημένος.
Κρ. Καὶ μεῖζον ἄρα ῥύσιον πόλει τάχα
θήσεις· ἐφάψομαι γὰρ οὐ τούτοιν μόναιν.
Χο. Ἀλλ' ἐς τί τρέψῃ; Κρ. Τόνδ' ἀπάξομαι λαβών.
Χο. Δεινὸν λέγεις. Κρ. Ὡς τοῦτο νῦν πεπράξεται,
ἢν μή μ' ὁ κραίνων τῆσδε γῆς ἀπειργάθῃ.
Οι. Ὦ φθέγμ' ἀναιδὲς, ἦ σὺ γὰρ ψαύσεις ἐμοῦ;
Κρ. Αὐδῶ σιωπᾶν. Οι. Μὴ γὰρ αἵδε δαίμονες
θεῖέν μ' ἄφωνον τῆσδε γῆς ἀρᾶς ἔτι.
ὅς μ' ὦ κάκιστε ψιλὸν ὄμμ' ἀποσπάσας
πρὸς ὄμμασιν τοῖς πρόσθεν ἐξοίχῃ βίᾳ.
τοιγὰρ σέ καὐτὸν καὶ γένος τὸ σὸν, θεῶν
ὁ πάντα λεύσσων ἥλιος δοίη βίον
τοιοῦτον οἷον κἀμὲ γηρᾶναι ποτέ.--
Κρ. Ὁρᾶτε ταῦτα τῆσδε γῆς ἐγχώριοι;
Οι. Ὁρῶσι κἀμὲ καὶ σέ· καὶ φρονοῦσ' ὅτι
ἔργοις πεπονθὼς, ῥήμασίν σ' ἀμύνομαι.
Κρ. Οὔτοι καθέξω θυμὸν, ἀλλ' ἄξω βίᾳ,
κεἰ μοῦνός εἰμι, τόνδε, καὶ χρόνῳ βραδύς.--

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ.

Οι. 1 Ἰὼ τάλας.
Χο. 2 Ὅσον λῆμ' ἔχων ἀφίκου ξέν', εἰ
3 τάδε δοκεῖς τελεῖν. Κρ. Δοκῶ.
Χο. 4 Τάνδ' ἄρ' οὐκέτι νεμῶ πόλιν.
Κρ. 5 Τοῖς τοι δικαίοις χὠ βραχὺς νικᾷ μέγαν.
Οι. 6 Ἀκούεθ' οἷα φθέγγεται; Χο Τά γ' οὐ τελεῖ.
Κρ. 7 Ζεὺς ταῦτ' ἂν εἰδείη, σὺ δ' οὔ.
Χο. 8 Ἆρ' οὐχ ὕβρις τάδ'; Κρ. Ὕβρις, ἀλλ' ἀνεκτέα.
Χο. 9 Ἰὼ πᾶς λεώς· ἰὼ γᾶς τε πρόμοι
10 μόλετε σὺν τάχει, μόλετ'· ἐπεὶ πέραν
11 περῶσι δῆτα.

ΤΡΟΧΑΙΟΙ.

Θη. Τίς ποθ' ἡ βοή; τί τοὔργον; ἐκ τίνος φόβου ποτὲ
βουθυτοῦντά μ' ἀμφὶ βωμὸν ἔσχετ' ἐναλίῳ θεῷ,

Præsidi hujus loci? Dicite, ut rem omnem sciam.
Quapropter huc veni celerius, quàm pedibus suave fuit.

IAMBI.

OEd. O charissime, agnovi vocem tuam,
Passus sum atrocia ab hoc viro.
The. Quæ nam? quisve est, qui te affligit? dic mihi.
OEd. Hic Creon, quem vides, filiarum
Qui à me avulsit, quod mihi solum erat, auxilium:
The. Quid narras? *OEd.* Audis ea quæ passus sum.
The. Eat ergo aliquis ex ministris quàm celerrimè
Ad has aras, omnémque populum cogat,
Peditem simul & equitem, à sacris ipsis
Ut accelerent & à custodia, ad locum, ubi duplex
Via coit ambulantibus,
Ne præter ducantur puellæ: nam deridiculus
Hospiti fierem huic, si vi me vinci patiar:
Ite ut jussi celeriter. Hunc verò,
Si quidem ira uti vellem, qua dignus est,
Non absque vulnere dimitterem de mea manu.
Nunc verò qua lege ipse usus est,
Eadem, non alia tenebitur.
Non enim hinc abibis, priusquam
Illas coràm mihi huc sistes iterum.
Neque enim me dignum fecisti,
Neque majoribus tuis, nec patria tua,
Qui in urbem jure constitutam ingressus,
Et absque lege gerentem nihil, omisso
Jure loci, per vim irruens
Aufers quod vis, & violenter agis,
Mihique urbem vacuam viris, aut servam
Esse censuisti, méque hominem nihili.
Neque verò te hanc disciplinam Thebæ docuerunt,
Non enim solent viros injustos alere,
Neq; probabunt, si audient
Te deprædari mea, & violare sacra per vim,
Et abducere miseros supplices.
Ego sanè, si tuam terram ingressus essem,
Etsi causam haberem justissimam,
Non tamen absque regis, quicunque esset, autoritate,
Traherem, vel ducerem quidquam: sed memor essem,
Ut hospitem apud cives se gerere conveniret.
Tu verò patriam indignè deformas tuam

τῶνδ' ἐπιστάτη κολωνοῦ; λέξαθ', ὡς ἴδω τὸ πᾶν
οὐ χάειν δεῦρ' ἦξα θᾶσσον ἢ καθ' ἡδονὴν ποδός.

ΙΑΜΒΟΙ.

Οἰ. Ὦ φίλτατ' (ἔγνων γὰρ τὸ προσφώνημά σου)
πέπονθα δεινὰ τοῦδ' ὑπ' ἀνδρὸς ἀρτίως.
Θη. Τὰ ποῖα ταῦτα; τίς δ' ὁ πημήνας; λέγε.
Οἰ. Κρέων ὅδ', ὃν δέδορκας, οἴχεται τέκνων
ἀποσπάσας μου τὴν μόνην ξυνωρίδα.
Θη. Πῶς εἶπας; Οἰ. Οἷάπερ πέπονθ' ἀκήκοας.
Θη. Οὔκουν τις ὡς τάχιστα προσπόλων μολὼν
πρὸς τούσδε βωμοὺς, πάντ' ἀναγκάσει λεὼν,
ἄνιππον ἱππότην τε θυμάτων ἄπο,
σπεύδειν ἀπαὶ ῥυτῆρος, ἔνθα δίστομοι
μάλιστα συμβάλλουσιν ἐμπόρων ὁδοί,
ὡς μὴ παρέλθωσ' αἱ κόραι· γέλως δ' ἐμοῦ
ξένῳ γένωμαι τῷδε χειρωθεὶς βίᾳ.
ἴθ' ὡς ἄνωγα σὺν τάχει. τοῦτον δ' ἐγὼ,
εἰ μὲν δι' ὀργῆς ἧκον ἧς ὅδ' ἄξιος,
ἄτρωτον οὐ μεθῆκ' ἂν ἐξ ἐμῆς χερός.
νῦν δ' ὥσπερ αὐτὸς τοὺς νόμους εἰσῆλθ' ἔχων,
τούτοισιν οὐκ ἄλλοισιν ἁρμοσθήσεται.
οὐ γάρ ποτ' ἔξει τῆσδε τῆς χώρας πρὶν ἂν
κείνας ἐναργεῖς δεῦρό μοι στήσῃς ἄγων.
ἐπεὶ δέδρακας οὔτ' ἐμοῦ καταξίως.
οὔθ' ὧν πέφυκας αὐτὸς, οὔτε σῆς χθονὸς,
ὅστις δίκαι' ἀσκοῦσαν εἰσελθὼν πόλιν,
κἄνευ νόμου κραίνουσαν οὐδὲν, εἶτ' ἀφεὶς
τὰ τῆσδε τῆς γῆς κύρι', ὧδ' ἐπεισπεσὼν,
ἄγεις τὰ χρῄζεις, καὶ παρίστασαι βίᾳ·
καί μοι πόλιν κένανδρον ἢ δούλην τινὰ
ἔδοξας εἶναι, καί μ' ἴσον τῷ μηδενί,
καίτοι σε Θῆβαί γ' οὐκ ἐπαίδευσαν κακόν.
οὐ γὰρ φιλοῦσιν ἄνδρας ἐκδίκους τρέφειν.
οὐδ' ἄν σ' ἐπαινέσειαν, εἰ πυθοίατο
συλῶντα τἀμὰ, καὶ τὰ τῶν θεῶν βίᾳ,
ἄγοντα φωτῶν ἀθλίων ἱκτήρια.
οὔκουν ἔγωγ' ἂν σῆς ἐπεμβαίνων χθονὸς,
οὐδ' εἰ τὰ πάντων εἶχον ἐνδικώτατα,
ἄνευ γε τοῦ κραίνοντος (ὅστις ἦν) χθονὸς,
οὔθ' εἷλκον, οὔτ' ἂν ἦγον· ἀλλ' ἠπιστάμην
ξένον παρ' ἀστοῖς ὡς διαιτᾶσθαι χρεών.
σὺ δ' ἀξίαν οὐκ οὖσαν αἰσχύνεις πόλιν

τὴν

Ipse, & te ingravescens ætas
Senem simul efficit, & mente deerrantem.
Sicut igitur antè edixi, ita & nunc edico,
Ut aliquis quàm primum puellas huc reducat mihi,
Nisi incola hujus terræ voles
Vel invitus esse: Et hæc tibi
Ex animo pariter, ac ore dico.

Cho. Quo loco res tibi sit, vides hospes: nam quod ad majo-(res tuos attinet,
Justus videris, ea verò quæ agis injusta sunt.

Cre. Non ego sine viris hanc urbem existimans,
Neque sine consilio, quemadmodum tu dicis,
Opus hoc feci, sed cùm scirem,
Quòd nemo civium propter meos cognatos
Æmulatione ad hoc moveretur, ut eos me invito aleret:
Et nossem quòd virum parricidam
Ac pollutũ non recepturi essetis: neq; qui ex connubio
Incesto liberos suscepisset.
Talem ego Senatum civibus in Areopago
Rectè consulentẽ & generosum esse norã, qui non con-(cederet
Ut hõines ita temerè errãtes, in hac urbe simul cõsiderẽt,
Quibus rebus confisus hanc aggressus sum prædam.
Et quidem hæc non perpetrassem, nisi mihi ipsi tristes
Diras imprecatus esset, & meo generi.
Quare injuria affectus volui hæc contra facere:
Iram enim nil aliud extinguit nisi mors.
Mortuos verò nullus dolor exercet amplius.
Ob hæc facere poteris, quod voles.
Nam solitudo me, & si causam justam dico,
Tamen humilem facit. Ut ut verò res erit,
Etsi hac ætate sum, tamen resistere conabor.

OEd. O ingenium impudens, cui te conviciari existimas?
Mihi ne seni, an tibi ipsi?
Qui mihi cædes, & connubia, & calamitates
Impudenter commemoras, quæ mihi infœlici
Invito acciderunt. Deo enim fortè ita visum est,
Succẽsẽti generi nostro fortasse ob vetus aliquod delictũ.
Re ipsa enim non invenies in me
Aliquod probo dignum facinus, quod vel contra me,
Vel contra meos commiserim.
Nam dic mihi, Si oraculo responsum erat patri,
Fore ut à filio occideretur,
Quo jure hoc mihi exprobrare potes?
Qui necdum adhuc ex semine patris
Aut matris conceptus natúsve eram.

Si

τὴν αὐτὸς αὐτοῦ καὶ σὺ ὁ πληθύνων χρόνος
γέρονθ᾽ ὁμοῦ τίθησι καὶ τοῦ νοῦ κενόν.
εἶπον μὲν οὖν καὶ πρόσθεν, ἐννέπω δὲ νῦν,
τὰς παῖδας ὡς τάχιστα δεῦρ᾽ ἄγειν τινὰ,
εἰ μὴ μέτοικος τῆσδε τῆς χώρας θέλεις
εἶναι βίᾳ τε κοὐχ ἑκών· καὶ ταῦτά σοι
τῷ νῷ θ᾽ ὁμοίως κἀπὸ τῆς γλώσσης λέγω.

Χο. Ὁρᾷς ἵν᾽ ἥκεις ὦ ξέν᾽, ὡς ἀφ᾽ ὧν μὲν εἶ,
φαίνῃ δίκαιος, δρῶν δ᾽ ἐφευρίσκῃ κακά;

Κρ. Ἐγὼ οὔτ᾽ ἄνανδρον τήνδε τὴν πόλιν λέγων,
ὦ τέκνον Αἰγέως, οὔτ᾽ ἄβουλον, ὡς σὺ φῂς,
τοὔργον τόδ᾽ ἐξέπραξα· γιγνώσκων δ᾽ ὅτι
οὐδείς ποτ᾽ αὐτοὺς τῶν ἐμῶν ἂν ἐμπέσοι
ζῆλος ξυναίμων, ὥστ᾽ ἐμοῦ τρέφειν βίᾳ.
ᾔδειν δ᾽ ὁθούνεκ᾽ ἄνδρα καὶ πατροκτόνον
κἄναγνον οὐ δεξοίατ᾽, οὐδ᾽ ὅτῳ γάμοι
ξυνόντες ηὑρέθησαν ἀνόσιοι τέκνων.
τοιοῦτον αὐτοῖς Ἄρεος εὔβουλον πάγον
ἐγὼ ξυνῄδειν χθόνιον ὄνθ᾽, ὃς οὐκ ἐᾷ
τοιούσδ᾽ ἀλήτας τῇδ᾽ ὁμοῦ ναίειν πόλει.
ᾧ πίστιν ἴσχων, τήνδ᾽ ἐχειρούμην ἄγραν.
καὶ ταῦτ᾽ ἂν οὐκ ἔπρασσον εἰ μή μοι πικρὰς
αὐτῷ τ᾽ ἀρὰς ἠρᾶτο καὶ τῷ μῷ γένει.
ἀνθ᾽ ὧν πεπονθὼς, ἠξίουν τάδ᾽ ἀντιδρᾶν.
θυμοῦ γὰρ οὐδὲν γῆράς ἐστιν, ἄλλο πλὴν
θανεῖν· θανόντων δ᾽ οὐδὲν ἄλγος ἅπτεται.
πρὸς ταῦτα πράξεις οἷ᾽ ἂν θέλῃς· ἐπεὶ
ἐρημία με, κεἰ δίκαι᾽ ὅμως λέγω,
σμικρὸν τίθησι· πρὸς δὲ τὰς πράξεις ὅμως
καὶ τηλικόσδ᾽ ὢν ἀντιδρᾶν πειράσομαι.

Οι. Ὦ λῆμ᾽ ἀναιδὲς, τοῦ καθυβρίζειν δοκεῖς;
πότερον ἐμοῦ γέροντος ἢ σαυτοῦ τόδε;
ὅστις φόνους μοι καὶ γάμους καὶ ξυμφορὰς
τοῦ σοῦ διῆκας στόματος, ἃς ἐγὼ τάλας
ἤνεγκον ἄκων· θεοῖς γὰρ ἦν οὕτω φίλον,
τάχ᾽ ἄν τι μηνίουσιν εἰς γένος πάλαι.
ἐπεὶ καθ᾽ αὑτόν γ᾽ οὐκ ἂν ἐξεύροις ἐμοὶ
ἁμαρτίας ὄνειδος οὐδὲν, ἀνθ᾽ ὅτου
τάδ᾽ εἰς ἐμαυτὸν τοὺς ἐμούς θ᾽ ἡμάρτανον.
ἐπεὶ δίδαξον, εἴ τι θέσφατον πατρὶ
χρησμοῖσιν ἱκνεῖθ᾽, ὥστε πρὸς παίδων θανεῖν,
πῶς ἂν δικαίως τοῦτ᾽ ὀνειδίζοις ἐμοί;
ὃς οὔτε βλάστας πω γενεθλίους πατρὸς,
οὐ μητρὸς εἶχον, ἀλλ᾽ ἀγέννητος τότ᾽ ἦν.

εἰ δ᾽

Si verò infœlici fato natus, sicut natus sum,
Incidi in manus patris, & ipsum interfeci.
Ignarus & quid facerem, & contra quem,
Quo pacto factũ involuntariũ merito damnare potes?
De nuptiis verò matris, ô infœlix non te pudet,
Me cogere ut dicam, cùm ea soror tua fuerit?
De quibus statim dicam, neque tacebo,
Quando tu impia voce tua eò provectus es.
Peperit enim, peperit: heu infœlicitatem,
Ignarum me ipsa ignara: & deinde mihi nato
Liberos peperit probrum suum.
Atque unum hoc scio, te volentem hæc probra
In me atque illam jacere, Ego verò eam
Invitus duxi, & hæc invitus loquor:
Etsi ne quidem ob hoc connubium
Merito male audio, Neq; ob eam ipsam, quam toties
Objicis mihi patris cædem exprobrans acerbe.
Unum enim responde mihi, quod te interrogo,
Si quis te virum justum statim hîc
Opprimens occidere vellet, Quæreres ne, (ciscereris?
Utrum pater is esset, qui te occideret, an verò statim ul-
Existimo, siquidem vitam amares, autorem cædis
Ulciscereris, neque quid justum circumspiceres.
In tanta mala & ego incidi
Diis impellentibus, de quibus ne quidem patris
Anima, si reviviscat, mihi contradictura esset.
Tu verò injustus cùm sis, omnia tamen
Fanda & infanda te juste dicere existimas,
Et talibus probris me oneras coram his.
Et nomini Thesei blandè palparis,
Urbíque Atticæ, quòd pulchrè sit habitata.
Atq; has laudes dum commemoras hoc longè præteris,
Quòd si qua terra est, quæ Deos novit
Honore colere, in hoc hæc Thesei terra excellit,
Unde tu supplicem ac senem furaris,
Méque captivum abducis: & puellas eripuisti mihi,
Quapropter ego has Deas
Invoco & precibus deprecor,
Ut ferant mihi auxilium, ut tu cognoscas
A qualibus viris hæc civitas defenditur.

Cho. Hospes hic bonus videtur, sed calamitas
Ejus magna est, & digna defensione.

The. Satis est verborum, Qui enim abrepti sunt,
Hi festinant, nos verò injuria affecti hîc stamus?

εἰ δ' αὖ φανεὶς δύστηνος, ὡς ἐγὼ 'φάνην,
εἰς χεῖρας ἦλθον πατρί, καὶ κατέκτανον,
μηδὲν ξυνιεὶς ὧν ἔδρων εἰς οὓς τ' ἔδρων,
πῶς γ' ἂν τό γ' ἆκον πρᾶγμ' ἂν εἰκότως ψέγοις;
μητρὸς δὲ, τλῆμον, οὐκ ἐπαισχύνῃ γάμους
οὔσης ὁμαίμου σῆς μ' ἀναγκάζων λέγειν;
οἵους ἐρῶ τάχ', οὐ γὰρ οὖν σιγήσομαι,
σοῦ γ' εἰς τόδ' ἐξελθόντος ἀνόσιον στόμα.
ἔτικτε γάρ μ', ἔτικτεν, ὤ μοι μοι κακῶν,
οὐκ εἰδότ' οὐκ εἰδυῖα· καὶ τεκοῦσά με;
αὑτῆς ὄνειδος παῖδας ἐξέφυσέ μοι.
ἀλλ' ἓν γὰρ οὖν ἔξοιδα, σὲ μὲν ἑκόντ' ἐμὲ
κείνην τε ταῦτα δυσστομεῖν· ἐγὼ δέ νιν
ἄκων ἔγημα, φθέγγομαί τ' ἄκων τάδε.
ἀλλ' οὐ γὰρ οὔτ' ἐν τοῖσδ' ἀκούσομαι κακὸς
γάμοισιν, οὔθ' οὓς αἰὲν ἐμφέρεις σύ μοι
φόνους πατρῴους ἐξονειδίζων πικρῶς.
ἓν γάρ μ' ἄμειψαι μοῦνον ὧν σ' ἀνιστορῶ·
εἴ τίς σε τὸν δίκαιον αὐτίκ' ἐνθάδε
κτείνοι παραστὰς, πότερα πυνθάνοι' ἂν εἰ
πατήρ σ' ὁ καίνων, ἢ τίνοι' ἂν εὐθέως;
δοκῶ μὲν, εἴπερ ζῆν φιλεῖς, τὸν αἴτιον
τίνοι' ἂν, οὐδὲ τοὔνδικον περιβλέποις.
τοιαῦτα μέντοι καὐτὸς εἰσέβην κακὰ,
θεῶν ἀγόντων· οἷς ἐγὼ οὐδὲ τὴν πατρὸς
ψυχὴν ἂν οἶμαι ζῶσαν ἀντειπεῖν ἐμοί.
σὺ δ', εἰ γὰρ οὐ δίκαιος, ἀλλ' ἅπαν καλὸν
λέγειν νομίζων, ῥητὸν ἄρρητόν τ' ἔπος,
τοιαῦτ' ὀνειδίζεις με τῶνδ' ἐναντίον.
καί σοι τὸ Θησέως ὄνομα θωπεῦσαι καλὸν,
καὶ τὰς Ἀθήνας, ὡς κατῴκηνται καλῶς·
κᾆθ' ὧδ' ἐπαινῶν, πολλὰ τοῦδ' ἐκλανθάνῃ,
ὅθ' οὕνεκ' εἴ τις γῆ θεοὺς ἐπίσταται
τιμαῖς σεβίζειν, ἥδε τοῦθ' ὑπερφέρει.
ἀφ' ἧς σὺ κλέψας τὸν ἱκέτην γέροντ' ἐμὲ
αὐτόν τε χειροῦ, τὰς κόρας τ' οἴχῃ λαβών.
ἀνθ' ὧν ἐγὼ νῦν τάσδε τὰς θεὰς ἐμοὶ
καλῶν ἱκνοῦμαι, καὶ κατασκήπτω λιταῖς
ἐλθεῖν ἀρωγοὺς ξυμμάχους θ', ἵν' ἐκμάθῃς
οἵων ὑπ' ἀνδρῶν ἥδε φρουρεῖται πόλις.
Χο. Ὁ ξεῖνος ὦ 'ναξ, χρηστός· αἱ δὲ ξυμφοραὶ
αὐτοῦ πανώλεις, ἄξιαι δ' ἀμυναθεῖν.
Θη. Ἅλις λόγων· ὡς οἱ μὲν ἐξηρπασμένοι
σπεύδουσιν, ἡμεῖς δ' οἱ παθόντες, ἕσταμεν.

Cre. Quid igitur seni & imbecillo ut faciat imperas?
The. Tu præcede, ego vero comes
Sequar, ut sicubi in his locis habes
Puellas nostras, ipse ostendas mihi,
Si vero in manibus aliorũ fugiunt, non est quod laborẽ.
Alii enim sunt qui eas persequ. festinãtes, è quorũ man.
Ex hac terra non effugient tui, ut diis supplicare possint
Sed præi, & cogita, quo loco res tuæ sint.
Nam te aliis insidiantem oppressit fortuna: Dolo enim
Malo parta non servantur.
Neque alium me habebis in hic re. quoniam te scio
Non nudum neque imparatum ad tantam injuriam
Ac vim faciendam accessisse:
Sed est aliquid, quo fretus hæc fecisti,
Hoc me exquirere oportet: neque hanc urbem
Ab uno viro vinci patiemur.
Intellexisti ne hæc, an frustra nunc tibi
Dicta videntur, & quando ista struebas?
Cre. Nihil eorum quæ dixisti reprehendo:
The. Domi vero sciemus quid vos facere oporteat,
Jam vade, deinde minare Tu vero
Quietus hic mane, confidens
Me, nisi moriar, prius non desiturum esse,
Quam filiarum te rursum compotem faciam.
OEd. Bene sit tibi, ob istam virtutem,
Et ob hanc erga nos justam benignitatem.

ANTISTROPHICA strophe 1.

Cho. Utinam essem, ubi hostium
Congregationes statim
Ferristrepum Martem
Miscebunt, vel in Pythio,
Vel Eleusinio littore,
Ubi venerandæ sacerdotes
Fovent sacra Cereris
Hominibus: & equorum aurea
Sera linguam claudit
Ministri Eumolpidæ.
Ibi puto bellicosum
Thesea & geminas
Innuptas sorores,
Magno cum tumultu concursuros esse
In his regionibus.

AN-

Κρ. Τί δῆτ' ἀμαυρῷ φωτὶ προστάσσεις ποιεῖν;
Θη. Ὁδοῦ κατάρχειν τῆς ἐκεῖ, πομπὸν δέ με
χωρεῖν, ἵν' εἰ μὲν ἐν τόποισι τοῖσδ' ἔχεις
τὰς παῖδας ἡμῖν, αὐτὸς ἐνδείξῃς ἐμοί.
εἰ δ' ἐγκρατεῖς φεύγουσιν, οὐδὲν δεῖ πονεῖν.
ἄλλοι γὰρ οἱ σπεύδοντες, οὓς οὐ μή ποτε
χώρας φυγόντες τῆσδ' ἐπεύχωνται θεοῖς.
ἀλλ' ἐξυφηγοῦ· γνῶθι δ' ὡς ἔχων ἔχῃ,
καί σ' εἷλε θηρῶνθ' ἡ τύχη· τὰ γὰρ δόλῳ
τῷ μὴ δικαίῳ κτήματ' οὐχὶ σώζεται.
κοὐκ ἄλλον ἕξεις εἰς τόδ'· ὡς ἔξοιδά σε
οὐ ψιλὸν οὐδ' ἄσκευον ἐς τοσήνδ' ὕβριν
ἥκοντα τόλμης τῆς παρεστώσης τανῦν.
ἀλλ' ἔσθ' ὅτῳ σὺ πιστὸς ὢν ἔδρας τάδε.
ἃ δεῖ μ' ἀθρῆσαι μηδὲ τήνδε τὴν πόλιν
ἑνὸς ποιῆσαι φωτὸς ἀσθενεστέραν.
νοεῖς τι τούτων, ἢ μάτην τανῦν τέ σοι
δοκεῖ λελέχθαι, χὤτε ταῦτ' ἐμηχανῶ;
Κρ. Οὐδὲν σὺ μεμπτὸν ἐνθάδ' ὢν ἐρεῖς ἐμοί.
οἴκοι δὲ χἠμεῖς εἰσόμεσθ' ἃ χρὴ ποιεῖν.
Θη. Χωρῶν ἀπείλει νῦν· σὺ δ' ἡμὶν Οἰδίπους,
ἕκηλος αὐτοῦ μίμνε, πιστωθεὶς ὅτι
ἢν μὴ θάνω 'γὼ πρόσθεν, οὐχὶ παύσομαι
πρὶν ἄν σε τῶν σῶν κύριον στήσω τέκνων.
Οι. Ὄναιο Θησεῦ τοῦ τε γενναίου χάριν
καὶ τῆς πρὸς ἡμᾶς ἐνδίκου προμηθείας.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. στροφὴ α.

Χο. 1 Εἴην ὅθι δαΐων
2 ἀνδρῶν τάχ' ἐπιστροφαὶ
3 τὸν χαλκοβόαν ἄρη
4 μίξουσιν, ἢ πρὸς πυθίαις
5 ἢ λαμπάσιν ἀκταῖς.
6 Οὗ πότνιαι σεμναὶ τιθη-
7 νοῦνται τέλη
8 θνατοῖσιν, ὧν καὶ χρυσέα
9 κλῄς ἐπὶ γλώσσᾳ βέβακεν
10 προσπόλων Εὐμολπιδᾶν·
11 ἔνθ' οἶμαι τὸν ἐγρεμάχαν
12 Θησέα καὶ τὰς διστόλους
13 ἀδμῆτας ἀδελφὰς
14 αὐτάρκει τάχ' ἐμμίξειν βοᾷ
25 τούσδ' ἀνὰ χώρους.

ANTISTROPHE 1.

An vero in locis occiduis
Ubi Niphades petræ ſunt, occurrent.
In terra OEatide paſcua.
Ibi ne equeſtribus aut curulibus
Fugientes præliis
Capientur. Acer eſt impetus
Martis incolarum,
Et acris Theſeidarum virtus.
Ubique enim lucent frena,
Ubique feſtinant
Phaleris ornatos
Conſcendere equos, qui equeſtrem
Colunt Minervam,
Et qui mari præeſt Neptunum,
Rheæ filium.

STROPHE 2.

Jam ne rem gerunt, an cunctantur?
Quam mihi mens præſagit,
Creontem ſtatim redditurum eſſe
Puellam. quæ graves ſuſtinuit
Ærumnas propter ſanguine junctos.
Deus quotidie aliquid conficit.
Vates ſum fælicium præliorum.
Utinam velox celeri
Impetu columba ſim,
Æthereis in nubibus volans,
Ut in ipſis pugnis
Mentis meæ præſagium videam,

ANTISTROPHE 2.

O Jupiter Deorum Rex,
Omnia qui cernis, facias
Ut hujus terræ gubernatores
Victrici virtute
Conficiant hanc cohortem. quæ facile capi poteſt.
Inclyta filia Jovis Minerva,
Teque venator Apollo invoco,
Et ſororem Dianam,

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ α'.

1 ἤ που τὸν ἐφέσπερον
2 πέτρας νιφάδος πελῶ-
3 σ' οἰάτιδος ἐκ νομοῦ
4 πώλοισιν ἢ ῥιμφαρμάτοις
5 φεύγοντες ἁμίλλαις;
6 ἁλώσεται· δεινὸς γ' ὁ προσ-
7 χώρων ἄρης,
8 δεινὰ δὲ Θησειδᾶν ἀκμά.
9 πᾶς γὰρ ἀστράπτει χαλινὸς,
10 πᾶσα δ' ὁρμᾶται κατ' ἀμ-
11 πυκτήρια φάλαρα πώλων
12 ἄμβασις, οἳ τὰν ἱππίαν
13 τιμῶσιν ἀθάναν,
14 καὶ τὸν πόντιον γαιάοχον
15 ῥέας φίλον υἱόν.

ΣΤΡΟΦΗ β.

1 ἔρδουσιν ἢ μέλλουσιν; ὡς
2 προμνᾶταί τί μοι
3 γνώμα τάχ' ἂν δώσειν
4 τὰν δεινὰ τλᾶσαν, δεινὰ δ' εὑ-
5 ροῦσαν πρὸς αὐθομαίμων πάθη.
6 τελεῖ τελεῖ Ζεύς τι κατ' ἦμαρ.
7 μάντις εἴμ' ἐσθλῶν ἀγώνων.
8 εἴθ' ἀελλαία ταχύρ-
9 ρωστος πελειὰς
10 αἰθερίας νεφέλας
11 κύρσαιμ', αὐτῶν δ' ἀγώνων
12 θεωρήσασα τοὐμὸν ὄμμα.

ΑΝΤΙΣΤΟΦΗ β'.

1 ἰὼ Ζεῦ γε παντάρχα θεῶν,
2 παντόπτα, πόροις
3 γᾶς τᾶσδε δαμούχοις
4 ἐπινικείῳ σθένει τὸν εὔ-
5 αγρον τελειῶσαι δὴ λόχον.
6 σεμνά τε παῖς παλλὰς ἀθάνα
7 καὶ τὸν ἀγρευτὰν ἀπόλλω,
8 καὶ κασιγνήταν πυκνο-

Maculosorum sectatricem
Velocium cervorum,
Obsecro vos, ut gemino auxilio
Huic terræ adsitis, & civibus,

IAMBI.

Cho. Non me dices esse speculatorem.
Falsum, puellas enim video
Prope huc rursum accedere.
OEd. Ubi, ubi, quid ais? *Ant.* O pater, pater,
Quis Deus tibi, ut optimum virum videas
Concedat, qui nos huc remisit tibi?
OEd. O filia an ne adestis? *Ant.* Nos quidem manus
Thesei servarunt, & optimorum comitum.
OEd. Accedite, ô filia, ad patrem, & corpus meum
Præter spem erigite. (neficium
Ant. Quod petis consequeris, nam cupide præstamus hoc be-
OEd. Ubi igitur, ubinam estis? *Ant* Ecce una accedimus.
OEd. O dulcissimæ plantæ. *Ant.* Patri quidvis gratum est.
OEd. O fulcra viri. *Ant.* Infœlicia fulcra.
OEd. Teneo dulcissima pignora, neque tamen omnino infœ-
Si moriar, cum vos aderitis mihi. (lix ero
Fulcite, ô filiæ, dextrum latus meum,
Adhærete genitori, & componite ad quietem
Me qui desertus eram prius, infœlicem exulem,
Et mihi quomodo res acta est paucis narrate:
Nam vobis id ætatis sufficit brevis oratio.
Ant. Hic est qui nos servavit, ex eo audies, pater,
Et sic oratio mea brevis erit.
OEd. O hospes, ne mireris, si præ gaudio
Propter filiarum insperatum reditum dilato sermonem
Scio enim hanc voluptatem à nemine alio
Quam à te mihi oblatam esse.
Tu enim ipsas servasti, & alius nemo,
Et tibi Dii tribuant, quemadmodum ego opto,
Tibi ipsi, ac terræ huic: nam pietatem
Apud vos solos inter homines inveni,
Et æquitatem ac veritatem.
Expertus igitur, sermone hoc testificor,
Nam per te habeo quæ habeo, & non per alium.
Porrige mihi ô Rex dexteram,
Ut tangam, & exosculer, si fas est, tuum caput.
Sed quid loquor, quomodo ego infœlix

στικτῶν ὀπαδὸν
ὠκυπόδων ἐλάφων,
στέργω διπλᾶς ἀρωγὰς
μολεῖν γᾷ τᾷδε καὶ πολίταις.

ΙΑΜΒΟΙ.

Χο. Ὦ ξεῖν' ἀλῆτα, τῷ σκοπῷ μὲν οὐκ ἐρεῖς
ὡς ψευδόμαντις· τὰς κόρας γὰρ εἰσορῶ
τάσδ' ἆσσον αὖθις ὧδε προσπολουμένας.
Οἰ. Ποῦ, ποῦ; τί φής; πῶς εἶπας; Αν. Ὦ πάτερ, πάτερ,
τίς ἂν θεῶν σοι τόνδ' ἄριστον ἄνδρ' ἰδεῖν
δοίη, τὸν ἡμᾶς δεῦρο προσπέμψαντά σοι;
Οἰ. Ὦ τέκνον, ἦ πάρεστον; Αν. Αἵδε γὰρ χέρες
Θησέως ἔσωσαν, φιλτάτων τ' ὀπαόνων.
προσέλθετ' ὦ παῖ πατρί, καὶ τὸ μηδαμὰ
ἐλπισθὲν ἥξειν σῶμα βαστάσαι δότε.
Αν. Αἰτεῖς ἃ τεύξῃ· σὺν πόθῳ γὰρ ἡ χάρις.
Οἰ. Ποῦ δῆτα· ποῦ 'στον; Αν. Αἵδ' ὁμοῦ πελάζομεν.
Οἰ. Ὦ φίλτατ' ἔρνη. Αν. Τῷ τεκόντι πᾶν φίλον.
Οἰ. Ὦ σκῆπτρα φωτός. Αν. Δυσμόρου τε δύσμορα.
Οἰ. Ἔχω τὰ φίλτατ'· οὐδ' ἔτ' ἂν πανάθλιος
θανὼν ἂν εἴην, σφῷν παρεστώσαιν ἐμοί.
ἐρείσατ' ὦ παῖ πλευρὸν ἀμφιδέξιον
ἐμφύντε τῷ φύσαντι, κἀναπαύσατον
τοῦ πρόσθ' ἐρήμου τοῦ τε δυστήνου πλάνου.
καί μοι τὰ πραχθέντ' εἴπαθ' ὡς βράχιστ', ἐπεὶ
ταῖς τηλικαῖσδε σμικρὸς ἐξαρκεῖ λόγος.
Αν. Ὅδ' ἔσθ' ὁ σώσας· τοῦδε χρὴ κλύειν πάτερ.
καὶ σοί γε τοὔργον τοὐμὸν ἔσται δὴ βραχύ.
Οἰ. Ὦ ξεῖνε, μὴ θαύμαζε πρὸς τὸ λιπαρές,
τέκν' ἐμφανέντ' ἄελπτα, μηκύνω λόγον.
ἐπίσταμαι γὰρ τήνδε τὴν ἐς τάσδε μοι
τέρψιν παρ' ἄλλου μηδενὸς πεφασμένην.
σὺ γάρ νιν ἐξέσωσας, οὐκ ἄλλος βροτῶν.
καί σοι θεοὶ πόροιεν, ὡς ἐγὼ θέλω,
αὐτῷ τε καὶ γῇ τῇδ'· ἐπεὶ τό γ' εὐσεβὲς
μόνοις παρ' ὑμῖν εὗρον ἀνθρώπων ἐγώ,
καὶ τοὐπιεικὲς, καὶ τὸ μὴ ψευδοστομεῖν.
εἰδὼς δ', ἀμύνω τοῖσδε τοῖς λόγοις τάδε.
ἔχω γὰρ ἅ 'χω διὰ σὲ, κοὐκ ἄλλον βροτῶν.
καί μοι χέρ' ὦναξ δεξιὰν ὄρεξον, ὡς
ψαύσω φιλήσω τ', εἰ θέμις, τὸ σὸν κάρα.
καίτοι τί φωνῶ; πῶς σ' ἂν ἄθλιος γεγὼς

Attingere postulem virum, qui non est
Aliqua labe contaminatus? Non ego te
Non sane relinquam. Nam qui ipsi miserias experti sunt
Hi soli ex afflictionibus aliorum dolorem capiunt.
Tu vero istinc mihi salve, & in posterum me
Juste cura, quemadmodum hactenus fecisti.
Thc. Non admiror quod oratione longiori usus es.
Lætitia affectus ob receptas filias,
Neque quod ante me harum sermonem occupasti.
Nihil enim horum nobis grave est:
Non enim sermonibus studemus
Inclarescere magis quam factis,
Id re ipsa ostendo, nam quæ juravi, ea præsto
Omnia tibi senex, & has adduco tibi
Salvas, atque à minis Creontis liberatas.
Quomodo vero certamen hoc peractum sit quid attinet
Frustra gloriari cum hæ tibi commemorare possint.
Sed sermonem, qui mihi jam renunciatus est
Huc advenienti, animo expende, qui & si
Levis videtur, admiratione tamen dignus est.
Rem vero nullam negligere homines decet.
OEd. Quid vero est? ô Theseu, doce me.
Non enim quicquam eorum scio quæ interrogas.
Thc. Dicunt nobis quendam, non quidem popularem tuum,
Sed tamen cognatum supplicem,
Ad aram sedere Neptuni, ubi
Forte sacrificabam, cum inde excitarer.
OEd. Quis nam est? aut quid petit ad aram sedens?
Thc. Non scio, nisi quod audio eum
Aliquid exiguum à te petere, non fastuose.
OEd. Quid nam? non n. de nihilo est. quod ad aram sedet.
Thc. Dicunt eum petere, ut ipse coram tecum colloqui pos-
Tutoque huc ire ut liceat, atque hinc abire. (sit.
OEd. Quis nam igitur est, qui in loco sacro assedit?
Thc. Vide, num quis cognatorum vobis sit in urbe Argivo-
Qui te convenire postulet. (rum,
OEd. O charissime, mane ubi es. *Thc.* Quid tibi est?
OEd. Ne me obsecra. *Thc.* Quare dic mihi?
OEd. Scio, Audivi enim ex his, qui sit iste supplex.
Thc. Quis tandem est? quem ego sane reprehenderim.
OEd. Filius ô Rex, meus odiosus, cujus sermonem ego
Non absque maximo dolore audire possim,
Thc. Quid vero? An non tibi audire, & tamen non facere
Quod nolis licet? Quid audire molestum est?

Tristissima

θιγεῖν θελήσαιμ' ἀνδρὸς ᾧ τις οὐκ ἔνι
κηλὶς κακῶν ξύνοικος; οὐκ ἔγωγέ σε.
οὐδ' οὖν ἐάσω· τοῖς γὰρ ἐμπείροις βροτῶν
μόνοις οἷόν τε συνταλαιπωρεῖν τάδε.
σὺ δ' αὐτόθεν μοι χαῖρε· καὶ τὰ λοιπά μου
μέλου δικαίως, ὥσπερ ἐς τόδ' ἡμέρας.

Θη. Οὔτ' εἴ τι μῆκος τῶν λόγων ἔθου πλέον,
τέκνοισι τερφθεὶς τοῖσδε, θαυμάσας ἔχω,
οὐδ' εἰ πρὸ τοὐμοῦ προὔλαβες τὰ τῶνδ' ἔπη.
βάρος γὰρ ἡμᾶς οὐδὲν ἐκ τούτων ἔχει.

Θη. Οὐ γὰρ λόγοισι τὸν βίον σπουδάζομεν
λαμπρὸν ποιεῖσθαι μᾶλλον ἢ τοῖς δρωμένοις.
δείκνυμι δ'. ὧν γὰρ ὤμοσ' οὐκ ἐψευσάμην
οὐδέν σε πρέσβυ· τάσδε γὰρ πάρειμ' ἄγων
ζώσας, ἀκραιφνεῖς τῶν κατηπειλημένων.
χὤπως ἀγὼν μὲν οὗτος ᾑρέθη, τί δεῖ
κομπεῖν, ἅ γ' εἴσῃ κ'αὐτὸς ἐκ ταύταιν ξυνών;
λόγον δ' ὃς ἐμπέπτωκεν ἀρτίως ἐμοὶ
στείχοντι δεῦρο, συμβαλοῦ γνώμην· ἐπεὶ
σμικρὸς μὲν εἰπεῖν, ἄξιος δὲ θαυμάσαι.
πρᾶγος δ' ἀτίζειν οὐδὲν ἀνθρώπων χρεών.

Οι. Τί δ' ἔστι, τέκνον Αἰγέως; δίδασκέ με
ὡς μὴ εἰδότ' αὐτὸν μηδὲν ὧν σὺ πυνθάνῃ.

Θη, Φασίν τιν' ἡμῖν ἄνδρα, σοὶ μὲν ἔμπολιν
οὐκ ὄντα, συγγενῆ δὲ, προσπεσόντα πως
βωμῷ καθῆσθαι τῷ Ποσειδῶνος, παρ' ᾧ
θύων ἔκυρον ἡνίχ' ὡρμώμην ἐγώ.

Οι. Ποδαπόν; τί προσχρῄζοντα τῷ θακήματι;

Θη. Οὐκ οἶδα, πλὴν ἕν· σοῦ γὰρ, ὡς λέγουσί μοι,
βραχύν τιν' αἰτεῖ μῦθον, οὐκ ὄγκου πλέον.

Οι. Ποῖόν τιν'; οὐ γὰρ ἥδ' ἕδρα σμικροῦ λόγου.

Θη. Σοὶ φασὶν αὐτὸν ἐς λόγους ἐλθεῖν, μολόν-
τ' αἰτεῖν ἀπελθεῖν ἀσφαλῶς τῆς δεῦρ' ὁδοῦ.

Οι. Τίς δῆτ' ἂν εἴη τήνδ' ὁ προσθακῶν ἕδραν;

Θη. Ὁρᾶτε κατ' Ἄργος εἴ τις ὑμῖν ἐγγενὴς
ἔστ', ὅστις ἂν σοῦ τοῦτο προσχρῄζοι τυχεῖν.

Οι. Ὦ φίλτατ', ἐπίσχες οὗπερ εἶ. Θη. Τί δ' ἐστί σοι;

Οι. Μή μου δεηθῇς. Θη. Πράγματος ποίου; λέγε.

Οι. Ἐξοιδ' ἀκούων τῶνδ', ὃς ἔσθ' ὁ προστάτης.

Θη. Καὶ τίς ποτ' ἐστὶν ὅν γ' ἐγὼ ψέξαιμί τι;

Οι. Παῖς οὑμὸς ὦναξ στυγνὸς, οὗ λόγων ἐγὼ
ἄλγιστ' ἂν ἀνδρῶν ἐξανασχοίμην κλύων.

Θη. Τί δ', οὐκ ἀκούειν ἔστι, καὶ μὴ δρᾶν ἃ μὴ
χρῄζεις; τί σοι τοῦτ' ἐστὶ λυπηρὸν κλύειν;

OEd. Tristissima ejus vox est patri,
Ne me quæso coge ut concedam,
The. Sed habitus supplicis me subigit: considera
An non reverentia erga Deum mihi observanda sit?
Ant. Pater obtempera mihi, & si adolescens te admonebo.
Hunc virum sine animo suo
Et Deo obsequi, sicut cupit,
Et nobis hoc tribue, ut fratrem huc adire sinas.
Non enim est ut metuas, ne te per vim deducat
A tua sententia, si quæ non expediunt, dicet:
Sermonem enim audire quid nocet? Nam præclare
Cogitata sermone indicantur.
Ex te natus est, ut etiamsi adversus te faciat
Sceleratissime ac impientissime.
Non tamen te deceat illi contra malefacere.
Admitte ergo ipsum: sunt & aliis liberi pravi,
Atque ira vehemens est, sed admoniti
Amicorum blando sermone mitigantur tamen,
Tu vero non jam illa specta
Paterna & materna piacula, quæ sustinuisti,
Quæ si sepones, tum sat scio cognosces,
Quam sit iræ tristis exitus.
Habes enim ejus rei indicia non per vim oblata,
Quod oculis captus & occæcatus es:
Sed nobis concede, blande enim supplicare non decet
Eos qui justa petunt, Neque te decet
Beneficio affectum, nolle rependere gratiam.
OEd. Vincitis me voluptate ingrata
Dicendo, fiat sicut vobis placet,
Tantum, hospes, cum ille advenerit
Ne quis me invitum cogat.
The. Semel hoc dixisse satis sit,
O senex, non libet gloriari, Tu vero scito
Te salvum fore, si quidem ego salvus ero.

EPODICA *strophe.*

Cho. Quisquis immodicum
Petit, omissa mediocritate,
In vita, stultitiæ obnoxius
Me judice censebitur.
Multa enim longa
Dies offert
Adversa: Sed læta

Οι. Ἔχθιστον ὦναξ φθέγμα τοῦθ' ἥκει πατρί.
καὶ μή μ' ἀνάγκῃ προσβάλῃς τάδ' εἰκάθειν.
Θη. Ἀλλ' εἰ τὸ θάκημ' ἐξαναγκάζει, σκόπει
μή μοι προνοί' ᾖ τοῦ θεοῦ φυλακτέα.
Αν. Πάτερ, πιθοῦ μοι, κεἰ νέα παραινέσω.
τὸν ἄνδρ' ἔασον τόνδε τῇ θ' αὑτοῦ φρενὶ
χάριν παρασχεῖν, τῷ θεῷ θ' ἃ βούλεται.
καὶ νῷν ὕπεικε τὸν κασίγνητον μολεῖν.
οὐ γάρ σε, θάρσει, πρὸς βίαν παρασπάσει
γνώμης, ἃ μή σοι συμφέροντα λέξεται.
λόγων δ' ἀκοῦσαι τίς βλάβη; τά τοι καλῶς
εὑρημέν' ἔργα, τῷ λόγῳ μηνύεται.—
ἔφυσας αὐτόν· ὥστε μήτε δρῶντά σε
τὰ τῶν κακίστων δυσσεβέστατων, πάτερ,
θέμις σέ γ' εἶναι κεῖνον ἀντιδρᾶν κακῶς,
ἀλλ' αὐτόν· εἰσὶ χἀτέροις γοναὶ κακαὶ,
καὶ θυμὸς ὀξύς· ἀλλὰ νουθετούμενοι
φίλων ἐπῳδαῖς, ἐξεπᾴδονται φύσιν.—
Σὺ δ' εἰς ἐκεῖνα μὴ τανῦν ἀποσκόπει
πατρῷα καὶ μητρῷα πήμαθ', ἃ 'παθες.
κἂν κεῖνα λύσῃς, οἶδ' ἐγώ, γνώσῃ κακοῦ
θυμοῦ τελευτὴν ὡς κακὴ προσγίνεται·
ἔχεις γὰρ οὐ βαιὰ τἀνθυμήματα.
τῶν σῶν ἀδέρκτων ὀμμάτων τητώμενος·
ἀλλ' ἡμὶν εἶκε· λιπαρεῖν γὰρ οὐ καλὸν
δίκαια προσχρῄζουσιν, οὐδ' αὐτὸν μὲν εὖ
πάσχειν, παθόντα δ' οὐκ ἐπίστασθαι τίνειν.
Οι. Τέκνον, βαρεῖαν ἡδονὴν νικᾶτέ με
λέγοντες· ἔστω δ' οὖν ὅπως ὑμῖν φίλον.
μόνον ξέν', εἴπερ κεῖνος ὧδ' ἐλεύσεται,
μηδεὶς κρατείτω τῆς ἐμῆς ψυχῆς ποτέ.
Θη. Ἅπαξ τὰ τοιαῦτ', οὐχὶ δὶς χρῄζω κλύειν
ὦ πρέσβυ· κομπεῖν δ' οὐχὶ βούλομαι· σὺ δὲ
σῶν ἴσθ', ἐάνπερ κἀμέ τις σώζῃ θεῶν.

ΕΠΩΔΙΚΑ. στροφή.

1 Ὅστις τοῦ πλέονος μέρους
2 χρῄζει τοῦ μετρίου παρεὶς
3 ζώειν, σκαιοσύναν αἰεὶ φυλάσσων,
4 ἐν ἐμοὶ κατάδηλος ἔσται.
5 ἐπεὶ πολλὰ μὲν αἱ μακραὶ
6 ἁμέραι κατέθεντο δὴ
9 λύπας ἐγγυτέρω τὰ τέρπον.—

Non est videre, præsertim si quis
Cupiditate ardet
Immoderata: Neque adest satietas,
Quæ simul expletur
Cum morte, quando innupta parca
Sine cantu, sineque choro apparuit,
Et vitæ exitus.

ANTISTROPHE.

Non nasci omnia vincit
Argumenta, aut ubi natus sis
Redire eodem. unde veneris
Quam celerrime, id secundum est.
Nam cum quis juvenilem ætatem attigit,
Afferentem stultas cupiditates,
Quis effugere potuit multiplices labores?
Quis non in miseriis hæsit?
Hinc cædes, seditio, certamina, pugnæ,
Et invidia. Ac tandem odiosa
Opprimit extrema,
Infirma difficilis,
Senectus, amicis invisa cui universa
Mala super mala cohabitant.

EPODOS.

In qua infælix non ego solus jactor,
Undique ceu Boreale littus
Fluctibus expositum quatitur:
Sic & hunc funditus
Procellæ tempestuosæ
Et ærumnæ assidue exercent,
Quarum aliæ ab occasu solis,
Aliæ vero ab ortu,
Aliæ à meridie,
Aliæ ab umbrosis Ripheis montibus cumulantur.

IAMBI.

Ant. Sed hic ad nos, ut videtur, hospes
Solôs, ô pater, ex oculis
Lachrymas stillans, accedit. (giebamus
OEd. Quis nam is est? *Ant.* Quem jampridem præsa-
Animo,

8 τί δ' οὐκ ἂν ἴδοις, ὅπο-
9 τ' ἄν τις ἐς πλέον πέσῃ
15 τοῦ θέλοντος οὐδ' ἔπι κόρος
11 ἰσοτέλεστος ἄϊδος,
12 ὅτε μοῖρ' ἀνυμέναιος
13 ἄλυρος, ἄχορος ἀναπέφηνε
14 θάνατος ἐς τελευτάν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ

1 μὴ φῦναι τὸν ἅπαντα νι-
2 κᾷ λόγον· τὸ δ' ἐπεὶ φανῇ,
3 βῆναι κεῖθεν ὅθεν περ ἥκει,
4 πολὺ δεύτερον, ὡς τάχιστα.
5 ὡς εὖτ' ἂν τὸ νέον παρῇ
6 κούφας ἀφροσύνας φέρον,
7 τίς πλάγχθη πολύμοχθος, ἔξω;
8 τίς οὐ καμάτων ἔνι;
9 φόνοι, στάσεις, ἔρις, μάχαι,
10 καὶ φθόνος· τό, τε κατάμεμπτον
11 ἐπιλέλογχε πύματον
12 ἀκρατὲς, ἀπροσόμιλον
13 γῆρας ἄφιλον, ἵνα πρόπαντα.
14 κακὰ κακῶν ξυνοικεῖ.

ΕΠΩΔΟΣ.

1 ἐν ᾧ τλάμων ὅδ' οὐκ ἐγὼ μόνος
2 πάντοθεν βόρειος ὥς τις ἀκτὰ
3 κυματοπλὴξ χειμερία κλονεῖται,
4 ὣς καὶ τόνδε κατάκρας
5 δειναὶ κυματοαγεῖς
6 ἄται κλονέουσιν ἀεὶ ξυνοῦσαι.
7 αἱ μὲν ἀπ' ἀελίου
8 δυσμᾶν, αἱ δ' ἀνατέλ-
9 λοντος, αἱ δ' ἀνὰ μέσαν
10 ἀκτῖν', αἱ δ' ἐκ νυχίαν ἀπὸ ῥιπᾶν.

ΙΑΜΒΟΙ.

Αν. Καὶ μὴν ὅδ' ἡμῖν ὡς ἔοικεν, ὁ ξένος
ἀνδρῶν γε μοῦνος, ὦ πάτερ, δι' ὄμματος
ἀστακτὶ λείβων δάκρυον ὧδ' ὁδοιπορεῖ.

Οι. Τίς οὗτος; Αν. Ὄνπερ καὶ πάλαι κατείχομεν

Animo, adest nobis Polynices.
Pol. Hei mihi, quid faciam ? utrum mea mala
Prius deplorabo, puellæ, an hujus miserias intuens
Patris senis, quem in peregrina terra
Una vobiscum hic invenio abjectum,
Tali habitu, in quo tristis
Ac senilis hæret squalor,
Corpus conficiens In capite vero oculis orbato
Impexi capilli a vento moventur.
Consimilis porro, ut habitus est,
Ita & victus esse videtur :
Quæ infælix ego nimis sero rescisco.
Et confiteor me pessimum hominem
Propter tua alimenta advenire, ne malum malo cumu-
Verum adstat throno Jovis (letur
Reverentia in omnibus factis, ea & coram te, pater,
Assistat : nam peccatorum
Est quidem remedium, defensio vero non est.
Quid taces ?
Loquere aliquid, ô pater, ne me averseris.
An non respondes mihi quidquam, & ita contemptum
Dimittis, non alloquens, nec cur iratus sis dicens ?
O filiæ hujus, meæque sorores,
Saltem vos date operam, ut moveatis
Difficilem ac durum patrem,
Ne contemptum me Neptuni supplicem,
Sic absque responso dimittat.
Ant. Dic ipse, quamobrem huc advenisti.
Nam longa oratio vel delectans,
Vel offendens, vel ad misericordiam flectens,
Etiam mutis vocem aliquam expresserit.
Pol. Dicam, recte enim me admones.
Principio hunc ipsum Deum precor
Ut mihi sit auxilio, à cujus ara me excitavit
Rex hujus terræ qui mihi concessit
Tuto commeatu dicere hic & audire.
Atque utinam hæc à vobis, hospites,
Et sororibus & patre consequar.
Nunc vero tibi pater, quare advenerim dicam.
Ex patria pulsus sum in exilium
Propterea quod in tuo Throno regio
Ut filius natu major sedere volebam,
Ob id me Eteocles minor natu
E regno pepulit, cum neque causa me vicisset,

Neque

γνώμη, πάρεστι δεῦρο Πολυνείκης ὅδε.
Πο. Οἴμοι τί δράσω; πότερα τἀμαυτοῦ κακὰ
πρόσθεν δακρύσω, παῖδες, ἢ τὰ τοῦδ' ὁρῶν
πατρὸς γέροντος, ὃν ξένης ἐπὶ χθονὸς
ξὺν σφῷν ἐφηύρηκ' ἐνθάδ' ἐκβεβλημένον,
ἐσθῆτι σὺν τοιᾷδ', τῆς ὁ δυσφιλὴς
γέρων γέροντι συγκατῴκηκεν πίνος
πλευρὰν μαραίνων· κρατὶ δ' ὀμματοστερεῖ
κόμη δι' αὔρας ἀκτένιστος ᾄσσεται.
ἀδελφὰ δ', ὡς ἔοικε, τούτοισιν φορεῖ,
τὰ τῆς ταλαίνης νηδύος θρεπτήρια.
ἃ 'γὼ πανώλης ὄψ' ἄγαν ἐκμανθάνω·
καὶ μαρτυρῶ κάκιστος ἀνθρώπων τροφαῖς
ταῖς σαῖσιν ἥκειν, τἄλλα μὴ 'ξ ἄλλων πύθῃ.
ἀλλ' ἔστι γὰρ καὶ Ζηνὶ σύνθακος θρόνων
αἰδὼς ἐπ' ἔργοις πᾶσι, καὶ πρὸς σοὶ πάτερ
παρασταθήτω· τῶν γὰρ ἡμαρτημένων
ἄκη μὲν ἔστι, προσφορὰ δ' οὐκ ἔστ' ἔτι.
τί σιγᾷς;
φώνησον ὦ πάτερ τι· μή μ' ἀποστραφῇς·
οὐδ' ἀνταμείβῃ μ' οὐδέν, ἀλλ' ἀτιμάσας
πέμψεις ἄναυδος, οὐδ' ἃ μηνίεις φράσας·
ὦ σπέρματ' ἀνδρὸς τοῦδ', ἐμαὶ δ' ὁμαίμονες,
πειράσατ' ἀλλ' ὑμεῖς γε κινῆσαι πατρὸς
τὸ δυσπρόσοιστον κἀπροσήγορον στόμα
ὡς μή μ' ἄτιμον τοῦ θεοῦ γε προστάτην
οὕτως ἀφῇ γε μηδὲν ἀντειπὼν ἔπος.
Αν. Λέγ' ὦ ταλαίπωρ' αὐτὸς ὧν χρείᾳ πάρει.
τὰ πολλὰ γάρ τοι ῥήματ', ἢ τέρψαντά τι,
ἢ δυσχεράναντ', ἢ κατοικτίσαντά πως,
παρέσχε φωνὴν τοῖς ἀφωνήτοις τινά.
Πο. Ἀλλ' ἐξερῶ· καλῶς γὰρ ἐξηγῇ σύ μοι,
πρῶτον μὲν αὐτὸν τὸν θεὸν ποιούμενος
ἀρωγόν, ἔνθεν μ' ὧδ' ἀνέστησεν μολεῖν
ὁ τῆσδε τῆς γῆς κοίρανος, διδοὺς ἐμοὶ
λέξαι τ' ἀκοῦσαί τ' ἀσφαλεῖ ξὺν ἐξόδῳ.
καὶ ταῦτ' ἀφ' ὑμῶν ὦ ξένοι, βουλήσομαι,
καὶ ταῖνδ' ἀδελφαῖν καὶ πατρὸς κυρεῖν ἐμοί.
ἃ δ' ἦλθον, ἤδη σοι θέλω λέξαι πάτερ.
γῆς ἐκ πατρῴας ἐξελήλαμαι φυγάς,
τοῖς σοῖς πανάρχοις οὕνεκ' ἐνθακεῖν θρόνοις
γονῇ πεφυκὼς ἠξίουν γεραιτέρᾳ.
ἀνθ' ὧν μ' Ἐτεοκλῆς ὢν φύσει νεώτερος,
γῆς ἐξέωσεν, οὔτε νικήσας λόγῳ,

Neque manu nec factis superior esset,
Sed urbi persuasit: Atque horum malorum ego
Tuam Erinnyn præcipue causam esse existimo.]
Nam & postea eadem à vatibus audivi,
Cum enim ad Argos Doricum venissem,
Adrasti filia ducta conjuratos socios
Adjunxi mihi, quicunque terræ Argivæ (sunt,
Principes vocantur, & ob virtutem bellicam in honore
Ut exercitu cum septem ducibus adversus Thebas
Coacto, vel interirem juste,
Vel autores horum factorum ex patria pellerem.
Sed his omissis dicam, quare huc advenerim,
Afferens ad te pater, preces supplices,
A me atque à meis sociis,
Qui nunc septem legionibus, septemque
Ordinibus hastatis regionem Thebanam circumsistunt
Dux primus est Amphiaraus bellicosus,
Primas virtute ferens, & primus arte vaticinandi.
Secundus Ætolus OEnei filius
Tydeus, Tertius Eteoclus genere Argivus.
Quartum Hippomedontem misit pater
Talaus. Quintus Capaneus qui gloriatur
Thebarum urbem se excisurum statim.
Sextus Parthenopæus Arcas proficiscitur,
Cui nomen a matre, quæ prius virgo erat,
Inditum est, filius ab Atalante partu editus.
Egoque tuus, & si quidem non tuus, sed adversæ
Fortunæ filius, attamen tuus dictus
Filius, duco ab Argis intrepidum exercitum.
Nos igitur te pro filiis, & pro salute, pater,
Obsecramus omnes supplicantes
Ut iram sævam missam facias contra me, qui
Proficiscor ad ulciscendum fratrem
Qui me pepulit & ex patria extorrem fecit.
Nam, si qua fides oraculo est, (bat.
Quibus tu adjunctus esses, penes eos victoriam fore aie-
Quapropter nunc te per fontes & Deos cognatos
Obsecro, ut mihi obsequaris & iram remittas.
Nam & nos mendici ac exules sumus, & tu exul es,
Aliosque colere cogimur, nos & tu,
Eodem infortunio utrique oppressi.
Ille vero domi tyrannnide potitus, hei mihi,
Nobis communiter insultans delicate vivit,
Quem, si tu mihi assensus fueris,

Modico

οὔτ' εἰς ἔλεγχον χειρὸς οὔτ' ἔργου μολὼν,
πόλιν δὲ πείσας· ὧν ἐγὼ μάλιστα μὲν
τὴν σὴν ἐρινὺν αἰτίαν εἶναι λέγω,
ἔπειτα κἀπὸ μάντεων ταύτῃ κλύω.
ἐπεὶ γὰρ ἦλθον ἄργος ἐς τὸ δωρικὸν
λαβὼν ἄδραστον πενθερὸν, ξυνωμότας
ἔστησ' ἐμαυτῷ γῆς, ὅσοι περ ἀπίας
πρῶτοι καλοῦνται, καὶ τετίμηνται δορί.
ὅπως τὸν ἑπτάλογχον εἰς θήβας στόλον
ξὺν τοῖσδ' ἀγείρας ἢ θάνοιμι πανδίκως,
ἢ τοὺς τάδ' ἐκπράξαντας ἐκβάλοιμι γῆς.
εἶεν· τί δῆτα νῦν ἀφιγμένος κυρῶ;
σοὶ προστροπαίους ὦ πάτερ λιτὰς ἔχων,
αὐτός τ' ἐμαυτοῦ ξυμμάχων τε τῶν ἐμῶν,
οἳ νῦν ξὺν ἑπτὰ τάξεσι, ξὺν ἑπτά τε
λόγχαις, τὸ θήβης πεδίον ἀμφεστᾶσι πᾶν.
οἷος δορυσσοῦς ἀμφιάρεως, τὰ πρῶτα μὲν
δορὶ κρατύνων, πρῶτα δ' οἰωνῶν ὁδοῖς.
ὁ δεύτερος δ' αἰτωλὸς οἰνέως τόκος
τυδεύς· τρίτος δ' ἐτέοκλος ἀργεῖος γεγώς.
τέταρτον ἱππομέδοντ' ἀπέστειλεν πατὴρ
ταλαός· ὁ πέμπτος δ' εὔχεται κατασκαφῇ
καπανεὺς τὸ θήβης ἄστυ δῃώσειν τάχα·
ἕκτος δὲ παρθενοπαῖος ἀρκὰς ὄρνυται,
ἐπώνυμος τῆς πρόσθεν ἀδμήτης χρόνῳ
μητρὸς λοχευθεὶς πιστὸς ἀταλάντης γόνος.
ἐγὼ δὲ σὸς, κεἰ μὴ σὸς, ἀλλὰ τοῦ κακοῦ
πότμου φυτευθεὶς, σός γέ τοι καλούμενος,
ἄγω τὸν ἄργους ἄφοβον ἐς θήβας στρατόν.
οἵ σ' ἀντὶ παίδων τῶνδε καὶ ψυχῆς πάτερ,
ἱκετεύομεν ξύμπαντες ἐξαιτούμενοι,
μῆνιν βαρεῖαν εἰκάθειν ὁρμωμένῳ
τῷδ' ἀνδρὶ τοὐμοῦ πρὸς κασιγνήτου τίσιν,
ὅς μ' ἐξέωσε, κἀπεσύλησεν πάτρας.
εἰ γάρ τι πιστόν ἐστιν ἐκ χρηστηρίων,
οἷς ἂν σὺ προσθῇ, τοῖς δ' ἔφασκ' εἶναι κράτος.
πρός νυν σε κρηνῶν, πρὸς θεῶν ὁμογνίων
αἰτῶ πιθέσθαι καὶ παρεικαθεῖν· ἐπεὶ
πτωχοὶ μὲν ἡμεῖς, καὶ ξένοι, ξένος δὲ σύ.
ἄλλους δὲ θωπεύοντες οἰκοῦμεν, σύ τε
κἀγὼ, τὸν αὐτὸν δαίμον' ἐξειληφότες.
ὁ δ' ἐν δόμοις τύραννος, ὦ τάλας ἐγὼ,
κοινῇ καθ' ἡμῶν ἐγγελῶν ἁβρύνεται.
ὃν, εἰ σὺ τἠμῇ ξυμπαραστήσεις φρενὶ,

Modico fastu & labore dissipabo,
Téque domi tuæ collocabo rursum,
Méque adeo, ubi illum per vim ejecero.
Et hæc, si tua voluntas accesserit gloriari
Mihi licebit: sine te verò nulla spes salutis est.
Cho. Responde huic viro Thesei gratia, qui eum adduxit,
Quod utile videbitur, ac deinde ipsum dimitte.
OEd. Verùm nisi Rex hujus terræ
Hunc ad me huc adduxisset,
Petens ut ipsum audirem,
Non ille unquam vocem meam audisset.
Nunc verò dignus habitus, abibit audito ex me
Sermone qui illi nequaquam lætitiam afferet,
Nam tu sceleratissime, cum Sceptra & Thronũ teneres
Quo nunc frater tuus Thebis obtinet,
Ipse me patrem tuum inde pepulisti
In exilium, ubi tali veste utor,
Quam tu nunc deploras aspiciens, quando
In easdem miserias conjectus es.
Hæc verò deploranda mihi non sunt, sed ferenda
Sicut vivo, sed tui ut parricidæ memoriam retinebo.
Nam tu me in hos labores conjecisti.
Tu me ex patria exegisti, Per te eò redactus sum,
Ut nunc ab aliis quotidianum victum mendicare cogar.
Et nisi genuissem mihi nutricias
Hasce filias, non sane, quod ad te attinet, amplius essem.
Nunc verò hæ me fovent, hæ nutriunt, (re præditæ sunt.
Hæ ad sustinendũ laborẽ non muliebri, sed virili robo-
Vos verò ex alio non ex me geniti estis.
Te igitur & si nondum Deus adortus est,
Attamen id statim fiet, si quidem exercitus proficiscitur
Contra urbem Thebanam, quam non est ut quis
Se capturum esse jactet sed prius sanguine
Cædes fœdatus fratérque tuus simul.
Talibus diris vos & antè prosecutus sum,
Et nunc earum contra vos auxilium imploro,
Ut discatis parentes colere, (tre cæco
Et non propterea me contumelia afficiatis, quòd ex pa-
Nati estis: nam hæ filiæ talia non fecerunt.
Itaque tuam sedem & Thronos tuos
Obtinebunt si quidem apud antiquos celebrata
Vindicta assidet Jovi, juxta veterem legem.
Tu verò abi execrabilis, & à me patre destitute,
Ac sceleratorum pessime: Hásque diras tecum feras,

Quas

βραχεῖ σὺν ὄγκῳ καὶ πόνῳ διασκεδῶ·
ὥστ' ἐν δόμοισι τοῖσι σοῖς στήσω σ' ἄγων,
στήσω δ' ἐμαυτὸν, κεῖνον ἐκβαλὼν βίᾳ.
καὶ ταῦτα, σοῦ μὲν ξυνθέλοντος, ἔστι μοι
κομπεῖν· ἄνευ σοῦ δ' οὐδὲ σωθῆναι σθένω.
Χο. Τὸν ἄνδρα, τοῦ πέμψαντος οὕνεκ', Οἰδίπους,
εἰπὼν ὁποῖα ξύμφορ', ἔκπεμψαι πάλιν.
Οἰ. Ἀλλ' εἰ μὲν, ἄνδρες, τῆσδε δημοῦχοι χθονὸς
μὴ 'τύγχαν' αὐτὸν δεῦρο προσπέμψας ἐμοὶ
Θησεὺς, δικαιῶν ὥστ' ἐμοῦ κλύειν λόγους,
οὔ τ' ἄν ποτ' ὀμφῆς τῆς ἐμῆς ἐπῄσθετο·
νῦν δ' ἀξιωθεὶς εἶσι· κἀκούσας γ' ἐμοῦ
τοιαῦθ' ἃ τὸν τοῦδ' οὔποτ' εὐφρανεῖ βίον.
ὅς γ' ὦ κάκιστε, σκῆπτρα καὶ θρόνους ἔχων
ἃ νῦν ὁ σὸς ξύναιμος ἐν Θήβαις ἔχει,
τὸν αὐτὸς αὑτοῦ πατέρα τόνδ' ἀπήλασας,
κἄθηκας ἄπολιν, καὶ στολὰς ταύτας φορεῖν,
ἃς νῦν δακρύεις εἰσορῶν, ὅτ' ἐν πόνῳ
ταὐτῷ βεβηκὼς τυγχάνεις κακῶν ἐμοί.
οὐ κλαυτὰ δ' ἐστὶν, ἀλλ' ἐμοὶ μὲν οἰστέα
τάδ', ὥσπερ ἂν ζῶ, σοῦ φονέως μεμνημένος.
σὺ γάρ με μόχθῳ τῷδ' ἔθηκας ἔντροφον,
σύ μ' ἐξέωσας· ἐκ σέθεν δ' ἀλώμενος,
ἄλλους ἐπαιτῶ τὸν καθ' ἡμέραν βίον.
εἰ δ' ἐξέφυσα τάσδε μὴ 'μαυτῷ τροφοὺς
τὰς παῖδας, ἦτ' ἂν οὐκ ἂν ἦν τὸ σὸν μέρος·
νῦν δ' αἵδε μ' ἐκσῴζουσιν, αἵδ' ἐμαὶ τροφοί,
αἵδ' ἄνδρες, οὐ γυναῖκες, εἰς τὸ συμπονεῖν.
ὑμεῖς δ' ἀπ' ἄλλου κοὐκ ἐμοῦ πεφύκατον.
τοιγάρ σ' ὁ δαίμων νῦν ὁρᾷ μὲν οὔ τί πω
ὡς αὐτίκ', εἴπερ οἵδε κινοῦνται λόχοι
πρὸς ἄστυ Θήβης· οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπως πόλιν
κείνην ἐρείψεις· ἀλλὰ πρόσθεν αἵματι
πεσῇ μιανθεὶς, χὠ ξύναιμος ἐξ ἴσου.
τοιάσδ' ἀρὰς σφῷν πρόσθε τ' ἐξανῆκ' ἐγὼ,
νῦν τ' ἀνακαλοῦμαι ξυμμάχους ἐλθεῖν ἐμοὶ,
ἵν' ἀξιῶτον τοὺς φυτεύσαντας σέβειν,
καὶ μὴ 'ξατιμάζητον, εἰ τυφλοῦ πατρὸς
τοιώδ' ἔφυτον· αἵδε γὰρ τάδ' οὐκ ἔδρων.
τοιγὰρ τὸ σὸν θάκημα καὶ τοὺς σοὺς θρόνους
κρατοῦσιν, εἴπερ ἐστὶν ἡ παλαίφατος
Δίκη ξύνεδρος Ζηνὸς, ἀρχαίοις νόμοις.
σὺ δ' ἔρρ' ἀπόπτυστός τε, κἀπάτωρ ἐμοῦ,
κακῶν κάκιστε, τάσδε συλλαβὼν ἀράς,

Quas tibi imprecor, neque terra patria
Bello potiaris, nec revertaris unquam
Ad Argos, sed fraterna manu
Cadas, eumque à quo pulsus es, interficias,
Hæc tibi imprecor, & invoco contra te Tartari
Tristes tenebras, ut tibi sedem præbeant.
Invoco & hasce Deas, & Martem,
Qui hæc sæva odia inter vos incendit.
His auditis abi, atque nuncia
Omnibus Thebanis, & tuis simul
Fidelibus sociis, qualia OEdipus
Distribuit filiis suis præmia.
Cho. O Polynices, non gratulor tibi,
Quòd huc venisti, proinde quàm primum abi.
Pol. Hei mihi, quàm infœliciter huc profectus sum.
Væ sociis meis, quàm infausto auspicio
Ab Argis movimus, ô me infœlicem.
De quo neque dicere cuiquam
Sociorum licet, neque reverti rursum,
Sed tacitum ita perire oportet.
O sorores filiæ hujus, saltem vos, postquàm
Diras patris imprecationes audistis,
Ne me per Deum (nam & ad vos istæ imprecationes
Patris pertinent, qui enim vobis in patriam
Reditus erit?) ne me destituatis,
Sed sepelite me, atque exequiis prosequimini.
Et vobis ad istam laudem, quam habetis
Propter pietatem erga patrem, alia non minor
Accedet ab officio, quod mihi præstabitis.
Ant. Obsecro te frater, ut mihi auscultes.
Pol. O charissima Antigone, dic quid est?
Ant. Reduc exercitum ad Argos quàm primum,
Neque teipsum & urbem perdas
Pol. Sed non potest fieri, quomodo enim iterum
Exercitum eundem cogere possem, si semel fugerem?
Ant. Quid vero attinet te denuo irasci? aut quid
Si patriam evertes, lucri capies?
Pol. Turpe erit fugere, & major natu cùm sim
Sic irrideri à fratre.
Ant. Audis hunc, quàm manifestè vobis
Vaticinatur, & mortem utrique prænunciat?
Pol. Postulat. n. frater ea quæ à nobis concedi non possunt
Ant. Hei mihi, quis verò audebit
Te sequi, auditis hujusce vaticiniis?

ἃς σοι καλοῦμαι, μήτε γῆς ἐμφυλίου
δορὶ κρατῆσαι, μήτε νοστῆσαί ποτε
τὸ κοῖλον Ἄργος, ἀλλὰ συγγενεῖ χερὶ
θανεῖν, κτανεῖν θ᾽ ὑφ᾽ οὗπερ ἐξελήλασαι.
τοιαῦτ᾽ ἀρῶμαι, καὶ καλῶ τοῦ ταρτάρου
στυγνὸν πατρῷον ἔρεβος, ὥς σ᾽ ἀποικίσῃ·
καλῶ δὲ τάσδε δαίμονας· καλῶ δ᾽ ἄρη,
τὸν σφῷν τὸ δεινὸν μῖσος ἐμβεβληκότα.
καὶ ταῦτ᾽ ἀκούσας στεῖχε· κἀξάγγελλ᾽ ἰὼν
καὶ πᾶσι Καδμείοισι, τοῖς σαυτοῦ θ᾽ ἅμα
πιστοῖσι συμμάχοισιν, οὕνεκ᾽ Οἰδίπους
τοιαῦτ᾽ ἔνειμε παισὶ τοῖς αὑτοῦ γέρα.

Χο. Πολύνεικες, οὔτε ταῖς παρελθούσαις ὁδοῖς
ξυνήδομαί σοι, νῦν τ᾽ ἴθ᾽ ὡς τάχος πάλιν.

Πο. Οἴμοι κελεύθου, τῆς τ᾽ ἐμῆς δυσπραξίας,
οἴμοι δ᾽ ἑταίρων· οἷον ἆρ᾽ ὁδοῦ τέλος
Ἄργους ἀφωρμήθημεν· ὦ τάλας ἐγώ.
τοιοῦτον οἷον οὐδὲ φωνῆσαί τινα
ἔξεσθ᾽ ἑταίρων, οὐδ᾽ ἀποστρέψαι πάλιν.
ἀλλ᾽ ὄντ᾽ ἄναυδον τῇδε συγκῦρσαι τύχῃ.
ὦ τοῦδ᾽ ὅμαιμοι παῖδες, ἀλλ᾽ ὑμεῖς ἐπεὶ
τὰ σκληρὰ πατρὸς κλύετε τοῦδ᾽ ἀρωμένου,
μή τοι με πρὸς θεῶν, σφῷν ἄν γ᾽ αἱ τοῦδ᾽ ἀραὶ
πατρὸς τελῶνται, καί τις ὑμῖν ἐς δόμους
νόστος γένηται, μή μ᾽ ἀτιμάσητέ γε,
ἀλλ᾽ ἐν τάφοισι θέσθε κἀν κτερίσμασι.
καὶ σφῷν, ὁ νῦν ἔπαινος, ὃν κομίζετον
τοῦδ᾽ ἀνδρὸς οἷς πονεῖτον, οὐκ ἐλάσσονα
ἔτ᾽ ἄλλον οἴσει τῆς ἐμῆς ὑπουργίας.

Αν. Πολύνεικες, ἱκετεύω σε πεισθῆναί τί μοι.

Πο. Ὦ φιλτάτη, τὸ ποῖον, Ἀντιγόνη; λέγε.

Αν. Στρέψαι στράτευμ᾽ ἐς Ἄργος ὡς τάχιστά γε,
καὶ μὴ σέ γ᾽ αὐτὸν καὶ πόλιν διεργάσῃ.

Πο. Ἀλλ᾽ οὐχ οἷόν τε. πῶς γὰρ αὖθις αὖ πάλιν
στράτευμ᾽ ἄγοιμι ταυτὸν εἰσάπαξ τρέσας;

Αν. Τί δ᾽ αὖθις ὦ παῖ δεῖ σε θυμοῦσθαι; τί σοι
πάτραν κατασκάψαντι κέρδος ἔρχεται;

Πο. Αἰσχρὸν τὸ φεύγειν, καὶ τὸ πρεσβεύοντ᾽ ἐμὲ
οὕτω γελᾶσθαι τοῦ κασιγνήτου πάρα.

Αν. Ὁρᾷς τὰ τοῦδ᾽ οὖν ὡς ἐς ὀρθὸν ἐκφέρει
μαντεύμαθ᾽, ὃς σφῷν θάνατον ἐξ ἀμφοῖν θροεῖ;

Πο. Χρῄζει γάρ· ἡμῖν δ᾽ οὐχὶ συγχωρητέα.

Αν. Οἴμοι τάλαινα· τίς δὲ τολμήσει κλύων
τὰ τοῦδ᾽ ἕπεσθαι τἀνδρὸς οἷ᾽ ἐθέσπισεν;

Pol. Non renunciabo malum. Est enim Ducis boni
Læta, & non adversa dicere.
Ant. Siccine tibi decretum est?
Pol. Ne me retine, nam hæc expeditio mihi
Curæ est, & si infœlix & adversa,
Propter patris diras.
Vobis verò Deus benefaciat, si hæc mihi efficietis
Mortuo, quoniam viventi non amplius poteritis.
Jámque me dimittite, ac valete, non enim me amplius
Viventem aspicietis posthac.
Ant.[1] O me miseram.
Pol. Ne me luge. *Ant.* Quis verò tendentem
Ad manifestum interitum non lugeat frater?
Pol. Moriar, siquidem oportet. *Ant* Non ita, sed mihi obtem- (pera.
Pol. Ne suade, quæ non decet. *Ant.* Infœlix ego
Si te fratre privata fuero. *Pol.* Hoc penes Deum est
Vel hoc vel illo fato ut quis nascatur. Vobis verò
Ego precor, ut nunquam incidatis in mala.
Indignæ enim estis, quibus aliquid adversi accidat.

PERICOMMATA, Strophe 1.

Cho. Nova hæc jam recens advenerunt mihi
Atrocia mala,
Ab hospite cæco,
Nisi divinitus corriguntur.
Nullum enim consilium Deorum
Temerarium esse dicam.
Omnia enim tempus
Videt ac dispensat: Nam alia
Mala jam rursum cumulat
Æther tonans, ô Jupiter.

SYSTEMA 1.

OEd. O filiæ, quid, si quis incolarum
Optimum Thesea mihi huc accersat?
OEd. Quid rei est pater, quamobrem vocari vis?
Ant. Jovis hoc subitum tonitru statim
Ad inferos me ducet: sed mittite quàm primum.

ANTI-

Πο. Οὐδ' ἀγγελοῦμεν φλαῦρ'· ἐπεὶ στρατηλάτου
χρηστοῦ, τὰ κρείσσω μηδὲ τἀνδεᾶ λέγειν.
Αν. Οὕτως ἄρ' ὦ παῖ ταῦτά σοι δεδογμένα;
Πο. Καὶ μή μ' ἐπίσχῃς γ'· ἀλλ' ἐμοὶ μὲν ἥδ' ὁδὸς
ἔσται μέλουσα δύσποτμός τε καὶ κακὴ
πρὸς τοῦδε πατρὸς, τῶν τε τοῦδ' ἐριννύων.
Σφῷν δ' εὐοδοίη ζεύς, τάδ' εἰ τελεῖτέ μοι
θανόντ'· ἐπεὶ οὔ μοι ζῶντί γ' αὖθις ἕξετον.
μέθεσθε δ' ἤδη, χαίρετόν τ'· οὐ γάρ μ' ἔτι
βλέποντ' ἐσόψεσθ' αὖθις. Αν. Ω τάλαιν' ἐγώ.
Πο. Μή τοι μ' ὀδύρου. Αν. Καὶ τίς ἄν σε ὁρμώμενον
εἰς προὖπτον ᾅδην οὐ καταστένοι κάσι;
Πο. Εἰ χρὴ θανοῦμαι. Αν. Μὴ σύ γ', ἀλλ' ἐμοὶ πιθοῦ.
Πο. Μὴ πεῖθ' ἃ μὴ δεῖ. Αν. Δυστάλαινά τ' ἄρ' ἐγώ,
εἴ σου στερηθῶ. Πο. Ταῦτα δ' ἐν τῷ δαίμονι
καὶ τῇδε φῦναι χἀτέρᾳ· Σφῷν δ' οὖν ἐγὼ
θεοῖς ἀρῶμαι μή ποτ' ἀντῆσαι κακῶν.
ἀνάξιαι γὰρ πᾶσίν ἐστε δυστυχεῖν.

ΠΕΡΙΚΟΜΜΑΤΑ. Στροφὴ α'.

Χο. 1 Νέα τάδε νεόθεν ἦλθέ μοι
2 βαρύποτμα κακὰ
3 παρά γ' ἀλαοῦ ξένου,
4 εἴ τι μοῖρα μὴ κιχάνει.
5 μάτην γὰρ οὐδὲν ἀξίωμα δαιμόνων
6 ἔχω φράσαι.
7 ὁρᾷ ὁρᾷ ταῦτ' ἀεὶ
8 χρόνος· ἐπεὶ μὲν ἕτερα,
9 τὰ δὲ πήματ' αὖθις αὔξων ἄνω.
10 ἔκτυπεν αἰθὴρ ὦ ζεῦ.-

ΣΥΣΤΗΜΑ α'.

Οι. 1 Ω τέκνα τέκνα, πῶς ἂν εἴ τις ἔντοπος
2 τὸν πάντ' ἄριστον δεῦρο θησέα πόροι;
Αν. 3 Πάτερ, τί δ' ἐστὶ τἀξίωμ' ἐφ' ᾧ καλεῖς;
Οι. 3 Διὸς πτερωτὸς ἥδε μ' αὐτίκ' ἄξεται
5 βροντὴ πρὸς ᾅδην· ἀλλὰ πέμψαθ' ὡς τάχος.-

ANTISTROPHE 1.

Cho. Ecce iterum ingens editur
Sonitus & infandus
A Jove: mihíque in summo
Vertice præ timore comæ eriguntur.
Cohorrui animo? nam cœleste fulgur
Exarsit rursum. Quid nam hoc significat.
Metuo, non enim irritum
Venit unquàm, aut absque adverso casu.
O cœlum magnum, ô Jupiter.

ANTISTSTEMA 1.

OEd. O filiæ, adest mihi fatalis
Vitæ exitus, nec amplius est effugium.
Cho. Qui scis? aut unde hoc ratiocinaris?
OEd. Certò scio, sed quàm primum aliquis eat,
Regémque mihi huc adducat.

STROPHE 2.

Cho. Heu, heu,
Ecce jam iterum nos circundat
Immensus sonitus.
Propitius sis ô Deus, si quid terræ
Huic adversi nuncias,
Fœliciter mihi eveniat,
Neque quòd hunc virum calamitosum aspexi;
Damnum pro gratia reportem.
O Jupiter Rex, te invoco.

SYSTEMA 2.

OEd. Numnam prope adest Theseus? num nam viventem
Me inveniet, & mentis compotem?
Cho. Quid nam arcani ei committere cupis?
OEd. Pro beneficio accepto plenam gratiam
Reddere illi volo: quemadmodum pollicitus sum.

ANTI-

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ. α'.

Χο. 1 Ἴδε μάλα μέγας ἐρείπεται
2 κτύπος ἄφατος ὅδε
3 διόβολος· ἐς δ' ἄκραν
4 δεῖμ' ὑπῆλθε κρατὸς φόβαν.
5 ἔπτηξα θυμόν· οὐρανία γὰρ ἀστραπὴ
6 φλέγει πάλιν.
7 τί μὰν ἀφήσει τέλος,
8 δέδια τόδ'· οὐ γὰρ ἅλιον
9 ἀφορμᾷ ποτ', οὐκ ἄνευ ξυμφορᾶς.
10 ὦ μέγας αἰθὴρ, ὦ ζεῦ.

ΑΝΤΙΣΥΣΤΗΜΑ α'.

Οι. 1 Ὦ παῖδες, ἥκει τῷδ' ἐπ' ἀνδρὶ θέσφατος
2 βίου τελευτὴ, κοὐκέτ' ἔστ' ἀποστροφή.
Χο. 3 Πῶς οἶσθα τοῦτο; τῷ δὲ συμβαλὼν ἔχεις;
Οι. 4 Καλῶς κάτοιδ'· ἀλλ' ὡς τάχιστά μοι μολὼν
5 ἄνακτα χώρας τῆσδέ τις πορευσάτω.

ΣΤΡΟΦΗ β'.

Χο. 1 Ἔα, ἔα.
2 ἰδοὺ μάλ' αὖθις ἀμφίσταται
3 διαπρύσιος ὄτοβος.
4 ἵλαος δαῖμον, ἵλαος, εἴ τι γᾷ
5 ματέρι τυγχάνεις ἀφεγγὲς φέρων.
6 ἐναισίου δὲ συντύχοιμι,
7 μηδ' ἄλαστον ἄνδρ' ἰδὼν,
8 ἀκερδῆ χάριν μετάσχοιμί πως.
9 ζεῦ ἄνα, σοὶ φωνῶ.

ΣΥΣΤΗΜΑ β'.

Οι. 1 Ἆρ' ἐγγὺς ἁνήρ; ἆρ' ἔτ' ἐμψύχου τέκνα
2 κιχήσεταί μου, καὶ κατορθοῦντος φρένα;
Χο. 3 Τί δ' ἂν θέλοις τὸ πιστὸν ἐμφῦσαι φρενί;
Οι. 4 Ἀνθ' ὧν ἔπασχον εὖ, τελεσφόρον χάριν
5 δοῦναί σφιν, ἥνπερ τυγχάνων ὑπεσχόμην.

ΑΝΤΙ-

ANTISTROPHE 2.

Cob. O fili, adsis, properè, sive in extremo
Littore marini
Neptuni fortè
Sacrificam aram veneraris, veni.
Nam hospes tibi & urbi
Et amicis vult
Pro beneficio justam gratiam rependere.
Propera ô Rex.

ANTISYSTEMA 2.

The. Quid rursum apud vos publicè clamoris exoritur?
Agnosco vocem vestram & apparet propter hospitem (fieri.
An ne Jovis fulmen, aut pluvialis
Grando erupit? Omnia enim, cùm Deus ita
Tempestates ciet, metuenda sunt.

IAMBI.

OEd. O Rex optato advenis, & te Deus
Auspicato huc adduxit.
The. Quid autem novi rursum accidit?
OEd. Adest mihi finis vitæ, & quemadmodum promisi,
Te ac urbem fallere nolo.
The. Quam verò de morte tua cepisti conjecturam?
OEd. Dii ipsi hoc mihi denunciant
Propositis signis, qui neutiquam fallunt.
The. Quomodo dicis hæc denunciari?
OEd. Multa & continua tonitrua, & multa
Contorta fulmina de manu invicta hoc significant.
The. Persuades mihi: nam multa te vaticinantem video
Et non falsa, quid igitur faciendum sit doce.
OEd. Ego dicam ea quæ tibi
Et huic urbi perpetuo rata erunt.
Ad locum quidem ipse statim præibo,
Absque duce, ubi me oportet mori:
Illum verò ne cui hominum indicaveris,
Neque ubi meum corpus conditum est, aut jacet.
Nam hic locus tibi præ multis scutis munimento
Erit adversus Thebanos bello hanc terram petentes.

Quæ

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β'.

Χο. 1 Ἰού, ἰού.
2 ἰὼ παῖ βᾶθι, βᾶθ' εἴτ' ἄκραν
3 ἐπὶ γύαλον ἐναγίζων
4 ποσειδαωνίῳ θεῷ τυγχάνεις
5 βούθυτον ἑστίαν ἁγίζων, ἱκοῦ.
6 ὁ γὰρ ξένος σε καὶ πόλισμα
7 καὶ φίλους ἐπαξιοῖ
8 δικαίαν χάριν παρασχεῖν παθών.
9 σπεῦσον, ἀΐσσ' ὦ ναξ.

ΑΝΤΙΣΥΣΤΗΜΑ β'.

Θη. 1 Τίς αὖ παρ' ὑμῶν κοινὸς ἠχεῖται κτύπος,
2 σαφὴς μὲν αὐτῶν, ἐμφανὴς δὲ τοῦ ξένου;
3 μή τις Διὸς κεραυνός, ἤ τις ὀμβρία
4 χάλαζ' ἐπιρράξασα; πάντα γὰρ θεοῦ
5 τοιαῦτα χειμάζοντος εἰκάσαι πάρα.

ΙΑΜΒΟΙ.

Οἰ. Ἄναξ, ποθοῦντι προὐφάνης· καί σοι θεῶν
τύχην τις ἐσθλὴν τῆσδ' ἔθηκε τῆς ὁδοῦ.
Θη. Τί δ' ἐστίν, ὦ παῖ Λαΐου, νέορτον αὖ;
Οἰ. Ῥοπὴ βίου μοι· καί σ' ἅπερ ξυνῄνεσα,
θέλω πόλιν τε τήνδε μὴ ψεύσας, θανεῖν.
Θη. Ἐν τῷ δὲ κεῖσαι τοῦ μόρου τεκμηρίῳ;
Οἰ. Αὐτοὶ θεοὶ κήρυκες ἀγγέλλουσί μοι
ψεύδοντες οὐδὲν, σημάτων προκειμένων.
Θη. Πῶς εἶπας ὦ γεραιὲ δηλοῦσθαι τάδε;
Οἰ. Τὰ πολλὰ βρονταὶ διατελεῖς, τὰ πολλά τε
στράψαντα χειρὸς τῆς ἀνικήτου βέλη.
Θη. Πείθεις με· πολλὰ γάρ σε θεσπίζονθ' ὁρῶ,
κοὐ ψευδόφημα· χὤ, τι χρὴ ποιεῖν, λέγε.
Οἰ. Ἐγὼ διδάξω τέκνον Αἰγέως, ἅ σοι
γήρως ἄλυπα τῇδε κείσεται πόλει.
χῶρον μὲν αὐτὸς αὐτίκ' ἐξηγήσομαι,
ἄθικτος ἡγητῆρος, οὗ με χρὴ θανεῖν.
τοῦτον δὲ φράζε μήποτ' ἀνθρώπων τινί,
μήθ' οὗ κέκευθε, μήτ' ἐν οἷς κεῖται τόποις.
ὥς σοι πρὸ πολλῶν ἀσπίδων ἀλκὴν ὅδε
δορός τ' ἐπακτοῦ γειτόνων ἀεὶ τιθῇ.

Quæ verò sacra sunt, nec efferenda sermone,
Ea cognosces, cùm solus illuc ibis.
Non enim civium cuiquam ea dixerim,
Neque filiabus meis, & si eas amo.
Sed tu hæc serva, & cùm tibi finis vitæ
Advenerit, tantum uni præstantissimo viro aperies,
Isque deinceps succedenti indicabit,
Et si invictam hanc tenebis urbem
A civibus Thebanis: Multæ enim civitates
Etiam bene institutæ ad injurias sæpe versæ sunt.
Dii verò aspiciunt quidem, sed sero, quando aliquis
Pietate omissa furere cœpit:
Hoc ne tibi ô Theseu accidat.
Sed hæc tibi jam antè scienti dico.
Ad locum verò (nam me præsens à Deo fatum urget)
Eamus, nec revereamur.
O filiæ sequimini huc, Ego enim Dux vobis
Jam recens factus sum, ut vos prius mihi eratis.
Ite, ne attingite, sed sinite me
Ipsum sacrum tumulum invenire, ubi
Fatum est huic viro sub terra occultari.
Hac, huc, hac ite, Hac enim me ducit
Mercurius deductor, & inferorum Dea.
O lumen meum tenebrosum, ubi tandem fuisti?
Nunc verò te meum corpus postremum attingit:
Nunc enim eo, ut extremum vitæ tempus
Condam apud inferos. Sed charissime hospes
Et tu, & terra hæc, & ministri tui
Fœlices sitis, & cùm vobis bene erit
Memores mei estote beati semper.

ANTISTROPHICA. Strophe.

Cho. Si fas est mihi caliginosam Deam,
Et te precibus venerari, inferorum Rex,
Precor ut non laboriosa,
Nec valde difficili
Morte defunctus hospes
Subeat communes latebras
Mortuorum terram, & Stygiam
Domum. Nam cùm multis

Imme-

ἃ δ' ἐξάγιστα, μηδὲ κινεῖται λόγῳ,
αὐτὸς μαθήσῃ, κεῖσ' ὅταν μόλῃς μόνος.
ὡς οὔτ' ἂν ἀστῶν τῶνδ' ἂν ἐξείποιμί τῳ,
οὔτ' ἂν τέκνοισι τοῖς ἐμοῖς, στέργων ὅμως.
ἀλλ' αὐτὸς αἰεὶ σῷζε, χὤταν εἰς τέλος
τοῦ ζῆν ἀφίκῃ, τῷ προφερτάτῳ μόνῳ
σήμαιν'· ὁ δ' αἰεὶ τὠπιόντι δεικνύτω.
χ' οὕτως ἀδῇον τήνδ' ἐνοικήσεις πόλιν
σπαρτῶν ἀπ' ἀνδρῶν· αἱ δὲ μυρίαι πόλεις,
κἂν εὖ τις οἰκῇ, ῥᾳδίως καθύβρισαν.
θεοὶ γὰρ εὖ μὲν, ὀψὲ δ' εἰσορῶσ', ὅταν
τὰ θεῖ' ἀφεὶς τις εἰς τὸ μαίνεσθαι τραπῇ.
ὃ μὴ σὺ, τέκνον Αἰγέως, βούλου παθεῖν.
τὰ μὲν τοιαῦτ' οὖν εἰδότ' ἐκδιδάσκομεν.
χῶρον δ' (ἐπείγει γάρ με τοὐκ θεοῦ παρὸν)
στείχωμεν ἤδη, μηδέ γ' ἐντρεπώμεθα.
ὦ παῖδες ὧδ' ἕπεσθ'. ἐγὼ γὰρ ἡγεμὼν
σφῷν αὖ πέφασμαι καινὸς, ὥσπερ σφὼ πατρί.
χωρεῖτε καὶ μὴ ψαύετ', ἀλλ' ἐᾶτέ με
αὐτὸν τὸν ἱερὸν τύμβον ἐξευρεῖν, ἵνα
μοῖρ' ἀνδρὶ τῷδε τῇδε κρυφθῆναι χθονί.
τῇδ' ὧδε τῇδε βᾶτε· τῇδε γάρ μ' ἄγει
ἑρμῆς ὁ πομπὸς, ἥ τε νερτέρα θεός.
ὦ φῶς ἀφεγγὲς, πρόσθε πού ποτ' ἦσθ' ἐμόν·
νῦν δ' ἔσχατόν σου τοὐμὸν ἅπτεται δέμας·
ἤδη γὰρ ἕρπω τὸν τελευταῖον βίον
κρύψων παρ' ᾅδην· ἀλλὰ φίλτατε ξένων,
αὐτός τε, χώρα θ' ἥδε, πρόσπολοί τε σοὶ,
εὐδαίμονες γένοισθε· κἀπ' εὐπραξίᾳ
μέμνησθέ μου θανόντος, εὐτυχεῖς ἀεί.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. Στροφή.

Χο. Εἰ θέμις ἐστί μοι τὰν ἀφανῆ θεὸν
καὶ σὲ λιταῖς σεβίζειν
ἐννυχίων ἄναξ
αἰδωνεῦ, αἰδωνεῦ,
λίσσομαι μήποτ' ἐπιπόνῳ,
μήτ' ἐπὶ βαρυαχεῖ
ξένον ἐκτανύσαι
μόρῳ, τὰν παγκευθῆ κάτω
νεκρῶν πλάκα, καὶ Στύγιον
δόμον· πολλῶν γὰρ ἂν,

Immerito ærumnis oppressus fueris,
Vicissim te Deus justus beet.

ANTISTROPHE.

O subterraneæ Deæ, túque invicte
Cerbere, quem in vestibulo munito
Cubare dicunt,
Et ex antro latratus edere,
Indomitum custodem inferorum,
Sic enim sermone proditum est,
Te terræ & Tartari filium
Oro, ut placidè
Occurras tendenti
Hospiti ad inferos,
Te inquam invoco, semper insomnem Cerberum.

IAMBI.

Nu. O cives, breviter vobis
Renuncio OEdipum esse mortuum,
Quæ verò facta sunt, non facilè quis brevibus
Dixerit, neque ut res illic acta est.
Cho. Num interiit ille infœlix? *Nu.* Scias
Eum reliquisse vitam perpetuo.
Cho. Quomodo? num nam & divina & facili fortuna?
Nu. Hoc verò jam admiratione dignum est.
Nam ut hinc abjerit, tu qui aderas
Nosti. A nullo enim ex amicis ducebatur,
Sed ipse noster omnium Dux erat.
Ut verò venit ad præruptam viam,
Æreis infernè fundatam gradibus,
Constitit in loco, ubi multæ concurrunt viæ,
Prope concavam voraginem, quo loco Thesei
Et Perithoi fida sunt condita fœdera,
Inter quem locum & Thoricium saxum consistens,
Et inter cavam Acherdum, ibi in tumulo saxeo
Consedit: Deinde exuit vestes squalidas:
Postea vocatis filiabus jussit vivæ
Aquæ lavacra sibi alicunde afferri,
Quæ in eminentem frugiferæ Cereris
Tumulum progressæ, mandata patris
Properè exequuntur, & lavatione ipsum

καὶ μάταν πημάτων ἱκνυμένων,
πάλιν σὲ δαίμων δίκαιος ἀέξοι.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ.

ὦ χθόνιαι θεαὶ, σῶμά τ' ἀνικήτου
θηρὸς ὃν ἐν πύλαισι
φασὶ πολυξένοις
εὐνᾶσθαι κνυζεῖσθαί τ' ἐξ ἄντρων
ἀδάματον φύλακα παρ' ἀΐδᾳ,
ὡς λόγος αἰὲν ἔχει.
*
ὅν, ὦ γᾶς παῖ καὶ ταρτάρου,
καλδέχομαι ἐν καθαρῷ
βῆναι ὁρμωμένῳ
νερτέρας τῷ ξένῳ νεκρῶν πλάκας.
σέ τοι κικλήσκω τὸν αἰένυπνον.

ΙΑΜΒΟΙ.

Ἀγγ. Ἄνδρες πολῖται, ξυντομωτάτως μὲν ἂν
τύχοιμι λέξας Οἰδίπουν ὀλωλότα·
ἃ δ' ἦν τὰ πραχθέντ', οὔθ' ὁ μῦθος ἐν βραχεῖ
φράσαι πάρεστιν, οὔτε τἄργ' ὅσ' ἦν ἐκεῖ.
Χο. Ὄλωλε γὰρ δύστηνος; Ἀγγ. Ὡς λελοιπότα
κεῖνον τὸν αἰεὶ βίοτον ἐξεπίστασο.
Χο. Πῶς; ἆρα θείᾳ κἀπόνῳ τάλας τύχῃ;
Ἀγγ. Ταῦτ' ἐστὶν ἤδη κἀποθαυμάσαι πρέπον.
ὡς μὲν γὰρ ἐνθένδ' εἷρπε, καὶ σύ που παρὼν
ἔξοισθ', ὑφ' ἡγητῆρος οὐδενὸς φίλων,
ἀλλ' αὐτὸς ἡμῖν πᾶσιν ἐξηγούμενος.
ἐπεὶ δ' ἄφικτο τὸν καταρράκτην ὀδὸν
χαλκοῖς βάθροισι γῆθεν ἐρριζωμένον,
ἔστη κελεύθων ἐν πολυσχίστῳ μιᾷ
κοίλου πέλας κρατῆρος· οὗ τὰ Θησέως
περίθου τε κεῖται πίστ' ἀεὶ ξυνθήματα·
ἐφ' οὗ μέσου στὰς, τοῦ τε θορικίου πέτρου,
κοίλης τ' ἀχέρδου, κἀπὸ λαΐνου τάφου,
καθέζετ'· εἶτ' ἔλυσε δυσπινεῖς στολάς.
κἄπειτ' ἀΰσας παῖδας, ἠνώγει ῥυτῶν
ὑδάτων ἐνεγκεῖν λουτρὰ καὶ χοάς ποθεν.
τὼ δ' εὐχλόου δήμητρος εἰς ἐπόψιον
πάγον μολοῦσαι, τάσδ' ἐπιστολὰς πατρὶ
ταχεῖ πόρευσαν ξὺν χρόνῳ, λουτροῖς τέ νιν

ἐσθῆτι

Ac vestitu componunt, quemadmodum fieri assolet,
Cum verò jam omnia quæ fiebant, ei placerent,
Et non erat omissum quidquam quod cuperet,
Tonuit Jupiter terrestris: puellæ verò
Cohorruerunt, audito sonitu, & genibus patris
Circumfusæ lugebant, Neque intermiserunt
Pectorum planctus, & longas complorationes.
Ille verò, ut repentè tristem exaudivit sonum,
Manibus eas amplexus ait: ô filiæ,
Hoc die vobis non amplius est pater:
Perjit enim vita mea, neque amplius
Mea causa gravem sustinebitis curam,
Quam vobis difficilem fuisse scio Sed unum
Verbum laxat omnes istas molestias.
Nam nemo fuit, qui perinde vos amârit,
Sicut ego: quo orbatæ
Reliquum vitæ tempus exigetis.
Sic inter se circumcisi
Clara voce lugebant omnes Ut verò finem
Lugendi fecerunt, neque amplius vociferatio fiebat,
Silentium secutum est. Vox autem repente quædam
Vocabat ipsum, ut omnibus recti
Præ metu erigerentur capilli.
Multoties enim ipsum vocabat Deus.
Heus inquit, OEdipe, quid adhuc cunctamur
Ire? jam pridem mora est in te.
Ille verò ut divinitus se vocari sensit,
Jussit adire ad se regem Thesea,
Qui ubi accessit: ô charum, inquit, caput,
Da manum antiquæ fidei testem filiabus meis,
Et vos filiæ huic date: ac promitte,
Quòd volens has non sis deserturus, sed facturus
Amanter, quæ illis utilia fore cognoveris.
Ille verò ut vir generosus non miseratione motus
Promisit hospiti juratus se facturum esse.
Deinde statim OEdipus
Manibus infirmis filias amplexus ait,
O filiæ magno ac generoso animo vos ferre oportet
Et ex his locis secedere, Neque ea, quæ non fas est,
Videre postuletis, aut non audienda audire.
Abite igitur quàm primum. Sed Dominus
Theseus adsit: ut cognoscat quæ agenda sint,
Hæc loquentem audivimus
Universi, effusis lachrymis puellas

Cum

ἐσθῆτι τ' ἐξήσκησαν, ἣ νομίζεται.
ἐπεὶ δὲ παντὸς εἶχε δρῶντος ἡδονὴν,
κοὐκ ἦν ἔτ' ἀργὸν οὐδὲν ὧν ἐφίετο,
κτύπησε μὲν Ζεὺς χθόνιος, αἱ δὲ παρθένοι
ῥίγησαν ὡς ἤκουσαν· ἐς δὲ γούνατα
πατρὸς πεσοῦσαι, κλαῖον, οὐδ' ἀνίεσαν
στέρνων ἀραγμοὺς, οὐδὲ παμμήκεις γόους.
ὁ δ', ὡς ἀκούει φθόγγον ἐξαίφνης πικρὸν,
πτύξας ἐπ' αὐταῖς χεῖρας, εἶπεν, ὦ τέκνα
οὐκ ἔστ' ἔθ' ὑμῖν τῇδ' ἐν ἡμέρᾳ πατήρ.
ὄλωλε γὰρ δὴ πάντα τἀμὰ, κοὐκέτι
τὴν δυσπόνητον ἕξετ' ἀμφ' ἐμοὶ τροφήν.
σκληρὰν μὲν οἶδα παῖδες· ἀλλ' ἓν γὰρ μόνον
τὰ πάντα λύει ταῦτ' ἔπος μοχθήματα.
τὸ γὰρ φιλεῖν οὐκ ἔστιν ἐξ ὅτου πλέον
ἢ τοῦδε τἀνδρὸς ἔσχεθ', οὗ τητώμεναι,
τὸν λοιπὸν ἤδη βίοτον αὖ διάξετον.
τοιαῦτ' ἐπ' ἀλλήλοισιν ἀμφικείμενοι,
λύγδην ἔκλαιον πάντες, ὡς δὲ πρὸς τέλος
γόων ἀφίκοντ', οὐδ' ἔτ' ὠρώρει βοή.
ἦν μὲν σιωπὴ, φθέγμα δ' ἐξαίφνης τινὸς
θώυξεν αὐτὸν, ὥστε πάντας ὀρθίας
στῆσαι φόβῳ δείσαντας ἐξαίφνης τρίχας,
καλεῖ γὰρ αὐτὸν πολλὰ πολλαχῇ θεός.
ὦ οὗτος οἰδίπους, τί μέλλομεν
χωρεῖν; πάλαι δὴ τἀπὸ σοῦ βραδύνεται.
ὁ δ', ὡς ἐπήσθετ' ἐκ θεοῦ καλούμενος,
αὐδᾷ μολεῖν οἱ γῆς ἄνακτα Θησέα.
κἀπεὶ προσῆλθεν, εἶπεν, ὦ φίλον κάρα,
δός μοι χερὸς σῆς πίστιν ἀρχαίαν τέκνοις,
ὑμεῖς τε παῖδες τῷδε· καὶ καταίνεσον
μήποτε προδώσειν τάσδ' ἑκὼν, τελεῖν δ' ὅσ' ἂν
μέλλῃς φρονῶν εὖ ξυμφέροντ' αὐταῖς ἀεί.
ὁ δ' ὡς ἀνὴρ γενναῖος, οὐκ οἴκτου μέτα
κατῄνεσεν τάδ' ὅρκιος δράσειν ξένῳ.
ὅπως δὲ ταῦτ' ἔδρασεν, εὐθὺς οἰδίπους
ψαύσας ἀμαυραῖς χερσὶν ὧν παίδων, λέγει.
ὦ παῖδε, τλάσας χρὴ τὸ γενναῖον φρενὶ
χωρεῖν τόπων ἐκ τῶνδε· μηδ' ἃ μὴ θέμις
λεύσσειν δικαιοῦν, μηδὲ φωνούντων κλύειν,
ἀλλ' ἕρπεθ' ὡς τάχιστα· πλὴν ὁ κύριος
Θησεὺς παρέστω μανθάνων τὰ δρώμενα.
τοσαῦτα φωνήσαντος εἰσηκούσαμεν
ξύμπαντες· ἀστακτὶ δὲ σὺν ταῖς παρθένοις

Cum gemitu ſequentes. Poſtquam vero diſceſſimus
Paulo poſt converſi, vidimus
Nuſquam amplius virum.
Regem vero vidimus oculos tegentem
Manu ad caput admota, quaſi ingenti aliquo
Terrore orto, quem ſuſtinere oculis non poſſet.
Deinde brevi tempore interpoſito,
Vidimus ipſum terram adorantem ſimu
Et Deorum ſedem cœlum iiſdem precibus.
Quali vero interitu ille perierit, nemo
Mortalium dixerit, excepto Theſeo.
Non enim aliquod ipſum ignitum Jovis
Fulmen occidit neque fluctus
Maris, qui eodem tempore concitabatur.
Sed aut aliquis à Diis nuncius venit, aut inferorum
Benevolentia terra placido hiatu eum ſuſcepit.
Abſque gemitu enim morboque
Dolenti ſublatus eſt. Verum ſi quis alius hominum
Admirandus Si cui vero non videor rem certam dicere
Non ſane conceſſerim illis, quib. incerta dicere videor

Cho. Ubi vero ſunt filiæ, & amici, qui comitati ſunt?
Nu. Illæ non procul abſunt: nam clara vox lugentium
Indicat eas prope adeſſe.

PERICOMMATA ſtrophe 1.

Ant. Heu, heu, nunc eſt tempus, ut
Non quidem ſanguinem illum nativum
Et tolerabilem, infælices deploremus, cujus cauſa
Antea laborem perpetuum capiebamus:
Nunc vero infanda ſuſtinemus,
Quæ vidimus, quæque paſſæ ſumus.

SYSTEMA. 1.

Cho. Quid vero eſt?
Ant. Non hæc cogitari poſſunt.
Cho. Obiit ne?
Ant. Atque ita quidem, ut quis ſcire deſideret.
Cho. Utpote quem neque bellum,
Nec mare ſuſtulit,
Sed terra dehiſcens abripuit,
Obſcuro genere mortis.
Ant. Me miſeram: exitia enim

Tenebræ

στένοντες ὡμαρτοῦμεν· ὡς δ' ἀπήλθομεν
χρόνῳ βραχεῖ στραφέντες, ἐξαπείδομεν
τὸν ἄνδρα, τὸν μὲν, οὐδαμοῦ παρόντ' ἔτι,
ἄνακτα δ' αὐτὸν ὀμμάτων ἐπίσκιον
χεῖρ' ἀντέχοντα κρατὸς, ὡς δεινοῦ τινὸς
φόβου φανέντος, οὐδ' ἀνασχετοῦ βλέπειν.
ἔπειτα μέντοι βαιὸν οὐδὲ σὺν χρόνῳ
ὁρῶμεν αὐτὸν γῆν τε προσκυνοῦνθ' ἅμα,
καὶ τὸν θεῶν ὄλυμπον ἐν ταὐτῷ λόγῳ.
μόρῳ δ' ὁποίῳ κεῖνος ὤλετ', οὐδ' ἂν εἷς
θνητῶν φράσειε, πλὴν τὸ Θησέως κάρα.
οὐ γάρ τις αὐτὸν οὔτε πυρφόρος θεοῦ
κεραυνὸς ἐξέπραξεν, οὔτε ποντία
θύελλα κινηθεῖσα τῷ τότ' ἐν χρόνῳ·
ἀλλ' ἤ τις ἐκ θεῶν πομπὸς, ἢ τὸ νερτέρων
εὔνουν διαστὰν γῆς ἀλύπητον βάθρον.
ἀνὴρ γὰρ οὐ στενακτὸς, οὐδὲ σὺν νόσοις
ἀλγεινὸς ἐξεπέμπετ', ἀλλ' εἴ τις βροτῶν
θαυμαστός· εἰ δὲ μὴ δοκῶ φρονῶν λέγειν,
οὐκ ἂν παρείμην οἷσι μὴ δοκῶ φρονεῖν.
Χο. Ποῦ δ' αἵ τε παῖδες, χ' οἱ προπέμψαντες φίλων;
Αγ. Αἵδ' οὐχ ἑκάς· γόων γὰρ οὐκ ἀσήμονες
φθόγγοι σφε σημαίνουσι δεῦρ' ὁρμωμένας.

ΠΕΡΙΚΟΜΜΑΤΑ. στροφὴ α.

Αν. 1 Αἰ, αἶ· φεῦ· ἔστιν ἔστιν νῷν δὴ
2 οὐ τὸ μὲν, ἄλλο δὲ μὴ, πατρὸς ἔμφυτον
3 ἄλαστον αἷμα δυσμόροιν στενάζειν.
4 ᾧ τινι τὸν πολὺν
5 ἄλλοτε μὲν πόνον ἔμπεδον εἴχομεν,
6 ἐν πυμάτῳ δ' ἀλόγιστα παροίσομεν
7 ἰδόντε καὶ παθούσα.--

ΣΥΣΤΗΜΑ α.

Χο. 1 Τί δ' ἔστιν; Αν. Οὐκ ἔστιν μὲν εἰκάσαι φίλοι.
Χο. 2 Βέβηκεν; Αν. Ὡς μάλιστ' ἂν εἰ πόθῳ λάβοις.
3 τί γὰρ, ὅτῳ μήτ' ἄρης
4 μήτε πόντος ἀντέκυρσεν,
5 ἄσκοποι δὲ πλάκες
6 ἔμαρψαν ἐν ἀφανεῖ
7 τινὶ μόρῳ φαινόμεναι;
8 τάλαινα· νῷν δ' ὀλεθρία

Tenebræ oculos noſtros oppreſſerunt.
Nam utrum in peregrina terra exules,
An per mare errantes,
Triſtem vitam habituræ ſimus,

STROPHE 2.

Neſcio. Utinam
Ipſa quoque moriar miſera,
Una cum ſene patre.
Nam mihi nihil eſt
Cur vivere amplius optem.

SYSTEMA 2.

Cho.
O geminæ filiæ, optimæ,
Quod à Deo conſtitutum eſt,
Id recte decet ferre, neque ita nimium
Incendamini luctu: neque enim
Fortuna veſtra valde reprehendenda eſt,

ANTISTROPHE 1.

Ant. Eſt aliquod etiam deſiderium malorum:
Nam quod neutiquam jucundum eſt, id jucundũ erat,
Cum illo præſente frueremur.
O chare pater,
Oppreſſe perpetuis tenebris ſub terra.
Qui ſenex cum eſſes, mihi tamen charus eras,
Et nunc eris.

ANTISYSTEMA. 1.

Cho. Finiit vitam. *Ant.* Finiit, ſicut voluit.
Cho. Quomodo? *Ant* Obiit in terra peregrina,
Quemadmodum optavit, in eaque ſepulchrum habet
Sub terra umbroſum ſemper,
Neque indefletus interiit,
Nam te oculi mei, ô pater,
Cum gemitu ſemper lugebunt.
Neque ullum tempus
Deſiderium tui
Mihi eximere poterit. Hei mihi,
Non in terra peregrina mori debuiſſes,
Sed deſertus ita interiiſti.

AN-

νὺξ ἐπ' ὄμμασι βέβηκε;
πῶς γὰρ, ἢ τιν' ἀπίαν γᾶν, ἢ
πόντιον κλύδων' ἀλώμεναι, βίου
δύσοιστον ἕξομεν τροφάν;

ΣΤΡΟΦΗ β'.

Ισ. Οὐ κάτοιδα· κατά με φόνιος
Ἀΐδας ἕλοι πατρὶ
ξυνθανεῖν γεραιῷ
τάλαιναν· ὡς ἔμοιγ' ὁ μέλλων
βίος οὐ βιωτός.—

ΣΥΣΤΗΜΑ β'.

Χο. Ὦ διδύμα τέκνων ἀρίστα,
τὸ φέρον ἐκ θεοῦ, καλῶς
χρὴ φέρειν, μηδ' ἄγαν οὕτω
φλέγεσθον· οὔ-
τοι κατάμεμπτ' ἔβητον.—

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ α'.

Αν. Πόθος καὶ κακῶν ἄρ' ἦν τις,
καὶ γὰρ ὃ μηδαμὴ δὴ τὸ φίλον φίλον,
ὁπότε γε καὶ τὸν ἐν χεροῖν κατεῖχον.
ὦ πάτερ, ὦ φίλος,
ὦ τὸν ἀεὶ κατὰ γᾶς σκότον εἱμένος.
οὐδ' ἐκεῖ γέρων ἀφίλητος ἐμοί ποτε·
καὶ τάδε μὴ κυρήσης.

ΑΝΤΙΣΥΣΤΗΜΑ α'.

Χο. Ἔπραξεν οὖν. Αν. Ἔπραξεν οἷον ἤθελε.
Χο. Τὸ ποῖον; Αν. Ἃς ἔχρῃζε γᾶς ἐπὶ ξένας
ἔθανε· κοίταν δ' ἔχει
νέρθεν εὐσκίαστον αἰὲν,
οὐδὲ πένθος ἔλι-
π' ἄκλαυτον· ἀεὶ γὰρ ὄμ-
μα σε τόδ' ὦ πάτερ ἐμὸν
στένει δακρύρροον· οὐδ' ἔχω
πῶς με χρὴ τὸ σὸν τάλαιναν
ἀφανίσαι τοσόνδ' ἄχος· ἰώ. μὴ
γᾶς ἐπὶ ξένας θανεῖν ἔχρῃζες, ἀλλ'
ἔρημος ἔθανες ὧδέ μοι.—

ANTISTROPHE 2.

Ism. Me miseram, quæ me fortuna,
Sic omnino desertam ac perditam,
Manet teque chara soror,
Patre sic orbatas ?

ANTISYSTEMA 2.

Cho. Sed quando feliciter clausit
Postremum vitæ diem,
Dolore desinite: nam à malis
Nemo immunis est.

MONOSTROPHICA.

Ant. Rursus hinc abeamus.
Ism. Quid facturæ ?
Ant. Desiderium tenet me.
Ism. Quale ?
Ant. Videndi domicilium sub terra.
Ism. Cujus nam ?
Ant. Patris, Heu me miseram.
Ism. Quomodo fas est ? An non vides ?
Ant. Quid ita increpas ?
Et nunc sane
Jam iterum ?
Ism. Occubuit insepultus, & absque omni,
Ant. Duc me & tunc vel interfice.
Hei mihi infœlici. Ubi nam
Posthac deserta, perdita,
Vitam misera exigam ?
Cho. Ne quid amicæ metuatis.
Ant. Sed quonam fugiam ?
Cho. Jam ante effugistis,
Ne quid vobis adversi accidat.
Ant. Cogito.
Cho. Quid ergo adhuc cogitas ?
Ant. Quomodo domum perveniamus, nescio.
Cho. Ne sis sollicita de hoc Nam afflictio
Te jam ante oppressit.
Ant. Nunc quidem ultra, aliquando vero supra modum.

In

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ α.

Ισ. 1 Ω τάλαινα, τίς ἄρα με πότμος
2 αὖθις ὧδ' ἔρημος, ἄπορος,
3 ἐπιμένει, σέ τ' ὦ φίλα,
4 πατρὸς ὧδ' ἐρήμας-

ΑΝΤΙΣΥΣΤΗΜΑ β'.

Χο. 1 Αλλ' ἐπεὶ ὀλβίως γ' ἔλυσε
2 τὸ τέλος (ὦ φίλαι) βίου,
3 λήγετον τοῦδ' ἄχους.
4 κακῶν γὰρ οὐ-
5 τοι δυσάλωτος οὐδείς.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Αν. Πάλιν, φίλα, συθῶμεν.
Ισ. Ως τί ῥέξωμεν;
Αν. Ιμερος ἔχει με.
Ισ. Τίς;
Αν Τὰν χθονίαν ἑστίαν ἰδεῖν.
Ισ. Τίνος;
Αν. Πατρὸς, τάλαιν' ἔγωγε.
Ισ. Θέμις δὲ πῶς τάδ' ἐστί; μῶν δῆτ' οὐχ ὁρᾷς;
Αν. Τί τόδ' ἐπέπληξας;
Ισ. Καὶ τόδ' ὡς
Αν. Τί τόδε μάλ' αὖθις;
Ισ. Ατάφος ἔπιτνε, δίχα τε παντός.
Αν. Αγε με, καὶ τότ' ἐνάριξον
Ισ. Αἲ αἶ δυστάλαινα· ποῖ δῆ-
τ' αὖθις ὧδ' ἔρημος, ἄπορος
αἰῶνα τλάμων ἕξω;
Χο. Φίλαι τρέσητε μηδέν.
Αν. Αλλὰ ποῖ φύγω;
Χο. Καὶ πάρος ἀπεφεύγετον
σφῶιν τὸ μὴ πίτνειν κακῶς.
Αν. Φρονῶ.
Χο. Τί δῆθ' ὑπερνοεῖς;
Αν. Οπως μολούμεθ' ἐς δόμους οὐκ ἔχω.
Χο. Μηδέ γε μάτευε. μόγος ἔχει.
Αν. Καὶ πάρος ἐπεί.
τοτὲ μὲν πέρα, τοτὲ δ' ὕπερθεν.

Cho. In magno enim mari jactamini.
Ant. Certe magno.
Cho. Idem affirmo,
Ant. Heu, heu, quo ibimus, ô Jupiter,
Ad quam enim ſpem
Me Deus nunc impellit?

ANAPAESTI.

Cho. Deſinite lugere filiæ: Nam quibus
Mors exoptata contigit,
Eos deplorare non decet, neque fas eſt,
Ant. O fili Ægei, tibi ſupplicamus.
The. Quid à me vobis fieri vultis?
Ant. Tumulum cupimus
Aſpicere patris noſtri.
The. Sed non fas eſt illuc ire.
Ant. Quid ais Rex Athenarum?
The. O filiæ, interdixit ille
Ne quis accedat ad eum locum,
Neve appellet quiſquam mortalium
Tumulum ſacrum, quem ipſe tenet.
Et hoc ſi curarem, dicebat me pulchre
Hanc terram incolumen ſemper habiturum.
Hæc à vobis Deus audivit,
Ant. Et jusjurandum Jovis, quod audit omnia.
Hæc igitur, ſi ita illi placent,
Eadem ſufficiant & nobis. Ad Thebas vero nos
Ogygias mitte ſi quo modo
Cædem imminentem fratribus
Prohibere poſſimus.
The. Faciam & hæc, & omnia
Quæ debeo, quæque vobis utilia ſunt.
Ut huic, qui ſub terra eſt, & jam primum interiit,
Gratificer: non enim decet me defatigari.
Cho. Sed jam quieſcite, neque præterea majorem,
Luctum excitate
Omnino enim hæc rata ſunt.

TRA-

Χο. Μέγ' ἄρα πέλαγος ἐλαχέτην τι.
Αν. Ναί, ναί.
Χο. Ξύμφημι καὐτός.
Αν. Φεῦ, φεῦ· ποῖ μόλωμεν, ὦ Ζεῦ;
ἐλπίδων γὰρ ἐς τί με
δαίμων τανῦν γ' ἐλαύνει.—

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Παύετε θρήνων παῖδες· ἐν οἷς γὰρ
χάρις ἡ χθονία ξυναπόκειται.
πενθεῖν οὐ χρή· νέμεσις γάρ.
Αν. Τέκνον αἰγέως, προσπίτνομέν σοι
Θη. Τίνος ὦ παῖδες χρείας ἀνύσαι;
Αν. Τύμβον θέλομεν
προσιδεῖν αὐταὶ πατρὸς ἡμετέρου.
Θη. Ἀλλ' οὐ θεμιτόν σοι κεῖσε μολεῖν.
Αν. Πῶς εἶπας, ἄναξ κοίραν' Ἀθηνῶν;
Θη. Ὦ παῖδες, ἀπεῖπεν ἐμοὶ κεῖνος
μήτε πελάζειν ἐς τούσδε τόπους,
μήτ' ἐπιφωνεῖν μηδένα θνητῶν
θήκην ἱερὰν ἣν κεῖνος ἔχει·
καὶ ταῦτά μ' ἔφη πράσσοντα, καλῶς
χώραν ἕξειν αἰὲν ἄλυπον·
ταῦτ' οὖν ἔκλυε δαίμων ἡμῶν,
χὠ πάντ' ἀΐων Διὸς Ὅρκος.
Αν. Ἀλλ' εἰ τάδ' ἔχει κατὰ νοῦν κείνῳ,
ταῦτ' ἂν ἀπαρκοῖ· Θήβας δ' ἡμᾶς
τὰς ὠγυγίους πέμψον, ἐάν πως
διακωλύσωμεν ἰόντα φόνον
τοῖσιν ὁμαίμοις
Θη. Δράσω καὶ τάδε. καὶ πάνθ' ὅσα ἂν
μέλλω πράσσειν πρόσφορά θ' ὑμῖν
καὶ τῷ κατὰ γῆς, ὃς νέον ἔρρει,
πρὸς χάριν· οὐ γὰρ δεῖ μ' ἀποκάμνειν.
Χο. Ἀλλ' ἀποπαύετε, μήτ' ἐπὶ πλείω
θρῆνον ἐγείρετε.
πάντως γὰρ ἔχει τάδε κῦρος.

ΤΡΑ:

TRACHINIARUM ARGUMENTUM ex Apollodori bibliotheca depromptum.

Hercules Calydonem profectus, Regis OEnei filiam Deianiram despondit, & pro consequendis ejus nuptiis adversus Achelоum cum Tauro comparatum luctatus, sinistrum ipsius cornu fregit. Ac Deianiram ducit uxorem. Achelous vero cornu accepit, dato ejus loco cornu Amaltheæ Hæmonii filiæ, quæ tauri cornu habebat. Hoc autem (teste Pherecyde) ejusmodi vim habebat, ut potum & cibum quem quis optaret, copiosum & sine labore suppeditaret. Hercules cum Calydoniis Thesporis bellum infert, captaque urbe Ephyra, cujus Rex erat Phylas, cum Astyoche hujus filia congressus, ex ea Tlepolemum suscipit. Celebrato apud OEnea convivio, ictu digiti percussum Architelis filium Eunomum ejus manibus aquam infundentem interfecit, qui OEnei cognatus erat. Sed quamvis pater filii casum iniquo animo ferret, ei tamen ignovit. Hercules ex lege seipsum exilio multans, ad Ceyca Trachinem se contulit Ducta Deianira, ad fluvium Evenum pervenit, ad quem consdens Nessus Centaurus prætereuntes trajiciebat, qui hanc trajectionem mercedis loco, quod Justus esset, Diis acceptam ferebat. Ipse quidem Hercules fluvium trajecit. Cum Deianiram in mercedem postularet, eam Nesso trajiciendam concessit qui ei vim inferre conatus est: qua exclamante Nessus ab Hercule sagitta confixus est. Ille autem moribundus. advocata Deianira, jussit ut cruorem Hydræ veneno infectum ex vulnere defluentem, ac testa exceptum penes se asservaret, si Herculis erga se amorem retinere vellet. Hercules vero peragrata Dryopum regione, inopia laborans, quum offendisset Theodamantem boves abigentem, altero è tauris jugulato, convivatus est. Thrachinem ad Ceyca profectus, ab eo susceptus est debellatis Dryopibus. Rursus inde digressus cum Ægimio Doriensium rege bellum gessit Corono enim Duce Lapithæ de regionis limitibus adversus eum bello contendebant. Qui obsessus Herculis opem imploravit. ut in mediam regionis partem veniret. Corono itaque cum aliis interempto, tota regio Herculis auxilio in libertatem vindicata est. Allagoram etiam Dryopum Regem cum ipsius liberis, in delubro Apollinis epulantem interfecit, ut qui esset contumeliosus, bellique societatem cum Lapithis iniisset. Itone vero Cygnus Arei & Polopiæ filius eum ad singulare certamen provocans ab eodem etiam interficitur. Orchomenum delatus, Regem Amyntorem quod itinera interclusisset, bello superatum occidit. Trachinem profectus exercitum adversus OEchaliam coegit, Eurytum ulturus.

Inita

ΤΡΑΧΙΝΙΩΝ ΥΠΟΘΕΣΙΣ

ἐκ τῆς Ἀπολλοδώρου βιβλιοθήκης

Ἡρακλῆς παραγενόμενος εἰς καλυδῶνα, τὴν οἰνέως θυγατέρα δηϊάνειραν ἐμνηστεύσατο· καὶ διαπαλαίσας ὑπὲρ τῶν γάμων αὐτῆς πρὸς τὸν ἀχελῷον ἀπεικασθέντα ταύρῳ, περιέκλασε τὸ ἀριστερὸν τῶν κεράτων αὐτοῦ· καὶ τὴν μὲν δηϊάνειραν γαμεῖ, τὸ δὲ κέρας ἀχελῷος λαμβάνει, δοὺς ἀντὶ τούτου τὸ τῆς ἀμαλθείας, ἀμαλθεία δὲ ἦν αἱμονίου θυγάτηρ, ἣ κέρας εἶχε ταύρου· τοῦτο δὲ (ὡς φερεκύδης φησὶ) δύναμιν εἶχε τοιαύτην, ὥστε βρωτὸν ἢ ποτὸν ὅπερ ἂν εὔξαιτό τις, παρέχειν ἄφθονόν τε καὶ ἄπειρον· στρατεύει δὲ ἡρακλῆς μετὰ καλυδωνίων ἐπὶ θεσπρωτούς· καὶ πόλιν ἑλὼν ἔφυραν ἧς ἐβασίλευε φύλας, ἀστυόχῃ τῇ τούτου θυγατρὶ συνελθὼν, πατὴρ τληπολέμου γίνεται· γενομένων δὲ τούτων, εὐωχούμενος παρὰ οἰνεῖ κονδύλῳ παίσας ἀνεῖλεν εὔνομον τὸν ἀρχιτέλους παῖδα κατὰ χειρῶν διδόντα· συγγενὴς δὲ οὗτος ἦν οἰνέως· ἀλλ' ὁ μὲν πατὴρ τοῦ παιδὸς, ἀκουσίως γενομένου τοῦ συμβεβηκότος, συνεγνωμόνει· ἡρακλῆς δὲ κατὰ τὸν νόμον φυγὴν ὑπομένειν ἤθελε· καὶ δὴ ἔγνω πρὸς κήϋκα εἰς τραχῖνα ἀπιέναι· ἄγων δὲ δηϊάνειραν, ἐπὶ ποταμὸν εὔηνον ἦλθεν· ἐν ᾧ καθεζόμενος νέσσος ὁ κένταυρος, τοὺς παριόντας διεπόρθμευε, μισθὸν λέγων παρὰ θεῶν ταύτην τὴν πορείαν εἰληφέναι διὰ τὸ δίκαιος εἶναι· καὶ αὐτὸς μὲν ὁ ἡρακλῆς τὸν ποταμὸν διέβη· δηϊάνειραν δὲ μισθὸν αἰτηθεὶς, ἐπέτρεψε νέσσῳ διακομίζειν, ὁ δὲ, διαπορθμεύων αὐτήν. ἐπεχείρει βιάζεσθαι· τῆς δὲ ἀνακραξάσης αἰσθόμενος ἡρακλῆς, ἐξελθόντα νέσσον ἐτόξευσεν εἰς τὴν καρδίαν· ὁ δὲ μέλλων τελευτᾶν, προσκαλεσάμενος δηϊάνειραν· εἶπε τηρεῖν λαβοῦσαν ἐν κόχλῳ, εἰ θέλοι φίλτρον πρὸς ἡρακλέα ἔχειν· τόν τε ἰὸν ἀφῆκε κατὰ τῆς κόχλου, καὶ τὸ ῥυὲν ἐκ τοῦ τραύματος τῆς ἀκίδος αἷμα συμμίξας, δέδωκεν· ἡ δὲ λαβοῦσα ἐφύλαττε παρ' ἑαυτῇ· διεξιὼν δὲ ἡρακλῆς τὴν δρυόπων χώραν, καὶ τροφῆς ἀπορῶν, ὑπαντήσαντος θειοδάμαντος βοηλατοῦντος, τὸν ἕτερον τῶν ταύρων σφάξας εὐωχήσατο· ὡς δὲ ἧκεν εἰς τραχῖνα πρὸς κήϋκα, ὑποδεχθεὶς ὑπ' αὐτοῦ, δρύοπας κατεπολέμησεν· αὖθις ἐκεῖθεν ὁρμηθεὶς αἰγιμίῳ βασιλεῖ δωριέων συνεμάχησε· λαπίθαι γὰρ περὶ γῆς ὅρων πρὸς αὐτὸν ἐπολέμουν κορώνου στρατηγοῦντος· ὁ δὲ πολιορκούμενος ἐπεκαλέσατο ἡρακλέα βοηθὸν ἐπὶ μέρει τῆς γῆς· βοηθήσας δὲ ὁ ἡρακλῆς ἀπέκτεινε κόρωνον μετὰ καὶ ἄλλων, καὶ τὴν γῆν ἅπασαν ἐλευθέραν ἐποίησεν· ἀπέκτεινε δὲ καὶ λαογόραν μετὰ τῶν τέκνων αὐτοῦ βασιλέα δρυόπων, ἐν ἀπόλλωνος τεμένει δαινύμενον, ὑβριστὴν ὄντα καὶ λαπιθῶν σύμμαχον· παριόντα δὲ ἴτωνα, εἰς μονομαχίαν προκαλεῖται αὐτὸν κύκνος ὁ ἄρεος καὶ πελοπίας· συστὰς δὲ καὶ τοῦτον ἀπέκτεινεν· ὡς δὲ εἰς ὀρχομενὸν ἧκεν, ἀμύντωρ αὐτὸν ὁ βασιλεὺς μεθ' ὅπλων οὐκ εἴασε διέρχεσθαι· κωλυόμενος δὲ παρελθεῖν, καὶ τοῦτον ἀπέκτεινεν· ἀφικόμενος δὲ εἰς τραχῖνα στρατείαν ἐπ' οἰχαλίαν συνήθροισεν, εὔρυτον τιμωρήσασθαι θέλων·

Συμμα-

Inita bellisocietate cum Arcadibus, Meliensibus Trachiniis, & Locris Epicnemidiis, interfecto cum liberis Euryto, urbem expugnat. Ac sepultis mortuis qui cum eo bellum gesserant, nimirum Hippaso Ceycis filio, Argivo & Melane Lycymnii liberis, urbe direpta, Iolen captivam duxit. Quum ad Cenæum Euboeæ promontiorium appulisset, Jovis Cænei templum ibi ædificavit. Rem sacram facturus Hercules, Licham misit Trachinem qui vestem splendidam esset allaturus. Ab hoc percontata Deianira quomodo se Hercules erga Iolen gereret, ac verita, ne is suum in Iolen amorem transferret, rata Nessi cruorem Hydræ veneno infectum esse poculum amatorium, eo tunicam perunxit, qua induta sacrificavit Hercules. Eaque incalescente, hydræ veneno cutis ejus corrosa est, Licham pedibus sublimem raptum, tanquam jaculum ex Bœotia contorsit: veste vero corpori adhærente avulsa, corporis carnes simul avellebantur. Hercules exitiali veneno infectus Trachinem navi defertur. Deianira re cognita sibi manus attulit. is dato mandato majori natu Hyllo, ut Iolen uxorem duceret, in Trachinis montem OEtam delatus, pyram ibi excitatam, cui ipse impositus erat, incendi jussit. Cui quum nemo vellet ignem immittere, Pæan armenta deerantia perquirens, pyram, dono acceptis ab eo sagittis, incendit. Qua incensa dicitur nubes subjecta cum tonitru eum in cœlum evexisse. Ibique immortalitatem consecutus, & cum Junone reconciliatus, filiam ejus Heben duxit uxorem, ex qua liberos Alexiarem & Anicetum suscepit.

PERSONÆ HUJUS FABULÆ.

DEIANIRA.

PÆDAGOGUS *mulier.*

HYLLUS.

CHORUS *mulierum Trachiniarum.*

NUNTIUS.

LICHAS.

ANCILLA *nutrix.*

SENEX.

HERCULES.

Deianira præfatur.

Συμμαχούντων δ' Ἀρκάδων αὐτῷ, καὶ Μηλιέων τῶν ἐκ Τραχῖνος, καὶ Λοκρῶν τῶν Ἐπικνημιδίων, κτείνας μετὰ τῶν παίδων, Εὔρυτον αἱρεῖ τὴν πόλιν· καὶ θάψας τῶν σὺν αὐτῷ στρατευσαμένων τοὺς ἀποθανόντας, Ἵππασόν τε τὸν Κήϋκος, καὶ Ἀργεῖον καὶ Μέλανα τοὺς Λικυμνίου παῖδας, καὶ λαφυραγωγήσας τὴν πόλιν, ἦγεν Ἰόλην αἰχμάλωτον, καὶ προσορμισθεὶς Κηναίῳ τῆς Εὐβοίας ἀκρωτηρίῳ, Διὸς Κηναίου ἱερὸν ἱδρύσατο· μέλλων δὲ ἱερουργεῖν, εἰς Τραχῖνα τὸν Λίχαν ἔπεμψε λαμπρὰν ἐσθῆτα οἴσοντα· παρὰ δὲ τούτου τὰ περὶ τὴν Ἰόλην Δηϊάνειρα πυθομένη, καὶ δείσασα μὴ ἐκείνην μᾶλλον ἀγαπήσῃ, νομίσασα τῇ ἀληθείᾳ φίλτρον εἶναι τὸ ῥυὲν αἷμα Νέσσου, τούτῳ τὸν χιτῶνα ἔχρισεν, ἐνδὺς δὲ Ἡρακλῆς ἔθυεν· ὡς δὲ θερμανθέντος τοῦ χιτῶνος, ὁ τῆς ὕδρας ἰὸς τὸν χρῶτα ἔσηπε, τὸν μὲν Λίχαν τῶν ποδῶν ἀράμενος κατηκόντισεν ἀπὸ τῆς Βοιωτίας· τὸν δὲ χιτῶνα ἀπέσπα προσπεφυκότα τῷ σώματι, συναπεσπῶντο δὲ καὶ αἱ σάρκες αὐτοῦ· τοιαύτῃ δὲ συμφορᾷ κατασχεθεὶς εἰς Τραχῖνα ἐπὶ νεὼς κομίζεται· Δηϊάνειρα δὲ αἰσθομένη τὸ γεγονὸς, ἑαυτὴν ἀνήρτησεν· Ἡρακλῆς δὲ ἐντειλάμενος Ὕλλῳ, ὃς αὐτῷ ἐκ Δηϊανείρας ἦν παῖς πρεσβύτερος, τὴν Ἰόλην ἀνδρωθέντα γῆμαι, παραγενόμενος εἰς Οἴτην, ὅ ἐστιν ὄρος Τραχῖνος, ἐκεῖ πυρὰν ποιήσας, ἐκέλευσεν ἐπιβὰς ὑφάπτειν· μηδενὸς δὲ τοῦτο πράττειν ἐθέλοντος, Ποίας παριὼν κατὰ ζήτησιν ποιμνίων, ὑφάψας, ἔλαβε τὰ τόξα παρ' αὐτοῦ δωρεάν· καιομένης δὲ τῆς πυρᾶς λέγεται νέφος ὑποστὰν μετὰ βροντῆς αὐτὸν εἰς οὐρανὸν ἀναπέμψαι· ἔνθα τυχὼν ἀθανασίας, καὶ διαλλαγεὶς Ἥρᾳ, τὴν ἐκείνης θυγατέρα Ἥβην ἔγημεν, ἐξ ἧς αὐτῷ παῖδες Ἀλεξιάρης καὶ Ἀνίκητος ἐγένοντο.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ.

ΥΛΛΟΣ.

ΧΟΡΟΣ γυναικῶν τραχινίων.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ΛΙΧΑΣ.

ΤΡΟΦΟΣ.

ΠΡΕΣΒΥΣ.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

Προλογίζει δὲ ἡ Δηϊάνειρα.

SOPHOCLIS TRACHINIÆ.

IAMBI.
Dei.

Etus hoc dictum est, priori seculo celebratum,
Quod non liceat de cujusquam vita judicare, priusquam
Mortuus sit, utrum ea bona an secus fuerit.
Ego vero vel ante mortem statuere possum.
Infœlicem pariter ac tristem vitam me degere,
Quæ in domo paterna OEnei (stræ gentis mulier,
Cum adhuc habitarem in Pleurone, magis quam ulla no-
Nuptiarum causa, misera & afflicta fui.
Nam procus mihi contigerat Achelous fluvius,
Qui meum triplici forma ambibat thorum,
Oberrans nunc manifesta specie tauri, nunc maculosi
Draconis, nunc vero forma viri,
Capite bubulo: nam ex hirsuta barba
Scaturigines fontanæ diffluebant aquæ.
Talem ego sponsum expectans,
Misera semper mori præoptabam,
Potius quam ut huic connubio jungerer. (exoptatus
Tandem post longū quidē tempus, attamen mihi valde
Advenit inclytus Jovis & Alcmenæ filius,
Qui pugna congressus cum Acheloo,
Me liberat. Sed quomodo certatum sit inter eos,
Non possum dicere, non enim scio: si quis vero,
Intrepidus spectator adfuit, is poterit dicere.
Nam ego eram perculsa metu,
Ne mihi forma dolori esset aliquando,
Tandem statuit Jupiter certaminum gubernator bene,
Si quidem bene. Nam expectato Thalamo Herculis
Potita, semper alio super alium terrore excrucior,
Pro illo sollicita. Nox enim adducit,
Et nox vicissim abducit, excipiens laborem.
Et nati quidem sunt nobis liberi, quos ille
Velut agricola qui procul situm agrum sortitus
Tempore sementis tantum, & messis semel aspicit.
Tale genus vitæ mihi nunc domum adducit
Maritum, nunc abducit dum servit cuidam.
Qui cum victor ex aliquo certamine evasit,
Tum vero vel maxime timere soleo.

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΤΡΑΧΙΝΙΑΙ.

ΙΑΜΒΟΙ.

Δη. Λόγος μέν ἐστ' ἀρχαῖος ἀνθρώπων φανείς,
ὡς οὐκ ἂν αἰῶν' ἐκμάθοι βροτῶν πρὶν ἂν
θάνοι τις, οὔτ' εἰ χρηστὸς, οὔτ' εἴ τῳ κακός.
ἐγὼ δὲ τὸν ἐμὸν, καὶ πρὶν εἰς ἅδου μολεῖν
ἔξοιδ' ἔχουσα δυστυχῆ τε καὶ βαρύν·
ἥτις πατρὸς μὲν ἐν δόμοισιν οἰνέως
ναίουσ' ἐνὶ πλευρῶνι, νυμφείων ὄκνον
ἄλγιστον ἔσχον, εἴ τις αἰτωλὶς γυνή.
μνηστὴρ γὰρ ἦν μοι ποταμὸς. (ἀχελῷον λέγω)
ὅς μ' ἐν τρισὶν μορφαῖσιν ἐξῄτει πατρὸς,
φοιτῶν ἐναργὴς ταῦρος, ἄλλοτ' αἰόλος
δράκων ἑλικτὸς· ἄλλοτ' ἀνδρείῳ τύπῳ
βούκρανος· ἐκ δὲ δασκίου γενειάδος
κρουνοὶ διεῤῥαίνοντο κρηναίου ποτοῦ.
τοιόνδ' ἐγὼ μνηστῆρα προσδεδεγμένη
δύστηνος, αἰεὶ κατθανεῖν ἐπηυχόμην
πρὶν τῆσδε κοίτης ἐμπελασθῆναί ποτε.
χρόνῳ δ' ἐν ὑστέρῳ μὲν, ἀσμένῃ δέ μοι.
ὁ κλεινὸς ἦλθε ζηνὸς ἀλκμήνης τε παῖς·
ὃς εἰς ἀγῶνα τῷδε συμπεσὼν μάχης,
ἐκλύεταί με· καὶ τρόπον μὲν ἂν πόνων
οὐκ ἂν διείποιμ' (οὐ γὰρ οἶδ') ἀλλ' ὅστις ἦν
θακῶν ἀταρβὴς τῆς θέας, ὅδ' ἂν λέγοι,
ἐγὼ γὰρ ἥμην ἐκπεπληγμένη φόβῳ
μή μοι τὸ κάλλος ἄλγος ἐξεύροι ποτέ·
τέλος δ' ἔθηκε ζεὺς ἀγώνιος καλῶς,
εἰ δὴ καλῶς· λέχος γὰρ ἡρακλεῖ κριτὸν
ξυστᾶσ', ἀεί τιν' ἐκ φόβου φόβον τρέφω
κείνου προκηραίνουσα· νὺξ γὰρ εἰσάγει
καὶ νὺξ ἀπωθεῖ διαδεδεγμένη πόνον.
κἄφυσα μὲν δὴ παῖδας, οὓς κεῖνός ποτε
γήτης ὅπως ἄρουραν ἔκτοπον λαβὼν,
σπείρων μόνον προσεῖδε κἀξαμῶν ἅπαξ.
τοιοῦτος αἰὼν εἰς δόμους τε κἀκ δόμων
αἰεὶ τὸν ἄνδρ' ἔπεμπε λατρεύοντά τῳ.
νῦν δ' ἡνίκ' ἄθλων τῶνδ' ὑπερτελὴς ἔφυ,
ἐνταῦθα δὴ μάλιστα ταρβήσασ' ἔχω.

Nam ab eo tempore quo ille interfecit Iphitum,
Nos hic in Trachine exules
Apud hospitem habitamus. Sed quo nam ille
Postea abierit, nemo scit, attamen mihi quidem
Gravem de se curam reliquit,
Nec multum abest, quin sciam aliquid ei accidisse mali
Nam ad tempus non breve, sed jam quindecim
Menses abest, nec interea quidquam de eo auditum est,
Et gravis aliqua calamitas imminere videtur: talem ipse mihi
Reliquit tabellam abiens, quam ego crebro
Deos precor, ut omine non adverso acceperim.
Pæd. Domina, video te multis lachrymis
Discessum Herculis deplorare.
Nunc vero si fas est liberos moneri
A servis, & me breve quid dicere oportet,
Quid est, quod abundas tot liberis,
Et ad inquirendum patrem neminem eorum mittis?
Præcipue vero quem par est Hyllum, si ut pater
Salvus sit, illi curæ est.
Iamque adeo opportune ipse advenit domum,
Quapropter si tibi recte videor suadere,
Licet tibi opera ejus, & consilio meo uti.
Dei. O fili, hominum etiam ignobilium
Sermones opportune cadunt. Hæc enim mulier
Quamvis serva liberaliter tamen loquuta est.
Hyl. Quid nam? dic mihi, si fas est me scire.
Dei. Ait tibi turpe esse, de patre
Tam diu absente, non quærere ubi sit.
Hyl. Atqui scio, si modo sermonibus fides est habenda,
Dei. Ubi nam igitur terrarum ipsum commorari audis?
Hyl. Hoc quidem exacto anno, diu
Apud Lydam mulierem dicunt ipsum serviisse.
Dei. Totum hoc, si quidem ei accidit, audierit aliquis,
Hyl. Sed evasit inde, quantum ego audio.
Dei. Ubi igitur nunc vivus aut mortuus esse dicitur?
Hyl. Euboeam dicunt ipsum, atque urbem Euryti
Bello petere, aut petiturum esse,
Dei. Sed nosti, nate, quæ reliquerit mihi
Certa oracula de ea terra?
Hyl. Quæ nam, mater, nescio enim.
Dei. Quod vel interiturus ibi esset,
Vel hoc certamine superato, in posterum
Reliquum vitæ foeliciter exacturus.

ἐξ οὗ γὰρ ἔκτα κεῖνος Ἰφίτου βίαν,
ἡμεῖς μὲν ἐν Τραχῖνι τῇδ' ἀνάστατοι
ξένῳ παρ' ἀνδρὶ ναιόμεσθ'· κεῖνος δ' ὅπου
βέβηκεν, οὐδεὶς οἶδε· πλὴν ἐμοὶ πικρὰς
ὠδῖνας αὐτοῦ προσβαλὼν ἀποίχεται.
σχεδὸν δ' ἐπίσταμαί τι πῆμ' ἔχοντά νιν.
χρόνον γὰρ οὐχὶ βαιὸν, ἀλλ' ἤδη δέκα
μῆνας πρὸς ἄλλοις πέντ', ἀκήρυκτος μένει.
κἄστιν τι δεινὸν πῆμα· τοιαύτην ἐμοὶ
δέλτον λιπὼν ἔστειχε, τὴν ἐγὼ θαμὰ
θεοῖς ἀρῶμαι πημονῆς ἄτερ λαβεῖν.
Θε. Δέσποινα Δηάνειρα, πολλὰ μέν σ' ἐγὼ
κατεῖδον ἤδη πανδάκρυτ' ὀδύρματα
τὴν Ἡράκλειον ἔξοδον γοωμένην.
νῦν δ' εἰ δίκαιον τοὺς ἐλευθέρους φρενοῦν
γνώμαισι δούλαις, κἀμὲ χρὴ φράσαι τόσον,
πῶς παισὶ μὲν τοσοῖσδε πληθύεις, ἀτὰρ
ἀνδρὸς κατὰ ζήτησιν οὐ πέμπεις τινά.
μάλιστα δ' ὅνπερ εἰκὸς Ὕλλον, εἰ πατρὸς
νέμοι τιν' ὤραν τοῦ καλῶς πράσσειν δοκεῖν.
ἐγγὺς δ' ὅδ' αὐτὸς ἀρτίπους θρώσκει δόμους.
ὥστ' εἴ τι σοὶ πρὸς καιρὸν ἐννέπειν δοκῶ,
πάρεστι χρῆσθαι τἀνδρὶ τοῖς τ' ἐμοῖς λόγοις.
Δη. Ὦ τέκνον, ὦ παῖ, κἀξ ἀγεννήτων ἄρα
μῦθοι καλῶς πίπτουσιν· ἥδε γὰρ γυνὴ,
δούλη μὲν, εἴρηκεν δ' ἐλεύθερον λόγον.
Τλ. Ποῖον; δίδαξον μῆτερ, εἰ διδακτά μοι.
Δη. Σὲ, πατρὸς οὕτω δαρὸν ἐξενωμένου,
τὸ μὴ πυθέσθαι ποῦ 'στιν, αἰσχύνην φέρει;
Τλ. Ἀλλ' οἶδα, μύθοις εἴ τι πιστεύειν χρεών.
Δη. Καὶ ποῦ κλύεις νιν τέκνον ἱδρῦσθαι χθονός;
Τλ. Τὸν μὲν παρελθόντ' ἄροτον ἐν μήκει χρόνου,
Λυδῇ γυναικί φασί νιν λάτριν πονεῖν.
Δη. Πᾶν τοίνυν, εἰ καὶ τοῦτ' ἔτλη, κλύοι τις ἄν.
Τλ. Ἀλλ' ἐξαφεῖται τοῦδέ γ', ὡς ἐγὼ κλύω.
Δη. Ποῦ δῆτα νῦν ζῶν ἢ θανὼν ἀγγέλλεται;
Τλ. Εὐβοΐδα χώραν φασὶν Εὐρύτου πόλιν
ἐπιστρατεύειν αὐτὸν, ἢ μέλλειν ἔτι.
Δη. Ἆρ' οἶσθα δῆτ' ὦ τέκνον ὡς ἔλειπέ μοι
μαντεῖα πιστὰ τῆσδε τῆς χώρας πέρι;
Τλ. Τὰ ποῖα, μῆτερ; τὸν λόγον γὰρ ἀγνοῶ.
Δη. Ὡς ἢ τελευτὴν τοῦ βίου μέλλειν τελεῖν,
ἢ τοῦτον ἄρας ἆθλον, εἰς τὸν ὕστερον
τὸ λοιπὸν ἤδη βίοτον εὐαίων' ἔχειν.

In tali igitur discrimine versanti patri
Non ibis auxiliũ laturus? Quando vel incolumes sumus
Vel concidimus illo extincto,
Illo sospite ac vivente, vel periimus simul.
Hyl. Ibo mater: nam si hujus oraculi ego
Famam audissem, jam pridem illi adessem.
Nunc verò consueta fortuna non sinit
Nos pro patre nimis metuere aut sollicitos esse.
Jam verò postquam cognovi, nihil omittam, quin
Quidquid veri est in hac re exquiram.
Dei. Vade igitur, ô fili: nam si quis etiam sero
Rectè facit, admonitus, id utile est.

EPODICA. *Strophe* 1.

Cho. Quem nox astrifera cedens
Reducit, & eundem lucentem sopit,
Solem, solem invoco,
Ut huc indicet Alcmenæ
Ubi nam, ubi proles
Moratur tandem. O qui lucida flamma ardes,
Num ille in mari, an verò
Inter geminam continentem jacet?
Dic, ô Sol, qui oculis omnia vides.

ANTISTROPHE 1.

Desiderio enim mariti,
Deianiram audio, animi dubiam,
Seu miseram quandam avem,
Nunquam sopire luctum & lachrymas,
Sed memorem, ac de itinere viri sollicitam,
In Thalamo tristi & viduo
Mœrore confici, tristémque semper
Aliquem expectare casum.

STROPHE 2.

Ut enim quis indefessi
Vel Noti, vel Boreæ
Fluctus in amplo mari
Venientes ac supervenientes cernit,

ἐν οὖν ῥοπῇ τοιᾷδε κειμένῳ τέκνον
οὐκ εἶ ξυνέρξων, ἡνίκ' ἢ σεσώσμεθα,
ἢ πίπτομεν, σοῦ πατρὸς ἐξολωλότος,
κείνου βίον σώσαντος, ἢ οἰχόμεσθ' ἅμα;

Υλ. Ἀλλ' εἶμι μῆτερ· εἰ δὲ θεσφάτων ἐγὼ
βάξιν κατῄδειν τῶνδε, κἂν πάλαι παρῆν.
νῦν δ' ὁ ξυνήθης πότμος οὐκ ἐᾷ πατρὸς
ἡμᾶς προταρβεῖν, οὐδὲ δειμαίνειν ἄγαν.
νῦν δ' ὡς ξυνίημ', οὐδὲν ἐλλείψω τὸ μὴ
πᾶσαν πυθέσθαι, τῶνδ' ἀλήθειαν πέρι.

Δη. Χώρει νυν ὦ παῖ· καὶ γὰρ ὑστέρῳ τό γ' εὖ
πράσσειν, ἐπεὶ πύθοιτο, κέρδος ἐμπολᾷ.

ΕΠΩΔΙΚΑ. Στροφὴ α'.

Χο. 1 Ὃν αἰόλα νὺξ ἐναριζομένα
2 τίκτει, κατευνάζει τε φλογιζόμενον
3 ἅλιον ἅλιον αἰτῶ
4 τοῦτο καρῦξαι τὸν Ἀλκμή-
5 νας, πόθι μοι πόθι παῖς
6 ναίει ποτ'· ὦ λαμ-
7 πρᾷ στεροπᾷ φλεγέθων·
8 ἢ ποντίας αὐλῶνας, ἢ
9 διστοῖς ἀπείροις κλιθείς,
10 εἴπ' ὦ κρατιστεύων κατ' ὄμμα.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ. α'.

1 ποθουμένᾳ γὰρ φρενὶ πυνθάνομαι
2 τὰν ἀμφινεικῆ Δηϊάνειραν ἀεί,
3 οἷά τιν' ἄθλιον ὄρνιν
4 οὔποτ' εὐνάζειν ἀδακρύ-
5 των βλεφάρων πόθον, ἀλ-
6 λ' εὔμναστον ἀνδρὸς
7 δεῖμα φέρουσαν ὁδοῦ,
8 ἐνθυμίοις εὐναῖς τ' ἀναν-
9 δρώτοις τρύχεσθαι, κακὰν
10 δύστανον ἐλπίζουσαν αἶσαν.

ΣΤΡΟΦΗ β'.

1 πολλὰ γὰρ ὥστ' ἀκάμαντος
2 ἢ Νότου ἢ Βορέα τις
3 κύματα εὐρέϊ πόντῳ
4 βάντ', ἐπιόντα τ' ἴδοι,

Sic Thebanus Hercules
Nutritur atque jactatur
In multis vitæ laboribus,
Instar maris Cretici.
Sed tamen semper aliquis Deorum,
Ne moriens inferni domos
Subeat, ipsum sustinet.

ANTISTROPHE 2.

Quamobrem te reprehendam,
Et jucunda, quamvis tibi ingrata, feram.
Dico enim te non debere animum despondere,
Nec spem bonam abjicere
Oportere te. Nam sine labore nihil,
Qui omnia gubernat,
Dedit Deus mortalibus,
Sed simul ærumnæ & gaudia
Omnibus advolvuntur, Perinde ut Ursæ
Volubiles circuitus.

EPODOS.

Neque enim nox astrifera manet
Hominibus, neque fata manent,
Nec divitiæ, sed statim
Abeunt: huic relinquitur
Ut gaudeat, alii verò ut egeat.
Hæc igitur, ô Regina semper, spémque simul
Animo memori retine. Nam quis unquam Jovi
Ad juvandos suos consilium defuisse vidit?

IAMBI.

Dei. Audito, ut apparet, ades
Mœrore meo, sed magnitudinem doloris mei
Ne præsens quidem intelligis, ejusque ignara es?
Nam juvenilis ætas in suis pascitur
Campis, Nec ipsam ignis amoris,
Neque imber, aut ventus ullus versat,
Sed fruens voluptatibus absque labore vitam exigit,
Eousque, donec aliqua pro virgine mulier
Vocata fuerit, & susceperit de nocte curarum partem

5 οὕτω δὲ τὸν Καδμογενῆ
6 τρέφει· τὸ δ' αὔξει βιότου
7 πολύπονον, ὥστε πέλαγος
8 Κρήσιον· ἀλλά τις θεῶν
9 αἰὲν ἀμπλάκητον ἄϊδα
10 σφε δόμων ἐρύκει.-

ΣΥΣΤΕΜΑ β'.

1 ὧν ἐπιμεμφομένα σ', ἀ-
2 δεῖα μὲν, ἀντία δ' οἴσω.
3 φαμὶ γὰρ οὐκ ἀποτρύειν
4 ἐλπίδα τὰν ἀγαθὰν
5 χρῆναί σ'· ἀνάλγητα γὰρ οὐ-
6 δ' ὁ πάντων κραίνων βασιλεὺς
7 ἐπέβαλε θνατοῖς Κρονίδας,
8 ἀλλ' ἐπὶ πῆμα καὶ χαρὰ
9 πᾶσι κυκλοῦσ', οἷον ἄρκτου
10 στροφάδες κέλευθοι.-

ΕΠΩΔΟΣ.

1 μένει γὰρ οὔτ' αἰόλα νὺξ
2 βροτοῖσιν, οὔτε κῆρες,
3 οὔτε πλοῦτος, ἀλλ' ἄφαρ
4 βέβηκε· τῷ δ' ἐπέρχεται,
5 χαίρειν τε καὶ στέρεσθαι.
6 ἃ καὶ σὲ τὰν ἄνασσαν
7 ἐλπίσιν λέγω
8 τάδ' αἰὲν ἴσχειν· ἐπεὶ
9 τίς ὧδε τέκνοισι
10 Ζῆν' ἄβουλον εἶδεν;-

ΙΑΜΒΟΙ.

Δη. Πεπυσμένη μὲν, ὡς ἀπεικάσαι, πάρει,
πάθημα τοὐμόν· ὡς δ' ἐγὼ θυμοφθορῶ,
μήτ' ἐκμάθοις παθοῦσα· νῦν δ' ἄπειρος εἶ.
τὸ γὰρ νεάζον, ἐν τοιοῖσδε βόσκεται
χώροισιν αὑτοῦ· καί νιν οὐ θάλπος θεοῦ,
οὐδ' ὄμβρος, οὐδὲ πνευμάτων οὐδὲν κλονεῖ,
ἀλλ' ἡδοναῖς ἄμοχθον ἐξαίρει βίον
ἐς τοῦθ', ἕως τις ἀντὶ παρθένου γυνὴ
κληθῇ, λάβῃ τ' ἐν νυκτὶ φροντίδων μέρος,

Anxia vel de viro, vel de liberis,
Tunc intelliget, de se exemplum
Capiens, quantis ego malis oppressa sim:
Nam tristia multa jam ante deflevi,
Unum verò, quale nunquam adhuc accidit, eloquar,
Cùm enim Rex postremo à nobis
Abiret ex ædibus Hercules, tunc domi
Reliquit mihi antiquam tabulam inscriptam,
Continentē pacta quædā, quæ mihi ante illud tempus,
Ad multa certamina proficiscens, nunquam aperuit:
Sed disced. solebat, tāquā aliq. gesturus, nō ut moriturus.
Jā verò quasi nō amplius victurus, statuit q. nuptiar. causa
De nostris opibus me accipere oporteret, & simul quæ
Portio regni paterni divisa cederet, (liberis
Et tempus constituit, nempe, si post hunc discessum
Per annum & menses tres ex hac terra abfuisset,
Tunc se vel tempore illo moriturum esse:
Vel si id tempus effugisset,
In posterum suaviter victurum.
Hæc ait divinis oraculis
De Herculeis definita esse laboribus.
Sic antiquam fagum respondisse olim
In Dodone geminis columbis oracula reddentibus.
Et horum certitudo accidit
In hoc ipsum tempus, ut evenire ea necesse sit.
Hæc sunt, quæ me suaviter dormientem exilire
Metu cogunt, amicæ, si me superstitem esse oportet,
Omnium præstantissimo viro orbatam.
Cho. Optata loquere: nam coronatum
Quendā virū accedere video, aliquid lætum afferentem.
Nu. Domina, primus ego nuncius
Molestia te liberabo: nam Alcmenæ filium
Vivere scito, & vicisse, & ex prælio
Adducere jam Diis indigenis primitias.
Dei. Quid hoc sermonis est, ô senex: quod mihi narras?
Nu. Statim in domum tuam gloriosum maritum
Venturum esse cum victore exercitu.
Dei. Heccine à civibus an peregrinis auditum refers?
Nu. In herboso prato minister hæc dixit
Lichas præco, ex quo cùm audissem,
Exilii, ut tibi primus ista nunciarem,
Atque à te aliquid acciperem, & simul gratiam inirem
Dei. Qui fit ergo, quòd ipse non venit, si quidem rectè cum
Nu. Non facile est illi, Domina, (eo agitur?

Nam

ἤτοι πρὸς ἀνδρὸς ἢ τέκνων φοβουμένη.
τότ᾽ ἄν τις εἰσίδοιτο τὴν αὐτοῦ σκοπῶν
πρᾶξιν κακοῖσιν οἷς ἐγὼ βαρύνομαι.
πάθη μὲν οὖν δὴ πόλλ᾽ ἔγωγ᾽ ἐκλαυσάμην,
ἓν δ᾽ οἷον οὔπω πρόσθεν, αὐτίκ᾽ ἐξερῶ.
ὁδὸν γὰρ ἦμος τὴν τελευταίαν ἄναξ
ὡρμᾶτ᾽ ἀπ᾽ οἴκων ἡρακλῆς, τότ᾽ ἐν δόμοις
λείπει παλαιὰν δέλτον ἐγγεγραμμένην
ξυνθήμαθ᾽, ἅ μοι πρόσθεν οὐκ ἔτλη ποτὲ
πολλοὺς ἀγῶνας ἐξιὼν, οὔπω φράσαι.
ἀλλ᾽ ὥς τι δράσων εἷρπε, κοὐ θανούμενος·
νῦν δ᾽ ὡς ἔτ᾽ οὐκ ὢν, εἶπε μὲν λέχους ὅ τι
χρεὶ᾽ ἦ μ᾽ ἑλέσθαι κτῆσιν· εἶπε δ᾽ ἣν τέκνοις
μοῖραν πατρῴας γῆς διαιρετὸν νέμοι,
χρόνον προτάξας ὡς τρίμηνον, ἡνίκ᾽ ἂν
χώρας ἀπῇ· κἀνιαύσιος βεβὼς,
τότ᾽ ἢ θανεῖν χρεῖ᾽ ἢ σφε τῷδε τῷ χρόνῳ,
ἢ τοῦθ᾽ ὑπεκδραμόντα τοῦ χρόνου τέλος,
τὸ λοιπὸν ἤδη ζῆν ἀλυπήτῳ βίῳ.
τοιαῦτ᾽ ἔφραζε πρὸς θεῶν εἱμαρμένα
τῶν ἡρακλείων ἐκτελευτᾶσθαι πόνων,
ὡς τὴν παλαιὰν φηγὸν αὐδῆσαί ποτε
Δωδῶνι δισσῶν ἐκ πελειάδων ἔφη.
καὶ τῶνδε ναμέρτεια συμβαίνει χρόνου
τοῦ νῦν παρόντος, ὡς τελεσθῆναι χρεών.
ὥσθ᾽ ἡδέως εὕδουσαν ἐκπηδᾶν ἐμὲ
φόβῳ φίλαι ταρβοῦσαν, εἴ με χρὴ μένειν
πάντων ἀρίστου φωτὸς ἐστερημένην.

Χο. Εὐφημίαν νῦν ἴσχ᾽· ἐπεὶ καταστεφῆ
στείχονθ᾽ ὁρῶ τιν᾽ ἄνδρα πρὸς χαρὰν λόγων.

Αγ. Δέσποινα δηάνειρα, πρῶτος ἀγγέλων
ὄκνου σε λύσω· τὸν γὰρ ἀλκμήνης τόκον
καὶ ζῶντ᾽ ἐπίστω, καὶ κρατοῦντα, κἀκ μάχης
ἄγοντ᾽ ἀπαρχὰς θεοῖσι τοῖς ἐγχωρίοις.

Δη. Τίν᾽ εἶπας ὦ γεραιὲ τόνδε μοι λόγον;

Αγ. Τάχ᾽ ἐς δόμους σοὺς τὸν πολύζηλον πόσιν
ἥξειν φανέντα σὺν κράτει νικηφόρῳ.

Δη. Καὶ τοῦ τόδ᾽ ἀστῶν, ἢ ξένων μαθὼν λέγεις;

Αγ. Ἐν βουθερεῖ λειμῶνι πρόσπολος θροεῖ
λίχας ὁ κήρυξ ταῦτα· τοῦδ᾽ ἐγὼ κλυὼν,
ἀπῇξ᾽ ὅπως σοι πρῶτος ἀγγείλας τάδε,
πρὸς σοῦ τι κερδάναιμι καὶ κτῴμην χάριν.

Δη. Αὐτὸς δὲ πῶς ἄπεστιν, εἴπερ εὐτυχεῖ;

Αγ. Οὐκ εὐμαρείᾳ χρώμενος πολλῇ, γύναι.

Nam undique ipsum universus Meliensis populus
Circumfusus percunctatur, nec finit ulterius progredi:
Nam exoptatum nuncium quisque audire cupiens,
Non dimittit eum, priusquam voluptatem audiendo ex-
Sic ille non volens, sed apud volentes, (pleuerit.
Hæret, videbis autem ipsum statim manifeste.
Dei. O Jupiter qui intonsum OEtæ cacumen tenes,
Dedisti nobis, & si post longum tempus, lætitiam,
Exclamate ô mulieres, quæque intra tecta
Quæque foris estis: nam insperatum lumen mihi
Famæ illuxit, quo nunc fruor.

EPODICA. Strophe.

Cho. Exultate in penetralibus ædium
Cantu, vos futuri sponsi. Inter quos
Et virorum incedat
Clangor. Pharetratum
Apollinem, præsidem,
Et simul Pæana

ANTISTROPHE.

Hymnis celebrate ô virgines:
Celebrate cantu & sororem
Dianam Ortygiam
Cervorum venatricem, igniferam,
Et vicinas Nymphas.
Sublimis incedo gaudio, nec respuam
Tibiam: ô Rex mei pectoris.

EPODOS.

Ecce jam me perturbat
Evæ. Thyrsus me ad Bacchicum
Convertit agmen,
Io, io Pæan.
Sed ecce, chara Domina,
Nunc tibi contraria prioribus malis
Videre licet manifeste.

IAMBI

κύκλῳ γὰρ αὐτὸν μηλιεὺς ἅπας λεὼς
κρίνει παραστάς, οὐδ' ἔχει βῆναι πρόσω·
τὸ γὰρ ποθοῦν ἕκαστος ἐκμαθεῖν θέλων,
οὐκ ἂν μεθεῖτο πρὶν καθ' ἡδονὴν κλύειν.
οὕτως ἐκεῖνος οὐχ ἑκών, ἑκοῦσι δὲ,
ξύνεστιν· ὄψει δ' αὐτὸν αὐτίκ' ἐμφανῆ.

Δη. Ὦ Ζεῦ τὸν οἴτης ἄτομον ὃς λειμῶν' ἔχεις,
ἔδωκας ἡμῖν (ἀλλὰ σὺν χρόνῳ) χαράν.
φωνήσατ' ὦ γυναῖκες, αἵ τ' εἴσω στέγης
αἵ τ' ἐκτὸς αὐλῆς· ὡς ἄελπτον ὄμμ' ἐμοὶ
φήμης ἀνασχὸν τῆσδε νῦν καρπούμεθα.

ΕΠΩΔΙΚΑ. Στροφή.

Χο. 1 Ἀνολόλυξον δόμοις
2 ἐφεστίοις ἀλαλαγαῖς
3 ὁ μελλόνυμφος· ἐν δὲ
4 κοινὸς ἀρσένων ἴτω
5 κλαγγὰ τὸν εὐφαρέτραν
6 Ἀπόλλωνα προστάταν,
7 ὁμοῦ δὲ καὶ παιᾶνα παιᾶνα.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ.

1 ἀνάγετ' ὦ παρθένοι.
2 βοᾶτε τὰν ὁμόσπορον
3 Ἄρτεμιν ὀρτυγίαν,
4 ἐλαφηβόλον, ἀμφίπυ-
5 ρον, γείτονάς τε νύμφας.
6 ἀείρομ', οὐδ' ἀπώσομαι
7 τὸν αὐλὸν, ὦ τύραννʼ ἐμᾶς φρενός.

ΕΠΩΔΟΣ.

1 ἰδού μ' ἀναταράσσει
2 εὐοῖ μ' ὁ κισσὸς, ἄρτι βακχείαν
3 ὑποστρέφων ἅμιλλαν.
4 ἰὼ ἰὼ παιάν.
5 ἴδε ἴδ' ὦ φίλα γύναι·
6 τάδ' ἀντίπρῳρα δή σοι
7 βλέπειν πάρεστ' ἐναργῆ.

IAMBI.

Dei. Video, charæ mulieres, neque me oculorum
Vigor destituit, quin hunc videam cœtum:
Salvere verò jubeo præconem, qui post tempus
Longum tandē apparet exoptatus: sed quid nam affert?
Lic. Bene inquam processimus, & læta denunciamus,
Domina, prout res se habet. Cui enim prospera
Fortuna affulsit, eum necesse est bene loqui.
Dei. O charissime homo, primū ea me, quæ primū scire cupio,
Edoce, an Herculem vivum receptura sum;
Lic. Ego quidem ipsum reliqui valentem,
Ac vivū, & quidē florentem, nec ullo morbo gravatum.
Dei. Ubi nam? in patria ne an Barbarica terra? cedo.
Lic. Est littus in Eubœa, ibi statuit
Aras & de frugibus sacrificat Cenæo Jovi.
Dei. Voti ne reus, an oraculo admonitus?
Lic. Voto concepta sacra, quoniam harum bello devicit
Terram mulierum quas oculis vides.
Dei. Ipsæ verò, per Deos, cujus nam sunt, & quæ nam?
Miserabiles enim sunt, nisi me calamitas earum fallit.
Lic. Has ille excisa urbe Euryti
Cepit sibi mancipia & Diis electa,
Dei. An ad hanc urbem tam longum post abitum
Tempus abfuit, & dies innumerabiles?
Lic. Non, sed maximam temporis partem in Lydia
Consumpsit, cùm, ut ipse ait, non esset liber,
Sed divenditus, absit invidia sermoni,
Domina, cujus autor est Jupiter.
Nam venditus apud Omphalen Barbaricam
Annum servitio complevit, sicut ipse commemorat:
Et eam quidem contumeliam ita graviter tulit,
Ut se jurejurando obstrinxerit,
Quòd certo eū, qui hujus calāitatis sibi autor extitisset,
Cū liberis & uxore adhuc in servitutē redacturus esset.
Neq; irritus is sermo fuit, sed quā primum expiatus est
Collecto exercitu sociali, aggreditur urbem
Euryti. Nam hunc solum inter homines causam
Ejus calamitatis censebat esse:
Qui ipsum venientem ad se domum
Cùm vetus hospes esset, multis sermonibus
Irritavit, & multa dixit animo sævo.
Nempe quòd cùm sagittas inevitabiles gestaret,

ΙΑΜΒΟΙ.

Δη. Ὁρῶ φίλαι γυναῖκες, οὐδέ μ' ὄμματος
φρουρὰ παρῆλθε, τόνδε μὴ λεύσσειν στόλον.
χαίρειν δὲ τὸν κήρυκα προὐννέπω, χρόνῳ
πολλῷ φανέντα, χαρτὸν εἴ τι καὶ φέρει.
Λι. Ἀλλ' εὖ μὲν ἵγμεθ', εὖ δὲ προσφωνούμεθα
γύναι κατ' ἔργου κτῆσιν· ἄνδρα γὰρ καλῶς
πράσσοντ' ἀνάγκη χρηστὰ κερδαίνειν ἔπη.
Δη. Ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν, πρῶθ', ἃ πρῶτα βούλομαι,
δίδαξον, εἰ ζῶνθ' Ἡρακλέα προσδέξομαι.
Λι. Ἔγωγέ τοι σφ' ἔλειπον ἰσχύοντά τε,
καὶ ζῶντα καὶ θάλλοντα, κοὐ νόσῳ βαρύν.
Δη. Ποῦ γῆς, πατρῴας, εἴτε βαρβάρου, λέγε.
Λι. Ἀκτή τις ἔστ' Εὐβοιίς, ἔνθ' ὁρίζεται
βωμοὺς τέλη τ' ἔγκαρπα Κηναίῳ Διΐ.
Δη. Εὐκταῖα φαίνων, ἢ 'πὸ μαντείας τινός;
Λι. Εὐκταῖ', ὅθ' ᾕρει τῶνδ' ἀνάστατον δορὶ
χώραν γυναικῶν ὧν ὁρᾷς ἐν ὄμμασιν.
Δη. Αὗται δὲ πρὸς θεῶν, τοῦ ποτ' εἰσὶ, καὶ τίνες;
οἰκτραὶ γὰρ, εἰ μὴ ξυμφοραὶ κλέπτουσί με.
Λι. Ταύτας ἐκεῖνος, Εὐρύτου πέρσας πόλιν,
ἐξείλεθ' αὑτῷ κτῆμα καὶ θεοῖς κριτόν.
Δη. Ἦ κἀπὶ ταύτῃ τῇ πόλει τὸν ἄσκοπον
χρόνον βεβὼς ἦν ἡμερῶν ἀνήριθμον;
Λι. Οὔκ· ἀλλὰ τὸν μὲν πλεῖστον ἐν Λυδοῖς χρόνον
κατείχεθ', ὥς φησ' αὐτὸς, οὐκ ἐλεύθερος,
ἀλλ' ἐμποληθείς· τοῦ λόγου δ' οὐ χρὴ φθόνον
γύναι προσεῖναι Ζεὺς ὅτου πράκτωρ φανῇ.
κεῖνος δὲ πραθεὶς Ὀμφάλῃ τῇ βαρβάρῳ
ἐνιαυτὸν ἐξέπλησεν, ὡς αὐτὸς λέγει.
χ' οὕτως ἐδήχθη τοῦτο τοὔνειδος λαβὼν,
ὥσθ' ὅρκον αὑτῷ προσβαλὼν διώμοσεν,
ἦ μὴν τὸν ἀγχιστῆρα τοῦδε τοῦ πάθους
ξὺν παιδὶ καὶ γυναικὶ δουλώσειν ἔτι.
κοὐχ ἡλίωσε τοὔπος· ἀλλ' ὅθ' ἁγνὸς ἦν,
στρατὸν λαβὼν ἐπακτὸν, ἔρχεται πόλιν
τὴν Εὐρυτείαν· τόνδε γὰρ μεταίτιον
μόνον βροτῶν ἔφασκε τοῦδ' εἶναι πάθους.
ὃς αὐτὸν ἐλθόντ' ἐς δόμους ἐφέστιον,
ξένον παλαιὸν ὄντα, πολλὰ μὲν λόγοις
ἐπερρόθησε, πολλὰ δ' ἀτηρᾷ φρενὶ,
λέγων, χεροῖν μὲν ὡς ἄφυκτ' ἔχων βέλη,

Longe tamen à liberis suis superaretur certamine jaculandi :
Et quòd ut servus ab homine libero
Vexaretur : tandem eum, cùm potus esset,
Convivio ejecit. Quibus contumeliis commotus,
Cùm Iphitus deinde Tirynthiam venisset,
In colle armentales equos quærens,
Tunc cùm ille alibi oculos, alibi mentem
Haberet, de celso ipsum turris tabulato dejecit.
Ob hoc factum indignatus Rex
Omnium Jupiter pater Olympius
Divenditum eum dimisit, nec sustinuit amplius,
Propterea quòd hunc hominem unicum dolo
Interfecisset. Nam si aperta vi ultus fuisset,
Jupiter illi ignovisset, punienti eum jure.
Nam injuriam non amant, ne superi quidem,
Sed filii Euryti superbè insultantes petulanti lingua
Omnes jam apud inferos habitant,
Urbs in servitutẽ redacta est. Et hæ quidẽ, quas hîc vides
Ex secundis rebus infœlicem sortitæ vitam,
Ad te veniunt : sic enim maritus tuus
Præcepit. Ego verò pro mea erga illum fide id exequor:
Ipsius autem, ubi pura sacra
Jovi patri ob urbem captam perfecerit,
Expectabis adventum. Nam hoc post longum
Sermonem rectè dictum auditu jucundissimum est.
Cho. Regina nunc lætitiam manifestam capis,
Cùm ex his præsentibus, tum verò ex hoc sermone.
Dei. Quid ni gaudeam, audiens has
Res à marito gestas esse jure optimo,
Æquissimum est, ut mea ad hæc lætitia accedat.
Attamen, si quis rectè rem expendat, metuendum est,
Ne huic fortunato aliquid aliquando adversi accidat.
Nam me commiseratio vehemens commovit, amicæ,
Postquàm aspexi has infœlices, in terra peregrina
Exules, ac parentibus orbatas captásque,
Quæ antea ex ingenuis fortasse
Natæ, nunc servilem sustinent vitam.
O Jup. malorum depulsor, utinam nunquam te videam
Contra prolem meam sic grassantem :
Aut si quid facies, modo me vivente ne id fiat,
Adeo ego metui, has aspiciens.
O tu infœlix quæ nam es adolescentula ?
Virgo ne adhuc, an mater? nam quod ad naturã attinet,
Omniũ horũ adhuc imperit. videris esse, & quidẽ gẽerosa.
O Licha,

τῶν ὧν τέκνων λείποιτο πρὸς τόξου κρίσιν.
φώνει δὲ δοῦλος ἀνδρὸς ὡς ἐλευθέρου
ῥαίοιτο· δείπνοις δ' ἡνίκ' ἦν ᾠνωμένος,
ἔρριψεν ἐκτὸς αὐτόν· ὧν ἔχων χόλον,
ὡς ἵκετ' αὖθις Ἴφιτος Τιρυνθίαν
πρὸς κλιτύν, ἵππους νομάδας ἐξιχνοσκοπῶν,
τότ' ἄλλοσ' αὐτὸν ὄμμα, θατέρᾳ δὲ νοῦν
ἔχοντ' ἀπ' ἄκρας ἧκε πυργώδους πλακός.
ἔργου δ' ἕκατι τοῦδε μηνίσας ἄναξ
ὁ τῶν ἁπάντων Ζεὺς πατὴρ Ὀλύμπιος,
πρατόν νιν ἐξέπεμψεν, οὐδ' ἠνέσχετο,
ὁθούνεκ' αὐτὸν μοῦνον ἀνθρώπων δόλῳ
ἔκτεινεν· εἰ γὰρ ἐμφανῶς ἠμύνατο,
Ζεύς τ' ἂν συνέγνω ξὺν δίκῃ χειρουμένῳ.
ὕβριν γὰρ οὐ στέργουσιν οὐδὲ δαίμονες.
κεῖνοι δ' ὑπερχλιδῶντες ἐκ γλώσσης κακῆς,
αὐτοὶ μὲν ἅδου πάντες εἴσ' οἰκήτορες,
πόλις δὲ δούλη· τάσδε δ' ἅσπερ εἰσορᾷς,
ἐξ ὀλβίων ἄζηλον εὑροῦσαι βίον,
χωροῦσι πρὸς σέ· ταῦτα γὰρ πόσις τε σὸς
ἐφεῖτ'· ἐγὼ δὲ πιστὸς ὢν κείνῳ, τελῶ.
αὐτὸν δ' ἐκεῖνον, εὖτ' ἂν ἁγνὰ θύματα
ῥέξῃ πατρῴῳ Ζηνὶ τῆς ἁλώσεως,
φρόνει νιν ὡς ἥξοντα· τοῦτο γὰρ λόγου
πολλοῦ καλῶς λεχθέντος ἥδιστον κλύειν.

Χο. Ἄνασσα, νῦν σοι τέρψις ἐμφανὴς κυρεῖ,
τῶν μὲν παρόντων, τῶν δὲ πεπυσμένῃ λόγῳ.

Δη. Πῶς δ' οὐκ ἐγὼ χαίροιμ' ἂν ἀνδρὸς εὐτυχῆ
κλύουσα πρᾶξιν τήνδε πανδίκῳ φρενί;
πολλὴ δ' ἀνάγκη τῇδε τοῦτο συντρέχειν.
ὅμως δ' ἔνεστι τοῖσιν εὖ σκοπουμένοις,
ταρβεῖν τὸν εὖ πράσσοντα μὴ σφαλῇ ποτέ.
ἐμοὶ γὰρ οἶκτος δεινὸς εἰσέβη, φίλαι,
ταύτας ὁρώσῃ δυσπότμους ἐπὶ ξένης
χώρας ἀοίκους ἀπάτοράς τ' ἀλωμένας.
αἳ πρὶν μὲν ἦσαν ἐξ ἐλευθέρων ἴσως
ἀνδρῶν, τανῦν δὲ δοῦλον ἴσχουσιν βίον,
ὦ Ζεῦ τροπαῖε, μήποτ' εἰσίδοιμί σε
πρὸς τοὐμὸν οὕτω σπέρμα χωρήσαντά ποι·
μηδ' εἴ τι δράσεις, τῆσδέ γε ζώσης ἔτι.
οὕτως ἐγὼ δέδοικα τάσδ' ὁρωμένη.
ὦ δυστάλαινα, τίς ποτ' εἶ νεανίδων,
ἄνανδρος, ἢ τεκοῦσα; πρὸς μὲν γὰρ φύσιν,
πάντων ἄπειρος τῶνδε, γενναία δέ τις.

O Licha, cujus nam hæc peregrina est filia?
Quæ nam illi mater fuit? Quisve qui genuit pater?
Dic mihi: nam hujus præcipuè me miseret,
Postquam aspexi, cùm sola mihi sapere visa sit.

Lic. Quid ego sciam? Quid ve me rogas? forsitan
Loco illic non infimo nata est.

Dei. Nũquid ex genere regio Euryti quædã hæc soboles est?

Lic. Non novi: neque enim prolixè interrogavi.

Dei. An non nomen ejus ab aliqua ex comitibus audisti?

Lic. Minimè, tacitus enim officium meum obire soleo.

Dei. At tu infœlix narra nobis ipsa,
Nam & hæc calamitas est nescire nos quæ nam sis.

Lic. Non quidem nunc minus linguæ quàm antea
Temperabit: neque enim unquam consuevit
Dicere quidquam magni vel parvi,
Sed semper calamitatis onus
Deplorat misera, ex quo patriam
Excelsam reliquit. Hæc quidem fortuna
Gravis est ei, attamen veniam meretur.

Dei. Hanc igitur missam faciamus, eatque intro
Sic quam placidissimè, neq; enim super ærumnas suas
Priores, dolore, insuper à me afficietur.
Satis est calamitatum antea. Domum verò
Eamus omnes, ut tu quò vis
Festines, egóque quod intus curato opus est, curem.

Nu. Mane parumper hic, ut
Cognoscas sola, quos nam homines ducas intro,
Et ea, quæ nondum audisti, quæque te scire oportet:
Nam omnia hæc ego scio.

Dei. Quid nam est, quamobrem me consistere jubes?

Nu. Stans audi, neque enim priorem sermonem
Frustra audisti, neque nunc, ut arbitror.

Dei. Utrum illos rursum huc
Vocabimus, an mihi, & illis vis dicere?

Nu. Tibi & Choro audire non prohibetur, sed illos sine.

Dei. Jam quidem abierunt, nunc sermo aperiatur.

Nu. Hic vir nihil modo dixit
Rectè, sed vel nunc malus,
Vel antea non verax nuncius fuit.

Dei. Quid ais? explana mihi ea quæ narras,
Nam quæ nunc dixisti, non intelligo.

Nu. Hunc virum ego audivi dicentem
Multis testibus præsentibus, quod propter hanc puellam
Ille Eurytum cepisset.

λίχα, τίνος ποτ' ἐστὶν ἡ ξένη βροτῶν,
τίς δ' ἡ τεκοῦσα, τίς δ' ὁ φιτύσας πατήρ,
ἔξειπ'· ἐπεί νιν τῶνδε πλεῖστον ᾤκτισα
βλέπουσ', ὅσῳ περ καὶ φρονεῖν οἶδεν μόνη.
Λι. Τί δ' οἶδ' ἐγώ; τί δ' ἄν με καὶ κρίνοις; ἴσως
γέννημα τῶν ἐκεῖθεν οὐκ ἐν ὑστάτοις.
Δη. Μὴ τῶν τυράννων Εὐρύτου σπορά τις ἦν;
Λι. Οὐκ οἶδα· καὶ γὰρ οὐδ' ἀνιστόρουν μακράν.
Δη. Οὐδ' ὄνομα πρός του τῶν ξυνεμπόρων ἔχεις;
Λι. Ἥκιστα· σιγῇ τοὐμὸν ἔργον ἤνυτον.
Δη. Εἴπ' ὦ τάλαιν', ἀλλ' ἡμὶν ἐκ σαυτῆς· ἐπεὶ
καὶ ξυμφορά τις μὴ εἰδέναι σέ γ' ἥτις εἶ.
Λι. Οὔτ' ἄρα τῷ γε πρόσθεν οὐδὲν ἐξίσου
χρόνῳ διοίσει γλῶσσαν, ἥτις οὐδαμὰ
προὔφηνεν οὔτε μείζον', οὔτ' ἐλάσσονα·
ἀλλ' αἰὲν ὠδίνουσα συμφορᾶς βάρος,
δακρυρροεῖ δύστηνος, ἐξ ὅτου πάτραν
διήνεμον λέλοιπεν· ἡ δέ τοι τύχη,
κακὴ μὲν αὐτῇ γ', ἀλλὰ συγγνώμην ἔχει.
Δη. Ἡδ' οὖν ἐάσθω, καὶ πορευέσθω στέγας
οὕτως ὅπως ἥδιστα, μηδὲ πρὸς κακοῖς
τοῖς οὖσι λύπην πρός γ' ἐμοῦ λύπης λάβοι.
ἅλις γὰρ ἡ παροῦσα· πρὸς δὲ δώματα
χωρῶμεν ἤδη πάντες, ὡς σύ θ' οἷ θέλεις
σπεύδῃς, ἐγώ τε τἄνδον ἐξαρκῆ τιθῶ.
Αγ. Αὐτοῦ γε πρῶτον βαιὸν ἀμμείνασ', ὅπως
μάθῃς ἄνευ τῶνδ', οὕς τινάς γ' ἄγεις ἔσω,
ὧν τ' οὐδὲν εἰσήκουσας, ἐκμάθῃς ἃ δεῖ.
τούτων ἔχω γὰρ πάντ' ἐπιστήμην ἐγώ.
Δη. Τί δ' ἐστί; τοῦ με τήνδ' ἐφίστασαι βάσιν;
Αγ. Σταθεῖσ' ἄκουσον· καὶ γὰρ οὐδὲ τὸν πάρος
μῦθον μάτην ἤκουσας, οὐδὲ νῦν δοκῶ.
Δη. Πότερον ἐκείνους δῆτα δεῦρ' αὖθις πάλιν
καλῶμεν, ἢ μοι ταῖσδέ τ' ἐξειπεῖν θέλεις;
Αγ. Σοὶ ταῖσδέ τ' οὐδὲν εἴργεται· τούτους δ' ἔα.
Δη. Καὶ δὴ βεβᾶσι. χὠ λόγος σημαινέτω.
Αγ. Ἀνὴρ ὅδ' οὐδὲν ὧν ἔλεξεν ἀρτίως,
φωνεῖ δίκης ἐς ὀρθόν· ἀλλ' ἢ νῦν κακός,
ἢ πρόσθεν οὐ δίκαιος ἄγγελος παρῆν.
Δη. Τί φής; σαφῶς μοι φράζε πᾶν ὅσον νοεῖς.
ἃ μὲν γὰρ ἐξείρηκας, ἀγνοία μ' ἔχει.
Αγ. Τούτου λέγοντος τἀνδρὸς εἰσήκουσ' ἐγώ,
πολλῶν παρόντων μαρτύρων, ὡς τῆς κόρης
ταύτης ἕκατι κεῖνος Εὔρυτόν θ' ἕλοι,

Et præcelsam turribus OEchaliam, quódq; solus amor
Ipsum impulisset, ut ista gereret,
Non illa in Lydia, vel apud Omphalen laborum
Servitus, neque præcipitati Iphiti interitus,
Quem nunc ille prætexens, contraria prioribus dicit
Sed quando à patre obtinere non potuit
Ut furtivo puellæ concubitu potiretur,
Delictum exiguum, causámque confingens,
Exercitum ducit contra hujus patriam, in qua
Eurytum regnum obtinere dixit,
Interficit regem hujus patrem, urbem
Excidit: & nunc, ut vides, domum venit,
Quasi hos mittens, non temere, Domina.
Neque hanc ut servam mittit, ne id speres,
Non enim consentaneũ est, quia ejus amore incensus est.
Visum mihi igitur est tibi aperire hoc totum
Domina, quod ex hoc audivi.
Et hæc multi alii in medio Trachiniorum
Foro unà mecum audivere simul,
Ut ipse revinci possit: quòd verò, quæ dolent, nuncio,
Non lætor, attamen quod verum est dixi.
Dei. Heu infœlix ubi sum, quídque ago?
Qualem accepi pestem sub tectum
Occultam? Væ mihi miseræ, scilicet sine nomine
Erat, sicut Dux ille jurabat.
Nu. Utique & de splendore, & vultu & indole,
Cùm esset Euryti filia,
Et iole vocaretur, ejus ille neutiquam
Genus dicebat, cùm videlicet nihil horum inquisisset.
Cho. Pereant non omnes mali, sed si quis
Insidiose ea quæ non decent struit.
Dei. Quid nũc faciẽdũ est, mulieres? quàm ego his sermõibus
Animo graviter perculsa sum.
Cho. Vade, atque ex ipso rem exquire, nam vera cito
Dicet, ubi vim admoveris.
Dei. Eo, non enim improbanda dicis.
Cho. Nos verò hic manemus, si quid facere nos oportet.
Dei. Mane, vir enim hic non à meo nuncio
Accitus, sed sua sponte ex ædibus progreditur.
Lic. Quid me oportet Herculi nunciare?
Dic, nam me iturum esse vides.
Dei. Tardè hinc ex Trachine discedes,
Nisi sermonem de integro repetamus prius.
Lic. Si quid inquirere postulas, adsum,

τὴν θ᾽ ὑψίπυργον Οἰχαλίαν· ἔρως δέ νιν
μόνος θεῶν θέλξειεν αἰχμάσαι τάδε·
οὐ τἀπὶ Λυδοῖς, οὐδ᾽ ἐπ᾽ ὀμφάλῃ πόνων
λατρεύματ᾽, οὐδ᾽ ὁ ῥιπτὸς ἰφίτου μόρος,
ὃν νῦν παρώσας οὗτος, ἔμπαλιν λέγει·
ἀλλ᾽ ἡνίκ᾽ οὐκ ἔπειθε τὸν φυτοσπόρον
τὴν παῖδα δοῦναι, κρύφιον ὡς ἔχοι λέχος,
ἔγκλημα μικρὸν αἰτίαν θ᾽ ἑτοιμάσας,
ἐπιστρατεύει πατρίδα τὴν ταύτης· ἐν ᾗ
τὸν εὔρυτον τῶνδ᾽ εἶπε δεσπόζειν θρόνων.
κτείνει τ᾽ ἄνακτα πατέρα τῆσδε, καὶ πόλιν
ἔπερσε· καὶ νῦν (ὡς ὁρᾷς) ἥκει δόμους
ὡς τούσδε πέμπων, οὐκ ἀφροντίστως, γύναι,
οὐδ᾽ ὥστε δούλην· μηδὲ προσδόκα τάδε.
οὐδ᾽ εἰκός, εἴπερ ἐντεθέρμανται πόθῳ
ἔδοξεν οὖν μοι πρός σε δηλῶσαι τὸ πᾶν
δέσποιν᾽, ὃ τοῦδε τυγχάνω μαθὼν πάρα.
καὶ ταῦτα πολλοὶ πρὸς μέσῃ τραχινίων
ἀγορᾷ συνεξήκουον ὡσαύτως ἐμοί,
ὥστ᾽ ἐξελέγχειν· εἰ δὲ μὴ λέγω φίλα,
οὐχ ἥδομαι, τὸ δ᾽ ὀρθὸν ἐξείρηχ᾽ ὅμως.

Δη. Οἴμοι τάλαινα, ποῦ ποτ᾽ εἰμὶ πράγματος;
τίν᾽ εἰσδέδεγμαι πημονὴν ὑπόστεγον,
λαθραῖον; ὦ δύστηνος· ἆρ᾽ ἀνώνυμος
πέφυκεν; ὥσπερ οὑπάγων διώμνυτο;
ἢ κάρτα λαμπρὰ καὶ κατ᾽ ὄμμα καὶ φύσιν;

Αγ. Πατρὸς μὲν οὖσα γένεσιν εὐρύτου ποτὲ,
ἰόλη καλεῖτο· τῆς ἐκείνου οὐδαμὰ
βλάστας ἐφώνει, δῆθεν οὐδὲν ἱστορῶν·

Χο. Ὄλοιντο μή τοι πάντες οἱ κακοί, τὰ δὲ
λαθραῖ᾽ ὃς ἀσκεῖ μὴ πρέπονθ᾽ αὐτῷ κακά.

Δη. Τί χρὴ ποιεῖν γυναῖκες; ὡς ἐγὼ λόγοις
τοῖς νῦν παροῦσιν ἐκπεπληγμένη κυρῶ.

Χο. Πεύθου μολοῦσα τἀνδρός· ὡς τάχ᾽ ἂν σαφῆ
λέξειεν, εἴ μιν πρὸς βίαν κρίνειν θέλοις.

Δη. Ἀλλ᾽ εἶμι· καὶ γὰρ οὐκ ἀπὸ γνώμης λέγεις.

Χο. Ἡμεῖς δὲ προσμένωμεν; ἢ τί χρὴ ποιεῖν;

Δη. Μίμν᾽, ὡς ὅδ᾽ ἀνὴρ, οὐκ ἐμῶν ὑπ᾽ ἀγγέλων
ἀλλ᾽ αὐτόκλητος ἐκ δόμων πορεύεται.

Λι. Τί χρὴ γύναι μολόντα μ᾽ Ἡρακλεῖ λέγειν,
δίδαξον· ὡς ἕρποντος εἰσορᾷς ἐμοῦ.

Δη. Ὡς ἐκ ταχείας σὺν χρόνῳ βραδεῖ μολὼν
ἄισσεις, πρὶν ἡμᾶς καὶ νεώσασθαι λόγους;

Λι. Ἀλλ᾽ εἴ τι χρῄζεις ἱστορεῖν, πάρειμ᾽ ἐγώ.

Dei. An & vera dicturus es ?
Lic. Sciat hoc magnus Jupiter, si modo mihi nota erunt.
Dei. Quæ nam igitur hæc mulier est, quam adducis ?
Lic. Euboica, sed unde prognata non possum dicere.
Dei. Heus tu, huc respice, Qui cum te loqui existimas ?
Lic. Quid est. quod me hoc interrogas ?
Dei. Aude dicere, quod ex te quæro.
Lic. Cum Deianira, Regina, OEnei
Filia, conjuge vero Herculis, nisi oculi
Errant, & cum Domina mea.
Dei. Hoc est, quod volebam, hoc inquam, An fateris
Dominam me esse tuam ? *Lich.* Jure quidem.
Dei. Quam igitur te commeruisse pœnam dices,
Si erga hanc injustus deprehensus fueris ?
Lic. Quomodo injustus ? quid tandem perplexe struis ?
Dei. Nihil ego vero, verum tu id valde agis.
Lic. Discedo: stultus enim fui, qui te tam diu audierim.
Dei. Non abibis, prius quam dixeris aliquid breve quod te interrogabo.
Lic. Dic, si quid vis, non enim taciturna es.
Dei. Captivam, quam domum adduxisti,
Novisti ne ? *Lich.* Dico : quid vero est quod quæris?
Dei. An non hanc, quam te non novisse ais,
Iolen dixisti esse Euriti filiam ?
Lic. Inter quos homines? quis ve unquam adveniens
Testis erit, qui ex me id audierit ?
Dei. Inter multos cives, in medio Trachiniorum
Foro, plurimus hæc ex te audivit populus.
Lic. Sane vero,
Audisse se dixerunt: sed non est idem
Opinionem narrare ac rem certam nunciare.
Dei. Quam opinionem ? An non juratus
Dixisti hanc te Herculi conjugem adducere ?
Lic. Ego conjugem dixi ? Sed per Deos dic mihi
Domina, quis hic hospes est ?
Dei. Qui coram ex te audivit, quod propter hujus amorem
Urbs tota sit subacta, & quod non illa Lyda mulier
Exciderit eam, sed manifestus amor hujus.
Dei. Hic homo discedat. Nam
Apud ægrotum nugas agere, non est sapientis.
Dei. Ne tu per Jovem fulgurantem
In summo OEtæ luco, hanc rem me celes.
Non enim Mulieri malæ dixeris,
Aut ei, quæ ignara sit ingeniorum humanorum,
Quæve nesciat, quod idem non semper diligitur.

Nam

Δη. Ἢ καὶ τὸ πιστὸν τῆς ἀληθείας νέμεις;
Λι. Ἴστω μέγας Ζεύς, ὧν γ' ἂν ἐξειδὼς κυρῶ.
Δη. Τίς ἡ γυνὴ δῆτ' ἐστὶν ἣν ἥκεις ἄγων;
Λι. Εὐβοιίς· ὧν δ' ἔβλαστεν, οὐκ ἔχω λέγειν.
Δη. Οὗτος βλέφ' ὧδε· πρὸς τίν' ἐννέπειν δοκεῖς;
Λι. Σὺ δ' ἐς τί δή με τοῦτ' ἐρωτήσασ' ἔχεις;
Δη. Τόλμησον εἰπεῖν εἰ φρονεῖς ἅ σ' ἱστορῶ.
Λι. Πρὸς τὴν κρατοῦσαν Δηϊάνειραν οἰνέως
κόρην, δάμαρτά θ' Ἡρακλέους, (εἰ μὴ κυρῶ
λεύσσων μάταια) δεσπότιν τε τὴν ἐμήν.
Δη. Τοῦτ' αὔτ' ἔχρῃζον τοῦτό σου μαθεῖν· λέγεις
δέσποιναν εἶναι τήνδε σήν. Λι. Δίκαια γάρ.
Δη. Τί δῆτα. ποίαν ἀξιοῖς δοῦναι δίκην,
ἢν εὑρεθῇς ἐς τήνδε μὴ δίκαιος ὤν;
Λι. Πῶς μὴ δίκαιος; τί ποτε ποικίλας ἔχεις;
Δη. Οὐδέν· σὺ μέντοι κάρτα τοῦτο δρῶν κυρεῖς.
Λι. Ἄπειμι· μῶρος δ' ἦν πάλαι κλύων σέθεν.
Δη. Οὔ· πρίν γ' ἂν εἴπῃς ἱστορούμενος βραχύ.
Λι. Λέγ' εἴ τι χρῄζεις· καὶ γὰρ οὐ σιγηλὸς εἶ.
Δη. Τὴν αἰχμάλωτον, ἣν ἔπεμψας ἐς δόμους,
κάτοισθα δήπου; Λι. Φημί· πρὸς τί δ' ἱστορεῖς;
Δη. Οὔκουν σὺ ταύτην, ἣν ὑπ' ἀγνοίας ὁρᾷς
Ἰόλην ἔφασκες Εὐρύτου σπορὰν ἄγειν;
Λι. Ποίοις ἐν ἀνθρώποισι; τίς πόθεν μολὼν
σοὶ μαρτυρήσει ταῦτ' ἐμοῦ κλύειν παρών;
Δη. Πολλοῖσιν ἀστῶν· ἐν μέσῃ Τραχινίων
ἀγορᾷ πολύς σου ταῦτά γ' εἰσήκουσ' ὄχλος.
Λι. Ναί, ———
κλύειν γ' ἔφασκον· ταυτὸ δ' οὐχὶ γίνεται
δόκησιν εἰπεῖν, κἀξακριβῶσαι λόγον.
Δη. Ποίαν δόκησιν; οὐκ ἐπώμοτος λέγων
δάμαρτ' ἔφασκες Ἡρακλεῖ ταύτην ἄγειν;
Λι. Ἐγὼ δάμαρτα; πρὸς θεῶν φράσον φίλη
δέσποινα τόνδε, τίς ποτ' ἐστὶν ὁ ξένος.
Δη. Ὃς σοῦ παρὼν ἤκουσεν ὡς ταύτης πόθῳ
πόλις δαμείη πᾶσα, κοὐχ ἡ Λυδία
πέρσειεν αὐτήν, ἀλλ' ὁ τῆσδ' ἔρως φανείς.
Λι. Ἄνθρωπος ὦ δέσποιν' ἀποστήτω· τὸ γὰρ
νοσοῦντι ληρεῖν, ἀνδρὸς οὐχὶ σώφρονος.
Δη. Μὴ πρός σε τοῦ κατ' ἄκρον Οἰταῖον νάπος
Διὸς καταστράπτοντος ἐκκλέψῃς λόγον.
οὐ γὰρ γυναικὶ τοὺς λόγους ἐρεῖς κακῇ,
οὐδ' ἥτις οὐ κάτοιδε τἀνθρώπων, ὅτι
χαίρειν πέφυκεν οὐχὶ τοῖς αὐτοῖς ἀεί.

Nam si quis amori obluctatur
Manibus ceu pugil, non recte sapit.
Ille enim Diis imperat ut vult. (lis ego sum?
Sic & mihi. Quid ni igitur & aliam talem vincat, qua-
Quapropter si vel maritum meum, quod hoc morbo
Correptus est, accuso, admodum insanio:
Vel hanc mulierem, quæ nullius criminis
Aut mali mihi causa est.
Non ita fiet. Quod si illo magistro
Mentiris, doctrinam ab eo non bonam discis,
Sed si tu eum sic doces, dum
In speciem bonus videri vis, malus deprehenderis.
Dic igitur quidquid est veri: nam quid miserius est
Homini libero, quam vocari mendacem?
Neque est ut speres te posse fallere.
Multi enim, quibus dixisti, hi narrabunt mihi.
Neque cur metuas causa est: quoniam
Hoc dolet magis, si nesciam:
Si vero sciam quid nocet? An non & alias
Plurimas vir meus conjuges habuit?
Nec ulla ex eis adhuc à me maledictum
Ullum, vel probrum tulit, neque hæc feret, & si
Admodum amore ejus tabescit. Nam ego ipsam
Intuens miserata sum, Quoniam
Formæ pulchritudo vitam ejus perdidit
Et ipsa non volens patriæ suæ
Exitio fuit eamque in servitutem redegit. Sed hæc
Vento loquuta sum: tibi autem dico alios ut fallas,
Erga me vero semper ut verax sis.
Cho. Ausculta huic, recte enim loquitur,
Tempusque hæc probabit, & à me gratiam inibis.
Lic. Sed chara Domina, Quando te video esse
Mortalem, mortalia intelligentem nec imprudentem.
Rem omnem tibi narrabo. nec occultabo quidquam.
Sic enim est, quemadmodum iste dixit.
Hercules vehementer hanc deperire
Cœpit, & ob eam calamitosa
OEchalia patria ipsius bello capta est.
Atque hæc (oportet enim me & pro illo dicere)
Non ut celarem jussit neque negavit unquam,
Sed ego ipse, Regina, metuens tuum
Ne hoc sermone animum affligerem:
Peccavi, si hoc peccatum judicas.
Quando igitur rem totam jam nosti,

ἔρωτι μὲν νυν ὅστις ἀντανίσταται
πύκτης ὅπως ἐς χεῖρας, οὐ καλῶς φρονεῖ.
οὗτος γὰρ ἄρχει καὶ θεῶν ὅπως θέλει
κἀμοῦ γε· πῶς δ' οὐ χἀτέρας οἵας γ' ἐμοῦ,
ὥς εἴ τι τὠμῷ τἀνδρὶ τῇδε τῇ νόσῳ
ληφθέντι μεμπτός εἰμι, κάρτα μαίνομαι.
ἢ τῇδε τῇ γυναικὶ τῇ μεταιτίᾳ
τοῦ μηδὲν αἰσχροῦ, μηδ' ἐμοὶ κακοῦ τινός.
οὐκ ἔστι ταῦτ'· ἀλλ' εἰ μὲν ἐκ κείνου μαθὼν
ψεύδῃ, μάθησιν οὐ καλὴν ἐκμανθάνεις·
εἰ δ' αὐτὸς αὑτὸν ὧδε παιδεύεις, ὅταν
θέλῃς γενέσθαι χρηστός, ὀφθήσῃ κακός.
ἀλλ' εἰπὲ πᾶν τἀληθές· ὡς ἐλευθέρῳ
ψευδεῖ καλεῖσθαι κὴρ πρόσεστιν οὐ καλή.
ὅπως δὲ λήσεις, οὐδὲ τοῦτο γίνεται.
πολλοὶ γὰρ οἷς εἴρηκας, οἳ φράσουσ' ἐμοί.
κεἰ μὲν δέδοικας, οὐ καλῶς ταρβεῖς· ἐπεὶ
τὸ μὴ πυθέσθαι, τοῦτό μ' ἀλγύνειεν ἄν.
τὸ δ' εἰδέναι, τί δεινόν; οὐχὶ χἀτέρας
πλείστας ἀνὴρ εἷς ἡρακλῆς ἔγημε δή;
κοὔπω τις αὐτῶν ἔκ γ' ἐμοῦ λόγον κακὸν
ἠνέγκατ', οὐδ' ὄνειδος· ἥδε τ', οὐδ' ἂν εἰ
κάρτ' ἐντακείη τῷ φιλεῖν· ἐπεί σφ' ἐγὼ
ᾤκτειρα δὴ μάλιστα προσβλέψασ', ὅτι
τὸ κάλλος αὐτῆς τὸν βίον διώλεσε,
καὶ γῆν πατρῴαν οὐχ ἑκοῦσα δύσμορος
ἔπερσε κἀδούλωσεν· ἀλλὰ ταῦτα μὲν
ῥείτω κατ' οὖρον· σοὶ δ' ἐγὼ φράζω κακὸν
πρὸς ἄλλον εἶναι, πρὸς δ' ἔμ' ἀψευδεῖν ἀεί.--

Χο. Πείθου λεγούσῃ χρηστὰ (κοὐ μέμψῃ χρόνῳ)
γυναικὶ τῇδε· κἀπ' ἐμοῦ κτήσῃ χάριν.

Λι. Ἀλλ' ὦ φίλη δέσποιν', ἐπεί σε μανθάνω
θνητὴν φρονοῦσαν θνητὰ, κοὐκ ἀγνώμονα,
πᾶν σοι φράσω τἀληθὲς, οὐδὲ κρύψομαι.
ἔστιν γὰρ οὕτως ὥσπερ οὗτος ἐννέπει
ταύτης ὁ δεινὸς ἵμερος ποθ' ἡρακλῆ
διῆλθε, καὶ τῆσδ' οὕνεχ' ἡ πολύφθορος
καθῃρέθη πατρῷος οἰχαλία δορί.
καὶ ταῦτα (δεῖ γὰρ καὶ τὸ πρὸς κείνου λέγειν)
οὔτ' εἶπε κρύπτειν, οὔτ' ἀπηρνήθη ποτέ·
ἀλλ' αὐτὸς ὦ δέσποινα δειμαίνων τὸ σὸν
μὴ στέρνον ἀλγύνοιμι τοῖσδε τοῖς λόγοις,
ἥμαρτον, εἴ τι τήνδ' ἁμαρτίαν νέμεις.
ἐπεί γε μὲν δὴ πάντ' ἐπίστασαι λόγον,

Tua & mariti causa pariter
Hanc mulierem æquo animo feras, & sermonem tuum
Quem de ea dixisti ratum esse velis.
Nam is qui alia omnia vicit robore,
Amore hujus omnino superatus est.
Dei. Sic sapio, ut hoc factura sim,
Nec morbum spontaneum ultro accersam mihi,
Neque cum Deo belligerabo, sed intra domum
Eamus, ut sermonum mandata feras,
Ac dona pro his donis ut aptemus
Ad illum quæ perferas: vacuum enim non æquum est
Te abire: qui huc veneris cum tanta pompa.

EPODICA *strophe.*

Cho. Magnam potentiam
Venus sortita est ut vincat semper.
Nam ut deorum facta
Omittam, & quomodo
Jovi illuserit, ne dicam,
Vel nocturno Plutoni,
Vel Neptuno, qui terram concutit.
Verum pro nuptiis hujus Deianiræ
Antequam nupsit quidam descenderunt ad certamen,
Multis plagis & pulvere plena
Prælia facientes.

ANTISTROPHE.

Alter eorum erat fluvius,
Cornuti quadrupedis,
Specie Tauri,
Achelous Ætolus:
Alter vero à Thebis Baccho sacris
Adveniens incurvos
Arcus & hastam, clavamque manu quatiens,
Filius Jovis, qui in medio
Congressi sunt. Thori uterque cupiens: inter quos sola
Connubialis Venus
Gubernabat certamen.

κείνου τε καὶ σὴν ἐξίσου κοινὴν χάριν,
καὶ στέργε τὴν γυναῖκα, καὶ βούλου λόγους
οὓς εἶπας ἐς τήνδ᾽, ἐμπέδως εἰρηκέναι.
ὡς τἄλλ᾽ ἐκεῖνος πάντ᾽ ἀριστεύων χεροῖν,
τοῦ τῆσδ᾽ ἔρωτος εἰς ἅπανθ᾽ ἥσσων ἔφυ.
Δη. Ἀλλ᾽ ὧδε καὶ φρονοῦμεν, ὥστε ταῦτα δρᾶν.
κοὔτοι νόσον γ᾽ ἐπακτὸν ἐξαιρούμεθα,
θεοῖσι δυσμαχοῦντες· ἀλλ᾽ εἴσω στέγης
χωρῶμεν, ὡς λόγων τ᾽ ἐπιστολὰς φέρῃς,
ἅ τ᾽ ἀντὶ δώρων δῶρα χρὴ προσαρμόσαι,
καὶ ταῦτ᾽ ἄγῃς· κενὸν γὰρ οὐ δίκαιά σε
χωρεῖν προσελθόνθ᾽ ὧδε σὺν πολλῷ στόλῳ.

ΕΠΩΔΙΚΑ. στροφὴ α´.

Χο. 1 Μέγα τι σθένος ἁ
2 κύπρις ἐκφέρεται νίκας ἀεί.
3 καὶ τὰ μὲν θεῶν
4 παρέβαν· καὶ ὅπως
5 κρονίδαν ἀπάτασεν, οὐ λέγω·
6 οὐδὲ τὸν ἔννυχον ἀίδαν,
7 ἢ ποσειδάωνα τινάκτορα γαίας·
8 ἀλλ᾽ ἐπὶ τάνδ᾽ ἄρ᾽ ἄκοιτιν
9 ἀμφίγυοι κατέβαν πρὸ γάμων τινές;
10 πάμπληκτα παγκόνιτά τ᾽ ἐξ--
11 ῆλθον ἄεθλ᾽ ἀγώνων.--

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ.

1 ὁ μὲν ἦν ποταμοῦ
2 σθένος, ὑψίκερω τετραόρου
3 φάσμα ταύρου
4 ἀχελῷος ἀπ᾽ οἰ--
5 νιαδᾶν· ὁ δὲ βακχείας ἄπο
6 ἦλθε παλίντονα θήβας
7 τόξα καὶ λόγχας ῥόπαλόν τε τινάσσων
8 παῖς διός· οἳ τότ᾽ ἀολλεῖς ἴ-
9 σαν ἐς μέσον ἱέμενοι λεχέων· μόνα
10 δ᾽ εὔλεκτρος ἐν μέσῳ κύπρις
11 ῥαβδονόμει ξυνοῦσα.

EPODOS.

Tunc manuum, & ſimul
Arcuum crepitus edebatur;
Et taurinorum mixtim cornuum:
Erantque complicatæ luctæ,
Et frontium letales
Ictus & gemitus utrinque.
Hæc vero formoſa ac tenera puella
In conſpicua ripa
Sedebat expectans, quem habitura eſſet maritum
Ego quæ ceu mater aderam, hæc comperta dico.
Sed puella de qua certabatur,
Miſerabiliter expectabat,
Donec à matre ſtatim
Ceu vitula diſceſſit.

IAMBI.

Dej. Dum ille intus in domo loquitur
Cum captivis puellis. ut jam diſceſſurus.
Interea ego ad vos huc foras clam egreſſa ſum,
Ut vobis dicam ea, quæ manibus fabricavi,
Et ut miſeriam meam una nobiſcum deplorem,
Nam puellam, & ſi non puellam amplius, ut exiſtimo
In domum accepi, ceu navita, onus (ſed nuptam
Ac mercem noxiam animo meo,
Et nunc nos duæ una ſub lodice
Unius expectabimus amplexum. Talia fidus nobis
Et bonus Hercules dictus,
Præmia pro tam diuturna cuſtodia domus remiſit.
Sed ego ſuccenſere illi non volo,
Qui crebro hocce morbo laborare ſolet.
Ut vero in eadem domo cum hac habitem, (conſors
Quænam hoc ſuſtineat mulier, præſertim ejuſdem thori
Video enim ætatem hujus eam eſſe, ut gratia formæ ad-
Mea vero ætas jam declin. Ab illis oculi ſolēt (huc auge.
Decerpere florem, ab hac vero refugiunt.
Hoc igitur metuo, ne conjux quidem Hercules
Meus vocetur, hujus vero adoleſcentulæ vir,
Sed, ut ante dixi, non decet iraſci
Mulierem cordatam. Quale vero habeam
Remedium doloris, jam vobis exponam.

ΕΠΩΔΟΣ.

τότ' ἦν χερὸς, ἦν δὲ
τόξων πάταγος, ταυρείων
τ' ἀνάμιγδα κεράτων·
ἦν δὲ ἀμφίπλεκτοι
κλίμακες· ἦν δὲ μετώπων ὀλόεντα
πλήγματα, καὶ στόνος ἀμφοῖν.
ἁ δ' εὐῶπις ἁβρὰ
τηλαυγεῖ παρ' ὄχθῳ
ἧστο, τὸν ὃν προσμένουσ' ἀκοίταν.
ἐγὼ δὲ μάτηρ μὲν οἷα φράζω,
τὸ δ' ἀμφινείκητον ὄμμα νύμφας
ἐλεεινὸν ἀμμένει.
κἀπὸ ματρὸς ἄφαρ
βέβακεν, ὡς πόρτις ἐρήμα.--

ΙΑΜΒΟΙ.

Δη. Ἦμος φίλαι κατ' οἶκον ὁ ξένος θροεῖ
ταῖς αἰχμαλώτοις παισὶν ὡς ἐπ' ἐξόδῳ,
τῆμος θυραῖος ἦλθον ὡς ὑμᾶς λάθρᾳ,
τὰ μὲν φράσουσα, χερσὶν ἃ τεχνησάμην
τὰ δ' οἷα πάσχω συγκατοικτιουμένη
κόρην γὰρ, οἶμαι δ' οὐκέτ', ἀλλ' ἐζευγμένην,
παρεισδέδεγμαι, φόρτον ὥστε ναυτίλος,
λωβητὸν ἐμπόλημα τῆς ἐμῆς φρενός.
καὶ νῦν δύ' οὖσαι μίμνομεν μιᾶς ὑπὸ
χλαίνης ὑπαγκάλισμα· τοιάδ' ἡρακλῆς
ὁ πιστὸς ἡμῖν κἀγαθὸς τελούμενος
οἰκούρι' ἀντέπεμψε τοῦ μακροῦ χρόνου.
ἐγὼ δὲ θυμοῦσθαι μὲν οὐκ ἐπίσταμαι
νοσοῦντι κείνῳ πολλὰ τῇδε τῇ νόσῳ·
τὸ δ' αὖ ξυνοικεῖν τῇδ' ὁμοῦ, τίς ἂν γυνὴ
δύναιτο, κοινωνοῦσα τῶν αὐτῶν γάμων;
ὁρῶ γὰρ ἥβην, τὴν μὲν ἕρπουσαν πρόσω
τὴν δὲ φθίνουσαν· ὧν ἀφαρπάζειν φιλεῖ
ὀφθαλμὸς ἄνθος, τῶν δ' ὑπεκτρέπειν πόδα.
ταῦτ' οὖν φοβοῦμαι, μὴ πόσις μὲν ἡρακλῆς
ἐμὸς καλῆται, τῆς νεωτέρας δ' ἀνήρ.
ἀλλ' οὐ γὰρ (ὥσπερ εἶπον) ὀργαίνειν καλὸν
γυναῖκα νοῦν ἔχουσαν· ᾗ δ' ἔχω φίλαι
λυτήριον λύπημα, τῇδ' ὑμῖν φράσω.

Eſt mihi antiquum donum veteris olim
Centauri in æreo lebete reconditum,
Quod cum adhuc puella eſſem ab hirſuto
Neſſo moriente ex cæde accepi,
Qui per profundum amnem Evenum homines
Mercede tranſportabat, manuum non remorum
Utens remigio, nec velis navigii.
Qui & me, cum comitata familia paterna
Herculem maritum uxor ſequerer,
In humeris geſtans cum flumen medium tranaret,
Stultis manibus attrectare cœpit, unde ego exclamavi
Et filius Jovis ſtatim converſus, manibus
Emiſit volucrem ſagittam, quæ per pulmonem
Ac pectus cum ſtridore trajecta eſt: ipſe vero moriens
Dixit ad me, ô filia ſenis OEnei,
Hoc emolumentum capies, ſi mihi auſcultabis,
Ab hoc tranſitu, quia te poſtremam tranſvexi
Si enim ſanginem de mea cæde
Concretum acceperis, hic ubi lividam
Infixit ſagittam Lerneæ Hydræ.
Erit hoc tibi mentis Herculeæ mulcimentum.
Ne quam ille unquam conſpectam
Mulierem plus te amet.
Hoc cum mihi in mentem veniſſet, domi enim fuit
Poſt illius mortem concluſum probe,
Tunicam hanc unxi, fecique omnia
Quæ ille adhuc vivens dixit, & hæc perfecta quidem
Malos conatus utinam ego non ſciam ; (ſunt
Neque unquam diſcam, & hoſce odi, & ſi auſa ſim:
Amatoriis medicamentis autem ſi hanc ſuperare poſſem
Puellam, & delinimentis erga Herculem,
Ideo fabricatum eſt hoc opus, ſi modo tibi non videor
Stulte agere, ſin vero, deſinam.

Cho. Sed, ſi qua fides eſt facto,
Videris nobis non male conſuluiſſe.

Dei. Hæc fides eſt : opinionem quidem habeo,
Sed nunquam adhuc periculum feci.

Cho. Verum quod facis ſcire te oportet, neque quod te putes
Tenere, tenebis, niſi fueris experta.

Dei. Atqui ſtatim ſciemus, Hunc enim video
Foras exire, qui celeriter veniet
Modo hoc à vobis probe occultetur. Nam qui occulte
Etiam quid turpe agit: non incidet in probrum.

Lic. Quid facere oportet, impera:

Nam

ἦν μοι παλαιὸν δῶρον ἀρχαίου ποτὲ
θηρός, λέβητι χαλκέῳ κεκρυμμένον·
ὃ παῖς ἔτ' οὖσα, τοῦ δασυστέρνου παρὰ
νέσσου φθίνοντος ἐκ φόνων ἀνειλόμην
ὃς τὸν βαθύρρουν ποταμὸν Εὔηνον βροτοὺς
μισθοῦ 'πόρευε χερσίν, οὔτε πομπίμοις
κώπαις ἐρέσσων, οὔτε λαίφεσιν νεώς·
ὃς κἀμέ, τὸν πατρῷον ἡνίκα στόλον
ξὺν ἡρακλεῖ τὸ πρῶτον εὖνις ἑσπόμην,
φέρων ἐπ' ὤμοις, ἡνίκ' ἦν μέσῳ πόρῳ;
ψαύει ματαίαις χερσίν· ἐκ δ' ἤυσ' ἐγώ.
χὠ ζηνὸς εὐθὺς παῖς ἐπιστρέψας χεροῖν,
ἧκεν κομήτην ἰόν· ἐς δὲ πνεύμονας
στέρνων διερροίζησεν, ἐκθνήσκων δ' ὁ θὴρ
τοσοῦτον εἶπε, παῖ γέροντος οἰνέως,
τοσόνδ' ὀνήσει τῶν ἐμῶν (ἐὰν πίθῃ)
πορθμῶν, ὅθ' οὕνεχ' ὑστάτην σ' ἔπεμψ' ἐγώ.
ἐὰν γὰρ ἀμφίθρεπτον αἷμα τῶν ἐμῶν
σφαγῶν ἐνέγκῃ χερσὶν ᾗ μελαγχόλους
ἔβαψεν ἰοὺς θρέμμα λερναίας ὕδρας,
ἔσται φρενός σοι τοῦτο κηλητήριον
τῆς ἡρακλείας, ὥστε μήτιν' εἰσιδὼν
στέρξει γυναῖκα κεῖνος ἀντὶ σοῦ πλέον.
τοῦτ' ἐννοήσασ' ὦ φίλαι, (δόμοις γὰρ ἦν
κείνου θανόντος ἐγκεκλεισμένον καλῶς)
χιτῶνα τόνδ' ἔβαψα, προσβαλοῦσ' ὅσα
ζῶν κεῖνος εἶπε· καὶ πεπείρανται τάδε.
κακὰς δὲ τόλμας μήτ' ἐπισταίμην ἐγώ,
μήτ' ἐκμάθοιμι, τάς τε τολμώσας στυγῶ.
φίλτροις δ' ἐάν πως τήνδ' ὑπερβαλώμεθα
τὴν παῖδα, καὶ θέλκτροισι τοῖς δ' ἐφ' ἡρακλεῖ,
μεμηχάνηται τοὔργον, εἴ τι μὴ δοκῶ
πράσσειν μάταιον· εἰ δὲ μή, πεπαύσομαι.
Χο. Ἀλλ' εἴ τις ἐστὶ πίστις ἐν τοῖς δρωμένοις,
δοκεῖς παρ' ἡμῖν οὐ βεβουλεῦσθαι κακῶς.
Δη. Οὕτως ἔχει γ' ἡ πίστις· ὡς τὸ μὲν δοκεῖν
ἔνεστι, πείρᾳ δ' οὐ προσωμίλησά πω.
Χο. Ἀλλ' εἰδέναι χρὴ δρῶσαν, ὡς οὐδ' εἰ δοκεῖς
ἔχειν, ἔχοις ἂν γνῶμα μὴ πειρωμένη.
Δη. Ἀλλ' αὐτίκ' εἰσόμεσθα· τόνδε γὰρ βλέπω
θυραῖον ἤδη· διὰ τάχους δ' ἐλεύσεται.
μόνον παρ' ὑμῶν εὖ στεγοίμεθ'· ὡς σκότῳ,
κἂν αἰσχρὰ πράσσῃς, οὔποτ' αἰσχύνῃ πεσῇ.
Λι. Τί χρὴ ποιεῖν σήμαινε τέκνον οἰνέως·

Nam longum jam tempus morati sumus.
Dei. Idem hoc jamdudum ago,
Dum tu cum mulieribus peregrinis loqueris intus,
Ut feras mihi hanc pulchre contextam vestem
Herculi dono, mearum manuum opus.
Cumque dabis, dic ne quis hominum
Prius hanc corpori suo induat,
Neque eam videat lumen solis,
Neque ara in vestibulo, neque jubar foci,
Prius quam ipse conspicuus ante aras consistens
Manifeste eam ostenderit in die festo,
Sic enim vovi si eum domi
Viderem servatum, vel audirem, quod rite ipsum
Hac veste ornatum Diis ostensura essem,
Sacrificantem novum in nova tunica.
Et feres ei hoc signum quod ipse cognitu facile
Sigillo notatum oculis observabit:
Sed vade jam, atque hanc primum legem serva,
Ut cum sis nuncius, ne cures ea quæ non sunt necessaria.
Deinde operam da, ut tibi illius & mea gratia
Pariter conduplicata constet.
Lic. Si Mercurii officio rite fungor,
Non delinquam in eo, quod ad te attinet,
Quin hoc vasculum, ita ut est, offeram ipsi.
Et sermonem quem mihi mandasti fideliter adjungam.
Dei. Vade igitur jam nosti enim
Ut res sunt domi nostræ?
Lic. Scio, & salvas esse dicam.
Dei. Nosti item atque vidisti, hospita hæc
Quam à me amanter accepta sit.
Lic. Ita amanter accepta sit.
Dei. Ita amanter, ut præ gaudio cor meum obstupuerit.
Quid vero aliud dices? vereor enim
Ne prius illi de meo erga ipsum amore dicas,
Quam ipsa sciam utrum ei cordi sim.

ANTISTROPHICA strophe. I.

Cho. O maritima & saxosa
Calida lavacra, quique circa rupes
OEtæ habitatis, & qui mediam
Juxta paludem Melida,
Atque in littore Dianæ,
Ubi Græcorum Juventus aguntur,
Quibus à Thermopylis nomen est.

AN-

ὡς ἐσμὲν ἤδη τῷ μακρῷ χρόνῳ βραδεῖς·
Δη. Ἀλλ' αὐτὰ δή σοι ταῦτα καὶ πράξω, Λίχα,
ἕως σὺ ταῖς ἔσωθεν ἠγορῶ ξέναις.
ὅπως φέρῃς μοι τόνδε γ' εὐϋφῆ πέπλον
δώρημ' ἐκείνῳ τἀνδρὶ τῆς ἐμῆς χερός.
διδοὺς δὲ τόνδε, φράζ' ὅπως μηδεὶς βροτῶν
κείνου πάροιθεν ἀμφιδύσεται χροΐ.
μηδ' ὄψεταί νιν μήτε φέγγος ἡλίου,
μήθ' ἕρκος ἱερόν, μήτ' ἐφέστιον σέλας,
πρὶν κεῖνος αὐτὸν φανερὸς ἐμφανὴς σταθεὶς
δείξῃ θεοῖσιν ἡμέρᾳ ταυροσφάγῳ.
οὕτω γὰρ ηὔγμην, εἴ ποτ' αὐτὸν ἐς δόμους
ἴδοιμι σωθέντ' ἢ κλύοιμι, πανδίκως
στελεῖν χιτῶνι τῷδε, καὶ φανεῖν θεοῖς
θυτῆρα καινῷ καινὸν ἐν πεπλώματι.
καὶ τῶνδ' ἀποίσεις σῆμ', ὃ κεῖνος εὐμαθὲς
σφραγῖδος ἕρκει τῷδ' ἐπ' ὄμμα θήσεται.
ἀλλ' ἕρπε, καὶ φύλασσε. πρῶτα μὲν νόμον
τὸ μὴ 'πιθυμεῖν, πομπὸς ὤν, περισσὰ δρᾶν·
ἔπειθ', ὅπως ἂν ἡ χάρις κείνου τέ σοι
κἀμοῦ ξυνελθοῦσ', ἐξ ἁπλῆς διπλῆ φανῇ.—
Λι. Ἀλλ' εἴπερ Ἑρμοῦ τήνδε πομπεύω τέχνην
βέβαιον, οὔτι μὴ σφαλῶ γ' ἐν σοί ποτε,
τὸ μὴ οὐ τόδ' ἄγγος ὡς ἔχει δεῖξαι φέρων
λόγων τε πίστιν ὧν ἔχεις ἐφαρμόσαι.—
Δη. Στείχοις ἂν ἤδη· καὶ γὰρ ἐξεπίστασαι
τά γ' ἐν δόμοισιν ὡς ἔχοντα τυγχάνει.
Λι. Ἐπίσταμαί τε καὶ φράσω σεσωσμένα.
Δη. Ἀλλ' οἶσθα μὲν δὴ καὶ τὰ τῆς ξένης ὁρῶν
προσδέγματ', αὐτὴν θ' ὡς ἐδεξάμην φίλως.
Λι. Ὥστ' ἐκπλαγῆναι τοὐμὸν ἡδονῇ κέαρ.
Δη. Τί δῆτ' ἂν ἄλλο γ' ἐννέποις; δέδοικα γὰρ
μὴ πρὶν λέγοις ἂν τὸν πόθον τὸν ἐξ ἐμοῦ,
πρὶν εἰδέναι τἀκεῖθεν εἰ ποθούμεθα.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ στροφὴ ά.

Χο 1 Ὦ ναύλοχα καὶ πετραῖα
2 θερμὰ λουτρά, καὶ πάγους
3 Οἴτας παραναιετάοντες,
4 οἵ τε μέσσαν
5 Μηλίδα πὰρ λίμναν,
6 χρυσαλακάτου τ' ἀκτὰν κόρας,
7 ἔνθ' Ἑλλάνων ἀγοραὶ
8 πυλάτιδες καλέονται.—

ΑΝ-

ANTISTROPHE 1.

Jam lætum carmen vobis
Tibia jucundum
Sonitum edens reducit, & divinis
Consonum Musis.
Jam Jovis & Alcmenæ proles
Advenit omnium virtutum
Spolia ferens domum.

STROPHE 2.

Quem peregre absentem
Per totos duodecim menses expectavimus,
In mari navigantem,
De eo nihil scientes.
Ejusque chara uxor.
Misera, infœlix animum
Multiplici luctu semper affligebat.
Nunc vero Mars œstro concitus
Finiit tempus laborum.

ANTISTROPHE 2.

Veniat, adveniat,
Neque illi navis consistat,
Prius quam ad hanc urbem perveniat,
Insulari sede
Mutata, ubi dicitur sacrificare,
Inde veniat totos dies currens,
Hac unctili suadela
Implicitus, sub prætextu Centauri.

IAMBI.

Dei. Mulieres, quam metuo, ne ex his, quæ modo gessi,
Aliquid ultra quam oportuit fecerim.
Cho. Quid vero est, ô Deianira?
Dei. Nescio, valde vero metuo, ne videar
Magnum malum fecisse, spe bona impulsa.
Cho. Nunquid de tuis donis dicis, quæ Herculi misisti?

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ α΄.

1 ὁ καλλιβόας τάχ' ὑμῖν
2 αὐλὸς οὐκ ἀναρσίαν
3 ἰάχων καναχὰν ἐπάνεισιν,
4 ἀλλὰ θείας
5 ἀντίλυρον μούσας.
6 ὁ γὰρ Διὸς ἀλκμήνας τε κοῦρος
7 σεῦται πάσας ἀρετᾶς
8 λάφυρ' ἔχων ἐπ' οἴκους.--

ΣΤΡΟΦΗ β.

1 ὃν ἀπόπτολιν εἴχομεν
2 πάντα δυοκαιδεκάμηνον
3 ἀμμένουσαι χρόνον
4 πελάγιον ἴδριες οὐδέν.
5 ἁ δέ οἱ φίλα δάμαρ τάλαινα
6 δυστάλαινα καρδίαν
7 πάγκλαυτος αἰὲν ὤλλυτο.
8 νῦν δ' ἄρης οἰστρηθεὶς
9 ἐξέλυσ' ἐπίπονον ἁμέραν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β΄.

1 ἀφίκοιτ' ἀφίκοιτο· μὴ
2 σταίη πολύκωπον ὄχημα
3 ναὸς αὐτῷ πρὶν
4 τάνδε πρὸς πόλιν ἀνύσειε.
5 νασιῶτιν ἑστίαν ἀμείψας,
6 ἔνθα κλῄζεται θυτήρ·
7 ὅθεν μόλοι πανάμερος
8 τᾶς πειθοῦς παγχρίστῳ
9 συγκραθεὶς ἐπὶ προφάσει θηρός.

ΙΑΜΒΟΙ.

Δη. Γυναῖκες, ὡς δέδοικα μὴ περαιτέρω
πεπραγμέν' ᾖ μοι πάνθ' ὅσ' ἀρτίως ἔδρων.
Χο. Τί δ' ἔστι, Δηϊάνειρα, τέκνον Οἰνέως;
Δη. Οὐκ οἶδ'· ἀθυμῶ δ' εἰ φανήσομαι τάχα
κακὸν μέγ' ἐκπράξασ' ἀπ' ἐλπίδος καλῆς.
Χο. Οὐ δή τι τῶν σῶν Ἡρακλεῖ δωρημάτων;

Μάλιστ'

Maxime. Nunquam ego alicui, ut rem incertam
Ita prompte suscipiat, consuluerim.
Dic, si fas est dicere, Quid est quod metuis?
Ita evenit sicut dicam
Vobis mulieres, res mira & insperata accidit,
Nam lana, qua tunicam jam unxi,
Pulchra, accepta de candida ove,
Ea evanuit à nemine consumpta,
Sed sua sponte contabuit,
Diffluxitque in summo lapide. Verum ut rem totam,
Sicut acta est, intelligas, pluribus verbis exponam,
Nam eorum, quæ me Centaurus edocuit,
Cum dolore lateris conficeretur sagitta vulnerati,
Nihil prætermisi, sed omnia velit sculptam
In ærea tabula legem servavi,
Utque mihi prædictum est ita feci,
Nempe, ut hoc pharmacum ab igni semotum & radiis
Calidis intactum, in angulo adservarem semper,
Donec alicubi recens adungendum esset.
Feci hoc, cumque opus esset,
Unxi domi clanculum,
Lana ad id usa sum divulsa de nostris ovibus.
Et complicatam vestem, ne à radiis solis contingeretur
In arcula condidi, dono illi, sicut scitis.
Cum vero intro rediissem, video quiddam
Infandum quodque nulli hominum in mentem veni-
Lanam enim divulsam abjicio. (re posset
Qua usa eram, cum vestem ungerem,
In medios solis radios, quæ ubi colore correpta est,
Tota dissolvitur incerta de causa, & humi exaruit,
Hunc maxime in modum, quasi de serra
Resegmina aspicias, dum scinditur lignum,
Ubi jacebat humi, ac de terra
Sic jacebat, grumosa spuma effervescebat,
Perinde ut in autumno fervet pingue mustum
Effusum humi, de vite Bacchi.
Quapropter incerta sum animo, quid cogitem?
Video enim me atrox facinus perpetrasse.
Qua enim ratione mihi Centaurus
Benevolentiam præstaret, propter quam moriebatur?
Non est ut hoc cogitem, sed cum à quo sagitta ictus erat
Cum perimere vellet, mihi blanditus est.
Hæc ego nunc tandem
Cum nihil prodest amplius, cogito.

Nam

Δη. Μάλιστά γ᾽· ὥστε μήποτ᾽ ἂν προθυμίαν
ἄδηλον ἔργου τῳ παραινέσαι λαβεῖν.
Χο. Δίδαξον, εἰ διδακτὸν ἐξ ὅτου φοβῇ.
Δη. Τοιοῦτον ἐκβέβηκεν οἷ᾽ ἂν φράσω
γυναῖκες ὑμῖν θαῦμ᾽ ἀνέλπιστον μαθεῖν.
ᾧ γὰρ τὸν ἐνδυτῆρα πέπλον ἀρτίως
ἔχριον, ἀργῆτ᾽ οἰὸς εὐείρῳ πόκῳ,
τοῦτ᾽ ἠφάνισται διάβορον πρὸς οὐδενὸς
τῶν ἔνδον, ἀλλ᾽ ἐδεστὸν ἐξ αὐτοῦ φθίνει.
καὶ ψῇ κατ᾽ ἄκρας σπιλάδος·
ὡς δ᾽ εἰδῇς ἅπαν
ᾗ τοῦτ᾽ ἐπράχθη, μείζον᾽ ἐκτενῶ λόγον.
ἐγὼ γὰρ ὧν ὁ θήρ με Κένταυρος, πονῶν
πλευρὰν πικρᾷ γλωχῖνι, προὐδιδάξατο,
παρῆκα θεσμῶν οὐδέν, ἀλλ᾽ ἐσωζόμην
χαλκῆς ὅπως δύσνιπτον ἐκ δέλτου γραφήν.
καί μοι τάδ᾽ ἦν πρόρρητα, καὶ τοιαῦτ᾽ ἔδρων.
τὸ φάρμακον τοῦτ᾽ ἄπυρον, ἀκτῖνός τ᾽ ἀεὶ
θερμῆς ἄθικτον ἐν μυχοῖς σώζειν ἐμέ,
ἕως ἂν ἀρτίχριστον ἁρμόσαιμί που.
κἄδρων τοιαῦτα· νῦν δ᾽ ὅτ᾽ ἦν ἐργαστέον,
ἔχρισα μὲν κατ᾽ οἶκον ἐν δόμοις κρυφῇ
μαλλῷ, σπάσασα κτησίου βοτοῦ λάχνην·
κἄθηκα συμπτύξασ᾽ ἀλαμπὲς ἡλίου
κοίλῳ ζυγάστρῳ δῶρον, ὥσπερ εἴδετε.
εἴσω δ᾽ ἀποστείχουσα δέρκομαι φάτιν
ἄφραστον, ἀξύμβλητον ἀνθρώπῳ μαθεῖν.
τὸ γὰρ κάταγμα τυγχάνω ῥίψασά πως
τῆς οἰὸς, ᾧ προὔχριον, ἐς μέσην φλόγα,
ἀκτῖν᾽ ἐς ἡλιῶτιν· ὡς δ᾽ ἐθάλπετο,
ῥεῖ πᾶν ἄδηλον, καὶ κατέψηκται χθονί,
μορφῇ μάλιστ᾽ εἰκαστὸν, ὥστε πρίονος
ἐκβρώματ᾽ ἂν βλέψειας ἐν τομῇ ξύλου.
τοιόνδε κεῖται προπετές· ἐκ δὲ γῆς ὅθεν
προὔκειτ᾽, ἀναζέουσι θρομβώδεις ἀφροί,
γλαυκῆς ὀπώρας ὥστε πίονος ποτοῦ
χυθέντος εἰς γῆν Βακχίας ἀπ᾽ ἀμπέλου·
ὥστ᾽ οὐκ ἔχω τάλαινα ποῖ γνώμης πέσω.
ὁρῶ δέ μ᾽ ἔργον δεινὸν ἐξειργασμένην.
πόθεν γὰρ ἄν ποτ᾽, ἀντὶ τοῦ θνῄσκων ὁ θὴρ
ἐμοὶ παρέσχ᾽ εὔνοιαν, ἧς ἔθνῃσχ᾽ ὕπερ;
οὐκ ἔστιν· ἀλλὰ τὸν βαλόντ᾽ ἀποφθίσαι
χρῄζων ἔθελγέ μ᾽· ὧν ἐγὼ μεθύστερον,
ὅτ᾽ οὐκέτ᾽ ἀρκεῖ, τὴν μάθησιν ἄρνυμαι.

Nam ego ſola, niſi me animus fallit,
Infœlix ipſum perditura ſum.
Conjecta enim ſagitta quemadmodum
Etiam Chironem afflixerit ſcio, & quicumque attigerit,
Interficit omne genus animalium: ex hoc igitur vulnere
Atrum venenum cum ſanguine, quod fluxit,
Quid ni & hunc interficiat? Videtur igitur mihi,
Et quidem decretum eſt, ſi quid illi acciderit mali,
Eodem impetu & me commorituram eſſe ſimul.
Infamia enim malum intolerabile eſt
Illis, qui ſe bonis prognatos eſſe ſciunt.

Cho. Exhorreſcere ad facinora atrocia neceſſe eſt,
De ſpe tamen non judicandum eſt ante eventum.

Dei. In malis conſiliis non eſt
Ulla ſpes, quæ animum erigere poſſit.

Cho. Sed adverſus eos, qui non conſulto deliquerunt,
Ira remiſſior eſt, quam & te conſequi decet.

Dei. Hoc dixerit non is qui mali
Particeps eſt, ſed cui nihil domi grave accidit.

Cho. Tacere decet te diutius,
Niſi quid filio tuo hac de re dicere voles,
Adeſt enim qui dudum patrem quæſitum abiit.

Hyl. O mater, quàm ego ex tribus his unum optârim,
Vel te non amplius vivere, vel incolumem
Alterius matrem vocari, aut mentem
Meliorem tibi alicunde datam eſſe.

Dei. Quid eſt, ô nate à me ortum tanto odio dignum?

Hyl. Virum tuum inquam, & eundem meum
Patrem, hoc die interfeciſti.

Dei. Hei mihi, qualem affers, nate, ſermonem?

Hyl. Quem quidem irritum fieri non eſt poſſibile: nam quod
Factum eſt, id infectum fieri non poteſt.

Dei. Quid narras, ô fili, ex quo nam audiſti
Me tam fœdum facinus deſignaſſe?

Hyl. Hiſce oculis graves cruciatus patris
Vidi, & ex ejus ore cognovi.

Dei. Ubinam in eum incidiſti, atque apud eum fuiſti?

Hyl. Si quidem te ſcire oportet, res tota exponenda eſt.
Cùm poſt exciſam inclytam Euryti urbem
Proficiſceretur, ſecum trophæa & ſpolia ducens,
Promontorium quoddam maritimum eſt in Eubœa,
Cenæum, ibi patri Jovi
Aras ſtatuebat, & ſacrum lucum deſignabat,
Quo loco primum ipſum cupidè aſpexi.

μόνη γὰρ αὐτὸν, εἴ τι μὴ ψευσθήσομαι
γνώμης, ἐγὼ δύστηνος ἐξαποφθερῶ.
τὸν γὰρ βαλόντ' ἄτρακτον οἶδα, καὶ θεὸν
Χείρωνα πημήναντα· χὤσωνπερ ἂν θίγῃ,
φθείρει τὰ πάντα κνώδαλ'· ἐκ δὲ τοῦδ' ὅδε
σφαγῶν διελθὼν ἰὸς αἵματος μέλας,
πῶς οὐκ ὀλεῖ καὶ τόνδε; δόξει γοῦν ἐμοί·
καίτοι δέδοκται, κεῖνος εἰ σφαλήσεται,
ταὐτῇ σὺν ὁρμῇ κἀμὲ συνθανεῖν ἅμα·
ζῆν γὰρ κακῶς κλύουσαν οὐκ ἀνασχετὸν,
ἥτις προτιμᾷ μὴ κακὴ πεφυκέναι.--

Χο. Ταρβεῖν μὲν ἔργα δείν' ἀναγκαίως ἔχει·
τὴν δ' ἐλπίδ' οὐ χρὴ τῆς τύχης κρίνειν πάρος.

Δη. Οὐκ ἔστιν ἐν τοῖς μὴ καλοῖς βουλεύμασιν
οὐδ' ἐλπὶς ἥτις καὶ θράσος τι προξενεῖ.

Χο. Ἀλλ' ἀμφὶ τοῖς σφαλεῖσι μὴ 'ξ ἑκουσίας
ὀργὴ πέπειρα, τῆς σε τυγχάνειν πρέπει.

Δη. Τοιαῦτα δ' ἂν λέξειεν οὐχ ὁ τοῦ κακοῦ
κοινωνὸς, ἀλλ' ᾧ μηδέν ἐστ' οἴκοις βαρύ.

Χο. Σιγᾶν ἂν ἁρμόζοι σε τὸν πλείω λόγον,
εἰ μή τι λέξεις παιδὶ τῷ σαυτῆς· ἐπεὶ
πάρεστι μαστὴρ πατρὸς ὃς πρὶν ᾤχετο.

Υλ. Ὦ μῆτερ, ὡς ἂν ἐκ τριῶν σ' ἓν εἱλόμην,
ἢ μηκέτ' εἶναι ζῶσαν, ἢ σεσωσμένην
ἄλλου κεκλῆσθαι μητέρα, ἢ λῴους φρένας
τῶν νῦν παρουσῶν τῶνδ' ἀμείψασθαί ποθεν.

Δη. Τί δ' ἐστὶν ὦ παῖ, πρός γ' ἐμοῦ στυγούμενον;

Υλ. Τὸν ἄνδρα τὸν σὸν ἴσθι (τὸν δ' ἐμὸν λέγω
πατέρα) κατακτείνασα τῇδ' ἐν ἡμέρᾳ.

Δη. Οἴμοι τίν' ἐξήνεγκας ὦ τέκνον λόγον;

Υλ. Ὃν οὐχ οἷόν τε μὴ τελεσθῆναι· τὸ γὰρ
φανθὲν τίς ἂν δύναιτ' ἀγένητον ποιεῖν;

Δη. Πῶς εἶπας ὦ παῖ, τοῦ παρ' ἀνθρώπων μαθὼν
ἄζηλον οὕτως ἔργον εἰργάσθαι με φῄς;

Υλ. Αὐτὸς βαρεῖαν ξυμφορὰν ἐν ὄμμασι
πατρὸς δεδορκὼς, κοὐ κατὰ γλῶσσαν κλύων.

Δη. Ποῦ δ' ἐμπελάζεις τἀνδρὶ καὶ παρίστασαι;

Υλ. Εἰ χρὴ μαθεῖν σε, πάντα δὴ φωνεῖν χρεών.
ὅθ' εἷρπε κλεινὴν Εὐρύτου πέρσας πόλιν,
νίκης ἄγων τρόπαια, κἀκροθίνια,
ἀκτή τις ἀμφίκλυστος Εὐβοίας ἄκρον
Κήναιόν ἐστιν, ἔνθα πατρῴῳ Διὶ
βωμοὺς ὁρίζει, τεμενίαν τε φυλλάδα·
οὗ νιν τὰ πρῶτ' ἐπεῖδον ἄσμενος πόθῳ.

Cúmque jam ſolennia ſacra peracturus eſſet,
Præco à domo advenit domeſticus Lichas,
Afferens à te dono letalem veſtem,
Quâ ille indutus, ſicut tu mandaveras,
Mactabat duodecim integros, quos habebat
Ex præda primitias, boves: ſed omnia ſimul
Centum adduxit varia pecora.
Et primum quidem miſer hilari animo
Ornatu gaudens & amictu, precabatur.
Ubi verò de venerandis victimis ſuccenſa eſt
Flamma cruenta, déque lignis pinguibus,
Ibi ſudor è corpore erupit, & tenaciter adhæſit
Lateribus, velut à fabro jam recens adglutinata
Tunica, circa omnia membra: ſucceſſit verò oſſium
Laceratio cum convulſione: deinde cruentum
Sævæ viperæ venenum graſſabatur.
Ibi vocavit infœlicem Licham,
Qui hujus tui criminis autor non erat,
Quærit, cujus inſidiis inſectam veſtem attulerit.
At ille nihil ſciens miſer, à te ſola
Hoc munus ait, ſicut erat, miſſum eſſe.
Hercules verò ut audivit, cùm doloribus excruciaretur:
(Laceratio enim viſcera ejus jam corripuerat,)
Prehenſum ipſum pede, quo loco junctura eſt,
Allidit ad prominentem è mari ſcopulum.
Per comam verò album cerebrum diſpergebatur,
Medio capite disjecto, cum ſanguine ſimul,
Omníſque cum fletu populus exclamavit, (ctus eſſet,
Quòd pater ita morbo conficeretur, & Lichas interfe-
Nemoque audebat ei occurrere.
Nunc enim humi volvebatur, nunc erectus
Clamabat, ac vociferabatur, ut circa reſonarent
Locorum ſcopuli prominētes, & promontoria Eubœæ.
Ut verò deſpondit animum, crebro in terram miſer
Seipſum proſternit, horribiliter cum ejulatu exclamans,
Infœlix conjugium vituperans
Tuum, & OEnei nuptias,
Qualem ſortitus fuerit peſtem vitæ ſuæ:
Tandem ex præſenti tabe diſtortos
Oculos attollens, in magno me videt exercitu
Lachrymantem, quem ubi conſpicatus eſt, ad ſe vocat:
O fili, inquit, accede, ne refugias à meâ calamitate,
Ne ſi quidem, te mihi commori oporteat.
Sed aufer me hinc, & in eo loco pone,

μέλλοντι δ' αὐτῷ πολυθύτους τεύχειν σφαγὰς,
κήρυξ ἀπ' οἴκων ἵκετ' οἰκεῖος Λίχας
τὸ σὸν φέρων δώρημα θανάσιμον πέπλον.
ὃν κεῖνος ἐνδὺς, ὡς σὺ προὐξεφίεσο,
ταυροκτονεῖ μὲν δώδεκ' ἐντελεῖς ἔχων
λείας ἀπαρχὴν βοῦς· ἀτὰρ τὰ πάνθ' ὁμοῦ
ἑκατὸν προσῆγε συμμιγῆ βοσκήματα.
καὶ πρῶτα μὲν δείλαιος, ἵλεῳ φρενὶ
κόσμῳ τε χαίρων καὶ στολῇ κατηύχετο.
ὅπως δὲ σεμνῶν ὀργίων ἐδαίετο
φλὸξ αἱματηρὰ, κἀπὸ πιείρας δρυὸς
ἱδρὼς ἀνίει χρωτὶ, καὶ προσπτύσσετο
πλευραῖσιν ἀρτίκολλος ὥστε τέκτονος,
χιτὼν ἅπαν κατ' ἄρθρον· ἦλθε δ' ὀστέων
ὀδαγμὸς ἀντίσπαστος· εἶτα φοινίας
ἐχθρᾶς ἐχίδνης ἰὸς ὡς ἐδαίνυτο,
ἐνταῦθα δὴ βόησε τὸν δυσδαίμονα
Λίχαν, τὸν οὐδὲν αἴτιον τοῦ σοῦ κακοῦ,
ποίαις ἐνέγκοι τόνδε μηχαναῖς πέπλον.
ὁ δ' οὐδὲν εἰδὼς δύσμορος, τὸ σὸν μόνης
δώρημ' ἔλεξεν, ὥσπερ ἦν, ἐσταλμένον.
κἀκεῖνος ὡς ἤκουσε, καὶ διώδυνος
σπαραγμὸς αὐτοῦ πλευμόνων ἀνθήψατο,
μάρψας ποδός νιν ἄρθρον ᾗ λυγίζεται,
ῥιπτεῖ πρὸς ἀμφίκλυστον ἐκ πόντου πέτραν.
κόμης δὲ λευκὸν μυελὸν ἐκραίνει μέσου
κρατὸς διασπαρέντος, αἵματός θ' ὁμοῦ.
ἅπας δ' ἀνευφώνησεν οἰμωγῇ λεὼς,
τοῦ μὲν νοσοῦντος, τοῦ δὲ διαπεπραγμένου.
κοὐδεὶς ἐτόλμα τἀνδρὸς ἀντίον μολεῖν·
ἐσπᾶτο γὰρ πέδονδε, καὶ μετάρσιος
βοῶν, ἰύζων· ἀμφὶ δ' ἐκτύπουν πέτραι,
Λοκρῶν ὄρειοι πρῶνες, Εὐβοίας τ' ἄκραι.
ἐπεὶ δ' ἀπεῖπε, πολλὰ μὲν τάλας χθονὶ
ῥίπτων ἑαυτὸν, πολλὰ δ' οἰμωγῇ βοῶν,
τὸ δυσπάρευνον λέκτρον ἐνδαλόμενος
σοῦ τῆς ταλαίνης, καὶ τὸν Οἰνέως γάμον,
οἷον κατακτήσαιτο λυμαντὴν βίου.
τότ' ἐκ προσέδρου λιγνύος διάστροφον
ὀφθαλμὸν ἄρας, εἶδέ μ' ἐν πολλῷ στρατῷ
δακρυρροοῦντα· καί με προσβλέψας, καλεῖ,
ὦ παῖ, πρόσελθε· μὴ φύγῃς τοὐμὸν κακὸν,
μηδ' εἴ σε χρὴ θανόντι συνθανεῖν ἐμοί·
ἀλλ' ἆρον ἔξω· καὶ μάλιστα μὲν μέθες

Ubi nemo me hominum videat:
Si te miseret mei, ex hac terra
Quàm primum me trajice, ne hîc moriar.
Cùm hæc præcepisset, in scapha positum
Ipsum hanc in terram vix deportavimus,
Lamentantem dolore: Et ipsum statim
Vel vivum aspicietis, vel jam recens mortuum:
Talia mater consilia tua adversus patrem meum
Et facinora deprehendũtur, propter quæ ut ultrix pœna
Et Erinnys te puniat, si fas est, tibi imprecor.
Sed fas est, utq; esset, tu effecisti,
Quæ virum omnium præstantissimum
Interfecisti, qualem non amplius videbis ullum.

Cho. Cur ita tacitè discedis? An nescis
Quòd qui tacet reum se esse confitetur?

Hyl. Sinite abire, ventus ab oculis meis
Abigat hanc, ut procul discebat.
Nam quid attinet eam nomine matris tumere,
Quæ nihil matre dignum agit?
Abeat igitur & valeat, atque ipsa fruatur
Ea voluptate, quam patri meo præbuit.

ANTISTROPHICA. Strophe 1.

Cho. Ecce qualis statim apparuit
Vox fatidica nobis,
Veteris divinæ providentiæ,
Quæ respondit, cùm exacta præteriisset
Duodecima aratio, tum fore ut quies à labore
Herculi concederetur: & hæc rata
Ita ut dicta sunt, sic evenerunt.
Quomodo enim is, qui hac luce
Non amplius fruitur,
Laboriosa mortuus
Prematur adhuc servitute?

ANTISTROPHE 1.

Nam si Centauri
Dolosum & exitiale
Virus ipsum conficit,
Quod peperit mors, peperitque maculosus Draco,
Quomodo is solem alium videat?
Qui horribili consumitur
Hydræ monstro, Quíque Hirsuti

Etiam

ἐνταῦθ' ὅπου με μή τις ὄψεται βροτῶν.
εἰ δ' οἶκτον ἴσχεις, ἀλλά μ' ἔκ γε τῆσδε γῆς
πόρθμευσον ὡς τάχιστα· μηδ' αὐτοῦ θάνω.
τοσαῦτ' ἐπισκήψαντος, ἐν μέσῳ σκάφει
θέντες σφε πρὸς γῆν τήνδ' ἐκέλσαμεν μόλις,
βρυχώμενον σπασμοῖσι· καί νιν αὐτίκα
ἢ ζῶντ' ἐσόψεσθ', ἢ τεθνηκότ' ἀρτίως.
τοιαῦτα μῆτερ πατρὶ βουλεύσασ' ἐμῷ
καὶ δρῶσ' ἐλήφθης, ὧν σε ποίνιμος δίκη
τίσαιτ' ἐρινύς τ'· εἰ θέμις δ', ἐπεύχομαι.
θέμις δ', ἐπεί μοι τὴν θέμιν σὺ προὔβαλες,
πάντων ἄριστον ἄνδρα τῶν ἐπὶ χθονὶ
κτείνασ', ὁποῖον ἄλλον οὐκ ὄψει ποτέ.

Χο. Τί σῖγ' ἀφέρπεις; οὐ κάτοισθ' ὁθ' οὕνεκα
ξυνηγορεῖς σιγῶσα τῷ κατηγόρῳ;

Υλ. Ἐᾶτ' ἀφέρπειν, οὖρος ὀφθαλμῶν ἐμῶν
αὐτῇ γένοιτ' ἄπωθεν ἑρπούσῃ καλῶς.
ὄγκον γὰρ ἄλλως ὀνόματος τί δεῖ τρέφειν
μητρῷον, ἥτις μηδὲν ὡς τεκοῦσα δρᾷ;
ἀλλ' ἑρπέτω χαίρουσα· τὴν δὲ τέρψιν ἣν
τὠμῷ δίδωσι πατρί, τήνδ' αὐτὴ λάβοι.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. Στροφὴ α'.

Χο. 1 Ἴδ' οἷον ὦ παῖδες προσέμιξεν ἄφαρ
2 τοὔπος τὸ θεοπρόπον ἡμῖν
3 τᾶς παλαιφάτου προνοίας,
4 ὅ, τι ἔλακεν ὁπότε τελεόμηνος ἐκφέροι
5 δωδέκατός τ' ἄροτος, ἀναδοχὰν τελεῖν πόνων
6 τῷ Διὸς αὐτόπαιδι· καὶ τάδ' ὀρθῶς
7 ἔμπεδα κατουρίζει.
8 πῶς γὰρ ἂν ὁ μὴ λεύσσων,
9 ἔτι ποτ' ἔτ' ἐπίπονον ἔχοι
10 θανὼν λατρείαν;

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ α'.

1 εἰ γάρ σφε κενταύρου φονία νεφέλα
2 χρίει δολοποιὸς ἀνάγκα
3 πλευρᾷ προστακέντος ἰοῦ,
4 ὃν τέκετο θάνατος, ἔτεκε δ' αἰόλος δράκων,
5 πῶς ὅδ' ἂν ἀέλιον ἕτερον ἢ τανῦν ἴδοι,
6 δεινοτάτῳ μὲν ὕδρας προστετακὼς
7 φάσματι μελαγχαίτα

Etiam excruciatur
Neſſi letiferis atque doloſis
Ignitíſque ſtimulis.

STROPHE 2.

Propter hæc infœlix Deianira ſubitam
Magnámque domi noxam cernens,
Ortam à pellice recens adducta,
Cùm partim parum cauta fuerit, partim peregrina
Voce perſuaſa ſit, ut exitialē amorē mariti conciliaret.
Quàm ea nunc alicubi gemit,
Quàm inexhauſtam
Alicubi fundit lachrymarum ſpumam.
Nam veniens
Nati neceſſitas oſtendit,
Ex inſidiis ortam eſſe magnam calamitatem.

ANTISTROPHE 2.

Erupit fons lachrymarum, diffuſus eſt
Morbus, vah qualis ab hoſtibus
Nunquam exaudita eſt
Nec orta Herculi calamitas, commiſeratione digna.
Heu funeſtam expeditionem,
Qua hæc ſponſa ſtatim
Parta eſt ab excelſa
OEchalia, bello victa.
Ipſa verò, quæ adjuvit
Venus tacita, manifeſte
Omnium horum cauſa eſt.

IAMBI.

Cho. Aut ego fallor, aut quendam audio
Luctum domi jam recens exortum,
Quid dicam ?
Haud obſcurè aliquis vociferatur, atque infœlices
Luctus edit intus: quid nam novæ turbæ ortum eſt domi?
Adverte animum, (perciliis
Quàm hæc anus præter ſolitum triſtis, & contractis ſu-
Prodit huc ad nos aliquid ſignificatura.
Nut. O filiæ, quàm nobis magni mali

Initium

8 τ' ἀμμιγά νιν αἰκίζει
9 νέσσου γ' ὕπο δολόμυθα κέντρα
10 ἐπιζέσαντα.-

ΣΤΡΟΦΗ β'.

1 ὧν ἅδ' ἁ τλάμων ἄοκνον
2 μεγάλαν προσορῶσα δόμοισι βλάβαν
3 νέων ἀϊσσόντων γάμων,
4 τὰ μὲν οὔτι προσέβαλε, τὰ δ' ἀπ' ἀλλοθρόου
5 γνώμας μολόντ' ὀλεθρίαισι ξυναλλαγαῖς,
6 ἦ που ὀλοὰ στένει,
7 ἦ που ἀδινῶν χλωρὰν
8 τέγγει δακρύων ἄχναν.
9 ἁ δ' ἐρχομένα
10 μοῖρα προφαίνει δολίαν
11 καὶ μεγάλαν ἄταν.-

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β'.

1 ἔρρωγεν παγὰ δακρύων.
2 κέχυται νόσος· ὢ πόποι, οἷον ἀναρ-
3 σίων οὔπω ἀγακλει-
4 τὸν ἡρακλέ' ἐπέμολε πάθος ὥς' οἰκτίσαι.
5 ἰὼ κελαινὰ λόγχα προμάχου δορὸς,
6 ἃ τότε θοὰν νύμφαν
7 ἄγαγες ἀπ' αἰπεινᾶς
8 τάνδ' οἰχαλίας αἰχμᾷ.
9 ἁ δ' ἀμφίπολος
10 κύπρις ἄναυδος φανερὰ
11 τῶνδ' ἐφάνη πράκτωρ.-

ΙΑΜΒΟΙ.

Χο. Πότερον ἐγὼ μάταιος, ἢ κλύω τινὸς
οἴκτου δι' οἴκων ἀρτίως ὁρμωμένου;
τί φημί;
ἠχεῖ τις οὐκ ἄσημον ἀλλὰ δυστυχῆ
κωκυτὸν εἴσω, καί τι καινίζει στέγη.
ξύνες δὲ
τήνδ', ὡς ἀήθης καὶ συνωφρυωμένη
χωρεῖ πρὸς ἡμᾶς γραῖα σημανοῦσά τι.
Τρ. Ὦ παῖδες, ὡς ἄρ' ἡμὶν οὐ σμικρῶν κακῶν

ἦρξεν

Initium fuit donum Herculi missum.
Cho. Quid verò ô anicula nobis affers novi?
Nut. Abiit Deianira ultimam
Viam pede immoto.
Cho. Nunquid mortua est? *Nut.* Rem omnem tenes.
Cho. Mortua ne est infœlix illa? *Nut.* Iterum audis.
Nut. Misera perdita, quo genere mortis interiit, cedo?

MONOSTROPHICA.

Cho. Tristissimo ut res peracta est.
Nut. Narra quæso, quomodo extincta est?
Cho. Sibi ipsi letum conscivit.
Cho. Quis nam furor, aut qui morbus
Impulit ipsam, ut huic telo
Occurreret? *Cho.* Quomodo perpetravit
Necem super necem
Rem conficiens sola?
Nut. Vulnere luctuosi ferri,
Cho. An tu hanc violentiam vidisti?
Nut. Quid ni, ut quæ prope astiterim.
Cho. Quis erat? Quomodo? age dic mihi.
Nut. Ipsa sua manu perpetravit hæc.
Cho. Quid narras?
Nut. Ea quæ certa sunt.
Cho. Peperit heu grandem
Hæc sponsa, quæ recens advenit,
Hisce ædibus furiam.

IAMBI.

Nut. Nimium. Sed si præsens adfuisses,
Ac vidisses, quomodo rē gesserit, tū valde miserta fuisses.
Cho. Et talia sustinuit manus muliebris perpetrare?
Nut. Atrociter certe, quod ubi audieris, ipsa mihi testis eris.
Nam cùm sola intro abiisset,
Et filium domi videret lectulos
Sternere, ut rursus obviam iret patri,
Occultabat ipsa se, ne quis videret,
Ibiq; lamentabatur ante aras provoluta, (mentis aliquod
Suam deplorans orbitatem: & flebat quotis ex instru-
Attingeret, quibus antea uti consueverat.
Hinc inde verò volutata per domum
Sicubi ex familia aliquem charum videbat,

Lugebat

ἦρξεν τὸ δῶρον Ἡρακλεῖ τὸ πόμπιμον.
Χο. Τί δ' ὦ γεραιὰ καινοποιηθὲν λέγεις;
Τρ. Βέβηκε Δηϊάνειρα τὴν πανυστάτην
ὁδῶν ἁπασῶν ἐξ ἀκινήτου ποδός.
Χο. Οὐ δή ποθ' ὡς θανοῦσα;
Τρ. Πάντ' ἀκήκοας.
Χο. Τέθνηκεν ἡ τάλαινα. Τρ. Δεύτερον κλύεις.
Χο. Τάλαιν' ὀλεθρία, τίνι τρόπῳ θανεῖν σφε φής;

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Τρ. Σχετλιώτατα πρός γε πρᾶξιν.
Χο. Εἰπὲ τῷ μόρῳ γύναι ξυντρέχει.
Τρ. Αὐτὴν διηΐστωσε.
Χο. Τίς θυμὸς, ἢ τίνες νόσοι;
Τρ. Τάνδ' αἰχμὰ βέλεος κακοῦ
ξυνεῖλε. Χο. Πῶς ἐμήσατο
πρὸς θανάτῳ θάνατον
ἀνύσασα μόνα;
Τρ. Στονόεντος ἐν τομᾷ σιδήρου.
Χο. Ἐπεῖδες ὦ ματαία τάνδ' ὕβριν;
Τρ. Ἐπεῖδον, ὡς δὴ πλησία παραστάτις.
Χο. Τίς ἦν; πῶς; φέρ' εἰπέ.
Τρ. Αὐτὴ πρὸς αὑτῆς χειροποιεῖται τάδε.
Χο. Τί φωνεῖς; Τρ. Σαφηνῆ.
Τρ. Ἔτεκεν ἔτεκεν μεγάλαν
ἀνέορτος ἅδε νύμφα
δόμοισι τοῖσδ' ἐριννύν.

ΙΑΜΒΟΙ.

Τρ. Ἄγαν γε· μᾶλλον δ' εἰ παροῦσα πλησία
ἔλευσσες οἷ' ἔδρασε, κάρτ' ἂν ᾤκτισας.
Χο. Καὶ ταῦτ' ἔτλη τις χεὶρ γυναικεία κτίσαι.
Τρ. Δεινῶς γε· πεύσῃ δ' ὥστε μαρτυρεῖν ἐμοί.
ἐπεὶ παρῆλθε δωμάτων εἴσω μόνη,
καὶ παῖδ' ἐν αὐλαῖς εἶδε κοῖλα δέμνια
στορνύνθ', ὅπως ἄψορρον ἀντῴη πατρί,
κρύψασ' ἑαυτὴν ἔνθα μή τις εἰσίδοι,
βρυχᾶτο μὲν βωμοῖσι προσπίπτουσ', ὅτι
γένοιτ' ἐρήμη, κλαῖε δ' ὀργάνων ὅτου
ψαύσειεν, οἷς ἐχρῆτο δειλαία πάρος.
ἄλλῃ δὲ κἄλλῃ δωμάτων στρωφωμένη,
εἰ του φίλων βλέψειεν οἰκετῶν δέμας,

Lugebat infœlix ipsum intuens:
Atque ultro Dæmonem vocabat,
Rémq; familiarem deplorabat cui liberi defuturi essent.
Tandem hoc luctu finito, subito ipsam video
In thalamum Herculis irruentem.
Et ego clanculum in tenebris
Observabam, cùm mulierem in lecto
Herculis, stratas vestes ponere video.
Quo facto insiliit, supráque
Eas consedit in medio thoro.
Et calidissimis lachrymarum fluminibus profusis.
Tandem: ô lectule, inquit in quo ego sponsa jacui,
In posterum mihi jam vale: nam me non amplius
Accipies in his stratis cubantem.
Hæc cùm dixisset, mox celeri manu
Vestem suam solvit, qua aurea
Mammillas coercebat fibula, totúmque nudavit
Latus, ac sinistrum humerum.
Egóque quantum poteram currens
Filio nuncio, quid ipsa struat.
Sed interim dum huc & illuc recurrimus,
Ipsam videmus ancipiti gladio
In latere sub hepate & præcordiis vulneratam.
Quod cùm filius vidisset, gemuit: intelligeb. enim infœlix
Eam ira impulsam hoc facinus perpetrasse.
Seróq; cognovit ea, quæ domi gerebantur, & quòd
Invita à Centauro decepta ista fecisset:
Ibi infœlix in lachrymas fletúsque
Omnes solutus ipsam deploravit,
Ac circumfusus os admovit, & lateri
Latus adjunxit, jacuítq; ita vehementer ingemiscens,
Quòd eam in crimen perperam vocasset:
Lugebátq; quòd uno tempore ambobus
Patre & illa orbatus esset.
Sic res sunt intus. Quapropter si quis
Duos aut plures dies numerat,
Stultus est: nihil enim est quod ad crastinum spectes,
Sed vide ne tibi hodie aliquid adversi eveniat.

SYSTEMA.

Cho. Utrum calamitatem nunc deplorabo?
Utrum facinus ultra quàm oportuit peractum:
Difficile judicatu est mihi miseræ.

ἔκλαιεν ἡ δύστηνος εἰσορωμένη,
αὐτὴ τὸν αὑτῆς δαίμον᾽ ἀνακαλουμένη.
καὶ τὰς ἄπαιδας ἐς τὸ λοιπὸν οὐσίας.
ἐπεὶ δὲ τῶνδ᾽ ἔληξεν, ἐξαίφνης σφ᾽ ὁρῶ
τὸν ἡράκλειον θάλαμον εἰσορμωμένην.
κἀγὼ λαθραῖον ὄμμ᾽ ἐπισκιασμένη
φρούρουν· ὁρῶ δὲ τὴν γυναῖκα δεμνίοις
τοῖς ἡρακλείοις στρωτὰ βάλλουσαν φάρη.
ὅπως δ᾽ ἐτέλεσε τοῦτ᾽, ἐπενθοροῦσ᾽ ἄνω,
καθέζετ᾽ ἐν μέσοισιν εὐναστηρίοις·
καὶ δακρύων ῥήξασα θερμὰ νάματα,
ἔλεξεν, Ὦ λέχη τε καὶ νυμφεῖ᾽ ἐμὰ,
τὸ λοιπὸν ἤδη χαίρεθ᾽, ὡς ἔμ᾽ οὔ ποτε
δέξεσθ᾽ ἔτ᾽ ἐν κοίταισι ταῖσδ᾽ εὐνήτριαν.
τοσαῦτα φωνήσασα, συντόνῳ χερὶ
λύει τὸν αὑτῆς πέπλον, ᾧ χρυσήλατος
προὔκειτο μαστῶν περονίς· ἐκ δ᾽ ἐλώπισε
πλευρὰν ἅπασαν, ὠλένην τ᾽ εὐώνυμον.
κἀγὼ δρομαία βᾶσ᾽, ὅσον περ ἔσθενον,
τῷ παιδὶ φράζω τῆς τεχνωμένης τάδε.
κἀν ᾧ τὸ κεῖσε δεῦρό τ᾽ ἐξορμώμεθα,
ὁρῶμεν αὐτὴν ἀμφιπλῆγι φασγάνῳ
πλευρὰν ὑφ᾽ ἧπαρ καὶ φρένας πεπληγμένην.
ἰδὼν δ᾽ ὁ παῖς ᾤμωξεν· ἔγνω γὰρ τάλας
τοὔργον κατ᾽ ὀργὴν ὡς ἐφάψειεν τόδε,
ὄψ᾽ ἐκδιδαχθεὶς τῶν κατ᾽ οἶκον, οὕνεκα
ἄκουσα πρὸς τοῦ θηρὸς ἔρξειεν τάδε.
κἀνταῦθ᾽ ὁ παῖς δύστηνος οὔτ᾽ ὀδυρμάτων
ἐλείπετ᾽ οὐδὲν ἀμφί νιν γοώμενος,
οὔτ᾽ ἀμφιπίπτων στόμασιν, ἀλλὰ πλευρόθεν
πλευρὰν παρεὶς, ἔκειτο πόλλ᾽ ἀναστένων.
ὥς νιν ματαίως αἰτίᾳ βάλοι κακῇ·
κλαίων ὅθ᾽ οὕνεκ᾽ ἐκ δυοῖν ἔσοιθ᾽ ἅμα
πατρός τ᾽ ἐκείνης τ᾽ ὠρφανισμένος βίου.
τοιαῦτα τἀνθάδ᾽ ἐστίν· ὥστ᾽ εἴ τις δύο
ἢ καὶ πλείους τις ἡμέρας λογίζεται,
μάταιός ἐστιν· οὐ γάρ ἐσθ᾽ ἥ γ᾽ αὔριον,
πρὶν εὖ πάθῃ τις τὴν παροῦσαν ἡμέραν.

ΣΤΣΤΗΜΑ.

Χο. Πότερα πότερ᾽ ἂν ἐπιστένω;
πότερα τέλεα περαιτέρω,
δύσκριτ᾽ ἔμοιγε δυστάνῳ;

Hæc enim domi sunt subjecta jam oculis,
Illa verò expectamus.
Idem autem est habere & expectare malum.

ANTISTROPHICA. Strophe.

Utinam secundus aliquis
Ventus nostris ædibus aspiret,
Qui me ex hisce locis auferat,
Ne moriar pavore,
Præstantem Jovis filium
Solum conspicata,
Immedicabili dolore affectum.
Nam appropinquare dicunt
Grande miraculum.

ANTISTROPHE.

Propè sanè est: nec longè abest:
Hospites enim velut canora luscinia plorant,
Et cœtus peregrinus accedit.
Quo nam portant ipsum? vide ut amicum
Curantes, tristem
Absque strepitu inferunt gradum.
Heu heu, ipse verò tacitus bajulatur.
Quid conjectem, mortuum ne jam esse,
An verò dormire?

ANAPAESTI.

Hyl. Hei mihi pater.
Heu me miserum pater,
Quid de me fiet? quid consilii capiam?
Heu mihi.
Sen. Tace fili, ne moveas
Dirum dolorem patris dilecti:
Vivit enim cubans, sed inhibe mordens
Os tuum.
Hyl. Quid ais senex, an vivit?
Sen. Ne excites dormientem,
Ne suscites, ne irrites
Furiosum, dirúmque morbum, ô fili.
Hyl. Sed mens mihi misero
Excitavit ingentem molem malorum.

τὰ δὲ μὲν ἔχομεν ὁρᾶν δόμοις,
τὰ δὲ μέλλομεν μὲν ἐλπίσι·
κοινὰ δ᾽ ἔχειν τε καὶ μέλλειν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ: Στροφή.

1 εἴθ᾽ ἀνεμόεσσά τις
2 γένοιτ᾽ ἔπουρος ἑστιῶτις αὔρα,
3 ἥτις μ᾽ ἀποικίσειεν ἐκ τόπων, ὅπως
4 τὸν Ζηνὸς ἄλκιμον γόνον
5 μὴ ταρβαλέα θάνοιμι
6 μοῦνον εἰσιδοῦσ᾽ ἄφαρ.
7 ἐπεὶ ἐν δυσαπαλλάκτοις ὀδύναις
8 χωρεῖν πρὸ δόμων λέγουσιν
9 ἄσπετόν τι θαῦμα.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ.

1 ἀγχοῦ δ᾽ ἄρα κοὐ μακρὰν
2 ἔκλαιον, ὀξύφωνος ὡς ἀηδών.
3 ξένων γὰρ ἐξόμιλος ἥδε τις βάσις·
4 πᾶς δ᾽ αὖ φορεῖ νιν, ὡς φίλου
5 προκηδομέναν, βαρεῖαν
6 ἄψοφον φέρει βάσιν.
7 αἶ αἶ αἶ αἶ· ὅδ᾽ ἄναυδος φέρεται.
8 τί χρή, θανόντα νιν ἢ κα-
9 θ᾽ ὕπνον ὄντα, κρῖναι;

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Τλ. Ὤ μοι ἐγὼ σοῦ πάτερ,
ὤ μοι ἐγὼ σοῦ μέλεος.
τί πάθω; τί δὲ μήσομαι; οἴμοι,
Πρ. Σῖγα τέκνον, μὴ κινήσῃς
ἀγρίαν ὀδύνην πατρὸς ὠμόφρονος.
ζῇ γὰρ προπετής· ἀλλ᾽ ἴσχε δακὼν
στόμα σόν.
Τλ. Πῶς φῂς ὦ γέρον; ἦ ζῇ;
Πρ. Οὐ μὴ ᾽ξεγείρῃς τὸν ὕπνῳ κάτοχον,
κἀκκινήσῃς, κἀναστήσῃς
φοιτάδα δεινὴν νόσον, ὦ τέκνον.
Τλ. Ἀλλ᾽ ἐπί μοι μελέῳ
βάρος ἄπλετον ἐμμέμονε φρήν.-

Ὦ Ζεῦ,

Her. O Jupiter, quo nam terrarum venio ? apud quos nam
Homines jaceo confectus continuis
Doloribus ? væ misero mihi, (mihi.
Jam ſcelerati morbi violentia rurſum incrudeſcit hei
Sen. An non ſciebas, multò melius fuiſſe
Silere, & huic non diſpergere
A capite ac palpebris ſomnum ?
Hyl. Sed non poteram me cohibere,
Cùm hoc malum viderem.
Her. O ſcopuli Cenæi, ubi ſunt aræ
Sacræ, qualem pro qualibus
Sacris mihi miſero gratiam
Rependitis ? ô Jupiter
Quali me probro affeciſti.
Utinam ego nunquam
Oculis aſpexiſſem
Hanc implacabilem furoris violentiam.
Quis enim incantator, quis artifex
Medicinæ hoc malum
Excepto Jove mitigare poterit ?
Miraculum me procul videre putarem :
Hei mihi, ſinite ſinite me
Infœlicem cubare :
Sinite me infœlicem cubare.
Ubi me attingis ? quò reclinas ?
Enecas me, enecas.

HEXAMETRI.

Moviſti me, & morbus qui quieſcebat.
Jam rurſum me cruciat,
Jam rurſum graſſatur. Ubi nunc eſtis
O Græcorum omnium
Injuſtiſſimi viri, Quorum ego mare multipliciter
Et omnia nemora dum purgo, perii miſer.
Et nunc nemo eſt qui in me, ita morbo affectum,
Ignem vel ferrum ſalutare convertere velit,
Hei mihi, nemo, qui caput hoc comminutum, adveniens
Hac vita inviſa exolvere velit.
Sen. O tu, qui filius es hujus viri, opus hoc majus ſit,
Quàm ut meis viribus adminiſtrari queat.
Adjuva igitur. Nam tibi oculus
Vegetior eſt quàm mihi, ad ipſum ſervandum.
Hyl. Manum ego quidem admoveo, ſed remedium dolorum
Neque intus, nec foris ullum invenire poſſum
Ad ſalutem. Ita Deus nobiſcum agit.

ANA-

Ἡρ. Ὦ Ζεῦ, ποῖ γᾶς ἥκω; παρὰ τοῖ-
σι βροτῶν κεῖμαι πεπονημένος ἀ-
λήκτοις ὀδύναις; οἴμοι ἐγὼ τλά-
μων· ἡ δ' αὖ μιαρὰ βρύκει· φεῦ.
Πρ. Ἆρ' ἐξήδει σ' ὅσον ἦν κέρδος
σιγῇ κεύθειν, καὶ μὴ σκεδάσαι
τῷδ' ἀπὸ κρατὸς βλεφάρων θ' ὕπνον;
Ὑλ. Οὐ γὰρ ἔχω πῶς ἂν
στέρξαιμι, κακὸν τόδε λεύσσων.--
Ἡρ. Ὦ Κηναία κρηπὶς βωμῶν
ἱερῶν, οἵαν νῦν ἀνθ' οἵων
θυμάτων ἐπί μοι μελέῳ χάριν ἤ-
νύσω· ὦ Ζεῦ,
οἵαν μ' ἄρ' ἔθου λώβαν, οἵαν
ἣν μή ποτ' ἐγὼ προσιδεῖν ὁ τάλας
ὤφελον ὄσσοις, τόδ' ἀκήλητον
μανίας ἄνθος καταδερχθῆναι.
τίς γὰρ ἀοιδὸς, τίς ὁ χειροτέχνης
ἰατρείας, ὃς τήνδ' ἄτην
χωρὶς Ζηνὸς κατακηλήσει;
θαῦμ' ἂν πόρρωθεν ἰδοίμαν· ἒ ἔ,
ἐᾶτέ με δύσμορον ἀνάσαι.
ἐᾶτέ με δύστανον εὐνάσαι.
πᾷ μου ψαύεις; ποῖ κλίνεις;
ἀπολεῖς μ', ἀπολεῖς.
ἀντέτροφας ὅ, τι καὶ μύσῃ.--

ΕΞΑΜΕΤΡΟΣ.

ἧπταί μου νόσος· ἡ δ' αὖθ' ἕρπει· πόθεν ἔστ' ὦ
πάντων Ἑλλάνων ἀδικώτατοι ἀνέρες, οὓς δὴ
πολλὰ μὲν ἐν πόντῳ κατά τε δρία πάντα καθαίρων
ὠλεκόμαν ὁ τάλας· καὶ νῦν ἐπὶ τῷδε νοσοῦντι
οὐ πῦρ, οὐκ ἔγχος τις ὀνήσιμον οὐκ ἀποτρέψει.
ἒ ἔ, οὐδ' ἀπαράξαι κρᾶτα
βίου θέλει μολὼν
τοῦ στυγεροῦ· φεῦ φεῦ.--
Ὦ παῖ τοῦδ' ἀνδρὸς, τοὔργον τόδε μεῖζον ἀνήκει
Πρ. ἢ κατ' ἐμὰν ῥώμαν· σὺ δὲ σύλλαβε· σοί τε γὰρ ὄμμα
ἔμπλεον ἢ δι' ἐμοῦ σώζειν. Ὑλ. Ψαύω μὲν ἔγωγε·
λαθίπονον δ' ὀδυνᾶν οὔτ' ἔνδοθεν οὔτε θύραζ' ἔ-
στι μοι ἐξανύσαι βιότου· τοιαῦτα νέμει Ζεύς.

ANAPÆSTI.

Her. O nate, nate, ubi tandem es?
Huc me, huc inquam,
Assume allevans,
Hei mihi, Heu fortunam adversam,
Grassatur in nos rursum, grassatur
Infœlix, qui nos perdit
Invictus, crudelis
Morbus, ô Pallas,
Hoc me rursum molestia afficit, ô nate
Miserere parentis,
Apprehende hastam, quod nemo reprehendet,
Feri me sub jugulo,
Remedium adhibe huic dolori, quo me exasperavit
Impia mater tua,
Quam utinam videam jacentem
Sic eodem modo, quemadmodum me perdidit.
O germane Jovis frater.
O dulcis Pluto,
Sopito me, sopito,
Celerique morte
Infœlicem interfice.

IAMBI.

Cohorrui auditis his malis, ô amicæ,
Regis nostri, quæ vir tantus existens sustinet.
O multa dictu gravia perpessu aspera,
Quæ corpore exantlato atque animo pertuli:
Nec mihi Iunonis terror implacabilis.
Significat & exhausto.
Nec tantum invexit tristis Eurystheus mali,
Quantum una vecors, OEnei partu edita.
Hæc me irretivit veste furiali inscium,
Quæ lateri inhærens morsu lacerat viscera,
Urgensque graviter pulmonum haurit spiritus,
Jam decolorem sanguinem omnem exorbuit:
Sic corpus clade horribili absumptum extabuit:
Ipse illigatus peste interimor textili.
Hos non hostilis dextra, non terra edita
Moles Gigantum: non biformato impetu

Sequentẽ locum Cicero Illi. Tusc. Quæstionũ sic vertit versibus Iambicis Trimetris

Cen-

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Ηρ. Ὦ παῖ παῖ, ποῦ ποτ' εἶ;
τᾷδέ με τᾷδέ με
προσλαβὲ κυφίσας· ἒ ἔ.
ἰὼ ἰὼ δαῖμον.
θρώσκει δ' αὖ θρώσκει
δειλαία διολοῦσ' ἡμᾶς
ἀποτίβατος ἀγρία
νόσος· ἰὼ παλλὰς
τόδε μ' αὖ λωβᾶται· ἰὼ παῖ,
τὸν φύσαντ' οἰκτείρας,
ἀνεπίφθονον εἴρυσον ἔγχος,
παῖσον ἐμᾶς ὑπὸ κλῃῖδος.
ἀκοῦ δ' ἄχος ὅ μ' ἐχόλωσε
σὰ μάτηρ ἄθεος
ἂν ὧδ' ἐπίδοιμι πεσοῦσαν
αὔτως ὧδ' αὔτως ἅς μ' ὤλεσεν
ὦ διὸς αὐθαίμων,
ὦ γλυκὺς ἀΐδας
εὔνασον, εὔνασον ὠκυπέτῃ μόρῳ
τὸν μέλεον φθίσας.

ΙΑΜΒΟΙ.

Χο. Κλύουσ' ἔφριξα τάσδε συμφορὰς φίλαι
ἄνακτος, οἵαις οἷος ὢν ἐλαύνεται.
Ηρ. Ὦ πολλὰ δὴ καὶ θερμὰ καὶ λόγῳ κακὰ
καὶ χερσὶ καὶ νώτοισι μοχθήσας ἐγώ·
κοὔπω τοιοῦτον οὔτ' ἄκοιτις ἡ διὸς
προὔθηκεν, οὔθ' ὁ στυγνὸς Εὐρυσθεὺς ἐμοὶ,
οἷον τόδ' ἡ δολῶπις οἰνέως κόρη
καθῆψεν ὤμοις τοῖς ἐμοῖς ἐριννύων
ὑφαντὸν ἀμφίβληστρον, ᾧ διόλλυμαι.
πλευραῖσι γὰρ προσμαχθὲν, ἐκ μὲν ἐσχάτας
βέβρωκε σάρκας, πλεύμονός τ' ἀρτηρίας
ῥοφεῖ ξυνοικοῦν· ἐκ δὲ χλωρὸν αἷμά μου
πέπωκεν ἤδη, καὶ διέφθαρμαι δέμας
τὸ πᾶν, ἀφράστῳ τῇδε χειρωθεὶς πέδῃ.
κοὐ ταῦτα λόγχη πεδιάς, οὔθ' ὁ γηγενὴς
στρατὸς γιγάντων, οὔτε θήρειος βία,
οὔθ' ἑλλάς, οὔτ' ἄγλωσσος, οὔθ' ὅσην ἐγὼ
γαῖαν καθαίρων ἱκόμην, ἔδρασέ πω.

Centaurus ictus, corpori infixit meo :
Non Graia vis : non barbara ulla immanitas :
Non sæva terris undique omnem hinc feritatem
expuli.
Sed fœminea vis, fœminea interimor manu.
O nate vere hoc nomen usurpa erga patrem :
Ne me occidentem matris superet charitas :
Huc arripe ad me manibus abstractam piis.
Jam cernam méne an illam potiorem putes.
Perge, aude nate, illachryma patris pestibus,
Miserere, Gentes nostras flebunt miserias.
Heu virginalem me ore ploratum edere ?
Quem vidit nemo ulli ingemiscentem malo:
Sic fœminata virtus afflicta occidit.
Accede nate, assiste, miserandum aspice,
Eviscerratum corpus lacerati patris,
Videte cuncti, Tu cœlestium Sator
Jace obsecro in me vim coruscam fulminis.
Nunc nunc dolorum anxiferi torquent vertices.
Nunc serpit ardor : ô ante victrices manus,
O pectora, ô terga, ô lacertorum thori,
Vestróne pressu quondam Nemeæus Leo
Frendens efflavit graviter extremum habitum ?
Hæc dextra Lernam terram,
Mactata excetra
Placavit. Hæc bicorporem afflixit manum
Erymanthiam hæc vastificam abjecit belluam.
Hæc à tartareis tenebris abstractum plaga
Tricipitem eduxit Hydra generatum canem :
Hæc interemit tortu multiplicabili
Draconem auriferam obtutu observantem arborem.
Multa alia victrix nostra lustravit manus:
Nec quisquam è nostris spolia cœpit laudibus.

Huc usque versio Ciceroniana.

Nunc ita articulis fractis, laceratus,
Ab occulta peste expugnor miser
Ego, qui optimæ matris dictus sum filius,
Qui Jove genitus patre.

Sed

γυνὴ δὲ, θῆλυς οὖσα, κοὐκ ἀνδρὸς φύσιν,
μόνη με δὴ καθεῖλε φασγάνου δίχα.
ὦ παῖ, γενοῦ μοι παῖς ἐτήτυμος γεγώς,
καὶ μὴ τὸ μητρὸς ὄνομα πρεσβεύσῃς πλέον.
δός μοι χεροῖν σαῖν αὐτὸς ἐξ οἴκου λαβὼν
εἰς χεῖρα τὴν τεκοῦσαν, ὡς εἰδῶ σάφα
εἰ τοὐμὸν ἀλγεῖς μᾶλλον, ἢ κείνης ὁρῶν
λωβητὸν εἶδος ἐν δίκῃ κακούμενον.
ἴθ' ὦ τέκνον, τόλμησον· οἴκτειρόν τέ με
πολλοῖσιν οἰκτρὸν, ὅστις ὥστε παρθένος
βέβρυχα κλαίων· καὶ τόδ' οὐδ' ἂν εἷς ποτε
τόνδ' ἄνδρα φαίη πρόσθ' ἰδεῖν δεδρακότα·
ἀλλ' ἀστένακτος αἰὲν ἑσπόμην κακοῖς.
νῦν δ' ἐκ τοιούτου θῆλυς εὕρημαι τάλας.
καὶ νῦν προσελθὼν στῆθι πλησίον πατρὸς.
σκέψαι δ' ὁποίας ταῦτα συμφορᾶς ὕπο
πέπονθα· δείξω γὰρ τάδ' ἐκ καλυμμάτων.
ἰδοὺ, θεᾶσθε πάντες ἄθλιον δέμας.
ὁρᾶτε τὸν δύστηνον ὡς οἰκτρῶς ἔχω
αἲ αἲ ὦ τάλας, ἒ ἔ.
ἔθαλψεν ἄτης σπασμὸς ἀρτίως· ὅδ' αὖ
διῇξε πλευρῶν· οὐδ' ἀγύμναστόν μ' ἐᾶν
ἔοικεν ἡ τάλαινα διάβορος νόσος.
ὦ 'ναξ ἀΐδη δέξαι μ'· ὦ διὸς ἀκτὶς παῖσον.
ἔνσεισον ὦ 'ναξ, ἐγκατάσκηψον βέλος
πάτερ κεραυνοῦ· δαίνυται γὰρ αὖ πάλιν·
ἤνθηκεν, ἐξώρμηκεν, ὦ χέρες, χέρες.
ὦ νῶτα, καὶ στέρν'· ὦ φίλοι βραχίονες,
ὑμεῖς ἐκεῖνοι δὴ καθέσταθ', οἵ ποτε
νεμέας ἔνοικον βουκόλων ἀλάστορα
λέοντ', ἄπλατον θρέμμα κἀπροσήγορον,
βίᾳ κατειργάσασθε, λερναίαν θ' ὕδραν
διφυῆ τ' ἄμικτον ἱπποβάμονα στρατὸν
θηρῶν, ὑβριστὴν, ἄνομον, ὑπείροχον βίαν·
ἐρυμάνθιόν τε θῆρα· τόν θ' ὑπὸ χθονὸς
ἅδου τρίκρανον σκύλακ', ἀπρόσμαχον τέρας·
δεινῆς ἐχίδνης θρέμμα· τόν τε χρυσέων
δράκοντα μήλων φύλακ' ἐπ' ἐσχάτοις τόποις.
ἄλλων τε μόχθων μυρίων ἐγευσάμην,
κοὐδεὶς τροπαῖ' ἔστησε τῶν ἐμῶν χερῶν.
νῦν δ' ὧδ' ἄναρθρος καὶ κατερρακωμένος
τυφλῆς ὑπ' ἄτης ἐκπεπόρθημαι τάλας,
ὁ τῆς ἀρίστης μητρὸς ὠνομασμένος
ὁ τοῦ κατ' ἄστρα ζηνὸς αὐδηθεὶς γόνος.

Sed hoc prædico vobis, Etsi interiero,
In nihilum & si redactus fuero, eam quæ hoc mihi confecit
Ulciscar tamen. Sine igitur ut veniat saltem
Ut discat, atque omnibus nunciet,
Quod ego & vivus & mortuus malos punierim.
Cho. O misera Græcia, in quanto luctu
Futura es, ubi hoc vivo privaberis.
Hyl. Si concedis pater, ut contra aliquid dicam,
Etsi morbo affectus, attamen tace atque audi:
Petam enim à te quod æquum est me consequi:
Da mihi hanc veniam, neque in tantum iræ
Indulge: nescis enim quamobrem
Vel gaudere cupias, vel temere doleas.
Dic, si quid vis, deinde desine, nam ego morbo affectus
Non intelligo tuos perplexos sermones.
Hyl. De matre dicturus sum, ut nunc cum ea
Agitur, & quomodo peccavit non volens.
Her. O scelerate, jam ne iterum mentionem fecisti
De parricidiali matre, ut audire cogar?
Hyl. Sic enim res est, ut non deceat tacere.
Her. Nempe, quasi non graviter prius peccatum sit.
Hyl. At non quotidie tamen eam peccasse dices.
Her. Dic, sed cave ne te degenerem esse cognoscam.
Hyl. Dicam, mortua mater est, & modo occisa.
Her. A quo nam? prodigia enim in his malis commemoras,
Hyl. Ipsa sibi conscivit mortem, nemo alius autor est.
Her. Hei mihi, utinam mea manu interfecta esset.
Hyl. Iram remitteres, rem totam si cognosceres.
Her. Rem atrocem commemorare cœpisti, dic ergo, quid est?
Hyl. Prorsum erravit, cum nihil mali in animo haberet.
Her. Nihil mali pessime, cum patrem tuum interfecerit?
Hyl. Amatorio enim pharmaco te conciliare volens
Erravit, cum novas domi nuptias cerneret.
Her. Ecquis Trachiniorum tantus veneficus est?
Hyl. Nessus Centaurus olim persuasit ei,
Ut hocce philtro amore suite incenderet,
Her. Hei mihi, perii miser,
Occidi, interii, lucem non amplius aspicio.
Nunc enim intelligo calamitates nostras,
Abi nate: pater enim tibi jam non vivit amplius,
Voca totum genus cognatum,
Voca & miseram Alcmenam, Jovis
Frustra dictam conjugem, ut ultimum à me
Sermonem de oraculo audiatis, quantum ego scio,

ἀλλ' εὖ γέ τοι τόδ' ἴστε, κἂν τὸ μηδὲν ὦ,
κἂν μηδὲν ἕρπω, τήν γε δράσασαν τάδε
χειρώσομαι κἀκ τῶνδε· προσμόλοι μόνον,
ἵν' ἐκδιδαχθῇ πᾶσιν ἀγγέλλειν ὅτι
καὶ ζῶν κακούς γε καὶ θανὼν ἐτισάμην. --

Χο. Ὦ τλῆμον Ἑλλάς, πένθος οἷον εἰσορῶ
ἕξουσαν, ἀνδρὸς τοῦδέ γ' εἰ σφαλήσεται.

Τλ. Ἐπεὶ παρέσχες ἀντιφωνῆσαι, πάτερ,
σιγὴν παρασχών, κλῦθί μου νοσῶν ὅμως.
αἰτήσομαι γάρ σ' ὧν δίκαια τυγχάνειν.
δός μοι σεαυτόν, μὴ τοσοῦτον ὡς δάκνῃ
θυμῷ δύσοργος· οὐ γὰρ ἂν γνοίης ἐν οἷς
χαίρειν προθυμῇ, κἀν ὅτοις ἀλγεῖς μάτην. --

Ηρ. Εἰπὼν ὃ χρῄζεις, λῆξον· ὡς ἐγὼ νοσῶν,
οὐδὲν ξυνίημ' ὧν σὺ ποικίλλεις πάλαι.

Τλ. Τῆς μητρὸς ἥκω τῆς ἐμῆς φράσων, ἐν οἷς
νῦν ἐστιν, οἷς θ' ἥμαρτεν οὐχ ἑκουσία.

Ηρ. Ὦ παγκάκιστε, καὶ παρεμνήσω γὰρ αὖ
τῆς πατροφόντου μητρὸς ὡς κλύειν ἐμέ;

Τλ. Ἔχει γὰρ οὕτως ὥστε μὴ σιγᾶν πρέπειν.

Ηρ. Οὐ δῆτα τοῖσί γε πρόσθεν ἡμαρτημένοις;

Τλ. Ἀλλ' οὐδὲ μὲν δὴ τοῖς γ' ἐφ' ἡμέραν ἐρεῖς.

Ηρ. Λέγ', εὐλαβοῦ δὲ μὴ φανῇς κακὸς γεγώς.

Τλ. Λέγω· τέθνηκεν ἀρτίως νεοσφαγής.

Ηρ. Πρὸς τοῦ; τέρας τοι διὰ κακῶν ἐθέσπισας.

Τλ. Αὐτὴ πρὸς αὑτῆς, οὐδενὸς πρὸς ἐκτόπου.

Ηρ. Οἴμοι· πρὶν ὡς χρῆν σφ' ἐξ ἐμῆς θανεῖν χερός.

Τλ. Κἂν σοῦ στραφείη θυμός, εἰ τὸ πᾶν μάθοις.

Ηρ. Δεινοῦ λόγου κατῆρξας, εἰπὲ δ' ᾗ νοεῖς.

Τλ. Ἅπαν τὸ χρῆμ' ἥμαρτε, χρηστὰ μωμένη.

Ηρ. Χρήστ', ὦ κάκιστε, πατέρα σὸν κτείνασα δρᾷ;

Τλ. Στέργημα γὰρ δοκοῦσα προσβαλεῖν σέθεν
ἀπήμπλακ', ὡς προσεῖδε τοὺς ἔνδον γάμους.

Ηρ. Καὶ τίς τοσοῦτος φαρμακεὺς Τραχινίων;

Τλ. Νέσσος πάλαι Κένταυρος ἐξέπεισέ νιν
τοιῷδε φίλτρῳ τὸν σὸν ἐκμῆναι πόθον.

Ηρ. Ἰοὺ ἰοὺ δύστηνος, οἴχομαι τάλας.
ὄλωλ', ὄλωλα, φέγγος οὐκέτ' ἔστι μοι.
οἴμοι, φρονῶ δὴ ξυμφορᾶς ἵν' ἕσταμεν.
ἴθ' ὦ τέκνον· πατὴρ γὰρ οὐκέτ' ἔστι σοι.
κάλει τὸ πᾶν μοι σπέρμα σῶν ὁμαιμόνων·
κάλει δὲ τὴν τάλαιναν Ἀλκμήνην, Διὸς
μάτην ἄκοιτιν, ὡς τελευταίαν ἐμοῦ
φήμην πύθησθε θεσφάτων ὅσ' οἶδ' ἐγώ. --

Hyl. Sed mater non est hic, verum ad littoralem
Tiryntha profecta, ibique habitat:
Atque ex liberis quosdam secum abduxit,
Cæteri in urbe Thebana vitam degunt.
Nos vero, qui adsumus, si opus est, pater,
Audiemus, atque hanc operam tibi dabimus.
Her. Audi igitur: nunc enim tempus est
Ut ostendas, qui vir sis, cum meus dicare filius.
Nam mihi jam olim pater prædixit Jupiter,
Neminem viventium mihi vitam erepturum esse,
Sed eum, qui jam vita defunctus apud inferos habitet.
Ille igitur Centaurus, sicut vox divina
Prædixit, mortuus me vivum interfecit.
Dicam vero tibi simile vaticinium
Novum, quod veteri illi correspondet.
Quod, cum veterum & humi cubantium
Sellorum lucum ingressus essem, adscripsi
Acceptum à Patre sacra & vocali Quercu,
Quæ mihi viventi ad hoc præsens tempus
Respondit laborum incumbentium finem fore:
Et me feliciter victurum existimabam:
Nempe hoc aliter accipiendum non erat, quam ut mo-(rerer
Nam mortui labore omni perfuncti sunt.
Hæc igitur cum manifeste acciderint, fili,
Decet te patri adjutorem esse,
Et non expectare, donec ego irasci incipiam,
Sed tua sponte officium facias, & pulcherrimæ legi
Obtemperes, quæ patri obedire jubet.
Hyl. Vereor pater hanc contentionem subire.
Her. Obtemperabo igitur, si quid à me vis fieri.
Hyl. Admove huc dextram quam primum manum.
Her. Cur hanc fidem tam anxie requiris?
Hyl. Non admonebis celeriter? non obtemperabis mihi?
Her. Ecce manum porrigo, nec contradico.
Hyl. Jura nunc mihi per caput Jovis genitoris.
Her. Quid me facturum jurabo, & fiet?
Hyl. Jurabis te facturum, quod dictum erit.
Her. Juro ergo Jovem jurisjurandi inspectorem.
Hyl. Si falles, pœnam imprecare tibi.
Her. Non dabo pœnas, non n. fallam, attamen imprecor,
Hyl. Nosti montis OEtæ summum apicem Jovi sacrum?
Her. Novi, sæpe enim in eo sacrificavi.
Eo te oportet meum corpus portare
Tuis & amicorum, quos voles, manibus:

Deinde

Υλ. Ἀλλ' οὔτε μήτηρ ἐνθάδ', ἀλλ' ἐπακτίᾳ
Τίρυνθι συμβέβηκεν, ὥς τ' ἔχειν ἕδραν.
παίδων δὲ τοὺς μὲν ξυλλαβοῦσ' αὐτὴ τρέφει,
τοὺς δ' ἂν τὸ Θήβης ἄστυ ναίοντας μάθοις.
ἡμεῖς δ' ὅσοι πάρεσμεν, εἴ τι χρή, πάτερ,
πράσσειν, κλύοντες ἐξυπηρετήσομεν --

Ηρ. Σὺ δ' οὖν ἄκουε τοὔργον· ἐξήκεις δ' ἵνα
φανεῖς ὁποῖος ὢν ἀνὴρ, ἐμὸς καλῇ.
ἐμοὶ γὰρ ἦν πρόφαντον ἐκ πατρὸς πάλαι,
πρὸς τῶν πνεόντων μηδενὸς θανεῖν ὕπο,
ἀλλ' ὅστις Ἅιδου φθίμενος οἰκήτωρ πέλει.
ὅδ' οὖν ὁ θὴρ κένταυρος, ὡς τὸ θεῖον ἦν
πρόφαντον, οὕτω ζῶντά μ' ἔκτανεν θανών·
φανῶ δ' ἐγὼ τούτοισι συμβαίνοντ' ἴσα
μαντεῖα καινὰ τοῖς πάλαι ξυνήγορα,
ἃ τῶν ὀρείων καὶ χαμαικοιτῶν ἐγὼ
Σελλῶν ἐσελθὼν ἄλσος εἰσεγραψάμην
πρὸς τῆς πατρῴας καὶ πολυγλώσσου δρυός·
ἥ μοι χρόνῳ τῷ ζῶντι καὶ παρόντι νῦν,
ἔφασκε μόχθων τῶν ἐφεστώτων ἐμοὶ
λύσιν τελεῖσθαι· κἀδόκουν πράξειν καλῶς.
τὸ δ' ἦν ἄρ' οὐδὲν ἄλλο πλὴν θανεῖν ἐμέ.
τοῖς γὰρ θανοῦσι μόχθος οὐ προσγίγνεται·
ταῦτ' οὖν ἐπειδὴ λαμπρὰ συμβαίνει, τέκνον,
δεῖ σ' αὖ γενέσθαι τῷδε τἀνδρὶ ξύμμαχον,
καὶ μὴ 'πιμεῖναι τοὐμὸν ὀξῦναι στόμα
ἀλλ' αὐτὸν εἰκάθοντα συμπράσσειν, νόμον
κάλλιστον ἐξευρόντα, πειθαρχεῖν πατρί.

Ηρ. Ἀλλ' ὦ πάτερ, ταρβῶ μὲν εἰς λόγου στάσιν
τοιάνδ' ἐπελθών· πείσομαι δ' ἅ σοι δοκεῖ

Υλ. Ἔμβαλλε χεῖρα δεξιὰν πρώτιστά μοι

Ηρ. Ὡς πρὸς τί πίστιν τήνδ' ἄγαν γ' ἐπιστρέφεις;

Υλ. Οὐ θᾶσσον οἴσεις, μηδ' ἀπιστήσεις ἐμοί;

Ηρ. Ἰδοὺ προτείνω, κοὐδὲν ἀντειρήσεται.

Υλ. Ὄμνυ Διὸς νῦν τοῦ με φύσαντος κάρα.

Ηρ. Ἦ μὴν τί δράσειν; καὶ τόδ' ἐξειρήσεται.

Υλ. Ἦ μὴν ἐμοὶ τὸ λεχθὲν ἔργον ἐκτελεῖν.

Ηρ. Ὄμνυμ' ἔγωγε Ζῆν' ἔχων ἐπώμοτον.

Υλ. Εἰ δ' ἐκτὸς ἔλθοις, πημονὰς εὔχου λαβεῖν.

Ηρ. Οὐ μὴ λάβω· δράσω γάρ· εὔχομαι δ' ὅμως·

Υλ. Οἶσθ' οὖν τὸν Οἴτης Ζηνὸς ὕψιστον πάγον;

Ηρ. Οἶδ', ὡς θυτήρ γε πολλὰ δὴ σταθεὶς ἄνω.

Υλ. Ἐνταῦθα νῦν χρὴ τοὐμὸν ἐξάραντά σε
σῶμ' αὐτόχειρα καὶ ξὺν οἷς χρῄζεις φίλων,

πολλὴν

Deinde multis lignis quernis sectis,
Et de sylvestri olea pyra instructa,
Oportet te virili animo corpus meum superimponere,
Ac face picea subjecta
Incendere rogum: nec lachrymas fundas, aut lugeas,
Sed sine gemitu lachrymisque si modo meus
Es filius, hæc facies: sin minus, incumbam ego tibi
Apud inferos existens dirus imprecator semper,
Hyl. Hei mihi pater, quid dixisti? quid me facere jubes?
Her. Quod facere oportet, si recusas, patre
Alio natus es, meus vero non vocabere filius.
Hyl. Hei mihi iterum, ad quæ me vocas, pater?
Ut parricida, fiam & interfector patris?
Her. Non parricida, Sed malorum, quæ sustineo,
Pæon, atque unicus medicus.
Hyl. Quomodo vero, si comburo corpus sanabo tuum?
Her. Sed ab hoc si abhorres, cætera tantum perage.
Hyl. Gestationis quidem officium non recuso.
Her. An & pyræ dictæ apparatus?
Hyl. Modo ne ipse manum admoveam,
Cætera fient, nec opera mea deerit tibi.
Her. Satis est; tribue vero mihi
Hoc exiguum beneficium, super alia multa quæ contulisti
Hyl. Etsi res magna adeo sit, fiet:
Her. Euryti filiam nosti, virginem?
Hyl. Iolen, ut arbitror, dicis.
Her. Tenes: tantum vero tibi præcipio, nate,
Ut eam, mortuo me, si pietatem colere,
Et juramenti, quo patri obligatus es, meminisse voles,
Uxorem ducas, nec refrageris patri:
Neque alius vi eam, quæ ad latus meum
Accubuit, quam tu, accipiat unquam:
Sed tu fili cura hunc thorum,
Obtempera: nam cum in rebus magnis obtemperaveris
Si in parvis resistes, priorem effundes gratiam. (mihi
Hyl. Hei mihi, ægrotanti quidem succensere non decet,
At sic affectum quis ferat?
Her. Ita loqueris, quasi nihil quod jubeo facturus.
Hyl. Quis vero eam, quæ matri exitii
Et tibi hujus morbi causa fuit,
Quis hanc inquam sustineat? Nisi quis à furiis agitetur,
Satius est & me mori,
Quam cum inimicissimis habitare simul.
Her. Hic vir, quantum apparet, nihil reveretur

Patrem

πολλὴν μὲν ὕλην τῆς βαθυρρίζου δρυὸς
κείραντα, πολλὸν δ᾽ ἄρσεν᾽ ἐκτεμόνθ᾽ ὁμοῦ
ἄγριον ἔλαιον, σῶμα τοὐμὸν ἐμβαλεῖν.
καὶ πευκίνης λαβόντα λαμπάδος σέλας,
πρῆσαι· γόου δὲ μηδὲν εἰσίτω δάκρυ.
ἀλλ᾽ ἀστένακτος κἀδάκρυτος, εἴπερ εἶ
τοῦδ᾽ ἀνδρὸς, ἔρξον· εἰ δὲ μὴ, μενῶ σ᾽ ἐγὼ
καὶ νέρθεν ὢν, ἀραῖος εἰσαεὶ βαρύς.
Υλ. Οἴμοι πάτερ, τί μ᾽ εἶπας; οἷά μ᾽ εἴργασαι;
Ηρ. Ὁποῖα δραστέ᾽ ἐστίν· εἰ δὲ μὴ, πατρὸς
ἄλλου γενοῦ του, μηδ᾽ ἐμὸς κληθῇς ἔτι.
Υλ. Οἴμοι μάλ᾽ αὖθις, οἷά μ᾽ ἐκκαλῇ πάτερ,
φονέα γενέσθαι καὶ παλαμναῖον σέθεν.
Ηρ. Οὐ δῆτ᾽ ἔγωγ᾽· ἀλλ᾽ ὧν ἔχω παιώνιον
καὶ μοῦνον ἰατῆρα τῶν ἐμῶν κακῶν.
Υλ. Καὶ πῶς ὑπαίθων, σῶμ᾽ ἂν ἰώμην τὸ σόν;
Ηρ. Ἀλλ᾽ εἰ φοβῇ πρὸς τοῦτο, τἄλλα μ᾽ ἔργασαι.
Υλ. Φορᾶς γέ τοι φθόνησις οὐ γενήσεται.
Ηρ. Ἦ καὶ πυρᾶς πλήρωμα τῆς εἰρημένης;
Υλ. Ὅσον γ᾽ ἂν αὐτὸς μή ποτε ψαύω χεροῖν·
τὰ δ᾽ ἄλλα πράξω, κοὐ καμῇ τοὐμὸν μέρος.
Ηρ. Ἀλλ᾽ ἀρκέσει καὶ ταῦτα· πρόσνειμαι δέ μοι
χάριν βραχεῖαν πρὸς μακροῖς ἄλλοις διδούς.
Υλ. Εἰ καὶ μακρὰ κάρτ᾽ ἐστὶν, ἐργασθήσεται.
Ηρ. Τὴν εὐρυτείαν οἶσθα δῆτα παρθένον;
Υλ. Ἰόλην ἔλεξας, ὥς ἐπεικάζειν ἐμέ.
Ηρ. Ἔγνως· τοσοῦτον δή σ᾽ ἐπισκήπτω τέκνον,
ταύτην, ἐμοῦ θανόντος, (εἴπερ εὐσεβεῖν
βούλῃ) πατρῴων ὁρκίων μεμνημένος,
προσθοῦ δάμαρτα· μηδ᾽ ἀπιστήσῃς πατρί·
μηδ᾽ ἄλλος ἀνδρῶν τοῖς ἐμοῖς πλευροῖς ὁμοῦ
κλιθεῖσαν αὐτὴν, ἀντὶ σοῦ λάβοι ποτέ·
ἀλλ᾽ αὐτὸς ὦ παῖ τοῦτο κήδευσον λέχος.
πείθου· τὸ γάρ τοι μεγάλα πιστεύσαντ᾽ ἐμοὶ,
σμικροῖς ἀπιστεῖν, τὴν πάρος συγχεῖ χάριν·
Υλ. Οἴμοι· τὸ μὲν νοσοῦντι θυμοῦσθαι, κακόν.
τὸ δ᾽ ὧδ᾽ ὁρᾶν φρονοῦντα τίς ποτ᾽ ἂν φέροι;
Ηρ. Ὡς ἐργασείων οὐδὲν ὧν λέγω θροεῖς.
Υλ. Τίς γάρ ποθ᾽, ἥ μοι μητρὶ μὲν θανεῖν μόνη
μεταίτιος· σοί τ᾽ αὖθις ὡς ἔχεις ἔχειν,
τίς ταῦτ᾽ ἂν ὅστις μὴ ἐξ ἀλαστόρων νοσοῖ,
ἕλοιτο; κρεῖσσον κἀμέ γ᾽ ὦ πάτερ θανεῖν,
ἢ τοῖσιν ἐχθίστοισι συνναίειν ὁμοῦ.
Ηρ. Ἀνὴρ ὅδ᾽, ὡς ἔοικεν, οὐ νέμει γ᾽ ἐμοὶ

Patrem morientem: sed à Diis imprecatio dira
Te manet, si verbis meis non obtemperaveris.
Hyl. Hei mihi, forte morbo, ut videtur deerrans ita loqueb.
Her. Tu enim sopitum malum irritas rursum.
Hyl. Hei mihi misero, quanta me dubitatio tenet.
Her. Non enim æquum ducis auscultare parenti.
Hyl. An ego, pater, discam impie agere?
Her. Non est impietas, si animo meo gratificaris.
Hyl. An justa igitur mihi imperas?
Her. Justa, testes sunt Dii immortales.
Hyl. Faciam igitur, neque detrectabo tuum
Diis testibus imperium. Non enim unquam
Malus ero, dum tibi obediam pater.
Her. Pulchre concludis orationem & nunc parvum hoc
Beneficium adde, ut me priusquam incrudescat
Laceratio, furorque, in pyram pones.
Age, incumbite, tollite, requies malorum
Hæc est, & finis huic viro ultimus.
Hyl. At nihil quidem prohibet tibi hæc perficere,
Quandoquidem jubes, & cogis pater.

ANAPAESTI.

Her. Age nunc, prius quam morbi violentia rursum sævire
Incipiat. O anima dura, ferreo
Et tenaci freno coercita,
Clamorem reprime. Nunc enim gratum sit,
Quod revera tristissimum est,
Hyl. Tollite me Comites, & veniam mihi
In his factis tribuite,
Qui novistis, quàm indigne à Diis,
Dum ita affligor, desertus sim:
Qui cum me genuerunt dictique sint
Parentes, tantis malis oppressum aspicere me possunt.
Quid futurum sit, nemo videt:
Quæ vero nunc accidunt tristia quidem nobis,
Illis vero turpia sunt:
Sed ex omnibus acerbissima
Ei, qui hanc calamitatem sustinet.
Hyl. Ne tu puella à domo abeas,
Quæ magnorum hominum recentia funera vidisti,
Multasque calamitates, quæ recens nos oppresserunt,
Ex quibus nulla est, cujus non Jupiter autor fuerit,

IN

φθίνοντι μοῖραν· ἀλλά τοι θεῶν ἀρὰ
μένει σ᾽ ἀπιστήσαντα τοῖς ἐμοῖς λόγοις.
Ὑλ. Οἴμοι τάχ᾽ ὡς ἔοικας ὡς νοσεῖς φράσεις.
Ηρ. Σὺ γάρ μ᾽ ἀπ᾽ εὐνασθέντος ἐκκινεῖς κακοῦ.
Ὑλ. Δείλαιος, ὡς ἐς πολλά γ᾽ ἐπαπορεῖν ἔχω.
Ηρ. Οὐ γὰρ δικαιοῖς τοῦ φυτεύσαντος κλύειν.
Ὑλ. Ἀλλ᾽ ἐκδιδαχθῶ δῆτα δυσσεβεῖν πάτερ;
Ηρ. Οὐ δυσσέβεια τοὐμὸν εἰ τέρψεις κέαρ.
Ὑλ. Πράσσειν ἄνωγας οὖν με πανδίκως τάδε;
Ηρ. Ἔγωγε· τούτων μάρτυρας καλῶ θεούς·
Ὑλ. Τοιγὰρ ποιήσω, κοὐκ ἀπώσομαι, τὸ σὸν
θεοῖσι δεικνὺς ἔργον· οὐ γὰρ ἄν ποτε
κακὸς φανείην σοί γε πιστεύσας, πάτερ.
Ηρ. Καλῶς τελευτᾷς, κἀπὶ τοῖσδε τὴν χάριν
ταχεῖαν ὦ παῖ πρόσθες· ὡς πρὶν ἐμπεσεῖν
σπαραγμὸν, ἤ τιν᾽ οἶστρον, ἐς πυράν με θῇς
ἄγ᾽, ἐγκονεῖτ᾽ αἴρεσθε· παῦλά τοι κακῶν
αὕτη τελευτὴ τοῦδε τἀνδρὸς ὑστάτη.
Ὑλ. Ἀλλ᾽ οὐδὲν εἴργει σοὶ τελειοῦσθαι τάδε,
ἐπεὶ κελεύεις κἀξαναγκάζεις πάτερ.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Ηρ. Ἄγε νῦν, πρὶν τήνδ᾽ ἀνακινῆσαι
νόσον, ὦ ψυχὴ σκληρά, χάλυβος
λιθοκόλλητον στόμιον παρέχου-
σ᾽, ἀνάπαυε βοήν, ὡς ἐπίχαρτον
τελέως ἀεκούσιον ἔργον.--
Ὑλ. Αἴρετ᾽ ὀπαδοί, μεγάλην μὲν ἐμοὶ
τούτων θέμενοι συγγνωμοσύνην,
μεγάλην δὲ θεοῖς ἀγνωμοσύνην
εἰδότες ἔργων τῶν πρασσομένων·
οἳ φύσαντες καὶ κληζόμενοι
πατέρες, τοιαῦτ᾽ ἐφορῶσι πάθη,
τὰ μὲν οὖν μέλλοντ᾽ οὐδεὶς ἐφορᾷ,
τὰ δὲ νῦν ἑστῶτ᾽, οἰκτρὰ μὲν ἡμῖν,
αἰσχρὰ δ᾽ ἐκείνοις
χαλεπώτατα δ᾽ οὖν ἀνδρῶν πάντων,
τῷ τήνδ᾽ ἄτην ὑπέχοντι.--
Χο. Λείπου μηδὲ σὺ παρθέν᾽ ἀπ᾽ οἴκων
μεγάλους μὲν ἰδοῦσα θανάτους,
πολλὰ δὲ πήματα καινοπαθῆ.
κοὐδὲν τούτων ὅτι μὴ Ζεύς.

IN SOPHOCLIS Philoctetem argumentum.

Philoctetes in Lemno expositus à Græcis ejus ulceris fœtore & ejulatibus offensis ex Heleni vaticinio, ad Trojam à Neoptolemo & Ulysse abducitur: qui ex oraculo Calchantis, responsorum, quæ ad Trojæ excidium spectarent, periti, ab Ulysse de nocte per insidias vinctus ad Græcos est deductus. Res gesta exponitur in insula Lemno. Chorus est senum, qui socii navales erant Neoptolemi. Hæc fabula ab Æschylo tractatur, acta Glaucippi temporibus. Primus erat Sophocles.

Argumentum Pedibus Metricis conscriptum.

Chryses Minervæ aram terra quondam obrutam,
Quam victimarum imbuere sanguine Danaos
Responsa divum jusserant, Pœantius
Quam viderat heros sectatus pridem Herculem,
Dum quærit Argolicis ostendere copiis,
Serpentis icitur virulentis punctibus.
Graii relinquunt hunc in Lemno saucium.
At Helenus Ithaci exceptus in Troia dolis,
Patriæ canit fata: & sagittas Herculis
Docet futuras cladi & exitio Ilio,
Si sint Achillis additæ illæ ad filium,
Quæ tunc erant Philoctetis cunctæ in manu.
Sed missus ambos adducit Laertius.

ΦΙΛΟΚΤΗΤΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἀπαγωγὴ φιλοκτήτου ἐκ λήμνου εἰς τροίαν ὑπὸ νεοπτολέμου καὶ ὀδυσσέως καθ' ἑλένου μαντείαν, ὃς κατὰ μαντείαν κάλχαντος, ὡς εἰδὼς χρησμοὺς συντελοῦντας πρὸς τὴν τῆς τροίας ἅλωσιν, ὑπὸ ὀδυσσέως νύκτωρ ἐνεδρευθεὶς, δέσμιος ἤχθη τοῖς ἕλλησιν· ἡ δὲ σκηνὴ ἐν λήμνῳ· ὁ δὲ χορὸς ἐκ γερόντων τῶν τῷ νεοπτολέμῳ συμπλεόντων· κεῖται δὲ καὶ παρ' αἰσχύλῳ ἡ μυθοποιΐα· ἐδιδάχθη ἐπὶ γλαυκίππου· πρῶτος ἦν σοφοκλῆς.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΕΜΜΕΤΡΟΣ.

ΕΝ χρύσῃ ἀθηνᾶς βωμὸν ἐπικεχωσμένον,
Ἐφ' οὗπερ ἀχαιοῖς χρησθὲν ἦν θῦσαι μόνοις,
Ποίαντος ᾔδει παῖς ποθ' ἡρακλεῖ συνών·
Ζητῶν δὲ τοῦτον ναυάτῃ δεῖξαι στόλῳ,
Πληγεὶς ὑπ' ἔχεως, ἐλίπετ' ἐν λήμνῳ νοσῶν.
Ἕλενος δ' ἀχαιοῖς εἶφ' ἁλώσεσθ' ἴλιον
Τοῖς ἡρακλέους τόξοισι, παιδί τ' ἀχιλλέως·
Τὰ τόξ' ὑπῆρχε παρὰ φιλοκτήτῃ μόνῳ·
Πεμφθεὶς δ' ὀδυσσεὺς ἀμφοτέρους συνήγαγεν.

PERSONÆ HUJUS FABULÆ.

ULYSSES.

NEOPTOLEMUS.

CHORUS, *qui constat ex senibus simul sequentibus Pyrrhum in navi.*

PHILOCTETES.

MERCATOR.

HERCULES.

Præfatur Ulysses

SOPHOCLIS Philoctetes.

IAM-BI. Uly.

OC littus est insulæ
Lemni, hominibus invitum nec habita-
Ubi Nate Achillis, (tum
Neoptoleme, Meliensem
Pæantis filium exposui,
Constitutus ad id faciendum à Ducibus:
Tabescentem pede, ex morbo depascente:
Quia nec libare, nec sacrificare
Poteramus tranquilli, sed sævis
Implebat castra execrationibus,
Clamans, gemens, Sed hæc quid attinet
Dicere: non enim finit tempus,
Ne rescifcat me advenisse, & corrumpam totum
Consilium, quo eum videor capturus,
Sed tuum erit reliqua administrare,
Et videre, ubi sit biceps rupes,
Talis ubi in frigore ad solem
Duplex sedes est, in æstate veo

Per

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ.
ΝΕΟΠΤΟΛΕΜΟΣ.
ΧΟΡΟΣ.
ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ.
ΕΜΠΟΡΟΣ, ἢ ἄγγελος.
ΗΡΑΚΛΗΣ ἐπιφαινόμενος.

Προλογίζει δὲ ὁ Ὀδυσσεύς.

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ.

ΙΑΜΒΟΙ. ΟΔ.

Ἀκτὴ μὲν ἥδε τῆς περιρρύτου χθονὸς
λήμνου, βροτοῖς ἄστειπτος, οὐδ' οἰκουμένη·
ἔνθ' ὦ κρατίστου πατρὸς ἑλλήνων τραφεὶς
Ἀχιλλέως παῖ νεοπτόλεμε, τὸν μηλιᾶ
ποίαντος υἱὸν ἐξέθηκ' ἐγώ ποτε,
ταχθεὶς τόδ' ἔρδειν τῶν ἀνασσόντων ὕπο,
νόσῳ καταστάζοντα διαβόρῳ πόδα.
ὅτ' οὔτε λοιβῆς ἡμῖν, οὔτε θυμάτων
παρῆν ἑκήλοις προσθιγεῖν· ἀλλ' ἀγρίαις
κατεῖχ' ἀεὶ πᾶν στρατόπεδον δυσφημίαις
βοῶν, στενάζων· ἀλλὰ ταῦτα μὲν τί δεῖ
λέγειν; ἀκμὴ γὰρ οὐ μακρῶν ἡμῖν λόγων·
μὴ καὶ μάθῃ μ' ἥκοντα, κἀκχέω τὸ πᾶν
σόφισμα, τῷ νιν αὐτίχ' αἱρήσειν δοκῶ.
ἀλλ' ἔργον ἤδη σὸν, τὰ λοίφ' ὑπηρετεῖν,
σκοπεῖν θ' ὅπου 'στ' ἐνταῦθα δίστομος πέτρα
τοιάδ', ἵν' ἐν ψύχει μὲν ἡλίου διπλῆ
πάρεστιν ἐνθάκησις, ἐν θέρει δ' ὕπνον

Per apertum ostium somnum invitat flatus.
Paulum infra ad sinistram videbis
Fontem, siquidem adhuc adest;
Quæ, accedens, tacitè mihi significa, utrùm ibi
Locum tenet, an alibi est,
Ut reliquum sermonis audias,
Ego dicam, communiter autem demus operam.
Neo. Rem facilem jubes Ulysse,
Videor enim jam ipsum antrum videre.
Uly. Supra ne an infra? non enim intelligo.
Neo. Supra, & nullum hîc vestigium est.
Uly. Vide num cubet ibi dormiens,
Neo. Video vacuam habitationem.
Uly. Nec intus est, ut in domo, victus?
Neo. Calcata folia, quasi quis ibi cubet.
Uly. Cætera ne deserta sunt, nec quidquam adest?
Neo. Ligneum poculum, mali cujusdam artificis
Opus, & ollæ simul.
Uly. Illius thesaurum commemoras.
Neo. Hei mihi, alii quoque siccantur panni
Pure ac sanie fœdati.
Uly. Hîc habitat vir,
Nec procul abest: quò enim æger
Pedibus, à veteri morbo, eat longius?
Sed aut in pascuorum viam exiit,
Aut animadvertit aliquam herbam salubrem.
Hunc igitur, qui adest, præmitte, ut speculetur,
Ne veniat priusquam ego animadvertam eum: nam me
Quam cæteros omnes Græcos venire. (optaret magis
Neo. Abit jam ille, & vestigia observabit.
Tu verò jam dic, quod vis.
Uly. Nate Achillis, decet te in hac re propter quam venisti
Animo forti esse, non tantum corpore:
Et si quid novum atque inauditum audies,
Adjuvare non recusabis: ideo. n. ades, ut adjutor sis?
Neo. Quid ergo jubes? *Ulyss.* Oportet
Te sermone Philoctetem fallere.
Cùm te interrogabit, quis & unde venias, (tiaris.
Dices te filium Achillis esse: hoc enim non volo ut men-
Sed in patriam te redire simulabis, relicto
Græcorum exercitu, odio acerbo commotum,
Qui te vocantes precibus domo venire,
Cùm non aliter capere possent Ilium,
Non dederint tibi Achillis arma

Petenti

δι' ἀμφιτρῆτος αὐλίου πέμπει πνοή.
βαιὸν δ' ἔνερθεν ἐξ ἀριστερᾶς τάχ' ἂν
ἴδοις ποτὸν κρηναῖον, εἴπερ ἐστὶ ζῶν.
ἅ μοι προσελθὼν σῖγα σήμαιν', εἴτ' ἔχει
χῶρον πρὸς αὐτὸν τόνδε γ', εἴτ' ἄλλῃ κυρεῖ.
ὡς τἀπίλοιπα τῶν λόγων σὺ μὲν κλύοις,
ἐγὼ δὲ φράζω· κοινὰ δ' ἐξ ἀμφοῖν ἴῃ.
Νε. Ἄναξ Ὀδυσσεῦ, τοὔργον οὐ μακρὰν λέγεις.
δοκῶ γὰρ οἷον εἶπας ἄντρον εἰσορᾶν.
Οδ. Ἄνωθεν, ἢ κάτωθεν; οὐ γὰρ ἐννοῶ.
Νε. Τόδ' ἐξύπερθε, καὶ στίβου γ' οὐδεὶς τύπος.
Οδ. Ὅρα καθ' ὕπνον μὴ κατακλιθεὶς κυρῇ.
Νε. Ὁρῶ κενὴν οἴκησιν ἀνθρώπων δίχα.
Οδ. Οὐδ' ἔνδον οἰκοποιός ἐστί τις τροφή;
Νε. Στειπτή γε φυλλὰς ὡς ἐναυλίζοντί τῳ.
Οδ. Τὰ δ' ἄλλ' ἔρημα, κοὐδέν ἐσθ' ὑπόστεγον;
Νε. Αὐτόξυλόν γ' ἔκπωμα, φαυλέργου τινὸς
τεχνήματ' ἀνδρός, καὶ πυρεῖ' ὁμοῦ τάδε.
Οδ. Κείνου τὸ θησαύρισμα σημαίνεις τόδε.
Νε. Ἰοὺ ἰού· καὶ ταῦτά γ' ἄλλα θάλπεται
ῥάκη, βαρείας του νοσηλείας πλέα.
Οδ. Ἁνὴρ κατοικεῖ τούσδε τοὺς τόπους σαφῶς,
κἄστ' οὐχ ἑκάς που· πῶς γὰρ ἂν νοσῶν ἀνὴρ
κῶλον παλαιᾷ κηρὶ προσβαίη μακράν;
ἀλλ' ἢ 'πὶ φορβῆς νόστον ἐξελήλυθεν,
ἢ φύλλον εἴ τι νώδυνον κάτοιδέ που.
τὸν οὖν παρόντα πέμψον εἰς κατασκοπήν,
μὴ καὶ λάθῃ με προσπεσών· ὡς μᾶλλον ἂν
ἕλοιτό μ' ἢ τοὺς πάντας Ἀργείους λαβεῖν.
Νε. Ἀλλ' ἔρχεταί τε, καὶ φυλάξεται στίβος.
σὺ δ' εἴ τι χρῄζεις φράζε δευτέρῳ λόγῳ.
Οδ. Ἀχιλλέως παῖ, δεῖ σ' ἐφ' οἷς ἐλήλυθας,
γενναῖον εἶναι, μὴ μόνον τῷ σώματι,
ἀλλ' ἤν τι καινὸν ὧν πρὶν οὐκ ἀκήκοας,
κλύῃς, ὑπουργεῖν, ὡς ὑπηρέτης πάρει.
Νε. Τί δῆτ' ἄνωγας; Οδ. Τὴν Φιλοκτήτου σε δεῖ
ψυχὴν ὅπως λόγοισιν ἐκκλέψῃς λέγων,
ὅταν σ' ἐρωτᾷ τίς τε καὶ πόθεν πάρει,
λέγειν, Ἀχιλλέως παῖς· τόδ' οὐχὶ κλεπτέον.
πλεῖς δ' ὡς πρὸς οἶκον, ἐκλιπὼν τὸ ναυτικὸν
στράτευμ' Ἀχαιῶν, ἔχθος ἐχθήρας μέγα,
οἵ σ' ἐν λιταῖς στείλαντες ἐξ οἴκου μολεῖν,
μόνην δ' ἔχοντες τήνδ' ἅλωσιν Ἰλίου,
οὐκ ἠξίωσαν τῶν Ἀχιλλείων ὅπλων,

Petenti ea jure,
Sed Ulyssi dederint : & dices
In me quantum voles mali,
Non enim me dolore afficies, si verò non feceris,
Dolore Græcos afficies.
Nisi enim hujus tela capientur,
Non poterit Troja expugnari.
Sed quare mihi non liceat alloqui
Istum, tibi liceat tuto, audi.
Tu navigasti nulli obnoxius,
Neque coactus, neque in prima expeditione :
Ego hæc negare non possum.
Si igitur me senserit adesse, cùm habeat tela,
Perii, & te perdidero.
Id autem tibi excogitandum est,
Ut dolo vincas arma invicta.
Scio te non esse tali ingenio & natura,
Ut hæc dicere ac struere facile possis :
Sed dulce est tibi adipisci victoriam :
Ausis, aliàs iterum erimus justi :
Nunc ad impudentiam, ad exiguum tempus
Te des mihi, postea
Voceris sanè omnium hominum justissimus,
Neo. Quæ facta invitus audio,
Ea perpetrare nolim.
Nihil fraude possumus facere,
Neque ego, neque pater meus,
Sed vi cogam Philoctetem,
Et non dolis : non enim uno pede
Nos tam multos vi capiet.
Missus enim tecum, ut adiutor, nolim
Proditor vocari : malo enim rectè faciens
Frustrari, quàm turpiter vincere.
Uly. Et ego cùm essem juvenis,
Linguam otiosam, manum habebam strenuam :
Nunc multa expertus video
Linguam, non manum, omnia gubernare.
Neo. Quid enim aliud jubes, quàm mentiri ?
Uly. Jubeo te dolo Philocteten circumvenire.
Neo. Qui magis dolo, quàm apertè persuadendo ?
Uly. Non obtemperabit, neque vi ceperis.
Neo. Tantum ne robur habet ?
Uly. Tela inevitabilia & letalia.
Neo. Itaque ne accedere quidem tutum est ?

ἐλθόντι δοῦναι κυρίως αἰτουμένῳ,
ἀλλ' αὔτ' Ὀδυσσεῖ παρέδοσαν, λέγων ὅσ' ἂν
θέλῃς καθ' ἡμῶν ἔσχατ' ἐσχάτων κακά.
τούτων γὰρ οὐδέν μ' ἀλγυνεῖς· εἰ δ' ἐργάσῃ
μὴ ταῦτα, λύπην πᾶσιν Ἀργείοις βαλεῖς.
εἰ γὰρ τὰ τοῦδε τόξα μὴ ληφθήσεται,
οὐκ ἔστι πέρσαι σοὶ τὸ Δαρδάνου πέδον.
ὡς δ' ἔστ' ἐμοὶ μὲν οὐχὶ, σοὶ δ' ὁμιλία
πρὸς τόνδε πιστὴ καὶ βέβαιος, ἔκμαθε.
σὺ μὲν πέπλευκας, οὔτ' ἔνορκος οὐδενὶ,
οὔτ' ἐξ ἀνάγκης, οὔτε τοῦ πρώτου στόλου.
ἐμοὶ δὲ τούτων οὐδέν ἐστ' ἀρνήσιμον.
ὥστ' εἴ με τόξων ἐγκρατὴς αἰσθήσεται,
ὄλωλα, καὶ σὲ προσδιαφθερῶ ξυνών.
ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο δεῖ σοφισθῆναι, κλοπεὺς
ὅπως γενήσῃ τῶν ἀνικήτων ὅπλων.
ἔξοιδα καὶ φύσει σε μὴ πεφυκότα
τοιαῦτα φωνεῖν, μηδὲ τεχνᾶσθαι κακά.
ἀλλ' ἡδὺ γάρ τι κτῆμα τῆς νίκης λαβεῖν.
τόλμα· δίκαιοι δ' αὖθις ἐκφανούμεθα.
νῦν δ' εἰς ἀναιδὲς ἡμέρας μέρος βραχὺ
δός μοι σεαυτόν· κᾆτα τὸν λοιπὸν χρόνον
κέκλησο πάντων εὐσεβέστατος βροτῶν.

Νε. Ἐγὼ μὲν οὓς ἂν τῶν λόγων ἀλγῶ κλύων
Λαερτίου παῖ, τούσδε καὶ πράσσειν στυγῶ.
ἔφυν γὰρ οὐδὲν ἐκ τέχνης πράσσειν κακῆς,
οὔτ' αὐτὸς, οὔθ' (ὥς φασιν) οὑκφύσας ἐμέ.
ἀλλ' εἴμ' ἕτοιμος πρὸς βίαν τὸν ἄνδρ' ἄγειν,
καὶ μὴ δόλοισιν· οὐ γὰρ ἐξ ἑνὸς ποδὸς
ἡμᾶς τοσούσδε πρὸς βίαν χειρώσεται.
πεμφθείς γε μέντοι σοὶ ξυνεργάτης, ὀκνῶ
προδότης καλεῖσθαι. Βούλομαι δ' ἄναξ καλῶς
δρῶν ἐξαμαρτεῖν μᾶλλον ἢ νικᾶν κακῶς.

Οδ. Ἐσθλοῦ πατρὸς παῖ, κ' αὐτὸς ὢν νέος ποτὲ,
γλῶσσαν μὲν ἀργὸν, χεῖρα δ' εἶχον ἐργάτιν·
νῦν δ' εἰς ἔλεγχον ἐξιὼν, ὁρῶ βροτοῖς
τὴν γλῶσσαν, οὐχὶ τἄργα πάνθ' ἡγουμένην.

Νε. Τί οὖν μ' ἄνωγας ἄλλο πλὴν ψευδῆ λέγειν;

Οδ. Λέγω σ' ἐγὼ δόλῳ Φιλοκτήτην λαβεῖν·

Νε. Τί δ' ἐν δόλῳ δεῖ μᾶλλον ἢ πείσαντ' ἄγειν;

Οδ. Οὐ μὴ πίθηται· πρὸς βίαν δ' οὐκ ἂν λάβοις.

Νε. Οὕτως ἔχει τι δεινὸν ἰσχύος θράσος;

Οδ. Ἰοὺς ἀφύκτους καὶ προπέμποντας φόνον.

Νε. Οὐκ ἆρ' ἐκείνῳ γ' οὐδὲ προσμῖξαι θρασύ;

Uly. Non, nisi dolo circumvenias.
Neo. Non ducis turpe mentiri?
Uly. Non, cùm mendacium salutem affert.
Neo. Qua fronte ausit aliquis dicere?
Uly. Cùm lucri spes est, pudere non decet.
Neo. Quid verò mihi prodest hunc venire ad Trojam?
Uly. Hujus tela capient Trojam.
Neo. Nonne dicebas me expugnaturum esse Trojam?
Uly. Neque tu sine illis, neque illa sine te.
Neo. Capienda sunt igitur, siquidem ita se res habet.
Uly. Si feceris, duo habebis præmia.
Neo. Quæ nam? non enim recusabo, si sciam.
Uly. Et sapiens & fortis vocaberis.
Neo. Age faciam, omnem pudorem omittens.
Uly. Meministi meum consilium?
Neo. Ne dubita, si quidem semel assensi.
Uly. Tu hîc expecta illum,
Ego abeo, ne conspiciar,
Et speculatorem rursus ad navim mittam:
Et huc, si diu videbimini
Cessare, rursum remittam,
Eundem virum Naucleri specie
Formam fingens, ne agnoscatur.
Quem figuratè loquentem
Observabis, commodè si quid dicet.
Ego ad navim eo hæc tibi relinquens.
Mercurius adjuvet nos,
Et victrix Pallas, custos urbis, quæ me semper tuetur,

ANTISTROPHICA. Strophe 1.

Cho. Quid, hospes, in externa regione faciam?
Occultabo ne, an dicam apud suspectos?
Dic mihi, nam consilium consilio præstat,
Et sententia illius, apud quem divinum
Jovis Sceptrum regnat.
Ad te autem pervenit
Summa imperii, ideo dicito,
Quid me facere oporteat.

Οδ. Οὐ, μὴ δόλῳ λαβόντα γ', ὡς ἐγὼ λέγω.
Νε. Οὐκ αἰσχρὸν ἡγῇ δῆτα τὰ ψευδῆ λέγειν;
Οδ. Οὐκ, εἰ τὸ σωθῆναί γε τὸ ψεῦδος φέρει.
Νε. Πῶς οὖν βλέπων τις ταῦτα τολμήσει λαλεῖν;
Οδ. Ὅταν τι δρᾷς ἐς κέρδος, οὐκ ὀκνεῖν πρέπει.
Νε. Κέρδος δέ μοι τί τοῦτον ἐς Τροίαν μολεῖν;
Οδ. Αἱρεῖ τὰ τόξα ταῦτα τὴν Τροίαν μόνα.
Νε. Οὐκ ἆρ' ὁ πέρσων, ὡς ἐφάσκετ', εἰμ' ἐγώ;
Οδ. Οὔτ' ἂν σὺ κείνων χωρὶς, οὔτ' ἐκεῖνα σοῦ.
Νε. Θηρατέ' οὖν γίγνοιτ' ἂν, εἴπερ ὧδ' ἔχει.
Οδ. Ὡς τοῦτό γ' ἔρξας, δύο φέρῃ δωρήματα.
Νε. Ποίω; μαθὼν γὰρ, οὐκ ἂν ἀρνοίμην τὸ δρᾶν.
Οδ. Σοφός τ' ἂν αὐτὸς κἀγαθὸς κεκλῇ ἅμα.
Νε. Ἴτω, ποιήσω πᾶσαν αἰσχύνην ἀφείς.
Οδ. Η μνημονεύεις οὖν ἅ σοι παρῄνεσα;
Νε. Σάφ' ἴσθ'· ἐπείπερ εἰσάπαξ ξυνῄνεσα.
Οδ. Σὺ μὲν μένων νυν κεῖνον ἐνθάδ' ἐκδέχου·
ἐγὼ δ' ἄπειμι, μὴ κατοπτευθῶ παρών.
καὶ τὸν σκοπὸν πρὸς ναῦν ἀποστελῶ πάλιν.
καὶ δεῦρ', ἐάν μοι τοῦ χρόνου δοκῆτ' ἔτι
κατασχολάζειν, αὖθις ἐκπέμψω πάλιν
τοῦτον τὸν αὐτὸν ἄνδρα, ναυκλήρου τρόπον
μορφὴν δολώσας, ὡς ἂν ἀγνοίᾳ προσῇ.
οὗ δῆτα τέκνον ποικίλως αὐδωμένου,
δέχου τὰ συμφέροντα τῶν ἀεὶ λόγων.
ἐγὼ δὲ πρὸς ναῦν εἶμι, σοὶ παρεὶς τάδε.
ἑρμῆς δ' ὁ πέμπων δόλιος ἡγήσαιτο νῷν,
νίκη τ' ἀθηνᾶ πολιάς, ἣ σώζει μ' ἀεί-

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. Στροφὴ α'.

Χο. 1 Τί χρή, τί χρή με δέσποτ' ἐν ξένᾳ ξένον
2 στέγειν, ἢ τί λέγειν πρὸς ἄνδρ' ὑπόπταν;
3 φράζε μοι· τέχνα γὰρ
4 τέχνας ἑτέρας προὔχει,
5 καὶ γνώμας, παρ' ὅτῳ τὸ θεῖον
6 Διὸς σκῆπτρον ἀνάσσεται.
7 σοὶ δὲ τέκνον, τόδ' ἐλήλυθε
8 πᾶν κράτος ὠγύγιον· τό μοι ἔννεπε
9 τί σοι χρεὼν ὑπουργεῖν.-

ANAPAESTI.

Neo. Nunc locum in extremo littore
Videre vis, in quo cubat,
Inſpice, & cum venerit,
Metuendus ille viator, ex aula
Ad meam manum accedens,
Da operam ut præſentia cures.

ANTISTROPHE I.

Cho. Rem dicis mihi jam olim meditatam, rex,
Obſervare oculos tuos maximè cùm opus eſt.
Nunc mihi dicito.
In qua aula latens habitet,
Et quo in loco:
Id enim explanare mihi opus eſt,
Ne ignorem venientem,
Quis locus? quæ ſedes? quæ via?
Intus ne an foris?

ANAPAESTI.

Neo. Domum hanc vides, ubi geminæ fores,
Et ſaxeum cubile eſt.
Cho. Ubi nam ille miſer abeſt?
Neo. Cibi quærendi gratia
In via hìc alicubi prope ambulat.
Hanc enim vitam agere dicitur,
Venando pennatis ſagittis,
Triſtem, nec ſibi remedium
Morbi acquirere.

STROPHE 3.

Cho. Miſeret me ejus, quòd ita
Neminem, à quo curetur, habet.
Neque oculum hominis noti,
Sed infœlix ſolus ſemper
Crudeli morbo conficitur.
Mœret autem in omni
Neceſſitatis articulo. Quomodo tandem quomodo

Miſer

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Νε. Νῦν μὲν ἴσως γὰρ τόπον ἐσχατιαῖς
προσιδεῖν ἐθέλεις ὅντινα κεῖται,
δέρκου θαρσῶν· ὁπόταν δὲ μόλῃ
δεινὸς ὁδίτης τῶνδ' ἐκ μελάθρων,
πρὸς ἐμὴν αἰεὶ χεῖρα προχωρῶν,
πειρῶ τὸ παρὸν θεραπεύειν.—

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ α'.

Χο. 1 Μέλον πάλαι μέλημά μοι λέγεις ἄναξ,
2 φρουρεῖν ὄμμ' ἐπὶ σῷ μάλιστα καιρῷ.
3 νῦν δέ μοι λέγ' αὐλὰς
4 ποίας ἔνεδρος ναίει,
5 καὶ χῶρον τίν' ἔχει· τὸ γάρ μοι
6 μαθεῖν, οὐκ ἀποκαίριον,
7 μή με λάθῃ προσπεσὼν ποθεν.
8 τίς τόπος; ἢ τίς ἕδρα; τίν' ἔχει στίβον,
9 ἔναυλον, ἢ θυραῖον;—

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Νε. Οἶκον μὲν ὁρᾷς τόνδ' ἀμφίθυρον
πετρίνης κοίτης.
Χο. Ποῦ γὰρ ὁ τλήμων αὐτὸς ἄπεστι;
Νε. Δῆλον ἔμοιγ' ὡς φορβῆς χρείᾳ
στίβον ὀγμεύει τόνδε πέλας που.
ταύτην γὰρ ἔχειν βιοτῆς αὐτὸν
λόγος ἐστὶ φύσιν, θηροβολοῦντα
πτηνοῖς ἰοῖς στυγερὸν στυγερῶς·
οὐδέ τιν' αὐτῷ
παιῶνα κακῶν ἐπινωμᾶν.—

ΣΤΡΟΦΗ β'.

Χο. 1 Οἰκτείρω νιν ἔγωγ', ὅπως
2 μή του κηδομένου βροτῶν,
3 μηδ' αὖ σύντροφον ὄμμ' ἔχων,
4 δύστανος μόνος αἰεὶ
5 νοσεῖ μὲν νόσον ἀγρίαν,
6 ἀλύει δ' ἐπὶ παντί τῳ
7 χρείας ἱσταμένῳ, πῶς ποτε πῶς

8 δύσμορος

Miser se sustentat?
O labores hominum
O miserum genus mortalium,
Qui vitæ mediocritatem non colunt.

ANTISTROPHE 2.

Hic nobilitate avorum
Nulli fortè secundus,
Omnium egens in vita,
Jacet solus, procul ab aliis,
Inter variis notis pictas, vel hirsutas
Feras, & cruciatus simul,
Ac fame conficitur miser, gravésque
Curas sustinet. Atque tristis
Quæ tacere nequit,
Echo procul resonans,
Acerbos ipsius luctus iterat.

ANAPAESTI.

Neo. Nihil horum mihi mirum videtur:
Nam hæc mala, si quid ego intelligo,
Divinitus ipsum oppresserunt,
In crudeli oppido Chryse.
Et quòd nunc affligitur absque curatoribus,
Non hoc fit sine consilio Deorum,
Ne videlicet hic prius contra Trojam
Dirigat invictas sagittas,
Quam hoc tempus exactum sit, quo dicitur
Oportere ipsam ab his superari.

ANTISTROPHICA. Strophe.

Cho. Tace fili. *Neo.* Quid hoc est?
Cho. Visus sum audire incessum
Consuetum, viri quasi afflicti.
Neo. Ubi nam, hic ne, an illic?
Cho. Vox ferit me
Hominis quasi difficulter
Incedentis: neque me fallit
Vox gravis procul exaudita.
Tristis, clarè enim sonat:

ANTI-

8 δυσμόροις ἀντέχει.
9 ὦ παλάμαι θνητῶν,
10 ὦ δύστανα γένη βροτῶν,
11 οἷς μὴ μέτριος αἰών.-

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β'.

1 οὗτος πρωτογόνων ἴσως
2 οἴκων οὐδενὸς ὕστερος,
3 πάντων ἄμμορος ἐν βίῳ
4 κεῖται μοῦνος ἀπ' ἄλλων,
5 στικτῶν ἢ λασίων μέτα
6 θηρῶν· ἔν τ' ὀδύναις ὁμοῦ
7 λιμῷ τ' οἰκτρὸς, ἀνήκεστα μερι-
8 μνήματ' ἔχων· βαρεῖ-
9 α δ' ἀθυρόστομος
10 ἀχὼ τηλεφανὴς πικρᾶς
11 οἰμωγᾶς ὑπόκειται.-

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Νε. Οὐδὲν τούτων θαυμαστὸν ἐμοί.
θεῖα γὰρ (εἴπερ κἀγώ τι φρονῶ)
καὶ τὰ παθήματ' ἐκεῖνα πρὸς αὐτὸν
τῆς ὠμόφρονος Χρύσης ἐπέβη·
καὶ νῦν ἃ πονεῖ δίχα κηδεμόνων
οὐκ ἔστιν ὅπως οὐ θεῶν μελέτῃ,
τοῦ μὴ πρότερον τόνδ' ἐπὶ Τροίαν
τεῖναι τὰ θεῶν ἀμάχητα βέλη,
πρὶν ὅδ' ἐξήκοι χρόνος ᾧ λέγεται
χρῆναί σφ' ὑπὸ τῶνδε δαμῆναι.-

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ: Στροφή.

Χο. 1 Εὔστομ' ἔχε παῖ. Νε. Τί τόδε;
Χο. 2 Προὐφάνη κτύπος φωτὸς σύν-
3 τροφος ὡς τειρομένου.
Νε. 4 Ἢ που τῇδ' ἢ τῇδε τόπων;
5 βάλλει, βάλλει μ' ἐτύμα φθογγά
6 του, στίβον κατ' ἀνάγκαν
7 ἕρποντος· οὐδέ με λάθει
8 βαρεῖα τηλόθεν αὐδὰ τρυσάνωρ.
9 διάσημα θρεῖ γάρ.-

ΑΝΤΙ-

ANTISTROPHE.

Cho. Sed suscipe fili. *Neo.* Quid nam ?
Cho. Novam curam,
Non enim procul, sed prope adest vir,
Non fistula canens,
Velut pastor agrestis, Sed sicubi
Impegit, propter cruciatum
Vociferatur ingenti ululatu :
Vel navim ad iniquum applicuisse portum
Videns, clamat aspera voce.

IAMBI.

Phil. Heu hospites
Qui nam estis, qui in hanc terram navi
Accessistis minimè portuosam neque habitatam ?
Ex qua natione, aut gente tandem
Vos esse dicam ? nam habitum Græcum
Aspicio, mihi longe charissimum.
Cupio vocem vestram audire : ne verò metu
Obstupescatis, me ita efferatum aspicientes,
Sed misereat vos mei, qui solus
Ac desertus, & omni amicorum ope destitutus sum.
Loquimini, si quidem ut amici advenistis.
Respondete, non enim decet, vel hoc officium me
A vobis non consequi, vel vos à me.
Neo. Hoc primum scito hospes,
Nos esse Græcos, hoc enim cupis scire.
Phil. O dulcissimam vocem, vah quàm sermo mihi
A tali homine contigit post longum tempus.
Quis te, ô fili, huc adduxit ? quæ necessitas (cissimus ?
Ut huc venires adegit? quis impetus, quis ventorum ami-
Dic mihi, ut sciam qui sit.
Neo. Ego ex insula sum
Scyro, Navigo domum, Dicor verò
Filius Achillis, Neoptolemus rem totam tenes.
Phil. O charissimi patris nate.
O alumne Lycomedis,
Qua classe huc appulisti ? unde navigas ?
Neo. Ex Ilio navigo.
Phil. Quomodo ? cùm non fueris miles
In prima expeditione ?

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ.

Χο. Ἀλλ' ἔχε τέκνον. Νε. Λέγ' ὅ, τι.
Χο. Φροντίδας νέας, ὡς οὐκ ἔξ-
εδρος, ἀλλ' ἔντοπος ἀνήρ·
οὐ μολπὰς σύριγγος ἔχων,
ὡς ποιμὴν ἀγροβότας, ἀλλ' ἤ-
που πταίων ὑπ' ἀνάγκας,
βοᾷ τηλωπὸν ἰωάν,
ἢ ναὸς ἄξενον αὐγάζων ὅρμον.
προβοᾷ γάρ τι δεινόν.

ΙΑΜΒΟΙ.

Φιλ. Ἰὼ ξένοι,
τίνες ποτ' ἐς γῆν τήνδε ναυτίλῳ πλάτῃ
κατέσχετ', οὔτ' εὔορμον, οὔτ' οἰκουμένην;
ποίας πάτρας ἂν ἢ γένους ὑμᾶς ποτὲ
τύχοιμ' ἂν εἰπών; σχῆμα μὲν γὰρ, ἑλλάδος
στολῆς ὑπάρχει προσφιλεστάτης ἐμοί·
φωνῆς δ' ἀκοῦσαι βούλομαι· καὶ μή μ' ὄκνῳ
δείσαντες ἐκπλαγῆτ' ἀπηγριωμένον,
ἀλλ' οἰκτίσαντες ἄνδρα δύστηνον, μόνον
ἔρημον ὧδε κἄφιλον κακούμενον,
φωνήσατ', εἴπερ ὡς φίλοι προσήκετε·
ἀλλ' ἀνταμείψασθ'· οὐ γὰρ εἰκὸς οὔτ' ἐμὲ
ὑμῶν ἁμαρτεῖν τοῦτό γ', οὔθ' ὑμᾶς ἐμοῦ.
Νε. Ἀλλ' ὦ ξέν', ἴσθι τοῦτο πρῶτον, οὕνεκα
ἕλληνές ἐσμεν· τοῦτο γὰρ βούλει μαθεῖν.
Φιλ. Ὦ φίλτατον φώνημα· φεῦ τὸ καὶ λαβεῖν
πρόσφθεγμα τοιοῦδ' ἀνδρὸς ἐν χρόνῳ μακρῷ.
τίς σ', ὦ τέκνον, προσέσχε; τίς προσήγαγε
χρεία; τίς ὁρμή; τίς δ' ἀνέμων ὁ φίλτατος;
γέγωνέ μοι πᾶν τοῦθ', ὅπως εἰδῶ τίς εἶ.
Νε. Ἐγὼ γένος μέν εἰμι τῆς περιρρύτου
Σκύρου· πλέω δ' ἐς οἶκον· αὐδῶμαι δὲ παῖς
ἀχιλλέως, νεοπτόλεμος· οἶσθ' ἤδη τὸ πᾶν.
Φιλ. Ὦ φιλτάτου παῖ πατρὸς, ὦ φίλης χθονὸς,
ὦ τοῦ γέροντος θρέμμα λυκομήδους, τίνι
στόλῳ προσέσχες τήνδε γῆν πλέων; πόθεν;
Νε. Ἐξ ἰλίου τοι δῆτα νῦν γε ναυστολῶ.
Φιλ. Πῶς εἶπας; οὐ γὰρ δὴ σύ γ' ἦσθα ναυβάτης
ἡμῖν κατ' ἀρχὴν τοῦ πρὸς ἴλιον στόλου,

Neo. An & tu unà navigasti?
Phil. Fili, non nosti me?
Neo. Unde nossem, cùm nunquam viderim?
Phil. Nec nomen, nec mea mala
Cognovisti, quibus conficior?
Neo. Nihil horum scio.
Phil. O me miserum,
De quo nec fama domum,
Neque in Græciam usquam pervenit,
Sed hi, qui me ejecerunt,
Rident, at morbus
Meus crescit,
O fili, ô nate Achillis,
Sum ille, quem audis
Herculis telorum dominum esse,
Filius Pæanis Philoctetes,
Quem Atridæ & Ulysses,
Exposuerunt sævo
Pereuntem vulnere viperæ:
Quo morbo me affectum,
Hoc in loco exponentes abierunt. Quando
Ex Chryse venerunt huc,
Tunc ut viderunt me ex longa navigatione
Dormientem in cavo saxo,
Reliquerunt & ut misero,
Pannos adhibuerunt, & parum cibi,
Qualia contingant ipsis.
Tu verò quomodo putas me
A somno surrexisse?
Quomodo lachrymasse?
Cùm viderem naves meas
Abiisse, & neminem adesse,
Qui mihi ministraret:
Omnia contemplans,
Nihil inveni nisi dolorem,
Et hujus magnas occasiones.
Ac tempus quidem processit,
Et oportuit meipsum
Mihi parare victum,
Quem arcus hic invenit,
Feriens columbas: & si quid præterea
Sagitta tetigerat: ipse miser reptabam
Ad illud petendum.
Aut si potum volebam,

Νε. Ἦ γὰρ μετεῖχες καὶ σὺ τοῦδε τοῦ πόνου;
Φιλ. Ὦ τέκνον, οὐ γὰρ οἶσθά μ᾽, ὅντιν᾽ εἰσορᾷς;
Νε. Πῶς γὰρ κάτοιδ᾽ ὃν εἶδον οὐδεπώποτε;
Φιλ. Οὐδ᾽ οὔνομ᾽, οὐδὲ τῶν ἐμῶν κακῶν κλέος
ᾔσθου ποτ᾽ οὐδὲν οἷς ἐγὼ διωλλύμην;
Νε. Ὡς μηδὲν εἰδότ᾽ ἴσθι μ᾽ ὧν ἀνιστορεῖς.
Φιλ. Ὦ πόλλ᾽ ἐγὼ μοχθηρὸς, ὦ πικρὸς θεοῖς,
οὗ μηδὲ κληδὼν ὧδ᾽ ἔχοντος οἴκαδε,
μηδ᾽ Ἑλλάδος γῆς μηδαμοῦ διῆλθέ που,
ἀλλ᾽ οἱ μὲν ἐκβαλόντες ἀνοσίως ἐμὲ,
γελῶσι σῖγ᾽ ἔχοντες· ἡ δ᾽ ἐμὴ νόσος
ἀεὶ τέθηλε, κἀπὶ μεῖζον ἔρχεται.
ὦ τέκνον, ὦ παῖ πατρὸς ἐξ Ἀχιλλέως,
ὅδ᾽ εἰμ᾽ ἐγώ σοι κεῖνος, ὃν κλύεις ἴσως
τῶν ἡρακλείων ὄντα δεσπότην ὅπλων,
ὁ τοῦ ποίαντος παῖς φιλοκτήτης· ὃν οἱ
δισσοὶ στρατηγοὶ χὠ κεφαλλήνων ἄναξ
ἔρριψαν αἰσχρῶς ὧδ᾽ ἔρημον, ἀγρίᾳ
νόσῳ καταφθίνοντα, τῆσδ᾽ ἀνδροφθόρου
πληγέντ᾽ ἐχίδνης ἀγρίῳ χαράγματι.
ξὺν ᾗ μ᾽ ἐκεῖνοι, παῖ, προθέντες ἐνθάδε,
ᾤχοντ᾽, ἔρημον, ἡνίκ᾽ ἐκ τῆς ποντίας
χρύσης κατέσχον δεῦρο ναυβάτῃ στόλῳ.
τότ᾽ ἄσμενοί μ᾽ ὡς εἶδον ἐκ πολλοῦ σάλου
εὕδοντ᾽ ἐπ᾽ ἀκτῆς ἐν κατηρεφεῖ πέτρῳ,
λιπόντες ᾤχονθ᾽, οἷα φωτὶ δυσμόρῳ
ῥάκη προθέντες βαιὰ, καί τι καὶ βορᾶς
ἐπωφέλημα σμικρὸν, οἷ᾽ αὐτοῖς τύχοι.
σὺ δὴ τέκνον, ποίαν μ᾽ ἀνάστασιν δοκεῖς
αὐτῶν βεβώτων ἐξ ὕπνου στῆναι τότε;
ποῖ᾽ ἐκδακρῦσαι; ποῖ᾽ ἀποιμῶξαι κακά;
ὁρῶντα μὲν ναῦς ἃς ἔχων ἐναυστόλουν,
πάσας βεβώσας, ἄνδρα δ᾽ οὐδέν᾽ ἔντοπον·
οὐχ ὅστις ἀρκέσειεν, οὐδ᾽ ὅστις νόσῳ
κάμνοντι συλλάβοιτο· πάντα δὲ σκοπῶν,
εὕρισκον οὐδὲν πλὴν ἀνιᾶσθαι παρόν·
τούτου δὲ πολλὴν εὐμάρειαν, ὦ τέκνον.
ὁ μὲν χρόνος οὖν διὰ χρόνου προὔβαινέ μοι,
κἄδει τι βαιᾷ τῇδ᾽ ὑπὸ στέγῃ μόνον
διακονεῖσθαι· γαστρὶ μὲν τὰ σύμφορα
τόξον τόδ᾽ ἐξηύρισκε, τὰς ὑποπτέρους
βάλλον πελείας· πρὸς δὲ τοῦθ᾽, ὅ μοι βάλοι
νευροσπαδὴς ἄτρακτος, αὐτὸς ἂν τάλας
εἰλυόμην δύστηνος ἐξέλκων πόδα

Aut ex glacie, aut hyemis tépore, aliquid ligni frangere,
Ea mihi peragenda erant.
Et ignis deerat,
Sed ſaxa inter ſe confricans, vix
Elicui ignem latentem, qui me ſervat.
Habitatio enim, cum igni,
Omnia ſuppeditat, præter integram valetudinem.
Nunc audi & de inſula.
Nemo huc volens applicat:
Nullus enim hîc portus eſt,
Neque lucrum, neque hoſpitia.
Nemo huc navigat, qui ſapit:
Fortaſſe invitus aliquis huc applicat,
Ut multa accidunt.
Hi cùm veniunt, verbis me conſolantur,
Et aliquid cibi
Dant aut veſtem:
Hoc autem nemo mihi petenti vult tribuere,
Ut reducat me in patriam, ſed pereo miſer,
Annum jam decimum, in fame & malis
Alens edacem morbum,
Hæc Atridæ, & Ulyſſes
Fecerunt mihi, de quibus Dii
Sumant pro his factis condignam pœnam.
Cho. Et ego, ſicut alii advenientes hoſpites,
Condoleo tibi.
Neo. Ego verò, & teſtis ſum
Te vera dixiſſe, uſu expertus
Quàm improbi ſint Atridæ.
Phil. An & tu querelam habes,
Injuria affectus, ut iraſcare Atridis?
Neo. Utinam manu iraſci liceat,
Ut Mycenæ & Sparta nôrint,
Quòd etiam Scyros gignat fortes viros:
Phil. Quare tantopere iratus
Venis eos accuſatus?
Neo. Dicam, ſed vix dicam,
Quantis injuriis affectus ſim.
Non poſtquam pater Achilles mortuus eſt.
Phil Ne dicas plura, priuſquam audiam,
An mortuus ſit Achilles.
Neo Interfectus eſt à Deo,
Telo extinctus Phœbi,

Generoſus,

πρὸς τοῦτ᾽ ἂν, εἴ τ᾽ ἔδει τι καὶ ποτὸν λαβεῖν,
καί που πάγου χυθέντος, οἷα χείματι
ξύλον τι θραῦσαι, ταῦτ᾽ ἂν ἐξέρπων τάλας
ἐμηχανώμην· εἶτα πῦρ ἂν οὐ παρῆν,
ἀλλ᾽ ἐν πέτροισι πέτρον ἐκτρίβων, μόλις
ἔφην᾽ ἄφαντον φῶς, ὃ καὶ σώζει μ᾽ ἀεί.
οἰκουμένη γὰρ οὖν στέγη πυρὸς μέτα,
πάντ᾽ ἐκπορίζει, πλὴν τὸ μὴ νοσεῖν ἐμέ.
φέρ᾽ ὦ τέκνον νῦν καὶ τὸ τῆς νήσου μάθῃς.
ταύτῃ πελάζει ναυβάτης οὐδεὶς ἑκών.
οὐ γάρ τις ὅρμος ἐστὶν, οὐδ᾽ ὅποι πλέων,
ἐξεμπολήσει κέρδος, ἢ ξενώσεται.
οὐκ ἐνθάδ᾽ οἱ πλοῖ τοῖσι σώφροσι βροτῶν.
τάχ᾽ οὖν τις ἄκων ἔσχε, πολλὰ γὰρ τάδε·
ἐν τῷ μακρῷ γένοιτ᾽ ἂν ἀνθρώπων χρόνῳ.
οὗτοί μ᾽ ὅταν μόλωσιν ὦ τέκνον, λόγοις
ἐλεοῦσι μὲν, καί πού τι καὶ βορᾶς μέρος
προσέδοσαν οἰκτείραντες, ἤ τινα στολήν.
ἐκεῖνο δ᾽ οὐδεὶς ἡνίκ᾽ ἂν μνησθῶ, θέλει
σῶσαί μ᾽ ἐς οἶκος· ἀλλ᾽ ἀπόλλυμαι τάλας
ἔτος τόδ᾽ ἤδη δέκατον ἐν λιμῷ τε καὶ
κακοῖσι βόσκων τὴν ἀδηφάγον νόσον.
τοιαῦτ᾽ ἀτρεῖδαί μ᾽, ἥ τ᾽ ὀδυσσέως βία
ὦ παῖ, δεδράκασ᾽· οἷς ὀλύμπιοι θεοὶ
δοῖέν ποτ᾽ αὐτοῖς ἀντίποιν᾽ ἐμοῦ παθεῖν.
Χο. Ἔοικα κἀγὼ τοῖς ἀφιγμένοις ἴσα
ξένοις ἐποικτείρειν σε ποίαντος τέκνον.
Νε. Ἐγὼ δὲ καὐτὸς τοῖσδε μάρτυς ἐν λόγοις,
ὡς εἴσ᾽ ἀληθεῖς, οἶδα συντυχὼν κακῶν
ἀνδρῶν ἀτρειδῶν, τῆς τ᾽ ὀδυσσέως βίας.
Φιλ. Ἦ γάρ τι καὶ σὺ τοῖς πανωλέθροις ἔχεις
ἔγκλημ᾽ ἀτρείδαις, ὥς τε θυμοῦσθαι, παθών;
Νε. Θυμῷ γένοιτο χεῖρα πληρῶσαί ποτε,
ἵν᾽ αἱ μυκῆναι γνοῖεν ἡ σπάρτη θ᾽ ὅτι
χἡ σκῦρος ἀνδρῶν ἀλκίμων μήτηρ ἔφυ.
Φιλ. Εὖ γ᾽ ὦ τέκνον. τίνος γὰρ ὧδε τὸν μέγαν
χόλον κατ᾽ αὐτῶν ἐγκαλῶν ἐλήλυθας;
Νε. Ὦ παῖ ποίαντος, ἐξερῶ· μόλις δ᾽ ἐρῶ
ἅ γωγ᾽ ὑπ᾽ αὐτῶν ἐξελωβήθην μολών.
ἐπεὶ γὰρ ἔσχε μοῖρ᾽ ἀχιλλέα θανεῖν,
Φιλ. (Οἴμοι, φράσῃς μοι μὴ πέρα, πρὶν ἂν μάθω
πρῶτον τόδ᾽, εἰ τέθνηχ᾽ ὁ πηλέως γόνος.)
Νε. Τέθνηκεν ἀνδρὸς οὐδενὸς, θεοῦ δ᾽ ὕπο
τοξευτὸς, ὡς λέγουσιν, ἐκ φοίβου δαμείς.

Phil. Generosus uterque.
Dubito autem tuumne malum prius audiam,
An illum deplorem.
Neo. Satis est te tua mala
Deplorare, non amicorum.
Phil. Recte dixisti, Dic jam quomodo
Te injuria affecerint,
Neo. Venerunt ad me
Ulysses & Phœnix
Dicentes, sive vere, sive falso,
Quod non posset, mortuo patre,
Capi Troja sine me.
Hæc dicentes, non diu
Passi sunt me manere, quin navigarem,
Præcipue extincti patris desiderio,
Ut viderem, non enim videram viventem?
Præterea gloriosa res erat,
Si Trojam caperem.
Eratque jam altera dies,
Cum ad Sigæum
Secunda navigatione appuli,
Ibi me exercitus circumfusus
Egressum salutat: & jurabant.
Se videre Achillem.
Ille jaceat, ego vero
Postquam luxi eum,
Accedens ad Atridas,
Arma repeto patris.
Illi reddunt hei, miserabile responsum:
Nate Achillis, cætera accipe,
Sed arma paterna alius vir
Habet, nempe Ulysses.
Ego lachrymans efferor ira,
Et indignans dico,
Odiosi, audetis alteri
Dare arma, me non interrogato?
Ulysses inquit, aderat enim:
Tradiderunt mihi in judicio
Ego enim eripueram Achillem.
Ibi iratus imprecabar omnia mala, nihil omittens,
Si ille mihi arma eriperet.
Ille autem huc procedens,
Quanquam non erat iracundus
Tamen ægre ferens respondit: non aderas nobiscum,

Φιλ. Ἀλλ' ἀγενὴς μὲν ὁ κτανών τε χὠ θανών·
ἀμηχανῶ δὲ πότερον ὦ τέκνον, τὸ σὸν
πάθημ' ἐλέγχω πρῶτον, ἢ κεῖνον στένω.
Νε. Οἶμαι μὲν ἀρκεῖν σοί γε καὶ τά σ' ὦ τάλας
ἀλγήμαθ', ὥς τε μὴ τὰ τῶν πέλας στένειν.
Φιλ. Ὀρθῶς ἔλεξας· τοιγαροῦν τὸ σὸν φράσον
αὖθις πάλιν μοι πρᾶγμ' ὅτῳ σ' ἐνύβρισαν,
Νε. Ἦλθόν με νηὶ ποικιλοστόλῳ μέτα
δῖός τ' ὀδυσσεὺς, χὠ τροφεὺς τοὐμοῦ πατρὸς,
λέγοντες, εἴτ' ἀληθὲς, εἴτ' ἄρ' οὖν μάτην,
ὡς οὐ θέμις γένοιτ', ἐπεὶ κατέφθιτο
πατὴρ ἐμὸς, τὰ πέργαμ' ἄλλον ἢ μ' ἑλεῖν
ταῦτ' ὦ ξέν' οὕτως ἐννέποντες, οὐ πολὺν
χρόνον μ' ἐπέσχον μή με ναυστολεῖν ταχύ.
μάλιστα μὲν δὴ τοῦ θανόντος ἱμέρῳ,
ὅπως ἴδοιμ' ἄθαπτον· οὐ γὰρ εἰδόμην·
ἔπειτα μέντοι χὠ λόγος καλὸς προσῆν,
εἰ τὰ 'πὶ τροίᾳ πέργαμ' αἱρήσοιμ' ἰών.
ἦν δ' ἦμαρ ἤδη δεύτερον πλέοντί μοι,
κἀγὼ πικρὸν σίγειον οὐρίῳ πλάτῃ
κατηγόμην· καί μ' εὐθὺς ἐν κύκλῳ στρατὸς
ἐκβάντα πᾶς ἠσπάζετ', ὀμνῦντες βλέπειν
τὸν οὐκέτ' ὄντα, ζῶντ' ἀχιλλέα πάλιν.
κεῖνος μὲν οὖν ἔκειτ'· ἐγὼ δ' ὁ δύσμορος
ἐπεὶ δάκρυσα κεῖνον οὐ μακρῷ χρόνῳ,
ἐλθὼν ἀτρείδας πρὸς φίλους, ὡς εἰκὸς ἦν,
τάθ' ὅπλ' ἀπῄτουν τοῦ πατρὸς, τά τ' ἄλλ' ὅσ' ἦν
οἱ δ' εἶπον (οἴμοι) τλημονέστατον λόγον,
ὦ σπέρμ' ἀχιλλέως, τἄλλα μὲν πάρεστί σοι
πατρῷ' ἑλέσθαι· τῶν δ' ὅπλων κείνων ἀνὴρ
ἄλλος κρατύνει νῦν ὁ λαέρτου γόνος.
κἀγὼ δακρύσας, εὐθὺς ἐξανίσταμαι
ὀργῇ βαρείᾳ· καὶ καταλγήσας, λέγω,
ὦ σχέτλι, ἦ τολμήσατ' ἀντ' ἐμοῦ τινὶ
δοῦναι τὰ τεύχη τἀμὰ πρὶν μαθεῖν ἐμοῦ;
ὁ δ' εἶπ' ὀδυσσεὺς, πλησίον γὰρ ὢν κυρεῖ·
ναί παῖ, δεδώκασ' ἐνδίκως οὗτοι τάδε.
ἐγὼ γὰρ αὔτ' ἔσωσα κἀκεῖνον παρών.
κἀγὼ χολωθεὶς εὐθὺς, ἤρασσον κακοῖς
τοῖς πᾶσιν, οὐδὲν ἐνδεὲς ποιούμενος,
εἰ τἀμὰ κεῖνος ὅπλ' ἀφαιρήσοιτό με.
ὁ δ' ἐνθάδ' ἥκων, καίπερ οὐ δύσοργος ὤν,
δηχθεὶς πρὸς ἃ 'ξήκουσεν, ὧδ' ἠμείψατο,
οὐκ ἦσθ' ἵν' ἡμεῖς, ἀλλ' ἀπῆσθ' ἵν' οὔ σ' ἔδει.

Et nunc ferociter ista dicis,
Nunquam auferes ea tecum.
Hæc audiens & probris affectus,
Navigo domum spoliatus
Ab improbo Ulysse.
Neque tam hunc accuso quam Principes,
Urbs enim tota est Principum,
Et exercitus: Sed delinquentes
Fiunt mali exemplis regentum.
Dixi totum negotium, qui vero Atridas odit,
Mihi & Diis sit amicus.

ANTISTROPHICA strophe.

Cho. O montana omnium nutrix, terra,
Mater Jovis,
Quæ magnum Pactolum auriferum colis,
Te ibi, mater
Veneranda, invocabam,
Quando injuria Atridarum
Procedebat adversus hunc,
Cum paterna arma
Ulyssi tradiderunt,
O Rectrix Leonum,
Summum numen.

IAMBI.

Phil. Clarum signum doloris habentes,
Huc navigastis hospites:
Et sentitis mecum, quum arbitramini
Hæc Atridis, & Ulyssi imputanda esse.
Novi enim ipsum omnes dolos
Lingua attingere, & fraudes,
Quibus tantum injusta struit.
Quare id mihi non videtur mirum,
Sed hoc miror,
An Ajax Major hoc tulerit.
Neo. Non vivebat amplius: nam illo
Vivente non ita spoliatus fuissem.
Phil. Quid ais?
An & ille mortuus est?
Neo. Non vivit inquam amplius.
Phil. Hei mihi Sed neque Diomedes,

κἀγὼ ταῦτ᾽ ἐπειδὴ καὶ λέγεις θρασυστομῶν,
οὐ μή ποτ᾽ ἐς τὴν Σκῦρον ἐκπλεύσῃς ἔχων.
τοιαῦτ᾽ ἀκούσας κἀξονειδισθεὶς κακὰ,
πλέω πρὸς οἴκους τῶν ἐμῶν τητώμενος,
πρὸς τοῦ κακίστου κἀκ κακῶν Ὀδυσσέως.
κοὐκ αἰτιῶμαι κεῖνον ὡς τοὺς ἐν τέλει.
πόλις γάρ ἐστι πᾶσα τῶν ἡγουμένων,
στρατός τε σύμπας· οἱ δ᾽ ἀκοσμοῦντες βροτῶν,
διδασκάλων λόγοισι γίγνονται κακοί.
λόγος λέλεκται πᾶς· ὁ δ᾽ Ἀτρείδας στυγῶν,
ἐμοί θ᾽ ὁμοίως καὶ θεοῖς εἴη φίλος.--

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ στροφή.

Χο. 1 Ὀρεστέρα παμβῶτι γᾶ
2 μᾶτερ αὐτοῦ Διός,
3 ἃ τὸν μέγαν Πακτωλὸν εὔχρυσον νέμεις,
4 σὲ κἀκεῖ μᾶτερ πό-
5 τνι᾽ ἐξηυδώμαν,
6 ὅτ᾽ ἐς τόνδ᾽ Ἀτρειδᾶν
7 ὕβρις πᾶσ᾽ ἐχώρει,
8 ὅτε τὰ πάτρια τεύ-
9 χεα παρεδίδοσαν.
10 ἰὼ μάκαιρα ταυρο-
11 κτόνων λεόντων ἔφε-
12 δρε, τῷ Λαερτίου
13 σέβας ὑπέρτατον.--

ΙΑΜΒΟΙ.

Φιλ. Ἔχοντες, ὡς ἔοικε, σύμβολον σαφὲς
λύπης, πρὸς ἡμᾶς ὦ ξένοι πεπλεύκατε.
καί μοι προσᾴδεθ᾽ ὥστε γιγνώσκειν, ὅτι
ταῦτ᾽ ἐξ Ἀτρειδῶν ἔργα κἀξ Ὀδυσσέως.
ἔξοιδα γάρ νιν παντὸς ἂν λόγου κακοῦ
γλώσσῃ θιγόντα, καὶ πανουργίας, ἀφ᾽ ἧς
μηδὲν δίκαιον ἐς τέλος μέλλει ποιεῖν·
ἀλλ᾽ οὔτι τοῦτο θαῦμ᾽ ἔμοιγ᾽· ἀλλ᾽ εἰ παρὼν
Αἴας ὁ μείζων ταῦθ᾽ ὁρῶν ἠνείχετο.
Νε. Οὐκ ἦν ἔτι ζῶν ὦ ξέν᾽. οὐ γὰρ ἄν ποτε
ζῶντός γ᾽ ἐκείνου ταῦτ᾽ ἐσυλήθην ἐγώ.
Φιλ. Πῶς εἶπας; ἀλλ᾽ ἦ χοὖτος οἴχεται θανών;
Νε. Ὡς μηκέτ᾽ ὄντα κεῖνον ἐν φάει νόει.
Φιλ. Οἴμοι τάλας· ἀλλ᾽ οὐχ ὁ Τυδέως γόνος,

Nec Ulysses venditus à Sisypho.
Moriuntur: hos enim non vivere decebat.
Neo. Non moriuntur, sed magnifice
Jam florent in exercitu Græcorum.
Phil. Quid vero antiquus & fidus amicus meus
Nestor agit, qui hæc omnia
Ipsorum mala prædixit, & sapienter consuluit?
Neo. Is nunc miser est: nam Antilochus
Filius ejus interiit.
Phil. Hei mihi, duo simul mala dixisti:
Perierunt, quos ego minime periisse volebam.
Heu quid nunc cogitare oportet, quoniam
Illi occiderunt, Ulysses vero vivit,
Quem pro his occubuisse satius fuit.
Neo. Ille sapienter pugnat: Sed sapiens consilium
Etiam sæpe impeditur,
Phil. Age dic mihi, ubi nam tunc erat
Patroclus, qui patri tuo charissimus fuit?
Neo. Et ille morruus est: Nam ut paucis
Te edoceam: Bellum neminem nisi casu
Malum interficit, sed optimum quemque semper.
Phil. Assentior tibi, & eodem modo
De homine nihili interrogabo, sed qui
Acer est lingua & sapiens, quomodo cum eo agitur?
Neo. Quem nam alium, nisi Ulyssem dicis?
Phil. Non Ulyssem dico, sed erat quidam Thersites,
Qui non raro concionari solebat,
Cum nemo sineret, scis ne an ille adhuc vivat?
Phil. Non vidi hominem, sed adhuc superstitem esse audivi.
Neo. Sic oportebat: Nihil enim mali adhuc periit,
Sed pulchre ea curant Dii:
Si quid maliciosum ac fraudulentum est,
Id interire non sinunt,
Justa vero ac proba abripiunt.
Quid de his judicemus? Quomodo laudabimus
Deorum facta, cum ipsos appareat esse malos?
Neo. Ego, fili Pæantis,
Posthac procul Ilium,
Et Atridas aspiciens cavebo.
Nam ubi vir malus plus potest quam bonus,
Et probitas opprimitur, & potentia regnat,
Illud ego genus hominum non unquam amabo.
Sed aspera Scyro posthac
Contentus vivam, ac domi me oblectabo.

Nunc

οὐδ' οὑμπολητὸς σισύφου λαερτίου,
οὐ μὴ θάνωσι· τούσδε γὰρ μὴ ζῆν ἔδει.

Νε. Οὐ δῆτ'· ἐπίσω τοῦτό γ'· ἀλλὰ καὶ μέγα
θάλλοντες εἰσι νῦν ἐν ἀργείων στρατῷ.

Φιλ. Τί δ' ὃς παλαιὸς κἀγαθὸς φίλος τ' ἐμὸς,
νέστωρ ὁ πύλιός ἐστιν· οὗτος γὰρ τά γε
κείνων κάκ' ἐξήρυκε βουλεύων σοφῶς.

Νε. Κεῖνός γε πράσσει νῦν κακῶς· ἐπεὶ θανὼν
ἀντίλοχος, αὐτῷ φροῦδος, ὅσπερ ἦν γόνος.

Φιλ. Οἴμοι, δύ' αὐτοὺς δεῖν' ἔλεξας, οἷν ἐγὼ
ἥκιστ' ἂν ἠθέλησ', ὀλωλότοιν κλύειν·
φεῦ φεῦ, τί δῆτα δεῖ σκοπεῖν, ὅθ' οἵδε μὲν
τεθνᾶσ', ὀδυσσεὺς δ' ἐστὶν αὖ κἀνταῦθ' ἵνα
χρῆν ἀντὶ τούτων αὐτὸν αὐδᾶσθαι νεκρόν;

Νε. Σοφὸς παλαιστὴς κεῖνος· ἀλλὰ χαὶ σοφαὶ
γνῶμαι φιλοκτῆτ' ἐμποδίζονται θαμά.

Φιλ. Φέρ' εἰπὲ πρὸς θεῶν· ποῦ γὰρ ἦν ἐνταῦθά σοι
πάτροκλος, ὃς σοι πατρὸς ἦν τὰ φίλτατα;

Νε. Χ' οὗτος τεθνηκὼς ἦν· λόγῳ δέ σ' ἐν βραχεῖ
τοῦτ' ἐκδιδάξω· πόλεμος οὐδέν' ἄνδρ' ἑκὼν
αἱρεῖ πονηρὸν, ἀλλὰ τοὺς χρηστοὺς ἀεί.

Φιλ. Ξυμμαρτυρῶ σοι· καὶ κατ' αὐτὸ τοῦτό γε,
ἀναξίου μὲν φωτὸς ἐξερήσομαι,
γλώσσῃ δὲ δεινοῦ καὶ σοφοῦ τί νῦν κυρεῖ;

Νε. Ποίου γε τούτου, πλήν γ' ὀδυσσέως ἐρεῖς;

Φιλ. Οὐ τοῦτον εἶπον· ἀλλὰ θερσίτης τις ἦν,
ὃς οὐκ ἂν εἵλετ' εἰσάπαξ εἰπεῖν ὅπου
μηδεὶς ἐῴη· τοῦτον οἶσθ' εἰ ζῶν κυρεῖ;

Νε. Οὐκ εἶδον αὐτὸν, ᾐσθόμην δ' ἔτ' ὄντα νιν.

Φιλ. Ἔμελλ'· ἐπεὶ οὐδέπω κακόν γ' ἀπώλετο.
ἀλλ' εὖ περιστέλλουσιν αὐτὰ δαίμονες.
καί πως τὰ μὲν πανοῦργα καὶ παλιντριβῆ,
χαίρουσ' ἀναστρέφοντες ἐξ ᾅδου, τὰ δὲ
δίκαια καὶ τὰ χρήστ' ἀποστέλλουσ' ἀεί.
ποῦ χρὴ τίθεσθαι ταῦτα, ποῦ δ' αἰνεῖν, ὅταν
τὰ θεῖ' ἐπαινῶν, τοὺς θεοὺς εὕρω κακούς;

Νε. Ἐγὼ μὲν, ὦ γένεθλον οἰταίου πατρὸς,
τὸ λοιπὸν ἤδη τηλόθεν τό, τ' ἴλιον
καὶ τοὺς ἀτρείδας εἰσορῶν φυλάξομαι.
ὅπου γ' ὁ χείρων τἀγαθοῦ μεῖζον σθένει,
κἀποφθίνει τὰ χρηστὰ, χὠ δεινὸς κρατεῖ,
τούτους ἐγὼ τοὺς ἄνδρας οὐ στέρξω ποτέ.
ἀλλ' ἡ πετραία σκῦρος ἐξαρκοῦσά μοι
ἔσται τὸ λοιπὸν, ὥστε τέρπεσθαι δόμῳ.

Nunc vero ad navim eo, & tu
Vale, quam maxime vale, Dii te
Morbo liberent, ut optas,
Nos ibimus, ut cum Deus
Ventum nobis concesserit, navim solvamus.
Phil. Jam ne abire paratis? *Neo.* Tempus hortatur,
Ut navigandi occasionem non procul, sed prope arripiamus.
Phil. Nunc te, fili, per patrem & matrem,
Per, si quid charum tibi est domi,
Supplex obtestor, ne me hic solum relinquas,
Desertum in his malis, in quibus vides,
Et in quantis me versari audisti,
Saltem neglectim aliquo in loco me pone: etsi scio
Quam molestum & grave onus sim,
Attamen sustine: nam ingenia generosa
Turpitudinem oderunt, bonitatem vero gloriosam ducunt.
Si me relinques, erit hoc tibi dedecori,
Sin vero receperis, summam consequeris gloriam,
Beneficio tuo vivus in patriam si pervenero.
Age, non unius diei integri onus fuero:
Aude, abjice me quocunque voles, receptum,
In sentinam, in proram, in puppim, ubi
Minime cæteris futurus sum molestus:
Annue, fili, per Jovem supplicum præsidem te obtestor,
Sine te exorem, provolvar ad genua, & si sum
Imbecillis, miser, & claudus, ne me relinquas,
Ita desertum in loco ubi nulla sunt hominum vestigia,
Sed me vel in patriam tuam una vehas,
Vel in Euboeam.
Unde non longa ad OEtam mihi via est,
Et ad jugum Trachinium, atque pulchre fluentem
Sperchium, ut patri me charo reddas,
Qui mihi jampridem timeo
Ne mortuus sit: nam diligenter his, qui huc venerunt
Mandavi, ut eum meis verbis orarent,
Ut missa navi certa me domum reduceret.
Sed vel is interiit, vel ministri,
Ut credibile est, me neglecto,
Domum profecti sunt.
Nunc igitur ad te deductorem atque simul nuncium
Confugio, tu me serva tu mei miser. Veniat tibi in mētē
Quam res humanæ fragiles & periculo expositæ sunt:
Nunc fæliciter, nunc secus agunt homines.
Decet vero eum, cui res secundæ sunt, afflictos respicere
Et

νῦν δ' εἰμὶ πρὸς ναῦν, καὶ σὺ ποίαντος τέκνον,
χαῖρ' ὡς μέγιστα, χαῖρε· καί σε δαίμονες
νόσου μεταστήσειαν ὡς, αὐτὸς θέλεις.
ἡμεῖς δ' ἴωμεν ὡς, ὁπηνίκ' ἂν θεὸς
πλοῦν ἡμὶν εἴκῃ, τηνικαῦθ' ὁρμώμεθα.

Φιλ. Ἤδη τέκνον στέλλεσθε; Νε. Καιρὸς γὰρ καλεῖ
πλοῦν μὴ 'ξ ἀπόπτου μᾶλλον ἢ 'γγύθεν σκοπεῖν.

Φιλ. Πρὸς νῦν σε πατρὸς πρός τε μητρὸς, ὦ τέκνον,
πρός τ', εἴ τι σοι κατ' οἶκόν ἐστι προσφιλὲς,
ἱκέτης ἱκνοῦμαι, μὴ λίπῃς μ' οὕτω μόνον
ἔρημον ἐν κακοῖσι τοῖς δ' οἵοις ὁρᾷς,
ὅσοισί τ' ἐξήκουσας ἐνναίοντά με·
ἀλλ' ἐν παρέργῳ θοῦ με. δυσχέρεια μὲν
(ἔξοιδα) πολλὴ τοῦδε τοῦ φορήματος.
ὅμως δὲ τλῆθι· τοῖσι γενναίοισί τοι
τό, τ' αἰσχρὸν ἐχθρὸν, καὶ τὸ χρηστὸν εὐκλεές.
σοὶ δ' ἐκλιπόντι τοῦτ', ὄνειδος οὐ καλόν·
δράσαντι δ' ὦ παῖ, πλεῖστον εὐκλείας γέρας,
ἐὰν μόλω 'γὼ ζῶν πρὸς οἰταίαν χθόνα,
οὔθ' ἡμέρας τοι μόχθος οὐχ ὅλης μιᾶς.
τόλμησον, ἐμβαλοῦ μ' ὅπῃ θέλεις ἄγων,
ἐς ἀντλίαν, ἐς πρῷραν, ἐς πρύμναν θ', ὅπου
ἥκιστα μέλλω τοὺς ξυνόντας ἀλγυνεῖν.
νεῦσον πρὸς αὐτοῦ Ζηνὸς ἱκεσίου, τέκνον·
πείσθητι. προσπίτνω σε γόνασι, καίπερ ὢν
ἀκράτωρ ὁ τλήμων χωλός· ἀλλὰ μή μ' ἀφῇς
ἔρημον οὕτω χωρὶς ἀνθρώπων στίβου·
ἀλλ' ἢ πρὸς οἶκον τὸν σὸν ἔκσωσόν μ' ἄγων,
ἢ πρὸς τὰ χαλκώδοντος εὐβοίας σταθμά.
κἀκεῖθεν οὔ μοι μακρὸς εἰς οἴτην στόλος,
τραχινίαν τε δειράδα, καὶ τὸν εὔροον
σπερχειὸν ἔσται, πατρί μ' ὡς δείξῃς φίλῳ·
ὃν δὴ παλαιὸν ἐξ ὅτου δέδοικ' ἐγὼ
μή μοι βεβήκοι· πολλὰ γὰρ τοῖς ἱγμένοις
ἔστελλον αὐτὸν ἱκεσίους πέμπων λιτὰς,
αὐτόστολον πέμψαντά μ' ἐκσῶσαι δόμοις.
ἀλλ' ἢ τέθνηκεν, ἢ τὰ τῶν διακόνων
ὡς εἰκὸς οἶμαι, τοὐμὸν ἐν σμικρῷ μέρος
ποιούμενοι, τὸν οἴκαδ' ἤπειγον στόλον.
νῦν δ' (εἰς σὲ γὰρ πομπόν τε κ' αὐτὸν ἄγγελον
ἥκω) σὺ σῶσον· σύ μ' ἐλέησον, εἰσορῶν
ὡς πάντα δεινὰ κἀπικινδύνως βροτοῖς
κεῖται, παθεῖν μὲν εὖ, παθεῖν δὲ θάτερα.
χρὴ δ' ἐκτὸς ὄντα πημάτων, τὰ δείν' ὁρᾶν·

χὤταν

Et cum quis bene vivit, tunc diligenter
Cavere debet, ne imprudenter eam fortunam corrũpat

ANTISTROPHE.

Cho. Miserere Rex, multarum commemoravit
Ærumnarum certamina,
Quæ non accidant meis amicis.
Sed si infensos
Odisti Atridas.
Ego illorum injuriam
Huic lucro tribuens,
Hic, quia vehementer cupit,
In bene instructa, celeri
Navi proficiscerer
In patriam, Deorum
Vindictam effugiens.

IAMBI.

Neo. Vide ne nunc sis facilis,
Cum autem pertæsus morbi fueris,
Tunc non sis idem.
Cho. Minime hæc unquam mihi
Culpa jure exprobrabitur.
Neo. Turpe est me minus benignum
Erga hospitem esse quam te.
Quare, si videtur, navigemus, veniat statim,
Navis ipsum receptum vehet, nec denegabitur ei,
Modo Dii liberent nos ex hac terra,
Ut navigemus, quo volumus.
O diem lætum, ô suavissimum virum,
Phil. O chari nautæ, quomodo nobis reipsa
Gratiam referam, quod me vobis adjunxistis?
Eamus, ac salutemus
Miseram domum, ut videas,
Unde vixerim, quam fuerim tolerans.
Nemo oculis solum aspectum
Capiens præter me, tulisset hæc:
Ego necessitate coactus didici hæc boni consulere,
Cho. Expectate, duo viri
Comes noster & alienus quidam
Procedunt, quibus auditis postea intrabitis.

χὤταν τις εὖ ζῇ, τηνικαῦτα τὸν βίον
σκοπεῖν μάλιστα μὴ διαφθαρεὶς λάθῃ.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ

Χο. 1 Οἴκτειρ' ἄναξ· πολλῶν δ' ἔλε-
2 ξεν δυσοίστων πόνων
3 ἆθλ', ὅσα μηδεὶς τῶν ἐμῶν τύχοι φίλων·
4 εἰ δὲ πικροὺς ἄναξ
5 ἔχθεις Ἀτρείδας,
6 ἐγὼ μὲν τὸ κείνων
7 κακὸν τῷδε κέρδος
8 μέγα τιθέμενος, ἔν-
9 θα περ ἐπιμέμονεν,
10 ἐπ' εὐστόλου ταχείας
11 νεὼς πορεύσαιμ' ἂν ἐς
12 δόμους· τὰν ἐκ θεῶν
13 νέμεσιν ἐκφυγών.--

ΙΑΜΒΟΙ.

Νε. Ὅρα σὺ μὴ νῦν μέν τις εὐχερὴς παρῇς·
ὅταν δὲ πλησθῇς τῆς νόσου ξυνουσίᾳ,
τότ' οὐκέθ' αὑτὸς τοῖς λόγοις φανῇς.
Χο. Ἥκιστα· τοῦτ' οὐκ ἔσθ' ὅπως ποτ' εἰς ἐμὲ
τοὔνειδος ἕξεις ἐνδίκως ὀνειδίσαι.
Νε. Ἀλλ' αἰσχρὰ μέντοι, σοῦ γέ μ' ἐνδεέστερον
ξένῳ φανῆναι πρὸς τὸ καίριον πονεῖν.
ἀλλ' εἰ δοκεῖ πλέωμεν, ὁρμάσθω ταχύς.
χἠ ναῦς γὰρ ἄξει, κοὐκ ἀπαρνηθήσεται.
μόνον θεοὶ σώζοιεν ἔκ τε τῆσδε γῆς
ἡμᾶς, ὅποι τ' ἐνθένδε βουλοίμεσθα πλεῖν.--
Φιλ. Ὦ φίλτατον μὲν ἦμαρ, ἥδιστος δ' ἀνήρ,
φίλοι δὲ ναῦται, πῶς ἂν ὑμὶν ἐμφανὴς
ἔργῳ γενοίμην ὥς μ' ἔθεσθε προσφιλῆ;
ἴωμεν ὦ παῖ, προσκύσαντες τὴν ἔσω
ἄοικον εἰσοίκησιν, ὥς με καὶ μάθῃς
ἀφ' ὧν διέζων, ὥς τ' ἔφυν εὐκάρδιος·
οἶμαι γὰρ οὐδ' ἂν ὄμμασιν μόνην θέαν
ἄλλον λαβόντα πλὴν ἐμοῦ, τλῆναι τάδε.
ἐγὼ δ' ἀνάγκῃ προὔμαθον στέργειν τάδε.
Χο. Ἐπίσχετον μάθωμεν· ἄνδρε γὰρ δύο,
ὁ μὲν, νεὼς σῆς ναυβάτης, ὁ δ' ἀλλόθρους,
χωρεῖτον, ὧν μαθόντες αὖθις εἴσιτον.--

Mer. Nate Achillis, hunc ſocium,
Qui fuit cuſtos navis tuæ,
Juſſi mihi de te, ubicunque eſſes, dicere,
Poſtquam in te incidi præter opinionem,
Caſu applicans ad eundem locum.
Navigans enim non magna cum claſſe
Ex Ilio domum in vitiferam
Peparethum, poſtquam audivi
Quod hic eſſent tui nautæ,
Decrevi non tacite, priuſquam tibi dicerem,
Navigare, poſtquam ad amicos veni,
Non ſcis quæ de te
Argivi habeant conſilia,
Nec conſulta tantum,
Sed facta non irrita.
Neo. Gratia pro admonitione,
Si non malus ſum, jucunda tibi repoſita erit,
Dic ut ſciam,
Quid mihi novi conſilii à Græcis afferas.
Mer. Diſceſſerunt, ut perſequantur te claſſe
Phœnix, & Theſei filii.
Neo. Ut ne ducturi me an verbis?
Mer. Neſcio, ſed quod audivi, id tibi nuntio.
Neo. An Phœnix & ſocii
Hæc faciunt propter Atridas?
Mer. Scito, quod hæc faciunt & non cunctantur.
Neo. Quare Ulyſſes non venit ipſe?
An metus eum detinet?
Mer. Hic & Diomedes,
Ad alium navigabant, cum ego diſcederem.
Neo. Ad quem?
Mer. Eſt quiſpiam, ſed dicito,
Quis iſte ſit, ſubmiſſa voce dicito.
Neo. Hic eſt inclytus ille Philoctetes.
Mer. Ne plura dicas, ſed quam primum
Naviga atque ex hac terra te proripe.
Phil. Quid ais? Quare
Me venditis perplexo ſermone?
Neo. Nondum ſcio quid dicat,
Sed ipſe clare dicet.
Mer. Ne me prodas exercitui,
Ut dicam, quæ non convenit, multis beneficiis
Ab illis affectus ſum.
Neo. Ego Atridis ſum hoſtis, & hic mihi

Summus

Εμ. Ἀχιλλέως παῖ, τόνδε τὸν ξυνέμπορον,
ὃς ἦν νεὼς σῆς σὺν δυοῖν ἄλλοιν φύλαξ,
ἐκέλευσ' ἐμοί σε ποῦ κυρῶν εἴης φράσαι,
ἐπεί περ ἀντέκυρσα, δοξάζων μὲν οὔ,
τύχῃ δέ πως πρὸς ταυτὸν ὁρμισθεὶς πέδον.
πλέων γὰρ ὁ ναύκληρος οὐ πολλῷ στόλῳ
ἀπ' Ἰλίου πρὸς οἶκον ἐς τὴν εὔβοτρυν
Πεπάρηθον, ὡς ἤκουσα τοὺς ναύτας, ὅτι
σοὶ πάντες εἶεν οἱ νεναυστοληκότες,
ἔδοξέ μοι, μὴ σῖγα, πρὶν φράσαιμί σοι,
τὸν πλοῦν ποιεῖσθαι, προστυχόντι τῶν ἴσων.
οὐδὲν σύ που κάτοισθα τῶν σαυτοῦ πέρι,
ἃ τοῖσιν Ἀργείοισιν ἀμφὶ σ' οὕνεκα.
βουλεύματ' ἐστὶ, κοὐ μόνον βουλεύματα,
ἀλλ' ἔργα δρώμεν', οὐκέτ' ἐξαργούμενα---

Νε. Ἀλλ' ἡ χάρις μὲν τῆς προμηθείας, ξένε,
εἰ μὴ κακὸς πέφυκα, προσφιλὴς μενεῖ.
φράσον δ' ἅπερ γ' ἔλεξας, ὡς μάθω τί μοι
νεώτερον βούλευμ' ἀπ' Ἀργείων ἔχεις.

Εμ. Φροῦδοι διώκοντές σε ναυτικῷ στόλῳ,
φοίνιξ θ' ὁ πρέσβυς, οἵ τε Θησέως κόροι.

Νε. Ὡς ἐκ βίας μ' ἄξοντες, ἢ λόγοις πάλιν;

Εμ. Οὐκ οἶδ'· ἀκούσας δ' ἄγγελος πάρειμί σοι.

Νε. Ἡ ταῦτα δὴ φοίνιξ τε χ' οἱ ξυνναυβάται
οὕτω καθ' ὁρμὴν δρῶσιν Ἀτρειδῶν χάριν;

Εμ. Ὡς ταῦτ' ἐπίσω δρώμεν', οὐ μέλλοντ' ἔτι.

Νε. Πῶς οὖν Ὀδυσσεὺς πρὸς τάδ' οὐκ αὐτάγγελος
πλεῖν ἦν ἕτοιμος; ἢ φόβος τις εἶργέ νιν;

Εμ. Κεῖνός γ' ἐπ' ἄλλον ἄνδρ', ὁ Τυδέως τε παῖς,
ἔστελλον ἡνίκ' ἐξανηγόμην ἐγώ.

Νε. Πρὸς ποῖον ἂν τόνδ' αὐτὸς οὐ 'δυσσεὺς ἔπλει;

Εμ. Ἦν δή τις. ἀλλὰ τόνδε μοι πρῶτον φράσον,
τίς ἐστιν. ἂν λέγῃς δὲ, μὴ φώνει μέγα.

Νε. Ὅδ' ἔσθ' ὁ κλεινός σοι φιλοκτήτης ξένε.

Εμ. Μή νῦν μ' ἔρῃ τὰ πλείον', ἀλλ' ὅσον τάχος
ἔκπλει σεαυτὸν ξυλλαβὼν ἐκ τῆσδε γῆς.

Φιλ. Τί φησιν ὦ παῖ, τί με κατὰ σκότον ποτὲ
διεμπολᾷ λόγοισι πρός σ' ὁ ναυβάτης;

Νε. Οὐκ οἶδά πω τί φησι· δεῖ δ' αὐτὸν λέγειν
εἰς φῶς ὃ λέξει πρὸς σὲ κἀμὲ, τούσδε τε.

Εμ. Ὦ σπέρμ' Ἀχιλλέως, μή με διαβάλλῃς στρατῷ,
λέγονθ' ἃ μὴ δεῖ. πόλλ' ἐγὼ κείνων ὕπο
δρῶν ἀντιπάσχω χρηστά γ', οἷ' ἀνὴρ πένης.

Νε. Ἐγώ εἰμ' Ἀτρείδαις δυσμενής· οὗτος δέ μοι

Summus amicus est, quia odit Atridas,
Non igitur occultes quidquam,
Quod mihi gratiam putabis.
Mer. Vide quid agas. *Neo.* Id ipse considero.
Mer. Tu eris in culpa. *Neo.* Quanam?
Mer. Adversus hunc, ut audis,
Diomedes & Ulysses,
Conjurati navigant, aut verbis
Persuasuri, aut vi coacturi,
Idque omnes Græci audiverunt
Ulyssem dicere,
Nam hic audacior erat.
Neo. Quare Græci ex tanto intervallo
Curam habent Philoctetæ,
Quem multo ante ejecerunt?
Unde oritur hoc desiderium? an à Diis
Qui puniunt malefacta?
Mer. Ego narrabo.
Vates quidam erat,
Priami filius
Helenus, quem noctu egressus
(Hic cui omnes maledicunt,)
Dolosus Ulysses, cepit,
Et adduxit ad Græcos pulchram prædam,
Qui & alia vaticinatus est,
Et quod Pergama non essent
Expugnaturi, nisi hunc persuasum
Educerent ex hac insula.
Hæc postquam audivit Ulysses
Ex vate, statim promisit.
Se hunc adducturum esse:
Sperabat quidem se volentem esse adducturum,
Sed, si nolit, vi coacturũ & pactus est, ut sibi caput
Præcidatur, si hoc non efficiat.
Audisti omnia, ut properetis moneo,
Tu, & si quis præterea tibi curæ est.
Phil. Hei mihi, an scelus illud
Juravit, se mihi persuasurum esse?
Sic persuadebor ex morte in vitam ut redeam,
Sicut illius pater Sisyphus.
Mer. Nescio, sed ego ad navim eo,
Vobis det Deus quod optimum est.
Phil. Nonne hoc injustissimum est,
Quod Ulysses sperat verbis flexurum me esse,

φίλος μέγιστος, οὕνεκ' ἀτρείδαις στυγεῖ.
δεῖ δή σ' ἔμοιγ' ἐλθόντα, προσφιλῆ λόγον
κρύψαι πρὸς ἡμᾶς μηδὲν ὧν ἀκήκοας.

Εμ. Ορα τί ποιεῖς παῖ. Νε. Σκοπῶ κἀγὼ πάλαι.

Εμ. Σὲ θήσομαι τῶνδ' αἴτιον. Νε. Ποιοῦ λέγων;

Εμ. Λέγω, 'πὶ τοῦτον ἄνδρε τώδ' ὥσπερ κλύεις,
ὁ τυδέως παῖς, ἥτ' ὀδυσσέως βία,
διώμοτοι πλέουσιν, ἢ μὴν ἢ λόγῳ
πείσαντες ἄξειν ἢ πρὸς ἰσχύος κράτος.
καὶ ταῦτ' ἀχαιοὶ πάντες ἤκουον σαφῶς
ὀδυσσέως λέγοντος· οὗτος γὰρ πλέον
τὸ θάρσος εἶχε θατέρου, δράσειν τάδε.---

Νε. Τίνος δ' ἀτρεῖδαι τοῦδ' ἄγαν οὕτω χρόνῳ
τοσῷδ' ἐπεστρέφοντο πράγματος χάριν,
ὅν τ' εἶχον ἤδη χρόνιον ἐκβεβληκότες;
τίς ὁ πόθος αὐτοὺς ἵκετ', ἢ θεῶν βία,
καὶ νέμεσις, οἵπερ ἔργ' ἀμύνουσιν κακά;

Εμ. Εγώ σε τοῦτ' (ἴσως γὰρ οὐκ ἀκήκοας)
πᾶν ἐκδιδάξω· μάντις ἦν τις εὐγενὴς,
πριάμου μὲν υἱὸς, ὄνομα δ' ὠνομάζετο
ἕλενος, ὃν οὗτος νυκτὸς ἐξελθὼν μόνος
ὁ πάντ' ἀκούων αἰσχρὰ καὶ λωβήτ' ἔπη
δόλιος ὀδυσσεὺς εἷλε· δέσμιόν τ' ἄγων,
ἔδειξ' ἀχαιοῖς ἐς μέσον θήραν καλήν.
ὃς δὴ τά τ' ἄλλ' αὐτοῖσι πάντ' ἐθέσπισε,
καὶ τἀπὶ τροίᾳ πέργαμ' ὡς οὐ μή ποτε
πέρσοιεν, εἰ μὴ τόνδε πείσαντες λόγῳ
ἄγοιντο νήσου τῆσδ' ἐφ' ἧς ναίει τανῦν.
καὶ ταῦθ' ὅπως ἤκουσεν ὁ λαέρτου τόκος
τὸν μάντιν εἰπόντ', εὐθέως ὑπέσχετο
τὸν ἄνδρ' ἀχαιοῖς τόνδε δηλώσειν ἄγων.
οἴοιτο μὲν μάλισθ' ἑκούσιον λαβών·
εἰ μὴ θέλοι δ', ἄκοντα· καὶ τούτων, κάρα
τέμνειν ἐφεῖτο τοῖς θέλουσι, μὴ τυχών.
ἤκουσας ὦ παῖ πάντα· τὸ σπεύδειν δέ σοι
καὐτῷ παραινῶ, κεἴ τινος κήδῃ πέρι.--

Φιλ. Οἴμοι τάλας ἦ κεῖνος ἡ πᾶσα βλάβη
ἔμ' εἰς ἀχαιοὺς ὤμοσεν πείσας στελεῖν;
πεισθήσομαι γὰρ ὧδε κἀξ ᾅδου θανὼν
πρὸς φῶς ἀνελθεῖν, ὥσπερ οὑ κείνου πατήρ.

Εμ. Ουκ οἶδ' ἐγὼ ταῦτ'· ἀλλ' ἐγὼ μὲν εἶμ' ἐπὶ
ναῦν, σφῷν δ' ὅπως ἄριστα συμφέροι θεός.--

Φιλ. Ουκουν τάδ' ὦ παῖ δεινὰ, τὸν λαερτίου
ἔμ' ἐλπίσαι ποτ' ἂν λόγοισι μαλθακοῖς

Et ad Græcos adducturum? non fiet:
Viperam malum audire,
Quæ me claudum fecit,
Sed dicit, & audet omnia.
Et nunc scio, quod alicubi delitescit.
Quare, ô fili, cedamus, ut mare
Dirimat nos à navi Ulyssis.
Eamus, festinatio tempestiva
Postea quietem affert.

Neo. Tunc cum ventus secundus erit
Navigabimus, nunc enim adversus spirat.

Phil. Semper bona est navigatio fugienti mala.

Neo. Non, nam & Ulyssi adversantur venti.

Phil. Non sunt prædonibus venti contrarii,
Cum fallere & prædari licet.

Neo. Si videtur ergo cedamus, sume tecum
Ea, quæ vis, atque ea quibus opus habes.

Phil. Sunt quædam quibus opus habeo.

Neo. Mea navis suppeditabit illa,

Phil. Folia quædam sunt,
Quibus sopire vulnus & mitigare soleo.

Neo. Cape, & si quid aliud libet.

Phil. Si quid mihi de arcu hoc
Relictum est, ne quis alius auferat.

Neo. An hos nobiles arcus habes?

Phil. Hos, nec alios gesto.

Neo. Licetne prope contemplari?
Et gestare & osculari?

Phil. Tibi & hoc, & mea alia,
Quæ tibi commoda sunt, contingent.

Neo. Amo certe, sed sic tamen,
Ut si fas est cuipiam sin minus, omittas.

Phil. Pie dicis licet autem,
Cum aspectum solis mihi
Reddideris, & patriam,
Et patrem senem, & amicos, Meque
Cum inter hostes essem, traduxisti alio,
Confide, licet hæc tibi contrectare,
Et danti reddere, & gloriari,
Virtutis causa, quod solus contractaveris:
Nam ego benefactis comparavi,
Non gravatim te video contrectantem,
Qui enim beneficio affectus, vicissim benefacere novit,
Omni thesauro preciosior amicus fuerit,

Abi

δεῖξαι νεὼς ἄγοντ' ἐν Ἀργείοις μέσοις;
οὐ θᾶσσον ἂν τῆς πλεῖστον ἐχθίστης ἐμοὶ
κλύοιμ', ἐχίδνης, ἥ μ' ἔθηκεν ὧδ' ἄπουν.
ἀλλ' ἔστ' ἐκείνῳ πάντα λεκτά, πάντα δὲ
τολμητά· καὶ νῦν οἶδ' ὅθ' οὕνεχ' ἵξεται.
ἀλλ' ὦ τέκνον, χωρῶμεν, ὡς ἡμᾶς πολὺ
πέλαγος ὁρίζῃ τῆς Ὀδυσσέως νεώς.
ἴωμεν· ἥ τοι καίριος σπουδή, πόνου
λήξαντος, ὕπνον κἀνάπαυλαν ἤγαγεν --

Νε. Οὐκοῦν ἐπειδὰν πνεῦμα τοὐκ πρῴρας ἀνῇ,
τότε στελοῦμεν· νῦν γὰρ ἀντιοστατεῖ.

Φιλ. Ἀεὶ καλὸς πλοῦς ἐσθ' ὅταν φεύγῃς κακά.

Νε. Οὐκ· ἀλλὰ κἀκείνοισι ταῦτ' ἐναντία.

Φιλ. Οὐ ἔστι λῃσταῖς πνεῦμ' ἐναντιούμενον,
ὅταν παρῇ κλέψαι τε χ' ἁρπάσαι βίᾳ.

Νε. Ἀλλ' εἰ δοκεῖ, χωρῶμεν, ἔνδοθεν λαβὼν
ὅτου σε χρεία καὶ πόθος μάλιστ' ἔχει.

Φιλ. Ἀλλ' ἔστιν ὧν δεῖ, καίπερ οὐ πολλῶν ἄπο.

Νε. Τί τοῦθ' ὃ μὴ νεώς γε τῆς ἐμῆς ἔνι;

Φιλ. Φύλλον τί μοι πάρεστιν, ᾧ μάλιστ' ἀεὶ
κοιμῶ τόδ' ἕλκος, ὥστε πραΰνειν πάνυ.

Νε. Ἀλλ' ἔκφερ' αὐτό· τί γὰρ ἔτ' ἄλλ' ἐρᾷς λαβεῖν;

Φιλ. Οἴμοι, τί τόξων τῶνδ' ἀπημελημένον
παρεῤῥύηκεν; ὡς λίπω μή τῳ λαβεῖν.

Νε. Ἦ ταῦτα γὰρ τὰ κλεινὰ τόξ' ἃ νῦν ἔχεις;

Φιλ. Ταῦτ'· οὐ γὰρ ἄλλα γ' ἔσθ' ἃ βαστάζω χεροῖν.

Νε. Ἆρ' ἔστιν ὥστε κἀγγύθεν θέαν λαβεῖν,
καὶ βαστάσαι με, προσκύσαι θ' ὥσπερ θεόν;

Φιλ. Σοί γ' ὦ τέκνον καὶ τοῦτο, κἄλλο τῶν ἐμῶν
ὁποῖον ἄν σοι ξυμφέρῃ γενήσεται.

Νε. Καὶ μὴν ἐρῶ γε· τὸν δ' ἔρωθ' οὕτως ἔχω·
εἴ μοι θέμις, θέλοιμ' ἄν· εἰ δὲ μή, πάρες.

Φιλ. Ὅσιά τε φωνεῖς, ἔστι τ' ὦ τέκνον θέμις,
ὅς γ' ἡλίου τόδ' εἰσορᾶν ἐμοὶ φάος
μόνος δέδωκας, ὃς χθόν' Οἰταίαν ἰδεῖν,
ὃς πατέρα πρέσβυν, ὃς φίλους, ὃς τῶν ἐμῶν
ἐχθρῶν μ' ἔνερθεν ὄντ' ἀνέστησας πέρα.
θάρσει· πάρεσται ταῦτά σοι καὶ θιγγάνειν,
καὶ δόντι δοῦναι, κἀξεπεύξασθαι βροτῶν
ἀρετῆς ἕκατι τῶνδ' ἐπιψαῦσαι μόνον.
εὐεργετῶν γὰρ κ' αὐτὸς αὔτ' ἐκτησάμην.
οὐκ ἄχθομαί σ' ἰδών τε καὶ λαβὼν φίλον.
ὅστις γὰρ εὖ δρᾶν εὖ παθὼν ἐπίσταται,
παντὸς γένοιτ' ἂν κτήματος κρείσσων φίλος.

Neo. Abi intro. *Phil.* Et te introducam:
Nam propter morbum opus est mihi ministro.

ANTISTROPHICA strophe 1.

Cho. Audivi, non vidi
Eum, qui insidiatus est thoro
Jovis, Ixionem, ut ad rotam
Ligatus agitaretur captivus,
Captum esse à Jove.
Alium neminem
Audivi, nec vidi,
Qui in tristius fatum inciderit,
Quam hic, qui neminem læsit,
Sed vir justus
Perit adeo indigne.
Hoc miror, Quomodo
Cum undique agitatis
Fluctibus mergeretur,
Ita lachrymabilem
Vitam sustinere potuerit,

ANTISTROPHE 1.

Ventis expositus & pedibus captus,
Nullum cohabitatorem,
Nec vicinum ullum, saltem malum, habens, apud quem
Gravemque ac cruentum (gemitum mutuum
Ederet: vel qui
Vehementissimum fluxum
Sanie ferventem hulcerum,
Saucii pedis, leni remedio
Sopiret: si quis adsit,
Qui folium capiat ex terra altrice,
Reptat ipse passim,
Volutans se,
Sicut puer sine chara nutrice,
Ubi ut incedere possit,
Via plana est. Si quando remittit
Sæva pestis,

Νε. Χωρεῖς ἂν εἴσω. Φιλ. Καὶ σέ γ' εἰσάξω· τὸ γὰρ νοσοῦν ποθεῖ σε ξυμπαραστάτην λαβεῖν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. στροφὴ ά.

Χο. 1 Λόγῳ μὲν ἐξήκουσ', ὄπωπα δ' οὐ μάλα,
2 τὸν πελάταν λέκτρων
3 ποτὲ τῶν Διὸς ἰξίονα κατ' ἄμπυκα
4 δρομάδα δέσμιον, ὡς
5 ἔλαβ' ὁ παγκρατὴς κρόνου.
6 ἄλλον δ' οὔτιν' ἔγω-
7 γ' οἶδα κλύων, οὐδ' ἐσιδὼν μοίρᾳ.
8 τοῦδ' ἐχθίονι συντυχόντα θνατῶν.
9 ὃς οὔτ' ἔρξας τιν', οὔτε νοσφίσας,
10 ἀλλ' ἴσος ἐν ἴσοις ἀνήρ,
11 ὤλλυθ' ὧδ' ἀναξίως.
12 τόδε θαῦμ' ἔχει με,
13 πῶς ποτε, πῶς ποτ' ἀμφιπλήκτων
14 ῥοθίων μόνος κλύζων, πῶς
15 ἄρα πανδάκρυτον οὕτω βιοτὰν κατέσχεν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ά.

1 ἵν' αὐτὸς ἦν πρόσουρος, οὐκ ἔχων βάσιν,
2 οὐδέ τιν' ἐγχώρων,
3 κακογείτονα παρ' ᾧ στόνον ἀντίτυπον
4 βαρυβρῶτ' ἀποκλαύ-
5 σειεν αἱματηρόν· οὐ-
6 δ' ὃς τὴν θερμοτάταν
7 αἱμάδα κηκιομέναν ἑλκέων
8 ἐνθήρου ποδὸς ἠπίοισι φύλλοις
9 κατευνάσειεν, εἴ τις ἐμπέσοι
10 φορβάδος ἔκ τε γᾶς ἑλών.
11 ἕρπει ἄλλοτ' ἄλλᾳ γὰρ
12 τότ' ἂν εἰλυόμενος
13 παῖς ἄτερ ὡς φίλας τιθήνας,
14 ὅθεν εὐμάρει' ὑπάρχει
15 πόρων, ἀνίκ' ἐξανείη δακέθυμος ἄτα.

STROPHE 2.

Non ex sacra terra cibum,
Nec ullum semen capit,
Quibus victitare solent
Homines qui ratione valent.
Præterquam cum arcu & sagittis
Volucrem aliquam tetigit, qua vescatur.
O miseram animam,
Qui vini potum
Toto decennio non gustavit,
Circumspectat vero, sicubi aquam stagnantem videt,
Ad eam arreptat.

ANTISTROPHE 2.

Nunc viri præstantis
Filium sortitus,
Fœlix tandem finem faciet,
Et magnus ex illis erit,
Qui ipsum impositum navi,
Post multos menses in patriam vehet,
Ad Melienses Nymphas,
Et ad fluenta Sperchii,
Quo in loco Hercules
Ad superos transiit, rogo divino lucens,
In montis OEtæ vertice.

IAMBI.

Neo. Perge si vis: quid ita nulla
De causa taces, & quasi attonitus stupes?
Phil. Heu, heu,
Neo Quid nam est?
Phil. Nihil mali est, sed perge. *Neo.* An cohibes magnitud. (doloris accedente morbo?
Neo. Non, sed jam videor levius habere,
O superi.
Neo. Quid nam gemens invocas Deos?
Phil. Ut adsint nobis placidi servatores.
Ah, ah,
Neo. Quid tibi accidit? non dices? cur ita es
Taciturnus? nam aliquid mali habere videris.
Phil. Perii, fili, nec potero hoc malum

Vos

4 ἀνέρες ἀλφησταί.
5 πλὴν ἐξ ὠκυβόλων εἴ ποτε τόξων
6 πτανῶν, πτανοῖς ἀνύσειε γαστρὶ φορβάν.
7 ὦ μελέα ψυχά,
8 ὃς μηδ' οἰνοχύτου πώματος ἥ-
9 σθη δεκάτῃ χρόνον· λεύσσων δ' ὅπα
10 γνοίη στατὸν εἰς ὕδωρ αἰεὶ προσενώμα.--

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β'.

1 νῦν δ' ἀνδρῶν ἀγαθῶν
2 παιδὸς ὑπαντήσας,
3 εὐδαίμων ἀνύσει,
4 καὶ μέγας ἐκ κείνων.
5 ὅς νιν ποντοπόρῳ δούρατι, πλήθει
6 πολλῶν μηνῶν πατρῴαν ἄγει πρὸς αὐλὰν
7 μηλιάδων νυμφᾶν,
8 σπερχειοῦ τε παρ' ὄχθαις, ἵν' ὁ χάλ-
9 κασπις ἀνὴρ θεοῖς πλάθει πᾶσι
10 θείῳ πυρὶ παμφαής, οἴτας ὑπὲρ ὄχθων.

ΙΑΜΒΟΙ.

Νε. Ἕρπ' εἰ θέλεις, τί δή ποθ' ὧδ' ἐξ οὐδενὸς
λόγου σιωπᾷς, κἀπόπληκτος ὧδ' ἔχῃ;
Φιλ. Ἃ ἃ ἃ.
Νε. Τί ἐστιν; Φιλ. Οὐδὲν δεινόν· ἀλλ' ἴθ' ὦ τέκνον.
Νε. Μῶν ἄλγος ἴσχεις τῆς παρεστώσης νόσου;
Φιλ. Οὐ δῆτ' ἔγωγ'· ἀλλ' ἄρτι κουφίζειν δοκῶ.
ἰὼ θεοί.
Νε. Τί τοὺς θεοὺς οὕτως ἀναστένων καλεῖς;
Φιλ. Σωτῆρας αὐτοὺς ἠπίους θ' ἡμῖν μολεῖν.
ἃ ἃ ἃ ἅ.
Νε. Τί ποτε πέπονθας; οὐκ ἐρεῖς, ἀλλ' ὧδ' ἔσῃ
σιγηλός; ἐν κακῷ δέ τῳ φαίνῃ κυρῶν.
Φιλ. Ὄλωλα τέκνον, κοὐ δυνήσομαι κακὸν
κρύψαι παρ' ὑμῖν· ἀτταταῖ· διέρχεται,
διέρχεται δύστηνος· ὦ τάλας ἐγώ.

Vos celare, conficior, hei mihi,
Heu, heu me miserum,
Per Deum, si tibi in promptu est
Gladius, ferito pedem meum,
Præcide quamprimum, ne parcas vitæ,
Age, ô fili.

Neo. Quid nam tibi ita subito accidit, quamobrem
Tantos clamores ac gemitus cies?

Phil. Nosti fili. *Neo.* Quid est? *Phil* Nosti fili. *Neo.* Quid tibi est?
Nescio. *Neo.* Quomodo nescis? *Phil.* Heu heu.

Neo. Quam sæva est accessio hujus morbi,

Phil. Sævior, quam ut dici queat, sed misereat te mei.

Neo. Quid faciam ergo? *Phil.* Ne propter metum morbi me deseras
Acced. enim per interval. sicut errones solent,
Ubi expletus est. *Neo.* Heu miserum te,
Qui infœlix multiplici dolore confici videris.
Vis ne ut te apprehendam, ac gestem?

Phil. Nequaquam, sed arcum cape,
Quemadmodum me prius rogasti, donec
Remiserit sævicia morbi:
Serva ac custodi ipsum. Nam me somnus
Occupat, cum morbus desæviit,
Nec prius desinere possum, sed opus est ut me sinatis
Tranquillum quiescere. Si vero interea
Venerint illi, per Deos te obtestor,
Ne volens aut nolens, aut ullo artificio
Victus, illis tela concedas, ne te ipsum
Et me tibi supplicem factum simul perdas.
Ne metuas, sciens nemini relinquam,
Præterquam tibi & mihi. Ergo quod bene vertat por-rige.
Age accipe, & Livori supplica.
Ne tibi ærumnosa sint, quemadmodum
Mihi, & illi qui ante me habuit, fuerunt.

Neo. O superi, utinam ita fiat, & utinam
Secundus cursus nobis contingat, eo
Quo Deus nos ducet, & quo nos navis portabit.

Phil Vereor ô fili, ne hoc votum sit irritum:
Nam mihi rursus ex profundo stillat ater
Sanguis ebulliens: quidnam novi hoc mihi portendit?
Hei mihi,
Hei mihi iterum: ô pes, quanto dolore me afficis.
Accedit,
Accedit hoc malum propius:
Miserum me

Hæret

ἀπόλωλα τέκνον, βρύχομαι τέκνον· παπαί.
παπᾶ, παπᾶ, παπᾶ, παπᾶ, παπᾶ, παπαί.
πρὸς θεῶν πρόχειρον εἴ τι σοι τέκνον πάρα
ξίφος χεροῖν, πάταξον εἰς ἄκρον πόδα·
ἀπάμησον ὡς τάχιστα· μὴ φείσῃ βίου.
ἴθ᾽ ὦ παῖ.

Νε. Τί δ᾽ ἐστὶν οὕτω νεοχμὸν ἐξαίφνης, ὅτου
τοσήνδ᾽ ἰυγὴν καὶ στόνον σαυτοῦ ποιεῖς;

Φιλ. Οἶσθ᾽ ὦ τέκνον; Νε. Τί ἐστιν; Φιλ. Οἶσθ᾽
ὦ παῖ; Νε. Τί σοι;

Φιλ. Οὐκ οἶδα. Νε. Πῶς οὐκ οἶσθα; Φιλ. Παππᾶ,
παππᾶ, παῖ.

Νε. Δεινόν γε τοὐπίσαγμα τοῦ νοσήματος.

Φιλ. Δεινὸν γὰρ, οὐδὲ ῥητόν· ἀλλ᾽ οἴκτειρέ με.

Νε. Τί δῆτα δράσω; Φιλ. Μή με ταρβήσας προδῷς.
ἥκει γὰρ αὕτη διὰ χρόνου πλάνοις ἴσως
ὡς ἐξεπλήσθη. φεῦ. Νε. Ἰὼ δύστηνε σύ.
δύστηνε δῆτα διὰ πόνων πάντων φανείς·
βούλει λάβωμαι δῆτα καὶ θίγω τί σου;

Φιλ. Μὴ δῆτα τοῦτό γ᾽· ἀλλά μοι τὰ τόξ᾽ ἑλὼν
τάδ᾽ ὥσπερ ᾔτου μ᾽ ἀρτίως, ἕως ἀνῇ
τὸ πῆμα τοῦτο τῆς νόσου τὸ νῦν παρὸν,
σῷζ᾽ αὐτὰ, καὶ φύλαττε· λαμβάνει γὰρ οὖν
ὕπνος μ᾽ ὅταν περ τὸ κακὸν ἐξίῃ τόδε.
κοὐκ ἔστι λῆξαι πρότερον, ἀλλ᾽ ἐᾶν χρεὼν
εὔκηλον εὕδειν· ἢν δὲ τῷδε τῷ χρόνῳ
μόλωσ᾽ ἐκεῖνοι, πρὸς θεῶν ἐφίεμαι
ἑκόντα μήτ᾽ ἄκοντα, μή τε τῳ τέχνῃ
κείνοις μεθεῖναι ταῦτα· μὴ σαυτόν θ᾽ ἅμα,
κἄμ᾽ ὄντα σαυτοῦ πρόστροπον, κτείνας γένῃ.

Νε. Θάρσει προνοίας οὕνεκ᾽, οὐ δοθήσεται,
πλὴν σοί τε κἀμοί· ξὺν τύχῃ δὲ πρόσφερε.

Φιλ. Ἰδοὺ δέχου παῖ, τὸν φθόνον δὲ πρόσκυσον·
μή σοι γενέσθαι πολύπον᾽ αὐτά· μηδ᾽ ὅπως
ἐμοί τε καὶ τῷ πρόσθ᾽ ἐμοῦ κεκτημένῳ.

Νε. Ὦ θεοί, γένοιτο ταῦτα νῷν· γένοιτο δὲ
πλοῦς οὔριός τε κεὐσταλὴς, ὅποι ποτὲ
θεὸς δικαιοῖ, χὠ στόλος πορσύνεται.---

Φιλ. Ἀλλ᾽ οὖν δέδοικα μή μ᾽ ἀτελὴς εὐχὴ, τέκνον.
στάζει γὰρ αὖ μοι φοίνιον τόδ᾽ ἐκ βυθοῦ
κηκῖον αἷμα, καί τι προσδοκῶ νέον.
παπαῖ, φεῦ.
παπαῖ μάλ᾽· ὦ ποὺς, οἷά μ᾽ ἐργάσῃ κακά.
προσέρπει,
προσέρχεται τόδ᾽ ἐγγύς· οἴμοι μοι τάλας.

Hæret morbus, ne quæso deseratis me.
Heu Heu
O Ulysse, utinam iste dolor
Fixus tibi esset in pectore: hei mihi,
Hei iterum. O vos gemini Duces,
Agamemnon & Menelae, quomodo pro me
Tanto tempore sustinuissetis hunc morbum?
Hei mihi.
O Mors mors, quare tam sæpe vocata
Quotidie, non potes venire aliquando?
O generose adolescens, cape
Ignem Lemnium, sic dictum,
Ure, quemadmodum & ego olim
Jovis filio pro his armis
Quæ tu nunc servas, tale officium præstiti.
Quid ais fili?
Quid ais? an taces? ubi nam animo peregrinaris?
Neo. Dolore afficior, & propter tua mala gemo.
Phil. Bonum animum habe fili, nam hic morbus
Violenter accedit, sed cito recedit.
Obsecro vero te, ne me deseras solum.
Neo. Ne time, manebimus. *Phil.* An manes?
Neo. Certo scias.
Phil. Non decet, ut te jurejurando obligem.
Neo. Neque fas est, me, te relicto, discedere.
Phil. Cedo dexteram fidei testem.
Neo. Do fidem, mansurum me esse.
Phil. Illuc, me, illuc.
Neo. Quorsum dicis?
Phil. Sursum.
Neo. Quid desipis iterum? quid in coelum suspicis?
Phil. Omitte me, mitte.
Neo. Quo remittam?
Phil. Omitte tandem. *Neo* Non sinam inquam,
Phil. Enecas, si attigeris.
Neo Atqui omitto, an nunc rectius sapis?
Phil. O terra excipe me moribundum, sicut nunc sum:
Nam morbi sævitia non amplius erigere me sinit.
Neo. Somnus videtur hunc virum paulo post
Oppressurus esse: resupinat enim caput,
Et sudor à toto corpore fluit,
Atque infimo in pede nigra vena rupta est,
Unde sanguis erumpit: sed sinamus eum
Ita quiescere, donec somnus obrepat.

ἔχετε τὸ πρᾶγμα· μὴ φύγητε μηδαμῆ.
ἀτταταῖ.
ὦ ξένε κεφαλλὴν εἴθε σου διαμπερὲς
στέρνων ἔχοιτ' ἄλγησις ἥδε· φεῦ, παπαῖ.
παπαῖ μάλ' αὖθις· ὦ διπλοῖ στρατηλάται,
ἀγάμεμνον, ὦ μενέλαε, πῶς ἂν ἀντ' ἐμοῦ
τὸν ἴσον χρόνον τρέφοιτε τήνδε τὴν νόσον;
ὤ μοί μοι.
ὦ θάνατε, θάνατε, πῶς ἀεὶ καλούμενος
οὕτω κατ' ἦμαρ, οὐ δύνῃ μολεῖν ποτέ;
ὦ τέκνον, ὦ γενναῖον, ἀλλὰ συλλαβὼν
τῷ λημνίῳ τῷδ' ἀνακαλουμένῳ πυρὶ,
ἔμπρησον ὦ γενναῖε· κἀγώ τοι ποτὲ
τὸν τοῦ διὸς παῖδ' ἀντὶ τῶνδε τῶν ὅπλων
ἃ νῦν σὺ σώζεις, τοῦτ' ἐπηξίωσα δρᾶν.
τί φῄς; παῖ;
τί φῄς; τί σιγᾷς; ποῦ ποτ' ὢν τέκνον κυρεῖς;

Νε. Ἀλγῶ πάλαι δὴ τἀπὶ σοὶ στένων κακά.

Φιλ. Ἀλλ' ὦ τέκνον, καὶ θάρσος ἴσχ' ὡς ἥδε μοι
ὀξεῖα φοιτᾷ, καὶ ταχεῖ' ἀπέρχεται·
ἀλλ' ἀντιάζω μή με καταλίπῃς μόνον.

Νε. Θάρσει· μενοῦμεν. Φιλ. Ἦ μενεῖς; Νε. Σαφῶς φρόνει.

Φιλ. Οὐ μήν σ' ἔνορκόν γ' ἀξιῶ θέσθαι τέκνον.

Νε. Ὡς οὐ θέμις γ' ἐμοί 'στι σοῦ μολεῖν ἄτερ.

Φιλ. Ἔμβαλλε χειρὸς πίστιν. Νε. Ἐμβάλλω μενεῖν.

Φιλ. Ἐκεῖσε νῦν μ' ἐκεῖσε. Νε. Ποῖ λέγεις; Φιλ. Ἄνω.

Νε. Τί παραφρονεῖς αὖ; τί τὸν ἄνω λεύσσεις κύκλον;

Φιλ. Μέθες, μέθες με. Νε. Ποῖ μεθῶ; Φιλ. Μέθες ποτέ.

Νε. Οὔ φημ' ἐάσειν. Φιλ. Ἀπό μ' ὀλεῖς, ἢν προσθίγῃς.

Νε. Καὶ δὴ μεθίημί σε· τί δὴ πλέον φρονεῖς;

Φιλ. Ὦ γαῖα, δέξαι θανάσιμόν μ' ὅπως ἔχω.
τὸ γὰρ κακὸν τόδ' οὐκέτ' ὀρθοῦσθαί μ' ἐᾷ.

Νε. Τὸν ἄνδρ' ἔοικεν ὕπνος οὐ μακροῦ χρόνου
ἕξειν· κάρα γὰρ ὑπτιάζεται τόδε.
ἱδρώς γέ τοί νιν πᾶν καταστάζει δέμας.
μέλαινά τ' ἄκρου τις παρέρρωγεν ποδὸς
αἱμορραγὴς φλέψ· ἀλλ' ἐάσωμεν φίλοι
ἕκηλον αὐτὸν, ὡς ἂν εἰς ὕπνον πέσῃ.

ΕΠΩ-

EPODICA strophe.

Somne cruciatuum ignare ac dolorũ, fœliciter aspirans
Venias nobis,
Suavissime Rex,
Et in oculis detineas
Hanc lucem, quæ nunc prætenditur,
Age veni, ô Medice somne.
Tu vero fili vide ubi consistas,
Aut quo proficiscaris, quidve consilii
De eo, quod porro agendum est, capias?
Nam quid expectamus amplius?
Quid agimus? occasio enim, quæ omnium
Consilia superat,
Vim magnam in promptu suppeditat.

HEXAMETRI.

Neo. Ille jam sopitus nihil audit, sed video nos præda
Hac armorum frustra potitos, absq; ipso si navigamus
Nam huic debetur corona, hunc Deus asportari jussit.
Promittere vero irrita falso, turpissimum probrum est.

ANTISTROPHE.

Cho. Deus ista viderit, quæ vero respondebis
Mihi, de his brevem
Sermonem institue.
Ægrotis enim fugax
Somnus est, ut rursum respiciant.
Sed quod potissimum est,
Illud clam
Dispice quid facturus sis.
Scis quem dicam,
Si idem sentis, quod ipse,
Tunc tibi ea perferenda sunt,
Quæ etiam sapientibus difficilia essent.

EPODOS.

Ventus nunc secundus est,
Philoctetes vero oculis clausis dormit, viribus destitu-
Jacetque stratus circumfusa caligine: (tus,

Quod

ΕΠΩΔΙΚΑ. στροφὴ α'.

Xo. 1 Ὕπν' ὀδύνας ἀδαής, ὕπνε δ' ἀλγέων,
2 εὐαὴς ἡμῖν ἔλθοις·
3 εὐαίων εὐαίων ἄναξ.
4 ὄμμασι δ' ἀντέχοις
5 τάνδ' αἴγλαν, ἃ τέταται τανῦν.
6 ἴθι ἴθι μοι παιών.
7 ὦ τέκνον, ὅρα γε ποῦ στάσῃ,
8 ποῖ δὲ βάσῃ, πῶς δέ μοι
9 τἀντεῦθεν φροντίδος ὁρᾷς.
10 ἤδη πρὸς τί μενοῦμεν πράσσειν;
11 καιρός τοι πάντων γνώμαν ἴσχων,
12 πολὺ παρὰ πόδας κράτος ἄρνυται.---

ΕΧΑΜΕΤΡΟΙ.

Νε. Ἀλλ' ὅδε μὲν κλύει οὐδέν· ἐγὼ δ' ὁρῶ οὕνεκα θήραν
τήνδ' ἁλίως ἔχομεν τόξων, δίχα τοῦδε πλέοντος.
τοῦδε γὰρ ὁ στέφανος, τοῦτον θεὸς εἶπε κομίζειν.
κομπεῖν δ' ἔργ' ἀτελῆ σὺν ψεύδεσιν αἰσχρὸν ὄνειδος.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ.

Xo. 1 Ἀλλὰ τέκνον, τάδε μὲν θεὸς ὄψεται·
2 ὧν δ' ἂν ἀμείβῃ σύ μ' αὖθις,
3 βαιάν μοι βαιὰν ὦ τέκνον
4 πέμπε λόγων φάμαν·
5 ὡς πάντων ἐν νόσῳ εὐδερκὴς
6 ὕπνος ἄϋπνος λεύσσειν.
7 ἀλλ' ὅ, τι δύναιο μάκιστον,
8 κεῖνό μοι γὰρ μέγιστον.
9 λάθρ' ἐξιδοῦ ὅ, τι πράξεις·
10 οἶσθ' οἶσθ' ὅντιν' αὐδῶμαι, εἰ ταυτᾷ
11 τούτῳ γνώμαν ἴσχεις, μάλα τοι
12 ἄπορα πυκινοῖς ἐνιδεῖν πάθη.--

ΕΠΩΔΟΣ.

1 οὖρός τοι τέκνον οὖρος, ἀνὴρ
2 δ' ἀνόμματος,
3 οὐδ' ἔχων ἀρωγὰν ἐκτέταται νύχιος,
4 ἀλεὴς ὕπνος ἐσθλός,

Quod ipse in aprico dormit, id nobis commodum est.
Non pedis, non manuum, non ullius membri compos est,
Sed quasi mortuus,
Aspice, jam videt, jam commodum incipit loqui:
Ut capi possit, mihi curæ est.
Nam certamen absque periculo optimum est.

IAMBI.

Neo. Tace, neque animo deficias,
Movet enim jam oculos, atque erigit caput.
Phil. O lux somno succedens, & spes
Custodiæ hospitum fallax,
Non ego unquam credidissem.
Te perferre meas tristissimas calamitates,
Ac manere apud me, mihique ministrare potuisse,
Non Atridæ boni illi Principes,
Hoc facile sustinere potuerunt.
Sed generosa natura, & ex generosis nata,
Est tua, quare hæc omnia facilia esse
Duxisti, vociferatione mea & fœtore plenus existens.
Nunc vero quando morbi videtur
Remissio quædam esse, ac requies,
Tu me erige, tu in pedes statue fili,
Ut cum languor me reliquerit,
Ad navim eamus, nec contemur provehi,
Neo. Gaudeo, quod te video præter spem,
Dolore liberatum, videntem, ac spirantem adhuc,
Nam signa quasi mortui,
In hac calamitate videbantur,
Nunc vero erige te. Vis ne
Ut isti te portent? non enim labor ipsos gravabit,
Quando tibi ac mihi ita visum est,
Phil. Laudo ista, fili, Erige tu me ut libet,
Istos vero mitte, ne offendantur tetro
Odore ante tempus. Nam in navi
Mecum habitare, satis molestum ipsis erit.
Neo. Sit ita. sed consiste, atque ipse te sustenta.
Phil Ne cura, pro meo more me erigam,
Neo. Hei mihi, quid nunc porro agam?
Phil. Quid hoc est fili? qualis sermo excidit tibi?
Neo. Nescio quo vertam dubiam sententiam.
Phil. Quid est, quod dubitas? ne ita dicas fili,
Neo. Hoc est, quod animum meum angit.

οὐ χερός, οὐ ποδός,
οὔ τινος ἄρχων
ἀλλ' ὥς τις Ἀΐδᾳ παρακείμενος
ὁρᾷ, βλέπει, καίρια φθέγγει.
τὸ δ' ἁλώσιμον ἐμᾷ φροντίδι παῖ,
πόνος ὁ μὴ φοβῶν κράτιστος.—

ΙΑΜΒΟΙ.

Νε. Σιγᾶν κελεύω, μηδ' ἀφεστάναι φρενῶν.
κινεῖ γὰρ ἁνὴρ ὄμμα, κἀνάγει κάρα.
Φιλ. Ὦ φέγγος ὕπνου διάδοχον, τό, τ' ἐλπίδων
ἄπιστον οἰκούρημα τῶνδε τῶν ξένων·
οὐ γάρ ποτ' ὦ παῖ τοῦτ' ἂν ἐξηύχησ' ἐγώ,
τλῆναί σ' ἐλεινῶς ὧδε τἀμὰ πήματα
μεῖναι παρόντα καὶ ξυνωφελοῦντά μοι.
οὔκουν Ἀτρεῖδαι τοῦτ' ἔτλησαν εὐπόρως
οὕτως ἐνεγκεῖν οἱ 'γαθοὶ στρατηλάται.
ἀλλ' εὐγενὴς γὰρ ἡ φύσις, κἀξ εὐγενῶν
ὦ τέκνον ἡ σή· πάντα ταῦτ' ἐν εὐχερεῖ
ἔθου, βοῆς τε καὶ δυσοσμίας γέμων.
καὶ νῦν ἐπειδὴ τοῦδε τοῦ κακοῦ δοκεῖ
λήθη τις εἶναι κἀνάπαυλα δή, τέκνον,
σύ μ' αὐτὸς ἆρον, σύ με κατάστησον τέκνον,
ἵν' ἡνίκ' ἂν κόπος μ' ἀπαλλάξῃ ποτέ,
ὁρμώμεθ' ἐς ναῦν μηδ' ἐπίσχωμεν τὸ πλεῖν.—
Νε. Ἀλλ' ἥδομαι μέν σ' εἰσιδὼν παρ' ἐλπίδα,
ἀνώδυνον βλέποντα κἀμπνέοντ' ἔτι
ὡς οὐκέτ' ὄντος γὰρ τὰ συμβόλαιά σου
πρὸς τὰς παρούσας ξυμφορὰς ἐφαίνετο.
νῦν δ' αἶρε σαυτόν· εἰ δέ σοι μᾶλλον φίλον,
οἴσουσί σ' οἵδε· τοῦ πόνου γὰρ οὐκ ὄκνος.
ἐπείπερ οὕτω σοί τ' ἔδοξ' ἐμοί τε δρᾶν—
Φιλ. Αἰνῶ τάδ' ὦ παῖ, καί μ' ἔπαιρ' ὥσπερ νοεῖς.
τούτους δ' ἔασον, μὴ βαρυνθῶσιν κακῇ
ὀσμῇ πρὸ τοῦ δέοντος· οὑπὶ νηὶ γὰρ
ἅλις πόνος τούτοισι συνναίειν ἐμοί.—
Νε. Ἔστω τάδ'· ἀλλ' ἵστω τε, καὐτὸς ἀντέχου.
Φιλ. Θάρσει· τό τοι σύνηθες ὀρθώσει μ' ἔθος.
Νε. Παπαῖ· τί δῆτα δρῶ μ' ἐγὼ τοὐνθένδε γε.
Φιλ. Τί δ' ἔστιν ὦ παῖ; ποῖ ποτ' ἐξέβης λόγῳ;
Νε. Οὐκ οἶδ' ὅποι χρὴ τἄπορον τρέπειν ἔπος.
Φιλ. Ἀπορεῖς δὲ τοῦ σύ; μὴ λέγ' ὦ τέκνον τάδε.
Νε. Ἀλλ' ἐνθάδ' ἤδη τοῦδε τοῦ πάθους κυρῶ.

Phil. An te difficultas morbi
Movit, ut non amplius tecum me recipere velis?
Neo. Omnia difficilia sunt, cum quis contra naturam suam
Facit, eaquæ non decent.
Phil. Sed nihil indignum patre tuo
Facis neque dicis, si virum bonum adjuvas. (ciat.
Neo. Turpi fama laborabo, hoc est quod me jam pridẽ cru-
Phil. Non quod ad hæc quæ dicis, & facis, attinet, dubito
Neo. O Jupiter, quid faciam? bis deprehendar malus, (vero.
Occultans ea quæ non decet, & turpissimos sermones
Phil. Hic vir, nisi ego animo deerro, (edens.
Proditurus me videtur esse, meque relicto navigaturus.
Neo. Non te relinquam, sed ne cum dolore
Te ducam, hoc est cur jam pridem angor.
Phil. Quid tandem dicis fili? nihil enim horum intelligo.
Neo. Nihil te celabo, ad Trojam te navigare oportet,
Et ad exercitum classemque Atridarum.
Phil. Hei mihi, quid dixisti?
Neo. Ne gemas, priusquam cognoscas.
Phil. Quid cognoscam? quid mihi facies?
Neo. Ab hoc morbo te primum liberabo, deinde
Una tecum Trojam expugnabo.
Phil. An serio ista cogitas facere?
Neo. Necessitas enim cogit,
Quare tu his auditis ne irascaris.
Phil. Perii infœlix, proditus sum, quid mihi hospes
Fecisti? Redde huc arcum quam primum.
Neo. Non licet: nam me eos, qui cum imperio sunt,
Audire, jus & utilitas cogit.
Phil. O ignis, & quidquid animos terret, quali fraude
Sæva atque inimicissima me cepisti?
Quomodo decepisti? An non pudet te me aspicere?
Qui tibi supplex factus sum homo sævissime?
Abstulisti mihi vitam erepto arcu.
Redde obsecro, redde quæso te, fili,
Per Deos patrios ne mihi vitam eripias.
Hei mihi misero non mihi respondes amplius,
Sed quasi non concessurus unquam, ita aspicis.
O littora, ô promontoria, ô commercia
Cum feris sylvestribus, ô prærupti scopuli,
Vobis ista, non enim alium habeo, cui dicam,
Conqueror, vos adestis,
Vos querelis meis assuevistis,
Qualia facinora erga me perpetravit filius Achillis.

Postquam

Φιλ. Οὐ δή σε δυσχέρεια τοῦ νοσήματος
ἔπεισεν, ὥστε μή μ' ἄγειν ναύτην ἔτι;
Νε. Ἅπαντα δυσχέρεια, τὴν αὑτοῦ φύσιν
ὅταν λιπών τις, δρᾷ τὰ μὴ προσεικότα.
Φιλ. Ἀλλ' οὐδὲν ἔξω τοῦ φυτεύσαντος σύ γε
δρᾷς, οὐδὲ φωνεῖς, ἐσθλὸν ἄνδρ' ἐπωφελῶν.
Νε. Αἰσχρὸς φανοῦμαι· τοῦτ' ἀνιῶμαι πάλαι.
Φιλ. Οὔκουν ἐν οἷς γε δρᾷς· ἐν οἷς δ' αὐδᾷς, ὀκνῶ.
Νε. Ὦ Ζεῦ, τί δράσω; δεύτερον ληφθῶ κακὸς,
κρύπτων θ' ἃ μὴ δεῖ, καὶ λέγων αἴσχιστ' ἐπῶν;
Φιλ. Ἀνὴρ ὅδ', εἰ μὴ 'γὼ κακὸς γνώμην ἔφυν,
προδούς μ' ἔοικε, κἀκλιπὼν, τὸν πλοῦν στελεῖν.
Νε. Λιπὼν μὲν οὐκ ἔγωγε· λυπηρῶς δὲ μὴ
πέμπω σε μᾶλλον, τοῦτ' ἀνιῶμαι πάλαι.
Φιλ. Τί ποτε λέγεις ὦ τέκνον; ὡς οὐ μανθάνω.
Νε. Οὐδέν σε κρύψω· δεῖ γὰρ ἐς Τροίαν σε πλεῖν
πρὸς τοὺς Ἀχαιοὺς, καὶ τὸν Ἀτρειδῶν στόλον.
Φιλ. Οἴμοι· τί εἶπας;
Νε. Μὴ στέναζε πρὶν μάθῃς.
Φιλ. Ποῖον μάθημα; τί με νοεῖς δρᾶσαί ποτε;
Νε. Σῶσαι κακοῦ μὲν πρῶτα τοῦδ', ἔπειτα δὲ
ξὺν σοὶ τὰ Τροίας πεδία πορθῆσαι μολών.
Φιλ. Καὶ ταῦτ' ἀληθῆ δρᾶν νοεῖς;
Νε. Πολλὴ κρατεῖ
τούτων ἀνάγκη· καὶ σὺ μὴ θυμοῦ κλύων.
Φιλ. Ἀπόλωλα τλήμων, προδέδομαι· τί μ' ὦ ξένε
δέδρακας; ἀπόδος ὡς τάχος τὰ τόξα μοι.
Νε. Ἀλλ' οὐχ οἷόν τε· τῶν γὰρ ἐν τέλει κλύειν,
τό, τ' ἔνδικόν με καὶ τὸ συμφέρον ποιεῖ.
Φιλ. Ὦ πῦρ σὺ, καὶ πᾶν δεῖμα, καὶ πανουργίας
δεινῆς τέχνημ' ἔχθιστον, οἷά μ' εἰργάσω,
οἷ' ἠπάτηκας· οὐδ' ἐπαισχύνῃ μ' ὁρῶν
τὸν προστρόπαιον, τὸν ἱκέτην, ὦ σχέτλιε;
ἀπεστέρηκας τὸν βίον, τὰ τόξ' ἑλών.
ἀπόδος, ἱκνοῦμαί σ', ἀπόδος, ἱκετεύω τέκνον.
πρὸς θεῶν πατρῴων, τὸν βίον μή μ' ἀφέλῃς.
ὤμοι τάλας· ἀλλ' οὐδὲ προσφωνεῖν μ' ἔτι.
ἀλλ' ὡς μεθήσων μή ποθ', ὧδ' ὁρᾷ πάλιν.
ὦ λιμένες, ὦ προβλῆτες, ὦ ξυνουσίαι
θηρῶν ὀρείων, ὦ καταρρῶγες πέτραι,
ὑμῖν τάδ'· οὐ γὰρ ἄλλον οἶδ' ὅτῳ λέγω·
ἀνακλαίομαι παροῦσι τοῖς εἰωθόσιν.
οἷ' ἔργ' ὁ παῖς μ' ἔδρασεν οὑξ Ἀχιλλέως.

ὁμόσας

Postquam juravit domum me reducturũ, ad Trojam me
Fideque data arcus meos (ducere parat:
Sacros, Herculis ex Jove Nati eripuit mihi,
Meque Argivis vult ostendere,
Quasi viro forti per vim potitus sit.
Nec intelligit se mortuum, & umbram fumi interfecisse,
Imo imaginem meram: non enim me valentem
Capere potuisset, qui ne sic quidẽ affectũ, nisi dolo cepit:
Nunc vero fraude circumventus sum miser, quid faciam?
Redde, & adhuc tui similis sis,
Quid ais? an taces? occidi infœlix.
O figura biforis saxi, iterum jam, iterum,
Ad te revertor, nudus, alimento destitutus.
Sed moriar in hoc antro solus,
Non volucrem, non sylvestrem feram
Arcu amplius ferire possum, sed ipse miser
Mortuus, cibus ero eorum, quorum carnibus victitavi.
Meque venabuntur modo feræ, quas ego venabar prius
Morte mea necem illarum luam infœlix,
Idque mihi accidit ab eo, quem nihil mali adhuc scire
Ne pereas adhuc, prius quam intelligam, utrum (putabã
Consiliũ mutaturus sis: quod si min. tunc male moriaris

Cho. Quid faciamus, penes te situm est: nam & navigare
Licet jam, & sermonibus hujus obsequi.

Neo. Commiseratio vehemens subiit mihi
Erga hunc virum, non nunc primum, sed jam pridem.

Phil. Miserere mei, per Deum, neque hanc infamiæ notam
Inuras tibi, quod me deceperis.

Neo. Hei mihi quid faciam: Utinam nunquam è Scyro
Profectus essem, ita his rebus angor.

Phil. Non malo ingenio præditus es, sed videris venire instru.
Ad sc. lus, à malis hominib nunc igitur apud alios utere
Qui digni sunt, atq; armis mihi redditis, abi. (his artib.

Neo. Quid facimus viri? *Uly.* O pessime omnium, quid facis?
Non abis? non relinques hos arcus mihi?

Phil. Hei mihi, quis hic est? num nam Ulyssem audio?

Uly. Ulyssem, ut scias, audis, meque adeo quem vides.

Phil. Hei mihi, dolo venditus sum, perii, nempe hic fuit,
Qui me circumvenit ac spoliavit armis.

Uly. Ego inquam feci, non alius, confiteor.

Phil. Redde, relinque mihi arcum, fili. *Uly.* Ne hoc quidem
Facere poteris, sed oportet te (si cupias,
Proficisci una cum armis, aut vi ducent te.

Phil. Me ne ô scelerum sceleratissime atque audacissime,

ὀμόσας ἀπάξειν οἴκαδ', ἐς Τροίαν μ' ἄγει.
προσθείς τε χεῖρα δεξιὰν, τὰ τόξα μου
ἱερὰ λαβὼν τοῦ Ζηνὸς ἡρακλέους ἔχει,
καὶ τοῖσιν ἀργείοισι φήνασθαι θέλει,
ὡς ἄνδρ' ἑλὼν μ' ἰσχυρὸν, ἐκ βίας ἄγει.
κοὐκ οἶδ' ἐναίρων νεκρὸν, ἢ καπνοῦ σκιὰν,
εἴδωλον ἄλλως· οὐ γὰρ ἂν σθένοντά γε
εἷλέν μ'· ἐπεὶ οὐδ' ἂν ὧδ' ἔχοντ', εἰ μὴ δόλῳ.
νῦν δ' ἠπάτημαι δύσμορος· τί χρή με δρᾶν;
ἀλλ' ἀπόδος· ἀλλὰ νῦν ἔτ' ἐν σαυτῷ γενοῦ.
τί φής; σιωπᾷς; οὐδέν εἰμ' ὁ δύσμορος.
ὦ σχῆμα πέτρας δίπυλον, αὖθις αὖ πάλιν
εἴσειμι πρὸς σὲ ψιλὸς, οὐκ ἔχων τροφήν.
ἀλλ' αὐανοῦμαι τῷδ' ἐν αὐλίῳ μόνος,
οὐ πτηνὸν ὄρνιν, οὐδὲ θῆρ' ὀρειβάτην
τόξοις ἐναίρων τοῖσδέ γ'· ἀλλ' αὐτὸς τάλας
θανὼν, παρέξω δαῖθ' ὑφ' ὧν ἐφερβόμην,
καί μ' οὓς ἐθήρων πρόσθε, θηράσουσι νῦν.
φόνον φόνου δὲ ῥύσιον τίσω τάλας,
πρὸς τοῦ δοκοῦντος οὐδὲν εἰδέναι κακόν.
ὄλοιο μή πω, πρὶν μάθοιμ', εἰ καὶ πάλιν
γνώμην μετοίσεις· εἰ δὲ μὴ, θάνοις κακῶς.
Χο. Τί δρῶμεν ἐν σοί; καὶ τὸ πλεῖν ἡμᾶς ἄναξ
ἤδη 'στι, καὶ τοῖς τοῦδε προσχωρεῖν λόγοις.
Νε. Ἐμοὶ μὲν οἶκτος δεινὸς ἐμπέπτωκέ τις
τοῦδ' ἀνδρὸς, οὐ νῦν πρῶτον, ἀλλὰ καὶ πάλαι.
Φιλ. Ἐλέησον ὦ παῖ πρὸς θεῶν, καὶ μὴ παρῇς
σαυτοῦ βροτοῖς ὄνειδος ἐκκλέψας ἐμέ.
Νε. Οἴμοι τί δράσω; μή ποτ' ὤφελον λιπεῖν
τὴν Σκῦρον· οὕτω τοῖς παροῦσιν ἄχθομαι.
Φιλ. Οὐκ εἶ κακὸς σὺ, πρὸς κακῶν δ' ἀνδρῶν μαθὼν
ἔοικας ἥκειν αἰσχρά· νῦν δ' ἄλλοισι δοὺς,
οἷς εἰκὸς, ἔκπλει, τἀμά μοι μεθεὶς ὅπλα.
Νε. Τί δρῶμεν ἄνδρες; Οδ. Ὦ κάκιστ' ἀνδρῶν τί δρᾷς;
οὐκ εἶ μεθεὶς τὰ τόξα ταῦτ' ἐμοὶ πάλιν;
Φιλ. Οἴμοι τίς ἀνήρ; ἆρ' ὀδυσσέως κλύω;
Οδ. Ὀδυσσέως, σάφ' ἴσθ', ἐμοῦ γ', ὃν εἰσορᾷς.
Φιλ. Οἴμοι· πέπραμαι κἀπόλωλ'· ὅδ' ἦν ἄρα
ὁ ξυλλαβών με, κἀπονοσφίσας ὅπλων.
Οδ. Ἐγὼ, σάφ' ἴσθ', οὐκ ἄλλος· ὁμολογῶ τάδε.
Φιλ. Ἀπόδος, ἄφες μοι παῖ τὰ τόξα. Οδ. Τοῦτο μὲν
οὐδ' ἢν θέλῃ δράσει ποτ'· ἀλλὰ καὶ σὲ δεῖ
στείχειν ἅμ' αὐτοῖς, ἢ βίᾳ στελοῦσί σε.
Φιλ. Ἐμ' ὦ κακῶν κάκιστε καὶ τολμήστατε,

Hi per vim ducent : *Uly.* Si quidem non ibis volens.
Phil. O terra Lemnia, & omnipotens jubar
Vulcani, an hæc sunt toleranda :
Ut iste me ab his locis avellat vi ?
Uly. Jupiter est, ut scias, Jupiter hujus terræ dominus,
Jupiter horum autor, egóque administer sum,
Phil. O sceleste, qualia audes dicere ?
Prætexis Deos ac tui mendacii autores facis.
Uly. Non, sed veri autores : hæc via tibi eunda est.
Phil. Nequaquã. *Uly.* Ego verò affirmo, tibíq; obtẽperãdũ est
Phil. Hei mihi misero, servum me ergo
Pater genuit, nec liberum.
Uly. Non servum, sed parem Principibus, cum quibus
Trojam te capere oportet, & excidere viribus.
Phil. Nunquam hoc fiet, ne quidem, si oporteat omnia mala
Donec mihi hoc anteum fuerit. (me pati,
Uly. Quidnam facere paras? *Phil.* Caput hoc statim saxis al-
Méq; de scopulo hoc præcipitẽ dabo. (lisum cruẽtabo,
Uly. Prehendite hunc, ne in ipsius potestate hæc sint.
Phil. O manus, quàm indigna sustinetis, quia caretis
Charo arcu, captæ ab hoc viro.
O tu, qui sanũ nihil aut homine libero dignum cogitas,
Quom. insidiis me circũvẽisti ? quom. cepisti, subornato
Ac protruso pro te hoc adolescente, qui mihi ignotus
Qui indignus est tuo ingenio, meo verò dignus: (erat ?
Qui nihil sciebat, nisi quod jussus erat, faceret :
Qui & nunc videtur dolore affici,
Propterea quod in me deliquit, quódque ego affligor.
Sed tua scelerata mens per latebras semper
Prospectans, ipsum rudem fraudis, atque invitum
Pulchrè instruxit, ut callidus esset in moliendo scelere.
Et nunc infelix me vinctum cogitas
Ab hoc littore abducere, in quo me prius abjecisti.
Destitutũ amicis, desertũ, atq; exulem, mortuum in vita.
Ah pereas malè quod tibi sæpe imprecatus sum,
Sed nihil mihi Dii jucundum tribuunt :
Tu vitam lætam egisti, ego doloribus confectus sum.
Atq; ob hoc ipsum, quòd ita in ærumnis miserè vivo,
Rides tu, cum geminis
Atridis, quibus te ad talia facta ministrum præbes.
Et tu quidem dolo usus, ac necessitate coactus
Navigasti cum illis : me verò infelicissimum
Sponte navigantem, ac septem navium ducem,
Contem-

οὐδ' ἐκ βίας ἄξουσιν; Οδ. Ἢν μὴ ῞ρπῃς ἑκών.
Φιλ. Ω λημνία χθὼν, καὶ τὸ παγκρατὲς σέλας
ἡφαιστότευκτον, ταῦτα δῆτ' ἀνασχετὰ,
εἴ μ' οὗτος ἐκ τῶν σῶν ἀπάξεται βίᾳ;
Οδ. Ζεύς ἐσθ' (ἵν' εἰδῇς) Ζεὺς ὁ τῆσδε γῆς κρατῶν,
Ζεύς, ᾧ δέδοκται ταῦθ'· ὑπηρετῶ δ' ἐγώ.
Φιλ. Ω μῖσος, οἷα κἀξανευρίσκεις λέγειν,
θεοὺς προτείνων, τοὺς θεοὺς ψευδεῖς τιθεῖς.
Οδ. Οὐκ· ἀλλ' ἀληθεῖς· ἡ δ' ὁδὸς πορευτέα.
Φιλ. Οὔ φημ' ἔγωγε. Οδ. Φημί· πειστέον τάδε.
Φιλ. Οἴμοι τάλας· ἡμᾶς μὲν ὡς δούλους σαφῶς
πατὴρ ἄρ' ἐξέφυσεν, οὐδ' ἐλευθέρους.
Οδ. Οὐκ· ἀλλ' ὁμοίους τοῖς ἀρίστοισιν, μεθ' ὧν
Τροίαν σ' ἑλεῖν δεῖ, καὶ κατασκάψαι βίᾳ.
Φιλ. Οὐδέποτέ γ'· οὐδ' ἢν χρῆ με πᾶν παθεῖν κακόν,
ἕως ἂν ᾖ μοι γῆς τόδ' αἰπεινὸν βάθρον.
Νε. Τί δ' ἐργασείεις;
Φιλ. Κρᾶτ' ἐμὸν τόδ' αὐτίκα
πέτρᾳ πέτρας ἄνωθεν αἱμάξω πεσών.
Οδ. Ξυλλάβετε τοῦτον· μὴ 'πὶ τῷδ' ἔστω τάδε.
Φιλ. Ω χεῖρες, οἷα πάσχετ' ἐν χρείᾳ φίλης
νευρᾶς ὑπ' ἀνδρὸς τοῦδε συνθηρώμεναι.
ὦ μηδὲν ὑγιὲς, μηδ' ἐλεύθερον φρονῶν.
οἷός μ' ὑπῆλθες· ὥς μ' ἐθηράσω, λαβὼν
πρόβλημα σαυτοῦ παῖδα τόνδ' ἀγνῶτ' ἐμοί·
ἀνάξιον μὲν σοῦ, κατάξιον δ' ἐμοῦ.
ὃς οὐδὲν ᾔδει πλὴν τὸ προσταχθὲν ποιεῖν.
δῆλος δὲ καὶ νῦν ἐστιν ἀλγεινῶς φέρων
οἷς τ' αὐτὸς ἐξήμαρτεν, οἷς τ' ἐγὼ 'παθον.
ἀλλ' ἡ κακὴ σὴ διὰ μυχῶν βλέπουσ' ἀεὶ
ψυχή νιν ἀφυῆ τ' ὄντα, κοὐ θέλονθ', ὅμως
εὖ προυδίδαξεν ἐν κακοῖς εἶναι σοφόν.
καὶ νῦν δέ μ' ὦ δύστηνε συνδήσας, νοεῖς
ἄγειν ἀπ' ἀκτῆς τῆσδ', ἐν ᾗ με προὐβάλου
ἄφιλον, ἔρημον, ἄπολιν, ἐν ζῶσιν νεκρόν.
φεῦ· ὄλοιο· καί σοι πολλάκις τόδ' ηὐξάμην.
ἀλλ' οὐ γὰρ οὐδὲν θεοὶ νέμουσιν ἡδύ μοι.
σὺ μὲν γέγηθας ζῶν, ἐγὼ δ' ἀλγύνομαι
τοῦτ' αὔθ', ὅτι ζῶ σὺν κακοῖς πολλοῖς τάλας,
γελώμενος πρὸς σοῦ γε καὶ τῶν Ἀτρέως
διπλῶν στρατηγῶν, οἷς σὺ ταῦθ' ὑπηρετεῖς.
καί τοι σὺ μὲν κλοπῇ τε κἀνάγκῃ ζυγεὶς,
ἔπλεις ἅμ' αὐτοῖς· ἐμὲ δὲ τὸν πανάθλιον
ἑκόντα πλεύσανθ' ἑπτὰ ναυσὶ ναυβάτην,

Cō ēpt.abjecer.illi,ut tu dicis,ipſi v. te autor.eſſe dicūt.
Nūc ergo q.eſt,q.me ducit. cur abducit. quā ob cauſā?
Qui nihil ſū,quódq;ad vos attinet,jā olim mortuus ſum.
Quare ô Diis immortalibus inviſe, nunc tibi non ſum
Claudus?gravit. olēs?quomodo Diis vovebit. me ſimul
Navigāte, ſacra vos incēſuros eſſe? quomodo libabitis
Hoc enim pretextu me abjiciebas? (amplius.
Malè pereatis, pereatis, qui injuria me affeciſtis,
Si modo Dii ſunt juſti vindices.
Sed ſcio quòd ſunt, alioqui non unquam huc
Navigaſſetis propter virum miſerum,
Niſi ſtimulus aliquis divinitus, mea cauſa vos urgeret.
Sed ô patria terra, Diíque inſpectores
Punite punite tandem,
Ipſos omnes: ſi quid vos miſeret mei,
Qui tam miſerabiliter vivo. utinam ipſos periiſſe
Viderem, tum me etiam morbo liberatum putarem.

Cho. Vehemens eſt hoſpes, & vehementem orationem
Dixit, nec cedit malis.

Uly. Multa reſpondere poſſem ad hujus ſermonem.
Si mihi concedat, nunc verò unum eſt quod dicam:
Talis ego ſum, ubi tempus poſtulat,
Ubi verò judicium fit de juſtis & bonis viris,
Non ullum magis pium me inveneris.
Vincere ſoleo, ubicunque uſus eſt,
Præterquam apud te: nunc igitur volens cedam tibi,
Dimittite eum, neç attingatis amplius,
Sinite ipſum manere: nō enim opus eſt,ut te adducāus,
Cùm arma hæc nobis ſint: adeſt enim nobis
Teucer, qui hanc artem tenet.
Egóque adeò, qui me puto non deterius poſſe
Hæc arma tractare, aut dirigere manu,
Quid opus eſt te? Vale tu, atque hîc Lemnum calca,
Nos ibimus, fortè mihi tuum munus,
Honorem pariet qui tibi debebatur.

Phil. Hei mihi, quid faciam infœlix? Tune meis
Armis ornatus, in exercitu Græcorum te oſtentabis?

Uly. Ne quid amplius reſpondeas, jam enim proficiſcor.

Phil. O fili Achillis, an tu non amplius
Mihi reſpondes, ſed ita abis?

Uly. Abi tu,neque hunc reſpicias, & ſi generoſus es,
Ne nobis hanc noſtram fortunam corrumpas,

Phil. An & à vobis, hoſpites, ita deſertus
Relinquar jam? nec vos miſerebit mei?

Hic

ἄτιμον ἔκβολον, ὡς σὺ φῂς· κεῖνοι δὲ, σέ.
καὶ νῦν τί μ' ἄγετε; τί μ' ἀπάγεσθε; τοῦ χάριν;
ὃς οὐδέν εἰμι, καὶ τέθνηχ' ὑμῖν πάλαι.
πῶς ὦ θεοῖς ἔχθιστε νῦν οὐκ εἰμί σοι
χωλὸς, δυσώδης· πῶς θεοῖς εὔξεσθ', ἐμοῦ
πλεύσαντος, αἴθειν ἱερά; πῶς σπένδειν ἔτι;
αὕτη γὰρ ἦν σοι πρόφασις ἐκβαλεῖν ἐμέ.
κακῶς ὄλοισθ'· ὀλεῖσθε δ' ἠδικηκότες
τὸν ἄνδρα τόνδε, θεοῖσιν εἰ δίκης μέλει.
ἔξοιδά γ' ὡς μέλει γ'· ἐπεὶ οὔτ' ἂν στόλον
ἐπλεύσατ' ἂν τόνδ' οὕνεκ' ἀνδρὸς ἀθλίου,
εἰ μή τι κέντρον θεῖον ἦγ' ὑμᾶς ἐμοῦ.
ἀλλ' ὦ πατρῴα γῆ, θεοί τ' ἐπόψιοι,
τίσασθε, τίσασθ' ἀλλὰ τῷ χρόνῳ ποτὲ,
ξύμπαντας αὐτοὺς, εἴ τι κἄμ' οἰκτείρετε,
ὡς ζῶ μὲν οἰκτρῶς· εἰ δ' ἴδοιμ' ὀλωλότας
τούτους, δοκοῖμ' ἂν τῆς νόσου πεφευγέναι.

Χο. Βαρύς τε καὶ βαρεῖαν ὁ ξένος φάτιν
τήνδ' εἶπ' Ὀδυσσεῦ, κοὐχ ὑπείκουσαν κακοῖς.

Οδ. Πόλλ' ἂν λέγειν ἔχοιμι πρὸς τὰ τοῦδ' ἔπη,
εἴ μοι παρείκοι· νῦν δ' ἑνὸς κρατῶ λόγου.
οὗ γὰρ τοιούτων δεῖ, τοιοῦτός εἰμ' ἐγώ·
χὤπου δικαίων κἀγαθῶν ἀνδρῶν κρίσις,
οὐκ ἂν λάβοις μου μᾶλλον οὐδέν' εὐσεβῆ.
νικᾶν γε μέντοι πανταχοῦ χρῄζων ἔφυν,
πλὴν εἰς σέ· νῦν δὲ σοί γ' ἑκὼν ἐκστήσομαι.
ἄφετε γὰρ αὐτὸν, μηδὲ προσψαύσητ' ἔτι.
ἐᾶτε μίμνειν· οὐδὲ σοῦ προσχρῄζομεν,
τά γ' ὅπλ' ἔχοντες ταῦτ'· ἐπεὶ πάρεστι μὲν
Τεῦκρος παρ' ἡμῖν, τήνδ' ἐπιστήμην ἔχων,
ἐγώ θ', ὃς οἶμαι σοῦ κάκιον οὐδὲν ἂν
τούτων κρατύνειν, μηδ' ἐπιθύνειν χερί.
τί δῆτα σοῦ δεῖ; χαῖρε τὴν Λῆμνον πατῶν.
ἡμεῖς δ' ἴωμεν· καὶ τάχ' ἂν τὸ σὸν γέρας
τιμὴν ἐμοὶ νείμειεν ἣν σὲ χρῆν ἔχειν.

Φιλ. Οἴμοι· τί δράσω δύσμορος; σὺ τοῖς ἐμοῖς
ὅπλοισι κοσμηθεὶς ἐν Ἀργείοις φανῇ;

Οδ. Μή μ' ἀντιφώνει μηδὲν, ὡς στείχοντα δή.

Φιλ. Ὦ σπέρμ' Ἀχιλλέως, οὐδὲ σοῦ φωνῆς ἔτι
γενήσομαι προσφθεγκτὸς, ἀλλ' οὕτως ἄπει;

Οδ. Χώρει σύ· μὴ πρόσλευσσε γενναῖός περ ὢν
ἡμῶν, ὅπως μὴ τὴν τύχην διαφθερεῖς.

Φιλ. Ἦ καὶ πρὸς ὑμῶν ὧδ' ἔρημος, ὦ ξένοι,
λειφθήσομ' ἤδη, κοὐκ ἐποικτερεῖτέ με;

Cho. Hic est gubernator noster,
Quæcunq; ille dicit, eadem tibi & nos dicimus.

Neo. Accusabor, quòd sim misericors,
Ab Ulysse, attamen manete, si huic videtur.
Tantisper, donec res è navi
Componant nautæ, & Diis sacrum faciamus,
Fortasse interea hic mentem mutabit
In melius, nósque navim deinde solvemus.
Vos ergo, cùm vocabimus, venietis celeriter.

ANTISTROPHICA. Strophe 1.

Phil. O cavæ rupis antrum
Calidum, & glaciale, Non te
Unquam debeo miser
Relinquere, sed mihi
Etiam morienti inservies.
Hei mihi.
O sedes plenissima
Doloris mei, misera,
Quid de me fiet his diebus?
Quem tandem habebo
Nutritium miser? qua spe victitabo?
Utinam per sublimem aërem
Magnæ volucres vehementi vento
Abripiant me: non enim amplius sustentare me queo.

STROPHE 2.

Cho. Tu ipse tibi accersis
Hoc malum, infelix,
Non aliunde infestaris calamitate,
Nec ab aliquo potentiore.
Cùm enim tibi liceret rectius sapere,
Ac fortuna meliore uti, maluisti
Habere deterius.

ANTISTROPHE 1.

Phil. O me miserum, Qui nunc
Dolore confectus, ac omnium
Hominum destitutus consortio,

In

Χο. Ὅδ' ἐστὶν ἡμῶν ναυκράτωρ ὁ παῖς· ὅσ' ἂν
οὗτος λέγῃ σοὶ, ταῦτά σοι χ' ἡμεῖς φαμέν.

Νε. Ἀκούσομαι μὲν ὡς ἔχων οἴκτου πλέως
πρὸς τοῦδ'· ὅμως δὲ μείνατ', εἰ τούτῳ δοκεῖ,
χρόνον τοσοῦτον εἰς ὅσον τά τ' ἐκ νεὼς
στείλωσι ναῦται, καὶ θεοῖς εὐξώμεθα.
χ' οὗτος τάχ' ἂν φρόνησιν ἐν τούτῳ λάβοι
λῴω τιν' ἡμῖν· νὼ μὲν οὖν ὁρμώμεθον·
ὑμεῖς δ', ὅταν καλῶμεν, ὁρμᾶσθαι ταχεῖς.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. Στροφὴ α'.

Φιλ. 1 Ὦ κοίλας πέτρας γύαλον
2 θερμὸν τε καὶ παγετῶδες, ὡς
3 σ' οὐκ ἔμελλον ἄρ' ὦ τάλας
4 λείψειν οὐδέποτ', ἀλλά μοι
5 καὶ θνήσκοντι συνοίσῃ.
6 ὤ μοι μοί μοι.
7 ὦ πληρέστατον αὔλιον
8 λύπας τᾶς ἀπ' ἐμοῦ τάλαν·
9 τί ποτ' αὖ μοι τὸ κατ' ἦμαρ
10 ἔσται; τοῦ ποτε τεύξομαι
11 σιτονόμου μέλεος; πόθεν ἐλπίδος;
12 εἴθ' αἰθέρος ἄνω
13 πτωκάδες ὀξυτόνου διὰ πνεύματος
14 ἑλῶσί μ'· οὐ γὰρ ἔτ' ἰσχύω.

ΣΤΡΟΦΗ β'.

Φιλ. 1 Σύ τοι, σύ τοι κατηξίω-
2 σας ὦ βαρύποτμε·
3 οὐκ ἄλλοθεν ἔχῃ τύχα
4 τᾷδ' ἀπὸ μείζονος·
5 εὖτέ γε παρὸν φρονῆσαι
6 τοῦ λῴονος δαίμονος,
7 εἵλου τὸ κάκιον αἰνεῖν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ α'.

Φιλ. 1 Ὦ τλάμων τλάμων ἄρ' ἐγώ,
2 καὶ μόχθῳ λωβατός, ὃς ἤ-
3 δη μετ' οὐδενὸς ὕστερον

In antro hic miser
Habitans moriar.
Non cibum amplius habebo.
Non volucres meo arcu
Robustis manibus
Feriam: sed improvisa
Atq; insidiosa fraus dolosæ mentis me circumvenit.
Utinam videam illum,
Qui ista machinatus est, tanto tempore
Meos dolores sustinere.

ANTISTROPHE 2.

Cho. Fatum te Deorum
Non dolus cepit
Mearum manuum, tristem
Omitte atque ominosam
Imprecationem adversus alios:
Nam & mihi hoc curæ est,
Ne benevolentiam repellas.

STROPHE 3.

Phil. Hei mihi, nunc alicubi in cani
Maris littore sedens
Me deridet, manu quatiens,
Meum infelicis victum,
Quo nemo unquam potitus est.
O chare arcus, éque charis
Manibus extorte,
Certe nunc indignaris, si quid mentis
Habes, quòd Herculis
Miles non amplius
Posthac te gestabit,
Sed mutato Domino,
Manibus fraudulenti viri tractaris,
Videns turpes dolos,
Virúmque odiosum, & inimicum mihi,
Qui natus ex turpi familia, innumerabilia
Contra me mala fecit.

4 ἀνδρῶν εἰσοπίσω τάλας
5 ναίων ἐνθάδ' ὀλοῦμαι.
6 (αἶ αἶ αἶ αἶ)
7 οὐ φορβὰν ἔτι προσφέρων,
8 οὐ πτανῶν ἀπ' ἐμῶν ὅπλων
9 κραταιαῖς μετὰ χερσὶν
10 ἴσχων· ἀλλά μοι ἄσκοπα
11 κρυπτά τ' ἔπη δολερᾶς ὑπέδυ φρενός.
12 ἴδοιμι δέ γέ νιν
13 τὸν τάδε μησάμενον, τὸν ἴσον χρόνον
14 ἐμὰς λαχόντ' ἀνίας τάσδε.-

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β'.

Χο. 1 Πότμος σε δαιμόνων τάδε,
2 οὐδέ σέ γε δόλος ἔσχ' ὑπὸ
3 χειρὸς ἐμᾶς· συγεράν
4 ἔχε δύσποτμον
5 ἀρὰν ἀρὰν ἐπ' ἄλλοις.
6 καὶ γὰρ ἐμοὶ τοῦτο μέλει
7 μὴ φιλότητ' ἀπώσῃ.-

ΣΤΡΟΦΗ γ'.

Φιλ. 1 Οἴμοι μοι· καί που πολιᾶς
2 πόντου θινὸς ἐφήμενος
3 γελᾷ μου, χερὶ πάλλων
4 τὰν ἐμὰν μελέου τροφάν,
5 τὰν οὐδείς ποτ' ἐβάστασεν.
6 ὦ τόξον φίλον, ὦ φίλων
7 χερῶν ἐκβεβιασμένον,
8 ἦ που ἐλεινὸν ὁρᾷς, φρένας εἴ τινας
9 ἔχεις, τὸν Ἡράκλειον
10 ἄθλον ὧδέ σοι
11 οὐκέτι χρησόμενον τὸ μεθύστερον.
12 ἄλλ' ἐν μεταλλαγᾷ
13 πολυμηχάνου ἀνδρὸς ἐρέσσῃ,
14 ὁρῶν μὲν αἰσχρὰς ἀπάτας,
15 στυγνόν τε φῶτ' ἐχθοδοπὸν
16 μυρί' ἀπ' αἰσχρῶν ἀνατέλλον-
17 θ' ὅσ' ἐφ' ἡμῖν κάκ' ἐμήσατ' Ὀδυσσεύς.

ΣΤΡΟΦΗ

STROPHE 4.

Cho. Boni viri eſt verum dicere,
Et cùm quis alius dicit, non invidioſum
Linguæ dolorem exprimere.
Neoptolemus unus ab exercitu
Ad hoc peragendum conſtitutus, conſilio Ulyſſis
Commune auxilium ſociis comparavit.

ANTISTROPHE 3.

Phil. O volucrum præda, ô fulvarum
Ferarum gentes, quæ habitatis
In his montibus,
Non eſt ut amplius ab hoc antro
Refugiatis: non enim amplius manibus teneo
Telorum robur, quod fuit prius.
Heu quàm miſer nunc ſum.
Nunc iſte locus eſt abſque cuſtodia,
Nec amplius vobis metuendus.
Accedite nunc, ut pulchrè
Viciſſim me occidendo, paſcamini ad ſatietatem
Carnibus meis variis:
Nam ſtatim vitam relinquam.
Unde enim mihi victus erit?
Quis aere victitare poteſt?
Quum prorſus nihil habeat,
Quos terra nutrix præbet.

ANTISTROPHE 4.

Cho. Per Deum, ſi colis hoſpites, benevolè
Cum Neoptolemo agas, qui ad te acceſſit.
Et hoc ſcito, quòd tibi
Hanc calamitatem effugere licet.
Qui miſerè victitare mavult, & ingentem
Dolorem aſſiduè ſuſtinere, ſtultus eſt.

ΣΤΡΟΦΗ δ'.

Χο. 1 Ἀνδρός τοι τὸ μὲν εὖ, δίκαιον εἰπεῖν.
2 εἰπόντος ἢ, μὴ φθονερὰν
3 ἐξῶσαι γλώσσας ὀδύναν.
4 κεῖνος δ' εἷς ἀπὸ πολλῶν
5 ταχθεὶς, τοῦδ' ἐφημοσύνᾳ
6 κοινὰν ἤνυσεν
7 ἐς φίλους ἀρωγάν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ γ'.

Φιλ. 1 Ὦ πταναὶ θῆραι, χαροπῶν
2 τ' ἔθνη θηρῶν, οὓς ὅδ' ἔχει
3 χῶρος οὐρεσιβώτας,
4 φυγᾷ μ' οὐκέτ' ἀπ' αὐλίων
5 πηδᾶτ', οὐ γὰρ ἔχω χεροῖν
6 τὰν πρόσθεν βελέων ἀλκάν,
7 ὢ δύστηνος ἐγὼ τανῦν·
8 ἀλλ' ἀνέδην ὅδε χῶρος ἐρύκεται,
9 οὐκέτι φοβητὸς ὑμῖν.
10 ἕρπετε νῦν καλὸν,
11 ἀντίφονον κορέσαι στόμα πρὸς χάριν
12 τᾶς δ' αἰόλας σαρκός.
13 ἀπὸ γὰρ βίον αὐτίκα λείψω.
14 πόθεν γὰρ ἔσται βιοτά;
15 τίς ὧδ' ἐν αὔραις τρέφεται,
16 μηκέτι μηδενὸς κρατύνων
17 ὅσα πέμπει βιόδωρος αἶα;

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ δ'.

Χο. 1 Πρὸς θεῶν εἴ τι σέβῃ ξένον πέλασον
2 εὐνοίᾳ πάσᾳ πελάταν.
3 ἀλλὰ γνῶθ' εὖ γνῶθ', ὅτι σοὶ
4 κῆρα τάνδ' ἀποφυγεῖν.
5 οἰκτρὰ γὰρ βόσκειν· ἀδαὴς
1 δ' ἔχειν μυρίον
7 ἄχθος ᾧ ξυνοικεῖ.

ΜΟΝΟ-

MONOSTROPHICA.

Phil. Rursum memoriam veteris doloris
Renovas, optime hospes.
Quare me enecas? quare ista facis?
Cho. Cur ita dicis?
Phil. An tu ad invisam mihi
Trojam, me abducturum speras?
Cho. Hoc enim judico esse optimum.
Phil. Jam me relinquite.
Cho. Rem gratam mandas,
Ac volens faciam,
Eamus ergo, ad navim, sicut nobis constitutum est.
Phil. Ne per Jovem te obtestor, abeas.
Cho. Sis ergo moderatior.
Phil. O hospites manete per Deum vos oro.
Cho. Quid vociferaris?
Phil. Hei mihi: ô miseram meam fortunam,
Perii infœlix.
O pes, pes, quomodo
Te posthac sustinebo?
O hospites, redite quæso.
Cho. Quid facturi sumus aliud
Quàm, quod antea ostendisti?
Phil. Non indignè ferendum est,
Cùm quis præ magnitudine doloris,
Desipiens vociferatur.
Cho. Eas ergo nobiscum ut jubemus.
Phil. Nequaquam: scias hoc esse ratum,
Neque si Jupiter igne
Fulminis me feriat, facturus sim,
Pereat Ilium, & simul omnes
Qui ibi bellum gerunt, qui non sunt veriti
Me propter morbum pedis abjicere.
Sed hospites, unum vos oro.
Cho. Quid hoc est? *Phil.* Si gladius vobis est,
Aut aliud teli genus afferte mihi.
Cho. Quam cædem
Facere paras?
Phil. Caput ac pedem amputabo,
Morbus enim ad cædem me impellit: *Cho.* Quid ita?
Phil. Patrem meum requiram. *Cho.* Ubi nam?
Phil. Apud inferos, non enim

Vivit

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Φιλ. Πάλιν πάλιν παλαιὸν
ἄλγημ' ὑπέμνασάς με
ὦ λῷστε τῶν πρὶν ἐντόπων.
τί μ' ὤλεσας; τί μ' εἴργασαι;
Χο. Τί τοῦτ' ἔλεξας;
Φιλ. Εἰ σὺ τὰν ἐμοὶ στυγερὰν
Τρωάδα γᾶν ἤλπισάς μ' ἄξειν.
Χο. Τόδε γὰρ νοῶ κράτιστον.
Φιλ. Ἀπό νύν με λεῖπ' ἤδη.
Χο. Φίλα μοι, φίλα ταῦτα
παρήγγειλας ἑκόντι τε πράσσειν.
ἴωμεν, ἴωμεν ναὸς ἵν' ἡμῖν τέτακται.
Φιλ. Μὴ πρὸς ἀραίου Διὸς ἔλθῃς ἱκετεύω.
Χο. Μετρίαζε.
Φιλ. Ὦ ξένοι, μείνατε πρὸς θεῶν.
Χο. Τί θροεῖς;
Φιλ. Αἶ αἶ αἶ αἶ δαίμων, δαίμων,
ἀπόλωλ' ὦ τάλας.
ὦ πούς, πούς, τί σ' ἔτ' ἐν βίῳ
τεύξω τὸ μετόπιν τάλας;
ὦ ξένοι, ἔλθετ' ἐπήλυδες αὖθις.
Χο. Τί ῥέξοντες ἀλλοκότῳ γνώμᾳ
τῶν πάρος ὧν προὔφανες;
Φιλ. Οὔτοι νεμεσητὸν
ἀλύοντα χειμερίῳ λύπᾳ,
καὶ παρὰ νοῦν θροεῖν.
Χο. Βᾶθί νυν ὦ τάλαν, ὥς σε κελεύομεν.
Φιλ. Οὐδέποτ', οὐδέποτ' (ἴσθι τόδ' ἔμπεδον.)
οὐδ' εἰ πυρφόρος ἀστεροπητὴς
βροντᾶις αὐταῖς μ' εἶσι φλογίζων.
ἐρρέτω Ἴλιον, οἵ θ' ὑπ' ἐκείνῳ
πάντες, ὅσοι τόδ' ἔτλασαν ἐμοῦ ποδὸς
ἄρθρον ἀπῶσ'· ἀλλ' ὦ ξένοι, ἕν γέ μοι
εὖχος ὀρέξατε.
Χο. Ποῖον ἐρεῖς τόδ' ἔπος; Φιλ. Ξίφος εἴ ποθεν,
ἢ γένυν, ἢ βελέων τι, προπέμψατε.
Χο. Ὡς τίνα ῥέξειας παλάμαν ποτέ;
Φιλ. Κρᾶτ' ἀπὸ πάντα καὶ ἄρθρα τεμῶ χερί.
φονᾷ, φονᾷ νόος ἤδη. Χο. Τί ποτε;
Φιλ. Πατέρα ματεύων. Χο. Ποῖ γᾶς;
Φιλ. Εἰς ἅδου· οὐ γὰρ ἐστ' ἐν φάει γ' ἔτι.

ὦ πόλις,

Vivit amplius.
O urbs patria,
Utinam te infœlix
Aſpicerem, qui relictis ſacris tuis
Inimiciſſimus Græcis auxilio profectus ſum, Perii.

IAMBI.

Cho. Ego jampridem ad navim noſtram
Abiſſem, niſi Ulyſſem, & filium Achillis
Huc ad nos venire vidiſſem.
Uly. Non dices quamobrem ita ſedulo
Huc reverti properes?
Neo. Expiabo ea quæ prius peccavi.
Uly. Rem atrocem narras. Quid verò peccati eſt?
Neo. Fui tibi obtemperans, & univerſo exercitui.
Uly. Quid ergo feciſti, quod non decuit?
Neo. Turpi fraude ac dolo virum decepi.
Uyl. Quem nam? Hei mihi: num aliquid cogitas novi?
Neo. Nihil novi, ſed Philoctetæ.
Uyl. Quam rem facies? Quàm me inceſſit metus.
Neo. A quo enim accepi hos arcus, eidem rurſum.
Uly. O Jupiter, quid ais? an reddere cogitas?
Neo. Turpiter enim, & non juſte adeptus.
Uly. Per Deum, num iſta joco dicis?
Neo. Si jocus eſt vera dicere:
Uly. Quid ais? quid dixiſti?
Neo. Bis eundem ac ter me vis iterare ſermonem?
Uly. Utinam ne ſemel quidem audiſſem.
Neo. Planè igitur ſcias, rem totam audiſti.
Uly. Eſt aliquis qui te prohibebit hoc facere.
Neo. Quid ais? quis eſt prohibiturus?
Uly. Totus exercitus, & ego.
Neo. Sapiens cùm ſis, non ſapienter loqueris:
Uly. Tu verò neque loqueris ſapienter, nec facere poteras.
Neo. Quid ſi juſta ſunt meliora quàm callidè cogitata?
Uly. Quomodo juſtum eſt te reddere ea (commiſi,
Quæ conſilio meo adeptus es? *Neo.* Peccatum turpe
Id ſarcire conabor.
Uly. An non times exercitum Græcorum?
Neo. Cùm juſtè agam, non eſt ut metuam ſicut tu,
Nec tuis manibus confido, ut hoc facient.
Uly. Non cum Trojanis ergo, ſed tecum pugnabimus
Neo. Fiat ſanè quod futurum eſt. *Uly.* Dextra me videt

Gladii

ὦ πόλις, ὦ πόλις πατρία,
πῶς ἂν εἰσίδοιμί σ᾽ ἄθλιός γ᾽ ἀνήρ·
ὅς γε σὰν λιπὼν ἱερὰν λιβάδ᾽, ἐχθροῖς ἔβαν
Δαναοῖς ἀρωγὸς, ἔτ᾽ οὐδέν εἰμι.

ΙΑΜΒΟΙ.

Χο. Ἐγὼ μὲν ἤδη καὶ πάλαι νεὼς ὁμοῦ
στείχων ἂν ἦν σοι τῆς ἐμῆς, εἰ μὴ πέλας
Ὀδυσσέα στείχοντα, τόν τ᾽ Ἀχιλλέως
γόνον πρὸς ἡμᾶς δεῦρ᾽ ἰόντ᾽ ἐλεύσσομεν.
Οδ. Οὐκ ἂν φράσειας ἥντιν᾽ αὖ παλίντροπος
κέλευθον ἕρπεις ὧδε σὺν σπουδῇ ταχύς;
Νε. Λύσων ὅσ᾽ ἐξήμαρτον ἐν τῷ πρὶν χρόνῳ.
Οδ. Δεινόν γε φωνεῖς· ἡ δ᾽ ἁμαρτία τίς ἦν;
Νε. Ἣν σοὶ πιθόμενος τῷ τε σύμπαντι στρατῷ.
Οδ. Ἔπραξας ἔργον ποῖον ὧν οὐ σοι πρέπον;
Νε. Ἀπάταισιν αἰσχραῖς ἄνδρα καὶ δόλοις ἑλών.
Οδ. Τὸν ποῖον; ὤ μοι· μῶν τι βουλεύῃ νέον;
Νε. Νέον μὲν οὐδέν, τῷ δὲ Ποίαντος τόκῳ.
Οδ. Τί χρῆμα δράσεις; ὥς μ᾽ ὑπῆλθέ τις φόβος.
Νε. Παρ᾽ οὗπερ ἔλαβον τάδε τὰ τόξ᾽ αὖθις πάλιν.
Οδ. Ὦ Ζεῦ, τί λέξεις; οὔ τί που δοῦναι νοεῖς;
Νε. Αἰσχρῶς γὰρ αὐτὰ κοὐ δίκῃ λαβὼν ἔχω.
Οδ. Πρὸς θεῶν, πότερα δὴ κερτομῶν λέγεις τάδε;
Νε. Εἰ κερτόμησίς ἐστι τἀληθῆ λέγειν.
Οδ. Τί φῂς Ἀχιλλέως παῖ; τίν᾽ εἴρηκας λόγον;
Νε. Δὶς ταὐτὰ βούλει καὶ τρὶς ἀναπολεῖν μ᾽ ἔπη;
Οδ. Ἀρχὴν κλύειν ἂν οὐδ᾽ ἅπαξ ἐβουλόμην.
Νε. Εὖ νῦν ἐπίστω πάντ᾽ ἀκηκοὼς λόγον.
Οδ. Ἔστιν τις ἔστιν, ὅς σε κωλύσει τὸ δρᾶν.
Νε. Τί φῄς; τίς ἔσται μ᾽ οὑπικωλύσων τάδε;
Οδ. Ξύμπας Ἀχαιῶν λαός· ἐν δὲ τοῖσδ᾽ ἐγώ.
Νε. Σοφὸς πεφυκὼς, οὐδὲν ἐξαυδᾷς σοφόν.
Οδ. Σὺ δ᾽ οὔτε φωνεῖς, οὔτε δρασείεις σοφόν.
Νε. Ἀλλ᾽ εἰ δίκαια, τῶν σοφῶν κρείσσω τάδε.
Οδ. Καὶ πῶς δίκαιον, ἅ γ᾽ ἔλαβες βουλαῖς ἐμαῖς,
πάλιν μεθεῖναι ταῦτα; Νε. Τὴν ἁμαρτίαν
αἰσχρὰν ἁμαρτὼν, ἀναλαβεῖν πειράσομαι.
Οδ. Στρατὸν δ᾽ Ἀχαιῶν οὐ φοβῇ πράσσων τάδε;
Νε. Ξὺν τῷ δικαίῳ τὸν σὸν οὐ ταρβῶ φόβον.
ἀλλ᾽ οὐδέ τοι σῇ χειρὶ πείθομαι τὸ δρᾶν.
Οδ. Οὔτ᾽ ἄρα Τρωσὶν, ἀλλὰ σοὶ μαχούμεθα.
Νε. Ἔστω τὸ μέλλον. Οδ. Χεῖρα δεξιὰν ὁρᾷς

κώπης

Gladii capulum tenere. *Neo.* Et me videbis
Idem facturum esse, nec cunctaturum.
Uly. Jam igitur te sinam, totique exercitui
Ista dicam, cui pœnas dabis.
Neo. Sapis, & hoc modo si sapies in posterum,
Poteris absque lachrymis exigere vitam.
Tu verò, ô fili Pæantis,
Egredere, relicto hoc antro.
Phil. Quid turbæ aut clamoris est ante antrum?
Quid me evocatis? quâ re opus est vobis hospites?
Hei mihi quid hoc est mali? An mihi rursum
Aliquid magni mali adhuc affertis?
Neo. Bonum animum habe, atque audi quid tibi dicam.
Phil. Timeo. Nam & prius per sermones blandos
Incidi in miseriam, cùm tibi obtemperarem,
Neo. An non est pœnitentiæ locus?
Phil. Talem te fingebas etiam antea, cùm mihi (tim noceres.
Arcū insidiis eriperes, ut tibi crederem, cùm mihi fur-
Neo. Non nunc hoc ago, sed te scire cupio,
Utrum tibi decretum sit hic perdurare,
An nobiscum navigare? *Phil.* Desine, ne dicas ulterius,
Frustra enim verba feceris,
Neo. Siccine est sententia? *Phil.* Magis firmiter, quàm ut dici queat.
Neo. Ego vero hoc agebam, ut tibi persuaderem verbis:
Quòd si tibi minus opportunè
Videor dicere, desinā. *Phil.* Frustra enim dixeris omnia:
Neque animum meum benevolum tibi habebis,
Qui mihi dolo victum abstulisti:
Nunc venis tanquam moniturus,
Optimi patris, inimicissime fili.
Pereatis, primum omnium Atridæ, deinde
Ulysses & tu. *Neo.* Ne impreceris ulterius,
Sed accipe de manu mea hæc tela.
Phil. Quid ais? an denuo decipior?
Neo. Juro per sancti Jovis summum numen.
Phil. O quam grata mihi dicis si modo vera dicis,
Neo. Res manifesta declarabit, sed dexteram
Porrige, ac tua arma recipe.
Uly. Ego verò contradico, Dii sint testes,
Nomine Atridarum, ac totius exercitus.
Phil. Fili, cujus hæc est vox? nunquid Ulyssem audio?
Uly. Certò scias, & quidem prope cernis
Qui te ad Trojam vi ducam.

Sive

κὤπως ἐπιψαύσῃ; Νε. Ἀλλὰ κἀμέ τοι
ταυτὸν τόδ' ὄψει δρῶντα, κοὐ μέλλοντ' ἔτι.
Οδ. Καίτοι σ' ἐάσω· τῷ δὲ σύμπαντι στρατῷ
λέξω τάδ' ἐλθὼν, ὅς σε τιμωρήσεται.
Νε. Ἐσωφρόνησας· κἂν τὰ λοίφ' οὕτω φρονῇς,
ἴσως ἂν ἐκτὸς κλαυμάτων ἔχοις πόδα.
σὺ δ' ὦ Ποίαντος παῖ, (Φιλοκτήτην λέγω)
ἔξελθ' ἀμείψας τάσδε πετρήρεις στέγας.
Φιλ. Τίς αὖ παρ' ἄντροις θόρυβος ἵσταται βοῆς;
τί μ' ἐκκαλεῖσθε; τοῦ κεχρημένοι ξένοι;
ὤμοι· κακὸν τὸ χρῆμα· μῶν τί μοι μέγα
πάρεστε πρὸς κακοῖσι πέμποντες κακόν;
Νε. Θάρσει· λόγους δ' ἄκουσον οὓς ἥκω φέρων.
Φιλ. Δέδοικ' ἔγωγε· καὶ τὰ πρὶν γὰρ ἐκ λόγων
καλῶν κακῶς ἔπραξα, σοῖς πεισθεὶς λόγοις.
Νε. Οὔκουν ἔνεστι καὶ μεταγνῶναι πάλιν;
Φιλ. Τοιοῦτος ἦσθα τοῖς λόγοισι, χὤτε μου
τὰ τόξ' ἔκλεπτες πιστὸς, ἀτηρὸς λάθρᾳ.
Νε. Ἀλλ' οὔ τι μὴν νῦν· βούλομαι δέ σου κλύειν,
πότερα δέδοκταί σοι μένοντι καρτερεῖν,
ἢ πλεῖν μεθ' ἡμῶν. Φιλ. Παῦε, μὴ λέξῃς πέρα.
μάτην γὰρ, ἃ 'ν εἴπῃς γε, πάντ' εἰρήσεται.
Νε. Οὕτω δέδοκται; Φιλ. Καὶ πέρα γ' ἴσθ' ἢ λέγω.
Νε. Ἀλλ' ἤθελον μὲν ἄν σε πεισθῆναι λόγοις
ἐμοῖσιν· εἰ δὲ μή τι πρὸς καιρὸν λέγων
κυρῶ, πέπαυμαι. Φιλ. Πάντα γὰρ φράσεις μάτην.
οὐ γάρ ποτ' εὔνουν τὴν ἐμὴν κτήσῃ φρένα,
ὅστις γ' ἐμοῦ δόλοισι τὸν βίον λαβὼν
ἀπεστέρηκας, κᾆτα νουθετεῖς ἐμὲ
ἐλθὼν ἀρίστου πατρὸς ἔχθιστος γεγώς.
ὄλοισθ' Ἀτρεῖδαι μὲν μάλιστ' ἔπειτα δὲ,
ὁ Λαέρτιος παῖς, καὶ σύ. Νε. Μὴ 'πεύξῃ πέρα·
δέχου δὲ χειρὸς ἐξ ἐμῆς βέλη τάδε.
Φιλ. Πῶς εἶπας; οὐκ ἄρα δεύτερον δολούμεθα;
Νε. Ἀπώμοσ' ἁγνοῦ Ζηνὸς ὕψιστον σέβας.
Φιλ. Ὦ φίλτατ' εἰπὼν, εἰ λέγεις ἐτήτυμα.
Νε. Τοὔργον παρέσται φανερόν· ἀλλὰ δεξιὰν
πρότεινε χεῖρα, καὶ κράτει τῶν σῶν ὅπλων.
Οδ. Ἐγὼ δ' ἀπαυδῶ γ', (ὡς θεοὶ ξυνίστορες)
ὑπέρ τ' Ἀτρειδῶν, τοῦ τε σύμπαντος στρατοῦ.
Φιλ. Τέκνον, τίνος φώνημα; μῶν Ὀδυσσέως
ἐπῃσθόμην;
Οδ. Σάφ' ἴσθι· καὶ πέλας γ' ὁρᾷς,
ὅς σ' ἐς τὰ Τροίας πεδί' ἀποστελῶ βίᾳ,

Sive velit, ſive nolit, filius Achillis.
Phil. At non gaudebis, ſi modo rectè hæc ſagitta dirigetur.
Neo. Ac nequaquam, ne per Deum ne mitte telum.
Phil. Sine manum meam, obſecro, chariſſime fili,
Neo. Non poſſum ſinere.
Phil. Hei quare me hominem hoſtem
Atque inimicum non ſinis occidere ſagittis meis?
Neo. Nec mihi hoc honeſtum foret, nec tibi.
Phil. Attamen, tam ſcias principes in exercitu
Græcorum ac præcones vanos, ignavos
Eſſe ad pugnam, quàm ſint lingua feroces.
Neo. Sit ſane. Arcum jam habes, neque eſt ut
Mihi ſuccenſeas, aut me accuſes amplius:
Phil. Idem dico, indolem oſtendiſti, fili,
Qua natus es, non ex Siſypho patre,
Sed Achille, qui cum viveret inter omnes viventes
Optimè audiebat, nūc verò inter mortuos optimè audit
Neo. Gaudeo patrem meum à te laudari,
Méq; adeo: quid verò per te conſequi cupiam, audi.
Quæ divinitus accidunt hominibus,
Ea neceſſe eſt ferre.
Qui verò volentes affliguntur,
Sicut tu, non ſunt digni venia,
Neque cujuſquam miſericordia,
Tu ita efferatus es, ut conſultorem non admittas:
Et cùm quis te animo benevolenti monet,
Statim odiſti hoſtem ac infenſum tibi eſſe exiſtimans:
Attamen dicam, Jovémque advoco teſtem:
Tu verò hæc ſcito, atque in animo tuo ſcribito:
Hoc morbo enim affligeris divinitus,
Cùm acceſſeris ad anguem cuſtodem, qui apertum
Delubrum occultè latens cuſtodit.
Et remedium huic malo non unquam
Invenies, donec iſte Sol
Hic oritur, atque illic viciſſim occidit,
Priuſquam ad Trojam profectus,
Æſculapii filios conſequaris apud nos,
Quorum opera hoc morbo leveris, & Pergama
His telis unà mecum expugnes.
Unde verò ſciam hæc ita eſſe, jam dicam.
Vir quidam Trojanus à nobis captus tenetur,
Helenus, eximius vates, qui clarè dicit,
Quomodo hæc geri oporteat. Et hoc præterea affirmat,
Quòd neceſſe ſit hac æſtate

ἐάν τ' Ἀχιλλέως παῖς, ἐάν τε μὴ θέλῃ.
Φιλ. Ἀλλ' οὔ τι χαίρων, ἢν τόδ' ὀρθωθῇ βέλος.
Νε. Ἆ, μηδαμῶς· μὴ πρὸς θεῶν μεθῇς βέλος.
Φιλ. Μέθες με πρὸς θεῶν χεῖρα φίλτατον τέκνον.
Νε. Οὐκ ἂν μεθείην. Φιλ. Φεῦ· τίν' ἄνδρα πολέμιον,
ἐχθρόν τ' ἀφείλου μὴ κτανεῖν τόξοις ἐμοῖς;
Νε. Ἀλλ' οὔτ' ἐμοὶ τοῦτ' ἐστὶ καλὸν, οὔτε σοί.
Φιλ. Ἀλλ' οὖν τοσοῦτόν γ' ἴσθι, τοὺς πρώτους στρατοῦ,
τοὺς τῶν Ἀχαιῶν ψευδοκήρυκας, κακοὺς
ὄντας πρὸς αἰχμὴν, ἐν δὲ τοῖς λόγοις θρασεῖς.
Νε. Εἶεν· τὰ μὲν δὴ τόξ' ἔχεις, κοὐκ ἔσθ' ὅπου
ὀργὴν ἔχοις ἂν, οὐδὲ μέμψιν εἰς ἐμέ.
Φιλ. Ξύμφημι· τὴν φύσιν δ' ἔδειξας ὦ τέκνον,
ἐξ ἧς ἔβλαστες· οὐχὶ Σισύφου πατρὸς,
ἀλλ' ἐξ Ἀχιλλέως, ὃς μετὰ ζώντων θ' ὅτ' ἦν,
ἤκου' ἄριστα, νῦν τε τῶν τεθνηκότων.
Νε. Ἥσθην πατέρα τε τὸν ἐμὸν εὐλογοῦντά σε,
αὐτόν τέ μ'· ὧν δέ σου τυχεῖν ἐφίεμαι,
ἄκουσον. ἀνθρώποισι τὰς μὲν ἐκ θεῶν
τύχας δοθείσας ἔστ' ἀναγκαῖον φέρειν·
ὅσοι δ' ἑκουσίοισιν ἔγκεινται βλάβαις,
ὥσπερ σὺ, τούτοις οὔτε συγγνώμην ἔχειν
δίκαιόν ἐστιν, οὔτ' ἐποικτείρειν τινά.
σὺ δ' ἠγρίωσαι, κοὔτε σύμβουλον δέχῃ,
ἐάν τε νουθετῇ τις εὔνοια λέγων,
στυγεῖς, πολέμιον δυσμενῆ θ' ἡγούμενος.
ὅμως δὲ λέξω· Ζῆνα δ' ὅρκιον καλῶ·
καὶ ταῦτ' ἐπίστω, καὶ γράφου φρενῶν ἔσω.
σὺ γὰρ νοσεῖς τόδ' ἄλγος ἐκ θείας τύχης,
Χρύσης πελασθεὶς φύλακος, ὃς τὸν ἀκαλυφῆ
σηκὸν φυλάσσει κρύφιος οἰκουρῶν ὄφις·
καὶ παῦλαν ἴσθι τῆσδε μή ποτ' ἐντυχεῖν
νόσου βαρείας, ὡς ἂν αὑτὸς ἥλιος
ταύτῃ μὲν αἴρῃ, τῇδε δ' αὖ δύνῃ πάλιν,
πρὶν ἂν τὰ Τροίας πεδί' ἑκὼν αὐτὸς μόλῃς,
καὶ τῶν παρ' ἡμῖν ἐντυχὼν Ἀσκληπιδῶν,
νόσου μαλαχθῇς τῆσδε· καὶ τὰ πέργαμα
ξὺν τοῖσδε τόξοις ξύν τ' ἐμοὶ πέρσας φανῇς.
ὡς δ' οἶδα ταῦτα τῇδ' ἔχοντ', ἐγὼ φράσω.
ἀνὴρ γὰρ ἡμῖν ἐστιν ἐκ Τροίας ἁλοὺς,
Ἕλενος ἀριστόμαντις, ὃς λέγει σαφῶς
ὡς δεῖ γενέσθαι ταῦτα· καὶ πρὸς τοῖσδ' ἔτι,
ὡς ἔστ' ἀνάγκη τοῦ παρεστῶτος θέρους,

Totam Trojam capi: poteſtatémque nobis ultro
Sui occidendi facit, ſi mentitus ſit.
Quæ cùm ita ſint, ſponte concedas.
Pulcher theſaurus eſt, te unum ex Græcis (manu
Judicatum eſſe præſtantiſſimum. Primúmque medicum
Liberari morbo, deinde luctuoſa
Troja expugnata, ſummam conſequi gloriam.
Phil. O vita odioſa: cur me retines viventem,
Nec ſinis mori?
Hei mihi, quid faciam? quomodo diffidam ſermonibus
Hujus, qui benevolus me hortatur?
Cedam ne igitur? At quomodo poſthac lucem hanc
Aſpiciam, ſi fecero? Quem appellabo amplius?
Vos ô cœleſtes orbes, qui omnia aſpicitis,
Quomodo hoc ſuſtinebitis, ut ego cum Atrei
Filiis unà ſim, qui me perdiderunt,
Et cum ſcelerato Ulyſſe?
Non enim mihi tam dolent præterita,
Ut ea, quæ ab his adhuc patienda ſunt, (la eſt.
Quæ jã oculis prævidere videor: quibus enim mens ma-
Eos etiam ad alia ſcelera inſtruit,
Et ego te demiror.
Nam neq; teipſum unquam ad Trojam venire decebat,
Méq; ſi vellem, prohibere, cum te contumelia affecerint,
Ac paterno honore ſpoliaverint, eúmque infœlici
Ajaci, in judicio armorum, Ulyſſem
Præpoſuerint. His tu proficiſceris
Auxilium laturus, méque ut idem faciam impellit
Non fili, ſed me, quemadmodum mihi juraſti,
Deduc in patriam, atque ipſe in Scyro manens
Sine ſceleratos illos malè perire:
Ita duplicem à me gratiam imbis,
Et duplicem à patre, Nec malis opem ferens
Videberis ipſe quoque ſimilis horum eſſe.
Neo. Non aliena dicis, attamen te velim
Diis auſcultare, & meis ſermonibus,
Atque cum hoc amico unà ex hac terra navigare,
Phil. An ad Trojam & inimiciſſimum Atrei filium
Proficiſcar, iſto miſero pede?
Neo. Ad eos nempe, qui te atque hunc purulentum pedem
Dolore liberabunt, & incolumitatem tibi tribuent.
Phil. O triſtem ſermonem, quidnam dixiſti?
Neo. Id quod tibi mihíque honeſtum eſſe judico.
Phil. Et cùm iſta dicas, non te probro deos afficere putas?

Non

Τροίαν ἁλῶναι πᾶσαν ἢ δίδωσ' ἑκὼν
κτείνειν ἑαυτόν, ἢν τάδε ψευσθῇ λέγων.
ταῦτ' οὖν ἐπεὶ κάτοισθα, συγχώρει θέλων.
καλὴ γὰρ ἡ 'πίκτησις, Ἑλλήνων ἕνα
κριθέντ' ἄριστον, τοῦτο μὲν παιωνίας
εἰς χεῖρας ἐλθεῖν· εἶτα τὴν πολύστονον
Τροίαν ἑλόντα, κλέος ὑπέρτατον λαβεῖν.

Φιλ. Ὦ στυγνὸς αἰών, τί με τί δῆτ' ἔχεις ἄνω
βλέποντα, κοὐκ ἀφῆκας εἰς ἅδου μολεῖν;
οἴμοι· τί δράσω; πῶς ἀπιστήσω λόγοις
τοῖς τοῦδ', ὃς εὔνους ὢν ἐμοὶ παρῄνεσεν;
ἀλλ' εἰκάθω δῆτ'· εἶτα πῶς ὁ δύσμορος
εἰς φῶς τάδ' ἔρξας εἶμι; τῷ προσήγορος;
πῶς ὦ τὰ πάντ' ἰδόντες ἀμφ' ἐμοὶ κύκλοι,
ταῦτ' ἐξανασχήσεσθε, τοῖσιν Ἀτρέως
ἐμὲ ξυνόντα παισίν, οἵ μ' ἀπώλεσαν.
πῶς τῷ πανώλει παιδὶ τοῦ Λαερτίου;
οὐ γάρ με τἄλγος τῶν παρελθόντων δάκνει·
ἀλλ' οἷα χρὴ παθεῖν με πρὸς τούτων ἔτι,
δοκῶ προλεύσσειν· οἷς γὰρ ἡ γνώμη κακῶν
μήτηρ γένηται, τἄλλα παιδεύει κακά.
καὶ σοῦ δ' ἔγωγ' θαυμάσας ἔχω τάδε.
χρῆν γάρ σε μήτ' αὐτόν ποτ' ἐς Τροίαν μολεῖν,
ἡμᾶς τ' ἀπείργειν, οἵτε σοῦ καθύβρισαν
γέρας πατρὸς συλῶντες, οἳ τὸν ἄθλιον
Αἴανθ' ὅπλων σοῦ πατρὸς ὕστερον δίκῃ
Ὀδυσσέως ἔκρειναν· εἶτα τοῖσδε σὺ
εἰ ξυμμαχήσων, κἀμ' ἀναγκάζεις τόδε;
μὴ δῆτα, τέκνον· ἀλλ' ἅ μοι ξυνώμοσας,
πέμψον πρὸς οἴκους· καὐτὸς ἐν Σκύρῳ μένων
ἔα κακῶς αὐτοὺς ἀπόλλυσθαι κακούς.
χ' οὕτω διπλῆν μὲν ἐξ ἐμοῦ κτήσῃ χάριν,
διπλῆν δὲ πατρός· κοὐ κακοὺς ἐπωφελῶν,
δόξεις ὅμοιος τοῖς κακοῖς πεφυκέναι.

Νε. Λέγεις μὲν εἰκότ'· ἀλλ' ὅμως σε βούλομαι
θεοῖς τε πιστεύσαντα, τοῖς τ' ἐμοῖς λόγοις,
φίλου μετ' ἀνδρὸς τοῦδε τῆσδ' ἐκπλεῖν χθονός.

Φιλ. Ἦ πρὸς τὰ Τροίας πεδία, καὶ τὸν Ἀτρέως
ἔχθιστον υἱόν, τῷδε δυστήνῳ ποδί;

Νε. Πρὸς τοὺς μὲν οὖν σε τήνδε τ' ἔμπυον βάσιν
παύσοντας ἄλγους, κἀποσώζοντας νόσου.

Φιλ. Ὦ δεινὸν αἶνον αἰνέσας, τί φῇς ποτε;

Νε. Ἃ σοί τε κἀμοὶ κάλλ' ὁρῶ τελούμενα.

Φιλ. Καὶ ταῦτα λέξας οὐ καταισχύνῃ θεούς;

Neo. Non probro afficio eos, quos juvo.
Phil. Utrum dicis, quod Atridis utile est, an quod mihi ?
Neo. Ego tibi amicus sum, ideo talis est etiam mea oratio,
Phil. Quomodo amicus, cùm me hostibus vis prodere ?
Neo. Amice, discas in rebus adversis non efferri.
Phil. Enecas, intelligo sermonem tuum.
Neo. Ego verò dico te non intelligere.
Phil. Scio equidem, quòd Atridæ me abjecerunt.
Neo. Sed quid, si, qui abjecerũt, te iterum incolumẽ reddunt?
Phil. Non unquam volentem, ut Trojam aspiciam.
Neo. Quid igitur faciam : si tibi sermonibus
Nullis, quos dico, persuadere possum,
Proximum est ut desinam, téque sinam vivere.
Ita ut vivis, expertem salutis.
Phil. Sine me hæc pati, quæ me oportet pati,
Quod verò fide data promisisti mihi,
Nempe reductionẽ in patriã, id quæso effectum reddas,
Neque cuncteris, nec memineris amplius Trojæ,
Satis enim lachrymis mihi deplorata est.

T H R O C Œ I.

Neo. Eamus ergo, si videtur. *Phil.* O vocem præclaram.
Neo. Siste nunc pedem tuum. *Phil.* Quantum quidem potero.
Neo. Quomodo verò criminationem Græcorum effugiam ?
Phil. Ne cures.
Neo. Quid si bello vastabunt regnũ meum? *Phil.* Ego adero,
Neo. Ad quam utilitatem ? *Phil.* Sagittis Herculis,
Neo. Quid dicis ? *Phil.* Arcebo ipsos à patria tua.
Neo. Si igitur quod ais facturus es, veni, atq; osculare terrã.

A N A P AE S T I.

Her. Nondum abeas, priusquam nostrum
Audias sermonem Philoctete,
Ac dicas te vocem Herculis
Auribus percipere, atque vultum aspicere,
Propter te enim venio
Cœlesti sede relicta,
Consilia Jovis tibi commemorabo,
Atque prohibebo, ne quò iturus eras, eas ?
Quapropter sermones meos audi.

IAMBI

Νε. Πῶς γάρ τις αἰσχύνοιτ' ἂν ὠφελούμενος;
Φιλ. Λέγεις δ' Ἀτρείδαις ὄφελος, ἢ 'π' ἐμοὶ τάδε;
Νε. Σοί που φίλος γ' ὤν, χὠ λόγος τοιός δέ μοι.
Φιλ. Πῶς, ὅς γε τοῖς ἐχθροῖσιν ἐκδοῦναι θέλεις;
Νε. Ὦ τᾶν, διδάσκου μὴ θρασύνεσθαι κακοῖς.
Φιλ. Ὀλεῖς με (γινώσκω σε) τοῖσδε τοῖς λόγοις.
Νε. Οὔκουν ἔγωγε· φημὶ δ' οὐ σε μανθάνειν.
Φιλ. Ἐγὼ γ' Ἀτρείδας ἐκβαλόντας οἶδά με.
Νε. Ἀλλ' ἐκβαλόντες εἰ πάλιν σώσουσ' ὅρα.
Φιλ. Οὐδέποθ' ἑκόντα γ' ὥστε τὴν Τροίαν ἰδεῖν.
Νε. Τί δῆτ' ἂν ἡμεῖς δρῷμεν, εἰ σέ γ' ἐν λόγοις
πείθειν δυνησόμεσθα μηδὲν ὧν λέγω;
ὡς ῥᾷστ' ἐμοὶ μὲν τῶν λόγων λῆξαι, σὲ δὲ
ζῆν ὥσπερ ἤδη ζῇς ἄνευ σωτηρίας.
Φιλ. Ἔα με πάσχειν ταῦθ' ἅπερ παθεῖν με δεῖ·
ἃ δ' ᾔνεσάς μοι δεξιᾶς ἐμῆς θιγών,
πέμψειν πρὸς οἴκους, ταῦτά μοι πρᾶξον τέκνον·
καὶ μὴ βράδυνε, μηδ' ἐπιμνησθῇς ἔτι
Τροίας· ἅλις γάρ μοι τεθρύληται γόοις.

ΤΡΟΧΑΙΟΙ.

Νε. Εἰ δοκεῖ, στείχωμεν. Φιλ. Ὦ γενναῖον εἰρηκὼς ἔπος.
Νε. Ἀντέρειδε νῦν βάσιν σήν. Φιλ. Εἰς ὅσον γ' ἐγὼ σθένω.
Νε. Αἰτίαν δὲ πῶς Ἀχαιῶν φεύξομαι; Φιλ. Μὴ φροντίσῃς.
Νε. Τί γάρ, ἐὰν πορθῶσι χώραν τὴν ἐμήν; Φιλ. Ἐγὼ παρών,
Νε. (Τίνα προσωφέλησιν ἕρξεις;) Φιλ. Βέλεσι τοῖς Ἡρακλείοις,
Νε. (Πῶς λέγεις;) Φιλ. Εἴρξω πελάζειν σῆς γε τούτους πάτρας.
Νε. Εἴγε δρᾷς ταῦθ' ὥσπερ αὐδᾷς, στεῖχε προσκύσας χθόνα.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Ηρ. Μήπω γε, πρὶν ἂν τῶν ἡμετέρων
ἀΐῃς μύθων, παῖ Ποίαντος·
φάσκειν δ' αὐδὴν τὴν Ἡρακλέους
ἀκοῇ τε κλύειν, λεύσσειν τ' ὄψιν.
τὴν σὴν δ' ἥκω χάριν, οὐρανίας
ἕδρας προλιπών,
τὰ Διὸς φράσων βουλεύματά σοι,
κατερητύσων θ' ὁδὸν ἣν στέλλῃ.
σὺ δ' ἐμῶν μύθων ἐπάκουσον.

IAMBI.

Primum verò tibi fortunam meam exponam,
Quantis laboribus superatis atque exhaustis
Immortalem virtutem consecutus sum, sicut vides,
Et tibi, quod scias, destinatum est ista pati,
Ac per laborem adipisci gloriam.
Profectus cum hoc viro ad Trojam.
Primum hoc tristi morbo liberaberis,
Et principem locum virtute obtinens in exercitu,
Paridem, qui causa est horum malorum
Sagittis meis interficies.
Deinde Troja excisa spolia ad ædes paternas
Mittes, virtute parta, electa in exercitu
Pæanti patri ad OEtæam regionem.
Quæ verò ab exercitu accipies spolia
Monumenta mearum sagittarum, ea ad tumulum meum
Feres: Te porrò nate Achillis,
Moneo: Nam neque tu absque hoc vales
Trojam capere, nec iste sine te,
Sed veluti Leones duo simul pascentes, servate
Tu illum, iste verò te: Egóque Æsculapium
Mittam ad Ilium, qui te hoc morbo liberet.
Denuo enim ipsam oportet sagittis meis
Capi. Hoc verò memineritis, cùm terram
Vastabitis, ut Religionem tueamini:
Quia alia omnia posteriora ducit Jupiter.
Pietas enim simul moritur cum hominibus,
Et seu vivant seu moriantur nunquam interit.

ANAPÆSTI.

Phil. O quàm exoptatam vocem mihi misisti.
Et si post longum tempus appares,
Non recuso parere tuis consiliis.
Neo. Et ego eidem sententiæ subscribo:
Her. Ne igitur nunc diu cunctemini,
Opportuna enim navigatio
Urget, atque à puppi instat.
Phil. Age ibo, ac terram hanc salutabo,
Vale ô domus, mea custodia,
Et Nymphæ humidæ pratorum,
Fragórque grandis è mari resonans,

ΙΑΜΒΟΙ.

καὶ πρῶτα μέν σοι τὰς ἐμὰς λέξω τύχας·
ὅσους πονήσας καὶ διεξελθὼν πόνους,
ἀθάνατον ἀρετὴν ἔσχον, ὡς πάρεσθ' ὁρᾶν.
καὶ σοὶ (σάφ' ἴσθι) τοῦτ' ὀφείλεται παθεῖν·
ἐκ τῶν πόνων τῶνδ' εὐκλεᾶ θέσθαι βίον.
ἐλθὼν δὲ σὺν τῷδ' ἀνδρὶ πρὸς τὸ Τρωϊκὸν
πόλισμα, πρῶτον μὲν νόσου παύσῃ λυγρᾶς,
ἀρετῇ τε πρῶτος ἐκκριθεὶς στρατεύματος
πάριν μὲν, ὃς τῶνδ' αἴτιος κακῶν ἔφυ,
τόξοισι τοῖς ἐμοῖσι νοσφιεῖς βίου,
πέρσεις τε Τροίαν, σκῦλά τ' εἰς μέλαθρα σὰ
πέμψεις, ἀριστεῖ' ἐκλαβὼν στρατεύματος,
ποίαντι πατρὶ πρὸς πάτρας οἴτης πλάκα.
ἃ δ' ἂν λάβῃς σὺ σκῦλα τοῦδε τοῦ στρατοῦ,
τόξων ἐμῶν μνημεῖα πρὸς πυρὰν ἐμὴν
κόμιζε· καὶ σοὶ ταῦτ' Ἀχιλλέως τέκνον
παρῄνεσ'· οὔτε γὰρ σὺ τοῦδ' ἄτερ σθένεις
ἑλεῖν τὸ Τροίας πεδίον, οὔθ' οὗτος σέθεν.
ἀλλ' ὡς λέοντε συννόμω φυλάσσετον,
οὗτος σὲ καὶ σὺ τόνδ'· ἐγὼ δ' ἀσκληπιὸν
παυστῆρα πέμψω σῆς νόσου πρὸς Ἴλιον.
τὸ δεύτερον γὰρ τοῖς ἐμοῖς αὐτὴν χρεὼν
τόξοις ἁλῶναι· τοῦτο δ' ἐννοεῖσθ', ὅταν
πορθῆτε γαῖαν, εὐσεβεῖν τὰ πρὸς θεούς.
ὡς τἄλλα πάντα δεύτερ' ἡγεῖται πατὴρ
ζεύς· ἡ γὰρ εὐσέβεια συνθνήσκει βροτοῖς.
κἂν ζῶσι, κἂν θάνωσιν, οὐκ ἀπόλλυται.–

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Φιλ. Ὦ φθέγμα ποθεινὸν ἐμοὶ πέμψας,
χρόνιός τε φανείς,
οὐκ ἀπιθήσω τοῖς σοῖς μύθοις.
Νε. Κἀγὼ γνώμῃ ταύτῃ τίθεμαι.
Ηρ. Μὴ νῦν χρόνιοι μέλλετε πράσσειν,
καιρὸς καὶ πλοῦς.
ὅδ' ἐπείγει γὰρ κατὰ πρύμναν.–
Φιλ. Φέρε νῦν στείχων, χώραν καλέσω.
χαῖρ' ὦ μέλαθρον ξύμφρουρον ἐμοί,
νύμφαι τ' ἔνυδροι λειμωνιάδες,
καὶ κτύπος ἄρσην πόντου προβολῆς,

Ubi sæpe meum maduit
Caput in antro imbribus austri,
Ac vocem meam sæpe
Hermæum promontorium iteravit
Repercusso gemitu, cùm tempestate affligerer.
Nunc vos ô fontes & aquæ dulces
Relinquo,
Quod nunquam ita fore existimavi.
Vale ô Lemnia terra maritima,
Méque dimitte prospero cursu,
Quò magna fatorum potentia vocat,
Et amicorum voluntas, & Deus omnipotens.
Qui hæc ita confecit.
Cho. Eamus ergo omnes unà
Precati Nymphas marinas,
Ut reditum fœlicem nobis concedant.

FINIS TRAGOEDIARUM

SOPHOCLIS.

οὗ πολλάκι δὴ τοὐμὸν ἐτέγχθη
κρᾶτ' ἐνδόμυχον πληγῆσι νότου,
πολλὰ δὲ φωνῆς τῆς ἡμετέρας
ἕρμαιον ὄρος παρέπεμψεν ἐμοὶ
στόνον ἀντίτυπον χειμαζομένῳ.
νῦν δ' ὦ κρῆναι γλυκίον τε ποτὸν,
λείπομεν ὑμᾶς, λείπομεν ἤδη,
δόξης οὔποτε τῆσδ' ἐπιβάντες.
χαῖρ' ὦ λήμνου πέδον ἀμφίαλον,
καί μ' εὐπλοίᾳ πέμψον ἀμέμπτως,
ἔνθ' ἡ μεγάλη μοῖρα κομίζει,
γνώμη τε φίλων, χὠ πανδαμάτωρ
δαίμων, ὃς ταῦτ' ἐπέκρανεν.
Χο. Χωρῶμεν νῦν πάντες ἀολλέες,
νύμφαις ἁλίαισιν ἐπευξάμενοι,
νόστου σωτῆρας ἱκέσθαι.

ΤΟΥ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΤΕΛΟΣ.

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ
ΤΩΝ ΠΑΝΥ
ΔΟΚΙΜΩΝ,

Μετὰ καὶ τῶν τοῦ

ΤΡΙΚΛΙΝΙΟΥ

ΕΙΣ

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

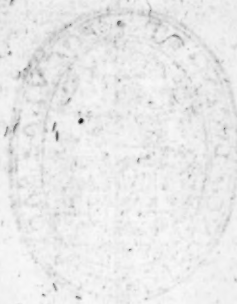
Ἑπτὰ Τραγῳδίας.

Ἐν τῇ Κανταβριγίᾳ.
Ἐξετυπώθη παρ' ΙΩΑΝΝΟΥ ΦΙΕΛΔΟΥ, τοῦ τῆς Ἀκαδημίας τυπογράφου. Ἔτει ἀπὸ τῆς Θεογονίας. αχξη.

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ
ΤΩΝ ΠΑΝΥ
ΔΟΚΙΜΩΝ

ΤΡΙΚΛΙΝΙΟΥ
ΕΙΣ
ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ
Ἑπτὰ Τραγῳδίας.

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ

Τῶν πάνυ δοκίμων εἰς

ΑΙΑΝΤΑ ΜΑΣΤΙΓΟΦΟΡΟΝ.

Pag. 1. l. 1. ΠΑρεστιν Ὀδυσσεὺς ἐπὶ τὴν σκηνὴν, ἀγωνιῶν καὶ πολυπραγμονῶν, μή τι ἀπὸ ἐχθροῦ πάθῃ, πάντα δὲ τὰ τῆς ὑποθέσεως συντόμως ἐδήλωσεν ἐν τῷ προοιμίῳ, πρὸς τίνα ὁ λόγος, καὶ ποῦ ἡ σκηνὴ, καὶ τί πράττει ὁ Ὀδυσσεύς. ἐν δὲ τῷ πειρᾶσθαι τῶν ἐχθρῶν, λείπει ἡ κατά. ἤδη ἴχνος τι κατεῖχε τῆς ὑποθέσεως, ὡς παρ᾽ ἐχθρὸν ἥκει. δεῖ δὲ τὰ τῆς ὑποθέσεως συντομώτερα εἶναι ἐν ἀρχῇ. Ἀεὶ ὁρῶ σε ὦ Ὀδυσσεῦ πεῖραν καὶ δόλον μετιόντα τῶν ἐχθρῶν πεῖραν δὲ ἡ βλάβη, ὡς καὶ ἐν [illegible], Οὐκ οἶδα τὴν σὴν πεῖραν ἣν δὴ ἐπίσταμαι. Τοῦ παιδὸς ὄντος τοῦ δὴ ἐγὼ διόλλυμαι. Τὸ δὴ ἀεὶ εἶπεν, ἀναφέρουσα εἰς ἐκεῖνο, ὅτι καὶ μετὰ Διομήδους κατάσκοπος γενόμενος ἐπὶ τῶν Τρώων, οὐκ ἔλαθεν αὐτήν· ὡς αὐτὸς μαρτυρῶν φησι, «Κλῦθί μοι αἰγιόχοιο Διὸς τέκος ἥτε «μοι αἰεὶ Ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίστασαι, οὐδέ σε λήθω. Δυσχεραίνει δὲ ἡ Ἀθηνᾶ τῷ Αἴαντι, ὅτι ἀπώσατο τὴν συμμαχίαν αὐτῆς. Ἄλλως. Ἀεὶ ὁρῶ σε ὦ Ὀδυσσεῦ τὴν παρὰ τῶν ἐχθρῶν σοι γινομένην βλάβην ζητοῦντα προφθάσαι. ἢ, ἐπιβουλεύειν τοῖς σπουδάζεις τὴν ἐπιβουλὴν τὴν κατὰ σοῦ γινομένην αὐτὸς τῷ ἐπιβουλεύσαντι βλαβερὰν γενέσθαι ἐκ μεταφορᾶς τῶν κυνηγῶν, οἳ τὰ μικρὰ θηρία φονεύουσι, προφυλαττόμενοι τὴν ἐξ αὐτῶν ἐσομένην βλάβην. πεῖρα δὲ ἀττικῶς δόλος καὶ τέχνη. ὅθεν καὶ πειραταὶ, οἱ κατὰ θάλασσαν κακοῦργοι.

Λάρτιε κλητικὸν ἀντὶ κυρίου.

l. 2. Θηρώμενον] ἀντὶ τοῦ ἀνιχνεύοντα· ἐπλεόνασε καὶ τὰ ἄλλα μεταφορικῶς· καὶ τὸ Μετρούμενον. ἀριθμοῦντα. ζητοῦντα. ἀκολουθοῦντα. τὰ ἴχνη τὰ ἐκείνου.

l. 6. Νεοχάρακτα] ἀφυῶς. ὁπόταν γὰρ νεωστὶ αἱ ἀποχαράξεις τῶν ζώων γένωνται, μᾶλλον ἐπακολουθοῦσιν οἱ κυνηγέται πρὶν ὑπὸ ἀνέμων ἀφανισθῇ ἡ ὀσμή. Νεοχάρακτα. νεωστὶ κεχαραγμένα. προσοχὴν δὲ ἐργάζονται τῷ ἀκροατῇ περὶ τῶν δηλωθησομένων.

l. 7. Εἴτ᾽ ἔνδον, εἴτ᾽ οὐκ ἔνδον] οὐκ αἰτιατέον τὸ πολυπραγμονεῖν. ἔτι οὐ ἔνδον ὁ Αἴας, ἔνδον γάρ. ἀλλὰ λέγει διὰ τί τὴν σπουδὴν ταύτην ἔχεις, ἵνα παρ᾽ ἐμοῦ μάθῃς τὰ ζητούμενά σοι.

Εὖ δέ σ᾽ ἐκφέρει] ἔξω τῆς σκηνῆς τοῦ Αἴαντος ἐπάγεται σε ἡ βάδισις τοῦ Αἴαντος, δίκην κυνὸς εὐοσφρήτου. ἀπὸ τῶν ἴχνους ζητοῦντα εἰ ἔνδον γέγονεν ὁ Αἴας. παρέλκονται γὰρ τῶν κυνηγετῶν αἱ κύνες ἐπὶ τὰ ἰχνευόμενα παρ᾽ ὃ καὶ ἐπιπαρατρέχουσι θέλουσιν ἔνιοι αὐτῶν κεραίειν, ὡς ἐπαγομένους ὑπὸ τῶν κυνῶν. «Ὅμηρος, ὑπὸ δ᾽ «ἄρ᾽ αὐτῶν ἴχνη ἐρευνῶντες κύνες ἤισαν.

l. 12. Οὐδέν ἔτ᾽ ἔργον ἐστὶν] ἀντὶ τοῦ οὐκ ἀναγκαῖον ἐστίν.

l. 14. Ὦ φθέγμ᾽ Ἀθάνας] καὶ τοῦτο ἄριστα πεποίηται. φθέγμα γὰρ εἶπεν ὡς μὴ θεασάμενος αὐτήν. δῆλον γὰρ ὡς οὐκ εἶδεν αὐτὴν, ἐκ τοῦ κἂν ἀπόπτος ἧς, τουτέστιν ἀόρατος.

l. 16. Καὶ ξυναρπάζω φρενὶ] ἤτοι ὀξέως συνίημι καὶ ἀντιλαμβάνομαι. τῆς δὲ φωνῆς μόνης αἰσθάνεται ὡς εἰθάδος αὐτῷ οὔσης. ἔστι μέν τοι ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἡ Ἀθηνᾶ. δεῖ γὰρ τοῦτο χαρίζεσθαι τῷ θεατῇ. προσθεραπεύει δὲ τὴν θεὸν ὁ Ὀδυσσεὺς, καὶ οὕτω λέγει τὰ Αἴαντος.

l. 17. Κώδωνος] ἡ κώδων θηλυκῶς, ἀττικῶς. κώδων δὲ καλεῖται τὸ πλατὺ τῆς σάλπιγγος. ἀπὸ μέρους δὲ τὴν σάλπιγγα φησί. πολλὰ δὲ εἴδη σαλπίγγων· εἰσὶ γὰρ λιβυστικαὶ σάλπιγγες, εἰσὶν αἰγύπτιοι, εἰσὶ τυρσηνικαί. πρῶτος δὲ Ἀρχώνδας συμμαχῶν τοῖς Ἡρακλείδαις, ἤγαγεν εἰς Ἕλληνας τὴν

τυρσηνικὴν σάλπιγγα, ὃ δὲ νοῦς, Καὶ σοῦ τὸ φώνημα ἀκούω ἐξαιρέτως ὡς τυρσηνικῆς σάλπιγγος ὀξυφωνοτάτης οὔσης. σακεσφόρος δὲ ὁ αἴας, οὐχ ἁπλῶς, ἀλλὰ καὶ ἐξοχήν. Ὅμηρος, "Αἴας δ' "ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σάκος ἠΰτε "πύργον οἰκεῖον δὲ τοῦτο τοῦ αἴαντος.

l. 23. Τρανὲς] σαφὲς, ἀληθές. καλῶς δὲ τοῦτο ἐποίησεν, ἵνα ἐπικρεμὴς ᾖ ἔτι ἡ ὑπόθεσις, καὶ τὸ ἄπιστον εἰς ἀμφιγνοίαν ἄγηται· διὸ ἐθελοντὴς τοῦτον ὑπέστη τὸν κίνδυνον, ἵνα γνῶσι τἀληθὲς, πάντων τὴν αἰτίαν τοῦ γεγονότος εἰς αὐτὸν ἀναγόντων.

Ἀλώμεθα] τῷ νῷ πλανώμεθα.

l. 26. Λείας ἁπάσας] τὰ ποίμνια τὰ βοσκήματα λείας φησίν. ἔνθεν καὶ ληστὴς κατὰ τὸ κύριον. "Ὅμηρος, Ληΐδα "τ' ἐκ πεδίου συνηλάσαμεν.

Κατηναρισμένας] ἄκυρον. τὸ γὰρ σκυλεύειν, ἐναρίζειν. ὅτι τὰ ἔναρα, σκῦλα, παρὰ τὸ ἀρηρέναι, καὶ ἐντὸς αὐτῶν εἶναι ἡμᾶς. καὶ τὸ παρ' ὁμήρῳ, τοιοῦτόν ἐστιν, "Ἤτοι βέλτερόν ἐστι καθ' ὕλην "θῆρας ἐναίρειν· πῶς γὰρ οἷόν τέ ἐστι σκυλεύειν τοὺς λέοντας, εἰ μὴ εἴη καὶ ἐπὶ ἀλόγων ζώων τὸ σκυλεύειν. Καλλίμαχος ἐπὶ τῆς λεοντείας δορᾶς. "—τὸ δὲ "σκῦλον ἀνδρὶ καλύπτρη Γιγνόμενον "νιφετοῦ καὶ βελέων ἔρυμα.

l. 27. Ἐπιστάταις] τοῖς ποιμέσι· καλῶς δὲ τοῦτο, ἵνα μὴ παραχωροῖτό τις ἀπαγγέλλων τὸ σαφές. πόθεν οὖν αὕτη ἡ ὑπόνοια, ὅτι εἶδέ τις αὐτὸν ἐν τῷ πεδίῳ πηδῶντα μετὰ τοῦ ξίφους νεωστὶ ῥαινομένου ὑπὸ τοῦ αἵματος.

l. 32. Καὶ τὰ μὲν σημ.] ἤγουν σημαντίζομαι, διὰ σημείων γινώσκω. ἐστὶ, σημεῖα ἐμαυτῷ τινα συντίθημι ἀπὸ τοῦ ἴχνους. τὰ δὲ ἀπορῶ. τοιοῦτον γὰρ συμβαίνει ἐπὶ τῶν ἰχνευτῶν. ἐπιταραττομένων τῶν ἰχνῶν διὰ δὲ τὴν μανίαν δυσίχνευτος καὶ ἐπιτεταραγμένη ἡ βάσις γέγονε τοῦ αἴαντος καὶ ὅλως ὀδυσσεὺς ἀναμένει τὸ ἀκριβὲς γνῶναι, ἵνα μὴ δοκοίη κατ' ἐχθροῦ προπετές τι πράττειν.

l. 34. Καιρὸν δ' ἐφήκεις] εὐφυῶς ἄρχεται τῆς ὑποθέσεως ὁ ποιητὴς, ὥστε τρανῶσαι τὸ πᾶν διὰ τῆς ἀθηνᾶς. θεραπεύει δὲ ὀδυσσεὺς τὴν ἀθηνᾶν, ἵνα καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ἔχῃ αὐτὴν σύμψηφον.

Pag.3. l. 36. Ἔγνων ὀδυσσεῦ] ταῦτα πρὸς τὰ ἐξ ἀρχῆς, ἵνα μὴ δόξῃ ἀγνοεῖν ἡ θεὰ τὸ πρᾶγμα.

l. 38. Ἦ καὶ φίλη] ἐν τοῖς ἀμοιβαίοις κατὰ βραχὺ δηλοῦται ἡ ὑπόθεσις. πυνθάνεται δὲ πρῶτον εἰ ἄρα πρὸς καιρὸν ποιεῖ. εἰ γὰρ αὐτός ἐστιν ὁ τὸν φόνον δράσας, πρὸς καιρὸν ἂν εἴη πονῶν ὁ ὀδυσσεύς. τὸ δὲ ἐν τῷ, ὡς ἔστιν ἀνδρὸς, ἀντὶ τοῦ ὄντως καὶ ἀληθῶς, κεῖται.

l. 40. Καὶ πρὸς τί δυσλ.] ἐπύθετο πρῶτον εἰ αὐτὸς ὁ δράσας, εἶτα καὶ τὴν αἰτίαν πυνθάνεται. τὸ δὲ δυσλόγιστον, ὅμοιον τῷ πράγματος ἄσκοπον. ἀγνοεῖ γὰρ ἔτι τὴν μανίαν.

l. 44. Ἦ καὶ τὸ βούλευμ'] ἐρωτᾷ πῶς μόνος ὢν, πρὸς πλῆθος ἐδύνατο μάχεσθαι. μὴ λέγε βούλημα, φησίν. οὐ γὰρ ἦν βούλημα, ἀλλὰ πρᾶγμα.

l. 45. Κἂν ἐξεπράξατο, εἰ κατημέλησ' ἐγώ] γράφεται καὶ, ἐξέπραξεν.

l. 48. Ἦ καὶ παρέστη] ἀντὶ τοῦ ἐπλησίασεν ἡμῖν, καὶ ἐπὶ τὸ τέρμα τῆς ὁδοῦ δηλονότι ἀφίκετο.

l. 49. Στρατηγίσι πύλαις] ταῖς τῶν σκηνῶν.

l. 50. Μαιμῶσαν] γράφεται καὶ, διψῶσαν.

l. 51. Ἐγώ σφ. ἀπείργω] ὅτι προσκορὲς ἦν διηγηματικῷ εἴδει τὸ πᾶν διεξελθεῖν. τὸ δὲ ἑξῆς, ἐγώ σφ' ἀπείργω τῆς ἀνηκέστου χαρᾶς. χαρὰν φησὶ τὴν ἐπὶ τῷ δοκεῖν τοὺς ἕλληνας ἀνῃρηκέναι. ταύτης οὖν αὐτὸν τῆς χαρᾶς ἀπεῖρξα, δυσφόρους γνώμας ἐμβαλοῦσα τοῖς ὄμμασι. καλῶς δὲ εἶπε γνώμας· οὐ γὰρ καλύψαι φησὶ τὴν ὄψιν, ὥστε μὴ ὁρᾶν, ἀλλ' ἐπ' αὐτῇ γνώμην δύσφορον ἐπιβαλεῖν, ὡς οἴεσθαι ἰδεῖν τὰ μὴ ὄντα. τοῦτο δὲ οὐ τῶν ὀφθαλμῶν ἁμάρτημα, ἀλλὰ πολὺ πρότερον τῆς διανοίας.

l. 53. Σύμμικτά τε] καὶ τὰ ἑξῆς. περιφραστικῶς τὰ βουκόλια.

l. 54. Ἄδαστα] ἀδιαίρετα· ἀμέριστα. πιθανὸν δὲ καὶ πρὸς τὸ πλῆθος· ἐλάσσονα γὰρ εἶναι εἰκὸς τὰ μεμερισμένα.

l. 55. Ἔκειρε] ἀντὶ τοῦ κείρων ἐπήει

l. 56. Κύκλῳ ῥαχίζων] κατὰ πάντα τόπον τῆς ἐπαύλεως σφάζων καὶ διακόπτων· διὰ τὸ τὴν πρώτην καὶ μεγάλην διακοπὴν κατὰ ῥάχιν γίνεσθαι. ἐκ μεταφορᾶς καὶ τοὺς μεγάλως κρεουργοῦντας, ῥαχιστὰς φαμέν.

l. 57. Διασοὺς Ἀτρείδας] πιθανῶς τούτων τὰ ὀνόματα εἶπεν. κατ' αὐτῶν γὰρ πλείων ἡ ἀγανάκτησις, ὡς τῆς ἀδικίας προκατάρξαμένων. τὸ δὲ τοῦ ὀδυσσέως ἐπαμειβούσατο τῷ αἴαντι, ἵνα καὶ μεῖζον εἴη τὸ πάθος αὐτοῦ φανερῶς παρακμάζοντος. κἀπειδὴ γέλοιον προσελθόντα τὸν αἴαντα λέγειν καὶ παρενοχλεῖν τοῖς

θεαταῖς, εἰ προειρήκει πάντα ἡ ἀθηνᾶ.

Αὐτόχειρ κτείνειν ἔχων] γράφεται παρόν.

l. 58. Ἐμπίτνων] γράφεται ἐμπεσὼν, ἢ ἐμπίτνων.

l. 59. Φοιτῶντα] ἀντὶ τοῦ μαινόμενον. φοῖτος γὰρ ἡ μανία. ἢ περιερχόμενον ἐν τοῖς ποιμνίοις διὰ τὴν μανίαν. λέγει γὰρ, μανιάσι νόσοις. ἢ ἀναστρεφόμενον ἐν τῇ μανίᾳ.

l. 60. Εἰς ἕρκη κακά] γράφεται ἐς ἐριννὺν κακήν.

l. 61. Ἐλώφησεν] ἐπαύσατο. ἀπὸ τῶν ὑποζυγίων, ὅθεν καὶ τὸ ὑπολόφως φέρειν.

l. 62. Τοὺς ζῶντας] τοὺς ζῶντας τῶν βοῶν δήσας ὡς αἰχμαλώτους ἄνδρας, ἄγει, καὶ τὰ λοιπὰ ποίμνια. πιθανὸν δὲ καὶ τοῦτο προειρῆσθαι, ἵνα ὅταν εἴπῃ ἡ τεκμήσσα περὶ τοῦ κριοῦ, προεπισταίμεθα τοῦτο.

l. 66. Δείξω δὲ καὶ σοί] πιθανὴ ἡ παρείσοδος τοῦ αἴαντος. οὕτω γὰρ μεῖζον γίνεται τὸ πάθος τῆς τραγῳδίας τῶν θεατῶν, νῦν μὲν παραφρονοῦντα, ὀλίγῳ δ' ὕστερον ἔμφρονα θεωμένων. καὶ ἵνα ἰδὼν ὁ ὀδυσσεὺς ἐξείπῃ τοῖς ἄλλοις ἕλλησιν· οὕτω δὲ καὶ ἡ εὔνοια τῆς ἀθηνᾶς ἐνδείκνυται εἰς τὸν ὀδυσσέα.

l. 69. Ἀποστρόφους] εἰς τοὺς ὀπίσω ἐστραμμένας· διάστροφοι ὀφθαλμοὶ, οἱ τῶν μαινομένων, καὶ οἱ ἐπ' ἄλλο βλέποντες, εἶτα κατ' ἄλλο δοκοῦντες βλέπειν. ἀπόστροφοι δὲ οἱ ὄπισθεν ἐστραμμένοι.

l. 73. Ἀπευθύνοντα] ἀντὶ τοῦ, τιμωρίαν ἀπαιτοῦντα. ἢ, ἐπιβάλλοντα μετ' εὐθύνης.

l. 75. Προσμολεῖν] τουτέστιν ἐξελθεῖν·

Οὐ σῖγ' ἀνέξῃ] ἐπιστρέφει ἡ ἀθηνᾶ, ὡς οὐδενὸς ἐσομένου κακοῦ.

l. 76. Μὴ πρὸς θεῶν] παραιτεῖται ὀδυσσεὺς οὐχ' ὡς κωμῳδοῦντος τοῦ ποιητοῦ δειλίαν τοῦ ἥρωος, (οὕτω γὰρ ἀφαιρεθείη τῆς τραγῳδίας τὸ ἀξίωμα) ἀλλὰ τὸ εὐλαβὲς ἐνδείκνυται. ἔμφρονος γὰρ ἦν τὸ τῷ μεμηνότι παραχωρεῖν· ὅρα γὰρ ὅτι ἦν, προσσταλθέντα ἐκεῖνον θεάσασθαι τὸν νεκρόν.

l. 77. Τί μὴ γένηται] μὴ τί γένηται φοβῇ; οὐχ ὁ αὐτὸς ἦν καὶ πρότερον ἄνθρωπος; ἀλλ' οὐδὲν ὑμᾶς εἰργάσατο κακὸν ἡμῶν ἐπιμεμηνότων.

l. 78. Τῷδε τἀνδρὶ,] δεικτικῶς, ἀντὶ τοῦ ἐμοὶ τῷ ὀδυσσεῖ.

Pag. 5. l. 79. Οὐκοῦν γέλως ἥδιστος] σκληρὸν μὲν τὸ λέγειν τὸ ἐπεγγελᾶν τοῖς ἐχθροῖς, ἀλλὰ θεός ἐστιν, οὐκ εὐλαβουμένη τὸ νεμεσητόν· ἄλλως τε καὶ παροξύνουσα τὸν ὀδυσσέα φησίν.

l. 80. Ἐμοὶ μὲν ἀρκεῖ] μέτριον διεφυλάχθη τὸ τοῦ ὀδυσσέως ἦθος, διὰ τὸ μὴ ἐντρυφᾶν τοῖς κακοῖς.

Ἐς δόμους] ποιητικῶς εἴρηται, ἀντὶ τοῦ ἐν δόμοις.

l. 81. Μεμηνότ' ἄνδρα ὀκνεῖς] ἀντὶ τοῦ φοβῇ. πυκνῶς γὰρ τίθησι τὸ ὀκνεῖν ἀντὶ τοῦ φοβεῖσθαι.

l. 82. Φρονοῦντα γάρ νιν] ἑκατέρῳ τὸ οἰκεῖον παράκειται, καὶ οὐ χρὴ τὰ τοῦ ὀδυσσέως φρονιμώτερα οἴεσθαι τῶν τῆς ἀθηνᾶς· ἀλλ' ἐκεῖνα σκοπεῖν, ὅτι ἡ μὲν μετὰ παρρησίας διαλέγεται, ὡς θεός, ὁ δὲ, ὑπεσταλμένως, ὡς θνητὸς, τὸν καιρὸν ὁρᾷ, ὅτι ὁμόσε χωρῆσαι τῇ μανίᾳ τοῦ ἐχθροῦ οὐχ ἁρμόζει· φρονοῦντα γὰρ αὐτὸν οὐκ ἂν ἐξέστην δι' εὐλάβειαν. τὸ δὲ νῦν ἐκστῆναι, οὐ τῷ αἴαντι, ἀλλὰ τῇ μανίᾳ.

l. 85. Ἐγὼ σκοτώσω βλέφαρα καὶ δεδορκότα] εἰ καὶ βλέποντα τὰ βλέφαρα αὐτοῦ, ποιήσω μὴ δεδορκέναι.

l. 89. Ὦ οὗτος] διὰ τοῦ οὗτος καὶ τοῦ αἴας, διττὴ ἡ κλῆσις· ἢ ὅτι καὶ πρότερον ἐκάλεσεν αὐτὸν, ὅτι καὶ ὀδυσσεὺς φησὶ, τί δρᾷς ἀθάνα· ἢ ὡς καὶ πρότερον, ὁπότε ἐδόκει συλλαμβάνειν αὐτῷ πρὸς τὴν ἀναίρεσιν.

l. 90. Τί βαιὸν οὐδὲν] ὀλίγον. ἀντὶ τοῦ οὐδὲ ὅλως. σύμμαχον δὲ αὐτὴν νομίζει, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς φησὶν, ὡς οὖν παρέστης.

l. 91. Ὦ χαῖρ' ἀθάνα] ἐπέγνω μὲν τὴν ἀθηνᾶν· τὰ δὲ ἑξῆς, τοῦ παραπαίοντος. οὕτω γὰρ ἂν προσέκοψεν ἡ ὑπόθεσις. οὐ παντελῶς δὲ ἀπώλετο αὐτοῦ τὸ ἡγεμονικὸν, ἀλλ' ἡ μανία γέγονε περὶ τὸ λογιστικόν. ἐμέμνητο μὲν γὰρ ὡς ἐχθροὺς ἀνεῖλεν, περὶ τὸ πρόσωπον δὲ ἐσφάλλετο, ὅτι ποίμνια ἀνεῖλε, καὶ διελογίζετο ἄνδρας ἀνῃρηκέναι.

l. 96. Κοὐκ ἀπαρνοῦμαι τὸ μὴ] τὸ μὴ οὐχὶ βάψαι τὸ ξίφος εἰς τὸν στρατόν.

l. 97. Ἤχμασας] τὴν αἰχμὴν ἐκίνησας.

l. 98. Ὡστ' οὔποτ' αὖθις οἶδ'] ἐὰν δασυνθῇ τὸ οἱ ἐστιν ἀπὸ τῶν, ἀτρειδῶν· ἐὰν δὲ ψιλὸν, τὸ οἶδα ἀντὶ τοῦ ἐπίσταμαι.

l. 100. Τἄμ' ἀφαιρείσθων] καλῶς

τὸ

τὰ ἐμὰ ἔφη, ἀντὶ τοῦ τὰ ἀνήκοντά μοι, οὐχ ἃ δεῖ με λαβεῖν, ὡς ἰδίων ἀπεστερημένον.

l. 102. Πῶς σοι τύχης ἔχ. ἦ πέφευγέ σε] οὐχ ὡς διαστέλλουσα φησὶν, ὡς ἂν εἴποι τις, ἔθανεν, ἢ πέφευγέ σε ; ἀλλὰ παροξύνουσα. φησὶ γὰρ, πέφευγε δή σε ὁ ὀδυσσεύς.

l. 103. Τοὐπίτριπτον κίναδος] τὸ ἐξώλης σημεῖον καὶ πανοῦργον· κίναδος γὰρ ἡ ἀλώπηξ. πάνυ δὲ καταιρέχει τοῦ ὀδυσσέως ὡς ἐχθίστου.

ἐξήρου μ' ὅπου] τῆς τύχης ἐστὶ, δηλονότι.

l. 104. Ἔγωγ' ὀδυσσέα] οἱ ἀττικοὶ ἐν τοῖς λόγοις διεμμένοις ἀποκρίσεως, διὰ τοῦ ναὶ, λέγουσι τὸ ἔγωγε, ἢ μάλιστα, ἢ τοιοῦτόν τι, καὶ ἀρκοῦνται τούτοις· ἐν οἷς δὲ τὸ οὐ ἁρμόζει ἐν τῇ ἀποκρίσει, λέγουσι τὸ μὰ ἀπωμοτικὸν, καὶ ἀρκοῦνται τούτῳ.

Τὸν σὸν ἐνστάτην] ἀντὶ τοῦ ἐχθρὸν καὶ ἀντίπαλον. ἤτοι, κατὰ πάντα ἐνιστάμενόν σοι ἢ ἰδικῶς ἐπὶ τῆς κρίσεως μόνον, ἐπεὶ τὸν ἀντίδικον κυρίως δὲ ἐνστάτης, ὁ ἐν τῇ ὁδῷ ἀντιστήκων τινὶ, ὡς εἰ λέγοι τις τὸν οἰδίποδα τοῦ λαΐου ἐνστάτην γεγενημένον.

l. 105. Ἥδιστος] καθ' ἡδονήν μοι.

Δεσμώτης] δεσμώτης λέγεται καὶ αὐτὸς ὁ δέσμιος, ὡς ὁ δεσμώτης προμηθεύς. καὶ ὁ δεσμοφύλαξ, ὡς κρατῖνος ἐν πυτίνῃ, „ Ἐπὶ τῶν δεσμοφυλάκων· ὄψει „ γὰρ αὐτὴν ἐκτὸς οὐ πολλῷ χρόνῳ παρὰ „ τοῖσι δεσμώτησι καταπεπτωκυῖαν.

l. 108. Ἑρκίου στέγης] τοῦ περιφράγματος τῆς αὐλῆς. ἢ τῆς τοῦ δώματος στέγης. ἕρκιον γὰρ τὸ δῶμα.

l. 110. Μάστιγι] πρῶτον ἐντεῦθεν ἡ ἐπιγραφὴ τοῦ δράματος, ἢ πρότερον φονεῦσαι αὐτὸν πρὶν ἂν μαστίξω.

l. 112. Χαίρειν ἀθάνα, τἆλλα] τὸ ἦθος τῆς ἀπαγγελίας, ἀρχαῖον. ἔστι δὲ νῦν τὸ χαίρειν ἀντὶ τοῦ χαριτῶς ἐμοὶ λέγε. φησὶ δὲ ὡς κατὰ τὰ ἄλλα εἴκων τῇ θεῷ, τοῦτο δὲ ἀντιβαίνων· ὑπερόπτικὸν δὲ τὸ ἦθος αὐτοῦ ἐντεῦθεν ἐνδείκνυται ὁ ποιητής, ἐπεὶ πάνυ προκεῖται ὁ ἀκροατὴς τῷ αἴαντι διὰ τὴν συμφορὰν, δὲ μονονουχὶ χαλεπαίνει τῷ ποιητῇ, ἵνα δόξῃ ἀξιοπαθεῖν ὁ αἴας, μὴ ὑποτεταγμένος τῷ δαίμονι.

Ἔγωγέ σ' ἐφίεμαι] ἐφίεμαί σε εἰς τὰ ἄλλα καλῶς ἔχειν μοι καὶ χαίρειν, ὡς πειθομένου μου· εἰς τοῦτο δὲ μόνον οὐκ ἀκουσομαί σου.

l. 115. Ὧνπερ ἐννοεῖς] γράφεται ἐννέπεις.

l. 118. Ὁρᾷς ὀδυσσεῦ] παιδευτικὸς ὁ λόγος, καὶ ἀποτρεπτικὸς ἁμαρτημάτων. καὶ διὰ τοῦτο ἐπίτηδες καὶ τῷ ὀδυσσεῖ, καὶ τῷ θεατῇ ὑπέδειξε τὸν αἴαντα. δηλῶν ὡς ὁ πρότερον φρόνιμος καὶ πραγματικὸς, νῦν ἐξέστη διὰ τὸ θεομαχῆσαι. καὶ τοῦτο δὲ Ὁμήρου παίδευμα, ὅτι ἐφ' οἷς αὐχοῦσί τινες, τούτων στεροῦνται παρὰ θεῶν, ὡς καὶ θάμυρις, τῆς μουσικῆς· καὶ νιόβη, τῶν τέκνων.

l. 119. Προνούστερος] προνοίας μᾶλλον ἐχόμενος.

Pag. 7. l. 122. Ἔμπης] ἴωνες ἔμπης φασὶν, ἀττικοὶ δὲ ἔμπας καὶ ἔμπα.

l. 123. Ἡ τοὐμὸν σκοπῶν] ἐπεὶ ἀφορῶν εἰς τὰ ἀνθρώπινα τὰ πάντων κοινά.

l. 125. Ὁρῶ γὰρ ἡμᾶς] πρὸς τὸ πινδαρικὸν, Τί δέ τις· τί δ' οὔ τις· σκιᾶς ὄναρ' ἄνθρωποι· ἀντὶ ἀνυπάρκτου τὸ ἀνυπαρκτότερον· ἐνταῦθα μέντοι ὁ λόγος ἐστὶν ἐγγυτέρω τῆς ἀληθείας ἢ περ τὸ πινδαρικόν. ὁ μὲν γὰρ πίνδαρος ἐν τοῖς ἀσυστάτοις πεποίηται τὴν ὑπερβολὴν, ὁ δὲ ἐν τοῖς φαινομένοις καὶ δοκοῦσιν, οὐχ ὑπάρχουσι δὲ κατὰ ἀλήθειαν. ὁ δὲ ὅμηρος δι' ἑνὸς αὐτάρκως τοῦτο δεδήλωκεν, Οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώποιο.

l. 126. Εἴδωλα] ἀπεικασμένα.

l. 127. Ὑπέρκοπον] ἀντὶ τοῦ ὑπέρκομπον. φασὶ τὸν αἴαντα τρίτον ἡσεβηκέναι περὶ τοὺς θεούς· πρῶτον μὲν, ἐκβαλεῖν τοῦ δίφρου τὴν ἀθηνᾶν, βουλομένην αὐτῷ συμμαχεῖν· δεύτερον, ἀπαλεῖψαι τὴν γλαῦκα τὴν ἐγγεγραμμένην τῷ ὅπλῳ αὐτοῦ ἐξ ἔθους πατρῴου· τρίτον, ὅτι οὐκ ἐπείσθη τῷ πατρὶ συμβουλεύοντι πείθεσθαι τοῖς θεοῖς.

l. 130. Χειρὶ] δυνάμει.

l. 131. Ὡς ἡμέρα κλίνει] ἡμέρα γὰρ μία ἐλαττοῖ, καὶ πάλιν αὔξει.

l. 132. Τοὺς δὲ σώφρονας] τὸ συναγόμενον, τοῦτό ἐστιν, ὅτι δεῖ θεοφιλεῖς μόνον εἶναι τοὺς σώφρονας, καὶ μὴ ἐπ' ἄλλοις ἀλαζονεύεσθαι.

l. 134. Τελαμώνιε παῖ] πιθανῶς αὐτῷ ὁ χορὸς ἐνσκευάζεται ἀπὸ σαλαμινίων ἀνδρῶν· τοῦτο μὲν παρρησιαζομένων ὡς ἐλευθέρων· τοῦτο δὲ, συμπαθῶς ἐχόντων, ὡς πολιτῶν, καὶ αἰδημόνως λαλούντων, ὡς ὑπηκόων. οὐ γὰρ πιθανὸν ἐξ ἀχαιῶν εἰσάγειν, καὶ διὰ τὸ μὴ συναχθεσθῆς, καὶ διὰ τὸ μὴ προσκρούειν τῷ

βα-

βασιλεῖ. τὸ δὲ τῶν αἰχμαλώτων, κηδεμονικὸν μὲν, ὡς αἰχμάλωτος ἐν Θρῄσσαις· οὐ μὴν δυσχεραίνοντος ὅρα γὰρ δὴ ἐπὶ αἰχμαλώτους ἐπιτιμᾶν τῷ μέλλοντι. πιθανὴ δὲ καὶ ἡ εἴσοδος· ἀκούσας γὰρ ὁ ὀδυσσεὺς παρὰ τῆς ἀθηνᾶς, δεῖξαι δὲ καὶ σοὶ τήνδε τὴν περιφανῆ νόσον, ὡς πᾶσιν ἀγγελοῖσιν εἰσιδὼν θροεῖς, καὶ μαθὼν τὸ συμβὰν, δεδήλωκε τοῖς ἀχαιοῖς. ταύτης οὖν τῆς φήμης ἀκούσαντες οἱ σαλαμίνιοι παραγεγόνασι, μηδέπω ὑπὸ τῆς εὐνοίας πεπεισμένοι ὡς αὐτὸς εἴη ὁ πράξας, ἀλλ' ἀπιστοῦντες, καὶ ὑπὸ ἐχθροῦ πεπλάσθαι οἰόμενοι. ὁ δὲ νοῦς, Σοῦ μὲν εὖ πράσσοντος, ἐν χαρᾷ ἐσμέν. καὶ τὸ ἀνάπαλιν. τὸ δὲ ὅλον. ἐν σοὶ ἐσμέν. τὰ δὲ πράγματα νῦν τὰ αἴτιος φαῦλά εἰσι. καὶ οὐκ ἐνεχώρει αὐτῷ διηγήσασθαι τὰ ἀνδραγαθήματα.

l. 135. Σαλαμῖνος ἔχων βάθρον ἀγχιάλου] τὸ θεμέλιον. τὸ ἕδρασμα. ἀντὶ τοῦ δι' ὃν ἵσταται ἡ Σαλαμίς. οὐ πάντως δὲ αἱ ἀγχίαλοι, καὶ ἀμφίαλοί εἰσιν. οἷά ἐστι καὶ ἡ ἀλεξάνδρεια, ἀγχίαλος μὲν, οὐκ ἀμφίαλος δέ. αἱ δὲ νῆσοι, καὶ ἀγχίαλοι καὶ ἀμφίαλοί εἰσι.

l. 136. Σὲ μὲν εὖ πράσσοντ' ἐπιχαίρω] ἀντὶ τοῦ συγχαίρω. τουτέστιν, σὲ μὲν εὖ πράσσοντος. ἢ οὕτως, εἰς σὲ μὲν εὖ πράσσοντα ἐπιχαίρω, ἵνα λείπῃ ἡ εἰς.

l. 137. Σὲ δ' ὅταν] ἐπὶ σὲ δὲ, καὶ τὰ ἑξῆς.

Ζαμενὴς] ἀντὶ τοῦ δυσμενής.

l. 138. Ἐπιβῇ] ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἐπιβῇ. εἰς σὲ δὲ ὅταν νόσος ἐπιβῇ, κακόθρους δὲ, οἷόν ἐστι καὶ τὸ ἑξῆς.

l. 140. Πτηνῆς ὡς ὄμμα] ἐπεὶ περιδεὲς τὸ ζῶον· ὄμμα δὲ πελείας περιφραστικῶς ἡ πέλεια.

l. 141. Ὡς καὶ τῆς νῦν] ὡς καὶ τῆς παρελθούσης νυκτὸς ἐν φόβῳ γεγόναμεν ἐπὶ τῇ σῇ δυσκλείᾳ. πιθανῶς δὲ οὐκ ἐλέγχει τὸν βασιλέα ὡς ἡμαρτηκότα, ἀλλὰ τὴν δυσπραγίαν προσέλαβεν ὡς ἀπὸ τῆς εἱμαρμένης. πάνυ δὲ εὖνοι ὄντες, ἀπιστοῦσι, καὶ ὑπολαμβάνουσιν αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν συκοφαντεῖσθαι· ἐν δέει ἦν καθίστηκα, ὅταν ᾖ τι ποιεῖν περὶ σέ.

l. 143. Σὲ τὸν ἱππομανῆ] τινὲς τὸν μεγαλομανῆ ἐξεδέξαντο, ὡς Βέστεινα· ὅτι τὸν μεγάλως μαινόμενον. ἀλλ' οὐκ ἐπίσταται ὁ χορὸς ὅτι ἐμαίνετο ὁ Αἴας. εἰ τὸν ἵππους μαινόμενον καὶ ἱππικόν. ἀλλ' οἱ νησιῶται οὐχ ἱππομανοῦσι, οὐδὲ ἱππήλατοί εἰσιν αἱ νῆσοι. τὸ ἱππομανῆ τοίνυν πρὸς τὸν λειμῶνα ἐκληπτέον.

Ἄλλως. Ἱππομανῆ ἡ αὐτὸν λέγει τὸν Αἴαντα, ὡς μεγάλως μαινόμενον, ἀπὸ μεταφορᾶς. (ἡ γὰρ τῶν ἵππων μανία χαλεπωτέρα ἐστίν) ἢ ἐπὶ ἵπποις μαινόμενον. τὸ γὰρ ἵππος ἐπὶ μεγάλου τάσσεται, ὡς ἱππoσέλινον, καὶ ἱππογνώμονα, τὸν μεγαλογνώμονα· ἢ ἐπὶ τοῦ λειμῶνος, δὴ τὸ εὐανθῆ, ἐφ' ὃν οἱ ἵπποι μαίνονται. ἢ τὸν ἄγαν μεμηνότα καὶ ἀνθοῦντα καὶ ἐνσεβρίζοντα τῇ χλόῃ, διὰ τὸ πλῆθος.

l. 147. Αἴθωνι σιδήρῳ] λαμπρῷ.

l. 148. Τοιοὺς δὲ λόγους] οἵους, Οὐδὲν ἐνίσχυρον εἰδὼς ὁ Ὀδυσσεὺς, πλάττεται ψευδεῖς λόγους, ἀκούσας μόνον ὡς εἶπε

Σὺν νεορράντῳ ξίφει. καλῶς δὲ καὶ τὸ ψιθύρους λόγους, ἀντὶ τοῦ διαβόλους, ὡς διὰ πανουργίαν ἀδεῶς οὐ λέγοντος, ἀλλὰ πρὸς ἓν ἕκαστον ἐξαπατῶντα λάθρα.

l. 150. Περὶ γὰρ σοῦ νῦν εὔπειστα λέγει] ὅτι ἐν ἀτυχίᾳ καθέστηκας δηλονότι τῆς ἥττης χάριν. ἢ ἐπεὶ μέγας εἶ, ἔχεις τὸν φθόνον συμπαρεπόμενον.

l. 154. Τῶν γὰρ μεγάλων ψυχῶν] τροπικῶς, ὡς ἐπὶ τῶν τοξευόντων χρὴ μεγάλου σώματος, οἳ οὐχ ἁμαρτάνουσι. παρὰ οὖν τοῖς ἀκούουσι τὰ κατὰ τῶν μεγάλων διὰ τὸν φθόνον. πίνδαρος. Ὄψον δὲ λόγοι φθονεροῖσιν, ἅπτεται δ' ἐσθλῶν. χειρόνεσσι δ' οὐκ ἐρίζει.

Ἱεὶς] ἀφιείς. τοξεύων ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ τις. κατὰ μὲν τῶν μεγάλων ψυχῶν ἱείς τις, οὐκ ἂν ἁμάρτοι· κατ' ἐμοῦ δὲ ἱείς τις, οὐ πείθοι τὸν ἀκούοντα.

l. 155. Κατὰ δ' ἄν τις ἐμοῦ] τοῦ δημοτικοῦ καὶ εὐτελοῦς.

l. 157. Πρὸς γὰρ τὸν ἔχοντα] λείπει τὸ εὖ.

l. 158. Καίτοι σμικροὶ] πάνυ αἰδήμων ὁ χορὸς ἐξελέγχει τὴν ἀδικίαν τῶν ἐλλιπῶν· οὐ τοῦτο ἄντικρυς ποιεῖ ἀλλὰ ψιλῶς γνωμολογῶν ἐκβάλλεται γὰρ ἐπιτιμᾶν ὅτι κακῶς πράττουσι καθαιροῦντες τὸν Αἴαντα, καὶ ἑαυτοῖς ἀσυμφόρως. φησὶ γὰρ ὅτι ἀσθενὴς φυλακὴ τοῖς μικροῖς ἄνευ τῶν μεγάλων. τοῦτο δὲ τείνει καὶ ἐπὶ τὸν Αἴαντα, ὅτι ἐνθυμηθήσονται αὐτοῦ.

l. 159. Σφαλερὸν ῥῦμα] ἀντὶ τοῦ ἀσθενὴς φυλακή.

l. 161. Καὶ μέγας ὀρθοῖθ', ὑπὸ σμικροτέρων] οὐκ ἔστιν ἐναντίος ὁ λόγος, ἀλλὰ καὶ αὔξησιν ἔχει. εἰ γὰρ ὁ μέγας ὑπὸ

ὑπὸ τοῦ ἐλάττονος διασώζεται, πόσῳ μᾶλλον τῶν μειζόνων ἔχεσθαι χρή; κοινωνικὸς δὲ ὁ λόγος καὶ φιλάνθρωπος, καὶ ὅμηρος, Συμφερτὴ δ' ἀρετὴ πέλει ἀνδρῶν καὶ μάλα λυγρῶν.

Pag. 9. l. 162. Ἀλλ' οὐ δυνατὸν τοὺς ἀνοήτους] τοὺς ἕλληνας, ἀνοήτους καὶ φθονεροὺς, καὶ διὰ θρεῖν τὰ τοιαῦτα ἀνεπιστήμονας. κἀνθάδε δὲ τὸ θορυβεῖν σύμφωνόν ἐστι τῷ τοιοῦσδε λόγους ψιθύρους πλάσσων. μάχη γὰρ νῦν, ἐν λόγοις ἐστὶν ἡ ἀδικία, καὶ θορύβῳ τῷ ἀπὸ τῆς βλασφημίας.

l. 163. Τούτων] τῶν λεχθέντων.

Γνώμας] ὀρθὰς δηλαδὴ τὰς κρίσεις.

l. 166. Ἀπαλέξασθαι] ἀντιπαλέξασθαι.

l. 168. Ἅτε πτηνῶν ἀγέλαι] θηλυκῶς τὰς ἀγέλας ἐπήγαγεν ἀρσενικὴν μετοχὴν τὴν ὑποδείσαντες, πρὸς τὸ νοητόν· ἐν γὰρ ταῖς ἀγέλαις εἰσὶ καὶ ἄρσενες καὶ θήλειαι. ὁ νοῦς, διὰ τοῦτο κομπάζουσί σου ἀφανοῦς ὄντος ὡς πτηνῶν ἀγέλας παλαγοῦντες, καὶ τοῦτο εἰς τὸν κενὸν ψόφον.

l. 172. Ἦ ῥά σε] ὁ χορὸς, οὐδέπω πεπιστευκὼς ὅτι Αἴας τὰ θρυλλημένα διεπράξατο, ἀλλ' οἰόμενος ἔκ τινος ὀργῆς θεῶν ταύτην τὴν φήμην γεγενῆσθαι, ποιεῖται πρὸς τὴν φήμην τὸν λόγον.

Ταυροπόλα] ἢ ὅτι ἐν Ταύροις τῆς Σκυθίας τιμᾶται· ἢ ἀπὸ μέρους, τῶν ποιμνίων ἡ προστάτις· ἢ ὅτι ἡ αὐτὴ τῇ σελήνῃ ἐστὶ, καὶ ἐποχεῖται ταύροις, ἣν καὶ ταυρωπὸν ὀνομάζουσιν. τὸ ἑξῆς, ἦ ῥά σε ταυροπόλα ὥρμησεν ἐπὶ βοῦς ἀγελαίας. τοὺς πολλοὺς γὰρ τῶν μαινομένων ἐκ σελήνης νοσεῖν ὑποτίθενται, διὰ τὸ νυκτερινῶν διασώζειν φασμάτων. Ἄλλως τὴν μὲν ἀναίρεσιν τῶν ποιμνίων ὁ χορὸς πιστεύει ὑπὸ Αἴαντος γενέσθαι, οὐκ ἐξ ἰδίας δὲ προνοίας.

l. 173. Ὦ μεγάλα φάτις] διὰ μέσου ἡ ἀναφώνησις, ὦ θαυμαστὴ φήμη, ἥτις ἐγέννησάς μοι ταύτην τὴν αἰσχύνην. κακὴ γὰρ (φησὶν) ὑπῆρξε περὶ τοῦ Αἴαντος.

l. 175. Πανδάμους] ἢ τὰς παντὸς τοῦ δήμου, ἢ τὰς συννόμους.

l. 176. Ἦπου τινὸς νίκας] ἢ διὰ χάριν τινὸς νίκης. ἀκάρπωτον δὲ, ἧς καρπὸν οὐκ ἐδέξατο. οἴονται ἐκ τούτων αὐτὸν ἐμμανῆ εἶναι. ἆρα οὖν (φησὶ) χαριζομένη σοι τὸ νικᾶν, καρπὸν καὶ ἀπαρχὰς οὐκ ἐδέξατο τῆς νίκης. ἢ ἀπὸ κυνηγεσίων δῶρα οὐ λαβοῦσα. ὡς καὶ Ὅμηρος ἀπολελησμένους τινὰς φησὶ, καὶ δίκην παρέχοντας τῆς λήθης.

l. 179. Ἢ χαλκοθώραξ, ἤ τιν' ἐνυάλιος] διαστέλλει τὸν γὰρ ἐνυάλιον, ὡς ἕτερον δαίμονα ὑπουργὸν τοῦ μείζονος θεοῦ. καὶ δῆλον ἐκ τῶν συνδέσμων, δηλοῦται γὰρ ὁ ἄρης ἐκ τοῦ χαλκοθώραξ. ἢ καὶ ὁ ἄρης μεμφόμενός σοι ὡς ἀπαρχὰς παρ' ἐμοῦ οὐ λαβὼν, ἐπίσατό σε τῆς λώβης τοῦ εἰς αὐτὸν γενομένης λήθης. ἐτίσατο δὲ ἐννυχίοις μηχαναῖς ἐπὶ σοῦ ταύτης τῆς νυκτός. πιθανῶς δὲ πλείονας αἰτίας τιθέασιν ἀπορουμένους τις. οἱ γὰρ στοχαζόμενοι οὐ καθ' ἓν ἵστανται.

l. 183. Οὔποτε γὰρ φρενόθεν] οὐ γὰρ ἐπὶ τοσοῦτον ἀφρονεῖς ὡς ἄνευ ἀνίας ἐθέλειν ἐμπεσεῖν τοῖς ποιμνίοις.

Ἀριστερὰ] ἀριστερὰ οἱ παλαιοὶ τὰ μωρὰ ἐκάλουν, δεξιὰ δὲ, τὰ συνετά.

l. 186. Ἥκοι μὲν ἂν θεία νόσος] ἔοικε γὰρ εἶναι νόσος θεία ἡ ἐκ θεοῦ κατασκήψασα εἰς αὐτόν. τὴν δὲ νόσον αὐτοῦ, φήμην ἀργείαν ὀνομάζει. τὸ δὲ ἥκοι, ἀντὶ τοῦ ἦλθεν ἄν.

l. 188. Ὑποβαλλόμενοι] πειθόμενοι, ἢ ὑποβλήτως λέγοντες· ἢ ἰδιοποιούμενοι. εἰ δὲ οὐκ ἔστιν ἀληθῆ ταῦτα, ἀλλὰ πεπλασμένα ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἢ Ὀδυσσέως.

l. 190. Τᾶς ἀσώτου] τοῦ ἐξώλους καὶ σώζεσθαι μὴ δυναμένης.

Σισυφιδᾶν] γράφεται σισυφίδα. λέγεται γὰρ ἡ ἀντίκλεια ἀποστελλομένη ἀπὸ ἀρκαδίας ἐπὶ ἰθάκην πρὸς λαέρτην ἐπὶ γάμον, κατὰ τὴν ὁδὸν σισύφῳ συνελθεῖν. ἐξ οὗ τὴν φύσιν ὁ Ὀδυσσεὺς. ὁ δὲ σίσυφος, κορίνθου βασιλεὺς, πανοῦργος ἀνήρ. περὶ οὗ φησιν Ὅμηρος, ὃς κέρδιστος γένετ' ἀνδρῶν. ὅστις ὑπὸ τοὺς ὄνυχας καὶ τὰς ὁπλὰς τῶν ζώων ἑαυτοῦ μονογράμματον ἔγραψε τὸ ὄνομα αὐτοῦ. αὐτόλυκος δὲ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ ἐκέκαστο κλεπτοσύνῃ θ' ὅρκῳ τε. καὶ αὐτὰ τὰ κλεπτόμενα παρ' αὐτοῦ τὴν μορφὴν ἤλλασσε. κλέψας οὖν καὶ σισύφου θρέμματα, καὶ μεταβαλὼν ὁ μοίως, οὐκ ἔλαθε τὸν σίσυφον, ἐπέγνω γὰρ αὐτὰ διὰ τῶν μονογραμμάτων. ἐπὶ τούτοις δὲ ἐξαμειβόμενος τὸν σίσυφον, ἐξένισεν αὐτόν. καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ ἀντίκλειαν συγκατέκλινεν αὐτῷ, καὶ ἔγκυοι ἐξ αὐτοῦ γενομένην τὴν παῖδα συνῴκισε λαέρτῃ. διὸ σισύφου ὁ Ὀδυσσεύς.

l. 191. Μὴ μή μ', ἄναξ] τὸ πλῆρες, μὴ μή μοι. ὁ δὲ νοῦς, εἰ δὲ πλάττουσι ταῦτα, καὶ οὐκ ἀλήθεια συνέδραμε, μηκέτι κρυπτόμενος ἐν ταῖς ἐφάλοις κλισίαις

κακὴν

κακὴν φάτιν ἄρῃ καὶ περιποιήσῃ, ἤτοι ἐπάρῃς, αὐξήσῃς ἀπὸ σοῦ, ἀλλὰ προσυλλαβὼν δεῖξον ψευδῆ τὰ λογοποιούμενα. τὸν δὲ Ὀδυσσέα Σισύφου συνήθως φησὶ Σοφοκλῆς καὶ ἐν Συνδείπνῳ. "Ὦ πάντα "πράσσων, ὡς ὁ Σίσυφος πολὺς Ἔν"δηλος ἐν σοὶ πανταχοῦ μητρὸς πατήρ. "Καὶ Αἰσχύλος ἐν ὅπλων κρίσει, Ἀλλ' "Ἀντικλείας ἆσσον ἦλθε Σίσυφος, Τῆς "σῆς λέγω τοι μητρὸς, ἥ σ' ἐγείνατο. "Καὶ Εὐριπίδης ἐν Κύκλωπι, Χαίρ' "ὦ ξεῖν', ὅστις δ' εἶ φράσον, πάτραν τε "σήν. Ἰθακὸς Ὀδυσσεὺς, γῆς Κε"φαλλήνων ἄναξ. Οἶδ' ἄνδρα κρό"ταλον, δριμὺ Σισύφου γένος. Φαίνεται "δὲ τὸ κακόηθες αὐτοῦ καὶ διὰ τῆς γενέ"σεως.

l. 194. Ἀλλ' ἄνα ἐξ ἑδράνων] ἀνάστα ἐκ τῶν θρόνων, ὅπου πολὺν χρόνον σεαυτὸν ἐνεστήριξας, τὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεμφθεῖσαν ἄτην αὔξων, καὶ δηλονότι ἐμπυρούμενος ὑπὸ τοῦ πάθους, καὶ ἐν ἀγωνίᾳ πολλῇ ὤν.

Ὅπου μακραίωνι στηρίζῃ] ὅπου στηρίζῃ μακραίωνι σχολῇ. ὅ ἐστι πολυχρονίῳ, βραδυνῶ τὸν ἀγῶνα ἐμποιούσῃ σοι. μακραίωνα δὲ αὐτοῖς δοκεῖ διὰ τὴν εὔνοιαν.

Pag. 11. l. 197. Ἄταν οὐρανίαν] τὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεμφθεῖσαν. ἤγουν μετέωρον καὶ μεγάλην. φλέγων δὲ, ζωπυρῶν, ἀνεγείρων.

l. 198. ἐχθρῶν δ' ὕβρις] ἡ δὲ τῶν ἐχθρῶν ὕβρις τῶν ταῦτα ἐστὶ σοὶ λεγόντων, οὕτω μᾶλλον ἄφοβός ἐστι καὶ ἀδεῶς εἰς τὸ βλασφημεῖν σε, διὰ τὸ μὴ φαίνεσθαί σε τοῖς Ἀχαιοῖς.

Ἀταρβῆτα] ἀντὶ τοῦ ἀταρβήτως, ἀνειμένως.

l. 199. Ἐν εὐανέμοις βάσσαις] ὡς πῦρ ἐν εὐανέμοις βήσσαις, τουτέστιν ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις ὅπου τὰ ὑπὸ σοῦ ἀνῃρημένα ποίμνια ὁρῶντες ἐπεγγελῶσιν. ἢ ἐν εὐανέμοις βήσσαις, δηλονότι ἐν εὐδίᾳ καιρὸν ἔχοντες διαβάλλουσι.

l. 200. Καγχαζόντων] γελώντων.

l. 201. Βαρυάλγητ'] βαρέα καὶ ἀλγεινά.

l. 202. Ναὸς ἀρωγοὶ] ἔξεισι Τέκμησσα, καὶ διδάσκει τὸν χορὸν ὅτι Αἴας ἐστὶν ὁ σφάξας τὰ ποίμνια. πυνθάνεται δὲ παρὰ τοῦ χοροῦ ὅτι ἑλληνικὰ ἦν τὰ σφαγέντα. ἑκάτερος οὖν παρ' ἑκατέρου τὸ ἀγνοούμενον μανθάνει. ἡ δὲ Τέκμησσα, αἰχμάλωτος γυνὴ τοῦ Αἴαντος. πιθανῶς δὲ ἔξεισιν. οὐ γάρ ἐστι πολὺ δεῖ ἀπολοφύρεσθαι τὸν χορὸν, ἀλλὰ προσκόπτειν τὰ τῆς ὑποθέσεως. ἡ δὲ διάθεσις εὖ ἔχει τῷ ποιητῇ. ἐπεὶ γὰρ ἄπεστι Τεῦκρος, καὶ ὁ Εὐρυσάκης ἔτι νήπιος, Τέκμησσα κατολοφύρεται. οὐ γὰρ ἕτερον πρόσωπον γνήσιον τῷ Αἴαντι. αἱ δὲ τοιαῦται γυναῖκες ὑποτίθενται εὔνοιαι πρὸς τοὺς δεσπότας, ὡς Βρισηῒς πρὸς Ἀχιλλέα.

l. 203. Γενεᾶς χθονίων] διὰ τὸ τὴν Σαλαμῖνα συνῆφθαι τῇ Ἀττικῇ, καὶ προσαπέδασον τοῖς Ἀθηναίοις αὐτὴν κλήσασθαι. πρὸς εὔνοιαν οὖν τῶν ἀκροωμένων τοῦτο φησίν. ἢ ἐπεὶ ἐξ Αἰγίνης ἐλθὼν ὁ Τελαμὼν ἐβασίλευσε Σαλαμῖνος. ἡ δὲ Αἴγινα, τῆς Ἀττικῆς.

l. 204. Τηλόθεν οἴκου] μακρὰν γὰρ Φρυγίας Σαλαμῖνος. ἢ, οἱ περὶ πολλοῦ κηδόμενοι, καὶ οὐχὶ νῦν μόνον. ἢ, οἱ τηλόθεν ὄντες, ὅ ἐστι ξένοι κατὰ γένος, καὶ ὅμως τοῦ Τελαμῶνος οἴκου φειδόμενοι, εἰ καὶ μὴ προσήκομεν.

l. 205. Ὠμοκρατὴς Αἴας] ὁ δυσπέπαντον καὶ ἀπιθάνυμον ἔχων πάθος. ἢ, ὁ ὠμὸς καὶ καρτερός. ἢ, ὁ ὑπὸ ὠμότητος κρατούμενος ἤ, ὁ γενναῖος, ὁ καὶ τῶν ὠμῶν κρατεῖν δυνάμενος.

l. 208. Τί δ' ἐνήλλακται] τί αὐτῷ περὶ τὴν ἡμερινὴν ὄχλησιν γέγονε βαρύς; δηλονότι, ἐν τίνι γέγονεν ὁ Αἴας βάρει, ὥς τε ἀλλοῖος γενέσθαι παρ' ὃ ἦν κατὰ τὴν ἡμέραν; τί αὐτῷ βάρος ἐνήλλακται αὕτη ἡ νύξ.

Τῆς ἀμερίας] γράφεται τῆς ἀμερίας. ἀντὶ τοῦ, τῆς ἀηδοῦς φορᾶς· καὶ ἔστιν ὁ νοῦς, ποῖον βάρος ἔλαβεν αὕτη ἡ νὺξ ἀπὸ τῆς προτέρας ἀηδίας.

l. 211. Ἐπεί σε λέχος] ἐπεί σε ἔχει ὁ Αἴας, δουριάλωτον στέρξας τὸ λέχος σου. ἢ ἄλλως, ἐπεί σε ἀνέχει ὁ Αἴας, τὸ δουριάλωτον σου στέρξας λέχος.

l. 212. Ἀνέχει] ἀντὶ τοῦ ἔχει. παρέλκει γὰρ ἡ ἀνά. ἄμεινον στέρξασαν γράφειν. ἢ, ἀνέχει, ἀντὶ τοῦ ἀνυψοῖ, τιμᾷ.

l. 214. Λόγον ἄρρητον] κακόφημον. μηδὲ λέγεσθαι ὀφείλοντα.

l. 216. Μανίᾳ γὰρ] τὸ κεφάλαιον τοῦ κακοῦ πρῶτον ἐκτίθεται, ὅτι ἐφύβριστα εἴργασται μανίᾳ περιπεσών.

l. 217. Ἀπελωβήθη] ἀντὶ τοῦ ἐφύβριστα εἴργασται. ἢ οὕτως, ἐνυβρίσθη καὶ λωβητὸς γέγονε.

l. 219. Χειροδάϊκτα] ὑπὸ τῶν χειρῶν αὐτοῦ δαϊχθέντα.

l. 220. Κείνου χρηστήρια] ἃ διεχρή-

σατο ἐκεῖνος. τὰ τολμήματα καὶ πράξεις. ἢ τὰ διεφθαρμένα ποίμνια, παρὰ τὸ διαχρήσασθαι αὐτά. δηλοῖ δὲ ἡ λέξις καὶ τὸ μαντεῖον, καὶ τὸν χρησμὸν, καὶ τὸ ἱερεῖον.

l. 222. Αἴθωνος] διὰ πυρὸς, θερμοῦ ἐν ταῖς μάχαις, ἢ τὸ θερμὸν νῦν ἐπὶ τοῦ παρακεκινηκότος κεῖσθαι.

l. 225. Κληϊζομένην] φημιζομένην ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἢ θεόθεν.

l. 226. Τὰν ὁ μέγας μῦθος] τὴν ἀγγελίαν πᾶς λόγος αὔξει. πρώην μὲν γὰρ μόνοι οἱ Ἕλληνες ἔλεγον ταῦτα περὶ Αἴαντος, ἡμεῖς δὲ ἠπιστοῦμεν, νῦν δὲ καὶ ἡμεῖς ἔγνωμεν.

l. 227. Ὤ μοι φοβοῦμαι] τὸ ἐκ τούτου φησὶν ἀποβησόμενον. εἰκὸς γὰρ τὸν νοῦ ἐξεστηκότα μηδὲ ἑαυτοῦ ἀνασχέσθαι. οὐ γὰρ (φησὶ) φοβοῦμαι μὴ τιμωρηθῇ ὑπὸ τῶν βασιλέων.

l. 228. Περίφαντος] φανερὸς ἐστιν ὅτι ταῦτα ἑαυτὸν διαθήσει.

l. 229. Παραπλῆκτῳ] τῇ μανικῇ. παραπλὴξ γὰρ ὁ μανικός.

l. 232. Βοτῆρας ἱππονόμους] τὰς μεγάλας φυλάττοντας τὰς ποιμνίας. οὗτοι γὰρ ἐνόμιζον καὶ ποιμνίας αὐτῶν ἀνῃρηκέναι.

Pag. 13. l. 233. Ὤ μοι κεῖθεν] ὡς οἰκουροῦσα τὰ ἔξω ἡ Τέκμησσα ἠγνόει. δεῖ οὖν τὸν χορὸν τὰ μὲν ἔνδον ἀπ' αὐτῆς γνῶναι τὴν δὲ ἀπὸ τοῦ χοροῦ τὰ ἔξω.

l. 235. Τὴν μὲν] τὴν ποίμνην.

l. 236. Πλευροκοπῶν] κατὰ τῶν πλευρῶν τύπτων.

l. 237. Δύο δ' ἀργίποδας] ἀντὶ τοῦ λευκόποδας ἴσως τὸν μὲν ἕνα, ἐνόμιζεν Ὀδυσσέα, τὸν δ' ἄλλον, Νέστορα, ἢ Μενέλαον.

l. 238. Τοῦ μὲν κεφαλὴν καὶ γλῶσσαν] ἴσως τοῦτον ἐνόμιζε Νέστορα, ὡς ψευδομαρτυρήσαντα κατ' αὐτοῦ.

l. 241. Μέγαν ἱπποδέτην ῥυτῆρα λαβὼν παίει] διπλώσας τὸν χαλινὸν, παίει τὸν κριὸν, ὡς λιγυρᾷ καὶ ὀξυφώνῳ μάστιγι. Ἱπποδέτην δὲ ῥυτῆρα, χαλινὸν, μέγαν. Μέγαν δὲ, πρὸς τὸ πικρότερον καθάψασθαι τοῦ ἐχθροῦ.

l. 243. Κακὰ δεννάζων] ἀντὶ τοῦ βλασφημῶν. περιστέλλει δὲ καλῶς τὸν λόγον, φάσκουσα τὰ ῥήματα μὴ εἶναι τοῦ Αἴαντος, ἀλλὰ θεῶν τινος ὑποβολῇ. δαίμονα δή φησι τὴν μανίαν. δεννάζων δὲ, ἀπὸ τοῦ δεινὸν, δεινάζω καὶ δεννάζω, ὡς φαεινὸς, φαεννός.

l. 245. Ὥρα τιν'] ὥρα τινὰ ἡμῶν (ἀντὶ τοῦ ἕκαστον ἡμῶν) περιελκυσάμενον τὴν ἐσθῆτα, τοῖς καλύμμασι τὴν κεφαλὴν κρυψάμενον. ὁρῶν δὲ ὁ χορὸς ὅτι ἐν μεγίστῳ κακῷ ἐστὶν Αἴας, τὸ μὲν κατὰ τὴν νόσον, τὸ δὲ κατὰ τὴν ἀπειλὴν τῶν βασιλέων, διαπορεῖται τί πρακτέον αὐτῷ, πότερον ἐγκαλυψαμένους οὖν ὁποιποτοῦν, ἢ ἀποπλεῖν ἐπιβάντας ἐπὶ τῶν νεῶν. καὶ οὐκ ἔστι μὲν μικρὸν, τὸ ἐάσαντας τὸν προστάτην ἀπαλλαγῆναι. ἀλλὰ σημαίνουσι διὰ τούτων ἐστὶν ὅτι τὰ ἐν ποσὶ δεινά. εἰώθασι γὰρ οἱ ἀπορούμενοι ἐξ ἀρχῆς τοιαῦτα προσφέρεσθαι.

l. 250. Μεθεῖναι] μετεῖναι, φυγεῖν. ἕκαστον ἡμῶν (φησὶ) δεῖ μεθεῖναι, τουτέστι ῥίψαι ἑαυτὸν ἐν νηῒ, καὶ φυγεῖν.

l. 251. Τοίας] ἀντὶ τοῦ μεγάλας.

Ἐρέσσουσιν] εὐτόνως κινοῦσιν. ἀπὸ τῶν ἐρεσσόντων· ἀντὶ τοῦ ἐλαύνουσι, κινοῦσι.

l. 252. Δικρατεῖς] οἱ δισσοί

l. 253. Πεφόβημαι] εὐλαβοῦμαι τὸ λευσθῆναι, καὶ ἄλλως μετ' αὐτοῦ. ὃν δὲ μοῖρα τις κακὴ κατέχει. λέγει δὲ τὴν μανίαν. φησὶν οὖν ἡ Τέκμησσα πέπαυται, ἀντὶ τοῦ συμπαθεῖν αὐτῷ τῆς μανίας, ἵνα προκόπτῃ τὰ τῆς ὑποθέσεως.

l. 254. Λιθόλευστον ἄρην] τὸν θάνατον· καὶ Ὅμηρος, Γίνετ' ἄρης ἀλεγεινὸς ὀϊζυροῖσι βροτοῖσι.

l. 256. Αἰσ' ἄπλαστος] ἀντὶ τοῦ μεγάλη. οὐκέτι κατέχει αὐτὸν ἡ μανία ἀλλὰ λήγει, ὡς ὀξὺς νότος, ταχέως λήγει, ὡς γενομένων τινῶν σημείων ἐπὶ τοῖς πνεύμασιν ὥστε παραλείπειν αὐτά, ἢ ταχέως πέπαυται. οἷόν ἐστι καὶ ἐν τῇ κωμῳδίᾳ, Ἀλλ' ἔπεσε ταχέως. δειλινὸς γὰρ ἤρξατο.

l. 259. Καὶ νῦν φρόνιμος] ἔμφρων γενόμενος, ἤρξατο συμπαρακαλεῖσθαι τῇ συμφορᾷ, καὶ ἀλγεῖν.

l. 261. Μηδενὸς ἄλλου] δηλ. μηδενὸς συμπράξαντος, καὶ μεταχόντος τῶν ἁμαρτημάτων. ἡ γὰρ κοινωνία τῶν ἁμαρτημάτων φέρει τινὰ παραμυθίαν. περισσὴ δὲ ἡ παρὰ πρόθεσις.

Φρούδου γὰρ] δηλονότι ὄντος.

Pag. 15. l. 264 Μείων λόγος] ἀντὶ τοῦ οὐδεὶς λόγος.

l. 265. Πότερα δ' ἄν, εἰ νέμοι] εἰ δοίη τις αἵρεσιν, πότερον ἂν προκρίνειας, λυπῶν τοὺς φίλους, αὐτὸς ἥδεσθαι ἢ λυπῶν τοὺς φίλους καὶ αὐτὸς λυπεῖσθαι. ἄριστα δὲ ἔχουσιν αἱ ἀντιθέσεις, τῶν μὲν οἰομένων ἐν εὐτυχίᾳ γεγονέναι, εἰ πέπαυται τὸ κακόν. τοῖς δὲ, βουλομένοις παραστῆσαι ὅτι ἐν χείροσιν ἐστὶ τὰ τοῦ

Αἴαντος

Αἴαντος νῦν, ὁπότε καὶ παρακολουθεῖ τοῖς ἁμαρτήμασιν. εἰπόντος δὲ τοῦ χοροῦ ἐν δυστυχίᾳ εἶναι εἰ πέπαυται ὁ Αἴας τοῦ κακοῦ ἐπάγει ἡ Τέκμησσα ὅτι κακὸν ἐστι τοῦ οὕτως πράξαντι, καὶ τὸ πεπαῦσθαι τῶν δεινῶν. παρακολουθῶν γὰρ τοῖς πεπραγμένοις, ἐν ὀδύνῃ πλείονι γίνεται. καὶ Εὐριπίδης, Τὸ γὰρ ὀρθοῦσθαι γνώμην, ὀδυνηρόν. πρὸς δὲ τὸ ὑπ' ἐκείνων εἰρημένον ὅτι ἐν δυστυχίᾳ ἂν εἴημεν εἰ πέπαυται, ἀντιτίθησιν οὕτως, πότερα ἂν ἕλοιο, εἴ σοι δοίη τις αἵρεσιν. λυπῶν τοὺς φίλους, αὐτὸς ἐν ἡδονῇ διάγειν· ἢ κοινωνεῖν τοῦ παντὸς, καὶ αὐτός τε λυπεῖσθαι καὶ τοὺς φίλους λυπεῖν. δηλονότι, ὁ μὲν Αἴας ἐν τῇ μανίᾳ ὢν, ἐτέρπετο, οἰόμενος τιμωρεῖσθαι τοὺς ἐχθρούς. ἐγὼ δὲ ἐλυπούμην ὁρῶσα αὐτόν. νῦν δὲ παυσάμενος τῆς μανίας, καὶ αὐτὸς λυπεῖται ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις, λυπεῖ δὲ πάλιν καὶ τοὺς φίλους. νυνὶ οὖν δεδιπλασίασται τὸ κακόν. τοῦτο δὲ ἀναπτύσσει ὁ χορὸς διὰ τῶν ἐπιφερομένων, Τό τοι διπλάζον, ὦ γύναι, μεῖζον κακόν. δηλονότι τὸ ἀμφοτέρους λυπεῖσθαι.

l. 266. Φίλους ἀνιῶν αὐτὸς ἡδονὰς ἔχειν] ὥσπερ ὁ Αἴας ἐν μανίᾳ ὢν λυπῶν ἡμᾶς, αὐτὸς ἥδετο.

l. 269. Ἡμεῖς ἄρ' οὐ νοσοῦντες] ἡμεῖς, ἀντὶ τοῦ ὁ Αἴας νῦν μὴ νοσῶν, ὀδυνᾶ ἑαυτὸν διὰ τὰ πεπραγμένα.

l. 276. Ἡμᾶς δὲ τοὺς φρονοῦντας] γεγράφαται βλέποντας.

l. 279 Ἡμεῖς θ' ὁμοίως] ἐμοὶ (φησὶ) κατ' ἄμφω τοὺς καιροὺς συμβέβηκεν ἀνιᾶσθαι, αὐτοῦ μὲν τότε ἐξεστηκότος καὶ τερπομένου νῦν δὲ σωφρονοῦντος καὶ λυπουμένου

l. 280 Ἆρ' ἐστὶ ταῦτα δὶς τόσ' ἐξ ἁπλῶν] ἁπλῶν μὲν, τὸ τοὺς φίλους ἀνιᾶν· δὶς τόσα δὲ, ὅτι καὶ αὐτὸς συναλγεῖ.

l. 282. Πῶς γὰρ, εἰ πεπαυμένος] πῶς γὰρ οὐ θεῖόν τι εἴη τὸ κατὰ τὸν Αἴαντα, εἰ πεπαυμένος τοῦ κακοῦ, μᾶλλον ἐν ἀνίᾳ διάγει;

Πεπαυμένος] ἀντὶ τοῦ σωφρονῶν.

l. 284. Ὡς ὧδ' ἐχόντων] ὅτι κάκιον νῦν ἐκεῖνος ἔχει.

l. 285. Τίς γάρ ποτ' ἀρχή] ἀντὶ τοῦ τίς ἡ προσβολὴ τοῦ κακοῦντος αὐτὸν θεοῦ.

l. 288. Κεῖνος γὰρ ἄκρας νυκτὸς] περὶ πρῶτον ὕπνον. πιθανῶς δὲ καὶ τὸ τοῦ χρόνου προσκεῖται· οἱ γὰρ ἐπιβουλεύοντες, τότε τὰς ἐξόδους ποιοῦνται ὥστε λαθεῖν τὰς παραφυλακάς.

Ἡνίκ' ἕσπεροι] οἱ κατὰ τὴν ἑσπέραν. ἢ, ὅτι οὐκ ἔφαινον ἔτι οἱ ἕσπεροι ἀστέρες. ἢ, ὅτι ἐσβέσθησαν οἱ λύχνοι. συνετῶς δὲ, καὶ οὐ κατὰ μαινόμενον. καὶ ἐκ τῆς τοῦ καιροῦ γὰρ ἐννοίας ἐπιβουλεύοντος, ἐπιθέσθαι περὶ πρῶτον ὕπνον.

l. 289. Λαμπτῆρες] οἱ κατὰ τὴν οἰκείαν φαίνοντες λύχνοι.

Ἦθον] ἀντὶ τοῦ ᾔθοντο

l. 293. Οὔτι του] ὥσπερ παρὰ τοῖς ἄλλοις τὸ ὅτινα κοινόν ἐστι κατὰ γένος, οὕτω καὶ παρ' Ἀττικοῖς τὸ οὔτι του ὅταν οὕτως συντάσσηται, κοινῶς λέγεται.

Ἐμάστευ'] ἐζήτει.

l. 289. Ἐξόδους κενὰς] τὰς οὐκέτι χρησίμως γινομένας.

l. 290. Ἐπιπλήσσω] ἐνίσταται.

l. 292. Πεῖραν] πορείαν. ὁδόν

l. 294. Ἀεὶ δ' ὑμνούμενα] ἀεὶ θρυλλούμενα ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων, καὶ κοινά. ἢ, ἀεὶ ὑπ' αὐτοῦ λεγόμενα πρὸς ἐμέ. ὅμοιον δὲ τὸ ἦθος ἐκείνῳ Ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε.

l. 296. Κἀγὼ μαθοῦσ' ἔληξ'] φοβηθεῖσα αὐτὸν οὐ διεκώλυσα.

l. 297. Καὶ τὰς ἐκεῖ μὲν] τοῦτο μὲν ἀγνοεῖ ἡ Τέκμησσα λέγειν. τοῦτο δὲ παρεῖπεν αὐτῇ ὁ ποιητής, καὶ ἐνοχλεῖν οὐ δεῖ τὸν θεατὴν ταυτολογοῦντα

l. 299. Κυνὰς βοτῆρας] τοὺς ποιμενικοὺς κύνας. οὐ γὰρ ἀναιρεῖ κατὰ τὴν συνήθειαν ἄνθρωπον, ἀλλ' ὡς ἔξω τινὰς ἀνεῖλεν.

l. 300. Ηὐχένιζε] τὸν τράχηλον ἀπέκοπτεν. ἐλαιμοτόμει.

l. 301. Ἔσφαζε, κἀρράχιζε] ὅπερ Ὅμηρος ἀνερύειν φησίν· ὥστε κατὰ τοῦ λοιμοῦ γίνεσθαι τὴν σφαγήν.

l. 302. Ἠκίζεθ' ὥστε φῶτας] δηλονότι κύνας βοτῆρας.

l. 303. Τέλος δ' ἐπαΐξας] ἡ μὲν Τέκμησσα ἀγνοεῖ τίνι διείλεκται ἐκ τοῦ προλόγου, ὅτι ἀθηνᾶ ἦν ἡ λαλήσασα αὐτῷ τοῦτο δὲ Σκιᾷ τινὶ, ὅτι οὐ συνέβαλε τὰ περὶ τὴν θεόν, καὶ ὅτι ἴδιον τοῖς μαινομένοις καὶ τοῖς ματαίοις λαλεῖν ἀγνοοῦσα δὲ ὅτι ἡ Ἀθηνᾶ αὐτὸν ἐκάλεσε διὰ τοῦ ἐπαΐξας, τὴν ἔξοδον τῇ μανίᾳ ἀνατίθησι.

Pag. 17. l. 304. Συνθεὶς γέλων πολὺν] τουτέστι ῥήματα καταγέλαστα λέγων, κατὰ τῶν κριῶν ὡς κατὰ ἀνθρώπων ἐποιεῖτο τὴν κόλασιν.

l. 308. Καὶ πλήρης ἄτης] οὐχ ὅτι τοῦτο ἀλγεινὸν τὸ ἀνελεῖν τὰ ποίμνια. ἀλλ' ὅτι διήμαρτε τῆς τιμωρίας τῶν ἐχθρῶν.

l. 309. Θαΰξεν] ἐβόησε.

Ἐν δ' ἐρειπίοις] τὸ ἑξῆς, ἐν δὲ τοῖς ἐρειπίοις τῶν νεκρῶν τοῦ ἀρνείου φόνου ἐρειφθείς. ὅ ἐστιν, ἐν δὲ τοῖς πτώμασι τῶν νεκρῶν καταπεσὼν ἔκειτο. θαυμαστῶς δὲ ὑπ' ὄψιν ἤγαγε τὰ πράγματα, μεταξὺ τῶν πτωμάτων τὴν φαντασίαν ἐπιδεικνύς. ἔστι καὶ τὸ παρ' Ὁμήρῳ περὶ τοῦ κύκλωπος, —τανυσσάμενος διὰ μήλων.

l. 310. Ἐρειφθείς] ἀντὶ τοῦ καταπεσὼν, ἐρριμμένος. πάντα γὰρ τὰ ἐπὶ τὴν ἔραν πίπτοντα, ἐρείπια καλοῦνται· καὶ αἱ ῥοπαὶ ἐντεῦθεν ὡς τὰ ἐρείπια. τινὲς δὲ ἐρεισθεὶς γράφουσιν, ἔστι ἐπερεισάμενος.

l. 311. Ἀτρὶξ] ὅλη διωίμει, ἰσχυρῶς. ἀσφαλῶς προσπεφυκότως. ὁ οὐχ οἷόν τε χωρίσαι, διὰ τὴν σύμφυσιν.

l. 312. Ἐπεί μοι] οὐκ ἔχων ἐπιβαλεῖν τῆς αἰτίας τῶν πεπραγμένων, ἐπερωτᾷ τὸ συμβάν. πάνυ δὲ πιθανῶς, τὸν ἐμφρονέστατον Αἴαντα παρὰ τῆς γυναικὸς πυνθάνεσθαι τίνα ἐστὶν ἃ ἔπραξεν αὐτός.

l. 315. Κυρεῖ ποτε.] τὸ κυρεῖ περισπωμένως φησὶν ἡ συνήθεια καὶ ἀττικοί· ἐν δὲ βυκλικοῖς βαρυνοῦσιν αὐτὸ ἀττικοὶ μετ' ἐκτάσεως τοῦ υ κύρει λέγοντες, ἀντὶ τοῦ κυρεῖν. νῦν δὲ ἀντὶ τοῦ κυρεῖ ὁριστικοῦ κεῖται.

l. 318. Ἐξῴμωξεν] ἐξέκωσεν ᾤμωξεν.

l. 319. Ἃς οὔποτ' αὐτοῦ] οὐκ εἰώθει (φησὶν) ὁ Αἴας ἐν τοῖς κακοῖς ἀπολοφύρεσθαι, ἀλλ' ἦν καρτερικός. ἔλεγεν οὖν (φησὶν) ἀεὶ, κακοῦ ἀνδρὸς τὸ ὀλοφύρεσθαι. ὁποῖον φησὶ καὶ Ἡρακλῆς ἐν Τραχινίαις, "Ἀλλ' ἀστένακτος αἰὲν εἱπόμην κακοῖς" ὁ οὖν Αἴας πρὸ τούτου, εἰ συμβαίη τι αὐτῷ δεινὸν, ὡς ταῦρος ἀνεβρυχᾶτο ἀνεξάκωσον, οὐδέποτε δὲ εἰς προσοχὴν γόων ἐξέπιπτεν.

l. 320. Κακοῦ] δειλοῦ.

Βαρυψύχου] μικροψύχου καταπεπτωκότος τὴν ψυχήν. οἱ λέγοντες δὲ τὸ βαρύψυχον ἀντὶ τοῦ γυναικὸς, καὶ διὰ τοῦτο προστιθέντες τὸ ου, τἀληθὲς ἠγνοήκασι. βαρύψυχος γὰρ ὁ βαρεῖαν καὶ λιθώδη καὶ ἀκίνητον ἔχων ψυχήν, ἀλλὰ μὴ πρὸς πόλεμον ὁρμητικὴν καὶ πρόθυμον.

l. 321. Ἐξηγεῖτο] ἡρμήνευεν. ἡ γὰρ ἐξήγησις, ἐπὶ θείων, ἑρμηνεία, ἐπὶ τῶν τυχόντων

l. 322. Ἀψόφητος ὀξέων κωκυμάτων] ἤγουν ὑψηλῶν. ὅμοιον τῷ ἀσπίδος τε καὶ στρατοῦ. τὸ ὀξὺ, ἐπὶ μὲν φωνῆς ἔχει ἐναντίον τὸ βαρύ· ἐπὶ δὲ ὀφθαλμοῦ καὶ ξίφους, τὸ ἀμβλύ· ἐπὶ δὲ χυμῶν, τὸ γλυκύ.

l. 326. Σιδηροκμῆσιν] τοῖς σιδήρῳ φονευθεῖσιν· ὡς ἀνδροκμῆσιν. καὶ δῆλός ἐστι προσεκτικὰ πρὸς τὸν ἀκροατὴν, ἵνα προσέχῃ ἀκριβέστερον, προσδοκῶν τι συμβησόμενον.

l. 328. Τοιαῦτα γάρ πως] ἐοικότα κατά τινα τρόπον.

Καὶ λέγει κὠδύρεται] τῷ βούλεσθαι δρᾶσαι δηλονότι κακόν τι.

l. 329. Ἀλλ' ὦ φίλοι] τοῦτο πρὸς τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς. πιθανὴν δὲ τὴν πρόφασιν τῆς ἐξόδου φησὶν, ἵνα μὴ δόξῃ τὸν Αἴαντα ἐν τοιαύτῃ συμφορᾷ καταλελοιπέναι.

Ἐστάλην] κυρίως ἐπὶ θαλάσσης, ἔστι, ἐστείλατό τις τὸν πλοῦν.

l. 331. Φίλοι γὰρ οἱ τοιοίδε] οἱ τοιοίδε φίλοι ὁποῖοι ἐστὲ ὑμεῖς, νικῶνται φίλον ἤγουν ἡττῶνται. ἡττᾶται δὲ ὁ ἐρῶν τινὸς, καὶ πολλὴν ἀγάπην εἰς αὐτὸν τρέφων· κρατεῖ δὲ ὁ ἐρώμενος. Ἄλλως. Φίλοι γὰρ οἱ τοιοίδε, δηλονότι, καὶ οἱ κακοπραγοῦντες ἀπονέμουσιν αἰδῶ τινα τοῖς φίλοις. ἠσθῆ τεκμήρασα, ἅτε δὴ γυνὴ οὖσα καὶ αἰχμάλωτος, οὐχ οἵα τε αὐτὸν παραμυθεῖσθαι, ἀλλὰ τὸν χορὸν προτρέπεται εἰσιέναι. ἐπειδὴ δὲ ἅπτοιεν τὸν χορὸν ἀπολισθεῖν τὴν σκηνὴν ἀναβοᾷ ἔνδοθεν ὁ Αἴας, ἵνα μείνῃ ἐπὶ χώρας ὁ χορός. τοῦτο γὰρ ὑπόθεσις θεατική.

l. 333. Διαπεφοιβάσθαι] ἐκμεμηνέναι· παρὰ τὸν φοῖτον· ἢ ἀπὸ τῶν φοιβαζομένων καὶ ἐνθουσιώντων. καὶ γὰρ ἐκεῖνοι μανίᾳ τινὶ ὅμοιον πάσχουσί τι.

l. 335. Τάχ' ὡς ἔοικε] τάχα ὡς φαίνεται, μᾶλλον στενάζει, ὡς νῦν αὐτοῦ μᾶλλον παροξυμμένου ἢ πρότερον. εἶτα πρὸς τὸν χορὸν τὰ ἑξῆς, ἢ οὐκ ἠκούσατε Αἴαντος οἵαν τήνδε θωΰσσει βοήν; ἐμφατικῶς δὲ τὸ θωΰσσει. καὶ γὰρ δεῖ τὸν ὑποκρινόμενον τὸ τοῦ Αἴαντος πρόσωπον, ἀπηνεστέρῳ χρήσασθαι τῷ φθέγματι, καὶ κυνικώτερον βαΰζειν. διὰ τοῦτο εἶπεν θωΰσσειν.

l. 338. Ἀνὴρ ἔοικεν] ἢ ἔτι νοσῶν ἀναβοᾷ, ἢ μεταγνοὺς ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις ὑπὸ τοῦ παλαιοῦ νοσήματος.

l. 340. Ἰὼ παῖ παῖ] παρέλκει τὸ παῖ, ἢ δὲ τεκμήρασα ἐνόμισεν αὐτὸν τὸν παῖδα καλεῖν.

l. 341.

l. 341. Ἀμφὶ σοί] περὶ σοῦ.

Ὦ μοι τάλαιν'] ἀπορούσης τὸ ἦθος. τὸ μὲν, ἀποιμώζει, τὸ δὲ, καλεῖ τὸν παῖδα. εἶτα πρὸς ἑαυτὴν ἐπαπορεῖ, Τίποτε μῶμοινᾶ] καὶ πάλιν καλεῖ τὸν παῖδα, καὶ ἑαυτὴν ἀπολοφύρεται. λεληθότως δὲ ἐνεφάνισε καὶ τὸ τοῦ παιδὸς ὄνομα. ἐδεδίει δὲ μὴ ἀνέλη αὐτὸν μαινόμενος. Ἄλλως. Τίποτε μῶμοινᾶ; ἀντὶ τοῦ πρόθυμῇ πρὸς τὸν αἴαντα λέγει τοῦτο.

l. 342. Ποῦποτ' εἶ] πρὸς τὸν εὐρυσάκην. ὁ γὰρ παιδαγωγὸς αὐτὸν ἔξω εἶχε.

l. 343. Τεῦκρον καλῶ. ποῦ τεῦκρος;] μεταβαίνει ὁ αἴας ἐπὶ πολλὰ, ἵνα δὴ πλείονες αἱ ἀγωνίαι γίγνωνται. Ἄλλως. ἴδιον τοῦ κακῶς ἔχοντος, τὸ μὴ ἐφ' ἓν τὴν λοπουμένων ποιεῖσθαι τὴν ἀναφοράν. ἐπιζητεῖ δὲ τεῦκρον ἵνα παραδῶται αὐτῷ τὸν παῖδα, ὃν ἀφίησι τῇ χορῷ, μὴ εὑρὼν τὸν τεῦκρον. τὸ δὲ ἀπεῖναι τεῦκρον, χρήσιμον τῇ οἰκονομίᾳ. παρὼν γὰρ ἐκώλυσε αὐτὸν πρᾶξαι ἃ ἐβούλετο, νῦν δὲ μόνης τῆς γυναικὸς ἐγένετο κρείττων. Ἄλλως. παῖ παῖ εἰπὼν, μεταπίπτει εἰς ζήτησιν τοῦ τεύκρου ὑπὸ ἀμηχανίας, ὡς ἂν ἐπιλαθόμενος ἐκείνου.

Ἢ τὸν εἰσαεὶ] ἤγουν κατὰ τὸν ἑξῆς χρόνον πάντα. τὸ ἀεὶ λέγεται ἐπὶ ἐνεστῶτος καὶ παρεληλυθότος καὶ μέλλοντος· τὸ δὲ εἰσαεὶ ἐπὶ ἀεὶ μέλλοντος.

l. 344. Λεηλατήσει] λείαν ἥξει, λαφυραγωγήσει. λῃστεύσει. πορθήσει. ἁρπάσει.

l. 345. Ἀνὴρ φρονεῖν ἔοικεν] ἐκ τοῦ καλεῖν τὸν τεῦκρον στοχάζονται, καὶ ἀνοίγειν κελεύουσιν, ἵνα αἰδεσθείη θεασάμενος. δὴ, τάχ' ἂν αἰδεσθείη με. ἢ δὴ, τάχα ἂν ἐφ' ἡμῖν αἰδεσθῇ, ἀπολιπὼν ἡμᾶς ἀνάρχους καὶ ὑποχειρίους τοῖς ἐχθροῖς.

P. 19. l. 346. Διοίγω] ἀνοίγω.

Προσβλέπειν δ' ἔξεστί σοι] ἐνταῦθα ἐγκύκλημά τι γίγνεται, ἵνα φανῇ ἐν μέσοις ὁ αἴας ποιμνίοις. εἰς ἔκπληξιν γὰρ φέρει καὶ ταῦτα τὸν θεατὴν τὰ ἐν τῇ ὄψει περιπαθέστερα. δείκνυται δὲ ξιφήρης ἡματωμένος, μεταξὺ τῶν ποιμνίων καθήμενος.

l. 347. Τὰ τῶνδε πράγη] τὰς πράξεις ἃς ἐστὶν εἰργάσατο.

Ὡς ἔχων κυρεῖ] τουτέστιν ὡς διάκειται.

l. 348. Ἰὼ μοι φίλοι ναυβάται] τάχιστα τὸ πᾶν ἀπήγειλε τοῦ δράματος. βούλεται δὲ σημᾶναι ὅτι ὥσπερ ἐκ μεγάλου χειμῶνος ὑπὸ κινήσεως ἀνέμων κῦμά τι ὑπολειφθὲν ἀπὸ τοῦ γεγονότος χειμῶνος κυκλεῖ αὐτόν. μετὰ γὰρ τὸν χειμῶνα εἴωθε τὸ κῦμα ἐπὶ πλεῖον μένειν. λείπει δὲ τὸ ὡς, ἵν' ᾖ ὡς ἀμφίδρομον, δὴ τὸ πανταχόθεν περιεχόμενον. ἐξ δὲ τὴν ὑπερβολὴν τοῦ κακοῦ σημαίνει, ὅτι κατ' οὐδὲν αὐτῷ ἐν ὁδῷ ἐστὶ τὰ πράγματα.

l. 350. Ὀρθῷ νόμῳ] ὀρθὸν νόμον τὸν τῆς φιλίας φησίν. νόμος, ἐστὶν ἔγγραφος συνήθεια· συνήθεια δὲ, ὁ ἄγραφος νόμος.

l. 353. Ἀμφίδρομον] τὸ ἑλικοειδὲς, ὃ βαπτίζει τὰς ναῦς.

Κυκλεῖται] στρέφει. κυκλέω κυκλῶ, τὸ στρέφω· κυκλόω δὲ κυκλῶ, τὸ περιλαμβάνω.

l. 354. Οἴμ', ὡς ἔοικας] ὁ χορὸς ἐστὶν ὁ λέγων. οὐ γὰρ ὑπαρκτὶς τὴν τέκμησσαν τὸν λόγον ὑφαρπάζειν λεγόμενον πρὸς τὸν χορόν. ἐν ταῖς γὰρ ἀμφιβολίαις τῶν προσώπων δεῖ τοῦ ἤθους στοχάζεσθαι, καὶ διαστέλλειν τὸ πρόσωπον. ἔοικας οὖν (φησὶν) ὅτι ἐν μεγάλῳ χειμῶνι γέγονας. τὸ γὰρ ἀφροντίστως, δὴ, διὰ τὸ μὴ δεῖν ἐπιμεληθῆναί σου, ἐν χειμῶνι γέγονας. ἢ οὕτω πρὸς τὴν τέκμησσαν ὁ λόγος, νομίζω σε ἀληθῆ μοι μεμαρτυρηκέναι περὶ τῆς μανίας τοῦ αἴαντος, οὕτως γὰρ τὸ πρᾶγμα δείκνυσιν ἡμῖν ὅτι μανικῶς διετέθη. τὸ δὲ ὡς, καὶ τὸ ἄγαν, ἐκ παραλλήλου.

l. 355. Ἀφροντίστως] μανικῶς.

l. 356. Ναΐας] τῆς ναυτικῆς. ἐπεὶ ναυτικοὶ δοκοῦσιν οἱ νησιῶται.

l. 358. Ἐπέβας] τῶν νεῶν δηλονότι.

Ἑλίσσων πλάταν] κωπηλατῶν. εἴρηται δὲ παρὰ τὸ ἀμφιελίσσας. κωπηλατῶν δὲ, ἀντὶ τοῦ κωπηλάτης, ἵν' ᾖ τὸ πᾶν, ὃς κωπηλάτης ἐπέβης τῶν νεῶν.

l. 360. Ποιμένων] τῶν κηδεμόνων, τῶν βοηθῶν. ὡς καὶ ποιμαίνειν τὸ φροντίζειν. ποιμένων οὖν, τῶν ἐμὲ ποιμαινόντων καὶ θαλπόντων. τὴν αὐτὴν οὖν μοι προσαίρεσιν λάβε, καὶ δόξαι με ἀποθανεῖν. ἢ σφάζειν με σὺν τοῖς θρέμμασιν. οὐ διὰ τὴν ἧτταν δὲ τῶν ὅπλων πικρῶς ὢν βούλεται ἀναιρεῖσθαι, ἀλλὰ τὸ ὄνειδος ὑφορώμενος τῶν ποιμνίων. ἐν τούτῳ δὲ τὸ ἦθος καὶ ἡ μεγαλοφροσύνη δείκνυται τοῦ αἴαντος.

Ἐπαρκέσοντα] ὑπηρετήσοντα.

l. 361. Συνδάιξον] ὁμοῦ διαφθείρατε καὶ σφάζετε σὺν τοῖς θρέμμασι.

l. 362. Εὔφημα φώνει] τὸ ἑξῆς, μὴ κακὸν κακῷ διδοὺς ἄκος, μεῖζον ποίει τῆς ἄτης τὸ πῆμα. ἄτην δὲ τὴν μανίαν πῆμα

μα δὲ τὸ θάνατον, ὅ ἐστι χεῖρον τῆς μανίας. τοῦτο δέ φησιν ἐπεὶ ὁ Αἴας λέγει τῷ χορῷ, ἀλλὰ ζῶν με δεῖξον. Ἄλλως. μὴ θεραπεύσαι κακῷ ἕτερον κακὸν ἐπεισαγάγῃς. ἤγουν μὴ τῷ θανάτῳ διαλύσῃς τὸ ὄνειδος. πῆμα δὲ ἄτης, κατὰ περίφρασιν, τὴν ἄτην μὴ τὴν ἄτην πλείονα ποιήσῃς. ἀρκεῖ γὰρ ἡ παροῦσα.

l. 366. Ἐν ἀφόβοις με θηρσὶ] τοῖς μὴ φόβον ἐμποιοῦσι προβάτοις.

Δεινὸν] φοβερόν.

Χέρας] κατὰ τὴν ἰσχύν.

l. 367. Οἷον ὑβρίσθην ἄρα] ὅτι οὐδὲν αὐτῷ ἄλλο ἄπεισι ὡς τὸ τῆς ἀσχημοσύνης, ὅτι κατὰ τῶν μηδενὸς ἀξίων ἠνδρίσατο.

l. 368. Μὴ δέσποτ' Αἴας] τοῦτο τεκμήσσης ἐστί. καὶ παρὰ μέρος γίγνονται αἱ παραμυθίαι οἷα τὰ τῶν φίλων ἐστὶν ἐν ταῖς τοσαύταις συμφοραῖς παραμυθουμένων· ἵνα ἐκεῖνος μὲν ἀπαράλειπτον ἔχῃ τὴν παραμυθίαν, οἱ δὲ ἐν μέρει τοῦ λέγειν ἀναπαύλης.

l. 369. Οὐκ ἐκτός; οὐκ ἄψορρον] πρὸς τὴν τέκμησσαν φησίν. ἐκείνοις μὲν γὰρ διαλέγεται Αἴας δεόμενος αὐτῶν. ἐνταῦθα δὲ τῇ τεκμήσσῃ ἐπιπλήσσει. (εἰώθαμεν γὰρ τοῖς ἐγγυτέροις παρρησιάζεσθαι) οὐχ ὡς αἰχμάλωτον ἐξουθενῶν· ἄψορρον δὲ, ὀπισθόρμητον.

Ἐκνεμῇ] ἐξάξεις. νέμω τὸ βόσκω, καὶ δίδωμι, καὶ διοικῶ ποιητικῶς. νέμομαι δὲ, τὸ βόσκομαι. καὶ νέμεται τὴν ὕλην τὸ πῦρ. ἀπὸ τούτου καὶ νέμομαι, ποιητικῶς.

l. 371. Ὦ πρὸς θεῶν] τοῦτο ὁ χορὸς, τῆς τεκμήσσης σιγησάσης. οὐ μὴν διὰ τὴν ἐπιτίμησιν πρὸς τοῦτο ἀποκρίνεται ὁ Αἴας, ἀλλ' ἀνοιμώζει πάλιν. ἔστι γὰρ καὶ τοῦτο ἴδιον τῶν καμνόντων, ὥστε μὴ ἀκολούθως φθέγγεσθαι.

l. 374 Ἑλίκεσσι βουσὶ] ἕλικας, τὰ περὶ τὸν καρποὺς ψέλλια ἢ ἐνώπια λέγουσι. καὶ ἑλικώτατον ὕδωρ, τὸ ἑλικοειδῆ ἔχον τὴν ῥύσιν, ἢ διαυγές. ἑλικῶπις καὶ ἑλίκωψ, εὐόφθαλμος.

l. 376. Κλυτοῖς] κλυτὰ λέγει τὰ αἰπόλια, διὰ τὰς ἐν αὐτοῖς ταραχὰς καὶ φωνάς.

l. 378. Ἐπεξειργασμένοις] ἐπιτετελεσμένοις, καὶ ἴασιν οὐκ ἔχουσι κατὰ τὸ σιμωνίδου, τὸ γὰρ γεγενημένον, οὐκ ἔτ' ἄρρεκτον ἔσται.

l. 379. Ὅπως οὐχ ὧδ' ἔχειν] ὅπως ταῦτα μὴ οὕτως ἔχοι. οὐχ οὕτως διακεῖσθαι.

Ἁπάντων κακῶν ὄργανον] ἀντὶ τοῦ πανούργου καὶ περιέργου.

Pag. 21. l. 380. Κακοπινέστατον] τὸν πῖνον, ποτὲ μὲν ἐπὶ τῆς ἰδέας, ποτὲ δὲ ἐπὶ τοῦ ἤθους. ἐνταῦθα οὖν τὸν κακοήθη, ἀντὶ τοῦ κολάκευμα. τρίμμα κακοούπαργον. πινώδεις γὰρ, ἀδόκιμον τῇ γνώμῃ, καὶ οὐ καθαρὸν ἄλλοτε ἄλλα νοῶν. πίνα, ὁ ῥύπος, δι' ἑνὸς ν· πίννα, τὸ ὄστρεον, διὰ δύο νν·

l. 381. Πολὺν γέλωθ'] τοῦτο μάλιστα αὐτῷ ἄπεισι, τὸ τῷ ἐχθρῷ καταγέλαστον εἶναι.

l. 382. Ξὺν τῷ θεῷ] κινδυνεύει εἰς ἐναντίον εἶναι τὸ διανόημα. ἐὰν νομίζομεν φάσκειν τὸν χορὸν ὅτι θεοῖς ἀρέσκει γελᾶν ἐκεῖνον, καὶ ἐφήδεσθαί σοι. τοῦτο γὰρ προτρεπτικὸν μᾶλλον φέρει εἰς τὸν θάνατον Αἴαντι. ἀκουστέον οὖν οὕτως, οὐχ' ὅτι θεῷ ἀρέσκει γελᾶν ἐκεῖνον, ἀλλ' ὅτι θεῶν βουλομένων, καὶ τὰ κακὰ μεθίστανται εἰς τέρψιν εἰκὸς οὖν καὶ ἡμῖν (φησὶν) βοηθῆσαι τὸ θεῖον. ἢ οὕτως, θεὸς καὶ τὸ γελᾶν καὶ τὸ κλαίειν δίδωσι. πῶς οὖν σὺ ἔχει καὶ γελᾶται Ὀδυσσεὺς, Αἴας συγγεγονὼς τῆς ἀτυχίας, ὅπου γε παρὰ θεῶν δίδοται.

l. 384. Ἴδοιμι δή νιν] τοῦ χοροῦ τὸν περὶ θεοῦ λόγον ἐμβαλλομένου, οὐκ ἐρίζει ὁ Αἴας, ἀλλ' ὑπὸ τῆς ἰδίας δυνάμεως ἐπαίρεται. φησὶν οὖν, ἴδοιμι αὐτὸν, καίπερ οὕτως κακούμενος. δῆλον γὰρ ὅτι ἀμυνοῦμαι, εἰ καὶ θεοὶ συλλαμβάνουσιν αὐτῷ.

Ἀτώμενος] ἄτης πεπληρωμένος.

l. 386. Μηδὲν μέγ' εἴπῃς] ὁποῖον καὶ τὸ ἐν ἠλέκτρᾳ. μηδὲν μέγ' αὔσῃς· τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ἴδοιμι δή νιν, καίπερ ὧδ' ἀτώμενος.

l. 487. Ἰὼ ζεῦ] αἱ τοιαῦται προσφωνήσεις οὐ διαλύουσι τὴν ὑπόθεσιν, παραλαμβάνουσαι τὸ μέλλον, ἀλλὰ προσοχὴν ἐργάζονται τῷ θεατῇ, προσδοκῶντι πῶς τὸ δεινὸν ἀπαντήσεται.

Προγόνων] πρόγονος, πατὴρ, πάππος. καὶ οἱ ἀνωτέρω· ἀπόγονοι, υἱὸς, ἔγγονος, καὶ οἱ κατωτέρω. πρόγονοι, καὶ οἱ ἀπὸ προτέρου γάμου γεγενημένοι, ἂν ὁ πατὴρ ἢ ἡ μήτηρ εἰς δεύτερον ἦλθε γάμον· λέγονται δὲ πρόγονοι πρὸς τοὺς ἀπὸ τοῦ δευτέρου γάμου γεγενημένους· ἐπίγονοι δὲ λέγονται οἱ ἀπὸ τοῦ δευτέρου γάμου.

l. 389. Ἄλημα] πλάνη καὶ παραλογιστικὸν πανούργημα, ἢ περίτριμμα, παρὰ τὸ λίπειν.

Οἷον

l. 392. Ὄλοιτ' ἐπεύχῃ] ἐπειδὴ τῆς παραμυθίας οὐκ ἠδυνήθη αὐτὸν μεταπεῖσαι, δοκεῖ ἐκ τούτων αὐτὴν μεταθεῖναι. κἀμοὶ οὖν εὔχου ἀποθανεῖν. εὔχομαι δὲ τῷ θεῷ, καὶ εὔχομαι τῷ ἀνθρώπῳ, ὑπὲρ οὗ τὴν εὐχὴν ποιοῦμαι· καὶ ἐπεύχομαι δὲ, τὸ καταρῶ.

l. 396. Ὦ φαεννότατον ὡς ἐμοὶ] τουτέστιν, ὡς ἐμοὶ φαεννότερον τοῦ ἡλίου, ἐμοὶ χρῆσθαι κρίνω. ἢ παρέλκει τὸ ὡς. λέγει δὲ σκότος, ἐμὸν φάος, ὡς εἴ τις τὸν θάνατον σωτηρίαν νομίσειεν.

l. 398. Ἔλεσθε] ἀντὶ τοῦ ἁπλῶς λάβετε, ἴσθι ὅτι δὲ καὶ ἀντὶ τοῦ προτιμήσαι.

Οὔτε γὰρ θεῶν] οὔτε θεῶν οὔτε ἀνθρώπων γένος ὁρᾷν ἔτι ἄξιόν μοι εἰς ὠφέλειαν, ἄριστον τοίνυν ἐξιέναι τοῦ βίου. ἢ οὕτως, εἰς ὄνησιν ἀνθρώπων ὠφέλεια οὐκ εἰσί μοι οἱ ἄνθρωποι, οὔτε οἱ θεοί. τί οὖν ζῶ;

l. 402. Ἀλλά μ' ἁ Διὸς] καὶ ταῦτα χρησίμως κατὰ τὸν χορὸν, ἵνα ἐπίστωνται καὶ ὅθεν ἡ κατάρχη τῆς μανίας. ἔδει οὖν οὐ παρὰ ἄλλου μαθεῖν ἢ παρ' ἐκείνου τοῦ πεπονθότος. συνίησι γὰρ πεπλανημένος ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς. ἡ γὰρ τέκμηρσι τὸ ὅλον ἀγνοεῖ.

l. 403. Ὀλέθριον] μέχρι θανάτου.

Αἰκίζει] ἀντὶ τοῦ αἰκίζεται, ἤγουν μαστίζει.

l. 404. Φύγῃ] γράφεται τράπῃ.

l. 405. Ποῖ μολὼν] ποῖ ἐλθὼν παραμενῶ. πανταχοῦ γὰρ ἕπεται ἡ θεὸς αἰκιζομένη.

l. 406. Εἰ τὰ μὲν φθίνει] ἤγουν ἡ ἐμὴ δυστυχία φθείρεται διὰ τὴν κρίσιν τῶν ὅπλων.

l. 407. Μωραῖς δ' ἄγραις] διὰ τὴν ἀναίρεσιν τῶν βοτῶν, ἃ λαβὼν μωρῶς διεχρήσατο.

l. 408 Δίπαλτος] ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν, ἐστὶ περιδεξίως με φονεύοι. πάντη ὠθοίη, ὡς δίδυμος. ἤ, ὁ στρατὸς με φονεύοι λαβὼν τὰ δίπαλτα δόρατα, ὥς τις φησὶν, ἀπὸ τοῦ πάλλω· ἀφ' οὗ ἐν ἄλλοις αὐτὸς παλτὸν λέγει πῦρ τὸν κεραυνὸν, ὡς ἄνωθεν παλλόμενον.

l. 409. Χειρὶ φονεύοι] τὴν ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν ἐπιβουλὴν προβάλλεται

l. 410. Τοιάδ' ἄνδρα χρήσιμον φωνεῖν] τοιαῦτα φωνεῖν ἃ πρότερον οὐκ ἂν ἔπλη γενναιότατος ὤν. Χρήσιμον, τὸ ἐπιτήδειον εἰς χρείαν, ἤγουν τὸ συντελοῦν εἴς τι· θέλει οὖν ἐνταῦθα δεῖξαι ὅτι ἀσυντελὲς φωνεῖν τοιάδε ἄνδρα ἃ οὐδέποτε αὐτὸς πρότερον ὑπέμεινεν ἂν φωνῆσαι.

Pag. 22. l. 413. Πόροι] ποταμοί.

Ἁλίρροθοι] εἰς θάλασσαν ῥέοντες μετὰ ἤχου. οὐ τοὺς ἐν Σαλαμῖνι δέ φησιν, ἀλλὰ τοὺς ἐν Τροίᾳ.

Πάραλα] ἤγουν παράλια, τουτέστι παραθαλάσσια.

l. 414. Καὶ νέμος ἐπάκτιον] τὸ ἄλσος τοῦ ὄρους τῆς Ἴδης τὸ παράλιον. ἀκτὴ δὲ, ὁ κρημνώδης τόπος ἐν θαλάσσῃ· αἰγιαλὸς, ὁ ἐπίπεδος καὶ ὁμαλός.

l. 416. Κατείχετ'] εἴχετε. κατέχειν γὰρ λέγεται τὸ κρατεῖν, καὶ ἔχει τὸ ἐναντίον τὸ ἀπολύειν.

l. 417. Ἀλλ' οὐκέτι] ἔξεστι δηλονότι.

l. 418. Ἀμπνοὰς ἔχοντα] ἤγουν ζῶντα.

l. 419. Ἴστω] ὅτι οὐκ ἔχω ἔτι ζῆν.

l. 420. Ἰὼ Σκαμάνδριοι] οὐκ ἔστιν ἡ ἐπιστολὴ πρὸς τοὺς Τρῶας, ὡς τοῦ Σκαμάνδρου μᾶλλον τὰ τῶν Ἑλλήνων αἱρουμένου, ἀλλ' ἔστι, ἐμοὶ ἐχθραὶ ῥοαὶ, εὔφρονες δὲ τοῖς Ἀργείοις τοῖς ἐμοῖς ἐχθροῖς. ταῦτα δὲ πάντα ἐστὶ τοῦ ἀνακρουομένου τὸν θάνατον. εὔφρονες Ἀργείοις, διὰ τὸ ποτόν. ἔμφρων μὲν γὰρ, ὁ φρόνιμος· εὔφρων δὲ, ὁ ἡδὺς καὶ εὐφραντικός.

l. 422. Οὐκέτ' ἄνδρα] οὐ νεμεσητὸν τῷ Αἴαντι μεγαλαυχεῖσθαι. ὅταν μὲν γάρ τις ἐν μετρίᾳ διαγωγῇ ᾖ, τότε εὔσχημον περιστέλλειν τὰ ἑαυτοῦ πλεονεκτήματα· ἀπηυδηκότα δ' ἄνδρα οὐκ ἄν τις μέμψαιτο εἰ μεγαλαυχεῖται. ὁποῖα δὲ ὁ Ἡρακλῆς ἐν τῷ τέλει ὤν, περὶ τῆς ἀνδρείας αὐτοῦ διέξεισι. καὶ γίγνεται ἐπίτασις τοῦ πάθους, ὁπόταν τὸ τοιοῦτο διαφθείρηται. ἔτι δὲ αὔξεται τὸ πάθος οὐχ ὑπὸ ἄλλου λεγόμενον. ἀλλ' ὑπὸ αὐτοῦ.

l. 423. Ἐξερέω] κομπάσω.

Οὔτινα] οὐδένα ἄλλον δηλονότι εἶδεν ἀπὸ στρατοῦ.

l. 427. Πρόκειμαι] προκείμενός εἰμι εἰς ὄψιν πάντων δηλονότι.

l. 428. Οὔτοι σ' ἀπείργειν] ὁ χορός ἐστιν ὁ λέγων. ἐνδίδωσι γὰρ τῷ χορῷ κάμνοντι· ὅπερ ἐστὶν εἶδος παραμυθίας. ἡ τέκμηρσι τοῦτο οὐκ ἐποίει. ἀπείργω τινὰ βουλόμενον ἐνεργεῖν τι· ἀνείργω δὲ τὸν ἀρξάμενον, καὶ ὁσονοῦν τοῦ ἔργου ἀνύσαντα.

l. 429. Ἔχω] ἀντὶ τοῦ δύναμαι.

l. 430. Αἰαῖ] ἐντεῦθεν μακρὰν ῥῆσιν

σιν μηκύνει ὁ Αἴας. ἔστι καὶ τοῦτο ἀρχαιότροπον, τὸ πρὸς τὰς ὀνομασίας ἐκφέρειν τὰς συμφοράς. καλῶς μὲν οὖν πράττων οὐκ ἂν ἐμέμνητο τοῦ διανοήματος, ἐν συμφορᾷ δὲ ὤν.

Ἐπώνυμον] σύνῳδον ἔσεσθαι καὶ ἐπώνυμον τοῖς ἐμοῖς κακοῖς, ἔπλεξε δὲ τὸ ὄνομα παρὰ τὸ αἲ αἲ τὸ θρηνητικόν.

l. 431. Ξυνοίσειν] συνδραμεῖν, καὶ συνενεχθῆναι, καὶ εἰς ταυτὸν ἐλθεῖν.

l. 433. Ἐντυγχάνω] περιπίπτω.

l. 434. Ὅτου πατὴρ] περιπαθῶς τὰ τοῦ πατρὸς κατορθώματα παραλαμβάνει. οὐκ ἐλάσσονα γὰρ τοῦ πατρὸς ποιήσας ἄτιμος ἐλαύνομαι.

Ἰδαίας] Ἰδαία τὸ πάλαι ἡ Τροία ἐκαλεῖτο, ἀπὸ τῆς Ἴδης τοῦ ὄρους.

l. 435. Τὰ πρῶτα καλλιστεῖ'] ὅτι εἴληφε τὴν Ἡσιόνην παρὰ τοῦ Ἡρακλέους. πρεσβεῖον μὲν ἡ διὰ γήρας προτίμησις, καὶ τὸ δι' αὐτὸ διδόμενον γέρας κατὰ προτίμησιν· ἀριστεῖον δὲ, τὸ ἕνεκα ἀριστείας γέρας· καλλιστεῖον δὲ, τὸ ἐκλεγὲν τινὶ γέρας. πρωτεῖα, τὰ τῆς πρώτης τάξεως γέρα· δευτερεῖα, τὰ τῆς δευτέρας.

l. 439. Οὐδ' ἔργα μείω] πιθανῶς, τὸ μὴ εἰπεῖν πλείονα τοῦ πατρὸς κακοπαθῆσαι, ἀλλὰ μὴ ἐλάττονα.

Ἀρκέσας] δείξας, βοηθήσας, ποιήσας· λείπει δὲ ἡ διὰ· ἵν' ᾖ, δι' ἐμῆς χειρός.

l. 440. Ἄτιμος Ἀργείοισιν] ἀντὶ τοῦ ὑπὸ Ἀργείων. ἢ, ἀρκέσας, Ἀργείοις ἄτιμος ὢν ἀπόλλυμαι.

l. 441. Καίτοι τοσοῦτόν γ'] ἀντὶ τοῦ τοῦτο.

Ἐξεπίστασθαι δοκῶ] γινώσκειν νομίζω.

Εἰ ζῶν Ἀχιλλεὺς] χάριεν τὸ διανόημα. ἐπεξιὼν δὲ τὰς ἑαυτοῦ συμφορὰς, καταλέγει πρῶτον τὰ κατὰ τὴν ἀδικίαν τῆς κρίσεως· τοῦτο γάρ ἐστι τὸ πρῶτον αὐτὸν λελυπηκός. εἰπὼν δὲ τὰ ἴδια κατορθώματα, διεξῆλθε καὶ ὡς συγγενικὴ αὐτῷ ἡ παρὰ τὸ χωρίον ἀνδραγαθία.

l. 443. Κρίνειν ἔμελλε κράτος] ἀντὶ τοῦ μετὰ κρίσεως διδόναι τινὶ κράτος ἀριστείας. ἤγουν, ἔμελλε κρίνειν τίς ὁ κρατῶν ἐστι διὰ τὰς αὐτοῦ ἀνδραγαθίας. οὐδεὶς ἄλλος κατέσχεν ἂν ταῦτα πρὸ ἐμοῦ ἐν ταῖς ἀριστείαις.

l. 445. Παντουργῷ] πάντα πράττοντι, καὶ μηδὲν ὑποστελλομένῳ· πανούργῳ καὶ ἀναιδεῖ.

l. 446. Ἀνδρὸς τοῦδε] δεικτικῶς, ἀντὶ τοῦ ἐμοῦ.

Κράτη] νίκην.

l. 448. Φρένες διάστροφοι] ἤγουν παράφορες.

l. 44[?]. Γνώμης ἀπῇξαν τῆς ἐμῆς] δῆ, εἰ μὴ διὰ ἔκστασιν τοῦ δαίμονος ἐξέπεσον αἱ διάνοιαί μου, οὐκ ἄν ποτε ἄλλῳ οὕτως ἀδίκως κατεψηφίσαντο. ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ, Ἦ γὰρ ἂν Ἀτρείδη νῦν ὕστατα λωβήσαιο.

Ἀπῇξαν δὲ] ἀντὶ τοῦ ἀπήγαγον. ἀπεῖρξαν δὲ, ἀντὶ τοῦ ἐκώλυσαν.

l. 449. Ἐψήφισαν] ἐψηφίσαντο. ψηφίζω γὰρ τὸ λογαριάζω· ψηφίζομαι δὲ τὸ ψήφους τίθημι.

Pag. 25. l. 450. Ἀδάματος θεὰ] παρθένος, ἄζυγος.

l. 452. Ἔσφηλεν] σφαλῆναι ἐποίησεν.

l. 455. Ἐμοῦ μὲν οὐχ ἑκόντος) γέγραφεν ἀντὶ οὐκ ἔχοντος. τὸ ἔγκλημα τῆς φυγῆς αὐτοῦ. πάνυ δὲ γενναίως ἐμμένει τῷ λήμματι. τὸ γὰρ ἐφ' ἑαυτῷ ἀνῃρηκέναι φησὶ τοὺς ἐχθροὺς, καὶ ἡττῆσθαι οὐχ ὑπ' ἐκείνων, ἀλλὰ διὰ τὴν ἐπήρειαν τῆς θεοῦ.

l. 456. Φύγοι γ' ἂν) φεύγει τις διωκόμενος ὑπό τινος· φεύγει φυγαδευόμενος καὶ ἐξοριζόμενος· καὶ φεύγει κατηγορούμενος, ἐξέφυγε δὲ, ἀντὶ τοῦ ἐξέλυσεν ἑαυτόν· διαφεύγει δέ τι ὅταν παραδράμῃ διωκόμενον, ἢ ὅταν παρεραθῇ λαθὼν, ἢ ὅταν κρατηθεὶς διολισθήσῃ.

l. 457. Θεοῖς ἐχθαίρομαι) διὰ τὸ πεπλανῆσθαι ὑπὸ τῆς θεοῦ. ἀπὸ τοῦ ἔχθω τὸ μισῶ, ἔχθος τὸ μῖσος, καὶ ἐχθαίρω, τὸ μισῶ, καὶ ἐχθαίρομαι, τὸ μισοῦμαι.

l. 460. Ναυλόχους ἕδρας) τὸν ναύσταθμον ἔνθα αἱ νῆες ἵστανται κατὰ λόχον· τουτέστι κατὰ τάξιν.

l. 461. Περῶ) ἀντὶ τοῦ περάσω.

l. 462. Καὶ ποῖον ὄμμα) αἰσχύνεται ἄνευ ἀριστείων φανῆναι τῷ πατρὶ, καὶ φυγὰς ἀκούειν. δαιμονίως δὲ ἀνθυπάγει αὐτῷ καὶ τὰ τῆς ἀπαλλαγῆς· καὶ τοῦτο ἀναλύει, ἵνα μὴ λυθῇ ἡ ὑπόθεσις.

l. 464. Γυμνὸν φανέντα) ἀντὶ τοῦ ἔρημον. μεγαλοφυῶς δὲ οἴεται ἑαυτὸν τὸ πᾶν εἶναι. τὸ δὲ γυμνὸν καὶ τὸ ἄτερ, ἐκ παραλλήλου, ἀντὶ τοῦ μεμονωμένον καὶ κεχωρισμένον τῆς ἀριστείας, ἤγουν τῶν ἕνεκα ἀριστείας γερῶν.

l. 467.

l. 467. Πρὸς ἔρυμα) πρὸς τὸ τεῖχος, ἢ πολίχνιον. ἔρυμα γὰρ, καὶ φρούριον, καὶ πολίχνιον, ταυτόν.

Ξυμπεσὼν) συμπεσεῖν τὸ συνελθεῖν εἰς μάχην· προσπεσεῖν, τὸ ἐξαίφνης μὴ εἰδότα τινὰ ἐπελθεῖν.

l. 469. Ἀλλ' ὧδέ γ' ἀτρείδας) ἀλλ' εὐφρανθήσονται οἱ ἀτρεῖδαι ἐάν τι γενναῖον δράσας πρὸς τοὺς τρῶας ἀποθάνω, ἀγνοοῦντες ὅτι ἑκουσίως γέγονέ μοι ὁ θάνατος. καλῶς δὲ οὐκ ἐπλήρωσε τὴν ἀληθῆ δόξαν, ἕως ἂν δράσῃ ἅπερ αὐτὸς ὑπονοεῖ.

l. 470. Οὐκ ἔστι ταῦτα) οὐδὲν εἰσὶ ταῦτα, οὔκουν οὐδὲ τὸ μὴ τὰς ἕδρας τὰς ναυλόχους λιπεῖν, καὶ ἀπιέναι πρὸς τὸν πατέρα, οὔτε μὴν εἰς μάχην συνελθεῖν, εἶτα τελευταῖον ἀποθανεῖν.

l. 472. Μήτοι φύσιν γ' ἄσπλαγχνος) τουτέστιν ἀσθενῆ, καὶ ἀνοίκειον παρὰ τὴν τοῦ πατρός. ἄσπλαγχνος δὲ, ἄτολμος, ταπεινὸς, δειλὸς, ψυχρὸς. σπλάγχνα γὰρ, ἡ καρδία. ἀφ' οὗ καὶ εὔσπλαγχνος ὁ εὐκάρδιος καὶ ἀνδρεῖος· ἄσπλαγχνος δὲ, ὁ ἀκάρδιος καὶ δειλός.

l. 473. Τοῦ μακροῦ χρῄζειν βίου) τῆς ἐπὶ πολὺ ἐκτεινομένης ζωῆς. αἰσχροῦ δὲ εἴδη δὶς, ἄδικον, δειλὸν, ἄκοσμον, ἄμορφον.

l. 474. Ἐξαλλάσσεται) ὅστις διαλλαγὴν οὐ δέχεται, ἀεὶ ἐν κακοῖς ἐξετάζεται.

l. 475. Τί γὰρ παρ' ἦμαρ) τί γὰρ ἡμέρα μία ἔχει (προσθεῖσα τὸ ζῆν καὶ ἀναβαλλομένη τοῦ θανεῖν) τέρπειν τὸν ἄνθρωπον;

l. 478. Θερμαίνεται) χλιαίνεται, θάλπεται. τὸ γὰρ τοιοῦτον ἐξαπατᾷν ἐστιν ἑαυτὸν, ἐν ψευδολογίᾳ διάγοντα. Ἄλλως. Θερμαίνεται, ἤγουν θαρρεῖ, καθ' ὃ λέγεται θάλπον παρ' Ὁμήρῳ τὸ θάρσος, κατ' ἐναντιότητα τοῦ δέους, ὃ ψυχρὸν αὐτὸς λέγει, ψυχρὸν δέος εἷλεν.

l. 479. Ἀλλ' ἢ καλῶς ζῆν) φιλοσόφως τὸ καλὸν ἐν ἀμφοτέροις.

l. 480. Τὸν εὐγενῆ) τὸν μεγαλοπρεπῆ καὶ γενναῖον· εὐγενὴς γὰρ, ὧν ἡ πατρὶς περιφανὴς καὶ τὸ γένος. καὶ ἀπὸ τούτου κατὰ μεταφορὰν καὶ εὐγενὴς ὁ μεγαλοπρεπὴς, καὶ γενναῖος· καὶ εὐγενὴς ἦθος, τὸ ἀστεῖον, καὶ πεπαιδευμένον, καὶ ὄγκον ἔχον· καὶ εὐγενὴς ψυχὴ καὶ εὐγενὴς λόγος.

l. 481. Ὡς ὑπόβλητον λόγον) γνήσια τῆς διανοίας τὰ εἰρημένα, καὶ οὐχ ὑπόβλητα οἰκεῖα σου συνθεὶς εἶπας· ὅμως γε μὲν παῦσαι, τὸ πᾶν ἀναθεὶς ἡμῖν.

l. 485. Ὦ δέσποτ' Αἴας) τεκμήσσσης ὁ λόγος· οὐ γὰρ δεῖ τὸν χορὸν μηκύνειν τὸν λόγον· μικτὸς δὲ ὁ λόγος· τὸ μὲν γὰρ αὐτοῦ, γενναῖον καὶ ἐλευθέριον διὰ τὴν παῤῥησίαν τῆς φύσεως (δούλη γὰρ ἐπαναγκες γέγονε) τὸ δὲ, συναρμόζον τοῖς καιροῖς. διόλου τὴν φιλοστοργίαν ἐμφαῖνον· καὶ ὅταν τὰ ἑαυτῆς καταβάλῃ, τεχνικῶς ἐπιχειρεῖ, μήποτε θρασύτερον πως καθιστῶσα τὸν Αἴαντα. δεῖ σου αὐτῆς εἶναι τοὺς λόγους, ὅτι διὰ τὴν ἐλευθερίαν παῤῥησιάζεται.

Τῆς ἀναγκαίας τύχης) τῆς δυστυχίας. τεχνικῶς ὁ λόγος ἐκ προοιμίου, καὶ εἰς ἔλεον ἱκανὸς ἐπισπάσασθαι διπλῶς δέ φησιν τὸ ἀναγκαῖον, ποτὲ μὲν, ἐπὶ τῶν κατὰ φύσιν ἀκολουθίαν τινὰ ἐχόντων (ὡς ἂν εἴποιμεν ἀναγκαίως τὸ πῦρ θερμὸν, καὶ τὸ γάλα λευκὸν) ποτὲ δὲ, ὡς ἐπὶ τοῦ ἐξ ἀνάγκης γιγνομένου, ὡς καὶ νῦν ἀναγκαίας τύχης τοῦ βίου φησί.

l. 488. Σθένοντος ἐν πλούτῳ, εἴπερ τινὸς τῶν φρυγῶν) ἀντὶ τοῦ, ὡς οὐκ ἄλλου τινός.

l. 489. Θεοῖς γὰρ) συνίζησις. τὸ δὲ τοῦ περιαγόν.

l. 490. Καὶ σῇ μάλιστα χειρὶ) τῇ αἰχμαλωτισάσῃ με.

l. 491. Εὐφρονοῦ τὰ σά) εὔνους σοι καθίσταμαι, εὖ νοῶ τοῖς σοῖς. φρονῶ αἰτιατικῇ συντάσσεται, καὶ τὸ εὖ φρονῶ, ἐπεὶ διαλελυμένον ἐστί· τὸ δὲ εὐφρονῶ, δοτικῇ ἐνίοτε καὶ αἰτιατικῇ.

l. 492. Καί σ' ἀντιάζω) ἀντὶ τοῦ παρακαλῶ, κάλλιστα δὲ ἀμφοτέροις τοῖς ὅρκοις ἐχρήσατο. μέγιστον γὰρ δικαίωμα τὸ τῆς αὐτῆς ἑστίας ἐπιτυχεῖν, ὁπότε καὶ τῶν πολεμίων φειδόμεθα διὰ ταῦτα. καὶ τὸ σεμνὸν τῆς κοίτης χρήσιμον, ὅπου γε καὶ τὸ σεμνότατον τῶν προσώπων περὶ δικαιωμάτων τῶν πρὸς ἄνδρα καὶ γυναῖκα διαλεγόμενον, αὐτὸ τοῦτο ὄμνυσι, Σή θ' ἱερὴ κεφαλὴ, καὶ νωΐτερον λέχος. ὅρα δὲ ὅτι ἑκατέρωθεν ἐντελείαις ὁ τοιοῦτος λόγος πρόκειται. ἐπὶ δὲ τοῦ Ὀδυσσέως καὶ ἄλλο τι οἰκειότερον ὄνομα ἐξεῦρεν, Ἀσπάσιοι λέκτροιο παλαιοῦ θεσμὸν ἵκοντο, τὴν εὔνοιαν δηλῶν τῶν οὕτως συνιόντων ἐπὶ μεσνῇ παιδοποιΐας.

Ἐφέστιου Διὸς) ἀντὶ τοῦ συνοίκου· οἱ μὲν γὰρ συνοικοῦντες τὸν ἐφέστιον Δία προστρέπουσιν· οἱ δὲ φίλοι, τὸν φίλιον, οἱ δὲ ἐν τῇ μιᾷ τάξει καταλεγόμενοι καὶ

μιᾷ συμμορίᾳ, ἑταιρεῖον. οἱ δὲ ξένοι ξένιον. οἱ δὲ ἐν ὅρκοις συμφωνίας ποιοῦντες, ὅρκιον. οἱ δὲ ἀδόμενοι, ἱκέσιον· οἱ δὲ ἀδελφοὶ, ὁμόγνιον.

l. 493. Συνηλλάχθης) συναλλαγὰς ἔχεις. γάμῳ συνεζεύχθης, συνηρμόσθης· ὅθεν καὶ συνάλλαγμα.

Pag. 17. l. 495. Τῶν σῶν ὑπ' ἐχθρῶν χεῖραν) ἡ ὑπὸ πρὸς τὸ χεῖραν· ὑποχείραν δὲ τινι τῶν ἐχθρῶν σου. εἰδυῖα δὲ ἀγεμαίνοντα τὸν Αἴαντα πρὸς τὰς ἐπιτιμήσεις, διαρρήδην μὲν οὐ φησι, μὴ διαφθείρῃς σαυτόν. στοχαζομένη δὲ τοῦ καιροῦ, ἔξωθεν περιέρχεται, τὰ ἐπακολουθοῦντα λέγουσα. ὅτι ὑποχείριον με τοῖς ἐχθροῖς σὺν τῷ παιδὶ καταλείψεις.

l. 496. Τελευτήσας) τὸν βίον δηλονότι. τελευτῶ τὸ ἔργον, καὶ τελευτῶ ἀντὶ τοῦ ἀποθνήσκω, ἐφ' οὗ συνυπακούεται τὸν βίον, ἵν' ᾖ τελευτῶ τὸν βίον, ἤγουν τελευτῶ καὶ καταστρέφω τὸ αὐτό. ἔστι δὲ τὸ τελευτῶ καὶ τὸ καταστρέφω, ἔστι δὲ καὶ τὸ μεταλλάττω τὰ αὐτά. δηλοῖ γὰρ τὸ ἀποθνήσκειν.

l. 497. Ταύτῃ) ἀντὶ τοῦ οὕτως, κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον.

l. 499. Δούλιον ἕξειν τροφὴν) οὐ ψιλὸν τὸ τῆς δουλείας εἶπεν, ἀλλὰ καὶ ὅσα ἔνεστιν εἰπεῖν τινὰ ἰδόντα αὐτὸν ἐν δουλείᾳ. καὶ ἡ τοιαύτη δὲ διδασκαλία, Ὁμήρου, Μή παῖδ' ὀρφανικὸν θείης, χήρην τε γυναῖκα. ἀποστρέψαι δὲ βούλεται αὐτὸν διὰ τῶν τοιούτων λόγων.

l. 501. Λόγοις ἰάπτων) γράφεται ἀτίζων, ὑβρίζων, παρὰ τὸ Ὁμηρικὸν, Ἕκτορος ἥδε γυνή.

l. 503. Τρέφει) αὔξει. ἔχει.

l. 504. Δαίμων ἐλᾷ) δαίμων νῦν, ἡ δουλεία, ἢ ἡ δυστυχία· ἐλᾷ δὲ ἀντὶ τοῦ ἐλάσει, εἰς ταῦτα δηλονότι.

l. 505. Σοὶ δ' αἰσχρὰ ταῦτα) καὶ διὰ τὴν εὐγένειαν καὶ διὰ τὴν ἀνδρίαν· διὰ μὲν τῷ σοὶ, τὴν ἀνδρίαν· διὰ τοῦ τοῦ σοῦ γένει, τὴν εὐγένειαν, τῶν προγόνων. θαυμαστῶς δὲ ἡ προσθήκη τοῦ γένους. Αἶσχος γὰρ προσῆψε καὶ τῷ υἱῷ, ἐπὶ τοιούτοις αὐτὸν καταλείπων.

l. 506 Ἀλλ' αἴδεσαι μὲν) καλῶς ἐπὶ τοῦ πατρὸς, ἐν γήρᾳ μακρῷ· ἐπὶ δὲ τῆς μητρὸς, πολλῶν ἐτῶν κληροῦχον. ὁ γὰρ ἐπ' ἀμφοτέρων ἑνὶ χρησάμενος ὀνόματι, ἐπιτεμνόμενος ἐστὶ τὸν λόγον. τὸ δὲ ἐγχρονίζειν ταῖς διηγήσεσιν, ἀνυσικώτερον. θαυμαστῶς δὲ, ἐπὶ μὲν ἑαυτῆς οὐδαμοῦ τοῖς τοιούτοις ὀνόμασι χρῆται, οὔτε αἰδέσθητι, οὔτε οἴκτειρε, ἐπὶ δὲ τῶν γονέων καὶ τοῦ παιδός.

l. 508. Κληροῦχον) μέτοχον. κεκληρωμένην. κλῆρον ἔχουσαν. κληροῦχος καὶ τῶν γεωργῶν φησὶν Ἡρόδοτος, κληροῦχοι καὶ οὓς Ἀθηναῖοι ἔπεμπον ἐπὶ τὰς πόλεις ἃς ἐλάμβανον, κλήρους ἑκάστῳ διανέμοντες.

Ἡ σε πολλάκις) τοῦτο οἰκείας ἐκ τῆς φύσεως στοχαζομένη παρέλαβεν.

l. 510. Εἰ νέας) εἰ τῆς νέας τροφῆς σοῦ χωρὶς διάξει καὶ βιώσεται. τροφῆς δὲ, ἀντὶ τῆς ἀνατροφῆς. λέγει δὲ ἀνατροφὴν ἣν ἀνατρέφουσιν αὐτὸν ἄλλοι.

l. 512. Ὑπ' ὀρφανιστῶν) ὀρφανισταί εἰσιν οἱ τοὺς ὀρφανοὺς τρέφοντες. ἄλλως οὖν φησιν οὐ φίλους ὀρφανιστὰς, κατὰ δυσμενεῖς. ἢ, ὀρφανισταὶ, ἀρχῇ ἀθλίωσιν τῶν τῶν ὀρφανῶν κρίνουσα. ἢ, ὀρφανιστῶν, τῶν τῆς ὀρφανίας ἐπιτρόπων· ὀρφανὸς δὲ ὁ ὄρον ἔχων τὸ οὐ φαίνεσθαι· ὁ ἄσημος καὶ μηκέτι ἐμφανής. ἀμέλει καὶ ὑπὸ τῶν ἀμφιθαλῶν ὡς ἐμφανῶν ἐλαύνεται· χηρωσταὶ δὲ οἱ τῶν χηρῶν ἐπίτροποι.

l. 514. Ἐμοὶ γὰρ οὐκ ἔτι) καὶ τοῦτο Ὁμηρικὸν,—οὐδέ μοι ἐστὶ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ. εἶτα ἑξῆς, —ἀτὰρ σύ μοι ἐσσὶ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.

l. 515. Ἠίστωσας) ἠφάνισας. ἀνιστῶ, τὸ πεπτωκὸς ἐγείρω· ἄϊστον, ὃ δὲ ἀϊστῶ, τὸ ἀφανίζω, ἀπὸ τοῦ στερητικοῦ α, καὶ τοῦ ἴσημι, ποιητικῶς τὸ γινώσκω. ἄϊστος, ἀφανὴς γεγονὼς καὶ ἐκπεπτωκὼς τῆς μνήμης, καὶ ἀπὸ τούτου ἀϊστόω ἀϊστῶ, ῥῆμα.

l. 516. Ἀλλ' ἡ μοῖρα) ὡς τοῦ ἰδίῳ θανάτῳ τετελευτηκότος· τὸ δὲ δῆτα, ἀντὶ τοῦ δέ.

l. 517. Θανασίμους) ἀντὶ τοῦ νεκρούς, ἢ ποιητικοὺς θανάτου.

l. 519. Ἔγωγε σώζομαι) ὥσπερ ἐὰν ἐσωζόμην ἐν πᾶσι, σώζομαι ἐν σοί. σώζεται δὲ τις ἔν τινι, ὅταν ἐν αὐτῷ ἡ σωτηρία αὐτῷ ᾖ, ὡς σωζομένου αὐτὸν σώζεσθαι, ἀπολωλότος δὲ συναπόλλυσθαι.

l. 520. Ἀλλ' ἴσχε κἀμοῦ) καλῶς τὸ κἀμοῦ ἐστι, μετὰ τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱὸν, κἀμὲ ἔν τινι μοίρᾳ κατάθου. αἱ ἀθάνατοι γὰρ τῆς τύχης ἐν ᾗ νῦν ἐστίν· ἀδημόνως δὲ αὐτὸν ὑπομιμνήσκει τῆς εὐνῆς. διὰ τοῦτο γὰρ μάλιστα ἐδόκει αὐτὸν πείσειν. ὁ δέ γε Εὐριπίδης μαστροπικώτατα εἰσάγει τὴν ἐκείνου λέγουσαν, Ποῦ τὰς φίλας δῆτ' εὐφρόνας δείξεις ἄναξ; Ἢ τῆς ἐν εὐνῇ φιλτάτων ἀσπα-

ἀσπασμάτων Χάριν τιν' ἕξει παῖς ἐμῆς κλίνης δι' ἐγώ;

l. 521. Τερπνὸν) τὸ τέρψιν ποιοῦν· χαροποιὸν δὲ τὸ χαρὰν ἔχον, ὅθεν χαροποιὸν ὄμμα.

l. 522. Χάρις χάριν γάρ ἐστιν) ἡ φύσει γὰρ τὴν χάριν χάρις, ὅσα προϋπάρξασα.

l. 523. Ὅτῳ δ' ἀπορρεῖ μνῆστις) ἡ μνήμη τοῦ εὖ πεπονθέναι, οὗτοι οὐκ ἂν εἴη εὐγενής. σχεδὸν δὲ διὰ τούτων τῶν ἰάμβων ἤρτηται τὸ περὶ εὐχαριστίας καὶ ἀχαριστίας.

l. 525. Ἔχειν σ' ἂν οἶκτον) ἔλεον δυσωπητικὰ γὰρ τὰ τοιαῦτα. εἰ γὰρ ὁ ξένος ᾤκτειρε, πόσῳ μᾶλλον ὁ αἴας.

l. 527. Καὶ κάρτ' ἐπαίνου) οὐχὶ καθ' ἃ εἶπεν. δηλονότι, ἐὰν πληρωθῇ κατὰ πάντα ἐμοί. ὁ γὰρ αἴας, ἐγνωκὼς ἑαυτὸν ἀποσφάττειν, ἐβούλετο πρὸ τοῦ θανάτου τὸν παῖδα ἰδεῖν. εἰκότως οὖν τοῦτο πάλιν λέγει, ὅτι ἄριστόν ἐστι τὴν γυναῖκα πειθαρχεῖν εἰς ἅπαντα τῷ ἀνδρί. ἔοικε γὰρ ὑφορᾶσθαι ὅτι ὀκνηρῶς ἐκδώσει τὸ παιδίον.

l. 531. Καὶ μὴν φόβοισί γ' αὐτὸν) τοῦ φόβου χάριν, ῥύσασθαι θέλουσα ἐξήγαγον. οὐκ ἄντικρυς μὲν ἀντιλέγει, ἀναβολαῖς δὲ πλάττεται, ὡς ὑποκεκινηκότι μὴ πιστεύουσα λέγει δέ, καὶ μὴν ἐξελυσάμην αὐτὸν, εἰς τοῦτο δηλονότι ἵνα σὺ ὁρᾷς αὐτόν.

l. 534. Πρέπον γέ τ' ἦν ἄν) ἦν καὶ τοῦτο τοῦ ἐμοῦ δαίμονος, τὸ ὑπ' ἐμοῦ τὸν παῖδα ἀναιρεθῆναι. ἀντὶ τοῦ ἥρμοττε τῇ παρούσῃ μου τύχῃ, καὶ τὸ αὐτόχειρά με τοῦ παιδὸς κατασκευάσαι.

l. 535. Τοῦτό γ' ἀρκέσαι) εἰς τοῦτο ἀρκέσαι. τῷ παιδὶ ὑπηρετῆσαι, καὶ ἀποσοβῆσαι τὸ θανεῖν.

l. 536. Ἐπῄνεσα) ἀντὶ τοῦ ἐπαινῶ.

l. 537. Τί δῆτ' ἄν) τί σε (φησὶν) ἐκ τῶν παρόντων ὠφέλησα; καὶ τί βούλει σοι γενέσθαι; ὠφελοίμην ἔδει εἰπεῖν· ποιητικῇ δὲ ἀδείᾳ πρὸς οὕτω χρῆται τοῖς ἀττικοῖς.

Ἐκ τῶνδε) κατὰ τὰ μετὰ ταῦτα.

Pag. 29. l. 538. Προσειπεῖν) προσφθέγξασθαι. ἀσπάζεσθαι λόγοις.

l. 540. Μὴ οὐ παρουσίαν ἔχειν) ἤτοι παρεῖναι.

l. 542. Εὐθύναν κυρεῖς) ἤγουν διδάσκεις, παιδεύεις, κυβερνᾷς. δεῦρο ἄγε αὐτὸν ὅστις ἀπὸ τῶν προσπόλων κυβερνᾷς αὐτὸν ταῖς χερσίν.

l. 543. Ἕρποντι φανεὶς) ἐγγὺς ὄντι, ἢ ἀπολιμπανομένῳ τῆς κλήσεως. ἤγουν οὐκ ἀκούοντι.

l. 545. Αἶρε δεῦρο) ἀντὶ τοῦ προσφέρε. ὡς τὸ, Μή μοι οἶνον ἄειρε.

l. 546. Φόνον) τὰ πτώματα τῶν πεφονευμένων.

l. 547. Εἴπερ δικαίως ἔστ' ἐμὸς) εἴπερ ἐστὶν ἐμοῦ, οὐκ εὐλαβηθήσεται τὸν φόνον τῶν ποιμνίων.

Τὰ πατρόθεν) ἤγουν τὰ ἐκ πατρὸς ἰδιώματα λέγω δὲ ἀνδρίαν καὶ φρόνησιν, καὶ τὸ γενναῖον ἐν συμφοραῖς. ἤγουν, εἴπερ οὐ μόνον κατὰ τὴν σποράν ἐμός ἐστιν υἱὸς, δηλαδὴ καὶ κατὰ τὰ φυσικὰ πλεονεκτήματα ἐμοὶ ἔοικεν ἀληθῶς.

l. 548. Ἀλλ' αὐτίκ' ὠμοῖς) νῦν τὸ ὠμοῖς ὡς κατὰ τῶν καρπῶν· ὅτι εἰσὶν ὠμοί, σκληροί περί εἰσι καὶ ἰταμοί. μεγαλοφρονῶν δὲ, νόμους τὴν φύσιν ὀνόμασε καὶ τὸ ἔθος τοῦ γεγεννηκότος.

l. 549. Πωλοδαμνεῖν) ὡς πῶλον γυμνάζειν. πωλοδαμνεῖν ἐπὶ τῶν ἀλόγων λέγεται κυρίως· ἐπὶ δὲ ἀνθρώπων, τὸ παιδαγωγεῖν καὶ παιδοτριβεῖν· ἀφ' ὧν παιδαγωγὸς καὶ παιδοτρίβης, ὁ λεγόμενος βαίουλος.

l. 550. Ὦ παῖ, γένοιο) μάλιστα ὁ λόγος. ἡ δὲ ὁμοία εὐχὴ καὶ παρ' ὁμήρῳ, Ζεῦ ἄλλοι τε θεοὶ δότε δὴ καὶ τόνδε γενέσθαι Παῖδ' ἐμὸν ὡς καὶ ἐγώ.

l. 552. Καίτοι σε καὶ νῦν) ἐπειδὴ κατηύξατο αὐτῷ εὐτυχίαν, φησὶν ὅτι, καὶ νῦν σε μακαρίζω ὅτι μικρὸς ὢν οὐκ αἰσθάνῃ τῶν ἐμῶν κακῶν.

Ζηλοῦν) μακαρίζειν.

l. 554. Ἐν τῷ φρονεῖν γὰρ μηδὲν,) ἐν τῷ μηδενὸς αἰσθάνεσθαι, μήτε λυπηροῦ, μήτε ἡδέος. ἤτοι, ἐν τῷ μὴ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν κακῶν. ἐπεὶ ἔσται γελοιότατον δόγμα ὡς τιμῶντος τὴν ἀφροσύνην.

l. 555. Τὸ μὴ φρονεῖν γὰρ,) δεῖ λαβεῖν τοῦτο ὡς ἐπὶ παιδίου. οὐ γὰρ καθόλου τὴν ἀφροσύνην προκρίνει. ὁ δὲ νοῦς, ἐν τῷ νηπίῳ κακὸν μὲν τὸ μὴ φρονεῖν, κακὸν δὲ ὅμως ἀνώδυνον. καὶ εὐριπίδης, « Νέα γὰρ φροντὶς οὐκ ἀλγεῖν φιλεῖ. τάχιστα δὲ διὰ τῶν ἑξῆς ἐσήμανε τὸ συνοικτικὸν καὶ ὡσπερεὶ σύμβολον τῆς φρονήσεως· τὸ γὰρ διακριτικὸν τῶν χαρίεν καὶ τῶν λυπηρῶν, συνετοῦ ἐστι.

l. 557. Δεῖ σ' ὅπως) ἀντὶ τοῦ, δεῖ σε ἐκδικῆσαι τὸν πατέρα. τὸ ὅπως ἐπὶ παραγγελίας κείμενον, οὐδέποτε κατὰ τοὺς ἀττικοὺς ὑποτακτικῷ· ἀντὶ γὰρ τοῦ πῶς κεῖται.

l. 558. Οἷος ἐξ οἵου τράφης) οὐ πρὸς τὸ ἐξ οἵου λέγεται τὸ ἐτράφης, ἀλλὰ πρὸς τὸ οἷος ἐτράφης. τὸ δὲ ἐξ οἵου, ἀντὶ τοῦ ἐξ οἵου πατρὸς, δηλονότι γεγονώς. τὸ πᾶν, οἷος ἀνετράφης ἐξ οἵου πατρὸς ὤν.

l. 559. Κούφοις πνεύμασι) κούφῃ καὶ ἁπαλῇ ζωῇ. τῇ μεταφορᾷ δὲ τῶν μικρῶν φυτῶν ἐχρήσατο, ἅτινα οὐδὲν σφοδρὸν δύναται ὑποφέρειν, οὐ καύσωνα, οὐκ ἄνεμον.

l. 560. Ψυχὴν ἀτάλλων) ζωὴν βρεφικῶς διαβιβάζων καὶ τρέφων. ἀτάλλειν γὰρ τὸ νηπιάζειν καὶ σκιρτᾶν.

l. 561. Οὔτοι σ' ἀχαιῶν) ἤγουν, οἶδα ὅτι οὐ μὴ ὑβρίσῃ σέ τις τῶν ἀχαιῶν.

l. 562. Οὐδὲ χωρὶς ὄντ' ἐμοῦ) διὰ τί (φησὶν) ἐν ταῦθα πρακτικῶς ἐκφέρει τὴν ἑαυτοῦ γνώμην ὁ αἴας, ὅτι δεῖ ἑαυτὸν ἐξάγειν τοῦ βίου; ῥητέον οὖν ὅτι ἐν ἤθει· ἔστιν, εἰ γένοιτό τις περὶ ἐμὲ συμφορά, μὴ δίδιθι· ἕξεις γὰρ τὸν προνοοῦντα ἀντὶ ἐμοῦ· ἢ ὅτι ἐκφέρει ταῦτα ὑπὸ τοῦ πάθους περιαγόμενος.

l. 563. Πυλωρὸν) ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν φυλασσόντων τὰς πύλας, λέγει νῦν τὸν ἀποσοβοῦντα, καὶ μὴ ἐῶντα προσβάλλειν κακόν τι.

l. 564. Τροφῆς ἄοκνον ἔμπαικ') ἀναστροφῆς πρόθυμον φροντιστήν.

Εἰ τανῦν τηλωπὸς οἰχνεῖ,) καὶ εἰ ἔκδημος νῦν ἐστι. Τηλωπός. ἔκδημος. γράφεται καὶ τηλουργός.

l. 565. Δυσμενῶν θήραν ἔχων) φυλακὴν ἔχων τῶν ἐχθρῶν. λέγοι δ' ἂν τῶν θρακῶν. περὶ γὰρ τὰ τελευταῖα τοῦ τρωϊκοῦ πολέμου ἐσυμμάχουν τοῖς τρωσὶν οἱ θρᾷκες. γνόντες δὲ τοῦτο οἱ ἕλληνες, φρουροὺς ἔταξαν προμηνύσοντας αὐτοῖς τὴν ἐκείνων ἔφοδον· ἵνα οὕτως ἐπελθόντων, κατὰ τὴν ὁδὸν συμβάλωσιν αὐτοῖς, πρὶν ἐλθεῖν εἰς ἴλιον. καὶ πρέσβεις δὲ ἀποστείλαντες, οὐκ ἔπεισαν. τὸ δὲ θήραν γράφεται καὶ φρουράν.

l. 567. Ὑμῖν τε κοινὴν) προθυμοτέρους αὐτοὺς καθίστησι· κοινὴν γὰρ καὶ ἴσην φησὶ χάριν ὁμολογεῖν ἐκείνῳ τε τῆς ὑπουργίας, καὶ τούτοις τῆς ἐπαγγελίας. περιπαθῶς δὲ εἰς ἔσχατον περιεστώσης τῆς ἐλπίδος, ἐμφρόνως τὰ σπουδαιότατα τοῖς ἑταίροις ἐπισκήπτει, οὐ τῇ γυναικί. ἐπισκήπτω δὲ τὴν δὲ τὴν ἐντολὴν, ὤφειλεν εἰπεῖν· ὁ δὲ λέγει, τὴν δὲ τὴν χάριν, ἐπεὶ ὅπερ ἐντέλλεται, ὡς χάριν τοῦτο αἰτεῖ παρ' αὐτῶν.

l. 571. Ὥς σφιν γένηται) πάνυ περιπαθῶς, τὸ ἐπὶ γονεῦσι καὶ παιδὶ διαθήκας ποιῆσαι. θαυμαστῶς δὲ πρὸς ἅπαντας τοὺς λόγους τῆς τεκμήσσης ἀντιθέσεις ἐποιήσατο, οὐκ ἄντικρυς ἀπὸ ὑποσχεμένου τοῦ ποιητοῦ. τοῦ μὲν μὴ ὑβρισθῆναι τὸν παῖδα ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν, τὴν ἀπὸ τοῦ τεύκρου φυλακὴν προβαλλόμενος· τοῦ δὲ μὴ γηροβοσκηθῆναι ὑπ' ἐκείνων, τὴν τοῦ παιδὸς ἀρετὴν, ὃν φησι καὶ ἐκδικήσειν αὐτὸν ἐν ἡλικίᾳ γενόμενον. πρὸς δὲ τὰ περὶ τῆς γονέων, ὅτι ἀντ' αὐτοῦ καταλείπεται ὁ εὐρυσάκης. τὸ δὲ γηροβοσκὸν, γράφεται καὶ μικρὸν, ἀπὸ τοῦ γῆρος· (ἔστι γὰρ ἡ εὐθεῖα τὸ γῆρας) καὶ μέγα, ἀπὸ τῆς γενικῆς τοῦ γήρως.

l. 572. Μέχρις οὗ μυχοὺς κίχωσι) περιφραστικῶς, ἤγουν, ἕως τελευτήσωσι.

l. 573. Καὶ τἀμὰ τεύχη) πιθανῶς τὸν αἴαντα ἐπὶ τὸν περὶ τῶν ὅπλων λόγον ἰέναι συνεχῶς. ἅπτεται γὰρ αὐτοῦ μάλιστα. ἀνθρώπινον δὲ καὶ μάλα φυσικὸν, τὸ συνεχέστερον μεμνῆσθαι περὶ ὧν ἀνιώμενος. τεῦχος μὲν τὸ ἀγγεῖον. τεύχη δὲ πληθυντικῶς, τὰ ὅπλα.

l. 575. Ἀλλ' αὐτό μοι σὺ παῖ) πέπεισται ὡς οὐδὲν ἀπολειπόμενον τοῦ παιδὸς τῆς αὐτοῦ ἀρετῆς. τὸ δὲ σάκος, διὰ τὸ ἐξαίρετον, τῷ παιδὶ φυλάσσειν κελεύει· τὰ δὲ ἄλλα τεύχη συνθάψαι φησίν. ἐπίσταται γὰρ καὶ αὐτὰ περιμάχητα ἐσόμενα. οἶδεν ὅμηρος ὅπλα συνκαιόμενα, Ἀλλ' ἄρα μιν κατέκηε σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισι. τὸ δὲ πᾶν, ἀλλὰ σὺ εὐρύσακες παῖ ἐμοὶ λαβὼν αὐτὸ τὸ σάκος τὸ ἑπτάβοιον, τὸ ἄρρηκτον, τὸ ἐπώνυμον σοὶ δηλονότι, ἔχε στρέφων διὰ τοῦ πολυρράφου πόρπακος. ἔστι δὲ πόρπαξ ἡ λαβὴ δι' ἧς κατέχουσι τὴν ἀσπίδα, ἣ καὶ λέγεται καὶ ὄχανον. σάκος δὲ οὐδετέρως, ὅπλον. ἀσπίς. σάκος δὲ ἀρσενικῶς, καὶ αὐτὸ διὰ τοῦ ἑνὸς κ', ὁ θύλακος· καρυκὸν δὲ, πλέγμα δικτυκὸν ἄρτων.

l. 581. Καὶ δῶμ' ἀπάκτου) κατὰ τῶν σκηνῶν ἄπαγε. τὸ δὲ ἀπάκτου. ἄγω, ἄξω, ἦχα, ἦγμαι, ἤχθαι, ἀκτὸν ὄνομα· καὶ ἀπὸ τούτου, ἀπακτόω ἀπακτῶ ῥῆμα.

Ἐπισκηνοὺς γόους) ἐπισκήνους λέγει, ἐπεὶ καὶ ἐπιτάφιοι εἰσι καὶ ἐξόδιοι· ἐπισκήνιοι ἢ θρῆνοι, οἱ ἐπὶ τῆς σκηνῆς.

Pag. 31. l. 583. Πύκαζε) ἀσφάλιζε.

Οὐ πρὸς ἰατροῦ σοφοῦ) οὐκ ἔστιν ἰατροῦ σοφοῦ.

l. 584. Θρηνεῖν ἐπῳδάς) ἀντὶ τοῦ ἐπιφωνεῖν, ἐπᾴδειν, ἐπῳδαῖς χρῆσθαι.

Πρὸς τομῶντι) τομῆς δεομένῳ τομῶντι ὡς τὸ θανατῶντι, βασιλειῶντι. τὰ γὰρ τοιαῦτα, δευτέρας συζυγίας ὡς ἐπίπαν ἐστίν. ἔστι δὲ γλυκύτατον λέγειν τὸ τραῦμα τομῆς ἐπιθυμεῖν, ὥσπερ εἰ αἴσθησιν εἶχεν.

Πήματι) γεγραφθαι τραύματι.

l. 585 Οὐ γάρ μ' ἀρέσκει) οὐκ ἀρέσκουσιν ἐμοὶ οἱ λόγοι σου θρασεῖς ὄντες. τὸ ὄργανον γὰρ λέγει τὴν λόγων ἀντὶ τοῦ λόγου.

l. 586. Δρασείεις) ἤγουν ἐπιθυμεῖς δρᾶσαι.

l 587. Μὴ κρῖνε) ἤγουν ἀνάκρινε.

Σωφρονεῖν) νῦν τὸ μὴ περιεργεῖν. ἐν τούτῳ γὰρ μάλιστα ἡ σωφροσύνη ταῖς γυναιξὶ διασώζεται, εἰ μὴ περιεργάζοιντο ὅ, τι πράττει ὁ ἀνήρ.

l. 590. Καὶ θεῶν ἱκνοῦμαι) συνίζησις. τὸ δὲ ἱκνοῦμαι, τὸ παρακαλῶ· ἀφικνοῦμαι δὲ, τὸ παραγίνομαι.

Προδοὺς) προδίδωμι, ἐπὶ προδοσίας, ἀφ' οὗ προδότης· προδίδωμι τὸ καταλιμπάνω, ὡς ἐνταῦθα.

l. 591. Οὐ κάτοισθ' ἐγὼ θεοῖς ὡς οὐδ') οὐκ ἔτι (φησὶν) ἐν τούτῳ εἰμὶ ὥστε ὀφείλειν τοὺς θεοὺς ἐπαρκεῖν μοι, διὰ τὸ μὴ προαιρεῖσθαι τοῦ ζῆν. ὡς οὐκ ἔτι τοῖς θεοῖς ὀφείλω λέγειν ἐγὼ ἐπαρκεῖν ἀντὶ τοῦ οὐδὲν ἔτι τιμὴ προσάπτειν τῶν θεῶν. πρὸς ὃ καὶ ἡ Τέκμησσα ἐπάγει, Εὔφημα φώνει.

l. 594. Τοῖς ἀκούουσιν) τοῖς πειθομένοις.

l. 595. Οὐ ξυμπέρξεθ') οὐ συγκλείσετε· κελεύει δὲ τοῖς θεράπουσιν αὐτὴν ἀποκλείειν.

l. 599. Μαλάσσου) μεταβάλλου.

l. 600. Μῶρά μοι δοκ.) εὐήθης εἶ, νῦν βουλομένη μαλάσσειν ἐξηκμακότα τοῦ καιροῦ.

l. 602. Ὦ κλεινὰ Σαλαμὶς) συγκέκλεισται ὁ Αἴας διαχρησόμενος ἑαυτὸν, ἐπειδὴ οἱ ἀπὸ τοῦ χοροῦ λόγον περὶ παθῶν διεξιᾶσι. πρὸς μὲν γὰρ αὐτὸν λέγειν οὐκ ἦν, εἰσελθόντα ἤδη· γέγονε δὲ αὐτοῖς ἀπολόφυρσις ἐπὶ τὰ οἰκεῖα. καὶ ἔχει ἀκολουθίαν τὰ χορικά. ἀπεστερημένοι γὰρ τοῦ ἄρχοντος, καὶ ἄλλην ἀποστροφὴν οὐκ ἔχοντες, περὶ τῆς πατρίδος τὸν λόγον ποιοῦνται, ἐκτιθέμενοι ἐν οἷς εἰσὶ χαλεποῖς, καὶ ἐν οἷς ἔσονται οἱ γονεῖς αὐτοῦ πυθόμενοι ταῦτα.

l. 603. Ναίεις ἁλίπλαγκτος) ἐνεργητικὸν ἀντὶ παθητικοῦ ναίῃ. τὸ δὲ ἁλίπλαγκτος, ἤγουν ἐν θαλάσσῃ οὖσα, ἀπαγκλύση περὶ σέ.

l. 606. Παλαιὸς ἀφ' οὗ χρόνος) ἐκ πολλοῦ χρόνου.

l. 607. Ἰδαία) τῇ Τρωϊκῇ, ἐπὶ ἐν τῷ τῆς Ἴδης χωρίῳ. τοῖς χλωροῖς καὶ λειμῶνας ἔχουσι διάγων.

l. 608. Λειμωνία ποᾷ) ὅμοιον τῷ, Τελαμώνιε παῖ. λειμωνία γὰρ ἡ ἐν λειμῶνι χλόη.

Μήλων) γενικὸν ὄνομα τοῦτο παρ' Ὁμήρῳ· εἰπὼν γὰρ αὐτὰ μῆλα, ἐπάγει, ὄϊές τε καὶ αἶγες.

l. 609. Ἀνήριθμος) ἐν οὐδενὶ ἀριθμῷ ταττόμενος, ἀλλὰ παρερριμμένος.

Εὐνώμᾳ) ἤτοι τῷ εὐνομουμένῳ καὶ δικαίῳ. ἢ εὐκινήτῳ. ἢ εὐνόμῳ λειμῶνι, τῷ καλὰς νομὰς ἔχοντι. τὸ δὲ ἑξῆς, παλαιὸς ἀφ' οὗ χρόνος αἰὲν εὐνόμᾳ χρόνῳ τρυχόμενος, Ἰδαία μίμνω λειμωνία ποᾷ μήλων, ἀνήριθμος, κακὴν ἐλπίδα ἔχων πῶς με δεῖ τὸν ἅδην ἀνύσειν. ἀντὶ τοῦ, οὐδὲν ἀγαθὸν προσδοκῶν, ἀλλὰ κακῶς τελευτήσειν ἐν τῷ πολέμῳ ἐλπίζων.

l. 610. Χρόνῳ τρυχόμενος) ἤγουν, ὑπὸ τοῦ εὐκινήτου χρόνου δαμαζόμενος καὶ κακοπαθῶν.

l. 611. Κακὰν ἐλπίδα) ἤγουν, φόβον ἔχων ἀνύσειν ἐμὲ ἔτι ποτὲ τὸν ἅδην. τουτέστι λήψεσθαι προσδοκῶντα εἰς τοῦτο.

l. 612. Ἀνύσειν) ἀντὶ τοῦ ἐκπερᾶξαι. λείπει δὲ τὸ δεῖ. ἀνύω τὴν ὁδὸν ἀντὶ τοῦ τελειῶ. καὶ ἀνύω τὸ βραβεῖον, ἤγουν σπουδάσας λαμβάνω· καθ' ὃ λέγεται ἐνταῦθα.

l. 613. Τὸν ἀπότροπον) τὸν ἀποτρόπαιον, ἤγουν τὸν ἀποστροφῆς καὶ ἀποτροπιασμοῦ ἄξιον. ἀΐδηλον δὲ ἀΐδην λέγει τὸ σκοτεινὸν, ἢ ὥσπερ ἄν τις εἴποι ἁλυκὸν ἅλα. ἀπὸ γὰρ τοῦ ἀΐδης γίνεται τὸ ἀΐδηλον κατὰ παραγωγὴν, καθ' ὃν τρόπον ἁλυκὸν ἀπὸ τοῦ ἁλός.

Καί μοι δυσθεράπευτος Αἴας) οἷον, πρὸς τοῖς προτέροις κακοῖς, ὥσπερ δεύτερον ἐστί μοι κακὸν τὸ τοῦ Αἴαντος συνεστηκός. τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ ἔφεδρος. ἔφεδρος δέ ἐστιν ἐν τοῖς ἀγῶσιν ὁ μὴ πλανώμενος εἰς τὸ ἀγωνίζεσθαι τοῖς νικῶσιν, ἀλλ' ὅταν δύο τινὲς παλαίωσι, παλαίσειν τῷ νικήσαντι παρεσκευασμένος. ἐνταῦθα οὖν φησὶν, ὅτι ἕτερος καὶ ὡς ἔφεδρος ἐλείφθη μοι ὁ Αἴας εἰς κακόν.

l. 617. Ξύναυλος) κοινωνός.

l. 618. Ἐξεπέμψω) ἀντὶ τοῦ ἔπεμψας ὧδε.

l. 621.

l. 621. Νῦν δ' αὖ φρενὸς οἰοβότας) ἀνθρωπόφρετος, ὡς ἂν εἴποι τις αὐτὸς ἑαυτοῦ διανοίας βόσκων. καὶ μηδενὶ πειθόμενος. ἢ, μονωθεὶς ἐκ τῆς φρενός. ἢ, μονότροπος, μεμονωμένος τοῦ λογισμοῦ. ἢ, ποιμαίνων τὴν ἑαυτοῦ διάνοιαν, καὶ μόναρχος ὢν τοῦ λογισμοῦ. ἢ, οἷον διαιτῶν αὐτοῦ τὴν φρένα. παρὰ τὴν βόσιν. ἢ, ὁ βαίνων ἐν ἐρημίᾳ, διὰ τὸ συγκεκλεικέναι ἑαυτόν. καὶ ὅμοιόν ἐστι τοῦ, "Ον θυμὸν κατέδων, πάτον ἀνθρώπων ἀλεείνων,. ἢ, φρενὸς οἰοβότας, οὐ σὺν φρεσὶ, ἀλλ' ἐκτὸς φρενῶν διάγων. ἢ, ἀποπλανηθείς· ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν πλανηθέντων προβάτων, καὶ μόνων βοσκομένων.

l. 623. Ἔντεται) γράφεται γεγένηται.

Pag. 33. l. 624. Τὰ πρὶν δ' ἔργα χεροῖν) λείπει γιγνόμενα. τὰ δὲ πρότερα μέγιστα τῆς ἀρετῆς τῶν χειρῶν αὐτοῦ ἔργα ἐν ὀλιγωρίᾳ ἐστὶ παρὰ τοῖς Ἀτρείδαις. ἢ οὕτως, τὰ δὲ πρότερα αὐτοῦ ἀνδραγαθήματα, φροῦδα παρὰ τοῖς Ἀτρείδαις.

l. 626. Ἄφιλα) ἀχάριστα παρὰ τοῖς πρὶν αὐτοῦ φίλοις, νῦν δὲ πάντων ἐπιλελησμένοις. ἢ, ἄφιλα παρ' ἀφίλοις, ἐχθρὰ παρ' ἐχθροῖς

l. 630. Παλαιᾷ μὲν ἔντροφος ἁμέρᾳ) παλαιὸν, τὸ πάλαι ἀρξάμενον, ᾧ ἀντίκειται τὸ νέον. νέον γὰρ, τὸ νεωστὶ ἀρξάμενον. ἐνταῦθα οὖν, ἔντροφος παλαιᾷ ἡμέρᾳ, ἡ ἐντεθραμμένη παλαιῷ χρόνῳ· οἷον τῇ ἡλικίᾳ ἀντὶ τοῦ πολυετής. ὁ δὲ νοῦς, ὄντως που ἡ τῇ παλαιᾷ ἡμέρᾳ, τουτέστι τοῦ παλαιοῦ χρόνῳ ἔντροφος. τὸ δὲ λευκῷ γήρᾳ, κατὰ κοινοῦ, τὸ ἔντροφος ἡ μήτηρ αὐτοῦ.

l. 631. Λευκῷ δὲ γήρᾳ) ἐπειδὴ τὸ γῆρας λευκαίνει τὰς τρίχας.

l. 634. Φρενομόρως) ἀντὶ τοῦ εἰς τὴν μοῖραν τῶν φρενῶν νοσοῦντα. ὅ ἐστι φρενοβλαβῶς, μανικῶς.

l. 635. Αἴλινον) εἶδος θρήνου.

l. 636. Αὐδ' οἰκτρᾶς γόον) οἷον οὐ μέτριον. ἀναστρεπτέον δέ. ἀρχὴ γὰρ τοῦ λόγου τὸ οὐκ ἴν' ἢ, οὐκ αἴλινον, οὐδ' οἰκτρᾶς γόον ἀηδοῦς ἥσει, ἀλλ' ὀξυτόνους μὲν ᾠδὰς, καὶ τὰ ἑξῆς.

l. 637. Ἥσει δύσμορος) ἥσει γόον οὐ μέτριον, κατὰ τὴν ἀηδόνα, ἀλλ' ὀξύ. ἡ ἀηδὼν δὲ, κατὰ μιτυληναίους. ἀηδόνος δὲ λέγει τὰς ἀφροσιμίας ἐστερημένης διὰ τὸ ἀεὶ θρηνεῖν τὸν υἱὸν Ἴτυν. παραβάλλει δὲ τὸν ἀηδόνος θρῆνον καὶ τὸν ἐριβοίας, καὶ εἰκάζει μείζω ἐκεῖνον ἔσεσθαι τοῦ τῆς ἀηδόνος.

l. 338. Ὀξυτόνους) ὀξυφώνους. τόνος, ὁ κοινὸς ἦχος, καθ' ὃ λέγεται λύδιος τόνος, καὶ φρύγιος.

l. 642. Καὶ πολιᾶς) προσπαθὴς ἡ πρόθεσις τῆς πολιᾶς.

l. 645. Κρείσσων γὰρ ἅδᾳ κεύθων) κρείσσων γάρ ἐστιν ὁ τεθνηκὼς ἢ ὁ ζῶν καὶ νοσῶν μάτην, ὅ ἐστι μεμηνώς. μάτην γὰρ νοσεῖν, τὸ ἀθεραπεύτως μαίνεσθαι. οὐ λέγει δὲ ὅτι ὅταν αὐτὸν πύθηται τετελευτηκότα. ὁ γὰρ μεμηνὼς καὶ τὰς φρένας διεφθαρμένος, κρείσσων ἂν ἅδᾳ κεύθων· οἷον, ἄμεινον τοῦ μεμηνότι ἐξεῖναι τοῦ βίου οἷον. ἡγεῖσθαι κρείσσονα τὸν θάνατον τῆς τοῦ Αἴαντος μανίας. μάτην δὲ, ἀντὶ τοῦ ἀψευδῶς, καὶ ἀντὶ τοῦ ματαίως, ὡς ἐνταῦθα.

l. 646. Ὃς ἐκ πατρῴας) ὡς ἄνωθεν κατὰ πατρῴας γενεᾶς ἄριστα ἥκων. λείπει γὰρ τὸ ἄριστος. ὥστε προέχειν ἁπάντων τῶν ἑλλήνων κατὰ γένος, νῦν οὐκέτι ἤθεσιν ἐμμένει.

l. 650. Ὀργαῖς) ὁρμαῖς, τρόποις.

l. 651. Ἀλλ' ἐκτὸς) τοῦ προσήκοντος δηλονότι.

l. 652. Ὦ τλάμων πάτερ] ἀποστρέψε τὸν λόγον πρὸς τὸν τελαμῶνα, οἵαν σε μένει πυθέσθαι, τοιαύτην ἄτην οἵαν οὐδεὶς πέπονθε τῶν αἰακιδῶν. παραμυθία γάρ ἐστι τὸ μετέχειν τινὰ τῶν τοῦ γένους τῶν αὐτῶν κακῶν.

l. 656. Ἔθρεψεν) ἦγεν.

l. 658. Ἄτερθέ γε τοῦδε) χωρὶς τούτου τοῦ Αἴαντος. ἤτοι τοῦ χρόνου.

l. 660. Ἅπανθ' ὁ μακρὸς) ἐξέρχεται ὁ Αἴας ὡς δὴ καταπεπληχθεὶς ὑπὸ τεκμήσσης μὴ σφάττειν ἑαυτόν. καὶ προφάσει τοῦ δεῖν εἰς ἐρημίαν ἐλθεῖν καὶ κρύψαι τὸ ξίφος, ἐπὶ τούτων ἀναχωρεῖ καὶ διαχρῆται ἑαυτόν. παρίστησι δὲ ὁ λόγος ὅτι καὶ οἱ εὔφρονες καὶ παρακολουθοῦντες τῇ φύσει τῶν πραγμάτων, ὅμως ὑπὸ τῶν τοιούτων παθῶν ἐπὶ τὸ χεῖρον ἀπολισθαίνουσιν ὡς ἐν τραχινίαις ἡ δηϊάνειρα περὶ τοῦ ἔρωτος διαλεγομένη καὶ τοῦ ἀνδρὸς, ὅτι αὐτοῦ οὐκ ἀντιστήσεται. οὐδὲ λυσιτελεῖ αὐτῇ ἀντιπράττειν τῇ ἐπιθυμίᾳ τοῦ ἀνδρὸς, πράττει μετὰ ταῦτα ἅπερ αὐτὴν ἀνέπεισεν ἡ ζηλοτυπία. ἤτοι δὲ σχῆμά ἐστιν. ἅπαντα ὁ χρόνος φύει. φησίν· εἶτα ἐξηγηγῆ, καὶ ταῦτα φανέντα κρύπτεται. ἢ τὸ κρύπτεται ἀπὸ τοῦ χρόνου. ἀντὶ τοῦ κρύπτει τοῦτο δέ φησιν ὡς μεταβεβλημένος ὑπὸ τῶν προτέρων νοημάτων.

l. 662. Ἀλίσκεται) ἐξελέγχεται. φωρᾶται. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἁλισκομένων θηρίων ὑπὸ θηρατῶν.

l. 663. Χὠ δεινὸς ὅρκος) ὅτι καὶ ὀμόσαντές τινες, ἐν μεταβολῇ γίνονται τῷ χρόνῳ.

Περισκελεῖς φρέν.) αἱ ἄγαν σκληραὶ ψυχαί.

l. 664. Ὃς τὰ δείν' ἐκαρτέρουν τότε) γράφεται ἐπιπαρείληπται ἔπη. ἢ λείπει τὸ ἔπη, ἵν' ᾖ, ὅστις τὰ δεινὰ ἔπη ἐκαρτέρουν λέγειν τό τε ὡσανεὶ περιττοῦ.

l. 665. Βαφῇ σίδηρος ὡς ἐθηλύνθην) ἐν τῇ βαφῇ οὐκ ἀνίεται ὁ σίδηρος, ἀλλὰ μᾶλλον σκληραίνεται, οὕτως οὖν διαστελτέον· κἀγὼ γὰρ (φησὶν) ὃς ἠπείλουν καὶ ἴσχυον καὶ ἐβόων, ὡς ἐνβαφῇ σίδηρος, (ὡς Ὅμηρος, Ἐν ὕδατι ψυχρῷ βάπτεται μεγάλα ἰάχοντι) νῦν ἐθηλύνθην ὑπὸ τῶν λόγων τῆς γυναικός. ἢ ὅτι διττῶς βάπτεται ὁ σίδηρος· εἰ μὲν γὰρ μαλθακὸν βούλονται αὐτὸν εἶναι, ἐλαίῳ βάπτουσιν εἰ δὲ σκληρόν, ὕδατι.

Pag. 35. l. 664. Ἀλλ' εἶμι πρός τε λουτρὰ) πιθανὴ αὐτῷ ἡ ἔξοδος, ὡς ἐπὶ καθαρμόν μονάσαι γὰρ βούλεται χάριν τῆς ἀναιρέσεως.

l. 665. Λύματα) μολυσμόν. ἔθος γὰρ ἦν τοῖς παλαιοῖς, ὅταν ἢ φόνον ἀνθρώπου, ἢ ἄλλας σφαγὰς ἐποίουν, ὕδατι ἀπονίπτειν τὰς χεῖρας εἰς κάθαρσιν τοῦ μιάσματος.

l. 666. Ἐξαλύξωμαι) φυλάξωμαι, ἐκκλίνω.

Pag. 35. l. 667. Μολὼν δὲ χῶρον) εὑρήσω (φησὶ) τόπον οὗ οὐδεὶς ἐπιβήσεται. τοῦτο δὲ πιθανόν, ἵνα μή τις αὐτῷ ἀκολουθήσῃ. πιθανὸν δὲ καὶ τὸ λαβεῖν τὸ ξίφος, ἵνα εὐπορήσῃ ἑαυτὸν διαχρήσασθαι.

l. 668. Τόδ' ἔγχος) ἀντὶ τοῦ τὸ ξίφος.

Τοὐμὸν ἔχθιστον βελῶν) τὸ ἔχθιστον τῶν βελῶν ἐμοῦ. βέλη δὲ ἀντὶ τῶν ἀμυντηρίων. βέλη γὰρ τὰ πεμπόμενα.

l. 669. Γαίας ὀρύξας) μὴ λάβε εἰς τὸ γαίας ἔξωθεν τὸ ἐπί, ἀλλ' οὕτω λέγε, κρύψω τὸ ἐμὸν ἔγχος ὀρύξας ἔνθα τῆς γαίας μήτις ὄψεται.

l 670. Ἀλλ' αὐτὸ νὺξ) λέγει τὸ νὺξ καὶ τὸ ᾅδης, κατὰ μὲν τὸ φαινόμενον, ἀντὶ τοῦ ἀφάνεια καὶ φθορά· τὸ δὲ ἀληθές, διὰ τὴν μέλλουσαν αὐτὸν καταλήψεσθαι νύκτα καὶ θάνατον, ὧν αἴτιον τὸ ξίφος.

l. 672. Δυσμενεστάτου) δυσμενής, ὁ κακὰ νοῶν τινι, ᾧ ἐναντίον ὁ εὐμενής.

l. 675. Ἐχθρῶν ἄδωρα δῶρα,) ὁ νοῦς, ὅτι μηδὲ τὰ μέγιστα τῶν ἐχθρῶν ἐφίεσο· τῶν δὲ φίλων, καὶ τὰ ἐλάχιστα. ἄδωρα δέ, κακόδωρα.

l. 676. Τοιγὰρ τὸ λοιπὸν) ἐπιφθόνως ἔφρασεν ἐν εἰρωνείᾳ, ἀντιστρέψας τὴν τάξιν. ἔδει γὰρ εἰπεῖν, θεοὺς μὲν σέβειν εἴκειν δὲ Ἀτρείδαις, ὡς τῶν Ἀτρειδῶν οὖν ἤδη καὶ θεομαχούντων.

l. 677. Ἀτρείδας σέβειν) μιμεῖται μὲν τὸν σώφρονα, κεκίνηται δὲ ὑπὸ τοῦ πάθους.

l. 678. Τί μή;) διὰ τί οὐχὶ ἄξιον εἴκειν,

l. 679. Καὶ γὰρ τὰ δεινὰ) εἰ γὰρ τὰ θεῖα ὑπείκει τιμῇ, πόσῳ μᾶλλον προσήκει τοῖς ἀνθρώποις ταῦτα πράττειν. τὸ δὲ τιμαῖς ὑπείκει, ταῖς ἀλλήλων διανομήσουσιν. ἐκ γὰρ ἐναντιότητος τὸ πᾶν συνέστηκε. πρεσβύτης τις, ἐπεὶ καὶ νέος ἐγένετο· καθίζεται, ὅτι καὶ ἕστηκε.

Τὰ δεινὰ καὶ τὰ καρτερώτατα) ἤγουν, τὰ θεῖα καὶ δῖος μὴ ποιοῦντα.

l. 680. Νιφοστιβεῖς) τουτέστιν οἱ χιόνας συντιθέντες. στιβάζειν γὰρ καὶ τὸ συντιθέναι.

l. 682. Ἐξίσταται) λέγεται τοῦτο καὶ μετὰ τῆς ὑπό, καὶ τάσσεται ἀεὶ ἐπὶ ὁδοῦ· τὸ δὲ ὑπανίστασθαι, ἐπὶ καθέδρας. οἷον, ὑπεξίσταμαί σοι τῆς ὁδοῦ, ὑπανίσταμαι δέ σοι τῆς καθέδρας. Λευκόπωλον δὲ λέγει τὴν ἡμέραν, ἐπεὶ τὸν ἥλιον ὃς ποιεῖ τὴν ἡμέραν, ἐπὶ ἅρματος φασὶν ὀχεῖσθαι, δύο ἵππους ἔχοντα λευκούς, ὧν τὸν μὲν, λάμποντα, τὸν δέ, φαέθοντα ὀνομάζουσιν.

Ἀιανὴς κύκλος) τουτέστιν ὁ σκοτεινός, ἢ ἀδιάλειπτος.

l. 684. Δεινῶν τ' ἄημα) λείπει ὑπό, ἵν' ᾖ, ὑπὸ δεινῶν πνευμάτων στένοντα πόντον, ἄημα πρᾶον ἐκοίμισεν αὐτόν· ἀὴρ μὲν ἐστὶν ὁ ἀναπνεόμενος. πνεῦμα δὲ ἄνεμος, ἀήτης ποιητικῶς. καὶ αὖραι, ἀὴρ κινηθείς. διαφέρουσι δὲ ἀλλήλων, τῷ μὲν τὴν αὔραν ἐπὶ τῶν ἐξ ὑγροῦ ἐκπνοῶν τάττεσθαι· τὸν δὲ ἄνεμον, ἐπὶ τῶν ἐν ἀέρι πνευμάτων· τὰ πνεύματα δὲ καὶ τοὺς ἀήτας ἐπὶ παντὸς ἀέρος κινηθέντος.

l. 688. Ἐγὼ δ' ἐπίσταμαι) ἐπειδὴ τὸ πᾶν πρὸς τοὐναντίον γίνεται, εἰκὸς καὶ τοὺς Ἀτρείδας φίλους ἀντ' ἐχθρῶν γενέσθαι. δεῖ οὖν (φησὶ) προσέχειν τοῖς ἐχθροῖς

ἐχθροῖς, ὡς αὖθις φίλοις ἰσομένοις, καὶ τοῖς φίλοις, ὡς ἐχθροῖς. συμμέτρως οὖν φησι χρῆσθαι τοῖς πράγμασι.

l. 694. Λιμὴν) ἡ φιλία. ἵν' ᾖ, ἤτοι ἑταιρείας φιλία· ἤτοι καταφυγὴ καὶ ὑποδοχή.

l. 695. Ἀλλ' ἀμφὶ μὲν τούτοισιν) ὅρα πόσον ἐπικρατεῖται ὑπὸ τοῦ πάθους ὁ λογισμός. ὁ τὰ σοφώτατα γνοὺς εἰπὼν, ἑαυτὸν ἀναιρεῖ.

l. 698. Ὑμεῖς θ' ἑταῖροι) τὰ μὲν τῆς ἀναιρέσεως, δῆλα τῷ θεατῇ· ἀγνοεῖ δὲ ὁ χορός. πεπίστευκε γὰρ τοῖς ὑπ' αὐτοῦ λελεγμένοις.

l. 699. Τιμᾶτε) ἀντὶ τοῦ πείθεσθε.

l. 700. Ὑμῖν ἅμα) γράφεται ὑπέρμεγα.

l. 701. Ἐγὼ γὰρ εἶμ' ἐκεῖσ') αἰνιγματωδῶς ὁ λόγος ἐξενήνεκται.

l. 702. Καὶ τάχ' ἄν μ' ἴσως) ὁ μὲν χορὸς ἀπαλλάττεσθαι νομίζει λέγειν τῆς νόσου· ὁ δὲ αἰνίττεται τῶν κακῶν τοῦ βίου.

l. 705. Ἔφριξ' ἐν ἔρ.) ἀντὶ τοῦ ἀρθάλλω τῇ ἡδονῇ. χρείας ἕνεκα τὸ χορικὸν νῦν παρείληπται. ἐξελθόντος γὰρ τοῦ αἴαντος, ἔδει βραχὺ διάλειμμα γενέσθαι, ἵνα μὴ καταληφθῇ ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου. διὸ καὶ τὴν ὄρχησιν ποιοῦνται. ἔνθεν καὶ βραχὺ ἐστι τὸ χορικὸν, ὡς πρὸς χρείαν εἰλημμένον. Ἄλλως. τέρπεται, ὁ χορὸς ἐπὶ τῷ παύσασθαι τῆς νόσου τὸν αἴαντα, καὶ φησὶν, ὑφ' ἡδονῆς ἔφριξα, καὶ βούλομαι χορεῦσαι. εὐπορος δὲ ὁ ποιητὴς ἐπὶ τὰς τοιαύτας μελοποιΐας, ὥς τε ἐντιθέναι τι καὶ τοῦ ἤθους.

Ἀνεπτάμην) ἀνεπτερώθην. ἔστι δὲ ἀντὶ τοῦ ἀνέπτην. οἱ εἰς μι γὰρ ἀόριστοι τῆς δευτέρας συζυγίας τῆς εἰς μι, οὐ χρείαν ἔχουσι τοῦ παθητικῶν καὶ τοῦ μέσων χρόνων.

l. 706. Ἰὼ πάν, πάν) ἐπικαλοῦνται τὸν πᾶνα, ὡς χορῶν πρόξενον. καὶ αὐτοὶ γὰρ τοῦτο ποιεῖν βούλονται, ὡς ἐγνωκότος τοῦ αἴαντος μηκέτι τελευτᾶν.

Pag. 37. l. 705. Ἁλίπλαγκτε) ἐπικαλοῦνται τὸν πᾶνα, ἢ ὅτι ἐβοήθησε τοῖς ἀθηναίοις ἐν τῇ ναυμαχίᾳ. ἢ ὅτι τὸν τυφῶνα δικτύοις ἤγρευσεν, ἢ ὅτι ἐν τοῖς ἀκρωτηρίοις τιμᾶται, ἔνθα πλήσσεται ἡ θάλασσα. ἢ ὅτι οἱ ἁλιεῖς τιμῶσι τὸν πᾶνα ὡς νόμιμον θεόν. ἢ ἁλίπλαγκτε, ἀντὶ τοῦ μεγαλόφωνε ἐν τῇ χορείᾳ· ὡς ἁλίβρομε, ὅτι τῆς ἠχοῦς ἐρᾷ. πολύηχος δὲ ἡ θάλασσα. ἁλίπλαγκτε δὲ, ἐπὶ κυλληνίας ὄρους ἀρκαδίας.

l. 706. Χιονοκτύπου) ὑπὸ χιόνος τυπτομένου.

l. 707. Δειράδος) ἀκρωτηρίου. ἀπὸ τῆς δέρας τοῦ τραχήλου.

l. 708. Ὅπως μοι νύσια) ὅπως μοι συνάψῃς ὀρχήσεις ποιουμένῳ παντοίας, τὴν οὐκ ἐκ διδαχῆς σοι γενομένην, ἀλλ' ἐκ φύσεως. οὐδεὶς γὰρ ἐδίδαξε τὸν πᾶνα.

l. 709. Κνώσια) ἐν νυσίᾳ καὶ ἐν κνωσῷ ἐπιμελὴς ἡ ὄρχησις. ἡ νύσια, τὰ ἐν τῇ νύσῃ γιγνόμενα. ἔστι δὲ αὕτη διονύσου ἱερά. καὶ συνάδει τῷ κνωσίᾳ. καὶ κνωσὸς γὰρ διονύσου. Ἄλλως. τῶν ὀρχήσεων αἱ μὲν εἰσὶ διονυσιακαί, αἱ δὲ κορυβάντιαι καὶ ἐνόπλιοι· νύσιαι οὖν, αἱ διονυσιακαί, παρὰ τὴν νύσην· κνώσιαι δὲ, αἱ κορυβάντιαι. καὶ κνωσὸς γὰρ πόλις κρήτης. ἐν τῇ κρήτῃ δὲ ὑπὸ τῶν κορυβάντων ἐτράφη ὁ ζεύς. τῆς δὲ ὀρχήσεως ἡ μὲν, βεκυνθιακὴ λέγεται, ἡ δὲ, κρητική, ἡ δὲ πυρρίκη. νύσιαι οὖν, αἱ βεκυνθιακαί· τῆς γὰρ νυσίας ἡ βερέκυνθος· κνώσια δὲ, κρητική.

l. 710. Αὐτοδαῆ) αὐτομαθῆ, ἃ ἐκ φύσεως ἔχεις, οὐ διδακτά.

l. 712. Νῦν γὰρ ἐμοὶ μέλει χορεῦσαι) ἀποδίδωσι καὶ τοῦτο ἡ αἰτία τῆς ὀρχήσεως, ἵνα μὴ δοκῇ ἀλόγως ἐπὶ τοῦτο ἀπαντᾶν. μέλει μοι τόδε πρᾶγμα, καὶ τοῦδε τοῦ πράγματος. καὶ τὰ δὲ τὰ πράγματα, καὶ μέλουσί μοι τάδε τὰ πράγματα.

l. 713. Ἰκαρίων δ' ὑπὲρ πελαγέων) ὅτι ἐν τῷ ἰκαρίῳ πελάγει κεῖται ἡ Δῆλος.

l. 714. Μολὼν ἄναξ Ἀπόλλων) παραγένοιτο δὲ καὶ ὁ Ἀπόλλων διὰ τοῦ ἰκαρίου πελάγους. τιμᾶται τῆς Δήλου.

l. 715. Εὔγνωστός ἐμοὶ ξυνείη διὰ παντ') φανερὸς ὢν καὶ δῆλος ὅτι συνεῖς μοι.

l. 718. Ἔλυσε γὰρ αἰνὸν ἄχος ἀπ' ὀμμ.) ὁ αἴας ὁ ἀνήρ, ἢ ἄρης ὁ πόλεμος ὁ περὶ τὰ αἴσθητα, ἔλυσεν ἐμὴν τὸ σκότος καὶ τὴν κατήφειαν. ἢ ἀπὸ τῶν ὀμμάτων τοῦ αἴαντος. ὁ ἄρης δὲ, ἡ λύσσα, ἡ μανία.

l. 719. Νῦν αὖ ζεῦ πάτερ) νῦν πάρεστιν ἡμέρα λαμπρὰ ἡμῖν ὥστε ἐγγίζειν τῶν νεῶν· πρότερον γὰρ ἐξεπεπόμεσθα ἐπιμίγνυσθαι τοῖς ἄλλοις διὰ τὴν αἰδῶ.

l. 720. Πελάσαι) ὥστε πελάσαι ἐπὶ τῶν νεῶν.

l. 721. Ὅτ' αἴας λαθίπονος) ὅτι δὴ ὁ αἴας πάρεστιν ἐκ μετανοίας ἐπὶ τὸ σέβειν τοὺς θεοὺς, καὶ καταλύεσθαι τὴν ἔχθραν τὴν πρὸς τοὺς Ἀτρείδας.

l. 723. Πάνθυτα) πάνσεπτα.

l. 724.

l. 714. Ἐξήνυσεν] ἐξεπλήρωσεν.

l. 726. Πάνθ' ὁ μέγας χρόνος] τὰ ὑπὸ τοῦ αἴαντος διὰ πολλῶν εἰρημένα, διὰ βραχέων ἐξῆλθεν.

l. 727. Ἀναύδητον] ἀπόρρητον. ἀνέλπιστον. ἄλεκτον.

l. 728. Εὖτέ γ' ἐξ ἀέλπτων] ὁ ποτε ἐξ ἀνελπίστων καὶ μεγάλων νεικέων ὁ αἴας μετεπείσθη. καὶ μετεβλήθη τὴν ψυχὴν, τοῖς ἀτρείδαις ἀπὸ τῆς ἔχθρας. ἀπορήσειεν ἄν τις ἐνταῦθα πῶς πρότερον εἰς τὸ μετανεγνώσθη αἰτιατικὴν ἐπήνεγκε τὸν θυμὸν, ἔπειτα γενικὴν τῶν μεγάλων νεικέων. καὶ φαμὲν ὅτι τὴν μὲν αἰτιατικὴν οὐ καθῶς τὸ μετανεγνώσθη ἀπῄτει, ἀλλὰ καθ' ὅλον καὶ μέρος σύνταξιν, καὶ μετανεγνώσθη λέγων κατὰ τὸν θυμόν. εἰς δὲ τῶν μεγάλων νεικέων, κατὰ φύσιν.

l. 732. Ἄνδρες φίλοι] ἄγγελος ἥκει ἀπὸ τοῦ στρατοῦ ἀγγέλλων τὴν παρουσίαν τοῦ τεύκρου. θαυμαστὴ δὲ ἡ εἴσοδος τούτου τοῦ ἀγγέλου. τοῦ αἴαντος ἔξω ἑαυτὸν διαχρωμένου, οὐκ εἶχον οἱ ἀπὸ τοῦ χοροῦ, ὅτι ἡ τέκμησσα, γνῶναι τὸ πραχθέν. πιθανῶς οὖν ὁ ἄγγελος ἀπαγγείλας, παρασκευάζει αὐτοὺς ἐξιέναι κατὰ ζήτησιν· καὶ οὕτως ἐπιτεύξονται τῷ πτώματι. δεξιῶς δὲ καὶ τὸ, τὸν κάλχαντα μαθεῖν. οἰκεῖον γὰρ τῷ μάντει. καλῶς δὲ καὶ τὰ τῆς σκηνῆς ἐσκεύασαν. αἴαντος γὰρ καταλιπόντος, προῆλθεν ὁ ἄγγελος. εἶτα τοῦ χοροῦ τὴν σκηνὴν ἐάσαντος διὰ τὴν ζήτησιν, ἔξεισιν ὁ αἴας ἐπὶ τὴν πρᾶξιν. τῷ δὲ θεατῇ οὐδὲν ἀργὸν παραλέλειπται, πεποικιλμένης διαφόροις τῆς ἐν τῇ σκηνῇ προσωποποιΐας.

l. 734. Κρημνῶν] τῶν χωρίων.

Στρατήγιον] στρατήγιον ἤ τὸ στρατόπεδον, ἀττικῶς· κυρίως δὲ στρατήγιον ὁ τόπος ὃς τοῖς στρατηγοῖς ἀφώρισται μετὰ τῶν ἄλλων τῶν προεχόντων βουλεύεσθαι.

l. 735. Κυδάζεται] λοιδορεῖται, ὑβρίζεται ὑπὸ πάντων. καὶ ἐπίχαρμος ἐν ἀμύκῳ, Ἄμυκε μὴ κύδαζέ μου τὸν πρεσβύτερον ἀδελφόν. καὶ αἰσχύλος ἐν ἰφιγενείᾳ, Οὔ τι γυναιξὶ κυδάζεσθαι. τί γάρ; ἀρσενικῶς δὲ ὁ κύδοιμος ἐπὶ τῆς ὕβρεως.

l. 738. Ἤρασσον] ἔπληττον. ἐβλασφήμουν πάντες ὁμοφωνοῦντες.

l. 740. Ἀποκαλοῦντες] ἀττικὸν ἔθος, τὸ ἐπιφέρειν ἑνικοῖς πληθυντικά, καὶ ἀνάπαλιν· ὡς καὶ νῦν, Οὔτις ἔσθ' ὃς οὐχὶ ἔλεγε συναίμονα αὐτὸν ἀποκαλοῦντες.

Ὡς οὐκ ἀρκέσοι] ἐπὶ τοῦ τεύκρου, ὡς οὐκ ἀρκέσοι ἑαυτῷ τὸ μὴ λιθόλευστος γενέσθαι, ὡς οὐ κωλύσει αὐτὸν καταλιθωθῆναι.

l. 741. Καταξανθεὶς] ἤγουν διαλυθεὶς ὑπὸ τῶν πετρῶν.

l. 743. Διαπεραιώθη] διεπεραιώθη. διῆλθεν. ἐγυμνώθη. εἰ μὴ γὰρ εἰς πέρας ἐλκυσθῇ, οὐκ ἐξέρχεται.

l. 744. Λήγει δ' ἔρις] ἡ ἔρις εἰς πολὺ δραμοῦσα, καὶ προκόψασα, ἔστη τῇ συναντήσει τοῦ λόγου Νέστορος. ἐκ τῆς ἀγγελλίας δὲ πρὸς ἀγαμέμνονα ἀρχῆς παραγέγραπται. καὶ ὥσπερ ὁ νέστωρ ἐκεῖ διήλλαξε, οὕτω καὶ νῦν οἱ γέροντες. ἡ ἔρις οὖν προκόψασα προσωτάτω, λήγει ἐκ συνδρομῆς λόγου τῶν γερόντων, οἷον ἐκ τῆς ὁμιλίας.

l. 745. Ἐν ξυνδρομῇ λόγου] τῇ ἀμοιβῇ τοῦ λόγου καὶ συμβιβάσει.

Pag. 39. l. 747. Οὐκ ἔνδον] ἐν συντόμῳ. οὐκ ἀναγκαῖον γὰρ διλογεῖν περὶ ὧν ἤκουσεν ὁ ἀκροατής.

l. 748. Νέοισι] καινοῖς.

Ἐγκαταζεύξας] συνθείς.

l. 749. Ἰού, ἰού.] εἰδὼς ἀπὸ τοῦ μάντεως ὅτι κακὸν αὐτῷ γένοιτο, τοῦτο προαναφωνεῖ.

l. 751. Ἦ φάνην ἐγὼ βραδύς] ἤπερ. φησὶ δὲ ὅτι οὐκ ἐβράδυνα παραγενόμενος, ἀλλὰ βραδέως ἐπέμφθην.

l. 752. Τί δ' ἐστι χρείας τῆς] ὃ δὴ τί σοι λείπει ὅπερ ἀπαντιόν ἐστι πρὸς τὴν χρείαν τὴν νῦν; ἐπαινίζεται δὲ τὸ ἄμεινον εἶναι πρὸ ὀλίγου αὐτὸν παραγεγονέναι. καὶ ἐν σιμωνίδῃ ἐπὶ τοῦ πρὸς αἶγα ἀγγέλου πεμφθέντος, Βιότῳ καί τι μᾶλλον ὤνασα πρότερος ἐλθών.

Ὑπεσπανισμένον] δεόμενον τῆς τοῦ αἴαντος παρουσίας.

l. 753. Τὸν ἄνδρ' ἀπηύδα] ἀναγκαίως διηγεῖται ὁπότ' ἔγνωκεν ἀπόντα τὸν αἴαντα. ἔδει γὰρ δηλωθῆναι τῷ θεάτρῳ. λέγει δὲ ὅτι ἀπηγόρευσεν ὁ τεῦκρος μὴ παριέναι τὸν ἄνδρα ἐκ τῆς σκηνῆς ἔξω. τοῦ δὲ μὴ καὶ παρόντος καὶ ἀπόντος σώζεται ἡ ἔννοια.

l. 754. Παρήκειν] παριέναι.

l. 755. Πρὸς τὸ κέρδιστον] ἤγουν πρὸς τὴν ἐπικερδῆ καὶ ἐπωφελῆ γνώμην.

l. 756. Ὡς καταλλαχθῇ χόλου] πιθανῶς, ὡς ποιηταί, χόλον καὶ ἡ μανίαν λέγουσιν.

λέγουσιν. οἴχεται οὖν τραπεὶς πρὸς τὸ κέρδιστον τῆς γνώμης, ὅπως τὴν ἔχθραν καταθῆται, καὶ διαλλαχθῇ τοῖς θεοῖς ἀπὸ τοῦ χόλου.

l. 757. Ταῦτ' ἐστὶ τἄπη] ἐπίσταται γὰρ ἀκηκοέναι τὰ παρὰ τοῦ Κάλχαντος.

Πλέα] ἤγουν πεπληρωμένα. πλέον, τὸ περισσότερον, μικρὸν, καὶ κλίνεται πλέονος· πλέων δὲ, τὸ ἀνάπλεων, μέγα.

l. 758. Εἴπερ τι Κάλχας] ἐκ παροιμίας ὁ στίχος παρῆκται, ὃν καὶ Ἀριστοφάνης ἀναγράφει.

l. 761. Κύκλου] χοροῦ.

l. 762. Μεταστὰς] μεταχωρήσας. μεθίστασθαι τὸ ἀμείβειν στάσιν ἐκ στάσεως καὶ μεταβαίνειν, τὸ ἀμείβειν τόπον ἐκ τόπου.

Ἀτρειδῶν δίχα] πάνυ ἀξιοπίστως· ὅτι οὐκ ἄντικρυς τῶν βασιλέων ὁ μάντις διελέγετο, ἀλλ' ἐν ἀπορρήτῳ, κατ' εὔνοιαν τοῦ Αἴαντος.

l. 764. Παντοίᾳ τέχνῃ εἶρξαι] ἤγουν, κωλῦσαι διὰ παντοίας τέχνης καὶ μηχανῆς τὸν Αἴαντα ὑπὸ ταῖς σκηναῖς κατὰ τὴν παροῦσαν ταύτην ἡμέραν.

l. 766. Ἀφέντ' ἐᾶν] ἤγουν ἀπολύσαντα. ὅμοιον δὲ τῷ ἔφη λέγων.

l. 768. Ἐλᾷ γὰρ αὐτὸν] πιθανῶς, ὡς μάντις, τὴν αἰτίαν λέγει τῆς μανίας. κατ' ἀρχὰς γὰρ ἡ Ἀθηνᾶ οὐδὲν τούτων προεῖπε.

l. 770. Τὰ γὰρ περισσὰ κἀνόνητα] τὰ παρέλκοντα καὶ ἀχρήσιμα καὶ πέρα τοῦ μέτρου. τὰ χωρὶς δικαίου.

l. 771. Βαρείαις) ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν βαρέων σωμάτων καὶ δυσβαστάκτων.

l. 771. Ὅστις ἀνθρώπου φύσιν) περιίσταται ὁ νοῦς εἰς τὸ, γνῶθι σαυτόν. πρὸς τὸ σημαινόμενον δὲ εἶπεν, ὅστις τὸ, ἀνθρώπου ἀποδοὺς, ἅτινα δέον εἰπεῖν. εἰ καὶ μὴ πληθυντικῶς εἶπεν. ἁπλούστερον γὰρ ὅ τινες, εἰπεῖν ἔδει. τὸ δὲ ὅλον, ὅστις ἄνθρωπος πεφυκὼς, ἔπειτα μὴ καθ' ἄνθρωπον φρονεῖ.

Φύσιν) οὐσία φύσεως διαφέρει· οὐσία μὲν, ἐστὶν ἡ ὕπαρξις· φύσις δὲ, ἡ ἐνοῦσα τινὶ δύναμις. οἷον, φύσις ἐστὶ γῆς τὸ ἀναβλαστεῖν βοτάνας, καὶ φύσις τοῦ πυρὸς, τὸ θερμαίνειν ἀφ' οὗ εὐφυὴς, ὁ εὖ ἔχων τῆς φύσεως, καὶ εὐφυΐα ἐπὶ τούτου εἰκότως ἂν εὐφυΐα καὶ ἐπὶ ἀνθρώπων λέγεται, καὶ φυτῶν, καὶ γῆς, καὶ τῶν τοιούτων. λέγεται φύσις καὶ ἡ ποιότης, οἷον, περιβέβληται φύσεις οὐ μιᾶς· ἤγουν ποιότητος. καὶ τὸ κάλλος φύσις, καὶ τὸ γένος, ἀπὸ τοῦ φύειν. οὐ μαθὼν ὅς ἐστι φύσιν.

l. 774. Ἀπ' οἴκων) ἀπὸ τῶν οἴκων τῶν πατρικῶν.

l. 778. Ὁ δ' ὑψικόμπως) παρατήρει κἀνταῦθα τὴν προσθήκην τοῦ ποιητοῦ, ὅτι προσῆψε τῷ Αἴαντι γλωσσαλγίαν, μονονουχὶ θεραπεύων τὸν θεατὴν μὴ ἄχθεσθαι τῇ συμφορᾷ τοῦ Αἴαντος. προσῳκειωμένοι γὰρ ἤδη τῇ ἀρετῇ αὐτοῦ, σχεδὸν καὶ τῷ ποιητῇ ὀργίζονται.

l. 779. Ὁμοῦ) τὸ ὁμοῦ ἀντὶ τοῦ σύν. τὸ δὲ ἑξῆς, θεοῖς ὁμοῦ.

l. 781. Κείνων) τῶν θεῶν.

Ἐπισπάσειν) ἀντὶ τοῦ ἐπισπάσασθαι, ἤγουν λήψεσθαι. σπῶ τὸ μεταλαμβάνω, καὶ συντάσσεται γενικῇ. οἷον ἔσπασε τοῦ ὕδατος· ἐπισπῶμαι δὲ, τὸ λαμβάνω, καὶ συντάσσεται αἰτιατικῇ.

l. 787. Ἴστω) ἴστασο.

Καθ' ὑμᾶς δ') ἡ καθ' ὑμᾶς μάχη.

l. 788. Ἀστεργῆ) ἀμάλακτον, ἀδιάθετον.

Pag. 41. l. 790. Ἀλλ' εἴπερ ἐστὶ) εἰ παρέλθοι ταύτην τὴν ἡμέραν, σωθείη ἄν. μέχρι γὰρ τῆς σήμερον παρατείνειν τὴν ὀργὴν τῆς θεοῦ ἔλεγεν.

l. 792. Ὁ δ' εὐθὺς ἐξ ἕδρας) ἅμα μὲν διὰ τὸ ἀξιόπιστον τοῦ προσώπου, ἅμα δὲ ὡς μὴ δοκοίη δι' ἀπέχθειαν ταῦτα λέγειν. διὰ πάντων καὶ διδάσκει ὅτι κρατεῖ τῶν ἀνθρωπίνων ἡ εἱμαρμένη. καὶ γνῶναι μὲν τὰ ἐσόμενα διὰ μαντικῆς ἐστιν, οὐ μὴν φυλάξασθαι δυνατόν.

l. 796. Ὦ δαΐα Τέκμησσα) δάϊον κοινῶς τὸ πολέμιον, ἀττικῶς δὲ τὸ δύστηνον. τίνος δὲ ἕνεκεν οὐκ ἐποίησεν ἐξιοῦσαν τὴν Τέκμησσαν; ἵνα μετὰ τοῦ χοροῦ ἀκούσῃ τὰ περὶ τοῦ Αἴαντος· ὡς ἐν τοῖς ἄλλοις δράμασιν, ἔν τε Ἠλέκτρᾳ καὶ Οἰδίποδι ἅμα τῷ χορῷ τὰς τῶν γυναικῶν προόδους ποιεῖ. ἵνα μὴ διαλογίζωσιν οἱ ἄγγελοι. ῥητέον οὖν ὅτι ὁ Αἴας ἐκέλευσεν αὐτὴν κατ' οἶκον εὔξασθαι τοῖς θεοῖς εἰπὼν, καὶ δῶμ' ἀπάκτου. οὐδὲ μὴν αἰχμαλώτου σχῆμα ἔχουσαν ἔδει συνεχῶς ἐξιέναι, μάλιστα ἐν τοιούτῳ καιρῷ ἠγρυπνηκυῖαν, καὶ παρακολουθηκυῖαν τῇ τοῦ Αἴαντος μανίᾳ. ἔδει οὖν μέγα τι φανῆναι τὸ ἐξάγον αὐτήν. διὸ πρὸς τὸν χορὸν ἐδίστασε πρότερον εἰπεῖν. ἢ ὡς ἐπὶ μεγάλῃ προφάσει ἐκκαλοῦσιν αὐτήν. ἄλλως τε οἱ ἀπὸ τοῦ χοροῦ οἰκειότεροί εἰσιν, ὡς πολῖται τοῦ Αἴαντος. ὥστε καὶ ὁ ἄγγελος καλῶς οὐκ ἐζήτησε

μεῖζον

μεῖζον πρέποντον, ἀλλὰ τὸν Αἴαντα οὐ καταλαβὼν ἔνδον πρὸς τὸν χορὸν φησίν. εἰς ἀνάγκην δὲ γεγονὼς ὁ ποιητὴς τοῦ διαλογῆσαι, οὐδαμοῦ προσηκούσης ἐγίνετο, ἀλλὰ τὰ δεύτερα διὰ βραχέων ἐξελήλυθεν. Ἄλλως. Ω δαΐα· δηΐα πεπονθυῖα. ἢ κακὰ κακομένη, καταπεπολεμημένη. κακακωμένη ὦ δύστηνε. ὦ πεπολεμημένη καὶ ἀθλία. ἀφορμὰς γὰρ πολεμίων αὐτὴν ἀποκαλεῖν. καὶ αἰχύλος ἀντὶ τοῦ ἀθλία κέχρηται τῇ λέξει.

l. 797. Ὥρα μολοῦσα] ἤγουν σκόπει ἐλθοῦσα. ὅμοιον δὲ, Ὥρα τιν' ἤδη κρᾶτα καλύμμασι κρυψάμενον.

l. 798. Ξυρεῖ γὰρ ἐν χρῷ] ἀπτεται τῆς ἀναγκαίας τοῦ χρωτός. καὶ ἔστι παροιμία ἐπὶ τῶν ἐπικινδύνων πραγμάτων, ξυρεῖ ἐν χρῷ. ἐνίοτε γὰρ καὶ τοῦ σώματος ἐφάπτεται ὁ σίδηρος. Ἄλλως. μέχρι βάθους ἀφικνεῖται, ὥστε μὴ χαίρειν. τὸ δὲ τινὰ παρέλκει.

l. 799. Τί μ' αὖ τάλαιναν] πρὸς τὸ Εὐριπίδειον ἐν δικτυῖ, Τί μ' ἄρτι πημάτων λελησμένην ὀρθοῖς;

l. 800. Ἀτρύτων] πολυτρύτων. πάνυ κακωτῶν.

Ἐξ ἕδρας ἀνίστατε] οὐκοῦν διὰ τὸ κεκμηκέναι καὶ ἀναπαύσεως δεῖσθαι, ἔνδον διέτριβε. καὶ τὴν πρόφασιν τοῦ μὴ προϊέναι διασαφεῖ.

l. 802. Ἤλγησ'] ἀλγεινῶς ἤκουσα.

l. 803. Τί φής ὦ ἄνθρωπε] περιπαθῶς ἀναβοᾷ, πυθομένη ὅτι ἀγγέλλει τις νεωτερόν τι περὶ τοῦ Αἴαντος. ἴδιον δὲ τῶν φίλων τὸ τὰ χείρω ἀεὶ ὑπονοεῖν.

Μῶν ὀλώλαμεν] τοιαῦτα γὰρ ἔλεγεν, ὅτι συναπολοῦμαι σοι ἐὰν σὺ ἀποθάνῃς.

l. 804. Οὐκ οἶδα τὴν σὴν πρᾶξιν] ἀντὶ τοῦ, τὴν τύχην, ἤγουν ἀπραγίαν, ἢ δυσπραγίαν. πρὸς δὲ τὸ μὲν ὀλώλαμεν, ἐπήγαγεν ὁ ἄγγελος περὶ τοῦ Αἴαντος μόνου. οὐ γὰρ τοιοῦτος ἐστὶν ὁ καιρὸς ὥστε σοφίζεσθαι καὶ τὰς φωνὰς ἐξετάζειν. καλῶς δὲ τὸ θαρσῶ. οὐ δὲ γὰρ αὐτὸς οἶδεν, ἀλλ' ἀπὸ τῶν λόγων τοῦ Κάλχαντος ἀγωνιᾶν φησίν.

l. 805. Οὐ θαρσῶ περὶ] περὶ τοῦ Αἴαντος δὲ οἶδα δηλονότι ὅτι εἰ πρὸ ὅσι θυραῖος, ἤγουν ἐκτὸς, καὶ δηλοῖ στάσιν. θύραζε δὲ, ἀντὶ τοῦ εἰς τὸ ἔξω, θύραθεν ἀντὶ τοῦ ἔξωθεν, καὶ δηλοῖ κίνησιν ἀπὸ τῶν ἐκτὸς εἰς τὰ ἔσω.

l. 806. Ὠδίνειν] ἀντὶ τοῦ ὀδυνᾶσθαι. ἀλγεῖν. ἐμφατικῶς δὲ τὸ ὠδίνειν. οἰκεῖον γὰρ γυναικὶ χαλεπώτατον δὲ τῶν γυναικείων πόνων ἡ ὠδίς.

l. 807. Ἐξεφίεται] ἀντὶ τοῦ ἐφίεται, ἤγουν ἐντέλλεται.

l. 808. Ὕπαυλον] ἐνδόμυχον. ὑπὸ τὴν αὐλὴν τῆς σκηνῆς.

l. 811. Ὀλεθρίας] ἀντὶ τοῦ ὀλεθρίαι. τὸ δὲ φέρειν τουτέστι δέχεσθαι.

l. 813. Καθ' ἡμέραν τὴν νῦν] ἀμφιβόλως, ἤτοι μόνον τὴν νῦν ἡμέραν, ἢ ὅτι κατὰ τὴν νῦν ἡμέραν τεθνήξεται.

l. 814. Ὅτ' αὐτῷ θάνατον ἢ βίον] εἰ μὲν ἔνδον μένει, σωθήσεται· εἰ δὲ μὴ ἀπόλλυται. διὰ τούτου δὲ τὸ δισσὸν τῆς μοιραδίας δηλοῖ. ὡς καὶ Ὅμηρος, " Διχθαδίας κῆρας φερέμεν θανάτοιο τέλος δε.

l. 815. Πάρεστ' ἀναγκαίας τύχης] ἀπίκουροι γίνεσθε τῆς κατεπειγούσης δυστυχίας. ἤγουν, παρίστασθε γίνεσθε ἕνεκα τῆς ἀνάγκης καὶ βίαν ἐχούσης τύχης.

l. 816. Οἱ μὲν, τοὺς δ' ἑσπέρους] πεμπέσθω καὶ τοὺς δ' ἑσπέρους μεταπεμπέσθω, ἵνα μὴ δεήσῃ ἄγγελον πέμπειν ὅτ' ἐντύχωσι τῷ σώματι.

Ἐν τάχει] ἀντὶ τοῦ ταχέως. καὶ σὺν τάχει. καὶ κατὰ τάχος, καὶ ὅσον τάχος, καὶ διὰ ταχέος, καὶ διὰ τάχους, καὶ διὰ ταχείαν, ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ.

l. 818. Ἑσπέρους] δυτικούς.

Ἀγκῶνας] τὰς ἄκρας τῶν ὀρῶν τὰς πρὸς δύσιν.

Ἀντηλίους] ἴσως, ἐπεὶ ἀντικρὺ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου.

Ἔγνωκα γὰρ δὴ φωτὸς ἠπατημένη] οἷον, δι' ἧν ὢν εἰκὸς ἔπραξα εἰς αὐτὸν καταφρονήσας ὑπό τινος με.

l. 820. Οἴ μοι τί δρῶ ποτε] περιπαθῶς ἐφθέγξατο τῆς ζητήσεως καὶ τοῦ τέκνου καλοῦσα, καὶ ὥσπερ ἀπολογουμένη ὅτι καταλιμπάνει αὐτόν. φησιν οὖν, ἐν ἀπόρῳ εἰμὶ μὲν, τί δρῶ, οἷον, πῶς μόνον σε καταλείπω.

Οὐχ ἑδρατέον] οὐκ ἄξιον καθέζεσθαι.

l. 822. Ὅποι τις ἂν σθένω] ὅσον, τῆς προθυμίας οὐδὲν ἐλλείψω, καὶ εἰ τῷ σώματι ἀδυνατῶ.

l. 823. Ἐγκονῶμεν] ἤγουν σπεύδωμεν. τὸ ἐγκονεῖν λέγουσιν ἀντὶ τοῦ σπεύδειν, ἐπεὶ οἱ μετὰ σπουδῆς πορευόμενοι κόνιν ἐγείρουσιν.

Οὐχ ἕδρας ἀκμὴ] ἤγουν καθέδρας, ἀναπαύσεως καιρὸς ἐστίν.

l. 825. Χαρεῖν ἕτοιμος] μετακινεῖται

νεῖται ἡ σκηνὴ ἐπὶ τοῦ χοροῦ ἐξελθόντος. ἀναγκαία δὲ ἡ ἔξοδος, ἵνα εὕρῃ καιρὸν ὁ Αἴας διαχειρίσασθαι ἑαυτόν.

l. 826. Τάχος γὰρ ἔργου] ἤγουν, ἅμα γὰρ ἕψεται, ἀντὶ τοῦ συνδραμεῖται τάχος ἔργου καὶ ποδῶν. ἤγουν πορείας. τουτέστι καὶ ταχέως ἁψόμεθα τοῦ ἔργου, καὶ ταχέως ἐργασόμεθα αὐτό.

l. 827. Ὁ μὲν σφαγεὺς ἕστηκεν] μετάκειται ἡ σκηνὴ ἐπὶ ἐρήμου τινὸς χωρίου, ἔνθα ὁ Αἴας ὑποτρεπίσας τὸ ξίφος, ῥῆσιν τινὰ περὶ τοῦ θανάτου προφέρεται. ἐπεὶ γελοῖον ἦν κωφὸν εἰσελθόντα περιπεσεῖν τῷ ξίφει. ἔστι δὲ τὰ τοιαῦτα παρὰ τοῖς παλαιοῖς σπάνια. εἰώθασι γὰρ τὰ πεπραγμένα δι᾽ ἀγγέλων ἀπαγγέλλειν. τί οὖν τὸ αἴτιον; φθάνει Αἰσχύλος ἐν Θρῄσσαις τὴν ἀναίρεσιν Αἴαντος δι᾽ ἀγγέλου ἀπαγγείλας. ἴσως οὖν καινοτομεῖν βουλόμενος, καὶ μὴ κατακολουθεῖν τοῖς ἑτέροις, ὑπ᾽ ὄψιν ἔθηκε τὸ δρώμενον. ἢ μᾶλλον ἐκπλῆξαι βουλόμενος. εἰκῆ γὰρ κατηγορεῖν ἀνδρὸς παλαιοῦ οὐχ ὅσιον. πήξας δὲ τὸ ξίφος τοιαῦτά φησι. σφαγέα δὲ λέγει ἢ τὸν καιρὸν τοῦ ἀποθανεῖν, ἢ τὸ εἰς σφαγὴν ξίφος.

Ἡ τομώτατος] ἀντὶ τοῦ ὅπως. περίπον γὰρ ἂν εἴη τῷ ἀπηυδηκότι, ἀλογίστως ἰέναι ἐπὶ τὸ προκείμενον. ἔοικε δὲ τῷ λόγῳ, ὅτι τοῖς καρτερικοῖς καὶ ἅπαξ κρίνασι περί τινος, οὐ γίνεται ἀναβολὴ, οὐδὲ μετάνοια. ὥσπερ δὲ ἀποδίδοται τὸ ὡς πρὸς τὸ οὕτως, οὕτω καὶ τὸ ἢ τὸ ἐπίρρημα πρὸς τὸ ταύτῃ ἐπίρρημα.

l. 828. Εἴτῳ καὶ λογίζεσθαι] ὅμοιον τῷ, ἵνα τι καὶ παραθαρσήσω, καὶ, εἰ δεῖ τοῦτο εἰπεῖν, καὶ τοῖς τοιούτοις, ἃ λέγεται ὅτε ἀνακύψει τι καὶ παρασπάσῃ τοῦτο ὁ νοῦς. εὐθὺς γὰρ ἐπάγεται ταῦτα, ἵνα δηλώσῃ ὅτι καὶ ἕτερόν τι ἀνέκυψεν, ὅπερ οὐκ ἦν ἐν τῇ γνώμῃ τοῦ προκειμένου σκοποῦ. ἐμφαίνει δὲ ταῦτα ἀπορίαν τοῦ λέγοντος, ὡς μεταξὺ δύνασθαι διαδιάζειν παρέργως καὶ ἑτέρας ἐπιβολάς.

l. 830. Μάλιστα μισηθέντος] μεγαλόφρον ὁ Αἴας, καὶ μέχρις ἐσχάτης ὥρας μισῶν τοὺς βαρβάρους. ὅτι δὲ δῶρον εἶπεν, ξένιον ἐπήνεγκε. ξένιον γὰρ λέγομεν τὸ δῶρον τὸ παρὰ ξένων διδόμενον. εἶτα προσέθηκεν, ἐμοὶ μάλιστα μισηθέντος.

Ἐχθίστου θ᾽ ὁρᾶν] ἐμοὶ δῆλον εἰς τὸ ὁρᾶν, ὅμοιον τῷ, ἡδὺς ὁ ποταμὸς πιεῖν, ἤγουν εἰς τὸ πιεῖν τινὰ ἐξ αὐτοῦ.

l. 831. Πέπηγε δ᾽ ἐν γῇ] πρόδηλον μὲν, ὅμως διὰ τὸ περιπαθὲς, ὅτι ἐν πολεμίᾳ γῇ ὑπὸ δυσμενοῦς ἀπόλλυμαι.

l. 832. Θηγάνῃ] ἀκόνῃ. ὅθεν καὶ θήγειν, τὸ ἀκονᾶν.

l. 833. Περιστείλας] ἀποτρεπίσας. διαχειρισάμενος. περισφίγξας ἐν τῇ γῇ.

Pag. 43. l. 834. Τῷ δ᾽ ἀνδρὶ] ἀντὶ τοῦ ἐμοί.

Διὰ τάχους θανεῖν] λείπει τὸ ὥστε. ὥστε διὰ τάχους θανεῖν.

l. 835. Εὐσκευοῦμεν] καλῶς παρεσκευάσμεθα, καὶ ἔχομεν πάντα ἃ δεῖ πρὸς θάνατον.

Ἐκ δὲ τῶνδέ μοι] ὀψὲ, τὸ δὲ μετὰ ταῦτα.

l. 836. Καὶ γὰρ εἰκὸς, ἄρκεσον] ἀντὶ τοῦ ἐπάρκεσον, ἤγουν βοήθησον. καὶ γὰρ εἰκὸς, ἐπαρκέσαι δηλονότι πρῶτον τοῦτο δὲ λέγει ἐπεὶ πρόπαππος αὐτοῦ ἦν, καὶ ἦν δίκαιος ὑπὸ πρώτου αὐτοῦ τυγχάνειν βοηθείας.

l. 837. Οὐ μακρὸν γέρας λαχεῖν] οὐ μεγάλου δώρου τυχεῖν. λαχεῖν, κυρίως τὸ ἀπὸ κλήρου τυχεῖν· ἐνταῦθα δὲ ἁπλῶς ἀντὶ τοῦ τυχεῖν. συντάσσεται δὲ τὸ μὲν λαχεῖν αἰτιατικῇ, τὸ δὲ τυχεῖν γενικῇ.

l. 839. Φέροντα] ἀντὶ τοῦ οἴσοντα· φάτιν δὲ, τὴν ἀγγελίαν.

l. 840. Πεπτῶτα] περιπεπτωκότα, κατὰ συγκοπὴν ἀπὸ τοῦ πεπτωκότα.

Νεοῤῥάντῳ] προσφάτῳ· ἢ τῷ δι᾽ ὀλίγου ῥαντισθησομένῳ ὑπὸ τοῦ αἵματος.

l. 841. Καὶ μὴ πρὸς ἐχθρῶν του] καταγέλαστος (φασὶν) ὁ Αἴας, μὴ τὴν κυνῶν ἢ τὴν οἰωνῶν τὴν αἰκίαν ὑποστελλόμενος, ἀλλὰ τὴν θέαν τῶν Ἑλλήνων. ῥητέον οὖν ὅτι ἰδίωμα τῶν ἀνθρώπων τὸ μὴ βούλεσθαι τοὺς ἐχθροὺς ἐνανβρύνεσθαι αὐτοῖς, καὶ τούτου μόνου ἀντιποιοῦνται.

l. 842. Ῥιφθῶ] ἀντὶ τοῦ ῥιφῶ. ὡς ἐπιτοπλεῖστον ὅτι εἰσὶν οἱ εἰς ἦν παθητικοὶ δεύτεροι ἀόριστοι ἐν χρήσει, οἱ παθητικοὶ πρῶτοι ἀόριστοι ἄχρηστοι εἰσὶν, εἰ μὴ παρὰ ποιηταῖς. οἷον. ῥίπτω, ῥίψω, ἔρριψα, ἐῤῥίφην, ἐῤῥίφθην· φαίνω, ἐφάνην, ἐφάνθην.

Οἰωνοῖς] ὄρνισιν κυρίως δὲ οἱ γῦπες.

l. 843. Τοσαῦτά σ᾽ ὦ Ζεῦ] γράφεται τοιαῦτα.

Προστρέπω] καθολικῶς λέγω. προστρόπαιοι γὰρ οἱ ἱκέται.

l. 844. Πομπαῖον] τὸν ψυχοπομπόν.

Εὖ με κοιμίσαι] θαυμαστῶς καὶ γενναίως κοιμίσαι εἶπεν ὡς ἐπὶ ὕπνου τοῦ θανάτου

νατον. καὶ Ὅμηρος, Κοιμήσατο χάλκεον ὕπνον.

l. 845. Ξὺν ἀσφαδάστῳ] ἀσκαρίστῳ καὶ σπασμὸν μὴ ἔχοντι. ἀντὶ τοῦ συντόμῳ. ὅπως καιρίας τῆς πληγῆς γιγνομένης, μὴ περιελχθείη σπασμὸν, μηδὲ πολλὴν ἐν τῷ θανάτῳ διατριβήν. καὶ παρ' Εὐριπίδῃ, Ὁ δ' ἐσφάδαζεν, οὐκ ἔχων ἀπαλλαγάς. σφαδάζειν ἔλεγον τὸ σπαίρειν καὶ σφακελίζειν. παραδιδομένης δὲ κατὰ ἱστορίαν, ὅτι κατὰ τὸ ἄλλο σῶμα ἄτρωτος ἦν ὁ Αἴας, κατὰ δὲ τὴν μασχάλην τρωτὸς, διὰ τὸ τὸν Ἡρακλέα, τῇ λεοντῇ αὐτὸν σκεπάσαντα, κατὰ τοῦτο τὸ μέρος ἀσκέπαστον ἐᾶσαι, διὰ τὸν γωρυτὸν ὃν περιῆπτο. φησὶ δὲ περὶ αὐτοῦ Αἰσχύλος ὅτι καὶ τὸ ξίφος ἐκάμπτετο, οὐδαμῇ ἐνδιδόντος τοῦ χρωτὸς τῇ σφαγῇ, Τόξον ὥς τις ἐντείνων, πρίν δή τις, φησὶ, παροῦσα δαίμων ἔδειξεν αὐτῷ κατὰ ποῖον μέρος δεῖ χρήσασθαι τῇ σφαγῇ. ὁ δὲ Σοφοκλῆς, ἐρυθριῶσαι μέν τι ὡς πρεσβυτέρου μὴ βουληθεὶς, οὐ μὴν παραλιπεῖν αὐτὸ δοκιμάζων, ψιλῶς φησὶ πλευρὰν ἀναρρήξαντα τῷδε φασγάνῳ, κατὰ τί τὴν πλευρὰν, μὴ εἰπών.

l. 847. Τὰς ἀεί τε παρθένους] μυθικὸν ἐστὶ τὸ λέγειν τὰς ἐριννύας ἀεὶ παρθένους. νῦν δὲ τὰς ἀδωροδοκήτους, καὶ οὐχὶ κηλουμένας δώροις δυναμένας ὑπὸ τῶν ἀδικούντων.

l. 848. Ἀεὶ θ' ὁρώσας] ἀντὶ τοῦ ἐφορώσας, ἐκδικούσας τὰ ἀνθρώπινα πάθη.

l. 849. Τανύποδας] τὰς ἀκοπιάστως ἐπιούσας συνεπίστορα δὲ τῷ μαθεῖν τὸ τανύποδας. ἐστὶ ταχέως μαθεῖν τὸ καθ' ἐμὲ, καὶ μὴ ἀμελῆσαι ἐπεξελθεῖν τὸν ἐμὸν φόνον. τὸ γὰρ τείναι τοὺς πόδας, ἐστὶ τὸ βαδίσαι. ὁ καθ' ἑαυτὸ τὸ τανύποδας λεκτέον, τὰς πανταχοῦ τεινούσας τοὺς πόδας.

l. 851. Πανωλέθρους] ἀντὶ τοῦ πανωλεθρίους, τουτέστι παντελεῖ καὶ καθολικῷ ὀλέθρῳ.

l. 852. Συναρπάσαντας] ἀντὶ τοῦ ἀναρπάσους ὁμοῦ ποιήσαντας. ἀνάρπαστος δὲ, ὁ αἰφνιδίως ἀποθανών.

l. 853. Αὐτοσφαγῆ] αὐτοχειρία σφαγῇ. ἔστι δὲ ἀντὶ τοῦ ἐπιρρήματος.

Τὰς αὐτοσφαγεῖς] τοῦτο ἀπέβη τῷ ἀγαμέμνονι. ὑπὸ γὰρ τῶν φιλτάτων ἀπώλετο. ταῦτα δὲ νοθεύεσθαί φησιν, ὑποβληθέντα πρὸς σαφήνειαν τῶν λεγομένων.

l. 854. Πρὸς τῶν φιλίστων] παρὰ τῶν φιλτάτων. ἢ πρὸ τῶν φιλίστων, ἤγουν ἔμπροσθεν.

Ὀλοίατο] ὄλοιντο. ἀφανισθείεν.

l. 855. Ποίνιμοι] τιμωροὶ, αἱ ἐκδικοῦσαι τοὺς ἀδικουμένους.

l. 856. Γεύεσθε] τὸ ἑξῆς, γεύεσθε πανδήμου στρατοῦ, μὴ φείδεσθε.

l. 857. Σὺ δ' ὦ τὸν αἰπὺν οὐρανὸν] ὑπερβολικῶς. εἰώθασι γὰρ περὶ τῶν δεινῶν λέγειν, ὅτι ἐπικαλυψάμενος ὁ ἥλιος τὰ τοιαῦτα παρέρχεται. ὁ δὲ πρὸς τὸν ἥλιον φησὶ, καὶ ἀπάγγειλον ἐπιστήσας τοῖς γονεῦσι τὰ πεπραγμένα.

l. 859. Ἐπισχὼν] κωλύσας, τὰς πορείας, τὴν ἡνίαν δὲ ἀντὶ τοῦ ἅρμα.

l. 861. Τῇ τε δυστήνῳ τροφῷ] καὶ ταῦτα περιπαθῆ καὶ ἀνθρώπινα. ὅρα γὰρ ὅτι καὶ ἡρακλῆς ἐπὶ τοῦ θανάτου τὴν μητέρα μεταπέμπεται, ὅπου καὶ πάνυ οἰκτρῶς αὐτὴν ἀνακαλεῖ. καλεῖ δὲ τὴν τάλαιναν. ὡς ἀντιλαμβανόμενος δὲ ἑαυτοῦ, ἐπάγει, Ἀλλ' οὐδὲν ἔργον ταῦτα θρηνεῖσθαι μάτην. Ἄλλως. οἱ μὲν, τῇ θρεψαμένῃ. οἱ δὲ καὶ ἐπὶ τὸ σαφέστερον.

l. 862. Ἤ που] ὄντως.

l. 863. Ἥσει] ἀφήσει, ὁ δὲ κωκυτὸς καὶ ὁ γόος, ποιαὶ φωναί.

l. 865. Ἀρκτέον] ἤτοι ἄξιον ἀρχὴν λαβεῖν τὸ πρᾶγμα. ἔστι γὰρ ὄνομα ἐπίθετον, ἀλλ' οὐκ ἐπίρρημα. τὰ μὲν γὰρ οὕτω προφερόμενα ἐπιρρήματα, ἐνεργητικὴν ἔχουσι τὴν σημασίαν· τὰ δὲ ὀνόματα, παθητικήν.

l. 870. Πανύστατον] ἀντὶ τοῦ ὕστατον. τῶν ποιητῶν ἐστὶ τὸ προστιθέναι τοῖς ὑπερθετικοῖς ἑτέρας ἐπιτάσεις, οἷον ὕστατον, πανύστατον· ἄριστον, πανάριστον.

l. 872. Ἑστίας βάθρον] δυνάμει καὶ τὸ κράτος τοῦ οἴκου καὶ ὁ τόπος, καὶ ἡ βάσις τῆς ἑστίας.

l. 873. Κλειναί τ' Ἀθῆναι] τὰς Ἀθήνας μέμνηται διὰ τὴν συγγένειαν· καὶ ὅτι ἐν Ἀθήναις ὁ ποιητὴς ἠγωνίζετο, ταῦτά φησιν, ἐπισπώμενος αὐτῶν εἰς εὔνοιαν.

Σύντροφον γένος] οἱ ὁμήλικες.

l. 874. Κρῆναί τε, ποταμοί θ' οἵδε] καὶ ἐν ἀρχῇ ἔφη, ἐν γῇ πολεμίᾳ τῇ τρῳάδι. ἐπεὶ δὲ τὸ τέλει, καὶ τὰς κρήνας καὶ τοὺς ποταμοὺς καλεῖ, παρ' οἷς μέλλει τελευτᾶν, καὶ ἔστιν εὐσεβοῦς ἀνδρὸς ἐξευμενίζειν περὶ τοῦ θανάτου θεοὺς, τόπους, χώραν, πατρίδα, ἀδελφοὺς, ὥστε μετ' εὐμενείας

ἀμφείας ἀποθανεῖν, ἴσως δὲ καὶ ἐπιμαρτυρόμενος λέγει.

l. 876. Τῷ θ' ὑμῖν Αἴας] περιπαθῶς καὶ τὸ ὄνομα ἀνακαλεῖται. δεῖ δὲ ὑπονοῆσαι ὅτι περιπίπτει τῷ ξίφει, καὶ δεῖ καρτερόν τινα εἶναι τὸν ὑποκριτήν, ὡς ἄξαι τῶν θεατῶν εἰς τὴν τοῦ Αἴαντος φαντασίαν. ὁποῖα περὶ τοῦ ζακυνθίου τιμοθέου φασὶν, ὅτι ἦγε τοὺς θεατὰς καὶ ἐψυχαγώγει τῇ ὑποκρίσει, ὡς σφαγέα αὐτὸν κληθῆναι.

Θροεῖ] λέγει.

Pa.45. l.878. Πόνος πόνῳ πόνον φέρει] λείπει ἡ πρὸς, ἵν' ᾖ, ὁ πόνος πρὸς τῷ πόνῳ πόνον φέρει. καὶ ἔστι τὸ μὲν πόνος πόνῳ, ἀρχαϊκὸν, ὡς ἔργον ἐπ' ἔργῳ· τὸ δὲ δεύτερον, πόνον, κοινῶς, ἀντὶ καμάτου. Ἄλλως. οἱ ἀπὸ τοῦ χοροῦ περιΐασιν, ὥσπερ ἐκ διαφόρων τόπων καθ' ἄλλην καὶ ἄλλην εἴσοδον, ζητοῦντες τὸν Αἴαντα· καὶ ἡ Τέκμησσα ἐξ ἄλλων, ἥτις καὶ πρώτη ἐπιτυγχάνει τῷ πτώματι. ὁ δὲ νοῦς, ὁ πόνος ἐπὶ πόνῳ πόνον φέρει· ὡς Ὅμηρος, πάντη δὲ κακὸν κακῷ ἐστήρικται· καὶ ἐν Τραχινίαις, Νὺξ γὰρ εἰσάγει καὶ νὺξ ἀποθεῖ διαδεδεγμένη πόνον.

Φέρει] ἀντὶ τοῦ ἐπιφέρεται.

l. 880. Κοὐδεὶς ἐπίσταταί με] οὐδεὶς οἶδέ με τόπος συμμαθεῖν. ἀντὶ μεμαθηκότα τὸ γεγονὸς οὐδείς με οἶδε τόπος· ἀλλὰ μάτην περιῆλθον.

Συμμαθεῖν] ἀντὶ τοῦ διδάξαι, εἰς μάθησιν ἀγαγεῖν τοῦ ζητουμένου.

l 881. Ἰδοὺ, ἰδοὺ] πλάνα ταῦτα, καὶ σχεδὸν τῆς ἀληθείας ἐγγύς. τὸ δὲ Δοῦπον, ἐλπίζοντος τῷ σώματι περιπεσεῖν.

l.882. Κοινόπλουν ὁμιλίαν] ἡ συναῦται, ἐπὶ τῆς αὐτῆς νηὸς πλεύσαντες, ἢ τροπικῶς τὸν αὐτὸν ἡμῖν πλοῦν ἐσταλμένοι πρὸς τὴν ζήτησιν. ὁμιλίαν κλύη δηλονότι ἡμῶν τῆς κοινόπλου νηὸς, ἤγουν τοῦ ναυτικοῦ λαοῦ τοῦ ὁμοῦ ἡμῖν πλεύσαντος.

l. 884. Πᾶν ὡρίζεται] ἤγουν, ὅλον τὸ ἑσπέριον μέρος τῶν νεῶν διώδευται.

l. 885. Ἔχει οὖν] ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἐχόντων τι ἐν ταῖς χερσί. καθ' ὃ λέγεται οὐ κεναῖς χερσὶν ἐπανήκειν, καὶ ἐπὶ πραγμάτων μὴ χρειῶν διομένων

l. 887. Ἀλλ' οὐδ' ἐμοὶ δὲ] κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἀπὸ τῶν ἡλίου βολῶν. ἔστι δὲ καὶ οὕτως, ἀλλ' οὐδὲ μὲν δὴ μολὼν (ἤγουν ἐλθὼν) ὁ ἀνὴρ τὴν ὁδὸν τὴν ἀπὸ τοῦ ἡλίου ἄγουσαν, δηλοῦται φανεὶς οὐδαμοῦ. τουτέστιν ἐν οὐδενὶ τόπῳ φαίνεται.

l 888. Δηλοῖ] ἀντὶ παθητικοῦ δηλοῦται.

l. 890. Τίς ἂν δῆτα] ὅλος ὁ χορὸς εἰς ἓν συνελθὼν ταῦτά φησι,

l. 891. Τίς ἂν φιλοπόνων ἁλιαδᾶν] τίς τῶν ἁλιέων ἀεὶ ἀγρυπνεῖν εἰθισμένων διὰ τὴν ἄγραν, ἢ τίς θεὰ ὀλυμπιὰς, ἢ ποταμῶν ἴδρις, τουτέστι ναΐς· ἀπαγγεῖλαι εἴπη λεύσσει τὸν ὠμόθυμον. ἁλιὰς, τὸ ἁλιευτικὸν πλοῖον· ἁλιάδαι δὲ, οἱ παῖδες τῶν ἁλιέων, ἤγουν οἱ ἁλιεῖς, ὡς ἀσκληπιάδαι. οἱ ἰατροί.

l. 894. Ῥυτῶν] τῶν ῥεόντων, παρὰ τὴν ῥύσιν. ἤγουν, ἢ τίς θεὰ ἴδρις τῶν ῥυτῶν ποταμῶν τῶν βοσπορίων.

l. 895. Βοσπορίων] ἴσως τῶν ἑλλησποντίων, τῶν εἰς τὸν βόσπορον ῥεόντων τρωϊκῶν ποταμῶν. δύο δέ εἰσι βόσποροι, ὁ μὲν, κατὰ τὴν προποντίδα, ὁ δὲ, θρακικὸς, ὥς φησι φιλίας.

l. 897. Ἀπύοι] εἴποι.

l. 898. Σχέτλια γὰρ ἐμέ γε] δεινὰ γὰρ πράγματα ἐμὲ τὸν ἐπιπόνως πλανηθέντα, μὴ εὐθυδρομῆσαι εἰς τὸ τῆς ζητήσεως μέρος, καθὸ ὁ Αἴας ἐποιήσατο τὴν ἔφοδον. τοῦτο γὰρ ἂν εἴη οὔριον.

l. 904. Ἀλλ' ἀμενηνὸν] ἐφ' ἑαυτοῦ, οὐκ ἐπὶ τοῦ Αἴαντος. σχέτλιον ἂν εἴη μὴ ἐπιτετυχηκέναι αὐτῷ, ἀλλ' ἠθυμηκέναι με τῇ ζητήσει.

l. 907. Πάραυλος] παρατεταμένη, ἐγγὺς παρὰ τὴν αὐλήν· ἢ θρηνητική, παρὰ τοὺς αὐλούς.

l. 908. Ἰὼ τλήμων] τοῦτο ἐν τῷ ἐμφανεῖ γενόμενον, ὅπερ δηλοῖ ὁ χορός. Ἄλλως. Τέκμησσα βοᾷ ἐπιτυχοῦσα τῷ σώματι. φαίνεται δὲ οὐδέπω ἔνοπτος οὖσα τῷ χορῷ.

l. 909. Τὴν δοριάληπτον] ἤγουν, τὴν Τέκμησσαν ὁρῶ τὴν δύσμορον τὴν δοριάληπτον· τουτέστι τὴν ἐν αἰχμαλωσίᾳ νυμφευθεῖσαν.

l. 914. Κρυφαίῳ] τῷ λαθραίῳ τῶν φίλων γεγονότι· ἢ ἀποκεκρυμμένῳ εἰσδεδυκότι εἰς τὸ σῶμα. τὸ δὲ περιπτυχὴς. κυριώτατα μὲν ὠνόμασαν, ἡμῖν δὲ δυσμετάβλητον, τινὲς δὲ περικεκυλισμένης.

l. 916. Ὦ μοι ἐμῶν νόσων] ἐν πρώτοις περὶ ἑαυτῶν ὀλοφύρονται.

l. 918.

l. 918. Τὸν δὲ συναύτων) ἀντὶ τοῦ ἐμὲ τὴν χεῖρα, συνήθως.

Pag. 47. l. 922. Τίνος ποτ' ἄρ' ἔπραξε) ἤγουν διὰ χειρὸς τίνος ἄρα ἔπραξε τὸν φόνον; οἱ ἀττικοὶ τὸ ἄρα ὅταν μὲν ἐρωτηματικὸν ᾖ, περισπωμένως γράφουσιν· ὅταν δὲ ὡς σύνδεσμος συμπλεκτικὸς λέγηται, ἀδιαφόρως, ποτὲ μὲν περισπωμένως, ποτὲ δὲ πυρριχιακῶς.

l. 923. Ἐν γὰρ οἱ χθονὶ) αὐτὸ τὸ σχῆμα (φησὶ) δηλοῖ ὅτι ὑφ' ἑαυτοῦ ἀνῃρέθη. πᾶν δὲ ἀμυντήριον, καὶ δόρυ καὶ ξίφος καλοῦσιν οἱ νεώτεροι.

l. 924. Πηκτὸν) περιπεπηγὸς αὐτῷ.

Περιπετὴς) ὡς περιέπεσε. τοῦ δὲ θεατοῦ εἰδότος τὸν τρόπον τῆς ἀναιρέσεως, ἤδη καὶ τὴν χεῖρα καὶ τὴν τέκμαρσιν πολυπραγμονῆσαι.

Κατηγορεῖ) σημαίνει, λέγει. τὸ δὲ ὅλον οὕτως. πηκτὸν γὰρ ὂν (δηλονότι ἐν τῇ χθονὶ) τό δὲ τὸ περιπετὲς ἔγχος αὐτῷ, κατηγορεῖ (ἤγουν παριστᾷ) ὅτι ὑφ' ἑαυτοῦ δηλονότι ἐφονεύθη. Κατηγορῶ σου ἀγαθὰ ἢ φαῦλα, ἀπὸ γενικῆς εἰς αἰτιατικήν. κατηγορεῖν δὲ τὸ παριστᾶν καὶ δεικνύειν, μετὰ αἰτιατικῆς μόνης λέγεται.

l. 926. Οἶος ἄρ' αἱμάχθης) μόνος ἡμάτωθης.

l. 927. Ἄφρακτος τῶν φίλων) ἀφύλακτος. οὐ πεφραγμένος καὶ τετειχισμένος τοῖς φίλοις, διὰ τὸ ἀπατηθέντας καταλιπεῖν σε.

l. 928. Ὁ πάντα κωφὸς) τὰ πάντα εἰς τὴν ἀπάτην. ἐγὼ δὲ (φησὶν) ὁ ἀναίσθητος κατημέλησα.

l. 930. Πᾷ πᾷ) τοῦτο κατ' ἄλλης ἀρχῆς. βουλόμενοι τὸ σῶμα θεάσασθαι, τοῦτο λέγουσιν. ὃ διακωλύει ἡ τέκμησσα.

l. 931. Ὁ δυσπράπελος) δύσκολος, δυσκίνητος. ἀμετάστρεπτος, ὃς οὐκ εὔπεπει ἐκουσίαν τῷ πάθει. οὕτω λέγουσι καὶ δυσπράπελον τὸ ὄργημα, τὸ οὐκ εὐδιάλλακτον. Ἄλλως. δυσπράπελον φησὶν ἀττικῶς τὸ ἀμετακίνητον ἐν ὀργῇ, ἢ διαθέσει, ἢ φιλαργυρίᾳ. τὸ αὐτὸν δὲ, καὶ ἀτράπελον.

l. 932. Ὁ δυσώνυμος αἴας) ὡς καὶ αὐτὸς λέγει ὁ αἴας. λέγεται δυσώνυμος καὶ οὗ τὸ ὄνομα ἐπαχθῶς οἱ ἄνθρωποι δέχονται διὰ τὸ μῖσος ὃ ἀπὸ ἔχουσι πρὸς αὐτὸν, καθ' ὃ λέγεται δυσώνυμος ὁ ἅδης.

l. 934. Φάρει καλύψω) ἤδη γυναικὸς, τὸ μὴ αἰχμηλώτως δεικνύμεν τὸ σῶμα.

Παμπήδην) παντελῶς. ὅλον τὸ σῶμα.

l. 935. Οὐδεὶς ἂν ὅς τις καὶ φίλος] ὑπερβολικῶς· ἐπεὶ οὐκ εἰκὸς ἐν τοῖς δεινοῖς τῶν φίλους μαλακίζεσθαι.

Τλαίη βλέπειν] ὑπομείνη. τλῶ, τὸ ὑπομένω καὶ τολμῶ· οὗ μέλλων τλήσω, δεύτερος ἀόριστος ἔτλην, τὸ εὐκτικὸν τλαίην.

l. 936. Μελανθὲν αἷμα] χυθὲν ὀφείλει εἰπεῖν, ἢ γεγονὸς ἀπὸ τῆς οἰκείας σφαγῆς· ὁ δὲ, διὰ τὸ μέλαν εἶναι τὸ αἷμα, μελανθὲν αἷμα λέγει.

l. 937. Τίς συβαστάσει φίλων) πάντα τὰ ἀπορηματικὰ, καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν προσώπων τῶν ἑνικῶν, ὑποτακτικῷ χαίρει.

938. Ὡς ἀκμαῖος) καίριος. κατὰ καιρόν. παρὰ τὴν ἀκμὴν τοῦ καιροῦ. καλῶς δὲ ζητεῖ τὸν τεῦκρον, ἵν' ἡ κηδεία γένηται ἀπὸ τοῦ συγγενοῦς.

l. 939. Συγκαθαρμόσαι) περιστεῖλαι.

l. 941. Ὡς καὶ παρ' ἐχθροῖς) αὔξησις περὶ τὸ πάθος, ὡς καὶ τῶν δυσμενῶν ἐλθεῖν.

l. 942. Ἔμελλες τάλας) ἰακῶς. ἐμέλλεις ἄρα καὶ δηλος ἦς.

l. 943. Στερεόφρων) δή, ἐφ' οἷς ἐνόησας καὶ ἤλγεις περιυβρισμένος ὑπὸ τῶν ἀτρειδῶν, ἔμελλες πληρώσειν κατὰ τὰς φρένας τὴν μοῖραν.

l. 947. Πάννυχα καὶ φαέθοντ') κατὰ νύκτα καὶ ἡμέραν. φαέθων, ὁ ἥλιος, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἡλίου.

l. 948. Ὠμόφρων) ἀττικῶς μέγα. οὕτοι γὰρ τὰς αὐτὰς ἔχουσιν ὀρθὰς καὶ κλητικάς. οὕτω καὶ, ὦ δύσμορ' αἴας, ἀντὶ τοῦ αἶαν.

l. 952. Ἄρχων χρόνος) ἀρχηγός. γυναῖκα δὲ, ἡ ἰσχυρά.

l. 953. Ἀριστόχειρ) ὁ γυναῖος περὶ τὰ ἀριστεῖα. τὸ δὲ ὅλον, μέγας ἄρα ἄρχων, ἤγουν ἐπιστάτης ἦν τιμάτων ὁ χρόνος ἐκεῖνος, ἡνίκα περὶ τῶν ὅπλων ἔκειτο ἀγών. ἀριστόχειρ, ἤγουν ὑπὲρ τοῦ φονῆσαι τὸν ἄριστον ταῖς χερσίν.

Pag. 49. l. 958. Οὐδέν σ' ἀπιστῶ) εἰώθασιν ἐν τοῖς πάθεσι καὶ συγχωρεῖν τοῖς ἀλγοῦσι. φέρει γὰρ τοῦτο καὶ κόρον τοῦ θρήνου καὶ παραμυθίαν.

l. 960. Σοὶ μὲν δοκεῖν) σοὶ μὲν ταῦτα ἐν δόξῃ καταλαμβάνεται, ἐγὼ δὲ σαφῶς ἐπίσταμαι. ἔτι μὲν γὰρ τῷ χορῷ οἰκειότης

οἰκειότης πρὸς αἴαντα, ἀλλ' οὐχ ὅσον πρὸς τὴν τέκμησσαν.

Δοκεῖν) δοξάζειν.

Ἄγαν φρονεῖν) τὸ αἰσθάνεσθαι τῆς λύπης.

l. 962. Δουλείας ζυγὰ] ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ζυγῶν τῶν ζευγνυμένων τῶν βοῶν.

l. 963. Σκοποὶ] οἱ ἀτρεῖδαι.

l. 964. Ὦ μοι ἀναλγήτων] ἀσυμπαθῶν, εἰ τοῦτο πράξειαν. ἢ, τῶν μηδ' ὅλως ἀλγούντων ἐπὶ ταῖς συμφοραῖς τῶν ἑλλήνων. ἢ πολυαλγήτων, τῶν εἰς πολλὰ ἄχη ἡμᾶς ἐμβεβληκότων. Ἄλλως. κεχάρισται ἰώ μοι. περιπαθῶς δὲ ὁ χορὸς ἀναβοᾷ ἐπὶ τῷ τεκμήσσης λόγῳ.

l. 966. Ἄναυδον ἔργον] ἔργον ἄρρητον, ὅπερ δηλονότι ἔχουσιν ἐν τῇ γνώμῃ πράττειν, εἴρηκας ἐν τῇ δε τῇ λύπῃ τῶν ἀσυμπαθῶν διττῶν ἀτρειδῶν. ἄρρητον δὲ, τὸ μὴ δυνάμενον ῥηθῆναι, καὶ τὸ μὴ ἄξιον ῥηθῆναι. ἢ ὡς ἀποτρόπαιον, οὐκ ἔστιν ἄξιον λέγεσθαι, ἢ ὡς αἰσχρὸν ἢ ὡς μυστηριώδες. ἄρρητον, ὑπερβολικῶς καὶ τὸ μέγα καὶ τὸ πολύ.

l. 967. Τῷ δ' ἄχει] τῇ παρούσῃ συμφορᾷ.

l. 969. Οὐκ ἂν τάδ' ἔστη] οὐκ ἂν ταῦτα ἐπράχθη οὕτω, μὴ θεῶν βουλομένων. ὡς τι καὶ ταῦτά ἐστι προσδοκᾶν περὶ τῶν ἀτρειδῶν. Ἄλλως. πρὸς τὸ εἰρημένον ὑπὸ τοῦ θεοῦ, ὅτι ἂν εἴργοι θεὸς, φησὶν, οὐκ εἰκὸς συλλήψεσθαι ἡμῖν τοὺς θεοὺς, ἐπεὶ οὐδ' ἂν ἐπράχθη ταῦτα.

l. 970. Ἄγαν ὑπερβριθὲς] μέγα καὶ βαρὺ τὴν ὕβριν οἱ πράξαντες τὰ περὶ τὸν αἴαντα ὅ ἐστιν οἱ αἴτιοι τούτων.

l. 972. Φυτεύει] ἀντὶ τοῦ ἐφύτευσεν. ἤγουν, τοιαύτης βλάβης ἀφορμὴν ἔδωκε παλλὰς ἡ μεγάλη θεὸς, ἡ θυγάτηρ τοῦ διὸς, εἰς χάριν τοῦ ὀδυσσέως. τὸ φυτεύειν ἐπὶ φυτῶν λέγεται κυρίως, ἤγουν τὸ τὴν ῥίζαν αὐτῶν καταβάλλειν. ἀπὸ τούτου δὲ παρὰ τοῖς ποιηταῖς καὶ ἐπ' ἀνθρώπων. ὡς παρ' εὐριπίδῃ. Οὗτος φυτεύει πήλοπα. καὶ ἁπλῶς ἐπὶ τοῦ καταβάλλειν ἀρχὴν ἔν τινι πράγματι, ὡς ἐνταῦθα.

l. 973. Κελαινώπαν] δηλονότι, οὐκ ἐν τῷ φανερῷ ἀλλ' ἐν σκότῳ ἤδη βλεπόμενον, καὶ μέλανα, καὶ δηλονότι κεκρυμμένον καὶ δόλιον καὶ οὐχ ἁπλοῦν θυμὸν ἐφυβρίζει. ἔξωθεν δὲ ἡ κατὰ. τὸ δὲ ἡμᾶς, λείπει. ἵν' ᾖ, κατὰ τὸν θυμὸν ἐφυβρίζει ἡμᾶς. κελαινώπαν δὲ θυμὸν, ἤγουν βαθυγνώμονα ψυχήν.

l. 976. Τοῖς μαινομένοις] τοῖς διὰ μανίαν συμβεβηκόσιν.

l. 981. Γελώντων] ἀντὶ τοῦ γελάτωσαν.

Κἀπιχαιρόντων] ἤγουν ἐπιχαιρέτωσαν.

l. 982. Ἴσως τοι, κεἰ βλέποντα] καὶ νῦν βλέποντα εἶπεν ἀντὶ τοῦ ζῶντα, διὸ τὸ γε' πρόσκειται. τὸ δὲ οἰμώζω, ἀμεταβάτως, καὶ οἰμώζω τὸν τεθνηκότα.

Pag. 51. l. 986. Ἐμοὶ πικρὸς] μᾶλλον ἐμοὶ πικρὸς τέθνηκεν ἢ παρ' ἐκείνοις γλυκύς· ἐπεὶ ὧν ἐπεθύμει ἔτυχεν. οὐκ ἂν οὖν ἐπεγγελῷεν αὐτῷ οἱ ἐχθροὶ, ὡς αὐτοὶ τῆς ἀπωλείας αἴτιοι γενόμενοι.

l. 990. Θεοῖς τέθνηκε] θεῶν βουλομένων. οὐ γὰρ οἱ ἕλληνες τὴν τοιαύτην αἰτίαν αὐτῷ παρέσχον.

l. 994. Ἰώ μοί μοι] δεῖ γενέσθαι βοὴν, ἣν ἀκούσας ὁ χορὸς ἐφίστησι, γνωρίζων τὸ φθέγμα τοῦ τεύκρου βοῶντος.

l. 996. Ἐπίσκοπον μέλος] σημαντικόν. ἔφερον οὐχ ἡμαρτηκὸς τῆς συμφορᾶς, ἀλλ' ἐστοχασμένον.

l. 997. Ὦ φίλτατ' αἴας] ἔρχεται μεταπεμφθεὶς ὑπὸ τεκμήσσης.

l. 998. Ἄρ' ἡμπόληκας] ἐνεπόλησας. ἐκέρδανας. καὶ ἐπὶ φαύλου λέγεται. ἀποτικῶς δὲ, ἀντὶ τοῦ περιεποίησας.

l. 1001. Ὡς ὧδ' ἐχόντων] τὸ ἑξῆς, ὡς ὧδ' ἐχόντων, πάρεστι στενάζειν.

l. 1005. Περιαστερχὲς] ἀντὶ τοῦ βαρύ. ἤτοι ἀμηχανίαν ἐμποιοῦν. περισσῶς κατεπεῖγον. ἀπὸ τοῦ περιαστέρχεσθαι τὸ περισπρίεσθαι. οἱ ἐν δεινῷ τινι καταστάντες ἢ χρείᾳ, καὶ μὴ εὑρίσκοντες λύσιν τούτων, ἄνω καὶ κάτω φέρονται πλανώμενοι ὑπ' ἀπορίας. ἐφ' ὧν λέγεται καὶ τὸ ἀλύειν, ὃ γίνεται ἀπὸ τοῦ ἄλη ἡ πλάνη.

l. 1007. Τί γὰρ τέκνον τὸ σοῦδε] καὶ πρὶν ἀκοῦσαι τὴν ἐντολὴν ὁ τεῦκρος ἔδειξε τὴν περὶ τὸν παῖδα κηδεμονίαν ἀφ' ἑαυτοῦ φρονίμως.

l. 1011. Ὡς κενῆς σκύμνον λεαίνης] κεκενωμένης καὶ ἐστερημένης τοῦ συζύγου. καλῶς δὲ τῷ παραδείγματι χρῆται. οἱ γὰρ κυνηγοὶ τηροῦσι τὸν καιρὸν ὁπότε ἔρημοι τῶν μητέρων γίγνονται οἱ σκύμνοι.

l. 1019. Οὐδεὶς θ' ὁδῶν] οὐ λέγει τὴν

ὅτι

ἐπὶ τὴν μυσίαν. (ἐπιφέρει γὰρ, ἣν δὴ νῦν ἔβην) ἀλλὰ ταύτην ἣν ἦλθον ἐπὶ τὸ ἰδεῖν τὸν νεκρόν.

l. 1022. Διώκων] ἤγουν φθάσαι ζητῶν.

Κἀξιχνοσκοπούμενος] κατ' ἴχνος ἀκολουθῶν.

l. 1023. Ὀξεῖα γάρ σου βάξις] οὐ κοινῶς τὸ ὀξὺ ἐπὶ τῆς φήμης, ἀλλ' ὁρμὴν ἔχει ἐπὶ τοῖς ἀξιώματι προβεβηκόσι.

Ὡς θεοῦ] ἤτοι ὡς ἀπὸ θεοῦ, ἢ ὥσπερ θεοῦ. τοῦτο δὲ πρὸς τὴν φήμην μόνον, ἐπεὶ γίγνεται βλάσφημον διὰ τὴν ἑξῆς.

Pag. 53. l. 1021. Ὑπεστέναζον] ἴσως ἡσύχως ἐστέναζε δεδοικὼς τοὺς ἐχθρούς.

l. 1023. Ἴθ' ἐκκάλυψον] πρὸς τὸν χορὸν φησιν, ἢ τινα τῶν θεραπόντων. ἡ γὰρ τέκμησσα ἐπὶ τὸν παῖδα ἀπῄει.

l. 1024. Ὦ δυσθέατον] ὡς ἀνακαλύψας τοῦτο φησί.

l. 1025. Κατὰ σπείρας] δαιμονίως καὶ τὸ σπείρας. οἷον, ἀρχὴν κακῶν παρασχών. ἢ τὸ σπείρας ἐπὶ πλήθους κακῶν τακτέον.

l. 1028. Ἡ ποῦ τελαμὼν] ἅμα μὲν πρὸς τῆς ἱστορίας, ὅτι ἐκβέβληται· ἅμα δὲ καὶ πρὸς τὸ πιθανὸν τῆς ὑπονοίας.

l. 1029. Εὐπρόσωπος] ἀντὶ τοῦ εὐπροσώπως· τουτέστι ἱλαρῷ προσώπῳ. εὐπρόσωπος δὲ, ὁ εὐειδής. καὶ ἀπὸ τούτου εὐπρόσωπος αἰτία, ἡ πιθανὴ καὶ εὐπρεπής.

l. 1030. Πῶς γάρ; οὐχ ὅτῳ πάρα] συνάγει τὸ ἐναντίον ὁ λόγος, ἤγουν, οὐκ εὐμενῶς με δέξεται· πρὸς ὃ ἐπάγεται, πῶς γάρ; οὐχ ὅτῳ πάρα, ἤγουν ὅτῳ μηδὲν (τουτέστι μηδαμῶς) πάρεστιν οὐδ' εὐτυχοῦντι γελᾶν ἡδέως. Ἄλλως. πῶς γὰρ οὗτός με ἡδέως δέξεται, ᾧ καὶ εὐτυχοῦντι τὸ προσηνὲς ἄπεστι καὶ ἱλαρόν. οὐχ ὅτῳ πάρα, οὐχ ᾧτινι οὐδ' εὐτυχοῦντι πάρεστι τὸ γελᾶν. εὐτυχοῦντι δὲ εἶπεν, οὐκ ἐπὶ τῷ υἱῷ ἐσφαγμένῳ, ἀλλ' ἐπὶ ταῖς ἀνδραγαθίαις τοῦ υἱοῦ καὶ τῇ ἁλώσει τῆς τροίας.

l. 1032. Τί κρύψει] κακὸν σιγήσει. ἀπὸ κοινοῦ.

Ποῖον οὐκ ἐρεῖ κακὸν] οἷον, τίνος ἀπόσχοιτο λόγου;

l. 1033. Τὸν ἐκ δορὸς] ἤγουν, τὸν γεγονότα νόθον ἐκ δορὸς πολεμίου, τουτέστιν ἐκ γυναικὸς μάχῃ πολεμίᾳ κρατηθείσης.

l. 1035. Ὡς τὰ σά] ὅπως τὰ σά.

l. 1037. Τοιαῦτ' ἀνὴρ δύσοργος] τὸ μὲν δύσοργος, ἐκ φύσεως (λέγει γὰρ αὐτὸν ἀεὶ σκυθρωπὸν) τὸ δὲ ἐν γήρᾳ, εἰς ἐπίτασιν.

l. 1038. Πρὸς οὐδὲν] πρὸς οὐδὲν ἀληθές· ἢ αἴτιόν μοι.

Εἰς ἔριν] εἰς μάχην. ἔρις ὁ ζῆλος καὶ ἡ μίμησις, καὶ ἔρις ἡ μάχη.

l. 1039. Τέλος] κατὰ τὸ τέλος, ἐπιρρηματικῶς.

Ἀπορριφθήσομαι] ἐκπεσοῦμαι τῆς γῆς τῆς πατρῴας.

l. 1045. Δοῦλος λόγοισιν] ταῖς τοῦ πατρὸς λοιδορίαις.

l. 1047. Πολλοὶ μὲν ἐχθροί] πολλοὶ ἐχθροὶ Ἕλληνές τε καὶ Τρῶες· ὀλίγοι δὲ ὠφελήσιμοι Ἕλληνες.

l. 1049. Πῶς σ' ἀποσπάσω] πῶς (φησὶ) τὸ σῶμα ἀπὸ τοῦ ξίφους ἑλκύσω; συμπληρῶσαι δὲ βούλεται καὶ θάπτειν αὐτόν. καλῶς δὲ, τῇ μὲν τεκμήσσῃ περιῆψε τὸ σκεπάσαι αὐτὸν, ὡς γυναικί· τῷ δὲ τεύκρῳ, ὡς ἀνδρὶ καὶ ἀδελφῷ, τὰ δέοντα ποιεῖν περὶ τὸ σῶμα.

l. 1050. Τοῦ δ' αἰόλου κνώδοντος] τῆς ἀκμῆς τοῦ ξίφους, τῆς ὀξείας εἰς τὸ καίνειν, ὡς ὀδούς. ὀδοῦσι γὰρ περιβάλλεται ὀξέσιν. ἀπὸ δὲ τοῦ ἄκρου τὸ ξίφος δηλοῖ. Αἰόλου. τὴν συνεχῆ κίνησιν παρέχοντος διὰ τὴν λεπτότητα.

l. 1055. Πρισθεὶς] ἤγουν ἀχθείς.

Ἀντύγων] ἤγουν ἁρμάτων.

l. 1058. Πεσήματι] ἀντὶ τοῦ πτώματι.

l. 1060. Κἀκεῖνον] δηλονότι τὸν ζωστῆρα.

l. 1061. Ἐγὼ μὲν οὖν καὶ ταῦτα] καλῶς τὸ φάναι πάντα κατὰ γνώμην θεῶν γίγνεσθαι. εἰσὶ γάρ τινες ἑτεροδοξοῦντες.

l. 1063. Ὅτῳ δὲ μὴ τάδ' ἐστὶ] τὸ ἐκ θεῶν μηχανᾶσθαι ταῦτα.

l. 1064. Ἐκεῖνα στεργέτω] τὰ ἑαυτοῦ δόγματα. γέγονε δὲ τοῦτο καὶ παροιμιακόν.

l. 1065. Μὴ τεῖνε] ἀντὶ τοῦ ἀπότεινε, λόγον δηλονότι. τὸ ἀποτείνειν γὰρ ἐπὶ λόγου λέγεται· οἷον, ἀπέτεινε λόγον μακρόν.

l. 1066. Ἀλλὰ φράζου] σκόπει ὅπως κρύψεις τὸν ἄνδρα ἐν τάφῳ. ὅπως ἀντὶ τοῦ πῶς, καὶ ἀντὶ τοῦ ἵνα, καὶ ἀντὶ τοῦ καθά. ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ πῶς.

Χ ὦ, τιμωρηθήσῃ τάχιστα] καὶ οὕτι μυθήσῃ

πρὸς τὴν ἔφοδον μενέλάν· τουτέστι τὴν ἄφιξιν· ἤτοι πρὸς αὐτὸν μενέλαον.

l. 1068. Ἐξίκοιτ' ἀνὴρ] πιθανῶς πάρεστιν, ὅτι ἐ συμπαθήσων πάρεστιν. ἐκ ἀργῶς ἢ τῦτο, ἀλλ' ὡς ἀπὸ προπαρασκευάζων τὸν τεῦκρον. λέγει ἢ, ἐξίκοιτο ἂν (ἤγουν διεξέλθοι) ὁ ἀνὴρ καὶ κῆρυξ ἐξίκοιτο ἂν δηλονότι.

l. 1069. Τίς δ' ἐστιν] ἤγουν, τίς ἀνήρ ἐστιν ἀπὸ τοῦ στρατοῦ ὃν προσελθόντα, ἤγουν βλέπεις.

Pag. 55. l. 1065. Ὦ δὴ τόνδε πλέων] ἀντὶ τοῦ, δι' ὅντινα τὴν ἐπὶ Τροίαν ἐστάλμεθα πλεῦν.

Ἐστείλαμεν] ἀντὶ τοῦ ἐστάλμεθα. στέλλω, τὸ κοσμῶ. στέλλομαι ἢ, ἐπὶ τῆς ἐν θαλάσσῃ πορείας, ὅθεν ἐστείλατό τις τὸν ἢ τὸ πλεῦν.

l. 1066. Μαθεῖν γὰρ, ἐγγὺς] ἤγουν, ἐγγὺς γὰρ ἂν ἐ δυσπετὴς ἐστιν εἰς τὸ θεαθῆναι. δυσπετὴς, ὁ δυσκόλως ὑπείκων, ἤγουν ὁ δυσχερής· τὸ ἐναντίον ὁ εὐπετὴς, ὁ εὐκόλως ὑπείκων. προπετὴς, ὁ ἔμπροσθεν κείμενος· προπέτης ἢ, παροξυτόνως, ὁ προσπαίζων τὸ πρᾶγμα, καὶ παρὰ τὸν καιρὸν παῤῥησιαζόμενος· ἀπὸ τοῦ στρυφνὰν τὴν πρὸ τοῦ καιροῦ ζηλέντων πίπτεσθαι.

l. 1067. Οὗτος, σὲ φωνῶ.] ὑβριστικὸν τὸ ἦθος μενελάε· ἴσως ἐκ τῆς συνωμοσίας Ὀδυσσέως.

l. 1068. Μὴ συγκομίζειν] μὴ θέλε συγκομίζειν, ἤγουν θάπτειν· ἀπὸ τῆς συναγομένων καρπῶν εἰς τὰς ἀποθήκας. ἐπ' ἐκείνων γὰρ λέγεται κυρίως τὸ συγκομίζειν καὶ συγκομιδή.

Ἀλλ' ἐὰν ὅπως ἔχῃ] ἀντὶ τοῦ ἄθαπτον.

l. 1070 Δοκοῦν τ' ἐμοὶ] διὰ τὴν ἐξουσίαν, ἐ διὰ δικαιολογίαν.

l. 1072. Οὕθ' οὕνεκα] ἀντὶ τοῦ ὅτι, ἐκ παραλλήλε. ἔστι ἢ πρῶτον κεφάλαιον, ὅτι ἐπίβελος ἦν τῶν ἑλλήνων· δεύτερον, ὅτι ἀπειθής. ἐντεῦθεν ἢ τὴν πρόφασιν τῆς ἀντιλογίας λήψεται ὁ τεῦκρος, ὅτι ἐκ εἰσὶν αὐτοῦ βασιλεῖς οἱ ἀτρεῖδαι.

Οἴκοθεν] ἀπὸ τῶ οἴκε, καὶ ἀπὸ τοῦ τοῦ οἴκοθεν, ἀντὶ τοῦ ἐφ' ἑαυτοῦ.

l. 1074. Ἐξεύρομεν] ἀντὶ τοῦ εὕρομεν. εὑρίσκει τὶς τὸ ὄν, ἐξευρίσκει ἢ καὶ ἐφευρίσκει τὸ μὴ ὄν.

Ζητοῦντες] ἐξετάζοντες. ζῆλω τὸ ἐρευνῶ, καὶ ζηλῶ τὸ ἐξετάζω.

l. 1076. Ὡς εἴ τις δορὶ] γράφεται, ὡς ἐλευθέρει. ὡς λοιδορούμενος ἐπιγέλατο. ταῦτα γὰρ εἶπεν ὁ Αἴας.

l. 1082. Ὧν οὕνεκα αὐτὸν] ὐδεὶς ἐστιν ἀνὴρ δυνατὸν τοιοῦτον ὥς τι τυμβεῦσαι τάφῳ, ἤγουν ἐνταφιάσαι αὐτόν. εἶτα ἐπάγει τὸ σῶμα. καὶ ἔστιν ὅμοιον τῷ, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων; ἐφ' οἷς ὅλον τὶ δείκνυται καὶ μέρος. προσπαίζει ἢ τὸ ὅλον τὴν δύναμιν τοῦ ῥήματος, εἶτα ὡς ἀπὸ ἐκ μεταμελείας δίδωσιν αὐτὴν τῷ μέρει. συνυπακέεται γὰρ ἐν τούτοις ἐπὶ τοῦ μέρες ἡ κατὰ πρόθεσις, ἵν' ᾖ ὅτως, ποῖον ἔπος ἔφυγέ σε, λέγω κατὰ τὸ ἕρκος τῶν ὀδόντων. καὶ ὐδεὶς ἐστιν ἀνὴρ δυνατὸς τοσοῦτον, ὥς τι τυμβεῦσαι τῷ τάφῳ αὐτὸν, λέγω κατὰ τὸ σῶμα.

l. 1084. Ἀμφὶ χλωρὰν ψάμαθον] διὰ τὰ ἐκεῖσε φυτά.

l. 1086. Μηδὲν δεινὸν] συνάζεται γὰρ ὅτι ὁ τεῦκρος ἐ δίχα ὀργῆς δέξεται τῶν λόγων. ἤγουν, μὴ ἀνταίρης δεινὸν μῦθον, τουτέστι χαλεπὴν ἔνστασιν. τὸ ἀνταίρειν, κυρίως ἐπὶ τῆς ἀντιπασσομένων λέγεται χειρῶν αἰρομένας, ἢ ῥάβδοις, ἢ τοιούτοις τισί· καὶ ἀπὸ τούτε καὶ ἐπὶ γνώμης καὶ ἐπὶ τοιούτων τινῶν. ὅθεν, ἀνταίρει γνώμην, καὶ ἀνταίρει μῦθον.

l. 1089. Παρεκθέοντες) ἐκτρέποντες, ἀπὸ τοῦ μὴ ἐώντων τινὰς βαδίζειν τὴν ἑαυτῶν ὁδὸν, ἀλλὰ παρεκκλινόντων αὐτοῖς.

Οὐ γάρ ἐσθ' ὅπη) ἐκ ἔστιν ὅπῃ, ἀντὶ τῶ ἐδαμοῦ· τουτέστιν, ἐκ ἔστι τόπος ὅπῃ, ἐκ ἔστιν ὅτι, ἀντὶ τοῦ ὐδέποτε· ἤγουν ἐκ ἔστι χρόνος ὅτι. ἐκ ἔστιν ὅπως, ἀντὶ τῶ, ἐκ ἔστι τρόπος ὅπως.

l. 1092. Δικαιοῦν) δίκαιον κρίνειν. κλύειν ἢ ἀντὶ τῶ ὑπακούειν.

l. 1094. Φέροιντ' ἂν) ἤγουν διοικοῖντο.

Ἔνθα μὴ καθεστήκοι δέος) καὶ ἐπίχαρμος, Ἔνθα δέος, ἐν ταῦθα καὶ αἰδώς.

l. 1099. Δέος γὰρ ᾧ) καὶ Ὅμηρος, Αἰδομένων δ' ἀνδρῶν πλέονες σόοι ἠὲ πέφανται.

l. 1104. Καίριον) πάνυ ἀσφαλῶς τὸ καίριον.

l. 1105. Καὶ μὴ δοκῶμεν) ἐὰν ποιοῦντές τι παρὰ φύσιν ἡδώμεθα, μὴ ὑπολαμβάνωμεν ὅτι ἐκ ἀντιτίσομεν. προλαβὼν ἢ τὸ δρῶντες. λαμβάνει τὴν αἰτιατικὴν οἰκείως, εἶτα ἐπάγει τὸ ἡδώμεθα, ἀποδιδόμενον πρὸς τὴν προηγησαμένην πτῶσιν. καὶ ἐπὶ τοῦ ἐφεξῆς στίχε τὸ αὐτὸ συμβαίνει, καὶ ἐφ' ἑτέρων πλειόνων.

l. 1106. Ἂν λυπώμεθα) ἀντὶ τοῦ δι' ὧν λυπώμεθα. τοῦτο ἢ δηλοῖ ὅτι ὁ οἱ πολλοὶ τιμῶσιν ἡδὺ, τοῦτο ἐκ ἔστι παρα-

μένον,

μένον, ἀλλὰ γίνεται μεταβολὴ τῆς ἡδονῆς εἰς λύπην.

l. 1107. Παραλλὰξ] ἤγουν κατὰ διαδοχήν. ἀλλάττομαι τόδε τόδε, ἤγουν διὰ τοῦδε τόδε. ἐναλλάττειν, τὸ μεταθεῖναι τὴν τάξιν ἀντιστρόφως· ἐξαλλάττειν, τὸ ἀμείβειν καὶ ἀλλοιοῦν. ὅθεν, ἐξαλλάττεις τὸ χρῶμα. συναλλάττειν, ἐπὶ συμφωνίας γάμου, ἀφ' οὗ συνάλλαγμα. καταλλάττειν καὶ διαλλάττειν, τὸ εἰς φιλίαν συνάγειν. καταλλάττεσθαι δὲ καὶ διαλλάττεσθαι, τὸ εἰς φιλίαν συνάγεσθαι. μεταλλάττειν, τὸ βαίνειν ἀπό τινος εἰς τι, καθ' ὃ λέγεται τὸ, μετήλλαξε τὸν βίον. παραλλάττειν, τὸ τῇ διαθέσει ἀλλοῖον δείκνυσθαι, ἀφ' οὗ παραλλὰξ ἐπίρρημα, ὅταν ἐφεξῆς ἕτερον ἑτέρῳ ἀλλοῖον κέηται· καὶ ἁπλῶς τὸ ἐφεξῆς ἑτέρῳ ἕτερον κεῖσθαι. ἀπαλλάττειν, τὸ ἐλευθεροῦν καὶ τὸ διάγειν. ὑπαλλάττειν, τὸ μὴ κύριον ἀντὶ τοῦ κυρίου λέγειν.

l. 1108. Αἴθων ὑβριστὴς] οὐχ ἔσται ἐπὶ τὸ αὐτό. ἦν τότε ὑβριστὴς ὤν, ἀλλὰ νῦν ἐν μεταβολῇ γέγονε· καὶ ἡμεῖς οἱ πρότερον κρατούμενοι ὑπ' αὐτοῦ, νῦν κρατοῦμεν, καὶ μέγα φρονοῦμεν.

Pag. 57. l. 1111. Μὴ γνώμας ὑποστήσας σοφὰς] ἐπειδὴ τὰ περὶ τῆς ἀπειθείας ἄριστα ἐγνωμολόγησε, διάκειται μὲν ὁ χορὸς πρὸς τὸν Τεῦκρον, ὑποστελλόμενος δὲ διαλέγεται διὰ τὸ τοῦ βασιλέως ἀξίωμα.

l. 1113. Οὐκ ἄν ποτ' ἄνδρες] περὶ τῆς ἀντιλογίας βούλεται μαλάξαι τὸν Μενέλαον, ὅτι εὐγενὴς ὤν, οὐκ ἄξια τῇ γενέσει ἐξαμαρτάνει. ὁ δὲ λόγος παιδεύει τοὺς εὐγενεῖς μὴ ἁμαρτάνειν.

l. 1114. Μηδὲν ὢν γοναῖσιν] οὐδαμινὸς ὢν τῇ γένει, ἤτοι δυσγενὴς ὤν.

l. 1115. Ὅθ' οἱ δοκοῦντες] ὅτε οἱ νομίζοντες, τὸ δὲ ὅτε ἁρμόζει μετὰ τοῦ καί.

l. 1117. Ἦ σὺ φὴς ἄγειν] κατ' ἐρώτησιν.

l. 1120. Ποῦ σὺ στρατηγεῖς τοῦδε] πῶς τῷ Αἴαντι προστάσσεις ὁ μὴ τὴν ὑπὸ Αἴαντι ἔχων ἐξουσίαν.

l. 1122. Σπάρτης ἀνάσσων ἦλθες] ὁ λόγος ἅπας, ὅτι σύμμαχος ἦλθεν, οὐχ ὑπήκοος.

l. 1123. Οὐδ' ἔσθ' ὅπου σοι] οὐδέ ἐστιν ὅπως σοι πλέον προσέκειτο τοῦτον κοσμεῖν. ἀλλ' οὐχὶ σὺ ὑπὸ τούτου κοσμεῖσθαι.

l. 1124. Ἢ καὶ τῷδε σοὶ] γράφεται ἢ καὶ τῷδε σοι.

l. 1125. Ὕπαρχος ἄλλων] ἀντὶ τοῦ, καὶ αὐτὸς ἑτέροις ὑποτέταξο.

l. 1127. Τὰ σέμν' ἔπη] διὰ τῶν σεμνῶν ἐπῶν κόλαζε τοὺς ὑπὸ σέ.

l. 1128. Κόλαζε] ἤγουν δίδασκε. κολάζειν τὸ παιδεύειν· ἀφ' οὗ κεκολασμένα ἤδη, τὰ πεπαιδευμένα· καὶ ἀκόλαστα, τὰ ἀπαίδευτα.

l. 1129. Εἶθ' ἄπερ ὡς στρατηγὸς] τὸ περὶ τῆς ἐπιβουλῆς λόγον ἀποφθέγγεται, ὡς δυσανάτρεπτον ἐνδιατρίβει δὲ τῷ, ὅτι οὐ πάντων εἰσὶν ἄρχοντες.

l. 1131. Οὐ γάρ τι τῆς σῆς] ἀντιτίθεται γάρ τις, ὅτι διὰ τὴν Ἑλένην ἡ στρατεία ἐγένετο. ὅπερ οὖν ἔθλιβεν αὐτὸν, ἀνεσκεύασεν.

l. 1132. Οἱ πόνου πολλοῦ πλέῳ] οἱ φιλοκίνδυνοι, οἱ πλήρεις τῶν πόνων. λέγει δὲ τοὺς μισθοφόρους. οὐχ ὥσπερ μισθοφόρος τις, ἐπὶ μισθῷ ἐστρατεύσατο.

l. 1133. Ἀλλ' οὕνεχ' ὅρκων] τῶν γὰρ ἀριστέων συνελθόντων ἐπὶ τὴν τῆς Ἑλένης μνηστείαν, ὁ Τυνδάρεως πάντας ὅρκους ἀπῄτησεν συναγωνίσασθαι τῷ γαμοῦντι αὐτὴν, καὶ στρατεύειν, εἴ τις ἁρπαγὴ γένοιτο περὶ τὴν Ἑλένην τῷ γήμαντι.

l. 1134. Σοῦ δ' οὐδὲν] ὅλως γάρ σε οὐκ εἶχεν ἐν ἀριθμῷ. πεποιθὼς δὲ Ἀγαμέμνονι, ὑβρίζει Μενέλαον. συνῳδὸν γὰρ τῷ, Τεῦκρε φίλη κεφαλή.

l. 1138. Οὐκ αὖ τοιαύτην γλῶσσαν] ὑποτίθησι τῷ Τεύκρῳ παύσασθαι τῆς κατηγορίας, καὶ μάλιστα ἐν τοιούτῳ καιρῷ ἐν ᾧ ἐπιβουλευτός ἐστιν. ἢ τὸ ἐν κακοῖς, τοῦτο δηλοῖ, οὐκ ἐπιτρέψει ἡ συμφορὰ ἄλλο τι νῦν προελέσθαι ἢ περὶ τὸ ἐνεστὸς κακὸν γίγνεσθαι.

l. 1143. Κἂν ψιλὸς] τὰ τοιαῦτα σοφίσματα οὐκ οἰκεῖα τραγῳδίας. μετὰ γὰρ τὴν ἀναίρεσιν ἐπεκτεῖναι τὸ δρᾶμα θελήσας, ἐψυχρεύσατο, καὶ ἔλυσε τὸ τραγικὸν πάθος.

l. 1147. Κτείναντά με; κτείναντα; δεινόν] ὁ μὲν εἶπεν ὡς ἐφ' ἑαυτοῦ· ὁ δὲ τῆς φωνῆς ἀντιλαμβάνεται. τὸ δὲ τοιοῦτο, κωμῳδίας μᾶλλον, οὐ τραγῳδίας.

l. 1148. Τῷδε δ' οἴχομαι] ἤγουν ὅσον τὸ ἐπὶ τούτῳ.

l. 1149 Ἀτίμα] ἤγουν ἀτίμους ποίει. ἀτιμάζω τὸ καταφρονῶ· ἀτιμῶ, τὸ ἄτιμον ποιῶ· καὶ ἠτιμωμένος ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ χρόνου τοῦ παθητικοῦ παρακείμενον ἐν τῇ τρίτῃ συζυγίᾳ.

Pag. 59. l. 1152. Τοὺς γ' αὐτὸς] ἤγουν τοὺς πολεμίους αὐτὸς αὐτοῦ, ἀντὶ τοῦ ἑαυτοῦ, οὐκ ἐᾶν δηλονότι θάπτειν.

l. 1153. Πολέμιος περιουσῇ πόλει;]

ἤγριου προστάτης πολέμου ἐγένετο κατὰ σου. πολέμιος ὁ ἀπ' ἀλλοτρίας χώρας ἐχθρός· ἐχθρὸς δὲ, ὁ ἀπὸ τῆς αὐτῆς.

l. 1155. Κλέπτης] ἤγουν δόλιος κριτὴς αὐτοῦ ἐφωράθης.

Ψηφοποιός] μίαν ψῆφον φασὶ κατακριθῆναι τὸν Αἴαντα ὑπὸ Μενελάου.

l. 1157. Πόλλ' ἂν κακῶς] ἤγουν, πολλὰ ἂν κακὰ κακῶς κλέψας σύ, ἤγουν μετὰ κλοπῆς ἐργάσαιο λάθρα.

l. 1159. Οὐ μᾶλλον, ὡς ἔοικεν] συνεκδοχικῶς λείπει τὸ λυπηθησόμεθα, ἵν' ᾖ, οὐ μᾶλλον λυπηθησόμεθα ἢ λυπήσομεν. τουτέστι, πλέον λυπήσομέν σε ἀντιβαίνοντα ἡμῖν, ἢ λυπηθησόμεθα ὑπὸ σοῦ. ἢ οὕτως, οὐ μᾶλλον ἦλθέ σοι εἰς ἀνίαν τοῦτο τὸ ἔπος, ἢ λυπήσομεν. ἤτοι, πλέον λυπήσομεν ἔτι ἢ ἐλυπήσαμεν.

l. 1160. Τὸν δ' ἔστιν οὐχὶ θαπτέον] ἤγουν, οὐκ ἄξιόν ἐστι θάπτειν τόνδε. θαπτέον κοινῶς, θαπτέον ἐστὶν, ἀττικῶς. οἱ γὰρ ἀττικοὶ ἀπὸ τοῦ συνήθους ἀεὶ καὶ χαμαιλοῦ τὸν λόγον ἐπαίροντες, ἐπεὶ εὗρον ἐν τῇ συνηθείᾳ τὸ θαπτέον, τὸ ποιητέον, καὶ τὰ τῆς ἀκολουθίας ταύτης, χωρὶς προσθήκης τινὸς λεγόμενα, προστιθέασιν αὐτοῖς τὸ ἐστὶν, ὃ συνυπακούετο ἔξωθεν παρὰ τοῖς κοινοῖς· ἵνα καινότερον τὸν λόγον ἐργάσωνται.

l. 1161. Ναύτας ἐφορμήσαντα] ὁρμήσαντα ἐπὶ τὸ πλεῖν. τὸ δὲ ὁρμήσαντα, ἀντὶ τοῦ παρορμήσαντα.

l. 1166. Πατεῖν παρεῖχε] παρεῖχεν ἑαυτὸν δηλονότι τῷ θέλοντι ναυτίλῳ, ὥστε καταπατεῖν.

l. 1167. Οὕτω δὲ καί σε] οὕτω δὲ τάχα ἂν καὶ κατασβέσειε καὶ σὲ καὶ τὸ σὸν θρασὺ στόμα κατὰ τὴν πολλὴν βολὴν μεγάλη ζάλη ἀνέμων ἐκ νέφους σμικροῦ πνεύσασα.

l. 1170. Ἐγὼ δέ γ' ἄνδρ'] καὶ οὗτος αἰνίττεται ὡς ἐφ' ἑτέρου τὸν λόγον ποιούμενος.

l. 1171. Ἐν κακοῖς] ἡ ἐν ἀντὶ τῆς ἐπί.

l. 1174. Μὴ δρᾶ] μὴ ποίει. δρῶ σε κακῶς, μετὰ αἰτιατικῆς, καὶ δρῶ σε κακὸν, ὁμοίως.

l. 1176. Ἄνολβον] ἀνόητον. ὄλβος γὰρ κυρίως ἡ φρόνησις.

l. 1178. Ἠνεξόμην] ὑπερόχως παρείκασαι.

l. 1181. Κἀμοὶ γὰρ αἴσχιστον κλύειν] ἀδαμῆ ὑπείκει ὁ Τεῦκρος. κἀμοὶ δὲ (φησὶν) αἴσχιστόν ἐστιν ἀνέχεσθαί σου ψέγοντος.

1184. Ἀλλ' ὡς δύνασαι Τεῦκρε ὠας] ὁ χορὸς ταχύνει τὸ ταφῆναι τὸ σῶμα πρὶν παραγγυηθῆ τῶν Ἀτρειδῶν. ταχύνας δὲ ἀντὶ τοῦ ταχύνας αὐτοῦ σὺ, καὶ ἐπίτασιν λέγεται τῆς σπουδῆς.

l. 1185. Κάπετον] τάφον.

l. 1186. Ἀείμνηστον] τὸν ἐσόμενον τοῖς ἀνθρώποις τάφον ἀείμνηστον.

l. 1187. Εὐρώεντα] σεσημμένον, σκωληκώδη. τὸ δὲ ὅλον, ἔνθα καθέξει οὗτος δηλονότι τὸν εὐρώεντα τάφον, τὸν ἀείμνηστον ἐσόμενον δηλονότι τοῖς βροτοῖς, ἤγουν ὑπὸ τῶν βροτῶν.

l. 1188. Ἐς αὐτὸν καιρὸν οἵδε πλησίον] πάρεστιν ἡ Τέκμησσα μετὰ τοῦ παιδός. οὐχ ὅτι δὲ ἱκανὰ τὰ πρόσωπα φυλάξαι τὸ σῶμα, ἀλλ' ὅτι νικῆσαι δυνατά.

Pag. 61. l. 1193. Προστρόπαιος] προστετραμμένος αὐτῷ. ἢ ἱκέτευε.

l. 1195. Ἱκτήριον θησαυρόν] τὰς πολλὰς ἱκεσίας. ἢ, τὸ πλῆθος τῶν ἱκετευόντων. Ἄλλως, τὸ ἱκέσιον κειμήλιον. λέγει δὲ τὰς τρίχας. ἱκτήριοι δὲ κλάδοι, δι' ὧν ποιοῦνται τὰς ἱκετηρίας· καὶ ἱκτήριος θησαυρὸς, ὁμοίως.

l. 1198. Ἐξημμένος] ἐν ᾗ ἐφηρμένος.

l. 1199. Αὕτως] ἀντὶ τοῦ ὡσαύτως. ὥσπερ ἀπὸ τοῦ οὗτος γίνεται οὕτως ἐπίρρημα παρὰ τοῖς κοινοῖς, καὶ δηλοῖ δύο. (λαμβάνεται γὰρ καὶ ἀντὶ τοῦ κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον, καὶ ἔχει ἀνταποδοτικὸν τὸ ὡς, οἷον, οὕτως ποιῶ ὡς ἐκέλευσας· καὶ ἀντὶ τοῦ ὡς ἔτυχεν) οὕτως ἀπὸ τοῦ αὐτή, τὸ αὕτως παρὰ ποιηταῖς, κατὰ τὰ δύο ταῦτα σημαινόμενα. λέγεται γὰρ τὸ αὕτως καὶ ἀντὶ τοῦ κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον, ἐφ' ᾧ σημαινομένῳ τὸ ὡσαύτως λέγεται παρὰ τοῖς κοινοῖς μετὰ τοῦ ὡς· καὶ ἀντὶ τοῦ ὡς ἔτυχεν.

l. 1202. Ὑμεῖς τε] καλῶς ἐγείρει τοὺς στρατιώτας πρὸς βοήθειαν· τὸν δὲ παῖδα πρὸς οἶκτον προβάλλεται καθ' ἡλικίαν.

l. 1204. Κἂν μηδεὶς ἐᾷ] ἀπονενοημένως (φησὶ) τὰ πάντα ἐπὶ αὐτῷ ἀνατιθέναι, ὅτι μόνος κωλύσει τῶν ἐχθρῶν βιαζομένων. ῥῆτον οὖν ὅτι ὑπὸ φιλοστοργίας πάντα λέγει ὑπομένειν.

l. 1208. Τίς ἄρα νέατος] ὁ χορὸς πάλιν καθ' ἑαυτὸν γινόμενος, ἐν ἀναλογισμῷ γίγνεται· καὶ φησι, τίς ἄρα ἡμῖν ὁ ἔσχατος τῶν ἐτῶν ἀριθμὸς τῶν πολυπλάγκτων; εἰς πότε λήξει ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπ' ἐμοὶ πόνους παρασκευάζων; τουτέστι τὸν κατὰ πόλεμον μόχθον, κατὰ τὴν σύμπασαν ἡμᾶς Τροίαν τῷ χρόνῳ, τὴν Τροίαν λέγω, τὸ δύστηνον ὄνειδος τῶν Ἑλλήνων, διὰ τὴν ἐν αὐτῇ χρονίαν διατριβήν. νέατος δὲ, ὁ ἔσχατος, καὶ νεάτη, ἡ ἐσχάτη· ἀφ'

ἀφ' οὗ νῆλιν καλλὰ κρᾶσιν, ἢ τελευταία χορδὴ τῆς μυσικῆς.

l. 1209. Πολυπλάγκτων] καθ' ὃ πολλὰ πλανώμεθα ἐν ἀλλοδαπῇ.

l. 1213. Εὐρώδη] σκοτεινὴν καὶ ἀερώδη τοῖς ἕλλησιν. ἢ σεσηπυῖαν, ἔνθα ἐχρονίσαμεν.

l. 1218. Ὤφελε πρότερον] ὤφελε πρότερον ἀφανὴς γενέσθαι ἐκεῖνος ὁ ἀνὴρ ὁ πρῶτος εἰσηνεγκὼν εἰς ἕλληνας πολεμιστήρια ὅπλα, ὡς ἅμα τῇ εὑρέσει ἡκόντων τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τὸ ἀδικεῖν· τὸ δὲ ὤφελεν, ἀπὸ τοῦ ὀφείλω ὤφειλον, ἐκβολῇ τοῦ ι, ὃ ἐξ ἀνάγκης γράφεται διὰ τοῦ ω μεγάλου. τάσσεται δὲ ἀεὶ μετὰ ἀπαρεμφάτου. λέγεται καὶ μετὰ τοῦ οὐκ οἷον οὐκ ὤφελον. καὶ μετὰ τοῦ ὡς, καὶ τοῦ μή. ἢ τοῦ οὐκ προστασσομένου τοῦ ὡς οἷον, ὡς μὴ ὤφελον· ἢ οὐκ ὤφελον οἷον ἐπεὶ ἐγένετο τόδε, ὡς οὐκ ὤφελεν. γενέσθαι δηλονότι. σιωπηταὶ δὲ γὰρ ἐξ ἀνάγκης τὸ ἀπαρέμφατον. καὶ ἐπεὶ παραγγελλόμενον, ὡς μὴ ὤφελον. παραγγέλεσθαι δηλονότι. ἀφ' οὗ ὤφελες ἐπὶ δευτέρου, καὶ ὤφελε ἐπὶ τρίτου. λαμβάνεται δὲ ἀντὶ τοῦ ἐπρεπεν. ὤφελεν δὲ ἐπίρρημα ἀντὶ τοῦ εἴθε, διὰ τοῦ ο μικροῦ, καὶ τάσσεται ἀεὶ μετὰ εὐκτικοῦ, ἢ μετὰ παρεληλυθότος χρόνου. λέγεται τοῦτο ἐνίοτε μετὰ τοῦ ὡς, οἷον, ὡς ὤφελόν γε καὶ σὲ δὴ κακοδοξίᾳ νενεκρωμένον.

1223. Πρόγονοι πόνων] ἢ παλαιοί, ἢ ἀρχηγοὶ τῶν πόνων, οἷον, ὁπότε εἰσαγωγὴ τῶν ὅπλων ἐγένετο. οὐ δεῖ δὲ ἀπεριεργάλως ζητεῖν τίς πρῶτος ἐχρήσατο ὅπλοις.

l. 1228. Ἐκεῖνος οὔτε στεφάνων] ἐκεῖνος ὁ εὑρὼν τὰ ὅπλα, ὅσον ἐφ' ἑαυτῷ, οὐ στεφάνων, οὐ κύλικος, οὐκ αὐλῶν τέρψιν μοι ἔνειμεν, ἀλλὰ πᾶν (φησὶ) τερπνὸν ἐξέκοψεν. ἥδιστος δὲ ὢν ὁ Σοφοκλῆς, πάλιν ἐπὶ τὸ ἴδιον ἦθος ἔκλινεν ἐν τοῖς μέλεσιν· ὅθεν καὶ μέλιττα ἐκλήθη.

l. 1231. Ὀτοβον] ὅμαδον ἦχον.

l. 1232. Ἐννυχίαν] τὴν ἐν παννυχίσιν· ἢ τὴν ἐν κοίτῃ.

l. 1233 Ἐρώτων τῶν ἐρωτικῶν. καὶ ἄκαιρον μὲν περὶ ἐρώτων μεμνῆσθαι ἐν τοῖς παροῦσιν, ὅμως δὲ ἀκολουθίαν ἔχει πρὸς τὰ προκείμενα ἰαύειν δέ, διατελεῖν, ἀνύειν.

Pag. 63. l. 1226. Κεῖμαι δ' ἀμέριμνος] ἤτοι πολυμέριμνος οἷον, μὴ σκοπῶν περὶ θυμηδίας μηδέν, ἀλλ' ἐν δρόσοις τεγγόμενος, ἅπερ ἐστί μοι μνημόσυνα εἰς τὸ ἀεὶ χρόνον, ἢ ἐνταῦθα κακοπαθεῖν. ἢ, ἐν οὐδεμιᾷ μερίμνῃ ὢν ἢ μόνον περὶ πολέμων.

l. 1231. Ἐννυχίου] τῆς νυκτερινῆς ἐφόδου τῶν πολεμίων. καὶ τῶν βελῶν ἀλεξητήριον ἦν ὁ Αἴας.

l. 1238. Γενοίμαν ἵν' ὑλᾶεν] ἔνθα ὑλώδης ἐξοχὴ τῆς θαλάττης. εὔχονται δὲ ἀπαλλαγῆναι ἐπὶ τὰ οἰκεῖα. γενοίμην οὖν (φασὶν) ἐπὶ τὴν ἄκραν πλάκα τοῦ Σουνίου. διὰ γὰρ Σουνίου ὁ πλοῦς τοῖς ἀπὸ Τροίας ἐπὶ Ἀθήνας ἀπιοῦσι. τὸ δὲ ὅλον, εἴθε γενοίμην ὅπου ἐστὶ τοῦ πόντου τὸ συνδενδρον ἀκρωτήριον, τὸ κλυζόμενον ὑπὸ τῆς ἁλός, λέγω, ὑπὸ τὴν ἄκραν πλάκα, ἤγουν γῆν τοῦ Σουνίου. ἀντὶ τοῦ, ὑπὸ τὸ ἄκρον τῆς γῆς τοῦ Σουνίου.

l. 1242. Τὰς ἱερὰς] φιλοτέχνως εὐφραίνει τοὺς ἀκροωμένους διὰ τῶν ἐπαίνων τῆς Ἀττικῆς.

l. 1247. Καὶ μὴν ἰδὼν] Τεῦκρος ἀκηκοὼς ἥκειν τὸν Ἀγαμέμνονα, ἔρχεται μετὰ σπουδῆς.

l. 1249. Σκαιὸν στόμα] σκαιοὺς λόγους, ἤγουν κακούς. σκαιὸν γάρ. καὶ τὸ κακόν, καὶ τὸ ἀπαίδευτον, καὶ τὸ ἀριστερόν.

l. 1251. Τλῆναι] τολμῆσαι.

Ἀνοιμωκτεὶ] χωρὶς οἰμωγῆς, ἀτιμωρητεί.

Χανεῖν] εἰπεῖν.

l. 1252. Αἰχμαλώτιδος] τῆς Τεκμήσσης.

l. 2254. Κἀπ' ἄκρων] ἐπ' ἄκρων δακτύλων ἔβαινες γαυριῶν.

l. 1255. Ὅτ' οὐδὲν ὢν] οὐδὲν μὲν ὤν, διὰ τὴν δυσγένειαν. τοῦ μηδὲν δέ, τοῦ Αἴαντος τετελευτηκότος.

l. 1257. Διωμόσω] γράφεται καὶ διαρρέσω.

l. 1263. Πικροὺς ἔοιγμεν] πικροὺς ἀγῶνας ἐοίκαμεν κηρύξαι τοῖς ἀργείοις τότε ἕνεκα τῶν Ἀχιλλείων ὅπλων, εἰ πανταχοῦ φανούμεθα κακοὶ ἐκ Τεύκρου. ἐν μὲν τῷ ἔοιγμεν τρέπεται τὸ κ εἰς γ, ἀπὸ τοῦ ἐοίκαμεν ἐν δὲ τῷ στύξαι, τὸ γ εἰς ξ, ἀπὸ τοῦ στυγήσω, ὅθεν τὸ στύξαι.

l. 1267. Εἴκετε] οὐκ εἴξετε καὶ ἐμμενεῖτε τοῖς κεκριμένοις.

Πολλοῖσι] πιθανοῖς.

l. 1268. Κακοῖς] δηλονότι λόγοις.

Βαλεῖτε] ἀντὶ τοῦ βλασφημήσετε.

Pag. 65. l. 1261. Οἱ λελειμμένοι] οἱ ἡττηθέντες ἐν τῇ κρίσει. τοῦτο δὲ πρὸς τὴν ἐπιχείρησιν τοῦ Αἴαντος.

l. 1265. Κατάστασις γένοιτ' ἂν] γένοιτο ὁ λόγος, εἰ ὁ ἡττώμενος ἰδίῳ δικαίῳ παριστανόμενος, πάλιν μάχοιτο

το, καὶ οὐκ εἴξει τοῖς κεκριμένοις, οὐδέποτε κατάστασις ἔσαι.

l. 1267. Τὰς ὄπισθεν] τῶν ἡττωμένας. ἔστι δὲ ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν δρομέων.

l. 1268. Ἀλλ' εἰρκτέον] δεῖ (φησὶν) ἐμμένειν τοῖς ἅπαξ κεκριμένοις. ἐπειδὴ δὲ αὐτὸς τὴν κατὰ σῶμα ἀρετὴν καὶ ἰσχὺν διαβάλλειν οὐ δύναται, εἰς ἀφροσύνην αὐτὸν λοιδορεῖ.

l. 1270. Ἀλλ' οἱ φρονοῦντες εὖ] ἤγουν οἱ φρόνιμοι κρατοῦσιν. καὶ πρὸς τοῦτο ἐπάγεται τὸ μέγας δὲ βοῦς ἂν τὴν πλευρὰν, καὶ τὸ ἑξῆς.

l. 1272. Ὀρθὸς] ἤγουν, καθ' εὐθεῖαν εἰς τὴν ὁδὸν πορεύεται, οὐ παρακλίνων.

l. 1273. Τοῦτ' ἐγὼ τὸ φάρμακον] τὸ τῆς μάστιγος.

l. 1275. Ἀλλ' ἤδη σκιᾶς] τοῦ ἀνδρὸς οὐκ ἔτι ζῶντος, ἀλλὰ ὄντος σκιᾶς, τουτέστιν ἀνυποστάτου.

l. 1281. Τὴν βάρβαρον γὰρ γλῶσσαν] σκώπτει αὐτὸν εἰς τὴν μητέρα.

l. 1282. Εἴθ' ὑμῖν] ἐπεὶ οὐ συμβάλλει διὰ τὸ ἀγαμέμνονος ἀξίωμα ὁ χορὸς, ἐν τῇ εὐχῇ τὴν γνώμην κατέθηκε.

l. 1283. Φεῦ, τοῦ θανόντος] περιπαθὴς ὁ λόγος, εἰς ἀχαριστίαν ἐννοῶν, ὅτι ταχεῖα διαρρεῖ ἡ χάρις τοῦ ἀποθανόντος.

Ταχεῖά τις] τὸ μὲν τί ζητεῖ οὐσίαν πράγματος, οἷον, τί ποτ' ἐστιν; ἄνθρωπος τυχὸν, ἢ ἵππος. τὸ δὲ τις, ὑπόστασιν καὶ πρόσωπον, οἷον, τίς οὗτος ἐστι; σωκράτης τυχὸν, ἢ πλάτων. καὶ, τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν; ἐν τούτῳ γὰρ ὁ ἐρωτῶν, οἶδε μὲν ὅτι ἀνὴρ πρὸς ὃν τὴν ἐρώτησιν ποιεῖται, ζητεῖ δὲ τοὔνομα ᾧ ἂν ἀπὸ τῶν ἄλλων ἀνδρῶν χωρίζοιτο. ἐπεὶ δὲ πρὸς τὸ τίς οὐκ ὄνομα μόνον ἀπαντᾷ κύριον. ἀλλὰ καὶ σὺν ἐπιθέτῳ ἐνίοτε κύριον, (οἷον τίς οὗτός ἐστιν; ὁ ἡδὺς λουκιανὸς) διὰ τοῦτο οὐκ ὀνόματι μόνον κυρίῳ ὑποτάσσεται τὸ τίς, ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ ἐπιθέτῳ· οἷον, λουκιανός τις ἐποίησε τόδε. καὶ ὁ λουκιανὸς, ἡδύς τις ἐστιν. ἐντεῦθεν οὖν ἡ χάρις ὡς ἐπίθετον ἔχει τὸ ταχεῖα, ὄνομα εἰ καὶ ἄλλως τοῦτο ἐπιρρηματικὴν ἔχει σημασίαν. διὸ μετὰ τοῦ τις αὐτῷ ἐπάγεται, καὶ ταχεῖά τις αὕτη λέγεται διαρρεῖν· κατὰ ταυτὰ λέγεται καὶ τὸ ὅστις καὶ τὸ ὁποῖός τις, ἐπὶ ἐπιθέτου, ὡς παρὰ λουκιανῷ. τὸ δὲ ὅλον, οἱ δή μοι οὐκ ἐξετάζοντες τίς ἐστιν ὁ τοῖς πράγμασιν ἐφιστηκὼς, εἴτε καλὸς. δηλονότι, εἴτε τὸ ἐναντίον· ἅπερ ἐπιθετικῶς λέγεται.

l. 1285. Προδοῦσα] ἀντὶ τοῦ προδοθεῖσα, ἀπὸ μέρους καταλαμβάνεται.

l. 1286. Εἰ σοῦ γ' ὅδ' ἀνὴρ] εἰ σοῦ γε ὦ Αἴας ὅδε ὁ ἀνὴρ οὐκ ἔτι ἔχει μνήμην.

l. 1287. Οὐ σὺ πολλάκις] οὐκ ἀξιοῦται τῆς παρὰ σοῦ μνήμης, οὗ πολλάκις ὦ Αἴαν προεκινδύνευσας ἐν πολέμοις. παρὰ τὸ Ὁμηρικὸν, Αἰεὶ ἐμὴν ψυχὴν παραβαλλόμενος πολεμίζων.

l. 1291. Οὐ μνημονεύεις] καλῶς, πρὸς τὸ, τοῦ βάντος, ἢ τοῦ σάντος οὗ ἀφ' οὐκ ἐγώ.

l. 1292. Ἑρκέων] λείπει ἐντός.

Ἐγκεκλεισμένους] ἡ ἐν ἀντὶ τοῦ ἐντὸς, ἵν' ᾖ ἐντὸς κεκλεισμένους.

l. 1293. Ἐν τροπῇ δορὸς] ἐν ἥττῃ τοῦ πολέμου. τρόπαιον, νίκη, τροπὴ δὲ, ἡ ἧττα. τρόπαιον, ἐπὶ τῶν διωκόντων· τροπὴ, ἐπὶ τῶν διωκομένων.

l. 1295. Ἄκροισιν ἤδη] ἐπὶ μὲν τοῖς ἄκροις ναυτικοῖς ἰσώλιοις τῶν νεῶν, ἤγουν ὑποστρώμασι, σανιδώμασι, τοῦ πυρὸς ἤδη ἀναπτομένου καὶ ἀναφλεγομένου.

l. 1297. Ἄρδην] αἴρω, τὸ ἀφανίζω καὶ τὸ ὕψω. ἀφ' οὗ ἄρδην, ἀντὶ τοῦ μετέωρος καὶ κοῦφος, ὡς ἐνταῦθα, καὶ ἀντὶ τοῦ ἀφανιστικῶς καὶ ὁμοῦ.

l. 1299. Οὐδὲ συμβῆναι ποδὶ] πρὸς τὸ, τοῦ βάντος, ἢ τοῦ σάντος. συμβῆναι δὲ ἀντὶ τοῦ συνελθεῖν, ἐνταῦθα. βαίνω γὰρ τὸ πορεύομαι, καὶ τὸ ἵσταμαι, ἀφ' οὗ βάσις ἀνδριάντος.

l. 1302. Λαχών τι] ἤγουν κληρωθεὶς, ἀφ' οὗ λαχμὸς ὁ κλῆρος, ποιητικῶς.

Κἀκέλευστος ἦλθ' ἐναντίος] αὐτοκέλευστον φησὶν αὐτὸν ἀναστῆναι εἰς τὸ μονομάχιον, ἐπαινῶν αὐτὸν ἐκ Ὁμηρικῶς.

l. 1303. Οὐ δραπέτην τὸν κλῆρον] οὐδὲν πανουργήσας περὶ τὸν κλῆρον, ἀλλ' εὐξάμενος λαχεῖν αὐτόν. τοῦτο δὲ ἱστορεῖται περὶ κρεσφόντου καὶ τῶν ἀριστοδήμου παίδων, ὅτι πανοῦργος ὁ κρεσφόντης βῶλον ὑγρὰν εἰς τὴν ὑδρίαν ἐνέβαλε, κληρουμένων περὶ μεσσήνης. οὐκ ἄτοπον δὲ τὸ τὸν τεῦκρον λοιδορεῖν ἀγαμέμνονι ὑπὸ τοῦ πάθους προσαγόμενον. καὶ γὰρ Ἀχιλλεὺς οὐκ ἀπείχετο λοιδορίας, καὶ οὐκ ὢν ἐν τοιούτῳ πάθει.

Κλῆρον] κλῆρος δι' οὗ ἐκληροῦντο, καὶ κλῆρος αὐτὸ τὸ κληρωθέν.

l. 1304. Ἀρούρας] ἤγουν ἠροτριασμένης γῆς.

γῆς χέρσος γδ᾽, ἐξ ἀρχῆς γῆ· ἄρουρα, ἡ ἠργημασμένη· λῖον, τὸ ἔχον ἀστάχυας χωράφιον.

Ἀλλ᾽ ὅς δυλόφου] ὅστις κλῆρος οὐκ τῆς δυλόφου κυνῆς ἔμελλε πρῶτος κυφιεῖν τὸ ἅλμα τῦ Αἰάντος.

l. 1305. Ἅλμα] πήδημα. ἅλμα, πάλμα κὴ πήδημα, ταυτόν.

Pag. 67. l. 1308. Πῦ βλέπων] ἤγουν ἀφορῶν. ἤγουν, εἰς ποίαν διαγίνεσθαι σὺν ἀφορῶν ταῦτα λέγεις;

l. 1309. Οὐκ οἶδα σῦ πατρὸς] εἰκότως κὴ αὐτὸς τὰ ὅμοια ἐξέθρεν. ἐν ᾗ εἰπὼν Ἀγαμέμνων, μυρία ἤκουσεν.

l. 1313. Αὐτὸς ᾗ μητρὸς] οὐχ ὡς βαρβάρων τῶν κρητῶν ὄντων, ὀνειδίζει αὐτῷ τὰ περὶ τῆς μητρὸς, ἀλλ᾽ ὅτι, ἐξ ἀλλοφύλων γέγονέ σοι τὸ γένος.

l. 1314. Ἐπακτὸν] ἐπείσακτον, ἤγουν μοιχόν. ἐφῆκεν ᾗ, ἀντὶ τῦ ἐπέταξε φθαρῆναι.

Φυτεύσας] γεννήσας. φυτεύειν, τὸ τῇ γῇ φυτὸν ἐνθεῖναι, ψιλὸν τὸ φυ κὴ βραχύ· φιτύειν τὸ σπείρειν, ποιητικῶς. ὃ παράγεται ἀπὸ τῦ φίτυς ὁ πατὴρ, ι, κὴ μακρόν. ὃ κὴ ἐνταῦθα τῷ ποιητῇ τέτακται, τοῖς δὲ ὕστερον ἡμαρτῆσθαι.

l. 1315.] Ἐφῆκεν ἐλλοῖς, ἤτοι ἀφόνοις. ἡ ἱστορία ἐν ταῖς κρήσσαις Εὐριπίδου, ὅτι διαφθαρεῖσαν αὐτὴν λάθρᾳ ὑπὸ θεράποντος, ὁ πατὴρ ναυπλίῳ παρέδωκεν ἐντειλάμενος ἀποποντῶσαι. ὁ ᾗ οὐκ ἐποίησεν, ἀλλ᾽ ἐνεγγύησε πλεισθένει.

l. 1318. Ὅστε στρατῦ] ἤγουν τὰς τῆς πρώτης μοίρας ἀνδραγαθίας.

l. 1319. Ἡ φύσει μὲν ἦν Βασίλεια] ἀνασκευάζει τὰ εἰρημένα περὶ δυσγενείας αὐτῷ. φύσει ᾗ ἐπὶ γνησίως λέγεται κυρίως· ἐπὶ ᾗ τῶν ἐσποιημένων τὸ θέσει· κὴ ἀπὸ τέτων μετάγεται ταῦτα κὴ ἐφ᾽ ἕτερα.

l. 1323. Τὸς πρὸς αἵματος] τῶν συγγενεῖς. ἴσως δεικτικῶς εἰς τὸν Αἴαντα, ἵν᾽ ᾖ συμπαθὴς ἡ λέξις.

l. 1325. Ὠθεῖς ἀθάπτους] πάθαμὸς πάλιν εἰσέβαλεν εἰς τὸν λόγον τῦ δράματος.

l. 1327. Βαλεῖτε χ᾽ ἡμᾶς] ἑαυτὸν λέγει κὴ τὴν τίκμησαν κὴ τὸν εὐρυσάκην.

Τρεῖς ὁμοῦ συγκειμένους] ἐμὲ κὴ σαυτὸν κὴ μενέλαον. οὐ γδ λέγει περὶ τῆς τεκμήσσης κὴ τῦ παιδὸς. ἐλεεινὸς γδ ὁ λόγος, οὐκ ἀπειλητικός.

l. 1328. Ἐπεὶ καλόν μοι] καλόν μοι ἐστὶν προδήλως ὑπὲρ τῦδε πονημένῳ μᾶλλον ἀποθανεῖν ἢ ὑπὲρ τῆς σῆς γυναικὸς, λέγω τῦ σῦ ἀδελφοῦ.

l. 1329. Θανεῖν προδήλως] ἀντὶ τῦ λαμπρῶς, ἀνδρείως. λέγει ᾗ ὅτι ταῦτα ἃ βέλτιον περὶ τὸν Αἴαντα δρᾶσαι, πρότερον οὐ δρᾶσαι πρὶν ἢ κἀμὲ ἀποκτεῖναι. ἀποθνήσκων μᾶλλον, ζῶν ὑμῖν ἀπολῦμαι.

l. 1332. Βυλήση ποτὲ] μεταμεληθήσῃ ὡς προπετὴς εἰς ἐμὲ ὑβρισθεὶς, κὴ μὴ ἀποδειλιάσας παρὰ τὸ ἀρχῆν. ἀμυνοῦμαι. γάρ σε, ἢ βυλήσῃ ποτὲ κὴ δειλὸς εἶναι, κὴ μὴ ὑπ᾽ ἐμοῦ ἀναιρεθῆναι δειλὸς ᾗ κὴ θρασὺς, ἐναντία κακὰ ὑπερβολὴν ἔχοντα κὴ ἔλλειψιν· μέσον ᾗ τύτων ἡ ἀνδρεία.

.. 1333. Ἦν ἐμοὶ] ἤγουν ἢ ἐν ἐμοί.

l. 1334. Ἄναξ Ὀδυσσεῦ] ἵνα μὴ εἴη αὐτῷ εἰς μακρὰν ἡ φιλονεικία, διδάσκαλον εἰσήνεγκε τὸν Ὀδυσσέα. τοῦτον γδ ὁ καιρὸς ἐζήτει. εἰσῆκται ᾗ Ὀδυσσεὺς ὡς σοφὸς κὴ ἀμνησίκακος. καιρὸν ᾗ ἀντὶ τῦ εἰς καιρὸν, ἤγουν ἐγκαίρως.

l. 1335. Ξυνάψων] αὐτῶν δηλονότι εἰς τὴν μάχην, ἀλλὰ διαλύσων κὴ χωρίσων.

Πάρει] ἀντὶ τῦ παρεγένυ.

l. 1337. Βοὴν ἀτρειδῶν] οὐκ ἐξ ἐτοίμου φησὶν ὅτι ἤκουσε ἀνασιλαῶν ἀγαμέμνονι, ἀλλ᾽ ἐπιμελόμενος τί πράττουσιν οἱ Βασιλεῖς. τὴν ᾗ ἑαυτῦ γνώμην ἐδήλωσε διὰ τῦ ἀλκίμῳ νεκρῷ, ὅτι γενναίως αὐτῷ ἐδήλωσε τὴν πλευτὴν. διδάσκει ᾗ ὁ λόγος ὅτι οὐ δεῖ κατὰ τεθνεώτων λέγειν, κἂν ἐχθροὶ ὦσιν.

l. 1338. Οὐ γδ κλύοντες] ἆρα γδ οὐ κλύοντές ἐσμεν αἰσχίστους λόγους, ὦ ἄναξ Ὀδυσσεῦ, ὑπὸ τῦδε τῦ ἀνδρός;

l. 1340. Ἐγὼ γδ ἀνδρὶ] συνετὸς ὁ Ὀδυσσεὺς, οὐκ εὐθὺς προστιθέμενος τῇ ὀργῇ. ἔστι γδ συγγνώμη κὴ τῷ κακῶς εἰπόντι, εἰ κακῶς πάσχων ἀμυνεῖται) διὰ λόγων.

l. 1342. Ἤκουσεν αἰσχρὰ] ὅτι θεραπεύει Ὀδυσσέα ὁ τεῦκρος, διὰ τὸν ἀδελφὸν ὅτι ἀντιλέγει, διὰ τὸν καιρόν.

l. 1343. Τί γάρ σ᾽ ἔδρασεν] τί δέ σ᾽ ἐποίησεν τοιῦτο δηλονότι ὥστε κὴ ὑπέχειν σοι βλάβην;

l. 1344. Οὔ φησ᾽ ἐᾶσειν] διατείνεται οὐκ ἐᾶσειν.

l. 1345. Ἄμοιρον] ἀμέτοχον.

Ἀλλὰ πρὸς βίαν] ἀλλὰ διατείνεται θάψειν

θάψειν αὐτὸν πρὸς βίαν ἐμοῦ. βίαν λέγει τὴν βιάζεται αὐτόν.

l. 1346. Ἔξεστιν οὖν] δαιμονίως ἡ ἐπιτήρησις. ἠπίστατο γὰρ ὅτι πάντας ἄνθρωποι πρὸς τὸ ἀληθὲς ἀγανακτοῦσι καὶ ἀντιλέγουσι. τὸ δὲ ἑξῆς, ἔξεστιν ἐμοὶ τῷ φίλῳ σοι εἰπόντ' ἀληθῆ. καὶ τὰ ἑξῆς.

l. 1347. Ξυνηρετμεῖν] συμφωνεῖν συντρέχειν, ὡς πρότερον. ἐκ μεταφορᾶς τῶν κοινῇ ἐρεσσόντων.

Pag. 69. l. 1352. Μηδ' ἡ βία σε] μὴ ἡ ἐξουσία βιασάσθω σε ὥστε πρᾶξαί τι παρὰ τὸ δίκαιον. τουτέστι, μὴ ὑπὲρ τοῦ ἐνδείξασθαι ταύτην τὴν ἐξουσίαν, παραβῇς τὸ δίκαιον.

l. 1354. Κἀμοὶ γὰρ ἦν ποθ'] ἱκανὸς ὁ λόγος εἰς πειθώ, ὅτι κἀγώ ποτε ἐχθρὸς ὤν, ἐνδίδωκα νῦν διὰ τὸ δίκαιον.

l. 1363. Βλάπτειν τὸν ἐσθλὸν] δύναται καὶ ἐπὶ τοῦ μισουμένου εἶναι, τὸν ἐσθλὸν οὐ δεῖ μνησικακεῖν. δύναται καὶ ἐπὶ τοῦ μισουμένου καὶ τετελευτηκότος, τὸν ἐσθλὸν οὐ δεῖ βλάπτεσθαι, οὐδ' ἐὰν μισούμενος ᾖ. ἀκαταλλάκτως γὰρ δεῖ πρὸς τὸν ἀγαθοὺς ἔχειν.

l. 1366. Οὐ γὰρ θανόντι] οὐ γὰρ χρὴ θανόντι καὶ προσεπεμβῆναί σε; τουτέστι πρὸς τῷ μισεῖν, ἐπεμπηδήσει; ἐπὶ τῶν λὰξ ἐναλλομένων λέγεται τὸ ἐπεμβῆναι.

l. 1367. Μὴ χαῖρε] ἤγουν μὴ πρόσκεισο.

l. 1368. Τόν τοι τύραννον] ὁ λόγος ὅτι οὐ πάντως τῷ δικαίῳ ἀκολουθητέον· ἀλλά τι πρὸς τὸ συμφέρον ῥέπειν χρὴ τὸν τύραννον. ἐπιτρεπτὶς γὰρ ὑπὸ ἀγαμέμνονος ὁμολογεῖσθαι, πᾶς τύραννος ἀδικεῖ ὑπὸ τῆς ἐξουσίας, περὶ τὰ τοιαῦτα τῶν ἔργων ταύτην προσδεχόμενος.

l. 1369. Ἀλλ' εὖ λέγουσι] κατὰ κοινοῦ τὸ ῥᾴδιον. ἔστιν οὖν ὁ νοῦς τοιοῦτος, ἀλλὰ ῥᾴδιόν ἐστι τοῖς καλῶς συμβουλεύουσι φίλοις τιμὰς νέμειν. ἀντὶ τοῦ, ἐμοὶ καλῶς σοι συμβουλεύοντι τιμὴν ἀπόδος. τουτέστιν ἄκουσόν μου.

l. 1370. Κλύειν τὸν ἐσθλὸν] ἄκρως αὖ ἀντιθέσεις. ὁ μὲν Ὀδυσσεὺς ἐπὶ τιμῇ τῶν φίλων ὑφεῖναι τὸν Βασιλέα τῆς ἐξουσίας παρακαλεῖ· ὁ δὲ ἀντιστρέψας φησὶν ὅτι τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα χρὴ πείθεσθαι τοῖς Βασιλεῦσι. κλύειν δὲ ἀντὶ τοῦ ὑπακούειν

Ἐσθλὸν] ἤγουν τὸν ἀγαθόν. ἐσθλὸς ὁ ἐθελοντὴς μαχόμενος, ἤγουν ἀνδρεῖος, καὶ ἀπὸ τούτου ἀγαθός.

Τῶν ἐν τέλει] τῶν ἐν ἀρχῇ τῶν Βασιλέων.

l. 1373. Μέμνησ'] ἀντὶ τοῦ ἀναλογίζου.

l. 1374. Τί ποτε ποιήσεις] ἐν ἐρωτήσει ὁ λόγος, ποδαπός τις ἔσῃ περὶ ἐχθρούς, καὶ τί αὐτῶν διαθήσεις δεινόν, ὁπότε οὕτως ὑπὸ νεκροῦ ἡττήσαι.

l. 1375. Ἡ ῥετὴ] ἡ ἀρετή, ἤγουν ἡ ἀνδρεία.

Πολὺ] ἀντὶ τοῦ πλέον.

l. 1376. Τοιοίδε φῶτες] οἱ τοιοίδε φῶτες οἷος ἦν ὁ Αἴας, δηλονότι εἰς μάχην ῥᾳδίως μεταβαλλόμενος, ἔμπληκτοί εἰσι παρὰ τοῖς βροτοῖς. πρὸς ὃ ἀπαντᾷ ὁ Ὀδυσσεύς, ὄντως πλεῖστοι, ἄλλοι δηλονότι, νῦν εἰσὶ φίλοι; καὶ κατὰ τὸ ἐπιὸν ἄλγους πρόξενοι. ἔμπληκτος δὲ καὶ ἀπόπληκτος καὶ παράπληξ ταυτό. λέγονται δὲ ταῦτα ἐπὶ τῶν ἐκτετραμμένων τὴν ψυχήν.

Ἔμπληκτοι βροτῶν] οἱ μὴ ἐμμένοντες τῇ ἀρχαίᾳ ἀρετῇ καὶ φιλίᾳ ἄφρονες παρὰ τοῖς ἀνθρώποις. Ἄλλως. ἔμπληκτοι, κοῦφοι, εὐμετάβολοι. ὀνειδίζει δὲ Ὀδυσσεῖ ὡς εὐμεταβλήτῳ. οἱ τοιοῦτοι οὖν ἔμπληκτοι παρὰ τοῖς βροτοῖς λέγονται. ὡς καὶ Ὅμηρος, Ἐμπλήγδην ἕτερον μὲν τίει βροτόν.

l. 1377. Ἡ κάρτα] πρὸς ταῦτα Ὀδυσσεὺς ἀντιλέγει. ὅτι οὐκ ἐν τῇ ταυτότητι μένει τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος· ἀλλὰ ποτὲ μὲν φίλοι εἰσί, ποτὲ δὲ ἐχθροί. πολὺ (φησὶ) τοῦτο ἀνθρώπων ἐστὶ τὸ κατὰ καιρὸν μεταβάλλεσθαι εἰς φιλίαν, ἢ εἰς ἔχθραν.

l. 1381. Ἐνδίκους] ὁ μὲν, τὸ τῆς ἀνδρείας· ὁ δὲ, τὸ τῆς δικαιοσύνης προβάλλεται. λέγει δὲ, μᾶλλον μὲν οὖν δείξω πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν ἄνδρας ἐνδίκους εἶναι ὑμᾶς, ἤγουν δικαίους.

l. 1382. Ἄνωγας] συμβουλεύεις.

l. 1383. Καὶ γὰρ αὐτὸς] καὶ γὰρ αὐτὸς ὑπόκειμαι τῇ ὁμοίᾳ τύχῃ τῇ ἀνθρωπίνῃ, ἣν καὶ αὐτὸς ἕξομαι πρὸς τὸ θάψαι αὐτόν.

l. 1384. Ἡ πάνθ' ὁμοία] ὄντως πάντα τὰ ἀνθρώπινα ὅμοια. πᾶς γὰρ ἄνθρωπος τὴν οἰκείαν πραγματεύεται σωτηρίαν. ἔχει δέ τινα δυσκολίαν. καὶ ἔστιν οὕτως κοινὸν ἔγκλημα τοῦτο τοῖς ἀνθρώποις, τὸ εἶναι ἕκαστον φίλαυτον. τοῦτο οὖν ἐγκαλεῖ τῷ Ὀδυσσεῖ ὁ Ἀγαμέμνων, ὅτι εὐδοξίαν σοὶ ἐργάζεται τὸ ὑπείκειν ταφῆναι τὸν Αἴαντα. οὐδὲ μὲν

τὸ

τὸ κεχαρισμένον ἑτέρῳ διαφέρηται. καὶ ὁμολογεῖ Ὀδυσσεὺς τὸ φίλαυτον, ἵνα μὴ δόξῃ πᾶσιν ἀντιλέγειν.

Ἄλλως. Ἦ πάνθ᾽ ὁμοῖα) ὄντως πᾶς ἀνὴρ συμφέροντα ἑαυτῷ πάντα πονεῖ. τὸ γὰρ ὁμοῖα ἀντὶ τοῦ ἁρμοδίως συμφέροντα.

l. 1385. Τῷ γάρ με μᾶλλον) τίνι γὰρ ἄλλῳ δηλονότι (ἀντὶ τοῦ τίνος ἄλλου χάριν) εἰκός ἐστιν πονεῖν ἐμὴ ἢ χάριν ἐμαυτοῦ.

l. 1386. Σὸν γὰρ) ἀντὶ τοῦ δή.

l. 1387. Ὡς ἂν ποιήσῃς) καθὰ, ἤγουν καθ᾽ ὁποῖον δή τινα τρόπον ἂν ποιήσῃς. πανταχῇ, ἐν πᾶσι.

l. 1388. Ἀλλ᾽ εὖ γε μέντοι) τοῦτο μὲν ποιήσω δηλονότι, ἀλλ᾽ εὖ γε τοῦτο ἐπίστασο, καὶ τὸ ἑξῆς. συγκατάθεσις δὲ συνυπακούεται, πρὸς ἣν ἐπάγεται, ἀλλ᾽ εὖ γ᾽ ἐπίστασο.

l. 1394. Ἀπὸ τοῦδε) ἀπὸ ταύτης τῆς ἡμέρας ἀγγέλλομαι καὶ σημαίνω αὐτῷ φιλίαν.

Ἀγγέλλομαι) ἀντὶ τοῦ ἐπαγγέλλομαι, ὑπισχνοῦμαι.

Συνθάπτειν θέλω) καλῶς τὸ θέλω. εἰ ἐπιτρέποιτο, σὺν σοὶ θάπτω τόνδε. διττῶς δύναται νοεῖσθαι οὗτος ὁ λόγος, ἢ ὅτι καί σε θάπτω μετὰ τοῦδε, ἢ ὅτι τοῦτον ἐγὼ καὶ σὺ θάπτομεν.

Pa. 71. l. 1399. Ἄριστ᾽ Ὀδυσσεῦ) ὑπογνωμόνως πρὸς τὸ παρὸν ὁ Τεῦκρος θεραπεύει τὸν Ὀδυσσέα, καταπειθόμενος καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν ἔχθραν.

l. 1400. Καί μ᾽ ἔψευσας) ψευδαττῶσαι ἐποίησας τῆς ἐλπίδος, ἣν κακὴν εἶχον περὶ σέ.

l. 1402. Παρέστης χερσὶν) συνεμάχησας ἔργῳ οὐ λόγῳ. τοῦτο δὲ λέγεται ἐπὶ τῶν μετὰ σπουδῆς ἐργαζομένων τι.

l. 1404. Οὐ 'πεμβρόντητος) ὃν εἰώθαμεν λέγειν ἐμβρόντητον ἐμβρόντητος δέ ἐστιν ὁ ἐκτραπεὶς τῶν φρενῶν ὑπὸ ἤχου βροντῆς.

l. 1406. Λωβητὸν) ἐφύβριστον.

l. 1407. Τοιγάρ σφ᾽ Ὀλύμπου) διὸ αὐτοὺς τῶν ἐν ὀλύμπῳ θεῶν τὰ πρεσβεῖα ἔχων Ζεὺς, μνήμων τ᾽ ἐριννὺς, τῶν ἀδικημάτων δηλονότι, ἤγουν ἡ τιμωρήσουσαι τὰς τιμωρίας. ἐριννῦς δὲ εἰσὶν αἱ κατάραι καὶ ἔφοροι τῶν καταρῶν θεαί.

l. 1412. Τάφου μὲν ὀκνῶ τοῦδ᾽) πιθανῶς καὶ εὐγνωμόνως τοῦτο λέγει ὁ Τεῦκρος.

l. 1415. Κεἴ τινα στρατοῦ) κεἴ τινα ἄλλον δηλονότι ἀπὸ τοῦ στρατοῦ.

l. 1417. Πορσυνῶ) παρέξω.

l. 1418. Ἀλλ᾽ ἤθελον) συνεργῆσαι δηλονότι εἰς τὴν ταφήν. μάλιστα καινόσχημον τοῦτό γε.

l. 1419. Εἴμ᾽ ἐπαινέσας τὸ σὸν) πιθανὴ ἡ ἔξοδος διὰ τὴν σπουδὴν τῆς ταφῆς. πολὺς οὖν ἤδη χρόνος ἀφ᾽ οὗ τετελεύτηκεν ὁ Αἴας, καὶ ἤδη δεῖ αὐτὸν ταφῆναι.

l. 1421. Ἅλις. ἤδη) ἀντὶ τοῦ, ἀρκούντως ἔχει τὸ πρᾶγμα.

l. 1422. Κοίλην κάπετον) ἤγουν τάφον.

l. 1423. Χερσὶ ταχύνετε) μετὰ σπουδῆς ὀρύξατε.

Τοὶ δ᾽ ὑψίβατον) οἱ δὲ θέσθε, ἐπὶ τοῦ πυρὸς δηλονότι, ἐπίκαιρον ἀντὶ τοῦ ἐπικαίρως, ἤγουν εὐκαίρως, χυτρόποδα ἀμφίπυρον, ἀμφοτέρωθεν τὸ πῦρ δεχόμενον ὑψίβατον, ὑψηλὴν βάσιν ἔχοντα.

l. 1424. Λουτρῶν ὁσίων) τουτέστιν ἐπιταφίων. χυτρόπους δὲ ὁ κοινῶς πυροστάτης, ὃ καὶ λάσανον λέγεται. ἀπὸ δὲ τῆς θέσεως τοῦ χυτρόποδος νοεῖται ὁ λέβης καὶ τὸ θερμαινόμενον ὕδωρ.

l. 1425. Ἐπίκαιρον) εὔκαιρον. καιρὸς γὰρ ἤδη καὶ τοῦτο ὥστε ἀπολοῦσαι τὸ σῶμα, καὶ καθᾶραι.

Ἐκ κλισίας) τῆς σκηνῆς.

l. 1426. Ἴλη) σύστημα· κυρίως δὲ φατρία.

Ὑπασπίδιον) ἐνόπλιον.

l. 1428. Σὺ δὲ παῖ) τραγικὰ καὶ ταῦτα καὶ πάθους ἐχόμενα.

l. 1431. Σύριγγες) ἀναδόσεις. αἱ ὀπαὶ τῆς πληγῆς.

Μέλαν μένος) ἀντὶ τοῦ τὴν δύναμιν τοῦ Αἴαντος. καὶ ἀντὶ τοῦ μέλαν αἷμα μετ᾽ ἰσχύος.

l. 1432. Πᾶς φίλος) ὅστις τῶν παρόντων φίλος ἐστὶ, σπουδέτω εἰς τὴν ταφήν.

l. 1433. Σούσθω) παρακινείσθω.

Βάτω) προβαινέσθω.

l. 1434. Τῷ πάντ᾽ ἀγαθῷ) οἱ τοιοῦτοι ἔπαινοι περὶ τῶν ἰδίων λεγόμενοι περιπαθέστεροί εἰσιν.

l. 1437. Ἦ πολλὰ βροτοῖς) οἰκείως ἔχει τοῖς ἀπαλλαχθήσεσθαι μέλλουσιν ἡ τελευταία γνώμη, ὅτι πλεῖστά ἐστι τοῖς ἀνθρώποις γνῶναι ἐπ᾽ αὐτῶν τῶν πραγμάτων γιγνομένων. παραμυθεῖα δὲ ἀδύνατον χρήσεσθαι, καὶ μανθάνεσθαι ὅ,τι ποτε ἀποβήσεσθαι μέλλει. ταῦτα δὲ ἅμα λέγοντες παραπέμπουσι τὸν νεκρὸν· καὶ γίγνεται ἔξοδος πρέπουσα τῷ λειψάνῳ.

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ
ΤΩΝ ΠΑΝΥ
ΔΟΚΙΜΩΝ
ΕΙΣ
HLEKTPAN.

Ω τοῦ στρατηγοῦ.)

Pag. 37. l. 1. Πολλάκις παρατηροῦμεν ὅτι οἱ παλαιοὶ τὰ συνεκτικὰ τῶν ὑποθέσεων ἐν ἀρχαῖς ἡμῖν δηλοῦσι· καὶ νῦν δηλοῖ πρὸς τίνα ὁ λόγος ὅπερ ἦν ἀναγκαῖον πρόσωπον.

l. 2. Νῦν ἐκεῖν' ἔξεστί σοι) προσοχὴν ὁ λόγος ἀπεργάζεται, σκοπούντων ἡμῶν τί δὴ ποτε προθυμεῖται τὴν πόλιν ἰδεῖν.

l. 3. Ὧν πρόθυμος ἦσθ') ἤγουν ἐπιθυμῶν, ὀρεγόμενος. ἦσθα δὲ, ὑπῆρχες. ἔστι δὲ ἀττικισμὸς, ἀντὶ τοῦ ἐπεθύμεις.

l. 4. Τὸ γὰρ παλαιὸν Ἄργος) Ὅμηρος χωρίζει τὸ Ἄργος καὶ τὴν Μυκήνην· οἱ δὲ νεώτεροι τὴν αὐτὴν Μυκήνην καὶ Ἄργος φασίν. Ἄλλως. Ἄργος ὁμωνύμως τῇ χώρᾳ· ὡς Ὅμηρος, Ἄργος τε ἀπείρτητε. παλαιὸν δὲ, ἢ ὅτι Ἄργος ὁ προπάτωρ αὐτῶν γηγενὴς ἦν, ἢ ὅτι καὶ αὐτοὶ πρωτογενεῖς ἀντιποιοῦνται εἶναι. ἔστι δὲ ἔτι καὶ τὸ περὶ τοῦ πυρὸς μέχρι τοῦ νῦν δεικνύμενον καὶ λεγόμενον ὡς ἀπ' οὐρανοῦ πρῶτον ἐκεῖσε κατηνέχθη. Ἄλλως. τὸ παλαιὸν ἐνίοτε μὲν πρὸς ἕτερον λέγεται νέον. ὡς παλαιὰ ῥώμη λέγεται πρὸς τὴν νέαν. ἐνίοτε δὲ οὐ τῶν πρός τι ἐστὶν, ἀλλὰ δηλοῖ μόνον τὸ πάλαι γεγονὸς, οἷον παλαιὰ πρᾶξις, ἡ πάλαι γεγονυῖα. καὶ ἁπλῶς τὸ παρωχηκός· ἢ τὸ πάλαι μὲν τὴν ἀρχὴν εἰληφὸς, οὐ μὴν δὲ πεπαυμένον· καθ' ὃ λέγεται παλαιὸν Ἄργος. Ἄργος δὲ τὰ περὶ τὰς Μυκήνας χωρία λέγεται· καὶ αὐταὶ αἱ Μυκῆναι λέγονται Ἄργος. Μυκῆναι δὲ ἡ προκαθεζομένη τοῦ Ἄργους πόλις· ὥσπερ Σπάρτη, ἡ προκαθεζομένη πόλις τῆς Λακεδαιμονίας· Λακεδαιμονία δὲ, τὰ περὶ αὐτὴν χωρία. εἰσὶ δὲ τὸ Ἄργος καὶ ἡ Λακεδαιμονία ἐντὸς τῆς Πελοποννήσου.

l. 5. Τῆς οἰστροπλῆγος) τῆς οἴστρῳ, ἤγουν μανίᾳ, πληγείσης. τὰ ἀπὸ τοῦ πλήττω εἰ μὲν εἰς ος λήγει, παθητικά εἰσιν ἀεὶ (οἷον ἔμπληκτος, ἀπόπληκτος, ἃ λέγεται ἐπὶ τῶν πληγέντων τὴν γνώμην καὶ ἐκτραπέντων) εἰ δὲ εἰς ηξ, ἐνίοτε μὲν ἐνεργητικά, (οἷον βουπλὴξ τὸ κέντρον τὸ τοὺς βοῦς πλῆττον) ἐνίοτε καὶ παθητικά, οἷον παραπλὴξ, ὁ φθαρεὶς τὰς φρένας· καταπλὴξ, ὁ συνεχῶς πεπληγμένος, καὶ καλαπλὴξ εἰλείθυια, ἡ πληγὰς συνεχεῖς ἔχουσα. (εἰσὶ δὲ εἰλείθυιαι οἱ τόκοι, καὶ αἱ ἔφοροι τῶν τόκων θεαί) καὶ οἱ στροπλὴξ ἐνταῦθα, ἡ οἴστρῳ (ἤγουν μανίᾳ) πληγεῖσα ὑπὸ τῆς Ἥρας. ταύτης γὰρ ὁ Ζεὺς ἐρασθεὶς μεταβέβληκεν αὐτὴν εἰς βοῦν, λαθεῖν πειρώμενος τὴν Ἥραν· ἡ δὲ γνοῦσα τὸν κύνα τὸν Ἄργον τὸν πανόπτην ἐπέστησε φυλάττειν αὐτὴν, ὃν Ἑρμῆς ὑπὸ τοῦ Διὸς πεμφθεὶς ἀπέκτεινεν. ἡ Ἥρα δὲ μὴ κατέχειν δυναμένη τὴν ζηλοτυπίαν, εἰς μανίαν αὐτὴν ἔτρεψεν· ἡ δὲ ὑπὸ τῆς μανίας ἐλαυνομένη τὸ Ἰόνιον διεπέρασε πέλαγος, ἀφ' ἧς καὶ Ἰόνιον ὠνομάσθη.

l. 6. Αὕτη δ' ὁρ) οὐκ ἀπ' ἄλλου τινὸς ποιεῖται τὴν δεῖξιν ἢ ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ἀπόλλωνος, ὅπερ ἀρχαιότατον κατὰ τὴν ἐν τῷ Ἄργει ἀγορὰν, ἐν ᾧ καὶ πῦρ ἀπόκειται. περὶ οὗ πρόσθεν εἰρήκαμεν. ἔστι δὲ καταντικρὺ τοῦ νομίου Διός. παραγενόμενος οὖν εἰς Ἄργος ὁ τροφεὺς δείκνυσιν αὐτῷ τὰ ἐν Ἄργει (λέγων, ἔστιν οὐκ ἄποθεν τῶν Μυκηνῶν, ἀλλ' ἐξ ἀπόπτου φαίνεται) καὶ τὸν ναὸν τῆς Ἥρας ἐξ ἀριστερᾶς ὄντα Μυκηνῶν τοῖς ἀπὸ Κορίνθου εἰσιοῦσι· Λυκοκτόνον δὲ τὸν Ἀπόλλωνα, οἱ μὲν διὰ τὸ νόμιον εἶναι τὸν

ἐπι-

ἐπιτέλλει αὐτῷ φονεύειν (διὸ καὶ λύκους αὐτῷ φησὶ θύεσθαι ἐν ἀρχῇ) οἱ δὲ διὰ τὸ ἱερὸν εἶναι τὸ ζῶον, ὡς καὶ τῆς ἀρτέμιδος τὰς ἐλάφους. ὅθεν καὶ τῷ νομίσματι τῶν ἀργείων ἐγχαράττεσθαί φασι λύκους, ὡς καὶ τὰς γλαῦκας ἀθήνησι.

l. 7. Ἀγορὰ λύκειος) τόπος ἔνθα συνηθροίζοντο, οὕτως ὀνομαζόμενος· ἦν δὲ ἀφιερωμένος τῷ ἀπόλλωνι. λέγεται δὲ ὁ ἀπόλλων λύκειος· λύκειον δὲ οὐ πέπτωκας, γυμνάσιον ἐν ἀθήναις.

Ὁ ὑξ ἀριστερᾶς) ἔστι γὰρ ἐξ ἀριστερᾶς τῶν μυκηνῶν τοῖς ἀπὸ κορίνθου εἰσιοῦσιν, ἥρας ναός. ἐκ φωκίδος δὲ παραγενόμενοι, διὰ κορίνθου πεποίηνται τὴν ὁδόν.

l. 8. Οἷ δ' ἱκάνομεν) ὅποι καταλαβόμεν.

l. 9. Φάσκειν) θέλε φάσκειν. ἤγουν φάσκε, λέγε. ἐνταῦθα δὲ ἀντὶ τοῦ βεβαίως ἐπίστασο.

Τὰς πολυχρύσους) ὅμηρος, πολυχρύσοιο μυκήνης

l. 10. Πολύφθορόν τε) ἐν ᾧ πολλαὶ φθοραὶ καὶ φόνοι ἐγένοντο.

l. 11. Ἐκ φόνων) ἀφ' οὗ χρόνου ἐγένοντο οἱ φόνοι τοῦ πατρός σου.

l. 12. Ὁμαίμου καὶ κασιγνήτης) ἐκ παραλλήλου.

l. 14. Τοσόνδ' ἐς ἥβης) τὸ βραχὺ τῆς ἡλικίας δηλοῖ, ὡς περὶ παιδαρίου οὔπω βαδίσαι δυναμένου. ἤγουν εἰς τοσοῦτον μέτρον ἥβης, ἤγουν μέχρι τοσαύτης ἀκμῆς ἡλικίας.

l. 15. Φίλτατε ξένων) κυρίως ξένος, ὁ φίλος ὃν ἂν ποιήσῃ τις ἐν τῇ πατρίδι ἀπὸ ξένης ἐλθόντα.

l. 19. Μέλαινά τ' ἄστρων) ἐχρῆν οὕτως εἰπεῖν, μελαίνης νυκτὸς τὰ ἄστρα ἐκλέλοιπεν· ὡς τό, Ο δὲ χασσάμενος πελεμίχθη. ἢ οὕτως, ἐκλέλοιπε τῶν ἄστρων ἡ μέλαινα εὐφρόνη. ἵν' ᾖ τὸ ἄστρων πρὸς τὸ ἐκλέλοιπεν.

l. 21. Ξυνάπτετον λόγοισιν) ἤγουν συνέρχεσθαι διὰ λόγων.

Ἐμὲν) ἀντὶ τοῦ ἐσμέν. ἀναλογώτερον δὲ τὸ ἐμὲν τοῦ ἐσμέν· ἀπὸ τούτου γὰρ γίνεται τὸ ἐσμέν, πλεονασμῷ τοῦ σ.

l. 22. Ἀκμή) σπουδή. πιθανῶς δὲ ἐγείρει τὸν ἀκροατὴν προσέχειν τοῖς ἔργοις ἃ ταχέως συμβουλεύει τελεσθῆναι.

l. 23. Ὦ φίλταθ' ἀνδρῶν) διδάσκει ἡμᾶς μεθ' οἵων ἀνδρῶν δεῖ τὰ ἀπόρρητα ποιεῖν καὶ λέγειν.

l. 24. Ἐσθλὸς εἰς ἡμᾶς γεγώς) τὸ εἶναι πιστὸς εἰς ἡμᾶς.

l. 25. Εὐγενής) ἀπὸ ἀγαθοῦ γένους. εὐγενεῖς, ὧν ἡ πατρὶς περιφανὴς καὶ τὸ γένος. γένος γάρ, καὶ ἡ πατρὶς καὶ ἡ γενεά. εὐπατρίδαι δὲ παρὰ ἀττικοῖς οἱ αὐτόχθονες, καὶ κατὰ τοῦτο περιφανεῖς, ὅτι οἱ εὖ ἔχοντες ἕνεκα τῆς πατρίδος, ὡς εἶναι τοὺς εὐγενεῖς ἐπιπλέον τῶν εὐπατριδῶν. ὥστε εἴ τις εὐπατρίδης, καὶ εὐγενής· οὐ μὴν εἴ τις εὐγενής, καὶ εὐπατρίδης. εἴη γὰρ ἂν κατὰ τὸ ἕτερον μέρος εὐγενής, οὐ κατὰ τὴν πατρίδα· ὡς ἐνταῦθα εὐγενὴς ἵππος, ὁ ἀπὸ ἀγαθοῦ γένους, οὐ μὴν ὁ εὖ ἔχων ἕνεκα πατρίδος. οὐ γὰρ ἔχουσιν οἱ ἵπποι πατρίδας. ἀπὸ τούτων εὐγενὴς ψυχή, εὐγενὴς λόγος, καὶ εὐγενὲς ἦθος.

l. 26. Ἐν τοῖσι δεινοῖς) ἐν τοῖς πολέμοις.

l. 28. Ἐν πρώτοις ἕπῃ) ἕπῃ, ἀκολουθεῖς. διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ γήρως ἀσθένειαν.

l. 31. Εἰ μή τι καιροῦ) εἴ τι σοι δοκῶ μὴ καλῶς βεβουλεῦσθαι, μεθάρμοσον. ὅ ἐστιν, ἐπανόρθωσον. ἔστι δὲ ἀγάσασθαι τὸν νεανίσκον ὅτι μὴ πάνυ αὐθέκαστος φαίνεται. ἐπὶ μουσικῆς δὲ κυρίως λέγεται τὸ μεθαρμόζειν, ἤγουν τὸ μετατιθέναι τὴν ἁρμονίαν.

l. 32. Ἐγὼ γὰρ ἡνίχ' ἱκόμην) διὰ τῆς διηγήσεως ταύτης τὸ λεῖπον τῆς ἱστορίας προσανεπλήρωσεν ἡμῖν.

l. 34. Ἀροίμην) ἀντὶ τοῦ λάβοιμι. ἀραίμην, μακρὸν τὸ α, ἐπεὶ ἀπὸ τοῦ ἀορίστου· ἀροίμην δέ, βραχύ, ἐπεὶ ἀπὸ τοῦ μέλλοντος.

l. 35. Χρῇ) ἔχρησεν, ἀνεῖλεν.

l. 36. Ἄσκευον αὐτόν) ἢ αὐτὸν τὸν αἴγισθον ἀπαρασκεύαστον ὄντα, ἢ τὸν ὀρέστην, ὅτι μὴ μετὰ πολέμου ἐπιμβῆναι.

Pag. 77. l. 39. Ἴσθι πᾶν) περιεργάσαι τὰ πραττόμενα.

l. 41. Οὐ γάρ σε μὴ γήρᾳ τι) τοῦ πιθανοῦ χάριν οὕτως εἶπε. οὐ μὴ γὰρ ἀναγνωρίσωσιν, οὐδ' ὑποπτεύσουσιν, ἤγουν ὑπονοήσουσιν οὕτως ἠνθισμένον, τουτέστι κεχρωματισμένον ὑπὸ γήρως καὶ χρόνου μακροῦ.

l. 42. Ἠνθισμένον) τινὲς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἤκουσαν, ὅτι τὸν πολιαῖς ἠνθισμένον. τοῦτο δὲ ἀπίθανον. ἐγνώσθη γὰρ ἂν εἰ καὶ τοσοῦτον ἤλλαξε τὴν κεφαλήν. δοκεῖ οὖν μοι τὸ ἠνθισμένον ἀντὶ τοῦ ἠσκημένον. οὐ μὴ οὖν σε ἐπιγνῶσι τοιαῦτα πλαττόμενον. εἰ δὲ τὸ ἠνθισμένον

ἐπὶ ἡλικίας δεξαίμεθα, ἔστιν οὐκ ἐπὶ τῶν πηχῶν, ἀλλ' ἐπὶ παντὸς τοῦ σώματος.

l. 44. Φωκεῦσι) τῇ φωκίᾳ προσθεὶς, ἐπήνεγκε φανοτέα, ἀπὸ τοῦ ὅλου εἰς τὸ μερικὸν καταβαίνων. ὁμοίως τῷ, Ἡ δ' ἐς κύπρον ἵκανε φιλομμειδὴς ἀφροδίτη, Ἐς πάφον. ἐλέγοντο γὰρ ὁλοσχερέστερον μὲν φωκεῖς, ἐπὶ μέρους δὲ κρισαῖοι, φανοτεῖς. πόλεως δὲ ὄνομα φασὶ τὸ φανοτέως.

l. 45. Δορυξένων) ἀντὶ τοῦ φίλων. κυρίως δὲ οἱ ἐν πολέμῳ γιγνόμενοι φίλοι, ὡς Γλαῦκος καὶ διομήδης.

l. 46. Ἄγγελλε δ' ὅρκῳ) μὴ μικρολόγως τις ἐπιλάβηται ὡς κελεύοντος ἐπιορκεῖν τοῦ ποιητοῦ. δεῖ γὰρ αὐτὸν πείθεσθαι τῷ θεῷ τὸ πᾶν δόλῳ πράσσειν παρακελευομένῳ. ὥστε ἐν οἷς δοκεῖ ἐπιορκῶν δυσσεβεῖν, διὰ τούτων εὐσεβεῖ πειθόμενος τῷ θεῷ. ἔχει δὲ ἀξιοπιστίαν ὁ λόγος, ὡς ἐν φωκίδι τρεφόμενον καταβιῶναι ἐς τὰ πύθια. ἀνήκει δὲ τοῖς χρόνοις. ἐπὶ τοῦ περιπολέμου γάρ φασι γενέσθαι πυθικὸν ἀγῶνα ἑξακοσίοις ἔτεσιν ὕστερον. τοῦτο δὲ ἀντιστρέψας λέγεται, ἀντὶ τοῦ προστιθεὶς τὸν ὅρκον τῇ ἀγγελίᾳ.

Ὁθ' οὕνεκα) ἐκ παραλλήλου.

l. 47. Ἐξ ἀναγκαίας τύχης) βιαίως. τῷ ἀναγκαστῷ μόρῳ, καὶ οὐκ ἐκ ταυτομάτου, ἐκ βίας, ἐκ συντυχίας, οὐκ ἰδίῳ θανάτῳ.

l. 48. Ἄθλοισι πυθικοῖσιν) τοῖς χρόνοις ἀνῆκται. νεώτερος γὰρ ὀρέστου ἐστὶν ὁ πυθικὸς ἀγών.

l. 49. Ὡ δ' ὁ μῦθος ἑστάτω) ἡ ἔκβασις τοῦ λόγου, ἢ τὸ κεφάλαιον. πιθανὸν δὲ τὸ, ἐν φωκίδι ἀνατρεφόμενον τὰ πύθια ἀγωνίζεσθαι.

Ἑστάτω) δεδόχθω.

l. 50. Ὡς ἐφίετο) ὁ ἀπόλλων δηλονότι ὡς ἐκέλευεν.

l. 51. Λοιβαῖσι πρῶτον καὶ καρατόμοις) τοῖς ἀπὸ κρατὸς τετμημένοις βοστρύχοις. λέγοι δ' ἂν χλιδὰς, ἤτοι καθόλου τοὺς πλοκάμους, οἵ εἰσι τρυφὴ τῆς κεφαλῆς. ἢ παρ' ὅσον τρυφὴ καὶ κόσμος ἀπετίθεντο τοῖς νεκροῖς οἱ πλόκαμοι ἐν τῷ τάφῳ. Ἄλλως. καρατόμοις θριξὶν ὤφειλεν εἰπεῖν, ἐπεὶ δὲ αἱ τρίχες ἁβρότητα καὶ καλλωπισμὸν ἐμπαρέχουσιν τοῖς ἀνθρώποις, φησὶ καρατόμοις χλιδαῖς.

l. 53. Τύπωμα) τὸ ἀγγεῖον. τὴν ὑδρίαν, ἐν ᾗ δῆθεν τὰ δοκοῦντα εἶναι ὀστέα ὀρέστου ἀπέκειτο.

Ἠρμένοι) ἀντὶ τοῦ ἠρμένον ἔχοντες. ὅμοιον τῷ, πώγωνα καθειμένος, ἀντὶ τοῦ κεχαλασμένον ἔχων.

l. 55. Κλέπτοντες) ἀπατῶντες. παραλογιζόμενοι. Ὅμηρος, Κλέπτε νόῳ.

l. 60. Ἤδη γὰρ εἶδον) πυθαγόρας καθείρξας ἑαυτὸν ἐν ὑπογαίῳ, λογοποιεῖν ἐκέλευσε τὴν μητέρα ὡς τεθνηκὼς εἴη· καὶ μετὰ ταῦτα ἐπιφανεὶς, περὶ παλιγγενεσίας καὶ τῶν καθ' ᾅδου τινὰ ἐτερατεύετο διηγούμενος πρὸς τοὺς ζῶντας περὶ τὴν οἰκείαν, οἷς ἐν ᾅδου συντετυχηκέναι ἔλεγεν. ἐξ ὧν τοιαύτην ἑαυτῷ δόξαν περιέθηκεν, ὡς πρὸ μὲν τῶν τρωϊκῶν αἰθαλίδης εἶναι ὁ ἑρμοῦ, εἶτα εὔφορβος, εἶτα ἑρμότιμος, εἶτα πύθιος ὁ δήλιος, εἶτα ἐπὶ πᾶσι Πυθαγόρας. εἰς τοῦτο οὖν ἔοικεν ἀποτείνεσθαι ὁ σοφοκλῆς. ἔνιοι δὲ οἴονται, ἀποθανὼν εἰς ὀδυσσέα ἀποτείνεσθαι. οὐ γὰρ πέπρακταί τι τοιοῦτον ὀδυσσεῖ. ἐφυλάξατο δὲ ὀνομάσαι τὸν ἄνδρα, καὶ μὴ τῶν θαυμαστῶν εἶναι δόξῃ ἐν τραγῳδίᾳ. καὶ μύθῳ παλαιῷ τετόλμηκέ τι κακόηθες εἰπεῖν, καὶ προσκρουστικὸν εἰς τοὺς καθ' ἑαυτὸν, ὃ μᾶλλον ἥρμοζε κωμῳδίᾳ.

l. 64. Ὡς κἀμὲ) διὰ τὸ μέτρον ἴσως οὕτω γίνεται. ἥρμοζε γὰρ μᾶλλον, ὡς κἀγὼ ἐπαυχῶ, καθὰ πέποιθα καὶ ἐμὲ ζῶντα λάμψειν τοῖς ἐχθροῖς εἰς τὸ ἑξῆς ὥσπερ ἄστρον, ἀπὸ τῆς φήμης ταύτης.

l. 67. Δέξασθέ μ' εὐτυχοῦντα) ἐπ' εὐτυχίᾳ με δέξασθε, ὥστε ταύτας τὰς ὁδοὺς τελεσθῆναι ἢ οὕτως, δέξασθέ με εὐτυχοῦντα, καὶ εὐτυχῶς ἐπιχειροῦντα ταύταις ταῖς μηχαναῖς.

l. 71. Ἀρχέπλουτον) ἄρχοντα πλούτου, καὶ τὴν ἀρχαίαν τύχην ἀποληψόμενον.

Καταστάτην) εὐτρεπιστήν.

l. 72. Εἴρηκα μὲν) κατὰ τὸ παρὸν ταῦτα ἐκεῖνα δηλονότι. κατ' ἀπόθεσιν λέγεται, ὡς τὸ, εἶεν καὶ, ταῦτα μὲν δὴ ταῦτα· καὶ, ταῦτα μὲν οὕτως· καὶ, εἴρηται λόγος, καὶ τὰ τοιαῦτα.

Σοὶ δ' ἤδη γέρον) σοὶ δὲ ἀπὸ τοῦ νῦν ὦ γέρον, μελέτω τὸ σὸν, ἤγουν ὃ προσετάχθης καὶ χρεωστεῖς πληρῶσαι, λέγω τὸ προβυθέντι κατασκοπῆσαι. καιρὸς γὰρ νῦν ἐστι δηλονότι, ὃς ὄντι τοῖς ἀνδράσι μέγιστος ἐπιστάτης, ἤγουν ἡγεμὼν ἔργου παντός.

l. 74. Νῷ δ᾽ ἥξιμεν) ἐξιέναι βούλονται διὰ τὴν εἴσοδον τοῦ χοροῦ.

Καιρὸς γάρ, ὅσπερ) ἐφ᾽ ἑκάστου πράγματος τὸ καίριον καὶ χρησιμώτατον, ὁ καιρός ἐστιν· ὅπου καὶ τὰ σπουδαῖα παρὰ καιρὸν γιγνόμενα οὐκ ἀποδέχονται, ὡς ἰατρὸν τῷ κάμνοντι περὶ τῆς φύσεως τοῦ νοσήματος διαλεγόμενον. ὡς εἴ τις τοῖς μεθύουσι περὶ σωφροσύνης διαλέγοιτο.

l. 77. Καὶ μὴν θυρῶν) τὸ ἑξῆς, ἔνδον θυρῶν. θαυμαστῶς δὲ ὁ γέρων οὐκ ἐπιβέβηκε τῷ ἀληθεῖ, ἀλλ᾽ ἀποστῆσαι βουλόμενος τὸν ὀρέστην, προσπόλων τινός φησιν.

Προσπόλων) θεραπαινίδων. οὐ μόνον ἀρσενικῶς, ἀλλὰ καὶ θηλυκῶς πρόσπολος, ὥσπερ ἐν ταῦθα, καὶ ἑτέρωθι.

l. 79. Ἀρ᾽ ἐστὶν ἡ δύστηνος) ὑπὸ νεότητος ὀρέστης παρέλαται φιλοπευστεῖν· ὁ δὲ πρεσβύτης τὸ χρήσιμον σκοπεῖν ἀναγκάζει.

l. 80. Ἀνακούσωμεν) ἐπακούσωμεν.

Pag. 79. l. 81. Μηδὲν πρόσθεν) ἅμα μὲν εἰς τὸ χρήσιμον συμβουλεύει πείθεσθαι τῷ θεῷ, ἅμα δὲ καὶ πρὸς τὴν ὑπόθεσιν. διελύθη γὰρ ἂν τὸ πᾶν ἐξ ἀρχῆς μηνυθέντος ὀρέστου.

l. 85. Ω φάος ἁγνὸν) ὀλοφυρσίς ἐστι τῆς ἠλέκτρας ἐν ταῖς μονῳδίαις. ὅπερ σύνηθες τοῖς τραγικοῖς, κινητικὸν τοῦ πένθους. τοῦτο δὲ τὸ πρόσωπον εὔνουν ἐστὶ τῷ ἀποθανόντι. ἐπεὶ δὲ ἄηθές ἐστι πρὸς τοὺς θεατὰς ἢ πρὸς ἑαυτὴν ταῦτα διαλέγεσθαι, ὡς ἀπομεμφομένη τοῖς θεοῖς, ἢ μάρτυρας τῶν θρήνων καλοῦσα, πρὸς τὰ στοιχεῖα ποιεῖται τὸν λόγον· καὶ οὕτως ἡμῖν δηλωθήσεται ὅπως διέκειτο ἐπὶ τῷ συμβάντι κατὰ τὸν πατέρα. ἰσόμοιρον δέ φησιν εἶναι τὴν γῆν τῷ ἀέρι, παρ᾽ ὅσον παραβάλλουσιν ἀλλήλοις τὰ στοιχεῖα πρέπει. καὶ τοῖς φιλοσόφοις ἴσος δοκεῖ εἶναι κατ᾽ ἀνάλογον ὁ ἀὴρ τῇ γῇ· συνίσταται γὰρ ἡ γῆ. εἰ δὲ διαλυθῇ, ἰσωθήσεται αὐτῷ. οὕτως ἔχει καὶ τὸ ἡσιόδειον, Γαῖα δέ τοι πρῶτον μὲν ἐγείνατο ἶσον ἑαυτῇ Οὐρανόν. ἰσόμοιρον δὲ γῆς ἀέρα τὸν σκότον φησίν, ἵνα τὸ φάος ἁγνὸν ἀντιδιαστέλληται. καὶ γῆς φησὶν ἰσόμοιρος ἀήρ. ἴσην μοῖραν ἔχων τῇ γῇ. πανταχοῦ γάρ ἐστιν ἀήρ. ἢ ὅτι γῆ καὶ ἀὴρ στοιχεῖα. ἰσότιμα γὰρ τὰ τέσσαρα στοιχεῖα ἀλλήλοις. τινὲς δὲ, ὅτι μέση ἀέρος ἐστὶν ἡ γῆ, διὰ τὰ ἀπὸ κέντρου διαστήματα. ἰσόμοιρος οὖν διὰ τὸ ἴσον ἀπέχειν πανταχόθεν τῆς γῆς. καὶ ταῦτα δὲ φιλοσοφώτερον παραδέδωκεν. τὸ δὲ ἀὴρ τὸ ἀσυνέσταλε διὰ ῥυθμὸν ἢ μέτρον. Ἄλλως. κατὰ τὴν ἴσην ἐναντιότητά ἐστιν ὁ μὲν ἀὴρ ἰσόμοιρος τῆς γῆς· τὸ δὲ ὕδωρ, τοῦ αἰθέρος. ἔστι γὰρ ὁ μὲν ἀήρ, θερμὸς καὶ ὑγρός, ἐξαίρετον ἔχων τὸ ὑγρόν· ἡ δὲ γῆ, ψυχρὰ καὶ ξηρὰ, ἐξαίρετον ἔχουσα τὸ ξηρόν. καὶ ὁ αἰθήρ, θερμὸς καὶ ξηρός, ἐξαίρετον ἔχων τὸ θερμόν· τὸ δὲ ὕδωρ, ψυχρὸν καὶ ὑγρὸν, ἐξαίρετον ἔχον τὸ ψυχρόν.

l. 86. Ὡς μοι πολλὰς μὲν θρ.) ὅσα μοι συνοίδας θρηνούσῃ καὶ κοπτομένῃ. τὸ δὲ κατάλληλον οὕτως, ὡς πολλὰς μὲν ᾠδὰς ᾔδου, πολλὰς δὲ πληγὰς, αἱμασσομένων τῶν στέρνων. τὸ δὲ, πλαγὰς ἀντήρεις. τραγικώτερον. πως ἀπήγγελται, ὥστε τὴν διάλεξιν αὐτῶν μὴ πάνυ πολιτικὴν εἶναι. μετῆκται δὲ ἀπὸ τῶν ἐρεσσόντων, ἐπεὶ πληγὰς κατὰ τὸ ἐναντίον τῶν στέρνων ἐλαυνομένας. ἢ ἀντήρεις, ἀντιθέτους. ἀντὶ τοῦ ἴσας τοῖς θρήνοις. μετῆκται ἀπὸ τῶν ἐρεσσόντων, ὅταν καθ᾽ ἴσον ἐρέσσωσι, καὶ μὴ εἰς θάτερον περιάγηται ἡ ναῦς. ἀντήρεις οὖν, ἀντικτυπούσας τοῖς θρήνοις. θρηνοῦσα γὰρ ἔτυπτε τὸ στῆθος πρὸς ἕκαστον.

l. 88. Ἤσθου) ἀντὶ τοῦ ἔμαθες.

l. 89. Αἱμασσομένων) διὰ τούτων ἡ ἐπίτασις. αἱμασσομένων δὲ, αἱματηρῶν γινομένων ὑπὸ τοῦ πλήττεσθαι.

l. 90. Οπόταν δνοφερὰ) ὅσα μὲν (φησί) διὰ νυκτὸς κλαίω, αἱ εὐναὶ ἴσασιν· ὅσα δὲ δι᾽ ἡμέρας, ὁ ἀὴρ καὶ τὸ φῶς. λέγει δὲ, ὅτι οὐ διαλείπω οὔτε νυκτὸς οὔτε ἡμέρας κλαίουσα.

Ὑπολειφθῇ) παρέλθῃ.

l. 93. Οσα τὸν δύστηνον) κατὰ βραχὺ ἐνδείκνυσι τὰ τῆς ὑποθέσεως. ἴδου γὰρ ἔγνωμεν ὅτι ἀδελφὴ τοῦ ὀρέστου, καὶ διὰ τί θρηνεῖ.

l. 94. Ον κατὰ μὲν βάρβαρον) παρὰ τὸ ὑπὸ ἀγαμέμνονος ἐν τῇ νεκυίᾳ, Οὔτε με δυσμενέες ἄνδρες, καὶ τὰ ἑξῆς. πάνυ δὲ περιπαθὴς ὁ λόγος, εἰ καὶ πολεμίων πικροτέρα ἐφάνη κλυταιμνήστρα τῷ ἰδίῳ ἀνδρί. πάνυ γὰρ περιπαθὲς τὸ ἐπὶ τηλικούτῳ καὶ τοσαῦτα διαπραξάμενον εἰπεῖν, ὅπως δρυῶν ὑλοτόμοι. τὸ δὲ ὅλον, μήτηρ δὲ ἐμὴ καὶ ὁ συγκαθεύδων αὐτῇ αἴγισθος ἔσχισαν αὐτὸν κατὰ τὸ κάρα διὰ φονικοῦ πελέκεως, καθὰ δρυῶν δενδροτόμοι, σχίζουσι δηλονότι. τὸ μὲν κάρα ἔχει τὸ πρότερον βραχὺ, καὶ τὸ δεύτερον μακρόν. παίουσι κάρα θοῦ ξ. τὸ δὲ κρᾶτα, τὸ πρότερον μακρὸν, καὶ τὸ δεύτερον βραχύ.

l. 95.

l. 95. Οὐκ ἐξείνισε) ἀντὶ τοῦ οὐκ ἀπέκτεινε. ξένια γὰρ ἄροτος, τραύματα, φόνοι. καὶ Ἀρχίλοχος, Ξείνια δυσμενέεσι λυγρὰ χαριζόμενοι.

l. 100. Η μεσοῦ φέρεται) εἰ δὲ καὶ τὰ τῆς χρυσοθέμιδος παρέλκεται, αὕτη γε, διὰ τὸ πάνυ ἀλγεῖν, οὐδένα κατ' ἀξίαν φροντίζειν τῶν γεγονότων οἴεται ἢ μόνην αὐτήν.

l. 101. Αδίκως, οἰκτρῶς τε) ἔν τισιν ὑπόκειται ἀντὶ τοῦ ἀδίκως, ἀεικῶς. καὶ οἰκτρῶς μὲν, διὰ τὸ βίᾳ, καὶ ἐπιβουλευθέντα· ἀεικῶς δὲ, ὅτι πλήκει αὐτὸν μεθ' ὕβρεως ἐπίσατο.

l 102. Ἀλλ' οὐ μὲν δὴ λήξω) ὁ νοῦς, ἀλλ' οὐ λήξω θρηνῶν, οὔτε ἡμέρας οὔτε νυκτὸς ὀδυρομένη, ἕως ἂν νύκτας καὶ φῶς βλέπω, ὥστε μὴ ἀηδόνος τρόπῳ ἠχώ τινα προπέμπειν τῶν θρήνων πρὸ τῶν πατρῴων θυρῶν.

l. 108. Ηχὼ) ἀντὶ τοῦ ἦχον. ὃν οἱ ποιηταὶ ἠχὼ λέγουσιν. ἠχὼ γὰρ, τὸ φωνῆς ἀντίφθεγμα.

l. 111. Σεμναί τε θεῶν) εὐφήμως, ὡς καὶ τὸ εὐμενίδες.

l. 118. Ἀντίρροπον) ἢ τὸ καταβαροῦν καὶ καταφερόμενον, ὃ φέρειν οὐ δύναμαι· ἢ ἐπὶ τοῦ ὁρίσου ἀκούειν δεῖ οὕτως τὸ ἀντίρροπον, ὅπερ ἂν εἶχεν ἐκεῖνος φέρειν παρών, ὥστε κοινῇ ἡμᾶς αὐτὸ φέρειν.

Μόνη γὰρ φέρειν οὐκ ἔτι σωκῶ) ἀντὶ τοῦ ἰσχύω. οἱ δὲ νεώτεροι ἀντὶ τοῦ σώζω.

Pag. 81. l. 124. Ιὼ παῖ παῖ) παρεισάγει χορὸν γυναικῶν τῇ Ἠλέκτρᾳ συναχθομένων.

Δυστανοτάτας) τῆς ἐξωλεστάτης. οὐ γὰρ ἐπὶ οἴκτου ἐστὶν ὁ λόγος.

l. 125. Τίν' ἀεὶ τάκεις) ἀντὶ τοῦ διὰ τί τήκῃ τῇ ἀκορέστῳ οἰμωγῇ; ἤγουν, τίς ἐστιν ἡ οἰμωγὴ ἣν οὕτως ἀκορίστως ἀεὶ τήκουσα σαυτὴν οἰμώζεις, τὸν πάλαι ἁλόντα ἀπάταις Ἀγαμέμνονα ἐξ ἐνεργείας τῆς δολερᾶς τῆς ἀσεβεστάτης μητρὸς, ἔκδοτον γενόμενον, δηλονότι χειρὶ κακῇ, ἤγουν κακοποιῷ καὶ φονικῇ.

l. 126. Ἀκόρεστον) ἀντὶ τοῦ ἀκορέστως.

l. 127. Ἀθεωτάτας) ἀσεβεστάτης.

l. 128. Ματρὸς ἁλόντα) λίαν αἰδήμων ὁ χορὸς ἐπεὶ τὸ αἴτιον τρέπει τὴν αἰτίαν. καὶ γυναικῶν ἐστιν ἴδιον, μηδὲ ἐπὶ τοῖς προφανέσιν ἁμαρτήμασι καταλέγεσθαι ἄλλης γυναικός.

l. 131. Καὶ τὸ, Εἴ μοι θέμις τάδ' αὐδᾶν) λίαν ἠθικὸν καὶ ἁρμόζον γυναιξίν· ἐπὶ κατ' ἀρχόντων ἦν ὁ λόγος ἤ, ἐπὶ δικεῖ δυσφημεῖν, φησὶν, εἰ δίκαιόν ἐστιν, οὕτως εὔχομαι. Ἄλλως. οὕτως ὡς ὁ Ἀγαμέμνων ἀπώλετο, οὕτως εἴθε ἀπόλοιτο τάδε παρέχων. θέμις δὲ τὸ ἔννομον, ὅσιον δὲ, τὸ δίκαιον· ὅμως καὶ ἀμφότερα ἐπὶ θεοῦ, τὸ δὲ δίκαιον ἐπὶ ἀνθρώπων.

l. 132. Ω γενέθλα) ὦ παῖδες τῶν εὐγενῶν μυκηναίων.

l. 133. Ηκετ' ἐμῶν καμάτων) οἶδα (φησὶν) ἃ πράττω, καὶ οὐ λανθάνει με ὅτι ὑπὲρ τὸ δέον ποιῶ. ἤ, οἶδα ὅτι μοι συνοεῖτε. ἵνα συνάπτῃ τῷ προκειμένῳ, Ηκετ' ἐμῶν καμάτων παραμύθιον· ἄμεινον δὲ τὸ πρῶτον.

l. 135. Φυγγάνει) ἤγουν διαφεύγει. ἀπὸ τοῦ φεύγω γίνεται φυγάνω, καὶ ἐκβολῇ τοῦ ε, καὶ πλεονασμῷ τοῦ ν, εἶτα διὰ τὸ ἐπαγόμενον γ, τροπῇ τούτου εἰς γ, φυγγάνω. οὕτω γίνεται καὶ τὸ τυγχάνω ἀπὸ τοῦ τεύχω ἀχρήστου, καὶ τὸ ἁνδάνω ἀπὸ τοῦ ἥδω, καὶ τὸ πυνθάνομαι ἀπὸ τοῦ πεύθομαι, καὶ τὸ ἐρυγγάνω ἀπὸ τοῦ ἐρεύγομαι, καὶ ἕτερα.

l. 139. Εἶα τί μ' ὧδε) τοιοῦτοι γὰρ πολλάκις οἱ ἐν τοῖς πάθεσι παρηγορούμενοι, παρακαλοῦντες συγχωρεῖσθαι θρηνεῖν.

Ἀλύειν) ἐν ἄλλοις δυσφορεῖν σημαίνει· ἐνίοτε δὲ τὸ γεγηθέναι, ἀπὸ τῆς ἄλης καὶ διαχύσεως. Ὅμηρος, Η ἀλύεις ὅτι Ἶρον ἐνίκησας τὸν ἀλήτην;

l. 140. Ικνοῦμαι) ἀντὶ τοῦ παρακαλῶ. ἀφικνοῦμαι δὲ ἀντὶ τοῦ παραγίνομαι, καὶ φθάνω.

l. 142. Ἀλλ' οὔτι τόν γ' ἐξ αΐδα) Ὅμηρος, Οὐ γάρ τις πρῆξις πέλεται κρυεροῖο γόοιο.

l. 143. Παγκοίνου λίμνας) εἰς ἣν ἅπαντας ἐρχέσθαι δεῖ.

l. 144. Οὔτε γόοις, οὔτε λιταῖσιν) οὔτε ὀδυρομένη οὔτε παρακαλοῦσα τοὺς θεούς. καὶ Αἰσχύλος, Μόνος θεῶν γὰρ θάνατος οὐ δώρων ἐρᾷ, μόνος οὐ δέχεται γλυκερᾶς μέρος ἐλπίδος.

l. 149. Ἐφίῃ) ἐπιθυμεῖς. τίμιος (φησὶ) τούτων γλίχῃ ἅπερ ἐστὶν οὐκ εὐκόλως φέρειν, θρήνους καὶ πένθη;

l. 151. Νήπιος) ὁ ἐν βρεφικῇ ὢν ἡλικίᾳ, καὶ ἀπὸ τούτου ὁ ἀνόητος.

l. 153. Ἀλλ' ἐμέ γ' ἁ στονόεσσ' ἄραρε) ἀττικῶς τὸ ἄραρε μου, ἀντὶ τοῦ ἤρεσέ μοι ταῖς φρεσίν. καὶ Ἀριστοφάνης, Σὺ δὲ ταῦτ' ἀρέσκει. τὸ δὲ ἄραρεν, ἀντὶ τοῦ σύμφωνα προσιόμενα ἐγὼ καὶ ἀηδόνι ἕνεκα τοῦ θρηνεῖν.

Ἄλλως.

Ἄλλως. ἡ συνήρμοσαί μοι ταῖς φρεσίν. τουτέστιν, ἐκείνην ζηλῶ τὴν ἀεὶ τὸν Ἴτυν στενάζουσαν. Ἄλλως, οὔπως ἦν ῥᾴδιον λέγεσθαι. ἀλλ' ἐμοὶ ἤρεσε κατὰ τὰς φρένας ἡ ἀεὶ τὸ στενάζειν ἀπολλυμένη ἡ τοῦ Διὸς ἄγγελος ὄρνις, ἥτις ταρασσομένη ἀεὶ ὀλοφύρεται Ἴτυν Ἴτυν. νοεῖ δὲ συνυπάγει τὸν λόγον τοῦ ὑποτακτικοῦ ἄρθρου, καὶ λέγει, ἥτις ὄρνις Διὸς ἄγγελος ἀτυζομένη ἀεὶ ὀλοφύρεται Ἴτυν Ἴτυν.

l. 155. Ἀτυζομένα) ἐκπληττομένη τοῖς συμβεβηκόσι, καὶ ὀδυρομένη.

Διὸς ἄγγελος) ὅτι δὲ τὸ ἔαρ σημαίνει, Ὅμηρος, Ὡς δ' ὅτε πανδαρέου κούρη χλωρηὶς ἀηδὼν Καλὸν ἀείδῃσιν ἔαρος νέον ἱσταμένοιο. ἢ ὅτι τὴν ἡμέραν σημαίνει. ἢ ὅτι τὰ ἔαρ τοῖς ἀγγέλλει κατὰ, καὶ τὴν περιθρυλλουμένην ἀγγελίαν, καὶ τὸ πάθος. ἢ ἄγγελον εἶπεν, ὅτι τέρας καὶ τὸ παρ' αὐτὴ γιγνόμενον εἰς παρασείαν τῆς φύσεως καὶ σατπφὸ, Ἦρος ἄγγελος ἱμερόφωνος ἀηδὼν.

l. 157. Σὲ δ' ἔγωγε νέμω θεὸν) ἀντὶ τοῦ, ἐν τιμῇ τῶν θεῶν μερίζω σέ. ἤγουν, θεόν σε ἔχω καθότι δακρύεις ἐν τάφῳ πετραίῳ, τὸ δὲ αἰ αἰ, καθ' ἑαυτὴν λέγει.

Pag. 83. l. 151. Ἐν τάφῳ πετραίῳ) τουτέστιν ἀπολιθωθεῖσα. καὶ Ὅμηρος, Ἐν σπιλάδι, ὅθι φασὶ τυφωέος ἔμμεναι εὐνάς.

l. 155. Περισσὰ) πρὸς τὸ ἄχος περισσῶς. ἀντὶ τοῦ ἀμέτρως ἐν τοῖς θρηνεῖν. περισσῶς (φησὶν) ὀδύρῃ παρὰ τούτους οἷς ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους τυγχάνεις. ὥστε καὶ ἔπειτέ τι διδάσκει ἡμᾶς. ὅτι καὶ ἀδελφαὶ αὐτῆς εἰσι δύο μετριώτερον τὴν συμφορὰν φέρουσαι.

l. 157. Οἷα χρυσόθεμις) ἢ Ὁμήρῳ ἀκολουθεῖ εἰρηκότι τρεῖς τὰς θυγατέρας τοῦ ἀγαμέμνονος, ἢ ὡς ὁ τὰ κύπρια ποιήσας τέσσαρας φησι.

l. 159. Κρυπτᾷ τ' ἀχέων.] ἢ μετοχὴ ἐστὶ τὸ ἀχέων ἀντὶ τοῦ δυσφορῶν ἐπὶ τῷ κακρύφθαι ἢ ὁ ἐν ἥβῃ κρυπτῇ λυπούμενος.

l. 160. Ὄλβιος ὃν) συνυπάγει κἀνταῦθα τὸν λόγον τοῦ ὑποτακτικοῦ ἄρθρου, ὀφείλων γὰρ λέγειν, ὄλβιος ὁ ὀρέστης ὃν ἡ κλεινὴ γῆ δέξεται τῶν μυκηναίων. ὁ δὲ λέγει, ὄλβιος ὅντινα ὀρέστην ἡ κλεινὴ γῆ τῶν μυκηναίων δέξεται ποτὲ εὐπατρίδην ἀντὶ τοῦ περιφανῆ μολόντα εἰς τήνδε τὴν γῆν. βήματι δίφρενι ἀντὶ τοῦ πομπῇ ἤδεια τοῦ διός.

l. 163. Βήματι) ἀντὶ τοῦ ὁδῷ, πομπῇ.

l. 164. Ἀκάματα) ἀκαμάτως καὶ ἀδιαλείπτως. λέγοι δ' ἂν ταῦτα ἐν ὑποκρίσει. ἢ, οὐ κεκμηκότως.

l. 166. Οἰχνῶ) περιέρχομαι. οἰχνῶ δὲ γέγονεν ἀπὸ τοῦ οἴχομαι, παρενθέσει τοῦ ν. μετέπεσε δὲ εἰς τὴν τῶν περισπωμένων συζυγίαν, ὥσπερ καὶ τὸ ἀφικνοῦμαι, γινόμενον ἀπὸ τοῦ αἴχομαι παρενθέσει τοῦ ν. ἀπὸ δὲ τοῦ οἰχνῶ καὶ ἴχνος, διὰ τοῦ ι.

l. 167. Μυδαλέα) διάβροχος τοῖς δάκρυσιν.

Ἀνήνυτον) ἀτελεύτητον.

l. 168 Ὧν τ' ἔπαθεν, ὧν τ' ἐδάη) ὧν ἔπαθε παρ' ἐμοῦ εὐεργεσιῶν· δίδωσι γὰρ αὐτόν. ὧν δὲ ἐδάη, ὅτι συνεχῶς ἔπεμπεν ἀγγέλους δηλοῦσα τὰ καθ' αἴγισθον.

l. 169. Τί γὰρ ἀγγελίας) ἤγουν, τί οὐδὲν ἀγγελίας οὐκ ἔρχεται ἐμοὶ ἀπατώμενον, ἤγουν, ἀπάτην ἔχον, τουτέστι ψευδής.

l. 171. Ἀεὶ γὰρ ποθεῖ) ὁ ὀρέστης φανῆναι, ἀπὸ κοινοῦ.

l. 176. Ὦ τὸν ὑπεράλγη χόλον) ὦ τινι τῷ διὰ τὸν ὑπεραλγοῦντα, τὸν ἄγαν ὀδυνηρὸν καὶ λυπηρὸν χόλον τοῖς πεπραγμένοις νέμουσα, μὴ ὑπερβολῇ χρῶ τοῖς λυπηροῖς καὶ δεινοῖς· μήτε ἐπιλάθου αὐτῶν, ἀλλὰ μέμνησο μὲν αὐτῶν. μετρίως δὲ φέρε. ἢ μήτε ὑπὲρ τὸ δέον ἔχθαιρε. μήτε ἐπιλανθάνου τῆς ἔχθρας.

l. 179. Χρόνος γὰρ εὐμαρὴς) ὁ γὰρ χρόνος εὐμαρῶς παρέρχεται· ἐνίοτε δὲ οὐ μετ' ὀλίγον ἀνυομένου τοῦ χρόνου ἥξει ὀρέστης. ἢ εὐχερής ἐστιν ὁ χρόνος ὥστε μεταπλάθειν τὰ ἀδίκως.

l. 180. Κρίσαν) φωκικήν. κρίσα γὰρ πόλις φωκίδος. * τὴν αὐτὴν τὴν κρίσαν, ἀντὶ κλητικοῦ, τουτέστι τῆς κρίσσης.

l. 181. Βουνόμον) βοῶν θρεπτικήν.

l. 182. Ἀπερίτροπος) ἀνεπίστροφος, ἀνεπίλαστος. ἔνθεν καὶ τὸ περιτροπίαν ἐνιαυτός. ἀπὸ κοινοῦ δὲ ληπτέον τὸ ἀπερίτροπος. οὔτε ὀρέστης ἀπερίτροπος, ὃς ἐν τῇ φωκίδι τρέφεται, οὔτε ὁ κάτω θεός· ἀλλὰ καὶ ὑπὸ ὀρέστου τιμωρηθήσονται. καὶ ἀπὸ τῶν χθονίων θεῶν ἴσθι τὴν τιμωρίαν τοῦ ἀδίκως ἀνῃρημένου προσδόκα. τινὲς δὲ τὸ ἀπερίτροπος ἐπὶ μὲν ὀρέστου, ἀνεπίλαστος· ἐπὶ δὲ τοῦ πλούτωνος, ἀνεπίστροφος τοῦ τῶν ἐχθρῶν

θρὺς μετελθεῖν. πολλάκις γὰρ τὸ κατὰ κοινοῦ λαμβανόμενον, διαφόρως νοεῖται. καὶ Ὅμηρος, Ἔνθ᾽ ἔλιπον δίφρον τε καὶ ἀνέρε δήμου ἀρίστω. τὸ ἔλιπον κατὰ κοινοῦ ἐστιν, ἀλλ᾽ ἐπὶ μὲν τοῦ δίφρου, ἀντὶ τοῦ ἔλαβον· ἐπὶ δὲ τῶν ἀνδρῶν, ἀντὶ τοῦ ἐφόνευσαν.

l. 183. Οὔθ᾽ ὁ παρὰ τὸν Ἀχέροντα) οὔτε ὁ ᾅδης ἀνεπίστροφος. ἀπὸ κοινοῦ γὰρ τὸ ἀπαρέτρεπτος τοῦ τοὺς ἐχθροὺς μετελθεῖν. ἀλλὰ ἔχει ἐπιστροφὴν, καὶ ἐπιμέλειαν ποιεῖται. Ἄλλως. παρὰ ἀντὶ τῆς κατὰ, καὶ ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ ἐν χρήσει αὕτη ἡ σύνταξις τῆς παρὰ προθέσεως.

l. 184. Ἀλλ᾽ ἐμὲ μὲν ὁ πολὺς) ἤγουν, τὸ πλεῖστον τοῦ βίου ἐβίωσα ἐν κακοῖς, καὶ ὁ πλείων με (φησὶ) βίος ἀπολέλοιπε, μηδέποτε ἐν ἀγαθῇ ἐλπίδι γενομένην. ἐπεὶ μέχρι νῦν οὐδὲν ὑπὲρ ἐκδικίας Ἀγαμέμνονος πέπρακται.

l. 189. Ἇς φίλος οὔτις ἀνὴρ) ἤτοι, ἧς φίλος οὐδεὶς προΐσταται, ἀλλὰ πάντες εἰσὶν ἐν ἀτυχήμασιν εὐλαβούμενοι. ἢ ἐκεῖνο, Ἀνδρὸς κακῶς πράσσοντος ἐκποδὼν φίλοι.

l. 190. Ἔποικος) ἀντὶ τοῦ μέτοικος.

Ἀναξία) ἀξίαν οὐκ ἔχουσα, ἀλλὰ ἄτιμος.

l. 191. Οἰκονομῶ) ἀντὶ τοῦ διαιτῶμαι τοὺς πατρῴους οἴκους.

Pag. 85. l. 192. Ὧδε μὲν ἀεικεῖ) δεικτικῶς τὸ ὧδε. ἐλεεινὸν δὲ τὸ τοιοῦτον, καὶ λεληθότως ἐμφαῖνον τὸ σχῆμα τῆς ὑποκριτῆς. ἀεικεῖ δὲ ἀντὶ τοῦ αἰσχρᾷ, ἀπρεπεῖ. παρὰ τὸ μὴ ἐοικέναι, ὃ δηλοῖ καθήκειν.

l. 194. Οἰκτρὰ μὲν νόστοις αὐδά) ἡ ἀγγελία ἡ περὶ τοῦ νόστου τοῦ πατρὸς οἰκτρὰ ἐγένετο, εὐθέως ἀναιρεθέντος. ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ, αὐδά. οἰκτρά σοι οὖν γέγονεν ἡ φωνὴ ἡ ἀγγέλλουσα περὶ τοῦ νόστου τοῦ πατρός· οἰκτρὰ δὲ καὶ περὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ. ἤγουν, οἰκτρὰ πέπονθας καὶ ὅτε ἤκουσας παρεῖναι Ἀγαμέμνονα, προσδοκῶσα ὅτι ἐπιβουλευθήσεται· οἰκτρὰ δὲ, ὅτι καὶ ἡ πρᾶξις γέγονε. καὶ ἀνῃρέθη.

l. 197. Ἀντιαία γενύων) ὅτι ἀντιαίαν ἐπλήγη ἀπὸ γενύων παγχάλκων, ὅ ἐστι πελέκεων. γένυς γὰρ, εἶδος πελέκεως.

l. 198. Δόλος ἦν ὁ φράσας) ἀντὶ τοῦ ὁ φρασάμενος, ἐπινοησάμενος· ὁ δὲ κτείνας, ἔρως. διὰ ἔρωτα γὰρ ἑαυτῆς ἀνεῖλον Ἀγαμέμνονα. δόλος ὁ φρασάμενος τὴν ἐπίθεσιν ἐν ᾗ ἀνῃρέθη.

Ἔρος ὁ κτείνας) ἔρος, μικρὸν, διὰ τὸ μέτρον· ὅτι δὲ καὶ μικρὸν γράφεται, δῆλον ἐκ τῆς αἰτιατικῆς τὸν ἔρον γὰρ λέγομεν. καὶ Ὅμηρος, -- ἐξ ἔρον ἕντο.

l. 199. Προφυτεύσαντες) προσκιασάμενοι, προκατασκευάσαντες.

l. 200. Μορφάν) μορφὴν, τύπον. τὴν δὲ μοιχείαν φησὶ τοῦ Αἰγίσθου, ἢ τὴν ὄψιν ἣν εἰργάσατο τοῦ φόνου.

Εἴτ᾽ οὖν θεὸς) πάνυ αἰδημόνως ὁ χορὸς τὸ μὲν πρᾶγμα λέγει, τοὺς δὲ πράξαντας οὐκ ἐλέγχει.

Εἴτε βροτῶν ἦν τις ἀπὸ βροτῶν.

l. 202. Ὦ πασᾶν κείνα) ὦ ἡμέρα ἐκείνη ἡ ἐλθοῦσα ἐμοὶ ἐχθίστη, ἡ μάλιστα μεμισημένη πασῶν ἡμερῶν τὸ δὲ πλέον, περισσόν.

l. 204. Ὦ δείπνων ἀρρήτων) τῶν ὑπὸ Αἰγίσθου (φησὶ) τῷ Ἀγαμέμνονι παρασκευασθέντων ἐπ᾽ ὀλέθρῳ, ἃ οὐδὲ ὀνομάσαι καλόν.

Ἔκπαγλ᾽ ἄχθη) μεγάλα.

l. 206. Τοὺς ἐμὸς εἶδε) ὤφειλεν εἰπεῖν πρὸς τὸ ἔκπαγλα ἄχθη, ἃ ὁ ἐμὸς εἶδε πατήρ· ὁ δὲ, πρὸς τὸ σημαινόμενον ἀποδοὺς, λέγει, οὓς θανάτους ἀπρεπεῖς εἶδεν ὁ ἐμὸς πατὴρ ἀπὸ διδύμαιν χεροῖν.

l. 207. Διδύμαιν χεροῖν) τῆς Κλυταιμνήστρας καὶ τοῦ Αἰγίσθου.

l. 208. Αἳ τὸν ἐμὸν εἷλον βίον) πάνυ περιπαθῶς, αἵτινες χεῖρες αἱ ἀνελοῦσαι τὸν Ἀγαμέμνονα, τὸν ἐμὸν βίον ἀνεῖλον, καὶ προδεδώκασι τοῖς ἐχθροῖς.

l. 210. Οἷς θεὸς) ἀπὸ τῶν χειρῶν μεταβαίνει ἐπὶ τοὺς ἐργαζομένους ταῖς χερσί.

l. 211. Ποίνιμα) ποινῆς ἄξια. ποινὴ δὲ λέγεται ἐπὶ μόνης καταβολῆς χρημάτων, Ὅμηρος, Ποινὴν οὐ παιδὸς ἐδέξατο τεθνειῶτος. καὶ, Ἀλλ᾽ ὁ μὲν ἐν δήμῳ μένει αὐτοῦ πόλλ᾽ ἀποτίσας Τοῦ δέ τ᾽ ἐρητύεται κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ, Ποινὴν δεξαμένῳ.

l. 212. Ἀγλαΐας) ἡδονῆς. δόξης.

l. 114. Φράζου μὴ πόρσω φωνεῖν) ὁ χορὸς ἐπιτιμᾷ τῇ Ἠλέκτρᾳ μὴ ἄντικρυς ταῖς βλασφημίαις κατὰ Κλυταιμνήστρας καὶ Αἰγίσθου χαίρειν.

l. 215. Οὐ γνώμαν ἴσχεις) οὐ νοεῖς, οὐ γινώσκεις (φησὶν) ἐξ οἵων ἀγαθῶν εἰς τί ἀνιαρὸν ἐλήλυθας.

l. 216. Οἰκείας) ἤτοι τὰς συγγενικάς· ἢ ἀπὸ σοῦ ἐσομένας, καὶ οὐκ ἀλλαχόθεν.

l. 219. Σᾷ δυσθύμῳ τίκτουσ᾽ ἀεὶ) σαυ-

σαυτῇ γίνονται ταῦτα, ἐξ ὧν πολεμεῖταί σου ἡ ψυχὴ, ὡς ἐν ἀτιμίαις αὐτῆς οὔσης. Ἄλλως, πολὺ ἐκτήσω τὸ πλῆθος τῶν κακῶν, διὰ τῆς σῆς δυσθύμου ψυχῆς τίκτουσα ἀεὶ ταραχάς. καὶ ἐριδας δύσθυμος· ἡ, σκληρὸς, βαρύθυμος. ᾧ ἐναντίον ὁ εὔθυμος.

l. 220. Τὰ δὲ τοῖς δυνατοῖς οὐκ ἐριστὰ] τοῖς κρατοῦσιν οὐ δι' ἔριδος δεῖ εἰς ταῦτα προσπελάζειν· ἀντὶ τοῦ οὐκ οἷόν τε σε ἐρίζειν τοῖς δυνατοῖς. καὶ ἄλλως. ταῦτα δὲ ἃ πράττεις, οὐκ ἐριστὰ τοῖς κρατοῦσιν ἐστί. τουτέστι, περὶ τούτων φιλονεικίαν πρὸς τοὺς κρατοῦντας ποιεῖσθαι ἀσύμφορον. ἐριστὴς δὲ, ὁ φιλόνεικος· ἐριστικὸς δὲ, ὁ ἐπιτηδειότητα ἔχων εἰς τὸ ἐρίζειν. ὥσπερ φιλικὸς, ὁ ἐπιτήδειος ἐς φιλίαν. ἐριστὸν δὲ, τὸ ἀξίαν ἔχον τὴν ἔριν. ὥσπερ παικτὸν παίγνιον, τὸ ἄξιον παίζεσθαι, καὶ παικτὴ παιδιὰ, ἡ ἀξία παίζεσθαι.

l. 221. Πλάθειν] πελάζειν.

l. 223. Ἐξοιδ'. οὐ λάθει μ' ὀργὰ] τοῦτο τὸ ἔπος (φησὶν) οὐ λανθάνει με, ἀλλ' οἶδα τὸ ἀσφαλὲς καὶ συμφέρον. διὰ δὲ τὴν ὑπερβασιν τῶν δεινῶν, ἀναγκάζομαι καὶ ἐπικινδυνώδη τινὰ φθέγγεσθαι.

Pag. 87. l. 227. Τίνι γάρ ποτε] παρὰ τίνος γὰρ ἂν ἀκούσαιμι τὰ συμφέροντα, ἢ παρ' ὑμῶν τῶν συνοίκων; ὥστε μὴ συγχωρῆσαι ἐν δεινοῖς οὔση παρηγορίαν τινὰ ἔχειν ἐκ τῶν ὀδυρμῶν καὶ θρήνων. οὐ γὰρ πρὸς ξένους ἔχω, ἀλλὰ πρὸς ὑμᾶς εὐνοοῦντας.

Ὦ φίλα γένεθλα] ὦ προσφιλὲς ἐμοὶ γένος.

l. 229. Τίνι φρονοῦντι] παρὰ τίνος φρονοῦντος καίρια, ἤγουν συμφέροντα.

l. 230. Ἀνετέ μ', ἄνετε] ἐάσατε. ἤτοι, παύσασθέ με παραμυθούμεναι. Ἢ οὕτως, ὑμεῖς με παραμυθούμεναι ἄνετε. ὅ ἐστιν, ἐπιτρέπετε ὀδύρεσθαι, καὶ μὴ αὔξετέ μου διὰ τῆς παραμυθίας τὸν ὀδυρμόν.

l. 231. Τάδε γὰρ ἄλυτα] τὸ θρηνεῖν τὸν πατέρα, ἄλυτόν μοι ἐστίν. ὅ ἐστιν, οὐδέ ποτε παύσομαι, ἀλλ' ἀεὶ ἐν τῷ θρηνεῖν ἔσομαι.

l. 233. Ἀνάριθμος ὧδε θρήνων] ἔν τισι κεῖται ἀνάνομος. ἤτοι ἀεὶ νεμομένη ἐν αὐτοῖς, καὶ οὔποτε χωρὶς οὖσα τῆς τῶν δακρύων νομῆς. κεῖται δὲ καὶ ἀνήριθμος, καὶ ἔστιν ὁ λόγος, οὐκ ἔσομαι ἀνήριθμος θρήνων ἀλλ' ἐν θρήνοις ἀριθμήσομαι. Ἢ οὕτως, ἀνάριθμος, ἤτοι οὐκ ἀριθμοῦσα τοὺς θρήνους, ἀλλὰ δαψιλέστερον χρωμένη αὐτοῖς.

l. 238. Καὶ τί μέτρον] ἔχει τόδε τὸ κακὸν ὥστε μετρίως θρηνεῖν. πρὸς γὰρ ἄμετρον κακὸν καὶ ἀμέτρου δεῖται θρήνου.

Κακότητος] τῆς συγχύσεως μου.

l. 241. Μὴτ' εἴην ἔντιμος τούτοις] τοῖς ἀμελοῦσι τῶν γονέων. μὴ εἴη μοι ταύτης τῆς τιμῆς τὸ τῶν γονέων μὴ μέχρι τοῦ παντὸς ὀδύρεσθαι. τουτέστι, μὴ θέλοιμι ἔχειν τιμὴν ὑπὸ τούτων.

l. 242. Μήτ' εἴτῳ πρόσκειμαι χρηστῷ] μήτε εἴ τινι ἀγαθῷ καὶ χρηστῷ πρόσκειμαι φίλῳ συνοικεῖν εὔκηλος. ἤτοι, μηδὲ, εἰ ἀγαθὸς τίς ἐστιν ᾧ ἐγὼ πρόσκειμαι, μηδὲ τούτῳ συνοικεῖν εὖ, ζηλοῦσα αὐτὸν καὶ ἀποδεχομένη, εἰ τοιοῦτος περὶ τῶν γονέων φαίνοιτο. μήτε οὖν αὐτῇ γενοίμην, μήτε εἰ ὁ ξυνοικῶν μοι τοιοῦτος εἴη, ζηλοίην τὰ ἐκείνου, ὥστε καταφρονεῖν τῶν γονέων. Ἢ οὕτως, μηδὲ εἰ συνοικοίην χρηστῷ τινι ἀνδρὶ, ζηλώσαιμ' ἂν τὰ ἐκείνου ἡσυχάζουσα, καὶ κατέχουσα τοὺς ἐπὶ τῷ πατρὶ γόους.

l. 243. Γονέων ἐκτ'] τῶν ἐπὶ τοῖς γονεῦσιν ὀξυτόνων γόων τὰς πτέρυγας ἴσχουσα ἐκτίμους. ἀντὶ τοῦ ἐκτὸς τιμῆς. ἤδη ἐν τῷ τιμᾷν τοὺς πατέρας εἶναι ἴδια τῶν γονέων. πτέρυγας δὲ ὀξυτόνων γόων εἴρηκε, διὰ τὸ ταχὺ ἅμα μετὰ γὰρ τῇ μνήμῃ καὶ ὀδυρμὸς οὐδενὸς τοῦ μεταξὺ ὄντος· ὀξυγόους δὲ, διὰ τὸ σφοδρόν. καὶ τὸ εἰς ὀξὺ τείνεσθαι, τουτέστιν εἰς ἄκρον ἐλθεῖν.

l. 249. Πάλιν δώσουσιν] ἀντὶ τοῦ ἀνταποδώσουσιν, ἀντιστα θμήσουσι τοῦ φόνου.

l. 251. Αἰδὼς] ἢ τὶ αἰδοῦς ἔρροι, καὶ ἡ περὶ πάντας εὐσέβεια, εἰ τῶν ἀδίκως ἀνῃρημένων μὴ τιμωρία ἔσαι.

l. 253. Σὺ νίκα] τὸ σὺ νίκα, πάνυ ἀναγκαίως, ἵν' ἀφορμὴ γένηται μακρὰν ἐκτεῖναι ῥῆσιν τῇ Ἠλέκτρα, ἐν ᾗ πάντα τὰ καθ' ἑαυτὴν παραλήψεται.

l. 254. Αἰσχύνομαι μὲν] αἰδοῦμαι εἰ δοκῶ ὑμῖν βαρέως πενθεῖν, καὶ ἀπαραμυθήτως ἔχειν.

l. 255. Δυσφορεῖν] ἀγανακτεῖν. τὸ δυσφορεῖν κυρίως ἐπὶ νόσου λέγεται, ᾧ ἐναντίον τὸ εὐφορεῖν, ὡς παρ' Ἱπποκράτει, εὐφόρως φορέουσι.

l. 256. Ἀλλ' ἡ βία γὰρ] ἀπείπερ ἐν

τοῖς φθάσασιν ἐπετίμησαν αὐτῇ διὰ τὸ ἀνενδότως θρηνεῖν, περὶ τούτου πρῶτον ἀπολογεῖσθαι βούλεται. λέγει δὲ, Ἀλλὰ σύγγνωτε. ἡ βία γὰρ ἀναγκάζει με δρᾷν ταῦτα.

l. 259. Ἀγὼ κατ' ἦμαρ] ἀναγκαίως κέχρηται τῷ νοήματι. ἐπὶ μὲν γὰρ γινομένῳ πράγματι καὶ παρεστῶτι εἰκὸς καὶ παύσασθαι τὸν ἀδημονοῦντα. ὁπότε δὲ αὐτὴν οὐ μόνον τὰ τοῦ πατρὸς λυπεῖ, ἀλλὰ καὶ τὰ τῆς μητρὸς, καὶ τὰ αἰγίσθου ὁσημέραι γιγνόμενα, εἰκότως παραλείνει καὶ τὸ πενθεῖν.

l. 260. Καταφθίνονθ'] μαραινόμενα, κατὰ μεταφορὰν, ἀντὶ τοῦ μειούμενα. τὸ θάλλειν ἐπὶ τῶν φυτῶν λέγεται κυρίως, καὶ ἔχει ἐναντίον τὸ μαραίνεσθαι, ἢ τὸ φθίνειν. φθίνειν γὰρ καὶ μαραίνεσθαι ταυτόν. καὶ ἀπὸ τούτων καὶ ἐπ' ἄλλων, ὡς ἐνταῦθα, θάλλοντα μᾶλλον ἢ καταφθίνοντα, ἀντὶ τοῦ αὐξάνοντα μᾶλλον καὶ τρεφόμενα, ἢ μειούμενα.

Pag. 89. l. 260. Ἐν τοῖς ἐμαυτῆς] ἀντιπερὶ λίαν τὸ ἐν τοῖς ἐμαυτῆς, ὅτι ἀδικουμένη οὖσα ἐν τοῖς ἐμαυτῆς.

l. 261. Κἀκ τῶν δ' ἄρχομαι] καὶ βασιλεύομαι ὑπ' αὐτῶν. ἔτι δὲ τοῦτο χαλεπώτερον, τὸ καὶ τούτοις ὑποτετάχθαι.

l. 264. Οταν θρόνοις αἴγισθον] καὶ γὰρ μετὰ τὸ φονεῦσαι Ἀγαμέμνονα αἴγισθος ἐβασίλευσεν. Ὅμηρος. Αἴγισθος ἑπτάετες πολυχρύσοιο μυκήνης, κτείνας ἀτρείδην· δέδμητο δὲ λαὸς ὑπ' αὐτῷ.

l. 266. Φοροῦντ' ἐκείνῳ ταυτὰ] οὐχ ὅμοια βασιλικὰ, ἀλλὰ τὰ ἐκείνου. πάνυ γὰρ τοῦτο περιπαθὲς, καὶ εἰς ὑπόμνησιν ἄγον τὴν μοῖραν τοῦ πατρὸς. ἐσθήματα μὲν καὶ ἐσθῆτες, ἐν πεζῷ λόγῳ ἄχρηστα, ἐσθὴς δὲ ἐν χρήσει.

Καὶ παρεστίους] ἤγουν ἐφεστίους. ἐφέστιοι δὲ λοιβαὶ, αἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ τελούμεναι.

l. 267. Σπένδοντα λοιβὰς] τὸ τῆς ἀσεβείας αἰγίσθου κατηγόρημα, εἰ σπένδει θεοῖς ὅπου ἄδικος φόνος εἴργασται. σπένδω λοιβὰς, ὡς λέγω λόγον, καὶ σπένδειν ἐπὶ τῶν ὑγρῶν λέγεται.

l. 268. Ἰδὼ δὲ τούτων] ζηλοτυπίας μεστὸν τὸ πρᾶγμα. κινητικὸν δὲ πρὸς οἶκτον τὸ αὐτοέντην πρὸς κοίτῃ πατρὸς.

l. 269. Αὐτοφόντην] γράφεται καὶ αὐτοέντην, τὸ δὲ ἡμῖν παρέλκει ἀττικῶς.

l. 270. Μητέρ' εἰ χρεὼν] χρεὼν ἀντὶ τοῦ χρεῖος, καὶ ἀπὸ τούτου περίσπων. ὡς τὸ ἄφθιν ἀντὶ τοῦ ἐχρεώστει, καὶ ἀπὸ τούτου ἀντὶ τοῦ ἐπορίστων.

l. 272. Τλήμων] τολμηρὰ, ἀναιδής.

Μιάστορι] λυμεῶνι, φονεῖ. μιάστωρ, ὁ διὰ τὸν παρ' ἑαυτῷ μιασμὸν καὶ τοὺς ἄλλους μιαίνων.

Ὥστε τῷ μιάστορι ξυνεῖσι] ξυνυπακούεται ὁ καὶ ξύνδεσμος. τὸ γὰρ ὥστε, μόνον μετὰ ἀπαρεμφάτου ζητεῖ τάττεσθαι.

l. 275. Εὑροῦσ' ἐκείνην ἡμέραν] τὸ εὑροῦσα, τὸν πόθον καὶ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς γυναικὸς σημαίνει. ὡς ἡδέως αὐτὴν θεωμένην.

l. 276. Ἁμὸν] τὸ ἡμέτερον, ἤγουν τὸ ἐμὸν, ἡμέτερον μὲν, ὃ πολλοὶ ἔχομεν· ἐμὸν δὲ, ὃ μόνος ἐγὼ ἔχω.

l. 278. Θεοῖσιν ἐμμήνους ἱερὰ] οἱ ἀργολικοὶ συγγραφεῖς τρισκαιδεκάτην εἶναί φασι μηνὸς γαμηλιῶνος, ὡς δεινίας ἐν ἑβδόμῳ ἀργολικῶν.

l. 180. Κωκύω] δακρύω. λέγομεν δὲ δακρύω τὸν τεθνηκότα, ἐπιδακρύω δὲ τῷ τεθνηκότι.

l. 281. Ἐπωνομασμένην] ἐφ' ᾧ ὠνομάσθην.

l. 283. Ὅσον μοι θυμὸς] ἐπικουφίζεται γὰρ τοῖς δακρύοις ἡ συμφορά. αἰσχύλος, Οἱ τε στεναγμοὶ τῶν πόνων ἐρείσματα.

l. 284. Γενναία] εὐγενὴς λόγοις καὶ οὐ πράξεσιν.

l. 286. Ὦ δύσθεον] καὶ ταῦτα ἀριστοφάνης παρῴδηκεν ἐν γηρυτάδῃ· δύσθεον δὲ, ἀσεβές.

Σοὶ μόνῃ πατὴρ τέθνηκεν] οὐκ ἀνῃρέθη φησὶν, ἀλλὰ τέθνηκε. τῷ παραδείγματι τῆς λέξεως παραλογιζομένη τὴν παρανομίαν.

l. 295. Ὑλακτεῖ] ἐμμανῶς καὶ ἀναιδῶς βοᾷ ὡς κύων.

Σὺν δ' ἐποτρύνει] συμπαροτρύνει δὲ ἐπὶ ταῦτα ὁ νυμφίος αὐτῆς ὁ ἔνδοξος παρὼν πέλας. ἤγουν συναθεῖ. λέγεται δὲ τὸ συναθεῖν ἐπὶ τῶν ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν ὠθούντων, ὅμοιον τῷ, ναύτας ἐφορμήσαντα χρῆμα ... τὸ πλεῖν, ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τὸ πλεῖν παρορμήσαντα.

l. 296. Ὁ κλεινὸς] κατὰ εἰρωνείαν.

l. 298. Ὁ σὺν γυναιξὶ τὰς μάχας] συνεργούσης γὰρ κλυταιμνήστρας ἀνεῖλε τὸν Ἀγαμέμνονα, Αἰγίσθου ὑπὸ χερσὶ καὶ οὐλομένης ἀλόχοιο.

l. 299.

l. 299. Ἐγὼ δ᾽ ὀρέστην τῶνδε] γράφεται, ἐγὼ δ᾽ ὀρέστην προσμένουσ᾽ ἀεί ποτε.

Pag 91. l. 306. Τὰς οὔσας] τὰς παρούσας.

l. 307. Καὶ τὰς ἀπούσας] ἤγουν καὶ ἃς εἶχεν καὶ ἃς ἔμελλον ἀνακύψειν. λέγεται δὲ ὑπερβολικῶς.

l. 308. Ἐν οὖν τοιούτοις] θαυμαστῶς καὶ ἀνθρωπίνως δικαιολογεῖται. ἐπεὶ οἱ ἐν δεινοῖς καὶ ἔξω λογισμοῦ τινὰ πράττουσι, καὶ εἰς θεοὺς ἀσεβῆ φθέγγονται.

l. 311. Φέρ᾽ εἰπὲ] ἐπεὶ θρασυτέρῳ λόγῳ ἡ ἠλέκτρα κέχρηται, ὁ χορὸς βουλόμενος περὶ ὀρέστου πυθέσθαι, ἐρωτᾷ εἰ πάρεστιν αἴγισθος.

l. 313. Ἦ κάρτα) ἐν ἤθει, δηλονότι, πολλοῦ γε δεῖ.

Μὴ δόκει) ἀντὶ τοῦ ἤγουν. δαιμονίως ᾠκονόμηται τοῦτο πρὸς τὴν χήρωσιν κλυταιμνήστρας. τὸ δὲ εἴργεσθαι ἐξόδου, περιπαθὲς μὲν πρὸς τὴν μείρακα, χρήσιμον δὲ πρὸς τὴν ὑπόθεσιν.

l. 314. Θυραῖον οἰχνεῖν) ἀντὶ τοῦ θυραίαν διατρίβειν. θυραῖος ἀντὶ τοῦ θυραία, καὶ ῥαγδαῖος ἀντὶ τοῦ ῥαγδαία, καὶ βίαιος ἀντὶ τοῦ βιαία, καὶ ὅσα εἰς ος ἀρσενικὰ ἀντὶ θηλυκῶν λέγεται εἰς α ληγόντων, ἀττικά ἐστι. χρύσεος δὲ ἀντὶ τοῦ χρυσῆ, καὶ κλυτὸς ἀντὶ τοῦ κλυτή, καὶ ὅσα εἰς ος ἀρσενικὰ ἀντὶ θηλυκῶν λέγεται εἰς η ληγόντων, ποιητικά.

l. 315. Ἦ κἂν ἐγὼ) ὄντως, εἰ ταῦτα οὕτως ἔχει, καὶ ἐγὼ ἂν θαρροῦσα μᾶλλον ἀφικοίμην εἰς τοὺς σοὺς λόγους.

l. 317. Ἱστόρει) ἐρώτα. ἱστορεῖν τὸ διέρχεσθαι τόπους παρὰ τοῖς κοινοῖς, παρὰ δὲ τοῖς ποιηταῖς, τὸ ἐρωτᾶν.

l. 318. Τοῦ κασιγνήτου τί φῄς) λείπει ἡ περί.

l. 319. Μέλλοντος) βραδύνοντος.

l. 321. Φιλεῖ γὰρ ὀκνεῖν) δύναται τὸ ὀκνεῖν Ὁμηρικῶς εἰρῆσθαι ἀντὶ τοῦ φοβεῖσθαι, Ὀκνείω δ᾽ ἵππων ἐπιβαινέμεν ὠκειάων.

Πράσσων) ἐπιχειρῶν πράττειν.

l. 323. Πέφυκεν ἐσθλὸς) ἤγουν ἀγαθὸς ὑπάρχει, ὥστε ἐπαρκεῖν, τουτέστι βοηθεῖν τοῖς φίλοις.

l. 324. Ἐπεί τ᾽ ἂν) ἐπεί τοι ἄν.

l. 325. Ὡς δόμων ὁρῶ τὴν σὴν ὅμαιμον) οὐχ ὡς τῆς χρυσοθέμιδος τἀναντία φρονούσης τῇ ἠλέκτρᾳ, ἀλλ᾽ ἐπειδὴ ὁρῶσιν ἐναγίσματα βαστάζουσαν, τὸ πρᾶττον πυθέσθαι βουλόμεναι, κωλύουσιν αὐτὴν τῶν ἑξῆς λόγων.

l. 326. Φύσιν) κατὰ φύσιν, ἤτοι φύσει, καὶ οὐ θέσει. τοῦ γνησίου ἐναντίον ὁ μὴ φυσικός, ὁ λεγόμενος κόπελος· τοῦ δὲ φύσει υἱοῦ, ὁ θέσει, ἤγουν ὁ υἱοθετούμενος.

l. 329. Τίν᾽ αὖ σὺ τήνδε) τὸ ἑξῆς, τίνα φάτιν φωνεῖς; ἐπιτηδὲς δὲ τοῖς ἀγγέλοις ἤθεσιν ἀντιπαρατάττουσι πρόσωπα, καθάπερ νῦν τῇ ἠλέκτρᾳ χρυσόθεμιν συνέζευξε, καὶ τῇ ἀντιγόνῃ τὴν ἰσμήνην, ἕνεκα τοῦ διαποικίλλειν ταῖς ἀντιρρήσεσι τὰ δράματα.

l. 333. Καίτοι τοσοῦτόν γ᾽ οἶδα) ὡς εἰ ἔλεγεν, οἶδα ὅτι καὶ αὐτὴ ἀλγῶ ἐπὶ τοῖς παροῦσιν.

l. 334. Ὥστ᾽ ἄν, εἰ σθένοιμι) τρία γὰρ παρακολουθοῦσιν εἰς τὸ γενέσθαι τι, βούλησις, δύναμις καὶ ἐπιστήμη.

l. 336. Ὑφειμένῃ δοκεῖ) μὴ ὅλον τὸ ἱστίον ἀναπεπτασμένῃ. ἀντὶ τοῦ, δοκεῖ μοι ταπεινῶς διαλέγεσθαι καὶ ὑπηκόως. μεταφορικῶς δὲ λέγεται ἀπὸ τῶν πλεόντων, οἳ πρὸς τὴν βίαν τῶν ἀνέμων οὐκ ἀντέχοντες ὑφιᾶσι τὸ ἱστίον. Εἰς τὸ αὐτό. ὑφεῖσθαι τὸ ἱστίον, δηλονότι συστέλλειν τὸ φρόνημα, καὶ μὴ ἄντικρυς μάχεσθαι· οἱονεὶ τῇ προαιρέσει χρῶμαι.

l. 339 Τὸ μὲν δίκαιον) ὁ νοῦς, τί ὄφελος τῆς δικαιοσύνης, εἴ τις διὰ ταύτην τοῖς δεινοῖς περιπέσῃ.

l. 341. Ἀκουστέα) ἀττικῶς, ἀντὶ τοῦ ἀκουστέον. τουτέστιν, ἄξιόν ἐστιν ὑπακούειν κατὰ πάντα τῶν ἀρχόντων.

l. 343. Μέλειν) φροντίζειν;

l. 444. Ἅπαντα γάρ σοι) ταῦτα ὁποῖά ἐστι τὰ ἐπὶ τῇ ἀντιγόνῃ, ὅπου τῇ ἰσμήνῃ λοιδορεῖ, καί φησιν αὐτῇ τὰ κρείττονος φρονεῖν.

Τἀμὰ νουθετήματα) δηλονότι, ἃ εἶπες ἐμὲ νουθετοῦσα.

l. 346. Ἐπεί θ᾽ ἑλοῦ γε) ὁμολόγησον σαυτὴν ἢ φρονεῖν κακῶς, προστιθεμένην τοῖς ἐχθροῖς, ἢ φρονοῦσαν, τῶν φιλτάτων ἀμνημονεῖν. δηλονότι, θάτερα σε δεῖ ὁμολογῆσαι, ἢ ὅτι κακῶς φρονεῖς, ἢ ὅτι ἑκοῦσα ἁμαρτάνεις καὶ παρορᾷς. τὸ δὲ θάτερα ἀντὶ τοῦ θάτερον, ἀττικῶς εἴρηται. τὸ δὲ, ἐπεί θ᾽ ἑλοῦ γε, ἀντὶ τοῦ, εἰ δὲ μή τοι, ἔκλεξαι θάτερον.

l. 349. Τὸ τούτων μῖσος) λείπει ἡ κατά.

Pag. 93. l. 351. Τήν τε δρῶσαν) ἀντὶ τοῦ ἐμέ.

Ἐκτρέπεις) ἡ ἐκ ἀντὶ τῆς ἀπό. ἀποτρέπεις.

ἐκτρέπεις. ἐκτρέπειν, τὸ παρακλίνειν τῆς ὁδοῦ· καὶ ἐκτροπὴ, ὅταν τις ἣν βαδίζει ὁδὸν ἀφεὶς, ἑτέραν βαδίσῃ.

l. 355. Κακῶς μὲν, οἶδ᾽) κακῶς μὲν ζῶ, ἀλλ᾽ ὑπὲρ τοῦ λυπεῖν σοῦ ἐχθροὺς τοῦτο προαιροῦμαι· οὐ γὰρ ἐφίεμαι τρυφορώτερον ζῆν.

l. 356. Λυπῶ δὲ τούτους) διὰ τὸ τιμᾶν τὸν πατέρα.

l. 364. Ἐμοὶ γὰρ ἔστω) ἐμοὶ (φησὶν) ἔστω τροφὴ ἡ τῇ ἀνάγκῃ μόνον ἁρμόζουσα, καὶ τὴν πεῖναν ἀπελαύνουσα. οὐ δέομαι γὰρ τοιαύτης τροφῆς ἀφ᾽ ἧς ἡδονὴν σχήσω. Ἢ οὕτως, τοῦτο μόνον ἐμὲ βοσκέτω, τὸ μὴ λυπεῖν ἐμὲ αὐτὴν, εἰ τοῖς φονεῦσι τοῦ πατρὸς πείθεσθαι ἀναγκασθήσομαι.

l. 366. Οὐδ᾽ ἂν σὺ σώφρων) οὐδὲ σὺ, εἰ ἐσωφρόνεις, ἀβρῶς ἔζης, ἠμεληκυῖα τοῦ πατρός.

Νῦν δ᾽ ἐξὸν) ἀδείας οὔσης. τὸ ἐξὸν, τὸ παρὸν, τὸ ἐνὸν, καὶ ὅσα ἄλλα οὐδέτερα μετοχικὰ, οὐδέποτε οἱ Ἀττικοὶ πλαγιάζουσιν, ὅτε πλαγιασμὸν ἡ σύνταξις ἀπαιτεῖ.

l. 367. Καλοῦ) ἀντὶ τοῦ κλήθητι, λέγου, ὀνομάζου.

l. 370. Μηδὲν πρὸς ὀργὴν) ἀντὶ τοῦ ὀργίλως· καὶ πρὸς βίαν, ἀντὶ τοῦ βιαίως· καὶ πρὸς εὐσέβειαν, ἀντὶ τοῦ εὐσεβῶς· καὶ πρὸς ἀλήθειαν, ἀντὶ τοῦ ἀληθῶς, καὶ πολλὰ ἕτερα λέγεται οὕτως ἀντὶ ἐπιρρήματος.

l. 71. Εἰ σὺ μὲν μάθοις) εἰ συγκεράσειτε σοῦ τρόπους. οὐ ἂν ἔχοι. ἡ μὲν γὰρ, αὐστηρά. ἡ δὲ, ἀνειμένη.

l. 373. Ἠθὰς εἰμι) ἀντὶ τοῦ ἐν συνηθείᾳ εἰμί. ἔθος ἡ συνήθεια, ἦθος δὲ ὁ τρόπος. ἐνταῦθα οὖν ἐθὰς ὤφειλεν εἶναι. διὰ δὲ τὸ μέτρον ἐτέθη τὸ ἠθὰς ἀπὸ τοῦ ἦθος, ἐπεὶ πλησιάζει τὸ ἔθος καὶ τὸ ἦθος.

l. 374. Τῶν τῆς δὲ μύθων) τῶν παρὰ ταύτης λεγομένων μύθων.

l. 376. Μακρῶν) μεγάλων, ἢ πολυχρονίων.

Σχήσει) ἐφέξει, κωλύσει.

Γόων) γεγράφαται καὶ λόγων.

l. 381. Ἐνταῦθα πέμψιν) ἐκεῖσε. τὸ ἐνταῦθα νοεῖται ἐν πρώτῳ προσώπῳ, ἤγουν ἐνταῦθα ἔνθα εἰμὶ ἐγώ. τὸ αὐτοῦ, ἐν δευτέρῳ, ὅτι αὐτοῦ ἔνθα εἶ σύ. τὸ ἐκεῖ, ἐν τρίτῳ, ὅτι ἐκεῖ ἔνθα ἐστὶν ἐκεῖνος. ἐνταῦθα δὲ ἀντὶ τοῦ ἐκεῖσε λέγεται, τὸ ἐπίρρημα ἀντὶ τοῦ ἐπιρρήματος.

l. 382. Κατηρεφεῖ) κατεσκεπασμένῃ. σκοτεινῇ.

l. 383. Ὑμνήσεις) θρηνήσεις. ὕμνος κυρίως ἡ εἰς θεὸν ᾠδή· παρὰ δὲ ποιηταῖς ἁπλῶς ἡ ᾠδὴ, εἴτε ἐπὶ ποιητικῆς ἐμμελείας, (ἀφ᾽ οὗ λέγεται ὑμνοπόλος παρ᾽ αὐτοῖς, ταυτὸν τῷ ἀοιδοπόλος) εἴτε μέλους θρηνῳδοῦς. καθ᾽ ὃ λέγεται ἐνταῦθα τὸ ὑμνήσεις.

l. 385. Ἐν καλῷ) εὔκαιρον. νῦν (φησὶν) εὔκαιρόν ἐστι καλῶς φρονῆσαι.

l. 386. Ἦ ταῦτα δή με) ἄρα δή με καὶ βεβούλευνται. ἤγουν οὐκ ἠπείλουν μόνον ταῦτα, ἀλλ᾽ ἤδη καὶ βουλῇ κυροῦσιν.

l. 388. Ἀλλ᾽ ἐξίκοιτο) ἁρμόζει μάλιστα τὸ πρόσωπον Ἠλέκτρας τῇ Ἀντιγόνῃ.

l. 392. Ἀφ᾽ ὑμῶν) πάνυ θυμικῶς καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς συγκαταλέγει εἰς τὰ αὐτῶν αἱρουμένην.

Pag. 95. l. 394. Καλῶς γὰρ) εἰρωνεύεται ἐν ἤθει.

Ὥστε θαυμάσαι] ἀντὶ τοῦ ἀγαπῆσαι βιοῦν αὐτὸν δηλονότι τὸν βίοτον. θαυμάζει τις ἀρετὴν, ἀντὶ τοῦ ἀγαπᾷ ἐργάζεσθαι ἀρετὴν, καὶ θαυμάζει λόγους, ἀντὶ τοῦ ἀγαπᾷ κτᾶσθαι λόγους. κατὰ τοῦτο λέγεται κἀνταῦθα τὸ θαυμάσαι. ἤγουν, καλὸς γὰρ ὁ ἐμὸς βίος, ὥστε θαυμάσαι αὐτὸν δηλονότι.

l. 397. Ἀλλ᾽ οὐ διδάσκω] ἀλλ᾽ οὐ διδάσκω κακὴν εἶναι τοῖς φίλοις, διδάσκω δὲ εἴκειν τοῖς ἄρχουσιν.

l. 399. Ἀβουλίας] ἐξ αἰτίας τῆς κακοβουλίας. ἤγουν διὰ κακοβουλίαν.

l 400. Εἰ χρὴ] εἰ ἀπόκειται.

Τιμωρούμενοι] ἀντὶ τοῦ τιμωροῦντες.

l. 401. Πατὴρ δὲ τούτων] οἶδα ὅτι ὁ πατὴρ ἕνεκα τούτων συγγνώμην ἔχει ὑμῖν δηλονότι.

l. 402. Ταῦτ᾽ ἐστὶ τἄπη] καλόν ἐστιν ἐπαινέσαι ταῦτα τὰ ἔπη.

l. 404. Νοῦ κενὴ] ἀντὶ τοῦ συνέσεως κούφη.

l. 405. Οἷπερ ἐστάλην ὁδοῦ] καὶ τὸ οἷ μόνον ἱκανόν ἐστιν· ὅτι πορεύσομαι οἷ ἀπεστάλην. ἐπεὶ δὲ ὁδὸς ἄγει ἐκεῖσε ὅποι ἀπεστάλη, λέγει οἷ τῆς ὁδοῦ. Ἐστάλην, ἀντὶ τοῦ ἀπεστάλην. στέλλομαι ἀντὶ τοῦ πορεύομαι· ἀποστέλλομαι δὲ ὑφ᾽ ἑτέρου, ἀντὶ τοῦ πέμπομαι.

l. 407. Τυμβεῦσαι] προσθεῖσαι τῷ τύμβῳ.

l. 412. Συγγένεσθε] συμμαχήσατε. συνεργήσατε. συμπράξατε ἡμῖν κἂν νῦν, ἀκούσασαι δὲ ὅτι ἐν τοῖς ὀνείροις

δείγματα

δείγματά τινα τῇ Κλυταιμνήστρᾳ γέγονε, θαρσεῖ, καὶ ἐπικαλεῖται τοὺς θεούς, εἰ καὶ μὴ πρότερον, κἂν νῦν παρεστάναι.

l. 414. Τὴν ὄψιν] ἤγουν ὃ εἶδεν. ὄψις, τὸ θεαθὲν, καὶ ἡ ὁρατικὴ δύναμις, καὶ τὸ πρόσωπον.

l. 415. Πλὴν ἐπὶ σμικρὸν] ἀντὶ τοῦ πλὴν δι' ὀλίγων.

l. 416. Λέγ' ἀλλὰ τοῦτο] λέγε κἂν τοῦτο.

Πολλά τοι] ἀντὶ τοῦ κατὰ πολύ, ἐπιρρηματικῶς. ἔστι δὲ ἀττικὸν ὡς καὶ τὸ πότερα ἀντὶ τοῦ πότερον.

l. 417. Ἔσφηλαν] ἔσφαλαν. σφαλῆναι ἐποίησαν.

l. 418. Λόγος τις αὐτὴν] λόγον λέγει, ἐπεὶ οὐκ αὐτὴ παρ' ἐκείνης ἔμαθεν, ἀλλὰ παρ' ἄλλου διηγουμένου.

l. 419. Δευτέραν ὁμιλίαν] ὡς αὖθις αὐτοῦ ἀναζήσαντος, καὶ προσομιλήσαντος. ὁμιλία δὲ, ἐπὶ τῶν ἑνουμένων. κοινωνία, ἐπὶ τῶν συμμετεχόντων τινός. ἐπεὶ δὲ ἡ ἕνωσις καὶ διὰ λόγων γίνεται καὶ διὰ μίξεως ἀφροδισίων καὶ δι' ἑτέρων, λέγεται ἡ ὁμιλία καὶ ἐπὶ συνουσίας καὶ ἐπὶ διαλέξεως. ὁμιλεῖ γάρ τις τινί. ἤγουν διαλέγεται, καὶ ὁμιλεῖ βιβλίῳ, ἀντὶ τοῦ εἰς λόγους ἔρχεται. λόγους γὰρ τὸ βιβλίον ἐμπεριέχει. ὁμιλεῖ δὲ θανάτῳ, ἀντὶ τοῦ ἑνοῦται· καὶ ὁμιλεῖ συμφοραῖς, ἀντὶ τοῦ ἑνοῦται καὶ συγκρίνεται. Κοινωνοῦσι δὲ τινές, ἢ μεταδιδόντες ἀλλήλοις καὶ μεταλαμβάνοντες παρ' ἀλλήλων φιλίας, ἢ γνώσεως. ἢ τινος πλούτου τοῦ παρ' ἑαυτοῖς, ἢ ἑτέρου τινὸς ἔξω ἑαυτῶν συμμετέχοντες, οἷον τραπέζης, ἢ χωρίου, ἢ τοιούτων τινῶν.

l. 420. Ἐφέστιον] ἐπὶ τὴν οἰκίαν γενόμενον. τουτέστιν ἐπ' οἶκον. ἐφέστιος, ὁ οἰκῶν ἐν ἀλλοτρίᾳ οἰκίᾳ. ὡς παρ' Ὁμήρῳ, Ἀλλ' ἐμὲ τὸν δύστηνον ἐφέστιον ἤγαγε δαίμων. καὶ ὁ ἔχων οἰκίαν, ὡς παρὰ τῷ αὐτῷ, Τρῶας μὲν λέξασθαι ἐφέστιοι ὅσσοι ἔασιν. ἐφέστιος ἁπλῶς καὶ ὁ ἐν οἰκίᾳ ὤν, ὡς ἐνταῦθα. ὁμέστιος δὲ καὶ συνέστιος, ὁ ἐν μιᾷ οἰκίᾳ μεθ' ἑτέρου ὤν.

l. 423. Θαλλὸν] θαλλὸς καὶ θύρσος τὸ αὐτό. ἔστι δὲ ὁ ἁπαλὸς κλάδος

l. 425. Ἡνίχ' ἡλίῳ] τοῖς γὰρ παλαιοῖς ἔθος ἦν, ἀποτροπιαζομένους τῷ ἡλίῳ διηγεῖσθαι τὰ ὀνείρατα.

Ἡλίῳ] ἀντὶ τοῦ ἡμέρᾳ. ἤκουσα (φησὶ) τοῦ ὀνείρου ἡνίκα ἡμέρας γενομένης διηγεῖτο αὐτό τινι, κἀκεῖνος ἐμοί.

l. 426. Ἐξηγουμένου] ἀντὶ τοῦ διηγουμένου. Ἑρμηνεία, συνθήκη λόγου δηλοῦσά τι, καὶ ἡ τῶν τυχόντων διασάφησις· ἐξήγησις δὲ, ἡ σάφησις θείων· διήγησις δὲ, ἡ ἁπλῶς ἀφήγησις.

l. 430. Εἰ γάρ μ' ἀπώσῃ] εἰ γὰρ νῦν (φησὶ) δεομένην σου ἀπώσῃ με, κακοῦ σοι τινὸς γενομένου μετὰ ταῦτα, αὐτὸ μετελεύσῃ με καὶ ἀξιώσεις μετὰ σοῦ γενέσθαι. Ἄλλως. μέτει, ἀντὶ τοῦ κολακεύσεις. μετέρχομαι, τὸ ὑπέρχομαι καὶ κολακεύω, καὶ τὸ κολάζω.

l. 432. Οὐ γάρ σοι θέμις] ἵνα μὴ ἀποτρέψῃ, εἴ τι κακὸν μέλλει γενέσθαι ἀπὸ τῶν ὀνείρων. [illegible] δὲ νῦν, τὸν τάφον θέμις, τὸ ἔννομον· ὅσιον, τὸ δίκαιον. ὅμως ἀμφότερα ἐπὶ θεοῦ, δίκαιον δὲ ἐπὶ ἀνθρώπου.

l. 436. Βαθυσκαφεῖ κόνει] εἰς βάθος ὀρωρυγμένῃ. πρὸς μὲν τὸ βαθυσκαφεῖ κόνει ἁρμοδίως λέγεται τὸ κρύψον· πρὸς δὲ τὸ ποσὶν οὐ δύναται ἁρμόσαι. δεῖ οὖν συνυπακούειν ἔξωθεν ῥῆμα κατ' ἀναλογίαν, ἢ τὸ ῥίψον, ἢ τὸ θὲς, ἤ τι τῶν τοιούτων. καὶ ἐν ἑτέροις τοῦτο γίνεται πολλοῖς, ὡς παρ' Ὁμήρῳ, ἦχι ἑκάστῳ Ἵπποι ἀερσίποδες καὶ ποικίλα τεύχε' ἔκειτο. οὐ γὰρ οἱ ἵπποι ἔκειντο (ἵν' ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἔκειντο λέγηται, μετεσχηματισμένον ἀπὸ τοῦ ἔκειτο) ἀλλ' εἱστήκεισαν.

Pag. 97. l. 440. Εἰ μὴ τλημονεστάτη] καθόλου (φησὶν) εἰ μὴ τολμηροτάτη πασῶν ἐτύγχανεν, οὐκ ἄν ποτε ταῦτα ἔπραττεν ἐπὶ τιμῇ τοῦ παιδός, ὃν αὐτὴ ἀνεῖλεν. εἰκὸς οὖν αὐτὴν τοῦτο ἐπί τινι λυσιτελοῦντι πράττειν· ᾧ μὴ ὑπουργήσῃς σύ.

l. 443. Εἴ σοι προσφιλῶς αὐτῇ] σκέψαι γὰρ εἰ σοὶ αὐτῇ δοκεῖ ὁ νέκυς δέξασθαι ἐν τοῖς τάφοις προσφιλῶς τάδε τὰ δῶρα.

l. 446. Ἐμασχαλίσθη] ὑπὸ τὰς μασχάλας ἔλαβε τὰ ἄκρα, ἀντὶ τοῦ ἠκρωτηριάσθη. ἢ ἐπεὶ εἰώθεσαν εἰς τὰς κεφαλὰς τῶν ἀναιρουμένων ἀπομάττειν τὰ ξίφη, ὥσπερ ἀποτροπιαζόμενοι τὸ μύσος τὸ ἐν τῷ φόνῳ. κάρα δὲ, κατὰ τὴν κεφαλὴν ἑαυτοῦ δηλονότι. τὸ δὲ ἐξέμαξεν, ἐπὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος, ὃς ἐμασχαλίσθη ὑπὸ τῆς Κλυταιμνήστρας. καὶ τὸ κάρα αὐτοῦ, τὰς κηλῖδας τούτων τὰς ἐπὶ τῷ φόνῳ ἐξέμαξεν. οὐ δεῖ δὲ διαφωνίαν δοκεῖν εἶναι πρὸς τὸν Ὅμηρον, ἐπεί φησιν ἐκεῖνος, Δειπνίσσας, ὥς τίς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ. ἤρκει γὰρ τὰ ὅλα συμφωνεῖν τῷ πράγματι.

ματι. τὰ γὰρ κατὰ μέρος ἐξουσίαν εἶχεν ἕκαστος ὡς βούλεται πραγματεύσασθαι, εἰ μὴ τὸ πᾶν βλάπτῃ τῆς ὑποθέσεως. Ἄλλως. εἰώθεισαν οἱ δρῶντες ἐμφύλιον φόνον, ἀκρωτηριάζειν τοὺς ἀναιρεθέντας, ἐκ παντὸς μέρους τοῦ σώματος ἀποταμνόμενοι, καὶ περιάπτειν ἑαυτοῖς τὰ ἄκρα συνείροντες· διὰ τούτων ὥσπερ τὴν δύναμιν ἐκείνων ἀφαιρούμενοι, διὰ τὸ μὴ παθεῖν ἐς ὕστερον τὶ δεινὸν παρ' ἐκείνων. ἐφόρουν δὲ εἰς τὰς μασχάλας τὰ ἄκρα ὃ καὶ μασχαλισθῆναι ἔλεγον. Ἄλλως.

l. 447. Κηλῖδας ἐξέμαξεν] ἢ τῇ ἑαυτῶν κεφαλῇ ἀπέμασσον τοῦ ξίφους τὰς κηλῖδας, ἢ τῇ τοῦ φονευομένου, ὥσπερ τὰς ἐπὶ τῷ μύσει κηλῖδας ἀποτρεπόμενοι. Ἄλλως. ἐπὶ ταῖς καθάρσεσι τῶν φονευθέντων τὰ ἄκρα ἔτεμνον, καὶ περὶ τὰς μασχάλας αὐτῶν ἐκρέμαζον αὐτά, ἵνα (φασὶν) ἀσθενεῖς γένοιντο πρὸς τὸ ἀντιτίσασθαι τὴν φονίαν. καὶ Ἀπολλώνιος, Ἐξάργματα τάμνε θανόντος, ὁ Ἰάσων τοῦ Ἀψύρτου.

l. 449. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν μάθοις] προοικονομικῶς ἀποστέλλει αὐτὴν εἰς τὸν τάφον ἐπὶ τὸ εὑρεῖν τὸν βόστρυχον Ὀρέστου.

l. 452. Ἀλιπαρῆ τρίχα] περιπαθῶς μὲν, τὸ τῆς πενίας· τὸ δὲ ἀλιπαρῆ, ἀντὶ τοῦ αὐχμηράν. ἐν δὲ τῷ ὑπομνήματι, λιπαρῆ· ὅ ἐστιν, ἐξ ἧς αὐτὸν λιπαρήσομεν, ὡς εἰ ἔλεγεν ἱκέτιν τρίχα.

l. 453. Καὶ ζῶμα τοὐμὸν] σύμφωνον τοῦτο τῷ, ὧδε μὲν ἀεικεῖ σὺν στολᾷ. ζῶμα δὲ νῦν τὴν ζώνην δηλοῖ, οὐ τὸ ἔνδυμα. ἵνα τούτῳ στέφῃ τὸν τάφον ἀντὶ μίτρας. δίδωσι γὰρ τὸ ζῶμα ἀντὶ τῆς ταινίας.

l. 456. Ἐξ ὑπερτέρας] ἀντὶ τῆς ἰσχυροτέρας, μετὰ δυνάμεως μείζονος.

l. 464. Κοινῷ πατρὶ] τῷ σῷ καὶ ἐμῷ.

l. 467. Τὸ γὰρ δίκαιον οὐκ ἔχει λόγον] οὐκ ἔχει λόγον τὸ φιλονεικεῖν περὶ τοῦ δικαίου ὥστε περὶ αὐτοῦ δύο ὄντας ἐρίζειν. δεῖ γὰρ τὸν ἕτερον τῷ ἑτέρῳ πείθεσθαι. ἢ τὸ, οὐκ ἔχει λόγον, ἀντὶ τοῦ οὐ παρέχει πρόφασιν. Ἄλλως. οὐ διστάζομεν (φησὶ) καὶ ἀμφιβολίας προσδεῖται τοῖς δύο, πότερον δεῖ τούτων ποιεῖν ἢ προαιρεῖσθαι.

l. 468. Ἀλλ' ἐπισπεύδειν] ἀλλὰ παρέχει σπεύδειν ἐπὶ τὸ δρᾶν. σπεύδω ἐπὶ τόδε, ἐπισπεύδω δὲ ἕτερον, ἤγουν ἐπείγω.

l. 470. Σιγὴ παρ' ὑμῶν] εὐλαβὴς οὖσα ἡ Χρυσόθεμις κρύπτειν ἀξιοῖ τὸν χορόν.

l. 471. Ὡς εἰ τάδ' ἡ τεκοῦσα] ὅτι εἰ ἀκούσεται ταῦτα ἡ τεκοῦσα, ἀλγεινὴν νομίζω εἰς τὸ ἑξῆς τολμήσειν ἐμὲ τήνδε τὴν πεῖραν. ἤγουν εἰς ἄλγος ἐμὸν τολμήσειν τήνδε τὴν ἐπιχείρησιν, εἰ ἀκούσεται ταῦτα ἡ τεκοῦσα. ὀφείλει δὲ μᾶλλον οὕτω λέγεσθαι, πικρὰν δοκῶ ἐμὲ τολμήσειν τήνδε τὴν πεῖραν. ὅμοιον δὲ, ὡς κάμ' ἐπαυχῶ.

l. 474. Εἰ μὴ ἐγὼ παράφρων] ἐννόντος ὁ χορὸς ἐκ τοῦ ὀνείρου προμαντευόμενος, θαρρεῖν παραινεῖ τὴν Ἠλέκτραν.

l. 477. Εἶσιν ἁ πρόμαντις] ἡ προμαντευομένη τὰ μέλλοντα, ἢ τοῖς συνετοῖς προγινωσκομένη.

l. 478. Δίκαια φερομένα] δίκαια φερομένη κράτη χεροῖν ἤγουν ἰσχὺν δικαίαν ἐπιφερομένη διὰ τῶν χειρῶν.

l. 479. Μέτεισιν] μέτεισι, φησὶ, παρέχουσα τούτοις δύναμιν ὡς χειρώσασθαι τοὺς ἐχθρούς. Ἄλλως. μέτεισι, κολάσει, οὐ διὰ μακροῦ χρόνου.

Pag. 99. l. 482. Οὐ γάρ ποτ' ἀμναστεῖ] οὐ γὰρ ἀμνημονεῖ (φησὶ) τῶν τολμηθέντων καθ' ἑαυτοῦ ὁ βασιλεύς, ἀλλ' ἐπεξελεύσεται κατὰ τῶν ἐχθρῶν.

l. 484. Χαλκόπληκτος] ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἀμναστεῖ. οὐδ' ἀμνημονεῖ (φησὶν) ἡ χαλκόπληκτος γένυς, ἡ ἐλοῦσα αὐτόν. ἀλλὰ καὶ αὐτὴ τιμωρὸς ἥξει κατὰ τῶν δρασάντων. χαλκόπληκτος δὲ λέγεται ὑπὸ χαλκοῦ πληγείς· ἐνταῦθα δὲ χαλκόπληκτος γένυς, ἡ ὑπὸ χαλκοῦ ἠλασμένη. παλαιὰ δὲ ἀναφέρεται πρὸς τὴν πρᾶξιν ἥτις πάλαι ἐγένετο.

l. 487. Αἰκίαις] ὕβρεσιν. αἰκία, ὕβρις, ἀπὸ τοῦ μὴ ἐοικέναι· ἀφ' οὗ καὶ τὸ ἀεικής. Γένους δὲ εἶδος πλέκουσι.

l. 491. Ἥξει δὲ καὶ πολύπους] ἡ Ἐριννὺς ἡ ἐκείνου τῷ φόνῳ ἀκολουθήσουσα. οὕτως ἐν τῷ ὑπομνήματι. Πολύπους, ἐν ὑπερβολῇ τοῦτο ἔθηκεν· ἐν δὲ τῷ ὑπομνήματι κεῖται πολύπαις. ἐπεὶ γὰρ (φησὶν) ἐν τῷ ὀρέστῃ τὴν πᾶσαν ἐλπίδα ἔχουσι, τὸ πολύπαις ἐν ὑπερβολῇ ἔθηκεν, ἡ πολλὰ κακὰ τίκτουσα.

l. 494. Χαλκόπους] ἡ στερεὰ καὶ ἀκοπίαστος ἐν τῷ ἐπιέναι κατὰ τῶν φονίων.

l. 495. Αλεκτρ', ἄνυμφα] δύσλεκτρα καὶ κακόνυμφα. ἀντὶ τοῦ μὴ νενομισμένα, ἀλλὰ παράνομα, διὰ τὴν μοιχείαν.

l. 496. Μιαιφόνων γάμων] ἤτοι ἐπὶ τῆς ἐριννύος ἐστὶν ὁ λόγος, ἐπειδὴ γὰρ ἐπὶ ἁμιλλήματα γάμων ἄλεκτρα καὶ ἀνύμφευτα, ἐπειδὴ δὲ τούτοις οἷς οὐ θέμις, οὓς οὐκ ἐχρῆν εἰς γάμον ἤγαγεν ἡ ἐριννύς. διόπερ καὶ νῦν αὐτοὺς μετελεύσεται. ἢ ἐπὶ τῆς κλυταιμνήστρας ἐστὶ τὸ λεγόμενον. τὸ δὲ, Οἷσιν οὐ θέμις, ἐπὶ τῶν γάμων. φησὶν οὖν ὅτι ἐπειδὴ γάμοις ἡ κλυταιμνήστρα οἷς οὐκ ἐχρῆν.

l. 497. Πρὸ τῶνδέ τοι μ' ἔχει] τὸ τοι. σύνδεσμος παραπληρωματικός. λείπει δὲ τὸ ἐλπὶς, ἢ θάρσος με ἔχει, μὴ περὶ τούτων τῶν προειρημένων (αἰνιττόμενόν φησι καὶ κλυταιμνήστραν) τοῦτο τὸ ὄναρ ἄψεκτον ἡμῖν προσπελάζειν. ἀλλ' ἀκουσόμεθα ψεγόμενον αὐτὸ παρὰ τῶν θεασαμένων αὐτὸν, λεγόντων ὅτι κακῶν ἦν σημαντικόν. Ἄλλως. θαρρῶ ὅτι τοῖς δρῶσι ταῦτα τὰ ἄδικα καὶ συνδρῶσιν αὐτοῖς οὐκ ἔσται ἄψεκτος ὁ ὄνειρος. παθόντες γὰρ ψέξουσι τὸ ὀφθέν. Ἄλλως. ὑπὲρ τῶνδέ ἔχει ἐμὲ τοῦτο μή ποτε πελᾶν. ἤγουν πλησιάζειν ἡμῖν τοῖς δρῶσι, καὶ τὰ ἑξῆς. τὸ δὲ τέρας ἀντὶ τοῦ σημεῖον.

l. 493. Τέρας] τὸ τοῦ ὀνείρου τέρας λέγει.

l. 496. Τοῖς δρῶσι καὶ συνδρῶσιν] ὑμῖν ταῖς δρώσαις ὑπὲρ Ἀγαμέμνονος, καὶ ἡμῖν ταῖς συνδρώσαις καὶ συναχθομέναις.

l. 497. Ἤτοι μαντεῖαι] ἡ μαντεῖαι ἀνθρώπων οὐκ εἰσὶν ἐν ὀνείροις δεινοῖς, ἀντὶ τοῦ ἀληθεύουσιν, οὐδὲ ἐν θεσφάτοις, ἤγουν χρησμοῖς, ἀληθεύουσιν, εἰ μὴ τὸ φάσμα τόδε τῆς νυκτὸς εὖ καλαχήσει, ἀντὶ τοῦ εὖ ἕξει.

l. 498. Εν δεινοῖς ὀνείροις] τοῖς ἐκφοβοῦσι τοὺς ὁρῶντας ὅταν ὦσι δεινοί.

l. 499. Θεσφάτοις] τοῖς τῶν ὀνείρων.

l. 500. Ευ καταχήσει] οὐ τοῖς ἐπερχομένοις. ἀλλὰ τῇ Ηλέκτρᾳ.

l. 505. Ω πέλοπος] ἐπεὶ ἦν καὶ τὸ πρῶτον, πολύφθορόν τε δῶμα πελοπιδῶν τόδε. φησὶ δὲ φερεκύδης ὅτι πέλοψ νικήσας τὸν ἀγῶνα, καὶ λαβὼν τὴν ἱπποδάμειαν, ὑπέστρεφεν ἐπὶ τὴν πελοπόννησον μετὰ τῶν ὑποπτέρων ἵππων καὶ τοῦ μυρτίλου. καθ' ὁδὸν δὲ καταλαβὼν αὐτὴν ὁρμήσαντα πρὸς τὸ φιλῆσαι αὐτὴν, ἔρριψεν εἰς θάλασσαν.

l. 506. Πολύπονος ἱππεία] πολύπονος γενομένη πᾶσιν ἀργείοις· καὶ ἐρμηνεύει αὐτό. λέγων ὡς ἔμολες αἰανῆ τᾷδε γᾷ. αἰανὴ δὲ, θρηνητικὴ ἐξ οὗ γίνεται αἶ, αἶ. ἱππασία παρὰ τοῖς καινοῖς· ἱππεία δὲ καὶ ἱπποσύνη παρὰ τοῖς ποιηταῖς.

l. 509. Ευτε γὰρ ὁ ποντισθεὶς] ὁ νοῦς τοιοῦτος ἐστιν, ἀφ' οὗ ὁ μυρτίλος ἀπέθανεν, οὐ διέλιπεν αἰκία τοὺς πολυκτήμονας δόμους· ὁ γὰρ ἑρμῆς πατὴρ μυρτίλου ἐμήνισε τοῖς πελοπίδαις.

l. 511. Αἰκίαις] αἰκισμοῖς, ὕβρεσι.

l. 512. Πρόρριζος] ἀντὶ τοῦ παντάπασιν.

Pag. 101. l. 517. Ἀνειμένη] ἄνεσιν ἔχουσα. πανταχόθεν δὲ διαφόρως ἐξαλλαγαῖς τὸν ἔλεον Ἠλέκτρας διαγράφει ὁ ποιητής.

Στρέφῃ] ἀναστρέφῃ. γράφεται τρέφῃ, ἀντὶ τοῦ διάγῃς.

l. 519. Αἰσχύνειν] ἀντὶ τοῦ καθ' ὑμῶν λέγειν. Ἄλλως. ὃς ἐπεῖχέ σε μὴ αἰσχύνειν τοὺς φίλους. ἁρμόζει δὲ καὶ χωρὶς τοῦ μὴ λέγεσθαι, ὃς ἐπεῖχέ σε αἰσχύνειν τοὺς φίλους. ἔνθα τὸ ἐπεῖχε, τὸ ἐκώλυε μόνον δηλοῖ. ἐν δὲ τῷ ἐπεῖχε μὴ αἰσχύνειν, ἀντὶ τοῦ κωλύειν ἐποίει, λαμβάνεται.

l. 527. Τέθνηκεν] ἐδύνατο δὲ λέγεσθαι καὶ μετὰ μετοχῆς, τεθνηκὼς πατήρ.

Ἐξ ἐμοῦ] καλῶς. ἴδιον ῥητορικῆς, τὸ μὴ ἀρνεῖσθαι μὲν, πιθανὴν δὲ τὴν δεδραμένην ἐπεισφέρειν αἰτίαν. οὐχ ὡς δίκαια δὲ περιστάσεις συνηγορεῖ ὁ ποιητής, ἀλλ' ἵνα μὴ ἀργὸν εἴη τὸ πρόσωπον.

l. 540. Πότερον ἐκείνῳ παῖδες] λαμβάνονται τινὲς τοῦ ποιητοῦ ἐκ τῶν ὁμηρικῶν· ἐπεὶ ἐκεῖνος μίαν γεγονέναι τῇ μενελάῳ τὴν ἑρμιόνην φησὶν, οὗτος δὲ διπλοῦς ὁμολογεῖ φησὶν αὐτῷ γεγονέναι. ὅμως συμφωνεῖ τῷ ἡσιόδῳ, λέγοντι, Η τέκεθ' ἑρμιόνην δουρικλυτῷ μενελάῳ, Οπλότατον δ' ἔτεκεν νικόστρατον, ὄζον ἄρηος. οὐ περὶ μεγάλων δὲ αἱ τοιαῦται διαφωνίαι τοῖς ποιήμασιν. ὥστε οὐ πάνυ δεῖ αὐτοῖς ἐπὶ τῶν τοιούτων ἐνοχλεῖν, ἀφεμένους τῶν ἀναγκαιοτέρων, ἅπερ παρατηρεῖν ἐχρῆν. ταῦτα δὲ ἐστὶ τὰ ἠθικὰ καὶ χρήσιμα ἡμῖν τοῖς ἐντυγχάνουσιν. ὅρα οὖν πῶς ἐκείνῳ τῷ μέρει τῆς ἱστορίας κατεχρήσατο, ὅτι συνέφερε τῷ λόγῳ τῆς κλυταιμνήστρας.

Παῖδες

Παῖδες διπλοῖ] ἑρμιόνη καὶ νικόστρατος.

l. 543. Ἢ τῶν ἐμῶν ἄδης] τὸ ἑξῆς, ἢ τῶν ἐμῶν τέκνων δαίσασθαι πλίον ἱμερόν τινα ἄδης ἔσχεν ἢ τῶν ἐκείνης.

l. 546. Παρεῖτο] ἠμελεῖτο, παρῃρεῖτο.

l. 551. Δύσθυμος] μεταμελόμενος, κακόβουλος.

l. 552. Γνώμην δικαίαν] ἤγουν λογισμῷ χρησαμένη δικαίῳ. τότε δηλονότι.

Τὰς φίλας ψέγε] ἡμᾶς, μὴ τὸ πᾶν ὀργῇ καταχαριζομένη. τινὲς τοὺς φίλας, τοὺς περὶ Ἀγαμέμνονα ἔγνωσαν.

l. 553. Ἐρεῖς μετ' οὐχὶ νῦν] οὐκ ἂν εἴποις ὡς λυπήσασά με. τοιαῦτα ἀντακήκοας. ἐμοῦ γὰρ εἰπούσης οὐδὲν, σὺ προκατῆρξω τῆς εἰς ἐμὲ λοιδορίας.

l. 557. Εἰ δέ μ' ὧδ' ἀεὶ λόγοις] εἰ περὶ τῶν λόγων ἐπυνθάνου εἰ τὸ λέγειν σοι ἐφίημι, οὐκ ἂν ἦς λυπηρά.

Pag. 103. l. 559. Πατέρα φὴς κτεῖναι] ὡς ῥήτωρ διεῖλεν εἰς κεφάλαια τὸν λόγον. καὶ πρῶτον κεφάλαιον, ὅτι οὐδὲν χαλεπώτερον τούτου, εἴγε δικαίως. δεύτερον, ὅτι οὐ δικαίως, ἀλλὰ πεισθεῖσα αἰγίσθῳ. δείκνυσι δὲ ὅτι ἀκουσίως ὁ Ἀγαμέμνων ἔθυσε τὴν ἰφιγένειαν ἐν τῇ αὐλίδι.

l. 560. Αἰσχίον ἔτι] ἀντὶ τοῦ ἀκμὴν παρὰ τοῖς κοινοῖς. ἤγουν, ἔτι νέος ἐστί, καὶ, ἔτι ποιῶ τόδε. λέγεται δὲ καὶ ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τούτῳ. λέγεται καὶ ἀντὶ τοῦ εἰς τὸ ἑξῆς, ἤγουν οὐ μὴ ἔτι ποιήσω τόδε. ἔστι καὶ περισσὸν, ὡς ἐνταῦθα.

l. 562. Ως οὐ δίκῃ γ' ἔκτεινας] ἐναντίον τὸ, ἡ γὰρ δίκη νιν εἷλε, τὸ ὡς οὐ δίκῃ γ' ἔκτεινας.

Ἀλλά σ' ἔσπασε πειθὼ] αὕτη γὰρ ἀπόδειξις, οὐ διὰ τὴν θυγατέρα, ἀλλὰ διὰ τὸν μοιχὸν πεφονεῦσθαι τὸν Ἀγαμέμνονα, τὸ καὶ μέχρι τοῦ νῦν αὐτῷ συνεῖναι καὶ συνοικεῖν.

Ἔσπασε] παρήγαγε, παρέπεισεν.

Τίνος ποινῆς] λείπει ἡ διά.

l. 568. Ἐξεκίνησεν] ἐξεδίωξεν.

l. 576. Κἀντιβὰς] ἀντιπαρατατόμενος, καὶ μὴ βουλόμενος. διὰ δὲ τῆς λέξεως δηλοῖ τὸ ἀκούσιον τῆς προαιρέσεως. ἀντιβαίνειν δὲ καὶ ἀντισπᾶν καὶ ἀντιτείνειν, ταυτόν· παρὰ δὲ τοῖς κοινοῖς, ἀντιπατεῖν.

l. 378. Εἰ δ' οὖν (ἐρῶ γὰρ καὶ τὸ σὸν] πιθανῶς κατασκευάζει, ὅτι εἰ νομοθετεῖς ἄλλον ἀντ' ἄλλου ἀναιρεθῆς, κατὰ σαυτῆς νομοθετεῖς.

l. 582. Μετάγνοιαν] ἀντὶ τοῦ μετάνοιαν, τουτέστι μεταμελείας. ἄνοια, ἡ παντελὴς ἀφροσύνη· ἄγνοια δὲ ἑνός τινος πράγματος. μετάνοια δὲ καὶ μετάγνοια ταυτὸν, πλὴν ὅτι τὸ μὲν ἐστὶν ἐν χρήσει παρὰ τοῖς κοινοῖς, τὸ μετάνοια· τὸ δὲ μετάγνοια παρὰ τοῖς ποιηταῖς.

l. 584. Πρώτη θάνοις ἂν] ἀντὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος.

l. 585. Ἀλλ' εἰσόρα] ὅρα (φησὶ) μὴ παρακάλυμμα τῶν σαυτῆς ἀδικημάτων ταύτην κομίζῃ τὴν πρόφασιν.

l. 588. Παλαμναίῳ] φονεῖ. παλαμναῖος, ὁ ταῖς οἰκείαις χερσὶ φόνον ἐργασάμενος.

l. 591. Ἐκβαλοῦσ' ἔχεις] ἐξέβαλες, ἀπέρριψας, ἐδίωξας.

l. 596. Ἀλλ' οὐ γὰρ οὐδὲ νουθετεῖν ἔξεστί σε] ἐπεὶ πάνυ αὐτὴν διήλεγξεν ἐπὶ τῇ μοιχείᾳ, ὥσπερ ἐπιλαμβανομένη αὐτῆς, κἀκείνην ἐκμειλισσομένη, φησὶν ὅτι οὐδὲ νουθετεῖν σε δεῖ. χαλεπαίνεις γὰρ ὡς λοιδορουμένη. τὸν ἔλεγχον οὖν νουθεσίαν ὀνόμασεν.

Pag. 105. l. 608. Εἴτ' ἢ στόμαργον] εἰ γέγονα τούτοις τοῖς κακοῖς ἔνοχος, στόμαργος καὶ ἀναιδὴς (ὡς φὴς) οὐ καταισχύνω σου τὴν φύσιν, ἐλάττων σου οὖσα· ἀλλ' ὁμοία σοι φανήσομαι. ζηλῶ σε, (φησὶν) ὥσπερ γὰρ σὺ κατὰ Ἀγαμέμνονος αἰγίσθον, ἔθρεψας, οὕτω κατὰ σοῦ τὸν ὀρέστην ἐγώ.

l. 610. Σχεδόν τι] ἴσως καὶ ἀντὶ τοῦ πλησίον.

Καταισχύνω] ἐξουθενημένην ποιῶ τὴν σὴν φύσιν, ἐπεὶ καὶ αὕτη οὐκ ἀμέτοχος τούτων ἐστίν.

l. 611. Ορῶ μένος πνέουσαν] ὁ χορὸς τεθαυμακὼς ἐπὶ τοῖς λόγοις, φησὶν Ορῶ μένος πνέουσαν τὴν παῖδα· εἰ δὲ σὺν δίκῃ αὐτῇ τοῦτο τὸ μένος σύνεστιν τούτου τοῦ μένους φροντίδα οὐκ ἔτι ὁρῶ γιγνομένην ὑπό τινος. θυμουμένας δὲ ἐς τὴν κλυταιμνήστραν τὸν λόγον ἀποτείνουσιν, ἀντιλαμβανομένη οὖν ἐκείνη τοῦ λόγου, φησὶ, ποίας δέ μοι δεῖ πρός γε τήνδε φροντίδος;

l. 612. Ουκ ἔτ' εἰσορῶ] ἀντὶ τοῦ οὐκ ἐννοῶ

l. 613. Ποίας δέ μοι] ποίας γνώσεως χρεία ἐστὶν ἐμοὶ εἰς τὸ ἰδεῖν εἰ δίκαιά αὕτη λέγει, ἥτις τοιαῦτα ὕβρισε τὴν τεκοῦσαν;

l. 615. Καὶ ταῦτα τηλικοῦτος] ὑπὲρ ἐπιτάσεως, ὅτι εἰ καὶ δοίη τις ἐξουσίαν ἀντιλέγειν τοῖς γονεῦσιν, ἀλλ' οὐ ταύτῃ παρθένῳ οὔσῃ ἔπρεπε τηλικαύτῃ.

l. 616. Ἀλλ' αἰσχύνης ἄτερ] ἀντὶ τοῦ ἀναισχύντως

χωρίτως. τὸ χωρὶς, τὸ ἄνευ, καὶ τὸ δίχα, κοινά. τὸ δὲ ἄτερ, ποιητικόν.

l. 619. Ἔξωρα προσάσσω] κἀγὼ (φησὶ) αἰσθάνομαι ἐπονείδιστα προσάσσουσα, καὶ οὐ κατὰ τὴν ἐμὴν ὥραν.

l. 610. Καὶ τὰ σὰ ἔργα ἐξαναγκάζει με] ἐμφατικώτερον τὸ ἐξαναγκάζει με, διὰ τῆς προσθέσεως.

l. 623. Ἦ σ᾽, ἐγὼ καὶ τἄμ᾽ ἔπη] ὡς δὴ καὶ τοῖς ἔργοις καὶ τοῖς λόγοις μαρτυράζουσα πρὸς αὐτὴν ταῦτά φησιν ἡ κλυταιμνήστρα.

l, 627. Θράσους τοῦδ᾽ οὐκ ἀλύξεις, εὖτ᾽ ἂν Αἴγισθος μόλῃ] πιθανῶς ἐπὶ τὴν ἀγχοῦν ἔρη τὸν Αἴγισθον, ὑπὲρ τοῦ παῤῥησίαν ἀφελεῖν τῇ κόρῃ.

l. 629. Ἐκφέρῃ] ἐκκλίνεις. τὸ ἐκφέρεσθαι, κυρίως ἐπὶ νεκροῦ λέγεται, καὶ ὅταν φέρῃ τινὰ ἵππος ἔξω τῆς εὐθείας ὁδοῦ· ἀφ᾽ οὗ κατὰ μεταφορὰν λέγεται ἐνταῦθα τὸ πρὸς ὀργὴν ἐκφέρῃ.

l. 630. Χρῄζοιμι] θέλοιμι. χρῄζω, τὸ χρείαν ἔχω καὶ τὸ θέλω· ὅτ᾽ ἂν τὸ μὲν συντάσσεται γενικῇ, τὸ χρείαν ἔχω, τὸ δὲ θέλω, αἰτιατικῇ.

l. 931. Οὔκουν ἐάσεις] οὐκ ἐμμένεις οἷς πρότερον εἶπας; ἔφη γὰρ, καὶ μὴν ἐφίημι. πιθανῶς δέ. οὐ γὰρ χρὴ ἐν ταῖς ἀντιλογίαις θυμοῦσθαι τὸν ἡττώμενον.

l. 633. Ἐῶ, κελεύω· θῦε, μηδ᾽ ἐπαιτιῶ] δεῖ γὰρ καὶ προσκόπτειν τὴν ὑπόθεσιν. διὸ οὐ ποιεῖται πλείονας ἀντιῤῥήσεις.

l. 635. Ἔπαιρε δὴ σύ] πρὸς θεράπαιναν φησί.

Θύματ᾽] θυμιάματα.

l. 636. Πάγκαρπα] ἐπίπαν ὡραῖα ἔθυον τοῖς θεοῖς.

l. 637. Εὐχὰς ἀνάσχοιμ᾽] ἀναπέμψω. ἀνέχω, ἐπὶ εὐχῆς, τὸ ἀναπέμπω· ἀνέχω, ἐπὶ χειρῶν, ἀντὶ τοῦ ὑψῶ· ἀνέχω, ἐπὶ βάρους, ἀντὶ τοῦ βαστάζω. ἀνίσχει δὲ ὁ ἥλιος, ἀντὶ τοῦ ἀνατέλλει. καὶ ἀνίσχει ἡ βοτάνη, ἀντὶ τοῦ βλαστάνει. ἀνέχομαι δὲ παθητικῶς, τὸ ὑπομένω.

l. 638. Κλύοις ἄν] ἐπάκουε. ἐπὶ γὰρ μεγάλων προσώπων, ἐφ᾽ ὧν ἐδόκει βαρὺ τὸ φανερῶς προστάττειν, ἐχρῶντο οἱ ἀττικοὶ εὐκτικῷ μετὰ τοῦ ἄν, ὡς ἐνταῦθα.

Προστατήριε] ὅτι πρὸ τῶν θυρῶν ἵδρυται

l. 638. Βάξιν] λόγον.

Οὐ γὰρ ἐν φίλοις] οὐκ εἰς τὸν χορὸν ἀποτείνεται, ἀλλ᾽ εἰς τὴν Ἠλέκτραν.

l. 642. Σπείρῃ ματαίαν] τὸ ματαίαν οὐκ ἔστι ψευδῆ, ἀλλ᾽ ἀναφθῆ. τί γὰρ πρὸς ξει τὸν κρατοῦντας διαβάλλουσα, ματαίαν φημὶ, κενὴν λέγει, διὰ τὸ μηδὲν αὐτὴν δύνασθαι πρᾶξαι.

l. 643. Ἀλλ᾽ ὧδ᾽ ἄκουε] οὕτως ἐμοῦ λεγούσης.

Τῇδε γὰρ] ἀντὶ τοῦ τούτῳ τρόπῳ.

Δισσῶν ὀνείρων) ἢ, διπλῆν ἐχόντων φύσιν, ὡς καὶ Ὅμηρος, Δοιαὶ γάρ τε πύλαι ἀμενηνῶν εἰσιν ὀνείρων. δύναται δὲ τὸ δισσῶν καὶ ἀριθμὸν ἐμφαίνειν, ὡς δύο αὐτῆς ὀνείρους θεασαμένης· καὶ τὸ μὲν ἓν, φάσμα ἡγησαμένης εἶναι, ὑπὲρ οὗ καὶ πέπομφεν, ἀποτρεπασθησομένη τὴν χοὴν σοι θέομεν. τάχα δὲ καὶ ἕτερον αὐτὴν κεκίνηκεν, ὑπὲρ οὗ καὶ εὔχεται τῷ ἀπόλλωνι. ὅπερ οὐδὲ ἐξεῖπε πρός τινι, οὐδὲ πρὸς τὸν ἀπόλλωνα. ἢ δισσῶν ὀνείρων, τὴν ἀμφίβολον καὶ δισσοποιὸν ἔλυσιν δὲ αὐτῇ, εἰποῦσα. Εἰ μὲν πέφυκεν ἐσθλὰ, δὸς τελεσφόρα εἰ δ᾽ ἐχθρὰ, τοῖς ἐχθροῖσιν ἔμπαλιν μέθες.

Pag. 107. l. 651. Ἀλλ᾽ ὧδέ μ᾽ ἀεὶ ζῶσαν] τὸ ὅλον ὑπὲρ τοῦ αἰγίσθου εὔχεται. διὰ δὲ τοῦ πληθυντικοῦ τοῦ φίλους τὸ τολμηρὸν τοῦ λόγου ἐπικεκάλυφεν.

l. 652. Ἀμφέπειν] τὸ γὰρ διέπειν, εὐθετεῖν· περιέπειν δὲ, τὸ φίλον τινὰ κυβερνᾶν καὶ σκέπειν.

l. 653. Φίλοισί τε ξυνοῦσαν] ἀκατάλληλον φαίνεται τὸ ὅλον, ἐὰν μὴ ᾖ τὸ οἷς ξυνεῖμι νῦν, ἀπὸ κοινοῦ λαμβανόμενον. φίλοισί τε καὶ τέκνοις ζῶσαν, οἷς ξύνειμι νῦν. τὸ δὲ δύσνοια, ἀπ᾽ αὐτῶν εἰς ἐμὲ ἢ ἀπ᾽ ἐμοῦ εἰς αὐτούς.

l. 654. Εὐημεροῦσαν] ἑκάστην ἡμέραν εὖ διάγουσαν.

l. 658. Τὰ δ᾽ ἄλλα πάντα] τὰ περὶ τῆς τελευτῆς ὀρέστου ἔοικεν εὔχεσθαι. ζητοῦσι δὲ διὰ τί ἐνταῦθα μὲν οὐκ ἐμφαίνει περὶ τοῦ ὀρέστου; ὕστερον δὲ τοῦ ἀγγέλου ἐλθόντος φαίνεται ἐφηδομένη. ῥητέον οὖν ὅτι νῦν μὲν προσδοκῶσα αὐτὸν ἥξοντα ζῶντα, τότε δ᾽ ὡς κατὰ ἀποθανόντος παῤῥησιάζεται ἀφόβως γενομένη.

l. 659. Ἐπαξιῶ] ἀξιῶ. παρακαλῶ, ἀξιῶ ποιεῖν τόδε, καὶ ἀξιῶ σε τοῦδε, καὶ ἀμφότερα ἀντὶ τοῦ ἄξιον κρίνω. ἀξιῶ δὲ, τὸ παρακαλῶ· καὶ συντάσσεται αἰτιατικῇ μόνῃ.

l. 661. Ξεῖνα γυναῖκες] ὁ παιδαγωγὸς ἥκει πλασάμενος τὰ περὶ τοῦ θανάτου ὀρέστου. τὸ δὲ ἦθος αὐτοῦ μέσον ἐστὶν, οὔτε ἀποικτιζομένου παντάπασιν, οὔτε ἡδομένου, ἀλλ' ὡς ξένου. εὐκαίρως δὲ ἥκει, ἔξω οὐσῶν ἀμφοτέρων· πρῶτον, ἵνα μὴ διαπολογείη, πρὸς ἀμφοτέρας ἀπαγγέλλων· δεύτερον, πρὸς τὸ δηλωθῆναι τὴν γνώμην ἀμφοτέρων. πιθανῶς δὲ ἐρωτᾷ ὡς ἀγνοῶν.

l. 665. Πρέπει γὰρ ὡς τύραννος] στοχάζεται ἐκ τῆς στολῆς καὶ τῶν βασιλείων.

l. 669. Ἐδεξάμην] λείπει ἡ ἀπὸ, ἵν' ᾖ, ἀπεδεξάμην.

l. 676. Τί φής, τί φής] οἱ ἡδέως ἀκούοντες λόγου, κἂν πάνυ σαφῶς ἀκούσωσι, δὶς καὶ τρὶς τὰ αὐτὰ ἀκούειν βούλονται,

Μὴ ταύτης κλύε] ἤγουν, μὴ διὰ ταύτην φυλάξῃ εἰπεῖν τὰ ἑξῆς.

l. 680. Τῷ τρόπῳ διόλλυται] ἴδιον καὶ τοῦτο τῶν ἡδομένων. μαθόντες γὰρ τὸ πᾶν, καὶ τὸ κατὰ μέρος ἡδόμενοι πυνθάνονται. ἔπειτα ὁ ποιητὴς βούλεται ἐνδιατρίβειν περὶ ἀγῶνος λόγων ἑλληνικοῦ.

l. 683. Δηλφικῶν ἄθλων χάριν] ὑπὸ λόγων ἀπὸ ὀρέστου ὁ πυθικὸς ἀγών.

l. 687. Δρόμου δ' ἰσώσας] τοῦ ἐκ ποδὸς δρόμου. τινὲς δόλιχόν φασιν ἀγωνίσασθαι ὀρέστην (ὅς ἐστιν εἴκοσι στάδια) εἴκοσι ἐτῶν ὄντα· ὥστε τῇ φύσει ἴσα τὰ τέρματα τοῦ δρόμου ἐποιήσατο. Ἄλλως. Δρόμου δ' ἰσώσας τῇ φύσει τὰ τέρματα, ἤγουν, οὐκ ἐλλιπὼν κατὰ τὰ τέρματα, ἀλλ' ἴσος φανεὶς τοῖς τέρμασι, κατὰ τὴν αὐτοῦ φύσιν τῆς νίκης ἔτυχεν. ἀλλ' ὁμοίως καὶ ἴσως τεθαυμασμένος ἐν τῷ ἀγωνίσματι ὡς ἐπὶ τῇ μορφῇ. ἀντὶ τοῦ, ὡς θαυμαστὸς ἐπὶ τῇ μορφῇ, οὕτω καὶ τῷ ἔργῳ, ἐφάνη· ὡς ἐπὶ τῷ εἴδει, οὕτω καὶ ἐπὶ τῷ ἔργῳ.

Pag. 109. 693. Πεντάεθλ' ἃ νομίζεται] ἅλμα, δίσκον, ἄκοντα, δρόμον πάλην. ταῦτα ἐν μιᾷ τις ἠγωνίζετο ἡμέρᾳ.

l. 698. Ὅταν δέ τις θεῶν] ὅμοιον τούτῳ τὸ πινδαρικὸν, Θεὸς ὁ καὶ πτερόεντ' αἰετὸν κίχε, καὶ θαλασσαῖον παραμείβεται δελφῖνα.

l. 703. Εἰσῆλθε πολλῶν] φιλοτίμως διὰ πιθανότητα ταῦτα ἐπεξεργάζεται.

l. 706. Κἀκεῖνος ἐν τούτοισιν] ὁ ὀρέστης.

l. 708. Λιβυκὸς πατὴρ αἰνειᾶν] ἐμοὶ δοκεῖ ὄνομα εἶναι. οὐδὲν γὰρ ἄτοπον ἐπίθετον εἶναι. ὄνομα γὰρ κύριον οὐ προστέθεικε, πρὸς τὸ τοῦ πράγματος ἀνεξέλεγκτον. ὅλη γὰρ ἡ διήγησις τοῦ ἀγῶνος πέπλασται· οἱ δὲ, αἰνειᾶν, τῶν θεσσαλῶν, ἢ θρακῶν. Ὅμηρος. Τῷ δ' αἰνιῆνες ἕποντο, μενεπτόλεμοί τε περαιβοί.

l. 709. Ἔνατος] ἐννέα, ἀντὶ τοῦ ἔνατος, ἕν.

Ἀθηναίων τῶν θεοδμήτων ἄπο] προσχαρίζεται τοῖς ἀθηναίοις, ἐν ἀθηναίοις λέγων.

l. 718. Ὡς ὑπέρβαλλοι χνοαῖς τις αὐτῷ] οἷον πρῶτος τοῦ δρόμου γενέσθαι χνόας δὲ, τὰς τοῦ ἄξονος σύριγγας, καὶ τὰ ἱππικὰ φρυάγματα. ἀπὸ δὲ μέρους τὸ ὅλον ἅρμα. σύριγξ δέ ἐστι τὸ εἰς τὴν ὀπὴν τοῦ τροχοῦ ἐμβαλλόμενον μέρος τοῦ ἄξονος. καὶ αὐτὴ δὲ ἡ ὀπὴ τοῦ τροχοῦ οὕτως καλεῖται. λείπει δὲ τὸ ἐλαύνων. τὸ δὲ χνόας, βαρέως. τὰ γὰρ εἰς η δισύλλαβα τῷ ο παραληγόμενα, ἀπὸ δύο συμφώνων ἀρχόμενα ὧν προηγεῖται δασὺ, βαρύνεται, χνόη, φθόη, χλόη. τὸ δὲ πνοὴ, οὐκ ἔχει δασύ.

Ὑπερβάλλοι] ὑπερεκδράμοι.

l. 719. Φρυάγματα] φυσήματα, πνεύματα.

l. 722. Στήλην] τὸν λίθον τὸν καμπτῆρα. στῆλαι, κυβοειδεῖς λίθοι, ἐπιγράμματά τινων ἔχοντες. ἐσχάτην δὲ λέγει, ἐπεὶ καὶ ἄλλαι ἦσαν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δρόμου.

l. 723. Ἔχριμπτ' αἰεὶ] ὅ ἐστι, προσεπέλαζε τῷ καμπτῆρι ἀεὶ τὴν ὀπὴν τοῦ τροχοῦ.

Σύριγγα] τὴν ὀπὴν τοῦ τροχοῦ.

l. 724. Σειραῖον ἵππον] τὸν ἔξω τοῦ ζυγοῦ, τὸν δεξιόν· προσκείμενον δὲ τῷ καμπτῆρι ἀριστερόν.

l. 726. Ἄστομοι] σκληρόστομοι.

l. 727. Ἐκ δ' ὑποστροφῆς] ἐξ ὑπαντήσεως ἐκείνων ὑποστρεφόντων.

l. 729. Βαρκαίοις ὄχοις] τοῖς λιβυκοῖς. βάρκη γὰρ πόλις λιβύης, ἡ νῦν πτολεμαῒς καλουμένη.

l. 732. Ναυαγίων] τῶν πταισμάτων.

l. 733. Γνοὺς δ' ὁ ὑξ ἀθηνῶν δεινὸς ἡνιοστρόφος] ἀντὶ τοῦ ἔμπειρος. πρὸς εὔνοιαν δὲ τῶν ἀκροωμένων ἐπαινεῖ αὐτὸν ὡς ἀθηναῖον.

l. 734. Ἔξω παρασπᾷ] φυλαξάμενος

ἅρμα (φησὶ) τούτοις συμπεσεῖν ἐμπεσεῖν, ἔξω ἀπ' αὐτῶν παραχωρεῖ.

Κἀνακωχεύει] ἀνασφάλλει, κατέχει. ἀνακωχεύειν γὰρ κυρίως λέγεται ὅταν χειμῶνος ὄντος ἐν τῷ πελάγει, στείλαντες τὰ ἄρμενα, σαλεύωσιν αὐτόθι, μὴ διαμαχόμενοι τῷ πνεύματι. μεταφορικῶς οὖν ἐπὶ τοῦ ἅρματος εἴρηκεν οὐ διημιλλήσατο, ἀλλ' ἀφῆκε τὸν τῶν ἵππων κλύδωνα, καὶ ὕστερον ἠρέμα ἤλαυνε.

Pag. 111. l. 736. Πῶλος] πῶλος λέγεται ἀρσενικῶς καὶ θηλυκῶς.

Τῷ τέλει πίστιν φέρων] ἤγουν πιστεύων ὅτι ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ δρόμου παρελεύσεται ἢ νομίζων ἕως τοῦ τέλους οὕτως ἐλαύνειν.

l. 739. Κἀξισώσαντες ζυγά] ὁ ἐρίσης καὶ ὁ Ἀθηναῖος.

l. 744. Λύουσι ἡνίαν] χαυνῶν· διὰ τὸ συμπεπλέχθαι.

l. 746. Ἔθραυσε δ' ἄξονος μέσας χνόας] τὸ λεπτὸν μέρος τοῦ ἄξονος, τὸ περιβαλλόμενον ὑπὸ τῆς χοινικίδος. εἴρηται δὲ ὁμοίως τὸ παρ' Ἀπολλωνίῳ, Ἀζόμενος πλήμνῃσι παρακλιδὸν αἰνυμένοιο.

l. 752. Λακχάνει] γράφεται καὶ τυγχάνει.

l. 756. Ἔλυσαν αἱματηρὸν, ὥστε μηδένα] καὶ ἵνα ἀξιόπιστος εἴη ὁ ἄγγελος, ἵνα πάλιν τὸ συμπαθὲς εἴη τῇ Ἠλέκτρᾳ.

Αἱματηρὸν] ᾑμαγμένον. αἱματηραὶ γὰρ σταγόνες, αἱ ἀπὸ αἵματος στάζουσαι· ᾑμαγμέναι δὲ, τῷ αἵματι μεμιγμέναι.

l. 758. Ἐν βραχεῖ χαλκῷ] ἀγγείῳ. ἡ εὐθεῖα ὁ βραχὺς χαλκὸς, ὃ δηλοῖ τὴν οὐσίαν τοῦ χαλκοῦ καὶ τὴν ὕλην. ἀπὸ δὲ τῆς ὕλης ἐνταῦθα δηλοῦται τὸ ἀγγεῖον τὸ ἐκ τῆς ὕλης.

l. 759. Μέγιστον σῶμα δειλαίας σποδοῦ] ἀντίπτωσις, ἀντὶ τοῦ, σποδὸν δειλαίαν μεγίστου σώματος.

l. 766. Ὦ Ζεῦ] ὡς μὲν γυνὴ κακίνηται ἐπὶ τῷ πάθει, πρὸς δὲ τὸν κίνδυνον ἀποβλέπουσα, ἥδεται. διὰ δὲ τὸ χρεὼν, ἀλγεῖν ὑποκρίνεται.

l. 777. Φυγάς] ἀντὶ τοῦ φυγάν. φυγάδες γὰρ κυρίως οἱ διαχθέντες ἀπὸ τῆς οἰκείας πατρίδος.

Pag. 113. l. 782. Ὦ προστατῶν χρόνος] ὁ ἐπιγενόμενος.

l. 786. Ἐκήλοις ἂν μοι] τοῦτο οἰκονομικῶς. εἰ γὰρ ἀπορήσασα ἐπὶ τοῖς ἠγγελμένοις, ἀπέκλινεν ἑαυτὴν, διελύετο ἂν ἡ ὑπόθεσις,

l. 788. Ἡμερεύσομεν] διημερεύσομεν. διημερεύω, τὸ τὴν ἡμέραν διαβιβάζω. οὕτω καὶ διανυκτερεύω· ἐνταῦθα δὲ τὸ διημερεύσομεν ἀντὶ τοῦ βιώσομεν.

l. 799. Πολλῶν ἂν ἄξιος] ἄξιος ἂν εἴης ὦ ξένε διὰ τὴν ὁδὸν ἣν ἦλθες, τυχεῖν πολλῶν ἀγαθῶν.

l. 802. Πορεύσαντος] ἀποστείλαντος. πορεύομαι ἐγὼ, καὶ πορεύω ἕτερον, ἀντὶ τοῦ ἄγω. ὡς παρὰ Πλάτωνι, ᾧ δὴ προστέτακται σὲ ἐνθένδε ἐκεῖσε πορεῦσαι. ἀντὶ τοῦ ἀγαγεῖν. ἐνταῦθα δὲ πορεύσαντος ἀντὶ τοῦ πέμψαντος, λέγεται.

l. 803. Ἀλλ' εἴσιθ' εἴσω] περιττὸν τὸ εἴσω. τὸ γὰρ εἴσιθι τὸ εἴσω ἐλθὲ δηλοῖ. εἰσῆλθε δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, λέγεται κατὰ λόγον. τὸ γὰρ εἰσῆλθε, δηλοῖ μὲν τὸ εἴσω ἦλθεν, οὐ μὴν καὶ ὅποι εἰσῆλθεν ὡρισμένως· διὸ ἐπάγεται εἰς τὴν οἰκίαν, ἢ εἰς τὴν πόλιν, καὶ οὐ δοκεῖ φορτικόν.

Pag. 115. l. 824. Ποῦ ποτε κεραυνοὶ Διὸς] ἐν τοῖς ἔμπροσθεν παραμυθούμενος ὁ χορὸς τὴν Ἠλέκτραν, ἔλεγε, θάρσει μοι τέκνον, θάρσει. ἔστι μέγας ἐν οὐρανῷ Ζεὺς, καὶ τὰ ἑξῆς. νῦν οὖν πανταχόθεν ἀπεγνωσμένης τῆς σωτηρίας, καὶ προστεθείσης τῆς κατὰ τὴν ὀρέστην συμφορᾶς, εἰκότως παρακεκινδυνευμένῳ τῷ λόγῳ ἐχρήσατο, ὥστε καὶ περὶ θεῶν τι εἰπεῖν, καὶ ὅλως ἀμφιβάλλειν εἰ ὅλως ἐν οὐρανῷ εἰσιν, εἴγε περιορῶσι τοιαῦτα γιγνόμενα. καὶ τὸν μὲν ἥλιον ὡς πάντα ἐφορῶντα παρέλαβεν· τὸν δὲ Δία, ὡς πάντων δεσπότην ὄντα. δεῖ δὲ τὸν ὑποκριτὴν ἅμα τῇ βοῇ ἀναβλέψαι τε εἰς οὐρανὸν, καὶ τὰς χεῖρας ἀνατεῖναι. ὃ δὴ κωλύει ὁ χορὸς, Μηδὲν μέγ' ἀΰσῃς.

l. 825. Φαέθων] ἐπίθετον ὄνομα ἐνταῦθα, ἀντὶ τοῦ λάμπων. λέγεται δὲ Φαέθων καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἡλίου καὶ ὁ ἕτερος τῶν ἵππων αὐτοῦ.

l. 826. Εἰ ταῦτ' ἐφορῶντες κρύπτουσιν] ἤγουν, οὐκ ἄγουσιν εἰς φῶς τὴν τούτων παρανομίαν.

l. 828. Ἒ ἒ, αἲ αἲ] θρηνεῖ ἡ Ἠλέκτρα τὸν ἀδελφόν. ἐλεεινὸν δὲ λίαν τὸ τοιοῦτον μέρος.

l. 832. Ἀπολεῖς με] ἀποκναίεις με (φησὶν) ἐν τοῖς ἀθεραπεύτοις παρηγορήσασα. δαιμονίως δὲ τοῦτο ἐπήγαγεν· οὐ γὰρ ἀμελήσασα τῆς ἀπὸ χοροῦ ἐπιτιμήσεως, ἐρεῖ τι ἀσεβὲς εἰς θεοὺς (ἐπεὶ καὶ τελέως ἀμηχανεῖ ὁ Σοφοκλῆς εἰς τοὺς

θεοὺς βλασφημοῦσαν. καὶ γὰρ εἰς ἦν τῶν θεοσεβεστάτων) ἀλλ' ὥσπερ δυσχεραίνουσα ταῖς ἐπιτιμήσεσιν, ὡς ψυχραῖς, τοῦτό φησιν. οἱ δὲ ἐν τοῖς περιφανέσι καὶ ἀθεράπευτοις πάθεσι μετεκάζειν αὐτὴν ἀξιοῦσιν.

l. 839. Οἶδα γὰρ ἄνακτ' ἀμφιάρεων χρυσοδέτοις] ταῖς διὰ χρυσοῦ γενομέναις τέχναις, τοῦ δοθέντος ὅρμου ἐριφύλῃ διὰ τὴν ἀμφιαράου ἔξοδον, διὰ τὰς τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ἀπάτας. Ἄλλως.

l. 840. Χρυσοδέτοις ἕρκεσιν] ἢ ἐπὶ τῶν ἁρμάτων φησὶν, ἤγουν τοῖς χρυσῷ δεδεμένοις καὶ κατεσκευασμένοις. ἅπερ ἕρκη εἶπεν, ἤγουν περιφράγματα καὶ τείχη ἃν οὐκ ἐξέφυγεν ὁ ἀμφιάραος, ἀλλ' ἐνεχείθη ἐν αὐτοῖς. ἢ χρυσοδέτοις, τῷ ὅρμῳ ὃς ἦν ἐκ χρυσοῦ πεποιημένος. τὸ δὲ ἕρκεσιν, οἷον τοῖς δεσμοῖς καὶ φράγμασι. καὶ τῇ ἀνάγκῃ τῇ ἀπὸ τοῦ ὅρμου γενομένῃ.

l. 841. Γυναικῶν ἀπάταις] ἢ τῇ ἀπὸ τῆς γυναικὸς ἀπάτῃ, ἢ καθόλου τὸ χρυσὸν, γυναικῶν ἀπάτην εἶπεν. θαυμαστῶς δὲ εἴκασεν, ὅτι καὶ οὕτως διὰ γυναικῶν ἀπώλετο. Ἄλλως. οἶδα γὰρ ἄνακτ' ἀμφιάρεων, ὁ χορὸς φησὶν ὅτι καὶ ἐν αὐτῷ τῷ θανάτῳ ἐστί τις εὐτυχία. τιμὴν δὲ αὐτῷ φησὶν ἔσεσθαι, διὰ τὸ μαντεύεσθαι αὐτόν.

l. 843. Ε ἒ] οὐ προσιεμένη οὐδὲ τοὺς τοιούτους λόγους, θρηνεῖ ἡ ἠλέκτρα.

l. 844. Πάμψυχος ἀνάσσει] ἀντὶ τοῦ πασῶν ψυχῶν ἀνάσσει. ἃ δὴ ἐν χρείᾳ καθίστησι τῆς ἐκείνου μαντικῆς. ἢ πάμψυχος, ὁ διασώσας πᾶσαν τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν. ἢ ὁ διὰ παντὸς τὴν ψυχὴν σώζων, ὅ ἐστιν ἀθάνατος.

l. 845. Φεῦ] μνησθεῖσα τῆς ἐριφύλης ἡ Ἠλέκτρα ἀναβοᾷ, ἐπὶ τῷ ἤθει αὐτῆς δυσχεραίνουσα.

l. 846. Φεῦ δῆτ'. ὀλοὰ γὰρ] ὁ χορὸς συγκατατιθέμενος, φησὶν ὅτι δικαίως ἀνεβόησας· ὀλοὴ γὰρ ἦν ἡ ἐριφύλη. ὅρα δὴ οὖν εἰ ἔπραξέ τι ὁ χορός. ἀπέσπασε γὰρ αὐτὴν τοῦ θρηνεῖν, ἐμβαλὼν τὸ κατ' αὐτὴν μάθημα.

l. 847. Εδάμη] ἡ ἐριφύλη δηλονότι. ὁ δὲ λόγος ἀποφαντικός. ὁ χορὸς δὲ, ὡς πυνθανομένης, ἐπάγει τὸ ναί.

l. 849. Οἶδ', οἶδ'· ἐφάνη] οἶδα ὅτι ἐδάμη. ἐφάνη γὰρ ὁ ἐπιμελούμενος τοῦ ἐν τῷ φόνῳ τουτέστι τιμωρὸς τοῦ πατρός. ἐμοὶ δὲ οὐδεὶς πάρεστιν, ἀποθανόντος Ὀρέστου. ὁ μὲν οὖν χορὸς παρέβαλε τὸν ἀγαμέμνονα τῷ ἀμφιαράῳ, ἵνα ἡ Ἠλέκτρα εὔελπις εἴη περὶ τοῦ πατρὸς, ὅτι τεύξεται τιμῆς τινος. ἡ δέ φησιν ὅτι ἀμφιάραος ὑπὸ τοῦ ἀλκμαίωνος ἔτυχε τιμωρίας. πάνυ δὲ περιπαθῶς τὸ πάθος τοῦ ἀγαμέμνονος εἰς ἑαυτὴν μεταφέρει, διὰ τοῦ ἐμοὶ δ' οὔτις.

l. 850. Μελέτωρ] φροντιστής. ὁ ἐπιμελὴς γέγονε μετελθεῖν τὸν τοῦ πατρὸς θάνατον τοῦ ἀμφιαράου.

l. 854. Δειλαία δειλαίαν] καὶ τοῦτο εἶδος παραμυθίας, τὸ εἴ τι παραχωρεῖν τοῖς λυπουμένοις, καὶ συγχωρεῖν αὐτοῖς κλαίειν, ὡς ἐπὶ ἀπαρηγορήτοις κακοῖς. Ἄλλως. εἴρηται ὑπερβολικῶς ὡς τὸ ἑορτὴ ἑορτῶν, οὕτως ἀθλιωτάτη ἀθλιωτάτων.

Κυρεῖς] ἤγουν ὑπάρχεις.

l. 855. Κἀγὼ τοῦδ' ἴστωρ] οἶδα (φησὶν) ὅτι δειλαία εἰμὶ αὐτῷ τούτῳ τῷ πανσύρτῳ τῶν πολλῶν ἀχέων.

Κἀγὼ τοῦδ' ἴστωρ] κἀγὼ τούτου ἐπιστήμων εἰμὶ, ὅτι ταλαίπωρος εἰμι.

l. 856. Πανσύρτῳ] τῷ πάντα σύροντι τὰ κακά. ἢ πανσύρτῳ, τῷ μετὰ πάσης ὁρμῆς τῶν κακῶν ὡρμημένῳ.

Παμμήνῳ] τῷ πολυχρονίῳ καὶ διηνεκεῖ. δειλαία οὖν εἰμὶ, οἷον κατ' αὐτὸ τοῦτο καθὸ πάντα τὰ ἄχη εἰς ἡμᾶς συνέσυρε καὶ διηνεκῆ παραμένει. Ἄλλως.

Pag. 117. l. 859. Μή με νῦν μηκέτι] μηκέτι οὖν με (φησὶ) παρηγορήσῃς τι, ὅπου γε οὐ πάρεισιν αἱ τῶν ἐλπίδων ἀρωγαὶ, αἱ ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν.

l. 863. Κοινοτόκων] τῶν ἀπὸ ἀμφοῖν τῶν γονέων. τινὲς, τῶν πᾶσι κοινῶν. διὰ δὲ τοῦ εὐπατριδῶν ηὔξησε τοῦ πατρὸς τὸ ἐγκώμιον. οἷον εὐγενῶν καὶ γενναίων, οἷος ἦν καὶ Ὀρέστης, γεγονὼς ἐξ Ἀγαμέμνονος. ἢ κοινοτόκων, τῶν ἀδελφικῶν, τῶν τοῦ αὐτοῦ πατρὸς κεκοινωνηκότων.

l. 865. Η καὶ χαλαργοῖς] ταῖς λευκόποσιν, ἢ ταῖς ταχείαις ἐν ταῖς χηλαῖς. χηλὰς δὲ ἀντὶ τῶν ὁπλῶν παρέλαβεν. εἰπόντος δὲ τοῦ χοροῦ, πᾶσι θνητοῖς ἔφυ μόρος, ἀντιτίθησιν ἡ ἠλέκτρα, ἆρα οὖν οὕτω πέπρωται τοῖς θνητοῖς τελευτᾶν ἐν ταῖς ἁμίλλαις ταῖς ἱππικαῖς;

l. 867. Τμητοῖς ὁλκοῖς] τμητοῖς λώροις τοῖς ἱμᾶσιν. ὁλκοὺς οὖν ἀντὶ τῶν ἱμάντων ἐν οἷς εἱλκύσθη.

l. 868. Ἄσκοπος] ἀπροσδόκητος ὁ θάνατος.

l. 869. Πῶς γὰρ οὐκ εἰ ξένος] τοῦ χοροῦ εἰπόντος, ἀπορεῖ δῆς οὖν κατὰ τὸν ἀγῶνα, ἡ ἠλέκτρα πρὸς ἕτερον ἐπήγαγεν, ὅτι δὴ πέπονθεν ἀπροσδοκήτως, ἐπ' ἀλλοδαπῆς τελευτῶν, καὶ ἐμοῦ χωρίς.

l. 871. Κέκευθεν] ἀντὶ τοῦ κρύπτεται.

l. 872. Ὑφ' ἡδονῆς τοι] ἡ χρυσόθεμις παραγίγνεται τὰ ὑπὸ τοῦ Ὀρέστου ἐγκείμενα τῷ τάφῳ εὑροῦσα. τοῦτο τὸ πρόσωπον εἰσήγαγεν ἵνα μὴ εἰς μακρὸν ἡ ὀλόφυρσις ἡ Ἠλέκτρας γίνηται.

l. 873. Σὺν τάχει μολεῖν] λείπει ἡ ὑπό. ὑπὸ τοῦ σὺν τάχει μολεῖν.

l. 875. Τῶν ἐμῶν σὺ πημάτων] τῶν νοσημάτων τὰ μὲν θεραπεύεται προσκαίροις θεραπείαις, ὅσαπερ ἐστὶν ἀρηξις· τὰ δὲ θεραπεύεται παντελῶς, ὅσα ἐστὶν ἴασις. κατ' οὐδένα οὖν τρόπον προκόπτει τὰ ἡμέτερα ἐπὶ τὸ βέλτιον.

l. 878. Κλύουσ' ἐναργῶς] ἐπὶ τοῦ κλύουσα, πρὸς βραχὺ διαστικτέον· ἵν' ᾖ, πάρεσ' ἐναργῶς. ἴσθι τοῦτο κλύουσα ἐμοῦ.

l. 888. Βλέψασα, θάλπῃ] ἀντὶ τοῦ παρακόπτεις τὰς φρένας, ὡς ἐν πυρετῷ ἀνηκέστῳ ἢ πυρί, ὥστε ἔλεγεν ἀνιάτῳ ἐλπίδι. ἀνέλπιστον γὰρ τὸ παραγενέσθαι ὀρέστην, ἤδη ἀπολωλότα.

Pag. 119. l. 886. Ἀρχαῖον τάφον] τὸν ἐκ πολλοῦ οἰκοδομημένον.

l. 888. Πηγὰς γάλακτος] πολὺ γάλα. ὡς τὸ δακρύων πηγάς, ἀντὶ τοῦ πολλὰ δάκρυα.

l. 889. Θήκην πατρός] τὴν σορὸν λέγει ἔνθα τὸ λείψανον ἐτέθη.

l. 904. Νεωρῆ] τὸν νεωστὶ ἠρτημένον. ἢ ἐκ νέου τινὸς καὶ ὥραν ἔχοντος νέαν.

l. 906. Συνήθες ὄμμα] ὅραμα ὃ ἀεὶ ἐφανταζόμην κατὰ ψυχήν.

l. 912. Τῷ γὰρ προσήκει πλὴν γ' ἐμοῦ καὶ σοῦ τόδε;] τὸ ἀποκείρεσθαι τὰς κόμας δηλονότι. τὸ μὲν γὰρ ἀπὸ τῆς ὄψεως τοῦ βοστρύχου κινεῖσθαι ἐπὶ τὴν ἀλήθειαν, γελοῖον. πιθανῶς οὖν ἐπάγει, ὅτι οὐδενὶ ἄλλῳ ἢ τῷ πάνυ συνημμένῳ κατὰ γένος τὰ τοιαῦτα προσήκει.

l. 916. Τοιαῦτα προφαίνειν] τὰ ἐπὶ τῇ τιμῇ γιγνόμενα τοῦ πατρός.

l. 917. Ταῦτα τἀπιτίμια] γράφεται τἀγλαΐσματα.

l. 921. Ὑπάρξει κῦρος] ἐπιτυχίαν ἀρξει.

l. 931. Οὐδὲ μητρὶ δυσχερὴς] ὁ ἐστίν, οὐ κατὰ τοῦτο τῇ μητρὶ δυσχερὴς ὀφθείς, καὶ διὰ τῆς ἀγγελίας λυπήσας αὐτήν, γράφεται καὶ, μητρὶ δυσμενής.

l. 935. Μνημεῖ' Ὀρέστου] τοῦ Ὀρέστου μνημόσυνα.

Pag. 121. l. 945. Ὧν ἐγὼ φερέγγυος] ὧν ἐγὼ εἰς τὸ πράττειν ἀσφαλὴς εἰμι. φερέγγυος λέγεται ὁ ἐκδεξάμενός τι καὶ δυνάμενος ἀποτίσαι ἤγουν ἀξιόχρεως, δυναμένη ἀναδέξασθαι.

l. 947. Ἀλλ' εἴ τις ὠφέλειά γ'] τοῦτο τῷ προτέρῳ ὅμοιον, ἢ τοὺς θανόντας ἐξαναστήσω ποτέ;

l. 948. Εὐτυχεῖ] ἀντὶ τοῦ ἐπιτυγχάνεται.

Ποιεῖν] γράφεται τελεῖν.

l. 949. Συνοίσω] συμπονήσω. τοῦτο συνῳδὸν τῷ, τί γὰρ κελεύεις ὧν ἐγὼ φερέγγυος;

l. 956. Πράκτορ'] ἔκδικον.

l. 961. Ποῖ γὰρ μενεῖς] ἀντὶ τοῦ εἰς τίνα χρόνον.

l. 967. Οὐ γὰρ ὧδ' ἄβουλος] προειποῦσα τὰ δεινά, τὸ χαλεπώτερον ἐπιφέρει, ὡς οὐδὲ μεταβολῆς τυχεῖν ἐλπὶς ἔνεστι.

l. 978. Τίς γάρ ποτ' ἀστῶν] ὅρα ἐν τούτῳ τῷ λόγῳ τὰς ἐπιχειρήσεις τῆς Ἠλέκτρας, ὅτι πάντα τέθεικε τὰ ἀγαθὰ ἅπερ αὐταῖς παρέσται ἀνελούσαις τὸν Αἴγισθον· τὰ δὲ ἕτερα ὑπεξῄρηκεν, ὁποῖα πείσονται ἀλοῦσαι. καίτοι ἦν κατὰ τὸ πάθος τῆς Ἠλέκτρας κἀκεῖνα προσθεῖναι, ὅτι καλόν μοι ἀποθανεῖν οὕτω δυστυχούσῃ· ὁποῖα καὶ πρόσθεν ἔλεγεν, ὡς χάρις μέν, ἂν θάνω· λύπη δ', ἂν ζῶ. ἀλλ' ᾔδει τὸ περίφοβον τῆς χρυσοθέμιδος, ὥστε ἀκούουσα τοὺς δειλοτέρους τῶν λόγων ὑπεξεῖλεν, ὥστε μηδὲ εἰς ἔννοιαν τῶν κινδύνων ἐκείνην καταστῆσαι.

l. 980. Ἴδεσθε τώδε] ἀντὶ τοῦ τάσδε. ἐπὶ τῶν θηλυκῶν τοῖς ἀρσενικοῖς ἄρθροις κέχρηνται, ὅσα συνήθως ἀττικοῖς· τὼ χεῖρε γάρ φασι. καὶ Ὅμηρος, Τὼ δὲ βάτην τρήρωσι πελειάσιν ἴθμαθ' ὁμοῖαι.

Pag. 123. l. 983. Ὠ προὐστήτην] ἀντὶ τοῦ αἵτινες προέστησαν περὶ τοῦ φόνου τῶν ἐχθρῶν.

l. 984. Τούτω] ἀντὶ τοῦ ταύτας.

l. 987 Τοιαῦτα πᾶς τις ἐρεῖ] ἤγουν. οὕτως ἐπαινέσονται ἡμᾶς ὥστε μὴ λιπεῖν ἡμῖν τὸ κλέος καὶ ζώσαις καὶ θανούσαις.

l. 993. Ἐν τοῖς τοιούτοις ἐστὶν] ὁ χορός,

ρὸς, ὑπέρτε θαυμαστῶς τὸ τολμηρὸν τῆς Ἠλέκτρας, φησὶν ὅτι μετὰ προγνώσεως καὶ ἀσφαλείας δεῖ τὰ τοιαῦτα καὶ λέγειν καὶ ἀκούειν.

l. 996. Ἔσωζεν τ' ἂν τὴν εὐλάβειαν] οὐ σώζει (φησὶ) τὴν εὐλάβειαν, ἀλλ' ἔστι θρασεῖα καὶ ῥιψοκίνδυνος.

l. 998. Τοιοῦτον θράσος αὐτή θ' ὁπλίζῃ] λίαν ἐμφαντικῶς τῷ θράσει φησὶν αὐτὴν ὁπλίζεσθαι, ὡς μηδὲν ἀμυντήριον αὐτὴν ἔχουσαν, εἰ μὴ μόνον θράσος.

l. 1000. Γυνὴ μὲν] ταῦτα πάντα ὅμοια τοῖς ἐν ἀντιγόνῃ· εἴπις παραβάλοι, εἴσεται τοῖς αὐτοῖς διανοήμασι χρησάμενον σοφοκλέα.

Σθένεις δ' ἔλαττον] τοῦτο δεύτερον κεφάλαιον.

l. 1002. Δαίμων δὲ] τὸ τρίτον κεφάλαιον καὶ ἀναγκαιότερον, ὡς οὐδὲ ἐκ παραδόξου κατορθῶσαι ἡμᾶς τὴν ἐπιχείρησιν εἰκὸς, τῆς τύχης μὴ συλλαμβανομένης.

l. 1003. Ἀποῤῥεῖ] ἐλαττοῦται. μαραίνεται.

l. 1008. Λύει γὰρ ἡμᾶς οὐδὲν] οὐ λυσιτελεῖ γὰρ ἡμῖν, (φησὶν) οὐκ ἀπαλλάσσει τῶν κακῶν. ἢ ἀντὶ τοῦ, οὐδὲν ἡμᾶς ἐκλύσεται.

l. 1009. Δυσκλεῶς θανεῖν] ἐνταῦθα δηλοῖ τὸ μετ' αἰσχρᾶς τιμωρίας ἀποθανεῖν. καὶ Ὅμηρος, Μὴ μὲν δὴ καθαρῷ θανάτῳ ἀπὸ θυμὸν ἑλοίμην.

l. 1010. Ἀλλ' ὅταν θανεῖν χρῄζων] ὅρα ὅτι τοῦτο δηλοῖ τὸ δυσκλεῶς.

l. 1011. Εἶτα μηδὲ τοῦτ' ἔχῃ λαβεῖν] οὐ τὸ τοῦ θανάτου δεινὸν, ἀλλ' ὅταν, ἐπιθυμῶν τις ἀποθανεῖν ὥστε τὰς παρούσας κολάσεις ἐκφυγεῖν, τότε μηδὲ τούτου τύχῃ, τοιαῦτα οὖν πεισόμεθα ὧν ὁ θάνατος αἱρετώτερος.

l. 1021. Ἀπηγγελλόμην] ἀντὶ τοῦ ἃ ἠξίουν, τὸ δὲ παρακαλεῖν, ἀπαγγέλλειν φησίν.

l. 1022. Ἀλλ' αὐτοχειρί μοι] παρατήρει κἀνταῦθα τὴν εὐτολμίαν, ὡς καὶ ἐν ἀντιγόνῃ.

Pag. 125. l. 1029. Εἰκὸς γὰρ ἐγχειροῦντα] εἰκὸς γὰρ τὸν κακῶς ποιεῖν ἐπιχειροῦντα, καὶ πάσχειν κακῶς. τοῦτο δὲ πινδαρικὸν, Ἐπιρρέζοντά τι καὶ παθεῖν ἔοικεν.

l. 1031. Χ' ὥταν εὖ λέγῃς] οἷον, ἴσθι καιρὸς ὅτε με εὐφημήσεις. ἤτοι πεισθήσομαι καὶ ἐπαινέσω σε ὅταν εὖ λέγῃς.

l. 1039. Ἀτιμίας μὲν οὐ] οὐκ ἀτιμάζω σε, ἀλλὰ προνοοῦμαί σου.

l. 1042. Ἦ δεινὸν εὖ λέγουσαν] δεινὸν ἐμὲ καλῶς λέγουσαν, δοκεῖν ἐξαμαρτάνειν. ἐπεὶ δὲ ἡ χρυσόθεμις καλῶς λέγει, δοκεῖ δὲ ἁμαρτάνειν, διὰ τὸ μὴ πράσσειν τὰ δίκαια ὑπὲρ ἐκδικίας τοῦ πατρὸς, πρὸς τοῦτο ἡ Ἠλέκτρα, δεινὸν ἐστι σύμφορα δοκοῦσαν συμβουλεύειν, ἄδικα πράσσειν καὶ ἁμαρτάνειν. ὅπερ ἡ χρυσόθεμις εἰς Ἠλέκτραν τρέπει ἐν τῷ ἑξῆς στίχῳ, Εἴρηκας ὀρθῶς ᾧ σὺ πρόσκεισαι κακῷ, τῷ ἁμαρτάνειν. λέγουσα γὰρ δίκαια καὶ εὐπρεπῆ, ἐν αὐτοῖς ἁμαρτάνεις. ἀλυσιτελῆ γὰρ ἐπιχειρεῖς ποιεῖν.

l. 1047. Ἀλλ' εἰ ποιήσεις ταῦτα] ἐμὲ, τοῖς δεινοῖς περιπεσοῦσα, ἐπαινέσεις με συμφορᾶς σοι βουλευσάσαν.

l. 1049. Πάλιν] εἰς τοὔπισω. εἰς τὸ ἐναντίον.

l. 1055. Μεθέψομαι] ἀντὶ τοῦ κοινωνήσω.

l. 1059. Ὅταν γὰρ ἐν κακοῖς] παρὰ τὸ Ὁμηρικὸν, Ῥεχθὲν δέ τε νήπιος ἔγνω.

l. 1061. Τί τοὺς ἄνωθεν φρονιμωτάτους] τὸ ἄνωθεν, ἢ τόπου ἢ χρόνου ἐστιν. ἄνωθεν ἐκ φύσεως· ἢ τοὺς ἐν τῷ ἀέρι. οἰκεῖον δὲ τῷ χορῷ ἀγανακτοῦντι ἐπὶ τῇ κλυταιμνήστρᾳ τὸν περὶ τῶν ἀλόγων ἐνταῦθα παραλαβεῖν λόγον, ὅτι ἐν τοῖς ἀλόγοις ζώοις φυσική τις ἐστὶ φιλοστοργία. ἡ δὲ κλυταιμνήστρα ἄστοργος. τὸ δὲ ἑξῆς, τί τοὺς ἄνωθεν φρονιμωτάτους οἰωνοὺς ὁρῶντες καλῶς κηδομένους τῆς τροφῆς ἀφ' ὅτων τε ἂν βλαστῶσι, καὶ ἀφ' ὧν ἂν ὄνησιν εὕρωσιν. ἐπὶ τῶν τέκνων τὰ δύο, ἀφ' ὧν τ' αὐτοῖς βλαστῶσι τὰ τέκνα, ἀφ' ὧν τε καὶ ὄνησιν εὕρωσι. λέγονται δὲ οἱ πελαργοὶ γεγηρακότας τοὺς γονεῖς βαστάζειν τοῖς πτεροῖς, ἕως ὅτου πτεροφυήσωσι.

l. 1065. Τὰ δ' οὐκ ἐπίσσαις] καλῶς ὁ χορὸς καὶ ἑαυτὸν συγκαταλέγει, ἵνα μὴ δοκῇ φορτικὸς εἶναι τούτοις καθ' ὧν τὸν λόγον πεποίηται.

Pag. 127. l. 1068. Οὐκ ἀποίνητοι] ἀντὶ τοῦ, οὐκ ἐπιπολὺ ἔσονται ἀθῷοι οἱ περὶ αἴγισθον καὶ κλυταιμνήστραν.

l. 1069. Ω χθονία βροτοῖσιν] οὐ τὴν ἐπίχθόν φησιν, ἀλλὰ τὴν κατὰ γῆς χωρῆσαι δυναμένην.

l. 1071. Τοῖς ἔνερθ' ἀπρείδαις] ἢ Ἀγαμέμνονα, ἢ ὀρέστην. δοκοῦσι γὰρ αὐτὸν τεθνηκέναι.

l. 1072. Ἀχόρευτα φέρουσ' ὀνείδη] ἐφ' οἷς οὐκ ἄν τις χορεύσειεν. ὀνείδη δὲ τὰ πένθιμα ὀνείδη, ἐπειδὴ ὄνειδος ἦν τῇ κλυταιμνήστρᾳ ἐπιχαίρειν Ὀρέστῃ.

l. 1073. Ὅτι σφίσιν ἤδη] ἡ ἀπόστασις πρὸς τὴν κλυταιμνήστραν. ἄγγελον οὖν (φησὶν) ὅτι τὰ κατ' οἶκον νενόσηκε, καὶ οὐκ ἔστιν ὑγιῆ.

l. 1075. Οὐκέτ' ἐξισοῦται] οὐκέτι ἴσα φρονοῦσιν ὡς ἐν φιλίᾳ διαιτώμεναι, ἀλλὰ στασιάζουσι πρὸς ἀλλήλας.

l. 1077. Πρόδοτος δὲ μόνα σαλεύει] κινδυνεύει. ἐκ μεταφορᾶς τῶν νηῶν. μόνη δὲ αὕτη ἐφ' ἑαυτῆς χωρὶς ἀγκύρας.

l. 1078. Τὸν ἀεὶ πατρὸς] λείπει ἡ περὶ, περὶ τοῦ πατρὸς στενάχουσα. ὡς τὸ Ὁμηρικὸν, Τῶν πάντων οὐ τόσσον ὀδύρομαι, ἀχνύμενός περ, Ὡς ἑνός. τὸ δὲ ἑξῆς, ἀεὶ τὸν τοῦ πατρὸς μόρον στενάχουσα. ἢ τὸν ἀεὶ, εἰς τὸν ἀεὶ χρόνον.

l. 1081. Οὔτε τι τοῦ θανεῖν προμηθὴς] πρόνοιαν οὐκ ἔχουσα τοῦ μὴ ἀποθανεῖν. ὅ ἐστιν ἀφειδοῦσα τῆς ἰδίας τύχης, καὶ ῥιψοκινδυνοῦσα.

l. 1082. Τότε μὴ βλέπειν ἑτοίμα] ἑτοίμη καὶ τῆς ὄψεως στερεῖσθαι· τουτέστιν ἀποστερηθῆναι τῶν ὀμμάτων. ἀντὶ τοῦ, καὶ ἀποθανεῖν ἑτοίμη, καὶ ζῶσα κολάζεσθαι. καὶ τοῦτο λέγει διδύμην ἐριννύν. ἢ ἐπὶ τοῦ θανάτου τὰ δύο. ἑτοίμη μὴ βλέπειν αὐτὸν, ἀλλ' ἐν σκότει γενέσθαι τοῦ θανάτου. ἐν τῇ αὐτῇ ἐριννύϊ γενομένη τῷ Ἀγαμέμνονι· ὅ ἐστι διπλῆ ἐριννύς.

l. 1983. Διδύμαν] αἴγισθον καὶ κλυταιμνήστραν.

l. 1087. Νώνυμνος] νώνυμνος τῆς εὐκλείας θέλων γενέσθαι.

Ω παῖ παῖ] οὕτω καὶ σὺ ὦ παῖ εἵλου τὸν αἰῶνα πάγκλαυστον.

l. 1089. Κοινὸν] δηλωτικὴ, καὶ κοινὸν ἐπὶ παντὸς αἰῶνος ἑαυτῆς.

l. 1090. Καθοπλίσασα] καταπολεμήσασα τὸ αἰσχρὸν καὶ νικήσασα, ἤτοι τὸν ἐχθρὸς καταγωνισαμένη.

l. 1098. Ἃ δὲ μέγιστ' ἔβλαστε νόμιμα] ἃ δὲ φυσικὰ καὶ μέγιστα νόμιμα ἔβλαστε, τούτων ἀποφερομένην τὰ ἄριστα. ἢ ἀριστεύ, ἁρμοσθεῖσα τῇ εὐσεβείᾳ. τῇ τοῦ διός. ἢ ἀριστεύ τῇ εὐσεβείᾳ, ἣν ἄν τις ἀρέσειεν, ἀντὶ τοῦ προσαποκδίσασα προσφερομένην τῇ εὐσεβείᾳ τὰ νόμιμα· ἀντὶ τοῦ μετὰ εὐσεβείας περιέπουσαν.

l. 1100. Τὰ διὸς] γράφεται τὰ ζηνός.

Pag. 129. l. 1102. Ἀρ' ὦ γυναῖκες] ὀρέστης πάρεστι σὺν τῷ πυλάδῃ κομίζων τὰ λείψανα τῶν λογοποιουμένων ὀστῶν ἑαυτοῦ. θαυμαστὴ δὲ ἡ οἰκονομία τοῦ ποιητοῦ, μὴ ἅμα τῇ ἀπαγγελίᾳ τοῦ θανάτου κομίσαι τὰ λείψανα· ἵνα εὔλογος πρόφασις γένηται τῆς παρόδου τῷ ὀρέστῃ, καὶ παρ' αὐτὰ ὁ ἀναγνωρισμὸς πρὸς αὔξησιν τοῦ πάθους.

l. 1104. Ἱστορῶ] γράφεται μαστεύω.

l. 1105. Ἀζήμιος] ἀληθῶς, καὶ οὐχ ὑπέχων ζημίαν τοῦ ψεύδους.

l. 1121. Εἴπερ τι κλαίεις] ἀξιοπίστως ἄγαν ὀρέστης σκληρός ἐστιν, οὐχ ἤτοι δεῖ ἄγγελον εἶναι, καὶ συναχθόμενον τοῖς ἀτυχήμασιν ἐστὶν ὅτι.

l. 1126. Δέθ', ἥτις ἐστὶ] εἰκὸς αὐτοῖς ἐπιδεῖν τινας. περιπαθῶς δὲ λίαν τὸ, ἥτις ἐστι.

l. 1131. Ψυχῆς ὀρέστου λοιπὸν] λοιπὸν μνημεῖον. τοῦτο δὲ φησι, λαβοῦσα τὸν τεῦχος. ὑπερφυῶς δὲ ἔχει τῇ διαθέσει, λαβοῦσαν καὶ βαστάζουσαν τὰ ὀστᾶ ὀδύρεσθαι. Οὐχ ὥν περ ἐξέπεμπον. Ὅμηρος, Ζωὸν μέν σ' ἔλιπον ἐγὼ κλισίηθεν ἰοῦσα. Σῆς κασιγνήτης δίχα] ἤτοι τῆς μόνης σου κηδομένης. ὅλα δὲ ἐπιτέτακται τὰ πάθη, διὰ τὸ παρεῖναι τὸν ὀρέστην. ὡς καὶ πηνελόπη παρόντα Ὀδυσσέα θρηνεῖ, παρ' Ὁμήρῳ ἐν οἷς φησι, Σὸν ἄνδρα παρήμενον. ἐνθάδε δὲ δίκαιον δηλοῦσθαι ὅτι ἀδελφὴ αὐτοῦ ἐστιν, ἢ ἐν τῷ λόγῳ. ἀγνοοῦν γὰρ αὐτὴν ὀρέστης, ἀπολοφυρομένην γνώσεται.

Pag. 131. l. 1148. Οὔτε γάρ ποτε] οὐ γὰρ ἦς (φησὶ) τῆς μητρὸς ποτὲ, ἢ καὶ ἐμοῦ μᾶλλον· ἵνα ἐπὶ τοῦ ἦσθα διαστείλωμεν. Οὐκ ἦσθα τῆς μητρὸς, ἀλλὰ μᾶλλον καὶ ἐμοῦ. ἤτοι, ἐγώ σοι μᾶλλον ἤμην μήτηρ ἤπερ ἡ κλυταιμνήστρα. τὸ δὲ φίλος, ἀντὶ τοῦ ὄφειλος. Ἄλλως. οὐκ ἦς τῆς μητρὸς φίλος μᾶλλον ἢ ἐμοῦ· ἀντὶ τοῦ, οὐ τῇ μητρὶ προσῄκεισο μᾶλλον. ἄμεινον δὲ τὸ ἕτερον, διὰ τὴν ἡλικίαν τοῦ ὀρέστου, ἐφ' ἣν τὸ φίλον εἶναι αὐτὸν, καὶ διακρίνειν τινὰ τότε, οὐκ ἐνεχώρει. μικρὸς γὰρ ἦν.

l. 1174 Θνητοῦ πέφυκας πατρὸς Ηλέκτρα, φρόνει] πιθανῶς προσποιεῖται τὸ ὄνομα τῆς Ηλέκτρας ἵνα μάθῃ ὀρέστης. οὐ γὰρ μόνη ἦν αὕτη ἀδελφή· τοῖς δὲ κοινοῖς βοηθήμασι χρῆται ὁ χορὸς ἐν τῇ παρηγορίᾳ.

l. 1177. Φεῦ, φεῦ. τί λέξω] ἀναγκαῖον ἐμφανισθῆναι τὸν Ὀρέστην. διεφθείρετο γὰρ τὸ συνεκτικὸν τῆς ὑποθέσεως, σιωπῶντος αὐτοῦ.

l. 1178. Γλώσσης] γράφεται γνώμης.

l. 1181. Τὸ δ' ἔστ' ἐκεῖνο] τοῦτο δύναται μὲν καὶ ἡ Ἠλέκτρα λέγειν· εὐπρεπέστερον δὲ τῷ χορῷ περίκειται, ἵνα μὴ περὶ τοῦ ἑαυτῆς εἴδους εἴπῃ τι. θαυμαστῶς δὲ τὴν μὲν Κλυταιμνήστραν ἀπὸ τοῦ λαμπροῦ σχήματος ὁ ἄγγελος ἐγνώρισεν· αὐτὸς δὲ οὐ γινώσκει τὴν Ἠλέκτραν, διὰ τὸ κεκακῶσθαι τὸ σῶμα.

Pag. 133. l. 1187. Ὦ δ' ἐπισκοπῶν στένεις] ἀντὶ τοῦ, ἀμφ' ἐμοὶ καθορῶν στενάζεις.

l. 1189. Ἐν τῷ δίεγνως] ἐν τίνι, ἢ διὰ τί; ποίῳ λόγῳ εἰρημένῳ τοῦτον συνήψας τὸν λόγον.

l. 1196. Τῇδε] εἰς τοῦτο.

l. 1197. Μητρὶ δ' οὐδὲν ἐξισοῖ] οὐκ ἴσα προσάπτει τῷ τῆς μητρὸς ὀνόματι.

l. 1215. Πρὸς δίκης γὰρ] ἡ πρὸς ἀντὶ τῆς μετά.

l. 1218. Οὕτως ἄτιμος εἰμὶ τοῦ τεθνηκότος;] ὥστε μήτε ὀνομάζειν αὐτὸν δηλονότι.

l. 1219. Τοῦτο δ' οὐχὶ σόν] οὐ σοὶ προσῆκον.

l. 1221. Ἠσκημένον] κατεσκευασμένον· ἀσκήματα γὰρ, τὰ κατασκευάσματα.

Pag. 135. l. 1226. Σφραγῖδα πατρὸς] τὸν δακτύλιον.

l. 1229. Ὦ φθέγμ' ἀφίκου] λείπει φίλτατον.

l. 1238. Γοναὶ σωμάτων] ἀντὶ τοῦ ἑνικοῦ, γονὴ σώματος ἐμοὶ φιλτάτου, τοῦ Ἀγαμέμνονος.

l. 1241. Εἴδεθ' οὓς ἐχρῄζετε] ἀντὶ τοῦ ἐμέ.

l. 1243. Σῖγ' ἔχουσα πρόσμενε] ἀντὶ τοῦ σίγα, ἕως ἂν κατὰ νοῦν ἀποβῇ τὸ πᾶν.

l. 1244. Τί δ' ἐστίν] παράκειται ἑκάστῳ τὸ οἰκεῖον. ἡ μὲν γὰρ, γυνή τε οὖσα καὶ παρὰ προσδοκίαν ἀτυχοῦσα, θρασυτέρα ἐστίν· ὁ δὲ, ἧττον ἀσφαλής, διὰ τὸ νέον πρῶτον ἐπιχειρεῖν τοιούτῳ κινδύνῳ.

l. 1245. Ἀλλ' οὐ μὰ τὰν Ἄρτ.] ἡ ἀπόστασις πρὸς Κλυταιμνήστραν, ὅρα δὲ εἰ οἰκεῖα ταῦτα τῇ Ἠλέκτρᾳ παρόντος Ὀρέστου, ὁπότε καὶ μόνη οὖσα τοσοῦτον ἐθρασύνετο.

l. 1250. Ὁρᾷ γε μὲν δὴ] ἐπὶ τὴν Κλυταιμνήστραν τείνων, φησὶν ὅτι τὸν Ἀγαμέμνονα ἀνεῖλεν.

l. 1251. Ὀτοτοτοῖ] ἐπείπερ ὑπέμνησεν αὐτὴν τῆς τοῦ πατρὸς ἀναιρέσεως διὰ τῶν προειρημένων δύο στίχων, φησὶν, ὅτι ἐνέβαλές μοι κακὸν ἀνέφελον, καλυφθῆναι μὴ δυνάμενον, ἀσκίαστον ὡς εἰ ἔφη, διάδηλον κακόν, ὑπὸ μηδεμιᾶς νεφέλης κρυβῆναι δυνάμενον.

l. 1253. Οὔποτε καταλύσιμον] οὐδέποτε λυθησόμενον, οὐ καταλυόμενον· ὁ δὲ νοῦς, λήθης τυχεῖν μὴ δυνάμενον.

Pag. 137. l. 1254. Ἀλλ' ὅταν παρουσίαν φράζῃ] ὅταν ἐπιτρέπῃ ὁ καιρὸς καὶ καλῇ· ἢ ὁπόταν ἡ παρουσία τούτου ᾖ, καὶ ὁ καιρὸς ἐπιτήδειος. τὸ γὰρ διεξιέναι τὰ κατὰ τὸν Ἀγαμέμνονα, δι' ὄχλου ἦν τοῖς θεαταῖς, ἐπισταμένοις τὸ πᾶν, καὶ περιμένουσιν ἰδεῖν τὰ ἐξ Ὀρέστου γινόμενα.

l. 1255. Ὁ πᾶς ἂν πρέποι] ὁ πᾶς χρόνος πρέποι τῇ δίκῃ λέγειν μοι ταῦτα.

l. 1257. Τάδε δίκαια] γράφεται τάδε δίκα.

l. 1259. Σῶζε τόδε] ποῖον; τὸ ἐλευθεροστομεῖν. τοιγαροῦν ἀντέχου τῆς ἐλευθεροστομίας.

l. 1261. Μὴ μακρὰν] ἀντὶ τοῦ μὴ μακρῶς.

l. 1262. Τίς οὖν ἀξίαν γε] τίς ἂν (φησὶ) νοῦς ἄφαντος δικαίως ἕλοιτο ἀντὶ λόγων σιωπήν.

l. 1269. Ὑπερτέραν] λείπει χάριν.

l. 1270. Τὰς πάρος ἔτι χάριτος] τῆς σῆς παρουσίας.

Pag. 139. l. 1277. Ὦ δ' ἰδὼν] γράφεται, ὦ δι' ἰδών.

l. 1278. Μή μ'] μὴ ἀποστερήσῃς με (φησὶ) τοῦ μεθέξαι τοῦ προσώπου, καὶ ἀπαλλαγῆναι μετὰ ἡδονῆς. ὅπερ μὴ παρέσται ἐπὶ πλεῖον μετεχούσῃ σοῦ καὶ ἀπολαυούσῃ· οὕτω γὰρ ἀπαλλαγήσομαι μετὰ ἡδονῆς· ἐὰν δὲ ἤδη ἀποστερήσῃς σεαυτοῦ, μετὰ λύπης ἀπαλλαγήσομαι.

l. 1284. Ὦ φίλαι, ἔκλυον ἂν ἐγὼ] ὦ φίλαι οἵαν ἤκουσα φήμην περὶ τοῦ ἀδελφοῦ ἀπροσδόκητον, ἐφ' ᾗ οὔτε σιωπῆσαι ἂν ἠδυνάμην οὔτε ἀκούσασα βοῆσαι· καὶ γὰρ ἡ ἡδονὴ προετρέπετο αὐτὴν βοῆσαι. καὶ ὁ φόβος ὁ περὶ τὸν Αἴγισθον καὶ τὴν μητέρα, σιωπῆσαι. ὅμως δὲ ἔχω σε φιλτάτην ἔχοντα πρόσοψιν. ὁ νοῦς, ἔκλυον αὐδὴν, ἣν οὐδέποτ' ἤλπισα. καὶ ἔχον τρόπον ἄναυδον τῷ μὴ δύνασθαι ἀκούειν, οὐδὲ βοῶντος τινὸς ἀκούειν δυναμένη. οὕτως ἐξέστην ἐμαυτῆς. λέγει δὲ περὶ τῆς ἀπωλείας τοῦ Ὀρέστου, ὅτε ἤκουσεν.

l. 1296.

l. 1296. Μήθ' ὡς πατρῴαν) ἐμφαντικὸν τὸ συνεχὲς τῆς ταυτολογίας. ἤρκει γὰρ κἂν ἓν τῶν λελεγμένων.

l. 1298. Χρόνου γὰρ ἄν σοι καιρὸν ἐξείργοι λόγος) ἀφαιρεῖται γὰρ (φησὶ) τὴν εὐκαιρίαν τῶν μελλόντων πραχθήσεσθαι, τῶν λόγων ἡ ἀδολεσχία.

l. 1310. Λεξαίμην βραχύ) γράφεται βουλοίμην βραχύ.

l. 1313. Ἀλλ' οἶδα μὲν τὰ 'νθένδε) εἰκὸς γὰρ καὶ ἔξωθεν ταῦτα πεπύσθαι τὸν ὀρέστην.

Pag. 141. l. 1311. Μῖσός τε γὰρ παλαιὸν ἐντέτηκέ μοι) πρὸς τὴν μητέρα δηλονότι.

l. 1323. Σιγᾶν ἐπῄνεσ') τινὲς τὸν χορόν φασι λέγειν ταῦτα.

l. 1325. Ἐισὶ τ' ὦ ξένοι) τοῦ παιδαγωγοῦ μέλλοντος ἐξιέναι, ὁ ὀρέστης αἰσθόμενος τοῦ ψόφου, ἀγνοῶν κελεύει αὐτὴν σιγᾶν. διὸ καὶ Ἠλέκτρα ὡς ξένοις διαλέγεται.

l. 1326. Καὶ φέροντες οἷ' ἂν οὔ τέ τις) τοιαύτην ἀγγελίαν δηλονότι φέροντες ἣν οὐκ ἄν τις ἀπώσαιτο (λαβεῖν τὰ ὀστᾶ) οὐδὲ ἡδέως λάβοι, ὅτι κακή ἐστιν.

l. 1328. Ὦ πλεῖστα μῶροι) ἐπιτιμᾷ αὐτοῖς ὅτι φανεροὶ τοῖς ἐχθροῖς γίγνονται.

l. 1330. Ἐγγενὴς) ἐγγεγενημένος ἢ ἄξιος τοῦ γένους.

l. 1335. Πρόσθεν ἢ τὰ σώματα) δηλονότι, πρὶν ἰδεῖν τὰ σώματα ὑμῶν, οἱ ἐχθροὶ ἔγνωσαν ἂν τὰ βουλεύματα τῆς ψυχῆς.

l. 1340. Ἐν τοῖς τοιούτοις) καιροῖς δηλονότι.

l. 1346. Τελουμένων εἴποιμ' ἄν) θαυμαστῶς, ὑπὲρ τοῦ μὴ ἐπιπλέον διατρίβειν. ὡς καὶ ὀρέστης ἐν τοῖς ἔμπροσθεν, τὰ μὲν συμπαρατρέχοντα τῶν λόγων ἀφεὶς. ὁ δὲ νοῦς, καὶ τὰ μὴ καλῶς δηλαδὴ κακῶς αὐτοῖς ἔχοντα, καὶ αὐτὰ νῦν καλῶς ἔχει, ἕως οὐδέπω τιμωρίας τυγχάνουσιν. ἅπερ λεγόμενα πρὸς ἄκρον, ἐστὶ παροξυντικά.

l. 1348. Τίς οὗτος ἔστ' ἀδελφέ) οὐκ ἠρώτησε τοῦτο ὀρέστην πρότερον ἡ Ἠλέκτρα ὑπὸ τῆς χαρᾶς· ἀλλ' ἐφύλαξε νῦν ὁ ποιητὴς εἰς ἕτερον ἀναγνωρισμόν.

l. 1353. Οὗ τὸ φωκέων πέδον) οὗ χερσὶν εἰς τὸ φωκέων πέδον ὑπεξεπέμφθην, σὴ προμηθείᾳ.

Pag. 143. l. 1367. Αἱ ταῦτά σοι) τὰ κατ' ἐμέ, φησί,

l. 1369. Νῦν κλυταιμνήστρα μόνη) ἐνταῦθα ἀνεκάλυψε τὸ χρήσιμον τῆς ἀποδημίας αἰγίσθου.

l. 1370. Ἐφίξετον) μελλήσετε.

l. 1373. Ἔθ' ἡμῖν οὐδὲν ἂν λόγων) τὸ οὐδὲν παρέλκει.

l. 1379. Λιπαρεῖ προὔστην χερὶ) ἀντὶ τοῦ λιπαρῶς, συνεχῶς.

l. 1380. Ἐξ οἵων ἔχω) ὡς δυνάμεως ἔχω, λόγοις ἀξιοῦσα, οὐ θύειν.

l. 1383. Τὰ 'πιτίμια) ἐστὶ μισθούς.

l. 2385. Ἴδεθ' ὅπου προνέμεται] ἀντὶ τοῦ προβιβάζει. τοῦ ὀρέστου δὲ εἰσεληλυθότος ὁ χορὸς ταῦτά φησιν. Ἄλλως. εἰσεληλύθασι μὲν ἐνταῦθα οἱ περὶ ὀρέστην καὶ πυλάδην. τοῦτο δὲ ἤτοι ὁ χορὸς φησι, καὶ τῆς Ἠλέκτρας συνεισελθούσης αὐτοῖς. καὶ τὸ ἴδετε πρὸς ἀλλήλας φασὶν αἱ τοῦ χοροῦ, ἢ ὅτι ἔξω οὖσα ἡ Ἠλέκτρα λέγει πρὸς τὸν χορὸν ἐστὶ δύο στίχους, καὶ οὕτως εἰσέρχεται. καὶ ἔστι διάλειμμα ὥστε ἐξελθοῦσαν αὐτὴν ἀρχεσθαι τοῦ, ὦ φίλταται γυναῖκες. παρατήρει δὲ ὅτι ἐπὶ μὲν τῇ τοῦ ἀγγέλου παρουσίᾳ προοικονομεῖ ὁ ποιητὴς ἔξω διατρίβειν τὴν κλυταιμνήστραν, δι' ἃς προείπομεν αἰτίας· ἐνθάδε δὲ τῶν λόγων γινομένων πρὸς τὴν Ἠλέκτραν ἐκ τοῦ ὀρέστου, οὐδὲν λείπει εἰς τὸ ἀνελεῖν τὴν κλυταιμνήστραν, ἅπερ ἐν τῷ ἐμφαίνειν ὁ ποιητὴς οὐκ εἰσήγαγεν.

l. 1386. Τὸ δυσέριστον αἷμα φυσῶν) δηλονότι, ὁ ἄρης συναγελάζεται αὐτοῖς φυσῶν αἷμα καὶ φόνον. Δυσέριστον, τὸ δι' ἔριν γιγνόμενον κακόν, οὐχ ὡς κατηγοροῦσα φησὶν (ἐναντίον γὰρ τῷ ἤθει τοῦ χοροῦ) ἀλλ' ὅτι τὰ τοιαῦτα ἔργα οὐχ ἡδέα τοῖς ἀνθρώποις.

l. 1389. Ἄφυκτοι κύνες) ἤτοι εἰς τὸν ὀρέστην ἀποτείνεται ἐν τῷ ἄφυκτοι κύνες, ἢ ἐπὶ τῶν ἐριννύων. εἰσῆλθον εἰς τὸν οἶκον αἱ ἐριννύες ἃς οὐκ ἔστι φυγεῖν.

l. 1390. Ὥστ' οὐ μακρὰν) οὐ περὶ τοῦ ὀνείρου τῆς κλυταιμνήστρας φησί. (τοῦτο γὰρ βίαιον) ἀλλὰ τοῦτό φησιν, ἃ κατ' ἐμαυτὴν ἀνεπρόπολουν, οὐκ εἰς μακρὰν ἔσται μετέωρα, ἀλλ' εὐθέως τελεσθήσεται.

Pag. 145. l. 1383. Παράγεται γὰρ ἐνέρων δολιόπους) ἡ ἐριννὺς ἀφόβως χωροῦσα ἢ δαίμων τὶς ἁπλῶς βοηθὸς νεκρῶν· ἢ ἐπὶ τοῦ ὀρέστου. παρέρχεται (φησὶν) ἔσω στέγης ὁ ὀρέστης.

Ἐνέρων δ' ἀρωγὸς) ἤτοι τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἢ τῶν χθονίων θεῶν βοηθὸς, ὅ ἐστιν ὑπηρέτης.

l. 1385. Ἀρχαιόπλουτα πατρὸς εἰς ἑδώλια) ἑδράσματα ἀρχαῖα. παλαιὰ οἰκήματα.

l. 1386. Νεακόνητον αἷμα) τὸ ξίφος

τὸ ἠκονημένον εἰς αἷμα καὶ φόνον.

l. 1386. Ὁ μέγας δὲ παῖς) ὁ ἑρμῆς αὐτὸν ἄγει πρὸς αὐτὸ τὸ τέρμα, κατακρύψας σκότῳ τὸν ὑπ' αὐτοῦ γινόμενον λόγον.

l. 1389. Ὦ φίλταται γυναῖκες) ἐξερχομένη ταῦτά φησιν.

l. 1402. Ἡ μὲν ἐς τάφον) εἰς τὸ περίδειπνον τὸ ἐπὶ τῷ ὀρέστῃ δοκοῦντι ἀπολωλέναι.

l. 1404. Σὺ δ' ἐκτὸς ᾖξας πρὸς τί) ἐν τούτοις δῆλον ὅτι εἰσῆλθεν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν Ἠλέκτρα.

l. 1407. Αἰ, αἶ. ἰὼ στέγαι) ὁ λόγος ἀποτείνεται εἰς αἴγισθον. ἔθος δὲ ἔχουσι τὰ γεγονότα ἔνδον ἀπαγγέλλειν τοῖς ἔξω οἱ ἄγγελοι, νῦν δὲ, διὰ τὸ μὴ διατρίβειν ἐν τῷ δράματι, οὐκ ἐποίησε τοῦτο. προκειμένου γὰρ τὸ κατὰ τὴν Ἠλέκτραν ἐστὶ πάθος. νῦν τοίνυν βοώσης ἐν τῇ ἀναιρέσει τῆς κλυταιμνήστρας, ὁ θεατὴς ἀκούει, καὶ ἐναργέστερον τὸ πρᾶγμα γίνεται ἢ δι' ἀγγέλου σημαινόμενον. καὶ τὸ μὲν φορτικὸν τῆς ὄψεως ἀπέστη, τὸ δὲ ἐναργὲς οὐδὲν ἧσσον καὶ διὰ τῆς βοῆς ἐπραγματεύσατο.

l. 1409. Βοᾷ τις ἔνδον) οἰκεῖον τὸ διανόημα γυναικῶν. τὸ δὲ ἀνήκουσα, οὐχ ὡς καταγινώσκουσαι τοῦ ὀρέστου φασὶν, ἀλλὰ πᾶν τὸ πρᾶγμα ἐκτρεπόμεναι.

Ὦ πόλις, ὦ γενεὰ] ὦ γενεὰ τοῦ οἴκου τούτου, κατὰ ταύτην σε τὴν ἡμέραν ἡ μοῖρα εἰς φθορὰν καὶ ἐλάττωσιν ἄγει τοῦ γένους.

Pag. 147, l. 1419. Τελοῦσιν ἀραὶ) ἀντὶ τοῦ ἐπεξέρχονται αὐτούς.

l. 1421. Ὑπεξαιροῦσιν) ἐκχέουσι τὸ αἷμα τῶν φονευσάντων οἱ φονευθέντες.

Ἄπολλων εἰ καλῶς ἐθέσπισεν) δηλονότι, οὐκ ἀπ' ἐμαυτοῦ ἐπιβαλλόμενος ἔπραξα, ἀλλὰ πειθόμενος τῷ θεῷ.

l. 1430. Παύσασθε γὰρ αἴγισθον ἐκ προδήλου) δηλονότι ὑποστρέψαντα. μετεκέκλητο γὰρ ἴσως ὑπὸ κλυταιμνήστρας.

l. 1436. Νῦν τὰ μὲν πρὶν εὖ θέμενοι, τὰ μὲν πρὶν εὖ θέμενοι τὰ κατὰ τὴν κλυταιμνήστραν. ὡς καὶ ὑμῖν εὖ εἴη τὰ κατὰ αἴγισθον.

Pag. 149. l. 1441. Δι' ὠτὸς ἂν παῦρά γ') μὴ ἀνατεταμένας φθέγγεσθαι, ἀλλ' ἐλαφρῶς, ἐν τῷ λαλεῖν, δεῖ μηδὲ μηκύνειν τὸν λόγον.

Ὡς ἠπίως ἐνέπειν) γράφεται νηπίως. ὡς ἂν μικρῶν παίδων ῥήματα, οὕτως αὐτῷ ἀφελῶς διαλέγεσθαι δεῖ, μὴ ἀνακαλύπτοντας ἀληθείας τὸ γεγονὸς κατὰ τὸν οἶκον.

l. 1443 Πρὸς ἄνδρα τόνδε συμφέροι) καθυπέρβατον, συμφέροι ἂν πρὸς τοῦτον τὸν ἄνδρα ὀλίγα δι' ὠτὸς αὐτοῦ ἐνέπειν, ὡς ἂν ἀνοήτῳ διαλεγόμενον. λείπει δὲ τῷ λόγῳ διαλεγόμενον τῷ νηπίῳ, ἢ πρὸς ἀπατητικὴν μεταχείρισιν, πρὸς τὸν ἄνδρα συμφέρει τοῦτον, ὡς πρὸς νήπιον, ἐνέπειν ὀλίγα διὰ τοῦ ὠτός· ὅπως ἂν ἀπατηθεὶς ἐμπέσῃ εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς δίκης τὸν λάθρα κατ' αὐτοῦ γιγνόμενον.

l. 1453. Δίδασκέ με) γράφεται μήνυέ μοι.

l. 1460. Χαίροις ἂν εἴ σοι χαρτὰ) ἐπιταράξουσα λέγει τάδε.

l. 1461. Σιγᾶν ἄνωγα) κελεύει ὁ αἴγισθος ἐμφανῶς δεικνύεσθαι τὸ σῶμα τοῦ ὀρέστου· οἱ δὲ ἐπιδεικνύουσι τὸ τῆς κλυταιμνήστρας.

l. 1465. Μηδὲ πρὸς βίαν) ἐὰν μὴ πείθηται, πρὸς βίαν, κολάσεως τυχὼν, τότε φύσῃ φρένας, καὶ εἴσεται ὅτι ἄμεινον ἦν πείθεσθαι τῷ κρατοῦντι.

Pag. 151. l. 1470. Ἀνευ φθόνου μὲν) δηλονότι, ἐφθονήθη καὶ ἔπεσεν ὁ ὀρέστης.

l. 1471. Εἰ δ' ἔπεστι νέμεσις, οὐ λέγω) εἰ δὲ μεμφόμεθα τοῖς περὶ αὐτῷ συμβᾶσιν, οὐ λέγω.

l. 1484. Τοῖς ζῶσι) τῷ ὀρέστῃ.

l. 1490. Μὴ πέρα λέγειν ἔα) περισσὸν γὰρ καὶ ἀπίθανον διαλέγεσθαι, πρὸς τῷ τέλει ἐκτείνειν λόγους.

l. 1494. Πρόθες ταφεῦσιν ὧν τόνδ' εἰκός ἐστι τυγχάνειν) ἤγουν οἰωνοῖς καὶ κυσὶ πρόθες αὐτόν.

l. 1496. Ὡς ἐμοὶ τόδ' ἂν) τὸ ἄταφον αὐτὸν αἰκισθῆναι.

l. 1502. Μὴ τάσσε) μὴ ἐπίτασσε.

Χώρει δ' ἔνθαπερ κατέκτανες) πρόφασιν ἱκανὴν εὗρε τοῦ μὴ ἐν τῷ ἐμφανεῖ φονεῦσαι αὐτόν.

Pa. 153. l. 1518. Ὡς πολλὰ παθὸν) ἀντὶ τοῦ, μετὰ πολλῶν καμάτων μόλις ἠλευθερώθη,

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ ΤΩΝ ΠΑΝΥ ΔΟΚΙΜΩΝ ΕΙΣ ΟΙΔΙΠΟΔΑ ΤΥΡΑΝΝΟΝ.

Ὦ τέκνα, Κάδμου τοῦ πάλαι νέα τροφή)

Pa. 155. l. 1. Φιλόδημον καὶ προνοητικὸν τοῦ κοινοῦ συμφέροντος τὸ τοῦ Οἰδίποδος ἦθος, καὶ εὔνοιαν ἔχον ἀπὸ τοῦ πλήθους, δι' ὧν αὐτοὺς εὐηργέτησεν. εἰκότως οὖν κέχρηται τῷ τέκνα, ὡσπερεὶ πατήρ. νέοι ὄντες νῦν, ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου Κάδμου· οἰκεῖον δὲ τὸ νέα.

Ὦ τέκνα) ἐμά.

Κάδμου) Κάδμου τοῦ πρὸ μακροῦ γεγονότος ἀπόγονοι, νῦν βλαστήσαντες.

Τροφή) ἀνατροφή, ἣν ἀνατρέφει τίς τινα, ἢ ἣν ἀνατρέφεταί τις ὑπό τινος. ἐνταῦθα δὲ νέαν ἀνατροφὴν λέγει τοὺς ἀνατραφέντας νῦν. τὸ δὲ προοίμιον τοῦτο ἐστὶ προσφωνητικόν.

l. 2. Τίνας ποθ' ἕδρας) ἀντὶ τοῦ τὸ ποτέ. τίνες εἰσὶν αἱ καθέδραι αὗται ἃς κάθησθε χάριν ἐμοῦ; κάθημαι τήνδε τὴν καθέδραν, καὶ βαδίζω ταύτην τὴν ὁδὸν, καὶ ὑβρίζω· τοιαῦτά τινα τὸν αὐτὸν ἔχουσι σχηματισμὸν τῷ, λέγω λόγον, καὶ γράφω γραφὴν, καὶ τοῖς τοιούτοις.

Ἐμοὶ δὲ εἰκότως εἴρηκεν) δι' αὐτὸν γὰρ ἐκάθηντο.

Θοάζετε) κατὰ διάλυσιν, ἀντὶ τοῦ θάσσετε· ἢ θοῶς προκάθησθε.

l. 3. Ἱκτηρίοις κλάδοισιν) ἀντὶ τοῦ τοῖς ἱκτηρίοις. τὸ δὲ ἐξεστεμμένοι ἀντὶ τοῦ κεκοσμημένοι. εἰώθασι γὰρ τῷ στέφειν χρῆσθαι ἀντὶ τοῦ κοσμεῖν. στέμμα δέ ἐστι τὸ προσηλημμένον ἔριον τῷ θαλλῷ.

l. 4. Πόλις δ' ὁμοῦ μὲν θυμιαμάτων) οἱ μὲν μηδὲν πεπονθότες ἐπιτελοῦσι τοῖς κακοῖς θύουσι, καὶ παιᾶνας ᾄδουσιν· οἱ δὲ ἐπταικότες, ἐπὶ τοῖς οἰκείοις κακοῖς ἀποιμώζουσιν. τὸ δὲ ὁμοῦ, ὅτι συνάξει δύο κώλων λεγομένων, ὅτι τοῦ προτέρου κώλου δύναται λέγεσθαι καὶ τοῦ δευτέρου, ὥσπερ τὸ ἅμα, καὶ ὁ καὶ συνδεσμος. καθ' ὃ λέγεται ἐνταῦθα, ὁμοῦ μὲν θυμιαμάτων γέμει, ὁμοῦ δὲ παιάνων.

l. 6. Ἁ 'γὼ δικαιῶν) οὐ δι' ἀγγέλων μαθεῖν τὴν αἰτίαν ἠξίωσα, ἀλλ' αὐτὸς παραγενόμενος, προκηδόμενος ὑμῶν.

l. 8. Ὁ πᾶσι κλεινὸς) ἢ πᾶσι τοῖς ἐπιτηδεύμασιν, ἢ ὑπ' ἀνθρώπων. πιθανῶς δὲ τὸ ὄνομα τοῦ προλογίζοντος ἐδήλωσεν. ἅμα τε καὶ εἰς ἐπιθυμίαν φέρει τὸν θεατὴν τῶν περὶ τοῦ Οἰδίποδος. οὐκ εὐθὺς δὲ τὰς αἰτίας τῆς δόξης ἐπάγει, ἀλλὰ ταμιεύεται κατὰ βραχὺ ἐν καιρῷ ἐνθήσειν. καλῶς δὲ, οὐ δι' ἀγγέλων ἀπήγγελται, ἵνα διαλεγομένου αὐτοῦ ἐκ δευτέρου εἰσαγάγῃ τὸν χρέοντα.

l. 9. Ἀλλ' ὦ γεραιὲ) εὐτάκτως ἐκέλευσε τὸ δέον ἀπεῖναι· διὰ μὲν τῶν παίδων, τὸν οἶκτον τῆς ἱκετείας· διὰ δὲ τοῦ πρεσβύτου, ἡ πρὸς βασιλέα ἀπόκρισις. εἰς γὰρ τοῦτο ἁρμόττει τὸ τῶν νέων πρόσωπον. δεδήλωται οὖν ἡμῖν τὸ χρήσιμον τῆς παρουσίας τοῦ γέροντος.

l. 10. Τίνι τρόπῳ) ἀντὶ τοῦ, ἐπὶ ποίᾳ προφάσει ἱκετεύετε. εἶτα ἐπιφέρει τὰς αἰτίας. ἢ γὰρ διὰ δέος κολάσεως, ἢ παθόντες, ἐκδικίας τυχεῖν ἀξιοῦτε, ὅπερ ἐδήλωσε διὰ τοῦ στέρξαντες, οἱ ἤδη πεπονθότες.

l. 12. Δυσάλγητος) σκληρός. δυσμετάκλαστος. ἀνηλεής. ἀπαθής. ἀνελεής. ἴσως τὸ ἀνάλγητος καὶ σκληρός.

Pag. 157. l. 13. Τοιάνδε ἕδραν) ἀνθρώπους οὕτω καθημένους ἐλεεινῶς.

Ἀλλ' ὦ κρατύνων) ἐν τῷ προτέρῳ λόγῳ ἐγνώκαμεν τὸ ὄνομα τοῦ Οἰδίποδος, καὶ ὅτι παιᾶνες εἰσὶν ἐν τῇ πόλει·

νοῦ δὲ, διὰ τῆς ἐντέχνου ἐπεξεργασίας, ὅτι καὶ βασιλεὺς, καὶ τὴν αἰτίαν τῶν παιδίων. προσαγωγὸν δὲ εἰς πειθὼ τὸ προοίμιον.

l. 14. Ἡλίκοι προσήμεθα) τοῦτο καὶ τὴν ἡλικίαν συμφαίνει, καὶ δυσωπητικὸν πως τυγχάνει· ὡς γὰρ ἐπὶ θεοῦ βωμοὺς πάρεισιν ἐπὶ τῶν πρὸ τῶν βασιλείων ἱδρυμένους. τὸ ἡλίκος δὲ, πρὸς τὸ τηλικόσδε ἔχει τὴν ἀναφοράν. λέγεται δὲ καὶ ἀμφότερα ἐπὶ ἡλικίας κυρίως· δηλοῖ τηλικόσδε ἐστὶν, ἀντὶ τοῦ τοσοῦτος τὴν ἡλικίαν. καὶ ἀπὸ τούτου ἐπὶ μεγέθους ἁπλῶς. ἔστι δὲ αὕτη προκατάστασις καὶ διήγησις τῶν συμβάντων αὐτοῖς ἐκ τοῦ λοιμοῦ.

l. 15. Βωμοῖσι) ναοῖσι, βωμὸς, τὸ οἰκοδόμημα ἐν ᾧ ἔθυον· ἀπὸ τούτου βωμὸς, καὶ ὁ περιέχων τοῦτον ναός· βωμὸς καὶ ἐν ᾧ τὰ ἅρματα ἐτίθετο, ὡς παρ' Ὁμήρῳ, Ἅρματα δ' ἂμ βωμοῖσι τίθει. ναὸς καὶ ἱερὸν πᾶν τὸ οἰκοδόμημα, ὑφ' οὗ περιέχεται ὁ βωμὸς, πρόναον, ἔμπροσθεν τοῦ ναοῦ. τέμενος, ἐν ᾧ καθιδρύετο τὸ ἄγαλμα. λέγεται τέμενος ἁπλῶς καὶ ὁ ἀποκεκομμένος καὶ ἀνατεθειμένος τόπος τινί.

l. 16. Πτέσθαι) ἀντὶ τοῦ βαδίσαι. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν νεοττῶν.

Σὺν γήρᾳ βαρεῖς) ἐφ' ἑαυτοῦ τῷ πληθυντικῷ ἐχρήσατο, καὶ τὸ ἱερεῖς ὁμοίως. βαρὺς δὲ ἐνίοτε μὲν λέγεται ἐπὶ ψυχῆς, ὡς ἐν τῷ, Τοιαῦτ' ἀνὴρ δύσοργος, ἐν γήρᾳ βαρύς. ἐνίοτε δὲ ἐπὶ τοῦ σώματος, ὡς ἐνταῦθα.

l. 18. Λεκτοὶ) τὸ λεκτοὶ, τάχα μὲν εἰς σύστασιν τῶν παίδων, τάχα δὲ καὶ δημοσίαν ἐμφαίνει τὴν ἐκπομπὴν, ὡς ἐπιλεχθεῖσαν καὶ πεμφθεῖσαν παρὰ τοῦ κοινοῦ.

l. 19. Πρὸς τε Παλλάδος διπλοῖς ναοῖς) δύο ἱερὰ ἐν ταῖς Θήβαις ἵδρυται τῇ Ἀθηνᾷ, τὸ μὲν, οἰκαίας, τὸ δὲ, ἰσμηνίας. οἱ δὲ οὕτως, τὸ μὲν, ἀλαλκομενείας, τὸ δὲ, καδμείας. τινὲς δὲ τὸ τῆς ἀλαλκομενείας οὐκ ἐν Θήβαις, ἀλλ' ἐν κώμῃ εἶναί φασιν.

l. 20. Ἐπ' Ἰσμηνοῦ τε μαντείᾳ) καὶ γάρ ἐστι παρὰ τῷ Ἰσμηνῷ Ἀπόλλωνος ἱερόν. διό φησι, μαντείᾳ σποδῷ. τοῦτο δὲ ἀντὶ τοῦ βωμῷ, ὅτι διὰ τῶν ἐμπύρων ἐμαντεύοντο οἱ ἱερεῖς, ὡς φησι Φιλόχορος.

Μαντείᾳ σποδῷ) μαντικῇ· χρησμὸς μὲν, ὁ τῶν θεῶν· μαντεία δὲ καὶ μάντευμα, τὸ ἀπὸ μάντεων ἀνθρώπων. ἐνταῦθα δὲ τὸ ἁπλοῦν ἀντὶ τοῦ κτητικοῦ.

l. 22. Ἤδη σαλεύει) ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν χειμαζομένων νεῶν.

l. 24. Φθίνουσα μὲν κάλυξι) σὺν τοῖς βλαστήμασιν. οὐ μόνον ἀφορίαν φησὶν εἶναι τῆς γῆς, ἀλλὰ καὶ τῶν πεφυκότας καρποὺς διαφθείρεσθαι ὑπὸ τοῦ λοιμοῦ.

l. 26. Ἀγόνοις) κακογόνοις.

Πυρφόρος θεὸς) ὁ λοιμὸς ὁ πυρετοφόρος. τὸν γὰρ πυρετὸν, πῦρ καλοῦσι. καὶ τὸ ἐναντίον, ὡς Ὅμηρος, Καί τε φέρει πολλὸν πυρετόν.

l. 27. Σκήψας) ἐπιβαλών.

l. 28. Δῶμα Καδμεῖον) περιφραστικῶς ἡ πόλις. ἢ ἀντὶ τοῦ τὰ δώματα πάντα τὰ τῆς πόλεως.

l. 32. Ἀνδρῶν δὲ πρῶτον) οὐ μόνον οὖν ὡς βασιλέως δέονται, ἀλλὰ καὶ σοφοῦ. κατὰ βραχὺ δὲ παρεμβάλλει ἡμῖν ὁ ποιητὴς τὰ τῆς ἱστορίας τοῦ Οἰδίποδος.

Συμφοραῖς) ταῖς βιοτικαῖς συντυχίαις.

l. 33. Ἔν τε δαιμόνων ξυναλλαγαῖς) καὶ ἐν ταῖς πρὸς τὸ θεῖον κοινωνίαις καὶ φιλίαις. τὸ στοχάζεσθαι τῆς τῶν θεῶν διανοίας. ἐκ τούτου δὲ παθητικωτέραν τὴν τραγῳδίαν ποιεῖ. ὅταν ὁ τοιοῦτος εἶναι νομιζόμενος, φανῇ καινοῖς μιάσμασιν ἔνοχος.

l. 34. Ὅς γ' ἐξέλυσας ἄστυ Καδμεῖον μολὼν) ὥστε μολὼν ἄστυ Καδμεῖον. καὶ ἵνα ἡ ἀπὸ ξένης αὐτοῦ ἄφιξις δηλωθῇ.

l. 35. Σκληρᾶς ἀοιδοῦ) ὅτι τὸ ἀοιδοῦ εὔφημόν ἐστι, προσέθηκε σκληρᾶς· ὅ ἐστι δυσκόλου, διὰ τὸ αἴνιγμα, ἢ φονικῆς.

l. 36. Οὐδὲν ἐξειδὼς πλέον) οὐδὲν πλέον εἰδὼς, οὐδὲν εἰς προσθήκην τῆς σῆς γνώσεως. τὸ πλέον οὕτω τιθέμενον, οὐ περισσὸν τίθεται, ἀλλ' ἔχον ἀεὶ ὅτι ἀποδοθήσεται δηλοῖ, σπουδάσας, οὐδὲν πλέον ἤνυτα. ἀντὶ τοῦ οὐδὲν πλέον τῆς σπουδῆς. καὶ, Δένδρεσιν ἀκάρποις οὐδὲν πλέον, τῆς ἀκαρπίας δηλονότι, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως.

l. 37. Οὐδ' ἐκδιδαχθεὶς) δηλοῖ, οὐ προακούσας παρ' ἡμῶν τὸν τρόπον τῶν αἰνιγμάτων. ὅπερ συνελάμβανέ πως σοι πρὸς τὴν λύσιν. ὡς πρὸς θεοφιλῆ οὖν καὶ εὐτυχῆ ἀπαντῶσι. περιττεύει δὲ ἡ ἐξ, ἢ ἡ ὑπό.

Προσθήκῃ) συμβουλῇ, ἐπικουρίᾳ.

l. 38. Ὀρθῶσαι βίον) ἀνορθῶσαι. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν κλινομένων, ὅταν αὐτά τις ἀνορθοῖ.

l. 39. Ὦ κράτιστον πᾶσιν Οἰδίπου κάρα)

ρα) ἢ ὑπὸ πάντων κράτιστος εἶ) ὑπολαμβανόμενος, ἢ πᾶσι τοῖς προειρημένοις.

Τύχῃ) συνέσει, θεοφιλίᾳ.

l. 40. Προστρόπαιοι) προσπεπτωκότες, περιστεμμένοι. ἴσως δὲ τοῦτο εἰπὼν ὁ ὑποκριτὴς προσπίπτει πρὸς τοὺς πόδας τοῦ ἄρχοντος.

l. 41. Φήμην) χρησμόν. ἐπὶ μὲν θεῶν χρησμὸς ἅπαντα οἰκείως. ἐπὶ δὲ τοῦ ἀνδρὸς προσυπακούεται ἡ μαντεία κατ' ἀναλογίαν.

l. 43. Ως τοῖσιν ἐμπείροισι) ἐν τοῖς συνετοῖς τὰς συντυχίας καὶ τὰς ἀποβάσεις τῶν βουλευμάτων ὁρῶ ζώσας καὶ οὐκ ἀπολλυμένας. οὐ σφάλλεται, ἀλλὰ τὸ ἀποβησόμενον στοχάζεται καλῶς.

l. 44. Ζώσας) ἐνεργεστέρας.

l. 45. Ἴθ' ὦ βροτῶν ἄριστ') διεξηλθὼν τὰ τῆς πόλεως κακὰ, καὶ ὅτι ἱκανός ἐστιν ἐπινοῆσαι ἀπαλλαγήν, ἐπάγει ὅτι καὶ χρήσιμον σῶσαι τὴν πόλιν, μᾶλλον δὲ κινδυνῶδες τὸ ἀμελῆσαι. ἴθι οὖν καὶ εὐλαβήθητι μὴ τὴν ὑπάρχουσαν δόξαν τὴν ἐπὶ τῇ εὐποιΐᾳ ἀπολέσῃς. πάνυ δὲ αἰδημόνως οὐκ εἶπεν ὅτι οὐκ ἔτι τιμήσεταί σε ἡ πόλις, ἀλλὰ σὺν τῇ εὐχῇ τὸ ὅλον κατέθηκαν. εἰώθαμεν δὲ καὶ τῶν ἀτυχημάτων καὶ τῶν εὐημεριῶν μνημονεύειν, καθὼς ἄρχοντες ἀποβῶσιν. ἔασον οὖν (φησὶν) ἀκέραιον τὴν προγεγενημένην σοι δόξαν ἵνα αὐτὸ τοῦτο λέγωμεν, ὅτι ἐπὶ Οἰδίποδος τῆς σφιγγὸς ἀπαλλαγέντες, εὐδιαγεγόναμεν.

l. 48. Ἀρχῆς δὲ τῆς σῆς] ὧν κατάρχας ἐποίησας, οὐδαμῶς μεμνησόμεθα.

l. 50. Ἀλλ' ἀσφαλείᾳ) γνώμῃ ἀσφαλεῖ, καὶ ἰσχυρᾷ βουλῇ, τὸ ἐμπεσὸν κακὸν τῇ πόλει ἀνόρθωσον.

l. 51. Ὄρνιθι αἰσίῳ) μαντείᾳ εὐσυμβόλῳ. ὄρνιθες, ἁπλῶς μὲν πάντα τὰ πετόμενα· ἰδίως δὲ οἱ εἰς μαντείαν συντείνοντες. ἀφ' οὗ ἔλεγον καὶ πᾶν τὸ εἰς μαντείαν συντεῖνον, ὄρνιν, οἷον πταρμόν, ἢ παλμόν, ἢ τοιοῦτόν τι. οὐ μόνον δὲ τὰ εἰς μαντείαν συντείνοντα, ἀλλ' ἤδη καὶ αὐτὴν ἁπλῶς τὴν μαντείαν ὄρνιν καλοῦσι, καθ' ὃ λέγεται ἐνταῦθα. τὸ αἴσιον δὲ καὶ τὸ ἀπαίσιον ἐπὶ τῆς τῶν ὀρνίθων μαντείας· κυρίως λέγεται, καὶ ἀπὸ τούτου καὶ ἐπ' ἄλλων, οἷον ἀπαίσιοι ὄρνιθες, οἱ δυσοιώνιστοι· αἴσιοι δὲ, τὸ ἐναντίον, οἷον οἱ εὐσύμβολοι καὶ τὰ ἀγαθὰ σύμβολα δηλοῦντες.

l. 53. Ὡς εἴπερ ἄρξεις τῆσδε) τὸ πᾶν τοῦ κινδύνου (φησὶν) εἰς σὲ φθάνει. τίνος γὰρ ἄρξεις, ἢ ποίαν ἕξεις πολιτείαν, ἀπολωλότων τῶν οἰκούντων;

l. 55. Ὡς οὐδέν ἐστιν) καὶ Ἀλκαῖος φησὶν, Ἄνδρες, πόλεως πύργοι ἀρήϊοι, καὶ Δημοσθένης, Ἄνδρες γὰρ πόλεις, καὶ οὐ τείχη. ὅμοιον δὲ τὸ τῶν νεῶν ταῖς πόλεσιν· ὅθεν καὶ τροπικοῖς τοῖς ὀνόμασιν ἀπὸ τῶν εἰωθότων χρῶνται ἐπὶ τῶν πόλεων, οἴακας νεῶν ἀντὶ τοῦ ἄρχοντας λέγοντες, καὶ ὀρθῶς πλεῖν τὴν πόλιν φάσκοντες.

Pag. 159. l 58. Ω παῖδες οἰκτροί) οὐκ εἰς τὴν ἡλικίαν τοσοῦτον το ὦ παῖδες, ὡς αν ἁρμόζον ἐστὶ τοῖς φιλοφρονουμένοις ἤθει. οἷον καὶ τὸ ὦ τέκνα, ἐν ἀρχῇ. πρὸς τοὺς παῖδας δὲ διαλέγεται, ὡς οἰκτροτέρους καὶ μᾶλλον βοηθείας δεομένους. ἅμα δὲ καὶ διὰ τὸ πλῆθος, ὡς ἐπικρατέστερον.

l. 65. Ὡς οὐχ ὕπνῳ) ἀντὶ τοῦ, οὐκ εὑρίσκομέν με ὄντα παρακαλεῖτε φροντίζειν, ἀλλὰ πρὸ πολλοῦ πεφροντικότα.

l. 67. Πολλὰς δ' ὁδοὺς ἐλθὼν) πολλαῖς γνώμης ἐπιβουλαῖς ἐν τῇ σκέψει πλανώμενος ἦλθον, ἕως οὗ ἀρίστην εὗρον τὴν ἐπὶ τὸν θεὸν καταφυγήν. ἀρσενικῶς δὲ ἐχρήσατο πλάνοις ἀντὶ θηλυκοῦ πλάναις.

l. 70. Κρέοντ' ἐμαυτοῦ) οὐ τὸν τυχόντα ἔπεμψα, ἀλλὰ τὸν ἀναγκαῖον

Γαμβρὸν) ἁπλοϊκῶς ἀντὶ τοῦ κηδεστήν.

l. 74. Λυπεῖ, τί πράσσει) λυπεῖ ἀποροῦντα δηλονότι τί πράττει. φραστικός ἐστιν ὁ λόγος, ἀπὸ τῶν ἐπαγομένων συνυπακούειν τοὺς προΐποντας πρότερον λέγεσθαι. ὡς ἐνταῦθα, ἀντὶ τοῦ πράσσει, ἀπορίαν ἐμφαίνοντος γνώμης ζητούσης ὑπ' ἐρεῖσθαι, συνυπακούεται τὸ ἀποροῦντα. καὶ ἐν τῷ Οὐ γὰρ κλύοντες ἐσμὲν αἰσχροὺς λόγους Ἄναξ Ὀδυσσεῦ τοῦ δ' ὑπ' ἀνδρὸς ἀρτίως;

Τοῦ γὰρ εἰκότος πέρα) οὐ προσήκοντα ποιεῖν ἄπεισι πλέον τοῦ καθήκοντος χρόνου.

l. 78. Ἀλλ' εις καλὸν) καὶ μὴν καλῶς καὶ κατὰ τὸν προσήκοντα χρόνον ἐμνήσθης καὶ ἀνεζήτησας αὐτόν. καὶ οὗτοι μηνύουσι, καὶ τὰ ἑξῆς.

Οἱ δ' ἔτ' ἀρτίως) οἱ ἠΐθεοι πρὸς τὸ οὓς αὐτῷ φασιν ὅτι πάρεστι Κρέων, ὡς ὀξυωπέστεροι. δι' αἰδῶ δὲ τοὺς λόγους παρῃτήσαντο. ὁ δὲ ἱερεὺς, ἅμα μὲν ὡς πρεσβύ-

βύτης, οὐχ ὁρᾷ, ἅμα δὲ κατὰ νοῦν ἔχων τὸν λόγον τοῦ βασιλέως.

l. 80. Ὦ 'ναξ Ἄπολλον) εἰκότως πρὸς Ἀπόλλωνα ἡ ἀναβόησις. ἐν γὰρ τῷ ἀπὸ θεοῦ ῥηθησομένῳ χρησμῷ κεῖται τὸ τῆς ἀπαλλαγῆς. εἴθε οὖν παραγένοιτο Κρέων ἐπί τινι σωτηρίῳ τύχῃ λαμπρός, ἐκ τῆς περὶ τὸ πρόσωπον καταστάσεως φαιδρός. λεληθότως δὲ δείκνυσιν ἡμῖν τὸ σχῆμα τοῦ ὑποκριτοῦ ὁποῖον εἰσῆλθε.

Εἰ γὰρ ἐντύχῃ γέ τῳ) εἴθε γὰρ ἐντύχῃ τινί, ὥσπερ παρὰ τοῖς Αἰολεῦσι τὸ ὅντινα κοινόν ἐστι κατὰ γένος, οὕτω καὶ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς τὸ τοῦ, καὶ τὸ τῷ, κοινῶς λέγεται. οὔτε του κλύων σάλπιγγος. καὶ τῆς χρείας. καὶ ἐν τύχῃ γέ τῳ.

l. 82. Κάρα πολυστεφὴς) οἱ γὰρ ἐπί τινι αἰσίῳ παραγενόμενοι ἐκ Δελφῶν, ἐστεμμένοι ἐπανῄεσαν. ὡς καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Πλούτῳ φησί.

l. 84. Ξύμμετρος γὰρ ὡς κλύειν) οὐκ ἔστι (φησὶ) μακράν, ἀλλ' ἐγγύς· καὶ μέτρον ἔχων τοῦ ἀκούειν, διὰ τὸ πλησίον γενέσθαι. Ἄλλως. ἐπὶ τοῦ διαστήματος ὤφειλε θεῖναι τὸ σύμμετρον· ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ προσώπου τίθησιν ἀντιστρόφως. τὸ σχῆμα δὲ τοῦτο τοῦ λόγου καὶ τῷ πεζῷ λόγῳ συνήθες, ὥσπερ καὶ τὸ ταχὺς ἦλθεν.

l. 85. Ἄναξ, ἐμὸν κήδευμα) ἴδιον τῶν ἐν χρείᾳ καθεστώτων φιλοφρονεῖσθαι μείζοσιν ὀνόμασι τοὺς ταπεινοτέρους.

l. 87. Ἐσθλήν. λέγω γὰρ) ὁ μὲν Οἰδίπους τίς εἴη ὁ χρησμὸς ἐπυνθάνετο, ὁ δὲ οὐκ εὐθὺς αὐτὸ τὸ ῥητὸν ψιλὸν εἶπεν. ἀπὸ γὰρ τῶν εὐφήμων ἄρξασθαι θέλει. ὁ δὲ νοῦς, λέγω γὰρ πάντα ἂν εὐτυχεῖν τὴν πόλιν, εἰ καὶ τὰ δύσφημα τύχοι ἂν κατ' ὀρθὸν ἐξελθόντα. τουτέστιν, εἰ τὰ ἄγνωστα γνωσθείη, τὸ τίς ἐστιν ὁ φονεὺς Λαΐου, οὐδὲν γὰρ χαλεπὸν ἔνι ἐν τῷ χρησμῷ, ἀλλ' ἀγνοεῖται μόνον τὸ ὑπ' αὐτοῦ ῥηθέν.

Καὶ τὰ δύσφορ', εἰ τύχοι) καὶ τὰ χαλεπὰ εἰ τύχοι κατ' ὀρθὸν περιϊόντα, πάντα εὐτυχεῖν ἡμᾶς λέγω.

l. 89. Ἔστι δὲ ποῖον τοὔπος;) ὅτι ἀσαφῆ τὸν λόγον εἶπεν, ἔτι ἀξιοῖ αὐτὸς τὸ ῥητὸν ἀκοῦσαι· μέχρι γὰρ νῦν οὔτε θαρσήσας, οὔτε ἔμφοβός εἰμι, τὸ ὑπό σου ἀκούσας.

l. 93. Ἐς πάντας αὔδα) ἀξίως τοῦ βασιλικοῦ ἤθους δημοσίᾳ φράζειν κελεύει, ἅμα μέν, ἐπεὶ μηδὲν ὑποπτεύων περὶ ἑαυτοῦ, οἴεται καὶ θεοφιλὴς εἶναι. ἅμα δὲ καὶ ὑπὲρ τοῦ ἐν μέσῳ ῥηθέντων ἀνυσθῆναι τὰ τῆς ἀναζητήσεως. αὔξει δὲ ὁ ποιητὴς τὸ ὡς εὐνοϊκὸν ἦθος τοῦ Οἰδίποδος, ὅπως αὔξοιτο τὰ τῆς τραγῳδίας, ὕστερον αἰτίου αὐτοῦ τῶν κακῶν ἀναφαινομένου.

Πλέον φέρω τὸ πένθος) περὶ τούτων πλέον ἀγωνίζομαι ἢ περὶ τῆς ἐμαυτοῦ ψυχῆς.

l. 95. Λέγοιμ' ἂν οἷ' ἤκουσα) ὅτι πολλάκις ἐκπίπτουσι λοξοὶ χρησμοί.

l. 96. Ἐμφανῶς) ἵνα μὴ γένηται ἀφορμὴ τοῦ παραπέμψασθαι τοὺς χρησμούς, οὕτως εἶπεν.

l. 100. Ὡς τόδ' αἷμα χειμάζον) ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ αἵματος χειμάζοντος τὴν πόλιν τοῦ Λαΐου.

Pag. 161. l. 103. Πρίν σε τήνδ' ἀπευθύνειν) πρὸ τοῦ κυβερνᾶν σε τὴν δὲ τὴν πόλιν. τὸ εὐθύνειν καὶ τὸ ἀπευθύνειν ἐπὶ τῶν ὀρθουμένων λοξῶν λέγεται. καὶ ἐπὶ τῶν κυβερνωμένων νεῶν· καὶ ἀπὸ τούτων κατὰ μεταφοράν, καὶ ἐπὶ τοῦ κολάζειν, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλως διοικουμένων, καθ' ὃ λέγεται ἐνταῦθα.

l. 105. Ἐπιστέλλει) ἐντέλλεται, ὑποτίθεται.

l. 106. Τοὺς αὐτοέντας) τοὺς φονέας τούτου τιμωρεῖσθαι.

l. 108. Δυστέκμαρτον) δυσκατάληπτον. δυσεύρετον. δυσκατάληπτον. εἴρηται δὲ ἀπὸ τῶν κυνῶν τῶν τὸ ἴχνος σκοπούντων.

l. 110. Ἁλωτὸν) ὥστε καὶ εὐχερῶς μὴ εἰς πολλὰ πλανωμένους ἐξευρεῖν. ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ ἔφασκε. λέγει δὲ τὸ πρᾶγμα.

Ἐκφεύγει) λανθάνει. καὶ ταῦτα ἀπὸ τῶν θηρίων λέγεται τῶν ἁλισκομένων, ἢ ἐκφευγόντων.

l. 111. Πότερα δ' ἐν οἴκοις) ὡς συνετὸς ὁ Οἰδίπους ζητεῖ τὰ καθ' ἕκαστα, εἶτα οὕτως ἐπὶ τὴν ἀναζήτησιν ἔξεισι, μεταπεμψάμενος τοὺς πολίτας, ἵνα καὶ ἀφορμὴ τῆς εἰσόδου γένηται. θεωρὸς δὲ ὁ πρὸς τοὺς θεοὺς διὰ χρησμὸν ἀπερχόμενος.

l. 113. Ἐκδημῶν πάλιν πρὸς οἶκον) οὐκέτι πάλιν ἀφίκετο, ἀντὶ τοῦ ἐπανέστρεψε πρὸς οἶκον.

l. 114. Ὡς ἀπεστάλη) καθὰ ἀποδήμησιν. ἀπεστάλη τις ὑπό τινος, ἀντὶ τοῦ ἐπέμφθη· ἐνταῦθα δὲ ἀντὶ τοῦ ἀπῆλθε καὶ ἀποδήμησιν.

l. 115. Οὐδ' ἄγγελός τις) ἤγουν, οὐδὲ ἀκόλουθος, παρ' οὗ τις ἂν μάθοι καὶ χρήσαιτο πρὸς ζήτησιν.

l. 117. Θνήσκουσι γὰρ) ἤγουν, πάντες οἱ ἀκολουθοῦντες αὐτῷ ἀνῃρέθησαν,

δηλονότι

δηλονότι ὑπεραγωνιζόμενοι τοῦ δεσπότου πλὴν ἑνός· ὃς διὰ δειλίαν ἐκφυγὼν, οὐδὲν ἀκριβὲς εἶχεν εἰπεῖν, πλὴν ὅτι ὑπὸ λῃστῶν ἀνῃρέθη. ἄκρῳ δὲ ὑπεγράφει τὸ ἦθος τῶν δειλῶν. ἅμα μὲν γὰρ ἐπαίρουσι τὰ πεπραγμένα, ἵνα μὴ δόξωσι διὰ δειλίαν φυγεῖν. ἅμα δὲ καὶ ἐν παραφροσύνῃ ὄντες, τὰ βραχία μείζω δοξάζουσι. καλῶς δὲ οἰκονόμηται, ἵνα τέως μὴ ἐλέγχοιτο τὸ κατὰ τὸν Οἰδίποδα.

l. 121. Οὐ μιᾷ ῥώμῃ) ἀντὶ οὐχ ἕνα μόνον, ἀλλὰ καὶ πολλούς.

l. 123. Εἰ τι μὴ ξὺν ἀργύρῳ) ἀντὶ τοῦ, εἰ μὴ ἐπὶ κέρδει. τείνει δὲ τοῦτο εἰς Κρέοντα, ὡς αὐτοῦ συνθεμένου τῷ τοῦ Λαΐου φονεῖ, διὰ τὴν βασιλείαν. Ἐνθένδε οὖν, ἐκ τῆς πόλεως ταύτης.

l. 125. Δοκοῦντα ταῦτ' ἦν) καὶ ταῦτα (φησὶ) ταῦτα ὑπενοεῖτο, ὅτι ἐπιβεβούλευται.

l. 129. Η ποικιλῳδὸς) ἠνάγκαζεν ἡμᾶς ἡ σφίγξ μεθέντας τὰ ἀφανῆ τὰ κατὰ τὸν φόνον τοῦ βασιλέως. τοῦτο γὰρ ἀφανές, τὸ παρὰ ποσὶ κακὸν σκοπεῖν. Η οὕτως. ἡ σφίγξ ἠνάγκαζεν ἡμᾶς, μεθέντας τὸ σκοπεῖν τὰ κατὰ τὸν φόνον, τὰ πρὸς ποσὶν ἀφανῆ ζητεῖν τουτέστι τὰ ἀφανῆ αἰνίγματα.

l. 131. Ἀλλ' ἐξ ὑπαρχῆς) αὖθις ζητεῖν τὰ παρακείμενα ἡμῖν. ἤδη, ἀναδραμοῦμαι ἐπὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ πράγματος, καὶ εἰς φῶς ἄξω ἴσως δὲ λεληθότως καὶ τὸ ἕτερον ἔγκειται ἐν τῷ ἐγὼ φανῶ ὅπερ οὐ φησι μὲν ὁ Οἰδίπους, μανθάνει δὲ ὁ ἀκροατής, ἐπεὶ τὸ πᾶν ἐν αὐτῷ φανήσεται.

l. 133. Τὴν δ' ἔθεσθ' ἐπιστροφὴν) γράφεται, τὴν δὲ θεσπίζει γραφήν.

l. 135. Τιμωροῦντα) προσβοηθοῦντα.

l. 136. Ὑπὲρ γὰρ οὐχὶ τῶν ἀπωτέρω φίλων) οὐ μόνον ὑπὲρ τοῦ ἀνῃρημένου βασιλέως ἄξιον ποιήσασθαι τὴν ἀναζήτησιν. ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ ἐμοῦ. ὁ γὰρ ἐκεῖνον ἐπιχειρήσας, ἴσως κἀμοὶ ἐπιβουλεύσει. πεπλαγίασαι δὲ πάλιν ὁ λόγος, καὶ τὴν ἀλήθειαν αἰνίττεται τῷ θεάτρῳ, ὅτι αὐτὸς δράσας τὸν φόνον ὁ Οἰδίπους, καὶ ἑαυτὸν τιμωρήσεται.

l. 139. Κείνῳ προσαρκῶν) καὶ τοῦτο κινητικὸν τοῦ θεάτρου. τὰ γὰρ ἐναντία ἀποβήσεται.

l. 141. Ἵστασθε) ἀνίστασθε.

Ἱκτῆρας) τοὺς ἱκετευτικούς.

l. 142. Ἄλλος δὲ Κάδμου λαὸν) πιθανὴ ἡ εἴσοδος τοῦ χοροῦ. σκέψασθαι γάρ φησι δεῖν μετὰ τοῦ δήμου περὶ τῶν πραγμάτων.

Pag. 163. l. 147. Ὦ παῖδες) ἔξεστιν ὁ ἱερεὺς πράξας δι' ὅπερ ἦλθεν. ἅμα δὲ καὶ ὑπὲρ τοῦ χορὸν εἶναι ἑτέρῳ ὑποκριτῇ.

l. 148. Ἐξαγγέλλεται) ἐξαγγέλλει. ἡ δὲ χρῆσις ἀττική.

l. 151. Ὦ Διὸς ἁδυεπὲς) κατὰ τὴν πρόσταξιν τοῦ βασιλέως πάρεισι πρεσβῦταί τινες, ἐξ ὧν ὁ χορὸς συμπληροῦται. Διὸς δὲ ἡδυεπῆ φάτιν τὴν μαντείαν φησίν. ὁ γὰρ Ἀπόλλων ὑποφήτης δοκεῖ εἶναι τοῦ πατρὸς, καὶ παρ' ἐκείνου λαμβάνειν τὰς μαντείας, καὶ τοῖς ἀνθρώποις ἐκφέρειν, καὶ Ὅμηρος, Διὸς ἄγγελος ὅσσα δεδήει. λείπει δὲ ἡ ἀπὸ ἵν' ᾖ, ἀπὸ τῆς πυθῶνος. ἡ δι' ἀέρος διαδιδομένη.

l. 152. Τίς ποτε τᾶς πολυχρύσου) εἴτις ποτὲ ἐστίν. ὅτι μὲν γὰρ πάρεστι λόγιον ἀπὸ τῆς πυθῶνος, ἀκηκόασι, τὸ δὲ ῥητὸν αὐτοῦ ζητοῦσιν.

l. 154. Ἐκτέταμαι) ἐκπέπληγμαι.

Φοβερὰν φρένα) τὴν περίφοβον. καὶ ἀληθῶς, ἐλάφου δὲ βραμος ἐν στήθεσι φύει φοβερός. ἀντὶ τοῦ περίφοβος.

l. 155. Δείματι πάλλων) ἀντὶ τοῦ παλλόμενος φόβῳ, ἀγωνιῶν. γράφεται καὶ πολλάν. τοῦτο δὲ τοῖς περὶ αὐτοῦ συναπτέον, ἀγωνιῶν τὴν φρένα ἐπὶ τοῖς ἀπὸ σοῦ χρησμοῖς, σεβόμενος τὰ ἀπὸ σοῦ εἰρημένα.

l. 156. Ἰήϊε Δάλιε παιὰν) διὰ μέσου τοῦτο. ἐπὶ δὲ τῶν παιάνων λέγεται τὸ ἰήϊος, ἐπεὶ τοιούτῳ μέλει ᾖδον τοὺς παιᾶνας. ἐπεὶ δὲ πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα ᾖδοντο οἱ παιᾶνες, ἐλέγετο καὶ ὁ Ἀπόλλων ἰήϊος, ὡς ὑπὸ τοιούτου μέλους ὑμνούμενος· ὥσπερ διθύραμβος ὁ Διόνυσος. καὶ ἐπὶ τοῦ παιᾶνος τὸ αὐτὸ τοῦτο συμβαίνει λέγεται γὰρ παιὰν ὁ εἰς τὸν Ἀπόλλωνα ὕμνος. καὶ ἀπὸ τούτου καὶ ὁ Ἀπόλλων, καθ' ὃ καὶ ἐνταῦθα, δείκνυται δὲ καὶ ἐν τούτοις τοῦτο σαφέστερον. Ὑμνεῖτε παιᾶνα μέγαν θεὸν Ἀπόλλωνα.

l. 159. Η περιτελλομέναις ὥραις) εἰς τὸν ἑξῆς χρόνον περιϊούσης τῆς ὥρας. ὁ δὲ νοῦς, τί μοι ἢ νῦν ἢ μετὰ χρόνον ἀνύσεις.

l. 162. Ἐλπίδος ἀμβρότου φάμα) καλῶς. παρ' ὅσον ἐν ἐλπίδι τινὶ γενόμενοι οἱ ἄνθρωποι οὕτω φημίζουσι πρὸς τὸ λόγιον, παρ' ὅσον ὑπὸ ἐλπίδος καὶ χρησμοὺς αἰτοῦσιν ἀπὸ θεῶν.

l. 163. Πρῶτά σε) γράφεται πρῶτον γε.

l. 164. Θύγατερ Διὸς) μεταβαίνει

λοιπὸν

λοιπὸν εἰς τὸ ἐπικαλεῖσθαι τινὰς τῶν θεῶν.

l. 166. Γαιάοχον τ') ἐπειδὴ ἡ αὐτή ἐστι τῇ ἑκάτῃ. ἡ δὲ θεὸς αὕτη ἐν ταῖς ἀγοραῖς εἵλεται καὶ τιμᾶται ἐν ταῖς τριόδοις. ἢ ἀντὶ τοῦ τὴν πολιοῦχον. ὥστε τὴν γῆν ἀντὶ τῆς πόλεως εἴληφεν.

l. 168. Εὐκλεᾶ θάκον) Εὔκλεια ἄρτεμις οὕτως παρὰ βοιωτοῖς τιμᾶται.

l. 169. Καὶ φοῖβον) τάχα μὲν διὰ τὸ ἐπὶ λοιμῷ τὴν ὀχλὴν γενέσθαι, ὧν αἴτιος εἶναι δοκεῖ· τάχα δὲ διὰ τὴν μαντείαν.

l. 172. Καὶ προτέρας ἄτας) τῆς ἀπὸ τῆς σφιγγός. τὸ δὲ ἠνύσατε ἀντὶ τοῦ ἐφθείρατε καὶ Ὅμηρος Ἦθλω σ' ἐξανύω δὲ καὶ ὕστερον ἀντιβολήσας.

l. 174. Ἐκτοπίαν) ξένην καὶ ἀλλόκοτον. ἢ ἠνύσατε αὐτὴν ἐκτοπίαν γενέσθαι. ὅ ἐστιν ἐκτὸς καὶ ἐπὶ τῶν τόπων τῆς πόλεως.

Φλόγα πήματος) περιφραστικῶς, τὴν πημονὴν τὴν διάπυρον.

l. 177. Πρόπας στόλος) ἡ πᾶσα δύναμις. ὁ πᾶς λαός.

l. 178. Φροντίδος ἔγχος) ἀλληγορικῶς ἡ βοήθεια, παρὰ τὸ ἔχεσθαι. ἔστι, οὐκ ἔνεστι τῷ νῷ τῆς φροντίδος ἔγχος. τοῦτο δὲ, ἔστι τὸ διὰ τῆς βουλῆς καὶ προμηθείας γινόμενον ἀλέξημα καὶ ἀμυντήριον.

l. 180. Ἔκγονα χθονὸς) ἢ τὰ δένδρα, ἢ τοὺς παῖδας φησίν.

l. 181. Οὔτε τόκοισιν) αἵ τε γυναῖκες τῶν καμάτων ἐν τοῖς τόκοις οὐκ ἀνέχουσι. τουτέστιν, οὐ περιγίγνονται τῶν πόνων. τὸ δὲ ἀνέχουσιν, ἤτοι ἐλευθεροῦνται, καὶ ἄνω ἑαυτὰς ἔχουσιν, ἢ ἄγουσιν, ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἀνανευόντων μόγις ἐν τῷ νήχεσθαι. ἢ ἄνεσιν ἔχουσιν.

l. 182. Ἰηίων) ἤτοι τῶν μετ' εὐχῆς γιγνομένων. ἢ τῶν λοιμικῶν. ἰήϊος γὰρ ὁ ἀπόλλων, εἰς ὃν ἡ ἁγνεία τῶν λοιμῶν ἀναφέρεται. ἢ ὅτι ἐπίφθεγμα κοινόν ἐστι καὶ ἀρτέμιδος αἱ δὲ γυναῖκες ἐν ταῖς ἀνάγκαις τὰς τοιαύτας ἀφιᾶσι φωνάς, οἱ δὲ ἐκκόπτει τῶν θρηνητικῶν.

l. 183. Ἄλλον δ' ἂν ἄλλῳ) ἄλλον ἐπ' ἄλλῳ ἴδοις ἀποθνήσκοντα, ὡς ὄρνιθες ἐν τῇ πτήσει ἄλλος ἐπ' ἄλλῳ πίπτεται.

l. 186. Κρεῖσσον ἀμαιμακέτου πυρὸς) ἢ ἐπὶ ὀξυτέρου πυρὸς εἰς τὸ ἀποδιδόναι εἰς ᾅδην ἢ κρεῖσσον πυρὸς, ὡς μὴ καταλαμβάνειν τὸ πῦρ τὸ τῶν ἀποθνησκόντων πλῆθος καὶ καίειν. καὶ γὰρ ὑπερβολὴ καὶ ἐπίτασις τοῦ πάθους. Ἄλλως. ὀξυνώτερον τῆς περιαστῶς μεγάλης φλογὸς, καὶ πρὸς ἣν οὐκ ἔστι μῆκος παραβαλεῖν.

Pag. 165. l. 187. Ὁρμώμενον) κινούμενον πρὸς τὴν παραλίαν τοῦ ἑσπέρου θεοῦ, ἤγουν σκοτεινοῦ. περιφραστικῶς δὲ τοῦ ᾅδου, πρὸς ὃν ἔλεγον διὰ τῆς ἀχερουσίας λίμνης κατάγεσθαι τὰς ψυχάς.

Ἑσπέρου θεοῦ) τοῦ ᾅδου.

l. 189. Νηλέα δὲ γένεθλα) νηλέα τὰ μὴ τυχόντα ἐλέους. τὸ αὐτὸ δέ ἐστι τὸ ἀνοίκτους οὐκ ἠλέουν δὲ ἀλλήλους, ἴσως ὑπὸ τῆς συνηθείας τοῦ κακοῦ, ἢ ὑπὸ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ὁμοίων.

l. 193. Ἀκτὰν παραβώμιον) ἀντὶ τοῦ παραχώριον, ὅπου οἱ βωμοὶ τῶν ναῶν εἰσίν ἐκ τούτου δῆλον ὅτι καὶ τέλειοι ἀπέθνησκον. Ἄλλως. ἐπ' ἀκτὰν παραβώμιον, ἐπὶ τὴν παρὰ τοῖς βωμοῖς ἐξοχήν.

l. 194. Ἄλλοθεν ἄλλαι) ἤγουν ἀπ' ἄλλου μέρους ἄλλαι κείμεναι.

l. 195. Ἰκτῆρες) ἱκετίδες ἐπιστενάχουσιν ἕνεκα τῶν χαλεπῶν πόνων.

l. 196. Παιὰν δὲ λάμπει) ἀντὶ τοῦ ἀκμάζει λαμπρῶς τῇ φωνῇ. λέγεται πρὸς ἀποτροπὴν τῶν κακῶν.

l. 197. Ὁμαυλὸς) ὁμόθρους. ὁμόφωνος. τοῦτο δὲ ὅμοιόν ἐστι τῷ ὁμοῦ δὲ παιάνων τε καὶ στεναγμάτων.

Ὧν ὕπερ ὦ χρυσέα θύγατερ) πρὸς τὴν φήμην πάλιν φησὶ τῆς μαντείας. ἐλπίζουσι γὰρ ἐπί τινι ἀγαθῷ τὸ μάντευμα ἀποβῆναι. χρυσέα δὲ, τιμία. φασὶ γὰρ οὕτως τιμᾶσθαι χρυσῆν.

l. 199. Ἀρεά τε τὸν μαλερὸν) ἀντὶ τοῦ, τὸν καταμαιμαίνοντα. τάττει δὲ τοῦτο ἐπὶ τοῦ λοιμοῦ τοῦ δίκην ἀναιροῦντος πολέμου. ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ πέμψον.

l. 200. Ὃς νῦν ἄχαλκος ἀσπίδων) οὐ χρώμενος ὅπλοις φλέγει ἡμᾶς. περιβοόντος δὲ, περὶ ὃν ἕκαστος βοᾷ. μετὰ βοῆς καὶ οἰμωγῆς ἐπιὼν, ὡς ἐπὶ πολέμου πάλιν.

l. 202. Νωτίσαι) ἀπελάσαι ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν τὰ νῶτα διδόντων ἐν ταῖς φυγαῖς. ἢ οὕτως, πέμψον αὐτὸν ὥστε παλινόρμητον αὐτὸν γενέσθαι, τὰ νῶτα τῇ πόλει δόντα. λείπει δὲ τὸ δός.

l. 203. Πάτρας ἔπουρον) ἤτοι ἐπ' οὖρον. ὅ ἐστιν εἰς ἄνεμον. Ὅμηρος, Εἰς ὄρος, ἢ εἰς κῦμα. ἢ ἄπουρον, ἀπὸ τῶν ὅρων τῆς πόλεως.

Εἴτ' ἐς μέγαν) κατὰ τοῦ βυθοῦ. τοῦτο γάρ ἐστι θάλαμος ἀμφιτρίτης. ἤγουν, ἔνθα αἱ συμπληγάδες πέτραι εἰσίν.

l. 205.

l. 205. Ἔι τ' ἐς τὸν ἀπόξενον] ἴσως τὸν ἀλμυδικόν φησι, περὶ ὃν ἱστορεῖται πολλὰ ναυάγια γίγνεσθαι. ὥστε μὴ μόνον ἐξ ἁπάσης γῆς ἐξεληλάσθαι, ἀλλὰ μηδὲ ἐν κοινῇ θαλάσσῃ εἶναι. ἀπόξενον δὲ, δυσχείμερον.

l. 207. Τέλει γὰρ εἴτι] ἀντὶ τοῦ εἴτι ἡ νὺξ ἀγαθὸν καταλείπεται, τοῦτο ἐν ἡμέρᾳ ἀναιρεῖται. βούλεται δὲ λέγειν ὅτι τὰ κακὰ ἀδιάλειπτον ἔχει, εἰ γάρ τι ἡ νὺξ ἀφῇ ἐπὶ τῷ ἑαυτῆς τέλει ἀβλαβὲς, μὴ φθάσασα αὐτὸ ἀπολέσαι, τοῦτο μεθ' ἡμέραν ἀνήρπασαι.

l. 209. Τὸν, ὦ πυρφόρων] τὸ ἀντὶ τοῦ ὄν. τὸ μαρμαρτικὸν ἄρεα καραύνωσον ὦ Ζεῦ. Ἄλλως. ὦ νέμων (ἤγουν διοικῶν) τὰ κράτη τῶν πυρφόρων ἀστραπῶν. ἢ οὕτως, ὦ νέμων τῷ κράτει τῷ σῷ καὶ διὰ τῆς σῆς ἰσχύος τὴν πυρφόρον ἀστραπήν.

l. 212. Λύκει' ἄναξ] βουλοίμην δὲ καὶ τὰ σὰ βέλη, ὦ ἄπολλον, τὰ ἀδάμαστα καταμερίζεσθαι εἰς αὐτὸν, καὶ τὰς λαμπάδας ἀρτέμιδος.

l. 214. Ἐνδατεῖσθαι] ἐν μερισμῷ δίδοσθαι καὶ διατρίβειν μετῆκται δὲ ἀπὸ τῶν διανεμομένων.

l. 218. Τὸν χρυσομίτραν] τὸν θηβαῖον διόνυσον, τὸν ταῖς βάκχαις συνοικοῦντα.

l. 221. Μονόστολον] γράφεται ὁμόστολον.

l. 223. Ἐπὶ τὸν ἀπότιμον θεὸν] λέγει τὸν λοιμὸν, τὸν μὴ μετέχοντα τῆς τιμῆς τῶν θεῶν. θεῶν γάρ ἐστι τὸ εὐεργετεῖν τοὺς ἀνθρώπους.

Pag. 167. l. 224. Ἀιτεῖς] ὧν δὴ αἰτεῖς, ἀλκὴν λάβοις ἂν κἀνακούφισιν κακῶν. ἐὰν θέλῃς τὰ ἐμὰ ἔπη δέχεσθαι, ἃ δὴ ἐπεὶ ἐξερῶ ξένος ὢν καὶ τοῦ πράγματος καὶ τοῦ λόγου, ἔστι, οὐκ ἀκηκοὼς πρότερον περὶ τοῦ φόνου τοῦ λαΐου, οὐδὲ μὴν καθ' ὃν χρόνον ἐπράχθη ὁ φόνος παρών.

l. 225. Ὑπηρετεῖν] ἐπαρκεῖν καὶ συμπράττειν.

l. 227. Τοῦ λόγου] τοῦ λεχθέντος ὑπὸ ἀπόλλωνος,

l. 228. Τοῦ πραχθέντος] τοῦ φόνου.

Ου γὰρ ἂν μακρὰν] οὐ γὰρ ἂν (φησὶ) ποσοῦτου ὄντος τοῦ χρόνου τοῦ μεταξὺ ἀνεζήτει τὸ πρᾶγμα, εἰ μὴ ᾔδειν καταληψόμενος. ἐλπίδα δὲ αὐτοῖς ὑποβάλλει ὅτι δύναται ἀνευρεῖν τὸν φονέα, ἵνα προθυμότερον συλλάβωνται αὐτῷ.

l. 229. Σύμβολον] τῆς γνώσεως.

l. 230. Νῦν δ' ὕστερος γὰρ ἀστὸς] μεταφέρει ἀπὸ τῶν ἐν ταῖς πόλεσι ξένων τελούντων τῇ μετοικίᾳ. ἀντὶ τοῦ πεπολιτογραφημένος, καὶ ἄρτι αὐτοῖς ἐνομίσθην ξένος ὤν, καὶ ἐβασίλευσα. Ἄλλως. νῦν δὲ εἰς ἀστοὺς τελῶ. δοκῶν γὰρ εἶναι ξένος, τῆς βασιλείας τετύχηκα, ἐπεὶ οὖν (φησὶ) συντελῶ εἰς τὴν πολιτείαν, καὶ μέλει μοι τῶν κοινῶν, ταῦτα ὑμῖν προσφωνῶ· μετῆκται δὲ ἀπὸ τῶν συντελούντων ἐν ταῖς πόλεσι, καὶ τὴν ἰδίαν δύναμιν εἰς τὸ κοινὸν φερόντων.

l. 234. Πάντα σημαίνειν ἐμοὶ] τὰ πραχθέντα δηλονότι.

l. 235. Κεἰ μὲν φοβεῖται] καὶ εἰ μὲν αὐτὸς εἴη πράξας. καὶ φοβεῖται λέγειν αὐτὸς καθ' αὑτοῦ, τὸν φόβον ὑπεξελὼν λεγέτω. οὐδὲν γὰρ δεινὸν πείσεται, εἰ μὴ ὅτι τῆσδε τῆς γῆς ἀπαλλάξεται. εἰ δὲ ξένον τις οἶδε τὸν φονέα, μηνυσάτω. καὶ εὐθὺς μὲν παρέξω κέρδος, καὶ εἰς ἀεὶ χάριν ἕξω. πανταχόθεν οὖν προτρέπεται τοὺς μηνύοντας.

l. 243. Ἀ 'κτῶν δε] ἔστι ἀπ' αὐτῶν ἀναδεχθεὶς τῶν πραγμάτων.

l. 244. Τὸν ἄνδρ' ἀπαυδῶ] πολλὴν ἔλεον ἐργάζεται ὁ λόγος, ὅτι κατηγορεῖ ἑαυτοῦ ἀγνοῶν. πρότερον δὲ τὰ φιλάνθρωπα εἰρηκὼς, τελευταῖα ἐπήνεγκε τὰ σκληρότερα.

l. 252. Τῷ δὲ δαίμονι] τῷ ταῦτα μαντευσαμένῳ ἀπόλλωνι.

l. 254. Κατεύχομαι] καταρῶμαι τὸν φονέα.

l. 256. Ἄμοιρον ἤ τοι κακόμοιρον] ἢ μηδενὸς τῶν νενομισμένων μετειληφότα, ἀλλ' ἄταφον ἐκβληθῆναι. ἀγνοῶν δὲ ἐπαρᾶται ἑαυτῷ εἰ ξυνοίδε τὸν φονέα, διό. καὶ περιπαθέστερος γίγνεται ὁ λόγος.

l. 260. Ὑμῖν δὲ ταῦτα πάντ' ἐπισκήπτω] ἐνόρκως ἐντέλλομαι τὸ ἀγγέλλειν τὸν φονέα, ἢ ἀπωθεῖσθαι τῶν οἰκιῶν καὶ τῶν θυσιῶν. πρὸς τὸ Ἐγὼ μὲν τοιὸς δὲ, ἀποδίδοται τὸ ὑμῖν δέ.

l. 261. Ὑπέρ ἐμαυτοῦ] ἐπισκήπτω ταῦτα ἐπεὶ εὑρημένου τοῦ φονέως καὶ δίκην δεδωκότος, ἀπαλλάξεται μὲν φροντίδος· ἀσφαλέστερον δὲ αὐτῷ καὶ τὰ πράγματα ἕξει, τῆς κατὰ τῶν βασιλέων τόλμης ὑπεσταλμένης, τῷ τὸν ἅπαξ τετολμηκότα κεκολάσθαι.

Τοῦ θεοῦ τε] τοῦ ἀπόλλωνος.

l. 263. Οὐδ' εἰ γὰρ ἦν] καὶ γὰρ εἰ μὴ ἦν ὅλως τὸ ἄγος ὑπὸ θεῶν ἐλαυνόμενον, καὶ οἱονεὶ πολυπραγμονούμενον, ὑμᾶς ἔδει κινουμένους οἴκοθεν, καὶ μὴ ἀναμείναντας

αὐτὰς τὴν ἐκ θεῶν πρᾶξιν ἀναζητεῖν.

Μὴ θεήλατον] δηλονότι, χωρὶς θείας βοηθείας

Pag. 169. l. 269. Κοινῶν τε παίδων κοίν' ἂν κοινὰ ἀδελφὰ τοῖς ἐξ ἡμῶν δηλονότι, καὶ ἡμῖν ἂν ἐγένετο εἰ ἦν τέκνα τῷ Λαΐῳ γενόμενα.

l. 170. Μὴ 'δυστύχησεν] ὥστε μὴ παιδοποιήσασθαι.

l. 271. Τὸ κείνου κρᾶτα] τὴν ἐκείνου κεφαλήν.

l. 272. Ἀνθ' ὧν ἐγὼ] αἱ τοιαῦται ἔννοιαι οὐκ ἔχονται μετὰ τοῦ σεμνοῦ, κινητικαὶ δέ εἰσι τοῦ θεάτρου. αἷς καὶ πλεονάζει Εὐριπίδης· ὁ δὲ Σοφοκλῆς πρὸς βραχὺ μετ' αὐτῶν ἅπτεται, πρὸς τὸ κινῆσαι τὸ θέατρον.

l. 287. Τοῖς μὴ δρῶσι] τοῖς μὴ δεικνύουσί μοι τὸν φονέα.

l. 288. Ἄροτον] τουτέστι καρπόν.

l. 294. Ὦδ' ἄναξ ἐρῶ] οὕτως ἐρῶ καὶ αὐτὸς ἐπομνύμενος καὶ κατὰ τὰς ἀρὰς ἐπαρώμενος, μήτε δρᾶσαι τὸν φόνον, μήτε τοὺς δράσαντας ἐπίστασθαι.

l. 296. Τὸ δὲ ζήτημα] ἀπορῶν ὁ χορὸς ἐπὶ τὸ θεῖον πάλιν ἀνατρέχει.

l. 298. Δίκαι' ἔλεξας] τοῦτό φησιν ἵνα μὴ πάλιν πέμψωσιν εἰς θεὸν, καὶ γένηται διατριβὴ ἐν τῷ δράματι· ὅπερ ὑπόψυχρον.

l. 305. Τὰ δεύτερ' ἐκ τῶνδ' ἂν] τὰ ἐκ τούτων δεύτερα, (ἤγουν τὰ ἐν δευτέρᾳ τάξει) μετὰ ταῦτα λέγοιμι ἂν ἅ μοι δοκεῖ, ἤγουν φαίνεται δεύτερα.

l. 307. Ἄνακτ' ἄνακτι] ἀποκλειομένου τοῦ πέμψειν εἰς θεὸν, καταφεύγουσιν εἰς τὴν ὁμοίαν μαντικήν. τῷ αὐτῷ δὲ ὀνόματι προσαγορεύει τὸν Τειρεσίαν ὡς καὶ τὸν θεὸν καὶ τὰ αὐτὰ ὁρᾶν ἐκείνῳ φησίν. Ἄλλως. ἄνακτα λέγει τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὸν Τειρεσίαν, τὸν μὲν, ὡς φύσει ἀνάσσοντα, τὸν δὲ Τειρεσίαν, ὡς ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων οὕτω τιμώμενον διὰ τὸ κράτος τῆς μαντικῆς.

l. 310. Ἀλλ' οὐκ ἐν ἀργοῖς] κἀνταῦθα τὸ κηδημονικὸν τοῦ ἤθους διετήρησε· τὸ μὲν οὖν διπλοῦς πομποὺς, τῆς σπουδῆς ἐστι τεκμήριον· τὸ δὲ, κρέοντος εἰπόντος, πιθανὸν εἰς τὰ ἑξῆς, ἵνα ἡ ὑπόνοια αὐτοῦ πίστιν ἔχοι, τὸ πεπεισμένον ὑπὸ τοῦ κρέοντος τὸν Τειρεσίαν μαντεύεσθαι κατὰ τοῦ Οἰδίποδος τὰ ψευδῆ.

l. 313. Κωφὰ] ψυχρὰ, καὶ οὐδὲν σαφὲς ἔχοντα, τὰ ψιθυριζόμενα.

l. 319. Ω μή 'στι] ὁ μὴ τὸ ἔργον δεδοικὼς, οὐδὲ τὸν λόγον φοβεῖται. ἢ, οὐδὲ ὁ λόγος φόβον αὐτῷ ἐντίθεται.

l. 320. Ἀλλ' ὁ ὑξηγγῶν] καὶ ταῦτα εἰς σύστασιν τῶν προσώπων, ἵνα μηδὲ ὕστερον δυνηθείη ἀρνήσασθαι.

Pag. 171. l. 309. Χθονοστιβῆ] τὰ ἐν τῇ γῇ, τὰ ἐπίγεια.

l. 320. Ρέσαι δ' ἐμὲ] ὅρα τὸ τοῦ κηδεμόνος, ὅτι τελευταῖον ἑαυτὸν ἔταξεν, ὅπως ἀφέλοιτο τὸ φορτικὸν τῆς ἐξουσίας.

l. 322. Ἄνδρα δ' ὠφελεῖν] παιδευτικὸς ὁ λόγος, ἔδει ἅπαντας ἀφ' ὧν δύναιντο ὠφελεῖν τοὺς πέλας.

l. 324. Φρονεῖν ὡς δεινὸν] ὡς δεινὸν (φησὶ) τὸ φρονεῖν, ὅταν τὸ φρονούμενον τῷ φρονοῦντι μὴ λυσιτελῇ. σχετλιάζει δὲ, μὴ βουλόμενος εἰς φῶς ἄγειν τὰ τοῦ Οἰδίποδος. διαλλαγμένως δὲ εἶπε, τέλη λύῃ, ἀντὶ τοῦ λυσιτελῇ.

l. 325. Ταῦτα γὰρ καλῶς ἐγὼ] τὰ συμβησόμενά μοι, ὅτι ἀναγκασθήσομαι, λέγειν ἃ μὴ βούλομαι, τὸ ἐξελέγχειν τὸν Οἰδίποδα, ταῦτα εἰδὼς, διώλεσα αὐτά. οὐ γὰρ ἂν δεῦρο ἠρχόμην.

l. 329. Ην ἐμοὶ πίθῃ] ἐάν με ἀπελθεῖν ἐάσῃς.

l. 331. Τήνδ' ἀποστερῶν φάτιν] μὴ λέγων τὸν χρησμόν. τὸ δὲ ἀποστερῶ, ἐνίοτε μὲν ἀπὸ αἰτιατικῆς εἰς γενικὴν ἔχει τὴν σύνταξιν· ἐνίοτε δὲ καὶ ἀπὸ αἰτιατικῆς εἰς αἰτιατικὴν, ὡς ἐνταῦθα.

l. 332. Ορῶ γὰρ οὐδὲ σοὶ τὸ σὸν φώνημ' ἰὸν] οὐ γὰρ σύμφορός σοι οὐδὲ κατὰ καιρὸν ἡ ζήτησις γίγνεται. ἵνα οὖν μὴ ἐκ τούτου μέμψις ἀκολουθήσῃ, σιωπῶ. τὸ μὲν κατὰ λόγον, ἐλλιπές ἐστι. τὸ δὲ κατὰ διάνοιαν, πλῆρες. ὃ δὲ βούλεται λέγειν, ὁρῶ τὸ σὸν φώνημα μὴ πρὸς καιρὸν ἐξιὸν· κἀγὼ οὖν φωνὴν μὴ πρὸς καιρὸν ἀφιέναι φυλάσσομαι.

l. 334. Μὴ πρὸς θεῶν] ὑποβαλόντος τοῦ Τειρεσίου ἀρχὴν ὅτι ἐπίσταται, ὁ χορὸς καταλιπαρεῖ εἰπεῖν· εἶτα ἀρνουμένου, ἐξάγεται εἰς λοιδορίαν πρὸς αὐτὸν ὁ Οἰδίπους. ὅθεν παροξυνθεὶς λέγει. ἔχει οὖν τὰ τῆς ὑποθέσεως ἄριστα.

l. 336. Ἐγὼ δ' οὐ μήποτε] οὐκ ἐμφανῶ τὰ ἐμὰ ἔπη, ἵνα μὴ τὰ σὰ εἴπω κακά. ἤδη δὲ πρανέστερον φησιν, ὅτι τὰ αὐτοῦ κακὰ ἀποκρύπτεται.

l. 340. Ἐγώ τ' ἐμαυτὸν οὔτε σ' ἀλγυνῶ] ἑαυτὸν ἀλγυνεῖν ἔφη, ἴσως ἐπιστάμενος ὅτι κακῶς ἀκούσεται ὑπ' αὐτοῦ ἀπιστούμενος. τάχα δὲ καὶ βουλόμενος ἀποκρύπτειν συμπεριέλαβεν ἑαυτὸν, ὡς καὶ ἐμφαίνειν, Τἄμ', ὡς ἂν εἴπω μὴ τὰ σ' ἐκφήνω κακά.

l. 343. Οὐκ, ὦ κακῶν κάκιστε] ἐν ὑπερβατῷ ὁ λόγος, οὐ λέξεις ὦ κακῶν κάκιστε.

Καὶ γὰρ ἂν πέτρου φύσιν σύ γ' ὀργάνειας] ὃ ἐστι παροξύνειας, καὶ εἰς ὀργὴν ἐκβάλειας. ἀπολογεῖται δὲ περὶ τῆς ὕβρεως, λέγων ὅτι καὶ πέτρου φύσιν σύ γ' ὀργάνειας.

l. 344. Ἀλλ' ὧδ' ἄτεγκτος κἀτελεύτητος φανῇ] ἄτεγκτος ἀντὶ τοῦ ἀσυμπαθὴς, καὶ ἀδάκρυτος. τέγγειν γὰρ τὸ βρέχειν. ἀτελεύτητος, δυσαξίωτος. δυσπαράκλητος. ἀμείλιχος.

l. 349. Ἥξει γὰρ αὐτά] ἥξει αὐτόματα.

l. 351. Πρὸς τάδ', εἰ θέλεις, θυμοῦ] τὸ θυμοῦ οὐκ ἔστι γενική, ἀλλὰ ῥῆμα προστακτικόν.

Pag. 173. l. 353. Καὶ μὴν παρήσω γ' οὐδὲν] ὀργιζόμενος οὐδὲν σιωπήσομαι ὧν πέπεισμαι καὶ ὑπονοῶ.

l. 355. Εἰργάσθαι δ' ὅσον μὴ χερσὶ] εἰργάσθαι τὰ ἄλλα τοῦ φόνου χωρὶς τῆς ἀπὸ τῶν χειρῶν ἐνεργείας. εἰ δὲ ἔβλεπες, ἐκάλουν ἄν σε καὶ φονέα αὐτόχειρα.

l. 358. Ἀληθὲς ἐννέπειν] λέγω σε τῷ κηρύγματι ὑπεύθυνον εἶναι τῷ ὑπὸ σοῦ εἰρημένῳ.

l. 362. Οὕτως ἀναιδῶς ἐξεκίνησας] οἴεται αὐτὸν πλασάμενον ψεύδεσθαι. εἰκότως δὲ ἀπιστεῖται ὡς δι' ὀργὴν εἰρηκώς. εἰ δὲ ἐπιστεύθη κατ' ἀρχὴν ὁ μάντις, τὰ ἑξῆς τοῦ δράματος ἀνῄρητο τοῦ ἀναγνωρισμοῦ, ἐν οἷς κατατρέχονται μάλιστα ὁ ποιητής.

l. 370. Οὐ γὰρ ἔκ γε τῆς τέχνης] φανερῶς εἰς Κρέοντα ἡ ἀποτασίς ἐστι.

l. 384. Λεληθέναι σέ φημι σὺν τοῖς φιλτάτοις] εὐσχημόνως ἀπήγγειλε τὸ περὶ τῆς μητρός.

l. 388. Ἀλλ' ἔστι τὴν σοί] δέον εἰπεῖν σου, πρὸς τὸ τὴν, πρὸς τὴν ὅποθεν ἔξωθεν νοουμένην, εἰς τὸ ἔστι δεικτικὴν ἐπήνεγκε τὸ σοί.

Σοὶ δὲ τοῦτ' οὐκ ἔστ', ἐπεὶ] ἴσον ἐστὶν ὁ Οἰδίπους παραβαλλόμενος ὡς ὁ Ἀγαμέμνων πρὸς τὸν Κάλχαντα.

l. 390. Ἃ σοὶ οὐδεὶς] οὐδείς ἐστιν ὃς οὐ ταῦτα ὀνειδίσει ἅπερ μοι ὠνείδισας. τὸ δὲ τάχα, ἀντὶ τοῦ ταχέως. δῆ, καί σε μετ' ὀλίγον ὄψονται τυφλόν. καὶ περὶ τῆς πηρώσεως δὲ λεληθότως αὐτῷ μαντεύεται.

l. 392. Μιᾶς τρέφῃ πρὸς νυκτὸς] διπλοῦν τὸ διανόημα. ἤτοι οὖν οὕτως, ὑπὸ μιᾶς νυκτὸς τῆς ἀορασίας τῆς διηνεκῶς κατεχούσης σε τρέφῃ, ὡς μηδὲν διαθεῖναι κακὸν τῶν ὁρώντας· ἢ οὕτως, διὰ τὸ πηρὸν εἶναι ἐλεοῦσί σε πάντες. ἀπόχρη γὰρ καὶ τὸ τῆς πηρώσεως.

Μιᾶς νυκτὸς] συνεχοῦς τυφλώσεως.

l. 395. Ἱκανὸς Ἀπόλλων, ᾧ τάδ' ἐκπρᾶξαι μέλει] ἀντὶ τοῦ, τὰ κατ' ἐμὲ ἐκδικῆσαι. λείπει, ἐάν με φονεύσῃς.

l. 398. Ὦ πλοῦτε] πεποίηκε τὸν Οἰδίπουν ὑπονοεῖν ἐξ ὑποβολῆς Κρέοντος ταῦτα εἰρῆσθαι, ἵνα ζητοῦντες αὐτοῦ ἀφορμὴν εὔλογον ἔχῃ τὰ λοιπὰ τοῦ δράματος.

l. 403. Οὐ 'ξ ἀρχῆς φίλος] ἐν εἰρωνείᾳ.

l. 404. Ὑπελθὼν] ὑπέρχομαι, τὸ ὑποκάτω τινὸς ἔρχομαι, καὶ ἀπὸ τούτου τὸ κολακεύω. οἱ γὰρ κολακεύοντες ὑπὸ τὴν γῆν σχηματίζονται. ἐνταῦθα δὲ τὸ ὑπελθὼν ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν παλαιόντων λέγεται, ὅταν τῶν ἀντιπάλων ὑπέρχωνται λαθόντες, ἵνα ὑποχειρίους αὐτοὺς ποιήσαντες καταστρέψωσι.

l. 405. Μηχανορράφον] τὰ φαῦλα μηχανώμενον. μάγους δὲ ἐκάλουν τῶν ψευδεῖς φαντασίας περιτιθέντας. ἀπὸ τούτου δὲ καὶ τῶν φαρμακεῖς μάγους ἔλεγον.

l. 406. Ἀγύρτην] πτωχὸν, ὀχλαγωγόν.

Pag. 175. l. 397. Δέδορκεν] ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ δύναμιν ἔχει τοῦ ὁρᾶν λαμβάνεται, καί ἐστιν ἀμετάβατον. εἰ γὰρ ἐλέγετο μεταβατικῶς, διὰ τῆς εἰς πρόσθεσιν μετέβαινεν ἄν, τῆς δηλώσεως κίνησιν, (καὶ εἶχεν ἂν ὁ λόγος οὕτως, ὅστις εἰς τὰ κέρδη δέδορκε μόνον) οὐ διὰ τῆς ἐν, ἥτις ἀεὶ στάσεως ἐστι δηλωτική.

l. 399. Ῥαψῳδὸς] ἡ σφὶγξ ἡ ῥάπτουσα τὰς ᾠδάς. τὸ δὲ ὄνομα τοῦ ῥαψῳδοῦ καθ' Ὅμηρον, ἢ μεθ' Ὅμηρον ἦν. κύνα δὲ αὐτὴν καλεῖ διὰ τὸ ἁρπακτικόν.

l. 401. Οὐχὶ τοῦ 'πιόντος ἦν] τοῦ τυχόντος. ἀντὶ τοῦ, οὐ τοῦ τυχόντος ἦν σαφηνίσαι. διὰ τούτων δὲ αὔξει τὸ ἴδιον κατόρθωμα μεῖζον καὶ μαντικῆς καὶ πάσης ἀνθρωπίνης συνέσεως.

l. 408. Παραστατήσεται πέλας] ἐκ παραλλήλου. τὸ γὰρ παραστατήσεται, τὸ πέλας ἑστάναι δηλοῖ.

l. 410. Ἀγηλατήσειν] ἐὰν δυσσεβὴς, τὸ ἄγος ἀπελάσειν τὸ περὶ τὸν Λάϊον· ἐὰν δὲ

-μλῶς, ἀντὶ τοῦ βασιλεύσειν.

l. 416. Ἐξισωτέον] λείπει ἐμοί.

l. 417. Τοῦδε γὰρ κἀγὼ κρατῶ] τοῦ ἐξ ἴσου λέγειν.

l. 419. Ὥστ' οὐ Κρέοντος προστάτου γεγράψομαι] δεήσομαι. ὅρα δὲ καὶ τὴν διαφορὰν τοῦ ὀνόματος. τῷ μὲν γὰρ ἐπιφθονωτέρῳ ἐπὶ τοῦ Οἰδίποδος ἐχρήσατο, τῷ δοῦλος· τῷ δὲ εὐπροσωποτέρῳ ἐπὶ τοῦ Κρέοντος. προστάτης δὲ λέγεται ὁ ἐν πολέμῳ ἔμπροσθεν ἱστάμενος καὶ βοηθὸς τοῖς ὄπισθεν, καὶ ὁ τῷ ἀξιώματι προέχων τῶν ἄλλων.

l. 425. Ἀμφιπλὴξ] ἡ ἐξ ἀμφοτέρων ἐλασία· ἡ ἑκατέρωθεν πλήττουσα, ἔκ τε πατρὸς καὶ μητρός.

l. 426. Δεινόπους] ἡ διὰ τῶν ποδῶν δέος ποιοῦσα.

l. 427. Βλέποντα νῦν μὲν, ὄρθ'. ἔπειτα δὲ, σκότον] καινότερον εἶπεν, βλέποντα σκότον, ὥσπερ εἴ τις εἴποι σιωπὴν λέγοντα.

l. 428. Ποῖος [illegible] ἔσται λιμὴν] τὰ λιμένια τίθησιν ἀεὶ [illegible] τοῦ τόπου. τροπικῶς δὲ ἀντὶ τοῦ, ποῦ οὐκ ἐλεύσῃ βοῶν;

l. 430. Ὅταν καταίσθῃ] ὅταν αἰσθανθῇς καὶ νοήσῃς.

l. 436. Ἐκτετρίψεται] ἀντὶ τοῦ διατρίψῃ ἐν τοῖς κακοῖς, ἢ ἀπολεῖται. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν σμηχομένων ἀργυρῶν ἢ χαλκῶν, ἢ ἄλλων τοιούτων· ἅπερ ἐν τῷ πλυνεσθαι σφόδρα τριβόμενα ἐλαττοῦται.

Pag. 177. l. 442. Σχολῇ σ' ἂν] ἀντὶ τοῦ βραδέως. οὐδαμῶς.

l. 446. Ἡδ' ἡμέρα φύσει σε] ἀντὶ τοῦ, οἵων εἶ γονέων δείκνυσι.

Διαφθερεῖ] διὰ τὴν πήρωσιν, καὶ τὴν λοιπὴν τοῦ βίου ἀναστροφήν.

l. 447. Αἰνικτὰ] ἀσαφῆ καὶ κεκρυμμένα.

l. 448. Οὔκουν σὺ ταῦτ' ἄριστος] ὥσπερ εἰρωνευόμενος φησὶν, αἰνίγματα ὄντα, σὺ θᾶττον νοήσεις, ὅτι καὶ τὸ τῆς σφιγγὸς αἴνιγμα πρῶτος ἐξεῦρες. ὃ δέχεται εἰς ἔπαινον.

l. 450. Αὕτη γε μέντοι σ' ἡ τύχη διώλεσεν] τὸ σὲ διαγνῶναι τὸ αἴνιγμα.

l. 451. Ἀλλ' εἰ πόλιν τήνδε] πάνυ τοῦτο προσαγωγὸν τοῦ πλήθους.

l. 455. Εἰπὼν ἄπειμι] ἐνταῦθα παρρησιαστικώτερον ὅλον τὸ πρᾶγμα παραινίττεται, ἀμφοτέρων τοῦ ποιητοῦ στοχασαμένου, τοῦ τε τῷ δράματι συμφέροντος, ὅπως μὴ ἀνακαλύπτηται ἡ ὑπόθεσις· (διὸ αἰνιγματωδῶς πάντα φησί) τοῦ τε τῷ προσώπῳ πρέποντος. ἔδει γὰρ εἰπεῖν τὸν μάντιν τὰ μετ' ὀλίγον γενησόμενα.

l. 457. Τὸν ἄνδρα τοῦτον] ὡς περὶ ἑτέρου λέγων, αὐτὸν αἰνίττεται.

l. 462. Τῇ ξυμφορᾷ] τῇ δυστυχίᾳ.

l. 464. Σκήπτρῳ προδεικνὺς] τὸ σκῆπτρον δεικνὺς σύμβολον τῆς ἑαυτοῦ δυστυχείας, ὅτι ἐκ βασιλέως πτωχὸς ἐγένετο.

l. 467. Καὶ τοῦ πατρὸς ὁμόσπορος] τὴν αὐτὴν σπείρων γυναῖκα.

l. 471. Τίς ὅντιν' ἁ Θεσπιέπεια] ἀκόλουθά εἰσι τὰ τοῦ χοροῦ πρὸς τὰ προειρημένα. νῦν δὲ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς εὐπρόσωπον ἀναλογίζεσθαι περὶ ὧν εἶπεν ὁ μάντις· διὸ ἀνατρέχει ἐπὶ τὸ μάντευμα τοῦ θεοῦ. ὁ δὲ νοῦς, τίς ἐστιν οὗτος ὅντινα ἐμφανίζει τὸ μαντεῖον; ἢ οὕτως, τίς ἐστιν οὗτος ὃν κατώπτευσεν ἡ δελφὶς πέτρα; δηλ., ὁ μὴ λαθὼν τὸ μαντεῖον τοῦ Ἀπόλλωνος.

l. 473. Ἄρρητ' ἀρρήτων] ὑπερβολικῶς, ὡς τὸ δείλαια δειλαίων.

l. 475. Ὥρα νῦν] καιρός ἐστι κινεῖν αὐτὸν πόδα εὐτονώτερον ἀνέμοις ἰσοταχῶν ἵππων.

l. 479. Κῆρες ἀναπλάκητοι] αἱ εἰς μηδὲν ἁμαρτάνουσαι, ἀλλὰ πάντων κρατοῦσαι. κῆρες δὲ, τοῦ τελευτήσαντος Λαΐου. ἢ οὕτως, ἄφυκτοι. ἀπλάνητοι. ἀπαραίτητοι, ἀφανεῖς, ἃς οὐκ ἔστιν ἀποφυγεῖν.

Pag. 179. l. 481. Ἔλαμψε γὰρ] ὁ χρησμὸς γὰρ τοῦ Παρνασσοῦ τοῦ χιονώδους ὁ φανεὶς ἀρτίως ἐδήλωσε πάντα Θηβαῖον ζητεῖν τὸν κρυπτόμενον ἄνδρα, ἤγουν τὸν φονέα.

l. 484. Ἐξιχνεύειν] τοῦτο ἐπήγαγε καὶ τὰ ἄλλα ὀνόματα τροπικῶς, ὡς ἐπὶ ἄγρας ταύρου τοῦ ὑπὸ πάντων ζητουμένου, καὶ ὥσπερ ἐν ὕλῃ κεκρυμμένου. οἰκεῖα δὲ ταῦτα τὰ ὀνόματα ἄντρα καὶ πέτραι.

l. 485. Φοιτᾷ γὰρ ὑπ' ἀγρίαν ὕλαν] ἐκεῖνος ὁ πεφονευκὼς, πανταχοῦ κρυπτόμενος οὐ βούλεται ἑαυτὸν ἐμφανίσαι.

l. 487. Μέλεος μελέῳ ποδὶ χηρεύων] ἀντὶ τοῦ, μηδενὶ γιγνωσκόμενος, τῇ φυγῇ μονάζων. ἢ καὶ αὐτὸ οἰκεῖον τῇ θηριώδει διαίτῃ.

l. 488. Τὰ μεσόμφαλα γᾶς ἀπονοσφίζων] ἀντὶ τοῦ φυγάδα. τὸν τόπον δὲ εἶπεν ἀντὶ τῶν χρησμῶν. δηλ., τοὺς χρησμοὺς διαφυγεῖν μέχρι νῦν ὁ μηνυθεὶς

ὑπὸ τοῦ θεοῦ. ὅτι δὲ ἡ Πυθὼ μισόμφαλος, δηλοῖ καὶ ἡ περὶ τῶν ἀετοὺς ἱστορία, καὶ ὅτι χρύσεοι ἀετοὶ διὰ τοῦτο ἀνάκεινται, καὶ ὅτι τούτου χάριν ἐκεῖσε ὁ Ζεὺς τὸ μαντεῖον ἱδρύσατο.

l. 489. Μαντεῖα δ' ἀεὶ ζῶντα] ἀλλ' οὐδὲν ἧττον τὰ μαντεύματα περιποτᾶται ζῶντα, καὶ ἰσχύοντα τῇ ἀληθείᾳ.

l. 491. Δεινὰ μὲν οὖν] μεταβαίνουσιν ἐπὶ τὰ εἰρημένα ὑπὸ Τειρεσίου, σοφὸν μὲν οὖν αὐτὸν ὁμολογοῦσιν.

Δεινὰ ταράσσει] τούτῳ ἐχρήσατο, ἐπεὶ ἔδοξε δυσχερῶς ἐνεχθῆναι πρὸς τὸν ἄρχοντα.

l. 492. Σοφὸς οἰωνοθέτας] Τειρεσίας ὁ τὰς πτήσεις τῶν οἰωνῶν διατιθείς.

l. 493. Οὔτε δοκοῦντα] οὔτε πιστά, οὔτε ἄπιστα.

l. 497. Τί γὰρ ἢ Λαβδακίδαις] εἰκότως ἀπορεῖσι. ποῖον γὰρ νεῖκος γέγονε τοῖς ἀπὸ Λαβδάκου πρὸς τὸν Πόλυβον, ἔτι γὰρ νομίζουσιν αὐτὸν εἶναι Πολύβου.

Λαβδακίδαις] τῷ Λαΐῳ.

l. 498. Τῷ Πολύβου] τῷ Οἰδίπου.

l. 501. Πρὸς ὅτου δὴ βασάνῳ] ἀντὶ τοῦ ποίῳ λογισμῷ. τίνος πράγματος κρίσει χρησάμενος τοῖς λεγομένοις πιστεύσω κατὰ τοῦ Οἰδίποδος.

l. 503. Φάτιν εἶμ' Οἰδιπόδα] τὴν κατὰ τοῦ Οἰδίποδος γιγνομένην παρὰ Τειρεσίου.

l. 506. Ἀλλ' ὁ μὲν οὖν Ζεὺς] θέλουσιν ἀνατρέψαι τὰ ὑπὸ τοῦ Τειρεσίου εἰρημένα. καὶ φασὶν ὅτι οἱ μὲν θεοί, συνετοὶ καὶ μόνοι τὰ τῶν ἀνθρώπων εἰδότες· ὅτι δὲ οἱ μάντεις μᾶλλον τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων τι ἐπίστανται, οὐ φημι, καὶ οὐδὲ ἡ κρίσις αὕτη ἀληθής ἐστι. γένοιτο μὲν γάρ τις κατὰ σύνεσιν ἕτερος ἑτέρου προέχων, οὐ μὴν αὕτη γε ἡ ἐπιστήμη ἐκ μαντικῆς ἐστιν. ἀλλ' ἐκ φύσεως καὶ ἐντρεχείας ἑκάστῳ, πάρεστιν.

l. 508. Ἀνδρῶν δ' ὅτι μάντις] οὔπω πιστεύω ὅτι οἱ μάντεις πλέον ἐμοῦ φρονοῦσιν.

l. 511. Σοφίᾳ δ' ἂν σοφίαν] σοφίαν νῦν φησὶ τὸν στοχασμόν. ὃ γὰρ λέγει, τοῦτό ἐστιν, ὅτι ἐν τῷ στοχάζεσθαι ἄλλος ἄλλον παρέλθοι καὶ νικήσειεν.

l. 513. Ἀλλ' οὔποτ' ἔγωγ' ἂν] ἐγὼ δὲ οὐκ ἄν ποτε ἐπαινέσαιμι τῶν μεμφομένων τὸν βασιλέα, οὐδ' ὀρθὸν ἂν αὐτῶν τὸ ἔπος φαίην, πρὶν ἴδοιμι σαφῆ τὰ ἔργα καὶ τὴν ἀπόβασιν.

l. 515. Φανερὰ γὰρ] ἃ μὲν ἐγκαλοῦσιν αὐτῷ, ἄδηλα, καὶ οὐ πάντως ἀληθῆ· ἃ δὲ κατώρθωσε, φανερά, ὅτι ἐπελθούσης αὐτῷ τῆς Σφιγγὸς ὤφθη σοφός.

Pag. 181. l. 519. Βασάνῳ θ' ἡδύπολις] κρίσει τε ἡδὺς ὤφθη τῇ πόλει. ἢ οὕτως· ἀπὸ τῆς βασάνου δὲ τῆς Σφιγγὸς ἡδέως διετέθη ἡ πόλις πρὸς τὸν Οἰδίποδα.

l. 521. Ἄνδρες πολῖται] ἔρχεται ὁ Κρέων ἐπὶ τῇ κατὰ ἑαυτοῦ ὑπονοίᾳ ἀγανακτῶν, καὶ ἀπολογήσασθαι βουλόμενος. πολίτης δὲ ἐμός ἐστιν ὁ δεῖνα, οὐδέποτε δὲ μετὰ τῆς Σου. ἤγουν ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἐστιν ἐμοὶ πόλεως. συμπολιτεύεται δέ μοι τις, μετὰ τῆς Σου, ἤγουν τὴν αὐτὴν ἐμοὶ πόλιν οἰκεῖ.

l. 523. Ἀτλητῶν] μὴ καρτερῶν, μὴ φέρων δυσανασχετῶν.

Εἰ γὰρ ἐν ταῖς ξυμφοραῖς] ἐν ταῖς δυστυχίαις ταῖς νῦν νομίζει τι πεπονθέναι παρ' ἐμοῦ εἰς βλάβην φέρον, εἴτε διὰ λόγων εἴτε διὰ ἔργων, οὐδαμῶς ἐστιν ἐμοὶ ἐπιθυμία τῆς ἐπὶ πολὺ χρόνον παρεκτεινομένης ζωῆς φέροντι ταύτης τὴν κατηγορίαν.

l. 527. Οὐ γὰρ εἰς ἁπλοῦν] τὸ ἁπλοῦν ἐνίοτε δηλοῖ τὸ ἀποίκιλον, ὅθεν ἁπλοῦν ἦθος καὶ ἁπλοῦς λόγος. ἐνίοτε δὲ τὸ ἀσύνθετον· ἐνταῦθα δὲ τὸ ἓν δηλοῖ κατὰ ποιητικὴν ἐξουσίαν. ἀλλ' εἰς πολλὰ ὀφείλων εἰπεῖν, πρὸς τό, οὐ γὰρ εἰς ἁπλοῦν ἡ ζημία μοι τοῦ λόγου τούτου φέρει, ὃ δὲ εἰς μέγιστον ἀποδίδωσι, συνάγων τὰ πολλὰ μετὰ ἐπιτάσεως εἰς τὴν τοῦ μεγίστου ὑπέρθεσιν.

l. 531. Ἀλλ' ἦλθε μὲν δή] ἐπειδὴ τὸ τοῦ χοροῦ πρόσωπον ἰσόρροπον δεῖ ἐν ταῖς διαίταις εἶναι, διὰ τοῦτο καὶ νῦν παραμυθεῖται τὸν Κρέοντα, ὅτι ἴσως καθ' ὀργὴν τοῦτο εἶπεν, ἐρεθισθεὶς ὑπὸ τοῦ μάντεως.

l. 533. Πρὸς τοῦ δ' ἐφάνθη] καθ' ἐρώτησιν ὁ λόγος.

l. 536. Ἐξ ὀμμάτων ὀρθῶν δὲ] τοῦ χοροῦ οὐκ ἔχοντος λέγειν τίνι γνώμῃ ταῦτα ἐλέγετο, ἀπὸ τοῦ ἔξωθεν συμβάλλειν βουλόμενος ὁ Κρέων, περὶ τοῦ βλέμματος καὶ τοῦ σχήματος ἐν ᾧ ταῦτα ἔλεγεν ὁ Οἰδίπους, πυνθάνεται.

l. 542. Τοῦδε τἀνδρὸς] ἀντὶ τοῦ, ἐμοῦ καὶ τοῦ Λαΐου.

l. 551. Οἶσθ' ὡς ποίησον] ἀντὶ τοῦ ποίησις. ἔστι δὲ ἀττικισμός.

l. 553. Λέξον σὺ δεινὸς] σὺ μὲν δεινὸς εἶ ἐν τῷ λέγειν, ἐγὼ δὲ οὐ μετ' εὐνοίας

σοῦ ἀκούω διὰ τὴν δυσμένειαν.

Pag. 183. l. 560. Οὐχ ὑφέξειν τὴν δίκην] οὐκ ἐκτίσειν τὴν τιμωρίαν. ὑπέχει τὰ νῶτα ἡ θάλασσα τῷ Διονύσῳ, ὅγουν ὑποκείμενα ἔχει· καὶ ὑπέχει τις τινὶ δίκην, ὑποκείμενον ἔχει ἑαυτὸν εἰς δίκην. ὅτι δὲ ἀντὶ δοτικῆς ἐστιν συνυπακούεται.

l. 564. Τὸν σεμνόμαντιν] ἐν εἰρωνείᾳ. δηλονότι γὰρ θέλει λέγειν τὸν Τειρεσίαν.

l. 567. Οὐ γὰρ οἶνοα] ἐπεὶ κατὰ παράλειψιν εἶπε, λέγει, τί με ἐρωτᾷς ἀγνοῶ.

l. 574. Ἀλλ' οὐκ ἔρευναν] ζήτησιν. δοκιμασίαν.

l. 580. Οὕθ' οὕνεκ' εἰ μὴ σοὶ ξυνῆλθεν] ὁ μάντις εἰ μὴ ἐλάμβανέ σε κοινωνὸν τοῦ βουλεύματος, οὐκ ἄν με ἔφη τοῦ Λαΐου φονέα.

l. 581. Ἄν] τὸ τέλειον, ἃ ἄν, ἀντὶ τοῦ ἅ τινα ἄν.

Pag. 185. l. 607. Πῶς δῆτ' ἐγὼ κἀκεῖν' ἄν] προκατασκευάσας ὡς ἄμεινόν ἐστιν αὐτῷ τοῦ τυραννεῖν τὸ ἀφόβως κοινωνεῖν τῇ τυραννίδι, τοῦτο ἐπήνεγκεν. ὁ γὰρ νοῦς, ὁ ταῦτα τὰ συμφέροντα ἐνθυμούμενος, οὐκ ἂν γένοιτο κακός, ὥστε ἑτέρῳ τινὶ ἀσυμφόρῳ ἐπιχειρῆσαι.

l. 608. Φρονῶν] ἀντὶ τοῦ φρονοῦντος. ἢ οὕτως, ὁ καλῶς φρονῶν νοῦς, οὐκ ἂν κακὸς γένοιτο.

l. 611. Καὶ τῶνδ' ἔλεγχον, τοῦτο μὲν Πυθώδ' ἰὼν] ζήτησον (φησὶν) εἰ τὸν χρησμὸν ὑγιῶς ἀφῖγμαί σοι φέρων· εἶτα εἰ κατεκοινώνησα τοῦ μαντείου τῷ Τειρεσίᾳ.

l. 615. Διπλῇ δὲ, τῇ τ' ἐμῇ καὶ σῇ] ὅτι καὶ αὐτὸς τὸν ἐμαυτοῦ καταψηφίζομαι θάνατον.

l. 618. Χρηστοὺς νομίζειν] ἀγαθοὺς τῷ χρηστῷ ἐναντίον ὁ φαῦλος. ἔστι δὲ χρηστὸς οὗ ἡ ὁμιλία ὠφέλειαν ἐμποιεῖ. φαῦλος δὲ, οὗ ὁ βίος ἄτακτος καὶ ἀκόλαστος, ὡς καὶ ἄλλους βλάπτεσθαι ἀπὸ τῆς αὐτοῦ ὁμιλίας. τῷ ἀγαθῷ δὲ ἐναντίον ὁ κακὸς, τῷ καλῷ δὲ ὁ αἰσχρὸς καὶ ὁ δυσειδής.

l. 619. Φίλον γὰρ ἐσθλὸν ἐκβαλεῖν] ἴσον γάρ ἐστι κακὸν, ἀποθέσθαι φίλον, καὶ τὸν ἑαυτοῦ βίον.

l. 624. Καλῶς ἔλεξεν] σοὶ εὐλαβουμένῳ πεσεῖν καὶ ἐπιβουλευθῆναι παρ' αὐτοῦ, καλῶς ἔλεξεν ὁ Κρέων ὅτι ἐν χρόνῳ γνώσῃ τάδ' ἀσφαλῶς, ὁποῖός εἰμι περὶ σέ. ὁ γὰρ ταχὺ βουλευόμενος, καὶ μὴ πολλάκις βασανίζων τὴν γνώμην, σφάλλεται. πρὸς ὃ ὁ Οἰδίπους φησὶν, ὅτι πρὸς τὰς ταχείας ἐπιβουλὰς δεῖ ταχεῖαν καὶ τὴν ἄμυναν εἶναι.

l. 628. Τὰ τοῦδε μέν] τὰ τοῦ Κρέοντος τοῦ ἐμοὶ ἐπιβουλεύσαντος.

l. 629. Τἀμὰ δ' ἡμαρτημένα] ἡ ἄμυνα.

l. 632. Ὡς οὐχ ὑπείξων] οὕτως λέγεις ὡς μὴ πεισθησόμενός μοι, ἀλλ' ἀντιπλέξων τῇ κελεύσει.

l. 634. Τὸ γοῦν ἐμὸν] ὅσον ἧκεν εἰς ἐμὲ, καλῶς βουλεύομαι. ἢ οὕτως, τὸ γοῦν ἐμαυτῷ σύμφορον ποιῶ. πρὸς ὅ φησιν ὁ Κρέων, ὅτι καὶ τὸ ἐμὸν συμφέρον δεῖ σε σκοπεῖν, ὅτι οὐ δεῖ με ἀκαίρως ὑπονοεῖσθαι.

l. 637. Εἰ δὲ ξυνίεις μηδὲν] ἂν ὑπονοεῖς.

l. 638. Ἀρκτέον γ' ὅμως] ἀλλὰ χρὴ βασιλεύειν.

Pag. 187. l. 644. Ἴδια κινοῦντες νεικη] φιλονεικοῦντες.

l. 645. Οὐκ εἶ σύ τ' οἴκους] ἀντὶ τοῦ οὐκ ἐλεύσῃ. καλῶς δὲ, οὐ πυνθάνεται τὴν αἰτίαν τῆς ἔριδος, ἐκ παντὸς ἀπαλλάξαι αὐτοὺς βουλομένη. ἅμα δὲ καὶ ἵνα μὴ διλογία ᾖ.

l. 648. Δυοῖν ἀποκρίνας] ἓν τῶν δύο ποιήσας.

l. 652. Μὴ νῦν ὄνταμεν] τοῦ βίου δηλονότι.

l. 656. Τοὺς δὲ θ' οἷ] σοῦ τῶν χορῶν.

l. 657. Πιθοῦ θελήσας φρονήσας τ' ἄναξ] ὅτι, μὴ τῇ ὀργῇ εἴκων, ἀλλὰ τὰ δέοντα διασκεψάμενος. καλῶς τὸ θελήσας. πολλάκις γὰρ ἐπὶ ταῖς ὀργαῖς μεταγνῶναί τις ὀφείλων, αἰδούμενος ἐμμένει τοῖς ἁμαρτήμασι.

l. 660. Τὸν οὔποτε πρὶν νήπιον] ἢ, τὸν ἐν τῷ πρὶν χρόνῳ, ἢ τὸν ἐν τῷ εἰρημένῳ λόγῳ· (ἀπελογήσατο γάρ) νῦν δὲ μεγάλην πίστιν ἐπαγόμενον ἀπὸ τοῦ ὅρκου, αἰδέσθητι.

l. 666. Τὸν ἐναγῆ φίλον] γράφεται φίλον ἐναγῆ. ἐναγὲς δὲ, τὸ σεβάσμιον καὶ ἁγνόν. ἄγος γὰρ τὸ ἱερὸν σέβας. ὅθεν καὶ τὸ, ἄγημ' ἔχει. καὶ ὡς σε γυνὰι ἄγαμαι. κατ' εὐφημισμὸν δὲ καὶ τὰ μιάσματα ἄγη λέγεται, καὶ οἱ μιαροὶ ἐναγεῖς καλοῦνται. ὁ δὲ νοῦς, τὸν μηδέποτε ὑπὸ φίλων ἐν ἀφανεῖ αἰτίᾳ γενόμενον, ἀλλὰ καθαρὸν ὄντα, δεόμεθα μὴ λόγον ἄτιμον ἐκβαλεῖν, ἀλλὰ προσδέξασθαι αὐτοῦ τὴν ἀπολογίαν ἢ ἐναγῆ, τὸν ἐνεχόμενον μύσει. οὕτως, δεόμεθα τοῦ

τῷ μηδέ ποτε ἐναγῆς γενόμενος εἰς φίλους, μὴ ἐν ἀφανεῖ αἰτίᾳ ἄτιμον ποιήσῃς τὸν λόγον. ἢ τὸ ἐναγὴ τὸ σοὶ νομιζόμενον ἐν γῇ.

l. 668. Εὖ νῦν ἐπίσω] γίγνωσκε ὅτι τούτῳ συνηγορῶν ἐμὲ ἀδικεῖς. οὐδὲν γὰρ ἄλλο ἢ ὄλεθρόν μοι ἐπάγεις, εἰ παρόψομαι τὸν ἐπιβεβουλευκότα.

l. 670. Οὐ τὸν πάντων θεῶν] ἐπὶ ὅρκον καταπέφευγεν, ἐξ οὗ μάλιστα ἐδόκει πεῖσαι τὸν βασιλέα. ἥλιον δὲ ὄμνυσιν ὅτι πάντα ἐφορῶν αὐτὸς συνῄδει τὸ πᾶν.

l. 673. Ὅ,τι πύματον ὀλοίμην] ἀντὶ τοῦ ἔσχατος ἀπολοίμην.

Pag. 189. l. 678. Οὐδ' οὖν ἴτω] τὸ φιλόκοινον αὐτοῦ κἀνταῦθα δείκνυσιν, ὡς οὐ δι' ἑαυτὸν παρακεχωρηκότος, ἀλλὰ διὰ τὴν πόλιν, κἂν δέῃ αὐτὸν πεισθέντα κινδυνεῦσαι.

l. 682. Στυγνὸς μὲν εἴκων] δῆλος εἶ ἀνδρὸς εἴκων· ὅταν δὲ ἐπὶ τὸ πέρας ἔλθῃς τῆς ὀργῆς, τότε βαρέως οἴσεις τὸ πρᾶγμα. ἤγουν μετανοήσεις, καὶ ἀδίκως ἐνθυμηθήσῃ. ἔτι δὲ ἐμμένει ὁ Κρέων τῇ αὐτῇ παρρησίᾳ, ἐπιστάμενος ὡς οὐδὲν ἐσκαιώρησεν.

l. 686. Σοῦ μὲν τυχὼν ἀγνῶτος] σοῦ μὲν μὴ ἐπισταμένου τὴν ἐμὴν προαίρεσιν, ἤγουν ἠγνοηκότος με. παρὰ δὲ τούτοις τῆς ὁμοίας δόξης ἧς καὶ πρώην εἶχον περὶ ἐμέ.

l. 688. Γύναι τί μέλλεις] ὡς κατέγνωκεν ὁ χορὸς τοῦ Οἰδίποδος, παρακελεύεται τῇ γυναικὶ εἰσάγειν αὐτόν.

l. 690. Μαθοῦσά γ' ἥτις ἡ τύχη] πιθανῶς, μετὰ τὸ διαλλάχθαι αὐτοὺς, ἐπιζητεῖ τὴν αἰτίαν· ἅμα δὲ καὶ ἵνα ἀρχὴ γένηται τοῦ ἀναγνωρισμοῦ.

l. 691. Δόκησις ἀγνὼς λόγων] ὁ χορὸς ὑπὲρ ἀμφοτέρων ἀπολογεῖται· ὑπὲρ μὲν τοῦ Κρέοντος, ὅτι ἐπ' ἀδήλοις ἐγκέκληται· ὑπὲρ δὲ τοῦ Οἰδίποδος, ὅτι εἰκότως ὠργίσθη ἐπὶ τοιούτοις διαβληθείς.

l. 694. Ἀμφοῖν ἀπ' αὐτοῖν] ἤγουν, ἀμφότεροι τῆς διαφορᾶς αἴτιοί εἰσιν.

l. 696. Ἅλις ἔμοιγ', ἅλις] αὐταρκές μοι φαίνεται στῆσαι τὸν λόγον ἔνθα ἔληξεν. ἀντὶ τοῦ, ἱκανὰ λέλεκται; καὶ αὔταρκές ἐστιν ἀναπαυθῆναι τὰ τοῦ λόγου ἔνθα ἔληξεν ἡ στάσις.

Ὁρᾷς ἵν' ἥκεις ἀγαθὸς] τοῦτό φησιν ὁ Οἰδίπους ἀγανακτῶν· διὰ τί πρὸς ὅπερ ἀπετρέπεις, καίτοι ἀγαθὸς ὢν ἀνήρ, καὶ οὐχ ὁμολογεῖς τὰ λυπήσαντά με τῇ Ἰοκάστῃ· διὰ τί οὖν οὐ συνοργίζῃ μοι, ἀλλὰ πραΰνεις με ὑπὲρ τοῦ Κρέοντος;

l. 701. Εἶπον μὲν οὐχ ἅπαξ μόνον] πολλάκις (φησὶ) τὰ ἐπελθόντα κατὰ τὴν ἐμὴν διάνοιαν εἶπόν σοι· οἷα καὶ ἐν τοῖς ἀνωτέρω ὤμνυεν.

l. 703. Ἴσθι δὲ παραφρόνιμον] Ἴσθι πεφάνθαι με παραφρόνιμον, ἀντὶ τοῦ παράφρονα καὶ ἀνόητον, καὶ ἄπορον ἐπὶ τὰ φρόνιμα. δὶς δὲ τὸ αὐτὸ εἶπεν, ἀντὶ τοῦ, μωρὸν κατὰ διάνοιαν καὶ ἄπορον.

Pag. 191. l. 702. Εἴ σε νοσφίζομαι] εἰ ἀλλότριόν σε καὶ οὐκ οἰκεῖον νενόμικα. ἢ οὕτως, εἴ σε ἀποκρύπτομαι, ἢ ἐκτρέπομαι, καὶ οὐ συγγίγνομαί σοι. ἢ οὕτως, εἰ βούλομαί σε ἐκβαλεῖν τὸν τοσαῦτα ἡμᾶς εὐεργετήσαντα.

l. 705. Κατ' ὀρθὸν οὔρισας] ἴσησας. ἴσωσας.

l. 712. Λέγ', εἰ σαφῶς] λέγε, εἰ σαφῶς ἐστιν ἃ μέλλεις ἐγκαλεῖν. ἤγουν ὡμολογημένα.

l. 716. Τό γ' εἰς ἑαυτὸν] ὅσον κατὰ τὴν εἰς ἑαυτὸν ἧκον μέρος, ἤγουν, κατὰ τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν.

l. 719. Φανῶ δέ σοι σημεῖα] δεῖ τὸ ἅμα παρακαλοῦσαν ἐκτίθεσθαι τὰ εἰς τὴν ὑπόνοιαν αὐτὸν ἐμβαλοῦντα.

l. 726. Παιδὸς δὲ βλάστας] καλῶς τὸν τόπον προσέθηκεν, ἵνα εἰς ὑπόμνησιν ἀγάγῃ τὸν Οἰδίποδα.

Pag. 193. l. 743. Φωκὶς μὲν ἡ γῆ κλῄζεται· σχιστὴ δ' ὁδὸς] περὶ Αὐλίδα, φησί, τὴν σχιστὴν ὁδόν. ὁ δὲ Αἰσχύλος περὶ Ποτνίας, οὕτως, ἐπήειμεν τῆς ὁδοῦ τροχήλατον, Σχιστῆς κελεύθου τρίοδον, ἔνθα συμβολὰς Τριῶν κελεύθων Ποτνιάδων ἠμείβομεν. τινὲς δὲ τὴν Δαυλίδα ἀνακρίδα λέγουσιν οὕτως, Κρίσαντι ζαθέην, καὶ ἀνακρίδα, καὶ πανοπῆα.

l. 748. Ὦ Ζεῦ τί μου δρᾶσαι] ἀναμιμνήσκεται ὁ Οἰδίπους καὶ τοῦ χρόνου καὶ τοῦ τόπου· καὶ πρὸς τὸν Δία φησί, τί μοι ποιήσεις;

l. 751. Τίνα δ' ἀκμὴν ἥβης] ἡλικίας. κυρίως δὲ ἡ ἀκμὴ τῆς ἡλικίας.

l. 752. Μέγας, χνοάζων] δεῖ τὰ περιφανῆ ταῦτα σημεῖα εἰπεῖν.

l. 756. Ὀκνῶ] δέδοικα. καὶ Ὅμηρος, Ὀκνείω δ' ἵππων ἐπιβαινέμεν.

l. 766. Οἰκεύς τις] οἰκέτης. ἐκ τοῦ αὐτοῦ οἴκου ὤν.

l. 773. Ἄξιος γὰρ ὅ γ' ἀνὴρ] ἤγουν, τὸ αἴτημα οὐχ ὑπερέβαλε δοῦλον.

l. 776.

l. 776. Πάρεστιν] δηλονότι, νόμιζε αὐτὴν μεῖναι.

Pag. 195. l. 785. Μήτηρ δὲ Μερόπη] Φερεκύδης φησὶ Μέδουσαν εἶναι τὴν Πολύβου γυναῖκα, θυγατέρα δὲ Ὀρσιλόχου τοῦ ἀδελφοῦ· οἱ δὲ, Ἀντιόχειαν τὴν Χαλκωνος.

Δωρὶς] πελοποννησιακή.

l. 787. Θαυμάσαι μὲν ἀξία] ἔδει γὰρ πρὸς τὸ ὀξὺ μὲν, ἀκούσαντα ὡς εἴη νόθος, θαυμάζειν, οὐ μὴν τοσοῦτον φροντίσαι τοῦ πράγματος.

l. 788. Σπουδῆς γε μέντοι] τῆς ἀρετῆς.

l. 790. Πλαστὸς] προσποιητός. ἀλλότριος. νόθος.

l. 792. Θατέρᾳ] τῇ ἑτέρᾳ τῇ ἑξῆς.

l. 796. Ἔκνιζε] ἐλύπει. κυρίως δὲ, ἐρωτικῶς λυπεῖν.

l. 799. Ἄτιμον] ἀνήκουστον. περὶ ὧν γὰρ ἀπῆλθεν οὐκ εἶπεν.

l. 802. Ἄτλητον ὁρᾶν] τὸ μὴ δυνάμενον ὑπὸ ἀνθρώπων ὁρᾶσθαι.

l. 805. Ἄστροις τὸ λοιπὸν ἐκμετρούμενος] χρόνον τινὰ φησίν, ἐπεὶ πρὸς τοὺς ἀστέρας ἠρίθμουν τὸν χρόνον. ἢ οὕτως, ἐπὶ τὰ ἄστρα ἐπορευόμην. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν τὰ πελάγη μετρούντων ὡς ἂν δι' ἄστρων τεκμηρουμένων τὸν πλοῦν.

l. 812. Κἀπὶ πωλικῆς] ὑπὸ πώλων ἑλκομένης.

l. 816. Κἀγὼ τὸν ἐκτρέποντα τὸν τροχηλάτην] τὸν ἡνιοχοῦντα τῶν τροχῶν πορευόμενον.

l. 818. Ὄχου] ἅρματος.

l. 819. Διπλοῖς κέντροισι] πληγαῖς. δὶς ἔπαισέ με τοῖς κέντροις, οἷς ἐκέντριζε τοὺς ἵππους· οὐκ ἐπίσης δὲ καὶ παρ' ἐμοῦ ἔλαβεν.

l. 823. Εἰ δὲ τῷ ξένῳ] τοῦ ὑπ' ἐμοῦ φονευθέντος εἰ ἦν τις πρὸς Λάϊον συγγένεια. ἢ οὕτως. εἰ δὲ οὗτος ὁ ξένος ὃν ἀπέκτεινα, Λάϊός ἐστιν. οὔπω γὰρ οἶδεν εἰ αὐτός ἐστι.

l. 825. Τίς τοῦδέ γ' ἀνδρὸς] ἀντὶ τοῦ ἐμοῦ.

Pag. 197. l. 832. Δι' ὧνπερ ὤλετο] τῶν χειρῶν.

l. 833. Ἄναγνος] ἀντὶ τοῦ μιαρός.

l. 835. Ἐμβατεύειν] ἐπιβαίνειν.

l. 843. Κηλῖδα συμφορᾶς] ἀντιστρόφως, συμφορὰν κηλῖδος καὶ μολυσμοῦ.

l. 845. Ἔχ' ἐλπίδα] ἀντὶ τοῦ, μὴ ἀθύμει πρὶν ἂν τὸ ἀληθὲς καταμάθῃς.

l. 848. Πεφασμένου] φανεροῦ γινομένου καὶ ἐλθόντος τοῦ ποιμένος, τίνα ἕξεις γνώμην;

l. 850. Σοὶ ταὔτ'] σοὶ ὅμοια καὶ τὰ αὐτά.

l. 852. Ἔφασκες αὐτὸν] τὸν βοτῆρα.

l. 856. Οἰόζωνον] μονόζωνον. μόνον.

l. 859. Τοῦτό γ' ἐκβαλεῖν πάλιν] ἀποκρύπτεσθαι ἢ ἀποστρέψαι. τουτέστιν, οὐ δύναται ἀρνεῖσθαι ὁ βουκόλος.

l. 862. Τόν γε Λαΐου φόνον φανεῖ] αὐτὸς ὁ θεράπων.

l. 867. Ὥστ' οὐχὶ μαντείας] ὅθεν ἕνεκα χάριν τῆς μαντείας, οὔτε ἐπ' ἐκεῖνα τὰ ῥήματα, οὔτε ταῦτα βλέψαιμ' οὔ τι ἑκατέροις πιστεύσαιμι, δηλονότι ἀπορῶ.

Pag. 199. l. 873. Εἴ μοι ξυνείη φέροντι] εἴθε μοι ξυνοικοίη τὴν ἄχραντον καὶ σεβασμίαν ἀλήθειαν διασώζοντι. δηλονότι, εἴθε μοι συνείη εὐτυχία, καὶ λόγων καὶ πραγμάτων ἁγνείαν φυλάττοντι. μοῖρα δὲ ἡ εὐτυχία. δηλονότι, εἰ ἀληθεύω, γένοιτό μοι καὶ εὐτυχεῖν τὸ ἀληθὲς διασώζοντι. ταῦτα δέ φησι τὴν Ἰοκάστην αἰτιώμενος ὅτι ἀσεβῶς εἶπεν ἐψεῦσθαι τὸν Ἀπόλλωνα. φέροντι οὖν τὴν εὐσεπτον ἁγνείαν τῶν λόγων καὶ τῶν ἔργων τῶν περὶ τῶν θεῶν, περὶ ὧν νόμοι πρόκεινται ἔργων καὶ λόγων, τὴν περὶ τούτων λέγοντες ἀκρίβειαν, καὶ τῶν μαντειῶν, ὅτι οὐδὲν αὐτοῖς ὑγιές ἐστιν.

l. 876. Οὐρανίαν δι' αἰθέρα] ἀντὶ τοῦ ἐν οὐρανῷ τεχθέντες.

l. 877. Ὧν Ὄλυμπος] ὧν νόμων τῶν ὀρθῶς ἐχόντων

l. 878. Οὐδέ νιν θνατὰ φύσις] οὔτι ὑπὸ ἀνθρώπων εὕρηται ὁ περὶ θεῶν λόγος

l. 881. Μέγας ἐν τούτοις θεὸς] ἐν τοῖς νόμοις μέγας ἐστὶν ὁ θεός. τουτέστι θεία δύναμις καὶ μεγάλη τοῖς νόμοις ἔνεστι.

l. 883. Ὕβρις φυτεύει τύραννον] διὰ τῆς ὕβρεως φύεται καὶ ἀναπαύεται ὁ τύραννος. ὅταν (φησὶ) πολλὰ διαπράξηται, τότε εἰς μεγάλα ἐμπίπτει διὰ τὸ ὕβρεως ἐπαρθείς. ταῦτα μὲν φησι περὶ τῆς Ἰοκάστης, ὅτι ανεπιτήδεια λέγει περὶ τῶν θείων νόμων. τὸν δὲ λόγον ποιεῖ περὶ τῆς τυραννίδος, ἵνα μὴ δόξωσιν ἐμφανῶς αὐτὴν διηλέγχειν. ὁ δὲ νοῦς, ὕβρις φυτεύει τύραννον, ὁπόταν πολλῶν ὑπερπλησθῇ μάτην, ἃ ἐστι μηδὲ ἐπίκαιρα, μηδὲ ἑαυτῷ ἐκείνῳ συμφέροντα. ἀσυνδέτως δὲ εἶπεν, ὕβρις (φησὶ) μηδὲν καίριον διαπραττομένη, εἰς δύσβατον ἀκρόρειαν ἀναβιβάσασα τοὺς χρωμένους αὐτῇ, κατακρήμνισεν. ἢ οὕτως, ἀπότο-

μον ἄρουσιν εἰς ἀνάγκην, ἥλατο εἰς τοῦτο ὥστε αὐτὸν εἰς ἀνάγκην γενέσθαι ὑφ' ἑτέρου κρατηθῆναι.

l. 888. Ἔνθ' οὐ ποδὶ χρησίμῳ] ἀντὶ τοῦ, ἀχρήστως τὰς πορείας ποιεῖται. καὶ εἰ μὲν ἐπὶ τοῦ ὑπὸ ὕβρεως δυσσεβοῦντος, ἔσται οὕτως, οὐ βαδίζει ὀρθὴν ὁδὸν, οὐδὲ χρῆται τοῖς ποσὶ δεόντως· εἰ δὲ ἐπὶ τοῦ ὑπὸ ἀνάγκης βιαζομένου, οὐ χρῆται τοῖς αὐτοῖς ποσίν.

l. 889. Πάλαισμα] ζήτησιν τοῦ φόνου τοῦ Λαΐου.

l. 890. Μήποτε λῦσαι θεὸν αἰτοῦμαι] ἀξιῶ τὸν θεὸν μὴ λῦσαι τὸ συμφέρον τῇ πόλει, ἐξ οὗ κρατεῖ τῶν ἀντιπάλων.

l. 899. Δίκας ἀφόβητος] τὴν δίκην μὴ δεδοικώς.

l. 902. Δυσπότμου χάριν χλιδᾶς] ἕνεκα (φησὶ) τῆς ἀνοσίου τρυφῆς καὶ ὑπερηφανίας. ὑπὸ τρυφῆς γὰρ καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ οἱ τύραννοι παραγίγνονται.

l. 904. Καὶ τῶν ἀσέπτων] ὁ τοιοῦτος ἐν κακῇ εἴη μοίρᾳ, ὃς μὴ ἀφέξεται τῶν ἀσέπτων, ἢ ἕξεται τῶν ἀθίκτων. ὅ ἐστιν ὧν οὐ χρὴ ἔχεσθαι.

Ἕρξεται] παύσεται. ἐκτὸς ἔσται. Ἕξεται δὲ, ἀντὶ τοῦ ἐπιθυμήσει τῶν ἀσέπτων καὶ ἀθίκτων.

l. 905. Ματάζων] ματαιοφρονῶν.

l. 906. Τίς ἔτι ποτὲ] τίς ἔτι τῶν ἀδίκων ἀφέξεται, τοῦ θυμοῦ αὐτοῦ τὰς τῆς ψυχῆς κακίας ἀπελαύνων; ἢ (οὔτις ἂν) ἀπελάσειεν αὐτοῦ τὴν τιμωρίαν τοιαῦτα πράττων.

Pag. 201. l. 906. Οὐκέτι τὸν ἄθικτον εἶμι] οὐκ ἔτι ἄπειμι πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα, οὐδὲ πρὸς τὸν ἄχραντον καὶ ἀπροσπέλαστον αὐτοῦ ναόν.

l. 908. Ἀβαῖσι ναὸν] Ἄβαι, τόπος Λυκίας ἔνθα ἱερόν ἐστιν Ἀπόλλωνος. ἢ διὰ τὴν [illegible]ημίαν, ὅτι καὶ ἐκεῖ μαντεύονται ὡς καὶ Πίνδαρος. ἢ ἐπὶ τὴν πανήγυριν, ὅτι καὶ τὴν οὐ ταύτην ἀφίξομαι, εἰ μὴ ταῦτα φανερωθῶσιν.

l. 910. Εἰ μὴ τάδε] εἰ μὴ ταῦτα τῶν χρησμῶν τὰ λεχθέντα ὑπὸ Ἰοκάστης, φανερὰ καὶ κατάδηλα γένηται, οὐκ ἔτι τιμήσω θεούς.

l. 916. Φθίνοντα] ἀντὶ τοῦ παλαιά. παραλελυθότα. χρᾶται φθίνειν· ἵν' ᾖ, μὴ λάθοι σε ὁ Λάϊος φθίνων, ἀλλὰ δείξαις αὐτοῦ τὸν θάνατον. τὰ γὰρ περὶ Λαΐου μαντεύματα ἐκβάλλουσι, καὶ οὐ παραδέχονται τὰ παρὰ τῶν θεῶν εἰρημένα ὡς ἀληθῆ.

l. 918 Ἐξαιροῦσιν] ἀφανίζουσι. τὰ γὰρ ἐπὶ Λαΐῳ θεσπισθέντα ἐκφαυλίζεται ὑπὸ Ἰοκάστης, καὶ παραγράφεται, καὶ ψευδῆ νομίζεται.

l. 921. Χεῖρας ἄνακτες] ἄνακτας φησὶ τοὺς τοῦ χοροῦ, οἷα βασιλικοὺς καὶ ἐντίμους.

l. 924. Ὑψοῦ γὰρ αἴρει] ἀντὶ τοῦ μετεωρίζεται τὴν ψυχὴν, καὶ ὑπερβαλλόντως ἄχθεται, πάντα λογιζόμενος, αὐτὸν τὸν φόνον, τὸ τὴν γυναῖκα ἔχειν τοῦ ἀνῃρημένου, τὴν πρὸς δοκουμένην φυγὴν, τὸ μὴ δύνασθαι ἀναστρέψαι πρὸς τοὺς οἰκείους, τὸ δέος τῶν χρησμῶν.

l. 925. Οὐδ' ὁποῖ' ἀνὴρ ἔννους] οὐχ ὡς συνετὸς ἀνὴρ διὰ τῶν φθασάντων τὰ παρόντα γιγνώσκει. εἰ γὰρ ὁ ὑπὸ Ἀπόλλωνος δοθεὶς τῷ Λαΐῳ χρησμὸς ἠκύρωται, δῆλον ὅτι καὶ ἃ νῦν ἐμαντεύσατο ὁ Τειρεσίας, ψευδῆ ἐστιν.

l. 927. Ἀλλ' ἔστι τοῦ λέγοντος] μόνοις προσέχει τοῖς τὰ δεινὰ καὶ φοβερὰ ἀπαγγέλλουσι. τὴν δὲ παραμυθουμένην οὐκ ἀνέχεται.

l. 929. Πρὸς σ' ὦ Λύκει' Ἄπολλον] Λύκειον, γυμνάσιόν ἐστιν Ἀθήνησιν ἔνθα Ἀπόλλων τιμᾶται. καὶ Καλλίμαχος. — ἐγὼ δὲ ἤντησα Λυκείου καλὸν αἰεὶ λιπόντα χῶρι δρόμον Ἀπόλλωνος. ἄγχιστος οὖν, καθότι οὐ πόρρω τῆς Ἀττικῆς αἱ Θῆβαι. ἢ καὶ ἐν Θήβαις ὁμώνυμον ἦν γυμνάσιον Λυκείου Ἀπόλλωνος. νῦν οὖν, οὐ τὸν ἐν Λυκίᾳ, ἀλλ' ἢ τὸν ἐν Θήβαις ἢ ταῖς πλησιοχώροις Ἀθήναις τιμώμενον.

l. 934. Ἆρ' ἂν παρ' ὑμῶν] ἔρχεται ἄγγελος ἀπὸ Κορίνθου, ἀπαγγέλλων τὸν θάνατον Πολύβου, καὶ ἀντ' αὐτοῦ τύραννον τὸν Οἰδίποδα αἱρεῖσθαι. οὗτος δὲ ἐστιν ὁ ἐκτεθέντα τὸν Οἰδίποδα εὑρὼν, καὶ δοὺς Πολύβῳ.

l. 938. Γυνὴ δὲ μήτηρ] κἀνταῦθα ἔθηκε τὸ ἀμφίβολον, ὃ τέρπει τὴν ἀκροατήν.

l. 940. Ἐκείνου γ' οὖσα παντελὴς δάμαρ] τοῦτο πρὸς τὸ, γυνὴ δὲ μήτηρ τε τῶν κείνου τέκνων. τοῦτο γὰρ τέλειον ἐν γάμῳ. ὅθεν καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου Ὅμηρος φησί, Καὶ δόμος ἡμιτελής.

Pag. 203. l. 947. Ἤδοιο μὲν] διὰ μὲν τὸ εὖ πράσσειν, καὶ ἑτέρας ἀρχῆς ἀντιλαβέσθαι ἥδεσθαί φησιν αὐτήν. ἀσχαλεῖν δὲ διὰ τὸ ἀπεῖναι Οἰδίπουν ἐπὶ τὰ οἰκεῖα.

l. 949. Τύραννον αὐτὸν] πιθανῶς ὁ

 ἄγ-

ἄγγελ☉ τὰ ἴδια πρῶτον ἀπαγγέλλει, πρὶν εἰπεῖν τὰ περὶ θανάτε.

l. 950 Τῆς Ἰσθμίας] τῆς Κορινθίας. ἐκεῖσε γὰρ ὁ ἰσθμός.

l 955. Ὦ φίλτατον] θεραπαινίδι καλέσει τέτο ἡ Ἰοκάςη. ἀσμένως γὰρ ἀκέκοε τὰ περὶ τε θανάτε, ἵνα πάλιν ἀνατρίψῃ τὰ μαντεύματα, οἶδε γὰρ τὸν Οἰδίποδα τέτον ἀπεκτονότα.

l. 957. Ἵν' ἐςὶ] ὅπε ἐςί. κ) ἔοικεν παιδευτικόν τι τῷ δράματι, ὡς ἐ δεῖ καταφρονεῖν τῶν θείων. οἱ γὰρ τοιαῦτα φθεγξάμενοι, μετ' ὀλίγον φανήσονται οἷοί εἰσι.

l. 962. Σκέπει κλύων] θαύμαζε.

l. 968. Εἰ τέτο πρῶτον δεῖ μ' ἀπαγγέλλειν] ἠθικῶς ὁ ἄγγελ☉ ἐχ ὡς ἀπὸ τέτων θέλων ἄρξασθαι, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἰδίων

l. 970. Ξυναλλαγῇ] κοινωνίᾳ νόσε. ἀντὶ τε ὑπὸ νόσε.

l. 971. Σμικρὰ παλαιὰ] ἡ τυχέσα περίφρασις ἐξαρκεῖ ὥςε τὸ παλαιὸν σῶμα ἐξενεγκεῖν τε βίε.

Ἐυνάζει] κατακοιμίζει.

l. 973. Καὶ τῷ μακρῷ γε] τέτο ὁ ἄγγελ☉ φησὶν ὡς παραμυθέμεν☉, ὅτι μακραίων ἀπέθανε, κ) ἐ δεῖ ἐπ' αὐτῷ ἀπολοφύρεσθαι.

l. 976. Ὧν ὑφηγητῶν] ὑφ' ὧν μαντείαν ἀγόμεν☉, τῶν ὀρνεοσκόπων κ) μάντεων.

l. 978. Κεύθει κάτω δὴ γῆς] ἀντὶ τε κεῖσθαι, κρύπτεται κ) ἐν Ἀντιγόνῃ, Μητρός δ' ἐν ᾅδε κ) πατρὸς κεκευθότοιν.

Ἐγὼ δ' ὅδ' ἐνθάδε] ἐγὼ ὁ ἐνταῦθα ὢν, ἐκ ἔλαβον δόρυ, ἵνα αὐτὸν ἀποκτείνω, εἰ μή τις εἴποι ὅτι τάχα διὰ τὸν ἐμὸν πόθον ἀπέθανεν.

l. 980. Οὕτω δ' ἂν θανὼν] τέτο ὡς ἐπιμωκώμεν☉ φησὶ δῆλον ἐκ τῆς ἑξῆς. ὁ γὰρ Πόλυβ☉ τὰ παλαιὰ θεσπίσματα (φησὶ) παραλαβὼν μηδενὸς ἄξια, κεῖται παρὰ τῷ ᾅδῃ.

l. 986. Καὶ πῶς τὸ μητρὸς] περὶ τε λείποντος εὐλαβεῖται, τε μιχθῆναι τῇ μητρί.

l. 987. Ὦ τὰ τῆς τύχης κρατεῖ] ᾧ ἡ τύχη δεξιῶς ἔχει. ἀντὶ τε, τῆς ἀγαθῆς τύχης ἐπικρατέσης.

l. 988. Πρόνοια] πρόγνωσις.

Pag. 205. l. 989. Εἰκῆ κράτιςον] καλὸν τὸ ζῆν ἀλόγως.

l. 997. Καὶ μὴν μέγας ὀφθαλμὸς] ὄψις κ) τεκμήριον τε μὴ τὰ κατὰ τὴν μητέρα ἀποβήσεσθαι, ἡ πατρὸς τελευτή.

l. 1015. Καὶ μὴν μάλιςα τετ' ἀφοβεῖ με) ἤγεν διὰ τέτο.

l. 1016. Σὺ περιιδόμενος ἐλθόντος] ἀντὶ τε εἰς Κόρινθον.

l. 1018. Ὦ παῖ, καλῶς] ἀντὶ τε περιφανῶς.

l. 1024. Ἄρ' οἶσθα δῆτα] ἆρα οἶσθα ὅτι ἀδίκως εὐλαβῇ;

l. 1025. Τῶνδε γεννητῶν] τῶν γεγεννηκότων.

l. 1026. Οὕνεκ' ἦν σοι Πόλυβ☉ ἐδέν] ὅτι ἐδέν σοι διαφέρει κατὰ γένος ὁ Πόλυβ☉.

l. 1029. Ἐξ ἴσε τῷ μηδενὶ] τῷ ἀλλοτρίῳ μέρει κ) μὴ οἰκείῳ. ἔτι γὰρ Πόλυβε νομίζει ἑαυτόν.

l. 1030. Ἀλλ' ἐ σε γείνατ' ἐτ' ἐκεῖν☉, ἐτ' ἐγὼ] ὥσπερ ἐ γέγονας ἐξ ἐμε, ὅτως ἐδὲ ἐκ Πολύβε.

Pag. 207. l. 1033. Κἀθ' ὧδ' ἀπ' ἄλλης] ἴδιον τῶν ἐν παραδόξοις ἀκέσμασι, τὸ αὐτὸ πολλάκις ἐπερωτᾶν.

l. 1035. Σὺ δ' ἐμπολήσας] ὁ δὲ ἀγοράσας. δηλοῖ δὲ ἡ λέξις κ) τὸ ἀγορεῖν.

l. 1039. Κἀπὶ θητείᾳ πλάνης] ἐπὶ μισθῷ, κ) ἐπὶ μισθῷ πλάνης. ἐςὶ δὲ ἀρσενικόν.

l. 1041. Τί δ' ἄλγος ἴσχοντ'] εἰπόντος τε γέροντος ὅτι σωτήρ σοι γέγονα (ὅπερ κοινὸν ἐπὶ πάντων ἐκτιθέμενον) ἀναπυνθάνεται ὁ Οἰδίπους ὅτι ἐν ποίῳ ἄρα κακῷ ὄντα κατὰ τὴν ἔκθεσιν, ἵνα ἐκεῖν☉ εἴπῃ τὸ περὶ τῶν ποδῶν· ὅπερ ἐπιγιγνώσκει ἡ Ἰοκάςη.

l. 145. Δεινόν γ' ὄνειδος σπαργάνων] ἐκ σπαργάνων χαλεπὴν αἰσχύνην, διὰ τὴν τῶν ἄρθρων βλάβην.

l. 1047. Πρὸς μητρὸς ἢ πατρὸς, φράσον] ὑπὸ μητρὸς ὠνομάσθην, ἢ ἀπὸ τε πατρὸς Οἰδίπου, ἢ πρὸς θεῶν, τίν☉ εἰμὶ μητρὸς, ἢ ποίε πατρός.

l. 1052. Ὑμεῖς γὰρ ἄρ' ἂν εἰδεῖτ' ἂν] ἀντὶ τε, εἰδείητε ἄν.

l. 1057. Οἶμαι μὲν ἐδέν' ἄλλον] ἐσχάζετο ὁ χορὸς ἐκεῖνον εἶναι τὸν τὴν ἔκθεσιν ποιησάμενον τε παιδίε, διὰ τὸ ἤδη εὐνοϊκὸν τὸ πρόσωπον αὐτὸ ςῆσαι τῷ οἴκῳ.

l. 1059. Οὐχ ἥκιςα] ἀντὶ τε πάνυ. αἱ γὰρ δύο ἀρνήσεις μίαν συγκατάθεσιν ποιεσι. μάλις' ἂν ταῦτα εἴποι ἡ Ἰοκάςη

l. 1060. Ὅντιν' εἶπε] συνίησιν ἤδη τὸ πᾶν ἡ Ἰοκάςη, κ) θέλει ἤδη ἑαυτὴν διαχειρίσασθαι, πρὶν ἔκπυςα γενέσθαι τὰ κακά. τέτο δὲ δηλοῖ διὰ τε, ἅλις νοσεσ' ἐγώ.

l. 1068.

l. 1068. Οὐδ' ἂν ἐκ βάτης] τρίτον παραμβῷ, καὶ αὐτὸς τρίσπρατος. οἴεται δὲ τὴν Ἰοκάστην, δυσχεραίνειν αὐτοῦ συνειδυῖαν, ἀποκρύπτειν καὶ κωλύειν τὴν ζήτησιν.

Pag. 209. l. 1080. Πλουσίαν χαίρειν χλόην] ἤτοι τρυφᾶν καὶ ἐναβρύνεσθαι.

l. 1081. Ἰκ' δύστηνε] ἐννοουμένη τὰ τῆς ἀναιρέσεως, αὐτὴ μὲν ἀπήλλακται, ὁ δὲ Οἰδίπους παραλείπεται. τὸ γὰρ αὐτὴ πρόσωπον ἐστὶ τὸ περιπαθὲς, περὶ ὃ πᾶσα ἡ διάθεσις τοῦ δράματος.

l. 1083. Τί ποτε βέβηκεν, Οἰδίπους] ἀντὶ τοῦ, ὦ Οἰδίπου. ἔστι δὲ ἀττικόν.

l. 1090. Ἐγὼ δ' ἐμαυτὸν παῖδα τῆς τύχης νέμων] ἀντὶ τοῦ, ἐμαυτὸν τῇ τύχῃ παραδοὺς, ἀτιμίαν ἐκφεύξομαι.

l. 1094. Τοιόσδε δ' ἐκφὺς] τοιοῦτος φυσικῶς, οὐκ ὀκνήσω τὸ γένος ἐξερευνῆσαι τὸ ἡμέτερον.

l. 1096. Εἴπερ ἐγὼ μάντις εἰμὶ] ὑπονοοῦσιν οἱ κατὰ τὸν χορὸν χρησότερόν τι περὶ τοῦ Οἰδίποδος, ὅτι θειοτέρου γένους τυγχάνει ἀπό τινος τῶν ὀρείων νυμφῶν. ποιοῦνται δὲ τὸν λόγον πρὸς τὸν Κιθαιρῶνα, καὶ φασιν, οὐκ ἔστιν ἐς τὴν αὔριον ἀπείρατος τοῦ ἡμᾶς αὔξειν σε, ὡς τροφὸν καὶ μητέρα τοῦ Οἰδίποδος.

l. 1097. Καὶ κατὰ γνώμαν ἴδρις] ἔμπειρος κατὰ τὴν γνώμην, ὅ ἐστι συνετός.

l. 1103. Αὔξειν] μεγαλύνειν. λέγειν. Καὶ χορεύεσθαι] ἀντὶ τοῦ ὑμνεῖσθαι. τιμᾶσθαι.

l. 1104. Ὡς ἐπίηρα φέροντα] ὥσπερ τὰ θυμήρη παρέχοντα τοῖς ἐμοῖς βασιλεῦσιν· ἐνόμιζε γὰρ ὁ χορὸς τὸν ἀναγνωρισμὸν ὑπὲρ Οἰδίποδος γίγνεσθαι.

l. 1106. Ἰήϊε Φοῖβε] ἀναγκαίως πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα ἀποτείνει, διὰ τὸ ἄρξαι τῶν χρησμῶν.

l. 1109. Ἄρα Πανὸς ὀρεσσι] ἄρα τις πελασθεῖσα τοῦ Πανὸς ἢ τοῦ Ἀπόλλωνος θυγάτηρ. καὶ γὰρ οὗτος νόμιος.

l. 1112. Τῷ γὰρ πλάκες ἀγρονόμοι] αἱ ἐξοχαὶ, αἱ ἀνατάσεις τῶν ὀρῶν.

l. 1113. Ἀγρονόμοι] ἔνθα τὰ ἄγρια νέμεται. ὅ ἐστι τὰ μὴ ἥμερα θηρία.

l. 1114. Εἴθ' ὁ Κυλλάνας] εἴτε ὁ ἑρμῆς (νόμιος γὰρ) εἴτε ὁ διόνυσος, ἀπό τινος νύμφης γεννηθέντα σε ἀνεδέξατο.

Pag. 211. l. 1120. Μὴ ξυναλλάξαντά πω] μὴ κοινωνήσαντα. μὴ συναλλάξαντα, τυτέστι μὴ συντυχόντα. μὴ εἰς ἀμοιβὴν καὶ ὁμιλίαν ἐλθόντα. θεασάμενος δὲ ὁ Οἰδίπους τὸν πρεσβύτην ἐρχόμενον ὃν μετεπέμψατο, στοχάζεται μὲν εἶναι αὐτὸν, ἐκ τοῦ γήρως, καὶ τῶν ἀγόντων οἰκετῶν· τὴν δὲ ἐπιστήμην καὶ ἀκριβῆ γνῶσιν τῷ χορῷ ἀνατίθησι.

l. 1123. Τῷδε τἀνδρὶ ξύμμετρος] τῷ Κορινθίῳ. ὁμῆλιξ καὶ ἴσος ἐστὶ κατὰ τὴν ἡλικίαν.

l. 1125. Τῇ δ' ἐπιστήμῃ] τῇ γνώσει ὑπερβάλλοις, ὡς καὶ πρὶν αὐτὸν θεασάμενος.

l. 1132. Δεῦρό μοι φώνει βλέπων] ἀντὶ τοῦ ἐγνωκώς.

l. 1138. Ἦν δὲ προσχώρος τόπος] ἀντὶ τοῦ, ἦσαν οἱ πλησιόχωροι.

l. 1139. Οἶδα τῇδέ που μαθών] ἀντὶ τοῦ ἐκεῖ μαθών.

l. 1146. Ὁ μὲν διπλοῖσι ποιμνίοις] δύο ἀγέλαις.

l. 1147. Ἐπλησίαζον τῷδε] συνήθη (φησὶ) τούτῳ, ἔαρ, θέρος, φθινόπωρον, καὶ οὗτοι ἂν εἶεν οἱ τρεῖς χρόνοι. Ἐμμήνους δὲ, τοὺς ἐν μησὶν ὁριζομένους, οὐκ ἐνιαυτοῖς.

l. 1148. Ἐξ ἦρος εἰς ἀρκτοῦρον] τὴν ὥραν ἐπιτολὴν ποιούμενον. ποιεῖ δὲ ταύτην ἡλίου ὄντος ἐν τῇ παρθένῳ.

l. 1152. Λέγεις ἀληθῆ] συγκατατίθεται ὁ γέρων ἤδη γὰρ ταῦτα πρότερον ὁμολογῆσαι, εἶτα ἐπάγει τὰ συνεκτικώτατα, ἵνα μὴ ᾖ ἔξαρνος.

Pag. 213. l. 1154. Ἱστορεῖς] ἐρωτᾷς, ζητεῖς.

l. 1156. Οὐκ εἰς ὄλεθρον] αἰσθηθεὶς ὁ γέρων τοῦ παντὸς, ἀρνήσασθαι βούλεται, οὐχ ὡς εἰδὼς καὶ ἀποκρυπτόμενος.

l. 1165. Ἀντὶ τοῦ] ἀντὶ τίνος.

Τί προσχρήζων μαθεῖν] λείπει ταῦτά με διελέγχεις.

l. 1167. Ὀλίγα δ' ὄφελον] τοῦτο πάλιν, οὐχ ὡς εἰδὼς ὅτι αὐτὸς εἴη ὁ ἐκτεθειμένος, ἀλλ' ὅτι διὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦτο πάσχει.

l. 1168. Ἀλλ' εἰς τόδ' ἥξεις] εἰς τὸ ἀποθανεῖν, μὴ λέγων τὸ ἀληθές.

l. 1170. Ἐς τριβὰς ἐλᾷ] ἤγουν, εἰς βραδυτῆτα, καὶ διατριβὰς καὶ ἀναβολάς.

l. 1181. Ὄλωλας, εἴσω ταῦτα] εἰ δευτέραν ἀναμαίνῃς ἐξέτασιν.

l. 1191. Ὡς ἀναλώσαιμί νιν] ἀντὶ τοῦ ἀπολέσαιμι.

 l. 1192.

l. 1192. Τεκοῦσα τλήμων;] κατ' ἐρώτησιν.

l. 1194. Κτενεῖν νιν τοὺς τεκόντας] τοῦτο κατὰ σύλληψιν. οὐ γὰρ φονεύει τὴν μητέρα.

l. 1195. Πῶς δῆτ'] παρατηρητέον ὅτι τὸν γέροντα μετεπέμψατο ἐπὶ τῷ ἀνακρῖναι τὸν φόνον τοῦ Λαΐου, καὶ προβληθέντος ἑτέρου τινὸς, ἐπὶ τὸ ἀναγκαιότερον ἐτράπεται.

l. 1200. Ἐξίκοι σαφῆ] ἀντὶ τοῦ ἀποβαίη.

Ω φῶς, τελευταῖόν σε] οὐ πεπλανηκάσιν ὁ λόγος, οὐχ ὡς τὴν πήρωσιν αἰνιττομένου, ἀλλ' ἐπὶ τὸν θάνατον αὐτοῦ ὁ λόγος. ἀπορήσας γὰρ ξίφους, ἑαυτὸν ἐτύφλωσεν.

Pag. 215. l. 1197. Ὡς ὑμᾶς ἴσα καὶ τὸ μηδὲν] οὕτως καὶ ἐν Αἴαντι, Ὁρῶ γὰρ ἡμᾶς οὐδὲν ὄντας ἄλλο πλὴν Εἴδωλ' ὅσοι περ ζῶμεν, ἢ κούφην σκιάν. καὶ Πίνδαρος, Τί δέ τις; τί δ' οὔ τις; σκιᾶς ὄναρ ἄνθρωποι.

l. 1198. Ἐναριθμῶ] ἐναριθμοῦμαι. ἵν' ᾖ ῥῆμα πρώτου προσώπου, καὶ οὐ δοτικὴ ἀρσενικοῦ.

l. 1200. Ὅσον δοκεῖν] ὅσον δόξαι εὐδαίμων εἶναι· κατὰ ἀλήθειαν δὲ τοῦτο ἀνθρώπῳ οὐκ ἔστι. τὸ τῆς τύχης γὰρ ῥεῦμα μεταπίπτει ταχύ.

l. 1201. Ἀποκλῖναι] πεσεῖν, ἢ ἀποβαλεῖν.

l. 1202. Τὸ σόν τοι παράδειγμ' ἔχων] τὸν σὸν βίον παράδειγμα ἔχων, οὐδένα μακαρίζω καὶ εὐδαιμονίζω.

l. 1205. Τοξεύσας] ἐπιτυχών. εὐτυχήσας.

l. 1207. Γαμψώνυχα παρθένον] τὴν Σφίγγα.

l. 1209. Θανάτων δ' ἐμᾷ χώρᾳ] θανάτων τῶν ὑπὸ τῆς Σφιγγὸς γινομένων.

Πύργος δὲ] ἀντὶ τοῦ, ἀσφάλεια καὶ ἀπαλέξησις γέγονε.

l. 1213. Τὰ νῦν δ' ἀκούειν] εἰς τὸ ἀκούειν.

l. 1215. Ξύνοικος ἀλλαγᾷ βίου] ξυνοικῶν τῇ τοῦ βίου μεταβολῇ.

l. 1217. Ω μέγας λιμὴν] ἡ ὑποδοχὴ εἰς τὸ ἀμφοῖν δέξασθαι, σέ καὶ τὸν πατέρα. ἢ ὅτι μήτηρ αὐτοῦ καὶ γυνὴ ἡ Ἰοκάστη, ἣν λέγει λιμένα.

l. 1218. Θαλαμηπόλῳ] νυμφίῳ.

l. 1220. Ἄλοκες] ἀντὶ τοῦ αὔλακες, αἱ κοῖται, αἱ σποραί, οἱ γάμοι.

l. 1221. Σῖγ' ἐδυνάσθησαν] πῶς (φησὶ) φανερὰ οὐκ ἔρρηξαν;

l. 1227. Ὡς περίαλλα] περιάλλως ὑπερβολικῶς.

l. 1230. Ἀνέπνευσά τ' ἐκ σέθεν] ἤγουν διὰ σὲ καὶ νῦν κατέμυσα τὸ ὄμμα. ἐξ οὗ δηλοῖ, καὶ νῦν ἐπηρεασθέντες περισωθέντες.

Pag. 217. l. 1232. Ω γῆς μέγιστα] ἐξάγγελος ἔρχεται ἀπαγγέλλων ὅτι αἰσχρῶς ἐτελεύτησεν ἡ Ἰοκάστη, καὶ ὁ Οἰδίπους ἑαυτὸν ἐτύφλωσεν.

l. 1234. Ἀρεῖσθε πένθος] ἀντὶ τοῦ λήψεσθε.

Ἐγγενῶς] γνησίως.

l. 1241. Αἳ ν φανοῦσ' αὐθαίρετοι] ἑκουσίως γὰρ ἑαυτὸν καὶ ὁ Οἰδίπους ἐτύφλωσε, καὶ ἡ Ἰοκάστη ἀπήγξατο. μάλιστα (φησὶ) τῶν κακῶν λυπεῖ τὰ μὴ ἐκ τύχης συμβάντα, ἀλλ' ὥσπερ ἐπίτηδες καὶ αὐθαίρετα γινόμενα.

l. 1253. Πύλας δ' ὅπως εἰσῆλθ'] τὸ ἑξῆς, ὅπως εἰσῆλθεν ἔσω, ἐπιρρήξασα τὰς πύλας. τουτέστι κλείσασα. Ὅμηρος, - τὰς μὲν ἐπιρρήσσεσκον Ἀχαιοὶ, Τρεῖς δ' ἀναοίγεσκον. καλῶς δὲ τοῖς λέκτροις ἐπιπίπτει. δι' αὐτὰ γὰρ ἀπόλλυται.

l. 1256. Τὴν δὲ τίκτουσαν λίποι] τὴν δὲ γυναῖκα λίποι τὴν ἑαυτοῦ. τουτέστι, τὴν υἱῷ γυναῖκα παιδοποιόν.

l. 1263. Περιπολοῦντα] περιερχόμενον, ὥσπερ ἐμμανῆ.

l. 1270. Ἐκ δὲ πυθμένων] ἀνέβαλε τὰς πύλας καὶ κατέβαλεν ἐκ τῶν πυθμένων.

Pag. 219. l. 1273. Πλεκταῖς αἰώραις] αἰώρα λέγεται κρέμασις, ὕψωσις, μετάρσις.

l. 1275. Ἀρτάνην] τὴν ἀναρτητικήν. κυρίως δὲ ἀρτάνη λέγεται ἡ ἐκ τῶν καλωδίων ἀγχόνη.

l. 1282. Ἀλλ' ἐν σκότῳ τὸ λοιπὸν, οὓς μὲν οὐκ ἴδει Ὀψοίαθ', οὓς δ' ἔχρῃζεν οὐ γνωσοίατο] τὸ συμβαῖνον πᾶσι τοῖς τυφλοῖς εἶπεν. οὐχ ὁρῶντες γὰρ, πολλάκις συμπίπτουσιν οἷς οὐκ ἂν ἠβούλοντο, οὐχ ὁρῶσι δὲ ὧν δέονται. ἐν σκότῳ οὖν ἔσται καὶ ἀγνωσίᾳ.

l. 1284. Ἐφυμνῶν] ἀνοιμώζων.

l. 1285. Ηρασσ' ἐπαίρων βλέφαρα] ἀναπετάσας τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔπαιεν.

l. 1295. Ἐν τίνι σχολῇ] ἤγουν, ἐν ποίᾳ διατριβῇ.

l. 1296. Βοᾷ διοίγειν κλεῖθρα] πιθανὴ ἡ αἰτία τοῦ ἐξιέναι αὐτὸν, ἵνα (φησὶ) δείξῃ τοῖς πολίταις ὅτι ἀξίως ἑαυτὸν

ἑαυτὸν ἐτιμωρήσατο, ἐπὶ ἀκουσίοις παθήμασι, καὶ ὡς μέλλων ἑκόντι ἐξιέναι τῆς πόλεως διὰ τὰς ἀρὰς ἃς ἔφθασεν ἐπαρασάμενος.

l. 1306. Ὦ δεινὸν ἰδεῖν πάθος ἀνθρώποις] ἴσως οἱ κατὰ τὸ χορὸν ἰδόντες ἀπεστράφησαν, μὴ δυνάμενοι θεάσασθαι τὸ πάθος.

Pag. 221. l. 1322. Ποῖ γᾶς φέρομαι] ποῦ εἰμι; ἐν ποίῳ χωρίῳ ἡ φθογγή μου φέρεται; τίνος ἀκούω; ποῦ ἐστιν ἡ φθογγή, ἥτις σφόδρα μοι διαπέταται, ἧς φθομένης ἀκούω. ἢ οὕτως, ἀντὶ τοῦ ἀπέπτη ἡ φωνή.

l. 1325. Ἰὼ δαῖμον, ἵν' ἐξήλου] ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἀγωνιζομένων.

l. 1328. Ἀπότροπον] ὃ ἄν τις ἀποστρέψαιτο.

l. 1329. Ἄφατον] ἀφάτως ἐπιληλυθός.

Ἀδάμαστον] ἀνίατον, ὃ οὐδεὶς δαμάσαι δυνήσεται. ἢ σκληρὸν καὶ τραχὺ, ἀπὸ τοῦ ἀδάμαντος.

l. 1330. Δυσούριστον] ὅρον μὴ ἔχον, ἀλλ' ἀεὶ παραμένον. δυσαπαλλάκτον.

l. 1331. Οἷον εἰσέδυ μ' ἅμα] ἐπεὶ ὁμοῦ με εἰσέδυ ἥ τε ἀπὸ τῆς πηρώσεως ἀλγηδὼν, καὶ ἡ τῶν κακῶν ὑπόμνησις.

l. 1332. Κέντρων τε τῶνδε] εἰλήφει γὰρ αὐτὸν ὀδύνη ἐπεὶ νυξὶ τοῖς κέντροις ἐπεπήρωτο.

l. 1336. Ἐπίπονος] περίπονον ἐμὲ καὶ πεπηρωμένον ἔτι. νῦν δὲ σὲ ἀπὸ τῆς χειρὸς γνωρίζει, ἴσως διὰ τὸ τεταράχθαι ἐπὶ τῷ τοσούτῳ περισφαλτῷ κακῷ.

l. 1342. Τίς σ' ἐπῆρε δαιμόνων;] ἤγουν ἔπεισε. καὶ Εὐριπίδης, Ὅστις μ' ἐπῆρας ἔργον ἀνοσιώτατον.

Pag. 223. l. 1351. Δείλαιε τοῦ νοῦ] δείλαιε τῆς συνέσεως ἕνεκεν, καὶ τῆς συμφορᾶς χάριν. χαλεπὸν γὰρ συνετοὺς ἀνθρώπους τὰ τοιαῦτα συνενεχθῆναι.

l. 1353. Ὄλοιθ' ὅστις ἦν] ἀπόλοιτο (φησὶν) ὅστις ἀπὸ τῆς ἀγρίας πέδης τοὺς διανεμομένους ἐμοῦ πόδας μου ἔλαβε καὶ διέσωσέ με.

l. 1354. Νομάδος ἐπιποδίας] ἐν τῇ δημοσίᾳ ὁδῷ τῇ ὑπὸ τῶν νομέων πατουμένῃ.

l. 1355. Οὐδὲν εἰς χάριν] εἰς οὐδεμίας χάριν τὴν ἐμὴν σωτηρίαν ἐργαζόμενος. ἀντὶ τοῦ, μηδὲν χρηστὸν ἐργασάμενος ἐν τῷ διασῶσαί με.

l. 1356. Τότε γὰρ ἂν θανὼν] ἀντὶ τοῦ θανόντος, ἢ τὸ ἦν, ἀντὶ τοῦ ἤμην.

l. 1363. Ἀφ' ὧν αὐτὸς ἔφυν τάλας] ἐξ ὧν ἐτέχθην, ἐξ ὧν αὐτὸς καὶ τέτοκα.

l. 1364. Εἰ δέ τι πρεσβύτερον] εἴ τι κακοῦ κάκιον, τοῦτ' ἔλαχεν Οἰδίπους.

Pag. 225. l. 1368. Ὡς μὲν τάδε] τὰ τῆς τυφλώσεως.

l. 1370. Ἐγὼ γὰρ οὐκ οἶδ' ὄμμασιν] φησὶ περὶ τοῦ θανάτου ταῦτα διαθεῖναι, ὅπως ἂν τοῖς γονεῦσι καθ' ᾅδου μὴ συντυγχάνῃ ὁρῶν. ἐπεὶ γὰρ αὐτοῖς τοῦτο αἰσχρόν.

l. 1372. Οἷν ἐμοὶ δυοῖν ἔργ' ἐστὶ κρείσσον' ἀγχόνης εἰργασμένα] ἀγχόνης ἐπικρατέστερα ἄπερ οὐκ ἦν ἰᾶσθαι οὐδὲ ἐν θανάτῳ. διὰ τούτου οὖν ἀπολογεῖται ὅτι μεῖζον κακὸν διεπράξατο εἰς ἑαυτὸν, ἢ εἴπερ ἦν τελευτήσας.

l. 1374. Ἀλλ' ἡ τέκνων δῆτ' ὄψις] ἐν ἐρωτήσει.

l. 1395. Κακῶν ὕπουλον] ὕποπτον κρυπτόν. ὡς εἰ ἔλεγε, τὸ κράτιστον τῶν κακῶν.

Pag. 227. l. 1415. Ἀλλ' ὧν ἐπαιτεῖς] ὧν χρείαν ἔχεις εἰς βοήθειαν.

l. 1433. Πρὸς σοῦ γὰρ] ὑπὲρ σοῦ καὶ οὐχ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ λέξω.

l. 1441. Οὕτως ἐλέχθη ταῦθ'· ὅμως δ' ἵν' ἔσταμεν] ὁ μὲν τοῦ προειρημένου χρησμοῦ ἀξιοῖ ἀκολουθεῖν, ὅτι δεῖ ῥίπτειν αὐτὸν ἀπὸ τῆς χώρας· ὁ δὲ Κρέων ἐπανερέσθαι φησὶ δεῖν, ὅτι καὶ Λαΐου παῖς καὶ βασιλεὺς τυγχάνει.

Ὅμως δ' ἵν' ἔσταμεν χρείας] ἡ χρεία ἡ κατέχουσα ἡμᾶς (φησὶ) ταῦτα ἀπαιτεῖ.

l. 1444. Καὶ γὰρ σὺ νῦν τ' ἂν τῷ θεῷ πίστιν φέροις] ἵνα καὶ μετὰ γνώμης θεοῦ ἀπέλθῃς.

Pag. 229. l. 1452. Κύριον τάφον] ἴδιον, ἢ ὀφειλόμενον καὶ κεκυρωμένον.

l. 1453. Ἵν' ἐξ ἐκείνων οἵ μ' ἀπωλλύτην θάνω] ἵνα δόξω νῦν ἀναιρεῖσθαι ἐν τῷ Κιθαιρῶνι, καθὼς τοῖς γονεῦσιν ἔδοξε. καὶ νῦν τῷ βουλήματι αὐτῶν ἀπόλλυμαι.

l. 1471. Οὐ δὴ κλύω που πρὸς θεῶν] αἰσθάνεται τῶν θυγατέρων παρουσῶν.

Τοῖν μοι φίλοιν δακρυρροοῦντοιν] ἀντὶ τοῦ τῶν ἐμῶν θυγατέρων. δέον δὲ εἰπεῖν δακρυρροούσαιν, ἀρσενικῶς ἐξήνεγκεν. ἔστι δὲ ἀττικώτερον, ὡς τὸ μὰ τὼ θεώ. καὶ τὼ χεῖρε.

l. 1481. Αἳ τοῦ φυτουργοῦ πατρὸς] αἵτινες χεῖρες τὰ πρόσθεν λαμπρὰ ὄμματα τοῦ ἡμετέρου πατρὸς ὧδε ὁρᾶν προὐξένησαν. l. 1487.

l. 1487. Οἷον βιῶναι] πῶς ὑμῖν βιῶναι ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἀνάγκη. ἢ ἡ πρὸς ἀντὶ τῆς μετά. ἀντὶ τοῦ, μετ' ἀνδρῶν.

Pag. 231. l. 1493. Τοιαῦτ' ὀνειδισθεῖσαι] ὑβρισθήσεσθε.

l. 1507. Τηλικάσδ' ὁρῶν] ἀντὶ τοῦ μικράς.

l. 1525. Τέκνων δ' ἀφοῦ] ἀφίστασο τῆς προστασίας ὡς ἀφαιρεθείς.

l. 1529. Καὶ γὰρ ἃ 'κράτησας] ὅσα νενίκηκας, οὐ συνήνεγκέ σοι. καὶ αὐτάρκως ἔχει τὸ δρᾶμα. Τὰ γὰρ ἑξῆς, ἀνοίκεια γνωμολογοῦντος Οἰδίποδος.

ΣΧΟΛΙΑ

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ
ΤΩΝ ΠΑΝΥ ΔΟΚΙΜΩΝ ΕΙΣ ΑΝΤΙΓΟΝΗΝ.

Ὦ κοινὸν αὐτάδελ.]

Pag. 237 l. 1. ΠΕριφραστικῶς, ὦ ἀδελφὴ Ἰσμήνη, αὐτάδελφον δὲ εἶπεν ὅτι ἐκ τῶν αὐτῶν γεγόνασι. πολλάκις δὲ ὁ Σοφοκλῆς ἐπὶ τοῦ ἀδελφοῦ τὸ κοινὸν τίθησιν, ὡς νῦν. ἐπειδὴ τὸ ἀδελφὸς κοινῶς λέγεται ἐπὶ τῶν μὴ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν γονέων ὄντων ἀδελφῶν, ἐπήγαγε τὸ αὐτάδελφον. ὅ περ παρίστησι τοὺς ἐκ τοῦ αὐτοῦ πατρὸς καὶ μητρὸς γεγονότας. τὸ δὲ κοινὸν ὁ Σοφοκλῆς συνεχῶς ἐπὶ τοῦ ἀδελφοῦ τίθησιν, ἤγουν καὶ ἐν ταῖς ὑδροφόροις τέταχε, Πολύκοινον ἀμφιλεῖται. ἀντὶ τοῦ πολυάδελφον.

l. 2. Ἆρ' οἶσθ' ὅ, τι Ζεὺς] τὸ ὅ, τι ἀντὶ τοῦ ὁποῖον. ὁ δὲ νοῦς, ἆρά γε ἐστὶ τῶν ἀπ' Οἰδίποδος κακῶν ὁποῖον οὐχὶ ὁ Ζεὺς ζώσαις ἡμῖν ἐπιτελεῖ; ὡς εἰ ἔλεγεν, ἆρα ἔχει τι ὁ Ζεὺς τούτων τῶν κακῶν μεῖζον ποιῆσαι εἰς ἡμᾶς, εἶπε δὲ διπλῶς, πρῶτον μὲν, ὅ, τι, ἔπειτα δὲ ὁποῖον, ἀρκοῦντος θατέρου.

l. 4. Οὔτ' ἄτης ἄτερ] Δίδυμος φησὶν ὅτι ἐν τούτοις τὸ ἄτης ἄτερ, ἐναντίως συντέτακται τοῖς συμφραζομένοις. λέγει γὰρ οὕτως, οὐδὲν γάρ ἐστιν ὅτι ἀλγεινὸν, οὔτε ἀτηρὸν, οὔτε αἰσχρὸν, ὃ οὐκ ἔχομεν ἡμεῖς. ἄτης ἄτερ δέ ἐστι τὸ ἀγαθόν. περισσὸν δέ ἐστι καὶ τὸ Ἕτερον οὐ, ὥστε ὥσπερ ἀπόφασιν εἶναι. συνήθης δὲ τοῦτο τραγικοῖς

l. 7. Καὶ νῦν τί τοῦτ' αὖ φασιν] ἐγκλιτικῶς ἀπεριστικτέον τὸ Τι, οὐ γάρ ἐστιν ἐν ἐρωτήσει ὁ λόγος, ἀλλ' ἐν ἀποφάσει ἀορίστως.

Πανδήμῳ πόλει] πάσῃ τῇ πόλει.

l. 9. Ἤ σε λανθάνει] ἢ λανθάνει σε τὰ τῶν ἐχθρῶν μηχανήματα ἐπὶ τοὺς φίλους ἰόντα. τὰ ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν κακὰ εἰς ἡμᾶς στείχοντα. ἡ δὲ πρὸς ἀντὶ τῆς ἐπὶ λείπεται.

l. 11. Ἀντιγόνη φίλων] λείπει ἡ περὶ, ἵν' ᾖ περὶ φίλων.

l. 14. Διπλῇ χερὶ] τῇ ὑπ' ἀλλήλων. τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ διπλῇ. ἤγουν ὑπ' ἀλλήλων ἀναιρεθέντων ἀδελφῶν.

l. 15. Ἐπεὶ δὲ φροῦδος] ἀντὶ τοῦ ἀφ' οὗ. Ὅμηρος, Ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον. τὸ δὲ φροῦδος, καθ' ὑπερβολὴν εἴρηται.

l. 16. Οὐδὲν οἶδ' ὑπέρτερον] ἀντὶ τοῦ πλέον. ἤγουν, οὐκ οἶδα ἐν τίσιν εἰμὶ, ἢ ἐν ἀγαθοῖς, ἢ ἐν κακοῖς.

l. 17. Ἀτωμένη] ἄτῃ συνεχομένη.

l. 18. Ἤδειν καλῶς] ἀντὶ τοῦ ᾔδειν καὶ ᾔδειν σε καλῶς τὰ τοιαῦτα μὴ πολυπραγμονοῦσαν.

l. 19. Τοῦδ' οὕνεκ' ἐξέπεμπον] ἀντὶ τοῦ, διὰ τοῦτο σε ἦσαγον ἐνταῦθα. τὸ δὲ ἐξέπεμπον, ἀντὶ τοῦ μετεπεμπόμην.

l. 20. Καλχαίνουσα] ἀντὶ τοῦ πορφύρουσα, καὶ τεταραγμένως φροντίζουσα. κάλχη γάρ ἐστιν ὁ κόχλος τῆς πορφύρας, ἥτις ἐκ τοῦ βυθοῦ τῆς θαλάσσης ἀνιοῦσα βάπτει τὴν καλλίστην πορφύραν. ἀφ' οὗ καὶ Κάλχας ὁ μάντις. Ἄλλως. Ἐκ βάθους τι μεριμνῶσα, ὡς τὸ βυσσοδομεύων.

l. 21. Οὐ γὰρ τάφου νῷν] ἀντὶ τοῦ ἡμῖν.

ἡμῖν. ὁ δὲ λόγος κατ' ἐρώτησιν οὕτω πρὸς τὸ ἑξῆς, οὐ γὰρ τῶν κασιγνήτων ἡμῶν τὸν μὲν ἐτίμησε τάφῳ ὁ Κρέων, τὸν δὲ οὔ;

l. 23. Σὺν δίκῃ χρησθεὶς δικαίᾳ] ἀντὶ τοῦ δικαίᾳ κρίσει χρησάμενος.

l. 26. Πολυνείκους νέκυν] ἀντὶ τοῦ αὐτὸν τὸν Πολυνείκην.

l. 29. Γλυκὺν θησαυρὸν] ἕρμαιον, εὕρημα.

l. 30. Πρὸς χάριν βορᾶς] πρὸς τέρψιν τροφῆς.

l. 31. Τοιαῦτά φασι] τὸ ἑξῆς, τοιαῦτά φασι τὸν ἀγαθὸν, Κρέοντα σοὶ κἀμοὶ κεκηρυχέναι τόδε ἀγαθὸν ἐν εἰρωνείᾳ.

l. 32. Λέγω γὰρ κἀμέ] διὰ μέσου μετὰ πάθους ἀνεφώνησε. λέγω γὰρ (φησὶν) ὅτι κἀμὲ προσπεριείληφε τῷ κηρύγματι ἔτι γὰρ καὶ ἐμαυτὴν ἐν τοῖς ζῶσι καταριθμῶ τόδε.

Κηρύξαντ' ἔχειν ἀντὶ τοῦ κεκηρυχέναι. ὡς τὸ, σιγήσας ἔχω ἀντὶ τοῦ σιγῶ. λέγει δὲ, εἴπερ δεῖ κἀμὲ συγκαταριθμεῖσθαι ἐν τοῖς ζῶσι.

l. 33. Καὶ δ' οὐ παρ' οὐδὲν νείσθαι] ἀντὶ τοῦ ἡγεῖσθαι.

Pag. 239. l. 37. Εἴτ' ἐσθλῶν κακή] λείπει γονέων, ἵν' ᾖ, ἐσθλῶν γονέων.

l. 38. Τί δ' ὦ ταλαῖφρον] τὸ ἑξῆς, τί δὲ ἂν σοι ἐγὼ προσθείμην πλέον; ἀντὶ τοῦ, σοὶ γενοίμην χρήσιμος, εἰ ταῦτα οὕτως ἔχοι, λύουσα τὸν νόμον, καὶ θάπτουσα τὸν ἀδελφόν. εἰ δὲ γράφεται ἢ θάπτουσα, ἀντὶ τοῦ λύουσα τὸν νόμον, ἢ ἐπιβεβαιοῦσα αὐτόν.

Εἰ τάδ' ἐν τούτοις] εἰ ταῦτα Κρέων ἐκέλευσε.

l. 35. Οὐχ' ὡς παρ' οὐδὲν] οὐχ ὡς ἐπιτυχὸν ἔχειν τὸ πρᾶγμα, ἀντὶ τοῦ οὐκ εὐτελῶς, καὶ ὡς πάρεργον, ἀλλ' ὡς, μέγα. ἢ οὕτως, οὐχ ὡς οὐδὲν, ἀλλὰ μέγα.

l. 39. Προσθείμην] ἀντὶ τοῦ ποιήσαιμι.

l. 41. Ποῖόν τι κινδύνευμα] ἐκ τούτου ἤδη τὸ ἦθος ὅρα, κινδύνευμα καλούσης τὸ ἔργον, τὸ δὲ, Ποῖ γνώμης ποτ' εἶ, ὡς ἀδυνάτοις ἐπιχειρούσης λέγει.

l. 43. Ἦ γὰρ νοεῖς θάπτειν σφ' ἀπόρρητον πόλει;] τὸν ἀπηγορευμένον καὶ κεκωλυμένον ὑπὸ τῆς πόλεως τολμᾷς θάπτειν σύ;

l. 44. Τὸν γοῦν ἐμὸν καὶ τὸν σὸν] εἰ μὴ σὺ θέλεις θάπτειν, ἐγὼ τοῦτο ποιήσω μόνη. ἢ οὕτως, κἂν μὴ προσποιῇ αὐτὸν εἶναι σὸν ἀδελφὸν, ἀλλ' ἀλλοτρίοις σπουδὴν τῆς συγγενείας, ἐγὼ θάψω τὸν ἐμὸν καὶ σὸν ἀδελφόν. Δίδυμος δέ φησιν ὑπὸ τῶν ὑπομνηματιστῶν τὸν ἑξῆς στίχον νενοθεῦσθαι.

l. 46. Ὦ σχετλία Κρέοντος] αἱ ἀντιλογίαι δῆλαί εἰσιν· ἡ μὲν γὰρ τῷ πράγματι, ἡ δὲ τῇ οἰκειότητι ἀκολουθεῖ.

l. 47. Ἀλλ' οὐδὲν αὐτῷ τῶν ἐμῶν] οὐ μέτεστιν αὐτῷ εἴργειν με ἀπὸ τῶν ἐμῶν. ἢ οὕτως, οὐ μέτεστιν αὐτῷ τὰ ἡμέτερα βουλεύματα εἴργειν.

l. 48. Πατὴρ ὡς νῷν ἀπεχθὴς] τὰς συμφορὰς σκόπησον τῶν πάντων γονέων, καὶ πῶς πατὴρ ἀκλεῶς ἀπώλετο. οὐ μόνον δὲ ἀκλεὴς, ἀλλὰ καὶ ἀπεχθὴς διὰ τὸν γενόμενον λοιμόν.

l. 50. Πρὸς αὐτοφώρων ἀμπλακ.] αὐτὸς γὰρ ἑαυτὸν ἐφώρασε, καὶ ἔγνω συνὼν τῇ μητρί. ἢ, ὧν αὐτὸς ἐπόπτης ἐγένετο. ἢ, τὴν φανερὰν καὶ πᾶσιν ἐγνωσμένην.

l. 53. Διπλοῦν ἔπος] διπλοῦν ὄνομα ἔχουσα, μήτηρ τε καὶ γυνή.

l. 53. Ἀρτάναισιν] ἀγχόναις.

Λωβᾶται] ἀφανίζει. ἀπόλλυσι.

l. 57. Μόνα δὴ νὼ λελειμμένα] μηδενὸς δηλονότι ἐπικούρου ὄντος ἡμῖν.

l. 58. Εἰ νόμου βίᾳ ψῆφον τυράννων] εἰ τὴν γενομένην ψῆφον τῶν τυράννων τῇ τοῦ νόμου ἀνάγκῃ παραβαίνομεν. τουτέστιν, εἰ τὴν ἐξουσίαν τὴν ἐκ τῶν νόμων τοῖς τυράννοις ἐπομένην παραβαίνομεν.

l. 59. Κράτη] τὰς βασιλείας.

l. 60. Ἀλλ' ἐννοεῖν χρὴ τοῦτο] πρῶτον μὲν ὅτι ἀσθενεῖς ἐσμὲν ἐκ φύσεως, καθὸ γυναῖκες ἔπειτα καὶ ὑπὸ τῆς τύχης ἀσθενέστεραι, καθὸ ἀσθενέστεραι. παρὰ τὸ Εὐριπίδειον, γυνὴ γὰρ τἄλλα μὲν φόβου πλέα, Κακή δ' ἐς ἀλκὴν καὶ σίδηρον εἰσορᾶν.

l. 63. Κἄτι τῶνδ' ἀλγίονα] λυπηρότερα. λείπει δὲ τὸ, ὥστε ἀκούειν ταῦτα, καὶ τὰ τούτων χείρονα.

l. 64. Τοὺς ὑπὸ χθονὸς] ἢ τὸν Πολυνείκη, ἢ τοὺς χθονίους δαίμονας. πιθανῶς δὲ καὶ τοῦ πρέποντος ἐφρόντισε φησὶ γὰρ ὅτι ἀπολογήσομαι τοῖς κατὰ χθονός.

l. 65. Ξύγγνοιαν ἴσχειν] συγγνώμην ἔχειν, ὅτι βίᾳ πράσσω ταῦτα.

l. 66. Τοῖς ἐν τέλει] τοῖς βασιλεῦσι.

l. 67. Τὸ γὰρ περισσὰ πράσσειν] γνωμολογικῶς ἀπαλλάττεται. τὸ γὰρ παρὰ δύναμίν τι πράττειν, ἠλίθιον.

l. 68. Οὔτ' ἂν κελεύσαιμ'] τὸ τέλεκν, οὔτ' ἂν κελεύσαιμι, τὸ δὲ ἑξῆς, ὅτι,

ὅπω, εἰ θέλοις πράττειν ἐμοῦ μέτα, ἡδέως ἂν δρῴης. δαιμόνιον δὲ τὸ ἦθος, φησίν, ὅτι οὐκ ἀναγκάσω, ἀλλ' οὐδ' ἂν θέλοις, ἡδέως ἀνέξομαί σου τὴν ἐπικουρίαν.

l. 70. Ἀλλ' ἴσθ' ὁποῖά σοι δοκεῖ] γίγνωσκε ὁποῖα σὺ θέλεις, τὸ πείθεσθαι τοῖς τυράννοις· ἢ τοιαύτη γίνου ὁποία καὶ βούλει.

l. 71. Καλόν μοι τοῦτο ποιούσῃ] θανούσῃ τὸν ἀδελφόν. ἀντὶ τοῦ, καλός μοι ἔσται ὁ ὑπὲρ ἀδελφοῦ θάνατος, τουτέστιν, εὐκλεέστατος.

l. 73. Ὅσια πανουργήσασα] δίκαια μετὰ πανουργίας ἐργασαμένη, ὡς αὐτὴ λέγεις. ἐπεὶ προσέταττο, τὸ γὰρ προσκαιρὸν παράτασιν οὐκ ἔχει τὴν οὐδένα. ἢ οὕτως, ὅσια πανουργήσασα. ἀντὶ τοῦ εὐσεβῶς πάντα ἐργασαμένη.

l. 74. Τοῖς κάτω τῶν ἐνθάδε] γενναῖον καὶ τοῦτο, ὡς ὑποθήκας βιωτικῶν τὰς μετὰ ταῦτα ἐπιδημίας, ὅτι δεῖ εὖ τίθεσθαι, μεμνημένον ἐκείνου τοῦ χρόνου, καὶ ὅτι δεῖ λόγον ὑπέχειν κάτω. ὑπεμβέβληται δὲ ταῦτα τοῖς ποιήμασιν οὐκ ἀρχαίως, εἰς εὐσέβειαν προτρεπόμενα.

l. 76. Τὰ τῶν θεῶν ἔντιμ' ἀτιμάσασ' ἔχε] τὰ παρὰ θεοῖς τίμια ἀτίμαζε. τετίμηται γὰρ παρὰ θεοῖς καὶ ὅσιον νενόμισται τὸ θάπτειν νεκρούς, οἷς μᾶλλον δεῖ πείθεσθαι ἢ τοῖς τοῦ Κρέοντος κηρύγμασι.

l. 78. Βίᾳ] ἀντὶ τοῦ βιαίως.

l. 79. Σὺ μὲν τάδ' ἂν προὔχοιο] σὺ μέντοι ταῦτα προφασίζου. τὰς γὰρ προφάσεις, προχάνας ἐκάλουν ὡς καὶ Καλλίμαχος, Ἀγχοδίτω πάσησιν ἐπὶ προχάνησιν ἐφοίτα, ἐν τῷ τρίτῳ τῶν αἰτίων. ἤ, σὺ ταῦτα προβάλλου. ἤ, σὺ μὲν τούτοις ἂν σαυτὴν σκεπάζοις.

Ἐγὼ δὲ δὴ τάφον χώσουσ'] τοῦτο ἤδη τῆς προθυμίας αὐξητικόν.

Pag. 241. l. 81. Οἴμοι, ταλαίνης] φιλόστοργον καὶ ταύτης τὸ ἦθος, ἀλλ' εὐλαβές. δέδοικεν οὖν καὶ περὶ τῇ ἀδελφῇ, καὶ ἀναβοᾷ περιπαθῶς.

l. 82. Πότμον] γεράσθαι βίον.

l. 85. Οἴμοι, καταύδα] διὰ τούτου δηλοῖ ὅτι, ἐφ' οἷς ποιῶ, ἀγάλλομαι. πᾶσιν οὖν ἀπάγγελλε αὐτά. ἅμα δὲ καὶ ἐνυβρίζει ἐν οἷς δοκεῖ αὐτῇ προχαρίζεσθαι.

l. 87. Θερμὴν ἐπὶ ψυχροῖσι] ἐπὶ ἀδυνάτοις νεανιεύῃ, καὶ ἐπὶ ἀνηδέσι τέρπῃ τὴν ψυχήν.

l. 88. Οἷς μάλισθ' ἁδεῖν με χρή] τῇ τῶν θεῶν ὁσίᾳ, διὰ τὸ θάπτειν τὸν νεκρόν, καὶ μάλιστα ἀδελφόν.

l. 89. Εἰ καὶ δυνήσῃ γ'· ἀλλ' ἀμ.] εἰ καὶ δυνήσῃ ἀρέσκειν. ἀλλ' ἀμηχάνων καὶ ἀδυνάτων ἐρᾷς.

l. 90. Οὐκοῦν ὅταν δὴ μὴ σθένω] ὅταν ἀδυνατήσω, τότε παύσομαι· νῦν δὲ ἀναγκαῖον ἐπιχειρεῖν.

l. 91. Ἀρχὴν δὲ θηρᾶν] οὐδὲ ἐπιβάλλειν τοῖς ἀμηχάνοις καλόν ἐστι.

l. 93. Προσκείσῃ δίκῃ] ἀντὶ τοῦ δικαίως. ὡς καὶ ἡμεῖς ἔτι φαμὲν ἐν τῇ συνηθείᾳ. ἢ ἡ Πρὸς, τοῦ δίκῃ ἐστίν· ἵν' ᾖ οὕτως, πρὸς τὸ τῇ δίκῃ ἀπέχθεσθαι, καὶ τῷ θανόντι δυσμενὴς ἔσῃ. καλῶς δὲ τὸ κείσῃ· ἵνα τὴν μετὰ θάνατον αὐτῆς προσγενησομένην τιμωρίαν αἰνίξηται.

l. 95. Πείσομαι γὰρ οὐ τοσοῦτον οὐδὲν] οὐδὲν δεινὸν (φησὶ) πείσομαι, ὥστε με τῆς εὐκλείας τοῦ καλοῦ θανάτου ἀποστερῆσαι. ἀντὶ τοῦ, οὐδὲν τηλικοῦτον κακὸν πείσομαι ὥστε μὴ οὐ καλῶς ἀποθανεῖν.

l. 98. Ἄνους μὲν ἔρχῃ] ἀνοήτως μὲν καὶ φιλοκινδύνως πράττεις, εὐνοϊκῶς δὲ τῷ θανόντι.

l. 99. Ἀκτὶς ἀελίου] Χορὸς τινῶν Θηβαίων γερόντων, ἐξ ὧν ὁ χορὸς συνέστηκε. μετάπεμπτοι δὲ ἐοίκασιν οὗτοι ὑπὸ τοῦ Κρέοντος συνῆφθαι. ἐπεὶ καὶ τὰς προφάσεις τῆς εἰσόδου τοῦ χοροῦ πιθανὰς εἶναι δεῖ. καὶ ἐπειδὴ κατωρθώκασι τῇ προτεραίᾳ Θηβαῖοι, καὶ οἱ ἄριστοι πάντες τῶν Ἀργείων ἀνῄρηνται, εἰκότως περιχαρεῖς εἰσι καὶ τῇ παρούσῃ ἡμέρᾳ εὐχαριστοῦσιν. ὁ δὲ λόγος, ὦ φίλη ἡμέρα παρὰ τὰς προτέρας ἡμέρας ἡμῖν φανεῖσα.

Τὸ κάλλιστον ἑπταπύλῳ] τὸ τό, πρὸς τὸ φανέν· τὸ δὲ ἑξῆς, ὦ τῆς ἀκτῖνος τοῦ ἡλίου φῶς, τὸ φανὲν ἡμῖν κάλλιστον τῶν προτέρων ἡμερῶν. τοῦτο γὰρ προσληπτέον.

l. 102. Ὦ χρυσέας ἁμέρας] ὦ ἀκτὶς τῆς ἡμέρας ὀφθαλμός. ὁ δὲ νοῦς, ὦ καλλίστη ἡμέρα, ἐφάνης ἐν Θήβαις, βάντα τὸν ἀργολικὸν στρατὸν τὸν λεύκασπιν πανσαγίᾳ, τουτέστι πάσῃ σάγῃ καὶ σκευῇ χρησάμενον, ὀξυτέρῳ κινήσασα χαλινῷ φυγάδα.

l. 104. Διρκαίων ὕπερ] Δίρκη κρήνη καὶ ποταμὸς Θηβῶν.

l 106. Λεύκασπιν] καὶ Εὐριπίδης, Λεύκασπιν εἰσορώμενοι Ἀργείων στρατόν.

l. 107. Πανσαγίᾳ] σὺν πανοπλίᾳ. ἤτοι δὲ τὸν Ἄδραστον φησίν, ἢ ἐφ' ἑνὸς τὸ πλῆθος δηλοῖ

l. 108. Πρόδρομον] ὑπὲρ τὸ δέον δραμόντα διὰ τὴν φυγήν.

l. 9. Κινήσασα χαλινῷ] ἢ παρασκευάσασα τῶν χαλινῶν μετὰ σπουδῆς

ἐφάψασθαι, διὰ τὴν ὀξυτέραν φυγήν.

l. 110. Ὃν ἐφ' ἁμετέρᾳ γᾷ] ὅντινα στρατὸν Ἀργείων ἐξ ἀμφιλόγων νεικέων ἀρθεὶς ἤγαγεν ὁ Πολυνείκης· διὰ ἀμφιλογίαν χρησάμενος πρὸς τὸν ἀδελφόν. διὰ βραχέων δὲ εἶπεν αὐτό, ὡς γνωρίμου οὔσης τῆς ὑποθέσεως.

l. 11. Ἀρθεὶς] ἐπαρθεὶς εἰς θυμὸν καὶ παροξυνθείς.

Νεικέων ἀμφιλόγων] ἢ τῶν ἀμφισβητησίμων, ἢ τῶν ἀμφιβολίας ἐμποιούντων.

l. 112. Αἰετὸς εἰς γᾶν ὡς] τὸ ἑξῆς, ὡς αἰετός.

l. 114. Λευκῆς χιόνος πτέρυγι] ὡς ἐκ χιόνος οὔσῃ πτέρυγι. ἀντὶ τοῦ λευκοτάτῃ.

Στεγανὸς] ἐστεγασμένος λευκοῖς ὅπλοις· ἀλληγορικῶς δὲ τοῦτό φησιν, ὡς ἐπὶ αἰετοῦ. δηλοῖ δὲ ὅτι λευκάσπις ἦν ὁ τῶν Ἀργείων στρατός. λείπει δὲ τὸ ὡς ἵν' ᾖ, ὡς χιόνος. τὸ δὲ πτέρυγι μεταφορικῶς ἐπὶ τῶν ὅπλων ἔλαβε.

Pag. 243 l. 20. Στὰς δ' ὑπὲρ μελάθρων] ὡς αἰετὸς Πολυνείκης κυκλώσας τὰς Θήβας, ταῖς τῶν φονῶν ἐρώσαις λόγχαις ἀμφιχανὼν ἔβα. ἐνέμεινε δὲ τῇ μεταφορᾷ.

l. 23. Ἔβα] ἀντὶ τοῦ ἀπῆλθεν.

l. 24. Αἱμάτων γένυσι] παρήλλαξε τὸ ὄνομα, τὰ χείλη τοῦ αἰετοῦ γένυς εἰπών.

l. 27. Πευκάενθ' Ἥφαιστον ἑλεῖν] τὸν ἐκ τῆς πεύκης ἐγειρόμενον. ἢ τὸν πικρὸν τοῖς τοῦτο πάσχουσι.

l. 130. Δυσχείρωμα δράκοντι] ἐγεγόνει ὁ δράκων ἐξ Ἄρεως καὶ Τιλφώσσης ἐριννύος. ἀπὸ δὲ τοῦ δράκοντος τοὺς Θηβαίους δηλοῖ, ἐπεὶ δρακοντογενεῖς εἰσίν. ὁ δὲ λόγος, τοιοῦτος· πάταγος Ἄρεως περὶ τὰ νῶτα τοῦ αἰετοῦ ἐτάθη. τουτέστι, δραπετεύειν καὶ νῶτα αὐτὸν διδόναι πεποίηκεν ὑπὸ τοῦ ἀντιπάλου δράκοντος, ὃς ἐποίησεν αὐτὸν τὸν δράκοντα δυσχερῶς χειρωθῆναι. πολέμιον δὲ ζῶόν ἐστιν ὁ δράκων πρὸς τὸν αἰετόν, ὡς φησὶ Νίκανδρος. τῷ δὲ ἀντιπάλῳ δράκοντι, ἀντὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ ἀντιπάλου δράκοντος, ὡς Ἀχιλλῆϊ δαμασθείς. ἢ οὕτως, τῷ ἀντιπάλῳ δράκοντι τοσαύτη μάχη συνεστάθη, ἣ ἐποίησεν αὐτὸν μὴ δυνασθῆναι ὑμᾶς χειρώσασθαι. ἵνα δράκοντα λέγῃ τὸν τῶν Ἀργείων στρατόν, ὡς θανατηφόρον· ἢ τὸν Πολυνείκη, ὡς αὐτὸν Θηβαῖον ὄντα.

l. 131. Ζεὺς γὰρ μεγάλης γλώσσης] τοῦτο κοινόν, ὡς πάντων τῶν Ἑλλήνων μεγαλαυχούντων, ἢ ἰδίᾳ κατὰ Καπανέως. τὰ γὰρ ἑξῆς εἰς αὐτὸν μόνον τείνει.

l. 134. Χρυσοῦ καν. ὑπ.] καὶ τὴν τοῦ χρυσοῦ φαντασίαν ὑπερβεβηκότας τῇ ἰδίᾳ ὑπεροψίᾳ. ὑπερήφανον γάρ τι ὁ χρυσός. οἱ δέ φασι λείπειν τὴν μετά. ἵν' ᾖ οὕτως. καὶ ἰδὼν αὐτοὺς προσιόντας μετὰ χρυσοῦ καὶ καναχῆς καὶ ὑπεροψίας, οὐκ ἠνέσχετο, ἀλλ' ἐνεμέσησε τῷ κόμπῳ αὐτῶν. ἀεὶ γὰρ τοὺς κόμπους τῆς μεγάλης γλώσσης ὑπερεχθαίρει.

l. 135. Παλτῷ ῥιπτεῖ πυρὶ] τῷ κεραυνῷ τῷ ἄνωθεν παλθέντι.

Βαλβίδων] μεταφορικῶς εἴρηται ἀπὸ τῶν δρομέων. ἀντὶ τῶν κρηπίδων τοῦ τείχους.

l. 137. Ἀλαλάξαι] παιανίσαι. ἀλάλαγμα δέ ἐστιν ἐπινίκιος ᾠδή.

l. 142. Ἀντίτυπα δ' ἐπὶ γᾷ πέσε] εἰς ἀντίτυπον δὲ (φησὶ) πτῶμα ἔπεσε, διατιναχθεὶς ἄνωθεν κάτω. οὐχὶ πλάγιος. τὸ δὲ ἀντίτυπος οὐκ ἀπὸ τοῦ τόπου ἀλλ' ἀπὸ τοῦ τύψαι συντέθειται. αὐτὸς μὲν γὰρ τὴν ἄνω φορὰν ἐδίωκεν, ὁ δὲ κεραυνὸς τὴν κάτω. ὅτι δὲ ταντάλωθεὶς σημαίνει τὸ διασεισθείς, μαρτυρεῖ καὶ Ἀνακρέων, Νεηλιμφύλλῳ δάφνᾳ, χλωρᾷ τ' ἐλαίᾳ ταντάλιζε. Ἄλλως ἄνωθεν τυπεὶς ὑπὸ τοῦ κεραυνοῦ, κάτωθεν δὲ ὑπὸ τῆς γῆς, ὑπὸ τὸν κεραυνὸν γενόμενος· ὅτι τῷ Ταντάλῳ ὁ Σίπυλος ἐπικατεστράφη.

l. 144. Πυρφόρος] πῦρ φέρων ἐν αὐτῷ. ὁ πῦρ τοῖς τείχεσι προσάγων ὁ πεπυρακτωμένος ὑπὸ τοῦ κεραυνοῦ.

l. 145. Μαινομένᾳ ξὺν ὁρμᾷ] ὡς ἐπὶ τυφῶνος καὶ καταιγιδώδους πνεύματος, ἐπέπνει τὴν πόλιν ῥιπαῖς ἀνέμων.

l. 146. Βακχεύων] ἐνθουσιῶν, καὶ μέγα φυσῶν, καὶ πνέων ὀργήν. ὡς τὸ Μενάνδρου. Ἀλλὰ καὶ πν. * * *

l. 148. Εἶχε δ' ἄλλᾳ] τὸ εἶχεν, οὐκ ἔτι ἐπὶ τοῦ Καπανέως, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ Ἄρεως. ὅτι Ἄρης βοηθῶν ἡμῖν, πανταχοῦ ἐπιπαὶς ἐποιεῖτο τὴν πολεμίαν. τοῦτο δέ φησιν ὡς εἰ ἔλεγεν, οὐδεὶς τόπος ἀπήλλακτο ταραχῆς, ἀλλὰ πανταχοῦ ὁμοίως ἐξεφλέγετο ὁ πόλεμος.

l. 150. Δεξιόσειρος] κατὰ τὸ δεξιὸν φερόμενος κέρας. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἵππων τῶν ἐν τοῖς ἅρμασι παρασειρόντων. ὅ ἐστι, δεξιὸς Ἄρης ἡμῖν γενόμενος ὁ κεραυνός, καὶ ἀγαθὸς ἡμῖν φανείς. ἐὰν δὲ ᾖ δεξιόχειρος, ἀντὶ τοῦ γενναῖος καὶ περιδέξιος. Ἄλλως. δεξιόσειρος. ὁ γενναῖος. οἱ γὰρ ἰσχυροὶ ἵπποι εἰς τὴν δεξιὰν σειρὰν ζεύγνυνται τοῦ ἅρματος.

l. 151.

l. 151. Ζεὺς τροπαίῳ πάγχαλκα τέλη] ὅ ἐστι τὰ ὅπλα ἀπέβαλον.

l. 152. Πλὴν τοῖν στυγεροῖν] στυγερῶν φησὶ τῶν ἀτυχῶν. οἱ τοιοῦτοι γὰρ ἀεὶ στυγνοὶ καθεστήκασιν. οὗτοι δὲ (φησὶν) ἀλληλοκτονηθέντες οὐ διέκριναν τὴν νίκην, ὥστε τοῦ ἡττηθέντος ἀνατεθῆναι τὰ ὅπλα.

l. 153. Καθ' αὑτοῖν] ἀντὶ τοῦ κατ' ἀλλήλων.

Pag. 245. l. 149. Δικρατεῖς λόγχας] ἀμφοτέρωθεν ἠκονημένας. ἢ ὅτι ἀλλήλους ἀπέκτειναν, καὶ ἡ ἑκατέρου λόγχη οὐκ εἰς κενὸν ἀπεπέμφθη, ἀλλ' ἐκράτησε τοῦ ἑτέρου.

l. 154. Ἁ μεγαλώνυμος] ἡ μεγάλην περιποιοῦσα δόξαν.

l. 157. Ἀντιχαρεῖσα Θήβᾳ] ἀντὶ τοῦ, ἴσον αὐτῇ χαρεῖσα, ὡς ἀντίθεος. θέλει δὲ εἰπεῖν ὅτι ὅσον ἐφίλει τὴν νίκην, καὶ ἡ νίκη αὐτὴν ἀντεφίλησε. πρὸς χαίρουσαν γὰρ αὐτὴν καὶ αὐτὴ χαρεῖσα ἦλθεν. ἤ, ἀντὶ τῶν κακῶν χαρεῖσα.

l. 158. Ἐκ μὲν δὴ πολέμων] πάνυ πιθανῶς τὰ τῆς εὐχῆς. ἐπιμνησθέντες γὰρ δυσχερῶν, πάλιν ἐπὶ τὰ καταρχὰς εὔφημα τρέπονται.

l. 161. Θήβας δ' ἐλελίζων] ἐξάρχοι δὲ ὁ Διόνυσος ὁ τὰς Θήβας ἐλελίζων καὶ κινῶν ταῖς Βακχείαις. Ἄλλως. ὁ Θήβας δ' ἐλελίζων Βακχεῖος, ὁ κινήσων. ἐλελίχθονα δὲ τὸν Διόνυσον φησὶ διὰ τὰς ἐν ταῖς Βακχείαις κινήσεις. ἢ τὸν τὴν γῆν σείοντα καὶ ἀναβακχεύοντα ταῖς χορείαις. ὁ δὲ νοῦς, ὁ Θήβας Βακχεῖος, ὁ Θηβαγενὴς Διόνυσος, ὁ τῆς Θήβης πολίτης, ὁ ἐλελίζων, ἄρχοι τῆς χορείας.

l. 163. Ἀλλ' ὅδε γὰρ δὴ βασιλεὺς χώρας] ἄριστα καὶ μεγαλοφρόνως διεσκεύασται αὐτῷ ὁ χορός. ἔπρεπε γὰρ ἂν ταῦτα πρῶτον εἰσήγαγεν ὅτι ἡμεῖς συνήχθημεν ὑπὸ Κρέοντος. χαίρειν δὲ τὸ πρῶτον μετ' εὐχὴν αὐτοὺς ποιήσασθαι, ἑξῆς δὲ δηλῶσαι ὑπό τινος συνηθροίσθησαν. παρατήρει δὲ ὅτι πάντη ἐπιμελῶς διαγίνεται δηλῶν ἡμῖν τὰ πράγματα ὁ ποιητής, ὥστε ἐσπεῖσθαι μὲν αὐτὰ καὶ παρακεῖσθαι ἑτέροις προσώποις, πάντα δὲ δηλοῦσθαι. καὶ τὸ τοῦ βασιλέως ὄνομα εὐθὺς παρατήρει, Κρέων ὁ Μενοικέως. καὶ τὸ νεοχμὸς δὲ οὐκ ἔστιν ἀργόν.

l. 164. Νεοχμὸς] νέος. νεωστὶ καταστασθεὶς εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ τυραννίδα. τὸ δὲ ἑξῆς, ἀλλ' ἰδοὺ γὰρ Κρέων ὁ νεωστὶ καινὸς βασιλεὺς τῆς χώρας γενόμενος, τῇ προσφάτῳ παρὰ θεῶν αὐτῷ δεδομένη ἐπιτυχίᾳ, τοῦτο κατορθώσας.

l. 165. Ξυντυχίαις] συναντήσεσι.

Τίνα δὴ μῆτιν ἐρέσσων] ἐν ἑαυτῷ κινῶν καὶ μεριμνῶν· ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἐρεσσόντων.

l. 166. Σύγκλητον λέσχην] τὴν συγκληθεῖσαν ἐξαίφνης ὁμιλίαν. ἐπειδήπερ μεταπεμψάμενος τοὺς ἐντίμους, εἰς ἐκκλησίαν συνήγαγε.

l. 167. Προὔθετο λέσχην] ὁμιλίαν συνεκρότησε.

l. 168. Πέμψας] μεταστειλάμενος.

l. 170. Πολλῷ σάλῳ] τροπικῶς, ὡς ἐπὶ νεώς.

Ὑμᾶς δ' ἐγὼ πομποῖσιν] διὰ τῶν πομπῶν ὑμᾶς μετακαλεσάμενος χωρὶς ἁπάντων, ἐξαιρέτως πρὸς ὑμᾶς μόνον ἀπεσταλμένων. ὁ δὲ λόγος, ἔστι μὲν καὶ σημαντικὸς τοῦ πράγματος, ἔστι δὲ καὶ τεχνικός. ἐγκωμιάζει γὰρ πρῶτον αὐτούς. ἀναγκαῖον δὲ τῷ παριόντι πρῶτον ἐπὶ πολιτικὴν ἀρχὴν, εὔνους ἑαυτῷ καταστῆσαι τοὺς ὑπηκόους. μετεπεμψάμην οὖν (φησὶν) ὑμᾶς, εἰδὼς ὅτι ἄνωθεν πρὸς Λάϊον καὶ Οἰδίποδα εὐνοϊκῶς εἴχετε. ὡς δήπου καὶ πρὸς αὐτὸν τοιούτων φανησομένων. δηλοῖ δὲ διὰ τούτων καὶ τὴν ἡλικίαν τῶν κατὰ χορὸν γερόντων, ὡς ἔτι ἄνωθεν ἀπὸ Λαΐου ὄντων ἐν πολιτείᾳ.

l. 179. Κατ' ἀγχιστεῖα] οὐδετέρως κατ' οἰκειότητα, κατὰ συγγένειαν.

l. 180. Ἀμήχανον δὲ] οἱ μὲν Χίλωνι ἀνατιθέασι τὴν γνώμην, οἱ δὲ Βίαντι, ὅτι ἀρχὴ ἄνδρα δείκνυσιν.

Pag. 247. l. 184. Μὴ τῶν ἀρίστων] δέον γὰρ ἀρίστων βουλευμάτων ἅπτεσθαι, καὶ παρρησιάζεσθαι ἐν αὐτοῖς, μὴ ἀποδειλιῶντα.

l. 186. Νῦν τε καὶ πάλαι] καὶ πρὶν ἄρξαι, καὶ νῦν ὅτε ἐπὶ τὴν ἀρχὴν ἐλήλυθα.

l. 192. Οὔτ' ἂν φίλον ποτ'] οὐκ ἂν κτησαίμην φίλον τῆς ἐμῆς πόλεως δυσμενῆ. τοῦτο δὲ εἰς Πολυνείκην συντείνει.

l. 194. Ἥδ' ἐστὶν ἡ σώζουσα] ἡ πόλις δηλονότι.

l. 195. Πλέοντες ὀρθῆς] πορευόμενοι. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν νεῶν.

l. 197. Καὶ νῦν ἀδελφὰ] ἴσα, ὅμοια. μέλλων δὲ περὶ ἀπεχθοῦς κηρύγματος λέγειν, μακροτέρῳ χρῆται τῷ λόγῳ· καὶ

πρῶτον μὲν ἐγκωμιάζει τὸν Ἐτεοκλέα, ὕστερον δὲ ἐλέγχει τὸν Πολυνείκην, καὶ δείκνυσιν αὐτὸν μέτως ἄξιον καὶ τῆς τοιαύτης τιμωρίας.

l. 206. Αἵματος κοινοῦ] ἀντὶ τοῦ ἐμφυλίου. ἢ τοῦ ἀδελφικοῦ αἵματος. παρεξιωτικὰ δὲ λίαν ταῦτα τῶν ἀκουόντων.

l. 211. Ἐδεστὸν] βρωτόν.

l. 217. Τὸν τῇδε δύστηνον] λείπει τὸ μὴ θάπτειν.

l. 218. Νόμῳ δὲ χρῆσθαι παντί πού γ' ἔνεστί σοι] ἀντὶ τοῦ, ἔξεστί σοι ὅπως θέλεις νομοθετεῖν.

l. 220. Ὡς ἂν σκοποὶ νῦν] σκοποὶ, φύλακες. ἀντὶ τοῦ, μελέτω ὑμῖν ἡ φυλακὴ τῶν εἰρημένων.

l. 221. Νεωτέρῳ τῳ τοῦτο βαστάζειν] τοῦτο τὸ φορτίον. τὸ δὲ Πρόθες, ἀντὶ τοῦ πρόσθες. χρῶνται γὰρ τῇ Περὶ ἀντὶ τῆς Πρός.

l. 224. Τὸ μὴ 'πιχωρεῖν τοῖς ἀπιστοῦσι τάδε] λείπει ἡ διά. διὰ τὸ μὴ ἐπιτρέπειν μηδὲ συγχωρεῖν τοῖς ἀπειθοῦσιν. ἔλεγον δὲ καὶ τὴν πειθὼ, πίστιν.

l. 226. Καὶ μὴν ὁ μισθὸς οὗτος] ὁ θάνατος δηλονότι.

l. 227. Ἄνδρας τὸ κέρδος] ἕνεκα κέρδους καὶ τοῦ θανάτου ἔνιοι καταπεφρονήκασιν. ἤτοι, ὑπὸ ἐλπίδων τοῦ διαφυγεῖν, καὶ τοῖς ἐπικινδύνοις ἔργοις ἐπιχειροῦσιν. οὐ γὰρ προσεδόκα τινὰ τῶν οἰκείων τοῦτο ποιῆσαι. ἤθελε γὰρ ἤτοι.

Pag. 249. l. 228. Ἐρῶ μὲν, οὐχ ὅπως τάχους ὕπο] οὐ τοῦτο λέγει ὅτι μετὰ σπουδῆς ἀσθμαίνων, πρὸς σὲ πεπόρευμαι. πολλάκις γὰρ ἐπιστὰς ἐλογισάμην πότερον ἔλθω πρὸς σὲ, ἢ μή.

l. 230. Ἐπιστρέφων] ἐνστρέφων.

l. 231. Ἀναστροφήν] ὑποστροφήν.

l. 233. Τάλας τί χωρεῖς] ταῦτα ἡ ψυχή μου παρῄνει.

Οἷ μολὼν] ἀντὶ τοῦ ὅπου.

l. 235. Οὐκ ἀλγυνῇ] οὐ τιμωρηθήσῃ.

l. 236. Ἤνυτον σχολῇ βραδύς] γράφεται ταχύς. καίτοι ταχὺς ὢν, βραδέως ἤνυον τὴν ὁδόν.

l. 239. Κεἰ τὸ μηδὲν ἐξερῶ] καὶ εἰ μηδέν σοι τερπνὸν λέξω. ἢ οὕτως· εἰ καὶ τὸ μηδέν σοι μέλλω λέγειν. καὶ γὰρ ἐκ τοῦ εἰπεῖν καὶ σιγῆσαι, οὐδὲν ἄλλο λείπεται, ἢ θανάτῳ με κολάζεσθαι. ἀκόλουθον δὲ καὶ τὸ ἑξῆς διανόημα. ἐλπίζω γὰρ ὅτι οὐδὲν ἄλλο πάθοιμι ἢ τὸ μόρσιμον. ὥστε οὐδέν μοι χεῖρον ἀποβήσεται ἐκ τοῦ εἰπεῖν.

l. 240. Τῆς ἐλπ. γὰρ ἔρχ. δεδρ.] ὑπὸ γὰρ τῆς ἐλπίδος νενικημένος ἐλήλυθα. ἢ οὕτως. ἀντειλημμένος τῆς ἐλπίδος ἐλήλυθα.

l. 247. Κἀποφράγνυσαι κύκλῳ] κύκλῳ σεαυτὸν ἀσφαλίζῃ, ἢ αὐτὴν τὴν πρᾶξιν.

l. 250. Οὔκουν ἐρεῖς ποτ'] τοῦ ἀγγέλου περιπλέκοντος τὸν λόγον, καὶ εὐλαβουμένου σημῆναι τὸ πραχθὲν, ὅπερ ἤθελεν ὁ Κρέων ἀκοῦσαι. εὐέλπιν αὐτὸν ποιεῖ ὡς ὅτι οὐδὲν πείσεται. οὐ γὰρ ἀπειλεῖ κολάζειν εἰπεῖν, ἀλλά φησιν ὅτι δηλώσας τὸ πρᾶγμα, ἄπειθι ἀθῷος. δίδωσιν οὖν καὶ ἀνδράσι βασιλικοῖς τὸ ψεύσασθαι διὰ τὸ χρήσιμον.

l. 252. Διψίαν] ξηράν.

l. 253. Κόνιν παλύνας] βαλὼν, ἢ λεπτύνας τὴν λεγομένην χυτὴν γῆν.

l. 256. Δικέλλης] πελέκεως. ἀξίνης.

Στύφλος] σκληρά.

l. 257. Ἀρρὼξ] μὴ ἐρρωγμένη.

Οὐδ' ἐπημαξευμένη] ἐσκαμμένη.

l. 258. Ἀλλ' ἄσημος ὁ 'ργάτης τις ἦν] ὁ τοῦτο ἐργασάμενος ἄγνωστος ἦν. ἐκπλῆξαι δὲ αὐτὸν βούλεται ὡς ὅτι ἔκ τινος τῶν κρειττόνων γέγονεν.

l. 261. Τυμβήρης μὲν οὔ] οὐ κατὰ βάθος ἦν τεθαμμένος, ἀλλ' ὡς ἔοικε, ἐπιβεβλημένη ἦν ἡ ἄμμος. τοῦτο δὲ ἐποίησεν ὁ θάψας νόμου χάριν. οἱ γὰρ νεκρὸν ὁρῶντες ἄταφον, καὶ μὴ ἐπαμησάμενοι κόνιν, ἐναγεῖς εἶναι ἐδόκουν. ὥσπερ οὖν τὸ τῆς ἀσεβείας τις ἔγκλημα φεύγων λεπτὴν κόνιν ἐπιχέει τοῖς νεκροῖς, οὕτως ἦν καὶ ἐπ' ἐκείνῳ τοῦ Πολυνείκους. καὶ τοῦτο δὲ ἡ Ἀντιγόνη καθαρσίων ἕνεκα πεποίηται. λόγος δὲ ὅτι Βουζύγης Ἀθήνησι κατηράσατο τοῖς περιορῶσιν ἄταφον σῶμα.

l. 266. Φύλαξ ἐλέγχων φύλακα] ἐπεὶ ἐκ διαδοχῆς αἱ φυλακαὶ γίγνονται, ἠπορημένου εἰς τὴν τίνος φυλακὴν ἐγεγόνει.

l. 268. Εἷς γάρ τις ἦν ἕκαστος] ἕκαστος μὲν γὰρ τὸν πλησίον ἐδόκει πεπραχέναι, ἀκριβῶς δὲ αὐτὸν κατελέγχειν οὐκ ἐδύνατο.

l. 270. Ἡμεν δ' ἕτοιμοι καὶ μύδρ.] σίδηρον πεπυρακτωμένον. εἰώθασι γὰρ οἱ ὀμνύοντες ταῦτα ποιεῖν. μύδρους γὰρ αἴροντες ἐπαρῶνται μένειν τὰ ὅρκια ἕως αὐτοὶ φανῶσι, καὶ ῥίπτουσιν αὐτοὺς εἰς θάλασσαν,

θάλασσαν, ὅπως οἱονεὶ αἰώνια τὰ ὅρκια ὑπάρχῃ. ὡς καὶ Καλλίμαχος, Φωκείων μέχρις κε μέτρη μάγας εἰν ἁλὶ μύδρος. καὶ τὸ πῦρ δὲ διαπορευόμενοι ὤμνυον. Ἄλλως. ἕτοιμοι ἦμεν πάσαις βασάνοις ὑπομένειν πρὸς ἔλεγχον. εἰώθασι δὲ ὀμνύοντες καὶ πίστεις διδόντες, μύδρους βαστάζειν, καὶ πῦρ ὑπερβαίνειν. τοῦτο γὰρ μὴ ἐνόχους τῷ ἁμαρτήματι, ᾤοντο καὶ ἐν τούτοις μὴ ἀλγεῖν.

Μύδρους] πεπυρακτωμένος σίδηρος.

Pag. 251. l. 273. Τέλος δ' ὅτ' οὐδὲν] τὸ ἑξῆς, ὅτι δὲ ἐρευνῶσιν ἡμῖν οὐδὲν πλέον τέλος ἐφαίνετο.

l. 280. Πάλος καθαιρεῖ] ἀντὶ τοῦ καταλαμβάνει, ὥστε ἀπαγγεῖλαί σοι. ἐπειδὴ εἰς τὰ ἀγαθὰ κλήρους βάλλουσιν, ἐν ἤθει τοῦτό φησι. καὶ οὐ κληρωθ γάρ τινες λέγονται.

l. 284. Η σύννοια βουλεύει] πάλαι ἡ σύννοιά μοι βουλεύεται καὶ οἴεται μὴ καὶ θεήλατον ἐστι τὸ πρᾶγμα.

l. 285. Μεστῶσαι] πληρῶσαι.

l. 286. Ἄνους τε καὶ γέρων ἅμα] ἐναντίον γὰρ ἡ ἄνοια τῷ γήρᾳ.

l. 290. Ἀμφικίονας] τοὺς ἀμφοτέρωθεν ὑπὸ κιόνων βασταζομένους ναούς.

l. 295. Ἐρρόθουν ἐμοί] ἠρέμα ψιθυρίζοντες ὕβριζόν με.

l. 296. Κρυφῆ κάρα σείοντες] τοῦτ' ἐστι, μὴ πειθόμενοι τοῖς ἐμοῖς κηρύγμασι, μόνον συμφώνουν μοι, οὐχ οὕτω διακείμενοι.

l. 297. Λόφον δικαίως εἶχον] ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ὑποζυγίων τῶν μὴ βουλομένων ὑπὸ τὸν ζυγὸν εἶναι. ταῦτα (φησὶν) ὑπ' ἐκείνων παρῆχθαι τῶν βουλομένων λάθρα στελλοῦσαι τὴν ἡμετέραν ἀρχήν.

l. 298. Ἐκ τῶνδε τούτους ἐξεπίσταμαι] ἀπὸ τούτων (φησὶ) τῶν δυσαρεστούντων μου τοῖς κηρύγμασιν οἱ φύλακες μισθὸν λαβόντες ἔθαψαν τὸν νεκρόν.

l. 299. Παρηγμένους] ἠπατημένους.

l. 307. Μισθαρνοῦντες] μισθὸν λαβόντες.

Ἤνυσαν] ἀντὶ τοῦ ἐτιμωρήθησαν.

l. 308. Χρόνῳ ποτ' ἐξέπραξαν] ἀντὶ τοῦ, φανεροὶ ἔσονται καὶ τιμωρηθήσονται.

l. 309. Ἀλλ' εἴπερ ἴσχει Ζεύς] ὅ ἐστιν, εἰ τιμῶ καὶ σέβω τὸν Δία, καὶ μὴ ἐπιορκῶ αὐτόν.

l. 313. Οὐχ ὑμῖν ᾅδης μοῦνος ἀρκέσει] οὐκ εὐθέως ὑμᾶς τῷ ᾅδῃ παραδώσω, ἀλλὰ τιμωρίαις κρεμασταῖς παραδοὺς, βαρύτερον τὸ ζῆν τοῦ θανεῖν ὑμῖν ἀπεργάσομαι· παρὰ τὸ Ὁμηρικὸν, — οὐ σ' ἔπειτα Ἄρκιον ἐσσεῖται φυγέειν κύνας ἠδ' οἰωνούς.

l. 314. Τήνδε δηλώσηθ' ὕβριν] ὁμολογήσητε ταύτην τὴν καταφρόνησιν.

l. 315. Ἵν' εἰδότες τὸ κερδαίνειν] ἵνα μαθόντες ὅθεν δεῖ κερδαίνειν, τὸ λοιπὸν ἐκεῖνα ἁρπάζητε.

Pag. 253. l. 325. Εἰπεῖν δὲ δώσεις] ἐπιτρέψεις καὶ ἐμοὶ εἰπεῖν; ἢ ἀπέλθω;

l. 326. Οὐκ οἶσθα καὶ νῦν] ἀπίθι. καὶ γὰρ νῦν λέγων, ἀνιαρός μοι εἶ.

l. 328. Ῥυθμίζεις] σχηματίζεις. διατυποῖς.

l. 329. Ο δρῶν σ' ἀνιᾷ] συντόμως ὑπὲρ τῶν ἀγγελθέντων ἀπελογήσατο, ὡς οὐκ ὢν αἴτιος.

l. 330. Ὡς λάλημα δῆλον] λάλημα, τὸ περίτριμμα τῆς ἀγορᾶς, ὅ ἐστι πανοῦργος.

l. 331. Οὔκουν τόδ' ἔργον τοῦτο ποιήσας ποτὲ] ἀντὶ τοῦ, οὐδέποτε ἐφλυάρησα.

l. 333. Η δεινὸν ᾧ δοκεῖ γε] δεινὸν τοῦτο ἐστι τὸ ψευδῆ ὑπονοεῖν. οὐκ ἔστι γὰρ τὴν δόξαν ἐκείνων μεταστρέψαι.

l. 334. Κόμψευε νῦν τὴν δόξαν] σεμνολόγει τὴν δόκησιν. περιλάλει. κομψοὺς γὰρ ἔλεγον οὓς νῦν ἡμεῖς περιττολάλους καὶ πολυλάλους φαμέν.

Εἰ δὲ ταῦτα μὴ] τὸ ἑξῆς, εἰ δὲ μὴ φανεῖτέ μοι τοὺς ταῦτα δρῶντας.

l. 336. Τὰ δεινὰ κέρδη] γράφεται τὰ δειλά. ἀντὶ τοῦ τὰ κακά. ἀπὸ τοῦ τοὺς δειλοὺς εἶναι ἀχρείους.

l. 338. Τοῦτο γὰρ τύχη κρινεῖ] ἀπιὼν ὁ θεράπων καθ' ἑαυτὸν ταῦτα φησίν. οὐ γὰρ δυνατὸν ὑπὸ τοῦ Κρέοντος ταῦτα λέγεσθαι. ὡς καὶ ἐν τοῖς κωμικοῖς.

l. 342. Πολλὰ τὰ δεινὰ] ἐν σχήματι εἶπεν, ἀντὶ τοῦ, πολλῶν ὄντων τῶν δεινῶν, οὐδὲν ἐστιν ἀνθρώπου δεινότερον.

l. 344. Τοῦτο καὶ πολιοῦ πέραν] τοῦτο τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων.

l. 346. Περιβρυχίοισι] τοῖς ἠχοῦσιν. ἢ τοῖς καλύπτουσι τὴν ναῦν. τοῖς γὰρ ἐν τοιαύτῃ ὥρᾳ τῆς ἴσως πλέουσι, μονονουχὶ τὰ κύματα φέρεται ἡ ναῦς. ἢ, τοῖς κυματίζουσι τὴν ναῦν. τὸ μὲν γὰρ καθόλου κεκρυμμένον ὑπὸ ὕδατος, ὑποβρύχιόν ἐστιν. Ὅμηρος, Τὸν δ' ἄρ' ὑποβρύχια θῆκε πολλὸν χρόνον. τὸ δὲ ἥττον, περιβρύχιον καλεῖται.

l. 348.

l. 348. Θεῶν τε τὰν ὑπερτάταν] τοῦτο οὐς ἐν πανουργίᾳ οὐ δεῖ ἀκούειν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἐπίνοιαν αὐτῶν. εἰ γάρ τις καταμάθοι πῶς ἐπενόησαν τὸ ἀροτριᾶν, ἢ σπείρειν, θαυμάσειεν.

l. 350. Ἀποτρύεται] γεωπονεῖ. ἢ ἀποξέζει τὴν γῆν· καθότι ἐν τῷ ἀροτριᾶν ξέζει καὶ δαμάζει τὴν γῆν.

Παλλομένων] γράφεται ἰλλομένων, καὶ περικυκλουμένων τῶν ἀρότρων ἔτος ἐξ ἔτους.

l. 352. Ἱππείῳ γένει πολεῦον] ταῖς ἡμιόνοις.--αἱ γάρ τε βοῶν προφερέστεραί εἰσιν Ἑλκέμεναι νειοῖο βαθείης πηκτὸν ἄροτρον. τινὲς δὲ ἵπποις χρῶνται εἰς ἀροτριασμόν.

l. 355. Ἀμφιβαλὼν ἄγει] περιβαλὼν τοῖς δικτύοις ἀγρεύει.

l. 357. Ἐναλίαν φύσιν] τοὺς ἰχθύας.

l. 358. Σπείραισι δικτυοκλώστοις] τοῖς σχοινίοις τοῖς εἰς δίκτυον κεκλωσμένοις, οἱ συγκλείουσι τὰ δίκτυα. ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ, ἀμφιβαλὼν ἄγει.

Pag. 255. l. 359. Κρατεῖ δὲ μηχαναῖς] καθολικὸν τοῦτό φησιν, ὅτι ἐν ζώοις ὁ ἄνθρωπός ἐστι πολυμήχανος καὶ εὐτεχνος. καὶ Θεόκριτος, ---σοφόν τι χρῆμ' ἄνθρωπος. ἐπεὶ δὲ ἀνωτέρω εἶπεν ὅτι περιγίγνεται πάντων τῶν ζώων ὁ ἄνθρωπος. ἐνταῦθα τὸ μηχαναῖς προστέθηκεν ἐπὶ τῶν τιθασσευομένων. οὐ γὰρ μόνον κρατῆσαι δυνατὸς, ἀλλὰ καὶ τιθασσεῦσαι.

l. 362. Ἀμφίλοφον ζυγὸν] ἀντὶ τοῦ, περιβαλὼν αὐτῷ ζυγὸν, περὶ τὸν λόφον ὑπάγει. ἢ ἀμφίλοφον, τὸ ἀμφιτράχηλον. τὸ ἀμφοτέρωθεν συνέχοντα τοὺς λόφους τῶν ὑποζυγίων. καὶ λείπει ἡ Ὑπο. ὑπὸ ζυγὸν ἄγει.

l. 364. Καὶ φθέγμα] τὴν ἀνθρωπίνην διάλεξιν.

l. 365. Καὶ ἀστυνόμους ὀργὰς] τὴν περὶ τῶν μετεώρων φιλοσοφίαν. τὴν τῶν νόμων ἐμπειρίαν, δι' ὧν τὰ ἄστεα νέμονται, ὅ ἐστι διοικοῦνται.

l. 367. Δυσαύλων] δυσχερῆ τὸν ἐπαυλισμὸν ποιούντων.

Αἴθρια] ψυχρά.

l. 368. Δύσομβρα φεύγειν βέλη] δυσανάθητός ἐστι καὶ οἰκοδομημάτων.

l. 369. Παντοπόρος] εἰς πάντα μηχανὰς ἐξευρίσκων, καὶ ἐπ' οὐδὲν ἄπορος τῶν μελλόντων, θανάτου μόνον οὐχ εὗρεν ἴαμα.

l. 373. Νόσων δ' ἀμηχ. φυγ.] ὡς ἰατρικὴν δίαιταν, γυμναστικὴν, καὶ τὰ ὅμοια. ταῦτα δὲ οὐκ ἂν ἕτερον ζῶον μηχανήσαιτο.

l. 374. Ξυμπέφρασται] ἐπινενόηκε, καὶ γιγνώσκει.

l. 375. Σοφόν τι τὸ μηχανόεν] τὸ μηχανόεν τῆς τέχνης σοφὸν ἔχων, ὅ ἐστι, τὸ μηχανικὸν τῆς ἐπιτεχνήσεως σπεῖρον ἔχων, ὡς οὐκ ἄν τις προσεδοκήσειεν, οὐ μίαν ὁδὸν βαδίζει τὴν ἐπὶ τὰ ἀμείνω, ἀλλὰ ποτὲ μὲν ἐπὶ τὰ ἀγαθὰ φέρεται, ποτὲ δὲ ἐπὶ τὰ χείρω.

l. 379. Νόμους παρείρων χθονὸς] ὁ πληρῶν τοὺς νόμους καὶ τὴν δικαιοσύνην, ὑψίπολις γίγνεται, ὅ ἐστιν ἐν τῇ πόλει ὑψηλός.

l. 380. Ἄπολις, ὅτῳ τὸ μὴ καλὸν] ἄπολις δὲ ἐκεῖνος καὶ ταπεινὸς τῇ πολιτείᾳ ᾧ τινι μὴ τὸ καλὸν σύνεστι, καὶ ὅστις οὐ μετὰ τόλμης τὸ καλὸν ἐκπληροῖ.

l. 385. Ὃς τάδ' ἔρδει] ὃς τοιοῦτον ἐπιτετήδευκε βίον.

l. 386. Ἐς δαιμόνιον τέρας] ὁρῶντες ἑλκομένην τὴν Ἀντιγόνην ἐκπλήττονται, ὅτι γυνὴ ἦν ἡ ὑπερβᾶσα τὸ κήρυγμα.

Ἀμφινοῶ] περισσὴ ἡ Ἀμφι.

l. 391. Ἀπιστοῦσαν] μὴ πειθαρχοῦσαν.

Pag. 257. l. 398. Προὔβη] ἐξέβη.

l. 399. Ἀπώμοτον] ἀντὶ τοῦ ἀπηγορευμένον καὶ ἀπροσδόκητον. ἀντὶ τοῦ, οὐκ ὀφείλει τις ἀπομόσασθαι περί τινος ὅτι οὐκ ἂν αὐτὸ πράξειεν. ἡ γὰρ πρώτη δόκησις ἐκκρούεται ἀπὸ τῆς ἐπιγιγνομένης δόξης δευτέρας. τοῦτο δέ φησιν ὅτι τοῦ Κρέοντος ἀπειλήσαντος, τότε ἀμέσως μηκέτι ἐμφανὴς ἐστάθη· νῦν δὲ εὑρὼν τὴν Ἀντιγόνην, πάλιν ἐλήλυθε.

l. 400. Ψεύδει γὰρ ἡ 'πίνοια] ψευδῆ ποιεῖ. ἡ γὰρ ἐπίνοια (ὅ ἐστιν ἡ ἐπιοῦσα γνώμη) τὴν ἀπελπίσασαν γνώμην ψευδῆ ποιεῖ.

l. 403. Ἀλλ' ἡ γὰρ ἐκτὸς καὶ παρ' ἐλπίδας] ἡ ἀπροσδόκητος χαρὰ οὐκ ἔοικεν εἰς τὸ μέγεθος τῇ ἄλλῃ ἡδονῇ. ὅ ἐστι, πᾶσαν ἡδονὴν νικᾷ τὸ μέγεθος τῆς παρ' ἐλπίδα χαρᾶς.

l. 405. Καίπερ ὢν ἀπώμοτος] καίπερ ὀμωμοκὼς μὴ ἐλθεῖν.

l. 407. Κλῆρος ἐνθάδ' οὐκ ἐπάλλετο] ἄνω γὰρ εἶπεν ὅτι κληρωτὸς ἦλθε.

l. 408. Θ' οὕρμαιον] τὸ ἕρμαιον. τὸ κέρδος.

l. 411. Δίκαιός εἰμι τῶνδ' ἀπηλλάχθαι]

λάχθαι] ἀντὶ τοῦ, μὴ ὑποπίπτειν.

l. 415. Ὃν σὺ τὸν νεκρὸν ἀπεῖπας] τὸ ἑξῆς, τὸν νεκρὸν ὃν σὺ ἀπεῖπας θάπτειν. οὕτως δὲ χρῶνται οἱ παλαιοὶ, ὥστε δύο ἄρθρα προτακτικόν τι καὶ ὑποτακτικὸν κατὰ τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος παραλαμβάνειν. Κρατῖνος, Ὅνπερ Φιλοκλέης τὸν λόγον διέφθορεν.

l. 417. Καὶ πῶς ὁρᾶται] ποίῳ τρόπῳ αὐτὴν συνελάβετε καὶ κατειλήφατε.

l. 420. Πᾶσαν κόνιν σήραντες] ἀποψήξαντες.

l. 421. Μυδῶν τε σῶμα] μυδῶν, ἰχῶρα ἀποπέμπον. τουτέστι, διαλελυμένον, καὶ διύγρον τὸν ἀπὸ σήψεως ἰχῶρα ἀποστάζον. ὡς τὸ, δάκρυσι μυδαλέον.

l. 422. Ὑπήνεμοι] ἀντὶ τοῦ ὑπὸ τὸν ἄνεμον, οὐκ ἐναντίον τοῦ ἀνέμου, ἀλλ' ἐρραμμένοι ἀπὸ τοῦ νεκροῦ, ὅπως μὴ φέρῃ πρὸς ἡμᾶς τὴν ὀσμήν.

l. 424. Ἐπιρρόθοις] λοιδόροις, ὑβριστικοῖς.

l. 429. Τυφὼς ἀείρας] τυφὼς λέγεται ὁ καταιγιδώδης ἄνεμος, Ἡσίοδος, Ἐκ δὲ τυφωέος ἔστ' ἀνέμων μένος ὑγρὸν ἀέντων.

Σκηπτὸς] σκηπτὸς λέγεται πᾶν πνεῦμα θυελλῶδες, ὅταν συνηρείδῃ τῇ γῇ, καὶ πάλιν ἄνω αἴρῃ. τὸ δὲ τοιοῦτον, καὶ στρόβιλον τινὲς καλοῦσι, παρὰ τὸ στρέφειν.

Οὐράνιον ἄχος] τὸ λυποῦν τὸν αἰθέρα, καθὸ ταράσσει αὐτόν. τὴν κόνιν. τὸν τυφώνιον ἄνεμον.

l. 432. Μύσαντες δ' εἴχομεν] ἀντὶ τοῦ ἀντείχομεν πρὸς τὴν κόνιν.

Pag. 259. l. 433. Κἀνακωκύει πικρᾶς ὄρνιθος ὀξὺν φθόγγον] τὸ φιλόστοργον τῆς κόρης διὰ τούτων ὁρᾶται. θάψασα γὰρ οὐκ ἠμέλησε δακρύων καὶ θρηνημάτων.

l. 436. Ψιλὸν] γυμνὸν τῆς κόνεως.

l. 439. Διψίαν] ξηράν. γράφεται διψίαν ξέρει.

l. 440. Πρόχου] προχόου.

l. 441. Τὸν νέκυν στέφει] κοσμεῖ, κύκλῳ περιρραίνει.

l. 442. Ἱέμεσθα] ἐπορθυόμεθα. ὁρμώμεθα.

l. 443. Οὐδὲν ἐκπ.] παρεῖσφερον γινομένην.

l. 444. Ἀλλ' ἡδέως ἔμοιγε κἀλγ.] ὁμολογοῦσης αὐτῆς ἡδέως καὶ ἀλγεινῶς ἥκειν.

l. 448. Τοὺς φίλους ἄγειν] φίλους φησὶ διὰ τὸ εἶναι τὴν Ἀντιγόνην τοῦ βασιλικοῦ γένους.

l. 449. Ἀλλὰ πάντα ταῦθ' ἥσσω] ἀντὶ τοῦ, ἀλλ' οὐδὲν γὰρ προκρίνω τῆς ἐμῆς σωτηρίας.

l. 454. Σὺ μὲν κομίζοις ἂν] πρὸς τὸν ἄγγελον φησὶν ὁ Κρέων.

Η θέλεις] ὅποι καὶ θέλεις.

l. 460. Ου γάρ τι μοι Ζεὺς ἦν] Ἡ Δίκη (φησὶ) καὶ ὁ Ζεὺς ὥρισαν ὥστε θάπτεσθαι τοὺς νεκρούς· εἰ οὖν ἦσαν αὐτοὶ τοῦτο ἀποκηρύξαντες καὶ κελεύσαντες μὴ θάπτεσθαι τὸν νεκρὸν, ἐπείσθην ἂν αὐτοῖς. θέλει δὲ εἰπεῖν ὅτι ἀπὸ τῆς φύσεως δίκαιον ἡγημαι θάπτειν τὸν ἀδελφόν.

l. 464. Ὡς ἄγραπτα] τινὲς φασὶ τὰ γραπτά. οὐ γὰρ ἄγραφοι τῶν θεῶν οἱ νόμοι.

l. 466. Ου γάρ τι νῦν γε [οὐ γάρ τι σήμερον (φησὶ) ταῦτα ἐγένετο, ἀλλ' ἔστιν ἀΐδια, καὶ ἀρχὴν αὐτῶν οὐδεὶς οἶδε.

l. 268. Τούτων ἐγὼ] ἀντὶ τοῦ, ὑπὲρ τούτων ἐγώ.

l. 471. Ει μὴ σὺ προὐκήρυξας] τὸν θάνατον δηλαδή.

Ει δὲ τοῦ χρόνου] τοῦ εἱμαρμένου δηλονότι.

l. 476. Παρ' οὐδὲν ἄλγος] οὐδεμία λύπη.

Pag. 261. l. 477. Ηνεχόμην] ἠνεχόμην ὑπέμεινον.

l. 479. Σοὶ δ' εἰ δοκῶ νῦν μῶρα] εἰ δοκῶ παρὰ σοὶ δίκην προσῆπτειν, οὐκ ἔστι διὰ ἐμὲ ἡ ἄνοια, ἀλλὰ διὰ σέ. ὥστε δεῖ μὴ τὴν ἰδίαν πλάνην τοῖς πλησίον ἐπιφέρειν.

l. 481. Δηλοῖ τὸ γέννημ' ὠμὸν] τὸ σκληρὸν αὐτῆς τοῦ φρονήματος ὁμολογεῖ πατέρα τὸν Οἰδίποδα.

l. 485. Περισκελῆ] περισκληκότα, ἢ κεκαμμένα.

l. 494. Η νῦν] ὄντως δή.

l. 495. Ει ταῦτ' ἀνατεὶ] εἰ ταῦτα τὰ τολμήματα καὶ ἡ νίκη αὕτη χωρὶς βλάβης καὶ τιμωρίας.

l. 496. Ἀλλ' εἴτ' ἀδελφῆς, εἴθ' ὁμαιμονεστέρας] εἴτε ἐξ ἀδελφῆς ἐμῆς, εἴτε οἰκειοτέρας καὶ συγγενικωτέρας πάντων τῆς οἰκείας (τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ, τοῦ παντὸς ἡμῖν Ζηνὸς ἑρκίου κυρεῖ) αὐτὴ οὐκ ἀπέστη.

l. 500. Τοῦδε βουλεῦσαι τάφου] λείπει ἡ περί.

l. 502. Ἐπήβολον φρενῶν] κυρίαν τῶν φρενῶν, καὶ ἐχουσῶν ἐν αὐτῇ.

l. 502. Φιλεῖ δ' ὁ θυμὸς] εἴωθεν ἡ ψυχὴ τῶν λάθρα τι κακὸν τεχνωμένων προαλίσκεσθαι, καὶ ἑαυτὴν καταφανῆ ποιεῖν

εἶν πρὶν φωραθῆναι. Ἄλλως. τὴν λάθρα τι βουλομένων δρᾶν ὁ θυμὸς προκλέπτεται, καὶ περὶ τὴν κατάστασιν τοῦ σώματος ἔνδηλόν τι γίγνεται τὸ κατηγοροῦν τῆς πράξεως αὐτῶν.

l. 505. Μισῶ γε μέντοι] μισῶ τὴν ἁμαρτάνοντα καὶ ἐπικοσμοῦντα τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῦ. τοῦτο δέ φησιν ὅτι ἁλοῦσα ἡ Ἀντιγόνη ἔφασκε τῷ θείῳ νόμῳ ἐπαρκεῖν.

l. 509. Ὡς ἐμοὶ τῶν σῶν λόγων] τὸ κήρυγμα τοῦ Πολυνείκους αἰτιᾶται.

l. 513. Κατίσχον] ἀντὶ τοῦ ἴσχον.

l. 516. Ἀλλ' ἡ τυραννὶς] οὐκ ἐν ἐπαίνῳ τοῦτο τῆς τυραννίδος, ἀλλ' ἔχει τι εἰρωνείας ὁ λόγος.

l. 518. Σὺ τοῦτο μούνη] σοὶ μόνη τοῦτο δοκεῖ δίκαιον εἶναι, ταφῆναι τὸν Πολυνείκην

l. 519. Σοὶ δ' ὑπίλλουσι στόμα] γιγνώσκουσι καὶ οὗτοι, διὰ δέ σε τὸ στόμα συστέλλουσι, καὶ σιωπῶσιν. ἤ, στρέφουσι σοῦ διὰ τοῦ στόματος λόγους.

l. 520. Τῶνδε χωρὶς εἰ φρονεῖς] ἀντὶ τοῦ, παρὰ τούτους φρονοῦσα.

Pag. 263. l. 624. Τιμᾶς χάριν] ἀντὶ τοῦ νέμεις.

l. 627. Οὐ γάρ τι δοῦλος ἀλλ' ἀδελφὸς] οὐ τοιοῦτός ἐστιν ὁ ἀπολόμενος ὥστε εἰς χάριν τοῦ Ἐτεοκλέους ἐᾶσαι αὐτὸν ἄταφον. οὐ γὰρ τοσοῦτον αὐτοῦ ὑπερβέβηκεν. οὐ δεῖ οὖν σκοπεῖν εἴ τι ἐκείνῳ ἀποθύμιον ποιῶ, ἀλλ' εἰ κοινῆς τῆς φύσεως ἔλαχεν.

l. 529. Τοὺς νόμους] γράφεται ἴσους. λείπει δὲ τὸ θάπτειν.

l. 531. Τίς οἶδεν εἰ κάτω 'στὶν] γράφεται κάτωθεν, ἀντὶ τοῦ κάτω. ὡς τό, Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθεν, ἀντὶ τοῦ ἐγγύς. ὁ δὲ νοῦς, τίς οἶδεν εἰ καθ' ᾅδου ἀλλήλοις διαλεχθέντες, ἡγοῦνται εὐσεβῆ τάδε;

l. 533. Οὔτοι συνέχθειν, ἀλλὰ συμφιλεῖν] τὰς φιλίας (φησὶ) κοινὰς ποιοῦμαι, ἀλλ' οὐ τὰς ἔχθρας ἐν δέ τισιν οὕτως, εἰ καὶ ἐχθαίρουσιν ἀλλήλους οἱ ἀδελφοί, ἐγὼ οὐ τοιαύτη εἰμὶ τὴν φύσιν ὥστε σὺν ἑτέρῳ αὐτῶν ἐχθαίρειν τὸν ἕτερον, ἀλλὰ συμφιλεῖν τοῖς φιλοῦσι.

l. 536. Καὶ μὴν πρὸ πυλῶν] εἰκὸς μετὰ τὴν Ἰσμήνην ὑπὲρ τῆς ἀδελφῆς ἀγωνιῶσαν συγνάζειν, οὐδὲν δὲ ἧττον καὶ διότι ὑποπτεύεται.

l. 537. Φιλάδελφα] ἀντὶ τοῦ φιλαδέλφως.

l. 538. Νεφέλη δ' ὀφρύων ὕπερ] ἐὰν ᾖ δοτικὴ τῇ νεφέλῃ, ἔσται ὁ λόγος, τῇ νεφέλῃ, τουτέστι τῇ συννότητι τῇ ὑπὲρ τῶν ὀφρύων, τὸ αἱματόεν ῥέεθος αἰσχύνει ἡ Ἰσμήνη, τέγγουσα εὐῶπα παρειάν. ἐὰν δὲ κατ' ὀρθὴν ᾖ ἡ νεφέλη, ἔσται μεταξύ, ἡ νεφέλη δ' ὀφρύων ὕπερ· ἵνα τὸ ἑξῆς τοῖς πρώτοις συνάπτηται, καὶ μὴν πρὸ πυλῶν ἥδ' Ἰσμήνη φιλάδελφα δάκρυα λειβομένη, αἱματόεν ῥέεθος αἰσχύνει, τέγγουσα εὐῶπα παρειάν.

Νεφέλη δ' ὀφρύων ὕπερ αἱματόεν ῥέεθος αἰσχύνει] τὸ ἐπὶ τῷ προσώπῳ ἐρύθημα, ἀλληγορικῶς δὲ εἶπε τὴν νεφέλην· ὡς γὰρ ἡ νεφέλη συννοίαν καὶ ὁμιχλώδη τὴν ἡμέραν ποιεῖ, οὕτω καὶ ταύτην διάδηλον φησὶ γίγνεσθαι ταῖς ὀφρύσι συμφράζουσαν, καὶ τὸ πρόσωπον συννοῦν καὶ κατηφέστερον πεποιηκυῖαν.

l. 541. Ὡς ἔχιδν'] ἡ γὰρ ἔχιδνα λάθρα καθεζομένη τῶν ἀνθρώπων ἐκπίνει τὸ αἷμα.

Ὑφειμένη] ὑποχαλωμένη ἐαθεῖσα, ἀπολαυθεῖσα.

l. 545. Ἢ 'ξομεῖ] ἢ ἀπαρνῇ εἶναι συνίστορα

l. 546. Ὁμορροθεῖ] ὁμοφωνεῖ. ὅρα δὲ πῶς ἑαυτὴν πρόδηλον ὡς συκοφαντῆς ποιεῖ. ὁμολογεῖ πεπραχέναι, ταύτης συντιθεμένης· ὅπερ ἀδύνατον.

l. 548. Ἀλλ' οὐκ ἐάσει τοῦτό γ' ἡ δίκη] ἡ μὲν μὴ δράσασα ὁμολογεῖ πεπραχέναι, καὶ κεκοινωνηκέναι διὰ τὸν πόθον τῆς ἀδελφῆς· ἡ δὲ σπουδάζει ζῶσαν αὐτὴν διαφυλάξαι.

l. 550. Ἀλλ' ἐν κακοῖς τοῖς σοῖς] καὶ διὰ τοῦτο μὴ δεδρακέναι ὁμολογῇ.

l. 551. Ξύμπλουν] κοινωνόν.

l. 552. Ὧν τοὔργον] ἀντὶ τοῦ, ὑφ' ὧν τὸ ἔργον πεπρακται αἰτιῶν.

l. 555. Τὸν θανόντα θ' ἁγνίσαι] ἀντὶ τοῦ τιμῆσαι.

Pag. 247. l. 559. Τοῦδε γὰρ σὺ κηδεμὼν] ἢ τοῦ βίου, ἐπεὶ φιλοζωοῦσα οὐ συνέπραξας· ἢ τοῦ Κρέοντος, ἐπεὶ μὴ παρέβης αὐτοῦ τὰ ψηφίσματα.

l. 560. Ὠφελουμένη] ἀντὶ τοῦ ὠφελοῦσα.

l. 561. Εἰ γελῶ γ' ἐν σοὶ γελῶ] εἰ γελῶ (φησὶν) ἐπὶ σοί, ἀλγοῦσα γελῶ. ὅτι δὲ καταγελῶ σου ὅτι οὐκ ἠθέλησας μοι συμποιῆσαι

l. 562. Τί δῆτ' ἂν ὠφελοίμην] ἀντὶ τοῦ, ποίαν μηχανὴν εὕροιμι.

l. 566. Ἀλλ' οὐκ ἐπ' ἀρρήτοις] ἀντὶ τοῦ, προεῖπόν σοι τὰς ἐσομένας τιμωρίας ἐν τῇ παραβάσει· ἀλλ' οὔπω παρὰ γνώμην μου ταῦτα πέπραχας· ἀλλὰ κἀμοῦ συνειδυίας τὰ πραττόμενα.

l. 567. Καλῶς σὺ μέντοι, τοῖς δ' ἐγὼ 'δόκουν φρονεῖν] σεαυτῇ καλῶς ἐδόκεις φρονεῖν

φρονεῖν, μὴ συμπαρέπλευσά μοι.

Τοῖς δ' ἐγὼ] τούτοις δ' ἐγὼ, ἢ τοῖς ἀνδράσιν, ἢ τοῖς ἐμοῖς δόγμασι. τινὲς δὲ, τῷ νόμῳ καὶ δικαίῳ.

l. 568. Ἴση νῷν ἐστὶν ἡ 'ξαμαρτία] ὅτι σὺ μὲν ἔπραξας, ἐγὼ δὲ συνῄδειν.

l. 569 Ἡ δ' ἐμὴ ψυχὴ πάλαι] ἐστὶ, προηκαμένη τοῦ ζῆν, βοηθῆσαι βουλομένη τῷ ἀδελφῷ.

l. 571. Τὴν μὲν ἀρτίως ἄνουν πεφάνθαι] τὴν Ἰσμήνην, ὅτι μὴ συνειργάσατο, καὶ ῥίπτει ἑαυτὴν εἰς κίνδυνον.

l. 573. Οὐ γάρ ποτ' ὦ 'ναξ] τοῦτο φησὶν ὑπεραπολογουμένη τῆς Ἀντιγόνης, ὅτι εἰ καὶ κακῶς ποιεῖ, μεταβληθήσεται. οὐ μένει γὰρ οὐδὲ ὁ ἐξ ἀρχῆς κακὸς νοῦς τοῖς κακῶς φρονήσασι. πρὸς ὃ φησι Κρέων, σοὶ γοῦν μένει κακὸς ὁ νοῦς, ὁπότε εἵλου τῶν κακῶν εἶναι κοινωνός.

l. 577. Μὴ λέγ'. οὐ γάρ ἐστ' ἔτι] ἀντὶ τοῦ, μὴ φρόνει ὅτι ἐν τοῖς ζῶσίν ἐστι.

l. 578. Νυμφεῖα] ἀντὶ τοῦ τὴν νύμφην.

l. 579. Ἀρώσιμοι] παιδοποιήσιμοι. εὐγεώργητοι.

l. 580. Ἡρμοσμένα] τὰ τοῦ γάμου φησί.

l. 581. Γυναῖκας υἱάσι στυγῶ] τὸ συνέπειαν δηλονότι.

l. 583. Καὶ σοῦ καὶ τὸ σὸν λέχος] τὸ σὸν, τὸ ὑπὸ σοῦ ὀνομαζόμενον ἐστὶ τὸ ὄνομα τῆς νύμφης ὃ σὺ προβάλλῃ.

l. 587. Καὶ σοί γε κἀμοί] οὐ μόνον ταύτῃ ἀρέσαι τὸ ἀποθανεῖν, ἀλλὰ καὶ σοί. μηκέτι οὖν μοι τριβὰς ἐμβάλλετε. ἢ, καὶ ἐμοὶ καὶ σοὶ δέδοκται μηκέτι διατρίβειν ἐν τοῖς λόγοις.

l. 588. Ἐκ δὲ τοῦδε χρὴ] ὁ δὲ ἀντιπαρέχει. λέγει γὰρ ὅτι χρὴ λοιπὸν μὴ ἀνειμένας εἶναι (ἤγουν αὐτεξουσίους) ταύτας τὰς γυναῖκας, ἀλλὰ φρουρεῖσθαι. φεύγειν γὰρ εἰώθασι καὶ οἱ τολμηροὶ, πλησιάζοντα ὁρῶντες τὸν θάνατον.

l. 592. Εὐδαίμονες, οἷσι κακῶν] ἀπὸ κοινοῦ τὸ αἰών. οἷς γὰρ ἂν σεισθῇ δόμος, τούτοις ὁ αἰὼν οὐδὲν ἄτης ἐλλείπει, ἕρπων ἐπὶ τὸ πλῆθος τῆς γενεᾶς, ἅμα πάντα ἐπιφέρει τὰ δεινά. ὥστε ὅμοιόν ἐστι τὸ οἴκων κίνημα, τῷ ἐκσεισθέντι κύματι ταῖς τοῦ Βορέου πνοαῖς· ὡς γαλήνης οὐ ῥᾳδίως τυγχάνουσιν ὅσοι ἐν κλύδωνι γίγνονται, ἀλλ' οὐδὲ δυστυχίᾳ περιπίπτων οἶκος, εὐχερῶς ἀναπνεῖ.

l. 598. Ὅμοιον ὥστε ποντίας ἁλὸς] τὸ ἑξῆς, ὅμοιον ὡς ὅταν θρήσσῃσι ποντίαις δυσπνόοις πνοαῖς οἶδμα ἔρεβος ὕφαλον ἐπιδράμῃ· ἀντὶ τοῦ, ἐκ βάθους κινήσῃ τὴν θάλασσαν, τὰ γὰρ βαθέα, μέλανα ἐκάλουν. Ὅμηρος, Δνοφερὸν χέει ὕδωρ. καὶ ὁ Ποσειδῶν, κυανοχαίτης.

Pag. 267. l. 599. Ἔρεβος] μέλαν.

l. 601. Δυσάνεμον] τὴν ὑπὸ ἀνέμων ταραχθεῖσαν.

l. 602. Στένῳ] λείπει ἡ Σὺν, ἵνα ᾖ, συστόνῳ.

Ἀντιπλῆγες] ἀντιπληττόμεναι.

l. 607. Ἀπαλλάσσει] καταβάλλει, καταφέρει.

Γενεάν] τὸ γένος τὸ ἐπιγιγνόμενον οὐκ ἀπαλλάσσει τὴν γενεὰν, ἀλλ' ἀεὶ ἐν συμφορᾷ ἐστι.

l. 610. Νῦν γὰρ ἐσχάτας ὕπερ] λείπει ἄρθρον τὸ ὅ. τὸ δὲ λεγόμενον, ἐστὶ τοιοῦτο. νῦν γὰρ ὅπερ ἐτέτατο, φησὶ καὶ σωτηρία ἦν τοῖς οἴκοις τοῦ Οἰδίποδος, ἐσχάτης ὑπὲρ ῥίζης. ἀντὶ τοῦ, ὅπερ ἔβλαστεν ἄνω τῆς ῥίζης, θάνατος καταλαμβάνει. νῦν γὰρ (φησὶν) ὅπερ ἦν λείψανον γενεᾶς, τοῦτο μέλλει καλύπτειν ἡ κόνις. τὸ καταλειφθὲν φησὶν ἀπὸ Οἰδίποδος βλάστημα.

l. 612. Κατ' αὖ νιν] αὐτὴν τὴν ῥίζαν· ἐὰν δὲ στίξωμεν κατ' αὖ νιν, οὐδὲν λείπει τῇ λέξει.

l. 613. Ἀμᾷ κόνις] θερίζει. καὶ ἐκκόπτει. ἢ καλύπτει.

l. 614. Λόγου τ' ἄνοια] ἁμαρτία, ὅτι οἰστρηθεῖσα ὑπὸ τῶν ἐριννύων Ἀντιγόνη τοῦτο τετόλμηκε.

l. 615. Τεὰν Ζεῦ δύναμιν] τοῦτό φησιν ὅτι περιουσίᾳ τοῦ Διὸς πάντα γίγνεται.

l. 616. Κατάσχοι] δυνατικῶς, ὡς ποιῆσαι τρίτου προσώπου. ὑπερηφανίᾳ κρατῆσαι δύναται.

l. 618. Ὁ παντογήρως] ὁ ἀσθενείας παραίτιος. τὸ γὰρ γῆρας, ἀσθενές ἐστιν. ἀσθενοῦμεν δὲ τῇ γλυκείᾳ προσβολῇ τοῦ ὕπνου κατεχόμενοι. ἢ παντογήρως, ὁ αἰώνιος, καὶ ἄγει γῆρας τοῖς ἀνθρώποις καὶ πᾶσι τοῖς ζώοις παραμένων.

l. 619. Οὔτ' ἀκάματοι θεῶν μῆνες] ἀντὶ τοῦ ἢ τοῦ χρόνου περίοδος.

l. 620 Ἀγήρῳ δὲ χρόνῳ δυνάστης] ἀντὶ τοῦ, δυναστεύων καὶ ἄρχων τοῦ ἀγηράτου χρόνου κατέχεις τὸν ὄλυμπον. ἀγήρων δὲ τὸν τῶν θεῶν χρόνον φησὶν, ἐπεὶ μήτε ὑπὸ δυστυχιῶν, μήτε ὑπὸ ὕπνου ἐλαττοῦται.

l. 623. Τό τ' ἔπειτα] τὸ ἐσόμενον, καὶ μετ' ἐκεῖνο μέλλον. καὶ πάλιν ἐσόμενον. τινὲς δὲ τὸ ἔπειτα ἰδίως ἐπὶ ἐνεστῶτος λελέχθαι φασὶν, ἀντὶ τοῦ νῦν.

l. 624. Καὶ τὸ πρὶν ἐπαρκέσαι] ὅ ἐστιν, ἀεὶ δυναμένην βοηθεῖν.

l. 625. Νόμος δ' οὐδὲν ἕρπων] ὁ κατὰ πᾶσαν πόλιν ἕρπων νόμος. ὅ ἐστι πάντες ἄνθρωποι. Ἄλλως. οὐδεὶς (φησιν) ἐστὶ νόμος ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν ὥστε φεύγειν τοὺς ἀνθρώπους τὸ συμβησόμενον. ἢ οὕτως, οὐδείς ἐστι νόμος ὃς δύναται τῶν ἤδη τελεσθέντων κακῶν προσάγειν βοήθειαν. ἢ οὕτως, ὁ δὲ νόμος ὁ πάντων ἀνθρώπων κοινὸς τοῦτο ἔχει, μηδένα ζῆν ἄνευ λύπης.

l. 626. Θνατῶν βιότῳ πάμπολις ἐκτὸς ἄτας] ὁ λόγος, σὺ μὲν ὦ Ζεῦ ἀγήρως τε καὶ δυνάστης εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον. εἰ ἡ δὲ τῶν ἀνθρώπων πολιτεία οὐδέποτε χωρὶς κακῶν ἐστιν.

l. 628. Ἁ γὰρ δὴ πολύπλαγκτος] οὐδὲν (φησὶ) περὶ τῶν μελλόντων ἐπίστανται οἱ ἄνθρωποι, ὥς περ ὁ Ζεύς. ἠπάτησε δὲ πολλοὺς ἡ ἐλπὶς, κούφους ἔρωτας ἐμβάλλουσα. τὰ ἀδύνατα γὰρ ἐλπίσαντες ἐσφάλησαν. ἔρωτας δὲ λέγει καὶ τὰς ἐπιθυμίας.

l. 631. Κουφονόων ἐρώτων] ἀντὶ τοῦ τῶν κούφων ἐπιθυμιῶν, ἐν αἷς πολλοὶ ἠπάτηνται, ἕτερα προσδοκήσαντες, ἑτέρων ἀποβάντων.

l. 632. Εἰδότι δ' οὐδὲν, ἕρπει] τῷ ἀνθρώπῳ οὐδὲν εἰδότι ἐπέρχεται.

l. 633. Προσαύρῃ] προσφέρῃ. πρὶν τοῖς δεινοῖς ἐπικύρσῃ, καὶ εἰς αὐτὸν ἐμπέσῃ τὸν κίνδυνον.

Pag. 269. l. 635. Σοφίᾳ γὰρ ἔκ του κλεινὸν ἔπος] μετὰ σοφίας γὰρ ὑπό τινος ἀοίδιμον καὶ κλεινὸν ἔπος πέφανται, Ὅταν δ' ὁ δαίμων ἀνδρὶ πορσύνῃ κακὰ, Τὸν νοῦν ἔβλαψε πρῶτον ᾧ βουλεύεται.

l. 640. Πράσσει δ' ὀλιγοστὸν] ἀντὶ τοῦ οὐδὲ ὀλίγον.

l. 645. Τάλιδος] τάλις λέγεται παρ' Αἰολεῦσιν ἡ ὀνομασθεῖσά τινι νύμφη. Καλλίμαχος, Αὐτίκα τὴν τάλιν παιδὶ σὺν ἀμφιθαλεῖ.

Ἥκει μόρον] λείπει ἡ διὰ, διὰ τὸν μόρον

l. 646. Ἀπάτας λεχέων ὑπεραλγῶν] ὑπεραλγῶν τῆς τῶν λεχέων ἀπάτης (ὅ ἐστιν ἀποτυχίας) ἀχθόμενος.

l. 647. Τάχ' εἰσόμεθα] ὁ λόγος παροιμιακὸς, ὁπότε μὴ στοχασμοῖς χρώμεθα, ἀλλ' αὐτόπται τῶν πραγμάτων γινόμεθα. προγινώσκει μὲν γὰρ καὶ ὁ μάντις, ἀλλὰ στοχασμοῖς χρῆται. τάχα οὖν ἀκριβῶς γνωσόμεθα ταῦτα παρὰ τοῦ παιδὸς πυνθανόμενος.

l. 648. Τελείαν ψῆφον] τελείαν, τὴν ἤδη τετελεσμένην. τοῦτο δέ φησιν ὡς μὴ μεταβουλευσάμενος. ἢ τὴν τέλος ἐπάγουσαν τῇ Ἀντιγόνῃ.

l. 652. Ἀπορθοῖς] ὀρθῶς καθηγῇ.

l. 653. Ἐμοὶ γὰρ οὐδεὶς ἀξίως] οὐδείς μοι προκριθήσεται γάμος τῆς σῆς ἀρχῆς, καλῶς σου ἄρχοντος. πανταχοῦ δὲ μετὰ παρατηρήσεως.

l. 654. Μείζων φέρεσθαι] προκρίνεσθαι.

l. 655. Διὰ στέρνων ἔχειν] ἀντὶ τοῦ ἐνθυμεῖσθαι.

l. 656. Γνώμης πατρ. πάντ' ὄπ.] τῆς πατρῴας γνώμης πάντα εἶναι δεύτερα δεῖ, χρὴ τὸν τὴν πατρῴαν περὶ παντὸς γνώμην, περὶ τῶν ἄλλων οὐδένα λόγον ἔχειν. ἀσφαλῶς δὲ προσέθηκε τὸ πάντα, μὴ ἄρα ἐκ τοῦ παιδὸς ὑπαντηθῇ, ὅτι πλὴν τῶν χρησίμων.

l. 661. Πλὴν ἀνωφελεῖς πόνους] γράφεται πέδας. ἤγουν, ἐμπόδιον, δεσμοὺς, κώλυμα τοῦ πράττειν ἃ βούλεται.

l. 665. Ψυχρὸν παραγκάλισμα] οὐδὲν φίλημα. στέργηθρον. κοινώνημα. παρακοίμημα. περιπλοκή.

l. 668. Πτύσας] ἐν οὐδενὶ λόγῳ θέμενος. καταφρονήσας.

Pag. 271. l. 674. Εἰ γὰρ δὴ τά γ' ἐγγενῆ φύσει] εἰ γὰρ τοὺς ἐμοὺς (φησὶ) ἀκόσμους βιοῦντας μὴ τιμωρήσαιμι, οὐδὲ τῶν ξένων περιγενήσομαι. ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ Θρέψω, ἀντὶ τοῦ ἕξω.

l. 676. Ἐν τοῖς γὰρ οἰκείοισιν] εἰ οὖν τηρεῖ τὰ νόμιμα καὶ τὰ δίκαια ἐπὶ τῆς ἐμαυτοῦ πρότερον οἰκίας, τηρεῖ ἂν αὐτὰ καὶ ἐπὶ τῆς πόλεως.

l. 678. Ὅστις δ' ὑπερβὰς] λείπει τὸ δίκαιον.

l. 681. Ἀλλ' ὃν πόλις στήσειε] καταστήσειεν ἄρχοντα

l. 682. Καὶ τἀναντία] τὰ ἐναντία τοῦ δικαίου δηλονότι.

l. 683. Καὶ τοῦτον ἂν] τοῦτον τὸν τῷ βασιλεῖ πειθόμενον

l. 685. Ἐν χειμῶνι] τῆς μάχης δηλονότι.

l. 687. Ἀναρχίας] ἀντὶ τοῦ ἀπειθίας.

l. 690. Τροπαῖς καταῤῥήγνυσιν] ἐκ γὰρ διαῤῥήξεως στρατοῦ τροπὴ γίνεται.

Τῶν δ' ὀρθουμένων] τῶν ἀρχομένων.

l. 691. Σώζει τὰ πολλὰ σώματ'] Ὅμηρος. Αἰδομένων δ' ἀνδρῶν πλέονες σόοι, ἠὲ πέφανται.

l. 692.

l. 692. Τοῖς κοσμουμένοις] τοῖς ἄρχουσιν. Ὅμηρος, Δύω κοσμήτορε λαῶν.

l. 696. Εἰ μὴ τῷ χρόνῳ κεκλέμμεθα] εἰ μὴ τὸ φρονῆσαι ὑπὸ τοῦ γήρως συνελήμεθα, λέγειν φρονούντως δοκεῖς περὶ ὧν λέγεις. ὁ δὲ λόγος πάνυ πρεσβυτικῶς καὶ αἰδημόνως εἴρηται.

l. 700. Ἐγὼ δ' ὅπως σὺ μὴ λέγεις] ἐγὼ δὲ οὐ δύναμαι ταῦτα ἀποδέξασθαι, ἐπειδὴ μὴ καλῶς ταῦτα λέγεις.

l. 702. Γένοιτο μέντ' ἂν] δυνατόν σε καὶ ἑτέρως μεταβουλεύσασθαι.

l. 703. Σοῦ δ' οὖν πέφυκα] γεγράφθαι. σοῦ δ' οὖν πέφυκας.

l. 705. Τὸ γὰρ σὸν ὄμμα] τὸ σὸν ὄμμα (φησὶ) τοιοῦτόν ἐστιν, ὥς τι μηδένα τῶν πολιτῶν ἀντικρύ σου λέγειν τοιαῦτα οἷς σὺ μὴ τέρψῃ· ἐμοὶ δὲ πάρεστιν ἀκούειν τὰ λάθρα κατὰ σοῦ λεγόμενα.

l. 706. Λόγοις τοιούτοις] λείπει τὸ χρῆσθαι.

l. 707. Ὑπὸ σκότου] λαθραίως.

l. 711. Ἢ τις τὴν αὐτῆς αὐτάδελφον] διὰ τοῦτον ὑπεραπολογεῖται τῆς κόρης, ὑπερδυσφορεῖ τῇ πόλει περιθεὶς τὸν λόγον.

l. 715. Ἐρεμνὴ] σκοτεινή. λαθραία σου.

Pag. 273. l. 724. Διαπτυχθέντες] ἀνακαλυφθέντες. μετέβη δὲ ἀπὸ ἑνικοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ὅστις, εἰς πληθυντικὸν τὸ οὗτοι.

l. 726. Καὶ τὸ μὴ τείνειν ἄγαν] μὴ αὐθάδη εἶναι. ἀντιτείνοντα τοῖς συμβουλεύουσι. τοῦτο δὲ παρὰ Σόλωνος, Γηράσκω δ' αἰεὶ πολλὰ διδασκόμενος.

l. 729. Αὐτόπρεμνα] αὐτόῤῥιζα.

l. 731. Ὑπείκει μηδὲν] τοῖς ἱστίοις μὴ ὑποχαλάσῃ.

Ὑπτίοις κάτω] ἀντὶ τοῦ ὑπτίας.

l. 732. Στρέψας πλοιπόν] στρέψας τὴν ναῦν.

l. 733. Μετάστασιν] μετάνοιαν.

l. 734. Γνώμη γὰρ εἴ τις κἀπ' ἐμοῦ] ἀντὶ τοῦ, εἰ οἷός τέ εἰμι λέγειν κἀγὼ διὰ τὸ νέον.

l. 735. Πρεσβεύειν] ὑπερέχειν. ἐγὼ (φησὶ) τοῦτο οἶμαι ὑπερέχειν τὸ τὸν ἄνθρωπον φῦναι πάντα ἐπιστάμενον. Ἡσίοδος, Οὗτος μὲν πανάριστος ὃς αὐτῷ πάντα νοήσῃ.

l. 737. Εἰ δ' οὖν (φιλεῖ γὰρ τὸ το μὴ ταύτῃ ῥέπειν)] εἰ δέ τις ἀνόητος εὑρεθῇ.

l. 743. Μηδὲν τὸ μὴ δίκαιον] μηδὲν διδάσκου ὃ μὴ δίκαιον ἐστί σοι μανθάνειν. ἤ, μηδὲν ἔστω ὃ μὴ δίκαιον.

l. 745. Τοὺς ἀκοσμοῦντας] ἀπειθοῦντας, καὶ ἄκοσμα διαπραττομένους.

l. 748. Οὔ φησι Θήβης τῆσδε] οὐκ ἐγὼ ταῦτα λέγω, ἀλλὰ πάντες οἱ τὴν πόλιν οἰκοῦντες. χαριέντως δὲ τὴν δίαιταν προσάπτει τῇ πόλει, τῷ μὴ δοκεῖν βούλεσθαι ἀνατρέπειν τὰ τῷ πατρὶ βεβουλευμένα.

l. 749. Πόλις γὰρ ἡμῖν ἃ 'μὲ χρὴ] ἃ ἂν με χρὴ προστάττειν τῇ πόλει, ἐκείνη μοι ἔχει κελεύειν;

l. 750. Ὁρᾷς τάδ' ὡς εἴρηκας] τὸ Χ, ὅτι ἀσυνήθως προσωμίληθη τῷ πατρί.

l. 756. Εἴπερ γυνὴ σὺ] λείπει τυγχάνεις. πάλιν δὲ τὸ Χ, διὰ τὸ ἀσυνηθῶς.

l. 757. Διὰ δίκης ἰὼν] δικαζόμενος. δικαιολογούμενος. παῤῥησιαζόμενος.

Pag. 275. l. 761. Καὶ γυναικὸς ὕστερον] ἀντὶ τοῦ ἡττηθὲν ὑπὸ γυναικός.

l. 766. Ἡδ' οὖν θανεῖται καὶ θανοῦσ' ὀλεῖ τινά] δι' ἑαυτὸν ἔφη· ὁ δὲ Κρέων ᾤετο δι' αὐτὸν λέγειν.

l. 767. Ἐπεξέρχῃ θρασὺς] περαιτέρω χωρήσεις.

l. 768. Τίς δ' ἔστ' ἀπειλὴ] ποίαν ἀφέλειαν ἔχει ἀπειλὴ πρὸς μωρὸν ἄνθρωπον λεγομένη;

l. 773. Ἀλλ' οὐ τόνδ' Ὄλυμπον] μὰ τὸν Ὄλυμπον.

l. 774. Δεννάσεις] λυπήσεις. ὑβρίσεις.

l. 775. Ἄγαγε τὸ μῖσος] τὴν Ἀντιγόνην φησίν.

Ὡς κατ' ὄμματ'] ἀντὶ τοῦ ὑπ' ὀφθαλμούς.

l. 780. Ὡς τοῖς θέλουσι τῶν φίλων μένῃς ξυνών] γράφεται καὶ μαίνῃ. Ὡς μαίνῃ (φησὶ) παρὰ τοῖς φίλοις τοῖς θέλουσιν ὑπομεῖναι τὴν σὴν μανίαν.

l. 782. Νοῦς δ' ἐστὶ τηλικοῦτος] ἤτοι ὁ τῶν νέων. ἢ ὁ φρόνιμος. ὁ δὲ νοῦς ὁ τηλικοῦτος, (φησὶ) βαρύτατός ἐστιν ἀλγήσας.

l. 785. Ἄμφω γὰρ αὐτὰ] τὰς κόρας. δυϊκὸν γάρ ἐστι.

l. 787. Μόρῳ δὲ ποίῳ καί σφε] ἀντὶ τοῦ αὐτήν.

l. 789. Ἐν κατώρυχι] ἐν ὑπογαίῳ σπηλαίῳ.

l. 790. Φορβῆς τοσοῦτον] ἔθος παλαιόν,

λαιόν, ὥστε τὸν βουλόμενον καθείργνυσθαι τινὰ, ἀφοσιοῦσθαι βραχὺ τιθέντα τροφῆς. καὶ ὑπονόουν καθοσιοῦν τὸ τοιοῦτο, ἵνα μὴ δοκῶσι λιμῷ ἀναιρεῖν. τοῦτο γὰρ ἀσεβές.

l. 792. Ον μόνον σέβει θεῶν] διὰ τὸ προκρίναι τῆς ἰδίας σωτηρίας τὴν πρὸς τὸν κατοιχόμενον δίκην.

l. 795. Οτι πόνος περισσός ἐστι] πλήρης ὀργῆς καὶ ἀβουλίας ὁ λόγος, ὅτι καὶ εἰς θεοὺς θρασύνεται.

l. 796. Ερως ἀνίκατε μάχαν] λείπει ἡ κατά. διὰ τὸν Αἵμονα τοῦ ἔρωτος μέμνηται. πάλαι γὰρ ἀμοιβεῖ τῷ πατρὶ, νῦν δὲ σχεδὸν πολέμιος γέγονε διὰ τὴν Ἀντιγόνην. τὸ δὲ ἐρᾷν πλουσίους, ἔχει καὶ ἡ παροιμία, Ἐν πλησμονῇ τοι κύπρις, ἐν πεινῶσι δ' οὔ.

l. 797. Ος ἐν κτήμασι πίπτεις] ἐπεὶ καὶ κτήματα ἐρῶσι πολλοί.

l. 799. Ἐννυχεύεις] διατρίβεις.

Φοιτᾷς δ' ὑπερπόντιος] διότι καὶ τὰ θαλάσσια ζῷα ἐρᾷ. ἢ ὅτι καὶ τὰ πόρρω στρέφει ὁ ἐρῶν, καὶ διὰ θαλάσσης ἄπεισι καὶ πανταχοῦ, ὥστε τοῦ ἐρωτος ἐπιτυχεῖν. ἢ ὅτι πολλοὶ τῶν ἐν πόντῳ ἐρῶσιν.

Pag. 277. l. 801. Ἀγρονόμοις αὐλαῖς] ταῖς ἐπαύλεσιν.

l. 805. Ο δ' ἔχων] τὸν ἔρωτα δηλονότι.

l. 806. Σὺ καὶ δικαίων ἀδίκους] σὺ καὶ δικαίους διαφθείρεις ὥστε τὰς φρένας αὐτῶν ἀδίκους γίγνεσθαι. ὡς Ἡρακλῆς ἐνεχόμενος τῷ ἔρωτι τῆς Ἰόλης, τὰ ἐν Οἰχαλίᾳ ἔπραξεν, ἀφορμὴν τοῦ πολέμου μὴ ἔχων ἢ τὸν ἔρωτα μόνον.

l. 809. Ξύναιμον ἔχεις] ξυγγενές. ὅτι υἱοῦ πρὸς πατέρα γέγονε μάχη καὶ διαφορά.

l. 810. Νικᾷ δ' ἐναργὴς βλεφάρων] ὅτι ὁρῶν τὴν παῖδα ὁ Αἵμων σπουδάζουσαν, καὶ πάντα πράττουσαν ὑπὲρ τοῦ ἀδελφοῦ, ἥττων αὐτῆς γέγονε. νικᾷ οὖν, φησὶν, ὁ ἔρως τῆς νύμφης, ὅς ἐστι πάρεδρος τῶν μεγάλων θεσμῶν ἐν ἀρχαῖς. τοῦτο δὲ εἶπεν ὅτι θαυμαστή τις ἐστὶν ἡ τοῦ ἱμέρου ἀρχὴ, καὶ ὥσπερ νομοθετοῦσα ἄνωθεν. διὸ καὶ πάρεδρον αὐτὴν φησι τῶν θεσμῶν.

l. 813. Πάρεδρος ἐν ἀρχαῖς] τινὲς πάρεδρος δωρικῶς ἀναγινώσκουσι κατ' ἔλλειψιν τοῦ υ, ἵν' ᾖ, παρέδρους. λέγει δὲ τὸν κρέοντα, νικᾷ δὲ ὁ φανερὸς ἵμερος τῶν βλεφάρων τῆς εὐλέκτρου νύμφης τὴν Κρέοντα, τὸν ἐν ταῖς ἀρχαῖς τῶν μεγάλων θεσμῶν.

l. 814. Ἄμαχος] ἀκαταμάχητος.

Ἐμπαίζει] ἥδεται. χαίρει.

l. 816. Νῦν δ' ἤδη 'γὼ καὐτὸς θεσμῶν ἔξω φέρομαι] ἤτοι, δυνάμει παρακουόμενος τοῦ ἄρχοντος, δακρύοντες τὴν Ἀντιγόνην ἣν αὐτὸς κατεδίκασε.

l. 819. Τὸν παγκοίταν] τὸν πάντας κοιμίζοντα.

l. 820. Ορῶ θάλαμον] τὸν θάλαμον τὸν ἐν τῷ τάφῳ.

l. 821. Τὴν δ' Ἀντιγόνην ἀνύτουσαν] ἀνοίγουσαν. ἢ τρέχουσαν, καὶ πορευομένην.

l. 830. Ἔγκληρον] μέτοχον.

Pag. 279. l. 835. Οὔτε ξιφέων ἐπίχειρα] οὐ διὰ ξιφῶν τὸν μισθὸν τοῦ πλημμελήματος λαχοῦσα καὶ τὴν τιμωρίαν, ἀλλὰ μετ' ἐλευθερίας τεθνήξῃ, ἰδίῳ καὶ καινῷ νόμῳ περὶ τὸ τέλος χρησαμένη. ἤτοι, οὔτε νοσήσασα, οὔτε ἀναιρεθεῖσα ἐξελεύσῃ τοῦ βίου,

l. 837. Θνατῶν ἀΐδαν] ἤτοι πρὸς τὸν τόπον τοῦ θανάτου· ἢ πρὸς τὴν προαίρεσιν τοῦ ἐπιχειρήματος ἢ ἀντὶ τοῦ, ἰδίοις αὐτῆς νόμοις χρησαμένη.

l. 838. Ηκουσα δὴ λυγροτάταν] ἀντὶ τοῦ λυγροτάτης. ἢ, τὴν λυγρὸν ὑπομείνασαν. ἢ λυγρὰν, κατὰ τὴν Λητὼ ὑβρίσαι τετολμηκυῖαν. τοῦτο δὲ ἔλαβε πρὸς τὸ ὅμοιον τοῦ θανάτου, ὅτι οὐδὲ ἡ Νιόβη ὑπό τινος ἀνῃρέθη.

l. 839. Τὰν Φρυγίαν ξέναν] τὴν Νιόβην.

l. 840. Σιπύλῳ πρὸς ἄκρῳ] Φρυγίας ὄρος ὁ Σίπυλος.

l. 841. Τὰν κισσὸς ὡς ἀτενὴς] ὁ μὴ εὐθὺς τετραμμένος, ἀλλ' εἰλιτενής. πολὺς καὶ ἐπιμήκης. ἢ ὁ μὴ ἀνατείνων εἰς ὕψος, ἀλλ' αὐτῇ περιειλημμένος, καὶ οὐχὶ ὑψηλός. ὁ δὲ νοῦς. ἣν, ἐδάμασεν ἡ πέτρας βλάστησις, ὡς κισσὸς περιειλοῦσα αὐτήν. περιέφυσεν αὐτῇ (φησὶ) τῇ πέτρᾳ ὡς κισσὸς δένδρῳ.

l. 842. Πετραία βλάστα δάμασεν] ἐπεὶ περικεκάλυπτο πανταχῆ τῇ πέτρᾳ.

l. 849. Ἀλλὰ θεός τοι καὶ θεογεννής] παραμυθούμενος αὐτὴν, θεόν φησι τὴν Νιόβην. ἤγουν, καρτερεῖν σε χρὴ ὡς καὶ ἡ Νιόβη ἐκαρτέρησε, καίτοι θεοτέρου γένους τυγχάνουσα. Ταντάλου γὰρ ἦν τοῦ Διός.

l. 851. Καίτοι φθιμένα] καὶ γὰρ φθιμένῳ παντὶ μακαριστὸν ἂν εἴη τῆς αὐτῆς μοίρας τυχεῖν τοῖς ἰσοθέοις. ἤτοι,

μακα-

μακάριος ἂν εἴη ὅστις τοῖς ἰσοθέοις ὁμοίως ἐτελεύτησεν.

l. 852. Ἔγκληρα λαχεῖν] ἤγουν κοινά. ὅμοια. τοῦ αὐτοῦ κλήρου καὶ τύχης.

l. 854. Οἴμοι, γελῶμαι] ὑφ' ὑμῶν γελῶμαι ὅτι θεοῖς ἴσον με λέγετε.

l. 862. Ὑμμ' ἐπικλῶμαι] γράφεται ἐπιβοῶμαι.

l. 863. Οἷα φίλων ἄκλαυτος] ὅτι μὴ οἰκτειρομένη παρὰ τῶν φίλων ἀπόλλυμαι.

Pag. 281. l. 864. Ἕρμα] ἔρυμα. περίφραγμα.

l. 865. Τάφου ποταινίου] ἔστι μὲν προσφάτου. θέλει δὲ εἰπεῖν καινοῦ καὶ παρηλλαγμένου.

l. 867. Οὔτ' ἐν βροτοῖσιν] οὔτε ἐν ζῶσι, διὰ τὸ εἶναι ἐν εἱρκτῇ· οὔτε ἐν θανοῦσι, διὰ τὸ ἔτι ἀναπνεῖν.

l. 868. Οὐ ζῶσιν, οὐ θανοῦσιν] λείπει σύνοικος.

l. 869. Προβᾶσ' ἐπ' ἔσχατον θράσους] προβᾶσα ἐπὶ τὸ τῆς δικαιοσύνης ἔσχατον βάθρον μετὰ θράσους. βουλομένη τι ὅσιον τι δρᾶν περὶ τὸν ἀδελφὸν, τὰ ἐναντία πέπονθας. ἔπεσες γὰρ εἰς τὸ κενοτάφιον. τὸ δὲ ἑξῆς, προβᾶσα ὑψηλὸν εἰς δίκας βάθρον, ἔπεσες ἐπ' ἔσχατον θράσους ἐν τῷ παρακοῦσαι τῶν τοῦ ἄρχοντος προσταγμάτων.

l. 872. Πατρῷον δ' ἐκτίνεις] ἢ τὰ ἡμαρτημένα τῷ Οἰδίποδι, ἢ ὑπὲρ τῆς κατάρας τοῦ Οἰδίποδος ταῦτα πάσχεις. αὐτὴ γὰρ τὰ δίκαια προῄρου ποιεῖν.

l. 875. Τριπόλιστον οἶκτον] γράφεται οἶκον. πολλάκις ἀναπεπολημένον. ἢ διάσημον, καὶ πανταχοῦ ἀκουόμενον. καὶ πολυύμνητον. ἢ τὸν πολλάκις ἐπελθόντα τῷ ἐμῷ οἴκῳ καὶ γένει. λείπει δὲ τὸ εἰποῦσα.

l. 876. Τοῦ τε πρόπαντος ἁμετέρου πότμου] καὶ τῆς προτέρας ἡμῶν δυστυχίας.

l. 878. Λαβδακίδαισιν] ἀντὶ τοῦ Λαβδακιδῶν.

l. 880. Κοιμήματ' αὐτογέννητα] καὶ συνουσίαι τοῦ πατρὸς αὐτογεννήτῳ. ἢ συγγενικαὶ, ἢ ὅτι ταύτῃ συνεκοιμήθη ἐξ ἧς γέγονε. τὸ δὲ ἑξῆς, κοιμήματα αὐτογέννητα, κοιμήματα δυσμόρου μητρὸς, ἐμῷ πατρὶ αὐτογέννητα. ὅτι ὁ αὐτὸς, πατὴρ ἅμα καὶ παῖς αὐτῆς.

l. 882. Οἵων ἐγώ ποθ'] λείπει γονέων.

l. 883. Ἀραῖος] ἐπικατάρατος διὰ τὰ ἐκείνων ἁμαρτήματα.

l. 884. Ἐγὼ μέτοικος ἔρχομαι] πρὸς τοὺς γονεῖς δηλονότι.

l. 885. Δυσπότμων κασίγνητε γάμων κυρήσας] διὰ τὴν πρὸς Ἄδραστον ἐπιγαμίαν, ἥτις αἰτία τοῦ πολέμου κατέστη.

l. 888. Σέβειν μὲν, εὐσέβειά τις] οἱ τοῦ χοροῦ τὸ μὲν ἔργον τῆς παιδὸς ἐπαινοῦσιν, οὐ μὴν δὲ θαρροῦσιν ὡς καὶ τὴν γνώμην τοῦ βασιλέως διελέγχειν ὡς μοχθηράν. φησὶν οὖν ὅτι πεπράχθαι μὲν δι' εὐσέβειαν τὸ ὑπὸ ταύτης. ᾧ δὲ ἡ βασιλεία μέλει, τούτῳ οὐκ ἔστι παραβατὴ ἡ ἀρχὴ, ὅ ἐστι τὰ προστάγματα. παραβαίνουσι δὲ ὅσοι ἀρχόντων καταφρονοῦσιν.

l. 891. Αὐτόγνωτος ὀργὰ] αὐθαίρετος καὶ ἰδιογνώμων τρόπος.

Pag. 283. l. 898. Πότμον ἀδάκρυτον] ἀντὶ τοῦ πολυδάκρυτον.

l. 1000. Ἄρ' ἴστ' ἀοιδὰς καὶ γόους] πρὸς τοὺς ὑπηκόους τοῦτο φησὶν ὁ Κρέων, ὀργιζόμενος ὅτι μὴ θᾶττον αὐτὴν ἀπήγαγον πρὸς εἱρκτήν. ὁ δὲ λόγος, ἆρα ἴστε εἰ χρεὶ' ἦν λέγειν ἀοιδὰς καὶ γόους πρὸ τοῦ θανεῖν, οὐδέ ποτέ τις παύσαιτο; δεῖ οὖν ἐκ βίας ἕλκειν αὐτήν.

Εἴτε χρὴ θανεῖν] εἰ χρήζει καὶ θέλει θανεῖν. μετριάζειν δὲ προσποιεῖται τῇ κολάσει, ὡς δηλεῖ καὶ τὸ, Ἡμεῖς γὰρ ἁγνοὶ τοὐπὶ τήνδε τὴν κόρην.

l. 1006. Ἡμεῖς γὰρ ἁγνοὶ] (τουτέστιν ἀκοινώνητοι) τοῦ φόνου τούτου, φησὶ διὰ τὸ μὴ χερσὶν αὐτὴν ἀνῃρηκέναι. Ἄλλως. τὸ κατὰ ταύτην τὴν κόρην ἁγνοὶ ἡμεῖς ἐσμὲν, καὶ οὐδὲν ἐναγὲς ἐπράξαμεν.

l. 1007. Μετοικίας δ' οὖν τῆς ἄνω στερήσεται] ἀντὶ τοῦ, μεθ' ἡμῶν ἄνω οἰκεῖν.

l. 1008. Κατασκαφὴς] κατεσκαμμένη ὑπόγειος.

l. 1009. Οἴκησις ἀείφρουρος] τῷ μὴ πρὸς καιρὸν εἶναι τὴν φρουρὰν, ἀλλὰ διόλου.

l. 1012. Κάκιστα δὴ μακρῷ] ἀντὶ τοῦ πολύ.

l. 1014. Ἐν ἐλπίσι τρέφω] εὐτρέπισε Σοφοκλῆς εἰς τὸ τρέφω ἀντὶ τοῦ ἔχω λέγειν. ὁ δὲ νοῦς, ἐλπίζω ἀποθανοῦσα πάντας ἕξειν φίλους.

l. 1016. Κασίγνητον κάρα] ὦ Ἐτεόκλεις. ἑξῆς γὰρ τοῦ Πολυνείκους μετ' οἴκτου μνημονεύει.

l. 1021. Καίτοι σ' ἐγὼ 'τίμησα τοῖς φρονοῦσιν εὖ] παρὰ τοῖς καλῶς φρονοῦσι δοκῶ σε τετιμηκέναι, ὥστε τὸν

Συν-

ζωῶσαν ἀποδείξαι με τὰ ὑπ' ἐμοῦ εἰς σὲ γενόμενα.

l. 1024. Ἀνηρημένον πόνον] ἀντὶ τοῦ ὑπάρχειν.

l. 1025. Τίνος νόμου δὴ ταῦτα] ἀντὶ τοῦ τίνος νομίσματος καὶ λογισμοῦ.

l. 1030. Τοιοῦ δὲ μέντοι] τοῦ τοιούτου νόμου ὃς ἀποδείκνυσι τὸ κατὰ τὴν ἀδελφοῦ δίκαιον ὑπὲρ ἰσχὺν ἁπάντων, τιμήσασά σε, ἔδοξα τῷ Κρέοντι ἁμαρτάνειν, διὰ τὴν ἔνδειξιν τῆς βίας αὐτοῦ.

l. 1033. Καὶ νῦν ἄγει με] ἐμφατικώτερον τὸ ἄγει. οὐ γὰρ εἶπεν ὅτι ἐκέλευσέ με ἀχθῆναι, ἀλλ' αὐτὸς ἄγει.

Pag. 285. l. 1037. Ποίαν παρεξελθοῦσα δαιμόνων] ἐπεὶ τὰ τοῦ Κρέοντος θνητοῦ ὄντος παρέβη.

l. 1039. Τίν' αὐδᾶν συμμάχων] λείπει καλεῖν.

l. 1041. Τάδ' ἐστὶν ἐν θεοῖς καλὰ] εἰ ταῦτα τοῖς θεοῖς ἀρέσκει, παθόντες τὴν τιμωρίαν, γνοίημεν τὴν ἁμαρτίαν.

l. 1043. Εἰ δ' οἵδ' ἁμαρτάνουσιν] ὅτι τὸν Κρέοντα ἡ ἀναφορά.

l. 1044. Η καὶ δρῶσιν ἐνδίκως] ἡ ἐκδίκως, ἤγουν ἔξω τοῦ δικαίου.

l. 1045. Ετι τῶν αὐτῶν] ἔτι ἐν τῷ αὐτῷ κινήματι ἔοικεν ἡ παῖς εἶναι, ὅτι, οὐκ ἐνδίδωκεν ὀδυρομένη.

l. 1048. Κλαύμαθ' ὑπάρξει] ἀντὶ τοῦ, κλαύσονται οἱ ἄγοντες αὐτὴν, ἐὰν ἔτι βραδύνωσι.

Βραδυτῆτος ὕπερ] διὰ τὸ ἐν αὐτῇ ἐμβραδύνειν.

l. 1049. Οἴμοι, θανάτου] ἀπειληθέντες ὑπὸ τοῦ Κρέοντος οἱ ὑπήκοοι ἄξουσί με λοιπὸν ὅτι θάνατον.

l. 1051. Θαρρεῖν οὐδὲν παραμ.] οὐ παραμυθοῦμαί σε θαρρεῖν, ὡς μὴ κακουρουμένῃ σοι τοῦ ἀποθανεῖν. τοῦτο δέ φησιν ὡς οὐκ ἐνδιδοὺς, ἵνα μὴ ὑπονοήσῃ ἐκείνη μεταπείθειν αὐτὸν δακρύουσα. ἢ ὁ χορὸς λέγει ὡς τοῦ Κρέοντος μὴ μεταπεισθέντος.

l. 1053. Ω γῆς Θήβης] λοιπὸν πρὸς βίαν αὐτὴν ἄγουσιν οἱ ὑπήκοοι, τὰ πρῶτα αὐτὴν ἐλέουντες καὶ αἰδούμενοι.

l. 1956. Οἱ κοιρανίδαι] κοίρανοι. τοῦ ἀπὸ τοῦ χοροῦ φησίν. εἰώθασι γὰρ οὐ μόνον τοὺς βασιλεῖς, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐν δόξῃ τῶν πολιτῶν οὕτω καλεῖν. ἢ πρὸς τὸν Κρέοντα, ἠθικῶς ἂν αὐτὴν εἰς συμμαχίαν προσκαλουμένη. ἢ πρὸς τοὺς πάλαι βασιλέας τοὺς προσγόνους αὐτῆς.

l. 1057. Τὴν βασιλίδα] τὴν βασίλειαν.

l. 1059. Σιβίσασα] τιμήσασα.

l. 1060. Ετλα καὶ Δανάας] ὅτι, ἡ Δανάη ἔτλη μὴ εἶναι ἐν φωτὶ, ἀλλ' ἐν σκότῳ· ἐπεὶ καὶ αὐτὴ ἐν χαλκῷ οἴκῳ ἐκέκρυπτο.

l. 1062. Κρυπτομένη δ' ἐν τυμβήρει κατεκλείσθη ὑπὸ τὴν κιβωτόν. ἡ ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῆς ἀνάγκης ἦλθε καὶ τῆς εἱμαρμένης. ἣ κατεζεύχθη ζωῆς θεοῦσα τῷ Διΐ.

l. 1065. Ταμιεύεσκε] ἀντὶ τοῦ ἐν αὐτῇ εἶχε τὰς γονὰς τοῦ Διός. ὃ ἐστιν ἔκυεν αὐτοῦ.

l. 1068. Μοιρίδια] εἱμαρμένη.

l. 1069. Οὔτ' ἂν νιν] αὐτὴν τὴν μοῖραν.

Ὄμβρος οὔτ' ἄρης] ἄρης νῦν ὁ πόλεμος. καὶ γὰρ οὐδὲν κατὰ μοῖραν ἐγείρεται. βούλεται γὰρ εἰπεῖν ὅτι οὔτε τὰ ἐν οὐρανῷ, οὔτε τὰ ἐν τῇ γῇ, οὔτε τὰ ἐν τῇ θαλάττῃ πραττόμενα, παρὰ μοῖραν γίγνεται.

Pag. 287. l. 1071. Ζεύχθη δ' ὀξυχόλῳ] τὸ ἑξῆς, ζεύχθη πέτρωδει καταφρακτός ἐν δεσμῷ μὴ οὕτω ἢ αὐτὸ λαβομένη, ὅτι καὶ ἡ Ἀντιγόνη ἀσεβὲς οὖσα πέπονθεν ὅπερ ὁ ἀσεβὴς Λυκοῦργος δή ἁπλῶς τῇ παραθέσει τῶν ὁμοίων δυστυχιῶν παραμυθεῖται τὴν κόρην. τὸ δεσμὸν ἢ τὸ ἀμφίλυ πετρώδη εἶπεν ἀντὶ τοῦ τὸ ἰσχυρόν.

l. 1072. Κερτομίοις ὀργαῖς] διὰ τὰς κερτομίους ὀργάς.

l. 1074. Πετρώδει] τῷ στερεῷ δεσμῷ τῆς ἀμφίλυ.

l. 1075. Οὕτω τᾶς μανίας δεινὸν] οὕτω καὶ τοῦ Λυκούργου ἀπὸ τῆς μανίας ὀργὴ ἀποβαίνει. μέγιστος γὰρ ἡ ὀργὴ ἀνθηρὸν ἡ, τὸ ἀκμαῖον καὶ ἀνθοῦν ἐν κακοῖς.

Δεινὸν ἀποστάζει] ἀντὶ τοῦ πολύ.

l. 1076. Κεῖνος ἐπέγνω] τὸ ἑξῆς, κεῖνος ἐπέγνω τὸν θεὸν κερτομίοις γλώσσαις μανίαις ψαύων.

l. 1078. Ενθέους] τὰς θεολήπτους βάκχας.

l. 1079. Εὔιόν τε πῦρ] τὸ ὑπὸ τῶν βακχῶν αἰρόμενον ἐν ταῖς Διονυσιακαῖς δᾳδουχίαις.

l. 1080. Φιλαύλους ἠρέθιζε μούσας] κακολογῶν αὐτὰς ἠρέθιζε καθ' αὐτοῦ. λέγει οὖν, ἐπαύσε τε καὶ ἐσκόρπιζε τὰς τῶν αὐλῶν

αὐλῶν ᾠδάς. ἢ οὕτως, τὰς μούσας τὰς περὶ τὸν Διόνυσον ἐχλεύαζε. τουτέστι τοὺς ὕμνους, ἢ τοὺς λόγους. τινὲς δέ φασιν ὅτι καὶ τὰς μούσας ὕβριζε.

l. 182. Παρὰ δὲ κυανέων πελαγέων] ἀντὶ τοῦ παρὰ δὲ τοῖς κυανέοις πελάγεσι τῆς διδύμης θαλάττης, γέγονεν ἐμφύλια κακὰ περὶ τοὺς Φινεΐδας. κυανέοις δὲ πελάγεσιν εἶπε, τοῖς ὑπὸ τῶν κυανέων πετρῶν περιεχομένοις.

l. 1083. Διδύμης ἁλὸς] ἢ διὰ τὸ διχωρίζεσθαι ὑπ᾽ αὐτῶν τὴν θάλασσαν, ἢ διὰ τὸ συνεῖναι αὐτὰς καὶ ἐνοῦσθαι, διδύμους φησίν.

Ακταὶ Βοσπόριαι] αἱ ὑπὸ τοῦ Βοσπόρου τοῦ πελάγους περιεχόμεναι.

l. 1084. Η δ᾽ ὁ Θρηκῶν Σαλμυδησσὸς] ὁ θρακικὸς Σαλμυδησσός. πέλαγος δέ ἐστι δυσχείμερον περὶ θρακικήν. Αἰσχύλος, Σαλμυδησσία γνάθος, ἐχθρόξενος ναύτῃσι, μητρυιὰ νεῶν.

l. 1085. Ιν᾽ ἀγχίπολις Ἄρης] παρὰ γὰρ Θραξὶ τιμᾶται ὁ Ἄρης, ὡς καὶ ὁ ποιητής, Τὼ μὲν ἄρ᾽ ἐκ Θρήκης Ἐφύρους μέτα θωρήσσεσθον. τὸ δὲ ἵνα τοῖς ἄνω συνάπτεται. ἵνα ἀκταὶ βοσπόριαι· καὶ οὐδὲν λείπει ὅσοι δὲ γράφουσιν ὃν ἄρης, παρ᾽ ἀπίδον λαμβάνουσι τὸ ὄνομα.

l. 1086. Διασοῖσι Φινεΐδαις] τῶν δισσῶν Φινεϊδῶν, Πληξίππου καὶ Πανδίονος. ἢ Γρυμβα καὶ Ἀσπόνδου.

l. 1088. Τυφλωθὲν] τὸ ἑξῆς. τυφλωθὲν ὀμμάτων κύκλοις.

l. 1089. Ἀλαστόροισι] τοῖς ἄλαστα πεπονθόσιν, ἢ τοῖς δυστυχέσι κύκλοις τῶν ὀμμάτων.

l. 1090. Ἀραχθὲν ἐγχέων] ἀντὶ τοῦ τυφλωθέν. ἀραχθὲν αἱματηραῖς χείρεσσιν ὑπ᾽ ἐγχέων καὶ κερκίδων ἀκμαῖς. τουτέστι γυναικείαις.

l. 1093. Μέλεοι μελέαν πάθαν] ὅτι τελευτήσασα ἀφῆκεν αὐτοὺς ὑπὸ μητρυιάν. ἢ, ὅτι αὐτὴ αὐτοὺς ἐξετύφλωσεν.

l. 1095. Ἀνύμφευτον γονὰν] κακόνυμφον γονήν. ὅτι ἐπὶ κακῷ νυμφευθεῖσα, δυστυχεῖς αὐτοὺς ἔτεκεν. ἢ, τὴν ἀνύμφευτον ἑαυτοῦ κοινωνίαν δηλ, τὸ πρὸς γυναῖκας συνουσίας ἄπειροι ὄντες.

Α δὲ σπέρμα μὲν ἀρχαιογόνων] Βορέας κῆδος συνῆψε τοῖς Ἀθηναίοις, ἁρπάσας Ὠρείθυιαν τὴν Ἐρεχθέως· ἐξ ἧς ἔσχε Ζήτην καὶ Κάλαϊν καὶ Κλεοπάτραν· ταύτην ὁ Φινεὺς ἔγημεν· ἐξ ἧς αὐτῷ δύο παῖδες ἐγένοντο, Πλήξιππος καὶ Πανδίων· κατὰ δέ τινας Γηρύμβας καὶ Ἄσπονδος. μετὰ δὲ τὸν Κλεοπάτρας θάνατον, ἐπέγημεν Ἰδαίαν τὴν Δαρδάνου. κατὰ δέ τινας, Εἰδοθέαν τὴν Κάδμου ἀδελφήν· (ἧς καὶ αὐτὸς Σοφοκλῆς μνημονεύει ἐν τυμπανισταῖς) ἥτις ἐξ ἐπιβουλῆς τυφλώσασα τοὺς τῆς Κλεοπάτρας παῖδας, ἐν τάφῳ καθεῖρξεν. ὡς δέ τινες φασίν, ὅτι κατεψεύσατο αὐτῶν, ἅτε δὴ πειρασάντων αὐτήν· ἐφ᾽ οἷς ἀπαληθεὶς ὁ Φινεὺς ἀμφοτέρους τυφλοῖ. ταῦτα δὲ ἱστορεῖ Ἀπολλόδωρος ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ. τινὲς δὲ ἱστοροῦσιν ὅτι περιοῦσαν τὴν Κλεοπάτραν ὁ Φινεὺς ἐκβέβληκε, καὶ τὴν Ἰδαίαν ἐπέγημεν· ἡ δὲ, ὀργισθεῖσα τοὺς ἑαυτῆς ἐτύφλωσε παῖδας.

l. 1100. Αμιππος] ταχεῖα, ἴσον ἵππῳ δυναμένη τρέχειν. εἰ δὲ γράφοιτο ἁμίπποις, πρὸς τὸ θυέλλαις, τράφη θυέλλησιν ἁμίπποις, ταῖς ἐξισουμέναις ἵπποις· ὡς καὶ Ὅμηρος, --- θείειν δ᾽ ἀνέμοισιν ὅμοιος.

l. 1102. Ἀλλὰ κἀπ᾽ ἐκείνᾳ] ἀλλὰ καὶ κατ᾽ ἐκείνης, τῆς θυγατρὸς Βορέου τῆς ἐξ Ἐρεχθειδῶν γεγονυίας, ἐπέσκηψαν αἱ πολυχρόνιοι μοῖραι, καὶ μεγάλα δυστυχῆσαι αὐτὴν πεποιήκασιν. ἢ, μεγάλαι δυστυχίαι καὶ ἐπ᾽ ἐκείνῃ τῇ Κλεοπάτρᾳ ἦλθον.

l. 1103. Μακραίωνες] ἀθάνατοι καὶ πολυχρόνιοι.

Ἔσχον] ἐπέσχον· ἐπετέθησαν. ἐπεβάρησαν.

Pag. 289. l. 1104. Θήβης ἄνακτες] καὶ νῦν ἄνακτας φησὶ τοὺς ἀπὸ τοῦ χοροῦ ἐντίμους.

l. 1106. Ἐκ προηγητοῦ πέλει] ἡ ὁδὸς τοῦ τυφλοῦ μετ᾽ ἄλλου ἐστίν.

1109. Οὔκουν πάρος γε] δηλ, οὐδὲ τὴν ἀρχὴν τῆς σῆς κατωλιγώρουν μαντείας.

l. 1113. Τὸ σὸν φρόντιζε στόμα] ἀντὶ τοῦ τὸν σὸν λόγον.

l. 1115. Εἰς γὰρ παλαιὸν θῶκον] θῶκος, τόπος οὕτω καλούμενος.

l. 1116. Οἰωνοῦ λιμένα] λιμένα, ὅρμος καὶ ἕδρα ὅπου πάντα τὰ ὄρνεα προσέρχονται.

l. 1117. Κακῷ κλάζοντας] λείπει ἐπὶ, ἵνα ᾖ ἐπὶ κακῷ.

l. 1118. Βεβαρβαρωμένῳ] ἑρμηνευθῆναι μὴ δυναμένῳ, διὰ ἀσαφῆ.

l. 1119. Ἐν χηλαῖσιν] ἀντὶ τοῦ τοῖς ὄνυξι.

Φινεὺς

Φοναῖς] ταῖς αἱματικαῖς.

l. 1121. Ἐμπόρων ἐγδόμην] ἀντὶ τοῦ ἀπεπειρώμην τῆς διὰ πυρὸς μαντείας.

l. 1123. Μυδῶσα] διΐυγρος οὖσα ἡ καῦσις. κηκὶς δὲ, ἡ ἀνάδοσις ἐνταῦθα. κυρίως δὲ, ἡ λιγνὺς τοῦ καπνοῦ ἡ ἀπὸ τῶν καιομένων γιγνομένη.

l. 1124. Κἄτυφε] καὶ ἔτυφε, τύφειν ἐστὶ τὸ ἠρέμα ὑποσμύχειν. Ἀνέπτυε δὲ, ἀνέβαλλε τὰ μηρία ἐκ τοῦ λίπους.

l. 1125. Καταῤῥυεῖς μηροὶ καλυπτῆς ἐξέκ. πιμελῆς] καταῤῥεόμενοι, καθυγραινόμενοι ἐκ τοῦ λίπους τῆς καλυπτούσης πιμελῆς ἐξέπιπτον

l. 1127. Τοιαῦτα παιδὸς] τοῦ ὀδυρῶντος δηλονότι.

l. 1128. Φθίνοντ'] ἡ φθοροποιὰ, ἡ διὰ τοῦ πυρὸς ἀσήμως φθειρόμενα.

l. 1131. Ἐσχάραι] αἱ ἑστίαι.

Παντελεῖς] αἱ τὰ τέλεια τῶν ἱερείων δεχόμεναι. ἡ ὅλαι, ἡ δι' ὧν πάντα τελειοῦται.

l. 1132 Πλήρεις ὑπ' οἰωνῶν τε καὶ κυνῶν βορᾶς] ἀντὶ τοῦ, οἱ κύνες καὶ οἱ ὄρνιθες διασπαράσαντες τὸ τοῦ Πολυνείκους σῶμα, ἐπὶ τοὺς βωμοὺς ἐκόμισαν, καὶ οὕτως ἐμόλυναν ἅπαντας.

l. 1134. Θυστάδας λιτὰς] τὰς διὰ θυσιῶν γιγνομένας λιτάς.

l. 1136. Ἀποῤῥοιβδεῖ] ἀπηχεῖ. ἀφίησιν.

l. 1137. Ἀνδροφθόρου βεβρωκότες] ἀπὸ τοῦ ἑνικοῦ ἐπὶ τὸ πληθυντικὸν μετέβη.

l. 1142. Ἀκεῖται] ἰᾶται. θεραπεύει.

Ἀκίνητος] ἀμετάθετος.

l. 1143. Αὐθαδία τοι] διὰ τὴν αὐθάδειαν εἰς σκαιότητα πίπτουσιν οἱ ἄνθρωποι.

Pag. 291. l. 1146. Τίς ἀλκὴ τὸν θανόντ'] καὶ Ὅμηρος, Κωφὴν γὰρ δὴ γαῖαν ἀεικίζει μενεαίνων.

l. 1150. Τοξεύετ' ἀνδρὸς τοῦδε] ἤδη, ἀποπειρᾶσθέ μου ὡς τοξόται σκοποῦ.

Ἀνδρὸς τοῦδε] ἀντὶ τοῦ ἐμοῦ

l. 1151. Ἄπρακτος ὑμῖν εἰμι] ὑφ' ὑμῶν τῶν μάντεων καὶ τῶν συγγενῶν.

l. 1152. Ἐξημπόλημαι] ἀνεμπόλητος, μὴ πεπραγματευμένος. καὶ Ὅμηρος, --- οἴτε προικτῆρες ἔασιν.

Κἀμπεφόρτισμαι] προδέδομαι. φόρτος γέγονα. ἐποιήσαντό με φόρτον. ἀπεπέπραγμαι. πεπραγμάτευμαι.

l. 1153. Τὸν περὶ Σάρδεων ἤλεκτρον] Σάρδις πόλις Λυδίας, παρακειμένη τῷ χρυσοφόρῳ Πακτωλῷ. ἀντὶ τοῦ, εἴπερ βούλεσθε εἰς χρήματα νοσεῖν, δέχεσθε. τὸν γὰρ Πολυνείκη οὐ θάψετε.

l. 1160. Θεοὺς μιαίνειν οὔτις ἀνθρώπων σθένει] ἀμίαντον γὰρ τὸ θεῖον.

l. 1165. Ποῖον τοῦτο πάγκοινον] τί βίῳ κοινὸν ἐπεῖπεν, ἆρ' οἶδεν ἀνθρώπων τις, καὶ καθόλου ἔλαβε πᾶσι κοινὸν καὶ φανερόν.

l. 1168. Τῆς νόσου πλήρης ἔφυς] ἀντὶ τοῦ τῆς ἀβουλίας.

l. 1173' Ἆρ' οἶσθα ταγοὺς ὄντας] οἶσθα (φησὶ) βασιλέας ὑβρίζων;

l. 1176. Ὄρσεις με τἀκίνητα] τὰ ἄῤῥητά με δημοσιεύειν ἀνακινεῖς.

l. 1178. Οὕτω γὰρ ἤδη] οὕτω νομίζεις, ὅτι ἐπὶ κέρδει σοι λέγω.

l. 1179. Ὡς μὴ 'μπολήσων] μὴ ἐξαπατήσων.

l. 1180. Μὴ πολλοὺς ἔτι τροχοὺς] μὴ πολλοὺς ἡλίου δρόμους τελέσων, ὅ ἐστιν ἡμέρας.

Ἁμιλλητῆρας δὲ,] τοὺς ἀλλήλους διαδεχομένους. τροχοὺς δὲ, ἀντὶ τοῦ κύκλους, δρόμους.

Τελῶν δὲ, ἀντὶ τοῦ τελέσων. ἴσθι (φησὶν) οὐ πολλοὺς δρόμους ἡλίου τελέσων.

l. 1184. Ἔχεις βαλὼν] ἀντὶ τοῦ ἔβαλες.

l. 1185. Ψυχήν τ' ἀτίμως] τὴν τῆς Ἀντιγόνης.

l. 1187. Ἀνόσιον] νῦν τὸν μὴ τυχόντα τῶν ὁσίων λέγει.

l. 1188. Ὧν οὔτε σοὶ μέτεστιν] ἐξουσίᾳ δέδοται. λέγει δὲ τῶν νεκρῶν. ἐκ σοῦ δὲ βιάζονται καὶ οἱ ἄνω θεοὶ ἔχειν αὐτὸν ἄταφον.

Pag. 293. l. 1190. Ὑστεροφθόροι] αἱ ὕστερον μέλλουσαι βλάψαι. καὶ τὸ λοχῶσι γὰρ, τὴν οὐ παραχρῆμα, ἀλλὰ τὴν ἐς ὕστερον ἀφορμητικὴν τιμωρίαν δηλοῖ. τὸ ἀρσενικὸν δὲ ἀντὶ τοῦ θηλυκοῦ ἔταξεν. ὡς καὶ τὸ, σωτῆρα ψυχή.

l. 1193. Καταργυρωμένος] ἀργυρίῳ πεισθείς.

l. 1194. Φανεῖ] δείξει.

Χρόνου τριβὴ] ἀντὶ τοῦ ἀναβολή.

l. 1195. Ἀνδρῶν γυναικῶν] λείπει ὁ καὶ, ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν.

l. 1196. Ἐχθραὶ δὲ πᾶσαι] ἡ Θηβαίοις ἐχθραὶ, ἡ τοῖς θεοῖς. αἱ πόλεις δὲ (φησὶν) ὧν ἄρχεις ἐπαναστήσονταί σοι.

l. 1197. Κασιγνήτης] μετ' ἄγους ἑπόμενα

Ἐπὶ

Ἐπιεῦχον ἐς πόλιν) ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τὴν ἑςίαν τῆς πόλεως, ἐπιεῦχον δὲ, τὴν ἔχουσαν ἑςίαν καὶ βωμὸς.

l. 1200. Τοιαῦτά σου) (λυπεῖς γὰρ) τοιαῦτα κατὰ τῆς καρδίας σου τοξεύματα ἀφῆκα μετὰ θυμοῦ. ἢ, τῷ θυμῷ τῆς καρδίας σου. λείπει δὲ ἡ Κατά.

l. 1202. Τὴν σὺ θάλπος) τὴν θερμότητα. τὸ ἐμπρησμόν. τὸ ἰόν. θάλπος γὰρ τὸ καῦμα. ἐκ μεταφορᾶς δὲ τῶν ἑρπετῶν. ἐκεῖνα γὰρ θερμαινόμενα, τὸ ἰὸν ἀφίησι. διὸ καὶ ἐν θέρει μᾶλλον ἰσχύουσιν.

l. 1208. Ἐξ ὅτου λευκὴν ἐγὼ τήνδ' ἐκ μελαίνης) ἀντὶ τοῦ, ἀπὸ νεότητος, ἄχρι γήρως.

l. 1210. Λακεῖν) φθέγξασθαι.

l. 1212. Τό, τ' εἰκαθεῖν) τὸ μὲν ὑποχωρεῖν, δεινόν· τὸ δὲ ἀντιςάντα βλαβῆναι, πάρεςι.

l. 1219. Συντέμνουσι γὰρ) Συντόμως κατακόπτουσι καὶ βλάπτουσι.

l. 1221. Οἴμοι, μόλις μὲν) μόγις μεθίςαμαι τῆς προτέρας γνώμης.

l. 1222. Δυσμαχητέον) προςτίθεσι τὸ Δυς.

l. 1223. Δρᾶ νῦν) ἀντὶ τοῦ δρᾶσον.

l. 1226. Εἰς ἐπόψιον τόπον) φανερὸν διὰ τὸ ὕψος. φησὶ δὲ τὸν τάφον.

l. 1227. Δόξα τῇ δ' ἐπεςράφη) δοκῶ δὲ μετεςράφην.

l. 1229. Δέδοικα γὰρ μή) δέδοικα γὰρ (φησὶ) μὴ οὐκ ἔςι καλὸν τὸ νομοθετεῖν καινὰ, ἀλλ' ἄριςόν ἐςι τὸ πείθεσθαι τοῖς ἀρχαίοις νόμοις.

Pag. 295. l. 1230. Πολυώνυμε) ὦ Διόνυσε. οἱ μὲν γὰρ Βάκχον, οἱ δὲ Ἴακχον, οἱ δὲ Λύαιον, οἱ δὲ Εὔιον, οἱ δὲ Διθύραμβον αὐτὸν καλοῦσιν.

l. 1233. Ἀμφέπεις Ἰταλίαν) διὰ τὸ πολυάμπελον τῆς χώρας.

l. 1235. Παγκοίνοις Ἐλευσινίας) ἐν οἷς πάντες συνάγονται διὰ τὰς πανηγύρεις. ἢ διὰ τὸ τὴν θεὸν πάντας τρέφειν. ἢ ὅτι κοινὰ τὰ μυςήρια Δήμητρος καὶ Διονύσου.

l. 1236. Δηοῦς ἐν κόλποις) ἀντὶ τοῦ ἐν τοῖς πεδίοις.

l. 1238. Ω βακχεῦ βακχᾶν) τῶν βακχῶν βακχευτά.

l. 1239. Μητρόπολιν) τὴν πόλιν τῆς μητρὸς σου.

l. 1241. Ἀγχίετ' ἐπὶ σπορᾷ δράκοντος) παρὰ τὸν τόπον ἐν ᾧ κατῴκησαν οἱ ἐκ τῆς σπορᾶς τοῦ δράκοντος.

l. 1243. Σὲ δ' ὑπὲρ διλόφου πέτρας) τοῦ Παρνασοῦ δηλονότι. τοιοῦτο γάρ ἐςι τὸ ὄρος.

l. 1244. Στέροψ) ἡ λαμπρά.

Ὄπωπε λιγνὺς) σὲ ὁρᾷ ὁ λαμπρὸς καπνός. ἀντὶ τοῦ, σοὶ θυσίαι κατὰ Παρνασὸν γίγνονται. ἢ παρ' ὅσον αὐτόματον πῦρ ἐκεῖσε ἀναδίδοται.

l. 1245. Κωρύκιαι) αἱ Παρνασίδες Κωρύκιον γὰρ ἄντρον ἐν Παρνασῷ.

l. 1247. Κασταλίας τε νᾶμα) Κασταλία, πηγὴ ἐν Παρνασῷ.

l. 1248. Νυσαίων ὀρέων) Νύσαι Φωκίδος ὄρος. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι πολλαὶ Νῦσαι.

l. 1349. Κισσήρεις) κισσοφόροι.

l. 1250. Χλωρά τ' ἀκτά) ἢ τὸ ἐν Εὐβοίᾳ φησὶν ἄλσος, ἢ τὸ ἐν Παρνασῷ ἐν ἀμφοτέροις γὰρ τοῖς τόποις ἡ ἄμπελος, ἣ καθ' ἑκάςην ἡμέραν περὶ μὲν τὴν ἕω βότρυας φέρει, περὶ δὲ τὴν μεσημβρίαν, ὄμφακας. ἐτρυγᾶτο δὲ πεπανθεῖσα περὶ τὴν ἑσπέραν.

l. 1252. Εὐαζόντων) ὑμνούντων. μετὰ εὐφημίας εὐοῖ λεγόντων, ὅς ἐςιν ὕμνος Διονύσου.

l. 1257. Κεραυνίᾳ) κεραυνοβλήτῳ.

l. 1260. Ἐπὶ νόσου μολεῖν) λείπει θέλησον. ἢ, ἀπαρέμφατον ἀντὶ προςτακτικοῦ.

l. 1261. Παρνησίαν ὑπὲρ κλιτύν) ἀντὶ τοῦ, Παρνησίας ὑπὸ κλιτύος. ἐςὶ διὰ γῆς, ἢ δι' ὑγρᾶς.

l. 1262. Ἡ ςονόεντα πορθμὸν) ἢ ςονόεντος διὰ πορθμοῦ. καὶ ὁ ποιητὴς, Οἶδ' ἵςεσιν οἴδματι θύννων ςονόεντα δὲ, τὸ ἠχῶδη διὰ τὰ κύματα. πορθμὸν δὲ ἔνιοι, τὸ ἀπ' Εὐβοίας εἰς Βοιωτίαν· οἱ δὲ, τὴν Σικελικὴν θάλασσαν.

Pag. 297. l. 1264. Ἰὼ πῦρ πνεόντων ἄςρ. χ.) τῶν πυρπνόων ἄςρων ἐπίσκοπε. καὶ γὰρ αἰθέριος τιμᾶται, ὡς καὶ Εὐριπίδης ἐν βάκχαις, φησὶν αὐτὸν ἐν αἰθέρι κατοικεῖν. Ἄλλως. χόραγε τὸ χορὸν ἄγων ὁ τῶν ἄςρων χορηγέ. κατὰ γάρ τινα μυςικὸν λόγον, τῶν ἀςέρων ἐςὶ χορηγός.

l. 1265. Καὶ νυχίων φθεγμάτων) τῶν ἐν νυκτὶ εὐφημιῶν καὶ ὕμνων. ἐν νυκτὶ γὰρ αἱ Διονυσιακαὶ χορεῖαι γίγνονται. ὅθεν καὶ νυκτέλιος. καὶ Εὐριπίδης, Νύκτωρ τὰ πολλὰ, σεμνότητ' ἔχει σκότος.

l. 1269. Περιπόλοις) ταῖς ἱερείαις, ταῖς σαῖς ἀκολούθοις καὶ ἐν Νάξῳ γὰρ τιμᾶται, ὅτι ἐκεῖ τῇ Ἀριάδνῃ συνεγένετο.

l. 1270. Ἀι σὲ μεμνόμῆναι] λείπει ἡ περὶ, ἵν' ᾖ, αἵτινες περὶ σέ.

l. 1274. Οὐκ οἶδ' ὁποῖον στέρνα] ὅπως δήποτε βεβιακότα, εἴτε καλῶς εἴτε ἐναντίως.

l. 1276. Καὶ τύχη καταῤῥίπει] πίπτει. καταβάλλει. γράφεται δὲ καταῤῥίπτειν, ὅ ἐστι πίπτειν ποιεῖ.

l. 1279. Ὡς ἐμοί ποτε] λείπει ἐδόκει.

l. 1283. Καὶ νῦν ἀφεῖται πάντα] ἀπολέλυται. ἀπόλλυται Ἄλλως. ἀφεῖται πάντα] ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν παιζόντων τοῖς κύβοις. ἢ ἀπὸ τῶν ἁλιέων. βόλος γὰρ ἡ τοῦ δικτύου ἄφεσις.

l. 1284. Ὅταν προδῶσιν] ἀπολέσωσιν.

Οὐ τίθημ' ἐγὼ] οὐ τίθημι (φησὶν) ἐν τοῖς ζῶσι τὸ τοιοῦτον. δηλ, οὐ νομίζω ζῆν ἐκεῖνον τὸν ἄνδρα ὃν ἂν προδῶσιν αἱ ἡδοναί.

l. 1287. Καὶ ζῆ] ἀντὶ τοῦ ζῆθι, προστακτικῶς.

l. 1288. Τἄλλ' ἐγὼ καπνοῦ σκιᾶς] τὰ ὑπόλοιπα οὐδ' ἂν ἀγοράσαιμι τινὸς πριαίμην.

l. 1291. Οἱ δὲ ζῶντες, αἴτιοι] τούτοις δὲ τοῦ θανεῖν αἴτιοι ἐγένοντο οἱ ζῶντες.

l. 1294. Πότερα πατρῴας] τὸ χ. ὅτι ἐρωτᾷ πότερα πατρῴας ἢ πρὸς οἰκείας χειρὸς, ἀκούσας ἤδη ὅτι αὐτόχειρ ἀπέθανεν.

l. 1298. Τὰ λαιναν Εὐρυδίκην] Ἡσίοδος Ἡνιόχην αὐτὴν καλεῖ, Ἰκάτο δὲ ἐς Κρέοντα καὶ Ἡνιόχην.

Ὁμοῦ] ἰσχύς.

l. 1300. Κλύουσα παιδὸς] λείπει ἡ περὶ, ἵν' ᾖ, περὶ τοῦ παιδός.

Ἡ τύχη πάρα] ὅ ἐστιν ἐκ τύχης.

Pag. 299. l. 1303. Εὐγμάτων προσήγορος] δι' εὐχῶν προσαγορευόμενος.

l. 1304. Ἀνασπαστοῦ] διηρημένης ἀνασπωμένης, καὶ ἀνοιγομένης.

l. 1307. Ἀποπλήσσομαι] ἐκπλήττομαι.

l. 1311. Παρήσω] παραλιμπάνω.

l. 1312. Μάθοιμ' ἂν] ἀπατήσαιμι.

l. 1315. Ἔνθ' ἔκειτο νηλεὲς] ἀντὶ τοῦ ἐλέους μὴ τυχόν.

l. 2317. Καὶ τὸν μὲν] πρὸς τὸ ἑξῆς, καὶ τὸν μὲν λούσαντες.

Ἐνοδίαν θεὸν] τὴν Ἑκάτην, ἢ τὴν Περσεφόνην.

l. 1320. Θαλλοῖς] ξύλοις.

Συγκαθήσομεν] συγκατεκαίομεν.

l. 1321. Ὀρθόκρανον] ὑψηλόν.

l. 1323. Νυμφεῖον] τὸν νυμφῶνα.

l. 1325. Ἀκτίριστον] τὸν κακοκτίριστον τῆς Ἀντιγόνης τόπον. ἢ τὸν μὴ δεξάμενον ἐνταφια.

l. 1327. Ἄσημα περιβαίνει βοῆς] τὰ κακὰ σύμβολα τῆς βοῆς περιστοιχίζει.

l. 1333. Ἴτ' ἆσσον] προσέλθετε δηλονότι.

l. 1334. Ἁρμὸν χώματος] τὴν ἐκ λίθων ἁρμονίαν τοῦ τάφου. ἢ τὸ ὑψηλὸν μέρος τοῦ χώματος τὸ ἡρμοσμένον λίθοις.

Λιθοσπαδῆ] ὡς λίθου ἀποσπασθέντος ὅπως εἰσέλθῃ ὁ Αἵμων, ἢ, ὑμεῖς ἀποσπάσαντες ἀθρήσατε.

l. 1336. Ἡ θεοῖσι κλέπτομαι] ἢ ἀπατῶμαι ὑπὸ τῶν θεῶν.

l. 1338. Ἠθρούμεν] ἐθεωροῦμεν.

l. 1340. Βρόχῳ μιτώδει] μιτώδει βρόχον λέγει ὅστις ἦν αὐτῇ ζώνη ἀπὸ σινδόνος.

Καθημμένην] τὸν τράχηλον δεδεμένην.

Pag. 301. l. 1351. Πτύσας προσώπῳ] δηλ ἀποστραφεὶς καὶ σκυθρωπάσας, καὶ ἐκ τοῦ προσώπου καταμεμψάμενος οὐ κυρίως προσπτύσας τῷ πατρὶ ὡς καὶ ἡμεῖς ἐν τῇ συνηθείᾳ φαμέν. κατέπτυσεν αὐτοῦ ὅ ἐστι καταφρόνησε τὸν λόγον αὐτοῦ. οὐχ εἷλκε δὲ τὸ ξίφος κατὰ τοῦ πατρὸς, ὥσπερ ᾤετο. εἶπε γὰρ ἄνω ἡ δεῖν θανεῖται, καὶ θανοῦσ' ὀλεῖ τινά. ὁ ἄγγελος δὲ οὔπω νομίζων ἀπαγγέλλει.

l. 1352. Διπλοῦς κνώδοντας] ἀντὶ τοῦ διπλᾶς ἀκμὰς] ἀμφήκες γὰρ τὸ ξίφος κνώδων δὲ, τὸ ὀξὺ τοῦ ξίφους, παρὰ τὸ κναίειν τοῖς ὀδοῦσι.

l. 1355. Μέσον ἔγχος] τὸ ἔγχος οἱ τραγικοὶ καὶ ἐπὶ ξίφους λαμβάνουσι.

l. 1358. Φοινίου σταλάγματος] τὴν πνοὴν τοῦ φοινίου σταλάγματος ἐκβάλλει τῇ λευκῇ αὐτοῦ παρειᾷ. ὅ ἐστιν αἷμα ἐξέπνευσε.

l. 1360. Τὰ νυμφικὰ] οὐ γὰρ γεμῆνται τελείως ἐκεῖνοι.

l. 1365. Ἐλπίσι δὲ βόσκομαι] νομίζω αὐτὴν μὴ βούλεσθαι δημοσίᾳ θρηνεῖν, ἀλλ' ἐν τῷ οἰκήματι μετὰ τῶν θεραπαινίδων.

l. 1369. Γνώμης γὰρ οὐκ ἄπειρος] οὐκ αἰδόντος (φησὶν) ὑπάρχει, ὥστε δημοσίᾳ ὀδύρεσθαι.

Ἀμαστάνειν δὲ λέγει νῦν τὸ ἐμφανῶς θρηνεῖν.

l 1372. Ἀλλ᾽ εἰσόμεσθα] δηλ᾽ ἴσω ἀπελθόντες μαθησόμεθα μή τι καὶ μανιῶδες κρύφα βουλεύεται, ἀνιᾶν ἑαυτὴν πειρωμένη.

l. 1373. Ἐφήκει] ἀντὶ τοῦ ἥκει.

l. 1374. Μνῆμα τὸν νεκρόν.

Οὐκ ἀλλοτρίαν ἄτην] οὐ δι᾽ ἄλλον ἀποθανόντα. οὐκ ἐξ ἄλλου νεκρωθέντα.

l. 1377. Θανατόεντα] θανάτου ἄξια. ἢ θανάτου αἴτια.

l. 1379. Ἄνολβα] ἀναφέλητα.

l. 1380. Νέος νέῳ ξυμμόρῳ] νέᾳ ἡλικίᾳ καὶ καινοπρεπεῖ θανάτῳ τετελεύτηκας.

Pag. 303. l. 1386. Δίκην ἰδεῖν] γράφεται ἔχειν.

l. 1390. Ἀγρίαις ὁδοῖς] ἀγρίαις ὁρμαῖς.

l. 1391. Λακπάτητον] τὴν μεθ᾽ ὕβρεως ἀπωθουμένην. ἢ τὴν μεγάλως καταπατουμένην.

Λακπάτητον ἀντρέπων χαρὰν] τὴν χαρὰν λὰξ πατήσας.

l. 1394. Τὰ μὲν πρὸ χειρῶν] ὡς τοῦ Κρέοντος τὸν παῖδα βαστάζοντος.

l. 1397. Παμμήτωρ] ἡ κατὰ πάντα μήτηρ. ἐμφαντικῶς δὲ εἶπεν, ὅτι καὶ μέχρι θανάτου μήτηρ ἐδείχθη, μὴ ἑλομένη ζῆν μετὰ τὸν τοῦ παιδὸς θάνατον.

l. 1400. Κακάγγελτα] κακὴν ἀπαγγελίαν ἔχοντα.

l. 1402. Ἐπεξειργάσω] ἐπίσφαξας.

l. 1404. Σφάγιον γυναικεῖον] τὸ ἀπὸ σφαγῆς τῆς γυναικὸς μόρον.

Ἐπ᾽ ὀλέθρῳ] τοῦ Αἵμονος.

l. 1406. Οὐ γὰρ ἐν μυχοῖς ἔτι] ἐγκέκλεισται ἡ γυνή.

Pag. 305 l. 1411. Τὰ δ᾽ ἐναντία] γράφεται, τὸ δη᾽ ἔναντα.

l. 1413. Ὀξύθηκτος] ὀξεῖαν λαβοῦσα πληγήν.

Ἣ δὲ βωμία πέριξ] ὡς ἱερεῖον περὶ τὸν βωμὸν ἐσφάγη προσπεσοῦσα.

l. 1314. Λύει κελαινὰ] ἀπόλλυται.

l. 1315. Τοῦ πρὶν θανόντος Μεγαρέως] ὡς αὐτῆς προσγαμηθείσης Μεγαρεῖ τινι πρὸ τοῦ Κρέοντος. οἱ δέ φασι τοῦ Μενοικέως τοῦ ἀποσφάξαντος ἑαυτόν· πρότερον γὰρ Μεγαρεὺς ἐκαλεῖτο. ἐν δὲ τῷ τυράννῳ Οἰδίποδι καὶ αὐτὸς Μενοικέα αὐτὸν καλεῖ.

l. 1217. Ἐφυμνήσασα] καταρασαμένη σοι ὡς παιδοκτόνῳ.

l. 419. Ἀνίπταν φόβῳ] ἐσείσθην. ἐταράχθην.

Ἀνταίαν] γράφεται καιρίαν.

l. 1423. Τῶνδε κἀκείνων] τοῦ τὴν γυναῖκα καὶ τὸν υἱὸν ἀποθανεῖν.

l. 1424. Ἐπεσκήπτου] κακῶς ἐλέγου. τελευτώσης αὐτῆς ἐνομίζου ἐπιγράφου.

l 2425. Ποίῳ δὲ] τίνι τρόπῳ (φασι) ἐλύετο καὶ ἐφέρετο εἰς φονάς; ἀντὶ τοῦ, ποίῳ τρόπῳ εἰς φόνον ἔπεσε;

l. 1428. Τάδ᾽ οὐκ ἐπ᾽ ἄλλον οὐδεὶς ἀνθρώπων ταῦτα ἐπὶ ἄλλον ἀπὸ τῆς ἐμῆς αἰτίας μεθαρμόσει. ὅ ἐστι, τοῦ σοῦ φόνου. ἤ, οὐδεὶς ἂν εἴποι ἕτερον τῶν ἀνθρώπων αἴτιον ἀλλ᾽ ἐμέ.

l. 1433. Τὸν οὐκ ὄντα] τὸν οὐκ ὄντα ὅλως, μᾶλλον δὲ μηδένα.

l. 1434. Κέρδη παραινεῖς, εἴτι κέρδος ἐν κακοῖς] κέρδος μεταφανεὶς τὸν θάνατον. παρὰ τοῦτο γὰρ τὰ κράτιστα κακὰ ἀπαλλάσσεται, καὶ βράχιστα γίγνεται, τουτέστιν, ἐλάχιστα γίγνεται. ἐν ἄλλοις δὲ οὕτω, τὰ μικρὰ τῶν κακῶν λυσιτελέστερά ἐστιν ὡς ἂν κακὰ ἢ οὕτως, τὰ ἐν ποσὶ κακά, ἂν ἐλάχιστα ᾖ κράτιστά ἐστιν. ἢ οὕτως, βραχία γὰρ τὰ κακὰ ἐάν τις ἀναχωρῇ, ἢ τὰ μικρὰ τῶν κακῶν. λυσιτελέστερά ἐστι. τὸ γὰρ ταχέως φθάνειν τὰ ἐν ποσὶ κακά, κράτιστόν ἐστιν.

l. 1437. Φανήτω μόρων] ὁ ἐμὸς θάνατος μείζων τούτων τῶν κακῶν.

l. 1438. Τερμίαν] τῆς τελευτῆς παρασκευαστικήν. τέρμα γὰρ τὸ τέλος.

Pag. 307. l. 1441. Μέλλοντα ταῦτα] δεύτερα.

l. 1442. Ὅτοισι χρὴ] τοῖς θεοῖς.

l 1443. Ἀλλ᾽ ὧν ἐρῶ] ὧν βούλομαι τυχεῖν, ταῦτα ηὐξάμην.

l. 1444. Πάντα γὰρ λέχρια] ἤγουν πλάγια καὶ πεπτωκότα, τὰ μὲν ἐν χερσὶ τὰ δὲ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ.

l. 1451. Δυσκόμιστος] ἀφόρητος.

l. 1452. Πολλῷ τὸ φρονεῖν] τὸ καλῶς φρονεῖν, πρῶτόν ἐστιν εὐδαιμονίας, καὶ τοῖς ἀνθρώποις ἐξοχώτατον.

l. 1454. Μεγάλοι δὲ λόγοι] αἱ μεγαλορρημοσύναι τῶν ὑπερηφάνων, τιμωρίας μεγίστας τοῖς κεκτημένοις ἐπάγουσαι, τελευταῖον διδάσκουσι τὸ φρονεῖν. καὶ ὁ ποιητής, Ῥεχθὲν δέ τε νήπιος ἔγνω. ἱστέον δ᾽ ὅτι διαφέρει τῆς Εὐριπίδου Ἀντιγόνης αὕτη, ὅτι φωραθεῖσα ἐκείνη, διὰ τὸν Αἵμονος ἔρωτα ἐξεδόθη πρὸς γάμον· ἐνταῦθα δὲ τοὐναντίον.

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ
ΤΩΝ ΠΑΝΥ ΔΟΚΙΜΩΝ ΕΙΣ ΟΙΔΙΠΟΔΑ ΕΠΙ ΚΟΛΟΝΩ.

Τέκνον τυφλοῦ γέροντος]

Pag. 311. l. 1. Οἰδίπους εἰς Ἀθήνας παραγενόμενος, ἐρωτᾷ τὴν θυγατέρα Ἀντιγόνην, l. 3. Τίς τὸν πλανήτην Οἰδίπουν] ἔστι μὲν ἀφ' ἑτέρας ἀρχῆς λαμβάνοντα λέγειν οὕτω, τίς τὸν πλανήτην Οἰδίπουν δέξεται; ἢ, τίς ἡμᾶς σήμερον ὑποδέξεται; δύναται δὲ καὶ τοῖς ἄνω συνάπτεσθαι, τοῦ τίς μὴ πυσματικῶς κειμένου, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ἢ ἄρθρου· ὥστε τῷ πόλις συντετάχθαι, καὶ τὸν λόγον ἔχειν οὕτως, τίνας χώρους ἀφίγμεθα, ἢ τίνων ἀνδρῶν πόλιν, ἢ τὸν πλανήτην Οἰδίπουν δέξεται; ὅτι δὲ τῷ τις ἀντὶ ἄρθρου κέχρηνται, Καλλίμαχός φησιν οὕτως, Ὑπεὶρ ἅλα κεῖνος ἐνάσθη Ἀλκάθοόν τις ἄπλυστος. ἠπειρωτικώτερον δὲ τὸ πρῶτον.

l. 4. Σπανιστοῖς] εὐτελέσι. τοῖς κατὰ σπάνιν τοῦ αἰτοῦντος διδομένοις.

l. 6. Μεῖον φέροντα] βραχύτερον ἀποφερόμενον τοῦ αἰτηθέντος. οὐ γὰρ ὅσα αἰτεῖ τις λαμβάνει.

Καὶ τόδ' ἐξαρκοῦν] ὅμως γοῦν τούτοις ἀρκούμενος.

l. 7. Στέργειν γὰρ αἱ πάθαι με] ταῦτά με στέργειν, τὰ δυστυχήματα καὶ ὁ πολὺς πεποίηκε χρόνος, καὶ τὸ τῶν συμφορῶν πλῆθος. καὶ τὸ τῆς ἀνδρείας πλιονίκημα. πάθαι γὰρ αἱ συμφοραί. ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ διδάσκει. ἀντὶ τοῦ εἴθισμαι τῷ πολλῷ χρόνῳ, καὶ μεμάθηκα τῆς τύχης τὰ δύσκολα.

l. 9. Θάκοισι] καθέδραις.

l. 10. Η πρὸς βεβήλοις] βατοῖς. βέβηλος γὰρ τόπος, ὁ ἀκάθαρτος καὶ βατὸς πᾶσι. καὶ βέβηλος ἀνήρ, ὁ μιαρός. Εὐριπίδης Πρωτεσιλάῳ, Οὐ γὰρ θέμις βέβηλον ἅπτεσθαι δόμων. καὶ, Ἀείδω ξυνετοῖσι. θύρας δ' ἐπίθεσθε βέβηλοι. βεβήλοις οὖν, τοῖς πᾶσι βασίμοις τόποις μηδὲ ἀνειμένοις θεοῖς. ἐκ μεταφορᾶς δὲ βεβήλους. καὶ τοὺς ἀμυήτους φασὶ καὶ ἀκαθάρτους. Σοφοκλῆς δὲ ἐν συνδείπνῳ, βέβηλον τὸν ἰδιώτην φησί.

l. 11. Στῆσόν με] στῆσόν με ἐκ τῆς ὁδοιπορίας καὶ μαθησόμεθα.

l. 12. Μανθάνειν γὰρ ἥκομεν εἰς γὰρ τοῦτο (φησὶ) ἐληλύθαμεν ἅτε δὴ ξένοι ὄντες, παρὰ τῶν ἀστῶν μανθάνειν τί ἐστι πρακτέον ἡμῖν.

l. 14. Πάτερ ταλαίπωρ' Οἰδίπους] οὐκ ἐμπαροινεῖν βουλομένη τῷ πατρὶ ταλαίπωρον ἀποκαλεῖ, ἀλλὰ τοῦ πάθους παριστῶσα τὸ μέγεθος. πωρεῖν δὲ οἱ Ἠλεῖοι τὸ πενθεῖν φασί. καὶ Ἀντίμαχος, Πῶρος τοί γ' ἀλόχοισι καὶ οἷς τεκέεσσιν ἕκαστος. παρὰ τοῦτο οὖν ταλαίπωρος ἐτυμολογεῖται.

l. 15. Ὡς ἀπ' ὀμμάτων πρόσω] γράφεται ὡς ἀνομμάτῳ ὁρᾶν, ὡς τυφλὸν σημειῶσαι, πρόσω εἰσίν. ὡς ἄν τις πρόσω ἀφορῶν τεκμήραιτο ὡς ἄν τις τὰ ὄμματα πόρρω ἔχων.

l. 16. Ὡς ἀπεικάσαι] ὡς ἔστιν ἐκ προόψεως τεκμήρασθαι.

l. 17. Πυκνόπτεροι δ' εἴσω] ὄντως κατὰ τὴν χώραν. ἐκπρέπτησι δὲ μεγάλως τῇ φράσει

φράσῃ ὥστε μέλλουσιν αὐτὸν ἐκκαλέσαι οἱ κωμικοί.

l. 18. Ἐυστομοῦσιν] εὐφημοῦσιν. εὐφώνως ᾄδουσιν.

l. 19. Ἐπ' ἀξέστου πέτρου] γράφεται πάγου. ἐπὶ τοῦ λιθίνου βάθρου.

l. 20. Μακρὰν γὰρ ὡς γέρ.] προῆλθες μακροτέραν ὁδὸν ἢ ὡς ἥρμοζε γέροντι.

l. 22. Χρόνου μὲν οὕνεκα] ἀντὶ τοῦ, δεδίδαγμαι τῷ χρόνῳ τὸ φυλάττειν σε ὁδηγοῦσα. σύνηθες οὖν τὸ πρᾶγμα. Εἰς τὸ αὐτό. τοῦ μὲν χρόνου οὕνεκα σύνειμί σοι χάριν, οὐ χρεία μαθεῖν ὅτι τυφλὸς εἶ, καὶ ὅτι δεῖ σε χειραγωγίας τυχεῖν.

l. 24. Τὰς γοῦν Ἀθήνας οἶδα] ὅτι ἐν τῇ ἀττικῇ ἐσμὲν οἶδα. τίς δὲ ἐστιν ὁ δῆμος, ἀγνοῶ.

l. 25. Πᾶς γάρ τις ηὔδα] τί ηὔδα; ὅτι αὗταί εἰσιν Ἀθῆναι.

Ἐμπόρων] ἀντὶ τοῦ ὁδοιπόρων διὰ τὸ χ.

l. 26 Η μάθω] ἐν ἐρωτήσει ὁ λόγος. βούλει μάθω τίς ὁ περὶ τοῦ ἄστεος τόπος.

l. 27. Ἐξοικήσιμος] ἀντὶ τοῦ ἐνοικήσιμος.

l. 28. Οἶομαι δὲ δεῖν οὐδὲν] οὐ δεῖν σε πορευθεῖσαν ἐρωτῆσαί με. ἰδοὺ γὰρ ἀνὴρ πάρεστι παρ' οὗ εἰσόμεθα, δηλονότι, οὐκέτι δεῖν ἔοικεν πορευθεῖσαν μανθάνειν περὶ τοῦ τόπου. καλῶς δὲ τὰ τῆς οἰκονομίας ἵνα μὴ μόνος ὁ Οἰδίπους ἀπολειφθῇ.

l. 30. Η δεῦρο] κατ' ἐρώτησιν.

l. 31. Χ' ὅτι σοι λέγειν] καὶ ὅπερ σοι λέγειν εὔκαιρον νομίζεις, λέγε ἀκούεται γάρ.

l. 33. Τῆς ὑπέρ τ' ἐμοῦ αὐτῆς θ' ὁρ.] τουτέστιν, ὑπὲρ ἀμφοῖν ὁρώσης.

l. 34. Οὕνεκ' ἡμῖν αἴσιος] ὅτι αἴσιος ἡμῖν σκοπὸς ἀφῖξαι ὥστε φράσαι περὶ ὧν ἀγνοοῦμεν· ἢ, ὥστε φράσαι ἡμῖν ἃ σοι λέξομεν.

l. 36. Πρὶν νῦν τὰ πλείονα] ἀπόστηθι πρῶτον τῶν ἀβάτων, καὶ τότε ἐρώτα.

Pag. 313. l. 36. Χῶρον οὐχ ἁγνὸν] δηλονότι, σοὶ οὐκ ἁγνὸν, εἰ μὴ μόνοις ἱερεῦσιν ἐστὶ, οὐκ ἀνειμένον καὶ βατόν.

l. 38. Αἱ γὰρ ἔμφοβοι θεαὶ] Φύλαρχός φησι δύο αὐτὰς εἶναι, τά τε ἀθηνῶν ἀγάλματα, δύο. Πολέμων δὲ τρεῖς αὐτάς φησι.

l. 41. Τὰς πάνθ' ὁρώσας Ἐυμενίδας] Ἐπιμενίδης Χρόνῳ φησὶ τὰς Ἐυμενίδας, Ἐκ τοῦ καλλίκομος γένετο χρυσῆ Ἀφροδίτη, Μοῖραί τ' ἀθάνατοι, καὶ ἐριννύες αἰολόδωροι. Ἴστρος δὲ ἐν τῇ τετάρτῃ μητέρα τῶν Ἐυμενίδων Ἐυωνύμην ἀναγράφει, ἣν νομίζουσι γῆν, ἔνιοι δὲ μεταβαλεῖν αὐτῶν φασὶ τὸ ὄνομα ἐπὶ Ὀρέστῃ. τότε γὰρ πρῶτον Ἐυμενίδας κληθῆναι, εὐμενεῖς αὐτῷ γενομένας, κριθέντι νικᾶν παρ' Ἀθηναίοις, καὶ ὁλοκαυτώσαντι αὐταῖς οἶν μέλαιναν ἐν Καρνείᾳ τῆς Πελοποννησίας. Φιλήμων δὲ ὁ κωμικὸς ἑτέρας φησὶ τὰς σεμνὰς θεὰς τῶν Ἐυμενίδων.

l. 42. Εἴποι λεὼς νιν] ἀντὶ τοῦ αὐτάς. διὰ τὸ Χ.

Ἄλλ' δ' ἀλλαχοῦ καλὰ] παρ' ὅσον ἄλλοι ἄλλοις ὀνόμασι καλοῦσιν αὐτάς. ἄλλα ὀνόματα παρ' ἄλλοις καλὰ νομίζονται, παρ' ἡμῖν δὲ ταῦτα, τὸ ὀνομάζειν αὐτὰς Ἐυμενίδας.

l. 43. Ἀλλ' ἵλεῳ μὲν] ἵλεώ μοι αἱ Ἐυμενίδες. ἐγὼ γὰρ οὐκ ἀναστήσομαι ἐντεῦθεν.

l. 45. Τί δ' ἐστι τοῦτο] ἀντὶ τοῦ, διὰ τί οὐκ ἀνίστασαι;

l. 46. Ξυμφορᾶς ξύνθημα] σύμβολόν μοι τῆς συμφορᾶς, τὸ καταντῆσαί με εἰς ἐριννύων ἱερόν.

l. 48. Πρίν γ' ἂν ἐνδείξω] ἕως οὗ τῇ πόλει ἐνδείξω τί χρὴ ποιεῖν.

l. 50. Προστρέπω] ἱκετεύω.

l. 55. Ο πυρφόρος θεὸς] ὁ Ἥφαιστος.

l. 56. Τιτὰν Προμηθεὺς] περὶ τοῦ τῆς Προμηθείας περὶ Ἀκαδημίαν καὶ τῆς Κολωνὸν ἱδρύσεως, Ἀπολλόδωρος γράφει οὕτως, Συντιμᾶται δὲ καὶ ἐν Ἀκαδημίᾳ τῇ Ἀθηνᾷ, καθάπερ ὁ Ἥφαιστος· καὶ ἐστιν αὐτῷ παλαιὸν ἵδρυμα καὶ ναὸς ἐν τῷ τεμένει τῆς θεοῦ δείκνυται δὲ καὶ βάσις ἀρχαία κατὰ τὴν εἴσοδον, ἐν ᾗ τοῦ τε Προμηθέως ἐστὶ τύπος καὶ τοῦ Ἡφαίστου. πεποίηται δὲ, ὡς καὶ Λυσιμαχίδης φησὶν, ὁ μὲν Προμηθεὺς, πρῶτος καὶ πρεσβύτερος ἐν δεξιᾷ σκῆπτρον ἔχων· ὁ δὲ Ἥφαιστος, νέος καὶ δεύτερος. καὶ βωμὸς ἀμφοῖν κοινός ἐστιν ἐν τῇ βάσει ἀποτετυπωμένος.

l. 57. Χαλκόπους ὀδὸς] ὡς οὕτω τινὸς καλουμένου τόπου ἐν τῷ ἱερῷ, χαλκόποδος ὀδοῦ. φησὶ δὲ Ἀπολλόδωρος δι' αὐτῆς καταβάσιν εἶναι εἰς ᾅδου. καὶ Ἴστρος δὲ μνημονεύει τῆς χαλκῆς ὀδοῦ. καὶ Ἀστυδάμας. καί τις τῶν χρησμοποιῶν φησὶ, Βοιωτοὶ δ' ἵπποιο ποτιστείχουσι Κολωνὸν, Ἔνθα λίθος τρικάρανος ἔχει καὶ

χαλ-

χάλκεος ὀδός. τὸ ἑξῆς, ὃν δὴ ἐπιστείβεις τόπον χθονὸς τῆσδε, καλεῖται χαλκόπους ὀδός. οὕτως δὲ ἐκαλεῖτο διὰ τὸ εἶναι μέταλλα χαλκοῦ ἐν τῷ Κολωνῷ.

l. 58. Οἱ δὲ πλησίοι γύαι] γράφεται, αἱ δὲ πλησίον γύαι.

61. Τὸ τοῦδε κοινὸν] τὸ τοῦ Κολωνοῦ ὄνομα κοινὸν φέρουσι πάντες, ὀνομαζόμενοι Κολωνιᾶται δηλονότι.

l. 63. Ἀλλὰ τῇ ξυν. πλέον] τῷ ἔργῳ καὶ τῇ πείρᾳ πλέον τιμώμενα, οὐ τοῖς λόγοις.

l. 65. Ἐπώνυμον] Κολωνιᾶται καλούμενοι.

l. 66. Ἡ 'πὶ τῷ πλήθει λόγος] ἡ ἐν τῷ πλήθει ἐστὶν ἡ ἰσχύς, τουτέστι, δημοκρατοῦνται.

l. 71. Ἡ καταρτύσων μόλοι] παρασκευάσων, εὐτρεπίσων. Ὅμηρος. Ἠρτύναντο δὴ ἐρετμοῖς. καὶ Κλυταιμνήστρα δόλον ἤρτυε. τὸ δὲ ἑξῆς, ὡς τί προσλέξων αὐτῷ μόλοι τίς. ἢ πρός τι εὐτρεπίσων αὐτὸν μολεῖν.

l. 72. Ὡς ἂν προσαρκῶν] τὰ αὐτὰ αὖθις ἐρεῖ, ὅτι ἐπ' ὠφελείᾳ τοῦτο γίγνεται τῶν δεξαμένων αὐτὸν καὶ θαψάντων, ἐπὶ βλάβῃ δὲ τῶν ἀποπεμψάντων.

l. 76. Τοῦ δαίμονος] τῆς τύχης.

l. 77. Αὐτοῦ] αὐτόθι.

Pag. 315. l. 84. Ὦ πότνι', ὦ δεινώπες] τὸ ἐντελὲς ὦ πότνιαι. ὁ δὲ νοῦς, οὕτως, ἐπειδὴ ἦλθον πρὸς ὑμᾶς, μὴ ἐναντιωθῆτέ μοι καὶ τῷ χρήσαντί μοι Ἀπόλλωνι.

Εὖτε νῷν] ὅτε. ἐπειδή.

l. 86. Ἀγνώμονες] ἐναντιογνώμονες. ἀσύγγνωστοι.

l. 88. Χώραν τερμίαν] τερμίαν αὐτῷ, εἱμαρμένην, ἐφ' οἷς ἔμελλε τὸ τέλος τοῦ βίου ἀνύσειν.

l. 89. Καὶ ξενόστασιν] γράφεται καὶ κατάστασιν.

l. 90. Ἐνταῦθα κάμψειν] εἰσὶ γάρ οἵ φασι τὸ μνῆμα τοῦ Οἰδίποδος ἐν ἱερῷ Δήμητρος εἶναι Ἐτεωνοῦ, μεταγαγόντων αὐτὸν ἐκ Κεοῦ τινος ἀσήμου χωρίου. καθάπερ ἱστορεῖν φησιν Ἀρίζηλον Λυσίμαχος ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐν τῷ τρισκαιδεκάτῳ τῶν Θηβαϊκῶν, γράφων οὕτως, Οἰδίπου δὲ τελευτήσαντος, καὶ τῶν φίλων ἐν Θήβαις θάπτειν αὐτὸν διανοουμένων, ἐκώλυον οἱ Θηβαῖοι διὰ τὰς προγεγενημένας συμφορὰς, ὡς ὄντας ἀσεβεῖς· οἱ δὲ κομίσαντες αὐτὸν εἴς τινα τόπον τῆς Βοιωτίας καλούμενον Κεὸν ἔθαψαν αὐτόν. γιγνομένων δὲ τοῖς ἐν τῇ κώμῃ κατοικοῦσιν ἀτυχημάτων τινῶν, οἰηθέντες αἰτίαν εἶναι τούτων τὴν Οἰδίπου ταφὴν, ἐκέλευον τοὺς φίλους ἐκβαλεῖν αὐτὸν ἐκ τῆς χώρας. οἱ δὲ ἀπορούμενοι τοῖς συμβαίνουσιν, ἀνελόντες ἐκόμισαν εἰς Ἐτεωνόν. βουλόμενοι δὲ λάθρα τὴν ταφὴν ποιήσασθαι, καταθάπτουσι νυκτὸς ἐν ἱερῷ Δήμητρος, ἀγνοήσαντες τὸν τόπον. καταφανοῦς δὲ γενομένης, πέμψαντες οἱ τὸν Ἐτεωνὸν κατοικοῦντες, τὸν θεὸν ἐπηρώτων τί ποιήσωσιν. ὁ δὲ θεὸς εἶπε μὴ κινεῖν τὸν ἱκέτην τῆς θεοῦ. διόπερ αὐτοῦ τέθαπται. τὸ δὲ ἱερὸν φασιν Οἰδιπόδειον κληθῆναι.

l. 91. Κέρδη μὲν οἰκήσαντα] ὁ ποιητὴς χαριζόμενος τοῖς Ἀθηναίοις τοῦτό φησιν· ἐδήκουν γάρ ποτε Βοιωτοὶ καὶ Ἀθηναῖοι πρὸς ἀλλήλους διαφέρεσθαι.

l. 94. Ἢ σεισμὸν, ἢ βροντὴν] ταῦτα ἐπὶ τέλους τοῦ δράματος γίγνονται.

l. 96. Οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ πιστὸν] ἔστι, κατὰ διάνοιαν, φησὶν, ἐξ ὑμῶν τῶν θεῶν εἰς τὸν τόπον ἀφῖγμαι.

Πτερὸν] οἰωνὸν, τὴν πλήρωσιν τῆς διανοίας.

l. 99. Νήφων ἀοίνοις] ἀοίνους αὐτὰς λέγει ὅτι οὐ σπένδεται οἶνος αὐταῖς, ἀλλ' ὕδωρ. διὸ καὶ νηφάλιαι καλοῦνται αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. Πολέμων δὲ ἐν τῷ πρὸς Τίμαιον, καὶ ἄλλοις τισὶ θεοῖς νηφαλίους φησὶ θυσίας γίγνεσθαι, γράφων οὕτως, Ἀθηναῖοί τε γὰρ ἐν τοῖς τοιούτοις ἐπιμελεῖς ὄντες, καὶ τὰ περὶ τοὺς θεοὺς ὅσιοι, νηφάλια μὲν ἱερὰ θύουσι Μνημοσύνῃ, Μούσαις, Ἠοῖ, Ἡλίῳ, Σελήνῃ, Νύμφαις, Ἀφροδίτῃ οὐρανίᾳ. Φιλόχορος δὲ καὶ περί τινων ἄλλων θυσιῶν τὸν αὐτὸν τρόπον δρωμένων φησὶν ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Ἀτθίδων, Διονύσῳ τε καὶ ταῖς Ἐρεχθέως θυγατράσι. καὶ οὐ μόνον θυσίας νηφαλίους ἀλλὰ καὶ ξύλα τινὰ ἐξέκαιον. Κράτης μὲν οὖν ὁ Ἀθηναῖος τὰ μὴ ἀμπέλινα τῶν ξύλων πάντα νηφάλια φησὶ προσαγορεύεσθαι. ὁ δὲ Φιλόχορος ἀκριβέστερόν φησι, τὰ μήτε ἀμπέλινα, μήτε σύκινα, ἀλλὰ τὰ ἀπὸ τῶν θύμων, νηφάλια καλεῖσθαι· καὶ πρώτῃ φησὶν ὕλῃ πρὸς τὰς ἐμπύρους θυσίας ταύτῃ κεχρῆσθαι. ἐξ οὗ καὶ τοὔνομα λαβεῖν τὸ θύμον. ὡς παρὰ τὴν θυμίασιν καὶ τὴν θυσίαν πεποιημένης τῆς φωνῆς. εἰσὶ δὲ καί τινες τὸ παράπαν ἄσπονδοι θυσίαι κατὰ τύχην εἰς ἔθος παρελθοῦσαι.

Κἀπὶ σεμνῶν ἑζόμην] ὃ ἄνω εἶπε, τοῦδ' ἐπ' ἀξέστου πέτρου.

l. 100.

l. 100. Ἀσκίπαρνον] ἄγλυφον, καὶ ἀπελέκητον, καὶ ἄξυστον. οὐκ εἰργασμένον.

l. 102. Πέρασιν ἤδη] πέρασιν, ἀντὶ τοῦ πέρας, ὅ ἐστι τελευτήν. τὸ δὲ ἑξῆς, βίου πέρασιν.

l. 103. Εἰ μὴ δοκῶ τι μειόνως] εἰ μὴ δοκῶ ὑμῖν ἐλαττόνως ἔχειν τὰ κακά, καὶ ὀλίγων περιπεπτωκέναι κακῶν.

l. 105. Ἴτ' ὦ γλυκεῖαι] εὐφήμως τὰς ἐριννύας γλυκείας φησίν, ἵνα μὴ πικραὶ αὐτῷ γένωνται.

l. 110. Σίγα πορεύονται] τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ χοροῦ διαφόρμως θέλει ποιήσασθαι.

l. 112. Σιγήσομαί τι] ἵνα μὴ πρὸς τούτους ὁ χορὸς προσπυνθανομένης γένηται, ἀλλὰ τηρηθῇ Θησεῖ παραγιγνομένῳ.

l. 114. Τίνας λόγους ἐροῦσι] δεῖ νοεῖν ὅτι ἐκρύβη εἰς τὸ ἄλσος.

Ἐν γὰρ τῷ μαθεῖν] ἐν γὰρ τῷ προμαθεῖν ἔννοια καὶ σκέψις γίγνεται. οὐ γὰρ τὸ ῥᾷον φησίν.

l. 116. Ὅρα τίς ἄρ' ἦν] ὁ χορὸς ἐκ τῆς ἐπιχωρίων ἀνδρῶν πεπυσμένος ὅτι προσκαθίζεταί τις τῷ ἱερῷ τόπῳ τούτῳ, τὰ πρῶτα ὑποχαλεπαίνοντες φασι, τίς ἄρα ἐστίν; ἢ ποῦ διατρίβει;

l. 117. Ἐκτόπιος συθεὶς] ἀπὸ ξένου τόπου ὁρμήσας.

l. 118. Ὁ πάντων ἀκορέστατος] παρ' ὅσον οὐδεὶς αὐτῷ τῶν ἄλλων ἤρκεσε τόπων, ἀλλ' ἐπὶ τοῦτον ἦλθεν ἀφόβως. ἤγουν, ὁ μηδενὶ τῶν ἄλλων τόπων ἀρκεσθεὶς, ἀλλ' ἐπὶ τοῦτον ἥκων ἀπληρώτως, ὅτι τοσούτων τόπων παρακειμένων, εἰς τὸν ἄβατον ὥρμησεν.

Pag. 317 l. 121. Οὐδ' ἔγχωρος] πάντως (φησὶ) ξένος ἐστίν, ἀγνοῶν. οὐ γὰρ ἂν ἐπέβαινεν εἰ ᾔδει.

l. 123. Ἀστιβὲς] ἄβατον, ἀπροσπέλαστον.

l. 124. Ἀμαιμακετᾶν] ἀκαταμαχήτων, ἢ ἀπροσπελάστων.

l. 126. Καὶ παραμειβόμεσθ' ἀδέρκτως] οὐ προσβλέποντες, ἀλλ' ἢ καταμύοντες, ἢ κύπτοντες.

l. 127. Ἀφώνως, ἀλόγως] παριόντες (φησὶν) ἐπὶ ταύτας τὰς θεὰς, ἄλλως οὐδενὸς λόγον ποιούμεθα, ἀλλὰ σιωπὴν ἔχομεν. ἐν ἑαυτοῖς δὲ μόνον καὶ κατὰ διάνοιαν εὐφημότερον διαλεγόμεθα. ὁποῖοι γιγνόμεθα ὅταν μάλιστα ἔν τινι φρικωδεστάτῳ γενώμεθα φόβῳ. ἄκρως δὲ καινότερον διανόημα ἐξέδωκε μετὰ κατασιωπῆς.

l. 128. Εὐφήμου στόμα φροντίδος] στόμα λέγει τὴν φωνήν. στόμα γὰρ ἡ φωνή. Ὅμηρος, Πολέμου στόμα. καὶ Σοφοκλῆς, Χαλκοστόμου κώδωνος ὡς Τυρσηνικῆς. ὁ δὲ νοῦς, τὴν φωνὴν τῆς εὐφήμου φροντίδος ἱέντες. ὅ ἐστι, μετὰ φροντίδος πολλῆς εὐφήμως τὴν φωνὴν ἀφιέντες. ἤγουν εὐφημοῦντες καὶ καθ' ἑαυτοὺς συλλογιζόμενοι εὔφημα. οἱ δὲ τὸ εὐφήμου ἀντὶ τοῦ σιωπηλῆς. τὸ γὰρ εὐφημεῖν καὶ ἐπὶ τοῦ σιωπᾶν τάττεται.

l. 130. Οὐδὲν ἄζονθ'] οὐδὲν σέβοντα, ἀσεβῆ. γράφεται, οὐδὲν λιάζοντα, ἀντὶ τοῦ, οὐκ ἐκτρεπόμενον ἃ προσήκει.

l. 131. Ὃν ἐγὼ λεύσσων] τὸ ἑξῆς, ὃν ἐγὼ λεύσσων περὶ πᾶν τέμενος, οὔπω δύναμαι γνῶναι ποῦ μοι ποτὲ ναίει, ἤγουν διατρίβει.

l. 135. Τὸ φατιζόμενον] τὸ λεγόμενον παρ' ὑμῶν.

l. 137. Δεινὸς μὲν ὁρᾶν] ἀσεβής. οὕτω ἀκριβῶς αὐτὸν ἑωρακότες, τοῦτό φασι.

l. 138. Προσίδητ' ἄνομον] λείπει τὸ ὡς, ἵν' ᾖ, ὡς ἄνομον.

l. 140. Οὐ πάνυ μοίρας] οὐ πάνυ μοίρας εἰμὶ πρώτης εἰς τὸ εὐδαιμονίσαι. ἤγουν, οὐκ ἀγαθῆς μοίρας εἰμὶ, ἀλλὰ κακῆς. ἤγουν, οὐ πάνυ τῆς πρώτης κατ' εὐδαιμονίαν μοίρας, τοὐναντίον δὲ τῆς κατὰ δυσδαιμονίαν ἐσχάτης.

l. 142. Δηλῶ] δηλῶ τὸ δυστυχὲς διὰ τῶν ὀφθαλμῶν.

l. 144. Κἀπὶ σμικροῖς μέγας] ἤγουν ἐπὶ εὐτελέσιν αἰτήμασιν οὐκ ἂν σφόδρα ἱκέτευον, εἰ μὴ ἦν δυστυχής. τοῦτο δέ φησι παρ' ὅσον μέγας ὢν κατὰ μέγεθος καὶ τὴν ἡλικίαν, ὑπὸ σμικρᾶς τῆς θυγατρὸς ὁδηγεῖται.

l. 145. Ἠὲ φυτάλμιος δυσαίων] ἀπὸ φύτλης, ἀπὸ γενέσεως, καὶ ἐξ ἀρχῆς τυφλὸς πέφυκας.

Δυσαίων] δυστυχὴς καὶ γέρων εἶ, ὡς ἔστι τεκμαίρεσθαι ἐκ τοῦ εἴδους. φυλακτικῶς δὲ καὶ τοῦτο λέγουσιν, ἄρτι ἑωρακότες αὐτοῦ τὸ σχῆμα. τὰ πρῶτα γὰρ οὐχ ἑωρακότες αὐτὸν ἀλλ' ἀγνοοῦντες, φασὶν, ἄρα πρέσβυς ἦσθα καὶ τοιοῦτος ἐγεννήθης; οὐδέπω γὰρ τἄλλα παθήματα ἴσασιν αὐτοῦ.

l. 146. Μακραίων τ' εἶθ', ὡς ἐπεικάσαι] λείπει τὸ εἶ.

l. 147. Ἀλλ' οὐ μὰν ἔν γ' ἐμοὶ] ἀλλ' οὐκ ἂν μοι (φησὶν) αἰτιάσῃ ὡς μὴ προμηνύσαντι σοι μὴ εἰσελθεῖν εἰς τόδε τὸ ἱερὸν, ἐὰν γάρ τις (φησὶν) ἀγνοοῦντά τινα

καὶ

καὶ μιαίνοντα τόπον ἄβατον μὴ διδάξῃ, αὐτὸς ἐνέχηται ταῖς ἀραῖς. οὐκ ἐμοὶ οὖν (φησὶ) προσθήσεις τὴν σὴν ἀράν. παραγγέλλω γάρ σοι μὴ πατεῖν τὸν ἄβατον τόπον.

l. 148. Περᾷς γάρ, περᾷς] οὕτω Δίδυμος, βαδίζεις γὰρ εἰς ὃ οὐ προσήκει χωρίον ἐπιβαίνειν.

l. 149. Ἀλλ' ἵνα τῷδε] καὶ κατὰ τὴν ἡμετέραν συνήθειαν εἰώθαμεν λέγειν οὕτως, ἵνα παραγγελθῇ πρὸς ἐμέ, βούλομαί σοι σημαίνειν. τὸ δὲ ἑξῆς, ἀλλ' ἵνα τῷδε μὴ προσπέσῃς νάπει ποιάεντι, μετάστηθι. ποίῳ νάπει; ὅπου κρατὴρ ὕδατος πλήρης συγκιρνᾶται ῥεύματι γλυκέων ποτῶν.

l. 155. Ἵνα μὴ προσπέσῃς] ἀντὶ τοῦ μὴ προσπέσῃς.

Τῷδε δ' ἐν ἀφθέγκτῳ] τὸ νάπος ἀφθεγκτον εἴρηκε διὰ τὰς προδεδηλωμένας αἰτίας.

l. 156. Κάθυδρος οὗ] ὅπου ὕδατος πλήρης.

l. 157. Μειλιχίων ποτῶν] γλυκέων ποτῶν, ὅ ἐστι μέλιτος, ᾧ μειλίσσουσι τὰς θεάς. συγκιρνᾶται γὰρ ταύταις ταῖς θεαῖς ὕδατος καὶ μέλιτος κρᾶμα.

l. 158. Συντρέχει] συγκιρνᾶται.

Pag. 319. l. 154. Ξένε πάμμορ' οὖν] ὦ πάντα δυστυχής.

l. 155. Μετάστηθι] ἀπόβηθι. οὕτω πολλά ἐστι τὰ κωλύοντά σε προσμένειν καὶ ἵστασθαι ἐν τῷ ἄλσει.

Πολλὰ κέλευθος ἐρατύει] ὅτι, πολλή ἐστιν ἡ ὁδὸς διαχωρίζουσα σε ἡμῶν. δεῖ γὰρ νοεῖν ὡς ὅτι πόρρωθεν προσφωνοῦσιν αὐτόν, μὴ δυνάμενοι ἐπιβῆναι τῷ τόπῳ. καὶ ταῦτα εἰπόντων, κατὰ μικρὸν ὁ Οἰδίπους προσέρχεται, καὶ ἵσταται ὥσπερ ἐν τῷ οὐδῷ τοῦ χωρίου.

l. 161. Φώνει εἰ θέλεις μέ τι ἐρωτῆσαι] στρέφου ἀποστὰς τῶν ἀβάτων, καὶ ἐπιβὰς τοῖς βατοῖς τόποις, οὕτως ἐρώτα με.

Πρόσθεν δ' ἀπερύκου] πρότερον δὲ μὴ διαλέγου.

l. 162. Ποῖ τις φροντίδος] λογισώμεθα τί ποιήσομεν.

l. 163. Ἀστοῖς ἴσα χρὴ μελετᾶν] ἃ ἐκεῖνοι ἀσκοῦσιν, τούτων καὶ σὲ δεῖ ἐπιμέλειαν ἔχειν.

l. 164. Εἴκοντας ἃ δεῖ] πρὸς τό, Χρὴ δὲ ξένον μὲν κάρτα πρὸς χωρεῖν πόλει.

l. 168. Σοὶ πιστεύσας] κατά τινα συνήθειαν ποιητικὴν πληθυντικὸν προσηκόντων, ἑνικὸν ἐπέζευξεν.

l. 175. Σὺ γὰρ αἰῶν] ὅτι, αἰθάνῃ τί ἐσμέν.

l. 177. Ξεῖνος ἐπὶ ξείνης] ξένος ὢν ἐπὶ ξένης τόλμα ὦ τλῆμον ταῦτα φιλεῖν, ἃ καὶ ἡ πόλις φιλεῖ ἐκεῖνα δὲ μισεῖν ἃ καὶ ἡ πόλις μισεῖ.

l. 179. Τέτραφεν] ἔχει.

l. 181. Ἵν' ἂν εὐσεβείας ἐπιβ.] ὅπου ἂν εὐσεβῶς πατοῦντες, τὸ μὲν εἴπωμεν, τὸ δ' ἀκ. ἀντὶ τοῦ τῶν βατῶν τόπων.

l. 184. Καὶ μὴ χρείᾳ πολεμῶμεν] καὶ μὴ τῇ αὐτῶν ἐνδείᾳ ἐναντιώμεθα.

l. 185. Ἀντιπέτρου] ἰσοπέτρου χαλκοῦ.

l. 186. Βήματος] τοῦ κατ' ἴσον βεβηκότος τῷ πέτρῳ, ὅπερ ἄνω εἶχε χαλκοῦν οὐδόν. τοῦτον δὲ τὸν πέτρον ὑποτίθεται τοῦ ἀβάτου ὅριον. Ἄλλως. Βήματος, τοῦ οὐδοῦ ἀντιπέτρου δέ, ὅτι ἀντὶ πέτρας χαλκὸς ἦν.

Κλίνης] γράφεται καὶ κινήσεις.

l. 189. Ηᾶσθω] ἀντὶ τοῦ καθεσθῶ, ἀπὸ τοῦ ἧμαι. γράφεται ἧσθω. ὃ καὶ βέλτιον.

l. 190. Ἐπ' ἄκρον λᾶος] ἀπὸ τῆς λᾶος ἐστὶ παρεξιουμένης εὐθείας, ἀπὸ γενικῆς τῆς, Λᾶος ὑπὸ ῥιπῆς οὕτως Ἡρωδιανὸς ἐν τῷ ε΄ τῆς καθόλου.

Pag. 312. l. 188. Ἐμὸν τόγε] τὸ ἐνδηγῆσαί σε. ἢ τὸ ἁρμόσαι σε ἐφ' ἡσυχίας τὴν βάσιν τῇ καθέδρᾳ.

l. 191. Γραιὸν ἐς χέρα] τὸ ἑξῆς οὕτω, γεραιὸν σῶμα σὸν προσκλίνας ἐς χέρα φιλίαν ἐμήν. τὸ δὲ κλίνας ἀπὸ τῆς μετοχῆς ἤρτηται, ἀντὶ τοῦ κλίνας ἴσω. σχηματίζει δέ πως αὐτὴν καὶ εὐθετίζει Ἀντιγόνη.

l. 194. Ὅτι νῦν χαλᾷς] ὅτι νῦν εἴκεις καὶ οὐκ ἀντιτείνεις τὸ ἐξελθεῖν λέγει δὲ ἐκ τοῦ ἱεροῦ.

l. 194. Τίς σ' ἔφυ] γράφεται καὶ τίς ἔφυς.

l. 196. Τίς ὢν πολύπονος ἄγῃ] γράφεται καὶ τίς ὁ πολύπονος. τίς ὢν ἄγῃ ἀπὸ τῆς σῆς πόλεως, ἢ οὕτως, τίς ὢν διὰ πολλῶν πόνων ἄγῃ.

l. 198. Ἀπόπολις] ἔρημος καὶ ἄπολις εἰμί.

Ἀλλὰ μὴ] τὸ ἑξῆς, ἀλλὰ μή με ἀνέρῃ τίς εἰμι, μηδὲ ἐξετάσῃς. ἐμπαθὴς δὲ τὸ χωρίον, τῶν μέν, συνειδότων μαθεῖν, τοῦ δέ, κατοκνοῦντος λέγειν. οἱ δέ, διὰ βραχέων ἀκούσαντες, τἄλλα συμβάλλουσιν. οὐδὲν δὲ θαυμαστὸν ἐπίστασθαι τοὺς Ἀθηναίους τὰ ἐν Θήβαις πραττόμενα, μάλιστα οὕτως ἐπισήμων ὄντων τῶν κατὰ τὴν Σφίγγα.

l. 203.

l. 203. Δεινὰ φύσις] ἡ ἐμὴ γένεα δεινή ἐστι καὶ ἀθλία.

l. 210. Καταπεφυφάν] ἀποφυγὴν τοῦ μὴ εἰπεῖν,

l. 212. Λαΐου ἴστε τιν'] οὐ διατίθεται γνωριζόμενον ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων τὸν Οἰδίποδα, ὑπὲρ τοῦ μὴ γενεαλογοῦντα ἄνωθεν ὀχλεῖν αὐτὸν τοῖς θεωμένοις. ἀλλ' ὅγε Εὐριπίδης τοιοῦτος. ἐν γοῦν ταῖς ἱκέτισι τὸν Θησέα ὑποτίθεται περὶ τὸν Ἄδραστον ἀγνοοῦντα, ἕνεκα τοῦ μηκῦναι τὸ δρᾶμα.

l. 218. Δίος ἴσχετε] ὅσα (φησὶ) λέγω περὶ τούτων, μηδὲν φοβεῖσθε. δεῖ δὲ προσυπακοῦσαι ψευσαμένου.

l. 221. Τί κύρσει] τί προβήσεται ἡμῖν, ὁρῶ γὰρ τούτους μυσαττομένους με.

l. 222. Ἔξω πόρσω βαίνετε χώρας] ἀκούσαντες τὰ κατ' αὐτὸν, ἀξιοῦσιν ἐξιέναι τῆς χώρας. φησὶν οὖν ὁ Οἰδίπους, ὅτι πρότερον ὑπέσχεσθε τοῦ μὴ ἐκβαλεῖν με. οἱ δέ φασιν, οὐδεμία τίσις ἔρχεται τοῖς προπαθοῦσιν, ἀντιτιμωρουμένοις. καὶ ἡμεῖς οὖν, ἀπατηθέντες ὑπὸ σοῦ, ἐν μέρει ἀπατώμενόν σε πέφρασαι δὲ δυνατῶς. μοῖρα δὲ, ἡ ἐξ ἐριννύων δηλαδή. μοίρας γὰρ νῦν τὰς ἐριννύας ἀκουστέον.

l. 225. Ὧν προπάθῃ, τὸ τίνειν] λείπει ἡ Διά, ἵν' ᾖ, διὰ τὸ τιμωρεῖν ὑπὲρ ὧν ἂν προπάθῃ.

l. 226. Ἀπάτα δ' ἀπάταις] ἡ δὲ ἀπάτη (φησὶ) παραβαλλομένη καὶ ἀντισουμένη ἑτέραις ἀπάταις, πόνον ἔχειν ἀντιδίδωσι τῷ ἀπατήσαντι ἐξ ἀρχῆς, καὶ οὐ χάριν· καὶ αὐτοὶ οἷον νομίζουσι προσδέξασθαι αὐτὸν καὶ ἐπηγγέλθαι τὴν ἀσφάλειαν αὐτῷ, ἀπατώμενοι καὶ οὐ πρότερον ἐπιγνωκότες ὅτι οἰκείοις ἐνέχεται μιάσμασι. τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ, Ἡ γλῶσσ' ὀμώμοκεν, ἡ δὲ φρὴν ἀνώμοτος. καὶ ἐκεῖνος γὰρ ἀπατηθεὶς ὤμοσεν.

Pag. 323. l. 225. Ἄφορμος] ἀφορμηθείς.

l. 228. Ὦ ξένοι αἰδόφρονες] τὸ τῆς Ἀντιγόνης πρόσωπον ὅλον καὶ τοῦ χοροῦ τὸ πιτρόσιχον ἀθετοῦνται. κρεῖττον γὰρ, φασὶν, εὐθέως τῷ δικαιολογικῷ χρήσασθαι τὸν Οἰδίπουν πρὸς αὐτούς. ἀλλὰ τὰ πράγματα αὐτοῖς οὐκ ἐν καιρῷ ἐστιν, ἀλλ' ἐν δυσπραγίᾳ· ὥστε ἐπαφρόδιτον εἶναι αὐτοῖς τὴν ἐλεεινολογίαν. καὶ τοῦτο τὸ πρόσωπον ἡ Ἀντιγόνη πληροῖ. ἐπεὶ μέντοι οὔ τοι οὐ πείθονται, τότε δικαιολογικώτερον καὶ ὥσπερ ἀπολογούμενος ἐκφέρει τὰ ἑξῆς ὁ Οἰδίπους, ὅτι ἀκούσιά ἐστιν αὐτῷ τὰ ἁμαρτήματα. καὶ εἰ ταῦτα τῆς ὁμιλίας ἔχεται δυνάμεως τοῦ ποιητοῦ, καθόλου θαυμαστή τις ἐστὶν ἡ οἰκονομία τοῦ δράματος. οὐδὲν δὲ ἐν τοῖς Διδύμου τούτων ὀβελισθὲν εὕρημεν.

Ἀλλ' ἐπεὶ γεραόν] ἐπειδὴ γάρ ἐστιν ὁ ἀλλὰ ἀντὶ τοῦ δὲ, ὁ δὲ Δε ἀντὶ τοῦ Δη, πλεονάζει ὁ ἀλλά.

l. 229. Γεραόν, ἢ ἀλαόν] ἐκ τοῦ ἐπιθέτου νοεῖ εἰς τὴν τοῦ πατρὸς ἀπολογίαν.

l. 230. Ἔργων ἀκόντων] τῶν ἀκουσίων. ἢ τῶν ἀπαρεσκόντων ὑμῖν.

l. 234. Οὐ καλοῖς] οὐ καλοῖς ὄμμασιν ὁρῶσα τὸ σὸν ὄμμα. ὀφθαλμοὶ γὰρ ὀφθαλμοὺς αἰδεῖσθαι ποιοῦσι.

l. 235. Προσορωμένα] ἀντὶ τοῦ ὁρῶσα τούτους ὧν καὶ δέομαι.

l. 236. Ὥς τις ἀφ' αἵματος] ὡς ἂν τῆς κοινῆς ἀνθρωπότητος ἐχούσης τὸ συγγενές. ἢ, τοιαύτας ἱκετείας ποιοῦμαι οἵας ἄν τις προσαγάγοι τοῖς συγγενέσι.

l. 237. Τὸν ἄθλιον] τὸ ἑξῆς, ἄντομαι τὸν ἄθλιον αἰδοῦς κῦρσαι.

l. 241. Ἐκ σέθεν ἄντομαι] λείπει ἐκείνου ἵν' ᾖ, ὑπὲρ ἐκείνου σε ἄντομαι, ὃ ἐκ σέθεν τίμιόν ἐστι σοι. ἀντὶ τοῦ, ὃ ἐκ σῆς προαιρέσεως τίμιον σοὶ ἔνεστιν.

l. 243. Οὐ γὰρ ἴδοις ἀναθρῶν] τὸ ἑξῆς. οὐ γὰρ ἴδοις ἀναθρῶν βροτῶν ὅστις ἂν ἐκφυγεῖν δύναιτο εἰ θεὸς ἄγοι.

l. 247. Οὐ σθένοιμεν ἂν φωνεῖν] ἀλλ' ἐμμένοιμεν τοῖς λεχθεῖσι δηλονότι. λέγομεν δὲ, τὸ ἀναστῆναι τοῦτον τοῦ ἱεροῦ, μὴ μολυνθείη αὐτό.

l. 249. Τί δῆτα δόξης] ὡς μάτην τῆς περὶ τῶν Ἀθηνῶν τυχούσης δόξης, ὡς ἄρα φιλοικτίρμων τις ἂν εἴη καὶ ἱκεταδόκος, τοῦτο λέγει. φησὶ γὰρ καὶ ὁ Κυρηναῖος ἐν τῷ τέλει τοῦ δευτέρου τῶν αἰτίων, Οὕνεκεν οἰκτείρειν οἶδε μόνη πολίων.

l. 251. Εἰ τὰς γ' Ἀθήνας φασὶν] ἐπεὶ καὶ ἐλέου βωμὸς ἐν Ἀθήναις ἵδρυται.

l. 254. Κἄμοιγε ποῦ] καὶ μοι ποῦ ταῦτ' ἐστὶ, τὰ λεγόμενα περὶ Ἀθηνῶν;

l. 257. Οὐδὲ τἄργα τὰ 'μά] ἀπὸ κοινοῦ τὸ δείσαντες.

l. 258 Πεπονθότ' ἐστὶ μᾶλλον] μᾶλλον (φησὶν) ἔπαθον ἤπερ ἐποίησα. οὐκοῦν καὶ συγγνώμης ἄξιός εἰμι. Ἄλλως. τοῦτο ἐγὼ καλῶς ἔξοιδα ὅτι μᾶλλον ἠδικήθην ἤπερ ἠδίκησα.

l. 259. Εἴ σοι τὰ μητρὸς καὶ πατρὸς χρεῖ-

ἢ λέγειν] χρεῖα, χρήσιμα. ἤτοι χρήσιμον ἢ λέγειν. ἐκ τούτων γὰρ σύγκειται καὶ τὸ χρή. τὸ δὲ χρεῖα τρισύλλαβός ἐστιν. ἔστι γὰρ ὁ χρεῖος, ἡ χρεία, τὸ χρεῖον. ἔστι δὲ καὶ μονοσύλλαβος ἡ χρεία. ὅτι δὲ ἐνταῦθα τὸ χρεῖα οὐδέτερόν ἐστι, δηλοῖ τὸ συναλείφεσθαι τὸ Α· ὅπερ οὐκ ἂν ἐγένετο εἰ μὴ βραχὺ ἦν.

l. 260. Τοῦτ' ἐγὼ καλῶς ἔξοιδα] οἶδα ὅτι μᾶλλον ἠδικήθην ἤπερ ἠδίκησα.

l. 262. Ὡς εἰ φρονῶν ἔπρασσον] ἄκων μὲν (φησὶν) ἔδρων· εἰ δὲ καὶ ἑκὼν, προπαθὼν ἠμυνάμην. δῆλον δὲ διὰ τὸ βλαβῆναι ὅτι ἠμύνθη. ὥστε δύο μοι (φησὶ) βοηθεῖ, ἥ τε ἄγνοια καὶ τὸ προπαθόντα ἀμύνασθαι.

Pag. 325. l. 264. Νῦν δ' οὐδὲν εἰδὼς ἱκόμην] τὴν τοῦ πατρὸς φόνου λέγει ὁδόν.

l. 268. Καὶ μὴ θεοὺς τιμῶντες] ἐπεὶ κατὰ πυθόχρηστον ἐλήλυθα (φησὶ) καὶ γνώμῃ θεοῦ, μὴ ἐναντία τοῦ θεοῦ, ποιεῖτε.

l. 271. Φυγὼν δὲ] ἀντὶ τοῦ ἐκφυγεῖν.

l. 272. Μήπω γενέσθαι φωτὸς] ὃ βούλεται λέγειν, μηδένα διαφυγεῖν ποτε φῶτα ἀνόσιον ἀνθρώποις. ὡς τὸ, δικαιότατος Κενταύρων.

l. 273. Ξὺν οἷς] Ξενίοις θεοῖς.

Σὺ μὴ καλύπτε] ἀντὶ τοῦ, μὴ περικαλύψῃς θεοὺς καὶ Ἀθήνας. δὴ, ἀνόσια πράττων, μὴ ἀφάνιζε τὰς Ἀθήνας.

l. 275. Ἐχέγγυον] ἀσφαλῆ.

l. 278. Ἱερὸς] καθαρός.

Καὶ φέρων ὄνησιν ἀστοῖς] ἐρεῖ γὰρ προϊὼν ὡς ἔσται ποτὲ αὐτοῖς ἔχθρα πρὸς Θηβαίους, ἐν ᾗ κρατήσουσιν αὐτῶν, διὰ τὸ τὸν τάφον αὐτοῦ παρ' Ἀθηναίοις τυγχάνειν. ἦν γάρ τι λόγιον, ἐν ᾗ ἂν ταφῇ χώρᾳ, ἐκείνην μηδὲν κακὸν πείσεσθαι ὑπὸ θεῶν

l. 283. Τὰ νῦν θυμήματα] εἶπε γὰρ σώζειν τὰς Ἀθήνας.

l. 287. Καὶ ποδ' ὢν ὁ κραίνων] ἀρίστη ἡ οἰκονομία, ὥστε μὴ διατρίβας γενέσθαι, τίς ὁ καλέσων ἐστί.

l. 292. Τοὔνομ' αἰσθηται] τὸ γὰρ ὄνομα Οἰδίπους πανταχοῦ.

l. 294. Πολλὰ δ' ἐμπόρων ἔπη] εἰκὸς οὖν ἐστιν ἡμῶν ἀκηκοότων, καὶ ἕτερον μεμαθηκέναι. ὁ γὰρ ἀπεληλυθὼς πρότερον, οὐδέπω μεμαθήκει ὅστις ἦν. τῷ γὰρ χορῷ πρώτῳ ὡμολόγησε. διὰ μέσου δὲ τὸ θάρσει.

l. 296. Πολὺ γὰρ ὦ γέρον τὸ σὸν ὄνομα] τοῦτο λέγει διὰ τὰς πράξεις αὐτοῦ τὰς τε κατὰ τῆς Σφιγγὸς, καὶ ὅσα ἄλλα αὐτῷ πεπράχαται.

l. 298. Κλύων σοῦ] λείπει ἡ περὶ, περὶ σοῦ κλύων.

l. 300 Οὐχ' αὑτῷ φίλος] χρήσιμος. ὁ γὰρ ἀγαθὸς, αὑτῷ τε καὶ τοῖς φίλοις ἐστὶ χρήσιμος.

l. 302. Γυναῖχ' ὁρῶ] ἡ Ἰσμήνη προσιοῦσα τὰ κατὰ τοὺς ἄρρενας ἀπαγγέλλουσα παῖδας τοῦ Οἰδίπου πῶς ἔχοι.

l. 303. Αἰτναίας ἐπὶ] τῆς Σικελικῆς. λέγει δὲ ἀντὶ τῆς μεγάλης.

l. 304. Ἡλιοστερὴς] σκιαστικὴ πλατύπιλος κυνῆ, ἤτοι περικεφαλαία, τὴν ὄψιν αὐτῆς περιέχει, καλύπτουσα, καὶ ἀφαιρουμένη τὴν ἡλίωσιν. τὸ ἑξῆς δέ. κρατὶ ἡλιοστερὴς κυνῆ.

l. 305. Κυνῆ πρόσωπα Θεσσαλίς νιν] καὶ γὰρ περιαπτὶ ἦσαν οἱ Θεσσαλικοὶ, πῖλοι, ὡς καὶ Καλλίμαχος, Εἶδεος ἀμφὶ δέ οἱ κεφαλῇ νέον αἱμονίηθεν Μεμβλωκὸς, πίλημά τι πέτρου ἄλκαρ ἔκειτο. Ἄλλως. Κυνῆ Θετταλικὴ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς περικεκάλυπται πλατύπιλος ἀποπέμπουσα τοῦ προσώπου αὐτῆς τὰς τοῦ ἡλίου ἀκτῖνας, ἣν ἡλιοστερῆ ὠνόμασεν. ὅτι δὲ πλατεῖς ἦσαν οἱ Θεσσαλικοὶ πῖλοι καὶ Καλλίμαχος λέγει, Εἶδεος ἀμφὶ δέ οἱ, καὶ τὰ ἑξῆς.

l. 307. Ἆρ' ἐστιν] ἆρα ἐστὶν ἡ Ἰσμήνη; ἆρα οὐκ ἐστιν.

Pag. 327. l. 310. Φαιδρὰ γοῦν] τὸ ἑξῆς, φαιδρὰ προσέχουσα. φαιδρὰ δὲ ἀντὶ τοῦ φαιδρῶς.

l. 311. Σημαίνει μοι] εἰς γνῶσίν μοι ἐφέλκεται.

l. 315. Αὐδῇ δ' αὐτίκ'] ἐκ τῆς φωνῆς ἔξεστί σοι μαθεῖν.

l. 318. Εὑροῦσα λύπῃ δεύτερον] τὸ ἑξῆς, εὑροῦσα δεύτερον. ἴσως τὸ δεύτερον διὰ τὸ δὶς μόλις εἰρηκέναι.

l. 319. Ὦ δυσάθλιαι τροφαὶ] ἡμῶν δηλονότι.

l. 321. Δυοῖν ὁμοῦ] σοῦ καὶ Ἀντιγόνης.

l. 322. Δυσμόρου δ' ἐμοῦ τρίτης] οἱ γὰρ περιλαμβάνοντές τινα, καὶ ἑαυτοὺς ἕτερόν τινα περιλαμβάνουσιν. ἰδιαζόντως δὲ εἶπεν ὡς ἑαυτῆς τρίτης θιγγάνει, εἰ μὴ ἄρα πρὸς τὸ δυσάθλιαι ὑπήντησε.

l. 323. Σῇ πατρὸς προμηθίᾳ] ἀντὶ τοῦ διὰ τὴν σὴν πρόνοιαν.

l. 326. Ποῖ νεαρίαι ποθεῖν] πῶς τὸ ποθεῖν ἐστι.

l. 327. Δεινὰ δ' ἐκείνοις τὰ νῦν] νῦν δὲ τὰ ἐν ἐκείνοις ἐστὶ δεινά.

l. 328. Ὦ πάντ' ἐκείνω τοῖς ἐν Αἰγύπτῳ]

γύπτῳ] διαβάλλει τοὺς Αἰγυπτίους ὡς παρὰ τὸ πρέπον διαιτωμένους, καὶ γυναῖκας καὶ ἄνδρας. Νυμφόδωρος δὲ ἐν τῷ τρισκαιδεκάτῳ τῶν βαρβαρικῶν γράφει οὕτως, Ἔθεσι δὲ τὰ μὲν ἐναντίοις, τὰ δὲ ὁμοίοις χρῶνται τοῖς Ἕλλησι. τὸ μὲν γὰρ ἐξίστασθαι τοῖς πρεσβυτέροις τοὺς νεωτέρους, ὁμοτρόπως καὶ ἡμῖν διοικοῦσι, τὰ δ' ἄλλα ἄδην. ἐν μὲν γὰρ τοῖς Ἕλλησιν οἱ μὲν ἄνδρες τὰ κατὰ τὴν ἀγορὰν οἰκονομοῦσιν, αἱ δὲ γυναῖκες, ἔνδον μένουσαι ταλασιουργοῦσιν· ἐκεῖ δὲ αἱ μὲν γυναῖκες ἐν ἀγορᾷ περιπατοῦσι καὶ καπηλεύουσιν, οἱ δὲ ἄνδρες κατὰ τὴν οἰκίαν ὑφαίνουσιν. ὁ γὰρ Σέσωστρις ἐκθηλῦναι τοὺς ἄνδρας βουλόμενος, ἅτε μεγίστης χώρας γεγενημένους καὶ πολλοὺς ὄντας, ὅπως μὴ συστραφέντες ἐπ' ἰσομοιρίαν ὁρμήσωσι, τὰ μὲν ἐκείνων ἔργα ταῖς γυναιξί, τὰ δὲ τῶν γυναικῶν ἐκείνοις προσέταξεν· ἵνα μὴ μόνον τῶν ὅπλων ἀναγκαίως στερηθέντες, ἀλλὰ καὶ τὴν ψυχὴν ὑπὸ τῶν ἐπιτηδευμάτων ἀνεθέντες, ἀσμένως ἐπὶ τοῖς ὑπάρχουσι καταμένωσιν. ὅθεν τοὺς μὲν ψιλοὺς εἶναι, τὰς δὲ ἀνιέναι τὰς τρίχας προσέταξε· καὶ τοὺς μὲν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρειν τὰ φορτία, τὰς δὲ ἐπὶ τῶν ὤμων ἠνάγκασε. ἔπειτα δὲ τοὺς μὲν, καθημένους, τὰς δὲ, ὀρθὰς ἑστώσας οὐρεῖν. καὶ τοῖς μὲν δύο ἱμάτια περιέβαλε, ταῖς δὲ, ἕν. ὑπολαμβάνων ἅμα τοῖς ἐπιτηδεύμασι καὶ τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐκθηλυνεῖσθαι. ὃ καὶ Λυδοῖς ὕστερον συμπεσεῖν φασιν.

l. 331. Αἱ δὲ σύννομοι] αἱ ἀδελφαί, ἢ αἱ γυναῖκες.

l. 340. Νηλίπους] ἀνυπόδητος.

l. 345. Μαντεῖ' ἄγουσα] ποῖα μαντεῖα φησίν; ὅτι ὅπου δ' ἂν ταφήσεται, σωτήριος ἔσται τῇ γῇ ἐκείνῃ.

Pag. 329. l. 353. Ζητοῦσα τὴν σὴν] τὸ ἑξῆς, ζητοῦσα τὴν σὴν τροφήν. ἀντὶ τοῦ τὴν δίαιταν.

l. 354. Δὶς γὰρ] τὸ ἑξῆς, δὶς γὰρ οὐ βούλομαι ἀλγεῖν.

l. 358. Πρὶν μὲν γὰρ αὐτοῖς] πρότερον ἤσαν σκοπήσαντες, τῷ Κρέοντι παραχωρῆσαι τὴν σὴν βασιλείαν.

Κρέοντί τε] ὁ τε πλεονάζει.

l. 360. Λόγῳ σκοποῦσι] μετοχή ἐστιν, οὐ ῥῆμα.

l. 362. Ἀλιτηροῦ] μιαροῦ.

l. 364. Λαβέσθαι] ἀντιλαβέσθαι.

l. 366. Τὸν πρόσθεν γεννηθέντα Πολυνείκη] τὸ Χ παράκειται ὅτι πρεσβύτερόν φησι τὸν Πολυνείκη.

l. 369. Τὸ κοῖλον Ἄργος] πολλαχοῦ τὸ Ἄργος κοῖλον φησι, καθάπερ καὶ ἐν Ἐπιγόνοις, Τὸ κοῖλον Ἄργος οὐ κατοικήσαντ' ἔτι. καὶ ἐν Θαμύρᾳ, Ἐκ μὲν Ἐριχθονίου ποτιμάστιον ἔσχεθε κοῦρον Αὐτόλυκον, πολέων κτεάνων σίνιν Ἄργει κοίλῳ. καὶ Ὅμηρος, Οἱ δ' εἶχον κοίλην Λακεδαίμονα.

l. 371. Ὡς αὐτίκ' Ἄργος] ὡς αὐτίκα καὶ τὸ Ἄργος πρὸς οὐρανὸν βιβῶν, καὶ τὸ Καδμείων πέδον τιμωρίᾳ ὑποτάξων. τὸ γὰρ τιμῇ ἴσως ὅτι πρόσιμον δηλοῖ. Ὅμηρος, Εἰ δή ἄν ἐμοὶ τιμὴν Πρίαμος Πριάμοιό τε παῖδες Τίνειν οὐκ ἐθέλωσιν. ἑκάτερον δὲ ἢ ἀντὶ τοῦ καὶ ἐστί. τὸ δὲ ἑξῆς, οὕτως, αὐτίκα ἢ τὸ Καδμείων πέδον τιμῇ καθέξων, ἢ τὸ Ἄργος πρὸς οὐρανὸν βιβῶν ὑψώσων τῇ εὐκλείᾳ. ὡς πορθησόντων Ἀργείων τὰς Θήβας. καὶ κατὰ τοῦτο ἔνδοξον γενησομένων. ὑπερβατὸν οὖν ἐστι. καὶ τὸ ἑξῆς, οὕτως, ὡς αὐτίκα ἢ πρὸς οὐρανὸν τὸ Ἄργος οἴσων, ἤγουν ἐπὶ μέγα αὔξημα· ἢ τὸ Καδμείων πέδον τιμῇ καθέξων. ἄλλως γὰρ ἀκούειν τραχύτερον.

l. 373. Ταῦτ' οὐκ ἀριθμὸς] οὐ μέχρι λόγων προκόπτοντα.

l. 377. Ὥραν τιν' ἕξειν] φροντίδα.

l. 379 Πείσουσι τούτοις] οἱ ὑπομνηματισάμενοι γράφουσιν οὕτω, χρησμὸς τοιοῦτος γέγονεν, ὁποτέρῳ ἂν ὁ Οἰδίπους προσέλθηται, τοῦτον κρατήσειν. καὶ χωρὶς κατὰ κοινὸν τοῖς Θηβαίοις, ὅτι ἔσται αὐτοῖς. μεγάλων κακῶν αἴτιος ἐὰν μὴ θάψωσιν αὐτὸν ἐπὶ τῆς χώρας. ἐβουλόμην δὲ αὐτοὺς μαρτυρίᾳ χρήσασθαι ἢ συγγραφέως τινὸς ἢ ποιητοῦ.

l. 381. Εὐνοίας χάριν] ἵνα εὔνους ἦ αὐτοῖς. ἐν τοῖς ἀναγκαιοτέροις τῶν ἀντιγράφων γράφεται, εὐσοίας χάριν. ὃ καὶ οἱ ὑπομνηματισάμενοι ἀξιοῦσιν. εὐσοιαν δέ φασι τὴν εὐσθένειαν. καθὰ περ καὶ ἐν Ἀμφιτρύωνι, Ἐπεὶ δὲ βλαστοῖ, τῶν τριῶν μίαν λαβεῖν Εὐσοίαν ἀρκεῖ.

l. 386. Γέροντα δ' ὀρθοῦν φλαῦρον] τὸν ἅπαξ ἐν νεότητι πεσόντα, ἐν γήρᾳ ὀρθοῦσθαι ἀδύνατον. ἢ φλαῦρον, χαλεπόν.

l. 390. Ὡς σ' ἄγχι γῆς στήσωσι] ὅπως σῶσί σε, ἢ κατοικίσωσι.

l. 392. Θύραισι κειμένου] ἀντὶ τοῦ οἰκοῦντος.

l. 393. Κείνοις ὁ τύμβος] ὁ τύμβος

δυστυχῶν ὁ σὸς, κείνοις βαρύς. ἀντὶ τοῦ, ἐπὶ ξένης σου θαπτομένου, δυστυχήσουσιν ἐκεῖνοι.

l. 394. Κἀνδρὸς θεοῦ] δηλονότι, πῶς ἄν τις ταῦτα δύναιτο μαθεῖν ἄνθρωπος ὤν, θείας δυνάμεως χωρίς; τοῦτο δὲ λέγει ἐπεὶ οὐκ ἐπίσταται ὅτι πιθανόν ἐστι τὸ λεγόμενον.

l. 395. Προσθέσθαι πέλας] ἀντὶ τοῦ κατοικίσαι.

Pag. 331. l. 401. Χώρας] τῆς Θήβης.

Μηδ' ἵν' ἂν σαυτοῦ κρατῇς] μηδὲ ἐὰν ᾖς ὅπου ἂν σαυτοῦ ἐξουσιάζῃς. λείπει δὲ τὸ ἐὰν ῥῆμα. ἢ ἀπὸ κοινοῦ τὸ προσθέσθαι νόει.

l. 462. Η καὶ κατασκιῶσι] δηλονότι ἐν Θήβαις με χώσουσι.

l. 403. Τοὐμφύλιον αἷμα] ὁ πατρῷος φόνος.

l. 404. Μὴ κρατήσουσιν] ἥγουν θάπτειν με ἐν Θήβῃ. ὁ δὲ μή, πλεονάζει. ἔστι γὰρ τὸ μὴ καὶ τὸ οὐ ἐκ παραλλήλου.

l. 405. Ἔσται ποτ' ἄρα] διὰ τὸ μὴ καταχθῆναί σε.

l. 406. Ποίας φανείσης] ποίας αἰτίας γενομένης βλαβήσονται; ἀντὶ τοῦ, ὑπὸ θεῶν; ὑπὸ ἐριννύων; ἢ ὑπὸ τίνος;

l. 409. Ἀνδρῶν θεωρῶν] παρὰ τῶν θεωρῶν κλύουσα.

l. 410. Ἐφ' ἡμῖν] ἀντὶ τοῦ δι' ἐμέ.

l. 411. Ὡς φασιν] οἱ θεωροί.

l. 418. Ἐν δ' ἐμοὶ τέλος] ἐν μηδενὶ ἑτέρῳ τὸ τέλος αὐτοῖς ἀποβαίη τῆς μάχης ἢ ἐν ἐμοί. δηλονότι, μηδεὶς ἄλλος κύριος γένοιτο ὥστε διαλῦσαι τὴν ἔριν αὐτῶν, ἢ ἐγώ.

l. 420. Κἀπαναιρῶνται δόρυ] κατ' ἀλλήλων ἐπαίρουσιν.

l. 421. Ὡς οὔτ' ἂν ὃς νῦν σκῆπτρα] εἰ γὰρ ἐν τῇ ἐμῇ ἐξουσίᾳ γένοιτο, οὐδὲ εἷς αὐτῶν ζήσεται.

l. 426. Αὐτοῖν ἐπέμφθην] τὸ ἐφ' ἑαυτοῖς οὐκ ἐπήρκεσαν. ἐνῆν γὰρ αὐτοῖς τὸ ἐφ' αὑτοῖς τοῦτο πρᾶξαι, ὡς αὐτάρκως κεκολασμένου τῇ πηρώσει.

l. 427. Θέλοντι τοῦτ' ἐμοί] τὸ ἐξορισθῆναι.

l. 432. Οὐδ' εἷς ἔρωτος τοῦδε] τούτου τοῦ ἔρωτος οὐδεὶς με ἐποίει ἀπολαῦσαι, τοῦ ἀποθανεῖν δέ φησιν.

l. 433. Ὁ μόχθος ἦν πέπων] ὅτε θυμὸς ἦν πέπειρος.

l. 434. Κἀμάνθανον τὸν θυμὸν] ὅτε ἐκεῖνοι ἔγνωσαν πέμψαντά με τὸν θυμόν.

l. 444. Τὼ δ' ἀντὶ τοῦ φύσαντος] ἐκεῖνοι οἱ ἄρρενες δηλονότι.

Pag. 333. l. 441. Λάχωσι τοῦδε] ἀντὶ τοῦ ἐμοῦ.

l. 443. Ἐγ' ᾦδα] ἐγὼ οἶδα.

l. 448. Ἐὰν γὰρ ὑμεῖς] εἰ ὑμεῖς συμβάλλεσθαί μοι ἑαυτοῖς συμβάλλεσθε. χρησμὸς γὰρ ἦν ὡς ἦν οἱ Ἀθηναῖοι τοῦ τάφου αὐτοῦ ἐγκρατεῖς γένωνται, ἔσοιτο αὐτοῖς ποτὲ σωτὴρ πολιορκουμένοις ὑπὸ Θηβαίων εἴτε κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, εἴτε καθ' ἕτερον. ταῦτα δὲ εἰκὸς ποιητικώτερον ὑπὸ τοῦ Σοφοκλέους πεπλάσθαι, ἐπὶ θεραπείᾳ τῶν Ἀθηναίων. πολλαχοῦ γὰρ οἱ ποιηταὶ χαρίζονται τῇ πατρίδι ἔνια.

l. 453. Ἐπεὶ δὲ τῆσδε γῆς] ὅτι δὲ σώζειν ὑπισχνῇ τὴν πόλιν, ὑποθήσεσθαι σοὶ βούλομαι τὰ χρήσιμα. ἀττικῶς δὲ πάνυ τῇ συντάξει. καὶ πιθανὴ λοιπὸν ἡ χάρις τῶν ἐγχωρίων ἀνδρῶν. παραινεῖ γὰρ αὐτὸν καθαρσίων τυχεῖν, ἵνα μήτι πως ἐναγὴς φαίνοιτο.

l. 461. Προξένει] λέγε μοι καὶ πάρεχε τὰ χρήσιμα. οὐ γὰρ ὀκνήσαιμι τελεῖν. ἢ, πρόξενος ἐμοὶ καὶ φίλος γενοῦ, ὑπισχνούμενος πᾶν ὃ λέγω ποιήσειν.

l. 463. Κατέστεψας] κατεβάτευσας ἀπὸ τοῦ στείβω. γράφεται καὶ κατάστεψον ἥγουν, μετὰ ἱκετηρίαν ἀφικοῦ. Ἄλλως. Κατάστεψον. καθικέτευσον, μετὰ ἱκετηρίαν ἀφικοῦ. ἐὰν δὲ γράφηται κατέστειψας, δηλονότι κατεβάτευσας. ὃ καὶ πιθανώτερον. δι' αὐτὸ γὰρ τοῦτο κελεύουσιν αὐτὸν καθαίρεσθαι ὅτι εἰς ἄβατον ἐπέβη τόπον τοῦ ἱεροῦ τῶν σεμνῶν.

l. 465. Πρῶτον μὲν ἱερὰς ἐξ ἀειρρύτου] ἐξ ἀενάου πηγῆς ὕδωρ ἄρυσαι, καὶ οὕτω χοὰς ταῖς θεαῖς ποίησον ἀπὸ τῶν κρατήρων, πλήσας αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ ἀντληθέντος ὕδατος.

l. 467. Ὅταν δὲ τοῦτο χεῦμ' ἀκήρατον λάβω] ἀντὶ τοῦ, καὶ ὅταν ἀρύσωμαι, τί πράξω;

l. 468. Ἄνδρες εὔχειρες] εὐπαλάμου, κατὰ τὴν μετάληψιν. ἐπὶ τὸν Δαίδαλον ἡ ἀναφορά. περὶ οὗ Φερεκύδης φησὶν οὕτω, Μητίονι δὲ τῇ Ἐρεχθέως καὶ Ἰφινόη γίνεται Δαίδαλος, ἀφ' οὗ ὁ δῆμος καλεῖται Δαιδαλίδαι Ἀθήνησι.

l. 469. Καὶ λαβὰς ἀμφιστόμους] τὰ ὦτα διὰ τὴν προτομήν, ὧν ἐστι λαβέσθαι. ἀμφιστόμους δέ, τὰς ἑκατέρωθεν ἐστομωμένας, ἢ διὰ τὸ ἑκατέρωθεν τοῦ στόματος ταύτας εἶναι. ἢ, τὰς προτομάς τινα θηρίων ἑκατέρωθεν ἐχούσας. ἔρεψον δὲ τὴν κρατῆρα τὴν κεφαλήν.

l. 466. Οἰοπόκῳ μαλλῷ λαβὼν] ἤγουν στολισμοῦ καὶ κροκισμοῦ λαβὼν στέφον, ἢ ἐρίῳ στέφον. ὅτι δὲ στέμματα ἔλεγον τὰ ἔρια, καὶ παρ' Εὐριπίδῃ, ὧν στέμματα ξύλινα σ' ἐπίκλωσε θεά.

l. 468. Πρὸς πρώτην ἕω] πρὸς τὴν ἀνατολὴν, ἢ περὶ τὸν ὄρθρον. καὶ γὰρ δὴ καὶ τὰς ἐκθύσεις πρὸς ἥλιον ἐποιοῦντο, καθάπερ καὶ ἐν Ἠλέκτρᾳ φησὶ, Τοιαῦτά τοι παρόντος, ἡνίχ' ἡλίῳ δείκνυε τοὔναρ, ἔκλυον ἐξηγουμένου. καὶ οἱ τοὺς καθαρμοὺς δὲ ἐπιτελοῦντες πρὸς τὴν ἕω ἵστανται. Κρατῖνος ἐν Χείρωνι, Ἄγε δὴ πρὸς ἕω πρῶτον ἁπάντων ἵστω, καὶ λάμβανε χερσὶ χέρνιβα μεγάλην.

l. 469. Χέαι ταῦτα] τὸ ὕδωρ ἐπὶ τῶν κρατήρων χέω.

l. 470. Τρισσάς γε πηγὰς] ἀντὶ τοῦ, τὸ ὕδωρ ἀπὸ τριῶν πηγῶν.

Τὸν τελευταῖον] τὸν ὕστερον κρατῆρα.

l. 472. Ὕδατος, μελίσσης] ὕδατος καὶ μέλιτος. λείπει δὲ ὁ καί. ἀπὸ γὰρ τοῦ ποιοῦντος τὸ ποιούμενον. καὶ ἐν Ἐρασταῖς, Γλαύσσης μελίσσης τῷ κατεῤῥυηκότι. βούλεται δὲ λέγειν τὸ μελίκρατον. Ἄλλως. Ὕδατος μελίσσης ἤγουν μέλιτος. ἀπὸ τοῦ ποιοῦντος τὸ ποιούμενον, ὡς ἐν Ἐρασταῖς, Γλαύσσης, καὶ τὰ ἑξῆς.

Μηδὲ προσφέρειν μέθυ] ἄοινοι γὰρ αἱ θεαί.

l. 473. Ὅταν δὲ τούτων γῆ] ὅταν δὲ τὰς χοὰς χέωμεν ἐπὶ γῆς, τί χρή με ὕστερον δρᾶσαι;

l. 474. Τρὶς ἐννέ' αὐτῇ] τρὶς ἐννέα τιθεὶς κλῶνας ἐλαίας, ταύτας ποιοῦ τὰς εὐχάς.

l. 476. Τούτων ἀκοῦσαι] ἡδέως ἀκούσαιμι τῶν εὐχῶν. μέγιστον γὰρ ταύτας μαθεῖν.

l. 477. Ὥς σφας καλοῦμεν] ὡς καλοῦμεν αὐτὰς, Εὐμενίδας δηλονότι, οὕτως αὐτὰς καλῶν κἀξ εὐμενῶν, καὶ ἵλεως ποιούμενος, ἱκέτευε αὐτὰς δέχεσθαί σε τὸν ἱκέτην ἐπὶ σωτηρίᾳ, ἐξ εὐμενῶν στέρνων. ἤγουν, μὴ ἐξ ἐπιπολῆς, ἀλλ' ἐνδιαθέτως.

l. 479. Αἰτοῦ σύ γ' αὐτὸς] ἤγουν, ἢ σὺ ταῦτα ποίει, ἢ ἄλλος τις ὑπὲρ σοῦ ταῦτα ποιείτω.

l. 480. Ἄπυστα φωνῶν] ἀνήκουστα. ἀντὶ τοῦ ἠρέμα καὶ συντόμως. τοῦτο ἀπὸ τῆς δρωμένης θυσίας ταῖς Εὐμενίσι φησί. μετὰ γὰρ ἡσυχίας τὰ ἱερὰ δρῶσι. καὶ διὰ τοῦτο οἱ ἀπὸ Ἡσύχου καταγόμενοι θύουσιν αὐταῖς, καθάπερ Πολέμων ἐν τοῖς περὶ Ἐρατοσθένην φησὶν, οὕτω, Τὸ δὲ τῶν Εὐπατριδῶν γένος οὐ μετέχει τῆς θυσίας ταύτης. εἶτα ἑξῆς, τῆς δὲ πομπῆς ταύτης Ἡσυχίδαι. ὃ δὴ γένος ἐστὶ περὶ τὰς σεμνὰς θεὰς, καὶ τὴν ἡγεμονίαν ἔχει. καὶ προθύονται πρὸ τῆς θυσίας ταύτης κριὸν Ἡσύχῳ ἱερὸν ἥρωϊ, τοῦτον οὕτω καλοῦντες διὰ τὴν εὐφημίαν. οὗ τὸ ἱερόν ἐστι παρὰ τὸ Κυλώνιον, ἐκτὸς τῶν ἐννέα πυλῶν. καὶ Ἀπολλόδωρος δὲ ἐν τῷ περὶ θεῶν ἑπτακαιδεκάτῃ περὶ τοῦ τῶν Ἡσυχιδῶν γένους καὶ τῆς ἱερᾶς φησι. καὶ Καλλίμαχος, Νηφάλιαι καὶ τῇσιν ἀεὶ μελιηδέας ὄμπας Λήτειραι καίειν ἔλλαχον Ἡσυχίδαι.

l. 482. Παραστείχοιμ' ἂν ἐγὼ] ὡς καθαρθέντι.

l. 483. Δειμαίνοιμ' ἂν] μὴ καθαρθέντι.

Pag. 335. l. 486. Οὐχ ὁδωτὰ] οὐκ ἐν ὁδῷ, οὐδὲ ἀνυστά ἤγουν, οὐ βαδιστέα μοι, οὐδὲ πρακτέον ταῦτα. λείπομαι γὰρ τῶν πράξεως ὑπὸ δύο κακῶν, τοῦ τε μὴ δύνασθαι καὶ τοῦ μὴ ὁρᾶν.

l. 488. Σφῷν δ' ἁτέρα] εἰρήκασιν γὰρ ὅτι ἄλλως ἐχρῆν ὑπὲρ αὐτοῦ τὸν καθαρμὸν ποιήσασθαι.

l. 490. Ψυχὴν ταῦτ' ἐκτείνουσαν] τεταμένας καὶ συντόνως δρᾶσαι καὶ διακονῆσαι.

l. 493. Οὐδ' ὑφηγητοῦ γ' ἄνευ] ἄνευ χειραγωγοῦ. ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ ἕρπειν. οὐκ ἰσχύω βαδίζειν.

l. 495. Χρῆ σταίμ' ἐφορεῖν] χρεία ἐστί. κατὰ συναλοιφὴν χρῆ 'σται, ἀντὶ τοῦ χρεία ἔσται, δηλοῦται δὲ ταὐτὸν τῷ δεήσει. καὶ ἐν Τριπτολέμῳ, Χρῆ 'σται δέ σ' ἐνθένδε αὖ τις.

Τοῦτο βούλομαι μαθεῖν] ἔνθα τὸ ὕδωρ ἐστὶν, ἡδέως ἂν εἰδείην.

l. 496. Τοὐκεῖθεν ἄλσους] τὸ ἐκεῖθεν τοῦ ἄλσους τούτου. ἐὰν δέ τι τούτων ἀγνοῇς, παρά τινος τῶν ἐπιχωρίων τοῦτο μαθήσῃ.

Ην δέ τω σπάνιν τιν' ἴσχῃς] ἀντὶ τοῦ, εἴ τι τῶν εἰδήσεως ἀγνοῇς περὶ τὸν τόπον.

l. 499. Τοῖς τεκοῦσι γὰρ] ὅταν τις ὑπὲρ γονέων πονῇ, μὴ ἡγείσθω πόνον εἶναι τὸν κάματον.

l. 501. Δεινὸν μὲν τὸ π.] τῆς Ἰσμήνης ἀποστάσης, ὁ χορὸς ἐρωτᾷ τὸν Οἰδίποδα, καί φησι, τὸ ἐπεγείρειν μὲν καὶ ἀνακινεῖν τὰ πάλαι συμβάντα δυσχερὲς, ὅμως δὲ μαθεῖν ἐπιθυμῶ τὴν αἰτίαν τῆς πηρώσεως, καὶ ἔστι παθητικά. Καλλίμαχος.

Τί

Τί δάκρυον ἀνέδην ἐγείρεις;

l. 503. Τί τοῦτο] ἀντὶ τοῦ, τί βούλει πυθέσθαι;

l. 504. Τᾶς δειλαίας ἀπόρου] περὶ τῆς ἐγκειμένης σοι ἀλγηδόνος ἡδέως ἂν πυθοίμην. ἔξωθεν δὲ ἡ Περί.

l. 506. Μὴ πρὸς ξενίας] μὴ πρὸς τῆς σῆς ξενίας ἀναπτύξῃς μου τὰ ἀναιδῆ ἔργα. ἢ, οὐ μὴ τὰς προξενίας σου ἐπὶ ἔργα ἀναιδῆ καταγάγῃς. ἀντὶ τοῦ, εἰ μὴ χρὴ τὴν προξενίαν τὴν σὴν ἔργων γένοιο φαύλων ἀκροατής, ἀναπτύξαι καὶ φανερῶσαι τὰ κατ' ἐμὲ βουληθείς.

l. 508. Τό τοι πολὺ] τὸ ἀδιάλειπτον κακὸν τὸ κατὰ τὴν πήρωσιν χρῄζω ἀκοῦσαι.

l. 510. Στέρξον, ἱκετεύω] στέρξον ὃ λέγω, καὶ μὴ ἀποστραφῇς τὴν αἰτίαν εἰπεῖν. ὃ ἐστι, προσδέξαι ἃ λέγω.

l. 511. Πείθου. κἀγὼ γὰρ] πείσομαι δηλονότι εἰς ὅσον βούλει.

l. 515. Ἀλλ' ἐς τί;] συγχωρήσῃ σοι τὰ πράγματα;

l. 516. Οὐδὲν ἴδρις] ἀντὶ τοῦ, οὐδὲν εἰδυῖα, ἡ πόλις ἐνέδησέ με τῇ τοῦ γάμου ἄτῃ.

Pag. 337. l. 527. Ἐπιστροφαὶ κακῶν] συμπεφορησμένον πλῆθος.

l. 530. Ἐδεξάμην δῶρον] τὸν γάμον τῆς μητρὸς (φησὶν) ἀντὶ τῆς λύσεως τοῦ αἰνίγματος δῶρον ἐδεξάμην. ὃ μήποτε ὤφελον λαβεῖν. ἀντὶ δὲ τοῦ εἰπεῖν, μήποτε ὤφελον ἐγὼ παρὰ τῆς πόλεως ἐξαίρετον λαβεῖν, οὕτως εἴρηκεν, ἐπωφέλησα πόλεως ἐξελέσθαι.

l. 539. Καὶ γὰρ ἄλλους ἐφόνευσα] τοὺς παρόντας σὺν τῷ Λαΐῳ. ἤγουν, ὡς ἄλλους φονεύσας, ἀθῷός εἰμι καὶ οὐ γέγονα ἔνοχος τῷ μύσει· οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ πατρὸς· οὐ γὰρ ᾔδειν.

l. 544. Πολλῶν ἀκούων] χρηστὸς ὁ Θησεὺς τὸ ἦθος εἰσάγεται, καὶ ἔχει καὶ ἐπὶ τούτῳ τῆς οἰκονομίας δεξιώτατα.

l. 551. Προσδοκητὴν] ἀφίλητον.

l. 555. Ὡς ἐπαιδεύθην] τὸ ὡς ἀντὶ τοῦ ὅτι.

Pag. 339. l. 573. Προσφορὰ] προσθήκη. προσδόσις. τὸ δὲ Δηλώσεται, ἀντὶ τοῦ δηλωθήσεται.

l. 575. Τὰ λοιπὰ αὐτῇ τοῦ βίου] χαίρεται, τὰ λοιπὰ ἄρ' αὐτῇ τοῦ βίου.

Τὰ δ' ἐν μέσῳ, ἢ λῆστιν ἴσχεις] τοῦ ζῆν. ἢ ἐπιλέλησαι, ἢ οὐ φροντίζεις.

l. 577. Ἐνταῦθα γάρ μου κεῖνα] διὰ τοῦ τέλους (φησὶ) καὶ τὰ μέσα τοῦ βίου συντυχήσῃ. προσδοκῶν γὰρ σὺ ἀφεληθήσεσθαι ὑπ' ἐμοῦ ὅταν ἀποθάνω, ζῶντά με γηροβοσκήσεις.

l. 578. Ἀλλ' ἐν βραχεῖ δὴ] βραχὺ δῶρον με αἰτεῖς, τὸ ἐν Ἀθήναις θάψαι σε.

l. 594. Πῶς δῆτά σ' ἂν] πῶς δῆτα οὗτοι (φησὶ) μεταπέμψαιντο ἄν σε, εἰ μὴ ἐστι δυνατὸν κατελθεῖν, διὰ τὸ πατροκτόνον εἶναι; ὁ δέ φησι, τὸ θεῖον αὐτοὺς ἐξαναγκάσει τοῦτο πράττειν.

l. 597. Τῇδε πληγεὶς χθονὶ] ἀντὶ τοῦ, ὑπὸ ταύτης τῆς χθονὸς πληγεὶς.

Pag. 341. l. 611. Ἐν αἷς τὰ νῦν ξύμφωνα] τὰ νῦν ξύμφωνα λέγει, ἐπεὶ οὔπω ἦν. ἔχθρα Θηβαίοις καὶ Ἀθηναίοις.

l. 615. Φοῖβος σαφὴς] ἀντὶ τοῦ ἀληθής. ὡς καὶ Ὅμηρος, Ἐπιστάμενος σάφα εἰπεῖν. ἀντὶ τοῦ ἀληθῶς.

l. 622. Ἐφαίνετο] ἀντὶ τοῦ ἀνεφαίνετο. τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ παρ' Ὁμήρῳ, -- καὶ εἴρετο δεύτερον αὖτις.

l. 624. Τοιοῦδ' ὅτου] φίλου δηλονότι.

Η δορύξενος] φίλος. ἁπλοϊκώτερον δορυξένους καλοῦσι καὶ τοὺς ὁπωσδήποτε τοῦ πόνου ἐπιξενωθέντας, ἢ ἐπισταμένους καὶ πολεμικοὺς φίλους.

l. 628. Οὔ ποτ' ἐκβαλῶ χάριν] οὐ καταφρονῶ τῆς εἰς αὐτὸν χάριτος, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου ὑποδέχομαι.

l. 630. Σέ νιν] σὲ τὸν χῶρον.

l. 631. Εἴτ' ἐμοῦ στείχειν μέτα] εἰς τὸ ἄστυ δηλονότι.

l. 633. Συνοίσομαι] συμπράξομαι ὡς σὺ βούλει.

l. 639. Μέγ' ἂν λέγοις δώρημα] εἰ ἐμμένοι σοι τὰ ἐπαγγελθέντα, ἢ, εἰ δυνάμαι κρατεῖν τῶν ἐχθρῶν ἐνθάδε μένων, μέγα ἂν δώρημα λέγοις τῆς ἐνταῦθα διατριβῆς.

l. 641. Τὸ τοῦδέ γ' ἀνδρὸς] ἐφ' ἑαυτοῦ πεποίηται τὴν δεῖξιν ὁ Θησεύς.

l. 642. Οὔ τοι σ' ὑφ' ὅρκου γ' ὡς κακὸν πιστώσομαι] οὐ πίστιν (φησὶ) δι' ὅρκου ἐπιθεῖναί σε παρακελεύσομαι. πρὸς ὃ ἐπάγει, Οὔκουν πέραν γ' ἂν οὐδὲν ἢ λόγῳ φέροις. τουτέστιν, οὐκ ἂν πλέον λάβοις ὁρκίσας με, ἢ λόγῳ πιστεύσας μοι.

l. 645. Ὄκνος ἔχει] φόβος.

l. 647. Ἀλλὰ τοῖς δ' ἔσται μέλον] τοῖς τοῦ χωροῦ.

l. 659. Ὀκνοῦντ' ἀνάγκη] οὐ νεμεσητὸς

μισητόν μοι (φησὶν) εἰ ὑπὸ δίκης τὰ αὐτὰ συνεχῶς λέγω. τὸν φοβούμενον γὰρ ἀνάγκη ταῦτα λέγειν.

Τὸ μὸν οὐκ ὀκνεῖ κέαρ] οὐδὲν δέδοικα.

l. 653. Πολλαὶ δ' ἀπειλαὶ] ἀντὶ τοῦ, πολλοὶ ἄνθρωποι πολλὰ ἀπειλήσαντες ἐκ θυμοῦ, πέψαντες τὸν θυμὸν, καὶ τὸ καθεστηκότα νοῦν ἀναλαβόντες, ἐπαύσαντο τῆς ἀπειλῆς.

Pag. 343. l. 653. Κείνοισι δ' ἴσως] τοῖς Θηβαίοις.

l. 654. Τῆς σῆς ἀγωγῆς] λείπει ἡ Περί. ἵν' ᾖ, περὶ τῆς σῆς ἀγωγῆς, ἤγουν ἐπανόδου.

l. 655. Οὐδὲ πλώσιμον] δυσδιάβατον. δεδοίκασι γὰρ ἡμᾶς.

l. 660. Εὐίππου ξένε τᾶσδε χώρας] ὦ ξένε, ὦ Οἰδίπου. μέχρι τοῦ ἀνδρῶν, ἡ διατριβὴ τοῦ χοροῦ πρὸς τὸ ἐγκώμιον τῆς χώρας, αὐτὸ τοῦ Σοφοκλέους ἐπὶ τὸ ἴδιον ἀπαντῶντος χαρακτηριστικὸν, τὸ γλαφυρὸν καὶ εὐαδικὸν μέλος.

l. 662. Τὸν ἀργῆτα] τὸν λευκόγεων.

l. 666. Ἀνέχουσα κισσὸν] ὑπὸ ἐαυτὴν ἔχουσα τὸ φυτὸν, ἄνω ἔχουσα τὸν κισσόν. ὡς ἐν Λυκούργῳ Αἰσχύλος, Ἀνὰ δ' ἂν οὖς ἔχων. ἀντὶ τοῦ ἄνω τὸ οὖς ἔχων.

l. 668. Ἀνήλιον] παρὰ τὸ Ὁμηρικὸν, Τὴν μὲν γ' οὔτ' ἀνέμων διάη μένος ὑγρὸν ἀέντων, Οὔτε μιν ἠέλιος φαέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν. ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ ἀνέχουσα. ἀνήλιον δὲ, διὰ τὴν δασύτητα τοῦ φυτοῦ.

l. 673. Θάλλει δ' οὐρανίας] οἱ μὲν ὑπομνηματισάμενοι τῇ Δήμητρος καὶ Κόρης φασὶ στεφάνωμα τὸν νάρκισσον εἶναι. οὐ γὰρ μᾶλλον στέφουσιν αὐτὰς στεφάνοις. μήποτε δὲ ἀρχαῖον μεγάλαιν θεαῖν. τῶν ἐριννύων. καὶ γὰρ τὸ χωρίον ἐν ᾧ ἦν ὁ Οἰδίπους, αὐταῖς ἀνεῖτο. ὅτι δ' ἐριννύων ἐστὶ τὸ στεφάνωμα, δῆλον ἐν οἷς Εὐφορίων φησὶ, Πρόφρων δ' εἶμεν διαπλήτις ὀφειλομένην οἶμον, Εὐμενίδες ἀρχῆθεν θυγατέρες Φόρκυνος, ναρκίσσοιο ἐπιστεφέες πλοκαμίδες. ἴσως ὅτι παρὰ τοῖς μνήμασιν ὅτι πλεῖστον ἐκφύεται. ἢ ἐπὶ τοῦ θρίττειν καὶ ναρκᾶν εἰσὶν αἱ δαίμονες αἴτιαι, ὥστε διὰ τὸ ὄνομα συνῳκειῶσθαι τὸ φυτὸν αὐταῖς. μήποτε δὲ τὸ νάρκισσον μεγάλαιν θεαῖν ἀρχαῖον στεφάνωμά φησι ὁ Σοφοκλῆς, τῷ συλληπτικῷ χρησάμενος τρόπῳ, ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν, θεῶν ἀρχαῖον στεφάνωμα, τῆς Κόρης. τὸ δήποτε δὲ ὅτι πρὶν ἢ τὸν Πλούτωνα αὐτὴν ἁρπάσαι, τοῦτο ἐτέρπετο. συνελέγουσαν οὖν φησὶν αὐτὴν τὸν νάρκισσον ἁρπασθῆναι, ὥστε τὸ ἀρχαῖον τούτου ἕνεκα προσκεῖσθαι· ἔστι, ὃ ἦν αὐτῇ θυμῆρες στεφάνωμα πρὶν ἢ συλληφθῆναι, αὖθις γοῦν φασι ταῖς θεαῖς ἀνθινοῖς μὴ κεχρῆσθαι, ἀλλὰ καὶ ταῖς θεσμοφοριαζούσαις τὴν τῶν ἀνθινῶν στεφάνων ἀπειρῆσθαι χρῆσιν. ὁ δ' Ἴστρος τῆς Δήμητρος εἶναι στέμμα τὴν μυρρίνην, καὶ τὴν σμίλακα, περὶ ἧς γίνεσθαι τὴν διαδικασίαν· καὶ τὸν ἱεροφάντην καὶ τὰς ἱεροφάντιδας καὶ τὸν δᾳδοῦχον καὶ τὰς ἄλλας ἱερείας μυρρίνης ἔχειν στέφανον. δι' ἃ καὶ τῇ Δήμητρι προσᾴδεσθαι ταύτην φησί.

l. 680. Μεγάλαιν θεαῖν] ταῖς ἐριννύσιν.

l. 682. Ὅ τε χρυσαυγὴς κρόκος] ἀπὸ κοινοῦ, τὸ θάλλει κατ' ἦμαρ. τοῖς τὸν νάρκισσον τῇ Δήμητρι ἀπονέμουσι τοῦτο συμπρεπεῖ, ὅτι καὶ τῇ Νιόβῃ ὁ Σοφοκλῆς τὸν κρόκον ἄντικρυς τῇ Δήμητρι ἀνατίθεται. ὥστε νῦν τὸν λέγον εἶναι περὶ τῶν Δήμητρος στεφανωμάτων. καὶ αὐτὸ δὲ τοῦτο ἴδιον ἂν εἴη Σοφοκλέους. τοῖς γὰρ ἀνθινοῖς οὐ πάνυ φησὶν ἥδεσθαι τὴν Δήμητρα.

l. 683. Μινύθουσι] λήγουσι τοῦ ῥεῖν.

l. 684. Κηφισοῦ νομάδες] κρῆναι νομάδες, αἱ ἐπινεμόμεναι. ὥστε καὶ καταρρῆξαι τὴν γῆν τοῦ Κηφισοῦ πηγαί. ἢ ὡς ὁ Κηφισὸς ἐπινέμεται. λέγοι δ' ἂν τὸν ἐν τῇ Καδμείᾳ.

l. 685. Ἀλλ' αἰὲν ἐπ' ἤματι] ἀλλ' ἀεὶ καθ' ἡμέραν (φησὶν) ἐπινέμεται ὁ Κηφισός.

l. 686. Ὠκυτόκος] ἤγουν, ὠκυτόκα ποιεῖν τὰ πεδία καὶ ἔγκαρπα.

l. 688. Στερνούχου χθονὸς] ἴσον τῷ γονίμου γῆς, ἢ ἐπιπέδου καὶ πεδινοῦ χθονός. μεταφορικῶς γὰρ καὶ στέρνα καὶ νῶτα φασὶ τὰ πεδιάδη καὶ ὄρεια, καθὰ περ αὖ πάλιν αὐχένας, τὰ στενά. τὸ δὲ ὅλον πεδίον ἐπὶ στερνούχου χθονὸς, ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τῶν πεδιάδων τῆς γονίμου χθονός.

Χοροί νιν ἀπεστύγησαν] τὴν Ἀττικήν.

Pag. 345. l. 689. Φύτευμ' ἀχείρωτον αὐτόποιον] ὅτι ἀπέσχοντο τῶν ἐλαιῶν τῆς θεοῦ τῶν μορίαν ὀνομαζομένων οἱ Λακεδαιμόνιοι, καὶ ἄλλοι ἱστοροῦσι καὶ Φιλόχορος, ὥστε τοῖς ἀληθείαις ἐγχέαν αὐταῖς φόβημα τοῖς πολεμίοις γενέσθαι. Λακεδαιμόνιοι γὰρ ἐμβαλόντες ἐν τῇ Ἀττικῇ δέκα μυριάσι Πελοποννησίων καὶ Βοιωτῶν, ἡγουμένου Ἀρχιδάμου τοῦ Ζευξιδάμου

δάμου Λακεδαιμονίων βασιλέως, ἀπέχοιντο τῆς λεγομένης μορίων Ἀθηνᾶς, ὡς καὶ Ἀνδροτίων φησίν. ἀλλὰ καὶ Ἀριστοφάνης ἐν νεφέλαις γράφει. Ἀλλ' εἰς Ἀκαδημίαν κατιὼν, ὑπὸ ταῖς μορίαις ἀποθρέξεις. ὁ δὲ Ἴστρος καὶ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν δεδήλωκε, γράφων οὕτως, * εἶτα δὲ κλάδον τῆς ἐν ἀκαδημίᾳ ἐλαίας, ἣν ἀπὸ τῆς ἐν ἀκροπόλει φυτευθῆναι φασίν. ἐπάρατον δὲ ἐποιήσαντο εἴ τις τῶν ἐμβαλόντων αὐταῖς ἐκκόψειε, φίλος ἢ πολέμιος. διὸ Λακεδαιμόνιοι τὴν λοιπὴν γῆν δῃοῦντες, τῆς μὲν τετραπόλεως ἀπείχοντο διὰ τοὺς Ἡρακλείδας, τῶν δὲ μορίων, διὰ τὰς ἀράς. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης καὶ τοῖς νικήσασι τὰ Παναθήναια ἔλαιον τοῦ ἐκ μορίων γιγνομένου δίδοσθαι φησί.

l. 693. Τὸ μέν τις] τὸ φυτὸν τῆς ἐλαίας.

l. 696. Μορίου Διὸς] μόριον Δία εἶπε τὸν ἐπόπτην τῶν μορίων ἐλαιῶν. καὶ ἔστιν ὁ λεγόμενος μόριος Ζεὺς περὶ Ἀκαδημίαν, ὥς φησιν Ἀπολλόδωρος, Περὶ Ἀκαδημίαν ἐστὶν ὅ,τε τοῦ καταιβάτου Διὸς βωμὸς, ὃν καὶ μόριον καλοῦσι· τῶν ἐκεῖ μορίων παρὰ τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἱερὸν ἱδρυμένων.

l. 701. Εὔιππον, εὔπωλον] παρ' ὅσον ὁ κολωνὸς ἱππεῖος ἐλέγετο, καὶ Ποσειδῶν καὶ Ἀθηνᾶ αὐτόθι ἵππειοι.

l 702. Ω παῖ Κρόνου] αὐτόθι φασὶ Ποσειδῶνα πρῶτον ἵππους ζεῦξαι καὶ χαλινῶσαι. καὶ ταῦτα δὲ ἐπὶ θεραπείᾳ φησὶ τῆς οἰκείας πόλεως ὁ Σοφοκλῆς. ὁ γὰρ κολωνὸς ἱππεῖος ὠνομάσθη παρ' ἃς ἐξεθέμην αἰτίας κατὰ Ἀνδροτίωνα· ἀλλ' ἐπὶ τὸ σεμνότατον ἄγει τὸ πρᾶγμα, τῇ ποιητικῇ καταχρώμενος ἀδείᾳ.

l. 705. Πρώταισι ταῖς δ' ἐκτίσας] περὶ τὰ τρία ταῦτα κεφάλαια μάλιστα διατρίβουσι τοῦ ἐγκωμίου, ὅτι εὔφορος ἡ χώρα, καὶ ὅτι ἱππικοὶ Ἀθηναῖοι, καὶ ὅτι ναυτικοί.

l. 707. Πλάτα θρώσκει] κώπη.

l. 709. Νηρήδων ἀκόλουθος] ἀκολούθως. ὅτι αἱ Νηρήδες πεντήκοντά εἰσιν.

l. 710 Ω πλεῖστ' ἐπαίνοις] ἡ Ἀντιγόνη ταῦτά φησιν ὁρῶσα προσιόντα τὸν Κρέοντα μετὰ χειρῶν.

l. 717. Εἰ γέρων ἐγὼ] κυρίως δηλονότι.

Pag. 347. l. 710. Ἄνδρες χθονὸς] ἐπὶ τὸν Οἰδίπουν ἀφῖκται ὁ Κρέων, καὶ μὴ πείσας αὐτὸν ἐλθεῖν εἰς τὴν αὐτοῦ πατρίδα, παρασπᾶται αὐτοῦ τὴν Ἀντιγόνην, φθάσας κατὰ τὴν ὁδὸν καὶ τὴν Ἰσμήνην ἀφελέσθαι.

l. 723. Ον μήτ' ὀκνεῖτε] ὅντινα ἐμὲ δηλονότι μὴ φοβεῖσθε.

l. 730. Οὐ μοίχ' ἤκει μοι γένει] ἀντὶ τοῦ ὅτι προσήκει μοι πενθεῖν τὰ τούτου ἀτυχήματα ὑπὲρ πάντας Θηβαίους.

l. 734. Ἐκ δὲ τῶνδε μάλιστ' ἐγὼ] ἐγὼ μάλιστά σε καλῶ, ὅσῳπερ πλεῖστα ἀλγῶ τοῖς σοῖς παθήμασι.

l. 738. Κἀπὶ προσπόλου μιᾶς] τῆς Ἀντιγόνης. εἴληπτο γὰρ ὑπ' αὐτοῦ ἡ Ἰσμήνη.

l. 747. Ἀλλ' οὐ γὰρ ἔστι τἀμφανῆ κρύπτειν] ὥστε συγγνώμης εἰμὶ ἄξιος λέγων· οὐ γὰρ δυνατὸν κρύπτειν.

l. 753. Ω πάντα τλήμων] ὦ ἐν ἀλογοφανέσι λόγοις πανοῦργα βουλευόμενε.

l. 755. Τί ταῦτα πειρᾷ;] βαρυτόνως ἀναγνωστέον πεῖρᾳ, οὐ περισπωμένως. οὕτω Δίδυμος.

l. 760. Ηνίκ' ἤδη μεστὸς ἦν] ὡς ἐπὶ κεραμείου τινὸς ἢ ἄλλου σκεύους εἴρηκε. τουτ' ἔστιν, ὅτι κορεσθεὶς τοῦ θυμοῦ, λοιπὸν τὰ συμφέροντα ἐβουλευόμην, καὶ οὐκ ἔτι ἤθελον φεύγειν.

l. 761. Καὶ τοὐνδόμοισιν] ἐν Θήβαις δηλονότι.

Pag. 349. l. 765. Γένος τὸ πᾶν] τὸ Ἀττικόν.

l. 768. Καίτοι τοσαύτη τέρψις] καὶ σὺ οὐκ βούλει με ἐξαγαγεῖν μὴ θέλοντα.

l. 774. Προσφέρεις ἐμοὶ] ἀντὶ χάριτος δηλονότι.

l. 778. Ὡς παραυλον] ἀντὶ τοῦ ὡς ἀγροῖς.

Πόλις δέ σοι] καὶ ἵν' αἱ Θῆβαι ἀβλαβεῖς ἔσονται ἐκ ταύτης τῆς γῆς. ἄνατος δὲ, ἀντὶ τοῦ ἀβλαβὴς, ἢ ἀναίτιος.

l. 780. Οὐκ ἔστι σοι ταῦτα] οὐ προβήσεταί σοι ὁ σκοπός.

l. 784. Ἆρ' οὐκ ἄμεινον] ἆρα οὐ πλέον σου τὰ ἀποβησόμενα ἐν ταῖς Θήβαις οἶδα;

l. 785. Ἐκ σαφεστέρων κλύω] ἀντὶ τοῦ, καὶ σαφέστερον οἶδα.

l. 786. Φοίβου τε κἀυτοῦ Ζηνὸς] δοκεῖ γὰρ ὁ Ἀπόλλων παρὰ Διὸς λαμβάνειν τοὺς χρησμούς. ὡς καὶ ἐν Ἰφικλείᾳ φησί. καὶ Αἰσχύλος ἐν ἱερείαις, Στέλλειν ὅπως τάχιστα.

τάχιστα. ταῦτα γὰρ πατὴρ Ζεὺς ἐγκαθιεῖ Λοξίᾳ. καὶ Ἀριστοφάνης ἥρωσιν.

l. 787. Ὑπόβλητον] οὐκ ἀληθὲς, ἀλλὰ πεπλασμένον. ἀπὸ τῶν ὑποβαλλομένων εἰς τὰ γένη παίδων ἀλλοτρίων.

l. 788. Σπῶσιν] δείνασιν, καὶ πανουργίαν.

l. 793. Πότερα νομίζεις δυστυχεῖν] ἀντὶ τοῦ, ἐν τῷ μὴ πείθεσθαί σε μᾶλλον σὺ δυστυχεῖς ἢ ἐγώ.

l. 796. Πείθειν οἷός τ' εἶ] πείθειν με εἰς τὸ ἀκολουθῆσαί σοι.

Τὰς πύλας] τὰς ἀπὸ τοῦ χοροῦ.

l. 798. Λῦμα τοῦ γήρως] κάθαρμα. ὅ ἐστιν, ἀπαίδευτος μέχρι γήρως μένεις.

l. 800. Δίκαιον, ὅστις ἐξ ἅπαντος] ὅστις βούλεται ἐκ παντὸς δοκεῖν δίκαια λέγειν.

Πολλὰ καὶ τὰ καίρια] ἄλλο ἐστὶ τὸ φλυαρεῖν, καὶ ἄλλο τὸ ἀναγκαῖα λέγειν.

l. 803. Οὐ δῆτα] τοῖς γοῦν σοὶ οὐ δοκῶ καίρια λέγειν.

l. 804. Καὶ πρὸ τῶνδε] καὶ πρὸ τοῦ χοροῦ.

l. 806. Μαρτύρομαι] μάρτυρας καλῶ, ἐάν σε ἕλω, δικαίως τιμωρήσομαι, οἷα ἀνταμείβῃ με ῥήματα.

Pag. 351. l. 808. Τῶνδε συμμάχων] τῶν ἀπὸ τοῦ χοροῦ.

Ἕλοι βίᾳ] βιαζόμενος τοὺς ἐμοὺς συμμάχους καὶ φύλακας.

l. 809. Ἡ μὴν σὺ κἄνευ] καὶ χωρὶς τοῦ λαβεῖν σε εἰς Θήβας.

l. 814. Τὴν δέ γ' οὐ μακροῦ] τὴν Ἀντιγόνην δηλονότι.

l. 815. Ὦ ξεῖνοι] τοῦ χοροῦ φησίν.

l. 819. Ὑμῖν ἂν εἴη τήνδε] τὴν Ἀντιγόνην. τοῖς ἀκολούθοις δὲ ἑαυτοῦ φησὶν ὁ Κρέων.

l. 822. Τί δρᾷς ξένε] πρὸς τὸν Κρέοντα ἕλκοντα τὴν Ἀντιγόνην.

l. 823. Ἀλλὰ τῆς ἐμῆς] ἀδελφῆς μου γὰρ θυγάτηρ ἐστίν.

l. 828. Εἴργου] φυλάττου, χωρίζου.

l. 829. Σοῦ μὲν οὔ] οὐκ ἀπείρξομαι.

l. 830. Πόλει μαχῇ] ταῖς Ἀθήναις δηλονότι.

l. 833. Ὁδοιπορεῖν] ἀναχωρεῖν ἐντεῦθεν, ὦ Κρέον.

l. 835. Ἐναίρεται πόλις ἐμὰ σθένει] νυνί, βίᾳ πορθεῖται.

l. 838. Πρὸς βίαν πορεύομαι] ὑπὸ τῶν προστεταγμένων παρὰ τοῦ Κρέοντος ἀπάγομαι ἑλκομένη. ἐν μέρει δὲ παθητικά ἐστιν.

l. 841. Ἐκ τοῖν γε μὴ σκήπτροιν] ἐκ τῶν θυγατέρων, αἷς ὡς σκήπτροις ἐχρῆτο καὶ βακτηρίᾳ.

Pag. 353. l. 851. Πόλει τάχα) ταῖς Ἀθήναις.

l. 858. Θεῖεν μ' ἄφωνον) μὴ ἄφωνος γενοίμην εἰς τὸ καταρᾶσθαί σε.

l. 859. Ψιλὸν ὄμμα) ὄμμα φησὶ τὴν Ἀντιγόνην.

l. 868. Καὶ χρόνῳ βαρύς) γεράσεται καὶ βαρύς.

l. 872. Τήνδ' ἄρ' οὐκέτι) ταύτην δ' ἄρα οὐκέτι νομιῶ πόλιν, εἰ σὺ ἀπάξεις τοῦτον.

l. 874. Τά γ' οὐ τελεῖ) ταῦτα ἃ λέγεις οὐ πληρώσει.

l. 875. Ζεὺς ταῦτ' ἂν) εἰ τελέσω, Ζεὺς εἰδείη.

l. 876. Ἀλλ' ἀνεκτέα) ἀνεκτέον. οὕτω γάρ φασι σκαπτέα, φυτευτέα, ἀντὶ τοῦ σκαπτέον, φυτευτέον.

l. 880. Τίς ποθ' ἡ βοή) σοφῶς τῇ οἰκονομίᾳ ἐχρήσατο, ὥστε μαθεῖν τὸν Θησέα τὰ γενόμενα, πρὸς ταῖς θυσίαις ὄντα τοῦ ἱππείου Ποσειδῶνος, ὑπὲρ τοῦ μὴ διατριβὴν ἐγγενέσθαι μηνύοντός τινος.

Pag. 355. l. 883. Ἧξα θᾶσσον ἢ) ταχύτερον ἢ ὡς ἔδει βαδίζειν.

l. 892. Θυμάτων ἄπο) ἀπὸ τῶν θυσιῶν. ἀντὶ τοῦ ὡς εἶχε σχήματος ἕκαστος.

l. 893. Σπεύδειν ἀπὸ ῥυτῆρος) ἀντὶ τῆς βλαύτης. τῶν δὲ ἐξηγησαμένων ἁπάντων Πραξιφάνης δοκεῖ ἄμεινον ἀποδιδόναι, ἀκούων τὸ ὑπόδημα, ὅτι τῶν ποδῶν τὸ κάλυμμα.

Ἔνθα δίστομοι) ὡς διεστῶσης οὔσης ὁδοῦ ἐκεῖσε.

l. 898. Εἰ μὲν δι' ὀργῆς ἧκον) εἰ μὲν δι' ὀργῆς ἐληλύθειν, ἐν ταύτῃ τῇ ὀργῇ ἧς τούτου ἄξιος.

l. 901. Τοῦτοισιν οὐκ ἄλλοισιν) ὡς ἀπὸ ξένης γῆς ἀπέσπασεν, οὕτω καὶ αὐτὸς ἀπὸ ξένης γῆς ἀποσπασθήσεται.

l. 902. Οὐ γάρ ποτ' ἔξει) οὐκ ἀναχωρήσεις γὰρ ἐντεῦθεν πρὶν ἀναγάγῃς τὰς κόρας.

l. 909. Καὶ παρέστασαι βίᾳ) ἀντὶ τοῦ καταδουλοῖς αὐτὴν βίᾳ, καὶ μεθίστασαι. εἰώθεισαν δὲ οὕτω λέγειν καὶ ἀντὶ τοῦ ἐφυγάδευσαν. ἡμεῖς δ' ἂν εἴποιμεν, μετεστήσαντο, παρεστήσαντο λέγουσιν. Ἄλλως. Καὶ παρέστασαι βίᾳ, τὸ παρέστασαι, ἴσον ἐστὶ τῷ καταδουλοῖς, καὶ ὑποχείριον ποιεῖς. καὶ πάλιν παραστήσασθαι τούς δε

τινάς φασι, παραφυλάττεσθαι. καὶ δεινοποιεῖ τὰ τοῦ Κρέοντος ὁ Θησεὺς τῇ καλουμένῃ αὐξητικῇ κεφαλαιώσει, καὶ συνάπτει πολλὰ κεφάλαια.

l. 922. Σὺ δ' ἀξίαν οὐκ οὖσαν] οὐκ οὖσαν ἀξίαν αἰσχύνεσθαι τὴν Θήβην δηλονότι, αἰσχύνεις. αἰσχύνει δὲ πατρίδα πολίτου ἁμαρτία.

Pag. 357. l. 927. Εἰ μὴ μέτοικος τῆσδε] ἀντὶ τοῦ ἔνοικος. οὐ γὰρ αὐτὸ τοῦτο τὸ μέτοικος, ὡς ἡμεῖς φαμὲν, εἴρηται· μετοίκους δὲ καλοῦσι τοὺς ἀπὸ ἑτέρας χώρας μεταβαίνοντας καὶ κατοικοῦντας ἐν ἑτέραις. κέχρηται δὲ καὶ Αἰσχύλος ἐπὶ τῶν οἰκετῶν ἐν Ἀγαμέμνονι λέγων οὕτως, Τῶνδε μετοίκων. μετοίκους γὰρ εἶπε τῶν ὑψηλῶν τόπων τοὺς οἰωνοὺς ἐκεῖ, ἀντὶ τοῦ ἐνοίκους.

l. 932. Ἐγὼ οὔτ' ἄνανδρον] τὴν ῥητορείαν παραφύλαξον, ὅτι τῶν μὲν κατηγορηθέντων αὐτοῦ οὐχ ἅπτεται, καινὰ δέ τινα ἐνθυμήματα καὶ πάνυ εὔλογα ἐξευρίσκων ἀντιρρεῖ.

l. 935. Οὐδεὶς ποτ' αὐτοὺς] τοὺς Ἀθηναίους.

l. 938. Οὐδ' ὅτῳ γάμοι] πατέρα ὄντα αὐτὸς τέκνον ἐστὶ μητέρα γεγαμηκώς.

l. 940. Τοιοῦτον αὐτοῖς Ἄρειος] ᾔδειν δὲ εὔβουλον ὄντα τὸν Ἄρειον πάγον. τοῦτον δὲ χθόνιον εἶπεν, ἤτοι εὐγενῆ καὶ αὐτόχθονα καὶ ἰσχυρὸν οὐχ ὡς οἱ ἐξηγησάμενοι οἴονται, παρὰ τὸ τοὺς δικαζομένους ἐν αὐτῷ ὑπὸ τὴν χθόνα εἶναι. χθόνιον τοίνυν, τὸν αὐτόχθονα. λέγοι δ' ἂν τὴν Ἀρεοπαγῖτιν βουλήν. τὸν γὰρ πάγον ὄχθον τινὰ νοητέον. εἴρηται δὲ περὶ τῆς προσηγορίας αὐτοῦ πολλαχοῦ.

l. 947. Θυμοῦ γὰρ οὐδὲν γῆρας] ἤτοι, οὐκ ἔστι θυμοῦ κρατῆσαι ἄνθρωπον ὄντα. οὐ καταγηράσκει καὶ ἀποσβέννυται τὸ ὠμὸν τοῦ θυμοῦ, εἰ μὴ ἐξέλθῃ τοῦ βίου ὁ ἄνθρωπος. ἀδύνατον γάρ ἐστι ζῶντα ἄνθρωπον μὴ θυμῷ χρήσασθαι. τοῦτο δὲ καὶ παροιμιακῶς λέγεται, ὅτι ὁ θυμὸς ἔσχατον γηράσκει. λέγεται δὲ διὰ τοὺς πρεσβυτέρους, ὅσῳ γὰρ γηράσκουσι, τὸν θυμὸν ἐρρωμενέστερον ἔχουσι. καὶ Ἀλκαῖος, ὡς λέγομεν, οὕτω κατὰ κοινοῦ αὐτοῦ μιμνήσκεται.

l. 953. Ω λῆμ' ἀναιδὲς] εἰκότως τὴν ἀνθυποφορὰν πρὸς τὸν Κρέοντα οὐκ ἀπὸ τοῦ Θησέως πεποίηκεν, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ Οἰδίποδος. ἡ δὲ αἰτία πρόδηλος. καὶ ἅμα παραφύλαττε, εἰ καὶ τούτων πιθανῶς ποιεῖται τὰς ἐπιχειρήσεις. τῷ γὰρ ὄντι ὁ Οἰδίπους, (εἴ τις ἀκριβῶς ἐξετάζοι) ἄδικος μὲν οὐκ ἔστιν, ἀτυχὴς δὲ καὶ περιπαθής.

l. 954. Πότερον ἐμοῦ ἢ σαυτοῦ τόδε] ἐπεὶ τὴν ἀδελφὴν σου λοιδορεῖς.

l. 958. Μηνίουσιν] ὀργιζομένοις.

Pag. 359. l. 970. Ἄκον πρᾶγμ' ἂν] τὸ ἀκούσιον.

l. 971. Μητρὸς δὲ, τλῆμον] τὸ ἑξῆς, μητρὸς δὲ γάμους τλῆμον, οὔσης ὁμαίμου σῆς, ἀναγκάζων με λέγειν οὐκ ἐπαισχύνῃ;

l. 993. Λέγειν νομίζων ῥητὸν ἄρρητόν τ' ἔπος] τουτέστιν, ἀθυρόστομος ὤν.

l. 1003. Ὅθ' οὕνεκ' εἴ τις γῆ] ἕνεκα, ἐκ παραλλήλου τὸ αὐτὸ, ὡς τὸ, εἴθ' ὤφελεν. ἀντὶ τοῦ, ἀγνοεῖς τοῦτο Κρέον, ὅτι εἴ τις χώρα θεοὺς ἐπίσταται γινώσκειν, ἡττᾶται περὶ τὸ φιλόθεον τῆς Ἀττικῆς.

l. 1014. Οἱ μὲν ἐξηρπασμένοι] οἱ θεράποντες Κρέοντος.

Pag. 361. l. 1016. Ἄλλοι γὰρ οἱ σπεύδοντες] ἄλλοι γὰρ Ἀθηναῖοι ἐπιδιώκουσιν αὐτούς.

l. 1017. Ἐπεύχωνται θεοῖς] οἱ σοὶ θεράποντες.

l. 1024. Ἀλλ' ἴσθ' ὅτῳ σὺ πιστεῖ] ἀντὶ τοῦ πιστεύων. καταστρέφει δὲ ἐπὶ τὸ πεποιθώς.

l. 1037. Εἴθ' ἦν ὅθι δαΐων] ὁ μὲν Κρέων καὶ ὁ Θησεὺς ἀπῆλθον· ὁ δὲ χορὸς ὑπονοεῖ τὸν Κρέοντα οὐ μόνον ἥκειν, ἀλλὰ μετά τινος χειρὸς, ἣν πλησίον που ἐστρατοπεδευκέναι. κατὰ τοῦτο οὖν καὶ οἱ τοῦ χοροῦ πρεσβεύοντες τὴν ἡλικίαν ... ποιοῦνται ταύτην, εἴθε εἴην ὅπου ... συμβολαὶ καὶ αἱ μάχαι μέλλουσιν ἔσεσθαι. ὑπονοοῦσι γὰρ τὰ ὅμοια τῷ Θησεῖ παθεῖν ... Κρέοντος. διὸ καὶ φασὶν, εἴθε ἐπὶ ... ἐγγυόμενοι αὐτήν.

l. 1038. Ἐπιστροφαί] ἀναστροφαί.

l. 1039. Τὸν χαλκοβόαν] στερρόφωνον, μεγαλόφωνον.

l. 1040. Η πρὸς πυθίαις] ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἀκταῖς ληπτέον. λέγοι δ' ἂν πυθίας ἀκτὰς τὸν τοῦ Πυθίου Ἀπόλλωνος βωμὸν τὸν ἐν τῷ Μαραθῶνι, ὅθεν καὶ τὴν θεωρίαν ἔπεμπον. ἱστορεῖ περὶ τούτων Φιλόχορος ἐν τῇ τετάρτῃ γράφων οὕτως, Ὅταν δὲ σημεῖα γένηται παραδεδομένα ἐν τοῖς ἱεροῖς, τότε ἀποστέλλουσι τὴν θεωρίαν οἱ ἐκ τοῦ γένους Πύθιοι δὲ καὶ Δηλιασταὶ ὁπότερα ἂν ... ἥκῃ αὐτοῖς. θύει δὲ ὁ μάντις, ...

μὲν τὰ εἰς Δελφοὺς πόμπιμα γίνεται, καὶ θεωρία πέμπεται, ἐν Οἰνόῃ, καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐν τῷ Πυθίῳ· εἰ δὲ εἰς Δῆλον ἀποστέλλοιτο ἡ θεωρία, κατὰ τὰ προειρημένα θύει ὁ μάντις εἰς τὸ ἐν Μαραθῶνι Δήλιον. καὶ ἔστιν ἱεροσκοπία τις μὲν εἰς Δελφοὺς θεωρίας, ἐν τῷ κατὰ τὴν Οἰνόην Πυθίῳ· τῆς δὲ εἰς Δῆλον, ἐν τῷ κατὰ τὴν Μαραθῶνα Δηλίῳ. Ἄλλως. Η πρὸς Πυθίαις· ὡς ἐπὶ Μαραθῶνα, οὗ τὸ Πύθιόν ἐστιν.

l. 1041. Η λαμπάσιν ἀκταῖς] τὰ ἐν Ἐλευσῖνι τέλη φησί. καὶ εἴη λαμπάσιν ἀκταῖς λέγων, ταῖς λαμπαδευομέναις καὶ δαδουχουμέναις καὶ καταλαμπομέναις ὑπὸ τῆς μυστικῆς φλογὸς, καὶ τῶν ἱερῶν δᾳδῶν. περὶ ὧν Αἰσχύλος φησὶ, Λαμπροῦσιν ἀστραπαῖσι λαμπάδων σθένει. Ἄλλως. Ἀκταῖς περὶ Ἐλευσῖνα, ἀπὸ τῶν αὐτόθι ἐν τοῖς μυστηρίοις λαμπάδων.

l. 1042. Οὐ πότνιαι] αἱ Θεσμοφόροι.

Τιθηνοῦνται] ἐπιμελοῦνται, καὶ ἀξιοῦνται θεραπείας.

l. 1043. Τέλη] τὰς τελετάς. καὶ Αἰσχύλος, Ἔφριξ', ἔρως δὲ τοῦδε μυστικοῦ τέλους.

l. 1044. Ὧν καὶ χρυσέα κλῂς] ἐπεὶ ἄρρητα τὰ μυστήρια, καὶ καθάπερ κλειστὴ ἡ γλῶσσα κατείληπται ὑπὲρ τοῦ μὴ ἐξειπεῖν.

l. 1046. Προσπόλων Εὐμολπιδᾶν] τῶν τετελεσμένων. ζητεῖται δὲ τί δήποτε οἱ Εὐμολπίδαι τῶν τελετῶν ἐξάρχουσι ξένοι ὄντες. εἴποι δ' ἄν τις ὅτι αἰτιῶνται ἔνιοι πρῶτον Εὔμολπον ποιῆσαι τὸν Δηιόπης τῆς Τριπτολέμου τὰ ἐν Ἐλευσῖνι μυστήρια, καὶ οὐ τὸν Θρᾷκα. καὶ τοῦτο ἱστορεῖν Ἴστρον ἐν τῷ περὶ τῶν ἀτάκτων. Ἀκεστόδωρος δὲ πέμπτον ἀπὸ τοῦ πρώτου Εὐμόλπου εἶναι τὸν τὰς τελετὰς καταδείξαντα, γράφων οὕτως, Κατοικῆσαι δὲ τὴν Ἐλευσῖνα ἱστορεῖται πρῶτον μὲν τοὺς αὐτόχθονας, εἶτα Θρᾷκας τοὺς μετ' Εὐμόλπου παραγενομένους πρὸς βοήθειαν εἰς τὸν κατ' Ἐρεχθέως πόλεμον. τινὲς δέ φασι καὶ τὸν Εὔμολπον εὑρεῖν τὴν μύησιν τὴν συντελουμένην καθ' ἐνιαυτὸν ἐν Ἐλευσῖνι Δήμητρι καὶ Κόρῃ. Ἀνδροτίων μὲν οὖν γράφει οὐ τὸν Εὔμολπον εὑρεῖν τὴν μύησιν, ἀλλ' ἀπὸ τούτου Εὔμολπον πέμπτον γεγονότα. Εὐμόλπου γὰρ γενέσθαι Κήρυκα· τοῦ δὲ, Εὔμολπον· τοῦ δὲ, Ἀντίφημον· τοῦ δὲ, Μουσαῖον τὸν ποιητήν· τοῦ δὲ, Εὔμολπον τὸν καταδείξαντα τὴν μύησιν, καὶ ἱεροφάντην γεγονότα.

l. 1047. Τὸν ἐγρεμάχαν] γράφεται ὀρειβάταν· αἰνεῖ, τὸν διὰ τῶν ὀρέων βαίνοντα τὴν προειρημένην χώραν.

Pag. 363. l. 1052. Η που τὸν ἐφέσπερον] τὸν Αἰγαλεών φησι. καὶ γὰρ τοῦτο ἐπ' ἐσχάτων ἐστὶ τοῦ δήμου τούτου. καταλέγουσι δὲ χωρία παρ' ἃ μάλιστα εἰκάζουσι τὴν συμβολὴν γενέσθαι τοῖς περὶ τὸν Κρέοντα καὶ Θησέα. πέτρας δὲ νιφάδος εἴη ἂν λέγων τὴν οὕτω λεγομένην λείαν πέτραν, ἢ τὸν Αἰγάλεων λόφον· ἃ δὴ ἐπιχώρια φασὶν εἶναι. καθάπερ Ἴστρος ἐν τῇ πρώτῃ τῶν ἀτάκτων ἱστορεῖ, οὕτως, ἀπὸ δὲ τῆς χαράδρας ἐπὶ μὲν λείαν πέτραν. καὶ μετ' ὀλίγα, ἀπὸ τούτου δὲ ἕως Κολωνοῦ παρὰ τὸν χαλκὸν προσαγορευόμενον. ὅθεν πρὸς τὸν Κηφισὸν ἕως τῆς μυστικῆς εἰσόδου εἰς Ἐλευσῖνα. ἀπὸ ταύτης δὲ βαδιζόντων εἰς Ἐλευσῖνα, τὰ ἐπ' ἀριστερὰ μέχρι τοῦ λόφου τοῦ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Αἰγάλεω. ἤτοι οὖν τὴν καλουμένην λείαν πέτραν ἢ τὸν Αἰγάλεων λέγει. ὁ δὲ νοῦς, ἆρα ἐπὶ τὸν ἑσπέριον χῶρον τῆς λείας πέτρας προσπελάσουσι;

l. 1053. Πελῶσι] γράφεται πελάζουσιν.

l. 1054. Οἰάτιδος ἐκ νομοῦ] Οἴα δῆμος τῆς Ἀττικῆς· ὅθεν καὶ τὸ Οἰῆθεν. ἐκ νομοῦ δὲ πάλιν, χωρίου Ἀττικοῦ οὕτω καλουμένου, ἐν ᾧ νέμουσιν, ὡς νομήστιας παρακειμένης.

l. 1056. Ο προσχώρων ἄρης] ὁ τῶν ἐπιχωρίων.

l. 1058. Δεινὰ δὲ Θησειδᾶν] τῶν Ἀθηναίων. ἀπλούστερον δὲ Θησειδᾶν φησὶ τῶν Ἀττικῶν τῶν ὑπὸ Θησέα τεταγμένων.

l. 1060. Πᾶσα δ' ὁρμᾶται] τὸ ἑξῆς, πᾶσα δ' ὁρμᾶται ἄμβασις.

l. 1068. Τάχ' ἂν δώσειν] τάχα ἐνδώσειν, φησὶν, ὁ Κρέων.

l. 1069. Τὰν δεινὰ τλᾶσαν] τὴν πολλὰ δεινὰ ἀνατλᾶσαν. τὴν παρθένον ἀπὸ τῆς ἑτέρας δηλῶν. ὡς καὶ καθ' ἑτέρου τῷ ὁμοίῳ σχήματι χρῆται. δύναται δὲ καὶ ἑτέρα προσῳδία εἶναι. Τὰν δεινὰ τλᾶσαν, δεινὰ δ' εὑροῦσαν, τὰ σὰ δεινὰ δηλονότι.

Pag. 365. l. 1089. Στέργω διπλοῦς ἀρωγάς] τουτέστι, τῇ διπλῇ ἀρωγῇ. τῇ πόλει λέγει καὶ τοῖς πολίταις. νῦν δὲ διὰ τοῦ στέργω σημαίνει μὲν τὸ προσίε-

ϱῃ, πλοῦτῳ ἢ ἐς ἴσον τῷ προσκαλοῦμαι.

l. 1219. Ὦ ξεῖνε μὴ θαύμαζε πρὸς τὸ λιπαρὲς] τὸ ἀρέσκον. ἰδίως ἐσχημάτισε τὸν λόγον, μὴ προσθαύμαζέ μου τὸ λιπαρὲς, τὸ λίαν προσκεκαθηκὸς τῆς ψυχῆς τοῖς τέκνοις. τὸ δὲ ἑχόμενον οὐ καταλλήλως εἶπεν. οὐ γάρ φησιν, αἰλπίδας φανέντων ἐμοὶ τῶν τέκνων μηκύνω τὸν λόγον, ἀλλὰ τέκνα φανέντα, εἶτα, μηκύνω τὸν λόγον.

l. 1220. Ἠ, εἰ φανέντ' ἄελπτα μηκύνω λόγον] ἀντὶ τοῦ, πρὸς τὸ κηδόσυνον εἰ μακρηγορήσω.

Pag. 367. l. 1133. Μίλου] ἐπιμιλοῦ.

l. 1135. Θαυμάσας ἔχω] ἀντὶ τοῦ ἐθαύμασα, ἀττικῶς.

l. 1148. Πρᾶγος δ' ἀτίζειν] ἄνθρωπον δὲ (φησὶν) ὄντα, οὐδὲ πράγματα κακίζειν δεῖ.

l. 1151. Φασίν τιν' ἡμῖν ἄνδρα] καθ' ὑπόθεσιν ἱκετεύει ὁ Πολυνείκης πρὸς αὐτοὺς παραγενέσθαι καὶ τὸν Οἰδίπου, κατά τι λόγιον ἐμπεσὸν, ὅτι πρὸς οὓς ἂν γένοιτο ὁ Οἰδίπους, κρατήσουσι τῆς βασιλείας. τοῦτο οὖν ἀγγέλλει ὁ Θησεύς.

Σοὶ μὲν ἔμπολιν] ἐν τῇ αὐτῇ πόλει οἰκοῦντα.

l. 1154. Θύων ἔκυρον] ἀντὶ τοῦ ἐκύρουν. ταὐτὸν δὲ τῷ ἐτύγχανον.

l. 1159. Σοὶ φασὶν αὐτὸν] τὸ ἑξῆς, σοὶ φασὶν αὐτὸν μολόντα αἰτεῖν εἰς λόγους ἐλθεῖν.

l. 1166. Ὁ προσεύτης] ὁ ἱκέτης ὁ προσεστηκὼς τῷ βωμῷ.

l. 1168. Παῖς ὁ 'μὸς, ὦ 'ναξ] πρὸς τὸν Θησέα φησί.

Pag. 369. l. 1172. Τοῦθ' ἥκει πατρὶ] παραγόγως ἀντὶ τοῦ ἥκειν.

l. 1176. Πάτερ, πιθοῦ μοι] οὐχ ὡς οὐκ ἂν πειθησομένου τῷ Θησεῖ τοῦ Οἰδίπου, οὕτως ἐδέησεν αὐτῷ καὶ τῆς ἐκ τῆς θυγατρὸς παρακλήσεως· ἀλλ' αὐξήσεως χάριν καὶ τοῦτο παρείληφε τὸ πρόσωπον ὁ Σοφοκλῆς. ἀμέλει γοῦν πρὸς τὸν Θησέα ἀποκρίνεται, ὡς ἐκείνῳ πεπεισμένος.

l. 1180. Οὐ γάρ σε, θάρσει, πρὸς βίαν παρ.] τὸ ἑξῆς, θάρσει. οὐ γὰρ ἃ μή σοι συμφέροντα λέξεται, πρὸς βίαν σε παρασπάσει γνώμης. τὸ δὲ λέξεται, ἀντὶ τοῦ λέξει, ὁ Πολυνείκης δηλονότι. Ἄλλως. ὀφείλων εἰπεῖν, ἃ λέξει ὁ Πολυνείκης, λέξεται εἶπε πρὸς τὸ ἃ, ἤγουν ἃ λεχθήσεται.

l. 1189. Ἐξειπάσσονται] καταπράσσονται.

l. 1191. Πατρῷα καὶ μητρῷα] τὰ περὶ τὴν πήρωσιν λέγοι ἄν. οὐ γὰρ τὰ ἐξ ἀρχῆς πραχθέντα ὀνειδίζει αὐτῷ, ἀλλ' ὑπὸ τῆς ἄγαν ὀργῆς ἀπέβη. τοῦτο γὰρ αὐτὸν ἀποτρέπειν βούλεται.

l. 1198. Τίνειν] ἀμείβεσθαι.

l. 1205. Σῶν ἴσθ'] ἀντὶ τοῦ σῶον.

l. 1206. Ὅστις τοῦ πλέονος μέρους] κατάδηλός ἐστιν ὁ χορὸς ἐν ταύτῃ ἀναφανδὸν καὶ ἀλληγορικῶν περὶ τῆς τῶν ἀνθρώπων ἀπληστίας· καὶ ἔοικε τῷ Ἡσιόδῳ, Νήπιοι οὐδ' ἴσασιν ὅσῳ πλέον ἥμισυ παντός. τείνει δὲ ταῦτα εἰς τὴν δυσπολμίαν Οἰδίπου.

Pag. 371. l. 1213. Ὁ πότ' ἄν τις] ὅτι ἄν τις ἐς πλέον πέσῃ τοῦ θέλοντος, τοῦ μετρίου, τοῦ ἱκανοῦ, τοῦ προσήκοντος, ἀσαφῆ τὰ τέρποντα γίγνεται, καὶ πάνυ ἄδηλα. Ἄλλως.

l. 1214. Ἐς πλέον πέσῃ.] οὐ παύεται τοῦ κόρου πρὶν εἰς θάνατον ἐλθεῖν.

l. 1215. Οὐδ' ἔπι κόρος] γερῶν κόρος. ταῦτα δὲ καθ' ἑαυτὸν φησὶν ὁ χορὸς, ὅτι ὁ πλεονεκτεῖν ἐθέλων παρὰ τὸ καίριον καὶ τὸ μέτριον, ἄχορός ἐστι.

l. 1216. Ἰσοτέλεστος] ὁμοίως γὰρ ἀποθνήσκουσιν οἱ τοιοῦτοι. τὸ ἑξῆς δὲ, ἰσοτέλεστος θάνατος. τὰ δὲ ἄλλα, διὰ μέσου. καὶ βῆναι κεῖθεν ὅθεν περ ἥκει, πολὺ δεύτερον, ὡς τάχιστα. τόδ' ὅτι οὐδὲ ἔπεστιν αὐτοῖς κόρος ἰσοτέλεστος τοῦ ᾅδου. τότε γὰρ ὁ τοιοῦτος κόρος λαμβάνει τέλος ὅτε ἂν ὁ ᾅδης ἐπέλθῃ.

l. 1218. Ἄλυρος, ἄχορος] ἐπεὶ ὁ θάνατος οὐχ ὑμνεῖται, ἢ μετὰ θάνατον οἱ τοιοῦτοι οὐχ ὑμνοῦνται.

l. 1220. Μὴ φῦναι, τὸν ἅπαντα] πάνυ ἄριστον ἀνθρώποις τὸ μὴ φῦναι· παρὰ τὸ λεγόμενον. Ἀρχὴν μὲν μὴ φῦναι ἐπιχθονίοισιν ἄριστον.

l. 1221. Τὸ δ' ἐπεὶ φανῇ] τοῦτο δὲ τὸ ἑξῆς, ἐπεὶ δὲ φανῇ, τὸ βῆναι ἐκεῖθεν ὅθεν περ ἥκει, ὡς τάχιστα, παραπολὺ τῶν ἄλλων δεύτερόν ἐστιν ἐκείνου τοῦ μὴ φῦναι καθόλου.

l. 1224. Ὡς εὖτ' ἂν τὸ νέον παρῇ] ὡς ἡνίκ' ἂν νηπιότης παρῇ (ταύτας γάρ φησι κούφας ἀφροσύνας) οὐδὲν ὀπίζεται τῶν δεόντων. ἰδίως δὲ αὐτὸ ἐξῆλθεν, ὡς εἰ ἔλεγε, τῷ γὰρ νέῳ ἀφροσύνη πάρεστι.

l. 1226,

l. 1226. Τίς πλάγχθη πολύμοχθος ἔξω] τοῦτο ἰδίως ἐξείρηκε. βούλεται δέ τι τὸ τοιοῦτον σημαίνειν, τίς ἂν πλαγχθείη τῶν πολλῶν μόχθων; ἤγουν, τίς ἔξω τοῦ πολύμοχθος εἶναι πλανηθείη;

l. 1227. Τίς οὐ καμάτων ἔνι] ταῦτα ἐρωτηματικῶς εἴρηται κατὰ τοιαύτην ὑπόφασιν καθ' ἣν ἐμφαίνεται. πρότερον μὲν, ὅταν εἴπῃ, τίς πλάγχθη τῶν μόχθων τῶν πολλῶν, ὑπακουομένου τοῦ οὐδείς· πάλιν δὲ ὅταν ἑξῆς ἐπιζεύξῃ, τίς οὐ καμάτων ἔνι, τὸ πᾶς. βούλεται γὰρ καὶ νῦν κατὰ τὸ ὅμοιον λέγειν, οὐδείς ἐστι κάματος ὃς οὐκ ἔνεστιν.

l. 1243. Αἱ δὲ νυχιᾶν ἀπὸ ῥιπᾶν] τὰ ἀπὸ τῶν ὀρῶν φησὶ τῶν προσαγορευομένων ῥιπῶν· ἅτινες καλοῦνται ῥιπαῖα ὄρη. λέγει δὲ αὐτὰ ἐννύχια διὰ τὸ πρὸς τῇ δύσει κεῖσθαι. μέμνηται δὲ καὶ Ἀλκμὰν, λέγων οὕτως, Ῥιπὰς ὄρος ἄνθεον, ὕλας νυκτὸς μελαίνας στέρνον. καὶ ἐν Ἡλιάσιν Αἰσχύλος, Ῥιπαὶ μὲν δὴ πάτρας.

Pag. 373. l. 1249. Οἴμοι τί δράσω] παραφυλάττε πάλιν τὴν τέχνην τῆς ῥητορείας αὐτοῦ, ὅτι οὐκ εὐθέως ἐπὶ τὴν ὑπόθεσιν αὐτοῦ ἀπαντᾷ, ἀλλὰ προκατασκευάζει τὰ ὅλα εἰς εὔνοιαν.

l. 1257. Ἀδελφὰ δ' ὡς ἔοικε] κοινὰ δὲ τούτοις, ὡς ἔοικε, γέγνεται.

l. 1265. Προσφορὰ δ' οὐκ ἔστ' ἔτι] ἐπανάληψις, ἀντὶ τοῦ ἀνακαλέσασθαι αὐτὰ καὶ ἀναλῦσαι οὐκ ἔστι.

l. 1272. Τὸ δυσπρόσοιστον] τὸ δυσπροσπέλαστον.

l. 1286. Α δ' ἦλθον, ἤδη] λείπει ἡ διὰ, ἵν' ᾖ, δι' ἃ ἦλθον.

Pag. 375. l. 1307. Σὺν ἑπτὰ τὰ λόγχαις] ἕκαστον σύστημα ἑνικῶς ὀνομάζει λόγχην. ὡς εἴτις ἐπὶ πολλῶν ἵππων, εἴποι τὴν ἵππον.

l. 1316. Ἕκτος δὲ Παρθενοπαῖος] ἔνιοι οὐ τὸν Ἀταλάντης Παρθενοπαῖόν φασι στρατεῦσαι, ἀλλά τιν Ταλαοῦ, ὃν ἔνιοι διὰ τοῦ Κ Καλαὸν προσαγορεύουσι, καθὰ καὶ Ἀρίσταρχος ὁ Τεγεάτης καὶ Φιλοκλῆς ἱστοροῦσιν· συγγραφίαν δὲ, Ἑκαταῖος ὁ Μιλήσιος.

l. 1317. Ἐπώνυμος τῆς πρόσθεν] παρὰ τὸ παρθένος οὕτω κληθείς.

l. 1325. Τῷδ' ἀνδρὶ] δεικτικῶς. καὶ ἔστι πυκνὸς ἐν τῷ τοιούτῳ Σοφοκλῆς.

l. 1329. Πρὸς νῦν σε κρηνῶν] παθητικὸν ἐστὶ τὸ πρὸς πατρῴων κρηνῶν ὁρκοῦν· ὡς εἰ ἔφη, πρὸς τῶν ἐκθρεψάντων σε ὑδάτων.

Pag. 377. l. 1341. Τὸν ἄνδρα, τοῦ πέμψαντος] ἤρξατο πάλιν ὁ χορὸς χρηστόν τι συμβουλεύειν.

l. 1345. Θησεῦ δικαίων] δίκαιον κρίναν.

l. 1349. Ος γ' ὦ κάκιστε] δαιμονίως τῇ ἀποστροφῇ χρῆται ἀπὸ τοῦ χοροῦ ἐπὶ τὸν Πολυνείκην ὁ Οἰδίπους. παραφύλαξον δὲ πῶς οἱ αὐτοὶ τῶν λόγων γίγνονται τῶν μὲν πλειόνων ἐγκώμιον, τούτου δὲ κατηγόρημα.

l. 1370. Τοιάσδ' ἀρὰς] τοῦτο ἁπαξάπαντες οἱ πρὸ ἡμῶν παραλελοίπασιν. ἔχει δὲ τὰ ἀπὸ τῆς ἱστορίας οὕτως· οἱ περὶ Ἐτεοκλέα καὶ Πολυνείκην δι' ἔθους ἔχοντες τῷ πατρὶ Οἰδίποδι πέμπειν ἐξ ἑκάστου ἱερείου μοῖραν τὸν ὦμον, ἐκλαθόμενοί ποτε εἴτε κατὰ ῥᾳστώνην, εἴτε ἐξ ὁτουοῦν, ἰσχίον αὐτῷ ἔπεμψαν. ὁ δὲ μικροψύχως καὶ τελέως ἀγεννῶς ἀρὰς ἔθετο κατ' αὐτῶν, δόξας κατολιγωρεῖσθαι. ταῦτα ὁ τὴν κυκλικὴν Θηβαΐδα ποιήσας ἱστορεῖ οὕτως, Ἰσχίον ὡς ἐνόησε, χαμαὶ βάλεν, εἶπέ τε μῦθον, Ὤ μοι ἐγὼ, παῖδές με ὀνειδείοντες ἔπεμψαν. Εὖκτο Διὶ βασιλῆϊ καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι, Χερσὶν ὑπ' ἀλλήλων καταβήμεναι Ἄϊδος εἴσω. τὰ δὲ παραπλήσια τῷ ἐποποιῷ καὶ Αἰσχύλος ἐν τοῖς ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις. καὶ ἔοικε τὸ τῆς ἱστορίας ἥκειν ἐπὶ πολλούς· ὡς καὶ παρά τινι ἐκτεθεῖσθαι αὐτὰ πρὸς τὸ γελοιότερον διὰ τούτων. Ἀεὶ δ' ὁρῶντί γ' ὀξὺ, εἰ καὶ τυφλὸς ἦν. Θυσίας γὰρ ἀπαρχὰς γέρας ἐπέμπομεν πατρὶ, Περισσὸν ὦμον, ἔκκριτον γέρας· τὸ δὲ Αὐτοί γε συκοφάντες οὐ μεμνημένοι, Λῆσιν δοκοῦντες, ἀντὶ τοῦ κεκομμένου Ἐπέμψαμεν βόειον. ὁ δὲ λαβὼν χερὶ, Ἔγνω γ' ἐπαφήσας. εἶπέ τ' ἐκ θυμοῦ τάδε. Τίς μοι τόδ' ἀνθάμοιον μισητὸν κρέας Πέμπει; γέλων δὴ ταμιᾷ ποιοῦνται κόρεσι, Θέλοντες ὕβρει· Τυφλὸς οὔτοι γνώσεται, Οὕτω λέγοντες. ὦ θεοὶ μαρτύρομαι Ἐγὼ τάδ' ὑμᾶς, καὶ καθεύχομαι κακὰ Αὐτοῖσιν, αὐτοὺς τῶνδε δὶς τόσα χίθην. Χαλκῷ δὲ μαρμαίροντες ἀλλήλων χρόα Σφάξοιεν ἀμφὶ κτήμασιν τοῖς βασιλικοῖς. καὶ Μένανδρος ἐν ναυκλήροις, Ὅτε Πολυνείκης πῶς ἀπώλετ' οὐχ ὁρᾷς;

Pag. 379. l. 1394. Οἴμοι κελεύθου] καὶ αὕτη δευτέρα ἐστὶν ὥσπερ δίκησις, καὶ παθητικωτάτη, ἐν τῷ ἀπολοφύρεσθαι αὐτὸν, τεχναζομένη πάνυ πιθανῶς.

l. 1421. Χρήζει γὰρ] ἐν ἴσῳ τῷ χρημαδεῖ. τοῦτο ἐφ' ἑαυτοῦ φησὶ καὶ τῆς ἀδελφοῦ. ἡμῖν δὲ οὐ συμβατικὰ οὐδὲ συγχωρητέα.

l. 1422. Οἴμοι τάλαινα. τίς δὲ] τὸ ἑξῆς, τίς δὲ τολμήσει ἐπιδεῖν, κλύων τὰ τοῦδε τἀνδρός;

Pag 381. l. 1424. Οὐδ' ἀγγελοῦμεν] καὶ ἐν ταῖς τέχναις ἐστὶ τοῦτο, ὅτι οὐ πάντα δεῖ ἀληθεύειν ἐὰν μὴ χρήσιμα ᾖ, ἀλλὰ δεῖ καί τινα ψεύδεσθαι.

l. 1432. Μέθεσθέ δ' ἤδη] καὶ ἐκ τούτου δῆλον ὅτι ἐν τῇ παρακλήσει ἅμα τοὺς λόγους λέγουσα τούτους εἴχετο αὐτοῦ ἡ ἀδελφή.

l. 1439. Καὶ τῇδε φωνῶ] καὶ τοιᾷδε τύχῃ καὶ ἐναντίᾳ.

l. 1442. Νέα τάδε νεόθεν ἦλθέ μοι] φησί. εἰ καὶ ὅτι μάλιστα ξενικά ἐστι τὰ προκείμενα, καὶ τὰ κατέχοντα τούτους κακά, ὅμως συνάγει καὶ ὑλαβεῖται ὁ χορὸς μὴ ἐκ τῆς ὁμιλίας τῆς σὺν αὐτοῖς, ἀπολαύσωσί τινος κακοῦ καὶ αὐτοί. ἐν τοιούτῳ οὖν ἤδη καὶ ὁ λόγος αὐτοῖς διάκειται, τοιαῦτα πάρεστιν ἡμῖν (φησὶν) ἄτοπα παρὰ τοῦ ξένου ἀπολαῦσαι, ἐκτὸς εἰ μὴ μοῖρά τις καταλαμβάνει ἡμᾶς, καὶ κατὰ μοῖραν ἀπολαυόμενα ὧν ἀπολαυόμενα.

l. 1445. Εἴ τι μοῖρα] εἰ μὴ χρὴ μοῖραν ταῦτα πάσχω, εἴποιμι ἂν ἐκ τῆς Πολυνείκους νέα μοι κακὰ ἐληλυθέναι.

l. 1446. Μάτην γὰρ οὐδὲν ἀξίωμα] δηλονότι, οὐδέν ἐστι μάταιον ὑπὸ Θησέως ἀξιωθὲν πραχθῆναι, ἀλλ' ὃ ἂν γένηται ὑπὸ Θησέως, τοῦτο καλῶς γίνεται. τὸ δὲ ἑξῆς. μάτην γὰρ οὐδὲν ἀξίωμα δαιμόνων ἔχω φράσαι. ἐπειδὴ ὁρᾷ ταῦθ' ὁ ἀεὶ χρόνος, ἕτερα μὲν αὔξων ἄνω, τὰ δὲ παρ' ἦμαρ αὖθις. ὅ ἐστιν, εἰς τὸ ἔμπαλιν τρέπων τὰ ἤδη αὐξηθέντα. δηλονότι, πάντα ἔχει ὑφ' ἑαυτῷ ὁ χρόνος· τὰ μὲν ὁρᾷ, τὰ δὲ καὶ αὐτὸς ὁρᾶται ποιῶν. τὰ γὰρ πραττόμενα, τῷ χρόνῳ φαίνεται. τουτέστιν, ἐν τῷ χρόνῳ πολλαὶ μεταβολαὶ γίνονται, καὶ ὁρᾶται ὁ χρόνος πολλὰ μὲν αὔξων παρ' ἦμαρ, πολλὰ δὲ εἰς τὸ ἔμπαλιν τρέπων.

l. 1451. Εκτύπεν αἰθὴρ] τὸ συνεκτικώτατον τοῦ δράματος ἐν τούτῳ. καθάπερ προεῖπεν ὁ Οἰδίπους, Σημεῖα δ' ἥξειν τῶνδέ μοι παρηγγύα, Η σεισμὸν, ἢ βροντήν τιν', ἢ Διὸς σέλας. μεταξὺ οὖν τοῦ χοροῦ λόγων γίνεται τοῦτο. ἐφ' ᾧ ὁ χορὸς ἀναβοᾷ. ὅπερ ἦν σύμβολον τοῦ τὸν Οἰδίποδα τεθνήξεσθαι, ὅπερ γινώσκων ὁ Οἰδίπους, ἀξιοῖ τὸν Θησέα ἐν τάχει παραγενέσθαι.

l. 1454. Τἀξίωμα] τὸ βούλημα.

Pag. 383. l. 1459. Ες δ' ἄκραν] ἄκραν φοβὰν κρατός, οὕτως ἀποδώσεις.

l. 1461. Οὐρανία γὰρ ἀστραπὴ] ἀντὶ τοῦ ταχεῖα.

l. 1464. Οὐ γὰρ ἅλιον] οὐ μάταιον. τοῦτο (φησὶν) οὐ μάτην γίγνεται τὸ χρῆναι διοσημείαν, ἀλλ' ἐπὶ τινὶ μεγάλῃ συμφορᾷ. νῦν δὲ συμφορὰν φησὶ τὸ μέσον ὄνομα τῆς συντυχίας. δηλονότι, ἐπί τινι γίγνεται ἡ διοσημεία.

l. 1465. 'Αφορμᾷ] ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἀφορμᾷ.

l. 1468. Τῷ δ' ἐπ' ἀνδρὶ] ἐπ' ἐμοὶ δηλονότι.

Θέσφατος βίου τελευτὴ] ἡ θεσπισθεῖσα τελευτή.

l. 1469. 'Αποστροφὴ] ἀποφυγή.

l. 1470. Τῷ δὲ συμβαλὼν] τινὶ τεκμηρίῳ νοήσας. συλλογισάμενος.

l. 1474. 'Αμφίσταται] περιίσταται ἡμῖν μέγας ψόφος.

l. 1476. Ιλαος ὦ δαῖμον] λείπει τὸ ἴσθι. ἀπιστεῖ γὰρ ὁ χορὸς εὔχεται πρὸς τὸν θεὸν, εἰ ἐπί τινι χαλεπῷ ταῦτα πράττει, ἵλεων αὐτὸν γενέσθαι. ὅρα οὖν ὅτι ἡ συμφορὰ ἀπὸ τῆς μέσης ἐννοίας κεῖται.

l. 1477. Ματέρι] τῇ Ἀττικῇ.

'Αφθεγγὲς] χαλεπόν.

l. 1478. 'Εναισίῳ δὲ συντύχοιμι] μηδὲ πονηρῷ τινι συντύχω.

l. 1480. 'Ακερδῆ χάριν] ἧς φαῦλον τὸ κέρδος.

Μετάσχοιμί πως] ἀντὶ τοῦ σχοίην.

l. 1482. Αρ' ἐγγὺς ἀνὴρ] ὁ Θησεύς.

l. 1484. Τί δ' ἂν θέλοις τὸ πιστὸν] τί πιστὸν (φησὶ) θέλεις ἐμβαλεῖν τῇ φρενὶ ἐκείνου; τί τῷ Θησέως δηλονότι. ἀντὶ τοῦ, τί βούλει πιθανὸν ἀνακοινώσασθαι τῷ Θησεῖ;

l. 1486. Δοῦναί σφιν] ἀντὶ τοῦ αὐτῷ (κατὰ τιμὴν δὲ πληθυντικῶς) ἃ πάθοιμι ὑπεσχόμην. Ἄλλως. Η σφὶν ἀντὶ τῆς οἱ ἀντωνυμίας κεῖται. ἔδει γὰρ εἰπεῖν. τελεσφόρον δοῦναί οἱ χάριν.

Pag. 385. l. 1488. Ιὼ παῖ] θαυμαστῶς ὁ χορὸς βοᾷ. ἐπείγει γὰρ τὸ πρᾶγμα.

l. 1489. 'Επ' γύαλον] ἢ ἐπὶ πρὸς τὸ ἄκρον· ἵν' ᾖ, ἐπ' ἄκραν πέτραν.

l. 1490. Ποσειδαωνίῳ] Ποσειδῶνι. διὸ κεῖται τὸ Χ. Ἄλλως. Ποσειδαωνίῳ. ἀντὶ

ἀντὶ τοῦ Ποσειδῶνος, ὃ ὅσιν ἐναλίου θεοῦ. ὁ δὲ ἱτέρας ἰσχηματίσε, κατὰ πτωτικώτερόν πως. διὸ κεῖται τὸ Χ.

l. 1491. Ἁγιάζων] ἀντὶ τοῦ ἁγίζων.

l. 1495. Παρ' ὑμῶν] ὑμῶν τε καὶ Οἰδίποδος.

l. 1498. Ἐπῤῥάξασα] ἀντὶ τοῦ ἐπέῤῥαξεν.

l. 1500. Θείων τυχῶν] ἐπιτυχίαν.

l. 1502. Νέορτον αὖ] ἀντὶ τοῦ νέον.

l. 1503. Καὶ σ' ἄναξ] τὸ ἑξῆς, καὶ σὲ μὴ ψεύσας.

l. 1507. Σημάτων προκειμένων] δηλ. διὰ τῶν σημείων.

l. 1514. Γήρως ἄλυπα] ἕως γήρως.

Τῇδε κείσεται] γράφεται, σοῦ τι κείσεται.

l. 1518. Μήθ' ἃ κέκευθε] μήτε ὅπου κρύπτεται ὁ χῶρος.

l. 1520. Γειτόνων] εἰ μὲν βαρυτόνως γείτονων, τῶν Θηβαίων νοητέον· εἰ δὲ περισπωμένως γειτονῶν, ἀντὶ τοῦ γειτνιῶν ὁ πάτρος.

Pag. 387. l. 1521. Α δ' ἐξάγιστα] καθαρά. σημαίνει γὰρ τὸ ἄγος τοῦτο, καὶ τὸ ἁγνὸν καὶ μὴ οἷόν τε ῥηθῆναι. καὶ ὅτι τούτου γὰρ τούτοις χρῶνται πολλαχοῦ.

l. 1526. Τῷ προφερτάτῳ μόνῳ] χρησίμως καὶ τοῦτο, ὥστε παρὰ τὸν καιρὸν τῆς τελευτῆς παραδιδόναι τὸ ἀπόῤῥητον τῷ πρεσβυτέρῳ υἱῷ, ὑπὲρ τοῦ μέχρι τοῦ παντὸς διαμεῖναι τὴν ἀφέλειαν τοῖς Ἀθηναίοις, δι' ἧς τῶν Θηβαίων κρατήσουσι.

l. 1528. Αδῆον] ἀδήωτον.

l. 1530. Κἂν εὖ τις οἰκῇ] κἂν δικαίως τις πολιτεύηται, πολλαὶ πόλεις ἀδίκως ἐπέρχονται.

l. 1536. Μηδὲ γ' ἐντρεπώμεθα] ἀντὶ τοῦ ἐπιστρεφώμεθα (Ὅμηρος, ἐντροπαλιζόμενος) ἐγὼ γὰρ ἡγεμὼν ὑμῖν πέφηνα, ὥσπερ ὑμεῖς τῷ πατρί.

l. 1542. Τῇδε γάρ μ' ἄγει] οὐ παίει ὁ ὑποκριτής, ἀλλ' εὐθὺ ἄπεισιν, ὥσπερ ἀγόμενος ὑπὸ τοῦ θεοῦ. πάνυ δὲ σημειῶς καὶ τὸ τοῦ Ἑρμοῦ προστέθεικεν.

l. 1544. Ω φῶς ἀφεγγὲς] ὃ τῷ νῷ ὁρᾷ, οὐ τοῖς αἰσθητοῖς ὀφθαλμοῖς.

l. 1548. Περίπολος τὸ σοί] οἱ Ἀθηναῖοι.

l. 1551. Τὰν ἀφανῆ θεὸν] τὴν Περσεφόνην φησίν.

l. 1553. Ἐννυχίων ἄναξ] τῶν ἐν νυκτὶ ἀεὶ καὶ σκότῳ διατελεσάντων, τεθνηκότων.

l. 1555. Αἰδώνευ λίσσομαι μήτ' ἐπιπόνῳ] τὰ ἑξῆς μὲν, δῆλα ἐκ τῆς λέξεως. τὸ δὲ δίδωμι, τοῦτο ἀσυνάρτητόν πως φαίνεται ἡμῖν. ἐπιστῆσαι οὖν ἄξιον λαβόντας καλὸν ἀντίγραφον, δίδου μοι τὸν ξένον καταινύσαι τὰν παγκευθῆ κάτω νεκύων πλάκα, καὶ Στύγιον δόμον, μήτ' ἐπιπόνῳ μήτ' ἐπὶ βαρυαχεῖ μόρῳ. εὔχονται δὲ αὐτῷ μὴ ἐπιπόνως τελευτῆσαι.

Pag. 389 l. 1561. Καὶ μάταν πημάτων] ἀποστρέφει τὸν λόγον πρὸς τὸν Οἰδίποδα τὸ δὲ μάτην ἰκνουμένων, ἵν τινι τρόπῳ εἴρηκε, παρ' ὅσον σχεδὸν πάντα τὰ ἁμαρτήματα τῷ Οἰδίποδι ἀκουσίως ἐγένετο καὶ νῦν ἂν κατὰ τοῦτο μάτην ἂν λέγοι τιμωρίαν ὑπέχειν αὐτόν.

l. 1563. Ω χθόνιαι θεαὶ] ὦ ἐριννύες.

l. 1564. Θηρὸς] τοῦ Κερβέρου.

l. 1566. Εὐνᾶσθαι] κοιμᾶσθαι. λείπει τὸ φασίν. ὁ γὰρ νοῦς τοιοῦτος, ὅν φασι κοιμᾶσθαι, κνύζεσθαί τε φασί. τοῦτο δὲ καὶ ἑξῆς αὐτὸς ἀποδίδωκεν. εἰπὼν, λόγος αἰὲν ἀνέχει. ἤρκει δὲ εἰ καὶ ἔλλειψιν ἐξενήνεκτο ὁ λόγος.

l. 1568. Λόγος αἰὲν ἀνέχει] ἀντὶ τοῦ φασίν.

l. 1570. Ον, ὦ γᾶς παῖ] τὸν Κέρβερον (φησὶν) ἐξευμενιζόμεθα, τῷ ξένῳ ὁρμωμένῳ καὶ περῶντι νερτέρας νεκρῶν πλάκας, ἀβλαβῶς ὑπαντῆσαι.

l. 1571. Κατεύχομαι ἐν καθαρῷ] ἐπαυέλαβε. τῷ δὲ ἑνικῷ κέχρηται ἀντὶ τοῦ πληθυντικοῦ. λέγει γὰρ τὰς Εὐμενίδας. ταύτας δὲ οὕτω καὶ ἐν ἀρχῇ γενεαλογεῖ.

l. 1574. Τὸν αἰένυπνον] ὑφ' ἓν ἀναγνωστέον αἰένυπνον, τὸν ἀεὶ ὕπνον, τὸν διὰ παντὸς κοιμώμενον. φησὶ δὲ τὸν Θάνατον, ὥσπερ δαίμονά τινα ὄντα. πρὸς πάντας γὰρ σχεδὸν τοὺς ὑποχθονίους τὴν παράκλησιν ἐποιήσατο. τὸν Πλούτωνα, τὴν Περσεφόνην, τὸν Κέρβερον. καὶ νῦν πρὸς τὸν Θάνατον αὐτόν.

l. 1575. Ανδρες πολῖται, ξυντομωτάτως] ἀντὶ τοῦ συντόμως. ἔστι δὲ ὁ ἄγγελος, εἷς τῶν ἀκολουθησάντων Θησεῖ θεραπόντων, καὶ ἀφίκεται ἵνα ἀπαγγέλλῃ τῶν πραχθέντων ἐπὶ τῆς ἐρημίας. οὐ γὰρ πάντα δυνατὸν ἦν θεάσασθαι.

l. 1580. Κεῖνον τὸν ἀεὶ βίοτον] τὸ μακρὸν γῆρας, ἢ τὴν μακρὰν ζωήν. εἰώθασι γὰρ τὸ ἀεὶ καὶ ἐπ' ὀλίγου χρόνου τάσσειν. Ὅμηρος,—ἔχων κότον ἐμμενὲς αἰεί.

l. 1583.

l. 1583. Ὡς μὲν γὰρ ἐνθένδ'] ὑπερβατόν. ὡς μὲν γὰρ ἐνθένδ' εἷρπεν, ὑφ' ἡγητῆρος οὐδενὸς φίλων, ἀλλ' αὐτὸς ἡμῖν πᾶσιν ἐξηγούμενος, καὶ σὺ παρὼν οἶδας. Ἄλλως. Υφηγητῆρος, κατὰ συναλοιφήν. λέγει δὲ ὅτι ὑπ' οὐδενὸς ἡγητῆρος.

l. 1585. Ἐξηγούμενος] προηγούμενος.

l. 1586. Ἐπεὶ δ' ἀφῖκτο τὸν καταρράκτην ὀδόν] ἀντὶ τοῦ οὐδόν. ὃν ἐν ἀρχῇ εἶπε χαλκόπουν οὐδόν. τοῦτον νῦν ὑποτίθεται ἐκτὸς τῆς σκηνῆς, καὶ οὐκέτι ἐν ὄψει τοῦ θεάτρου καὶ νῦν καταρράκτην προσηγόρευσε, διὰ τὸ νομίζειν ἐκεῖνον τὸν τόπον καταβάσιν ἔχειν εἰς ᾅδου. καί εἰσιν οἳ δι' αὐτῆς τὴν ἁρπαγὴν φασὶ τῆς Κόρης γενέσθαι.

l. 1588. Κελεύθων ἐν πολυσχίστων] ὡς πλειόνων οὐσῶν τῶν ὁδῶν.

l. 1589. Κοίλου πέλας κρατῆρος] τοῦ μυχοῦ. τὰ γὰρ κοῖλα οὕτως ἐκάλουν ἐκ μεταφορᾶς. ὅθεν καὶ τὰ ἐν τῇ Αἴτνῃ κοιλώματα, κρατῆρες καλοῦνται. λέγει δὲ δι' οὗ καταβῆναι φασὶ τὴν Κόρην ἁρπαγεῖσαν. Πειρίθου δέ φησι κεῖσθαι συνθήματα, ἐστὶ ὑπομνήματα τῆς πίστεως ἧς ἔθεντο πρὸς ἀλλήλους περὶ τῆς εἰς ᾅδου καταβάσεως. ἀμάρτυρον δὲ εἰ διὰ τούτου τοῦ τόπου κατῆλθον. πιθανῶς δὲ ὁ Σοφοκλῆς πρὸς χάριν τῆς Ἀττικῆς φησὶν ἐνταῦθα τὴν εἰς ᾅδου κατάβασιν Οἰδίποδος γενέσθαι.

l. 1591. Ἐφ' οὗ μέσου στάς] ἀντὶ τοῦ, μεταξὺ τοῦ κρατῆρος, ὅ ἐστι τοῦ μυχοῦ, στὰς καὶ μηκέτι ὁδεύσας.

Τοῦ τε Θορικίου πέτρου] ταῦτα γνώριμα τοῖς ἐγχωρίοις. Θορικὸς δὲ δῆμος τῆς Ἀκαμαντίδος φυλῆς.

l. 1592. Κοίλης τ' ἀχέρδου] ἀπὸ κοινοῦ τὸ στάς. κοίλης δὲ ἀχέρδου, τῆς τὸν πυθμένα ἐχούσης ὑπόκενον, σαπέντα.

l. 1594. Ηιάζει ῥυτῶν ὑδάτων ἐνεγκεῖν] ἐπὶ τῷ ἀφαγνισθῆναι αὐτὸν πρὸ τελευτῆς.

l. 1596. Τὰ δ' εὐχλόου Δήμητρος] εὐχλόου Δήμητρος ἱερόν ἐστι πρὸς τῇ ἀκροπόλει. καὶ Εὔπολις Μαρικᾷ, Ἀλλ' εὐθὺ πόλεως εἶμι. θῦσαι γάρ με δεῖ Κριὸν χλόῃ Δήμητρι. ἔνθεν δῆλον ὅτι καὶ κριὸς θήλεια τῇ θεᾷ ταύτῃ θύεται. οὕτω δὲ τιμᾶται ἐκ τῆς τῶν κήπων χλόης. θύουσι γὰρ αὐτῇ Θαργηλιῶνος ἕκτῃ, ἤτοι Σεπτεμβρίου.

l. 1597. Ἐπιστολαῖς] ἐντολαῖς. προστάξεις.

Pag. 391. l. 1598. Ἡ νομίζεται] ὡς νομίζεται ἐπὶ τοῖς νεκροῖς.

l. 1601. Κτύπησε μὲν Ζεὺς χθόνιος] ἐστι, μύκημα ἐγένετο, καὶ ἐσείσθη ἡ γῆ, προδηλοῦντος τοῦ θεοῦ τὸν καιρὸν ἐν ᾧ ἔδει ἀποθανεῖν τὸν Οἰδίποδα. πάνυ δὲ σεμνῶς τὸ χθόνιος εἴρηκε.

l. 1603. Οὐδ' ἀνίεσαν] οὐκ ἀνίεμπον.

l. 1606. Πτύξας] περιπλέξας.

l. 1609. Δυσαπόνητον τροφήν] γηροκομίαν.

l. 1612. Τὸ γὰρ φιλεῖν, οὐκ ἔστιν ἐξ ὅτου] ἀντὶ τοῦ, οὐδεὶς πλέον ἐμοῦ ὑμᾶς ἐφίλησε.

l. 1616. Λύγδην] λύζοντες.

Ἔκλαιον πάντες] ἀντὶ τοῦ ὁμοῦ πάντες. κατ' ἐπικράτειαν δὲ πάντες φησίν, ἑνὸς μὲν ὄντος ἄρρενος, τοῦ Οἰδίποδος, δύο δὲ τῶν θηλειῶν. ὅμοιον τῷ, Μοῦσαι καλαί, κἄπολλον, οἷς ἐγὼ σπένδω.

l. 1619. Θώϋξεν] ἐκάλεσεν, ἐβόησεν.

l. 1625. Αὐδᾷ μολεῖν οἱ γῆς] ἀντὶ τοῦ πρὸς αὐτόν.

l. 1627. Πίστιν ἀρχαίαν] διὰ τοῦ ἀρχαίαν βούλεται λέγειν ἀρχὴν πίστεως.

l. 1637. Δικαιοῦν] δίκαιον κρίνειν.

l. 1641. Ἀστακτί] πολυστακτί. πολυδακρύτως.

Pag. 393. l. 1643. Στραφέντες ἐξαπείδομεν] ἴδιον αὐτοῦ τὸ πολλαῖς κεχρῆσθαι ταῖς προθέσεσι. παραφυλακτέον δὲ πῶς καὶ τὰ ἄρρητα ὑπ' ὄψιν ἤγαγεν ὁ ἄγγελος, ἐκ τῶν σχημάτων μηνύων.

l. 1645. Ἄνακτα δ' αὐτὸν] τὸν Θησέα εἴδομεν κατὰ τοῦ κρατὸς ἔχοντα χεῖρα ἐπίσκιον ὀμμάτων, ὅ ἐστι, τῇ χειρὶ σκέποντα τοὺς ὀφθαλμούς, πρὸς τὸ μὴ θεωρεῖσθαι τὸ δεινὸν τοῦ πάθους· ἢ τὸ σχῆμα τῶν θαυμαζόντων ἐνδεικνύμενον.

l. 1648. Ἔπειτα μέντοι βαιὸν] ἀντὶ τοῦ, μετ' ὀλίγον. οὐ μετὰ πολύ.

l. 1654. Κεραυνὸς ἐξέπραξεν] ἀνεῖλεν.

l. 1656. Ἢ τὸ νερτέρων] ἢ τὸ νερτέρων γῆς πέδον εὔνουν διαστάν. ὅ ἐστι, χάσμα αὐτῷ εὔνουν ἐγένετο.

l. 1657. Ἀλύπητον] γράφεται ἀλάμπετον.

l. 1659. Ἀλλ' εἴ τις βροτῶν] ὡς οὐδεὶς ἄλλος.

l. 1660. Εἰ δὲ μὴ δοκῶ φρονεῖν] εἰ δέ τις οἴεταί με μὴ φρονοῦντα λέγειν, οὐκ ἂν αὐτῷ συγχωρήσαιμι οὐδὲ συγκατα-

θείμην,

θείμλω, ὅτι ταῦτα ὡς ἄφραν λέγω.

l. 1661. Οὐκ ἂν παρείμλω] παραχωρήσαιμι.

l. 1662. Χοὶ προσπέμψαιτις] ἀντὶ τῦ ὁ Θησεὺς.

l. 1665. Αἶ αἶ. φεῦ] αἱ θυγατέρες ἐν μέρει αὐτῦ ἀπολοφύρονται, ἐφ' οἷς τι νιῶ σωὺ τῷ πατρὶ ἔπαθον, καὶ ἄπερ ἐκδέξεται αὐτάς. καὶ ἔστι τὰ ἐφεξῆς τῦ δράματος ἐκ δυσκαταφρόνητα. τὸ ἑξῆς, ὅτι νῶϊν στενάζειν ἐ τὸ ἔμφυτον μὲν πατρὸς αἷμα, ἄλλο δὲ μὴ, ἀλλὰ πολλὰ δηλονότι.

l. 1669. Αλλοτε μὲν πόνον] πρότερον μὲν τινὰ ἐπεχόμεν ἐπὶ τῷ πατρί. τὸ δὲ πύματον τῦτο καὶ ἔχατον τὸ κατὰ τὴν ἀφάνισιν αὐτῦ, ὅτω παράδοξόν ἐστιν ὡς μηδὲ λόγον εὑρίσκειν ἐπ' αὐτῷ δυνατὸν εἶναι.

l. 1670. Αλόγιστα] ἀδιήγητα κακὰ βαστάζομεν.

l. 1671. Ιδόντε καὶ παθούσα] ἀντὶ τῦ ἰδῦσαι καὶ παθῦσαι. πολλαχοῦ δὲ τῷ σχήματι χρῆται, ἀντὶ τῶν θηλυκῶν τὰ ἀρσενικὰ τιθεὶς. καὶ ἐν Ἠλέκτρᾳ, Ω πίστι ἐχθροῖς οὐ βεβηκότι ποτὲ, Ψυχῆς ἀφειδήσαντε προύστήτω φόνω. καὶ πάλιν, Ορα, γυναῖκες φρονοῦντε, μὴ μείζω κακὰ κτησώμεθα. καὶ Ὅμηρος, Τάδε βάτιω τρήρωσι πελειάσιν ἴθμαθ' ὁμοῖαι. καὶ Ἡσίοδος, Καὶ τότε δὴ πρὸς ὄλυμπον ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης Λευκοῖσιν φαρέεσσι καλυψαμένω χρόα καλὸν, Αθανάτων μετὰ φῦλον ἴτον, προλιπόντ' ἀνθρώπους, Αἰδὼς καὶ Νέμεσις.

l. 1672. Οὐκ ἔστι μὲν εἰκάσαι] οὐδὲ εἰκόνα ἔχω λαβεῖν τῦ πάθους.

l. 1673. Ως μάλιστ' ἂν εἰ πόθῳ λάβοις] ὡς ἂν ἐπιποθήσαις τὸν τρόπον τῆς τελευτῆς μαθεῖν. ἢ, ὡς μάλιστα ἄν τις ποθήσαι μαθεῖν ὅπως βέβηκεν, οὕτω παραδόξως. καὶ ἐπιφέρει τὴν αἰτίαν τῦ παραδόξου δοκοῦντος εἶναι.

l. 1674. Τί γὰρ ὅτῳ μήτ' ἄρης] πρὸς τὸ ἄνω. τί γάρ ἐστιν εἰκάσαι ἐκεῖνο ᾧτινι μήτε πόλεμος μήτε νόσος ἐπῆλθεν, ἀλλ' ἀφανῶς διὰ χάσματος ἀπολωλεν;

l. 1679. Νῶϊν δὲ] ἡμῖν. ἐμοὶ καὶ Ἰσμήνῃ. τὸ δὲ τάλαινα, διὰ μέσου ἀναπεφώνηται.

Pag. 395. l. 1681. Πῶς γὰρ ἢ τίν' ἀπίαν γᾶν] ποῦ γῆς πλανηθεῖσαι, τροφῆς τευξόμεθα; ἀπίαν γᾶν, τὴν μακρὰν καὶ ἄποθεν οὖσαν.

l. 1683. Δύσοιστον] τὴν δυσαπόριστον. ἵν' ᾖ τῦ πάθους ἐπίτασις, ὅτι εἰ καὶ τροφῆς εὐπορήσομεν, ἀηδῶς προσοισόμεθα, τῦ πατρὸς ἐστερημέναι.

l. 1689. Ω δίδυμα τέκνα] ταῦτα ὁ χορὸς, παραινῶν ἐμμένειν τοῖς ἐγνωσμένοις παρὰ θεῶν. φέρειν γὰρ (φησὶ) χρὴ τὸ ἐκ θεῶν εἱμαρμένον καλῶς.

l. 1691. Μηδ' ἄγαν οὕτω φλέγεσθον] ἀντὶ τῦ μὴ ἄκρας φλέγεσθε, τὸ ἐκ θεῶ πεμφθὲν δυσαναχέτως φέρουσαι

l. 1692. Οὔτοι κατάμεμπτα] ἐκ ἐν τοιούτοις ἐστὶ ὥστε καταμέμφεσθαι. ἢ τοι ὡς ἂν ἐπικυφίζοντος αὐταῖς τὴν συμφορὰν τῦ βασιλέως. ἢ, οὐκ ἐκ ἐν χείροσι νῦν ὑμῖν ἔστιν τὰ πράγματα.

l. 1694. Πόθος καὶ κακῶν ἄρ' ἦν τις] οἱ μὲν περὶ τὸν χορὸν παραμυθεῖσθαι πειρῶνται αὐτάς· αἱ δὲ οὐδὲν ἧττον ἐπὶ τὰ ἑαυτῶν χωροῦσι, καὶ ὀλοφύρονται· καί φησιν, ἦν ἄρα τις καὶ κακῶν πόθος· ὡς ἡμεῖς ἐν κακοῖς ὄντος τῦ πατρὸς καὶ μὴ ὁρῶντος, ἐστέργομεν αὐτὸν, καὶ νῦν μὴ παρόντα ποθῦμεν, ὡς ὅτε ἐν χερσὶν κατεῖχον τὸν Οἰδίποδα, προσεῖστελλον καὶ ἐθεράπευον. Ἢ οὕτως, καὶ γὰρ δυστυχοῦντα τὸν πατέρα ἐποθοῦμεν θεραπεύειν, καὶ νῦν μὴ παρόντα ποθοῦμεν.

l. 1698. Γέρων ἀφίλητος] λείπει τὸ ἦς.

l. 1699. Καὶ τάδε μὴ κυρήσῃς] καὶ νῦν μὴ γένοιό μοι ἀφιλος.

l. 1201. Ας ἔχρηζε γᾶς] ἐφ' ἧς ἤθελε ξένης γῆς ἀπέθανε.

l. 1208. Τοσονδ' ἄχος] τουτέστι, τὸ παρὰ σοὶ ἄχος, τηλικοῦτόν ἐστιν.

Ιὼ, μὴ] τὸ ἑξῆς, μὴ ἔχρηζες. ἀντὶ τῦ μὴ ὤφελες.

l. 1210. Ερημος] μεμονωμένος τῶν συγγενῶν.

Pag. 397. l. 1718. Αλλ' ἐπεὶ ὀλβίως γ' ἔλυσεν] ἐπεὶ ὁ Οἰδίπους εὐδαιμόνως ἀπέθανε μὴ λίαν θρηνεῖτε.

l. 1722. Δυσάλωτος οὐδεὶς] οὐδεὶς δυσάλωτος, ἀλλ' εὐάλωτος.

l. 1724. Ως τί ῥέξομεν] κατὰ κῶλον ἀλλήλαις διαλέγονται πάνυ παθητικῶς· καὶ μή τινι ἀπίθανον δόξῃ καὶ ἀνοικονόμητον, καὶ τὸ ἐπιθυμεῖν τὴν Ἀντιγόνην ὀπίσω εἶναι ἐπὶ τὸν τῦ πατρὸς τάφον, μὴ ἐπισταμένην τὸ κατ' αὐτὸν ὅπως ἀπέθανεν· ἀλλὰ τὸ ἦθος ἐννοείσθω τὸ παθητικὸν, καὶ ὃ μάλιστα πάσχουσιν αἱ γυναῖκες ἐν τοῖς τοιούτοις συμπτώμασιν

μασιν

μασιν ἀεὶ, ἐπιφοιτῶν θέλουσι τοῖς τῶν θανόντων τάφοις.

l. 1729. Μῶν δῆτ' οὐχ ὁρᾷς] οὐχ ὁρᾷς καὶ τόδε, ὡς ἄταφος ἔπιτνε δίχα τε παντός; τὰ δὲ ἄλλα διὰ μέσου κατ' ἀκόλουθον τῆς Ἀντιγόνης.

l. 1740. Σφῷν τὸ μὴ πιτνεῖν] κακῶς ἡ ἀντωνυμία. διὸ τὸ χ.

Pag. 399. l. 1754. Παύετε θρήνων παῖδες] τῇ μὲν ἑρμηνείᾳ ἐπιστῆσαι ἄξιον. τὸ δὲ τῆς διανοίας, ἀσαφές. φησὶ γὰρ ὁ χορὸς, μὴ θρηνεῖτε ὦ παῖδες. νέμεσις γάρ ἐστι τοῦτον θρηνεῖν ᾧ τὰ τῆς τελευτῆς κατὰ χάριν ἀπέβη. οὐ χρὴ οὖν τούτους πενθεῖν οἷς κεχαρισμένον ἐστὶ τὸ ἀποθανεῖν.

l. 1763. Ω παῖδες ἀπεῖπεν ἐμοὶ] παραφύλαξον τὴν τέχνην, πῶς αἱ μὲν εἰσὶ νέαι καὶ ἄπειροι τῶν κατὰ τὴν ὑπόθεσιν· ὁ δὲ Θησεὺς ἵνα λέγῃ τὴν εἰρημένην αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Οἰδίποδος. τὰ δὲ τελευταῖα, καὶ δυσρατπλώτερα· καὶ οὐ ῥᾳδίως ἐστὶν αὐτὴν κατακρατῆσαι ἐν τῇ ἐξηγήσει. πεποίηται γὰρ ταῦτα εἰς τὸ ἀσαφέστερον.

l. 1771. Ἀλλ' εἰ τάδ' ἔχει καλὰ κείνῳ] εἰ ἀρέσκει τούτῳ τὸ μὴ λεχθῆναι ἡμῖν ταῦτα, καὶ ἡμῖν ἀρκεῖ τὸ μὴ ἀκοῦσαι.

l. 1775. Τοῖσιν ὁμαίμοις] Ἐτεοκλεῖ καὶ Πολυνείκῃ.

l. 1777. Πρόσφορα] ἀντὶ τοῦ χρήσιμα.

ΣΧΟΛΙΑ

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ ΤΩΝ ΠΑΝΥ ΔΟΚΙΜΩΝ ΕΙΣ ΤΡΑΧΙΝΙΑΣ.

Pag. 405. l. 1. Λόγος μὲν ἔστ' ἀρχαῖος ἀνθρώπων φανείς.]

Ο Τρόπος ἀναχρονισμός. μεταγενέστερος γὰρ Σόλων, ὁ μηδένα μακαρίζειν δεῖν πρὸ τελευτῆς πρὸς Κροῖσον ἀποφηνάμενος.

l. 4. Ἐγὼ δὲ τὸν ἐμόν] ἐγὼ (φησὶ) τὸν ἐμὸν αἰῶνα καὶ πρὸ θανάτου διέγνωκα βαρὺν ὄντα καὶ ἀτυχῆ καὶ δυστυχῆ.

l. 7. Ναίουσ' ἐν Πλευρῶνι] πόλει τῆς Αἰτωλίας.

Νυμφείων ὄκνον] νυμφείων, ἀντὶ τοῦ νυμφευμάτων. ὄκνον δὲ, τὸν φόβον. Ὅμηρος, Ὀκνείω δ' ἵππων ἐπιβήμεναι. εἰ δὲ γράφεται ὄτλον, τὴν ταλαιπωρίαν. ἢ (ὡς Ὅμηρος) τὸ μεμορημένον καὶ πεπρωμένον. Καλλίμαχος, Κεινὸν πόνον ὀτλήσαντες. ἡδεῖα δὲ ἡ φράσις καὶ ἡ ἱστορία.

l. 12. Δράκων ἑλικτὸς] διὰ τὸ σκολιὸν τῶν ῥευμάτων.

l. 13. Βούκρανος] οἱ ποταμοὶ ταυρόκρανοι διετυποῦντο, ἢ ὅτι μυκηθμοῖς εἰσὶ παραπλήσιοι περὶ τὰς ἐκβολὰς (Ὅμηρος, Τοὺς δ' ἐκβάλλει θύραζε, μεμυκὼς ἠύτε ταῦρος) ἢ ὅτι σχίζουσι τὴν γῆν ὡς οἱ βόες. ἢ διὰ τὸ τὰς νομὰς παρὰ τοὺς ποταμοὺς εἶναι.

Ἐκ δὲ δασκίου γενειάδος] ὁ νοῦς, ἐκ δὲ τῆς δασύτριχος γενειάδος αὐτοῦ κατέρρει πλῆθος ὑδάτων, ὡς ἀπὸ κρήνης. παροιμία ἐκ πολλοῦ ὄντος εἰρημένη.

l. 19. Ὁ κλεινὸς ἦλθε Ζηνὸς] τοῦτο γὰρ ἦν παρὰ Οἰνέως ὡρισμένον, τῷ νικῶντι Ἀχελῷον αὐτὴν δοῦναι.

l. 21. Ἐκλύεταί με] ἀντὶ τοῦ ἀπαλλάττει με καὶ ἐλευθεροῖ τοῦ φόβου, τοῦ Ἀχελῴου περιγινόμενος.

Καὶ τρόπον μὲν ἄν] τὸν τρόπον τῆς πρὸς ἀλλήλους αὐτῶν μάχης.

l. 22. Οὐκ ἂν διείποιμι] ἐδεδοίκει γάρ. ἐκεῖνος δ' εἴποι ἂν ὃς ἄφοβος αὐτὴν τὴν μάχην θεωρῶν ἐκάθητο. Ὅμηρος, Ἔνθα κεν οὐκέτι ἔργον ἀνὴρ ὀνόσαιτο μετελθών, Ὅστις γ' ἄβλητος.

l. 24. Ἐγὼ γὰρ ἥμην] δασείας ἵνα σημειωθῇ τῷ, ἀλλ' ὅς τις ἦν θακῶν ἀταρβὴς τῆς θέας. εἰ δὲ ψιλῶς, ἀντὶ τοῦ ὑπῆρχον.

l. 25. Μή μοι τὸ κάλλος] μὴ διὰ τὸ κάλλος ἀλγηδόνι περιπέσω, τῷ Ἀχελῴῳ γαμηθεῖσα.

l. 26. Τέλος δ' ἔθηκε Ζεὺς ἀγώνιος] ὁ πρύτανις τοῦ ἀγῶνος. τὸ δὲ ὅλον οὕτως ἔχει, ὁ ἀγώνιος Ζεὺς εὐτυχὲς τοῦ ἀγῶνι τέλος ἐπέθηκεν, ἐμοὶ δὲ οὐκ εὐτυχές. εὐτυχῶς μὲν, ὅτι ἀπήλλαξέ με τοῦ Ἀχελῴου· οὐκ εὐτυχῶς δὲ, ὅτι καὶ νῦν οὐχ ἧττον ἀγωνιῶ διὰ τὴν τοῦ Ἡρακλέους ἀπουσίαν.

l. 27. Λέχος γὰρ Ἡρακλεῖ κριτὸν] ἀντὶ τοῦ ἔκκριτον· διὰ τὸ καὶ περὶ Ἡρακλέους ἀγωνιᾶν.

l. 28. Ξυστᾶσ'] ἀντὶ τοῦ συνελθοῦσα.

Τρέφω] ἀντὶ τοῦ ἔχω καὶ αὔξω.

l. 29. Προκηραίνουσα] ἀγωνιῶσα, μεριμνῶσα κατὰ τὸ κέαρ. ὅ ἐστιν, ἐν βάθει βουλευομένη. καὶ Εὐριπίδης, Τί ποτ' ὦ τέκνον τάδε κηραίνεις,

Νὺξ γὰρ εἰσάγει] ἀντὶ τοῦ, νυκτὸς ἔρχεται, καὶ νυκτὸς ἐξορμᾶται, ὥστε διαδοχήν μοι τῶν πόνων γίγνεσθαι.

l. 37. Γύτης] γεωργὸς, ὁ τὴν γῆν ἐργαζόμενος.

Ἔκτοπον] ἔξω καὶ πόῤῥω οὖσαν.

l. 40. Λατρεύοντά τῳ] ὑπηρετοῦντα τῷ Εὐρυσθεῖ.

l. 41. Ὑπερτελὴς] ἀντὶ τοῦ, ὑπὲρ τὸ τέλος γέγονεν. ἤτοι, τοῦ τέλους τῶν ἄθλων κρείσσων ὤφθη κατορθώσας αὐτοὺς ἢ ὑπέρτερος αὐτῶν ἐστιν, ἐπικρατὴς καὶ ὑπεράνω.

Pag. 407. l. 38. Ἐν Τραχῖνι] πόλις Θετταλίας ἡ Τραχὶν, ἐν ᾗ, Ἡρακλῆς κατῴκησε διὰ τὸν τοῦ Ἰφίτου φόνον, κατὰ τὸν νόμον.

l. 39. Ξένῳ παρ' ἀνδρὶ] τῷ Κήϋκι. ὃς ἦν παῖς Ἀμφιτρύωνος ἀδελφοῦ. καὶ Ἡσίοδος, --τρηχῖνα δέ τοι παρελαύνων Ἐς Κήϋκα ἄνακτα.

l. 42. Σχεδὸν δ' ἐπίσταμαι] ὑποπτεύω, ὑπονοῶ, οἴομαι.

l. 44. Ἀκήρυκτος μένει] ἄσημος. οὐ μηνυόμενος ὅπου ποτ' ἐστίν. ὃν οὐδεὶς ἐλθὼν κηρύττει καὶ ἀπαγγέλλει ποῦ ποτ' ἐστίν.

l. 46. Δέλτον λιπὼν ἔστιχεν] ὡς τοῦ Ἡρακλέους τύπον διαθήκης γράψαντος εἰς δέλτον, καὶ καταλελοιπότος ὡς εἰ μὴ ἔλθοι διὰ τοσούτου χρόνου, γνῶναι αὐτὸν τελευτήσαντα, μετὰ τοὺς πεντεκαίδεκα μῆνας ἀναγνῶσαι ποιῆσαι αὐτὴν τὰ ἐντεταλμένα.

l. 47. Θεοῖς ἀρῶμαι] εὔχομαι τοῖς θεοῖς, μηδὲν λυπηρὸν ἐγγεγραμμένον ἔχουσαν λαβεῖν. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ πημονῆς ἄτερ.

l. 49. Πανδάκρυτ' ὀδύρματα] διὰ πανδακρύτων ὀδυρμάτων. ὡς τὸ, --διὰ τ' ἔντεα καὶ μέλαν αἷμα.

l. 51. Φρενοῦν] νουθετεῖν, εἰς φρόνησιν ἄγειν.

l. 52. Τὸ σὸν] τὸ σοὶ συμφέρον. ἢ τόσον, ἀντὶ τοῦ ὀλίγου.

l. 53. Πῶς παισὶ μὲν τοσοῖσδε πληθύεις] ἦσαν γὰρ αὐτῇ παῖδες ἐξ Ἡρακλέους, Ὕλλος, Κτήσιππος, Γληνεὺς, Ὀνίτης. ἦν δὲ Ἡρακλεῖ καὶ ἕτερος Ὕλλος ἐκ Μελίτης.

l. 55. Εἰ παιδὸς νόμοι τίν' ὥραν] ἤγουν φροντίδα. ὡς καὶ Ἡσίοδος, Ὥρη δ' ὀλίγη πέλεται. ὁ δὲ νοῦς, ἵνα μάθῃς εἰ φροντίζει τοῦ πατρὸς, ὑπὲρ τοῦ δοκεῖν καλῶς πράττειν ἐκεῖνον.

l. 57. Ἀρτίπους] ὅ ἐστιν, ἀρτίους καὶ ἡρμοσμένους τῷ καιρῷ πορεύεται.

l. 60. Κἀξ ἀγεννητῶν] δυσγενῶν.

l. 62. Ἐλεύθερον λόγον] σπουδαῖον, ἐλευθέρῳ πρέποντα.

l. 63. Εἰ δίδακτά μοι] εἰ προσήκει μαθεῖν.

l. 64. Ἐξενωμένου] ἐν ξένῃ διατρίβοντος.

l. 68. Ἄροτον] τὸν ἐνιαυτόν. ἅπαξ γὰρ τοῦ ἔτους ἀροτριᾶται ἡ γῆ.

l. 70. Πᾶν τοίνυν] ἀκούεται τοίνυν τις ὅτι Ἡρακλῆς πᾶν αἰσχρὸν ὑπέμεινεν, εἰ ἀληθῶς ὑπέστη δουλεύειν τῇ Ὀμφάλῃ.

l. 71. Ἀλλ' ἐξαφεῖται] ἀφείθη, ἀπηλλάγη τοῦ δουλεύειν.

l. 73. Εὐβοΐδα χώραν] ἔνιοί φασι καὶ Θεσσαλίας εἶναι Οἰχαλίαν, οὐδὲν δὲ ἄτοπον συνωνυμεῖν.

l. 76. Χώρας πέρι] τῆς Εὐβοίας.

l. 78. Ὡς ἢ τελευτὴν] ἔλεγε (φησὶ) ὅτι ἐν Οἰχαλίᾳ τεθνήξομαι, ἢ σωθεὶς εὐδαιμονήσω τὸν ἐπίλοιπον χρόνον. πῶς οὖν ἀμελεῖται ἢ ζῶν εἶναι ἢ θανών;

Pag. 409. l. 81. Ἐν οὖν ῥοπῇ] ἐν κινδύνοις (φησὶ) τοιούτοις καὶ ἐπὶ ξυροῦ ἀκμῆς ἱσταμένῳ, οὐ παραδώσῃ συλληψόμενος αὐτῷ καὶ συναγωνιούμενος;

l. 82. Ἡνίκ' ἢ σεσώσμεθα] τῷ πατρί.

l. 85. Εἰ δὲ θεσφάτων ἐγὼ] εἰ δὲ καὶ ἠπιστάμην, ἢ προηκηκόειν (φησὶν) ὅτι ταῦτα προεῖπε, πάλαι ἂν ἐγὼ συμπαρήμην αὐτῷ.

l. 91. Χώρει νυν ὦ παῖ] καὶ νῦν (φησὶν) ὦ παῖ ἄπιθι, εἰ καὶ μὴ πρότερον. καὶ γὰρ τὸ βραδέως τὰ δέοντα ποιεῖν ἐπειδὰν ἀκούσῃ τις, κέρδος ἀποφέρεται. τουτέστιν, εἰ καὶ βραδέως ἤκουσας, ἀφικόμενος αὐτὸν πραγματευόμενος, καὶ κέρδος σοι ἔσται.

l. 93. Ὃν αἰόλα νὺξ] μέλαινα. ὡς οἱ νεώτεροι. ἢ ποικίλη, διὰ τὰ ἄστρα. ἢ ταχεῖα, διὰ τὸ νυκτὶ θοῇ παρ' Ὁμήρῳ.

l. 94. Τίκτει] ἀντὶ τοῦ ἀνατέλλειν ποιεῖ.

Φλογιζόμενον] λάμποντα.

l. 95. Ἅλιον αἰτῶ] παρακαλῶ.

l. 97. Τὸν Ἀλκμήνας] παῖδα.

Πόθι μοι] λείπει οἰκεῖ, διατρίβει.

l. 100. Ἢ ποντίους αὐλῶνας] τοὺς παρὰ θάλατταν τόπους στενοὺς, αὐλῶνας καλεῖ. ἐκ δὲ τούτου τὰ πελάγη φησίν. ἄρα οὖν ἐν θαλάττῃ ἐστίν; ἢ ἀντὶ τοῦ νήσους. αὐλὼν γάρ τὸ στενόμακρον πέλαγος. ἀπὸ δὲ τοῦ πελάγους τὸ περιεχόμενον ὑπ' αὐτοῦ δηλοῖ, ὅ ἐστι τὰς νήσους.

l. 101. Ἢ διανύσιν ἀπείρζει κλιθεὶς] ἀντὶ τοῦ, ϗ πρὸς τὰ ἑῷα ϗ δυτικὰ μέρη νεύων, ἤγουν ἀνατέλλων, ἢ δύων. ϗ Ὅμηρος, Ἠέλιος ὃς πάντ' ἐφορᾷ.

l. 102. Ὦ κρατιστεύων] ὦ νικῶν πάντας τοὺς θεοὺς κατὰ τὸ ὀπτικόν.

l. 104. Τὰν ἀμφινεικῆ Δηϊάνειραν] λείπει ἡ διὰ τὴν περιμάχητον ἐπιρρηματικῶς. πυνθάνομαι (φησὶ) τὴν ἀμφινεικῆ Δηϊάνειραν μηδέποτε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀδακρύτους ἔχειν, ἀλλ' ἀεὶ τῷ πόθῳ τῶν δακρύων νικωμένην ὀδύρεσθαι.

l. 105. Οἷά τιν' ἄθλιον ὄρνιν] τὴν ἀηδόνα. γράφεται ϗ ἅλιον ὄρνιν, ἤγουν τὴν ἀλκυόνα, ἣ τίκτει ἐν ταῖς ὑφάλοις πέτραις, εἶτα τῶν ᾠῶν ἀφανιζομένων, δακρύει.

l. 106. Οὔποτ' εὐνάζειν] τὸν πόθον τῶν δακρύων κοιμίζειν, ἀλλ' ἠπείγεσθαι ϗ ἀεὶ δακρύειν.

Ἀδακρύτων] πολυδακρύτων.

l. 108. Ἀλλ' εὔμναστον ἀνδρὸς] ἀλλὰ τὸ δεῖμα τὸ ὑπὲρ τοῦ ἀνδρὸς ἀεὶ μνημονεύουσαν ἐν ταῖς ἀνάνδροις κοίταις, τρύχεσθαι κατὰ ψυχήν.

l. 110. Ἐνθυμίοις εὐναῖς] ταῖς μεριμνητικαῖς, ταῖς πολυφροντίστοις.

Ἀνανδρώτοισι] ταῖς ἐρήμαις τοῦ ἀνδρός.

l. 113. Πολλὰ γὰρ] τὸ πολλὰ πρὸς τὸ κύματα.

Ὥστ' ἀκάμαντος ἢ νότου] ὥσπερ γὰρ (φησὶν) ἄν τις θεωρῇ κυματουμένην τὴν θάλατταν, ἢ νότου πνέοντος, ἢ βορέου τῶν δὲ κυμάτων τὰ μὲν ἀπιόντα, τὰ δὲ ἔτι ἐπερχόμενα· οὕτω ϗ τὸν Ἡρακλέα καθάπερ τι πέλαγος κακῶν τὸ μέν τι παρὸν λυπεῖ, τὸ δ' αὐξόμενον ἐπίκειται.

Pag. 411. l. 116. Καδμογενῆ] τὸν Θηβαγενῆ Ἡρακλέα. Ἡσίοδος, — ὄφρ' Ἡρακλῆος Θηβαγενέος κλέος εἴη.

l. 117. Τρέφει, τὸ δ' αὔξει βιότου πολύπονον] τρέφει ἀντὶ τοῦ ἔχει· αὔξει ἀντὶ τοῦ αὔξεται. ἀντὶ τροφῆς καθημερινῆς ϗ αὐξήσεως εἰσὶν αὐτῷ οἱ πόνοι· οὕτω (φησὶ) τὸ μὲν τῶν κακῶν ἔχει αὐτὸν, τὸ δὲ αὔξεται κατ' αὐτοῦ. Ἄλλως. Τρέφει, ἀντὶ τοῦ τρίβει, κατ' ἀντίφρασιν. ἔχει γὰρ οὕτως· τὸ μὲν αὐτὸν καταπονεῖ παρὸν, τὸ δ' αὔξει ϗ κορυφοῦται. ἢ ὅτι οἰκεῖον τοῦ ἥρωος τὸ τρέφειν ϗ αὔξειν, ὥστε τρέφεσθαι ϗ αὔξεσθαι αὐτοῦ τὴν ἀρετὴν διὰ τῶν πόνων. ϗ Ἰσοκράτης, Οἷς ἡ τῶν τρόπων ἀρετὴ τηλικοῦτον εὐδοξίας χαρακτῆρα τοῖς ἔργοις ἐπέβαλε. βίου δὲ πέλαγος, τὸν χειμαζόμενον βίον λέγει.

l. 120. Κρήσιον] ὡς πάνυ χειμαζομένης τῆς περὶ Κρήτην θαλάσσης.

Ἀλλά τις θεῶν] θάρρει (φησὶν) ὦ Δηϊάνειρα. θεῶν γάρ τις αὐτὸν ἀναμάρτητον ϗ δίκαιον ὄντα κωλύει ἀπὸ τοῦ ᾅδου. ἢ ἀμπλάκητον, ἐπιτυχῆ, παρὰ τὸ μὴ ἀναπλακεῖν. ὅ ἐστι, κωλύει αὐτὸν μὴ ἐπιτυχεῖν τοῦ ᾅδου. ἀμπλάκιον, ἁπλαισον.

l. 123. Ὧν ἐπιμεμφομένα σοι] περὶ δὲ ὧν μεμφομένη σοι ὅτι οὐ προσηκόντως ὀδύρῃ. θεοὶ γὰρ αὐτὸν σώζουσιν.

Αἰδεῖα μὲν, ἀντία δ' οἴσω] ἐναντία οἷς περὶ τοῦ Ἡρακλέους φρονεῖς. παραιτουμένη δὲ τῇ αἰδεῖα, ὡς ἐναντία λέγουσα τῇ ἀνάσσῃ, ἐπάγει μὴ χρῆναι αὐτὴν ἀποβάλλειν. τὴν ἀγαθὴν ἐλπίδα περὶ τοῦ ἀνδρός. φησὶ γὰρ αὐτὸν ζῆν. ἀντία δὲ, ὅτι τὸ ἐναντίον νομίζει ἡ Δηϊάνειρα, ἀποθανεῖν αὐτόν.

l. 125. Οὐκ ἀποτρύειν] οὐκ ἀπογνῶναι. οὐκ ἀποκάμνειν. οὐκ ἀποβάλλειν. οὐκ ἀποδοκιμάζειν.

l. 127. Ἀνάλγητα γὰρ] οὐδὲ γὰρ ἄλυπα τοῖς ἀνθρώποις ὁ Ζεὺς τὰ πράγματα πεποίηκε. Δοιοὶ γάρ τε πίθοι, ὅ ἐστι, συμμιγνύουσιν οἱ θεοὶ τὰ πράγματα τοῖς ἀνθρώποις πήματι ϗ χαρᾷ, ϗ στρέφουσιν ὀξέως τὰ πράγματα, ὥσπερ τὰς τῆς ἄρκτου στροφάς.

l. 130. Ἀλλ' ἐπὶ πῆμα ϗ χαρὰ] ἐπὶ χαρᾷ δὲ ϗ πήματι, πᾶσι κυκλοῦσιν οἱ θεοί. πῆμα δὲ, ἀντὶ τοῦ πήματι κατὰ ἀποκοπήν.

l. 131. Πᾶσι κυκλοῦσιν] ἀντὶ τοῦ κυκλοῦνται τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματα. ἢ τὸ κυκλοῦσιν ἐπὶ τῶν θεῶν.

Οἷον ἄρκτου στροφάδες] τὰς ἄρκτου στροφὰς παρέλαβεν, ἐπεὶ διαφανεῖς τέ εἰσι ϗ ἡσυχαιτέραν ποιοῦνται τὴν κίνησιν. καθόλου γὰρ ὀξύτερον τὰ νότια κινοῦνται, διὰ τὸ μείζονα κύκλον ὁδεύειν. Ἄρατος, Αὐτοὶ ϗ κρείοσο θοώτεραι εἰσι κέλευθοι.

l. 137. Στέρεσθαι] ἀντὶ τοῦ λυπεῖσθαι ϗ στέρεσθαι χαρᾶς. τίνος δὲ στέρεσθαι; δηλονότι τοῦ χαίρειν.

l. 138. Ἃ καὶ σὲ τὰν ἄνασσαν] ἅπερ καί σε λέγω χρῆναι φρονεῖν, ϗ χρησταῖς ἐλπίσι βόσκεσθαι. ἢ οὕτως, ἃ καί σε

βούλομαι

βούλομαι φροντίζειν, ὅτι τρέπονται καὶ ἐκ κακῶν, ἐπὶ τὰ ἀγαθὰ τὰ ἀνθρώπινα.

l. 142. Ζῆν' ἄβουλον] δύσβουλον καὶ κακόβουλον, μὴ βουλευόμενον τοῖς ἰδίοις παισὶ τὸ συμφέρον. διὸ μηδὲν φαῦλον περὶ Ἡρακλέους ἔλπιζε. οὐ γὰρ παρορᾷ τὸν ἑαυτοῦ παῖδα ὁ Ζεύς.

l. 143. Πεπυσμένη] ἐξ ἀκοῆς ἐλήλυθας, τῶν ἐμῶν αἰσθομένη κακῶν.

l. 146. Τὸ γὰρ νεάζον] ἡ γὰρ νέα ἡλικία ἐν τοῖς τόποις τῆς ἀμεριμνίας βόσκεται.

l. 147. Χώροισιν αὑτοῦ] τὸ αὑτοῦ τινὲς ψιλοῦσι, καὶ νοοῦσι τὸ αὐτόθι· ἔνιοι δὲ δασύνουσιν, ἀντὶ τοῦ ἑαυτοῦ. ἤγουν τοῖς ἰδίοις ἑαυτοῦ τόποις ἀμερίμνως βόσκεται τὸ νεάζον· καὶ οὔτε καύματι φθείρεται, οὔτε ὑετῷ, οὔτε ἀνέμων σφοδρότητι.

Οὐ θάλπος θεοῦ] ἀντὶ τοῦ, οὐδεμία μεταβολή.

l. 149. Ἀλλ' ἡδοναῖς] ἀλλὰ ταῖς ἡδοναῖς εἰς ὕψος εὐθυμίας ἔρχεται καὶ αἴρεται. ἕως τις γαμηθῇ. οὐδὲν (φησὶ) ταράττει τὴν νέαν ἡλικίαν, ἀλλ' ὡς τεῖχος ἀρραγὲς οὐ φθείρεται ὑπό τινος, οὕτως οὐδὲ ἡ νεότης, ἐστηριγμένη ὑπὸ ἀμεριμνίας τῶν ἐν τῷ βίῳ κακῶν. Νέα γὰρ φροντὶς οὐκ ἀλγεῖν φιλεῖ.

l. 159. Ἐς τοῦθ' ἕως τις ἀντὶ παρθένου κληθῇ γυνὴ] τηνικαῦτα γὰρ ἐπειδὰν γαμηθείη τις, εἰς τὰ καθ' ἑαυτὴν ἀποβλέπει καὶ συμφορᾷ, καὶ ὑπὲρ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ τῶν τέκνων φροντίζει.

Pag 413. l. 154. Τὴν αὐτοῦ] τὸ αὐτοῦ ὡς πρὸς τὸν νέον ἀποδίδωκε.

l. 156. Πάθη μὲν οὖν δὴ] τὰ μὲν ἄλλα πάθη τοῦ ἡρακλέους πολλάκις ἀπωδυράμην, ἓν δ' εἰπεῖν νῦν βούλομαι, ὃ οὐκ εἴρηκά πω.

l. 158. Οὔπω γὰρ ἦμος] ὅτι πρὸ πολλοῦ χρόνου χρησμὸς ἦν αὐτῷ δεδομένος.

l. 164 Νῦν δ' ὡς ἔτ' οὐκ ὢν] ἀεὶ μὲν ἐξῄει ὡς ἐπὶ ὁμολογουμένῳ κατορθώματι· νῦν δὲ, ὡς τεθνηξόμενος ἐνετείλατό μοι ἵνα πρόνοιαν ἄλλου ἀνδρὸς ἐμαυτῇ ποιήσωμαι. εἶτα δὲ καὶ περὶ τῆς ἑκάστου τῶν τέκνων μερίδος.

l. 165. Χρείη μ' ἑλέσθαι κτῆσιν] ἔλεγε προσήκειν ἐμὲ λαβεῖν τὴν προῖκα καὶ τὰ δῶρα ἃ ὑπὲρ τοῦ λέχους ἐκτησάμην. Ἄλλως. Χρείη μ' ἑλέσθαι κτῆσιν, ἤγουν, προνοεῖσθαι ἑτέρου ἀνδρὸς, ἢ σώζειν τὸ λέχος.

l. 171. Ὑπεκδραμόντα] διαφυγόντα τὸν θάνατον.

l. 173. Τοιαῦτ' ἔφραζε] ὁ δ' εἶπε τοιαῦτα ἔλεγε παρὰ θεῶν εἱμάρθαι, ὥστε τούτων θάτερον αὐτῷ τέλος ἔσεσθαι τῶν πόνων.

l. 174. Τῶν Ἡρακλείων] τῶν ἑαυτοῦ πόνων τὸ τέλος. πολὺ δὲ τὸ τοιοῦτον εἶδος παρὰ ποιηταῖς.

l. 176. Δωδῶνι] τὴν ἐν Δωδώνῃ τῆς Θεσπρωτίας φηγὸν, ἐφ' ἧς δύο περιστεραὶ καθήμεναι ἐμαντεύοντο. ὡς ἀπ' ὀθείας τῆς ἡ Δωδών. Ὅμηρος δὲ Δωδώνην εἶπεν. Εἰς τὸ αὐτό. Δωδῶνι δισσῶν ἐκ πελειάδων. ὑπὲρ ἄνω τοῦ ἐν Δωδώνῃ μαντείου δύο ἦσαν πέλειαι, δι' ὧν ἐμαντεύετο ὁ Ζεὺς, ὡς Ἀπόλλων ἀπὸ τρίποδος. καὶ οἱ μὲν οὕτω λέγουσι θεσπίζειν· οἱ δὲ οὕτω· τὰς ἱερείας γραίας οὔσας καὶ πεπολιωμένας μαντεύεσθαι· ἃς δὴ γέροντας οἱ Μολοσσοὶ πελειὰς ὀνομάζουσιν· Ἡρόδοτος δὲ ἐν δευτέρᾳ φησὶ, Πελειάδες δέ μοι δοκέουσι κληθῆναι πρὸς Δωδωναίων αἱ γυναῖκες, διότι βάρβαροι ἦσαν ἐδόκεον δὲ ὁμοίως ὄρνισι φθέγγεσθαι. μετὰ δὲ χρόνον, δοκοῦσιν ἀνθρωπίνῃ φωνῇ φθέγξασθαι, ἐπείπερ ἐκ Θηβῶν Αἰγυπτίων ἦσαν. Εὐριπίδης δὲ τρεῖς γεγονέναι φησὶν αὐτάς· οἱ δὲ δύο. καὶ τὴν μὲν ἐς Λιβύην ἀφικέσθαι Θήβηθεν, εἰς τὸ τοῦ Ἄμμωνος χρηστήριον· τὴν δὲ εἰς τὸ περὶ τὴν Δωδώνην. ὡς καὶ Πίνδαρος Παιᾶσιν.

l. 177. Καὶ τῶνδε] καὶ τῶν εἰρημένων ὑπὸ Ἡρακλέους ἀλήθεια νῦν ἀποβαίνει ἐν τῷ παρόντι χρόνῳ, ὥστε ὁπότερον προσ-[illegible].

l. 180. Εἴ με χρὴ μένειν] ἀντὶ τοῦ ζῆν.

l. 183. Πρὸς χαρὰν λόγων] πρὸς ἡδονήν, πρὸς χάριν ἀπαγγελοῦντα λόγον ἡδονὴν διδόντα. ἐκ τοῦ στεφάνου δὲ στοχάζεται ὅτι μέλλει χρηστὰ ἀπαγγέλλειν.

l. 188. Τάχ' ἐς δόμους] ἀντὶ τοῦ ταχέως, εὐθέως.

l. 191. Ἐν βουθερεῖ λειμῶνι] μέγα θέρος ἔχοντι· ὅ ἐστι λάσιον. τὸ γὰρ βου, ἐπιτατικόν. ἢ τῷ σφόδρα βαλλομένῳ, καὶ καταθερμαινομένῳ, ἤγουν θερμαινομένῳ ὑπὸ τοῦ ἡλίου. Ἄλλως. Βουθερεῖ, ἢ ὄνομα τοῦ λειμῶνος, ἢ πολυθερεῖ. τὸ γὰρ βου, ἐπιτατικόν ἐστιν. ὅ ἐστι πολλάκις θεριζομένῳ.

ῥιζομένῳ. ἵν' εἴπῃ πολυφόρῳ. ἢ ὑπὸ βοῶν θεριζομένῳ τοῖς ὀδοῦσι, τουτέστι βοῦς τρέφοντι.

l. 195. Αὐτὸς δὲ πῶς ἄπεστιν] εἰ δυστυχεῖ ὁ Ἡρακλῆς πῶς ἄπεστιν ὁ Λίχας καὶ οὐκ ἦλθε ταχέως ἀπαγγέλλων; πρὸς ὃ ἀποδίδωσιν. Οὐκ εὐμαρείᾳ, ἤγουν οὐ ῥᾳστώνῃ, οὐ καταφρονήσει σοῦ ἄπεστιν, ἀλλὰ κρινόμενος ὑπὸ τῶν πολιτῶν. τὸ δὲ οὐ πολλή, ἀντὶ τοῦ οὐδὲ ὀλίγη. οἱ δὲ οὕτως, Οὐκ εὐμαρείᾳ, οὐκ εὐχερείᾳ, ἀντὶ τοῦ οὐκ ἔστιν αὐτῷ εὐχερὲς παραγενέσθαι.

Pag. 415. l. 196. Μηλιεὺς ἅπας λεὼς] Μηλιεῖς, ἔθνος Θετταλικὸν πλησίον Τραχῖνος. Μηλία δὲ ἡ πόλις καλεῖται.

l. 198. Τὸ γὰρ ποθοῦν] τὸ ποθούμενον.

l. 200. Οὐχ ἑκών, ἑκοῦσι δὲ] τοῖς Μηλιεῦσιν αὐτὸς ὁ Λίχας συνώκησιν οὐχ ἑκών. βούλεται γὰρ αὐτῶν ἀποστὰς, ἐλθεῖν πρὸς σέ.

l. 202. Ω Ζεῦ, τὸν Οἴτης ἄτομον] τὸν ἀπόρθητον, ὃν οἱ δυσμενεῖς συμβαλόντες οὐ δηοῦσιν. ἄμεινον δέ, τὸν ἀφιερωμένον θεοῖς καὶ ἀγεώργητον, ὃν οὐδὲ βοτὰ καταβόσκεται καὶ τέμνει. τὰ δὲ τοιαῦτα χωρία ὀργάδας ἐκάλουν.

l. 204. Φωνήσατ' ὦ γυναῖκες] ἀντὶ τοῦ, ὀλολύξατε καὶ βοήσατε, χάριν ὁμολογοῦσαι τοῖς θεοῖς.

l. 205. Ομμ' ἐμοὶ φήμης] ὄμμα φήμης φησὶν αὐτὸν τὸ φανερῶς ἀπαγγεῖλαι, ἢ τὸ ἀπὸ τῆς φήμης φῶς.

l. 206. Αναπτὸν] ἀναφανέν, ἀνατεῖλαν· ἐκ μεταφορᾶς τοῦ ἡλίου.

l. 208. Εφεστίοις ἀλαλαγαῖς] ταῖς ἐπὶ τῶν θυσιῶν εὐχαῖς. ἀντὶ τοῦ, ὁ πᾶς οἶκος τοῦ Ἡρακλέους θυσίας καὶ εὐχὰς ποιείτω.

l. 209. Ο μελλόνυμφος] εἴ τις μελλόνυμφός ἐστιν, εἴ τι γεγαμηκώς, ἠχείτω. κοινὴ γὰρ πάντων ἐστὶν εὐχή. ἠχείτω δὲ πᾶσα κλαγγὴ ἀρσένων τε καὶ θηλειῶν, καὶ κοινὴν εὐχὴν ποιησάτω.

Εν δὲ κοινὸς] τὸ κοινὸς δὲ Ἀττικόν, ὡς --κλυτὸς Ἱπποδάμεια.

l. 214. Ανάγετ' ὦ παρθένοι] ἀνυμνεῖτε πάντες καὶ πᾶσαι τὸν σωτῆρα καὶ Παιᾶνα Ἀπόλλωνα.

l. 225. Βοᾶτε τὰν ὁμόσπορον] ἀνυμνεῖτε καὶ τιμᾶτε τὴν ἅμα τῷ Ἀπόλλωνι σπαρεῖσαν Ἄρτεμιν τὴν ἐν Ὀρτυγίᾳ τιμωμένην.

l. 227. Αμφίπυρον] παρ' ὅσον ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ δᾳδουχεῖ. ἢ αὐτὴ ἐστι τῇ Ἑκάτῃ. νύμφας δέ φησι τὰς Ὀρεστιάδας, παρ' ὅσον ἐν τοῖς ὄρεσι διατρίβει ἡ Ἄρτεμις.

l. 229. Αείρομ' οὐδ' ἀπώσομαι] τουτέστι μετεωρίζομαι ἐν τῷ χορεύειν εἰς τὸν ἀέρα, καὶ ἄνω αἴρομαι. τὸ γὰρ μέτρον οὐκ ἔστι στάσιμον, ἀλλ' ὑπὸ τῆς ἡδονῆς ὀρχοῦνται.

l. 230. Τὸν αὐλὸν ὦ τύραννε] ὦ αὐλὲ ὦ Ἡρακλεῖς. ἢ ὦ Διόνυσε. Ἄλλως. ὦ αὐλὲ τῆς ἐμῆς φρενὸς τύραννε. ἐρεθίζει γὰρ ὁ αὐλὸς τὰς παρθένους πρὸς τὴν χορείαν. ἀντὶ τοῦ ὦ κρατῶν τῆς ἐμῆς φρενός. ἐν δὲ τῷ ταῦτα λέγειν ὀρχοῦνται ὑπὸ χαρᾶς.

l. 231. Ανατεράζει εὐοῖ μ' ὁ κισσός] εἰς βακχικὴν ἅμιλλαν (τουτέστι χορείαν) παρορμᾷ με ὁ κισσός. τὸ δὲ ὑποστρέφων, ἀντὶ τοῦ ἀπὸ λύπης εἰς ἡδονὴν μετάγων, ἢ ὑποβάλλων.

l. 236. Αντίπρωρα] ἐναντία, ἀντικείμενα τοῖς προτέροις κακοῖς ἀγαθά. ἢ ἀντιπρόσωπα, ὑπ' ὄψιν ὁρώμενα. ὑποδεικνύουσι δὲ τὸν Λίχαν ἐρχόμενον.

Pag. 417. l. 232. Χαρτὸν] ἄξιον χαρᾶς.

l. 234. Κατ' ἔργου κλῆσιν] κατὰ τὴν ἀπαγγελίαν, κατὰ τὴν τοῦ ἔργου πρᾶξιν. τουτέστιν, δεξιὰς τῆς τοῦ Ἡρακλέους ἀρετῆς προσφωνούμεθα. ἀντὶ τοῦ, οἵαν ἔδει τυχεῖν προσφωνημάτων σὺν τὰ τοιαῦτα κατειργασμένους, ἐτύχομεν.

l. 240. Γῆς πατρῴας] ἀντὶ τοῦ τῆς Ἑλλάδος. Ἀργεῖος γὰρ ὁ Ἡρακλῆς.

l. 241. Ενθ' ὁρίζεται] ἵστησι, κατασκευάζει.

l. 242. Τέλη τ' ἔγκαρπα] τέλη ἤτοι θυσίας. ἔγκαρπα δέ, τὰ θυμιάματα τὰ ἀπὸ ἀνθῶν ἢ καρπῶν.

Κηναίῳ Διὶ] Κήναιον Εὐβοίας ἀκρωτήριον, ἀπὸ Κηναίου τοῦ Εὐφορίωνος, ἢ τοῦ Ἐλεφόρου.

l. 243. Εὐκταῖα φαίνων ἢ 'πὸ μαντείας τινὸς] πότερον (φησὶν) αὐτὰς εὐξάμενος καὶ ὑποσχόμενος ἐπὶ τῇ νίκῃ τοῦτο ποιεῖν, ἢ ἀπὸ μαντείας θεοῦ τινος κελεύσαντος.

l. 244. Εὐκταῖ', ὅθ' ᾕρει] κατ' εὐχὴν φησὶν αὐτῷ τελεῖσθαι τὰς θυσίας. ὅτι γὰρ ἐκράτησεν Οἰχαλίας, εὐχαριστηρίους τὰς θυσίας προσήγαγε.

l. 246. Τοῦ ποτ' εἰσὶν] ἀντὶ τοῦ, τίνος δεσπότου;

l. 247.

l. 247. Οἰκτραὶ γάρ] ἐγένοντο γάρ δοκοῦσιν εἶναι, εἰ μὴ ἄρα με σφάλλοισιν αἱ κατ' αὐτὰς συμφοραὶ τουτέστιν, εἰ μὴ ἄρα διὰ τὴν τύχην ὑπεδύσαντο τὸν οἶκτον.

l. 248. Ταύτας ἐκεῖνος] ἵνα τὰς μὲν αὐτὸς ἔχῃ, τὰς δὲ ἀνιερώσῃ τοῖς θεοῖς.

l. 250. Ἡ κἀπὶ ταύτῃ] ἆρ' οὖν τὸν πολὺν τοῦτον καὶ ἀνάριθμον χρόνον τῶν ἡμερῶν ἐν τῇ Οἰχαλίᾳ διέτριψεν;

Ασκοπον] πολὺν ὃν οὐκ ἄν τις ἐπιλογίσαιτο καὶ καταμάθοι διὰ τὸν χρόνον.

l. 251. Ανήριθμον] ἀντὶ τοῦ ἀναρίθμητον.

l. 254. Τοῦ λόγου δ' οὐ χρὴ φθόνον] μέμψιν. οὐ χρὴ (φησὶ) μέμφεσθαι οἷς ἂν πράξῃ ὁ Ζεύς. ἰδίᾳ γάρ λογισμῷ πάντα πράττει ὡς θέλει. ἢ οὕτως· οὐ χρὴ ἀηδῶς ἀκούειν τὸν λόγον, ὅ ἐστιν δυσχεραίνειν καὶ ψέγειν. ἢ οὕτως, οὐ χρὴ παραιτεῖσθαι καὶ ψέγειν τὰ παρὰ τοῦ Διὸς γιγνόμενα, κἂν ᾖ χαλεπά.

l. 257. Ενιαυτόν] ὁ Ἡρόδοτος τρία ἔτη λέγει τὸν ἐνιαυτόν.

l. 259. Τὸν αἴτιον τοῦδε] τὸν αἴτιον καὶ πλησίον αὐτὸν ποιήσαντα τοῦ πάθους. λέγει δὲ τὸν Εὔρυτον.

l. 260. Δουλώσειν ἔτι] πλεονάζει τὸ ἔτι.

l. 261. Κοὐχ ἠλίωσε] οὐκ ἐματαίωσεν, οὐ μάταιον εἶπε τὸ ἔπος.

Αλλ' ὅθ' ἁγνὸς ἦν] ὅτε ἡγνίσθη ἀπὸ τοῦ φόνου, ὅ ἐστιν, ὅτε ἐπλήρωσε τὴν ὑπὲρ τοῦ φόνου δουλείαν.

l. 262. Στρατὸν λαβὼν ἐπακτὸν] ἤγουν συμμαχικὸν, οὐκ ἴδιον.

l. 265. Εφέστιον ξένον] φίλον.

l. 267. Επερρόθησε] σφοδρῶς ὕβρισεν, ἢ εἰς τὴν παιδοκτονίαν τῶν ἀπὸ Μεγάρας τέκνων, ἢ ὅτι πολλαῖς πρότερον ὡμίλησε γυναιξὶν, ὥς φησιν Ἀπολλόδωρος.

Ατηρᾷ φρενὶ] ἀπηνεῖ καὶ σκληρᾷ γνώμῃ.

l. 268. Λέγων, χεροῖν μὲν] λέγων αὐτὸν ἡττᾶσθαι τῶν αὐτοῦ τέκνων, εἰ καὶ ἄφυκτα βέλη ἔχει.

Pag. 419. l. 269. Τῶν ὧν τέκνων λείποιτο πρὸς τόξου κρίσιν] τοῦτο ἰδίως. οὐ γάρ ἠλαζονεύσατο μόνον περὶ τῶν ἑαυτοῦ παίδων, ἀλλὰ καὶ ἆθλον τοξείας προθεὶς τὴν Ἰόλην νικήσαντι τῷ Ἡρακλεῖ, οὐκ ἠγγύησε. διαφωνεῖται δὲ ὁ τῶν Εὐρυτιδῶν ἀριθμός. Ἡσίοδος μὲν γάρ τέσσαρας φησιν ἐξ Εὐρύτου καὶ Ἀντιόχης παῖδας, οὕτως. Η δ' ὑποκυσαμένη καλλίζωνος Στρατονίκη Εὔρυτον ἐν μεγάροισιν ἐγείνατο φίλτατον υἱόν. Τοῦ δ' υἱεῖς ἐγένοντο Δηΐων τε Κλύτιός τε, Τοξεύς τ' ἀντίθεος ἠδ' Ἴφιτος ὄζος Ἄρηος. Τοὺς δὲ μέθ' ὁπλοτάτην τίκτετο ξανθὴν Ἰόλειαν, Ἀντιόχη κρείουσα παλαιὸν γένος Ναυβολίδαο. Κρεόφυλος δὲ δύο. Ἀριστοκράτης δὲ τρεῖς, Τοξέα, Κλύτιον, Δηΐονα.

l. 270. Ως ἐλευθέρου] λείπει ἡ ὑπὸ, ὡς ὑπὸ ἐλευθέρου ἀνδρὸς ὑβρίζοιτο. λέγει δὲ τοῦ Εὐρυτίδου.

l. 272. Ερριψεν ἐκτὸς αὐτὸν] τῆς οἰκίας αὐτὸν ἀπώσατο.

Ων ἔχων χόλον] ὑπὲρ δὴ τούτων (φησὶν) ὀργιζόμενος ὁ Ἡρακλῆς ἐφόνευσε τὸν Ἴφιτον εἰς τὰ τῆς Τιρυνθίας ὄρη παραγινόμενον διὰ τὴν τῶν ἵππων ἀναζήτησιν.

l. 275. Τότ' ἄλλοσ' αὐτὸν ὄμμα] ἀλλαχόσε τὸν νοῦν ἔχοντα, καὶ οὐ δεινόν τι πείσεσθαι προσδοκῶντα, ἀπὸ τοῦ ὄρους ἐδίσκευσεν.

l. 277. Εργου δ' ἕκατι] τοῦ φόνου.

l. 279. Οὐδ' ἠνέσχετο] οὐχ ὑπήνεγκεν αὐτοῦ τὴν μιαιφονίαν, ὅτι τὰς ἄλλας αὐτοῦ σεμνὰς πράξεις διὰ ταύτης κατῄσχυνεν.

l. 283. Υβριν γάρ οὐ στέργουσιν] τὴν ἀδικίαν. ἔστι, οὐδ' αὐτὸ τὸ θεῖον ὑβριζόμενον καρτερεῖ, ὃ λίαν ἐστὶν ἀνεχόμενον.

l. 284. Κεῖνοι δ' ὑπερχλιδῶντες] οἱ παῖδες τοῦ Εὐρύτου ὑπερηφάνως λοιδορησάμενοι τῷ Ἡρακλεῖ ἀνῃρέθησαν, ὑπερεντρυφήσαντες τῇ καθ' Ἡρακλέους λοιδορίᾳ.

l. 287. Αζηλον] κακοδαίμονα, ὃν οὐκ ἄν τις ζηλώσειεν. Ὅμηρος Ἀμιλλῶντι συνβάντα.

l. 289. Εφεῖτ'] ἐνετείλατο.

l. 290. Αὐτὸν δ' ἐκεῖνον] τὸ ἑξῆς, αὐτὸν φρόνει ἥξοντα. τουτέστι, προσδόκα αὐτὸν ἥξοντα ὅταν διὰ τῆς θυσίας καθαίρῃ ἑαυτὸν ἀπὸ τοῦ φόνου.

l. 294. Νῦν σοι τέρψις] ἀντὶ τοῦ, ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ καθ' ὃν ἀπαγγέλλει τὰ χρηστά. ἢ, κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον.

l. 299. Ομως δ' ἔνεστι] γνωμολογεῖ ὁρῶσα τὰς αἰχμαλώτους, καί φησι, τοῦτ' ἔστιν ἀνδρὸς ἔμφρονος, ὅταν καλῶς πράσσῃ τις, ἐλπίζειν καὶ κακά.

l. 306. Ω Ζεῦ τροπαῖε] ἀποτρόπαιε,

πλικὰ, ἀλεξίκακε. ἱκετεύει τὸν Δία μὴ παθεῖν παραπλήσια ταῖς αἰχμαλώτοισι τὰ τέκνα αὐτῆς.

l. 308. Τῆσδέ γε ζώσης] δεικτικῶς, ἀντὶ τῆς ἐμοῦ. ὁ δὲ νοῦς, εἰ καὶ μέλλεις τι δρᾷν κατὰ τῶν ἐμῶν παίδων, τοῦτο ἐμοῦ ζώσης ἀνάβαλε.

l. 311. Ἄνανδρος, ἢ τεκοῦσα] τέκνα ἔχουσα. ὅπερ Καλλίμαχός φησι παιδοῦσα.

Πρὸς μὲν γὰρ φύσιν] ὅσον μὲν ἐκ τῆς ἡλικίας καὶ φύσεως τῶν σωμάτων στοχάζεσθαι, ἄπειρος εἶ τῶν ἐκ τοῦ γάμου προσγιγνομένων, ἔοικας δὲ ὅμως τις εἶναι εὐγενής.

l. 318. Γέννημα τῶν ἐκεῖθεν οὐκ ἐν ὑστάτοις] οὐκ ἐν ταῖς ἀπερριμμέναις καὶ εὐτελέσι τεταγμένη, ἀλλὰ δῆλον ὅτι προύχουσα τῶν ἐν εὐγενείᾳ.

l. 320. Οὐκ οἶδα] καλῶς ὁ Λίχας διὰ τὸ ὕποπτον, οὐδὲ τὸ γένος αὐτῆς ὡμολόγησεν εἰδέναι.

Οὐδ᾽ ἀνιστόρουν μακράν] ἐπολυπραγμόνουν, περιειργαζόμην. μακρὰν δὲ, ἐπὶ πολύ.

l. 321. Τῶν ξυνεμπόρων] τῶν ξυναιχμαλωτίδων. τὸ δὲ ἴσχε ἀντὶ τοῦ ἔγραψε.

l. 322. Ηνυτον] ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ ἤνυον.

l. 323. Ἐκ σαυτῆς] ἀπὸ σαυτῆς (φησὶν) εἰπὲ καὶ μὴ ὡς ἀφ᾽ ἡμῶν ἀναγκαζομένη. συμφορὰ γάρ ἐστι τὸ μὴ γιγνώσκεσθαί σε ἥτις τυγχάνεις. τοῦτο δὲ φησιν ὡς μέλλουσα αὐτῇ δεξιῶς χρήσασθαι εἰ γνοίη τὰ κατ᾽ αὐτήν.

l. 325. Οὔτ᾽ ἄρα τὸ γε προσθεν] ἐὰν αἰδουμένη σε φθέγξηται, κατ᾽ οὐδὲν ἄρα ἐξ ἴσου τοῖς προσθεν χρόνοις προκομίσειν αὐτῆς τὴν γλῶτταν. τὸν γὰρ πρὸ τούτου χρόνον ἐσιώπα, καὶ οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς τὸν καθ᾽ ἑαυτὴν ἐδημοσίευσεν, οὔτε μικρὸν οὔτε μέγα παντελῶς. Ἄλλως.

Οὔτ᾽ ἄρα τὸ γε] ὡς οὐκ ἐλάλησε πρότερον, οὐδὲ νῦν λαλήσει.

l. 328. Ἀλλ᾽ αἰὲν ὠδίνουσα] καταπονουμένη.

l. 330. Διώειμον] ἔρημον. ὑψηλήν. ἣν Ὅμηρος ἠνεμόεσσαν φησίν.

Η δὲ τοι τύχη] αὐτὴ δὲ ἡ τύχη (φησὶ) καθ᾽ ἣν σπανίζει, ἐπιβλαβὴς μὲν αὐτῇ ἐστι. καθ᾽ ὃ οὐ τυγχάνει τῆς παρὰ σοῦ δεξιότητος, ὅμως δὲ συγγνώμην ἔχει.

l. 332. Η δ᾽ οὖν ἐάσθω] μὴ ἀναγκαζέσθω λέγειν (φησὶν) ἀλλὰ προστιθέτω ὥσπερ αὐτῇ φίλον, ἵνα μὴ δόξωμεν αὐτὴν λυπεῖν.

l. 338. Αὐτοῦ γε πρῶτον βαιὸν] ὁ προσδιαλεγόμενος κατέχει αὐτὴν, ἵνα εἴπῃ περὶ ὧν ἤκουσε παρὰ τοῦ Λίχα ἐν τῇ προφάσει λέγοντος.

l. 339. Οὕστινας ἄγεις] ἄγεις ἀντὶ τοῦ ἔπεμψας. ἦσαν δὲ καὶ ἄρσενες μετὰ τῶν αἰχμαλώτων.

l. 340. Ὧν τ᾽ οὐδὲν εἰσήκουσας] περὶ τούτων καὶ πάντων προσήκει σε μαθεῖν. τούτων γὰρ ἔχω τὴν γνῶσιν.

l. 342. Τοῦ με τήνδ᾽ ἐφίστασαι βάσιν] τίνος ἕνεκεν τὴν πορείαν καὶ τὴν εἴσοδον ἱστᾷς καὶ κωλύεις;

l. 347. Σοὶ ταῖσδέ τ᾽ οὐδὲν] οὐδὲν (φησὶ) τούτων οὔτε πρὸς σὲ οὔτε πρὸς ταύτας ἀπόρρητον. τούτους δὲ, ἤγουν τοὺς αἰχμαλώτους καὶ τοὺς ἀμαθεῖς τῶν ἄρσενας, ἢ τοὺς περὶ τὸν Λίχαν.

l. 350. Φαίνει δίκης ἐς ὀρθὸν] ἀντὶ τοῦ, ἐξωνεῖ δικαίως καὶ μετ᾽ ἀληθείας.

Ἀλλ᾽ ἢ νῦν κακός] ἀντὶ τοῦ, ἢ τὰ πρότερον ἢ τὰ νῦν ψεύδεται.

l. 353. Ἀγνοίᾳ μ᾽ ἔχει] ἤγουν, ἀγνοῶ καὶ οὐ συνίημι.

l. 355. Ὡς τῆς κόρης] τῆς Ἰόλης.

l. 356. Εὔρυτόν θ᾽ ἕλοι] ἑλόντ᾽ εἶναι. εἰ δὲ ὑφ᾽ ἓν, θέλοι ἄν.

Pag. 423. l. 358. Τὴν θ᾽ ὑψίπυργον Οἰχαλίαν] Φερεκύδης φησὶν οὕτω, μετὰ δὲ τὸν ἀγῶνα Ἡρακλῆς ἀφικνεῖται πρὸς Εὔρυτον τὸν Μέλανος τοῦ Ἀρκεσιλάου εἰς τὴν Οἰχαλίαν. ᾤκεῖτο δὲ αὕτη ἐν Θουλῇ τῆς Ἀρκαδίας, καὶ ᾔτει τὴν θυγατέρα Ὕλλῳ γυναῖκα. τοῦ δὲ μὴ διδόντος, Ἡρακλῆς εἷλε τὴν Οἰχαλίαν, καὶ τοὺς υἱοὺς ἀπέκτεινεν. Ἴφιτος δὲ ἔφυγεν εἰς Εὔβοιαν. Μενεκράτης δὲ οὕτω λέγει. Ἡρακλέα εἰς ἐπιθυμίαν Ἰόλης ἀφικέσθαι τῆς Εὐρύτου· τὸν δὲ μὴ θέλειν διδόναι. ἥρα τε γὰρ αὐτῆς καὶ μίγνυσθαι ἔμελλε τῇ θυγατρί, εἰ μὴ Ἀργεῖοι ἐξῆλθον εἰς τὴν Εὔβοιαν.

l. 359. Θέλξειεν] πειστικῶς εἶπεν.

Αἰχμάσαι τάδε] καταπραχθῆναι τῇ αἰχμῇ. ὅ ἐστι, διὰ πολέμου κατορθῶσαι.

l. 362. Ον νῦν παρώσας] τὸν ἔρωτα αὐτῆς ἀπωσάμενος καὶ παραπεμψάμενος, τἀναντία εἶπεν ὁ Λίχας.

l. 364. Κρύφιον ὡς ἔχοι λέχος] ἤγουν λαθραῖον, μὴ εἰδυίας σου, ἀλλ᾽ ἵνα

ὡς παλλακίδα αὐτὴν ἔχοι.

l. 366. Ἐν ᾗ] τῇ Οἰχαλίᾳ τῇ πατρίδι τῆς Ἰόλης.

l. 369. Καὶ νῦν ὡς ὁρᾷς] ἀντὶ τοῦ ὡς ἀκούεις. ἥκει δὲ ἀντὶ τοῦ ἐλθοῦσα ἐστὶν ὅσον οὔπω. διὰ δὲ τούτων τὴν ταχεῖαν αὐτῆς ἄφιξιν ἐπαγγέλλει.

l. 370. Οὐκ ἀφροντίστως] ἀντὶ τοῦ οὐχ ὡς ἔτυχεν, ἀλλὰ διὰ πολλῆς φροντίδος ἔχων αὐτὴν καὶ ἀγαπῶν.

l. 371. Μηδὲ προσδόκα τόδε] τὸ ἐν δούλης μέρει ἔχειν αὐτήν.

l. 372. Ἐντεθέρμανται] ἐκκέκαυται.

l. 376. Ἀγορᾷ] ἀθροίσματι.

l. 378. Οὐχ ἥδομαι] λυποῦμαι μὲν (φησὶν) οὐκ εἰπὼν σοι τὰ κεχαρισμένα, ἀλλ' ὅμως ἀληθῆ εἰσὶν ἅπερ εἴρηκα.

l. 381. Ἆρ' ἀνώνυμος πέφυκεν] ἄρα ἄσημος οὕτως ἐστὶ καὶ δυσγενής, ὡς μηδὲ τὸ ὄνομα αὐτῆς γιγνώσκεσθαι;

l. 383. Ἦ καὶ τὰ λαμπρά] ταῦτα τὸ τοῦ ἀγγέλου πρόσωπόν φησι. τὸ δὲ κατ' ὄμμα καὶ φύσιν, ἀντὶ τοῦ διαπρεπῆς τὴν ὄψιν καὶ τὸ πᾶν σῶμα. ἢ ἀντὶ τοῦ, ἄρα τῇ θέᾳ καὶ τὸ γένος ἰσάμιλλον.

l. 386. Βλάστας] τοὺς γονεῖς ἀφ' ὧν ἐβλάστησεν.

Δῆθεν] προσποιούμενος μηδένα ἠρωτηκέναι μηδὲ ἐγνωκέναι.

l. 387. Ὄλοιντο μή τι πάντες] ὄλοιντο μὴ πάντες οἱ ἄνθρωποι, ἀλλ' οἱ κακοὶ καὶ ὅσοι μηχανῶνται λάθρα, καὶ κακούργους λόγους ἑαυτοῖς συντιθέασιν.

l. 393. Οὐκ ἄπο γνώμης] ἀλλ' ἀρεστὰ οὐκ ἄνευ συνέσεως. ἤγουν, κἀμοὶ ἀρέσκει.

l. 394. Ἡμεῖς] κατ' ἐρώτησιν.

l. 395. Αὐτόκλητος] αὐτόματος.

l. 397. Ὡς ἕρποντος εἰσορᾷς ἐμοῦ] ὁρᾷς γάρ με ἕρποντα καὶ σπεύδοντα πρὸς τὸν Ἡρακλέα. ἔστι δὲ ὅμοιον τῷ κατιάγῃ τῆς κεφαλῆς.

l. 399. Αἴστης] ἀντὶ τοῦ ἀΐστης.

Καὶ νεώσασθαι] ἀνακοινώσασθαι καὶ αὖθις ὁμιλῆσαι ἀκριβῶς ἐκ νέου. Ἢ οὕτως, πρὶν ἡμῖν καινοτέρους ἀνακοινώσασθαι λόγους.

Pag. 425. l. 402. Ἴστω μέγας Ζεὺς] ὅτι περὶ ὧν οἶδα ἀκριβῶς σοι διηγήσομαι.

l. 404. Ὧν δή γ' ἔβλαστεν] ἀντὶ τοῦ ὑπό τινος ἐπῆγεν.

l. 405. Οὗτος βλέφ' ὧδε] ὡς εἰκός, κάτω νένευκεν ὁ Λίχας. κατασχοῦσα οὖν αὐτὸν τῆς χειρός, φησίν, Ἀπόβλεψον εἰς ἐμέ. ὁ δὲ, ἀνανεύσας ἔφη, Πρὸς τίνα γὰρ νομίζεις λέγειν; Ἄλλως.

Πρὸς τίν' ἐννέπειν δοκεῖς;] ὅτι πρὸς βασιλίδα. τὸ δὲ χ, ὅτι τὸ ὧδε τοπικόν ἐστι.

l. 407. Τόλμησον εἰπεῖν] καλῶς τὸ τόλμησον, ὡς ἀποδειλιῶντος εἰπεῖν διὰ τὴν διαστολήν.

l. 410. Δεσπότιν τε τὴν ἐμήν] τοῦτο πρὸς τὸ, πρὸς τίν' ἐννέπειν δοκεῖς;

l. 412. Δίκαια γάρ] ἀντὶ τοῦ ἀληθῆ.

l. 414. Ἐς τήνδε μὴ δίκαιος ὤν] δεικτικῶς, εἰς τήνδε μὴ ἀληθεύων.

l. 415. Τί ποτε ποικίλας' ἔχεις] τί πεπανούργηκας κατ' ἐμοῦ; τί ἐμηχανήσω, ἢ ἐδολιεύσω;

l. 417. Κλύων σέθεν] εἰκῇ ὁμιλοῦσι δηλονότι.

l. 419. Καὶ γὰρ οὐ στηνλὸς εἶ] ἀντὶ τοῦ στηνλή. οὐ σιωπᾷς (φησὶ) πρὶν ἂν πολλὰ φλυαρήσῃς εἰς ἡμᾶς. ἢ πρὶν ἂν μάθῃς ὅ, τι βούλει.

l. 422. Οὐκοῦν σὺ ταύτην] οὐ σὺ (φησὶ) ταύτην, ἣν προσαποιῇ ἀγνοεῖν, ἔλεγες εἶναι Ἰόλην.

l. 429. Ταυτὸ δή γ' οὐχὶ γίνεται] οὐ ταυτόν ἐστι δόκησις καὶ ἀληθὴς λόγος. θέλει δὲ εἰπεῖν ὅτι κἀγὼ ἤκουσα.

l. 438. Ἀποστήτω] περισσὴ ἡ ἀπό. ἢ γράφεται παρστήτω, ἤγουν ὁ ἄνθρωπος στήτω παρελθὼν εἰς μέσον ὁ διελέγχων με.

l. 439. Νοσοῦντι] ἀντὶ τοῦ νοσοῦντι ὑπὸ ζηλοτυπίας. ἀστεϊκῶς δὲ εἶπεν ὁ κατ' ἄλλου ὁ λόγος ὡς μὴ δόξῃ αὐτὴν διελέγχειν. οὕτω· τὸ γὰρ μαινομένῳ συμφλυαρεῖν, ἀνδρός ἐστιν οὐ σώφρονος. προστήτω οὖν (φησὶν) ὁ ἄνθρωπος. οὐ γὰρ φιλονεικήσω πρὸς αὐτόν.

Ληρεῖν] ἀντὶ τοῦ φλυαρεῖν καὶ ἀδολεσχεῖν.

Pag. 427. l. 445. Ἔρωτι μὲν γοῦν] ἀληθὴς γὰρ, ὅστις προσδοκᾷ ἀντιπυκτεῦσαι τῷ ἔρωτι.

l. 447. Οὗτος γὰρ ἄρχει] ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἄρχει.

l. 450. Μεμπτὸς εἰμι] μεμπτή εἰμι, τουτέστιν, εἰ μέμφομαι. ἢ ἀντὶ τοῦ ἐπιμεμπτός, ἐπιπληκτική.

l. 453. Ἀλλ' εἰ μὲν ἐκ κείνου μεμάθηκεν] εἰ μὲν παρ' Ἡρακλέους ἐκπαιδευθεὶς ...

σαφῶς, καλῶν μάθησιν ἐκμανθάνεις· εἰ δὲ σὺ σαυτὸν εἰς τοῦτο ψευδολογίας ἄγεις, ἴσθι ὅτι κἂν θελήσῃς ποτὲ εἰπεῖν ἀληθὲς, οὐ δυνήσῃ, ὑπὸ τῆς συνηθείας νικώμενος. ἢ ὅτι κἂν θέλῃς ἀληθεύσαι, οὐ πιστευθήσῃ.

l. 458. Κὴρ προσέστι] μερὶς, κλῆρος, μοῖρα, τύχη.

l. 459. Ὅπως δὲ λήσῃς] ἀντὶ τοῦ μὴ λήσῃς· ἀττικὴ δὲ ἡ φράσις. λυπήσομαι ἂν μὴ εἴπῃς, καὶ παρ' ἐμοῦ προσδόκα βλαβήσεσθαι.

l. 464. Πλείστας] δηλονότι ἀνάνδρους παρθένους, ὡς Μήδαν τὴν Φίλαντος, Αὔγην τὴν Ἀλέου, Μεγάραν τὴν Κρέοντος, τὰς Θεσπίου θυγατέρας, Ἀστυδάμειαν τὴν Ἀμύντορος.

l. 466. Οὐδ' ὄνειδος ἥδε τ', οὐδ' ἂν εἰ κάρτ' ἐντακείη τῷ φιλεῖν] οὐδὲ ἡ Ἰόλη ὀνειδισθήσεται ὑπ' ἐμοῦ, οὐδ' εἰ μάλιστα αὐτῆς ἐρᾷ ὁ Ἡρακλῆς, καὶ ἐντακείη ἐν τῷ αὐτῆς ἔρωτι.

l. 467. Τῷ φιλεῖν] τῷ φιλεῖν αὐτὴν τὸν Ἡρακλέα.

l. 471. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ῥείτω κατ' οὖρον] ὁ περὶ τούτων λόγος ἐρρέτω (φησὶν) εἰς τὸν ἀέρα.

l. 474. Πειθοῦ λεγούσῃ χρηστά] πεισθητί φησιν. ὁρᾷς γὰρ ὅτι φιλανθρώπως ὁμιλεῖ.

l. 479. Ὡς περ οὗτος ἐννέπει] ὁ ἐν τῷ λειμῶνι ἀκηκοὼς, καὶ ἀπαγγείλας τῇ Δηϊανείρᾳ.

l. 484. Οὔτ' εἶπε κρύπτειν] τὸ ἑξῆς, καὶ ταῦτα οὔτ' εἶπε κρύπτειν. τὰ περὶ τοῦ ἔρωτος φησὶ τῆς Ἰόλης, οὔτε κρύπτειν μοι ὁ Ἡρακλῆς εἶπεν, οὔτε μὴν ὁμολογεῖν.

l. 487. Εἰ τι τήνδ' ἁμαρτ'] καλῶς διὰ τῆς λέξεως, τοῦ ἥμαρτον, φημὶ, συγγνώμην ἑαυτῷ προξενεῖ.

l. 488. Ἐπεί γε μὲν δὴ πάντ' ἐπίστ'] ἐπεὶ πίνειν πᾶν τὸ λοιπὸν ἐπίσταται, λέγω τί καὶ ἕτερον, ὅπερ ὁμοίως κεχαρισμένον σοί τε καὶ τῷ Ἡρακλεῖ γενήσεται.

Pag. 429. l. 494. Ἀλλ' ὧδε καὶ φρονοῦμεν] ἤγουν, ὥσπερ προείρηκα ταῦτα, καὶ ποιήσω.

l. 495. Κοὔ τι νόσον ἐπακτὸν] τὴν θεομαχίαν λέγει. ἐπακτὸν δὲ ἐνταῦθα, ἀντὶ τοῦ, αὐθαίρετον τὴν θεομαχίαν. τὸ γὰρ πρὸς τὸν ἔρωτα φιλονεικεῖν, θεομαχεῖν ἐστιν ἄντικρυς.

l. 498. Ἅ, τ' ἀντὶ δώρων] ὅπως ἂν αὐτὸς παρ' ἡμῶν κομίσῃς ἀντίποινα καὶ σύμφωνα οἷς ἤγαγες. λέγει δὲ ἀντὶ τῶν αἰχμαλώτων.

l. 500. Σὺν πολλῷ στόλῳ] ἤγουν, σὺν ταῖς ἀπεσταλμέναις αἰχμαλώτοισι.

l. 501. Μέγα τι σθένος] χρὴ φησὶ καὶ μέγα τι σθένουσα Κύπρις. νικηφορεῖ ἐν παντὶ πράγματι ἢ οὕτως, ἀποφέρεται τὰς νίκας καθ' ἁπάντων, καὶ πάσης κρατεῖ φύσεως· σθένος δὲ νίκης, περιφραστικῶς τὴν νίκην. εἰκότως δὲ ὁ χορὸς τοιαύτην ἀρχὴν πεποίηται. πέπαυται γὰρ ὁ λόγος περὶ τοῦ Ἔρωτος.

l. 504. Παρέβαν. καὶ ὅπως] ἀντὶ τοῦ παραβήσομαι. καὶ ὅσα μὲν εἰς θεοὺς (φησὶν) ἐνεδείξατο, ὑπερθήσομαι·

l. 506. Τὸν ἔννυχον Ἅιδαν] τὸν ἐν σκότῳ διατρίβοντα.

l. 508. Ἀλλ' ἐπὶ τάνδ' ἄκοιτιν] τὴν Δηϊάνειραν. ὁ δὲ νοῦς οὗτος. τὰ μὲν εἰς θεοὺς γεγονότα παρίημι· ἐκεῖνα δὲ λέγω, τίνες ἠγωνίσαντο περὶ τῶν γάμων Δηϊανείρας, καὶ κατέβησαν εἰς τὸν ἀγῶνα.

l. 509. Ἀμφίγυοι κατέβαν] ἀντίπαλοι, ἢ ἰσχυροὶ ἐν τοῖς γύοις, μαχεσάμενοι χερσὶ καὶ ποσίν. ἢ ἀμφότεροι τεθωρακισμένοι, ἢ ἄμφω παρεξυμμένοι.

l. 510. Πάμπληκτα] ἀγωνίσματα πληγῶν μεστά.

Ἐξῆλθον ἄεθλ' ἀγώνων] ἀντὶ τοῦ διελύουσαν, ἐπεξῆλθον, ἠγωνίσαντο. λέγει δὲ ὅτι πᾶν εἶδος ἀγωνίσματος κατ' ἀλλήλων ἐνεδείξαντο, ἠγωνίσαντο.

l. 513. Τετραόρου] τετρασκελοῦς.

l. 514. Φάσμα] φάντασμα, σχῆμα.

l. 515. Ἀπ' Οἰνιαδᾶν] ἀπὸ Αἰτωλίας. ἢ οὕτως. Οἰνίαι πόλις Ἀκαρνανίας, δι' ἧς ῥεῖ ὁ Ἀχελῷος. πληθυντικῶς δὲ λέγεται.

l. 516. Βακχείας ἄπο] τὸ τὸν Βάκχον ἐχούσης. καλῶς δὲ τὸ Βακχείας, πρὸς ἀντιδιαστολήν.

l. 518. Τόξα καὶ λόγχας] ἀφ' ἱστορίας φησὶ λόγχην ἔχειν τὸν Ἡρακλέα.

l. 519. Ἀολλεῖς ἴσαν] καταχρηστικῶς εἶπεν ἐπὶ δύο τὸ ἀολλεῖς· ἐπὶ πλήθους γὰρ λέγεται. ἢ ἀολλεῖς ἀντὶ τοῦ λίαν ἀγῶνες. Ὅμηρος, Ὄρμησεν δὲ ἀολλεῖς.

l. 520. Ἱέμενοι] ἐπιθυμοῦντες.

Μόνα δ' εὔλεκτρος] μόνη δὲ ἡ εὔλεκτρος Κύπρις παροῦσα, ἐβράβευε καὶ διέταττε.

Pag. 431. l. 522. Τότ' ἦν χερὸς] τότε οὖν ὁ Ἡρακλῆς καὶ χερσὶ καὶ τόξοις

 ὁμοῦ·

ἐμάχετο. ὁ δὲ Ἀχελῷος τοῖς κέρασιν.

l. 524. Ἀνάμιγδα] ἀναμεμιγμένως.

l. 525. Ην δὲ ἀμφίπλεκτοι κλίμακες] ἦν, ἀντὶ τοῦ ὑπῆρχον. Ἡσίοδος, Τῆς δ' ἦν δεινῆς κεφαλαί. κλίμακες δὲ, αἱ ἐπαναβάσεις: παρὰ τὸ ἄνω τε καὶ κάτω αὐτὰς στρέφεσθαι ἐν τῇ μάχῃ. ἔστι δὲ εἶδος παλαίσματος ἡ κλίμαξ. τοῦτο δὲ τὸ σχῆμα ἐπὶ Ἡρακλέους ἀκουστέον.

l. 526. Ην δὲ μετώπων] τοῦτο ἐπὶ Ἀχελῴου. οἱ γὰρ ταῦροι τοῖς κέρασι καὶ μετώποις μάχονται.

l. 528. Α δ' εὐῶπις] ἡ Δηϊάνειρα.

l. 531. Ἐγὼ δὲ μάτηρ μὲν] ἐγὼ (φησὶν) ἐνδιαθέτως ὡσεὶ μήτηρ λέγω. ἐγὼ παρεῖσα τὰ πολλὰ, τὰ τέλη λέγω τῶν πραγμάτων.

l. 532. Ἀμφινείκητον ὄμμα νύμφας] ἀντὶ τοῦ ἡ περιμάχητος νύμφη, περιφραστικῶς. ἀπὸ δὲ τοῦ καλλιστεύοντος αὐτῆς ἐπὶ μέρους. Ἄλλως. Ομμα νύμφας. ἔτι δὲ καὶ νύμφη ἐλεεινὴ οὖσα, ὑπέμενεν ἡ περικαλλὴς Δηϊάνειρα.

l. 533. Ἀμμένει] ἀντὶ τοῦ ἀναμένει.

l. 534. Κἀπὸ ματρὸς ἄφαρ] παραχρῆμα γαμηθεῖσα τῶν τῆς μητρὸς ἀφαιρέθη πραγμάτων. ἀπὸ δὲ τοῦ ἅπτω ἄψω, τὸ ἄφαρ γίνεται.

l. 536. Ημος φίλαι] ἡ Δηϊάνειρα πρὸς τὸν χορὸν ἐξελθοῦσα διαλέγεται. καὶ φησὶν, ἐν ὅσῳ ὁ Λίχας ταῖς κατὰ τὸν οἶκον συντάττεται αἰχμαλώτοις, ἐξῆλθον ἵνα ἅπερ ἐμηχανησάμην δηλώσω ὑμῖν.

l. 537. Ως ἐπ' ἐξόδῳ] ὡς μέλλων αὖθις ἐξιέναι πρὸς τὸν Ἡρακλέα.

l. 540. Συγκατοικτιουμένη] συνημῖν θρηνοῦσα.

l. 541. Ἀλλ' ἐζευγμένην] γεγαμημένην τῷ Ἡρακλεῖ προσδεξάμην, φορτίον λωβητὸν τῆς ἐμῆς φρενός. ἤτοι βλαβερὸν φορτίον καὶ ἐφύβριστον τῆς ἐμῆς φρενός.

l. 544. Μιᾶς ὑπὸ χλαίνης] ὑπὸ μιᾶς κοίτης.

l. 547. Οἰκούρι' ἀντέπεμψε] τοιαῦτα τῆς οἰκουρίας δῶρα ἔπεμψέ μοι ὁ Ἡρακλῆς ὑπὲρ τοῦ χρόνου παντὸς οὗ συνῴκησα αὐτῷ· ὅ ἐστιν εὐχαριστήρια τῆς πολυχρονίας ἡμῶν οἰκουρίας.

l. 552 Τὴν μὲν ἕρπουσαν πρόσω] τὴν Ἰόλην προκόπτουσαν καὶ αὐξανομένην τὴν ἥβην.

l. 553. Τὴν δὲ φθίνουσαν] ἐμαυτὴν λέγει, δεικτικῶς. φθίνουσαν δὲ ἀντὶ τοῦ βεβηκυῖαν.

l. 554. Οφθαλμὸς ἄνθος] τὸ ἄνθος τῶν νέων γυναικῶν φιλεῖ ἁρπάζειν ὁ ὀφθαλμὸς τῶν ἀνδρῶν.

Τοῦ δ' ὑπεκτρέπειν] τῶν δὲ, ὑπαναχωρεῖν, δηλονότι τῶν πρεσβυτέρων. ἤγουν τῶν δύο ἡλικιῶν τὴν μὲν νεάζουσαν ἁρπάζειν εἴωθεν ὁ τῶν ἀνδρῶν ὀφθαλμὸς, τῆς δὲ ὑπεκτρέπειν τὸν πόδα, ἤτοι τῆς πρεσβυτέρας.

l. 555. Μὴ πόσις μὲν Ἡρακλῆς] διαφορὰν ταύτην ἔχει ὁ πόσις πρὸς τὸν ἄνδρα. πόσις μὲν γὰρ λέγεται καὶ ὁ περὶ πολλοῦ ἀποσταὶς τῆς γυναικός· ἀνὴρ δὲ, ὁ συνών, καὶ ὁ περὶ ὀλίγου χωρισθείς. ὥς τε, Ἀνὲρ ἀπ' αἰῶνος νέος ὤλεο. δέδοικα οὖν (φησὶ) μὴ ἐμὲ καταλιπὼν, πόσις ἐμὸς κληθῇ, ὡς συνοικήσας μοι ποτέ· ταύτης δὲ ἀνὴρ, ὡς αὐτῇ συνοικῶν. Ἄλλως. Πόσις μὲν πρεσβύτης τις ὢν, παρὰ τὸ πρεσβεῖναι.

l. 557. Ἀλλ' οὐ γὰρ, ὥσπερ εἶπον] οὐ χρὴ τὴν συνετὴν γυναῖκα θυμοῦσθαι τῷ ἀνδρί.

l. 558. Η δ' ἔχω] ᾧ δὲ τρόπῳ τῆς λύπης ἴαμα ἔχω, ὑμῖν ἐρῶ.

l. 559. Λυτήριον λύπ.] ἀντὶ τοῦ τῆς λύπης ἴαμα.

Pag. 433. l. 562. Λέβητι χαλκέῳ] δύο ὀνόματα, ὡς κρατερὸν αἰχμητήν. ὡς ἔκ ποτε ἀποθεμένην λέβητι ἐπὶ τὸ χρηστὸν καιρὸν χρήσασθαι αὐτῷ.

l. 563. Ο παῖς ἔτ' οὖσα] νεωτέρα οὐ γὰρ παρθένος.

l. 564. Εκ φόνων ἀνειλόμην] ἀντὶ τοῦ ἐκ τοῦ αἵματος τῶν σφαγῶν. Ὅμηρος, Ἄκρον ἐρευγόμενοι φόνον αἵματος. ἢ ἐκ τοῦ τόπου ὅθεν ἐφονεύθη ὁ Νέσσος. Ὅμηρος, — ἐν ἀργαλέῃσι φονῇσιν.

l. 566. Μισθοῦ πόρευε] διεπέρα, διεπόρθμευεν.

l. 568. Ηνίκα στόλον ξὺν Ἡρακλεῖ] στόλον φησὶ τὸ πλῆθος τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτῆς δούλων τε καὶ ἀδελφῶν. ἡνίκα οὖν καταλιποῦσα τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς, ἔρημος ἐπηκολούθησα τῷ Ἡρακλεῖ, καὶ τὰ ἑξῆς.

l. 571. Ψαύει ματαίαις χερσὶν] ὅτι οὐδὲν ἤνυσεν. ἔφθασε γὰρ ὁ Ἡρακλῆς τοξεύσας καὶ ἀνελὼν αὐτόν.

l. 572. Ἐπιστρέψας χεροῖν] ἐπιστρέψας, ἢ στρέψας καὶ κάμψας τὴν νευράν. ἢ, εἰς αὐτὸν στραφεὶς καὶ βλέψας.

l. 573.

l. 573. Ηκαν κομήτιω ἰόν] ἢ διὰ τὸ ὄϊκες, ἢ διὰ τὴν πλήρωσιν. τὸ δὲ πθόμονας, ἀντὶ ἐνικοῦ.

l. 574. Διαῤῥοίζησιν] μετ' ἤχου ὁρμᾶσι.

l. 576. Τοσόνδ' ὀνήσῃ] ὠφεληθήσῃ καὶ ὄνησιν λήψῃ ἐκ τῶν ἱματίων πορθμίων.
Ἐὰν πύθῃ] γράφεται ἐὰν πίθῃ.

l. 578. Ἀμφίθρεπτον] τὸ πεπηγός. θρέψαι γὰρ τὸ πῆξαι.

l. 579. Η μελάγχολος] ὅπου, ἢ ἐν ᾧ.

l. 580. Θρέμμα Λερναίας] περιφραστικῶς, ἡ ὕδρα.

l. 581. Ἔσται φρενός σοι τοῦτο κηλητήριον] ἐπιτήδειον πρὸς τὸ παῦσαι καὶ κηλῆσαι αὐτόν. ἤγουν καταπαυστήριον τῆς φρενὸς τοῦ Ἡρακλέους τοῦ πρὸς ἄλλην ἔρωτος, ἢ κατακηλοῦντος τὴν ψυχὴν τοῦ Ἡρακλέους τῷ πρὸς τὴν Δηϊάνειραν ἔρωτι.

l. 585. Ἐγκεκλεισμένον] τηρούμενον.

l. 586. Χιτῶνα τόνδε] τοῦτό φησιν ὡς κατὰ ἀπλῶν Νέσσου καὶ ἄλλα τινὰ συμμίξασα.

l. 587. Καὶ πεπείρανται τάδε] κατείργασται, τετελείωται, καὶ ἤνυσται.

l. 588. Κακὰς δὲ τόλμας] τὰς φαρμακείας. μὴ εἰδείην (φησὶ) κακοῖς πράγμασιν ἐπιχειρεῖν, ἢ δολοφονῆσαι αὐτόν, ἢ τι τοιοῦτον ἐργάσασθαι· ἀλλ' ἄχρι τοῦ μεταθεῖναι αὐτοῦ τὴν γνώμην διὰ τοῦ κατασκευάσματος τούτου. εἰ μὴ μάταιόν ἐστι τοῦτο τὸ κατασκεύασμα, προσδοκῶ ταύτην ὑπερβαλέσθαι τῇ παρὰ τοῦ Ἡρακλέους εὐνοίᾳ· εἰ δὲ μὴ ἐπιτυγχάνω, παύσομαι τῆς ἐπιχειρήσεως.

l. 592. Μεμηχάνηται τοὔργον] τοῦτο (φησὶ) τὸ ἔργον μεμηχάνηται οὐκ ἐπ' ὀλέθρῳ, ἀλλ' ἵνα ταύτην φίλτροις ὑπερβαλώμεθα.

l. 593. Εἰ δὲ μή, πεπαύσομαι] εἰ δὲ μὴ ἐνεργήσῃ, πεπαύσομαι τῆς ἐπιχειρήσεως.

l. 594. Ἀλλ' εἴ τις ἐστὶ πίστις] ἀλλ' εἰ πεπίστευκας ὅτι δράσει τοῦτο, ἀρεστά μοι δοκεῖς βεβουλεῦσθαι.

l. 596. Οὕτως ἔχει γ' ἡ πίστις] πιστεύομεν ἀληθὲς εἶναι, οὐ μὴν πεπείραμαι.

l. 598. Ἀλλ' εἰδέναι χρὴ δρῶσαν] δεῖ σε (φησὶν) ἐπιχειροῦσαν γνῶναι. ἢ, δεῖ σε δρῶσαν, ἔχειν τὴν πίστιν καὶ μὴ μόνον δοκεῖν ἐπίστασθαι, οὔπω γὰρ ἔχεις τὴν γνῶσιν πρὶν πειραθῆναι.

l. 599. Ἔχοις ἂν γνῶμα] γράφεται ἄγνωμα.

l. 600. Εἰσόμεσθα] γνωσόμεθα (φησὶ) τὴν δύναμιν τοῦ κατασκευάσματος. βλέπω γὰρ τὸν Λίχαν πλησίον πορευόμενον, ὃς ἀποκομίσει τὸν πέπλον τῷ Ἡρακλεῖ καὶ ἔσται ἡμῖν διὰ τούτου πεῖρα.

l. 602. Εὖ στεγοίμεθα] κρυπτοίμεθα. ἤτοι, σιωπὴ γένοιτο.

Pag. 435. l. 605. Τῷ μακρῷ χρόνῳ] ἀντὶ τοῦ διὰ τὸ ἐν πολλῷ χρόνῳ ἐνδιατρῖψαι.

l. 608. Εὐυφῆ πέπλον] ἰσχυρῶς. οὐκ εὖ δὲ τὸν ἀνδρεῖον χιτῶνα, πέπλον φησὶν ἀντὶ τοῦ λεπτοϋφῆ.

l. 613. Μή τ' ἐφέστιον σέλ.] ἀντὶ τοῦ τὸ κατ' οἶκον πῦρ. ἕρκος δὲ ἱερόν, ὁ βωμός, ἢ τὸ ἱερόν.

l. 614. Πρὶν κεῖνος] πρὶν αὐτὸς ἐνδυσάμενος ἐπὶ τῆς οἰκίας φανερὸς καὶ ὑπ' ὄψεσι πάντων προσέλθῃ, καὶ δείξῃ ἑαυτὸν φανερὸν τοῖς θεοῖς ἱματισμὸς σταθείς, καθ' ἣν ἡμέραν μέλλοι ταύρους θύσειν τοῖς θεοῖς εὐχαριστήρια.

l. 617. Πανδίκως] ἀνενδοιάστως.

l. 618. Στελεῖν χιτῶνι τῷνδε] στολίσειν, ἐνδύσειν, περιβαλεῖν αὐτὸν τούτῳ τῷ χιτῶνι, ὡς φανῆναι αὐτὸν σφαγέα τῶν θυμάτων.

l. 619. Καινὸν] καινοπρεπῆ.

l. 620. Σῆμ', ὃ κεῖνος εὐμαθὲς] σημεῖον κομίσεις τῶνδε εὐγνωστον, ὅπερ ἐκεῖνος ἐπιγνώσεται ἐπιθεὶς τὸ ὄμμα τῇ σφραγῖδι, καὶ γνοὺς ὅτι παρ' ἐμοῦ εἴη ἡ σφραγίς.

l. 621. Σφραγῖδος ἕρκει] περιφραστικῶς τῇ σφραγῖδι.

l. 622. Ἀλλ' ἕρπε. καὶ φύλασσε] οὗτός ἐστιν ὁ προσήκων νόμος τοῖς διακονοῦσιν, ὥστε μηδὲν περαιτέρω δρᾶν τῶν προστατιομένων αὐτοῖς. ἱμαίνει δὲ αὐτοὺς μὴ ἀποσφραγίσαντα περιεργάζεσθαι τί ἔγκειται ἐντός.

l. 624. Ἐπεὶ θ' ὅπως ἂν ἡ χάρις] γνησίως διακονούμενος διπλάζεις τὴν χάριν, καὶ ἴσως φιληθήσῃ παρ' ἑκατέρου.

l. 626. Ἀλλ' εἴπερ Ἑρμοῦ] κῆρυξ γὰρ ὁ θεός.

l. 629. Λόγων τε πίστιν ὧν ἔ.] ἐντέταλαι δέ μοι (φησὶ) περὶ πραγμάτων ἄλλων μυστικῶν, καὶ λόγους διακοίνασαί μοι, καὶ φυλάξαι.

Ἐφάρ-

Ἐφάρμοσαι] ἐπίθες (φησὶν) τὴν θίλεως σφραγῖδα.

l. 634. Προσδέγματα] τὰς ὑποδοχὰς λέγει. φησὶ δὲ ὅτι οἶδα πῶς φιλοφρόνως αὐτὴν ἐδεξάμην. καὶ τοῦτο δὲ ἐπαγωγὸν πρὸς Ἡρακλέα· εἴγε τὴν ὑπονοουμένην, φιλοφρόνως προσεδέξατο πρὸς ὃ ἐπάγει, τοσοῦτον οἶδα ὥστε θαυμάσαι με καὶ ἐκπλαγῆναι, ὅτι ἀσμένως αὐτὴν ὑπεδέξω, καὶ ἐπὶ τούτῳ χαρῆναι.

l. 637. Δέδοικα γὰρ] δέδοικα γάρ φησι μὴ πρὸ καιροῦ εἴπῃς τὸν ἐξ ἐμοῦ πόθον, ἕως μάθωμεν εἰ καὶ αὐτὸς ἡμᾶς ποθεῖ. διὰ δὲ τούτων ἐρεθίζει αὐτὸν πλέον εἰπεῖν.

l. 638. Ὦ ναύλοχα καὶ πετραῖα] δοκεῖ τοῦτο παρ' ἱστορίαν εἶναι. φασὶ γὰρ πρῶτον ἐν Τραχῖνι τῷ Ἡρακλεῖ ἀναδεδόσθαι. ἐνταῦθα δὲ ὡς προϋπαρχόντων αὐτῶν, φησὶν ὦ ναύλοχα. ὁ χορὸς τοὺς περὶ τὴν Οἴτην οἰκοῦντας προσκαλεῖται ἐπὶ τὸ πανηγυρίσαι διὰ τὴν προσδοκωμένην ἐπιδημίαν τοῦ Ἡρακλέους. ὁ δὲ νοῦς, ὦ ἄνδρες οἱ περὶ τὰ παραθαλάσσια θερμὰ λουτρὰ ἐνοικοῦντες, καὶ οἱ παρὰ τοὺς τραχεῖς καὶ ὀρεινοὺς τόπους τῆς Οἴτης καὶ τὸν Μηλιακὸν κόλπον, ἔτι τε καὶ τὴν ἀκτὴν τῆς χρυσοτόξου Ἀρτέμιδος (ἔνθα φησὶν εἶναι τῶν Ἑλλήνων τὰ συνέδρια) ἄρτι ὁ καλλιφωνότατος πάλιν ἥξει αὐλὸς, καὶ καταλήψεται ὑμῶν τὰς ἀκοὰς, οὐδέ τι καὶ μυστικὸν προτρέπων οὐκ ἐχθρὰν οὐδ' ἀποβλήτην φωνὴν, ἀλλὰ θείας μούσης ἀντίλυρον, ὅ ἐστι φωνὴν γλυκεῖαν.

Ὦ ναύλοχα] παραθαλάττια λουτρά φησι δὲ τὰ Ἡράκλεια, ἅπερ λέγεται αὐτῷ ἡ Ἀθηνᾶ ἀνεῖναι.

Πετραῖα δὲ] διὰ τὸ ἐν ὄρει τῇ Οἴτῃ κεῖσθαι. ἔνιοι δὲ, ἐν Σικελίᾳ φασὶν ἀναδοθῆναι τῷ Ἡρακλεῖ τὰ θερμὰ λουτρά.

l. 639. Καὶ πάγους] πάγοι εἰσὶν οἱ ὑψηλοὶ τόποι ἢ αἱ ὀξεῖαι πέτραι, καὶ οἱ παρὰ τοὺς τραχεῖς καὶ ὀρεινοὺς τόπους τῆς Οἴτης οἰκοῦντες.

l. 643. Μηλίδα παρὰ λίμναν] λίμναν φησὶ τὴν θάλασσαν. Ὅμηρος, Αἰθυίῃ δ' εἰκυῖα ποτῇ ἀνεδύσατο λίμνης. ὁ δὲ Μηλιακὸς κόλπος παρὰ Τραχῖνί ἐστιν. Εἰς τὸ αὐτὸ.

Μηλίδα παρὰ λίμναν] τὴν Μαγνησίαν, ἔνθα τὸ τῆς Ἀρτέμιδος παραθαλάσσιον ἱερὸν, πλησίον Τραχῖνος· ὅτι καὶ ἡ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ναυμαχία συνέβη τοῖς Ἕλλησιν ἐν Θερμοπύλαις.

l. 644. Χρυσαλακάτου] ἐν Εὐβοίᾳ τιμᾶται χρυσότοξος Ἄρτεμις.

l. 645. Ἔνθ' Ἑλλάνων ἀγοραὶ] ὅτι συνάγονται οἱ Ἀμφικτύονες εἰς τὴν λεγομένην Πυλαίαν· περὶ ἧς Ἀγάθων φησὶ, Πυλάδην τὸν Στροφίου πρῶτον κριθῆναι ἐν τῇ Φωκίδι, καθαιρόμενον τὸ ἐπὶ Κλυταιμνήστρᾳ μύσος· καὶ ἀπ' αὐτοῦ τὴν σύνοδον Πυλαίαν φησὶ προσαγορευθῆναι· ἢ ὅτι ὁ τόπος πύλαι τῆς Ἑλλάδος.

Pag. 437. l. 647. Οὐκ ἀναρσίαν ἰάχων] οὐκ ἐχθρὰν, οὐδὲ θρήνων βοήν.

l. 650. Ἀντίλυρον μούσας] ἀντίμιμον, ἰσόλυρον, ἀντῳδόν. ἀντὶ τοῦ, οὐ μισητὴν φωνὴν, ἀλλὰ τὴν ἐκ τοῦ ἐναντίου μέρους τῆς λύρας φωνήν. ἀφ' οὗ δηλοῦται ὅτι ὁμοῦ αὐλὸς καὶ λύρα ἀναφωνήσουσιν.

l. 652. Σοῦται] ὁρμᾶται, ἥξει.

l. 654. Ὃν ἀπόπτολιν εἴχομεν] ὃν ἐκτὸς εἴχομεν τῆς πόλεως, εἰς δωδεκάμηνον ἀναμείνασαι. τὸ δὲ ἑξῆς, ὃν ἀπόπτολιν πελάγιον, ἀντὶ τοῦ ἄπωθεν τῆς πόλεως ἐν τῷ πελάγει.

l. 657. Πελάγιον δὲ, ὅτι πολλάκις καὶ διὰ θαλάττης ἔπλεεν, εἴποτε εἰς νήσους ἀπῄει.

l. 658. Ἁ δέ οἱ] ἡ Δηϊάνειρα.

l. 661. Νῦν δ' Ἄρης οἰστρηθεὶς] μανεὶς ὁ περὶ τὴν Οἰχαλίαν πόλεμος ἐξέλυσεν ἡμᾶς τῆς ἀνίας τῆς ἐφ' ἑκάστης ἡμέρας εἰχόμεθα. Εἰς τὸ αὐτό. Νῦν δ' Ἄρης ὁ πρὸς τὸν Εὔρυτον ἐξ αὐτοῦ γὰρ εὐθὺς ἐπανῆλθε.

l. 664. Μὴ σταίη πολύκωπον] μηδαμοῦ ἡ ναῦς ἀλλαχοῦ ὁρμίσαι, ἕως ἐνταῦθα ἀφίκοιτο, τὴν Εὔβοιαν νῆσον ὑπερβὰς καὶ καταλιπὼν καταστρεψάμενος γὰρ τὴν Οἰχαλίαν ἐκεῖ ἔμελλε θύσαι τῷ πατρί.

l. 669. Πανάμερος] ἀντὶ τοῦ, τὴν σήμερον ἡμέραν ἔλθοι τῷ πέπλῳ τῆς πειθοῦς θελχθεὶς ἐκ παραινέσεως τοῦ Νέσσου κατασκευασμένῳ. πειθοῦς δὲ πέπλῳ εἶπεν, ὅτι γέγονεν ἐπὶ τῷ μεταπεῖσαι καὶ μεταθεῖναι τὴν Ἡρακλέους γνώμην ἐπὶ τὴν Δηϊάνειραν. Ἡ πανάμερος, ὁ μένων ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἔλθοι εἰς ἔρωτα τῆς γυναικὸς διὰ τὸ τοῦ Νέσσου φάρμακον.

l. 670. Παγχρίστῳ] λείπει τῷ πέπλῳ. ἤγουν τῷ χρισθέντι πέπλῳ συγκεκραμένος. καὶ ἁρμοσθεὶς τῇ πειθοῖ τοῦ θηρός.

l. 672. Μὴ περαιτέρω] ὑπὲρ τὴν συμφέρουσαν χρείαν, καὶ πλεῖον τοῦ συμφέροντος.

Pag. 439. l. 679. Μάλιστά γ' ὥστε] μὴ ἕνεκα ὧν ἀπέσταλκας δωρημάτων τῷ Ἡρακλεῖ, ἀθυμεῖς; ναὶ (φησὶ) περὶ τούτου φοβοῦμαι οὕτως ὥστε μηδέποτε παραινέσαι τινὶ ἀδήλου πράγματος προθυμίαν λαβεῖν. ὅ ἐστιν, ἀδήλῳ πράγματι ἐπιχειρεῖν.

l. 681.

l. 683. Θαῦμ' ἀνέλπιστον] θαυμαστὸν καὶ ὃ οὐκ ἄν τις ἐλπίζοι μαθεῖν καὶ παθεῖν.

l. 688. Κατ' ἄκρας σπιλάδος] σπιλὰς ἡ πέτρα. ὡς οὖν ἐπὶ λίθου θρυβῆν αὐτὸ, τοῦτο (φησὶ) καταπέπτωκε καὶ ῥεῖ καὶ διαλύεται ἀπὸ τοῦ λίθου διαρρέον.

l. 689. Ὡς δ' εἰδῇς ἅπαν] ὅπως γνῷς ἀκριβῶς ὅλον τὸ πρᾶγμα, εἰς μῆκος ἁπλώσω τὸν λόγον.

l. 691. Ἐγὼ γὰρ ὧν ὁ θὴρ με] ὧν εἶπέ μοι ὁ Νέσσος ὅτε τὴν πλευρὰν ἤλγει τῷ βέλει τρωθείς. γλωχῖνι δὲ, ἀπὸ μέρους τῷ βέλει. γλωχὶν γὰρ ἡ ἀκίς. ὃ λέγει ὁ Ὅμηρος ὄγκον.

l. 693. Παρῆκα θεσμῶν οὐδὲν] λείπει ἀπαράκτον.

Ἀλλ' ἐσωζόμην] ἀντὶ τοῦ ἔσωσα καὶ ἐφύλαξα. διεφύλαξα οὖν ὅσα μοι παρήγγειλεν ὥσπερεὶ ἐν δέλτῳ χαλκῇ ταῦτα ἔχουσα ἐγκεχαραγμένα. δύσνιπτον δὲ, ἀντὶ τοῦ δυσαπάλειπτον.

l. 695. Πεφρασμένα] πρὸς ἐμὲ ὑπὸ Νέσσου προειρημένα, ἢ προμεμηνυμένα μοι καὶ ἀπόρρητα.

l. 697. Θέρμης ἄθικτον] ἀντὶ τοῦ ἀπροσπέλαστον πυρὸς, καὶ ἡλιακῆς ἀκτῖνος.

l. 698. Ἀρτίχριστον] παραυτὰ χριόμενον.

l. 699. Νῦν δ' ὅτ' ἦν ἐργαστέον] νῦν δ' ὅτε ἐνέστη ὁ καιρὸς τοῦ χρῖσαι, ἔχρισα μαλλὸν ἐρίου.

l. 701. Κτησίου βοτοῦ λαχὴν] ἀπὸ κτητοῦ προβάτου τὸν μαλλὸν ἀποσπάσασα, ἤγουν ἐν οἴκῳ τρεφομένου. κτῆνη δὲ τὰ πρόβατα λέγονται καὶ βοτά.

l. 702. Ἀλαμπὲς ἡλίου] μὴ καταυγαζόν.

l. 703. Κοίλῳ ζυγάστρῳ] ἀντὶ τοῦ, εἰς ξύλινον σορὸν, τουτέστι κιβωτόν.

l. 705. Ἀφραστον] ἀφανὲς, ἀνεκδιήγητον. ἀξύμβλητον δὲ, ἀσυμβίβαστον πρὸς τὸ μαθεῖν ἀνθρώπῳ. ἢ ἀντὶ τοῦ ἀπαράβλητον ὃ οὐκ ἔχει ἄλλῳ παραβληθῆναι, ὥστε πιστῶσαι καὶ μαθεῖν τὸν ἀκούοντα.

l. 706. Τὸ γὰρ κάταγμα] τὸ γὰρ ἔριον τοῦ προβάτου, μεθ' οὗ χρῖσαι τὸν πέπλον, ἔρριψα εἰς τόπον βαλλόμενον καὶ πυρούμενον ὑπὸ τοῦ ἡλίου. τὴν γὰρ αὐγὴν, ἀκτῖνα ἡλίου εἶπεν.

Τὸ κάταγμα] τὸ αἴγειον μήρυμα.

l. 708. Ὡς δ' ἐθάλπετο] ὡς δὲ ἐθερμάνθη, ὑπέρρευσεν, ἀφανῶς λέλυται.

l. 710. Πρίονος ἐκβρώματα] ἐκτὸς πρίσματι ξύλου. θαυμαστῶς δὲ βρώματα πρίονος εἶπε τὰ πρίσματα. τρόπον γάρ τινα ἐσθίων τὸ ξύλον ὁ πρίων, ἐκεῖνο τὸ λοιπὸν ἀποβάλλει.

l. 712. Προπετὲς] ἐρριμμένον καὶ πεσὸν χαμαί.

l. 713. Ἀναζέουσιν] ἀνακαχλάζουσι.

Θρομβώδεις ἀφροί] ἐπηρμένοι θρόμβοι γὰρ ὁ οἶνος, ἢ συμφορῇ φυσήματα.

l. 714. Γλαυκῆς ὀπώρας] τοῦ γλεύκους τοῦ ἀρτίως ἐκπιεσθέντος καὶ νέου. μάλιστα δὲ ὁ νέος οἶνος, θερμὸς ὢν, εἰ πέσοι χαμαὶ, ἀφρίζει. γλαυκὴν δὲ ὀπώραν τὸν νέον οἶνον εἶπε, διὰ τὴν λαμπρότητα.

l. 718. Ἧς ἔθνησχ' ὕπο] ὑφ' ἧς, ὑφ' ἧς, δι' ἦν.

l. 719. Τὸν βαλόντα] τὴν τοξεύσαντα.

l. 720. Ὧν ἐγὼ μεθύστερον] ὧν τῶν εἰρημένων μοι νῦν ἐκείνου νῦν τὴν γνῶσιν μανθάνω, ὅτι οὐκ ἔτι με ὠφελεῖ.

l. 721. Οὐκ ἐπ' ἀρκεῖ] ὠφελεῖ. Ὅμηρος, Ἀρκιον ἐσσεῖται.

Pag. 441. l. 722. Εἴπερ μὴ ψευσθήσομαι γνώμης] εἰ μὴ διαμάρτοιμι τῆς γνώμης, ἣν ἔχουσα περὶ αὐτῆς τυγχάνω.

l. 726. Χώσα περ ἂν θίγῃ] καὶ ὅσα ἂν θίγῃ τοῦ Ἡρακλέους βέλους. εἴτε ἄνθρωπος, εἴτε θηρία, ἀπόλλυται.

l. 727. Ἐκ δὲ τοῦδε] τοῦ Νέσσου. ἀντὶ τοῦ διὰ τοῦ Νέσσου.

l. 729. Καίτοι δέδοκται] κἀγὼ (φησὶν) ἀποθανεῖν βουλεύσομαι, ἵνα μὴ δόξω πονηρίᾳ ἀνῃρηκέναι τὸν Ἡρακλέα, ἀλλ' ἀκουσίῳ γνώμῃ.

l. 730. Ταύτῃ σὺν ὁρμῇ] τούτῳ τῷ τρόπῳ. τουτέστι διὰ τοῦ πέπλου.

l. 731. Ζῆν γὰρ κακῶς] γυναῖκα γὰρ κακοδοξοῦσαν οὐ δεῖ ζῆν, ἥτις μὴ θέλῃ δοκεῖν ἐκ φύσεως εἶναι κακή.

l. 733. Ταρβεῖν μὲν ἔργα] ἀνάγκη μὲν εὐλαβεῖσθαι τὰ δεινὰ ἔργα. οὐ χρὴ δὲ πρὸ τῆς ἐκβάσεως καὶ τῶν συμβησομένων ἀφρεῖσθαι τὰ δεινά.

l. 736. Οὐκ ἔστιν ἐν τοῖς] ἐν τοῖς πονηροῖς βουλεύμασιν οὐδ' ὑπολείπεται χρηστὴ ἐλπὶς, ἥτις παρέχει πεποίθησιν καὶ θάρσος. ἀντὶ τοῦ δύσελπις εἰμι. πρὸς ὃ ἐπάγει.

l. 738. Ἀλλ' ἀμφὶ τοῖς σφαλεῖσι] τοῖς ἀκουσίως σφαλεῖσιν ἡ ἐπαγομένη ὀργὴ, πεπαμμένη ἐστὶ καὶ πραεῖα καὶ συγγνω-

στή· ἧς ἐν δίκαιον τυγχάνειν παρὰ τοῦ Ηρακλέους. ἄκουσα γὰρ ἥμαρτες.

l. 739. Οὐχ ὁ τοῦ κακοῦ κοινωνὸς] ὁ μὴ δυστυχῶν τοιαῦτα ἂν εἴποι.

l. 741. Σιγᾶν ἂν ἁρμόζοι σε τὸν πλείω χρόνον] γράφεται λόγον. πρέποι σοι λοιπὸν σιωπᾶν, καὶ μηκέτι περὶ τούτου πλείω λέγειν, εἰ μὴ ἄρα τι τῷ σῷ παιδὶ μέλλεις ἐρεῖν παραγιγνομένῳ ἤδη.

l. 746. Ἄλλου μητέρα] αἰσχυνομένη γὰρ ἐπὶ σοί.

l. 748. Στυγούμενον] λυπηρὸν καὶ μίσους ἄξιον.

l. 752. Τὸ γὰρ φανθὲν] τὸ ἅπαξ πραχθὲν, καὶ ἐπὶ πέρας ἐλθὼν, πῶς ἂν τις μὴ γενέσθαι ποιήσειε; καὶ Πίνδαρος. Τῶν δὲ πεπραγμένων ἀποίητον οὐδ᾽ ἂν χρόνος ὁ πάντων πατὴρ δύναιτο θέμεν ἔργων τέλος.

l. 755. Αζηλον] φαῦλον, ὃ οὐδεὶς ζηλώσειεν.

l. 756. Αὐτὸς βαρεῖαν ξυμφορὰν] τὰ μὲν ἑώρακα πάσχοντος, τὰ δὲ ἀνοιμώζοντος ἤκουσα κατὰ τὴν γλῶσσαν. ὅ ἐστι κατὰ στόμα αὐτοῦ ἱστάμενος καὶ οὐ πόῤῥω, τουτέστιν ἔμπροσθεν αὐτοῦ. ὅμοιον τῷ, κατὰ στόμα αὐτοῦ ἀπήντησε.

l. 758. Ποῦ δ᾽ ἐμπελάζεις] προσπελάζεις.

Παρίστασαι] πλησίον γέγονας.

l. 760. Οθ᾽ εἶρπε] καινοπρεπὴς ἡ φράσις. ἦλθεν εἰς τὴν Εὔβοιαν, ἧς ἀκρωτήριόν ἐστι τὸ Κήναιον.

l. 764. Τομαίαν τε φυλλάδα] τὸν ἀπὸ τῶν τεμενῶν στέφανον. ἢ τέμενος πολύφυλλον.

Pag. 443. l. 769. Ως σὺ προὐξεφίεσο] ὡς σὺ ἐνετείλω.

l. 773. Δείλαιος ἵλεῳ φρενὶ] ὁ Ηρακλῆς ἱλαρᾷ τῇ φρενὶ κατηύξατό σοι χαίρων ἐπὶ τῷ πέπλῳ.

l. 775. Οπως δὲ σεμνῶν ὀργίων] ὅτε δὲ ἀπὸ τῶν θυμάτων καὶ τῶν ξύλων ἡ φλὸξ ἀνεκαίετο, τότε ἱδρὼς ἀνῄει περὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ.

l. 776. Φλὸξ αἱματηρὰ] αἱματηρά, ὅτι ἐκ τοῦ αἵματος τῶν ἱερείων συνίσταται.

Κἀπὸ πείρας δρυὸς] ἀπὸ λιπαροῦ ξύλου. δρῦν γὰρ λέγουσι πᾶν δένδρον.

l. 778. Πλευραῖσιν ἀρτίκολλος] ὡς ὑπὸ τέκτονος καλῶς συγκεκολλημένος. τὸ δ᾽ ἑξῆς, καὶ προσκολλητὸς ὁ χιτὼν κατὰ πᾶν μέρος, ὡς ἂν ξύλῳ παρὰ κόλλα ὑπὸ τέκτονος προσσταίη χειρωθεῖσα.

l. 780. Οδαγμὸς ἀντίσπαστος] κνησμός. ὀδάξασθαι γὰρ τὸ κνήσασθαι. ἀντίσπαστος δὲ, ἴσος σπασμῷ, ἢ μετὰ σπασμοῦ. γίνεται δὲ ὁ ψόφος ἀπὸ σπασμοῦ.

l. 781. Εχθρᾶς ἐχίδνης] Τυφῶνος μὲν γὰρ καὶ ἐχίδνης ἡ ὕδρα.

Ιὸς ὡς ἐδαίνυτο] ὡς κατήσθιεν αὐτὸν ὁ ἰός.

l. 785. Τὸ σὸν μόνης δώρημ᾽ ἔλεξεν] εἶπεν ὅτι σὺ αὐτῷ προσήγαγες τὸν πέπλον, ὡς ἦν ἀπεσταλμένος ὑπὸ σοῦ καὶ οὐκ αὐτὸς ἦν ἀφ᾽ ἑαυτοῦ πανουργήσας.

l. 789. Μάρψας ποδὸς νιν] δραξάμενος τοῦ ποδὸς τοῦ Λίχα κατ᾽ ἐκεῖνο τὸ μέρος ἔνθα δεσμεῖται τὸ ἄρθρον. λέγει δὲ τὸ περὶ τὸν ἀστράγαλον μέρος, ὃ εἰώθαμεν δεσμεῖν τὸ ὑπόδημα, ἢ τι τοιοῦτον.

Η λυγίζεται] ἁρμόζεται, κάμπτεται, συστρέφεται. ὅπου ἐστὶν ὁ δεσμὸς τῶν νεύρων, ἔνθα ὑποδεσμούμεθα. εἴρηται δὲ ἀπὸ τῶν λύγων· εὐέλικτον γὰρ τὸ φυτὸν νέον ὄν. Ὅμηρος, — δίδη μόσχοισι λύγοισιν.

l. 790. Αμφίκλυστον] τὴν ἐκ τοῦ πόντου ἀμφοτέρωθεν κλυζομένην.

l. 791. Κόμης δὲ λευκὸν μυελὸν] διὰ δὲ τῆς κόμης τὸν ἐγκέφαλον ἐκραίνει κατὰ μέρος τῆς κεφαλῆς διαχεθείσης. ὅτι διαιρεθείσης τῆς κεφαλῆς, διὰ τῆς κόμης ἀνεπέμπετο ὁ ἐγκέφαλος σὺν τῷ αἵματι.

l. 793. Ανευφαίνησεν] κατὰ τὸ ἐναντίον, ἀντὶ τοῦ ἐστέναξε.

l. 794. Τοῦ μὲν νοσοῦντος] τοῦ Ηρακλέους νοσοῦντος, τοῦ δὲ Λίχου ἤδη ἀνῃρημένου, ὅ ἐστι πεφονευμένου.

l. 796. Εσπᾶτο γὰρ] σπασμῷ γὰρ εἱλεῖτο κείμενος ἐπὶ τῆς γῆς.

l. 798. Λοκρῶν ὄρειοι πρῶνες] Ὅμηρος, Λοκρῶν δ᾽ ἡγεμόνευεν Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας, Λοκρῶν οἳ ναίουσι πέραν ἱερῆς Εὐβοίης.

l. 799. Επεὶ δ᾽ ἀπεῖπεν] ἀπέκαμεν, ἀπηγόρευσεν ἑαυτὸν, ὑπέρκεκμηκε, ἀπείρηκε, πρὸς τὰς ὀδύνας ἐπὶ γῆς κυλιόμενος.

l. 801. Ενδατούμενος] σφοδρῶς λοιδορῶν, μεμφόμενος. κατὰ μέρος τῶν λεγομένων ἀνακαλῶν. ἐνδατεῖσθαι γὰρ τὸ μερίσασθαι. ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν δαινυμένων. ἐνδατεῖσθαι γὰρ τὸ σφοδρῶς ἐσθίειν. Ἄλλως, ἐνδατούμενος, νεικῶν σφοδρῶς.

σφόδρα κακῶς λέγων, δυσφημῶν, συνεχῶς μεμφόμενος, ἐπαρώμενος. ἔνιοι δὲ γράφουσιν ἐμματηλάμενος, ἀντὶ τοῦ μαστιόμενος.

l. 803. Κατακλήσαιτο] πλεονάζει ἡ κατὰ, ἀντὶ τοῦ ἔχοι.

l. 804. Τότ' ἐκ προσέδρου] ὅτι ἀπεῖπε καὶ ἐπαύσατο καὶ ἀπέκαμε κυλιόμενος, τότε ἀνατείνας τὸν ὀφθαλμὸν διὰ τῆς κεχυμένης τοῦ σώματος λιγνύος, εἶδέ με δακρυρροοῦντα. Λιγνύος δὲ, τῆς ὑποκειμένης καὶ περικεχυμένης αὐτῷ φλογώδους νόσου.

l. 809. Ἀλλ' ἄρσιν] προστακτικῶς.

Pag.445 l.811. Εἴδ' ὅσιν ἔχεις] αἰσχύνεται γὰρ ἀντὶ θανεῖν, μὴ ἐγγελασθῇ ὑπὸ τῶν Οἰχαλιέων.

l. 815. Βρυχώμενον] ἀνοιμώζοντα μεγάλως ἐκ τῶν σπασμῶν.

l. 818. Ποίνιμος δίκη] ἡ τιμωρὸς, ἡ ποινὴν ἀπαιτοῦσα.

l. 820. Θέμις δ' ἐπεί μοι τὴν θέμιν] θέμις δέ ἐστιν ἡμᾶς καταρᾶσθαί σοι, ἐπεὶ σὺ προτέρα τὴν θέμιν ἀπέρριψας καὶ παρεῖδες. ἐὰν δὲ προὔλαβες, ἀντὶ τοῦ, φθάσασα τὴν θέμιν καὶ οὐκ ἐξεδίξω, ἕως τι κατὰ τὸ δίκαιον πράξῃς. χάριται καὶ προὔβαλες.

l. 823. Τί σῖγ' ἀφέρπεις] σῖγα ἐπιρρηματικῶς, ἀντὶ τοῦ σιωπηλῶς. τουτέστι, διὰ τί οὐδὲν ἀποκρίνῃ πρὸς τὸν Ὕλλον;

l. 824. Ξυνηγορεῖς] συνᾴδεις.

l. 825. Οὖρος ὀφθαλμῶν ἐμῶν] εἴθε οὖρος καλὸς ἐπιπνεύσοι αὐτῇ ἀπιούσῃ, ἵνα μηκέτι αὐτὴν ἴδοιμι. προπτικῶς δὲ τὸ οὖρος ὡς ἐπὶ ναὸς, ἀντὶ τοῦ οὐριοδρομείτω.

l. 827. Ὄγκον γὰρ ἄλλως ὀνόματος] τί γὰρ μάτην ἐπαιρόμεθα τῷ τῆς μητρὸς ὀνόματι, οὐδὲν ἄξιον αὐτῆς διαπραξαμένης ὧν ἡ φύσις καὶ ὁ θεσμὸς ἀπῄτει;

Τρέφειν] ἀντὶ τοῦ ἔχειν.

l. 831. Ἴδ' οἷ ὦ παῖδες] ὁ χορὸς πρὸς ἀλλήλας διαλέγεται περὶ τοῦ δεδομένου μαντείου τῷ Ἡρακλεῖ ἐν τῇ Δωδώνῃ, ὅτι νῦν ἀπέβη. τὸ δὲ οἷ ἀντὶ τοῦ οἵας. οἷ, ὁρᾶτε ὦ φίλαι οἵας ἡμῖν ἀθρόας συνέπεσε, καὶ εἰς οἷ κακὸν ἀπέβη τὸ ἔπος τὸ ἐκ τοῦ μαντείου πάλαι χρησθέν. προσέμιξε δὲ, ἀντὶ τοῦ προσετράπη ὀξέως.

l. 833. Τᾶς παλαιφάτου προνοίας] γράφεται παλαιφοίβου, ἵν' ᾖ, τῆς πάλαι μαντευσαμένης. φοιβᾶσθαι γὰρ τὸ μαντεύεσθαι.

l. 834. Ὅτ' ἔλακεν] ὅπερ ἐφθέγξατο, ἐπειδὰν ἐνιαυτὸς παρέλθοι, τότε διαδοχὴν γενέσθαι τῶν πόνων τῷ Ἡρακλεῖ τῷ Διὸς παιδί. ἀναδοχὰν δὲ, ἀνάπαυσιν, ἀνακωχὴν, διαδοχήν.

Τελεόμηνος ἐκφέροι] ὁ ἐνιαυτὸς ὁ τέλειον ἔχων τὸ δωδεκάμηνον. ὁμοίως δὲ καὶ ἄροτος ὁ ἐνιαυτὸς, ἀπὸ τοῦ ἅπαξ κατ' ἐνιαυτὸν ἀροῦν.

l. 836. Αὐτόπαιδι] γνησίῳ παιδί.

Καὶ τάδ' ὀρθῶς] ταῦτα δὲ τὰ χρησθέντα ἀσφαλῶς νῦν ἡμῖν ἀποβαίνει. τροπικῶς δὲ κατουρίζει, ἀντὶ τοῦ, ὥσπερ οὐρίῳ πνεύματι προσορμίζει ἡμῖν κατ' ὀρθὸν ἀνυόμενα.

l. 837. Κατουρίζει] προσπνεῖ.

l. 838. Πῶς γὰρ ἂν ὁ μὴ λεύσσων] πῶς γὰρ ὁ μηκέτι ὁρῶν τὸ φῶς, παρὰ Εὐρυσθέως κακοῖτο;

l. 841. Εἰ γάρ σφε κενταύρου] εἰ γὰρ αὐτὸν τὸν Ἡρακλέα τὸ αἷμα τὸ θανάσιμον τοῦ κενταύρου περιέχει, τῇ πλευρᾷ προστακέντος ἰοῦ, πῶς ἂν ἕτερον ἥλιον ἢ ταύτην ἴδοι;

l. 842. Χρίει δολοποιὸς] χρίει δὲ τὸ ἱμάτιον τῷ αἵματι ἡ ἀνάγκη, ὡς τῆς Δηϊανείρας μετὰ δόλου τεχνησαμένης τοῦτο. ἠνάγκασται γὰρ ὑπὸ ζήλου δι' οὗ ἤρα τὸν δόλον τεχνήσασθαι.

l. 844. Ὃν τίκτετο θάνατος] τοῦτον τὸν ἰὸν ἐγέννησεν ὁ αἰόλος δράκων, μᾶλλον δὲ ὁ θάνατος.

l. 846. Προστακεὶς φάσματι] προσκεκολλημένος τῷ ἰῷ τῆς ὕδρας. τοῦτο δὲ καθ' ἑαυτό. αἰτιατικὴν γὰρ ἐπιφέρει. ἄλλως Προσκεκολλημένος τῷ ἰῷ, ἢ τῷ ὀλεθρίῳ, παρὰ τὸ πεφονεῦσθαι τῷ φάσματι. τουτέστι, τῷ ἱματίῳ τῷ κεχρισμένῳ τῷ φαρμάκῳ τῆς ὕδρας, τουτέστι τῇ χολῇ.

l. 847. Μελαγχαίτα τ' ἄμμιγα] τοῦ δασυτρίχου. καὶ ἅμα τῷ φάσματι τῆς ὕδρας, καὶ τὰ κέντρα τοῦ Νέσσου αἰκίζει αὐτόν. δῆλον δ' ὅτι φόνια τὰ κέντρα τοῦ Νέσσου εἰσί. λέγει δὲ τὸ αἷμα αὐτοῦ τὸ συμμεμιγμένον τῇ χολῇ τῆς ὕδρας.

Pag. 447. l. 849. Φοίνια δολόμυθα] δολόμυθα κέντρα φησὶν ὅτι τοῖς δολίοις τοῦ Νέσσου λόγοις ἀπατηθεῖσα ταῦτα τετόλμηκεν. Ἄλλως. Φοίνια δολόμυθα. τὰ δόλια φάρμακα. καὶ γὰρ ἕτερά τινα ἐκέλευσεν αὐτῇ συμμίξαι

μίξαι τῷ αἵματι, ὡς ὄπισθεν εἶπεν.

l. 850. Επιζέσαντα] ἐπιχυθέντα, ἀναπαφλάσαντα ἀπὸ τῆς θέρμης τοῦ πυρός.

l. 851. Ων ἄδηλ' ἁ τλ.] ὧν τὴν βλάβην μεγάλην ὁρῶσα ἡ Δηϊάνειρα καὶ ταχεῖαν τοῖς οἴκοις συμβᾶσαν, αὐτὴν μὲν ἐξ ἀρχῆς αὕτη οὐ συνεῖδεν, ἐκ κατασκευῆς δὲ τῆς Νέσσου καὶ τῆς τούτου φωνῆς γενομένην, ὡς δῆθεν ἐπὶ τῷ διδάξαι αὐτῇ τὸν Ηρακλέα λίαν, ὀδύρεται καὶ στένει. Ἄλλως. Ων ἄδηλ' ἁ τλάμων. τῶν νεωστὶ δρωμένων, καὶ εἰς τὴν ἀμέλλητον βλάβην συμβάντων τοῖς οἴκοις. ἡ Δηϊάνειρα τὰ κακὰ μὲν ἐξ ἀρχῆς αὕτη οὐ συνεῖδεν, ἐπὶ τῷ διδάξαι τὸν Ηρακλέα. Αοκνον δὲ, τὴν οἰκίαν καὶ ἀμέλλητον, ἢ πολύοκνον. ὅ ἐστι πολύφοβον. κατ' ἐπίτασιν δὲ τὸ Α.

l. 853. Νέου ἀΐσσόντων] νεωστὶ προσβαλλόντων.

l. 854. Οὔτι προσέβαλεν] οὐ συνῆκεν ἀπὸ τοῦ Νέσσου.

Τάδ' ἐπ' ἀλλόθρόου] ἀλλοφώνου, ὅτι ἀπὸ τῆς Νέσσου φωνῆς γέγονεν ἡ καθ' Ηρακλέους συμφορά. ἢ τῆς ἄλλα εἰπούσης, καὶ μὴ τὰ ἀληθῆ. ἢ ἀλλοφώνου, ὡς ἠλλαγμένην τοῦ Νέσσου φωνὴν ἔχοντος.

l. 855. Ολεθρίαις ξυναλλαγαῖς] ἢ ὀλεθρίαις καὶ ἐπιβλαβέσι φιλίαις, ἢ ἐπεὶ ἀντὶ τοῦ ἰδίου θανάτου ὁ Νέσσος ἀντήλλαξεν αὐτῇ τὸ αἷμα. ἢ ὅτι ὁ μὲν Νέσσος εἶπεν αὐτῇ πόθου καὶ διδαχῆς ἐργαστήριον εἶναι τὸ φάρμακον, γέγονε δὲ ὄλεθρος Ηρακλέους.

l. 856. Ηπου ὀλοὰ στένει] ὀλοὰ ἡ δυστυχής, ἢ ἡ τοῦ ὀλέσθαι ἀξία. ὄντως δὲ ἡ ἀθλία καταστάζει καὶ διαβρέχει πολλῶν δακρύων ἀφρόν. ἐμφατικὸν δὲ τὸ ἄχνα διὰ τὸ πλῆθος. χλωρὰν οἱονεὶ ἄχναν, τὸν νεαρὸν ἀφρόν.

l. 857. Ηπου ἀδινῶν] ἀθρόων, ἢ πολυθρηνήτων.

l. 858. Δακρύων ἄχναν] περιφραστικῶς τὰ δάκρυα.

l. 859. Α δ' ἐρχομένα μοῖρα] ἡ προσδοκωμένη κακομοιρία τοῦ Ηρακλέους ἐμφαίνει μεγάλην ἑτέραν ἄτην καὶ βλάβην. προσδοκῶσι δὲ ὅτι ἀπολλυμένου Ηρακλέους αὐτόχειρ ἑαυτῆς γενήσεται.

Α δ' ἐρχομένα μοῖρα προφαίνει δολίαν] δόλῳ γὰρ αὐτὴν καὶ λάθρα ἀναιρήσει.

l. 862. Ερρωγεν παγὰ δακρύων] ἀντὶ τοῦ, πάρεστιν ἡμῖν δακρύειν ὡς ἀπὸ πηγῆς κρουνηδόν. ἐκπέπταται γὰρ τὸ κακὸν, καὶ πανταχοῦ διαβέβηται ἡ κατὰ τὸν Ηρακλέα συμφορά.

l. 863. Ω πόποι] φεῦ φεῦ, κακὴ φήμη γέγονε τῷ Ηρακλεῖ, οἵα οὐδέποτε πολεμίοις ἀνοίκτιστον συνέπεσεν ἐπῆλθεν. τὸ γὰρ οὔπω ἀντὶ τοῦ οὐχί. ἢ οὕτως· οἵα κακὴ φήμη οὐδέποτε ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν, συνέβη τῷ Ηρακλεῖ, τοῦτο ἀπὸ τῶν ἰδίων αὐτῷ γεγένηται.

l. 865. Ατίμολε πάθος] ἀντὶ τοῦ ἐπομόλοι. οἷα οὐδέποτε ἀπὸ τῶν πολεμίων γένοιτο.

l. 866. Ιὼ κελαινὰ λόγχα] κελαινὴν εἶπε τὴν λόγχην διὰ τὸν ἐξ αὐτῆς ἀποτελούμενον θάνατον. μέλας δὲ ὁ θάνατος. δυσφορεῖ δὲ ἐπὶ τῷ αἰχμάλωτον εἰλῆφθαι τὴν Ιόλην. διὰ γὰρ ταύτην ἡ συμφορά. λόγχη δὲ δορὸς, περιφραστικῶς ἡ λόγχη. πρόμαχου δὲ, τοῦ προβεβλημένου. τὸ δὲ λόγχα πρὸς τὸ αἰτιατ. ὁ δὲ λόγος, ὦ θανατοποιὲ λόγχη, ἥτις τότε ἀνελοῦσα τὸν Εὔρυτον, ἐνταῦθα τὴν Ιόλην ἀπέπεμψας καὶ ἤγαγες ἐκ τῆς ὑψηλῆς Οἰχαλίας· ὡς εἴθε μή ποτε. τουτέστι, φεῦ τῆς λόγχης ἐκείνης ἐν ᾗ ἐπόρθησε τὴν Οἰχαλίαν ὁ Ηρακλῆς, ἵνα ἐνέγκῃ τὴν Ιόλην. διὰ γὰρ ταύτην ἡ συμφορὰ ἐγένετο. τὸ δὲ ἄρθρον τῇ λόγχῃ συναπτέον, ἥ τις λόγχη.

Προμάχου δορὸς] τὸ προμάχου ἐπὶ τοῦ Ηρακλέους ληπτέον οἷα τοῦ πρὸ πάντων μαχομένου. τὸ νύμφαν δὲ συναπτέον τῷ τάνδε.

l. 867. Α τότε θοὰν νύμφαν] ἀντὶ τοῦ θοῶς. τινὲς δὲ τὴν ταχέως νυμφευθεῖσαν.

l. 868. Απ' αἰπεινᾶς] ἀπὸ τῆς ἐν ὕψει κειμένης.

l. 869. Αἰχμᾷ] νόμῳ πολέμου.

l. 870. Α δ' ἀμφίπολος Κύπρις] ἡ περὶ ταῦτα στρεφομένη Κύπρις, ἤγουν ἡ ταῦτα οἰκονομοῦσα καὶ ὑπηρετησαμένη τῷ Ηρακλεῖ πρὸς τὸν ἔρωτα. ὁ νοῦς, ἡ δὲ Κύπρις ἄρα ἡ ἄναυδος σιωπωμένη, φανερῶς ἦν πάντων τούτων ἐργάτις, εἰς ἔρωτα Ιόλης βαλοῦσα τὸν Ηρακλέα.

l. 872. Πράκτωρ] πρακτική.

l. 873. Πότερον ἐγὼ μάταιος] ὁ χορὸς τῆς τροφοῦ ἀκούσας θρηνούσης ἐπὶ τῷ θανάτῳ ἤτοι τῇ ἀναιρέσει τῆς Δηϊανείρας, φησὶ τοῦτο. ἄρα ἀναίσθητός εἰμι ἢ κατακούω θρήνου τινός.

l. 876. Οὐκ ἄσημον, ἀλλὰ δυςυχῆ] οὐ μικρὸν, ἀλλὰ μέγαν καὶ ἐξάκουστον. τοῦτο δὲ ὡς ἠθημένη μείζονος βοῆς.

l. 877. Καί τι καινίζει στέγη] ἔοικέ τι νεώτερον ἔχειν ὁ οἶκος.

l. 878. Ξυνίες δὲ] ἀλλήλαις παρακελεύονται αἱ ἀπὸ τοῦ χοροῦ. Ἄλλως. ξυνίες δὲ, ἀντὶ τοῦ τοῦσδε ἄκουσον. παρὰ τὸ ἴδιος γὰρ κατὰ συγγνωμὴν προσέθη

Pag. 449 l. 882. Τὸ πόμπιμον] τὸ πεμφθὲν. λέγει δὲ τὸν χιτῶνα.

l. 884. Βέβηκε Δηϊάνειρα] εἰς ᾅδου. οὐ τοῖς ποσὶ βεβηκυῖα. τὸ γὰρ σῶμα οὐκ ἄπεισιν εἰς ᾅδου.

l. 886. Οὐ δήπου θ' ὡς θανοῦσα] κατ' ἐρώτησιν. οὐχὶ ὡς θανοῦσα; βέβηκε δὲ, ἐπεὶ καὶ ζῶντας δεῖ πω πορευθῆναι τινά.

l. 891. Σχετλιώτατα] σχετλιώτατα ἦλθε πρὸς τὴν ἀναίρεσιν. τουτέστιν, ὡς ἄν τις ἰδὼν ἢ ἀκούσας σχετλιάσειε τὴν πρᾶξιν.

l. 892. Εἰπὲ τῷ μόρῳ] τίνι θανάτῳ συνέπεσεν, ἀντὶ τοῦ, τίνι τρόπῳ ἐτελεύτησεν.

l. 893. Αὐτὴν διηΐστωσεν] αὐτὴ ἑαυτὴν ἠφάνισεν. ἀντὶ τοῦ, ἀφανῆ ἀπὸ τοῦ βίου ἐποίησεν.

l. 894. Τίς θυμὸς, ἢ τίνες νόσοι] τίνι θυμῷ χρησαμένη ἑαυτὴν ἀνεῖλεν; ἢ τίς θυμὸς (φησὶν) ἀνεῖλε τὴν Δηϊάνειραν.

l. 895. Τάνδ' αἰχμᾷ βέλεος κακοῦ] περίφρασις, τὸ βέλος. βέλος δὲ εἶπε τὴν Δηϊάνειραν, ὅτι τρόπον βέλους ἀνεῖλεν ἑαυτήν. ἢ, ἥτις ὡς βέλος ἰοβόλον, μέγα κακὸν προσετρίψατο τῷ Ἡρακλεῖ, μόνη τὸν θάνατον ἀνύσασα.

l. 897. Πρὸς θανάτῳ θάνατον] τὸν ἑαυτῆς πρὸς τῷ τοῦ Ἡρακλέους.

l. 900. Ἐπεῖδες ὦ ματαία] τεθέασαι τὴν ἐκείνης τόλμαν. ἐκαρτέρησας ἰδεῖν τὴν ὠμότητα. οὕτως γὰρ εἶπε τὴν ὕβριν, καὶ νῦν δὲ τὸ ματαία κατὰ ἀντίφρασιν ἀντὶ τοῦ ὦ μακαρία. καὶ Ὅμηρος γὰρ τὸ μάταιον μάλιον καλεῖ. Οὐ μέντοι μάλιος εἰρύσεται αὐτός.

l. 901. Πῶς; φέρ' εἰπέ] ἀντὶ τοῦ, τίνα θυμὸν εἶχε τότε;

l. 903. Χειροποιεῖται τάδε] ταῦτα τῇ χειρὶ ἑαυτῆς διεπράξατο.

l. 904. Τί φωνεῖς] ἀντὶ τοῦ, ἄπιστα λέγεις.

l. 906. Ἀνέορτος ἅδε] ὁ νεωστὶ ἐνταῦθα ὁρμήσασα Ἰόλη. ἀνέορτος δὲ ἀντὶ τοῦ ἡ αἰσχρὰ καὶ ἀπρεπής.

l. 909. Τίς χεὶρ γυναικεία κτίσαι] κατασκευάσαι καὶ ποιῆσαι. καλῶς δὲ ὡς ἐπὶ μεγάλῳ τολμήματι εἶπε τὴν λέξιν. οὕτως ἀκριβῶς διηγήσομαί σοι τὸ πρᾶγμα ὡς πεισθῆναί σε ὅτι ἀληθῆ λέγω.

l. 912. Εἰδε κοῖλα δέμνια] γράφεται κοινά. ἢ τὰ τοῦ θανάτου, ἢ τὰ αὐτῆς καὶ τοῦ Ἡρακλέους.

l. 913. Στορνύουθ' ὅπως] τὸν Ὕλλον στορνύοντα.

l. 916. Κλαῖε δ' ὀργάνων ὅτου] ἢ τῶν ἱστουργικῶν, ἢ τῶν ἐργαλείων οἷς τὸν πέπλον ἔχρισεν. Ἄλλως. ἥπτετο τινὸς ἐργαλείου ἂν εἴωθε μεταχειρίζεσθαι, συνόντος αὐτῇ τοῦ Ἡρακλέους, (οἷον, ἱστοῦ, ἢ τινος, τοιούτου) καὶ ὠδύρετο ὡς λοιπὸν καταλειπομένου αὐτά. ἱστοῦ δὲ ἴσως ἐφήπτετο, διὰ τὸν κατασκευασθέντα πέπλον ἐπὶ συμφοραῖς.

l. 918 Ἄλλῃ δὲ κἄλλῃ] ἀντὶ τοῦ τῇδε κἀκεῖσε.

Pag. 451. l. 921. Καὶ τὰς ἄπαιδας] ἄπαιδας λέγει ἐπεὶ μηκέτι ἔμελλε παῖδας τίκτειν ἤτοι χρήσιμοι συνουσίας δὲ, ὅτι τὸ λοιποῦ οὐ γενήσονται συνουσίαι πρὸς τὸν Ἡρακλέα εἰς παιδοποιΐαν.

Οὐσίας] κοίτας, συνουσίας.

l. 924. Ἐπισκιασμένη] περικεκαλυμμένη.

l. 925. Φρουρὸν] ἐφύλαττον.

l. 926. Στρωτὰ βάλλουσαν φάρη] ἔνθα συνεκάθευδε τῷ Ἡρακλεῖ. ἄλλο γὰρ ἦν ὅπερ ἐστόρεσεν ὁ Ὕλλος.

l. 927. Ἐπενθορῦσ' ἄνω] ἐνδησαμένη ἄνω εἰς τὴν κλίνην.

l. 932. Εὐνήστρειαν] ἀναζομένην, κοιμωμένην.

l. 935. Πρὺκειτο μαστῶν] πρὸς τῷ στήθει γὰρ ἐπερόνωντο αἱ γυναῖκες.

Ἐκ δ' ἐλώπισεν] ἐγύμνωσεν, ἐξέδυσεν. λῶπος γὰρ τὸ ἱμάτιον.

l. 938. Τῷ παιδὶ φράζω] τῷ Ὕλλῳ τῷ παιδὶ τῆς τοιαῦτα τολμώσης.

l. 939. Κἀν τῷ] καὶ ἐν τούτῳ. ἐν ὅσῳ (φησὶ) διατρέχομεν πρὸς τὸν Ὕλλον, εἶτα πάλιν πρὸς τὴν Δηϊάνειραν, ἔφθασεν ἑαυτὴν ἀνῃρηκυῖα.

l. 941. Πλευρὰν ὑφ' ἧπαρ] περὶ τὸ ἧπαρ φρένες τετάχαται. Ὅμηρος, — ὅθι τε φρένες ἧπαρ ἔχουσιν.

l. 942. Ἔγνω γὰρ τάλας] ἔγνω γὰρ κατὰ ποῖον τρόπον τοῦτο ἐποίησεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, συνεῖδεν γὰρ ὡς ὀργισθεῖσα ἐπὶ τῷ

 ἡτα-

ἠπατῆσθαι παρὰ τοῦ Νέσσου, τὸ ἔργον τοῦτο διεπράξατο.

l. 947. Ἀμφὶ νιν] περὶ αὐτὴν.

l. 948. Π... ἐκεῖθεν πλευρὰν παρεὶς] ἐκλείνας ἑαυτὸν ἐπὶ πλευρὰν, ἢ προσκολλήσας ἐκείνῃ, ὠδύρετο ὅτι αὐτὴν ματαίως ἢ πεισατο, ὡς ἀνοήτως ἀποστείλασαν αὐτῷ τὸν χιτῶνα.

l. 953. Ὥστ' εἴ τις δύο ἢ πλείους] τοιούτων ὄντων τῶν ἀνθρωπίνων ἤγουν ἀδήλων, ἀνόητοί εἰσιν οἱ λογιζόμενοι δύο ἢ πλείους ἡμέρας. ἢ οἱ προσδοκῶντες καθ' ἑκάστην ἡμέραν τὸν θάνατον. πολλάκις γὰρ λύπῃ τινὶ ἢ δυσχρίᾳ περιπεσόντες, ἑαυτοῖς ὑπεξάγουσι τοῦ βίου παραχρῆμα ἢ ὑπομένουσι τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέραν, ὡς καὶ ἡ Δηϊάνειρα.

l. 957. Πότερ' ἂν πότερα] ποῖα (φησὶ) εἶναι τὰ κατὰ τὸν Ἡρακλέα, ἢ τὰ κατὰ τὴν Δηϊάνειραν; ποῖα χαλεπώτερα ἢ φοβερώτερα δεινότητος; ἢ ποῖα τελείως πικρότερα τοῦ δέοντος δυσκατάληπτά ἐστιν, ἰσομεγέθη ὄντα;

Pag. 453. l. 960. Τάδε μὲν ἔχομεν] τὰ μὲν κατὰ τὴν Δηϊάνειραν αὐταῖς ὄψεσιν ἔξεστι θεωρεῖν ἐν τῷ οἴκῳ· τάδε χρὴ τὸν Ἡρακλέα ἐκδέχομεν.

l. 962. Κοινά δ' ἔχειν τι ἢ μέλλειν] κοινὰ δέ ἐστι τὰ ἀμφοτέρων κακά· ἢ τὰ μὲν ἔχομεν τὰ δὲ μέλλομεν ἕξειν. ἴσον δέ ἐστι τὸ ἔχειν κακὰ ἢ τὸ προσδοκᾶν.

l. 963. Εἴθ' ἀνεμόεσσά τις] ἀνεμόεσσα αὔρα, περιφανὴς ἄνεμος. ἔπνευσε, οὖρος.

l. 964. Ἑστιῶτις] κατοικίδιος. ὁ δὲ νοῦς, εἴθε ὡς ἴσχυσα πνεῦσαί ἄνεμος οὔριος ἐπὶ τῆς οἰκίας, ἵνα με λαβὼν ταύτης ἀπαγάγῃ τῆς ἑστίας ἢ ἀποχωρίσῃ ὅπως μὴ παραχρῆμα ἀποθάνω θεασαμένη τὸν Ἡρακλέα κακῶς διακείμενον. τοῦτο δὲ λέγει ὡς μὴ καρτερήσουσα ἰδεῖν τὰς συμφοράς.

l. 965. Ἤ τις μ' ἀποικίσειεν] ἀποχωρίσειεν ἀπὸ τούτων τῶν τόπων.

l. 970. Δυσαπαλλάκτοις] δυσιάτοις.

l. 971. Χωρεῖν πρὸ δόμων λέγουσι] λέγουσι παμμέγεθές τι κακὸν πλησίον τῆς οἰκίας χωρεῖν, δυσιάτως ὀδυνώμενος ἡμῖν ἐφοικούμενον.

l. 979. Προύκλαιον ὀξύφωνος] ἀντὶ τοῦ προεκλαίεσσεν. ὁ χορὸς αἰσθάνεται τοῦ Ἡρακλέους πλησίον φερομένου ἢ πλήθους θρηνούντων ἢ ἐπακολουθούντων αὐτῷ.

l. 980. Ξένων γὰρ ἐξόμιλος] ἐκ τῆς βαδίσεως συνῆκαν τὸ φαινόμενον ἄθρισμα ξένων ἀνδρῶν εἶναι. ἔστι, βάδισις ξένων ἀνδρῶν ἐστι, καὶ ἄλλου πλήθους συνήσεως.

l. 981. Πᾷ δ' αὖ φορεῖ νιν] πῶς ὁρᾷ ἢ φέρει αὐτὸν ὁ ὅμιλος; ὡς γὰρ ὑπὲρ φίλου κηδόμενον ἄψοφος φέρει τὴν βάσιν.

l. 983. Ἀναυδος] μηδὲ φωνὴν προΐεσθαι δυνάμενος.

l. 984. Τί χρὴ θανόντα νιν] τί (φησὶ) δεῖ κρῖναι περὶ αὐτοῦ, ἢ τί ἄν τις διεξάσῃ ποτερον τέθνηκεν, ἢ ὕπνῳ βεβαπτισται;

l. 986. Ὦ μοι ἐγὼ σοῦ πάτερ] ὁ Ὕλλος ὑπαντήσας τῷ πατρὶ θρηνεῖ.

l. 988. Μήσομαι] τεχνάσομαι, μηχανήσομαι ὅπως σωθείης.

l. 989. Σῖγα τέκνον] χάριν τῆς ἀκολουθῶν τοῦ Ἡρακλεῖ ἀπὸ Εὐβοίας, πρὸς τὸν Ὕλλον φησὶ, μὴ ἀνεγείρῃς αὐτόν. τοῦτο γὰρ αἴτιον ὀδύνης τοῖς κάμνουσιν.

l. 990. Ἀγρίαν ὀδύνην πατρὸς ὠμόφρονος] ἐκ τῆς ὀδυνῶν ἠγριωμένην.

l. 991. Ζῇ γὰρ προπετής] προπετὴς, εἰς τὸν θάνατον προνενευκὼς ἢ παρειμένος ἢ εἰς τὴν γῆν πεσών, ἢ ἐπὶ πρόσωπον κειμένος, ἢ καὶ μόνιμος.

l. 994. Τὸν ὕπνῳ κάτοχον] τὸν μονιάδη.

l. 997. Ἀλλ' ἐπί μοι μελέῳ] ἀλλ' ἐν θυσίᾳ μοι τῷ μελέῳ ἢ φίλῳ διὰ τὸ ἄπλετον βάρος. ἐν ἐπιθυμίᾳ (φησὶν) ἔχω τὸ βάρος, ἢ σιωπᾶν οὐ δύναμαι.

Pag. 455. l. 993. Ὦ Ζεῦ ποῖ γᾶς ἥκω] Ἡρακλῆς ταῦτα φησὶν ὡς ἐξαναστὰς ἢ ἀγνοῶν τοῦ μετενεχθῆναι.

l. 996. Βρύκει] ἐσθίει με ἡ νόσος, ἀναλίσκει.

l. 997. Ἆρ' ἐξῄδεις ὅσον] πρὸς Ὕλλον λέγει. ἆρα, φησὶν; ὅσον ἦν κέρδος τὸ σιωπᾶν, ἔγνως, ἢ μὴ διασκεδάσαι ἀπ' αὐτοῦ τὸν ὕπνον;

l. 1000. Οὐ γὰρ ἔχω πῶς ἄν] ἀδυνάτως ἔχω καρτερεῖν ἐπὶ τηλικούτῳ κακῷ.

l. 1002. Ὦ Κηναία κρηπὶς] τὸ ἔδαφος. περιφραστικῶς δὲ, ἀντὶ τοῦ ὦ Κήναιον. μέμφεται δὲ τῷ τόπῳ ὅτι ὡς ἐπὶ αἰσίοις αὐτοῦ γέγονε τὰ ἐκεῖ θύματα ἱεροῖς (φησὶ) χάριν ἀπὸ τῶν θυμάτων διεπράξω;

l. 1003. Οἵαν νῦν ἀνθ' οἵων θυμάτων] οἵαν μοι (φησὶ) προσετρίψω

βλάβην

βλάβlω ὦ Ζεῦ, τlὼ ἐν μανίαις ἀκμάζουσαν. λέγει δὲ ταῦτα ἀφορῶν εἰς τὸ ἑαυτοῦ σῶμα.

l. 1008. Ὠφελον ὄασοις τόδ' ἀκήλητον] ἀνίατον, ἀκαταπαυστον, ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ ὤφελον.

l. 1009. Καταδερχθῆναι] θεωρῆσαι, ἰδεῖν τlὼ ἀκμlὼ τῆς μανίας.

l. 1010. Τίς γὰρ ἀοιδὸς] τίς (φησὶν) ἐπῳδὸς ἢ ἰατρὸς διὰ χειρῶν τlὼ τέχνlω τῆς ἰατρικῆς ἐνδεικνύμενος θεραπεύσει τὸ πάθος μου, εἰ μὴ ὁ Ζεὺς βούλοιτο;

l. 1013. Θαῦμ' ἂν πόῤῥωθεν] ἤδη σαφὲν, καὶ εἰ μακρόθεν μεταπέμψοιτό τις τὸν θεραπεύσοντα, θαυμαστὸν μεταπεμψαμένων ὑμῶν.

l. 1014. Δύσμορον] γράφεται ὕστατον.

Εὐνάσαι] ἢ τὸ καθευδῆσαι, ἢ τὸ ἀποθανεῖν.

l. 1016. Πᾷ μου ψαύεις;] ὡς ἐφαπτομένου αὐτοῦ τοῦ παιδὸς, ἐπεὶ τοῦ γνῶναι πῶς ἔχει τοῦ σώματι. ἢ πᾷ ψαύεις, ἀντὶ τοῦ ποῖ ψηλαφῶν καὶ μεταφέρων, τῇδε κἀκεῖσε τὸ σῶμά μου.

Ποῖ κλίνεις] ποῦ προσάγεις τὰς χεῖρας;

l. 1018. Ἀντίτροφας] ὅτι ἂν ἡσυχάσῃ τοῦ κακοῦ τούτου, πάλιν Κινήσας ἀνέτρεψας. δηλ, ὅτι ἂν τὴν ἡδονὴν ποιήσῃ, τοῦτο διήγειρας.

Τοῦτό τοι] τὸ κινηθlῶαι ὑπὸ σοῦ, κατήψατό μου.

l. 1019. Ηδ' αὖ ἕρπει] ἡ νόσος (φησὶ) πάλιν ἐπίκειται.

Πόθεν ἐσ' ὦ πάντων Ἑλλάνων] οὐ πρὸς σὲ φέροντας αὐτὸν φησὶν, ἀλλὰ καθόλου πρὸς πάντας σοῦ ὑφηγηθέντας περὶ lὼ ὑπ' αὐτοῦ. ποῦ (φησὶν) ἄρα ἐσὲ ὦ πάντων Ἑλλlώων ἀδικώτατοι (τουτέστιν ἀχαριςότατοι) οὓς ἐγὼ πῆ μὲν κατὰ θάλατlαν, πῆ δὲ κατὰ γlῶ ἴσωζον· καὶ πάντα τόπον καθαίρων ὑπὲρ σωτηρίας ὑμῶν, ἐχθὺς θανάτου ἐρχόμlω τlὼ δὲ ἐκ τόπου θέσιν εἶπεν ἀντὶ τῆς ἐν τόπῳ. ὡς τὸ χερσόθεν δὲ οἱ ἦλθεν Ἀθlώη, ἀντὶ τοῦ χερσόν.

l. 1022. Ὠλεκόμαν ὁ τάλας] ἐχόμενον, καὶ ἐχθὺς θανάτου ἐρχόμlω.

Καὶ νυῶ ἐπὶ τῷδε νοσοιῶτι] δεικτικῶς, ἀντὶ τοῦ ἐμοί. καὶ νυῶ (φησὶν) οὐδεὶς ἐκείνων ἐπ' ἐμοὶ νοσοιῶτι.

l. 1023. Ου πῦρ, οὐκ ἔγχος] λείπει προσαγαγών, δηλ, οὐ πῦρ, οὐ ξίφος σωτήριον προσαγαγὼν, ἀπαλλάξει με τοῦ ζῆν.

l. 1024. Οὐδ' ἀπαράξαι] οὐδεὶς ἐκείνων (φησὶν) βούλεται ἐλθεῖν τlὼ κεφαλlὼ μ' ἀποτεμεῖν, καὶ ἐλευθερῶσαι τοῦ μοχθηροῦ βίου.

l. 1027. Τοὔργον τόδε] τὸ βοηθῆσαι ἢ βαςάξαι τὸν Ἡρακλέα μεῖζόν ἐςιν ἢ κατ' ἐμὲ ἀνήκει δὲ, ἀντὶ τοῦ ὁρμᾶ. ὥρμηται μεῖζον (φησὶν) ἢ κατὰ τlὼ ἐμlὼ δύναμιν. τοὔργον δὲ τlὼ νόσον φησίν.

l. 1027. Ω παῖ τοῦδ' ἀνδρὸς] εἰς τῶν γερόντων, ἀκολουθῶν ἐξ Εὐβοίας τῷ Ἡρακλεῖ, πρὸς τὸν Ὕλλον τοῦτό φησιν.

l. 1028. Σὺ δὲ σύλλαβε] σὺ γὰρ νέος εἶ, καὶ ὀξύτερόν σοι τὸ ὄμμα πρὸς τὸ σώζειν τὸν πατέρα μᾶλλον ἢ δι' ἐμοῦ.

l. 1029. Ψαύειν μὲν ἔγωγε] εἰ τὸ καταχεῖν αὐτὸν ἐᾶται, ἰδοὺ ἐφάπτομαι αὐτοῦ. ἴσθι δὲ (φησὶν) ὅτι τlὼ λαθίπονον ἴασιν τῶν ὀδυνῶν τοῦ βίου ὅτε διὰ ςόματος, οὔτε ἔξωθεν προσάπτειν δύναμαι. οὐκ οἶδα γάρ· τοιαῦτα γὰρ ἀλγήματα δίδωσιν ὁ Ζεύς.

l. 1030. Οὔτ' ἔνδοθεν, οὔτε θύραζε] οὔτε ἀπ' αὐτοῦ, οὔτε ἀπό τινος τῶν ξένων δύναμαι ἐξαιρῆσαι.

Pag. 457. l. 1033. Ω παῖ παῖ] αἰσθάνεται τῆς τοῦ παιδὸς φωνῆς ὁ Ἡρακλῆς.

l. 1037. Θρώσκει] ἀναζωπυρεῖται.

l. 1038. Δειλαία] δειλοποιός.

l. 1039. Ἀποτίβατος] ἀπροσπέλαςος.

l. 1040. Ιὼ Παλλὰς] ἐπικαλεῖται τlὼ Ἀθlώαν εἰς βοήθειαν.

l. 1041. Ιὼ παῖ] κἂν σύ ὦ παῖ τὸν φύσαντα οἰκτείρας, ἐπίσπασαι μοι ξίφος ἀνεμέσητον, ἐφ' ᾧ οὐδεὶς σε μέμψεται ὡς πατροκτόνον.

l. 1044. Ωμ' ἐχόλωσε] γράφεται ἐχώλωσεν. δηλ, χολῇ ἔχρισε τὸν χιτῶνα.

l. 1046. Αν ὧδ' ἐπίδοιμι] lὼ ἴδοιμι τοῦ αὐτοῦ νοσήματι περιπεσοῦσαν.

l. 1048. Ω Διὸς αὐθαίμων] ὦ τοῦ Διὸς ἀδελφὲ Ἀΐδωνεῦ.

l. 1060. Οὐθ' ὁ ςυγνὸς] ςυγνοποιὸς διὰ τὰς τῶν ἄθλων προςάξεις.

l. 1063. Ἀμφίβληςρον] τὸν χιτῶνα ὡς ἀμφίβληςρον.

l. 1064. Προςμαχθὲν] προσκολληθὲν.

l. 1065. Ἀρτηρίας] τὰς φλέβας.

l. 1066. Ροφεῖ] ἐκπίνει.

Ἐκ

Ἐκ δὲ χλωρὸν] νέον, ἢ νεκρόν.

l. 1068. Ἀφράστῳ τῇδε] ἀπροσδοκήτῳ, ἀνεννοήτῳ, ἢ ἀλέκτῳ. ἢ, περὶ ἧς οὐκ ἔχει τὶς φράσασθαι πῶς εἴη τὴν φύσιν.

l. 1069. Λόγχῃ πεδιὰς] ἡ ἐν πεζομαχίᾳ. θέλει γὰρ εἰπεῖν ὅτι οὔτε παραταττόμενος ἐπὶ πρὸς Λαομέδοντα οὔτε πρὸς Αὐγείαν, ἢ Κενταύρους. Ἄλλως.

Λόγχη πεδιὰς] ἡ ἐν τῷ πεδίῳ βαδιζομένη ἢ ἐπεὶ ἐν τῷ Θεσσαλικῷ πεδίῳ ἐμαχέσατο πρὸς κενταύρους.

l. 1070. Θηρεῖος βία] λέοντος, ὕδρας, κερβέρου καὶ λοιπῶν.

l. 1071. Οὔτ' ἄγλωσσος] κακόγλωσσος, βάρβαρος. ἢ ἀλλόγλωσσος.

Pag. 459. l. 1070. Οὐκ ἀνδρὸς φύσιν] λείπει ἔχουσα.

l. 1072. Ὦ παῖ] ὦ Ὕλλε, δεῖξον τοῖς ἔργοις ὅτι ἀληθῶς ἐξ Ἡρακλέους ἔχεις τὸ γένος. καὶ μὴ μου προκρίνῃς τὴν Δηϊάνειραν. ἀλλὰ ταῖς σαῖς χερσὶ τῆς οἰκίας αὐτὴν ἔξαγε καὶ παράδος μοι· ταῦτα δὲ, ἀγνοῶν ὅτι τέθνηκε, λέγει.

l. 1075. Ὡς εἰδῶ σάφα] ἵνα μάθω πότερον ὑπὲρ ἐμοῦ νοσοῦντος λυπῇ, ὅταν ἴδῃς τὸ σῶμα τῆς Δηϊανείρας παρ' ἐμοῦ βλαπτόμενον καὶ δικαίως καταπονούμενον.

l. 1079. Ὅστις, ὥστε παρθένος] Ὅμηρος, —ἠΰτε κούρη Νηπίη, ἥθ' ἅμα μητρὶ θέουσ' ἀνελέσθαι ἀνώγει.

l. 1082. Ἀλλ' ἀστένακτος αἰὲν ἑσπόμην κακοῖς] ἤγουν, ὑπέφερον πᾶν κακόν.

l. 1083. Νῦν δ' ἐκ τοιούτου] ἐξ ἰσχυροῦ γέγονα ἀσθενής. ἢ ἀπὸ τοιούτου κακοῦ.

l. 1087. Ἰδοὺ, θεᾶσθε] ὁ λόγος ἐστὶ πρὸς τοὺς περιεστῶτας.

l. 1089. Αἲ, αἲ] ὀδυνώμενος ἀναβοᾷ.

l. 1090. Ἔθαλψεν ἄτης] πάλιν ἐξεπύρωσέ με ὁ τῆς νόσου σπασμός.

l. 1891. Οὐδ' ἀγύμναστόν μ'] οὐκ ὀδύνης ἀπείρατον, οὐκ ἄνευ τῶν ὀδυνῶν. ἀντὶ τοῦ οὐκ ἐνδίδωσί μοι.

l. 1094. Ἐγκατάσκηψον βέλος] τόξευσον κατ' ἐμοῦ τὸν κεραυνόν.

l. 1095. Δαίνυται] ἐσθίει με, ἡ νόσος δηλονότι. τὸ δὲ, ὦ πάτερ κεραυνοῦ, ἀντὶ τοῦ, ὦ κεραυνὲ, ἔλθε μοι λάβοις.

l. 1096. Ὦ χεῖρες χεῖρες] ὀδυρόμενος εἰς ἓν ἕκαστον τῶν αὐτοῦ μελῶν, δυσφορεῖ, ὅτι ἀφ' οἵων ἐπὶ γέγονεν αὐτῷ τὸ σῶμα. ἀριθμεῖ δὲ τοὺς ἄθλους οὓς Εὐρυσθεῖ τετέλεκεν.

l. 1098. Ὑμεῖς ἐκεῖνοι δὴ] ἆρα ὑμεῖς ἐστὲ οἱ τὸν Νεμεαῖον χειρωσάμενοι λέοντα, τὸν τὴν Νεμέαν λυμαινόμενον.

l. 1100. Λέοντ', ἄπλατον θρέμμα] ἀπρόσιτον, ἀπροσήγορον καὶ ἀναγόρευτον, ἀδιήγητον. ἢ φαῦλον, καὶ μεμισημένον, ὃ οὐκ ἄν τις προσφθέγξαιτο.

l. 1102. Διφυῆ τ' ἄμικτον] τὸν τῶν κενταύρων, ἀπροσπέλαστον, ᾧ οὐκ ἔστι συμμίξαι καὶ συμβαλεῖν.

l. 1103. Ὑπείροχον βίαν] ὑπερέχοντα κατὰ τὴν δύναμιν. ὑβριστὴν δὲ μάχιμον, ἄμικτον, ἢ ἄφρονα, διὰ τὸν Νέσσον, καὶ τὸν Πειρίθου γάμον.

l. 1105. Ἅιδου τρίκρανον σκύλακ'] τὸν κέρβερον, ὃν Ἡσίοδος πεντηκοντακέφαλόν φησιν εἶναι. ἐντεῦθεν δὲ τρικέφαλον.

l. 1106. Τόν τε χρυσέων δράκοντα] φασὶ τὸν Ἄτλαντα τῷ Ἡρακλεῖ κεκομικέναι τὰ μῆλα. ὅτε καὶ αὐτὸς διαδεξάμενος τὸν οὐρανὸν ἐβάστασεν.

l. 1107. Ἐπ' ἐσχάτοις τόποις] τοῖς τῆς Λιβύης.

l. 1108. Ἐγευσάμην] ἐπειράθην, πεῖραν ἔσχον.

l. 1110. Ἄναρθρος] οὐκ ἔχων τὰ ἄρθρα τῶν μελῶν, διὰ τὸ σεσῆφθαι αὐτά. κατερρακωμένος δὲ, τὰς σάρκας σαπείς, καὶ ἔχων αὐτὰς κρεμαμένας ὡς ῥάκη.

l. 1111. Τυφλῆς ὑπ' ἄτης] ὑπὸ νόσου ἀφανοῦς καὶ ἀκαταλήπτου, ἣν οὐκ ἔστιν ἰδεῖν.

Pag. 461. l. 1115. Κἂν τὸ μηδὲν ὦ, κἂν μηδὲν ἕρπω] ἀντὶ τοῦ, ὦ παρόντες, κἂν μηδὲν ἕρπων, καὶ οὕτως ἔχων, καὶ οὕτω διακείμενος.

l. 1120. Εἰ σφαλήσεται] εἰ ἀποτεύξεται τούτου.

l. 1122. Σιγὴν παρασχὼν] ἀντὶ τοῦ σιωπήσας καὶ ἡσυχάσας.

l. 1125. Οὐ γὰρ ἂν γνοίης] τουτέστιν, ἐὰν μὴ τοῦ θυμοῦ παύσῃ πρότερον, οὐ δυνήσῃ γνῶναι ὑπὸ τῆς ὀργῆς σκοτούμενος ὅτι ἀδίκως αὐτὴν ἀνελεῖν βούλει, ὅπερ σοι ἐστὶ μεγίστη χαρά· οὐδὲ ὅτι μάτην ἀλγεῖς τὴν ψυχὴν, νεμεσῶν τὴν οὐδὲν ἀδικήσασαν. ἢ μάτην ἀλγεῖς ἀνελεῖν αὐτὴν βουλόμενος.

l. 1128. Ὧν σὺ ποικίλλεις] σοφίζεις, καὶ καλλωπίζεις τῷ λόγῳ.

l. 1131. Ὦ παγκάκιστε] αὕτη τοῦ μί-

σους

σκε ἐπίτασις, ὅτι καὶ μνήμην τῆς μητρὸς ἐποιήσατο· καὶ οὐ τοῦτο μόνον, ἀλλὰ καὶ Ἡρακλέους ἀκούοντος.

l. 1133. Ἔχει γὰρ οὕτως] τὸ γὰρ κατ' αὐτὴν (φησὶ) πρᾶγμα, ἐκτός ἐστιν ἀδικίας, ὡς μηδὲ εἶναι τοῦτο σιωπῇ παραδοῦναι.

l. 1135. Λέγ', εὐλαβοῦ δὲ] εὐλαβοῦ μὴ δὴ ὢν ὑπὲρ τῆς μητρὸς λέγῃς, περὶ ἐμὲ φαῦλος ἐξελεγχθῇς.

l. 1137. Πρὸς τοῦ; τέρας τοι] πρὸς τίνος; ἄπιστον γὰρ διὰ δυσφημίαν ὥσπερ ἐμαντεύσω. τουτέστιν, ἄπιστον λέγεις ὅτι ἑαυτὴν ἀνεῖλεν, εἰ μὴ ἄρα μαντικῆς μετέχων τοῦτο ἔγνως ὡς μάντευμα ἄπιστον. τοῦτο δὲ εἶπεν ἐπειδὴ πολλάκις τὰ μὴ προσδοκώμενα μαντεύονται.

l. 1138. Οὐδενὸς πρὸς ἐκτόπου] ἀντὶ τοῦ ὑπὸ ἄλλου ξένου.

l. 1140. Στραφείη θυμὸς] λήξειεν ἡ ὀργή.

l. 1142. Ἅπαν τὸ χρῆμ' ἥμαρτε] ζητοῦσα (φησὶ) χρηστόν τι διαπράξασθαι, τοῦ ὅλου πράγματος ἥμαρτεν.

l. 1149. Ἰοὺ ἰοὺ] ἀναμιμνησκόμενος τῆς ἀπὸ Δωδώνης μαντείας, ταῦτα λέγει, ἐριθμήσας τὸν χρόνον. ἀρτίως γὰρ (φησὶν) ἔγνων ὅτι εἰς ἔσχατον ἦλθον συμφορᾶς.

l. 1153. Τὸ πᾶν σπέρμα σῶν ὁμαιμόνων] ἀντὶ τοῦ πάντας τοὺς σοὺς ἀδελφούς.

l. 1155. Μάτην ἄκοιτιν] τὴν Ἀλκμήνην. τοῦτο δέ φησιν ὡς ἀνάξια πάσχων.

Ὡς τελευταίαν ἐμοῦ] ἵνα τὴν περὶ τῆς τελευτῆς μου φήμην μάθητε.

Pag. 463. l. 1158. Ἀλλ' ἐπακτίᾳ] παραθαλαττίᾳ.

l. 1159. Ἕδραν] διατριβήν.

l. 1164. Ἐξήκεις] εἰς ἡλικίαν ἥκεις.

Ἵνα φ. ὅπ.] ἵνα φανῇς, ἄξια πράττων, παῖς ἐμὸς εἶναι

l. 1166. Ἐμοὶ γὰρ ἦν τι] προμεμαντευμένον, προειρημένον ὑπὸ τοῦ Διός. οὕτω δὲ διὰ τοῦ Σ, ἐν τῇ τραγικῇ λέξει.

l. 1167. Πρὸς τῶν πνεόντων] τῶν ζώντων. πνεῦμα γὰρ ἡ ψυχή. Ὅμηρος, ἀπὸ δὲ ψυχὴν ἐκάπυσσε. καὶ, Ὅσσα τε γαῖαν ἔπι πνείει τε καὶ ἕρπει.

l. 1171. Φανῶ δ' ἐγὼ] ἐρῶ σοι ἄλλην μαντείαν νεωτέραν, συμφωνοῦσαν τῇ προτέρᾳ.

l. 1174. Σελλῶν ἐσελθὼν] ἀκούσας ἔγραψα. ἔθος γὰρ τοὺς χρησμὸν δεχομένους, παραχρῆμα γράφειν, ἵνα μὴ ἐπιλάθωνται. ἔνιοι δὲ χωρὶς τοῦ Σ γράφουσιν, Ἐλλοὺς ἀποδεχόμενοι· καὶ Ἑλλοπίαν τὴν Δωδώνην νομίζουσιν εἶναι. τὴν γὰρ χώραν οὕτως Ἡσίοδος ὀνομάζει ἐν Ἠοίαις λέγων οὕτως, Ἔστι τις Ἑλλοπίη πολυλήϊος ἠδ' εὐλείμων, Ἀφνειὴ μήλοισι καὶ εἰλιπόδεσσι βόεσσιν· Ἐν δ' ἄνδρες ναίουσι πολύρρηνες πολυβοῦται, Πολλοὶ ἀπειρέσιοι, φῦλα θνητῶν ἀνθρώπων. Ἔνθα τε Δωδώνη τις ἐπ' ἐσχατιῇ πεπόλισται. Τὴν δὲ Ζεὺς ἐφίλησε, καὶ ὃν χρηστήριον εἶναι, Τίμιον ἀνθρώποις· ναῖον δ' ἐν πυθμένι φηγοῦ. Ἔνθεν ἐπιχθόνιοι μαντήϊα πάντα φέρονται. Ὃς δὴ κεῖθι μολὼν θεὸν ἄμβροτον ἐξερεείνῃ, Δῶρα φέρων ἔλθῃσι σὺν οἰωνοῖς ἀγαθοῖσιν. ἐντεῦθεν δὲ λέγουσιν εἶναι Ἑλλοπιεῖς, καὶ τοὺς ἐν Εὐβοίᾳ οἰκήσαντας.

l. 1175. Καὶ πολυγλώσσου δρυὸς] ἤτοι πολλὰ μαντευομένης, καὶ διὰ τοῦτο πολλὰ φθεγγομένης. ἢ τῆς διαφόροις διαλέκτοις χρησμῳδούσης, καὶ κατὰ τὴν ἑκάστου τὴν μαντευομένην γλῶσσαν.

l. 1176. Χρόνῳ τῷ ζῶντι] ἤτοι τῷ ὑφεστῶτι καὶ παρόντι νῦν. ὁ γὰρ παρελθὼν, οἱονεὶ διέφθαρται καὶ τέθνηκεν· ὁ δὲ μέλλων, πάλιν ἄδηλος.

l. 1181. Ταῦτ' οὖν ἐπειδὴ λαμπρὰ] φανερὰ, σαφῆ, πρόδηλα. ἐπεὶ οὖν (φησὶν) ὁ χρησμὸς ἀπέβη, δεῖ σε γενέσθαι σύμμαχον ἐμοί.

l. 1183. Καὶ μὴ 'πιμεῖναι] καὶ μὴ ἀπειθήσας μοι, παροξυνῇς με εἰς λοιδορίαν κατὰ σοῦ.

l. 1184. Ἀλλ' αὐτὸν εἰκάθοντα] ἀπὸ κοινοῦ τὸ, δεῖ δέ σε εἴκοντα τῇ ἐμῇ προστάξει, πράττειν ὃ βούλομαι. τὸ γὰρ τοῖς γονεῦσι πείθεσθαι, νόμος ἐστὶ κάλλιστος καὶ εὐκλεὴς παρὰ πᾶσι.

l. 1185. Ταρβῶ μὲν εἰς λόγον στάσιν] περιφραστικῶς εἰς λόγους. εὐλαβοῦμαι μὲν εἰς τοιαύτην ὁμιλίαν ἐλθεῖν, μὴ οὐχ αἱρετά μοι προτείνῃς· πράξω δὲ ὅμως, κἂν δεινὰ ᾖ.

l. 1190. Μηδ' ἀπιστήσῃς ἐμοί] γράφεται, προστήσῃς ἐμοί, ἐναντιωθήσῃ. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἐν τῇ βρώσει ψωμῶν προσισταμένων.

l. 1195. Ἐπώμοτον] ὅρκιον.

l. 1196. Εἰ δ' ἐκτὸς ἔλθοις] εἰ παραβαίνοις τοὺς ὅρκους.

l. 1197. Οὐ μὴ λάβω] οὐ χρὴ λαβεῖν με, τιμωρίας δηλονότι. ποιήσω γὰρ ἃ προ-

ἃ προστάξεις μοι, ἢ ποιήσω δὲ, εἰ βούλει σύ.

l. 1198. Οἴτης Ζηνὸς ὕψιστον πάγον] ὑψηλὸν ὄρος τῆς Οἴτης. πᾶν δὲ ὄρος, ὄρος τοῦ Διὸς ὀνομάζεται. ἐπεὶ (φασὶν) ὑψίστῳ ὄντι τῷ θεῷ, ἐν ὕψει δεῖ τὰς θυσίας ποιεῖσθαι τὰς πρὸς αὐτόν.

l. 1201. Αὐτόχειρα καὶ] ταῖς σαυτοῦ χερσὶ, καὶ μεθ' ὧν θέλεις φίλων. οὐ γὰρ μόνος ἐδύνατο φέρειν αὐτόν.

Pag. 465. l. 1208. Εἰ δὲ μὴ, μενῶ σ' ἐγὼ] εἰ δὲ μὴ ταῦτα ποιήσεις, διατελέσω ταῖς κατάραις καὶ καθ' ᾅδου βαρὺς ὤν σοι.

l. 1209. Ὢν ἀραῖος] ἐπάρατος, τιμωρὸς δαίμων.

l. 1210. Οἷά μ' εἴργασαι] οἷα θέλεις ἐργάσασθαι κατ' ἐμοῦ, πατροφόντην γενέσθαι παρακελευόμενος.

l. 1211. Ὁποῖα δρᾶστ' ἐστὶν] τοιαῦτά σοι παρακελεύομαι οἷα δρᾶσαι ὀφείλεις· εὐεργετήσεις γάρ με.

Εἰ δὲ μὴ, πατρὸς ἄλλου] ξένος, ἀλλ' οὐκ ἐμὸς ἂν υἱός.

l. 1218. Ἀλλ' εἰ φοβῇ] ἀλλ' εἰ παραιτῇ τὸ ἀνελεῖν με, τὰ ἄλλα ποίησον. τουτέστι, τὴν ὕλην συνάγαγε.

l. 1220. Ἦ καὶ πυρᾶς πλήρωμα] ὄντως οὖν πληρώσεις τὴν πυρὰν τῆς ὕλης;

l. 1221. Ὅσον γ' ἂν αὐτὸς] πάντα (φησὶ) ποιήσω, πλὴν τοῦ σώματος σοῦ ἅψασθαι.

l. 1223. Ἀλλ' ἀρκέσει καὶ ταῦτα] καὶ ταῦτα μὲν ἀρκέσει βραχὺ δὲ τούτοις πρόσθες. ἤγουν, ταῖς ἄλλαις εὐεργεσίαις καὶ ἑτέραν βραχεῖαν χάριν πρόσθες, γήμας τὴν Ἰόλην.

l. 1228. Ἐπισκήπτω] ἐντέλλομαί σοι, παρεγγυῶ.

l. 1231. Ποίησαι δάμαρτα] γυναῖκα ποίησον.

l. 1232. Μηδ' ἄλλος ἀνδρῶν] ἄτοπον γὰρ (φησὶν) ἅπαξ συναναπαυθεῖσάν σοι, ἑτέρῳ ἀνδρὶ ξένῳ παρακαθεύδειν.

l. 1234. Κήδευσον λέχος] οἰκείωσαι.

l. 1237. Οἴμοι τὸ μὲν νοσοῦντι] τὸ θυμοῦσθαι, εἰ μὴ πεισθείην αὐτῷ, καὶ τὸ πείθεσθαι ὧδε φρονοῦντι, δυσχερές.

l. 1239. Ὡς ἐργασείων οὐδὲν] οὕτω λαλεῖς ὡς μηδὲν πράξαντος ὧν λέγω.

l. 1240. Τίς γάρ ποθ' ἥ μοι] τὸ τίς ἐφ' ἑαυτοῦ ἔκειτο. ἀντὶ τοῦ. πῶς ἂν ἐγὼ ἑλοίμην γῆμαι αὐτὴν, τὴν τῶν κακῶν αἰτίαν οὖσαν σοί τε καὶ τῇ ἐμῇ μητρί;

l. 1242. Τίς ταῦτ' ἂν ὅστις] τίς ἂν ταῦτα πράττειν ἕλοιτο ἐκτὸς ὢν μανίας καὶ θεοβλαβείας; ἀντὶ τοῦ, οὐκ ἂν ἑλοίμην εἰ μὴ μαινοίμην.

l. 1245. Οὐ νέμει γ' ἐμοὶ φθίνοντι μοῖραν] ἀντὶ τοῦ, μέρος εὐποιΐας οὐ νέμει μοι φθειρομένῳ.

Pag. 467. l. 1248. Οἴμοι τάχ', ὡς ἔοικας, ὡς νοσεῖς] ὡς φανερὸς εἶ νοσῶν χαλεπῶς, οὕτω καὶ χαλεπῶς διαλεγόμενος.

l. 1249. Σὺ γάρ μ' ἀπ' εὐνασθέντος] σύ με (φησὶν) ἀναταράττεις ἀπὸ τοῦ καταπραϋνθέντος κακοῦ, μὴ πειθόμενος.

l. 1250. Ὡς εἰς πολλά τ' ἐν ἀπορεῖν ἔχω] ἄτοπον γὰρ καὶ ἐναντιοῦσθαι καὶ πείθεσθαι· διὸ ἀπορῶ.

l. 1251. Δικαιοῖς] δίκαιον νομίζεις.

l. 1252. Ἀλλ' ἐκδιδαχθῶ δῆτα] τοῦτο κατ' ἐρώτησιν. δίκαιόν σοι τοῦτο φαίνεται, τὸ συναφθῆναί με τῇ Ἰόλῃ;

l. 1256. Τοιγὰρ π.] ὅτι οὐκ ἄδικον τοῦτο ἡγοῦμαι, ἀλλ' εὐσεβὲς, τὸ πειθαρχεῖν τῷ πατρί. διαμαρτυρόμενος οὖν τοὺς θεοὺς, γαμήσω τὴν Ἰόλην.

l. 1259. Καλῶς τελευτᾷς] ἀντὶ τοῦ, καλῶς τὸν λόγον ἐπεραίνωσας.

l. 1260. Ὡς πρὶν ἐμπεσεῖν] ἵνα εἰς πυρὰν μεθῇς πρὶν ταραχθῆναι ὑπὸ τῆς νόσου.

l. 1262. Ἀγ', ἐγκονεῖτ'] ἐνεργεῖτε, καὶ ἀνακουφίσατε.

Παῦλά τοι κακῶν] μόνη αὕτη ἀνάπαυσίς ἐστι τῶν κακῶν (φησὶ) τὸ παραδοθῆναί με τῷ πυρὶ, καὶ τοιαύτῃ τελευτῇ χρήσασθαι.

l. 1266. Ἄγε νῦν πρὶν τήνδε] ἑαυτὸν παραθαρρύνει, ὥστε μὴ βοᾶν κομιζόμενον εἰς τὴν πυράν. ἄγε οὖν (φησὶν) ὦ σκληρὰ ψυχὴ ὡς ἀπὸ χαλυβικοῦ σιδήρου πεποιημένη, πρὶν τήνδε ἀνακινῆσαι νόσον, ἐνδοῦσα τὸ σεαυτῆς στόμα ἐμφράγνυσαι, (ὡσανεὶ στόμα φρέατος λίθῳ κεκολλημένον, πρὸς τὸ μηκέτι ὕδωρ ἀνιμᾶσθαι) ἀνάπαυε τὴν βοήν. λείπει δὲ τὸ ὡς, ἵν' ᾖ, ὡς ἀπὸ χάλυβος γενομένη. ἢ λιθοκόλλητον στόμιον, ἀντὶ τοῦ λίθινον καὶ σκληρὸν χαλινὸν σαυτῇ ἐπιβαλοῦσα.

l. 1269. Ἀνάπαυε βοὴν] ἀνάπαυσον τὴν βοὴν ὡς εἰς ἐπίχαρτον ἅμα καὶ ἀκούσιον πρᾶγμα χωροῦσα, τὴν πυράν. πῶς δὲ ἐπίχαρτον ἅμα καὶ ἀκούσιον; ἐπί-

χαρτον μὲν, ὅτι ἀπαλλάττεται τῆς νόσου, ἀλγεινὸν δὲ, ὅτι λυπεῖ πάντως ἡ ἀποστέρησις τοῦ βίου. παρὰ τὸ, Ἑκὼν ἀέκοντί γε θυμῷ.

l. 1271. Αἴρετ' ὀπαδοί] ὀπαδοὺς οὐκ οἰκέτας ἀλλὰ τοὺς ἀκολουθοῦντας αὐτῷ ἐξ Εὐβοίας φησί.

l. 1272. Συγγνωμοσύνην] ἀντὶ τοῦ συγγνώμην, ὅτι χρὴ γνώμην παρέχειν τοῦτο ποιεῖν.

l. 1275. Οἱ φύσαντες] εἰς τὸν Δία ἡ ἀπότασις τοῦ λόγου. ἐκείνους (φησὶν) ἀγνώμονας ἡγεῖσθε, οἵτινες γεννήσαντες αὐτὸν, περιορῶσι τοιαῦτα πάσχοντα.

l. 1277. Ἐφορᾷ] περιττὴ ἡ πρόσθεσις.

l. 1282. Λείπου μηδὲ σύ] αἱ τοῦ χοροῦ πρὸς ἑαυτὰς τοῦτο φασί. ἢ ὁ Ὕλλος· ἔοικε γὰρ ὁ Ὕλλος ἀποστραφεὶς ταῖς ἀπὸ τοῦ χοροῦ λέγειν μὴ ἀπολιμπάνεσθαι τῶν οἴκων, ἕως ἂν ἐπέλθωσιν ἀπὸ τῆς πυρᾶς.

Ἀπ' οἴκων] γράφεται ἐπ' οἴκων. τουτέστι, μηδὲ ὑμεῖς περιλείπεσθε ἐνταῦθα ἐπὶ τῶν οἴκων, ἀλλ' ἀκολουθήσατε.

l. 1285. Κοὐδὲν τούτων] λείπει, ἐποίησεν. διὰ τὴν εἱμαρμένην, ἥτις κακῶν καὶ ἀγαθῶν ὅσων αἰτία. Ἄλλως. κοὐδὲν τούτων ὅ, τι μὴ Ζεύς. οὐδὲν τούτων οὐδεὶς ἔπραξεν εἰ μὴ μόνος ὁ Ζεύς.

U

ΣΧΟΛΙΑ

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ
ΤΩΝ ΠΑΝΥ
ΔΟΚΙΜΩΝ
ΕΙΣ ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΝ.

Pag. 472. l. 1. Ακτὴ μὲν ἥδε τῆς περιῤῥύτου χθονὸς]

ΚΑΙ παρὰ τούτῳ προλογίζει ὁ Οδυσσεὺς, καθάπερ καὶ παρ' Ευριπίδῃ. ἐκεῖνο μέντοι διαφέρει, παρ' ὅσον ὁ μὲν Ευριπίδης πάντα τῷ Οδυσσεῖ περιτίθησιν· οὗτος δὲ τὸν Νεοπτόλεμον παρεισάγων, διὰ τούτου πάντα οἰκονομεῖ, τὸ δὲ ἀκτὴ, διὰ τὸ εἶναι αὐτὴν νῆσον.

l. 2. Λήμνου, βροτοῖς ἄστιπτος] ἐν ἐρήμῳ γὰρ μέρει τῆς Λήμνου ἐξετέθη ὑπὸ τῶν Ελλήνων. ἢ ἄστιπτος, ἀπάτητος, ἀδιόδευτος. ἐν ἐρήμῳ γὰρ τόπῳ τῆς νήσου ἦν ἐκτεθείς.

l. 3. Ενθ' ὦ κρατίστου πατρὸς] τραφεὶς ἐκ πατρὸς Ελλήνων κρατίστου. λείπει οὖν ἡ Εξ. τὸ δὲ ἑξῆς, ἔνθα ποτὲ ἐγὼ ἐξέθηκα τὸν Μηλιέα Ποίαντος υἱὸν, ὦ Νεοπτόλεμε παῖ Αχιλλέως.

l. 4. Τὸν Μηλιᾶ] τὸν Θεσσαλόν· ἀπὸ πόλεως. Αττικὸν δὲ τὸ Μηλιᾶ.

l. 7. Καταστάζοντα] ἤγουν καταῤῥέοντα, τηκόμενον, λυόμενον.

Διαβόρῳ] τῇ τὸν πόδα ἐσθιούσῃ, σηπτικῇ, τῇ διαβιβρωσκούσῃ, τῇ καλουμένῃ φαγεδαίνῃ. πάθος δὲ τοῦτό ἐστιν οὕτω λεγόμενον παρὰ τοῖς ἰατροῖς.

l. 14. Κἀκχέω τὸ πᾶν] παρεάξω. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἀμελγόντων.

l. 18. Ιν' ἐν ψύχει μὲν] ἐν χειμῶνι μὲν, ἐν κρύει, πάρεστι θερμαίνεσθαι, τῆς ἀκτῖνος τοῦ ἡλίου ἑκατέρωθεν προσβαλλούσης· οὐκ ἐν παντὶ, ἀλλ' ὅτε μὲν κατὰ τὸ ἀνατολικὸν μέρος ἐλαύνει ὁ ἥλιος, διὰ τοῦ ἀνατολικοῦ στόματος· ὅτε δὲ εἰς τὸ δυτικὸν, ὁμοίως. ἐν δὲ θέρει τῆς πνοῆς ἀπολαύειν.

Διπλῆ πάρεστιν ἐνθάκησις] διπλῆ καθέδρα πρὸς ἥλιον θερμαινομένη.

Pag. 473. l. 18. Δι' ἀμφιτρῆτος] τοῦ ἀμφοτέρωθεν τετρημένου.

l. 24. Κοινὰ δ' ἐξ ἀμφοῖν εἴη] πονοῖτο, διανύοιτο. προβαίνοι, ἢ εἴη. οἱ ποιητικοὶ γὰρ τῇ Ει διφθόγγῳ χρῶνται ἀντὶ βραχείας κατὰ κοινὴν συλλαβήν.

l. 25. Τοὔργον οὐ μ.] οὐ μακρὰν πόνου δεόμενον. ἤδη γὰρ εἰσεῖδον τὸ ἄντρον ὃ λέγεις.

l. 27. Ανωθεν, ἢ κάτωθεν;] ταπεινὸν, ἢ ὑψηλὸν;

l. 31. Οἰκοποιὸς] οἰκοποιὸς λέγεται ἡ ἐν οἴκῳ γινομένη τροφή.

l. 32. Στειπτή γε φυλλὰς] χαμαιστρωσία ἐκ φύλλων, ἡπλωμένη καὶ πατουμένη, ὡς κοιμωμένου ἐπ' αὐτῇ τινός.

l. 33. Υπόστεγος] ὑπὸ τῇ στέγῃ.

l. 34. Αὐτόξυλόν γ' ἔκπ.] ποτήριον μονόξυλον, τέχνημα ἀνδρὸς φαύλας ἐργαζομένου, ὅ ἐστιν ἰδιώτου καὶ οὐ τεχνίτου.

l. 35. Πυρεῖ' ὁμοῦ] πυρόβολα.

l. 37. Ιοὺ, ἰοὺ] ὁρᾷ τὰ ῥάκη τοῦ τραύματος τοῦ Φιλοκτήτου ξηραινόμενα ἐν ἡλίῳ, καὶ ἐκπλήττεται ὡς βαρέως αὐτοῦ νοσοῦντος.

l. 38. Βαρείας του νοσηλείας] νόσου βαρείας πεπληρωμένα, ἢ νοσοκομίας, ἢ τῆς ἐκ νόσου ἀκαθαρσίας.

l. 41. Κῶλον] πόδα.

Κηρὶ] νόσῳ.

l. 42. Νόσον] ὁδόν.

l. 43. Νώδυνον] βοτάνην τινὰ παυσώδυνον.

l. 44. Τὸν οὖν παρόντα] ὡς τινὸς παρεστῶτος αὐτῷ.

l. 45. Προσπεσών] ἀπαντήσας, ἐπιπεσών.

l. 47. Ἀλλ' ἔρχεται] ἀπέρχεται, φησὶν, ὁ θεράπων εἰς κατασκοπήν.

Φυλάξεται] φυλαχθήσεται παρ' ἡμῶν ἡ ὁδὸς αὐτοῦ.

l. 54. Λόγοισιν ἐκκλέψῃς] ἤγουν ἀπατήσῃς.

l. 56. Τόδ' οὐχὶ κλεπτέον] τοῦτο γὰρ οὐχὶ ψευδομένῳ.

l. 58. Ἔχθος ἐχθήρας] οἱ γὰρ ἐξ ἑνὸς ἠδικημένοι, φιλοῦσιν ἀλλήλους.

l. 59. Στείλαντες] καλέσαντες.

l. 60. Τὴν δ' ἅλωσιν] τὸ σὲ ἐλθεῖν εἰς Ἴλιον.

l. 61. Οὐκ ἐξίωσαν] οὐκ ἄξιον ἡγήσαντο.

Pa. 475. l. 64. Ἔσχατ' ἐσχάτων κακὰ] αἴσχιστα τα.

l. 67. Εἰ γὰρ τὰ τοῦδε τόξα] περιφραστικῶς εἰς τὴν συμμαχίαν, οὐ τὸν ἄνδρα, ἀλλὰ ψιλῶς τὰ τόξα ὀνόμασιν· εἰς δὲ τὴν πόρθησιν, τὸν Νεοπτόλεμον.

l. 71. Οὔτ' ἔνορκος] ὤμοσαν γὰρ τῷ Τυνδάρεῳ πάντες οἱ Ἕλληνες συνελθεῖν ἐὰν ἁρπαχθῇ ἡ Ἑλένη.

l. 93. Βούλομαι δ' ἄναξ κ. δρ.] ἀντὶ τοῦ ἀληθεύειν.

l. 94. Ἢ νικᾶν κακῶς] ἀντὶ τοῦ μετὰ ψευδολογίας· ὅ ἐστι, θέλω εἰπὼν τὸ ἀληθὲς ἀποτυχεῖν μᾶλλον, ἢ ἐξαπατῶν τὸν ἄνδρα καὶ ἐπιτυχεῖν. εἰσάγει δὲ αὐτὸν ὁ Σοφοκλῆς τὸν τοῦ πατρὸς λόγον λέγοντα, Ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς ἀΐδαο πύλῃσι.

l. 96. Γλῶσσαν μὲν ἀργὸν] κρείσσονα τῶν ἔργων οὖσαν τὴν γλῶσσαν. διαβάλλει δὲ καθ' ἑαυτὸν ῥήτορας ὁ ποιητὴς, ὡς διὰ γλώσσης πάντα κατορθοῦντας.

l. 98. Ἡγουμένην] προηγουμένην, εἰς ἅπαντα τὴν ἀπάτην ἀνύτουσαν.

l. 99. Τί οὖν μ' ἄνωγας] ὃ θέλεις κέλευε, πλὴν τοῦ ψεύδεσθαι.

l. 104. Ἰὸς ἄφυκτος] ἄφυκτα γὰρ ἦν τὰ Ἡράκλεια βέλη, καὶ τοῦ σκοποῦ μὴ ἀποτυγχάνοντα, ἢ ἐπαναστρεφόμενα εἰς ἑαυτόν. πρὸς ὃ ἐπάγει.

l. 105. Οὐκ ἄρ' ἐκείνῳ] οὐκοῦν οὐδὲ προσελθεῖν ἑαυτῷ καὶ πλησιάσαι, εὐθαρσές ἐστι καὶ ἀσφαλές.

Pag. 477. l. 108. Εἰ τὸ σωθ.] εἰ σωτηρία ἐξ αὐτοῦ προσγίγνεται.

l. 109. Πῶς οὖν βλέπων] ἤγουν νοῶν, λογισμὸν ἔχων. καὶ ἔστιν ἡ σύνταξις, πῶς οὖν ἀποβλέπων τις εἰς τὸ ψεῦδος, ἐρεῖ αὐτό.

l. 112. Αἱρεῖ] πορθεῖ.

l. 115. Θηρατέα] ληπτέα, ἄξια τοῦ θηραθῆναι.

l. 116. Δύο φέρῃ δωρήματα] δύο τιμήματα ἀποφέρῃ.

l. 117. Ποίω; μαθών] ἀντὶ τοῦ ποῖα, δυϊκῶς.

l. 118. Σοφός τ' ἂν] σοφὸς μὲν διὰ τὸ κλέψαι· ἀγαθὸς δὲ, διὰ τὸ πορθῆσαι. ἢ σοφοῦ μὲν ὄντος καθόλου τοῦ δολῶσαι δυναμένου, νῦν δὲ καὶ τοῦ δόλου ἀγαθοῦ ὄντος.

Κεκλῇ' ἅμα] ἀντὶ τοῦ κεκλημένος εἴης.

l. 121. Συνήνεσα] συνεθέμην.

l. 124. Καὶ τὸν σκοπὸν] τὸν σκοπὸν τοῦτον πρὸς τὴν ναῦν ἀποπέμψω, καὶ πάλιν ἐὰν καιρὸς καλῇ, ἐνταῦθα, ἐάν μοι δόξητε βραδύνειν.

l. 128. Μορφὴν δολώσας] ἵνα μὴ γνωσθῇ.

l. 129. Οὗ δῆτα τέκνον] ἢ τοῦ Φιλοκτήτου ἀπατωμένου, ἢ τοῦ ναυκλήρου δόλοις σοι διηλεγμένου καὶ ἀσυμφανῆ.

l. 133. Πολιὰς] πολιοῦχος. οὕτως ἡ πολιοῦχος Ἀθηνᾶ νίκη καλεῖται ἐν τῇ Ἀττικῇ.

l. 135. Στέγειν] κρύπτειν.

Ἀνδρ' ὑπόπτην] ἀντὶ τοῦ ἐμὲ φανερὸν γεγονότα, καὶ ἐλθόντα εἰς ὄψιν. ἢ τὸν Φιλοκτήτην τὸν ὑφ' ἡμῶν κατασκοπούμενον. Ἄλλως. πρὸς τὸν ὑφορώμενον ἡμῖν ἄνδρα τί δεῖ λέγειν, ἢ σιωπᾶν.

l. 136. Τέχνα γὰρ τέχνας] τοῦτο ἐν τῷ καθόλου. ἡ γὰρ τέχνη (φησὶ) καὶ ἡ γνώμη τῶν βασιλέων προέχει τῶν ἄλλων τεχνῶν. καὶ ἐν Οἰδίποδι, Α γὰρ δρῶσιν οἱ κρατοῦντες οὐχ ὁρῶ. καὶ Ἡσίοδος, Τοιοῦτοι γὰρ βασιλῆες ἐχέφρονες.

l. 138. Παρ' ὅτῳ] ἐφ' ᾧ ἐστι τὸ θεῖον σκῆπτρον.

l. 140. Τόδ' ἐλήλυθε] τοῦτο τὸ ἀξίωμα ἐκ προγόνων ἦλθεν εἰς σέ. δίκαιον οὖν σοι πείθεσθαι.

l. 141. Πᾶν κράτος ὠγύγιον] τὸ ἐξ ἀρχῆς τιθέμενον κράτος.

l. 142. Ὑπουργεῖν] συνεργεῖν.

Pag. 479. l. 143. Νῦν μὲν ἴσως γὰρ] νῦν μὲν (φησὶν) εἰσελθὼν, ὅρα τὸν τόπον. ἐπὰν δὲ ἔλθῃ, τότε σὺ τὴν μέλαθραν ἀποστὰς, ὑπηρέτει μοι πρὸς τὴν παροῦσαν χρείαν.

Τόπον ἐσχατιαῖς] τὸν ἐπὶ τῷ ἐσχάτῳ τόπῳ.

l. 147. Προχωρῶν πειρῶ τὸ πρὸς] ὥσπερ

ὥσπερ ἐγὼ προχωρῶ, οὕτως ἀκολουθῶν, πειρῶ με θεραπεύειν δεῖ. κυρίως δὲ ἐστὶν ἀκούειν τὸ προχωρῶ, δηλονότι, ὡς ἂν ἐγὼ προστάσσω, τοῦτον τὸν τρόπον ποιῶν.

l. 149. Μέλον πάλαι) ἀντὶ τοῦ πρᾶγμά μοι λέγεις, ἐκ πολλοῦ μοι μεμελημένος, τὸ φρουρεῖν τὸ σὸν ὄμμα, καὶ τὴν ἀπὸ σοῦ εὐκαιρίαν.

l. 150. Τὸ σὸν φρουρεῖν ὄμμα) τὰ σὰ νεύματα φυλάττειν.

l. 154. Οὐκ ἀποκαίριον) οὐκ ἄτοπον οὐκ ἄκαιρον γάρ ἐστι τὸ τοῦτο μαθεῖν.

l. 15… Προσπεσών) προσπελάσας.

l. 157. Ἔναυλον ἢ θυραῖον) ἐντὸς, ἢ ἐκτὸς ἐγγὺς, ἢ μακράν.

l. 162. Στίβον ὀγμεύει) ὄγμος, ἡ ἐπὶ στίχον φυτεία καὶ ἡ τάξις. νῦν δὲ, ἀντὶ τοῦ ἐφεξῆς πορεύεται.

l. 165. Στυγερῶς) ἐπιμόνως.

l. 166. Οὐδέ τιν' αὐτοῦ) ἀντὶ τοῦ ἑαυτοῦ.

l. 167. Παιώνια κακῶν) θεραπείαν. Ἐπινωμᾶν) ἐξευρίσκειν.

l. 168. Κικλήσκω νιν) ἐλεῶ (φησὶν) αὐτὸν πῶς δύναται διάγειν, μήτε συνοικοῦντά τινι, μήτε κηδεμόνα τινὰ ἔχων.

l. 16… Μή του κηδομένου) μή τινος αὐτοῦ τῶν ἀνθρώπων κηδομένου.

l. 170. Μὴ σύντροφον ὄμμα) μὴ δὲ ὁρῶν εἰς ἄνθρωπον σύνοικον.

l. 173. Ἀλύει δ' ἐπὶ παντὶ) ἐπὶ παντὶ τῷ ἐν χρείᾳ γιγνομένῳ ἀπορεῖ ἢ ὁπηνίκα χρείας καλεῖ καιρὸς, ἀδημονεῖ, διὰ τὸ πάντων ἀπορεῖν.

Pag. 479. l. 176. Ὦ παλάμαι θνητῶν) ὦ τέχναι καὶ γνῶμαι. τοῦτο θαυμάζειν τὸν Φιλοκτήτην φησὶ, πῶς ἄρα μόνος ὢν ἐξευρίσκει τὰ πρὸς τὴν ζωὴν ἑαυτοῦ.

l. 178. Οἷς μὴ μέτριος αἰὼν) οἷς ὁ βίος οὐκ ἔχει τῶν κακῶν μέτρον. ἢ οὕτως, οἷς μὴ σύμμετρος ὁ βίος καὶ ἐπαοικῶν.

l. 180. Ὕστερος) ἀντὶ τοῦ ὑστερίζων.

l. 181. Ἄμμορος) ἀντὶ τοῦ ἔρημος μοῦνος κεῖται.

l. 183. Στικτῶν) ποικίλων καὶ δασυτρίχων.

l. 187. Ἀθυρόστομος) πολυλάλητος, μὴ εἰργομένη τοῦ φθέγγεσθαι. ἀθυρόστομον δὲ εἶπε τὴν Ἠχὼ, ἐπεὶ πρὸς πάντας ἀντιφθέγγεται. ὁ δὲ νοῦς, ἀεὶ μετὰ ὀδυρομένου αὐτοῦ, Ἠχὼ πρὸς τὸν ὀδυρμὸν ἀντιφθέγγεται.

l. 188. Τηλεφανὴς) μήκοθεν φαινομένη διὰ τῆς φωνῆς. ἀντὶ τοῦ, οἰμώζει, καὶ τὴν φωνὴν πόρρωθεν ἀνεγείρει.

l. 190. Οὐδὲν τούτων θαυμαστὸν) οὐδὲν (φησὶ) τούτων θαυμαστὸν ἐμοὶ ὅτι κακὰ πάσχει ὁ Φιλοκτήτης. ἐκ θεῶν γὰρ (ὡς οἶμαι) ταῦτα πέπονθε. καὶ τὸ πάθος ὑπομένει κατὰ βούλησιν τῶν θεῶν, ἵνα μὴ τὰ βέλη εὐθέως ἐπελθόντα, πορθήσῃ τὴν Τροίαν παρὰ τὸ εἱμαρμένον, ἀλλὰ ἐνδέξηται τὸν καιρόν.

l. 193. Τῆς ὠμόφρονος Χρύσης) Χρύση, νῆσος περὶ τῆς Λήμνου ἔνθα διέτριβε Χρύση τις νύμφη, ἣ ἐρασθεῖσα τοῦ Φιλοκτήτου, καὶ μὴ πείσασα, κατηράσατο αὐτοῦ. διὸ καὶ ὠμόφρονα αὐτὴν ἐκάλεσεν. Εἰς τὸ αὐτό.

Τῆς ὠμόφρονος Χρύσης) Χρύσης Ἀθηνᾶς ἄγαλμα οὕτω καλεῖται. ἔστι δὲ καὶ πόλις Χρύση πλησίον Λήμνου, ἔνθα ὑπὸ τοῦ ὄφεως ἐδήχθη, τὸν βωμὸν ζητῶν ἐν ᾧ ἔθυσεν Ἡρακλῆς, ἡνίκα κατὰ Τροίας ἐστρατεύσεν.

l. 197. Ἀμάχητα) ἀνίκητα.

l. 198. Πρὶν ὅδ' ἐξήκοι χρόνος) πρὶν αὐτὴν τὴν Τροίαν εἰς τὸν εἱμαρμένον ἐλθεῖν χρόνον, ἐν ᾧ εἵμαρται, αὐτὴν πορθηθῆναι.

Ὧ λέγεται) ᾧ χρόνῳ.

l. 199. Ὑπὸ τῶνδε) τῶν βελῶν δηλονότι.

l. 200. Εὔστομ' ἔχε παῖ) εἰώθασιν οὕτω λέγειν, ἀντὶ τοῦ σιώπα. τὸ δὲ τοιοῦτο κεχίασαι, ὅτι Ἑλλανικός ποτε ἀναγινώσκων τὰ Ἡροδότου, ἔλεγε, Περὶ δὲ τῶνδε μοι εὔστομα κείσθω· οὐ διαιρῶν εἰς δύο λέξεις, ἀλλ' ὡς ἄν τις εἴποι, ταῦτα ἔσω εὔστομα. τοῦτο δέ φησιν ὁ χορὸς κτύπον ἀκούσας ἐπερχομένου τοῦ Φιλοκτήτου, καὶ στένοντος ἐν τῇ πορείᾳ διὰ τὸ ἄλγος.

l. 201. Φωτὸς σύντροφος) φωνῆς τῆς συντραφείσης αὐτῷ. δῆλον δὲ ὅτι κακῆς καὶ οἰμωκτικῆς, ὡς κατὰ τὸ σύνηθες αὐτοῦ τειρομένου.

l. 203. Ἤ που τῇδε) ἆρα ὧδε ἢ ἐνθάδε.

l. 204. Φθογγά του) φθογγή τινος.

l. 205. Στίβου κατ' ἀνάγκαν (ἔξωθεν προσληπτέον τὴν ἐπὶ.

l. 207. Τρυσάνωρ) ἐπίπονος, ἡ καταπονοῦσα τὸν ἄνδρα.

l. 208. Διάσημα) φανερά.

Pag. 483. l. 210. Φροντίδας νέας) τὸ ἑξῆς, ἔχε φροντίδας νέας. δηλονότι, καινότερόν τι βουλεύσαι, ὃ πρὸς αὐτὸν ἐρεῖς.

Οὐκ ἔξεδρος) οὐ μακρὰν, ἀλλ' ἐγγὺς, καὶ ἐπὶ τόπου.

l. 412. Οὐ μολπὰν σύριγγος ἔχων)

ἡ βοὴ

ἡ βοᾷ περιπόμενος σύριγξι ὡς ποιμήν.

l. 213. Ἀλλ' ἤ που πταίων] ἀλλὰ τάχα προσπταίων, προσκόπτων ὑπὸ τὴν βασάνων βοᾷ· ἢ δύσορμον τὸ λιμένα ὁρῶν, προσβοᾷ ἡμῖν μὴ πλάζειν εἰς αὐτόν. Ὅμηρος, Λῆμνον ἀμιχθαλόεσσαν, ἤγουν τὴν ἀπροσόρμιστον.

l. 235. Ἀπηγγελμένον) δεῖ γὰρ αὐτὸν ἐξηγγελμένον ὑπονοῆσαι φανῆναι αὐτοῖς τήν τε ὄψιν καὶ τὸ σχῆμα.

l. 243. Φεῦ, καὶ τὸ λαβεῖν) θαυμαστικὸν μεθ' ἐκπλήξεως τὸ φεῦ ἐνταῦθα· λείπει δὲ τὸ στερηθῆναι.

l. 245. Περσίας) προσορμίσαι ἐποίησεν.

l. 247. Γέγωνέ μοι) εἰπέ μοι.

Ὅπως εἰδῶ) ἵνα μάθω.

l. 249. Αὐδώμεθα) λέγομεν.

l. 255. Πῶς εἶπας;) θαυμάζων φησίν. ἐπεὶ μὴ εἶδεν αὐτὸν ἐξ ἀρχῆς στρατευσάμενον.

Pag. 483. l. 254. Πικροῖς θεοῖς) ἐχθροῖς.

l. 256. Ἀλλ' οἱ μὲν) οἱ Ἀτρεῖδαι.

l. 263. Χὠ Κεφαλλήνων ἄναξ) ὁ Ὀδυσσεύς.

l. 266. Ἀγρίῳ χαράγματι) δήγματι. τὸ γὰρ δῆγμα τοῦ ὄφεως μόνον χαράσσει. λέγεται γὰρ ὡς ἐν Λήμνῳ βουλόμενος ἀναστῆσαι βωμὸν Ἡρακλεῖ παρὰ τὸν αἰγιαλὸν, ὑπὸ ὄφεως ἐπλήγη.

l. 268. Ἐκ τῆς ποντίας) τῆς παραθαλασσίας. ὅτε ἀπὸ Χρύσης ἦλθον εἰς Λῆμνον.

l. 270. Ἐκ πολλοῦ στόλου) κινήματος, πόνου.

l. 274. Οἱ αὐτοῖς τύχοι) κατέρχεται.

l. 275. Ἀνάστασιν) ἀνάστασιν λέγει τοῦ τὴν ἐξ ὕπνου ἔγερσιν.

l. 283. Τοῦτο δὲ) τοῦ ἀνιᾶσθαι ἄδειαν καὶ ἀκαιρίαν εὕρισκον πολλήν.

l. 285. Κἄδει) καὶ ἔδει με ἐμαυτῷ ὑπηρετεῖσθαι.

l. 286. Σύμφορα) ἀναγκαῖα.

l. 289. Νευροσπαδὴς) ὁ ἐπισπώμενος τὴν νευράν. διὰ γὰρ τῶν γλυφίδων ἕλκεται.

l. 290. Εἰλυόμην) ἐπορευόμην. εἰλυσις γὰρ ἡ πορεία.

Pag. 487. l. 296. Ἄφαντον φῶς) ἀπροσδόκητον. καλῶς εἶπεν ἄφαντον. οὐ φαίνεται γὰρ, ἀλλὰ δυνάμει αὐτὸ ἔχει.

l. 297. Οἰκουμένη γὰρ οὐ στέγη) ἀντὶ τοῦ, ἡ οἰκία ἡ μετὰ πυρὸς οὖσα, καλῶς διηνεῖται.

l. 302. Ἐξεμπολήσει) πωλήσει, πραγματεύσονται, ἐμπορεύσονται.

Ἠ ξενώσεται) καταχθήσεται ὡς ξένος.

l. 310. Σῶσαί μ' ἐς οἴκους) ἀποφέρειν εἰς τὴν πατρίδα.

l. 315. Ἀντίποινα) ἀμοιβαῖα.

l. 316. Ἔοικα κἀγὼ) δῆλον, κἀγὼ ἐξίσου ἔλεον σε τοῖς ἀφιγμένοις ἐνταῦθα. ὥσπερ οἱ ἄλλοι ξένοι (φησὶ) περὶ ὧν λέγεις, οὕτω κἀγώ σε οἰκτείρω.

l. 318. Ἐγὼ δὲ κἀυτὸς) κἀγὼ νῦν μάρτυς εἰμὶ τοῖς ὑπὸ σοῦ λεγομένοις.

l. 319. Ὡς εἴσ' ἀληθεῖς) οἱ σοὶ λόγοι δηλονότι.

l. 320. Ἀνδρῶν Ἀτρειδῶν) καὶ τοῦ Ὀδυσσέως.

l. 323. Θυμὸν γένοιτο) εἴθε γένοιτό μοι ὀργισθῆναι καθ' αὐτῶν, καὶ τὴν δύναμιν ἐνδείξασθαι καὶ τιμωρήσασθαι αὐτούς.

l. 328. Μόλις δ' ἱροῦ) ὑπὸ τῆς ὀργῆς.

Pag. 489. l. 335. Ἀλλ' εὐγενὴς) ἀντὶ τοῦ ἀνδρεῖος. εἴγε καὶ γυναῖκος ὁ εὐγενής.

l. 337. Ἐλέγχω) κρίνω, ἐρωτῶ.

l. 338. Οἶμαι μὲν) οἴμαι μέν σε ἱκανὸν ἔχειν κακὸν τὴν νόσον.

l. 341. Αὖθις πάλιν μοι] τὸ Χ, ὅτι δὶς τὸ αὐτὸ εἶπεν, αὖθις καὶ πάλιν.

l. 350. Ἀθάπτων) ζῶντα.

l. 354. Πικρὸν Σίγειον) ἤτοι διὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀχιλλέως, ἢ διὰ τὸ δυσχείμερον τοῦ τόπου.

Ὀυρίῳ πλάτῃ) τῷ αὐδίῳ πλῷ.

l. 362. Οἱ δ' εἶπον, οἴμοι) διὰ μέσου, τὸ οἴμοι, ἀποδυρόμενος φησίν.

l. 368. Ὦ σχέτλι') πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα.

l. 369. Πρὶν μαθεῖν ἐμοῦ) ἀντὶ τοῦ, πρὶν ἐμοῦ πυθέσθαι καὶ χρῆν τὸ ἐμὸν ὅπλον.

l. 373. Ἤρασον) ἥλαλλον, κατηγόρουν, ὕβριζον.

l. 374. Ουδὲν ἐνδεὴς) οὐδὲν ὕβρεως παραλιμπάνων.

l. 378. Ουκ ἦσθ' ἵν' ἡμεῖς) τότε (φησὶν) ἡνίκα τοῦ Ἀχιλλέως προεκινδυνεύομεν, οὐ παρῆς ἔνθα ἔδει σε παρεῖναι, ἀλλ' ἀπῆς ὅπου οὐκ ἄξεις.

Pag. 491. l. 380. Ἐκπλεύσῃς ἔχων) λείπει ὅπλα.

l. 384. Κὰν αἰτιώμεθα κεῖνον) καὶ οὐ μεμφόμεθα

μέμφομαι τοσοῦτον τῷ Ὀδυσσεῖ ὅσον τοῖς περὶ Ἀγαμέμνονα. αὐτοὶ γὰρ πάντων κρατοῦσι, καὶ ἐν αὐτοῖς ἦν τὸ ἐμὲ τὰ ὅπλα λαβεῖν.

l. 386. Ἀκοσμοῦντες] ἄτακτα ἐργαζόμενοι. οἱ δὲ κακῶς φρονοῦντες, ὥσπερ ὁ Ὀδυσσεὺς κακῶς φρονεῖ, κἀκεῖνον ἐδίδαξαν τὸ κακόν. ἐπὰν γὰρ οἱ βασιλεῖς κακῶς φρονῶσι, κακῶς δηλονότι καὶ οἱ ὑπήκοοι.

l. 390. Ορεστέρα] ὀρεία. ἡ αὐτὴ δέ ἐστι ἡ ῥέα καὶ γῆ. ὀρεία δὲ ὅτι ἐν τοῖς ὄρεσι τὰ μυστήρια αὐτῆς ἐπετελεῖτο.

Παμβῶτι γᾶ] πολύτροφε, πάντας τρέφουσα. παρὰ τὸ Ὁμηρικὸν -ζείδωρος ἄρουρα. διὰ δὲ τὸ ταύτην τὴν θεὸν τιμᾶσθαι παρὰ Φρυξί, πρὸς αὐτὴν τὸν λόγον ποιεῖται.

l. 391. Μᾶτερ αὐτοῦ Διὸς] ὅτι αὕτη ἐστὶ Ῥέα καὶ γῆ.

l. 392. Ἃ τὸν μέγαν Πακτωλὸν] Πακτωλὸς, ποταμὸς Λυδίας. ἔνθα ἡ Ῥέα τιμᾶται. χρυσοῦ δὲ ψήγματα ἀπὸ τοῦ Τμώλου τοῦ ὄρους διὰ τοῦ Πακτωλοῦ καταφέρεται. λέγει δὲ πρὸς τὴν Ῥέαν.

l. 393. Σὲ κἀκεῖ μᾶτερ] ἤγουν, καὶ τότε σε ἐπικαλουμένην ἢ ἐπικαλεσαμένην τιμωρήσασθαι τοὺς περὶ Ἀγαμέμνονα, ὅτε παρεδίδοσαν τὰ ὅπλα τοῦ Ἀχιλλέως· καὶ νῦν δὲ καλῶ ἵνα τούτους τιμωρήσῃς.

l. 397. Ὅτε τὰ πάτρια] τὸ ἑξῆς, ὅτε τὰ πατρικὰ ὅπλα παρεδίδοσαν, τῷ Λαρτίου υἱῷ δηλονότι.

l. 399. Μάκαιρα ταυροκτόνων Λ.] ἐπὶ ἅρματος γὰρ λεόντων ὀχεῖται ἡ Ῥέα.

l. 401. Σέβας ὑπέρτατον] ὦ Ῥέα, ἤγουν ἡ ὑπερτάτην τιμὴν ἔχουσα. ἢ νοητέον τοῦτο ἐπὶ τῶν ὅπλων.

l. 404. Προσάδετε] συμφωνεῖτε.

l 415. Ὁ Τυδέως γόνος] σὺν Ὀδυσσεῖ γὰρ αὐτὸν ἐξέβαλε Διομήδης.

Pag. 493. l. 417. Σισύφου Λαρτίου] ἐκ Σισύφου γὰρ κύουσα ἡ Ἀντίκλεια ἡ τοῦ Ὀδυσσέως μήτηρ ἐγαμήθη Λαέρτῃ· καὶ διὰ τοῦτο φησὶν αὐτὸν ὥσπερ πεπρᾶσθαι, ἐπειδὴ Λαέρτης πολλὰ δοὺς χρήματα, ἠγάγετο τὴν Ἀντίκλειαν. τὸ Χ δὲ, ὅτι πάλιν Λαρτίου κτητικὸν ἀντὶ πρωτοτύπου Λαέρτου.

l. 423. Κείνων κἀκ ἐξήρυκε] γράφεται, κἀξεκήρυξεν.

l. 425. Ὃς παρ' ἦν μόνος] οἱ μὲν γράφοντες μόνος, παρ' ἱστορίαν φασίν· εἶχε γὰρ καὶ ἄλλους. οἱ δὲ γόνος, τῷ ποιητῇ ἀκολουθοῦντες λέγουσιν.

l. 426. Δι' αὕτως δεῖν' ἔλεξας] γράφεται δι' αὐτὰ δ' ἐξέδειξας, δυϊκῶς.

l. 429. Τέθνᾶσ', Ὀδυσσεὺς δ' ἐστὶν αὖ κἀνταῦθ'] ἐν τοῖς ζῶσι.

l. 431. Σοφὸς παλαιστὴς] σοφὸς μὲν ἐστιν, ἀλλ' οὐ δόλου ἔσται. αἱ γὰρ τοιαῦται γνῶμαι καταβάλλονται πολλάκις.

l. 443. Ὃς οὐκ ἂν εἵλετο] ἀντὶ τοῦ, ὃ οὐκ ἤθελέ τις εἰς ἅπαξ ἀκοῦσαι, ταῦτα πολλάκις ἔλεγε.

l. 444. Μηδεὶς ἐῶν] γράφεται ἐῶν.

l. 445. Ἠθόμην δ' ἔτ' ὄντα νιν] τοῦτο παρ' ἱστορίαν. λέγεται γὰρ ὑπὸ Ἀχιλλέως ἀνῃρῆσθαι, καθ' ὃν χρόνον καὶ τὴν Πενθεσίλειαν ἀνεῖλε· φονευθείσης γὰρ ὑπὸ Ἀχιλλέως τῆς Πενθεσιλείας, ὁ Θερσίτης δόρατι ἔπληξε τὸν ὀφθαλμὸν αὐτῆς· διὸ ὀργισθεὶς ὁ Ἀχιλλεὺς, κονδύλοις αὐτὸν ἀνεῖλε. λέγεται καὶ μετὰ θάνατον ἐρασθῆναι αὐτῆς.

l. 446. Επεὶ οὐ] συνίζησις.

l. 448. Καὶ παλιντριβῆ] τετριμμένα τοῖς κακοῖς.

l. 449. Ἀναστρέφοντες ἐξ ᾅδου] σώζουσιν ἐξ ᾅδου τοὺς ἐπιτρίπτους καὶ δολερούς.

l. 451. Ταῦτα] τὰ γιγνόμενα.

l. 452. Τὰ θεῖα] ἔργα δηλονότι. νοσῶν δὲ δυσφημεῖ.

l. 453. Οἰταίου πάτρος] ὄρος τῆς Τραχῖνος ἡ Οἴτη· Τραχίνιος δὲ ὁ Φιλοκτήτης ἦν, καὶ Μηλιεύς.

l. 456. Ὅπου θ' ὁ χείρων] ὅπου ὁ κακὸς πλέον ἰσχύει.

l. 457. Χὠ δεινὸς κρατεῖ] καὶ ὁ κακὸς νικᾷ τὸν ἀγαθόν. Ἡσίοδος, Βλάπτει δ' ὁ κακὸς τὸν ἀρείονα φῶτα. καὶ Ὅμηρος, Ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ.

Pag. 495. l. 463. Μεταστήσειν] ἀπαλλάξειαν.

l. 465. Πλοιῶ ἡ μὲν εἴκῃ] δίδῳ, συγχωρήσῃ.

l. 467. Μᾶλλον ἢ 'γγύθεν] καιρὸς καλεῖ (φησὶν) μᾶλλον ἐκ τοῦ σύνεγγυς, μὴ ἐξ ἀπόπτου τὸν πλοῦν σκοπεῖν, ἤγουν μακρόθεν.

l. 472. Ὅσοι σύ τ' ἐξήκουσας] κακοῖς δηλονότι.

l. 473. Ἀλλ' ἐν παρέργῳ] ὅτι, οὐκ ἐν τῷ τιμιωτάτῳ μέρει τῆς νέας μαθοῦ, ἀλλ' ὅπη βούλει. δηλοῖ δὲ ταῦτα ἐν τοῖς ἑξῆς.

l. 475. Ὅμως δὲ πλήθει] ὅμως δὲ σωτηρία κἂν πολλὴ δυσχέρεια ἐστι τῷ περὶ μαθεῖν, γιγνώσκω

γιγνώσκων ὅτι τοῖς εὐγενέσι τὸ αἰσχρὸν ἐχθρόν ἐστι, καὶ τὸ καλὸν ἔνδοξον.

l. 482. Εἰς ἀντλίαν εἰς πρῴραν.] τὸ ἐν παρέργῳ τοῦτο νῦν ἐνεφάνισεν, ὅσαπερ προειρήκαν, ἀλλ' ἐν παρέργῳ θοῦ με.

l. 486. Ακράτωρ] ἀσθενὴς, κρατεῖν ἐμαυτοῦ μὴ δυνάμενος.

l. 489. Χαλκώδοντος] καὶ Ὅμηρος, Χαλκωδοντιάδης μεγαθύμων ἀρχὸς Αβάντων.

l. 493. Ον δὴ παλαί' ἂν] δι' ὃν δὴ περὶ πολλοῦ χρόνου ηὐλαβήθην μὴ τεθνηκὼς ᾖ.

l. 494. Τοῖς ἱκμένοις] ἀντὶ τοῦ διὰ τῶν ἱκμένων καὶ πεπορευμένων· ἐγὼ γὰρ ἀκίνητός εἰμι. ἢ τοῖς ἱκμένοις καὶ ἀφιγμένοις ἐνταῦθα.

l. 501. Σὺ σῶσον] σῶσόν με, γιγνώσκων τὰ ἀνθρώπινα πράγματα μεταβαλλόμενα.

Pag. 497. l. 511. Δυσοίστων] ἀφορήτων, δυσυπομονήτων.

l. 515. Εγὼ μὲν τὸ κείνων κακὸν] τὸ ἐκείνους λυπουμένους, τοῦτο κέρδος καὶ ὠφέλειαν μεταποιῶν. ἢ τὸ κακὸν τὸ ἀπὸ τῶν Ατρειδῶν μεταπιθέμενος τῷ Φιλοκτήτῃ, ἤγουν εἰς ἀγαθὸν μεταποιῶν, καὶ μεταβάλλων καὶ ἐπανορθῶν. λέγει γὰρ ὅτι, βοηθήσω αὐτῷ ἵνα ἐκείνους λυπήσω, ἐπανορθῶν αὐτοῦ τὴν συμφορὰν τὴν ὑπὸ τῶν ἀτρειδῶν γεγονυῖαν.

l. 528. Αλλ' αἰσχρὰ μέντοι] ἀλλ' αἰσχρόν ἐστιν ἐνδεέστερόν σου εἶναί με ἐν τῷ βοηθεῖν τοῖς φίλοις. ἢ οὕτως· αἰσχρόν ἐστιν εἰ ἐνδεέστερόν σου διατεθήσομαι περὶ τὴν εἰς τὸν ξένους εὐεργεσίαν· οὐ παραιτήσομαι οὖν.

l. 535. Πῶς ἂν ὑμῖν] πῶς ἂν ἀποδοίην τὰς εὐεργεσίας ὑμῖν ὡς ἐφιλήσατέ με; ἤ, πῶς ἂν τῷ ἔργῳ εὖ πράξαιμι καὶ τῷ λόγῳ ὑμᾶς;

l. 537. Προσκύσαντες τὴν ἔσω] ἀσπασάμενοι τὴν ἑστίαν.

l. 538. Αοικον] δύσοικον, ὥσπερ ἀτυχὴς, ὁ δυστυχής

l. 539. Εὐκάρδιος] καρτερικός.

l. 540. Οἶμαι γὰρ] ἐγὼ γὰρ ὑπολαμβάνω μηδένα ἄλλον τὴν θέαν τῶν ἐνθάδε ἐνεγκεῖν· πόσῳ μᾶλλον τὴν οἴκησιν;

l. 542. Στέργειν τάδε] γράφεται, στέργειν κακά.

Pag. 499. l. 543. Αχιλλέως παῖ, τίνδε τὸν ξύνεμπορον] σὲ πρὸς ὁ ἔμπορος διαπέπλασται ὑπὸ Οδυσσέως, ναύκληρος, πραγματευτὴς, εἰωθὼς τοῖς Ελλησι τὰ ἐπιτήδεια ἐπάγειν. ἔοικε δὲ καὶ οὗτος αὐτὸν διαπλάττεσθαι πραγματευτήν.

l. 546. Δεξιζων μὲν οὐ, τύχῃ δ' ὅπως] ἀντὶ τοῦ, οὐκ ἐπίτηδες ἦλθον ἐνταῦθα, ἀλλὰ πλέων ἐπὶ τὴν πατρίδα, ἐνθάδε ὥρμησα. οὐκ οἰόμενος, (φησὶ) συντεύξεσθαι, κατὰ τύχην δέ.

l. 549. Εὐβότρυν Πεπάρηθον] Πεπάρηθος, δῆμος τῆς ἀττικῆς, καὶ μία τῶν Κυκλάδων νήσων.

l. 553. Προστυχόντι τῶν ἴσων] ἀντὶ τοῦ, ὀρέγοντι τοὺς σοὺς ναύτας τοὺς ἐμοὺς ἴσους, τοὺς τὴν αὐτήν μοι τύχην μετερχομένους. ἢ τῶν ἴσων, ἀντὶ τοῦ ἐκ τῶν ἴσων. παραλέλειπται γὰρ ἡ Εξ. βούλεται γὰρ λέγειν, ἐκ τῶν ἴσων.

l. 557. Εξαγγέλμενα] ἀναβολὴν ἔχοντα.

l. 558. Αλλ' ἡ χάρις μὲν] ἔσται σοὶ χάρις τῆς προμηθείας ὕστερον.

l. 562. Φροῦδοι] ἀφανεῖς.

l. 563. Οἱ τοῦ Θησέως κόροι] Ακάμας καὶ Δημοφῶν· ὧν οὐ μέμνηται Ὅμηρος ἐν τῷ καταλόγῳ.

l. 580. Διεμπολᾷ] λάθρα ἀπολεῖ.

l. 583. Μή με διαβάλλῃς] μὴ διαβάλλῃς με (φησὶ) τῷ τῶν Ελλήνων στρατῷ. εὐεργετήθην γὰρ ὑπ' αὐτῶν πολλά.

l. 584 Πόλλ' ἐγὼ κείνων ὕπο] ὑπ' ἐκείνων εὐεργετούμενος, ἀντευεργετῶ αὐτοὺς ὡς δύναται πένης εὐεργετεῖν, δηλονότι ὑπηρετῶν. λέγεται δὲ τὸ πάσχειν καὶ ἐπὶ ἀγαθοῦ.

Pag. 501. l. 590. Ορα τί ποιεῖς παῖ] ταῦτα πλαγίως νοητέον.

l. 591. Σὲ θήσομαι τῶνδ' αἴτιον] αἴτιόν σε ποιήσω τῶν πραττομένων.

Ποιοῦ λέγων] ποιοῦ με αἴτιον ὧν μέλλεις λέγειν;

l. 592. Ανδρε τώδε] οὗτοι οἱ ἄνδρες οἵτινες * ἀκούεις.

l. 594. Η μὴν] ὄντως μήν.

l. 598. Τὸ θάρσος εἶχε θατέρου] τοῦ Διομήδους εὐτολμότερος γὰρ ἦν εἰς τὸ δρᾶσαι ταῦτα.

l. 599. Τίνος δ' Ατρεῖδαι] τίνος πράγματος χάριν οὕτω διὰ τοσούτου χρόνου ἐπεστράφησαν καὶ φροντίδα ἐποιήσαντο τοῦ Φιλοκτήτου οἱ Ατρεῖδαι, τοῦ πάλαι ἐξ αὐτῶν ἀποβληθέντος; τίς πόθος εἰς τοῦτο αὐτοὺς ἐκίνησεν, ἀπαγαγεῖν αὐτὸν δηλονότι εἰς Τροίαν;

l. 608.

l. 608. Ο πάντ' ἀκούων αἰσχρὰ] ὁ ὑπὸ πάντων ὑβριζόμενος.

l. 610. Θήραν καλὴν] οὐχ ἁπλῶς εἶπε τὴν θήραν καλὴν, ἀλλὰ διὰ τὴν πόρθησιν τῆς Ἰλίου. αὐτὸς γὰρ ἑρμηνεύει τὸν τρόπον τῆς πορθήσεως.

l. 617. Δηλώσειν] δείξειν.

l. 620. Τέμνειν ἐφεῖτο] ὑπέσχετο, ἐπηγγείλατο.

l. 624. Στελεῖν] πέμψειν.

l. 626. Ὡς τοῦ 'κείνου πατὴρ] ὁ Σίσυφος. μέλλων γὰρ τελευτᾷν παρήγγειλε τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, ἄταφον αὐτὸν καταλιπεῖν. καὶ κατελθὼν εἰς ᾅδου τῶν νενομισμένων μὴ τυχὼν, κατηγόρησε τῆς γυναικὸς παρὰ τῷ Ἀϊδωνεῖ. ἠξίου τὸ ἀνελθεῖν αὖθις, καὶ τὴν γυναῖκα τιμωρήσασθαι. ἀνελθὼν δὲ, οὐκ ἔτι ὑπέστρεψεν, ἕως μετ' ἀνάγκης κατῆλθεν. ἐκ πατρὸς οὖν πανοῦργος ὁ Ὀδυσσεύς.

l. 629. Οὔκουν τάδε] ἀποφατικῶς οὐ ἐρωτηματικῶς.

Pag. 503. l. 632. Οὐ θᾶσσον] τάχιον ἂν πεισθείην τῇ ἐχίδνῃ ἢ τῷ Ὀδυσσεῖ.

l. 637. Ὀρίζει] δίεισιν.

l. 638. Ἤτοι καίριος σπουδὴ] τὸ ἔγκαιρον σπουδάζειν, ἀνάπαυλαν ἄγει ὕστερον.

l. 640. Τὸν πρόσωρον ἀγῇ] ἦγουν, ἐπὰν παύσηται ὁ ἄνεμος ἐναντιούμενος.

l. 641. Ἀντιοστατεῖ] ἐναντίον πνεῖ.

l. 643. Οὐκ' ἀλλ' ἀ κ.] μὴ εὐλαβηθῇς (φησὶ) κἀκείνοις γὰρ τὰ πνεύματα ταῦτα ἐναντία, ἀντὶ τοῦ, τὰ ἡμᾶς ὑπέχοντα κἀκείνους ἐπέχει. πρὸς ὃ ἐπάγει.

l. 644. Οὐκ ἔστι λῃσταῖς] τοῖς γὰρ κακούργοις οὐκ ἔστιν ἐναντίος ὁ ἄνεμος. ἐν τῇ συγχύσει γὰρ μᾶλλον ἰσχύουσι.

l. 649. Τί τοῦθ' ὃ] τί ἐστιν ὅπερ ἡ ἐμὴ ναῦς οὐκ ἔχει; ἀντὶ τοῦ οὐδὲν ἡμῖν λείπει.

l. 651. Κοιμῶ] κατακοιμίζω, πραΰνω.

l. 654. Παρερρύηκε] παρεμπέπτωκεν.

l. 666. Ὃς τῶν ἐμῶν ἐχθρῶν] ὃς ἐποίησάς με τῶν ἐμῶν ἐχθρῶν ὑπερέχειν, ὄντα αὐτῶν ἐνδεέστερα.

l. 669. Καὶ δόντι δοῦναι] ἀντὶ τοῦ, ἀποδοῦναί μοι τῷ δόντι σοι.

l. 671. Εὐεργετῶν γὰρ] αὐτὸς γὰρ ὑφῆψε τὴν πυρὰν τῷ Ἡρακλεῖ.

Pag. 505. l. 677. Λόγῳ μὲν] ἀκούω (φησὶ) τί τοῦ Ἰξίονος παθόντος ὅτι τροχάζεται, ὃν ἔδησεν ὁ Ζεύς· οὐ μέντοι ἑώρακα μείζονα τοῦ Φιλοκτήτου νόσον. πολλὴν δὲ αὐτὸν λέγει τὴν λέκτρων τοῦ Διὸς, ὡς πειρᾶν ἐπιχειρήσαντα τὴν ὁμόλεκτρον τοῦ Διὸς Ἥραν.

l. 679. Κατ' ἄμπυκα] κατὰ τροχόν.

l. 680. Δρομάδα δέσμιον] τὸν περιφερόμενον ἐν τῷ δρόμῳ δεδεμένον.

l. 683. Μοίρα τοῦδ'] τύχῃ, δυστυχίᾳ συγκροτέρᾳ καὶ ἐχθίονι.

l. 685. Οὔτε νοσφίσας] ἀποστερήσας.

l. 686. Ἐν ἴσοις] ἐν δικαίοις.

l. 688. Τόδε θαῦμ' ἔχει με] θαυμάζω πῶς ὑπέμεινεν, ἀεὶ κλυζομένην κύμασιν ἔχων καταγωγὴν, καὶ ἔρημον παντάπασιν.

l. 689. Ἀμφιπλήκτων] ἑκατέρωθεν πληττόντων. τὰ γὰρ κύματα κλύζονται κατὰ ἀμφοτέραν ὄχθην τῆς θαλάσσης.

l. 692. Ἵν' αὐτὸς] ὅπου αὐτὸς μόνος ἦν ὑπὸ ἀνέμων βαλλόμενος, ἢ πρὸς ἀνέμους τετραμμένος.

Βάσιν] πόδα.

l. 693. Οὐδέ τιν' ἐγχώρων] λείπει, ἔχων.

l. 694. Κακογείτονα] οὐ μόνον ἐπὶ καλὸν οὐκ εἶχε τινὰ τῶν ἐγχωρίων γείτονα, ἀλλὰ οὐδὲ κακὸν, παρ' οὗ ἀμοιβαῖον λόγον στενάζων ἀκούσεται. τὸ δὲ ἑξῆς ἐστι, τὸ δεῖ λαβεῖν. οὐδέ τινα ἐγχώριον ἔχει παρ' ᾧ δὴ τὸν αἱματηρὸν αὐτοῦ στόνον ἀποκλαύσειεν. τὸ κακογείτονα γὰρ, οὐ πρὸς τὸ ἐνοικοῦντας, ἀλλ' εἴπερ τις ἐτύγχανεν αὐτῷ συνοικῶν, ὁ τούτου στένος κακογείτων ἂν ἦν ἐκείνῳ.

Ἀντίτυπον] ἀμοιβαῖον.

l. 697. Οὐδ' ὃς τὰν θερμοτάταν] κατὰ συνεκδοχὴν τὸ ἔχων. οὐδὲ ἔχει τινὰ (φησὶν) ὃς τὴν θερμοτάτην καὶ ἀγρίαν αἱμάδα, ἤτοι τὴν τοῦ αἵματος ῥύσιν ἀναδιδομένην ἐκ τῶν ἑλκῶν τοῦ θηροδήκτου ποδὸς, ἠπίοις φύλλοις κατευνάσειεν, εἴ τις ἐμπέσοι.

l. 698. Αἱμάδα κηκιομένην ἑλκέων] παρὰ τὸ -μέλαν δι' ἀνεκήκιεν αἷμα.

l. 699. Φύλλοις κατευνάσειεν] ἀντὶ τοῦ, ὅλως οὐκ ἔχων οὐδὲ ὅς τις ἕλοι φύλλον αὐτῷ ἐκ τῆς γῆς, ἢ ὄρνιν τοξευθέντα ὑπὸ Φιλοκτήτου, καὶ πεσόντα εἰς τὴν γῆν.

l. 703. Εἰλυόμενος] κυλιόμενος, χερσὶν ἐπερειδόμενος, καὶ ἕλκων τὰ σκέλη ὡς νήπιος παῖς ἄνευ τιθήνης τετραποδηδὸν βαδίζων. ὡς αὐτὸς ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἔφη, --πρὸς δὲ τοῦθ', ὅ μοι βάλλει

Νόσ-

Ν περαπαιδὴς ἄτρακτος, αὐτὸς ἂν πάλας, Εἱλυόμενος δύστηνος ἐξέλκων πόδα. τὸ δὲ ἑξῆς, τότε γὰρ ἐκεῖνα ἐξανίησι δακέθυμος ἄτα, ἕρπει τότ' ἂν ἄλλοτ' ἄλλον εἱλυόμενος, ὥσπερ παῖς ἄνευ φίλης τιθήνης, ὅταν ἂν ὑπάρξῃ αὐτῷ εὐμάρεια πόρων, ἤγουν ὅπου εὐμαρὲς ἐστὶν αὐτῷ πορευθῆναι. οὐ φορβὰν ἱερᾶς γᾶς σπόρον αἴρων. ἤγουν οὐ τροφὴν ἔχων ἐκ τῶν σπερμάτων τῆς γῆς· οὐκ ἄλλο ὃ νεμόμεθα ἄνδρες ἀλφησταί. τουτέστιν, οὐ Δημητριακὸν καρπὸν, οὐδέ τι τῆς συνήθους ἀνθρώπων διαίτης, ἀλλὰ διὰ τῶν πτηνῶν οἰστῶν, τὴν διὰ τῶν ὀρνέων τροφὴν προσφερόμενος.

l. 705. Ὅθεν εὐμάρεια] ὅπου εὐμαρὲς ἐστὶν αὐτῷ ἀπιέναι.

l. 706. Ἐξανίησιν] ἐνδίδωσι.

Δακέθυμος ἄτα] ἡ νόσος.

Γᾶς σπόρον] σῖτον.

Τῶν νεμόμεθα] τουτέστιν ἀφ' ὧν τρεφόμεθα.

Pag. 507. l. 710. Πλὴν ἐξ ὠκυβόλων] πλὴν τῶν τόξων. ἤτοι, πλὴν εἴ ποτε τοῖς πτηνοῖς βέλεσιν ἐξ ὠκυβόλων τόξων αὐτῷ φορβὴν.

l. 711. Πτηνῶν] τουτέστιν ὀρνέων λείπει δὲ ἡ ἀπὸ, ἵν' ᾖ, ἀπὸ τῶν πτηνῶν.

l. 714. Οἰνοχύτου πώματος ἥσθη] τουτέστιν, οἴνου (περιφραστικῶς) ἐνεπλήσθη, ἢ οὐδὲ οἴνου μετείληφε. ἐπορεύετο δὲ ἀεὶ ἐπὶ στατὸν ὕδωρ. στατὸν δὲ ἢ τὸ ἐξ ὄμβρου συνεστηκὸς ὕδωρ. ἢ πηγαῖον, ἢ λιμναῖον· παρὰ τὸ ἠρεμεῖν, καὶ μὴ ὑπὸ ἀνέμων κινεῖσθαι.

l. 716. Προσενώμα] ἑαυτὸν ἐκίνει, ἤγουν ἐπορεύετο.

l. 719. Παιδὸς ὑπαντήσας] τυχὼν Νεοπτολέμου.

l. 720. Εὐδαίμων ἀνύσει] εὐδαιμονήσει. τὸ ἑξῆς, εὐδαίμων καὶ μέγας ἀνύσει.

l. 721. Ἐκείνων] λείπει, ἔσται. τῶν κακῶν δηλονότι.

l. 723. Πατρῴαν ἄγει πρὸς αὐλὰν] εἰς τὴν πατρίδα.

l. 724. Μηλιάδων νυμφᾶν] ἀντὶ τοῦ Τραχινίων. περὶ τὴν Τραχῖνα γὰρ οἱ Μηλιεῖς.

l. 725. Ἵν' ὁ χάλκασπις] ὅπου ὁ ἐνθεωθεὶς ἀνὴρ πελάζει πᾶσι τοῖς θεοῖς. λέγει δὲ τὸν Ἡρακλέα.

l. 726. Πλάθει πᾶσιν] ἐπιφαίνεται λαμπρὸς αὐτὸς ὡς πῦρ.

l. 728. Ἕρπ' εἰ θέλεις, τί δή ποθ' ὧδ'] ἕρπε φησὶν ὁρῶν τῇ νόσῳ πληττόμενον, καὶ πιπτῶντα.

l. 729. Ἆ ἆ ἆ] τὸ ἆ ἆ φησὶν ὁ Φιλοκτήτης. ἐνοχλεῖ γὰρ αὐτῷ ἡ συνήθης νόσος. θέλει δὲ κατῆσαι ἑαυτοῦ. διὸ προσποιεῖται ὅταν λέγῃ, ἀλλ' ἄρτι κουφίζειν δοκῶ.

l. 733. Ἰὼ θεοί] ὁ Φιλοκτήτης διὰ τὴν εἰς οἶκον ἀνακομιδὴν ἀπαγορεύει τὰς γιγνομένας ὀδύνας· καὶ λέγει, ἰὼ θεοί. ὡς χαίρων διὰ τὸν Νεοπτόλεμον. οὐ δύναται δὲ ἀληθῶς.

l. 736. Ἆ ἆ] ἀναστενάζει λοιπὸν τῆς νόσου πλεοναζούσης.

l. 738. Ἐν κακῷ δέ τῳ φαίνῃ κυρῶν] ἀντὶ τοῦ ἔοικάς μοι ὀδυνᾶσθαι.

Pag. 509. l. 742. Βρύχομαι] ἐσθίομαι, καταναλίσκομαι.

l. 746. Ἀπάμησον] θέρισον, κόψον.

l. 749. Ἰυγὴν] ὀξεῖαν βοήν.

l. 750. Οἶσθ' ὦ τέκνον] βούλεται μὲν εἰπεῖν τὴν ἐς οἶκον ἀνακομιδήν· ἐν νῷ λαμβάνων μήπως καταλείψει αὐτὸν ὁ Νεοπτόλεμος. οὐ λέγει δὲ διὰ τὸ πάθος.

l. 754. Τοὐπείσακτον] ἡ ἐπείσοδος, ἡ προσθήκη.

l. 757. Ἥκει γὰρ αὕτη διὰ χρόνου πλάνοις] ὁδοιπορίαις. ἥκει ἡ νόσος ἴσως ὅτε ἐκορέσθη πλανωμένη. ὡς ἐπὶ ζώου δὲ ποιεῖται τὸν λόγον.

l. 762. Ἡ τοῦ μ' ἀρτίως] ἠξίωσας, ᾔτεις.

Ἐᾶς ἀνῇ] ἐνδῷ.

l. 764. Σῶζ' αὐτὰ, καὶ φύλασσε] φύλασσε (φησὶν) αὐτὰ τὰ τόξα. ἅμα γὰρ τῷ πάθει τούτῳ ὕπνος μοι ἐπέρχεται, καὶ οὕτω παύομαι τῆς νόσου.

l. 766. Κοὐκ ἔστι λῆξαι.] οὐκ ἔστι τῆς ὀδύνης παύσασθαι πρότερον πρὶν κοιμηθῆναι.

l. 768. Μόλωσ' ἐκεῖνοι] οἱ περὶ Ὀδυσσέα.

l. 771. Πρόστροπον] ἱκέτην.

l. 774. Τὸν φθόνον δὲ πρόσκυσον] ἱλάσκου τὸν φθόνον, ὥστε αὐτὰ μὴ γενέσθαι σοι πολύπονα καὶ πολύστονα, ἤτοι πικρὰ καὶ πολλῶν αἴτια κακῶν.

l. 775. Μὴ δ' ὅπως] μηδ' ὁμοίως.

l. 776. Τῷ πρόσθεν ἐμοῦ κεκτημένῳ] τῷ Ἡρακλεῖ δηλονότι.

l. 782. Κηκῖον αἷμα] ἀναρρέον, ἀναδιδόμενον. Ὅμηρος, -- πολὺς δ' ἀνεκήκιεν ἱδρώς.

Pag. 511. l. 787. Ὦ ξένε Κεφαλλὴν] ὦ Ὀδυσσεῦ.

l. 791. Τρέφοιτε] λάβοιτε ἀντὶ ἐμοῦ.

l. 796. Τῷ Λημνίῳ τῷδ' ἀνακαλουμένῳ πυρί] παρακαλουμένῳ· ἐν γὰρ Λήμνῳ ἐργαστήριον τοῦ Ἡφαίστου, ἔνθα καὶ κρατῆρες πυρός.

l. 797. Κἀγώ τοι ποτὲ] ὅτι τὴν πυρὰν τοῦ Ἡρακλέους ἀνῆψα.

l. 799. Τοῦτ' ἐπηξίωσα δρᾶν] τὸ κατακαῦσαι.

l. 801. Τί σιγᾷς] λαβὼν γὰρ τὰ τόξα ὁ Νεοπτόλεμος, ἐσιώπησεν, ἀπορῶν τί ἄρα ποιήσειεν.

l. 809. Σοῦ μελεῖν] πρὸς τὴν ὑπόθεσιν καὶ τοῦτό φησι, διὰ τὸ τὸν χρησμὸν (ἐστὶ), μηδέτερον αὐτῶν μόνον πορθήσειν τὸ Ἴλιον.

l. 811. Ἐκεῖσε νῦν μ' ἐκεῖσε] διὰ τοῦτο νῦν ἔοικεν ὁ Φιλοκτήτης παραφρονεῖν ὑπὸ τῆς νόσου.

l. 813. Τί παραφρονεῖς] τί ἐκτὸς φρενῶν γέγονας;

l. 818. Τί δὴ πλέον φρονεῖς;] ἀντὶ τοῦ ὠφελιμώτερον ἐμοῦ.

l. 820. Τὸ γὰρ κακὸν τόδ'] εἰπὼν ταῦτα, ἐκοιμήθη.

l. 821. Τὸν ἄνδρ' ἔοικεν] ἔοικεν ὁ ὕπνος τὸν ἄνδρα ὡς εἰς μακρὰν καταλήψεσθαι.

l. 822. Ὑπτιάζεται] κλίνεται, ἢ ὀπίσω ῥίπτεται.

l. 824. Μέλαινά τ' ἄκρου] νεῦρον ῥαγὲν ἀπὸ τοῦ ἄκρου ποδὸς, αἷμα ἀνίησιν.

Pag. 513. l. 822. Ὕπν' ὀδύνας ἀδαὴς, ὕπν' ἀλγέων] ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἀδαής. ἤγουν ἄπειρε.

l. 823. Εὐαὴς ἡμῖν ἔλθοις] εὔπνους.

l. 824. Εὐαίων ὦναξ] εὐμενὴς, καλῶς ἄγων ἡμῖν τὸν αἰῶνα.

l. 825. Ὄμμασι δ' ἀντίσχοις] ἐναντιωθεὶς τοῖς ὄμμασι τοῦ Φιλοκτήτου, καὶ μὴ ἐάσῃς αὐτὸν βλέψαι νῦν· ἢ κάτεχε τὸ ὁρατικὸν, ὅπερ νῦν ἥπλωται καὶ διαχεῖται τῇ τοῦ ὕπνου ἀχλύϊ. τὴν τοιαύτην δὲ αἴγλην, ἥ τις νῦν τέταται ἐν τοῖς ὄμμασιν, ἀντέχοις. λέγει δὲ τὸν ὕπνον, τὸν γενόμενον αὐτῷ παραχρῆμα· ὡς ἐστὶν αὐτῷ αἴγλη καὶ φῶς.

l. 828. Ὅρα γε ποῦ στάσῃ] ποῦ στήσῃ τῆς γνώμης. ποίας γνώμης κρατήσεις.

l. 830. Τἀντεῦθεν φροντίδος] τὰ μετὰ ταῦτα πῶς ὁρᾷς φροντίδος. ἀντὶ τοῦ ἐννοεῖς.

l. 832. Καιρός τοι πάντων] ἐπεὶ ἡ μετ' εὐκαιρίας σύνεσις, πολλῶν ἐπικράτειαν ἐν ἑτοίμῳ καρποῦται. ὁ δὲ νοῦς, ὁ καιρὸς ἐκεῖνος ὁ εὐκαίρως ἐπιτελούμενος, πολλοῖς εὐδοξίαν συνεισφέρει παίζων.

l. 833. Παρὰ πόδα] πλησίον.

Ἄρνυται] ἀποφέρεται.

l. 835. Τὴν δ' ἁλίως ἔχομεν] τὴν θήραν τῶν τόξων μάτην ἔχομεν, χωρὶς τοῦ Φιλοκτήτου πλέοντες.

l. 837. Κομπεῖν δ' ἔστ' ἀτελῆ] ἀτελῆ ἐννοεῖν δὲ καὶ ἐπαγγέλλεσθαι ἀτέλεστα ψευδόμενον, αἰσχρὸν ὄνειδος.

l. 841. Βαιάν μοι βαιάν] μικρὰ καὶ ἥμερα μοι (φησὶ) διαλέγου, μήποτε ἀκούσῃ κοιμώμενος.

l. 843. Ὡς πάντων ἐν νόσῳ εὐδρακὴς] ἀντὶ τοῦ ἐλαφρὸς πρὸς τὸ ταχὺ ἀναβλέψαι καὶ ἐγερθῆναι. ἀντὶ τοῦ, ὁ ὕπνος ἐν τῇ νόσῳ ταχέως βλέπει. ἢ ὁ νοσῶν ταχέως ἐκ τοῦ ὕπνου ἀνίσταται. λείπει δὲ τὸ ὡς. βούλεται γὰρ λέγειν, ὡς λεύσσειν ὁ ὕπνος. ὡς μὴ ἡγεῖσθαι τοῦτον ὕπνον ὑπάρχειν.

l. 845. Μάκιστον] μέγιστον, εὐσύμβολον. σύμφορον.

l. 847. Ἐξιδοῦ ὅ, τι πράξεις] θεώρησον, βλέψον. πλεονάζει γὰρ ἡ ἐξ, καθάπερ καὶ ἐπὶ τούτων. ἀνεπίστασο, ἀντὶ τοῦ ἐπίστασο, καὶ ἐνδίδαξον, ἀντὶ τοῦ δίδαξον.

l. 848. Οἶσθ' εἶσθ' ὃν τιν' αὐδῶ] γινώσκεις (φησὶν) ὃν αὐδῶμαι, ἀντὶ τοῦ αὐδῶ καὶ λέγω, ἤγουν τὸν Φιλοκτήτην διὰ μέσου τοῦτο εἴρηκε.

Εἰ ταὐτὰν τούτῳ γνώμαν] εἰ τὴν αὐτὴν τῷ Ὀδυσσεῖ γνώμην ἔχεις, ὥστε αἱρεῖν, τὸν Φιλοκτήτην ἐλθεῖν.

l. 850. Ἄπορα πυκινοῖς] ἄπορόν ἐστι καὶ τοῖς συνετοῖς ἰδεῖν τὸ πρακτέον. λείπει οὖν ὁ καί. γράφεται πυκνοῖσιν, ἤγουν ἐν πράγμασι πυκνοῖς συνιδεῖν τὸ πρακτέον, ἄπορον.

l. 851. Οὖρός τοι] ἐπιτήδειος καιρός.

l. 852. Ἀνόμματος] ἐστέρηται ὁ φωτός.

l. 853. Ἐκτέταται νύχιος] ἐπὶ κατὰ νύκτα καθεύδουσι. παρὰ τοῦτο δὲ εἶπε τὴν ἡμέραν νύκτα ἄγων, ἀντὶ τοῦ κοιμώμενος. τὸ δὲ ἑξῆς, ἐκτέταται νύχιος, οὐ χερὸς, οὐ ποδὸς ἄρχων, ἀντὶ τοῦ, οὐδὲν τῶν μελῶν δυνάμενος κινεῖν, οὐδὲ βλέπειν.

l. 854.

l. 854. Ἀλεὴς ὕπνος ἐσθλὸς] ὁ ὕπνος ὁ ὑπὸ τὴν ἀλέαν καὶ τὴν θέρμην τοῦ ἡλίου, ἀγαθός. Ἤ, ἀλεὴς, ἀβλαβής. παρὰ τὴν ἀλέαν. καὶ Ὅμηρος. ἀλέη τε γένηται. τοῦτο δὲ, καθ' ἑαυτόν φησιν, ὕπνος σύμφορος ἡμῖν ἐστι καὶ τοῖς πράγμασιν ἀγαθός.

Pag. 515. l. 859. Τὸ δ' ἁλώσιμον] τὸ δὲ ἀγχιβώσιμον, ὅ ἐστι πέρας, ἀνάκειται τῇ ἐμῇ φροντίδι.

l. 860. Πόνος ὁ μὴ φοβῶν] ὁ πόνος ὁ μὴ φόβον ἔχων, κράτιστός ἐστιν, ὁ μὴ πρὸς κίνδυνον ὁρῶν. ἀντὶ τοῦ, μὴ φοβηθῶμεν· πάντα γὰρ ἀνύσομεν.

l. 864. Οἰκούρημα] φυλακὴ, παρουσία.

l. 865. Ἐξηνύχισ' ἐγὼ] ἐνόμισα.

l. 871. Ἐν δυσχερεῖ] ἐν ἐλαχίστῳ.

l. 872. Καὶ δυσοσμίας γέμων] πεπληρωμένος σὺ τῆς ἐμῆς δυσοσμίας.

l. 873. Ἐπειδὴ τοῦδε τοῦ κακοῦ] ὅταν με ὁ κάματος ἀφῇ.

l. 876. Κόπος μ' ἀπαλλάξῃ] γράφεται κόπου ἀπαλλαχθῶμεν.

l. 887. Ὁ ὑπὸ νηὶ γὰρ] ἱκανὸς αὐτοῖς γενήσεται ὁ πόνος, ἔτι τῇ νηὶ συνεῖναί μοι, καὶ συνάγειν ἐμοί.

l. 889. Ἀλλ' ἴσω τε καὐτὸς] ἴστασο καὶ ἀντιλαμβάνου.

l. 891. Παπαῖ. τί δῆτα] ὁ Νεοπτόλεμος ἀδημονεῖ, ἐννοῶν ὅτι μέλλει ἐξαπατᾶν τὸν Φιλοκτήτην, καὶ ἀπάγειν εἰς τὴν Ἴλιον, οὐκ ἐπὶ τὴν πατρίδα, καθάπερ ἐπηγγείλατο.

l. 895. Πάθους κυρῶ] πάθους λέγει, τῆς ἀπορίας. ἀντὶ τοῦ ἀπορῶν τυγχάνω.

Pag. 517. l. 897. Μή μ' ἄγειν ναυτίλον ἔτι,] ἐρωτηματικῶς.

l. 898. Τὴν αὐτοῦ φύσιν] λείπειν ἢ εἰς, ἵν' ᾖ, εἰς τὴν ἑαυτοῦ φύσιν. ἐκείνην (φησὶ) λέγω δυσχέρειαν περιστῆναι τῷ ἀνδρὶ τῷ ξένον τι τῆς ἑαυτοῦ διανοίας διαπεπραγμένῳ.

l. 900. Τοῦ φυτεύσαντος] τοῦ Ἀχιλλέως.

l. 903. Ἐν οἷς γε δρᾷς] ἐν οἷς πράττεις. οὐκ ἴση αἰσχρὸς· ἐν οἷς δὲ φανεῖς, φοβοῦμαι.

l. 905. Κρύπτων θ' ἃ μὴ δεῖ] τὰ ἀληθῆ.

Καὶ λέγων αἴσχισ' ἐπῶν] ἀπατῶν.

l. 906. Εἰ μὴ κἀγὼ κακὸς] εἰ μὴ κακῶς καὶ ἀνοήτως βουλεύομαι, προδιδόσθαι με οὗτος ὁ ἀνήρ.

l. 908. Λιπὼν μὲν οὐκ ἔγωγε] οὐχ ὅτι καταλείψω σε ἄχθομαι, ἀλλ' ὅτι λυπηρῶς καὶ οὐ κατὰ τὴν σὴν γνώμην μέλλω σε ἄγειν. ἐπὶ Τροίαν δέ φησι.

l. 919. Πολλὴ κρατεῖ] πολλὴ γάρ ἐστιν ἀνάγκη ταῦτα διαπράξασθαι.

l. 923. Τῶν γὰρ ἐν τέλει] τῶν κρατούντων γὰρ φροντίζω μᾶλλον ἢ σοῦ. διὸ οὐ δίδωμί σοι ταῦτα.

l. 925. Ὦ πῦρ σὺ] παρὰ τὸ ὄνομα τοῦτο λέγει. Πύρρος γὰρ ἐκαλεῖτο ὁ πρότερον Νεοπτόλεμος.

l. 933. Ἀλλ' ὡς μεθήσων] οὕτω μοι πάλιν προσέχει ἀναιδῶς, ὡς μὴ ἐάσων καὶ δώσων τὰ βέλη.

l. 936. Ὑμῖν τάδ'· οὐ γὰρ ἄλλον] ὑμῖν ταῦτα λέγω. οὐ γὰρ οἶδα πρὸς ὅν τινα μᾶλλον ἀποδύρωμαι.

Pag. 519. l. 942. Ἔναιρον νεκρὸν] σφάττων νεκρὸν, κατὰ τὴν παροιμίαν.

l. 949. Πρὸς σὲ ψιλὸς] εἴσειμι (φησὶν) εἰς σὲ, τόξων γυμνὸς, τὴν διὰ τῶν τόξων μοι γιγνομένην οὐκ ἔχων τροφήν. ἄνευ τροφῆς οὖν ἀντὶ τοῦ ἄνευ τόξων.

l. 950. Ἀλλ' αὖ θανοῦμαι] γράφεται, ἀλλ' αὐανοῦμαι. ἤγουν, ξηρανθήσομαι.

l. 952. Τόξοις ἐναίρων] ἐγὼ ὁ εἰωθὼς ἐσθίειν τὰ θηρία, βρωθήσομαι νῦν ὑπ' αὐτῶν.

l. 955. Φόνου δὲ ῥύσιον] ἐνέχυρον, ἀμοιβὴν ἐκτίσω. Ὅμηρος, ῥύσι' ἐλαυνόμενος.

l. 958. Μετοίσεις] μετανοήσεις.

l. 960. Προσχωρεῖν] πεισθῆναι.

l. 968. Νῦν δ' ἄλλοισι δοὺς] νῦν δὲ ἄλλοις δοὺς τὰ κακὰ οἷς εἰκὸς, ἔκπλει τὰ ἐμὰ ὅπλα ἐμοὶ δούς.

l. 974. Πέπραγμαι] πέπραγμαι τοῦτο κακῶς...μαι.

Pag. 521. l. 982. Τὸ παγκρατὲς σέλας Ἡφαιστότευκτον] τὸ Ἡφαίστειον πῦρ. ἐν γὰρ τῇ Λήμνῳ τὰ τοῦ Ἡφαίστου ἐργαστήρια, ἔνθα καὶ κρατῆρές εἰσι πυρός.

l. 984. Ἐκ τῶν σῶν] λείπει κόπων.

l. 993. Οὐκ, ἀλλ' ὁμοίως] ἀντὶ τοῦ, οὐ δοῦλόν σε ἔφυσεν, ἀλλ' ἄριστον· καὶ μετ' ἀρίστων τὴν Τροίαν δεῖ σε πορθῆσαι τοῦτο δὲ προτρεπτικόν.

l. 999. Πέτρα πέτρας] πρὸς τῇ πέτρᾳ ἐναιμάξω τὴν κεφαλήν μου, ἄνωθεν πεσὼν ἀπὸ πέτρας.

l. 1000. Μὴ 'πὶ τῷδ' ἴστω] μὴ ἔστω ἐπὶ τῷ Φιλοκτήτῃ ἡ ἐξουσία τοῦ καταχρημνίζεσθαι.

l. 1001. Ω χεῖρες] δεδεμένος ταῦτά φησι.

l. 1002. Συνθηρώμεναι] ἁλοῦσαι καὶ συλλαμβανόμεναι.

l. 1003. Ω μηδὲν ὑγιὲς] ὦ δόλιε Ὀδυσσεῦ.

l. 1011. Αφυῆ τ' ὄντα] ἄκακον ἀπὸ φύσεως.

l. 1015. Ἐν ζῶσι νεκρὸν] ἤτοι ὅτι κοιμώμενον αὐτὸν εἴασεν, ἢ διὰ τὸ πάθος, νεκρὸν λέγει.

l. 1022. Κλοπῇ τε κἀνάγκῃ] ἀπάτῃ. καὶ Ὅμηρος, Κλέπτε νόῳ.

Ζυγεὶς] ὑποταγείς. ὁ δὲ νοῦς. καίτοι σὺ μὲν ἀναγκασθεὶς στρατεύῃ. προσποιούμενον γὰρ αὐτὸν μαίνεσθαι, Παλαμήδης ἤλεγξεν.

Pag. 523 l. 1025. Ὡς σὺ φῄς] οἱ Ἀτρεῖδαι με ἐξέβαλον, ὡς σὺ λέγεις.

Κεῖνοι δὲ, σέ.] οἱ δὲ σὲ φασίν. σὺ μὲν (φησὶν) ἐκείνους αἰτιᾷ, ὑπὸ τοῦ ῥιφῆναι ἐμέ. ἐκεῖνοι δὲ σὲ λέγουσιν αἴτιον.

l. 1030. Πλεύσαντος, αἴθειν ἱερὰ] τοῦτο γὰρ προφασισαμένου Ὀδυσσέως, ὅτι οὐκ ἔστι θῦσαι τούτου ἐπιστενάζοντος, ἐξέθηκαν αὐτόν.

l. 1033. Εἰ δίκης μέλει] εἰ φροντίς ἐστι τῆς δίκης τοῖς θεοῖς.

l. 1037. Θεοί τ' ἐπόψιοι] οἱ ἐφορῶντές με δυστυχοῦντα.

l. 1043. Οὐχ ὑπείκουσαν] οὐκ ἀναδυομένην ἐν τοῖς κακοῖς.

l. 1045. Εἴ μοι παρείκοι] εἰ καιρὸς ἐπιτρέψειέ μοι νῦν δὲ σιωπῶ. οἶδα γὰρ τοῦτο ποιεῖν ὅπου δεῖ. νῦν γὰρ σιωπᾶν δεῖ.

l. 1047. Κρίσις] δοκιμαστής, ἐξεταστής.

l. 1049. Χρῄζων ἔφυν] γράφεται κρείσσων.

l. 1055. Ἐγὼ θ', ὃς οἶμαι] οὐ μόνον ὁ Τεῦκρός ἐστι τοξότης, ἀλλὰ κἀγὼ ὑπολαμβάνω ἐμαυτὸν τούτων ἐμπειρότερον εἶναι οὐχ ἧττον σοῦ. καὶ Ὅμηρος. Εὖ μὲν τόξον οἶδα ἐΰξοον ἀμφαφάασθαι.

l. 1056. Τούτων κρατύνειν] τῶν τόξων.

l. 1057. Τί δῆτα σοῦ δεῖ] ἀντὶ τοῦ τίς σοῦ χρεία.

Χαῖρε τὴν Λῆμνον πατῶν] ἤγουν, τῇ διατριβῇ τῆς Λήμνου.

l. 1063. Προσφθεγκτὸς] προσφωνηθῆναι ἄξιος.

l. 1066. Η καὶ πρὸς ὑμῶν] ἄρα καὶ ὑμεῖς μιμήσεσθε τούτους, καὶ ἀνηλεεῖς γενήσεσθε εἰς ἐμέ.

Pag. 525. l. 1070. Ἀκουσόμεσθα μὲν] ἀκουσόμεθα πρὸς τοῦδε, ὡς εἰμὶ οἴκτου μεστός. ἤγουν, καταγνωσθησόμεθα ὡς ἥττονες οἴκτου.

l. 1072. Τά τ' ἐκ νεὼς] τὰ ἐπὶ τῆς νεώς.

l. 1073. Στείλωσι] κοσμήσωσιν.

l. 1074. Ἐν τούτῳ] ἐν τοσούτῳ.

l. 1076. Ταχεῖς] γίγνεσθε δηλονότι.

l. 1078. Ω κοίλας πέτρας γύαλον] ὦ σπήλαιον θερμὸν διὰ τὸν ἥλιον· ἢ διὰ τὸ ψῦχος παγετῶδες. Ἢ οὕτως, ἐν θέρει ψυχρόν, ἐν δὲ χειμῶνι θερμόν. ἀντὶ τοῦ, ἐπιτήδειον εἰς χειμῶνα καὶ θέρος. γύαλον δὲ, ἀντὶ τοῦ κεῦθος. κυρίως δὲ γύαλα, τὰ κοῖλα λέγεται· ἀλλ' ἐὰν οὕτω μεταφράσης, ἀπίθανον ἔσται τὸ κοῖλον κοίλωμα. διὸ δὴ τὸ κεῦθος ἡμεῖς ἀντὶ τοῦ ἄλσος μεταφράζομεν.

l. 1081. Ἀλλά μοι καὶ θνῄσκοντι συνοίσῃ] ἀντὶ τοῦ, καὶ ἀπολλυμένῳ μοι σύμφορον ἔσῃ καὶ ὠφέλιμον, καὶ δέξῃ με ἀποθανόντα· Ἢ οὕτω, σὺν ἐμοὶ ἔσῃ καὶ ὄψει με ἀποθανόντα. ὑπερβολικῶς, ἤγουν, καὶ μετὰ θάνατον συνηθείτῃ μοι, καὶ οὐ καταλείψεις με.

l. 1086. Τί πτ' αὖ μοι τὸ κατ' ἦμαρ] τί ἄρα βόσιμόν μοι καθ' ἡμέραν ἔσται; οὐ γὰρ ἐπικρατῶ ἐμαυτόν. ἢ, οὐ γὰρ ἔτι ἔχω ἐλπίδα.

l. 1088. Σιτονόμου] ἀντὶ τοῦ σιτονέμοντος, ἤτοι τροφίας.

Πόθεν ἐλπίδος;] ἀπὸ ποίας ἐλπίδος;

l. 1089. Εἴθ' αἰθέρος ἄνω πτωκάδες] τὸ ἑξῆς, εἴθε αἰθέρος ἄνω ἐλάσειέ με ὀξύτονοι δρομάδες διὰ πνεύματος. Τινὲς δὲ οὕτω, μετὰ ὀξυτόνου πνεύματος ἐλάσειέ με. ὀξύτονον δὲ λέγει πνεῦμα, ἀπὸ τοῦ ὀξυτόνως βοᾶν. γράφεται δρομάδες, αἱ καταιγίδες τινὲς δὲ γράφουσι πτωχάδες, ἵνα τὰς Ἁρπυίας σημαίνωσι, διὰ τὸ ἀεὶ πεινῆν.

l. 1090 Πτωκάδες] γράφεται πτωκάδες. προπτάδες. πτωχάδες. δρομάδες. αἱ Ἅρπυιαι ἐπιθετικῶς, διὰ τὸ ἐπιπίπτειν, ἢ διὰ τὴν φαύλην εἰ δὲ γράφεται πτωχάδες, αἱ ἀεὶ πεινῶσαι· τοῦτο γὰρ πάσχουσιν οἱ πτωχοί.

l. 1093. Σύ τοι σύ τοι κατηξίωσας] σὺ σαυτῷ προεποίησας τὴν νόσον. σὺ σαυτῷ τούτων πρόξενος καὶ αἴτιος γέγονας ὦ δυστυχέστατε· σὺ σαυτῷ κατηξίωσας, καὶ οὐκ ἀπό τινος ταύτῃ τῇ τύχῃ ἐνέχῃ, ἢ συνέχῃ, ἀπὸ μείζονος σοῦ. διὸ μηδένα ἄλλον αἰτιῶ, ἀλλὰ σαυτόν.

ἐξὸν

ἐξῆν γάρ σοι ἀκολουθήσαντι τὰ κακὰ διαφυγεῖν.

l. 1097. Εὖτέ γε παρὸν φρονῆσαι] ὅτε γε παρόντος σοι φρονῆσαι τὸ λυσιτελὲς ἀπὸ λῴονος δαίμονος, τὸ κακίον εἵλου, τὸ μὴ ἐλθεῖν. λῴονος δὲ δαίμονος λέγει, τοῦ λυσιτελεστέρου καὶ συμφόρου.

l. 1101. Λωβατὸς] ἐπίπονος.

Ος ἤδη μετ' οὐδενὸς] τὸ ἑξῆς, ὃς ἤδη ἐνθάδε ὀλοῦμαι μετ' οὐδενὸς ὕστερον ἀνδρὸς εἰσοπίσω τάλας ναίων. ὁ δὲ νοῦς, ἄρα ἐγὼ δύστηνος ἐνταῦθα ἀπολοῦμαι ἀνθρώπων κεχωρισμένος.

Pag. 527. l. 1104. Ου φορβὰν ἔτι προσφέρων] ἀντὶ τοῦ προσφερόμενος. ὅτι δὲ ἔμπαλιν φησὶ διακονούμενος, ἀντὶ τοῦ διακονῶν· καὶ στιβαδοποιούμενος ἀντὶ τοῦ στιβαδοποιῶν.

l. 1107. Ἀλλά μοι ἄσκοπα] ἀπροσδόκητα, δόλια, ἃ οὐκ ἔστι προσσκέψασθαι. γράφεται δὲ καὶ ἄψοφα, ἀπὸ τοῦ μὴ ψοφεῖν· ἀντὶ τοῦ λαθραῖα, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν κολυμβώντων. κρυπτὰ δὲ ἔπη φησὶ, τὰ τοῦ Ὀδυσσέως. Εἰς τὸ αὐτό. ἀλλά μοι τὰ ἀφανῆ καὶ κρυπτὰ δολίας φρενὸς ὑπέδυ με. τὸ δὲ ἑξῆς, ἀλλά μοι ὑπέδυ ἄσκοπα κρυπτά τε ἔπη δολερᾶς φρενός.

l. 1109. Ιδοίμαν δέ νιν] ὡς κατευχόμενος φησὶ, γένοιτο δή μοι ἰδεῖν τὸν παραίτιον τούτων ὧν πάσχω, τὸν ἴσον χρόνον δυστυχῆσαι, τῆς ἐμῆς λαχόντα ἀνίας καὶ λύπης. ἤτοι τῆς νόσου. δεῖ δὲ καὶ κατὰ πληθυντικὸν ἀκούσασθαι, ἐμὰς λαχόντ' ἀνίας. ἀλλὰ τῶν ποιητικωτέρας ἡ τοιαύτη φράσις.

l. 1112. Πότμος σε δαιμόνιαν] λείπει ἡ ἐξ. ἐκ θεῶν γὰρ τύχη τις τοῦτό σοι κεκλήρωκε, καὶ οὐχ ὑπ' ἐμοῦ δεδόλωσαι. κατὰ κοινοῦ δὲ τὸ ἔσχε. τὸ δὲ ἑξῆς, πότμος σε δαιμόνων τάδ' ἔσχεν, οὐδέ σε δόλος ἔσχεν ὑπὸ χειρὸς ἐμῆς. ὁ δὲ νοῦς, παῦσαι τῶν καταρῶν τούτων ὦ Φιλοκτῆτα. μὴ διὰ τούτων κτήσῃ ἡμᾶς ἐχθρούς. θεὸς γὰρ τῆς δυστυχίας ταύτης παραίτιος, οὐχ ἡμεῖς γεγόναμεν, οὔτε δόλῳ ὑπεισελθόντες, οὔτε ἄλλό τι παραμαλθευσάμενοι.

l. 1116. Ἀρὰν ἀρὰν ἐπ' ἄλλοις] δεῖ ἀκούεσθαι ἐπὶ τῶν μάτην καταρωμένων. σαυτοῦ γὰρ ἐγγὺς τούτων αἴτιος, ἰδικῶς σοῦ καταρῶ τοῖς ἄλλοις καὶ μὴ κοινῶς καὶ ἡμῖν.

l. 1117. Καὶ γὰρ ἐμοὶ τοῦτο μέλει] μέλει μοι τὸ παραινέσαι σοι ἵνα μὴ ἀπώσῃ τὴν φιλίαν. δηλονότι, οὐ θέλω σε ἐχθρὸν ἡμῖν καταστῆσαι. καὶ διὰ τοῦτο παραινῶ μὴ ἀπώσασθαι τὴν φιλίαν ἡμῶν.

l. 1127. Ἔχεις τὸν Ἡράκλειον ἆθλον] ἀντὶ τοῦ ἐμὲ τὸν τοῦ Ἡρακλέους διάδοχον, ἢ ἐμὲ τὸν ἐπὶ τοῦ Ἡρακλεῖ ἆθλον ποιήσαντα τὴν πυρὰν, καὶ ὑφάψαντα αὐτήν.

Pag. 529. l. 1136. Ἀνδρός τοι τὸ μὲν εὖ] ἀγαθοῦ μὲν ἀνδρὸς ἐστὶ, τὸ ἀληθὲς ἐν καιρῷ λέγειν. (δίκαιον γὰρ νῦν φησὶ τὸ ἀληθές· εὖ δὲ, τὸ ἐν καιρῷ.) ὀφείλει δὲ καὶ ὁ ἀκούων μὴ ἐκφαυλίζειν τὰ λεγόμενα. τοῦτο δέ φησιν ὅτι ὁ μὲν Νεοπτόλεμος τὸ ἀληθὲς εἶπεν, ὁ δὲ Φιλοκτήτης ἐξηυτέλισεν. Εἰς τὸ αὐτό. ἀγαθοῦ μὲν ἀνδρὸς ἐστὶ τὸ δίκαιον εἰπεῖν· εἰπόντα δὲ, μὴ φθονεῖσθαι. φησὶ δὲ ὅτι οὐκ ἔδει σε τοῦ Νεοπτολέμου φθονεῖν, εἰπόντι τὰ δίκαια. κατὰ κοινοῦ δὲ τὸ δίκαιον, οὕτως, ἀγαθοῦ ἀνδρὸς ἐστὶ, τὸ λέγειν τὸ δίκαιον. δίκαιον δὲ καὶ σὲ ὁμολογεῖν, ὅ, τι εὖ πέπρακται. ἀκούοντα δὲ τοῦτο. μὴ φθονερὸν τι καὶ ὀδυνηρὸν ἀποφθέγξασθαι.

l. 1139. Εἷς ἀπὸ πολλῶν] εἷς ἀπὸ πολλῶν συμμάχων.

l. 1140. Τοῦ δ' ἐφημοσύνᾳ] τὸ ἑξῆς, τοῦ δ' ἐφημοσύνᾳ ἤνυσε κοινὰν ἐς φίλους ἀρωγάν.

l. 1143. Ω πταναὶ θῆραι] ἀντὶ τοῦ, ὦ πτηνῶν ἄγραι. ἀγρεύει γὰρ καὶ πτηνά.

l. 1146. Φυγᾷ μ' οὐκέτ' ἀπ' αὐλίων] ἀντὶ τοῦ οὐκέτι φεύξεσθέ με. οὐκέτι μετὰ φυγῆς καὶ φόβου προσπελάσετέ μου.

l. 1150. Ἀλλ' ἀνέδην ὅδε χῶρος] ἀνειμένος καὶ ἡπλωμένος. ἢ ἔτι ἐξουσίας ὁ τόπος ὑμῖν ἐστὶν ἀνεῖται. ἀντὶ τοῦ, ἀδεία ὑπὸ τῶν θηρῶν ὁ τόπος καταφρονηθήσεται.

l. 1151. Φοβητὸς] φόβον ἐμποιῶν.

l. 1154. Σαρκὸς αἰόλας] ποικίλης, διὰ τὰ τραύματα.

l. 1157 Τίς ὧδ' ἐν αὔραις] τίς τρέφεται ἐξ ἀνέμων, ἢ τίς ἐν τοῖς ἀνέμοις ἀναστρέφεται καὶ διάγει, μηδενὸς τῶν ἐκ γῆς τροφίμων εὐπορῶν;

l. 1158. Κρατύνων] ἐγκρατὴς ὢν, εὐπορῶν.

l. 1160. Εἴ τι σέβῃ ξένον] ἑαυτὸν φησὶν ὁ χορός· ὅτι ἐμοὶ τῷ ξένῳ μετ' εὐνοίας προσῆλθε. ἀντὶ τοῦ, φίλος ἡμῖν γενοῦ.

l. 1162. Ἀλλὰ γνῶθ', εὖ γνῶθι]

οὕτω

ἔπω τινὲς σίζουσιν, ἀλλὰ γνῶθ', εὖ γνῶθι. ὅτι, τὰ ὄντα σοι μάνθανε τὰ περὶ τῆς νόσου. ὁ δὲ ἀλλὰ ἀντὶ τοῦ δέ· γνῶθι δέ. ἵν' ᾖ οὕτω, πρὸς θεῶν, εἴ τι σέβῃ ξένον πελάταν. πέλασον πάσῃ εὐνοίᾳ, γνῶθι ὅτι κῆρα τήνδ' ἀποφυγεῖν σοι πάρεστιν, εἰ πεισθείης ἡμῖν. ὅ ἐστι τὴν νόσον. ἐπειδὴ δέ, ταῦτα λεγόντων, συνίησιν ὅτι παραινοῦσιν αὐτῷ εἰς Ἴλιον ἐλθεῖν. πρὸς ὃ ἀνακράζει τὸ Πάλιν πάλιν. πάλιν τῶν τοῦ Ἰλίου με τόπων ἀνέμνησας, ἢ τῶν οἰκείων κακῶν. ὑγιῶς δὲ ἔχει, περιπλουσάσης τῆς ἐν προθέσεως.

Pag. 531. l. 1169. Ὦ λῷστε τῶν πρὶν ἐντόπων] ὦ βέλτιστε τῶν πλησιασάντων μοι πρίν, ἢ τῶν περὶ Ὀδυσσέα.

l. 1172. Εἰ σὺ τὰν ἐμοὶ] λείπει ἡ εἰς· ἵν' ᾖ, εἰς τὴν μισουμένην μοι.

l. 1176. Φίλα μοι φίλα] ἐμοὶ βουλομένῳ ἦλθες ἀποπλεῦσαι φίλα ἐστὶν ἃ κελεύεις. καὶ ἡδέα.

l. 1178. Ἴωμεν ναὸς ἵν' ἡμῖν] ὅπου ἡμῖν ἀφῖκται ἡ ναῦς. ἐπὶ τῆς ναός, ἀντὶ τοῦ εἰς τὴν ναῦν.

l. 1169. Μὴ πρὸς ἀραίου] ἀρὰ ἡ εὐχή. ἀραῖος οὖν ὃν πάντες προσευχόμεθα, ἢ ὃν ἐπικαλούμεθα ἀρώμενοι. ὥσπερ δὲ ἱκεσίου λέγουσι τοῦ θεοῦ ἱκέτας ἐποπτεύοντος, οὕτως ἀραίου τοῦ θεοῦ ἀρωμένους ἐπισκοποῦντος.

Ἔλθῃς] ἀντὶ τοῦ ἀπέλθῃς.

l. 1186. Τὸ μετόπιν] μετὰ ταῦτα, μετόπισθεν.

l. 1187. Ἐπήλυδες] αὐτόματοι.

l. 1188. Τί ῥέξοντες] τί πράξοντες ἐναντία γνώμῃ ἕτερον παρὰ τὸ πρότερον.

l. 1101. Χειμερίῳ λύπᾳ] παραχωδεῖ πάθει, μεταφορικῶς. οὐκ ἔστι (φησί) μεμπτὸν τῷ δυστυχοῦντι πᾶν παραφθέγγεσθαι.

l. 1193. Ἴσθι τόδ' ἔμπεδον] τοῦτο γίγνωσκε, ὅτι οὐκ ἔρχομαι, οὐδ' εἰ αὐτὸς ὁ Ζεὺς πυρφόρος μετέλθοι με ταῖς βρονταῖς. τουτέστιν, οὐδ' εἰ κεραυνοῖ με ὁ Ζεὺς ἂν μὴ ἔλθω. γράφεται καὶ αὐγαῖς, ταῖς βροντῶν αὐγαῖς ταῖς κεραυνίαις. ἔστι μὲν λαβεῖν καὶ βροντᾶς, ἀντὶ τοῦ βροντήσας. καθάπερ καὶ ἐν ὑδροφόροις τὸν Διόνυσον εἶπε βακχᾶν, ἀντὶ τοῦ βακχευτάν.

l. 1201. Ἢ γένυν, ἢ βελέων τι] ἀντὶ τοῦ πέλεκυν, ἢ γλυφίδα, ἢ ἀξίνην.

l. 1202. Παλάμαν] πρᾶξιν. ὅθεν καὶ παλαμᾶσθαι. ἢ τέχνην.

l. 1204. Φονᾷ] φονᾷ, θανατιᾷ, θανάτου ἐπιθυμεῖ.

Pag. 533. l. 1209. Ὅς γε σὰν λιπών] ὅς τις ποτὲ καταλιπών σε, ἐπὶ τῷ βοηθεῖν τοῖς Ἕλλησιν, οὐκ ἔτι οὐδέν εἰμι.

Ἱερὰν λιβάδα] τὴν τοῦ ἐπιχωρίου ποταμοῦ.

l. 1211. Ἐγὼ μὲν ἤδη] ἐντεῦθεν διπλοῦν ἐστι τὸ ἐπεισόδιον.

l. 1212. Στείχων ἂν ἦν σοι] ἐπορευόμην ἄν. τὸ δὲ σοὶ παρέλκει.

l. 1215. Ἣν τίν' αὖ] ἀντὶ τοῦ εἰς ποῖον τόπον ἀπέρχῃ οὕτω σπουδαίως;

Παλίντροπος] ἐξ ὑποστροφῆς. τοῦτο δὲ ὁ Νεοπτόλεμος ἀποδοῦναι βουλόμενος τὰ τόξα τῷ Φιλοκτήτῃ, ἐπιπλήσσεται ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως.

l. 1231. Ἀντιπολεῖν μ' ἔπη] τὰ αὐτὰ λέγειν. ἀπὸ τῶν δεύτερον ἀναπολουμένων τῆς ἠροτριασμένης γῆς.

Pag. 535. l. 1281. Δολούμεθα] ἀπατώμεθα.

l. 1286. Ἐγὼ δ' ἀπαυδῶ] μαρτύρομαι τοὺς θεοὺς ὅτι ὃ ποιῶ εἰς χάριν καὶ σωτηρίαν τῶν Ἀτρειδῶν ἐστι.

l. 1291. Ἐάν τ' Ἀχιλλέως παῖς, ἐάν τε μὴ θέλῃ] οὐκ εἶπε τὸ θέλῃ, ἵνα μὴ δόξῃ συμψηφίσασθαι αὐτῷ τῷ βουλήματι.

Pag. 537 l. 1298. Ἀλλ' οὔ τι τοσοῦτος] ἀλλ' οὐ γενναῖον ἄνδρα φονεύσω. πάντες γὰρ οἱ κήρυκες τῶν Ἑλλήνων, ἀσθενεῖς εἰσί, καὶ ἡ ἀνδρεία αὐτῶν, ἄχρι τοῦ λέγειν ἐστίν.

l. 1310. Ἀνθρώποισι τὰς μὲν ἐκ θεῶν] πᾶς ἄνθρωπος ἐκ θεοῦ πάσχων, ἀνέγκλητός ἐστιν. ὅσοι δὲ διὰ τὴν ἰδίαν προαίρεσιν νοσοῦσιν, ὥσπερ σύ, οὐδὲ ἐλέους ἄξιοι τυγχάνουσι.

l. 1319. Σὺ γὰρ νοσεῖς] σὺ γὰρ Φιλοκτήτη, νοσεῖς ἐκ θείας προνοίας πλησίον ἀπελθὼν τοῦ ὄφεως τοῦ φυλάττοντος τὸ ἱερὸν τῆς Ἀθηνᾶς· καὶ οὐκ ἔστι σοι ἴασις εἰ μὴ ὑπὸ τῶν Ἀσκληπιαδῶν. ἢ πλησίον ἐλθὼν τοῦ φύλακος τῆς νήσου τῆς Χρύσης, ὄφεως.

l. 1324. Ταύτῃ μὲν αἴρῃ] ταύτῃ μὲν ἀνατέλλῃ, ταύτῃ δὲ δύῃ· ὅ ἐστι διαπαντός.

l. 1347. Πῶς ὦ τὰ πάντ' ἰδόντες] τὰ περὶ ἐμὲ πάθη εἰδότες ἐνιαυτοὶ τῶν αἰώνων, χρόνοι.

l. 1351. Οὐ γάρ μ' ἔτ' ἄλγος] οὐ λυπεῖ με (φησί) τὰ φθάσαντα, ἀλλὰ διὰ τὰ μέλλοντα δυσφορῶ. οἱ γὰρ ἔχοντες φαύλην τὴν γνώμην, ἀκόλουθα τῷ

λογισμῷ

λογισμοῦ διαπεράττονται.

l. 1355. Θαυμάσας ἔχω] θαυμάζω σε καὶ καταγιγνώσκω σου.

l. 1369. Θεοῖς τε πιστεύσαντα] διὰ τὴν Ἑλένου μαντείαν.

l. 1373. Ἔμπυον] δίυγρον· διὰ τὸ ἕλκος πύου πεπληρωμένον, ὅ ἐστι σήψεως. ὁ δὲ νοῦς, ἀλλ' οὐδὲ πρὸς ἐκείνους ἄπει, ἀλλὰ καὶ τοὺς θεραπεύσοντάς σε.

Pag. 541. l. 1383. Ὦ τᾶν· διδάσκου] μάνθανε (φησὶ) μὴ ἐν τοῖς κακοῖς ἐπαίρεσθαι.

l. 1397. Ἅλις γάρ μοι τεθρήνηται λόγοις] κέχρηται γόοις. πολλὰ διὰ Τροίαν πέπονθα (φησίν.)

l. 1398. Εἰ δοκεῖ, στείχωμεν] ἐπὶ τὴν πατρίδα. ἀπατᾷ δὲ αὐτὸν καὶ θέλει ἄξαι εἰς τὴν Τροίαν.

l. 1399. Αἰτίαν δὲ πῶς] πῶς (φησὶν) ἀναίτιος γένωμαι τοῖς Ἕλλησι;

l. 1400. Χώραν τὴν ἐμὴν] τὴν Σκῦρον.

l. 1407. Λεύσειν τ' ὄψιν] ὑπολάμβανε (φησὶν) ὁρᾶν τὸν Ἡρακλέα, καὶ ἀκούειν τῆς φωνῆς αὐτοῦ.

Pag. 543. l. 1427. Τόξων ἐμῶν μνημεῖα] ἀντὶ τοῦ, ἐκ τῶν ἀριστείων κἀμὲ τίμησον.

Πρὸς πυρὰν ἐμὴν] τὴν ἐπὶ τῇ Οἴτῃ.

l. 1436. Εὐσεβεῖν τὰ πρὸς θεοὺς] αἰνίττεται τοῦτο εἰς Νεοπτόλεμον. ἐν γὰρ τῇ τοῦ Ἰλίου ἁλώσει ἀπέκτεινε τὸν Πρίαμον, προσφυγόντα τῷ βωμῷ τοῦ Ἑρκείου Διός.

l. 1443. Τίθεμαι] συγκατατίθεμαι.

l. 1447. Φέρε νῦν στείχων χώραν καλέσω] ἀσπάσομαι ἀναχωρῶν.

l. 1448. Ξύμφρουρον ἐμοί] τὸ φρουρῆσάν με καὶ φυλάξαν.

l. 1450. Κτύπος ἄρσην] ἰσχυρὸς, ἔντονος.

Pag. 545. l. 1454. Ἑρμαῖον ὄρος] δύναται πάντα τὰ ὄρη Ἑρμαῖα καλεῖσθαι, ὅτι νόμιος ὁ θεὸς, καὶ ὄρειος ὁ Ἑρμῆς. ἔστι δὲ καὶ Ἑρμαῖον, οὕτως ἐν Λήμνῳ καλούμενον ὄρος. ἐμοὶ δὲ φησὶ, πολλὰ βοῶντι, καὶ τὸ Ἑρμαῖον ὄρος ἀντεφθέγξατο.

l. 1455. Ἀντίτυπον] ἀμοιβαῖον, ἀντίμιμον.

l. 1456. Νῦν δ' ὦ κρῆναι, γλυκύ τε ποτὸν] τινὲς Λύκειον ποτὸν γράφουσιν. ἔστι δὲ ἡ οὕτω καλουμένη κρήνη ἐν Λήμνῳ, Λυκίου Ἀπόλλωνος. ἢ τὸ ἐν ἐρημίᾳ ὑπὸ λύκων πινόμενον.

l. 1460. Δόξης οὔ ποτε] τῆς οἰήσεως. ἀντὶ τοῦ, οὐδέποτε τοῦτο οἰηθέντες, οὐδὲ ἐλπίσαντες τελειοῦσθαι, ὥστε ἀπελθεῖν εἰς Τροίαν.

l. 1462. Γνώμη τε φίλων] τοῦ Ἡρακλέους, ἢ τοῦ Νεοπτολέμου.

l. 1463. Δαίμων, ὃς] Δαίμονα τινὲς τὸν Ἡρακλέα νοοῦσιν· ἔνιοι τὴν τύχην.

ΣΧΟΛΙΑ

ΣΧΟΛΙΑ ΤΟΥ ΤΡΙΚΛΙΝΙΟΥ ΕΙΣ ζ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΤΡΑΓΩΔΙΑΣ.

Εἰς τὸν ΑΙΑΝΤΑ ΜΑΣΤΙΓΟΦΟΡΟΝ.

Pag. 1. l. 2. Πεῖράν τιν'] Ἠ πειραθῆναι τῶν ἐχθρῶν, καὶ ἃ ἂν κατὰ σοῦ μηχανῶνται, προλαβεῖν ζητοῦντα, τοῦ πρὶν ἢ παθεῖν μαθεῖν, καὶ φυλάξασθαι. ἢ οὕτως, ἁρπάζεται, καὶ συντόμως λαβεῖν πεῖραν τῶν ἐχθρῶν, τί κατὰ σοῦ μηχανῶνται.

l. 4. Τάξιν ἐσχάτ.] ὅτι ἐν μὲν τῷ ἑνὶ μέρει Ἀχιλλεὺς ἦν τοῦ στρατοῦ· ἐν δὲ τῷ ἄλλῳ, Αἴας οὗτος, ἵνα ὡς κρείττους τῶν ἄλλων τὴν ἰσχὺν φύλακες ὦσιν. ἐν δὲ τῷ μεταξὺ Ἀγαμέμνων καὶ Μενέλαος καὶ οἱ λοιποὶ στρατηγοί.

¶ Σχηματολογία. l. 1. Ἀεὶ μὲν] τὸ προοίμιον προσφωνητικόν, καὶ ἐνταῦθα πρότασις.

¶ l. 3. Καὶ νῦν] ἐνταῦθα ἡ κατασκευὴ τοῦ προοιμίου.

l. 10. Στάζων ἱδρ.] τοῦτο καθ' ὅλον καὶ μέρος. τὸ μὲν στάζων, ὅλον· τὸ δὲ κάρα καὶ τὸ χεῖρας, μέρος· καὶ οὐχ ὥς τινες φασί, στάζων καὶ σταζόμενος, καὶ ἔξωθεν τὸ ἔχων λαμβάνουσι, λέγοντες οὕτω, σταζόμενος τὸ κάρα, καὶ ἔχων τὰς χεῖρας ξιφοκτόνους.

l. 14. Φιλτάτης ἐμοὶ] εἰκότως τοῦτ' εἶπε. δεῖ γὰρ εἶναι συνετωτάτους, οἷος ἦν οὗτος, τὴν Ἀθηνᾶν περὶ πλείστου ποιεῖσθαι, φρονήσεως ἔφορον οὖσαν.

l. 17. Ὡς Τυρσην.] τούτων γὰρ αἱ σάλπιγγες κρείττους τῶν παρ' ἑτέροις εὑρημένων· ἢ ὅτι πρῶτοι Τυρσηνοὶ τὴν σάλπιγγα εὗρον. βέλτιον δὲ τὸ πρότερον. αἱ γὰρ τῶν Τυρσηνῶν σάλπιγγες ἐξαίρετόν τι τῶν παρ' ἑτέροις εὑρημένων ἀπετέλουν μέλος, ὡς μόνον ἀκούσαντά τινα γνῶναι Τυρσηνικὴν εἶναι τὴν ἠχοῦσαν σάλπιγγα. λέγει οὖν καὶ Ὀδυσσεὺς ἐνταῦθα πρὸς τὴν Ἀθηνᾶν, ὄντως ἀκούω τὸ σὸν φώνημα εὐμαθὲς καὶ εὐκατάληπτον, καὶ ὀξέως νοῶ ὅτι σόν ἐστιν, εἰ καὶ ἀθέατος ὑπάρχεις. ὥσπερ καταλαμβάνω τὸ φώνημα τῆς Τυρσηνικῆς σάλπιγγος, ἀκούων ἠχούσης αὐτὴν δηλονότι.

l. 19. Τῷ σακεσφόρῳ] οὐχ ὁπλοφόρῳ ἁπλῶς, ἀλλὰ κατ' ἐξοχήν. ἐξαίρετον γὰρ εἶχεν ὁ Αἴας τὸ σάκος.

l. 21. Ἄσκοπον] ἀνέλπιστον, ἀπροσδόκητον. οὐ γάρ ἐστι συνεῖναι τίνος χάριν ἐποίησε.

l. 23. Τρανὲς] ἀληθὲς, σαφὲς, φανερόν.

Ἀλλ' ἀλώμ.] τῇ διανοίᾳ. οἰόμενοι τοῦτον ταῦτα ποιῆσαι, ἀπὸ τοῦ θεαθῆναι ὑπό τινος κατασκόπου ξιφηφόρον ἐν τῷ πεδίῳ νυκτός. ἔνεστι δὲ ἀπιστεῖν. διὰ τὸ μαινομένου τὸ ἔργον δοκεῖν. ἐκεῖνος γὰρ ἐν τοῖς σώφροσι.

¶ Σχόλ. l. 7. Εἴτ'] τουτέστιν, ἡ βάσις.

¶ l. 9. Ἔνδον γὰρ] κατασκευὴ τῆς βάσεως.

¶ l. 15. Ὦ φθέγ.] προοίμιον δεύτερον προσφωνητικὸν καὶ αὐτό, καὶ ἐνταῦθα ἡ προτάσις.

¶ l. 18. Καὶ νῦν] κατασκευή.

¶ l. 20. Κεῖνον γὰρ] κατασκευὴ ἑτέρα.

l. 24. Τάσδ' ὑποζύγην] ὑπήλθεν. ἀπὸ τῶν ζώων τῶν ὑπὸ τῷ ζυγῷ δουλευόντων.

l. 32. Καὶ τὰ μὲν] κατά τινα μὲν, σημειοῦμαι ὡς αὐτός ἐστιν ὁ δράσας κατά τινα δὲ, εἰς ἔκπληξιν πίπτω καὶ ἀπορίαν, οὐ δυνάμενος συνεῖναι τὸν δράσαντα. σώφρων γὰρ ὁ Αἴας· τὸ δὲ ἔργον, μαινομένου καὶ παραπλῆγος. οἱ δὲ λέγοντες, τὰ μὲν τὴν ἰχνῶν, οὐ καλῶς λέγουσι.

Pag. 3. l. 39. Τἄργα ταῦτα] τὸ σοὶ, οὐ παντάπασιν ἀργὸν, ἀλλὰ καί τινα χρείαν παρέχει. εἴ τις ἀκριβῶς σκοποίη. ἐπειδὴ γὰρ ὁ Ὀδυσσεὺς, ὅς ἐστιν ὁ πράξας μαθεῖν ἐβούλετο, διὰ τοῦτο Ἀθηνᾶ πρὸς τὴν ἐρώτησιν τοῦτο φησὶν, ὡς ταῦτα τὰ ἔργα τοῦ Αἴαντός ἐστι σοι τῷ περὶ τούτων μαθεῖν ζητοῦντι. εὑρήσεις δὲ τοῦτο πολλάκις προϊών.

l. 42. Ἐπεμπίπτει] οἱ λέγοντες τὸ ἐπεμπίπτειν ἀντὶ τοῦ ἐπιβάλλειν, ἵνα συντάξωσι τὴν αἰτιατικὴν, τἀληθὲς ἀγνοοῦσιν· ἀλλ' ὥσπερ φαμὲν, πολεμῶ σοι πόλεμον, καὶ ἦλθον ἐνταῦθα καλλίστην πορείαν. τὸ γὰρ ἐλθεῖν ἐνταῦθα καλλίστην πορείαν λέγομεν, τοιοῦτο καὶ νῦν, ἐπεμπίπτει τοῖς ποιμνίοις τήνδε τὴν βάσιν, τουτέστι, τίνος ἕνεκα ἐπὶ ταύταις ὁρμᾷ ὁρμὴν τήνδε. τὸ διχοθεῖ-ραι λέγω αὐτάς. Ἄλλως. τοῖς ποιμνίοις ἐπεμπίπτει, ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τοῖς ποιμνίοις, τουτέστι κατὰ τῶν ποιμνίων. βάσιν δὲ ἐποιήσατο. ὤφειλεν εἰπεῖν. ὁ δὲ καὶ τὴν ὑπόθεσιν αὐτοῦ θέλων δηλῶσαι, ἐπεμπίπτει λέγει. τοιοῦτο καὶ τὸ ἔκτεινας φόνον, καὶ τὸ, κυκλοῦντα βασιλέα.

¶ Σχόλ. l. 28. Τήνδ' οὖν] βάσις.

¶ l. 31. Φράζει] κατασκευὴ τῆς βάσεως.

¶ l. 36. Ἔγνων] προκατάστασις καὶ διήγησις τῆς ὑποθέσεως.

l. 43. Δοκῶν ἐν ὑμῖν] τοῦτο καθ' ὅλον καὶ μέρος. τὸ μὲν δοκῶν ὅλον· τὸ δὲ χεῖρα, μέρος.

l. 44. Ἢ καὶ τὸ] τὸ πᾶν οὕτως, ἄρα αὕτη ἡ βουλὴ καὶ κατὰ τῶν Ἀργείων ἦν, οὕτω μεγάλη δηλονότι οὖσα;

l. 51. Ἐγώ σφ'] τουτέστιν, οὐ μόνον ἐκώλυσα τότε τοῦ φονεῦσαι ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ νῦν κωλύω μὴ θεωρεῖν σε.

Δυσφόρους] εὔφορον τὸ ἐλαφρόν, δύσφορον τὸ δύσκολον φερόμενον. ἀπὸ τούτου εὐφόρως. ἀντὶ τοῦ εὐχερῶς, παρ' Ἱπποκράτει. ἀπὸ τοῦ εὐκόλου φέρειν, ᾧ ἐναντίον τὸ δυσφόρως, ἤγουν δυσβαστάκτως. ἐνταῦθα δὲ δυσφόρους γνώμας λέγει τὰς κακῶς φερομένας, καὶ μὴ εὐοδουμένας, ἢ παραφόρους.

Ἐπ' ὄμμασιν] ἐπειδή φησιν ἡ παροιμία, νοῦς ὁρᾷ καὶ νοῦς ἀκούει· ὁ δὲ Αἴας ὑπ' Ἀθηνᾶς τὸν νοῦν κατεσείσθη, διὰ τοῦτο φησὶ τὸ δυσφόρους ἐπ' ὄμμασι γνώμας βαλοῦσα, τουτέστι τὸν νοῦν αὐτοῦ διαφθείρασα, ὥστε ὁρῶντα μηδὲν αἰσθάνεσθαι, πάσχοντος τοῦ αἰτίου τῆς ὁράσεως, ἀλλ' οὐ τῆς ὁράσεως.

l. 54. Λείας, ἄδαστα] οὐ δεῖ πρὸς τὸ λείας ἔξωθεν τὸ ἀπολαμβάνειν, ἀλλ' οὕτω λέγειν πρὸς τὰ σύμμικτα φρουρήματα τὴν βουκόλων τὰ ἄδαστα τῆς λείας, ἤτοι τὴν ἀμέριστον λείαν.

l. 57. Αὐτόχειρ κτείνειν] αὐτοχεῖρας ἔδει εἰπεῖν. πρὸς δὲ τὸ ἔχων ἐπήνεγκε. καὶ τὸ, ἄλλοτ' ἄλλον δὲ, ἀσυνδέτως εἴρηκε.

l. 58. Ἐμπίτνων] οἱ γράφοντες ἐμπίπτων οὐ καλῶς γράφουσι. βραχὺ γὰρ ὀφείλει εἶναι τὸ πι, ὡς ἐν τῇ τετάρτῃ ὂν χώρᾳ.

l. 59. Μανιάσιν νόσοις] παυτὸν τὸ εἰς ἕρκη κακά. ἢ οὕτω λέγει, ἐγὼ δὲ φοιτῶντα καὶ ἀλλοίως ὁρμῶντα καθ' ὑμῶν ἄνδρα ὤτρυνον, εἰσέβαλλον εἰς ἕρκη κακὰ ἐν μανιάσι νόσοις, τουτέστιν, οὐκ ἄλλως ἐποίησα αὐτὸν δυστυχῆσαι (τοῦτο γάρ ἐστι τὸ εἰς ἕρκη κακά) ἀλλ' ἢ ἐν τῷ ποιῆσαι αὐτὸν μαινόμενον.

l. 73. Ἀπευθύνοντα] εὐθύνω τὸ κατ' εὐθεῖαν ἄγω, καὶ κυβερνῶ, καὶ τὸ κολάζω· καὶ ἀπευθύνω, ἐπὶ τὴν αὐτήν.

l. 76. Οὐ σῖγ' ἀνέξῃ] τὸ σῖγα, τὸ μὲν προστακτικὸν ἐπιρρηματικὸν ὄν, παροξύνεται, ὡς τὸ, Σῖγα νῦν ἰσῶς, καὶ μὴν ὡς κυρεῖς ἔχων. καὶ παρ' Εὐριπίδῃ, Σῖγα, σιώπα. νεύω τὸν δ' ἔστησ' ὄχλον. τὸ δὲ ἐπίρρημα τροχαϊκὸν ὄν, προπερισπᾶται· ὡς ἐνταῦθα, καὶ παρ' Αἰσχύλῳ, Οὐ σῖγα, μηδὲν τῶνδ' ἐρεῖς κατὰ πτόλιν τὸ μὲν τοι ἀρεῖς, ὡς ἄρης ἐδείξατο γράφουσιν ἐπὶ ἀορίστου

 ἀλλ'

ἀλλ' ἀρεῖς, ἐπὶ μέλλοντος. ὁ μὲν γὰρ ἀόριστος ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον φύσει ἢ θέσει μακρᾷ παραλήγεται. ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲ εἴρηται, διὰ τὸ ἐπήνεσα, καὶ ἐγέλασα, καὶ ἤρεσα, καὶ ἔφρασα, καὶ ὅσοι λοιποὶ ἀόριστοι ἀπὸ μελλόντων γίνονται, βραχείᾳ συλλαβῇ παραληγομένων. ὁ δὲ μέλλων τῆς πέμπτης συζυγίας τῶν βαρυτόνων τὰ ἀμετάβολα τηρεῖ μετὰ συστολῆς τῆς παραληγούσης καὶ περισπωμένου τόνου. ὥστ' ἐπειδὴ ἡ ἕκτη τοῦ ἰάμβου χώρα ἢ ἰάμβῳ ἢ πυρριχίῳ ἐκφέρεται, οὐ χρὴ ἄρης γράφειν, ὡς ἐν πολλοῖς τῶν βιβλίων εὕρηται· (μακρὸν γὰρ ὂν τὸ Α, τὸν τοῦ μέτρου διαφθείρει κανόνα) ἀλλ' ἀρεῖς, διὰ τὸ ἴαμβον εἶναι τὸν τοιοῦτον μέλλοντα. εἰ δέ τις εἴποι, ὡς ἐπειδὴ ὁ ἦρα ἀόριστος, μεταβὰς εἰς ὑποτακτικὸν συνέστειλε τὴν παραλήγουσαν κατὰ τὸν κανόνα, ἴστω ὅτι πάντες οἱ ἀόριστοι κἄν τε δισύλλαβοι ὦσι, κἄν τε τρισύλλαβοι, τὴν μὲν κλιτικὴν ἔκτασιν κινηθέντες ἀποβάλλουσι, κἄν τε συλλαβικὴ ἐστί, κἄν τε χρονικὴ ἐστί, ἔτυψα, ἐὰν τύψω· ἤκουσα, ἐὰν ἀκούσω· εἶδον ἰδών· ἦλθον ἐλθών. πλὴν τοῦ εἶπον εἰπών, καὶ ἧκον ἥκων, ἦλθεν ἐλθών) τὴν δὲ παραλήγουσαν μακρὰν ἔχουσι, πλὴν τῶν εἰρημένων. καὶ τὸ ἄρῃς οὖν εἰ καὶ συνέστειλε τὴν κλιτικὴν ἔκτασιν, ἀλλὰ τὴν φυσικὴν διεφύλαξε μακρότητα. οὐ μόνον δὲ τὸ ἄρῃς, ἀλλὰ καὶ τὸ ἆρον. διὸ καὶ περισπᾶται. ὅτι δὲ μακρά εἰσι φύσει καὶ ἀμφότερα, δῆλον ἐντεῦθεν, Μηδ' ὄγκον ἄρῃς μηδέν', εἴ τινος πλέον. Ἀλλ' ἆρον ἔξω, καὶ μάλιστα μὲν μάθοις.

l. 78. Προσῶθεν οὐκ] ἡ σύνταξις, οὐκ ἦν καὶ ἔστιν ὅδε καὶ ἐστί, ἤγουν ὁ Αἴας. ἀνὴρ ὁ πρόσθεν ἤγουν, οὐκ ἔστι τοιοῦτος ἐστὶν ὡς ἠπίστασο πρότερον, φρενῶν καὶ λογισμοῦ μέτοχος, ἀλλὰ μαινόμενος, ὥστε οὐκ ἂν ἐπιγνοίη σε.

Pag. 5. l. 85. Βλέφαρα] βλέφαρα ἐνταῦθα τοὺς ὀφθαλμούς, ἀπὸ τοῦ περιέχοντος τὸ περιεχόμενον. βλέφαρα γὰρ κυρίως οἱ τοὺς ὀφθαλμοὺς περιέχοντες ὑμένες.

l. 88. Σῖγα νῦν] τὸ νῦν τοῦτο, εἰ καὶ ἀντὶ τοῦ δὴ ἐστίν, ἀλλ' ἔχει καί τινα ἔμφασιν καιροῦ, ὥσπερ φαμὲν καὶ τὸ ὅτε, τὸ τὴν αἰτίαν δηλοῦν. τοῦτο γὰρ οὐ μόνον ἀντὶ τοῦ ἐπεὶ ἐστίν, ἀλλὰ καὶ καιρὸν δηλοῖ.

l. 90. Τί βαιόν] βαιὸν τὸ μικρόν. λέγεται δὲ ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ οὐδέν. ἔχει δὲ τὸ πᾶν οὕτως, τί οὐδ' ὅλως ἐντρέπῃ. ἤγουν ἐπιστρέφῃ οὕτως ἐμοῦ, δηλονότι τῆς συμμάχου.

l. 93. Ὡς εὖ παρ.] ἤγουν παραστάτις καὶ βοηθὸς ὑπῆρξας ἐμοί, ἵνα τοὺς ἐχθροὺς ἀνέλω.

l. 97. Κοὐκ ἀπαρνοῦμαι] αἱ δύο στερήσεις ἐνταῦθα ἀντὶ μιᾶς καταφάσεως. μία γὰρ στέρησις τὸ οὐ, καὶ ἑτέρα τὸ ἀπαρνοῦμαι.

l. 102. Τί γάρ] τὸ γὰρ οὐκ ἔστι κατασκευαστικόν, ἀλλ' ἔστι κόσμος τοῦ λόγου, ἐν ἀρχῇ ἐννοίας τιθέμενον, ὡς καὶ οἱ λογοποιοὶ χρῶνται πολλαχοῦ.

l. 104. Ἦ τοὐπ.] εἰ καὶ δοκεῖ τὸ ἐπίτριπτον κίναδος, εὐθεῖα, διὰ τὸ ῥᾳδίως οὕτω συντάσσεσθαι· ἀλλ' οὐκ ἔστιν οὕτως. ἀλλ' ἔστιν αἰτιατικὴ πρὸς εὐθεῖαν προσχωροῦσα, ὥσπερ καὶ παρὰ τῷ κωμικῷ, οἱ τὸν οὐρανὸν λέγοντες ἀναπείθουσιν ὡς ἐστὶ πνιγεύς. καὶ πάλιν, Ψύλλαν ὁπόσους ἅλλοιτο τοὺς αὐτῆς πόδας. εἰ καί τινες τῶν ἀμαθῶν τὴν διὰ πρόθεσιν λαμβάνουσιν ἔξωθεν. ἔστι δὲ τὸ οὐρανόν, αἰτιατικὴ πρὸς εὐθεῖαν τὸ πνιγεὺς προσχωροῦσα. οὕτω δὴ καὶ τοῦτο. προϊὼν δὲ εὑρήσεις αὖθις τήνδε τὴν σύνταξιν. ἀλλὰ καὶ τό, Ὁρᾷς Ὀδυσσεῦ τὴν θεῶν ἰσχὺν ὅση; καὶ τό, Σὺ δ' ἀντακούσῃ τοῦτον ὡς πιθάψεται. οὐχ ἑτέρα ἐστί. μὴ μόνον δὲ παρὰ ποιηταῖς ἀλλὰ καὶ λογοποιοῖς πολλὰ τοιαῦτα εὑρήσεις.

l. 113. Χαίρειν Ἀθάνα] ἤγουν, ἀλλὰ λέγε, καὶ ὑπακούσομαί σοι. εἰκότως δὲ εἶπε τὸ χαίρειν· ὅταν γάρ τις εἰπών τι εἰσακουσθῇ, διὰ τὸ τὸ θέλημα αὐτοῦ πεπληρῶσθαι ἥδεται.

l. 115. Χρῶ χειρί] ἤγουν ἀπόλαυε τῆς χειρὸς πρὸς τὸ σὸν θέλημα, ὅσον ἔξεστι, τοῦτον κολάζων.

l. 119. Τίς ἂν σοι] τὸ ἀνδρὸς πρὸς τὸ προνούστερος, καὶ πρὸς τὸ ἀμείνων ἔχει τὴν δύναμιν.

Pag. 7. l. 122. Δύστηνον ἔμπης] τὸ ἔμπης οὐ πρὸς τὸ ὄπιθεν νοητέον, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἐποικτείρω. ἔστι δὲ ἐναντιωματικὸς σύνδεσμος. ἔστι δὲ καὶ ὁ λόγος τοιοῦτος, ἐστί, εἰ καὶ ἐχθρός ἐστιν, ὅμως οὕτως ἔχοντα αὐτὸν ἐλεεῖν μᾶλλον ἄξιον ἢ μισεῖν.

l. 127. Τοιαῦτα] ὡς τοὺς μεγαλαύχους οὕτω θεοὶ κολάζουσι, καὶ πρὸς αὐτοὺς οὐδέν ἐστι τὸ ἀνθρώπινον. ὅτι δὲ ὁ Αἴας τοιοῦτος, προϊόντες εὑρήσομεν.

Ὑπέρκοπον] ὑπέρκομπον ἔδει γράφειν· διὰ δὲ τὸ μέτρον ἐξεβλήθη τὸ μ.

l. 131. Ὡς ἡμέρα] τὸ ὡς ἀντὶ τοῦ ὅτι ἐνταῦθα καὶ ἀντὶ τοῦ καθὰ νοητέον. καὶ τὸ μὲν ἀντὶ τοῦ καθὰ οὕτω νοητέον, ἅπαντα τὰ ἀνθρώπινα κλίνει καὶ πίπτει, καὶ ἀνάγει καὶ ἀναφέρεται, καθάπερ ἡμέρα ἀρχομένη τε καὶ πάλιν λήγουσα, τοῦ μὲν ἡλίου, ὁπότε πρὸς τὰ κάτω χωροίη, λήγουσαν ταύτην παρασκευάζοντος·

ὁπότε δὲ ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω πάλιν ἄνεισιν, ἀρχομένην δεικνυῶτος καὶ φαίνουσαν. οὐδὲν γὰρ ἄλλο ἡμέρα ἢ παρουσία ἡλίου, ὥσπερ καὶ τοὐναντίον ἡ νύξ, ἀπουσία. εἰ δὲ ἀντὶ τοῦ ὅτι. πρὸς τὸ ἄνω συνάψεις, ὅτι ἡμέρα καὶ καιρὸς εἰς ἅπαντα τὰ ἀνθρώπινα κλίνει καὶ μεταβάλλει καὶ ἀνάγει καὶ ἀνορθοῖ, ὥσπερ καὶ Φίλων φησί, τύχης γὰρ ἀσταθμητότερον οὐδὲν, ἄνω καὶ κάτω τὰ ἀνθρώπεια πεττευούσης.

¶ Σχόλ. l. 125. Ὁρῶ γὰρ] γνωμικόν.

¶ l. 131. Ὡς ἡμέρα] γνωμικὸν καὶ τοῦτο.

l. 136. Ἐπιχαίρω] ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπὶ κακοῦ λαμβάνεται· νῦν δὲ ἐπὶ καλοῦ κεῖται, τῆς ἐπὶ πρὸς τὸ σὲ συντασσομένης. ὅπερ καὶ εἰς τὸ ὀπίσω ποιήσεις. βούλεται δὲ δεῖξαι, ὅτι καὶ τὴν εὐτυχίαν καὶ τὴν δυστυχίαν αὐτοῦ οἰκείαν λογίζεται.

l. 140 Πτηνῆς ὡς] τοῦτο γὰρ τὸ ζῶον πάνυ δειλόν. εἰκότως δὲ εἶπε τὸ ὄμμα. ὁπόταν γὰρ αἰσθομένη τινὸς ψόφου καμμύῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς, παλλομένην ἐστὶν αὐτῆς τὴν καρδίαν φράσαι.

l. 141. Ὡς καὶ τῆς] μὴ λάβῃς εἰς τὸ νυκτὸς ἔξωθεν ἐπὶ, ἀλλὰ πρὸς τὸ θορύβοι σύνταττε. ἐπειδὴ γὰρ ταῦτα νύκτωρ γέγονεν, ἀρκεῖ ἂν ἔχοι λέγειν τῆς νυκτὸς τελευτῆσαι τοὺς θορύβους. μὴ διστάσῃς δὲ εἰ πρὸς τὸ φθιμένης ὃ πρὸ ὀλίγου παρῳχημένου χρόνου, τὸ νῦν συντάσσεις. διὰ γὰρ τὸ πάνυ ἀρτίως καὶ μὴ ἐκ πολλοῦ γεγονέναι τὴν φθίσιν, τὸ νῦν τέθειται, τὸ σύνεγγυς τῆς φθίσεως παριστῶν.

l. 143. Τὸν ἱππομανῆ] τοῦτο ἢ πρὸς τὸ λειμῶνα νόει (ἱππομανὴς γὰρ λειμών, ἐν ᾧ ἵπποι μαίνονται καὶ βακχεύουσιν) ἢ μὴ σύναπτε πρὸς τὸν λειμῶνα ἵν' ᾖ τὸ ἱππομανῆ πρὸς τὸ σέ, οὕτως, ἐπὶ τὸν λειμῶνα βάντα σέ. ποταπόν; ἱππομανῆ, ἤτοι μεγάλως καὶ σφοδρῶς μαινόμενον καὶ θυμούμενον· ἵν' ᾖ παραπλήσιον τῷ βούπαις, ἀντὶ τοῦ μέγας παῖς, ἢ ἱππομανῆ, τὸν ἱππικόν.

l. 150. Περὶ γὰρ] εἰκότως εἶπε τὸ νῦν, παριστῶν τὴν ἐνεστῶσαν αὐτοῦ ἔχθραν πρὸς τοὺς Ἕλληνας, καὶ μάλιστα τοὺς αὐτῶν ἄρχοντας, ἠδικηκότας αὐτὸν τῇ περὶ τῶν ὅπλων κρίσει· ὥστε ἃ κατ' αὐτῶν ἀκούοιεν, εἰ καὶ ψευδῆ, ἀλλ' ὡς ἀληθῆ δεχόμενοι ἥδονται.

l. 154. Τῶν γὰρ] μὴ λάβῃς ἔξωθεν τὸ κατὰ εἰς τὸ μεγάλων, ὥς τινες τῶν ἀμαθῶν, ἀλλ' οὕτω λέγε, οὐ γάρ τις δηλονότι ἁμάρτοι τῶν μεγάλων ψυχῶν ἱεὶς καὶ πέμπων καθ' αὐτῶν λόγους δηλονότι ἐχθίστους. εἴρηται δὲ ἐκ μεταφορᾶς τῶν τοξευόντων. ὅταν γὰρ μείζων ὁ σκοπὸς ᾖ, ἥκιστα τούτου ἀποτυγχάνουσιν. οἱ δὲ προσθέντες τῷ ἱεὶς τὸ λόγους, ἁμαρτάνουσι, μὴ εἰδότες τὰ μέτρα τῶν στίχων. κεῖται δὲ τὸ λόγους κατὰ συνεκδοχὴν ἀπὸ τοῦ λέγων.

l. 157. Ὁ φθόνος] εἰκότως τὸ ἕρπει ἐπὶ φθόνου εἴρηκε, δίκην ὄφεως. ἐπὶ τούτου γὰρ τὸ ἕρπειν λέγεται, τοὺς φθονουμένους βλάπτοντος.

Pag. 9. l. 163. Ἀλλ' οὐ] τοῦτο διπλῶς λέγε, ἀλλ' οὐ δυνατὸν τοὺς ἀνοήτους προδιδάσκειν γνώμας τούτων, ἤγουν τὴν περὶ τούτων διάνοιαν. τοῦτ' ἔστιν, οὐδεὶς ἂν δύναιτο διδάσκειν τοὺς ἀσυνέτους Ἕλληνας τούτους τοὺς λόγους, ὡς δεῖ περὶ πλείστου ποιεῖσθαι τοὺς μεγάλους· καὶ πάλιν, οὐ δυνατὸν προδιδάσκειν τοὺς κατὰ τὰς γνώμας ἀνοήτους τούτων. ἤγουν τοὺς μωροὺς τὴν διάνοιαν, καὶ μηδὲν τούτων ὧν ἔφην αἰσθανομένους.

l. 167. Ἀπαλέξασθαι] ἀλέξω ἀλεξήσω, αὔξω αὐξήσω, ἕψω ἑψήσω, ἐνεστῶτες καὶ μέλλοντες. οἱ γράφοντες ἀπαλλάξασθαι, ἀμαθεῖς τῶν μέτρων· χρὴ οὖν ἀπαλέξασθαι γράφειν, ἵν' ἔχῃ ὀρθῶς.

l. 168. Ἀλλ' ὅτε] τὸ πᾶν οὕτως, Ἀλλὰ γὰρ ὑποδείσαντες οἱ Ἀχαιοί σε, ἤγουν φοβηθέντες, ὅτε δὴ ἀπέδραν τὸ σὸν ὄμμα, παταγοῦσιν, ἤγουν θορυβοῦσι, καθὰ ἀγέλαι πτηνῶν, ἀποφυγοῦσαι μέγαν αἰγυπιόν. Ἄλλως. ἡ σύνταξις οὕτως ἀλλ' εἰ φανείης σὺ τούτοις ἐξαίφνης, τάχ' ἂν πτήξειαν καὶ φοβηθεῖεν ἄφωνοι ἐν σιγῇ, τοῦτ' ἔστιν, ὑπὸ τοῦ φόβου σιγὴν καὶ ἀφωνίαν ἕξουσιν, ὑποδείσαντες καὶ φοβηθέντες ἅτε καὶ καθὰ ἀγέλαι πτηνῶν μέγαν αἰγυπιὸν καὶ αἰετόν, ὑποδείσασαι δηλονότι. παταγοῦσι γὰρ καὶ θορυβοῦσι, ὅτε ἀπέδραν καὶ ἀπέφυγον τὸ σὸν ὄμμα. καὶ μὴ νομίσῃς λέγειν τὸν χορὸν τοῦτο. διότι ἐξέφυγον οἱ Ἕλληνες τὸ τοῦ Αἴαντος ξίφος, καὶ οὐκ ἀπώλοντο, μανέντος καὶ πρὸς τὰς ποίμνας χωρήσαντος. πῶς γὰρ ἔλεγεν ἂν ὅπερ οὐκ ἠπίστατο, ἀλλ' ὕστερον ὑπὸ Τεκμήσσης καὶ αὐτοῦ Αἴαντος ἔμαθον ἐλθόντος εἰς αἴσθησιν; ἐνδεικνύμενος δὲ τὸ τοῦ Αἴαντος, φοβερὸν τοῦτο φησίν. οἱ δὲ τὸ γὰρ ἀργὸν λέγοντες, ἀγνοοῦσι τὴν σύνταξιν. καὶ γὰρ εἴρηται μὲν πρὸς τὸ παταγοῦσι. τὸ δὲ, ἅτε πτηνῶν ἀγέλαι, ἀσυν-

ἀσυνδέτως ἐκφέρουσι. τὸ δὲ ὅτε, ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ ὁπότε ἐστίν. ἐπειδὴ καθολικῶς, ὡς ἔφαμεν, ὁ λόγος ἀπὸ τοῦ χοροῦ λέγεται. ἢ μὴ λάμβανε πρὸς τὸ πλεῖστον ἀγέλαι τὸ ὑποδείσασαι, ὡς ἔφαμεν, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἀπέδρασαν. ἀποδρᾶσαι κατὰ συνεκδοχὴν νόει, ἵν' ᾖ, ἀποδρᾶσαι μέγαν αἰγυπιόν.

l. 172. Η ῥά σε] εἰκότως Ἄρτεμιν καὶ Ἄρην καὶ τὸν ὑπουργὸν αὐτοῦ Ἐνυάλιον αἰτίους τῶν παρόντων ἡγεῖται κακῶν, ἅτε πολεμικοὺς θεούς, καὶ βεβοηθηκότας ἴσως ἂν αὐτῷ πρὸς μάχην, καὶ μὴ παρ' αὐτοῦ τυχόντας ὧν ἔδει. ταῦτα δὲ ἦν θυσίαι καὶ ἀναθήματα. οἴεται δὲ καὶ ἐν ἐλαφηβολίαις καὶ κυνηγεσίαις συμμαχῆσαι αὐτῷ τὴν Ἄρτεμιν, (τούτων γὰρ ἔφορος ἡ θεός) καὶ διὰ τὸ μὴ ἀντιτυχεῖν χάριτος, ὀργισθῆναι αὐτῷ. μὴ λάβῃς δὲ ἔξωθεν εἰς τὸ χάριν, διά, ὥς τινες φασὶν ἀπατώμενοι, πρὸς τὴν αἰτιατικήν. οὐ γὰρ μόνον ἐψευσθημένου τοῦδε, φαμέν, ἀλλὰ καὶ τόδε, ὥσπερ καὶ, μέτεστι μοι τοῦδε, καὶ μέτεστί μοι τόδε. οὐ μόνον δὲ οὕτω φαμὲν τὸ ψεύδεσθαι, ἀλλὰ καὶ πρὸς δοτικὴν πλαγιαζόμενον, ὡς ἔχει κἀνταῦθα. πρῶτον γὰρ εἰς αἰτιατικὴν συνέταξε, ψευσθεῖσα χάριν ἀκάρπωτον λέγων, εἶτα πρὸς δοτικὴν ἐπλαγίασε, κλυτῶν ἐνάρων ψευσθεῖσα δώροις.

l. 173. Ω μεγάλα] οὔπω πεπιστευκὼς ὁ χορὸς ὡς Αἴας τὸ διατεθρυλλημένον διεπράξατο ἔργον, ἀλλ' οἰόμενος ἐκ τινὸς μανίας τῶν θεῶν ταύτην τὴν φήμην γεγενῆσθαι, πρὸς ταύτην ἀποτείνει τὸν λόγον.

l. 176. Η που] τὸ που οὐ μόνον δηλοῖ τόπον, ἀλλὰ καὶ ἀντὶ τοῦ ἴσως τίθεται, ὥσπερ ἄλλοι τε πολλοὶ μαρτυροῦσι, καὶ Φιλόστρατος λέγων ἐν ταῖς εἰκόσιν οὕτως, Ὀκνοῦντές που οἱ Θηβαῖοι ἄρξαι μάχης.

l. 181. Μομφ.] ἤγουν μεμφομένη σοι, διὰ τὸ ἴσως ἐν πολέμῳ συμμαχῆσαι, καὶ μὴ τυχεῖν θυσίας εἰς ἀμοιβήν. τὸ δὲ ἐννυχίοις εἶπε, διὰ τὸ ἐν νυκτὶ γενέσθαι τὴν μανίαν αὐτῷ.

l. 183. Ἐτίσατο] ἤγουν ἀντέδωκεν, ἢ ἔλαβεν, ἢ ἔδωκεν ἁπλῶς, ἢ ἐτιμωρήσατο, τοιαύτην λαβὼν ἤγουν ὕβριν.

l. 189. Βασιλῆς] τοῦτο ἀττικῆς ἐστι διαλέκτου, τὸ τρέπειν τὴν ει δίφθογγον εἰς η. οἱ βασιλῆς γὰρ λέγουσι καὶ οἱ ἱππῆς. καὶ τὸ ᾔδη παρ' Ὁμήρῳ ἀντὶ τοῦ ἠπίστατο, τῆς αὐτῆς ὂν διαλέκτου, σαφέστερον τοῦτο δείκνυσιν.

l. 191. Η τᾶς] τινὲς εἰς τὸ τᾶς ἀσώτου Σισυφιδᾶν γενεᾶς, τὸ ὁ ἄρθρον λαμβάνουσιν ἔξωθεν, λέγοντες, οἱ μεγάλοι βασιλεῖς, καὶ ὁ ὑπάρχων τῆς ἀσώτου Σισυφιδᾶν γενεᾶς Ὀδυσσεύς· ὡς ὡς ἀγνοοῦντας αὐτὸς ἐάσας, οὕτω λέγει. ἐὰν δὲ ὑποβαλλόμενοι μύθους οἱ μεγάλοι βασιλεῖς κλέπτουσι καὶ ἀπατῶσι σὲ ἀκούοντας, καὶ ὑπάρχουσιν οἱ μῦθοι τῆς ἀσώτου γενεᾶς τῶν Σισυφιδῶν, ἤγουν τοῦ πανούργου Ὀδυσσέως τοῦ ἐκ Σισύφου τὸ γένος κατάγοντος. καὶ τὰ ἑξῆς, κυρίως δὲ ἄσωτος, ὁ τὸν πατρῷον κακῶς δαπανήσας κλῆρον. λέγεται δὲ Ἀντίκλειαν τὴν Ὀδυσσέως μητέρα ἀπὸ Ἀρκαδίας εἰς Ἰθάκην ἐρχομένην πρὸς γάμον Λαέρτῃ, ὑπὸ Σισύφου κατὰ τὴν ὁδὸν ἐντυχόντος ἐφθάρθαι.

l. 196. Αγωνίῳ σχολᾷ] ἤγουν ἐναγωνίῳ. ἐνταῦθα γὰρ διατρίβοντες τοῖς Τρωσὶ πολεμοῦμεν. ἢ ἀγωνιώσῃ, τῇ ἀγωνίαν καὶ φόβον ἐμποιούσῃ σχολῇ καὶ διατριβῇ· διὰ τὸ εἰς μῆκος τοσοῦτον τετάσθαι τὸν πόλεμον, καὶ ὑποψίαν πᾶσιν ἡμῖν εἶναι τοῖς Ἕλλησιν ἐκ τούτου, ὡς οὐ παλινοστήσομεν οἴκαδε.

Pag. 11. l. 202. Ἀπ' Ἐρεχθειδᾶν] Ἐρεχθεῖδαι οἱ Ἀθηναῖοι ἀπὸ τοῦ ἐκεῖ ἐκ γῆς γεννηθέντος κατὰ τὸν μῦθον Ἐρεχθέως· ὅθεν καὶ οἱ ναῦται αὐτοῦ. εἰκότως ἄρα Αἴας τούτους ἀπὸ τῆς Ἐρεχθειδῶν γενεᾶς κατάγεσθαι λέγει.

l. 204. Τοῦ Τελαμῶνος τηλόθεν] ἢ πρὸς μόνον τὸν χορὸν νοητέον, διὰ μέσου τὸ ἔχομεν στοναχὰς λαμβάνοντας (ἐπεὶ γὰρ παρεδόθη τῷ Αἴαντι ὑποχείριος ἦν, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα πάντων τούτου ἐκήδετο) ἢ συμπαραληπτέον καὶ τὴν Τέκμησσαν, ὡς αὐτὴν μετὰ τοῦ χοροῦ κηδομένην τοῦ Αἴαντος, ἅτε γαμετὴν οὖσαν αὐτοῦ. οἱ δὲ λέγοντες τὸ τηλόθεν ἀντὶ τοῦ ἀπὸ Τροίας, φροντίζοντος Σαλαμῖνος, τἀληθὲς ἀγνοοῦσιν. οὐδεὶς γὰρ λόγος ἐνταῦθα τῆς Σαλαμῖνος. ἠπάτηνται δὲ ἀπὸ τοῦ λέγειν, τοῦ Τελαμῶνος οἴκου. τὸ δὲ ἐστι τοιοῦτον, οἱ φροντίζοντες τῶν Αἴαντος πραγμάτων τοῦ Τελαμῶνος τηλόθεν ἔκπαλαι.

l. 208. Τί δ' ἐνήλλ'] μὴ εἴπῃς τὸ ἐνήλλακται ἀντὶ τοῦ ἐνηλλαγμένος ἤνεγκεν, ὥς τινες οἴονται), συντείνειν ἐθέλοντες πρὸς τὸ βάρος· ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ἐνηλλάγη. ὥσπερ φαμέν, ἠλλοιώθην ἀλλοίωσιν, καὶ μετεβλήθην μεταβολήν, οὕτω κἀνταῦθα δέον εἰπεῖν, τίνα ἐνηλλαγὴν ἥδε

ἡ νὺξ

ἡ νὺξ ἐνήλλακται τῆς ἀμερίας καὶ τῆς ἡμερινῆς καταστάσεως· ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ἐνδηλαγὴν, βαρέος εἶπε, δεικνὺς τὸ τῆς ἐναλλαγῆς δυσχερές. ὥσπερ γὰρ βαρὺ φορτίον οὐ δυνάμεθα φέρειν, οὕτω καὶ τὴν ἀπροσδόκητον μεταβολήν. εἰ μὲν οὖν συνάψεις πρὸς τὸ ἀμερίας τὸ ἐνήλλακται, τὸ ἀμερίας ἀντὶ τοῦ περὶ αὐτῆς ἡμερινῆς καταστάσεως νοήσεις. εἰ δὲ τὸ βαρέος πρὸς τὸ ἀμερίας ἐρεῖς, τὸ ἀμερίας ἀντὶ τοῦ τῆς νῦν ἡμερινῆς καταστάσεως νοήσεις. τοῦτο δὲ εἴποις ἂν διὰ τὸ ἅμα πρωῒ τὴν περὶ τοῦ Αἴαντος κακὴν φήμην τούτους ἀκοῦσαι, κἀντεῦθεν βαρέος λύπης δεδέχθαι. ὥστε ἡ κατὰ τὴν νύκτα συμβᾶσα ἐναλλαγὴ, τῆς μεθ' ἐκείνην ἡμέρας ἦν.

l. 213. Ἄϊδρις] τὸ ὑπείποις ἀντὶ τοῦ προείποις· εἰς ταύτην γὰρ τὴν σημασίαν τὸ ὑπείποις λαμβάνουσιν ἅπαντες. ἡ γὰρ ὑπὸ ἀντὶ τοῦ πρό, ὡς ἔχει καὶ τὸ ὑπομίμνησις.

l. 216. Ἡμῖν ὁ κλεινὸς] τὸ ἡμῖν οὐ παντελῶς ἀργὸν, ἀλλ' ἔχει καί τινα χρείαν, εἴπερ συνάψεις εἰς τὸ ὁ Αἴας ἡμῖν. βέλτιον γὰρ ἐμφαίνει καὶ σχέσιν τὸ ἐμοὶ καὶ ἡμῖν, ἔνθα ἂν εὕρητε οὑτωσὶ κείμενον. ὃ δὴ καὶ εὑρήσεις ἔν τε ποιηταῖς καὶ λογοποιοῖς πολλαχοῦ, ἀκριβῶς σκοπῶν. τὸ δὲ νύκτερος, ἢ πρὸς τὸ ἀπελωβήθη σύναπτε, ἢ πρὸς τὸ ἀλείς.

l. 223. Ἄτλατον] ἤγουν οὐ φορητὸν, ἀλλ' ἀνυπομόνητον τοῖς ἀκούουσι, καὶ μάλιστα τοῖς φίλοις, ἣν οὐ δύναταί τις φυγεῖν, καὶ μὴ κατακλασθῆναι τῷ ἀκούσματι.

l. 233. Βοτῆρας] τοὺς τὴν ποίμνην φυλάσσοντας λέγει κύνας, ὡς καὶ προϊὼν ἐρεῖ. τὸ δὲ βοτῆρας καὶ ἱππονόμους, ἐκ παραλλήλου. καταχρηστικῶς δὲ τὸ ἱππονόμους εἶπεν. ἱππονόμος γάρ, ὁ τῶν ἵππων νομεύς. ἢ ἱππονόμους, τοὺς μεγάλους νομεῖς καὶ φύλακας τῶν ποιμνίων. ἵππος γὰρ τὸ μέγα παρ' Ἀττικοῖς, ὥσπερ καὶ τὸ βοῦς· καὶ τοῦ μὲν ἑνὸς παράδειγμα τὸ βούπαις· τοῦ δὲ ἑτέρου, τὸ ἱπποσέλινον καὶ ἱπποβουκόλος.

Pag. 13. l. 235. Ὧν τὰ μὲν] εἰ πρὸς τὸ ποίμνην ἑνικὸν ὄν, τὰ μὲν καὶ τὰ δὲ ἀποδίδωσι, δέον ποιμνῶν εἰπεῖν. ὥσπερ γάρ φαμεν, αἰτίαν ἐπάγει ὁ δεῖνα τῷ δεῖνι, τὴν μὲν ὡς προδότῃ, τὴν δὲ ὡς συκοφαντοῦντι, (καὶ ἕτερα μυρία ἔχεις εὑρεῖν τοιαῦτα πανταχοῦ, ζητῶν) οὕτω καὶ ἐνταῦθα. μαρτυρεῖ δὲ καί τις τῶν λογοποιῶν οὕτω λέγων, Καὶ ζημίας, τῆς μὲν ἀπὸ τοῦ τὴν χεῖρα ἀργεῖν, τῆς δὲ, ἀπὸ τῆς τοῦ ὀφθαλμοῦ καχεξίας. ἄλλως τε εἰ καὶ ποίμνην εἶπεν, ἀλλ' ἐν τῇ διαιρέσει τὸ ὧν προσέταξε, δεικνὺς τὸ ποίμνην πλῆθος δηλοῦν, καὶ ὥσπερ γένος ὂν τῶν ὑστέρων φησὶ δέ που καὶ Λιβάνιος, Ἐς φίλον τοὺς μὲν χαριοῦμαι, τὸν δὲ προσελήψομαι. οἱ οὖν γράφοντες, ὧν τὴν μὲν, καὶ τὰς δὲ πλευροκοπῶν, ἀγνοοῦσι τὰ μέτρα.

l. 244. Κακὰ δεννάζων] τὸ δεννάζω ἀπὸ τοῦ δεινὸν γέγονε, τροπῇ τοῦ ι εἰς ν. δέννος γὰρ ἡ λοιδορία.

l. 246. Κάρα] οἱ γράφοντες κρᾶτα, οὐ καλῶς γράφουσιν. ἔχει γὰρ τὸ μὲν κρᾶτα τὸ κρα μακρόν· τὸ δὲ κάρα, τὸ κα βραχύ, τὸ δὲ ρα μακρόν.

l. 250. Ζυγὸν ἑζόμενον] μὴ λάβῃς εἰς τὸ ζυγὸν ἔξωθεν τὸ εἰς· ἀλλ' οὕτω λέγε, ἑζόμενον ζυγόν. καθῆσθαι γὰρ καθέδραν φαμέν.

l. 252. Ἐρέσσουσιν] ἤγουν κινοῦσιν. εἰκότως δὲ εἶπον τὴν λέξιν ὡς ναῦται.

l. 257. Ἄπλαστος ἔχει] ἀπέλαστος, καὶ κατὰ συγκοπὴν ἄπλαστος, ὁ ἀπλησίαστος, τοῦτ' ἔστιν ἡ κακὴ ἡ μὴ παρέχουσα πλησιάζειν αὐτῇ τινά. τοῖς γὰρ μαινομένοις οὐδεὶς πλησιάζει, ἵνα μή τι κακὸν ὑπ' αὐτῶν πάθῃ.

l. 258. Ἄτερ στεροπᾶς] φασὶν οἱ περὶ ταῦτα δεινοὶ ὡς εἰ μὴ τύχοι οὖσα ἀστραπὴ, ἡνίκα ὁ νότος ἄρξηται πνεῖν, ταχέως παύεται.

¶ Σχήμ. l. 261. Τὸ γὰρ ἐσλεύσσειν] γνωμικόν.

Pag. 15. l. 271. Ἡμεῖς ἄρ' οὐ νοσοῦντες] τοῦτο ἡ Τέκμησσα λέγει διὰ τὸν Αἴαντα. δέον δὲ εἰπεῖν, ὁ Αἴας οὐ νοσῶν βλάπτεται, ἡμεῖς εἶπε, διὰ ταῦτα ὅτι εἰώθαμεν, ὁπηνίκα περί τινος τῶν γνωρίμων διηγώμεθα ἀπόντος, ἐκ τοῦ οἰκείου προσώπου τοὺς λόγους ποιεῖσθαι, καὶ εἰς ἑαυτοὺς τὸ ἐκείνου πρόσωπον ἀναδέχεσθαι. καὶ ὅτι αὕτη ἡ Τέκμησσα τοῦ Αἴαντος ἦν, καὶ τὸ ἐκείνου κακὸν, οἰκεῖον ἐνόμιζεν. ὅθεν σκοτεινῶς εἰρῆσθαι δοκοῦν, ἐξεπίτηδες ἀποσιωπᾷ τὸν χορὸν ὁ ποιητὴς δείκνυσιν, ἵνα δῆλον διὰ τῶν ἑξῆς γένηται.

l. 278. Λύπη πᾶς] τὸ πᾶς εἶπεν ἵνα δείξῃ ὡς ὅλος τῆς λύπης γέγονε. τὸ δὲ ἐξ ἁπλῶν, ἀντὶ τοῦ μονοειδῶν φησί. πρώην γὰρ ἐλυπούμεθα ἡμεῖς μόνοι, νῦν δὲ καὶ ὁ Αἴας μεθ' ἡμῶν.

l. 283. Μηδὲν τι μᾶλλον] ἔδει γὰρ νῦν μᾶλλον εὐφραίνεσθαι παυσάμενον τῆς μανίας, ἢ ὅτι ταύτῃ συνείχετο, εἰ καὶ ἄλογον ἦν ἢ τότε χαρά. διόπερ ἀπορῶν ὁ χορὸς, εἰς θεοὺς ἀναφέρει τὸ πρᾶγμα, καὶ παρ' ἐκείνων ἐλθεῖν αὐτό φησι τὰ δεινὰ ἵνα καὶ μετὰ τὴν νόσον χείρω διακέηται τῇ λύπῃ.

l. 285. Τίς γάρ ποτ'] τοῦτο τὸ γὰρ ὅμοιον, ὡς ἄνω εἰρημένον, τὸ, Τί γὰρ δὴ παῖς ὁ τοῦ Λαρτίου; ἢ τὸ γὰρ, ἀντὶ τοῦ δὲ νοητέον, δεινοπαθεῖν ἔξωθεν σχετλιάζοντος τοῦ χοροῦ, κἂν εἰ ὁ ποιητὴς εἴασε τοῦτο δηλῶσαι.

l. 288. Ἄκρας νυκτὸς] μὴ λάβῃς εἰς τὸ νυκτὸς ἔξωθεν τὸ ἐπὶ, ἀλλ' ἔστιν ἡ τοιαύτη γενικὴ πρὸς τὸ ἡνίκα.

Ἑσπέριοι] ὡς εἰωθαμένοι ἐν ἑσπέρᾳ ἅπτειν διὰ τὴν τοῦ σκότους παρουσίαν.

l. 292. Οὔτι τοι κλύων] εἰώθασιν οἱ Ἀττικοὶ τὰ θηλυκὰ ἄρθρα ἀρσενικῶς ἐκφέρειν, ἀντὶ τοῦ τῆς τοῦ λέγοντος ἐστὶ δὲ τοῦτο ὅμοιον τῷ παρ' Εὐριπίδῃ, τὸ, Οὔτι τοι δόξης ἐρῶ. εἴρηται δὲ καὶ παρ' Ἰσοκράτει πολλὰ τοιαῦτα, καὶ κοινῶς, (ὡς ἔπος εἰπεῖν) παρὰ πᾶσι λογοποιοῖς, τὼ χεῖρε.

l. 295. Γυναῖ] οἱ τιθέντες ἐπὶ τοῦ γυναῖ περισπωμένην, ἀμαθεῖς τῶν μέτρων. ἐντεῦθεν οὖν μανθανέτωσαν ὀξεῖαν τιθέναι. βραχὺ γάρ ἐστι τὸ γυ. εἰ γὰρ καὶ ἀπὸ τοῦ γῦον τὸ μέλος γίνεται, ἀλλ' ἐκβληθέντος τοῦ ι, ἔμεινε βραχύ. αἱ γὰρ παραγωγαὶ τῶν πρωτοτύπων βραχύτεραι.

¶ Σχήμ. Pag. 15. l. 288. Κεῖνος γὰρ] προκατάστασις καὶ διήγησις τοῦ προαχθέντος ἔργου τοῦ Αἴαντι.

¶ l. 295. Γυναιξὶ] γνωμικόν.

Pag. 17. l. 307. Ἔμφρων μόλις] τὰ τρία ταῦτα παρίστησιν ὡς πάνυ βραδέως εἰς τὸ καθεστηκὸς ἧκεν.

l. 310. Ἀρνείου φόνου] τοῦτο πρὸς τὸ νεκρῶν συνάπτε. εἴρηται δὲ τοῦτο ἀπὸ μέρους τὸ πᾶν. οὐ γὰρ ἄρνες μόνον ἦσαν, ἀλλὰ καὶ κριοὶ καὶ βόες.

l. 320. Πρὸς γὰρ κακοῦ τι] ἀμφότερον ἀντὶ τοῦ δειλοῦ νοητέον. οἱ δὲ λέγοντες τὸ βαρυψύχου ἀντὶ τοῦ γενναίου, καὶ διὰ τοῦτο προστιθέντες τὸ Ου, παλινθέες ἠγνοήκασι. βαρύψυχος γὰρ ὁ βαρεῖαν καὶ λιθώδη καὶ ἀκίνητον ἔχων ψυχὴν, ἀλλὰ μὴ πρὸς πόλεμον ὁρμητικὴν καὶ πρόθυμον.

l. 321. Ἐξηγεῖτ' ἔχειν] οἱ λέγοντες τὸ ἔχειν ἀντὶ τοῦ ὑπάρχειν ἁμαρτάνουσιν. ὥσπερ γὰρ φαμὲν, τὰ δίκαια ποιεῖν, καλοῦ ἀνδρὸς ἔχει, οὕτω καὶ τοῦτο. ἔλεγε γὰρ ὁ Αἴας ὡς ἔχει τὸ τοιοῦτο δειλοῦ ἀνδρὸς, τὸ καθάπερ γυναῖκα κλαίειν, καὶ θρήνους εἰς ὕψος αἴρειν.

l. 323. Μυκώμενος] οἱ γράφοντες βρυχώμενος, καὶ μεγαθύνοντες τὸ χυ, διὰ τὸ μέτρον, ἴσως ἀμαθεῖς εἰσὶ καὶ γραμματικῆς καὶ μέτρων. κάλλιον γὰρ τὸ μυκώμενος πρὸς τὸ ταῦρος.

l. 329. Οὕνεκ' ἐστάλην] καταχρηστικῶς τὸ ἐστάλην, ἀντὶ τοῦ ἐπορεύθην εἴρηται. κυρίως γὰρ τὸ ἐστάλην ἐπὶ θαλάσσης λέγεται, ὅτε ἐστείλατό τις τὸν πλοῦν.

l. 332. Τέκμησσα] λέγεται ἐν τοῖς νῦν κακοῖς μαντεύσασθαι τὸν ἄνδρα ἡμῖν δεινά. τοῦτ' ἐστιν, ἐξ ὧν διογὺς, παρεστὰς προσμαρτυρηκέναι αὐτὸν ὡς ἑαυτὸν ἐργάσασθαί τι κακόν. ἃ γὰρ ἔπραξεν διαλογιζόμενος, κρεῖττον τὸ θανεῖν ἡγήσεται.

l. 342. Ποῦ ποτ' εἶ] τοῦτο ἢ πρὸς τὸν παῖδα, ἢ πρὸς τὸν Αἴαντα. οὕτως, ποῦ ποτε νῦν εἶ, καὶ τί ταῦτα βοᾷς;

¶ Σχήμ. l. 349. Ἰώ μοι φίλοι] Αἴαντος θρῆνος.

Pag. 19. l. 351. Ὀρθῷ νόμῳ] ἤγουν ὀρθότητι νόμου, ὥσπερ ἄν τις εἴποι, εὐθείᾳ στάθμῃ, ἤγουν ἐν εὐθύτητι. ἔστι δὲ κυρίως νόμος, ἔγγραφος συνήθεια· συνήθεια δὲ, ἄγραφος νόμος.

l. 356. Δηλοῖ δὲ τοὔργον] τοῦτο λέγει, ὅτι τὰ πραχθέντα ὑπὸ μανίας γενέσθαι παρίστησιν. ἢ οὕτως, τὸ ἔργον, τοῦτ' ἔστι τὸ ἐν τούτοις εἶδος τοῦ Αἴαντα, ὡς ἄδοξον, καὶ παῖδα ἀνακαλεῖσθαι, καὶ τὴν αὐτοῦ τύχην πρὸς ἡμᾶς ἀνακλαίεσθαι, δηλοῖ ὡς ἀφροντίστως καὶ ἀπερισκέπτως ἔχει τῆς μανίας. ὅπερ εἰ λέγεις, πρὸς μὲν τὴν Τέκμησσαν τὸν λόγον ἐρεῖς. ἢ οὕτω, τὸ ἔργον δὲ, ἤγουν τὸ τοσοῦτον αὐτὸν λυπεῖσθαι καὶ δυσχεραίνειν ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις, ἀπαραμύθητον τοῦτο δεικνύει, ὡς ἀφροντίστως τῆς οἰκείας σωτηρίας ἔχει, καὶ δεινὰ καθ' αὐτοῦ μηχανᾶται.

l. 357. Ἰώ μοι γένος] τὸ ναΐας τέχνης. ἢ πρὸς τὸ γένος συναπτέον, οὕτω, ὦ γένος ναΐας τέχνης, ἤγουν ὦ ναῦται· ἢ πρὸς τὸ ἀρωγὸν, λαμβανόμενον ἔξωθεν τοῦ ἕνεκα, οὕτως, ὦ γένος ἀρωγὸν ἐμοὶ ἕνεκα τῆς ναΐας τέχνης. τοῦτ' ἔστι συμπλεῦσαν ἐμοὶ, καὶ πρὸς πάντα κίνδυνον

συν-

συμπαραλαμβανόμενον.

l. 361. Ποιμένων] μὴ λάβῃς εἰς τὸ ποιμένων ἔξωθεν τὸ ἀπό· ἀλλὰ οὕτω λέγε σὲ μόνον δέδορκα καὶ βλέπω φροντιστῶν, ἐπαρκέσοντα. τοῦτ' ἔστι, σὺ μόνος ἐφάνης ἡμᾶς φροντιστὴς εἰς τὸν παρόντα καιρόν. τὸ δὲ ποιμένων μεταφορικῶς εἴρηται, ἀντὶ τοῦ κηδεμόνων. καὶ γὰρ καὶ ὁ ποιμὴν κηδεμὼν τῶν προβάτων ἐστίν.

l. 374. Μεθῆκα τοὺς ἀλάστορας] ἀλάστορας ἐνταῦθα λέγει, ἢ τοὺς κακοὺς καταχρηστικῶς, ἢ τοὺς φονέας. καὶ γὰρ τρόπον τινὰ καὶ οἱ Ἕλληνες αὐτὸν ἀπεκτόνασιν, ἀπεστερηκότες τὰ ὅπλα, καὶ τῶν παρόντων αὐτῷ γεγονότες αἴτιοι, δι' ἅπερ οὐκ ἀνέξεται ζῆν, ἀλλὰ ἐθελήσει τεθνήξεσθαι. ὃ δὴ καὶ γέγονε.

l. 387. Πρεσβύτατον πάτερ] οἱ γράφοντες προγόνων προπάτωρ, οὐκ ἴσασι τὰ περὶ τῶν μέτρων. δεῖ οὖν πάτερ γράφειν, ὡς καὶ ἔν τινι τῶν βιβλίων εὕρηται.

l. 395. Ερεμβος] ἔρεβος χρὴ γράφειν διὰ τὸ μέτρον, καὶ φαεινὸν, οὐ φαεινότατον. ὅμοιον γὰρ χρὴ εἶναι τῷ τῆς ἀντιστροφῆς κώλῳ.

¶ Σχῆμ. l. 398. Οὔτε γὰρ θεῶν] ἐν τῷ θεῶν συνίζησις.

l. 400. Βλέπειν τιν' εἰς ὄνησιν] τὸ τινα, ἢ πρὸς τὸ ἁμερίων συντακτέον· ἢ τὸ μὲν γένος κατὰ κοινοῦ λάμβανε πρὸς τοῦτο, συνάπτε δὲ τὸ τινα πρὸς τὸ ὄνησιν· ὅπερ καὶ τὸ ἀνθρώπων, ἢ πρὸς τὸ ἁμερίων, ἵν' ᾖ τὸ αὐτό· ἢ πρὸς τὸ ὄνησιν, οὕτως, οὔτε γὰρ ἄξιός εἰμι βλέπειν τὸ γένος τῶν θεῶν, οὔτε τῶν ἁμερίων εἰς τινὰ ὄνησιν ἀνθρώπων. τοῦτ' ἔστιν, οὐ δεῖ με ἀπὸ τοῦδε ζῆν, ἀπεχθόμενον τοῖς θεοῖς, καὶ μετὰ τῶν ἄλλων διάγοντα, ἵν' ἀνθρωπίνως ἐντυχεῖν μοι γένοιτο. ὅπου γε καὶ τὸ ἀνθρώπων εἰς τὸ ἁμερίων συνάπτων, ἀπὸ τὸ ὄνησιν ἐρεῖς.

l. 403. Ολέθριον] ὀλεθρίας εἰπεῖν ἔδει ἀλλὰ πρὸς τὸ ἐμὲ ἐπήγαγε. καί ἐστιν ἀττικὸν, οὐχ (ὥσπερ τινὲς οἴονται) ἁμάρτημα.

l. 406 Εἰ τὰ μὲν] τινὲς λέγουσι τὴν περὶ τῶν ὅπλων κρίσιν, καὶ τὸ φθίνει πρὸς τὴν Ἀθηνᾶν ἀποδιδόασι, καὶ ἔστιν ἄτοπα· ἐγὼ δὲ αὐτὸς οὕτω, τὰ μὲν τῶν ἡμετέρων φθίνει καὶ φθείρεται· λέγω δὴ τὸ τιμᾶσθαι, καὶ παρὰ πάντων αἰδέσιμον εἶναι, μετὰ τοῦ λελογισμένου πράττειν ὥστε καὶ φιλοῖμι. ἅπερ ἐμοὶ πρότερον ἀνθοῦντα, νῦν καταρρεῖ, καὶ εἰς οὐδὲν χωρεῖ, παραπλησίως τοῖς προκειμένοις θρέμμασιν. ἢ τὸ φθίνει ἀντὶ τοῦ φθείρουσιν· οὕτω, τὰ μὲν ἤτοι τὰ συμβάντα μοι κακὰ φθείρουσί με, εἰς μνήμην ἐρχόμενα.

l. 408. Δίπαλτος] ἤγουν διπλῇ χειρὶ καὶ πάσῃ δυνάμει. δηλοῖ δὲ διὰ τούτου τὴν καθ' αὑτοῦ σφοδρὰν ὀργὴν τοῦ στρατοῦ.

l. 412. Πόροι ἁλ.] ποταμοὶ οἱ πρὸς τὴν ἅλα ἐμβάλλοντες, καὶ ῥόθιον ποιοῦντες τῷ ῥεύματι. λέγει δὲ τοὺς ἐν Τροίᾳ.

Pag. 23. l. 414. Νέμος] ἤγουν παραθαλάσσιον ἄλσος. ὅπερ ἐστὶ πλησίον Σκαμάνδρου καὶ τοῦ Ξάνθου.

l. 422. Εὔφρονες] εὐφραντικοὶ, διὰ τὸ λούεσθαι καὶ πίνειν καὶ τἄλλα χρῆσθαι ὑμῖν.

¶ Σχῆμ. l. 424. Εξορίαν] συνίζησις.

¶ l. 431. Αἶ αἶ. τίς ἄν] Αἴαντος θρῆνος αὖθις, καὶ δεινοπάθεια ἐπὶ τοῖς συμβᾶσιν αὐτῷ δεινοῖς.

l. 435. Οτου] ἡ σύνταξις, ὅτου ὁ πατὴρ Τελαμὼν ἦλθεν ἀπὸ τῆς Τροίας εἰς τὸν οἶκον φέρων πᾶσαν εὔκλειαν, τὰ πρῶτα καλλιστεῖα καὶ ἐξαίρετα γέρα τοῦ στρατοῦ, λέγω τὴν Ἡσιόνην, ἀριστεύσας καὶ ἄριστος φανείς. πρῶτος γὰρ τὸ Τροίας εἰσεπήδησε τεῖχος. στρατὸν δὲ λέγει ὃν κατὰ τῆς Τροίας Ἡρακλῆς ἠγάγετο, ἀμυνόμενος Λαομέδοντα, διὰ τὸ μὴ τοὺς ἵππους λαβεῖν οὓς ὑπέσχετο αὐτῷ δοῦναι εἰ τὸ κῆτος ἀνέλοι. ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Λυκόφρονι. τὸ δὲ εὔκλεια καὶ τὰ πρῶτα καλλιστεῖα ταὐτόν ἐστιν, εἰ καί τινες τῶν ἀμαθῶν τὸ ἀριστεύσας ἀντὶ τοῦ ὡς ἄριστος λαβὼν, λέγουσι, βουλόμενοι συντετάχθαι τὰ πρῶτα καλλιστεῖα, ἃ οὐκ ἄλλο οὐδὲν ἦν ἀλλ' ἡ εὔκλεια. οὕτω δὲ εὑρήσεις καὶ προϊών· λέγω δὴ τὸ, Ὧν αὐτὸς ἦγε στέφανον εὐκλείας μέγαν.

l. 441. Αρκέσας ἐμῆς] τὸ ἀρκέσας, οὐκ ἀντὶ τοῦ πράξας, ὥς τινες οἴονται, ἀλλ' ὥσπερ φαμὲν τὸ ἀρκετός εἰμι τόδε, οὕτω καὶ τὸ ἀρκέσας ἔργα νοοῦμεν, εἰ καὶ λεπτὸν ὂν ἐκφεύγει τὸν νοῦν τοῖς μὴ τελείοις τὴν σύνταξιν

l. 444. Κρίνειν ἔμελλεν] μὴ τοῖς ἄλλοις ἀκολουθῶν καὶ αὐτός. τὸ κρίνειν ἀντὶ τοῦ μετὰ κρίσεως διδόναι λέγει, ἵνα συντάξῃς τὸ τινί· ἀλλ' εἰδὼς ὡς κρίνει πᾶσιν ὁ δεῖνα τὰ δίκαια, λέγομεν, τὸν αὐτὸν λογισμὸν ἔχε κἀνταῦθα.

l. 447. Επραξαν] εἴ τις τὸ ἔπραξαν

ἀντὶ

ἀντὶ τοῦ ἔδωκαν λέγει, ἁμαρτάνει· καὶ γὰρ ὃν τρόπον φαμὲν, ὅτι ὁ δεῖνα ἑαυτοῦ νόθους καταβαλὼν ἄρχοντας, τὴν βασιλείαν τοῦ δεινὸς παιδὶ πεποίηκε κατὰ νόμους εἰς ταύτην ἁρμόττοντι, οὕτως ἔχει καὶ τοῦτο. ἀπώσαντες γὰρ οἱ Ἀτρεῖδαι τὸν Αἴαντα, Ὀδυσσεῖ τὰ ὅπλα ἐποίησαν· τουτέστιν αὐτὸν κύριον εἶναι τούτων κατέστησαν.

l. 450. Γοργῶπις] καταπληκτική, ἢ τὴν τῆς Γοργοῦς κεφαλὴν, δίκην ὀφθαλμοῦ ἐν τῇ ἀσπίδι ἔχουσα.

Pag. 25. l. 462. Μόνους τ' Ἀτρείδας] τὸ μόνους μὴ οὕτω νόει ὡς ἀπελθόντος αὐτοῦ μόνοι οἱ Ἀτρεῖδαι καταληφθήσεσθαι ἔμελλον (ἀνόητον γὰρ, τοῦ ἄλλου παρόντος αὐτοῖς στρατοπέδου) ἀλλὰ τοῦτο λέγει, ὡς μόνους αὐτοὺς καταλείψει μὴ τοῦτον ἔχοντας.

l. 466. Ὢν αὐτὸς] μὴ λάβῃς εἰς τὸ ὢν ἔξωθεν τὸ ἀπὸ, ἀλλ' οὕτω λέγε, τῶν ἀριστείων στέφανον μέγαν ἔχων αὐτὸς εὐκλείας καὶ δόξης. ἔστι δὲ τὸ εὐκλείας πρὸς τὸ στέφανον συναγόμενον. οὐ γὰρ ἕτερός ἐστιν ὁ τῶν ἀριστείων στέφανος ἀλλ' ἢ εὐκλείας στέφανος.

l. 468. Πρὸς ἔρυμα Τρώων] μέρος ἦν τι τοῦ τῆς Τροίας τείχους ὀχυρὸν, ὃ φοβούμενοι Τρῶες μὴ πορθηθείη ἐκεῖθεν, ἄνδρας πρὸς τοῦτο συνεχεῖς κατέστησαν φυλακῆς ἕνεκα, οὓς νῦν καλεῖ ἔρυμα.

l. 471. Οὐκ ἔστι ταῦτα] ἤγουν οὔτε τὸ τὰς ἕδρας τὰς ναυλόχους λιπεῖν, καὶ ἀπιέναι πρὸς τὸν πατέρα· οὔτε μὴν τὸ εἰς μάχην συνελθεῖν, εἶτα τελευταῖον ἀποθανεῖν.

¶ Σχήμ. l. 474. Αἰσχρὸν γὰρ] γνωμικόν.

¶ Σχήμ. l. 481. Οὐδεὶς ἐρεῖ] παραμυθία τῶν φίλων Αἴαντος καὶ τῆς αὐτοῦ γυναικός.

l. 482. Ὑπόβλητον λόγον] ὑπόβλητα καλεῖται τὰ νόθα τῶν παίδων, διὰ τὸ ὑπ' αὐτὰς τιθέναι τὰς πλείστας τῶν γυναικῶν ἑτέρων τέκνα μητέρων, ὡς τι καταπείθεται ἑαυτῶν ἄνδρας, γνήσια ἑαυτῶν εἶναι τὰ ὑπ' αὐτὰς κλαυθμυρίζοντα βρέφη.

l. 487. Ὦ δέσποτ' Αἴας] ταῦτα ἐκ τῶν Ὁμήρου μεμίμηται, ὅτε Ἀνδρομάχη πρὸς τὸν ἴδιον ἄνδρα Ἕκτορα εἰς πόλεμον ἐξερχόμενον δεινοπαθοῦσα ἐπιχειρεῖ κάμπτειν εἰς ἔλεον, καὶ τῆς ὁρμῆς ἐπισχεῖν.

l. 493. Τὸ σὸν λέχος ξυνῆλθον] τὸ ξυνῆλθον ἀπορίαν τινὰ ἔχει, διὰ τὸ δοκεῖν πρὸς αἰτιατικὴν συντετάχθαι. τὸ δ' οὐκ ἔστι τοιοῦτον, ἀλλ' ὥσπερ φαμὲν, συνῆλθον τὴν σὴν οἰκίαν, ἀντὶ τοῦ σὺν σοὶ τὸν οἶκον ὑπέδυσα. ἔννοιαν γὰρ κοινωνίας ἡ σὺν παρίστησιν. εἰ καὶ μὴ τὸ τὴν κοινωνίαν ποιοῦν δείκνυσι πρόσωπον· οὕτω δὴ κἀνταῦθα, συνῆλθον τὸ σὸν λέχος, ἤγουν, μετὰ σοῦ τὴν σὴν κοίτην ἔβην, καὶ κοινωνόν με ταύτης πεποίησαι. ἢ τὸ κατὰ πρὸς τὸ λέχος ἔξωθεν λαμβάνει, οὕτω, συνῆλθόν σοι κατὰ τὸ σὸν λέχος, ἤγουν, ἐν σοὶ κατέστην οὐ δούλη, ἀλλὰ γυνὴ εἶναί σοι. τὸ δὲ τοιγαροῦν ἀντὶ τοῦ ἀληθῶς, τό σοι ἁρμόττον σπουδάζω, καὶ κάλλιστα τῶν σῶν φροντίζω.

Pag. 27. l. 500. Δουλίαν] τὸ δουλίαν διὰ τὸν τοῦ μέτρου κανόνα ἐτοποθετήθη, καὶ ἔστιν Ἰωνικῆς διαλέκτου, ὡς καὶ τὸ προμηθίαν, καὶ ἀληθίαν, καὶ τὰ τοιαῦτα· οἱ δὲ διὰ διφθόγγου αὐτὸ γράφοντες, καὶ ἔτι οἱ δούλειον λέγοντες, οὐ καλῶς γράφουσιν.

l. 513. Ὀρφανιστῶν] ἤγουν κακῶν, ἃς οὐδεὶς ἂν φιλήσῃ, καὶ μάλιστα ὁ ἐπιτροπευόμενος, ὡς μὴ προσηκόντως ἐπιμελουμένους.

l. 525. Οὐκ ἂν] ἤγουν οὐκ ἂν εἰς τὸ ἑξῆς ταύτης γυναικὸς νομισθείη. ἔστι γὰρ ἧττον ἀγνωμονέστερος.

l. 527. Αἴνοις γὰρ ἂν] ἤγουν ἐπαινοίης ἄν, εἰ συμπαθῶς καὶ μετὰ τοῦ πρᾴου εἰς λόγους προσενεχθείης, τοῦ σκληροῦ καὶ ἀνενδότου χαλάσας.

l. 535. Τοῦτό γ' ἀρκέσαι] μὴ λάβῃς εἰς τὸ τοῦτο ἔξωθεν κατά.

l. 537. Ὠφελοίμην σε] ὠφελοίην ἔδει εἰπεῖν, ποιητικὴ δὲ ἀδεία οὕτω χρῆται τοῖς εὐκτικοῖς.

Pag. 29. l. 439. Ἐμφανῆ τ' ἰδεῖν] ἐμφανῆς δέον εἰπεῖν, πρὸς τὸ αὐτὸν ἤγαγεν.

l. 548. Τὰ πατρόθεν] ἤγουν τὰ ἐκ πατρὸς ἰδιώματα. λέγω δὴ ἀνδρείαν καὶ φρόνησιν, καὶ τὸ γενναῖον ἐν συμφοραῖς. ἤγουν, εἴπερ οὐ μόνον κατὰ τὴν σπορὰν ἐμός ἐστιν υἱὸς, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰ φυσικὰ πλεονεκτήματα ἐμοὶ ἔοικεν ἀληθῶς.

¶ Σχήμ. l. 551. Ὦ παῖ γένοιο] παραίνεσις Αἴαντος πρὸς τὸν ἑαυτοῦ παῖδα, καὶ λόγοι συντακτήριοι πρὸ τῆς αὐτοῦ τελευτῆς.

¶ l. 555. Ἐν τῷ φρονεῖν] γνωμικόν.

l. 556. Κάρτ' ἀνώδυνον] κακὸν μὲν, διὰ τὸ δίκην ἀλόγου ζώου τὰ νήπια ζῆν, καὶ τὸ οἰκεῖον κακὸν ὡς ἥδιστον πολλάκις αἱρεῖσθαι, ξίφος λέγω καὶ πῦρ, καὶ κονιορτὸν, καὶ τὰ τοιαῦτα· ἀνώδυνον δὲ διὰ τὸ μηδενὸς δυσχεροῦς ἐπαισθάνεσθαι, καὶ

τῇ ἐντεῦθεν τίκτεσθαι λύπη.

l. 567. Αλλ' ἄνδρες ἀσπιστῆρες] τὸ φροντίδα ποιεῖσθαι τοῦ οἰκείου παιδὸς τὴν χρείαν, καὶ ἀπελθόντα εἰς Σαλαμῖνα μετὰ τοῦ Τεύκρου παραδιδόναι Τελαμῶνι τὸν παῖδα, χάριν αὐτοῦ λογίζεται Αἴας. τὸ δὲ Ερίβοια λέγω, εἶπεν, ἵν' ἐπειδὴ τοῦτο ἀόριστον ἦν, μή τινες πλανῶνται, ἀγνοοῦντες ὁποίαν λέγει, εἴτε Ησιόνην, εἴτε Ερίβοιαν. ἀμφότεραι γὰρ ἦσαν τότε, ἡ μὲν οὖσα Τεύκρου μήτηρ, ἣν Τελαμὼν παρ' Ηρακλέους γέρας εἰλήφει, ὁπότε εἰς Τροίαν ἐστράτευσεν· Ερίβοια δὲ, Αἴαντος.

l. 577. Αρρηκτον σάκος] στερρὸν καὶ μὴ ῥηγνύμενον. ὑπερβολικῶς δὲ τοῦτο λέγει.

Pag. 31. l. 584. Θρηνεῖν ἐπῳδάς] ὃ λέγει, τοιοῦτόν ἐστιν, Οὐκ ἔστιν ἀγαθοῦ ἰατροῦ, ἐάν τις ἀνιάτως ἔχῃ χρείας. ἢ σκέλους, μὴ τομὴν ἐπισπεύδειν τούτου, ἵνα μὴ τῇ κοινωνίᾳ καὶ τὸ λοιπὸν σῶμα συνυποστεῖν φθοράν· ἀλλὰ παραμυθεῖσθαι λόγοις πειρᾶσθαι, ὡς προσδοκᾶν χρὴ τὴν ἴασιν. ὥστε καὶ αὐτὴ μή με δακρύοις ἐπιχείρει μαλάσσειν, καὶ ὃν προὔθεμην σκοπὸν ἀποστερεῖν· λέγω δὴ, τὸ τεθνάναι. τοῦτο γὰρ ἐμοὶ νῦν οὕτως ἔχοντι κρεῖττον ἢ ζῆν.

l. 592. Ως οὐδέν] ὃ λέγει, τοιοῦτόν ἐστιν, οὐκ εἰμὶ ὀφειλέτης ἀρκεῖν τοῖς θεοῖς, ἤγουν ἀρκετὸς καὶ ἀνελλιπὴς αὐτοῖς εἶναι, τοῦτ' ἔστι τιμᾶν καὶ θεραπεύειν, ὡς δεῖ καὶ μηδὲν ἐλλείπειν τῶν δεόντων εἰς αὐτοὺς γίνεσθαι, ὡς τῆς ζωῆς ἀνθρώποις αἰτίους, καὶ πάντα τἄλλ' ἀγαθὰ παρέχοντας. ἢ τὸ θεοῖς πρὸς τὸ, εἰμὶ ὀφειλέτης, συνάπτε. τὸ δὲ ἀρκεῖν ἀντὶ τοῦ διαρκεῖν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ζῆν, λέγει, οὕτως, οὐκ ὀφείλω τοῖς θεοῖς ζῆν εἰς τὸ ἑξῆς. εἰ μὲν ἐφρόντιζον ἐμοῦ καὶ ἐπεμελοῦντο, ἀνάγκην ἂν εἶχον καὶ αὐτὸς ζῆν, ἐφ' ᾧ τούτους τῆς φροντίδος ἀμείβεσθαι τιμαῖς καὶ θυσίαις· ἐπεὶ δὲ ἠμελήκασι, καὶ οὕτως ἀτιμασθῆναι παρεῖσαν, οὐδέν με τὸ ἀναγκάζον ἐστὶ τοῦ ζῆν ἔτι ποιεῖσθαι λόγον. ἢ οὕτως ἐρεῖς, οὐ κάτοισθα καὶ οὐ γινώσκεις ὡς οὐδαμῶς εἰμὶ ὀφειλέτης τοῖς θεοῖς εἰς τὸ ἑξῆς ἀρκεῖν καὶ βοηθεῖν τινί. ἤγουν, ἐπεὶ οἱ θεοὶ οὕτω με εἰάσαν ἀτιμασθῆναι, οὐ χρεωστῶ διὰ τέλους ἔτι βοηθεῖν ἢ σοὶ, ἢ ἑτέρῳ. τοῦτο δὲ εἶπεν, ἐπειδὴ ἡ Τέκμησσα Πρὸς θεῶν ἰδοῦ μοι μὴ προδοὺς ἡμᾶς γένῃ, αὐτὴ εἶπεν· ὅθεν καὶ βλασφημίαν ἡγησαμένη τὸν αὐτοῦ λόγον, Εὔφημα φώνει, λέγει.

l. 602. Σὺ μέν που ναίεις] τὸ ποὺ ἀποδίδοται πρὸς τὸ εὐδαίμων, καὶ πρὸς τὸ ἑξῆς, οὐ πρὸς τὸ ἁλίπλαγκτος. οὐ γὰρ ἐνδοιαστικῶς εἰκασμοῦ εἰ ἔστιν ἁλίπλαγκτος, ἀλλ' εἰ ἔστιν εὐδαίμων. τὸ δὲ ἁλίπλαγκτος πρὸς τὸ Σαλαμὶς συνάπτε. τὸ γοῦν ναίεις ἀντὶ τοῦ οἰκῇ ἐνταῦθα λέγει, ἢ ἀπὸ τοῦ οἰκοῦντος τὸ οἰκούμενον, ὥσπερ ἐστὶ καὶ τὸ ὄργανον ἀντὶ τοῦ ἔργου, ἀπὸ τοῦ ποιοῦντος τὸ ποιούμενον, ὡς τὸ Λαΐνοισιν Αμφίονος ὀργάνοις, παρ' Ευριπίδῃ. ἄλλως δὲ ὅτι καὶ ἡ τῶν ἐνοικούντων οἴκησις, αὐτή ἐστιν οἴκησις.

l. 608. Μήλων πόᾳ] μήλων πόᾳ γράφε, καὶ μὴ ποίᾳ μήλων, διὰ τὸ μέτρον.

l. 609. Εὐνῶμα] οἱ γράφοντες εὐνώμα τὸ Νο μικρὸν, καὶ συνάπτοντες πρὸς τὸ ποίᾳ, οὐκ ἴσασι τὰ περὶ τῶν μέτρων. χρὴ οὖν πρὸς τὸ χρόνῳ συνάπτειν, καὶ μεγαλύνειν τὸ νω, ἵν' εἴη, τῷ εὐνώμᾳ καὶ εὐκινήτῳ χρόνῳ. νωμῶ γὰρ τὸ κινῶ. τό γε μὴν μήλων γενικὸν ὄνομα παρ' Ομήρῳ ἐστίν. εἰπὼν γὰρ οὕτως μῆλα, ἐπάγει ὄϊές τε καὶ αἶγες.

l. 612. Ετι μέ ποτ' ἀνύσειν,] τὸ ποτ' ἀνύσειν, οὐκ ἔστι πότε ἀνύσειν, εἰ διαλελυμένως εἴποις, ἀλλὰ ποτὶ ἀνύσειν· διὰ δὲ τὴν συναλοιφὴν μετετέθη ὁ τόνος οὕτω δὲ ἐρεῖς, ἔχων ἐλπίδα κακὴν ἀνύσαι καὶ διελθεῖν καὶ πράσσειν ποτὲ ἐμὲ ἔτι καὶ εἰς τὸ ἑξῆς, τὸν ἀπότροπον καὶ μισητὸν πᾶσιν ἀΐδην, τὸν ἀΐδηλον καὶ ἀφανῆ. ὃ δὲ λέγει τοιοῦτόν ἐστι, πολὺν χρόνον μίμνω ἐν τῇ Τροίᾳ ἀνήριθμος καὶ ἄτιμος. καὶ μὴ εἰς ἀριθμὸν ὢν, τρυχόμενος καὶ δαμαζόμενος τῷ τοσούτῳ χρόνῳ, ἐλπίδα ἔχων κακὴν ἀποθανεῖν ποτὲ καὶ διελθεῖν τὸν ἀΐδην. οὐ γὰρ ἐλπίζον ὑποστρέφειν εἰς τὴν αὐτὴν χώραν. κακὴν δὲ τὴν ἐλπίδα εἶπε, διὰ τὸ τοῦ θανάτου ἐλπίδα εἶναι, καὶ οὐκ ἀγαθοῦ τινός.

l. 618. Ξυναυλεῖστιν ἔφεδρος] ἔφεδρος χωρίας, ὁ παρεσκευασμένος, ὅταν δύο τινὲς παλαίωσιν, παλαίσειν τῷ νικήσαντι.

l. 619. Πρὶν δή] πρὶν δή ποτε γράφε, καὶ νικῶντ' εἶν ἄρει· καὶ φρενὸς γ' οἰχόντας. οὕτω γὰρ ἔχει οἰκείως πρὸς τὰ τῆς στροφῆς κῶλα. εἰ δὲ ἄλλως γράφεις, οὐκ ὀρθῶς ἔχει.

l. 621. Οἰχόντας] μεμονωμένος, πεπλανημένος ἐκ μεταφορᾶς τῶν θρεμμάτων τῶν τῆς ἀγέλης κεχωρισμένων, καὶ καθ' ἑαυτὰ φερομένων.

Pag. 33. l. 632. Λευκῷ δὲ γήρᾳ] ἐπειδὴ

πειδὴ τὸ γῆρας λευκαίνει τὰς τρίχας, διὰ τοῦτο εἶπε τῇ λευκῇ, ἀπὸ τοῦ ποιουμένου τὸ ποιοῦν.

l. 636. Γόον ὄρνιθος] τοῦτο εἶπε διὰ τὸ ἀεὶ θρηνεῖν τὴν ἀηδόνα τὸν υἱὸν Ἴτυν. παραβάλλει δὲ τὸ τῆς ἀηδόνος θρήνουν καὶ τῆς Ἐριβοίας, καὶ εἰκάζει μείζω ἐκεῖνον ἔσεσθαι τοῦ τῆς ἀηδόνος.

l. 647. Ἥκων γενεᾶς ἄριστος] οὕτω γράφε, ἵν' ᾖ ὅμοιον τῷ τῆς στροφῆς κώλῳ. οὕτω γὰρ εὑρέθη καὶ ἔν τινι τῶν παλαιῶν πάνυ.

l. 649. Πολυπόνων] πολυμόχθων τὰ ἐς πόλεμον. ἤγουν, ἐκ παιδὸς ἔχων τὸ πρὸς πολέμους καὶ μάχας ἀνδρείως ὁρμᾶν, τούτου μὲν τοῦ ἐκ φύσεως προσόντος αὐτῷ ἀπέστη, πρὸς δὲ τὰ παρὰ φύσιν ὥρμησεν ὑπὸ τῆς μανίας.

¶ Σχόλ. l. 659. Ἅπανθ' ὁ μ.] Αἴαντος μεταμέλεια δῆθεν ἐφ' οἷς προεῖπε τὸν θάνατον αἱρούμενος. ἔστι δὲ καὶ τοῦτο γνωμικόν.

l. 662. Χὠ δεινὸς ὅρκος] ὅτι καὶ ὀμόσαντες πολλάκις τινὲς, ἐν μεταβολῇ γίνονται τῷ χρόνῳ.

l. 663. Ὃς τὰ δεινὰ] τὰ δεινὰ, τὰ μεγάλα ὑπομένων, λέγω δὴ τὸ ἀκαμπτὲς εἶναι. ἤγουν ὃς ἦν ἀνένδοτος.

l. 664. Βαφῇ σίδηρος ὣς] ἢ πρὸς τὸ ὡς στικτέον· ἵν' ᾖ οὕτως, ὃς ἐκαρτέρουν τὰ δεινὰ, ἤτοι σκληρὸς καὶ ἀνένδοτος ἦν, καθάπερ βεβαμμένος σίδηρος. ἢ πρὸς τὸ τότε, ἀντὶ τοῦ ἐθηλύνθην τὸ στόμα ὑπὸ τῆς δε τῆς γυναικὸς, ὥσπερ ἐν βαφῇ σίδηρος, ἤτοι βεβαμμένος ὑπὸ ἐλαίου, θηλύνεται. ἔστι δὲ κρεῖττον τὸ πρῶτον. εἰκότως δὲ εἶπε τὸ στόμα, ἐπειδὴ καὶ τὰ σκληρὰ ἐκεῖνα διὰ τῆς γλώττης ἔφησεν

Pag. 35. l. 665. Ὡς ἂν λύμαθ' ἁγνίσας] ἔθος ἦν τοῖς παλαιοῖς ὅτε ἢ φόνον ἀνθρώπου, ἢ ἄλλας σφαγὰς ἐποίουν, ὕδατι ἀπονίπτειν τὰς χεῖρας εἰς κάθαρσιν τοῦ μιάσματος.

l. 669. Ἔχθιστον βελῶν] τὴν ἀμυντηρίαν δηλαδή. βέλη γὰρ τὰ πεμπόμενα, κυρίως.

l. 670. Γαίας ὀρύξας] μὴ λάβῃς εἰς τὸ γαίας ἔξωθεν τὸ ἐπὶ, ἀλλ' οὕτω λέγε, κρύψω δὲ τὸ ἐμὸν ἔγχος, ὀρύξας ἔνθα τῆς γαίας οὐδεὶς ὄψεται.

l. 671. Ἀλλ' αὐτὸ νὺξ ᾅδης τε] ταῦτα φησὶ κατ' αὐτὸ τὸ φαινόμενον, ἀφάνεια καὶ φθορά. τὸ δὲ ἀληθὲς διὰ τὴν μέλλουσαν αὐτὸν καταλήψεσθαι νύκτα καὶ θάνατον, ὧν αἴτιον τὸ ξίφος.

l. 673. Δυσμενέστατον] τοῦτο λέγει, ἢ διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν πολέμιον αὐτῷ τε καὶ πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν, ἢ (ὅπερ καὶ αὐτὸς λέγει) διὰ τὸ μηδενὸς χρηστοῦ ἀπολαῦσαι, ἐξ ὅτου εἴληφει παρ' αὐτοῦ τὸ ξίφος.

l. 675. Ἀλλ' ἔστ' ἀληθὴς ἡ βροτῶν παροιμία] ἡ διὰ μέσου συνάπτεσθαι τὸ ἀλλὰ, πρὸς τὸ ἐχθρῶν ἄδωρα δῶρα. ἢ οὕτως, ἀλλ' ἔστιν ἡ παροιμία ἀληθής. ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν δὲ τὸ ἐχθρῶν ἄδωρα δῶρα, χωρὶς τούτου ἐπήνεγκε, καὶ ἔστι τῇ μὲν ἐννοίᾳ συνημμένον, καὶ τῇ τοῦ λόγου ὁρμῇ· κατὰ δὲ τὴν φράσιν, κομματικόν.

l. 677. Ἀτρείδας σέβειν] αἰτιῶνται κακῶς τινὲς ἐνταῦθα τὸν ποιητὴν, ὅτι δέον τὸ σέβειν πρὸς τοὺς θεοὺς εἰπεῖν, τὸ δὲ εἴκειν πρὸς τοὺς Ἀτρείδας, ὁ δὲ ἐναλλὰξ εἴρηκεν ἀγνοοῦντες ὅτι ἀδιαφόρως εἴρηκεν, (ὥσπερ καί τινες τῶν λογοποιῶν) τῆς κυριολεξίας οὐδὲν φροντίσας· ἄλλως τε καὶ τὸ σέβειν οὐ μόνον πρὸς τοὺς θεοὺς. ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους φαμέν.

l. 681. Εὐκάρπῳ θέρει] διὰ τί οὐκ εἶπε τῷ ἔαρι, μετὰ τὸν χειμῶνα ὄντι, ἀλλὰ τῷ θέρει; καὶ φαμὲν ὅτι τὸ ἔαρ οὐκ ἔστιν ἄλλο ἢ χειμῶνος μέρος καὶ ἀπορροή. ἔστι γὰρ καὶ ἐν ἔαρι νιφετὸς πολὺς πολλάκις. διὰ τοῦτο ἀμφοτέρας τὰς ὑπερβολὰς εἴρηκεν. ὡς ἐναντίας. καὶ γὰρ τὸ μετόπωρον μέρος ἐστὶ θέρους ῥαίζοντος.

¶ Σχόλ. l. 670. Ἐχθρῶν ἄδ.] γνωμικόν.

¶ l. 674. Καὶ γὰρ τὰ δεινὰ] γνωμικόν.

l. 684. Ἐκοίμισε] παυθὲν δηλονότι κατεπραΰνε· τουτέστι. καὶ ἄνεμος σφοδρὸς κυμαίνειν τὴν θάλασσαν, οὐκ ἀεὶ τοῦτο ποιεῖ, ἀλλὰ παυσάμενος, γαλήνην ἱστᾶ.

l. 688. Ἐγὼ δ' ἐπίσταμαι] σημειωτέον ἐνταῦθα τὸ σχῆμα τοῦ λόγου. τὸ γὰρ ἐγὼ δὲ, εἰς οὐδὲν ἀποδίδοται, ἀλλὰ τέμνει τὸν λόγον διὰ τοῦ ἐπίσταμαι γὰρ, πρὸς τοῦτο τὴν ἀπόδοσιν ἐποιήσατο. ἀγνοοῦντες δέ τινες, οἱ μὲν φασι τὸ γὰρ ἀργὸν, οἱ δὲ τὸ ὅτι, διὰ μέσου τοῦ ἐπίσταμαι γὰρ ἀρτίως, λαμβάνοντες. καὶ μὴν καὶ ἑτέρους ψυχροτέρους ἔστιν ἰδεῖν, τῷ ὅτι ἀντὶ τοῦ λίαν χρώμενους. οὓς ἐάσαντες ἡμεῖς, φρονοῦμεν ὡς ἔφαμεν. εὕροις δὲ καὶ παρὰ λογογράφοις πολλ' ἕτερα τοιαῦτα. καὶ μαρτυρεῖ Λιβάνιος ἐν τῷ ὑπὲρ ὀρχηστῶν, λέ-

γων οὕτως, Τὸν μὲν οὖν ἐμὸν ἐς Ἀριστείδην ἔρωτα, καὶ ἀξίως μοι δοθείσης ἀπαγαγεῖν. τόδε, τὸν μὲν οὖν ἐμὸν ἐς Ἀριστείδην ἔρωτα, ἀναπόδοτον ἐάσας. ἢ οὕτως, τὸ μὲν ἐγὼ δὲ πρὸς τὸ ὅτι ἀπόδος, τὸ δὲ, ἐπισημειωτέον γὰρ ἀρτίως ὅτι διὰ μέσου. ὥσπερ γάρ φησι Σιμωνίδης, Ἀλλ᾽, εὖ οἶδ᾽ ὅτι, οὐκ ἀπαγορεύσεις, τὸ ἀλλὰ πρὸς τὸ οὐκ ἀπαγορεύσεις συνάπτων, τὸ δὲ εὖ οἶδ᾽ ὅτι, διὰ μέσου. οὕτω καὶ τοῦτο. εὕροις δὲ καὶ ἐν ἄλλοις ἕτερα τοιαῦτα. γίνεται δὲ ἡ ἀπάτη ἐνταῦθα διὰ τὸ γάρ.

l. 690. Ὅτ᾽ ἐχθρὸς] ἀποροῦσιν ἐνταῦθά τινες πῶς ὅτι ἐχθρὸς ἦμιν, καλῶς εἰπὼν ἐπὶ παρῳχημένου, ἐπειδὴ τεθνήξεσθαι ἔμελλε, μὴ καὶ τὸ ὠφελεῖν ὑπεσχόμην, εἶπεν, ἀλλὰ βουλήσομαι ἐπὶ μέλλοντος. οὐ γὰρ ἔμελλε ζῆν. καὶ φαμὲν ὅτι βουλόμενος ἀπατῆσαι αὐτοὺς, ὥστε μὴ ὑποπτεῦσαι αὐτὸν τεθνήξεσθαι, τοῦτο ἐπὶ μέλλοντος εἶπεν· καὶ ἄνω ἀπατᾷ τῷ αὐτῷ, Εἰσόμεθα θεοῖς εἴκειν, καὶ Ἀτρείδας σέβειν, ἔφη. καὶ κάτω, Ἐγὼ γὰρ εἶμ᾽ ἐκεῖσ᾽ ὅποι πορευτέον.

Pag. 37. l. 705. Πὰν ἁλίπλαγκτε] τὸν Πᾶνα οὕτω καλεῖ διὰ τὸ τὰ ποίμνια ὢν ἔφορος ἐστὶ, ἕτοιμος ὥρα καὶ θῆρας αἰγιαλοῖς πλησιάζειν.

¶ Σχήμ. l. 708. Θεῶν χορο.] ἐν τῷ θεῶν συνίζησις.

l. 709. Νύσια Κνώσια] Νύσσα καὶ Κνωσσὸς πόλεις ἐν αἷς Διονύσου τιμώμενου ὀρχήσεις ἐγίνοντο. φασὶ δὲ ὡς καὶ ἐν τῇ Νύσσῃ ταύτῃ Ζεὺς διῃτᾶτο, ὁπότε τῆς Σεμέλης κεραυνοβληθείσης ἐρραψάμενος αὐτὸς τὰς σφετέρας γονὰς ἐν τῷ μηρῷ, δέκα μῆνας ἐξ ἀρχῆς ἔφερεν.

l. 713. Ἰκαρίων] ἐν ᾧ ἡ Δῆλος κεῖται. Ἰκάριον καλεῖται πέλαγος, διὰ τὸ ἐκεῖ τὸν Ἴκαρον πεσεῖν, ἐρρυηκότων τῶν ἐκ κηροῦ πτερῶν ὑφ᾽ ἡλίου.

Πελαγίαν] διφθογγογραφούμενον ἐν τισὶ τῶν παλαιῶν βιβλίων, καὶ ἔχει πρὸς τὸ μέτρον ὀρθῶς, πρὸς δὲ τὸν κανόνα τῆς κλίσεως οὐ καλῶς ἔχει. δοκεῖ μοι οὖν ὡς ἐλλιπὲς ἐστι τὸ κῶλον τοῦτο δ᾽ ἐστιν γνῶναι ἀπὸ τοῦ κώλου τῆς ἀντιστροφῆς, ἐν ἐκείνῳ γὰρ πλεοναστόν τι ὂν, ἐξεβλήθη παρ᾽ ἡμῶν.

l. 717. Ἀπ᾽ ὀμμάτων ἄρης] ἤτοι ὁ θεός. αὐτὸς γὰρ αἴτιος τῆς μανίας. ἢ τὸ ἄρης ἀντὶ τοῦ ὁ πολεμικὸς Αἴας. τὸ δὲ ὀμμάτων, ἢ τῶν ἡμετέρων, ἢ τῶν ἑαυτοῦ.

¶ Σχήμ. l. 721. Πάνθ᾽, ὁ μέ.] γραμμικόν.

l. 722. Λαθίπονος] ἤγουν, ἐπιλελησμένος ὑπῆρξε τῶν πόνων, καὶ τῆς λύπης ἣν ἀπὸ μανίας εἶχεν.

l. 724. Ἐξήνυσεν] ἐξεπλήρωσεν. ἤγουν, ὅπερ οἱ θεοὶ ἀποδέχονται, σέβειν τε αὐτοὺς λέγω, καὶ τιμὰς νέμειν τοῖς ἄρχουσι, ταῦτ᾽ Αἴας τελεῖν ὑπέσχετο νῦν, τἀναντία πράξας ὑπὸ μανίας φρενῶν.

¶ l. 725. Νεικέων] συνίζησις.

¶ l. 726. Ἄνδρες φίλοι] προκατάστασις καὶ διήγησις τῶν συμπάντων Τεύκρου.

l. 727. Καὶ οὐδὲν ἀναύδητον] οἱ γράφοντες οὐδὲν ἀναύδητον φατίξαιμ᾽ ἄν, οὐκ ἴσασι τὰ περὶ τῶν μέτρων. διὸ πλεοναστὸν ὂν ἐξεβλήθη παρ᾽ ἡμῶν, ἵν᾽ ᾖ τὸ κῶλον ὅμοιον τῷ τῆς στροφῆς. ἀλλὰ καὶ οἱ γράφοντες θυμὸν, τὸ μὸν μακρὸν, οὐ καλῶς γράφουσι· μακρὰ γὰρ ὀφείλει εἶναι ἡ τοιαύτη συλλαβή, ὡς καὶ ἡ τοῦ κώλου τῆς στροφῆς.

l. 733. Προσμολὼν στρατήγιον] ἤγουν τὸ στρατόπεδον. κυρίως δὲ στρατήγιον ὁ τόπος ὃς τοῖς στρατηγοῖς ἀφιέρωται μετὰ τῶν ἄλλων τῶν προεχόντων βουλεύεσθαι.

¶ Σχήμ. l. 740. Τὸ μὴ οὐ] συνίζησις.

¶ l. 742. Κυλοῦν] συνίζησις.

l. 745. Ἀλλ᾽ ἡμῖν.] τὸ ἡμῖν οἱ τραγικοὶ διτονίζουσι, ποτὲ μὲν περισπῶντες, ὅτε καὶ μακρὰν ἔχει τὴν λήγουσαν· ποτὲ δὲ ὀξύνοντες, ὅτε καὶ βραχεῖαν αὐτὴν ἔχει. καὶ δοκεῖ μὲν βραχὺ εἶναι, ὡς μὴ ὑπὸ συναιρέσεως γινόμενον· οὐ γάρ ἐστιν εἰπεῖν ἡμέϊν ἡμῖν. φύσει δὲ πᾶσα δοτική, μὴ ἀπὸ συναιρέσεως ἔχουσα τὸ ι, βραχὺ αὐτὸ ἔχει. πρὸς ἀναλογίαν μέντοι τοῦ ἡμῶν καὶ ἡμᾶς μακρὰν ἐχόντων τὴν λήγουσαν μακρὸν καὶ αὐτὸ ἐνίοτε γίνεται, καὶ τὸν αὐτὸν αὐτοῖς τόνον δέχεται ὅπερ καὶ ἐπεκράτησε παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις. ὅτι δὲ τὸ ἡμῖν δύναται καὶ βραχεῖαν ἔχειν τὴν λήγουσαν, τεκμήριον τὸ ἄμμιν καὶ ὔμμιν, βραχεῖαν αὐτὴν ἔχοντα, οὐ διὰ τὸ ἀναβιβάζειν τὸν τόνον, ἀλλ᾽ ὅτι καὶ τὴν ἀρχὴν ταύτην βραχεῖαν εἶχεν· ὡς καὶ τὸ ὅτι καὶ ἔστι. τὰ γὰρ μακρὰν τὴν λήγουσαν ἔχοντα, καὶ ἀναβιβάζοντα τὸν τόνον, μακρὰν πάλιν αὐτὴν φυλάττει, οἷον τὸ σχοῦ, ἀπόσχου, θοῦ, ἀπόθου, καὶ ὅσα τοιαῦτα.

Pag. 39. l. 755. Πρὸς τὸ κέρδιστον] πρὸς τὴν ἀμείνονα βουλήν. τοῦτο γὰρ δη-

λοῖ τὸ κέρδιστον τῆς γνώμης. λέγει δὲ τὴν ἐπὶ καθάρσει ἔξοδον.

l. 760. Καὶ παρὼν ἐτύγχανον] ἤγουν οὐ μέλλω εἰπεῖν, οὐ παρ᾽ ἄλλου ἤκουσα, ἀλλ᾽ αὐτὸς παρὼν ἠκροώμην.

l. 768. Τῇ δέ θ᾽ ἡμέρᾳ] λέγουσί τινες ὡς τὸ θ᾽ ἀντὶ τοῦ τι λαμβάνεται, καὶ συνάπτεται πρὸς τὸ γάρ, οὕτω· καὶ γὰρ ἐλᾷ τῇ δὲ τῇ ἡμέρᾳ τοῦτον· σὺ δὲ ἀντὶ τοῦ σοι νόει, κουφιζομένου τοῦ οι, ὥσπερ καὶ τῆς αι διφθόγγου, ὡς ἔχει τὸ βούλομ᾽ ἐγώ.

l. 769. Ὡς ἔφη λέγων] τὸ ἔφη καὶ τὸ λέγων ἐκ παραλλήλου τινὲς οἴονται· τὸ δὲ οὐ τοιοῦτον, ἀλλ᾽ ὥσπερ φαμέν, τοιαῦτα ἔφη δημηγορῶν, οὕτω καὶ τοῦτο, οὕτως ἔφη καὶ οἱονεὶ ἀπεφήνατο, λέγων τὸν περὶ τοῦ Αἴαντος λόγον.

l. 772. Βαρείαις] ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν βαρέων σωμάτων καὶ δυσβαστάκτων.

l. 774. Ἔπειτα] τινὲς οἴονται εἰς ἀπόδοσιν μετοχῆς τεθειμένον, ἀργὸν εἶναι. τὸ δὲ οὐκ ἔστι τοιοῦτον, ἀλλὰ τὴν αὑτοῦ σώζει φύσιν· ἠπάτηνται δὲ ἀπὸ τούτου, ὅτι εἰ ἀπῆν τοῦ ῥυθμοῦ, οὐδὲν ἂν τὸν λόγον ἔβλαπτε. πρὸς οὓς φήσομεν, ὅτι καὶ ἕτερα μυρία τοιαῦτά ἐστιν εὑρεῖν, ὥσπερ καὶ τό, πρὸς κακοῦ ἐστι τὸ φρονεῖν. τὸν γὰρ αὐτὸν λόγον ἔχει τὸ πρός, ἀργὸν δοκοῦν παρὰ τοῖς πολλοῖς.

¶ Σχήμ. l. 774. Κεῖνος δ᾽ ἀπ᾽ οἴκ.] τίνα πρὸς τὸν αὑτοῦ πατέρα Αἴας ἔφη, ὅτι πρὸς Τροίαν ἔμελλε πλεύσειν.

l. 778. Αὐτὸν ἐννέπει] οὐ μόνον πρὸς δοτικὴν τὸ ἐννέπω, ἀλλὰ καὶ πρὸς αἰτιατικὴν ἅπαξ, ὥσπερ καὶ τὸ λέγω.

l. 785. Τότ᾽ ἀντιφωνεῖ] τὸ τότε ἐπανάληψίς ἐστι τῶν προλαβόντων· ὥστε οὐκ ἐπὶ τῆς δίας Ἀθάνας δεῖ λέγειν, ἀλλὰ λεγούσης τῆς Ἀθηνᾶς τὰ καὶ τὰ τότε, καθ᾽ ὃν δηλονότι καιρὸν ἐκείνῳ ταῦτα ἐνετέλλετο.

Pag. 41. l. 798. Ξυρεῖ γὰρ ἐν χρῷ] παροιμία ἐπὶ τῶν εἰς βάθος ἀπολομένων λεγομένη, καὶ ἐπὶ τῶν ἐπικινδύνων πραγμάτων. λέγεται δὲ καὶ οὕτως, Ἐν ξυροῦ ἵσταται τὸ πρᾶγμα.

l. 805. Ὅτι θυραῖος] τοῦτό φησι διότι παρ᾽ αὐτῶν ἤκουσε. τὸ δὲ εἴπερ ἐστὶν ἀντὶ τοῦ εἴπερ ἀληθῶς ἐστὶν ἐκτός. οὐ γὰρ οἶδε σαφῶς. λέγει δὲ καὶ οὕτω, οὐ θαρσῶ δὲ περὶ τοῦ Αἴαντος, εἴπερ ἐστί, τουτέστιν ἐὰν ᾖ, ὅτι θυραῖός ἐστιν· ἢ (ὅπερ καὶ κρεῖττόν μοι δοκεῖ) οὕτω λέγει, οὐκ οἶδα καὶ οὐ γινώσκω τὴν σὴν πρᾶξιν, ἤγουν ἥνπερ λέγεις σὺ πρᾶξιν τοῦ Αἴαντος· οἶδα δὲ καὶ γινώσκω ὅτι οὐ θαρσῶ περὶ τοῦ Αἴαντος, εἴπερ ἐστὶ καὶ ὑπάρχει θυραῖος, καὶ ἐκτὸς τῆς σκηνῆς. ἐπεὶ δὲ ἀμφιβόλως τὸ εἴπερ εἴρηκε, βεβαιοῦσα ἡ Τέκμησσα ὅτι ἔξω ἐστὶ τῆς σκηνῆς, φησί, καὶ μὴν θυραῖός ἐστι.

l. 815. Πρόστητ᾽ ἀναγκαίας τύχης] ἤγουν τοῦ παρόντος καιροῦ, οὗ ἀναγκαῖόν ἐστι προστῆναι, διὰ τὸ ἐπὶ ξυροῦ ἡμῖν τὰ πράγματα ἵστασθαι.

l. 817. Οἱ δ᾽ ἀντηλίους] τὸ ἀντηλίους ἀπὸ τοῦ ἀντολίους γέγονε, κατὰ τροπὴν τοῦ ο εἰς η, ὥσπερ καὶ τὸ φυτοκόμος φυτηκόμος. τοῦτο δὲ διὰ τὸ μέτρον οὕτω γέγονεν. οὐ χρὴ τοίνυν ἀντολίους γράφειν· μακρὰ γὰρ ὀφείλει εἶναι ἡ συλλαβὴ αὕτη. ἀλλ᾽ οὐδὲ πάλιν ἀνθηλίους, ὡς ἐν τισὶ τῶν βιβλίων εὕρηται· οὐ γὰρ ἀπὸ τοῦ ἥλιος γίνεται, ἀλλ᾽ (ὡς εἴρηται) κατὰ τροπὴν τοῦ ο εἰς η.

¶ Σχήμ. Pag. 41. l. 827. Ὁ μὲν σφαγ.] λόγοι τελευταῖοι Αἴαντος πρὸς τὴν σφαγὴν ἑαυτὸν ἑτοιμάζοντος.

Pag. 43. l. 834. Εὐνούστατον τῷδ᾽ ἀνδρί] οἱ μὲν τὸ εὐνούστατον πρὸς τὸ σφαγεὺς φασίν· οἱ δὲ στίζουσιν εἰς τὸ ἐγώ, καὶ τὸ ἑξῆς κομματικὸν ἐκφέρουσιν, οὐδ᾽ ἕτεροι τὸ εὐνούστατον νοοῦντες πρὸς τὸ θανεῖν.

l. 840. Περὶ νεορράντῳ ξίφει] ἤγουν τῷ νεωστὶ ὑφ᾽ αἵματος ῥανθέντι. λέγει δὲ τοῦτο ὅσον πρὸς τὸν καιρὸν καθ᾽ ὃν ἔμελλε Τεῦκρος αὐτὸν βαστάσειν. τότε γὰρ νεόρραντον ἦν.

l. 852. Ξυναρπάσασθαι] ἡ ἀκολουθία τοῦ λόγου συναρπάσαι ἀπαιτεῖ πρὸς τὸ μαθεῖν. ἀλλ᾽ ἐπειδὴ εὐχῆς ἐστιν ὁ λόγος, εἰς εὐκτικὸν ἔφερε. διὰ τοῦτο δὲ καὶ κομματικὸν καὶ ἀσύνδετον ἐποίησε τοῦτο, διὰ τὸ εἶναι εὐχήν. τὰς γὰρ εὐχὰς οὕτω ποιεῖσθαι εἰώθαμεν. ἀποροῦσι δὲ πῶς αὐτοσφαγεὶς εἰπὼν εἶτα ἐπιφέρει, πρὸς τῶν ἐκγόνων. καὶ φαμὲν ὅτι οὐδέν ἐστιν ἐναντίωμα τῷ λόγῳ· εἴγε ἐκεῖνοι μὲν τοὺς παῖδας ἔπειραν, οὗτοι δὲ αὐτοὺς ἀναιρήσουσιν.

l. 855. Ἴτ᾽ ὦ ταχεῖαι] τὸ ὦ πρὸς Ἐριννύες συντακτέον. κρεῖττον γὰρ τοῦτο, εἰ καὶ δοκεῖ τινὰ ἔχειν λόγον καὶ πρὸς τὸ ταχεῖαι συντάσσεσθαι.

Pag. 45. l. 878. Πόνος πόνῳ] βουλόμενος ὁ χορὸς δεῖξαι τὴν ὑπερβολὴν τοῦ κόπου ὃν εἶχεν ἐπιζητήσας τοῦ Αἴαντος, φησὶν ὅτι πόνον ἐπὶ πόνῳ προστίθημι, καὶ

ὁδὸν

οὐδαμῶς ὁ ἀπολὼν γίνεται· λέγω δὴ, εὑρεῖν Αἴαντα.

l. 880. Συμμαθεῖν τόπος] τὸ συμμαθεῖν ἀντὶ τοῦ σὺν ἐκείνῳ γνῶναι. τουτέστιν οὐδεὶς τόπος ἔχει τὸν Αἴαντα, (τοῦτο γάρ ἐστι τὸ ἐπίσταται) ὥστε ἐν τούτῳ εὑρεῖν με αὐτὸν κείμενον. οἱ δὲ λέγοντες τὸ συμμαθεῖν ἀντὶ τοῦ διδάξαι, οὐκ ὀρθῶς λέγουσιν.

l. 887. Ἀλλ' οὐδ' ἐμοὶ δὴ] ἡ σύνταξις, ἀλλ' οὐ μοι δηλοῖ. καὶ φαίνεται ὁ ἀνὴρ, ἤγουν ὁ Αἴας, μολὼν καὶ ἐλθὼν τὴν ἀφ' ἡλίου κέλευθον καὶ ὁδὸν, φανεὶς, οὐδαμοῦ. τοῦτ' ἔστιν, ἐπειδὴ οὐκ ἐνταῦθα εὕρηται, δείκνυται ὡς οὐδ' ἐν τοῖς μέρεσι τούτοις εὕρηται. ἢ καὶ οὕτως, ἀλλ' οὐδ' ἐμοὶ δὴ, μολὼν (ἤγουν ἐλθὼν) ὁ ἀνὴρ τὴν ὁδὸν τὴν ἀπὸ τοῦ ἡλίου ἄγουσαν δηλονότι, φαίνεται οὐδαμοῦ, τουτέστιν, ἐν οὐδενὶ τόπῳ φαίνεται.

l. 891. Τίς ἂν δή μοι] ἡ σύνταξις, τίς ἁλιεὺς, ἢ θεὸς, ἢ διατριβὴν περὶ τοὺς ποταμοὺς ποιούμενος, καὶ ἔμπειρος ὢν αὐτῶν, βλέπων τὸν Αἴαντα εἴπου πλάζοιτ', ἀπύοι ἂν καὶ φωνήσοι, καὶ εἴποι ἐμοὶ εἰ ἄρα πλάζεται καὶ οὐκ ἀπόλωλεν.

l. 897. Εἴσοιθι] εἴσοιθι πλάζοιτ' ἂν, ὤφειλε γράφεσθαι, ἵν' ᾖ τὸ κῶλον ὅμοιον τὸ τῆς ἀντιστροφῆς κώλῳ.

l. 901. Μακρῶν πόν.] Περισσὸν ἦν κἀνταῦθα εἰς τὸ μακρῶν πόνων τὸ ἀλάταν, διὸ καὶ ἐξεβλήθη παρ' ἡμῶν, ἵν' ᾖ τὸ κῶλον ὅμοιον τῷ τῆς ἀντιστροφῆς. σύνταξις δὲ οὕτω, σχέτλιόν ἐστιν ἐμοὶ (ἤγουν χαλεπὸν) μὴ πλάσαι καὶ πλησιάσαι δρόμῳ οὐρίῳ, τοῦτ' ἔστι τέλει εὐοδουμένῳ τῶν μακρῶν πόνων. τέλει δὲ ὀφείλων εἰπεῖν, δρόμῳ εἶπεν ἐπεὶ καὶ τὸ τέλος τοῦ δρόμου δρόμος ἐστί.

l. 906. Ἰώ μοι μοι] εἰκότως οὐκ ἄλλον τινὰ ἢ τὴν Τέκμησσαν πεποίηκεν εὑρεῖν τὸν Αἴαντα, δεικνὺς ἐντεῦθεν ὡς οὐδεὶς ἕτερος τοσοῦτον φροντίζει ὅσον ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου ἀνδρός.

Pag. 47. l. 923. Ἐν γάρ οἱ χθονὶ] ἡ σύνταξις, τὸ γὰρ ἔγχος τὸ περιπετὲς οἱ καὶ αὐτῷ, τὸ ἐν τῇ χθονὶ πηκτὸν καὶ πεπηγμένον, κατηγορεῖ αὐτῷ δηλονότι τὴν πρᾶξιν. ἤγουν παρίστησιν ὡς αὐτὸς τὴν σφαγὴν εἰργάσατο, καὶ αὐτόχειρ αὐτοῦ γέγονεν. ἔστι γὰρ καὶ κατηγορεῖν οὐ μόνον τὸ τινὸς καταφέρεσθαι λόγοις, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπαινεῖν τινὸς ἀγορεύειν, ὥσπερ ἔχει καὶ ἡ παρὰ φιλοσόφοις κατηγορία. δηλοῖ δὲ καὶ Φιλόστρατος ἐν τῷ Ἰσοκράτους βίῳ, λέγων, Ἡ δὲ σειρὴν ἡ ἐφεστηκυῖα τῷ Ἰσοκράτους σήματι εὐμουσίαν κατηγορεῖ τοῦ ἀνδρός.

l. 934. Οὐδεὶς ἂν ὅστις καὶ φίλος] ἤγουν, οὐ μόνον ἐχθρὸς βδελύξαιτο ἂν αὐτὸν ἰδεῖν, (οὐ γὰρ μέλει αὐτῷ τούτου) ἀλλὰ καὶ οὐδεὶς φίλος τλαίη ἂν καὶ ὑπομείνοι αὐτὸν ἀπὸ τῆς οἰκείας σφαγῆς φυσῶντα καὶ ἀναπέμποντα ἄνω πρὸς τὰς ῥῖνας τὸ μελανθὲν αἷμα, καὶ ἐκ τῆς φοινικῆς πληγῆς. ἀμφοτέρωθεν γὰρ τὸ αἷμα ἐξήρχετο, καὶ ἐκ τῆς πλευρᾶς πρὸς ἣν ἡ πληγὴ γέγονε, καὶ ἐκ τῶν ῥινῶν διὰ τοιαύτην αἰτίαν. περιπεσόντος γὰρ αὐτοῦ τῷ ξίφει ἐν γῇ στερρῶς πεπηγμένῳ, καὶ διὰ τοῦτο πρὸς τὸν τόπον ἔνθα ἡ λαβὴ τοῦ ξίφους ἐπέπηκτο, ἐκ βάρους πελάσαντος, οὐκ εἶχεν διέξοδον ῥᾳδίαν· καὶ διὰ τοῦτο εἰργόμενον, καὶ ζητοῦν διέξοδον, ἐκ τῶν ῥινῶν ἀνεδίδοτο, φοινίαν δὲ πληγὴν ἴσως λέγει, οὐ τὴν πρώτην ἐν τῇ πλευρᾷ τομὴν, ἀλλὰ τὴν ἑτέραν τοῦ ξίφους διέξοδον.

l. 954. Ἦμος ἀριστόχειρ] ἤγουν ἀγὼν ἀρίστων καὶ ἀνδρείων δεόμενος, δυναμένων κοσμεῖσθαι τὸν Ἀχιλλέα, ἵνα τὰ αὐτοῦ λάβῃ ὅπλα τούτου ἕνεκα.

l. 955. Ἀχιλλέως] ἴαμβος ὀφείλει εἶναι τέλειος ὁ παρὼν στίχος, ἵν' ᾖ ὅμοιος τῷ τῆς ἀντιστροφῆς. διὸ τὸ Ἀχιλλέως προσετέθη παρ' ἡμῶν, ἁρμοδίως οἶμαι.

Pag. 49. l. 959. Τοιοῦδ' ἀποβλ.] στερηθεῖσαν. ὅταν γάρ τις τινὸς στερηθῇ, ἀπ' ἐκείνου οὗ ἐστέρηται βέβλαπται, αὐτῷ τῷ ἐστερῆσθαι.

l. 981. Οἳ δ' οὖν γελώντων] ἀντὶ τοῦ γελάτωσαν. τοῦτο δ' εἰρημένον, λαμβάνοντες ἔξωθεν εἰς τὴν τοιαύτην γενικὴν τὸ ἔστωσαν. ὅτι δὲ τῶν παθητικῶν, ἐστὶ τυπτέσθων καὶ τῶν τοιούτων, οὐχ οὕτω λέγομεν. ἀλλὰ τὸ δυϊκὸν ἀντὶ τοῦ πληθυντικοῦ φαμὲν λαμβάνεσθαι.

¶ Σχῆμ. l. 994. Ἰώ μοι μοι. Σίγησον] ἄφιξις Τεύκρου ἔνθα ἦν Αἴας.

¶ l. 1013. Τοῖς θανοῦσι] γνωμικόν.

¶ l. 1017. Ὦ τῶν ἀπάντ.] Τεύκρου θρῆνος καὶ δεινοπάθεια ἐπὶ τῷ συμβάντι δεινῷ.

¶ Pag. 53. l. 1032. Οἴ μοι] παρεπιγραφή.

l. 1024. Ὦ δυσθέατον ὄμμα] ἰστέον ὅτι τὸ ὦ οὐ μόνον πρὸς κλητικὴν ἀλλὰ καὶ πρὸς γενικὴν φέρεται. ἀμφότερον οὖν

ἐστιν

ὅσιν ἐνταῦθα. Ἄλλως. Ὦ δυσθέατον λέγει ὄμμα, καὶ ὦ ὄμμα τολμῆς πικρᾶς. τολμῆς γὰρ ἦν τὸ ὄμμα. πρὸς γενικὴν δὲ τὸ ὦ συντάττειν, λόγον οὐκ ἔχει. πρὸς εὐθεῖαν μέντοι σπανίως, ὡς τὸ, ὦ ἑαυτοῦ, καὶ ὦ δυστυχής.

l. 1047. Παῦρα δ' ἀφ.] παρά τισι μὲν τῶν βιβλίων, παῦροι, παρά τισι δὲ παῦρα εὑρίσκεται. ἔστι δὲ τὸ παῦρα κρεῖττον τοῦ παῦροι, διὰ τὸ σώζειν τὸ μέτρον. τέταρτος γὰρ ποὺς ἐστίν· ὀφείλει δὲ ἑαυτὸ ἴαμβος εἶναι. εἰ δέ τις εἴποι ὅτι καὶ τὸ παῦροι τὸ ροι βραχύ ἐστι, (διὰ τοῦτο γὰρ καὶ τὸ παῦ παραλαμβάνεται) ἴστω ὅτι οἱ ποιηταὶ τῶν ὀνομάτων πληθυντικῶν τὰ τέλη, εἴτε διὰ τοῦ αι ἐκφέρονται, ὡς τὸ μοῦσαι· εἴτε διὰ τοῦ οι, ὡς τὸ πλόοι, ἀντὶ μακρῶν δέχονται, ἐὰν μὴ ἡ ἐπαγομένη λέξις ἀπὸ φωνήεντος ἄρχηται. τότε γὰρ αὐτὰ κοινὴν συλλαβὴν ἡγοῦνται. ἔστι δὲ τὸ παῦρα ἀντὶ τοῦ ὀλίγα καὶ οὐδαμῶς· ὥσπερ ἐστὶ καὶ τὸ, Τί βαιὸν οὕτως ἐντρέπῃ τῆς συμμαχίας; τὸ γὰρ βαιὸν ἀντὶ τοῦ ὀλίγον καὶ οὐδαμῶς ἐνταῦθα νοητέον. οὐ μόνον δὲ τὰ τέλη τῶν πληθυντικῶν ὀνομάτων, ἀλλὰ καὶ τὰ τῶν ὁριστικῶν ῥημάτων, καὶ ἀπαρεμφάτων καὶ προστακτικῶν, τὰ δίφθογγον ἔχοντα ἐν τῷ τέλει, ἀντὶ μακρῶν δέχονται, συμφώνου ἐπιφερομένου φωνήεντος δὲ, καὶ ταῦτα κοινὴν συλλαβὴν ἡγοῦνται.

l. 1054. Ἕκτωρ] ὁ Ἕκτωρ ἐν τῷ ζωστῆρι ᾧ ἐδωρήθη καὶ ἐφιλοφρονήθη παρὰ τοῦδε τοῦ Αἴαντος, ἐκνάπτετο, καὶ συρόμενος κατεκόπτετο, ἐκ τῶν ἱππικῶν ἀντύγων καὶ τῆς τοῦ ἅρματος περιφορείας, ὥστε καὶ ἕως οὗ ἀπέψυξε τὸν βίον. ἀπέψυξε δὲ εἶπεν ἀντὶ τοῦ ἀπεβάλετο τὸν βίον καὶ τὴν ζωήν. περιεθεὶς καὶ κατατακείς· παρ' ὅσον οἱ ἐκπνέοντες ψυχραίνονται παντὶ τῷ σώματι, τῆς τὴν θέρμην ἐμποιούσης αἵματος εἰς τὴν καρδίαν εἰσδραμόντος, φυλακῆς ἕνεκα, καὶ πάντα τὰ μέρη καταλελοιπότος ψυχρά.

l. 1065. Ἀλλ' ὅπως κρύψεις] τὸ ὅπως ἀντὶ τοῦ πῶς, καὶ ἀντὶ τοῦ ἵνα, καὶ ἀντὶ τοῦ καθό. ἐνταῦθα δὲ ἀντὶ τοῦ πῶς.

l 1068. Ἐξίκοιτ' ἀνὴρ] οὐ μόνον διεξέρχομαι, ἀλλὰ καὶ ἐξέρχομαι χωρὶς τῆς διὰ φαμὲν, ὡς ἐνταῦθα. καὶ Εὐριπίδης, Θνητοὶ γε ἐξίασι πάντα δὴ κάλων.

¶ Σχήμ. l. 1053. Πρὸς θεῶν] συνίζησις.

l. 1071. Ἥν τιν' αἰτίαν προθείς;] τὸ ἥντινα ἀντὶ τοῦ τίνα νοητέον. ὥσπερ γὰρ φαμὲν ὅ, τι ἀντὶ τοῦ τί, καὶ πᾶς ὅστις οὖν ἀντὶ τοῦ πᾶς τις, οὕτω καὶ τοῦτο. ἰστέον δὲ ὅτι πάντα τὰ τοιαῦτα ποτὲ μὲν ἐν ἀρχῇ τὴν δύναμιν ἔχουσι, ποτὲ δὲ ἐν τῷ τέλει. οἷον τὸ, ὅντινα, ποτὲ μὲν τὸ ὃν τὴν δύναμιν ἔχει, ὡς τὸ, οὐκ οἶδα ὅντινα εἴποις· ποτὲ δὲ τὸ τινα, ὡς τὸ ἄνθρωπον ὅντινα ὁρῶν, περὶ τοῦ δεῖνος ἠρόμην, ἀντὶ τοῦ ἄνθρωπόν τινα. παραπλησίως δὲ ἔχει καὶ τὸ ὅ, τι, καὶ τὸ ἥντινα, καὶ τὸ ὅστις, καὶ ὅσα τοιαῦτα.

l. 1079. Πεφύκειμεν] δέον εἰπεῖν πρὸς τὸ μόρον ὃν εἴληχεν, ἐπειδὴ ὁ τοιοῦτος μόρος δυστυχία τις ἦν. οὐ γὰρ φυσικῶς, ἀλλ' οἰκτρῶς διὰ ξίφους γέγονεν, ὅθεν καὶ ἔχθιστον καλεῖ. πρὸς τοῦτο καὶ τὴν σύνταξιν ἀπέτεινεν οὕτως, ἡμεῖς μὲν θανόντες ὑπ' αὐτοῦ προσκείμεθα ἂν ἐν ἐχθίστῳ θανάτῳ, ἣν τύχην καὶ δυστυχίαν εἴληχε καὶ ἐκληρώσατο ἑαυτῷ, τὴν δὲ καὶ ταύτην ἣν δρώμενος, σφαγεὶς αὐτὸς ὑπ' αὐτοῦ.

l. 1082. Ὧν οὕνεκ' αὐτὸν] τὸ αὐτὸν καὶ τὸ σῶμα, καθ' ὅλον καὶ μέρος. τὸ γὰρ αὐτὸν, καὶ σῶμα καὶ ψυχὴν δηλοῖ. τὸ δὲ σῶμα, μέρος αὐτοῦ, ὃ καὶ μόνον ταφήσεσθαι ἔμελλεν.

¶ Σχήμ. l. 1067. Οὗτος, σὲ φωνῶ] ἄρξις Μενελάου οὐκ ἐῶντος θάπτειν τὸν Αἴαντα.

l. 1072. Οὔθ' οὕνεκ'] κατηγορία κατὰ τοῦ Αἴαντος.

l. 1089. Χρῆν παρβυζώνοντες] ἐκτρέποντες, ἀπὸ τῶν μὴ ἐώντων τινὰς βαδίζειν τὴν ἑαυτῶν ὁδὸν, ἀλλὰ παρακλινόντων αὐτούς.

l. 1091. Καίτοι κακοῦ πρὸς ἀνδρὸς] ἐκ γενικῆς ἀρξάμενος, αἰτιατικὴν ἐπήνεγκε πρὸς τὸ ἀπαρέμφατον. οὕτως γὰρ ἔδει εἰπεῖν, ἀνδρὸς κακοῦ ἐστι μηδὲν ἀκούειν δικαιοῦν τῶν ἀρχόντων. ἐπεὶ οὖν οὕτω μὴ ἀκούων τῶν ἐφεστώτων, ὡς πρὸς ἐκείνους ἰδιώτης ἦν. διὰ τοῦτο εἶπε τὸ, ἄνδρα δημότην, πρὸς τὸ ἀπαρέμφατον ἀπὸ γενικῆς πρὸς αἰτιατικὴν τρέψας τὸν λόγον.

l. 1099. Δέος γὰρ ᾧ πρόσ.] καλῶς εἶπεν ἀμφότερον, τὸ δέος καὶ τὴν αἰσχύνην. δέδιε γάρ τις τύραννον, οὐ μὴν αἰδεῖται· ὡς ἦν καιροῦ τύχῃ, ἑτοίμως ἂν τοῦτον κα-

θέλοι. εἰ δέ τις σὺν τῷ φόβῳ καὶ αἰδῶ πρὸς τὸν οἰκεῖον ἄρχοντα φυλάττει, ὅς τε ἀεὶ πρὸς τὸ ἄρχεσθαι ἐπιμείξει, νικητηρίους μηδέποτε, ὅ, τι ἄρχων τῆς αὐτοῦ σωτηρίας διὰ παντὸς φροντιεῖ.

l. 1103. Ἐξ κεινῶν ὁρμοῦσιν] τῷ θύματι δηλονότι ἀπὸ μεταφορᾶς τῆς νεὼς τῆς ἀπὸ τῆς πρύμνης ἐχούσης τὴν φορὰν.

l. 1105. Καὶ μὴ] ὅτι ἀμφοτέρων τὸ ἄν, οὐ μόνοι σύνδεσμοί εἰσιν, ἀλλὰ δύο μέρη τοῦ λόγου, ἄρθρον, καὶ ἂν σύνδεσμος. ὅθεν καὶ κατὰ κρᾶσιν ἂν γέγονεν, ὡς τῷ σοφωτάτῳ ἐπενοήθη Πλαιτάδῃ. ὁ γὰρ ἂν σύνδεσμος βραχύς ἐστι παρὰ τοῖς μετρικοῖς· ἐν ταῦθα δὲ μακρὸν ἐστὶ τὸ ἄν· ὥστε δύο μέρη τοῦ λόγου ἐστὶ κραθέντα εἰς ἕν. συντάσσεται δὲ οὕτω, καὶ μὴ δοκῶμεν καὶ νομίζωμεν δρῶντες ἐκεῖνα ἃ ἂν ἡδώμεθα, τοῦ α. οὐ πρὸς τὸ ἡδώμεθα ὄν, ἀλλὰ πρὸς τὴν ὄπισθεν ἔξωθεν νοουμένην αἰτιατικήν, τὸ ἐκεῖνα· οὐκ ἀντιτίσειν καὶ οὐκ ἀντιδοῦναι αὖθις καὶ πάλιν ἐκεῖνα ἃ ἂν λυπώμεθα· τοῦ αὐτοῦ κἀνταῦθα συμβαίνοντος πρὸς τὸ ἃ ὅπερ καὶ πρώην ἐγράψαμεν πρὸς τὸ ἕτερον.

¶ Σχῆμ. l. 1091. Καίτοι κακοῦ] ἐντεῦθεν οἱ ιγ στίχοι γνωμικοὶ ὅλοι.

Pag. 57. l. 1111. Μὴ γνώμας ὑπεστ.] ἤγουν, μηδὲ κομψῶν καὶ πιθανῶν λόγων ἐπιχρήσῃς δεῖξαι ὡς οὐκ ἔστι ταφῆς ἄξιος Αἴας· οὐ γάρ σοι πρέπει θανόντων ὑβριστὴν φανῆναι.

¶ Σχῆμ. l. 1113. Οὐκ ἄν ποτ'] προκατάστασις.

¶ l. 1117. Ἀγ' εἶπ'] ἀνασκευή.

¶ l. 1120. Ποῦ σὺ στρατ.] ἔνστασις.

l. 1127. Καὶ τὰ σήμ' ἔπη] ὥσπερ φασὶν, ἔπληξά σε πληγὴν, οὕτω καὶ κολάζω σε κόλασιν. ἐπεὶ δὲ ἐνταῦθα ἡ κόλασις διὰ λόγων ἦν, διὰ τοῦτο τὰ σμικρὰ ἔπη κολάζειν ἐκείνης φησίν.

l. 1141. Ὁ τοξότης] διεβέβλητο ἡ τοξεία παρὰ τοῖς παλαιοῖς, ὡς μικροπρεπὴς τέχνη καὶ φαύλη καὶ ἀξιόλογον οὐδὲν ἐργάσασθαι δυναμένη.

¶ Σχῆμ. l. 1125. Ὕπαρχος ἄλλων] ἀντιπαράστασις.

¶ l. 1131. Οὐ γὰρ] ἐνθύμημα.

¶ l. 1137. Οὐκ ἦν] τὸ σχῆμα δικανικόν.

¶ l. 1139. Τὰ σκληρὰ] γνωμικόν.

¶ l. 1145. Σὺν τῷ δικ.] γνωμικόν.

l. 1153. Πρόσῃ ποτε;] εἰκότως εἶπε τὸ προσῇσῃ, ἐπειδὴ οἱ πολέμιοι ἔμπροσθεν ἐκείνων οἷς πολεμοῦσιν ἵστανται] βάλλοντες. λῃστῶν γὰρ τὸ λάθρα καὶ ὄπισθεν ἐπιτίθεσθαι.

l. 1154. Μισοῦντ' ἐμίσει] ἴσως περὶ τὸ μισοῦντα ἐμίσει, εὐήθης ἂν δόξῃ· τὸ δ' οὐ τοιοῦτον, ἀλλ' εἰ μὴ ἄλλος τις τὴν ἰδίαν τὴν πρὸς ἴσον τοῦτ' ἔλεγεν, ἀνοίας γέμοντα λόγον ἐδόκει ἂν προφέρειν. οὐ γὰρ ἐποίει ἔπαχε. νῦν δὲ βασιλεὺς ὢν ὁ πρὸς ἐλάττονος τοῦτο πάσχων· διὸ καὶ βάρος παρέχον.

l. 1161. Σὺ δ' ἀντακέσῃ] μὴ λάβῃς ἔξωθεν εἰς τὸ τοῦτο δία, ἀλλ' ἔστιν ὅμοιον τῷ, τὸ ἐπίτροπον κινάδες ἐξῆρε μ' ὅπου. ἐκεῖ γὰρ τούτου ἐμνημονεύσαμεν.

l. 1167. Καὶ τὸ στὴν λάβρον στόμα] τοῦτο καὶ τὴν πολλὴν βοὴν καθ' ὅλου καὶ μέρος λέγει. μέρος γὰρ τοῦ στόματος ἡ βοή. ἰστέον δὲ ὅτι ὅταν ἐκ ξηρᾶς ἀναθυμιάσεως νέφος συστῇ, ἄνεμον γεννᾷ.

l. 1176. Ἀνολβον] ἤγουν ἀνόητον. ὄλβος γὰρ καὶ εὐδαιμονία ἀνθρώπου, φρόνησις, ὥσπερ τοὐναντίον δυστυχία ἡ ἀφροσύνη.

¶ l. 1179. Σχῆμ. Καὶ γὰρ] γνωμικόν.

l. 1185. Σπεῦσον] τὸ σπεῦσον καὶ τὸ ταχέως οὐκ ἐν παραλλήλου ῥητέον· ἀλλ' οὕτω λέγε, σπεῦσον τάφον ἰδεῖν τινὰ τῷδε τῷ Αἴαντι, ταχέως, τοῦτο ὡς δυνάσαι. τοῦτ' ἔστι, τὴν περὶ τούτου σπουδὴν ἐς ἓν συνδάστας· ὥστε τὸ ταχέως συνδεῖ τις ἐστὶ τῷ σπεῦσον. τὸ δὲ τινὰ, μὴ πρὸς τὸ κάπετον νοήσῃς, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἄνθρωπον.

Pag. 61. l. 1193. Θάκει δὲ προσθεὶς.] ἤγουν πλησιάζων. εἴρηται δὲ ἐκ μεταφορᾶς τῶν ναυτῶν τῶν πρὸς τῇ τρόπει καθημένων.

l. 1195. Ἱκτήριον θησαυρὸν] εἰκότως τοῦτό φησιν. ὥσπερ γὰρ τοῦτον ἔχει τις ἐπ' ὠφελείᾳ σφετέρᾳ, οὕτω καὶ διὰ ταύτης τῆς κόμης προξενίζειν αὐτοῖς βοήθειαν παρ' Αἴαντος ἐλπίζων, θησαυρὸν καλεῖ.

l. 1209. Πολυπλάγκτων ἐτέων] ἤτοι τῶν πολλῶν χρόνων, οὓς ἐν Τροίᾳ πλανώμεθα, μηδὲν πράττοντες ὧν χάριν ἀφίγμεθα.

l. 1214. Ὄνειδος Ἑλλάνων] εἰς ὄνειδος γὰρ τοῦτο πίπτει τοῖς Ἕλλησι τοσοῦτον χρόνον μηδὲν κατορθοῦσι. μὴ λάβῃς δὲ εἰς τὸ ὄνειδος ἔξωθεν εἰς· ἀλλ' εἰπὸν, ὅτι ἐν τῇ Τροίᾳ πολὺν χρόνον πλανώμεθα, ἐπιφέρει, δύστανον ὄνειδος Ἑλλάνων, λέγων τοσοῦτον χρόνον καθῆσθαι

μάτην

μέτζω ἐνταῦθα, ὄνειδος Ελλήνων. ἐρεῖ δὲ καὶ περὶ τὸ τοιοῦτον σχῆμα. λέγων γὰρ μετὰ τὴν στέρησιν ἃ πάσχει, εἶτ' ἐπάγει, μνήματα Τροίας.

l. 1218. Οφθεῖ πρόπεον] τὸ ὀφθεῖ διὰ τοῦ ο μικροῦ ὀφείλει γράφεσθαι, ἵν' ᾖ ὅμοιον τῷ κώλῳ τῆς στροφῆς, οἱ γὰρ ποιηταὶ πολλὰ τοιαῦτα συνεσταλμένως γράφουσι, διὰ τὸν τοῦ μέτρου κανόνα. ἔστι δὲ τοῦτο Ιωνικῆς διαλέκτου. οὗτοι γὰρ χωρὶς αὐξήσεως τοὺς παρῳχημένους χρόνους ἐκφέρουσι.

Αἰθέρα δῦναι] εἰς ἀφανισμὸν καὶ οὐδὲν ἐλθεῖν. αἰθέρα δὲ, ἢ τὸ πῦρ νόει, διὰ τὸ ἀφανιστικὸν εἶναι. ἢ τὸν ἀέρα, διὰ τὸ μὴ σύστασιν ἔχειν.

l. 1231. Αυλῶν ὄτοβον] τὸ ὄτοβον ἐνταῦθα δι' ἑνὸς τ ὀφείλει γράφεσθαι, ἵν' ᾖ τὸ κῶλον ὅμοιον τῷ τῆς ἀντιστροφῆς. φύσει γὰρ ὄττοβος διὰ δύο τ γράφεται, ὥσπερ πάταγος, τὸ αὐτὸ σημαινόμενον δι' ἑνός.

Pag. 63. l. 1226. Κεῖμαι δ' ἀμέριμνος] τοῦτο ἢ ἀντὶ τοῦ ἀπόγνωσιν ἔχων, καὶ μεριμνῶν καὶ ἐλπίζων περὶ τῆς ἐνταῦθα ἀπαλλαγῆς. ἄδηλα τοῦ μέλλοντος ὄντος ὅπη τὰ τῆς νίκης χωρήσει· ἄλλως τε καὶ τοῦ τοσούτου χρόνου εἰς ἀπορίαν ἐμβάλλοντος· ἢ ἀμέριμνος καὶ μὴ ἔχων μέριμναν, καὶ μὴ ἔχων φροντίδα ὧν ἔφην, στεφάνων φημὶ, καὶ κυλίκων καὶ ἐρώτων.

l. 1227. Αεὶ πυκιναῖς δρόσοις] ἀντὶ τοῦ ὑετοῖς συνεχέσι βρεχόμενος. οὐ γὰρ ὁ πολὺς τοῦ στρατοπέδου λαὸς ἔχει σκηνὰς, φυλακὴν ὄμβρων καὶ τῶν ἄλλων ἐξ αἰθέρος δυσχερῶν, ἀλλ' οἱ ἄρχοντες μόνοι. ἔστι δὲ καθ' ὅλον καὶ μέρος· τὸ μὲν τεγγόμενος, ὅλον· τὸ δὲ κόμας. μέρος. δέον δὲ λυγρᾶς εἰπεῖν, πρὸς τὸ κόμας ἐπήνεγκεν.

l. 1233. Πρὶν μὲν οὖν] οὕτω χρὴ γράφειν, ἵν' ᾖ τὸ κῶλον ὅμοιον τῷ τῆς στροφῆς. τὸ γὰρ καὶ πρὶν μὲν, οὐκ ὀρθῶς ἔχει τοὺς χρόνους.

l. 1247. Εσπευσα τὸν στρατηλάτην] ἐσπούδασα ἐλθεῖν ἐνταῦθα παρὰ τὸν Αἴαντα, καὶ ἀφῆκα τὴν τοῦ τάφου διορυγήν. πρὸς τοῦτο γάρ ἐστι τὸ, καὶ μὴν, ἔμφασιν ἔχον ὥσπερ ἂν εἴποις αὐτὸν ἤρετο, τί οὕτω πάρει ταχέως;

l. 1263. Πικρὸς ἐοιγμεν] εἴκω τὸ ὁμοιοῦμαι, εἴξω, εἶχα, ὁ μέσος παρακείμενος οἶκα. καὶ προσθήκη τοῦ ε, ἔοικα, ἐοίκαμεν, καὶ κατὰ συγκοπὴν ἔοιγμεν, καὶ τροπῇ τοῦ κ εἰς τὸ μέσον γ, ἔοιγμεν.

¶ Σχῆμ. l. 1247. Καὶ μὴν] τίνα Τεῦκρος πρὸς τὸν υἱὸν Αἴαντα ἔφη.

¶ l. 1250. Σὲ δὴ τὰ] προέκτασις. ἔστι δὲ καὶ ἐνταῦθα Αγαμέμνονος ἄφιξις δεινοπαθήσαντος κατὰ τοῦ Τεύκρου.

¶ l. 1253. Ηπου τραφ.] κατασκευή.

¶ l. 1259. Ταῦτ' οὐκ] βάσις.

¶ l. 1260. Ποῖα κάκιστ.] ἔνστασις.

¶ l. 1263. Πικρὸς ἐοιγμ.] ἐνθύμημα, καὶ ἐργασία ἀπὸ τοῦ πράγματος.

¶ Pag. 65. l. 1264. Εκ τῶνδε] γνωμικόν.

l. 1268. Αλλ' εἰρητέον] σημείωσαι ὅτι τὸ ἔργον ἀμφιβολίαν ἔχει τοῦ πταίσματος. δύναται γὰρ καὶ ψιλοῦσθαι καὶ δασύνεσθαι.

¶ Σχῆμ. l. 1284. Φεῦ, τοῦ θαν.] γνωμικόν ἐστι δὲ ἐνταῦθα καὶ προκατάστασις μετὰ σχετλιασμοῦ.

¶ l. 1290. Ω πολλὰ λε.] ἀντιπαράστασις καὶ ἀναφορὰ ὧν αὐτοῖς πεποίηκεν Αἴας.

l. 1299. Ουκ οὐδαμοῦ φὴς] φασὶν ἐνταῦθα ὡς συκοφαντεῖ Τεῦκρος Αγαμέμνονα. οὐ γὰρ ἐν τοῖς προλαβοῦσιν αὐτοῦ λόγοις πρὸς τοῦτον τοιοῦτόν τι εὕρηται· ἀλλ' ἔφη, ποῦ βάντος, ἢ ποῦ στάντος, οὗ περ οὐκ ἐγώ; φαμὲν οὖν ὅτι ὥσπερ κατὰ τὰς ἐριδὰς συμβαίνει προσάπτειν ἴδιον ὅτι τὸ ἀντίδικον ἀπολογούμενον τῷ προηγουμένῳ τῆς δίκης τοιαῦτα ἃ οὐδέποτ' αὐτὸς ἐφθέγξατο, οὕτω κἀνταῦθα.

l. 1303. Οὐ δραπέτην τὸν κλῆρον] ἤγουν οὐκ ἐντὸς τοῦ κρανοῦς ἔνθεν κἀκεῖσε στρεφόμενον, καὶ μὴ ἰόντα πρὸς ἔξοδον· ἢ δραπέτην, ἀντὶ τοῦ ἐντὸς μένοντα καὶ τὴν ἔξοδον φεύγοντα. τὸ δὲ καθεὶς, ἀντὶ τοῦ καταβαλών.

Pag. 67. l. 1310. Πέλοπα βάρβαρον] Τάνταλος ὁ τοῦ Πέλοπος πατὴρ ἐκ Φρυγίας ὤν· πολέμου δ' ἐπιστάντος αὐτῷ, μετὰ χρημάτων πέμπει Πέλοπα πρὸς Ελλάδα, κινδυνεύων τῆς ἀρχῆς ἐκπεσεῖν.

l. 1312. Οἰκείων τέκν] μὴ λάβῃς εἰς τὸ τέκνον ἔξωθεν τὸ ἀπὸ, ὥς τινες τῶν ἀμαθῶν, ἀλλ' οὕτω λέγε, παρέθηκε τῷ ἀδελφῷ δεῖπνον τῶν οἰκείων τέκνων. τὸ γὰρ δεῖπνον, οὐκ ἄλλου τινὸς ἦν δεῖπνον, (ἰχθύος λέγω, ἢ ὀρνίθος) ἀλλὰ τῶν οἰκείων τέκνων. ὥσπερ γάρ φαμεν βρῶσιν ἰχθύος, καὶ πόσιν οἴνου, οὕτω καὶ δεῖπνον τέκνων, ἢ ἄλλων ὧν ἂν εἴποις.

l. 1314. Ο φυτύσας πατὴρ] φυτεύειν, τὸ τῇ γῇ φυτὸν ἐντιθέναι, υ ψιλὸν τὸ φυ, καὶ βραχύ· φιτύειν τὸ σπείρειν.

ποιητι-

ποικτικῶς· ὃ παρέχεται ἀπὸ τῦ φίτυς ὁ πατὴρ, ἴστα κὴ μακρὰν. ὃ κὴ ἐνλαῦθα τοῦ ποιητῇ τέτακται, τοῖς δ' ὕστερον ἡμαρτῆσθη.

¶ Σχῆμ. l. 1309. Οὐκ οἶσθα] ἐργασία μετ' ἐπιπλήξεως κὴ εὐτελείας.

¶ l. 1317. Ος ἐκ πάτρ] αὔξησις, κὴ συμπολογία τοῦ καθ' αὑτόν.

¶ l. 1326. Εὖ νιῦ τόδ'] ἐνθύμημα μετὰ ἀπειλῆς.

l. 1327. Βαλεῖτε χ' ἡμᾶς] τινὲς ὑποςίζοντες εἰς τὸ τρεῖς, τὸ ἡμᾶς ἀντὶ τῦ ἐμὲ τὸ Τεῦκρον, κὴ τὴν Τέκμησσαν κὴ τὸ Εὐρυσάκην, φασίν. ὅπερ ὐκ ἔχει λόγον. τίς γὰρ χρεία ἐνλαῦθα Τεκμήσσης κὴ Εὐρυσάκυς; ὡς αὐτὸς ἐάσας, πρὸς τὸ ἡμᾶς ὑποςίζων, ὅτω λέγει, βαλεῖτε κὴ ἡμᾶς, ἀντὶ τῦ ἐμὲ κὴ σαυτὸν, συγκειμένες ὁμοῦ τῷ Αἴαντι τρεῖς. ἑκὼν γὰρ ὐχ ὑφήσω· ἀλλ' εἰ κὴ αὐτὸς θανῦμαι, σὲ πρότον ἀναιρεῖν βυλήσομαι. ὅτι δὲ ὅτι τῦτο, μαρτυρεῖ κὴ αὐτὸς λέγων, ἐπεὶ καλόν μοι τῦδ' ὑπερπονυμένῳ, κὴ τὰ ἑξῆς. ἰςέον δὲ ὅτι ὐ κακῶς εἶπε τὸ τῆς σῆς ὑπὲρ γυναικός, ὡς οἴονταί τινες, ἀλλ' ὥσπερ φαμὲν πρὸς τὰς ἔριδας τινὸς, ἄλλυ πρός τινα τὸν λόγον ποιύμενοι, προσάπτοντες κὴ αὐτῷ τὰ ἐκείνυ, ὅτω κὴ τῦτο. ἄλλως τι ὐκ ἐπίχρησιν αὐτῷ μόνον εἰπεῖν τῆς σῆς ὑπὲρ γυναικὸς, ἀλλὰ κὴ ἡ τὸ σοῦ θ' ὁμαίμονος λέγω.

¶ Σχῆμ. l. 1336. Τί δ' ἐςὶν ἄνδρες.] ἄφιξις Ὀδυσσέως ἐπὶ διαλλαγῇ τῶν μαχομένων.

l. 1340. Εγὼ γὰρ συγγνώμην ἔχω] ὐ καλῶς λέγεις Ὀδυσσεῦ ἐνλαῦθα. ὐ γὰρ ὀλίγων τὰς ὕβρεις κὴ ἀκύειν ἐν ὁμοτίμοις· ἀλλ' ὁ μὲν βασιλεὺς, ὁ δ' ἰδιώτης. εὕρηται δὲ τὰ ἄλλα πάντα ἴδια τῆς Ὀδυσσέως μέσης. πλὴν εἰ μήπως εἴποι ὡς ὐκ ἀπὸ τὸ λελογισμένυ, ὐδὲ παντὶ τῷ θυμῷ, ἀλλὰ μηχανῇ τινὶ τῦτ' ἔλεξε τῶν διαλλαγῶν ἕνεκα, κὴ ἅμα τῷ βασιλεῖ τὰ μέγιστα πεποιθώς.

l. 1342. Ηκυσεν αἰσχρὰ] ἤγυν, ὅτι πρὸς Μενέλαον ἐποίει τὸν λόγυς· ὥστε αὐτός ἐστιν ἄρχων τῆς ὕβρεως, ἐγὼ δὲ, ἀμυνόμενος. ὅτω τῦτο νόει, κὴ μὴ πρὸς τὰς ὕστερον ὕβρεις. ἄλλως γὰρ ὐκ ἂν τῦτο περιέβαλλετο εἰς δικαίωμα Αγαμέμνων.

l. 1345. Θάπτειν ἐμοῦ] ἀπορίαν τινὰ ἔχει ἡ τοιαύτη χρῆσις τὸ ἐμοῦ. ἔχει δὲ ὅτω, πρὸς βίαν ἐμοῦ, ἀντὶ τὸ εἰς δυναστείαν ἐμοῦ. ἐπεὶ γὰρ ἡ δυναστεία ὐκ ἄλλυ τινὸς ἦν, ἀλλ' Αγαμέμνονος, (πρὸς γὰρ αὐτὸν ἐκ Τεῦκρυ γίνεσθαι ἔμελλε) διὰ τῦτο πρὸς βίαν ἐμοῦ λέγει.

l. 1347. Η πάρος ξυνηρετμεῖν] εἴρηται κὴ ξυνηρετμεῖν, ὅπερ ἀντὶ τὸ συμφωνεῖν εἴποις. εἴρηται δὲ ἡ λέξις ἐκ μεταφορᾶς τῶν κωπηλατύντων.

¶ Σχῆμ. l. 1350. Ακυέ νυν] συμβυλή.

Pag. 69. l. 1353. Ὥςε τὴν δίκην πατεῖν] πατεῖται γὰρ ἡ δίκη διὰ τὸ τὸ σῆς ὀργῆς τὴν ἐκείνυ ἀρετὴν προτιθέναι, ἀλλ' ἀκαμπτον εἶναι, ἵνα τὸ τῆς ἐξυσίας μέγεθος βεβαιώσῃ.

¶ Σχῆμ. l. 1354. Κἀμοὶ γὰρ] παράδειγμα ἐξ ἑαυτῦ.

¶ l. 1362. Ἄνδρα δ' ὐ δίκ.] γνωμικόν.

l. 1363. Ἄνδρα δ' ὐ δίκαιον] τῦτο πρότον ὡς καθόλυ γνώμην ἐξελήνεγκεν· εἶτα μερικῶς πρὸς τὸ Αγαμέμνονα. δέον γὰρ εἰπεῖν, ὐδὲ ἐὰν μισῶν κυρῇ, ὁ δὲ κυρῇς εἶπεν, εἰκότως τῦτο ποιήσας, ἵνα μισῦντα τῦτον ἵλεων κὴ εὐμενῆ ἐντεῦθεν ποιήσῃ τῷ Αἴαντι.

l. 1364. Σύ ταῦτ' Ὀδυσσεῦ] μὴ λάβῃς εἰς τὸ ταῦτα ἔξωθεν τὸ χρὴ, ἀλλ' ὥσπερ μάχομαι σοι ταῦτα, φαμὲν, ὅτω κὴ τῦτο.

l. 1368. Τόν τοι τύραννον εὐσεβεῖν] ἤγυν διόλυ εὐσεβεῖν κὴ ὅσια πράττειν. κωλύεται γὰρ ἀπὸ τὸ ἀρχῆς διὰ τὸ ταύτης συμφέρον. εἰ γὰρ κὴ Αἴας ὐδὲν ἔμελλε δρᾶσειν εἰς αὐτὸν (τέθνηκε γὰρ) διὰ τῦτό γε μὴν δεῖ τῦτον τετιμωρῆσθαι, ἵνα μή τις ἰδὼν αὐτὸν ἀτιμώρητον μείναντα, ἐγχειρήσῃ τοῖς ἴσοις.

l. 1375. Τῆς ἔχθρας πολὺ] δέον πλέον εἰπεῖν, πολὺ εἶπεν. εὕρηται γὰρ πολλαχοῦ τὰ ἁπλᾶ ἀντὶ συγκριτικῶν τιθέμενα· ὥσπερ αὖ τυὐναντίον, τὰ συγκριτικὰ ἀντὶ ἁπλῶν.

l. 1380. Ημᾶς σὺ δειλὸς] ἐὰν γὰρ πείθεσθαι συγχωρήσωμεν Αἴαντα, πᾶς τις ὃς ὐκ οἶδεν ὅτι σὴν χάριν τῦτο ποιῦμεν, οἰηθείη ἂν διὰ τὴν Τεύκρυ θρασύτητα ἡμᾶς βιασθέντας ἐνδεδωκέναι.

¶ Σχῆμ. l. 1394. Καὶ νιῦ γε] καταλλαγὴ Ὀδυσσέως κὴ Τεύκρυ.

¶ Pag 71. l. 1399. Αριςε' Ὀδυσσεῦ] ἔπαινος Τεύκρυ πρὸς Ὀδυσσέα.

l. 1408. Μνήμων τ' Ερινύς] ἤγυν μνημονεύυσα τῶν ἐκάςοις πεπραγμένων κακῶν, κὴ μηδέποτ' εἰς λήθην ἰῦσα,

ἀλλὰ τιμωρουμένη. διὰ τοῦτο δὲ τὴν δίκην τελεσφόρον καλεῖ, διὰ τὸ μὴ αὐτίκα τοῖς ἁμαρτάνουσιν ἀπαντᾶν, ὅπως ἂν μεταγνοῖεν· ἀλλ' ὕστερον κατ' αὐτῶν φέρεσθαι μετὰ μείζονος τοῦ κολάζειν παρασκευῆς.

¶ Σχήμ. l. 1421. Ἅλις ἤδη] ἐπίλογος.

l. 1424. Τρίποδ' ἀμφίπυρον] ἤγουν χυτρόποδα, τὸν κοινῶς πυροστάτην, ὃ καὶ λόβαιον λέγεται. ἀπὸ δὲ τῆς θέσεως τοῦ χυτρόποδος νοεῖται ὁ λέβης καὶ τὸ θερμαινόμενον ὕδωρ.

Λουτρῶν ὁσίων] μὴ λάβῃς εἰς τὸ λουτρῶν ἔξωθεν τὸ ἕνεκα· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ τρίπους διὰ λουτρὰ ἦν, καὶ οὐδὲ ἄλλό τι, διὰ τοῦτο τρίποδα λουτρῶν λέγει.

l. 1426. Τὸν ὑπασπίδιον] ἤγουν τὸν ὑποκάτω τῆς ἀσπίδος. πάντων γὰρ ὅπλων ἡ ἀσπὶς ἐπίκειται. τοῦτο δὲ λέγει ἵνα αὐτὸν συνάψῃ τῷ Αἴαντι, ὥσπερ πρόσθεν ἐνετείλατο.

l. 1429. Πλευρὰς, σὺν] εἰ μὲν τὸ πλευρᾶς περισπάσεις, καθ' ὅλον καὶ μέρος ἐρεῖς (τὸ γὰρ Αἴαντος, ὅλον· τὸ δὲ πλευρᾶς μέρος) εἰ δὲ ὀξυνεῖς, πρὸς τὸ ἐπικούφιζε συντάξεις. σκόπει δὲ ὅταν περισπάσῃς μὴ οὕτω συντάσσειν, θιγὼν τῆσδε τῆς πλευρᾶς. ἀλλὰ θίγων τοῦ πατρὸς τοῦδε τῆς πλευρᾶς· οὕτω γὰρ καὶ τὸ καθ' ὅλον καὶ μέρος σώζεται.

l. 1431. Μέλαν μένος] μέλαν αἷμα λέγει τὴν τοῦ αἵματος ἀνάδοσιν καὶ πρὸς τὸ ἄνω ὁρμήν, ἐπειδὴ καὶ τὸ μέλαν αἷμα.

l. 1432. Ἀλλ' ἄγε] ἡ σύνταξις, Ἀλλ' ἄγε, πᾶς ἀνὴρ ὅστις φησὶ παρεῖναι καὶ ὑπάρχειν φίλος τοῦ Αἴαντος· ὅτι ἦν ὁ Αἴας τότε φίλον καὶ αὐτὸν τούτῳ παρεῖναι λέγω· σούσθω καὶ ὁρμάσθω, βάτω καὶ πορευέσθω, πονῶν καὶ συναγωνιζόμενος τῷδε τῷ ἀνδρὶ τῷ Αἴαντι τῷ χρηστῷ πάντα ἀγαθῷ, φρόνησιν λέγω καὶ ἀνδρείαν καὶ τἄλλα, καὶ ἐν οὐδενὶ πράγματι λώονι καὶ κρείττονι τῶν θνητῶν, τουτέστι πᾶσι μὲν τοῖς καλοῖς ὅσων ἄνθρωπον ἡ φύσις ἠξίωσεν, ἐνδεδεημένῳ, θνητῷ δὲ ὄντι. οὕτω τὸ οὐδενὶ οὐδέτερον λέγει· τὸ δὲ λώονι, ἀρσενικὸν πρὸς τὸ Αἴαντι· οὐχ ὡς τινές φασι, τὸ οὐδενὶ ἀντὶ τοῦ νεκροῦ, καὶ ἐπὶ ἅπαξ, σκαιότητος γέμοντα καὶ ἄλλως. ἀλλ' εἶα, πᾶς ὅστις φησὶν εἶναι φίλος τῷ ἀνδρὶ τῷδε τῷ χρηστῷ πάντα ἀγαθῷ, ὁρμάσθω πονῶν ὑπὲρ τοῦδε, καὶ ὑπὲρ οὐδενὸς ἄλλου ἀπὸ τῶν θνητῶν, κρείττονος τοῦδε τοῦ Αἴαντος· ὅτε ἦν καὶ ὑπῆρχεν, τότε φανῶ, τοῦτ' ἔστι λέγω.

l. 1437. Ὦ πολλὰ] ὄντως πολλὰ ἔστι τοῖς βροτοῖς γνῶναι ἰδοῦσι καὶ θεασαμένοις· οὐδεὶς δὲ πρὶν ἰδεῖν, ὅσα μάντις τῶν μελλόντων τί ποιήσει. ἤγουν, ὅπερ τις εἶδεν, ἐπίσταται· ὁ δὲ μὴ ἰδὼν, οὐκ ἂν ἔχοι περὶ τοῦ μέλλοντος ἰσχυρίσασθαι τί ποιήσει. τοῦτο δὲ λέγει ὁ χορὸς περὶ ἑαυτοῦ, ὡς πρότερον οὐκ ἐλπίζοντος ἂν τεθάφθαι τὸν Αἴαντα, ὕστερον δὲ ἰδόντος τοῦτο γενόμενον.

ΣΧΟΛΙΑ

ΣΧΟΛΙΑ
ΤΟΥ
ΤΡΙΚΛΙΝΙΟΥ
Εἰς τὴν
ΗΛΕΚΤΡΑΝ.

¶ Σχήμ. Pag. 75. l. 1. Ω τοῦ στρατηγήσαντος]

Προσφωνητικὸν προοίμιον. ἐνταῦθα δὲ καὶ πρότασις.

l. 3. Ὧν πρόθυμος.] Αὕτη ἡ γενικὴ, καθὰ οἴονταί τινες, ὀρθὴ, λέγοντες, ὧν εἰς θέαν ἐλθεῖν. (τοῦτο γὰρ λαμβάνουσιν ἔξωθεν) ἦσθα πρόθυμος ἀλλὰ πρὸς τὸ πρόθυμος, καθάπερ φαμὲν, οἰκεῖός εἰμι τοῦ δεῖνος, οὕτω καὶ πρόθυμος. ἰστέον δὲ ὅτι διὰ τοῦτο παλαιὸν τὸ Ἄργος λέγει, διὰ τὸ τὸν πρῶτον αὐτοῦ οἰκιστὴν Ἄργον γεγενῆσθαι. ἢ παλαιὸν λέγει, ὡς πρὸς τὸν Ὀρέστην, ἀντὶ τοῦ ὃ πάλαι οἶσθα· ὅπερ οὐ τοσοῦτον ἔχεται λόγου.

¶ l. 4. Τὸ γὰρ παλ.] κατασκευή.

l. 5. Τῆς οἰστροπλῆγος] ἢ τῆς τῷ οἴστρῳ καὶ ἔρωτι τοῦ Διὸς πληγείσης ἢ οἶστρον λέγει ὃν αὐτῇ ἡ Ἥρα ἐπέβαλεν, ὅτε ταύτην εἰς βοῦν Ζεὺς μετέβαλε, βουλόμενος ἐκείνην λαθεῖν.

l. 6. Λυκοκτόνου θεοῦ] λυκοκτόνος ὁ Ἀπόλλων καλεῖται, ὡς ποτε λύκον κτείνας. τὸ δὲ ἀληθὲς οὕτως ἔχει, Ἀπόλλων ἀλληγορεῖται εἰς ἥλιον, οὗ τῇ παρουσίᾳ τὸ λυκόφως ἀφανίζεται, λύκου χροιὰν ἔχον, διὸ καὶ τοιοῦτον ἔχει. τόπος οὖν ἐν Ἄργει ἦν λυκοκτόνου Ἀπόλλωνος ἱερὸν ἔχων. καὶ προσαγορευόμενος ἐντεῦθεν λύκειος ἀγορά.

¶ Σχήμ. l. 15. Νῦν οὖν] βάσις.

l. 17. Ἡλίου σέλας] ἢ τὸ σέλας αἰτιατικὴν νοητέον, τὸ δὲ φθέγματα εὐθείαν, οὕτως, ὡς ἤδη τὰ πρώϊνα φθέγματα τῶν ὀρνίθων σαφῆ, κινεῖ καὶ φέρει ἡμῖν τὸ λαμπρὸν φέγγος τοῦ ἡλίου. τοῦτ' ἔστιν αἱ ὀρθριναὶ τῶν ἀλεκτόρων ᾠδαὶ ἤ μηνύουσι ἡμῖν ἤδη μανθάνοντα. ἢ τὸ μὲν σέλας ἔστω εὐθεῖα, τὸ δὲ φθέγματα αἰτιατικὴ, οὕτως, ὡς ἤδη τὸ λαμπρὸν σέλας τοῦ ἡλίου κινεῖ καὶ φέρει ἡμῖν σαφῆ τὰ ἑῷα καὶ πρώϊνα φθέγματα τῶν ὀρνίθων. τοῦτ' ἔστιν, ἤδη προϊοῦσα ἡ ἡμέρα τὰς ὀρθρινὰς ἡμῖν φωνὰς τῶν ὀρνίθων ἀνίστησι.

l. 19. Μέλαινά τ' ἄστρων] διὰ τὸ ἐν νυκτὶ τὰ ἄστρα φαίνεσθαι, διὰ τοῦτο ταύτην ἐκλελοιπέναι τέταν φησὶν ἧς ἀπιούσης οὐδὲ ἄστρα δείκνυται.

¶ Σχήμ. l. 23. Ω φίλτατ'] δεύτερον προοίμιον προσφωνητικὸν καὶ αὐτό.

l. 24. Ἐις ἡμᾶς γεγὼς] ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν. γεγονέναι εἰς ἡμᾶς ἐσθλὸς, πρὸς μετοχὴν ἔτρεψεν, ὃ καὶ κρεῖττον.

¶ l. 25. Ὥσπερ γὰρ] κατασκευὴ τῆς προτάσεως ἐκ παραδείγματος.

¶ l. 29. Τοιγὰρ, τὰ] βάσις καὶ προκατάστασις.

¶ l. 32. Ἐγὼ γὰρ] διήγησις.

¶ Pag. 77. l. 37. Ὅτ' οὖν τοι] συμβουλὴ πῶς δεῖ τοῦ προκειμένου σκοποῦ ἅψασθαι.

l. 42. Ἠνθισμένον] οὐ γὰρ ἀναγνωρίσουσιν, οὐδὲ ὑπονοήσουσί σε οὕτω κεχρηματισμένον, ἤτοι πεπολιωμένον ὑπὸ τοῦ γήρως, καὶ ὑπὸ τοῦ χρόνου τοῦ μακροῦ ἐνηλλαγμένον κατὰ τὴν τοῦ σώματος διάθεσιν. πρὸ τοῦ μὲν γὰρ νέος ἐξῆλθες, νῦν δὲ γηραιὸς ἐπανέρχῃ· ὥστε καὶ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ εἴδους οὐχ ὑποπτεύσουσί σε ἀπατεῶνα εἶναι. σημειωτέον δὲ τὴν μεταχείρισιν. ἐπειδὴ γὰρ ὁ Ὀρέστης παρὰ τῷ Στροφίῳ ἐτρέφετο, ὁ μὲν Πυλάδης καὶ ὁ Ὀρέστης μέλλουσιν εἰπεῖν ὅτι τὸ ἄγγελος πρὸς Κλυταιμνήστραν ἥξουσιν, ὡς παρὰ Στροφίου πεμφθέντες· τῷ δὲ παιδαγωγῷ ὑποτίθεται εἰπεῖν ὡς παρὰ Φανοτέως

 ἥκει,

ἥκει, πεφιμεμηνυκότος ὡς φίλου τούτου Ὀρέστου θάνατον.

148. Πυθικοῖσι] τέσσαρες ἀγῶνες μεγάλοι ἐν Ἑλλάδι ἐγίνοντο· ὁ τῶν ὀλυμπίων, ὁ τῶν νεμέων, ἀμφότεροι εἰς τὸν Δία· ὁ τῶν ἰσθμίων, εἰς Ποσειδῶνα· ὁ τῶν πυθίων, εἰς τὸν Ἀπόλλωνα.

l. 51. Καρατόμοις] ἤτοι ἐν κυρησίμοις τρυφαῖς. ἔθος γὰρ ἦν αὐτοῖς τέμνειν τὰς κόμας, καὶ ἐπιτιθέναι τῷ τάφῳ, ἵνα διὰ τούτου πένθους ἵλεως αὐτοῖς ὁ νεκρὸς ᾖ. εἰκότως δὲ εἶπε τὸ χλιδαῖς. τρυφὴ γὰρ κεφαλῆς ἡ κόμη.

l. 54. Ὃ καὶ σὺ θάμνοις] θαμνώδη φυτά εἰσι τὰ πέριξ, καὶ μὴ εἰς ὕψος αἰρόμενα.

l. 60. Ἤδη γὰρ εἶδον] Πυθαγόρας κατ᾽. καὶ τὰ ἑξῆς.

¶ Σχήμ. Ἤδη γὰρ] παράδειγμα.

¶ l. 66. Ἀλλ᾽ ὦ πατ᾽.] εὐχή.

Pag. 79. l. 81. Πατρὸς χέοντες λουτρὰ] διότι αἱ θυσίαι αἱ πρὸς ἐκεῖνον ἐπὶ κακῷ ἑαυτῶν γενήσεσθαι ἔμελλον, διὰ τοῦτο λουτρὰ ταύτας καλεῖ; ὡς καθάρσια τοῦ μιάσματος ὃ ἔμελλον κτήσασθαι εἰ Κλυταιμνήστραν καὶ Αἴγισθον ἀνέλοιεν. μὴ γὰρ ὅτι οὐ δίκαιοι ἦσαν οὗτοι τεθνάναι, ἀλλ᾽ ὅτι πᾶς φόνος μίασμά ἐστιν.

¶ Σχήμ. l. 85. Ὦ φάος] θρῆνος Ἠλέκτρας.

l. 95. Οὐκ ἐξείνισε] ἐφιλοφρονήσατο. φιλοφρόνησις δὲ τοῦ φονίου Ἄρεως οὐδὲν ἕτερον ἢ φόνος.

l. 98. Κάρα] κάρα, τὸ πρότερον βραχὺ, καὶ τὸ δεύτερον μακρὸν κρᾶτα δὲ, τὸ πρότερον μακρόν. πρᾶτον δὲ εἰπὼν ὄν, εἶτα κάρα ἐπήνεγκε, καθ᾽ ὅλον καὶ μέρος.

l. 106. Ὡς τις ἀηδὼν] ἡ τὸ ἴδιον τέκνον τὸν Ἴτυν, δι᾽ ἄμυναν τὴν πρὸς τὸν ἄνδρα Τηρέα, μετὰ Φιλομήλας τῆς ἀδελφῆς ὑπ᾽ ἐκείνου φθαρείσης, ἀποκτείνασα. τοῦτο δὲ λέγει, ὡς οὔτε ἐν ἡμέρᾳ, οὔτε ἐν νυκτὶ παυσαίμην τῶν θρήνων.

l. 109. Ὦ δῶμ᾽ ἀΐδου] διὰ τοῦτο τὸν Πλούτωνα καὶ τὴν Περσεφόνην καλεῖ καὶ τὸν ὑποχθόνιον Ἑρμῆν εἰς ἐκδίκησιν τοῦ πατρὸς. διὰ τὸ ἐν ᾅδου κεῖσθαι αὐτόν. ἀρὰν δὲ λέγει ἣν καθ᾽ ἑκάστην κατὰ Κλυταιμνήστρας καὶ Αἰγίσθου πρὸς τοὺς θεοὺς ἐποιήσατο, ἣν ὡς δικαίως πεμπομένην πότνιαν ὀνομάζει. τὰς γε μὴν Ἐριννύας ἆρ᾽ οὐκ ἂν εἴποις ὡς διὰ τοῦτο ἐπιβοῶνται ὡς τοὺς φονεῖς καὶ κακούργους τιμωρουμένας.

l. 112. Τοὺς ἀδίκως] οἱ γράφοντες αἳ τοὺς ἀδίκως θνήσκοντας, ἀμαθεῖς τῶν μέτρων. διὸ πιθανὸν τὸ αἳ ἐξεβλήθη παρ᾽ ἐμοῦ.

l. 117. Μούνη γὰρ ἄγειν] Οὕτω τοῦτο λέγει, οὐκ ἔτι μόνη δύναμαι φέρειν τὸ ἄχθος τῆς λύπης. ποταπόν; ἀντίρροπον καὶ ἴσον. τοῦτ᾽ ἔστιν, οὐκ ἐξισοῦται τῇ ἐμῇ δυνάμει ἡ λύπη. ἵνα καὶ φέρω αὐτήν. ἀλλὰ μείζων ἐστὶ, καὶ ὑπὲρ τὴν ἐμὴν δύναμιν.

Pag. 81. l. 25. Τίν᾽ ἀεὶ τάκεις] δέον οὕτω λέγειν, τίν᾽ ἀκόρεστον οἰμωγὴν ἔχεις, τάκεις εἶπεν. εἰκότως, τὸ γὰρ θρηνεῖν ἀεὶ καὶ λυπεῖσθαι, τῆξιν κατὰ μικρὸν καὶ δαπάνην τοῦ σώματος ἐργάζεται· ἐπεὶ καὶ τὸ τῆς λύπης ὄνομα οὐχ ἕτερόν ἐστιν ἀλλ᾽ ἢ τοῦ τῆς καὶ τοῦ λιπαροῦ λύσις. μὴ λάβῃς δὲ ἔξωθεν τὸ διὰ εἰς τὸν Ἀγαμέμνονα, ὥσπερ ἅπαντες, σχεδὸν εἰπεῖν, ὑπ᾽ ἀγνοίας γράφουσιν· ἀλλ᾽ οὕτω λέγει, τίνα ἀκόρεστον οἰμωγὴν τάκεις; εἶτα ἑρμηνεύων τὴν οἰμωγὴν ἥτις ἐστὶ, φησὶ τὸν Ἀγαμέμνονα τὸν πάλαι κρατηθέντα ἐν ἀπάταις, καὶ τῆς δολερᾶς καὶ ἀθεωτάτης σῆς μητρὸς προδοθέντα, καὶ προδεδομένον κακῇ καὶ φονικῇ χειρί. ὅμοιον δὲ καὶ Αἰσχύλος ἐν τοῖς ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις λέγει, Γείτονες δὲ καρδίας μέριμναι ζωπυροῦσι τάρβος, τὸν ἀμφιτειχῆ λεών· καὶ γὰρ δὴ καὶ ἐνταῦθα διὰ εἰς τὸ τὸν ἀμφιτειχῆ πιθέασιν. εὕρηται δὲ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις πᾶσι τῶν ποιητῶν τοιαῦτα ἐξετάζων.

l. 38. Ἀμειβόμεναι χάριν] καλῶς εἶπε τὸ ἀμειβόμεναι. φίλη γὰρ καὶ αὐτὴ ἦν τούτων. τῶν φίλων δὲ πρὸς ἀλλήλους ἐστὶν ἡ ἀμοιβή.

l. 41. Οὐ λιταῖς] μὴ γράφε οὔτε λιτῶν, ἀλλὰ οὐ λιταῖς οὕτω γὰρ ἔχει τὸ κῶλον ὀρθῶς πρὸς τὸ τῆς στροφῆς. οὐδὲν δὲ καινὸν εἰ καὶ τὸ τε λείπει. εὕρηται γὰρ πολλὰ τοιαῦτα.

l. 45. Ἐπ᾽ ἀμήχανον] ἤγουν ἀνίκητον καὶ ἀθεράπευτον, πρὸς ὃ οὐκ ἔστι τι μηχανήσασθαι.

l. 47. Ἀνάλυσις] ἤγουν ἀναπόδοσις, καὶ εἰς τὸ ἀρχαῖον ἐπάνοδος. καλὰ γὰρ ἦν ἐξαρχῆς, εἶτα κακὰ γέγονεν. αἳ δὲ τὰ κακὰ ἀναλύουσι, πρὸς τὰ ἀρχαῖα, ἤτοι τὰ κακὰ, ἀναλύουσι.

l. 53. Ἄραρε] τὸ ἄραρε καὶ ἡρμόσθη πρὸς δοτικὴν συντασσόμενον, οὐκ ἔχει

χώραν

χθόνιον ἐνταῦθα πρὸς τὸ ἐμέ· ἀλλὰ δεῖ λαμβάνειν ἔξωθεν εἰς πρόσθεσιν. ὥσπερ γάρ φαμεν τὸ χρεὼ βουλῆς ἐμέ τε καὶ σέ. δέον γὰρ εἰπεῖν, ἐμοί καὶ σοί, εἰς ἔξωθεν λαμβάνομεν· οὕτω καὶ τοῦτο. ἔστι δὲ καθ' ὅλον καὶ μέρος. μέρος γὰρ τὸ φρένας τοῦ ἐμέ. φασὶ δὲ καί τινες τὸ ἄραρεν ἀντὶ τοῦ ἀρέσκει, οὐκ οἶδ' ὅπη ποθὲν εὑρόντες ταύτην τὴν σημασίαν· ἣς ἐατέον.

l. 55. Διὸς ἄγγ.] ἤγουν ἡ ἀηδὼν διὰ τὸ τὸν ἐπ' αὐτῇ γινόμενον ἔλεον τοῦ Διὸς τοῖς πᾶσιν ὑποδεικνύειν ἢ μαρτυρεῖν αὐτὸν φιλάνθρωπον. ἢ ὡς δι' αὐτῆς ὁ Ζεὺς τὸ ἔαρ ἑρμηνεύει. ἢ διὰ τὸ ἐν ἔαρι κατάρχεσθαι τῆς ᾠδῆς, ὅτε τὰ Διάσια ἐγίνετο, ἥτις ἐστὶν ἑορτὴ τοῦ Διός.

l. 57. Νιόβα, σὲ δ'] Ἀγαθίου σχολαστικοῦ ἐπίγραμμα δι' ἰάμβων εἰς Νιόβην,

Ὁ τύμβος οὗτος ἔνδον οὐκ ἔχει νέκυν,
Ὁ νεκρὸς οὗτος ἐκτὸς οὐκ ἔχει τάφον,
Ἀλλ' αὐτὸς αὑτοῦ νεκρός ἐστι καὶ τάφος.

Pag. 85. l. 152. Αἰ αἶ] τοῦτο οὐκ ἔστι πρὸς τὴν Νιόβην, ἀλλὰ διὰ μέσου ἡ Ἠλέκτρα τίθησιν. εἰ δὲ γράφῃς αἰεί, διὰ τὴν Νιόβην εἴποις.

l. 157. Οἵα Χρυσόθεμις] τὸ οἵα τινὲς ἀντὶ τοῦ καθὰ λέγουσι, λαμβάνοντες ἔξωθεν τό, διὰ τί οὐ ζώεις καὶ σύ, καθὰ ζῇ ἡ Χρυσόθεμις καὶ Ἰφιάνασσα. οὗ τί γένοιτ' ἂν ἀμαθέστερον; ἔχει δὲ οὕτως. εἰπὼν γὰρ ὁ χορὸς ἄνω, πρὸς ὅτι περ ἄχος εἶ καὶ ὑπάρχεις περισσὴ καὶ περισσοτέρως προσκειμένη τῶν ἔνδον, τοῦτ' ἔστι πλέον τῶν ἐντὸς τοῦ οἴκου ἀθυμεῖς, τοῦτο εἰπών. ἐπειδὴ ἀόριστον ἦν τὸ τῶν ἔνδον (πολλοὶ γὰρ ἐντὸς οἷς οὐκ ἔμελε λύπης) ἑρμηνεύων τοῦτο, διὰ τοῦ οἷς ὁμόθεν εἶ καὶ γονᾷ ξυνάιμος, ἤγουν οἷς ἀδελφὴ τυγχάνεις, ἐπάγει τὴν τῶν ἀδελφῶν ἀπαρίθμησιν. δέον δὲ εἰπεῖν ὧν ἀδελφή ἐστιν ἡ Χρυσόθεμις, ἡ Ἰφιάνασσα, καὶ Ὀρέστης. ὁ δὲ πρὸς τὸ Χρυσόθεμις ἐπήγαγε λέγων, οἷα ζώει ἡ Χρυσόθεμις ἡ Ἰφιάνασσα, καὶ Ὀρέστης ὁ δὲ πρὸς τὸ Χρυσόθεμις ἐπήγαγε λέγων, οἷα ζώει ἡ Χρυσόθεμις, ἡ Ἰφιάνασσα, καὶ ὁ ἀχέων καὶ λυπούμενος ἐν κρυπτῇ ἥβῃ. ἤγουν ὁ λάθρα ἀνατρεφόμενος παρὰ τῷ Στροφίῳ· καὶ διὰ τὸν πατέρα λυπούμενος ὁ Ὀρέστης. ἱστέον δὲ ὅτι Εὐριπίδης καὶ οἱ ἄλλοι ποιηταὶ Ἰφιγένειαν καὶ Ἰφιάνασσαν τὴν αὐτήν φασι, καὶ Σοφοκλῆς οὕτω ποιεῖ. ἀπορεῖται δὲ πῶς Ἰφιανάσσης τῆς Ἰφιγενείας ἐν Ὑπερβορέοις οὔσης νῦν μνημονεύει. καί φαμεν ὅτι ὥσπερ τὸν Ὀρέστην ἀπόντα λέγει, οὕτω καὶ ταύτην. ἀπαρίθμησιν γὰρ μόνην ποιεῖται, εἰ καὶ τῶν ἔνδον παρακεκινδυνευμένως εἴρηκεν. οὐδεὶς γὰρ ἔνδον ἀλλ' ἢ ἡ Χρυσόθεμις καὶ ἡ Ἠλέκτρα. μαρτύριον δὲ τοῦ οἷα, ἄλλα τε μυρία, καὶ τὸ παρὰ Αἰσχύλῳ ἐν Πέρσαις. ἀπαριθμούμενος γὰρ ἐκεῖ τοὺς Ξέρξου στρατηγούς φησιν, Οἱ δ' ἔπι ναῶν πεζοί τε βάδην Πολέμου στῖφος παρέχοντες.

Οἷος Ἄμιστρις, ἠδ' Ἀρταφρένης,
Καὶ Μεγαβάζης, καὶ τὰ ἑξῆς.

l. 170. Ἀγγελίας ἀπατ.] οὐχ ἡ ἀγγελία ἐπατᾶτο, ἀλλ' ἀπὸ ταύτης Ἠλέκτρα. διὰ τί οὖν πρὸς τὴν ἀγγελίαν τὸ ἀπατώμενον λέγει. καὶ φαμέν, ὅτι ἀπὸ τοῦ πάσχοντος τὸ ποιοῦν. ἡ ἀγγελία μὲν γὰρ τὴν ἀπάτην ἐποίει, αὐτὴ δὲ ἔπασχεν. ἄλλως τε δέον ἀπατωμένην, ἐμοὶ εἰπεῖν πρὸς τό τι εἴρηκεν. ἡ γὰρ ψευδὴς καὶ ματαία ἀγγελία ἀπατωμένη ὥσπερ ἐστὶ πάσχουσα τὴν ἀπάτην ἀπὸ τοῦ ταῦτα μηνύοντος, ἐν αὐτῷ τῷ ψευδῶς μηνύεσθαι.

l. 179. Εὐμαρὴς θεὸς] διὰ τὸ ῥᾳδίως φέρειν τὸν χρόνον, νῦν μὲν ταῦτα, νῦν δ' ἐκεῖνα, εὐμαρῆ θεὸν ἐκάλεσε. λέγει δὲ τοῦτο, ἵν' αὐτὴν παραμυθήσηται, ὡς ἔλθῃ ποτὲ Ὀρέστης, καὶ παρὰ τῶν ἐχθρῶν λήψεται δίκην.

l. 183. Παρὰ τὸν Ἀχέροντα] καὶ ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ ἐν χρήσει αὕτη ἡ σύνταξις τῆς παρὰ προθέσεως.

l. 186. Βίοτος ἀνέλπιστος] δέον ἀνέλπιστον εἰπεῖν πρὸς τὸ ἐμέ, πρὸς τὸ βίοτος ἐπήνεγκεν.

Pag. 85. l. 195. Ἐν κοίταις πατρῴαις] ἤγουν εἰς ἃς κατεκλίθη μετὰ τὸ λούσασθαι Ἀγαμέμνονα, καὶ παρὰ Κλυταιμνήστρας ἀπόλωλεν, ἐνδυθεὶς χιτωνίσκον κεφαλῆς καὶ χειρῶν οὐκ ἔχοντα ἔξοδον, εἰ καὶ μὴ Σοφοκλῆς οὕτω λέγει.

l. 196. Ὅτε σοὶ] τὸ σοὶ ἐνταῦθα οὐκ ἔστιν ἀργόν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ τοῦ πατρὸς αὐτῆς πληγὴ προέπεσεν ἐπέρρον ὑπ' αὐτῆς ἐλογίσθη, διὰ τοῦτο τὸ σοὶ λέγει.

l. 198. Δόλος ἦν ὁ φράσας] συλλογιστικῶς ἐνταῦθα τὸν ἔρωτά φησι τὸν φόνον ἐργάσασθαι. ἔρως μὲν γὰρ δόλον ἀπέτεκεν· ὁ δὲ τὸν φόνον ἐμηχανήσατο. ἄρα οὖν οὐκ ἄλλος ἀντ' ἔρωτός ἐστιν, ὁ τὸν φόνον ἐργασάμενος. προτέρου δὲ κειμένου τοῦ μέσου, ὕστερον τίθεται τὸ συμπέρασμα, μικρογρα-

φεῖν

φεῖν δὲ δεῖ τὸ ἱερὸς, διὰ τὸ εἶναι τὸν πόδα ἀνάπαιστον. ὅτι δὲ ἰωνικῶς οὕτω γράφεται, δῆλον ἐκ τῆς αἰτιατικῆς. τὸν ἱρὸν γὰρ φασιν. ὡς καὶ Ὅμηρος,- ἐξ ἱρὸν εἶντο. ἰστέον δὲ ὅτι ἐρωτᾷ τινὲς ἐνταῦθα τῆς Κλυταιμνήστρας πρὸς Αἴγισθον ἐξέλαβον· καὶ δῆλον δι' οὗ αὐτὴ ἐμηχανήσατο τὸν τοῦ Ἀγαμέμνονος θάνατον. πρὶν γὰρ τοῦτον ἐκ Τροίας ἐλθεῖν, τὸ τοῦ φόνου δρᾶμα συνεσκεύασθη.

l. 202. Κεῖνα πλέον] τὸ πλέον περιττόν. ἀρκεῖ γὰρ τὸ ἐχθίστη πρὸς ἡμέραν συντετάχθαι, ἢ τὸ μὲν ἐχθίστη πρὸς τὸ πασῶν ἐχέτω τὴν δύναμιν, τὸ δὲ πλέον πρὸς τὸ ἐχθίστη ἢ ἀμφότερα τὴν αὐτὴν ἐχέτω δύναμιν πρὸς τὸ πασῶν. δεῖγμα γὰρ τοῦ ἔχθους ὑπερβολῆς, ὥσπερ ὅτι δύο ἢ τρεῖς ἀρνήσεις τιθέμεναι εἰς ἄρνησιν μείζονα πολλάκις δὲ καὶ λέξεις.

l. 205. Ἔκπαγλ' ἄχθη] τὸ ἄχθη καὶ τὸ θανάτους ταυτόν ἐστιν, εἰποῦσα γὰρ, ὦ ἔκπαγλ' ἄχθη, ἐπήγαγε τὸ, Ἐμὸς εἶδεν πατὴρ θανάτους ἀεικεῖς. εἰ καὶ τὸ ἄχθη κλητική ἐστι· τὸ δὲ θανάτους, αἰτιατική. τὸ μὲν πρὸς τὸ ὦ συντασσόμενον· τὸ δὲ θανάτους, πρὸς τὸ εἶδεν. ἔστι δὲ τοῦτο ὅμοιον τῷ, Ἡμεῖς μὲν ἂν τὴν δ' ἣν ὅδ' εἴληχεν τύχην, Θανόντες ἂν προὐκείμεθ' ἐχθίστῳ μόρῳ. μὴ λάβῃς δὲ τὸ διδύμαιν ἀντὶ δοτικῆς, ἵνα καὶ ἐν ἔξωθεν λάβῃς, ἀλλ' ἀντὶ ἡμερικῆς, οὕτω, θανάτους διδύμαιν ἐχθρῶν, ἤγουν οὓς αἱ διπλαῖ χεῖρες εἰργάσαντο Κλυταιμνήστρας ἢ Αἰγίσθου.

l. 212. Ἀπόναιατο] Ονάω, ὀνῶ, ὄνημι, ὄναμαι, εὐκτικὸν ὀναίμην ὄναιο ὄναιτο, τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν ὄναιντο, καὶ ἰωνικῶς ὀναίατο.

l. 214. Μὴ πόρσω φανεῖν] ἤγουν ἐκτὸς τοῦ δέοντος. δεῖ γὰρ σιγᾶν, καὶ μὴ κατὰ τῶν δυνατωτέρων θρασύνεσθαι.

l. 216. Οἰκείας εἰς ἄτας] ἤγουν, αὐτὴ ἑαυτὴν εἰς κινδύνους ἐμβάλλεις οὐ σωφρονοῦσα.

l. 220. Τὰ δὲ, τοῖς δυνατοῖς] ἤγουν ταῦτα ἃ καθ' ἑκάστην πράττεις θρηνοῦσα καὶ καταρωμένη, οὐκ ἄριστα καὶ ἄξια εἰς μάχην καὶ ἄμυναν τοῖς δυνατοῖς, ὥστε πλάσθην καὶ ἰσχὺς εἶναι, καὶ τὸ παράπαν, βλάπτειν αὐτοὺς δύνασθαι. ἀλλ' οἱ μὲν τούτων ἄνω καθεστήκασι· σοὶ δὲ μᾶλλον ταῦτα πολλὴν ἄγει τὴν βλάβην, μισεῖσθαι λέγω παρ' ἐκείνων, καὶ ἐν κακῇ μοίρᾳ δοκεῖν.

l. 222. Εν δεινοῖς] οὐ χρὴ γράφειν, ἐν δεινοῖς ἠναγκάσθην ἐν δεινοῖς, περιττὸν γὰρ ἐστι πρὸς τὸ τοῦ πρώτου συστήματος κῶλον, ἀλλ' ἐν δεινοῖς ἠναγκάσθην δή. δίμετρον γὰρ ὀφείλει εἶναι καὶ τοῦτο ὥσπερ ἐκεῖνο.

l. 224. Ἀλλ' ἐν γὰρ] ἰστέον ὅτι τὸ ἀλλὰ μετὰ τοῦ γὰρ συντιθέμενον ποτὲ μὲν ἀργὸν ἔχει τὸ γὰρ, ποτὲ δὲ ἀμφότερά εἰσιν ἐνεργά· ὡς καὶ ἐνταῦθα. τὸ μὲν ἀλλὰ πρὸς τὸ οὐ σχήσω συντασσόμενον, τὸ δὲ γὰρ διὰ μέσου τιθέμενον, λαμβανομένου ἔξωθεν τοῦ εἰμί. γίνεται δὲ τοῦτο, ὅταν μεταξὺ τοῦ ἀλλὰ καὶ τοῦ γὰρ συλλαβὴ ἢ λέξις εὑρεθῇ. εἰ δὲ οὕτω τῷ ἀλλὰ τὸ γὰρ πλησιάζει ὡς μὴ μεσολαβεῖν μηδὲ τι ποιοῦν, ἀργόν ἐστι παντελῶς τὸ γάρ.

Pag. 87. l. 230. Ἄνυτε μ'] τὸ ἄνυτε οὐ φυσικῶς ἔχει τὸ α μακρὸν, ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης καὶ ποιητικῆς ἀδείας γίνεται. οὕτοι γὰρ τριῶν ἐφεξῆς κειμένων βραχέων, μακρὸν ἐξ ἀνάγκης τὸ α ποιοῦσι διὰ τὰ μέτρα. ὡς οὖν τὸ ἀθάνατος εὕρηται ἀεὶ τὸ α ἔχον μακρὸν, καὶ τὸ ἀκάματος καὶ ἀπάλαμος, οὕτω καὶ τὸ ἄνυτε ἐνταῦθα. οὕτω γὰρ καὶ σύμφωνα πλεονάζουσιν, ἵνα μακρὸν τὸ προηγούμενον φωνῆεν ποιήσωσιν, ὡς καὶ εἰς τὸ ἡμίεθλα γέγονε. καὶ εἴπου δύο σύμφωνα εἴη, τὸ ἓν ἀφαιροῦσιν, ἵνα βραχὺ γίνηται τὸ φωνῆεν· καὶ εὑρήσεις τοῦτο πολλαχοῦ.

l. 243. Ἴσχουσα] εἰκότως τὰς πτέρυγας εἶπεν ἐπὶ τῶν γόων· δίκην γὰρ πτερῶν ἄνω πρὸς ὕψος φέρονται. ἡ δὲ σύνταξις, ἴσχουσα ἐκηλος καὶ ἥσυχος πτέρυγας γόων ὀξυτόνων, ἐκτίμους καὶ ἀτίμους τῶν γονέων. δέον δὲ ἐκήλας εἰπεῖν, ἔκηλος εἶπε πρὸς τὸ ἴσχουσα.

l. 246. Ει γὰρ] αὕτη ἡ κατασκευή ἐστι πρὸς τὸ γονέων ἐκτίμους ἴσχουσα θρηνῶν πτέρυγας, εἰ καὶ ἀσάφειάν τινα ἔχει. ὁ γὰρ παρ' αὐτοῖς πρὸς τοὺς γονέας γινόμενος θρῆνος, τιμὴν μὲν ἐκείνοις παρέχει, κατάρα δὲ ἐστι τῶν αὐτοὺς φονευσάντων.

l. 250. Ἔρροι τ' ἂν αἰδὼς] φθαρείη ἡ παρὰ τῶν ἀνθρώπων πρὸς θεοὺς εὐσέβεια καὶ αἰδώς. νομίζουσι γὰρ οὐκ εἶναι θεοὺς, μὴ τῆς κακίας κολαζομένης.

l. 252. Καὶ τὸ σὸν ἀπεύδου] ἤγουν ἵνα μὴ κατὰ σοῦ αὐτοὺς ἐχθροὺς κινήσῃς τῷ συνεχεῖ θρήνῳ, καὶ ταῖς πρὸς αὐτοὺς λοιδορίαις· καὶ τοὐμόν, ἵνα μὴ ἄφιλος δόξω ἐν τοιούτῳ καιρῷ, μὴ πρὸς παραμυθίαν σοῦ χωρήσασα.

¶ Σχῆμ. l. 254. Αἰσχύνομαι] ἀπολογία τίνος ἕνεκα οὕτω θρηνεῖ ἀπαράκλητα.

l. 256. Ἀλλ' ἡ βία] τὸ ἀλλὰ πρὸς τὸ συγγνῶτε συνῆπτο. τὸ δὲ ἡ βία γὰρ, διὰ μέσου ἐστί. κατασκευὴ γάρ ἐστι, τίνος χάριν αὐτῇ συγγνώσονται.

l. 257. Ἥτις εὐγενὴς γυνή] οὐ χρὴ γράφειν τὸ ἥτις. τοιοῦτον γάρ ἐστιν ὅτε τὸ ὅ, τι εὑρίσκομεν, ποτὲ μὲν τοῦ ὃ τὴν δύναμιν ἔχοντος, ποτὲ δὲ τοῦ τις· καὶ ὅτε τό, ὅν τινα, καὶ ἥν τινα, καὶ τὰ τοιαῦτα, περὶ ὧν καὶ προείρηται, εἰς τό, Οὐκοῦν ἂν εἴποις ἥν τιν' αἰτίαν προσθεὶς. κἀνταῦθα οὖν τὸ τις μόνον ἔχει τὴν δύναμιν.

Pag. 89. l. 266. Ποίας ἡμέρας] τοῦτο ἢ ἀντὶ χρονικῆς λάμβανε, ἢ ἀντὶ αἰτιατικῆς· καὶ εἰ μὲν αἰτιατική ἐστιν, οὐδεμίαν ἀσάφειαν ἔχει· εἰ δὲ χρονική, οὕτω λέγομεν, ποίας ἡμέρας νομίζεις με ἄγειν, ἀντὶ τοῦ ποίου χρόνου τοῦτο λογίζομαι.

l. 268 Εἰσορῶ δ' ἐσθήματα φοροῦντ'] οὐ μόνον ἐσθὴς ἐσθῆτος εὕρηται τὸ ἔνδυμα, ἀλλὰ καὶ ἔσθημα ἐσθήματος. ὡς κἀνταῦθα, καὶ ἔσθησις ἐσθήσεως, τὰ ὕστερα ποιητῶν· τὸ δὲ ἐσθὴς, καὶ λογογράφων.

Pag. 91. l. 309. Οὔτ' εὐσεβεῖν πάρεστιν] ἤγουν τοῖς θεοῖς εὐχαριστεῖν, ἀλλὰ μᾶλλον πρὸς αὐτοὺς δυσχεραίνειν ὅτι μὴ δίκας εἰς τάχος αὐτοὺς τῶν παρόντων αἰτίους ἀπῄτησεν.

l. 311. Φέρ' εἰπὲ] ἐδεδίει ὁ χορὸς Ἠλέκτρα, συνιὼν μὴ παρ' Αἰγίσθου γνωσθεὶς κακόν τι πάθῃ.

l. 314. Θυραῖον οἰχνεῖν] νόει δὲ τοῦτο, εἰ μὲν βούλει ὄνομα ἀττικόν. οὐ γὰρ μόνον ἡ θυραία, ἀλλὰ καὶ ἡ θυραῖος, ὥσπερ ἡ θεὰ καὶ ἡ θεός. εἰ δὲ βούλει, καὶ ἐπίρρημα.

l. 318. Καὶ δή σ' ἐρωτῶ] μὴ λάβῃς εἰς τὸ κασιγνήτου ἔξωθεν τὸ ἕνεκα, ἀλλὰ χωρὶς τούτου σύνταξον· εἰ καί τινα ἀσάφειαν ἔχει. οὕτω γὰρ ὀφείλομεν εἰπεῖν, εἰδέναι θέλω, ὁ κασίγνητος ἀφίξεται ἢ μένει, τοῦ τί φὴς διὰ μέσου λαμβανομένου· ὁ δὲ ἐπλαγίασε πρὸς χρονικήν. ἢ πρὸς τὸ μέλλοντος εἰκότως· πρὸς δὲ τὸ ἐρωτῶ τὴν σύνταξιν ποιητέον, ὥσπερ πρότερον ἐποίεις πρὸς τὸ εἰδέναι θέλω.

¶ Σχῆμ. l. 329. Τίν' αὖ σὺ τήνδε] ἄφιξις Χρυσοθέμιδος, καὶ συμβολὴ πρὸς τὴν ἀδελφήν.

l. 337. Πημαίνειν δὲ μή] ἤγουν βλάπτειν αὐτούς. καὶ γὰρ αὐτὴ δοκεῖς πᾶσιν ἀλόγως ἀγανακτοῦσα, μὴ δυναμένη βλάψαι αὐτοὺς πρὸς οὓς ἀγανακτεῖς.

l. 338. Τοιαῦτα δ'] ἤγουν οὐ μόνον ἐγὼ τοιαῦτα ποιεῖν βούλομαι, ἀλλὰ καὶ σὺ βούλομαι ποιεῖν τοιαῦτα.

¶ Σχῆμ. l. 340. Δεινόν γέ σ'] κατηγορία Ἠλέκτρας πρὸς αὐτήν.

l. 344. Κείνης διδακτά] μὴ λάβῃς εἰς τὸ ἐκείνης ἔξωθεν τὸ ἀπό, ἀλλ' ὥσπερ φαμέν, ἐρώμενός ἐστιν ὁ δεῖνα τοῦ δεῖνος, ὅτε Ἀλκιβιάδης Σωκράτους· οὕτω καὶ τοῦτο, διδακτὰ κείνης, ἀντὶ τοῦ ἐκείνης διδάγματα καὶ μαθήσεις.

l. 345. Ἐπεί θ' ἑλοῦ γε] ἤγουν πρόκρινε θάτερον τῶν δύο, ἢ φρονεῖν κακῶς, λέγω δὴ Αἰγίσθῳ καὶ Κλυταιμνήστρᾳ συνεῖναι, καὶ ἀμνημονεύειν τοῦ πατρός· ἢ φρονοῦσαν καὶ φρόνιμον οὖσαν, καὶ τὰ πατρὸς θεραπεύουσαν, μὴ ἔχειν μνήμην τῶν φίλων, ἤγουν μὴ συνεῖναι Αἰγίσθῳ καὶ Κλυταιμνήστρᾳ, οὓς περὶ πλείστου ποιεῖς. τοῦτο δὲ εἶπεν Ἠλέκτρα πρὸς αὐτήν, εἰποῦσαν ὡς ἀλγεῖ τε τοῖς παροῦσι, καὶ τὰ Αἰγίσθου καὶ Κλυταιμνήστρας θεραπεύει ὑπ' ἀνάγκης. τὸ δὲ ἔπειτα, οὐ πρὸς τὸ κοὐδὲν ἐκ σαυτῆς λέγεις, ἔχει τὴν δύναμιν. ἀλλὰ πρὸς τὰ ἄνω ῥηθέντα, τό, δεινόν γε σ' οὖσαν, καὶ τὰ ἑξῆς. εἰ γὰρ ἦν πρὸς τὸ κοὐδὲν ἐκ σαυτῆς, οὐκ ἂν ἦν ἔπειτα, ἀλλ' ἐπεί τοι· ὅθεν καὶ ἀπὸ τούτου ἀπατώμενοί τινες μετατιθέασι τὸν τόνον, ἐπεί θ' ἑλοῦ ποιοῦντες, ὅπερ οὐκ ἔχει λόγον· ἐπεὶ καὶ ἐν τοῖς παλαιοῖς τῶν βιβλίων ἔπειθ' ἑλοῦ εὕρηται.

Pag 93. l. 350. Πάντα τιμωρουμένη] εὕρηται, οὐ μόνον ἐνεργητικῶς τιμωρῶ τὸ κολάζω, ἀλλὰ καὶ τὸ βοηθῶ· καὶ οὐ μόνον τιμωροῦμαι παθητικῶς τὸ βοηθοῦ, ἀλλὰ καὶ τὸ κολάζω, ὡς καὶ πᾶς τις ἐξετάζων εὑρήσει.

l. 360. Οὐδ' εἴ μοι τὰ σά] τὰ σὰ πρὸς τὸ ἐφ' οἷς συντακτέον· τὸ δὲ δῶρα, πρὸς τὸ οἴσει. οὕτω, ἐγὼ μὲν οὖν οὐκ ἄν ποτε ὑπεικάθοιμι καὶ ὑποταγείην τούτοις, τῷ Αἰγίσθῳ καὶ Κλυταιμνήστρᾳ· οὐδ' εἰ τὰ σά, ἐφ' οἷσι νῦν χλιδᾷς,

μέλλοι

μέλλοι τις οἴσειν καὶ κομίσειν ἐμοὶ δῶρα. ἢ τὰ σὰ πρὸς τὸ δῶρα συνάπτε, ἵν' ᾖ, τὰ σὰ δῶρα, ἤγουν ἅπερ σοι δωροῦνται.

l. 385. Νῦν γὰρ ἐν καλῷ φρονεῖν] ἤγουν περὶ τοῦ πείρας κάλλιστόν ἐστι νοῦν λαμβάνειν, ὅπως ταύτην ἐκφύγῃς. οἱ δὲ τὸ ἐν καλῷ ἀντὶ τοῦ λέγω φάσκοντες, οὐκ οἶδα εἰ τὸ παράπαν μετέχουσι νοῦ.

Pag. 95. l. 400. Πατρὶ τιμωρούμενοι] ἀποροῦσιν ἐνταῦθα πῶς γυνὴ οὖσα, τιμωρούμενοι εἶπεν, ὅπερ ἐστὶν ἀρσενικόν. καὶ φαμὲν ὅτι πρὸς τὸ ὑμεῖς τοῦτο ἐφερεν.

l. 406. Ποῖ δ' ἐμπορεύῃ] καλῶς εἶπε τὸ ἐμπορεύῃ. ὥσπερ γὰρ οἱ ἔμποροι κέρδους ἕνεκα σφῶν ταύτην τὴν τέχνην μετίασιν· οὕτω καὶ ἡ Χρυσόθεμις πρὸς Ἀγαμέμνονα τὴν θυσίαν ἔφερεν, κέρδος τῇ μητρὶ καὶ βοήθειαν ἐντεῦθεν πραγματευομένη. οἱ δὲ λέγοντες τὸ ἐμπορεύῃ ἀντὶ τοῦ πορεύῃ, ἐκλαμβάνοντες τὸ ἐν ἀργόν, ἀμαθεῖς. καταχρηστικῶς δὲ εἶπε τὸ ἔμπυρα. ἔμπυρα γὰρ κυρίως τὰ διὰ πυρὸς γινόμενα.

¶ Σχῆμ. l. 418. Λόγος τις] διήγησις ὧν κατὰ τὴν νύκτα ἡ μήτηρ αὐτῶν εἶδεν.

l. 425. Ἡνίχ' ἡλίῳ] ἔθος ἦν τοῖς παλαιοῖς, ὁπότε καθ' ὕπνους ὄναρ δεινὸν θεάσαιντο, ἅμα πρωῒ πρὸς τὸν ἥλιον λέγειν, ἵν' ἐπειδὴ ἐναντίος οὗτός ἐστι τῇ νυκτί, ἀποτροπὴν ἐργάσηται τούτου.

¶ Σχῆμ. l. 432. Ἀλλ' ὦ φίλη] συμβουλὴ Ἠλέκτρας πρὸς Χρυσόθεμιν, ἵνα ἀποῤῥίψῃ ἃ φέρει θύματα πρὸς τύμβον πατρός.

Pag. 97. l. 443. Προσφιλῶς] τὸ αὐτῇ, ἢ πρὸς τὸ σοὶ συντακτέον, ἵν' ᾖ ἐκ παραλλήλου αὐτῇ σοι, ἢ πρὸς τὸ γέρα, οὕτω, τὰ γέρα αὐτῇ, ἤγουν αὐτῆς. ἢ πρὸς τὸ προσφιλῶς, ἵν' ᾖ, προσφιλῶς αὐτῇ ἤγουν ἀποδεκτῶς αὐτῇ, καὶ ὡς αὐτὴ βούλεται.

l. 446. Ἐμασχαλίσθη] ἔθος ἦν τοῖς παλαιοῖς, ἡνίκα τινὰ διεχειρίσαντο, ἀκρωτηριάζειν αὐτόν, καὶ ὑπὸ τὰς μασχάλας ταῦτα τιθέναι. τοῦτο δὲ ἐποίουν ἵνα ἀνίσχυρον αὐτὸν ἐργάζωνται διὰ τῆς τῶν ἀκρωτηρίων τομῆς πρὸς τὴν αὐτῶν ἄμυναν, ἣν οἱ νεκροὶ τοὺς ζῶντας ἀμύνονται, Ἐριννῦς αὐτοῖς ἐπιπέμποντες. οὐ μόνον δὲ ταῦτα ἐποίουν, ἀλλὰ καὶ τὸ ξίφος δι' οὗ ἡ σφαγὴ ἐγένετο, ἀπεμάττον πρὸς τὴν τοῦ σφαγέντος κεφαλήν.

l. 465. Πρὸς εὐσεβ.] ἔστιν ὅτε τὴν πρὸς μετ' ὀνόματος κειμένην καὶ αἰτιατικῇ συντασσομένην, ἀντὶ ἐπιῤῥήματος λαμβάνουσιν, ὡς τό, μηδὲν πρὸς ὀργήν, ἀντὶ τοῦ ὀργίλως· καὶ πρὸς ἀξίαν· καὶ ἐνταῦθα πρὸς εὐσέβειαν, ἀντὶ τοῦ εὐσεβῶς.

l. 474. Εἰ μὴ ἐγὼ παρ.] κατανοήσας ὁ χορὸς ἀπὸ τοῦ ὀνείρου, ὡς ταχέως οἱ φονεῖς ὑπὸ τῆς δίκης τιμωρηθήσονται, προμαντευόμενος δῆθεν φησὶ πρὸς τὴν Ἠλέκτραν, ὦ τέκνον, ὕπεστί μοι θράσος, ἤγουν θαῤῥῶ, εἰ μὴ ἔσομαι καὶ ὑπάρχω ἐγὼ μάντις παράφρων. καὶ λειπομένη καὶ ἐστερημένη γνώμης σοφῆς, ἤγουν διανοίας φρονίμου· ἤγουν εἰ μὴ ἀνοήτως μαντεύομαι καὶ ἐστέρημαι γνώσεως φρονίμου, εἶσι καὶ ἐλεύσεται ἡ δίκη ἡ πρόμαντις, καὶ ἡ διὰ σημείων τινῶν προμαντευομένη, καὶ δεικνύουσα τὸ μέλλον, φερομένη ἐν ταῖν χεροῖν κράτη δίκαια· ἤγουν κατὰ τῶν φονέων τοῦ σοῦ πατρὸς δικαίαν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν φερομένη, τοῦτ' ἔστι δικαίως αὐτοὺς μετὰ δυνάμεως τιμωρήσουσα, μέτεισι καὶ μετελεύσεται καὶ τιμωρήσεται τινὰ κλύουσαν, καὶ ἀκούσασαν ἀρτίως καὶ πρὸ ὀλίγου ὀνειράτων ἡδυπνόων καὶ εὐφραντῶν ἡμῖν, οὐκ ἐπὶ μακροῦ χρόνου, ἀλλὰ ταχέως. ἤγουν, ταχέως τιμωρήσεται Κλυταιμνήστραν, ἥτις εἶδε τὰ ὀνείρατα. τοῦτο δὲ ὅμοιόν ἐστι τῷ παρ' Ἀριστοφάνει, Ὁρῶ τιν' ἐπὶ τοῦ βήματος καθεζόμενον καὶ τῷ, Ἥκει τῷ κακῶν, δώσει τὴν δίκην

Pag. 99. l. 478. Ὕπεστί μοι] οἱ γράφοντες, Ὕπεστί μοι θάρσος, ἀμαθεῖς τῶν μέτρων. διὰ τοῦτο θράσος χρὴ γράφειν, ὡς καὶ ἔν τινι τῶν παλαιῶν εὕρηται, ἵν' οἰκεῖον ᾖ τὸ κῶλον τῷ τῆς ἀντιστροφῆς. εἰ δ' ἄλλο μὲν σημαίνει θράσος, ἄλλο δὲ τὸ θάρσος, μὴ θαυμάσῃς. πολλὰ γὰρ τοιαῦτα καινοτομοῦσιν οἱ ποιηταί, μετατιθέντες τὰ σύμφωνα, καὶ μεταπλάττοντες τὰς λέξεις, διὰ τὴν τοῦ μέτρου ἀνάγκην. καὶ δηλοῖ τὸ κάρτος καὶ τὸ κραδία, καὶ τὰ τοιαῦτα.

l. 493. Ἀ δεινοῖς] ἤγουν δεινῶς ἐνεδρεύουσα τοῖς κακοῖς, καὶ μὴ φαινομένη, ἀλλ' ἐξ ἀφανοῦς αὐτοὺς βάλλουσα.

l. 496. Μιαιφόνων] ὁ τοῦ Αἰγίσθου καὶ τῆς Κλυταιμνήστρας γάμος, βαρὺς κατέστη τῷ Ἀγαμέμνονι. δι' αὐτὸν γὰρ πεφόνευται. δέον δὲ εἰπεῖν, ἐπέβησαν γὰρ τῷ Ἀγαμέμνονι μιαιφόνοι, κακῶς λυθεῖσι

καὶ

καὶ ἄνυμφοι γάμοι, ὁ δὲ ἄλεκτρα καὶ ἄνυμφα ἁμιλλήματα μιαιφόνων γάμων εἶπε. προσέθηκε δὲ τὸ ἁμιλλήματα, ἐπειδὴ ἀγώνισμα περισπούδαστον ἐποιήσαντο, διὰ τὸν αὐτῶν ἄθεσμον γάμον Ἀγαμέμνονα κτεῖναι, ἵνα μὴ γνωσθέντες ὑπ' αὐτοῦ φονευθεῖεν.

l. 497. Ἤτοι μαντεῖαι] ἤγουν εἰ μὴ ταχέως δώσουσι δίκην, ὥσπερ ὁ ὄνειρος ὑποτίθεται, οὐ χρὴ τὸ ἀπὸ τῶνδε ὀνείρασι προσέχειν, καὶ ἐκ χρησμῶν τὸ μέλλον ἔστ' ἂν προορᾶν.

l. 506. Πολύπονος ἱππεία] πολύπονος χρὴ γράφειν ἐνταῦθα καὶ ἐν τῷ ιβ' κώλῳ, ἵν' ᾖ παιωνικὰ τὰ κῶλα, ὡς καὶ τὰ λοιπά.

l. 515. Ἐκ τοῦδ' οἴκου] ἐπεὶ καὶ οἴκους καὶ οἴκου εὕρηται, πρὸς μὲν τὸ οἴκους οὕτω λέγε, ἐκ τοῦδε τοῦ καιροῦ οὔτις πω καὶ οὐδεμία αἰκία πολύπονος ἔλειπε τοὺς οἴκους· πρὸς δὲ τὸ οἴκου, οὕτως, οὔτις καὶ οὐδεμία αἰκία πολύπονος ἔλειπεν ἐκ τοῦδε τοῦ οἴκου.

¶ Σχῆμ. Pag. 101. l. 517. Ἀνειμένη] ἄφιξις Κλυταιμνήστρας ἐπιπληττούσης Ἠλέκτρᾳ.

¶ l. 527. Ὡς ἐξ ἐμοῦ] ἀπολογία καὶ κατασκευὴ ὡς καλῶς τὸν φόνον εἰργάσατο.

l. 534. Ὡς τὰ ἢ τεκοῦσ'] ἴσαμεν δηλονότι. αἱ γὰρ ἐν τῷ τίκτειν ὠδῖνες πᾶσαν ὀδύνης ὑπερβολὴν ὑπεραίρουσι.

¶ Σχῆμ. l. 535. Εἶεν] ἔνστασις.

¶ l. 537. Ἀλλ' οὐ μετῆν] ἀντιπαράστασις.

¶ l. 540. Πότερον] ἐργασία.

¶ l. 543. Ἢ τῶν ἐμῶν] ἐνθύμημα.

Τίν' ἵμερον] οὐ τοῦτ' οὐκ ἔστι τίνα ἵμερον, ἢ διαλελυμένως εἴποις, ἀλλὰ τινὰ ἵμερον· διὰ δὲ τὸ κούφισμα μετετέθη ὁ τόνος.

l. 549. Φαίνοιτ' ἂν ἡ θανοῦσα] ἤγουν ἡ Ἰφιγένεια, οὐχ ὑπ' Ἀρτέμιδος ἁρπαγεῖσαν, ἀλλὰ θανοῦσαν ἡγεῖτο.

¶ Σχῆμ. l. 550. Ἐγὼ μὲν οὖν] συμπέρασμα.

¶ l. 553. Ἐρεῖς μὲν] προκατάστασις.

¶ Pag. 103. l. 559. Καὶ δὴ λέγω] ἀνασκευή.

¶ l. 567. Πατὴρ ποθ'] διήγησις.

¶ l. 574. Ὧδ'] ὑπόθεσις.

¶ l. 578. Εἰ δ' οὖν] ἐνθύμημα.

¶ l. 586. Εἰ γὰρ θέλεις] ἔνστασις καὶ κατηγορία τῶν ἔργων ὧν ἀθέσμως πράττει.

¶ l. 596. Ἀλλ' οὐ γὰρ] ἀντιπαράστασις.

¶ Pag. 105. l. 606. Ἔδρων ἄν] ὑπόθεσις.

l. 636. Λυτηρίους] ἤγουν δυναμένους λυτροῦσθαι καὶ ἐξελευθεροῦν τῶν δειμάτων.

¶ Σχῆμ. l. 638. Κλύοις ἄν] εὐχή.

Pag. 107. l. 646. Δισσῶν ὀνείρων] ἤγουν διπλῆν φύσιν ἐχόντων. ἀληθῆ γάρ ἐσθ' ὅτε καὶ ψευδῆ ἀποβαίνουσιν. ἔστι δὲ ὅμοιον τῷ παρ' Ὁμήρῳ, Δοιαὶ γάρ τε πύλαι ἀμενηνῶν εἰσὶν ὀνείρων.

l. 654. Ὅσων ἐμοί] μὴ λάβῃς εἰς τὸ ὅσων ἔξωθεν τὴν ἀπό, ἀλλὰ πρὸς τὸ δύσνοια τὴν τοιαύτην γενικὴν νόει.

¶ Σχῆμ. l. 661. Ξέναι γυναῖκες] ἄφιξις τοῦ παιδαγωγοῦ πρὸς τὸν οἶκον Αἰγίσθου.

l. 663. Αὐτὸς εἴκασας] ἤγουν ἀπὸ σαυτοῦ καὶ ἀπὸ οἰκείου στοχασμοῦ ἔγνως. πρὸς ὅ τι ἐκεῖνος, ἆρ' οὖν ἀπεικάζω καὶ τήνδε τὴν γυναῖκα ἐκείνου; ἤγουν ἀπὸ στοχασμοῦ καταλαμβάνω;

l. 669. Εἰδέναι δὲ] οὐ μόνον οὐ λάβοις εἰς τὸ σοῦ ἔξωθεν τὸ ἀπό, ὡς τινες, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ χρῄζω συντάσσων, εὖ ἂν ποιήσῃς.

¶ Σχῆμ. l. 681. Κἀπεμπόμην] προκατάστασις καὶ διήγησις, ὅπως δῆθεν Ὀρέστης τέθνηκεν.

l. 683. Πρόσχημ' ἀγῶνος] εἶδος, καλλώπισμα. λέγει δὲ τῶν Δελφῶν. ὅτι δὲ τοῦτο δηλοῖ τὸ πρόσχημα, μαρτυρεῖ καὶ Ἀριστείδης λέγων, Τὸ τῆς Ἑλλάδος πρόσχημα καθαρμὸς ἀνῄρηται.

Δελφικῶν ἄθλων] τῶν εἰς τοὺς Δελφοὺς ἐν τῇ τῶν Πυθίων πανηγύρει τοῖς νενικηκόσι διδομένων βραβείων. τὰ δὲ πύθια ἦν ἑορτὴ τοῦ Ἀπόλλωνος.

l. 685. Οὗ πρώτη κρίσις] εἰσήγετο γὰρ ὁ δρόμος πρῶτος τῶν ἄλλων ἄθλων, πυγμῆς, πάλης, δίσκου, διάλματος. τοῦτο δὲ ἐγίνετο διὰ τὸ πάντας τοὺς ἀγῶνας πορείας δεῖσθαι. ἔστι δὲ ὁ δρόμος οὐκ ἄλλό τι ἢ μόνον πορεία καὶ τάχος ποδῶν. ὡς οὖν τὸ φύσει πρῶτον μόνος ἰδιοποιησάμενος προετάττετο.

l. 687. Δρόμου δ' ἰσώσας] δόλιχον γὰρ ἠγωνίσατο, ὅς ἐστιν εἶδος δρόμου εἴκοσι στάδια ἔχων, τὸ πᾶν τῆς πορείας. ἦν δὲ καὶ ὁ Ὀρέστης ἐτῶν εἴκοσι.

l. 693. Δρόμων διαύλων] ἰστέον ὅτι ἀντὶ τοῦ ἀγώνων, διαύλων εἶπε. δέον γὰρ πάντες οἱ ἀγῶνες (ὡς ἄνωθεν εἰρημένοι) πορείας πρὸς τὸ τελεσθῆναι. ἐσαφήνισε δὲ διὰ τοῦ εἰπεῖν, ἃ νομίζεται πένταθλα. δέον δὲ εἰπεῖν, οἳ νομίζονται, πρὸς τὸ πένταθλα ἐπήνεγκε· καὶ ἔστιν ὅμοιον τῷ, Ἡμεῖς μὲν ἂν τὴν δ' ἦν ὃ δ' εἴληχεν τύχην, Θανόντες ἂν προὐκείμεθ' ἐχθίστῳ μόρῳ. εἰσὶ δὲ αἱ τοιαῦται γενικαὶ τὸ ὅσων δρόμων, πρὸς τὸ τούτων ἐνίκων. εἰ καί τινες ἀγνοοῦντες τὴν σύνταξιν, τὸ ὅσον δρόμον μικρογραφοῦσι.

Pag. 109. l. 700. Κεῖνος γὰρ ἄλλης] μὴ λάβῃς εἰς τὸ ἡμέρας ἔξωθεν τὸ ἐπί, ἀλλ' οὕτω λέγε, ἐκεῖνος γὰρ ὅτι ἄλλης ἡμέρας, πρὸς τὸ ὅτι τὴν τοιαύτην γυμνικὴν συντάσσων. ὥσπερ γάρ φαμεν, ὅτι τῆς ἡμέρας ἔκλειψις ἡλίου γέγονεν, οὕτω καὶ τοῦτο. τὸ δὲ ἱππικῶν, ἀντὶ τοῦ ἡνιόχων, οὐχ ὥς τινές φασιν, ἀντὶ τῶν ἵππων, τὸ κτητικὸν ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ, ληρῳδοῦντες. ἐπεὶ δὲ ἱππικῶν εἶπεν, ἤτοι ἡνιόχων, τοιούτων δὲ οὐχ ἕτερός ἐστιν ἀγὼν ἢ δι' ἵππων, διὰ τοῦτο ὠκύπους εἰς τὸ ἀγὼν προσετέθηκε. περὶ γὰρ τάχους ἵππων ἠγωνίζοντο.

l. 709. Τῶν θεοδμήτων ἄπο] τοῦτο σημαίνει τῶν Ἀθηναίων ὡς Ἀθηναῖος ὁ Σοφοκλῆς λέγει. τῷ ὄντι γὰρ θεόδμητος ἦν ἡ Τροία, ἐκ Ποσειδῶνος καὶ Ἀπόλλωνος κατὰ τὸν μῦθον κτισθεῖσα.

l. 712. Κλήροις ἔπηλαν] ἀντὶ τοῦ μετὰ κλήρων ἔστησαν. ἔστι δὲ τὸ κλήροις ὥσπερ ἀργόν. τὸ γὰρ ἔπηλαν καὶ χωρὶς τούτου σώζει τὴν φύσιν. τὸν αὐτὸν δὲ λόγον φαμὲν καὶ εἰς τὸ περιήγει κύκλῳ. ὃ γὰρ συναμφότερον δύναται, τοῦτο μόνον τὸ περιήγει.

l. 719. Χνόας τις αὐτῶν] ἤγουν τὸ ἅρμα τοῦ ἑτέρου. ἀπὸ μέρους τὸ πᾶν. χνόαι γὰρ τὰ ἀκροξόνια. ἔστι δὲ τὸ χνόας καὶ τὸ φρυάγματα ἱππικὰ ταυτόν.

l. 723. Ἐχρίμπτ' ἀεὶ σύριγγα] ἐπλησίαζε τῷ καμπτῆρι, δηλονότι τὴν ὀπὴν τοῦ τροχοῦ.

l. 732. Κρισαῖον] ἤτοι Φωκικόν. ἔστι γὰρ πόλις Φωκίδος, ἐν ᾗ Φωκίδι καὶ τὸ ἐν Δελφοῖς μαντεῖόν ἐστιν. ἔστι δὲ τὸ ναυαγίων ἱππικῶν ὅμοιον τῷ, Νίκτωρ ὀιωνοχρόει.

Pag. 111. l. 746. Μέσας χνόας] ἀντὶ τοῦ κατὰ τὸ μέσον ἔθραυσε τὰς χνόας τοῦ ἄξονος· ἀντὶ τοῦ ἐτικοῦ, ἤγουν τὸ μέρος τοῦ ἄξονος τὸ ἐν τῇ ὀπῇ τοῦ τροχοῦ.

l. 759. Δειλαίας σποδοῦ] δέον οὕτως εἰπεῖν, δειλαίαν σποδὸν μεγίστου σώματος, ἀντιστρόφως εἴρηται, ὥσπερ καὶ ἄλλα μυρία τοιαῦτα εὑρίσκεται.

¶ Σχῆμ. l. 767. Ὦ Ζεῦ] δεινοπαθεῖ δῆθεν Κλυταιμνήστρας ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τούτῳ.

l. 768. Ἐν τοῖς ἐμαυτῆς] τὸ πᾶν οὕτως, ἐὰν ἐν τοῖς κακοῖς τοῖς ἐμαυτῆς σώζω τὴν ζωήν. καλὸν γὰρ αὐτῇ ἦν τὸ τεθνηκέναι τὸν Ὀρέστην, εἰ ἔσωζε τὸν βίον αὐτῆς.

l. 775. Πίστ' ἔχων τεκμήρια] ἤγουν σημεῖα. λέγω δὴ τὸ διηγήσασθαι τὴν ἐκείνου συμβᾶσαν τύχην, καὶ εἰπεῖν ὡς μετ' ὀλίγον οἱ τὴν σποδὸν αὐτοῦ φέροντες ἄνδρες ἀφίξονται.

Pag. 113. l. 787. Νῦν δ'] τοῦτο τὸ νῦν ἐπανάληψίς ἐστι τοῦ προτέρου νῦν.

l. 793. Ἄκουε Νέμεσις] Νέμεσις, θεὰ μεμφομένη τοῖς θανοῦσιν ἐφυβρίζοντας, καὶ τούτους τιμωρουμένη. συντάσσει δὲ τὸ θανόντας πρὸς τὸ Νέμεσις, καὶ μὴ πρὸς τὸ ἄκουε, ὥσπερ τινὲς ποιοῦσιν· ἄλλοι δὲ καὶ λαμβάνουσιν ἔξωθεν τὸ οἰωνικά.

l. 796. Οὔκουν Ὀρέστης] εἰ μὲν γράψῃς οὔκουν, κατ' ἐρώτησιν μὲν οὐ καθ' ὁμαλισμὸν δὲ εἰρωνικῶς. εἰ δὲ καὶ παύσαντος γράψῃς (εὕρηται γὰρ καὶ τοῦτο) προστακτικῶς ἐρεῖς οὕτως, οὐκοῦν παύσατε τάδε σύ τε καὶ Ὀρέστης, εἰ δύνασθε.

l. 797. Πεπαύμεθ' ἡμεῖς] οὕτως ἦν τὸ σαφές, οὐ μόνον οὐ παύσομέν σε, ἀλλὰ πεπαύμεθα ἡμεῖς· νῦν δὲ προσθεὶς τὸ πεπαύμεθα, εἶτ' ἐνεγκὼν τὸ οὐχ ὅπως σε παύσομεν, ἀσάφειάν τινα ἐποίησε. σὺ δὲ ὡς εἰρημένον λέγε συντάσσων.

l. 815. Καὶ πατρὸς ἤδη] τὸ ἤδη εἰ μὲν ἀντὶ τοῦ πάλαι νοήσῃς, πρὸς τὸ πατρὸς συνάψεις· εἰ δὲ ἀντὶ τοῦ νῦν, πρὸς μὲν τὸ πατρὸς στίξεις, αὐτὸ δὲ πρὸς τὸ ἐπαγόμενον συνάψεις.

Pag. 115. l. 827. Κρύπτουσιν] τοῦτ' ἔστιν ἡσύχως φέρουσιν, οὐ δεικνύουσιν ἀγανακτοῦσι.

l. 831. Μέγ' ἀΰσῃς] ἤγουν βοήσῃς, εἴπῃς. ἤγουν μὴ πρὸς θρήνους ὁρμήσῃς, ἵνα μὴ πρὸς ὀργὴν Κλυταιμνήστραν κινήσῃς.

l. 836. Ἐλπίδ' ὑποίσεις] ὑποτείνεις, ὑπο-

ὑποβαλεῖς, ὡς ἐξ ἐκείνων βοήθειά τις μοι γένηται.

l. 838. Ἐπεμβάσῃ] ἤγουν ἐπιπέσῃς νενικημένῃ, καὶ μείζονα ἐργάσῃ τὴν συμφοράν.

l. 840. Ἕρκεσιν] ἤγουν τοῖς περιδεραίοις, ἅπερ Ἄδραστος ἰδὼκεν Ἐριφύλῃ, τῇ σφετέρᾳ μετὰ ἀδελφῇ, ἐκείνου δὲ τοῦ Ἀμφιάρεω γυναικί, ἵνα πείσῃ αὐτὸν ἀπελθεῖν εἰς τὰς Θήβας μετὰ Πολυνείκους. ἅτε γὰρ μάντις ὤν, ᾔδει ἀπολουμένην τὴν στρατιάν· καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἤθελε στρατεῦσαι, εἰκότως δὲ τὰ περιδέραια ἕρκη ἐκάλεσε, διὰ τὸ αἴτια αὐτοῦ ἀπωλείας γενέσθαι. φασὶ δὲ ὅτι ἐν τῷ τόπῳ τῶν Θηβῶν, ἔνθα κατεχώσθη Ἀμφιάρεως, μαντεῖον ἦν αὐτοῦ τὸ λοιπόν. ἰστέον δὲ ὅτι οὐ χρὴ γράφειν, γυναικῶν ἀπάταις (οὐ γὰρ ἁρμόζει οὕτω τῷ μέτρῳ. περιττὸν γάρ ἐστι τὸ γυναικῶν, διὸ καὶ ἐξεβλήθη παρ' ἐμοῦ) ἀλλὰ κρυφθέντα ἀπάταισι γράφε, τὸ δὲ γυναικὸς ἔξωθεν λάμβανε. οὕτω γὰρ κατὰ τὴν σύνταξιν καὶ τὸ μέτρον ἔχει καλῶς.

l. 844. Πάμψυχος ἀνάσσει] ἤγουν πασῶν τῶν ψυχῶν ἀνάσσει. ἢ ὅλος ζῶν ἀνάσσει, ἢ ζῶν ἀνάσσει.

l. 846. Φεῦ δῆτ' ὀλοά] ἐπὶ θηλυκοῦ ληπτέον τὸ ὀλοά, ἵν' ἔχῃ πρὸς τὸ μέτρον ὀρθῶς· ἤγουν ὀλοὰ καὶ ὀλεθρία ὑπῆρχεν ἡ Ἐριφύλη. ἐδάμη γὰρ ὑπὸ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς Ἀλκμαίωνος. εἰ δ' ἄλλως εἴποις, οὐκ ἔχει ὀρθῶς.

l. 855. Κἀγὼ τοῦδ' ἴστωρ] καὶ ἐγὼ ἴστωρ καὶ ἐπιστήμων καὶ ὑπερίστωρ εἰμὶ τοῦδε· ὅτι δηλονότι δειλαία κυρῶ καὶ ὑπάρχω, ἤγουν ἀθλία, τῶν Ἀχαιῶν τῶν ἀθλίων, ἕνεκα τῶν πολλῶν δεινῶν, τῶν πανσύρτων καὶ πάντα συρέντων, καὶ ἀπολλυόντων, καὶ στυγνῶν, ἤτοι τῶν στυγνάζειν ποιούντων, ἐν τῷ παμμήνῳ καὶ διηνεκεῖ χρόνῳ. ἤγουν, ἐπίσταμαι ὅτι ἀθλιωτέρα εἰμὶ τῶν Ἀχαιῶν, τῶν διὰ τοῦτο ἀθλίων ὅτι πολλῶν δεινῶν πανσύρτων καὶ στυγνῶν πεῖραν ἔλαβον ἐν τῷ παμμήνῳ καὶ διηνεκεῖ χρόνῳ, ὃν δηλονότι ἐν Τροίᾳ πεποιήκασιν. εἰ δὲ πανσύρτων καὶ ἀρχαίων γράψεις, (ἐν τισὶ γὰρ τῶν πάνυ παλαιῶν οὕτως εὕρηται βιβλίων) ὀρθότερον ἔχει πρὸς τὸ μέτρον. εἴγε μὴν πανσύρτῳ γράψεις, (ἐν πολλοῖς γὰρ καὶ οὕτως εὕρηται) πρὸς τὸ παμμήνῳ συνάψεις· ἤγουν τῷ διηνεκεῖ χρόνῳ τῷ κατὰ πάντα συρομένῳ, ἤτοι τῷ πολυκινήτῳ. ἐπεὶ δ' ὑποσκάζει τὸ κῶλον πρὸς τὸ τῆς ἀντιστροφῆς, τὸ δεινῶν στυγνῶν τ' Ἀχαιῶν, (ἐκεῖνο γὰρ ἐκ σπονδείων δι' ὅλου σύγκειται) ἀρχαίων φημὶ δεῖν γράφειν. (ἀπὸ τούτου γὰρ καὶ τὸ Ἀχαιῶν ἐν πολλοῖς τῶν βιβλίων εὕρηται, τοῦ ρ κατὰ λήθην τοῦ γραφέως ἐκλελοιπότος) καὶ οὕτω συνάπτειν, καὶ ἐγὼ ἴστωρ καὶ ὑπερίστωρ εἰμὶ τοῦδε, ὅτι δειλαία εἰμὶ δηλονότι, ἐν τῷ πανσύρτῳ καὶ παμμήνῳ καὶ διηνεκεῖ χρόνῳ, ἕνεκα τῶν δεινῶν τῶν ἀρχαίων τῶν πολλῶν καὶ στυγνῶν. ἀρχαῖα δέ φησι τὰ δεινά, ἐπεὶ καὶ πρότερον εἴρηκεν ὡς ἐκ τῆς πρόσθεν Πέλοπος ἱππείας, καὶ τοῦ φόνου Μυρτίλου, οὐκ ἔλιπε τοὺς οἴκους αὐτῶν πολύπονος αἰκία.

Pag. 117. l. 860. Παραγάγοις ἂν οὐ] τὸ ἂν οὐ, πρὸς τὸ πάρεισι συναπτέον· εἰ καὶ τὸ τί φής, διὰ μέσου τίθεται. συντάσσεται δὲ οὕτω, μή με νῦν μηκέτι παραγάγοις ἂν καὶ ὅπου οὐ πάρεισιν ἐλπίδες ἐλπίδων, τῶν συμπατριδῶν κοινοτόκων, ἤγουν τοῦ αὐταδέλφου Ὀρέστου τοῦ ἐμοῦ ἀδελφοῦ ἀρωγοί ἐμοί. ἤγουν, μὴ εἰς ἐλπίδας ἐμβάλῃς Ὀρέστου, ὡς ἥξει ἐμοὶ βοηθός. ἰστέον δὲ ὅτι τὸ τί φής, πάρεισιν ἐλπίδων, ἓν κῶλόν ἐστι. τὰ γὰρ δύο πρόσωπα ἓν ἀποτελεῖ κῶλον, ὡς καὶ ἐν τῇ πρώτῃ ἀντιστροφῇ δείκνυται, διὸ τὸ αὐδᾷς δὲ ποῖον, περιττὸν ὂν ἐξεβλήθη παρ' ἐμοῦ· ταὐτὸν γάρ ἐστι τῷ τί φής.

l. 865. Ἐν ἁμίλλαις] διὰ τοῦ εἰπεῖν ἁμίλλαις, ἐδήλωσε τὸ ἵπποις· τούτων γὰρ ἡ ἅμιλλα. τὸ δὲ χαλαργοῖς, ἢ τοῖς τὰς χηλὰς (καὶ τοὺς πόδας, ἀπὸ μέρους τὸ πᾶν) ἀργὰς ἔχουσι κατ' ἀντίφρασιν, ὥσπερ ἐστὶ καὶ τὸ σμάραγδος καὶ τὸ πύγαργος. ἢ χαλαργοῖς καὶ λευκόποσιν.

l. 876. Οἷς ἴασιν] εἰ μετὰ ἴασιν γράψεις, πρὸς τὸ ἰδεῖν συντάξεις· εἰ δὲ ἴασις, πρὸς τὸ ἐστίν.

l. 878. Κλύουσ' ἐναργῶς] ἤγουν φανερῶς. τοῦτο δὲ ἢ πρὸς τὸ πάρεστι σύναπτε, ἢ πρὸς τὸ ἴσθι.

¶ Σχήμ. l. 874. Ὑφ' ἡδονῆς] ὑποστροφὴ Χρυσοθέμιδος μετά τινος εὐφροσύνης.

Pag. 119. l. 911. Μή τι τόδ' ἀγλάϊσμα] μὴ λάβῃς ἔξωθεν εἰς τὸ τι, ἀπὸ, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἀγλάϊσμα νόει τὴν γενικήν. μηδὲ τὸ μὴ ἀντὶ τοῦ χωρὶς εἴπῃς, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ εἰ μή. ἔστι δὲ ἡ γενικὴ τὸ ἐκείνου πρὸς τὸ τι.

l. 916. Οὐδ' ὁ νοῦς φιλεῖ] εἰ καὶ πολλάκις τὸ φιλεῖ ἀντὶ τοῦ εἴωθε λέγεται, ἀλλὰ κατὰ τὴν κοινὴν συνήθειαν. τὸ γὰρ

φιλοῦ οὐκ ἔχει τοιοῦτόν τι σημαινόμενον· ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ἀγαπῶ. ἐπεὶ δὲ ὁ φιλεῖ τις, ἐθάς ἐστιν ἐκείνῳ, διὰ τοῦτο ἠπάτηνται οἱ πολλοί, καὶ ἀπὸ τοῦ φυσικοῦ σημαινομένου ἐξαγαγόντες, οὕτω φασίν.

¶ Σχῆμ. l. 885. Καὶ δὴ λέγω] διήγησις ὧν εἶπεν ἐν τάφῳ.

¶ l. 918. Τοῖς αὐτοῖσι] γνωμικόν.

l. 935. Μνημεῖ' Ὀρέστου] ἤγουν ἐνθυμήσεις. θανόντος γὰρ ἐκείνου, τμηθεὶς ὁ βόστρυχος τῆς κεφαλῆς ὑπό τινος τῶν αὐτοῦ φίλων, ἐπετέθη τῷ τάφῳ τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἵνα τις ὁρῶν αὐτὸν κείμενον, εἰς μνήμην ἀφικνῆται Ὀρέστου.

¶ Σχῆμ. l 923. Φεῦ τῆς ἀνοίας] μέμψις Ἠλέκτρας ἐφ' οἷς διηγήσατο Χρυσόθεμις.

¶ Pag. 121. l. 942 Οὕτως ἔχε] προκατάστασις.

l. 949. Συνοίσω.] διοίσω, συμπονήσω ὃ καὶ συνδιαφέρω λέγεται, καὶ δηλοῖ τὸ μετά τινος ὑπομένειν τι.

¶ l. 950. Ἄκουε δὲ νῦν] Ἠλέκτρας συμβουλή, ὅπως ἀνέλωσιν Αἴγισθον.

l. 955. Θάλλοντά τ' εἰσήκουον] μὴ εἴπῃς καὶ αὐτὸς τὸ τι ἀργόν, (ὥς τινές φασιν) ἀλλ' οὕτω σύνταξον, ἕως μὲν εἰσήκουον τὸν κασίγνητον ἐν τῷ βίῳ καὶ ζωῇ καὶ θάλλοντα, ἤγουν ζῶντα πάλιν. ἔστι δὲ τὸ βίῳ καὶ τὸ θάλλοντα ἐκ παραλλήλου εἴρηται· ἢ τὸ θάλλοντα ἐκ μεταφορᾶς τῶν φυτῶν. ζωὴ γὰρ φυτοῦ τὸ θάλλειν, ὥσπερ αὖ τοὐναντίον ἡ μάρανσις.

l. 960. Οὐδὲν γάρ σε δεῖ] οἱ ἀγνοοῦντες τὸ τοῦ Εὐριπίδου, τό, Κρύπτειν θ' ἃ κρύπτειν ὄμματ' ἀρσένων χρεών, καὶ ἐναλλαγὰς καὶ προσθήκας ἔξωθεν καινοτομοῦντες, ἵνα συντάξωσιν, ἐντεῦθεν διδαχθήτωσαν μὴ τοιαῦτα ποιεῖν, ἀλλ' ὀρθῶς συντάσσειν, ὡς ἔχει τοῦτο.

l. 969. Πημονὴν αὐτῷ] τοῦτο κομματικὸν ὄν, πρὸς τὸ ὄπισθεν (συνάπτεται τὸ βλαστεῖν, τῇ ἐννοίᾳ. τὸ γὰρ ἀναβλαστῆσαι τὸ γένος αὐτῶν, οὐχ ἕτερόν ἐστιν ἢ πημονὴ τῷ Αἰγίσθῳ. μὴ λάβῃς δὲ εἰς τὸ πημονὴν ἔξωθεν τὸ λέγω, ἀλλ' οὕτω σύνταξον, ἐᾶσαι ἀναφῦναι τὸ ἐμόν τε καὶ σὸν γένος πημονὴν αὐτῷ σαφῆ, τῆς τοιαύτης αἰτιατικῆς πρὸς τὸ βλαστεῖν οὐκ ἐχούσης τὴν φύσιν καὶ φερομένης. ἔστι δὲ ὅμοιον ὡς προσθεν ἐρρήθη, τῷ, μνήματα Τροίας.

¶ Σχῆμ. l. 970. Ἀλλ' ἣν ἐπίσπῃ] συμβουλεύει, τίνα τεύξονται εἰ τοῦτο πράξουσι.

l. 972. Θανόντος οἴσῃ] ἤγουν λάβῃς. σύναπτε δὲ πρὸς τὸ κάτω. ὁ δὲ λέγει τοιοῦτόν ἐστιν, εὐσεβείας δόξεις τοῖς ἐν ᾅδου θεοῖς, ἐκ πατρὸς θανόντος καὶ κασιγνήτου. τοῦτ' ἔστι δι' ὧν ὑπὲρ τεθνηκότος πατρὸς καὶ ἀδελφοῦ σπουδάσεις.

¶ l. 675. Φιλεῖ] γνωμικόν.

l. 980. Ἰδέσθε τώδε τὼ κασιγνήτω] εἰώθασιν οἱ Ἀττικοὶ τὰ τοῦ θηλυκοῦ γένους δυϊκὰ ἀρσενικῶς ἐκφέρειν ὅθεν καὶ παρὰ λογοποιοῖς τὼ χεῖρε μόνον ἐπικρατησιν. εὕρηται δὲ παρ' Ἰσοκράτει καὶ ἄλλοις τὼ πόλεε καὶ τοῖν πολέοιν. εὕρηται δὲ οὐ μόνον ἐν τοῖς δυϊκοῖς ἡ αὐτὴ καινοτομία, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ γενικῇ τῶν ἑνικῶν, ὥσπερ τὸ παρ' Εὐριπίδῃ, Οὐδ' ἐλπίδος τι οὔτε δόξης ὁρῶ θάρσος. φησὶ δὴ πῦ καὶ οὗτος, Οὔτε τι κλύων σάλπιγγος. καὶ Σιμωνίδης, Ἡ πάντας ἀπὸ μιᾶς γέ τι συμφορᾶς ἀναπεισθέντας.

Pag. 123. l. 987. Τοιαῦτά τοι νῷν] τὸ μὲν νῷν πρὸς τὸ ἐξβεῖ, ὥσπερ φαμέν, καλῶς λέγω σε, οὕτω καὶ ἐξβῶ σε τοιαῦτα. τὸ δὲ ζώσαιν, θανούσαιν, πρὸς τὸ ἐκλιπεῖν. τινὲς δὲ πλανῶνται ἐκ τοῦ ζώσαιν, θανούσαιν, καὶ γράφουσι νῷν, ἤγουν, νῶϊν καὶ ἡμῖν.

¶ Σχῆμ. l. 987. Τοιαῦτα] ἀπόθεσις.

¶ l. 991. Ζῆν αἰσχρὸν] γνωμικόν.

¶ l 993. Ἐν τοῖς τοιούτοις] ἐπίκρισις τοῦ χοροῦ.

Ἐν τοῖς τοιούτοις] ἤγουν τοῖς παρακεκινδυνευμένοις τῶν ἔργων, ὁποῖα τὰ παρόντα. δεῖ γὰρ μεγίστης βουλῆς, ἵνα μὴ τῷ χρόνῳ τοῖς ἐχθροῖς αἴσθησις γένηται.

l. 995. Καὶ πρίν γε φωνεῖν] ἐπειδὴ φορτικὸν ἦν τὴν Χρυσόθεμιν μέμφεσθαι τῇ Ἠλέκτρᾳ ὡς ἀφρόνως βουλευομένῃ, (ἔδει γὰρ αἰδῶ καὶ ὑποστολὴν πρὸς αὐτὴν ἔχειν ὡς πρεσβυτέραν οὖσαν) διὰ τοῦτό φησιν, ὦ γυναῖκες, καὶ πρὶν φωνεῖν καὶ λέγειν ἐμὲ αὐτῇ ὅτι κακῶς καὶ ἀσυνέτως βουλεύεται, εἰ ἐτύγχανεν αὕτη φρενῶν οὐ κακῶν, ἀλλὰ καλῶν, ἐσῴζετο ἂν τὴν εὐλάβειαν, καὶ τὴν ὀφειλομένην ἐξ ἐμοῦ αὐτῇ αἰδῶ καὶ ὑποστολήν. καὶ ἦν ἂν αἰδέσιμος οὕτως· αἰτηροῦχι σώζεται νῦν ταύτην, ἄφρονως τοιαῦτα βουλευομένη. τοῦτ' ἔστιν, οὐκ ἔδει ἐμὲ αὐτῇ νουθετεῖν τὰ προσήκοντα, ἀλλ' αὐτὴν οἴκοθεν εἰδέναι.

¶ Καὶ πρίν γε] προκατάστασις.

¶ l. 998. Ποῖ γάρ ποτε] ἀνασκευὴ καὶ ἀπολογητὴ, ὡς οὐ καλῶς βουλεύεται.

l. 1008. Λύει γὰρ] οὐδὲν ὧν λέγεις ἀπαλλάττει καὶ ἐλευθεροῖ ἡμᾶς τοῦ πρότερον πολλαῖς καὶ ποικίλαις περιπεσούσας κολάσεσι καὶ ἀδοξίᾳ μεγίστῃ, εἶτα θανεῖν.

l. 1010. Ἀλλ' ὅταν θανεῖν] λύσις τοῦ ἀντιπίπτοντος. εἴποι γὰρ ἂν Ἠλέκτρα, ὡς εἰ θανούμεθα, τί κακὸν πεισόμεθα.

¶ Σχόλ. Οὐ γὰρ θανεῖν] λύσις τοῦ ἀντιπίπτοντος. εἴποι γὰρ ἂν Ἠλέκτρα, ὡς εἰ καὶ θανούμεθα.

¶ l. 1012. Ἀλλ' ἀντιάζω) ἱκεσία.

¶ l. 1018. Πείθου. προνοίας] γνωμικόν.

l. 1022. Ἀλλ' αὐτοχειρὶ] ἤγουν αὐτοχείρας ποιήσω, καὶ μόνη, μὴ παραλαβοῦσα μηδένα σύμμαχον. ἀγνοοῦντες δέ τινες οὕτω φάσκειν, ἀργὸν τὸ τί λέγουσιν.

Pag. 125 l. 1029. Εἰκὸς γὰρ] κατὰ συνεκδοχὴν τὸ κακῶς πρὸς τὸ ἐγχειρῶν ταῦτα ἀπὸ τοῦ προφάσεως νόει.

l. 1031. Χ' ὥταν εὖ λέγῃς] τὸ καὶ τοῦτο πρὸς ἕτερον καὶ τὸ, χ' ὡ λοιπὸς χρόνος, ἔχει τὴν δύναμιν. εἰ καὶ διὰ μέσου Ἠλέκτρα εἴρηκεν τὸ, Ἀλλ' οὔποτ' ἐξ ἐμοῦ γε μὴ πάθῃς τόδε.

l. 1034. Ὠφέλησις] οὐ γὰρ οὐκ ἐκ σοῦ πεῖσθ' ἡθήσονται. οὐ γὰρ δύνασαι ὠφελεῖν τινά. οὐ γάρ ἐστί σοι ὠφέλειά τις, ἣν ὠφελήσεις ἄλλον. πρὸς ὅπερ ἡ Χρυσόθεμις, ἐμοὶ, φησὶν, ἔνεστιν ὠφέλεια, ἀντὶ τοῦ γνῶσις ἀρετῆς. σοὶ δὲ μάθησις οὐκ ἔστιν.

l. 1039. Προμηθείας δὲ σοῦ] τὸ γὰρ ἀποτρέπειν σε ταύτης τῆς γνώμης, προνοουμένη σοῦ ποιῶ; ἵνα μὴ Κλυταιμνήστρας μαθούσης, κακόν τι πάθῃς.

l. 1042. Ἡ δεινὸν] κρεῖττον ἂν ἦν, εἰ ἦν, εὖ λέγοντα. ἐδόκει γὰρ ἂν καθολικὸν γνωμικόν. νῦν δ' ἐπειδὴ καὶ ἡ λέγουσα γυνή ἐστι, διὰ τοῦτο καὶ τοῦτο θηλυκῶς ἐξηνέχθη. καὶ ἔστιν ὅπως γνωμικὸν καὶ οὐ γνωμικόν. διότι μὲν γὰρ οὐκ ἔστι κατὰ παντὸς ἀνθρώπου, ἐκπίπτει τοῦ ὀνόματος· διότι δὲ κατὰ πασῶν ἐστι γυναικῶν, ποιὸν ὅμως δέχεται.

l. 1047. Ἀλλ' εἰ ποιήσεις ταῦτα] τὸ ταῦτα διπλῶς νοητέον, ἢ ταῦτα ἃ ἐγὼ λέγω, οὕτω, ἣν τὴν ἐμὴν συμβουλὴν δέξῃ, καὶ ἀποστῇς ταύτης τῆς γνώμης, ἔξω κινδύνου ἐστήξῃ, καὶ ἐμὲ τὴν ταῦτά σοι συμβουλεύουσαν ἐπαινέσεις τῆς προμηθείας. ἢ ταῦτα ἃ αὐτὴ βούλει, οὕτω, ἀλλ' εἰ τὸ σὸν θέλημα ποιήσεις, ἐπαινέσεις ἐμέ. τοῦτ' ἔστιν, ὑπερδυνήσῃ ἐργάσασθαί τι καὶ περιπεσοῦσα κινδυνεύσεις, καὶ τότε μετ' εὐφημίας ἐμοῦ μνημονεύσεις, ὡς ὑποτιθεμένης σοι τὰ λυσιτελῆ. εἰ μὲν οὖν εἴπῃς τὸ δεύτερον, πρὸς τὸ ποιήσω στίξεις.

l. 1048. Οὐδὲν ἐκπλ.] οὐδαμῶς ἐκπλαγεῖσα καὶ αἰδεσθεῖσά σε, καὶ φροντίσασα. εἰ δὲ τὸ ἃ πρὸς τὸ οὐδὲν, καὶ μὴν οὐδαμῶς ποιήσω ἃ λέγεις, ἐκπλαγεῖσα καὶ αἰδεσθεῖσά σε.

l. 1049 Καὶ τοῦτ'] διπλῶς, ἢ ὅτι ποιήσεις ἃ ἐγὼ λέγω, ἢ ὅτι ποιήσεις ἃ αὐτὴ βούλει· ἀλλ' οὐδὲ εἰς συμβουλὴν μετὰ ταῦτα καλέσεις με πάλιν. ἢ οὐ μεταβουλεύσῃ πάλιν.

l. 1055. Οὔ σοι μὴ] τὸ οὐ καὶ μὴ ἐκ παραλλήλου. τὸ δὲ μεθέψομαι ἀντὶ τοῦ μεταδιώξω, καὶ πρὸς συμβουλὴν παραλήψομαι.

l. 1056. Ἱμείρουσα τυγχάνεις] ἱμείρομαι τὸ ἐπιθυμῶ, καὶ ἱμείρω ποιητικῶς τὸ αὐτό.

l. 1057. Θηρᾶσθαι κενὰ] μάταια καὶ ἀδύνατα ζητεῖσθαι· εἰ γάρ τις πρὸς συμβουλήν σε παραλήψεται, οὐδὲν ἀνύει.

l. 1059. Φρονεῖ τοιαῦθ'] φρονῶ, τὸ φρόνησιν ἔχω, ἀμεταβάτως· καὶ φρονῶ τόδε, ἀντὶ τοῦ νοῶ, μεταβατικῶς.

l. 1062. Οἰωνοὺς] ἤγουν τοὺς πελαργούς. οὗτοι γὰρ γηράσαντας τοὺς πατέρας τρέφουσιν, εἰς ἀμοιβὴν τῆς γεννήσεως καὶ ἀνατροφῆς. ὅθεν καὶ τὸ ἀντιπελάργωσις εἴρηται.

l. 1065. Τελοῦμεν] ποιοῦμεν καὶ αὐτοὶ εἰς τοὺς ἰδίους πατέρας. τοῦτο δὲ λέγει διὰ τὴν Χρυσόθεμιν, ὡς οὐ φροντίζουσαν τοῦ πατρός.

l. 1066. Ἀλλ' οὐ τὰν Διὸς] οὐ χρὴ τὸ μὰ ἐντὸς τοῦ κώλου γράφειν. (περισσὸν γάρ ἐστι) διὸ καὶ ἐξεβλήθη παρ' ἡμῶν. νοεῖν δὲ χρὴ τοῦτο ἔξωθεν ἀττικῶς. οὗτοι γὰρ οὐ μόνον τὸ μὰ λαμβάνουσιν ἔξωθεν, ὡς τὸ οὐ τὰν, ἀλλὰ καὶ τὸ μὰ τιθέντες, τὸ τοῦ θεοῦ παραλείπουσιν ὄνομα.

Pag. 127. l. 1068. Οὐκ ἀπόνητοι] ἤγουν ἀτιμώρητοι ἔσονται Κλυταιμνήστρα καὶ Αἴγισθος. ἐσιώπησε δὲ τοῦτο, φοβουμένη διὰ τὸ δεσπότας εἶναι.

l. 1069. Ὦ χθονία] ἤγουν εἰς τὰ ὑπο-

ὑποχθόνια ἄνωθεν κατιοῦσα, καὶ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ γινόμενα τῶν κάτω διδάσκουσα.

l. 1070. Κατὰ μὴ βάσιον] εἰκότως εἶπε τὸ καταβόησον, ἐπειδὴ ἐπὶ κατηγορίᾳ Αἰγίσθου καὶ Κλυταιμνήστρας ὁ παρὰ τῆς φήμης πρὸς Ἀγαμέμνονα λόγος γίνεσθαι ἔμελλεν.

l. 10.7. Τὰ δὲ πρὸς τέκνων] δέον οὕτως εἰπεῖν, τὰ παρὰ τῶν τέκνων οὐχ ὁμονοεῖ· ὁ δὲ πρὸς τὴν διάστασιν καὶ μάχην αὐτῶν τὸν λόγον ἔτεινε. λέγων, τὰ δὲ παρὰ τῶν τέκνων Ἠλέκτρας καὶ Χρυσοθέμιδος, διπλῆ φύλοπις καὶ μάχη, οὐκ ἐξισοῦται φιλοτησίῳ καὶ φιλικῇ διαίτῃ καὶ διαγωγῇ. τοῦτ' ἔστιν, ἀλλήλων διεστάμεναι τὴν γνώμην οὐκ εἰς ὁμόνοιαν ἥκουσι. διπλῆν δὲ λέγει τὴν μάχην, διὰ τὸ καὶ τὰς ἐχούσας δύο εἶναι.

l. 1077. Μόνα σαλεύει] τὸ σαλεύειν κυρίως ἐπὶ νεὼς λέγεται, ὅτ' ἐπ' ἀγκύρας κινεῖται καὶ ἀσαλεῖ.

l. 1078. Τὸν ἀεὶ πατρὸς] θρῆνον δηλαδὴ ἢ φόνον. τὸ δὲ ἀεὶ πρὸς τὸ στενάχουσα συναπτέον.

l. 1081. Τὸ θανεῖν προμηθὴς] ἀντὶ τοῦ προμήθειαν καὶ φροντίδα ἔχουσα, ἤγουν οὐ φροντίζουσα εἰ τεθνήξεται. οἱ δὲ τὸ μὴ θανεῖν γράφοντες, ἀμαθεῖς.

l. 1082. Τό, τί μὴ βλέπειν] μὴ λάβῃς εἰς τὸ τό, ἔξωθεν τὸ εἰς· ἀλλ' ὥσπερ φαμὲν δυνατός εἰμι τόδε. οὕτω καὶ ἑτοιμός εἰμι τόδε.

l. 1084. Τίς ἂν εὐπατρις] οἱ γράφοντες τίς ἂν οὖν οὐκ ἴσασι τὰ περὶ τὸ μέτρον· διὸ περιαστὸν κείμενον ἐξεβλήθη παρ' ἐμοῦ τὸ οὖν. ἔχει δὲ καὶ πρὸς τὴν σύνταξιν μᾶλλον ὀρθῶς οὕτω κείμενον.

l. 1085. Ζῶν κακῶς] τοῦτο αἴτια ἐστὶ τοῦ αἰσχῦναι τὴν εὔκλειαν.

l. 1087. Ὡς καὶ σὺ] ὥστε χρὴ γράφειν ἀντὶ τοῦ ὥσπερ, ἵν' ἔχῃ τὰ κῶλα ὀρθῶς. ἀλλὰ καὶ πάγκλαυτον. οὕτω γὰρ οἱ Ἀττικοὶ τὰ τοιαῦτα γράφουσιν ἐκβάλλοντες τὸ σ, ὥσπερ καὶ τό, εὐκτίμενον παρ' Ὁμήρῳ.

l. 1100. Τῶνδε φερομένην] ἤγουν, φερομένην δὲ ἐν τῇ εὐσεβείᾳ τοῦ Διὸς ἄριστα καὶ κρείττονα, λέγω δὴ τὸ κήδεσθαι τοῦ πατρὸς, ἄριστα τῶνδε καὶ τούτων, ἃ μέγιστα νόμιμα ἔβλαστε παρ' ἀνθρώποις. πάντων γὰρ τῶν νομίμων καὶ δικαίων τοῦτ' ἦν κρεῖττον καὶ μέγιστον παρὰ πάντων ανακηρύττεται, φροντίδα ποιεῖσθαι πατρὸς· ὃ θεὸς ἀποδέχεται, καὶ εὐσεβὴς λογίζεται.

Pag. 129. l. 1105. Αἴγισθον ἔνθ'] τινὲς ἀμαθεῖς Αἴγισθος γράφουσι πρὸς τὸ φώκηκαν, οὐκ εἰδότες ὅτι τοιοῦτόν ἐστιν ὥσπερ τό, Σὺ δ' ἀντακούσῃ τοῦτον ὡς πεθάψεται, καὶ τό, Ψύλλαν ὁπόσους ἅλοιτο τοὺς αὐτῆς πόδας. καὶ, -- ὅτι τὸν οὐρανὸν λέγοντες ἀναπείθουσιν ὡς ἐστι πνιγεύς. καὶ, Τοὐπίτριπτον κίναδος ἐξήρει μ' ὅπου.

l. 1108. Ποθεινὴν] ἐπόθει γὰρ Κλυταιμνήστρα καὶ τὸν Ὀρέστου νεκρὸν ἰδεῖν, μὴ μόνον ἀκοῦσαι.

l. 1112. Οὐ δή ποθ' ἧς ἠκούσαμεν] ἐπειδὴ τὸ μὴ οὐ μόνον ἀντὶ τοῦ οὐ, ἀλλὰ καὶ ἐρωτηματικὸν ἀντὶ τοῦ ἆρα εὕρηται, διὰ τοῦτο καὶ τὸ οὐ οὐ μόνον ἀρνητικόν ἐστιν, ἀλλὰ καὶ ἀντὶ τοῦ ἆρα. καὶ τοῦτο μετὰ πάντων. σὺ δὲ τὸ οὐ ἀρνητικὸν λέγων, ἐπειδὴ κατ' ἐρώτησιν προάγεις, τὸ αὐτὸ ποιήσεις ὥσπερ ἂν εἰ ἆρα ἦν. τοῦτο γὰρ, κἀντεῦθεν συνάγεται ὅπερ ἐκ τοῦ ἆρα.

l. 1113. Φήμης φέροντες] ὄσσαν, ὀμφὴν, καὶ κληδόνα, ἄγγελοι θεοῦ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ λέγονται· φήμη δὲ ἐπὶ τῆς θείας, κληδὼν καὶ ἐπὶ τῆς ἀνθρωπίνης διαλαλήσεως.

¶ Σχόλ. l. 1119. Οἱ ἐγὼ] συνίζησις, ἢ κοινὴ συλλαβή.

l. 1129. Ἀλλ' ἢ φίλων] ἤγουν εἰ ἀπὸ τῶν φίλων οὖσά τις αἰτεῖται ταῦτ', ἢ κατὰ γένος πρὸς γένους.

l. 1130. Ω φιλτάτου] ἤγουν, ὦ ὑπόλοιπον μνημεῖον τῆς ζωῆς τοῦ Ὀρέστου τοῦ φιλτάτου ἀνθρώπων παρ' ἐμοί.

¶ Σχόλ. l. 1130. Ω φιλτάτου] θρῆνος Ἠλέκτρας ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ.

l. 1131. Ὡς ἀπ' ἐλπίδων] ὄντως ἀπ' ἐλπίδων εἰσεδεξάμην σε, δηλονότι οὐκ ἐκείνων ὧν περ ἐξέπεμπον, ἀλλὰ κακῶν. ἐκεῖναι μὲν γὰρ καλαὶ ἦσαν καὶ σωτηρίαν ἐμοὶ ἔχουσαι· αὗται δὲ, (λέγω γὰρ ἃς ὁ ἄγγελος ὑπέβαλεν, ὡς μετ' ὀλίγον ἄν σε νεκρὸν δεξαίμην) καθάπαξ ἀπώλεσάν με. δέον δ' εἰπεῖν ἅσπερ ἐξέπεμπον, πρὸς τὸ ἐλπίδων ἔτρεψεν.

l. 1132. Εἰσεδεξάμην] δέχομαι ἁπλῶς τὸν ἐρχόμενον εἰς ἐμέ. εἰσδέχομαι δὲ ἐπὶ οἰκίας, καὶ λιμένος, ἢ τοιούτου τινός. ὃ δὴ καὶ λαμβάνω λέγεται. λέγεται δὲ τὸ λαμβάνω, ποτὲ μὲν ὅταν ἀπό του ἀκινήτου τι λάβω· ποτὲ δ' ὅταν ἐκόντος του λάβω.

l. 1136. Πρὶν ἐς ξένην σε] πρὸ τοῦ ἐκπέμψαι σὲ εἰς ξένην γῆν, ἤγουν ἀλλοτρίαν, καὶ σῶσαι, ἤγουν φυλάξαι, καὶ ῥύσασθαί σε ἀπὸ τοῦ φόνου, ὤφελον θανεῖν. τινὲς δὲ ἀπὸ τοῦ ὅπως θανὼν ἔκεισο, ἀπαλειψάμενοι, ὤφελες γράφουσι, καὶ κλέψασαν, τὸ ἐκλιπεῖν βίον πρὸς τὸν Ορέστην νοοῦντες. τὸ δ' οὐ τοιοῦτον, ἀλλὰ λέγει ἡ Ηλέκτρα, εἴθ' ὤφελον πρόσθεν θανεῖν, ἢ εἰς ἀλλοτρίαν ἐκπέμψαι σὲ γῆν. εἰ γὰρ ἐγὼ πρότερον ἐτεθνήκειν, οὐδεὶς ἄν σε τῆς Κλυταιμνήστρας ἐξεῖλε χειρῶν· ὥστε ἀπολώλεσας ἂν ἐξ ἐκείνου τότε ὥσπερ ὁ πατὴρ, καὶ συνετάφης αὐτῷ.

Pag. 131. l. 1145. Σμικρὸς προσήκεις] ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ προσέρχῃ, ἐπεὶ καὶ τὸ προσήκει ἀντὶ τοῦ πρέπει, τοῦτο λέγει ὡς πρὸς τῷ πράγματι τῷδε ἥκει καὶ ἔρχεται. τοῦτ' ἔστι, συμβαίνει καὶ ὁμοῦ γίνεται, ὥστε τὸ συμβαῖνον τινὶ, πρέπει καὶ ἁρμόζει ἐκείνῳ, καὶ διὰ τοῦτο συμβαίνει.

l. 1147. Ανωφελήτου] ματαίας ἐστί· οὐδεμίαν γὰρ ὠφέλειαν ταύτην ἐποίησα· ἤγουν, οὐδεμιᾶς ὠφελείας ἀπήλαυσα παρ' αὐτῆς.

l. 1157. Ης ἐμοὶ] τὸ ἧς πρὸς τὸ τιμωρὸς συναπτέον καὶ μὴ τὸ περὶ λάβης ἔξωθεν, ὥς τινες τῶν ἀμαθῶν.

l. 1165. Ω δεινοτάτας] τινὲς οὐ δυνάμενοι συντάξαι τὴν γενικὴν, δεινοτάτας κελεύθους φασὶν, οὓς αὐτὸς ἐάσας, οὕτω νόει ὡς κεῖται, εἰ καὶ λεπτὸν ὂν ἐκφεύγει τὸν νοῦν, ὦ φίλτατε λίαν ἀπώλεσάς με, πεμφθεὶς δεινοτάτης κελεύθου, τοῦτ' ἔστι τὸ πεμφθῆναί σε κακὴν κέλευθον, καὶ λύπας καὶ ὀδυρμοὺς ἐμοὶ διὰ τὸν σὸν προξενήσασα θάνατον. νόει δὲ τὸ πεμφθεὶς διπλοῦν, ἢ ἀπὸ τῆς Φωκίδος πρὸς τὴν οἰκίαν πεμφθεὶς νεκρὸς, ἢ ἀπὸ τῆς οἰκίας πρὸς τὴν Φωκίδα ἀπ' Ηλέκτρας πεμφθείς.

¶ Σχῆμ. l. 1173. Τοὺς γὰρ θανόντας] γνωμικόν.

¶ l. 1177. Φεῦ, φεῦ] ἀναγνωρισμὸς Ορέστου καὶ Ηλέκτρας.

Pag. 133. l. 1188. Ως οὐκ ἄρ' ᾔδειν] τινές φασι τὸ ὡς ἀντὶ τοῦ ὅτι, ἵν' ᾖ πρὸς τὸν ἄνω τῆς Ηλέκτρας λόγον. ἄλλοι δέ φασι κομματικὸν τὸ ὡς, ἀντὶ τοῦ ὄντως νοοῦντες· ὃ καὶ κρεῖττον.

l. 1193. Οθ' οὕνεκ' εἰμὶ] τοῦτ' ἔστιν ἔχθιον, ὅτι εἰμὶ τοῖς φονεῦσι σύντροφος, ἤγουν συνδιαιτωμένη.

l. 1213. Ω τάλαιν' ἐγὼ σέθεν] τὸ σέθεν πρὸς τὸ ὦ τάλαινα, ἔξωθεν λαμ-λαμβανομένου τοῦ ἕνεκα. τὸ δὲ, τῆς σῆς εἰ στερήσομαι ταφῆς, ὥσπερ ἑρμηνεία ἐστὶ τοῦ τάλαιν' ἐγὼ σέθεν.

l. 1221. Πλὴν λόγῳ γ' ἠσκημένον] ὅτι τέθνηκεν ὁ Ορέστης οὐ μόνον ἔργῳ, ἀλλὰ καὶ λόγῳ· ἔργῳ μὲν, ὅτι τὸ ἄγγος τὴν αὐτοῦ φέρει κόνιν· λόγῳ δὲ, ὅτι ἐν Δελφοῖς ἀγωνιζόμενος τέθνηκε. σύνταττε δ' οὕτως, ἀλλὰ οὐ τὸ Ορέστου σῶμ' ἐστὶ τόδε, ὡς σὺ φῄς. πλὴν εἰ μὴ καὶ ἠσκημένον ἐν λόγῳ, οὐ μόνον ἔργῳ, δηλονότι.

¶ Σχῆμ. l. 1223. Τοῦ γὰρ ζῶντος] γνωμικόν.

l. 1224. Πῶς εἶπας] τὰ δύο κῶλα ἀντὶ ἑνός.

Pag. 135. l. 1226. Σφραγῖδα πατρὸς] τὸν ἐξ ἐλέφαντος ὦμον, ὃν οἱ ἐκ Πέλοπος καταγόμενοι εἶχον. ἕτεροι δέ φασι τὸ σφραγῖδα ἀντὶ τοῦ δακτύλιον.

l. 1236. Κἀπὶ συμφοραῖσί μοι] συμφορὰ οὐ μόνον ἐπὶ δυστυχίας, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ συνελθούσιας ἁπλῶς λαμβάνεται, ὡς κἀνταῦθα. Ιστέον δ' ὅτι ὅτε τις τὸν αὐτοῦ πολλὴν χρόνον ἀποδημοῦντα μόλις θεάσαιτο, δακρύοις καὶ χαρᾷ κάτοχος γίνεται· τοῖς μὲν, διὰ τὴν πρόσθεν ἀπουσίαν· χαρᾷ δὲ, διὰ τὴν παροῦσαν ἀπόλαυσιν.

l. 1246. Τόδε μὲν] τὸ τόδε πρὸς τὸ περισσὸν ὂν ἄχθος, συνάπτε· ἢ πρὸς τὸ τρέσαι ὑποστίξας, λέγει οὕτως, οὔποτ' ἀξιώσω τρέσαι τόδε, τὸ μήτις ἔνδον κλύῃ, περισσὸν ἄχθος γυναικῶν ὄντος ἔνδον. εἰώθασι μὲν γὰρ τοὺς ἀργοὺς καὶ μὴ ἐπί τι χρησίμους, ἄχθος καλεῖν γῆς.

l. 1252. Ανέφελον] ἤγουν διάδηλον καὶ μὴ ὑπὸ νεφέλης καλυπτόμενον. εἴρηται δ' ἐκ μεταφορᾶς τοῦ ἡλίου μὴ δυναμένου ὑπὸ νεφῶν κεκαλύφθαι.

Επέβαλες] ἐπιβάλλω τὸ ἐπιτυχῶς στοχάζομαι, ἐνταῦθα δ' ἐπέβαλες ἀντὶ τοῦ εἰς γνῶσιν ἤγαγες, τοῦτ' ἔστιν ἀνέμνησας.

Pag. 137. l. 1256. Τάδε δίχα χρόνου] οὐ γράφε δίκαια χρόνου, ἀλλὰ δίχα. οὕτω γὰρ ἁρμόζει τῷ μέτρῳ. εὕρηται δ' ἐν τινὶ τῶν παλαιῶν βιβλίων οὕτω, οὐχ ὅταν ἡ παρουσία ἐπιτρέπῃ, τότε χρὴ τούτων μεμνῆσθαι, ὡς σὺ φῄς· ἀλλ' ὁ παρὼν χρόνος πᾶς ἁρμόζοι ἂν ἐμοὶ ἐνέπειν καὶ λέγειν τάδε ἐν δίκῃ· τοῦτ' ἔστι, δίκαιόν ἐστιν οὐ μόνον μεμνῆσθαι τῶνδε,

ὅταν ἐπιστῇ καιρὸς τούτων, ἀλλὰ καὶ λέγειν τάδε ἃ λέγω διὰ παντὸς τοῦ παρόντος χρόνου. μόλις γὰρ νῦν ἔσχον ἐλευθερίαν· ὥστε λέγειν ἃ βούλομαι, μή τινα φοβουμένη.

l. 1259. Ξύμφημι κἀγώ] τοῦτο πρὸς τὸ τόδε συνάψεις· τὸ δὲ τοιόνδε σοι σῶζε, διὰ μέσου. ἡ τάξις μὲν πρὸς τὸ σύμφημι κἀγώ· τὸ λοιπὸν δ' οὕτως εἴποις, τοιόνδε σοι σῶζε τόδε τὸ ἐλευθέριον στόμα, καὶ μὴ ταῖς βοαῖς ἀπολίπῃς, εἴ τις ἔνδοθεν αἴσθοιτο.

l. 1262. Τίς δῆτ' οὖν] δέον οὕτως εἰπεῖν, τίς δῆτ' οὖν μεταβάλλοι τοὺς ἐμοὺς λόγους εἰς σιγὴν ἀξίως, ἐπειδὴ ἡ μεταβολὴ τῶν λόγων σιγή ἐστι, σιγὴν εἶπεν· πρὸς ὃ καὶ τὸ ἀξίαν ἐπήνεγκε. χρὴ δὲ γράφειν ταῦτα τὰ κῶλα οὕτως, Τίς δῆτ' οὖν ἀξίαν, Καί σου φανέντος νῦν. οὕτω γὰρ οἰκείως ἔχει πρὸς τὰ τῆς στροφῆς. οἱ δ' ἄλλως γράφοντες, οὐ καλῶς γράφουσι. τὸ δὲ δῆτ' οὖν, ἐκ παραλλήλου.

l. 1268. Ὀτοτοτοῖ] ἡ παροῦσ' ἀντιστροφή, ἐλλιπής ἐστι πρὸς τὴν αὐτῆς στροφήν· διὸ τὸ πρῶτον ἐκείνης κῶλον προσετέθη παρ' ἐμοῦ κἀνταῦθα. εὕρηται γὰρ πολλὰ τοιαῦτα.

l. 1269. Ἐφρασας] ἤγουν εἶπας, ὅτι ἐπὶ τούτοις ἀμείνω χάριν καὶ ὑψηλοτέραν, ἀπὸ κοινοῦ, τῆς πρώτης χάριτος, ἤγουν τῆς ἐπιδημίας σοῦ.

l. 1271. Εἰσω θεός] πλεονασμόν ἐστι ἐνταῦθα τὸ ἐπῶρσεν· διὰ τοῦτο ἐξεβλήθη παρ' ἐμοῦ, ἵν' ᾖ τὸ κῶλον ὅμοιον τῷ τῆς στροφῆς. χρὴ δὲ λαμβάνειν ἄνωθεν τὸ ἄτρωτος μολεῖν, εἰς τὰ ἡμέτερα μέλαθρα δηλονότι.

l. 1273. Τὰ μὲν σ' ὀκνῶ] διότι μὲν μόλις τῶν πάλαι δακρύων ἀπήλλαξαι, καὶ εἰς χαρὰν ὥρμησας δι' ἐμέ, οὐ θέλω παῦσαί σε τούτου· διότι δὲ ὑπόνοιαν δίδωσι προδώσειν ἡμᾶς τοὺς ἔνδον, μὴ δυναμένη συνέχειν ὑπὸ τῆς τοσαύτης χαρᾶς κατέχεσθαι, φοβοῦμαί σε.

Pag. 139. l. 1276. Ὦ δέ μοι φανῆναι] δέον ἐλθεῖν εἰπεῖν, φανῆναι εἶπε. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ τὴν ἡδονὴν ποιῆσαι, τέλος ὂν τῆς πορείας.

l. 1280. Τῶν σῶν προσώπων] τοῦτο ἢ πρὸς τὸ ἀποστερήσῃς συναπτέον, ἢ πρὸς τὸ ἡδονήν, οὕτω. μὴ ἀποστερήσῃς ἐμὲ μεθέξαι ἡδονῆς τῶν σῶν προσώπων. τοῦτ' ἔστι, μὴ ἀφαιρήσῃς ἐμὲ τὴν διὰ τῆς σῆς παρουσίας ἡδονήν.

l. 1281. Ἢ κάρτα] ἤγουν, οὐ μόνον ἐγὼ τοῦτο οὐ ποιήσω, ἀλλὰ καὶ ἄλλῳ βουληθέντι ποιεῖν ὀργισθήσομαι.

l. 1287. Οὐδὲ σὺν βοᾷ] ἤγουν, σὺν ὀδυρμοῖς καὶ δάκρυσιν ἀκούσασα τὴν περὶ τοῦ θανάτου φήμην. τοῦτ' ἔστι, βουλομένη κλαίειν πρὸς τοὺς τοῦ ἀγγέλου λόγους, οὐκ ἠδυνάμην, ὑπὸ Κλυταιμνήστρας κατεχομένη.

l. 1301. Τῇ νῦν ὁδῷ] τοῦτο ἢ πρὸς τὸ γελῶντας συνάψεις, οὕτω, γελῶντας τῇ νῦν ὁδῷ, ἤγουν ἐπεγγελάσαντας τῷ συμβάντι δῆθεν ἐπὶ θανάτῳ· ἢ πρὸς τὸ παύσομεν, οὕτω, παύσομεν ἐν τῇ νῦν ὁδῷ, ἤγουν ἐν τῷ παρόντι ἀγῶνι, ὃν ἡμεῖς κατ' αὐτῶν ποιούμεθα.

l. 1307. Καὶ σοὶ φίλον] τὸ σοὶ διπλῶς λέγεται, ἢ οὕτως, ὥσπερ ὑπάρχει σοὶ φίλον, καὶ τοὐμὸν τῇδε, ὧδε καὶ οὕτως ἔσται· καὶ πάλιν ὧδε καὶ οὕτως ἔσται, καὶ τὸ ἐμὸν τῇδε προσφιλές, ὥσπερ ὑπάρχει σοὶ φίλον. ἐμὸν οὖν τῇδε, ἀντὶ τοῦ ἐμοὶ αὐτῇ. ἀντὶ γὰρ τοῦ εἰπεῖν ἐμοί, ἐμὸν εἶπε πρὸς τὸ φίλον. ἕτεροι δὲ παρανοοῦντες, τῇδε ἀντὶ τοῦ οὕτως φασίν, ὥσπερ καὶ τὸ ὧδε, ἄμφω ἐκ παραλλήλου λέγοντες.

Pag. 141. l. 1313. Οὔποτ' ἐκ] τοῦτο διπλῶς νοεῖται, ἢ οὔποτε παύσομαι τοῦ χαίρειν, κἂν εἰς δάκρυα ἔλθω· ἤ, (ὃ καὶ κρεῖττον) ἐπειδὴ σὺ κελεύεις φαίνειν με σημεῖα χαρᾶς τῇ μητρί, οὐ παύσομαι τοῦ χαίρειν δακρύουσα, ὡς διά σε δῆθεν ὀφθήσομαι αὐτῇ καθ' ἑαυτὴν χαίρουσα.

l. 1323. Σιγᾶν ἐπήνεσ'] καλῶς τὸ ἐπήνεσα καὶ οὐκ ἐπαινῶ. ἡνίκα γὰρ ἐξελήλυθε τοῦτο, τότ' ἐπῄνεσεν. εἶτ' ἐξεῖπεν. ἢ τὸ ἐπήνεσα διὰ τοῦτο εἶπε παρῳχημένως, ἐπειδὴ καὶ πρώτην αὐτῇ εἶπε, σιγᾶν ἄμεινον.

¶ Σχόλ. l. 1328. Ὦ πλεῖστα μῶροι] ἐπιτίμησις τοῦ παιδαγωγοῦ ἐπὶ τῇ βραδυτῆτι Ὀρέστου.

l. 1346. Ὡς δὲ νῦν ἔχει] ὁ παρέχουσιν εἴτε χαίρουσιν εἴτε λυποῦνται, ἤγουν καθὰ νῦν διάκειται τὰ ἐκείνων πάντα. καλῶς ἔχει καὶ τὰ μὴ καλῶς ἤγουν καὶ ἃ σκαιωρεῖται κατ' αὐτῶν, ὅτι καλῶς ἔχει αὐτοῖς, μήπω πέρας εἰληφότα καὶ ἄλλως. καὶ χρὴ τἄλλα δυστυχοῦσι, καὶ ὅτι μήπω δίκην δεδώκασιν. εἰ γὰρ καὶ μέλλουσι δώσειν. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ τὰ μὴ καλῶς. ἀλλ' ὅτι μὴ ταχέως τοῦτο γίνεται, δυστυχοῦσι. τοῦτο δέ φησιν ὁ γέρων παρεξιὼν

ὀξύνων αὐτοὺς πρὸς τὸ ἔργον.

¶ Σχόλ. Pag.143. l.1355. Ω φίλτατον φῶς] ἔπαινος Ἠλέκτρας πρὸς τὸν παιδαγωγόν.

l. 1359. Ποδῶν ὑπηρέτημα] διὰ γὰρ τούτων τὰ πρὸς σωτηρίαν ἡμῖν ὑπηρέτησας, πάλαι μὲν ἐκ μέσου θανάτου λαβὼν Ὀρέστην, καὶ ἀγαγὼν ἑτέρωσε· νῦν δὲ μετ' αὐτοῦ ἀφιγμένος εἰς τιμωρίαν τῶν ἐχθρῶν.

l. 1364. Ἤχθηρα] ἀντὶ τοῦ ἤχθηρα καὶ ἐφίλησα, λέγεται τὸ μάλιστ' ἀνθρώπων, ἤγουν μάλιστ' ἀνθρώπων ἤχθηρά σε, καὶ μάλιστ' ἀνθρώπων ἐφίλησά σ' ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ.

l 1366. Πολλαὶ κυκλοῦνται] εἰκότως εἶπε τὸ κυκλοῦνται, ἐπεὶ καὶ αἱ ἡμέραι καὶ αἱ νύκτες τῇ εἰς τὸ αὐτὸ περιστροφῇ τοῦ ἡλίου καθίστανται.

l.1371. Ὡς τοῖσδε τι καὶ σοφωτέροις] ἀποροῦσι πῶς εἶπε τὸ τοῖσδε. οὐ γάρ τις ἀνδρῶν ἦν ἔνδον, (ὡς καὶ αὐτὸς λέγει) ἀλλὰ γυναῖκες. καὶ φαμὲν ὅτι ἁπλῶς τοῦτ' εἶπεν, ἢ ὅτι ἂν μὴ τὸ ἔργον ἐτάχυνον, ἐλθεῖν ἔμελλεν Αἴγισθος· καὶ οὐ μόνον τοῖς περὶ ἐκεῖνον ἐμαχέσαντο ἄν, ἀλλὰ καὶ βοῆς πρὸς τὸ πλῆθος γενομένης, οὐκ ὀλίγοι κἀκεῖθεν ἀπήντησαν.

¶ Σχόλ. l. 1377. Ἄναξ Ἄπολλον] εὐχή.

l. 1379. Προὔστην χερί] εἰκότως εἶπε τὸ προὔστην. οἱ γὰρ θύοντες καὶ ἱκετεύοντες ἔμπροσθεν τῶν θεῶν, ἐφ' οἷς τοῦτο ποιοῦσιν ἵστανται· ἢ τὸ προὔστην, ἀντὶ τοῦ πρόμαχον καὶ προστάτην ἐκάλεσα ἐν θυσίαις.

Pag. 145. l.1386. Ὁ Μαίας δὲ παῖς] διὰ τοῦτ' ἐνταῦθα τὸν Ἑρμῆν λέγει ἄγειν αὐτὸν εἰς τὸ ἔργον, ἢ διότι μετὰ δόλου εἰσήρχετο· (λέγεται δὲ καὶ ὁ Ἑρμῆς δόλιος) ἢ διὰ τὰς ἀρὰς τοῦ Μυρτίλου, ἃς ἠράσατο εἰς τὸ τοῦ Πέλοπος γένος. ἦν δ' ὁ Μυρτίλος παῖς Ἑρμοῦ. λέγεται δ' οὕτως. ὁ υἱὸς τῆς Μαίας Ἑρμῆς ἄγει σφε καὶ αὐτὸν δόλον, τοῦτ' ἐστὶ δολίως πρὸς τὸ ἔργον κινεῖ, κρύψας αὐτὸν ἐν σκότει πρὸς τὸ τέρμα. ἤγουν, μέχρις ἂν ἐργάσηται ὃ σπεύδει, οὐδεὶς αὐτὸν ἐπιγνώσεται. τὸ δὲ κοὐκέτ' ἀμμένει, πρὸς τὸ ἄγει τὴν δύναμιν ἔχει, οὕτως, ἄγει καὶ οὐκ ἔτι ἀναμένει καὶ ἀναβάλλεται. οἱ δὲ γράφοντες ἐπάγει, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι τοῦτο νοεῖν, γράφουσι.

l. 1406. Αἴγισθος αὐτὸς] οὕτως ὀφείλει ὁ παρὼν στίχος γράφεσθαι, ἵν' ᾖ ἴαμβος τρίμετρος ἀκατάληκτος. ἐλλιπὴς γὰρ ἦν. διὸ καὶ τὸ αὐτὸς προσετέθη παρ' ἐμοῦ· καὶ οἶμαι ὡς καλῶς προσετέθη, ὡς καὶ ἐν ἄλλοις πολλοῖς ἕτερα.

l. 1409. Ἤκουσ' ἀνήκουστα] ἤγουν ἃ οὐ δύναταί τις ἀκούειν. πᾶσι γὰρ αἱ τῶν φονευομένων βοαί, κἂν ἐχθροὶ ὦσι, δεινὸς καὶ ὑπερβολὴν ἐχόμεναι εἴρουσι.

Pag.147. l.1419. Τελοῦσ' ἀραί] ἤγουν Ἀγαμέμνονα ἐκπιεῖν ἠράσαντο, ὥστε τούτων ἐκβαινουσῶν, δοκεῖ ζῆν ὁ ταύτας ποιήσας.

l. 1424. Στάζει θυηλῆς Ἄρεος] ἤγουν θυσίας, ἤτοι αἵματος, ὃ θυσίᾳ δέχεται Ἄρης. φιλαίματος γὰρ καλεῖται.

l. 1436. Τὰ πρὶν εὖ θέμενοι] εἰκότως πρὸς μὲν πρίν, τὸ εὖ θέμενοι εἶπε, πρὸς δὲ τὸ τάδε ὡς πάλιν ἀποσιώπησεν. ἐκεῖ μὲν γὰρ ᾔδει τὸ συμβάν, ἐνταῦθα δὲ ἄδηλον ἦν τὸ μέλλον, εἴθ' Αἴγισθος, εἴθ' οὗτοι ὑπερισχύσουσι καὶ καταβαλοῦσιν ἐκεῖνον.

Pag. 149. l. 1442. Ἤπιον ἐννέπειν] ἤπιον χρὴ γράφειν ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ ἠπίως καὶ πράως, ἵν' ᾖ τὸ κῶλον ὅμοιον τῷ τῆς στροφῆς.

¶ Σχόλ. l.1445. Τίς οἶδεν] ἄφιξις Αἰγίσθου εἰς τοὺς οἴκους αὐτοῦ.

l. 1448. Σέ τοι σὲ κρίνω] ἤγουν διακρίνω εἰδέναι, νοουμένου τούτου ἀπὸ τοῦ ὄπισθεν τοῦ τίς οἶδεν.

l. 1454. Προξένου κατήνυσαν] ἤτοι ἐπέτυχον. ὁ γὰρ ἀνύσας τι, ἐπιτυγχάνει τούτου αὐτοῦ τὸ ἀνύσαι. ἔστιν οὖν ἡ τοιαύτη γενικὴ πρὸς τὸ τοῦ ἀνύσαι σημαινόμενον. ἢ κατ' ἐκείνης ἤνυσαν ὃ ἐβούλοντο, ἵνα τὸ μὲν Αἰγίσθῳ νοῆται ὅτι ἐπαίνου ἐκείνης, ἤγουν εἰς αὐτήν, τὴν τοῦ Ὀρέστου ἀγγελίαν ἐπλήρωσαν· τὸ δ' ἀληθές, ὅτι κατ' ἐκείνης τὸν φόνον εἰργάσαντο.

l. 1456. Οὐκ· ἀλλὰ κἀπέδειξαν] τὸ οὐκ πρὸς τὸ οὐ μόνον συναπτέον· τὸ δὲ ἀλλὰ κἀπέδειξαν, διὰ μέσου. ἔστι δὲ τὸ οὐκ καὶ τὸ οὐ ἐκ παραλλήλου.

l. 1459. Ἡ πολλά] τοῦτο πρὸς τὸ χαίρειν συναπτέον, καὶ οὐ πρὸς τὸ εἶπας, οὕτω, ἐν τοῖς εἶπας χαίρειν ἐμὲ πολλά. τοῦτ' ἔστιν, ἐξ ὧν εἶπας, πολλῆς ἐπιπλήσομαι χαρᾶς. τὸ δέ, οὐκ εἰωθότως, πρὸς τὸ εἶπας, ἀντὶ τοῦ, οὐκ ἦν σοι ἔθος λόγους ἐμοὶ προσφέρειν. ἢ τὸ πολλὰ πρὸς τὸ εἶπας, ἵν' ᾖ τὸ χαίρειν διὰ μέσου.

l. 1460. Χαρτὰ τυγχάνει] τὸ μὲν φαινόμενον, τὰ κατὰ τὸν Ὀρέστην· τὸ δὲ ἀληθές, τὰ κατὰ τὴν Κλυταιμνήστραν.

l. 1462. Μυκηναίοισιν, Ἀργείοις θ'] Μυκῆναι πόλις Ἄργους. λέγει οὖν οὐ μόνον τοὺς ἐν ταύταις συγκαλεῖν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐκ παντὸς ἄργους.

¶ Σχήμ. Pag 151. l. 1479. Οἴμοι] καταπλήξεσις Αἰγίσθου καὶ φόνος.

l. 1481. Οὐ γὰρ κιόσῃ] αὕτη ἡ κατασκευὴ ἐστι πρὸς τὸν λόγον τὸν ὄπισθεν, Τίνα φοβῇ; τίν' ἀγνοεῖς, ὥς τινές φασιν· ἐγὼ δὲ πρὸς τὸν Αἰγίσθου λόγον αὐτὴν εἶναι λέγω, καὶ ἀληθῆ λέγω τὸ δὲ πάλαι πρὸς τὸ ἀντανδᾶς συναπτέον.

l. 1487. Καὶ μάντις ὢν ἄριστος] τινές φασιν ὅτι διὰ τὸ εἶναι τὸν Αἴγισθον μάντιν, διὰ τοῦτο τὸν Ὀρέστην τοῦτο πρὸς αὐτὸν λέγει. ἕτεροι δὲ τοῦτο μᾶλλον λέγουσιν, εἰπεῖν δὲ τοῦτο διὰ τὸ πάλαι τὸν Αἴγισθον τὸν καθ' αὐτοῦ ὑποπτεύειν θάνατον. ἐγὼ δὲ καὶ τοῖς προτέροις τίθεμαι, συμμαρτυροῦν ἔχων τὸ πάλαι, ὃ πρὸς τὸ ὢν συνάπτεται.

¶ Σχήμ. l. 1491. Πρὸς θεῶν] συνίζησις.

l. 1492. Τί γὰρ βροτῶν ἂν] ὁ μέλλων γὰρ τῶν βροτῶν θνήσκειν, ὥσπερ οὗτος, τὸ κέρδος φέρει τοῦ χρόνου μεμιγμένον σὺν τοῖς κακοῖς. τοῦτ' ἔστιν, ὅστις μέλλει θνήξεσθαι, εἰ νῦν δέον θνήσκειν, ὁ δὲ παραπετάσει τὸν χρόνον, καὶ μετ' ὀλίγον τοῦτο πείσεται, οὐδὲν παρὰ τοῦ χρόνου ἐκέρδανεν. ἀλλ' ὃ κέρδος δοκεῖ ἔχειν, ὡς μέλλων αὐτὸν καταλήψεσθαι τύχην ἀμβλυωπεῖ καὶ ἀμαυροῖ, ἐλπίδα κακὴν ὑποτείνουσα. μὴ λάβῃς δὲ εἰς τὸ χρόνος, ἔξωθεν τὸ ἕνεκα, ἀλλὰ χωρὶς τούτου λέγε. τὸ γὰρ κέρδος τοῦ χρόνου ἐστὶ, διὰ τὸ τοῦτον αἴτιον αὐτοῦ εἶναι.

¶ Σχήμ. l. 1493. Τί γὰρ βροτῶν] γνωμικόν.

l. 1498. Χωρεῖς ἂν εἴσω] εἰώθασιν οἱ Ἀττικοὶ ἔσθ' ὅτε τὰ προστακτικὰ δυνητικῶς φέρειν.

l. 1505. Καὶ μέλλοντα Πελοπιδῶν κακὰ] τοῦτο λέγει ὥσπερ προμαντευόμενος, ἵν' ἀπολυθῇ, ἐκφοβῶν αὐτοὺς διὰ τούτου.

¶ Σχήμ. l. 1510. Χρὴν δ' εὐθὺς] γνωμικόν. ἐνταῦθα δὲ καὶ ἐπίλογος.

l. 1515. Τῇ νῦν ὁρμῇ] ἤγουν τῇ νῦν ὑπὸ παιδὸς ὁρμήσει νῦν κατὰ Κλυταιμνήστρας καὶ Αἰγίσθου. τελειωθὲν δὲ ἀντὶ τοῦ ἀποκαταστὰν εἰς τὴν ἐκ προγόνων σοὶ προσήκουσαν εὐδαιμονίαν.

ΣΧΟΛΙΑ

ΣΧΟΛΙΑ
ΤΟΥ
ΤΡΙΚΛΙΝΙΟΥ
Εἰς τὸν
ΟΙΔΙΠΟΔΑ ΤΥΡΑΝΝΟΝ.

¶ Σχόλ. Pag. 155. l. 1. Ὦ τέκνα] Προσφωνητικὸν τὸ προοίμιον κατ' ἐρώτησιν. ἐνταῦθα δὲ καὶ πρότασις.

l. 3. Ἐξεστεμμένοι] ὅτι οὐ μόνον ἐστεφανωμένοι ἦσαν, ἀλλὰ καὶ ἐν χερσὶν ἔφερον, δῆλόν ἐστι καὶ ἐξ ὧν ἔμπροσθεν λέγει, Τὰς δ' ἄρχοντες ἱκτῆρας κλάδους. ἔθος γὰρ ἦν τοῖς παλαιοῖς ἐστεφανωμένους πρὸς ἱκετείαν χωρεῖν, ἵν' αἰδέσιμοι δοκοῖεν τοῖς οὓς ἱκέτευον.

¶ l. 4. Πόλις δὲ ὁμ.] κατασκευή.

¶ l. 6. Ἀ 'γὼ] βάσις.

l. 11. Δείσαντες, ἢ στέρξαντες] φοβηθέντες τι, καὶ διὰ τοῦτο πρὸς βοήθειαν ἐκκαλούμενοί με· ἢ στέρξαντες, καὶ παθόντες καὶ ὑπομείναντές τι κακὸν, καὶ διὰ τοῦτο ζητοῦντες ἐκδίκησιν παρ' ἐμοῦ.

l. 12. Προσαρκεῖν] τὸ πρὸς, πρὸς τὸ πᾶν ἔχει τὴν δύναμιν.

¶ Σχόλ. Pag. 157. l. 13. Ἀλλ' ὦ κρατύνων] προκατάστασις καὶ διήγησις τῶν συμβάντων αὐτοῖς ἐκ τοῦ λοιμοῦ.

l. 14. Ἥλικοι προσήμεθα] ὁποῖοι τήν τε ἡλικίαν καὶ τὸ ἐκ τοῦ λοιμοῦ πάθει, προσκαθήμεθα τοῖς ἐπὶ τῶν βασιλείων βωμοῖς. ἢ τὸ βωμοῖσι τοῖς σοῖς, ἀντὶ τοῦ ἐν τῇ πρὸς σὲ ἱκετείᾳ. εἴρηται δὲ ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἐν τοῖς θεοῖς βωμῶν, εἰς οὓς, ὅτε συμφορὰ καταλάβοι, προσεδρεύοντες ἄνθρωποι, θυσίαις τὸ θεῖον ἐξιλεοῦνται.

l. 17. Ἐγὼ μὲν] ἀπατώμενοί τινες, ἐκ τοῦ, Ἐγὼ μὲν Ζηνὸς, φασὶ τὸ Οἱ δὲ τ' ἠϊθέων, ἀντὶ τοῦ οὗτοι τῶν Διοσκούρων ἱερεῖς. τὸ δὲ οὐ τοιοῦτον· ἀλλ' εἰπὼν ἄνω τὸ, ἥλικοι προσήμεθα. καὶ δηλῶν τοῦτο εἰς τὸ Οἱ μὲν οὔπω πτῆναι σθένοντες, καὶ εἰς τὸ Οἱ δὲ σὺν γήρᾳ βαρεῖς, ἱερεῖς, ἑρμηνεύει πάλιν αὐτὸ, τὸ μὲν, οἱ δὲ σὺν γήρᾳ βαρεῖς ἱερεῖς, ἀντὶ τοῦ ἐγὼ μὲν ὑπάρχων γέρων ἱερεὺς τοῦ Διός· τὸ δὲ, οἱ δὲ οὔπω πτῆναι σθένοντες, ἀντὶ τοῦ οἱ δὲ τῶν ἠϊθέων καὶ τῶν νέων ὄντες. ἀντὶ τοῦ, νέοι λεκτοὶ καὶ ἔκκριτοι. ἰστέον δὲ ὅτι οἱ τῶν τῆς πόλεως ἐκκρίτων νήπιοι παῖδες ἦσαν μετὰ μόνου τοῦ ἱερέως. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ἄνω λέγει τὸ, οἱ μὲν οὔπω πτῆναι σθένοντες. καὶ ἐν ἀρχῇ τὸ, νέα τροφή. διὰ τοῦτο δὲ τούτους ἔλαβε, διὰ τὸ εἰσακουσθῆναι αὐτὸν ὑπὸ Οἰδίποδος, ἐλεήσαντος τὸ τῆς ἡλικίας αὐτῶν ἄωρον, καὶ τὴν συγγένειαν αἰδεσθέντος.

¶ l. 17. Οἱ δὲ τ' ἠϊθέων] συνίζησις.

l. 20. Μαντεία σποδῷ] εὕρηται καὶ μαντείαις, καὶ μαντεία. καὶ τοῦτο πάλιν τὸ μαντεία διπλοῦν. εἴτε γὰρ προπαροξύνεται, τότε αἰτιατικὴ πληθυντικῶν ἐστι, τὰ μαντεῖα· εἴτ' ὀξύνεται, δοτική ἐστι, τῇ μαντείᾳ. εἰ μὲν οὖν μαντείαις γράφεις, οὕτως ἐρεῖς, καὶ ἐν σποδῷ Ἰσμηνοῦ μαντείαις. τουτέστιν, οἱ μὲν Ἀθηνᾶς ἐν τοῖς ναοῖς καθίδρυνται, οἱ δὲ θυσίαν ἐν τῷ Ἰσμηνῷ ποιοῦσι, καθ' ἣν ἐκ τῆς ἀνάψεως τοῦ πυρὸς τὸ μέλλον μαντεύονται. εἰ δὲ μαντείᾳ, οὕτως, ἐπὶ σποδῷ μαντείᾳ καὶ μαντικῇ. τὸ δὲ ἕτερον μαντεῖα, οὕτως, ἐν σποδῷ τοῦ Ἰσμηνοῦ, ἐπὶ μαντεῖα καὶ μαντεύματα. ὅπως δ' ἐποίουν τὴν μαντείαν διὰ πυρὸς, ἐν Αἰσχύλῳ ἐρρέθη εἰς τοὺς ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις.

l. 23. Φοινίου σάλου] ἤγουν τοῦ θανάτου παρακλίνου λοιμοῦ ἐστι δὲ τὸ βυθῶν, καὶ τὸ φοινίου σάλου, ὥσπερ ταυτό. οὕτως. καὶ οὐχ οἷα τε ἐστὶν ἀνακουφίσαι καὶ ἄνω τῶν βυ-

θῶν ἐνέγκαι τὸ κάρα τοῦ φοινίου, λέγω σάλου. τοῦτ' ἔστιν, οὐ δύναται τὴν κατασχόντων αὐτὴν ἀπαλλαγῆναι κακῶν. εἴρηται δὲ ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἐν ὕδασι κινδυνευόντων. γίγνωσκε δὲ ὅτι ἐν ταῖς Θήβαις τότε καὶ πεῖνα καὶ λοιμικὴ νόσος ἦν. ὡς καὶ αὐτὸς προϊὼν δείξει, πρῶτον τὴν τῆς γῆς πρὸς τὰ φυτὰ δυστυχίαν διεξιὼν, δι' ἧς τὰ θρέμματα ἐφθείρετο· ἔπειτα δὲ καὶ τὴν λοιμικὴν νόσον προσθεὶς.

l. 24. Ἐγκάρποις χθονὸς] εἰκότως εἶπε τὸ ἐγκάρποις πρὸς τὸ κάλυξι. κάλυξ γὰρ κυρίως τὸ τοῦ ῥόδου περικάλυμμα· νῦν δὲ ἐκ τοῦ ἐγκάρποις, πάντα τὰ ζωὴν ἀνθρώποις καὶ κτήνεσι φέροντα σπέρματ' ἐδήλωσεν.

l. 34. Ὅς γ' ἐξέλυσας] ἡ σύνταξις, ὅς μολὼν καὶ ἐλθὼν ἐκ Κορίνθου, ἐξέλυσας καὶ ἠλευθέρωσας τὸ ἄστυ τὴν Καδμείων τῆς σκληρᾶς ἀοιδοῦ, δέον δὲ εἰπεῖν τοῦ δασμοῦ καὶ τοῦ φόρου, ὃν ἑκάστοτ' αὐτῇ παρείχομεν, διὰ τὴν τῶν αἰνιγμάτων ἄγνοιαν· ὁ δὲ πρὸς τὸ ὃν ἐποίησε δασμόν.

¶ Σχῆμ. l. 39. Νῦν τ', ὦ κράτ'] ἱκεσία πρὸς τὸν Οἰδίποδα, ὥστε βοηθῆσαι αὐτοῖς.

l. 43. Ὡς τοῖσιν ἐμπείροισι] ὅτι καὶ τοῖς ἐμπείροις τῶν βουλευμάτων, ἤγουν τοῖς ἄριστα βουλευομένοις, ὁρῶ καὶ βλέπω οὐ μόνον τὰ κακὰ καὶ τὴν περὶ τούτων ζήτησιν, ἀλλὰ καὶ μάλιστα τὰς συμφορὰς ζώσας. τοῦτ' ἔστιν. ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις πᾶσιν ὥσπερ νεκρά ἐστι τὰ συμπάντα καλὰ ἢ κακὰ, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι καταλαμβάνειν αὐτά. καὶ ὅθεν ἐπῆλθε φράζειν· τοῖς δὲ καλῶς βουλευομένοις, καὶ τὰ καλὰ ζῶσιν. ἤγουν ἄριστα καταλαμβάνεται δι' ἣν αἰτίαν συνέβη· καὶ μάλισθ' αἱ ὑπαρχόμεναι δυστυχίαι τῷ κόσμῳ. οὗτοι γὰρ δύνανται καὶ ὅθεν ἐπῆλθεν ἐξηγεῖσθαι, καὶ μηχανὴν τινα φράζειν δι' ἧς τάχιστα παύονται.

l. 45. Ἴθ' ὦ βροτῶν] τοῦτο βουλόμενος παρακινῆσαι αὐτὸν εἰς τὴν αὐτῶν βοήθειαν, λέγει, αἰδέσθητι καὶ βοήθησον ἡμῖν, ἐπεί σε σωτῆρα ἀνακαλεῖται ἡ πόλις, τῆς προτέρας ἐπιθέσεως τῆς Σφιγγὸς ἐλευθερωθεῖσα. ὥστε μηδαμῶς ἔχωμεν μνημονεύειν τῆς σῆς ἀρχῆς, πρότερον μὲν κειμένης ἀνορθωσάσης ἡμᾶς, ὕστερον δὲ, ἤγουν νῦν, ὑπὸ τοῦ λοιμοῦ καταλειπούσης ἡμᾶς πεσεῖν. ἀλλ' ἀνόρθωσον τὴν πόλιν ἐν ἀσφαλείᾳ, ἤγουν ποίησον ἀσφαλῶς στῆναι, καὶ μὴ ὑπὸ τοῦ λοιμοῦ πεσεῖν καὶ κινδυνεῦσαι.

l. 51. Ὄρνιθι γὰρ] τοῦτ' ἔστιν, ἐξ ὧν τὰ Σφιγγὸς εὗρες αἰνίγματα, ἃ μηδεὶς ἀνθρώπων, ὡς κατὰ ῥοπὴν ἔτι χωρήσομεν, ἐποίησας ἡμῖν εὔδηλον. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ ὄρνιθι αἰσίῳ.

¶ Σχῆμ. l. 58. Ὦ παῖδες] συγκατάθεσις Οἰδίποδος.

Pag. 159. l. 66. Ἀλλ' ἴστε πολλὰ] πολλὰς ὁδοὺς; ἤγουν πολλὰς φροντίδας πλανηθέντα, ζητοῦντα, τὸ τοῦ κακοῦ αἴτιον. Ἰστέον δ' ὅτι οὐ μόνον θηλυκῶς ἡ πλάνη ἀλλὰ καὶ ὁ πλάνος· ὥσπερ καὶ εὐθύνη καὶ εὔθυνος ὡς ἔχει καὶ τὸ τοῦ Ἰσοκράτους, τῶν φυγαδικῶν πλάνων.

l. 70. Κρέοντ' ἐμαυτοῦ γαμβρὸν] ἀπορήσειέ τις πῶς ὁ Κρέων, τῇ μὲν ἀληθείᾳ θεῖος ὢν Οἰδίποδος, τῷ δὲ φαινομένῳ γυναικάδελφος, γαμβρὸς νῦν παρὰ τούτου καλεῖται. καὶ φαμὲν ὅτι ἀντὶ τοῦ συγγενὴς ἐνταῦθα τὸ γαμβρὸς κεῖται· ἐπειδὴ κηδεστὴς οὐ μόνον ὁ πενθερὸς, ἀλλὰ καὶ ὁ γαμβρὸς καὶ ὁ γυναικάδελφος εὕρηται.

l. 73. Χρόνῳ] τῷ ὁρισθέντι παρ' ἐμοῦ αὐτῷ εἰς ἀπάντησιν, ἐκεῖσέ τε καὶ πάλιν ἐκεῖθεν δεῦρο.

l. 74. Εἰκότος πέρα] τοῦτο λέγει ὅτι εἰκὸς ἦν καὶ μετὰ τὸν τεταγμένον χρόνον αὐτῷ παρ' ἐμοῦ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας ἀργῆσαι· νῦν δὲ καὶ πέρα τοῦ εἰκότος βραδύνει.

l. 78. Ἀλλ' εἰς καλὸν] καὶ μὴν καλῶς κατὰ τὸν προσήκοντα χρόνον ἐμνήσθης καὶ ἀνεζήτησας αὐτόν· καὶ οὗτοι μηνύουσί μοι.

l. 80. Ἐν τύχῃ γέ τῳ] τοῦθ' ὅμοιον τῷ παρ' Αἰσχύλῳ, τῷ, Πέμπει ἡμῖν ἤδη τόνδε, σὺν τύχῃ δέ τῳ. δέον γὰρ εἰπεῖν ἐν τύχῃ τῇ καὶ τινὶ, πρὸς ἀρσενικὸν ἀττικῶς ἔτρεψεν· ὥσπερ ἐστὶ καὶ, ὅτι του σάλπιγγος κλύων. καὶ ἄλλα, ὡς ἔφαμεν εἰς τὸ αὐτό.

l. 83. Παγκάρπου δάφνης] μὴ λάβῃς εἰς τοῦτο ἔξωθεν τὸ ἀπὸ, ἀλλὰ πρὸς τὸ πολυστεφὴς, ὅ ἐστιν ἡ γενική.

¶ Σχῆμ. l. 87. Ἐσθλήν. λέγω γὰρ] ἄφιξις Κρέοντος ἐκ τοῦ μαντείου, καὶ διήγησις ὧν ὁ θεὸς ἔχρησεν.

l. 89. Οὔτε γὰρ θρασὺς] τὸ θρασὺς εἶπε διὰ τὸ ἐσθλὴν, καὶ τὸ, πάντ' ἂν εὐτυχεῖν. τὸ δὲ προδείσας, διὰ τὸ δυσφορα.

l. 94. Τὸ πένθος] τὸ τῶνδε. πρὸς

τὸ πένθος συναπτέον, οὐ πρὸς τὸ πλέον. τὸ γὰρ πλέον πρὸς τὸ ἢ ἔχει τὴν δύναμιν. οὕτω, φέρω γὰρ τὸ πένθος, ἤγουν ὑπὲρ τούτων πενθῶ πλέον ἢ περὶ τῆς ἐμῆς ψυχῆς. ἄξιος δὲ βασιλέως καὶ πρεπωδέστατος ὁ λόγος οὗτος.

l. 95. Λέγοιμ' ἂν] ἰστέον ὅτι Κρέων παρ' Ἀπόλλωνος μαθὼν ἀκριβῶς ὅτι Οἰδίπους ἦν ὁ τοῦ λοιμοῦ αἴτιος, φονεύσας τὸν πατέρα Λάϊον, καὶ ἀνόμως συνὼν τῇ μητρί, ἵνα μὴ δόξῃ αὐτῷ ἐπαχθής, κατὰ πρόσωπον ἐλέγχων, καὶ ἅμα δεδιὼς τὸ τῆς ἀρχῆς μέγεθος, ἵνα μή τι κακὸν ἐξ αὐτοῦ πάθῃ, ἐσχηματισμένως ταῦτα φησι. μαρτύριον δὲ ὅτι σύνοιδε, τό, λέγω γὰρ καὶ τὰ δύσφορ', εἰ τύχοι.

l. 98. Μηδ' ἀνήκεστον] ἤγουν ἀθεράπευτον. λέγει δὲ τοῦτο, οὐχ ὅτι μίασμα θεραπείας ἐδεῖτο, ἀλλ' ὅτι ἡ τοῦδ' ἀπέλασις θεραπείαν τοῖς ἄλλοις εἶχεν.

l. 100. Ἀνδρηλατοῦντας] πρὸς τὸ ἐλαύνειν ἔχει τὴν δύναμιν. πῶς δ' ἄνω ἐλαύνειν εἰπε, νῦν ἀμφω λέγει ἀνδρηλατοῦντας, ἢ φόνῳ φόνον πάλιν λύοντας. καὶ φαμὲν ὡς καὶ τὸ φονεῦσαι τὸν τοῦ Λαΐου φονέα, ἀπέλασις τοῦ μιάσματος ἦν.

l. 101. Ὡς τόδ' αἷμα] ἤγουν δι' οὗ τὸ μίασμα γέγονε· λέγει δὲ τὸν φόνον τοῦ Λαΐου. τὸ δὲ χειμάζον, ἀντὶ τοῦ κλυδωνίζον καὶ διαφθεῖρον, ἀττικῶς τίθεται, ἀντὶ τοῦ χειμάζοντος καὶ διαφθείροντος τοῦ αἵματος καὶ τοῦ φόνου τοῦ Λαΐου τὴν πόλιν.

Pa. 161. l. 106. Τιμωρεῖν τινὰς] τὸ τινὰς οὐ πρὸς τὸ τιμωρεῖν (ὥς φασί τινες) ἀλλὰ πρὸς τὸ αὐτοέντας ἔχει τὴν δύναμιν, οὕτως, ἐπιστέλλει ὁ Ἀπόλλων τιμωρεῖν καὶ κολάζειν τοὺς αὐτοέντας χερί, ἤγουν τοὺς αὐτόχειρας τινας. εἰ δ' εἴποις πῶς, τὸ μετ' αὐτοέντας ὡρισμένον εἰπών, μετὰ τοῦτο τίθησι τὸ τινὰς ἀόριστον· φαμὲν ὅτι διὰ τοῦτο οὕτω λέγει, διότι τὸ μὲν ὑπό τινων ἀνῃρῆσθαι Λάϊον, φανερὸν ἦν, τίνες δ' οἱ φονεῖς ἦσαν, τοῦτ' ἦν ἀφανές.

l. 108. Δυστέκμαρτον] ἤγουν δυσεύρετον, ἀφανές. λέγει δὲ ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν κυνῶν τῶν τὸ ἴχνος σκοπούντων.

l. 10. Ἀμελούμενον] ἤγουν καταλαμβανόμενον διὰ διδασκαλίας. καὶ ταῦτα δὲ ἀπὸ τῶν θηρίων λέγεται τῶν ἁλισκομένων ἢ ἀγρευομένων.

l. 111. Πότερα δ' ἐν οἴκοις] τὸ πότερα οὐ πρὸς τὸ συμπίπτει ἔχει τὴν δύναμιν, ἀλλὰ πρὸς τὸ οἴκοις καὶ τὸ ἀγροῖς καὶ τὸ ἐπ' ἄλλης γῆς. τὸ γὰρ πότερα ἀντὶ τοῦ ποῖον.

l. 113. Θεωρὸς] θεωροὺς φασι τοὺς εἰς τὰ μαντεῖα απιόντας τοῦ μαθεῖν ἕνεκα περὶ ὧν αὐτοῖς ἐστι ζήτησις. ἀπῆλθεν οὖν ὁ Λάϊος εἰς Ἀπόλλω, χρησόμενος περὶ τοῦ ἐκτεθέντος παιδός, εἰ ἄρα ζῇ. ὅστις οὐκ ἀφίκετο ὡς ἀπεστάλη, ἤγουν οὐχ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον ὥσπερ ἀπεδήμησεν.

l. 116. Ἐχρήσατ' ἂν] ἤγουν, οὐκ εἶδέ τις τῶν συνόντων τότ' ἐκείνῳ ἀφ' οὗ τις ἐκμαθὼν καὶ ἀκούσας, εἶχεν ἂν χρήσασθαι τῷ ἀκούσαντι, ἤγουν καταινόησιν ἂν τὸν πράξαντα τὸ φόνον,

l. 121. Ἀρχὴν βραχεῖαν] ἤγουν εἰ λάβοιμεν μικρὰν ἀρχὴν ὥς ἐλπίζειν. εἰκότως δ' εἶπε τὸ ἐλπίδος. ἡ γὰρ μικρὰ ἀφορμὴ, μειζόνων ἐλπίδα παρέχει.

l. 124. Εἴ τι μὴ ξὺν ἀργύρῳ] ἤγουν, εἰ μή τις τῶν πολιτῶν διέφθειρεν αὐτόν, χρήμασι πείσας πρὸς τὸν κατ' ἐκείνου φόνον.

l. 135. Τοῦ θεοῦ θ' ἅμα] ἤγουν τοῦ Ἀπόλλωνι. βοηθήσω γὰρ καὶ τούτῳ, εἰ τὴν μαντείαν αὐτοῦ βεβαιώσαιμι. ζητήσας καὶ ἐξευρὼν τὸ μίασμα.

l. 136. Ἀπωτέρω φίλων] ἤγουν τοῦ πόρρω ἀφ' ἡμῶν γεγονότος Λαΐου. φίλον δὲ τοῦτον εἶπε, διὰ τὸ τὴν αὐτὴν ἐκείνῳ γυναῖκα λαβεῖν, καὶ διὰ τὸ τὴν αὐτὴν ἔχειν ἀρχὴν ἣν ἐκεῖνος.

l. 141. Ὑμεῖς μὲν βάθρων] ἰστέον ὅτι ὁ τόπος ἔνθα ἡ ἐκκλησία ἐγίνετο, βαθμίσιν ἦν κύκλῳ διειλημμένος ἄλλαις ἐπ' ἄλλαις, ἔνθα οἱ συνελθόντες πάντες καθήμενοι, ἀνεμποδίστως ἠκροῶντο τοῦ ἱσταμένου ἐν μέσῳ καὶ συμβουλεύοντος.

¶ Σχήμ, l. 131. Ἀλλ' ἐξ ὑπαρχῆς] συγκατάθεσις Οἰδίποδος, ὥστε τὸν φόνον ἐκδικῆσαι Λαΐου.

l. 144. Ὡς πᾶν ἐμοῦ δρῶντος] ὅσον συμβάλλεται εἰς τὴν περὶ τοῦ μιάσματος ζήτησιν καὶ ἀπέλασιν, πᾶν μέλλω δρᾶν.

Pag. 163. l. 146. Ἢ πεπτωκότες] κινδυνεύσαντες. τοῦτο δὲ λέγει, ὅτι εἰ μὲν εὑρήσομεν τὸ μίασμα καὶ ἀπελάσομεν, πεπαύσεται ὁ λοιμός· εἰ δ' οὖν προχωρήσῃ ἀεὶ, καὶ ἡμᾶς ἐκτρίψει τελείως.

l. 152.

l. 152. Ω Διὸς ἁδυεπὲς] φασὶν Ἕλληνες τὴν φάτιν θυγατέρα Διός, ὅθεν καὶ τὴν ἐξ Ἀπόλλωνος ἐλθοῦσαν αὐτοῖς μαντείαν περὶ τοῦ λοιμοῦ, φάτιν Διὸς καλεῖ. ἡδυεπῆ δὲ ταύτην ὠνόμασεν, ὡς συντελοῦντα αὐτοῖς φέρουσαν. πολύχρυσον δὲ τὴν Πυθῶνα καλεῖ, διὰ τὸ ἐκ πλίνθων χρυσῶν δεδομῆσθαι τὸ Ἀπόλλωνος μαντεῖον, ἃς χιλίας αὐτῷ Κροῖσος πέπομφεν. ἢ διὰ τὴν τῶν ἀναθημάτων πολυτέλειαν. τὸ δὲ τίς ἀντὶ τοῦ ποδαπή, ταχέως ποιήσουσα ἀπαλλαγὴν τοῦ λοιμοῦ, ἢ μετὰ πολὺν χρόνον. τὸ δὲ ἐκτέταμαι ἀντὶ τοῦ ἐκπέπληγμαι, παρ' ὅσον οἱ ἐκπλαγέντες, ἔκτασιν σώματος καὶ ἀκινησίαν, ἐν ὅσῳ χρόνῳ ἐκπλήττονται, πάσχουσι. τὸ δ' ἀμφὶ σοί, πρὸς τὸ πάλλων ἔχει τὴν δύναμιν, οὐ πρὸς τὸ ἀζόμενος, οὕτως· ἐκτέταμαι καὶ ἐκπέπληγμαι, πάλλων καὶ κινῶν ἀμφὶ σοί, ὦ Δήλιε ἰήιε παιάν, τὴν φρέν' ἐν δείματι φοβερῷ, ἀζόμενος καὶ σεβόμενός σε. τοῦτ' ἔστιν, ἐκπλήττομαι τῇ σῇ μαντείᾳ, καὶ μετὰ φόβου πρὸς σὲ τείνω τὸν νοῦν μου, δεόμενος ἀπαλλάξαι με τοῦ λοιμοῦ. εἰπέ μοι ὦ ἄμβροτε καὶ θεία φάτις καὶ μαντεία, τέκνον τῆς χρυσέας καὶ λαμπρᾶς ἐλπίδος, τί χρέος καὶ χρείαν ἐξανύσεις καὶ τελέσεις ἐμοί (καὶ γὰρ χρεία πολλή ἐστι τῆς ἀπαλλαγῆς τοῦ λοιμοῦ) ἢ νέον, ἢ ἐν περιτελλομέναις καὶ ἐπελθούσαις ὥραις. τοῦτ' ἔστι, νῦν παύσεις τὸν λοιμόν, ἢ ὕστερον. δέον δὲ εἰπεῖν νῦν νέον εἶπε πρὸς τὸ χρέος. ἐλπίδος δὲ τέκνον τὴν μαντείαν καλεῖ, διότι πρῶτον ἐλπίζουσιν οἱ ἄνθρωποι εἰς Ἀπόλλωνα, ὡς φράσει τί δεῖ ποιεῖν, εἶτα τὰς μαντείας δέχονται. κεκλόμενος καὶ ἐπικαλούμενος πρῶτά σε ὦ θεὰ Ἀθηνᾶ θύγατερ τοῦ Διός. τὸ δὲ κεκλόμενος πρὸς τὸ πάλλων καὶ τὸ ἀζόμενός ἐστι, διὰ μέσου ῥηθέντος τοῦ τί μοι νέον, μέχρι τοῦ φάμα. οἱ πολλοὶ δὲ ἀγνοοῦντες, κεκλομένῳ πρὸς τὸ τί μοι, γράφουσι. καὶ τὴν σὴν ἀδελφὴν Ἄρτεμιν (ἐκ Διὸς γὰρ καὶ αὐτὴ ὡς σύ) τὴν γαιάοχον καὶ τὴν συνέχουσαν τὴν ἰδίαν γῆν, ἥτις θάσσει καὶ κάθηται εὐκλεᾶ καὶ ἔνδοξον θρόνον κυκλόεντ' ἀγορᾶς. τοῦτ' ἔστιν, ἥτις ἐν ἀγορᾷ ναὸν ἔχει κυκλοτερῆ. καὶ ἑκηβόλον καὶ τοξικὸν Φοῖβον, κεκλόμενος ἀπὸ κοινοῦ. νοεῖται δὲ τὸ ἀδελφεάν, καὶ πρὸς τὸ Ἀπόλλωνα, εἰ καὶ περὶ τοῦ εἰπεῖν κεῖνον, αὐτὴν προσέθηκεν.

l. 171. Τρισσοὶ ἀλεξ.] ἀντὶ τοῦ, ὦ Ἀθηνᾶ καὶ Ἄρτεμι καὶ Ἄπολλον προφάνητέ μοι τρισσοὶ ἀλεξίμοροι καὶ βοηθοί. εἰ καί ποτε φλόγα πήματος ἠνύσατε, ἐτελέσατε τῇ πόλει ἐκτοπίαν καὶ πορρωτάτην, πήματος προτέρου, ἄτης καὶ βλάβης ὀρνυμένης καὶ κινουμένης ὑπὲρ, (ἤγουν ὑπεράνω) τῆς πόλεως, ἔλθετε καὶ νῦν ὦ πόποι καὶ θεοὶ εἰς βοήθειαν. ἢ πρὸς τὸ νῦν στικτέον, τὸ δὲ ὦ πόποι, ἀντὶ τοῦ φεῦ. νόει δὲ καὶ τὸ προτέρας ἄτας ὀρνυμένας αἰτιατικῶς, οὕτως, φλόγα πήματος, λέγω προτέρας ἄτας ὀρνυμένας. καλῶς δὲ εἶπε τὸ φλόγα. τὰ γὰρ πήματα δίκην φλογὸς εἰς οὓς ἐπέλθῃ καθίσταται. φέρω γὰρ πήματ' ἀνάριθμα καὶ πολλά. νοσεῖ δὲ ὁ πρόπας καὶ ὅλος στόλος ἐμοί, ἤγουν ὁ βίος καὶ ἡ ζωή μου μετὰ φορᾶς διέρχεται πάσης. στόλον γὰρ ἐνταῦθα καλεῖ τὴν ἐν τῷ βίῳ πορείαν καὶ δίαιταν. οὐδ' ἔνι καὶ ὑπάρχει ἔγχος καὶ δύναμις φροντίδος, ἐν ᾧ ἔγχει ἀλέξεταί καὶ βοηθήσει τὶς ἑαυτῷ. τοῦτ' ἔστιν, εἰς τοσοῦτον ἀπορίας τὰ παρόντ' ἡμῖν ἐλήλυθε πράγματα, ὥστε φροντίδα καὶ μηχανὴν ἥν τινα οὐκ ἔστι πορίσασθαι πρὸς ἀπαλλαγήν. οὔτε γὰρ αὔξεται καὶ ἀναφύεται ἔκγονα κλυτᾶς χθονός. τοῦτ' ἔστιν, οὐδ' ἡ γῆ ἀναδίδωσι σπέρματα καὶ τὴν ἄλλην πόαν, ὅπερ ἔνδοξον γῆς ἐστιν· οὔτε αἱ γυναῖκες ἀνέχουσι καὶ ἀναφέρουσι καὶ ἐλευθεροῦνται τῶν ἰηίων καὶ θρηνητικῶν καμάτων καὶ πόνων ἐν τοκοῖς καὶ ἐν γενέσεσι. τοῦτ' ἔστιν, οὐδ' αἱ γυναῖκες δύνανται τίκτειν καὶ εἰς φῶς ἄγειν τὰ ἔμβρυα, φθειρόμενα ἐντὸς ὑπὸ τοῦ λοιμοῦ, καὶ πρὸ τοῦ καιροῦ ἐξιόντα· ἄλλον δὲ ἄνθρωπον (ἐν) ἄλλῳ ἀνθρώπῳ ἴδοις ἂν ὁρμώμενον, ἐλλιμενίζοντα καὶ φερόμενον πρὸς τὴν ἀκτὴν τοῦ ἑσπέρου καὶ σκοτεινοῦ θεοῦ, ἤγουν τοῦ ᾅδου, κρεῖσσον καὶ κάλλιον ἀμαιμακέτου πυρός, ἤγουν ταχύτερον τοῦ τῆς ἀστραπῆς πυρός, ἅπερ καὶ ἅπαν καὶ καθὰ εὔπτερον ὄρνιν. ταῦτα δὲ λέγει ἵνα δηλώσῃ τὸ τάχος τῶν συμβαινόντων τότε θανάτων, ὧν ἀνάριθμος καὶ ἀσύντακτος ἡ πόλις ὄλλυται. διὰ τούτων γὰρ συνίσταται.

Pag 165 l. 189. Νηλέα δὲ γένεθλα] κεῖται δὲ πρὸς πέδῳ θανατηφόρα ἀνοίκτως νηλέα καὶ ἀνηλεῶς γένεθλα. τοῦτ' ἔστιν, ἐκπίπτουσι τῶν γαστέρων τῶν γυναικῶν τὰ ἔμβρυα, πρὶν ἢ τυχεῖν τοῦ προσήκοντος τῷ τοκετῷ καιροῦ, ὑπὸ τοῦ

λοιμοῦ

λοιμοῦ φθειρόμενα. ἐν δὲ τούτοις τοῖς ἀώροις γεννήμασιν, αἱ ἄλοχοι καὶ αἱ μητέρες αὐτῶν σὺν ταύταις. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ, καὶ αἱ πολιαὶ μητέρες αὐτῶν ἐπιστενάχουσι καὶ θρηνοῦσιν, ἄλλοθεν ἄλλαι παρὰ τὴν βώμιον ἀκτὴν, ἤγουν παρὰ τοῖς ναοῖς ἐν θυσίαις, ἱκέτιδες καὶ παρακλήτορες τῶν λυγρῶν πόνων. τοῦτ' ἔστιν, αἱ μὲν ἄλοχοι διὰ τὰ ἄωρα γεννήματα ἱκετεύουσαι, δι' αὐτὰς δὲ αἱ μητέρες αὐτῶν. καλῶς δὲ εἶπε τὸ βώμιον ἀκτὴν. ὥσπερ γὰρ τοῖς ἐν θαλάσσῃ κινδυνεύουσιν αἱ ἀκταὶ σωτήριον, οὕτω καὶ αὐταῖς οἱ βωμοί. ἐνταῦθα γὰρ θύουσαι, ἀπαλλαγῆναι εὔχονται. παιὰν δὲ, ὅς ἐστιν ὕμνος εἰς Ἀπόλλωνα ἐπ' ἀφέσει λοιμοῦ ᾀδόμενος, λάμπει, καὶ διὰ πυρσοῦ εἰς ὕψος αἴρεται ἐξ ὑμῶν. καὶ γῆρυς καὶ βοὴ στονόεσσα καὶ θρηνητική, ἔμμαυλος καὶ συμμιγὴς καὶ ὁμόθρους, ὑπὲρ ὧν καὶ ὧν τινων, τοῦ παιᾶνος καὶ βοῆς, ὦ χρυσέα θύγατερ Διὸς Ἀθηνᾶ εὐῶπα καὶ εὐόφθαλμος, πέμψον ἡμῖν ἀλκὴν καὶ βοήθειαν, καὶ τὸν μαλερὸν καὶ καυστικὸν Ἄρεα, ἤγουν τὸν λοιμόν. εἰκότως δὲ τὸν λοιμὸν Ἄρει παρεικάζει, ὡς φθορᾶς αἴτιον, ὥσπερ ἐκεῖνος· ὅς νῦν φλέγει καὶ καίει με ἄχαλκος ἀσπίδων, ἤγουν δίχα ξιφῶν καὶ ἀσπίδων· τούτοις γὰρ ἐπέρχεται Ἄρης. φλέγει με ἀντιάζων καὶ ἐμπίπτων περιβόητος καὶ μέγας καὶ σφοδρός. περιβόητον δὲ τοῦτον καλεῖ, διὰ τὸ καὶ ἐν τούτῳ πολλὰς γίνεσθαι, ὥσπερ ἐν πολέμοις. βοάς. δὸς νωτίσαι καὶ παλινδρομῆσαι, καὶ ποιήσασθαι δρόμημα καὶ πορείαν παλίσσυτον καὶ ἐπανάδρομον τῆς πατρίδος.

l.203. Πάτρας ἔπουρον] ἤγουν ἀπὸ τῶν ὅρων ἐλθόντα τῆς Ἀμφιτρίτης. ἢ ἔπουρον, ἤγουν ἐπουρήσαντα καὶ ὁρμήσαντα, εἴτ' εἰς τὸν μέγαν θάλαμον καὶ οἶκον τῆς Ἀμφιτρίτης, ἤγουν τὸν Ὠκεανόν, εἴτ' εἰς τὸν Θρηΐκιον κλύδωνα, τὸν ἀπόξενον ὅρμον, ἰστέον δὲ ὅτι ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ Εὐξείνου ὁ Θρᾳκικός ἐστι Βόσπορος. καλεῖται δὲ Εὔξεινος κατ' εὐφημισμόν. δηλοῖ δὲ καὶ αὐτό. ἀπόξενον ὅρμον εἰπών. πολλῶν. γὰρ φθορῶν τοῖς ἐκπλέουσιν αἴτιος. φησὶ δὲ καὶ Αἰσχύλος, Ἐχθρόξενος ναύτῃσι, μητρυιὰ νεῶν. ἐάν τι γὰρ κακὸν ἀφῇ ἡ νὺξ ἐν τῷ τέλει, τοῦτ' ἐπ' ἡμέραν ἔρχεται. τὸν καὶ ἔν τινι λοιμὸν φθίσον καὶ ἀφάνισον ὑπὸ τοῦ σοῦ κεραυνοῦ, ὦ Ζεῦ ὁ νέμων καὶ ἄρχων καὶ διεξάγων ἐν κράτει καὶ ἐξουσίᾳ τῶν πυρφόρων καὶ καυστικῶν ἀστραπῶν.

l. 212. Λύκει' ἄναξ] θέλοιμ' ἂν ἐνδείκνυσθαι καὶ ὁρμᾶσθαι κατὰ τοῦ λοιμοῦ, ἀπὸ τῶν χρυσοστρόφων ἀγκυλῶν καὶ τόξων, καὶ τὰ σὰ ἀδάμαστα καὶ ἀΐδια βέλη, προστεθέντα ἀρωγά. τοῦτ' ἔστι πρὸς αὐτὸν πεμφθέντ' εἰς ἐμὴν βοήθειαν, καὶ τὰς πυρφόρους καὶ καυστικὰς αἴγλας τῆς Ἀρτέμιδος, ἤτοι τὰ βέλη, σὺν αἷς διαΐσσει καὶ διέρχεται τὰ ὄρη λύκεια, ἤγουν ἔνθα οἱ λύκοι διατρίβουσι. κυνηγετικὴ γὰρ ἡ θεός. καὶ κικλήσκω καὶ ἐπικαλοῦμαι τὸν Βάκχον καὶ Διόνυσον τὸν ἐπώνυμον τῆσδε τῆς γῆς, τὸν εὔιον τὸν χρυσομίτραν, καὶ τὴν χρυσῆν περικεφαλαίαν ἔχοντα, τὸν οἰνωπα, καὶ τὸν κωμαστικόν, τὸν μονόστολον, τὸν μόνον μετὰ τῶν μαινάδων πορευόμενον, πελασθῆναι καὶ πλησιάσαι, φλέγοντα καὶ καίοντα ἐν πεύκῃ καὶ ἐν λαμπάδι ἀγλαώπι καὶ καυστικῇ, ἐπὶ τὸν θεόν, ἤγουν τὸν λοιμὸν τὸν ἀπότιμον ἐν θεοῖς, ἤγουν ὃν μόνον οὐκ ἐθεώνουν οὐδεὶς τῶν θεῶν, οὐδεὶς τῶν ἀνθρώπων ἐτίμησε. καλῶς δὲ εἶπε τὸ ἐπώνυμον, ἤτοι Θηβαῖον· ἐκ Θηβῶν γὰρ ὁ Διόνυσος. εἰκότως δὲ καὶ τὰ τῆς Ἀρτέμιδος τόξα αἴγλας καλεῖ. ἀλληγορεῖται γὰρ αὕτη πρὸς τὴν σελήνην. πυρφόρους δὲ, ἢ διὰ τὸ δίκην πυρὸς τοῖς δεχομένοις τὰ βέλη τυγχάνειν, ἢ διότι χρυσᾶ ἦν.

Pag.167. l.224. Αἰτεῖς ἃ δ' αἰτεῖς] τὸ ἃ δ' αἰτεῖς, πρὸς τὸ λάβοις συναπτέον, οὕτως, ἃ δ' αἰτεῖς λάβοις ἂν, ἀλκὴν καὶ ἀνακούφισιν τῶν κακῶν, εἰ τόδε καὶ τόδε ποιήσεις. τοῦτ' ἔστιν, ἡ σὴ ζήτησις, λέγω τὸ τὸν φονέα εὑρεθῆναι, τελεσθήσεται, εἰ ἅσσα σοὶ λέγω ποιήσεις.

l. 228. Τοῦ πραχθέντος] οὐδέτερόν ἐστιν, ἀντὶ τοῦ τῆς πράξεως. τὸ δὲ, οὐ γὰρ ἂν μακρὰν, κατασκευή ἐστι πρὸς τὸ, τὰ μὲν ἐὰν θέλῃς ἐπικλυὼν δέχεσθαι, καὶ τὰ ἑξῆς. οὐκ ἀληθῶς δὲ τοῦτο λέγει, ἀλλ' ἵν' ἐντεῦθεν ἀπατήσῃ τὸν ποιήσαντα καὶ ἀκούσαντα ὁμολογῆσαι τὴν πρᾶξιν.

¶ Σχήμ. l. 229. Μὴ οὐκ ἔχων] συνίζησις.

l. 230. Εἰς ἀστοὺς τελῶ] εὕρηται καὶ τελῶ καὶ τελῶν. καὶ τὸ μὲν τελῶ διὰ μέσου εἴποις· εἰ δὲ τελῶν γράψεις, τὸ μὲν νῦν δὲ, οὐκ ἀποδώσεις, πρὸς δὲ τὸ τελῶν ἅπαντα τὸν ἑξῆς λόγον συνάψεις. καὶ γὰρ ὅμοιον, ὡς προείρηται, τῷ, Ἐγὼ δ' ἐπίσταμαι γὰρ ἀρτίως ὅτι οὐτ' ἐχθρὸς ἡμῖν.

l. 240. Κέρδος τελῶ] ἤγουν πρὸς τῷ χάριν αὐτῷ ἔχειν μου, καὶ πλείστας

ἕξεις

ἕξει διφορεῖς τοῦ μηνύματος.

l. 249. Ὡς μιάσματος] δέον εἰπεῖν ὡς ὄντος μιάσματα, πρὸς τὸ τοῦδ' ἐποίησε μιάσματος.

l. 263. Οὐδ' εἰ γὰρ ἦν] τὸ γὰρ πρὸς τὸ οὐδὲ συναπτέον, εἰ καὶ τὸ εἰ διὰ μέσου ἡ βία τοῦ μέτρου τεθῆναι ἠνάγκασεν.

Pag. 169. l. 269. Εἰ κείνῳ γένος] τὸ ἐκείνῳ καὶ τὸ γένος πρὸς τὸ κοινῶν τε παίδων συναπτέον· τὸ δὲ κοίν' ἄν, πρὸς τὸ ἦν ἂν ἐκπεφυκότα· τὸ δὲ εἰ, πρὸς τὸ μὴ δυστύχησεν, οὕτως, ἔχων γένος παίδων κοινῶν ἐκείνῳ, κοινὰ ἂν ἦν τὰ τέκνα ἐκπεφυκότα ἐκείνου, εἰ μὴ ἐδυστύχησε καὶ ἀπέθανεν· ἀπορεῖται δ' ἐνταῦθα πῶς λέγει κοινά. εἰ γὰρ ἔζη ὁ Λάϊος, μόνος ἂν εἶχεν Ἰοκάστην, καὶ οὐδεὶς ἂν αὐτῷ ἐκοινώνει τῆς τῶν τέκνων σπορᾶς. καὶ φαμὲν, ὡς τὸ μὲν ἀληθὲς οὕτως ἀπαιτεῖ· λέγει δὲ νῦν Οἰδίπους τὰ κοινά, διὰ τὸ τὴν αὐτὴν ἐκείνῳ γυναῖκα ἔχειν. ἔστι δ' ὥσπερ παρακεκινδυνευμένον, καὶ οὐ κατὰ τὴν πρέπουσαν ἀκολουθίαν. δέον δ' εἰπεῖν, κοινὰ γὰρ ἂν ἦν, ἀσυνδέτως εἶπε, κοινὰ ἂν ἦν.

l. 285. Τῷ Λαβδακείῳ] Ἀγήνωρ, Κάδμος, Πολύδωρος, Λάβδακος, Λάϊος, Οἰδίπους, Πολυνείκης καὶ Ἐτεοκλῆς.

l. 287. Εὔχομαι] τινὲς μὴ δυνάμενοι τοὺς θεοὺς συντάξαι, θεοῖς γράφουσι πρὸς τὸ εὔχομαι. τὸ δέ ἐστι τοιοῦτον, καὶ τοῖς μὴ δρῶσι ταῦθ' ἃ εἴρηκα, λέγω τὸ μήτ' εἰς δέχεσθαι, καὶ τὰ ἑξῆς, εὔχομαι μήτ' ἀνιέναι καὶ ἀναπέμπειν τοὺς θεοὺς αὐτοῖς γῆν τιν' ἄροτον καὶ ἠροτριασμένην· τοῦτ' ἔστι μὴ εὐοδοῦν τοὺς θεοὺς τὰ σπέρματα αὐτοῖς. δέον δ' οὕτως εἰπεῖν, μὴ ἀνιέναι τοὺς θεοὺς αὐτοῖς ἐκ γῆς ἠροτριασμένης σπόρον ματα, γῆν ἄροτον εἶπεν, ἐπειδὴ περ ἡ ἠροτριασμένη γῆ δεχομένη τὰ σπέρματ' ἀνίησι. τὸ δὲ τινὰ διὰ τοῦτο εἶπεν ἵνα δείξῃ ὡς οὐ μόνον ταύτην τὴν γῆν λέγει, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν ἣν ἂν οἰκοῖεν.

l. 296. Τόδε ζήτημα] τὸ τόδε, οὐ πρὸς τὸ ζήτημα συναπτέον, ἀλλὰ πρὸς τὸ ὅστις, οὕτως, τοῦ δὲ πέμψαντος Φοίβου τὸ ζήτημα τὸ περὶ τοῦ φόνου ἦν εἰπεῖν τόδε, ὅστις ἄρα εἰργασται τὸν φόνον.

l. 298. Ἀναγκάσαι θεοὺς] ὁ γὰρ Ἀπόλλων εἰ ἐβούλετο, αὐτίκ' ἂν ἐδήλου τὸν φονέα. καὶ οὐ ζητεῖν ἡμᾶς τοῦτον εἴα.

l. 305. Τὰ δεύτερ' ἐκ τῶν] πρῶτον καὶ ἐξαίρετον ἦν βαλεῖν Ἀπόλλωνα περὶ τῶν παρόντων· ἐπεὶ δ' ὡς αὐτὸς φῂς, οὐχ οἷόν τε, τὰ δεύτερα ἐκ τῶνδ' ἅ μοι δοκεῖ, λέγοιμ' ἄν. τοῦτ' ἔστιν, ἅπερ εἰς βοήθειαν λόγων, τὰ δευτερεῖα Ἀπόλλωνος, ἔχειν μοι φαίνεται, φράσω.

¶ Σχῆμ. l. 307. Μὴ οὐ φράσαι] συνίζησις.

l. 313. Καὶ μὴν τά γ'] ἤγουν, ὅτι μὲν ἀπέθανε Λάϊος, ὁμολογεῖται· τὰ δ' ᾀδόμενα περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ὅπως γέγονε, μάταιά ἐστι καὶ ἀπίστευτα. οἱ μὲν γὰρ φασὶν ὡς ὑπ' ὁδοιπόρων τέθνηκεν· οἱ δ' ὡς ὑπὸ λῃστῶν. ὥστε τούτων οὕτως ἐχόντων, δεῖ Τειρεσίου ἵνα τἀληθὲς εἴπῃ.

l. 317. Δείματός γ' ἔχει μέρος] ἤγουν, εἰ φοβεῖται καὶ ὑποπτεύει ὁ ἰδὼν μὴ ὕστερον γνωσθήσεται. τὸ δέ γε πρὸς τὸ ἔτι συναπτέον, οὕτω, ἀλλὰ μὴν καὶ ἔτι μέρος ἔχει δείματος, καὶ τὰ ἑξῆς.

l. 319. Ὧ μή 'στι] πῶς ἂν ὁ εἰπὼν ὁ Οἰδίπους, τὸν δ' ἰδόντ' οὐδεὶς ὁρᾷ, νῦν φησιν, ᾧ μή 'στι δρῶντι τάρβος; καὶ φαμὲν, ὡς τὸν ἰδόντα οὐ θεατὴν μόνον, ἀλλὰ καὶ συμπεράκτορα νοεῖ.

l. 321. Τὸν θεῖον] θεῖον καλεῖ τὸν Τειρεσίαν, ὡς τἀφανῆ γιγνώσκοντα, ὅπερ ἐστὶ θεῶν.

l. 323. Διδακτά τε] τὸ μὲν διδακτὰ πρὸς τὸ χθονοστιβῆ ἔχει τὴν δύναμιν. τὰ γὰρ γήϊνα (τοῦτο γάρ ἐστι τὸ χθονοστιβῆ) γνῶσει καὶ διδαχῇ ὑποπίπτει. τὸ δ' ἄρρητα πρὸς τὸ οὐράνια. οὐδεὶς γὰρ οἶδε τὰ ἐν οὐρανῷ, πλὴν τῶν ἐν αὐτῷ κατοικούντων θεῶν, καὶ ὅσοι τῶν ἀνθρώπων ἐκ τούτων ἐπιπνεόμενοι μαντεύονται. ἔστι δὲ τὸ σχῆμα χιαστόν.

¶ Σχῆμ. Ὦ πάντα νωμῶν] ὑποδοχὴ Οἰδίποδος ὑποδεξαμένου ἀσμένως τὸν Τειρεσίαν.

¶ Pag. 171. l. 323. Ἀνδρα δ' ὠφελεῖν] γνωμικόν.

¶ l. 324. Φεῦ φεῦ] ἄφιξις Τειρεσίου πρὸς Οἰδίποδα.

Ἔνθα μὴ τέλη] ἤγουν ἔνθα τὸ φρονεῖν μὴ λυσιτελεῖ. εἴρηται δὲ ἐκ μεταφορᾶς τῶν φόρους ὑποκειμένων, οὓς εἴ τις τῆς φορείας ἐξέλοι, λυσιτελεῖ. λέγει δὲ ταῦτα ὁ Τειρεσίας δι' ἑαυτὸν, σχετλιάζων ὡς ἀναγκαζόμενος ὑπὸ τοῦ Οἰδίποδος λέγειν τὸν αἴτιον τοῦ λοιμοῦ. δέδιε γὰρ μή τι κακὸν παρ' αὐτοῦ τοῦ Οἰδίποδος λάβῃ ἐλέγχων αὐτὸν ὡς αἴτιον.

l. 332. Ὁρῶ γὰρ οὐδὲ σοὶ] οὕτως ἔδει εἰπεῖν, νῦν σιωπῶ, ἵνα μὴ δόξω καὶ αὐτὸς ἀκαίρως. ὁρῶ γὰρ καὶ τὸ σὸν φώνημα
οὐδ

οὐδὲ σοὶ ἐρχόμενον πρὸς καιρόν. νῦν δὲ προὐπτέθηκε τὴν κατασκευήν. ἀφ' ἧς νοεῖται ἔξωθεν τὸ ναὶ σιωπῶ, ὅπερ ἔχει τὴν δύναμιν πρὸς τὸ, ὡς οὖν μηδ' ἐγὼ ταὐτὸν πάθω. τὸ δέ σοι, εἰς τὸ πρὸς καιρὸν συναπτέον.

l. 337. Μὴ τἄ σ' ἐκφήνω κακά] ἤγουν φανερώσω. λάμβανε δὲ καὶ πρὸς τἀμὰ τὸ ἐκφήνω, κατὰ συνεκδοχήν. πλὴν ἐκεῖ μὲν χωρὶς τοῦ κακοῦ ἐρεῖς, οὕτως, ἐγὼ δ' ὡς ἂν εἴπω, οὐ μήποτ' ἐκφήνω τἀμά, ἤγουν, οὔποτε ὃ νῦν περὶ τῶν παρόντων εἴπω, μήπως ἐκφήνω τὰ σὰ κακά, ἤγουν τὴν σὴν ἀνομίαν.

l. 340. Ἐγώ τ' ἐμαυτὸν] μὴ λάβῃς ἕτερον οὐκ ἔξωθεν, εἰς τὸ ἐγώ τ' ἐμαυτόν, (ὥσπερ τινές φασιν) ἀλλ' οὕτω λέγε, ἐγὼ γὰρ ἐμαυτὸν καὶ σὲ οὐκ ἀλγυνῶ. εἰ γὰρ ἐθελήσω τὸ τοῦ λοιμοῦ αἴτιον λέγειν, αὐτός τε δόξω θρασὺς βασιλέα ἐλέγχειν. καὶ ἴσως ἂν καὶ κακόν τι λάβω· σύ τ' αὖ λυπηθήσῃ, τῶν παρόντων ἀποφανθεὶς αἴτιος.

l. 342. Οὐκ, ὦ κακῶν κάκιστε] συνάπτε τὸ οὐκ πρὸς τὸ ἐξερεῖς. τὸ δ' ὀργανείας φύσιν πέτρου, ἀντὶ τοῦ κινήσειας, οὐ μόνον ἐμέ, ἀλλὰ καὶ πέτραν εἰς ὀργήν. λέγει δὲ τοῦτο, ἐπειδὴ εἶπεν αὐτὸν κάκιστον. τὸ δὲ ἀτελεύτητος, ἀντὶ τοῦ μὴ τέλος τοῖς ζητουμένοις διδούς.

¶ Σχήμ. Οὐκ, ὦ κακῶν] ὀργὴ Οἰδίποδος καὶ Τειρεσίου.

l. 345. Ὀργὴν ἐμέμψω] ἣν ἐγὼ ἔχω πρὸς τὰ παρόντα, μὴ βουλόμενος λέγειν ὅθεν παύσονται, ἢ εἰς ἣν ἐγὼ ἄλλους κινῶ. ὃ καὶ κρεῖττον. διὸ καὶ ἐπάγει, οὐκ οἶδας τὴν ναίουσάν σοι ὀργήν, ἣ χρησάμενος εἶπας ἐμοί, κακῶν κάκιστε.

l. 348. Ἀ νῦν σὺ] μὴ λάβῃς ἔξωθεν διά, ἀλλ' ὥσπερ φαμέν, ὑβρίζω σὲ ὕβριν, οὕτω καὶ ἀτιμάζω σὲ τάδε.

Pag. 173. l. 353. Ὡς ὀργῆς ἔχω] ἤγουν, ὡς δυνατὸς ὀργίζεσθαι, οὐδὲν ἐκεῖνα παρήσω ἅπερ ξυμβάλλω ἱκανὰ εἶναι πρὸς κόλασίν σοι.

l. 358. Ἀληθές· ἐννέπω σὲ] ἤγουν, ἀληθές ἐστιν ὃ λέγεις, ὅτ' ἔφης ἂν εἶναι τὸ ἔργον ἐμοῦ. εἶτα συνδεδεμένον τὸν ἑξῆς λόγον ὀφείλων ἐκφέρειν, ὃ δὲ ἀσυνδέτως ἐπήγαγε, λέγων, ἐννέπων καὶ λέγων, ἐμμένειν καὶ ὑπάρχειν σὲ τῷ κηρύγματι καὶ τῷ ὀνείδει τοῦ τοῦ φόνου, ὥσπερ καὶ σύ τινα προεῖπας ἐμμένειν, δηλονότι ἐμὲ ἤγουν. λέγω ὅτι σὺ ὑπάρχεις ὁ φονεὺς, οὐκ ἐγώ, ὡς σὺ εἶπας, καὶ ἀπὸ τῆς νῦν ἡμέρας λέγω μήτε τούσδε τοὺς παρεστῶτας προσαυδᾶν, καὶ προσφωνεῖν καὶ ὁμιλεῖν σοι, ὡς ὄντι καὶ ὑπάρχοντι μιάστορι ἀνοσίῳ τῆσδε τῆς γῆς, ἤγουν ὡς μιαίνοντι ἀνοσίως τήνδε τὴν γῆν.

l. 363. Καὶ ποῦ] ἤγουν, ποῦ φυγὼν οὐχ ἕνεκα τούτου δώσεις ἐμοὶ δίκην;

l. 379. Οὐχ ὥστε γ' εἰπεῖν] ἤγουν, οὐ προτρέπω σὲ ὥστ' εἰπεῖν ὅπερ λέγεις, γνωστὸν καὶ νοούμενον, ἤγουν ἵνα τοῦτο σαφέστερον εἴπῃς, ὥστε νοηθῆναι· ἐπεὶ πάλαι τοῦτο νενόηκα, ἀλλ' ὥστ' αὖθις καὶ πάλιν φράσαι. οὕτω δ' ὀφείλων εἰπεῖν κατὰ ἀκολουθίαν τοῦ λόγου, ὁ δ' ἑτέρως τὴν σύνταξιν ἔτρεψεν, ἀλλ' αὖθις φράσον, εἰπών.

l. 380. Οὗ ζητεῖς] δέον εἰπεῖν ὃν ζητεῖς, πρὸς τὸ ἄνδρος ἐπήνεγκεν.

l. 382. Τί δῆτα] ἢ τὸ δῆτα ἐρωτηματικόν ἐστι διὰ μέσου τεθέν, οὕτω, τί δῆτα εἴπω καὶ ἄλλο, ἵνα ὀργίζῃ πλέον; ἢ τὸ μὲν δῆτα ἀργόν, τὸ δέ τι ἀόριστον, ἵνα καὶ ἐρωτηματικὸς ᾖ καὶ ἀποφαντικὸς ὁ λόγος, ὥσπερ κἀκεῖ.

l. 383. Ὅσον γε χρῄζεις] τὸ ὅσον πρὸς τὸ νοούμενον ἔξωθεν εἰπὲ, οὐ πρὸς τὸ χρῄζεις. εἰ γὰρ ἦν οὕτω, τὸ σὸν μηκ' ἐγράφετ' ἄν.

l. 388. Πλὴν σοι] δέον εἰπεῖν σοῦ πρὸς τὸ πλήν, πρὸς τὴν ὁπόθεν ἔξωθεν νοουμένην ὡς τὸ ἐστὶ δοτικήν. ἐπηνέγκε τό σοι.

l. 392. Μιᾶς τρέφῃ πρὸς νυκτὸς] τοῦτο λέγει, ὅτι ἡ τύφλωσις σώζει σὲ, καὶ οὐδεὶς βούλεται βλάψαι σὲ, κατοικτίζων τοῦ πάθους. καλεῖ δὲ τὴν τύφλωσιν νύκτα, διὰ τὸ σκοτεινόν. μιᾶς δὲ λέγει, διὰ τὴν συνέχειαν, καὶ τὸ ἀεὶ ὡσαύτως ἔχειν, καὶ μηδέποτε λήγειν. ἢ οὕτως, ἡ κατέχουσα τύφλωσις ἀρκεῖ σοι πρὸς τιμωρίαν, ὡς μηδ' ἂν ἄλλης δεῖσθαι κολάσεως. κρεῖττον δὲ τὸ πρότερον.

l. 398. Καὶ τέχνη τέχνης] ἤγουν φρόνησις καὶ σοφία κρείττων οὖσα τῆς τῶν ἄλλων φρονήσεως. λέγει δὲ τὴν αὐτοῦ οὐδεὶς γάρ πω τῶν τόθ' Ἑλλήνων οὕτω τεθαύμασται ὥσπερ αὐτὸς τὰ Σφιγγὸς δύσλυτα αἰνίγματα.

¶ Σχήμ. Ὦ πλοῦτε] Οἰδίποδος κατὰ Τειρεσίου κατηγορία, καὶ αὐτοῦ συνολογία.

l. 406. Δόλιον, ἀγύρτην] ἤγουν τὸν περὶ τὰς ἀγυιὰς βαίνοντα, ἤγουν χρυσίον. ἵν' οὕτως εἴπω, καὶ τῆς ὀχλωδεστάτης τυχόντα μοίρας, ὃν πᾶς τις ἄγει καὶ φέρει ῥᾳδίως διὰ τὸ τῆς τύχης ταπεινόν.

¶ Σχῆμ. Pag.175. l.398. Ἐπεὶ, φέρ' εἰπὲ] ἔνστασις.

l.403. Οἰωνῶν] ἤγουν, πρὶν ἐμὲ ἀφῖχθαι, ἐδείχθης οὐ γιγνώσκων τινὰ μαντείαν, οὔτ' ἀπὸ ὀρνέων, οὔτ' ἀπὸ θεῶν τινός. οὕτω τὸ ἔχων γνωτὸν, τινὰ μαντείαν νόει.

¶ Σχῆμ. l.404. Οὔτ' ἐκ θεῶν] ἀντιπαράστασις.

l.405. Ὁ μηδὲν εἰδὼς] τοῦτο ἡ ταπεινοφρονῶν Οἰδίπους λέγει· ἢ ὁ μηδὲν εἰδὼς, ἀντὶ τοῦ ὁ μηδὲν πώποτε περὶ τὴν τῆς Σφιγγὸς αἰνιγμάτων ἀκούσας. ἢ ὁ μηδὲν εἰδὼς περὶ τῶν μελλόντων, καθὰ σύ γε κομπάζεις τῇ μαντικῇ.

l.410. Ἀγηλατήσειν] ἤγουν ὡς ἄγος ἐξελαθήσεσθαι τῆς πόλεως παρ' ἐμοῦ. ἢ ἀντὶ τοῦ ἄρξειν νόει. ἀγηλατῶ γὰρ τὸ ἄγω καὶ φέρω καὶ ἐξουσιάζω λαόν. ὅπερ εἰ εἴποις, κατ' εἰρωνείαν καὶ γέλωτα ἔσται ὁ λόγος, οὕτω, δοκεῖς μοι καὶ σὺ καὶ ὁ συνθεὶς ταῦτα Κρέων κλαίων ἀγηλατήσειν καὶ δεσπόσειν τῆς χώρας, ἤγουν ἧς ἐπιθυμεῖτε ἀρχῆς, πολλῶν πληγῶν ἂν αἰτία ὑμῖν ἐξ ἐμοῦ γένοιτο. κρεῖττον δέ ἐστι τὸ ἀγηλατήσειν, ἀντὶ τοῦ ὡς ἄγος ἐλαθήσεσθαι, διὰ τὸ ἐπιφερόμενον.

¶ Σχῆμ. l.416. Εἰ καὶ τύραν.] Τειρεσίου ἔλεγχος κατὰ Οἰδίποδος; καὶ προαγόρευσις ὧν μέλλει παθεῖν.

l.426. Ἐλᾷ ποτ' ἐκ γῆς] ἰστέον ὅτι τὸ ποτὲ εἶπε, διὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς Οἰδίποδος ἀπέλασιν παρὰ Λαΐου καὶ Ἰοκάστης, ὅτε γεννηθέντα αὐτὸν εἰς Κιθαιρῶνα ἐξέθηκαν πρὸς ἀπώλειαν. τὸ δὲ ἐλᾷ, ἐπειδὴ τὴν γονέων ἐκείνου καὶ νῦν ἡ ἀρὰ τοῦτον διώκει, ἣν ἠράσαντο αὐτὸν ἐφθάρθαι. λέγει οὖν τὴν ἀρὰν ἀμφιπλῆγα, ὡς ἐξ ἀμφοτέρων τοῦ τε πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς γεγονυῖαν. δεινόπουν δὲ, διὰ τὸ κακῶς ἐπέρχεσθαι πρὸς οὓς ἂν πεμφθῇ. τὸ δὲ, ποῖος οὐκ ἔσται λιμὴν, καὶ ποῖος Κιθαιρὼν, τοῦτο βούλεται, ὅτι εἰ τῆς παρανομίας τῆς σῆς αἴσθησιν λάβοις, οὐδεὶς τόπος ἔσται ἀνήκοος τοῦ κατά σε δράματος. σύμφωνος γὰρ καὶ ὁ Κιθαιρὼν καὶ συνᾴδων τῷ ἡμετέρῳ λόγῳ. ἃ γὰρ ἐγὼ νῦν περὶ σοῦ λέγω, ταῦτα πρὸς σὲ βεβαιώσει, ἐπειδὰν ἀποφανῇ ὡς κατ' ἀρχὰς ὑπὸ τῶν γονέων εἰς αὐτὸν ἐξετέθης.

l.431. Ἄνορμον] ἤγουν κακολιμένιστον, ὃν οὐδεὶς ὥρμισεν. οὐδεὶς γὰρ τῇ μητρὶ συνῆλθεν ἢ σύ.

l.433. Ἅ σ' ἐξισώσει] τοῦτο λέγει, ὅτι ἡ τῆς ἀνομίας τῆς σῆς αἴσθησις σε ὁμοιώσει σοί τε καὶ τοῖς σοῖς τέκνοις· σοὶ μὲν, ὅτι υἱὸς ὢν Ἰοκάστης τῇ ἀληθείᾳ, ἀνὴρ αὐτῆς ἀνίσως καὶ παρανόμως γέγονας. αὐτῆς οὖν ἡ ἀνισότης εἰς ἰσότητα τότε ἄξει καὶ ὥσπερ τῇ ἀληθείᾳ υἱὸς τυγχάνεις, οὕτω καὶ τότε τοῖς πᾶσιν ἐπιδειχθήσῃ. τοῖς δὲ τέκνοις, ὅτι τούτων ὢν νῦν δοκεῖς πατὴρ, ἀδελφὸς ὢν φανήσῃ, ἐξ ἧς αὐτὰ ἐγέννησας, ἐξ αὐτῆς καὶ αὐτὸς γεννηθείς.

¶ Σχῆμ. l.437. Ἢ ταῦτα] ὀργὴ αὖθις Οἰδίποδος, καὶ Τειρεσίου.

Pag.177. l.446. Ἥδ' ἡμέρα] ἤγουν, ἐν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ καὶ ἀποφανεῖς Ἰοκάστης καὶ ἀπολέσεις τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ τἄλλα πείσῃ.

l.450. Αὕτη γε] ἤγουν αὕτη ἡ εὐδοκίμησις, ἤγουν τὸ τὰ αἰνίγματα σαφηνίζειν, διολέσει σε. εἰ γὰρ μὴ τὰ τῆς σφιγγὸς εὗρες αἰνίγματα σαφηνίζειν, οὐκ ἂν εἰς τόδε τύχης ἀφίκου.

l.451. Ἀλλ' εἰ πόλιν] τὸ ἐξέσωσα διπλῶς νοητέον, εἰ ἐξέσωσα τὴν πόλιν ἀπὸ τῆς σφιγγὸς, οὔ μοι μέλει τῆς ἐμῆς σωτηρίας. ἢ, εἰ ἐξέσωσα τὴν πόλιν ἀπὸ τοῦ νῦν ἐπικειμένου λοιμοῦ, οὔ μοι φροντὶς εἰ αὐτὸς ἀπολοίμην.

l.453. Ὡς παρὼν τά γ' ἐμποδὼν] τοῦθ' οὕτω λέγε ὅτι ὀχλεῖς ἡμῖν τὰ ὑπάρχοντα ἐμποδὼν καὶ ἐμπόδιον. τοῦτ' ἔστι, παρὼν εἰς ὄχλον καὶ ταραχὴν εἰσάγεις ἡμᾶς, καὶ ἐμποδίζεις τὸ προκείμενον ζήτημα. εὕρηται δὲ καὶ, σύ γ' ἐμποδών.

¶ Σχῆμ. l.455. Εἰπὼν ἄπειμ'] Τειρεσίου σαφέστερος ἔλεγχος.

l.468. Καὶ ταῦτ' ἰὼν] τοῦτο διπλῶς νοητέον, ἢ ἐλθὼν εἴσω τοῦ οἴκου, καὶ καθ' ἡσυχίαν γενόμενος ἢ ἰὼν εἴσω, ἀντὶ τοῦ εἰς αὐτὸν γεγονὼς, καὶ συνάξας τὸν νοῦν.

l.471. Τίς ὅντινα] ἐπειδήπερ ὁ Παρνασσὸς ἐν Δελφοῖς, ἐν δὲ τούτῳ τὸ τοῦ Ἀπόλλωνός ἐστι μαντεῖον, διὰ τοῦτο Δελφὶς πέτρα λέγει, ἀντὶ τοῦ ὁ Ἀπόλλων ἐν Παρνασσῷ εἰκών. ἰστέον δὲ ὅτι ὡς ὁ χορὸς πρὸς τοὺς Τειρεσίου λόγους ἀηδῶς διάκειται, τῷ δὲ Οἰδίποδι βοηθεῖ, διὰ τοῦτο καὶ ἀπορηματικῶς τὸν λόγον ἐκφέρει, τίς ἐστιν ὃν λέγει Ἀπόλλων τελέσαι τὸ ἔργον;

l.479. Ἀναπλάκητοι] οὕτω χρὴ γράφειν ἵν' εἴη τὸ μέτρον ἁρμόζον τῷ τῆς ἀντιστροφῆς κώλῳ. εὕρηται γὰρ ἔν τινι τῶν παλαιῶν οὕτω βιβλίων. δεινὰς δὲ κῆρας λέγει τὰ δύο ἀνομήματα, ἃ Τειρεσίας εἶπε κατ' Οἰδίποδος, λέγω δὴ τὴν τῆς μητρὸς συν-

συνέλλεισιν, καὶ τὸν τοῦ πατρὸς φόνον. τὸ δὲ ἅμ' ἕπονται, ἀντὶ τοῦ συν τῷ Ἀπόλλωνι ἔρχονται, οὐχ ὅτι ὁ Ἀπόλλων οὕτως ἐθέλησεν· (ἐκεῖνος γὰρ ἐξελεῖν τὸ μίασμα μόνον τῆς χώρας εἶπεν) ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἅμα αὐτῷ ταύτας ἕπεσθαι λέγει, διὰ τὸ Τειρεσίαν ταύτας ἐκφῆναι ἐπὶ τῇ τοῦ Ἀπόλλωνος μαντείᾳ.

Pag. 179. l. 492. Οἰωνοθέτας] ὁ τοὺς οἰωνοὺς τιθέμενος καὶ ἀρεσκόμενος εἰς τὰς μαντείας Τειρεσίας, ἢ ὁ τὰς πίστεις τῶν οἰωνῶν διατιθεὶς καὶ διακρινῶν, τουτ' ἔστιν ὁ διδάσκαλος τῆς πίστεως τῶν οἰωνῶν.

l. 493. Οὔτε δοκοῦντα] οὔτ' ἀρέσκοντά μοι, οὔτ' ἀποφάσκοντα, καὶ ἀπόφασιν καὶ ἀπιστίαν δεχόμενα. οὐκ, μὴ εἰδὼς τι ἀπιστεῖσθαι, διὰ τὸ μάντιν εἶναι τὸν εἰπόντα.

l. 497. Τί γὰρ ἢ] ἀπορήσειεν ἄν τις διὰ τί οἱ διαδιαζευκτικοὶ σύνδεσμοι, τὸ ἢ Λαβδακίδαις, καὶ τὸ ἢ τῷ Πολύβου, κεῖνται, δέον οὕτως εἰπεῖν, τί γὰρ Λαβδακίδαις καὶ τῷ Πολύβου νεῖκος ἔκειτο. καὶ φαμὲν ὅτι τοῦτο δηλοῦνται οὗτοι οἱ σύνδεσμοι δηλοῦν, ὡς οὔτε τῷ Λαΐῳ διαφορά τις ἦν ἀπὸ τοῦ Οἰδίποδος, οὔτε τῷ Οἰδίποδι ἀπὸ τοῦ Λαΐου.

Λαβδακίδαις] ἰστέον ὅτι διότι μὲν τὸ ἐπίκουρος δοτικῇ συντάσσεται, τὸ μὲν Λαβδακίδαις πρὸς τὸ ἐπίκουρος εἶπεν· ἡ δὲ γενικὴ τὸ ἀδήλων θανάτων, πρὸς τὸ ὄνομ' ἐστὶ τὸ ἐπίκουρος. ἐπίκουρος γὰρ τῷ δεῖνι τῶν κακῶν φαμέν.

l. 515. Φανῆ γὰρ] πρόδηλον ἦν ἐνταῦθα τὸ ἐπ' αὐτῷ, διὸ καὶ ἐξεβλήθη παρ' ἡμῶν. οὐ γὰρ ἦν ἴσον τὸ κῶλον πρὸς τὸ τῆς ἀντιστροφῆς.

l. 524. Πρὸς γ' ἐμοῦ] εἴρηται, πρὸς τ' ἐμοῦ πεπονθέναι. ὅπερ οὐκ ἔστιν ἕτερον ἀλλ' ἢ πρὸς ἐμοῦ τι ὥσπερ γὰρ φαμὲν τῶν τις ἀνθρώπων, τὸ τὶς διὰ μέσου τιθέντες, οὕτω καὶ τοῦτο, ὅτι δέ ἐστι τι, καὶ οὐ σύνδεσμός τι, ὡς φασί τινες, μαρτυρεῖ τὸ φέρον.

l. 534. Ψευδεῖς λέγει] οὐ περὶ τῶν παρόντων λέγει ὡς γὰρ ὁ Οἰδίπους ἔφη, οἱ τοῦ Τειρεσίου λόγοι, οὓς κατ' αὐτοῦ ἔφη, πρὸς ψεῦδος συντίθενται, καὶ οὐκ ἐν ἀληθείᾳ λελεγμένοι εἰσίν.

l. 536. Ἐξ ὀμμάτων] ἤγουν ἀπὸ ἀνθρώπου σώφρονος καὶ ὑγιεῖς φρένας ἔχοντος ἢ ἀπ' ἀκριβοῦς συνειδήσεως καὶ καθεστηκυίας γνώμης. εἰκότως δὲ εἶπε τὸ ἐξ ὀρθῶν ὀμμάτων. οἱ γὰρ σώφρονες καθεστηκὸς ἔχουσι τὸ ὄμμα, οἱ δὲ μαινόμενοι παρατετραμμένον.

l. 539. Ἔξω πρᾶ] ἴσως ἄν τις ἐνταῦθ' ἐλθὼν κακίσαι τὴν δευτέραν ἔννοιαν ἣν πρώην ἔφαμεν, εἰς τό, καὶ ταῦτ' ἰὼν εἴσω λογίζου, ἐλέγομεν γὰρ τὸ εἴσω, ἐντὸς τῶν οἴκων ἐλθὼν, ἢ εἰς ἑαυτὸν καὶ καθ' ἡσυχίαν γενόμενος ἀμφότερα οὖν ταῦτ' ἔχεται λόγου, καὶ οὐδὲν κωλύει τὸ δεύτερον μὴ εἶναι ἄριστον, εἰ καὶ νῦν ὁ χορὸς φησιν, αὐτὸς δὲ ὅδε ἤδη δωμάτων ἔξω πρᾶ. ὁ γὰρ ἡσυχίας δεόμενος, ἐντὸς οἴκου ἢ εἰς ἐρημίαν χωρεῖ. ὥστε οἱ πειρασόμενοι ἡμᾶς αἰτιᾶσθαι, σφᾶς αὐτοὺς εἰς αἰτίαν ἐμβάλουσιν, οὐκ εἰδότες ὡς δεῖ τὰ πράγματα λογίζεσθαι.

¶ Σχήμ. l. 540. Οὗτος σὺ] ἐπιτίμησις Οἰδίποδος κατὰ Κρέοντος καὶ κατηγορία.

¶ l. 544. Πρὸς θεῶν] συνίζησις.

¶ l. 548. Ἀρ' οὐχὶ] γνωμικόν.

l. 553. Ἐγὼ κακὸς] ἤγουν κακὸν ἥγημαι τὸ ἀπὸ σοῦ τι μανθάνειν. μὴ λάβῃς δὲ εἰς τὸ σοῦ ἔξωθεν τὸ ἀπό. εἰ καὶ ἡμεῖς ἐν τῇ συντάξει χάριν σαφηνείας εἰρήκαμεν. ὥσπερ γάρ φαμεν, κακοὺς ἄνδρας ἥγημαι τοῦτο, καὶ πάλιν, βαρβάρους τὴν ὕβριν γινώσκω οὕτω καὶ μανθάνω σοῦ τόδε.

¶ Σχήμ. Pag. 181. l. 551. Οἶδ' ὡς] ἀπολογία Κρέοντος ἐφ' οἷς ἐγκαλεῖται.

¶ Σχήμ. Pag. 183. l. 563. Η οὐκ ἐπείσθης] συνίζησις, ἢ κοινὴ συλλαβὴ τὸ ἤ.

¶ l. 564. Τὸν σεμνόμαντιν] εἰρωνικόν.

¶ l. 567. Δέδρακε ποῖον] τοῦτο διὰ μέσου εἶπε.

Pag. 183. l. 569. Μακρὸ] εἰκότως εἶπε τὸ παλαιοὶ πρὸ τὸ μακροὶ οἱ γὰρ μακροὶ χρόνοι, καὶ παλαιοί εἰσιν.

¶ l. 577. Οὐκ οἶδ'] γνωμικόν.

l. 578. Τὸ σὸν] ἀλλὰ τοσοῦτον γοῦν οἶδας, καὶ λέγοις ἂν αὐτό, εἰ καλῶς φρονεῖς. εἰ καὶ ἐκεῖνο μὴ οἶδας, ἀλλὰ τό σὸν γινώσκεις εἰ καλῶς φρονεῖς.

l. 580. Τὰς ἐμὰς] τὸ τὰς πρὸς τὸ διαφθορὰς τινὲς συνάπτουσιν, οὕτως, οὐκ ἄν ποτε εἶπε τὰς διαφθορὰς τοῦ Λαΐου ἐμάς. σὺ δὲ ἐκείνους ἐάσας, τὸ τὰς πρὸς τὸ ἐμάς. ὥσπερ συντίθεται, σύναπτε, οὕτως, οὐκ ἂν ποτ' εἶπε τὰς ἐμὰς

ὡς αὐτὸς οἴεται διαφθορεὺς τοῦ Λαΐου. πρὸς γὰρ τὴν ἐκείνου ὑπόληψιν τὰς ἐμὰς ὡρισμένας εἶπε, καὶ οὐ πρὸς τὴν οἰκείαν. εὑρήσεις δὲ ὅμοιον καὶ προϊών, ὅταν λέγῃ, τὸν ἐναγῆ φίλον ποτὶ ἐν αἰτίᾳ σὺν ἀφανεῖ λόγῳ, ἐκεῖ γὰρ τὸ ἐναγῆ πρὸς τὴν τοῦ Οἰδίποδος ὑπόληψιν κεῖται, τὸ δὲ πᾶν, εἰ μὴ μετὰ σοῦ ἐβουλεύσατο, οὐκ ἄν ποτε με φονέα Λαΐου εἶπεν.

l. 582. Εἰ μὴ λέγει] ἤγουν εἰ μὴ φονέα σὲ τοῦ Λαΐου ἐκεῖνός φησιν, αὐτὸς οἶδα· ἐγὼ δὲ παρὰ σοῦ βουλοίμην ἂν μαθεῖν, ὥσπερ καὶ σὺ παρ' ἐμοῦ νῦν.

l. 685. Γήμας ἔχεις] γαμεῖ τις, ἀμεταβάτως, ἀντὶ τοῦ γάμον ἔχει, τουτέστι συνημμένος ἐστὶ γυναικί, ὡς ἐν τῷ, Οὐ γαμέεις; ζῇς δ' ἔτ' ἐλαφρότερος. καὶ γαμεῖ τις τήνδε, μεταβατικῶς, ἀντὶ τοῦ εἰς γάμον λαμβάνει, ἢ λαβὼν ἔχει· καθ' ὃ λέγεται ἐνταῦθα.

l. 588. Πάντ' ἐμοῦ] μὴ λάβῃς εἰς τὸ ἐμοῦ ἔξωθεν τὸ ἀπό, ἀλλ' ὅνπερ ἄνω ἔφαμεν λόγον, εἰς τό, Μανθάνειν δ' ἐγὼ κακὸς σοῦ, ὁ αὐτός ἐστι κἀνταῦθα. πάντα γὰρ λαμβάνει ἐμοῦ, τουτέστιν ἡμέτερα ὄντα αὐτὸ δέχεται.

l. 591. Οὐκ εἰ διδοίης] οὐδαμῶς φαινόμενος κακὸς φίλος, εἰ διδοίης σαυτῷ λόγον. ἤγουν σκέψιν καὶ διαγνωστικὴν κρίσιν, ὡς ἐγὼ δηλονότι ἐμαυτῷ δίδωμι. ἤγουν σκέψαιο ὡς ἐγὼ σκέπτομαι

l. 592. Σκέψαι δὲ] λόγισαι δὲ καὶ τοῦτο πρῶτον, εἰ νομίζεις τινά, εἰ τὰ αὐτὰ ἕξει κράτη, προκρῖναι ἂν μᾶλλον ἄρχειν σὺν φόβῳ, ἢ ἄρχειν δηλονότι ὑπνώττοντα ἀφόβως.

Εἴ τιν' ἂν δοκεῖς] τὸ ἂν πρὸς τὸ ἑλέσθαι συναπτέον, καὶ οὐ πρὸς τὸ δοκεῖς. ὥς τινές φασι, γράφοντες κῇς διὰ τοῦ η.

l. 594. Ἄτρεστον εὕδοντ'] εἰκότως εἶπε τὸ εὕδοντα, καὶ οὐ διὰ λέγοντα. ὁ γὰρ ἀμερίμνως ζῶν, πρὸς ὕπνον ἐγείρεται. τὸ δὲ Εἰ τά γ' αὔθ' ἕξει κράτη, πρὸς τὸ φόβοις συναπτέον. τὸ δὲ ἢ ἄτρεστον εὕδοντα, διὰ μέσου.

l. 597. Ἄκων ἕδραν] τοῦτο λέγει ἐπειδὴ ἡ ἀρχὴ καὶ παρὰ τὸ δίκαιον ἑαυτοὺς αὐτὴν ἔχοντας ἀναγκάζει πολιτεύεσθαι.

l. 600. Πῶς δῆτ' ἐμοὶ] ἡ σύνταξις, πῶς οὖν ἡ τυραννὶς καὶ ἡ βασιλεία ἔσου καὶ ὑπάρχει ἐμοὶ ἡδίων καὶ ἡδυτέρα ἀρχῆς καὶ δυναστείας ἀλύπου, ἐφ' ἧς νῦν εἰμί.

¶ Σχῆμ. Pag. 185. l. 602. Οὔπω τοσοῦτον] γνωμικόν.

l. 603. Ὥστ' ἄλλα χρήζειν] ἡ γὰρ ἀρχὴ καλὸν μέν ἐστιν, ἀλλὰ παρακεκινδυνευμένον καὶ ὕποπτον· ἡ δὲ ἐμή, καλὸν περισπούδαστον. ἰστέον δὲ ὅτι τὸ χρήζω οὐ μόνον γενικῇ, ἀλλὰ καὶ αἰτιατικῇ συντάσσεται· καὶ ὅτε μὲν γενικῇ συντάσσεται, φυσικὴν ἔχει τὴν σύνταξιν· (χρήζω γὰρ τὸ χρείαν τινὸς ἔχω) ὅτε δὲ αἰτιατικῇ πρὸς τὸ σημαινόμενον· ὃ γάρ τις ἔχει χρείαν, θέλων αὐτὸ ἔχει χρείαν.

l. 604. Νῦν πᾶσι χαίρω] ἀντὶ τοῦ, πᾶσιν ἀνθρώποις πληροφοροῦμαι καὶ θαρρῶ, καὶ εἰς οὐδένα ὑποψίαν ἔχω· ὃ τυραννίδος ἔξω καθέστηκεν. ἐκείνη γὰρ καὶ συγγενέσιν αὐτοῖς καὶ φίλοις ἀπιστεῖ. ἢ τὸ πᾶσι χαίρω, ἀντὶ τοῦ πᾶσι πράγμασιν ἥδομαι, καὶ οὐδεμία φροντὶς καὶ μέριμνα περὶ οὐδενός ἐστί μοι, ἀμβλεῖαν ποιοῦσα τὴν ἡδονήν.

l. 606. Τὸ γὰρ τυχεῖν] ἡ σύνταξις. ἔνι γὰρ καὶ ὑπάρχει αὐτοῖς ἅπαντ' ἃ βούλονται ἐνταῦθα, ἤγουν ἐν ἐμοί, τὸ τυχεῖν τούτων. τουτέστι, λογίζονται δι' ἐμοῦ, καὶ δέονται σου ἁπάντων ὧν χρήζουσι τεύξεσθαι. δέον δὲ εἰπεῖν οὕτως, τὸ γὰρ τυχεῖν ἁπάντων ἐνταῦθ' αὐτοῖς ἔνι· ὁ δὲ ἅπαντα εἶπε πρὸς τὸ ἔνι. τὸ δὲ τυχεῖν, ἔξωθεν συντάσσει, τὸ τυχεῖν τούτων δηλονότι.

¶ Σχῆμ. l. 608. Οὐκ ἂν γένοι.] γνωμικόν.

l. 611. Πυθώδ' ἰὼν] ἡ σύνταξις, καὶ τοῦτο μὲν ἰὼν καὶ ἐλθὼν Πυθώδε καὶ εἰς τὴν Πυθίαν, πεύθου καὶ μάνθανε τὰ χρησθέντα καὶ τὰ μαντευθέντα σοι, ἔλεγχον καὶ δοκιμασίαν τοῦδε. εἰ σαφῶς καὶ ἀληθῶς ἤγγειλά σοι ταῦθ' ἃ ἔφην σοι. οὕτω καὶ τὸ ἔλεγχον λέγε. καὶ μὴ λάβῃς ἔξωθεν τὸ εἰς, ἀλλ' ὥσπερ φαμέν, μανθάνω τὸν διδάσκαλον περὶ ἐμὴν εὔνοιαν, οὕτω καὶ τοῦτο, μανθάνω τὰ χρησθέντα ἔλεγχον τοῦδε.

l. 613. Τῷ τερασκόπῳ] ἤγουν, ἐὰν εὕρῃς με κοινῇ τι βουλευσάμενον περὶ τούτου Τειρεσίᾳ τῷ τερασκόπῳ καὶ τῷ τὰ τέρατα καὶ σημεῖα τῆς μαντείας σκοποῦντι καὶ σαφηνίζοντι, κόλασόν με.

l. 615. Τῇ τ' ἐμῇ καὶ σῇ] τοῦτο λέγει, καὶ τῇ ἐμοὶ προσηκούσῃ, (ἤγουν ἣν ἄξιος εἰμὶ παθεῖν, κακὸς φανείς) καὶ τῇ σοὶ προσηκούσῃ, ἤγουν ἣν ἄξιον βασιλέα ποιεῖσθαι κατὰ τῶν ἐπιβεβουλευκότων αὐτῷ. ἢ, ἣν καὶ ἐγὼ κατ' ἐμοῦ, καὶ αὐτὸς ψηφίσαιο κατ' ἐμοῦ.

¶ l. 617

¶ l. 617. Ου γὰρ δίκ.] γνωμικόν.

¶ l. 619. Φίλον γὰρ] γνωμικόν.

¶ l. 622. Χρόνῳ δίκαιον ἄνδ.] γνωμικόν.

l. 624. Ευλαβουμένῳ πεσεῖν] ἤγουν, φοβουμένῳ σοὶ πεσεῖν τῆς ἀρχῆς καλῶς ἔλεξε Κρέων, ὡς οὐκ ἐκ τοῦ εὐθέος δίκαιον καταψηφίζεσθαι ὥς ἂν κατὰ (ἐκ ὑπονοίας, ἀλλὰ πρῶτον ἐξετάζειν παντὶ τρόπῳ περὶ αὐτῶν, καὶ καθαδίκους αὐτοὺς εὑρόντα, τότε κολάζειν. οἱ γὰρ ταχεῖς φρονεῖν (ἤγουν οἱ ταχέως καὶ μὴ μετὰ σκέψεως ποιοῦντές τι) οὐκ ἀσφαλεῖς, ἀλλ' ἀβέβαιοι, καὶ πρὸς κίνδυνον ἐστὶν ὅτε πίπτουσιν. ἰστέον δὲ ὅτι ἡ μερικὴν τὸ εὐλαβουμένῳ νοεῖ διὰ τὸν Οἰδίποδα, ἡ καθόλου διὰ πάντα φοβούμενον.

¶ Σχῆμ. l. 625. Φρονεῖν γὰρ οἱ] γνωμικόν.

l. 630 Η με γῆς ἔξω βαλεῖν] τὸ ἤ, εἰ μὲν καθ' ὑποστιγμὴν ἐρεῖς τὸ ἑξῆς, ἀντὶ τοῦ ὄντως ἄρα νοήσεις· εἰ δὲ κατὰ ἀποφαντικὴν ἐρώτησιν τὸ ἑξῆς εἴποις, ἀντὶ τοῦ διαζευκτικοῦ συνδέσμου νοήσεις, σειζων καὶ ἐν ἀμφοτέροις εἰς τὸ χρήζεις. ἰστέον δὲ ὅτι ποτὲ μὲν καθ' ὑποστιγμὴν τὴν ἐρώτησιν ποιούμεθα, ὡς τὸ, Ου σιγ' ἀνέξῃ, μηδὲ δειλίαν ἀρεῖς; καὶ τὸ, Μεμνηόντ' ἄνδρα περιφανῶς ὀκνεῖς ἰδεῖν; ποτὲ δὲ κατ' ἀπόφασιν, ὡς τὸ, Πρὶν ἂν τι δράσῃς, ἔτι κερδανεῖς πλέον.

¶ Σχῆμ. l. 632. Οἷον ἐστὶ τὸ φθ.] γνωμικόν.

l. 637. Ει δὲ ξυνίης μηδὲν] ἤγουν, ἐγὼ μὲν οὐ κακός εἰμι· εἰ δὲ ξυνίης μηδὲν, ἤγουν ψευδῶς τοῦτο νοεῖς, τί λοιπὸν; πρὸς ὃ ὁ Οἰδίπους ἀποκρίνεται. ἀρκτέον γ' ὅμως καὶ εἰ οὕτως ἔχει. τοῦτ' ἔστι, καὶ εἰ οὕτως ἔχεις, ὅμως ἀρκτέον καὶ κυριευτέον ἐμοί σου. πρὸς ὃ πάλιν ὁ Κρέων. οὔτι κακῶς ἄρξεις, ἐμοῦ ἄρχοντος, ὥσπερ καὶ σύ. ὅπερ ἀπειθὲς δοκοῦν εἰς θυμὸν ἐξάγει Οἰδίποδα.

l. 642. Κἀμοὶ πόλεως] τοῦτο διπλῶς νοητέον, ἢ καὶ ἐμοὶ μέτεστι τῆς πόλεως, ἤγουν τοῦ βοᾶν ὦ πόλις, πόλις ὥσπερ σοί. ἢ, κἀμοὶ μέτεστι τῆς πόλεως. ἀντὶ τοῦ, οὐ τῶν ἰδιωτῶν εἷς εἰμι, ἀλλὰ τῶν τὰ μεγάλα δυναμένων ὡς οὐχ ἧττον ἐμοὶ ἢ σοὶ ὑπακούεται.

¶ Σχῆμ. l. 648. Δυοῖν ἀποκρ.] συνίζησις.

Pag. 187. l. 649. Γῆς ἀπῶσαι] ψεύδεται Κρέων ἐνταῦθα· Οἰδίπους γὰρ ἂν εἶπεν ἀποκτεῖναι αὐτὸν, καὶ οὐκ ἐξελάσαι τῆς χώρας.

l. 655. Τὸν δ' ὅρκον] ἤγουν ὃν αὐτὸς ὤμοσε. λέγει δὲ τοῦτο, διότι πρόσθεν εἶπέ τι, μὴ νῦν ὀναίμην, καὶ τὸ ἀραῖος ὀλοίμην.

l. 670. Ου τῶν πάντων θεῶν] πάντων θεῶν πρόμαχον λέγει τὸν ἥλιον, ὥσπερ ἰόντα τὸν οὐρανὸν ἔνθ' οὗτοί εἰσι καὶ ὥσπερ φύλακες τάξιν ἔχοντα. εἰ δὲ τὸ πρῶτον τὸ θεὸν μικρογραφήσεις, ὥσπερ τὸ δεύτερον, ἐκ παραλλήλου εἴποις· καὶ τὸ πάντων, ἀντὶ τοῦ ἀνθρώπων νοήσεις. ὀμνύει δὲ ὁ χορὸς τὸν ἥλιον, ὡς ἔφορον πάντων τῶν ἀνθρωπίνων καὶ τῶν κρυπτῶν γνώσεων καὶ ἐκφαντορα.

l. 672. Ἄθεος, ἄφιλος] ἤγουν, πρότερον ὑπὸ τῶν θεῶν τιμωρηθεὶς, καὶ ὑπὸ τῶν φίλων μισηθεὶς λίαν. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ ὅτι ὕστερον ἀπολοίμην. ἢ τὸ ἄθεος, ἄφιλος, ἀντὶ τοῦ ἀσεβὴς καὶ μὴ περὶ σοῦ φίλους εὐγνώμων.

Pag. 189. l. 677. Τὰ πρὸς] τὰ παρ' ἡμῶν. ἤγουν, ἵνα μὴ κορυφωθείη ἡ τῆς πόλεως δυστυχία τὰ ὑμέτερα προσλαβοῦσα κακά, προνοούμενος ἐγὼ τὴν ἱκετείαν ταύτην, ἀνανεοῦμαί σοι. γράφειν δὲ χρὴ, κακὰ προσάψαισθε. ἵν' εἴη τὸ κῶλον ὅμοιον τῷ τῆς ἀντιστροφῆς.

l. 682. Στυγνὸς μὲν] ἤγουν σκυθρωπὸς τις τυγχάνεις, εἴκων καὶ ὑποταττόμενός τινι. ὅταν δὲ ἐκδήσηται σου τὴν ὀργὴν παύσεται.

l. 683. Αι δὲ τοιαῦται φύσεις] ἤγουν, ὁ ἔχων ἄνθρωπος, αὐτὸς ἑαυτὸν μισεῖ, καὶ οὐ δύναται φέρειν, ὅτι τοιοῦτός ἐστι. τὸ δὲ δικαίως εἶπε, διότι δίκαιόν ἐστι τοὺς κακοὺς μὴ μόνον ὑπὸ τῶν ἄλλων ἀλλὰ καὶ ὑφ' ἑαυτῶν μισεῖσθαι.

l. 686. Σοῦ μὲν τυχὼν ἀγνῶτος] ἤγουν ἀναισθήτου τῶν ἐμῶν, καὶ ἑτέρων ἢ προσθήκην ὑπολαμβάνοντος. ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ἀγνὼς καὶ ἀντὶ τοῦ μὴ γιγνωσκομένου εὕρηται, καὶ ἀντὶ τοῦ μὴ γινώσκων.

l. 690. Μαθοῦσα] ἤγουν, ἐπειδὴ τὸ συμβεβηκὸς ἔγνων ὅπερ ἐστὶ, ποιήσω τοῦτο καὶ κομίσω δηλαδή. ἔγνων γὰρ τίς ἐστιν ἡ κατέχουσ' αὐτοὺς τύχη. ἤγουν ἡ μάχη.

l. 691. Δόκησις ἀγνὼς λόγων ἦλθε] τοῦτο καὶ εἰς τὸν Οἰδίποδα καὶ εἰς τὸν Κρέοντα νόεις, εἰς μὲν τὸν Οἰδίποδα, διὰ τὰς τοῦ Τειρεσίου ἐπ' αὐτῷ μαντείας, ἃς οὐκ ἀληθεῖς ὁ χορὸς ἐνόμιζεν· εἰς δὲ τὸν Κρέοντα διὰ τὴν ἐξ Οἰδίποδος πρὸς αὐτὸν τοῦτον ψευδῆ ὑπόληψιν, ὡς ὑποβάλλοντα κατ' αὐτὸ τὸν μάντιν τοιαῦτα λέγειν. τὸ δὲ, δάπτει δὲ τὸ μὴ ἔνδικον,

κεν, τοῦτο λέγει ὅτι οὐ μόνον ματαία ὑπόληψις αὐτὸν λυπεῖ, ἀλλ' ὅτι καὶ ἄδικός ἐστιν.

l. 696. Αλις ἔμοιγ' ἄλις] ἄλις καὶ αὐταρκως φαίνεται ὁ λόγος ἐμοὶ μένειν αὐτοῦ καὶ ἐκεῖ ἔνθα καὶ ὅπου ἔληξε, προπονουμένης καὶ προταχθείσης ὑπὸ τοῦ λοιμοῦ τῆς γῆς. τοῦτ' ἔστιν, ἐπειδήπερ ἡ γῆ δυστυχεῖ, πρὸς ἑαυτὴν ἕλκει τὸν νοῦν μου, καὶ οὐκ ἐᾷ ἀναξαίνειν τὰ τούτοις ξυμβάντα. ἀρκεῖ γὰρ ὅτι λεχθέντα πέπαυται, καὶ οὐ δεῖ αὖθις λέγειν.

l. 699. Ορᾷς ἵν' ἥκεις] τοῦτο Οἰδίπους λέγει πρὸς τὸν χορὸν, ὅτι οὐκ ἐβούλετο διηγεῖσθαι Ἰοκάστῃ τὴν διαφοράν. δόξαι γὰρ ἐντεῦθεν παρέστη ὅτι καταγινώσκουσιν Οἰδίποδος ὡς ἀδίκως ὀργισθέντος Κρέοντι, λέγειν οὐκ ἤθελεν.

Pag. 191. l. 708. Οτου ποτὲ] μὴ λάβῃς εἰς τὸ ὅτου ἔξωθεν τὸ ἕνεκα, ἀλλὰ πρὸς τὸ μῆνιν ἐστίν.

¶ Σχήμ. Πρὸς θεῶν] ἄφιξις Ἰοκάστης μελλούσης διαλλάξαι Οἰδίποδα καὶ Κρέοντα. Πρὸς θεῶν συνίζησις.

l. 715. Μάντιν μὲν οὖν] τὸ μὲν οὖν, ἀντὶ τοῦ δέ. νοεῖται δὲ ἀπὸ τούτου, ὅτι οὐ λέγει αὐτὸς, εἰσπέμψας δέ. εἰ μὲν οὖν στέξεις εἰς τὸ τόγ' εἰς ἑαυτὸν, οὕτως ἐρεῖς, ἐπεὶ ἐλευθεροῖ πᾶν τὸ στόμα τούτου τοῦ λόγου τοῦ λέγειν, ὅτι ἐγὼ φονεύς εἰμι Λαΐου, τόγ' εἰς ἑαυτὸν, ἤγουν ὅσον τὸ καθ' αὑτόν. αὐτὸς γὰρ περὶ τούτου καθάπαξ σιγᾷ. εἰ δὲ ὁμοῦ τὸ πᾶν ἐρεῖς στόμα πρὸς τὸ τό γ' εἰς ἑαυτὸν, ἔσται οὕτως, ἐπεὶ τό γ' εἰς ἑαυτὸν, ἤγουν τὸ οἰκεῖον πᾶν στόμα ἐλευθεροῖ καὶ ἀφίστησι τούτου τοῦ λόγου.

l. 719. Ουτ' ἐκεῖνον ἤνυσε] ἀπορητέον πῶς ἄνω μὴ τὰς περὶ τούτων μαντείας Ἀπόλλωνα θεσπίσαι φάσκουσα Ἰοκάστη, ἀλλὰ τοὺς ὑπηρέτας αὐτοῦ, νῦν φησιν ἐνταῦθα, Ουτ' Ἀπόλλων ἤνυσε. καὶ φαμὲν ὅτι τοῦτο λέγει, οὐκ ἐναντιουμένη τῷ λόγῳ αὐτῆς, ἀλλὰ κατὰ τὴν τῶν ἄλλων ὑπόληψιν.

¶ Σχήμ. l. 735. Οἷόν μ' ἀκούσ'] δυσφορεῖ Οἰδίπους ἀκούσας τὰ παρὰ τῆς Ἰοκάστης.

¶ Pag. 193. l. 743. Κλινίζεται] συνίζησις.

l. 752. Χνοάζων] ἀνθῶν, ὥσπερ ὑπὸ χνοὸς περικεχυμένην ἔχων τὴν κεφαλήν. αἱ γὰρ περὶ αὐτὰς δεξάμεναι χνοῦν τρίχες, οὔτε λευκαί εἰσιν, οὔτε μέλαιναι, ἀλλ' εἶδος ἕτερον μεταξὺ τούτων ἐμφαίνουσι.

l. 757. Μὴ βλέπων] ἤγουν, δέδοικα μή πως οὐ τυφλὸς, ἀλλὰ βλέπων καὶ ἀληθὴς ὁ μάντις ᾖ. παρ' ὅσον ὁ τὴν ἀλήθειαν λέγων, βλέπει· ὁ δὲ τὰ ψευδῆ, τυφλώττων ἐστί.

l. 776. Τοῦτ' ἐφίεσαι] ἐντέλλῃ, ἐπιθυμεῖς. καὶ γενικῇ γὰρ καὶ αἰτιατικῇ συντάσσεται τὸ ἐφίεμαι, ὥσπερ καὶ τὸ ἐπιθυμῶ.

l. 781. Κοὐ μὴ] Η πρὸς τὸ στερηθῇς ὑπόστιξον, οὕτως, καὶ οὐ μὴ στερηθῇς ἂν ζητῇς, βεβιωκότος ἐμοῦ ἐς τοσοῦτον ἐλπίδων, ἤγουν τοσαύτην ἐλπίδα ἔχοντος ὥστε τὴν ἀλήθειαν μόνον ἰδεῖν. καὶ παρ' ἐκείνης ἀκοῦσαί τι. κατὰ πάντα γὰρ τὰ ἄλλα ἀπήλπισα. ἢ πρὸς τὸ ἐλπίδων, οὕτως, ἐμοῦ βεβιωκότος, ἤγουν ζῶντος, οὐ μὴ στερηθῇς τῶν ἐλπίδων ἐς τοσοῦτον, ἤγουν, ἅπερ ἐλπίζεις μαθεῖν παρ' ἐμοῦ, οὐ μὴ ἀποτύχῃς τούτων ἐς τοσοῦτον ὥστε μὴ μαθεῖν αὐτά. κρεῖττον δ' ἐστὶ τὸ πρότερον. μαρτύριον δέ. προϊὼν γὰρ λέγει, Καὶ μὴν τοσοῦτον ἐστί μοι τῆς ἐλπίδος, Τὸν ἄνδρα τὸν βοτῆρα προσμεῖναι μόνον.

¶ Σχήμ. Pag. 195. l. 784. Εμοὶ πατὴρ] διήγησις Οἰδίποδος, περὶ τῆς ἀνατροφῆς αὐτοῦ καὶ τοῦ φόνου Λαΐου.

l. 805. Αστροις τὸ] παροιμία ἐπὶ τῶν μακρὰν ὁδὸν καὶ ἔρημον πορευομένων. οἱ γὰρ φεύγοντες ἀειφυγίαν, τοῖς ἄστροις ἐσημειοῦντο τὴν ἑαυτῶν πατρίδα.

¶ Αστροις τὸ λοιπὸν] παροιμία.

l. 819. Διπλοῖς κέντροισί μου] τοῦτο διπλαῖς νοητέον, ἢ δύο πληγαῖς, ἢ μάστιγι δύο κέντρα ἐχούσῃ. τὸ δὲ ἔτισεν, ἀντὶ τοῦ ἀπέδωκε, παρ' ὅσον οἱ κολαζόμενοι διά τινα προϋπάρξασαν ὑπ' αὐτῶν αἰτίαν, δίκας τῆς ἁμαρτίας ἀποδιδόασιν ὀφειλομένας.

l. 827. Ω μὴ ξένων] ἤγουν ᾧ τινι οὐκ ἔστιν ἐκδεδομένον δέχεσθαί τινα, ἐμὲ δηλονότι ἐν τοῖς δόμοις, οὔτε τῶν ἀστῶν, οὔτε τῶν ξένων. ἔστι δὲ ἡ τοιαύτη δοτικὴ τὸ μὲν πρὸς τὸ ἔξεστιν, ἢ πρὸς τὸ προσφωνεῖν. ὥσπερ γὰρ φαμὲν, μετέχον καὶ ἐχόμενον τῆς δόξης, οὐ πρὸς τὸ ἐχόμενον (ὅπερ ἐστὶ συνώνυμος οὔσης τῆς γενικῆς) ἀλλὰ πρὸς τὸ μετέχον, διὰ μέσου ὄντος τοῦ ἐχομένου· οὕτω καὶ τοῦτο τὸ ᾧ πρὸς τὸ προσφωνεῖν ἔχει τὴν δύναμιν. τὸ δὲ τάδε καὶ τὰς δι

ἀρξῆ

ἀρχῆς, ταυτόν ἐστιν. αἱ γὰρ ἀραὶ ἃς ἠράσατο τῷ Λαΐου φονεῖ, οὐκ ἄλλό τι ἦσαν ἢ μὴ προσδέχεσθαι αὐτὸν τοὺς πολίτας, μηδὲ προσφωνεῖν. καὶ οὔτις ἄλλος ἦν ὁ προστιθεὶς ἐπ' ἐμαυτῷ ταῦτα, ἢ ἐγὼ ὁ τάσδε τὰς ἀρὰς προστιθείς. χρὴ συνεκδέχεσθαι λαμβανομένην τοῦ προστιθείς.

Pag. 197. l. 839. Ἀνορθοῖν λόγον] ἤγουν ἔξω αἰτίας ἐστί. τὸ γὰρ ἀνορθοῖν λόγον, οὐχ ἕτερόν ἐστιν ἀλλ' ἢ κειμένην καὶ μὴ οὖσαν τὴν ὑπὲρ ἐκείνου ἀπολογίαν ἀνορθῶσαι, καὶ δείξει δι' ὧν ἀπολογήσεται.

l. 843. Κηλῖδ' ἐμαυτῷ] κηλῖδα συμφορᾶς, ἀντιστρόφως, ἀντὶ τοῦ συμφορὰν (ἤγουν δυστυχίαν) κηλῖδος, ἤγουν μολυσμοῦ.

¶ Σχήμ. l. 855. Οὐ γὰρ ζβοιτ'] γνωμικόν.

l. 857. Εἰς ἡμᾶς ῥέπον] εἰς ἡμᾶς χωροῦν, μὴ εἰς ἐμέ. οὐ γὰρ ἁρμόζει οὕτως τῷ μέτρῳ. εἰ δὲ πληθυντικὸν ἀντὶ τοῦ ἑνικοῦ τίθεται, οὐδὲν ἀπεικός. πολλὰ γὰρ εὑρίσκεται ὅμοια.

l. 861. Κἀκτρέποιτο] τὸ ἐκτρέπεσθαι κυρίως ἐπὶ ὁδοῦ λέγεται, ὅταν τὴν ἰδίαν βαδίζει τὶς ὁδὸν καταλιπὼν, ἑτέραν βαδίσῃ. καὶ ἀπὸ τούτου ἁπλῶς ἐπὶ τῶν ἀπό τινος εἴς τι μεταπιπτόντων.

l. 867. Ὥστ' οὐχὶ μαντείας] ὥστ' ἕνεκα τῆς μαντείας τοῦ Ἀπόλλωνος, οὔτε βλέψαιμι ἂν τῇδε καὶ ἐνταῦθα ὅτι ὑπὸ τοῦ παιδὸς ἀπόλωλε. πρότερον γὰρ ὁ παῖς ἀπηνέχθη τοῦ ζῆν. οὔτε τῇδε καὶ ἐνταῦθα ὕστερον, ὅτι ὑπὸ σοῦ πεφόνευται. ὑπὸ τοῦ παιδὸς γὰρ ὁ Ἀπόλλων ἐθέσπισε. ταῦτα δὲ λέγει ἀποροῦσα περὶ τοῦ φόνου, πῶς ἄρα καὶ γέγονεν.

Pag. 199. l. 873. Εἴ μοι ξυνείη] καταγινώσκων ὁ χορὸς τῆς Ἰοκάστης, καὶ ὡς μὴ δεχομένης τὰς τοῦ Ἀπόλλωνος μαντείας, φησὶν, ἐμοὶ φέροντι τὴν εὔσεπτον ἁγνείαν, (ἤγουν τὸ πάνσεπτον σέβας τῶν λόγων καὶ τῶν ἔργων πάντων, τοῦτ' ἔστιν ἐμοὶ σεβομένῳ τοὺς λόγους καὶ τὰ ἔργα) εἴθε ξυνείη καὶ συνυπάρχοι μοῖρα καὶ εὐτυχία. εἰπὼν δ' ἀορίστως τῶν λόγων καὶ τῶν ἔργων, νῦν ὁρίζεται, λέγων, ὧν πρόκεινται νόμοι μεγάλοι, τεκνωθέντες καὶ γεννηθέντες διὰ τὴν οὐρανίαν αἰθέρα, ἤγουν ἐξ οὐρανοῦ. δείκνυσι δ' ἐντεῦθεν ὅτι λόγων καὶ ἔργων λέγει τῶν θείων, ὧν ἡ τιμὴ ἐξ οὐρανοῦ νενομοθέτηται, ἤν τινῶν νόμων μόνος ὁ Ὄλυμπος πατήρ ἐστιν. ἔστι δὲ ὅμοιον τῷ οὐρανίαν δι' αἰθέρα τεκνωθέντες. οὐδ' ἔτικτε οὐδ' ἐξεῦρεν αὐτοὺς τοὺς νόμους ἡ θνητὴ φύσις τῶν ἀνθρώπων, οὐδὲ κατακοιμίσει καὶ καταβαλεῖ αὐτοὺς, καὶ ἀφανίσει λήθη. τοῦτ' ἔστιν, ἐπεὶ οἱ ἄνθρωποι οὐχ εὗρον τοὺς περὶ τῆς τιμῆς τῶν θεῶν νόμους, ἀλλ' οὐρανόθεν ἦλθον ἡμῖν, οὐδ' ὑπὸ λήθης ἀνθρώπων ἂν κατασβεσθεῖεν. μέγας ἐν τούτοις θεὸς ὑπάρχει ἡ ἀλήθεια, οὐδὲ γηράσκει· τοῦτ' ἔστιν, ὡς ἀληθεῖς ὄντες οἱ νόμοι ἀεὶ ἔσονται καὶ οὐκ ἀφανισθήσονται. ἰστέον δὲ ὅτι τινὲς ἀγνοοῦντες, οὐρανίας αἰθέρος λέγουσι διὰ τὸ διά. τὸ δ' ἐστιν ὅμοιον τῷ παρ' Αἰσχύλῳ, Ἱππικῶν τ' ἀΰπνων πηδαλίων διὰ στόμα. ἔφαμεν δ' ἐκεῖ τὸν περὶ τούτου λόγον.

l. 883. Ὕβρις φυτεύει] ἤγουν ἡ ὑπεροψία ποιεῖ τύραννον. τοῦτ' ἔστιν ἡ ὑπεροψία κακοὺς καὶ ἀνόμους (τοιοῦτοι γὰρ οἱ τύραννοι) ἐργάζεται τοὺς αὐτὴν ἔχοντας, ὥστε καὶ Ἰοκάστη ἐξ ὑπεροψίας τοῦ Ἀπόλλωνος ἠτίμασε λόγον. ἐὰν ὑπερπλησθῇ ἡ ὕβρις μάτην πολλῶν, ἃ οὐκ ἔστιν ἐπίκαιρα καὶ πρέποντα μηδὲ συμφέροντα τῷ αὐτὴν ἔχοντι, εἰς ἀκροτάτην ἀπότομον καὶ τραχεῖαν εἰσαναβᾶσα, ἤγουν εἰς ἄκρον κακίας ἐλάσασα καὶ κορυφωθεῖσα, ἀνάρουσε καὶ ὥρμησε καὶ πέπτωκεν εἰς ἀνάγκην, ὅθι καὶ ὅπου οὐ χρῆται ποδὶ χρησίμῳ. τοῦτ' ἔστιν, ὑβρισταὶ καὶ ἄνομοι, ὁποία ἡ Ἰοκάστη, αὐξηθέντες εἰς ἄκρον, ἔπειτα εἰς τὴν τοιαύτην ἀνάγκην πίπτουσιν ὡς δυστυχῶς καὶ ἀθλίως τὸν αἰῶνα διάγειν. εἴρηται δ' ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἐκ κρημνοῦ πιπτόντων καὶ συντριβόντων τοὺς πόδας, ὡς μὴ δύνασθαι προβιβᾶσθαι.

l. 889. Τὸ καλῶς δ' ἔχον πόλει πάλαισμα] ἤτοι τὴν περὶ τῶν συμφερόντων τῇ πόλει ἔρευναν, αἰτοῦμαι θεὸν, ἤτοι τὸν Ἀπόλλω, μὴ λῦσαι, ἀλλ' ἀεὶ ποιεῖσθαι, καθάπερ καὶ νῦν ἐπὶ τῷ τοῦ Λαΐου φόνῳ. οὐ λήξω καὶ παύσομαί ποτε ἔχων τὸν θεὸν προστάτην καὶ ἀντιλήπτορα. ἰστέον δ' ὅτι εἰς τὸ α μὴ ἐπίκαιρα, τὸ α εἰ μὲν πρὸς τὸ ὕβριν νοήσεις, μακρόν ἐστιν· (οὕτω γὰρ καὶ τὸ τῆς ἀντιστροφῆς ἀπαιτεῖ κῶλον) εἰ δὲ πρὸς τὰ ἑξῆς, βραχύ. οὐ κωλύει δὲ καὶ βραχὺ εἶναι, ἐπεὶ τὸ κῶλον ἰαμβικόν ἐστιν. ἔτι ἰστέον ὅτι εἰ καὶ τὸ καλῶς ἐν πολλοῖς μακρὸν εὕρηται, ἐν γοῦν τῷ, τὸ καλῶς δ' ἔχον πόλει, βραχύ ἐστι καὶ δῆλον ἐκ τοῦ κώλου τῆς

στροφῆς.

στροφῆς. ἔοικεν οὖν ἀμφοτέρους τοὺς χρόνους καὶ τοῦτο δέχεσθαι. ὃ καὶ κυρίως ἐγώ φημι δίχρονον, ὡς ἀμφοτέρους τοὺς χρόνους δεχόμενον. τοιοῦτον γὰρ καὶ τὸ ὑμεῖς καὶ τὸ ἀὴρ καὶ ὕδωρ καὶ ἱερὸς, καὶ τὰ τοιαῦτα. τὸ δὲ κακὸν ἀεὶ βραχὺ εὕρηται, καὶ οὐδέποτ' ἄλλως, εἰ καὶ ἐν τῷ, Κακά νιν ἕλοιτο μοῖρα, ἀντὶ μακροῦ ἔοικεν εἶναι, οὐ μήν ἐστιν.

l. 893. Εἰ δέ τις ὑπέροπτα χερσὶν] εἰ δέ τις πορεύεται καὶ διάγει ὑπέροπτα καὶ σοβαρὸς καὶ ἐν χερσὶ καὶ ἐν λόγῳ, (τοῦτ' ἔστι καὶ οἷς πράττει καὶ οἷς λέγει) ἀφόβητος τῆς θείας δίκης, οὐδὲ σέβων καὶ τιμῶν τὰ ἕδη καὶ εἴδωλα τῶν δαιμόνων, ἤτοι τοὺς θεοὺς, ἕλοιτο καὶ λάβοι νιν καὶ αὐτὸν κακὴ μοῖρα καὶ τύχη, χάριν καὶ ἕνεκα τῆς τρυφῆς, καὶ τῆς ὑπεροψίας ἣν πρὸς τοὺς θεοὺς ἔχει, τῆς δυσπότμου καὶ δυστυχοῦς. μέγιστον γὰρ ἀτύχημα ἡ ἀσέβεια. εἰ μὴ κερδανεῖ δικαίως τὸ κέρδος ἤγουν, ἐὰν μὴ τὰ τῆς ὑπεροψίας ἆθλα δικαίως λάβῃ τιμωρηθείς. καὶ ἔρξεται καὶ κωλυθῇ τῶν ἀσέπτων καὶ ἀσεβῶν ἐγχειρημάτων ἢ ἔρξεται καὶ κωλυθῇ πάλιν τῶν ἀθίκτων καὶ ἀπροσψαύστων, καὶ ὧν οὐδεὶς ἅπτεται ἀσεβῶν ἐγχειρημάτων, ματάζων καὶ ματαιοποιῶν τίς ἄρα ἀνὴρ ἔτι καὶ εἰς τὸ ἑξῆς, ἐν τοῖσδε, ἤγουν ἐν τῷ μὴ τιμωρεῖσθαι τοὺς κακοὺς, ἔρξεται καὶ κωλυθήσεται τῆς κακίας, δηλονότι τῷ θυμῷ, ἤγουν οἴκοθεν, ὥστε ἀμύνειν καὶ ἀποσοβεῖν διὰ εὐχῶν καὶ θυσιῶν τὰ βέλη τῆς ψυχῆς, ἤγουν τὰ ἁμαρτήματα; ἤγουν, οὐδεὶς τοὺς κακοὺς ὁρῶν ἀπαθεῖς, ἐπιστροφὴν ποιήσεται τῶν οἰκείων πλημμελημάτων, καὶ πρὸς τοὺς θεοὺς καταφεύξεται

l. 907 Εἰ γὰρ αἱ τοιαίδε πράξεις] ἤγουν, εἰ αἱ κακαὶ πράξεις τίμιαι καὶ καλαὶ, τί δεῖ με χορεύειν καὶ πανηγύρεις ἱστάναι τοῖς θεοῖς, αἰτούμενον τὰ λυσιτελῆ, ἐὰν μὴ ἁρμόττῃ πᾶσι τοῖς βροτοῖς τάδε χειρόδεικτα καὶ φανερά. τοῦτ' ἔστιν, εἰ μὴ ἐνὶ ἑκάστῳ ἁρμοδίως παρίσταται ἐκ τῶν θεῶν τὰ τῆς προαιρέσεως ἔπαθλα, τῷ μὲν κακῷ κακὰ, τῷ δὲ ἀγαθῷ ἀγαθά· ἀλλὰ πάντες ἐπίσης μετέχουσι τῶν θεῶν, οὐκέτι εἶμι καὶ πορεύσομαι ἐπὶ τὸν ἄθικτον καὶ σεβάσμιον ὀμφαλὸν τῆς γῆς, ἤγουν εἰς τὸν Ἀπόλλωνα, σέβων καὶ τιμῶν αὐτόν. οὐδὲ εἰς τὸν Ἀπόλλωνος ναὸν τὸν ἐν Ἀβαῖσι καὶ ἐν Λυκίᾳ (Ἀβαὶ γὰρ τόπος Λυκίας) οὐδ' εἰς τὴν Ὀλυμπίαν, ἤτοι τὸν Δία, ἀλλ' ὦ Ζεῦ ὁ κρατῶν καὶ ἐξουσιάζων πάντα καὶ ἀνάσσων, εἴπερ ὀρθῶς Ζεῦ ἀκούεις καὶ ὀνομάζῃ, ὥσπερ οὖν εἶ, μήτε σε, μήτε τὴν σὴν ἀθάνατον αἰεὶ ἀρχὴν λάθῃ τοῦτο, τὸ τοὺς κακοὺς τετιμωρῆσθαι ἀλλὰ μέχρις ἂν ἡ σὴ ἀρχὴ ἐπέχοι, κολάζοιντο οἱ κακοί. ἐξαίρουσι γὰρ καὶ ἐκβάλλουσι καὶ ἀτιμάζουσιν ἤδη καὶ νῦν, φθίνοντα καὶ ἀτιμαζόμενα τὰ παλαιὰ θέσφατα καὶ μαντεύματα τοῦ Λαΐου. τοῦτ' ἔστι, τὸν πάλαι δοθέντα παρ' Ἀπόλλωνος τῷ Λαΐῳ χρησμὸν, ὡς ὑπὸ παιδὸς τεθνήξεται, Ἰοκάστη νῦν ἀτιμάζει καὶ ψευδῆ οἴεται, καὶ οὐδαμῶς ὁ Ἀπόλλων ἐμφανὴς ὑπάρχει ἐν ταῖς τιμαῖς, ἀλλ' εἰς οὐδὲν τὰ ἐκείνου λογίζεται καὶ ἀτιμάζεται. ἔρρει δὲ καὶ ἐφθάρη καὶ καταπεφρόνηνται τὰ θεῖα. ἰστέον δ' ὅτι τὸ τῆς ἀντιστροφῆς δέκατον κῶλον, τὸ φθίνοντα δ', ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, ἐλλιπὲς ἦν πρὸς τὸ τῆς στροφῆς· διὸ καὶ προσετέθη παρ' ἐμοῦ, τὸ, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, ὅπως ὁλόκληρον καὶ τοῦτο γένηται. καὶ οἶμαι ὡς καλῶς προσετέθη· εἰ δέ τις βέλτιόν τι νοήσῃ, τοῦτο τεθήτω.

¶ Σχόλ. Pag. 201. l. 921. Χώρας ἄνακτ.] ἐξελθούσης Ἰοκάστης θυσίαν ποιησομένης ἐπὶ τοῖς συμβᾶσιν Οἰδίποδος.

l. 926. Τὰ καινὰ τοῖς πάλαι] ἤγουν, τοὺς νέους χρησμοὺς διὰ τῶν παλαιῶν συμβάλλει, τῶν εἰρηκότων ὅτι Λάϊος ὑπὸ παιδὸς τεθνήξεται.

l. 930. Σὺν κατεύγμασιν] ἤγουν, τοῖς κινοῦσι κατάνευσιν τῶν εὐχῶν. ἤγουν τοῖς θυμιάμασι καὶ ἀναθήμασιν.

l. 931. Εὐαγῆ πόροις] ἤγουν, ἵνα λύσιν εὐαγῆ τῆς παρούσης ἀνάγκης τοῦ Οἰδίποδος παράσχῃς, ἤγουν ἁγνὴν καὶ ἱεράν. ἐναντίον δὲ τῷ εὐαγεῖ τὸ ἐναγές.

¶ Σχόλ. l. 934. Ἆρ' ἂν παρ'] ἄφιξις ἀγγέλου τινὸς ἐκ Κορίνθου, ἀπαγγέλλοντος τὸν θάνατον Πολύβου, καὶ μετακαλουμένου Οἰδίποδα ὥστε ἄρχειν τῆς χώρας.

l. 940. Παντελὴς δάμαρ] τελεία. νόμιμος· οὕτως, εἰ πρὸς τὸ δάμαρ συνάψῃς· εἰ δὲ πρὸς τὸ ὀλβία, τελεία μόνον.

Pag. 203. l. 947. Ἥδοιο μὲν] εὐφρανθείης μὲν διότι ὁ σὸς πόσις καὶ ἑτέρας βασιλείας ἐγκρατὴς μέλλει γενήσεσθαι· λυπηθείης δὲ εἰ τὸν τοῦ σοῦ κηδεστοῦ θάνατον ἀκούσαις.

l. 950. Τῆς Ἰσθμίας] τῆς Κορινθίας, τῆς ἐν τῷ Ἰσθμῷ τῆς Πελοποννήσου κειμένης.

¶ Σχόλ.

¶ Σχῆμ. l. 971. Σμικρὰ παλαιὰ] γνωμικόν.

¶ l. 974. Φεῦ φεῦ.] εὐθυμία Οἰδίποδος ἀκούσαντος φυσικῷ θανάτῳ τεθνηκέναι τὸν Πόλυβον. καὶ ἀναζήτησις τοῦ οἰκείου γένους.

l. 981. Τὰ δ' οὖν παρόντα] ἤγουν, ἀλλὰ τοὺς ἐνταῦθα διδομένους χρησμοὺς μεθ' ἑαυτοῦ λαβὼν ὁ Πόλυβος ἄξιους οὐδενὸς, κεῖται παρὰ τῷ ᾅδῃ, ἤγουν ἐν τῷ ᾅδῃ.

¶ Σχῆμ. l. 987. Τί δ' ἂν φοβ.] γνωμικόν.

Pag. 205. l. 989. Εἰκῆ κράτιστον ζῆν] ἤγουν ἁπλῶς καὶ ἀφροντίστως, καὶ μὴ πρὸς μαντείας ὁρᾶν.

¶ Σχῆμ. l. 991. Πολλοὶ γὰρ] γνωμικόν.

¶ l. 1003. Ἡ οὐ θεμ.] συνίζησις,

¶ l. 1009. Τα τῶν τ.] γνωμικόν.

Pag. 207. l. 1039. Κἀπὶ σκαιτεία πλάνης] εἰκότως εἶπε τὸ πλάνης. οἱ γὰρ ποιμένες νῦν μὲν ἐνταῦθα, νῦν δὲ ἐκεῖσε τὸ ποιμνίον ἀνάγουσι, πρὸς τὸ λυσιτελεῖν.

l. 1047. Πρὸς μητρὸς] πρὸς πατρὸς ἢ πρὸς μητρὸς ἐπαθον τοῦτο δηλονότι, ἤγουν τὸ διατρυπηθῆναι τοὺς ἀστραγάλους. ἀσύνετον γὰρ καὶ ἀνακόλουθον πρὸς τὰ ἐπαγόμενα, τὸ νομίζειν ἐρωτᾶν τὸν Οἰδίποδα εἰ ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἢ τῆς μητρὸς ὠνομάσθη.

l. 1069. Τρίδουλος] δοῦλον γὰρ τὸ μὴ ἐμφανὲς ἔχειν τὸ γένος, ἀλλὰ λαθραῖον. εἰκότως δὲ τὸ τρίδουλος εἶπε πρὸς τὸ τρίτης μητρός.

¶ Σχῆμ. l. 1071. Μὴ οὐ τάδε] συνίζησις.

Pag. 209. l. 1080. Πλουτίω] εὐδαίμονι. τοῦτο δὲ λέγει διὰ τὸ μὴ θέλειν ταύτην ἐξ ἀσήμων ὄντα φανῆναι ἄνθρωπον.

¶ Σχῆμ. l. 1084. Αἴξασα] συνίζησις.

l. 1091. Τῆς εὖ διδούσης] τοῦτο λέγει διότι πάντα τὰ τῆς τύχης δῶρα, εἰ καὶ δυσχερῆ ἐστιν ἡμῖν, ἀλλὰ καλά ἐστι, καὶ πρὸς τὸ συμφέρον ἡμῖν, εἰ καὶ μὴ δυνάμεθα αὐτοὶ τοῦτο καταμαθεῖν.

l. 1093. Μῆνές με μικρὸν] ἤγουν, ὁ χρόνος δυστυχῆ με καὶ εὐτυχῆ πεποίηκεν. ἢ τὸ μικρὸν καὶ μέγαν διὰ τὴν ἡλικίαν λέγει.

l. 1096. Εἴπερ] εἴπερ ἐγὼ κατὰ γνώμην μάντις εἰμὶ καὶ ἴδρις, καὶ ἐπιστήμων καὶ ἄριστος στοχαστὴς, μὰ τὸν πανσέληνον Ὄλυμπον, οὐκ ἔσῃ καὶ ὑπάρξεις ὦ Κιθαιρὼν ἀπείρων καὶ ἀμέτοχος κατὰ τὴν αὔριον ἡμέραν, μὴ οὐκ αὔξειν καὶ φαίνεσθαί σε πατριώτην τοῦ Οἰδίποδος, τροφὸν καὶ μητέρα, καὶ χορεύεσθαι παρ' ἡμῶν. (τοῦτ' ἔστιν, ὅσον οὔπω φανήσεται) ὁ Οἰδίπους, εὑρεθεὶς ἐν Κιθαιρῶνι τὴν ἀρχήν. διὸ καὶ πατέρα καὶ μητέρα αὐτὸν τοῦτον καλεῖ) ὡς ἐπίηρα καὶ ἐπιθυμητὰ φέροντα τοῖς ἐμοῖς τυράννοις, ἤγουν τῷ Οἰδίποδι. ἐπιθυμεῖ γὰρ οὗτος ὅστις ἐστὶ φανῆναι. σοὶ δὲ ὦ ἰήϊε καὶ τοξικὲ Φοῖβε, ἀρεστὰ καὶ ἀποδεκτὰ εἴη καὶ ὑπάρχοι ταῦτα· ἡ τοῦ Οἰδίποδος λέγω ἐκφάνσις. σὺ γὰρ ἐθέασας τὴν περὶ τούτου ἔρευναν.

l. 1108. Τίς σε τέκνον] τίς σε ὦ τέκνον τῶν μακραιώνων καὶ ἀϊδίων θεῶν ἔτικτεν; ἆρα τοῦ ὀρεσιβάτου καὶ τοῦ ὀρεινοῦ Πανὸς θυγάτηρ, προσπελασθεῖσα ἐνταῦθα; ἢ ἔτικτέ σε ἡ τοῦ Λοξίου θυγάτηρ; τῷ γὰρ καὶ τούτῳ τῷ Πανὶ, ἢ τῷ Ἀπόλλωνι (νόμιος γὰρ καὶ οὗτος καλεῖται) πᾶσαι αἱ ἀγρονόμοι καὶ ὀρειναὶ πλάκες καὶ πέτραι φίλαι εἰσίν. εἴτε ὁ Κυλλάνας ἀνάσσων Ἑρμῆς ἐδέξατο εὕρημα καὶ δῶρον τῶν νυμφῶν· εἴθ' ὁ βακχεῖος θεὸς, ἤγουν ὁ Διόνυσος, ὁ ναίων καὶ κατοικῶν ἐπ' ἄκρων τῶν ὀρέων, ἐδέξατο τὸ εὕρημα τῶν νυμφῶν τῶν Ἑλικωνιάδων, ἤγουν τῶν ἐν Ἑλικῶνι τῆς Βοιωτίας οὐσῶν σὺν αἷς πλεῖστα παίζει. λέγει δὲ τὸν Διόνυσον ναίειν ἐπ' ἄκρων ὀρέων, ἢ διότι αἱ βάκχαι αὐτοῦ, ὡς μαινόμεναι, τὰ ὄρη περιήρχοντο. ἢ ὅτι ἐν τῷ Κιθαιρῶνι τὸ ἱερὸν ἦν αὐτοῦ.

¶ Σχῆμ. Pag. 211. l. 1120. Εἰ χρή τι κἀμὲ] ἀναζητήσας Οἰδίπους τὸ οἰκεῖον γένος, καὶ μαθὼν, ἐξετύφλωσεν ἑαυτόν.

l. 1124. Ὥσπερ οἰκέτας] εἰκότως εἶπε τὸ ὥσπερ. οὐ γὰρ ἀκριβῶς οἶδεν, ἀλλ' εἰκάζων ἦν.

l. 1145. Κάτοιδεν] τοῦτο ἢ πρὸς τὸν Κιθαιρῶνος τόπον συνάπτει· (εἰ καὶ τὸ ἦμος διὰ μέσου ἐτέθη· ὃ δὴ καὶ ποιεῖ τὴν δυσχέρειαν) ἢ πρὸς τὸν Κιθαιρῶνος τόπον εἰς ἔξωθεν λάμβανε, λαμβανομένου κατὰ συνεκδοχὴν τοῦ ἐπλησίαζεν.

¶ Σχῆμ. l. 1151. Ἡ οὐ λέγω] συνίζησις.

Pag. 215. l. 1157. Ἄ, μὴ κόλαζε] τὸ ἃ ἐστὶν ἐνταῦθα ἐπίρρημα σχετλιαστικὸν, σιωπὴν παρακελευόμενον.

¶ Σχῆμ. l. 1163. Πρὸς θεῶν] συνίζησις.

l. 1165. Δύστηνος] ἢ πρὸς τὸ δύστηνος στικτέον, οὕτως, δύστηνός εἰμι· αὐτὸ τὸ λέγειν τοῦτο, τὸ προσαγγέλλειν μαθεῖν;

θεῖν; ἢ τὸ δύστηνος καὶ τὸ ἀντὶ τοῦ συνάπτει οὕτως, ἀντὶ τοῦ προσαχθήσομαι ὁ δύστηνος; τί προσαγγέλζειν μαθεῖν λέγεις τοῦτο;

l. 1171. Ὡς δείλω πάλαι] τὸ πάλαι πρὸς τὸ εἶπον συνάπτειον, καὶ οὐ πρὸς τὸ δείλω.

l. 1197. Δοκῶν ἀποίσεσθαι] ἰστέον ὅτι τὰ ἀπαρέμφατα, εἰ μὴ προσηγεῖται εὐθεῖα, οὐδέποτ' εἰς εὐθεῖαν συντάσσεται· ὥστε καὶ τὸ αὐτὸς ἐνταῦθα οὐ πρὸς τὸ ἀποίσεσθαι ἐστὶν, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἔνθεν ἦν, οὕτως, δοκῶν καὶ νομίζων εἰς ἄλλην χθόνα ἀποίσεσθαι καὶ κομίσεσθαι ἔνθεν ἦν αὐτός.

Pag. 215. l. 1196. Ὦ γενεαὶ βροτῶν] ἀπιδὼν ὁ χορὸς πρὸς τὴν πάλαι τοῦ Οἰδίποδος εὐδαιμονίαν, καὶ τὴν ἄρτι συμβᾶσαν αὐτῷ τύχην, ἀποκλαίεται τὸ ἀνθρώπινον λέγων, ὦ γενεαὶ ἀνθρώπων, ὄντως ἐναριθμῶ καὶ συντάττω ζώσας ὑμᾶς τὰς γενεὰς, καὶ τὸ μηδὲν, ἴσα καὶ ὁμοίως. τοῦτ' ἔστιν, ἅπαντας τοὺς ζῶντας ἀνθρώπους οὐκ ἄλλό τι ἡγοῦμαι ἢ οὐδέν. τίς γὰρ ἀνὴρ φέρει τὰς εὐδαιμονίας καὶ τὰς εὐτυχίας πλέον ἢ τοσοῦτον ὅσον δοκεῖν καὶ φαίνεσθαι ὅτι ἐστί τις, καὶ δόξαντα ἀποκλῖναι καὶ ἀποπεσεῖν τῆς εὐδαιμονίας; τοῦτ' ἔστιν, οἱ εὐτυχοῦντες οὐδὲν πλέον ἀποφέρονται τῆς τύχης ἢ ὅσον δόξαν παρέχειν τοῖς ἀνθρώποις ὅτι εἰσί τινες, εἶτα ἀθρόον εἰς τὸ μηδὲν χωροῦσι. νόει δὲ καὶ τὸ εὐδαιμονίας γενικῶς, οὕτω. τίς ἀνὴρ φέρει τῆς εὐδαιμονίας πλέον, ἢ τοσοῦτον ὅσον, καὶ τὰ ἑξῆς.

l. 1207. Τὰν γαμψώνυχα] ἤγουν τὴν Σφίγγα. ἰστέον δ' ὅτι ἡ Σφίγξ εἶχε πρόσωπον καὶ κεφαλὴν κόρης, σῶμα κυνὸς, πτερὰ ὄρνιθος, φωνὴν ἀνθρώπου, ὄνυχας λέοντος.

l. 1217. Ὦ μέγας λιμὴν] ᾧ τινι Οἰδίποδι μέγας λιμὴν αὐτὸς καὶ εἷς, ἤγουν Ἰοκάστη, ἤρκεσε καὶ ἀρκετὸς ἐφάνη παιδὶ καὶ θαλαμηπόλῳ καὶ νυμφίῳ πατρί, ὥστε πεσεῖν τοῦτον τὸν Οἰδίποδα ἐν αὐτῷ τῷ λιμένι. τοῦτ' ἔστιν, Ἰοκάστη καὶ παῖδα τὸν Οἰδίποδα ἔσχε καὶ πατέρα τῶν αὐτῶν παίδων.

l. 1223. Δικάζει τὸν ἄγαμον] δικάζει καὶ κρίνει καὶ ἐκφαίνει ὁ χρόνος τὸν πάλαι κακόγαμον γάμον, τεκνοῦντα καὶ γεννῶντα, καὶ τεκνούμενον καὶ γεννώμενον. τοῦτ' ἔστι, τὸν ἀνόμως ὑπάρξαντα γάμον τοῦ Λαΐου δείκνυσιν ὁ χορὸς. καὶ τεκνοῦντα καὶ τεκνοποιοῦντα, διὰ τὴν Οἰδίποδος πρὸς Ἰοκάστην μῖξιν· καὶ τεκνούμενον καὶ γεννώμενον, διὰ τὸ ἐξ αὐτῆς τοῦτον γεννηθῆναι, ἢ τὸ ἄγαμον γάμον διὰ τὸν Οἰδίποδα νοητέον, οὕτω, δικάζει ὁ χρόνος τὸν ἄγαμον καὶ κακόγαμον γάμον τοῦ Οἰδίποδος πρὸς Ἰοκάστην, τεκνοῦντα καὶ τεκνοποιοῦντα ἐξ αὐτῆς, καὶ τεκνούμενον καὶ γεννώμενον αὐτὸν ἐξ αὐτῆς.

¶ Σχῆμ. 1233. Ὦ γῆς μέγιστα] ἄφιξις ἀγγέλου τὸν θάνατον Ἰοκάστης ἀγγέλλοντος.

l. 1238. Ὅσα κεύθει] τοῦτο οὕτω λέγε, νίψαι καὶ καθᾶραι ἐν καθαρμῷ τήνδε τὴν στέγην ἐκείνων ὅσα κεύθει καὶ κρύπτει. ὅμοιον δὲ τῷ, Οἷοι νῦν βροτοί εἰσιν. ὀφείλων γὰρ εἰπεῖν, νίψαι τὴν στέγην τῶν κακῶν ὅσα κρύπτει, ἃ αὐτίκα εἰς τὸ φῶς δείξει· ὃ δὲ λέγει, νίψαι τὴν στέγην ὅσα κακὰ κρύπτει, ἀποδίδωσι τὸν λόγον πρὸς τὸ ἀνταποδοτικόν. τὸ δὲ, τὰ δ' αὐτίκα, τὰ τοῦ Οἰδίποδος λέγει. ἔμελλε γὰρ αὐτὸς μετ' ὀλίγον ἐξιέναι τυφλός.

l. 1239. Ἑκόντα] ἑκὼν Οἰδίπους τετύφλωται, διὰ τὸ αὐτὸς ἑαυτὸν τυφλῶσαι ἄκων δ', ὡς ὑπὸ τῶν κακῶν εἰς τοῦτο συνωθηθεὶς, καὶ οὐ προαιρέσει οἰκείᾳ.

¶ Σχῆμ. l. 1242. Τὸ μὲν οὐ] συνίζησις.

l. 1244. Θεῖον Ἰοκάστης κάρα] ἰστέον ὅτι ὁ μὲν Εὐριπίδης φησὶ τὴν Ἰοκάστην τεθνάναι πλησίον τῶν παίδων, ὅτε μονομαχήσαντες ὑπ' ἀλλήλων ἀπώλοντο· Σοφοκλῆς δὲ νῦν ταύτην φησὶν ἀγχόνῃ χρήσασθαι.

l. 1252. Ἀμφιδεξίοις ἀκμαῖς] ἀμφιδέξιον τὸ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν δεχόμενον καὶ λαμβανόμενον. ἔστι δὲ καὶ ἀμφιδέξιον, εἶδος ὑποδήματος, ὃ καλοῦσι κόθορνον. ἀμφιδέξιον δὲ νῦν τὸ περιεκτικόν.

l. 1255. Ἔχουσ' ὑφ' ὧν] εἴρηται καὶ ὑφ' ἧς, πρὸς τὸ μνήμην, οὕτως· ἔχουσα κατὰ νοῦν καὶ λέγουσα τὴν μνήμην καὶ τὴν φροντίδα τῶν παλαιῶν σπερμάτων, ἣν εἶχεν ὁ Λάϊος τεκνοποιῆσαι, ὑφ' ἧς φροντίδος θάνοι μὲν αὐτὸς. λίποι δὲ παιδουργίαν δύστεκνον καὶ ἄνομον τῇ τικτούσῃ. τίνι δὲ λίποι; τοῖς οὖσιν καὶ τοῖς ἰδίοις αὐτῆς γεννήμασιν. ἤτοι τῷ Οἰδίποδι.

l. 1264. Φοιτᾷ γὰρ ἡμᾶς] τὸ φοιτᾷ πρὸς τὸ ὅπου κίχοι. κατὰ κοινοῦ λάμβανε, οὕτω, φοιτᾷ δὲ ὅπου κίχοι καὶ καταλαμβάνοι τὴν γυναῖκα Ἰοκάστην τὴν

γυναῖκα,

γυναῖκα, (μήτηρ γδ αὐτῷ lὼ) τlὼ μητρῴαν διπλῶ ἄρυραν, ὅ τι, ἤγουν αὐτῷ· κ̓ τῶν αὐτῶ τέκνων.

Pag. 219. l. 1282. Ἀλλ' ἐν σκότῳ] οἱ γδ τυφλοὶ, περιορεόμλοι ὧν ἐδυῶαντο ὑπὸ τῆς τυφλώσεως καταμαθεῖν οὓς ἂν θέλωσιν, ἀλλ' ἄλλοις ἀντὶ ἄλλων προσέρχονται.

l. 1288. Ὄμβρος χαλάζης] ἐπειδὴ τὸ μδ αἷμα, μέλαν, λευκὸν ἢ τὸ δάκρυον, μίγμα δ' lὼ ἀμφοτέρων τούτων τὸ ἐξ ὀφθαλμῶν τῶ Οἰδίποδος σπάζον, πρὸς μδ τὸ αἵματος, μέλας ὄμβρος εἶπε· πρὸς ἢ τὸ δάκρυον, ὄμβρος χαλάζης.

¶ Σχήμ. Pag. 219. l. 1306. Ω δεινὸν] δεινοπαθεῖ ὁ χορὸς ὅπι τοῖς συμβᾶσι.

l. 1309. Τίς ὁ πηδήσας] ὁ ὅπιδραμών. τὸ ἢ πᾶν ὅτως, τὶς ἀπὸ τῶν δαιμόνων κατηύθωσε μείζονα τῶ μηκίςων, ὅπὶ τῇ σῇ δυςυχεῖ μοίρᾳ;

Pag. 221. l. 1313. Πᾶ μοι φθογγὰ] ἤγουν. ἐν ποίῳ μέρει τῆς γῆς ἡ ἐμὴ φωνὴ διακέχυται; ὐκ οἶδα γδ ὅπου τυγχάνων βοῶ.

l. 1332. Κέντρων τε τῶνδε] ἤγουν τῶν ἀλγηδόνων τῆ πηδήσεως, τὸ ἢ πᾶν ὅτως οἷα περιωδυνία τῶν ἀλγηδόνων τῶνδε εἰσέδυ μ' ἅμα, κ̓ οἷα δηλονότι μνήμη κακῶν τῶν προτέρων.

¶ Σχήμ. Pag. 221. l. 1345. Εμπάθεια] Συνίζησις.

Pag. 223. l. 1344. Τί δή ποτ'] καθ' αἰτιατικὴν λέγεται τὸ τί. προσυπακεῖ ἢ ἐν τούτοις τὸ ἐκεῖνον, καθ' ἀναλογίαν τῶ προρρηθέντος. δηλ, τί δῆτ' ἐμοὶ προσήγορον ἤγουν προσαγορευτικὸν, ἀπὸ τῶ νῦν ὅςιν ἐμοὶ ἀκύειν σὺν ἡδονῇ· ἢ τί βλεπτὸν, ἢ ὁρατὸν ὅςιν ἐμοὶ ὁρᾶν σὺν ἡδονῇ; ἢ τί ςερκτὸν, ἤγουν ἀγαπητὸν, ὅςιν ἐμοὶ ἀγαπᾶν σὺν ἡδονῇ;

l. 1361. Βροτοῖς ἐκλήθlὼ] εἰ μδ τὸ βροτοῖς πρὸς τὸ ἐκλήθlὼ συνάψεις, ἀντὶ τῶ πᾶσι τοῖς βροτοῖς νοήσεις· εἰ ἢ πρὸς τὸ νυμφίος, ἀντὶ τῶ τῇ μητρί. τὸ δ' ἀνοσίων παῖς, ἀντὶ τῶ ἀνάγνων κ̓ ἀκαθάρτων, κ̓ μὴ κτ̃ γνώμlὼ θεῶν πεπραγμένων.

¶ Σχήμ. l. 1368. Ω μδ παῖδ'] ὅπίκρισις Οἰδίποδος, ὡς καλῶς ταῦτα ἔπραξε κ̓ ἀξίως τῆς αὐτῶ ἁμαρτίας.

Pag. 225. l. 1371. Εἰς ἅδυ μολὼν] φαίνεται ἐντεῦθεν ὅτι οἱ Ἕλλlὼες τοιαύτlὼ εἶχον δόξαν, ὡς εἴπι τυφλὸς τις, εἴτε βλέπων ἐτελεύτα, τοιῦτος κ̓ ἐν ἅδυ lὼ.

l. 1374. Ἀλλ' ἡ τέκνων] ἤγουν ἡ τῶν τέκνων θεωρία εἰς φῶς φανεῖσα, ὡς ἐφάνη, lὼ ἐμοὶ ἀξία ὅπιθυμεῖσθς, εἰς τὸ βλέπειν αὐτlὼ ἐμέ. ὐδ' ἄςυ, ὐδὲ πύργος, ὐδὲ τὰ ἱερὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν ἦσαν ἐμοὶ δηλονότι, ἄξια ὅπιθυμεῖσθς εἰς τὸ βλέπειν αὐτὰ ἐμέ.

l. 1378. Ο παντλήμων ἐγὼ] τὸ ὁ ὐ πρὸς τὸ παντλήμων, ἀλλὰ πρὸς τὸ τραφεὶς Συναπτέον. τὸ ἢ κάλλιςα πρὸς τὸ ἀπεςέρησα.

¶ l. 1388. Τὸ γδ τlὼ φρ.] γραμμικόν.

l. 1389. Τlὼ φροντίδ' ἔξω] ἤγουν, τὸ μὴ τῶν κακῶν φροντίδα κ̓ μνήμlὼ ποιεῖσθς, ὁ γλύκιστο ἂν ὀφθαλμῶν κ̓ ὤτων ὐκ ὄντων. ὁρᾶν γάρ τις κ̓ ἀκύειν ἀναπεμπάζει ἃ εἶδε κ̓ ἤκυσε.

l. 1396. Νῦν γδ κακὸς τ' ὢν] μὴ λάβῃς τὸ τε ἀργὸν, ὡς τινές φασιν, ἀλλ' ὅτω λέγε, νῦν γδ εὑρίσκομαι κ̓ ὢν κακὸς κ̓ ἐκ κακῶν.

l. 1397. Καὶ κεκρυμμένη νάπη] τὸ κεκρυμμένη διπλῶς νοητέον· ἢ διότι πᾶσαι αἱ λόχμαι ὐκ ἐμπροσθὲν εἰσὶ τῆς ὁδοῦ, ἀλλ' ἰδίᾳ ἐν φάραγξιν, ἢ ὄρεσιν· ἢ ὅτι ἐν αὐταῖς κρυπτόμλοι τινὲς λῃςείαν ἐργάζονται· ἢ τὸ κεκρυμμένη, ἀντὶ τῶ ἀκαταγνώστῳ. ὐ γδ ἐγίνωσκέ τις τί ἔμελλεν ἐν αὐτῇ γλυέσθς.

Pag. 227. l. 1404. Ανεῖτε ταυτὸν σπέρμα] ἀνεδώκατε, ἤγουν, ὦ μήτηρ ἡ γλυνήσασά με, κ̓ πάλιν ἑαυτlὼ εἰς σποράν ἐμοὶ δῦσα, τὸ ἢ, πατέρας, ἀδελφὰς, διότι ἐκ μητρὸς ἐπαιδοποίησα, κ̓ διότι ὓς ἔσπειρα, ἐκ τῆς αὐτῆς μητρὸς ἐγλυνήθησαν.

l. 1411. Μή ποτ' εἰσόψεσθ' ἔτι] ἀντὶ τῶ, μηκέτι ποτὲ, ἤγουν μηδαμῶς εἰς τὸ ἑξῆς ποτ' ὄψεσθε.

l. 1419. Τὸ πράσσειν] μὴ λάβῃς τὸ τὸ ἀργὸν, ὡς τινὲς φασὶν, ἀλλ' ὅτω λέγε, ἀλλὰ πάρεςιν ὅδε ὁ Κρέων εἰς δέον ἐκείνων ὧν ἐπαιτεῖς· εἶτα μεθερμlὼευτικὸν τῶ εἰς δέον ἐπάγει τὸ πράσσειν κ̓ τὸ βυλεύειν. κ̓ ἐπειδὴ τὸ δέον ὅςιν αἰτιατικὴ διὰ τlὼ εἰς πρόθεσιν, διὰ τῶτο κ̓ τὸ αἰτιατικὸν ἄρθρον τὸ τὸ τίθεται.

¶ Σχήμ. l. 1421. Ουχ ὡς γ.] ἄφιξις Κρέοντος καταλεοιῶντος Οἰδίποδα.

¶ l. 1429. Τοῖς ἐν γλύει] γνωμικόν.

l. 1431. Πρὸς θεῶν] ἐπειδὴ κακὸν Οἰδίπους τὸν Κρέοντα προὔλαβεν ὑπόμνησιν, διὸ καὶ ἐξορίαν αὐτοῦ κατεψηφίσατο, ἤλπιζεν αὐτὸς μᾶλλον ἀποδειχθεὶς κακὸς καὶ παράνομος, ὡς οὐκ ἂν ἐθελήσῃ, εἴ τινος αὐτοῦ δεηθείη, τοῦτο πληρῶσαι· διὰ τοῦτο ἄνδρα κάκιστον ἑαυτὸν λέγει, καὶ ἀποσπᾶσθαι αὐτὸν τῆς ἐλπίδος ἣν εἰς αὐτὸν εἶχεν.

¶ Πρὸς θεῶν] συνίζησις.

l. 1433. Πρὸς σοῦ γὰρ] μὴ λάβῃς τὸ πρὸς ἀντὶ τοῦ ὑπὲρ, ὥς τινές φασιν, ἀλλὰ λαμβάνειν τὸ πρὸς ἀργὸν, οὕτω λέγει, ὃ γὰρ μέλλω εἰπεῖν, φράσω καὶ εἴπω τοῦτό σου, ἤγουν εἰς σὲ συντελοῦν.

l. 1443. Οὕτως ἄρ' ἀνδρὸς ἀθλίου] τὸ οὕτως πρὸς τὸ ἀθλίου, καὶ οὐ πρὸς τὸ πεύσεσθε συναπτέον.

l. 1444. Πίστιν φέροις] βεβαίωσιν. ἤγουν ἤκουσε τίποτε περὶ σοῦ ὁ θεὸς ἐθέασεν. οὐκοῦν ἐμμένοις ἂν τῷ θεσπίσματι.

¶ l. 1445. Καὶ σοί γ' ἐπ.] αἴτησις Οἰδίποδος πρὸς τὸν Κρέοντα περὶ αὐτοῦ τῶν παίδων.

¶ Pag. 229. l. 1450. Ἀλλ' ἔα με] συνίζησις.

l. 1453. Ἵν' ἐξ ἐκείνοιν] ἤγουν. ἵνα πληρωθῇ τὸ βούλημ' αὐτῶν. ὅσον γὰρ τὸ κατ' ἐκείνους, ἐπ' ἀπωλείᾳ με ἐξέῤῥιψαν ἐκεῖ. ἐπεὶ δὲ ἀπωλλύτην εἶπεν, ἐπάγει, ἐπεὶ καὶ ἐπ' ἀπωλείᾳ ἐκεῖσε ἐῤῥίφην. ἀλλ' ἐπειδὴ εἱμαρμένον ἐκ τῶν θεῶν ἦν ταῦτα καὶ ταῦτα ποιῆσαι με, οὔτε νόσος ἔμελλεν ἀφανίσαι με, οὔτε θηρίον, οὔτε λῃστής. ἔστι δὲ τὸ οὐ γὰρ καὶ τὸ μὴ, ἐκ παραλλήλου.

l. 1463. Τράπεζ' ἄν] τὸ ἄνευ καὶ τὸ χωρὶς ἐκ παραλλήλου, οὕτως, ὧν χωρὶς οὔποθ' ἡ ἐμὴ τοῦδε τοῦ ἀνδρὸς βορᾶς τράπεζα ἐστάθη. δέον δὲ εἰπεῖν, ἡ τράπεζα ἄνευ τοῦδε τοῦ ἀνδρὸς, ἡ ἐμὴ πρὸς τὸ τράπεζα εἶπε· καὶ ἔστιν ὅμοιον τῷ, Κρεῶσα λιμῶδη τέκνα. συνάπτει δὲ καὶ τὸ, μάλιστα μὲν χεροῖν ψαῦσαί μ' ἔασον, πρὸς τὸ, ταῖν δ' ἀθλίαιν οἰκτραῖν τε τὸ δ' αἶν μοι μέλεσθαι, διὰ μέσου λέγει. ἔχει δὲ τὸ μὲν τὴν ἀπόδοσιν, πρὸς τὸ, χερσὶ δ' ἂν θιγὼν εἰ καὶ τὸ, ἴθ' ὦ 'ναξ, διὰ μέσου εἴρηται.

l. 1471. Πῶς πρὸς θεῶν] τοῦτο διὰ μέσου λάμβανε, καὶ ἔστι τοῦτο ὥσπερ δεῖγμα τῆς τούτου πρὸς αὐτὰς προθυμίας.

l. 1477. Τῆσδε τῆς ὁδοῦ] τῆς τῆς ἀρχῆς ἐπικρατήσεως, μάχρις οὗ εἰ ἐμοὶ παῖδες ἄξιοι γένωνται. ἢ οὕτω, καὶ σὲ ὁ δαίμων φρουρήσειεν ἐν τῷ βίῳ κρεῖττον ἢ ἐμὲ, ἕνεκα τῆσδε ὁδοῦ, ἤγουν τῆς τῶν θυγατέρων πρὸς ἐμὲ πέμψεως.

Pag. 231. l. 1493. Τοιαῦτ' ὀνείδη] ἀκούσεται γὰρ ὅτι ὁ Λάϊος ὁ προπάτωρ ὑμῶν ἐφονεύθη ὑπ' αὐτοῦ, οὗ γυνὴ Ἰοκάστη ἐμίγη τῷ ἰδίῳ παιδὶ, ἃ νῦν ἀπαριθμεῖσθαι.

¶ Σχῆμ. l. 1500. Ὦ τέκνα] Οἰδίποδος αὖθις ὀλιγοθρηνολογία περί τε ἑαυτοῦ καὶ τῶν θυγατέρων.

l. 1501. Χέρσους φθαρῆναι] εἰκότως φθαρῆναι εἶπε, καὶ οὐ τεθνάναι. φθορὰ γάρ ἐστιν ἀληθῶς τὸ μὴ γάμων καὶ τέκνων τυχεῖν, ἀλλ' εἰκῇ καὶ μάτην τὸν αἰῶνα διελθεῖν.

¶ Σχῆμ. l. 1502. Μονοικίας] συνίζησις.

¶ l. 1510. Σαφοῖν δ' ὦ] συνίζησις.

l. 1514. Ἐξήκεις δακρύων] μετοχή ἐστιν ἐνταῦθα τὸ δακρύων. τὸ ὄνομα γὰρ ἀεὶ βραχὺ ἔχει τὸ υ· ἡ μετοχὴ δὲ διχῶς καὶ μακρὸν αὐτὸ ἔχει καὶ βραχύ. ἐνταῦθα δὲ τὸ μέτρον μακρὸν αὐτὸ ζητεῖ ἔχειν.

¶ Ἄλις ἵν'] ἐπίλογος.

¶ l. 1516. Πάντα γὰρ] γνωμικόν.

¶ l. 1521. Ἀλλὰ θεοῖς] συνίζησις.

l. 1524. Ἃ μὴ φρονῶ γὰρ] ἤγουν ἃ μὴ κατανοῶ ἔχω, οὐδὲ διὰ γλώττης προφέρω. τὴν οὖν σὴν ἔξοδον ἐπεὶ ζητεῖς, καὶ αὐτὸς ἐθέλω, οὐκοῦν τεύξῃ ταύτης.

Pag. 233. l. 1529. Καὶ γὰρ ἃ κράτησας] λέγω δὴ τὸ τὸν Λάϊον καταβαλεῖν, ὅτι συνῆψας αὐτῷ μάχην· καὶ τὸ τὰ Σφιγγὸς εὑρεῖν αἰνίγματα.

l. 1534. Ὥστε θνητὸν ὄντα] ὥστε μηδένα ὄντα θνητὸν ὀλβίζειν καὶ εὐδαιμονίζειν τινὰ, ἐπισκοποῦντα ἰδεῖν τὴν τελευταίαν τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἡμέραν, πρὶν ἂν περάσῃ καὶ διέλθῃ τέρμα καὶ τέλος τοῦ βίου μηδὲν ἀλγεινὸν καὶ λυπηρὸν παθὼν ἀλλ' ἀκέραιον τὴν εὐδαιμονίαν διασωσάμενος. ἔστι δὲ τὸ τελευταίαν ἡμέραν, καὶ τὸ τέρμα τοῦ βίου, ταυτόν. παραφράζει δὲ τὴν τοῦ Σόλωνος ῥῆσιν, ἣν ἔφη πρὸς Κροῖσον, ὅτε αὐτῷ τοὺς θησαυροὺς ἐδείκνυ ὁ δὲ ἦν, ὡς οὐ χρὴ πρὸ τελευτῆς ἄνδρα μακαρίζειν. Ἄλλως. ὥστε χρὴ πάντα ἄνθρωπον ἐπισκοποῦντα τὴν τελευταίαν ἐκείνην ἰδεῖν ἡμέραν τοῦ θανάτου. καὶ μηδένα μακαρίζειν θνητὸν ὄντα, πρὶν ἂν ὁ τοιοῦτος τὸ τέρμα τοῦ βίου διέλθῃ μηδὲν δεινὸν πεπονθώς.

ΣΧΟΛΙΑ ΤΟΥ ΤΡΙΚΛΙΝΙΟΥ Εἰς τὴν ΑΝΤΙΓΟΝΗΝ.

¶ Σχήμ. Pag. 237. l. 1. Ω κοινὸν] Προσφωνητικὸν τὸ προοίμιον καὶ ἐρωτησιν. ἐνταῦθα δὲ καὶ πρότασις.

¶ l. 3. Νῷϊν] συνίζησις.

¶ l. 4. Οὐδὲν γὰρ] κατασκευή.

¶ l. 7. Καὶ νῦν τι] βάσις.

l. 11. Αντιγόνη φίλων] μὴ λάβῃς εἰς τὸ φίλων ἔξωθεν ὑπὲρ, ἀλλὰ πρὸς τὸ μῦθος. ἐστὶν ἡ τοιαύτη γενική.

¶ Εμοὶ μὲν οὐδ'] δεύτερον προοίμιον κατ' ἀπόκρισιν.

l. 15. Επεὶ δὲ φροῦδος] μὴ εἴπῃς τὸ ἐπεὶ ἀντὶ τοῦ ἀφ' οὗ, ἀλλ' ὃν τρόπον λέγομεν, ἐπεὶ συνέβη ἐκεῖνο, γέγονε τοῦτο. οὕτω καὶ τοῦτο, ἐπεὶ δὲ ἐν νυκτὶ τῇ νῦν ὁ στρατος τῶν Ἀργείων ἐστὶ φροῦδος, ἤτοι ἐντεῦθεν ἀπῆρεν ἐπ' οἴκου, οὐδὲν οἶδα ὑπέρτερον καὶ ἐπέκεινα τούτου. εἴθ' ὥσπερ ἑρμηνεύουσα τὸ ὑπέρτερον, φησὶν, οὔτ' εὐτυχοῦσα μᾶλλον, οὔτ' ἀτωμένη. τοῦτ' ἔστιν, οὔτ' εἰ εὐτυχῶ μᾶλλον, οὔτ' εἰ ἀτυχῶ ἐπίσταμαι.

¶ Σχήμ. Επεὶ δὲ φροῦδος] κατασκευή.

¶ l. 18. Ηδειν καλῶς] προκατάστασις.

l. 20. Καλχαίνουσ' ἔπος] τὸ καλχαίνω ἐκ μεταφορᾶς τοῦ κόχλου τοῦ τὴν πορφύραν ἐντὸς κρύπτοντος εἴρηται. κάλχη γὰρ ὁ κόχλος. εἰκότως δὲ ἐπειδὴ ἡ λέξις· ὥσπερ γὰρ ἡ πορφύρα ἐντὸς οὖσα τοῦ κόχλου ἐν ἀφανεῖ ἐστὶν, ἢ καὶ ὅτι πρὸς τὸ σκοτεινὸν καὶ μελάντερον χρωματίζεται, οὕτω καὶ ὃν αὐτὸς ἔμελλεν εἰπεῖν λόγον, μήπως ἐκφανθεὶς ἄγνωστος καὶ σκοτεινὸς ἦν.

l. 21. Ου γὰρ τάφου] τὸ τάφου οὐ πρὸς τὸ προτίσας, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἀτιμάσας ἐστίν. οὕτως· ὁ γὰρ Κρέων τοῖν κασιγνήτοιν καὶ τοῖν ἀδελφοῖν ἡμῶν, τὸν μὲν, ἤτοι τὸν Ἐτεοκλέα, προτίσας καὶ προτιμήσας τοῦ Πολυνείκους ἔχει, ἤτοι θάψας· τὸν δὲ, οὖσαν τὸν Πολυνείκην, ἀτιμάσας τάφου, τοῦτ' ἔστιν ἀνάξιον καὶ ἄτιμον ταφῆς κρίνας.

¶ Σχήμ. Νῷϊν τοῖν] Συνίζησις.

l. 23. Σὺν δίκῃ χρησθεὶς] οἱ λέγοντες χρησθεὶς ἀντὶ τοῦ χρησάμενος, καὶ καὶ διὰ τοῦτο τὸ σὺν ἔργον λαμβάνοντες, ἀμαθεῖς. τὸ δ' ἐστὶ τοιοῦτο, Ἐτεοκλῆς ὅτε πρὸς πόλεμον ἐξῄει, παρήγγειλε Κρέοντι αὐτὸν μὲν θάπτειν, Πολυνείκην δὲ οὔ, εἰ τελευτῇ σφᾶς καταστρέψοι. ἔστιν οὖν τὸ χρησθεὶς ἀντὶ τοῦ παραγγελθείς. καὶ μὴ εἴπῃς ὅτι τὸ χρησθεὶς, ἀντὶ τοῦ χρησμὸν δεξάμενος, λέγεται· ὥσπερ γάρ ἐστι τὸ ἐθέσπισεν, οὐ μόνον ἐπὶ θεοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ βασιλέως, οὕτω καὶ τοῦτο. βασιλεὺς γὰρ ἦν ὁ παραγγείλας. σύνταξις δὲ οὕτω, τὸν Ἐτεοκλέα μὲν ἔθαψε κατὰ τῆς χθονὸς σὺν δίκῃ δικαίᾳ, ὡς λέγουσιν οἱ τὰ ἐκείνου φρονοῦντες δηλονότι· χρησθεὶς καὶ παραγγελθεὶς παρ' αὐτοῦ. σὺν δίκῃ δὲ δικαίᾳ, ἐπειδὴ τὸν ὑπὲρ τῆς πατρίδος τετελευτηκότα καὶ ταφῆς ἠξιῶσθαι δίκαιον.

l. 30. Πρὸς χάριν βορᾶς] ἤγουν, ἐάν τις αὐτοῖς βορὰν χαρίσηται. ἢ τὸ πρὸς χάριν, ἀντὶ τοῦ πρὸς ἡδονήν.

l. 32. Κηρύξαντ' ἔχειν] εἰκότως εἶπε τὸ ἔχειν καὶ οὐκ εἶναι, ἐπειδὴ ἅπαξ κηρύξας, εἶχε τοῦτο κεκηρυγμένον.

l. 36. Φόνον προκεῖσθαι] οὕτω λέγε, ἢ προκεῖσθαι αὐτὸν φόνον δημόλευστον, ἢ προκεῖσθαι αὐτῷ φόνον δημόλευστον.

Pa. 239. l. 38. Ει ταῦθ' ἐν τούτοις] ἤγουν, ἐὰν

ἐὰν δ' ἐν τούτοις ᾖ, ἤγουν ἐὰν οὕτως ὁρισθῇ παρὰ τοῦ Κρέοντος, τί προσθείμην ἐγὼ πλέον, λύουσα ἂν τὸν ὁρισμὸν, καὶ θάπτουσα τὸν Πολυνείκην. ἔστι δὲ τὸ λύουσα, καὶ τὸ θάπτουσα, διασάφησις τοῦ τί προσθείμην πλέον. καὶ γὰρ τὸ μὴ τοῖς κεκελευσμένοις ὑπείκειν, ἀλλὰ παρὰ ταῦτά τι διαπράττεσθαι, ὥσπερ τις προσθήκη ἐστίν. ἰστέον δ' ὅτι τὸ ἢ σύνδεσμος, ποῦ μὲν διαζευκτικός ἐστι, ποῦ δὲ σημασίαν οὐκ ἔχει, ὥσπερ καὶ ἐνταῦθα. ὃ δὲ λέγει, τοιοῦτόν ἐστιν, ὅτι οὐκ ἂν δυναίμην ὑπὲρ τὰ διατεταγμένα ποιεῖν. τοῦτο δ' ἂν ἦν εἰ ταῦτα λύουσα ἔθαψα τὸν Πολυνείκην ὅπερ ἐμοὶ καθάπαξ ἀδύνατον.

¶ Σχῆμ. l. 49. Ὡς νῷιν] συνίζησις.

l. 50. Πρὸς αὐτοφώρων] ἐμφανεστάτων, καὶ ἃ ἐφώρασεν αὐτός, καὶ εἰς ἃ ἐφωράθη.

l. 52. Διπλοῦν πάθος] τοῦτο λέγει, ἢ διότι συνῆλθον ἀμφότερα, τὴν αὐτὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ γυναῖκα γενέσθαι· ἢ ἐπειδὴ προεῖπεν ὅτι ὁ πατὴρ αὐτοῦ δυσκλεὴς ἀπώλετο, ὅπερ ἦν ἓν πάθος· διπλοῦν δὲ τὸ καὶ τὴν μητέρα πεπνίχθαι. διπλασία γὰρ ἐντεῦθεν ἡ δυστυχία αὐτῶν ἐγένετο.

l. 55. Αὐτοκτενοῦντε] αὐτοὶ ἑαυτοὺς φονεύειν ἀποδιδόντες. ἡ γὰρ κατ' ἀλλήλων ὁρμὴ καθ' ἑαυτοῦ ἦν. τῆς γὰρ αὐτῆς φύσεως ἦσαν ἀδελφοὶ τυγχάνοντες.

l. 58. Εἰ νόμου βίᾳ] ἢ τοῦ περὶ τῆς ταφῆς ὄντος, ἢ τοῦ ὀφειλομένου παρὰ τῶν οἰκείων πρὸς τοὺς συγγενεῖς γίνεσθαι.

l. 65. Ὡς βιάζομαι τάδε] μὴ εἴπῃς τὸ βιάζομαι ἀντὶ τοῦ βιάζω· ἀλλ' ὥσπερ φαμὲν, ὀνειδίζομαι τόδε, οὕτω καὶ τοῦτο.

l 66. Τοῖς ἐν τέλει] ἤγουν τοῖς βασιλεῦσι. τέλος γὰρ τιμῶν ἡ βασιλεία, μεθ' ἣν οὐκ ἔστι ἀνωτέρω χωρῆσαι. ἰστέον δ' ὅτι πάντες οἱ λογοποιοὶ τοὺς ἐν τέλει βαίνοντας λέγουσι τοὺς περὶ τὴν βασιλείαν.

¶ Σχῆμ. Τὸ γὰρ περισσὰ] γνωμικόν.

l. 69 Ἡδέως δρῴης μέτα] τοῦτο λέγει, ὅτι οὔτ' ἀπὸ τοῦ νῦν ἀναγκάσω σε συνθάπτειν τὸν ἀδελφὸν, οὔτ' ἂν εἰ θέλοις πράττειν, δρῴης ἂν μετ' ἐμοῦ ἡδέως, ἀλλ' ἀηδῶς καὶ οὐ μετὰ προθυμίας. ἢ τὸ ἡδέως πρὸς τὴν Ἀντιγόνην νοητέον, οὕτω, δρῴης ἂν μετ' ἐμοῦ οὐχ ἡδέως καὶ ἀποδεκτῶς ἐμοί, ἀλλὰ κατ' ἀνάγκην, ὅτι οὐ κατ' ἀρχὰς συμβουλευούσῃ ἐπείσθης μοι.

l. 72. Φίλη μετ' αὐτοῦ] τοῦτο οὕτως εἴποις, κείσομαι μετ' αὐτοῦ, φίλη μετὰ φίλου.

l. 73. Ὅσια πανουργήσασ'] εἰκότως εἶπε τοῦτο. λάθρα γὰρ καὶ μετὰ πανουργίας ἔμελλε τὴν ταφὴν ποιῆσαι.

Ἐπεὶ πλείων χρόνος] ἰστέον ὅτι οὕτως ἔδει εἰπεῖν, ἐπεὶ ὁ χρόνος ὃν δεῖ με ἀρέσκειν τοῖς κάτω, πλείων ἐστὶν ἢ ὃν δεῖ με ἀρέσκειν τοῖς ἐνθάδε. νῦν δ' οὐ συνέκρινε τὸν χρόνον πρὸς τὸν χρόνον, ἀλλ' ἀνομοιογενῶς σύγκρισιν ἐποίησε χρόνου καὶ προσώπου, λέγων, πλείων χρόνος τῶν ἐνθάδε ἀνθρώπων.

Pag. 241. l. 83. Ἀλλ' οὖν προμηνύσῃς] ἰστέον ὅτι οὐ μόνον τὰ εὐκτικὰ ἐστὶν ὅτε προστακτικῶν δύναμιν ἔχοντα εὕρηται, ἀλλὰ καὶ ὁριστικὰ ῥήματα ἐπὶ μέλλοντος, ὡς ἐστὶ κἀνταῦθα. εὕροις δὲ καὶ ἀλλαχοῦ, εἰ ζητοίης.

l. 86. Σιγῶσ' ἐὰν μὴ πᾶσι] τὸ σιγῶσα οὕτω λέγει, πολλὸν καὶ κατὰ πολὺ ἔσῃ καὶ ὑπάρξεις ἐχθίων ἐμοί, ἐὰν μὴ κηρύξῃς τάδε πᾶσι σιγῶσα. ἤγουν, πλέον ἀχθεσθήσομαί σοι εἰ σιγήσῃς, καὶ οὐ πᾶσι κηρύξεις.

¶ Σχῆμ. l. 94. Ἀλλ' ἔα] συνίζησις.

l. 100. Φανὲν Θήβᾳ] δέον οὕτως εἰπεῖν, ἡ φανεῖσα κάλλιστον φάος, πρὸς τὸ φάος ἔτρεψε τὴν σύνταξιν, τὸ φανὲν κάλλιστον φάος εἰπών. καὶ ἔστιν ὅμοιον τῷ παρὰ τῇ Βατραχομυομαχίᾳ, -- ξύλινον μόρον ἐξολέσαντες, Ἣν παγίδα καλέουσιν. ἰστέον δ' ὅτι τὸ ἀκτίς, εἰ καὶ μακρὸν τῷ κανόνι εἴρηται, ἀλλ' ἐνταῦθα βραχύ ἐστιν, ὡς ἐκ τοῦ κώλου τῆς ἀντιστροφῆς ἐστὶ μαθεῖν. καὶ, οἶμαι, διὰ τὸ ἐπὶ κλητικῆς ἐνταῦθα λαμβάνεσθαι, συστέλλεται. ἡ γὰρ κλητικὴ ποτὲ μὲν τὸν ἴσον χρόνον ἔχει τῆς εὐθείας αὐτῆς, ποτὲ δ' ἐλάττονα.

l. 104. Διρκαίων ὕπερ] διὰ τὸ ἐν Δίρκῃ παρακεῖσθαι τοὺς πολεμίους, διὰ τοῦτο ὑπὲρ Διρκαίων ῥεέθρων καλλίστην φανῆναι τὴν ἡμέραν φησὶν ἀπαλλαγέντων τῶν παρακειμένων. νόει δὲ πρὸς τὸ ἐφάνθη, τὸ κάλλιστον, ἀπὸ κοινοῦ· τὸ δὲ μολοῦσα, πρὸς τὸ σημαινόμενον.

l. 110. Ὃν ἐφ' ἡμετέρᾳ γᾷ] δέον οὕτως εἰπεῖν, ὃν ἐφ' ἡμετέρᾳ γᾷ ἤγαγε Πολυνείκης, ὁ δ' αἴτιος αὐτὸν παρακα-

σας

σας, πρὸς τοῦτο καὶ τὴν σύνταξιν ἔστρεψεν. αἰτοῦ γάρ ἐστι τὸ ὑπερίπτασθαι. τὸ δ' ὂν ἐφ' ἡμετέρᾳ γᾷ, ἀσύντακτον εἴρηται. διὰ τοῦτο καὶ τὸ ἐς γᾶν πάλιν τέθεικεν. εἰκότως δὲ τὰς ἀσπίδας παρείκασε πτέρυξι. σχῆμα γὰρ πτερύγων ἐπέχουσι τῷ φέροντι. ἐτήρησε δὲ τὴν ὑπτίαν· αἰτοῦ γὰρ αἱ πτέρυγες. παράδειγμα δὲ τοῦ ὂν ἐφ' ἡμετέρᾳ γᾷ, τόδε παρὰ Θουκυδίδῃ, Τῶν δ' Ἀθηναίων ἔτυχε γὰρ πρεσβεία πρότερον ἐν τῇ Λακεδαίμονι περὶ ἄλλων παροῦσα, καὶ ὡς ᾔσθοντο τῶν λόγων, ἔδοξεν αὐτοῖς παριτητέα εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους εἶναι. ἔστιν οὖν τὸ τῶν Ἀθηναίων ἀναπόδοτον.

Pag.243. l.124. Αἱμάτων γένυσι] ἰστέον ὅτι πρὸς τὸ αἰετὸς εἶπε τὸ γένυσι. καὶ τὸ στόμα δ' αὐτὴ ἑπτάπυλον εἶπεν, ἀπὸ τοῦ ἄστεος ἑπταπύλου ὄντος· ἢ διότι ἑπτὰ στρατηγοῖς περιείληφεν αὐτό. τινὲς δὲ τὸ ἑπτάπυλον στόμα πρὸς τὸ ἀσυνιοῦσι, τὸ ἑπτὰ πύλας καὶ στόματα ἔχον.

l.131. Ζεὺς γὰρ μεγάλης] αὕτη ἡ κατασκευή ἐστι πρὸς τὸ ἔβα. τὸ δὲ, τοῖος ἀμφὶ νῶτ' ἐτάθη, ἕως τοῦ δράκοντι, διὰ μέσου.

l.134. Χρυσοῦ καναχῆς] τοῦτο ἢ πρὸς τὸ πολλῷ ῥεύματι συνάπτεται, οὕτως, ἐν πολλῷ ῥεύματι καναχῆς καὶ κτύπου χρυσοῦ προσερχομένους. ἤγουν μετὰ μεγάλης καὶ πλουσίας παρασκευῆς· ἢ πρὸς τὸ ὑπεροπτίας, οὕτως, ὑπερφρονοῦντας χρυσοῦ καναχῆς. ἤτοι χρυσοῦ περιφραστικῶς· τοῦτ' ἔστιν ὑπὲρ χρυσὸν σοβοῦντας. οὐχ ὅτι ἐστὶν ὁ χρυσὸς αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν σοβαρός· (πῶς γὰρ, ἄψυχος ὕλη οὖσα;) ἀλλ' ὅτι τοὺς ἔχοντας ποιεῖ τοιούτους. ἰστέον δ' ὅτι διὰ πάντας τοὺς Ἀργείους προειπὼν, πρὸς τὸν Καπανέα τὸν λόγον ἔστρεψεν· τοῦτον γὰρ κεκεραύνωται. καὶ ἔστιν ὅμοιον τῷ παρὰ Θουκυδίδῃ. ἐκεῖνος γὰρ περὶ τῶν Ἀθήνηθεν νεῶν τὸν λόγον ποιούμενος, ἔστρεψε τὸν λόγον πρὸς τοὺς αὐτῶν στρατηγούς. Ἐνῆσαν δ' αἱ Ἀττικαὶ νῆες παραγενόμεναι τοῖς Κερκυραίοις, εἴ που πιέζοιντο, φόβον μὲν παρεῖχον, μάχης δ' οὐκ ἦρχον δεδιότες οἱ στρατηγοὶ τὴν πρόρρησιν τῶν Ἀθηναίων. βάσεις δὲ καὶ ἀφετηρία, ἡ ἀρχὴ τοῦ δρόμου· ἐνταῦθα δὲ βαλβίδων λέγει τῶν τειχῶν, ἐφ' ὧν παρὰ μικρὸν ἂν ἐπιβὰς Καπανεὺς, εἰ μὴ κεραυνῷ ἐπισχέθη, ἔμελλε δραμεῖσθαι πρὸς πᾶσαν τὴν πόλιν νικητὴς αὐτῆς.

l.147. Εἶχε δ' ἄλλᾳ τάδε] ἤγουν, τὰ πράγματα δὲ τάδε ἦν ἀλλοιοτρόπως ἔχοντα, ἃ τότε συνέβαινεν. ἡμᾶς γὰρ περιβαλεῖν κακοῖς βουλόμενοι, αὐτοὶ τούτοις ἐνέπεσον. ἄλλα γὰρ κακὰ ἐπ' ἄλλοις κακοῖς δηλονότι ἐπινωμᾷ καὶ ἐπιφέρει παρ' ἑκάστων τὰ πράγματα ὁ Ἄρης. οὕτως οὖν χρὴ γράφειν, ἄλλῃ καὶ ἐπ' ἄλλοις, (ὡς καὶ ἔν τινι τῶν παλαιῶν βιβλίων εὕρηται) καὶ οὕτω συντάσσειν ὡς εἴρηται.

l.149. Ἄρης δεξ.] τοῦτο εἴρηται ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ δεξιοῦ πρὸς τῷ ἅρματι ἵππου.

l.151. Ζηνὶ τροπαίῳ] ἤγουν τῷ τροπὴν αὐτῶν ποιήσαντι Διΐ. ἡμεῖς γὰρ σκυλεύσαντες αὐτοὺς, ἀνεθήκαμεν τὰ ὅπλα αὐτῶν αὐτῷ. εἰκότως δὲ τὰ αὐτῶν ὅπλα τέλη ἐκάλεσεν. ὥσπερ γὰρ ἀναγκαίως καὶ ὀφειλομένως τὰ τέλη δίδονται, οὕτω καὶ αὐτοί. διὰ τὸ ἄξιοι εἶναι δίκην διδόναι τῆς μεγαλαυχίας, ὥσπερ ἐχρεώστουν τὰ αὐτῶν ὅπλα τοῖς θεοῖς ἀναθεῖναι.

l.152. Πλὴν τοῖν στυγεροῖν] οὗτοι γὰρ εἰ καὶ ἀπέθανον, ἀλλὰ διότι ἡ διεκρίθη αὐτῶν ἡ νίκη, διὰ τοῦτο οὐκ ἀνετέθη τὰ ὅπλα αὐτῶν τοῖς θεοῖς.

Pag. 245. l. 159. Τῶν νῦν θίασε] ἤγουν ἐκθίασε καὶ ποιήσατε λησμοσύνην τῶν πολέμων τῶν νῦν. συνάπτει δὲ τὸ ἐκ πρὸς τὸ θίασε.

¶ Σχόμ. l. 160. Θεῶν δὲ ναοὺς] συνίζησις.

l.161. Ἐλελίζων] ἤγουν ὁ κινῶν διὰ τῶν χορῶν τὰς Θήβας. τοῦτο δὲ ὅμοιόν ἐστι τῷ πολισσοῦχοι χθονός.

l.167. Προὔθετο λέσχην] λέσχη κυρίως ἡ πολυλογία. ἐπεὶ δὲ τῇ βουλῇ πολλῶν λόγων δεῖ, διὰ τοῦτο λέσχην τὴν βουλὴν νῦν καλεῖ.

l.172. Τοῦτ' αὖθις] δέον εἰπεῖν, τοῦτο δ' αὖθις, ἀσυνδέτως εἶπε, καὶ ἔστιν ὅμοιον τῷ, -- καίδοκει μὲν ἰδεῖν ὅτι Δισσοὺς Ἀτρείδας αὐτόχειρ κτείνειν ἔχων, Ὁ τ' ἄλλοτ' ἄλλον ἐμπίπτων στρατηλατῶν.

¶ Σχήμ. l. 169. Ἄνδρες, τὰ μὲν] δημηγορία Κρέοντος πρὸς τὸν χορὸν τὴν προστασίαν λαβόντος τῆς πόλεως.

l.179. Γένους κατ' ἀγχιστεῖα] τὸ ἀγχιστεῖα οὐδέτερόν ἐστιν. ἀντὶ τοῦ ἀγχιστείαν καὶ συγγένειαν. καὶ ἔστιν ὅμοιον τῷ γνῶμα, ἤγουν γνωμάτευμα καὶ νόημα. ὡς ἐν τούτῳ τῷ εὕρηται ἔχειν. Ἔχοις ἂν γνῶμα μὴ πειρωμένη· καὶ ἐν Εὐριπίδῃ, Ὡς ἓν δὲ πᾶσι γνῶμα ταυτὸν ἐμπρέπει.

¶ Σχήμ.

¶ Σχῆμ. l. 180. Ἀμήχανον δὲ] γνωμικόν.

l. 182. Ἐντελέσης φανῇ] φησὶ γὰρ Βίας ὁ Πριηνεύς, Ἀρχὴ ἄνδρα δείξει.

Pag. 247. l. 211. Αἰκισθέντ' ἰδεῖν] τοῦτο καθ' ὅλον καὶ μέρος· τὸ μὲν αἰκισθέντα, ὅλον, τὸ δὲ δέμας, μέρος.

¶ Σχῆμ. l. 216. Σοὶ ταῦτ' ἀρ.] συγκατάθεσις τοῦ χοροῦ ἐπὶ τοῖς ῥηθεῖσιν.

l. 223. Ἐπιτέλλοις ἔτι] τοῦτο οὕτως εἴποις, τί δῆτα ἐντέλλοις ἂν καὶ προστάξειας ἡμῖν ἔτι καὶ εἰς τὸ ἑξῆς τοῦτο ὃ μέλλεις εἰπεῖν ἐπ' ἄλλῳ; ἤγουν ἐπὶ τῷ προρρηθέντι. ἄλλο δὲ ἐπ' ἄλλῳ ὀφείλων εἰπεῖν, τοῦτο εἶπεν.

¶ Σχῆμ. Pag. 249. l. 228. Ἄναξ, ἐρῶ μὲν] ἄφιξις τοῦ φύλακος ἀγγέλλοντος ὡς ἐπέβαλέ τις ἐπὶ τῷ Πολυνείκει κόνιν.

l. 239. Πόλλ' γὰρ εἶχον] ἤγουν πολλαὶ φροντίδες ἐπέστησαν καὶ ἐπῆλθον ἐμοὶ ἀναχωρήσαντι. τὸ δὲ, κυκλῶν ἐμαυτὸν ὁδοῖς, ἢ ἀντιστρέφων ἐμαυτὸν εἰς ἀναχώρησιν ἐν ταῖς ὁδοῖς, δι' ὧν ἐπορευόμην· ἢ ἐν ὁδοῖς καὶ ἀναπολήσεσι κυκλῶν ἐμαυτὸν, τοῦτ' ἐστὶ κατὰ νοῦν στρέφων τὴν ἀναχώρησιν.

¶ Σχῆμ. l. 249. Τὰ δεινὰ] γνωμικόν.

¶ l. 255. Οὐκ οἶδ'] διήγησις.

l. 262. Λεπτὴ δ' ἄγος] ἰστέον ὅτι οἱ ἐκβεβλημένοι νεκροὶ καὶ μὴ τάφου τετυχηκότες, δοκοῦσι τοῖς ὁρῶσιν ὡς ἐναγεῖς μὲν ταφῆς ἠξιῶσθαι· καλυφθεὶς οὖν Πολυνείκης τῇ κόνει, τὸ δοκεῖν ἐναγὴς εἶναι ἐξέφυγεν.

l. 263. Σημεῖα δ' οὔτε θηρὸς] πολλάκις γὰρ καὶ κύνες καὶ λέοντες καὶ ἄρκτοι σπαράξαντές τι ζῷον καὶ καταβρώξαντες ὅσον ἐβούλοντο, τὸ λοιπὸν κατέχωσαν εἰς δευτέραν πρᾶξιν αὐτοῖς φυλασσόμενον.

l. 266. Φύλαξ ἐλέγχων φύλακα] ἐπειδὴ γὰρ οἱ λόγοι τῶν φυλάκων ἦσαν, διὰ τοῦτο πρῶτον εἶπε λόγοι, εἶτα φύλαξ ἐλέγχων φύλακα εἶπε. καὶ ἔστιν ὅμοιον τῷ παρὰ Θουκυδίδῃ. ἐκεῖνος γὰρ περὶ τῶν Ἀθηναίων νηῶν τὸν λόγον ποιούμενος, πρὸς τὸ αὐτῶν στρατηγοὺς μετέβη, οὕτως εἰπών, Ἐν ᾗ αἱ Ἀττικαὶ νῆες παραγενόμεναι τοῖς Κερκυραίοις, εἴ τῃ πιέζοιντο, φόβον μὲν παρεῖχον τοῖς ἐναντίοις, μάχης δ' οὐκ ἦρχον, δεδιότες οἱ στρατηγοὶ τὴν πρόρρησιν τῶν Ἀθηναίων.

Pag. 251. l. 280. Πάλος καθαιρεῖ] εἰκότως εἶπε τὸ καθαιρεῖ· κίνδυνον γὰρ παρὰ τοῦ Κρέοντος ἐδόκει αὐτῷ ἡ ἀγγελία ἐνεγκεῖν. ἢ ἐπειδὴ πρότερον μὲν ἀκαμπτος ἦν, καὶ οὐκ ἐβούλετο τοιαῦτα ὑπηρετεῖν, ὕστερον δὲ ὑπὸ τοῦ πάλου ταύτην τὴν γνώμην κατέβαλε, καὶ ἄκων εἰς τοῦτ' ἐχώρησεν.

¶ Σχῆμ. l. 282. Στέργει γὰρ οὐδ'.] γνωμικόν.

¶ l. 285. Παῦσαι πρὶν ὀργῆς] δημηγορία Κρέοντος μετ' ὀργῆς.

l. 287. Λέγεις γὰρ οὐκ] ἢ τὸ, δαίμονας λέγων πρόνοιαν ἴσχειν, διὰ μέσου· τὸ δὲ, λέγεις οὐκ ἀνεκτά, πρὸς τὸ, τοῦ δε τοῦ νεκροῦ πέρι· ἢ πρὸς τὸ, λέγεις οὐκ ἀνεκτὰ ὑποστικτέον.

l. 294. Οὐκ ἔστιν· ἀλλὰ ταῦτα] τὸ ταῦτα ἢ ἀντὶ τοῦ τὴν Πολυνείκους ταφὴν νοητέον, ἵν' ᾖ τὸ μόλις φέροντες, ἀντὶ τοῦ οὐ προφανῶς ἀλλὰ συνεσταλμένας προτείνοντες· ἢ ἀντὶ τοῦ, ἃ περὶ Πολυνείκους ἐθέσπισα, ἵν' ᾖ τὸ μόλις φέροντες, ἀντὶ τοῦ δυσχερῶς καὶ βαρέως ταῦτα δεχόμενοι.

¶ Σχῆμ. Πάλαι πόλεως] σύγκρισις.

¶ l. 300. Οὐδὲν γὰρ ἀνθρ.] γνωμικόν.

l. 301. Κακὸν νόμισμ' ἔβλαστε] εἰκότως εἶπε τὸ νόμισμα. ἐκ νόμου γὰρ πάντα ἐπετάχθησαν ἐργάζεσθαι.

l. 307. Ἐπίστασθαι βροτῶν] τὸ βροτῶν πρὸς τὸ φρένας συναπτέον, ἢ πρὸς τὸ πράγματα, οὕτω, πρὸς αἰσχρὰ πράγματ' ἐλθεῖν βροτῶν, ἤγουν πρὸς δυστυχίας καὶ ἀφανισμούς.

¶ Σχῆμ. Pag. 253. l. 323. Ἐκ τῶν γὰρ] γνωμικόν.

l. 333. Ἡ δεινὸν] ἢ καὶ ὄντως, ἐὰν δοκῇ καὶ ὑπολαμβάνῃ τις κατά τινός τι, δεινὸν καὶ χαλεπὸν ὑπάρχει καὶ τὸ δοκεῖν καὶ τὸ ὑπολαμβάνειν ψευδῆ. δέον δ' εἰπεῖν, καὶ ἐὰν δοκῇς, ψευδῆ δοκεῖν εἶπε· καὶ εὕροις πολλὰ τοιαῦτα ἑτέρως σχηματιζόμενα, καὶ οὐ πρὸς τὴν ἐμπροσθεν σύνταξιν. λέγει δὲ τὸ ψευδῆ δοκεῖν, διὰ τοῦτο ὅτι καὶ ἡ ψευδὴς δόξα οὐ τοσοῦτον λυπεῖ, ἀλλ' ὅλως τὸ δοξάζειν κακόν ἐστιν.

¶ Σχῆμ. l. 336. Τὰ δεινὰ κέρδη] γνωμικόν.

l. 337. Ἀλλ' εὑρεθείη] τοῦτο ἀρχόμενος ἀπιέναι ἔλεγε μὴ ἀκούοντος Κρέοντος. εἰ γὰρ ἂν, κατὰ νώτου πολλὰς ἐδέξατο.

l. 342. Πολλὰ τὰ δεινὰ] ἤγουν σοφὰ καὶ παράδοξα. λέγει δὲ τοῦτο ὁ χορὸς διὰ τὸν λάθρα θάψαντα Πολυνείκην, καὶ μὴ γνωσθῆναι ὅστις ἦν.

l. 347.

l. 349. Αφθιτον ἀκαμάτων] συνάπτει τὸ ἀκαμάτων πρὸς τὸ θεῶν, ἤγουν τῶν ἀκαμάτων καὶ ἀπαύστων καὶ ἀϊδίων θεῶν. τὸ εἰλομένων δὲ ἀντὶ τοῦ τῶν ἀπ' ἔτους εἰς ἔτος κινουμένων ἀροτριῶν ἀρότρων. εἰλομένων δ' εἶπεν, ἐπειδὴ ὥσπερ κύκλῳ τινὸς τοῦ χρόνου διερχομένου, κατὰ τὸν αὐτὸν ἀεὶ καιρὸν κινοῦσι πρὸς τὸ ἀροτριᾶν ἄροτρα, ὥσπερ δὴ καὶ πρὸς τὸ θερίζειν δρέπανα, τὰ μὲν ἐν χειμῶνι, τὰ δ' ἐν θέρει. ἱππείῳ δὲ γένει φησὶν, ἐπειδὴ οὐ μόνον βόες, ἀλλὰ καὶ ἵπποι καὶ ἐν ἑτέροις τόποις ἀροῦσιν ὥσπερ καὶ ἀλοῶσιν.

Pag. 255. l. 362. Αμφιλοφον ζυγὸν] ἤγουν κατ' ἄμφω τὰ μέρη ἐπαναστήματ' ἔχοντα. ἢ τὸ περικείμενον τοῖς λόφοις καὶ τραχήλοις τῶν ζώων.

l. 366. Οργὰς ἐδιδάξατο] εἰκότως εἶπεν ὀργάς. οἱ γὰρ μὴ πειθόμενοι τοῖς νόμοις χαλεπῶν αὐτῶν πειρῶνται. τὸ δ' ἐδιδάξατο, οἱ ῥήτορες μὲν ἀντὶ τοῦ εἰς διδασκάλους ἔπεμψε, χρῶνται· (φησὶν γὰρ Ἀριστείδης, Οὐκ ἐδιδάξατο τοὺς παῖδας, ἀλλ' ἐδίδαξεν αὐτός. καὶ Ἀριστοφάνης, Εδιδαξάμην μέντοι σε νὴ Δί', ὦ μέλε Τοῖσι δικαίοις ἀντιλέγειν) νῦν δὲ, ἀντὶ τοῦ ἐφεῦρε τὸ ἐδιδάξατο κεῖται.

l. 376. Τέχνας ὑπὲρ ἐλπίδ' ἔχων] τὸ τέχνας οὐκ ἔστι γενική, ὡς οἴονταί τινες, ἀλλ' αἰτιατικὴ, οὕτως, ἔχων τὸ μηχανόεν, καὶ ἐφευρίσκων τέχνας. τοῦτ' ἔστι, τὸ μηχανᾶσθαι καὶ περινοεῖν τέχνας σοφὸν ὑπὲρ ἐλπίδα.

l. 377. Καὶ γὰρ ποτὲ] οὕτω χρὴ γράφειν τὰ παρόντα κῶλα, καὶ γὰρ ποτὲ μὲν κακὸν, ἄλλοτ' αὖθις δ' ἐπ' ἐσθλὸν ἕρπει, ἵν' εἴσιν ὅμοια τοῖς τῆς στροφῆς κώλοις. ἐνταῦθα δὲ καὶ κῶλον ἦν περιττὸν τὸ ς, διὸ καὶ ἐξεβλήθη παρ' ἐμοῦ. οὐ γὰρ χρὴ πλείονα κῶλα τὴν ἀντιστροφὴν ἔχειν τῆς στροφῆς.

l. 381. Οτῳ τὸ μὴ καλὸν] ἤγουν, ὅστις δι' οἰκείαν κακίαν ἀμέτοχός ἐστι τῶν καλλίστων, καὶ οὐ κατὰ νόμους καὶ θείαν βούλησιν φέρεται. τοῦτο δὲ λέγει διὰ τὸν θάψαντα Πολυνείκην. εἰς τοῦτο γὰρ φέρει καὶ τὸ τόλμης χάριν. ἐκ δὲ τούτου πίστιν καὶ ἀσφάλειαν ἑαυτῷ περιποιεῖται ὁ χορὸς πρὸς τὸν Κρέοντα, τὰ συμφέροντ' αὐτῷ φθεγγόμενος. ὕστερον δὲ ἀπορῶν, εἰς θεοὺς ἀναφέρει τὸ πρᾶγμα, καὶ δαιμόνιον τέρας φησὶ τὴν ταφήν.

¶ Σχῆμ. Pag. 257. l. 395. Ηδ' ἔσ' ἐκείνη] ἄφιξις αὖθις τοῦ ἀγγέλου μετὰ τῆς Ἀντιγόνης.

l. 404. Ἀλλ' ἡ γὰρ ἐκτὸς] συνάπτει τὸ ἀλλὰ πρὸς τὸ ἥκω· τὰ λοιπὰ δὲ διὰ μέσου λέγει. τὸ δ' ἐκτὸς καὶ παρ' ἐλπίδας, ἐκ παραλλήλου.

¶ Σχῆμ. Η γὰρ ἐκτὸς] γνωμικόν.

¶ l. 418. Τοιοῦτον ἦν] διήγησις ὅπως εὗρον τὴν Ἀντιγόνην κλαίουσαν τὸν νεκρόν.

l. 428. Καὶ τότ' ἐξαίφνης] ἡ σύνταξις, καὶ τότ' ἐξαίφνης ὁ τυφὼς (ἐστὶ γὰρ στροβίλων καὶ καταιγίδων ἔφορος ὁ ἄνεμος) ἀείρας καὶ ἐπάρας σκηπτὸν καὶ στροβιλώδη ἄνεμον, ἄχος καὶ λύπην οὐράνιον καὶ ἀεράδη (λυπηρὸς γὰρ ἡμῖν ἐστὶν ὁ ἄνεμος, ὅταν πνέῃ) πίμπλησι καὶ γεμίζει τὸ ἐκεῖ πεδίον ὕλης πεδιάδος, ἤγουν τοῦ ἐν γῇ συρφετοῦ· αἰκίζων καὶ μαστίζων πᾶσαν φόβην καὶ τρίχωσιν χθονὸς, βοτάνας λέγω καὶ δένδρα. ἐμεστώθη δὲ πᾶς ὁ ἀὴρ σὺν τῷ πεδίῳ, καὶ ἐστὶ τοῦ ἐκ γῆς συρφετοῦ πεπλήρωται.

¶ Σχῆμ. Pag. 259. l. 434. Ορνιθος] παράδειγμα.

l. 435. Εὐνῆς κενοσπῶν] ἐπειδὴ τὸ λέχος καὶ τὸ εὐνῆς ταυτόν ἐστι, (λέχος γὰρ εὐνῆς, ἡ εὐνή ἐστι, καὶ τὸ κενῆς, καὶ τὸ ὀρφανὸν, ταυτόν ἐστι) πρὸς μὲν τὸ εὐνῆς, τὸ κενῆς λέγει· πρὸς δὲ τὸ λέχος, τὸ ὀρφανόν. μὴ στίξας δὲ εἰς τὸ φθόγγον, ἀσυνδέτως τὴν παραβολὴν ἔγραψε, πλανηθεὶς ἐκ τοῦ οὕτω δεῖ. ἀλλ' ἡ μὲν παραβολὴ πρὸς τὸ ὄρνιθος ἔχει τὴν δύναμιν, μηδὲν ἐμποδιζομένη, τοῦ οὕτω δὲ λειπομένου· τὸ δὲ οὕτω δὲ, διὰ τοῦτο ἐπέφερεν ἵνα σύνδεσμον τῆς ἐφεξῆς ἐννοίας ποιήσῃ. καὶ ἔστιν ζῆλος Ὁμηρικός.

¶ Σχῆμ. l. 447. Τὸ μὲν γὰρ] γνωμικόν.

¶ l. 451. Σὲ δὴ] ἐρώτησις Κρέοντος πρὸς Ἀντιγόνην.

¶ l. 460. Οὐ γάρ τι] ἀπόκρισις Ἀντιγόνης.

l. 461. Των κάτω θεῶν] ἤγουν τὸ δίκαιον ὅπερ ἡ Περσεφόνη καὶ ὁ Πλούτων παρὰ τῶν ζώντων κομίζουσι· λέγω δὴ τὸ θάπτεσθαι αὐτοὺς θανόντας.

l. 464. Ως' ἄγραπτα] ἤγουν τὰ τετυπωμένα καὶ νενομοθετημένα, παρ' ὅσον οἱ περὶ τῆς ταφῆς τῶν νεκρῶν νόμοι ἄγραφοί εἰσι. τὸ δὲ θνητὸν ὄντα, ἢ πρὸς τὸν Κρέοντα νόει, οὕτως, ὥστε ὑπερδραμεῖν καὶ ὑπερβῆναί σε τὰ νόμιμα τῶν θεῶν ὄντα

θνητὸν, τοῦτ' ἔστι, κρείττονα τῶν θεῶν φανῆναι, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι τινὰ ὑπὸ τοῦ φόβου ἃ προστάττουσιν ἐκεῖνοι ποιεῖν. ἢ τὸ θνητὸν ὄντα, ἀντὶ τοῦ τινὰ ἄνθρωπον, οὕτως, ὥστε ὑπερδραμεῖν καὶ ὑπερβῆναι τινὰ θνητὸν ὄντα τὰ νόμιμα τῶν θεῶν διὰ τὸν σὸν φόβον. κρεῖττον δὲ τὸ πρότερον.

¶ Σχήμ. l. 473. Ὅστις γὰρ ἐν] γνωμικόν.

¶ Pag. 261. l. 483. Ἀλλ' ἴσθι τοι] δημηγορία αὖθις Κρέοντος μετ' ὀργῆς, καὶ κατηγορία Ἀντιγόνης καὶ Ἰσμήνης.

¶ Ἀλλ' ἴσθ'] γνωμικόν.

l. 485. Περισκελῆ] τοῦτο ἢ πρὸς τὸ ἐγκρατέστατον συνάπτεον, ἢ πρὸς τὸ ὀπτὸν ἐκ πυρὸς, οὕτως, εἰσίδοις ἂν καὶ θεάσαιο τὸν ἐγκρατέστατον σίδηρον θραυσθέντα καὶ ῥαγέντα πλεῖστα καὶ κατὰ πολὺ, ὀπτὸν ἐκ πυρὸς, περισκελῆ, ἤτοι ἄγαν βαφέντα καὶ ἔντονον γενόμενον.

l. 488. Οὐ γὰρ ἐκπέλει] τὸ ἐκ, ἢ πρὸς τὸ πέλει, ἤγουν ἐκπέλει καὶ ἔξεστιν. ἢ πρὸς τὸ τῶν πέλας συνάπτε, ἤγουν ἐκ τῶν πέλας καὶ τῶν συγγενῶν.

l. 495. Εἰ ταῦτ' ἀνατεὶ] τὸ ταῦτα κράτη ἢ πρὸς τὴν Ἀντιγόνην νοητέον, ταῦτα κράτη, ἤγουν ἡ τοιαύτη ταύτης ὑπεροψία· ἢ πρὸς τὸν Κρέοντα, ἵν' ᾖ ταῦτα τὰ κράτη, ἤγουν ἡ ἐμὴ βασιλεία. τὸ δ' ἀνατεὶ, ἀντὶ τοῦ χωρὶς βλάβης.

¶ Σχήμ. l. 503. Φιλεῖ] γνωμικόν.

¶ l. 505. Μισῶ γε μέντ.] γνωμικόν.

¶ l. 509. Τί δῆτ.] ἀπολογία Ἀντιγόνης μετ' ἐνστάσεως.

¶ l. 516. Ἀλλ' ἡ τυραννὶ.] γνωμικόν.

Pag. 263. l. 524. Ἐκείνῳ δυσσεβεῖ] τὸ δυσσεβεῖ πρὸς τὸ ἐκείνῳ συνάπτεον, τὸ δὲ ἐκείνῳ, ἀντὶ τοῦ δι' ὧν Πολυνείκην θάπτεις.

l. 530. Ἀλλ' οὐχ ὁ χρηστὸς] ἢ πρὸς τὸ ἄλλα ἔξωθεν λάμβανε τὸ οὐχ ὑπάρχει νόμος, οὕτως. ἀλλ' οὐχ ὑπάρχει ὁ ἀνθρώπινος νόμος, ἤγουν οὐδὲν νενομισμένον δεῖ λαβεῖν ἴσον καὶ ὅμοιον τῷ κακῷ· ἢ οὕτω, ἀλλ' οὐκ ἴσον καὶ ὅμοιον ὑπάρχει ὁ χρηστὸς ἄνθρωπος τῷ κακῷ, ὥστε λαβεῖν τὴν αὐτὴν τιμὴν δηλονότι.

l. 540. Τέγγουσ' ὀμμάτων παρειὰν] τοῦτο πρὸς τὸ εἰβομένην συνάπτε. τὸ δὲ νεφέλη μέχρι τοῦ αὐχένος, διὰ μέσου.

¶ Σχήμ. l. 541. Σὺ δ' ἣ κατ'] ἐρώτησις Κρέοντος πρὸς Ἰσμήνην.

¶ l. 546. Δέδρακα τοὔργ.] ἀπόκρισις Ἰσμήνης.

Pag. 247. l. 559. Κηδεμών] φροντιστής. τὰ γὰρ αὐτοῦ θεσπίσματα περὶ πλείονος τῆς πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἐπεποιήκεις τιμῆς.

l. 568. Ἡ 'ξαμαρτία] ἤγουν ἡ ἀποτυχία τῆς ταφῆς. ὥσπερ γὰρ ἐγὼ ταύτην οὐκ ἔπραξα, οὕτω καὶ σὺ ποιήσασα ταύτην καὶ γνωσθεῖσα, οὐδὲν πλέον ἐποίησας.

l. 570. Θανοῦσιν ὠφελεῖν] οὐ μόνον τῇ ὀρθῇ αἰτιατικῇ, ἀλλὰ καὶ δοτικῇ, ὡς καὶ ἐνταῦθα εὕρηται. φησὶ δὲ καὶ Αἰσχύλος, Ὡς τοῖς θανοῦσι χρήματ' οὐδὲν ὠφελεῖ.

l. 579. Εἶναι γυναῖκας] διὰ τὸ μέτρον ἐν τῷ γυναῖκας ἐξεβλήθη τὸ ι· εἰ δὲ μετὰ τοῦ ι βούλει γράφειν, ἔστω σοὶ ἀντὶ κοινῆς συλλαβῆς.

l. 592. Εὐδαίμονες, οἷσι κακῶν] ταῦθ' ὁ χορὸς λέγει διὰ τὸ τοῦ Λαΐου γένος, ὅτι εὐδαίμονές εἰσιν οἷς ὑπῆρξεν ὁ βίος καὶ ὁ τῆς ζωῆς χρόνος ἄγευστος καὶ ἀμέτοχος κακῶν. οἷς γὰρ ἂν ἀνθρώποις σεισθῇ καὶ ἀνατραπῇ καὶ δυστυχήσῃ ὁ δόμος θεόθεν καὶ ἀπὸ θεοῦ, οὐδὲν ἄτης καὶ δυστυχίας ἐλλείπει ἕρπον καὶ φερόμενον ἐπὶ τὸ πλῆθος τῆς αὐτῶν γενεᾶς ὅμοιον ὥστε καὶ ὡς τὸ οἶδμα καὶ κῦμα ποντίας ἁλὸς, κυλίνδει καὶ ἀνακυκᾷ ἐν στένῳ καὶ ταραχῇ, βυσσόθεν καὶ ἀπὸ τοῦ βυθοῦ, θῖνα κελαινὴν, ἤγουν τὴν ἐν τῷ βυθῷ κεκρυμμένην κόνιν τὴν δυσάνεμον καὶ τὴν δυσκόλως ὑπὸ τῶν ἀνέμων ἀνατρεπομένην, ὅταν ἐν πνοαῖς θρῄσσαις καὶ θρακικαῖς δυσπνόοις καὶ κακῶς καὶ ἀγρίως πνεούσαις, ἐπὶ τὸ ἔρεβος καὶ τὸ βάθος τῆς ἁλὸς, δράμῃ καὶ ἐπέλθῃ τὸ κῦμα δηλονότι.

Pag. 267. l. 610. Νῦν γὰρ ἐσχάτας] ἐσχάτην τὴν ῥίζαν νόει Ἀντιγόνην καὶ Ἰσμήνην. λέγει δὲ φάος ἐν τοῖς δόμοις τοῦ Οἰδίποδος ἀνατεῖλαι, διὰ τὸ ἀπαλλαγὴν γεγονέναι τοῦ πολέμου καὶ τῶν πραγμάτων εἰς κατάστασίν τινα ἐλθόντων. τὸ δὲ, φοινία θεῶν τῶν νερτέρων ἀμᾷ κόνις, ἀντὶ τοῦ τὴν ἐσχάτην ῥίζαν θερίζει ὁ ᾅδης. εἰκότως δὲ τὸ κόνις τέθειται. διότι γὰρ ἐκάλυψεν Ἀντιγόνη τὸν ἀδελφὸν Πολυνείκην κόνει, διὰ τοῦτο τεθνήξεσθαι ἔμελλε. δέον δ' εἰπεῖν, ἀμᾷ δὲ καὶ θερίζει νῖν καὶ αὐτὴν, ὁ δὲ ἀσυνδέτως ἐπήγαγε, συνάπτων καὶ τὸ κατὰ πρὸς τὸ ἀμᾷ, ἤγουν καταμᾷ καὶ θερίζει καὶ καταβάλλει νῖν καὶ αὐτὴν ἡ κόνις τῶν νερτέρων θεῶν. ποταπή; φοινία, ἤγουν φόνον αὐτῇ προξενοῦσα.

l. 618.

l. 618. Ο παντογήρως] ἤγουν ὁ πάντας καταβάλλων. τὸ γὰρ γῆρας ὥσπερ καταβολή ἐστιν. ἢ παντογήρως, ὁ αἴδιος· χρὴ δὲ γράφειν, ἀκάματοί τε θεῶν, ἵν' ᾖ ὅμοιον τῷ τῆς ἀντιστροφῆς κώλῳ.

l. 620. Αγήρως δὲ] τοῦτο πρὸς τὸ δυνάστας συνάπτε, ἤγουν δεσπότης οὐχ ὑπὸ χρόνων γηράσκων.

l. 623. Τό, τ' ἔπειτα, καὶ τὸ μέλλον] λάμβανε τὴν ἀπὸ ἀπὸ τοῦ ἐπαρκέσει ἐνταῦθα, ἤγουν ὅτι τε τὸ ἔπειτα καὶ ὅτι τὸ μέλλον. ἰστέον δὲ ὅτι πρὸς τὸ μέλλον τίθεται μόνον τὸ ἀρκέσει. τὸ γὰρ ἔπειτα ἔμφασιν ἐνεστῶτος ἔχει. τὸ δὲ νῦν πρὸς τὸ πρὶν ἔπειτά ἐστιν. ἢ ἐπειδὴ νῦν λέγει τὸν λόγον, οὐκ ἐδύνατο αὐτῷ ἐνεστῶτα χρόνον θεῖναι· ὅπερ εἰ εἴποις, τὸ ἔπειτα ἀντὶ τοῦ μέλλον νοήσεις, ἵν' ᾖ τὸ μέλλον πρὸς τὸ ἔπειτα, μέλλοντος μέλλον καὶ χρόνου παράτασις. εἰ δὲ μὴ τὸ πρὶν διπλοῦν νόει, καὶ ἀντὶ τοῦ νῦν καὶ ἀντὶ τοῦ πάλαι. τὸ γὰρ νῦν καὶ πάλαι τοῦ ἔπειτα πρότερόν ἐστι. τὸ δὲ τοῦ ἔπειτα τί, ἀντὶ τοῦ καὶ ὄν, πρὸς τὸ ἐπαρκέσει συνάπτε.

l. 625 Νόμος ὅδ' οὐδὲν ἕρπει] τοῦθ' οὕτω νόει· ὅδε ὁ νόμος, ὃν ὅτι τῆς ἀρχῆς τοῦ Διὸς ἔφαμεν, οὐδὲν καὶ οὐδαμῶς ἕρπει καὶ φέρεται πάμπολις καὶ παγκόσμιος τῷ βίῳ τῶν θνητῶν, ἅπερ καὶ χωρὶς ἄτης. τοῦτ' ἔστιν, ὃ περὶ τῶν θεῶν ἔφαμεν, οὐκ ἔστι περὶ ἀνθρώπων εἰπεῖν, ἀλλ' οἱ μὲν, ἀπαθεῖς καὶ ἄφθαρτοι, οἱ δὲ ἄνθρωποι θνητοί καὶ παθητικοί.

l. 628. Α γὰρ δὴ πολύπλαγκτος] Αὕτη ἡ κατασκευὴ πρὸς τὸ, νόμος ὅδ' οὐδὲν ἕρπει, ἐστίν, εἰ καὶ ἀσαφὴς ἐκ τοῦ φανεροῦ δοκεῖ. οὕτω γὰρ νοεῖται, ὁ νόμος ὁ εἰς τοὺς θεοὺς οὐκ ἔστιν ἐν ἀνθρώποις, ἀλλὰ δυστυχίαις ὑποπίπτουσιν. ἐλπίσι γὰρ ἀπατώμενοι. ὡς εἰ τίδε ποιήσαιεν, καλῶς αὐτοῖς ἕξει, ποιοῦντες εἰς δυστυχίας ἐμπίπτουσιν· ὃ δὴ καὶ Ἀντιγόνη πέπονθε.

Pag. 269. l. 639. Θεὸς ἄγει πρὸς ἄταν] ἤγουν, οἱ θεοὶ ὃν βούλονται δυστυχεῖν, ἄγουσι πρὸς βλάβην, τοῦτο δὲ λέγει διὰ τὴν Ἀντιγόνην δοκοῦσαν τὸ θανεῖν ἥδιστον.

l. 645. Τάλιδος ἥκει] τάλις καὶ Αἰολεῖς ἡ ἐγγυηθεῖσα πρὸς γάμον τινί, ὥσπερ καὶ Καλλίμαχος λέγει, Αὐτίκα τὴν τάλιν παιδὶ σὺν ἀμφιθαλεῖ.

¶ Σχήμ. l. 647. Τάχ' εἰσόμ.] ἐρώτησις Κρέοντος πρὸς ἑαυτοῦ υἱόν.

¶ l. 651. Πάτερ, σός εἰ] ἀπόκρισις Αἵμονος.

Πάτερ, σὸς εἰμι] ἤγουν τῷ σῷ θελήματι ὑπείκω, καὶ σύ μοι τὰ βέλτιστα καὶ λυσιτελοῦντα διανοῇ.

¶ l. 654. Ουτω γὰρ, ὦ] δημηγορία Κρέοντος καὶ παραίνεσις πρὸς τὸν υἱόν.

¶ l. 656. Πάντ' ὄπισθεν ἑστάναι] ἤγουν κατὰ πάντα τῇ τοῦ πατρὸς ἀκολουθεῖν γνώμῃ. ἐπεὶ δὲ ὁ ἀκολουθῶν ὄπισθεν ἵσταται, ὄπισθεν ἑστάναι τῆς πατρῴας γνώμης εἶπεν.

¶ l. 661. Οστις δ' ἂν] γνωμικόν.

¶ l. 664. Μὴ νῦν ποτ'] γνωμικόν.

¶ l. 667. Τί γὰρ γένοιτ'] γνωμικόν.

¶ Σχήμ. l. 676. Εν τοῖς γὰρ] γνωμικόν.

Pag. 271. l. 698. Πάτερ, θεοὶ φύουσιν] τοῦτο λέγει διότι πρότερον μέλλει εἰπεῖν ὡς ἄνομον ἡγεῖται ἡ πόλις τὸ σὸν κατὰ τοῦ παιδὸς θέσπισμα, ὡσανεὶ λέγων ὡς ἐπειδὴ τὸ φρονεῖν θεόθεν ἀνθρώποις, λόγον ἂν ἔχοι καὶ τὴν πόλιν καλῶς λέγειν.

¶ Σχήμ. Πάτερ, θεοὶ φ.] προκατάστασις καὶ διήγησις ὧν κατὰ τοῦ πατρὸς ἤκουσεν Αἵμων.

¶ Θεοὶ φύουσι] γνωμικόν.

¶ Σχήμ. Pag. 273. l. 716. Εμοὶ δὲ, σοῦ] γνωμικόν.

¶ l. 718. Τί γὰρ πατ.] γνωμικόν

l. 719. Η τί πρὸς παίδων πατρὶ] ἤγουν, οὐδ' ὁ πατὴρ μείζονα ἄλλην χαρὰν παρὰ τῶν παίδων δέχεται, ἢ εὐτυχοῦντας τούτους ὁρᾶν. συνάπτε δὲ πρὸς τὸ εὐκλείας τὸ ἄγαλμα· ἵν' ᾖ εὐκλείας ἄγαλμα, ἤτοι εὔκλεια.

¶ Σχήμ. l. 722. Οστις γὰρ) γνωμικόν.

¶ l. 727. Ορᾷς παραῤῥεῖθρ.] παραβολή.

l. 731. Υπείκει μηδὲν] ἤγουν ὑποχαλᾷ, ἐνδίδωσι τῇ φορᾷ τοῦ πνεύματος. τὸ δὲ ὑπτίοις λέγει, ἐπειδὴ οἱ ταῖς κώπαις ἐλαύνοντες, πρηνεῖς νεύοντες ἐλαύνουσιν· ἀνατραπείσης οὖν τῆς νεὼς, ἐξαίφνης ὕπτιοι γίνονται.

l. 735. Προσβλέπειν πολὺ] τοῦτο ἀπὸ τοῦ Ησιόδου παρῴδηται, λέγοντος, Οὗτος μὲν πανάριστος ὃς αὐτῷ πάντα νοήσει, καὶ τὰ ἑξῆς.

l. 738. Καὶ τῶν λεγόντων εὖ] μὴ λάβῃς εἰς τὸ λεγόντων, ἔξωθεν τὸ ἀπὸ, ἀλλὰ πρὸς τὸ μανθάνειν ἐστὶν ἡ γενική. ὥσπερ γὰρ φαμὲν, ἥδε τῶν καλῶν μάθησις, οὕτω καὶ τοῦτο. ὁ γὰρ λέγων τι χρηστὸν, τοῦτο τὸ μανθάνειν ἐστὶ γενικῆς,

κ) αἴτιος τοῖς ἄλλοις τούτου καθίσταται.

¶ Σχήμ. Καὶ τὴν λέγ.] γνωμικόν.

¶ l. 741. Οἱ τηλικοίδε] τὸ σχῆμα δικανικόν.

l. 752. Ἀνδρὸς ἰδεῖν ἑνὸς] δεῖ γὰρ τὴν τῶν πολλῶν γνώμην πράττειν τὸν ἄρχοντα, κ) τοὺς πολλοὺς τὴν αὐτοῦ.

Pag. 275. l. 760. Θεῶν πατὴρ] ἤγουν παραβαίνων· δεῖ γὰρ τὴν ἀρχὴν ἔννομον εἶναι, κ) μὴ κατὰ θεῶν φέρεσθαι.

l. 763. Ὀργοῦ λόγος σοὶ] ἰστέον ὅτι τὸ γοῦν ἐνταῦθα δύναμιν ἔχει τοῦ γάρ. κ) εὕρηις ἂν πανταχῇ τὴν λογοποιῶν. εὕρηται δὲ κ) τὸ γε μόνον ἀντὶ τοῦ γάρ, ὡς ἔχει κ) τὸ παρὰ Λιβανίῳ, Τοῖς μέν γε κάλλιστον ἐπιστιν.

l. 767. Ἐπεξέρχῃ θρασὺς] εἰπόντος τοῦ Αἵμονος δι' ἑαυτόν, κ) θανοῦσα ὀλεῖ τινά, Κρέων δι' ἑαυτὸν τοῦτ' ἐνόησε. δέον δὲ εἰπεῖν θρασέως, θρασὺς εἶπε πρὸς τὸ ἐξέρχῃ.

l. 771. Μὴ κώπιλλέ με] ἤγουν, μὴ ἀπάτα με ὦ ἀνδράποδον, λέγων ὑπὲρ αὐτῆς ἐμοὶ δυσχεραίνειν τὴν πόλιν.

l. 775. Ὡς κατ' ὄμματ' αὐτίκα] τὸ κατ' ὄμματα κ) τὸ πλησίον ἐκ παραλλήλου.

l. 780. Μαίνῃ ξυνὼν] οὕτω τὸ μαίνῃ συντάσσων λέγε, ὡς κ) ἵνα μαίνῃ κ) ὀργίζῃ τοῖς θέλουσι τῶν φίλων ἐγὼ δὲ οὐχὶ συμμεμφόμενος πείσομαι.

l. 782. Ἀλγήσας, βαρὺς] τὸ ὀξὺ πρὸς τὸ βαρὺς συνάπτεον, οὕτως, ὁ τηλικοῦτος δὲ κ) ὁ νέος νοῦς, ὁποῖος τοῦ Αἵμονος, ἀλγήσας κ) λυπηθεὶς βαρὺς ὀξύν.

l. 788. Ἀγωνέρημος] Ἔθος ἦν παλαιόν, βουλομένοις καθειργνύναι τινά, ἀφοσιοῦσθαι κ) βραχὺ τιθέναι τροφῆς. κ) γὰρ ὑπενόουν καθάρσιον τὸ τοιοῦτον εἶναι. τοῦτο δὲ ἐποίουν ἵνα μὴ δοκῶσι λιμῷ ἀναιρεῖν· τοῦτο γὰρ ἀσεβές. σύνταξε δὲ οὕτω, κρύψω αὐτὴν ζῶσαν ἐν κατώρυχι κ) ὀρύγματι πετρώδει· ἤγουν, πέτραν ὀρύξας ταύτην καλακρύψω ἄγων κ) φέρων ἔνθα ἂν ἦ κ) ὑπάρχῃ ὁδὸς ἔρημος βροτῶν, ἤγουν ἔνθα οὐ διαβαίνουσιν ἄνθρωποι· προσθεὶς κ) ἐμβαλὼν αὐτῇ θεὶς τοσοῦτον μόνον τροφῆς, ὡς κ) καθὰ ἄγος κ) μίασμα, ἤγουν ὡς μισητὴν ἡμερινὴν αὐτῇ τροφὴν δοὺς, ὅπως κ) ἂν ἐκφύγῃ ἡ πόλις πως κ) χώρα τινὰ πρόσον τὸ μίασμα κ) τὴν ἁμαρτίαν κ) παρὰ πάντων μέμψιν, ὡς λιμοκτονήσασα αὐτὴν ἀπώλεσε.

l. 793. Τὸ μὴ θανεῖν] τοῦτο πρὸς τὸ αἰτουμένη συναπτέον, κ) οὐ πρὸς τὸ τεύξεται. οὕτως, κἀκεῖ τὸν ᾅδην ὃν μόνον σέβει θεῶν, αἰτουμένη κ) ζητοῦσα τὸ μὴ θανεῖν, ἴσως τεύξεται τούτου.

l. 797. Ἔρως, ὃς ἐν κτήμασι] οὐ γὰρ μόνον ἀνθρώπων ἀλλὰ κ) κτημάτων ἐρώμενον, ὅθεν ἡ πλεονεξία γίνεται.

Pag. 277. l. 805. Ὁ δ' ἔχων, μέμηνεν] ἤγουν, τοῦ καθεστηκότος ἐξίσταται, κ) κατέχειν ἑαυτὸν οὐ δύναται.

l. 806. Σὺ κ) δικαίων] οἱ γὰρ σώφρονες κ) δίκαιοι, οἱ μὲν ὑπὸ κάλλους γυναικῶν, οἱ δὲ ὑπὸ κτημάτων ἐπιθυμίας τὴν ἑαυτῶν φύσιν ἠρνήσαντο.

l. 810. Νικᾷ δ' ἐναργὴς] ἤγουν ὅτι Ἀντιγόνης ἔρως πλέον ἰσχύει τοῦ πατρικοῦ φίλτρου. δέον δὲ εἰπεῖν, νικᾷ ἐναργῶς, ἐναργὴς εἶπε, πρὸς τὸ ἵμερος.

l. 813. Πάρεδρος] πάρεδρον λέγει τὸν ἔρωτα τῶν μεγάλων ἐν ἀρχαῖς νόμων, ὡς κατακρατοῦντα ἀνθρώπων, καθάπερ κ) τὰ μεγάλα παρὰ τῶν θεῶν ἴσμιμα.

l. 814. Ἄμαχος] πρὸς τὸ νικᾷ ὅτι ἡ καλλονὴ, οὕτως, ἡ ἄμαχος γὰρ θεὸς Ἀφροδίτη ἐμπαίζει. τοῦτ' ἔστιν, ἡ τοῦ γάμου τῆς Ἀντιγόνης ἐλπὶς οὕτω διακεῖσθαι παρασκευάζει τὸν Αἵμονα.

l. 819. Παγκοίταν] οἱ μὲν τὸ παγκοίταν τὸν ᾅδην νοήσαντες, ἀντὶ τοῦ παγκοινον εἴποις· οἱ δὲ τὸν τάφον τῆς Ἀντιγόνης, ἀντὶ τοῦ εἰς ὃν ἀεὶ κοιμᾶσθαι.

l. 822. Γᾶς πατρίας] πατρίας γρά‑ζει, μὴ πατρῴας. οὐ γὰρ ἁρμόζει τῷ μέτρῳ οὕτως.

l. 830. Ἐπινυμφίδιος] ὁ πρέπων εἰς τοὺς νυμφίους ᾄδεσθαι.

Pag. 279. l. 832. Κλεινὴ] ἐπεὶ ἀδίκως κ) παρὰ καιρὸν θνήσκεις.

l. 833. Κέλευθος] ὅρισμα, ἔνθα κατέβησαν εἰς ᾅδην ἀφίξη. ξένην λέγει τὴν Νιόβην, ἡ ἀντὶ τοῦ φίλην, ὡς θυγατέρα τοῦ Ταντάλου, ἢ διὰ τὸ μὴ Ἑλληνίδα εἶναι. βάρβαροι γὰρ οἱ Φρύγες. ἢ διὰ τὸ δυστυχῆ εἶναι καθάπερ αὐτὴν, φίλην ἑαυτῆς λέγει.

l. 840. Σιπύλῳ πρὸς] Σίπυλον ὄρος ἐν Ἀσίᾳ, ὅπερ οἱ μὲν περὶ τὴν Σμύρναν εἶναί φασιν· οἱ δὲ ἀνατέρω, ὃ νῦν Κυζίκου ὀνομάζεται, ἔνθα φασὶ τὴν Νιόβην κλαίουσαν τοὺς παῖδας, ὑπὸ Διὸς λιθωθῆναι κατοικτείραντος αὐτήν.

l. 843.

l. 843. Ὀμβρῳ τακομένην] ἤγουν, αὐτὴν τὴν Νιόβην τηκομένην καὶ δαμαζομένην ἐν ὄμβρῳ, ὥσπερ ὑπάρχει ἡ τῶν ἀνθρώπων φήμη, οὐδαμῶς λείπει ὄμβρος καὶ χιών. τοῦτ' ἔστι, λιθωθεῖσα, ὄμβρῳ καὶ χιόνι χειμάζεται.

l. 849. Θεογεννὴς] Τάνταλος γὰρ ὁ ταύτης πατὴρ, ἐκ Διός.

l. 863. Οἵα φίλων] ὁποία ἄκλαυτος τῶν φίλων, ἤγουν μὴ θρηνουμένη ὑπὸ τῶν φίλων ἀξιωθεῖσα. ἐν οἵοις καὶ ὁποίοις νόμοις (οὐ γὰρ νενομοθέτηται κτωσὶ κατορύττειν) ἔρχομαι πρὸς ἔργμα τυμβόχωστον τάφου ποταινίου καὶ προσφάτου, ἤγουν πρὸς τὸν ὑπὸ γῆν κατωρυγμένον τάφον, μέτοικος, οὔτ' ἐν βροτοῖς ζῶσιν, οὔτ' ἐν νεκροῖς θανοῦσι. τοῦτ' ἔστιν, οὔτε πρὸς ζῶντας μετοικιζομένη, διὰ τὸ ὥσπερ νεκρὸς κατορύττεσθαι, καὶ αὐτίκα τεθνήξεσθαι· οὔτε πρὸς νεκροὺς, διὰ τὸ ζῶσα καὶ θανοῦσα κατορύττεσθαι. τὸ δὲ Ἰὼ δύστηνος, διὰ μέσου.

Pag. 281. l. 870. Πατρῷον ἐκτίνεις τιν'] ἤγουν, ὅσον δυστυχίας ἔμελλεν ἐκεῖνος δυστυχῆσαι, τοῦτο αὐτὴ ἀποπληροῖς τοιαύταις περιπεσοῦσα δυστυχίαις.

l. 877. Ἀμετέρου πότμου] δέον εἰπεῖν, ἡμῖν τοῖς κλεινοῖς Λαβδακίδαις, ἡμετέρου εἶπε πρὸς τὸ πότμου. ἢ οὕτως, ἐψαυσας τοῦ περιπαύτου καὶ ὅλου πότμου, τοῖς κλεινοῖς Λαβδακίδαις τοῖς ἡμετέροις, ἤγουν τοῦ συγγενικοῦ.

l. 895. Ἱερὸν ὄμμα] ἤγουν τὸν ἥλιον, οὗ τὸ τῆς λαμπάδος ὄμμα, ἀντὶ τοῦ τὸ τοῦ ἡλίου φῶς.

Pag. 283. l. 898. Πότμον ἀδάκρ.] τὸ ἀδάκρυτον σαφηνισμός ἐστι τοῦ, οὐδεὶς στενάζει. τὸ γὰρ παρ' οὐδενὸς στεναζόμενον, ἀδάκρυτόν ἐστιν.

l. 1000. Ἆρ' ἴστ' ἀοιδὰς] ἆρα ἴστε καὶ γινώσκετε ὡς καὶ ὅτι οὐδεὶς ἂν παύσαιτο, εἰ χρεία εἴη, ἤγουν χρήσιμα αὐτῷ, λέγειν πρὸ τοῦ θανεῖν ἀοιδὰς καὶ γόους; τοῦτο δὲ λέγει ὀργιζόμενος τοῖς ἄγουσιν Ἀντιγόνην, ὅτι εἴασαν αὐτὴν τοιαῦτα περὶ αὐτῆς διεξέρχεσθαι, καὶ οὐ ταχέως ἤγαγον πρὸς ὅπερ κατεδικάσθη ὄρυγμα.

¶ Σχῆμ. Ἆρ' ἴστ' ἀοι.] ἐπιτίμησις Κρέοντος πρὸς ἄγοντας Ἀντιγόνην.

l. 1004. Ἀφεῖτ'] ἀφεῖτε χρὴ γράφειν, οὐκ ἄφετε, καὶ ζῶσα τυμβεύσει. οὕτω γὰρ ἁρμόζει τῷ μέτρῳ. τὸ ἄφετε δὲ καὶ ἐν τινὶ τῶν παλαιῶν εὕρηται βιβλίων. συντάσσειν δὲ οὕτως, οὐκ ἀξεῖτε ταχέως αὐτὴν, καὶ ἀφεῖτε μόνην ἔρημον, περιπτύξαντες ἐν τῷ κατηρεφεῖ τύμβῳ, ὡς εἰρηκα ἐγὼ, εἴτε χρὴ θανεῖν αὐτὴν, εἴτε τυμβεύσει ἐν τοιαύτῃ στέγῃ ζῶσα, ἤγουν ἐν τάφῳ κείσεται. ζῶσαν δὲ ὀφείλων εἰπεῖν, καὶ τυμβεύσειν, πρὸς τὴν ἄνω αἰτιατικὴν καὶ πρὸς τὸ θανεῖν, ὁ δὲ πρὸς δυθεῖσαν ἔστρεψε, τῇ τοῦ μέτρου ἀνάγκῃ. οὐ γὰρ ζῶσ' ὁ ποιητὴς ἔγραψεν, ὡς ἐν πολλοῖς τῶν βιβλίων εὕρηται, ἀλλ' οἱ συντάσσειν μὴ δυνηθέντες.

l. 1007. Τῆς ἄνω στερήσεται] ἤγουν, τοῦτο αὐτῇ ἔσται στέρησις καὶ ζημία, τὸ μετοικισθῆναι ἀπὸ τῶν ζώντων εἰς τοὺς θανόντας. δέον δὲ οὕτως εἰπεῖν, τῆς ἄνω διαίτης στερήσεται, ἐπειδὴ ἐκ τοῦ κόσμου στέρησις μετοικία ἐστὶ, μετοικίας εἶπεν. εἰ καὶ ἀγνοοῦσί τινες, τὸ μετοικίας ἀντὶ τοῦ τῆς μεθ' ἡμῶν διαγωγῆς λέγουσιν.

¶ Σχῆμ. l. 1008. Ὦ τύμβος] θρῆνος Ἀντιγόνης ἐφ' ἑαυτῇ καὶ τῷ ἀδελφῷ.

l. 1011. Πέρσεφασσ' ὀλωλ.] Περσέφασσα ἡ Περσεφόνη, ἡ φέρουσα ἄτας καὶ βλάβας, ὥς φησι Πλάτων ἐν Κρατύλῳ. διπλασιάζεται δὲ ἐνταῦθα τὸ σ, διὰ τὴν τοῦ μέτρου ἀνάγκην.

l. 1021. Τοῖς φρονοῦσιν εὖ] πάντες γὰρ οἱ νουνεχεῖς καὶ τὰ πράγματα ὡς δεῖ διακρίνοντες, ἠγάσαντό με τῆς περὶ σὲ σπουδῆς. ζωάπτει δὲ τὸ εὖ πρὸς τὸ ἐτίμησα.

l. 1025. Τίνος νόμου] ἤγουν, τίσι νόμοις χαριζομένη καὶ στέργουσα καὶ ἀποδεχομένη τοῦτον, λέγω ταῦτα;

Pag. 285. l. 1045. Ἔτι τῶν αὐτῶν] τῶν ἀνέμων πρὸς τὸ ψυχῆς σύναπτε, ἵν' ᾖ, ἔτι αὐτῇ αἱ αὐταὶ κινήσεις τῶν ἀνέμων καὶ τῆς ὑπερφίας τῆς ψυχῆς εἰσίν.

¶ Σχῆμ. l. 1052. Μὴ οὐ τὰ δὲ] συνίζησις.

l. 1056. Οἱ κοιρανίδαι] ἤγουν οἱ προύχοντες τῶν Θηβαίων, ἢ κοιρανίδας λέγει τοὺς προγόνους αὐτῆς.

l. 1059. Τὴν εὐσεβίαν] οὕτω χρὴ γράφειν ἰωνικῶς, ἵν' εἴη οἰκεῖον τῷ μέτρῳ. ἐκεῖνοι γὰρ τῶν τοιούτων προπαροξυτόνων θηλυκῶν ὀνομάτων τὰς διφθόγγους συστέλλοντες, διὰ τοῦ ι μόνου ἐκφέρουσι προπαροξυτόνως. ἀλλὰ καὶ τὸ σεβίσασα ἀπὸ τοῦ σεβίζω ὀφείλεις λέγειν. οὕτω γὰρ ἁρμόζει τῷ μέτρῳ.

l. 1060. Ἔτλα καὶ Δανάας] παραμυθούμενος ὁ χορὸς τὴν Ἀντιγόνην, εἰς παράδειγμα τὴν Δανάην εἰσάγει, ὅτι καὶ ἐκείνην ὁ πατὴρ Ἀκρίσιος, διότι ἐν πύργῳ οὖσα ἔγκυος γέγονεν ὑπὸ Διὸς, χρυσοῦ γενομένου καὶ καταῤῥύεντος ἐπὶ ταύτην ἀπὸ τοῦ τέγους, ὀργισθεὶς ἐν χαλκῷ κιβωτίῳ μετὰ τοῦ παιδὸς ἐνέπλησεν.

ἔστ

ἔστι δὲ τὸ χαλκοδέτοις αὐλαῖς καὶ τὸ τυμβήρει θαλάμῳ ταυτό.

Pag. 287. l. 1071. Παῖς ὁ Δρύαντος] Λυκοῦργος ὁ Δρύαντος παῖς, βασιλεὺς Μακεδόνων, τιμῶν πάντας τοὺς θεούς, ἀθέως διέκειτο πρὸς Διόνυσον καὶ ἐπειρᾶτο τάς τε βάκχας αὐτοῦ καὶ τοὺς χοροὺς καθαιρεῖν. ἐξενεχθεὶς οὖν ποτὲ εἰς πόλεμον καὶ τροπῆς γινομένης, ἐπεὶ φεύγειν ἤρξατο, συνεποδίσθη ἐν κλήματι ὑπὸ Διονύσου, καὶ ἀπορριφεὶς εἰς κρημνὸν, τὸ ζῆν ἀπολώλεκεν. ἕτεροι δὲ φασὶν ὡς λαβόντες αὐτὸν οἱ πολέμιοι συμποδισθέντα καὶ εἰς ἄντρον ἐμβαλόντες, καὶ τὴν εἴσοδον κλείσαντες, ἐλιμαγχόνησαν. ὃ καὶ κρεῖττον· συνᾴδει γὰρ τῷ, πετρώδει δεσμῷ καταφρακτός. εἰ δὲ πρὸς τὸ ἄνω εἴποις τὸ πετρώδει, ἀντὶ τοῦ στερρῷ νοήσεις. λέγει δὲ τὴν Λυκούργου ἱστορίαν, οὐχ ὅτι καὶ ἡ Ἀντιγόνη ἀσεβὴς ἦν ὥσπερ ἐκεῖνος, ἀλλὰ διὰ μόνον τὸ πάθος.

l. 1076. Ἐπέγνω μανίας] ἐπέγνω τὰς οἰκείας μανίας, ὡς εἰς κακὸν αὐτοῦ ἐτελεύτησαν. λέγει ὅτι ταῦτα ἀποκερδαίνουσιν οἱ κακοὶ καὶ ἀσεβεῖς.

l. 1082. Παρὰ δὲ κυανέων] Βορέας κῆδος συνῆψε τοῖς Ἀθηναίοις, ἁρπάσας Ὠρείθυιαν Ἐρεχθέως, ἐξ ἧς ἔσχε Ζήτην καὶ Κάλαϊν καὶ Κλεοπάτραν· ἣν γήμας Φινεὺς δύο παῖδας ἐγέννησε, Πλήξιππον καὶ Πανδίονα. μετὰ δὲ τὸν Κλεοπάτρας θάνατον, ἐπιγήμας Ἰδαίαν τὴν Δαρδάνου, κατά τινας Εἰδοθέαν τὴν Κάδμου ἀδελφήν, ἥτις ἐξ ἐπιβουλῆς τυφλώσασα τοὺς Κλεοπάτρας παῖδας, ἐν τάφῳ καθεῖρξε ζῶντας· ἢ δὲ ἐπιβουλῇ τοιαύτῃ κατεψεύσατο αὐτῶν πρὸς Φινέα ὡς δῆθεν πειρώντων αὐτήν. ἀπατηθεὶς οὖν Φινεὺς ἐξουσίαν αὐτῇ τούτων ἔδωκεν. ἕτεροι δὲ φασὶν ὅτι Φινεὺς ζῶσαν τὴν Κλεοπάτραν ἀπαξιώσας, τὴν Ἰδαίαν ἔγημε. Κλεοπάτρα οὖν ἀμυνομένη τοῦτον, τυφλοῖ τοὺς παῖδας αὐτῆς. ἡ σύνταξις, αἱ δὲ Βοσπόριαι καὶ Θρακικαὶ ἀκταὶ τῆς ἁλὸς ἀπὸ τῶν κυανέων πετρῶν διδύμας καὶ διπλῆς, (εἰς δίχα γὰρ αἱ κυάνεαι πέτραι τὴν ἐκεῖ θάλασσαν τέμνουσιν. ἢ διότι αἱ πέτραι δύο, καὶ ἡ θάλασσα διδύμη ἐστὶ) καὶ ὁ Σαλμυδήσσιος πόλις τῶν Θρακῶν, ἵνα καὶ ὅπου ὁ Ἄρης ἀγχίπολις καὶ γείτων ἐστὶν (ἐκεῖ γὰρ τὸ ἱερὸν ἦν Ἄρεως) εἶδε καὶ ἐθεάσατο ἕλκος καὶ πήρωσιν ἀρατὸν καὶ καταράσιμον τοῖς δισσοῖς καὶ διπλοῖς Φινείδαις καὶ Φινέως παισὶ, Πληξίππῳ καὶ Πανδίονι· τυφλωθὲν ἐκ τῆς ἀγρίας δάμαρτος καὶ γυναικὸς τοῦ Φινέως τῆς Κλεοπάτρας τῆς ἑαυτῶν μητρὸς, ἢ τῆς μητρυιᾶς αὐτῶν τῆς Ἰδαίας τῆς θυγατρὸς Δαρδάνου, (ἄμφω γὰρ, ὡς εἴρηται, λέγεται) τυφλωθὲν, ἀλαὸν καὶ τυφλὸν, ἀραχθὲν καὶ πληγὲν οὐκ ἐν ἀκμαῖς καὶ ὀξύτησιν ἐγχέων καὶ ξιφῶν, ἀλλ' ὑπὸ αἱματηραῖς τε χερσὶ, καὶ ἐν ἀκμαῖς κερκίδων, ἤγουν σιδηρῶν ἀτράκτων. ἀραχθὲν ἐν τοῖς κύκλοις τῶν ὀμμάτων τοῖς ἀλαστόροις. ἐπειδὴ δὲ ὁ Σαλμυδήσσιος εἰς τὰς Βοσπορείους ἀκτὰς εἰσβάλλει, διὰ τοῦτο πρὸς αὐτὴν τὴν σύνταξιν ἀπέδωκα τοῦ εἶδεν.

l. 1095. Ἀνύμφευτον] ἤγουν κακονύμφευτον μητρὸς γέννημα ὑπάρξαντες. δέον δ' εἰπεῖν ἀνυμφεύτου μητρὸς ἀνύμφευτον πρὸς τὸ γονὰν εἶπεν.

¶ Σχῆμ. 289. l. 1104. Θήβης ἄνακτες] ἄφιξις Τειρεσίου μέλλοντος εἰπεῖν τὰ συμβησόμενα.

¶ Σχῆμ. l. 1115. Εἰς γὰρ π.] διήγησις τινα ἦν ἃ εἶδε μαντευόμενος.

l. 1116. Οἰωνοῦ λιμὴν] ἤγουν συναγωγή. ἐκεῖ γὰρ συνάγων τοὺς ὄρνιθας, ὅταν τι βούλομαι μαντεύσασθαι, σκοπῶ τὴν αὐτῶν πτῆσιν καὶ τὰς φωνάς.

l. 1118. Κλάζοντας οἴστρῳ] δέον εἰπεῖν κλαζόντων πρὸς τὸ ὀρνίθων, κλάζοντας εἶπε πρὸς τὸ σημαινόμενον. τῶν γὰρ ἀκούω φθόγγον ὀρνίθων, ἀντὶ τοῦ ὄρνιθας. οἱ δὲ λέγοντες τὸ κλάζοντας πρὸς τὸ ἔγνων, ψυχροί τινές εἰσιν.

l. 1122. Μηρίων] ὅτι μετὰ τῶν μηρίων καὶ τὴν χολὴν τοῦ ζώου καὶ τὴν κύστιν παρετίθουν, ἀκριβῶς ἐν Αἰσχύλῳ εἴπομεν, εἰς τοὺς ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις. δέον δὲ εἰπεῖν μετάρσιος καὶ καταρρυείσης τῆς πιμελῆς, μετάρσιοι εἶπε πρὸς τὸ χολαὶ, καὶ καταρρυεῖς πρὸς τὸ μηροί.

l. 1128. Ὀργίων] εἰκότως εἶπε τὸ ὀργίων. ὥσπερ γὰρ τὰ μυστήρια οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ οἱ πεπειραμένοι, οὕτω καὶ τὰ μαντεύματα οἱ μάντεις μόνοι γινώσκοντες τοῖς ἄλλοις διασαφοῦσιν.

l. 1132. Ἐσχάραι τε] ἢ πρὸς τὸ παντελεῖς ὑποστικτέον, οὕτω, καὶ αἱ ἐσχάραι αἱ παντελεῖς, ἤγουν ἐν αἷς πᾶσαι αἱ θυσίαι τελοῦνται· ἢ πρὸς τὸ πλήρεις, οὕτως, οἱ γὰρ βωμοὶ ἡμῖν καὶ αἱ ἐσχάραι πλήρεις καὶ πεπληρωμέναι εἰσὶ παντελεῖς καὶ τέλειαι, τοῦ λόγου καὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ Οἰδίποδος τοῦ πεπτωκότος καὶ πεσόντος δυσμόρου καὶ ἀθλίου. τὸ δὲ ὑπ' οἰωνῶν τε καὶ κυνῶν βορᾶς, ἑρμηνεία ἐστὶ τοῦ πῶς εἰσὶ πλήρεις.

l. 1136. Οὐδ' ὄρνις εὐσήμους] ἰστέον ὅτι ἑνικῶς πρῶτον εἰπὼν τὸ ὄρνις,

ἐπειδὴ

ἐπειδὴ οὐχ εἷς ἦν ὁ ποιῶν τὴν βοήν, ἀλλὰ πολλοί. πρὸς πληθυντικὸν ἀπέδωκε τὸ βεβρῶτες. εἰ καὶ ἀμαθεῖς τινες τὸ ὄρνις ἀντὶ τοῦ ὄρνιθες φασίν, καὶ τὸ ῥοιβδεῖ ἀντὶ τοῦ ῥοιβδοῦσιν· οὐκ εἰδότες ὅτι μόνον ἐν οὐδετέροις πληθυντικοῖς τὰ ἑνικὰ τρίτα πρόσωπα τῶν ῥημάτων ἀντὶ πληθυντικῶν λαμβάνεται, ὡς ἄλλα τε πολλὰ μαρτυρεῖ, καὶ τὸ παρὰ Λιβανίῳ, Ηρα γάρ, φησί, τὰ μειράκια τοῦ γέροντος. εἰ καὶ ἐν Πινδάρῳ που εὕρηται μόνον, Ηρα Μηδείας ἐπῶν στίχος.

¶ Σχόλ. l.1138. Ἀνθρώποισι γάρ] γνωμικόν.

¶ l. 1140. Ἐπεὶ δ᾽ ἁμάρτ.] γνωμικόν.

¶ Pag. 291. l.1147. Τὸ μανθάνειν] γνωμικόν.

¶ l.1149. Ὦ πρέσβυ] ὅτι βαρέως Κρέων τοῦ μάντεως δεξάμενος λόγον, δεινῶς κατ᾽ αὐτοῦ φέρεται.

l. 1150. Τοξεύετ᾽ ἀνδρὸς τοῦδε] μὴ λάβῃς εἰς τὸ τοῦδε ἔξωθεν ἐστὶν ἡ κατὰ, ἀλλ᾽ ἔστιν ἡ γενικὴ πρὸς τὸ σκοποῦ, τὸ δὲ σκοποῦ πρὸς τὸ τοξόται. οἱ γὰρ τοξόται, σκοποῦ τοξόται εἰσίν. ὦ πρέσβυ, πάντες ὡς τοξόται σκοποῦ τοῦδε τοῦ ἀνδρὸς, τοῦτ᾽ ἔστιν ὥσπερ σκοπὸν ποιησάμενοί με, τοξεύετε.

l. 1151. Τὸν δ᾽ ὕπατοι γένους] υἱὸς αὐτοῦ Μενοικεὺς, Τειρεσίου πρόσθεν εἰπόντος ὡς εἰ πρὸς τὸ σπήλαιον τοῦ δράκοντος ἑκὼν ἑαυτὸν ἀναιρήσει, σωτηρία ἔσται τῇ πόλει, ἀπελθὼν ἐκεῖσε, ἑαυτὸν διεχρήσατο.

l. 1153. Περὶ Σάρδεων] ἐν γὰρ τῇ Λυδίᾳ πλησίον τῶν Σάρδεων ὁ Πακτωλός ἐστι ποταμὸς ψήγματα χρυσοῦ τοῖς ἐκεῖ χορηγῶν. καλεῖ γοῦν τὸν χρυσὸν ἤλεκτρον, διὰ τὸ καθαρόν. τοιοῦτος γὰρ ὁ ἤλεκτρος. ἔστι δὲ καὶ ἐν τῇ Ἰνδίᾳ τόπος χρυσοῦ ψήγματα ἔχων, ὃν ἀνορύττουσι θηρία τινά, μύρμηκες καλούμενα, τετραπόδα χρυσόμενα, ἀφ᾽ ὧν οἱ Ἰνδοὶ μηχαναῖς τισι λαμβάνουσι τὸν χρυσόν.

¶ Σχόλ. l.1159. Εὖ γὰρ οἶδ᾽] γνωμικόν.

¶ l. 1161. Πέπεισο δ᾽] γνωμικόν.

¶ l.1164. Φιδ] τὸ σχῆμα δικανικόν.

l.1169. Ἀντειπεῖν] ὥσπερ τὸ λέγω, μόνον πρὸς δοτικὴν συντάσσεται, μετὰ δὲ τοῦ κακῶς συντεθὲν, αἰτιατικῇ, οὕτως ἔχει καὶ τὸ ἀντειπεῖν. καὶ τὸ κακῶς ἀντειπεῖν. τὸ μὲν, δοτικῇ, τὸ δὲ κακῶς ἀντειπεῖν, αἰτιατικῇ.

l. 1173. Ἆρ᾽ οἶσθα] ἆρα γινώσκεις λέγων ἡμᾶς ὄντας τοιούτους, ἐκεῖνα ἃ λέγεις; τοῦτ᾽ ἔστιν, ἆρα γινώσκεις οὐ τοὺς τυχόντας ὑβρίζων, ἀλλὰ βασιλεῖς;

l. 1176. Τάκίνητα] τἀκίνητα γράφειν ἵνα εἴη μακρὸν τὸ Α ὡς ἐκ κράσεως ὄν. εἰ δ᾽ ἄλλως γράψεις, οὐκ ὀρθὸν ἔσται.

¶ Σχόλ. l. 1180. Ἀλλ᾽ εὖ γέ τοι] προαγόρευσις ὧν μέλλει παθεῖν Κρέων.

l. 1181. Τρόχους ἁμιλλητῆρας] ὥσπερ ἐξ ἁμίλλης περιιόντας· λέγει δὲ τὰς ἡμέρας καὶ νύκτας. περιστρέφοντες γὰρ τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἥλιον, ἀεὶ ἡμέρα καὶ νὺξ γίνεται.

l. 1185. Ψυχήν τ᾽ ἀτίμως] τὸ ψυχὴν, καὶ πρὸς τὸ βαλών, καὶ πρὸς τὸ κατῴκισας; λάμβανε κατὰ συνεκδοχήν.

Pag. 293. l. 1196. Ἐχθραὶ δὲ πᾶσαι] δέον ἐχθρῶς εἰπεῖν, ἐχθραὶ εἶπε πρὸς τὸ πόλεις. ἀπορήσει δ᾽ ἄν τις πῶς εἶπε συνταράττονται, καὶ οὐ συνταραχθήσονται. οὔπω γὰρ ἐταράχθησαν, ἀλλ᾽ ἔμελλον. καὶ φαμὲν ὅτι ὁ ταραγμὸς αὐτῶν, εἰ καὶ μήπω γέγονεν, ἀλλ᾽ ἐξ ὅτου περ εἰς αὐτὰς παρὰ κυνῶν ἢ οἰωνῶν τὰ σπαράγματα γέγονεν, ἐξ ἐκείνου τοῦ καιροῦ ἡ ἐθορὰ αὐταῖς ἐπικείμενα. εἰς δὲ τὸ ὅσιον μὴ λάβῃς ἔξωθεν ἐστὶ, ἀλλὰ πρὸς τὸ καθήγνισαν, οὕτω, καθ᾽ ὅσιον. ἥγνισαν, ἤγουν μεμιασμένας ἐποίησαν. ἄγος γὰρ τὸ μύσος.

l. 1200. Ὥστε τοξότης] τοῦτο λέγει διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ ὃν ἄνωθεν ἔφη, πάντες ὥσπερ τοξόται σκοποῦ τοξεύετ᾽ ἀνδρὸς τοῦδε· διὸ προσέθηκε καὶ τὸ βέβαια, δεικνὺς ἐντεῦθεν, ὅτι ἃ σὺ ὑπολαμβάνεις ἐξ ἡμῶν ἐστὶ σοὶ φέρεσθαι κέρδους χάριν, ψευδῶς λογίζῃ.

¶ Σχόλ. l. 1211. Ἔγνωκα καὐτὸς] μεταμέλεια Κρέοντος ἀκούσαντος τοὺς λόγους τοῦ μάντεως.

l. 1212. Τό τ᾽ εἰκάθειν] καὶ γὰρ τὸ εἰκάθειν καὶ ὑποτάσσεσθαι τῷ μάντει, καὶ θάπτειν ἐᾶν Πολυνείκην, καὶ Ἀντιγόνην ἐξελαύνειν τοῦ τάφου, δεινόν. πολλοὺς γὰρ εἰσαῦθις ὁμοίους εἶναι περιτρέψεσθαι, εἰδότας ὡς οὗτοι κακοὶ ὄντες οὐκ ἐκολάσθησαν. τὸ δ᾽ ἀντιστάντα με αὐτῷ πατάξαι τὸν θυμὸν αὐτοῦ ἐν ἄτῃ καὶ ἐν βλάβῃ, τοῦτ᾽ ἔστι τὸ διὰ μάχης ἐλθεῖν με αὐτῷ, καὶ τὴν ἀναίδειαν καὶ θρασύτητα αὐτοῦ ἣν πρὸς ἐμὲ ἐνεδείξατο, τιμωρήσασθαι, ἐν δεινῷ πάρεστι. θεῖον γὰρ τὸ τῶν μάντεων γένος, καὶ οὐχ οὕτω δεῖ πρὸς αὐτοὺς ἀπαντᾶν.

πωλῶν, ἀλλὰ γεραίρειν τιμαῖς.

¶ Σχήμ. l. 1219. Σιωπώμενα] γνωμικόν.

l. 1228. Αὐτός τ' ἔδωσα] ἤγουν ἐδέσμευσα καὶ εἰσήγαγον εἰς τὸ ὄρυγμα αὐτήν. ἡ δεσμὸν λέγει ὅπερ εἰς τι αὐτὴν καὶ τὴν Πολυνείκην ἐκύρωσεν.

Pag. 295. l. 1230. Πολυώνυμε Καδμείας] πολυώνυμός ἐστιν ὁ Διόνυσος, ὅτι οἱ μὲν βακχεῖον, οἱ δὲ ἴακχον, οἱ δὲ εὔϊον, οἱ δὲ λύσιον, οἱ δὲ εἰραφιώτην, οἱ δὲ δημήτειον, οἱ δὲ διόνυσον, οἱ δὲ διθύραμβον αὐτὸν καλοῦσιν. ἄγαλμα δὲ Σεμέλης αὐτὸν καλεῖ, ὡς ἀπὸ ἐκείνης ἐπ' εὐδαιμονίᾳ καὶ λαμπρότητι Θηβῶν γεννηθέντα. ἐπικαλεῖται οὖν αὐτὸν ὁ χορός, φοβούμενος διὰ τοὺς τοῦ μάντεως λόγους.

l. 1238. Βακχᾶν μητρόπολιν] ἐπειδὴ ἐν Θήβαις ὁ Διόνυσος μὲν γέγονεν, αὐτὸς δὲ τὰς Βάκχας πεποίηκε, διὰ τοῦτο μητρόπολιν αὐτὴν τῶν βακχῶν λέγει.

l. 1245. Καρύκιαι νύμφαι] Κωρύκιον ἐν Παρνασῷ ἄντρον. ἄλλοι δέ φασι πόλιν παρακειμένην αὐτῷ οὕτω καλουμένην.

l. 1248 Νυσσαίων ὀρέων] Νύσα πόλις ὑπὲρ Αἰθιοπίαν παρακειμένη ἔχουσα ὄρος, ἐφ' οὗ ἐτιμᾶτο ὁ Διόνυσος.

l. 1250. Χλωρά τ' ἀκτὰ] ἤγουν ἀειθαλής, διὰ τὴν ἐκεῖ ἄμπελον τὴν καθ' ἑκάστην ἡμέραν βότρυς πεπαινομένους ἐκφέρουσαν, ἔθεν καὶ ἡ σπονδὴ τῷ Διονύσῳ. διὸ καὶ τὸν τόπον καλεῖ πολυστάφυλον, ὅς ἐστιν ἐν τῷ Παρνασῷ, ὡς Εὐριπίδης φησί. Συντακτέον δὲ τὸ μὲν πέμπει, πρὸς τὸ σέ, τὸ δέ σε, πρὸς τὸ Θηβαίας ἀγυιὰς ἐπισκοποῦντα. τοῦτ' ἔστιν ἐκ Παρνασοῦ εἰς Θήβας χωρεῖς ἐπιτήρησιν. τὸ δὲ ἀβρότων ἐπέων ἐυαζόντων, διὰ μέσου, ἀντὶ τοῦ θείων ὕμνων εἰς σὲ φερομένων.

Pag. 297. l. 1264. Ω πῦρ] οὕτω χρὴ γράφειν, πῦρ πνειόντων ἄστρων χοραγέ, ἵν' ᾖ τὰ κῶλα ὅμοια τοῖς τῆς στροφῆς. ἀμαθεῖς γάρ τινες τὴν μέτρων τοῦτ' ἐνήλλαξαν, χορηγέ, ἄστρων γράψαντες. καλεῖ δὲ πῦρ πνέοντα ἄστρα, τὰς λαμπάδας ἃς ἐν νυκτὶ αἱ βάκχαι κατέχουσι.

l. 1266. Φθεγμάτων ἐπίσκοπε] ἤγουν ὕμνων τῶν βακχικῶν, ἐπειδὴ κατὰ τὴν νύκτα ἐγίνοντο τὰ τοῦ Διονύσου μυστήρια.

l. 1268. Προφάνηθι ξὺν Ναξίαις] ἤγουν ταῖς ἐκ Νάξου. κἀκεῖ γὰρ ἐτιμᾶτο ὁ Διόνυσος συμμιγεὶς Ἀριάδνῃ. ξὺν Ναξίαις δὲ γράφε (οὕτω γὰρ ἁρμόζει τῷ μέτρῳ) καί, σαῖς θυάσι περιπόλοις. εἰ δὲ ἄλλως γράφεις, οὐκ ὀρθῶς γράφεις.

¶ Σχήμ. l. 1273. Κάδμου] ἄφιξις ἀγγέλου μηνύοντος τὸν θάνατον Αἵμονος.

¶ l. 1276. Τύχη γὰρ] γνωμικόν.

l. 1277. Δυστυχοῦντ' ἀεὶ] τὸ ἀεί, πρὸς τὸ ὀρθοῖ καὶ πρὸς τὸ καταρρέπει συναπτέον.

l. 1278. Καθεστώτων βροτ.] Τῶν συμβαινόντων, τῶν γινομένων, ὁποῖα ἐστι, εἰ ἀεὶ ὡσαύτως ἕξει.

¶ Σχήμ. l. 1283. Τὰς γὰρ ἡδονὰς] γνωμικόν.

l. 1294. Πότερα παρῶμεν] ἀπορήσειεν ἄν τις ἐλαύθη πῶς τοῦ ἀγγέλου εἰπόντος αὐτόχειρ, ὁ χορὸς ἐρωτᾷ περὶ τοῦ φονεύσαντος· καὶ φαμὲν ὅτι οἱ δεχόμενοι ξυμφορῶν λόγους παρά τινος, ὥσπερ ἐκπληττόμενοι τῷ ἀκούσματι, οὐ πάντα τὸν λόγον ἀκριβῶς ἀκούουσιν, ἀλλὰ μόνην τὴν ἀρχὴν δεχόμενοι, αὖθις τὸν λέγοντα ἐπανέρονται.

l. 1300. Ητοι κλύουσα παιδὸς] μὴ λάβῃς εἰς τὸ παιδὸς ἔξωθεν τὸ περί, ἀλλὰ πρὸς τὸ κλύουσα ἐστιν ἡ γενική. τὸ γὰρ κλύειν τοῦ παιδὸς ἦν. τοῦτ' ἔστιν ἐκείνου παρὰ τοῦτο καὶ αἴτιος γέγονεν.

¶ Σχήμ. l. 1301. Ω πάντες ἀστοὶ] ἔκπληξις Εὐρυδίκης ἐπὶ τῇ ἀκοῇ τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ αὐτῆς.

Pag. 299. l. 1302. Παλλάδος θεᾶς] ἡ τοιαύτη γενικὴ τὸ Παλλάδος πρὸς τὸ ἔξοδον ἐστιν. αὕτη γὰρ ἦν ἡ τῆς ἐξόδου αἰτία. ἢ πρὸς τὸ στείχουσα ὑποστικτέον, ἵν' ᾖ τὸ προσήγορος πρὸς τὸ Παλλάδος· (οὐ γὰρ μόνον τὸ προσήγορος πρὸς τὸ δεῖνα, ἀλλὰ καὶ τοῦ δεῖνος φαμέν) οὕτω, στείχουσα καὶ πορευομένη πρὸς ἔξοδον, ὅπως καὶ ἵνα ἱκοίμην καὶ ἔλθοιμι προσήγορος καὶ σιωπώμενος τῆς Παλλάδος θεᾶς εὐγμάτων καὶ εὐχῶν. τοῦτ' ἔστιν, ἵν' εὐχὰς αὐτῇ προσφέρω. μὴ ξενισθῇς δὲ πρὸς τὰς δύο γενικάς, τὸ Παλλάδος καὶ τὸ εὐγμάτων. ὥσπερ γὰρ φαμέν, διδάσκαλος τοῦ παιδὸς εἰμὶ μαθημάτων, οὕτως καὶ τοῦτο.

l. 1304. Ἀνασπαστοῦ πύλης] ἤγουν, βοηθεῖς τὰ κλεῖθρα τῆς πύλης ἀνέσπων. οὐ γὰρ δυνάμεθα φέρειν τὴν ἐκείνην διὸ δὲ εἰπεῖν ἀνασπαστῶς, ἀνασπαστοῦ πρὸς τὸ πύλης εἶπεν.

l. 1310. Ἐγώ, φίλη δέσποινα] τοῦτο

ἐπι

ἐμῶ συντάξεις, ὦ φίλη δέσποινα, ἐγὼ παρὼν ἐνταῦθα ἐρῶ καὶ εἴπω ὅσα δηλονότι παρεῖπον, καὶ οὐδὲν ἔπος τῆς ἀληθείας παρήσω καὶ καταλείψω.

¶ l. 1310. Σχῆμ. Ἐγὼ, φίλη] προκατάστασις. καὶ διήγησις ὅπως εὗρεν τεθνηκότα τὸν Αἵμονα.

¶ l. 1313. Ὀρθὸν ἡ ἀλήθεια] γνωμικὸν, καὶ συνίζησις.

l. 1314. Ἑσπόμην πόσι] ἀπορήσειεν ἄν τις πῶς τοῦ ἕπεσθαι καὶ ὁδηγεῖν ἐναντίων ὄντων, ἐπεὶ φησὶν, ἐγὼ δὲ σῷ ποδαγὸς ἑσπόμην πόσι. καὶ φαμὲν ὅτι διὰ τοῦτο λέγει τὸ ἑσπόμην, διότι δοῦλος ἦν· οἱ δὲ δοῦλοι τῇ τῶν δεσποτῶν ἄγονται γνώμῃ. τὸ ποδαγὸς δὲ, διότι ἐπεὶ ὅποι τὸν αὐτῶν δεσπότην περιέπεμπεν.

l. 1316. Πολυνείκους ἔτι] τὸ ἔτι πρὸς τὸ ἔκειτο συναπτέον. ἐνοδίαν δὲ τὴν Περσεφόνην λέγει τὴν ἐν ταῖς τριόδοις τορευομένην. ἡ αὐτὴ γάρ ἐστι τῇ Ἑκάτῃ, ὡς ἄλλοις τε πολλοῖς δοκεῖ καὶ Λυκόφρονι.

l. 1318. Εὐμενεῖς κατασχεῖν] δέον εὐμενῶς εἰπεῖν, εὐμενεῖς εἶπε πρὸς τὸ ὀργάς. κατασχεῖν δὲ λέγει εὐμενεῖς τὰς ὀργάς; διότι τὸ τὴν ὀργὴν ἐπισχεῖν, εὐμενεῖς ἐστιν.

l. 1323. Νυμφεῖον ᾅδου] τὸ νυμφεῖον πρὸς τὸ κόρης· τὸ δὲ κόρης πρὸς τὸ ᾅδου. τὸ γὰρ ὄρυγμα εἰς ὅπερ εἰσβέβληται, ὥσπερ θάλαμος ἦν αὐτῇ. αὕτη δὲ τοῦ ᾅδου. θάνατος γὰρ αὐτὴν ἐνταῦθα κατείληφε, καὶ οἱονεὶ ᾅδης αὐτὴν ἐνυμφεύσατο.

l. 1339. Τὴν μὲν, κρεμαστὴν αὐχένος] μὴ λάβῃς εἰς τὸ αὐχένος ἔξωθεν τὸ ἐξ, ἀλλ' ἔστιν ἡ τοιαύτη γενικὴ πρὸς τὸ κρεμαστήν. τὸ δὲ βρόχῳ μιτώδει σινδόνος, κυρίως τὴν ἀρπεδόνην τὴν ἐν τοῖς ὑφάσμασι φασίν· ἐνταῦθα δὲ λέγει τὴν ζώνην αὐτῆς, ἥτις στενὸν τι ἦν τμῆμα σινδόνος. ἄλλοι δὲ τὸ αὐτῆς κάλυμμα. οἱ δὲ, τὸ τῆς σινδόνος μέρος μεθ' ἧς αὐτὴν ἐνέθηκαν ἐκεῖσε.

l. 1342. Εὐνῆς ἀποιμώζοντα] ἤγουν, ἀποκλαιόμενον πῶς θανούσης αὐτῆς τοῦ ταύτης λέχους ἐστέρηται. ἢ φθορὰν εὐνῆς λέγει τὴν ἐν ᾅδου αὐτῆς οἴκησιν.

l. 1344. Στυγνὸν οἰμώξας] τὸ στυγνὸν, ἀρσενικόν. ἢ νοητέον πρὸς τὸ σφὲ, ἢ οὐδέτερον πρὸς τὸ οἰμώξας.

Pag. 301. l. 1368. Δμωαῖς προὐθήσειν πένθος] ἤγουν προβαλεῖσθαι. τὸ δὲ προθήσειν καὶ πρὸς τὸ ἐς πόλιν ἐκληπτέον.

l. 1369. Ὥστ' ἁμαρτάνειν] ἤγουν ἀνοίκεια ἑαυτῆς ἔργα ποιεῖν, λέγω δὴ τὸ δρᾶσαί τι περὶ αὐτὴν δυσχερὲς ἐπὶ τῷ παραδόξῳ τῆς τοῦ παιδὸς συμφορᾶς ἀκούσματι.

Pag. 303. l. 1390. Ἔπαισεν] τοῦτο πρὸς τὸ, ἐν δ' ἐμῷ κάρᾳ, λέγει. ἀντὶ τοῦ ἐξέστησε τὰς ἐμὰς φρένας, καὶ τοῦ λελογισμένου παράφορον εἰργάσατο. οὐ γὰρ ἐγίνωσκον καθ' ἐμαυτοῦ κινῶν τὸν ἀνάγυρον, τοιαῦτα κατ' Ἀντιγόνης ἐψηφισμένος. χαρὰν δέ φησιν, ἣν εἶχε διὰ τὸ τῆς ἀρχῆς ἐγκρατὴς γεγενῆσθαι.

l. 1391. Ὦ δέσποθ', ὡς] τοῦτο οὕτως εἴποις, ὦ δέσποτα, ἔοικας καὶ φαίνῃ ἥκειν καὶ ἐλθεῖν, ὄψεσθαι καὶ ἰδεῖν, καὶ τάδε ἐν δόμοις κακά. τάδε, ἤγουν τὸν Εὐρυδίκης θάνατον, ὡς ἔχων γε καὶ κεκτημένος. ταῦτα δ' ἐκ παραλλήλου εἴρηται. τὰ μὲν κακὰ δηλονότι πρὸ τῶν χειρῶν καὶ ἔμπροσθεν τῶν χειρῶν, ἤγουν τὸν Αἵμονα θανόντα τὸν σὸν παῖδα· τάδε, ἤγουν τὴν τῆς γυναικὸς συμφορὰν φέρων καὶ ὑπομένων. πάμπλεῳ γὰρ ἐπῆλθεν αὐτῷ κακά, ὅ, τε Ἐτεοκλέους καὶ Πολυνείκους, καὶ τῆς αὐτῶν μητρὸς Ἰοκάστης καὶ τῆς ἀδελφῆς αὐτῶν Ἀντιγόνης θάνατος· ὅ, τε τῶν δύο υἱῶν αὐτοῦ Μενοικέως καὶ Αἵμονος, καὶ τελευταῖος πάντων, ὁ τῆς αὐτοῦ γυναικὸς Εὐρυδίκης.

l. 1399. Ἰὼ ἰὼ δυσκάθαρτος] ὁ γέρων καὶ συμφορῶν ἀδιαλείπτως ἔχων καθαίρεσθαι ᾅδης, εἰς ὃν πάντες μετὰ τὴν ἐνθένδε ἀπαλλαγὴν συνάγονται ὥσπερ εἰς λιμένα.

Pag. 305. l. 1413. Η δ' ὀξύθηκτος] ἰστέον ὅτι ἡ τοῦ Κρέοντος γυνὴ περὶ βωμὸν ὄντα τῶν βασιλείων ἐντὸς, μαχαίρᾳ ἑαυτὴν ἀπέσφαξεν. ἐδήλωσε δὲ τὴν σφαγὴν διὰ τοῦ ὀξυθήκτου. δέον δ' εἰπεῖν ὀξυθήκτως, ὀξύθηκτος εἶπε πρὸς τὸ ἥδε. ὥσπερ ἐστὶ καὶ τὸ κελαινά· δέον γὰρ εἰπεῖν κελαινῶς, κελαινὰ εἶπε πρὸς τὸ βλέφαρα, οὕτω, λύει τὰ βλέφαρα καὶ τοὺς ὀφθαλμούς. ποταπά; κελαινά· τοῦτ' ἔστιν, ἐκάλυψε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς σκότος θανούσης. ἔκλεισε γὰρ καὶ ἀπαλλαγὴ φαῦλος ὁ θάνατος. Μεγαρέα δὲ λέγει ἐνταῦθα, ὡς μέν τινες φασὶν, ἄνδρα αὐτῆς πρὸ τοῦ Κρέοντος ὄντα οὕτω καλούμενον· ὡς δ' ἄλλοι λέγουσιν, ὁ ἐν τῇ χιᾷ τοῦ δράκοντος ἀποσφαγεὶς, πρότερος υἱὸς αὐτῆς Μενοικεὺς, Μεγαρεὺς κατ' ἀρχὰς ἐκαλεῖτο. εἰ μὲν οὖν τὸ πρότερον εἴποις, λέχος νόησε τὴν πρὸς ἐκεῖνον γαμικὴν

συνάφειαν· εἰ δὲ τὸ δεύτερον, λέγοις κοινοῦται ἀντὶ ἐρεῖς, τὴν παρὰ καιρὸν αὐτὸν ἀπελθεῖν, καὶ μὴ τυχεῖν Ὑμεναίου· ὃ καὶ κρεῖττον. μαρτυρεῖ δὲ καὶ τὸ τοῦδε, λαμβάνον τὸ λέγοις κατὰ συνεκδοχήν.

l. 1420. Ἀμφιθήκτῳ ξίφει] ἤγουν διστόμῳ. οὐ γὰρ δυνάμεθα φέρειν τὸ τῶν συμφορῶν πέλαγος· ὥστε θάνατον ἀναισθησίαν ἔχειν ἂν τούτων.

l. 1421. Ἄθλιος ἐγώ, φεῦ φεῦ] ἄθλιος χρὴ γράφειν ἐνταῦθα, ἵν' ᾖ τὸ κῶλον ὅμοιον τῷ τῆς ἀντιστροφῆς. τὸ γὰρ δείλαιος οὐκ ὀρθόν.

l. 1424. Ἐπισκήπτου μόρων] συνάπτε τὸ μόρων πρὸς τὸ τοῦδε κἀκείνων, τὰ δὲ λοιπὰ διὰ μέσου λέγε· ἤγουν τῶν τοῦ Αἵμονος καὶ τοῦ Μενοικέως, διότι εἴασας αὐτοὺς ἀπολέσθαι καὶ οὐκ ἐκώλυσας.

l. 1427. Ἠθύτ' ὀξυκώκυτον πάθους] ἤγουν ὅτι ὁ ἄγγελος τὸν περὶ τοῦ θανάτου αὐτῆς λόγον πρὸς ἡμᾶς διεξήει. τὸ δὲ ὀξυκώκυτον, ἀντὶ τοῦ ὀξέος καὶ μεγάλου θρήνου δεόμενον. ἢ τὸ ὀξέως, ταχέως καὶ ἐξαίφνης θρῆνον ἐγεῖραν.

l. 1434. Κέρδη παραινεῖς] ἤγουν τὸ ἀπαχθῆναι ἐνταῦθα, ἵνα τῆς τούτων θέας ἀπὼν ὀλίγην ὀδύνην ἔχῃς. ἔλαττον γὰρ λυποῦσιν εἰ πόρρω τις τούτων γένοιτο.

l. 1437. Ὁ κάλλιστ' ἐμῶν] τὸ ἐμῶν ἀντὶ τοῦ ἡμερῶν νοητέον πρὸς τὸ τερμίαν, οὕτως, ἄγων καὶ φέρων ἐμοὶ τερμίαν καὶ ἐσχάτην ἡμέραν τῶν ἐμῶν ἡμερῶν. ἢ τὸ ἐμῶν πρὸς τὸ μόρων, οὕτως, ὁ ὕπατος καὶ ἔξοχος τῶν μόρων, τουτ' ἔστι, τὸ τέλος τῶν ἐμῶν δυστυχιῶν. μέχρι γὰρ ἄν τις ἐν ζῶσι τυγχάνῃ, καὶ συμφορῶν μέτοχός ἐστιν· ἐπὰν δὲ ἀπογένωνται, καὶ τοῦ δυστυχεῖν παύεται. ὡς ὁ θάνατος καὶ τέλος ἐστὶ συμφορῶν καὶ συμφορὰ ὑπερτάτη. τὸ γὰρ ζῆν, (ὃ μέγιστόν ἐστι κέρδος) ἀφαιρεῖται.

Pag. 307. l 1442. Μέλει γὰρ τῶνδε] ἤγουν, φροντίς ἐστι τισίν, ἤγουν σοί. οὐ γὰρ ἄξιον φροντίζειν ὅπως Εὐρυδίκη καὶ Αἵμων τεθάψεται.

l. 1444. Ὡς παρωμμένης] μεμαρασμένης. ὥστε ἐπειδὴ καὶ σοὶ τοιαῦτα παθεῖν πέπρωτο, μὴ δυσχέραινε, μηδὲ καταδέχου θανεῖν.

l. 1447. Οὐχ ἑκὼν κατέκτα] οὐ γὰρ ᾔδειν διὰ τὸν Ἀντιγόνης θάνατον καὶ αὐτὸν καὶ αὐτήν σε τεθνήξεσθαι.

l. 1449. Πᾷ καὶ θῶ] ἤγουν τί ποιήσω; οὐ γὰρ ἔχω πότερον θρηνήσω πρότερον· πότερον τὸ τῆς γυναικὸς πάθος, ἢ τὸ τοῦ παιδός.

l. 1452. Πολλῷ τὸ φρονεῖν] ἤγουν ἡ φρόνησις πολλῷ προτιμοτέρα καὶ κρείττων ἐστὶ τῆς εὐδαιμονίας, ὡς οὖσα αὐτῆς ἀρχή· ἡ γὰρ ἀρχὴ κρείττων τῶν μετ' αὐτήν, ἐπειδὴ αἰτία ἐστί.

l. 1454. Μηδὲν ἀσεπτεῖν] ἤγουν ἀσεβεῖν. τοῦτο δὲ λέγει διὰ τὸ παροργίσαι τὸν Κρέοντα Πλούτωνα καὶ Περσεφόνην, διὰ τὸ Πολυνείκην ἄθαπτον ῥίψαι.

ΣΧΟΛΙΑ

Σ Ο Λ Ι Α
ΤΟΥ
ΤΡΙΚΛΙΝΙΟΥ
Εἰς τὸν
ΟΙΔΙΠ. ΕΠΙ ΚΟΛ.

Pag. 311. l. 22. Οὐ μαθεῖν με δεῖ τόδε]

ΟΥ χρείαν ἔχω (φησὶ) μαθεῖν ὅτι τυφλὸς εἶ, καὶ ὅτι δεῖ σε παραμυθείας τυχεῖν. δεδίδαγμαι γὰρ τοῦτο τῷ χρόνῳ σύνηθες σοι ὄν, οὐ δεῖ με μαθεῖν τοῦτο νῦν.

¶ Σχῆμ. l. 29. Νῷϊν ὁρᾷς] συνίζησις.

Pag. 313. l. 72. Κερδανῇ μέγα] τοῦτο καὶ μετὰ ταῦτα ἐρεῖ. ὅτι οἱ μὲν δεξάμενοι αὐτὸν μεγάλα κερδανοῦσιν, οἱ δ' ἀποπεμψάμενοι, βλαβήσονται.

¶ Σχῆμ. Pag. 315. l. 114. Ἐν τῷ γὰρ] γνωμικόν.

Pag. 317. l. 144. Κἀπὶ σμικροῖς μέγας ὥρμουν] τὸ ἐπὶ σμικροῖς μέγας ὥρμουν, ἀντὶ τοῦ ἐπὶ εὐτελέσιν αἰτήμασιν οὐκ ἂν σφόδρα ἱκέτευον, εἰ μὴ ἦν δυστυχής. ἢ ὅτι μέγας ὢν κατὰ μέγεθος καὶ ἡλικίαν, ὑπὸ σμικρᾶς θυγατρὸς ὁρμῶ

Pag. 327. l. 319. Ὦ σπέρμ' ὅμαιμον] διότι ἐκ τῆς μητρὸς αὐτοῦ ταύτην ἐγέννησεν, ὅμαιμον σπέρμα ταύτην καλεῖ.

¶ Σχῆμ. Pag. 337. l. 559. Μὴ ἐ συνεκ.] συνίζησις.

¶ Σχῆμ. Pag. 339. l. 584. Θυμὸς δ' ἐν κακοῖς] γνωμικόν.

¶ Σχῆμ. Pag. 343. l. 680. Θεαῖν] συνίζησις.

Pag. 345. l. 690. Ἐγχέων] συνίζησις.

¶ l. 709. Νηρηΐδων] συνίζησις.

Pag. 355. l. 893. Σπεύδειν ἄπαι ῥυτῆρος] ἤγουν ἀπὸ μιᾶς ὁρμῆς, ἀντὶ τοῦ ὡς εἶχεν ἕκαστος σχήματος, εἴρηται δὲ ἐκ μεταφορᾶς τῶν διωκόντων τινὰς στρατιωτῶν, καὶ πάσας ἡνίας χαλώντων ὥστε ταχύτερον φέρεσθαι. ῥυτῆρας γὰρ τοὺς χαλινοὺς φασιν, οὐ τὰ ὑποδήματα, ὡς τὰ χύλεια λέγει.

¶ Pag. 357. l. 947. Θυμοῦ] γνωμικόν.

¶ Σχῆμ. Pag. 359. l. 1000. Θησέως] συνίζησις.

¶ Pag. 361. l. 1045. Κλῃῒς] συνίζησις.

¶ Σχῆμ. Pag. 365. l. 1203. Θησέως] συνίζησις.

¶ l. 1211. Σφῷϊν] συνίζησις.

¶ Σχῆμ. Pag. 367. l. 1150. Μὴ εἰδότα] συνίζησις.

¶ Σχῆμ. Pag. 369. l. 1182. Τά τοι κ.] γνωμικόν.

¶ Pag. 373. l. 1252. Σφῷϊν] συνίζησις.

¶ l. 1264. Τῶν γὰρ] γνωμικόν.

¶ Σχῆμ. Pag. 393. l. 1665. Νῷϊν] συνίζησις.

Pag. 397. l. 1739. Καὶ πάρος ἀπεφεύγετον] καὶ πρότερον, φησίν, ὡς εἰς καταφυγήν τινα πρὸς τὰ ἐνταῦθα κατεφύγετε, καὶ τοιαῦτα ὑπάρχετε, καὶ νῦν ἐπιζητεῖτε καταφυγεῖν.

¶ Σχῆμ. Pag. 399. l. 1757. Αἰγλῦμαι] συνίζησις.

ΣΧΟΛΙΑ
ΤΟΥ
ΤΡΙΚΛΙΝΙΟΥ
Εἰς
ΤΡΑΧΙΝΙΑΣ.

Pag. 405. l. 1. Λόγος μὲν ἔστ' ἀρχαῖος] Ὁ τρόπος ἀναχρονισμός. μεταγενέστερος γὰρ τοῦ Ἡρακλέους ὁ Σόλων. φησὶ δὲ Ἀθηναίους αἰτήσαντας Σόλωνα νόμους γράψαι, τὸν δὲ δεδιότα τὸ ἀψίκορον αὐτῶν, ὅρκον αἰτῆσαι αὐτούς. ἐπιμεῖναι δὲ σὺν αὐτοῖς δεκαετίαν· καὶ παραλαβόμενος μή ποτε μέλλοντα αὐτὸν ἀναγκάσωσι μεταθεῖναί τι τῶν νομίμων, ἀναχωρῆσαι πρὸς Λυδοὺς καὶ Κροῖσον. δεξάμενος δὲ Κροῖσος αὐτὸν, δείκνυσι πάντα τὸν πλοῦτον, καὶ στρατιώτας ἐν ὅπλοις χρυσοῖς, βωμὸν τοῦ Ἀπόλλωνος πάγχρυσον. καὶ καυχώμενος ἠρώτα αὐτὸν τίς αὐτὸν πάντων ἀνθρώπων εὐδαιμονέστερος. ὁ δὲ ἔφη Κλέοβιν καὶ Βίτωνα. λυπηθεὶς δὲ ὁ βασιλεὺς, ἠρώτα τὸν τὰ δεύτερα αὐτῷ φέροντα. τούτου δὲ πάλιν ἕτερον προβαλομένου, ἠγανάκτησε Κροῖσος ὅτι μὴ τὰ δεύτερα τῆς εὐδαιμονίας αὐτῷ δέδωκεν. ὁ δὲ Σόλων συνεὶς τὴν λύπην, ἀπεφήνατο ὅτι τέλος δεῖ ὁρᾶν τοῦ βίου. φασὶ δὲ αὐτὸν τολμήσαντα πόλεμον αἰρούμενον πρὸς Πέρσας, χρησθῆναι αὐτῷ παρὰ τοῦ θεοῦ, Κροῖσος Ἅλυν διαβὰς μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει. ὁ δὲ, νομίσας περὶ τῆς Περσῶν ἀρχῆς αὐτὸν λέγειν, ἐπολέμησε, καὶ ἡττηθεὶς ἐν πυρὶ βέβληται ὑπὸ Κύρου. καιόμενος δὲ, Σόλωνα ἐπεκαλεῖτο. Ἀπόλλων δὲ ὄμβρον ἐπιβαλὼν, ἔσβεσε τὸ πῦρ. Κύρου δὲ ἐρωτήσαντος, διηγήσατο αὐτῷ τὸ ἀπόφθεγμα τοῦ φιλοσόφου· ὅθεν θαυμάσας Κῦρος τὸ τῆς τύχης ἄδηλον, μετὰ τιμῆς ἀπέπεμψε τὸν Κροῖσον.

Pag. 413. l. 154. Ἄν τις εἰσίδοιτο] εἴ τις (φησὶν) ἔξω ἀμεριμνίας οὖσα, εἰς φροντίδας εἰσῆλθε γαμηθεῖσα, ἀπὸ τῆς προσόψεως αὐτῆς, ἤγουν τῶν ἑαυτῆς παθῶν, ἅπερ δηλονότι ἐπράχθη ἐν αὐτῇ, ἴδοι καὶ τὰ κακὰ ἐν οἷς ἐγὼ λυποῦμαι.

¶ Σχῆμ. Pag. 419. l. 283. Ὕβρει γὰρ] γνωμικόν.

¶ Σχῆμ. Pag. 421. l. 324. Μὴ εἰδέναι] συνίζησις.

l. 353. Ἀγνοίᾳ μ' ἔχει] ἀγνοίᾳ χρὴ γράφειν ἐπὶ δοτικῆς διὰ τὸ μέτρον, καὶ οὐκ ἄγνοια, καὶ συντάσσειν οὕτως· ἐν ἀγνοίᾳ με ἔχει ἅπερ εἴρηκας, τουτέστιν, ἅπερ εἴρηκας, αἴτιά ἐστι τοῦ εἶναι ἐμὲ ἐν ἀγνοίᾳ διὰ τὸ ἀσαφῶς εἰρῆσθαι. ἐπεὶ γὰρ οὐκ ἔχον τὴν τούτων γνῶσιν, τρόπον δή τινα αὐτά με κατέχει ἐν τῇ ἀγνοίᾳ.

Pag. 423. l. 375. Καὶ ταῦτα] δή, τοσοῦτοι ἤκουσαν ταῦτα ὥστε καὶ ἐξελέγχειν αὐτὸν εἰ ἀρνήσοιτο· οὐ γὰρ εἶχεν ἂν λέγειν κατ' αὐτοῦ τι, εἰ μὴ καὶ μάρτυρας ηὐπόρει.

Pag. 423. l. 397. Δίδαξον. ὡς ἕρποντος] τοῦτο μᾶλλον ὅμοιόν ἐστιν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, τῷ φράσον, ὡς ὄντος γε μὴ βαδιστικοῦ, παρ' Ἀριστοφάνει.

¶ Σχῆμ. l. 399. Αἰτεῖς] Συνίζησις.

Pag. 425. l. 438. Ἄνθρωπος ὦ δέσποιν'] ὁ ἄνθρωπος (φησὶν) ὦ δέσποινα ἐπιστήτω ἤγουν παρελθὼν στήτω εἰς μέσον ὁ διελέγχων με. οἱ δὲ ὑποστήτω γράφοντες, οὐκ οἶδα τίνι λόγῳ τοῦτο γράφουσι.

Τὸ γὰρ νοσοῦντι ληρεῖν] καθολικῶς τὸν λόγον ἐπήγαγεν, ἵνα μὴ δόξῃ αὐτὴν διελέγχειν, καὶ ἀρσενικῶς προφέρεται λέγων. τὸ συμφλυαρεῖν τῷ νοσοῦντι καὶ ἔτι μαινομένῳ, ἀνδρός ἐστιν οὐχὶ σώφρονος. προσιστήτω οὖν ὁ ἄνθρωπος. οὐ γὰρ φιλονεικήσω πρὸς αὐτόν.

¶ Σχῆμ.

¶ Σχῆμ. Τὸ γὰρ] γνωμικόν.

Pag. 433. l. 599. Γνῶμα μὴ πειρωμένη] γνῶμα, ἤτοι νοῶ, καὶ ἔστιν οὐδέτερον, ἀντὶ τοῦ γνωμάτευμα καὶ νοῶ· καὶ Εὐριπίδης, Ὡς ἓν ᾖ πᾶσι γνῶμα ταὐτὸν ἐμπρέπει, ἤτοι γνωμάτευμα, νοῦς.

Pag. 439. l. 688. Καὶ ψῆ] ἤγουν διαφθείρῃ, ἔκλινεν, ἐκ μεταφορᾶς τῶν ψηνῶν, ἤτοι τῶν κλάδων.

¶ Σχῆμ. Pag. 441. l. 731. Ζῆν γὰρ κακῶς] γνωμικόν.

Σχῆμ. Pag. 447. l. 853. ἀΐστωτων] συνίζησις.

Pag. 461. l. 1141. Δεινοῦ λόγου] θαυμαστοῦ. ἄπιστον γὰρ εἰ παύσομαι τῆς ὀργῆς ὅμως εἰπέ.

ΣΧΟΛΙΑ

ΣΧΟΛΙΑ ΤΟΥ ΤΡΙΚΛΙΝΙΟΥ Εἰς ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΝ.

¶ Σχήμ. Pag. 477. l. 132. Νῶϊν] Συνίζησις.

Pag. 487. l. 333. Θεοῦ δὴ ὕπο τεξευτὸς] καὶ Ὅμηρος, Λαιψηρὸν ἦσιν ὀλέσσης Ἀπόλλων βελέεσσιν.

Pag. 489. l. 342. Ηλθόν με νηὶ] μετῆλθόν με καὶ μετεπέμψαντο νηί, ἤτοι ἐζήτησαν, ὡς τὸ, μέτειμι τὸν ἄνδρα.

Pag. 491. l. 410. Ἄιας ὁ μείζων] ἤγουν ὁ Τελαμώνιος.

Pag. 493. l. 419. Ου δῆτ', ὄπισθε τοῦτο] τὸ ὄπισθε κατὰ πάθος ἐστίν. ἀπὸ γὰρ τοῦ ὄπισθεν γίνεται ὄπισω κατὰ ἀφαίρεσιν τοῦ Σ, ὡς καὶ ἀπὸ τοῦ ἐπίθεσο τὸ ἐπίθευ, καὶ τοῦ ἔθεσο τὸ ἔθου.

Pag. 497. l. 523. Ορα σὺ] ὃν ἡμεῖς εὔκολον, τοῦτον εὐχερῆ λέγουσιν, ὥσπερ καὶ τὸν δύσκολον, δυσχερῆ. ὅρα οὖν (φησὶ) μὴ νῦν μὲν εὐχερὴς φαινόμενος ἐπὶ τῷ ἀπαγαγεῖν τὸν Φιλοκτήτην, ὕστερον δυσχερὴς γένῃ, ὅτι τῇ συνουσίᾳ τῆς νόσου πλησθῇς ἐν τῇ νηί.

Pag. 519. l. 970. Τί δρῶμεν ἄνδρες] Μετανοήσας ὁ Νεοπτόλεμος ἤθελε δοῦναι τῷ Φιλοκτήτῃ τὰ ὅπλα αὐτοῦ· ἐλθὼν δ' ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ θεασάμενος αὐτὸν, ταῦτά φησιν, Ουκ εἶ μοι θεὶς τὰ τόξα ταῦτ' ἐμοὶ πάλιν;

Pag. 521. l. 1006. Ανάξιον μὲν σοῦ] Ανάξιος ἦν.

(φησὶ) συμπατεῖν μετὰ σοῦ τοῦ δολεροῦ καὶ σκολιοῦ· ἄξιος γὰρ μετ' ἐμοῦ εἶναι τοῦ οὐκ ὄντος δολεροῦ.

Pag. 533. l. 1245. Ἀλλ' οὐδὲ τοι σῇ χειρὶ] ἀλλ' οὐδὲ πεισθήσομαι τῇ σῇ χειρὶ, ἤγουν τῇ δυνάμει, ταῦτα ποιεῖν.

Pag. 535. l. 1256. Αμείψας] καταλιπών.

l. 1265. Ατηρὸς] βλαβερός. παρὰ τὴν ἄτην.

l. 1266. Ἀλλ' οὔ τι μὴ νέων] δόλος φανοῦμαι δηλονότι.

l. 1268. Μὴ λέξῃς πέρα] μὴ περαιτέρω εἴπῃς. ὅσα γὰρ ἂν εἴπῃς, μάταια λέξεις.

Pag. 537. l. 1299. Ψευδοκήρυκας] ἀντὶ τοῦ ψευδοπρεσβευτάς, ἢ ψευδῶς κηρυκευομένους καὶ ἐγκωμιαζομένους.

Pag. 537. l. 1318. Καὶ ταῦτ' ὄπισθε] παρὰ τὸ Ὁμηρικὸν, σὺ δὴ ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν.

Pag. 539. l. 1337. Καλὴ γὰρ ἡ 'πίκτησις] ἡ κτῆσις τῆς δόξης. καλὸν κτῆμα ὠφεληθῆναί σε κατ' ἀμφότερα, κλέος κτώμενον ἐκ τῆς πορθήσεως τῆς Ἰλίου, καὶ θεραπευόμενον.

Pag. 539. l. 1353. Οἷς γὰρ ἡ γνώμη κακῶν] ὅτι οἱ ἔχοντες φαύλην γνώμην ἀκόλουθα τοῦ λογισμοῦ διαπράττονται.

ΤΕΛΟΣ.